

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme

Udgivet af

Ansgarius-Foreningen

Redigeret af

G. SCHERZ C. SS. R.

86. Aargang.

KØBENHAVN
BOGTRYKKERIET „ATHENE“
1938.

1. Åktstykker og Meddelelser fra Vikariatet

Fastemandat	217
Biskoppens sidste Hyrdebrev	219
Biskoppens sidste Hyrdebrev om Næstekærligheden ...	241. 265
De tyske Biskoppers Hyrdebrev	905. 924
Et konfiskeret Hyrdebrev	956
Pavens Fredsbudskab til Verden	995
De bayerske Biskoppers Hyrdebrev	1007
En Erklæring fra Vikariatet	1043
Oratio imperata pro pace	992. 1088

2. Opbyggelige Indledninger

Af Pater *Al. Pichler* C.S.S.R.

Det sande Lys 1 — Agt paa Hans Ord, og gør, som Han siger! 73 — Te Deum laudamus 97 — Tilbed din Gud 121 — Herren hersker, Jordan skal juble 145 — Gaa hen i min Vingaard! 169 — Folkeslagene skal vide, at dit Navn er Gud 193 — Jubl for Gud, alle Lande! 220 — Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil falde ned og tilbede mig 247 — Før mig ud af mine Trængsler! 273 — Lad Folkene dømmes for dit Aasyn 297 — Vi skal vandre til Herrens Hus 321 — Lær mig at gøre din Vilje 345 — Din Konge kommer til dig, sagtmodig 370 — Livets Konge lever, dog han døde 394 — Ordet er blevet Kød 417 — Jeg er den gode Hyrde 441 — Herren har sendt sit Folk Forløsning 465 — Vi har set hans Herlighed 489 — Folkeslag! Lovpriser Herren vor Gud! 513 — Vi vil gaa i Herrens Hus 537 — Den bedste Trøster 561 — Uudgrundelige er Hans Veje! 585 — Pris, o Sion, din Forsoner! 609 — Betragt mit Slid! 633 — Han var lydlig imod dem 657 — Hold vor Herre Kristus hellig i jeres Hjerter 681 — Led mine Skridt 705 — Frigjorte fra Synden 729 — Vær mig et Tilflugtssted 753 — Hvor vidunderligt er dit Navn 777 — Dig tilkommer Lovsang 801 — Det glade Budskab 825 — Lad mine Fjender blive til Skamme 849 — Forlad ikke helt dine fattige Sjæle 873 — Søg først Guds Rige! 897 — Unge Mand, jeg befaler dig, rejs dig op! 921 — Han skal vise sig i sin Vælde 945 — Jeg, som er Fange for Herren 969 — I Ham er I blevne rige paa alt 993 — Se, jeg har mit Maaltid parat 1017 — Herre, mit Hjerte er beredt 1041 — Han overgav ham til Bødlerne 1065 — Giv Gud, hvad der tilkommer Gud 1089 — Fjender af Kristi Kors 1113 — Han har friet os ud af Mørkets Magt 1137 — Mine Ord vil ikke forgaa 1161 — Døde staar op 1185 — Glæd jer altid i Herren 1209 — Kom, Herre, og tøv ikke! 1233 — Ære være Gud i det Høje 1258.

3. Afhandlinger, større Artikler og Revuer

<i>Allison Peers, E.:</i> Kirkens »Rigdom« i Spanien	901
<i>Arnfelt, J.:</i> Usandhed og Sandhed om den spanske Kirke	232
<i>Benedicte, Søster:</i> En Forbryders Konversion	372
<i>C. H.-S.:</i>	
Kirkens sociale Indsats	302
Don Bosco og hans »Graa«	357
Kongernes Katedral, alle Katedralers Dronning	741

<i>Cerejeira, Kard. M. C.:</i> Statsdyrkelse og Racisme	1238
<i>Christianus:</i>	
En tysk Biskops Indlæg	476
Hans Hellighed under Hitlers Besøg	516
Fra Kirken i Tyskland	688
Kurt v. Schuschnigg og Hr. Bürckel	743
Kardinal Faulhabers sidste store Tale	1192
Den religiøse Situation i Østrig	786
En tysk Biskops Lidelsesvej	912
De bayerske Biskoppers Hyrdebrev	1007
Kardinal Innitzer og Kirken i Østrig	1055
Kirkekampen gaar videre i Tyskland	1122
Amerikanske Røster om Nazisternes Kamp mod Kirken	1148
<i>Deneffe, A.:</i>	
Gudmenneskets Moder	1044
<i>Engert, Dr. J.:</i>	
Religionens dybe Trang	491
<i>Eskestrand, Lars:</i>	
Eukaristien som Drivkraft til Konversion	708
<i>Freischlag, W.:</i> Ikke værdig til at løse Hans Skorem	1211
<i>Geertz-Hansen, K.:</i>	
Kirken i Spanien	501
Mindefest for Biskop Gunner i Øm Kloster	599
<i>Hansen, Johs.:</i> En ny Kirke paa Frederiksberg	1241
<i>Hansen, Niels:</i>	
Hvor meget Latin skal vi lære?	124
Jens Munk	153
St. Ansgars katolsk-skandinaviske Forening i New-York	201, 225
Vor kristne Kultur i Fare	324
Set og hørt	452, 622
<i>Holsteinborg-Ledreborg, J.:</i> Et Julecauseri	1268
<i>j—g—:</i>	
Fru Alma Osterhammel 80 Aar	886
<i>Jensen, B.:</i>	
Ægteskabets Indgaaelse	1020
<i>Jens Jyde:</i>	
Talt og skrevet	790, 818, 841, 914, 1057, 1128, 1218
<i>Johnson, H.:</i>	
Hvis det var blevet en Pave-Fred!	327
<i>Klar, Fr.:</i>	
Kirkeindvielse paa Amager	330
<i>La Croix:</i>	
En Trio: Godhed-Intelligens-Skønhed	880
<i>Lazzareschi, Dr. E. (ved K. Pl.):</i>	
En kongelig Forelskelse	952, 979, 1002
<i>Lindberg-Nielsen, C.:</i>	
En tiltrængt Rettelse	757
<i>Lippert, P., S. J.:</i>	
Grubleren	347, 377
<i>Marker, T.:</i>	
Over Tærskelen til St. Benedikts Hjem	929
<i>Martindale, C. C.:</i>	
Ægteskab og Jomfruelighed	637
<i>Maurer, F. F.:</i>	
Spørgsmaal og Svar	196
<i>Menzinger, A., S. J.:</i>	
Klosterlængsler hos Protestanterne	426
Vor Gud han er saa fast en Borg	543

Stat og Kirke	603
Snehvide	1262
Danmarks middelalderlige Kirkeklokker	1285
<i>Messner, J.:</i>	
Den religiøse Socialisme	739
<i>Nielsen, Ellen:</i>	
Social Uge i Frankrig	1033
<i>Olrik, J.:</i> Lidt om vor nye Biskop	1265
<i>Oss. Rom:</i>	
Det rette Svar paa Kommunismen	958
<i>P.:</i>	
Solesmes og Guéranger	496
<i>Perch, B.:</i>	
Fra Azurkysten	1150
<i>Pichler, A.:</i>	
En ny kristelig Tidsalder?	130, 158
Tilbage til Kristus	445
To Kinesere	548
Et Vidunderværk af den Helligaand	563
Missioner og Martyrer	625
Sigrid Undsets nye Bog	686
Voks i vor Herres Jesu Kristi Erkendelse!	737. 768
Kristendom og Naturvidenskab	755
Et katolsk Pressejubilæum	763
Om Skatkamre og levende Kilder	830
Kommunion, Apostolat, Heroisme	855
Du skal helligholde Sabbaten, »Kongens« Dag!	1067
Den katolske Kirkes Indeks	1094
Oxford-Bevægelsens Fortsættelse	1144
Troens tabte Land	1213
Tyrell og Newman	1222
<i>Plouggaard, Karen:</i>	
Blomsten af Adams Æt	5
Under Polnattens Stjerner	8
Sangen i Sindet	178
Bro over Bølgedyb	198
Religiøst Folkeliv	611
Det store Ansvar	644
En Arbejdets Ridder	1024
Naar man faar Besøg af sig selv	1097
<i>Resch, J.:</i>	
Niels Hansen †	595
<i>Roche, A.:</i> Rigtige Katolikker ældes aldrig	1187
<i>Romer, A.:</i>	
Katolske Kræfter i Polen	284
<i>Rosenørn-Lehn, E.:</i> Pater Kerckhoffs Præst i 50 Aar	1244
<i>S. K.:</i> Kristendommen og det sociale Spørgsmaal	760
<i>Schiller, Harald:</i>	
En længe savnet Bog	927
<i>Scherz, G.:</i>	
Vor Pilgrimsfærd til Budapest	151. 173
Fyrst Starhembergs Ægteskab	176
Therese Neumann's Martyrium	280
Kraften fra det høje	420
Tre Helgener	449
Et lille Folks store Sejr	469. 498
Den religiøse Situation i Brasilien	522
Det eukaristiske Verdensstævne	540. 568. 588
Stærk og styrkende Tale i Budapest	614

VI

Det jugoslaviske Konkordats Forlis	646
Biblen som Pædagog	684
Jesu Barndoms Forenings Aarbog	718
En katolsk Lægmand om Bibellæsning	779
Den store internationale Kongres	787. 814
Menneskets Alder og Afstamning	804
Race, Fascisme og den Hellige Stol	806
Spanske Problemer	812. 834
Kristelig Opdragelse	828
Rutherfords Bedrifter	832
Shakespeares Katicisme	948
Den »rene« Race og den »højere« Race	972
Frafaldets Statistik	1074
En norsk Konvertithistorie	1100
Katolsk Presse og katolsk Aktion	1115
En anglikansk Thomas-Elsker	1140
Rom og Jødespørgsmaalet	1165
I Fredens Tegn	1260
St. Bendts Sønner i Danmark	1272
San Girolamo-Vulgata-Abbediet	1283
Jesusbarn og Kristusbørn	1288
<i>Sørensen, O.:</i> Et Brev fra Rom	1275
<i>T. T.:</i>	
At alle maa vorde eet	1102
<i>Tillmann, Fritz:</i>	
Vort Syn paa Spiritismen	851. 877
<i>Tilskuer:</i>	
I Tyskland en svær Religionsforfølgelse!	20
En kristen Stats Undergang	333
En Kardinals Erklæringer	380
Den vatikanske Radiotale	430
<i>Urbech, Prof. O.:</i>	
En Røst om Genforeningen	85
<i>vem:</i> Skolen skal danne det Grundlag — —	1235
<i>Weber, H.:</i>	
Hvorledes elske sine Fjender	875
<i>Yancey, P. H., S. J.:</i>	
Den spanske Kirke og Arbejderne	950. 998
<i>Z. L.:</i>	
Pius XI og Mussolini	566
Fortællinger:	
<i>Mellem Mødre (Lillemor):</i>	
Ved Aarets Vugge	16
En antagelig Grund	156
Den lille Krig	229
Den gyldne Pense!	287
Ret og rimeligt	336
Jeg drømte, at Livet var Glæde	401
Blomster i Vorherres Have	432
Smilet	479
Ikke from, men — —	525
I Broderkærlighed — — —	579
En gammel Hedning	623
Komedie	662
Med Vorherres Øjne	745
Moderhjertet	792
Mig følger —	839
Man skal tænke sig godt om	889

VII

Skæbnesvangre Skranke	936
Tid nok	985
Ønskedrømme	1030
Et stort Problem og et lille Forsøg	1078
Aarstiderne	1125
Kærlighedens Kunst	1173
Vi er aldrig passive	1216
Berghoff & Co.: Lille Barn, hvor er du stærk	1280
<i>Burger, Lisbeth:</i>	
Die Ehen des Pastor Mauerberg	183. 204
<i>Millot, Mgr.:</i>	
En ædel Bedrager	454
<i>Pierre l'Ermite:</i>	
Løsepenge	694
<i>Plougaard, K.:</i> Julehaven	1277
<i>The Sign:</i>	
St. Thereses Underfundighed	1105
Katolske Missloner:	
Kristen Kærlighed lindrer Krigens Nød	227
En stor Kristen (C. H.-S.)	310
Würzburgs Missionslæge-Institut	354
Pionerer i Guds Rige (ch)	355
Det var paa min første Kommunion Dag — (C. H.-S.) ...	423
Den magnetiske Pols Missionsstation (C. H.-S.)	478
Mit Liv for de sorte	664
Situationen i Kina	669
En kinesisk Biskops Mening	671
En Missionernes Kæmpe (A. P.)	809
Hvorledes Patagonierne fik deres Missionærer	862
Om at tilpasse sig (N. Luhmer, S. J.)	934
Scene 169 (P. Stephanus)	1008
En Stations Begyndelse (C. H.-S.)	1076
Den sidste Høvding vindes (P. Stephanus)	1220
En Sybille blandt Kannibalerne (A. C.)	1246
Katolske Skikkelser:	
<i>Angela Merici:</i> Den mest mod. af alle Helgener (—ch—)	547
<i>Aynard, Soeur Jeanne:</i> Kristelig Sygepleje (—ch—)	660
<i>Bernardin af Siena:</i> En Vandreprædikant (—ch—)	203
<i>Berneux, S. Fr.:</i> Apostel og Martyr i Østen (—z)	766
<i>Bilczewski, Joseph E.:</i> En stor Kirkefyrste (A. P.)	114
<i>Bobola, Andreas:</i> En Helgens Hjemfærd (—z)	715
<i>Bobola:</i> En polsk Spaadom	1215
<i>Bourgeois, Marguerite:</i> Kristeligt Kolonisationsarbejde (—ch—)	254
<i>Brothier, Père:</i> En fransk Don Bosco (A. P.)	1168
<i>Brownson, Orestes:</i> En Mand af vor Tid	882
<i>Comboni, Daniel:</i> Mit Liv for de sorte	664
<i>Frans Regis:</i> Salige de, som arbejder for Fred (—z)	1070
<i>Garicoits, Michel:</i> En ægte Basker (C. H. S.)	1050
<i>Grignon de Montfort, L.:</i> Ekstravagancer? (A. P.)	782
<i>Hayes, Lokomotivførerens Søn, Kard. af N. York (C. H.-S.)</i>	960
<i>Hlinka, Andrej:</i> Sognepræsten i Rosenberg (—z)	910
<i>Johnson, Vernon:</i> Over Lisieux til Rom (A. P.)	1027
<i>Kate, Miss:</i> Hellighedens Hemmelighed	639
<i>Luz, Maria Camacho de la:</i> Kommunion, Apostolat	855
<i>Lavigerie, Kard. Charles:</i> En Missionernes Kæmpe (A. P.)	809
<i>Lo-Pa-Hong:</i> Tiggernes Konge i Shanghai dræbt (—z) ...	137
<i>Maupeau d'Ableiges:</i> Paa min første Kommunion Dag ...	423
<i>Marchant, Hendrik Pieter:</i> Trods alle Trængsler (K. P.) ...	1198

VIII

<i>Palestrina</i> : Musikkens Fyrste (—z)	575
<i>Philip Neri</i> : Hellig Munterhed	228
<i>Pierre l'Ermite</i> : Opstandelse (<i>A. P.</i>)	397
<i>Salazar</i> : Han vilde ikke være Statsmand (—z)	473
<i>Sallentin, M.</i> : En hel Bunke Modsigelser (<i>Ar.</i>)	1146
<i>Sebbowa, Kesenyi</i> : En stor Kristen (<i>C. H.-S.</i>)	310
<i>Seton, Elisabeth</i> : En amerikansk Kvinde (—z)	1052
<i>H. Therese af Lisieux</i> : En lille Pige fra Normandiet — ...	976
<i>Therese af Lisieux</i> : En lille Pige fra Normandiet —	976
<i>Merry del Val</i> : Raphael Kardinal Merry del Val (—z) ...	305
<i>Vincendon</i> : I Ungdomsopdragelsens Tjeneste	89

Kirke og Kunst:

Hensyn til Kunstnere (—z)	1013
Kunst midt i Urskoven og andre Steder (—z)	1013
Julekrybber	1203

Niels Steensen:

Niels Steensen (<i>A. Menzinger</i>)	3
Niels Steensens Fest	23
Niels Steensens Mindefest (Festnummer)	
Flammerne (<i>K. Plovgaard</i>)	25
Sandhedsvennernes Saga	26
Niels Steensen og København (<i>Chr. Lauritsen</i>)	27
Niels Steensens Sentenser (<i>G. Scherz</i>)	33
Biskoppen af Titiopolis' Bøn (<i>Schweriner Bønnebog</i>) ...	37
Lavinia Arnolfini og Niels Steensen (<i>G. Scherz</i>)	38.
Bøn til den hellige Værnengel (<i>Schweriner Bønnebog</i>) —	44
Niels Steensen og Spinoza (<i>A. Pichler</i>)	45
Morgenbøn (<i>Schweriner Bønnebog</i>)	49
Niels Steensen og Leibniz (<i>G. Scherz</i>)	50
Det tryggeste (<i>K. Plovgaard</i>)	55
Hvornaar fødtes og døde Niels Steensen? (<i>G. Scherz</i>)	59
Om Stenos Død (<i>Henning Askeby</i>)	60
Schweriner Bønnebog (<i>G. Scherz</i>)	65
Nicolai Stenonis Portræt (<i>P. Rechnagel</i>)	66
Niels Steensens Lystestager (<i>Red.</i>)	71
Niels Steensen Lysbilleder	72
Biskoppen og Kapucinerne (<i>G. Scherz</i>)	80. 107. 126. 149
Niels Steensen (I Radio) (<i>Ignatius</i>)	90
St. Knuds Skoles Mindefest	95. 142
Niels Steensens Mindefest i Grundtvigs Hus (—z) ...	100. 143
Biskop Bernings Tale	110
En ny Niels Steensen Bog (—z)	133
Regnskab vedrørende Niels Steensen Festen	167
Niels Steensen Mindefester her og der (—z)	182
Niels Steensens Mindefest i Svendborg (<i>Filippa</i>)	211
Universitetets Hyldest til Niels Steensen (—z)	222
Mindehøjtid ved Niels Steensens Grav (—z)	251
Servus Dei — eller Mødet i Paderborn (—z)	276
Tak	295. 392
Ved en Milepæl i Steno Sagen. Vatikanet udtaler sig. (—z)	732
Nyt fra mange Sider (—z)	1046
Stenos Ungdom (—z)	1108
Steno og vor Tid (<i>H. Askeby</i>)	1142. 1171
Stenos Minde (<i>Chr. L.</i>)	1226
Bøn hørrelser	1231

Paa Lytterpost:

Ignatius:

Samvirke eller Enhedskirke	18
----------------------------------	----

IX

Religiøs Brevkasse	19
Niels Steensen	90
Katolsk Messe	92
Den spanske Borgerkrig	161
Rigsdagsmænd i Spanien	312
Middelalderlig Klosterkultur	313
Hroswitha von Gandersheim	483
Kirkelige Retninger	605
Katolsk Kirkemusik	747
Baptistsamfundets Morgengudstjeneste	747
Katolsk Gudstjeneste	747
Filosofisk Tilbageblik	819
I Audiens hos Pave Pius XI	842
Helgener og forestaaende Helgenkaaringer	938
Allehelgensmesse fra Sakramentskirken	1152
Befolkningstilvækst og Kirkebyggeri	1175
Verdi's Messa da Requiem	1176
Rejseindtryk fra Palæstina	1177
<i>Scherz, G.:</i>	
Stenos Ungdom	1108
Presse-Rundskue:	
<i>A. Menzinger:</i>	
Om Bibelen	301
Børne-Altergang	407
<i>Scherz, G.:</i>	
Ak Liselund, ak Liselund!	160
Bidrag til Spanien Diskussionen	290
4. Mindre Artikler	
<i>C. H.-S.:</i>	
Paven og hans Sygeplejere	258
En spansk Kanniks Flugt fra Madrid	289
Vær streng!	720
Religionens Tal	763
Hvad gør de katolske Skoler	785
Glimt fra Spanien	791
Mange Røster — een Tanke	974
Helbredelse i Lourdes	1028
Sjælens Glæder i Skærsilden	1093
Det politiske Mord	1240
<i>v. Frenzt, Railz:</i> Devotionsskriftemalets Historie	714
<i>Garth-Grüner, G.:</i> Monsignore Henrik Irgens †	619
<i>Geddey, U. C.:</i> Om Søndagspligt og Hverdagspligt	621
<i>Hansen, Johs.:</i> Pastor Adolf Brems †	494
<i>J.:</i>	
En Helligdom mishandles	405
Det »forjættede« Land	859
<i>Jensen, B.:</i> Fredskongressen i Budapest	249
<i>Klug, J.:</i>	
Tanker om Relikviedyrkelsen	693
Den gamle Redaktør	598
<i>Küpferle, F.:</i> Exerctiebogen	1194
<i>La Farge:</i> En ny Morgenrøde over Meksiko	308
<i>Lindberg Nielsen, C.:</i> En Rettelse	1053
<i>Menzinger, A., S. J.:</i>	
Den folkekirkelige Liturgis Forfald	132. 167
De danske Vejkors	1163
<i>O. W.:</i> St. Maria Hospital holder 25 Aars Jubilæum	457
<i>Oirik, J.:</i> Ekserctier til Paaske i Vejle for Damer	256

<i>Orsenigo, Cesare: Hvad er en Helgens Kanonisation?</i>	13
<i>Oss. Rom.:</i>	
Vatikanet og Luftbombardement	481
Kirkens Armé i Kina	794
<i>Pater familias: Ogsaa Dalum kalder</i>	257
<i>Peregrinus: Loretto-Litaniet og den danske Elefantorden</i>	722
<i>Pichler, Al.:</i>	
Rom og Danmark	14
Hvortil denne Ødselhed?	87
En Herold for den hjælpende Medlidenhed	180
Om Høflighed	257
Gud førte ham ud i Ørkenen	309
Paa forskellige Poster	349
Turenne's Konversion	351
Hvad mener I om Menneskesønnen?	375
Blot en Løvetandsblomst	428
Kirken er social	468
Politik og Religion	520
Succes-Tilbedelse	552
Jeg filmer de vilde	983
En Asiat i Europa	1048
<i>Plovgaard, Karen: De gamle Klostre, Datidens Landbrugs-</i>	
<i>skoler</i>	577
<i>Poulsen, K. V.: En middelalderlig Kirketomt</i>	837
<i>Rohde, V. T. D.: De gamle katolske Kirker paa Bornholm</i>	809
<i>Scherz, G.:</i>	
Tro og Viden	207
Naar Alverden samles til Bøn	323
St. Matthias Kors Lætare-Koncert	338
Den kinesiske Tragedie	353
En stille Uges Værk	376
En Australier om den tyske Religionskamp	404
Ansgariusforeningens aarlige Generalforsamling	475
Renhed i Ungdommen —	518
Den religiøse Stilling blandt Sudetertyskerne	545
Niels Hansen	636
Middelalderlige Naturforskere	853
Har Klostre nogen Opgave i Dag?	1022
Jesus præger Verden	1092
En fælles Moral.....	1196
<i>The Sign: Konvertitter og Ægtefolk</i>	208
<i>The Tablet: Sovjets Religionshad</i>	649
<i>Thomsen, Kurt S.: Rubrikkers Nytte og Nødvendighed ...</i>	996
<i>Universe: Den Hellige Faders Helbred</i>	1248
<i>Wegener, J., S. J.: Sangen i vore Kirker!</i>	627
<i>Wolfisberg, P.: Et Maurer-Brev</i>	933
<i>Vore gode Fædre sagde:</i>	
Poul Helgesen	396
Anders Sunesøn	451
Niels Steensen	519
Kirken, Protestanter og Biblen	525
Den katolske Presse i Frankrig i Tal	650
Heltmodig Kristendom i Rusland	673
Religiøs Fornydelse i Rusland	674
Enhver Moders smertelige Oplevelse	691
Unionsbevægelsen i Polen	694
P. Jacquinet hos Marskal Chiang Kai-shek	865
Kommunisternes Penge hos Sognepræsten	888
De gudløses Kongres i London	1032
I Folkemunde	1268. 1294
Julespørgsmaal	1274
Min bedste Juleglæde. Et Rundspørge	1281

5. Digte

<i>St. Alfons af Liguori (ved K. Pl.): Korsfæst ham!</i>	369
<i>Buol, Maria v. (ved K. Pl.): Hvem er du?</i>	172
<i>Børup, Marinus:</i>	
Omkring Stenos Minde	521
Den gamle	522
<i>Droste-Hülshoff, A. v. (ved K. Pl.): Bøn for de arme Sjæle</i>	1073
<i>Kettenburg, Pastor v. d. — Melodi A. Kerckhoffs: At alle eet maa vorde!</i>	861
<i>Menzinger, A., S. J.: Niels Steensen</i>	3
<i>Plougaard, K.:</i>	
Ansgar	148
I Herrens Haand	275
Den Eucharistiske Kongres-Hymne	300
Mose Sang	444
Advent	1199
Bøn til Bethlehembarnet	1264
<i>Poulsen, K. V.: Sokkelstenene under Dørken Skole taler</i> ...	838

6. Nye Bøger

A modern mystic	1047
Achatz, J. B.: Allgemeiner Neukalender (—z)	314
Albert, A.: Bandjoun	625
Allgeier, A.: Biblische Zeitgeschichte (—ch—)	131
Altaner, B.: Patrologie (—ch—)	768
d'Altona, C.: Responsabilités (A. P.)	1129
d'Arcy, M. C.: Christian Morals (—z)	420
Arendt, J.: Action Catholique et Ordre Social (K. S.)	762
Arendzen, J. P.: The holy Trinity (—ch—)	158
Aron, M.: Les Ursulines (—ch—)	547
Atwater, D.: Orbis Catholicus (C.)	555
Baily, A.: Der Kardinal als Diktator (—ch—)	552
Bang, I. og J.: Fremmedordbog (—z)	236
Bargellini, P.: Der Rufer von Siena (—ch—)	203
Bast, J.: Afrika kalder (—z)	386
Baudiment, L.: François Pallu (—ch—)	159
Bauhofer, O.: Die Heimholung der Welt (—ch—)	130
Beaux voyages d'autrefois (—ch—)	210
Belloc, H.: Crisis of our Civilisation (N. H.)	324
Belloc, H.: The question and the answer	1224
Berggrav, E.: Spændingens Land (K. P.)	178
Berghoff, St.: Blinkfeuer	1202
Bernard, R.: L'Essence du Christianisme (A. P.)	448
Bernardinus a S. J. R.: Inst. Phil. Perennis (A. P.)	131
Bernhart, J.: Der Engel des deutschen Volkes (—ch—) ...	158
Heilige und Tiere (—ch—)	159
Bernville, G.: Le bienh. M. Garicoits (C. H.-S.)	1050
Berutti, Ch.: Inst. Juris Canonici (—z)	724
Beslier, G.: Le Père Brottier (A. P.)	1168
Bessieres, A.: Saint Dismas (—z)	845
Beylard, H.: La vie de saint André Bobola	1216
Bouffier, G.: Anna Maria Taigi	1252
Bibelhandbuch (—z)	209
Blom, E.: Palestrina (—z)	575
Bobé, L.: Rom og Danmark (A. P.)	14
Bogsrucker, A.: Das Mädchen	350
Bonnar, Fr. A.: The catholic doctor (—ch—)	314
Bopp, L.: Christl. Edelmüt (—z)	420
Boullaye, P. de la: Jesus vivant dans l'Eglise	349
Bremond, H.: Das wesentliche Gebet (—ch—)	159

XII

Brennan, R. E.: General Psychology (<i>—ch—</i>)	131
Briault, P.: L'Architecture en pays de mission (<i>C. H.-S.</i>)	1118
Briefe d. h. Thomas Morus aus dem Gefängnis (<i>A. P.</i>) ...	821
Brinkman, J.: Von der Waterkant (<i>A. P.</i>)	504
Brinktine, J.: Das Opfer der Eucharistie (<i>—ch—</i>)	770
Brosch, Dr. J.: Heiligensprechungsprozess etc. (<i>J.</i>)	723
Burger, L.: Die Ehen des Pastor Mauerberg	183
Burnett, R.: Poul Gauguin (<i>A. P.</i>)	1059
Børup, M.: Steno. Hans Livs Historie (<i>—z</i>)	133
Cambridge summer school. The New Testament (<i>—z</i>) ...	781
Carboni, C.: Objectionum Cum. Coll. (<i>—z</i>)	724
Chaigne, L.: L. M. Grignon de Montfort (<i>A. P.</i>)	782
Chanson, P.: Communisme ou Corporativisme (<i>K. S.</i>) ...	761
Charmat, Fr.: L'Amour humain, etc.	350
Chestertons Erindringer (<i>—ch—</i>)	428
Chevrot, G.: Petrus der Apostel	1201
Chiang-Kai-shek: Ausgewählte Reden	353
— China at the Crossroads (<i>A. P.</i>)	549
Christkönigs Verlag: Lebensschule der Gottesfreunde (<i>—z</i>)	916
Citrine, W.: Auf Wahrheitssuche in Russland (<i>J.</i>)	860
Craig, J. D.: Gefahr ist mein Beruf	1187
Claudiel, P.: Introduction au Livre de Ruth (<i>—z</i>)	779
Code of International Ethics (<i>A. P.</i>)	468
Commauche, P.: Edouard Epinette (<i>—ch—</i>)	355
Condamin, A.: Voltaire (<i>—ch—</i>)	163
Conte a Coronata: Comp. Juris Can. (<i>—z</i>)	724
Corte, M. de: La phil. de G. Marcel (<i>A. P.</i>)	210
Couberive, I. de: L'Essor (<i>—ch—</i>)	448
Credo (<i>K. S. Th.</i>)	117. 360. 555
Curie, E.: Madame Curie (<i>K. P.</i>)	1024
Dansk Tidsskrift-Index (<i>—z</i>)	1059
Datin, L.: Dans le sillage de Thérèse (<i>A. P.</i>)	208
Dempf, A.: Christliche Philosophie (<i>A. P.</i>)	831
Deneffe, A.: Katholische Glaubenslehre	1046
Derrik, M.: The Portugal of Salazar (<i>—z</i>)	477
Dictionaire du Symbolisme (<i>—z</i>)	871
Dragon, A.: Maria de la Luz (<i>A. P.</i>)	859
Dørr, Fr.: Diadochus von Photike (<i>—ch—</i>)	769
Eder, K.: Deutsche Geisteswende etc. (<i>K. P.</i>)	611
Egenter, R.: Von christl. Ehrenhaftigkeit (<i>I.</i>)	528
Ehrhard, A.: Die griech. u. latein. Kirche (<i>—ch—</i>)	259
Eller, Engelb.: Das Gebet (<i>—z</i>)	553
Engert, Dr. J.: Wege zu Gott (<i>—z</i>)	491
Estienne, Y.: Les Trappistines (<i>—z</i>)	1022
Fanshawe, M.: What the League has done (<i>—z</i>)	377
Feenen, L.: Elisabeth Seton (<i>—z</i>)	1052
Feifel, R.: Lebensphilosophie Schlegels etc. (<i>A. P.</i>)	831
Fels, H.: Martin Deutinger (<i>A. P.</i>)	831
Fernessole, P.: Auguste Etchécopar (<i>—ch—</i>)	160
Fett, H.: Vår Frue Jomfru Maria (<i>—z</i>)	773
Flachère, A.: En route vers les idoles (<i>J.</i>)	820
Foran, E. A.: The Augustinians (<i>—ch—</i>)	987
Fourcadier, E.: Vie heroique de V. Rosoamanarivo (<i>—ch—</i>)	160
Freischlag, W.: Glauben Sie an einen Gott?	1213
Frentz, Raitz v.: Selbstverleugnung	714
Freuchen, P.: Min anden Ungdom (<i>K. P.</i>)	1153
Friedell, E.: Kulturhistorie III (<i>A. P.</i>)	446
Garnier-Azais, L. M.: Le Cardinal Missionnaire (<i>A. P.</i>) ...	809
Garreau, A.: Clement Brentano (<i>A. P.</i>)	832
Gautier, J.: L'Esprit de l'Ecole française etc. (<i>J.</i>)	795

XIII

Genius, Dr. A.: Kirchl. Handwörterbuch (—z)	723
Gerlach, J.: Den kat. Liturgiens Medelpunkt (—z)	1155
Gerster, Th. V.: Kurze bibl. Realkonkordanz (—z)	210
Gigons, H.: Thunder over Europe (<i>J.</i>)	291
Gilson, E.: Philosophy of St. Bonaventura (<i>A. P.</i>)	448
Gleichen-Russwurm, A.: Der Wunderdoktor	93
Gogol, N.: Betrachtungen über d. göttl. Liturgie (<i>ch</i>)	795
Gorla, P.: Don Placido Riccardi (<i>A. P.</i>)	185
Goyeau, G.: La Congr. du Saint Esprit (<i>A. P.</i>)	563
Goyeneche, S.: Juris Canonici Principia (—z)	939
Graber, R.: Christus in seinen h. Sakramenten (—z)	421
Grabmann, M.: Geschichte der kath. Theologie etc. (<i>A. P.</i>)	830
Grentrup, Th.: Volk u. Volkstum. (— <i>ch</i> —)	130
Gröber, Dr. C.: Christliche Kunst der Gegenwart (—z) ..	1013
Guittou, G.: S. Jean-François Regis (—z)	1070
Gyldendals Verdenshistorie 2. Bd. (<i>A. P.</i>)	445
Haandbog for Nutidshjem (<i>U. C. G.</i>)	460. 891. 1081
Haarhaus, J.: Rom, Wanderungen etc.	891
Hatzfeld, J.: Buch der Schälke (<i>A. P.</i>)	504
Hausleither, R.: Geist der neuen Ordnung (<i>A.P.</i>)	468
Haute, M. van: Vivre uni à Marie (<i>A. P.</i>)	1154
Heemann, J. C.: Priest and penitent (—z)	422
Heiden, K.: Ein Mann gegen Europa (—z)	235
Hemann, R.: Mysterium Sanctum Magnum (—z)	421
Herders Kirchenlexikon (—z)	186. 962
Herders Laienbibel (—z)	781
Hettlingen, V. v.: Kard. del Val (—z)	305
Hielscher, K.: Italien (—z)	527
Hielscher, K.: Österreich (—z)	1251
Hilpisch, St.: Unter der Kreuzeskrone (<i>A. P.</i>)	556
Hjorth-Moritzen, A.: Georg Brandes Breve (<i>K. Pl.</i>)	459
Hogbens, L.: Matematik for Millioner	551
Holitser, D.: Im römischen Weltzentrum (—z)	340
Hollis, Chr.: Lenin (<i>A. P.</i>)	1048
Holm, E.: Erindringer og Tidsbilleder (<i>A. P.</i>)	1178
Holten-Eggert, C.: Ægteskabet (—z)	528
Hughes, Ph.: Pope Pius XI (— <i>ch</i> —)	160
Intern. Arbejtskonferenz: Direktørens Beretning (— <i>ch</i> —)	760
Internationales Arbeitsrecht	866
Internat. Jahrbuch der Sozialpolitik 1936/37 (<i>C. H.-S.</i>) ...	302
Iswolsky, H.: Femmes Soviétiques (<i>K. S.</i>)	762
James, Father: Wherefore this waste? (— <i>ch</i>)	89
Janssens-Morandi: Hermeneutica Sacra (—z)	724
Jaegen, H.: Kampf um das höchste Gut (<i>A. P.</i>)	771
Jerlov, Essi: De 7 Sakramenten (—z)	822
Jesu Barndoms Forenings Aarbog (—z)	718
Johnson, H.: Vatican Diplomacy in the world war	327
Johnson, V.: Een Herre, een Tro (<i>A. P.</i>)	1027
Joly: Le beau risque de la foi (—z)	866
Joys, Ch.: Hvad skedde i Norge i 1537 (—z)	361
Julekærten	1224
Jørgensen, A.: En ensom vender hjem (—z)	1100
Jørgensen, J.: Omkring Axen Assisi-Salzburg (<i>K. P.</i>)	1097
Kalt, E.: Das Buch der Weisheit. Das Buch Isaias (— <i>ch</i> —)	738
Kath. Pfarrgottesdienst (—z)	409
Kent, H.: Reformationstidens Gudstj.-Ordning (<i>A. M.</i>)	132. 167
Kiærulff, H. D. T.: St. Thomas af Aquin (— <i>ch</i>)	448
Guds Viljes Vej	639
Kieffer, Dr. G.: Rubrizistik (<i>K. S. Th.</i>)	996
Kimer i Klokker (—z)	1178

XIV

Klug, I.: Der kath. Glaube (<i>G. I.</i>)	528
Konstantin-Hansen, E.: Samliv med dansk Kunst (<i>—ch</i>) ...	163
Kuckhoff, J.: Johannes von Ruysbroeck (<i>—z</i>)	962
Küchler-Ming, R.: Unseres lieben Herrgotts Orgel (<i>—z</i>) ...	722
København før og nu (<i>—z</i>)	1179
Lale-Demoz, S.: T. R. Père Thomas	1224
Lauck, W.: Das Buch Jeremias (<i>—z</i>)	782
Laval, H.: Mangareva (<i>A. P.</i>)	1248
Lederer, E.: Technischer Fortschritt u. Arbeitslosigkeit ...	760
Lee, G.: Life of Francis Libermann (<i>—z</i>)	409
Lesourd, P.: Histoires des missions catholiques (<i>—ch</i>) ...	563
Lewis, M.: Fénelon (<i>A. P.</i>)	1129
Libero, G. de: Satana (<i>—z</i>)	866
Lin-Yutang: Mit Land og mit Folk (<i>A. P.</i>)	548
Liturgia, Encyclopédie populaire (<i>—z</i>)	772
Louis, Dr. P.: Bis zum weissen Norden (<i>—z</i>)	313
Lucas, M.: Two Englishwomen i Rome	1225
Madol, H. R.: Prins Valdemars Erindringer (<i>—z</i>)	1081
Magees, B.: The English Recusants (<i>—z</i>)	1074
Major, R. H.: Medizin keine Geheimwissenschaft (<i>—z</i>) ...	853
Malard, C. & S.: Le Dieu Vivant (<i>A. P.</i>)	375
Malbois, E.: L'Imitation de l'Enfance	350
Marchant, H. P.: Überwundene Vorurteile (<i>K. P.</i>)	1198
Maritain, J.: Zukunft der Christenheit (<i>—ch—</i>)	130
Martindale, C. C.: Wedlock (<i>—z</i>)	422
Our Blessed Lady	639
Mathew, D.: Catholicism in England 1535—1935 (<i>—ch—</i>)	1154
May, L.: Father Tyrrell and the Modernist Movement	1222
Maynard-Smith, H.: Pre-Reformation England (<i>A. P.</i>) ...	1177
Mc. Cann, J.: Saint Benedict	94
Mc Nabb, V.: Church and Reunion (<i>A. P.</i>)	482
Infallibility	769
Life of Jesus Christ (<i>A. P.</i>)	1130
Messner, J.: Die soziale Frage	741
Migsch, A.: Der Familienlohn (<i>A. P.</i>)	468
Millot, Mgr.: Le meilleur moment pour être prêtre (<i>—z</i>) ...	545
Miramar, A.: Vie merveilleuse de Moïse (<i>K. O.</i>)	445
Monahan, W. B.: Psychology of St. Thomas Aqu. (<i>—z</i>) ...	1142
Monly, R. P.: Cannibales à genoux (<i>A. P.</i>)	1248
Moretti, A.: Caeremoniale iuxta ritum romanum (<i>—z</i>) ...	724
Morey, A.: Bartholomew of Exeter (<i>A. P.</i>)	291
Morris, J.: Modern Sacred Art (<i>—z</i>)	460
Müller, M.: St. Francis de Sales	93
Freundschaft des h. Franz v. Sales etc.	93
Munchs og Müllers Verdenshistorie 7. Udg.	758
Neuner & Ross: Glaube der Kirche in den Urkunden etc.	737
Nielsen, N. P.: Bygden omkring Køge Aa (<i>—z</i>)	1250
d'Ormesson, Wladimir: Adieux (<i>—ch—</i>)	1129
Orsenigo, C.: Der h. Carl Borromäus (<i>—z</i>)	13
Parkes, J.: The Jew in the Medieval Community (<i>J.</i>)	844
Peil, Dr. R.: Lernt den Christusglauben kennen (<i>—z</i>) ...	816
Percheron, M.: Moscou (<i>A. P.</i>)	236
Pérennés: Monsigneur Jolivet (<i>—ch</i>)	697
Petersen, A.: Stavnsbaandet (<i>K. Pl.</i>)	577
Pfliegler, M.: Dokumente zur Gesch. d. Kirche (<i>—z</i>)	482
Piacentini, R.: Le Père Mell (<i>—ch</i>)	355
Planches, D. des: Le Secret du Roi (<i>—ch</i>)	89
Platz, H.: Pascal (<i>—ch—</i>)	698
Plov, Jægermester: Mellem Aar og Dag (<i>A. P.</i>)	1154
Pope, Hugh: S. Augustine of Hippo (<i>—ch</i>)	130

Pouelle, L. og Bordet, L.: St. Philip Neri — (A. P.)	228
Pradel, H.: L'Éducation de la Politesse (—ch)	257
Przywara, E.: Theologie d. Exercitien I (—ch)	768
Psichari, E.: Der Wüstenritt des Hauptmanns (—ch)	309
Raimond, G.: L'Espagne (A. P.)	236
Rademacher, A.: Der Glaube als einheitliche Lebensform	448
Rambaud, R. P.: Catholicisme et Communisme, Oui ou Non	761
Renard, G.: L'Église et la question sociale (K. S.)	762
Ritualbogen (K. S. Th.)	92. 138
Roberts, St. H.: Huset Hitler byggede (—z)	404
Roche, A.: Fear and Religion	1187
Roleff, H.: Die religiöse Mutterschule (K. P.)	644
Roth, C.: Jewish Contribution to Civilisation(—z)	988
Roy, A. Le: Un martyr de la Morale Chrétienne (—ch) ...	423
Royde Smith: Miss Bendix	796
Rudloff, Leo v: Das Zeugnis der Väter	158
Rumilly, R.: Marguerite Bourgeoys (—ch—)	254
Rødning Højskoles Aarsskrift 1937	163
S. M. C.: Brother Petroc's Return (K. Pl.)	198
Salaville, S.: Eastern Liturgies (—ch—)	770
Sartre, V.: Georges Sorel (A. P.)	899
Sauvé, L.: Le docteur Recamier (A. P.)	1120
Schiller, G.: Bilder zur Bibel. Ostern (—z)	504
Schreiber, G.: Die Sakrallandschaft des Abendlandes (—z)	361
Schröteler, J.: Das Elternrecht (A. P.)	468
Schuschnigg, K. v.: Dreimal Österreich. Farewell Austria	748
Schürer, Dr. G.: Kirche u. Kultur im Mittelalter	93
Schütz, A.: Der Mensch u. die Ewigkeit (—ch—)	770
Schwabik, A.: Die lebendige Schweiz (—z)	722
Seelsorgerverlag: Bildung zum Christen	828
Sickenberger, J.: Erinnerungen an O. Bardenhewer	186
Simon, R.: Die leuchtende Insel	891
Simon, M.: Trois leçons sur le travail (A. P.)	555. 651
Smith, G. D.: Mary's Part in our Redemption (—ch—) ...	769
Sombart, W.: Weltanschauung, Wissenschaft u. Ökonomie (K. S.)	760
Somme catholique contre les Sans-Dieu (A. P.)	504
Schaffalitzky de M.: Frisk og Laber (U. C. G.)	1202
Spillmann, J.: Et Offer for Skriftemaalet (—z)	699
Stabehl, V.: Ti Aar i Bøn for Israel (—z)	988
St. Dominikus Tredje Orden (—z)	409
St. Ignatius af Loyola's Exercitiebog (F. K.)	1194
Stecher, A.: Die Berechnung der Tage der Frau	1201
Steinhausen, H.: Zukunft der Freiheit (A. P.)	469
Stephanus, P.: Ich filme mit Wilden (A. P.)	983. 1008
Stolz, A.: Anselm v. Canterbury (A. P.)	831
Strunge, M.: Litauische Studier (A. M.)	434
Svendsen, Fr.: Johannitterne og Røde Kors (A. P.)	180
Sylvester, E.: Vom Wesen des Menschen (—ch—)	554
Talbot, Fr.: Un saint parmi les sauvages (J.)	772
Tandrup, H.: Farao gaar amok (A. P.)	1013
Tarnawski, M.: Mgr. J. Bilczewski (A. P.)	114
Thomas Ausgabe: Wesen u. Ausstattung d. Menschen	131
Thomé, J.: Selig seid ihr!	158
Tillmann, Fr.: Die katholische Sittenlehre	851. 877
Timpe, G.: Kath. Deutsctum in den Verein. Staaten (A.P.)	313
Toth, Tihamér: Das ewige Leben (A. P.)	448
Trochu, Fr.: Siméon-François Berneux (—z)	768
Undset, S.: Selvpotretter og Landskapsbilleder (A. P.) ...	686
Vann, G.: Moral Makyth Man (—z)	1196

Varceno-Loiano: Instit. Theol. Moralis (—z)	724
Veremundus: Weltbetrug in Konnersreuth (—z)	771
Verwimp, E.: Thirty years in the African wilds (C. H.-S.)	1076
Vogt, Fr.: Bau der Welt	1252
Völgyesi, F.: Menschen- u. Tierhypnose	1201
Vollmer, H.: Die Bibel im deutschen Kulturleben (—z) ...	685
Walsh, W. Th.: Philip II (A. P.)	505
Walsøe, C. E.: Den ny Naturvidenskab etc.	757
Wangh, E.: Saat im Sturm	1202
Wast, H.: Les aventures de Don Bosco	862
Weber, H.: Das Wesen d. Caritas (—z)	875
Wehner, R.: Långfredagens Kristusbild (—z)	360
Kristus i Treenigheten (—z)	1092
West, A. J.: Et omstridt Land (A. P.)	520
Weygand, G.: Turenne (A. P.)	351
Williamson, Cl.: Great Catholics (—z)	963
Wilpert, J.: La Fede della Chiesa nascente (Ar)	821
Winther Sawicka, M.: Fransk-Dansk Ordbog	163
Wintersberger, Dr. G.: Fürstbischof Dr. R. Zängerle (A. P.)	832
Wirtz, H.: Vom Eros zur Ehe (—z)	339
Wohnhaas, H.: Bischof D. Comboni	664
Wulf, M. de: History of Medieval Philosophy (—ch—) ...	738
Wunderle, G.: Zur Psychologie der Stigmatisation (—z) ...	771
Zelenski Boy, Tadeuz: Marysiénka Sobieska (H. D.)	436
Zeller, H. von: Sackcloth and ashes (—ch—)	158
Isaias (—ch)	738
Zinn, A.: Meister Mathis genannt Grünewald (A. P.)	94

Ungdomslitteratur:

Alcott: Jack og Jane 1177 — Amundsen, Sverre: Marconi	1014
— Erichsens Lommebog 1014 — Ernst, P. G.: Paa Togt	med Skoleskibet »Danmark« 505 — Escott-Imann: Skuffelsernes
Ø 1014 — Fritiden 1014 — Hermann, Aa.: Kineserdrenge i Krig	1177 — Hjorth-Johansen: Taterdrenge i Vildmarken 1081 —
Koch, Lauge: Vi flyver over Isbjørnens Land 1014 — Kristen-	sen, T.: Kina i Oprør 1014 — Rochau: Tante Dora fra U. S. A.
1178 — Schroll: Den lille Kapergast 1178 — Skaarup, V.: Marco	Polo 1014 — Sommerfeld, Aigné: Stop Tyven 1014 — Tøgeby:
Sv. Erik har travlt 1178 — Westergaard, A. Chr.: Smuglerjagt	1081 — Færdselslæren i Leg og Sand 21 — Sjakalen 1178 —
Tykke-Niels 505, 1178 — Bangsbøll: Med Messepeter til Øst-	grønland 1225 — Bidstrup: Bid og Vid 1202 — Burrough: Tar-
zan og Leopardmændene 1225, Faret vild paa Venus 1251 —	Dahl, H.: Danmark rundt 1225 — Ernst, P.: Politiet arbejder
1251 — Eurén-Berner, L.: Frk. Vips ferierer 1202 — Foltmann:	Hvordan flyver man? 1251 — Husum: Ud i det blaa i Kbh. 1225.
— Julehefter 1202 — Mickey-Mouse 1251 — Pelikan: Kontor-	historier 1251 — Presskorn-Thygesen: Et Par Pigebørn 1202 —
Ring, B.: Bare ikke forknyt 1202 — Twain: Toms Eventyr 1225.	

7. Brevkasse

Et Spørgsmaal	295
Berigtigelse. J. H. O. Djurhuus	414
Lydighed (—ch—)	727
Spørgsmaal til Dr. A. Th. Jørgensen (P. H. Perch)	943
Ægteskabets Indgaaelse (Red.)	1135
Vejkors (M Neergaard)	1158
Vejkors (Monberg)	1183
Vejkors (C. Lindberg Nielsen, P. J.)	1207
» (A. D.)	1230
» (Sønderup Kristensen, Pater Menzinger S. J.) ...	1254

8. Fra Hovedstad og Provins

København og hele Danmark:

»Le Foyer de Nazareth« 95 — Den internationale Bedeuge 96 — Biskop i 15 Aar 117 — Johannes Hansen fylder 50 Aar (*J—n J—n*) 118 — Sanct Ansgars Landsforbund 119 — Aftenunderholdning i den franske Skole (*A. H.*) 119, 143 — Radiokomiteéns Myndighed (*—z*) 141 — Æreslegionens Ridderkors 212 — Radiokomiteén (*—z*) 212 — Kristi Fred i Kristi Rige (*E. S.*) 213 — En Foredragsrejse 364 — Katolsk Scene 367, 390, 437 — To nye Præster for de skandinaviske Missioner 387 460 — Filmsaften 488 — Skolebørns Landophold 559. 631 — Rejsebureauet Sankt Kristoffer 559 — Dom Carons Koralkursus (*A. M.*) 963, 1035 — Guldbryllup (*Mariboe*) 967 — Hofoperasanger J. Bendix Jubilæum 967 — Kongregationernes Fællesandagt 968 — Eucharistisk Forening 1014 — Opraab til energiske Kvinder 1015 — Et Vejksor ved Søllerød 1060 — Lykønskning til Hr. A. Husson 1108 — For Freden 1109 — De dødes Time (*P. A.*) 1133 — Institut »Jeanne d'Arc« spiller Kejsersinde Hélena 1135 — Biskoppens Afrejse 1155 — Fest for de 14aarige (*esb.*) 1156 — Et Hæderstegn 1157 — Læsekreds for udenlandske Tidsskrifter 1159 — Julekrybber 1203.

Gudstjenester: Hellig Tre Kongers Dag 22 — Kyndelmisse 168 — Fastepredikener 239, 263 — Korsvejsandagt 240 — Stille Uge 391 — Paaskedagen 415 — Hvide Søndag 439 — Majandagter 464 — Kristi Legems Fest 607 — Søndagsgudsti. i Sommermaanederne 655 — Alle Helgens og Alle Sjæles Dag 1087 — 1. og 2. Juledag 1295.

St. Ansgars Sogn: Den h. Families Fest 72 — Levit-Requiem, Levitmesse 96 — Den h. Ansgars Fest 143 — Guldbryllup (*Hmr.*) 187 — Wiener Sængerknaben i St. Ansgars Kirke 236 — Askeonsdag 239 — Pontifikal-Requiem 296 — Bønprocession 440 — Firmelse 464, 536, 560, 583, 608 — Kath. Ungdomsfor. 512 — Gudstjeneste 535, 583, 632, 847, 967, 992, 1088, 1160 — Direktør Chr. Henriksen 70 Aar 867.

Rosenkranssognet: Søndagsgudstjeneste 215, 463 — Skærtorsdag Nat 390 — Systue 1087 — Basar 1180 — En ny Kirke paa Frederiksberg 1241.

St. Annæ Sogn: Pakkefest 24, 72 — St. Matthias Kirkes Kor Lætare-Koncert (*K. S. Th.*) 239, 263, 295, 319, 338, 343, 387 — Kirkeindvielse (*F. K.*) 330, (*—z*) 361, 410 — Stort Kongregationsmøde (*M. H.*) 530 — Søndagsskole 535 — Gudstjeneste i Dragør 608 — Gudstjeneste 632 — En Monstrans og en Primitmesse 699 — Pater Brunocardis Primit (*—z*) 796 — Velgørenhedsforestilling 848 — Menighedsfest 896, (*Kl.*) 916, 919, 1063, 1112.

Sakramentssognet: Den h. Families Fest 24, 72 — Gudstjeneste 968 — Systue 1087 — Tak fra Pastor Ronge 1136 — Adventsgudstjenester 1183.

Klosterkirken Jagtvej: St. Benedikts Fest 320 — Rettelse 652 — Kirkens Restauration 1040 — Højmesse 1088 — Iklædning 1111, 1136, 1179 — Billedbladet 1231.

St. Josefs Kirke: Sjælemesse for Pastor A. L. Brems 511 — Filmen fra St. Josefs Hospital 440, 488.

St. Antoni, Brønshøj: Sommermarkedet 607, 631 — Gudstjeneste 656, 896 — Foredrag 896.

St. Andreas Sogn: Julefesten 118 — Menigheds møde 187 — Fastelavnsfest 191 — Eksercitier 320, 344 — Udflugt 487, 511, 535, 582 — Firmelse 488, 608 — Gudstjeneste — Julefest 1207, 1255, 1295.

Den biskoppelige Kostskole: Seminariet, St. Andreas Kollegium 320, 343, 390, 704, 728, 752.

St. Knud Lavards Sogn: Lyngby Kirkesag (C. L.) 388 (Kr.) 700 — Basar 892, 1016, 1063, 1131 — *St. Knud Lavards Hus (E. D.)* 1132, 1180.

Rygaard: Fransk Klosterretraite (A. S.) 120, 560, 773 — Film etc. 295 — *Gudstjeneste* 800 — *Ungdomstævne* 728, 847, (*Ignat*) 893.

Jesu Hjerte K. og St. Knud Skole: Hertug Knuds Passions-Andagt 72 — *Mindefest for Niels Steensen (—z)* 95, 142 — *Skolefilm* 143, 166 — 40 *Timers Tilbedelse* 216, 240 — *St. Knuds Skoles Aarsberetning* 699 — *Gudstjeneste* 872, 896 — *Kirke-musik-Aften (O. S.)* 967, 991, 1036 — *Eventyr-Syngespil (Argus)* 1040, 1063, 1087, 1109, 1112 — 2. *Musikaften* 1088, 1159 — *Triduum* 1112 — 2. *Kirkemusik-Aften (A. E.)* 1204.

A. C.: Adventsaften (I. M. H.) 94 — *H. Messe* 120 — *Film* 143 — *Monsignore J. Olrik* 216 — *Foredrag* 367, 487, 1064 — *Generalforsamling* 584, 629 — *Rusgilde* 991, 1061 — *Liturgien og Germanerne (T. M.)* 1131 — *Franz v. Jessens Foredrag* 1181 — *Adventsaften* 1231.

Ansgariusforeningen: Generalforsamling 368, 440 — *Generalforsamling (—z)* 475.

Ansgarius-Bonifatius Foreningen: Kollekt 144, 847 — *Uddeling* 1160.

Benediktineroblater: Møde 320.

Bønforeningen for Israels Omvendelse: 263.

Bønnens Apostolat: 240, 368, 463, 631, 680, 776, 896, 992, 1088, 1184.

Conventus Missionariorum: 96, 166, 264, 608, 1111, 1232.

D. K. K. F.: Stiftelsesfest 95, 144, 167, 191, 260 — *Læsekreds* 96 — *Messe* 319 — *Højskole* 416, 488, 536, 608, 680, 752.

Deutscher Frauenverein: Herbstfest 1111.

Dominikanertertiær: Foredrag 943 — *Lykkeseddel* 991 — *Aftenunderholdning* 1183.

Elisabethforening: Basar 319, 367, 439 — *Katolsk Børnehjælpsdag* 1135, 1159 — *Tak* 1231.

Israelsgilde: Bortlodning 1255.

Jesu Barndomsfor.: Aarbog 718.

Katolske Akademikere i Jylland: Generalforsamling 368 — *Foredrag (H. H.)* 507.

Katolsk Kantor- og Organistfor.: Møde 440, 560, 920 — *Koralkursus* 963, 967, 991, 1035.

Katolsk Klub: Klubaften 168, 264, 1016 — *Stiftelsesfest* 1111.

Katolsk Scene: Lodtrækning 1063.

Katolsk Ungdomsværn: Generalforsamling 1063, 1087 — *Generalforsamling (P. J.)* 1131 — *Fest for de 14aarige* 1156.

Lourdesfonden: 1030.

Mariaforening: Opraab 215, 239, 240 — *Gaver* 343.

Mariakongregationer: Møder 96, 120, 168, 192, 216, 264 296 319, 344, 368, 416, 440, 464, 488, 512, 536, 584, 680, 800, 872, 896, 920, 944, 968, 992, 1040, 1064, 1112, 1136, 1184, 1232.

Eksercitier: 319, 344.

Nicolaus Steno's Gilde: Messe 1207.

Niels Steensens Fond: 72, 119, 343, 390, 511, 535, 584, 679, 752, 967, 991, 1016, 1063, 1255.

St. Ansgars Fond: 119, 343, 704, 920.

St. Ansgars Fraternitet: Efteraarsfest 1040.

St. Ansgars Landsforbund: Møde 119, 143, 212.

St. Dom. III Orden: Bønnebogen 1208.

St. Franciskus. III Orden: Møde 96, 295, 368, 607, 943, 1040, 1136, 1255.

St. Michaels Klub: Klubaften 95, 166, 239, 319, 1087 — Foraarfest (A. S.) 416, 463, 506 — Generalforsamling 1160 — Sjælemesse - Klubaften 1207.

S. A. Fr.: Julefest 1294.

S. M. D. M.: Julefest 1294.

Vincentsforeningen: Generalforsamling 239, 263 (A. S.) 292, 511, 536 — Kollekt 319, 440 — Generalforsamling 1207.

Fra Provinsen:

Aarhus: Menigheden i Aarhus 410, 629 — Foredrag 507.

Assens: Møder 213 — Et liturgisk Kursus (K. B.) 362 — Credo-Mærker 919.

Dalum: Ogsaa Dalum kalder 257 — Eksercitier 461.

Faaborg: Gudstjeneste 656, 680.

Farum: Søklosterets Fornyelse 1226.

Færøerne: Messe i Kirkebø 797.

Fredericia: Pro Ecclesia et Pontifice 507 — Fru Maria Spetzler † 988.

Haderslev: Valfartsinteresse (W) 293 — Fest (W) 1082.

Haraldsted: Valfarten 654.

Helsingør: Soirée 263, 294 — Vellykket Soirée i Institut Jeanne d'Arc 315 — Basar 679.

Holbæk: Et virksomt Liv 340 — Jubilæum 1061.

Horsens: Fra Menigheden (K. G. H.) 188, 363 — Faktor Th. Walter in memoriam 315 — Kristi Legems Fest 607 — Kristi Legems FestproceSSION (J. J.) 724 — Messe i det gamle Øm Kloster 749 — St. Ansgars Skolehjem 776 — Væksten under vor Biskops Styre 965.

Hørsholm: St. Ansgarsforbundets Møde (K. E. K.) 212.

Hvidovre: Kristi Legems Procession 652.

Kalundborg: Jul 119.

Kolding: Kirkeligt Liv (H.) 1081.

Maribo: Den dansk-polske Sal (M.) 292.

Nykøbing F.: Foredrag (S.) 164 — En haardt ramt Familie 1082.

Næstved: »Ikke nogen ringe Mand« (P. K. H.) 506 — Et Hæderstegn 1157 — En ny Skole 1204.

Odense: St. Albani Skoles Basar 1063.

Odder: Sammenkomst 581.

Roskilde: Tre lukkede Retraiter 511 — Retraiter 751 — Benerenti 940.

Svendborg: Smuk Niels Steensens Mindefest 211.

Taastrup: Sommerfest 703, 752.

Vejle: Eksercitier for Damer 256, 343, 461 — St. Maria Hospital holder 25 Aars Jubilæum (W. O.) 457 — Pastor Brems's Jordfærd 530.

9. Fra den vide Verden

Afrika:

En stor Kristen 310 — Pionerer i Guds Rige 355 — Den primitive Moral 532 — En Lystrejsets Resultat 557 — Belgisk Konge 629 — Mit Liv for de sorte 665 — En Paters Livsværk 679 — Høsten er stor 703 — Høvdingen for Basutolandet 868 — Ufrivillig Hyldest til det katolske Missionsværk 942 — I Jungelovens Tegn 1182 — Islam og Afrika 1230.

Amerika:

Den magnetiske Pols Missionsstation 478 — Endnu findes der Disciplin 676 — Godt og mindre godt fra Amerika 727 — Hellig Indianerpige 751 — Kirke og Opdragelse 774 — Gletscherpræstens Sejlads 868 — Fra Nordamerika 1158.

Brasilien: Den religiøse Situation 522 — Franciskanerpater paa Frimærke 676 — Brasilien 870.

Kanada: Kongres 703 — Katekismus pr. Post 1229.

Meksiko: En ny Morgenrøde 308 — Meksiko og U. S. A. 1084.

U. S. A.: Amerikas Gesandt i London 166 — Specialist i Roser 462 — Et Guvernørpraab 534 — Fremgangen 558 — Hvad vi trænger til 630 — Katholicismens Vækst 677 — Tidligere Kirkefjende hylder den katolske Kirke 677 — Hvad de gør for katolske Skoler 785 — Dommer Rutherfords Meriter 798 — Det rette Svar paa Kommunismen 958 — Lokomotivførerens Søn, Kardinal af New York 960 — Mange Røster — een Tanke 974 — Telegrammer 989 — En Alterkærtes Flamme 990 — Et Forsvar for Menneskerettighederne 1083 — Meksiko og U. S. A. 1084 — En stor Gave 1206 — Universitet i Østen 1228.

Asien:

En Helligdom mishandles (*J.*) 405 — En Dalai Lama søges 510.

Indien: En Ærkebiskops Konversion 165 — Vækst i Indien og Kongo 414 — Vidunderet i Madras 558 — Kirkens Stilling 869.

Japan: En japansk General om Kirken i Japan 509 — Japansk Admiralsbesøg 775.

Kina: Kristen Kærlighed lindrer Krigens Nød 227 — Den kinesiske Tragedie 353 — Missionens Kæmpetab 365 — To Kinesere 548 — Situationen i Kina 669 — En kinesisk Biskops Mening 671 — Kirkens Arme i K. 794 — P. Jacquot hos Marskal Chiang Kai-shek 865 — Kantons Katedral 867 — Vigtige Missionsresultater 1227.

Europa:

Belgien: Mange Røster — een Tanke 975 — Rexisterne 1227.

England: Amerikas Gesandt i London 166 — Lord Halifax 261 — De »frafaldne Katolikker«s Klub 341 — Studenter 678 — Familie og Skole 701 — Klosteropdragelse 774 — En stor Port 797 — Gaver! 799 — Katolske Skoler 846 — Admiralsens Bekendelse 867 — En god Gesandt tale 941 — En Appel 966 — Frihed og Gudløshed 990 — De gudløses Kongres i London 1032 — En ædel Gave 1084 — Historien om en Konversion 1085 — Protester 1182 — Skoler 1228 — Paven repræsenteret 1253.

Frankrig: Georges Goyau hædres 166 — Til Fromesse paa en almindelig Hverdag 238 — Lagrange død 365 — Paa den sidste Rejse 414 — 20000 Ingeniørers Paaskekommunion 533 — Madonna Statue 534 — Den katolske Presse 650 — »Svømmende Kapel«-Kongres 701 — Kongernes Katedral 741 — Et katolsk Pressejubilæum 763 — Katolske Skoler 869 — Katolikkerne i F. 871 — Fransk Katholicisme 918 — Offer for Mindejægerne 942 — Helbredelse i Lourdes 1028 — Social Uge 1033. — Fremgang 1205 — Kard. Verdier om Racevanvidet 1228.

Grækenland: »Den ukendte Gud« 798 — Græske Katolikker 1253.

Holland: Konversion og Prinsessens Aner 262 — En Forkynder gennem sin Kunst 675 — Den rette Front 774 — Hollands Radiopræst død 918 — En mandig Tale 1134.

Irland: Et lille Folks store Sejrr 469, 498 — Abstinens Apost-

len hædres 509 — Lad os begynde i Guds Navn! 799 — Forskellen paa Irland og Ulster 870.

Italien: Ved d'Annunzios Død 318 — Det katolske Italien og Hitler 532 — Mussolini om Religionen 556 — En Jesuit bliver Ærkebiskop af Genova 679 — Den »fattige Franciskanerbrøder« 1038 — Milanos Kardinal om Racemyten 1205.

Jugoslavien: Et Konkordats Endeligt 262, 646.

Letland: Letland og Kurien 190 — Kirken 606 — Nyt Fakultet i Riga 1230.

Litauen: Kirken 238 — Præst og Premierminister 847.

Norge: Katolske Studenter vil bygge Kapel 341 — Fru Minister Irgens † 364 — Ny katolsk Kirke paa Hamar 531 — Monsignore Henrik Irgens † 619 — Pastor Celestin Riesterer † 967.

Polen: Handel med Devotionalier 165 — Katolske Kræfter 284 — Unionsbevægelse 694 — Mange Røster — een Tanke 975 — Polens Ungdom 1111.

Portugal: Han vilde ikke være Statsmand 473 — Portugals Ægteskaber 533 — Stor Procession 702 — Portugisisk Genfødsel 989.

Rumænien: Streng Helligdagslov 366 — Katolsk Aktion 556.

Schweiz: St. Bernhardhundredes Instinkt 237 — Den menneskelige Personlighed 1206.

Sovjet: En amerikansk Præst paa Rejse i Sovjet R. 342 — Russiske Kollegier rundt omkring 413 — Religiøs Spionage 533 — Religionshad 649 — Heltemodig Kristendom 673 — Religiøs Fornøjelse 674 — Ikke uden Gysen 965.

Spanien: Burgos ophæver trosfjendtlige Love 190 — Krigen i Spanien og Katolicismen 214 — Hjælp til den spanske Kirke 215 — Usandhed og Sandhed om den spanske Kirke 232 — En spansk Kanniks Flugt fra Madrid 289 — En Præstemorders Død 366 — Messe i Rødspanien 413 — Kardinal Gomà y Tomas og Nationalisterne 438 — Vatikanet og Luftbombardement 481 — Kirken i Spanien 501 — Glimt fra Spanien 791 — Spanske Problemer 812, 834 — Kirkens »Rigdom« 901 — Et Maurer Brev 933 — Den spanske Krig og Arbejderne 950, 998 — Et opbyggeligt Testamente 1015 — Lys over Sp. 1039 — En Præst som Skydeskive 1085 — Paven og Spanien 1182 — Kunstskatte 1229.

Sverige: Vita ecclesiae 701.

Czekoslovakiet: Den religiøse Stilling blandt Sudetertyskerne 545 — Sognepræsten i Rosenberg 910 — Ruthenerne 1134. — Fra Slovakiet 1227.

Tyskland: En svær Religionsfølgelse 20 — Schönstatt igen 188 — Fra Ludendorffs Dødsleje 189 — Kirkefølgelse i Bayern 190 — Skak farlig for det 3. Rige 214 — Würzburgs Missionslæge-Institut 354 — En tysk Kirkefyrstes Tillid 366 — En Australier om den tyske Religionskamp 404 — Nogle Tal 463 — En tysk Biskops Indlæg 476 — Biskop Dr. J. Sproll 532 — En Bekendelse 653 — Fra Kirken 688 — Eksercitier og den kristne i vor Tid 726 — En Valfart til St. Annæbjerg 775 — Førernes Fører 846 — Biblen 869 — De tyske Biskoppers Hyrdebrev 905, 924 — En tysk Biskops Lidelsesvej 912 — Den vandrede Kirke 919 — Kirken i T. 941 — Telegrammer 989 — De bayerske Biskoppers Hyrdebrev 1007 — Hitlers Syn paa Missionerne 1084 — Den økonomiske Trusel 1110 — Kirkekampen gaar videre 1122 — Amerikanske Røster 1148 — Gamle Skolers Skæbne 1157 — Ødelæggelsens Tal 1158 — Protester 1182 — Kard. Faulhabers sidste store Tale 1192 — Nonnens Lod 1253. — For at finde Sandheden 1253.

Ukraine: Et konfiskeret Hyrdebrev 956.

Ungarn: Fredskongressen i Budapest 249 — Naar Alverden samles til Bøn 323 — Den store Kongres 341 — Niels Steensen, vor Fører til Budapest 399 — Forberedelser til Kongressen 439 — Program for den 34. Eukar. Verdenskongres 486 — Helten fra Alcazar til Eukaristisk Kongres 508 — Det eukaristiske Verdensstævne 540, 568, 582, 588, 614 — Nationens Sjæl maa sejre 701 — Ungarns Ministre hos Paven 798 — St. Stefans Jubilæum (*K. S. Th.*) 894 — En Radiotale af Ærkebiskoppen af Prag 1037.

Vatikanet og hele Verden: 16 Aars Dagen for Pave Benedikts XV's Død 164 — Vatikanets Missionsudstilling 1940 189 — Tro og Viden 207 — Dødsfald i det hellige Kollegium 293 — 3 nye Helgenkaaringer til Paaske 318 — En ny Generalforstander for Jesuiterne 342 — Den vatikanske Radiotale 430 — Komité for katolske Emigranter 462 — Vatikanet og Luftbombardement 481 — Helgenkaaringen Paaskedag 485 — Hans Hellighed under Hitlers Besøg 516 — I Pius XI's Tid 653 — Jesuiterordenens stærke Vækst 653 — Præsidentens Taknemmelighed overfor Paven 653 — Paven til Læger 725 — Frankrig Nr. 1. Italien Nr. 2 726 — En from Skiks Oprindelse 798 — Kirkens Vækst 822 — Race, Fascisme og den Hellige Stol 806 — Troens Udbredelse 822 — Jesuiternes Generalkongregation 823 — Den gamle Bibliotekar 895 — Mange Røster — een Tanke 975 — Pavens Fredsbudskab 995 — Mod falsk Mystik 1038 — Pavens Helbred 1061 — Vatikanets Radio og Missions søndagen 1062 — Store Resultater 1063 — Et Forsvar for Menneskerettighederne 1083 — 10 Bud for Gudstjenesten 1083 — Fremgang i Missionen 1085 — Religionsfordeling 1086 — Nogle Tal fra Missionsmarken 1086 — Rom og Jødespørgsmaalet 1165 — Paven og Spanien 1182 — Tre Salige 1205 — Den Hellige Faders Helbred 1248 — Paven repræsenteret i London 1253.

Østrig: Fyrst Starhembergs Ægteskab 176 — En Ordenssøster 237 — For Østrigs Frelse 294 — Vegene er for Overmagt 317 — En kristen Stats Undergang 333 — En Kardinals Erklæring 380 — En skarp Kommentar 389 — Kardinal Innitzers Erklæring 412 — Katolske Foreninger i Østrig 510 — Ingen Dobbeltmoral 557 — Kurt v. Schuschnigg og Hr. Bürckel 743 — Den religiøse Situation 786 — Kardinal Innitzer til Berlin 895 — Kirkens Skæbne 917 — Kirkekampen 1037 — Kardinal Innitzer og Kirken i Ø. 1055 — Fra Kulturkampen i Wien 1110 — Gamle Skolers Skæbne 1157.

10. Årsberetninger, Kollektter o. α.

Elisabethforeningens Kollekt	22
Juleindsamling	95
St. Vincents Kollekt	295
Menighedspleje i Rosenkranssognet	316
St. Vincentsforeningen f. kat. Damer i Sakramentsognet ...	411
St. Josephs Børnehavn	484
Menighedspleje i St. Ansgars Sogn	485
Katolske Skoledrenge's Ferieophold	940
Juleindsamling	1231

11. Døde (in memoriam)

P. Wilhelm Sassen O. S. C. † (<i>Th. Fr.</i>)	261
Faktor Theodor Walter in memoriam (<i>K. G.-H.</i>)	315
Frk. Elna Albrechtsen † (<i>J. H.</i>)	436

Pastor Adolf Brems †	494
Niels Hansen cand. mag. †	583. 595. 598
Monsignore Henrik Irgens †	619
Broder Niels Christensen †	845

Portrætter:**12. Billeder**

Almenara, Prof. Torra, S. J.	815
Arnolfini, Fru Lavinia	38
Bellon, Mgr.	788
Berning, Biskop Dr. W.	23
Brems, Pastor Adolf	495
Caron, Dom Suitbert O. S. B.	1036
Dati, Carlo	48
Frederik IV af Danmark	981
Gomà y Tomas, Kard.	574
Hansen, Johannes	118
Hansen, Niels	596
Hlinka, Mgr. Andrej	911
Holstein-Ledreborg, J., Lensgreve	1269
Imredy, Ministerpræsident	569
Kerckhoffs, Pater	1244
Leibniz, Gottfried Wilhelm	50
Lensgreve Holstein-Ledreborg m. Familie og Cistercienser- inderne	1271
Leopoldo Kard.	40
Lo Pa Hong	720
Magalotti, Lorenzo	46
Pierre l'Ermite	398
Redi, Francesco	48
Rüschkamp, Prof. P. F., S. J.	789
Serédi, Kardinal	570
Spinoza, Baruch Benedikt	45
Steensen, Niels (V. Wils)	223
Steensen, Niels (i Nünnings Efterladenskaber)	68. 69
Steensen, Niels (Fru G. Ploug Sarp)	68
Suhr, Prior Johannes Theodor	1261
Suhr, Prior Johannes Theodor foran San Girolamo	1275
Svammerdam, Jan	31
Vaast van Bulck, Prof., S. J.	814
Viviani, Vincenzo	46

Fra Kunstens Rige:

Sølvmindepladen ved Stenos Grav	252
B. Schedoni: Opstandelse	393
St. Annæ Kirkes nye Monstrans	699
Maria Trentas Billede af den h. Maria Maddalena dei Pazzi	1005
A. Theilmann: Julekrybben	1203
F. Barocci: I Bethlehems Stald	1257

Fra Hovedstad og Provins:

Prospekt over København paa N. Steensens Tid	27
Universitetet paa N. Steensens Tid	28
Niels Steensens Lysestager	71
Festforsamlingen	105
Den nye St. Annæ Kirke	331
Fra St. Annæ Kirkes Indvielse	410
Sct. Knud Lavards Kirke i Lyngby	892
Klosterkirken paa Jagtvej	930
Benediktinerindernes Kor	931
Vejkorset ved Søllerød	1060

Den 81-aarige Broder Münch pynter Gravene	1133
Et Kors med tændte Lys foran	1133
St. Knud Lavards Hus	1180. 1181
Den ny Kirke paa Frederiksberg	1243
Slotskapellet i Ledreborg	1266
Ledreborg Slot	1269
Gobelinsalen	1270
Riddersalen	1270
Østerbros katolske Børnehave	1288. 1289
Børnehave paa Rygaard	1289
» i Jeanne d'Arc	1290
» paa Amager	1291
» paa Nørrebro	1292

Fra den vide Verden:

Athenæum i Amsterdam	29
Anatomikamret i Amsterdam	30
Hospitalet S. Maria Nuova	39
Accademia del Cimento	41
Via Santa Maria	42
Casa di Annalena	43
Det Indre af Domkirken i Münster	52
St. Ludgeri Kirke i Münster	53
Residensslottet i Schwerin	60
St. Annæ Kirke i Schwerin	61
Korsgangen ved Domkirken i Schwerin	62
San Lorenzo Kirkens Midterskib	63
Steensens Grav	66
Marmorpladen ved Graven	67
Den gamle Dekanatsbygning	81
St. Ludgeri Kirkes Midterskib	83
Højtideligheden ved N. Steensens Grav i Krypten:	
Mgr. Roselli taler	277
Legationsraad Wichfeld taler	278
Johs. Jørgensen taler	279
Skandinaverne paa Propaganda-Kollegiet	388
Kongeborgen i Budapest	399
Udsigt over Budapest	400
St. Matthias Kirke i Budapest	401
Monument og Alter paa Heltepladsen	571
Før Aabningsmødet	572
Præsternes Tog	573
Mændenes gribende Tilbedelse	589
Skibsprocessionen	590. 591
Efter Børnenes Fælleskommunion	592. 593
Skriftemaal ved en provisorisk Skriftestol	594
Festhallen under det første Møde	615
Pater Scherz taler	616
Lars Eskeland taler	617
Under Mændenes natlige Tilbedelse i Budapest	709
Kard. E. Pacelli drager velsignende til Heltepladsen	710
Kard. E. Pacelli i Samtale med Ministerpræs. Imredy	713
Lad dem komme til mig!	719
Mgr. H. Irgens modtager Firmandernes Daabsløfte	750
Bisk. Mangers læser Sjælemesse over Mgr. Irgens	750
Trappe og Gallerier i Palazzo Controni	953
Korsgangen i Klostret S. Maria degli Angioli	1004
San Girolamo i Rom	1283
En Benediktinermunk i S. Girolamo	1284
I Manuskriptbiblioteket	1285

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15--17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½—14½.

Nr. 1

Søndag den 2. Januar

1938

INDHOLD: Det sande Lys. — Digt: Niels Steensen. — Blomsten af Adams Æt. — Under Polnattens Stjerner. — Indholdsfortegnelse for 1937. — Hvad er en Helgens Kanonisation? — Rom og Danmark. — Ved Aarets Vugge. — Paa Lytterpost. — „I Tyskland en svær Religionsfølgelse!“ — Nye Bøger. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Det sande Lys.

Joh. 1, 9.

Det hænder, at der ud af Hedenskabets Mørke hæver sig et Raab om overjordisk Lys, et Krav om, at en Sandhedssol skal flænge Taagebarrieren, der hindrer det menneskelige Syn, og klarlægge Livet og dets Mening, dets Veje og dets Maal.

Som et sligt Raab kan Platons »Phaidon« betegnes.

Efter en indgaaende Drøftelse af Spørgsmaalene om Livets Mening og Udødeligheden kommer Simmias til det Resultat:

»Der er ikke andet for: Vi maa vove Farten paa Livets Strøm paa den sandsynligste Mening om dette Spørgsmaal som Flaade, saafremt vi ikke kan sikre os et Fartøj, som er i Stand til at bære os oppe, et Guddomsord, ved hvis Kraft vi kan naa Rejsens Maall«

Sokrates har givet ham Ret i dette Syn paa Tingene.

Paa os virker den gribende, denne stærke, ægte Længsel efter Gudsordet, efter Epiphani, Guds Aabenbarelse.

Drevet af den samme Længsel drog de hellige tre Konger ud fra deres Hjemstavn i Morgenrødens Lande og fulgte Stjernen fra Øst. I sin Bog »Ben Hur« lader Lewis Wallace de tre Vise forberede sig til at opleve den store Naade, som venter dem, ved at bede inderligt og i Ensomhed — hver for sig. Som Repræsentant for hver sin Race lader Forfatteren dem mødes i Ørkenen, hvorefter de samdrægtigt rejser videre. Digteren peger her paa, hvad Betingelserne er for at kunne modtage Naaden. Vismændene havde opfyldt disse Betingelser.

Ikke alene de Vise havde set Stjernen i Øst. Ogsaa mange andre havde opdaget den. Men disse andre gav kun liden Agt paa det straalende Budskab. De gjorde sig ingen Umage for at forstaa det, fordi de havde mere end nok at gøre med at kæmpe Hverdagslivets lille Krig. De kunde ikke mande sig op til at følge Vismændenes Eksempel, fordi andre Baand bandt deres Hjerter til Stedet, hvor de havde fæstet Bo. Eller de lod sig forvilde af Lygtemænd, som lokkede dem i helt andre Retninger.

Nutildags ser vi mange Sandhedssøgere, som aldrig naar deres Maal, mange, der synes at søge Gud, men som dog ikke kommer ham nær. Ser man nærmere til, er det nogenslunde let at forstaa: Det er Mennesker, som vel kunde, men som inderst inde ikke vil. De forsøger at slippe uden om Guds strenge Fordringer, og derved gaar de Gud forbi. De ønsker en Gud, som ikke gaar imod deres Interesser eller kommer dem paa tværs. De vil ikke sige sig løs fra vrangte Afskuelser, vil i Virkeligheden ikke forlade det Sted, de staar paa. De ser vel Kristi Læres lysende Stjerne, men de følger den ikke. Intet Under, at de heller aldrig naar Maalet! De hører ikke til de vise, men til Taaberne, de bilder sig ind, at de lærer; men de naar aldrig til Erkendelse af den evige Sandhed.

Hvad skal man raade disse Stakler til? Hvad vil kunne hjælpe dem?

Det samme, som har hjulpet Mennesker før:

Afsondrethed fra den larmende Verden! Bøn og Forbedelse i den hellige Ensomhed! Sindsforfyldelse, omgivet af den store Stilhed! Denne Stilhed, om hvilken Sandhedssøgeren Newman har sagt:

»— *Den store Stilhed har en sælsom Magt
til at neddæmpe Lidenskabens Storme.
Fyldt af dens Aand undfanger Menneskesindet
guddommelige Tanker, hvis Udspring er den Evige.
I Stilheden stiger Beduinens Tanker,
mens Hvirvelskyer mørkner Ørknens Rand.
Og Eremitten søger tyste Skove
for der at høre Aandens sagte Susen —«*

Stilheden! Selv et saa udtalt Verdensbarn som Globe-trotteren R. de Haas skriver i sin Dagbog fra Sahara følgende: Ørkenen er en Fredens Oase, — min nyopdagede Verden. — Jeg vil ikke mere lade mit Sind søndersplittede af en fortravlet Menneskeheds brogede Liv og Virken. Jeg vil ikke mere, at mit Liv skal være en Kæde af tilfældige Oplevelser, et broget Sammensurium af Ligeegyldigheder, et planløst Ridt gennem min Samtids forskelligartede Kulturudstraalinger. Jeg vil Harmoni, jeg vil det sande Liv, det indre Liv, det egentlige Liv. Dette vil jeg søge her i min Ørken. Her vil jeg finde Tilknytningen til Evigheden. Herre, min Gud! du har skabt os til dig, og vort Hjerte er uroligt, til det hviler i dig!«

Altsaa: En Opfordring til at søge Exercitier?

Ja!

Men hvem der nu ikke kan frigøre sig fra sit daglige Arbejdes Trædemølle?

Da gør som den hellige Katharina af Siena! Indret dig et Lønkammer i dit Hjerte, fjernt fra al Verdens Larm! Vær dig bevidst, at du er døbt, og vid, at den døbtes Hjerte er et helligt Sted, den Allerhøjestes Tabernakel!

Hvem kan nogen Sinde hindre dig i at træde derind — med samme Andagt som den, hvormed de Vise traadte ind i Bethlehems Stald og skuede det sande Lys? —ch.—

NIELS STEENSEN

*Da Sabas Dronning, videlysten,
paa tusind Spørgsmaal ønsked Svar,
Kong Salomon ej Svaret skyldte;
Hans Ord var som en Kilde klar.*

*Han tyded alt — fra Cedertræet
paa Libanons den høje Tind
til Ysopstænglen, som fremskyder
fra Murens Sprække sliv og stind.*

*Da blev af Undren Sabas Dronning
helt maalløs, og hun grant forstod,
at ej det halve af hans Visdom
var det, som Ryglet høre lod.*

*Og dog er Gaader end tilbage,
Problemer uden Maal og Tal,
som Tidens tankestærke Vismænd
med megen Møje granske skal.*

*De brænder som en Ild i Sindet,
thi ej det givet er enhver
at løfte Sløret fra de Dybder,
som Verdensaltet indebær.*

*For Mennesket Naturen fordum
en Bog var, med syv Segl besat.
Den over Klodens Løndom ruged
som over en fortryllet Skat.*

*At stille skarpe, snilde Spørgsmaal
til den, man dengang eved ej.
I Bøger bladed kun de Lærde,
mens ude Livet boltret sig.*

*Værdiløst Tankespind kun groed
af Videnskabens gamle Rod.
Om det, der syntes smaat og ringe,
i deres Hovmod haant de lod.*

*Men nye Tider begyndte at gry,
og mangen en Forsker vandt sig Ry
ved at tolke Naturens Runer.*

*Blandt disse Navne dog fejrest staar
et Navn, først skattet i sene Aar,
vor danske Nikolaus Steno.*

*Skønt fjern fra Nordens fædrene Havn,
han kasted Glans over Danmarks Havn,
som Forsker en af de største.*

*Han havde Nøglen til lønligt Gem,
ad nye Veje han følte sig frem,
han gransked med Kniv og med Sonde.*

*Et Syn for hans Øje sig da oplod,
som først vore Tider ret forstod:
Det faste, som er i det faste.*)*

*Han glemte ej Skuberen bag hans Værk,
han priste ydmyg den Almagt stærk,
som skabte det mindste, det største.*

*Mod højere Maal dog styred hans Hu,
han fulgte Lys fra det høje,
fandt Vej til den dybeste Sandhed ind,
for Kirken han vilde sig bøje.*

*Som Paulus følte han i sig et Kald:
»ve mig, hvis jeg ikke forkynder!«
Han sagde Videnskaben Farvel.
Paa ny han Livet begynder.*

*I brændende Iver for Sjælenes Vel
han bliver for Faarene Hyrde.
I Armod, i Spægelse, Flid og i Bøn
han bærer den hellige Byrde.*

*Dig smykker vel Videnskabens Glans,
Dog vandt du skønnere Krone:
Du prydet staar med en herlig Krans
for Gud, den Eviges, Trone.*

A. Menzinger S. J.

Blomsten af Adams Æt.

Det er de hellige Mænd og Kvinder, som fulgte tæt i Kristi Spor, der i Sigrid Undset's Bog »Norske Helgener« (301 S., 8,25 Kr.) betegnes saaledes (Indledningen S. 84), og det gøres gældende, at selv om det var saa som saa med

*) De solido intra solidum naturaliter contento.

de norrøne Folks Kristi Efterfølgelse, hvad det praktiske Liv angik, saa havde man i Norden ret nemt ved at anerkende de Personligheder, for hvem denne Opgave lykkedes. Der var nemlig meget stort og meget væsentligt, som man heroppe i Vikingernes gamle Land begreb: at det var efterstræbelsesværdigt, omend ikke altid ligetil og let at gaa i vor Herres Spor. »— *Det, som Folket her først forstod, var da, at Kristus var Gud og havde skabt Himmel og Jord og alle Ting, og at han var steget ned til sin Skabning for at frelse alle Mennesker, som vil frelses, fra Djævelens Magt og den evige Død— Men en slig Herre, som elsker sit Folk, saa han ofrer Livet for det, som den gode og trofaste Hyrde gør det, naar han sætter Livet ind for at bjerge sin Hjord for vilde Dyr, han har ikke bare Krav paa Lydighed, men han er værd at elske. Dog, at vise sin Høvding Troskab og elske ham, hvis han fortjente det — det var ikke noget nyt. Her sluttede den ny Sædelære sig til en ældgammel og førte den videre — —*«.

I Indledningsafsnittet »Trosskiftet i Norge« drager Sigrid Undset denne Konklusion. Men hun paapeger gennem 85 Siders gedigen Behandling af norrøn Aandshistorie tillige, at den Overlevering, vi har af den nordiske Mytologi, er stærkt præget af, at denne først er nedskreven (Eddakvadene) længe efter, at de nordiske Folk har taget ved Kristendommen, og at Fortællingerne derfor baade vrimler af Billeder, hentet fra Vikingers Oplevelser i det sydlige, kristne Udland og — maaske Fortælleren ubevidst — er formet i kristen Aand. »—*Island havde været kristent i flere Generationer, da Sagaerne og Eddakvadene blev nedskrevet, og Centerne for den Art Uddannelse, som fik Islændinger til at optegne deres Minder fra den gamle Tid, var Skolerne ved Øens Biskopkirker og de første Benediktinerklostre — —*«.

Interessant er i denne Forbindelse en Henvisning til Beskrivelsen af Valhal (S. U. paapeger sig her Professor Magnus Olsen): »— *Ideen til Odinshallen med de mange Hundrede Døre, hver saa vid, at Hundreder af Einherier kan marchere ud og ind ad dem, maa norrøne Mænd have faaet fra Bygninger, de har set sydpaa i Romerriget — helst er det det romerske Amsiteater, de har haft i Tankerne. I den hjemlige germanske Bygningsskik var der absolut intet, som kunde give dem Ideen til en Gudebolig i den Stil: Fælles for alle germanske Bygninger, fra Trællens Skur til Kongehallen, er, at Huset i Forsvarsøjemed har færrest mulige Aabninger. Ikke flere Indgange end højst nødvendigt, og disse saa lave og trange som muligt, med høj Dørtlærskel, saa at de fremmede, som vil ind i Huset, maa komme ind een for een og i foroverbøjet Stilling. Thi da har Folkene indenfor Overtaget,*

«om de kommende skulde være mistænkelige Personer eller kendte Uvenner —».

Man ser, at her gøres opmærksom paa et Forhold, som faa hidtil — og vore danske Guldalderdigtere slet ikke — var klar over.

Paa den brede Indlednings sikre Fundament bygger Sigrid Undset sine dejlige Helgenskildringer op. Der er Sancta »Sunniva og Seljemændene« med sin Skildring af den unge Dronningkvinde, som forlader sin omstridte Ø og fra Irland drager ud paa sit Skib, der strander paa Selja ved den norske Kyst. Til selve Sagnets skønne Skildring føjer Digterinden en Perle af et Naturbillede: »— en Regnbyge drev foran Huleaabningen som et Slør af glitrende Draaber, og gennem Draabefaldet skinnede Solen ind imellem Stenene, saa Mossel paa den gamle Alterplads glitrende irgrønt, og det tykke Lag af gammelt Faareuld paa Stengulvet syntes mørkebrunt og fløjsagtigt. Gennem Regnens Sus og Brændingens Døn ved Fjeldets Fod rislede Sunnivas Kilde med mangfoldige smaa og klingre Toner, og nogle Faar, som ikke turde ty op i Hulen, fordi der var Folk deroppe, brægede bedrøvet og søgte sammen i Ruinerne af Sunnivas Kirke udenfor. Et Lam hoppede op paa Platformen ved Bagvæggen, hvor Skrinet en Gang har staaet. Det lagde sig ned, hvidt og fint, og saa ud, som om det vidste, at det tog sig symbolsk ud«.

Men Tyngdepunktet og Midtpunktet i Helgenernes Saga er dog Olav Konges. Helgenkongen, hvis »Saga gaar gennem Norges Vaar, sødt som Fuglesang i Lunde« (Welhaven), giver Sigrid Undset med stærke, særegne Træk et levende Billede af. Ikke en Idealskikkelse fra Vuggen til Graven, men en Kæmpe, der er Barn af sin Tid. Det store ved ham er, at han har gjort Kristi Sag til sin, og for denne Sag sætter han Livet ind. En typisk Undset-Vurdering af Olavs-Værket findes paa Bogens Side 108: »— Det var altså endda en farlig Politik at gøre Kristendommens Sag i Norge til sin Sag. Men Jarlerne maa ogsaa have faaet Erfaring for, at i Længden svækkede de deres Sag ved lempelig Politik. — For Olav Haraldsson maatte det staa saaledes, at skulde han fremme Kristi Riges Sag i Norge, maatte han lægge hele Landet under sig, og skulde Norge holdes sammen som et Rige, da maatte det være som et kristent Rige. — Det er nok saadan, at Olav i Udlandet maa have set, at Kirken stod for Orden og Enhed, for Folkenes Samling i Riger under ansvarlige Herskere. Men man maa ikke glemme, fordi man ved, hvorledes det senere gik — hvad Kirken kom til at betyde for Højmiddelalderen i kulturskabende Kraft — at Olav Haraldsson i Virkeligheden ikke havde set stort til

endelige Triumfer for de Ideer, som han gjorde til eet med sin Sag. Han havde set mere af lignende Forsøg, som brød sammen, han havde selv været med i Kampe, hvor de Kristne laa under, og Guds Venner døde Martyrdøden. Troede han, at det var i Pagt med Kristi Kirke, at han skulde kæmpe for sit Kongedømme, saa kunde det bare være, fordi han havde Troen og vidste, at en kristen Mands Sejr ikke er afhængig af, om han vinder eller taber i Slag her paa Jorden. — Her var der et Bindeled mellem Vikingetidens Tænkemaade og det kristne Livssyn. For Vikingetidens Mennesker betød det ikke alt i Verden, om en Mand vandt Sejr eller gik under, hvis han vandt Ry, som overlevede ham — —.

Saa stærkt er Olavs Saga tegnet i Sigrid Undsets Bog, og dette er kun en enkelt Linie i hans Billede.

Saa følger vi hende videre fra Skikkelse til Skikkelse i det Galleri, hun aabner for os: *Sankt Hallvard*, *Sankt Magnus Orknoyjarl*, *Sankt Thorfinn*, Biskop af Hamar og *Pater Karl Schilling*, Barnabitt.

Sidstnævnte, som hører vor egen Tid til, er endnu ikke helgenkaaret, men denne elskelige Nordmand, hvis Gerning faldt i det fremmede, og som talte de af cand. mag. Niels Hansen i »Nord. Ugebl.« skildrede Konvertlitter: *Krogh-Tønning* og *S. A. Sørensen* blandt sine Venner, nyder saa stort et Hellighedsry, at der er ivrige Kræfter i Bevægelse for hans Beatifikation, en Sag der ikke kan være uden Interesse for os Danske, som for Tiden arbejder og beder for vor egen Niels Steensens Kanonisation.

Det vilde være fristende at bringe mange flere Uddrag af Bogen »Norske Helgener«; men de allerede anførte vil sikkert bringe Læserne til at forstaa, at Sigrid Undset igen har beriget Nordens Litteratur med et vægtigt Værk, der paa een Gang er fængslende som hendes bedste Romaner og tillige er et oplysende Værk af stort Format. At det giver sin Læser en Del Arbejde, at det hist og her kræver, at man skal tænke sig om, er blot en Dyd mere, der forøger vor Beundring for og vor Taknemmelighed til Forfatteren.

K. Pl.

UNDER POLNATTENS STJERNER

Nedsænket i Midvinterens Skumring, i en Dag, der ikke kender til rigtig Sol, men maa nøjes med Lyset fra Stjerner og Maane og med Skær fra blidere Breddegraders Sol-skyer, fejrer Grønland Jul. Meteorologisk set er den ingenlunde trist. Den hvide Sne dækker Fjeldene, og over Ismarker og Bræer spænder sig en straalende Nordlyskrone.

Luften er høj, blaa og stille. Et Barn vilde kunne bære et tændt Julelys i sin Haand fra Kirken til den hjemlige Hytte paa Fjeldet, uden at Flammen vilde slukkes.

Saaledes er i korte Træk Naturens Ramme om den grønlandske Jul.

Julefesten er protestantisk, da Grønlands Kirke er underlagt den danske lutherske Folkekirke; men den fejres af Folket med megen Andagt, og mange skønne Skikke føjer den indfødte Grønlænder til den egentlige Gudstjeneste, den, der begynder ved Sekstiden Juleaftens Eftermiddag, gentages Julenat ved Midnatstid og kulminerer Julemorgen.

Naar man efter Juleaftensgudstjenestens Salmesang og Oplæsning af Juleevangeliet forlader Kirken, som paa Udliggersteder og smaa Bopladser er et beskedent Rum, der til Hverdag tillige er Skole, er de lave Hytter illuminerede. Et Medlem af hver Husstand har den Opgave hurtigst muligt at smutte hjem for at faa tændt de seks eller fire Julelys i Vindueskarmen, saa Flammerne kan lyse Folk fra Kirke. Det ser skønt ud med de straalende Ruder i disse Jordhytter, som næsten gaar i eet med det tilsneede Fjeld, og de kunde, for den, der har Fantasi nok, godt synes at være Stjerner, som i Julenatten var dalet ned fra Himmelen og havde fæstet sig som glitrende Smykker paa Grønlands hvide Kaabe.

Har man holdt sin lille Fest, har man haft tændt det hjemmelavede Træ, der er skabt af et Pinde-Skelet, hvis Grene er omvundet med Lyng eller Mos fra Fjeldet, da kommer en af de højtideligste Skikke til Udførelse.

Pladsens Folk drager i Flok og Følge og med Sang paa Læben fra Dør til Dør, og Forsangeren læser Julens Evangelium foran hver eneste Hytte. Naar Flokken har taget Opstilling foran en Bolig, tager de Mennesker, som hører til der, hverandre i Hænderne og kryber ind gennem Husgangens Lem. I Stuen sætter de sig stille paa Briksens Kant og lytter med foldede Hænder til Sangen, som toner derude. Naar den er forbi, kravler de atter ud og slutter sig til Flokken, som begiver sig til den næste Hytte.

Julenat Klokken fire synges der paa ny for Folks Døre eller Vinduer. Denne Gang er det bare de unge, der gaar rundt, medens Børnene og de ældre holder sig inde. Ved den første Rundgang er det gerne Stedets Skolemester, som gaar i Spidsen. Nu er det en ung Mand, som læser op af den hellige Skrift, og det betragtes som en Ære at være blevet udpeget til dette Hverv. Salmerne, som i begge Tilfælde synges, er de almindeligst kendte danske Julesalmer, oversat paa Landets Sprog. Grønlænderne har dog en egen Salmedigtning, som er meget særpræget, og af denne, der kommer godt til sin Ret ved at bæres frem af originale,

grønlandske Melodier, er der gerne valgt en eller anden Hymne, som synges ved Julenattens Vigilietjeneste. En af de mest yndede er den pompøse:

*»Min Sol er Jesus, Jesus er min Sol,
den store Sol med Krans af gyldne Straaler.
Ej Sommersolens Glans med dig sig maaler.
Jeg ser i Aanden Jesus som min Sol — — «*

(Oversættelse ved
Matthias Storch og Chr. Ludwigs).

I denne Salmes Billedvalg finder Mørketidens Længsel efter Sol og lange Dage sit naturlige Udtryk. For Grøn-lænderen smelter Lyslængselen og Taksigelsen for Julens Under sammen. Julen er Lysets Sejr over Mørket saavel ude i Naturen som i Menneskets Sind.

Saaledes prises Gud enfoldigt og fromt i den arktiske Nat. Det ejendommelige bløde, melodiske, grønlandske Sprog, der er som skabt til at synges, bærer Julebudet frem til og ind i den yderste Hytte i Norden.

Vil man tro Sagnet, har Fromheden dog ikke altid været saa fremherskende. Det er vel ogsaa muligt, at det selv i vore Dage arter sig lidt forskelligt paa de forskellige Steder med Hensyn til Højtidens Helligholdelse inden for det vidt-strakte Lands Omraade. Men man skal for et Par Aar-hundreder siden ifølge gamle Beretninger ved Juletid have lagt nok saa megen Vægt paa Lystigheden som paa From-heden.

Den grønlandske Forfatter, Provst Matthias Storch i Jakobshavn, fortæller i sin Bog »Strejflys over Grønland« herom blandt andet:

» . . . Solhvervsfesten holdt man i det gamle Grønland paa en bestemt Tid af Vinteren og rettede sig her efter Stjernernes Stilling. Men da Europæerne (under Hans Egede) indførte Julefesten, brød man sig ikke om at have Ulejlighed med at iagttage Stjernernes Stilling paa Himmelhvælvingen. Nu vidste man, at naar de fremmede blev »helt gale« (d. v. s. holdt deres støjende Fester), saa var Solfestens Tid inde.«

Vore danske og norske Landsmænd synes i den Retning at have foregaaet den indfødte Befolkning med et yderst slet Eksempel.

Det er dog selvfølgelig ikke Hans Egede, der har baaret sig saadan ad. Især efter at han, som Matthias Storch udtrykker det, »har bestaaet Prøven« og lært at virke i Guds Aand og »for Menneskesjælens Skyld«, har ikke engang de, der længst stod ham imod, andet end godt at sige om ham og intet andet end Lovord og Taknemlighed tilovers for hans selvopofrende Kærlighedsarbejde blandt Folket.

Men en rigtig Tanke, uheldig udført, havde i denne Tid skaffet Grønland et nyt Befolkningselement, hvis Levevis gav Anledning til ovennævnte Dom over »de fremmede«. For at faa europæisk og kristen Aand indført i det store Land foreslog Hans Egede, at danske Familier skulde bosætte sig deroppe. Danske i Almindelighed lod sig ikke tiltale af Tanken. Saa fandt man i København paa at løslade Stokhusfanger og tvangsgiftede dem med Hovedstadens letlevende Kvinder. Disse Ægtepar skulde danne den ny, »kulturelle« Kerne i det grønlandske Samfund. »Til alt Held varede det ikke længe, før de fleste af disse Mennesker døde af Skørbug eller bukkede under for Klimaat, og Resten blev af Hans Egede sendt tilbage til, hvorfra de var komne,« siger Matthias Storch.

Men de har altsaa været der længe nok til, at de har forarget den hedenske Befolkning med deres Maade at fejre den største kristne Højtid paa.

— — —¹
 Et betydeligt skønnere Billede af Jul i Grønland — maaske det allerskønneste, der eksisterer, fordi det er saa gribende i sin store Tragik — faar vi ved at kaste Blikket tilbage til den katolske Nordbotid.*) I et halvt Aartusinde (fra omkr. 990 og til henimod 1500) levede den norrøne Stamme omkring Julianehaabsfjorden i Sydgrønland. Om dens Liv og Færden minder nu kun de saakaldte »Nordbo-Ruiner« — som dog ikke fortæller saa lidt for den, der forstaar at læse i Sten — og saa nogle mundtlige Overleveringer hos den Folkestamme, som til Slut besejrede den.

Ruinerne fortæller om Bygder med mange faste Huse, og der er fundet Fundamenter af 16 Kirker og 2 Klostre.

Man ved kun lidt om disse Folks Kamp med en haard Natur og et umildt Klima. Man læser i Syldsten og halvt omstyrtede Mure om deres Kærlighed til den hellige Kirke. Man ved, at den mangelfulde Forbindelse med Island og Norge foraarsagede dem lange Perioder af Hungersnød. Og da den »sorte Død« i det fjortende Aarhundrede hærgede det europæiske Norden, hørte al Sejlads paa de grønlandske Bygder praktisk talt op.

I 1448 lader Pave Nicolaus V gaa Brev til den islandske Holarbiskop, at han maa sørge for at tage sig af den grønlandske Menighed, som paa dette Tidspunkt ganske har tabt Følingen med Rom, hvortil den ellers i Aarenes Løb sendte »Tiende« i Form af Pelsvarer og andre Naturalier. Men intet forlyder om, at denne Opfordring har frugtet.

*) Om Kristendommens Indførelse og den katolske Kirkes første Dage i Grønland har »Nordisk Ugeblad«, 1937, S. 931 bragt en Artikel: »Kristne Pionerer«. —

Nordboerne er henvist til Landets Kaar, og da de — omtrent paa den sorte Døds Tid — kommer i Strid med Eskimostammerne, viser det sig, at de ikke kan tage Kampen med dem op paa lige Vilkaar. Fysisk bukker de under.

Men med en heltemodig Troskab hænger de sidste Nordboer ved deres Religion og ved Tilbedelsen af det Allershelligste.

De vedbliver at samles i Kirkerne. I Gardars stolte Dom er Murene revnet. En bidende Vind farer Folk til Marv og Ben, medens de knæler i Kirkestolene eller paa Gulkvadrene foran Alteret. Deres sidste Julefester er arme paa Lys. Ingen Skibe har været paa Havn i Mands Minde. Olie og Spæk er det smaat med. Faarene er saa magre, at der ikke bliver Talg til Lys.

For længst er deres Biskop død. I Aar og Dag har man ved Messetid hængt hans Korkaabe op, og mod den har de rettet deres Blikke, medens de har gentaget Messens hellige Ord.

Den sidste af de viede Præster er gaaet bort. Ingen Biskop er kommet over Havet for at oplære og indvie ny. Vikingættens sidste Mænd ejer ikke Skibe, saa de selv kan drage ud for at hente Indvielsen hinsides Havet. De er ikke søkyndige mere, har heller ikke den Kraft, der skal til for at tage saa store Beslutninger.

Børn maa nøjes med Nøddaaben — de faa, der fødes. Og i deres svage Livskraft dør de fleste som spæde. Firmelsen maa man undvære, den sidste Salvelse —. Ingen er der til at forvalte Sakramenterne.

Og Eukaristien, det Allershelligste, har de heller ikke mere. Den hellige Hostie, det hellige Brød, er opbrugt for Aar og Dag siden.

Julemessens underfulde Midtpunkt maa de savne.

Da ser vi for os et gribende Billede. Den norrøne Stammes sidste Fører breder Korporalet ud. Dugen, hvorpaa Kristi Legeme har hvilet, lægges frem paa Alteret for Menighedens Øjne.

Om der er mange Øjenpar eller kun faa — denne sidste Jul i Gardars Dom — ved vi intet om. Men vi ved, at de i Andagt og Tro har vendt sig mod den korsede Dug, medens bange Hjerter og bævende Læber har forsøgt at stamme: »Ære være Gud i det høje og Fred paa Jorden for Menneskene, som er Gud til Behag!« — Det Julebud, der lyder ens til alle Tider, og som siger det samme til Menneskets Hjerter, enten det jubles i Østerlands Nat eller hviskes under Polarnattens Stjerner.

Karen Plovgaard.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme

Udgivet af

Ansgarius-Foreningen

Redigeret af

G. SCHERZ C. SS. R.

85. Aargang.

KØBENHAVN
BOGTRYKKERIET „ATHENE“
1937.

1. Aktstykker og Meddelelser fra Vikariatet.

Den Hellige Faders Juletale i Radioen (—z.)	3
Biskoppens Tak	47
Oratio pro Papa imperata	47. 464
Den internationale Bedeuge	70
Alvorsord til kristne Brude- og Ægtefolk	119
Fastemandat	121
Hyrdebrev om Lydighed, Retfærdighed og Kærlighed	145
Pavens Radio-Hilsen til den euch. Kongres i Manila (K. S. Th.)	179
Encyklika »Divini Redemptoris«	332. 356. 387. 419. 447. 497. 530
Pavens Hyrdebrev til Tyskland	338. 365. 409. 423. 470
Kollekt for Spaniens ulykkelige Børn	377. 519
Kong Christian X's Regeringsjubilæum	459
Pave Pius XI's Fødselsdag	546
Kardinal Mundeleins Tale	626
En fælles Opgave at løfte (N. Steensen)	646
Pavens Radiobudskab til Lisieux	740
Lille Seminarium for vordende Præster	851
Pius XI's Rundskrivelse om d. sal. Jomfru Marias h. Rosenkrans (overs. af K. S. Th.)	1028. 1052. 1079. 1103
Fra Vikariatet (Niels Steensens Minde)	1221

2. Opbyggelige Indledninger.

»Om og af nordiske Konvertiter« af Niels Hansen, cand. mag.

Ugebladets smaa Indledninger i det nye Aar 1 — Muus 25 . 49 — Søster Birgitta - en dansk Karmelit 73 — Stub 97 — Mads Jensen 123. 154 — Kuchler 177. 201 — Nils Bielke 225 — Kejser 249 . 278 Peder Jørgensen 309 — Offerdahl 330 — Holstein-Ledreborg 353 — Lars Skytte 385 — Winsløw 417 . 441 — Holfelt-Houen 467 — West 495 . 569 — Krogh-Tønning 522 . 556 — Busk 593 — Helena Nyblom 617 — Steno 644 — Karlén 665 — Kofoed-Hansen 689 . 713 — Kristina 737 — J. L. V. Hansen 761 — Skikkild 785 — Thjulén 809 — Brockdorff 833 — Mogens Ballin 857 — Agnes de Beaulieu 881 — Wang 905 — Caroline Stampe-Charisius 929 — Ulfelderne 953 — Rambusch og Hustru 977 — Zoega 1001 — Schilling 1025 — Edle Wedel-Jarlsberg 1049 — Meyer 1073 — Margrethe Nyrop 1097 — Olga Bardenfleth 1121 — F. L. d'Auchamp 1145 — Henriette Rantzau 1169 — Anton Pedersen 1193 — Sofie Holten 1217 — S. A. Sørensen 1258 — De der ikke kom med 1281.

I Begyndelsen skabte Gud Himlen og Jorden (Rp.) 252 — Korsfæstelsen (François Mauriac) 274 — Jesu Opstandelse - Vor Opstandelse (B. a. v.) 298 — Gud bevare Kongen! 466 — Marias Bøn er mægtig (P.-M. Garénaux C. Ss. R.) 469 — Den ukendte Gud (Dr. M. Laros) 489 — Stadler, H.: Et nyt Kirkeaar begynder 1171 — Redaktionen: Tak 1283 — A. Pichler: I Vor Herres Jesu Christi Navn 1283 — Sofie Holten (En Tilføjel) 1297

3. Afhandlinger, større Artikler og Revuer.

<i>Albonoz, Carillo de:</i> Hvorfor kom det til den spanske Borgerkrig?	344
<i>Andreasen, Peter:</i> Gud Helligaand, vogt Danmark vel	571
<i>Bergmann, Hugo:</i> Det vigtigste er Mennesket	695
<i>Beyer, A. F.:</i> Reformationens Historie	8
<i>B. Z.:</i> Pavens Arbejdsdag	31
<i>C. H. S.:</i>	
Spansk Ordenshistorie i vore Dage	36
Fadderne	307
Georg IV og Anna Maria Fitzherbert	427
<i>Della Corte:</i> Kristne Spor i Pompeji	481
<i>Dudli, P. Notker O. S. B.:</i> Husenes Velsignelse Paaskelørdag	303
<i>En af de kaldede:</i> De syges Apostolat	1147
<i>En Udensøgs:</i> En stor Iestdag i Horsens	1237
<i>Filippa:</i> St. Knuds Kirke i Svendborg 1887-1937	1150
<i>Frederiksen, Emil:</i> En Bemærkning til Mogens Ballins Levned	131
<i>Fr. C.:</i> Tyske Indtryk	1010
<i>Hansen, Johs.:</i> Dalum-Kloster	818
<i>Holstein-Ledreborg, Jos.:</i>	
Varsko	300
Engel eller Nisse	1252
<i>Holzner, Dr. Joseph:</i> Hjemme hos Herren	715
<i>Hospes:</i> En ny St. Ansgars Kirke i Aabenraa	1176
<i>Højris, H.:</i> Lisieux - St. Laurent - Lourdes	884
<i>Internat. Arbejdsbureau:</i> Den kath. Verdens sociale Interesser 499	528
<i>Jensen, B.:</i> Mogens Ballin	52
<i>J.:</i> Kirkejubilæum i Svendborg	1124
<i>Kenny, P. Michael S. J.:</i> Den kristne Statsmands Værk i Portugal	597
<i>Kinzi, K.:</i> Tolerance i det 18. Aarhundrede 29. 54.	84
<i>Kjelstrup, K.:</i> Den apostoliske Succession i Sverige	864
<i>Klar, Fr.:</i> St. Anna i 40 Aar	776
<i>Küpferle, Fr.:</i>	
Lidt om Mystik	671
Kirkelige Enhedsbestræbelser i den protestantiske Verden	763
<i>Liener, J.:</i> Hvorfor saa mange, som ikke tror?	813
<i>Lippert, Peter:</i> En Samtale med et Ægtepar	1173
<i>Marchant, Dr. H. P.:</i> En hollandsk Minister om Nazismen	236
<i>Maurer, F. F.:</i>	
Nogle Fastelbetragtninger 1. Frihed	125
2. Lighed	180
3. Broderskab	208
Pater Sialm 70 Aar	156
En mærkværdig Prædiken	473
Kong Christian X	493
Lidt Kirkehistorie i Nutiden	574
Et kongeligt Besøg (den 2. Dec.)	1227
<i>Mauriac, François:</i> Korsfæstelsen	274
<i>Menzinger, A. S. J.:</i>	
Fosterdrab og det 5. Bud	27
Jesus Christus Oprører	276
Kønsmoral og Farisæisme	743
Organist Hamnermüller 80 Aar	799
<i>Müller, J. E., Biskop:</i> St. Eugenia-Kirkens Jubilæum	
i Stockholm 868	897
<i>N. N.:</i> En lille aktuel Prædiken	397
<i>Nielsen, E.:</i>	
Prinsesse Elisabeth af Frankrig	576. 606
Den kristne Arbejderungdom marcherer	774
Kirken paa Verdensudstillingen i Paris	907
De unge kristelige Arbejdere i Frankrig	962. 985

<i>Nissen, A. (ved):</i> En Privataudiens hos Pave Pius XI	34
<i>Nystrøm, H:</i> Kalendarisk Oversigt	1290
<i>Nøsen, Peter S.J.:</i> Den katolske Skole	443
<i>Olrik, Jakob:</i> De fremmede Præster, Jesuiterne, Vulgærkatholicismen og Polakkerne.	108
<i>Olsen, A. M.:</i> En katolsk Statsmand	1198. 1223 1295
<i>Pichler, A.:</i>	
Et forfejlet Kald?	82
Naar Herren ikke bygger Huset — eller Folkeforbundet.....	691
I Helgenernes Skole.....	1076
Kampagne for Sjælehelse	1100
Franskmændenes Rekord	1196
Kronede Kvinder	1230
<i>Plougaard, Karen:</i>	
Opdrager af Guds Naade	311. 340. 370. 406
Paa Tinderne	552
Sydhavets Martyr	631. 651. 677
Jämtlands-Folk under Søndagsloven	746
Daadens Glans og Ryets Evighed	793
Hjemve og Hjemvej	842. 861. 887
Kalundborgs katolske Kirke	910
Kristne Pionerer i det gamle Grønland	931
<i>Præsterne fra Sønderborg:</i> Nytaarshilsen fra St. Pauls Kirke.....	38
<i>Rechnagel, Poul:</i> Kommunismens almægtige Arbejdsgiver	280
<i>Redaktionen:</i> Interview med Fru Sigrid Undset	1254
<i>Robles, Gil:</i> Opsigtsvækkende Brev (Universe)	135. 166
<i>Roche, A.:</i> Hvorfor saa mange, som ikke tror?	787. 813
<i>Rp.:</i> Apostel i Byens Forstæder	1037
<i>Scharp, Dr. H.:</i> Smaating fra Vatikanet	560
<i>Scherz, G.:</i>	
Verdenskongressen i Manila	79. 106
Under Satans Banner	99
Paa Redaktionens Vegne	164
Lydighedens Grænser her og der	204
Opdager og Korsfarer	239
Fru Karen-Elise Rambusch †	256
Religionen efter 20 Aars Sovjetstyre	258. 283
Fra Opgøret i Spanien	286
Folkekirkens Biskop om Skriftemaalet	305
Et længselsfuldt ventet Hyrdebrev	335
Præst og Politiker	399
Det nye St. Annæ Hjem i Sundby	402
Demokratiets værste Fjender	449
Pintsestorm over Sygeseng	505
Den gamle Paves Gerning	547
Kommunisme og Kristendom	620. 664
Helvedes Porte skal ikke overvælde den	642
En Konkordatsstorm i Jugoslavien	768
En stor Opfinders Død	796
Irlands yngste Historie	802
Mønsterskolen i Vejle	816
»Sept's« Endeligt og de spanske Biskoppers Hyrdebrev	1003
Seksual-Undervisning	1030
Kræfter, som fostrer Præster	1081
I Niels Steensens Spor	1107. 1130. 1153
Digte fra Norden	1134
<i>Schindler, Peter:</i> Afsluttende Efterskrift til en litt. Produktion 103.	128
<i>Schmidt, Ph.:</i> Talismaner og Amuletter	169. 191. 215
<i>Schneider, Oda:</i> Kvinde og Præstinde	837
<i>Sertillanges, A. D.:</i> Hvor Christi Legem indstiftedes	524

VI

<i>Steidl, P. D.</i> : Paulus Helie	158.	184
<i>Sturzo, Don Luigi</i> : Kirkens Kamp for Arbejderne		790
<i>Sørensen, Olaf</i> :		
Propaganda-Kollegiet i Rom	936. 955. 983. 1014.	1033.
Skandinaver paa Propaganda-Kollegiet i det 17. og 18. Aarh. .	1104. 1128.	1157
<i>Sørensen, S. P. L.</i> : Naturvidenskabens Begrænsning		693
<i>Thirring, Hans</i> : Videnskabelighed og det praktiske Liv		695
<i>Thomsen, Kurt S.</i> :		
Pastor Clemens Bannwart †		253
En Film om St. Josephs Hospital		700
<i>Tilskuere</i> :		
De tyske Biskopper forlanger deres Ret		57
De brave Mænd fra Cloppenburg		64
Kirkekampen i Tyskland		188.
En Kriminalproces i Tyskland		211
Kirkens dybe Nød i Tyskland		319
Korsets Sejr i Konnersreuth		404
»Skoleafstemningen« i Tyskland		431
Den stille Kirkeforfølgelse		451
Christus - den offentlige Fjende		479
»Tusind og een« Sædelighedsproces i Tyskland		535
Fra det tredje Rige	581.	682
Vanhelligelse i det tredje Rige		609
Kirkekampen i det tredje Rige		655
Det tredje Rige og Kirken		805
Nyt fra det 3. Rige		840
Hver Dag sørgelige Efterretninger		1060
Tilbageblik paa Spaniens Kamp	720. 752. 771. 822.	
	845. 874. 891.	917
Uden for Lov og Ret		1270
<i>Universe</i> :		
Radio-Præstens Eventyr		13
Den baskiske Tragedie		667
<i>Vallet, Dr. A.</i> : Hvad kræves til et Mirakel i Lourdes?		532
<i>Veit, Prof. L. A.</i> : Faste som Folkeskik	213.	230
<i>Wewers, Steph.</i> : Randbemærkninger til Julenattens Evangelium ..		10
Stephan, det første Blodvidne		1285
<i>Uden Forfatternavn</i> :		
Fredskongres og Fredsbevægelse		75
Uløste Gaader		693
Katholsk Aktion i Syd-Amerika		913
St. Eugenia-Kirkens 100 Aars Jubilæum		980
Den store Gevinst eller: Er Rigdom Lykke?		1039
Fortællinger:		
<i>Pierre l'Ermite</i> :		
»Jeg har ingen Tro«		316
Haandslag		454
<i>Halifax, Charles Lindley Viscount</i> : Telefonen i Præstegaarden ...		40
<i>Mellem Mødre, (Lillemor)</i> :		
En Pintsaften 502 — Vejen til Stjernerne 557 — En syndig		
Mand 602 — Rigdom 679 — Fortrolighed 728 — Ung Alder-		
dom 778 — Det skønneste 825 — Belæring hinsides Hegnet		
872 — Blade i Høst 915 — Forbøn 964 — Vi skylder Mor..		
1017 — Et Problem 1061 — Kun en Vane 1113 — Tre smaa		
Ord 1161 — Mine Smykker 1207 — Løft mig højere op 1268		
<i>Keller, Paul</i> : Den blinde Josefs Moder		894

VII

Müller-Partenkirchen:

Paa een nær	318
Naar Sandheden flygter til Narre	346
<i>Mohr, K. H.:</i> Redningsmanden	1138
<i>Pichler, A.:</i> Christophorus fra Brentadalen	1063
<i>Plouggaard, Karen:</i> Et Brev	1263
»The Sign«: Ved Daggry	113
<i>Wulferl, Leo:</i> Leo XIII og Vanddoktoeren	966. 989

Katholske Missioner:

Madagaskar	949
Kirken i Kina (<i>P. Leitenbauer S. J.</i>)	1054
Mission i de arktiske Egne (<i>C. H.-S.</i>)	1085
Krigen i det fjerne Østen og Missionerne	1088
Fordele ved Masseomvendelser	1115

Kirke og Kunst:

Den »Frie«s Foraarsudstilling (<i>R.</i>)	290
Paa Charlottenborg (—z.)	323

Niels Steensen:

Niels Steensen Mærkater	71.	95
Det bliver et Niels Steensen Aar (—z.)		133
Steno (<i>Niels Hansen</i>)		644
En fælles Opgave at løfte (<i>Jos. Brems</i>)		646
Niels Steensen-Billeder	712.	944
Nicolaus Steno's Gilde (—z.)	749.	975
Hvem helgenkaarer Niels Steensen?		1006
Niels Steensen og Bønhørelser	1047.	1070
I Niels Steensens Spor (—z.)	1107. 1130. 1153. 1181.	1201
Niels Steensens Fond		855
Niels Steensens Minde (<i>Biskop J. Brems</i>)		1221
Festen for Niels Steensen	1214.	1278
Fest		1303
Tak for Bønhørelse		1302

Paa Lytterpost:

Ignatius:

Fem Kvarter i Ungarn — Kirkestriden i Tyskland — Rundt paa Djurslands Kyst — Frans af Assisi	563
Metternich	730
Katholsk Gudstjeneste — Den hellige Birgitte — Kirke, Gud og Kejser	731
Københavns Universitets Jubilæum	1537. 1937
Theologien	992
T. G. Masaryk, Czekoslovakiets Skaber — Snoldelev Kirke — Johan Hus	1064

Presse-Rundskue:

Folkekirkens Biskop om Skriftemaalet (—z.)	305
Er Paasken en hedensk Fest? (<i>A. Menzinger S. J.</i>)	407
»Den katolske Fare« paa Færøerne (<i>A. Menzinger</i>)	476
Folkekirken og Folkemoralen	507
Menneskets Forfædre	508
En Gang gennem danske Blade (—z.)	585
Den danske Presse og Sædelighedsprocesserne (—z.)	601
Kønsmoral og Farisæisme (<i>A. M.</i>)	743
Protestantiske Klostertænkere (<i>A. Menzinger S. J.</i>)	1235

VIII

Theater og Film:

En Kvinde uden Betydning (<i>Argus</i>).....	241
Allahs Have (-z)	323
Kameliadamen - engang uromantisk (<i>N.</i>)	436
Det gamle Spil om Enhver (-z).	1019

4. Mindre Artikler.

<i>Beekmann, Dr. E.</i> : Fra Periferi til Centrum	898
<i>Boye Danielsen, K.</i> : Katholsk Radio i Danmark	425
<i>Civiltta Cattolica</i> : Den blødende Kirke i Meksiko	426
<i>C. H.-S.</i> :	
Den røde Milits' Skændselsgerninger i Spanien	62
En Kineser i Kardinal Doughertys Følge	111
Kommunistiske Rædselsgerninger.....	263
St. Bernhardshundenes Ry i Fare	705
Hvad vi hører, hvad vi ser.....	1136
<i>Hansen, Johs.</i> : En lille Rettelse	897
<i>Hansen, Niels</i> : St. Ansgars skandinavisk-katholske Liga i New-York	234
Dansk Præstegaardsliv	1203
Hofjægermester Garth-Grüners Konversion	1261
<i>Højris, Harald</i> :	
1937 - et Radioaar	60
Pilegrimstoget til Lourdes	509
Nu gælder det.....	1059
<i>Jensen, B.</i> :	
Den katolske Kirkes Historie	162
Pastor B. Jensens Svar	164
<i>Jessen, Franz v.</i> :	
Et Portræt og dets Historie	675
En 400 Aars Mindedag, der dølges	719
<i>Lutz, A. J.</i> : Kan et Gudsbevis omvende?.....	836
<i>M. Eugénie Moder</i> : Priorindens Indtryk	1230
<i>Menzinger, A.</i> :	
Helge Rode in memoriam	366
Katholicismen - en Svøbe for Folkene.....	509
Pater Nøsens 25 Aars Præstjubilæum	839
Liljen, den rene	1219
<i>Murray, Amy</i> : Fra Father Allans Ø.....	63
<i>Olrik, J.</i> : Pastor Osterhammel Præst i 50 Aar	233
<i>Pagés, Helene</i> : Et Barns Skriftemaal.....	265
<i>Peregrinus</i> :	
Loretto-Litaniet og den danske Elefantorden	504
Angaaende J. L. V. Hansen	828
<i>Pichler, A.</i> :	
En Hymne til Guds Kærlighed	596
Bergson er blevet Katholik	605
De fører Deres Nation til Afgrunden	699
Muskler og Karakter	704
Forskerens evige Higen	1159
Heltmodige Sygeplejere.....	1234
<i>Rasmussen, J. A.</i> : Fra Færøerne	478
<i>Rp.</i> :	
Verdugo Los Leganos eller spansk Heltemod	218
Kardinal af Mecheln imod Rex-Bevægelsen	430
Ku-Klux-Klans Endeligt	723
Efter Oxfordkonferencen	859
<i>Scherz, G.</i> :	
Lars Eskeland naar Støvets Alder.....	260
Et St. Lukas Gilde i Norden?	262

IX

Tidlig Firmelse - sen Firmelse?	526
Nye Metoder i Meksiko	702
Christi Konge Kongressen i Posen.....	718
Attentatet paa Salazar	727
Pater Poquet - 25 Aar Præst.....	751
Præstedøden	848
Thomas og Barth.....	1036
Thomas G. Masaryk.....	1057
En Hilsen til Sveriges Biskop.....	1126
Fra Norges Kirkehistorie	1179
Father Brown og Chesterton.....	1184
Frimureriet i Schweiz	1209
De fem nye Kardinaler	1222
<i>Steenberg, Oda:</i> Vor Frue af Refsnæs.....	942
<i>Steidl, P. D.:</i>	
Den salige Lidwina og Maria af Mørl.....	374
Bud fra den danske Middelalder	1083
<i>Strøm, G.:</i> Mariakongregationen »Regina Virginum« i Aarhus.....	1206
<i>Terry, R. R.:</i> Dobbelt Maal, dobbelt Moral.....	1205
<i>Thomsen, Kurt S.:</i> Kirkemusikkens Opgaver.....	628
<i>Thompson, D.:</i> Hvad skylder man sine Børn?.....	697
<i>Thorkilsen, A. M.:</i> Ansgariusforeningens Aarsberetning for 1936... ..	649
<i>Vallet, Dr. A.:</i> Jeg har sendt hende til Lourdes.....	579
<i>Uden Forfatternavn:</i>	
Røverierne i Spanien.....	17
Imod Arbejdernes Undertrykkelse	59
Liste over gode Gerninger	282
»Tusind Sædelighedsforbrydere«.....	580
Katholicismens Opsving i U. S. A.....	725
Et Landkort over Religiositet.....	849
Bødlen fra Madrid.....	920
En mindeværdig Sammenkomst.....	979
Omvender den belgiske Socialisme sig	1116
Det katolske Kina ved Fronten	1185
Kongens og Dronningens Besøg i Benediktinerindeklostret... ..	1225

5. Digte.

<i>Andreasen, P.:</i> Christi Kongs-Salme	1075
<i>Brockes, B. H.:</i> Kirsebærblomst (K. Plovgaard)	501
<i>Buol, Maria v.:</i> Non prævalebunt (K. Plovgaard).....	641
<i>Eskeland, Lars:</i> Digte fra Norge	1134
»Heimferd« Sandhedssolen.....	1195
<i>Hattel, Cl.:</i> Christusbærer - Christoforus (K. Plovgaard)	811
<i>Plovgaard, Karen:</i>	
Nebo Bjerg	228
Herre, du har prøvet mig og erkendt mig, Du kender min Hvile og min Opstandelse	299
Opstandelsens Land.....	329
Til Danmarks Konge.....	465
Det himmelske Lys	491
Eukaristien	521
Hymne til Høvdingen.....	547
Hyrderne fra Østerland	1250
<i>Poulsen, Karl V.:</i> Den sidste Dag.....	1080
<i>Rønnow, E.:</i>	
Ecce Homo	274
Mod det dybe.....	697
Via Crucis.....	941

6. Nye Bøger.

Aggebo, Anker: Asklepios' Tjenere (—z.)	115.	1117
— Danmarks store Søn Niels Steensen (—z.)		1065
Ahrnung, J. O.: Roskilde Domkapitels Historie (—z)		994
Alexander, Edgar: Der Mythus Hitler (—ch.)		699
Alkofer, A.: Briefe der heil. Theresia v. Jesus (—z.)		348
Andersen, J. O.: Paulus Helie (<i>P. St.</i>)	158.	184
Armfeldt, Gustav: Min väg til Kyrkan (—z.)		1299
Assarsson, B. D.: Psalmer för Kyrkoåret (<i>K. S. Th.</i>)		1041
Aubry, Octave: Kaiserin Eugenie		1232
Batzill, H. O. S. B.: De usu et abusu matrimonii		612
Baudiment, L. M. Dupont: (<i>A. P.</i>)		1077
Baudrillart, André: Moeurs païennes, moeurs chrétiennes (<i>A. P.</i>)		1042
Bazin, Marie René: Some Sisters of mine (<i>A. P.</i>)		596
Beekmann, Dr. E.: Gott, Mensch, Technik, Wissenschaft (—z.)		898
Bendiscioli, Mario: La vita interiore di Ignazio Seipel (<i>A. P.</i>)		1043
Bessières, A. S. J.: Jesus, formateur des chefs (<i>A. P.</i>)		1078
Bezdek, Dr. C.: Rätsel von Krankheit u. Tod (—z.)		66
Boesch, P. J.: P. Chanel S. M.		633
Boie, M.: Leon. Christina og Korfits Ulfeldt (—ch.)		1118
Bolterauer, M.: Woher?, Wohin?, Wozu? (<i>A. P.</i>)		1101
Bonaparte, Letizia: Napoleons Mutter in ihren Briefen		946
Bouts, P. & C.: La Psychognomie (—z.)		116
Bremer, R. G.: Social Doctrines of the Cath. Church (—ch.)		1164
Brown, J. S. J.: Libraries from a Cath. standpoint (<i>A. P.</i>)		1102
Brunner, L.: Marxismus am Ende (<i>J. H. L.</i>)		220
Burg, Dr. J. van der: Den spanske Borgerkrig etc. (—z.)		484
Burns: History of Cath. education i U. S. A.		922
Carbone, Cæsare: Praxis Ordinandorum (—z.)		1090
Cenni, D. A. O. S. B.: Le Missioni Cattoliche (—z.)		512
Citoleux, Marc: Le vrai Montagne (<i>A. P.</i>)		1021
Claudel, Paul: Les aventures de Sophie		943
Colum, Padraix: Saint Columba (<i>N. H.</i>)		18
Condurier, Abbé: Lidwine (<i>P. D. St.</i>)		374
— — de Consolatione		1091
Conte af Coronata: Drittordensrecht		612
Cony, Dr. René: L'Univers (<i>A. P.</i>)		1100
Cour, V. Ia: Danmarks Historie (—z.)		1187
Danemarie, J.: Jeanne Mance au Canada		1234
Danzas, J. N.: The Russian Church (—z.)		259
Dedieu, Jos.: Les Philosophes du XVIII siècle (<i>A. P.</i>)		1196
Diderichsen, P.: Fragmenter af gammeldanske Haandskr. (<i>P. St.</i>)		1083
Drewsen Christensen: Forbryderen og Oprøreren fra Galilæa (<i>A. M.</i>)		276
Dudli, N. O. S. B.: Das Segensbuch der heiligen Kirche (—z.)		305
Dunbar, Fred. L.: Dronning Kristina		1231
Døssing, Th. og R. L. Hansen: Dansk Tidsskrifts-Index (—z.)		1020
Eickstedt, E. Frh. v.: Grundlagen der Rassenpsychologie (—z.)		43
Enstrøm, P. V.: Mitt i Sverige (<i>K. P.</i>)		747
Erian: Le chanoine Doussin (<i>A. P.</i>)		1078
Erkelenz, C. H.: Vierzehn Nothelfer (<i>A. P.</i>)		1212
Æskeland, Lars: Heimferd (—z.)		1134
Everhard, Dr. W.: Bauschäden im Hause Gottes		377
Facchinelli, V. O. F. M.: L'Anima di Pio X (<i>A. P.</i>)		1078
Felder, Dr. Hilarin: Jesus von Nazareth (—z.)		19
Fels, Dr. H.: Johann Nep. v. Ringseis (—z.)		458
Feurtens, H.: Unter den Kaja-Kajas von Südneuguinea (<i>Schm.</i>)		877
Fontenelle, Mgr. R.: Sa Sainteté Pie XI (<i>K. P.</i>)		555
Fortescue, Adrian: The Mass		900
Friis, O.: Den danske Litt. Historie (—z.)		1187

XI

Fumet, Stanislas: Jan the Saint (<i>A. P.</i>).....	633
Gannon P. J. S. J.: Old law and new morality (<i>—ch.</i>).....	704
Gaquère François: Benoit Joseph Labre	944
Garnier, Adrian: A l'Ecole des Saints (<i>A. P.</i>).....	1076
Gak, K. u. T.: Der deutsche Orden (<i>—z.</i>).....	19
Gerest, R.: Dominicum Convivium (<i>—z.</i>).....	349
Gillet, M. O. Pr.: Appel au Bon Sens (<i>A. P.</i>)	1196
Gilson-Böhner: Gesch. der christl. Philosophie (<i>A. P.</i>)	194
Godefroy, Jean: Une tribu tombée de la lune (<i>A. P.</i>).....	1196
Görres, Ida Friede: Von der Last Gottes (<i>F. K.</i>)	5
Grimm, A.: Ehrenbuch der Mutter. - Siehe da deine Mutter Ganz schön bist du Maria (<i>—z.</i>).....	756
Grevin, Em.: Voyage au Hoggar (<i>A. P.</i>).....	1197
Guis, Jos.: La vie des Papous (<i>A. P.</i>).....	1197
Gyldendals Verdenshistorie (<i>—ch.</i>).....	1117
Haislund, N. og Salling: Engelsk-Dansk Ordbog (<i>—z.</i>)	411
Halifax, C. L. V.: Lord Halifax's Ghost-book (<i>—z.</i>)	40
Hämel-Stier, Dr. A.: Johanna Franciska v. Chantal (<i>—z.</i>)	541
Hansen, Niels: Kardinal Newman (<i>A. P.</i>)	511
Hawkins, D. J. B.: Causality and implication (<i>A. P.</i>).....	1101
Henkelmann, A.: En hourlinguant sur la Mer du Corail (<i>A. P.</i>) ..	1198
Herder: Kirchenlexikon (<i>C. B.</i>)	172
Herzog, Peter S. J.: Herrlichkeit Gottes (<i>—z.</i>).....	944
Hessen, D. J.: Die Geistesströmungen der Gegenwart (<i>—z.</i>).....	484
Heuser, A.: Die Erlösergestalt in d. bell. Lit. seit 1890 (<i>A. P.</i>) ...	267
Hodel, M. Angelina: Körperlehre etc. (<i>Sr.</i>).....	289
Hofer, Joh.: Johannes v. Capestrano	944
Hohenlohe-Schillingsfürst, H.: Gesegnetes Sevillanerland	946
Holstein-Rathlou, Dr. V. v.: Eysteinn Asgrímsson, Lilje (<i>A. Mz.</i>)	1219
Holzner, Dr. J.: Paulus (<i>—z.</i>).....	708
Homeyer, Hel.: Dichterinnen des Altertums etc.	1241
Housse, C. C. Ss. R.: Le R. P. Xavier Munier C. Ss. R. (<i>A. P.</i>)	1197
Hovre, Fr. de, et Breckz, L. P.: Maîtres de la pédagog. contemp. (<i>A. P.</i>)	1187
Hünemann, W.: Pater Hofbauer, der Fährhrieh Gottes (<i>—z.</i>).....	1090
Irish Messenger Office: For God in Spain (<i>—z.</i>)	138
Internat. Arbejdsraad: Beretningen	946
Jahrbuch Priester u. Mission des öster: Priestermissionsbundes (<i>—z.</i>)	706
Joannes a S. Thoma: Curs. Philos. Thomist.....	899
Kelly, Bernard: Our Faith (<i>A. P.</i>)	1044
Kern, Albert C. Ss. R.: Amalia Errazuriz de Subercaseaux (<i>A. P.</i>)..	1077
Kidd, Dr. Mary: Happy Babies and their Mothers	376
Klotz, Dr. Anton: Aemilian Schoepfer	399
Knorti, Aa.: Præst, Tvangsarbejder, Flygtning (<i>A. P.</i>)	1140
Koenig, J.: Nouveau mois du T. S. Rosaire:	970
Kolsrud, Oluf: Nidaros og Sticklestad (<i>—z.</i>).....	1141
Krohn, M.: Utsyn over Kirkens Historie (<i>—z.</i>)	1179
Kruif, Paul de: Sultens Banemænd	1240
Kösters, Ludwig S. J.: Unser Christus-Glaube (<i>—z.</i>).....	850
Kuss, Dr. Otto: Die Theologie des Neuen Testamentes (<i>—z.</i>)	540
Lacau, P. L.: Kostbarer Schatz der Ablässe (<i>—z.</i>).....	876
Lajoie, L.: Au seuil de la vie	970
Landrieux, J. R. M.: The forgotten Paraclete (<i>—z.</i>).....	732
Laros, M. Dr.: Evangelium hier und heute (<i>A. P.</i>).....	89
— — — — — Moderne Ehefragen (<i>—z.</i>)	432
Lechleitner, H.: Alte, neuere u. neueste Messerklärungen (<i>—z.</i>) ..	512
Leen, Edward: The Holy Ghost	923
Legrand, E.: Apôtres et Martyrs de Brébeuf (<i>A. P.</i>)	1197
Lekeux, M. O. F. M.: Litanies du XXme siècle etc. (<i>A. P.</i>)	1240
Lenhart, Dr. L.: Bischof W. E. Frh. v. Ketteler (<i>A. P.</i>).....	586
Lepicier, A. M.: La plus belle fleur du Paradis (<i>—z.</i>).....	458

Lieger, Dr. P.: Das römische Rituale (—z.)	242
Licner, Josef: Der neue Christ (A. P.)	1102
Lippert, P. S. J.: Gespräche	1173
Lutz, A. J. O. P.: Klosterliv og Klosterkald (—z.)	242
— — Gud	836
Marcelo, José: Ritter des Kreuzes. Die Wahrheit über Spanien	781
Marcu, Val.: Machiavelli (ch.)	1210
Maritain, Jacques: Religion und Kultur	971
Martindale, C. G. S. J.: Foundress of Sisters of Assumpt. (K. P.)	311. 340. 370. 406
Mauriac, François: Leben Jesu	274
Mc Nabb, V. O. P.: Frontiers of Faith and Reason	900
— — St. Elisabeth of Portugal	1233
Meer, Pieter van der: Tagebuch (K. P.)	842
Messerschmidt, H.: Kommunisme og Kristendom (—z.)	610
Metzger, J.: Kath. Schrifttum in England (—ch.)	707
Miller, A. M.: Klaus von der Flüe (P. D. St.)	434
Missale Romanum	612
Missæ Defunctorum	1091
Monne-Nissen, B.: Langbehnbriefe (—z.)	754
Moretti, A.: De sacris functionibus (—z.)	1091
Moser, Dr. S.: Österreichs Bergwelt und Bergvolk (—z.)	1187
Mosshamer, O.: Werkbuch der relig. Mädchenführung. (—z.)	319
Müller, Arthur: Das östliche Fenster (P. R.)	44
Müller, Joseph S. J.: Der heilige Joseph	901
Murray, Amy: Fra Father Allans Ø	62
Negro-Mathar, Silvio: Der unbekanntte Vatikan (A. P.)	1020
Nielen, J. M.: Gebet und Gottesdienst im neuen Test.	970
Niemöller, M.: Vom U-Boot zur Kanzel (—z.)	565
Nikolussi A.: Skæret fra Christus (A. P.)	1089
Noble, H. D. O. P.: La Vie Pécheresse (—z.)	900
Noyes, Alfred: The Torch-Bearers (A. P.)	1159
Nørgaard, Anders: Protestantismens Grundskade (N. H. c. m.)	18
Oberkofler, J. G.: Die Knappen von Prettau (P. K. H.)	732
O'Connor, J.: Father Brown on Chesterton (—z.)	1184
Oppenheim, Phil. O. S. B.: Introd. in Literaturam Liturg.	612
Otto, A. S. J.: Het Land van Sint Knud (J.)	851
Outhwaite's Leonard: Vor Klodes Erobring (—ch.)	1140
Pagés, Helene: Die klingende Kette (—z.)	265
Papini, Giovanni: Dante, ein ewiges Leben (—z.)	322
Parsch, Pius: Das Leben Jesu (—z.)	659
Percheron, M.: L'Inde - La Chine	969
Picard, Max: Die Grenzen der Physiognomik (—z.)	1298
Prado, Joh. C. Ss. R.: De libris Didact. V. T.	1091
Prestage, E.: Die portugiesischen Entdecker (—z.)	239
Puniet, Pierre de: Das römische Pontifikale (—z.)	87
Rademacher, A.: Wiedervereinigung d. christl. Kirchen (—ch.)	634
Rauschen, G. og Otto A.: Den katolske Kirkes Historie (B. J.)	162
Rebsomen, A.: Souvenirs d'un brancardier (A. P.)	1044
Rehrmann, A.: Kaiser Augustus (ch.)	1212
Reiter, Dr. med. P. J.: Martin Luthers Umwelt etc. (A. P.)	994
Reynold, Gonzague de: Portugal (A. P.)	1043
Rigaux, Maurice S. J.: Social parce-que chrétien (A. P.)	1043
Roche, A.: Is it all true?	787
Romita, Fiorenzo: Jus musicae liturgiae (R. S. Th.)	628
Ronge, F.: Alvorsord til - - (J. K.)	87
Rosenkjær, J.: Gyldendals Leksikon (—z.)	539
Rosenkrantz, Palle: Griffensfeld (C. L.)	1274
Rothe, O.: Eventyr for Børn og Voksne (—z.)	1275
Röbl, Clemens: Enttäuschte Erzieher (A. P.)	1043

XIII

Saint-Aulaire, Comte de: Geneva versus peace, (<i>-ch.</i>)	69f
Sale, Richard: Den elleve i Baaden	1065.
Salvatorelli, Luigi: Benedikt (<i>-z.</i>)	755.
Scharp, Dr. H.: Wie die Kirche regiert wird (<i>-z.</i>)	560.
Schindler, P.: Mogens Francesco Ballin (<i>B. J.</i>)	52
Schmiegelow, E.: St. Josefs Hospital (<i>-z.</i>)	322
Schmidt, Ph.: Talisman u. Zaubervahn (<i>-z.</i>)	169. 191. 215.
Schneider, Fr.: Die Selbsterziehung (<i>-z.</i>)	433.
Schneider, Oda: Vom Priestertum der Frau	837
Schott: Liturgisches Mess- und Gebetbuch (<i>-z.</i>)	137
Schou: Tanker om et prot. Kloster i Danmark (<i>A. P.</i>)	1100.
Schnürer, G.: Kath. Kirche u. Kultur in d. Barockzeit (<i>-ch.</i>)	611
Schröder, H. J. O. P.: Disciplinary decrees of Gen. Councils (<i>A. P.</i>)	1090
Schuler, B. O. F. M.: Altes Erbe des neuen China	1057
Schüller, Sepp: Marienbilder aus aller Welt (<i>-z.</i>)	443.
Sertillanges, A. D.: What Jesus saw (<i>-z.</i>)	524
Siegler, J. J.: Dansk-Tysk Ordbog (<i>-z.</i>)	1042.
Smet, R. de: Adolphe Retté (<i>A. P.</i>)	1043
Snell, Ravul: Miscellanées. (<i>A. P.</i>)	1041
Soubigon, L.: Moise et Nous	612.
Spieker, Frank: Luise Hensel als Dichterin (<i>A. P.</i>)	82
Stadler, Hans: Mein Sonntag	923.
Sten, Holger: Dansk-Fransk Ordbog (<i>-z.</i>)	1164
Stig-Hansen, R.: Tysk-Dansk Ordbog (<i>-z.</i>)	1164
Stotzingen, Gertrud v.: Sankt Birgittens Heimkehr (<i>-z.</i>)	221
Stolz, A. O. S. B.: Theologie der Mystik	671
Strindberg, Frida: Strindbergs andet Ægteskab (<i>A. P.</i>)	1163.
Strunge, Mogens: Absalon og Amager (<i>A. M.</i>)	88.
— — — — — Karl den Danske (<i>A. M.</i>)	224. 266.
Stubenberg, M. v.: Licht (<i>-z.</i>)	1081
Timmerman, R.: General Franco (<i>A. P.</i>)	1020
Tommasini, A. M. O. F. M.: Irish Saints in Italy (<i>-ch.</i>)	922
Trochu, F.: Georges Bellanger (<i>A. P.</i>)	1078
Undset, Sigrid: Norske Helgener	1274
Vallet, Dr. A.: Mes Conférences etc. (<i>-z.</i>)	532.
Watson, F.: Caterina de Medici etc.	1230.
Veit, Prof. L. A.: Volksfrommes Brauchtum etc.	213. 230.
Vergne, Yvonne de la: Elisabeth de France	576.
Vervoort, P. Ein Paar Stiefel laufen z. Himmel (<i>J.</i>)	780.
Vogt, Fritz: Das Ehegesetz Jesu (<i>-z.</i>)	289
Völgyesi, Dr. Fr.: Botschaft an d. nerv. Welt (<i>A. P.</i>)	1100
Vølund, Vidar: Og Spillet ender	876
Watkin, E. J.: A philosophy of form (<i>A. P.</i>)	1101
Wehner, R.: St. Eugenia Kyrka (<i>-z.</i>)	993.
Whelan, B. O. S. B.: Historic English Convents of today (<i>-z.</i>)	194
Wibmer-Pedit, F.: Heinrich von Bozen (<i>Schm.</i>)	633
— — — — — Eine Frau trägt die Krone	1232.
Wirtz, Hans: Das grosse Aergernis (<i>A. P.</i>)	1043
Wittlin, Dr. A. St.: Isabella (<i>-z.</i>)	172.
Wunderle, G.: Aus der heil. Welt des Athos (<i>-z.</i>)	733.
Zahle, Erik: Danmarks Malerkunst fra Middelalder til Nutid (<i>P. J.</i>)	411
Zalociecky, W. R.: Die Sophienkirche in Konstantinopel (<i>A. F.</i>)	564
<i>Uden Forfatternavn:</i>	
Credo (<i>E. N.</i>)	89. 323. 434. 568. 660. 925.
Danmark fra Luften (<i>-z.</i>)	1186.
Das römische Martyrologium (<i>-z.</i>)	89
Expectatio gentium, pour repondre à leur attente (<i>A. P.</i>)	1198.
Haandbog for Nutidshjem (<i>U. C. G.</i>)	1286.
Hovedforskellen mell. d. kath. Kirkes og Protest. Lære (<i>-z.</i>)	410.
Julekærten 1240 — D. K. K. F. Jul 1937	1240

XIV

Kath. Julehæfter — Kimer I Klokker	1247
Kath. Haandbog for Danmark 1938 (—z.)	1239
Minnesblad över S.ta Eugenia Kyrkans 100-Årsjubileum	1089
Olösta Gåtor	693
Peace and the Clergy	75
Spain	1089
Vom Wert des Leibes (—z.)	706
Zur Kirchenverfolgung in Spanien	720

Ungdomslitteratur (ved U. C. G.).

Alcott, L.: Polly faar sin Belønning 708 — Berg, M.: Den mystiske Flyver 376 — Berner, L. E.: Frk. Vips skriver Dagbog 376. Frk. Vips igen 1091 — Burroughs, Edgar: Venuspiraterne - Tarzan og hans Dobbeltgænger 1298 — Børnenes Lomniebog 1091 — Campbell: Med Campbell ved Rattet 1091 — Dahl, Henry: Danmark rundt med højt Humør 1298 — Fritiden: 377. 876. 1091 — le Fèvre: Det gule Krydstogt 1091 — Hjorth-Johansen, T.: Troldsoen 376 — Hølund, T.: Falkene 876 — Huld, P. og E. Foss: Med Palle og Foss til Orienten 1091 — Juel, M.: Lille Lyn 708 — Kjær: Københavnerdreng 1091 — Kristensen, N. K.: Rasmus og Spionen. - Rasmus Spejder 708 — Lehmann, Johs.: Fra Bydreng til Statsminister 1298 — Meyn, N.: Piraterne 708 — Moe Louis: Mellem Trolde 1298 — Presskorn-Thygesen: Stakkels Jette 1091 — Ring, B.: Peik - Fjeldmusen 1091 — Rochau, E.: Lottes Chance 708. Apotekerens Eva 1298 — Schaffalitzky de Muckadell, C.: Peter Septimus 1211 — Tøgeby: Svend Erik som Detektiv 1298 — Westergaard, A. Chr.: I Skoven 1091 — Winther, E.: Troldeungerne udenlands 1091

Uden Forfatter: Børnenes Julegave — Børnenes Julehilsen — Børnenes Jul — Glædelig Jul — Julegæsten — Min egen Julebog — Mit eget Julehæfte — Ungdommens Julebog 1298

7. Brevkasse.

Om Jacques Maritain (<i>I. Daujat</i> , Paris)	22
Juleønsker fra Meksiko	22
Ny Fødselskontrol (<i>B. Jensen</i>)	22
Niels Steensens Minde	23
Kath. Sygekassepatienter	70
Mogens Ballin (<i>Johs. Hansen</i>)	94
Sygekassen og vore Hospitaler (<i>Veronica Andersen</i>)	118
Den kath. Højskole (<i>Niels Hansen</i>)	141
At der ikke skulde være adskilligt at kritisere (<i>P. H. P.</i>)	142
De Gudløses Kongres i Moskva (—z.)	223
Lydighedens Grænser her og der (<i>A. Dietrich</i>)	270
En Hilsen (<i>Red.</i>)	271
Fælles Bøn om Christi Fred (<i>H. D. T. K.</i>)	294
Pastor Müller (<i>Elisabeth Hansen</i>)	415
Fra Sygekassemedlemmer (<i>H. M.</i>)	486
Takkebøn for Konge og Fædreland	591
Latin i Folkekirken (<i>C. Lindberg Nielsen</i>)	710
Var Napoleon en Helgen? (<i>Kurt S. Thomsen</i>)	854
Om Frimureriet	854
En dansk Kinamissionær?	855
En varm Tak til »Lillemor« (<i>Farmor</i>)	952
Niels Steensen og Bønhørelser (<i>En Familiefader</i>)	1047
Zoëga (<i>Knud Kinzi</i>)	1070
Niels Steensen (<i>J.</i>)	1070
Tak til Niels Steensen for Bønhørelse (<i>E. H.</i>)	1302

8. Fra Hovedstad og Provins.

København og hele Danmark:

Gudstjeneste paa Hellig Tre Kongers Dag 23 — Valfartstjeneste 67 Danmark-Italien (J. A. P.) 68. 91 — Niels Steensen Mærkater 71. 95 — Pater M. Sialm 70 Aar 143 — Fastepredikener 143 — Kyndelmisse (Gudstjenesten) 144 — Korsvejsandagt 144 — Pauluskredsen 175 — Kommunisme og Kristendom 196. 244 — Til Hjælp for spanske Katholikker 246 — »Den sidste Nadver« (B. Jetmar) 247 — Komedien »Trolddom« 294 — »Trolddom« (A. M.) 378 — Gudstjenesten i den stille Uge 295 — Pilegrimsfærd til Lourdes (M.) 324 — Gudstjenesten i Paaskedagene 327 — Ulve i Faareklæder 350 — Gudstjenesten paa Hvide Søndag 351 — Gregoriansk Menighedssang 378 — Amagerne paa Pilegrimsfærd 438 — Majandagter 462 — Hans Helligheds Lykønskning til Kongen 485 — Indsamling til de spanske Børn 519 — Christi Løgems Fest 543 — Biltur for de gamle 544 — Til Danmarks Landboere 567 — En Hilsen og Lykønskning (G. og M. Jensen) 634 — Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne 639. 688. 711 — Pilegrimsloget til Lourdes 640. 784 — Ungdomsstævne i Herthadalen 783. 831. 878 — Fra Redaktionen 856 — Fru Hermine Maribo 70 Aar 947 — Ungdomsbasaren 975. 1024. 1048. 1071. 1092 — Doktordisputatsen om Roskilde Domkapitel (K. S. Th.) 1021 — Alle Helgens Dag og Alle Sjæles Dag 1095 — Alle Sjæles Andagt 1095 — Kobberarbejder af L. C. Kugelman 1143 — Husaltre 1168 — Lourdesfonden 1212 — Direktør Anton Pedersen 1277 — Gudstjenesten til Jul 1279 — Takkegudstjeneste Nytaarsaften 1303

St. Ansgars Sogn: Den h. Families Fest 48 — Den h. Ansgars Fest 119 — Tilbedelse 143 — Pontifikal-Requiem 272 — Menighedspleje 291 Prælatmesse og Firmelse 384. 487 — Gudstjeneste 464. 520. 568. 784. 1095 — Præstevielsen 736 — Subdiakon- og Præstevielsen 757 — Kirkevielsesfest 975 — Levitmesse 1247 — Sognebibliothek 1279

Rosenkranssognet: Juleindsamling 48 — Pastor A. J. Vollaerts's Begravelse (K. S. Th.) 66 — Fastepredikener 143 — Menighedspleje 195 — Skærtorsdag Nat 295 — H. Messe 328. 616. 664. 903 — Jubilæum (P.) 513 — Jesu Hjertes Fest 592 — Skuespil 1120 — Missionsuge 1168 — Mission 1242

St. Annæ Sogn: En Søndagsskole paa Amager 45 — Bazar i den nye Sal (K.) 67 — Rejsegilde (—z.) 138 — Bazar 351. 440. 463. 519 — Det nye St. Annæ Hjem (—z.) 402 — St. Annæ Hjems Indvielse (—z.) 436 — Gudstjeneste 616. 664 — St. Anna i 40 Aar 776 — Kirkevinduer, brugte 856 — Pakkefest 1243

Sakramentsognet: Menighedspleje 290 — Gudstjenesten 664. 927 — Kirkevielsesfest 975 — Systue 1072 — Kirkekoncert 1096

Klosterkirken paa Jagtvej: En Tak 200 — Den hellige Fader Benedikts Fest 352 — Gudstjeneste 487. 568. 736 — Klosteret paa Jagtvejen (C.) 586. 712 — Kirkeligt Foredrag 975 — Benediktinsk Iklædning 999 — Profes 1215 — Kongens og Dronningens Besøg 1225 — Benediktinerinder paa Jagtvej 1275

St. Josefs Kirke: En Film om St. Josefs Hospital (K. S. Th.) 700

St. Antoni, Brønshøj: Gudstjeneste 294 — Sommermarked 416. 615

St. Andreas Sogn: Exercitier for Herrer 224. 248. 296 — Sommerfest 488. 519. 567 — Gudstjeneste 566. 1191 — Ny Sognepræst 995 Menigheds møde 1165 — Julefesten 1278

St. Knud Lavards Sogn i Kongens Lyngby: 438 — Kirkesagen i Lyngby 901 — Carlsbergvej i Lyngby døbes om 947 — Julefest 1215

Rygaard: Exercitier 247. 272. 592. 1000. 1048 — Kirkeklokkens Indvielse 1216 — Et kongeligt Besøg 1227

XVI

Jesu Hjerter K. og St. Knud Skole: 40 Timers Tilbedelse 119. 143 — Mindefest for Hellig Kong Knud 224. 248 — Mindefest for H. Kong Knud (A. M.) 267 — Filmsaften 351. 416 — Jesu Hjertes Fest 592 — St. Knuds Skoles Aarsberetning 634 — Udnævnelse 781 — Prædikener 975 — Syngespil paa St. Knuds Skole 1044 — Slædekorsel 1071. 1091 — En Film om St. Knuds Skole (K. S. Th.) 1242

Academicum Catholicum: Fastelavnsgilde 120 — Foredrag af P. Schindler 199 — Foredrag af Hr. Kjørulff 272 — Foredrag af P. Bender S. J. 383 — Foredrag af Kantor B. Husson 488 — Pax Romana 567 — Generalforsamling 598. 612 (J. M. H.) — Til Aarets Russer 923 — Efteraarsfest 999 — Efteraars- og Rusgilde i A. C. (J. M. H.) 1066 — Foredrag af Kr. Vestergaard 1144 — Diskussion 1188 — Foredrag af Pater Dr. Otto 1192 — Adventsaften 1215 — Foredrag af Dr. Otto 1299

II Absalon Trop: Listen 247

Ansgariusforeningen: Generalforsamling 591. 616. 638 — Aarsberetning for 1936 649 — Generalforsamling 660

Ansgarius-Bonifaciusforeningen: Kollekt 119. 928

Benediktineroblater: Møde 1168

Bønforeningen for Israels Omvendelse: 143. 640

Bønnens Apostolat: 120. 352. 568. 688. 784. 880. 1000. 1096. 1216. 1303

Conventus Miss: 47. 143. 248. 384. 566. 928. 1024. 1120

D. K. K. F.: Læsekreds 24 — Foredrag Dr. Venancio di Varano 119. 173 — Den hellige Fadere Ordre 138 — Foredrag: Kommunisme og Kristendom 143. 176. 196. 244 — H. Messe 296. — Retraite og Højskole 382. 567. 616. 638. 688 — Trørødhuse 947

Unge kath. Kvinders Værn: Pariserudstillingen 663

Elisabethforeningen: Generalforsamling 175 — Katholsk Børnehjælpsdag 271 — Bazar 351 — Kollekt 1143

Kath. Kantor- og Organistforening: Møde 48. 176. 272. 1216

Katholsk Klub: Klubaften 143. 247. 383. 488. 1023 — Fest for Herr Jos. Hammermüller 1095. 1120

Katholsk Ungdomsværn: Generalforsamling 616. 975 — Fest for de 14-aarige 1189

Katholsk Radioklub: 1937 - et Radioaar (H. J.) 60 — Katholsk Radio i Danmark (K. B.-D.) 425 — Hvorledes støtter man Radiosagen? (H. Højris) 487 — Nu gælder det 1059

Mariaforeningen: 95. 175 — (Pastor v. d. Kettenburg) 271 — Gaver 294. 352 — Fru H. Maribo 70 Aar 947

Mariakongregationer: Møder og Fælleskommunioner 24. 48. 72. 96. 120. 144. 175. 224. 248. 272. 296. 352. 384. 440. 464. 488. 520. 544. 592. 616. 688. 784. 880. 903. 952. 975. 1000. 1023. 1048. 1072. 1120. 1144. 1192. 1216 — Exercitier 247. 272. 296 — Fælles Festandagt 999 — Møde 1248. 1279

Nicolaus Steno's Gilde: 749. 975

S. M. D. M.: Generalforsamling 294. 328

St. Ansgars Fond: 119. 143. 247. 855. 1000. 1071. 1096

St. Franciskus III Orden: Møde 47. 119. 176. 272. 616. 952. 1144

St. Michaels Klub: Klubaften 24. 96. 119. 176. 224. 327. 351. 440. — (Tilbedelse) 143. 1168 — Messe, Klubaften 1247 — Klubaften 1303

Vincentforeningen: Kollekt 200. 383 — Generalforsamling 200. 223. 831. 856 — Indtægter og Udgifter i 1936 243 — Tak 615 — Generalforsamling 1247

Fra Provinsen.

Aabenraa: Den nye Kirke 379 — Grundstensnedlæggelse 613. 635
En ny St. Ansgars Kirke 1176

Aalborg: Katholsk Kunstflid 999 — St. Maria Kor's Koncert 1244.

Aarhus: Foredrag 47 — Foredrag om Krigen i Spanien og den katolske Kirke 116 — Kommunisme og Kristendom 196 — Møde for katolske Akademikere 326. 855. 927 — Brev fra Aarhus (*B. N.*) 460 — Katholske Akademikere i Jylland (*H. Højris*) 461 — En mindeværdig Christi Legems Procession (*B. N.*) 661 — Direktør E. Henning-Jensens Fødselsdag 829 — Kalkmalerier i Vor Frue Kirke (*B. N.*) 851 — Kirke, Politik og Propaganda 972 — Mariakongregationen »Regina Virginum« 1206 — En dramatisk Oplevelse 1276.

Assens: Ny Sognepræst 588 — Korbesøg 757 — Børnefest 901 — Benediktinerinder 1166

Dalum: Dalum Kloster 818

Esbjerg: Fra Menigheden (*Irna L.*) 515

Fredericia: Passionsaften (*R.-S.*) 324 — »Ungdommens Dag« 972 — En Foredragsrække om Valfart 1243.

Haderslev: »Forældreløs« (*Fr. W.*) 90 — Hvide Søndag (*Fr. W.*) 459 — Christi Legems Procession 612 — Lodtrækning 1143

Haraldsted: Statuerne ved Valfartsvejen 412. 463. 544. 615. 712
Valfart 488. 663. 709

Helsingør: Bazar 688. 757

Horsens: Foredrag om Udviklingslærens nuværende Standpunkt (*J. Olrik*) 44. 90 — St. Ansgars Skolehjem 72. 328. 830 — St. Josephs Menighedsforening (*K. G. H.*) 514 — Christi Legems Processionen 629 — Nyt fra H. 635 — Polsk Fest 662 — Fra Menighedsliv (*K.G.H.*) 1165 — En stor Festdag 1237.

Hørsholm: Foredrag 996

Hvidovre: Gudstjeneste 567

Kalundborg: Kalundborgs katolske Kirke 910 — Vor Frue af Refsnæs 942 — Kirke-Indvielsen 971

Kolding: Menigheden 996 — Pastor Jan van Rijckevorsel 60 Aar (*Henricus*) 1300.

Nykøbing F.: Møde 246

Næstved: En Bøn 247

Randers: Pastor Osterhammel Præst i 50 Aar 233 — Pastor Osterhammels gyløne Jubilæum 292

Roskilde: Tre lukkede Retraiter 463. 663. 687 — Festprogram til Christi Legems Fest 543 — Lotteriet 1168 — Julekoncert 1299.

Silkeborg: Ny Sognepræst (*n*) 268 — Vor Frue Kirke's Jubilæum 1301.

Svendborg: Kirkejubilæum 1124. 1150

Sønderborg: Nytaarsbrev fra St. Pauls Kirke 38

Taastrup: Lodtrækning for St. Pauls Kirken 736 — Fest 830 — Katholsk Alderdomshjem (*B.*) 1067

Thorshavn: Den katolske Fare paa Færøerne 476 — Fra Færøerne 478

Vejle: Katholsk Akademikerforbund for Jylland (*H. H.*) 46 — Vejle i Spidsen 245 — Mønsterskolen 816

Vordingborg: Helligaandsstiftelsen (*K. H.*) 587

9. Fra den vide Verden.

Afrika:

En »Kæmpedronning« 412 — Smukke Resultater i Afrikas Urskov 951 — Madagaskar - et Mønsterland i kath. Miss. 949 — De protestantiske Missioner i Abessinien 1045

Amerika:

Radio-Præstens Eventyr 13 — Den flyvende Biskop 118 — U. S. A. og den hellige Stol 199 — Hvorfor P. Coughlin bliver ved 350 — Hellig Indianerkvinde 382 — Kvindelige Lægmissionærer 518 — Præstevielse og første h. Messe 542 — Kardinal Mundelein og Sædelighedsprocesserne 565. 626 — Pater Marquette fejres 637 — Ku-Klux-Klans Endeligt 723 — Catholicismens Opsving i U. S. A. 725 — Mod Strid og Ufred 854 — P. Marquette, det amerikanske Vestens Opdager 902 — P. Coughlins Værk 999 — Encyklikaerne forklarede under Højmessen 1094 — Uden for Meksiko, men for Meksiko 1119

Brasilien: Katholsk Liv 141

Kanada: Katholsk Opvaagnen 486 — En genstridig Pony 1046 — Mission i de arktiske Egne 1085

Meksiko: Nu skal Kirkerne lukkes op 206 — Den nye Encyklika 325 — Apostolisk Brev om Meksiko 382 — Den blødende Kirke i Meksiko 426 — Nye Metoder 702

Syd-Amerika: Katholsk Aktion 913 — En Negers Helgenkaaring 736

Asien:

Indien: Kvindelige Lægmissionærer 518 — Birgittakloster 615 — Brev til de urærlige 1093 — Fordele ved Masseomvendelser 1115

Japan: Mikado modtager Kardinal 461 — Jon Svensson i Japan 710

Kina: En Kineser i Kardinal Doughertys Følge 111 — Dansk Missionær i Aaret 1620? 783 — En Mission 1023 — Kirken i Kina 1054 — Krigen i det fjerne Østen og Missionerne 1088 — Det katolske Kina ved Fronten 1185 — Udkast til Cathedral-Kirken i Nanking 1213

Filippinerne: Verdenskongressen i Manila 79. 106. 173 — Den pavelige Legats Afrejse til Manila 92 — En Kineser i Kardinal Doughertys Følge 111 — Pavens Radio-Hilsen 179 — Kongressens sidste Dag 197

Australien: En Arkitekt-Missionær 1046

Europa:

Belgien: Kardinalen af Mecheln imod Rex-Bevægelsen 430 — Kampagnen imod Umoren 541 — Rexistføreren parat til Fred 589 — Mgr. Schrygens død 759 — En afholdt Tiggermunk og Missionsven 1067 — Søens Apostolat 1068 — P. Damien arbejder videre 1070 — Omvender den belgiske Socialisme sig? 1116 — Helgenbiografernes Jubilæum 1190

England: Imod Arbejdernes Undertrykkelse 59 — Anglikansk Ønske om Genforening 269 — Den britiske Kroningsed 293 — Vatikanet og Kroningen i England 438 — Konversioner 637 — Baskiske Børn i England 710 — Genrejst, hvad vore Forfædre nedbrød 736 — Oxford-Mødets Budskab til Tyskland 781 — Passionistpater Dominics »Sag« 782 — En Eskorte Soldater fulgte Alterens Sakramente 974 — Hvorledes et Samfund af anglikanske Ordenssøstre kom til Kirken 997 — Det kristelige England imod den kommunistiske Løgnpropaganda 1094 — Kejserrigets største Kirke 1246

Frankrig: En skuffet Kommunist 21 — Verdensudstillingen i Paris 69 — International Kongres for den kristelige Familie 198 — Lægernes Indstilling til Lourdes 198 — Kampen for den katolske Skole 205 — Kristelig Enhedsfront i Elsass 293 — Præstemangel 380 — Under Verdensudstillingen i Paris 439 — Klokker paa Grammofon 439 — Hvem der betaler Kommunismen 462 — Jeanne d'Arc Dagen 516 — Gudløs-

XIX

front i Vesteuropa 542 — Højtid i Lisieux 734 — Den »ældste« paa Pariserudstillingen 735 — Pavens Radiobudskab til Lisieux 740 — Studenternes Kongres 853 — Abbediet Solesmes i Frankrig 853 — Kirken paa Verdensudstillingen i Paris 907 — To opsigtvækkende Præstevielser 973 — »Sept's« Endeligt 1003 — En Dom bliver genrejst 1118 — Verdensudstillingens pavelige Pavillon 1189 — En Sejr for den katolske Befolkning 1277

Holland: Paritet i Holland 94 — En original Radio-Idé 516 — Spejderstævnet 566 — Valgene 588

Irland: Irlands yngste Historie 802

Island: Hædret af Island og Frankrig 830 — Kontemplativ Orden til Island 1166

Italien: Det kan gøres 207 — Den gyldne Rose 222. 413 — Mussolini om Troen 1068

Jugoslavien: Konkordatet 70 — Den rigeste Mand i Serbien 517 — En Konkordatsstorm 768 — Tyranni uden Moral og Retfærdighed 1069

Norge: En Herregaard bliver Nerveafdeling 1167

Polen: En Strid om en Sarkofag 686 — Christi Konge Kongressen i Posen 718 — Fra Sølvklokkeaarne 734 — Den katolske Presseagentur (K. U. P.) 1213

Portugal: Den kristne Statsmands Værk 597 — Attentatet paa Salazar 727

Rumænien: Mod Kommunismen 326

Schweiz: Frimureriet 1209

Sovjet: En skuffet Kommunist 21 — Alle Diplomater gudløse 47 — Russisk Biskop vies i Rom 69 — Under Satans Banner 99 — De Gudløses Kongres i Moskva 223 — Religionen efter 20 Aars Sovjetstyre 258. 283 — Moskvas Paaske 1937 382 — »Religionsfrihed« i Sovjetparadiset 517 — »Trosfrihed« 566 — En frygtelig Anklage 590 — Gudløshed paa Kommando 662

Spanien: Røverierne 17 — Spansk Ordenshistorie i vore Dage 36 — Den røde Militærs Skændelsgerninger 62 — Gil Robles opsigtvækkende Brev 135. 166 — Præstefælder i Bjergene 139 — Organiseret (Universe) 140 — Helligdommens Forsvarere (Fabius) 140 — Ca. 17000 Præster myrdet 174 — En Rejsning for Lovens Skyld 205 — Tapre barmhjertige Søstre 222 — Kommunistiske Rædselsgerninger 263 — De kunde ikke tvinge ham 269 — Vatikanet og Spanien 270 — Fra Opgøret 286 Hvorfor kom det til den spanske Borgerkrig? 344 — En Søster redder 18 Præster 381 — Korsfæstet af Anarkister 462 — Sand Kultur 542 — Den baskiske Tragedie 667 — Baskiske Børn i England 710 — Tilbageblik paa Spaniens Kamp 720. 752. 771. 822. 845. 874. 891. 917 — Bøden fra Madrid 920 — Bilbao's Katholiker søner de røde Rædselsgerninger 973 — De spanske Biskoppers Hyrdebrev 1003. 1023 — For Franco's Spanien 1045 — Den baskiske Bornetragedie 1093 — 100 Jesuitter myrdede 1142 — Hvorledes behandles Francos Krigsfanger 1244

Sverige: Pater Josef Braun S. J. 415 — Den apostoliske Succession 864 — St. Eugenia-Kirkens Jubilæum 868 — En Hilsen til Sveriges Biskop 1126

Tjekkoslaviet: Thomas G. Masaryk 1057

Tyskland: Missionsflyvning 20 — Roms Protest i Berlin 21 — De tyske Biskopper forlanger deres Ret 57 — De brave Mænd fra Cloppenburg 64 — P. Lippert S. J. † 92 — Et passende Svar 92 — Fulda-Bispekonferencen for Samvittighedsfrihed 117 — Den katolske Skole 174 — Kirkekampen 188 — Hitlers »Mein Kampf« og Kirken 198 — En Kardinals mandige Ord 206 — En Kriminalproces 211 — En hollandsk Minister om Nazismen 236 — Inlet gyldent Partitegn 270 — Kirkens dybe

Nød 319 — Et længselsfuldt ventet Hyrdebrev 335 — Fra Pavens Hyrdebrev 338. 365. 409. 423 — Religionskampen 380 — Korsets Sejr i Konnersreuth 404 — »Skoleafstemningen« 431 — Fra den tyske Katholicisme 439 — Den stille Kirkefølgelse 451 — Christus - den offentlige Fjende 479 — Den verdslige Skole 485 — Skolestrejken i Elsass 515 — Dr. Brüning Professor 516 — Kursus i Beuron 517 — »Tusind og een« Sædelighedsproces 535 — Kardinal Mundelein og Sædelighedsprocesserne 565. 626 — Lidt Kirkehistorie i Nutiden 574 — Tusind Sædelighedsforbrydere 580. 601 — Fra det tredje Rige 581. 664. 682 — Trykkeriernes Skæbne 589 — Vanhelligelse 609 — Kirkeudtrædelser 614 — Fra Hitlers Rige 636 — Løfters Værdi under Hagekorset 636 — Sovjetrusland og Ludendorf 638 — Helvedes Porte skal ikke overvælde den 642 — Kirkekampen 655 — Hvad en Rigsbiskop kan præstere 662 — Ungdommens Dag i Köln 709 — Oxford-Mødets Budskab til Tyskland 781 — Det tredje Rige og Kirken 805 — Nyt fra det 3. Rige 840 — En Læge i det tredje Rige om Troens Kraft 998 — Sukkersygen i Kirken 998 — Tyske Indtryk 1010 — Hver Dag sørgelige Efterretninger 1060 — Hvad det drejer sig om! 1119 — Biskop Bornewasser af Trier's Mened 1245 — Uden for Lov og Ret 1270

Vatikanet og hele Verden: Den Hellige Faders Juletale i Radioen 3 — Pavens Helbred 20 — Roms Protest i Berlin 21 — Den Hellige Faders Tilstand 68. 91. 269 — Russisk Biskop vies i Rom 69 — Et passende Svar 92 — Under Satans Banner 99 — International Lægekongres 141. 200 — U. S. A. og den hellige Stol 199 — 15 Aars Dagen for Pius XI's Kroning 221 — Den gyldne Rose 222 — Vatikanet og Spanien 270 — Stort Møde i Vatikanet 292 — Paven i Paasken 325 — Den nye Encyklika 325 — Antikommunistisk Verdenskongres 381 — Pius XI i Peterskirken Paaskedag 414 — Vatikanet og Kroningen i London 438 — Under Verdensudstillingen i Paris 439 — Paven i Castel Gandolfo 541 — Pax Romana 567 — Internationalt Møde for sociale Arbejdere 567 — Ægte og kunstig Nationalisme 614 — Det Pavelige Akademi for Videnskaberne 636 — Paa Indeks 734 — Religiøs Kunst i Frimærker 783 — Salesianere i det pavelige Trykkeri 852 — Dødsfald i det hellige Kollegium 879 — Kardinal Bisleti død 948 — Den nye Præfekt 949 — To pavelige Skrivelser 1022 — Ægteskabsannuleringer i 1936 1069 — En Missionstale til hele Verden 1092 — Paven om Krigen 1142 — De fem nye Kardinaler 1222 — Sociale Synder 1246

Østrig: Hvad siger Ærkebiskoppen af Salzburg? 93 — Det kan gøres 207 — En nødvendig Sognedeling 518

10. Aarsberetninger, Kollektur o. a.

Kirkekollekt.....	23. 119. 200.	327
Rosenkranssognets Juleindsamling.....		48
Juleindsamling i St. Ansgars, St. Andreas og Sakramentskirkens		
	Sogn 72.	1191
St. Vincentsf. for kath. Damer i Rosenkranssognet.....		195
» » » i Sakramentsogn.....		290
» » » i St. Ansgars Sogn.....		291
Herre-Vincentsforening.....		243
Fastealmissen.....		328

11. Døde (in memoriam).

Pastor Adrian Jakob Vollaerts †.....	6
August Höhling † (<i>M. Spaus</i>).....	139
Fru Suzette Holten † (<i>V. Loehr</i>).....	187
Pastor Clemens Bannwart †.....	223
» » » (<i>Kurt S. Thomsen</i>).....	253

Fru Karen Elise Rambusch †	256
Helge Rode in memoriam	369
Amtmand, Kammerherre Knud Valløe in memoriam (<i>J. Olrik</i>)	684
Enkefru Villhelmine Feuerlein død (<i>Joh. Johnsen</i>)	685
En stor Opfinders Død (<i>Marconi</i>) (—z.)	796
Præstedoden (<i>P. B. Brinkmann C. Ss. R.</i>)	848
Fru Vejinspektør Nielsen in memoriam (<i>P. A.</i>)	877
Søster Ansgaria Pechüle (<i>P. D. Steidl</i>)	924
Hermann Herder †	1141
Hofjægermester Garth-Grüner †	1260

12. Billeder.

Portrætter:

Hans Majestæt Kong Christian X	492
Hendes Majestæt Dronning Alexandrine	493
d'Auchamp, François Louis	1147
Bannwart, Pastor Clemens	253
Bardenfleth, Olga	1123
Bielke, Niels (<i>Rosalba Carriera</i>)	226
» » (<i>Zaballi</i>)	227
Bisleti, Kardinal Gaetano	848
Brockdorff, Pastor emer.	835
Busk, Rigsdagsmand Jens	595
Chanel, Pater Peter	679
Elisabeth de France	607
Eskeland, Lars	261
Eugénie, Moder	313
Foelch, Jacob	956
Galen, Biskop v.	1273
Garth-Grüner, G. Hofjægermester	1260
Halifax, Lord C. W.	41
Hammermüller, Organist Josef	801
Hansen, Pastor J. L. V.	763
Holfelt-Houen, Pastor	467
Holstein-Ledreborg, Lensgreve J. L.	355
Holten, Fru Suzette	187
Holten, Sofie	1218. 1997
Kejser, Halfdan, cand. mag.	251
Kofoed-Hansen, H. P.	601
Kristina, Dronning	759
Krogh-Tønning	523
Lo Pa Hong	111
Marconi, Guglielmo	797
Mundelein, Kardinal	759. 957
Müller, Biskop Dr. Johannes	1127
Nyblom, Forfatterinden Helena	619. 675
Offerdahl, Biskop O.	331
Osterhammel, Pastor Max	233
Hans Hellighed Pave Pius XI.	545
Pedersen, Direktør Anton	1277
Rambusch, Fru Karen Elise	257
Rantzau, Grevinde Henriette	1171
Ratti, Don Achille som Theologistudent	551
» » » under en Bjergbestigning	553
» , Teresa	559
Rijckevorsel, Pastor Jan van	1300
Salazar, Antonio de Oliveira	727
Sapieha, Ærkebiskop Fyrst	735

Sialm, Pater U. S. J.	157
Skikkild, Chresten	786
Steensen, Biskop Niels	645
Undset, Sidrid	1255
Vives, Msgr. Baptist	938
Vollaerts, Pastor A. J.	7
Wang, Pastor Erik	907
Wedel-Jarlsberg, Baronesse Edle	1051
West, Arkivar Fritz Jürgensen	495
Zoega, Georg	1003

Fra Kunstens Rige:

J. Daret: Kongernes Tilbedelse	3
A. Kuchler: Ung Pige underviser i Rosenkransbønnen	203
G. Reni: Ecce Homo	273
Krucifiks fra Andernach 14. Aarh.	275
Murillo: Christus er opstanden! Alleluja!	297
Fr. Xaver Basocki Abdullah: Vor Frue af Java	413
Rynko Toda: Jomfru Maria	469
Mosaik over Højaltret i Basilikaen i Branitz	491
Pa Luo Lin: Den reneste Moder	533
Javaneseren Iko: Maria med Barnet	579
M. Schiestl: Hyrdernes Glæde	1249
Giorgione: Hyrdernes Tilbedelse	1251

Fra Hovedstad og Provins:

Søndagsskolen paa Amager	45
St. Thereses Kirke	343
Skitse af den nye Kirke i Aabenraa	379
Det nye St. Annæ Hjem	436
Fra St. Annæ Hjemmets Indvielse	437
Hvide Søndag i Haderslev	459
Kirken i Haderslev (Christi Legemsfest)	613
Biskoppen nedlægger Grundstenen i Aabenraa	635
Christi Legems Procession i Aarhus	661
Film om St. Josephs Hospital	700
Den nye Skole i Vejle	816
Dalum Kloster	819
» Den gamle Kirke	821
Kalundborgs katolske Kirke	911
» » » Indre	913
Birg. West: Daabskapellet i Aarhus	995
St. Knuds Kirke og Præstebolig i Svendborg	1151
Det indre af St. Knuds Kirke	1152
St. Ansgars Kirke i Aabenraa	1176
Kirkens Indre	1176
Sideskibet under Opførelsen	1179
Kongen og Biskoppen paa Rygaard	1229
Skuespil i Aarhus	1277

Fra den vide Verden:

Katedralen i Manila	81
Kirken i Marienmünster	134
Paaskeprocession i Sevilla	303
Døbefonten i Aquileja	308
Baptisteriet, Domkirken og det skæve Taarn i Pisa	309
Den »Gyldne Rose«	413
De syge under det eukaristiske Triduum i Hilversum, Holland	505
Familiens Rattis Hus i Desio	549

XXIII

Propaganda Palæet	937
» »	939
Kard. van Rossum nedlægger Grundstenen	958
Det nye Kollegium	959
Det gamle »	961
»Aula Magna« paa Universitetets Indvielsesdag	984
Kapellet i Castel Gandolfo	1015
Sport: Tovtrækning	1016
Paa Udflugt i Sabinerbjergene	1016
Procession i det fri	1017
Korsvejsstation i Kapellet i Rom	1034
Ruiner fra Basilikaen St. Alexander	1035
Kort fra »De syges Apostolat«	1149
Hertugens Slot i Hannover	1155
Det indre af Slotskirken	1157
Ringklostret i Münster	1181
Pladsen foran St. Ludgeri Kirke m. Mariasøjlen	1183
Den h. Messe læses ved Pariserudstillingen	1190
Udkast til Kathedral-Kirken i Nanking	1213

Hvad er en Helgens Kanonisation?

I Milano Domkirkens Krypt ligger den hellige Karl Borromæus begravet, synlig for de besøgendes Øjne. Som Domkirken rager op blandt de omkringliggende Huse, saaledes staar denne Præste- og Bispeskikkelse blandt os, endnu Aarhundreder efter hans Død. Den apostoliske Nuntius i Berlin, *Cesare Orsenigo*, har skrevet en klassisk Biografi om denne gode Hyrde, der rejste Kirken i en yderst farlig Tid. Grundigt Studium forener sig her med fuldendt Fremstillingskunst. (*Der heilige Carl Borromäus*, Herder, 1937, 416 S., RM. 6,20 ÷ 25 %.) Vi kunde ønske ved Prøver at vise vore Læsere, hvad Menneskevilje formaar, naar den forener sig med Guds Kraft, og hvilke herlige Personligheder der findes i Kirken; men Pladsmangelen tvinger os til at nøjes med et lille Stykke af Bogen; vi vælger en Side, som udmærket siger, hvad en Kanonisation egentlig er:

En Helgens samtidige er sædvanligvis, fordi de er Øjenvidner til hans Liv, de første, der forkynder hans Hellighed. Det er dem, som bevidner hans heltemodige Dyder, som bringer Beviser for hans første Mirakler, som bærer Ekkoet om den almindelige Dyrkelse videre. Men deres Dom kan aldrig, selv om den antager en rigtig og mægtig Folkeafgørelses Form, have afgørende Virkning og kan ikke være bestemmende for den katholske Verden til at yde ham den højeste Hyldest, som bestaar i Anraabelsc, Ophøjelse til Altrene og offentlig gudstjenestelig Dyrkelse.

Hvilken Autoritet kunde da ogsaa Menneskers Vidnesbyrd have her? Visheden for, hvorvidt et Menneske er indgaaet i Himmels Herlighed, unddrager sig klart enhver menneskelig Viden. Først naar Kirken ved ufejlbar Erklæring anerkender, at et Menneskes Dyd har naaet hin høje Grad, som kaldes Hellighed, og at hans Sjæl har opnaaet den himmelske Salighed, først saa har vi Visheden for, at han er blandt de Hellige. Denne Kirkens ufejlbare Afgørelse kaldes Kanonisation.

Til denne Afgørelse skrider Kirken kun efter en lang og streng Undersøgelse. Fremgangsmaaden ved denne Undersøgelse havde i Aarhundredernes Løb gennemgaaet mærkelige Forvandlinger; men paa Karls Tid (16. Aarh.) havde den naaet en saadan fuldendt Form, at Urban VIII snart efter endelig kunde fastsætte Procesordenen, som saa blev mesterligt forklaret af Kardinal Lambertini, den senere Pave Benedikt XIV.

Det første, der skal undersøges med en Helgenkaaring for Øje, er den paagældende Gudstjeners Gerninger, Taler og Skrifter, og her udfra skal sluttes til Graden af hans heltemodige Dyder; selve *Menneskets Liv* maa være det første Vidnesbyrd for hans Hellighed. Selv om dette Vid-

nesbyrd er skaffet til Veje, er Saligkaaringen dog ikke derfor afgjort. Dyden, omend den bliver prist nok saa højt, kunde jo være Skin og Bedrag, og de Mennesker, der bevidner den, kunde være Ofre for et Bedrag. Gud alene formaar at se i Hjerterne.

Derfor forlanger Kirken, før den skrider til at kanonisere et Menneske, endnu et Bevis, nemlig *Miraklets Vidnesbyrd*, som Gud har virket igennem ham, medens han levede, og frem for alt efter hans Død. Som Benedikt XIV bemærker, er Miraklerne ikke væsentlige for Helligheden, men de er de sikreste Tegn derpaa, de danner saa at sige Modprøven for de menneskelige Undersøgelser. Hvor denne Modprøve foreligger, kan den ikke være bedragerisk, da det er Himlen selv, der gør den. Derfor giver Kirken ikke ved nogen Helgenkaaring, undtagen ved Martyrer, Afkald paa Miraklets Bevis, den forlanger det udtrykkelig.

Det er ogsaa klart, at denne Undersøgelse om Dyderne og Miraklerne ikke kan foretages i største Hast. Ofte varer den Aartier, sommetider trækker den endnu længere ud. I Reglen begynder Undersøgelserne paa det Sted, hvor Guds Tjener har levet, og ledes af dette Dioces' Biskop. Denne forudgaaende Undersøgelse finder dog kun Sted i Informations-Øjemed. De Konstateringer og Udsagn, der foreligger, sendes saa til Rom, hvor den Hellige Stol igennem sine Theologer og Kanonister, som hører til Kirkens mest lærde, paa ny gennemgaar hele Processen og først efter lange Undersøgelser, der føres med saa pinlig Nøjagtighed, at selv Protestanterne har forbavset sig derover, udtaler den endelig afgørende Dom.

Rom og Danmark.

Under Redaktion af *Louis Bobé* foreligger nu II Bind af det, hvad Indhold og Udstyrelse angaar, fremragende Værk: *Rom og Danmark gennem Tiderne* (Levin & Munksgaard 1937, 296 S., Kr. 10,—), og med dette Bind er hele Værket afsluttet. Med sikker Haand optegner *Paul V. Rubow* danske Digteres Forbindelser til »Verdens Hovedstad« — saaledes som Goethe har kaldt Rom — lige fra Holberg til Johs. Jørgensen, »den af alle Digtere, for hvem italiensk Aand har betydet mest. I Italien foregik 1894 den sidste Kamp i hans Sjæl mellem Pantheisme og Kristendom... Men Stedet for hans store Strid... var det franciskanske Italien, de smaa Byer i Umbrien... Det øvrige Italien har betydet meget mindre for ham. Og dog har han fordybet sig i Rom og taget det fra en Side, som var de fleste danske Italiensfarere ubekendt... For Jørgensen er hele denne

synlige Verden — Catholicismens kunstneriske Mindesmærker — kun et Symbol og Genskin af den uhyre Aandsmagt, som har omformet Folkeslagene og brudt Barbarernes Vildskab. . . . For ham er Rom Liv og Lidenskab. Derfor er ogsaa *Bogen om Rom*, som udkom 1901—02, et af de væsentligste Værker i al den Literatur, der her er behandlet. . . . Det er med sin høje Pathos og Forfatterens ganske eksistentielle Forhold til Emnet den Bog, vi hele Tiden har savnet, hvor Rom fra at være et Billede og et Navn er bleven til Aandsvirkelighed. . . . *Ved den skønne Tempeldør* (1916) bringer en Rigdom af nye Motiver ind i dansk Literatur. . . . Imellem saa megen Ferie- og Otiums-Literatur om Rom af danske Skribenter, virker Jørgensen alene ved sin dybe Alvor. Kun han er kommet til den hellige Stad i et Trosærinde. Først i hans Øjne er Rom bleven til Livets By, ikke Dødens. Hans Bog er ment som et Stridsskrift imod den dybe Pessimisme, den Afsky for Livet, som prægede Virkelighedsliteraturen i det nittende Aarhundredes Slutning. I den gamle, men evigunge Catholicisme fandt han Kraft til at overvinde det Mismod og den Livslede, som var bleven Hovedthemaet i hans Samtids Digting. Til Gengæld for, at han tog Rom alvorligere end de danske Digtere plejede i hans Aarhundrede, er det timedes ham at skrive en Bog af en dybere Forstaaelse af italiensk Aandsliv, end de andre kunde give«.

Knud Jeppesen skriver et Kapitel rigt paa Oplysninger om Rom og den danske Musik. »Med Kristendommen kom den romerske Liturgi og . . . den saakaldte gregorianske Sang her til Landet og slog stærke, næsten ukuelige Rødder . . . Der hersker mellem den gregorianske Sang og vore middelalderlige Folkevisemelodier et Slægtskab, som utvivlsomt kun kan tydes ved, at Tonen fra den gamle Kirkesang har grebet vore Forfædre og inspireret dem til Ridderisens Melodiskat, den man med Rette har kaldt vort Folks største musikalske Bedrift. — Roms Betydning for Musikken har til alle Tider beroet paa Byens enestaaende Evne til at give Tingene deres klassiske og endelige Form. Den gregorianske Sang og Palestrinamusikken naaede først i Rom den fuldkomne Skikkelse, hvori Tiden faldt af dem som Skellet af en Blomst, og de blev evige som Byen, der grundfæstede dem.« Indgaaende klarlægges, hvorledes Henrik Rung (1807—1871) formede sig i Rom ud fra Palestrina og derefter i Danmark oprettede og ledede Foreningen »Cæcilia«. Foreningen blev ført videre af hans Søn, Frederik (1856—1914), og hans Dattersøn P. S. Rung-Keller. »Den nye Tids Førstemand, Carl Nielsen (1865—1931), var baade af Instinkt og gennem Opdragelse klassisk indstillet. Ogsaa Thomas Laub (1852—1927), den Musiker, som ved

Siden af Carl Nielsen fik størst Indflydelse paa Tiden efter Romantikken i Danmark baade som Opdrager, Musiklærd og Komponist, var helt den gamle Musiks Mand . . . Ogsaa den gregorianske Sang havde i ham en dyb Beundrer og Kender, og den tiltagende Betydning, denne Musik i de seneste Aar har faaet i Danmark, skyldes i første Række ham. I Virkeligheden ligger efter Carl Nielsen og Laub Situationen saaledes, at dansk Musik i Øjeblikket maa siges at have inderligere Forbindelse med klassisk italiensk Musik, med Rom, end det har været Tilfældet siden Middelalderen.«

Louis Bobé behandler i 3 Kapitler Roms Ydmygelse under fransk Herredømme (1798—1814), Kunstens og Videnskabens Genopblomstring efter Pius VII's Tilbagekomst, derefter Tidsrummet til 1848. Her bliver vi gjort bekendt med en Række betydelige Danskere, som vandt stor Indflydelse i Rom. Over dem alle staar Thorvaldsen.

De glimrende valgte Billeder — 67 i alt — supplerer Teksten. A. P.

Mellem Mødre.

Ved Aarets Vugge.

En ung Mor sad ved sit Barns Vugge.

Nypuslet, skinnende ren, mæt og søvnic laa Baby i Puderne. Øjenlaagene med de bløde, sorte Vipper gled til. Et Par smaa Spjæt mod Tæppet, een eneste Fægten med Armene, en uudgrundelig, underfuld Mumlen paa et Sprog, som kun Englene forstaar —, og den lille sov.

Moderen saa et Øjeblik omkring sig. Hun opfattede Badekarret ined dets Sæbeskum paa Vandet. Hun saa de brugte smaa Klædningsstykker ligge i Dyngge paa Gulvet. Hun saa Vandpytter fra Babys Bersærkerengang i Vandet. Naa, hun havde jo selv lært den lille Skælm at pjaske, saa hele Stuen flød. Og hun vidste, at om et Sekund maatte hun staa op for at rydde det hele væk, saa Stuen kunde komme til at se sømmelig ud, og saa hun selv kunde naa alt det, hun skulde naa, før den smaa atter meldte sig til Tjeneste og Underholdning.

Alligevel blev Moderen siddende. For den Stund, hvor hun ammede sit Barn, fulgtes gerne af en Stund, hvor hun maatte drømme. Som de fleste Mødre i den Situation føler det, mærkede ogsaa hun den sunde, fysiske Træthed, der melder sig, naar Baby har drukket sig mæt og sæt, og hun fornemte tillige den næsten visionære Tankeklarhed, som ofte er den nævnte Trætheds uadskillige Følgesvend. Det

er en vidunderlig Stund. Ingen uden for Mødrener privilegerede Kreds kender den eller forstaar dens Sødme eller aner dens stærke Virkninger. I en saadan Stund føler man det, som havde man paa en ganske særlig Maade Haand i Hanke med sit Barns Skæbne, kunde nedbede uendelige Velsignelser over dette Barn eller afværge alle mulige onde Anslag imod det.

Da drømmer man de stolteste Drømme paa Barnets Vegne. Da aander man alle Lykkens Roser i Blomst paa dets Veje. Er man den berømte Scipios Datter, hende, som vi alle har lært om i Skolen, saa siger man stolt: »Aa, i Dag kalder I mig Scipios Datter! Men naar mine Drengene vokser til, vil der komme en Dag, da I vil kalde mig Gracchernes Moder!« Men der er vel paa den anden Side næppe nogen Stund, hvor man har en klarere Forudfølelse af de Farer, der truer, de Afgrunde, der aabner sig, de dybe Svælg af Lidelse, som ogsaa venter langs Vejen. Alt dette, som man helst saa sit Barn helt forskaanet for, og som man griber til Bønnen for at besværges.

Det samme gjorde Moderen, hun bad ud fra sine egne Forudsætninger og ud fra sin egen Opfattelse af, hvad der var godt, og hvad der var ondt. —

Med eet blev hun forstyrret i sine Betragtninger af Purken paa 2 Aar, som legede i Haven uden for de aabne Vinduer.

Hans Stræben gik ud paa at fange sin Mors Kyllinger, og han lokkede dem til sig med det højt udtalte, besnærende Løfte: »Kom, smaa Kyllinger! Saa skal I faa fine, gule Sko—«

Gule Sko var det attraaværdigste i Bamse's Øjne, vidste Moderen, og naturligvis kom hun til at smile. For Kyllinger vil hellere have Korn end Sko.

Men idet hun rejste sig for at bære Badevandet ud, sagde hun til sig selv:

»Er vi store Mennesker egentlig saa meget klogere end Bamse?« Hun tænkte paa sine Bønner inde ved Vuggen. Hun tænkte paa mange andre Gange, hun havde bedt for sine Børn og bedt om bestemte Ting for dem. Hun havde altid bedt Gud skænke dem det, som hun havde syntes, var godt. Men sæt, den Dag kom, da Børnene var videre end hun! Da deres Tanker var højere end hendes Tanker! Da kunde det hændes, at det, hun bad Gud give dem, vilde være dem aldeles unyttigt og utjenligt! Hvis hun nu bad Gud skænke dem et daadrigt Liv og ingen udvortes Lykke, og saa deres Hu og Hjerte stod til et Liv i Ydmyghed og upaaagtet Arbejde, ja, saa vilde hendes Bøn jo være inderlig forkert. — —

»Jeg maa nok vænne mig til at gaa mindre i Detailler,«

sagde den unge Mor, »og lære — mod mine egne Interesser — at sige: Ske din Vilje, Gud -- —«

Hvorefter hun gik ud i Haven og fangede Bamse, som ingen Kyllinger havde fanget, og hvis Sko var alt andet end gule.

Det ny Aar afbildes ofte som et lille Barn. Vi, der ser paa Verden med en Moders Øjne, synes, at det er et godt Billede paa den Inkarnation af Muligheder, som vi Nytaarsnat første Gang mødes med. Vore Moderhjerter, der har saa let ved at drømme stort og rigt om de Muligheder, vi skænker til Verden — og lil Evigheden, vi drømmer ogsaa — paa egne og paa Slægtens Vegne — om det ny Aar. Har det svundne bragt os Lykke, beder vi ufravigeligt om, at det kommende vil vedblive i det samme Spor. Har det gamle Aar skænket os een Rose i Blomst, da venter vi en hel Haves glødende Flor i det ny, og beder inderligt derom.

Men er vi kloge, da lader vi være med at gaa alt for meget i Detailler. Lad os bare af et fuldt Hjerte takke for Lykken, Gud skænkede os og vore kære; men lad os tillige trygt overlade Lykkens Gang i hans Hænder, saaledes, at vi ikke i vor Kortsynethed kommer til at betænke den med gule Sko, som vilde have bedre af Korn.

Lillemor.

Paa Lytterpost.

5.-11. Kl. 19²⁰—19⁵⁰. Professor, Dr. theol. Jens Nørregaard: Kristenhedens Fællesopgaver. 2: **Samvirke eller Enhedsvirke:** »Ved Edinburg-Mødet i Sommer var alle kristelige Retninger og Afskygninger repræsenterede. Kun Rom var ikke repræsenteret, d. v. s. de havde sendt et Par venlige Iagttagere. . . Skulde det ikke være muligt med Respekt for hinandens Meninger at samles i en Enhedskirke? »I Hjertet er vi eet, selv om vi ikke er det i vore Tanker«, sagde den græsk-katolske Præst. Udtrykket »Retfærdiggørelsen ved Troen alene« var Genstand for en indgaaende Drøftelse, og til alles Overraskelse lykkedes det at naa til en fælles Udtalelse, der vel ikke er, som Lutheranere alene eller Anglikanere alene vilde have formet den. Man kom ogsaa hinanden nærmere i Forstaaelse af Spørgsmaalet om Sakramenterne. Det viste sig, at den store Vanskelighed ligger i Opfattelsen af det kirkelige Embede. Dette kunde synes noget underordnet; men for de lutherske og Frikirkerne ligger Hovedvægten paa den rene evangeliske Forkyndelse, i de katolske Kirker — ikke blot Romerkirken men ogsaa Østerlandskirken og den anglikanske — ligger Hovedvægten paa det gyldige Embede, den biskoppelige

Forfatning og den apostoliske Succession, der netop skal være en Garanti for den rene Lære. Paa dette Punkt fandt en Udligning ikke Sted. . . Hvis en fælles Aand kunde præge alle Kirker, kunde man virkelig tale om een hellig Kirke. Det var ønskeligt, om man kunde enes om Alterfællesskabet. Lader man Principperne sove, vil Fællesskabet vokse. . . Der er for Tiden intet, der drager de ortodokse til Rom. Efter alt at dømme er den fælleskirkelige Tanke styrket.« — Ogsaa vi Katolikker ønsker Alterfællesskab, ogsaa vi mener, det var godt, om alle Kristne kunde samles om Herrens Bord, ja, vi beder daglig derom; men det kan ikke ske, før alle Kristne tror paa Kristi levende Nærværelse i Hostien. Det vilde være utilbørligt at meddele den hellige Kommunion til en, der troede, at det blot var et Brød, han skulde nyde til Minde om hin første Skærtorsdag, eller at det først blev forvandlet til Kristus, naar han følte rigtig inderligt ved Modtagelsen. Hvad vi forlanger af vore mindste, før vi leder dem til Herrens Bord, er, at de skal kunne skelne Kristus fra Brød, maa vi ogsaa forlange af voksne. Men Principperne kan vi ikke lade sove, hvis der ved »Principperne« forstaas den af Kristus aabnede Sandhed.

Torsdagene 2.-12. og 9.-12. Kl. 19³⁰—19⁵⁰: Biskop Axel Rosendahl: **Religiøs Brevkasse**. 333 Indsendere havde indsendt 7-800 Spørgsmaal. Mange af Besværelserne var virkelig pæne og fornuftige og har sikkert givet Hjælp. Men at Biskoppen ikke blot kunde vejlede men ogsaa vildlede, viser et Par Udtalelser (2.-12.): »Vi er i en Verden, der er saa ond, at vi i en given Situation kan tvinges til at synde, da det er galt, hvad vi saa vælger. Hvis en fjendtlig Flyver nærmer sig min By med Bomber, og jeg kan redde Tusinder af Byens Indbyggere ved at skyde Flyveren ned, er det Synd, hvad enten jeg skyder eller lader være«. Biskoppen ved aabenbart ikke, hvad Synd er. Man kan aldrig blive nødt til at synde. At synde er at vælge at gøre noget, som man mener stridende mod Guds Bud. Hvis man er saa forvirret af moderne Fredsagitation, at man tror, at det altid er Synd at slaa ihjel, er det Synd at skyde, men ikke at lade være. Tror man, (som vi Katolikker tror) at man har Lov at forsvare sig og sine, er det Synd at lade være; men det er ikke Synd at skyde. — (9.-12.) »Den Tid er forbi, da man mener at kunne bevise Guds Nærværelse.« Med »man« mener Biskoppen sig selv. Ren katolsk Teologi bygger den Dag i Dag paa Gudsbeviserne. Det er karakteristisk for Lutherdommen, at klare Beviser afskaffes — Religionen skal være udflydende Følelser. (Næste Brevkasse engang i Januar).
Ignatius.

»I Tyskland en svær Religionsforfølgelse!«

I den Tale, hvori Pius XI Juleaftensdag takkede for Kardinalkollegiets Hyldest og Lykønskninger, rejste Hs. Hellighed en alvorlig Protest mod den tyske Religionsforfølgelse. Han vilde over for al Benægtelse, Forvrængning og Forfalskning af Kendsgerninger nævne Tingene ved deres rette Navn: »I Tyskland foregaar der en virkelig Religionsforfølgelse. Allerede i længere Tid vil man bilde Folk ind, at der ikke finder nogen Forfølgelse Sted. Men man ved, at den er der, og at den er svær. Ja, sjældent har en Forfølgelse været saa svær, saa angstvækkende, saa smertelig og saa trist i sine dybeste Virkninger. Det er en Forfølgelse, hvor det ikke skorter paa Vold, Undertrykkelse og Trusler, heller ikke paa intrigante Udflugter og Foregøgling af falske Kendsgerninger.« Paven sagde, at han havde fremhævet dette for ikke at synes mindre velunderrettet. Paven betonedede sin store Kærlighed til Tyskland, men nu var det uendelig sørgeligt, hvorledes man i dette Land voldtog Sandheden. Han tilbageviste Kirkeforfølgelsens Paaskud: »Man paastaar, at den katolske Religion ikke længere er katolsk, men politisk. Dette tjener som Paaskud til Forfølgelsen, saaledes at det kan tage sig ud, som om det ikke drejer sig om en Forfølgelse, men saa at sige om et Forsvar ved Forholdsregler. Nøjagtig saaledes har man anklaget vor Herre Kristus for Pilatus, som Politiker, som Oprører, som Sammensvoren imod den verdslige Magt, som Kejserens Fjende.«

En mandig Tale holdt Biskoppen af Münster, Grev v. Galen, forleden i Vreden. Som bekendt havde den nazistiske »Historieskrivning« først gjort Sachserhertugen til et Offer og en Martyr for den »artfremmede« Kristendom. I den senere Tid blev den brune Kærlighed til ham dog køligere, da det ikke kunde benægtes, at han selv var blevet en god Kristen ligesom hans Søn Wigbert og hans Barnebarn Walbert. Grev v. Galen tog sig nu i sin Tale varmt af disse trofaste kristne og sagde i Talens Løb bl. a.:

»Det er ikke min Fortjeneste, men Guds Styrelse, og det ligger mig fjernt at være indbildsk, fordi jeg nedstammer fra den ældgamle westfalske Familie. Men ifølge autentiske Beviser er det en Kendsgerning, at mine Forfædre, Mænd af mit Navn og af min Slægt, og hvis Blod ruller i mine Aarer, igennem mere end 700 Aar har haft deres Arvegods her i Westfalen, i Münsterland og ved Lippe, at mine Forfædre som tyske Mænd og Kvinder har levet og døet her, som katolske kristne og trofaste Børn af den katolske Kirke!«

Hvis nogen rejser sig og paastaar, at tysk Blod taler ud af ham; her staar jeg og paastaar det samme om mig!

Jeg ved ikke, om de, der i Dag formaster sig til alene at maatte afgøre, hvad der svarer til tysk Skik, og hvad tysk Blod forlanger, ligesom jeg kan bevise, at tysk Skik Aarhundreder igennem er deres Families trofast værnede Arv, at ikke en Draabe Blod af fremmed Race ruller i deres Aarer! Og hvis de kan det. Jeg viger ikke tilbage for dem! Jeg frabeder mig, at man forhaaner mine Forfædre, min Fader, min Moder, at man skælder deres Tro, deres kristelige Liv ud for ikke-tysk, for væsensfremmed!«

I øvrigt gaar den stille, men ikke mindre voldsomme Kirkekamp videre, hvor rent aandelig Magt staar overfor et lumsk Voldsregime. Biskop Bornewasser af Trier henviste forleden i et Hyrdebrev til de haarrejsende Metoder, hvormed man stik imod Lov og Ret undertrykte de katolske Skoler, og talte om de *Martyrer* — katolske Embedsmænd, Pensionister, Børn, Forretningsfolk, Arbejdere — som fandtes i det 3. Rige. Han skrev: Hvad jeg i Ugens Løb har hørt om denne Modaktion, har rystet mig og bedrøvet mig dybt. Jeg kan ikke blive den Bekymring kvit, at den var egnet til at bære den knugende Følelse af en stor Retsusikkerhed ud blandt Folket. Jeg har i denne Uge set, at der endnu i Dag lever Martyrer paa Diøceset Triers med Martyrblod vædede Jord, Mænd og Kvinder med et stort indre Martyrium for deres Tros og deres Trostfastheds Skyld.

Biskoppen af Fulda skriver i et Hyrdebrev om »den katolske Befolknings dybe Forbitrelse og Uro«, fordi næsten hele Diøceset var for Bekendelsesskolen, medens de styrende ogsaa her benyttede deres Magt til Undertrykkelse.

Tilskuer.

Nye Bøger.

Færdslære for Skoleungdommen.

Paa Fr. E. Pedersens Forlag er udkommet en lille Bog, vi gerne gør opmærksom paa. Den hedder »*Færdslæren i Leg og Sang*«. Den er illustreret med 24 Tegninger og gengiver alle Færdselstegnene. Den opstiller som første Bud i Færdsløven: Vær opmærksom og forsigtig, aldrig hensynsløs og vigtig! — et Motto, som al Skoleungdom kan have godt af at indprente sig. Bogen er anbefalet af Færdseksautoriteterne og godkendt af Justitsministeriets Udvalg for Færdsekspropaganda og baade godkendt og anbefalet af

U. C. G.

Hellig Tre Kongers Dag. Torsdag d. 6. Jan.

ST. ANSGARS KIRKE. 6¹/₄, 7 og 8 st. Messer. 10 Pontifikalmesse. 20 Festandagt.

JESU HJERTE KIRKE. 6, 7, 7¹/₂ og 8¹/₄ st. Messer. 10 Levitm. (u. Præd.). 11¹/₂ ingen Messe. 19¹/₂ Festandagt.

SAKRAMENTS-KIRKEN. Radioudsendelsen Kl. 8 Morgen, som før bestod af Andagt m. Præd., er (vel at mærke) forandret til Sangmesse m. Præd. (Kl. 8). For øvrigt er der samme Dag Højmesse Kl. 10 og Festandagt Kl. 20.

ROSENKRANSKIRKEN. 6¹/₂ og 8 st. Messe. 10 Højm. 19¹/₂ And.

ST. ANNÆ KIRKE. 6 og 7 st. Messer. 10 Højm. m. Præd. 20 Andagt.

IMMACULATA-KIRKEN. 7 st. Messe. 10 Højm. u. Præd. 15 And.

BENEDIKTINERINDERNES KIRKE (Jagtvej). 7¹/₂ st. Messe. 9 Højm. m. Præd. 15¹/₂ Vesper. 18 Velsign. og Complet.

ST. ANTONI KIRKE. 9 st. Messe.

ST. KNUDS KAPEL. 7¹/₂ st. Messe.

ST. THERESSES KIRKE. 7 st. Messe. 8¹/₂ Højm. 17 Andagt.

Statsradiofonien fejrer Niels Steensen ved Udsendelser d. 1. Jan. (Prof. Dr. *Hou-Jensen*) og 2. Jan. (Dr. *H. Ødum*, Fru *K. Plovgaard* og *P. G. Scherz*).

Rettelse. Sættternissen beder om Undskyldning for at have iklædt 20 Novicer i Stedet for 2 (Kal. Oversigt 7. Okt.) og gjort Sr. Stefanie til Forstanderinde (30. Jan).

Pastor Knud Ballin, Assens, beder os meddele, at hans Kontonummer er **43978** — ikke 30820.

Elisabethforenings Kollekt

Søndag den 21. Novbr. indbragte følgende Beløb:

St. Ansgars Kirke... Kr. 218,34	St. Josefs Kirke..... » 9,42
St. Andreas Kirke... » 94,13	St. Knuds Kapel » 5,00
St. Annæ Kirke..... » 35,00	Rosenkranskirken... » 47,02
St. Antoni Kapel » 10,00	Sakramentskirken... » 168,13
Biskoppens Kapel... » 5,74	Køge..... » 1,30
Immaculatakirken .. » 21,11	Kontante Gaver..... » 40,00
Jesu Hjerter Kirke... » 130,00	
	Ialt Kr. 785,19

Elisabethforenings trofaste Venner, som har bidraget til det gode Resultat, bringes herved vor hjerteligste Tak. *Styrelsen.*

Katholsk Haandbog 1938

(Pris 2 Kr.), faas i Menighedskontoret, Bredgade 64 (Kl. 15—17), og i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3. For Provinsen i Præstegaardene. *Ansgariusforeningen.*

De maa sikre Dem Billetter til

Niels Steensens Fest Tirsdag d. 11. Jan. Kl. 20 i Grundtvigs Hus!

Hvad byder Programmet?

TALER af Pastor *Geertz-Hansen*, Prof. Dr. med. *Hou-Jensen*, Direktør Dr. *H. Ødum* fejrer Niels Steensen som Katolik, Anatom og Geolog.

FÆLLESSANG OG KORSANG Under Pater A. Menzingers Ledelse (ogsaa Drengkoret synger) fremføres til Lejligheden passende Sange som „Alhimlen priser“, „Vor Forsknings Rige“, „Naturens ædle Dyrker“ m. fl., til sidst istemmer alle „Store Gud“ skiftevis med Koret.

EN HASTIG REJSE pr. Lysbillede til de vigtigste Niels Steensens Steder rundt omkring i Europa! Aldrig set før!

Biskop Dr. W. Berning.

BISKOPPERNES TALER! Vor Biskop har indbudt **BISKOP DR. W. BERNING**, Osnabrück, som staar i Spidsen for den tyske Aktion for N. Steensens Helgenkaaring.

BILLETTER til Festen à 50 Øre faas ved alle Kirker samt i Menighedskontoret, Bredgade 64, Palæ 3762, og Katolsk Boghandel, Stenosgade 3, Vester 3930.

Glem ikke at købe »Nordisk Ugeblad«s Festnummer d. 9. Januar! Det er dobbelt saa stort som ellers, bringer mange Illustrationer, desuden Artikler med meget nyt Stof om Niels Steensen: Saaledes hans Breve til Kapucinerne i Hannover; hans dramatiske Brev til Leibniz; en Skildring af Fru Lavinia Arnolfini samt hendes Billede; Niels Steensens Sentenser og Bønner etc. etc.

Kalenderen for 1938

er udkommen og faas hos **EKSPEDITIONEN**, Katolsk Menighedskontor, Bredgade 64, Kbhvn. K. (Kl. 15—17), i Katolsk Boghandel, Stenosgade 3, Kbhvn. V., samt ved Kirkerne. Pris 40 Øre. Kalenderen tilsendes mod Indsendelse af 50 Øre i Frimærker. Ansgariusforeningen.

Kirkelig Kalender.

Jan.	2. S. Jesu Navns Fest.	Jan.	9. S. Den h. Families Fest.
	3. M. Oktav af Johannes.		10. M. 5. Dag i Hellig 3 Kongers Oktav.
	4. Ti. Oktav af de uskyldige Børn.		11. Ti. 6. Dag i Oktaven.
	5. O. Vigilie.		12. O. 7. Dag i Oktaven.
	6. T. Hellig 3 Kongers Dag.		13. T. Oktav af Hellig 3 Konger.
	7. F. 2. Dag i Oktaven.		14. F. Hilarius.
	8. L. 3. Dag i Oktaven.		15. L. Paulus Eremit.

Jan. Ugens Messebønner.

2. S. **Jesu Navns Fest** (65—118); 2. *Sæt Bønner* (kun i st. Messer): Oktav af Stefan (69—103).
3. M. Oktav af Johannes Evangelist (69—103); 2. Gudsmoder *). 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]); *Credo* læses ikke.
4. Ti. Oktav af de uskyldige Børn (69—103); 2. og 3. som i Gaar; *Credo* læses ikke.
5. O. Vigilie (69—104); 2. Telesforus (70—105), 3. Gudsmoder *).
6. T. **Hellig 3 Kongers Dag** eller **Herrens Aabenbarelse** (Epifani) (72—107).
7. F. 2. Dag i Oktaven (72—107); 2. og 3. som Mandag.
8. L. 3. Dag i Oktaven (72—107); 2. og 3. som Mandag.

*) *Kirkebøn* og *Slutningsbøn* som paa Festen for Herrens Omskærelse (64—101), *Stillebøn* ([92]—[95]); disse Bønner bedes, hver Gang Gudsmoder ihukommes i Tiden fra 30. Dec. til 2. Febr.

Sakramentskirken. Den h. Families Fest (9. Januar) Kl. 18: Prædiken og Festa ndagt, under hvilken de katolske Familier foretager den højtidelige aarlige Fornyelse af deres Indvielse til den h. Familie af Nazareth. Det var ønskeligt, at saa mange som muligt, baade voksne og Børn, deltager i denne Andagt.

HELLIG TRE KONGERS DAG afholdes i alle Vikariatets Kirker ifølge pavelig Anordning **Kollekt til de afrikanske Missioner.**

Til Fordel for den nye **St. Annæ Kirke**, Sundby, afholdes der Søndag den 9. Januar Kl. 19 i Skolens gamle Gymnastiksal, Hans Bogbindersallé 4, **en Pakkefest**, hvor forskellige Pakker med nyttigt Indhold sælges ved Auktion. Julenisserne **Franto og Jeppe** sørger for Underholdning og afholder selv Auktionen. Derefter Kaffe bord. Entré inkl. Kaffe bord 75 Øre for voksne, 50 Øre for Børn. — Pakker med nyttigt Indhold modtages med Tak.

Præsterne ved St. Annæ Kirke.

St. Annæ Hjem for ældre. Et større og et mindre Værelse er ledigt for 120, henholdsvis 105 Kroner med fuld Pension. — I Annekset, Prøvestensallé 16, er et større Værelse med Altan ledigt. Fuld Pension 120 Kroner pr. Maaned. Henvendelse til Forstanderinden, Skipper Clementsallé 13. (Englandsvej 31), Telf. Amg. 5985.

BOGTRYKKERIET »ATHENE« (MAZANTI & NIELSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag

Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 6. Januar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katolske Kirke i Danmark

Nr. 2

Søndag den 9. Januar

1938

Flammerne.

NIELS STEENSEN

31. Januar 1638 ————— 11. Januar 1938

*En Yngling drog igennem fagre Riger.
Han fulgte Vejen, som mod Højden stiger.
Blandt mørke Klipper, mellem Kløfter klamme
tændte hans Haand en Fakkels stærke Flamme.
I Skæret — skarpt som Lyn mod Himmelranden,
saa isblinkblaat, saa grønt som Hav ved Stranden —
saa' han Guds Almagts Spor i stort og smaat.*

*Alt som han fremad vandt paa Rejsefærden,
tændte han Blus, som lyste over Verden.
Hans Aand — af dem, som evigt opad higer —
drog ham fra Tind til Tind mod Lysets Riger.
Som Fakkeltænder under Himlens Bue
erkendte han i Klarheds hvide Lue
Guds Visdoms Spor og saa', at alt var godt.*

*Og Faklen, som han bar i sine Arme,
blev til et Straalebaal af Lys og Varme,
en hellig Flamme, tændt for Sind og Øje,
et Alterlys, som peged mod det høje.
Og Verden blev for ham en Kirkebue,
hvorunder han ved Alterlampens Lue
fik set Guds Kærlighed i stort og smaat.*

Karen Plovgaard.

SANDHEDSVENNENS SAGA

Det lyder som et Eventyr, et skønt Sagn, hvad Guldsmedesønnen Niels Steensen i sit korte Liv fra 1638—1686 oplevede som grublende Barn, som Student, Anatom, Geolog, Konvertit, Præst, Biskop og Asket. Og dog var det skønneste Virkelighed: det var en hellig Pilgrimsfærd hen imod Sandheden, som Steno altid higede efter:

Sandhed i Fædrelandet! Niels Steensen er en flittig Student, faar ideale Venner, hans Lærere ser med Stolt-hed paa ham og elsker ham.

Sandhed ude i Verden! Han drager ud paa store Rejser. Holland, Frankrig, Tyskland, Italien og Østrig kender han. Mange bliver hans aandelige Rejsefæller. Han opsøger Tidens store Aander. Man kalder ham »Verdenspilgrim«.

Sandhed i Naturens Riger! Paa hurtige Sejrstog opdager han Hjertets, Hjernens, Musklernes og andre Legemsdeles Hemmeligheder. Et Hajhoved lader ham se en hel ny Videnskab. I øvrigt er intet, der har Værdi som Viden, fremmed for ham.

Sandhed i Filosofien! Han kender Cartesius og beundrer ham en Tid, han omgaas Spinoza og studerer hans Lære. Han samtaler med Leibniz. Men de nye Filosoffers Visdom er ham for uklar, usikker og modsigende.

Sandhed i Kristendommen! Reformatorerens Lære kan ikke tilfredsstille hans klare Aand, som ønsker Bevis og Kendsgerning. Han studerer Kirkens Lære og bliver Katolik. Især gribes han af Helligheden, denne Sandhed omsat i Daad!

Sandhed i Gerningen! Han vil ikke blot erkende, men ogsaa leve Sandheden. Hvad han har beundret, efterligner han. Han stræber selv efter Fuldkommenhed indtil de sidste Konsekvenser!

Sandhed i Ordet! Han vil ikke gemme den Skat, han har fundet, men forkynde den for alle. Naturvidenskaben lægges til Side, han bliver Præst og Biskop! Stor er hans Iver, ringe de ydre Resultater, men mægtig vil til alle Tider hans Eksempel virke!

Menneskeslægtens største har med uudslukelig Tørst higet efter det sande: En Sokrates, Plato, Aristoteles, en Augustin, Thomas af Akvin og Newman. Steno hører dem til. Han satte alt ind for Sandheden, indtil han laa paa Halmlejet i Schwerin.

Alle Helgens Konge har sagt: *Ego sum veritas!* Jeg er Sandheden, og opfordrer alle til Efterfølgelse. Niels Steensen var en af Mesterens mest trofaste Følgesvende. Derfor ser vi i Dag op til ham og hylder ham og har det Ønske: Maatte der være mange som han!

Prospekt over København paa Niels Steensens Tid efter et gammelt Stik (Nationalmuseet). Midt paa Billedet Rundetaarn og Købmagergade, hvor N. St. fødtes. I Baggrunden Skaane, hvor hans Faders Slægt levede. Til venstre, hvor Rosenborg ligger, Studenternes Vold i Svenskekrigene.

Niels Steensen og København.

Niels Steensens Tilknytning til Danmark koncentrerer sig udelukkende om København. Han fødtes paa Hjørnet af Købmagergade og Klareboderne, der, hvor Messens Varehus nu ligger, i Januar 1638 vistnok paa Aarets første Dag. Hvorledes Fødehuset har set ud, ved vi ikke. Hele den Del af København nedbrændte ved den store Brand 1728. Men vi véd, at Faderen Steen Pedersen var Guldsmed og havde en Vinbod, at han boede i eget Hus og drev en stor Virksomhed, og at endog Christian den Fjerde handlede hos ham. Moderen Anne Nielsdatter var Enke, da Enkemanden Steen Pedersen ægtede hende. Endnu to Gange skulde denne Enke indgaa Ægteskab, saa at hun i alt har haft fire Mænd. I dette velsituerede Borgerhjem fødtes da Niels Steensen for 300 Aar siden. Selv om Forældrene var holdne Folk, har den lille Niels's Barndom ikke været sorgløs. Vi ved saaledes, at Drengen var alvorlig syg fra sit 3. til sit 6. Aar, da Faderen døde. Dette har ikke gjort Tilværelsen lettere for ham, og da Moderen paa ny giftede sig, maatte han flytte fra Fødehjemmet og kom i Huset hos en Plejefader, Jørgen Carstensen, der senere giftede sig med en af Niels's Søstre. Hans Barndom var saaledes ret forvirret, hjemløs som han egentlig var, men alligevel fik han en god Opdragelse og blev sat i Vor Frue Skole (Metropolitanskolen). Han har næppe været nogen fremmelig Elev, handicappet som han var af Sygdom og Dødsfald i sin nære Familie. Til Tider blev Skolegangen afbrudt af forfærdelige Epidemier. Da han var 16 Aar, døde saaledes 9000 Københavnerne eller hended en Trediedel af Byens Befolkning af Pest.

Det er sandsynligt, at disse Begivenheder har sat deres Præg paa Niels Steensens unge modtagelige Sind og været med til at danne hans Personlighed. — Endnu skal nævnes, at Steensen aktivt deltog i Hovedstadens Forsvar, da

Karl Gustav i 1658 belejrede Byen, han var indrullet i det Korps af Studenter, der forsvarede Østervold foran Rosenborg.

Saa rejste han da til Holland for at studere. Da denne Artikel kun omhandler Steensens Ophold i Danmark, skal hans Oplevelser i Udlandet ikke omtales. Men i 1664, da

Fra venstre: Universitetet paa Steensens Tid. I Retning af det midterste Taarn ligger Metropolitanskolen. Midt paa Billedet „Domus anatomica“, hvor Dissektionerne fandt Sted. Det høje Taarn er Fruekirken. Alt forandredes ved den store Ildebrand 1728. (O. Nielsen, Kbhvn.s Historie, III Del.)

hans anden Stedfader, Johan Stickmann — hans Moders fjerde Mand — døde, vendte han tilbage. Den Glæde, han har følt ved at gense Moderen, blev desværre kun kort, da hun nogle Uger efter fulgte sin Mand i Graven. Saaledes stod Steensen da mere ensom end nogensinde før. Men kunde han ikke atter binde sig til Fædrelandet? Med sine 26 Aar var han en usædvanlig lovende Videnskabsmand og Anatom, der alene i Kraft af sine Evner var selvskreven til en Lærerplads paa Universitetet. Men Højskolen forskertseede denne Lejlighed til at ansætte Niels Steensen. Han blev forbigaaet for Mathias Jacobsen, der gennem

sin mægtige bartholinske Slægt blev protegeret frem til at indtage den Stilling, Steensen burde have beklædt. Dermed var en dansk videnskabelig Løbebane spærret, kun nogle Maaneder opholdt Steensen sig i Danmark, saa gik Rejsen atter sydpaa, denne Gang til Italien.

Men endog helt fra Italien naaede Meddelelser om de geniale geologiske Undersøgelser, Steensen nu foretog, op til Norden. Og i 1672 lykkedes det Ungdomsvennen Grif-

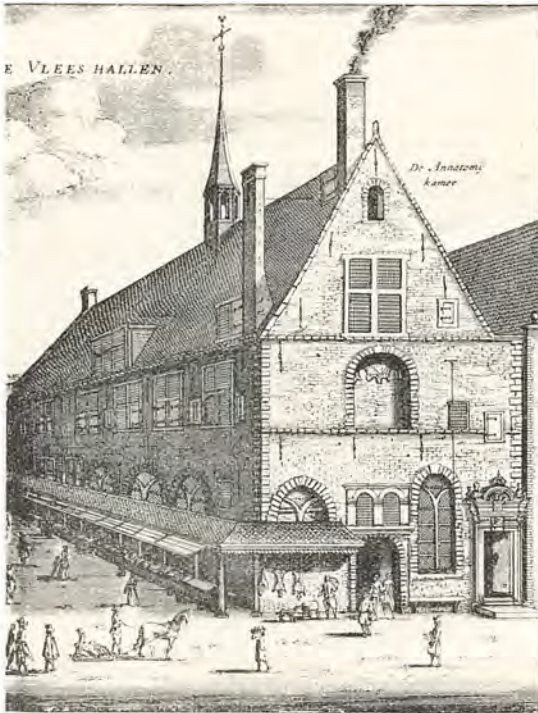
Amsterdams Borgere havde 1632 i det gamle Agneteklosters Kirke indrettet „Athenæum“, en Højskole, som St. blev optaget i 1660.
I Husene til højre har St. maaske boet.

fenfeldt at faa Steensen kaldt tilbage til Danmark for at undervise paa Universitetet. Steensen kom, men Gensynet med Danmark har næppe været saa forjættende som i 1664. I Mellemtiden var Steensen jo konverteret til den katolske Kirke, og saa intolerante som Danskerne dengang var over for anderledes troende, da især over for Katolikerne (jeg erindrer en gammel Bøn mod »Tyrken, Paven og andre Fjender af Guds Rige«), har det ikke været nogen ublandet Glæde for den unge katolske Videnskabsmand at færdes mellem sine protestantiske Landsmænd; var end Blod og Race stadig eet, saa dannede Religionsforskellen et Svælg, dette tavse Svælg, hvorefter der ofte ikke tales, men som man desto tydeligere mærker er en Realitet.

Paa Trods af disse Modsætningsforhold rejste Steensen hjem, og Universitetet fik dermed en Lærer af europæisk Berømmelse.

Et Brev til Nonnen Maria Flavia i Annalena-Klostret i Florens, skrevet 6 Uger efter Hjemkomsten, giver et Ind-

tryk af den københavnske katolske Menighed: »I har uden Tvivl,« skriver han, »hørt om den lille Kirkes Stilling her, hvor vi kun har een Messe, saavel til Højtider, som de andre Dage; i øvrigt er der ingen Slags Forhindringer. Men det staar nu i Guds Haand! Jeg bor hos min Søster i den dybeste Fred, ingen siger mig imod, thi de fleste

Anatomikamret i Amsterdam. Det var blevet indrettet i en af Byens fire Kødhaller. Her holdt G. Blasius den Forelæsning, som fik St. til at dissekere et Faarehoved hjemme og opdage Ductus Stenonianus.

her holder for, at enhver bliver salig ved sin Tro, naar kun man lever vel. Men ligesom de ikke laster mig, vil de heller ikke høre Tale om noget andet, skønt nogle taler ogsaa godt om os og gerne saa, at deres havde noget af det, som findes hos os. Men Misbrugene, som de finder hos de ugudelige blandt Katolikkerne, er saa stærkt indprentede i deres Sind, at de ikke kan, eller rettere sagt ikke vil tænke nærmere over Læren . . .«

Den Fred, Steensen skriver om, skulde desværre ikke vare ved. I 1674 var det paa Tale, at Kongens Broder skulde vælges til Konge i det katolske Polen og derfor

konvertere, da Polakkerne ikke vilde finde sig i en luthersk Konge. Fire danske Teologer fik i den Anledning forelagt det Spørgsmaal, om man uden at forspilde sin Salighed kunde gaa over til den katolske Religion. Teologerne svarede benægtende, og dermed var Forudsætningerne for den danske Prins's Kandidatur til Polens Trone bristet.

Men man nøjedes ikke med at diskutere Problemerne abstrakt. Rektoren for Herlufsholms lærde Skole, den bidske Johan Brunsmann, angreb direkte Steensen og undsaa sig end ikke for at retle den Beskyldning mod ham, at han havde skiftet Religion for at vinde en Kvinde og bagefter var blevet narret, men alligevel stadig holdt fast ved Katolicismen, fordi han var »for stor« til at indrømme sine Fejl.

Disse Angreb i Forbindelse med de daarlige Forhold, under hvilke Steensen udførte sit videnskabelige Arbejde, gjorde ham Opholdet i Danmark uudholdeligt, og kun to Aar efter sin Hjemkomst, i 1674, fik han Griffenfeld til at bevilge sig sit Rejsepas. Saa gik der atter nogle Aar i Udlandet, og Konvertitten blev Præst og Biskop. Og i denne sin sidste Egenskab skulde Danmarks store Søn endnu engang gense København. Det var i Aaret 1685 — Aaret før sin Død — han for sidste Gang besøgte Fødebyen, som Biskop over Nordtyskland og Skandinavien. Medens han under sit første Besøg i København især havde haft Familien at tænke paa og under sit andet sin videnskabelige Karriere, var hans tredje Rejse helliget Sjælenes Frelse: Han meddelte hemmeligt danske Katolikker Kirkens Sakramenter. At han gjorde det hemmeligt, skyldes sikkert de strenge Straffe, han

Jan Svammerdam, den berømte hollandske Læge og Naturforsker (1637—1680), Stenos Ven. Henfaldt til religiøs Sværmeri og sluttede sig til Anna Bourignons Sekt. (Billedet er dog næppe ægte, men en Forfalskning, af en vis Jan Stolker.)

kunde ifalde for disse Handlinger. I Christian den Femtedanske Lov af 1683 — to Aar før Steensens sidste Besøg — læser man under Afsnittet »Misgerninger« bl. a., at ingen, som er affalden til den Papistiske Religion, maa tage Arv eller maa bo i Kongens Riger, og at Munke og Jesuiter og lignende gejstlige Personer ikke under deres Livs Fortabelse maa opholde sig i Landet. — Nu halvtredie Hundrede Aar efter lyder det ufatteligt, at en katolsk Gejstlig, under Dødsstraf ikke maatte opholde sig i Danmark, men saa haarde var de Vilkaar, under hvilke Danmarks førstedanske Biskop efter Reformationen virkede. For os Katolikker er dette sidste Ophold det interessanteste, men desværre har vi kun faa Oplysninger herom.

Dette er i korte Træk Niels Steensens Liv set i Belysning af hans forskellige Ophold i København. Her fødtes han og henlevede sin Barndom, og tre Gange siden besøgte han Byen ved Øresund, men det Ønske, han har næret i sin Ungdom, at udføre sin Livsgerning i Danmark, blev ikke opfyldt. Han gjorde sine geniale Opdagelser paa Anatomiens og Geologiens Omraader i Nederlandene og Italien, han virkede som Præst og Biskop i Nordtyskland og her efterlevede han saa fuldkomment Kristendommens Fattigdoms- og Ydmyghedsideal, som Frans af Assisi gjorde Aarhundreder før ham. Ikke engang sin Grav fik han i Danmark. Han blev bisat i San Lorenzo Kirkens Krypt i Florens, hvor Pater G. Scherz for nylig igen har identificeret hans sidste Hvilested med Sikkerhed. Og den Dag er maaske ikke fjern, da hans Grav bliver aabnet i Anledning af den Proces om Niels Steensens Saligkaaring, der sikkert snart bliver indledet.

Er vi end glade for, at Gader og Hospitaler bliver opkaldt efter vor berømte Landsmand, (bør den næste katolske Kirke, der bygges i København ikke hedde Niels Steensens Kirken?*), at hans Minde bliver fejret af store Kredse af det danske Folk i Anledning af 300 Aars Dagen for hans Fødsel den 1. Januar 1938, og at man agter at rejse ham en Mindesten »stor og fremme i Dagen«, saa glemmer vi dog ikke, at Biskop Niels Steensens Minde vil straale længe efter, at de Gader og Hospitaler, der bliver opkaldt efter ham, er sunket i Grus, hvis han findes værdig til at optages i Kirkens Helgenfortegnelse.

Maatte den Bevægelse, der saa pludseligt og saa spontant er opstaaet i katolske Kredse i Norden, Tyskland og Italien for at faa Niels Steensen helgenkaaret kronet med Held, saa at de mange Katolikker, der nu paakaalder Niels Steensen privat, ogsaa kan faa Lejlighed til med Kirkens Velsignelse offentligt at dyrke ham. *Christen Lauritsen.*

*) Da can. 1277 ikke tillader offentlig Dyrkelse af Personer, som ikke er salig- eller helligkaaret af Kirken, vilde en Kirke indtil videre ikke kunde indvies til Niels Steensen som Værnehelgen. Derimod synes der ikke at være noget i Vejen for, at den kunde føre hans Navn.

Niels Steensens Sentenser.

Af *J. Roses* Beretning: »*Nicolaus Stenos Liv og Død*«, udgivet af *W. Maar*, ved vi, at Niels Steensen som Præst og Biskop gerne anvendte religiøse Fyndord, hentede fra Biblen eller andetsteds. I sit Skrift citerer Rose seks—syv af dem. I den haandskrevne Bog, som findes i Schwerins katolske Præstegaard, har han nedskrevet i alt seksten. Deres Overskrift viser, at Steensen brugte dem saare ofte, thi det hedder: *Sententiae perquam familiares Reverendissimo piae memoriae tam intrinsece quam extrinsece secundum loci temporisve constitutionem adhibitae, quas me docuit.* (Fynd-sprog, som Hans Højærværdighed salig Ihukommelse holdt meget af, og som han, alt efter Tid og Sted, enten for sig selv eller overfor andre brugte, og lærte mig.) Udformningen af disse Sentenser imødekom en Trang hos Steensen til at have korte Direktiver for den praktiske Vandel. Han ejede sikkert ogsaa en særlig Evne til at give Tanker en prægnant Form. I en Samtale med Hertug Johann Friedrich, hvor denne henviste til den Betydning, en mandlig Arving maaske vilde faa for flere Konversioner, svarede Niels Steensen: (*Roses Citat*) »*Jeg frygter meget, at Gud vil nægte dem en Søn af et Menneske, som ikke vil omvende sig for en Guds Søn Skyld.*«

Nedenstaaende Sentenser har en egen Interesse, fordi de viser Tanker, som besjælede Niels Steensen i særlig Grad. De spejler til Dels og fremstod af de Vanskeligheder, den lidelsesfulde Tilværelse, som blev vor Landsmand beskaaret de sidste ni Leveaar, de mange Skuffelser og Uheld, som ramte hans Værk. Sentensernes Trosindhold skulde danne en Modvægt mod disse Prøvelser. Og som de foreligger, tillader de Eftertiden et dybere Indblik i Steensens Sjæleliv. Ved Siden af *Ydmyghedens* og *Kærlighedens* Tanker — ogsaa *Exercitiernes* vigtige Sandhed om Guds Vilje som vor øverste Lov fastholder han — bevæges han her især af Tanken paa Guds Forsyn, som styrer Menneskenes Skridt, og Forvisningen om Guds Godhed. Læser man andre Steder om Steensens strenge Syn paa Pligt, hans Frygt for Synd, hans Hentydninger til Muligheden af Fortabelse, da slaar os her hans Følelse af Fred i Gud, hans religiøse Optimisme og hans Mildhed i Møde. Nedenfor finder Læseren først den latinske Tekst, dernæst Oversættelsen og til sidst nogle Anmærkninger efter hver Sentens.

1. SINE TUO NUMINE, NIHIL EST IN HOMINE, NIHIL EST INNOXIUUM.

*Hvor din Guddom straal'er ej,
vandrer alt ad Mørkets Vej,
der intet lydeløst.*

(Et Vers af Pinsehymnen »*Veni, Sancte Spiritus*«, som tilskrives Pave Innocens III (død 1216) og bruges i Messens Sekvents.) Den ordrette Oversættelse er: »Uden din Guddom er der intet i Mennesket, intet er lydeløst.« Den giver Udtryk for Ydmyghed og for Erkendelsen af Menneskets Ufuldkommenhed.

2. CHRISTIANO NON EST CRASTINUM.

For en Kristen gives ingen Dag i Morgen.

Meningen er den samme som hos Matth. 6,34: »Vær ikke bekymret for i Morgen. Dagen i Morgen vil sørge for sig selv. Hver Dag har nok i sin Plage.« Der kan dog ogsaa tænkes paa noget i Retning af Ordsproget: »I Morgen har fordærvet mangen Mand,« d. v. s. faaet ham til at svigte Dagens Pligter.

3. CHRISTIANUS NULLIUS EST HOSTIS.

En Kristen er ikke fjendsk mod nogen.

Her staar vi over for Evangeliets Kærlighedsbud: »Elsk jeres Fjender; gør godt mod dem, som hader jer.« »Kaster en med Sten efter dig, da kast ham Brød tilbage,« siger et Ordsprog.

4. ORDINATIONE TUA PERSEVERAT DIES, QUONIAM OMNIA SERVIUNT TIBI.

Paa dit Bud varer Dagen, thi alle Ting tjener dig.

Dette Vers af Salme 118 giver Udtryk for Tillid til Guds Verdensorden. En lignende Talemaade er: »Alting staar i Guds Haand.« Goethe har smukt oversat et analogt Vers af Salme 94 »i hans Haand er Jordens Grænser« til:

Gottes ist der Orient,
Gottes ist der Okzident.
Nord und südliches Gelände
Ruhn im Frieden seiner Hände.

Gud behersker Orient,
Gud behersker Occident.
Nord og Syd er evigt lagt
i hans stærke Hænders Magt.

5. IN CONATU DILIGENTIAM, IN EVENTU CONFORMITATEM.

Med Ildhu til Arbejdet, men ligevægtig over for Resultatet.

Conformitatem vil egentlig sige: at være ligedannet, nemlig med Guds Vilje med Hensyn til det Resultat, man opnaar ved sit Arbejde. Lignende Ord er: »*Facienti quod est in se, Deus non denegat gratiam.*« (Gud næg'er ikke den sin Naade, der gør, hvad der staar i hans Magt.) »At arbejde hører Menneskene til, at Arbejdet lykkes, hører Gud til.« Eller: »Bær Brænde, men lad Vorherre koge.« J. Rose tilskriver St. Ignatius af Loyola denne Sentens. Den svarer i alt Fald til den bellige Indifferens, som Exercitiebogens Forfatter forlanger, og til hans Ord: »Bed, som afhæng alt af Gud, arbejd, som om alt kom an paa dig.

6. TU DOMINE ÆTERNO INTUITU OMNIA CONTEMPLANS
DISPONIS AD MAJUS BONUM TIMENTIBUS TE.

*Du, Herre, skuer alt med dit evige Blik og føjer
alt til deres Vel, som frygter dig.*

I denne Sentens aabenbarer sig igen Steensens dybe
Tro paa Guds Forsyn. Det er den Drengs Tanke, der
midt i en forrygende Storm paa Søen trøster sig:
»Min Fader staar ved Roret.«

7. UBI ES DEUS ELIAE?

Hvor er du, Elias' Gud?

Elias, den gamle Pagts Profet, fik som bekendt i sær-
lig Grad Guds Hjælp at føle. Ravnene bragte ham
Brød til Bækken Karith, og hans Bøn nedkaldte Regn
i Tørken. Elisæus, hans Discipel, beholdt hans Kappe,
da Profeten borttoges paa Ildvognen, og da han første
Gang skulde bruge den til et Mirakel, udbrød han:
»Hvor er nu Herren, Elias' Gud? (4. Kong. 2,14). Dette
Skriftsted har grebet Steensen dybt. »Han sagde under-
tiden til mig,« fortæller Rose, »at hvis vi rigtigt for-
stod Styrken af disse storslaaede Ord, vilde intet
kunne røkke vor Tillid til Gud saa meget som en
Haarsbredde. Meningen er altsaa:

Kann's nur ein Wunder wenden,
Auch Wunder kann Gott senden.

Kan kun Underet Lykken vende,
kan Gud ogsaa Underet sende.

8. HABEMUS BONUM DOMINUM.

Vi har en god Herre.

En Sentens som denne viser, at N. St., trods al bæ-
vende Viden om Guds Retfærdighed, dog og især kendte
den nye Pagts Gud. »Den, der tjener Gud, har en god
Herre,« siger Ordsproget.

9. SENTIRE DEO IN BONITATE.

Tro det bedste om Gud.

»Gud er Lys, og der er slet intet Mørke i ham«, Johs.
1,5. Det kristne Haab lærer os, at Gud baade kan og
vil frelse og hjælpe os; ogsaa tilsyneladende Ulykker
kommer fra den gode Gud. »Gott kann auch auf
krummen Linien gerade schreiben.« (Gud kan ogsaa
skrive lige paa skæve Linier) — Endvidere:

»Thi Smerten er kun Vragen af Salighedens Dragt,
I Dybets dunkle Kilder spejler sig Lysets Pragt —
(C. Hauch.)

»For dem, som tjener Gud, er Sorg og Glæde kun
som højre og venstre Haand.«

10. SERVIRE DEO REGNARE EST.

At tjene Gud er at herske.

Guds sande Tjenere bevarer Herredømmet over sig
selv, over Omverdenen, som de ikke selv er afhængige
af, og mest i Himlen, hvor Gud har forjættet sine
Tjenere Herredømmet.

»Saa er vi alle Kongebørn, skønt fattige og ringe,
og højere end nogen Ørn sig Haabet kan opsvinge,
naar Jesus er vort Hjerter nær som Herre mild
og Broder kær,
som Barn med Englevinge...« (Grundtvig.)

11. DOMINUS OMNIA BENE FECIT, FACIT ET FACIET.

Herren har gjort, gør og vil gøre alle Ting vel.

Den Tankegang, som vi kender allerede fra Biblens første Sider, da Gud saa, at alt det, han skabte, var gjort vel, er fattet sammen til en kraftfuld Bekendelse til Guds Forsyn.

12. TUNC SEMPER ERIMUS CUM DOMINO.

Da vil vi altid være hos Herren.

At erkende Gud og være paa det inderligste forenet med ham er den kristne Sjæls Lykke herved og Salighed hisset. Deri bestaar Himlen; denne Sentens er et Glædesudbrud ved Tanken paa den Tilstand af Lykke histoppe, som ingen kan fratage os mere. Som Grundtvig synger i »De levendes Land«:

»Livsallige Land, hvor Glasset ej rinder med Graad
eller Sand,
hvor Blomsten ej visner, og Fuglen ej dør,
hvor Lykken er skinnende klar, men ej skør...«

Sætningen findes 1. Thess. 4,7 og bruges ogsaa i Sjælemessens Epistel paa Begravelsesdagen.

13. ANTE OMNIA SIC DEBEMUS COGITARE, VEL EX PARTE SALTEM OPTARE, UT VOLUNTAS DEI IN OMNIBUS FIAT, ET UNIO DEI CONSERVETUR.

Frem for alt maa vi have det Sindelag eller i det mindste det Ønske, at Guds Vilje maa ske i alt, og at Foreningen med Gud maa bevares.

Kristi Efterfølgelse siger: »Herre, du ved, hvad der er det bedste; lad dette eller hint ske, som du vil. Giv mig, hvad du vil, og saa meget du vil, og naar du vil.« 3,15.

14. SIC PATER ÆTERNUS AB ÆTERNO PRÆPARAVIT: FILIUS IN CRUCE PROMERUIT: SPIRITUS SANCTUS INSPIRABIT ET DABIT GRATIAM OMNIA PERFICIENDI SECUNDUM SUAM VOLUNTATEM.

Den evige Fader har saaledes ordnet det fra Evighed, og Sønnen lidt paa Korset. at den Helligaand nu tilskynder os til og giver os Naade til at udføre alt efter hans Vilje.

Dette Ord indeholder hele Frelsens Historie, minder om Skabelsen, Forløsningen og Helliggørelsen og er igen en stærk Betoning af Guds Vilje som vor Lov.

15. SUSTINEAMUS IGITUR CONSILIUM SAPIENTISSIMÆ BONITATIS DEI.

Lad os altsaa bøje os under den alviseste guddommelige Godheds Raadslutning!

Igen en Bekendelse om, at hvad Gud gør er velgjort. Men der ligger ogsaa en mandig Redebonhed deri — til at stille sig til fuld Raadighed over for Guds Krav. Jfr. Henrik Ibsens »Brand«:

»Hvis Herren for min Død har Brug —
velkommen Foss og Flom og Slug!»,

som er Hengivelsen til Gud i de yderste Konsekvenser, og som Steensen viser os gennem sit Livs Praksis.—

16. JESUS SIS MIHI JESUS, CUSTODI ME AB OMNI PECCATO,
DE RELIQUO FAC MECUM, QUOD TIBI PLACET.

*Jesus, vær mig Jesus! Bevær mig for al Synd, i øvrigt
gør med mig, hvad du behager!*

(Helgenerne har gerne benyttet sig af korte Anraabelser, som midt i Dagens Arbejde helliger vore Gerninger med en religiøs Tanke eller Følelse. Steensen beder her især om, at Jesu Frelsernavn maa blive Sandhed for ham, og at Herren især maa bevare ham for Synd, det største Onde; alt andet er mindre vigtigt for ham.

G. Scherz C. SS. R.

Biskoppen af Titiopolis' Bøn.

Du, uden hvis Vilje intet Haar falder af Hovedet eller Blad af Træet eller Fugl fra Luften, ej heller Sindet tænker, Tungen taler eller Haanden handler, du har hidtil ført mig ad mig ukendte Veje, før mig ad Naadens Vej, det være sig blind eller seende; lettere er det for dig at føre mig derhen, hvor du vil, end det er for mig at forlade det, hvortil mine Begæringer drager mig. Til fuld Sone for mine Synder har du villet opfylde Lidelsens Ydmyghed, unddragende dig alt overflødigt fra det Øjeblik, du blev født i Stalden indtil Begravelsen, rede til at lide og resigneret indtil Døden paa Korset. En sand Guds Søn, forsonende Oprøreren med Faderen gennem selve Oprøret, som Du led for, straffende og udslukkende Fjendtlighederne i dig selv. Giv mig den forsagende Fattigdom, giv mig det resignerende Taalmod, lad mig begræde Glemsel, Foragt og Had mod dig, lad mig hungrig og tørstig efter Mindet om dig, din Ære og Kærlighed, lad mig elske de lunkne Syndere, de lidende og Fjenderne, idet jeg mindes, hvad den Allerhøjstes Naade kan virke i dem, hvad de maaske allerede er i Guds Øjne, idet de ogsaa fletter mig Taalmodets Krone. Lad dem blive Bodens Barmhjertighed til Del, saa vi bliver forenede og fuldkomne i den Forening, i hvilken du døende har bedt Faderen, for at det samme Ord, som Faderen har givet dig, den samme Kærlighed, med hvilken han har elsket dig i Kødets, kan gøre os fuldkomne, idet vi som en Skat samler Had, Smædetale og Smerte; idet vi gør vort Ansigt til den haardeste Klippe, rækkende vor Kind til den, der vil slaa, vort Ansigt til Spyt, vort Øre til Afstraffelse. Saa jeg bliver mættet med Forhaanelse. Jeg ved, hvem jeg sætter min Lid til; idet den allerkæreste Fader straffer Sønnen, renser han ham til Fuldkommenhed, løftede han ham, satte han ham med sig paa sin Barmhjertigheds Trone. Saa jeg lever ikke, men Kristus i mig, bedende, talende, virkende, lidende, ofrende, indgydende det i alle, som gør dem til Guds Børn og er Tegn paa hans Kærlighed. Amen.

(Schweriner Bønnebog.

Lavinia Arnolfini og Niels Steensen.

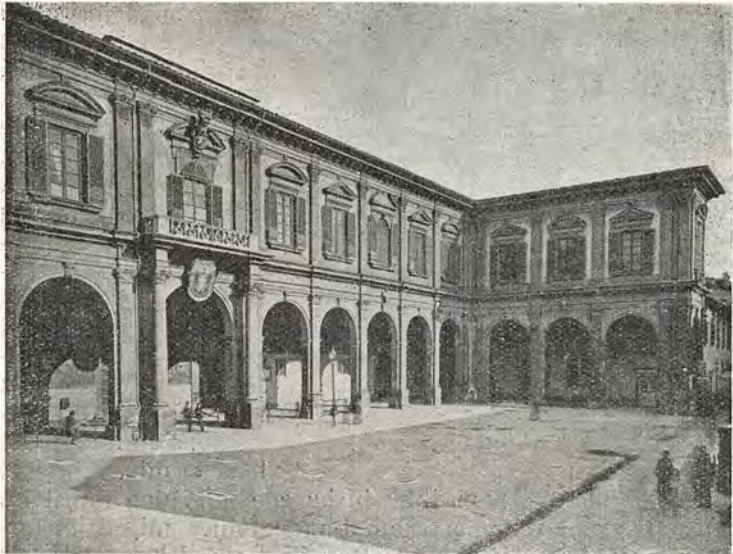
Der er ikke ret mange Kvinder i Niels Steensens Liv, og det er kun lidt, vi ved om de faa. M. K. Zahrtmann har fortalt os om hans Moder Anna Nielsdatter og hendes fire Mænd: *Henrik Kur*, *Guldsmed Steen Pedersen* (den store Na-

Fru Lavinia Arnolfini.

turforskers Fader), *Guldsmed Peder Lesle* og *Guldsmed Johan Stickman*. Steensen, der mistede sin Fader i seks Aars Alderen, fik Lov at beholde sin Mor til han var 26; den ene af hans Søstre var ham dog fra det femtende Aar i Moders Sted; hun giftede sig med hans af Retten udpegede Plejefader Renteskriveren *Jørgen Carstensen*, og Niels boede i deres Hus, medens Moderen giftede sig igen. Den anden Søster *Anne*, gift med *Jacob Kitzero*y, er især kendt som

hans Værtinde under Opholdet 1672—74. Hans Mor og Søstre synes saaledes at være de eneste Kvinder, hvis Navne har historisk Tilknytning til Steensens danske Tid. I Florens lærte Steensen i 1666 saa den fra et fornemt Hus nedstammende og siden 1630 klostergivne *Søster Maria Flavia del Nero* at kende, der bandede Vej for hans Konversion, og den ansete Diplomatrue *Lavinia Arnolfini*, som hidførte Afgørelsen. Senere i Livet kunde Steensen glæde sig ved to Hertuginders Bevaagenhed, nemlig *Benedikta* i Hannover

Hospitalet S. Maria Nuova, hvor Niels Steensen var ansat som Læge.
Det er grundlagt af Dantes Beatrices Fader.

og *Isabella Angelika* i Schwerin, begge af fransk Afstamning, og vi ved tillige af en kristelig Leveregel, som han gav en *Fru v. Bibow* i Schwerin, gift med Hertugens Overstaldmester og ligeledes af fransk Oprindelse, at han ogsaa har staaet i et aandeligt Venskabsforhold til denne Dame.

Af disse Kvinder har Fru Lavinia Arnolfini aabenbart været den, som mest afgørende har grebet ind i den store Naturforskers Liv. Hendes Indflydelse paa ham er saa stærk, at han senere kalder hende sin »aandelige Moder«.

Da Niels Steensen lærte Luccagesandstens Frue ved det florentinske Hof at kende, var han 28 Aar gammel; hans Navn var for længst fløjet ud over Europa, og han stod paa sin videnskabelige Berømmelses Tinde. Samtidig drages han mægligt af den katolske Religion, studerer dens Teologer og gribes af dette Fromheds- og Kærlighedsliv. Men

Kardinal Leopoldo, Storhertug Ferdinand II's Broder, som stod for Accademia del Cimento og var Stenos mægtige Protektor.

en Beslutning om Overgang kan han ikke træffe. Hverken Søster Maria Flavia eller de Præster, som snart den ene snart den anden af hans Venner fører ham sammen med, kan bevæge ham dertil. De betegnede ham tværtimod som et haabløst Tilfælde. (D. M. Manni.) Ja, da Fru Arnolfini en Dag aabent spørger ham, om han ikke i det mindste føler en svag Længsel efter den katolske Religion, »svarede jeg,« siger Niels Steensen i et Brev til Sylvius, »at jeg ganske vist havde set meget hos Katolikkerne; som ikke mis-hagede mig, og noget

hos Lutheranerne, som ikke behagede mig, dog indtil nu ikke havde oplevet noget, som kunde tvinge mig til at forlade den Religion, som Fødsel og Fædreland havde knyttet mig til.« Da Fruen saa udbrød, at hun vilde hengive sit Liv for at føre ham til Sandheden, var han ganske vist dybt rørt, men lovede dog ikke andet, end at han fra nu af vilde underkaste det religiøse Problem en alvorligere Gransken.

Saa oprandt Allesjælesdagen d. 2. November 1667. Vi træffer Steensen og Fruen igen i en Samtale; hun fremfører mange Grunde, men han er saa ubeslutsom og tvivlende som nogen Sinde. Da kommer hendes Temperament i Kog: »Min Herrel De Besøg og Samtaler, som jeg imod min Sædvane har tilstaaet Dem, havde intet andet Motiv end Iver for Deres evige Frelse og er et Udslag af den Kærlighed, som gerne vilde vinde Dem for Troen. Men da De ikke vil bøje Dem for den erkendte Sandhed, maa jeg ikke spille min Tid. Kom altsaa ikke mere til mig, hvis De ikke er besluttet paa at blive Katolik«. Det var vel nok en kraftig Salut, den ansete Forsker her fik med sig, i Grunden næppe egnet til at virke efter Hensigten. Mon

ikke de fleste vilde have benyttet den saaledes tilbudte Dør, og det for allersidste Gang? Lavinia selv fortrød næsten i samme Øjeblik sin Vrede. Men Steensen, den selvstændige Tænkter, den unge, uafhængige Forsker, velset ved Datidens Fyrstehoffer, bliver aldeles ikke fornærmet; endnu samme Dag bestemmer han sig til at gaa over og siger til P. Savigniani S. J., som han træffer paa Gaden og som ankommen til Klostret har hentet Codices ned til en af de sædvanlige Diskussioner, at han ikke mere trænger til Beviser og Grunde.

Der maa have ligget noget i Fru Lavinias Ord og hele hendes Personlighed, som gjorde, at han ikke blev frastødt, at han ikke betragtede dem som en uforskammet Indblanding i højst personlige Affærer, at han ikke i dem kunde se et Udslag af et snæversynet, ubehersket Temperament og Proselytmageri.

Men hvor meget kender vi til Fru Lavinias Personlighed? Hidtil flød Oplysninger om hende temmelig sparsomt. Man var henvist til de faa Træk, som D. M. Manni i sin »*Vita del... Niccolo Stenone...*« har fortalt om hende efter en ældre Biografi af Bambacari, som dog ikke synes at have været til Raadighed for nogen af de hidtidige Steensenbiografer. Ved at søge efter

et Billede af Fruen stødte jeg i Aar paa den og det baade i Lucca og Florens. Den fulde Titel vilde fylde mindst en halv Snæs Avislinier, men det vigtigste af den er Ordene: »*Delle Azioni, e Virtù dell' Illustrissima Signora Lavinia Felice Cenami Arnolfini*«. (160 S.). Bogen er udgivet af de Lateranensiske Regularkannikers Abbed *Cesare Niccolao Bambacari* af Klostret San Frediano i Lucca, og den er tilægnen et Barnebarn af Steensens Lavinia, Fru Maria Lavinia Arnolfini Bonvisi. Udgivelses-aaret er 1715, 29 Aar efter Steensens Død.

Accademia del Cimento, det berømte Vidskabernes Selskab i Florens, som ogsaa N. St. var Medlem af. Dets Valgsprog var: Undersøg og undersøg atter!

Via Santa Maria, hvor Søster Maria Flavias Apotek laa i en af Annalena-klostrets Bygninger.

Dette er den ene nye Kilde. I 1935 har imidlertid ogsaa Statsarkivet i Lucca publiceret en Realindeks over »Archivio Arnolfini« (*Inventario del R. Archivio di Stato in Lucca. Vol. V. Archivi Gentilizi. 1. Archivio Arnolfini*), og Dr. E. Lazzareschi har i »*Bollettino Storico Lucchese*«, A. VII (1935) n. 3, offentliggjort og med oplysende Noter forsynet haandskrevne Breve fra Niels Steensen til Fru Lavinia (*Lettere di Nicola Stenone a Lavinia Felice Cenami Arnolfini*, 31 S.), som findes blandt Familiens Efterladenskaber. Brevene har ikke været helt ukendte; ovennævnte Manni har ofte citeret dem. Men de kendtes ikke

i deres Helhed og var meget frit oversatte fra Fransk til Italiensk.

Støttet af disse Skrifter kan vi tegne et betydelig klarere Billede af Fru Lavinia end tidligere Biografer med Undtagelse af Manni har været i Stand til. Abbed Bambacari førte nemlig ikke blot en elegant Pen, han bar som dygtig og fintdannet Teolog været i Stand til at skrive Historie. Hans Bog udkom endvidere fem Aar efter Donna Lavinias Død, i Lucca, hvor alle kendte Fru Arnolfini. Forfatteren siger et Sted, »*mi proposi di fare un racconto, non di tessere un Panegirico*« (120) at hans Hensigt er at give en Beretning og ikke at synge en Lovsang; hans aandfulde Stræben efter at tegne et historisk Portræt krones ogsaa i vid Udstrækning med Held. Nu og da kan man ikke undertrykke Ønsket om flere smaa Træk, karakteristiske Udtalelser, historiske Data, og til Gengæld lidt kortere Ræsonnementer om Dyden i Almindelighed og Lavinias særlige Fortræffelighed.

Lavinia Cenami blev født d. 11. Maj 1631 i Camajore, en kendt Borg i Lucca-Staten. Hendes Forældre Girolamo Bartolomeo Cenami og Felice di Francesco Saminati, begge nedstammende fra gamle og rige lucchenske Adelslægter, havde trukket sig tilbage til Borgen af Frygt for

den sorte Død, som paa denne Tid hærgede Byen. Lavinia var Ægteparrets sidste Barn; nogle Maaneder efter hendes Fødsel døde hendes Far selv angrebet af den grimme Sot, som han paa Embeds Vegne og trodsende alle Farer vilde bekæmpe i selve Lucca. Moderen, som opofrende havde plejet sin døende Mand, giftede sig aldrig mere og viede sig med de bedste Resultater til sin begavede og lovende lille Piges Opdragelse, som blev »*la delizia non solo della madre*«. Barnets fromme Sindelag spejler sig i en morsom lille Ytring, som Lavinia fremsatte, da hendes Familie skulde rejse til Paris, hvor Slægten havde Hus og andet Gods. Overgivet til et Klosters Varetægt var Barnets eneste Spørgsmaal dette, om man fra Paradiset ogsaa kunde se Paris; og da der svarede bekræftende, sagde hun højmodigt: »Da kan jeg nok vente med at se Paris, til jeg kommer dér«.

Hun kom dog i levende Live til Paris, vistnok inden den kloge, men ikke elskede gejstlige Vejbyrder for Absolutismen og Formynder for den 1638 fødte Ludvig XIV, Kardinal Mazarin, maatte overlade Magten og Regeringen til sin Myndling, og her indhentedes hun af sin ejendommelige Skæbne. Lavinias Længsel stod til Klosterlivet, hendes ældre Søster derimod skulde netop nu i Paris giftes med en lucchensk Adelsmand, Silvestro Arnolfini, der dengang var i Kardinal Mazarins Tjeneste. Han var født i 1604, og hans Hu stod fra tidligste Ungdom til Krigshaandværket, som mange af Slægtens Mænd havde valgt, saafremt de ikke foretrak at øge deres Rigdom ved Handel og Pengepekulation. Han kæmpede i Øst og Vest, eller som det hedder om en af Slægtens Hugaf'er: »I Belgien mod Hæretikerne, i Ungarn mod Tyrkerne«. Silvestro var altsaa blevet 46 Aar, da han skulde til at gifte sig med en Cenami; men Bruden døde uventet lige før Brulluppet; og nu trængte Slægten ind paa hendes Sø-

Casa di Annalena paa Via Romana nær Palazzo Pitti. Huset hørte til Søster M. Flavias Kloster, som blev ophævet i Aaret 1808.

ster Lavinia om alligevel at knytte de to Familier sammen. Hun bøjede sig, og i 1650 fandt Brylluppet Sted mellem den nittenaarige Brud og hendes seks og tyve Aar ældre Brudgom.

Biografen kalder derfor Lavinia »*Vittina dell'ubbedienza*« (et Lydighedens Offer) (18)! Den nye Forbindelse kan jo i hvert Fald nok have stillet den unge Pige, der pludselig blev revet ud af sine Klosterdrømme og presset til Ægteskab med en halvgammel Krieger, overfor Problemer, som vilde have knækket andre. En dyb og praktisk Fromhed hjalp hende over alle Skær. Som Gesandfrue blev hun et aandfuldt og elskeligt Midtpunkt i de Kredse, som færdedes i det fornemme Hjem i Via dei Bardi paa Arnoflodens venstre Bred. I det skønt beliggende Hus, hvorfra man nød den herligste Udsigt over Byen, boede hun i alle de ni Aar (1665—74), hendes Mand repræsenterede Lucca ved Storhertugens Hof. Hun blev Moder til to Sønner og to Døtre; den ene Søn Girolamo traadte i 1677 som ganske ung Mand ind hos Jesuiterne. Døtrene Teresa og Caterina tog Sløret i San Domenico i Lucca, og kun den ene Søn Attilio Francesco fortsatte Slægten. Lavinias Ægteskab maa have været harmonisk; da Steensen fik Efterretning om Silvestro Arnolfinis Død den 22. November 1685, maa han trøste Fru Lavinia, der ikke før den 14. December 1710 fulgte sin Mand i Døden; han skriver, at hun har tjent sin Mand »i hans lange Sygdom som Jesus Christus i egen Person og efter et kristent Ægteskabs hellige Love«. Silvestro selv sagde paa Dødslejet til sin Søn Attilio Francesco: »Se altid med Ærbødighed op til din Mor og følg altid hendes Raad, hun er en Helgen!« (49.)

(Fortsættes i næste Nr.)

Bøn til den hellige Værneengel.

*O, Engel, hellige Forkynder,
du bede for mig arme Synder!
Bevar mig for den onde Aand,
dog allermest for Syndens Baand,
at tro mod Gud jeg maa forblive,
saa han mig Kronen hist vil give!
Amen.*

(Schweriner Bønnebog.)

Niels Steensen og Spinoza.

Hvad har dog Niels Steensen at gøre med Spinoza, som i Dag æres som det monistiske Fritænkeris Skytspatron? I 1675 har Steensen udgivet et »Brev til den nye Filosofis Reformator om den sande Filosofi«, og dette Brev foreligger i dansk Oversættelse i Stenoniana I, som er udgivet af Vald. Meisen og Knud Larsen. (144 ff.)

Knud Larsen siger med Rette: »Det kan for en moderne Betragtning synes at være et haabløst Foretagende at forsøge paa at omvende Spinoza«. Overfor denne gør han gældende: »Man maa dog derved tage i Betragtning, at den Nimbus, som nu omstraalet hans (Spinozas) Navn, paa ingen Maade omgav ham, mens han levede. Naar dertil kommer, at han kun var fem Aar ældre end Steno, og at de havde omgaaedes som Venner, og at Steno var en europæisk Berømt-hed, er det hele mere forstaaeligt.« Larsen minder saa om »Konvertittens Glød«, som sætter alt ind paa at meddele den gamle Ven den Sandhed, han har fundet, og derved fører de Grunde i Marken, som gjorde mest Indtryk paa ham selv.

Baruch Benedikt Spinoza levede i Rijnsburg i Nærheden af Leyden, hvor St. besøgte ham.

Den antikristelige Karakter, som Spinozas filosofiske System har, har ogsaa tilraabt en Steensen et »*lasciat' ogni speranza*«. Men Systemet er ikke Mennesket. Heri søger Steensen Tilknytningspunkter: »Dine Skrifter viser, at du er meget langt fra Sandheden, men den Kærlighed til Fred og Sandhed, som jeg i sin Tid fandt hos dig, og som endnu ikke er udslukt i dette Mørke, giver mig Haab om, at du med velvillig Opmærksomhed vil høre om vor Kirke, naar det blot tilstrækkeligt bliver forklaret dig, hvad den lover alle, og hvad den skænker dem, som har Vilje til at komme.«

Den store Spinoza-Forsker St. v. Dunin-Borkowski S. J. hjælper os til dybere at forstaa denne Sætnings Mening, hvor han karakteriserer den unge Spinoza. Hvad Hjemmet og den portugisiske Synagoges strengt troende Skole havde indgivet ham i hans første Ungdom, var Guds-

Lorenzo Magalotti, ital. Aristokrat. Diplomat, højt begavet Matematiker, Filosof, Anatom, Jurist og Poet og af ganske Hjerte St. hengiven. Dybt troende.

Israels Gud, som han havde mistet. At denne psykologiske Metamorfose ikke blev ham bevidst, var hans Lykke og hans Skæbne. Som det forholdt sig med hans Syn paa Gud, saaledes med hans moralske Idealer. Disse var hentet fra de bedste Sider i Talmud, som denne igen har taget fra de gammeltestamentlige Eksempler, fra Ordsprogene og fra Jesus Sirachs Bog. Spinoza smigrede sig med at have fattet Kristendommens dybeste Mening. Mange af hans kristelige Venners Lige-gyldighed overfor Kristendommens grundlæggende Dogmer styrkede ham i hans Tro paa, at han kunde være en »Kristen« uden Kirke og Dogmer og Sakramenter,

frygt og Gudskærlighed og stille Hengivelse, og dette var efter flere Vildfarelser paa ny strømmet oplivende og opmuntrende gennem hans Hjerte, da han atter fandt sin Fred i Erkendelsen af og Kærligheden til et uendeligt Væsen. Ganske vist var den Gud, som han opfattede med Fornuften, ikke længere den gammeltestamentlige. Men den Gud, som han elskede, som han underkastede sig, var Salmernes, Profeternes og Højsangens Gud. Hans Hjerter elskede ikke den Gud, som hans Forstand opdagede i Substansen, i Altet, men derimod Is-

Vincenzio Viviani, Galileis geniale Discipel (1622—1703), italiensk Matematiker, en stor Ingeniør, en livlig Natur, var Steno meget hengiven.

ja selv uden de hellige Skrifter. Een Grundtanke gennemgløder ham fuldstændigt: Sjælero, Sjælefred for enhver Pris. Denne indre Lykke syntes ham betinget ved: Erkendelsesvished, Nødvendigheden i alt, der sker, Frihed i Ord og Tanke. Hans Filosofere dybere liggende Bevæggrunde maa søges heri. Han skaber sig en Filosofi, som efter hans Mening er i Stand til at føre til uforstyrret Sjælero.¹⁾

Spinoza er fuldkommen overbevist om, at han som Filosof har vundet i Lotteriet. »Jeg ved«, skriver han til Albert Burgh,²⁾ »at jeg forstaar den sande (Filosofi). Men hvis Du spørger om, hvoraf jeg ved det, vil jeg svare: paa samme Maade som du ved, at en Trekants tre Vinkler er lig med to rette; og at dette er tilstrækkeligt, vil ingen benægte, der har en sund Hjerne. . . det sande er nemlig Kendetegnet paa sig selv og paa det falske.« Denne Sikkerhed maa Steensen rokke, hvis han vil opnaa noget: »Du mener ikke, at der gives anden Vished end Bevisets, uvidende som du er om Trosvisheden, som overgaar alle Beviser. Men hvor snævert begrænset er ikke Omraadet for din bevislige Sikkerhed!« Steensen opregner nu en Række vigtige Problemer, som Spinoza har holdt helt i Baggrunden eller kun forsøger at forklare med Formodninger, med ubegrundede Antagelser. Og først, hvor det drejer sig om det allervigtigste, om Menneskets Forhold til Gud, udtaler han: »At du ganske har forsømt den Del af dig, som man alene bør tage Hensyn til, viser sig i, at du tillader alle at mene og sige om Gud, hvad de vil. . . Din Filosofi betragter Sjælen ud fra et System, som er bygget paa Formodninger. . . Du lader Tilhængerne af din Filosofi være i en Forfatning, som om de var Maskiner, blottede for Sjæl og kun født med Legeme.«

Overfor denne foruroligende Usikkerhed i de sidste Spørgsmaal, »lover Kirken en evig Sikkerhed eller en varig Fred, som bygges paa en ufejlbar Sandhed, og samtidig tilbyder den de nødvendigste Midler til at naa et saa stort Gode. . . For at det ikke skal synes dig ganske blottet for Fornuft, vil jeg i korte Træk opridse det kristelige Styres Form. . .« Om disse Klarlæggelser dømmer St. v. Dunin-Borkowski: »Ledet af en rigtig psykologisk Takt opridser Steensen først Kristendommens moralske Ansigt, dens store, ja eneste, Opgave, at fuldkommengøre Mennesket og forene det med Gud. Det var noget, der kunde gøre Indtryk paa Spinoza.«³⁾

¹⁾ Se „Der Aar“, 2. Aarg., 2. Bd., 164 ff.)

²⁾ Spinozas Brev til Albert Burgh er oversat til Dansk i „Den nyere Filosofi“, Gyldendals Bibliotek, Bind 49, S. 35 ff.

³⁾ Se „Stimmen der Zeit“, 112 Bind 128.

Carlo Dati, optaget af Naturvidenskab Kunst og Litteratur. En venlig og imødekommende Karakter, hvis Venskab St. nød godt af.

saakaldte Taaber, som dog uden Studium har naaet den højeste Kundskab om Gud ved den Korsfæstedes Fødder. . .

Det anser jeg for det største af alle Undere, at de, som har levet tredive, fyrretyve Aar, eller mere i deres tøjlesløse Lyster, ligesom i et Nu forlader alt det onde og stiger frem som de helligste Forbilleder paa Dyder, og saadanne har jeg skuet med disse Øjne og fattet med disse Hænder, og baade jeg og andre er ofte af Glæde blevet bevægede deraf til Taarer.«

Da Steensen kender sin tidligere Vens Trang til Enhed og Sluttehed, hvad Verdensanskuelsen angaar, fremhæver han, at »den af Kristus saa ofte paalagte Enhed i

De katholske Helgener havde allerede før Steensens Konversion gjort et dybt Indtryk paa ham. Derfor lægger han saa stor Vægt herpaa : »Alene den katholske Kirke har i ethvert Aarhundrede frembragt fuldkomne Forbilleder paa Dyder, og endnu den Dag i Dag skænker den Eftertiden saadanne Forbilleder. . . « Paa dette Punkt paaberaaber Steensen sig egne Erfaringer og henviser særlig til »to Slags Eksempler, for det første de Mennesker, som er omvendt fra det sletteste til det helligste Levned, for det andet de efter jeres Sprogbrug

Francesco Redi, dygtig til Naturvidenskab og Sprog. Storhertugens Livlæge. En beskeden Digternatur og en af St.s. fortroligste Venner.

det, som skal tros og gøres, er lilstrækkelig til at gøre det monarkiske Styre antageligt for dig.«

Ganske vist kan den klareste Bevisførelse ikke skænke Troen, den kan kun rydde Hindringer af Vejen, kun fastslaa Troens tankemæssige Forudsætninger — præambula fidei —. Derfor skriver Steensen: »Jeg mindes, at ogsaa jeg engang har været i Vildfarelser...; og jo større en Fare jeg er udfriet af, desto mere iøjnefaldende er Guds Barmhertighed mod mig, og desto større Medlidenhed føler jeg derfor med dig og beder, at den samme Naade maa skænkes dig fra Himlen, som er blevet mig til Del uden min Fortjeneste, alene ved Kristi Mildhed. Og for til Bønnerne at føje Gerninger, erklærer jeg mig rede til sammen med dig at undersøge saa mange Argumenter, du ønsker, for at finde og fastholde den sande Vej til den sande Sikkerhed.« I Slutningen af Brevet gentager han sit Tilbud: »Hvis du ønsker det, vil jeg gerne paatage mig at paavise for dig dels Modsigelsen, dels Usikkerheden i de Ting, hvori dine Læresætninger adskiller sig fra vore.« Saa udtaler han Ønsket om, at Spinoza maatte blive en anden Augustinus, som gendriver sine egne Vildfarelser og fører Tusinder til den sande Gudserkendelse. »Denne Naade nedbeder jeg over dig af hele mit Hjerte.«

Efter en Bemærkning i Brevet — »Endnu har jeg ikke tilendebragt det fjerde Aar inden for Kirken« — maa dette være skrevet i Aaret 1671. Der foreligger ikke noget Svar fra Spinoza. I 1675 offentliggjorde Steensen Brevet, aabenbart for at modvirke den Indflydelse, Spinozas Skrifter fik. Men dette ikke fra Begyndelsen var tilsigtet for det Tilfælde, at Brevet ikke naaede dets egentlige Hensigt, nemlig at foranledige Filosoffen til selv at berigtige sine Vildfarelser?

A. Pichler C. SS. R.

MORGENBØN

Almægtige, evige Gud, o du mit Hjertes Gud, jeg tror fast, at du er nærværende her og alle Steder, og at dine Øjne er aabne for min Gøren og Laden, thi du gransker Hjerter og Nyrrer. O min allerhelligste Herre og allerkæreste Fader, min Begyndelse og mit Endeligt. Jeg véd, at til det Maal har du skabt mig og ladet mig leve indtil denne Dag, for at jeg alene skal elske, love og ære dig. Derfor bekender og bevidner jeg for dit guddommelige Aasyn, for den allersaligste Jomfru Maria og for din himmelske Hær, at jeg, saa længe jeg lever, ene vil leve og dø i dig, din er jeg, levende og død, og derfor ofrer jeg dig ogsaa alle Ord, Gerninger og Tanker, saa de alle geraader dig til større Ære, alt godt, jeg vil gøre paa denne Dag, alt ondt, jeg maatte lide, alle legemlige og sjælelige Bevægelser skænker jeg dig, o min Gud, som Taksigelse for alle fra dig modtagne Velgerninger, som Sone for alle af mig begaaede Synder, for at opnaa den nødvendige Naade til ene og fuldkomment at elske dig fra nu af og i al Evighed. Amen.

(Schweriner Bønnebog.)

Niels Steensen og Leibniz.

Det 17. Aarhundredes største tyske Filosof, *G. W. Leibniz* (1646—1716) udmærkede sig ved en enestaaende Videns Universalitet. Han var en troende protestantisk Kristen. Mange af vor Tids Protestanter vil maaske finde ham

Gottfried Wilhelm Leibniz (1646-1716)
Tysk Filosof, Matematiker, Naturforsker, Jurist og Teolog. Omgikkes St. i Hannover, da denne var Biskop der (1677-80). De drøftede Genforening og andre religiøse Problemer.

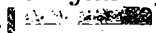
temmelig katolsk i hans Forsvar for Tre-enighedens Hemmelighed, for Kristi Nærværelse i Altrets Sakramente, for Helvedsstraffene og for den Tilstaaelse, at den katolske Kirke i udstrakt Grad ejer Hellighedens Kendetegn. Han var klar over, hvilken Ulykke Spaltningen i Kristenheden betød. Igennem tyve Aar strengte han sig for Genforeningen og forhandlede i dette Øjemed med Teologer, f. Eks. med Bossuet, og med Statsmænd. Han havde glimrende Forbindelser med Katolikkerne. Saaledes ogsaa med Niels Steensen, som personligt havde fuldbyrdet Genforeningen ved sin Konversion. For en

Leibniz maatte det være af Vigtighed at lære de Bevæggrunde at kende, som havde bevirket den berømte Naturforskers Overgang. Fra Steensen selv ved vi, at han med et drillende Spørgsmaal førte Samtalen ind paa dette Emne. Under to Samtaler bliver dette Emne drøftet. Disse to Samtaler maa have gjort et dybt Indtryk paa Leibniz. Han har optegnet et enkelt Træk, som Steensen-Biografien ikke maa overse. Optegnelsen findes i Leibniz' efterladte Skrifter i Provincialbiblioteket i Hannover. Vi gengiver den her:

»Herr Stenonis, Titulærbiskop af Titianopolis in partibus infidelium og apostolsk Vikar, som det kaldes, i Nedre-Sachsen, sagde, at han kunde takke en Dame i Florens for sin Konversion. Han kom en Dag til hende, og hun sagde til ham:

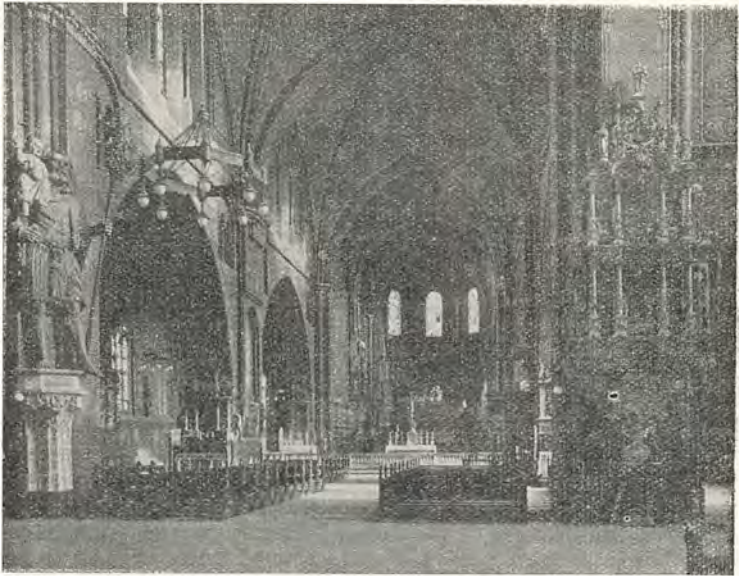
Herr Stenonis, vil De nu ikke efter alt (enfin) blive Katolik? Han sagde: Nej Frue, det er ikke min Hensigt. Hun sagde til ham i en Tone, der rørte ham: Jeg er vis paa, at Gud vil omvende Dem! Opsøg mine Børns Lærer, han vil sige Dem mere! Raadvild om, hvor vidt han skulde opsøge ham, stod han saa nede i Gaarden, da Damen, som saa ud af Vinduet, raabte til ham: »Min Herre, gaa ikke den Vej, men denne her.« Denne Røst syntes ham at komme fra Himlen for at tilskynde ham til at forlade Fortabelsens Vej og gaa Frelsens Vej. Ligesom S. Augustinus forstod sit: »Tolle, lege« (Tag, læs), som han havde hørt fra et Nabohus. Dette slog i den Grad vor gode Hr. Stenonis og fremkaldte en saadan Oprevhed i ham, at Læreren troede, han var syg, og spurgte ham, hvad han fejlede. »Intet«, svarede han. »men jeg er nu besluttet paa at blive Katolik.« Og han blev det ogsaa snart efter.«

Steensen vilde ikke lade det blive ved de mundtlige Drøftelser. I et Brev kom han tilbage hertil. To Afskrifter af dette Brev opbevares i Provincialbiblioteket i Hannover. Indholdet anføres her, fordi det er lige saa karakteristisk for Steensen som hans Skrivelse til Spinoza:

»Jeg mener, at Gud fik Dem til at spørge mig, om jeg havde fundet den katolske Religions Sandhed i Knoglernes Marv, og at han indgav mig at svare Dem herpaa, at Opdagelserne om Knoglernes Bygning har tjent til at aabne mine Øjne for at erkende Gud og for at ønske at tjene ham det bedste, jeg kunde. Det er ogsaa Gud, jeg kan tilskrive de Samtaler, som han lod begynde imellem os i Gaar efter Maaltidet, da jeg fortalte Dem om de Midler, hvorved Gud frelste mig fra alle Finesser af diplomatiske Liebhavere af samme Slags Filosofi. Grunden til, at jeg tilskriver Gud disse to Samtaler, er den, at de har opfrisket Mindet hos mig om den Taknemmelighed, som jeg skylder Gud for en saa stor Naade, og at de har givet mig Ønsket om paa Papiret at nedskrive det, som kan tjene til Guds Ære og til Frelse for dem, som ad den samme menneskelige Overvurderingens Vej kunde lade sig føre til denne Filosofi's Afgrund.

Jeg siger Dem altsaa, at i dette Frihedens Land (Holland), hvor jeg kom sammen med Mennesker med meget frie Beskæftigelser, og hvor jeg læste alle Slags Bøger, da jeg havde meget stor Agtelse for Descartes' Filosofi og for alle dem, som man mente havde Kendskab til den samme Filosofi, bragte en svensk Ven mig engang en Okselunge, hvor Hjertet hang ved, for at jeg skulde undersøge Lungens Substans, men efter at vi var færdige med Lungen, fik vi Lyst til at koge Hjertet for at se, om dets Substans var muskuløs eller ej, og den første Fiber i Hjertet, som jeg rørte ved, efter at det var kogt og berøvet dets Membran, førte mig ned til det nederste Punkt og fra dette Punkt atter opad, hvilket er en Sandhed, som

forklarer hele Hjertets Bygning, som jeg indtil dette Øjeblik ikke har hørt om hos nogen anden, og som er direkte modsat det, som alle de største og farligste Filosofer tilhobe har holdt for en bevislig Sandhed i den Grad, at de paa-stod, at de ikke forstod Mekanikken, som ikke antog deres Mening om Hjertet. Kort Tid efter fik jeg en Eftermiddag Lyst til at foretage en Sammenligning mellem Hjertets og Musklernes Bygning, om hvilke jeg havde Hr. Des-

Det Indre af Domkirken i Münster, hvor St. 1680—83 var Ferdinand v. Fürstenbergs Hjelpebiskop, mest optaget af Sjælesorgen. Han ~~.....~~ **visiterede, ordinerede Præster etc.** }

cartes' Systems ufejlbare Mening, og i dette Øjemed tager jeg en Kaninfod, som jeg havde dissekeret kort Tid i Forvejen; den første Muskel, jeg tager ved det første Snit, viser mig straks Muskels Bygning, som ligeledes indtil dette Øjeblik ikke havde været kendt af nogen, og som kuldkastede hele Hr. Descartes' System. Disse to Sandheder af saa vidtrækkende Betydning, som Gud afslørede for mig uden noget som helst Arbejde fra min Side, fik mig ind paa disse to Overvejelser:

I. Hvis d'Herrer, som saa at sige alle Videnskabsmænd tilbeder, har holdt det for ufejlbart bevist, som jeg paa en Times Tid kan lade fremlægge ved en 10 Aars Dreng saaledes, at et eneste Blik derpaa uden noget Ord kuldkaster disse store Aanders mest sindrige Systemer, hvilken Garanti har jeg saa for de andre Skarpsindigheder, som de praler

med. Jeg vil sige, at hvis de i de materielle Ting, som er tilgængelige for Sanserne, har taget Fejl i denne Grad, hvilken Garanti giver de mig saa for, at de ikke ogsaa tager Fejl, naar det drejer sig om Gud og Sjælen.

II. Naar Gud for mig afslører disse de store Aanders Fejltagelser paa en Tid, hvor jeg begynder at nærme den allerstørste Agtelse for dem, maa man ikke tilskrive dette et Tilfælde, men erkende Guds Godhed heri. Og selv om jeg ikke

St. Ludgeri Kirke i Münster, hvor Steno en Tid var Dekan. (Efter et gammelt Stik med Regensbergsche Druckereis Tilladelse.) Til venstre ses et Hjørne af den gamle Dekanatsbygning, hvor St. vistnok boede.

gik bort fra hele Læren, hvori der er Ting, som er sande, følte jeg mig lidt efter lidt frigjort for den umaadelige Agtelse, som jeg havde for dem, og jeg begyndte daglig mere og mere at erkende den menneskelige Aands Svaghe^d og den Afgrund, hen imod hvilken Anmasselsen fører den. Og idet jeg henvendte mig til særlige Drøftelser af Religionerne, førte jeg det hele til Slut tilbage til dette Dilemma: enten er enhver Religion god, eller kun den katolske er god; det vil sige: enten er Religionen en Lov, som Mennesket har fundet for at bevidne sin Skaber den Dyrkelse, som det skylder ham, og som saadan er det tilstrækkeligt at følge Lovene i det Land, man er i; eller Religionen er os foreskrevet af Gud selv; og saa kan der kun være een eneste, som maa have bestaaet fra Verdens Begyndelse til dens Ende, og af denne Art er der kun een, nemlig den, som tilbeder Jesus Kristus, hvor man har et fortsat Samfund siden Forjættelserne om hans Komme.

I denne Usikkerhed fortsatte jeg mine naturlige Undersøgelser og mine Rejser, mine Samtaler med mine Venner, uden anden Bøn end denne: Gud, giv mig din Naade og Menne-skenes! Hvis du vil, jeg skal forandre mit Liv, ræk du mig Haanden dertil; hvis du ikke vil det, gør, at der opstaar Forhindringer; hvis jeg vidste, at saadanne Ting var virkelig Synd, gjorde jeg dem ikke længere. Nogen Tid efter begyndte jeg at overveje: det er umuligt, at han, som har givet mig Evnen til at tænke, at han ikke ser alle Tanker. Til sidst gjorde Gud saa meget, at jeg befandt mig i Kirkens Arme paa en Maade, som jeg ikke forstod, førend jeg var gaaet over til den. Og ser De, Herre, hvorledes Gud igennem de anatomiske Opdagelser førte mig til at forsage den filosofiske Anmasselse og lidt efter lidt fik mig til at modtage Kærlighed til den kristelige Ydmyghed, som i Sandhed er den værdigste Kærlighed, som en fornuftig Sjæl er i Stand til, fordi det er en Kærlighed til at kende, hvad vi er med Henblik paa Gud og med Henblik paa os selv, gennem hvilken vi kommer til at kende saa smukke Sandheder som bl. a. den i St. Judas I, 10.: *Quaecumque quidem ignorant, blasphemant, quaecumque autem naturaliter tamquam bruta animalia norunt in iis corrumpuntur.* (Disse Folk forhaaner, hvad de ikke forstaar: og det, som de i Lighed med umælende Dyr ifølge Naturdriften kender, det misbruger de til deres eget Fordærv.)

Jeg har derefter lært, at alle de Ord, som vi betjener os af om Gud og om Sjælen, ikke er mere i Stand til at forklare os deres Natur, end hvis man tager Følelsens Udtryk for at forklare Farvernes Egenskaber.«

Disse er ikke de eneste skriftlige Beviser, vi har paa de to store Mænds venskabelige Forbindelse med hinanden. I Leibniz' Efterladenskaber findes et Udkast til et meget langt Brev »a un amy«, nemlig til Steensen. Denne havde tilsendt ham en af sine apologetiske Afhandlinger. Brevet skulde være Svaret herpaa. Blev det afsendt? Udkastet viser paafaldende mange Udstregninger og Forbedringer, hvoraf kan sluttes, at den lærde, skarpsindige Debattør vilde gaa ganske særlig omhyggeligt frem. Senere engang skal vi komme tilbage hertil. Dette Brev viser Forfatterens Højagtelse for Steensen og vækker Ønsket om, at Kontroverserne mellem Katolikker og Protestanter altid maa blive ført i denne forsonlige Aand.

G. Scherz C. SS. R.

Det tryggeste.

Historisk Fortælling af Karen Plovgaard.

Det er i Aaret 1660, en solblank Foraarsdag. I Haverne staar Stikkelsbærbuskene med smaa, grønne Kræmmerhuse paa Grenene. Lindetræerne paa Vor Frue Plads har med deres røde Knopskæl faaet et Anstrøg af Kobberglans. i Toppen, og af den fugtigsorte Muld stikker de første Krokus deres fine Spyd frem.

Folk er paa Færde for at nyde Solen. Hattemageren staar i sin Dør og børster Baretter, Skinderen har slæbt sit Graaværk ud paa Fortovet og ryster Stykkerne frem og tilbage i den milde Luft. Travle Husmødre soler Dyner uden for Bislagene. En Sværm Rollinger nytter Lejligheden til at hoppe op og ned af Sengeladet. De leger, at de kører i Kongens Karet med Firspand.

Paa Graabrødre Torv staar en Tjenestepige og pudser et Tagvindue. Hun synger i vilden Sky og kigger op mod den blaa Himmel. Men paa een Gang ser hun nedad. Hendes Opmærksomhed fanges af to Ungersvende, som fra Lille Kannikestræde drejer ind paa Torvet. Den ene er saa flot en Fyr, at man ikke kan undgaa at lægge Mærke til ham. Det er Vintapperens Søn paa Hjørnet af Løvstræde og Købmagergade, han, der just er vendt hjem fra Frankrig og nu er kongelig Majestæts Sekretær. Han er høj og mørk og har dristige Øjne. Den anden er yngre og spinklere. Men ogsaa han er ganske køn, og han hilser altid venligt paa Folk. Pigen ved godt, hvem han er, for han ses tit i Følge med Peder Schumacher. De to er Genboer. Niels Steensen eller Steno, som Kammeraterne kalder ham, bor paa Hjørnet overfor Schumachers, og hans Far er Johan Stichmann, den velhavende Guldsmed paa Hjørnet af Klareboderne. Det vil sige, det er nu bare hans Stedfar — —. For Resten gaar Rygtet, at Steno i Morgen skal rejse til Amsterdam.

Mon Peder har lagt Mærke til, at hun i Dag er kommet saa højt til Vejrs, at hun kan se ned paa ham og alle andre? tænker Pigen, idet hun kigger ud over Karmen og hælder Overkroppen saa langt frem, som hun paa nogen Maade tør. Det bliver for langt. Vinduet, som hun har løftet af, tager Magten fra hende. Med et Brag slaar det mod Taget, knuser et Par Teglsten og raser over Tagrenden ned paa Torvet.

Pigen stikker i et Skrig og slaar Hænderne for Ansigtet. Om hun nu har slaaet Peder Schumacher ihjel? Eller mon Vinduet har ramt hans Kammerat? — Hun styrter ind paa

Loftet og gemmer sig i en Krog, hvor hun hverken kan se eller høre.

Men paa Torvet er der ikke hændt andet, end at Gæstgiver Marcus's Tagrude er splintret i tusinde Stykker. Den trivelige Vært iler til, hidkaldt af Rabalderet; hans første Tilskyndelse er at fare ind i Huset igen for at give Pigen det glatte Lag. Imens strømmer Kvarterets Madammer til for at faa Underretning om, hvad der er sket.

»Kun det, at den paaholdne Marcus nu maa bekoste et nyt Vindue,« forklarer Peder elskværdigt. Om den Fare, han og hans Kammerat har været ude for, nævner han intet.

Der kunde imidlertid være sket noget forfærdeligt, om ikke Peder i et bestemt Øjeblik havde grebet sin Ven i Skulderen og med et drabeligt Tag havde drejet ham rundt, saa hans Bøger dryssedes ud til alle Verdenhjørner, og de Planter, han holdt i Haanden, spredtes ud over Stenbroen, hvor Peders Støvler valsede over dem, saa de nu ikke er stort mere værd end de Glasstumper, der ligger ved Siden af dem.

Hvis Peder har ventet Tak for sin Daad, bliver han skuffet. Vennen har næppe ænsset Katastrofen og synes slet ikke at forstaa, hvor ypperligt Peder har klaret Situationen for dem begge. Han bøjer sig over de medtagne Planter og vil samle dem op.

»Det var Skæde,« mumler han og ryster let paa Hovedet.

»At du ikke blev slaaet flad af Vinduet?« ler Peder. »Er du klar over, gode Steno, at hvis du havde staaet der, hvor dine Blomster nu ligger, saa havde det været ude med alle dine skønne Drømme —«

Steno, der har indset det unyttige i Forsøget paa at redde sine Planter, retter sig op. Et Smil farer over hans fine Ansigt:

»Hvad ved du om mine Drømme?«

»Ikke meget! Det skal være indrømmet, for du gaar saa stille med det. Men mon vi ikke alle venter os noget af det mærkelige, som vi kalder Fremtiden? Vi drømmer om at komme til at tage et Tag i Tingene, om at faa Folk til at bøje sig for os, om at faa vort Navn til at lyse paa Tidernes Himmel. Jeg kunde godt tænke mig noget i den Retning.«

»Et Kongerige maaske? Og en Prinsesse, som du har set i det fremmede?«

»Det vilde ikke være af Vejen. Opad vil vi alle. Op i Solen! Op til Glans og Glæde, til Herlighed og Herskeragt! Saa du ikke Ungerne derhenne? De legede Guld-karet i deres Mors Dyner! Fra man ikke er større end

Tobak for en Skilling har man Opdriften i sig. Du skal se, naar du kommer ud i den store Verden —«

»Paa en Maade har du vel Ret. Men vi forstaar næppe det samme ved »opad«. Jeg vilde nu ikke bryde mig om Guldkaret og Heste. Derimod tror jeg, at hvis jeg fandt ud af noget, der var lige saa genialt som den pythagoræiske Læresætning eller Archimedes's Lov, saa vilde jeg vistnok føle det, som om jeg var paa Vej op mod Lyset.«

»Godt sagt! Jeg mener det ikke heller bogstaveligt med Rigdommen. Det er ikke bare Guldstykkerne i Lommen og Guldet paa Klæderne, jeg tracter efter. Men jeg kunde lide at præstere noget, som ikke enhver kunde gøre mig efter, for Eksempel at staa til Rors paa den Skude, der hedder Land og Rige. Kom man først derop, du, paa Kommandobroen, saa fulgte vel det andet med, og dum maatte man da være, om man ikke tog for sig af Retterne.«

De to Venner er imidlertid naaet ned i Løvstræde, og Peders sidste Ord falder netop, som de staar uden for hans Fars Hus. Han har allerede Haanden paa Dørhammeren, men han bliver staaende og venter paa Svar. Dette kommer ogsaa. I en dæmpet Tone og med en lidt anden Stemmeklang, end han hidtil har anvendt, siger Steno:

»Jeg vil ogsaa gøre, hvad jeg kan, for at naa opad. Men jeg tror, det er tryggere at vente alt af Gud end at tage selv. Saa faar vi se, hvad det bliver til, meget eller lidt —«

»Ja, ja, da, Steno! Du er bedre end jeg, — og taalmodigere, det har du altid været. Alligevel vil jeg haabe for dig, at dine Resultater derude vil blive dit gode Hoved saavel som dit gode Hjerte værdige. Det skulde ikke undre mig, om du blev en af de store Stjerner, der kommer til at straale klarere og længere end de fleste. Men jeg maa sige dig Farvel nu. Vi ses ikke mere i Dag, og i Morgen tidlig Klokker fem maa jeg træde an hos Hans Majestæt. Lykke paa Rejsen, min Ven, og lad os mødes igen under en god Stjerne!«

Steno gengælder hans kraftige Haandtryk. Hvor stortalende og grovkæftet Peder end kan være, saa lyver hans varme, faste Haand ikke. Den fortæller om en stærk Personlighed, om en dristig Aand og om et Hjerte, der, trods sine Brøst, i sit Venskab vil være trofast til Døden.

Peder bliver staaende paa Vinhandlerens Trappe, indtil Døren ovre i Klareboderne har lukket sig efter Steno.

— — —
Syv og tyve Aar er forløbne.

Det er atter Foraar. Blaåt og vældigt, med skumkransede Bølger staar Nordhavet ind i Trondhjems Fjord. Braadet pisker om Munkholmens graa Klippe, hvor den danske Statsfange Peder Griffenfeld paa ellefte Aar sidder

afsondret fra den Verden, der først saa ham stige til den største jordiske Hæder og Magt og siden saa ham styrte ned i Vanære og Ulykke.

Fra sit Vindue har han Dagen i Forvejen set et dansk Skib sejle i Havn, og selv om han ved, at de Tidender, som kommer ham i Hænde, er mere end godt censurerede, saa har han dog med den ensommes Higen ventet efter de faa Breve, der kan være Tale om. Hans Børn i Danmark plejer at huske ham med hver Post, og hans kære Datter er flink til at lade ham vide de Ting, som hun skønner er af Betydning for ham.

Og nu ligger hendes Brev foran ham. Der er i det to Linjer, som han maa læse om og om igen, fordi de rører hans Hjerte saa sært: »Den 25. November i Fjor døde Nicolaus Steno i Schwerin. Man siger, at han døde fattig, men from som en Helgen«. — Mere staar der ikke om den Ting. Men det er, som om de faa Ord befolker den tomme Stue med Minder.

»From som en Helgen,« mumler den ensomme Mand, »ja, jeg vil tro det!«

For Griffenfelds Blik drager en Billedrække frem. Helt har han jo ikke kunnet følge Vennen paa hans Bane, den, der kom til at byde paa mange Triumfer og paa mange Lidelser. Men han husker Stenos forskellige Besøg i København. Han ser ham for sig, da han kom hjem for at begrave sin Far og kort efter maatte staa ved sin Mors Dødsleje, og da han siden maatte forlade sin Fødeby, fordi man kastede Vrag paa hans Evner. Hvor havde han baaret disse Trængsler smukt! — — Griffenfeld bøjer sig frem og lader atter sin Finger følge de to Linjer. »Som en Helgen!« gentager han. Som en Helgen havde Steno staaet, ombølget af Hæder, men med et ydmygt Sind, da selve Kongen havde kaldet ham hjem til København, og med en Helgens Sind havde han taget den Modgang, han kom ud for. — Naalestik, Muldvarpefærd! Hm! Man kendte af egen bitter Erfaring, hvor virksomme den Slags Vaaben var! Og dog tog Steno ikke Skade paa sin Sjæl derved. Steno var iført den Rustning, som gør usaarlig. Ingen forgiftet Pil var naaet ind til hans Hjerte. Intet Undermineringsværk fik hans Fod til at vakle. Frigjort, ja frigjort — og rolig, som han var kommen, drog han bort igen — —

Peder Griffenfeld er gaaet hen til Vinduet. Han ser Solstrejfene over de sneplettede Fjelde langs Fjorden. Han ser sølvhvide Maager styrte sig mod de grønblaa Bølger. Luften er klar som paa en Foraarsdag i Danmark.

Og nu staar et hjemligt Vaarbillede for den ensomme Mands Syn. Graabrødre Torv ligger badet i Sol. En Pige har tabt et Vindue ned foran ham og Steno. Nogle krøl-

toppede Unger leger Karet i deres Mors røde Dynner, og Lindetræerne er kobberbrune i Toppen. Steno mukker over nogle søndertraadte Urter. Men de to følges ad over Torvet og ind gennem Løvstræde. Solen skinner, og Verden ligger dem aaben.

Han selv fabler om Ære og Storhed — —

Peder Griffenfeld bevæger Læberne, medens han støtter sin Pande mod Rudens tykke, grønlig Glas. Som over et Svælg kommer Ordene til ham. Han synes at høre Stenos milde, tyste Stemme sige: »Det er tryggere at vente alt af Gud end at tage selv!«

Og Fangen svarer, som om hans Ven var i Stuen hos ham:

»Allerede den Gang a n e d e du det, Steno. Senere fik du den fulde, sikre V i d e n derom. Derfor var du stærk. Derfor steg du opad, stadig opad. For det er ikke Fald at dø fattig, naar man dør from som en Helgen — —. Det t r y g g e s t e, jo, du har Ret, Steno. Nu ved ogsaa jeg det, selv om jeg maatte styrte i Afgrundens Svælg, førend jeg lærte det — —«

Hvornaar fødtes og døde Niels Steensen?

Vore Læsere vil for længst have bemærket de forskellige Datoer, som opgives snart her og der, naar man skal til at bestemme N. St.s Fødselsdag og Dødsdag. Sagen er ikke saa let, fordi Kildeskrifterne opgiver afvigende Dage, og den Omstændighed, at man paa Steensens Tid herhjemme endnu regnede med den julianske Kalender (indtil 1700), medens der i det sydlige Europa gjaldt den i 1582 indførte gregorianske Kalender, der med eet Ryk satte Datoen 10 Dage frem, saaledes at Steensen i sine egne Breve hyppigt opgiver to Datoer, f. Eks. 10./20. Maj, har ikke bidraget til, at Sagen blev klarere.

Naar vi har besluttet os til at fejre d. 1. Januar — resp. d. 11. Januar 1638 efter vor Kalender — som Niels Steensens Fødselsdag, skyldes dette de ældste danske Kilder, vi har fra Steensens egen Tid (dog ikke Daabsattester eller lignende, som ikke findes og maaske heller ikke har eksisteret). Denne Dato er nævnt i *Petri Johannis Resenii Bibliotheca Regiae Academiae Hafniensi donata* (Hafniae 1685) *Index tertius*. Et lignende Vidnesbyrd har J. Metzler henvist til i »Nogle Bidrag til Win-løwernes Slægts-historie« (Pers. Hist. Tidsskrift VI. Række, Bd. II., Kbhvn. 1911, S. 55). Denne Dato holder ogsaa A. D. Jørgensen og J. Metzler sig til. De ældste italienske Biografier, som udkom ca. 100 Aar efter Steensen, A. Fabroni og D. M. Manni, nævner den 10. resp. 20. Jan.

Hvad Dødsdatoen angaar, siger Stenos Husfælle J. Rose ganske utvetydigt i »Nicolaus Stenos Liv og Død« (Ovst. af V. Maar, Kbhvn. 1906, S. 18), at han »...udaandede... d. 25. November om Morgenen lidt før Kl. 7 i en Alder af 48 Aar«. Dertil svarer d. 5. December efter vor Tidsregning. Den samme Dato nævner Theodor Kerckring, Storhertug Cosimo III's Resident i Hamborg i et Brev til sin Chef (Stenoniana I, Knud Larsen S. 173). Der er ikke fremkommet nyt Kildestof, som synes at kunne afkræfte disse Vidnesbyrd, hvorfor vi i Fremtiden vil holde os til disse Datoer!

Om Stenos Død.

Jo mere man fordyber sig i Studiet af Niels Steensens hele Liv og Levned, des mere fængsles man af dette ejendommelige Menneskes usædvanlige Storhed — og saaledes er der da ogsaa noget sært gribende over hans Død. . . som en hjemløs Fugl paa Træk fra Nordens Kulde mod Sydens Varme. . . fra det jordiske mod det himmelske! Der er som en majestætisk Ørns Flugt over hans Sjæl, da han omsider

Residenslottet i Schwerin, hvis Slotskirke Steensen var knyttet til i sit sidste Leveaar sammen med Pater Stephani. Her holdt hans Kapellan Engelbert Schmal ogsaa Ligprædiken over ham.

efter sit yderst bevægede og højst omskiftelige Liv som en Kristi Efterfølger naar sit Golgata, den bitre Ende. . . og naar op over alle Skyer, naar sit endelige Hjem!

»Doctrinae et virtuti« staar der over Indgangen til min gamle »lærde Skole« — javist, ogsaa for Niels Steensens Liv gjaldt dette gamle Motto: *For Lærdom og Dyd!* Det er netop som om Livet hos denne »Danmarks store Søn, Kirkens ydmyge Tjener« tydeligt falder i to Afsnit, af hvilke det første i lige saa høj Grad er viet Lærdom, Videnskab — som det sidste er helliget Dyd, Kristi Efterfølgelse!

Allerede da han naaede sit Livs Vendepunkt og i mere end een Forstand hjemløs vendte Københavns Universitet Ryggen for at følge en nye Kaldelse, skuede han som Ør-

men »det himmelske Lys« — allerede da skuede han ind i Sandhedens og Fuldkommenhedens Lys, som kun faa Mennesker har formaaet det baade før og siden. Og selv om han ogsaa efter dette Tidspunkt fejrede store Triumfer som en Lærdommens Mand, saa bliver han i stedse stigende Grad *Dydens sande Udøver!*

Dette er vel forstaaeligt for de fleste. . . selv om en kendt dansk Læge og Steno-Forsker, afdøde Dr. med. Meisen, ud-

St. Annae Kirke i Schwerin, til højre Børnehavn. Kirken ligger paa en Overstaldmester v. Bibow og Frues Grund, St.s Venner. St. havde altid ønsket et katolsk Gudshus udenfor Slottet, men Kirken blev ikke opført før ca. 100 Aar efter hans Død.

taler, at skønt hans religiøse Liv nok giver os en meget væsentlig Kilde til Forstaaelsen af »hans hele sublime Personlighed« . . . »saa gav dog hans religiøse Krise og senere Askese hans Liv en tragisk Afslutning«! Ja, mange har endog ment, at hans »sygeligt overdrevne« Askese bevirkede hans alt for tidlige Død, kun 48 Aar gammel.

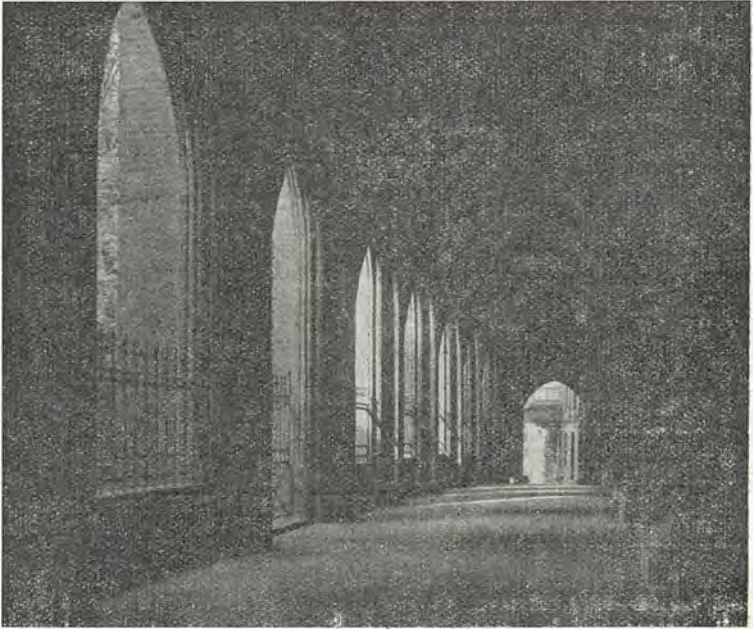
Disse Opfattelser er imidlertid efter alt foreliggende langt fra at være rigtige — tværtimod har hans saare spartanske Levevis maaske været gavnlige for det kroniske Maveonde med Kolikanfald, der plagede ham gennem mange Aar, i hvert Fald i hans sidste Levetid.

Man kan end ikke kalde hans Askese for »sygeligt overdreven«, skønt velmenende Katolikker blandt hans Samtidige opfordrede ham til Maadehold med Hensyn til Spægelser og Bodsøvelser. Motiveringen var nemlig »for at han desto bedre kunde forrette sit apostoliske Arbejde«.

Stenos Askese maa for det første betragtes paa Baggrund

af Datidens almindelige Haardførhed og dens Tilbøjelighed til Yderligheder i enhver Retning. . . man var den Gang »ikke lunken, men kold eller varm« — og dernæst maatte en gennemført kristelig Askese, en Indøvelse i Dyd, blive en ligefrem *logisk Nødvendighed* for en Mand med Stenos staa-satte Karakter og klare Gudserkendelse!

Udfra denne Betragtning bliver da selve Beretningen om Stenos sidste Dage og sidste Levetimer, saaledes som

Kor gangen ved den nu protestantiske Domkirke i Schwerin, hvor N. St. en Overgang laa begravet, inden han overførtes til Florens.

den findes i et lille Skrift (affattet paa Fransk) af en af Stenos Konvertitter, *Johannes Rose*, som boede sammen med Steno i Schwerin i Efteraaret 1686, særligt gribende.

Efter en kort Beskrivelse af Stenos daglige Liv med Referat af karakteristiske Udtalelser udtrykker Rose sin store Glæde over at have haft den Lykke »*de vivre avec ce St. Prelat*«, hvorefter han beretter, at »*Ce fut le dernier dimanche de la Pentecôte*«, at Steno blev overrasket af Kolik (»*sa Colique*«) med saa grusomme Smerter som aldrig før, men at han dog ikke undlod hverken »*de chanter la messe*« eller at holde de to sædvanlige Prædikener, ligesom han den følgende Dag i Tilslutning til Festmessen for

St. Cæcilia talte over hendes Levned... »men med saa stort Besvær, at jeg hvert Øjeblik ventede, at han vilde styrte omkuld«!

Hans Sygdom udviklede sig nu meget hurtigt, og han er fuldstændig klar over, at det bærer mod Døden (»car mon mal est sans remede«), hvad ogsaa fremgaar af et velbevaret, paa Italiensk affattet, egenhændigt Brev fra Steno til en af hans gamle Venner fra Anatomi-Tiden i

San Lorenzo Kirkens Midterskib i Florens. Den første Kirke blev 393 konsekreret af St. Ambrosius; den nuværende er fra det 16. Aarh., F. Brunelleschi og Michelangelo har arbejdet paa den. St.s Grav findes i Krypten neden under Midterskibet, nøjagtig under den midterste af de syv Søjler paa venstre Side fra Indgangen.

Holland, *Theodor Kerckring*, paa dette Tidspunkt Resident i Hamborg for Storherlugen af Toscana; Brevet er dateret 24. Novbr. (gammel Tidsregning) — altsaa Dagen før Steno døde.

Steno skriver heri bl. a.: »Til min sædvanlige Lidelse, Kolik (*dolore di colica*), synes nu at være kommet Sten (*il calculo*). Sidste Nat har jeg haft de frygteligste Smærter i hele os sacrum. . . der kommer ikke en Draabe Urin. Jeg tror, Stenen har sat sig fast i en Fold af Blæren. . . og bliver Aarsagen til min Død. For alt være Gud velsignet (*Del tutto sia benedetto Iddio.*)« — og tilføjer derpaa i en Efterskrift: »Urinen er nu kommet, men er helt rød og med Brænden, og inden i Blæren vokser denne Brænden med Hævelse af Underlivet og Hindring af (Aanderdrættet?)«.

Med fuld Hengivelse i Guds Vilje imødesaa Steno Døden, og saa maatte han endda undvære præstelig Bistand, thi den nærmeste Præst i Lübeck naaede frem for sent. »Jeg føler dyb Smerte over at skulle dø uden de sidste Sakramenter«, erklærer han, men aflægger derpaa en yderst gribende »Bekendelse«, der begynder med: »J'ai souvent célébré la Ste Messe sans la devotion due à un si grand mystere. . .« og slutter med Anraabelsen: »Jesus sis mihi Jesus!« (Jesus betyder jo Frelser, eller rettere: Jahve er Frelse — altsaa: »Jesus vær mig en Frelse«.)

Efter at have anmodet de faa tilstedeværende Venner om at recitere Kirkens Bønner for Syge og senere Bønnerne for Døende, udtalte han endnu engang Navnet Jesus og udaandede lidt før Kl. 7 den 25. Novbr. (5. Decbr. efter den nye Tidsregning) Aar 1686.

Det er naturligvis ugørligt saa mange Aar efter paa Grundlag af de foreliggende ufuldstændige Oplysninger med Sikkerhed at udtale sig om *Dødsarsagen*. Omtalte Johs. Rose mente, at Steno havde paadraget sig den dødelige Sygdom, fordi han kort forinden »ayant veillé et se fatigué extraordinairement« under sin præstelige Bistand ved en Kollegas Død (antagelig Slotskapellanen *Jacob Stephani*, død 17. Novbr. s. A.), idet han havde vaaget hos denne »pendant huit jours et huit nuits continuëles — og selvfølgelig har denne Overanstrengelse udmattet Steno i høj Grad! Selv mente Steno, som omtalt, at det afgørende var en Blæresten, kombineret med en alvorlig Blærebetændelse.

Langt sandsynligere er dog, forekommer det mig, Antagelsen af en *Kræftlidelse i Underlivet*, muligvis Svulstdannelser i Tarmkrøset, der efter Prof. Poppert, Giessen, »durch Zug oder Druck erhebliche Beschwerden von seiten des Darmes (krampfartige Leibscherzen, Stuhlverstopfung) auslösen können«, hvorved forklares *de fleraarige Kolik-*

anfald — samt de tiltagende Symptoner paa *Kachexi*, som ogsaa Johs. Rose omtaler ved Beskrivelsen af Stenos Ansigtsudtryk »très maigre, pasle, décharné« (i høj Grad mager, blegt, udtærel). Diagnosen Blæresten er alt andet end sikker, idet de beskrevne Symptomer ogsaa kan tyde paa, ja netop er karakteristiske for en ejendommelig Kræftlidelse i Blæren, Carcinoma villosum, som bl. a. Prof. Rovsing har beskrevet saaledes: »Det Symptom, der hyppigst forraader Sygdommen, er en Blødning, som ofte optræder meget heftigt og ganske pludseligt uden paa viselig Foranledning for atter at forsvinde lige saa uventet. . . «! Et Fænomen, der finder sin pathologisk-anatomiske Forklaring deri, at Urinvejen midlertidigt kan tilstoppes af en løsnet, trevleformet Svulstpartikel.

Hvorom alting er — Steno blev vel i sine sidste Leveaar en Mand »forsøgt i alle Haande Lidelser«, men derfor kan man ikke kalde hans Livsafslutning tragisk, tværtimod taler alt for, at han har været en af »den store Mester« særlig »udvalgt« . . . Mesteren »har siddet ved Smeltediglen, og lutret Sølvet med Flid« (Malachias 3, 2-3)

»Og har i Hjertedybel
 Sil Billed klart han set,
 Saa glædes den høje Mester,
 Saa er hans Gerning alt sket!«

Da Stenos Hjerter brast i en heroisk, smertefuld Død, var det en saare skøn Død. . . Aandens fuldstændige og endelige Sejr over Kødets Natur. . . sandelig, *en Helgens Død!*

København, Alle Sjæles Dag 1937.

Henning Askeby.

Schweriner Bønnebogen.

Hvad vi paa forskellige Steder i dette Festnummer kalder saaledes, er et Manuskript i Form af en Bog i lille Oktavformat paa 176 Sider i Schwerins katolske Sognearkiv. Der har efter Skriften at dømme været flere om at skrive Bogen, deriblandt vistnok J. Rose, Stenos Husfælle. Den lille Bog indeholder S. 1—39 de Bønner, som brugtes ved den ikke korte biskoppelige Husandagt. Side 40 og 41 findes de Sentenser af Biskop Steensen, som omtales et andet Sted i Bladet. Paa Side 43—110 er Engelbert Schmals Ligtale over Biskoppen ved Sjælemessen i Schwerins Slotskirke. Den er baade paa Latin og Tysk. Derefter følger et endnu ikke trykt Skrift af Niels Steensen: *Conseusus liberi arbitrii cum gratia Dei probatur ex sacra scriptura et publicis Ecclesiae precibus*. (Den fri Viljes Samvirken med Guds Naade bevises udfra den H. Skrift og Kirkens Liturgi), S. 111—158 og et andet endnu ikke trykt Skrift af N. St. om Kommunionen under een Skikkelse. Endelig findes ogsaa en Leveregel vedhæftet i Bogen, som Biskop Steensen har skrevet til Fru v. Bibow, Overstaldmesterens Hustru i Schwerin. Den bestaar kun i en Vejledning til at betragte Kristi Lidelse.

Nicolai Stenonis Portræt.

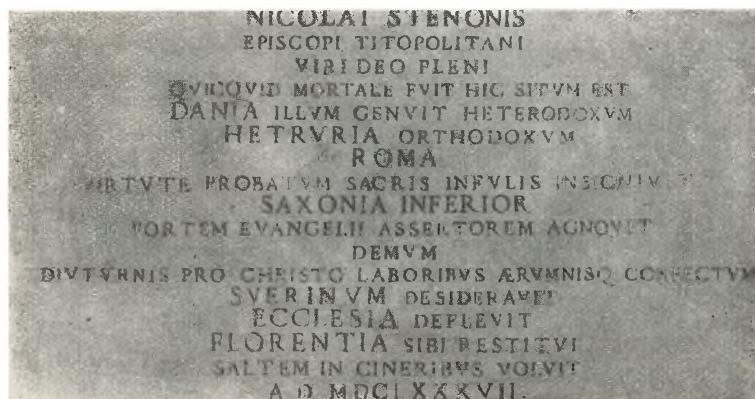
At se paa Billeder af geniale og hellige Mænd er en glædelig Reaktion oven paa den megen Talen om Udvikling fra Aberne, Dyret i Mennesket og de primitive Drifter, som er gængs i Litteraturen af i Dag. Det blotte Syn af

Mgr. Giovanni Roselli, San Lorenzos Prior, peger paa det Sted, hvor Biskop St. ligger begravet ved en Pille under San Lorenzos Midterskib i de saakaldte Sotteranei, hvor ogsaa et Par Hundrede andre berømte Mænd og Kvinder ligger begravet. Ovenover ses Mindepladen.

denne Række Ansigter opvækker den Tanke, at har Mennesket fra Abe udviklet sig til dette, var Aberne til, adskillige Aarhundreder før Verden blev skabt. Naar Talen derfor falder paa en saadan Mand, spørger vi altid efter et autentisk Billede og er skuffede, hvis det ikke findes.

Det er derfor med Sorg vi maa indrømme, at vore Niels Steensens Portrætter ikke har faa Mangler. De to—tre autentiske Portrætter, der er Tale om, er desværre

Marmorpladen ved St.'s Grav i S. Lorenzos Krypt. Indskriften lyder paa Dansk: Her hviler de jordiske Levninger af Niels Steensen, Biskop af Titiopolis, en Mand, der var opfyldt af Gud. Danmark fødte ham i Hæresiet, Toskana genfødte ham for den sande Tro, Rom hædrede ham, efter at have prøvet hans Dyd med Bispeværdigheden. Hannover lærte ham at kende som Evangeliets dygtige Forkynder. Endelig mistede Schwerin ham efter mange Arbejder og Lidelser for Kristus. Kirken begræd ham. Florens vilde, at i det mindste hans Aske blev dens Eje. I Herrens Aar 1686.

ikke gjort af saa dygtige Malere; vi kan kun med en vis Tilnærmelse slutte os til hans ydre Ansigt. Hvor stærkt kan ikke en liden Fortegning ændre et Ansigts Karakter. Og til hvad Side er der overdrevet? Er Ansigtet for bredt eller for smalt? Er Hagen for svag eller for stærk — hvem kan vide det?

Gennemser man med et nøglernt Blik for Portrætkunst de Beskrivelser, der ofte er blevet givet af Stenos Billede, opdager man, at Folk snarere har læst de fra Litteraturen kendte Træk ind i Stenonis Billeder end ud deraf.

Betragt Billedet fra Uffiziernes (Se Nord. Ugebl. af 6. 12. 1936). Det Indtryk, man faar af Karakteren, er, at her har vi en elegant, intelligent Hofmand efter Tidens Smag. Det andet Billede (se Nordisk Ugeblad af 6. 12. 1936) der er Tale om, forestiller N. S. som Præst i Schwerin. Det er bedre at bygge paa, da det er malet — om ikke af en god Maler, saa dog heller ikke af en fuldkommen

I Münster har Dr. Th. Rensing fundet et Portræt af N. St. i Nünnings Efterladenskaber.

antageligt Grundlag for Tanker om hans Udseende paa to væsentlige Tidspunkter i hans Liv — men rigtignok af noget grov og primitiv Art.

Paa disse to Billeder bygges alle andre Fremstillinger af N. Stenonis. Det førstnævnte findes i Galleria degli Uffizi i Firenze, den saakaldte Roccolta Giovane. Det findes blandt en Samling Kopier efter Billeder, der blev ødelagt ved Brand, og er altsaa selv en Kopi, muligvis gjort af en Christofano dell' Altissimo i Slutningen af det 17. Aarhundrede.

Det andet Billede stammer fra Schwerin, hvor en ukendt Maler efter N. Stenonis Død maalede et Portræt, der viser ham, som han gik klædt — som Præst og

Dilettant. Det kunde se ud, som om det var malet efter en Tegning af temmelig nøjagtig om end grov Kvalitet. Hovedet sidder skævt paa Kroppen, som er vist noget vanskabt — altfor bred Skulder og altfor lang Arm. Det Indtryk, man faar, er en midaldrende Præst, stærkt hærget af Sygdom og Bekymringer — hvad der ogsaa stemmer med Fakta.

Billederne giver altsaa et ret

Fru Gerda Ploug Sarp har tegnet denne smukke Profil af St.

ikke som Biskop. Kun Pectoralet er bevaret som Værdighedstegn. En Abbé Mercier ved St. Germain l'Auxerrois i Paris fik en Kopi af dette Billede, som han siden testamenterede til Jacob B. Winsløv. Senere lod Fr. Chr. Winsløv male en Kopi af dette, som nu hænger paa Kirurgisk Akademi. Til Frederiksborg Museum malede J. F. W. Vermehren endnu en Kopi (som dog synes ringere end sit Forbillede.) Man finder dette Billede gengivet i »Katholsk Haandbog« 1938.

Et Stenobillede fra Haus Offer kaldet Ruhr fundet bl. Nünning's Efterladenskaber.

Af disse to Portrætter — Ansigtets og Øjnernes Form og Farve samt Litteraturens Antydninger — mener Kendere at kunne slutte, at Nicolaus Stenonis har været rødhaaret. Det giver straks et fyldigere — og noget anderledes — Billede end gængs.

Et hidtil ukendt Billede har Konservator Dr. Th. Rensing i Münster fundet hos Nünning (1675—1753), som vilde udgive et Værk om Münsters Biskopper og Tidens Lærde. Billedet bærer Indskriften: »Vera Illi Domi Nicolai Stenonis Epi Titiopolitani Suffraganei Monasteriensis Effigies.« Nünning var en Mand, der rejste meget og bl. a. har været i Paris og Florens, hvor han paa den Tid kunde komme i Berøring med ret mange Mennesker, som endnu havde kendt N. St. Dr. Rensing fandt for nylig ogsaa blandt hans Efterladenskaber paa Haus Offer kaldet Ruhr det Oliemaleri, hvorefter den ovennævnte Tegning er lavet. Det er godt malet, men hvilken Garanti der er for »Sandheden«, er det ikke let at sige.

Af andre kendte Billeder maa nævnes Vincenzo Consanis Marmorepitaf, som den internationale Geologkongres's Komite lod opstille paa Stenonis Grav i S. Lorenzo Kirkens Korsgang. Paa Raadhuset i København har Emanuel Vigeland 1905 fuldført et Billede, der fremstiller N. Stenonis som Anatomicus Regius. Mest kendt er maaske Hartmanns

Buste af Stenonis som Biskop. Den fuldførtes til 200-Aars-Dagen for Steensens Død og er nu opstillet i St. Knuds Skole, Stenosgade. Disse Billeder, som mest støtter sig paa Schwerin Billedet, kan have kunstnerisk, men næppe historisk Interesse.

I Anledning af Niels Steensens-Jubilæet er der blevet malet nye Portrætter. Dekan Jacobi af Mariemünster ejer to Pastelpotrætter af Steensen malet af Hunstiger-Paderborn.

Fru Gerda Ploug Sarp har tegnet to Portrætter af Niels Steensen. Det ene kendes fra de Billeder, som i Løbet af sidste Aar er blevet sendt ud over hele Landet. Det andet er St.s Profil, et fint Hoved, som minder om Relieffet i S. Lorenzos Korsgang.

Billedet paa den første Omslagsside er malet af Maler Vilhelm Wils. Det er et af de bedste, og man maa haabe, at det andet Billede, Kunstneren arbejder paa, som skal vise N. St. i fuld Bispdragt og Helfigur, og som skal danne det kunstneriske Midtpunkt under Niels Steensen. Festen i Grundtvigs Hus, vil staa paa Højde dermed.

Nicolaus Stenonis maa have næret en stærk Uvilje mod at sidde Model og have afværget det energisk. Paa anden Maade er det uforklarligt, at man fra en Tid, hvor alle og enhver blev malet, ikke har et hæderligt Billede af den berømte Biskop og Videnskabsmand. *P. Rechnagel.*

Køb J. Metzlers Bog: „Niels Steensen“, 82 S. — Kr. 2,00.

Paa Grund af manglende Plads maatte en Artikel med hittid ikke publicerede Niels Steensen Breve udsættes til næste Nr.

De maa sikre Dem Billetter til

Niels Steensens Fest Tirsdag d. 11. Jan. Kl. 20
i Grundtvigs Hus!

Program:

TALER af Pastor *Geertz-Hansen*, Prof. Dr. med. *Hou-Jensen*, Direktør Dr. *H. Ødum*, der fejrer Niels Steensen som Katolik, Anatom og Geolog.

FÆLLESSANG OG KORSANG. Under Pater A. Menzingers Ledelse (ogsaa Drengkoret synger) fremføres til Lejligheden passende Sange som „Al-himlen priser“, „Vor Forsknings Rige“, „Naturens ædle Dyrker“ m. fl., til sidst istemmer alle „Store Gud“ skiftevis med Koret.

EN HASTIG REJSE pr. Lysbillede til de vigtigste Niels Steensen Steder rundt omkring i Europa! Aldrig set før!

BISKOPPERNES TALER! Vor Biskop har indbudt **BISKOP DR. W. BERNING**, Osnabrück, som staar i Spidsen for den tyske Aktion for N. Steensens Helgenkaaring.

BILLETTER til Festen à 50 Øre faas ved alle Kirker samt i Menigheds-kontoret, Bredgade 64, Palæ 3762, og Katolsk Boghandel, Stenosgade 3, Vester 3930.

Niels Steensens Lysestager.

Mange af N. U.'s Læsere har sikkert hørt Forfatterinden Karen Plovgaards Oplæsning i Radioen af hendes smukke Fortælling om Niels Steensens Lysestager. Stagerne, der var af Sølv, blev — vistnok samme Dag Niels Steensen aflagde den katolske Trosbekendelse den 4. November 1667 — skænket til det berømte Mariabillede over Guds Moders Alter i Annalena Klostret i Florens og prydede i mere end 100 Aar Alteret, men blev saa fjernet og eksisterer nu næppe mere.

Til Minde om 300 Aars Dagen for Niels Steensens Fødsel har et ungt Ægtepar, besjælet af den Tanke, at de forsvundne Lysestager burde genopstaa paa et Maria-Alter i hans Fødeby, foræret et Par »Niels Steensens Lysestager« til Vor Frue Alter i den nye St. Annæ Kirke, København S.

Stagerne, der er tegnet og leveret af Billedhugger Aksel Theilmann, maaler 74 cm i Højden og er 20 cm i Diameter ved Foden. Ligesom de oprindelige er de udført i Sølv. Som Fotografiet viser, er de holdt i en streng med gammel dansk Kirkekunst beslægtet Stil, som udmærket harmonerer med Principperne for moderne liturgisk Gudstjeneste. Nederst er graveret: »AD ALTARE B. MARIÆ V. IN MEM. NIC. STENONIS, DIE 1. JAN. 1938, AB EJUS NATU TRECENTESIMO«. (Paa Dansk: Til Jomfru Marias Alter paa 300 Aars Dagen for Niels Steensens Fødsel den 1. Januar 1938). Nytaarsdag er jo Niels Steensens Fødselsdag eller gammel Stil. I Intervallet mellem Tekstens Begyndelse og Slutning er gengivet i Relief den fromme Biskops Segl: Jesu Hjerter med Korset over.

Vi lykønsker St. Annæ Kirke til de nye »Niels Steensens Lysestager« og haaber, de i Menneskealdrer maa pryde Vor Frues Alter til Ære for den, hvem Alteret er indviet til, og til Minde om ham, der forhaabentlig selv, naar Rom har talt, faar sit Alter og sin Kirke her i Danmark. Red.

Kirkelig Kalender.

<p>Jan. 9. S. Den h. Families Fest. — Søndag i Oktaven. 10. M. 5. Dag i Hellig 3 Kongers Oktav. 11. Ti. 6. Dag i Oktaven. 12. O. 7. Dag i Oktaven. 13. T. Oktav af Hellig 3 Konger. 14. F. Hilarius. 15. L. Paulus Eremit.</p>	<p>Jan. 16. S. 2. Søndag e. Hellig 3 Konger. 17. M. Antonius. 18. Ti. Petri Stol i Rom. 19. O. Knud, Konge af Danmark. 20. T. Fabian og Sebastian. 21. F. Agnes. 22. L. Vincents og Anastasius.</p>
--	--

Ugens Messebønner.

- Jan.
9. S. **Den h. Families Fest** (76—123); 2. *Sæt Bønner*: Søndag i Hellig 3 Kongers Oktav (77—112), 3. *Sæt Bønner*: Oktaven (72—107).
10. M. Søndagen i Oktaven (81—112); 2. Oktaven (72—107), 3. Gudsmoder, *Gloria og Credo.* — *Eller*: 5. Dag i Oktaven (72—107); 2. Søndagen (77—112), 3. Gudsmoder.
11. Ti. 6. Dag i Oktaven (72—107); 2. Hyginus ([5]—[5]), 3. Gudsmoder.
12. O. 7. Dag i Oktaven (72—107); 2. Gudsmoder, 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
13. T. Oktav af Hellig 3 Konger (Herrens Aabenbarelse — Epifani) (83—116).
14. F. Hilarius (784—617); 2. Felix af Nola (785—618).
15. L. Paulus Eremit (785—618); 2. Maurus ([53]—[53]).

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 9. Jan., **Den h. Families Fest**: Kl. 17 Festandagt m. Præd. og Familiernes Indvielse til den h. Familie af Nazareth.

Sakramentskirken. Den h. Families Fest (9. Januar) Kl. 18: Prædiken og Festandagt, under hvilken de katolske Familier foretager den højtidelige aarlige Fornyelse af deres Indvielse til den h. Familie af Nazareth.

Jesu Hjerter Kirke. Søndag d. 9. Jan. Kl. 18: Hertug Knuds Passions-Andagt med Sange fra Ringsted-Festen 1170.

NIELS STEENSEN LYSBILLEDER. Som Svar paa nogle Forespørgsler vil vi gerne oplyse, at den Lysbilledserie paa 73 Billeder, som første Gang vil blive forevist under Festen i Grundtvigs Hus d. 11. Jan., fremstilles paa et Filmsbaand (Stehfilm) af »Bifitz«, Düsseldorf, Klosterstrasse 25, hvor den om ganske kort Tid vil kunne faas for ca. 5—6 Mk. (Ledsagende Tekst iberegnet).

Husk **Pakkefesten** ved St. Annæ Kirke Søndag d. 9. Jan. Kl. 19!

Niels Steensen Fond: Pastor O. Bidrag 10 Kr., Mrk. R. Kr. 5.

INDHOLD: Flammerne. — Sandhedsvennens Saga. — Niels Steensen og København. — Niels Steensens Sentenser. — Biskoppen af Titiopolis' Bøn. — Lavinia Arnolfini og Niels Steensen. — Bøn til den hellige Værneengel. — Niels Steensen og Spinoza. — Morgenbøn. — Niels Steensen og Leibniz. — Det tryggeste. — Hvornaar fødtes og døde Niels Steensen? — Om Stenos Død. — Schweriner Bønnebogen. — Nicolai Stenonis Portræt. — Niels Steensens Lystestager. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

BOGTRYKKERIET »ATHENE« (MAZANTI & NIELSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag

Aflævet til Postvæsenet Torsdag d. 6. Januar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 3

Søndag den 16. Januar

1938

INDHOLD: „Agt paa Hans Ord, og gør, som Han siger!“ — Lavinia Arnolfini og Niels Steensen. — Biskoppen og Kapucinerne. — En Røst om Genforeningen. — Hvortil denne Ødselhed? — I Ungdomsopdragelsens Tjeneste. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

»Agt paa Hans Ord, og gør, som Han siger!«

Joh. 2, 5.

Vor guddommelige Forløser deltager i en Bryllupsfest? — Ja, hvorfor ikke!

Søren Kierkegaard forundrer sig derover og tager Anstød deraf.

Og dog er intet mere naturligt, end at Jesus, som er den hellige Families Krone, indfinder sig, hvor et nyt Hjem grundes, hvor en Familie indstiftes, som ønsker at tilhøre Kristi Rige og beder ham hellige Pagten gennem sin Velsignelse.

Hvor to er forsamlede i Jesu Navn, da er Han midt iblandt dem. Et Ægteskab, indgaaet for Vorherres Øjne, og efter sin Hensigt ført videre i Hans Aand, er et ophøjet Mysterium i Kristus og i Kirken. Ægteskabets Opgave er — gennem de endnu ufødte Slægter — at forplante Kristi Tro og Kristi Naade. Dets Maal er at tilføre Himmelen nye, tusindtallige jublende Skarer, som i al Evighed skal prise den Almægtige, alle Tings Skaber.

Et herligt, et helligt Kald! Om dets Hellighed vidner og vil til de sidste Tider vidne utalte Flokke af salige Sjæle. Og hvem, der bestemmer sig for dette Kald, tager det op i dets rette Aand, præges uundgaaeligt deraf Dag for Dag.

Brylluppet er Guds hellige Stempel paa Sjælenes Pagt, en dybt alvorlig, højtidsfuld Indvielse. Og hvilken Pagt, hvilket Valg er vigtigere for Parterne? Hvor er Kristi Naadekraft, Kristi Velsignelse, Kristi Nærværelse stærkere paakrævet?

At Kristus er nærværende ved et Bryllup, er der intet stødende i, intet mærkværdigt. Men rystende er det, at saa mange Ægteskaber indgaas overilede, under forkerte Forudsætninger og paa vanhellig Vis, saa at Kristi Nærværelse og hans Velsignelse derigennem udelukkes.

I vor himmelske Faders Hus her paa Jorden er der mange Boliger. De forskellige Pladser i Kristi Rige skal udfyldes. Enhver Kristens Opgave er det at blive klar over sin og dernæst at sætte alle Kræfter ind paa at udfylde den — for derved at gennemløbe den Udvikling, som er Guds Hensigt med ham.

»Agt paa hans Ord, og gør, som han siger!«

Synes hans Befalinger end saa meningsløse, som den kunde synes at være, da han bad Folkene fylde Vandkarrene ved Brylluppet i Kana, saa gør alligevel Jesu Ord til din Rettesnor!

Thomas Moore tog sig Valget af Kald og sin Lydighed mod Kristi Bud saa nær, at han drog ind i et Kartheuserkloster for under denne Ordens strenge Tugt at prøve sig selv. »Agt paa hans Ord, og gør, som han siger!« Thomas Moore valgte med disse Ord lysende for sig. Og han blev Forbilledet for enhver Ægtemand og Familiefader.

Naturligvis er det ikke alle muligt at trække sig tilbage til et Klosters Ro for at kunne træffe livsvigtige Afgørelser. Men enhver kan prøve sig selv og sit Sind overfor de samme Ord, der var Thomas Moores Ledestjerne.

Paa Dansk har vi et Vidnesbyrd om en lignende Selvprøvelse, ganske vist overfor et Kald af anden Art. Det er den elskværdige Digter J. Chr. Hostrup, som selv udtrykker det saaledes: »Kristendommen var for mig bleven Livssagen. Alt, hvad der gav Livet Værdi for mig, var knyt-

tel til den. Og da Kierkegaards »Øjeblikke« kom, evnede de ikke at rokke min Tro paa, at der endnu fandtes en levende Kristenhed paa Jorden. Jeg ønskede selv at blive Præst for saa meget som muligt at sysle med det, der nu var blevet det højeste for mig.« I denne Periode er det, at Hostrup tilbageviser Tilbudet om at blive Teaterdirektør med en aarlig Løn af 3000 Rigsdaler og lader sig kalde til Silkeborg som Sognepræst: »Det var et lille Embede, og jeg var en gammel Kandidat — — — jeg var ikke slaaet ind paa den Vej for at samle Grunker.« Og i Digtet »Drøm og Daad« karakteriserer han det, der gennem Valget af Kald skete med ham, saaledes: »Gik der en Smule Digter tabt, et Menneske blev bevaret!«

I den hellige Ignatius's Exercitier er Valget af det rette Kald Kernepunktet. Alt gaar ud paa at skaffe de bedst mulige Betingelser til Stede for et saadant. Skal man undgaa Fejlgreb, maa Sjælen ikke klæbe ved det jordiske eller lade sig lede af egenkærlige Hensyn. For Liden-skabernes Larm maa man tilukke sit Øre. Først da kan man frit bestemme over sit Jeg, først da er man i Stand til at følge den Vej, Jesus har vist.

Agt paa hans Ord! Gør, hvad han siger!

En Skikkelse, som følger denne Pårøle, har Robert Hugh Benson tegnet for os i sin Bog: »By what Authority?«

Hvor Valget allerede er truffet, vil Exercitier være det allerypperste Middel til at holde Kaldets Aand levende, til at forny den, til at stimulere Offerviljen. Og de vil hjælpe til at overvinde de mangehaande Vanskeligheder, som optaarner sig undervejs, og som ingen nogen Sinde helt undgaar.

Om vi nu kan benytte os af Exercitiernes Naade eller ikke, eet maa vi alle stræbe efter: Vi maa være lydhøre overfor Gudsmoders Formaning:

»Agt paa hans Ord, og gør, som han siger:«

Da fuldhyrdes et større Under, end da Vand forvandles til Vin. Thi da ophøjes vore menneskelige Handlinger til at blive Gudmenneskets mystiske Livsytringer.

Lavinia Arnolfini og Niels Steensen.

(Sluttet.)

Det er nogenlunde let efter Bambacari at danne sig et Billede af den ualmindelige Kvindes Aand og Karakter. Hun er en »Dama del mondo« (Verdensdame) og samtidig en »Serva del Crocifisso« (Korsets Tjenerinde). Verdensdamen lægger hendes Biograf ganske vist ikke Vægt paa at skildre, men mellem Linierne kan man alligevel skimte hendes Træk. Skønhed har næppe manglet: endog det vedføjede Kobberstik af Francesco Panelli, som sikkert stammer fra hendes Enkestands senere Aar, med den fine Mund, den høje Pande, de store Øjne, der ganske vist i denne Fremstilling nærmest virker stive og kolde, kan vidne derom.

Svigerdatter og Søn ønskede engang et Minde om hende og overtalte hende til at lade sig male af en berømt Kunstner. Hun lod dog ikke Billedet fuldføre, ja, rev det i Stykker, men nok saa betegnende er, hvad hun over for en Præst opgiver som Motiv: »Hvad mener Pastoren? Skal der i Verden efterlades saa smukt et Billede af en, der tit har givet et saa daarligt Eksempel?«

En stærk og sund Konstitution tillod hende at paatage sig Møje og besværlige Tjenester indtil den høje Alder; først i de sidste Aar led hun af Hjerleanfald, Søvnløshed, etc. Sin strenge asketiske Livsførelse skjulte hun saa grundigt for andre, at hendes egen Søn var overrasket af de Vidnesbyrd derom, som han fandt efter hendes Død. Et muntert og elskværdigt Væsen bevarede hun ogsaa under de Ubehageligheder, som Samlivet med andre ofte udsætter en for. »Gennem Kampen med de smaa Ubehageligheder maa man erhverve sig Aandens urokkelige Ro,« var hendes Princip.

Hendes fine Dannelse og aandfulde Væsen faar vi i Bambacari Beviser nok paa, omend de alle er hentede fra hendes Fromhedsliv. Der maa ikke have været ret megen Plads i hende for noget unaturligt og krukke. Da hun sammen med sin Mand ledsagede Hertugparret til Pisa, var der i denne By en Søster Francesca, som nød stort Ry som hellig Person; mange, ogsaa lærde og højt ansete Mennesker, ja, selve Hoffet hyldede hendes Fromhed og Tale. Fru Arnolfini hævdede derimod ganske tørt, at der ikke stak sand Dyd bagved det hele, men Bedrag; og hun fik senere Ret i denne Opfattelse. Hun ansaa »l'esercizio de la Fede, e la pratica della virtu« som den sande Sjæleprøve og ansaa de ydre Ting for mistænkelige uden disse Dyder.

Forbavsende er den Lighed, som hendes Fromhedsliv viser med Steensens. Det var mere end et smukt Ord, naar han kaldte hende sin aandelige Moder. Fælles for

dem begge er en i vore Øjne altfor haard og streng Livsførelse, der ikke er bange for Faste og svære Bosøvelser. Hans grænseløse os næsten uforstaaelige Ydmyghed svarer til hendes ringe Mening om egen Værdi og egne Fortrin. Trods de heroiske Gerninger, de udførte, findes der hos dem begge en Følelse af intet at have gjort og en dyb Frygt for Ansaret over for Dommeren; men begge udmærker sig ogsaa ved en grænseløs Tillid til Gud, der f. Eks. ytrer sig i hendes Ord: »Lad os agte paa, om noget er til Guds Ære, og saa overlade Ledelsen til Guds Forsyn.«

Det er højst sandsynligt, at Steensens Respekt for Fru Arnolfini ogsaa stammer fra det Barmhertighedsarbejde, han som Læge har set hende udføre blandt private syge og paa Hospitaler. Hun maa nemlig have været et socialt Centrum af Rang. Hendes Almisseeuddeling havde til Løsen Herrens Ord: Hvad I har gjort mod en af de ringeste, har I gjort mod mig. Hendes Hus havde en henimelig Port, gennem hvilken alle de nødlidende kunde henvende sig til hende, hvad der maa have været af særlig Betydning, fordi hun gerne tog sig af den skjulte Nød. Hendes Heroisme paa Hospitalerne minder om middelalderlige Helgeners, for Eks. den hellige Frans's. Det var sandelig ikke en overfladisk Basarbarmhertighed, naar hun vaskede Patienterne med egen Haand, rensede de døde og fulgte dem til Graven. End ikke en Sygdom som Spedalskhed afskrækkede hende, og for at overvinde sin naturlige Væmmelse for den frygtelige Lugt og for Materien, som Saarene ofte var fulde af, kunde hun tvinge sig til at omfavne syge Mennesker. Rimeligvis kunde Fru Lavinia ikke hengive sig fuldt ud til denne Tjeneste for de nødlidende før efter sin Mands Død; men en slig Virksomhed forudsætter dog et saa aktivt barmhertigt Sind, at det maa have ledsaget hende alle vegne og hele Tiden. Det er ikke udelukket, at Søster Flavias Fortrolighed med Fruen stammer fra deres Samarbejde i Karitas.

Da Steensen saa Fru Lavinia første Gang i 1665, var hun 34 Aar gammel og efter et femtenaarigt Ægteskab Moder til fire Børn. Hun var da efter alt at dømme en i sin legemlige og aandelige Modenhed tiltrækkende Kvinde. Det første Møde har vistnok fundet Sted i Lucca; Steensen introduceredes der af sin Ven Hoflægen Francesco Redi. Tidspunktet var rimeligvis sent paa Efteraaret 1665, da Arnolfini ikke blev Gesandt i Florens før den 6. November 1665, og Familien indtil denne Tid opholdt sig i Lucca. Vi har det Brev, hvormed Redi, der var Læge ved Annalenaklostret og havde henvist Steensen til dets Apotek og Søster Maria Flavia, anbefaler sin Ven til Fru Lavinia, fordi Steensen vilde komme til Byen for at se sig om, lige-

som han de sidste Aar havde gjort baade i Frankrig og Italien. Den paagældende Passus lyder saaledes: »Der kommer for at bese Byen Lucca en Mand, født mellem Danmarks og Norges Skrænter, og han er Indbegrebet af det ridderligste og elskværdigste, som man nogensinde har kendt i hint fjerne Land; og hvis der ikke var blevet indprentet i hans Sjæl Luthers Dogmer, vilde jeg tro, at Deres Højhed vilde betragte ham som en Mand af ganske usædvanlig Fuldkommenhed. Jeg anbefaler ham til Deres Højheds og den allernaadigste Hr. Ministers Protektion og er sikker paa, at han gennem denne vil finde al Hjælp og Gunst, for at han saaledes kan tilfredsstille den medfødte Trang til Viden, som har gjort ham til en Verdenspilgrim. Denne Mand, som jeg skriver om, er den berømte Nicolaus Steno, som hans Højhed Storhertugen, min Herre, nærer en ikke almindelig Agtelse for, og om hvem jeg en Dag vil tale med Deres Højhed i Pisa.«

Af Steensens Korrespondance med Fru Arnolfini foreligger som sagt de 8 ovenfor nævnte hele Breve fra Tiden mellem 1683—86; tre er skrevet fra Münster, tre fra Hamborg, og de sidste to fra Schwerin henholdsvis d. 17. December 1685 og 2. November 1686. Steensen kalder her Fruen for sin højtærede og kære Moder og sig selv for hendes aandelige Søn. Tit takker han hende eller minder om, at hun har givet ham Livet i Gud og i den hellige Kirke. I det sidste Brev, skrevet paa selve Allesjælesdagen 1686, Aarsdagen for hans mindeværdige Hændelse i Fru Lavinias Hjem og nogle faa Uger før hans Død, bliver denne Taknemmelighed især overstrømmende:

»Vi har i Dag efter den nye Kalender *) Allesjælesdagen, min aandelige Fødselsdag. Aarens Tal tager til, men ikke min Taknemmelighed; tværtimod faar en yderst ulaknemmelig Lunkenhed Overtaget. Vorherre har tilskyndet Dem til og har ladet udføre enten selv eller ved Deres Venner mange Andagtens, Kærlighedens eller Selvfornægtelsens Værker for at lede mig fra Mørkets Magt til hans elskede Søns Rige; jeg haaber da paa en Forlængelse af hans Barmhjerlighed, og at han vil bruge Dem og saa mange Gudsvenner, som ogsaa er Deres, til at indgive mig en sand Iver. Ak, naar jeg betragter den Nød hos dem, som jeg til daglig ser i samme ulykkelige Tilstand, som han har ført mig ud af, uden at jeg rigtig var klar derover, før efter at jeg fandt mig i Forening med hans Venner, da ved jeg ikke, hvem jeg skal henvende mig til for at bevidne min Tak

*) Den i 1582 indførte gregorianske Kalender sejrede i Danmark ikke før 1700, hvorfor den Tids Breve som oftest fører to Data. For Eks. blev Niels Steensen født d. 1. Januar 1638 efter den gamle julianske, men d. 11. Januar efter den nyere gregorianske Kalender.

over for Gud, der er saa vidunderlig i sine barmhjertige Raadslutninger, og over for alle Personer, som han har betjent sig af i dette Øjemed, især Dem, min kæreste Moder, som paa hin Dag, der af den hellige Kirke er bestemt til de Henfarnes Trøst, ved Deres hellige Samtaler og ved Deres hellige Længsel efter at se mig hos Deres Skriftefader, som Gud maa fylde med Glæde, for mig har været Anledningen til at forlade Dødens Hæresi og at modtage Jesu Kristi hellige Legemes Liv, den hellige Kirke. Hvad skal jeg give Gud for alt, hvad han har givet mig?«

Brevene vidner ogsaa ellers om et livligt Samkvem mellem de to Korrespondenter og gensidig Deltagelse saavel i de respektive personlige Interesser som i de store historiske Begivenheder. Fruen er mindst lige saa meget givende som Biskoppen. Steensen spørger hende til Raads om sin Sjæls Anliggender, betror sine Tvivl og Vanskeligheder til hende, han trøster hende efter Mandens Død og udtrykker sin Glæde over Sønnens Indtræden i Jesuiterordenen. Stærkt betyngel af Tyrkernes Belejring af Wien 1683 jubler de over den lykkelige Befrielse, der desværre ikke blev efterfulgt af Enighed mellem de kristne Fyrster.

Til Slut det sammenfattende Spørgsmaal: Hvordan maa vi som Helhed forestille os Fru Lavinia Arnolfini, der midt i Arnostadens blændende Kultur fik en saa alvorlig Indflydelse paa den unge danske Forsker, den aldrig hvilende og altid søgende »Verdenspilgrim«, at han vendte tilbage til Moderkirken og derved skilte sig fra sit Fædreland, fik en stadig mere brændende Interesse for Religionen og til sidst endog gav Afkald paa sin geniale Naturforskning? Da staar for os Billedet af en betydelig og stærk Personlighed. En Verdensdame, rig, skøn, højt dannet, hørende til Landets bedste Slægter, men ogsaa en Kristen, saa alvorlig og konsekvent som kun ganske faa. En Kvinde, som magter sit omskiftelige Liv under alle Forhold og aldrig lader sig knække. Den unge Pige drømmer ganske vist om en Klostercelles stille, fredelige Liv, men da Forsynet ved Forholdenes Tvang synes at paalægge hende Ægteskabets Pligter, klarer hun dem saa smidigt og fuldendt, at hendes saa meget ældre Mand paa Dødslejet ser op til hende i dybeste Respekt. Som Moder opdrager hun sine Børn, saa de forguder hende, men mister heller ikke Sindets dybe Ro, da baade de og Manden overlader hende til et kvart Aarhundredes Ensomhed. Steensen fik hendes Næstekærligheds Kraft og Varme at føle, men han var sikkert kun een blandt Hundreder af hendes aandelige Børn.

Over for Lavinias enestaaende Indflydelse paa Steensen har enkelte Fofattere spillet paa de erotiske Streng. Langt flere har med Rette afvist denne Tanke, de kan paa nær-

værende Tidspunkt gøre det med endnu større Sikkerhed, efter at ogsaa Kvindens Skikkelse træder klarere frem i Historiens Lys. Det, som Steensen bøjede sig for, var den store og stærke Personlighed, og Følgen af deres Bekendtskab blev ikke blot hin Konversion, men et Sjellevenskab mellem den danske Naturforsker og Biskop og den italienske Adelsdame, som varede lige til Døden. *G. Scherz.*

Biskoppen og Kapucinerne.

Nye Breve fra Niels Steensens Hannovertid.

I Ehrenbreitsteins Kapucinerkloster, som er Hovedsædet for Ordenens rhinsk-westfalske Provins og huser dens gamle Arkiv, findes nogle Breve, som Biskop Steensen skrev til den daværende Pater Provincial i Anledning af to Kapucineres Forbliven i Hannover efter Missionens Ophør i 1680. Brevene er blevet benyttet af Dr. *J. Studtmann* (*Geschichte des Konventes der Kapuciner zu Hannover, Hannoversche Geschichtsblätter*, 1930, S. 111—160), men har i øvrigt ikke været offentliggjort. De er et interessant Bidrag til Belysning af de Forhold, under hvilke den Apostoliske Vikar, Niels Steensen, virkede i disse Aar, og de lader tillige hans aandelige Profil træde skarpere frem for os.

Vi staar i disse Breve over for en Mand, for hvem Guds Ære er Livets højeste Lov og Pligten den eneste Rettesnor. Det er en ydmyg Præst, rede til at underkaste sig alle, om det skal være, men ubøjelig fast, hvor hans Samvittighed byder det. Hans Nidkærhed er parret med Klogskab, som nøgternt tager Hensyn til Forholdene.

Den historiske Baggrund for Brevene er Tiden efter 30-Aarskrigen i et religiøst og politisk splittet Tyskland. I Hannover regerede siden 1665 Hertug Johann Friedrich af Braunschweig-Lüneburg, en Broder til Frederik III's Dronning Sofie Amalie, Leonora Kristinas uforsonlige Modstander. Hertugen var under et Ophold i Italien 1651 gaaet over til den katolske Kirke og aabnede efter sin Regeringstiltrædelse Slotskirken i Hannover for den katolske Gudstjeneste. Juledag 1665 blev der for første Gang efter Reformationen holdt katolsk Gudstjeneste i Slottets store Sal i Hannover, ved hvilken Lejlighed 80 Personer modtog Kommunionen. Som første Gejstlig og Apostolisk Vikar siden 1667 kom den dygtige og nidkære Italiener Valerio dei Maccioni til at virke i Hannover, en Mand, der kunde glæde sig ved Hertugens og hans franske Gemalinde Benediktas Gunst, men som ogsaa var meget anset ved det danske Hof, hvor han benyttede sin Indflydelse til Fordel

for Menigheden i København. Ogsaa hos Hertugens yngste Broder, Ernst August, og dennes Gemalinde var han velset, og Forbindelsen med dette ikke-katolske Ægtepar kom Menigheden til gode, da Ernst August efter Johann Friedrichs Død greb Regeringens Tøjler.

Hertug Johann Friedrich, der i Asissi var vendt tilbage til den katolske Kirke*), viste sin Forkærlighed for St. Frans's Søner ved at kalde Kapucinerne til Hannover i

Den gamle Dekanatsbygning ved St. Ludgeri Kirke i Münster, som Biskop Steensen vistnok har beboet. Den blev revet ned 1896; nu staar Vor Frue Søjlen paa dens Grund.

Begyndelsen af 1668. Han byggede et Hospits⁷ for dem ved Slotskirken og sørgede for deres Underhold. Patrene, der dels var Italienerne, dels Franskmænd og Tyskere, udfoldede en frugtbar Virksomhed. I Tiden fra 1666—1680, da Klostret blev ophævet, optoges der 338 Konvertiter, deriblandt tre danske og en svensk. Menigheden talte ret mange Ud-lændinge, der kom til Hoffet i Hertuginde's Følge eller som Haandværkere, Skuespillere og Soldater; de giftede sig som oftest og bosatte sig i Hertugdømmet. Selv fra England, Irland, Danmark og Island kom der Folk. Blandt Konvertiterne anføres ogsaa to frafaldne Præster, den ene en polsk Franciskaner. Hertugen, der var personlig from og gerne deltog i de liturgiske Handlinger, gjorde alt, for at Gudstjenesten i Slotskirken kunde blive saa højtidelig som mulig.

*) Den h. Josef af Cupertino gjorde et saa dybt Indtryk paa ham, at han en Tid tænkte paa selv at blive Minorit.

Forholdet mellem Kapucinerne, der som Ordensfolk jo i mange Punkter var unddraget den Apostoliske Vikars Jurisdiktion, og Biskop Maccioni var godt, omend han enkelte Gange kunde klage over, at Patrene snart sad inde med flere Fuldmagter end han selv. I sit Livs sidste Aar maatte han endog sige et skarpt Ord mod en Pater, der bebrejdede ham, at han forsømte sin Hjord i Hannover, fordi han opholdt sig længere Tid i Osnabrück. Biskoppen irettesatte Pateren alvorligt, henstillede til ham ikke at benytte Skriftens Ord til at besmykke sin umodne Iver med. Han havde tjent den hellige Stol 14 Aar i disse Egne og vidste af Erfaring, med hvilket Maadehold hans Prædikanter og Missionærer maatte optræde. Kapuciner-Ordenens Aand var Ydmyghed og redbon Lydighed, men ikke hovmodig Pralen med Frihed og Sandhed.

I 1677, efter Maccionis Død, kom Niels Steensen til Hannover. Hertugen kendte den fromme danske Lærde og Præst fra tidligere Breve. Saaledes findes der i Hannovers Statsarkiv et Brev fra Steensen til Hertugen dateret Hildesheim d. 3. August 1674. I knapt tre Aar kom Steensen til at virke i Hannover. Han arbejdede med stor Iver, idet han ikke nøjedes med at udføre de biskoppelige Funktioner, men ogsaa tog sig af den direkte Sjælesorg ved hyppige Prædikener, Skriftemaal, Konvertitters Undervisning etc. Det brogede Hofliv havde en ejendommelig Modsætning i den asketiske, inderligt fromme Biskop, der efter sin Udnævnelse i Rom til Fods vandrede den lange Vej fra Italien til Hannover med Jesu Hjertes Billede i sit Bispesegl. Han nød Hertugens Tillid, hvad Brevene viser. I denne Tid falder ogsaa Stenos Samtaler med Leibniz, der boede i Hannover, samt hans Deltagelse i Reunionsforsøgene. Saa døde Hertugen uventet og pludseligt undervejs til Venedig i Augsburg d. 18. December 1679. Dermed var Missionen i Hannover dødsdømt, i hvert Fald i den Form, den havde anlagt under Johann Friedrich. Den nye Hertug, Ernst August, var ganske vist saare venlig, tolerant og human og afslog endnu saa sent som i Oktober 1680 at afskaffe den katolske Gudstjeneste, men han maatte give efter for Prædikanterne, som forlangte Missionærerne fjernede. Slotskirken var allerede d. 9. Februar 1680 blevet lukket for Katolikkerne. Kapucinerne bragte det Allerhelligste til deres Privatkapel. Den 1. Maj blev Hertugen højtideligt begravet af Steensen i Slotskirken. Næste Dag celebrerede Steensen et Requiem, og en Kapuciner holdt Ligtalen paa to Timer. Hertuginde Benedikta forlod snart derefter Residensen og vendte ikke tilbage før 1693. Kapucinerne fik nu fra Ernst August en venlig Anmodning om at forlade Hannover. Til deres Forstander

P. Candidus sagde han, at man med Tiden maaske kunde føre alt tilbage til sin tidligere Tilstand. Steno raadede til ikke at trænge ind paa ham, da han for Stændernes Skyld maatte lade, som om han var mindre venligssindet mod Katolikkerne, end han virkelig var. Den 7. Maj forlod Kapucinerne Byen. Kun to blev tilbage. I deres Sted traadte Jesuitterne fra Hildesheim, der allerede tidligere paa høje Helligdage havde hjulpet i Sjælesorgen. Fra den efterfølgende Tid stammer de Breve, som vi her forelægger.

St. Ludgeri Kirkes Midterskib og Kor, hvor Steensen som Dekan var baade den første til at komme og den sidste til at gaa ved Kannikernes Korbøn, uden Hensyn til Træthed, Arbejde og Kulde.

De to Kapucinerne, der er Tale om, P. Candidus og P. Dionysius, begge tyske og begge dygtige Mænd, forlod Byen d. 12. Juli. Paa Vor Frue Dag d. 15. August vendte de tilbage igen og blev der i 14 Dage. Saa maatte de trække sig endeligt tilbage, efter at Protestanterne — det katolske Folk hang meget ved dem — havde kastet Sten efter dem. Steensen finder vi senest i September 1680 i Münster, hvor han indtil 1683 var Fyrstbiskoppens Hjelpebiskop.

Forud for Biskop Steensens her efterfølgende Brev er der gaaet længere Forhandlinger mellem de to tilbageblevne Patres og Biskoppen. Et Brev til deres Provincialforstander, dateret d. 31. Maj 1680, viser os deres Syn paa Mellemværendet. De skriver, at de opholder sig hos Major Floramonli, som er særdeles venlig imod dem; skønt det hele er hemmeligt, kom dog mange Katolikker fra Hof og By til dem, og deres Modstandere rørte heller ikke paa sig. Kun Biskoppen, der ønskede at ordne Missionen, vilde partout fordrive dem og sætte andre i deres Sted. *Han holder ikke op med at skrive flere saa bitre og truende, ja fornærmende Breve til os, at Deres Højærværdighed vilde for-*

bauses, dersom De læste dem.« Patrene forsvarer sig mod nogle Bebrejdelser: De misbrugte aldeles ikke Fyrstens-Godhed: baade han og Lutheranerne kunde i øvrigt bedre med dem end med Steensen. De agtede ikke at lægge deres Ordensdragt, og det kunde dog ikke vække Anstød, naar de bar den indendørs. Ikke de, men han var Skyld i Splid og Forargelse. Den pavelige Nuntius havde selv udtrykt sin Glæde over, at det var muligt for dem at blive. Det var overflødigt, at minde dem om visse Sandheder, at de mere skulde tænke paa det fælles Vel end den private Nytte, at man maatte tilpasse sig Tiden, tænke paa Sjælens Vel, paa Kirkens og Ordenens Ære, som ikke var afhængig af et bestemt Sted, derimod af den aandelige Fuldkommenhed, som ligger i Ordenstugten. Pater Candidus, der som Superior skriver Brevet, slutter med at sige, at han, indtil han havde faaet en anden Ordre, vilde blive hvor han var, hvad næsten alle raader ham til.

Den 2. Juni skriver Steensen et kort Brev til de to Patres, hvoraf der kun findes en Kopi. Brevet, der som hele den efterfølgende Korrespondance er paa Latin, gives her oversat.

Højærværdige Patres.

Maatte Gud bevare Naade og Fred uforstyrret i os.

I Kraft af Nuntius i Köln's) Skrivelse, som blev overbragt mig i Dag og er dateret fra Köln d. 28. Maj/8. Juni, er jeg forpligtet til at meddele Patrene følgende:*

*»Han lade dem i mit Navn vide, at det er mit Ønske, at de rejser, og saa fremt de ikke adlyder, skrive han straks til P. Provincial**) og sige, at han har gjort det efter Ordre fra mig: Jeg tvivler ikke om, at P. Provincial vil tage Hensyn dertil.«*

Det gør mig ondt, at det er kommet saa vidt, men jeg maa udføre min Foresattes Befalinger: Jeg beder Dem meddele mig, hvad De agter at gøre. Maatte Gud tilskynde til det, som vil gavne Kirkens fælles Vel mest og ikke vil udsætte

*) Den Apostoliske Nuntius i Köln havde hele det nordlige Tyskland under sig og skulde for dette Omraades Vedkommende være det naturlige Bindeled med Propagandakongregationen i Rom og Kirkens øverste Styrelse. Paa Stenos Tid var Opizio Pallavicini, Ærkebiskop af Ephesus, Nuntius i Köln.

**) Den her omtalte Provincial var den øverste Leder af Kapucinerne Rhinske Ordensprovins, som Hospitsiet i Hannover hørte under, skønt det ogsaa husede italienske og franske Patres.

os for Modstandernes Spot og Haan. Jeg beder Dem ihukomme mig i den hellige Messe.

Hannover, d. 2. Juni 1680.

De højærværdige Patres's
hengivne Tjener
Nicolaus, Biskop af Titiopolis,
Apostolisk Vikar.

Adresse:

Til de højærværdige Patres
Candidus og Dionysius af Kapucinerordenen.

De to Patres svarede Steensen næste Dag ganske kort følgende, som kun findes som Kopi:

Højærværdigste og højtærede Herre!

Paa Deres sidste Skrivelse, som blev overgivet os i Gaar Aftes, vil vi gerne med al Ærbødighed svare følgende: Saa fremt der handles med os efter Reltens Bestemmelse, vil vi ydmygt og snarest muligt underkaste os denne Bestemmelse: Men vi hverken bør eller kan gennemføre, hvad der foreslaas til stor Skade for vor Orden, da vi ikke er i Tvivl om, at hverken Ydmygheds Dyd eller Fuldkommenheden kræver eller tillader det.

Vi er Deres højærværdige og højtærede Herres
ringeste Tjenere i Christo!
Broder Candidus
Broder Dionysius.

(Slattes.)

En Røst om Genforeningen.

Den internationale Bedeuge fra den 18.—25. Januar lader Genforeningens Problemer klarere end ellers træde frem for vort Sind, og beredvilligere end ellers lytter man til en Protestants Ord som nedenfor. Det er Prof. Otto Urbech. (Schön. Zuk. 25. Dec. 37.)

»Hvad angaar den tornefulde Vej, som de kristustroende maa gaa for deres Tros Skyld, hvad angaar den grufulde Kamp om Guds Herredømme i Menneskeheden, er det rystende at se, at Kristenheden ofte i sig selv er splittet og uenig.

Tidens Bud er alle gudstroendes, alle ansvarsbevidste Kristnes fælles Front mod Gudshad og Ligegyldighed. I længere Tid har det ikke drejet sig om denne eller hin konfessionelle Særmening, men om, hvorvidt Kristus skal

være Herre over vor Jord eller ej! -- Ofte er der gjort Tilløb til en saadan fælles Front. Vi tænker paa Efterkrigstiden. Resultatet var, set under eet, kun ringe. Generalnævneren var for almindelig, det fælles Maal for uklart. Verdenskirkekonferencerne stillede de socialetiske Spørgsmaal — som trods deres Betydning dog kommer i anden Række — i Forgrunden. Man kæmpede for moralske Livsformer paa en Menneskelighedsetiks Grundlag og gik uden om de dybeste Trosproblemer. Panteister, Deister, Teister, Ortodokse, Liberale, Højkirkelige, Mystikere og Sakramentsforagtere fandt hinanden i et fælles Arbejde, og højstaaende Frimurere overtog Organisationen. En saadan økumenisk Samling maatte forekomme Nationalisterne mistænkelig og de Kristne betænkelig. Arbejdet blev praktisk uvirksomt.

Alle Kristnes Forening kan kun have en eneste Generalnævner: Jesus Kristus, »Gud af Gud, Lys af Lys, sand Gud af den sande Gud, født ikke skabt, ved Faderen, af samme Væsen som hvem alt er skabt.« Thi anden Basis kan ingen lægge, og et andet Navn og en anden Frelse er ikke givet os. Alle bevidste Kristnes Sammenslutning er Tidens nødvendige Bud. Det gælder om at standse Selvopløsningen indenfor Kristenheden. Den, der som Forfatteren af denne Artikel, stammer fra en gammelprotestantisk Slægt, som kan føres tilbage til Reformationstiden, maa føle sig dybt rystet over Protestantismens Selvopløsning. To evangeliske Teologer har for kort Tid siden i uhyggelig Sanddrøthed klarlagt denne Opløsning: *Heinrich Adolf* i sit Skrift »*Entbürgerlichung des Protestantismus*« (Gotha 1937 L. Klotz) og Ernst Steinbach i Bogen: »*Die Auflösung des Protestantismus*« (München 1935, Chr. Kaiser.) — Et Træk fra den nyeste Udvikling inden for Protestantismen belyser det her sagte grelt: Inden for de »Tysk-Kristne« har der (indtil nu) dannet sig 15 Retninger, som hver især paastaar at være ægte kristelig, og som hver især forbyder deres Tilhængere at læse andres Skrifter! For at standse Selvopløsningen maa enhver ansvarsbevidst Kristen indadtil slutte sig til de kristustroendes Hær. At enhver troende evangelisk Kristen udadtil skulde blive katolsk, synes indtil videre at være et uopnaeligt Ønske hos mange Kristne; men opnaeligt og nødvendigt er alle kristustroendes indre Ensretning.

I disse de store Sammenslutningers Tid, hvor alle dynamiske Ideer antager verdensdimensionale Former, maa de kristustroende alle som een slutte sig sammen til en Enhed i Arbejdet, i Kampen og i Bønnen. Fælles for alle kristustroende er Opgaven, Fjenden og Herren! Opgaven er det Rige, hvori Kristus er Konge. Den fælles Fjende er

Gudløsheden og Gudshadet. Reformationen — og dermed den oprindelige Protestantisme — var tænkt som Protest mod bestaaende Misligheder, som en Renselse for det menneskelig-allformenneskelige i Kirken, som Eftertanke over Urkristendommen og stærkere Betoning af Trossandhederne, som var traadt i Baggrunden i den kirkelige Praksis. I Dag, fire Hundrede Aar efter Reformationen, har det intet med Sagen at gøre, er det meningsløst og skæbnesvangert at gentage de gennem lange Tider gentagne og gennem lange Tider uberettigede Indvendinger imod Katolicismen. En Ikke-Katolik, som i Dag føler sig stødt over mangt og meget menneskelig-allformenneskeligt i den katolske Kirke, bør paa Ære og Samvittighed spørge sig selv, om der inden for hans eget Religionssamfund ikke findes endnu mere menneskelig-allformenneskeligt.

Rom er — det erkender i Dag mange Ikke-Katolikker — Gudstroens og Kristusbudskabets synlige Sted. Rom er den absolutte Modsætning til Moskva. Sammenfattet i et synligt Symbol er det Spørgsmaal, der i Dag skal afgøres i »Vantroens og Troens Konflikt«: Rom, nemlig det Rom, som er Martyrernes og Biskoppernes paa Petri Stol, eller Moskva. Den fromme Starez Philotheos af Pskows mærkelige Profeti er blevet bekræftet af Verdenshistorien. Det tredje Rom (Moskva) er blevet Gudløshedens og Kristushadets Mekka, er blevet Djævelens og Dæmonernes Rige; det andet (politiske Rom) er blevet til en Hovedstad ved Siden af Hovedstæderne; men det første Rom staar i Uforlignelighed! Det er Bønnernes og Troens synlige Sted Gudstilbedelse, Kristustro, Aandelighed finder sit synlige Udtryk her. Helvedes Porte skal ikke overvinde det; det vil bestaa indtil denne Verdens Ende. Og et fjerde Rom vil ikke findes!

Hvortil denne Ødselhed?

(Mk. 14, 4.)

Naar en ung Pige føler sig tilskyndet til at forlade Fader og Moder for at følge Kristus — naar hun i sine skælvende Hænder løfter sit unge og lovende Livs dyrebare Kar, rede til at ofre dens uskyldige, duftende Rigdom for Frelserens Fødder, da rinder saa mangen en uvilkaarlig og gammeldags smaalig Mumlen i Hu: Hvortil dog denne Ødselhed?

Paa Kalvariaabjerget tog Kristus sit Blods dyre Salve og udgød det ved sin Heltedød til sidste Draabe for en falden Menneskeslægt. — Hvortil denne Ødselhed? Skumleriet dør paa vore Læber, naar vi mindes Kristi egen Kærlighed til Mennesker. Lad det ogsaa dø i os, i

vore Tanker, idet vi vender os til dem, som ønsker at gengælde Kærlighed med Kærlighed, og som vil skænke Kristus alt.

Dette er Grundtanken i første Foredrag af *Father James's* ny Værk: »*Wherefore This Waste?*« (Burns, Oates & Washbourne, London, 216 S., 6 sh).

Det samme Spørgsmaal melder sig ogsaa over for den møjsommelige og farefulde Rejse, som Østerlands Vise foretog, da Stjernen havde kaldet dem og ledte dem til Bethlehems Krybbe. Men hvor meningsløst det nu forekommer os, naar vi tænker paa den evige Herlighed, som Vismændene derigennem fandt, og som de nu nyder i Himmelen! Skulde end vor livslange Rejse til Kristus fordre de største Ofre af os, saa vilde det dog være laabeligt her at tale om Ødselhed. Tværtimod vilde vi sige: Hellig Ødselhed, et Liv i hellig Stræben, fører allerede her paa Jorden gennem den inderlige Forbindelse med Kristus til den allerstørste sjælelige Rigdom. Dette træder os paa en vidunderlig Maade i Møde hos den hellige Frans af Assisi, for hvem hele den omgivende Natur er en levende Aabenbaaring af Herren selv. Den irske Digter J. O. M. Plunkett giver dette Livssyn følgende skønne Udtryk:

*Jeg ser hans Blod i Morgenrødens Skær.
I Stjernen ser jeg Straalen fra hans Øje.
Hans Legem skinner hvidt i Snefnugs Hær.
Hans Taarers Fald er Regn fra Himle høje.*

*Jeg ser hans Aasyn i hver Blomst paa Jord.
I Fuglens blide Sang og Stormens Susen
hans Stemme toner. Som hans skrevne Ord
staar Klippen furet af Bølgers Erusen.*

*Paa hver en Fodsti skelner jeg hans Spor,
hans Hjertes Slag i Søens vilde Vove,
hans Tornekrone i hver Busk, der gror,
hans Kors i hvert et Træ i Jordens Skove.*

Father James har let ved fra »*The significance of St. Francis*« at finde en Overgang til sine egne dybtpløjende Essays over Liturgien.

Er ikke den helliges Stræben en straalende Virkeliggørelse af Sætningen: »*Ikke alene Mennesket kan gaa med til Liturgiens Ophøjethed, men alle Skabninger vil kunne opdrages til et Liv i Tilbedelse og Lovprisning. Er ikke netop det Meningen med alle Tings Fornøjelse og Genoplivelse i Kristus Jesus?*«

Den, der ikke kan komme til Gudstjeneste i Kirken, vil kunne trøste sig med Tanken: »*Selve Livet opfattet som Liturgi er det stærkeste Middel til at udbrede den kristne Ide paa. Den evige Ypperstepræsts Eksempel belærer os derom. Hele Kristi Liv var en Kultus. Ingen af hans Handlinger faldt uden for denne Kultus. Han vidste, at Livet i alle dets Faser kunde være en Tilbedelse, en Lovsang.*«

Et smukt Kapitel af ovennævnte Bog er »Exilies for Christ«. Det viser, hvorledes Arbejdet i Missionen med Sjælesorg, i Skolevirksomhed, ved Sygesengen er een eneste Udgydelse af den kosteligste Salve over Herrens Hoved. Og hvem vil her vove at sige: »Hvortil denne Ødselhed?« Hvem vilde driste sig til at spørge saaledes om Niels Steensens Liv? — for at nævne et aktuelt Eksempel. Vilde man ikke snarere bøje sit Hoved og lytte til den Stemme, som byder: »Gør, hvad han siger! Agt paa hans Ord!«

!—ch—

I Ungdomsopdragelsens Tjeneste.

Den store franske Revolution havde anrettet saadanne Ødelæggelser, at selv de revolutionære gøs derved. I en Beretning af Jakobineren Jacques Sellier læser vi: »Ungdommen har ikke længere nogen Moral, Børnene er ikke til at styre. Pigerne, som snart ikke mere ved, hvad det vil sige at arbejde, tilbringer Tiden i Knejerne sammen med Soldaterne; de fører et saa beskidt Sprog, saa de vilde faa Soldater fra min Tid til at rødme. Tidligere var der alle Slags Skoler, fuldstændig gratis for de fattige. — Lærerne ofrede sig beredvilligt for Opdragelsen af de unge af begge Køn og fra alle Stænder. — Alt dette eksisterer ikke mere. Lærere og Lærerinder, der er uvidende og uden Moral, giver det daarligste Eksempel —.« Hjælpe midler mod disse Onder? Han nævner det frit i Slutningen af sin Beretning: »Kald de gamle Lærere tilbage, lad de gamle Institutter genopstaa.«

Men Guillotinen gav ikke sine Ofre tilbage, og ødelagte Opdragelsesanstalter rejser sig ikke af Støvet paa et Magtord fra Staten. Saa greb Kirken ind. Der opstod nye Ordenssamfund, som helligede sig Opdragelsen. Saaledes »Dames du Sacré-Coeur« og »Soeurs de Notre-Dame«. Ved Stiftelsen af begge disse Ordener havde Marquise de Fraussu hjulpet med; efter sin Mands Død i Aaret 1800 hengav hun sig med Liv og Sjæl til disse Arbejder blandt de fattige og de smaa. Efter en Mission i Amiens i 1804 bad hun den dristige Missionær, Pater Enfantin, om i Guds Navn at tilrettelægge hendes Liv. Han paalagde den 53-aarige

Dame selv at stifte en Kongregation. Saaledes opstod »La Congregation de la Nativité de Notre Seigneur«. Stifterinden døde 1824.

Paa denne Tid havde Julie Eugenie Vincendon, en Datter af Borgmesteren i Brezins-le-Haut (Isere), allerede tilbragt to Aar i Pensionatet »La Nativité« de Viriville. Paa denne Maade lærte den unge Pige Stifterinden at kende. Da Stifteren, P. Infantin, døde 1834, havde den 17- aarige allerede aflagt sin Ordensprofess (1833). Den glimrende begavede Søster anvendes som Lærerinde. 25 Aar gammel bliver hun Direktrice for Pensionatet, 45 Aar gammel vælges hun enstemmigt til Generalforstanderinde. Under hendes Styre udvider Kongregationen sig, og Reglerne erholder den pavelige Bekræftelse. Hovedvægten lægger hun paa at styrke den indre Konsolidering. Da Kløsterstormen udbrød i Frankrig, og alle Husene i 1905 blev lukkede, blev Søstrene stillede over for Valget: at vende tilbage til Familiernes eller vandre i Landflygtighed. Generalforstanderinden, der nu er 89 Aar gammel, gaar i Spidsen, banker paa Englands, paa Belgiens og paa Italiens Porte. Under hendes Ledelse genoprettes Husene. Man antager de paagældende Landes Skikke og Sprog. Alle Søstre uden Undtagelse fulgte hende i hendes Landsforvisning. Den 12. November 1908 døde hun, medens Søstrene sang: »Mit Hjerte, træt af Landflygtighed, længes efter Fædrelandet . . .« Det arbejdsfyldte, resultatrige Liv var kun Skallen. Kærnen var hendes overordentlig benaadede Liv i Gud. Ligesom den h. Therese maatte hun efter sin Skriftefaders Ordre skrive sin Selvbiografi. Denne er Hovedkilden til den Bog, som er udgivet af Pater Désirè des Planches: »*Le Secret du Roi.*« *Mère Marie Stanislas Vincendon (1816—1908)*, (Paris 6e. Librairie S. François, 269 S.)

Paa Lytterpost.

Niels Steensen.

1. 1.-1. Kl. 18²⁰—18⁵⁰: Professor, Dr. med. H. M. Hou-Jensen gav et kort Rids af Stenos Barndom og hans Liv som Anatom. Et Par Udtalelser fra Foredraget: »*Aarene i Florens var de lykkeligste i hans Liv. (Hvad del ydre angaar; mon den Tid, da han kunde hellige sig sin Sjælesørgergerning ikke dybest set har været hans lykkeligste?)* . . . (Efter at han anden Gang var kommet til Florens:) *Det synes, som den lidenskabelige Iver, hvormed han tidligere arbejdede, var hørt op; han følte sig i en højere Konges Tjeneste* . . . (Fra en Anatomiforelæsning i København:) »*Skønner de Ting, vi ser, skønnere de, vi forstaar, men langt skønnere de, vi ikke fatter.*« . . . Steno havde vel faaet Løfte om

Religionsfrihed, men kunde dog ikke undgaa at føle, at han mødte Tvivl og Modstand... Fra nu af er Stenos Forskerbane afsluttet, i hans 37. le Aar! Men hvad har han ikke raaet! Herefter lever han kun for sin Tro.»

2. 2.-1. Kl. 19⁸⁰—19⁸⁰: Direktør for Danmarks geologiske Undersøgelse, Dr. phil H. Ødum fortsatte Stenos Livsskildring, begyndende med hans Ansættelse som storhertugelig Livlæge i Florens og hans første geologiske Undersøgelser; omtalte det Værk, der har gjort Stenos Navn mest kendt i Eftertiden, »Faste Legemer, der findes naturligt indlejrede i andre faste Legemer«. »St. fandt, at Bibelens Skabelsesberetning passede med de Erfaringer, han havde gjort i Toscana. . . Den nøgterne, dansk-skeptiske Forsker blev Katolik. Var han gal? Vil man spørge. Nej, Overgangen til Katolicismen hører med til Billedet af St. Gang paa Gang finder man Ordene Gud og Skaber i St.s Skrifter. Det er hans nøgterne Realitetssans, der faar ham til at tænke religiøst. I sine geologiske Arbejder ironiserer han over dem, der vil forklare alltings Oprindelse med Naturen. . . St. har udtalt: »Naturvidenskaben behøver vi for at erkende, Religionen for at handle.« Det sidste Afsnit af St.s Liv er ingen Afvigelse fra, men logisk Slutning, paa hans øvrige Liv.«

3. 2.-1. Kl. 19⁸⁰—20¹⁰: Pater G. Scherz fortalte endelig om det sidste Afsnit af Stenos Liv, som Præst og Biskop. »Hans Liv blev uhyre dramatisk. Han var en Verdenspilegrim, der magtede til Fuldkommenhed Hollandsk, Tysk, Fransk og Italiensk. Han har Kærlighed til Kendsgerninger, han er »væsentlig«. Reformatoreernes Uenighed var en Gru for hans klare Aand. Man underkender St.s Format, naar man tillægger Følelser eller andre ikke religiøse Motiver nogen afgørende Vægt. . . Lysets Sejr er fuldkommen, aldrig ser vi Skygge af Tvivl. St. kunde have søgt ind i rolige Vande som katolsk Naturforsker; men St. vilde ikke nøjes med at erkende Sandheden, han maatte leve den. Som Præst, Skriftefader, teologisk Skribent og Biskop holder han een Kurs: Helgenens. Blev St. lykkelig? Ikke i Verdens Forstand: men paa Bunden af hans Sjæl hersker den dybeste Fred. Hans Dødsleje er som en Port til Forklarelse. Straks efter hans Død samstemmede Lutheranere og Katolikker i hans Helgenry. Hans Livs Bane betegner den stadige Sligen opad indtil det ene, som ikke aabnes for andet end Tro.«

4. 2.-1. Kl. 14—14²⁰ læste Forfatterinden Karen Plovgaard sin Novelle »Sølvstagerne« om Stenos Konversion, om Søster Maria Flavia og Fru Lavinia, en fin og værdifuld Skildring, som »Credo« vil bringe paa Tryk.

Statsradiofonien har paa en smuk og værdig Maade fejret Niels Steensens Minde, som vi, der elsker dette Minde, maa være den taknemmelig for.

Katholsk Messe.

Epifani 6.-1. Kl. 8—8⁵⁸ udsendtes for første Gang en katolsk Messe i dansk Radio i Stedet for den Morgenandagt, man hidtil har nøjedes med. Det lykkedes fortræffeligt; det er virkelig muligt at transmittere en stille Messe, i det mindste naar Celebranten beder saa højt og tydeligt, som Pastor Ronge gjorde. Trods Salmesangen var det muligt at følge med i hele Messen. (Dog kunde man have undværet Salmesang mellem Pater noster og Kommunionen. Det havde ogsaa været rart af faa Evangeliet læst op paa Dansk.) Pastor C. Jaworski holdt en kort Prædiken (en Mønsterprædiken, kemisk rensset for »Præk«): »I Julen saa vi fattige Mænd med et ædelt Hjerte tilbede Jesusbarnet, i Dag ser vi tre rige Mænd, der trods deres Rigdom ogsaa har et ædelt Hjerte. Lad os betragte de hellige tre Konger. Vi ser, at de for det første straks var rede til at følge Guds Kaldelse. For det andet beundrer vi deres Offervilje og Selvbeherskelse, Taalmodighed. For det tredie lægger vi Mærke til deres Bekendermod. Selv om vi ikke risikerer Forfølgelse for vor Tro her i Landet, kræves der dog Mod til at hævde sit kristne Standpunkt blandt irreligiøse«. Til Slut blev bedt en Bøn for Hedningernes Omvendelse.

Naturligvis har den, der kunde være kommet i Kirke, men i Stedet har hørt Messe pr. Radio, ikke passet sin Helligdagspligt. Men for syge og Katolikker i det nordvestlige Jylland har det sikkert været en stor Oplevelse.

Ignatius.

Nye Bøger.**Ritualbogen.**

Pauluskredsens sidst udkomne Skrift er *Ritualbogen* (230 S., Kr. 3,—), som skal erstatte »Sakramentsbogen«, der allerede i flere Aar har været udsolgt. Vi vil i et senere Nr. bringe en udførligere Anmeldelse af den smukke lille Bog, hvorom vi foreløbig vil sige, at den snarest bør findes i ethvert katolsk Hjem i Danmark. *K. S. Th.*

Med den h. Frans af Sales Aand — Julens Aand.

I det sidste af sine Breve Juledag 1622 skrev den h. Frans af Sales endnu engang sit elskede »Kærlighed i Gud og for Gud«. I lysende Farver har han skildret dette Ideal, og paa en højt karakteristisk Maade har den h. Lærer vist, hvorledes dette Ideal kan virkeliggøres ogsaa midt i Verden. I en Række Foredrag har nu Moralteologen *Michael Müller* givet en Fremstilling heraf. Han siger: »Antallet af mine Tilhørere — Mænd og Kvinder fra alle Samfundslag — og den Begejstring, de viste for den h. Frans's

Ideal, steg fra Forelæsning til Forelæsning«. Indholdet af disse Foredrag er samlet i Bogen: »*St. Francis de Sales*«, (London, Sheed and Ward, 236 S., sh. 6).

Hvorledes den Hellige paa et vauskeligt Omraade levede efter »Kærlighed i Gud og for Gud« vises os i samme Forfatters Bog: »*Die Freundschaft des h. Franz von Sales mit der h. Franziska von Chantal* (München, Kösel-Pustet, 302 S., indb. Mk. 4,50). I denne Bog læser vi ogsaa, at Kærligheden var Hemmeligheden ved Helgenens Succes som Sjælesørger: »Ser De, denne Prædiken, som aldeles ikke var rettet mod Vranglæren, arbejdede alligevel mod Hæresien. Thi Gud gav mig dengang Kærlighedens Aand til Sjælene. Derfor har jeg altid sagt, at den, som prædiker med Kærlighed, prædiker tilstrækkeligt mod Hæretikerne, skønt han ikke siger et eneste Kampens Ord«. (161).

Mirakeldoktoren.

Alexander von Gleichen-Russwurm, et Oldebarn af Fr. v. Schiller, er kendt som en erfaren Kulturhistoriker og en aandfuld Kulturfilosof. Naar han kommer frem med en Bog om Lægevidenskab og Kvaksalveri, venter vi os ikke alene et Væld af interessante Kendsgerninger, men ogsaa Tankelyn, som afslører Kendsgerningernes Sammenhæng. Til disse Forventninger svarer Bogen: »*Der Wunderdoktor*« (Augsburg, Literarisches Institut, P. Haas & Cie., 263 Sider, mange Billeder).

Til Forstaaelse af Middelalderen.

Middelalderen vil altid være mørk for dem, der lukker Øjnene for det Lys, hvori den maa ses. Efter at det hedenske Rom havde udlevet, blev Kirken til det Livsprincip, som formede et nyt Europa og derved brugte det fra Antikken, som kunde bruges. Denne mægtige Proces at forme en ny Verden, er det, der behandles i det store Standardværk af *Dr. Gustav Schürer*: »*Kirche und Kultur im Mittelalter*«, (Paderborn, Ferdinand Schöningh, 440 S.) Trods den vanskelige Situation, som Boghandelen i det tredje Rige befinder sig i, foreligger nu det første Bind i tredje forbedrede Udgave. Man følger de vestlige Kultursamfunds Dannelse gennem Kirken lige indtil Karl den Store Regeringstid.

Selvfølgelig har Schnürer tilkendt Munkevæsenets grundlæggende Betydning den Værdi, som tilkommer det. Uden for Klostrene fandtes næppe noget intellektuelt Liv. Kunst og Dyglighed havde til Huse her. Klostrene blev Centrum for Landbrug og Handel. Det nye Europas Struktur voksede gradvis op omkring Klostrene. Men det var simpelt hen et Biproduct fra noget andet. »Søger først Guds Rige...« Kun ud fra det Standpunkt kan man yde en hellig Bene-

dikts fremragende Storhed Retfærdighed. Paa en ny og overbevisende Maade er dette blevet klarlagt af *Dom Justin McCann* i Bogen »*Saint Benedict*, London, Sheed and Ward, 1937, 301 S., sh. 7.)

Hellig Kunst.

For 140 Aar siden vakte W. H. Wackenroder ved sin Bog: »*Herzensergiessungen eines kunstliebenden Klosterbruders*« Forstaaelsen for det gammeltyske Maleri. Forskning og Digtning er paa dette nyopdagede Omraade fulgt efter ham og har stadig afdækket nye Skatte. Med Kærlighed har man undersøgt enkelte Kunstneres Liv og Virke. Paa Basis af de saaledes erhvervede Kendsgerninger er Digteren *Adelbert Alexander Zinn's* Værk opstaaet: »*Meister Mathis genannt Grünewald*, (Berlin G. Grote 364 S. med 8 Tavler. I denne Bog drejer det sig ikke om interessante Enkeltheder, men om den bestemte religiøse Kunstner, om den store hellige Kunst. Hvor Historien tier, skaber Digterens Fantasi saa livligt, at ogsaa den kritiske Læser villigt følger med. Særlig der, hvor den dybeste Forstaaelse af det ædleste i et kvindeligt Væsen vælder frem af Kunstnerens forsagende Kærlighed, som Forudsætning for Fremstillingen af Maria: Kvindernes Krone. En mere fortræffelig Indførelse i den store Mesters Kunst vil man søge forgæves efter. Mange af disse noble fintprægede Sætninger opvejer mange Kapitter i en stor Æstetik.

A. P.

Fra Hovedstad og Provins.

Academicum Catholicum.

Onsdag d. 15. Dec. afholdt A. C. Adventsaften. Om det røde Gran, flettede Hjerter og Lys smykkede Bord samledes de mange Deltagere med Hs. Excel. Biskoppen som Midtpunkt. Efter at Formanden, Politadvokat Lotinga, havde budt velkommen og takket Biskoppen, fordi han havde hædret A. C. ved at komme til Sted, tog Biskoppen Ordet. Han udtalte sin Glæde over at gæste A. C. og talte derefter alvorligt og indtrængende om Akademikerens Ansvar og om den nødvendige Disciplin, dersom man vil naa noget. Senere talte Formanden for Biskoppen. Bl. a. udtalte han sin Glæde over Biskoppens Interesse for den katolske Akademikerstand og benyttede Lejligheden til at takke Biskoppen for den nylig givne Tilladelse til Oprettelse af en katolsk Aktion for Mænd og Kvinder i Føiening med Navnet Sanct Ansgars Landsforbund. Derefter vekslede Taler, Sange, Oplæsning og muntre Indfald, alt mens Punchbowlerne tømtes og Tiden gik.

I. M. H.

Hørsholms Julefest.

Torsdag Aften den 30. Dec. holdt Hørsholm for første Gang Julefest med sin Menighed med Kapellanen i Spidsen. Afholdshjemmet havde fuldt Hus, da Børnene opførte den lille Julekomedie, Troldens Julegaver, og Opsørelsen vakte flere Gange højlydt Jubel. Bagefter fulgte Oplæsning, Kaffe-bord og til Slut Juletræ med Sang, Leg og Dans. Man maa haabe, at det vellykkede første Forsøg herefter maa blive en fast Regel.

Knud Kallan.

St. Knuds Skoles Mindefest

for

NIELS STEENSEN's 300-Aarsdag

den 19. Januar 1937 Kl. 20 i St. Knuds Sal, Stenosgade 4.

Af Programmet fremhæves:

Tale af fhv. Elev Jørgen Müller, Talekor af Dr. Henning Askeby, Niels Steensen-Kantate af Olav Segalt.

Adgangskort (inkl. Program) à 50 Øre faas hos Portneren, Stenosgade 4.

St. Michaels Klub. Paa Grund af Steno-Festen d. 11. Januar meddeles Medlemmerne, at vor Klubatten er udsat til **Tirsdag d. 18. Januar** Kl. 20. Efter Forslag af et af Medlemmerne har vi i Vinter besluttet, at Møderne til en Afveksling foreløbig afholdes i private Hjem — denne Gang hos Frk. Scavenius, Paludan Müllersvej 7¹.

Fra interesseret Side beder man os optage følgende: **Aldrende eller trætte Præster** kan paa meget moderate Betingelser for kortere eller længere Tid faa Ophold paa **«Le Foyer de Nazareth»**, (Avenue St. Barthélemy 41, Nice Côte d'Azur). Alt er moderne indrettet. Der findes Kapel i Huset. En Læge tilser velvilligt Beboerne. Ordenssøstre **«les Servantes de la Ste Famille»** yder den omhyggeligste og kærligste Pleje.

Retelse: I Artiklen »Rom og Danmark« S. 14, Linie 12 fra neden skal det hedde: »er endnu ikke hele« i Stedet for »er hele«.

Rosenkranssognets Juleindsamling indbragte 808 Kr. 50 Øre. — 65 trængende Familier og enligstillede har faaet Hjælp. — Alle Bidragydere bedes herved modtage vor hjerteligste Tak.

Komitéen.

DANMARKS KATOLSKE KVINDEFORBUND

afholder sin **Stiftelsesfest** Søndag d. 20. Februar 1938 Kl. 19¹/₂ i Borgernes Hus.

Programmet bekendtgøres senere.

Résérver Dagen.

Juleindsamlingen i St. Ansgars, St. Andreas og Sakraments-kirkens Sogn indbragte 1.432 Kr. 19 Øre, som uddeltes i Pen-egaver til 101 Familier, enligstillede og under skjult Nød. — Alle Bidragydere bedes herved modtage vor hjerteligste Tak.

Komitéen.

Kirkelig Kalender.

Jan. 16. S. 2. Søndag e. Hellig 3 Konger.	Jan. 23. S. 3. Søndag e. Hellig 3 Konger.
17. M. Antonius.	24. M. Timotheus.
18. Ti. Petri Stol i Rom.	25. Ti. Pauli Omvendelse.
19. O. Knud, Konge af Danmark.	26. O. Polykarp.
20. T. Fabian og Sebastian.	27. T. Johannes Chrystomus.
21. F. Agnes.	28. F. Petrus Nolasco.
22. L. Vincents og Anastasius.	29. L. Frans af Sales.

Jan. Ugens Messebønner.

16. S. 2. Søndag e. Hellig 3 Konger (85); 2. Sæt Bønner: Marcellus I (787), 3. Sæt Bønner: Gudsmoder *).
17. M. Antonius (788—621).
18. Ti. Petri Stol i Rom (788—621); 2. Paulus, 3. Prisca.
19. O. Knud, Konge af Danmark (792—625); 2. Marius og Lidelsesfæller.
20. T. Fabian og Sebastian (794—626).
21. F. Agnes (796—628).
22. L. † Vincents og Anastasius (797—629); 2. Gudsmoder *), 3. For Kirken ([123,—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).

*) Kirkebøn og Slutningsbøn som paa Festen for Herrens Omskærelse (64—101), Stillebøn ([92]—[95]); disse Bønner bedes, hver Gang Gudsmoder ihukommes i Tiden fra 30. Dec. til 2. Febr.

M.-K. St. Ansgars K. »Det gode Raads Moder« M. Tirsdag d. 18. Januar Kl. 19¹/₂. — Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdronning« og »Stella matutina«: F.-K.: Søndag d. 16. Jan. Kl. 8.

St. Ansgars Kirke. Lørdag d. 15. Jan. Kl. 8¹/₄ Levit-Requiem for de i Danmark begravede italienske Soldater og deres Landsmænd. — Onsdag d. 19. Jan., den h. Kong Knuds Fest: Kl. 8¹/₄ Levitmesse.

St. Franciskus' III Orden holder Møde Fredag d. 21. Jan. i St. Knuds Kapel.

Conventus missionariorum hauniensium erit f. III, d. 18. bujus ad St. Annae, hora cons.

Den internationale Bedeuge om Genforening i Troen begynder paa Festen for Petri Stol i Rom (d. 18. Jan.) og slutter paa Festen for Pauli Omvendelse (d. 25. Jan.).

D. K. K. F.'s Læsekreds. Nye Deltagere (ogsaa Ikke-Medlemmer af Forbundet) kan fra 1938 optages i Læsekredsen. Tidsskrifterne »St. Olav«, »Credo« og »Fraenland« cirkulerer samt nyere katolske Bøger (skandinaviske, tyske, engelske og franske). Kontingentet er 2,50 Kr. aarlig. Indmeldelse (med Angivelse af, om alle 3 Tidsskrifter og Bøger paa fremmede Sprog ønskes) modtages indtil 22. januar af Biblioteksassistent Frk. Gudrun Strøm, Sdr. Ringgade 6, Aarhus.

BOGTRYKKERIET »ATHENE« (MAZANTI & NIELSEN)

Svanemusegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 13. Januar.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katolske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 4

Søndag den 23. Januar

1938

INDHOLD: Te Deum laudamus. — Niels Steensens Mindefest. — Biskoppen og Kapucinerne. — Biskop Bernings Tale. — En stor Kirkefyreste. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Te Deum laudamus.

3. Søndag efter Epifani.

Mennesket er skabt til at love Gud, skabt til at føje sin levende, bevidste Lovprisning ind i den synlige Skabnings ubevidste, vældige Lovsangskor.

Vantroen har krampagtigt forsøgt at sætte »Tilfældet« i Stedet for Skaberen; Tilfældets Navn behøver man jo ikke længere at holde helligt. Hvilken Daarskab der ligger i disse Paastande og Forsøg, kommer for Dagen i Galianis Bevis med de falske Terninger, et Bevis, som Dubois-Reymond ved en Leibniz-Fest i »Akademie der Wissenschaften« i Berlin gengiver saaledes: »Falder to Terninger fire Gange efter hinanden paa den samme Side, saa holder man det for umuligt, at det er et Tilfælde. Man slutter med ubeligget Vished, der maa findes en hemmelig, paa denne Virkning indstillet Aarsag i Skikkelse af en Blyklump, anbragt paa et bestemt Sted i de paagældende Terninger. Men nu ser vi omkring os Verdensallet med sine utallige Sole, Planeter og Verdener, som — opstaaet i det tomme Rum — med uforslyrret Rytme gennem Aartusinders Løb fuldender deres

Baner, uden at den enes kolliderer med den andens. Paa denne Jordklode ser vi Land, Hav og Luft, Solskin og Regn saaledes fordelt, at Myriader af Planter og Dyr fødes og trives i lykkelige Kaar. Vi ser den vise Afveksling mellem Dag og Nat, Vinter og Sommer, den nøje afstemte Rytme mellem Virksomhed og Ro, mellem Hvile og Vækst, som netop yder Skabningen de mest velsignelsesrige Livsbetingelser. Vi ser i vore egne Legemers usigeligt udviklede Bygning, hvorledes den mindste Del indordnes under og tjener Helheden. Vi ser i vore Lemmer, i vore Øjne, i vore Øren anvendt Systemer, hvis Sindrighed og Indretning tusindfold overflyver samtlige Mekanikers, Optikers, Akustikers fineste Opfindelser, og hvis Hensigtsmæssighed faar de kløgtigste »sagkyndige« til at undres. Vi ser Menneskelegemets uendeligt kunstfærdige Maskine ved Øvelse overgaa sig selv. Gaar der »Brud« paa den, udbedres den gennem Blodkarsystemets livgivende Strømme. Vi ser Menneskeslægten mangfoldiggøre sig gennem Mands- og Kvindes underfulde Forening, vi ser den trives under Moderkvindens kærlige Omsorg for Barnet. Vi ser i Hundredvis af Dyr, veludrustede fra Naturens Haand, nyde Tilværelsen. Ikke mindst i Dyreriget har vi Anledning til at erkende det skabtes Hensigtsmæssighed — allevegne er Hensynet til Skønhed forbundet med Hensynet til det nyttige, allevegne er Jordens levende Væsener overgydt med et overdaadigt Væld af Pragt og Ynde! Og hvilke Mængder af vrimlende »Verdener« aabenbarer ikke Mikroskopets og Kikkertens Linser for os! Alligevel siger man frejdigt: »Det er Tilfældet!« Og dog byder Naturen os det samme Skuespil — blot i hundredfold større Stil — som i Terningkastet! Naturen spiller bare med uendelig mange Terninger i hvert eneste af Døgnets Sekunder«

Nej, her er ikke Tale om Tilfældet, »Taabernes Gud«, som Spinoza kaldte det. Her er Tale om en Magt af den Art, som Hovedsmanden i Kapernaum forstaar og i sine velovervejede og erfarne Ord antyder Rækkevidden af (Math. 8,9) Denne Magt er det, som af Intets Nat har kaldt den umaadelige Skabning frem: »Han taledes, saa skete det. Han bød, saa stod det der«. Denne Magt anviser hvert eneste Atom sin Plads i Verdensaltet: »Gaa!« Og hver Del finder sit af Gud bestemte Sted! Denne Magt paabyder hvert levende Væsen: »Gør dit bedst!« Og vi

ser, hvorledes ikke blot Himlen fortæller om Guds Herlighed, men selv det mindste Insekt bliver gennem sin Flid og sin Færden, sin Legemsbygning og sit Liv en Herold for Guds Almagt, Guds Visdom og Guds Godhed.

Men hvor meget mere maa dog ikke Mennesket, Skabningens Krone og Smykke, prise Gud! Mennesket alene er det givet at kunne træde frem som Universets Talsmand og synge den Almægtiges Lov: *Te Deum laudamus!*

»*Gloria in excelsis Deo — — Laudamus te, benedicimus te, glorificamus te, gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam — —*».

Thomas Moore har i sin skønne Gengivelse af Davids 74. Salme givet Udtryk for en Lovsangens Tilbedelse af Skaberens Almagt.

Paa Dansk har Digteren H. A. Brorson givet den samme Andagt Form i Versene:

»Op, al den Ting, som Gud har gjort,
hans Herlighed at prise!
Det mindste, han har skabt, er stort
og kan hans Magt bevise.

Gik alle Konger frem i Rad
i deres Magt og Vælde,
de mægted ej det mindste Blad
at sætte paa en Nælde.

Det mindste Græs jeg undrer paa
i Skove og i Dale,
hvor skulde jeg den Visdom faa
om det kun ret at tale?

Hvad skal jeg sige, naar jeg ser,
at alle Skove vrimle,
de mange Fuglesving, der sker,
op under Herrens Himle?

Hvad skal jeg sige, naar jeg op
til Gud i Aanden farer
og ser den store Kæmpetrop
af blide Engleskarer?

*Hvad skal jeg sige? — Mine Ord
vil ikke meget sige.*

*O, Gud, hvor er din Visdom stor,
din Godhed, Kraft og Rige!*

*Op, stemmer alle Folk paa Jord
med Frydeloner sammen:*

Halleluja! Vor Gud er stor!

Og Himlen svare: Amen!«

—ch.—

Niels Steensens Mindefest

den 11. Januar 1938 i Grundtvigs Hus.

Niels Steensens Minde lever! Kun saaledes kan man forklare, at saa mange paa 300 Aars Dagen for den store Anatom, Geolog og Biskops Fødsel indfandt sig i Grundtvigs Hus omkring Festens synlige Centrum, Vilhelm Wils' store Billede af Biskop Steensen, anbragt paa et fornemt Draperi mellem Porfyrstøjer. Med Vilje havde Komiteén set bort fra Avertissements i Aviser, og Agitationen havde holdt sig inden for Menigheden i København; (vore katolske Blade, nogle dygtige Damer og til Dels ogsaa »Propagandaringen«, ved enkelte Kirker). Alligevel blev det en af de største katolske Fester, idet over 1000 Mennesker (Sangkoret iberegnet) havde givet Møde. Det var et Publikum, som med Begejstring sang med, som med spændt Interesse lyttede til Talerne og var villig til helt igennem fra først til sidst at fejre en katolsk Fest. Der herskede en Forstaaelse, som om alle havde lagt sig N. St.s Adelsmærke paa Sinde: Ydmyghed, som uden Hensyn til Rang eller Stand, vil hjælpe og tjene det fælles Formaal. Eller som Biskoppen udtrykte det: Der var ingen Mislyd! — Hvor let var det ikke at samle de medvirkende omkring Festens Program! Jesu Hjerte Kirkekor, Pastor *Geertz-Hansen*, Maler *V. Wils*, *P. Rechnagel* stillede sig lige saa gerne til Raadighed, som Biskop *Berning* gav sit frejdige Ja, og De Hrr. Videnskabsmænd, Prof. *H. M. Hou-Jensen* og Direktør Dr. *H. Ødum*, samt Speakeren ved Statsradiofonien Hr. *Carl F. Schiønning* var villige til at assistere.

Endvidere maa vi paaskønne den Velvilje, Komiteén mødte ved Indbydelse af dem, der havde særlig Tilknytning til eller særlig Interesse for Niels Steensens Mindel Blandt de indbudte Gæster saas saaledes: Præsidenten for Højesteret, *Troels G. Jørgensen*, hvis Fader, *A. D. Jørgen-*

sen, har skrevet den kendte geniale Biografi om N. St.; Prof. Dr. med. *Haxthausen*, Dekanen for det medicinske Fakultet, hvis Pryd N. St. engang har været; Rektor *Julius Nielsen*, Metropolitanskolen, Niels Steensens Skole; Statsgeolog Dr. phil. *V. Nordmann*, som allerede før Krigen har besøgt N. St.s Grav i Florens; Stenoforskeren, Prof. Dr. phil.

Dekorationen paa Tribunen udført af Maler V. Wils med Malerens N. St. Billede i Midten og N. St.s Vaaben foroven.

C. M. Steenberg, som ogsaa skal tale ved Universitetets Fest; Overlæge Dr. med. *H. I. Schou*, Dianalund, Formand for Kristelig Lægeforening; Overlæge Dr. med. *H. Hansborg*, St. Josephs Hospital; Overlæge Dr. med. *Greve O. Moltke*, St. Elisabeth Hospital; Overlæge *Soph. Bentzen*, St. Elisabeths Hospital; Bibliotekar *Knud Larsen*, Stenonianas Redaktør; Forfatter *Marinus Børup*, hvis Bog om Steno N. U. vil anmelde i næste Nr.; Overlæge Dr. med. *Carl Schwensen*, Formand for Nicolaus Stenos Gilde; Redaktør *Franz v. Jessen*; Provst *Winther*, Værten i Grundtvigs Hus; Pro-

fessor *Oscar Matthiesen*, der har staaet for Mineralogisk Museums Udsmykning, hvor han agter at afslutte med Geologen Niels Steensens Billede i Toscanas Bjerger, m. fl. Desuden var Byens katholske Sognepræster og Kirkerektorer blevet særlig indbudt og havde næsten alle givet Møde, men rundt omkring i Salen saas ogsaa Byens øvrige katolske Gejstlighed ligesom mange af Provinsens Præster. I øvrigt saa man en saare fyldig og festlig Repræsentation for dansk Katolicisme, især Hovedstadens.

Hallen i Grundtvigs Hus fyldtes under Hr. H. Fausbølls Mandskabs Ledelse, hurtig omkring Kl. 20, og Biskopperne og de særlig indbudte Gæster holdt Kl. 20³⁰ deres Indtog i Hallen.

Først sang den store Forsamling Chr. Richardts »*Vor Forsknings Rige*« hvis skønne, dybsindige Strofer først priser Naturens Skønhed for saa at klinge ud i Skaberens Lov:

Og mens vi tyde Lovens Skrift,
Vor sidste Lov skal være:
Ej blot Guds Værk at granske ud,
Men af hans Værk at lære;
Af Stjernens Vej og Myrens Sti
At læse saa hans Veje,
At paa vor egen Myresti
Vi Stjernens Fred kan eje!

Derefter bød Byretssekretær *C. A. Lauritsen*, kendt for sin glødende Interesse til Steno, Velkommen, takkede de medvirkende, de særlig indbudte Gæster og hele Forsamlingen, og indflettede en morsom Bemærkning fra den Danske Lov om, at man ikke maatte tale længere end een Times Tid.

Saa bruste L. v. Beethovens Hymne »*Alhimlen priser*« gennem Hallen, fuldtonende og mægtigt, sunget af Jesu Hjerte Kirkekor, under Pater A. Menzingers kyndige Ledelse. *Poul Rechnagel* havde digtet en smuk Prolog, som straks i det første Vers anslog de rigtige Toner:

Du, som engang har hævet Danmarks Ry...
Hør os, som atter samles om dit Navn,
dit Værk til Ære og os selv til Gavn!

Med hvasse Ord bebrejder Digteren Samtiden, at den glemmer de i Sandhed store:

Hvem af os tænker paa de faa paa Jord,
Der gør den Gerning, som er ene stor!

At skabe nyt, hvor fordum intet var,
at gøre kendt, hvad hidtil ingen vidste,
at gøre Aandens dunkle Stræben klar
og Verdens Gaader ud af Dybet vriste.

at styrke Sjælens skrøbelige Kar
 med sand Erkendelse, som ej kan briste,
 at vise Vej til Stjernen over Støvet — —
 det var det stolte Værk, de store øved;

I deres Procession skrider ogsaa Steno. Vel har han været glemt, ogsaa i sit Fædreland, men nu straalers hans Stjerne igen, og vi venter os meget af hans Minde, som det sidste Vers sagde:

Fordi du knyttede dit Liv til Den,
 som aldrig vil en trofast Gerning glemme.
 Og sank dit Værk i Seklers Tavshed hen,
 Han vækker den til Liv med Almagts Stemme.
 Af den skal gro en kraftig Daad igen,
 Til Kristi Ære og til Kirkens Fremme.
 Niels Steensens Navn skal atter bygge Bro
 fra Danmarks Strande til den gamle Tro.

Speakeren ved Statsradiofonien, *Carl F. Schiønning*, fremførte Prologen med besjælet Kraft, og han rev Forsamlingen med sig. Tro mod sin Lærer P. Jerndorffs Aand havde han lagt et stort Arbejde i den og trods den korte Tid lært den udenad.

Pater Menzingers Drengekor fremførte derefter udmærket »*Naturens ædle Dyrker*« af *Carsten Hauch*; Københavnerdrengene hyldede deres store Bror! Saa fulgte det ene af Festens stærke Crescendoer: De tre Hyldesttaler til Niels Steensen. En katolsk Præst, en Anatom og en Geolog skulde hver gennem 10 Minutter kaste Lys over, hvad Drengen fra Købmagergade, der fødtes for 300 Aar siden, betyder for Verden. Talerne brugte næsten dobbelt saa lang Tid som beregnet, men de kunde trøste sig med den bedste Pardon: Tilhørernes ufornindskede Interesse. Pastor *Kjeld Geertz-Hansen* pegede straks paa Ledetraaden i St.s Liv: Caritas Christi urget nos, Kristi Kærlighed driver os, og skildrede derefter med flammende Veltalenhed de drivende Kræfter i dette Liv, hans Nidkærlighed, hans Martyrsind, hans Tro paa den enkelte Sjæls evige Værd. Det vakte øjensynlig Publikums begejstrede Tilslutning, da han talte om en Københavnerdrengs Forhaabninger, naar denne Københavnerdreng engang blev kanoniseret, og velfortjent var den jublende Applaus, da Taleren sluttede med at sige: Bedre Søn end Niels Steensen har Danmark vist aldrig haft!

Professor *Hou-Jensen* forener paa ejendommelig og fængslende Maade Lærerens souveræne Herredømme over Stof og Form med en Retorik uden overflødige Ord. Professoren skildrede, hvor stor St. var i sine Opdagelser,

sine Metoder og sit Fremsyn. De enkelte Opdagelser: Ductus Stenonianus, Kirtlerne, Hjertet og Musklerne blev beskrevet, samt hvor revolutionerende de var for Samtiden. Hans Hjerneundersøgelser viste de Veje, som de moderne Hjerneforskere følger. Steensen var nemlig Aarhundreder forud for sin Tid. Taleren sluttede med de i dybeste Tavshed paahørte Ord: Han kendte kun een Linie: Fremad og opad. Om ham kan man anvende de berømte Ord, der staar paa Nordstjerneordenen: *Nescit occasum*, Den kender ikke til Nedgang. Maatte disse Ord ogsaa gælde Niels Steensens Mindel!

Ogsaa Direktør, Dr. H. Ødums Tale var et glimrende Bidrag til Forstaaelsen af N. St.s Skikkelse. Taleren henviste til, hvor tydeligt det fremgaar af selve St.s første geologiske Skrifts Titel, at han stod over for en helt ny Videnskab, hvis Navn han omskrev med: »Faste Legemer, der findes naturligt indlejrede i andre faste Legemer.« N. St. fandt de almene Love for Krystaldannelse og Krystalvækst, saa, at Jordens Lag er Sedimenter af en Vædske, at de mange Forsteneringer var Dyre- og Plantelevninger. »Det mest overraskende hos Steensen er hans fuldkomne moderne Syn paa de geologiske Kræfter. Han forstod, at Fortidens Kræfter maatte være de samme som Nutidens: Intet af Nutidens Bjerge har eksisteret fra Verdens Skabelse. Steensen navigerer altid med Klogskab mellem to lige farlige Grøfter: Opstillen af forhastede Paastande og Opstillen af færdige Systemer, der skal forklare alt . . . Skønt Steno i videnskabelig Henseende var en genial Forsker, af Format som Verdens største, saa bevarede han alle sine Dage et nationalt Karaktertræk: han vedblev at være den skeptiske Dansker!

»Denne nøgterne, skeptiske Naturforsker, der bestandig spørger efter Realiteter, og ikke tror paa dem, før han selv har prøvet dem — han blev en glødende Katolik, gik i Kirkens Tjeneste og døde som Biskop! — Blev han da gal? Var det verdslige Skuffelser, der drev ham til at resignere over for Verden? Eller var han bare et Barn af sin Tid, en stakkels naiv, der ikke vidste bedre? Ingen af Delene! Billedet af Videnskabsmanden og Tænkeren Steensen vilde være falsk, hvis man fortav den Side af hans Tænkning, der rakte videre ud, ud over Videnskaben.

Gang paa Gang finder man Ordet Gud eller Skaberen i hans videnskabelige Udredninger. Nogle vil maaske tro, det er Udslag af konventionel Skrivemaade, men det modbevises paa det kraftigste af Sammenhængen. Skaberen eller hans Almagt forekommer altid i uangribelig logisk Sammenhæng, men vel at mærke: Gud optræder aldrig som en »Deus ex machina«, naar Steensen ikke kan klare noget; han bruger aldrig Gud som videnskabelig Nødhjælp. Nej, saa besynderligt det vil lyde for mange, saa er det igen Steensens nøgterne Realitetssans, der faar ham til at tænke religiøst. I sit geologiske Arbejde ironiserer han næsten over dem, der forklarer en Tings Opstaaen ved at

henvise til »Naturen«, til »Solens Straaler« eller andre almene Naturbegreber, »for det er Ting, vi kun kender af Navn«, siger han, »vi sløder overalt paa noget ukendt«. Naar han selv systematiserer, driver hans videnskabelige Redelighed ham derfor altid til Gang paa Gang i sidste Instans at regne med endnu en mulig Faktor foruden dem, han opregner: den oprindelige og ukendte Aarsag.

Steno opdagede, at der er noget, der er større end at erkende Sandheden, nemlig at bøje sig for den. Det vilde baade være uretfærdigt over for Steno og grumme smaaligt af os, om vi ikke indrømmede, at Afslutningen paa hans Liv ikke var en Afvigelse fra, men en Forlængelse af hans videnskabelige Tænkning.

Derfor hører det heller ingen Steder hjemme, hvis man medlidende omtaler Stenos sidste Aar som et Liv i stadig Nedgang. Han vilde selv protestere; Liv med Gud og i Tjeneste for sine Medmennesker kan betyde Afkald paa meget, men ikke Nedgang. Hans Død i Fattigdom og Ensomhed var ikke engang tragisk, for »Tragedie« forudsætter en skæbnebestemt, uforskyldt Ulykke. Stenos »Nedgang« var selvforskyldt og villet, i Lydighed mod Gud. Det var Alvor — men ikke Tragedie.

Efter at Bifaldet efter Talerne havde lagt sig, sang Drengkoret P. Menzingers egen Komposition »*Alt hvad er af Herren skabt*«, en jublende Opfordring til hele Naturen om at prise Skaberen. Derefter foreviste Pater G. Scherz 80 Lysbilleder fra Steensens Liv, samlet paa en Filmsrimmel, under Titlen »*N. St., Naturforsker og Kristen*«.

Festforsamlingen: I første Række ses Drs. Exc. Biskop Berning og Biskop Brems og ved deres Side Troels G. Jørgensen og Dekanen f. d. med. Fakultet, Prof. Haxthausen, samt Talerne Dr. Ødum og Prof. Hou-Jensen.

Det er »Bifiz« i Düsseldorf, som har paataget sig at udgive denne Billedserie, der her fik sin Premiére. Til Trods for, at de fleste Tilskuere kendte ca. en Fjerdedel af Billederne fra Ugebladet, syntes de alligevel at følge den flygtige Rejse gennem St.s Liv med stor Interesse. Et smukt Vers af Fru *Karen Plovgaard*, sunget af alle, samlede til sidst de spredte Indtryk i denne Hyldest:

Over Klodens fagre Riger
 Æterhavets Kongefugl,
 Ørneunge, højt du stiger
 til dit Bo i Skyens Skjul.
 Højere bag Skyens Rand
 landt du Evighedens Land.

Hans Excellence Biskop *Brems* stod derefter paa Tribunen og oplæste en kort Tale, som tydeligt var inspireret af den beskedne Tanke om at træde i Skygge og kun at være Indleder for den biskoppelige Kollega fra Tyskland. Biskoppen takkede alle, der havde sikret Festen et saa værdigt Forløb og fremhævede derefter N. St.s sjældne, maaltbevidste Energi, hvor med han i Natur og Overnatur fulgte Sætningen: Fra Virkning til Aarsag. »Niels Steensen, vort Fædrelands og vor Kirkes store, lærde Søn, staa saaledes for os — og vil til alle Tider staa for alle Slægter — som en usædvanlig helstøbt Personlighed med en sjælden Energi og Karakterstyrke og følgelig som et lysende og straalende Forbillede for alle — og derfor har vi ogsaa Lov til at udtrykke det Ønske, at den Tid ikke maa være fjern, da han af Kirken bliver kaaret til Værnehelgen for den naturvidenskabelige Forskning og for den religiøse Sandhedssøgen, saaledes, at vi alle en Dag maa kunne bede: *Sancte Steno-ora pro nobis!* Hellige Niels Steensen, bed for os!«

De stilfærdige Ord var den rette Baggrund for den »Leo rugiens« (Brølende Løve), der saa besteg Tribunen, efter at Jesu Hjerte Kirkekor smukt havde sunget J. P. E. Hartmanns »*Du min Sjæl bryd ud!*« Det var Biskoppen af Osnabrück, Dr. W. Berning, vi mener.*) Han talte længst af alle, han talte til sidst, han talte paa Tysk, men det blev alligevel det andet Crescendo i Festen, i velformede Sætninger, fremført med rungende Røst, som dog ogsaa kendte andet end *forte*, og var vel inde i Talekunstens Finheder. Talen blev en stor Oplevelse, og Biskoppen kan tage den Forvisning med til sit Hjemland, at han denne Aften har vundet mange Venner i Danmark. Det gaar slet ikke an at optælle alle de begejstrede Udbrud, som den ene efter den anden af Tilbørerne bagefter kom frem med.

*) Biskoppens Tale findes andetsteds i Bladet.

Pater Scherz takkede nu Hs. Excellence og mente i øvrigt, at de forskellige medvirkende vist ikke brød sig om nogen Tak, fordi de jo var kommet af egen Drift for at hylde den store Forsker og Kristen; og han selv, Niels Steensen, hvis han var til Stede, vilde sikkert have afvist al den Hyldest til sig selv, og henvist til Gud og Kirken, hvorfor nu alle opfordredes til skiftevis med Koret at synge: *Store Gud, vi love Dig!*

Med disse mægtige Toner klang Festen ud, og med synlig og hørlig Tilfredshed opløste Forsamlingen sig ved 11-Tiden, dels for at gaa hjem, dels for ved Kaffeborde paa 1. og 2. Sal endnu engang at drøfte Aftenens Forløb. Den har været et stort Skridt frem paa Vejen til Biskop Steensens Kanonisation, hvor stort, faar Fremtiden vise.

—z.

Biskoppen og Kapucinerne.

Nye Breve fra Niels Steensens Hannovertid.

(Fortsat.)

Derpaa henvendte Niels Steensen sig Dagen derefter, d. 4. Juni, til Patrenes umiddelbare Foresatte, Provincialen i Køln:

Højærværdige Pater,

Gid Naade og Fred maa forøges!

I hvor høj Grad jeg altid har været og ogsaa nu er opfyldt af Ærbødighed for den hellige Frans og alle hans sande Sønner, derpaa tør jeg kalde Gud til Vidne, som ransager Hjerter og Nyrrer. Det gør mig derfor ondt, at det ved nogle Patres Adfærd er kommet saa vidt, at jeg synes at handle imod den hellige Frans's Orden, medens jeg i min Samvittighed selv mener, at jeg sørger særdeles godt for Ordenens Ære. Jeg tilstaar, at nogle har opført sig imod mig saaledes, at de ved Tanken paa det forbigangne kunde befrygte Hævn fra min Side; det undrer mig derfor ikke, at de har udbredt et Rygte, som til sidst ogsaa kom mig for Øre, som om jeg ud fra en Opfattelse forskellig fra Patrenes handlede helt imod dem. Men jeg kan uden Svig sige, og for Guds Domstol vil det ogsaa blive aabenbart, at jeg er saa langt fra enhver Stræben efter Hævn, og, ved Missionsstationens Ordning, saa langt fra hvert Ønske om at gennemføre det paabegyndte, hvis det her kun drejede sig om min egen Ære, at jeg ikke blot vilde stille hele Missionen, men ogsaa min egen Person under Kapuciner-Patrenes Ledelse, hvis det i dette Øjeblik blev betydet mig af mine Foresatte. Ja, jeg vilde ikke blot gøre det med redebont Sind, men ogsaa med Glæde, idet jeg i mine Foresattes Anordning ærbødigt bøjer mig for Guds Vilje. Men

for at Deres Højærværdige Paternitet skal kende hele Sagens Sammenhæng, og for at jeg samtidig kan efterkomme den allerhøjeste Nuntius's Vilje, vil jeg begynde helt forfra. Jeg har lovet Patrene, at jeg ikke vil hidkalde andre Missionærer, saa længe der var Haab om at kunne bære Dragten*) og dermed at føre et rigtigt Ordensliv. Men efter at Hospitiet var lukket, og det var klart, at ethvert Haab om at bære Dragten glippede, kunde jeg kun adlyde den allerhøjeste Nuntius's Befaling og det Raad, som Deres Højærværdige Paternitet i Breve til den allerhøjeste Nuntius havde givet. Desuden maatte jeg ogsaa følge min egen Samvillighed, idet jeg dels ikke samtykkede i eller ikke var medvirkende til, at Ordensdragten blev aflagt, dels søgte andre, hvis Regel var mindre streng og ikke trængte til Dispenser i saa stort Omfang. Men da jeg saa, at Patrene ogsaa nu forblev her, og fra troværdige hørte, at der begyndte at lyse et nyt Haab for dem i Rom, meddeltte jeg dem den allerhøjeste Nuntius's og Deres Paternitets Hensigt om at nægte dem at aflægge Dragten, og overhovedet ethvert Haab om at bære den, var udelukket, og at den allerhøjeste Nuntius havde tilføjet, at de ikke havde Grund til Klage, da det jo ikke var tilladt at bære Ordensdragten mere. Jeg bad dem imidlertid meddele mig, om de ellers havde noget Haab, for at jeg ikke, medens de ordnede Sagerne paa deres Vis, traf andre Afgørelser angaaende Missionen, og vi saaledes ødelagde hinanden gensidig. Da jeg saa hørte, at de vilde vise sig offentlig med Ordensdragten, formanede jeg dem igen til at handle forsigtigt og sørge for Sjælenes Frelse saavel som for deres egen Ordens Ære, men jeg fik et langt og temmelig bittert Brev. Da jeg var i Færd med at svare derpaa, fik jeg først af den allerhøjeste Nuntius 2 Skrivelser, hvori han erklærer, at hvis Fyrsten ikke tillod dem at bære Ordensdragten, skulde jeg arbejde hen paa, at Patrene trak sig tilbage, og jeg skulde ordne Missionen saaledes, at der ikke eventuelt opstod Uenighed paa Grund af forskellige Arbejdere. Endvidere en tredie, hvori han skriver, at jeg skulde meddele dem, at det var hans Vilje, at de rejste, og hvis de ikke adlød, skulde jeg skrive til Deres højærværdige Paternitet og tilføje, at jeg gjorde det paa hans Befaling. Efter at jeg samme Dag havde forklaret dem den allerhøjeste Nuntius's Grunde, fik jeg om Af-

*) Medens de nyere Ordener, f. Eks Jesuitter og Lazarister, valgte Sækulargejstlighedens Dragt for deres Medlemmer, havde de ældre saasom Kapucinerne en egen Ordensdragt; Novicen iføres denne under Udfoldelse af Bøn og et bestemt Ceremoniel. Udelukkes man fra Ordenen, maa man aflægge den, men ellers bestaar der Pligt til at bære den, saafremt ikke vigtige Grunde fritager. Den betragtes saa at sige som et Symbol paa og en Garanti for hele den Ordenstugt, som Kapucineren paatog sig ved sine Løfter. For de to Præster betød hele Situationen, at de overhovedet var afskaaret fra Muligheden for at leve efter deres Regler.

lenen Svar, at det forekom dem, at hans Hensigt, saaledes som de fortolkede den, ikke var efter Kirkeloven og et stort Overgreb mod deres Orden. Men da der nu ikke fandtes hverken Kirke eller Kolleg eller noget som helst Ordenshus, da de bevidner, at de hverken driver Mission og heller ikke agter at gøre det, maa der jo saa snart som muligt indrettes en ny Mission paa dette Missionsomraade, som er betroet til mig af den Hellige Stol, og som staar under den allerhøjeste Nuntius. De har jo faaet Forstanderens Vilje at kende, som aldeles ikke tilsigter et Overgreb mod Ordenen, men er bestemt til at bevare Ordenens Ære. De skal ikke, medens de lever i en hellig Ordens Observans, derved, at der uden Nødvendighed dispenseres for Reglen, udsættes for Fare, hvor Gud dog har kaldet dem til en saa hellig Regel netop for at undgaa den.

Jeg haaber, at Deres Paternitet vil give Deres Tilstutning til den allerhøjeste Nuntius's berettigede Bestemmelse; og da det ikke er tilladt, at de lever i deres Ordensdragt her, og heller ikke tilraadeligt at aflægge den, at fremtvinge deres Afrejse og ikke tilskrive den min Aversion eller en Stræben efter Hævn eller uklog Iver, men et Sindelag, som ønsker at sørge saaledes for den katolske Tros Udbredelse, at den ærværdige Ordens Anseelse ikke bliver udsat for Fare, at Ikke-Katolikernes Sind heller ikke bliver ophidset derved, at man beholder Ordensdragten imod deres Ønske, og at der ikke paa Grund af Missionærernes Forskellighed opstaar Partier og Splittelser. Hvad skal man sige dertil, at de hverken tænkte paa Ordenens eller Kirkens Ære, idet de valgte at trække sig tilbage til et Hus, hvor en Moder med sin Søn af Konkubinatet og Faderen lever; jeg vil gerne tro, at disse Personer i længere Tid her levet kysk, men Offentligheden tror det ikke, og i Gaar fortalte nogen mig en Del ret bedske Vittigheder, fordi Patreneskjulte sig hos en saadan Vært; men da han selv erklærede sig som Jesuitpatrenes Modstander, agtes der i øvrigt ikke paa Menneskenes Dom. Ved Hoffet trængte han engang ind paa mig, greb min Haand og forlangte, at jeg ikke skulde hidkalde Jesuitpatrene, idet han udtalte sig yderst heftigt imod dem, hvad jeg dog afviste, som om det var sagt i Spøg, og efterhaanden unddrog jeg mig ham; han slap dog ikke min Arm, men ledsagede mig ud til Vagtposten foran Hertugens Sal, idet han stadig rettede Behrejdelse imod mig paa en Maade, som ikke engang nogen Ikke-Katolik har gjort det. Deres højærværdige Paternitet maa selv bedømme, hvad der vil blive af vor Mission her, naar Uroen fører til Splid blandt Katolikkerne og til Spot blandt Ikke-Katolikkerne. Fordi jeg prøver paa at raade Bod paa alt dette, beskyldes jeg for Partiskhed, og Sandheden er dog den, at hvis jeg fik en lige saa sandsynlig Garanti for et Missionsresultat, uden at Kapucinerpa-

atrenes Dispensation var nødvendig paa saa mange Punkter, medens Jesuitterreglen jo næslen er den samme saavel uden for som inden for Kollegierne, da vilde jeg selv fraraade disses Hidkaldelse og gøre all for at beholde Kapucinerpatrene. Men det trøster mig, at Deres højærværdige Paternitet kender disse Sager af egen Erfaring, og jeg haaber, at De vil vise mig den Kærlighed ikke at tilskrive Partiskhed i mig, hvad jeg kun gør af Nidkærlighed for Sjælene.

Jeg anbefaler mig til Deres Bønner og Messeofre, idet jeg ønsker Dem hele den guddommelige Naades Fylde.

Deres Paternitets uværdigste Tjener

Nicolaus, Biskop af Tiliopolis.

(Fortsættes.) G. Scherz.

Biskop Bernings Tale.

Højlærrede Festforsamling!

Det glæder mig oprigtigt, at det har været mig muligt at kunne deltage i denne festlige Aften. København er mig ingenlunde ubekendt. I tidligere Aar har jeg ofte tilbragt mine Ferier i det skønne Danmark, samtidig med at jeg besøgte min faderlige Ven og Landsmand i snævrere Forstand, Biskop von Euch. Ogsaa efter hans Død har jeg været i Danmark, idet jeg i Sankt Ansgars Kirke holdt Requiem over hans Baare og fulgte den gennem Københavns Gader til den katolske Kirkegaard. Den gode Biskop von Euch, som kaldte Emsland for sin Hjemstavn, men Danmark for sit andet, elskede Fædreland, som han viede al sin Livskraft og sin Aands rige Gaver.

Naar jeg nu atter gæster København, saa kan jeg takke den nuværende Apostoliske Vikar for Danmark, Monsignore Brems's elskværdige Indbydelse herfor, Biskop Brems, hvis broderlige Sindelag jeg ofte har set Beviser paa.

Men i Dag gælder vore Tanker især den store Dansker, Niels Steensen, som i Tyskland fandt sit andet Fædreland, hvor han som Biskop virkede og døde. Niels Steensen var Apostolisk Vikar for de nordiske Missioner. Paa hans Tid omfattede dette Vikariat de skandinaviske Lande og en stor Del af Nordtyskland. Det nordtyske Missionsgebet hører i Dag til Diöceset Osnabrück. Gennem Niels Steensen, hvem Omsorgen saavel for Danmark som for Nordtyskland paahvilede, er Biskopperne af Danmark og Osnabrück som Steensens Efterfølgere inderligt forbundne. Det er af den Aarsag, at Osnabrücks Biskop i Dag deltager i Niels Steensens Fest.

I de Taler, vi hidtil har hørt, er Niels Steensen blevet

fejret som Katolik, Anatom og Geolog. Jeg vil gerne skildre ham som den katolske Kirkes helgenagtige Biskop.

Man spurgte en Gang den hellige Bernhard af Clairvaux, hvem der efter hans Mening vilde være det værdigste Biskopsemne: en lærd Mand, en Bønnens Mand eller en Mand med apostolisk Nidkærhed.

Den berømte Abhed svarede: Den Mand egner sig bedst, som i sig forener alle tre Egenskaber.

Niels Steensen besad de nævnte tre Egenskaber.

1. Biskop Steensen var Videnskabsmanden.

Den gamle Pagts Ypperstepræster bar i deres Brystskjold Indskriften: Kundskab og Lys. Hvis en Biskop skal være Kender af Sandheden, maa han selv være oplyst af Visdommens Lys. Forsken og Stræben efter Sandhed var Niels Steensens Livselement allerede fra de unge Aar. I sine Studier over Anatomien og Geologien beskæftigede han sig med forskellige Enkeltspørgsmaal; men under sine Udforskninger af Detailler mistede han aldrig det store Overblik over Helheden. Med klar Forstand hengav han sig til Jagttagelser af Naturen og drog af dem sine Følgeslutninger. Fra Erkendelsen af det skabte og dets Hensigtsmæssighed steg han op til Beskuelser af den alvise og almægtige Skaber. Som Professor i Anatomi ved Københavns Universitet aflagde han som troende Videnskabsmand sin Gudsbevidenelse i de skønne Ord:

»Anatomiens sande Øjemed er gennem Legemets vidunderlige Bygning at lede Jagttageren til Vurdering af den menneskelige Sjæl og — ved Betragtning af det underfulde ved dem begge — til Kundskab om og Kærlighed til deres Skaber. Thi hvem vilde kunne betragte den menneskelige Organisme uden at spørge efter dens Ophav?«

Hans Ungdoms troende Opfattelse og hans senere religiøse Udvikling hindrede ham ikke i stedse grundigere videnskabeligt Arbejde. Og Videnskaben hindrede ham ikke i at tro. Den førte ham nærmere til Gud. Netop i de Aar, da han i særlig Grad befattede sig med den geologiske Videnskab gjorde han Skridtet fra den protestantiske Lære til den katolske Tro. Sand Videnskab, ogsaa sand Naturvidenskab, fører paa en eller anden Vis Mennesket til Gud. Det samme har nulevende Videnskabsmænd som Geheimeraad Plank i Berlin og Professor Mie i Freiburg i offentlige Foredrag udtalt.

Steensen var Videnskabsmand, hvor det gjaldt de naturlige Ting. Han var det ogsaa, hvor det gjaldt det overnaturlige, Teologien. Denne Sandhedssøger og Sandhedskender har som Biskop modig forkyndt Kristi Evangelium og Guds evige Sandheder uden Tilsætning og Afkortning.

Han gjorde det, som Paulus skriver til Timotheus: oportune, importune: enten det kom Tidsaanden tilpas eller ej, saa skulde det gøres! Cum omni patientia et doctrina: i udstrakt Taalmodighed og i dyb Visdom. Han var som Biskop virkelig Videnskabsmand og fuld af Visdom.

2. En helgenagtig Biskop var Steensen; thi han var en Bønnens og den inderligste Fromheds Mand. En saadan Mand, fuld af alvorlig Stræben mod Hellighed, fordrede St. Bernhard som Biskopsemne. Den gamle Pagts Ypperstepræster bar paa deres Pandebaand Indskriften: »Helliget Herren«. Hellighed er at være fri for Synd, Hellighed er Opfyldelse af Guds Vilje, er inderlig Naadeforbinding med Gud. Men Frihed fra Synd naas kun gennem Selvtugt og Forsagelse, naas kun ad den Vej, som Kristus viser, da han siger til sine Disciple: »Den, der vil høre mig til, han fornægter sig selv og tage sit Kors op for at følge mig.« — Det er den Vej, Biskoppen som Forbillede for de troende maa gaa. Niels Steensen gik den.

Han er et Barn af Guds Naade. Naaden har ført ham til Fuldkommenhedens Højder, til fuld Lighedannethed med Guds Vilje. — Fra sin Ungdom af var han stadig interesseret i religiøse Spørgsmaal. I Vandreaarene lærte han sin Samtids Verdensanskuelser at kende. I Holland traf han Filosoffen Spinoza og en Kreds af Cartesianere, i Köln havde han omfattende Samtaler med en Jesuit-Pater om den katolske Kirke. Sine Fordomme mod Kirken fik han hovedsagelig omstyrtet gennem Samvær med den berømte franske Biskop Bossuet. Og øjensynlig indvirker Oplevelsen af en Kristi-Legemsprocession i Livorno stærkt paa ham — gennem de troendes dybe Andagt. Han beskæftiger sig indgaaende med Kirkens store Troshemmeligheder omkring Eukaristien. — Men trods nyvundne Erkendelser og nye, gennem Forskning vundne Resultater gik der nogen Tid inden hans Konversion. Endnu skulde der Hjælp og Forbøn fra hans Venners Side til, før han i 1667 i en Alder af 30 Aar var beredt til at træde ind i den katolske Kirke for at blive dens Præst og Biskop.

Guds Naade havde jævnet ham Vejen; men selv havde han medvirket ved Naaden. Hans Liv var en konsekvent Efterfølgelse af Helten, som gik Korsets Vej. — Frivilligt Bodsværk, mange tunge Skæbneslag lutrede hans Sjæl mere og mere og bragte ham nærmere til Forbilledet Kristus. Hvor inderligt han levede med og for Kristus, viser hans Bønnebog, som endnu uudgivet findes i Schwerins Præstegaard. I Schwerin døde han ogsaa i fuld Hengivelse til sin Herre, idet han sagde: »Jesus, vær mig Jesus, en Frelser!«

3. Helgenagtig var Biskop Steensen ogsaa i sin apostoliske Virken. Biskoppen skal jo være en Mand fuld af glødende Kærlighed. Fuld af Kærlighed til Kristus og hans Kirke, fuld af Kærlighed til de ham betroede Sjæle. Om denne Kærlighed siger Paulus: »Kærligheden er ikke uvirksom. Den tror alt, den haaber alt, den bærer alt og taaler alt.« En saadan Kærlighed vil aldrig, end ikke gennem Nød og Trængsel, Skuffelser og Uheld formindskes.

En apostolisk Kærlighed af denne Art ser vi hos Biskop Steensen. Hans apostoliske Iver blev vel særlig vakt gennem hans Smerte over Trosspaltningen og Forliset af saa mange dyre Naadekilder i hans Hjemstavn. Sorgfuld fornåm han sammen med andre af Tidens ædle Mænd — som Leibniz — den religiøse Sønderrevethed. Redningen saa han i en Tilbagevenden til Troens Enhed. Til denne Opgave viede han sig helt og fuldt. For den opofrede han sit store videnskabelige Forskningsarbejde. — Man kan forstaa, at mange med Leibniz i Videnskabens Interesse beklagede dette Skridt. Paa den anden Side maa man med den dybeste Ærefrygt anerkende det Offer, som Steensen ud fra sin Tro bragte for den Gerning, han erkendte for den højeste. Hvad han nu med den største Offervilje og med utrættelig Iver som apostolisk Missionær i Hannover, Hamburg og Schwerin virkede, er alle bekendt.

Niels Steensen virkede som Helgen og som Helt. Som Helgen. Man har kaldt ham en ny Franciskus paa Grund af hans Kærlighed til Armoden og sin Bodsiver. Hans Hellighed gjorde Indtryk paa alle hans samtidige, Katolikker og Ikke-Katolikker. Hans Iver i Bøn, hans Askese, Renheden i hans Væsen, hans uselviske, offerglade præstelige Virken skabte tilsammen hans Helgenry.

Enhver Helgen er en Helt. Han rager op over Middelmaadigheden derved, at han sætter hele sit Liv og hele sin Kraft ind for en stor Ide. Som Steensen i sin Tid viede Videnskaben sin Kraft, gjorde han det ogsaa som Præst og Missionær i sit apostoliske Arbejde. Verden hylder helst den Slags Helte, som drager frem med et stort Følge og ombruset af Mængdens Bifaldsraab. Men der gives ogsaa en Slags Helte, som farer stille frem, ene, uden larmende Følge.

Alle Tidens største Helt, vor Herre Jesus Kristus, døde ensom, forladt af næsten alle, udsat for Mængdens Spot og Had. Trods dette er han Sejrherr over Djævel og Død. Den, der forstaa Kristi Heltefærd, vil ogsaa forstaa Niels Steensens.

Heltedyd, heroisk Dyd forlanger Kirken af den, som skal tilkendes Helgenglorien. Derfor tør vi med Rette ogsaa for Niels Steensen haabe og bede, at Kirken en Gang

vil sætte hans Navn blandt de Saliges og Helliges Tal. Det vilde være en fortjent Anerkendelse af denne store Lærde og Missionær. Det vilde være et lysende Forbillede for os alle i Kampen for Sandhed og Dyd. Det vilde være en Trøst for alle, som ofte under store Ofre og tynget af bitre Skuffelser maa stride den samme Strid som Niels Steensen. Det vilde være en Ære for hans Fædreland Danmark og for Tyskland, det Land, som hans apostoliske Arbejde gjaldt.

En stor Kirkefyrste.

I Februar 1908 afholdtes i Wien en katolsk Kongres. Det vakte Opsigt, at Ærkebiskop Bilczewski fra Lemberg havde overtaget et af Foredragene. Men endnu mere Opsigt vakte selve Foredraget om Religionslæreren som Sjælesørger for sine Elever. Tilhørerne var som tryllebundet af Taleren, der fængslede dem ved sin dybe Sagkundskab, sin ideale Opfattelse, men mest ved sin Personlighed, ved en hellig Grebetheds Trylleri. Hjerterne blev varme, og de klare Øjne røbede den flammende Begejstring, som Foredraget vakte for det ophøjede Kald, Beslutningen om at bringe de tunge Ofre, som den store Taler betegnede som nødvendige. Da han havde sluttet, ilede Tilhørerne til ham fra alle Sider for at bringe ham deres hjertelige Tak. Deltagerne fra andre Lande lykønskede Polakkerne, der havde en saadan Biskop. I mig som i andre rørte sig dengang et levende Ønske om at erfare noget nærmere om ham. Nu, næsten tredive Aar efter, bliver dette Ønske opfyldt gennem Bogen af *M. Tarnawski: »Un Evêque polonais, Mgr. Joseph Bilczewski»* (1860—1923), (Paris, Librairie Lecoffre, I. Gabalda et Cie., Editeurs, 1937, 280 S., Frs. 15.00.)

Denne Aands- og Hjertearistokrats Vugge stod ikke i et Slot. Hans Fader var en fattig Bonde i Landsbyen Wilamowice; han havde den Glæde at opleve Sønnens Intronisation i Domkirken i Lwow (20. Januar 1901). Det var et smukt og rørende Syn at se Ærkebiskoppen efter sin Indvielse gaa hen til sin gamle Fader og med Varme og Ærbødighed trykke et Kys paa hans barkede Hænder. Moderen oplevede sit Livs største Glæde ved sin Førstefødtes Primits (1884). Spændt fulgte hun hans videre Uddannelse i Wien, Rom og Paris. Moderlig Stolthed fyldte hendes Hjerter, da hun hørte, hvorledes hendes Joseph som Professor i Dogmatik ved Universitetet i Lwow (1891—1900) henrev sine Tilhørere til Beundring og Kærlighed og ved sine Udgivelser erobrede sig en fremragende Plads blandt Landets Lærde. Bilczewski talte altid med barnlig Inderlighed om sin Mo-

øer, der døde 1896. Endnu i sit Testamente fremhævede han, hvad han skyldte hende Tak for: »Gud har skænket mig meget, for jeg har faaet Troens Naade og en god Moder, som har faaet dette Sædekorn i min Sjæl til at spire saa kraftigt, saa det er forblevet frodigt hele mit Liv igennem.« Da Universitetets unge Rektor Magnificus 40 Aar gammel var blevet viet til Ærkebiskop, helligede han sig med hele sin Sjæl de nye Opgaver. Hans første Bestræbelser gik ud paa at udfylde Gejstlighedens Rækker og at staa i personlig Kontakt med hver enkelt for at løfte dem op til Kaldets højeste Tinder. »Kun en stor Kærlighed sætter Præsten i Stand til at opfylde alle sine Embedspligter.« »Kun Opofrelsen kan frelse Verden.« En tør Statistik antyder, hvorledes han forsøgte at imødekomme det aandelige Behov i sit Bispedømme. Der fandtes 240 Sogne, 39 Annekskirker, 224 Filiakirker eller offentlige Kapeller. Ved hans Død var der 261 Sogn, 135 Annekskirker, 582 Filiakirker og Kapeller. Paa sine hyppige Visitatsrejser forstod han i udpræget Grad at vinde de troendes Tillid og Hengivenhed — ogsaa ved Midler, som synes os usædvanlige. I 1907 skulde han besøge sine ungarske Sogne i Bukovina. Sproget var fremmed for ham. Hvad skulde han gøre? Han tog en rask Beslutning og forberedte to smaa Taler, en til Visitatsens Aabning og en til Afslutningen, lod dem oversætte og fik Udtalen lært. »Paa Lykke og fromme gik jeg i Gang med Studierne,« siger han, men da jeg saa, at jeg spildte min Tid, lod jeg det hele skrive ned med store Bogstaver, saa jeg lettere kunde læse Teksten. Resultatet var ganske overvældende. Da Canon Missae var af saa stort Format, lag jeg den med op paa Prædikestolen, og jeg sagde visse Dele af min Tale udenad, de andre Dele læste jeg. Ved de allerlængste Ord skete det, at jeg standsede midt i dem, men i det store og hele gik alt godt, og ikke blot Lægfolkene, men ogsaa Præsterne havde Taarer i Øjnene. Senere sagde jeg til Præsterne: »Indrøm nu ærligt, at det var mit daarlige ungarske, som bragte Taarerne frem i Deres Øjne. De svarede mig: »Vi vil sige Sandheden: vi græd alle af Glæde.« Det blev værre, da de satte mig i Forbindelse med Ungarerne. De flokkedes omkring mig i tillidsfuld Glæde; de talte til mig og var meget forbavsede over, at jeg ikke svarede dem. De vilde ikke tro, at jeg ikke kunde mere end lige akkurat mine Taler. Jeg maatte hurtigst muligt tilkalde en Tolk. Jeg er i hvert Tilfælde blevet rigelig belønnet for den ringe Ulejlighed, jeg havde gjort mig. De troende var uendelig taknemmelige, fordi jeg havde talt til dem i deres Modersmaal.«

Utallige er de Ceremonier saavel religiøse som nationale, de offentlige og private Forsamlinger, han deltog i, og:

hvor han tog Ordet. Han havde gerne mangfoldiggjort sig selv for stadig at kunne træde frem for sine Sognebørn med Belæring, Trøst og Opmuntring. Pennen gav ham Mulighed herfor. Hans mønsterværdige Hyrdebreve fylder tre Bind. Flere af disse Hyrdebreve er oversat til Ungarsk og Czekisk, næsten alle til Tysk. I to med Begejstring modtagne Skrivelser henvender han sig til den studerende Ungdom. Den ene har som Titel Digteren Mickiewicz's Op- raab: »O Ungdom, sving dig op over vore dystre Horison- ter!« Den nye Ærkebiskop nedbrød den Skranke, som havde rejst sig mellem Klerus og Lægintelligensen, saa begge fore- nede sig i Arbejde for Folket. Han var en social Over- hyrde, som holdt sig til Leo XIII's Direktiver og skabte en Række Foranstaltninger, som virkede velsignelsesrigt i denne Retning; bl. a. skabte han et Ugeblad, som fratog den agitatoriske Presse meget Terræn.

Verdenskrigen og Russernes paafølgende Invasion i det nye Polen stillede Overhyrden over for nye Opgaver. Han holdt ud paa sin Post i det meget omstridte Lemberg og var den sikreste Støtte for den forsagte Befolkning. Selv Rus- serne ærede Ærkebiskoppens mærkelige Personlighed.

Hvor fandt Bilczewski den overmenneskelige Kraft til at udføre alle disse Arbejder? Han var en Bønnens Mand. Det hændte, at han tilbragte hele Nætter i Bøn. Hans Tilbedelse af Gudmennesket i det allerhelligste Sa- kramente var en af de mest talende Prædikener. Heraf voksede den fuldkomne Uegennytte frem, som ikke alene lod ham skænke sin Formue til store Foretagender, men ogsaa gav ham Kraft til det opslidende Overarbejde. »Kær- ligheden til Gud,« siger han, »lider ikke af Slaphed; dens Prøvesten er Handlingerne, og jo mere fuldkommen Kær- ligheden er, des virksommere er den.« Atter og atter udtaler han: »Der er meget at gøre.« For ham bliver Arbejdet til Bøn. Ikke sjældent saa man ham skrive sine Hyrdebreve knælende. Under Krigens Nød kunde han udbryde: »Leve Fattigdommen! — Leve Korset!« Det er et Under, at hans Kræfter ikke langt tidligere svigtede under Krigens Rovdrift. Da det uundgaaelige indtraadte, arbejdede han endnu paa Dødslejet for sine Menigheder. Han kunde udtale: »Jeg lægger mig fuldstændig i Herrens Haand. Hvis mine Læ- ber udtalte Ønsket om at leve, saa vilde det være i Vil- delse, for det er ikke mit Ønske; — Jeg er forberedt paa Døden. Jeg efterlader alt i god Orden.« Hans Død indtraadte den 20. Marts 1923.

Begravelsen var virkelig kongelig. Polen sørgede. Bilczewski legemliggjorde det ædleste i Nationen. A. P.

Nye Bøger.

»Credo« (Nr. 11, 12 og 1).

Nov.-Nummeret af det fællesnordiske Tidsskrift »Credo« bringer som sædvanlig mange Artikler af stor Interesse, f. Eks. »Om at hylde og forstaa Johannes Jørgensen« (*Emil Frederiksen*), en Ariikel om Præsten og Digteren Gerard Manley Hopkins S. J. af *H. Kossmann* S. J. (fortsættes i Dec.-Nr.), »Hjemkomsten fra Sovjetunionen«, en Skildring paa Grundlag af André Gide's Bog (ved cand. mag. *Ellen Nielsen*); »dette er Sovjet, set med en Vens Øjne, skildret med Ærlighed, og derfor har Vidnesbyrdet ogsaa Interesse for os Katolikker«. De spanske Biskoppers Brev refereres, og der citeres Tal, som endnu en Gang bør drages frem for Offentligheden: »Henved 20.000 Kirker og Kapeller er blevet ødelagte og plyndrede. 40 % af Præsterne i de hærgede Bispedømmer er blevet myrdede. I flere Bispedømmer myrdedes op til 80 % af Præsterne.« Tal, som til enhver Tid bør huskes. — I Nr. 12 skriver Læge *P. H. Perch* om »Hvor staar den evangelisk-lutherske Kirke for Øjeblikket?« Blandt »Credos Böcker« vil Pater *A. Menzinger*s besindige Anmeldelse af den ny svenske Salmebog sikkert blive læst før alt andet i dette Nr. »Credo«'s første Nr. i det ny Aar fremtræder i et nyt Omslag og typografisk Udstyr. *Karen Plogaards* Novelle »Sølvstagerne«, der for nylig blev læst i den danske Radio, findes her som første Artikel. Pater *A. Menzinger* skriver med Fagmandens grundige Viden om Niels Steensen som Naturforsker (med en god Gengivelse af Vermehrens Maleri af Steensen som Biskop). *J. Gerlach* behandler meget smukt Cølibatet i det katolske Præsteskab og viser, hvilke store Fordele og Velsignelser den enlige Stand har for Præsten i hans Gerning: »Præsterne skal være fri for alle inderlige menneskelige Baand for at kunne være desto inderligere forenede med Gud«. — »Præsterne skal fritages for den daglige Omsorg for nogle faa for hver Dag og hver Time at kunne være til Tjeneste for alle.«

Vi giver »Credo« de bedste Ønsker med for det nye Aar. Det er et Blad, der ogsaa efter Aars Forløb bevarer sin Værdi. Se blot Indholdsfortegnelsen for 1937 igennem. (Prisen er Kr. 10.— om Aaret, og Bestillinger modtages af Postvæsenet og Ekspeditionen, N:a Smedjeg. 24, Stockholm C.).

Kurt S. Thomsen.

Fra Hovedstad og Provins.

Biskop i 15 Aar.

Den 25. Januar er det 15 Aar, siden Hs. Excellence, vor Biskop *J. Brems* modtog Bispevielsens Sakramente. Ugebladet bringer i denne Anledning sin ær-

bødige Lykønskning. Femten Aar gaar saa hurtigt! Hvor mange af os husker ikke saa tydeligt dette Aar 1923 og dets Begivenheder i Danmark og i Verdenskirken, Pavens og vor Biskops første Regeringsaar. Men det er alligevel en lang Tid, naar man skal bære en stor Byrde som Vikariatets Ledelse. Maatte Vorherre give rig Velsignelse til de Aar, som kommer, for Biskoppen og Menigheden!

Johannes Hansen fylder 50 Aar.

Johannes Hansen.

Naar Redaktøren har bedt mig skrive nogle Linier i Anledning af fhv. Sakristan Johannes Hansens 50 Aars Dag d. 26. Jan., er det ud fra den Tanke, at det tynder stærkt ud mellem dem, der paa nærmere Hold havde Lejlighed til at følge Ungdomsarbejdet i Aarene omkring 1901, et Arbejde, hvori Johs. Hansen i al Stillærdighed gjorde sin Indsats, som bl. a. Ungdomsværnets Raad havde Lejlighed til at værdsætte. Han var desuden med i Katolsk Højskole i henved 20 Aar, ligesom Absalons Gaard fik hans varme og aktive Støtte.

Den store Interesse, hvormed han har fulgt mange Forhold og Personer i Vikariatet, har givet ham en omfattende Viden, som mange har draget Nytte af, ikke mindst da han som Sakristan paa Menighedskontoret stod i jævnlig Forbindelse med den katolske Menighed og Ugebladets Abonnenter.

I de sidste Aar har Johs. Hansen opbygget sine Omgivelser ved den store Taalmodighed, hvormed han har baaret et aarelangt Sygelejes Lidelser.

Til sin Fødselsdagshilsen følger Ugebladet Ønsket om, at Kræfterne atter maa vende helt tilbage. *J-n. J-n.*

Julefesten i St. Andreas Menighed d. 28. Decbr.

Festen forløb smukt, takket være de mange Kræfter, store og smaa, der var forenede for at gøre Festen til en virkelig Oplevelse. Der var ialt ca. 300 Deltagere inkl. Børnene. — De smukke Tableauer, som Børnene fra Rygaard opførte, gav den rette Julestemning. Komedien »Grangrenen«, der sluttede Børnefesten, var smukt og dygtigt udført, og de voksnes Julespil »Glade Jul« viste, at der findes adskillige sceniske Kræfter inden for vor egen Kreds.

I det store og hele maa Festen siges at have været

vellykket, og Komitéen takker alle dem, der har medvirket hver paa sin Maade til at gøre Festen saa fuldkommen, som den blev.

Pater *Lønskov* indvarsler samtidig herigennem til

Menighedsmøde Onsdag den 2. Februar 1938, Kl. 20

i Charl. Palmehave. Hr. Pater Pauli vil tale om Kirken og Borgerkrigen i Spanien. — Se i øvrigt Programmet i Kirkens Vaabenhus.

Jul i Kalundborg.

I Kalundborg blev den evige Lampe atter tændt efter 400 Aars Forløb, og nu den 2. Januar havde vi der vor første katolske Julefest. Den, vi først og fremmest skylder Tak, er vor fromme og nidkære Pastor Quadvlieg, der havde ordnet alt til Festen. — Vi var samlet omkring 100 voksne og Børn, og der herskede den rette, altid glade og dog alvorfulde Stemning. Mange var kommen langsvejs fra, til Fods eller paa Cykle. Først læste Pastor Quadvlieg Juleevangeliet højt, og dernæst blev der sunget Salmer omkring det store smukke Juletræ. Saa fremvistes der et yndigt Tableau — en purung Pige knælende som Gudsmoder foran Jesusbarnet i Krybben — som Baggrund for den improviserede Scene var der et Maleri af den skønne, gamle Kalundborg Kirke. Dernæst en munter lille Julekomedie »Tombola«, herlige Tryllekunster fremvist af Niels Hansens unge Sønnesøn, og glade Danse af Ungdommen.

En smuk, katolsk Fest forhaabentlig den første af mange.

Ada Steenberg.

Sanct Ansgars Landsforbund. Under 19. November 1937 har Hs. Excel. Biskoppen approberet Vedtægterne for Sanct Ansgars Landsforbund (Danmarks Katholske Landsforbund). Landsforbundets Formaal er at følge Pavens Bud om at arbejde for Christi Fred i Christi Rige og derved støtte Danmarks Apostoliske Vikariat i dets Arbejde. Ved et Møde d. 6. Januar 1938 nedsattes Forretningsudvalg bestaaende af: *A. H. Petersen*, fh. Postmester. *S. E. Odgaard*, cand. jur. Sekretær i Socialministeriet. *H. Holler*, Bogholder. *A. Lolinga*, Politiadvokat. *Angelica Axelsen*, Bibliotekar ved Universitetsbiblioteket.

Aftenunderholdning i Den franske Skole, Østerbrogade 7 D. Lørdag d. 22., Søndag d. 23., Tirsdag d. 25. Januar Kl. 19,30.

Billeder fra Martyrtiden i Rom.

Billetter à 75 Øre faas paa Skolen (kan ogsaa reserveres pr. Telefon).

St. Ansgars Fond: Pastor Osterhammel.....	Kr.	10,00
Tidligere indkommet	»	3645,87
I alt	Kr.	3655,87
Niels Steensen Fond: Pastor V.....	Kr.	50,00
Tidligere indkommet	»	33,00
I alt	Kr.	83,00

Kirkelig Kalender.

Jan.	Jan.-Febr.
23. S. 3. Søndag e. Hellig 3 Konger.	30. S. 4. Søndag e. Hellig 3 Konger. — Ansgar.
24. M. Timotheus.	31. M. Johannes Bosco.
25. Ti. Pauli Omvendelse.	1. Ti. Ignatius.
26. O. Polykarp.	2. O. Marias Renselse eller Kyndelmisse.
27. T. Johannes Chrysostomus.	3. T. ANSGAR, Vikariatets Værnehelgen.
28. F. Petrus Nolasco.	4. F. Andreas Corsinus.
29. L. Frans af Sales.	5. L. Agatha.

Jan. Ugens Messebønner.

23. S. 3. Søndag e. Hellig 3 Konger (89); 2. Sæt Bønner: Raymond af Pennafort (797), 3. Sæt Bønner: Emerentiana (61).
24. M. Timotheus (798—630).
25. Ti. Pauli Omvendelse (799—631); 2. Petrus (789—622).
26. O. Polykarp (801—665).
27. T. Johannes Chrysostomus (805—637).
28. F. Petrus Nolasco (807—639); 2. Agnes (806—638).
29. L. Frans af Sales (807—638).

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« F.-K.: Søndag d. 23. Jan. Kl. 8¹/₂. — Rosenkranskirken. »Stella Maris« M.: Mand. d. 24. Jan. Kl. 20.

A.C. Onsdag d. 26. Jan. Kl. 8¹/₄ læses den h. Messe i Jesu Hjertes Kirke i den Intention at opnaa Niels Steensens Helgenkaaring. *Adm.*

Fransk Klosterretraite paa Rygaard. Med Hs. Excel. Biskop Brems' Tilladelse, ved Imødekommenhed fra Assumptionssøstrenes Side og med Tilslutning fra St. Michaels Klub indbyder Organisatio Academicarum Danicarum Catholicarum ikke blot sine Medlemmer, men ældre og yngre franskkyndige Damer til en lukket 4 Dages Klosterretraite paa Rygaard. Retraiten begynder Søndag Aften d. 3. Juli og slutter Fredag Morgen d. 8. Juli 1938. Jesuiterpater og Forfatter, Rev. Pater A. Guns fra Belgien vil lede Exercitierne. Tilmeldelse kan allerede ske hos Frk. Amy Anker, Stenosgade 2, København, Telf. Vester 7769 eller hos Frk. Angelica Axelsen, Egehøjvej 13, Charlottenlund, Telf. Ordrup 2785. Paa Grund af denne Retraite bortfalder St. Michaels Klubs aarlige Retraite paa Rygaard i Oktober for i Aar.

Vor kære Hustru, Mor, Svigermor og Farmor

Clara Hutters

sov stille hen den 12. Januar 1938, vel forberedt ved Kirkens hellige Naademidler.

Paa Børnenes og egne Vegne
Louis Hutters.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

BOGTRYKKERIET »ATHENE« (MAZANTI & NIELSEN)

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 20. Januar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15--17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater O. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffelid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 5

Søndag den 30. Januar

1938

INDHOLD: Tilbed din Gud! — Hvor meget Latin skal vi lære? — Biskoppen og Kapucinerne. — En ny kristelig Tidsalder? — Den folkekirkelige Liturgis Forfald. — En ny Niels Steensens Bog. — „Tiggernes Konge“ i Shanghai dræbt. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Tilbed din Gud!

4. Søndag efter Epifani.

Menneske, du er skabt, for at du af din inderste Sjæl skal ære og tilbede Gud! Dette Bud raaber selve Naturkræfterne til dig!

I Digtet »Ved det adriatiske Hav« giver Digterbiskoppen Saric fra Sarajevo Ord for den Ærefrygt, der som et Gys gaar gennem hans Sind ved at være omgivet af Naturens Vælde:

*»Frygteligt brøler den vilde Brænding,
drønende ruller de tunge Bølger. —
Brødre, kast jer paa Knæ for at tilbede!
Thi Aanden svæver over Vandene.
Hør! Fra Stormens Harpe flagrer høje Hymner!
Havel synger sin mægtige Salmé — —«*

Endnu stærkere lyder Naturens Opfordring til Underkastelse og Tilbedelse, naar Herren strækker sin Haand ud over den fraadende Sø og paa sit Ord faar Stormen til at folde sine Vinger sammen og Bølgebjergene til at

glattes, saa alt bliver blikstille. Folket forbavsedes og sagde: »Hvem er dog Han, at baade Storm og Sø er Ham lydige?« (Matth. 8, 27).

I det gamle Testaments Dage er et vældigt Uvejr brudt løs over Israel. Jerusalem ligger i Grus, og Folket van-smægter i det babyloniske Fangenskab. Ødelæggelsens Flod synes at slaa sammen omkring Herrens udvalgte Folk. Da trøster Salmisten: »Herre, du vil staa frem og forbarme dig over Zion. Folkeslagene vil i Ærefrygt tilbede dit Navn. Og Jorderiges Konger vil bøje sig i Støvet for din Herlighed!« (Ps. 101, 14 og 16).

Hvem er vel Han, som holder Folkenes Skæbner i sin Haand, Han, som nedbøjer de overmodige og oprejser de forsagte og skrøbelige? Brødre, fald ned og tilbed Ham! Vi er gennemtrængt, omflydt af Guds Uendelighed. I Ham lever, røres og er vi. Han er os nærmere end alt, hvad der er os nærmest. Og dog er Han usigeligt, uendelig højt hævet over os.

Der er intet Sted paa Jorden, hvorfra der ikke naar en Himmelstige op fra det skabte til Skaberens Uendelighed, og erkender man dette, da forstaar man med det samme Skabningens Lidenhed over for Guds Majestæt. Man begriber Patriarken Jakobs Følelse, da han udbryder: »Hvor helligt og vældigt er dette Sted! Sandelig! Dette er Guds Hus og Himlens Port!« (Gen. 28, 17).

Brødre, fald ned og tilbed Herren, vor Gud!

Selv den uafhængigste og stærkeste vil her erkende sin Vanmagt. Manden for Menneskene bliver et Barn for Gud. Han vil som Digterfilosoffen, Richard von Kralik, bede, naar denne i Hymnen »Andagt« siger:

*En hellig Gysen gennembæver alt det skabte,
og Tungebaand sig løser, som hidindtil var bundet,
nu foldes alle Hænder, nu bøjes alle Knæ —
Mørket beder om Lys, og Døden beder om Liv,
Armod beder om Rigdom, og Nøden beder om Fylde,
om Styrke beder den svage, den truede rejses fra Fald —*

I en anden Hymne (»Røgelsesskyer«) tilføjer han ud fra en lignende Tankegang:

*Tilbedelsens Lysvæld, som jeg heftigt venter paa,
skal som usynlige Straaler
over min Bolig staa.*

Den fuldkomne Modsætning til denne Sjælsindstilling danner den saakaldte borgerlige Kristendom. Dette Vrangbillede af en Religion savner aldeles Bevidstheden om, at hver Plet paa Jorden i Guds Nærværelse er et helligt Sted. For dets Tilhængere er Gud ikke den alt beherskende, det første og det sidste. Til Hverdag indretter man sig uden Henblik paa Gud. Man fornægter ikke Gud rent ud. Men man vil ikke ulejlige Ham, hvis Han blot sørger for, at man ikke »faar Brug« for Ham. Imidlertid: Gaar Verdens og Tilværelsens spegede Traade i Uorden, og staar man maalløs over for Resultatet heraf, da er det Øjeblik kommet, da man mener at kunne drage Forsynet til Regnskab og sige: »Hvorfor? Hvorfor?« At den Ubegribeliges Raadslutninger aldeles ikke lader sig begribe og forklare, kan man ikke faa ind i sit Hoved, snævert indstillet og svagt, som dette Hoved er.

Den sande Ærefrygt over for Gud lader derimod selv under de allertungeste Prøvelser ethvert »Hvorfor?« forstumme. Calderon's »standhaftige Prins« lider som Anfører af et Korstog Nederlag. Han bliver fanget og pint til Døde. Han spørger ikke: »Hvorfor har Gud dog tilladt dette?« Derimod siger han:

»Om end større Kval skulde martre mig, om endnu større Ulykke skulde times mig, om jeg skulde taale endnu værre Hunger, omend nok saa fattige Pjaller skulde utilstrækkeligt dække mit Legeme, mit Fængsel skulde blive endda mørkere og mere uhumsk: Fast vil jeg blive i min Tro. Thi Han er Solen, der straalere for mig. Han er Faklen, der lyser for min Fod. Han er Laurbærret, som kroner min Hæder!«

Ud af en saa ubetinget Hengivelse i Guds Førelse, ud af en saa uforbeholden Gudstilbedelse vokser Guds og Menneskets højeste Hæder!

Brødrel! Fald ned og tilbed Herren, vor Gud!

— ch —

Hvor meget Latin skal vi lære?

Der har i de senere Aar været en stigende Interesse i den katolske Kirke for at hjælpe Lægfolk, der ikke forstaa Latin, til alligevel at følge med baade i Messen og ved Sakramenternes Meddelelse, hvor Latinen jo næsten alle Vegne anvendes. Ja, Rom har endog ladet forstaa, at en rolig Diskussion om, hvorvidt Modersmaalet ikke paa nogle Punkter kunde træde i Stedet for Latinen, paa ingen Maade vilde blive opfattet som en paatrængende Kritik. De mange Messe- og Ritualbøger paa Latin og Modersmaalet er altsaa en Virkeliggørelse af, hvad Kirken selv i høj Grad anbefaler.

Det latinske Sprog er sikkert en stor Hindring for den ikke-latinkyndige i at følge med mange Steder. Men Vanskeligheden er sikkert en lille Smule overdrevet, og med god Vilje kunde man sikkert naa ikke saa lidt videre, end man gør. Lad os se paa en almindelig Højmesse, hvor Præsten har sin store Part af den latinske Sang, Koret sin: alle Messens skiftende Stykker, og endelig har »Folket«, ☩: Menigheden, sin Del: Svarene paa Præstens Henvendelser, Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus med Benedictus og Agnus Dei. Forstaaelsen af disse Stykker er ikke saa vanskelig, som vist de fleste mener, og mange vil undre sig ved at høre, at det kun drejer sig om at lære ca. 125 Ord: Af disse er endda ikke faa godt kendte af enhver, der er vant til Læsning af blot nogenlunde god Litteratur. At f. Eks. *rex* betyder Konge og *apostolicus* apostolisk kan sikkert de fleste regne ud, selv om de ingen fremmede Sprog kan, medens den, der har lært Engelsk eller Fransk, uden Besvær vil opdage det latinske Stamord til mange af de Ord, han i Forvejen er fortrolig med.

Inden her skal gives en alfabetisk Fortegnelse over den lille Gruppe Ord, hvortil Menighedens aktive (maa ikke misforstaas — man bør jo i en vis Forstand være aktiv hele Tiden) Deltagelse i Messen er begrænset, vil jeg spørge, om det vilde være for stor en Fordring til vore ældste Skolebørn, at de skulde lære disse Ord udenad? Hvis de fik f. Eks. fem for til hver Religionstime i ca. et halvt Aar, vilde det vist ikke føles som en væsentlig Byrde, og det vilde gøre dem langt mere fortrolige med vor Gudsyndelses Perle, den hellige Messe.

Af de 125 Ord, Talen er om, er fem endda ikke latinske. Græske er Kyrie = Herre, og eleison = forbarm dig. Hebraiske er Sabaoth = Hærskarerne og de to Udraab: Amen = det ske saaledes, og Hosanna = giv Frelse. I den følgende Fortegnelse over de 120 latinske Ord vil der ikke blive taget Hensyn til Tid, Kasus, Person, men de anføres

i den Form, i hvilken det vil være nyttigst for den, der skal benytte dette Verdens mindste latinske Leksikon.

a = af, fra
 ad = til, ved
 adoratur = tilbedes
 agimus = vi yder
 agnus = Lam
 altissimus = den højeste
 ante = før
 apostolicus = apostolisk
 ascendit = han opfor
 baptisma = Daab
 benedictus = velsignet
 bonae = god
 caelestis = himmelsk
 caeli = Himlene
 confiteor = jeg bekender
 conglorificatur = forherliges
 sammen med
 consubstantialis = af samme
 Væsen
 credo = jeg tror
 crucifixus = korsfæstet
 cuius = hvis (Ejef. af som)
 cum = med
 de = ned fra, af
 deprecatio (-nem) = Bøn
 descendit = steg ned
 Deus = Gud
 dexteram = højre
 die = Dag
 dignum = værdigt
 dominus (ogsaa -e og -um) =
 Herre
 dona = giv
 ecclesiam = Kirke
 erit = vil være
 est = er
 et = og
 etiam = ogsaa
 ex = af, ud af
 excelsis = det høje
 expecto = jeg venter
 factorem = skaber
 factum = skabt
 factus est = blev
 fili, filius = Søn
 finis = Afslutning
 genitum = født
 gloria = Pris, Ære
 glorificamus = vi lovpriser
 gratias = Tak
 habemus = vi har
 hominibus, homo = Menne-
 sker, Menneske
 in = til, paa
 invisibilium = usynlige Ting
 iterum = igen, atter
 iudicare = dømme

justum = retfærdigt
 laudamus = vi priser, lover
 libera = frels
 locutus est = har talt
 lumen (-ine) = Lys
 magnam = stor
 malo = det onde
 miserere = forbarm dig
 mortuos (-orum) = de døde
 mundi = Verdens
 natum = født
 nobis = os
 nomine = Navn
 non = ikke
 nos = vi, os
 nostram = vor
 omnia, omnium = alle, alt
 omnipotens = almægtig
 pacem, pax = Fred
 passus est = har lidt
 pater (-tris, -tri) = Fader
 peccata = Synder
 per = gennem, ved
 pleni = fulde
 pro = for
 proedit = fremgaar
 propter = for — Skyld
 -que (efter Ordet) = og
 quem, qui = som, det som
 quoniam = eftersom, thi
 regni = Kongerige
 remissionem = Forladelse
 resurrexit = han opstod
 rex = Konge
 saecula = Tider
 salutem = Frelse
 sanctus = hellig
 secundum = ifølge
 sed = men
 sedes = du sidder
 sepultus = begravet
 simul = tillige med
 solus = alene
 spiritum (tus, tu) = Aand
 sub = under
 sunt = de er
 suscipe = tag imod
 te (tibi) = dig
 terra = Jord
 tertia = tredie
 tollis = du borttager
 tuus (-uo) = din
 unigenite = enbaarne
 unum = een
 venit = han kommer
 venturus (-ri) = kommende
 verum (-ro) = sand

virgine. (virgo) = Jomfru
 visibilium = synlige Ting
 vitam = Liv

vivificantem = levendegørende
 vivos = levende
 voluntatis = Vilje

Saaledes ser det lille Leksikon ud, og saadan lyder alt-saa mit Forslag. At det vil blive mødt med Uvilje af mange, er jeg vis paa, men alligevel haaber jeg, at dog en eller anden vil finde, at her er en Tanke fremsat, som det var værd at overveje. At den er kommet til mig gennem Artikler i det største katolske Ugeblad i England, *The Catholic Herald*, gør den ikke ringere.

Niels Hansen.

Biskoppen og Kapucinerne.

Nye Breve fra Niels Steensens Hannoveretid.

(Fortsat.)

Det følgende Brev blev, som det fremgaar af dets Indhold, skrevet, fordi Steensen regnede med, at det foregaaende ikke havde naaet sin Adressat. Det gentager derfor en Del af de allerede fremsatte Tanker, men tilføjer ogsaa nye Motiver og Træk, som giver et klarere Billede af Situationen. Det findes i to Eksemplarer i Arkivet, begge skrevet af Niels Steensen selv.

Hannover, d. 4. Juni 1680.

Til den højærværdige Pater Provincial for Kapucinerne.

Højærværdige Pater.

Gid Naade og Fred maa forøges!

Fredag i sidste Uge havde jeg skrevet et Brev til Deres højærværdige Paternitet, som jeg sendte til en Ven i Neuhaus¹⁾, som skulde sende det videre til Dem, da han let maatte vide eller kunne opspørge, hvor Deres Paternitet opholdt sig. Men da han selv paa dette Tidspunkt var paa Vej til Hannover, vil Brevet sandsynligvis blive sendt tilbage til mig.

Jeg beskyldes for mangt og meget, dog haaber jeg, at jeg i Guds Øjne maa findes skyldfri. Den første Strid mellem Patrene og mig opstod paa Spørgsmaalet om Sagerne til Brug ved Gudstjenesten, hvor meget der nemlig behøvedes for et Kapel og skulde efterlades til Brug for Katolikkerne; jeg mener, at jeg heri kun har handlet efter Billighed. Ogsaa Marskal Molek²⁾ ved, at det ikke var den høje afdødes Ønske, at der skulde fjernes noget, hvad han dog ikke vil fremkomme med, saafremt han ikke bliver direkte spurgt. Ogsaa den Al-

¹⁾ Neuhaus ligger i Westfalen i Nærheden af Paderborn, hvis Fyrst-biskopper der havde deres Residensslot.

²⁾ Herr von Molek var Konvertit og Hertuginde Benediktas Hofmarskal.

lerhøjeste Enke³⁾ har flere Gange bevidnet sit Mishag over, at de uden hendes Vidende bortførte alle disse Sager. Jeg har dog prøvet at undskylde dette ved at anføre to Grunde: For det første ved at sige, at det var sket, for at de hellige Genstande ikke skulde falde i Ikke-Katolikkens Hænder; for det andet, fordi jeg vidste, at Hans Højhed havde sagt (da Rauderne holdt paa, at alt skulde losses af Vognene igen og undersøges), at de skulde tage med sig, hvad der var tilstaaet dem til deres Afbenyttelse af den saligt hensøvede Højhed.

Den anden Strid angaar Forvaltningen af denne Missionsstation. Da Patrene ikke kan passe den i deres Ordensdragt, holder den højtærede Nuntius det ikke for hensigtsmæssigt at betro den til dem og mener, at han i denne Sag har Deres højærværdige Paternitet paa sin Side; heller ikke kan jeg for min Samvittighed ræsonnere anderledes. For klarere at fremlægge alt, hvad der er sket i denne Anledning, vil jeg begynde med Begyndelsen. Efter at Hans Højhed var død og Kirken og Hospitiet var blevet lukket, var der allsaa intet rigtigt Ordenshus mere tilbage, kun to Patres levede i verdslige Huse. Da den Hellige Stol har betroet Missionen og Vikariatet til mig, vilde det sikkert ikke have gjort noget Skaar i deres Privilegier⁴⁾, hvis de havde raadført sig med mig om deres Bolig og om den Maade, hvorpaa de kunde bosætte sig her. Ved en venskabelig Forhandling kunde de enten have bevist mig deres Grundes Rigtighed, saa jeg havde givet mit Samtykke, eller jeg vilde have klarlagt for dem den Allershøjeste Nuntius's og mine Grunde, saa de beroligede kunde være draget af Sted.

De Grunde, som efter min Mening taler imod, at de lægger deres Ordensdragt og lever her, støtter sig dels til Fornuftslutninger, dels til Erfaringen. Til Fornuften: Thi man maa dog sikkert frygte, at den, der uden aldeles tvingende Nødvendighed ikke overholder sin Regel, i samme Grad bliver berøvet den guddommelige Naades Hjælp. Til Erfaringen: Da det efter 1½ Aars Forløb har vist sig, hvor mange Grunde til Sorg Forstanderne havde haft, dels paa Grund af Dispensationer for enkelte uden for Klosteret levende, dels paa Grund af Dispenser for hele Kommunitetet. Af denne Erfaring kan man slutte sig til, hvad der vilde ske, hvis det kun er to, der med langt flere Dispensationer uden Nødvendighed boede i verdslige Huse blandt Hoffolk og Soldater, som jo udgør den største og vigtigste Del af Katolikkerne her. Da jeg første Gang pr. Brev forklarede dem den allershøjeste Nuntius's Vilje og hans Grunde, bad jeg dem samtidig meddele mig, om de maaske havde fundet en anden Udvej, der kunde ljene til

³⁾ Hertuginde Benedikta, Enke efter Johan Frederik.

⁴⁾ Der havde allerede under Steensens Forgænger Maccioni været langvarige Forhandlinger om Patrenes Privilegier ogsaa over for den Apostoliske Vikar.

Guds større Ære. De svarede da, at jeg syntes at vise dem Sladens Porte, og da jeg rensede mig derfor og tilføjede, at saadanne Mistanker fra deres Side ikke var i Overensstemmelse med mit Sind, fremførte de i et langt Brev mange Ting imod mig. Medens jeg var ved at svare derpaa, modlager jeg af den Allerhøjeste Nuntius en Skrivelse, hvori han befalede mig at meddele dem, at det var hans Vilje, at de rejste. De kunde jo dog ikke blive her i deres Ordensdragt, og ikke heller uden den. De vilde løbe Fare for at irritere Ikke-Katolikkerne eller afstedkomme Splid blandt de forskellige Sjælesørgere. Dertil svarede de, at man ikke gik frem mod dem efter Retten, at dette belød et stort Overgreb mod deres Orden, at Ydmyghedens Dyd og Fuldkommenheden hverken forlangte eller tillod det, (dette sidste vilde den hellige Frans utvivlsomt ikke have sagt); men de beskylder mig ogsaa for grundløs Frygt, bebrejder mig forskellige Ting og fortolker andre ugunstigt. Inidlertid breder denne Splid sig blandt Katolikkerne, maaske er den ogsaa allerede Ikke-Katolikkerne bekendt. Saa længe Udsaldet af denne Sag ikke er mig kendt, kan jeg ikke ordne Missionens Sager. Hvis man virkelig har henvendt sig til Rom, hvad der meddeles mig af andre, saa bygges det, som opnaas ved saadanne Processer, op paa et forkert Grundlag. Patrenes Vært har selv i min Nærværelse, ved Hoffet, da en spurgte ham, indrømmet at have sagt, at der her var over 1600 Katolikker, men jeg paaviste overfor ham, i deres Nærværelse, at her ikke engang var 500, Børnene medregnet, ja, at her næppe var 300 kommunicerende. — Af den Aarsag er saa Arbejdere tilstrækkelige under de nuværende Forhold. Ogsaa Hr. Klenck, som har skrevet til Pater General til Fordel for Patrene, meddelte mig, efter at han havde hørt den Allerhøjeste Nuntius's Vilje, at han nødtvungent havde skrevet og kun fordi Patrene havde sagt ham, at det var mod hans Samvittighed, hvis han ikke gjorde det: han skrev derfor kun, hvad de henstillede til ham. De refererer ogsaa en Udtalelse af Grev Archinto, som om Hans Højhed havde sagt, at blot de holdt Stillingen, da vilde med Tiden baade Kirken og Hospitiel blive givet dem tilbage, hvad dog hverken Hr. Klenck eller jeg, der har talt saa ofte med Hans Højhed og har erfaret saa mange Beviser paa hans Godhed imod os, tror. Naar Patrene fortæller, at Hans Højhed selv og Hr. Groot skulde have sagt: »Gør det bare, men sig det ikke,« da er jeg sikker paa, at det kun drejer sig om at læse den hellige Messe privat og om Præsternes hemmelige Underhold, derimod aldeles ikke om at bære Ordensdragten eller at beholde en Ejendom eller at genvinde en Grund. Man har jo endog forandret hele Kirken, har fjernet den hellige Antonius's og den allerseligste Jomfrus Aller, og efter at have nedbrudt Skillevæggene har man ombygget Patrenes Celler til store Værelser. Patrene anklager mig for Ukyndighed, de anklager

mig for grundløs Frygt, men jeg frygter for, at de kun vil finde det altfor sandt, som de nu ler af. Det vilde sandelig ikke have skadet deres Sag det mindste, hvis de havde raadført sig med mig, og at jeg i alt Fald kunde have formanet dem til ikke at vælge dette Bosted. Om jeg end tror, at der ikke er nogen Skyld, saa tror Lutheranerne og nogle Katolikker dog anderledes. De ved, at den Kvinde, som bestyrer alt i denne Ejendom, sammen med Værten havde en Søn i Konkubinat, som endnu er ganske lille og bor i samme Hus; af denne Grund blev der allerede for nogle Dage siden meddelt mig enkelte Vittigheder. I en saadan Situation er de altsaa kommet ikke uden til vor fælles Smerte og Skade. Da jeg sætter den hellige Frans's Orden saare højt, vil jeg gerne, at alle dens Sønner stræber efter at bevare Ordenens Ære. Jeg kunde ikke forklare mig, hvorfor de i det hele taget lod sig optage i dette Hjem, hvorom det almindelige Rygte aldeles ikke kunde have været ukendt for dem, og endvidere, at han, der ellers hellere søger Soldaternes end Ordensfolks Selskab, har oplaget saadanne Gæster. Men saa hændte det, at han ved Hoffet nogle Dage forinden greb min Arm og brokkede en Del af sig imod Jesuitterne, saaledes som jeg aldrig har hørt nogen Ikke-Katolik udtale sig. Deraf kan man slutte, at de allerede dengang havde lagt fælles Planer, og at han var ivrig for at udelukke Jesuitterne, endnu før der var besluttet noget om deres Tilkaldelse. Alt dette har jeg ment at maatte forelægge for Deres Højærværdige Paternitet, saa De kan se, at jeg ikke lader mig bevæge af Had mod Patrene, men kun søger det, der kan tjene til Kirkens og dens Arbejders Hæder og til Sjælenes Frelse. Jeg tvivler ikke paa, at Præsterne paa Grund af de Venskaber, som de har sluttet paa et Sted, kan være megel nyttige for Katolikkerne og fremme Ikke-Katolikkernes Konversion. Men, Højærværdige Pater, de i Sandhed aandelige Venskaber er i Dag sjældne, og desværre er den naturlige Affekt og Haabet om Vinding oftere fremherskende, og næsten alt bliver til Gilder og Underholdning; større er saa de Onder, som vi erfarer, end de Goder, som vi tilsigter. Men de, som ledes af sand Længsel efter Frelse, gaar paa Grund af en berettiget Forflyttelse af Arbejderne ikke Glip af Haabet om den guddommelige Naade, ja, sommelider bliver Iveren fornyet, naar Arbejderne skifter, baade blandt Faarene og Hyrderne.

*Jeg beder Dem: ihukom mig i Deres Messer og Bønner.
Deres Højærværdige Paternitets uværdigste Tjener
Nicolaus Biskop af Titiopolis.*

Hannover, d. 11. Juni 1680.

Til Højærværdige Pater Provincial for Kapucinerne.

(Sluttes.) G. Scherz.

En ny kristelig Tidsalder?

Den hellige Augustin levede i Folkevandringsens store europæiske Krisetid. Han saa den romerske Civilisations Tilintetgørelse og led derunder, men gennem Ord og Eksempel viste han den nye Verdens Bygmestre deres Opgave og de Midler, der satte dem i Stand til at magte denne kæmpe-mæssige Opgave. Hans Aand har indvirket mægtigt paa de efterfølgende kristelige Aarhundreder, og i Dag trænger vi mere end nogensinde før til denne Indflydelse. Dette føler man levende, naar man læser de Essays, som er udgivet af *Hugh Pope*, O. P.: *Saint Augustine of Hippo*. (Sands & Co., London 1937, 428 S., Sh. 12/6 d.)

Grundtanken i Historiens Teologi efter St. Augustin er Egenkærligheden, som gaar saa vidt, at man glemmer Gud og Gudskærligheden, som gaar saa vidt, at man glemmer sig selv, og deres indbyrdes Kamp, som anskueliggøres i vore Dage ved Begivenhederne i Meksiko, Spanien og Rusland. Hvor skarp Modsætningen i Tyskland ogsaa teoretisk bliver formet, hører vi gennem *Theodor Grentrops* Arbejde »*Volk und Volkstum im Lichte der Religion*«, (Freiburg, Herder 1937, 204 S., indb. Mk. 3,60.) Wiener-Professoren Othmar Spann navde fremhævet: »Gud er alle Tings Maal.« Det nationalsocialistiske Svar herpaa lød: »Her overfor erklærer vor Tids nyfødte Verdensanskuelse: den racebundne Folkesjæl er alle vore Tankers, vor Viljelængsels og vore Handlingers Maal, den sidste Maalestok for vore Værdier.« Forfatteren viser klart, at et Folk kun skaber noget ægte og ejer moralsk Værdi, for saa vidt det opfylder Guds Ordre. Evangeliets Velsignelse for Folkets Liv viser sig i klart Lys.

Hvorledes den nyere Tids Udvikling Trin for Trin har ført nedad til Bolchevisme og Nationalsocialisme, saa vi nu lever »i en Slags kristelig Diaspora« og staar overfor den Opgave at bane Vej for en »teocentrisk Humanisme«, fremstilles glimrende af *Jacques Maritain* i Bogen: »*Die Zukunft der Christenheit*«, (Einsiedeln, Benziger & Co., 1938, 368 S.)

Dybt griber ogsaa *Oskar Bauhofer* i »*Die Heimholung der Welt*«, (Freiburg, Herder 1937, 282 S., indb. Mk. 4,—.) Efter at Forfatteren har klarlagt, hvor meget Guds Menneskevordelse er bleven realiseret yderligere ved Kristendommens Udbredelse, taler han om det fremadskridende Frafald: »Endnu i det 19. Aarhundrede har Ukristeligheden forsøgt at iklæde sig en kristelig Hæm. I Dag optræder det ukristelige ogsaa som en Trosbekendelse. Det forkyndes som Lov, tilstræbes som Orden.« (87). Her overfor tilraabes der de Kristne, at de sætter alt ind, ogsaa deres Liv, for at forny

alt i Kristus. Først i Hverdagslivets Smaating. Og er end den lille Skare, som gør Alvor af at drage deres Levned med ind i Kristi Offer paa Altret, nok saa lille, saa er Verdens Hjemførelse dog i Gang: »Vær tillidsfulde, jeg har overvundet Verden.«

Ved Verdens Hjemførelse tilfalder der de kristelige Filo-
soffer en vigtig Opgave. Dette fremhæver den bekendte
Psykiater ved Wiens Universitet Rudolph Allers i sit For-
ord til den Bog, som R. E. Brennan, O. P. har udgivet:
»General Psychology«, (The Macmillan Company, New York
1937, 558 S., \$ 3,—.) »En stor Del af den ulykkelige Til-
stand, hvori den moderne Menneskehed befinder sig, kan
direkte føres tilbage til den Kendsgerning, at Tænkerne har
mistet Følingen med Virkeligheden. En sund, fornuftig
Filosofi er det eneste Hjælpemiddel ud af en saadan Situa-
tion. Den Indflydelse, som især Psykologen har, gør det
vigtigt, at hans Tænken er retlinet og rigtig. Hans Tanker
griber dagligt — for godt eller ondt — ind paa den an-
vendte Videnskabs Marker, i Opdragelse, Psykoterapi og
Sociologi. Derfor tror jeg, at Dr. Brennan's Arbejde ikke
alene er en betydningsfuld Hyldest til Videnskaben, men
et Skridt fremad til Tankens og Menneskehedens Genrejs-
ning.« Brennan's Bog er et yderligere Bevis for, at Nytho-
mismen ogsaa i Amerika stadig gør sig mere og mere gæl-
dende.

I denne Forbindelse nævner vi med særlig Glæde det
lige udkomne 2. Oplag af 6. Bind af den her i Bladet allerede
ofte anbefalede tyske Thomas-Udgave: »Wesen und
Ausstattung des Menschen«, Salzburg, Anton Pustet, 672 S.
Oversætteren, Pater Petrus Wintrath, O. S. B. skylder vi
ogsaa Tak for de tilføjede Anmærkninger og Kommentaren.
Her finder den moderne Læser de nødvendige Forklaringer
og Tillæg.

Ogsaa Franciskanerskolen med de førende Tænkere,
S. Bonaventura, Duns Scotus, oplever en Renæssance. Store
Forskeres talrige Arbejder i denne Retning er udnyttede
af Pater Bernardinus S. Joanne Rotundo, O. M. Cap. i »In-
stitutiones Philosophiæ Perennis« (Napoli, S. Efræm, Vecchio
12. 924 S. En dygtig Skolemands lange Erfaring har ar-
bejdet med paa hver eneste Side af dette 3 Bind stærke
Værk.

Saa er der Arbejder, som beskæftiger sig umiddel-
bart med Verdens Hjemførelse, Værker, som fører til For-
staaelse af den hellige Skrift, og som opmuntrer til stadig
mere indgaaende Studium af Bøgernes Bog. Det er dette,
man i særlig høj Grad maa fremhæve om Arthur Allgeier's
Bog: »Biblische Zeitgeschichte« (11 Billeder og 2 Kort, Herder
1937, 348 S., indb. Mk. 9,60). Netop i den Situation, vor

Tid befinder sig i, trøster og opmuntrer det at se, hvorledes Israel i Ørkenen, i Ensomhed, Nød og Længsel, modnes til det religiøse Folk og senere gennem de haardeste Prøvelser bliver opdraget til midt i en hedensk Omverden at forberede Tidens Fylde og bane Vejen for Kristendommen.

(Slattes.)

Den folkekirkelige Liturgis Forfald.

Min Artikel drejer sig om en Bog*), der nærmest er en Klagesang over den oprindelige folkekirkelige Liturgis Forfald ned gennem Tiderne. Som liturgisk Ideal staar for Forfatteren ikke Blandingen mellem latinske Sange og danske Salmer, som navnlig Jespersøns Graduale af 1573 giver Udtryk for, men »Modersmaalsgudstjenesten« til de gamle Gregoriana-Melodier. Claus Mortensen Tøndebinders og Frans Wormordsens Haandbog af 1539 staar efter Forfatterens Mening dette Ideal nærmest. Naar Forbindelsen mellem det danske Sprog og Gregoriana-Tonerne er mindre stødende i denne Haandbog, skyldes det den Omstændighed, at Haandbogen bringer Gregoriana-Melodierne efter den dengang i Norden udbredte, forenkledede Cistercienser-Tradition (S. 70).

Udgivelsen af Haandbogen var i Grunden en oprørsk Handling, da den gik paa tværs af Bugenhagens Kirkeordinans af 1537, der paabød latinsk Sang i stor Udstrækning. Man maa derfor ikke undres over, at Haandbogen ikke kunde hævde sig overfor de latinske Tendenser, der oplevede et mægtigt Opsving i »den lærde Periode«, der faar sit Højdepunkt i Jespersøns Graduale — en udpræget Præste- og Degnebog.

Haandbogen fik dog en langt farligere Fjende i Salmesangen paa Modersmaalet. Havde denne i Reformationens første Tid maatte dele Pladsen med den liturgiske Sang — det være sig den latinske eller danske — blev den nu ved Alterbogen 1688 (Kingo-Tiden) eneraadende. Derved »kom Danmark ind i en liturgisk Nedbrudstid, som i sin Konsekvens har fortsat sig til vore Dage og gjort netop dansk Højmesse til den i Øjeblikket mest liturgisk-fattige inden for de lutherske Kirker og Kirkesamfund« (S. 38).

Der falder mange venlige, næsten misundelige Ord om den katolske Kirkes faste Liturgi. Kun kan Forfatteren ikke lide Latinen. Dette Enhedssprog, hvormed Rom »har

*) Harald Kent: »Brændpunkter i Reformationstidens Gudstjeneste-Ordning« med Ny-Udgivelse af 1539-Haandbogens Gudstjenestedel og Nodebilag samt Ordinansens Anvisning og Nodebilag. (Levin & Munksgaard, 1937, 144 S. Kr. 6.—)

tyranniseret Gudstjenesterne« (S. 36), »kendte Oldkirken: intel til, og dens Missionskirker havde til Trods for, at der var de to Verdenssprog, som kendtes alle Vegne, faaet Gudstjenesten overgivet — i traditionel Form — men paa Modersmaalene (Syrisk, Koptisk, Gotisk etc.)«. Det er dog næppe berettiget saaledes at ligestille de lutherske »Modersmaalskirker« med de gamle orientalske Riter. Deres gamle Kirkesprog er nemlig ikke opstaaet ved Frafald fra Latinen eller Græskten, men har været oprindelige Kult-Sprog, som Kirken af Ærefrygt mente at skulle bevare.

Interessant er bl. a. Meddelelsen om de Bøger, der i enhver Menighed i Danmark skulde være lænket til Degnestolen, nemlig foruden »Mester Hans Tomessens Psalmebog og Mester Niels Jesperssens Gradual, den danske Bibel, Ordinantzen og Manualen, d. e. Palladius Alterbog« (S. 21). Overraskende er (S. 56) Bemærkningen om Hans Thomissons Salmebogs senere Udgaver, der »genoplager en hel Række latinske Sangled og Hymner alle dennem til Vilje og Tjeneste, som endogsaa gerne sjunge med udi Kirkerne, (et af Beviserne for, at »Almuen« næppe var videre medvirkende ved Sangen)«. — Men det var rigtignok ogsaa før Kingotiden.

A. Menzinger S. J.

En ny Niels Steensens Bog.

Marinus Børup har indledet Steno-Aaret med en Bog X: »Steno. Hans Livs Historie« fremstillet i Versebilleder (Gyldendal 1938, 307 S. Kr. 10,75), som fortjener en fyldigere Anmeldelse. »Dichtung und Wahrheit« kunde Bogen med Føje føre som Undertitel. Den er det første Forsøg paa at fremstille vor store Landsmands Liv i Poesiens Sprog og Stil, men derfor ikke et Fantasiprodukt, som faar os til at spørge arrigt, hvorvidt en Digers Frihed til at synde mod den historiske Sandhed egentligt gaar. Vi kan derfor ligesaa godt dvæle meget ved Biografien som ved Digtningen »Steno«.

Disse »Versebilleder« skænker Beskueren fremfor alt en Fylde af skønne Indtryk! Brat skiftende Scener og Optrin afslører hvert Øjeblik nye Baggrunde for Stenos ustandselig skiftende Vandreliv, broget som et Eventyr: Et Borgerhjem i Klareboderne med sludrende unge Piger; Niels Steensen onbord i en Trækskøjte i Holland, en Anatomisal i Leiden, en Hoffest paa Københavns Slot i Griffenfelds Dage, Steno med Kølner Domens Tvillingtaarne i Baggrunden (der ganske vist ikke stod paa hans Tid), en Talerstol i Thévenots Hus i Issy; Steno ved Arnofloden; Jesuiterkollegiets Bibliotek i Florens; et Naturaliekabinet i Palazzo.

Pitti; Pavens Arbejdsværelse i Rom; Legationen i Hamburg; og mange flere. Saa er der et Mylder af historiske Personligheder, ca. 50, fra Stenos Liv; det er godt at der findes en Fortegnelse over dem. De kyndige vil nikke genkendende til hver eneste Skikkelse og til hele det 17. Aarhundredes Milieu, vi hensættes til. Der er saa meget dramatisk Flair over Bogen, at mange Scener vil egne sig til Opførelse, f. Eks. ved Steno-Fester, og at selv en Kender af Stenos Liv oplever dette paa ny og saa lyslevende, som kun en Digter kan fremtrylle det. Mange dramatiske Momenter i Steensens Liv er veludnyttede: Steensen sejler f. Eks. med den samme Skipper fra Danmark, som Tyge Brahe! I Stedet for et kgl. Kaldsbrev, som han 1664 venter i Holland, modfager han Budskabet om sin Faders og Moders Død. (Selv om dette gaar paa den historiske Sandheds Bekostning, da Steensens Moder jo først døde, da Sønnen var kommet hjem.) Selve Ste Rembrandt tegner Stenos Billede for os:

»Saa du, Hendrickje, den unge Student
staa ved sin Karm i Professorens Bolig,
nyttende Lyset, før Dagen var endt,
Blikket alene mod Læsningen vendt,
Panden forklaret og rolig —?
Store var Øjnenes sænkede Laag,
Brynene rene og Munden var klog,
sin var hans Haand med den hævede Bog,
dybt var hans Sjæl mig fortrolig.«

En særlig Tak skyldes for den sprogligt mesterlige Gen-
givelse af saa mange af Stenos Ord, Breve, Tekster af for-
skellig Art. Paa det smukkeste Sprog hører vi her den
store Dansker paa sit Modersmaal forklare sin første Op-
dagelse i Amsterdam, holde sit Foredrag om Hjernens Ana-
tomi, gøre Rede for sin religiøse Overbevisning. Forf. er
ikke bange for at give sig digterisk i Kast med de dyb-
sindigste Problemer, og vi faar en af de vægtigste Bøger
i nyere dansk Litteratur. En af Bogens Perler, Stenos, og-
saa paa Prosa, gribende Bøn, skal her nævnes:

Befal du mig i Støvet
Du Magt, som styrer alt,
og mod hvis Vilje Løvet,
en Fugl, et Haar ej faldt,
ej Tanke undslap Aanden,
og Tungen intet Ord
og ingen Gerning Haanden,
vis du mig Vej paa Jord!

Mit Liv har du i Eje,
min Fremgang ledte du,
Du førte mig ad Vej,
ukendte indtil nu.
i mangen dunkel Gaade
lod du mig lyse ind.
Nu før mig gennem Naade
med Synet eller blind.

Historikeren fortjener mindst ligesaa megen Ros som
Digteren. Alene de velvalgte Vignetter viser, med hvilken
Omhu Forfatteren har forberedt sig til sin Gerning. Og de
mange vejledende Noter, som henviser til Manni, Wichfeld,
Plenkers, Metzler og Stenos egne Værker. Mange katolske

Skikkens Fremstilling røber et grundigt Studium, f. Eks. Stenos Optagelse i Kirken. Forf. er ogsaa fin Psykolog; med kærlig Begejstring har han levet sig ind i Stenos Tankegang, hans religiøse Sind, hans Ydmyghed, hans dybe Fromhed, hans Tro paa Forsynet og alle de andre Egenskaber, der gør denne Karakter saa elskelig. Hvor rigtigt siges om Stenos teologiske Skrifter: »Den blide Ro, den enkle klare Tanke i dette Skrift — som i hans andre Skrifter.« (238)

Selvfølgelig findes der i saa stort et Værk hist og her ogsaa Smaafejl. F. Eks. nogle historiske: Steensen kom ikke 1666, men Aaret i Forvejen til Florens. S. 182 tænkes vist paa det tiende, ikke det niende Guds Bud, S. 217 bygger Sætningen »det sidste Sakramente, uden hvilket ingen Kirke« sikkert paa et teologisk Fejlsyn. Den betingelsesvise Daab forveksles S. 225 med den hemmelige. Steensens Forhold til Jesuitterne i Hamburg (S. 246) er for krast skildret; det var heller ikke fra Paven, P. Sterech kom, (S. 247). Der var ingen Munke til Stede ved Niels Steensens Begravelse i Schwerin, og det var ikke en Pater, der holdt Lig-talen, men Stenos Kapellan Engelbert Schmal. Klosteret Ringe ligger i selve Münster (301), og Steno ligger ikke i San Lorenzos Fyrstegrav (304), men i Krypten.

Disse smaa Forglemmelser forstyrrer ikke det skønne Helhedsindtryk, det gør derimod tildels Forf. Fremstilling af Stenos Konversion og hans Forhold til Kirken. Hvad Konversionen angaar, kan vi uden videre gaa ud fra, at Stenos Venner i Florens ønskede den af ganske Hjerte. Det laa baade i den lidenskabeligt religiøse Tid og i deres personlige Overbevisnings Varme. Spørgsmaalet er blot: med hvilke Midler! I Børups Bog spiller Lavinia Arnolfini bevidst og, saa vidt man kan forstaa, i fuld Forstaaelse med sin Skriftefader, en sværmerisk, smægtende Rolle for at vinde den berømte Dansker for Kirken, og han paa sin Side er saa vidt med i denne bevidst eller ubevidst erotiske Leg, at han føler sig skyldbevidst. Anderledes kan jeg ikke forstaa, at Lavinia f. Eks. deponerer sin Ægtering for en Tid, bruger Ordene »Kærlighed« og »Elskede« paa en saare tvetydig eller ogsaa entydig Maade og koketterer med Steensen i Maaneskinsnatten. Rent psykologisk set er det i Modstrid med Børups hele øvrige ædle Billede af Steno, at lade ham blive udsat for ikke at sige paavirket af saadanne Midler! Vi kender mange aandsstore Mænd og Kvinders Konversioner: en Augustin, Sigrig Undset, Chesterton, Newman, Krogh Tønning, Ruville! I deres Levneder skildres gerne deres Kamp for Sandheden, og at de kom til Kirken gennem Overbevisningens, den konsekvente Tænkningens kongelige Hovedportal. Hvorfor skulde Steensen absolut komme

ad Køkkentrappen? Historisk set har man slet ingen Holdpunkter for erotiske Motivers Medvirken. Ingen Steder gør Steensen Indtryk af en sværmerisk, sentimental Natur. Fru Lavinia kender vi som en vilje- og forstandsstærk Kvinde, en Helgen, som hendes egen Mand bevidner.

Forkert og stridende med Historien er det ogsaa at laste Kirkens Holdning mod Steensen, somom Rom havde ødet hans Evner, sendt ham paa en Uriaspost, behandlet ham foragteligt etc. Den udmærkede Pave Innocens XI, der var en lige saa energisk Modstander af Solkongens Absolutisme, som han var opofrende med til at frelse Europa for Tyrkerne, der nærrede den største Interesse for de nordiske Missioner og ved sin hellige Livs- og Embedsførelse maaske har bidraget mere til Steensens Konversion end vi kan vide, er ikke retfærdig bedømt, naar man kun husker et tilfældigt Dekret fra ham mod Kunstnuditeter. Og det var i hvert Fald ikke ham og Kirken, som gjorde Steensens Liv brydsomt i de sidste Aar. Hans Arbejdsstrang og Askese, rent bortset fra hans svigtende Helbred, vilde ogsaa paa andre Steder have lagt ham i en tidlig Grav. A. D. Jørgensen tager her fejl, naar han skriver: »Naar vi herhjemme med fuld Føje hebreyder os selv, at vi ikke holdt paa Niels Steensen, ikke gjorde, hvad der billigvis kunde og burde være gjort for at bevare ham for Fædrelandet, saa har den katolske Kirke en lignende Bebrejdelse paa sig.« Hvad Danmark har fejlet mod sin store Søn, ligger lige for: det er kort udtrykt den bartholinske Skyld i 1664 -- som Børup har givet en glimrende Baggrund for, medens Prof. Brix i sin Anmeldelse i B. T. lidt vel meget bagatelliserer den -- og Begivenhederne omkring hans anden Tilbagekaldelse. Hvad Kirken skulde have gjort anderledes, er ikke saa let at se. Der er dog ingen, der tror, at Niels Steensen havde sparet sig mere, hvis han havde faaet et Bispedømme i Livorno, var kørt i Galavogn i Stedet for at gaa paa sine bare Fødder, at han vilde have beholdt mere til sine personlige Fornødenheder! Han forefandt i Nordtyskland og Danmark sikkert et uhyre vanskeligt Arbejdsfelt efter 30 Aars Krigen i Diasporaegnene, men det var dog naturligt for ham at arbejde nær Fædrelandet, hvortil desuden Genforeningens store Ide maatte trække ham. Steno selv bevarede ganske vist en hemmelig Længsel efter Italien og det varme religiøse Liv dernede. Men ingen uden hans egen Ydmyghed kan overse, at han, aandelig Kæmpe, som han var blevet, ogsaa dernede vilde have raget op over Gennemsnittet og mødt Hindringer: En Heros er nu engang, saa uanstændig stor, at han forarger almindelige Mennesker, en Helgen er altid en Udfordring.

Disse faa supplerende Oplysninger skal dog ingenlunde skjule Bogens langt flere værdifulde Sider, som sikrer Forfatteren en smuk Plads blandt Steno-Eftermælets første Mænd.

—z.

»Tiggernes Konge« i Shanghai dræbt.

Torsdag d. 30. December forlod den kinesiske Karitasapostel, Lo-Pa-Hong, sit Hus; da styrtede to Kinesere frem og affyrede flere Skud mod ham, saa han blev dræbt. Reuterbureauet tilføjer, at mange Kinesere betragtede ham og andre Medlemmer af den permanente Kommission, som netop var bleven oprettet for at lindre Krigens Nød, som Forrædere, da de var tvunget til Samarbejde med Japanerne.

Det er et rystende Budskab, som kommer til os fra Østen, thi Lo-Pa-Hong, »Tiggernes Konge«, var den kinesiske Vincens af Paul, der med utrættelig Energi, med store Midler og en genial Organisationsevne har udrettet uendelig meget i Kærlighedens Tjeneste derovre. Hans Liv var en straalende og lang Kæde af Barmhertighedsgerninger, og siden vor Dom i den anden Verden i høj Grad bestemmes af vor Kærlighed, da har denne førende Asiat, der endnu under den sidste Eukaristiske Kongres sammen med en Europæer, Afrikaner og Amerikaner bar Baldakinen over det Allerhelligste, sikkert haft et straalende Indtog i Evigheden, for nu at skue Ham, han her troede paa.

Lo-Pa-Hong blev 62 Aar gammel. Han nedstammede fra en Familie, som har været katolsk gennem mange Slægter og i Forfølgelsens Tid saa mange Gange frelste troende og Præster fra Forfølgernes Had. I sine unge Aar var han først Sagfører, gik saa over til Industrien og blev tilsidst Generaldirektør for Byens Elektricitets- og Vandværker i Shanghai. I denne Kæmpeby i det fjerne Østen udfoldede han en i alle Retninger storslaet karitativ og katolsk Virksomhed, som en Shanghai-Jesuit har karakteriseret med disse Ord: Lo-Pa-Hong gør mere end 50 Jesuitter. Blandt de otte karitative Institutioner, som den afdøde opførte i Kina er St. Josef Hospitset i Shanghai den største, det kan modtage ca. 3000 Mennesker. Der er Afdelinger for gamle, Krøblinge, Kriminelle (forbigaaende), men fremfor alt for udsatte Kulibørn. Lo-Pa-Hong opførte i Shanghai ogsaa et Hospital for sindssyge, som med sine 14 Pavilloner repræsenterer en lille By, og var saa meget mere vigtigt, som sindssyge i Kina indtil da mere behandlede af Politiet end af Lægerne. Han oprettede desuden et Asyl for Oldinge, en Haandværks-Skole for hjem-

løse Dreng, et Asyl for Blinde, som i Kina er udelukket fra Samfundet, og et almindeligt Hospital.

De store Stiftelser tømte selv denne Rigmands Lommer. Hans Gage som Generaldirektør fandt regelmæssig Vej til hans Asyl og Hospitaler. Men stadig paa ny samlede han Penge, naar det gjaldt at rejse nye karitative Institutioner; Banker, private Venner og Shanghais Kommune maatte ofte træde hjælpende til. Hans ukuelige Optimisme og faste Tillid til Forsynet var efterhaanden blevet et Mundheld.

Hans sociale og moralske Indstilling over Medmenneskerne svang sig til Tider op til sand oldkristelig Storhed. I Shanghai taler man endnu om, hvorledes han for Aar tilbage satte sig hos en dødsdømt, der paa sin Kærre førtes til Retterstedet, for endnu paa Vejen at vinde ham for Kristus. Eller, hvorledes han som yngre Mand tog sig af en spedalsk, som end ikke en Rickschakuli vilde køre for, og bar ham paa sin Ryg hjem, for at pleje ham i det skjulte. Man saa op til ham som til en Helgen. Han har som faa Andel i Kirkens Fremgang i Kina. Lo-Pa-Hong var Fader til en talrig Familie, som sørger ved hans Grav. Med den sørger den katolske Kirke Verden over. R. I. P.

—z.

Nye Bøger.

Ritualbog for Lægfolk.

Som nævnt i N. U. Nr. 3 er »*Ritualbog for Lægfolk*« (Paulus-Kredsens Skrifter, Serie VIII, Nr. 2. 1937, 230 S., Kr. 3.—) udkommet. Det er en baade god og stor Opgave, man her har taget op. Udgivelsen af Kirkens liturgiske Tekster med Oversættelse er en meget vigtig Opgave, men særlig vanskelig i smaa Lande, hvor Oplagets Størrelse er saa begrænset. Det er nu netop godt 30 Aar, siden Messebogen udkom første Gang; det var cand. mag. H. Kejser, Digteren Johannes Jørgensen og cand. mag. Niels Hansen, der i Fællesskab havde paataget sig det store Arbejde. I 1926 udkom 2. Udg. af Messebogen, denne Gang udelukkende Niels Hansens Værk. Først i 1928 udkom »Sakramentsbogen« paa Initiativ af Niels Hansen og under Medvirkning af Pater A. Menzinger og undertegnede. Nu, ca. 10 Aar efter, har Paulus-Kredsen udsendt sin Ritualbog, der altsaa afløser »Sakramentsbogen«, som i flere Aar har været udsolgt. Det vilde sikkert have gavnet Ritualbogen, hvis man under en eller anden Form havde søgt Samarbejde med den Mand, der har været med i et saadant Arbejde i en Menneskealder og derfor sidder inde med en rig Erfaring.

Ritualbogen indeholder betydelig mere end Sakramentsbogen (230 Sider mod 104), idet der ogsaa er medtaget

De voksnes Daab, Den hellige Stols Velsignelse til døende, en Række særlige Velsignelser, f. Eks. af Hjemmet, af Børn, af syge, og endelig findes langt flere af Bønnerne ved Dødslejet. Formatet er praktisk (det samme som Sakramentsbogens), Tryk, Papir og Indbinding i det store og hele upaaklagelig. Mange vil ved Læsningen af de vidunderlig smukke Bønner, som Kirken ved sine Præster beder f. Eks. ved Sygebesøg og ved Dødslejet, sande, at lige saa vigtigt det ved en alvorlig Sygdom er at hente Lægen, naar det gælder Legemet, lige saa vigtigt er det »at lade Kirkens Præster kalde; de skal bede over ham og salve ham med Olie i Herrens Navn« (Jak. 5, 14). I denne Forbindelse gør jeg straks opmærksom paa, at Ritualbogen ikke siger »Den sidste Salvelse«, men Bønner »ved en sygs Salvelse«, (»ved de syges Salvelse« havde været bedre, da det drejer sig om en bestemt Salvelse, et Sakramente). Dette vil sikkert vække Tilfredshed hos mange, da der derved antydes, at dette Sakramente ikke blot tilsigter Tilgivelse af Synder, men ogsaa Legemets Helbredelse (se Bønnerne S. 177—180). Men personligt kan jeg ikke lade være at tænke: Naar Kirken stadig kan sige *Extrema Unctio* (Den sidste Salvelse), maa vi andre vel ogsaa kunne det. Meningen med dette Navn er da blot, at den efter Sagens Natur i Almindelighed er den sidste i Rækken af Kirkens Salvelser.

Men nu til Oversættelsen. Der er her ydet et stort og flittigt Arbejde. Det er ingen let Opgave at gengive alle disse mange og lange Bønner paa et godt Sprog. Oversættelse er en stor, men vanskelig Kunst, der er baade Skylla og Charybdis at undgaa; ved Skylla forstaar jeg den alt for ordrette Oversættelse og ved Charybdis den alt for fri. Mange Steder frigør Oversættelsen sig paa en heldig Maade fra unødlig Afhængighed af Latinen, men Oversætteren frygter øjensynligt Skylla mest og opsluges derfor ofte af Charybdis, den alt for fri Oversættelse. Et Par Eksempler: S. 87 oversættes *Spiritum tuæ caritatis* med »Din Helligaands Kærlighed« i St. f. »Din Kærligheds Aand«, hvilket sidste dog sprogligt er uangribeligt og samtidig er, hvad der virkelig staar paa Latin. (Hvis man herved har villet vise, at det er den Helligaand, der menes, kunde det være gjort i en Anmærkning.) S. 80 oversættes *Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam. Et salutare tuum da nobis*, saaledes: »Herre! vis os Barmhertighed! Og yd os Din Hjælp til Frelse« i St. f. »Herre, vis os Din Barmhertighed! Og giv os din Frelse«. Dette er dog lige saa godt Dansk og lige saa forstaaeligt. »Din Barmhertighed« vil sige den Barmhertighed, som Du altid viser os, og som er en af de guddommelige Egenskaber. Oversættelsen af *Sed tantum dic verbo* (S. 85): »Men sig det kun med

«*eet Ord*» er undtagelsesvis baade til den ene og den anden Yderlighed, idet der er gjort et mærkeligt Forsøg paa at udtrykke Ablativen *verbo* (paa Græsk Instrumental-Dativ: ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγῳ) ved at oversætte: »med *eet Ord*«; det er dog ganske unødvendigt og blot tungere! Og hvorfor »med *eet Ord*«? Det staar der, dog hverken i den græske eller den latinske Tekst. Meningen er dog heller ikke »*eet Ord*« i Modsætning til flere Ord, men »*et Ord*« i Modsætning til en *Handling*, et Besøg e. l.

Hvad Davids Salmer angaar, er Friheden større, og ikke uden Grund, da det her drejer sig om Poesi. Men man opdager snart, at det mange Steder slet ikke er den latinske Tekst, der ligger til Grund for Oversættelsen, men den hebraiske! Dette Princip er efter min Mening forkert. Naar man vil oversætte Ritualets Tekster, maa det dog — ogsaa for Salmernes Vedkommende — være de latinske Tekster, Kirken virkelig benytter. Resultatet er da, at den danske Tekst ofte ikke gengiver, hvad der staar paa Latin, f. Eks. S. 25 i Salme 28: »tilbed Herren i helligt Skrud« (paa Latin: »...i hans hellige Forgaard«), og S. 24: »Du har gjort det kun lidet ringere end Gud selv« (paa Latin: »...ringere end Englene«) og flere andre Steder. Er der Vanskeligheder med Forstaaelsen af den latinske Tekst, kan man forklare den i Noter. — Endelig er der »I Fader, Søn og Helligaandens Navn« (flere Steder »Helligaands«). Hvorfor skal Dansk dog her afvige fra den Oversættelse, som bruges af, mig bekendt, alle Sprog, og fra Grundteksten Græsk. Thi »I Faderens og Sønnens og den Helligaands (eventuelt Helligaandens) Navn« er dog sproglig set udmærket; derom kan der ikke være Tvivl. (I Kaj Munks »Cant« siger Præsten netop: »I Faderens og Sønnens og Helligaandens Navn«.) At det skulde give en bedre Gengivelse af Originalsprogets Tekst at udelade den bestemte Artikel (der som nævnt findes i den græske Tekst), vil mange (Danske) sikkert betvivle stærkt. Og at ville knytte de tre Personer nøjere sammen ved at stryge Genetiven ved de to første Led er dog uberettiget. De tre Personer er jo netop — foruden een Gud — tre forskellige Personer, noget, der i vore Dage netop burde fremhæves. »I Bekendelsen af den sande og evige Gud tilbøder vi Særegenheden i Personerne, Enheden i Væsenet...«, staar der i Trefoldigheds Præfation. Lad os derfor blive fri for den Slags Forsøg og ikke tro, at Dansk skulde kunne udtrykke Treenigheden bedre end alle andre Sprog!

Til sidst maa jeg i Korthed rette nogle Fejl, som særlig har Interesse for Præster. S. 19 staar der »Præsten... tegner et Kors, først paa Barnets P a n d e« — det skal være Ø r e n. *Benedic mihi*,

Pater (S. 94) og *Vade in pace...* (S. 96) findes hverken i »Rituale Romanum« eller i Vikariatets »Collectio Rituum« og er aabenbart hentet fra et udenlandsk Rituale og altsaa ikke foreskrevet (jfr. Can. 1399, § 10). »Daabsløftets Bekræftelse« (S. 74) findes heller ikke i de nævnte Bøger, men synes ogsaa at være taget andetstedsfra. S. 85 f. n. *Alleluja* tilføjes ikke blot i Paasketiden, men ogsaa i Kristi Legems Oktav. S. 87 er den danske Slutning paa Bønnen ikke rigtig, idet Bønnen er rettet til Gud Fader (jfr. *Per Dominum...*). Ved den hellige Stols Velsignelse til døende (S. 103 ff.) er der ikke sagt et Ord om, at der til den er knyttet en fuldkommen Allad, der vindes i Dødsøjeblikket. (S. 109 f. o. staar der »det tilkomne Liv« i St. f. »tilkommende«). Velsignelsen af en Moder før Barnets Fødsel (S. 144) hedder i Rit. Rom.: *Benedictio mulieris pręgnantis in periculis partus* (d. v. s. ved en vanskelig Fødsel). S. 172—173 staar der *Misereatur vestri...* og *Indulgentiam... vestrorum...* i St. f. ...*tui* og .. *tuorum...* (den danske Tekst er dog rigtig). S. 173: Rubrikken: »Pręsten lægger nu sin Haand paa den syge og beder« skal efter Rit. Rom. lyde: »Pręsten udstrækker nu sin højre Haand over den syges Hoved og siger«. S. 180 burde der vel have staaet, at saafremt den syge endnu lever efter Salvelsen paa Panden, skal det udeladte forrettes bagefter. (»*Salva tamen manet obligatio singulas unctiones supplendi*«). S. 189 l. Linie mangler Sætningen om den h. Josef i Oversættelsen. S. 159 (o. a. St.) staar der: »Det følgende beder enhver stille for sig:« — Dette Kolon giver da den modsatte Mening af, hvad der er tilsigtet, og burde have været et Punktum. S. 131 ff. staar der flere Gange *Filium* for *Filium* for at nævne et Par Trykfejl.

Den smukke lille Bog vil trods ovenstaaende Indvendinger kunne være til stor Gavn for danske Katolikker, og jeg ønsker derfor, at den maa blive læst og benyttet flittigt i de kommende Aar.

Kurt S. Thomsen.

Fra Hovedstad og Provins.

Radiokomitęens Myndighed.

»Nordisk Ugeblad«s Redaktion blev for ca. en Maaned siden anmodet om at oplage en Meddelelse, at Hs. Excel. Biskoppen havde nedsat en Komitę, »hvis Opgave det er at varetage Tilrettelęggelsen af samtlige katolske Radio-udsendelser«; Forespęrgsler, Forslag (f. Eks. vedrørende Foredrag, Transmissioner af katolske Festligheder) og lign. tilstilles den biskoppelige Consultor«, d. v. s. Hr. Kantor B. Husson.

Den totalitære Tone og Form i Meddelelsen vakte en Del Tvivl i Redaktionen Hjerter. Skulde i Fremtiden virkelig alle Radioręrelser fra katolsk Side underkastes en katolsk lille Radiodiktator? Enhver, der kender lidt til andre Landes Ordning paa dette Punkt, maa uden videre føle det groteske i denne Tanke. Der findes rundt omkring i Verden store katolske Radioorganisationer, som med virkelig Energi fremmer den katolske Indsats i Radioen, men det vilde ikke falde dem ind at tilstrębe et Monopol. Vi henvendte os derfor omgaaende til Hs. Excel. Biskoppen

og fik vor Mistanke bekræftet, at det her aldeles ikke drejede sig om en Tvangsorganisation, men om noget frivilligt, som man efter Behag kunde henvende sig til, dersom man trængte til Raad. Det andet vilde føre til næsten komiske Konsekvenser. Foruden de ifølge den kanoniske Ret fastsatte biskoppelige Censorer vilde der opstaa et nyt, ubegrænset Censorembede. En Teolog kom eventuelt til at forelægge et teologisk Foredrag for en Ikke-Teolog, for ikke at tale om andre Fagfolks Kvaler. Til hvad Nytte? Den radiotekniske Vejledning faar de af selve Radiofonien. Lægfolk, som maaske har haft aarelange Radioforbindelser, ja ligesvem faste Stillinger inden for Radiofonien, vilde maaske være nødt til at gaa til en Mand, der ikke har en Tiendedel af deres Radioerfaring. Vi Katolikker kan som den Minoritet, vi er, i Forvejen ikke vente os allfor meget af Organisationsmagt, derimod meget af den aandelige Magt, vi ejer. Lad os ikke gøre enkle Ting komplicerede! Det glæder os derfor at kunne sige, at Ordet »biskoppelig« for dette Radiokonsultorembedes Vedkommende ikke vil give mere Myndighed og Jurisdiktion end et »Raad« i Almindelighed maa antages at have.

—z.

St. Knuds Skoles Steno-Fest.

Onsdag d. 19. Januar, Knud Konges Dag, var det St. Knuds Skoles Tur til at fejre Danmarks store Søn, Niels Steensen, og det paa saare værdig Maade. Som P. Nøsen fremhævede i sin Indledningstale, har Skolen altid holdt Stenos Minde i Ære: To af dens Lærere har skrevet Biografier, en tysk og en dansk, og Skolen ejer baade Stenos Buste og en smuk Pasteltegning af ham. Ligesom Steensens Liv vilde her ogsaa Skolens Virke tjene baade Videnskab og Kristendom og virkeliggøre Ørnens Devise over Universitetets Portal: Han skuer op mod det himmelske Lys! Efter Bestyreren gav en fhv. Elev, *Jørgen Müller*, en udmærket Oversigt over Niels Steensens Liv. *Olav Segalls* Kænlate, ledsaget af Violin og Klaver vandt med Rette varm Anerkendelse. De klare Drengerøster foredrog de ædle korallignende Melodier og Rytmer med beundringsværdig Sikkerhed og Disciplin og førte selv vanskelige Soli igennem, saa det sidste Vers følte som en mægtig afsluttende Hyldest, som tvang alle til andagtsfuldt at lytte: »Hør! Dit danske Fædreland hylder dig, du Kirkens Mand.« Læge *H. Askeby's* Talekor blev ligeledes fremført paa upaaklagelig Vis. Foran Universitetsportalen stod paa Scenen det violette Kor, til højre og venstre det røde og sorte. I Midtpunktet saas et højt Lys, Symbolet paa det naturlige og overnaturlige Lys, som i Steensen blev tændt for 300 Aar siden. Saa deklamerede 1. Kor »Nutids Røst«, som kun kender »Radio, Film, Presse, Rotation, Rytme,

Jazz, Sport og anden Motion«. »Fortids Røst« mindede saa om, hvor straalende et Lys Steensen havde tændt i Norden. Smukt hentydede Slutningen til vort Haab: Kanonisationen.

*I din Levelid: »Kirkens ydmyge Tjener«!
Et Helgen-Navn du visselig forligner —
Ja, Han — hvis Følgesvend Du vilde være —
Til sin Tid — vil ophøje dig med Ære! —z.*

Aftenunderholdning i Institut Saint Joseph.

Lørdag d. 22., Søndag d. 23. og Tirsdag d. 25. Januar havde den franske Skole paa Østerbro indbudt til en Aftenunderholdning, som nuværende og forhenværende Elever havde forberedt. Skolens Festsal blev tre Gange optaget af et begejstret lyttende Publikum. Aftenen indledtes — vi refererer Søndagens Underholdning — med Afsyngelse af Davids 23. Salme af Wennerberg. Eleverne præsterede dygtig og smuk Sang under Fru M. Groth Hoffmanns Ledelse. Derefter rullede Tæppet op for 10 Billeder fra »Martyrtiden i Rom«. Enkle og gribende Ord fortalte om den spirende Kristendom, om den stærke Kærlighed til Kristus, om Længslen efter Martyrdøden og endelig om Sejren over Mørket. De unge gik med Liv og Sjæl op i deres Roller og spillede nydeligt og overbevisende. Scenens Udstyr var præget af fornem og fin Enkelthed. Ind imellem Billederne sang Elever forskellige Salmer bag Scenen. Det var helt igennem en skøn og gribende Oplevelse, til Gavn og Glæde for Tilskuerne. A. H.

Til Niels Steensens Mindefest i Grundtvigs Hus sendte Prof. Johannes Jørgensen et Telegram, som ved en Forglemmelse ikke blev oplæst under selve Festen. Vi gengiver her dets korte, men smukke Tekst: Corde præsens J. J. (I Aanden tilstede).

St. Ansgars Landsforbund (Hørsholm Afdeling) holder Møde Torsdag d. 3. Febr. Kl. 20 paa Hørsholm Hotel. Hs. Excel. Biskoppen har lovet at holde Foredrag om Illusioner. Alle er velkomne. Komitéen.

A.C. Onsdag d. 9. Febr. Kl. 20 pr. i Vesterhus, Vestervoldg. 115². Forevisning af Filmen om St. Josephs Hospital. Varer godt 1½ Time. Gæstekort à 1,50 Kr. faas hos Administratores. Adm.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 30. Jan. fejres Kirkens Værnehelgen, den h. Ansgars Fest. Kl. 10 Pontifikalmesse Kl. 17 Festandagt m. Præd. og Procession med den h. Ansgars Relikvier. — Mødreforeningens Messe læses først Tirsdag d. 8. Febr. Kl. 8¼ (ikke 1. Febr.).

Skolefilmen »Du røde Borg«... vises for **St. Knuds Skoles tidligere Elever** (med Paarørende) Søndag den 6. og Søndag den 13. Februar 1938 Kl. 20 i St. Knuds Sal, Stenosgade 4 B.

Adgangskort à 50 Øre faas hos Portneren, Stenosgade 4 A.

Bruger De protestantiske Sange

til Deres katolske Fester i Hjem og Kirke? Ellers send Oplysninger, og De faar en **katolsk Sang**, munter eller alvorlig. H. K. Hafstrøm, Randers.

Kirkelig Kalender.

Jan.-Febr.	Febr.
30. S. 4. Søndag e. Hellig 3 Konger. — Ansgar.	6. S. 5. Søndag e. Hellig 3 Konger. — Kyndelmisse.
31. M. Johannes Bosco.	7. M. Romuald.
1. Ti. Ignatius.	8. Ti. Johannes af Matha.
2. O. Marias Renselse eller Kyndelmisse.	9. O. Cyrillus af Alexandria.
3. T. ANSGAR, Vikariatets Værnehelgen.	10. T. Oktav af Ansgar.
4. F. Andreas Corsinus.	11. F. Vor Frue af Lourdes.
5. L. Agatha.	12. L. 6. Søndag e. Hellig 3 Konger.

Jan.-Febr. Ugens Messebønner.

30. S. **Ansgar, Vikariatets Værnehelgen** (821—653); 2. *Sæt Bønner*: 4. Søndag e. H. 3 Konger (93—128), 3. *Sæt Bønner*: (kun i stille Messer): Martina ([56]—[56]); Slutningsevangelium: Søndagens (94—130).
31. M. Johannes Bosco ([46]—[47]).
1. Ti. Ignatius (808—640).
2. O. Marias Renselse (810—641).
3. T. Ansgar, Vikariatets Værnehelgen (821—653).
4. F. Andreas Corsinus (825—657); 2. Ansgars Oktav (821—653).
5. L. Agatha (826—658); 2. Oktaven (821—653).

Søndag den 30. Jan. afholdes i alle Vikariatets Kirker og Kapeller **Kollekt for Ansgarius-Bonifatius-Foreningen.**

DANMARKS KATOLSKE KVINDEFORBUND afholder sin **Stiftelsesfest** Søndag d. 20. Febr. 1938 Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Borgernes Hus. Forskellig Underholdning med velvillig Assistance af Hofpianistinde Johanne Stockmarr og Koncertsangerinde Ragna Schack. — Souper, Dans.

D. K. K. F.'s Sangbog bedes medbragt. Alle Medlemmer med Familie og Venner er velkomne. Billetsalget slutter 18. Februar.

Intet Billetsalg ved Indgangen. Billetter à 4,25 Kr. faas hos: Grevinde E. Scheel, Ndr. Frihavnsgade 26, Øbro 4453 x. Frk. A. Osterhammel, Frederiksborggade 54, Byen 720. Frk. C. Thorup, Norasvej 17, Ord. 2318. Sekretariatet, Kastelsvej 19, Øbro 6108. Katolsk Boghandel, Stenosgade 3, Vester 3930.

Min kære Hustru, vor kærlige Moder
Johanne Frydenlund, f. Cramer,
 er stille hensovet, forberedt ved Kirkens Sakramenter,
Knud Frydenlund
 Kaptajn, Sekretær ved Valø Stift.
Tove Frydenlund, Asger Frydenlund.
 Jordfæstelsen har fundet Sted.

BOGTRYKKERIEET »ATHENE« (MAZANTI & NIELSEN)
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Til. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag
 Aften, leveret til Postvæsenet Torsdag d. 27. Januar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 6

Søndag den 6. Februar

1938

INDHOLD: Herren hersker! Jorden skal juble! — Ansgar. — Biskoppen og Kapucinerne. — Vor Pilgrimsfærd til Budapest. — Jens Munk. — En antagelig Grund. — En ny kristelig Tidsalder? — Presse-Rundskue. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Herren hersker! Jorden skal juble!

(Ps. 96, 1.)

5. Søndag efter Epifani.

Sjæl, du er skabt til at tjene Gud! Til at tjene Ham ubetinget, overalt og hvert et Sekund, som forundes dig! Og med alle dine Evner og af al din Kraft! Han er din uindskrænkede Herre. Derfor skal du, derfor skal Jorden juble af Fryd!

For mange synes dette Paabud at være et sælsomt, urimeligt Forlangende. Ordet »tjene« har i deres Øren en ubehagelig Klang. Efter deres Opfattelse er der noget nedværdigende i at paatage sig en Tjeners Skikkelse.

Men hvorledes vilde det stille sig, om disse tjenende selv var Herskere? Man vil maaske svare, at det er en Selvmodsigelse. Dog, lad os nu se!

At tjene Gud er at herske. At herske over Jorden. »Lad os gøre Mennesket i vort Billede til at herske over hele Jorden« (Gen. 1, 26).

Bestræbelser for at udgranske Naturkræfterne og stille disse i Menneskehedens Tjeneste, saa de kommer til at

virke paa rette Vis og i den rette Hensigt, er Gudstjeneste, er Opfyldelse af et Kulturhverv, Gud paalægger os. Ogsaa Udøvelse af Kunst er et af Gud villet Herredømme over Naturen. Derigennem forlenes Mennesket med en Straale af Guds Skaberkraft. Naturen maa ogsaa tjene Guds Tjeneres højeste Formaal. Kildens Rislen, Fuglesangen, Tordenens Rullen og Bølgernes Slag bliver for ham en Genklang af Guds evige Ord. Soldag og Stjernenat, Daggry og Aftenrøde bliver for hans Øje Genskæret af Verdens Lys. Vand og Olie og Krisam og Brød og Vin bliver gennem Sakramenterne Naadens Redskaber.

Herren hersker! Jordan skal juble!

Langt vigtigere end Herredømmet over den ydre Verden er imidlertid dette at kunne mestre sin egen urolige indre Verden. Her ses det endnu klarere: »At tjene Gud er at herske!« Guds Paabud lyder: »Betving Lysten til Synd og hersk over den« (Gen. 4, 7).

Som en Jæger udrydder Skadedyr, saaledes maa vi uskadeliggøre Dantes Ulv (Havesyge), Løve (Hovmod) og Leopard (Sanselighed) i vort Sind. Lykkes det at tæmmé vort Indres vilde Heste, kan de komme til at udrette store Ting. Vi kan bringe Lidenskaberne til at tjene: Kærlighed, Længsel, Fryd, Had, Afsky, Sorg, Haab, Dristighed, Frygt og Vrede. I Klogskabens Hænder bliver Maadehold og Styrke de nævnte Kræfters Tømme og Tøjle.

Urskove forvandles til Kornagre. Af Vildnis og Sumpe rejser sig Byer med Taarne og Tinder. Disse Undere finder vi et tilsvarende Billede af i vort eget Sind, naar den gennem Arvesynden forstyrrede Menneskenatur omdannes til et velordnet Rige, hvor Gud har Magten og Herredømmet.

Vægtige Klippeblokke tilhugges og bliver til en skønt planlagt, fintberegnet, himmelstræbende Dom. Men hvad er selv det skønneste Bygningsværk, udført af Kunstnerhaand, imod Templet for den Helligaand! Guds Tempell Det, som I er! Fra dette Tempel udstrømmer Velsignelsens Kraft. En fredelig Erobring af den omgivende Verden foregaar herfra, fra den nærmere til den fjernere Kreds. Naar Naaden har overvundet Egoismen, kan Retfærdigheden give enhver sit og Kærligheden tro mod sit Program give enhver »mit«.

Denne Guds-Tjeneste er et ophøjet Herredømme. Den største Magt paa Jorden er Kærligheden for hans Skyld, som af Kærlighed hengav sin enbaarne Søn.

Herren hersker! Jorden skal juble!

Hæver vi vort Øje til den højeste Herskermagt, til hvilken Guds Tjeneste er i Stand til at føre os, da blændes vort Blik af dens ubegribelige Glans, og vor Tunge forstummer. Gud lade da den Grundsætning gælde: »Er vi Dine, da er Du vor.« Tjeneste for Tjeneste.

»Folkenes Konger hersker over dem — —. Men jeg er midt iblandt eder som den, der tjener«. (Luk. 22, 25 ff). Maatte vi da ikke forandre Salmeverset »Gud hersker!« til »Gud tjener«? Thi se, hvorledes Han tjener! Hvem skylder vi den Jord, som nærer os? Vandet, som stiller vor Tørst? Luften, som vi indaander? Solen som lyser for os? Vor legemlige og aandelige Kraft? Vor hele Tilværelse? Vi skylder Ham det! Han, som ved eet eneste Magtbud har skænket os det! Takker vi Ham tilstrækkeligt derfor? — —

Her er det, at Gudmennesket gaar foran os med sit straalende Eksempel og sin Læres Ord. For vor Skyld lod han sig sælge til Slavens Pris og gik ind under de ondeste Slavekaar. Vor Syndebyrde tog han paa sig som Offerlammet. Hvem har nogen Sinde tjent saaledes? Og denne Tjeneste gælder tillige dem, som frabeder sig hans Offer, og dem, som gør Oprør imod ham. Hvad forbeholdes da Guds tro Tjenere?

At tjene Gud er at herske! Vil disse Guds Tjenere ikke erfare det i særlig Grad og paa en uanet Vis?

»— jeg overdrager eder, ligesom Faderen har overdraget mig et Rige, at I skal spise og drikke ved mit Bord i mit Rige, og I skal sidde paa Troner — —« (Luk. 22, 29-30).

I Beskuelsen af Gud tjener vor Herre Kristus os som evigt Gæstebud, det uendelige Gode, som omfatter alle endelige Goders Godhed i udsigelig Stigning og saaledes naar det Overmaal, hvorefter Menneskehjertets inderste Længsel sukker. Under denne Synsvinkel forekommer Offeret, som Guds Tjeneste forlanger af os, selv i et langt og haardt Liv, ringe. Thi: Herre, dit Aag er blidt og din Byrde let!

Ansgar.

Folket bygged langs Bælt og Sunde,
Byer rejste sig ved Vig og Fjord.
Stengraa Støtter stod i Offerlunde.
Folket ofrede til Tyr og Tor.

Landet laa med dybe, store Skove
dunkelt dækkende fra Kyst til Kyst.
Vikingsnekken skred paa sølblaa Vove.
Danske Drenges Drøm var Daad og Dyst.

Kraft var der i Arm og Mod i Bringe.
Troskab raadede blandt Mand og Mand.
Magten sad i Staalets blanke Klinge,
sad i Spydets Stage, Sværdets Brand.*)

Blomstred Hedenskabets høje Dyder,
var det stærke, stolte Kræfters Tid,
som et Solglimt gennem Skyen bryder,
skred du frem blandt Kæmper, ung og blid,

bar med barnlig Tro og unge Arme
Korsets, Kærlighedens Banner hid,
tændte Kirkelys, hvis Skær og Varme
straalede igennem Rum og Tid.

Og du fletted Kærlighedens Ranke
tæt og stærkt om Nordens sejge Kraft,
adled den stolte frie Tanke,
gød i Nordens Aarer ædel Saft.

Vikingdrotten, vant blot til at byde,
til at herske over Hav og Jord,
lærte du at ljene, lie, lyde,
elske, vandre i din Herres Spor.

*) Sværdets Æg.

— — *Som den unge Bøg, der taaler Skygge,
indtil selv den op i Lyset naar,
voksede din Kirkes Træ sin trygge
Vækst i gode som i onde Aar,*

*fæsted dybt sin Rod i Nordens Skove,
sugede sig Kraft i deres Læ,
tog sig Hjemstavn ved den sølblaa Vove
og blev Nordens kongeligste Træ.*

*Steg end Storme, fejede frostblaa Nætter
hærgende dets Krones fejre Skrud,
slængte det i Sløvet, — evigt sætter
Stammens Safter friske, stærke Skud.*

Karen Plougaard.

Biskoppen og Kapucinerne.

Nye Breve fra Niels Steensens Hannovertid.

(Sluttet.)

Pater Provincial modtog ogsaa Skrivelser fra Kølner Nuntius. Den 12. Juni skriver denne bl. a.: »Selv om den højærværdige Biskop af Titiopolis har saa hellig en Tro og Myndighed, at jeg ikke tvivler om, at Deres Paternitet skænker hans Ord fuld Tro, vil Nuntius dog opfordre ham til at gøre, hvad der skal gøres, hurtigt, idet han fuldt ud stoler paa Provincialens Klogskab.« I et andet, længere Brev, som er dateret d. 20. Juni, er Sproget mod de to Patres skarpere. Pallavicini beklager, at Provincialen ikke er i Köln. De to Patres havde vist den nødvendige Respekt og Lydighed. »Alltid at være indelkket i Huset er saa godt som umuligt; det kan heller ikke billiges, at de lever i et Hus, hvor der er Kvinder. Tjenere kunde ogsaa røbe hele Sagen til Fyrsten, der saa ikke kunde lade som ingenting.« Derved var der Fare for, at alle Præster til Slut blev udvist. Der forlanges hurtig Handling. Den 27. Juni sender Nuntius et Par Linier igen, hvori han udtrykker Haabet om, at denne Episode snart afsluttes.

Den 12. Juli blev saa de to Patres trukket tilbage, idet P. Provincial vel lod sig overbevise af Steensens Grunde. Men paa Vor Frues Dag, d. 15. August, vendte de igen tilbage og blev der som ovenfor nævnt i 14 Dage. Da Niels Steensen hørte derom, skrev han d. 10. September bekym-

ret til Pater Provincial fra Münster, hvortil han imidlertid selv var rejst:

Højærværdige Pater.

Gid Naade og Fred maa forøges!

Jeg er bange for, at den Vært, som har optaget Patrene efter Hospitiets Lukning af stort Had mod Jesu Selskab, hvad han har vedgaaet med ganske aabne og for et kristent Menneske aldeles uværdige Ord, vil foretage sig og foretager sig allerede saadanne Ting saavel over for den serafiske Ordens Patres selv og til Fordel for dem hos andre i Hannover, at Følgen vil være Religionsudøvelsens totale Ophør. All begyndte allerede at gaa sin rolige og fredelige Gang, men Pater Candidus's Ankomst nu forleden har saavel hos Katolikker, som hos Ikke-Katolikker fremkaldt en Del Røre. Mange af de sidstnævnte vil ikke finde sig i, at Ordensdragten bæres; og de har saamænd allerede i Slutningen af Fyrstens Levelid, da man havde opgivet Haabet om en mandlig Arving, i min Nærværelse, med smædende Ord bifaldet hinandens Planer, hvor daarligt de, hvis det stod til dem, efter Fyrstens Død, skulde behandle Patrene. Nogle af de førstnævnte derimod har, af en lemmelig uordnet Sympati for Patrene, været Aarsag til Splittelser. Gid Deres højærværdige Paternitet for vor Frelzers Blods Skyld og for saa mange Sjæles Skyld, som er blevet forløste ved hans Blod, maatte gennemføre, at Patrene hverken med eller uden Ordensdragt maa begive sig ærhen, da dette nemlig ikke kan ske uden voldsomt Røre hos Ikke-Katolikker og uden Splid hos Katolikkerne. Men ønsker De at kende Aarsagen til denne Antipati, skyldes den Prædikanterne, som forbitret ved nogles Taler, i deres egen Tale fra da af offentlig har forsøgt at gøre dem forhadte hos Folket, idet de blandt andre Beskyldninger ogsaa fremdrog Regnskaberne over de Udgifter, som den allerhøjeste afdøde har haft for Patrene, ja, kritiserede endogsaa, hvor meget Vin der var blevet brugt i Hospitiel. Efter denne Tale har Mængden forbitret kastet Skylden for de Byrder, som lyngede dem, paa mig og delvis paa Patrene. Jeg ved, hvor hadefulde og forsmædelige Ting der fra den Tid af nogle ogsaa blev sagt om mig. Ja, hvis ikke nogle af de første Embedsmænd havde modarbejdet dem ved klog Fordeling af Vagtposter rundt om i Byen og en Befaling, som blev forkyndt fra Tribunen, da vilde de have fordrevet Patrene og mig med hele Menigheden fra Byen. Det er ikke nok, at nogle Folk i Byen, og der ene eller anden ved Hoffet synes at være gunstigt sindet. Prædikanterne bevæger Folket efter Behag, og selv Fyrsterne vil ikke modsætte sig dem aabenlyst. Men Deres Højærværdige Paternitets kloge Fromhed vil træffe de rigtige Forholdsregler i denne onde Tid.

*Deres højærværdige Paternitets uværdigste Tjener i Jesus Christus.
Nikolaus, Biskop af Titiopolis
Münster i Westfalen 10. Sept.*

Sankt Nikolaus Tolentinos Dag 1680.

Til den højærværdige Pater Provincial for Kapucinerne.

At Steensen ikke havde set forkert, bevidner den Kendsgerning, at de to Kapucinere til sidst maatte forlade Staden under Protestanternes Stenkast. Pater Candidus vilde alligevel gentage Forsøget, tilskyndet af Katolikker, som ikke kunde vænne sig til de nye Forhold, men opgav det hurtigt, især da Sygdom tvang ham i Knæ, en Sygdom, som han bukkede under for d. 8. September 1680.*)

G. Scherz.

Vor Pilgrimsfærd til Budapest.

Som de fleste sikkert allerede har læst, har Hs. Exc. Biskoppen opfordret alle, som kan, til Deltagelse i Pilgrimsfærden**) til den 34. Internationale Eukaristiske Kongres i Budapest fra 25. til 29. Maj. Nu er det paa Tide at rette vort Blik mod denne Verdenskongres til Ære for Alterens helligste Sakramente. Denne Kæmpeprocession hen til ham, der bor midt iblandt os og fra Tabernaklet fornyer hele det kristelige Liv. »Kom til vor Hovedstad,« skrev Ungarns Primas, Kardinal Dr. Justinian Seredi til Alverdens Biskopper, »kom, for der sammen med os at tilbede Vor Herre, for at et stort Lys, d. v. s. Retfærdigheden, Sandheden og Livet, gennem Kristus, som lever i det Allerhelligste Sakramente, maa stige ned til Jorden. Ligesom man engang saa Gudebillederne styrtede ved hans Ankomst til Ægypten, saaledes kan ogsaa vor Tids Afgudsbilleder, som Millioner af Mennesker ligger paa Knæ for, blive knust.«

Da den permanente Kongreskomite under sit Møde i Paris bestemte Budapest til næste Kongresby efter Verdenskongressen i Manila — det skulde først have været Warszawa, men Kardinal Hlond gav højsindet Afkald til For-

*) Som Kilder er foruden de in extenso citerede eller delvis refererede Breve i Ordens-Provincialarkivet i Ehrenbreitstein og Dr. Studtmanns Artikel især benyttet:

Woker W., Geschichte der katholischen Kirche und Gemeinde in Hannover und Celle, Paderborn 1889.

Metzler Johannes, Die Apostolischen Vikariate des Nordens, Paderborn 1919.

**) I vort næste Nr. vil Pilgrimsfærden blive omtalt udførligere. Foreløbig skal kun nævnes, at Afrejsen sker d. 22. Maj og Hjemkomsten til Kbhvn. d. 3. Juni. Prisen er Kr. 395. — Udførlige Programmer faas hos Sognepræsterne.

del for Ungarn, som i Aar ogsaa fejrer 900 Aarsdagen for den h. Stefans Død — og da den Hellige Fader personlig meddelte Rigsforstander Nikolaus v. Horthy og Ministerpræsident Koloman Daranyi, under disses Ophold i Rom, den Hellige Stols Samtykke, gik straks en Bølge af Begejstring og Jubel hen over Landet, og hele det ungarske Samfund gav sig til at forberede denne 34. Eukaristiske Kongres.

Generalstaben for St. Stephans-Aaret og for den Internationale eukaristiske Kongres holdt allerede Dagen efter Bekendtgørelsen sit første Møde. Her blev Centralbureauet stiftet, og som dettes Leder valgtes *Elexius Nagy v. Versegh*, befuldmægtiget Minister og Medpræsident ved Katolsk Aktion. Hans nærmeste Medarbejdere er *Karl Huszar*, Ministerpræsident a. D., *Pater Adalbert Bangha S. J.*, og Kanonikus *Sigismund Mihalovics*, Katolsk Aktions Landsdirektør.

Ligeledes opridsedes Arbejdsplanen i grove Træk. Biskoppen af Győr, Dr. Stephan Breyer, staar for den pastorale Forberedelse. Finansudvalget staar under Grev Moritz Esterhazy's Ledelse, medens Biskoppen af Csanad, Dr. Julius Glattfelder, i Forening med det kunstneriske Udvalg sørger for den kunstneriske Udsmykning. Pilgrimmenes Underhold og Organisationen af disse, en glat Afvikling af Trafikken, samt den meget vanskelige Opgave: Forplejningen, har højtstaaende Generalstabsofficerer paataget sig under Ledelse af General Kamillus v. Karpethy. Der er en Forvaltningskomite, en Sundhedskommission og et teknisk Udvalg, i det hele 14 Sektioner.

Paa store Plakater anmodede Kardinal Fyrstprimas Dr. Just. Serédi om hele Samfundets og samtlige toneangivende ungarske Faktorers Støtte. Den 12. Dec. 1936 allerede udsendte Katolsk Aktion en Meddelelse, som gav detailleret Besked om Forberedelsesarbejderne til den eukaristiske Verdenskongres og til St. Stephans-Aaret, og hvori bl. a. blev nævnt, at 23.000 Udlændinge og 230.000 indfødte i 1930 deltog i Højtidelighederne i Anledning af St. Emmerichs-Aaret; men disse Tal vil for 1938 langt overskride 1930. Derfor vil hele Landet over 12.000 Medlemmer inden for Organisationskomitéen være beskæftiget med Forberedelsesarbejderne til Højtidelighederne. Man regner med, at Kongressen vil kræve over 100 Ekstratog. 1200 Præster vil være med til at uddele Fælleskommunionen.

Den 23. Maj 1937 aabnedes det »Hellige Aar« forud for den eukaristiske Kongres, hvori man gennem Foredrag, Missioner, Excercitier etc. vil forberede Folket til Festen. I denne Anledning har det ungarske Episkopat udsendt et Hyrdebrev, som skulde oplæses i samtlige Kirker den 23. Maj.

Kongressens Program ser i store Træk saaledes ud:

Mandag den 23. Maj: Officiel Modtagelse af den pavelige Legat. Onsdag den 25. Maj: Kongressens Aabning. Den pavelige Bulle oplæses. Torsdag den 26. Maj, Kristi Himmelfarts Dag, afholdes om Morgenen Børnenes Kommunion. Om Eftermiddagen finder det første offentlige Møde Sted. Om Aftenen afholdes den store Skibsprocession paa Donau. Fredag den 27. Maj: Om Formiddagen afholdes Sektionsmøder, om Eftermiddagen det andet offentlige Møde. Om Aftenen forskellige religiøst-kunstneriske Foranstaltninger. Lørdag den 28. Maj: Om Morgenen afholdes Missionsgudstjenester i alle Byens Kirker. Om Formiddagen afholder de forskellige Nationer særlige, nationale Møder. Om Eftermiddagen finder det tredje offentlige Møde Sted. Om Aftenen indledes nallig Tilbedelse for Mænd i Byens Hovedkirker. Søndag den 29. Maj: Om Morgenen finder det store, højtidelige Afslutningsmøde Sted, der vil forme sig som en Verdens-Sonegudstjeneste. Ved dets Afslutning vil Repræsentanter for de forskellige deltagende Folk tale i Radioen, hvorpaa Paven afslutter Kongressen med en Tale, der rundsendes i Radio. Til Slut forenes Folkeslagene i et Te Deum.

—z. (Sluttet.)

Om og af nordiske Konvertiter.

Jens Munk.

For sent til at komme med i Fjor var de Meddelelser, jeg fik om den Mand, hvis Navn staar over disse Linier. Men de var saa interessante, at det var en Skam ikke at benytte dem, og derfor kommer denne lille Artikel som et Supplement til den lange Serie i forrige Aargang.

Jens Munk fødtes i Rær, Nord for Thisted, den 10. Juni 1838. Han kom noget sent ind paa den læsende Vej, saa det var først som 26-aarig, at han bestod Lærereksamen fra Ranum Seminarium ved Løgstør. Her var han en udmærket flittig og dygtig Elev, der i Bibelhistorie og Religion fik fineste Karakter. Som Lærer elskede han siden især Faget Bibelhistorie, hvori han aldrig forlangte Hjemnearbejde af sine Elever, men fortalte dem den hellige Historie saa begejstret og levende, at de ved Aarsprøven altid var fuldstændig hjemme i deres Stof.

I 1866 fik Jens Munk Ansættelse i Nørre Sundby og senere i Odense, hvor han lærte den senere Minister, Klaus Berntsen, at kende. Denne vilde, at Munk skulde overtage Ledelsen af Dalum Højskole, men Munk vilde langt bort fra Kulturens Centrér, helst ud paa en lille Ø, hvor Virksomheden efter hans Forestilling vilde forme sig som Op-

holdet i et lille Paradis. Han maatte dog først nøjes med Lærerstillingen i Vester Hæsing, men da der i 1873 blev en Plads ledig paa den lille Ø, Lyø, ved Faaborg, var han saa heldig at blive kaldet dertil.

Det var med glade Forhaabninger, han og hans Hustru drog til Lyø, men de kom til at lide store Skuffelser og Ubehageligheder i de mange Aar, de opholdt sig der. Befolkningen satte stor Pris paa Mad og Drikke og holdt store Gilder, som deres Lærer slet ikke brød sig om at være med til, hvorfor han naturligvis blev ilde lidt af mange. Og rent galt blev det, da Munk begyndte at faa katolske Sympatier.

I 1888 strandede der et Skib paa Øen paa sin Vej til Svendborg. Det var en Mand ved Navn Westermann, der havde lejet Skibet og selv med Kone og fire Børn var med om Bord. Munks tog sig efter Evne af de skibbrudne, der var meget ilde stillede, og Børnene boede en Tid lang hos dem. Senere indhød Westermann Lærer Munk til et Besøg i Svendborg. Da de gik en Tur ved Havnen, ringede Klokkerne i den katolske Kirke, og Munk fik Lyst til at se denne indvendig. Men saa snart han var kommet ind i den, sagde han stille ved sig selv: »Her er Guds Hus.« Han kom til at tale med daværende Pastor Whitte, som Munk syntes saa godt om, at han senere indhød ham til at besøge sig paa Lyø. Han blev hentet i Faaborg i en flagsmykket Baad; men dette blev Indledningen til den bitre Strid, der endte med Afsættelsen i 1897.

Sognepræst paa Lyø var dengang Abrahamsen, 37 Aar gammel, ivrig Missionsmand, der før havde været Præst paa Venø i Limfjorden. Han skrev straks til Biskop Stein i Odense, at Læreren havde en katolsk Præst indlogeret i Degneboligen. Munk blev kaldt til Odense og stævnet for Biskoppen, som bl. a. sagde: »Har De Deres Embede kært, maa De tage Dem i Agt.« »Ja,« svarede Munk, »men vi har jo dog Religionsfrihed i Danmark.« »Ikke for Skolelærere«, lød Biskoppens lakoniske Svar. Pastor Abrahamsen var forbitret over, at det trak ud med Afsættelsen af den stærkt grundtvigsk prægede — Morten Eskesen var hans gode Ven — og nu katoliserende Lærer og fik en Lærerinde kaldt over til Øen. Hun fik dog kun 4 Elever i sin Skole, medens Munk beholdt de øvrige 36. Men da trueede Biskoppen med, at han vilde gaa af, hvis Kultusministeren ikke gav Munk Afsked, og saa hjalp det. Munk fik sin Afsked med Pension i 1897; men mange af Øboerne var nu meget bedrøvede over at skulle af med deres Lærer og skænkede ham et smukt Guldur til Erindring.

Efter det foregaaende skulde man jo vente, at Munk og Hustru snart vilde være traadt over til den katolske Kirke; men det varede dog 11 Aar, inden dette skete —

først 1908 optog Pater Esser (fra Stenosgade i København) dem i Kirken. Aarsagen til Udsættelsen var den kedelige Sag med Pastor Whitte, der imidlertid var blevet forflyttet til Odense. *) Det er utvivlsomt, at han havde meget store Brist og Mangler; Munks 14-aarige Datter, som kom i Præstegaarden for at lære den katolske Kirke at kende, mente dog stadig, at han var uskyldig.

Efter at have faaet Afsked boede Lærer Munk først et Par Aar i Himmelev ved Roskilde, hvor han brugte en Del af sin Tid til at undervise Præsterne i denne By — f. Eks. Kerekhoffs og Blois — i det danske Sprog. Senere flyttede han til Gilleleje og derfra til Skaarupøre ved Svendborg, hvor han ganske stille sov hen den 6. Juni 1926, 88 Aar gammel.

Mange husker endnu gamle Lærer Munk. Han var en ægte nordisk Kæmpeskikkelse med sit snehvide Haar og Skæg. De, der kendte ham personlig, vidste, at der stod en Mand bag hans kække Ord. Til det sidste bevarede han sin smukke malmlfulde Sangstemme, som mange har hørt, naar han og hans Hustru holdt deres Morgenandagt med hinanden.

Ægte Frisind havde altid præget den grundtvigske Lærer, der maatte gennem saa mange Trængsler, inden han kunde blive Katolik. Da han boede i Gilleleje, skulde den derværende Kro stemmes ned. Da man kom til Munk og vilde have hans Underskrift herpaa, svarede han Nej med følgende Motivering: »Man skal ikke fjerne Kundskabens Træ fra Edens Have — — I kan bære jer ad ligesom jeg, jeg kommer der ikke.«

Og dette Ord gik siden om i Byen vidt og bredt, og alle Vegne sagde man, at »Munken« havde Ret.

Hermed skal ogsaa sluttes her. Fordi Munk havde Ret, har det været opmuntrende at læse om denne Thybo, der ligesom en anden Thybo og Lærer under Besvær og trange Kaar fandt Vej til den ene Kirke. *Niels Hansen.*

*) I sin interessante Selvbiografi Drengeaar (fra 1933) skriver *Henrik Pontoppidan* en Del om Pastor Whitte (Side 82—90). Han nævner ham ikke ved Navn, men kalder ham Rektorens Søn, men da Rektoren hed Whitte, er Anonymiteten mere end gennemsigtig. Der er vist en Del at rette i Pontoppidans Skildring, f. Eks. i hvad han skriver om den daværende katolske Præst (maa være Pastor Gormann, som forlod Randers og indtraadte i en Orden). Om Pastor Whitte i 1898 skriver han saaledes: »Til sine Trøsfællers Forfærdelse kastede han sig ret ubehersket og forvirret ud i Dagens politiske Stridigheder (han anbefalede offentlig den socialdemokratiske Folketingskandidat), og da han ikke paa anden Maade lod sig bringe til Tavshed, blev han anklaget for alvorligere Forseelser og ligesom sin tidligere Skrifte- og Lærefader i Randers forvist til et ensomt Kloster i Syden. Der hørtes aldrig mere om ham siden.« — Dette sidste passer dog ikke. Mange Aar efter fortalte Biskop Johannes von Euch mig, at nu var Pastor Whitte død i Syd-Amerika efter en god og pligtfuld Præstegerning sammesteds.

Mellem Mødre.

En antagelig Grund.

»Forstaar du, det maa fejres!«

»Hvorledes har du tænkt dig det?«

»Skovtur! Den maa tage nøjagtigt fire Timer — midt paa Dagen,« afgjorde Lise.

»Sammenskud?« forhørte jeg mig.

»Som du vil. Hovedsagen er, at det bliver til noget. For naar man oplever en Glæde, saa er det ens simple Pligt at kvittere for den med Fest under en eller anden Form —«

Dette fandt jeg var rimelig Tale, og en Plan blev lagt paa staaende Fod. Selvfølgelig skulde vi i Skoven, for vi er »skovbundne« begge to, og derefter drikke Te et Sted, hvorfra vi kunde se Sundet og Skibene.

Det var i Forgaars, vi traf Aftalen. I Dag har vi bragt Planen til Udførelse.

Lise har nemlig haft et Held. Hun, som er Moder til fire kække Dreng, har foruden at passe sit Hjem punktligt klatmalet i Smug, naar Peter var ude, og Børnene sov eller var i Skole. Blot for sin Fornøjelse, som naar vi andre syr Korssting eller lærer at kniple. Nu havde hun sendt en Akvarel, forestillende nogle graa Bøgestammer med Fløjls Fødder af grønt Mos og med Solstriber paa langs ad Barken, ind til et Blad og faaet den »paa« som Forside.

Vi var naaet til Festens sidste Akt. Vi havde travet gennem et Januar-Foraars forskellige Variationer og havde nydt saavel Sol som Regnvejr, Hagl og Sne, inden vi havnede bag den Glasrude, hvorfra vi skuede et sølvgraat Sund, hvis Skibe passerede forbi hverandre i en evindeligt skiftende Belysning. Mellem os og Vandet ragede nogle Træer op: et slankt Lindetræ, to kraftige Bøge, der stod tæt sammen og klædte hinanden som Heste i et Spand, og endelig en brav, bred Tjørnebusk, som fortalte sin solide Historie om, hvorledes man skal tage Livets Glæder og dets Modgang, in casu Sol og Blæst.

I enhver Henseende var her underholdende.

Lise er let at være sammen med, for hun behøver kun et Nik nu og da, en enkelt Gang et Stikord til at drage en hel ny Side af en omhandlet Sag frem. Hun taler meget, men det er kun behageligt. Hendes Passiar løber som en Rolls Royce over en Asfalt. Saaledes gaar det den meste Del af Tiden. Men pludselig kan der komme et overraskende Udsagn, et Guldkorn, et vidunderligt Frø — af den Slags, som kan faa en hel Potteplante af gyldne Tanker til at gro op.

»— I Gaar traf jeg Olga,« sagde hun, medens vi begge

betragtede, hvorledes Havet ude i Kimingen skiftede fra graat til dybt blaaviolet. »Jeg har ikke set hende, siden hun kom hjem fra Østen. Hun saa pragtfuld ud — i Persianer-Pels og saa videre. Absolut vilde hun have mig med op. Naa, vi havde jo ikke talt sammen i, jeg ved ikke hvor mange Aar, og jeg kunde godt afse den halve Time. De har faaet sig indrettet smukt, hun og Manden. En vældig Masse Ting, et helt Musæumsinventar, har de faaet Plads til. — Hvor Livet dog skifter!« Lise pegede ud over Vandet: Akkurat som Lyset og Skyerne der! »Engang var jeg lige ved at misunde Olga —«

Med Lises bløde, velsmurte Stemme fulgte nu en Redegørelse for de Fordele, Olga en Gang i hendes Øjne havde siddet inde med. Hun skildrede Olgas Liv. Lise behøvede ingen Stikkord. Emnet havde grebet hende — —

Da Olga i sin Tid kom for at sige Farvel, inden de drog bort, dumpede hun ind i en farlig Redelighed hjemme hos os. Ivar (Lises Nr. 2) havde fundet en af mine Farvetuber og havde dekoreret sig selv, Borde og Stole og Dørsider og Gulvtæppe med kanariegult, for til sidst — som den ordentlige Dreng, han er og altid har været — at tørre sine smaa Hænder af — i mine ny Gardiner. Da Olga traadte ind, laa jeg paa mine Knæ og sæbevaskede i mit Ansigts Sved. Hendes Miner udtrykte dyb Beklagelse, og jeg var jo ikke helt fri for at synes, at hun havde det en Del nemmere end jeg. Luksustog til Østen. En Garderobe, som du og jeg ikke har set i Drømme, og saa videre — —. Ingen Børn til at male med kanariegult — —. Hun har stadigvæk ingen Børn, den Stakkell!

»Stakkel?«

»Ja! For det er jo ikke alene det, at hun ikke har Børnene. Men hun lider under alle de Mangler, som følger med Savnet af Børn. Hun er gaaet Glip af en Skole, som vi andre har nydt godt af. Jeg kan ikke sige dig, hvor jeg med mine Bunker af hullede Drengestømper, som venter mig, naar jeg kommer hjem, føler mig rig og lykkelig i Sammenligning med Olga, som dog kan faa alt, hvad hun peger paa. — — Mens vi sad i hendes Stue, lød der pludselig et Rabalder fra Køkkenet. Olga fo'r derud, og saakom hun tudbrølende ind: »Det var det store Fad af københavnsk Porcelæn!« hulkede hun. »Pigen havde ladet det staa med Fisken paa over Gasflammen!« — — Aa, du! Jeg havde ondt af Olga!«

»For Fadet!!«

»Ikke for Fadet, men fordi hun kunde græde over det! Ved du, at da jeg i Aftes sagde »Herrens Engel« sammen med Børnene, da søjede jeg en lille, privat Andagt til. Jeg takkede i mit stille Sind Vorherre for, at han ikke alene:

har givet mig tusinde gode Aarsager til at glædes, men at han ogsaa altid giver mig en antagelig Grund til at græde.»

Lille kloge Lise! Jeg skriftede ikke for dig, af hvilken Aarsag dit Sædekorn denne Gang fandt en særdeles vel beredt Muld i mit Sind. Men jeg vil lade dit Ord gaa videre til mine Søstre. Vi kan alle trænge til at mindes om, at ikke blot vore Glæder bør være af en vis Kvalitet, der gerne maa blive højere og højere, jo længere vi lever, — ogsaa vore Sorger maa have Format. Lillemor.

En ny kristelig Tidsalder?

(Sluttet.)

En Række mindre kendte Skikkelser fra det gamle Testamente, 6 af de smaa Profeter, kommer man forbavsende nær ved at læse Bogen af *Hubert van Zeller*, O. S. B.: »*Sackcloth and ashes*«, (London, Burns, Oates & Washbourne 108 S., sh. 3/6 d.) Det er, som blev disse Guds Sendebud netop sendt til os med deres Straffetaler og Advarsler. Dybt gripende bliver Profeten Oseas's Skæbne udlagt som Sindbillede paa Guds langmodige Kærlighed til en utro Menneskehed. For Seeren viser sig en smukkere Fremtid, et nyt Guds Folk, et verdensomspændende Offer.

Evangeliet viser Forjættelsernes Opfyldelse paa den Betingelse, at man tror paa Jesus Kristus og gør Troen levende, idet man ude i Livet retter sig efter Jesu Rigsprogram. Dette Program har den guddommelige Lærer udviklet i Bjergprædikenen og sammenfattet i de 8 Saligheder. Paa en original Maade minder *Josef Thomé* de Folkeslag derom, som staar fjendtlige overfor hinanden og udelukker sig fra hinanden, i sin Bog: »*Selig seid ihr!*«, (Regensburg, Pustet, 93 S., Mk. 1, 60.)

Den overnaturlige Sandhed, der fører os til Guds Børns Frihed, overleverer Kirkefædrene os tro. Men deres Skrifter er saa vanskeligt tilgængelige. En Bog, som byder os Summen af Fædrenes Visdom, Indholdet af deres Lære, er lige udgivet af *Leo von Rudloff* O. S. B.: »*Das Zeugnis der Väter*«, (Regensburg, Pustet 1937, 474 S.), et prægtigt Tillæg til Forfatterens »*Laiendogmatik*«, som er blevet oversat til forskellige Sprog. I Bestræbelserne for at meddele videre Kredse en dybere Forstaaelse for enkelte Trossandheder, maa vi være særlig taknemmelige overfor *J. P. Arendzen*: »*The holy Trinity*«, (London, Sheed & Ward 1937, 162 S., sh. 5/—) og *Joseph Bernhart*: »*Der Engel des deutschen Volkes*«, (München, Jos. Müller, 94 S., Mk. 1,—.) Arendzen forstaar i et alment forstaaeligt Sprog at fremstille Teologernes Lære om Hemmelighedens Mening og derved at

vise dens Skønhed og Tiltrækning, det vidunderlige og det store i Sandheden. Bernharts lille Bog indfører os i Læren om Englene. Glædelige Beviser gives der for, at Engledyrkelsen og Engleanraabelsen i lange Tider har holdt sig levende i Lutherdommen.

Saa vigtigt det end er at præge Dogmatikkens Guld-barrer til gangbar Mønt og bringe den i Omløb, saa forekommer det os dog for Verdens Hjemførelse mere virkningsfuldt, naar det levende Evangelium straalere os i Møde i de smukke Helgenskikkelser. Et dybt Indblik i de hellige Sjæles indre Liv, i deres Forhold til Gud, gives os af *Henri Bremond*, i hans Hovedværks 11 Bind, en stor Fortjeneste, som heller ikke de frakender ham, som i »Abbé Tempête«, i »den mest lidenskabelige Forfatter«s teoretiske Fremstilling savner den rolige Overvejelse, den nøgterne Skelnen og Hensyntagen til Omstændigheder og praktiske Behov, hvormed de omtalte Forfattere havde at regne. *Hedwig Michel* bringer os et Udvalg fra VII og VIII Bind: »*Das wesentliche Gebet*«, (Regensburg, Pustet, 292 S. Mk. 5,80.) — Helgenernes Forhold til den fornuftløse Skabning, som elskes i Gud, er anskuelliggjort i mange Legender. *Josef Bernhart* har samlet os en Buket af saadanne Fortællinger i »*Heilige und Tiere*«, (München, Jos. Müller, 238 S., indb. Mk. 4,80.) Her synes Paradiset genvundet.

Bekendt er Legenden om den h. Gallus (ca. 550—645), som, da han havde trukket sig tilbage til Steinachdalens Vildnis, befalede en Bjørn at bære Brænde til Baalet. Hvor uhyre vidtrækkende en Indflydelse paa Verdens Hjemførelse den Hellige vandt i sin Ensomhed, skildrer *Biskop Aloisius Scheiwiler* i »*Das Kloster St. Gallen*«. (Einsiedeln, Benziger 368 S. med 8 Bill., indb. Frcs. 4.50.) Den lille Galluscelle er vokset til et mægtigt Abbedi, som Aarhundredre igennem udstrakte sin velsignelsesrige Virksomhed over Schweiz, til Tyskland og Italien. Hvor megen vild Natur blev ikke tæmmet og bragt til at bære Ved til den kristelige Kulturs hyggelige Arneild!

I Frankrig udkommer langt hyppigere end i andre Lande Biografier over Helte i Guds Rige. Vi henviser her til saadanne Arbejder, der er udkommet i den senere Tid: *Louis Baudiment*: »*François Pallu*« (1626—1686), (Paris, Gabriel Beauchesnes, 500 S.,) Pallu er ikke blot Hovedstifteren af *Société des Missions Etrangères*, han drog ogsaa selv ud til Orienten for at organisere Kirkerne i Indokina og Kina. Efter at være vendt tilbage til Europa havde han Mod til at rejse ud en anden og tredje Gang, fuldstændig klar over de Hindringer, alle de forskellige Farer og endelig Døden, der ventede ham. Bogen hører til Missionshistoriens Standardværker.

Pierre Fernessole: »Auguste Etchécopar« (1830—1897), (Paris, Editions Spes, 316 S.) Forfatteren fortæller os om Grundlæggelsen og Udviklingen af Kongregationen af det hellige Hjerte af Betharram (Diøceset Oloron i Sydfrankrig), som udfolder sin apostoliske Virksomhed i Frankrig og i Udlandet. Her træder den tredie Generalforstander, Etchécopar's ædle Karakter og fremragende Føreregenskaber først rigtig frem i det rette Lys.

Msrgr. Etienne Fourcardier: »La vie heroique de Victoire Rasoamanarivo« (1848—1893), (Paris VII, Editions Dillen, 140 S. 16. S. m. Ill., Frcs. 9,—.) Ikke uden Grund hedder hun Victoire. Den apostoliske Vikar for Tananarivo, der sætter hende dette Mindesmærke, kan sige om hende, »hun gik paa en Maade direkte fra Hedenskabene til Helligheden«. Som Medlem af en af Landets mest indflydelsesrige Familier traadte hun overalt kækt i Skranken for den katolske Kirke. »Hele sit Liv, især under den fransk-hovanske Krig fra 1883—1886, var hun paa Madagaskar den katolske Kirkes Støtte, Beskytterinde og Styrke. Under Missionærenes Fraværelse samlede hun alle gode Viljer for at opmuntre dem ved sit Mod. Der er ingen Tvivl om, at Kirken uden hende vilde være bukket under for Modstandernes Slag og paa Grund af Medlemmernes svigtende Sammenhold. Hun siger: »Jeg er kun en Kvinde, men jeg vil hjælpe dem.« Et lysende Forbillede for den katolske Aktion, som Pius XI venter sig saa meget af.

Kirkehistorikeren *Philip Hughes*, som gennem mange Aar har arbejdet i det vatikanske Bibliotek, har skænket os Pavens nyeste Biografi: »*Pope Pius XI*«, (Sheed & Ward, 1937, 326 S. sh. 8/6 d.) Eet Kapitel bærer Overskriften »Et nyt Folk«. Pius XI's femten Regeringsaar har set Beslutninger i Snesevis, som langsomt, men sikkert paa en eller anden Maade nærmere bestemmer det katolske Livs almindelige Vej, idet de tilpasser den gamle Disciplin til den nye Tids Fornødenheder og sørger for, at Katolicismen skal forme den nye Tidsalders Karakter, som den kræver, hjælper til at forme det »nye Folk«. Besvarelsen af Spørgsmaalet: »En ny kristelig Tidsalder?« afhænger af den Beredvillighed, hvormed man gaar ind for Pavens Hensigter.

—ch.—

Presse-Rundskue.

Ak Liselund, ak Liselund! Ved Liselundsmødets Afslutning har Prof. *Grønbech* — vi følger »Kristeligt Dagblad«s Referat, præsteret et Stykke Tankevæv, som man maa korse sig for. Med uforlignelig Naivitet deles Europa uden videre i »to dybt forskellige Omraader: det nordlige

protestantiske og det sydlige katolske. Protestantismen har aldrig kunnet slaa Rod Syd paa, og Katolicismen kan ikke trives i Norden, Tyskland og England.« Som man ser en barnlig Geografi, der ikke bryder sig om saadanne Kendsgerninger som: At Irland end ikke i den blodigste Forfølgelse lod sig frarøve den katolske Tro; at der i England findes snart 3 Mill. Katolikker, som hvert Aar forøges med Konvertitter i Tusindvis, medens det halve øvrige England helst vil kaldes katolsk og tilegner sig den ene katolske Tanke efter den anden; at baade i Tyskland og Holland over en Tredjedel (Østrig slet ikke medregnet) er katolsk, ovenikøbet den Del, der nu holder bedst Stand overfor Nazismens Voldsmetoder; at Kanada er katolsk og Katolikkerne den største Konfession i U.S.A., at de ca. 13 Millioner Mennesker i Norden — selv om vi gaar med til at betegne dem allesammen som Protestanter — et Udtryk, der som bekendt er saa elastisk som Tyggegummi, da vist ogsaa Prof. Grønbech regnes for Protestant, skønt han dog for ikke saa længe siden har kaldt Jesus for et Individ »uden Moral, uden Religion, ja uden Bund og Grund« — at disse 13 Millioner altsaa dog kun repræsenterer en kort Periode i Norden; der staar mindst 5-600 katolske Aar i Norden overfor hidtil 400 protestantiske, og de katolske falder sammen med den religiøse Blomstringstid, som for Eks. skænkede Landet ca. 2000 Kirker! Men det generer ikke Prof. Grønbech, og det er derfor ikke værd at dvæle ret længe ved hans billige Talemaader. Thi af samme Kvalitet er de fleste andre af hans laagede Paastande. Hvad mener man f. Eks. om den ligesaa gedigne Professor-Paastand om, at de, der gaar over til Katolicismen, ingen Anelse har om, hvad den er — ak, Niels Steensen, Newman, Winsløw, Undset, Chesterton, Johannes Jørgensen, hvorfor var I dog ikke med til dette Møde paa Liselund! — medens Prof. Grønbech selv paa nogle Italiensture har tilegnet sig en saa eminent Viden, at den altsaa er — ad Liselund till! Men dermed ikke et Ord mere om dette Aandsprodukt. Hensigten er blot at vise, at der findes Ting baade i Syd og Nord, som Professor Grønbechs Skolevisdom intel aner om.

—z.

Paa Lytterpost.

Den spanske Borgerkrig. 17.-1. Kl. 19³⁰—20: Forfatteren Hakon Mielche, Aarhus: Iagttagelser fra Nordspanien: »Forholdet mellem Underretninger fra de to Sider er uretfærdigt. Man kender kun Franco-Spanien fra Fjendens Beretninger. For de fleste danske Læsere staar Valencia-Regeringens som Demokratiets Helgener, der kæmper mod samvittighedsløse Mordere. Naturligvis er der

Idealister paa begge Sider og Forbrydere paa begge Sider: Det er ingen Kamp mellem fattige og rige; der findes begge Slags paa begge Sider. — Man paatvang mig ingen Led-sagelse under mit Besøg i Franco-Spanien. I Forhold til tidligere blodige Kampe i Nordspanien var Indtagelsen af Gijon fredelig. Men før Indtagelsen af Byen flygtede Anførerne med Pengekassen. Det er denne infame, fejge Flugt med Kassen fra de erobrede Byer, der er saa utiltalende. Det lykkedes Francos Folk i den biskayske Bugt at fange dem fra Gijon; men han hverken bombarderede eller torpederede dem, som de danske Aviser fortalte. De fattige spanske Flygtninge i Frankrig sendes tilbage til den Side af Fronten, hvor de helst vil være, og der kommer nogenlunde lige mange til hver Side. Sympatien hos det jævne spanske Folk er altsaa jævnt fordelt mellem de to Partier. — I Bilbao er kun en Snes Bygninger ødelagt af Bomber! derimod er alle Broerne ødelagt af Valencia Regerings Folk, inden de trak sig tilbage. Cæsar byggede Broer paa sine Krigstogter; men de moderne Barbarer ødelægger dem. Den, der tror, at Francos Bomber er ene om at dræbe Kvinder og Børn er for naiv til at gaa paa denne Jord. Jeg har kun set tre ødelagte Byer i Nordspanien, og de var alle Oplagspladser for Ammunition. Casa de Junta (det gamle Raadhus) i Guernica, den historiske Eg og det store baskiske Bibliotek med hele det baskiske Folks Historie er fuldstændig uskadte. Beretningen om Francos Hævn mod det genstridige Folk lyder ikke troværdig, naar man har set, at den eneste Bygning, hvori Franco kunde ramme Baskernes Hjerte, er ubeskadiget. — Det vidunderlige nordspanske Landskab bærer ingen Spor af at være Krigsskueplads. Nu har det nordspanske Folk draget et Lettelsens Suk. I Dag er Livet i Bilbao, Santander o. s. v. forbavsende normalt. Der er Mad i Overflod for alle Folk bag Francos Front, og Franco passer paa, at Priserne ikke jobbes i Vejret. De fleste, der er fanget med Vaaben i Haand, er frigivet; kun grove Forbrydere holdes fangne. Den katolske Kirke søger for at hjælpe dem, der lider Nød, bl. a. med store Bospisningssteder. Pavens Legat i Spanien er Formand for den Kommission, der skal sørge for de baskiske Børns Hjemsendelse; men de, som bortførte Børnene har gjort ham Arbejdet besværligt ved ikke at efterlade sig Oplysninger om, hvor de enkelte Børn er kommet hen. — Den ensidige Propaganda sidder saa dybt, at man tror, at der venter de baskiske Børn et Helvede. Er det ikke uretfærdigt og idiotisk at beskylde en oplyst og begavet Mand som Franco, der selv har en lille Pige, for at ville lokke Børn under 12 Aar hjem for at skyde dem?»

Forbløffende, men glædeligt, at et saadant Foredrag faar Adgang til dansk Radio!

Ignatius.

Nye Bøger.

»Samliv med dansk Kunst«

Den finttænkende Kunstnerinde *Elise Konstantin-Hansen* fortæller os i sin forment udstyrede Bog med Titlen som ovenfor (Odense, Nyt Bogforlag, 127 S. 20 Bill.) om Kunstnere og Kunstværker fra Halvfjerdserne indtil vor Tid, for saa vidt de betød en Oplevelse for hende og en varig Berigelse. Derfra ogsaa Fremstillingens varme, levende Tone og den Sikkerhed, hvormed vi indføres i denne Billed- og Kunstnerverden. Hendes Hjem var et Kunstnerhjem. Hendes Broder Kristian gik som Skoledreng ofte i Skoven paa sine Fridage med sin jævnaldrende Kammerat Joachim Skovgaard for at samle Sommerfugle og brogede Insekter. I denne Atmosfære kunde hendes Begavelse leve sig rigtigt ind i Kunstens Verden, ligemeget om hun taler om Zahrtmann og Hjemstavnsmalerne eller om kirkelig Kunst. En interessant Bemærkning om den ældre Lutherdoms Forhold til Kunst skal her citeres: »De ortodokse Luthermænd forvandlede Kirken i altfor høj Grad til en Skolestue. Børnene svedte og græd, medens de sled med at lære Bogen udenad; og Undervisningen sluttede med den strenge Overhøring i Kirken, som nidkære Præster drev med stor Alvor. Til denne Eksamen passede de hvidtede Kirkevægge bedst; der var ingen Plads til Billedfantasien.«

—ch—

Aarbog og Ordbog.

Det er svært at anmelde et Hæfte som »Rødding Højskoles Aarsskrift« 1937, fordi vor snævre Plads ikke tillader os at gaa ind paa de forskellige ofte ret interessante Bidrag. Men vi modtager dem alligevel gerne, disse Bøger fra en rask dansk Ungdom, som Sommer og Vinter samles paa ny til alvorlige Sysler og et glad Ungdomsliv. I det foreliggende Aarsskrift fortæller *R. Andersen*, kendt fra en Artikel om den katolske Kirkes sociale Interesser, om St. Ansgars Kirke i Bredgade.

Berlingske Ordbøgers Række er blevet forøget ved »Fransk-Dansk Ordbog« udarbejdet af *M. Winther Sawicka*. (Berlingske Forlag 1937, 317 S.) »Maalet med dette Arbejde har været at skabe en praktisk og let tilgængelig Ordbog« siger Forfatterinden, og man kan ikke tvivle, at det er lykkedes indenfor den Ramme, som Prof. Dr. Chr. Møller har tilrettelagt for Serien i Samarbejde med Berlingske Forlag.

Kan en Løgnhals være en stor Mand?

M. Albert Bayet, Professor ved Sorbonne, har i sin Bog: »*Le livre de la Morale des Ecoles primaires*« hyldet Voltaire som »stor Mand«. I samme Bog har han opstillet Respek-

ten for Sandheden som nødvendig for en stor Mand. Løgnen er ham endnu mere beskæmmende, naar den bliver til Bagvaskelsen. Ja, »Bagvaskelsen kan blive til en Forbrydelse, der er lige saa alvorlig som et Mord.« Støttende sig herpaa siger *Albert Condamin*, S. J. i sin Bog: »*Voltaire*«, (Paris, Editions Spes, 108 S., 5 fr.) »Hvis Voltaire ikke har undgaaet Løgnen, Bagvaskelsen, Bedrageriet, Hykleriet, vil hans Ry som »stor Mand« være tabt.« De Beviser, som Condamin fører i Marken, for at Voltaire ikke har undgaaet dem, vil næppe kunne gendrives. —ch—

Fra Hovedstad og Provins.

Foredrag i Nykøbing F.

Lørdag den 22. ds. afholdtes der her i Byen et vellykket Møde, hvorom et af de lokale Blade skrev følgende: »I et vel tilrettelagt og omhyggelig udarbejdet Foredrag gjorde den katolske Pater Wolfisberg fra København ved det offentlige Møde Lørdag Aften paa Hotel Baltic Rede for Kristendommens, specielt den katolske Kirkes, Stilling til de sociale Problemer paa Basis af de Retningslinier, der er angivet i Breve fra Paverne til de kristne Menigheder. Et Hundrede Mennesker overværede Mødet og fulgte interesseret dets Forløb«. De andre lokale Blade havde lignende velvillige Artikler om Foredraget, der handlede om »*Quadragesimo anno*«. Efter Mødet var der fælles Kaffebord med Diskussion, hvori en hel Del Ikke-Katolikker deltog. En Herre spurgte om Jesuitternes »Valgsprog«: »Hensigten helliger Midlet«, og han var glad ved at høre, at denne Orden aldrig havde lært eller lærer denne Sætning i den gængse, umoralske Udlægning. En anden mente, at den sociale Reform, som jo absolut tiltrænges, kun kunde indføres ved at bede og følge Guds Direktiver. Der blev stillet mange Spørgsmaal, baade om Foredragets Indhold og om andre Emner, der havde Berøring med den katolske Kirke, og det var glædeligt hele Tiden at kunne fastslaa, hvorledes alle respekterede Paterens rolige og saglige Forklaring.

S.

Fra den vide Verden.

16 Aars Dagen for Pave Benedikts XV's Død.

Lørdag den 22. Januar mindedes Rom Verdenskrigens store Pave, Benedikt XV, der blev Pave i 1914 og endnu huskes for sit store Arbejde for at lindre Nøden blandt Krigsfanger og — efter Krigen — blandt den nødlidende Befolkning. Paa Vatikanets og Vatikanstatens Bygninger vajede Paveflaget paa halv Stang. I det Sixtinske Kapel deltog den hellige Fader i den højtidelige *Requiem*-Messe,

der celebreredes af Dekanen for det hellige Kollegium, Kardinal *Granito Pignatelli di Belmonte*, og overværedes af 26 Kardinaler, deriblandt 3 af de nyvalgte, *Piazza, Pellegrinetti* og *Pizzardo*. Efter Messen foretog den hellige Fader fra Tronen selv Absolutionen »ad lumbam«. Det pavelige Kapel sang et 4- og 6-stemmigt *Requiem* af »il Maestro Direttore perpetuo« Msgr. *Lorenzo Perosi*. K. S. Th.

En Ærkebiskops Konversion.

I NCWC's »News Service« skriver Msgr. Joseph Panjikaran fra Ernakulam, Indien, en Beretning om den jakobitiske Ærkebiskop af Neranam (Malabar, Indien), Mar Joseph Severios's (Malabar, Indien) Overgang til den katolske Kirke. I Beretningen staar bl. a.:

Ærkebiskop Severios, der er 42 Aar gammel, beklæder det ældste jakobittiske Bispesæde i Malabar; dets Grundlæggelse kan føres tilbage til Apostlen Thomas. Deraf Navnet »Thomaskristne«, der omfatter en Gruppe paa 350.000 troende indiske Jakobitter, som gaar tilbage til det 4. Aarhundrede. Allerede 1930 vendte to af Jakobitternes højeste Dignitarer paa Malabar, Ærkebiskop Mar Ivanios og Biskop Mar Theophilos tilbage til Moderkirken, et Slag, deres Bekendelsesmenighed endnu ikke har forvundet. Man mener, at det Skridt, som nu atter er foretaget af en høj jakobittisk Kirkefyrste, som har sit Sæde saa at sige i de indiske Jakobitters Centrum, vil efterfølges af et betydeligt Antal Præster og Lægfolk. Ærkebiskop Severios nyder stor Anseelse i videnskabelige Kredse. Hans Konversion er forberedt gennem lange, grundige Studier. Ved sin Indtræden i Unionen med Rom slutter Ærkebiskoppen sig til den uererede syrisk-malabariske Kirke med kaldæisk Ritus.

Handel med Devotionalier.

Det polske Parlament har for kort Tid siden vedtaget en Lov om Fremstilling af og Handel med Devotionalier. Som Senator Zbierski oplyste, vil denne Lov hindre, at de religiøse Kultgenstande, som har en særlig Betydning for de troende, gaar gennem anderledestroendes Hænder. Hidtil har f. Eks. Jøderne udført saadanne Genstande til de polske Emigranter i Amerika som et dyrebart Minde om deres Fædreland. En jødisk Senator protesterede imod Loven med den Begrundelse, at Udførelsen af Kultgenstande fra Polen derved vilde blive stærkt formindsket. Herpaa svarede en anden Senator: »Moralske Spørgsmaal skal ikke behandles ud fra et materielt Standpunkt. Det maa krænke de Kristnes og især Katolikkernes religiøse Følelser, naar Kultgenstandene fremstilles og sælges af Folk, som indtager en negativ Holdning over for den katolske Tro. Ret-

lærdighedsprincippet fordrer Ophævelse af dette jødiske Privilegium.« Ved Afstemningen vedtoges Loven med nogle Ændringer.

Amerikas Gesandt i London.

Med Mr. Kennedy's Udnævnelse til Amerikas Gesandt i London overtager en Katolik for første Gang den vigtigste Gesandtpost, Amerika raader over. Mr. Kennedy og hans Familie hører til Landets mest fremragende katolske Familier; ogsaa hans Hustru, Rose Fitzgerald, en Datter af den tidligere Borgmester i Boston, nedstammer fra en gammel katolsk Slægt. I Ægteskabet er 9 Børn. Den nye Gesandt i London regnes for en af Præsident Roosevelts mest intime Raadgivere.

Georges Goyau hædres.

Det franske Akademi har valgt den kendte katolske Historieforsker Georges Goyau til permanent Sekretær. Da den tidligere Gesandt og Forfatter Paléologue offentliggjorde Valget, som blev enstemmigt vedtaget, erklærede han: »Deres Karakters Retliniethed og Uafhængighed, Deres Livsholdnings urokkelige Værdighed, Deres Højagtelse for Frankrigs Storhed giver os Sikkerhed for, at De vil blive en fuldkommen Bærer af vore smukke Traditioner.« Georges Goyau, Professor i Missionshistorie ved det katolske Institut i Paris, Medarbejder ved alle betydelige ind- og udenlandske Fagblade, Forfatter til over 60 store Arbejder, er kendt, æret og skattet langt ud over sit Fædrelands Grænser, ikke alene som en af de mest fremragende Lærde inden for Historieforskningen, men ogsaa som en af Katolicismens mest mønsterværdige, mest trofaste og mest glødende Tilhængere, til hvis Genfødsel i Frankrig han har ydet sit store Bidrag.

Kalenderen for 1938

faas hos EKSPEDITIONEN, Katolsk Menighedskontor, Bredgade 64, Kbhvn. K. (Kl. 15—17), i Katolsk Boghandel, Stenosgade 3, Kbhvn. V., samt ved Kirkerne. Pris 40 Øre. Kalenderen tilsendes mod Indsendelse af 50 Øre i Frimærker. Ansgariusforeningen.

St Michaels Klub. Tirsdag d. 8. Februar Kl. 20 indbydes St. Michaels Klub til Møde hos Fru Boghandler Kildesø, Stenosgade 2². Telf. Frk. Anker. Vester 7769.

Skolefilmen »Du røde Borg«... vises for **St. Knuds Skoles tidligere Elever** (med Paarørende) Søndag den 6. og Søndag den 13. Februar 1938 Kl. 20 i St. Knuds Sal, Stenosgade 4 B.

Adgangskort à 50 Øre faas hos Portneren, Stenosgade 4 A.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 8. hujus ad S. Ansgarium, hora cons.

Rettelse. I Anledning af min Anmeldelse af **Harald Kent:** »Brændpunkter i Reformationstidens Gudstjeneste-Ordning« (N. Ugeblad Nr. 5) gjorde den kendte Kirkehistoriker Sognepræst P. Severinsen, Bringstrup, mig opmærksom paa, at Kents Paa-stand, som jeg uden at tage Forbehold refererede, at nemlig Ud-givelsen af **Wormordsens Messe-Haandbog** skulde være en Slags »oprørsk Handling«, er uholdbar. Den Kirkordinans, der efter Bugenhagens Forslag paa en Maade udstedte et Forbud mod at anvende danske Tekster til Gregoriana-Melodierne, vedtoges nemlig — meddeler Pastor Severinsen — den 14. Juni 1539 og blev først trykt i 1542, Wormordsens Haandbog er i Fortalen dateret 12. November 1538, og Bogen var færdigtrykt 27. April 1539. Forbudet mod danske Tekster forelæa altsaa slet ikke endnu, da Wormordsen udgav sin Haandbog. Han gjorde sig derfor ikke skyldig i nogen oprørsk Handling.

A. Menzinger S. J.

Regnskab vedrørende Niels Steensen Festen

i Grundtvigs Hus den 11. Januar 1938.

INDTÆGTER:

1. Indgaaet fra Bidragydere	465,00 Kr.
2. Solgt 803 Billetter à 50 Øre	401,50 »
3. Indgaaet ved Salg af Programmer	113,75 »
4. Refunderet Rejsegodtgørelse	40,00 »

UDGIFTER:

1. Grundtvigs Hus, Leje, Arrangement m. v.	383,50 Kr.
2. Tryksager, Porto, Copialia m. v.	313,33 »
3. Rejsegodtgørelse, Befordring m. v. . . .	128,60 »
4. Afsat til Krans til Niels Steensens Grav	40,00 »

	1020,25 Kr.	865,43 Kr.
At overføre til Niels Steensen Fondet ...		154,82 »
Balance...	1020,25 Kr.	1020,25 Kr.

Paa Niels Steensen-Festkomiteens Vegne
G. Scherz C. SS. R.

Ovenstaaende Regnskab revideret paa Grundlag af de fremlagte Bilag. Overskud + afsat til Krans, ialt Kr. 194,82, forevist kontant. København, den 1. Febr. 1938.

Svend Larsen, Sekretær i Hovedrevisoratet, cand. jur.

N.B.: Specificeret Regnskab ligger til Gennemsyn i St. Annæ Præstegaard, Hans Bogbinders Allé 2, S., indtil 15. Febr. 1938.

DANMARKS KATOLSKE KVINDEFORBUND

afholder sin **Stiftelsesfest** Søndag d. 20. Febr. 1938 Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Borgernes Hus.

Forskellig Underholdning med velvillig Assistance af Hospianistinde Johanne Stockmarr og Koncertsangerinde Ragna Schack. — Souper, Dans.

D. K. K. F.'s Sangbog bedes medbragt. Alle Medlemmer med Familie og Venner er velkomne. Billetsalget slutter 18. Februar.

Intet Billetsalg ved Indgangen. Billetter à 4,25 Kr. faas hos: Grevinde E. Scheel, Ndr. Frihavnsgade 26, Øbro 4153 x. Frk. A. Osterhammel, Frederiksborggade 54, Byen 720. Frk. C. Thorup, Norasvej 17, Ord. 2318. Sekretariatet, Kastelsvej 19, Øbro 6108. Katolsk Boghandel, Stenosgade 3, Vester 3930.

Kirkelig Kalender.

Febr.	Febr.
6. S. 5. Søndag e. Hellig 3 Konger. — Kyndelmisse.	13. S. Septuagesima.
7. M. Romuald.	14. M. Valentin.
8. Ti. Johannes af Matha.	15. Ti. Faustinus og Jovita.
9. O. Cyrillus af Alexandria.	16. O. Ferialdag.
10. T. Oktav af Ansgar.	17. T. Ferialdag.
11. F. Vor Frue af Lourdes.	18. F. Simeon.
12. L. 6. Søndag e. Hellig 3 Konger.	19. L. Gudsmoders Lørdags-officium.

Jan.-Febr.

Ugens Messebønner.

6. S. *I Højmessen: Kyndelmisse* (810—641); *2. Sæt Bønner: 5. Søndag e. H. 3. Konger* (95—131), *3. Titus* (828—660), *4. For Paven* ([122]—[107]) i Anledning af Aarsdagen for vor hellige Fader, Pave Pius XI's Valg (i Aaret 1922). *Slutningsevangelie: Søndagens* (95—131). — *I de øvrige Messer: 5. Søndag e. Hellig 3. Konger* (95—131); *2. Titus* (828—660), *3. Ansgars Oktav* (821—653), *4. Dorothea* ([61]—[61]), *5. For Paven* ([122]—[107]).
7. M. Romualdus (828—660); *2. Ansgars Oktav* (821—653).
8. Ti. Johannes af Matha (829—660); *2. Ansgars Oktav* (821—653).
9. O. Cyrillus af Alexandria (829—669); *2. Ansgars Oktav* (821—653), *3. Apollonia* ([56]—[56]).
10. T. Oktav af Ansgar (821—653); *2. Scholastica* (830—667).
11. F. Vor Frue af Lourdes (831).
12. L. *6. Søndag e. Hellig 3 Konger* (97—133); *2. Serviterordenens syv Grundlæggere* (834—671), *3. For Paven* ([122]—[107]) i Anledning af Aarsdagen for vor hellige Fader, Pave Pius XI's Krøning.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

M.-K. **St. Ansgars K.** »De kristnes Hjælp« f. Mænd **F.-K.:** Søndag d. 6. Febr. Kl. 8. — **Jesu Hjerte K.** »f. Mænd« og »unge Mænd« **F.-K.:** Sønd. d. 6. Febr. Kl. 8^{1/2}. — **Rosenkranskirken.** »Maria Rosenkrandsdronning« **M.:** Torsd. d. 10. Febr. Kl. 20. »Stella matutina« **M.:** Torsd. d. 17. Febr. Kl. 20 i Kapellet paa Institut Jeanne d'Arc. Begge Kongregationer **F.-K.:** Sønd. d. 20. Febr. Kl. 8 i Sognek. »Stella Maris« **F.-K.:** Sønd. d. 6. Febr. Kl. 8.

Katholsk Klub holder Klubaften paa Hotel Phønix Onsdag d. 9. Febr. Kl. 20. Gæster kan medbringes.

Søndag d. 6. Febr. Kyndelmisse (Lysenes Indvielse), begynder Gudsstjenesten i St. Ansgars Kirke Kl. 9^{3/4}; Rosenkransk. Kl. 10 (Kl. 17 Kompletorium). St. Annæ K. Kl. 9^{3/4}; Sakramentsk. Kl. 10; Jesu Hjerte K. Kl. 9^{3/4}; St. Josephs K. Kl. 9; St. Andreas K. Kl. 9^{3/4}; Immaculatakirken Kl. 10; Tilbedelseskirken Kl. 8; St. Knuds Kapel Kl. 9^{3/4} (tysk Gudstj.); St. Antoni Kapel Kl. 10.

BOGTRYKKERIET »ATHENE« (MAZANTI & NIELSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag
Aftenret til Postvæsenet Torsdag d. 3. Februar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (Inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bøglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 7

Søndag den 13. Februar

1938

INDHOLD: „Gaa hen i min Vingaard!“ — Hvem er du? — Vor Pil, grimsfærd til Budapest. — Fyrst Starhembergs Ægteskab. — Sangen i Sindet. — En Herold for den hjælpende Medlidenhed. — Niels Steensens Mindefester her og der. — Guds Stedfortræder. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

»Gaa hen i min Vingaard!«

(Matth. 20,4).

Septuagesima.

Menneskene er i deres Gøren og Laden fuldkommen afhængige af Gud.

De kan ikke røre en Fod, ikke hæve en Haand uden ham. De er Guds dyrekøbte Ejendom. Prisen for dem er Guds eenbaarné Søns Liv og Blod.

Dog vil Gud ikke, at Menneskene skal være hans Slaver. Han kalder dem til sin Tjeneste, beder om deres frie Følge og lover dem derfor selv deres overvætted store Løn.

Den, der ikke følger Guds Opfordring, gaar ledig eller slæber sig til Døde i Gud Mammons eller en anden Aandstyrans Tjeneste. En Gerning, som ikke øves i Herrens Vingaard, er ørkesløs, er som en tom Maskines Snurren.

Gud har ikke gjort os uafhængige. Det kunde han ikke. Det vilde have ophævet selv en Skabnings Væsen. Men han har gjort os selvstændige og givet os Frihed til at bestemme over os selv, at vælge for ham eller imod ham. Digteren Hlatky udtrykker dette i sin »Skabelsens Mor-

gen«: »Skaberen spørger, om Skabningen vil vælge ham.«

*»Herren, som staar for Styret,
trænger ej Lods eller Tolk.
Trælle han aldrig har hyret
men kun frivillige Folk!«*

(Fred. Jungersen)

»Gaa hen i min Vingaard!« — Der eksisterer frie Skabninger, som afviser Guds Opfordring og vil være uafhængige af ham.

Efterklangen af Lucifers »Jeg vil ikke tjene«! toner gennem Menneskelhedens aartusindgamle Historie. Ved Hjælp af forskellige Højtalere forstærkes den i den nye Tid. Luther vil være uafhængig af det af Gud indstiftede Læreembede. Engelske Fritænkere skyder Bibelens Autoritet til Side. Franske Deister føler sig frigjorte fra Guds Forsyn. Kant erklærede Fornuften for uafhængig af Yderverdenen. Fra et slikt Standpunkt er der kun et Skridt til »Jeg«-Forgudelsen.

Trodsigt siger Lenas Faust:

*Forfægte vil jeg støt mit stærke Jeg.
Urokkeligt jeg hviler i mig selv.
For ingen bøjer jeg mig under Himlens Hvælv
og følger i mit Sind min egen Viljes Vej.*

Fornuften vilde afryste enhver Afhængighed. Selv vilde den være Tingenes Maal.

Men ogsaa for Fornuften slaar Skæbnens Time. Livsfilosofien kommer og støder den fra Tronen. Det naturstridige »Jeg vil ikke tjene« fordømte og fordømmer Mennesket til en holdningsløs, indholdsløs og tragisk Tilværelse.

Goethes Mefistofeles haanede: »Din Lighed med din Gud gør vist engang dig bangel«

I vore Dage forkynder Tysklands indflydelsesrigeste Filosof, Heidegger, det Syn, at Grundholdningen af alt eksisterende er Angst. Digterisk siger R. M. Rilke noget tilsvarende i sin »8. Duineser Elegi«. Den, der vilde hæve sin Trone over Stjernerne, styrtede som et Lyn ned i Afgrunden, i den evige Fortvivlelses Svælg.

Ordet »Jeg vil ikke tjene« gør Menneskene til Slaver af deres Lidenskab.

Den misbrugte Frihed, den syndige Frihed, et Menneske tager sig, bliver til en frygtelig Lænke. Den til Herredømme over Jorden kaldede Menneskeslægt bliver gennem dette »Jeg vil ikke tjene« til Naturkræfternes Slave. Den, der forkaster Guds Autoritet, gaar ind under ubeføjede Autoriteters Aag, ind under de Magter, som raaber »Frihed«, men mener Trældom! Et Land som Rusland byder os Anskuelsesundervisning i dette Forhold. Hvor frygteligt hævner det sig, naar Guds Paamindelse: »Gaa hen i min Vingaard!« afvises! »Din Ondskab vil dømme dig, og dit Frafald skælde dig ud. Kend og se, hvor ondt og bittert det er, at du har svigtet Herren din Gud (Jeremias 2,19).

I enhver bevidst Overtrædelse af Guds Bud ligger der et trodsigt Svar: »Jeg vil ikke tjene«.

Atter og atter lader Gud Syndens Følger raabe til Synderen: Du Daare! Gaa dog hen i Herrens Vingaard, hvor Sjælens Salighed venter dig, og hvor Arbejdet bærer Lønnen i sig selv, og hvor det at tjene er at herske! Denne Manen er ubegribeligt nok ofte saa forgæves, at Sarbiewski S. J., Polens Horats, lader Vorherre klage:

*Sol jeg var, men ingen vandred i min lyse Dag.
 Palme var jeg, ingen søgte Skygge baa mit Tag.
 Kilde var jeg, ingen øste af min friske Bølge.
 Fører var jeg, ingen kom for mig at følge.
 Hyrde var jeg, men en Hjord omsonst jeg bied paa.
 Vinstok var jeg, ingen plukkede min Drue blaa.*

Hvor langt er din Livsdag fremskeden? Hvem ved, om ikke allerede din ellefte Time er slaaet? Men du kom jo allerede i den tidlige Morgen inden for Vingaardsmuren gennem den hellige Daabs Port. Maaske har du atter forladt Vingaarden.

Hvorledes da nu?

Vil Herren din Gud saa finde døve Øren, naar han kalder: Jerusalem, Jerusalem, omvend dig atter til Herren din Gud!

—ch—

Hvem er du?

*Dit Haar er saa hvidt som en vinterklædt Gran,
din Stemme er bøjelig, blid.
Men du er tillige en kæmpende Mand,
hvis Styrke er Skjoldet i Strid.*

*Frem tumler din Fjende med rasende Larin
for væbnét at støde dig ned.
Men Hærenes Stormløb siandser din Arm,
og aldrig du viger et Fjed.*

*Du løfter paa Skulder den himmelske Vægt,
som aldrig dig falder for svær.
Du slynger din Arm om al Jordens Slægt,
mens mod dig slaar Bølgernes Hær.*

*Ja, rundt om dig raser et fraadende Vejr,
og Brændingen stiger mod Kyst.
Dog, næppe kom Bølgen din Fodsaal nær,
før Voven sank ned og blev lyst.*

*Omkring dig samledes Sjæle, som led.
Den arme, den stridende Æt,—
som dagligen træller i Taarer og Sved,—
hos dig den trygler om Ret.*

*Til dig, omgivet af mulmsorte Skyer,
der flænges af Lynets Pragt,
— som fredløs Mand til et Fristed flyr
den bævende, jordiske Magt.*

*O, du, som staar fast i en vaklende Tid,
fordi du er vældig og vis,
o, du, hvis Magt er som Verden vid,
og hvis Maal er Guds evige Pris,*

*O, du, som ukrænket, i helligste Ro
tør tænke og løse en Jord,—
hvem er du, du mægtige, milde og tro?
— — Den hellige Fader — og vor!*

*Maria v. Buol. *)*

Oversat af Karen Plovgaard.

*) M. von Buol (født 1861) hører til blandt de første tyrolske Hjemstavnsdigtere, bl. a. paa Grund af flere værdifulde Fortællinger og for Scenen forfattede Dramaer. Hendes store lyriske Begavelse viser sig i »Liedern vom heiligen Lande«.

Vor Pilgrimsfærd til Budapest.

(Sluttet.)

Ungarns Katolicisme gaar saa langt tilbage som til Romertiden og ligesom i de skandinaviske Lande har ogsaa dernede en hellig Konge, nemlig Stefan I (1001—1038), ført Kristendommen til Sejr. Men den ungarske Kirke har i øvrigt oplevet ganske anderledes bevægede Tider. Hunnerne og Avarerne har udryddet Troens første Spirer. I det 13. Aarhundrede fejede Tartarernes Storm hen over Landet. Tyrkernes Fremtrængen i de følgende Aarhundreder paatvang Ungarerne en bitter og haard Forsvarskamp, som ikke blev lettere ved den religiøse Splittelse, som Reformationen bragte over Nationen, og i Aarhundreder har den ungarske Katolicisme fristet haarde Kaar. Af Befolkningen — i alt 8,683,748 (1930), deraf ca. 90 ⁰/₁₀₀ Magyarer og Resten Tyske, Slovakere, Kroater — er 66,8 ⁰/₁₀₀ (5,792,000) katolsk, 26,7 ⁰/₁₀₀ er Protestanter, hvoraf over ³/₄ Calvinister, og der er 476,000 Jøder. Katolikkernes kulturelle og politiske Magt svarer ikke helt til deres talmæssige Flertal. Endnu den Dag i Dag er de langt fra tilstrækkelig repræsenteret i det offentlige Liv, hvad der bl. a. giver sig Udtryk i de mange førende Ungarer, der som Horthy eller Daranyi, er Calvinister. I de sidste Aartier har den katolske Kirke dog haft god Fremgang, især under den fremragende, nu afdøde Biskop Prohaszkas dygtige Ledelse, og Kannik og Sektionschef i det kgl.-ungarske Kultusministerium, Dr. Stephan Madarasz, angiver nu som et af Kongressens Maal: »Vi vil vise, hvorledes det Folk, som den hellige apostoliske Konge Stephan I lærte Troen paa Kristi Kors, allerede gennem tusind Aar har levet her i Østeuropa, midt i Donauomraadet, og hvorledes det har bevaret denne Tro gennem tusind Aar trods alle Storme og al Modgang. I dette Rige, som den første hellige Konge engang opofrede til Maria, Ungarns Værnehelgen er den kristelige Religion endnu i det 20. Aarhundrede en mægtig offentlig Faktor. I dette Rige hersker der mellem Kirke og Stat gensidig forstaaende Samdrægtighed, hvis velsignelsesrige Frugter er: det uhindrede Trosliv, den katolske Skoleopdragelse, de katolske kulturelle og sociale Bevægelser, de religiøse Ordeners uindskrænkede Virksomhed, og fulde Frihed, Statens Beskyttelse og Kirkens statslige Subvention.«

Dette Land skal nu være Skueplads for den 34. Eucharistiske Verdenskongres, og rundt omkring i Verden ruster man allerede til Deltagelse. Hvor store Skarer der vil sætte sig i Bevægelse, fik man et Indtryk af, da det blev bekendt, at alene Tyskland vilde have sendt ca. 25000, hvis det tredie Riges kirkefjendtlige Førerstab, som til at begynde

med havde set venligt paa Forberedelserne til Kongressen, ikke nu erklærede Deltagelsen for »ikke-ønsket«, d. v. s. forbudt.

Saa meget mere maa vi danske Katolikker lytte til Hs. Excellences Opfordring om at tage Del i Budapest Kongressen sammen med de andre nordiske Pilgrimme, som skal slutte sig til os. Vi bringer i Dag foruden Biskoppens Skrivelse en detailleret Plan over den Pilgrimsfærd, som under Præsterne B. Jensens og C. Jaworskis Ledelse skal føre de skandinaviske Pilgrimme til Ungarn.

Biskoppens Opraab!

Atter lyder der en Kalden til de troende i alle Lande om at støvne sammen til international eucharistisk Kongres. Og netop nu, da vor hellige Kirke saa mange Steder frister haarde Kaar og maa optage Kampen med en stærk Hedenskabets og Verdsliggørelsens Aand, er det nødvendigt for den enkelte, at søge Strykke og Fornyelse ved at øse af de Kilder, Kirken har i Eje; først og fremmest da ved at søge hen til hin aandelige Kraft og Naade, der udgaar fra den hellige Eucharisti. Det kan derfor forventes, at Tilslutningen til dette Verdenstøvne med Kirkens store Naademiddel, Nadveren, som Midtpunktet for Folkeslagenes fælles Tilbedelse, vil blive meget stor, saaledes at denne, den 34. eucharistiske Kongres ogsaa udadtil over for Verden kommer til at staa som en værdig Manifestation af Kirkens aandelige Strykke.

Det er da vort Haab, at ogsaa mange troende her fra Danmark maa kunne følge denne Kalden og dellage i den store, internationale kirkelige Manifestation, til Gavn for den enkeltes eget Fromhedsliv og til Ære for vor hellige Kirke. Vi anbefaler derfor den fælles Valfartsrejse, som etableres for at lette de herboende Katolikker Adgang til Deltagelse, og opfordrer alle, der evner, at slutte sig til den. Rejsens Tilrettelæggelse og tekniske Arrangement er overdraget Bennell's Rejsebureau.

J. Brems, Biskop, Apost. Vikar for Danmark.

Mandag den 23. Maj: Officiel Modtagelse af den pavelige Legat, der skal præsidere ved Kongressen.

Onsdag den 25. Maj: Kongressens Aabning. Den pavelige Bulle oplæses, og Kardinallegaten taler og erklærer Kongressen aabnet.

Torsdag den 26. Maj: Kristi Himmelfarts Dag -- afholdes om Morgenen Børnenes Kommunion. Om Eftermiddagen finder det første offentlige Møde Sted. Om Aftenen afholdes den store Skibsprocession paa Donau: det allerhelligste Sakramente føres paa et særligt dertil bygget Skib i Processionen ned ad Floden, ledsaget af Kardinaler, Biskopper og Prælater og udstilles derved til Tilbedelse af Folkeskarerne langs Flodbredden.

Fredag den 27. Maj: Om Formiddagen afholdes Sek-

tionsmøder. Om Eftermiddagen afholdes det andet offentlige Møde. Om Aftenen forskellige religiøst-kunstneriske Foranstaltninger.

Lørdag den 28. Maj: Om Morgenen afholdes Missionsgudstjenester i alle Byens Kirker. Om Formiddagen afholder de forskellige Nationer særlige, nationale Møder. Om Eftermiddagen finder det tredje offentlige Møde Sted. Om Aftenen indledes natlig Tilbedelse for Mænd i Byens Hovedkirker.

Søndag den 29. Maj: Om Morgenen afholdes Fælleskommunionen for alle deltagende Nationer. Om Formiddagen finder det store, højtidelige Afslutningsmøde Sted, der vil forme sig som en Verdens-Sonegudstjeneste. Ved dets Afslutning vil Repræsentanter for de forskellige deltagende Folk tale i Radioen, hvorpaa Pavelegaten afslutter Kongressen med en Tale, der ligeledes rundsendes i Radio. Til Slut forenes Folkeslagene i et *Te Deum*.

REJSEPLAN

22. Maj. Afrejse København Kl. 11.20. Ank. Berlin Kl. 19.55.
23. Maj. Afr. Berlin Kl. 7.43. Deltagerne og deres Bagage overføres i Turistbiler til Banegaarden. Ank. Breslau Kl. 12.15 Ank. Bohumin (Czekisk Grænse) Kl. 14.53. Ank. Szob (ungarsk Grænse) Kl. 21.58. Ank. Budapest (West) Kl. 23.32.
- Fra 24. Maj—30. Maj (7 Dage):**
Ophold i Budapest (alle Maaltider indtages paa Indkvarteringsstederne).
24. Maj. Formiddagen er til fri Raadighed. Om Eftm. Kl. 15 foretages med Turistbiler en orienterende Rundtur i Byen.
25. Maj. Form. til fri Raadighed. Om Eftm. Overværelse af Kongressens Aabningsfest paa Heldenplatz.
26. Maj. Form. til fri Raadighed. Denne kan passende anvendes til en Udflugt med Turistauto til Landsbyen Boldog. **Pris Kr. 19,—.**
 Kl. 16: Første offentlige Forsamling i Festhallen ved Siden af Heldenplatz.
 Kl. 20: Den eucharistiske Skibsprocession paa Donau (Adgangskort udleveres).
27. Maj. Kl. 7 Messe og Kommunion i den os særlig anviste Kirke. Resten af Dagen er reserveret til kirkelige Festligheder.
28. Maj. Til fri Raadighed. Det kan anbefales at anvende Dagen til en Heldagsudflugt med Automobil til Balaton Søen. **Pris Kr. 35,—.**
29. Maj. Reserveret til kirkelige Festligheder efter nærmere Program.
30. Maj. Form. til fri Raadighed. Eftm. Afr. Budapest Kl. 16.17. Ank. Wien (Ost-Bahnhof) Kl. 20.15.
31. Maj. **Ophold i Wien.** Om Form. foretages i Turistbiler en Rundtur i Byen, Resten af Dagen er til fri Raadighed.
1. Juni. Afr. Wien Kl. 7.35. Ank. Prag Kl. 13.48. Her indtages Lunchen. Afr. Prag Kl. 17.07. Ank. Dresden Kl. 20.18. Efter Ankomsten til Hotellet indtages Dineren.

2. Juni. Form. er til fri Raadighed. En Rundtur i Turistbil kan arrangeres mod en Ekstrabetaling af Kr. 4.—. Tidlig Lunch paa Hotellet. Afr. Dresden Kl. 12.44. Ank. Berlin Kl. 15.08. Afr. Berlin med Nattoget Kl. 21.42.
3. Juni. Ank. København Kl. 6.48.

Pris for Rejsen: Kr. 395,—.

Tillæg for II Kl. hele Vejen: Kr. 65,—.

Prisen indbefatter: Jernbanebiller III Kl., **Hotellophold:** I Budapest paa 1. Kl. Kostskoler, i Wien og Dresden paa gode, borgerlige Hoteller i Dobbeltværelser. Fuld Forplejning paa hele Rejsen, Drikkepenge, Rejselegitimation, Vade-Mecum Hefte og Emblem. Alle Entrées i Henhold til Programmet.

Denne Rejse har Karakter af en Pilgrimsfærd. Det er derfor paalagt Rejseledelsen at opretholde den tilbørlige Værdighed over Færden.*)

—z.

Fyrst Starhembergs Ægteskab.

Den østrigske Adelsmands private Forhold interesserer os i Grunden saare lidt, ligesaa lidt, som de 76 Ægteskabs-Processer, som den øverste pavelige Domstol har ført for Eks. i 1936, hvoraf de 41 blev erklæret for ugyldige. Men vi maa tage Hensyn til de halvt naive halvt ondsksfulde Rygter, som verserer om denne Sag og gaar ud paa, at Kirken ikke maaler Silke og Vadmel med samme Alen.

Hvad er Faktum? Fyrstinde Maria Elisabeth Starhemberg, født Grevinde Salin-Reifferscheidt, henvendte sig i 1935 til den ærkebiskoppelige Domstol i Wien med Anmodning om at erklære hendes med Fyrst Ernst Rüdiger Starhemberg d. 4. September 1928 i Wiens Stefanskirke sluttede Ægteskab for ugyldigt. Som Retsgrund anførtes manglende Vilje fra Fyrstens Side til at indgaa et katolsk Ægteskab. Denne havde, som hun paaviste, gjort et Forbehold, som Fyrstinden først nogle Aar efter fik at vide om. Derved kom det Viljens Samtykke til at mangle som Kanon 1081 § 2 kræver til et Ægteskabs Gyldighed, saa der uanset det udadtil givne Ja-Ord ikke kunde være Tale om et saadant. Beviset for denne Paastand blev ført i al Form, og den kirkelige Domstol i Wien erklærede derefter d. 6. Juni 1936 eenstemmigt Ægteskabet for ugyldigt. Dermed forelaa dog kun den første kirkelige Instans's Dom, og Processen henvistes nu til den anden, Kirke-domstolen i Salzburg. Denne saa sig paa Grund af de foreliggende Dokumenter ikke i Stand til at fælde en anden Kendelse, men sluttede sig d. 17. Juli 1937 til Wiener Ordinariatets Dom. Den kirkelige Ret forlanger saa som tredje Instans Roms

*) For nærmere Oplysninger se Programmerne for Pilgrimsfærden, som faas hos alle Sognepræster.

Erklæring om, at alle Regler for Procesførelsen er blevet nøje overholdt. Denne Kendelse faldt i Oktober 1937. Og i December s. A. indgik Fyrsten Ægteskab med Skuespillerinde Nora Gregor. Disse Kendsgerninger er i og for sig tilstrækkelige.

Hvad saa om de Rygter, at Kirken udviser særlig Sympati over for rige og mægtige? Hver objektiv Iagttager vil nærmest komme til det modsatte Resultat. Hvad *Sympatien* for Starhemberg angaar, er den i Østrigs katolske Kredse alt andet end stor, ja, undertegnede mener næsten alt for ringe, naar man tager de Fortjenester i Betragtning, som Fyrstens Condottiere-Natur trods alt indlagde sig ved Nazismens Nederlag i Østrig, og derved muligvis for den tyske kristelige Kulturs Redning. Katholske Kredse i Østrig vil vist gennemgaaende skrive under paa den Vurdering, som »La Croix« giver: »Fyrstens Moder, Fyrstinde Fanny Starhemberg, en udmærket Kvinde, som staar i Spidsen for det katholske Kvindeforbund i Østrig, har ofte og levende beklaget sin Søns Opførsel. »Denne Søn vil blive en Pind til min Ligkiste,« sukkede hun tit.« (23/12-37).

Er Fyrst Starhemberg en *mægtig* Mand? Hvis han endnu sad inde med sin Stilling som Østrigs Vicekansler eller stod i Spidsen for sine Heimwehrrbatailloner, var der maa-ske Skin af Grund til at spørge saaledes, skønt Kendere ogsaa dengang vilde have smilet tvivlende. Men Kirken har ikke engang gjort sine Kritikere den Glæde at skynde sig med Ugyldighedserklæringen, saa den kunde adresseres til Vicekansleren; den blev sendt til en fhv. Embedsmand!

Men hvilken Rolle spiller *Rigdommen* ved Ugyldighedserklæringer af Ægteskaber? De nøgterne Tal skal tale for sig selv. Af de ovennævnte 76 Processer, som i 1936 blev ført i Rom, blev der for de 37's Vedkommende overhovedet ikke ydet Vederlag, skønt de 19 Ægteskaber erklæredes for ugyldige. Mod Vederlag blev de 39 ført, men kun de 17 af dem kendtes ugyldige. — Ogsaa Wiens ærkebiskoppelige Domstol har lagt sin Statistik aabent frem: Alt i alt havde man i 1936 265 1. Instansprocesser, hvorved der maa tages i Betragtning, at Domstolen overhovedet ikke antager Processer til Behandling, som ikke frembyder en vis Chance for et godt Resultat; derved spares mange i Forvejen for alle Omkostninger. Men ogsaa af disse 265 Processer blev langt over Halvdelen, nemlig 152, ført efter den saakaldte Fattigret, d. v. s. med Moderation for Procesomkostninger. Den kirkelige Domstol i Innsbruck har i samme Aar haft 53 Ægteskabsprocesser, Halvdelen af dem blev der overhovedet intet betalt for, og de andre fik stor Moderation.

Man kan roligt sige, at en Ugyldighedserklæring er ligefrem sværere at opnaa for højtstaaende Personer end for ukendte Mennesker. Man behøver bare at forestille sig, hvorledes Offentligheden med Argusøjne vaager over Forløbet af saadanne Processer, ja, den viger ikke tilbage for at trænge ind i de intimeste Privatforhold. I Starhembergs Tilfælde gik man saa vidt, at Procesakterne, da de blev oversendt fra Wien til Salzburg, efter Retspræsident Dr. Lamberts Oplysning, blev brudt op af nogle »Sandhedssøgere«. Nej, det skal nok være sandt, at paa de høje Bakker blæser den stærkeste Vind. Men derfor vil Kirken alligevel og stadigvæk støde paa mange Menneskers Mistanke, thi »Wie der Schelm ist, denkt er von andern.«

—z.

Sangen i Sindet.

Nej, *Eivind Berggrav's* Bog om Nord-Norge hedder ikke saadan. Den hedder »*Spændingens Land*« *) og dens Titel er legitim nok, da Bogen beretter om det underfulde Land, hvor Modsætningerne er større end noget andet Sted paa Jorden: Modsætningen mellem Mørke og Lys, mellem Haabet og Smerten, mellem Trygheden og Faren. Det Land, hvor selve Dagliglivet leves under Risiko, balancerende mellem knugende Angst og jublende, befriende Glæde. Fordi den samme Natur, som er saa kongelig, storladen, i sin Kraft, tillige er en haard Herre, hvis Jernhaand alle faar at føle: Baadelagenes Mænd saa vel som de Kvinder, der i Hjemmet maa gøre det ud for baade Far og Mor, mens Manden er borte. Om de Hustruer, som bærer Hjemmets Ansvar »uden Navnet og Æren«, siger Forfatteren: »— *Mørkt og sort er det, trangt og usselt, tungt og slidsomt. Men har de organiseret noget Klageraab? Aldrig! De beklager sig ikke engang. Ja, de synes ikke, at de er til at beklage. De har denne irrationelle Sang i Sindet, som bærer, — —*«.

Sang i Sindet synes Nordlandets Folk at have, og Sang i Sindet har den Mand, som skildrer Nordlandets Natur og Folk, og derfor bliver Billedet af »*Spændingens Land*« saa smukt, selv om der ingenlunde hele Tiden males med lyse Farver. »*Godt og ondt er blandet. Store Egenskaber krydses af smaa*«.

Lofot-Fiskeren Martin kunde saaledes nok besidde lidt mere Fornuft, end han udviser den Dag, da han, der »er bred og livsfyldt som et Raasejl« pludselig har Held med sig og fanger en Helleflynder paa 66 Kilo. Han ror til Byen og omsætter sin Fangst. Opad Dagen vender han

*) Berlingske Forlag. 128 S. Pris: 4,85 Kr.

hjem, og inde paa Stranden staar hans elleve Børn, bristefærdige af Spænding. Samtlige elleve Øjenpar nedstirrer en vældig Kasse, som har Plads i Agterskottet. »*Hemmelighedsfuldhed omkring Kassen. 22 Ben fik den at gaa ind paa i Køkkenet. Der stod Martin og slog den op med hele Menigheden omkring sig. Laaget blev brækket bagover med et Ryk — og der stod Kassen fuld af Wienerbrød.*» Nu skal I bare æde, til der ikke er en Krumme igen«, sagde Martin lykkelig. . . . Jeg ved ikke, om jeg tør forsvare Martin —, men,— »Husker I, dengang Far kom hjem med Wienerbrødene?« vil de sige til hverandre om 20 Aar. Det var de ikke kommet til, hvis han havde haft et Par Underbukser med til hver. —«

Nordlandsbispens svinger ikke Moralistens Svøbe over den Mand, der er vant til at se Døden under Øjne, og som derfor føler en nærliggende Trang til at tænde en festlig Glans i sine elleve Børns Blikke. Tværtimod: Forfatteren nævner endda i dette Aandedræt Bibelens Synderinde med den dyre Salve i Alabasterkrukken.

Paa Visitatsrejsen har Forfatteren et Møde med en Kvindeforening. Af dette Møde gives der Læseren følgende Billede:

»— *Det vrinlede af Folk. Pultene strakte selvfølgelig ikke til. Børnene satte sig paa Gulvet. Til sidst sad de rundt om mig som Vækster i en Driøbænk. Der fandles ikke saa megen Plads som til at sætte en Fod. Et Tæppe af Barneblomster. Op fra Tæppet løftede Mødrene sig, de var som Aks at se paa. Aks, som bar Grøde, for de sad omtrent alle trofast med den mindste paa Armen. Især lagde jeg Mærke til een af dem. Hun havde to, een paa et halvt Aar, og een paa halvandet. Een i hver Arm. Saadan sad hun hele Tiden, begge Arme rakt langt ud til Siderne og dragende de smaa ind til sig. Det var et Syn. Det var Lofot-Moderen.*«

Men i »Spændingens Land« føres vi ogsaa med paa eventyrlige Farter gennem den arktiske Nats Snefog. I Finmarkens Øde følger vi Sportsmanden og Naturelskeren og tager Del i hans Oplevelser.

Især er dog »Spændingens Land« Visitatsbogen, der beretter om Biskoppens Kontakt med sine Menigheder i Europas nordligste Sogne (*Svalbard* hører med her), og Bogens skønneste og dybeste Skildringer er Gengivelse af Samtalerne med Børn. Saledes er Kapitlet »Børnene i Hålogaland« en ren Perle af Børnepsykologi. Ikke altid gaar det lige let med at faa Tag i disse Børn. De smaa er saa uhyre forskellige. Nogle har vandret 4 Mil over Fjeldet for at komme til Overhøringen. Størsteparten har aldrig før været i en Kirke. Sproget er Lappisk og Nordlands-Norsk i broget Blanding. Det er ikke nemt at faa andet

end Enstavelsesord ud af Børnene. Men saa »glir« det alligevel. Et Sted hedder det:

»En 12 Aars Pige stod foran mig, mørkøjet, god. — »Hvad hedder du? — »Laila.« — »Du siger, at Gud elsker dig?« — »Ja.« — Men hvordan kan du vide det?« — »Jo.« — »Men hør nu, Laila. Du ved, jeg er Biskop. Nu siger Biskoppen til dig: Laila, Gud bryder sig ikke om dig.« — Bomstille i Kirken. Barnet saa ned i Gulvet. Jeg tænkte: dette var galt. — Saa fæster Laila pludselig de mørke Øjne paa mig — saa stærkt, at det gav et Sæt i mig, allerede før hun havde talt, og det sagde hun saa højt, at hele Kirken hørte det og med en fabelagtig Myndighed: »Jeg ved det alligevel!« — Det er unødvendigt at skildre Virkningen. Publikum, Præster, alt var forsvundet. Laila førte os ind i en Santale, som til sidst drog Stoleraderne lydeligt med ind. Vi blev som en Søkendeflok, der snakkede om Far. For Laila havde demonstreret noget, som ellers kun er et Emne. Hun havde aabnet os allesammen for Troen — —«.

»Spændingens Land« er ikke bare en Rejsefærd gennem et mærkeligt og storslagent Rige. Den er tillige — og overvejende Grad — et rigt og friskt Menneskesinds Skilddring af andre Menneskesind. Og den Intuition, som saa stærkt kommer til Orde i Dr. Berggravs tidligere Bøger, fornægter sig heller ikke her. Det er vel ogsaa navnlig den, der saa let bringer ham paa Talefod med saa vel Lofotsfolk som Lappebørn og Mændene paa Svalbard. *K. Pl.*

En Herold for den hjælpende Medlidenhed.

Saadan kan vi betegne Overlæge *Fr. Svendsen*. Hans Bog: »*Johannitterne og Røde Kors*«, (Gyldendal, 231 S. Ill., Pris Kr. 6,00) viser den historiske Samhørighed og logiske Udvikling i Forholdet mellem Johannitterordenen, Middelalderens Røde Kors, og Nutidens Røde Kors. Denne Organisations Opstaaen, Vækst og Virke i de forskellige Lande er her smukt fremstillet, baseret paa 40 Aars Beskæftigelse med dette Emne og ved forskellige Fagmænds Hjælp. Inden for en snæver Ramme meddeles os en overordentlig Fylde af vigtige Oplysninger, ordnede meget overskueligt og paa en behagelig Maade.

Omslagsbilledet, Rembrandt's »Den barmhjertige Samaritan«, er et træffende Valg. »Samaritan er gaet over til en Fællesbetegnelse for alt kærligt og hjælpsomt imellem Mennesker. Biblens Fortælling rummer Røde Kors's Program i en Nøddeskal: Medynken, Hjælpen, Transporten, Sygeplejen og Pengegaven.«

Lige saa rammende er det Minde, der vækkes: at Dannebrog er Johanniternes røde Banner med det hvide Kors.

Da Valdemar Sejv i 1219 vendte hjem fra Korstoget mod de hedenske Estlændere som Sejrherr og som Hersker over et nyt Land, vajede over hans Flaade ikke Valdemarernes blaa og gule Løvebanner, men Hansbrødrenes Banner, som siden den Tid har været Rigets Banner. Kongen opgav altsaa sit eget Banner, og dette var et overordentlig stort Offer, der kun kan forklares ved hans Ærefrygt for Religionen og Kirken og ved Tilknytningen til en Begivenhed af overordentlig Betydning. (32). I denne Bannerskiftet kan man se et smukt Symbol paa den beredvillige Hjælpsomhed og den Offervillighed, hvorved Vikingernes Efterkommere erobrede sig Udlændingenes Hjerter.

Røde Kors. Hvorfra stammer Navnet og Mærket? I Slaget ved Solferino var der 100 Sygeplejere og 36 Sygeplejersker af Camillianerordenen, som alle bar deres røde Korsmærke. Ordenen blev stiftet af Camillo de Lellis 1591, og Munkene kaldte sig »de syges Tjenere« ligesom Johanniterne. De ofrede sig i Fredens Dage som Hjælpere ved alle Ulykker og Katastrofer og plejede de fattige og syge, ikke mindst i Pest- og Koleratider, hvorved mange af dem blev smittet og døde. I Krigstid plejede de de saarede paa Slagmarken og i Lazaretterne. Saa forstaar man ogsaa, at Svendsens Bog indeholder et Kapitel »Camillianerordenen en Forløber for Røde Kors.« Her henvises ogsaa til Kamillianer-Klinikken i Aalborg. (72 f).

1. Kapitel: »Røde Kors-Aandens Udvikling gennem Tiderne« vilde vel have været skrevet noget anderledes, hvis Forfatteren havde kendt de to Bind »Geschichte der Caritas« af Liese. Kristendommens Hinsidesstandpunkt gør Omsorgen for Legemet underordnet overfor Omsorgen for Sjælen og udelukker derved en *overdreven* Legemspleje; dette er rigtigt, men paa den anden Side ligger her ogsaa de vægtigste Bevæggrunde for den legemlige Barmhjertigheds Arbejder. Det Dennesidesstandpunkt byder ingen Anledning til offervilligt at give sit eget Liv som Indsats. Det fører konsekvent til Overvurdering af det jordiske Velbefindende, men ogsaa til Undervurdering af andres Liv og — til tilintetgørende Krige, mod hvis Rædsler alle Røde Kors's Anstrengelser kun er som en Draabe paa en glohed Sten.

Netop Udelukkelsen af Hinsidesstandpunktet, Kristendommens Bandlysning fra mellemfolkelige Forbindelser, fører til de Tilstande, som Bogens »Efterskrift« beklager, og berettiger til at stille det bedrøvede Spørgsmaal: »Skal disse Blade staa som Gravskrift over en svunden Tids Kultur?«

Man maa lykønske Røde Kors til dette aldeles glimrende Agitationsskrift.

A. P.

Niels Steensen Mindefester her og der.

Det vil sikkert interessere vore Læsere at høre lidt om Festlighederne uden for Danmark i Anledning af 300 Aars Jubilæet. I Florens, hvor der d. 15. Februar, samme Dag, som Universitetets Mindefest skal holdes herhjemme, i den danske Legations og J. Jørgensens Nærværelse vil finde en Kransenedlæggelse Sted, som sker baade paa Universitetets, danske Geologers og paa danske Katolikkers Vegne, har San Lorenzos Menighed under Prior G. Roselli og Byens tyske Menighed med Rektor Th. Bützler i Spidsen allerede holdt en Mindehøjtidelighed d. 1. Januar. Gravpladen var indfattet af Laurbærgrene, og foran Graven stod en Blomster- og Plantedekoration. Om Eftermiddagen var den tyske Menighed samt mange Italienerne forsamlet. Rektor Bützler tegnede for sin talrig fremmødte Menighed Stenos Levned, velsignede derefter Grav og Mindetavlen og bad Bønnen om Niels Steensens Beatifikation, hvorefter der blev sunget: »Fast skal min Daabspagt«. Om Aftenen holdt Prior Roselli en Andagt for San Lorenzos Menighed; han mindedes i sin Tale den store Naturforsker og fromme Biskop, lod bede for Stenos Beatifikation, hvorefter Rektor Bützler tilføjede nogle forklarende Ord om Norden og den nordtyske Diaspora, som Steensens Forbøn i særlig Grad skulde komme til Gode. Det er af stor Betydning, at Stenos Minde saaledes igen vækkes i selve Florens.

I Hannover fandt Mindefesten Sted d. 20. Januar i selve St. Clemens Kirke, som Stenos Efterfølger i Embedet, Biskoppen Agostino Steffani har bygget. Professor Dr. Adolf Donders, Münster, holdt Mindetalen. Han fejrede Steno som Sandhedselskeren, der 1) granskede Sandheden (Naturvidenskab); 2) søgte den (i Gud og Kirke); 3) lærte den (som Professor); 4) levede den (som Præst og Asket); 5) udbredte den (som Apostel), for nu at skue den. Højtideligheden fik sin særlige Karakter ved Opførelsen af Arier og Motetter, som Biskop Steffani i sin Tid har komponeret. — »Germania« i Berlin har bragt en lang og grundig Mindeartikel i Anledning af Jubilæet. — Dr. med. H. Schlichting skriver fra Amsterdam, at han selv gerne vil gøre alt for at udbrede Kendskabet til denne sjældne Mands Liv, som kun kan forstaaes, naar man tænker paa hans fuldstændige Hengivelse under det guddommelige Forsyn.

Med ægte katolsk-amerikansk Initiativ har St. Ansgar's Scandinavian Catholic League taget Steno-Sagen op. Gennem det store katolske Pressebureau N.C.W.C. har Ligaen udsendt Artikler til alle katolske Blade i Amerika og til 16 Aviser uden for Staterne. Tidsskrifterne »America« og »Commonweal« har bragt kortere Meddelelser, men Ligaens Afdelin-

ger i de vestlige Stater fik hver en udførlig Beretning om St.s Liv og afholder hver en Mindefest.

St. Ansgars League selv havde sin store Fest i New-York d. 13. Januar. Der var omtrent 300 Mennesker til Stede, foruden ca. 50 Ligamedlemmer, omtrent ligesaa mange fremragende Læger og mange kendte Katolikker fra Brooklyn og New-York, hvortil kom en Del Professorer og Studenter, saa det vilde have været umuligt at give flere Adgang til det til dette Formaal lejede Lokale. Aftenens Taler var, efter at Hr. Viggo Rambusch havde indledet med at omtale Ligaens Formaal og hvorledes Skandinavien netop nu trængte til amerikanske Katolikkers Hjælp, den kendte katolske Forfatter Dr. James Walsh, selv Dr. med. og anset Historiker, der allerede for 30 Aar siden har skrevet en Oversigt over Stenos Liv. Ogsaa om denne Fest vil den amerikanske katolske Presse blive informeret gennem N.C.W.C. og igen bringe en Beretning. Som man ser, har St. Ansgars League præsteret et ganske ypperligt og forbilledligt Arbejde. —z.

Guds Stedfortræder. *)

Hvert Aar paa Mariæ Bebudelsesdag er der Valfart af Kvinder til Sankt Marien. Det er gammel Skik, og det er meget faa Mødre i Münster og Omegn, som ikke tager Del i denne Valfart, naar de ellers er raske og uden vigtige Forhindringer. Ogsaa Mathilde Uhland vilde i Aar med og sagde det til sin Mand.

Meddelelsen faldt ikke i god Jord.

»Hvad bilder du dig ind, Kone! Midt i Høsletten! Da gaar en ordentlig Bondekone ikke fra sit Hjem!«

»En Dag spiller ingen Rolle! Hvis det regner, kan man alligevel intet gøre ved Høsten, og skinner Solen, saa tørrer det uden min Hjælp.« Mathilde var blevet irriteret over Mandens Modstand. »For Resten er I Mandfolk nok til at ordne den Smule, der er tilbage!«

»Ja, men i Morgen vil vi faa sidste Læs i Hus, og til »sidste Læs« hører der Gilde, at du ved det!«

»Saa lad en Klat Hø ligge til anden Dag, hvis jeg absolut skal være med til det sidste Læs!«

»Hvad tænker du dog paa! Den gaar ikke her! Der er nu baade Oberhofs og Lindes og Bergs og de andre. De faar alle det sidste Læs i Overmorgen. Det gaar absolut ikke an, at jeg som Byens Fører bliver bag efter de andre.«

*) Brudstykke af Lisbeth Burger: *Die Ehen des Pastor Mauerberg* (Wilh. Gottl. Korn. Breslau, 352 Sider, Pris 3,80 Rm., ib. 4,50 Rm)

»Enhver kan vel dog gøre, som han vil! Og du har altid sagt, at jeg udmærket kunde tage med paa Valfarten.«

»Det kan du ogsaa. Bare ikke denne Gang!«

»Jeg kan ikke indse, at en Dag gør saa stort fra eller til.«

»Om nogle faa Dage har vi Landsmøde, hvor jeg maa være til Stede i Embeds Medfør. Allerede af den Grund kan vi ikke spille en Dag. —«

De mærkede det begge. De var kørt fast i noget ondt. Splidagtighedens Djævel sad til Bords med dem, men ingen af dem fandt et forløsende, mildnende Ord, som de begge inderst inde ventede paa. Gotfred ventede maaske mest paa det, derfor var han den første, der gav sin Utaalmodighed Luft:

»Tjeneste gaar forud for religiøse Liebhaverier!« Hans Tone blev afgørende. »Desuden er jeg Familiens Overhoved, Guds Stedfortræder, og naar jeg finder, at du skal blive hjemme fra Valfarten, saa er den Sag ikke længere.«

Disse Ord virkede som Benzin i aaben Ild. De var altid Gotfreds Tilflugt, naar det kneb for ham at hævde sig. Aa, hvor hun hadede dette Udtryk, »Guds Stedfortræder!«

»Onkel Pastor kunde ikke have gjort noget dummere end at lære dig de Ord. Her har du endelig faaet dig en Knage at hænge din Hat paa!«

»Det er Kirkens Opfattelse af Ægteskabet. Den kan selv Kvindevrede ikke rokke. Manden er Kvindens Hoved. Han er Naadeformidleren for sin Hustru og sine Børn, akkurat paa samme Maade, som Kristus er Menighedens Hoved. Altsaa er det rigtigt, at jeg overfor dig er Guds Stedfortræder.«

»Det er rigtigt, at Onkel har sat dig Fluier i Hovedet med at indgive dig den Opfattelse. Han havde ikke behøvet det. Mænd er i Forvejen rethaveriske nok og kan udmærket tyrannisere os uden den Slags Storhedsvanvid!«

»Vi forsvarer os blot. Vi er altid tvungen til at stride for at holde Stillingen.«

»Jeg ved, at du nyder at høre mig sige: »Jeg er din Tjenerinde! Mig ske, som du vil — — — —«

Mathilde fo'r videre i en Strøm af voldsomme Ord.

Gotfred Uhland tog sin Hat og gik. For første Gang i deres korte Ægteskabs Tid sagde han ikke hvorhen.

Mathilde blev staaende midt paa Gulvet. Stilheden fik hende til at føle sig sønderknust. Hvor havde hun dog kunnet forløbe sig saadan! Hvad skulde det dog blive til! Hvor havde Onkel Pastor haft Ret, da han sagde, at hun og Gotfred var som to haarde Møllestene! Det var de. Deres Karakterer var stejle, heftige, fulde af Trods. Og al-

ligevel: de vilde dog i Grunden hinanden det bedste! De vilde gøre Livet skønnere for hinanden! Gøre det rigere og bedre! De elskede hinanden saa højt, som Mennesker vist kunde elske. Og dog gjorde de hinanden Fortræd. Mathilde havde en drøj Stund nu — —

Men paa een Gang følte hun Trang til at være god mod Gotfred. Hun næsten løb ud i Køkkenet og begyndte at forberede hans Livret. Det var ikke nogen særlig original Maade at bede om godt Vejr paa, men det var den første Indskydelse, hendes Hjerte gav hende.

Og hun var næppe kommet i Gang med Maden, før hun hørte Gotfreds Skridt udenfor. Han kom lige hen til Komfuret, hvor hun stod med blussende Kinder. Han tog hende om Skuldrene.

»Kom; min Pige! Og lad os være gode Venner! Vi vil ikke være onde mod hinanden, vel? — Jeg vilde blot se til Karlene. Det gaar godt med Høet —, men jeg kan ikke holde ud, at der er os noget imellem — —«

Gotfred gik. Atter var Freden genoprettet.

(Fortsættes.)

Nye Bøger.

Fra det skjulte til Lyset.

I Rom havde Frk. Elena Mollari 1925 i sidste Stade af Tuberkulose modtaget Dødssakramenterne. Omkring hendes Hals lagde man derpaa en Stola, som var baaret af en Benediktiner, der var død for ti Aar siden. Pludselig gennemstrømmedes den døende af nyt Liv. Hun var helbredet. Det samme skete den unge Munk Don Placido Perini. Andre opsigtsvækkende Helbredelser konstateredes. Derefter blev Saligkaaringsprocessen indledet 1928.

Placido Riccardi *) var en lystig Student, begejstret for Kunst, gik meget i Teatret og var en blændende Selskabsmand. 22 Aar gammel indtraadte han i Benediktinerordenen i Abbediet San Paolo fuori le mura. Viet til Præst 1871 blev han 1885 Novicemester, reformerer saa Benediktinerindernes Kloster i Amilia gennem et aarelangt taalmodigt Arbejde. 1895 bliver han bestemt til i det gamle Benediktinerabbedi Farfa at træde i Stedet for den Verdenspræst, som grundet paa Mangel paa Munke ledede dette, men som havde gjort sig umulig. Her gjaldt det atter om at bygge op, hvad Forgængeren ved sin Forargelse havde ødelagt. Der skete Mirakler i de Sjæle, der var givet i hans Varetægt og — i hans egen Sjæl. Den 17. November 1912 læste han fuldstændig opslidt af Arbejde sin sidste Messe.

*) *Pietro Gorla: »Il Servo di Dio Don Placido Riccardi«* (1844—1915) (Torino, Società Editrice Internazionale 382 S. L. 16).

Et Slagtilfælde lammede ham. Han blev ført til S. Paolo. I Lidelsens brændende Sol modnedes her denne ædle Frugt til Himlen. Den 15. Marts 1915 kom Herren og plukkede den. Don Placido var en Mester i det skjulte Liv. Hvorledes er det muligt at faa et Indblik heri. P. Ildefonso Schuster, den nuværende Kardinal af Milano, var hans Fortrolige. Dette Hovedvidnes Meddelelser under Saligkaaringsprocessen viser os, hvor herligt den h. Benedikts Aand blussede op paa ny hos en Munk i vor Tid. A.P.

Herders Kirkeleksikon.

Bekræftes de Rygter, som gaar ud paa, at Nazisterne nu ogsaa vil den katolske Litteratur til Livs og er begyndt med at forlange, at det store Herder Leksikons første fem Bind skal lages ud af Handelen, fordi de blev trykte paa et Tidspunkt, hvor det tredie Rige endnu ikke havde lagt sin klamme Haand paa alt og alle, da bliver dette til stor Skade for den kristelige Kultur. Hvor store videnskabelige Tjenester Herderforlaget har ydet den katolske Verden, det mindes vi igen om med det fornyligt udkomne Kirkeleksikons 9. Bind foran os. Samtidig meddedes, at 10. Bind vil udkomme til Sommer og afslutte det store Værk. For ca. 20 Rm. pr. Bind faar man altsaa snart hele dette Pragt-værk, om hvilket selve Osservatore Romano siger: »De hidtil udkomne Bind bekræfter mange fremragende kirkelige og videnskabelige Personligheders Dom, der anser det for det mest fuldkomne Realleksikon for de kirkelige Videnskaber, som Verdenslitteraturen hidtil har givet os.« Det 9. Bind er naaet til Tempelherrerne. Interessante Artikler fortæller om Tanz, Taufe, Stockholmer Weltkirchenkonferenz, Stigmatisation, Niels Steensen, Staat und Kirche, Spanien, Sonntag, Sintflut, Seligsprechung, Schule, Russland, Rundfunk. etc. Man behøver ikke at tage ret mange Prøver, før man opdager, hvilke uvurderlige Tjenester dette Leksikon gør alle kirkelig og kristelig interesserede.

—z.

Velsignelsen ved et sandt kristeligt Familielev.

I »Erinnerungen an Otto Bardenheuer« (1851—1935) af Joseph Sickenberger, (Freiburg, Herder 1937 VIII og 120 S., indb. Mk. 3,80), møder vi en lige saa beskeden og elskværdig som betydelig Præst og Lærd. Hans »Geschichte der altkirchlichen Literatur« vil gennem lange Tider gælde som Rettesnor. Et saadant Værk kan kun modnes gennem Aartiets møjsommeligt Forskning og overordentlig Koncentration. Sickenberger klarlægger for os, hvorledes Forudsætningerne herfor for Størstedelen har deres Rod i Barndomshjemets Familielev, som var det afgørende for den opvoksende og

ogsaa bestemte den modne Mands Liv. Værdien ved et saadant Familieliv fremhæver Bardenhewer selv i sin Tale til sine Forældre paa Guldbryllupsdagen. »*Det var vist et haardt Slag for Jer, kære Forældre, og for Jeres Børn, da Familiens Overhovede midt i sin bedste Alder mistede Øjnenes Lys og maatte nedlægge Embede og Værdighed. Og dog har utvivlsomt netop dette Slag efter Guds Hensigt skullet føre til, at Jeres Familieliv blev en Have for de skønneste Dyder, et Værksted for den guddommelige Velsignelse. Paa den ene Side gav det Lejlighed til at afgive stadig nye Beviser paa kristelig Styrke, kristelig Hengivenhed, kristelig Gudstillid. Det gav paa den anden Side Anledning til at øve den Kærlighed, som kan glemme sig selv og søger sin Løn i andres Glæde, den, som ikke er bange for at blive fallig, naar den hengiver sig selv og sit, den som bliver rigere med ethvert Offer, den bringer.*«

—ch—

Fra Hovedstad og Provins.

Guldbryllup i St. Ansgars Sogn.

Det er med Rette, at et Ægteskab indgaaet for 50 Aar siden foran Guds Alter har faaet det straalende Navn Guldbryllup, og hvor maa ikke Minderne fra de mange Aars trofaste Samliv træde frem i gylden Glans i Erindringen, Hr. Gross. Johannes Klinken og Hustru fejrer paa Fredag d. 11. Februar denne sjældne smukke Fest sammen med Børn, Børnebørn og mange gode Venner. Der bør i den Anledning ydes det agtværdige Brudepar en Anerkendelse for den agtværdige og fromme Livsvandel, der karakteriserer hele Familien. Desuden er der Grund til at fremhæve Hr. Klinkens mangeaarige levende Interesse som Sanger i St. Ansgars Kirkekor, hvor han til Prøver og Opførelser ligesom det øvrige Kor altid indtog sin Plads til rette Tid efter at have uddelt Nodematerialet. Som Medlem af Ansgariusforeningen og Mariakongregationen og som stadig Læser af Ugebladet har han tillige vist sin Interesse for den katolske Sag. Overfor det ærværdige Brudepar skal der derfor her frembæres en hjertelig Lykønskning til denne smukke Fest med Bøn om, at den kære Guds Velsignelse maa følge dem endnu i mange Aar.

Hmr.

St. Andreas Sogn.

Menighedsmøde afholdes Onsdag den 3. Februar. Hr. Pater Pauli's Foredrag over Emnet: »Kirken og Borgerkrigen i Spanien« var meget fængslende og oplysende og blev paahørt med stor Opmærksomhed. Drengekoret fra Stenogade sang et Par smukke Sange under Hr. O. Segalt's Le-

delse, Mødet sluttede med selskabeligt Samvær, under hvilket et amerikansk Lotteri indtjente 51 Kr. 25 Øre til Kirken i Lyngby.— Alt i alt en hyggelig Aften.

Schönstatt igen.

Da min Opfordring i N. U. Nr. 26 Aargang 1935 til Schönstattrejser ikke synes at have frugtet, vil jeg gerne nævne Ordet igen. For yderligere at troværdiggøre, at S. virkelig er noget særligt, vil jeg gerne nævne to Ting: En vaskeægte Nazist udtalte engang, at Rom og Schönstatt var det tredje Riges værste Fjender!! S. er altsaa i de vaagne Naziøjne noget, der tæller med. En 8-Mands Husundersøgelse aabenbarede dog kun den Kendsgerning, at S. var et Sted, hvis Formaal var at hjælpe Folk til at blive Helgener, et Formaal, som d'Herrer Undersøgere fandt saare mærkeligt.

Sidste Efteraar fik jeg Lov og Lejlighed til at høre en halv Snes Foredrag i et Kursus, der holdtes for ca. 100 Præster. At jeg — en Lægmand — deri mente at høre et Væld af gode, tidssvarende Tanker, »beviser« maaske ikke saa meget. Men at f. t. en Verdenspræst, som syntes mig prægtig baade som Menneske og som Præst, allerede havde tilbragt 12 Ferier i S., at han hver Gang fandt aandelig Berigelse og stadig vilde komme igen (langvejs fra) siger maaske mere. Og at én Exerцитiemester dér alene i 1936 har holdt Exerцитier for 4800 Præster (Ordens — og Verdens —) siger nok ogsaa noget!

Skulde de Par Oplysninger ikke kunne friste nogle af vore Præster, Lærere eller andre til et Forsøg? Foruden mange Lægfolkskursus er der f. Eks.: For Religionslærere $\frac{10}{4}$ — $\frac{16}{4}$. Sjælesørgere $\frac{25}{4}$ — $\frac{29}{4}$ og $\frac{7}{6}$ — $\frac{11}{6}$. For Præster $\frac{8}{5}$ — $\frac{14}{5}$ og $\frac{29}{5}$ — $\frac{4}{6}$ samt fire Ugers $\frac{8}{7}$ — $\frac{30}{7}$. J. K. M.

Fra Horsens Menighed.

I Januar Maaned har en polsk Lærer boet i Præstegaarden. Egnens polskfødte Katolikker har nemlig sluttet sig sammen i en polsk Forening, og de har næret det naturlige Ønske at genopfriske deres Modersmaal. Sognet gav Lokale og Lærer Wladislaw Godlowski holdt Foredrag og viste Lysbilleder. Byens Ungdomsforening nød ogsaa godt deraf, idet Hr. Godlowski stillede sig til Disposition med sine Billeder, naar vi ønskede det.

Søndag d. 30. Januar sluttede saa Opholdet med en Fest. Egentlig skulde det være helt polsk, men Formanden for »Polsk Forening« Hr. Husmand Stanislaus Noszyk fik den gode Idé at indbyde Byens unge Katolikker til at deltage. Der var derfor samlet over 100 Mennesker, hvoraf

ca. 70 Polakker. Og det gik storartet. Formandens Tale og Lærerens Tale, hvori han opfordrede sine Landsmænd til at vise Trofasthed overfor deres Modersmaal, var naturligvis paa Polsk — men saa sad vi andre bare stille. Sognepræsten udtrykte sin Glæde over Besøget af den sympatiske Lærer og over det gode Forhold, der altid har bestaaet mellem Egnens Polakker og Præsterne. Derfor havde det glædet ham at se dem saa talrige til Andagten før Mødet. Han paapegede ogsaa Polens store Betydning som en stor Nation — og, hvad der for os er det vigtigste — som en bundkatolsk Nation, som danske Katolikker havde al Grund til at lære at kende. Selvfølgelig blev der udbragt en god Del danske og polske Hurra'er for de to Lande, for Læreren og for Præsterne. Til sidst talte den nyudnævnte, polske Konsul i Horsens, Købmand Christian Walther, dels for at sige Tak for et Leveraab, dels for at love Polakkerne, at han vilde gøre alt for at bistaa dem med Raad og Daad. Det er jo ogsaa en stor Fordel, at den polske Konsul i Horsens er Katolik. *K. G.-H.*

Fra den vide Verden.

Vatikanets Missionsudstilling 1940.

I Følge »Reichspost« er Forarbejderne til den næste store Missionsudstilling i Vatikanet i 1940 allerede i Gang. Den nye Udstilling skal ikke være en Gentagelse af Udstillingen i 1925, men skal i mange Retninger supplere denne og frem for alt give et videnskabeligt Overblik over de indfødtes Kunst. Endvidere skal der — for første Gang i Vatikanet — gennemføres en Udstilling af fremragende kirkelige Kunstgenstande fra den orientalske Ritus. Det Opsving, Livet i de katolske Missioner har taget siden 1925, fremgaar af følgende Tal: I 1925 fandtes der i Missionslandene rundt regnet 13 Millioner Katolikker, i Dag er der allerede over 20 Millioner. Antallet af Missioner er steget fra 394 til 539. Dengang var der 3416 indfødte Præster, men endnu ingen Biskop, i Dag er der i Missionslandene en indfødt Klerus bestaaende af 5268 Præster og 29 Biskopper. I 1925 var kun to Missioner betroet til den indfødte Klerus, i Dag er der allerede 37.

Fra Ludendorffs Dødsleje.

Baseret paa en paalidelig Reutermeddelelse fortæller engelske Blade en lille, men megetsigende Episode, som er blevet udspillet ved Ludendorffs Dødsleje.

Som bekendt laa Generalen paa et Sygehus, som blev

passet af katolske Ordenssøstre. Lige over for hans Seng hang et Krucifiks. Hans Svigersøn, Baron v. Kemnitz, fortæller, at Rigskansler Hitler under et Besøg spurgte Ludendorff, om han ønskede Krucifikset fjernet.

Men General Ludendorff svarede hviskende: »Jeg vil ikke saa gerne saare de katolske Søstres Følelser. De er saa gode . . .«

Og Krucifikset blev.

Saaledes aflægger den tyske Feltherre, som i sit Liv har syndet saa meget og saa smerteligt imod Korset og de katolske Institutioner, endnu paa Dødslejet Vidnesbyrd for katolske Ordenssøstre, som ogsaa hører til det store Bagvaskelsesfeltogs Ofre, som det 3. Rige har foranstaltet imod de katholske Ordner.

Kirkeforfølgelse i Bayern.

Salesianerindernes viden om kendte Anstalter i Zangberg og Dietramszell i Øvre-Bayern er blevet lukket. Den evangeliske Bekendelsesskole i München er blevet lukket. Det berømte katolske St. Stephans Gymnasium i Augsburg er blevet lukket. — Ved et Studentermøde opfordrede Studenterføreren Dörfler Studenterne til at undgaa at sidde ved Siden af »Munke og Nonner«. Overtrædelse heraf skulde ganske vist ikke medføre Eksklusion, men Overtræderne burde behandles nøjagtigt som Jøderne og drives bort. Næste Dag blev de studerende Gejstlige og Nonner behandlet med paafaldende Høflighed af samtlige Studenter. — Pater Rupert Mayer, Besidder af Jernkorset af 1. Klasse samt Krigsinvalid (den ene Fod amputeret), blev i Juli 1937 arresteret og idømt 6 Maaneders Fængsel for Overtrædelse af »Prædikestolsparagraffen«. Højtstaaende Officerer udvirkede uden Paterens Vidende hans Frigivelse. Ved et Kæmpemøde fremhævede Indenrigsminister Wagner i haanlige Ord Pater Mayer som Eksempel paa, at Fængselsstraf aabenbart var tilstrækkeligt til at gøre de gejstlige stumme. Svaret faldt prompte: uden Varsel betraadte P. Mayer St. Stephans Dag atter Prædikestolen i Michaels-Kirken og ligeledes den 2. Januar, hvor han prædikede over Jesu Navn. Den 5. Jan. blev han atter fængslet af Gestapo, ikke for hvad han havde prædiket, men fordi han havde prædiket.

Letland og Kurien.

I Vatikanet har Kardinalstatssekretær Pacelli i Pavens Navn og den lettiske Udenrigsminister Munters efter den lettiske Statspræsident Dr. Ulmsnis' Ordre, afsluttet en Konvention som Supplement til det i 1922 afsluttede Konkordat. Efter denne Konvention vil der ved Rigas Universitet blive oprettet et

katolsk-teologisk Fakultet. Et andet Punkt i Konventionen er Bispedømmeinddelingen i den lettiske Fristat. Da Konkordatet blev underskrevet i 1922 fandtes kun det store Ærkebispedømme Riga, der i Omfang var paa 65,791 Kvadratkilometer med henved 1 Million Sjæle. Ved en pavelig Bulle af 8. Maj 1937 oprettedes et nyt Dioces, Liepaja med henved 100,000 troende, som var fordelt over 52 Sogne og 3 Dekanater. Dengang blev Ærkebispedømmet Riga ophøjet til Metropolitansæde. Minister Munters blev modtaget i Privataudiens af Paven, som dekorerede ham med Gregoriusordenens Storkors.

Burgos ophæver trosfjendtlige Love.

Onsdag d. 2. Februar fandt den nationale Regerings højtidelige Edsaflæggelse Sted i Burgos. Nationalregeringen vil bl. a. gennemføre en Politik baseret paa absolut Retfærdighed. Straffen for Forseelser imod det almene Vel vil blive strengere, jo højere Stilling den skyldige indtager. Agrar-Politikens Retningslinier forudser forbedrede Levevilkkaar for Bønder og Landarbejdere og skal gennem en klogt ledet Jordkultur, ved Landbrugskreditter og hedre Fordeling af den Jord, som skal udnyttes til Landbruget, bevirke en Forøgelse af Indkomsten. Alle af de tidligere marxistiske Regeringer vedtagne trosfjendtlige Love ophæves.

Til Slut betoner Nationalregeringen, at den ikke anerkender nogen af Valencia-Bolschevikkerne foretaget eller paa-tænkt Landafstaaelse eller af Bolschevikkerne indgaaet international Kontrakt.

Fra og med Tirsdag d. 15. Februar forandres den Tid, hvori man paa Hverdage ikke kan træffe **Præsterne i Stenosgade** (Jesu Hjerter Kirke og St. Knuds Skole) til Kl. 17³/₄—19 (5³/₄—7).

St. Andreas Menighed afholder **Fastelavnsfest** i Charlottenlund Palmehave **Søndag d. 27. Februar**. — Nærmere Program senere.

DANMARKS KATOLSK KVINDEFORBUND

afholder sin **Stiftelsesfest** Søndag d. 20. Febr. 1938 Kl. 7¹/₂ i Borgernes Hus.

Forskellig Underholdning med velvillig Assistance af Hospianistinde Johanne Stockmarr og Koncertsangerinde Ragna Schack. — Souper, Dans.

D. K. K. F.'s Sangbog bedes medbragt. Alle Medlemmer med Familie og Venner er velkomne. Billetsalget slutter 18. Februar. Intel Billetsalg ved Indgangen. Billetter à 4,25 Kr. faas hos: Grevinde E. Scheel, Ndr. Frihavsgade 26, Øbro 4453 x. Frk. A. Osterhammel, Frederiksborggade 54, Byen 720. Frk. C. Thorup, Norasvej 17, Ord. 2318. Sekretariatet, Kastelsvej 19, Øbro 6108. Katolsk Boghandel, Stenosgade 3, Vester 3930.

Kirkelig Kalender.

Febr.	Febr.
13. S. Septuagesima.	20. S. Sexagesima.
14. M. Valentin.	21. M. Ferialdag.
15. Ti. Faustinus og Jovita.	22. Ti. Petri Stol i Antiokia.
16. O. Ferialdag.	23. O. Petrus Damianus. — Vi- gilie.
17. T. Ferialdag.	24. T. Matthias , Apostel.
18. F. Simeon.	25. F. Ferialdag.
19. L. Gudsmoders Lørdags- officium.	26. L. Gudsmoders Lørdags- officium.

Febr. Ugens Messebønner.

13. S. **Septuagesima** (101—137); 2. Om de helliges Forbøn (120—105), 3. Efter frit Valg.
14. M. † Valentin (837); 2. og 3. som Søndag.
15. Ti. † Faustinus og Jovita (838); 2. og 3. som Søndag.
16. O. † Ferialdag; samme Messe som foregaaende Søndag (101—137) uden Tractus og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn, 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg.
17. T. † Ferialdag; som Onsdag; 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
18. F. † Simeon (838—674); 2. og 3. som Torsdag.
19. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([88]—[92]); 2. Den Helligaand ([120]—[105]), 3. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. St. Ansgars K. »Det gode Raads Moder« M.: Tirsd. d. 15. Febr. Kl. 19¹/₂. — »De kristnes Hjælp« f. Mænd M.: Torsdag d. 17. Febr. Kl. 20 med efterfølgende kammeratligt Samvær i Salen, Bredg. 67 A. Til dette Møde er indbudt Medlemmer af andre Kongregationer, hvorfor vore Medlemmer indtrængende anmodes om at give Møde.

Bruger De protestantiske Sange

til Deres katolske Fester i Hjem og Kirke? Ellers send Oplysninger, og De faar en **katolsk Sang**, munter eller alvorlig.
H. K. Hafstrøm, Randers.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende Pladser om Arbejde:

Plads tilbydes: Huslig Hjælp fra 8—17, Mandag, Onsdag og Fredag. Valby.

Plads søges: af solid, gift Mand, som Portner; af velanbefalet ung Mand som Murer.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paategning af Deres Præst til: *B. Jelmar*, N. Søgade 13.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvøj 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 10. Februar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂-14¹/₂.

Nr. 8

Søndag den 20. Februar

1938

INDHOLD: Folkeslagene skal vide, at dit Navn er Gud. — Spørgsmaal og Svar. — Bro over Bølgedyb. — St. Ansgars katolsk-skandinaviske Forening i New-York. — En Vandreprædikant. — Guds Stedfortræder — Tro og Viden. — Konvertitter og Ægtefolk. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Folkeslagene skal vide,

(Ps. 82, 19). at dit Navn er Gud.

Den hellige Salmist ser Fjendernes Rasen mod Guds Folk og bønfaller om Hjælp: »Min Gud! Gør dem som et Hjul og som et Halmstraa for Vinden! Ligesom Ild fortærer Krat, og Luen afsvider Bjergene, skal du forfølge dem!« (Ps. 82, 14 f.). »De skal vide, at dit Navn er »Herren«, og at du alene er den højeste over al Jorden!« (Ps. 82, 19).

En Straffedom af denne Art skildrer «Atlantida»'s Digter, Verdager, for os. En rystende Anklage og en tilintetgørende Dom lægger han Herren i Munden:

«Jorden jeg danned alene til Skabningens Fryd og hans Færden.

»Krans den med Lyst og med Glæde!« bød jeg den undrende Verden.

»Vug den,« jeg bød mine Engle, »med Sangenes skønneste Tone!

Thi Mennesket, som skal bebo den, skal være mit Skaberværks Krone.»

*For ham har jeg bygget og hvælvet en herlig Himmel-Doms
Pragt.*

*Solen jeg gav ham til Lygte og Engle til Følge og Vagt.
Men han har rejst sig imod mig og skabt sig paa Niddin-
gens Vis*

*af Støvet en Gud, som han hylder med Ofre og Lousanges
Pris,
rejst sig imod mig, den Skabning, jeg elsked og bød blot i
Fred*

*at spejle min Skønheds Fylde, min Almagt, min Kærlighed,
saadan som Stjernernes Straaler spejles i Havdybets Blaa,
saadan som Kongen sit Aasyn genspejlet i Arvingens saa.
For mig synger Stjerner og Sole i evig og salig Drøm
den Kærligheds Højsang, som fylder det vældige Rum med
sin Strøm.*

*Hvi turde den taagede Jord da, hint flygtige, ringe Atom,
forstyrre den herlige Samklang i Altets hvælvede Dom?
Jeg Landene har forenet til eet langs Havkrædsens Rand,
at Skabningens Lov skulde klinge eentunget fra Strand til
Strand.*

*Nu Menneskets Synd mig tvinger at bryde Broen, som bandt.
Sig, havde mit Værk vel fortjent det, at Utak alene jeg
fandt?*

*Hvi slynger I mod mit Aasyn det Støv, hvoraf I blev til?
Hvi lønner I usselt min Godhed med Hadets giftige Pil?
Endnu er ikke forsvundet af Minde Syndflodens Flom;
men allerede nedkalder A t l a n t i s min Straffedom.*

*Naar Slægten forvansker, forhaaner, udletter mit hellige
Ord,
udletter med straffende Haand jeg dens Færd og dens Liv
paa Jord.«*

*— — Ej Tegn har en Eftertid meldt os, eller bragt os eet
eneste Bud*

om, hvor Atlantis har tronet, og hvor det slettedes ud —

Guds Kærlighed er i sin Hengivelse for os gaaet til sin yderste Grænse. Kun Gud er i Stand til at elske saaledes. Bliver denne Kærlighed forsmaaet og tilbagevist, hvor vil den da forvandle sig til Bitterhed! Hvor vil den være i Stand til at hævne sig!

Ved den Tanke alene maa Synderhjertet gribes af Frygt for den almægtige Guds Straf. Allerede denne Frygt vil kunne tjene som Modvægt imod ugudelig Vedhængen ved det skabte.

Men langt ædlere, langt renere maa dog Grebetheden af Guds over alle Ting uendeligt hævede Ophøjethed virke paa Mennesket.

»Folkeslagene skal vide, at dit Navn er Gud!«

En Oplevelse, som P. Lindworsky, S. J. i sin »Psychologie der Aszese« fortæller, anskueliggør det: Til en Præst kom omtrent samtidig to unge, alvorlige Mennesker. Begge hørte til Paterens Venner, begge var ærlige og søgende Kristne. Uden for Skriftestolen fortalte de deres gejstlige Ven, hvad der især tyngede deres Hjerte. Hver for sig var bukket under for en i Ungdomstiden hyppigt forekommende Fristelse. Hver for sig var de dybt ulykkelige derover og udtrykte deres Sorg omtrent paa samme Maade: »Hvor er det muligt, at sligt kan ske? Man beder dagligt, gaar regelmæssigt og ikke alt for sjældent til Sakramenterne o. s. v., og dog falder man!« — Præsten svarede: »Ja, ved De, at mange gode Katolikkers religiøse Liv lader sig betegne som en Slags religiøs Kortevarebutik: Over mangfoldige fromme Øvelser forsømmer de al ægte Religions Kernepunkt.« — »Og Kernepunktet er?« — »Nu, jeg mener, at Kernepunktet er den dybe Ærefrygt for Gud, paa hvis Allestedsnærværelse vi jo tror, den Ærefrygt, som i Fristelsens Stund lagde den ægyptiske Josef de kendte Ord paa Læben: »Hvor kunde jeg gøre en saadan Uret og synde for Guds Øjne?««

En af de to unge sagde under fire Øjne til Præsten: »Sandelig! Saadan er det! Der falder som Skæl fra mine Øjne!«

»Naar jeg er Herren« — din Sjæls, dit Legemes, dine Lemmers Herre, hvert af dine Livsøjeblikkes Herre —, »hvor er da din Ærefrygt for mig?« (Mal. 1, 6).

Salmisten har Ret, naar han saligpriser den Mand, som frygter Herren. (Ps. 111,1).

»Herrens Frygt er som Velsignelsens Have.« (Eccl. 40, 26). — *ch* — .

Spørgsmaal og Svar.

Lidt af hvert.

I et af »St. Olav«s sidste Numre gengives en fornøjelig Artikel, som H e n r i k I r g e n s havde skrevet i »Aftenposten« om Harry Vett's Bog: »Vor Frue Jomfru Marie.« Artikel, som H e n r i k I r g e n s havde skrevet i »Aften- og morsom Maade paaviser Forfatterens aldeles utrolige Fejltagelser baade med Hensyn til Sagens historiske og theologiske Side. Man kunde ogsaa kalde denne Artikel »sørgelig«, thi omtalte Forfatter er ikke blot en dannet Mand i en agtet Stilling, men særdeles velvilligt stemt overfor vor Kirke, Maria-Andagten og St. Josef-Søstrene, der har plejet Forfatteren under en Sygdom. Harry Vett har ikke skabt Begreb om Maria-Andagtens Væsen, om Marias ubesmittede Undfangelse, o. s. v., men det for hindrer ham aldeles ikke i at skrive en med mange Illustrationer forsynet Bog om Sagen

Saaledes lever ogsaa vi Katolikker i Danmark midt i en Verden af ofte højt dannede, elskværdige Mennesker, der t r o r, de kender vor Kirke med det velkendte Pavedømme, det velkendte Munkevæsen, og det endnu mere velkendte Afladsvæsen

Det vil maaske derfor ikke være af Vejen at komme ind paa nogle aktuelle Spørgsmaal, der mundtligt eller skriftligt kan stilles en katolsk Præst i det Herrens Aar 1938 — eller rettere: er stillet i Aaret 1937.

1. En Herre kom og spurgte: »Kan man endnu være Medlem af en Folkekirke, hvor en Forfatter som K a j M u n k er Præst? Jeg har da udmeldt mig af den Grund.« — Præsten, der ikke ønskede at afgøre dette Problem, svarede: »Jeg har kun læst det sidste af hans Skuespil »Sejren«, og det var saa fantastisk forfærdeligt, at jeg godt forstaar, at dette og lignende ikke virker dragende i kristelig Retning. K. Munk arbejder med en Fantasi-Pave, to Fantasi-Kardinaler og en Fantasi-Mussolini med flere andre fra Virkeligheden »abstraherede« Personer og skaber derved hos mange Læsere bare nye Fordomme.

2. En Dame spurgte: »Er Forfatterinden Fru Thit Jensen's Bøger usædelige?« Nu er man jo i Danmark ret haardkogt overfor Fremstilling af kønslige Forhold. Det er ogsaa utroligt, hvad Ungdommen paa 16—17 Aar kan svælge uden t i l s y n e l a d e n d e at tage Skade. Men hvis man ved »usædelig« forstaar det, man i gamle Dage forstod derved og i vore Dage endnu forstaar inden for vor h. Kirke, saa er hun en usædelig Historie-Fabrikant. Usædelig især i den Forstand, at hun bevidst eller ube-

vidst giver en forkert, en overdreven Fremstilling af Dattiden som Helhed. Og dette er næsten endnu værre end dette bestandige »Boltren-sig« i snavsede og tvivlsomme Historier.

I Arbejder-Kalenderen for i Aar saa jeg saadan en Historie af Fru Thit Jensen, ganske vist ogsaa skiddent illustreret. Det drejer sig om en ung Pige, som sendes i Kloster for at angre sin Slægtnings Synder!! Naturligvis vil den gridske Slægtning og den gridske Prior i Naboklosteret have økonomiske Fordøle ved at tvinge denne danske Pige ind i Noviciatet og til Løfternes Aflæggelse. Men dette sidste vil Pigen alligevel ikke, efter at hun i Noviciattiden har »angret« sin Svigerindes Synder. Derfor skal hun i Priorens, Munkenes og Ordenssøstrenes Nærværelse først klædes af helt nøgen og saa begravnes levende!! —

Men saa lyder der altsaa Trompetskrald, og hendes gode lutherske Ven befrier hende i sidste Øjeblik.

Ja, er det ikke forfærdeligt, hvad mange danske Arbejdere og deres Ungdom, som læser dette Svineri, maa tænke om vor h. Kirke og om Klosterlivet? Thit Jensen gør ikke andet end udbrede Fordomme, ægge de lavere Instinkter hos Læserne og — maaske mere sig selv derved. men de fleste Fordomme ops'aar paa denne Maade og ved Lejlighedsartikler i Bladene, aldeles ikke ved alvorligt Studium. Nutildags giver endog protestantiske Historikere et mere korrekt Billede af katolske Ting end tidligere. Man indser, at man skal ty til gode Kilder, ikke til Partiskrifter, og at man skal se Sandheden i Øjnene, hvorledes den end er.

3. En Tilhører ved en Prædiken spurgte: Skal Religionen da ikke gøre os lykkelige?

I Kirken var nemlig blevet sagt: Religionens Formaal her paa Jorden kan ikke være, at vi altid har det godt, heller ikke paa Sjælelivets Stemningsomraade. Det er ikke givet, at vi altid føler os lykkelige, men det, at vi indser, hvad der er vor Pligt, og at vi prøver paa at opfylde den os anviste Plads i Livet.

Det er noget, der særlig søges ved den protestantiske Gudstjeneste: Opbyggelse, Salmer, som griber om Hjertet, Præstens trøsterige Ord, o. s. v.

Det være nu langt fra mig at ville benægte Betydningen af Opbyggelse, øjeblikkelig Trøst ved Skriftemaal som ved Prædiken. Men der maa henvises til, at en Absolution ogsaa er gyldig, selv om Skriftebarnet ikke har følt en Sten vælte fra Hjertet, at en Prædiken kan have været meget god, selv om Tilhørerinden ikke fik den ventede Trøst.

Iblandt de mange Kampe, der venter en Kristensjæl her

i Livet, er ogsaa nogle, som man selv skal kæmpe og alene kan kæmpe ud, uden synlig eller følelig Hjælp udefra, ja, uden følelig Hjælp fra Gud . . .

Men hvori bestaar da Lykken i Religionen? Den bestaar absolut, den er til Stede, selv om vi ikke i Øjeblikket forstaar at vurdere den. Lidt Ro, lidt Eftertanke vil dog ofte hjælpe os til snart at erkende den.

En Tak til Gud for, at vi ved, hvortil vi er paa Jorden, at vi kan se paa den Korsfæstedes Billede, hvad der er den dybere og dybeste Mening i Livet — det, vi saa ofte glemmer. Et Liv i rolig Pligtopfyldelse, i Beskedenhed og Taalmod vil desuden bevare os for de fleste Vanskeligheder og mange Kampe, som Menneskene i Verden paadrager sig. Disse Goder, der er knyttede til Herrens Fred — »ikke som Verden giver den« — bidrager meget til, at den, som lever »et fromt Liv i Kristus«, ogsaa ofte føler Lykken, som Religionen kan bringe.

F. F. M.

Bro over Bølgedyb.

I sin Bog »*Brother Petroc's Return*« (Chatto & Windus 1937, 200 S., 6 sh) har en Dominikanernonne under Mærket »S. M. C.« skænket sin Samtid en ligesaa gribende som enestaaende Fortælling, der i saavel Emnevalg som Emnebehandling bliver et »Reformationsminde«, man standser ved og sent vil glemme.

Bogen indledes med Skildringen af en underfuld Hændelse.

I det Herrens Aar 1549, d. 14. August, om Aftenen paa den Dag, da Broder Petroc skulde have modtaget sin Ordination, dør han. Skyndsomst maa Brødrene begrave ham for den se'vsamme Nat at flygte bort i Baad. Det er i Kirkeopløsningens Tid, og Forfølgelsen er nu ogsaa naaet til Benediktinernes Kloster S. Brioc blandt Cornwalls Klipper. Om de flygtendes senere Skæbne berettes intet videre. Derimod fortælles det, at Kloret efter næsten 400 Aars Forløb atter kommer Benediktinerne i Hænde, og en Aprildag i 1929 bliver under Forberedelserne til en Ombygning af det gamle Kirkerum Broder Petroc's Grav aabnet.

Det viser sig, at Manden lever.

Hans ny Brødre — med Abbed og Subprior i Spidsen — bringer ham til Sengs, giver ham lægekyndig Pleje, Husets Disciplin forebygger, at »Tilfældet« bliver publiceret og gjort til Genstand for Sensation, og ved at yde Petroc den kærligste menneskelige Omsorg faar Brødrene ham til at fortsætte det Liv, som afbrødes for 400 Aar siden.

Dette er Hændelsen, som mange vil kalde fantastisk. Om den udviser et »større« Mirakel end andre Undere, vi lever vort Liv i Henhold til og bevidst eller ubevidst tror paa, skal ikke her diskuteres.

Bogen »bygger« ikke paa det mirakuløse i Broder Petroc's Tilbagevenden. Men den benytter det som Udgangspunkt, dels for en Række herlige Personskildringer fra Benediktinernes Samfund og dels for en Drøftelse af Kaar og Mentalitet og Livssyn hos den gamle Tids Klosterbrødre og den nuværende.

Under Jagttagelse af den nænsomste Omsorg hjælper det tyvende Aarhundredes Benediktinerbrødre den fundne Broder at slaa Bro over Tidens Svælg.

Læseren faar Lejlighed til at skimte alle Vanskeligheder. Først er der Sprogets. Men Kirkens Folk har til alt Held Latinen, og siden gaar det helt godt med det Engelske. Dernæst er der Tidstempoet og de tekniske Fremskridts Fænomener. De Chok, som Biltrafik og den første Radio-demonstration foraarsager Broder Petroc, føler man selv næsten som en fysisk Smerte. Og da en velmenende Broder vil føre Petroc »i Kontakt med Tidens Mennesker«, forudser man Katastrofen.

Petroc selv, skolet i gammel Tids Lydighed, gør sit bedste, men føler sig Gang paa Gang modløs overfor de mange Ting, han ikke forstaar. At bygge Bro er svært, naar Livsopfattelsen er saa forskellig.

...»Det er en underlig Verden, Broder,« siger han til en af de unge, elskelige Brødre i Noviciatet. »Folk af den nulevende Generation synes at anbringe sig selv i Midten af Universet og betragte Livet fra det Standpunkt.«

Den unge Mand rykker saa frem med en Forklaring af, hvad Psykoanalyse er, og hvorledes man praktiserer den. »— Et Barn har for Eksempel en daarlig Tilbøjelighed — til Tyveri eller lignende. Her er det Videnskabens Opgave at give et saadant Barn Lejlighed til at samle sig Ejendele paa lovlig Vis. Dette kalder man at sublimere hans Tilbøjelighed. Man opmuntrer den lille Tyv til at samle paa Frimærker, Postkort eller den Slags, og hans lyssky Tendens ledes derigennem ind i en god og sikker Kanal — —»

Petroc grunder lidt over dette. »Vi vilde have straffet saadan en lille Gavtyv, og naar han var vokset til, vilde vi have foreholdt ham, at hans Adfærd var en Fornærmelse mod den gode Gud. — — Vi blev ogsaa lært til at ave vore Sanser ved Tugt og ved haardt Arbejde. Det var et sikkert Middel. Min Sjæl var aldrig Gud nærmere, end naar jeg tog min Tørn i Bagerset og Haven. Jeg trættede mit Legeme og mine Sanser ved manuelle Anstrengelser

*og bad dem være tavse, medens min Sjæl søgte Guds Sel-
skab — —*

Udviklingen, som Petroc gennemløber, faar en Krises Karakter. Men hans Skoling, hans i Sindet dybt bundfældede Evne til Selvkontrol og Lydighed hjælper ham til at holde fast *det store, som er fælles* for ham og hans ny Brødre.

Til Klosters Subprior siger han saaledes, da de en Gang taler om det egocentriske i Nutidens Mentalitet:

»Hvorfor beskuer I Nutidsmennesker altid jer selv? Hvorfor søger I i Dybet af eders eget og andres Hjerter? Giver denne Søgen jer andet end Ængstelse og Utilfredsstillelse? — — — De, Pater, er den bedste Ven, jeg har her paa Jorden. Men selv mellem Dem og mig hænger 400 Aar som et uigennemtrængeligt Tæppe. Deres Livsopfattelse, Deres Tanker og Motiver er over min Forstand, og ej heller kan De forstaa mig. Jeg har stræbt efter at slaa Bro over Strømmen. Jeg har lært rent teoretisk, hvad jeg skulde lære om Udviklingen i den forløbne Tid, om dens vidunderlige Opfindelser. Men denne Viden har ikke kunnet forandre mit Sind. Ad Oplysningens Vej har jeg kunnet overskride Svælget. — — — Da jeg saa eders religiøse Liv her i Klosteret, i det ydre saa ligt det, vi levede, haabede jeg, at jeg herigennem skulde kunne naa over til jer og leve i Nutiden, men ogsaa her fornam jeg, at vi var forskellige, de almindelige Pligter opfattede I paa anden Vis og i en anden Aand end jeg. Heller ikke ad denne Vej lykkedes det mig at møde jer. — — Til Slut saa jeg, at det eneste Sted, vi kunde mødes, var hos Gud. Jeg vendte mig fra Verden som fra en umulig Drøm og ophørte med at kæmpe for at bygge Bro. Men i Gud og hans gode Vilje, Pater, der har jeg fundet Dem og mine Brødre. — — Der er vort Mødested. For vi lægger alle Vægt paa at lære mere om Ham, vi stræber efter i vort Liv at komme Ham nærmere. Vi bruger de samme Midler, Davids Salmer, Messeofret og Klosterlivet. Og nu, siden jeg har fundet jer alle, er jeg ikke længere den ensomme, og derfor er jeg meget lykkelig. Men jeg frygter, at jeg atter mister jer, og da klynger jeg mig af al min Kraft til Guds gode Vilje, idet jeg vender mit Blik bort fra de Forskelligheder, som fire Aarhundreder har skabt. — — Alt dette er bare Skygger, Skygger af en Drøm. Der er kun een eneste Virkelighed — Gud.«

Patetisk skøn klinger Petroc's Skæbne ud gennem Bogens sidste Kapitler. Denne Skæbnes Forløb skal ikke genfortælles her. Den er, som Handlingen i det hele, bare Sangbunden for de Toner, som bølger os i Møde over Tidehåvets urolige Brænding. Broder Petroc maa rejse sig af Altergraven for at lade den evige Sandheds dybe Koraltoner

lyde. Men er vi opmærksomme, kan vi mange Steder lytte os til det samme. I Fortid og Nutid. Derude og herhjemme.

For 400 Aar siden holdt vor egen Povl Helgesen sin sidste Nattevagt foran den danske katolske Kirke. Lige-saa længe er det siden, at danske Slægter slap Taget i den gamle Tro og vendte Kirken Ryggen.

Vi, der efter fire Seklers Forløb vender hjem igen, vi lever til Dels Petrocs Tragedie. Vi erkender Svælget, der skal slaas Bro over, og vor svage eller manglende Evne til at kunne gøre det. Men Petroc's Trøst bliver ogsaa vor: at Naademidlerne er de samme nu som dengang, at Kirken er den samme, at den store, væsentlige Virkelighed, hvori alle den gamle Moderkirkes Børn mødes, er evigt den samme. Guds ædle Sandhed forandrer sig aldrig.

»Sandhedssolen« har det saaledes: (efter Lars Eske-land)

I Gaar, i nitten Hundred Aar
den var, som nu den er,
den skabte og den skaber Vaar.
Den Livet har og bær.

Denne Sol, tør vi tro, skinner paa begge Sider af det Bølgedyb, vi stræber at slaas Bro over.

K. Pl.

St. Ansgars katolsk-skandinaviske Forening i New-York.

Aarsberetning for 1937.

I mange Aar har ovennævnte Forening, St. Ansgar's Scandinavian Catholic League of New York, udsendt Beretninger om sin Virksomhed. Foreningen blev stiftet 1910, men den første »Bulletin« blev ikke udsendt før i 1915. Indtil 1922 var Beretningerne kun 8 Sider store, men kom til Gengæld i Regelen fire Gange om Aaret. Paa Grund af Krigen hørte Udsendelsen af dem ganske op i omtrent to Aar. Nu er Bulletinen — siden 1923 — kun en Aarsberetning, men ofte ganske interessant og underholdende. Dette gælder ogsaa den i disse Dage modtagne for 1937.

Første Artikel er en kort Biografi af Niels Steensen med det kendte Billede af ham fra Frederiksborgmuseum. Der siges i den kun, hvad der bør og kan siges om den store Mand.

Dernæst skriver Pater La Farge, S. J., en meget smuk og stemningsfuld Nekrolog over Fru Rambusch, der sam-

men med sin i 1923 afdøde Mand havde stiftet Ligaen og været dens Liv og Sjæl til sin Død i 1937. Fru Rambusch var en af Père Langes Konvertitter fra 1894, men rejste snart efter sit Ægteskab til Amerika, der blev hendes andet Fædreland, selvom hun meget ofte var paa Besøg i Danmark. Det var hendes store Glæde at opleve, at Ligaen, der i mange Aar kun virkede i New York, i den sidste Tid begyndte at slaa Rod flere Steder i Staterne. Forresten skiftede Ligaen i Aarenes Løb noget Karakter. Til at begynde med var dens Virksomhed som socialt Samlingssted for skandinaviske Katolikker langt mere fremtrædende end senere. Skandinaverne var dengang mere afskaarne fra deres Medborgere ved Sprog og hjemlige Sædvaner, end Tilfældet var, naar de var bleven mere sammensmeltet med deres nye Fædreland. Dette gjaldt især Tiden før den store Verdenskrig, der havde saa overordentlig nivellerende Virkning paa alle nationale Grupper i De forenede Stater. Det oprindelige Hovedformaal er dog aldrig tabt af Syne og vil aldrig blive det, saa længe Interessen for det gamle Fædreland lever hos Udvandrerne og deres Efterkommere. Den fine Artikel om Fru Rambusch ledsages af et meget smukt Billede af hende. Tre Præster har begyndt Indsamlingen til et Legat, som skal bære hendes Navn, og hvis Renter skal anvendes til Støtte af unge teologiske Studenter.

Den næste Artikel af Mgr. Witte i Molde i Norge beskriver to ældgamle Kirker i Nærheden af nævnte By. De indeholder ikke faa Levninger fra den katolske Fortid, bl. a. findes i den ene af dem bag Alteret en Marmorplade med følgende Indskrift: »I Guds Navn ber jeg de lærde Mænd, som drager Omsorg for dette Sted, og alle, som kan tyde min Bøn: Husk min Sjæl i hellig Bøn! Mit Navn er Gunnar, og jeg har bygget dette Hus. Farvel.«

Dernæst følger et Opraab til Gavn for de skandinaviske Kirker eller — rettere sagt — for de fleste af dem. Det er Ligaens aandelige Leder, Jesuitpateren Henry Andersen, der har rettet en Henvendelse til alle Biskopperne i De forenede Stater om eventuel Støtte til de nødstedte nordiske Vikariater og Præfekturer. Han gør opmærksom paa, at tidligere sendte Tyskland økonomisk Hjælp til mange Virksomheder i de nordiske Lande, men at det nu paa Grund af de sørgelige Forhold ikke længere kan lade sig gøre. Han beder Biskopperne om, hvis de kommer i Besiddelse af overskydende Messes stipendier, da at lade disse komme Præster i de omtalte Lande til gode som en Hjælp i de vanskelige Tider. Mgr. Witte takker i et fransk Brev paa Midt-Norges Vegne, Biskop Meulenberg fra Island i et dansk Brev, medens Biskop Müller fra Sverige og Mgr.

Starke fra Nord-Norge udtrykker deres Tak paa det engelske Sprog. Syd-Norge og Danmark nævnes ikke.

Af Interesse vil det ogsaa være at høre om to nordiske Præster i det fjerne Land. Den ene er en ung Dansker, Johan Madsen, mangeaarigt Medlem af Ligaen, som den 22. Maj 1937 blev viet til Præst i Nebraska af Biskop Bona. Pastor Madsen stammer vist fra Fyn eller har Tilknytning hertil, for blandt Lykønskningstelegrammerne var der et fra Pater Resch i Odense. Den anden er Pater William A. Fillinger, den eneste norske Jesuitpræst i Verden, som den 11. Novbr. 1937 fyldte 70 Aar. Pater Fillinger er født i Oslo som Nummer 23 i en Søskendeflok paa 24. Som ungt Menneske var han paa en Rejse i Frankrig Vidne til en ung Piges mirakuløse Helbredelse og traadte der over til den katolske Kirke. Allerede 1887 blev han Medlem af Jesuiterordenen i Amerika, men blev først præsteviet i 1902. Han har mest virket som Lærer ved højere Skoler og underviser nu i Latin ved Jesuiterkollegiet i New Orleans.

Da Talen kommer paa den hellige Ansgar, hvad jo let kan ske i et Blad, der bærer Navnet *S. t. A n s g a r ' s B u l l e t i n*, gøres der opmærksom paa den Kuriositet, at der i Staten Iowa findes en By, som slet og ret hedder »St. Ansgar«. Paa nogle fine Jernbanevogne kan man ogsaa finde det samme Navn. Det er naturligvis nogle brave Skandinaver, som engang har bragt den nordiske Helgens Navn med sig til den nye Verden.

Niels Hansen. (Sluttes.)

En Vandreprædikant.

I Italiens Sen-Middelalder var Vandreprædikenerne en enorm Kulturfaktor af den allerstørste Betydning, et mægtigt Bolværk imod Humanismens Farer, et Vækkelsesraab, der rystede Folkene vaagne og op til et ægte kristeligt Liv. Den største blandt Vandreprædikanterne er den h. *Bernardin* af *Siena* (1380—1444). Den sarte adelige Dreng lærte sammen med Videnskabens Begyndelsesgrunde ogsaa »Broder Stok« at kende. Den unge Mand beskæftigede sig indgaaende med Litteratur. Men da Pesten i Aaret 1400 brød ud i Siena, meldte han sig sammen med 12 Kammerater hos Hospitalets Rektor med Bøn om at maatte pleje de pestsyge. Da Pesten ved Vinterens Komme tog af, var de kun faa tilbage, og han selv var fuldstændig udslidt. Under sin Rekreationstid begyndte han at fordybe sig i den hellige Skrift. »som er fuld af Marv og Sentenser«. Den blinde syge Tante *Monna Bartolomea*, hos hvem han

boede i 14 Maaneder, talte ofte med ham om de liturgiske Bønners guddommelige Indhold, og ganske særlig indtrængende om den Skønhed og Magt, der ligger i Navnet Jesus. Da hun døde, saa han sig stillet overfor Valget af Kald. Han skænkede sine Besiddelser bort og indtraadte i den h. Franciskus's Orden. I 1404 er han allerede Guardian (Prior) i et af de strengeste Klostre. Senere sendte de højere Overordnede ham rundt til de forskellige Klostre i Provinzen for at opmuntre Medbrødrene og vise dem til Rette. Altid var han munter og vittig, ikke sjældent sarkastisk. I Aaret 1417 begyndte en Novice i Klosteret i Fiesole, hvor Bernardin dengang var Prior, en Nat at løbe rundt om Klosteret og raabe: »Broder Bernardino, hold ikke Guds Talenter skjult. Gaa ud og prædik i Lombardiet.« Nu drog han fra Land til Land og stillede sin rige Erfaring, sin Viden, sin kunstneriske Begavelse i Guds Ords Tjeneste. Langvejs fra strømmede Folk til for at høre ham prædike. Hans Ord var ingen Ørensløst. Frygtelig streng bliver han, naar han taler om dem, som lever i Strid, som altid stifter Ufred og saa paa deres Grav ønsker en kristelig Gravsten med Bøn om evig Fred. For Købmændene i Venedig prædikar han, at Basis for enhver god Forretning er Guds-frygt. »O Herre, jeg vil falde i Dine Hænder, og som jeg har handlet, saaledes vil Du gengælde mig«. Naar han prædikede, var det, som om han kendte hver enkelt af sine Tilhørere. De, der følte sig truffet, blev forskrækkede: »Hvorledes har han faaet at vide, at jeg i Gaar... , at jeg...?« Hans Ord gjorde ham til Hersker over Mennesker og Byer. Næppe var han ankommet til en By, før han straks blev Voldgiftsmand for det offentlige og private Vel. Den lille graa Munk stifter Fred mellem kæmpende Byer, mellem hadfyldte Partier. Han forsoner Kejser Sigismund med Paven. Man forstaar, hvad det betød for Italien, da denne Mund forstummede. Seks Aar efter hans Død, 1450, blev Bernardino helgenkaaret.

Denne store Reformators bevægede Liv har *Piero Bargellini* givet en levende, dramatisk Skildring af i sin Bog: *Bernardino, Der Rufer von Siena* (oversat af Sertorius, Herder, 1937, IV og 250 S., indb. Mk. 4,40). —ch—

Guds Stedfortræder.

(Sluttet.)

Mathilde kom ikke med paa Valfarten. Men Gardens sidste Læs Hø kom i Hus under Sang og i straalende Sol. Og Gildet, som fulgte paa, var en Fest for Folkene, som havde haft haarde Dage med Høet gennem en lang og

ustadig Vejrperiode. Husfruens veltillavede Mad og hendes gode Æblevin blev værdsat efter Fortjeneste. Og saa skulde der hænde det kedelige, at selve Husbonden endnu inden Aften havde faaet sig en rigtig Rus. Det kostede Mathilde ikke saa lidt Overvindelse og temmelig megen Overtaleseskunst at faa ham bragt til Sengs, saa han kunde sove sig ædru. Da han næste Formiddag mødte til Maaltidet, var han meget skamfuld. Men tro mod et stille Løfte, Mathilde havde givet sig selv, lod hun, som om intet var sket.

Dog, somme Tider kommer Ulykken ikke alene. Den har en sær Tilbøjelighed til at drage flere efter sig.

Da Gotfred Lørdagften var til Møde sammen med sine Byfæller, faldt det ham besværligt at løsrive sig fra deres Selskab. Da han henad Midnat vilde bryde op, blev der sagt et Ord, som fik ham til at sætte sig igen. »Tøffelheldt!« var der en af Mændene, der mumlede. Og det maatte Gotfred dog bevise, at han ikke var.

Først henad Daggry kom han svinglende hjem. Mathilde stod ved Vinduet i det blege Maanelys og saa ham komme. Hun tav stille til alt, hvad Gotfred vrøvlede; men hun tænkte desmere. Saaledes kunde det ikke blive ved at gaa. I det Spor maatte hendes Mand ikke køre videre. Maaske var det en arvet Tilbøjelighed. Hun havde kort efter sit Bryllup faaet at vide, at Gotfreds Far i Perioder havde drukket tæt. Men saa meget mere var der Aarsag til at passe paa. Mathilde var ikke hidsig nu, og den Bedrøvelse og Angst, hun følte, skjulte hun.

Hendes Ro gjorde næsten Manden nøgtern, men han var dog saa overkørt, at han øjeblikkelig faldt i Søvn, saasnart han var kommet i Seng.

— — —

»Det er Tid at gaa til Messe!« Mathilde ruskede Gotfred i Skulderen.

»Vrøvl!« Han vendte sig om paa den anden Side og sov videre.

Med tungt Hjerte gik Mathilde til Messe alene. Skulde det gaa saaledes i Fremtiden, at hun maatte gøre denne Tur alene, medens hendes Mand sov sin Lørdagsrus ud?

Hun gik ikke, som hun plejede, til Münster. Hun vilde ikke møde nogen af sine Søsken. Hun vilde ikke besvare sin Onkel Pastors Spørgsmaal om, hvad der dog var i Vejen med Gotfred, siden han forsømte Messen. Men medens hun gik, bad hun inderligt og brændende: »Giv mig det rette Ord, gode Gud! Giv mig det Ord, der kan rejse en Mur mellem Gotfred og den ulykkelige Fædrearv, som hans Drankertilbøjelighed er!«

Og under Messen i den lille Wimbach Kirke blev hun ved at bede om det samme.

Da skete der med eet noget forunderligt. Hun blev saa sælsomt til Mode. En Fornemmelse af Svimmelhed havde grebet hende, og en underlig Skælven sitrede gennem hendes Legeme.

Paa een Gang havde hun Guds Svar! Paa een Gang Vished og salig Fryd!

Hun sad i Kirkestolen og lukkede sine Øjne. Omkring hende og i hende var der et tonende Væld af Glæde. Saaledes maatte Englenes Sang være! — — Hun hviskede tyst ved sig selv: »Barn, lille Barn! du og jeg, vi to med hinanden, vi vil i Guds Navn sejre! Vi vil holde Far paa den rette Vej. Han vil blive, hvor vi er — —«

Med Jubel i Hjertet gik den unge Mor hjemad. I Forvisning om Guds Velsignelse gik hun langsomt gennem det modnende Korn. Hun hastede ikke med at komme hjem. Hun var saa lykkelig nu. Modent Korn, Blomster i Flor! Aa, det var hun jo selv!

I Døren mødte hun Gotfred. Han havde set hende komme, og han saa det Lys, der ligesom omstraaled hendes hele Skikkelse. Han fornåm den Harmoni, der straaled ud fra hendes Væsen. Men hans Blik var tungt og skamfuldt. Han kunde ikke finde noget at sige.

Men Mathilde saa roligt paa sin Husbond, saa sagde hun, idet hun gik forbi ham ind i Køkkenet:

»Jo, Gotfred! Du er mig en nydelig Guds Stedfortræder!«

Hendes Ord ramte ham som et Slag, der pludselig vakte ham til Eftertanke. For første Gang dæmrede det for ham, at denne Værdighed, som han saa ofte havde paaberaabt sig, ikke alene var en bekvem Rettighed, men en stor og hellig Forpligtelse, en Opgave, som der skulde Selvovervindelse og Selvfornægtelse til at løfte.

Der faldt ikke flere Ord om det Spørgsmaal, og Dagen gik, som den plejede.

Men i Solnedgangstiden sad Gotfred Uhland og Mathilde paa den lille Bænk i Blomsterhaven. Han havde taget hendes Haand og holdt den stille inden i sin.

De vidste begge, at dette var en Afbigt uden Ord, en tyst Bøn om Forladelse, et ærligt Løfte om Bod og Bedring.

Og da sagde Mathilde:

»Far! Gid vort Barn altid maa se dig saaledes, som du er nu!«

Et Øjeblik studsede han, saa begreb han. Og han sammenfattede alle de Følelser, der nu stormede gennem hans Sind: Glæde, Ydmyghed, Tak og Lovsang i eet eneste jublende Ord: »Mor!«

L. Burger.

Tro og Viden.

Den 30. Jan. aabnedes i Pavens Nærværelse ved et højtideligt Møde det andet Aar ved Videnskabernes pavelige Institut. Blandt de mange Deltagere saas ogsaa Enken efter afdøde Marquis Marconi, hvis Minde Højtideligheden især gjaldt.

Efter at Akademiets Præsident P. Gemelli, O.F.M., havde aflagt Regnskab over Akademiets første Aar, holdt Professor Bjerknes fra Universitetet i Oslo et Foredrag over Marconis Personlighed og Arbejde. Herved mindedes han ogsaa den tyske Fysiker Hertz, hvis Elev og Medarbejder Foredragsholderen var, og paa hvis banebrydende Opdagelser paa de elektriske Bølgers Omraade Marconi byggede sine Arbejder op. Foredragsholderen overrakte Pius XI det værdifulde Dokument, hvori Hertz havde optegnet det første Resultat af sine Undersøgelser.

Derefter holdt den hellige Fader en lang Tale, hvis Grundtanke var: Tro og Videnskab tjener samme Maal — Sandheden, og ogsaa Naturvidenskaben viser Vejen til Gud. Saaledes havde ogsaa den store Fysiker Hertz altid den for Øje, som havde kaldet og udvalgt ham — Gud, Naturens Grundlægger, som ogsaa har nedlagt sit Lys's Straaler selv i den allermindste Ting, som han har skabt. Det samme gælder ogsaa om Marconi. Ved Mindet om dem begge tænker man uvilkaarligt paa Digterens Ord: »Soll das Werk den Meister loben; doch der Segen kommt von oben.«

Herefter rettede Pius XI i hjertelige Ord en Tak og Anerkendelse til Professor Bjerknes, som kom fra en Del af Jordkloden, hvor Marconis Arbejde ikke som i Italien ydede uvurderlige Tjenester under en skinnende Sol, men midt i Polarnattens Is, Tjenester, der var en saa aabenlys Hjælp for de Mennesker, der levede der udsatte for Søens Farer. Landet laa Pavens Hjerter nær.

Herrens Ord: »Eders Lys lyse for Menneskene« — sagde Paven, vilde han i første Linie anvende paa sig selv og paa alle dem, som sammen med ham arbejdede i Troens Apostolat. Men Lyset, den videnskabelige Sandheds Lys, lyste ogsaa i alle Medlemmer af det pavelige Akademi, det Lys, som uafbrudt bragte Menneskeheden saa store Velgørelser, og saa atter vendte tilbage til al Sandheds Kilde. . . »Gid Folkeapostelens frygtelige Syn aldrig blot et eneste Øjeblik maa blive til Sandhed for nogen af Dem, d. v. s. at De i Deres Søgning bliver staaende ved den skabte Verden, saa De ikke løfter dem op til Skaberen.«

Konvertitter og Ægtefolk.

Konversioner til Kirken minder noget om Ægteskaber af en vis opdigtet Type. Interessen er samlet om de Begivenheder, der fører til Ægteskab, og saa er Historien ude, den gaar bort i en Sky af Brudeslør eller kirkelig Røgelse og ses ikke mere. Formodningen er, at »de levede lykkeligt lige siden.« Men Menneskene nutildags er kyniske og ved, at hverken Ægteskab eller Konversion i Virkeligheden er Enden paa Historien.

Sammenligningen mellem Katolicismen og Ægteskabet ligger i Virkeligheden meget nær. Det er lige saa lidt givet, at Konvertitten lever lykkeligt lige siden, som at Bruden og Brudgommen gør det. Men det er hans egen Fejl og ikke en Fejl i Systemet, hvis han ikke lever et langt mere fuldt, rigt og bedre Liv end før. I Katolicismen som i Ægteskabet vil han finde en styrkende Virkning, ogsaa en mere moden, objektiv Holdning overfor Livet, som alene af denne Grund i Verdens Øjne bliver mindre romantisk og mindre spændende. Drømme behøves ikke længere for at eje Lykken, og Poesi er hørt op med at udtrykkes i Ord, men er snarere indbefattet i Livet. Lige saa klart det er, at et lykkeligt Ægteskab ikke ligger i Parrets Begejstringsudbrud eller i de Omfavnelser, de giver hinanden — særlig i andres Paasyn — saaledes er der ogsaa i en lykkelig Katolicisme færre Glædesudbrud, mere Bodshandling, mindre udvendig Travlhed og Protest, mere Sjælenes Venden-sig-hen til sit eget stille Hjem. Det er derfor, Konvertitter har saa lidt at sige om sig selv, efter at de har sluttet sig til Kirken. Deres Historie er som et lykkelig gift Pars Historie — ikke halvt saa interessant, som hvis det ikke havde været halvt saa lykkeligt. (The Sign, Januar 1938.)

Nye Bøger.

Smil til Døden!

I September 1934 hentede en ung 20-aarig Pige fra Lisieux¹⁾ sig under en Valfart til Lourdes en Dødsspire. Efter to Aars langsom Hensygnen døde hun — som hun havde ønsket det — paa Kristi Himmelfarts Dag den 21. Maj 1936. Det regnede hun for rigere Naade, end naar uhelbredelig syge vender raske tilbage fra Lourdes. Før Sygdommen kom til Udbrud, skrev hun den 20. September

¹⁾ L. Datin: Dans le sillage de Sainte Thérèse de Lisieux, Marie-Madeleine Houssaye (1914—1936) (Coutances, Imprimerie Notre Dame 1937, 118 S.).

1934: »Syng og gaa op imod Tinderne gennem Lidelse.« Da hun allerede var lænket til Sengen og havde faaet at vide, hvor alvorlig Situationen var, hævdede hun sig fra den Nedslaaethed, som af og til greb hende, til saa op-højede Følelser som: »O Jesus, jeg er stolt af i det smaa at tage Del i din Lidelse. Det er saa sandt, at Lidelsen fører nærmere til dig! — Jeg indvilger fuldt ud i et Sygdommens, et Korsfæstelsens Liv.« Som Løsen havde hun valgt sig: »Smil! smil til alt og alle, og hvis nødvendigt, smil til Døden.« Allerede før hun blev syg, hørte det til hendes Dagsorden: »I en Samtale at være munter, smilende, straalende, barmhjertig, uden Drillerier og uden Kritik.« Hendes muntre, klare Væsen satte hende i særlig Grad i Stand til at udøve Lægmandsapostolatet, som hun med hele sin Iver hengav sig til, før hun døde. Efter at have afsluttet nogle Exercitier skrev hun de smukke Ord, som virkede saa trøsterige under hendes Lidelser: »Især om Natten er det smukt at tro paa Lyset.« I Forordet til den korte Biografi minder Biskoppen af Lisieux om den lille h. Thereses Ord, som hun lærte en hel Hær af smaa Sjæle som værende »hendes Vej«, og udtaler: »Maria-Magdalena Houssaye vil særlig for de unge Piger i vore katolske Foreninger blive en elsket og virksom Beskytterinde.«

A. P.

En Ædelfrugt af den »bibelske Vaar«.

»Uden Guds Ord vilde vi paa vor Vandring gennem denne Verdens Ørken føre det mest elendige Liv, som Smaabørn, der mangler det daglige Brød.« Sandheden i disse den hl. Kirkelærer Petrus Canisius's Ord føler man særlig stærkt i de store Prøvelsens Tider. Dette er vel en af Hovedgrundene til det Opsving, Bibelbevægelsen har faaet i Tyskland. Den ene Oversættelse følger efter den anden, og Forklaringerne til den hl. Skrifts Bøger hober sig op. En udmærket Hjælper til at værdsætte den hellige Skrift, ved hvilken Videnskabsmænd og praktiserende Sjælesørgere har arbejdet med, er efter et Aars Forløb udkommet i 2. Oplag, nemlig: »Praktisches Bibelh a n d b u c h«, (Stuttgart, Verlag der katholischen Bibelbewegung 1937, 486 S., Kort og Bill., indb. Mk. 10,00.) Efter en god, folkelig Indførelse i Forstaaelsen af den hellige Skrift følger en Ordkonkordans og et »bibelsk Fag-A.B.C.«. Hertil føjes en Afhandling over »Palæstinas Geografi«. I et Tillæg anføres Steder, som tager Sigte paa de Kristnes sakramentale Liv, paa Kirkeaaet og paa særlige Situationer i Livet. Et andet Tillæg bringer Bibel-Tidstavler og Mønt-, Maal- og Vægt-Registre. — Den, der vil lægge Bibelord til Basis for en Betragtning over de vigtigste moralske og religiøse Emner, vil finde et fortræffeligt Udvalg

af disse hos Thomas Villanova Gerster, O. M. Cap., i »Kurze biblische Realkonkordanz«, (Paderborn, Schönigh, 612 Sider, indb. Mk. 6,80.) Bogen er ogsaa en god Hjælp ved Bibeltimer. —z.

En Middelalderens Sven Hedin.

Saadan kan man kalde Franciskaneren Odorik af Pordenone (1265—1331). Man ved, hvilken Betydning den h. Frans tillagde Orientens Evangelisering. Hans Sønner fortsatte hans Bestræbelser. Berømt er Franciskaneren Rubriqu's Udsendelse til Mongolernes store Khan i Karakorum (1253). Odorik rejste 1296 til Asien. Han tilegnede sig med forbløffende Lethed de orientalske Sprog. Den apostoliske Vikar i det nordlige Tartari, Konrad af Pigan, bevidner, at Odorik under sit første Ophold paa mongolsk Jord stadig tjente ham som Tolk. Efter Tilbagekomsten til Italien nølede Odorik ikke med at efterkomme den hellige Faders Ønske og foretage endnu en Missionsrejse til Orienten. I 1314 indskibede han sig i Venedig for via Konstantinopel, Persien og Indien at naa Kina. Her møder vi ham, efter at han er gaaet i Land i Canton i Byer, som i vore Dage Gang paa Gang nævnes i Aviserne. Om denne hans anden Rejse har han efterladt os en meget oplysende Beretning. Heri finder vi nøjagtig Angivelse af Afstandene og Priserne for Lefvoden, Optegnelser over Lettelser ved Transport og Proviantering, om de indfødtes Fjendtlighedsindethed eller Liberalisme overfor Forkyndelsen af Evangeliet. Odorik er en Mester i i faa Ord at karakterisere et Lands økonomiske og sociale Stilling. Den ledende Tanke er naturligvis for Missionæren Udbredelsen af Kristendommen. Beretningen foreligger i Samlingen: »Les beaux voyages d'autrefois«. Odorik de Pordenone. De Venise à Pékin au moyen age. (Paris, Téqui, 154 S.). I en Indledning nævnes en Pilgrimsrejse fra Peking til Rom i det 13. Aarhundrede af Munken Rabban Gaunia. — ch. —

Kierkegaards Indflydelse i Frankrig.

I de Existentialfilosofier, som kendetegner den Krise-tid, vi lever i, virker Grundtonen i Kierkegaards Tænken videre. I Frankrig vinder nu M. Gabriel Marcel's Existentialfilosofi en Betydning, som lader ham synes en Konkurrent til Bergson. Derfor hilser vi med særlig Glæde Marcel de Corte's Bog: »La philosophie de Gabriel Marcel,« (Paris, Tequi, 120 Sider, Frs. 14,00.) Den unge Professor i Filosofi (f. 1905) ved Universitetet i Liège, som har tiltrukket sig Opmærksomheden ved en Række Udgivelser, tegner Gangen i Gabriel

Marcel's Udvikling og fremhæver hans Særegenhed overfor Heidegger, Jaspers, Berdjajeff, Chestov og Kierkegaard. Den indgaaende Kritik paaviser Svaghederne og anerkender det positive, der kan faa Værdi for den kristelige Filosofi.

A. P.

Fra Hovedstad og Provins.

Smuk Niels Steensens Mindefest i Svendborg.

Onsdag d. 9. Februar holdt Svendborg katholske Menighed Mindefest for Danmarks store Søn, Anatomen, Geologen og Biskoppen Niels Steensen. Festen var arrangeret i Form af en Foredragsaften i Borgerforeningens lille Sal, og i Betragtning af, at der samme Aften holdtes flere Møder og Fester i Byen, havde den dog udmærket Tilslutning, ca. 200 Mennesker, deraf ogsaa mange Ikke-Katholiker, havde givet Møde.

Efter at Forsamlingen havde sunget Grundtvigs Sang: »Langt højere Bjerge saa vide paa Jord,« bød Sognepræsten, Pastor B. Hake, Velkommen, specielt til Aftenens Foredragsholdere. Hr. Kriminalbetjent V. Kallan begyndte sit Foredrag med beskedent at frasige sig Æren for at have rejst Tanken om at faa Niels Steensen ophøjet til Helgen. Han pegede paa Liniens Renhed, Sindets Ligevægt, Vidommens Ydmyghed og Hjertets Adel i Stenos Liv. Den klare og udmærkede Levnedsbetegnelse skildrede Stenos Indsats i Anatomien, Geologien og Teologien. Foredraget sluttedes med Omtale af Niels Steensens Konversion til den katolske Kirke, da han var naaet til at føle og forstaa, at det skønneste er det, vi ikke fatter d. v. s. Troen.

Efter en Sang: »Vor Forsknings Rige er saa vidt«, fik Hr. Pater Scherz Ordet for sit Lysbilledforedrag. Igennem denne Række udmærkede Lysbilleder, kopieret efter gammelt Billedmateriale i forskellige Lande, fulgte Forsamlingen med levende Interesse Verdenspilgrimmens Liv fra Barndomshjemmet i Købmagergade og til de forskellige europæiske Byer, hvor han opholdt sig. Man fulgte i Ord og Billeder Stenos religiøse Udvikling, Sjælens Lutring gennem tunge Skæbneslag, Fattigdom, ad Korsets kongelige Vej til Døden i Ensomhed, indtil han næsten naaede det fuldkomne Kristenideal.

Desværre tillod Tiden ikke en nærmere Omtale af disse sidste Leveaar og Død, som alle Tilhørerne sikkert gerne havde ønsket at høre mere om. Sluttelig omtalte Pateren de forskellige Mindefester, som i Aar holdes rundt om i Udlandet, bad ogsaa alle — ikke blot Katolikker — om at

gøre Stenos Navn og Minde æret og bekendt i det Omfang, som det fortjener det.

Hr. Pastor Hake udtalte en Tak for de to udmærkede Foredrag, og denne indholdsrige Aften sluttede med, at man sang: »Kongernes Konge«. *Filippa.*

Æreslegionens Ridderkors.

I »Berlingske Tidende« af 13.-2.-38 læser vi: »Den franske Minister M. Bonnefoy-Sibour hæftede i Gaar Formiddags Æreslegionens Ridderkors paa Brystet af Overlærerinde Louise-Joseph fra Jeanne d'Arc Instituttet i Frederiksberg Allé.

Søster Louise-Joseph, der til Juli har været her i Danmark i 55 Aar, er den ledende Mère superieure, Mère Jeanne-Maries højre Haand. Hun er overordentlig elsket af hele Skolen, og Masser af smaa, danske Piger har lært deres Fransk hos hende, først paa Toldbodvej senere paa Skolen paa Østerbro og nu paa Institut Jeanne d'Arc.

Minister Bonnefoy-Sibour udtalte over for Søsteren, at den franske Regering havde tildelt hende Æreslegionens Ridderkors som en Anerkendelse af den lange Aarrækkes ualmindelig dygtige og opofrende Tjeneste.

Radiokomiteén.

For at forebygge eventuelle Misforstaaelser vil Redaktionen her gerne gøre opmærksom paa, at den i sin Omtale af den for nylig nedsatte Radiokomiteés Myndighed (jfr. N.U. d. 30. Jan.) ingenlunde har tilsigtet Kritik af Personer, *in casu* Komiteéns Medlemmer: Pastor P. Andreasen, Kantor B. Husson og Ekspeditionssekretær K. Boje-Danielsen; endnu mindre har man villet rette Kritik mod en enkelt Person, hvis gode Vilje til Arbejde for den katolske Radiosag man ikke har haft til Hensigt at underkende.

Meningen med vor Udtalelse var udelukkende at fastslaa, at man ikke var nødt til at henvende sig til den som en obligatorisk Institution, som Komiteén syntes at være.

Det er derfor med Glæde, vi har bragt i Erfaring, at Komiteén selv ser sin Opgave i at være en tilrettelæggende og raadgivende Institution, som enhver — frivilligt — kan, men ikke er forpligtet til at henvende sig til, dersom Behov foreligger.

—z.

Hørsholm.

Paa St. Ansgars Fstedag d. 3. Februar talte hans Excellence Biskop Brems efter Indbydelse af St. Ansgarsforbundets lokale Komité paa Hørsholm Hotel. Excellencen smilede genkendende til de tilstedeværende, ihukommende sit »Sognearbejde« i Hørsholm i 1930.

Foredragets Emne var: den katolske Kirke og Paven. Det var et Pust fra den katolske Verdenshistorie og velgørende for os, at høre om Pavernes aandelige Magt i afgørende Situationer gennem Tiderne og helt til vor Tids milde myndige Pave Benedikt. *Knud E. Kallan.*

Møder i Assens.

Tirsdag den 8. Februar holdtes det første Menighedsmøde for voksne. Ca. 30 Mennesker var mødt op. Efter at have sunget af »Sangbog for danske Katolikker« fortalte Pastor Ballin om Indtryk fra en Rejse i det katolske Tyskland i Januar d. A. og viste Billeder dernedefra. Efter en lille Kop The og hyggelig Samtale lyttede man med spændt Opmærksomhed og stor Munterhed til Hafstrøms udødelige Fortælling »Saa til Søs«. Der sluttedes med Aftenbøn i Kirken. Det er Meningen at fortsætte disse Møder hver 5.—6. Uge. — Aaret indledtes med en Julefest for Børn den 2. Januar; der samledes op imod 50 Børn og voksne. I Gudstjenesten holdtes en Børneprædiken, og efter Messen samledes Børnene med nogle af Forældrene til Frokost, og derefter var der Juletræ og Underholdning i et Par Timer. En Gramsepose med Legetøj gjorde stor Lykke. Der sluttedes med en kort Andagt i Kirken. — Hos Søstrene har man begyndt en Art Kommunikantanstalt, idet Børn fra Landet, der er fri for Skole eller som forbereder sig til den første Kommunion eller til Daabsløfternes Fornyelse bor 8 Dage i Assens for at faa forøget Religionsundervisning, lære katolsk Praksis og komme Præst og Søstre paa nærmere Hold; dog mangler vi her som paa alle andre Steder de nødvendige Midler til at gøre alt, hvad vi gerne skulde gøre for Børnene paa Landet. *K. B.*

»Kristi Fred i Kristi Rige.

Virkeliggørelsen af vor Hellige Faders Valgsprog »Kristi Fred i Kristi Rige« bør være Genstand for enhver Katoliks Haab. Blandt de overnaturlige Midler til at naa dette Maal er Bønnen af allerstørste Betydning. Nu er det jo saa heldigt, at vi næsten ikke kan sige en af de mere kendte Bønner uden samtidig ogsaa at bede for Freden. Saaledes indeholder hvert Fader vor ogsaa Tanken paa Freden i »Til os komme dit Rige« og »Frels os fra det onde«. Men nu har Dominikanerne i Laxton, England, ogsaa oprettet en Bønnens Union, som ligefrem paatager sig at organisere Fællesbøn for Freden Folk og Folk, Klasse og Klasse, Menneske og Menneske imellem. De, som her i Danmark kunde ønske at være med, kan henvende sig til Grevinde E. Scheel, Nordre Frihavsgade 26. *E. S.*

Fra den vide Verden.

Skak farlig for det 3. Rige.

Indtil for nylig har Skakafdelingerne inden for de katolske unge Mænds Forbund i Tyskland været forenet i »Schachbund«. I Slutningen af November 1937 blev dette Forbund pludseligt — paa ægte nazistisk Maner — uden at man ulejlignede sig med at opgive Grunde, udelukket fra den officielle tyske Skakorganisation, hvad der i det 3. Rige betyder Silkesnoren, lidt »legalt« forbræmnet. I det sidste Rundbrev, som Organisationen nu har sendt til sine Medlemmer, skriver Forbundets Ledere følgende smukke Ord: »Hvad der hidtil har været Fælleskab til Spil, skal nu staa sin Prøve ved, at enhver ridderligt stiller sin Mand i Livets Spil og i Kampen for Aandens højeste Goder, idet han muntert og modigt siger Skak til alt ondt og til sidst — vinder Partiet. Hil jer, Kammerater!« To Verslinier kendetegner de unge Mænds Sindelag; det ene er Shakespeares Ord:

Den vise klager ikke over Tab,

Men vil med frejdigt Mod paa dette bøde.

Og det andet Ord stammer fra et Skakdigt, som siger: »In dieser Welt hat Leid und Lust gar sonderbaren Sinn: Da ist Verlieren kein Verlust und Sieg ist kein Gewinn.«

Krigen i Spanien og Katolicismen.

Viceadmiral J o u b e r t har udsendt en Piece som Svar paa en Artikel af Jacques Maritain i La Nouvelle Revue Francaise (1/7, 37): «De la guerre sainte», hvori han gaar mod det spanske Folks Rejsning under Franco. Vi hidsætter nogle Citater. »Katolikkerne paa den pyrenæiske Halvø har vist grænseløs Taalmodighed, de har i fem Aar udholdt allehaande Plagerier, Forfølgelser og Brutaliteter. Lige siden Maj 1931, nogle Uger efter Republikkens Proklamation, er Kirker og Klostre blevet afbrændt. Katolikkerne lider, men bøjer sig. De kæmper kun med Stemmesødlens lovlige Vaaben . . . Først efter at have opbrugt alle lovlige Midler, efter at være afvæbnet, efter at have set deres Kirker skændede og brændte og deres Præster mishandlede, torturerede, først da de saa sig truede paa Gods og Liv af en Regering, der lededes fra Moskva, greb Katolikkerne til det eneste Middel, der var i Stand til at forsvare dem: Hæren. De kunde da ikke andet . . . »Mon Franco vilde have været Herre over to Tredjedele af Spanien og et Land i Ro og Orden overfor en Tredjedel i Forvirring, som dækkes af Ruiner, og hvor rivaliserende Proletarorganisationer strides, hvis hans Ak-

tion ikke havde stemmet overens med et hemmeligt og dybt Ønske hos de Elementer i den spanske Nation, som har bevaret Respekten for Religion, Familie og Fædreland.«

Om Baskerspørgsmaalet siges der: »Er der nogen Sammenligning mellem de 14 Præster, der blev Ofre for Borgerkrigen i Biscaya, og de 11 Biskopper og 16,750 Præster og Ordensfolk, der — ofte efter frygtelige Pinsler — blev myrdet i Egne, hvor der ikke kæmpedes . . . mellem Bombarderingen af nogle Kirker og Monumenter i Ildlinjen og den systematiske Tilintetgørelse i det halve Spanien af alle Kirker, Klostre og Ordenshuse, af en uvurderlig og aarhundredgammel Kunstskat?«

Hjælp til den spanske Kirke.

I Argentina har Kardinal-Ærkebiskoppen af Buenos-Aires i et Hyrdebrev indviet en Hjælpestation for de spanske Kirker. Mgr. Franceschi er denne Stations Leder.

Med de Midler, som hidtil er indgaaet, har man været i Stand til at gøre saadanne Indkøb, at man kan forsyne henved 200 ødelagte og nedrevne Kirker inden for de Omraader, der er blevet erobret af de nationale Tropper, med Kalke, Ciborier, Monstranser, Hundreder af Messehagler, Messebøger o. s. v.

Mgr. Franceschi har personlig bragt disse Gaver til Salamanca og givet dem til Ærkebiskoppen i denne By. Arbejdet fortsættes og vil blive udvidet til at omfatte samtlige ødelagte og nedrevne Kirker i Spanien. (Schönere Zukunft, 5. Sept. 1937).

Rosenkranskirken. Hver Søndag ogsaa stille Messe Kl. 11¹/₂ m. Prædiken.

Fra og med Tirsdag d. 15. Februar forandres den Tid, hvori man paa Hverdage ikke kan træffe Præsterne i Stenosgade (Jesu Hjerter Kirke og St. Knuds Skole) til Kl. 17³/₄—19 (5³/₄—7).

Mariaforeningen vil i Henhold til sine Statutter og gamle Traditioner ogsaa i Aar komme trængende Førstkommunikanter og Firmander til Hjælp. Dog kan dette, paa Grund af de meget smaa Midler, kun ske i ret begrænset Omfang.

Skemaer, som den ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. 9—10 eller Eftm. 3—4, Onsdag undtagen), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem senest Mandag d. 7. Marts (ikke senere), enten hos Fru Mariboe (Hellerupvej 69), eller hos Frk. Ronge (Lykkesholms Allé 14 C), eller hos undertegnede.

Sammesteds modtages ogsaa Indmeldelser i Foreningen (Aarsbidrag 4 Kr. og derover), som i høj Grad trænger til materiel Støtte, da den ellers ikke er i Stand til at imødekomme de mange Ansøgninger.

K., Bredgade 64.
Den 10. Febr. 1938.

Pastor v. d. Kellenburg
Sognepræst ved St. Ansgar

Kirkelig Kalender.

Febr.	Febr.-Marts.
20. S. Sexagesima.	27. S. Quingagesima.
21. M. Ferialdag.	28. M. Ferialdag.
22. Ti. Petri Stol i Antiokia.	1. Ti. Ferialdag.
23. O. Petrus Damianus. — Vi- gilie.	2. O. ASKEONSDAG. — Karl den Gode. <i>Fastetiden</i> <i>begynder.</i>
24. T. M a t t h i a s , Apostel.	3. T. Ferialdag.
25. F. Ferialdag.	4. F. Casimir.
26. L. Gudsmoders Lørdags- officium.	5. L. Ferialdag.

Febr. Ugens Messebønner.

20. S. **Sexagesima** (106—146); 2. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]) 3. *Sæt Bønner*: Efter frit Valg.
21. M. † Ferialdag; foregaaende Søndags Messe (106—146) uden Tractus og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn, 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg; alm. Præfation (525—42).
22. Ti. Petri Stol i Antiokia (788—621); 2. Paulus (789—622).
23. O. Vigilie ([1]—[1]); 2. Petrus Damiani (839—675). — *Eller*: Petrus Damiani (839—675); 2. Vigilien ([2]—[2]); Slutnings-evang.: Vigiliens ([3]—[3]).
24. T. **M a t t h i a s** Apostel (839—675).
25. F. † Ferialdag (106—146) uden Tractus og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
26. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([88]—[92]); 2. Den Hellig-aand ([120]—[105]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. **Rosenkranskirken.** »Maria Rosenkransdronning« og »Stella matutina« F.-K.: Sønd. d. 20. Febr. Kl 8.

40 Timers Tilbedelse i Jesu Hjerter Kirke. Søndag d. 27 Febr.: Kl. 10 Levitmesse, derefter Tilbedelse indtil Aftenandagten Kl. 20 m. Prædiken, Bøn og sakramental Velsignelse. Mandag d. 28. Febr. og Tirsdag d. 1. Marts Kl. 8¹/₄ Levitmesse, derefter Tilbedelse indtil Aftenandagten Kl. 20 m. Prædiken, Bøn, (Te Deum) og sakramental Velsignelse.

Henvendelse angaaende Overtagelse af enkelte Tilbedelsestimer ved Enkeltpersoner eller Foreninger modtages af Kirkens Rektor, Stenosgade 4.

A.C. Onsdag d. 23. Februar Kl. 20 i Vesterhus, Vester-voldgade 115³

Monsignore J. Olrik, Sognepræst i Horsens,
indleder Diskussion om

Katolsk Moral i Teori og Praksis.

Medlemmerne anmodes indtrængende om at komme til Stede. Gæstekort à 1 Kr. udstedes kun til Katolikker. *Adm.*

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 17. Februar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 9

Søndag den 27. Februar

1938

INDHOLD: Fastemandat. — Jubl for Gud, alle Lande. — Universitetets Hyldest til Niels Steensen. — St. Ansgars katolsk-skandinaviske Forening i New-York. — Kristen Kærlighed lindrer Krigens Nød. — Hellig Munterhed. — Den lille Krig. — Usandhed og Sandhed om den spanske Kirke. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

FASTEMANDAT

FOR DANMARKS APOSTOLISKE VIKARIAT

I. Fastebudet — som kun tillader een fuldstændig Mættelse, eet mindre Maaltid og om Morgenen en Smule Brød*), men udelukker al anden Spise — gælder for alle Dage af den 40 Dages Fastetid med Undtagelse af Søndagene, desuden for alle Tamperdage og for Vigilie-Fastedagene før Pinse, før Mariæ Optagelse (∴ før den Søndag, Festen fejres offentlig), før Alle Helgen og før Jul. For Vigilierne før Paaske og Jul (∴ Paaskelørdag og Juleaftensdag) gælder den Bestemmelse, at baade Faste- og Abstinenspligt paa disse to Dage ophører fra Kl. 12 Middag. Forpligtede til at faste paa alle de nævnte Dage er enhver, som er fyldt 21 Aar, men endnu ikke har begyndt det 60. Aar. Fastedagene skal hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.

II. Abstinensbudet, som forpligter alle, der er fyldt 7 Aar, til at afholde sig fra at spise Kød, men ikke fra Kødsuppe, gælder for Askeonsdag, Onsdagene i Fastetiden, alle Tamperdage, alle Vigilie-Fastedage (jfr. dog Nr. I) og Aarets samtlige Fredage (jfr. dog Nr. III). De øvrige Dage tillades Nydelsen af Kødspiser med den Indskrænkning,

*) Theologerne regner indtil 60 Gram.

at paa samtlige paabudte Fastedage er det kun tilladt at nyde Kød een Gang, nemlig ved Hovedmaaltidet. De, som paa Grund af Alder eller ved Dispens er fritagne for at faste, er ogsaa fritagne for Abstinenspligten, naar Fastedagen ikke ellers er Abstinensdag.

III. Abstinenspligten bortfalder paa alle paabudte Festdage.

IV. Spiser, der er tilberedt med Flæsk, Fedt eller Blod og enten slet ikke eller kun i uvæsentlig Grad indeholder Køddele, kan nydes hver Dag med Undtagelse af den hellige Langfredag. Paa denne Dag forbydes ogsaa Kødsuppe.

V. Følgende Personer er — undtagen paa Langfredag — aldeles fritagne for Abstinens: a) Militærpersoner i aktiv Tjeneste og, saafremt de fører egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller. b) Gæstgivere og Spiseværter og deres Gæster, samt hvem der jævnlig faar Mad fra offentligt Spisested, Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Arbejdere og andre, som er i Kost hos Ikke-Katholikker. c) De af Ikke-Katholikker indbudte Gæster. d) Familie-medlemmer og Tyende i Hjem. hvor enten Mand eller Hustru ikke er Katholik. e) Fattige, rejsende og Kurgæster paa offentlige Bade- eller Kuranstalter.

VI. Alle Sognepræster har, og alle øvrige af Os approberede Skriftefædre meddeles der herved Myndighed til i paakommende Tilfælde — naar det nemlig kræves af andet og mere end blot overdrevent Hensyn til legemligt Velvære — at forandre Faste- og Abstinensbudet for enkelte Troende til en eller anden from Gerning; dog kan kun Sognepræster eller Rektorer gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet. Sognepræsterne har ydermere Ret til at dispensere en hel Familie ad Gangen.

VII. Eftersom Faste- og Abstinensbudets oprindelige Strengthed for alles Vedkommende er mildnet, skal alle Troende, som er i Stand dertil, i Fastetiden nedlægge en Almisse i de Bøsser, som i dette Øjemed anbringes i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift: Faste-Almisse. Bøsserne skal anbringes paa et bekvemt og let synligt Sted. Disse Fastealmitter, som kommer Vikariatets kirkelige Institutioner til Gode, skal indsendes til Vikariatet straks efter Fastetidens Ophør. Er nogen ikke i Stand til at yde en saadan Almisse, skal vedkommende hver Søndag i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

VIII. I Overensstemmelse med den kirkelige Lovbogs Canon 1346 og det hellige Tridentiner-Koncils Bestemmelser (S. XXIV de ref. c. 4) forordner Vi, at der i samtlige Sognekirker i Fastetiden holdes en særlig Fasteandagt, bestaaende af Prædiken, Salmer og Bønner; den nærmere

Udformning overlades til Sognepræsterne. Disse Andagter skal slutte med sakramental Velsignelse, og Prædikenerne bør omhandle Menneskets sidste Ting, Frelserens Lidelse og Død eller et andet dermed beslægtet Emne. — Paa Søndagene i Fastetiden skal den smertefulde Rosenkrans eller andre passende Bønner bedes for Kirkens Anliggender under eller efter Skolemessen.

IX. I de saakaldte lukkede Tider, d. v. s. fra Askeonsdag til Paaskesøndag og fra første Søndag i Advent til Juledag incl., maa ingen højtidelige Bryllupper — d. v. s. Messebryllupper — finde Sted. I Faste- og Adventstiden bør de Troende endvidere afholde sig fra Dans og andre støjende Forlystelser.

X. Tidsrummet for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om Paaske-Kommunion fastsættes i Kraft af pavelig Fuldmagt at vare fra Palmesøndag til Christi Himmelfarts Dag og for Katholikker, som har særlig lang til Kirke, indtil Anden Pinsedag. I Overensstemmelse med den kirkelige Lovbogs Canon 850 § 3 tilraades det de Troende at opfylde nævnte Paaskepligt i deres Sognekirke, og hvem der har opfyldt den i et fremmed Sogn, skal underrette deres egen Sognepræst om Opfyldelsen deraf.

Dette Fastemandat saa vel som Hyrdebrevet skal oplæses i alle Vikariatets Kirker og Kapeller paa Søndagen *Quinquagesima* og eventuelt de følgende Søndage.

Givet i København paa Hellig Ansgars Fest A. D. 1938.

† JOSEPH,

Titular-Biskop af Roskilde.

Biskoppens sidste Hyrdebrev.

Som de fleste af vore Læsere sikkert ved fra Dagbladene, har Hs. Excellence Biskoppen paa Grund af svigtende Helbred bedt Rom om at tage Bispebyrden fra hans Skuldre. Det lader til, at den Hellige Fader vil bøje sig for Biskoppens Grunde, og derfor er det Fastehyrdebrev, som vi offentliggør i vort næste Nummer efter al Sandsynlighed vor Biskops sidste. Det omhandler — svarende til Biskoppens Løsen: at alle maa være eet — Næstekærligheden. Vor Overhyrde indprenter her, delvis med alvorlige og højst aktuelle Ord, Kærlighedens Pligt i det private og offentlige Liv og siger bl. a. i det sidste Afsnit: »Det er ingen Hemmelighed for Os, at Vi ofte har været Genstand for Kritik og Misbilligelse, fordi man har ment, Vi var for overbærende og eftergivende i mangt og meget; men lad saa være. Med en god Sanvittighed ved Vi, at denne Overbærenhed og Eftergiveness fra Vor Side har været Udslag af Vort Hjertes inderligste Ønske om at opfylde vor guddommelige Frelsers Bud: Du skal elske din Næste som dig selv!« Maatte da dette Vor Biskops sidste Hyrdebrev med særlig Kraft og Naade tale til vore Hjerter!

Jubl for Gud, alle Lande!

(Ps. 99,2.)

(Quinquagesima.)

Ligesom et vældigt Domkirkeorgel til en vis Grad overdøver andre Instrumenters Toner og paa sin overvældende Vis optager disse Toner i sin egen Musik, saaledes sammenfatter Salmerne paa vidunderlig Maade de fornuftløse Skabningers Lovsang og kroner den med fromme Mennekehjerters Jubel over Skaberens Herlighed.

Andre Folkeslags aandelige Digtning søger at kappes med Salmisten heri. I dette mangestemmige Kor indtager ogsaa den danske aandelige Digtning sin Plads, endda en fremragende Plads.

Var der blot ikke fra anden Kant af Litteraturen og Livet saa mange disharmoniske Toner, som blandede sig i denne Lovsang! Men det er der.

Salmisten er slagen af Forbløffelse, naar han ser, hvorledes Guds Langmodighed roligt taaler dette, medens den samme Langmodighed lader Syndernes Overmod stige til det umaalelige.

Han klager i den 72. Salme: *Ubændigt Hovmod omslutter dem. I Uret og Gudløshed hyller de sig som i en Kappe. De løfter deres Røst imod Himlen, forhaaner det Helligste, laster den Allershøjeste, udfordrer frækt Hans Vrede. Den, som vilde vise disse Folk til rette, vilde faa til Svar: »Vore Læber er vore egne,« med dem kan vi gøre, hvad vi vil! — »Hvem er vel vor Herre?« (Ps. 11, 5.)*

Dette er Synderens Sprog. Siger han det ikke med sin Tunge, saa siger han det gennem sine ugudelige Gerninger.

Det vilde kunne have et Skin af Berettigelse, dersom han ikke ligefrem var sat sammen og omgivet og omgærdet af Guds Velgerninger.

»Han har skabt os. Vi har ikke skabt os selv. Vi er hans Folk, Hjorden paa hans Græsgang«. (Ps. 99, 3.)

»Herre, du er vor Fader; vi er Ler. Du er vor Mester, og vi alle er dine Hænders Værk.« (Is. 14, 8.) Det underfuldste Værk. Aandende Ler blev til Ørnen, der evnede at svinge sig over de højeste Sole. Følende Støv blev saa fast, at det formaaede at modstaa Orkaners stærkeste Stød. Og hvad gjorde Synderen af dette Underværk, der som intet

andet i den synlige Skabning er bestemt til at forherlige den guddommelige Kunstner og Mester?

Forherligelsen blev til Forhaanelse.

Hvad blev der af det aandende Ler?

I hvilke dunkle Kløfter nedblæste det førende Støv?

Netop det modsatte af, hvad Skaberen i sin Visdom havde tilsigtet, skete.

Mennesket er skabt for at love, for at forherlige, for at tjene Gud.

Men Synderen gør Oprør imod Herrens Lov, staar for Hans uendelige Majestæt uden Ærefrygt som en Bolschevik, med Munden fuld af Haan.

»I gjorde mit Land urent og min Arvelod vederstyggelig — — Mit Folk har skiftet sin Ære bort til Afgudsbilledet. Gys derover, I Himle! — — Glemmer en Jomfru sit Smykke, en Brud sit Bælte? Og mig har mit Folk dog glemt i talløse Dage. (Jer. 2.)

Den salige *Camilla Battista Varani* lader Jesus sige til Judas: »O utaknemmelige Discipel, jeg tvættede dine Fødder Skærtorsdag Aften og kyssede dem, og til Tak forraadte du mig med et Kys! Ak! Jeg vædede dine Fødder med mine Taarer, men du saa det ikke — — —« (Johs. Jørgensen: I det Høje).

Ved Improperierne har den hellige Kirke paa en gripende Maade fremstillet Syndernes Utaknemmelighed.

Ikke destomindre: Trods den afgrundsdybe Ondskab, som ligger i den svære Synd, søger Herren at drage os hjem, saaledes som *Hugh Benson* tolker det i sin Bog »Kristi Venskab«, (her efter *Sigrid Undsets* Oversættelse):

»Jeg havde hørt meget om Ham, men jeg gav ikke Agt derpaa.

Han sendte mig Gaver og Jærtegn hver Dag, men jeg takkede ham aldrig.

Han syntes ofte at længes efter mit Venskab, men jeg forblev ligeglad.

Jeg var hungrig og hjemløs og ussel og omgivet af Farer, og Han bød mig Herberg og Tryghed og Trøst, men endda var jeg lige utaknemlig.

*Til Slut Han mødte mig paa Vejen, og med Taarer i
 Øjnene tryglet Han mig og sagde: »Kom og vær hos mig!«
 Lad mig sige eder, hvorledes Han er mod mig nu:
 Han sørger for mig med alt det, jeg trænger til.
 Han giver mig mere, end jeg vover at bede om.
 Han ved i Forvejen alt, hvad jeg behøver.
 Han beder mig at bede om mere.
 Aldrig minder Han mig om min fordums Utaknemmelighed.«*

O, jubl for Gud, alle Lande!

—ch—

Universitetets Hyldest til Niels Steensen.

Med stor Spænding har de Steno-Interesserede sikkert set hen til Universitetets Fest for *Niels Steensen* d. 15. Februar, som en beskeden Notits i Bladene havde averteret for Offentligheden. Festlig var Rammen — vor første Skoles Festsal, — og festligt virkede Talerne. Medens Prof. *H. M. Hou-Jensen* gav et ædelt Helhedsbillede af Steensens Liv og Virke, lagde Prof. *C. M. Steenberg* Vægt paa mange interessante, sjældent eller ikke tidligere fremdragne Enkeltheder fra Steensens Forskergerning.

Men i øvrigt var der ikke gjort Tilløb til at fejre en rigtig Fest, værdig den Mand, hvis Minde skulde hædres. Uvilkaarligt gled Tanken tilbage til 1936, hvor Universitetet saa godt som glemte *Poul Helgesen*, der dog havde været Universitetets bærende Kraft gennem en Aarrække, og hvis Epoke betegnes som »den glørværdigste i Københavns Universitets ældre Historie«. Og nu stod en anden virkelig stor, dansk Personlighed for Tur, vistnok det største videnskabelige Geni, Danmark har fostret, en Mand, der paa tog sig at grundlægge en Videnskab, 100 Aar før andre tænkte derpaa, en Aand, der, som det stadig villigere indrømmes, gjorde et banebrydende Arbejde inden for en Række andre Videnskaber, — og Hyldesten bestaar i noget, som »Politiken« kan kalde en »mat Højtidelighed« — set med Offentlighedens Øjne.

Man kommer her til at tænke paa det »relative« i de saakaldte nationale Følelser: En Filmsdivas eller Boksers rosende Udtalelser om Danmark er Forsidestof, skønt den tilfældige Gæst maaske kun kender Landet fra en københavnsk Restaurant. Et eller andet Angreb paa den saakaldte nationale Ære fremkalder harmdirrende Protester.

V. Wils

De, som dybest set er Nationens Ære, hvad gør vi for dem? Er vi stolte af dem? Sætter vi dem paa Frimærker, etc., kommer de paa Forsiden i vore Blade? Nej, de maa nøjes med de smaa Notitser!

Imidlertid var det en Fryd at lytte til selve Forelæsningerne! Prof. H. M. Hou-Jensen fastslog straks i de første Sætninger det dybeste i Steensens Sind: »Faa, ganske faa, har kæmpet for Sandheden som Steno«. En rolig og værdig Skildring førte derefter gennem Steensens Liv, afbrudt hist og her af et morsomt Træk, saaledes, naar Professoren paa Grundlag af Steensens Moders fire Giftemaal tilskrev samme Dame baade Charme og Forretningssans. Godt og med usminket Sandhed blev det skildret, hvordan Steensen absolut var den eneste Kandidat til Professorposten 1664.

men blev vraget paa Grund af Bartholins »selv for den Tid ganske usædvanlige Slægtsfølelse«. Steensens smukke Ord: »Intei er Mennesket mere ubekendt end selve Mennesket« blev citeret. Plastisk virkede de velbyggede Sætninger om Afsnit i Steensens Liv. Han havde i Tiden 1670—72 ikke mere saa megen Interesse for Videnskaben som før, »fordi han følte sig i en større Fyrstes Tjeneste.« »Fra Naturen vendte han sig helt til Naturens Skaber«, da han 1674 hengav sig til Teologistudiet og blev Præst. »Det opofrende Sindelag var den eneste Drivfjeder« i hans Bispevirksomhed. Prof. Hou-Jensen sluttede saaledes: »Steensen var *den store Ener. Geniet, ikke et Eksempel til Efterfølgelse. Dertil var han for stor.* Hvad man vil sætte højest, den unge Anatom, den 30-aarige Grundlægger af Geologien, Biskoppen, der blev Martyr for sin Tro, afhænger af de Øjne, som ser. Hvad Steensens Liv angaar, peger dets Linie opad, stadig og i en ubrudt Linie opad mod Sandheden. »Nescit occasum« gælder om dette Liv. Maatte disse Ord ogsaa gælde om Steensens Minde!«

Prof. C. M. Steenberg fejrede Steensen først som den *Stella nova*, den nye Stjerne, hvis Glans hurtigt forsvandt, men alligevel vil straae for hele Eftertiden. Det var ikke blot Menneskelegemets Anatom, men ogsaa Dyreanatomyen, Embryologen, Palæontologen, Krystallografen og Geologen, der maatte hyldes. Steensen forstod den sammenlignende Anatom, var ogsaa nødt dertil, da de fleste Forsøg foretoges paa Fisk, Fugle, Katte, o. s. v. Han havde altid den dybeste Forstaaelse af, hvad og hvorledes der skulde undersøges. Man maa beundre hans Snilde og hans Forsigtighed. Vivisektionen voldte ham Ubehag, skønt hans Samtid slet ikke troede paa Dyr's Følelser. Mikroskopet benytter han ikke ret meget. Han indlader sig aldrig paa Gætværk. Til *Ductus Stenonianus* er hans Navn knyttet, men han har gjort langt betydeligere Opdagelser, hvortil hans Navn ikke er knyttet. Saaledes i Embryologien, hvor han opdager Ovarierne hos Levendefødende; Folliklerne opdages første Gang af Graff tre Aar før Steensen, men sidstnævnte har haft en bedre Forstaaelse af deres Betydning. Han kender og beskriver Æggeblommens Betydning. Steensen er i Virkeligheden Grundlægger af tre Videnskaber: Geologi, Embryologi og Krystallografi. Han har faktisk fundet Lovene for Krystallernes Dannelse. Hans utrættelige Sandhedsstræben førte ham til et Stade, hvor han ikke længere lod sig nøje med Erkendelsen af Naturen, og ledte ham ind paa en Bane, der førte ham op over den.

»Videnskaben hylder i Steno den geniale Forsker. Den troende Kristen priser ham for hans selvopofrende Sindelag. Alle bøjer vi os for hans store Personlighed og for Mindet om Niels Steensen, Danmarks store Søn!« — z.

St. Ansgars katolsk-skandinaviske Forening i New-York.

Aarsberetning for 1937.

(Sluttet.)

Og saa kommer vi til de fem tætrykte, meget interessante Sider med Overskriften: Nyheder fra Skandinavien. Her finder vi først et ypperligt Billede af Biskop Müller fra Sverige tillige med en meget anerkendende Omtale i Anledning af hans 60-Aars Fødselsdag i Fjor: Det synes — trods Modgang og Skuffelser —, at Biskoppen maa kunne se tilbage paa de 15 Aar, han har virket i Sverige, med Tak og Tilfredshed. Da han kom, var der ti Præster og fem Sogne i hele Landet, nu er der seks og tyve Præster og elleve Sogne. Fem af Præsterne er Svenskere, og flere studerer i Udlandet. — Birgittinerne, det eneste i Norden opstaaede Ordenssamfund, har i Aarets Løb været ude for en enestaaende Oplevelse i deres mere end 500-aarige Eksistens. Der er nemlig oprettet et Birgittinerkloster udenfor Europa i det fjerne Indien. En Jesuitpater fra Calicut gjorde i Rom Bekendtskab med den svenskfødte Moder Elisabeth i det derværende Birgittinerkloster. Ordenen og dens Virkemaade gjorde saa godt et Indtryk paa ham, at han ved sin Tilbagekomst til Indien fik sendt fem udmærkede Hindukvinder til Klosteret i Rom for der at gennemgaa deres Noviciat. I September vendte de tilbage til Indien sammen med to Søstre fra det romerske Kloster, og nu vil der forhaabentlig blomstre en frugtbar Gren op af den gamle Orden i det fine, nye indiske Kloster. — Et godt Stykke Vej fra Stockholm ligger ude i Mälaren den lille Maria-Ø med et Kapel og en Gravhvalvning underneden. Her hviler de jordiske Rester af Baronesse Klinkowstrøm, en gammel Velgørerinde mod den katolske Kirke. Kun en tilfældig passerende Sejlbaad og Maagernes Skrig afbryder af og til den store Stilhed derude. Hvert Aar, den anden Søndag i September, rejser en Præst med Ministranter og nogle Venner derud for at læse en Sjælmesse for den ensomme Døde. I Fjor var et stort Antal Medlemmer af St. Josefs Forening for Mænd i Stokholm fulgt med, ligesom de Graa Søstre fra det nærliggende Marielund Kloster var roet derover, saa det lille Kapel var overfyldt, da Messen begyndte. Da den var forbi, blev der bedt i Krypten og stænket med Vievand, hvorpaa Dørene blev lukket for et Aar. — En smuk, meget poetisk Skildring af Øen Gotland med de mange Ruiner fra Middelalderen og det herlige Væld af Roser vil glæde alle, dog mest dem, der kender den vidunderlige Ø af Selvsyn. Om Sommeren er der dag-

lig Messe, især for de mange tilrejsendes Skyld, og det var her, berettes der, at Dr. Skredsvik, Sognepræst i den svenske Statskirke, opgav sin Stilling for at blive Katolik. Han er nu knyttet til den katolske Presse i Sverige.

Om Danmark fortæller en Mand ved Navn Svend Egede Lassen. Baade her og andet Steds har enkelte Fejl indsneget sig blandt de mange korrekte Meddelelser. F. Eks. vil man have svært ved i Krehler at genkende vor berømte Landsmand, Maleren Küchler. Det har naturligvis opmuntret den, der i Fjor skrev den lange Række Konvertit-Biografier i Ugebladet, at de synes ogsaa at have vundet Anerkendelse hinsides Atlanterhavet. Det smukke latinske Vers til St. Ansgar af Kejser i Ugebladets Nummer den 21. Udtalelser af danske lutherske Præster, som har udtalt sig Marts er aftrykt og roses stærkt. Der gengives ogsaa flere anerkendende, ja, rosende, om den katolske Kirke. Gengivelsen er vistnok korrekt, men Betydningen af disse Udtalelser gaar næppe saa dybt, som Referenten synes at mene. Afdøde Pastor Knud Müller benævnes Forfatter, hvad vel nok maa kaldes en Overdrivelse. Det fortælles, at han ofte tilbragte sine Ferier paa Farunggaard, hvor han daglig overværede Messen, bad om Aftenen foran det Allerhelligste og viste den største Ærbødighed for Præster og Søstre. Af Kaj Munk, der betegnes som »Leder af Ungdomsbevægelsen i Danmark« (det var morsomt, om han selv fik det at se!), anføres en Række Udtalelser, der vidder kunde ogsaa samles en net Buket af Udtalelser i helt anden Retning. Om Helge Rode, kaldet Hege Rode, siges, at han døde paa den katolske Kirkes Tærskel, sikkert for optimistisk Syn paa den aandfulde og dybsindige Digter.

Om Norge hører vi, at her udkommer saa interessante katolske Blade som St. Olav, Credo, Nordisk Ugeblad og Hemmet och Helgedomen. Nordmændene vil sikkert med Glæde høre om denne overraskende Forøgelse af deres katolske Presse. — For første Gang siden Reformationen blev en ung, norsk Dominikaner, Finn Thorn, viet til Præst. Efter at være bleven Student i 1926 begyndte han at studere Teologi ved Universitetet i Oslo. Han nærede allerede katolske Sympatier, da R. H. Bensons Bog, Kristus i Kirken, faldt i hans Hænder. Efter Læsning af den kunde han ingen Interesse finde for den protestantiske Teologi og konverterede i 1928. Han studerede senere katolsk Teologi, først i Paris og siden i Belgien, hvor han indtraadte i Dominikanerordenen.

Fra Finland fortæller en Klostersøster om det svære Arbejde, der er at gøre i det mægtige Land med de ganske faa Katoliker i den overvældende protestantiske Befolkning. Det var ikke let, da de i Løbet af seks Uger skulde

Forberede en Snes katolske Børn til den hellige Kommunion, af hvilke de fleste, da de kom, ikke engang kunde gøre Korsets Tegn.

Interessante Beretninger om Virksomheden i Amerika slutter den indholdsrige Bulletin. Skulde Læsere af Ugebladet ønske personlig at stifte Bekendtskab med denne, kan de vistnok faa en saadan tilstillet ved Henvendelse til Mr. Arthur Andersen, 435 76th Street, Brooklyn, N.Y.

Niels Hansen.

Katolske Missioner.

Kristen Kærlighed lindrer Krigens Nød.

Det er næsten umuligt at skildre den Selvfornægtelse, Næstekærlighed og Opofrelse, som kirkelige og statslige Myndigheder, offentlige Institutioner og Privatpersoner, Katolikker, Protestanter og Buddhister lægger for Dagen for at lindre den frygtelige Elendighed under Krigens i Kina. Shanghai, som i Dag kan kaldes en Lidelsernes Hovedstad, oplever, midt i Krigens Rædsler, et gribende Skuespil af reneste Heltemod, og den ædleste menneskelige Hjælp-somhed.

Den katolske Mission marcherer i Spidsen. Overhyrderne, særlig Biskopperne i Nanking, Shanghai og Hongkong, opfordrede deres troende til offervillig Troskab og Pligtopfyldelse overfor det betrængte Fædreland og manede til Bøn og Karitas. Den hellige Fader skænkede den kinesiske Biskop, Msgr. Yu-Pin fra Nanking, som i Begyndelsen af Oktober Maaned fløj fra Kina til Rom, 100.000 Lire til Kinas hjemsogte Hovedstad og til Jesuitternes Karitetsarbejde blandt de saarede i Aurora-Universitetet i Shanghai. Msgr. Yu-Pin selv har oprettet et Hospital i Nanking, hvor 17 Læger, 20 Søstre og 200 Sygeplejere og Sygeplejersker passer 1000 saarede. Ingen ringe Ydelse af den kinesiske Hovedstad 2000 Katolikker.

I Shanghai stiller Missionen alle ledige Kræfter og Bygninger til Raadighed. Den første Omsorg samlede sig om de saarede blandt Soldaterne og Civilbefolkningen. Sygehuse og Skolerne blev omdannede til Lazaretter. Jesuitternes Aurora-Universitet er et stort Militærlazaret, hvor 1000 saarede plejes. Professorer og Studenter inden for det medicinske Fakultet kappes i deres Omsorg for Krigsofrene. Medlemmer af Katolsk Aktion fordeler det nødvendige Læsestof i Lazaretterne. Den kinesiske Presse er fuld af Ros over Missionærernes og Søstrenes Opofrelse. Ikke mindre Omsorg drages der for de talløse Flygtninge, der uden Tag over Hovederne, sultne og syge, søger Tilflugt hos

Missionen. Deres Elendighed er rystende! Kommunisturo-lighederne for ti Aar siden har ikke bragt saa megen Ulykke og Nød over Shanghai som »Befrielsen for Kommunismen« gør i Dag. Et internationalt Udvalg forberedte tre Flygtningelejre. En af disse blev underlagt Missionen. Paa Aurora-Universitetets Jord oprettede Jesuitterne Nødbaraker, som kunde skaffe Husly til 2000 ulykkelige. I Zikawei skaffede Jesuitterne Husly til 3000 Flygtninge i Bygningerne og Gaardene; Halvdelen fik Plads i Ignatius-Kollegiet. Et Udvalg fra Røde Kors sluttede under Ledelse af den franske Jesuit Pater Jacquinet Overenskomst med de kinesiske og japanske Myndigheder om en neutral Zone for Flygtningene i den nordlige Del af Nantao (Sydbyen). Med beundringsværdig Opofrelse sørger Missionærerne, Søstrene og verdslige Medhjælpere for de flygtende Massers legemlige og sjælelige Behov. Medlemmer af Katolsk Aktion har overtaget Hvervet at sammentigge og fremskaffe det nødvendige til disse Tusinders Underhold. Pater St. de Geloës, bistaaet af Medlemmer fra Katolsk Aktion og nogle Elever, sørger for den religiøse Undervisning. Ikke alene Børn, men ogsaa vokse modtog Nøddaa-ben i Dødstimen. De smitsomme syge bliver isoleret fra de andre og installeres i store Sale, hvor man kan underkaste dem bedre Pleje. Ved Indsprøjtninger blev der dæm-met op for Koleraen blandt Flygtningene. En Skare af Jesuitter og Søstre afløser Dag og Nat hinanden ved de kole-rasyges Senge. Slagets Heltemod, som slaar andre Saar, er sikkert ikke større end Heltemodet indenfor Karitas, som læger Saarene, lindrer Krigsnøden og holder Nattevagt i Epidemilazaretterne.

Hellig Munterhed.

Hvor forskellige Helgenerne er, træder ganske særligt frem, naar man læser den h. Philip Neri's Liv.¹⁾ Som Barn var han kendt som »Pippo buono«, og alle elskede ham. Som ungt Menneske klædte han sig elegant. Som 18-aarig tog han fra Florens til en Onkel, der boede i San Germano ved Monte Cassinos Fod; denne Onkel vilde føre ham ind paa en straalende Løbebane. Men snart drev Naadens Kal-delse ham til Rom, hvor han studerede Filosofi og Teologi. Grebet af Reformaanden solgte han saa sine Bøger og le-vede som »Eremit«. Han begyndte sit humørfyldte Aposto-lat iblandt unge Mennesker: »Mine Brødre, hvornaar skal vi begynde at gøre godt?« Paa samme Tid arbejdede og-

¹⁾ Louis Ponnelle og Louis Bordet: St. Philip Neri and the Roman Society of his time (1515—1595) (oversat af R.F. Kerr, London, Sheed and Ward, 1937, XXIV + 610 S., sh. 6/—).

saa den store Organisator, den h. Ignatius, paa samme Felt som »Eremitten«: Paa Gaderne, i Hospitalerne, blandt Tiggerne. Philip sagde, at han havde været den første til at sende Italienerne til Jesu Selskab. Han selv blev ikke Jesuit, hvorfor Ignatius sagde om ham: »Han var ligesom den Klokke, der kalder Folk til Kirke uden selv at forlade Klokketaarnet«. Sammen med sin Sjælesørger stiftede Filip Broderskabet »Trinità dei pellegrini« og lader sig vie til Præst. Natur og Overnatur forenede sig i ham og gjorde ham til en mægtig Magnet for Sjælene. »Hans Venlighed var saa stor, at alle Mennesker blev tiltrukket af Samtaler med ham, saa de ikke syntes i Stand til at forlade ham.« Det var sjældent, man kunde flygte bort fra hans Rede. Elever sluttede sig meget inderligt til ham, og saaledes skete det, at der opstod et »Oratorium« i Aarens Løb, hint ejendommelige Samfund af Verdenspræster, som skulde gøre dette Navn saa berømt. Filip vilde ikke stifte en ny Orden, men vilde gerne tilføre andre Ordener dygtige Medlemmer. En, der kender Forholdene, opgiver allerede i Aaret 1573, at henved 300 Ordensfolk skylder den h. Philips Raad deres Kaldelse. Da den strenge Pius V havde bestegget Tronen, viste det sig snart, at de to Helgeners Aand ikke lignede hinanden helt. Paven tænkte paa at lukke Oratoriet. Saa lagde den h. Karl Borromæus sig imellem. Karl og Filip stod paa venskabelig Fod med hinanden, og Filip gjorde alt, hvad han kunde, for at skaffe Ærkebiskoppen Mænd med prøvet Moral og Fromhed, som han trængte saa haardt til for Reformen i sit Diøces. Foruden at Filip var gode Venner med mange ivrige Reformkardinaler, var han ogsaa Ven med den h. Kapucinerbroder Felix af Cantalizio, som han misundte hans Hjertes Enfoldighed.

To Forfattere, som begge haandterer den moderne Historikers Værktøj mesterligt, har skænket os denne Helgens nye Biografi. Ponnelle havde meget til fælles med sin Yndlingshelgen, særlig den ukuelige Munterhed og Lystighed og Sans for Humor. Han fik kun gjort sit Arbejde halvt færdig. Verdenskrigen kaldte ham ud paa Slagmarken. Han faldt i Slaget ved Somme 1918. Hans Ven Abbé Bordet fuldførte hans Arbejde i hans Aand.

Den lille Krig.

»Hvis er det Tørklæde?«

»Det er rødt med gule Or-na-menter!«

»Det er Vegas!«

»Der er et Hul i Borten!«

»Derfor kan det nu godt være Vegas — —«

Tørklædet blev atter klynget op paa den Knage, hvor det hørte til. Og der blev kvidret videre. Der blev sagt Farvel og Tak for den yn-n-dige Eftermiddag. Entreen, der ikke er større end et Penallhus, summede som en Bikube, medens de fire gjorde sig færdige til at tage af Sted.

»Du vil ikke med endnu, Vega?«

Nej, Vega vilde blive lidt. Først om en halv Time skulde hun hente Børnene hos sin Mor.

Derfor slog vi to os atter ned i det »lune Hjørne«, — jeg glædende mig til en Skumringspassiar. Vega er prægtig at tale med. For Resten ogsaa fortræffelig at tie sammen med. Hvilket turde være næsten endnu bedre. Men denne Gang tav hun nu ikke.

»Hørte du det med Tørklædet?« sa' hun.

»Aa, blæse være med det!«

»Det kan du sagtens sige!«

»De mener jo ikke noget med det! Intet ondt i hvert Fald.«

»Sikkert ikke. Men det er alligevel den Slags Ting, som gør den lille Krig saa utaalelig. Tror du ikke, at jeg inderst inde er rystende ligeglåd med, hvad Anna og Ulla og Birgit og Polly mener om mig i Anledning af Hullet i Borten paa mit Tørklæde?«

»Du burde i alt Fald være det.«

»Ja, men Ulykken er, at hele mit Liv efterhaanden gaar med Forsøgene paa at undgaa, at Slænget skal faa noget at pege Fingre ad. Min Tilværelse bliver et Slagsmaal med de Bagateller, en huslig Menage er sammensat af. Og Spillet er ikke lige. — Sker det, at der findes en Plet paa min Dug, hedder det straks: »Naa, ja, Vega har nu en Gang ikke Sans for den Slags!« — Sker det samme for Anna, er der ingen, der hæfter sig ved det. — Pollys to Drabanter af Drengene kan søle sig fra Top til Taa, uden at en Hund gøer ad det. Men har Lillemette spildt en usselig Smule paa sin Kittel, straks gaar det ud over hendes mødrene Stamtræ — —«

»Du er altfor sød og klog til at have Mindreværdskomplekser, Vega!«

»Jeg ved ikke rigtig, hvad jeg er. Somme Tider faar jeg den ubændigste Lyst til at udfordre dem til en Turnering paa det Felt, hvor jeg kan noget. Tage dem ind i et af vore store Biblioteker og køre dem sønder og sammen i Bibliografi og andre af de Ting, som de ikke en Gang kender af Navn! Men jeg er henvist til at tage Kampen op der, hvor jeg er og bliver Undermaaler. Trods alt muligt Mas evner jeg ikke at faa et Hus til at se ud, som om en Støvsuger til Stadighed lige er gaet over det. Mit Husholdningsmaskineri knirker — —«

Vega blev ved — .

Der sad jeg. Naturligvis har jeg ikke lokket Vega ind i Ægteskabets Havn. Ejheller er jeg Skyld i, at hun opgav sin Stilling som Bibliotekar, da hun giftede sig. Men jeg har rost hende for begge Dele og spaaet hende megen Lykke deraf. I Grunden er jeg mig bevidst ikke at have været nogen helt ringe Spaakone. Alligevel befandt jeg mig nu i Vildrede med, hvorledes denne Sag burde gribes an.

Foreløbig anvendte jeg en Fremgangsmaade, som en af mine kloge Venner plejer at praktisere. Han siger: »Man skal lade Bygen drive over! Naar Folk er i det Hjørne, at de mener at have Grund til at beklage sig, saa skal de have Lov til at tale, saa længe der er en Replik i dem.«

Altsaa vendte jeg — billedlig talt — Ryggen til Vejret og lod staa til, medens Vega kom Turnus'en rundt. Nu endte hun sin Udlægning:

»Morten kan sagtens! Han færdes ude i den store Verden. Selv om han kan have sit at slaas med, saa er det af en anden Art. I Sammenligning med mine Viderværdigheder er hans Modgang af anderledes store Dimensioner. — Det er egentlig mærkeligt — —«

Allerede, da hun nævnede Morten, fik hendes Stemme en anden Klang. Den blev blidere og varmere. Og nu var der en særlig Undren i den.

»Hvad er mærkeligt?«

»Aa, jeg tænkte paa, at naar jeg fortæller Morten om disse Ting, saadan noget som det med Tørklædet og lignende, saa morer vi os sammen over det, og det ærgrer mig ikke længere. — Og Morten siger — —«

Det kom lidt tøvende, som om hun betænkte sig paa at lade netop disse Ord lyde for fremmede Øren:

»Morten siger, at det skal være noget meget slemt — altsaa af det, der hænder ham —, som han ikke faar Bugt med, naar vi drøfter det med hinanden. Han kalder det, at jeg lapper hans Skrammer. — — Paa denne Maade er jeg jo ikke blot Soldat i den lille Krig, men tillige Ambulance i den store — —«

Der laa et varmt og godt Smil om Vegas smukke Mund, da hun rejste sig for at gaa.

Nu havde jeg ellers faaet forberedt en rigtig god Tale, bestaaende af lige Dele Fornuft og Snusfornuft. Men jeg brændte inde med den. Vega fik ikke Brug for mit pædagogiske Kvaksalveri. Hun havde kureret sig selv.

Hun kunde have citeret »Brand«s Ord om Pligtens Fordeling i Ægteskab. Hun gjorde det ikke. Men jeg gør det her — til lige Ære for Morten og hende:

»En skal stride, storme, værne,
 en skal alle Dødshug hele.
 Først da kan med Sandheds Ret
 siges, at de to er eet — —«

(Henr. Ibsen).

Set under denne Synsvinkel bliver den lille Krigs Ulemper højst et Smil værd. Lykkelige Vega!

Lillemor.

Usandhed og Sandhed om den spanske Kirke.

Fru Ellen Hørup har i to Artikler (»Mit Rige er ikke af denne Verden« 16. 2. og »Vatikanet og Spanien« 15. 2.) udgydt sin Galde over de spanske Biskoppers Hyrdebrev. Bedre Anbefaling kan vi nu ikke give dette Hyrdebrev end Fru Hørups Sammensurium af fordrejede Begivenheder, forkerte Fortolkninger, falske Perspektiver. Hvor maa dette Hyrdebrev virke overbevisende, naar man ikke kan inødegaa det med andel end en lille Smule rød Lyrik. De, som ikke ejer Brevet, burde hurtigst muligt købe det — Ansgariusforeningen, Bredgade 64, har endnu nogle Stykker — og læse det selv og give andre det at læse. Det spanske Folk har i øvrigt i sit store Flertal for længst selv truffet sit Valg, den øvrige Verden, for saa vidt den bryder sig om objektiv Oplysning, er ligeledes for længst klar over, hvad den skal mene om den »lovlige« Regering, om de »uskyldige Ret- og Friheds-Forsvarere«, der paa den mest bestialske Maade myrdede Mænd og Kvinder, Præster og Lægfolk, brændte Kirker, stjal og røvede, ødelagde uerstattelige Værdier etc.

Derimod ser vi, at Baron Armfelt har samlet en hel Del Kendsgerninger om Spanien i »Hemmet og Helgedommen« (15. Febr.), som vi for Aktualitetens Skyld hidsætter, selv om en Del af dem har været nævnt før her i Bladet.

»Lad mig først og fremmest henvise til Antallet af Præster og Ordensfolk i Spanien. »Statesman's Year Book« for de sidste Aar af det spanske Monarki opgiver dette til henved 41 for hver 10.000 Indbyggere, arbejdende inden for Sjælesorgen, Undervisningen, Sygeplejen m. m. Tilsvarende Tal var i Belgien 52, Frankrig 47, England 30, Tyskland 29 og Irland 27 for hver 10.000 Indbyggere.

Derefter Talen om Kirkens store Rigdomme i Spanien. Sandt er det, at Kirken ejede vidunderlige Kirke- og Klo-

sterbygninger, som indeholdt uvurderlige Kunstskatte -- desværre nu for Størstedelen ødelagte — men disse kunde jo ikke regnes som indkomstgivende Formue, men krævede tværtimod Udgifter for at kunne bibeholdes i værdig Stand. I Tidernes Løb har Kirken maattet ofre alt til Staten. I Slutningen af det 18. Aarhundrede og under Krigen mod Frankrig blev Kirkekarrene ovenikøbet omsmeltet og omdannet til Penge for at hjælpe den nødstedte Befolkning. Senere beslaglagde Staten alt Kirkegods, og Præstestanden maatte klare sig igennem, som den bedst kunde, indtil endelig et Konkordat kom i Stand, som gav nogen, om end kun ringe, Erstatning.

I »House of Lords« (Dec. 1936) udtalte det engelske Parlamentsmedlem Lord Rankeillour herom: »Det er en kendt Sag, at Kirken allerede 100 Aar tilbage ikke længere har været nogen betydende Faktor i spansk Politik. Aar 1838 blev hele Kirkeformuen beslaglagt, og efter en Mængde Konflikter oprettedes et Konkordat Aar 1852. Som Erstatning for de inddragne Kirkegodser fik Kirken visse aarlige Tilskud.«

Og idet han kommer ind paa den meningsløse Anklage imod Kirken, at denne skulde have forsømt Folkeundervisningen i Spanien, føjer Lord Rankeillour til: »Hvorfor gør man Kirken ansvarlig for Analfabetismen? Hvad har Staten gjort i alle disse Aar? Naar Staten kunde dekretere en Lov om Konfiskering af Kirkegodset, hvorfor kunde den saa ikke udstede en Lov om almindelig Skoleundervisning? Det er et Faktum, at hvad der findes af Dannelse i Spanien, det er givet af Kirken. Autentiske Kilder opgiver, at der fandtes 90.000 skolepligtige Børn i Madrid. 50.000 blev undervist af Kirken, 40.000 havde ingen Skoler at gaa til. Nu har Regeringen lukket Skolerne ogsaa for de 50.000.«

I Tilslutning hertil kan følgende Fakta anføres: Salesianerordenen, som hovedsagelig tager sig af fattige Børns Opdragelse, har faaet deres store Hus i Sarria, hvor 500 Elever modtog Undervisning, ødelagt, og Forstanderen er blevet myrdet. Deres Hus i Barcelona, som havde 700 Elever, er blevet nedbrændt. Samme Ødelæggelse er vederfaaret deres Kirke og Skole paa Tibidabo. Skolerne i Alcoy, Alicante, Gerona, Matao, Valencia og Villena er blevet konfiskerede, Lederne dræbte. I Madrid er 4 Kollegier for Drenge og to for Piger blevet nedbrændt, ligeledes Institutterne i Bilbao, Corunna, Santander, Vigo, Alcala, Malaga, Moron og Londa. Lærere og Forstandere er næsten alle myrdede. (Messaggero, Aug. 1936).

De »Kristelige Skolebrødre«, som i Spanien ejede 120 Skoler med rundt regnet 32.000 Elever, har lidt svære Tab.

I Madrid blev alle Brødre myrdede; i Buona Nova 7, i Noncada 5 og 4 Præster samt 40 Civile, i Grignon 10 myrdede, o. s. v..

Jesuiternes Indsats i Undervisningen kan ikke vurderes højt nok. I Madrid ledede de flere Arbejdsskoler samt tekniske Aftenskoler for Arbejdere med henved 5000 Elever. Desuden »I.C.A.I.«, det hypermoderne »Institut for Kunst og Industri« (nu overflyttet til Liège), som uddannede Elektroingeniører og Maskiningeniører, som den private Industri sloges om at faa i sin Tjeneste. Handels- og Økonomiuniversitetet Deusta i Bilbao var vidt berømt for sin Undervisning og ligeledes Jesuiternes kemiske Institut i Barcelona, for blot at nævne de vigtigste.

Kvindesamfundet »Damas Apostolicas« havde 60 Skoler med 13.000 Børn. Alt dette er ødelagt.

Imod 1.774.000 Børn, som Aar 1932 undervistes i Statens Skoler, stod 601.950, som Kirken drog Omsorg for. Og i Mellemskoler samt Pensionater undervistes 27.000 Børn (deraf $\frac{1}{3}$ gratis) af Kirken, imod kun 25.000 af Staten. Kirkens Virksomhed sparede Staten 92.000.000 Pesetas aarlig for Folkeskolerne og 19 Millioner Pesetas for den højere Undervisning.

Lad mig blot i forbigaaende nævne, at der i Spanien fandtes i hundredevis af katolske Arbejderforeninger med Kasser til Selvhjælp, et katolsk Landmandsforbund med 50 Grupper og 200.000 tilsluttede Familier, 14 sociale Gaarde paa Landet med Boliger, Bibliotek, o. s. v., at Spaniens Ordensfolk havde stiftet 14 Spedalsk-Sygehuse, hvoraf det største aarligt kostede 300.000 Pesetas i Drift; at den katolske St. Vincentsforening aarligt underholdt henved 41.000 Familier, og at Ordensfolkene endnu i 1933 sammenlagt tog sig af 669.682 Personer. Kirkens organiserede sociale og karitative Virksomhed i Spanien var større end hele Statens.

En protestantisk Nordmand, længe bosat i Spanien, som underskriver sig »Øjenvidne«, har i Nr. 532 af Aftenposten af 21. Oktober 1936 givet en udførlig Skildring af, hvordan Kloster- og Kirkebrandene blev sat i Gang. Han slutter denne Skildring med følgende Ord:

»Helt bortset fra dens Betydning som Trossamfund, er den katolske Kirke en grundlæggende Faktor i det spanske Samfund, med sit enorme Velgørenhedsarbejde og sin store Indsats i Folkeoplysningen. De Nonner og Munke, som rundt omkring i Spanien udfører deres opofrende Barmhertighedsarbejde i Hospitaller, Sindssygeanstalter og Asyler af alle Slags i det stille, kan tælles i Tusinder og kan ikke prises højt nok. Der er i Udlandet (d. v. s. Norden) den meget udbredte Opfattelse, at den mangel-

fulde Folkeoplysning skyldes den spanske Kirkes »obskurantistiske« Indflydelse. *En kræssere Fejltagelse kan ikke tænkes, for det maa siges, at det netop er de gejstlige Ordener i Spanien, som ved deres Hundreder af Skoler rundt om i Landet har suppleret Statens og Kommunens Forsømmelser paa dette Omraade, saa man trygt kan sige, at det meste af det, som er gjort, er ydet af Kirken.*«

Saaledes taler et protestantisk, norsk Øjenvidne anno 1936!
J. Armfelt.

Nye Bøger.

Madonna fra Meissen.

Konrad Heiden, forlængst kendt fra sin udførlige Hitlerbiografi, har udsendt dette Værks andet Bind: »*Ein Mann gegen Europa*«, (Zürich, Europa Verlag 1937, 390 S.) Mange Kapitler, som for Eks. det første om Mordet paa Dollfuss, viser Forfatterens ypperlige Evne til at skrive grundigt og fængslende, i dette Tilfælde om Hitlers Forhold til Europa og dets Folk. Os interesserer frem for alt Bogens Syn paa den religiøse Udvikling. Som Prøve lad os referere den sarkastiske Bemærkning om det »varigste Minde« om Rigskonkordatet af 1933. Saaledes kalder Forfatteren den Gudsmoderstatue af Meissner Porcelæn, som Rigsregeringen efter Konkordatets Afslutning lod overrække Kardinalstatssekretær Pacelli til Erindring om Begivenheden: »Denne Kirkekontrakt af 20. Juni er ikke blevet overholdt, men derimod hugget fuldstændig i Stumper og Stykker: Biskoppernes Hyrdebreve blev, saaledes som Kardinal Faulhaber har skildret det i en Prædiken i Michaels-Kirken den 14. Februar 1937, undertrykt af Politiet, de kristelige Skoler blev fjernede, Præsterne fængslede, Kirkegodserne beslaglagte, de katolske Skolesøstre og de katolske Lærere afskedigede, Processionerne forbudt, og en Strøm af Bagvaskelser øses ud over de højeste kirkelige Dignitarer. Thi læg vel Mærke til: Hyrdebreve, katolske Skoler, Præster, Processioner, var udtrykkelig beskyttede i det af Hitler afsluttede Konkordat. (229) Da saa Rom aabent klager over Modsætningen mellem Teori og Praksis i nazistisk Diktatur, bekender »Völkischer Beobachter« kynisk, at tysk Troskab ikke betyder Troskab mod Bogstaven. Interessant er, at ingen af de Tyskere, der satte deres Navn under Dokumentet, længere er i deres Stillinger. v. Papen er ikke længere Vicekansler, v. Bose blev skudt, andre flygtede. »Af alle tyske Personligheder, som deltog i denne Statsakt, er vist ene Madonna af Meissen forblevet paa sin Post!«

Fremmed Tale i vort eget Sprog.

Mon vi gør os klart, hvilken vældig Import af fremmede Ord der i vore Dage foregaar uanset Valuta- og Rejsrestriktioner. »Ethvert nyt Kulturfænomen, som kommer til os udefra, bringer med sig et Sæt af specielle Ord, der i nogle Tilfælde oversættes, men som i Reglen bibeholdes i deres fremmede Form.« Resultatet er Tusinder af nye Fremmedord, som gør enhver Anbefaling af den nyeste »*Fremmedordbog*«, udarbejdet af *Inger og Jørgen Bang*, (Berlingske Forlag 1938, 420 S.) overflødig. Her har vi en nøjagtig, righoldig og meget praktisk Ordning af dette brogede Stof! Det er forbavsende, hvor mange latinske Ord og Gloser der endnu findes i en saadan moderne Samling!

— z.

To Brændpunkter i Europas Skæbne.

Efterretningerne fra Rusland og Spanien imødeses overalt med Spænding. Derfor kan grundige Arbejder om Ruslands Hovedstad og om den iberiske Halvø regne med at vække Interesse, saaledes Arbejder som *M. Percheron: Moscou*, og *G. Raimond: L'Espagne*, (Paris, Fernand Nathan, 1935, pr. Stk. Frs. 24,00.). Begge Arbejder er paa 160 Sider og er rigt illustrerede (over 150 Billeder). De udkommer som et Led i Samlingen »*Pays et cités d'Art*«. Dette siger os, hvad Hensigten er med dem: at vise Kunst som Udtryk for Folkesjælen og dens Forandringer. Derved udvider Betragtningen sig af sig selv til en Oversigt over Historien. Moskva staar for os som en Sammensmeltning af Asien, Byzanz og vestlig Indflydelse. Spanien træder i dets vedvarende Kampe frem for os som Heltemodets Land. Men det katolske Spanien savner Raimond Forstaaelsen for. Her giver Billederne langt mere end Teksten. Det vil sikkert interessere Jesuitterne at erfare, at Karl V trak sig tilbage til Jesuittellegiet St. Juste. Hidtil har de i hvert Tilfælde sammen med den øvrige Verden ment, at Klosteret tilhørte Hieromyterne.

A. P.

Fra Hovedstad og Provins.

Wiener-Sängerknaben i St. Ansgars Kirke.

Søndag den 20. Febr., Sexagesima, fik Menigheden i St. Ansgars Kirke en sjælden Oplevelse, idet det berømte Drengekor fra Wien, der for nylig har været paa Turné i Nordamerika og nu gav nogle Koncerter i København, var mødt op til Højmessens for at synge et Par Motetter. Ved Oftringen sang Koret »Duo Seraphim« af Viadana og

til Kommunionen »Sanctus« af Schubert, begge Dele under Ledelse af *Viktor Gombos*. Udførelsen var selvfølgelig pragtfuld og til stor Glæde for saavel Menigheden som Kirkens eget Kor, der sang *Lorenzo Perosi's Missa B. Ambrosii*. Forhaabentlig vil det fremragende Kor ogsaa næste Aar glæde os med sin herlige Sang. —u—

Fra den vide Verden.

St. Bernhardhundredens Instinkt.

Ifølge franske Blade er der i Begyndelsen af Februar styrtet en stor Lavine ned i Nærheden af det store St. Bernhards Hospits, som afskærer baade Klostret og Pasvejen fra enhver Forbindelse med Omverdenen. Heftige Storme ophober bestandig mere Sne rundt omkring i Terrænet. Som P. Duprez, der har Hundene at passe, telefonisk har meddelt, kunde Sneskredet let have ført til Tab af Menneskeliv, da Lavinen gik ned i de sene Eftermiddagstimer, hvor Munkene ledsaget af Hundene plejer at gaa ud for at søge efter forvildede og forulykkede. Men paa den paa-gældende Dag vægrede Hundene sig ved at forlade de trygge Klosterbygninger, de stemmede Benene mod Jorden og hylede og skjaly ynkeligt. Munkene, som ikke kunde forklare sig Dyrenes mærkelige Opførsel — ellers gik de med største Glæde ud i det fri — ventede lidt og søgte at berolige dem. Kort Tid efter gik Lavinen ned i Hospitsets umiddelbare Nærhed, og, sagde P. Duprez i sin telefoniske Beretning, det var vore trofaste Ledsageres Instinkt, som saaledes frelste nogle af os fra den sikre Død under Lavinen.

En Ordenssøster.

Der fortælles, at i et kemisk Laboratorium i et Sygehus i Mähren var Benzingas eksploderet. I samme Nu slog Flammerne højt op og satte hele Værelset i Brand. Der var stor Fare for, at Ilden skulde brede sig til Sygehusets andre Værelser. Dette saa Søster Elvira Strack, og næppe havde hun erkendt den store Fare, før hun kastede sig over Flammerne og med sit Legeme forsøgte at kvæle Ilden. Det lykkedes hende. De syge var reddede fra Flammedøden. Men Sr. Elvira blev dødelig forbrændt lagt paa sit Leje. Som Sygeplejerske var hun ganske klar over sin Tilstand. I samfulde to Uger led hun under sine Brandsaar — den, der nogensinde har haft Brandsaar, ved, hvad det vil sige — og tilmed var hun hele Tiden ved fuld Bevidsthed. Saa var Dødskampen til Ende. Sr. Elvira tog stille alt dette paa sig, fordi hun deri saa Guds Vilje. Og hun var vant til at føje sig efter Guds Vilje. (Kath. Kirchenblatt, Berlin).

Kirken i Litauen.

Først omkring Midten af det 13. Aarhundrede antog Litayen Kristendommen efter langvarige Kampe med den tyske Ridderorden og Sværdbrødrene. Men Urolighederne og Kampene stod paa endnu næsten et helt Aarhundrede. Efter at Jagello havde slaet den tyske Ridderorden ved Tannenberg 1410, traadte Litauen i intim Forbindelse med Polen. Den katolske Kirke kom langsomt til Ro og afviste i det 16. Aarhundrede de lutherske kalvinistiske Prædikanters Forsøg paa at vinde Litauen for Protestantismen. Saaledes er Litauen ogsaa i Dag endnu for Størstedelen katolsk. Centralen for det katolske Liv, Wilna, er i Dag paa polske Hænder. Uden Memel-Landet spænder Litauen over 53.000 Kvadratkilometer med 2,22 Millioner Indbyggere, hvoraf 1,75 Millioner er Katolikker, 150.000 Jøder, 55.000 Ortodokse. Landet Litauen er først opstaaet efter Krigen. Det tidligere til Rusland hørende Storfyrstendømme Litauen var kirkeligt undergivet Bispedømmet Wilna og Samogilien. 1926 dannedes den litauiske Kirkeprovins Kowno. I 449 Sogne, i 738 Kirker og Kapeller virker 900 Verdens- og 160 Ordenspræster og henved 500 Søstre.

Til Fromesse paa en almindelig Hverdag.

Gaar jeg en hvilken som helst Hverdag til Fromesse et eller andet Sted i Paris, erklærede fornylig den kendte Digter Francis Jammes, saa er det for mig en saa mægtig og trøsterig Oplevelse, som deltog jeg i en stor eukaristisk Kongres. »Man behøver kun at se ganske lidt paa de Mennesker, som der den ene efter den anden gaar til Herrens Bord. Alle ser de forklarede ud, som fandt Lyset fra Emmaus Genskin i dem; ethvert Hykleri ligger dem fjernt. Sjælen øser Kraft fra den eneste Kraftkilde. Ved denne Gaaen og Kommen, som for Eks. i Franz Xaver Kirken, føler jeg rigtigt, at man jo maa være gal, eller at ens Hjerne maa være omtaaget, naar man kan tro, at Katolicismen en Dag vil være sejlet agterud eller forældet. Fra Ordet, fra det evige Ord, udgaar Livets Kilde, og hvem formaar noget imod Ordet?«

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Der er indløbet følgende Pladser om Arbejde:

Plads søges: af en velanbefalet Murersvend; samt af en gift Kone ved Vask eller Rengøring.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K.

Fastepredikener.

St. Ansgars Kirke. Sønd. Kl. 17: *Pater J. Bender S. J.*
Jesu Hjerter Kirke. Sønd. Kl. 18: *Pater J. Coenen S. J.*
Rosenkranskirken. Sønd. Kl. 17: *Pater Fr. K pferle S. J. (Emne)*
 Den 4. Trosartikel: Pint under Pontius Pilatus:
Sakramentskirken. Sønd. Kl. 18: *Pastor Fr. Ronge (Emne: 1. Del*
 af Jesu Lidelseshistorie).
St. Andreas Kirke. Sønd. Kl. 17: *Pater C. Lønskov S. J.*
St. Antoni Kirke. Fred. Kl. 20: *Pastor C. Benzon.*
St. Knuds Kapel. Torsd. Kl. 20: *Pater G. Scherz C. Ss. R.*

St. Ansgars Kirke. Tirsd. 1. Marts Kl. 8¹/₄: Mødreforeningens Messe. — **Askeonsdag** 2. Marts: Kl. 9 Højtidelig Askevielse, derefter Levitmesse. Den indviiede Aske uddeles f r og efter hver Messe.

Vincentforeningen for Herrer afholder Generalforsamling Søndag d. 6. Marts efter Højmessen i Sakramentskirken ca. Kl. 11¹/₄ i Skolen samme Sted. Alle Medlemmer indbydes venligst.

St. Michaels Klub. *Fredag den 4. Marts Kl. 20* indbydes Medlemmerne til Klubaften hos Frk. Millech, Amicisvej 11, Frbg. Til de 40 Timers Tilbedelse i Jesu Hjerter Kirke Søndag den 27. Februar har St. Michaels Klub i Aar sin Tilbedelsestid Kl. 13—14.

St. Matthias Kirkes Kor fra Berlin

giver Mandag d. 28. Marts Kl. 20 i St. Nikolaj Kirke en **Velgørenhedskoncert** til Fordel for de nye Menighedslokalers Indretning ved St. Annæ Kirke. Billetter sælges fra d. 6. Marts. De, der kunde tænke sig, at huse en Sanger eller Sangerinde af St. Matthias Koret under deres 2 Dages Ophold her i Byen — Koret tæller ca. 40 Medlemmer — bedes meddele dette til Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, Amager 3202.

Mariaforeningen vil i Henhold til sine Statutter og gamle Traditioner ogsaa i Aar komme trængende Førstkommunikanter og Firmander til Hjælp. Dog kan dette, paa Grund af de meget smaa Midler, kun ske i ret begrænset Omfang.

Skemaer, som den ans gendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. 9—10 eller Eftm. 3—4, Onsdag undtagen), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem senest Mandag d. 7. Marts (ikke senere), enten hos Fru Mariboe (Hellerupvej 69), eller hos Frk. Ronge (Lykkesholms Allé 14 C), eller hos undertegnede.

Sammesteds modtages ogsaa Indmeldelser i Foreningen (Aarsbidrag 4 Kr. og derover), som i høj Grad trænger til materiel Støtte, da den ellers ikke er i Stand til at in dekomme de mange Ansøgninger.

K., Bredgade 64.
Den 10. Febr. 1938.

Pastor v. d. Kettenburg
Sognepræst ved St. Ansgar

Bruger De protestantiske Sange

til Deres katolske Fester i Hjem og Kirke? Ellers send Oplysninger, og De faar en **katolsk Sang**, munter eller alvorlig.
H. K. Hafstrøm, Randers.

Kirkelig Kalender.

Febr.-Marts.

27. S. **Quinquagesima.**
 28. M. Ferialdag.
 1. Ti. Ferialdag.
 2. O. **ASKEONSDAG.** — Karl den Gode. *Fasteliden begynder.*
 3. T. Ferialdag.
 4. F. Casimir.
 5. L. Ferialdag.

Marts

6. S. **1. Søndag i Fasten.**
 7. M. Thomas af Aquino.
 8. Ti. Johannes af Gud.
 9. O. Francisca af Rom. — *Tamperdag. *)*
 10. T. 40 Martyrer i Sebaste.
 11. F. *Tamperdag. *)*
 12. L. Gregor den Store. — *Tamperdag. *)*
 *) Faste- og Abstinensdag.

Febr.-Marts.

Ugens Messebønner.

27. S. **Quinquagesima** (112—153); 2. *Sæt Bønner:* Gabriel af den smertefulde Jomfru ([47]—[47]).
 28. M. † Ferialdag (112—153) uden Tractus og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg; alm. Præfation (525—42).
 1. Ti. † Ferialdag (112—153); som Mandag.
 2. O. *Askeonsdag* (117—159); 2. Karl den Gode (842—680).
 3. T. Ferialdag (129); 2. Om de helliges Forbøn, 3. For de levende og de døde ([125]—[110]).
 4. F. Ferialdag (131); 2. Casimir (845), 3. Lucius I (846). — *El-ler:* Casimir (845—683); 2. Ferialdagen (132), 3. Lucius I (846—684); Slutningsevangelie: Ferialdagens (134).
 5. L. Ferialdag (136); 2. og 3. som Torsdag.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« F.-K.: Søndag d. 27. Febr. Kl. 8^{1/2}. — Tirsdag d. 1. Marts Kl. 16³⁰—17³⁰ Tilbedelse. — Tirsdag d. 8. Marts (i Stedet for den 1. Marts) M.: Kl. 16³⁰. — »For Mænd« Tilbedelse Sønd. d. 27. Febr. Kl. 17—18.

40 Timers Tilbedelse i Jesu Hjerter Kirke. Søndag d. 27. Febr.: Kl. 10 Levitmesse, derefter Tilbedelse indtil Aftenandagten Kl. 20 m. Prædiken, Bøn og sakramental Velsignelse. Mandag d. 28. Febr. og Tirsdag d. 1. Marts Kl. 8^{1/4} Levitmesse, derefter Tilbedelse indtil Aftenandagten Kl. 20 m. Prædiken, Bøn, (Te Deum) og sakramental Velsignelse.

Henvendelse angaaende Overtagelse af enkelte Tilbedelsestimer ved Enkeltpersoner eller Foreninger modtages af Kirkens Rektor, Stenosgade 4.

Bønnens Apostolat. Intentioner for Marts Maaned: *Samfundets Anerkendelse og Tilbedelse af Gud, alles Skaber og Fader.*—*De kinesiske Seminarier.*

Korsvejsandagt. Torsdag: Jesu Hjerter Kirke Kl. 20 m. Præd. (Pater K. Pauli), St. Knuds Kapel Kl. 20^{1/2}. **Fredag:** St. Ans-gars Kirke Kl. 20. Rosenkranskirken Kl. 19^{1/2}. St. Annæ Kirke Kl. 20. St. Andreas Kirke Kl. 19^{1/2}. Sakramentskirken Kl. 20. St. Josefs Kirke Kl. 19^{1/2}. Immaculata-Kirken Kl. 19^{1/2}. St. Antoni Kirke Kl. 20.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag

Aflævert til Postvesenet Torsdag d. 24. Februar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladere og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15--17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 10

Søndag den 6. Marts

1938

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — „Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil falde ned og tilbede mig.“ — Fredskongressen i Budapest. — Mindehøjtid ved Niels Steensens Grav. — Kristeligt Kolonisationsarbejde. — Eksercitier til Paaske i Vejle for Damer. — Ogsaa Dalum kalder. — Om Høflighed. — Paven og hans Sygeplejere. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

Joseph

ved Guds Barmhertighed

og

den Apostoliske Stols Naade

Titular-Biskop af Roskilde.

Til det Apostoliske Vikariats Klerus og Troende.
Hilsen og Velsignelse i Vor Herre Jesus Christus.

Højtelskede i Herren!

Mange og saare forskelligartede er de Dyder, naturlige og overnaturlige, der bør smykke ethvert kristent Menneskes Sjæl; og betragter man dem hver for sig, er man ofte tilbøjelig til at fremhæve denne eller hin bestemte Dyd som den vigtigste af alle. Hvor ofte hører man f. Ex. ikke en Prædikant, der taler om Lydighedens Dyd, fremhæve denne som

den største af alle. Taler han derimod ved en anden Lejlighed om Kyskhed og Renhed, er han let tilbøjelig til at fastholde, at denne Dyd er den mest nødvendige af alle. Paa samme Maade gaar det, hvis der er Tale om Ydmyghed, Retfærdighed, Maadeholdenhed o. s. v. Med andre Ord: Den eksklusive Betragtning af og Fordybelse i en enkelt Dyd fører let til Overdrivelse og gør derved mere Skade end Gavn, idet man let — i hvert Fald for et Stykke Tid — faar Folk til at glemme de andre Dyders Storhed og Nødvendighed. Der er dog een Dyd, i hvis Storhed og Nødvendighed man roligt kan fordybe sig uden Frygt for at stille de andre Dyder i Skygge, nemlig Næstekærlighedens hellige Dyd, hin Dyd, der af Christus selv er blevet karakteriseret som den specielle kristelige Dyd og dermed som Kriterium for og Kendetegn paa, at man er opfyldt af Christi og de hellige Evangeliers rette Aand.

Om denne Dyd, alle Dyders ophøjede Dronning, er det Vor Agt at tale til Eder i dette Vort Hyrdebrev, idet Vi, i Lighed med Kærlighedens Apostel Johannes, med den dybeste Alvor og største Inderlighed ønsker at lægge Eder samme Apostels Ord paa Sinde: Børnlille, elsker hverandre.

I. Næstekærlighedens hellige Lov.

Som det vil være Eder bekendt fra Den Hellige Skrift, fik vor guddommelige Frelser en Dag af en jødisk Skrifteklog forelagt følgende Spørgsmaal: »Mester, hvilket er det store Bud i Loven.« Som I ved, svarede Christus hertil: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit Hjerte, af hele din Sjæl og af hele dit Sind. Dette er det første og største Bud. Men det andet er lig dette: Du skal elske din Næste som dig selv. Af disse to Bud afhænger hele Loven og Profeterne.« (Matth. XXII, 36—40). For til fulde at forstaa saavel den Skriftekloges Spørgsmaal som Christi Svar maa man huske paa, at de jødiske Skriftporklere og Moralister paa Grundlag af mange og lange Aars spidsfindige Studier af Moseloven og af Profeternes Forskrifter havde opstillet ikke mindre end 613 Bud og Befalinger af ceremoniel og moraltheologisk Art, der alle hævdedes at forpligte i Samvittigheden til nøje og omhyggelig Overholdelse. Men i Stedet for at stræbe efter en samvittighedsfuld Overholdelse af alle disse Bud og Forskrifter tilbragte de lærde Jøder en stor Del af deres Tid med heftigt at diskutere, hvilket af alle disse Bud der vel var det vigtigste; og enhver forfægtede i saa Henseende sin egen Mening med alle til Raadighed staaende Midler. Alle disse golde og ørkesløse Diskussioner er det da, vor Frelser med ophøjet guddommelig Visdom og suveræn Myndighed forkaster ved at henvise til Kærligheden til Gud og Næsten som et klart

og samlet Udtryk for alt, hvad der i Den Gamle Pagt var blevet lært ved Moses og Profeterne.

Men dette dobbelte Kærlighedsbud er ogsaa andet og mere, idet det tillige sammenfatter og udtrykker Hovedsummen af Hans egen Lære, saaledes som denne er os bekendt fra Den Hellige Skrift. Aftenen før Han skulde lide og dø, sagde Han nemlig til sine Apostle: »Jeg giver Eder et nyt Bud: At I skulle elske hverandre, for at I maa elske hverandre, som jeg har elsket Eder. Thi derpaa skulle alle kende, at I ere mine Disciple, om I have indbyrdes Kærlighed.« (Joh. XIII, 34—35). »Dette er mit Bud, at I skulle elske hverandre, ligesom jeg har elsket Eder.« (Joh. XV, 12). »Dette byder jeg Eder, at I skulle elske hverandre.« (Joh. XV, 17). Og senere hen under sin ypperstepræstelige Bøn bad vor Frelser: »Fader, Jeg beder ikke blot for disse, men ogsaa for dem, som ved deres Ord skulle troe paa mig: At de alle maa være eet, ligesom Du, Fader, er i mig og jeg i Dig.« (Joh. XVII, 20—21).

Ifølge Christi udtrykkelige Bud og Befaling skal den indbyrdes Kærlighed, Næstekærligheden, saaledes være det særlige, specielle Kendetegn paa, at man hører Ham til og er en af Hans Disciple. Man beviser følgelig ikke sin Kristendom derved, at man gaar i Kirke om Søndagen, overholder Kirkens Faste- og Abstinensbud, beder Bordbøn, gaar hyppigt til Skrifte og Kommunion, er Medlem af en eller flere religiøse Foreninger o. s. v. o. s. v. Alt dette er saare godt og rigtigt, men uden synderlig Værdi, dersom man ikke samtidig er god og kærlig overfor sine Medmennesker. Thi, som Apostelen Johannes siger i sit første Brev: »Dersom nogen siger, at han elsker Gud og hader sin Broder, da er han en Løgner.« (I Joh. IV, 20). Al ydre Fromhedsøvelse bliver saaledes let uden Værdi, hvis man ikke samtidig er besjælet af Kærlighed til sin Næste. Det gavner derfor intet at tilbringe halve eller hele Timer i Bøn, at holde den ene Novene efter den anden, at drage paa Pilgrimsfærd, at forsvare Kirkens Lære i Tale og paa Tryk, at bygge Kirker og Kapeller, at udgive opbyggelige Skrifter om Troens store Hemmeligheder o. s. v. o. s. v. — alt dette nytter intet som helst, hvis man samtidig i sit Privatliv er ond og ukærlig overfor sine Medmennesker, behandler dem med Haardhed, bagtaler dem, kritiserer deres Handlemaade bag deres Ryg o. l.; thi da bliver hine religiøse Andagts- og Fromhedsøvelser kun til en Karrikatur, et Vrængbillede af sandt og ægte, kristent Fromhedsliv, et Vrængbillede, der med al god Grund bør stemples som Hykleri og Helligbrøde. Om saadanne Karrikaturer af Kristne gælder Skriftens Ord, at de ærer Gud med Læberne, men deres Hjerter er langt borte fra ham. En saadan Gudsdyrkelse er ikke en Dyrkelse af Gud i Aand og Sandhed, men

snarere rendyrket Skinhellighed, og en Skinhellighed, der er til ubodelig Skam og Skade ikke blot for hine Hyklere selv, men desværre for Religionen i det hele taget, idet Udenforstaaende gennem disse Menneskers forkastelige og fordømmelige Adfærd faar en ganske fejlagtig og falsk Forestilling om, hvad der er sand og ægte Kristendom efter Christi og Hans hellige Kirkes Lære.

Hvor vigtig den kristne Næstekærlighed er fremgaar iøvrigt med al ønskelig Tydelighed af Matthæusevangeliets Beskrivelse af den yderste Dag. Det hedder her i Kapitel XXV: »Derefter vil Kongen sige til dem paa den venstre Side: Gaaer bort fra mig, I Forbandede, i den evige Ild, som er beredt Djævelen og hans Engle. Thi jeg var hungrig, og I have ikke givet mig at spise; jeg var tørstig, og I have ikke givet mig at drikke; jeg var en Fremmed, og I have ikke givet mig Herberge; jeg var nøgen, og I have ikke givet mig Klæder; jeg var syg og i Fængsel, og I have ikke besøgt mig. Da skulle disse svare Ham og sige: Herre, naar have vi seet Dig hungrig, tørstig eller fremmed eller nøgen eller syg eller i Fængsel, og have ikke tjent Dig? Men Han skal svare dem og sige: Sandelig siger jeg Eder: Hvad I ikke have gjort imod en af disse Ringeste, dette have I heller ikke gjort imod mig. Og disse skulle indgaae til evig Pine, men de Retfærdige til evigt Liv.« (v. 41—46). — Den guddommelige Dommer spørger ikke her om, hvor mange Timer vi har tilbragt i Bøn o. s. v., men om vi har elsket vore Medmennesker og vist denne vor Kærlighed i Ord og Gerning ved at være medlidende, hjælpsomme, taalmodige, tjenstvillige, tilgivende, overbærende, milde og barmhjertige overfor dem.

Ja, saa vigtig og nødvendig er Udøvelsen af Næstekærlighedens Dyd, at den undertiden kan være mere nødvendig og Gud mere velbehagelig end de religiøse Fromhedsøvelser. Thi, som Christus selv har sagt det: »Naar du bringer din Gave til Altret og dér kommer i Hu, at din Broder har noget imod dig, da lad din Gave blive dér foran Altret og gaa først hen og forson dig med din Broder, og kom saa og frembær din Gave.« (Matth. V, 23—24).

Af vor Frelses Ord og Lære fremgaar altsaa klart og tydeligt, at Næstekærligheden bør indtage den første og største Plads i enhver Kristens Liv. Og denne Lære har Han selv efterlevet, medens Han vandrede hernede paa Jorden. Derfor staar der ogsaa i Apostlenes Gerninger, at »Han drog omkring og gjorde vel mod alle.« (Ap. G. X, 38). Derfor læser vi ogsaa i Evangelierne, at de fattige og forladte, de syge og sorgfulde altid holdt sig nær til Ham og var Hans særligt foretrukne Venner. Og denne vor Frelses Næstekærlighed var saa stor, at Han ofrede sit Liv for os og for vor Frelses Skyld, idet Han saaledes i Gerning beviste Sandheden af sine

egne Ord til Apostlene Skærtorsdag Aften: »Ingen har større Kærlighed end denne, at En sætter Livet til for sine Venner.« (Joh. XV, 13).

Denne Christi klare og utvetydige Lære finder vi ganske naturligt ogsaa hos Hans Apostle og Disciple. Saaledes staar der hos Apostlen Petrus: »Haver frem for alt en vedholdende Kærlighed til hverandre indbyrdes.« (I Petr. IX, 8). Og hos Kærlighedens Apostel Johannes staar der: »Thi dette er Budskabet, som I have hørt fra Begyndelsen, at I skulle elske hverandre. Enhver, som hader sin Broder, er en Manddraber. Og I vide, at ingen Manddraber har det evige Liv blivende i sig. Derpaa have I kendt Guds Kærlighed, at Han har hengivet sit Liv for os. Ogsaa vi bør hengive Livet for Brødrene. Børnlille, lader os elske, ikke med Ord og med Tunge, men i Gerning og Sandhed.« (I Joh. III, 11, 15—16, 18). Og andetsteds skriver den samme Apostel: »I Elskelige, har Gud saaledes elsket os, da ere vi og skyldige at elske hverandre. Men siger nogen: Jeg elsker Gud, og hader sin Broder, da er han en Løgner; thi hvo som ikke elsker sin Broder, som han har set, hvorledes kan han elske Gud, som han ikke har set? Og dette Bud have vi af Ham, at den, som elsker Gud, skal og elske sin Broder.« (I Joh. IV, 11, 20—21). Derfor kalder Apostlen Sankt Jacob ogsaa Budet om Næstekærligheden for det kongelige Bud, idet han siger: »Men opfylde I den kongelige Lov efter Skriften: Du skal elske din Næste som dig selv — da gøre I vel.« (Jac. II, 8). Ogsaa Apostlen Paulus taler indtrængende og alvorlige Ord om Næstekærligheden, f. Eks. i Romerbrevet, hvor han siger: »Bliver ingen noget skyldige, uden det at elske herandre; thi den, som elsker Næsten, har opfyldt Loven. Thi det: du maa ikke bedrive Hor, du maa ikke ihjelslaa, du maa ikke stjæle, du maa ikke sige falsk Vidnesbyrd, du maa ikke begære, og ethvert andet Bud, det indeholdes i dette Ord: du skal elske din Næste som dig selv. Kærlighed til Næsten gør ikke ondt; derfor er Kærligheden Lovens Opfyldelse.« (Rom. XIII, 8—10). Skønnest og dybest har Apostlen Paulus dog utvivlsomt udtrykt Næstekærlighedens Væsen i hin berømte Kærlighedens Højsang, der findes i hans første Brev til Corintherne. Her hedder det bl. a.: »Kærligheden er taalmodig, er velvillig. Kærligheden misunder ikke, den handler ikke ubesindigt, den er ikke opblæst, den er ikke ærgerrig, den søger ikke sit eget, den opirrer ikke, den tænker ikke ondt, den glæder sig ikke ved Uretfærdighed, men glæder sig ved Sandhed, den taaler alt, den tror alt, den haaber alt, den udholder alt.« (I Cor. XIII, 4—7).

I Lighed med Christus og Apostlene har ogsaa Kirkefædrene og Paverne til alle Tider fremhævet Næstekærlig-

hedens absolutte og bydende Nødvendighed. Der kunde skrives bindstærke Værker om Kirkefædrenes ophøjede Syn paa Næstekærlighedens første Plads i det kristne Liv, ligesom Paverne — især i de sidste Aartier — atter og atter er vendt tilbage til dette Bud i deres store Rundskrivelser. Saaledes kalder Leo XIII Næstekærligheden for Evangeliernes Hovedsum og Benedikt XV skriver, at den væsentligste Bestanddel af det kristne Liv bestaar i Næstekærlighed. Ogsaa den nuværende Pave har Gang paa Gang understreget dette Buds ubetingede og bydende Nødvendighed og indskærpet, at det kristne Liv staar og falder med Opfyldelsen af dette Bud. Derfor siger Karl Adam ogsaa med Rette i sin berømte Bog om Katholicismens Væsen, og kun ved at vandre ad Næstekærlighedens Vej naar den Kristne til Fuldkommenhedens Ideal; og med fuld Føje betegner han Næstekærligheden som den kosteligste Frugt af de Helliges Samfund paa Jorden. Derfor er det ogsaa helt og fuldt rigtigt, hvad den bekendte Biskop Ketteler engang har sagt, at Næstekærlighedens Gerninger er de bedste Beviser for Kristendommens Sandhed. Thi naar udenforstaaende ser, at Kristendommen ikke blot bestaar i Kirkegang og Bønner, i fromme Talemaader og guddelige Vendinger, men i praktisk Godhed og handlerig Kærlighed overfor alle trængende, nødlidende og ulykkelige Mennesker, da vil de faa Agtelse og Ærbødighed for den kristne Tro, og mange Indvendinger og Fordomme mod denne vil da falde bort af sig selv. Med Rette er det derfor ogsaa blevet sagt af en from Kristen, at hvis alle Kristne altid viste Næstekærlighed overfor alle, vilde der ikke være saa mange Vantro og gudløse, som der desværre er. Hvor ofte hører man f. Eks. ikke Missionærerne fortælle om, hvorledes Hedningerne forarges over de Kristnes Mangel paa Kærlighed baade overfor hverandre indbyrdes og overfor Ikke-Kristne. idet de siger: Naar Kristendommen ikke har været i Stand til at gøre de Kristne bedre, hvorfor skal vi saa forlade vore Forfædres gamle Tro og slutte os til en Religion, hvis Bekendere er saa onde og hjerteløse, som de er.

Saadanne og lignende Udtalelser, Højtelskede i Herren, maner til dyb og alvorlig Eftertanke og belærer os om, hvor tungt et Ansvar vi har som Kristne, og hvor skæbnesvangre Følger det kan faa at lade haant om Næstekærlighedens hellige Lov, den Lov, der er blevet os paalagt af Christus selv, og som Hans Apostle og disses Efterfølgere overalt har indskærpet alle til alle Tider og i alle Forhold.

(Fortsættes.)

»Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil falde ned og tilbede mig.«

(Matth. 4,9).

1. Søndag i Fasten.

Fristeren lader, som om han havde Raadighed over Skabningen.

Imidlertid er han blot i sin Egenskab af den evige Retfærdigheds Bøddel Helvedes Fyrste. Han formaar kun at udstrække sit Herredømme over Jorden og at fuldbyrde Fordømmelsen i samme Grad, som Menneskene vender sig fra det højeste Gode og lader sig lokke af de falske Goder, han har at byde dem.

Han kan hidse til Hunger-Drømme, som vel kan foregøgle rige Gæstebud, men som bringer vaagne bitter Skuffelse. Han kan trylle et Fa'a Morgana frem i den Ørken, hvor den gudløse befinder sig. Feberagtigt iler den rejsende, som ikke vil lade sig advare, frem imod Gøglebilledet. Han tror at have det inden for sin Rækkevidde. Men idet han strækker Haanden ud for at røre ved Maalet, svinder Trylleverdenen for hans Blik. Og udmattet bryder han sammen.

»Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil falde ned og tilbede mig!«

Betegnende er et saadant Bedrag belyst af en dansk Digter i et gribende Ord. Johannes Jørgensen siger det i Slutningen af første Bind af »Mit Livs Legende«: »Jeg har brudt med Dagen og er blevet bedraget af Natten.«

Helvede er Dødssyndens Punktum. Dødssynden er Fordømmelsens Begyndelse.

Ikke alene Dante har i sin Bog »Helvede« anskueliggjort det. Mange Nationers Digtere har i rystende Billeder skildret det samme. Martensen gør i sin Afhandling om Lenu's »Faust« den Bemærkning, at Faustsagnet symboliserer Helvedet i Synderens Sind. I Lenu's »Don Juan« ser man, hvorledes de dæmoniske Sanser lader deres Dyrkere flakke fra Rus til Lede — atter og atter —, medens hans Vej gennem Tilværelsen markeres af knuste Menneskeskæbner. Ærgerrighed forlanger af Shake-

speare's Macbeth, at han skal sætte sin evige Salighed paa Spil og hobe Skændselsgerning paa Skændselsgerning for at vinde den attraaede Krone. Og netop dette fører uafvendeligt til ydre og indre Sammenbrud. Wagner's »Nibelungen-Ring« viser os, hvorledes Mammon opfylder Løftet »Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil falde ned og tilbede mig.«

Dostojevski og Strindberg afdækker i deres Digtning de dunkleste Helvedskroge i syndige Menneskesjæle. Sociale Dramaer, Romaner og Krigsbøger giver os et frygteligt Indblik i, hvorledes samvittighedsløs Egoisme fremkalder djævelske Optrin og foraarsager djævelske Tilstande i Samfund og Folkeliv.

»Alt dette vil jeg give dig — —«

Den svære Synds Tilbedelse af Mørkets Fyrste griber endnu videre om sig, griber endnu højere. Den kaster sin dystre Skygge ind i Gud-Menneskets lyse Hjerte.

Hos Battista Varani (Johs. Jørgensen: I det Høje) klager Forløseren:

»Ved du, hvor stor min sjælelige Smerte var? Den var saa stor som min Kærlighed til Menneskene, det vil sige uendelig! — Utallige og uendelige var mine Lidelser, thi utallige og uendelig mange er de Sjæle, som river sig løs fra mig ved Synden. — Tænk paa, hvad det er, naar En bliver lagt paa Stejle og sønderrevet Led for Led. Men saaledes blev alle de fortabte Sjæle løsrevne fra mig en for en, og hver af dem blev løsreven ligesaa mange Gange, som den havde begaaet Dødssynder — —. Og det gruelige var at vide, at alle disse utallige Lemmer paa mit Legem aldrig mere skulde blive forenede med mig, deres sande Hoved, og dette aldrig mere gjorde mig saa ondt, at jeg vilde have lidt alle mine Lidelser om og om igen for at opnaa, at een eneste Sjæl til vilde vende tilbage og modtage evigt Liv af mig, som er det sande Liv, og som giver Liv til alt levende — — —. Men jeg saa, at deres Vilje for evig var bortvendt fra mig — —. Og det var mig en ufatteligt, ubegribelig Kval at se alle disse Sjæle, der havde været mine virkelige Lemmer, nedsunkne i den evige Ild og overgivne til Djævlene. Thi selv om din Haand blev hugget af, og du ikke længer kunde føle legemlig Smerte i den,

som da den var forenet med dit Legeme, saa vilde det altid være dig saare pinligt at se den brændes i Ilden eller opædes af Hunde — —«

O, syndefulde Sjæl! Naar dine Knæ smerter af Tilbedelsen, du har ofret Mørkets Fyrste, og naar dit Hjerte er sønderknust af alt det, han gav dig til Løn for din Dyrkelse, saa gives der dog endnu Redning.

Den nagende Orm kan søndertrædes, Lidenskabens Giftglød kan slukkes, og Gud Herrens Forbandelse kan tages fra dit Hoved gennem Anger og Bod.

Om en saadan Bod skriver den ulykkelige, landflygtige engelske Digter Oscar Wilde ud af egne Erfaringer:

»— — Men naar bag Fængselsgaardens Mur
et stenhaardt Hjerte brydes,
da er det, som en Salveflod
for Jesu Aasyn gydes,
og Nellikens og Liljens Duft
strømmer, hvor før var giftig Luft.

— — —
Salige Hjerte, hvis Skal blev brudt!
Han har Tilgivelsens Fred dig budt.
Hvi kom du ej før med din Synd til Ham,
som renser Hjerte og Sind?
Thi kun i det knuste Hjertes Bo
drager Forløseren ind. — — —
Det knuste Hjerte, det angrende Sind
vil Herren aldrig forsmåa.

Saaledes bliver Helvedsflammerne til Tunger, der paa den allermost veltalende Vis tilraaber os:

»Du skal tilbede Herren din Gud og tjene Ham alene!«
(Matth. 4, 10). — ch —

Fredskongressen i Budapest.

Om Krig tales der overalt, og Forberedelserne til Krig hviler tungt paa Folkene. Alle frygter Krigen, og mange tror, den er uundgaaelig. Over for denne frygtelige Fare har alle Kristne en Pligt til Bøn om Guds Hjælp, om Fredsfyrsten maa de sanle sig for at kunne standse de truende Ulykker. Bønnen om Fred skal særlig præge den

eucharistiske Kongres i Budapest, hvor det hellige Sakramente skal æres som *Kærlighedens Baand*. Det er denne Tanke, der drages frem i alle katolske Blade i denne Tid. Derfor er Opfordringerne til at rejse med til Budapest saa talrige. Denne Kongres skal tjene Fredens Sag. Ligesom hos os har Biskopperne i andre Lande talt til de troende om denne Pilgrimsfærd, og deres Ord giver Genlyd overalt.

Lad mig citere nogle Ord af Englands nye Kardinal. »Kongressen i Budapest«, skriver Kardinal Hinsley, »er et Bønnens Korstog for Enhed og Fred i et Øjeblik, da almindelig Uro og lidenskabeligt Had er fremherskende. Det er en fælles Sone for de frygtelige Forbrydelser, der begaaes i vore Dage. Det er et vældigt Raab om Guds Barmhjerlighed mod et Samfund, der er ved at glemme ham og endog fører Krig mod ham. En gudløs Materialisme truer den kristne Civilisation; og ligesom Ungarns katolske Heroisme i svundne Aarlundreder frelste Europa fra de Horder, der truede med at ødelægge det, saaledes skal nu vore aandelige Kræfter, der i Budapest samles om Kristus vor Konge, standse den krigerske Ateismes Strøm. Derfor er det mit inderligste Haab, at enhver Katolik i vort Land, som er i Stand til det, vil tage Del i dette Korstog. Hvis vi ikke personligt kan rejse til Budapest, saa lad os i det mindste samles med alle Katolikker i Bøn om, at denne Kongres maa faa et straalende Forløb.«

Kardinalens Ord har virket i England, og der gøres store Anstrengelser, for at den engelske Deltagelse kan blive betydelig. Blandt andet genoptager man Middelalderens Skik, at hjælpe til at sende Folk paa Valfart, thi en Valfart skal Deltagelsen i Kongressen være. Der samles Penge ind for at gøre det muligt, at enhver katolsk Forening i England kan sende en Repræsentant til Kongressen. Man opfordrer dem, der kan det, til at sende andre med.

Er der her ikke en Tanke, som ogsaa kan bruges hos os? Jeg tror ikke, vi skal samle Penge ind til det, men jeg tror, at der er mange, som kunde sende andre med. Der er sikkert mange, som har Raad til denne Rejse, men af en eller anden Grund dog ikke kan tage med. De skulde sende en anden. Det var det, man saa ofte gjorde i Middelalderen. Det vil være til Gavn for selve Sagen, til Gavn for den, der kommer med, og for den, som sender ham. Det vil være en ægte katolsk Handling. B. J.

Mindehøjtid ved Niels Steensens Grav.

Efter den vellykkede Niels Steensen Fest i Grundtvigs Hus d. 11. Januar var det Festkomiteen endnu magtpaaliggende paa danske Katolikkers Vegne at lade nedlægge en Krans ved den store, katolske Danskers Grav i Florens. Det viste sig, at baade Københavns Universitet, repræsenteret ved Rektor, Prof. C. N. Bloch, og Dansk Geologisk Forening, repræsenteret ved Prof. O. B. Bøggild, ønskede at hylde Danmarks store Søn paa samme Maade. Direktør Dr. H. Ødum havde venligt paataget sig at føre Forhandlingerne med de tre Parter indbyrdes og paa deres Vegne med Udenrigsministeriet, hvis Repræsentanter i Italien skulde arrangere Højtidelighedens ydre Forløb og give den et saa festligt Præg som muligt. Udenrigsministeriet, som stillede sig yderst velvilligt, anmodede det Kgl. Gesandtskab i Rom om at træffe de nødvendige Forberedelser, og Legationsraad Wichfeld blev udpeget til at skulle repræsentere Gesandtskabet ved Højtideligheden i Florens; han skulde sætte sig i Forbindelse med Prof. Johannes Jørgensen og de kirkelige Myndigheder i San Lorenzo og Arnobyen.

Baandene til de tre Kranse blev gennem Udenrigsministeriet sendt fra Danmark til Italien, idet hver af Parterne sørgede for sit eget Baand med Indskrift. De Danske Katolikkers Baand bestod af to store Silkebaand i henholdsvis de danske rød-hvide og de pavelige hvid-gule Farver. Paa det rød-hvide Baand stod i Guldskrift:

1638 Niels Steensen! 1938
Fædrelandet hilser dig!
Videnskaben hylder dig!
Kirken helgenkrone dig!

Det hvid-gule Baand pyntedes af følgende gyldne Indskrift: *«Cattolici danesi salutano in Niels Steensen il grande anatomista, geologo e vescovo della vita santa e pregano per la sua beatificazione. 1638—1938.* (Danske Katolikker hilser Niels Steensen som den store Anatom, Geolog og hellige Biskop og beder for hans Beatifikation).

Men desuden havde Festkomiteen som varigt Minde ladet fremstille en Sølvplade i Skjoldform. Billedhugger Aksel Theilmann har (se Billedet nedenfor) paa Sølvskjoldet plastisk fremstillet Niels Steensens Bispevaaben med Hjerte og Kors, og nedenunder staar paa Latin: Danske Katolikker anbefaler Niels Steensens Minde til den hellige Kirke og ser med Længsel hen til hans Beatifikation.« Sølvskjoldet, monteret paa en Egetræsplade, blev sendt direkte ned til Prior Rosselli i Florens.

Mandag d. 14. Februar hentede Legationsraad Wichfeld Johannes Jørgensen og hans Frue i Assisi i Automobil, og hele Selskabet kørte videre til Florens, hvor man først op-søgte den danske Vicekonsul Mecchi, der havde sørget for de tre Kranse. Man aflagde derefter et Besøg hos Prior Rosselli ved San Lorenzo og Rektoren for den tyske Menighed i Florens, Th. Bützler, og Højtideligheden blev i Fællesskab fastsat til Tirsdag d. 15. Februar Kl. 15.

Sølvmindepladen ved Stenos Grav.

Prior Rosselli og Rektor Bützler havde i Forvejen efter Brevveksling med Prof. Johannes Jørgensen gjort det mest mulige for at sikre Mindefestens værdige Forløb. Det traf sig saa godt, at »Osservatore Romano« den 10. Februar havde bragt en længere Beretning om den københavnske Niels Steensens Fest i Grundtvigs Hus. Søndag den 13. Februar indeholdt »La Nazione« en Mindeartikel om Steno af Dr. Lazzareschi, og baade dette Blad og »L'Avvenire d'Italia« henviste Tirsdag Morgen i en lille Artikel til Mindehøjtiden samme Eftermiddag.

Tirsdag Formiddag fik den danske Delegation Foretræde hos Kardinal, Ærkebiskop E. Dalla Costa, der beklagede at være forhindret i personligt at komme til Stede-

ved Højtideligheden, men vilde lade sig repræsentere ved en Gejstlig. Legationsraad Wichfeld og Prof. J. Jørgensen begav sig derefter til Direktøren og Overlægen Professor Bifulco ved Santa Maria Nuova Hospitalet, hvor Steno i sin Tid var ansat som Anatom. Den ærkebiskoppelige Kurie havde indbudt den Katolske Aktions Diøcesankomité og det katolske Lægegilde, medens Johannes Jørgensen havde sendt Indbydelse til Giovanni Papini. Baade Prior Rosselli og Rektor Bützler havde Søndagen i Forvejen indbudt deres respektive Menigheder.

Selve Højtideligheden fandt Sted i Krypten under San Lorenzo Kirken, »Capella di Sant' Anna«, hvor Stenos Grav findes og takket være Prior Rosselli er gjort tilgængelig. Tirsdag den 15. Februar Kl. 15 samledes her en repræsentativ Skare. Foran ved Alteret saas paa den ene Side San Lorenzos Kanniker og Gejstlige, deriblandt Kardinal Dalla Costas Repræsentant Mgr. Berti. Paa den anden Side havde den danske Delegation taget Plads sammen med de øvrige Gæster: Giovanni Papini, Direktør-Overlægen ved Santa Maria Nuova sammen med Anatomiprofessoren, Præsidenten for den Katolske Aktion, Repræsentanten for de katolske Læger m. fl.. Desuden saas Teologistuderterne fra »Seminario Centrale«, flere Danske, der opholdt sig i Florens, Repræsentanter for San Lorenzo's og den tyske Menighed og mange flere, saa Krypten var stuvende fuld af Mennesker.

Først talte Mgr. Rosselli og bød Delegationen Velkommen, hvorefter Legationsraad Wichfeld holdt en Mindetale over Nicolaus Steno og nedlagde Universitetets og Geologisk Forenings Kranse ved Graven. Derefter fik Digteren Johannes Jørgensen Ordet til en smuk og gribende Tale om Stenos Liv, og han nedlagde de danske Katolikkers Krans ved Graven og Sølvpladen paa Kryptens Alter i St. Annæ Kapel. Derefter sang et Kor af Teologistuderter fra »Seminario Centrale«, Præsteseminariet i Florens, Salmen »Laudate Dominum, omnes gentes« skiftevis med de andre Tilstedeværende, der efter hvert Vers responderede »Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat«. Hele Højtideligheden forløb meget smukt, som det Telegram, som Prior Rosselli, Rektor Bützler og Johannes Jørgensen straks samme Aften sendte Ugebladets Redaktion, gav Udtryk for: »Mindehøjtideligheden fik et værdigt og straalende Forløb«.

Efter Mindehøjtideligheden blev de danske Geologers Krans fra Krypten baaret op til det Epitaf, som Alverdens Geologer rejste til Niels Steensens Minde i 1881. Her bad Johannes Jørgensen efter nogle korte indledende Ord et Fader vor paa Dansk, noget, alle de Deltagende var glade

for. Sølvskjoldet vil blive ophængt lige under Gravpladen (som Ugebladets Læsere kender fra Billedet i Niels Steensens Festnumret.)

Vi skylder alle de Mennesker, der med saa stor Begejstring og Iver har været medvirkende til Mindefestens værdige Forløb, en hjertelig Tak, baade Udenrigsministeriet, Universitetet og Dansk Geologisk Forening herhjemme, og den danske Legation i Rom saavel som Prof. Johannes Jørgensen, Mgr. Rosselli, Rektor Bützler i Florens, for at nævne de mest aktive. Men ikke mindst bør alle de have Tak, som ved deres Bidrag til Niels Steensens Fond gør det muligt, at dette og alt andet Arbejde kan føres videre. Maatte de finde mange Efterfølgere! —z.

Kristeligt Kolonisationsarbejde.

Colbert, Ludvig XIV.s berømte Finansminister, blev ved Hoffet kaldt for »Manden af Marmor«, og Mme de Sévigné kaldte ham »Norden«. Hos denne Mand, hvis Hjerne var Statens mægtige Regnemaskine, meldte sig i 1670 Marguerite Bourgeoys¹⁾, som var kommet fra den nye Koloni Montreal, for at Solkongen at faa kongelig Bevilling til et fromt Foretagende og saaledes sikre det. Mon Finansmanden vilde have noget til overs herfor? Jo, han forstaar Foretagendets store Betydning og udvirker hos Ludvig XIV den kongelige Bevilling. Dette mærkelige Aktstykke fortjener at blive kendt:

»Vor kære Marguerite Bourgeoys, Undersaat i vor By Troyes i Champagne, har ydmygt fremsat for os, at det for længere Tid siden har behaget Gud at indgive hende Ønsket om at fremme den katolske Tro ved god Uddannelse af Personer af hendes eget Køn, dels blandt de vilde dels blandt de fødte Franskmænd i Ny-Frankrig, hvortil hun siden 1653 har trukket sig tilbage i dette Øjemed. Efter at have slaaet sig ned paa Øen Montreal har hun levet der sammen med andre Kvinder i et Fællesskab, og hun har der arbejdet som Lærerinde, idet hun gratis har undervist de unge Piger i alle de Arbejder, som sætter dem i Stand til at tjene til Livets Ophold; og dette med saa stor en Fremgang ved det guddommelige Forsyns fortsatte Naade, saa hverken nævnte Ansøgerinde eller hendes Kammerater paa noget Punkt ligger Landet til Byrde, idet de for egne Midler paa Øen Montreal har opført to Beboelseshuse egnede for deres Formaal og har nyopdyrket adskillige Koncessioner Jord og opført en Gaard forsynet med alle nød-

¹⁾ Robert Rumilly: *Marguerite Bourgeoys (1620—1700)* (Paris Editions Spes, 245 S., Frcs. 12,—).

vendige Ting. Dette saaledes opførte Kompleks er senere blevet anerkendt af Ærkebiskoppen af Pétrée, Apostolisk Vikar (Mgr. de Laval), af vor Generalløjtnant i Kanada. Herr de Courcelle, og vor Intendant for Justits, Politi og Finans, samt af en Forsamling af Borgere der paa Stedet. Hvorfor nævnte Ansøgerinde er blevet raadet til for Øens almene Velfærds Skyld at ansøge os om at give hende vort Bevillingsbrev for dette Etablissement under Titlen Vor Frues Kongregation.

Da vi paa vor Side, saaledes som vi altid gør det i saa vid Udstrækning, som det er os muligt, vil bidrage vort til nævnte Ansøgerindes og hendes Medhjælperes gode Hensigter, saavel som de, der følger efter hende, ved at give dem Hjælp til at styrke og udvide deres Foretagende alle de Steder, hvor det vil dømmes bedst for Guds Ære og Landets Vel, bekræfter vi ved nærværende, underskrevet af vor Haand, nævnte Kongregations-Institution paa Øen Montreal som staaende under den almindelige Jurisdiktion, uden at den under noget som helst Foregivende kan forstyrres.«

Hermed er den heltemodige Kvindes Livsværk skarpt opridset. Kun skal der tilføjes nogle Data. 20 Aar gammel indviede hun sig uforbeholdent til den allersaligste Jomfru. Hun søgte om Optagelse først hos Karmelitternonnerne, dernæst hos Klarisserne, men blev afvist. Saa kom Lederen af Kolonien Montreal til Frankrig, fortalte om Skæbnerne i den lille Koloni Ville-Marie, og fandt ikke Ord stærke nok til at hædre Jeanne Mance — som vi allerede kender. Men foruden Hospitalet trængte man til en Skole. Hvad skulde der ellers blive af den langsomt opvoksende Ungdom under saa vanskelige Forhold? Saa vidste Marguerite, hvad hun havde at gøre. Hun rejste til Kanada og stillede sig ved Jeanne Mance's Side. Efter som Aarene gik, siger det sig selv, at det var nødvendigt at trække Hjælpekrafter til, dels for Opdragelsen og Undervisningen i selve Kolonien, dels for de flyvende Missioner. Saaledes opstod Kongregationen, som omtales i den ovenfor citerede kongelige Skrivelse. Den Sum af Prøvelser og Ofre, der hobede sig op, faar man en Anelse om ved at læse Biografien, men samtidig føler man, med hvor megen Trøst Gud overøser disse tapre Sjæle. Da den 80-aarige Stifterinde døde, skrev Præsten: »Hvis de Hellige kanoniseredes som tidligere ved Folkets og Præsteskabets Stemme, vilde man i Morgen læse den hellige Marguerite af Kanada's Messe.«

Eksercitier til Paaske i Vejle for Damer.

Der har i adskillige Aar været afholdt Eksercitier for Damer dels paa Rygaard og dels i Trørødhus. Det maa aabenbart være gaaet ganske udmærket, for Deltagere her fra Jylland er blevet saa begejstrede for at komme til Eksercitier, at de baade for deres egen Skyld og navnlig ogsaa for mange andre har taget sig paa at omplante Eksercitierne til Vestdanmark. Man kan jo ligesaa godt tie stille paa denne Side Kattegat.

For Herrer er der allerede blevet afholdt Eksercitier i Jylland, nemlig ude paa Sølyst her ved Horsens hos Maristbrødrene, hvor Forholdene er saa gunstige som vel muligt; men for Damer var det hidtil ikke muligt at finde et egnet Sted. Saa blev imidlertid den nye og ligefrem lækre Skole bygget af Præmonstratenserne i Vejle, og hvor Aadselet er, forsamles Gribbene — man fik Kig paa dette Sted og slog ned paa det med from Begærlighed.

Det er en stor Opmuntring, at der er fundet en saa ideel Leder af disse første Eksercitier som Pater Lucas S. J., hvem Guds gode Forsyn har flyttet til Aarhus. Han er saa elskværdig og har Liv og Humør.

Skolen i Vejle er helt ny, men vil dog til Paaske have været opvarmet en Vinter igennem, saa al Raahed i Murene har fortaget sig. Der er et Klasseværelse til Foredragene, seks til Sovesale og eet lille Værelse til Lederinden, saa man kan tale med hende uden at forstyrre andre. Den store smukke Gymnastiksal skal benyttes til Spisesal. Desuden er der en stor stenlagt Skolegaard med et Halvtag til Ly i Regnvej, dernæst Hospitalets smukke Have paa den ene Side og Sct. Norberts Kirke paa den anden.

Eksercitierne skal begynde Onsdag i den stille Uge om Aftenen Kl. halvti med Aftensmad. Læs i øvrigt Programmet, som man faar tilsendt ved Henvendelse til Frøken Gudrun Strøm, Sdr. Ringgade 6, Aarhus, eller til Frøken Ebba Hansen, Solvej 4, Horsens. Eksercitierne slutter Paaskelørdag Aften og saa betids, at man kan komme afsted med Togene Kl. 20,00 og 20,30. Der er sørget for god Forplejning fra et Pensionat. Paa Grund af stor Offervilje fra forskellig Side bliver der kun Tale om at betale Maden, nemlig 12 Kr. Alle de andre mange og store Udgifter er allerede dækket af andre, saa det kan nok kaldes katolsk Aktion dette her.

Vi haaber, at alle de, der beslutter sig til at deltage i disse første jyske Eksercitier, vil tage Tingene, som de er, med godt Humør og vil forberede sig ved stadig Bøn særlig til Helligaanden. Lad os ogsaa bede de hellige Engle om at slaa Kreds om dette Foretagende, at det maa kunne blive en overnaturlig Kraftkilde til Gavn for Kirken i Jylland.

J. Orlík.

Ogsaa Dalum kalder.

Et Savn, der længe har været følt af katolske Damer Vest for Storebælt, vil ogsaa Dalum Kloster i den forestaaende Fastetid være med til at afhjælpe.

Der har været spurgt, om der ikke kunde findes en Mulighed for Afholdelse af aandelige Øvelser for Damer i fynske og jyske Landsdele, og nu har Hedvigssøstrene givet Svaret ved gæstfrit at stille det herlige Dalum Kloster til Raadighed for lukkede Exercitier. Ligeledes har Pater Steidl beredvilligt stillet sig disponibel som Leder.

De paatænkte aandelige Øvelser afholdes fra Søndag Aften den 3. April til Fredag Morgen den 8. Søstrene tilbyder Deltagerne fuldt Ophold for 4 Kroner med Eneværelse, 3 Kroner med Tosengsværelse og 2,50 Kroner for Værelse med 3 Senge. Sengene paa Fællesstuerne er med Omhæng.

Da Pladsen paa Dalum Kloster er begrænset, ønsker Søstrene gerne, at Indtegningen sker snarest, idet der vil blive gjort alt for at skaffe Plads til saa mange som muligt; vi katolske Ægtemænd hilser med Glæde den Lejlighed, der byder sig for vore Hustruer til aandelig Berigelse som de ofte maa savne i den daglige Trædemølle.

Spørgsmaal og alle Henvendelser ang. foranstaaende rettes til St. Hedvigssøstrene, Dalum Kloster, Fruens Bøge.

Pater familias.

Om Høflighed.

Henri Pradel har i en Række betydelige Værker skabt sig en fremragende Stilling blandt Nutidens katolske Pædagoger. Nu fremkommer han med en lille Bog, om hvilken han selv siger: »Titlen paa denne Brochure vil utvivlsomt faa flere til at smile»: »*L'Education de la Politesse*», Opdragelse til Høflighed. (Paris, Editions Téqui 144 S., Frcs. 7). Den, der læser Bogen, vil snart — naar han har sinilet, føle sig overbevist om, hvor vigtigt dette Emne er. Hvor meget der mangler i denne Retning, bliver drastisk klarlagt. Som Kender af vor Tid og de unge Sjæle afslører Pradel Aarsagerne til denne lidet glædelige Kendsgerning. Efter at have stillet Diagnosen viser han, hvorledes Ondet kan helbredes. Et Hovedmiddel er den rette Forstaaelse.

De unge har Tilbøjelighed til at forveksle Høflighed med meget lidt sympatiske Ting. Det er ikke Løgn eller Hykleri; det er ikke en Maske, som man iklæder Følelser, der har et helt andet Udseende, og som man vil dække over. Naar vi af andre fordrer, at de skal have

gode Manerer, fordrer vi ikke, at de skal være »kalkede Grave«, det vil sige Hyklere. Den ydre Fornemhed bør være et ydre Udtryk for den naturlige Blomstring af de ædle Tanker og smukke Følelser, som besjæler Aand og Hjerte.

Lad os skelne mellem Høflighed og Etikette: Selve Ordet siger jo, at der kan være Tale om Bedrag. Høfligheden maa ikke forveksles med en vis ydre Fernis. Den forhindrer en ikke i at sige Folk Sandheden, den foreskriver det, for dens Maal er at anvise enhver den Plads, Holdning og det Sprog, som tilkommer dem, men den »ikklæder sig Former«, som endog forstærker Lektien! Lad os ikke tro, at vi er høflige, hvis vi mangler Reserve. Samfundet vrimler af disse talløse, hvis Høflighed frastøder og trætter. Lad Høfligheden blive let i Kraft af Taktfuldhed og sand Kærlighed. Forveksl ikke Høflighed med Høfligheder: Det første er en stor Ting, de sidste kan være meget smaa!

La Bruyere skriver: »Uhøflighed er ikke een Last i Sjælen; den er Virkningen af flere Laster: taabelig Forfængelighed, Uvidenhed om sine Pligter, Dovenskab, Dumhed, Adspredthed, Foragt for andre, Jalousi«.

Høflighed er en kristelig Dyd, fordi denne Dyd tilkendegiver Følelsen af Respekt, som er saa udpræget kristelig. Guizot, en Protestant, har om vor katolske Religion sagt: »Det er den største Skole i Respekt, som findes i Verden«. I Grunden er Høflighed ikke andet end Respekt for andre, end Selvforglemmelse for andres Skyld. Paa Bunden af Høflighed ligger næsten alle kristelige Dyder: Mildhed, Godhed, Ydmyghed, Taalmodighed, Forsagelse, Selvforglemmelse, Anstrengelse for at være smilende og naturlig, med andre Ord Kærlighed. Hvis man er kærlig, vil man opmærksomt strø Blomster paa Næstens Vej. Høflighed er kort sagt Kærlighed i Handling, det er den religiøse Aands sympatiske Aabenbarelse, fordi det at være høflig er at respektere sig selv, respektere Gud i de andre.

A. P.

Paven og hans Sygeplejere.

Efter en gammel Tradition er det de Barmhjertige Brødre af den h. Johannes af Gud, der plejer Paven i Sygdomstilfælde. Pave Pius XI udbad sig ogsaa straks ved sin svære Sygdoms Begyndelse i December 1936 to af denne Ordens italienske Brødre, som begge har det italienske Statsdiplom og ofte har været beskæftiget i den vatikanske Sanitets-tjeneste.

Ordenstidsskriftet »Misericordia« fortæller baseret paa

Meddelelser fra disse Sygeplejere, at den hellige Fader længe var hjælpeløs som et Barn. Under den alleralvorligste Periode af Pavens Sygdom maatte ingen, end ikke Kardinalerne, betræde Pavens Værelse. Den høje Patients Sygeværrelse var lille, uden nogen som helst Luksus. Kraftløs laa Paven i en tarvelig Jernseng. Intet i Værelset var ud over det ganske almindelige. I de mange søvnløse Nætter kaldte Paven sagte paa den vagthavende Broder og lod denne fortælle sig noget. Paa denne Maade kom han over mange svære Timer. En meget urolig Nat sagde han til Broder Faustinus, som har holdt henved hundrede Nattevagter hos Paven: »Det gaar ikke godt.« Broderen trøstede ham: »Det vil komme til at gaa godt igen. De har endnu saa meget godt at udføre for Kirken.« Men straks svarede Paven: »Min kære Broder, jeg vilde gerne arbejde meget endnu, men jeg føler, at Dagen gaar paa Hæld.« Men Pavens Time var endnu ikke slaaet. Tilstanden bedredes Skridt for Skridt. Endelig kunde den hellige Fader igen tilbringe flere Timer om Dagen i en Slags Liggestol. Et Bord paa Ruller blev flyttet hen ved Siden af ham, og herpaa hobede Akterne sig op. Begge Brødre rejste ogsaa med Paven til Castelgandolfo. Til Paaske forærede Paven sine Plejere henholdsvis et Guld- og et Sølvur. Begge Ure bærer paa Forsiden Pavens Billede og paa Bagsiden en Gengivelse af Nadversalen. Den hellige Fader bevidnede i det forløbne Aar gentagne Gange de Barmhjertige Brødre sin Taknemmelighed for Plejen ved Blomster og Smaagaver. Med særlig Omhu tager han sig af Ordenens indre religiøse Liv. Saaledes sendte han den romerske Provins' Novicer paa Hellig Tre Kongers Dag fra sit Sygeleje følgende Hilsen: »Af hele vort Hjerte velsigner vi Eder. Eders Kald er virkelig et af de sværeste. Vanskeligheder gives utvivlsomt overalt og for alle, men hovedsagelig i Eders Kald. Thi man maa ikke overse, at den intime Beskæftigelse med Menneskets Legeme let lader en glemme det sjælelige. Derfor maa I i ganske særlig Grad leve efter Herrens Ord: »Vaager og beder.« I trænger i Sandhed til en særlig Naade.« Samme Tanker udtrykte den hellige Fader ved Paasketid: »Eet Kald er ikke tilstrækkeligt for de Barmhjertige Brødre. I maa have to: det ene for Ordenslivet, det andet for Sygeplejen. Føj hertil Ydmyghed og stor Karitas, og I er Brødre til den h. Johannes af Gud.«

C. H.-S.

Nye Bøger.

Historien som Læremester.

Kirken har en evig uforanderlig Opgave: at fortsætte Kristi Forløserværk paa Jorden. Men Virkeliggørelsen af denne Opgave retter sig efter Tiderne, den lever i, og ef-

ter Folkene, blandt hvilke den virker. Om den Tid, hvor den græske og den latinske Kirke mere og mere kommer paa Afstand fra hinanden, orienterer Albert Ehrhard: »Die griechische und lateinische Kirche«, (Bonn Buchgemeinde 1937, 456 S., 14 Ill.). Kærlighed til Kirken, vidtspændende Viden og ypperlig Fremstillingsevne karakteriserer Bogen.

Konstantin den Stores Befrielse af Kirken gav den Mulighed for at bringe dens indre religiøse, aandelige, moralske og kulturelle Kræfter til fuld Udfoldelse, og man forstaar, at Eusebius fra Cæsarea talte om den Glædens Dag, der stadig lyste over Kristi Kirke hele Jordkloden over. Kirkehistorikeren af i Dag ser dog allerede i Kirkens første Frihedsdage truende Skyer stige frem: den verdslige Aands Indtrængen grundet paa Masseomvendelserne, de politiske Magthaveres Overgreb og den overhaandtagende Nationalaad. Om den i sig selv naturlige og berettigede nationale Adskillelse mellem Rom og Byzanz siger Forf., at den mest blev paavirket af en mindre heldig Retning, der til sidst førte til de to Kirkers Adskillelse: »Det var ikke de to Nationer som saadanne, der var de bærende Kræfter, men bestemte Enkeltpersoner, som havde indrømmet det nationale Moment i deres teologiske Tænken og kirkelige Virken altfor megen Plads.«

—ch—

Fra Hovedstad og Provins.

Danmarks katolske Kvindeforbund.

afholdt Søndag den 20. Februar sin Stiftelsesfest i Borgernes Hus. Et overordentlig smukt og sikkert Arrangement som Ramme omkring en lødig kunstnerisk Underholdning gjorde Festen til en Succes fra først til sidst.

Kl. ca. 8 samledes man i Salen i Stuetagen, hvor Hofpianistinde Frøken Johanne Stockmarr indledede med Beethovens Menuet af Sonate i D., Gluck Friedmann: Gavotte og Chopin: Fantasi. Efter denne første Afdeling sang Koncertsangerinde Fru Ragna Schack to russiske Folkesange: Vespersang og Der sterbende Kosak. Derpaa fulgte atter en Klaverafdeling med Mac Dawel: Elfentanz. Mendelssohn-Liszt: Auf Flügeln des Gesanges og Dohuanyi: Rhapsodie. Den afsluttende sanglige Afdeling bestod af nordiske Sange, Nordqvist: Til Havs og Grieg: Prinsessen ad højt — — og Efteraarsstormen. Hjerteligt Bifald lønnede de to Kunstnerinder, som begge generøst kvitterede for Begejstringen med Ekstranumre.

Ved den paafølgende Souper bød Formanden, Hofdame Fru Utke Ramsing paa Forbundets Vegne velkom-

men og understregede i en kort, elegant Tale Sammenhængen mellem de fire Ord: Kvinden, Hjemmet, Samfundet og Kirken. Hans Excellence, Biskop Joseph Brems, talte for Danmarks katolske Kvindeforbund.

Den stilfulde, af et tilrigt og festklædt Publikum besøgte Fest sluttede med Dans. *Deltager.*

P. Wilhelm Sassen O. S. C.

* i Wegberg, Rhld. 30. 2. 1881 — † i Wien 12. 2. 1938.

Den 12. Februar døde i Wien efter længere Tids Sygdom tidligere Sognepræst ved St. Marie Kirke i Aalborg P. Wilhelm Sassen.

Som ganske ung var han indtraadt i Kamillianerordenen og virkede først i en Aarrække som Præst ved Ordrens forskellige Huse i Tyskland og 1905—1907 i Danmark.

1910 blev P. Sassen Forstander for Kamillianerklinikken i Aalborg og Sognepræst for den katolske Menighed i Nordjylland. Han var en ivrig Missionspræst, og Katolikkerne her, særlig hans mange Konvertitter fra de 8 Aar, han virkede her som Sognepræst, vil med dyb Sorg have modtaget Budskabet om den energiske, trosvarme Sjælesørgers Død. For 20 Aar siden, i September 1918, blev P. Sassen kaldt tilbage til Tyskland og senere til Wien, hvor han ved sin Død den 12. Februar 1938 var Rektor ved Sygehjemmet »Rudolfstiftung«. 20 Aar — men Mindet om ham vil blive bevaret. R. I. P. *Th. Fr.*

Fra den vide Verden.

Lord Halifax.

Lord Halifax, som er blevet engelsk Udenrigsminister, tilhører en af Englands ældste Adelslægter. Hans Dygtighed foranledigede Regeringen til at udnævne ham til Vice-Konge over Indien, og fra dette Afsnit af hans Karriere er han bedst kendt under Navnet Lord Irving.

Lord Halifax's Fader var engelsk Ministerpræsident, men han er først og fremmest blevet kendt som en dygtig Fører for den høj Kirkelige Retning inden for den engelske Kirke, den saakaldte Anglo-Katolicisme. Hans Søn, den nuværende engelske Udenrigsminister, blev af sin Fader opdraget i dyb Ærbødighed for Religionen, og hele sit Liv igennem har han været en from Mand. Man siger, at han sikkert vilde være blevet Præst, hvis han ikke havde været Familiens ældste Søn. Han er ogsaa traadt frem som Forfatter paa det religiøse Omraade. Saaledes har han skrevet en Biografi over John Keble, fra hvem Oxfordbevægelsen udgik. Som karakteristisk fremhæves en Oplevelse, han var ude for i Begyndelsen af sin Virksomhed som Vice-

konge over Indien. Da han blev udnævnt til Stillingen, spurgte han sin Fader, om han skulde tage imod Udnævnelsen. Den gamle Lord Halifax tog sin Søn med ind i Kirken, og i længere Tid dvælede de begge her i Bøn. Da de atter kom ud af Kirken, havde den unge taget sin Beslutning. Om selve hans indiske Virksomhed fortælles, at han hovedsagelig genoprettede en personlig Forbindelse med det indiske Folk ved, at han ved sin Ankomst til Indien, hvilket skete paa en Langfredag, hurtigst muligt trak sig ud af Festlighederne for at deltage i Gudstjenesten. Saaledes mærkede Inderne, at han tog sin Religion lige saa alvorligt, som de selv tog deres Tro. Paa de indiske Maharajaher gjorde han ogsaa et dybt Indtryk, fordi han engang paa lang Afstand nedlagde to Pantherer lige efter hinanden, og tilmed holdt han kun fast i sit Gevær med den ene Haand.

Et Konkordats Endeligt.

Den Kirkekonflikt i Jugoslavien, som Konkordatet mellem Regeringen og den Hellige Stol fremkaldte, er nu fuldstændig bilagt. Ministerpræsident Dr. Stojadinowitsch har tilsendt den hellige Synode, den ortodokse Kirkes højeste raadgivende Korporation, som siden Slutningen af Januar har haft Møde i Belgrad, og som fremfor alt beskæftiger sig med Konkordatspørgsmaalet, følgende Erklæring: »For at fjerne enhver Tvivl, erklærer jeg i Regeringens Navn, at Konkordatet eller et andet Lovforslag af lignende Indhold virkelig er taget af Dagsordenen.« Til denne Erklæring følger Ministerpræsidenten endnu den Oplysning, at dette eller et lignende Konkordat ikke vil blive forelagt til lovmæssig Afslutning for Folkerepresentationen, og at Regeringen ved Reguleringen af sine Forbindelser med Vatikanet og den romersk-katolske Kirkes Stilling i Jugoslavien fremtidig vil tage de allerstrengeste Hensyn til den Basis, som ved Forfatningen tilsikrer alle lovlig anerkendte Kirkers Ligeberettigelse. Med denne Erklæring var den Hellige Synode fuldkommen tilfreds og meddelte Klerus og Folket Erklæringens Indhold. Dermed har Regeringen maattet bøje sig for den jugoslaviske ortodokse Gejstligheds Intolerance, skønt Konkordatet i øvrigt er trukket tilbage med Roms Billigelse, da man fra katolsk Side ikke vilde volde Regeringen flere Vanskeligheder. En formel Protest har Kurien dog ikke undladt. Katolikkerne i Jugoslavien maa nu paa anden Maade kæmpe for deres Ret. I øvrigt har ogsaa Synodens mest fanatiske Medlemmer maattet opgive deres Stilling.

Konversion i Holland og Prinsessens Aner.

Stor Opsigt vakte det for nylig, da Dr. F. J. Buytendijk, Professor i Naturvidenskab ved Universitetet i Groningen,

over til den katolske Tro. Professor Buytendijk har det sig Verdensberømmelse ved sine Studier over dyri-Instinkter. Han er Medlem af Videnskabernes pavelige Idemi. Hans Konversion tilskrives Indflydelse fra hans lærer Jacques Maritain, Guardini, Max Picard og Gemelli. — I Anledning af den hollandske Prinsesses Fødsel min- et hollandsk Blad om den interessante Kendsgerning, Prinsgemal Bernhard nedstammer direkte fra en tysk kóp, nemlig Bernhard II af Lippe. Denne Biskop var der paa Barbarossas Tid. Han giftede sig i Aaret 1174 blev Fader til 11 Børn. 3 Sønner blev Biskopper i acht, Paderborn og Bremen — og 4 Døtre blev Abbedis- Efter sin Hustrus Død i 1198 indtraadte Ridderen i ersienserklosteret. Aar 1218 blev han viet til Biskop sin egen Søn, Biskoppen af Utrecht.

Fasteprædikener.

Ansgars Kirke. Sønd. Kl. 17: *Pater J. Bender S. J.*
 Hjerte Kirke. Sønd. Kl. 18: *Pater J. Coenen S. J.*
 Den kranskirken. Sønd. Kl. 17: *Pater Fr. Kùpferle S. J.*
 Annæ Kirke. Fred. Kl. 20: *Pater K. Harmer C. Ss. R.*
 Rammentskirken. Sønd. Kl. 18: *Pastor Fr. Ronge.*
 Andreas Kirke. Sønd. Kl. 17: *Pater C. Lønskov S. J.*
 Antoni Kirke. Fred. Kl. 20: *Pastor C. Benzon.*
 Knuds Kapel. Torsd. Kl. 20: *Pater G. Scherz C. Ss. R.*

Søndag den 6. Marts Kl. 20 fejrer »Det katolske Israels le« 10 Aarsdagen for sin Stiftelse ved et Møde i Forsamlings- n, Boyesgade 8 A. Lærer Kiærulff holder Foredrag, Frk. Ana Cresta læser op, ligesom Assistent Stabel vil bidrage til erholdningen. Adgang gratis. Kaffeboard à 50 Øre.

Vincentforeningen for Herrer afholder General- amling Søndag d. 6. Marts efter Højmessen i Sakramentskir- ca. Kl. 11¹/₄ i Skolen samme Sted. Alle Medlemmer indbydes igst.

Soirée. Lørdag d. 12. Marts Kl. 20 afholdes med den bi- pelige Tilladelse i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74, soirée til Fordel for St. Vincentssøstrene i Helsingør. Den franske Ministerfrue Mme Bonnefoi-Sibour har overtaget lektoratet.

Medvirkende bliver: Hofpianistinde Frøken Johanne Stockmarr, Skuespillerinde Fru Anna Bloch, Operasanger Einer Jensen. ge og Viser til Guitar, samt eventuelt det russiske Balalejka- ester. Nærmere Program senere.

Billetter à 2 Kr., reserverede Pladser à 3 Kr., faas i Katolsk handel, Stenosgade 3, Vester 3930, efter Kl. 18 Vester 9322 y.

Husk St. Matthias Kirkes Kors Velgørenheds-Koncert Mand- d. 28. Marts Kl. 20 i St. Nikolaj Kirke.

Enlig katolsk Dame i Provinsen søger til Maj en **Husbestyrrer-**, helst lidt ældre. Ekstra Hjælp ydes. Stillingen selvstændig. vendelse til Bladets Kontor.

Kirkelig Kalender.

Marts	Marts
6. S. 1. Søndag i Fasten.	13. S. 2. Søndag i Fasten.
7. M. Thomas af Aquino.	14. M. Ferialdag
8. Ti. Johannes af Gud.	15. Ti. Ferialdag.
9. O. Francisca af Rom. — Tamperdag. *)	16. O. Ferialdag.
10. T. 40 Martyrer i Sebaste.	17. T. Patrick
11. F. Tamperdag. *)	18. F. Cyrillus af Jerusalem.
12. L. Gregor den Store. — Tamperdag. *)	19. L. JOSEF, Jesu Plejefader

*) Fælte- og Abstinensdag.

Marts. Ugens Messebønner.

6. S. 1. Søndag i Fasten (140—174); 2. Sæt Bønner: Perpetua og Felicitas (846).
7. M. Ferialdagen (145); 2. Thomas af Aquino (846). — Eller Thomas af Aquino (846—684); 2. Ferialdagen (145). Slutningsevng.: Ferialdagens (146).
8. Ti. Ferialdagen (149); 2. Johannes af Gud (848). Eller: Johannes af Gud (848—686); 2. Ferialdagen (150). Slutnings evng.: Ferialdagens (151).
9. O. Tamperdagen (153—181); 2. Francisca af Rom (849—686) Eller: Francisca af Rom (849—686); 2. Tamperdagen (153—182); Slutningsevng.: Tamperdagens (156—183).
10. T. Ferialdagen (158); 2. 40 Martyrer (849), 3. Om de helliges Forbøn ([120]). — Eller: 40 Martyrer (849—687); 2. Ferialdagen (159). 3. Om de helliges Forbøn. Slutningsevng. Ferialdagens (160).
11. F. Tamperdagen (162); 2. Om de helliges Forbøn ([120]), 3. For de levende og de døde ([125]).
12. L. Tamperdagen (166—188); Gregor den Store (850—688). — Eller: Gregor den Store (850—688); 2. Tamperdagen (166—188). Slutningsevng.: Tamperdagens (175—194).

Af Sidetallene i Parentes gælder det første den ny Udgave a Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parentesen, gælder det den ny Udgave.

M.-K. St. Ansgars K. »De kristnes Hjælp« f. Mænd F.-K. Søndag d. 6. Marts Kl. 8. — Jesu Hjerte K. »f. Mænd« F.-K. Sønd. d. 6. Marts Kl. 8^{1/2}. — Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdronning« M. Torsd. d. 10. Marts Kl. 20 — »Stella matutina« M. Torsd. d. 17. Marts Kl. 20 i Institut Jeanne d'Arc. Begge de kvindelige Kongregationer har F.-K. Sønd. d. 20. Marts Kl. 20. Sognekirken.

Katholsk Klub holder Klubaften paa Hotel Phoenix Ons dag d. 9. Marts Kl. 20. Gæster kan medbringes.

Conventus missionariorum haunlensium erit die 8. hujus hora 16^{1/2} ad Ss. Cor.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag
Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 3. Marts.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Anager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 11

Søndag den 13. Marts

1938

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — „Før mig ud af mine Trængsler!“ — I Herrens Aand. — Servus Dei — Guds Tjener Niels Sreensen, eller Mødet i Paderborn. — Therese Neumann's Martyrium. — Katolske Kræfter i Polen. — Den gyldne Pensel. — En spansk Kanniks Flugt fra Madrid. — Pressrundskue. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

(Sluttet.)

II. Næstekærlighedens Aarsag og Grund.

Den dybeste Aarsag og Grund til, at vi skal elske vor Næste, ligger i vor Kærlighed til Gud. Gud elsker nemlig alle Mennesker, saa sandt Han i Tidernes Morgen har skabt os i sit Billede og i Tidens Fylde har løskøbt os ved sit Blod og som vort sidste Endemaal har sat det evige Samvær med Ham selv i Faderhuset med de mange Boliger. Om vi derfor elsker Gud af ganske Hjerte, som vi bør og skal, da maa vi nødvendigvis ogsaa elske enhver, der er Genstand for Guds Kærlighed. Derfor er det ogsaa rigtigt, hvad der staar i en gammel Talemaade: Mine Venners Venner er ogsaa mine Venner. Der ligger følgelig en dyb psykologisk Sandhed gemt i Den Hellige Johannes' Ord om, at den, der siger, at han elsker Gud og hader sin Næste, er en Løgner, saa sandt det er umuligt at elske Gud og samtidig hade dem, der elskes af Gud.

Desforuden belærer vor hellige Moder Kirken os om, at vi skal elske alle Mennesker, fordi vi alle er Medlemmer af en stor Familie, hvis fælles Fader er Gud-Fader selv, hvis fælles Broder er Jesus Christus, hvis fælles Moder er den allersalig-

ste Jomfru Maria, og hvis fælles Hjem er Faderhuset hisset i Himlen. Dette hellige Fællesskab af overnaturlig og evig Art bør altsaa knytte os alle sammen i gensidig, indbyrdes Kærlighed som Brødre og Søstre uden Hensyn til Alder og Køn, Race og Stilling.

Disse Grunde og Motiver beviser med al ønskelig Tydelighed Næstekærlighedens Berettigelse og tillige Berettigelsen af vor Frelser Ord om, at dette, det andet Kærlighedsbud, er lig med det første, der byder os at elske Gud. Maatte vi derfor, Højtelskede i Herren, altid holde os disse Grunde og Motiver klart for Øje i vort Forhold til vore Medmennesker, for at den gensidige Godhed og indbyrdes Kærlighed mellem alle Medlemmer af den katholske Kristenheds talløse, verdensomspændende Familie maatte blive til praktisk Virkelighed, saaledes at det maatte kunne siges ogsaa om os, hvad Hedningerne sagde om de første Kristne i Oldkirkens Dage: Se, hvor de elsker hverandre!

III. Næstekærlighedens Maalestok og Norm.

Næstekærlighedens Maalestok og Norm er tydeligt og klart blevet angivet af vor Frelser selv, da Han sagde til den Skriftekloge: Du skal elske din Næste *som dig selv*. Heraf følger, at Kærligheden til Næsten skal være lige saa stor og stærk, lige saa dyb og inderlig, lige saa sand og ægte som den Kærlighed, vi af Naturen har til vort eget Jeg. Næstekærligheden skal altsaa ikke være noget Surrogat for Kærlighed i Form af ren og skær Medynk eller filantropisk Godgørenhed. Den skal ikke bestaa i konventionelle Fraser og mere eller mindre sandfærdige Forsikringer om Velvilje og Interesse. Nej, ligesom Kærligheden til vort eget Jeg giver Agt paa alle vort Hjertes Ønsker og Længsler og stræber at opfylde og tilfredsstille dem saa hurtigt og saa godt som muligt, saaledes skal vi ogsaa gøre, hvad vi evner for at tilfredsstille Næstens Behov; ligesom vi af al Magt og med alle Midler kæmper for at lindre vor egen Nød og Trang, saaledes skal vi ogsaa kæmpe for at lindre Næstens Nød og Trang med alle lovlige Midler; ligesom vi selv søger at undgaa alt, der kan volde os Skade og Fortræd, saaledes skal vi ogsaa søge at undgaa alt, hvorved vi kan skade og saare vor Næste; ligesom vi værner om vort eget gode Navn og Rygte, skal vi værne om vor Næstes; ligesom vi higer efter alt, der kan glæde og opmuntre os selv, saaledes skal vi gøre, hvad vi kan for at berede vor Næste Glæde og Trøst o. s. v. o. s. v. — Med andre Ord: Alt hvad vi vil, at andre skal gøre mod os, det skal vi ogsaa gøre mod andre; og alt hvad vi ikke vil, at andre skal gøre mod os, det skal vi heller ikke gøre mod andre. (Jvf. Matth. VII, 12. Tob. IV, 16). Holder vi os denne

gyldne Regel efterrettelig i al vor Færd, vil vi aldrig forsynde os mod Næstekærligheden og behøver ikke at nære Frygt for paa den yderste Dag at høre de alvorlige Ord af vor Frelzers Mund: Alt hvad I ikke har gjort imod en af disse mine mindste smaa, det har I heller ikke gjort imod mig.

Af det sagte fremgaar, dels at vi ikke er forpligtede til at elske vor Næste mere end os selv, omend det vilde være heroisk at gøre dette, dels at vi ikke maa elske vor Næste mindre end os selv, omend vi ofte kan føle os fristede til dette. Undgaar vi baade den ene og den anden Yderlighed og nøjes med at holde os til Christi klare, enkle Bud, da vil vi altid være paa den sikre Side og vil altid kunne glæde os ved en god Samvittighed i Forholdet til vore Medmennesker. Men for at kontrollere, om vi nu ogsaa altid gør dette, vil det ofte være godt at følge Den Hellige Frans af Sales' Raad: Sæt dig i din Næstes Sted og sæt ham i dit Sted, før du føler eller tænker, taler eller handler vedrørende din Næste.

Hvor mange hadefulde Følelser, hvor mange formastelige Domme, hvor megen Sladder og Bagtalelse, hvor mange onde og ukærlige Handlinger vilde ikke undgaas, om vi gjorde Brug af denne gyldne Regel i Følelser og Tanke, i Tale og Handling, i Lighed med Christi og Helgenernes Eksempel — Lad os derfor, Højtelskede i Herren, til Frelse for vor egen Sjæl og til Gavn og Baade for vor Næste, i denne hellige Fastetid tage os vor Frelzers Ord til Hjerte og beflitte os paa nu og i al Fremtid at anvende Kærligheden til vort eget Jeg som eneste Norm og Maalestok for Kærligheden til vor Næste.

IV. Næstekærlighedens Genstand.

Som det fremgaar af selve Ordet Næstekærlighed, er Genstanden for denne Kærlighed *Næsten*; og ved Begrebet Næsten forstaas alle Mennesker, Venner saavel som Fjender, som det fremgaar af vor Frelzers Lignelse om den barmhjertige Samaritan. Heraf følger dog ikke, at vi skal elske alle Mennesker lige højt. Jo nærmere et Menneske nemlig staar os, des mere bør vi elske det. Saaledes bør vi elske vore kødelige Slægtninger mere end andre Mennesker, vore Trosfæller mere end anderledes Troende og vore Landsmænd mere end Medlemmer af andre Nationer. Dette maa dog ikke misforstaas saaledes, at vi ikke skulde have nogen Forpligtelse til at elske f. Eks. Hedningerne i fremmede Verdensdele. Meningen er blot, at jo tættere og inderligere et Menneske er knyttet til os, des mere vokser Næstekærlighedens Forpligtelse. Denne Forpligtelse er ogsaa til en vis Grad afhængig af Næstens Nød og af denne Nøds Udstrækning og Størrelse. Er saaledes en af vore kødelige Slægtninge og en os ellers ukendt Person i samme Nødssituation, og vi kun er i Stand

til at hjælpe den ene af dem, da har vi først og fremmest Pligt til at hjælpe den, der er af vort eget Kød og Blod. Derimod bør enkelte Personers og Familiers Tarv vige for Kirkens og Fædrelandets Bedste, da Nøden og Trangen i saa Tilfælde er af større Udstrækning og Omfang.

Næstekærlighedens Lov griber saaledes ind ikke blot i det enkelte Menneskers Privatliv, men ogsaa i Familiernes og i hele Samfundets. Derfor siger Benedikt XV ogsaa med Rette: Evangeliet lærer ikke to forskellige Kærlighedslove, en for Individerne og en for Samfundene, da disse sidste til syvende og sidst er sammensatte af de første og følgelig underkastede den samme Lov. Som Tilstandene har udviklet sig i det moderne Samfund baade i social og i politisk Henseende bliver det Dag for Dag mere nødvendigt at indskærpe denne Udtalelse af Christi Statholder, for at Næstekærlighedens Bud ikke skal gaa fuldstændig i Glemme hos Lederne af Arbejderbevægelserne og de nationale, politiske Systemer.

De sidste Aartier har nemlig været Vidne til en stadig hæftigere Klassekamp og Klassestrid, der intet har med Næstekærlighed at gøre. De arbejdende Klassers umenneskelige Kaar maatte nødvendigvis medføre en social Arbejderbevægelse i Form af en Sammenslutning til Opnaaelse af rimelige og retfærdige Levevilkaar. Men under Arbejdet herpaa blev der i lige Grad syndet mod Næstekærligheden fra Arbejdernes og Arbejdsgivernes Side til ubodelig Skade og Fortræd for begge Parter. Skal dette undgaas i Fremtiden, og skal de sociale Tilstande saneres paa varig Maade, maa det ske efter Næstekærlighedens Principper, saaledes som de sidste Paver Gang paa Gang har hævdet det i deres Rundskrivelser om Arbejderspørgsmaalet.

Ligesaa bydende, ja endnu mere, er en Tilbagevenden til Næstekærlighedens Lov indenfor den politiske Verden. Riger, Nationer og Racer har i det sidste halve Hundrede Aar indbyrdes bekriget, bagtalt og forfulgt hinanden baade aabenlyst og hemmeligt, baade med Vaaben i Haand og gennem Presse og Radio og derved fremkaldt en ophidset og hadefuld Følelse overfor andre Riger og Racer og en overdreven Opfattelse af de nationale Værdiers enegyldige Ret og Betydning, medens alt andet forkastes som vulgært og andenrangs og betragtes med Ringeagt og Haan. Denne hovmodige, nationale Selvovervurdering indenfor den politiske Verden har desværre øvet sin skadelige Indflydelse ogsaa paa det religiøse Omraade — og selv indenfor vore egne Rækker. Der har været og er endnu dem, som i national Selvgladhed kun har haft Kritik og Dadel tilovers for alt og alle, der ikke var Hundrede Procent nationale, hvad enten det drejede sig om Andagtsformer, Kirkekunst, Forenings- og Menighedsliv, Præster eller Ordenssamfund. Man

har villet revidere og reformere religiøs Sprogbrug og Udtryksmaade i Blade og Bøger. Intet af det gamle og gængse var godt nok, fordi det ikke var tilstrækkeligt nationalt og ikke svarede til disse selvbestaltede Reformators æstetiske Teorier og Principper. Og vovede en Røst at løfte sig til Forsvar for det bestaaende under Henviſning til, at man ogsaa i religiøs Henseende kunde lære af andre Lande, blev vedkommende straks stemplet som andenrangs Katholik og hans Opfattelse som Vulgær-Katholicisme. Saare trist er en saadan Mentalitet, og megen Skade har den forvoldt det religiøse Liv ved at splitte de Troende og saa Hadets giftige Sæd mellem Mennesker, der alle burde række hinanden en hjælpende Haand til at fremme Arbejdet i Herrens Vingaard. I Stedet for at samle Kræfterne om Kirkens Vækst og Troens Udbredelse har man saaledes ødet og splittet dem i en gold og ørkesløs Kamp for visse nationale Ejendommeligheder og lokale Forteelser, og gjort det paa Bekostning af Næstekærligheden, forglemmende, at Christus paa Dommens Dag ikke vil spørge, om vi har været Tilhængere af klassisk eller vulgær Katholicisme, men om vi har øvet Næstekærlighed.

Vi skriver dette til Eder, Højtelskede i Herren, uden Bitterhed eller Vrede, men med Sorg og Smerte i Vort Sind og i den faste Overbevisning, at det her drejer sig om en religiøs, national Vildfarelse, mod hvis snigende Gift det i denne Forbindelse er Vor Pligt efter Evne at advare Eder, ihukommende Sankt Augustins Ord: Elsk de vildfarne, men had Vildfarelsen.

Hvad Vi her har sagt, maa dog ikke misforstaas saaledes, at man tror, at Nationalisme og Næstekærlighed er uforenelige. Tværtimod! Ved Nationalisme forstaas nemlig som Regel Kærlighed til den bestemte Nation, man tilhører, og Stræben efter at bevare og fuldkommengøre hin Kultur og Civilisation, der i denne Nation er gaaet i Arv fra Slægt til Slægt. En saadan Nationalisme er i sig selv en Dyd og en Pligt for ethvert rettænkende Menneske. Blot maa man vogte sig for at blive blind for andre Nationers kulturelle Goder og nationale Værdier. Derfor skal den nationale Følelse reguleres af Næstekærligheden, der lærer os at se ud over vort eget Lands Grænser og værdsætte og respektere Synsmaader og Livsanskuelser, Sæder og Skikke hos andre Folkeslag. Næstekærligheden hjælper saaledes med til at skabe international Forstaaelse og baner derved Vej for internationale Barmhjertighedsgerninger i Næstekærlighedens Navn, saaledes som det skete her i Landet under og efter Verdenskrigen, hvor der blev samlet Millioner af Kroner ind som Hjælp til Wienerbørnene og de belgiske Børn.

Næstekærligheden er heller ikke uforenelig med Patriotisme. Denne bestaar jo i Kærlighed til Fædrelandet, og en saadan Kærlighed er i sig selv meget prisværdig; men ligesom Nationalismen fører den let til Overvurdering og eksklusiv Værdsættelse, idet man glemmer, at der udenfor ens eget Fædrelands Grænser findes andre Lande, hvis Beboere kan have de samme Grunde som vi til at elske og skatte deres Fædreland. Ogsaa den patriotiske Følelse bør derfor reguleres og modereres af Næstekærligheden for at forebygge Ringeagt eller Undervurdering af andre Nationers Fædreland.

Denne Opfattelse er det, Den Hellige Fader gør gældende i sin Rundskrivelse »Caritate Christi compulsi« af 3. Maj 1932, hvor han skriver: Kærligheden til den Nation og det Fædreland man tilhører, misbilliges paa ingen Maade af Kirken; tværtimod søger denne igennem sine Bud og Befalinger at vække og hellige denne Kærlighed. Men overdrives og misbruges denne Følelse til Skade for Folkenes gensidige Interesser, bliver den utilladelig og syndig. Desværre sker det tit og ofte, at Handlinger, der ellers forkastes og fordømmes, bliver roste og belønnede, naar blot de udføres i Fædrelandskærlighedens Navn. Derved opstaar meget Had og Fjendskab mellem Lande og Nationer, som ifølge Guds Vilje skulde være forenede til een fælles Familie gennem den broderlige Kærligheds hellige Lov.«

De indbyrdes Forbindelser og Relationer mellem Staterne bør saaledes være dikterede af og afstemte efter Næstekærlighedens hellige Lov. Heraf følger, at Statsmagterne ikke bør lægge hinanden Hindringer i Vejen for Opnaaelsen af de enkelte Staters Tarv og Bedste, men støtte og bistaa hinanden i saa Henseende.

Desværre er dette langt fra Tilfældet for de fleste Staters Vedkommende. Men dette gør ikke Forpligtelsen dertil mindre og bør aldrig svække den Opfattelse hos os, at al national Selvovervurdering og patriotisk Overdrivelse er af det Onde og fører til det Onde, saa sandt det er en Forsyndelse mod den internationale Næstekærlighed og kun er egnet til at fostre Had og Fjendskab, Krig og Ødelæggelse. Derfor er der heller intet sikkert Haab om Fred i Verden, saa længe Lederne af den internationale Politik kun har deres egne nationale, egoistiske Interesser for Øje, og kun i dette Øjemed stræber at moderere de andre Staters Bevægelser og Aktioner udadtil. Først naar de enkelte Stater forstaar, at de er kaldede til baade nationalt og internationalt at føre hele Menneskeslægtenes Kultur og Civilisation fremad baade i timelig og aandelig Henseende, og forstaar, at denne Fremgang kun skal være et Middel til, at alle Jordens Slægter lettere og bedre kan naa deres evige Maal, først da er

der Haab om Fred paa Jord. Et saadant Samarbejde paa det fælles Vel forudsætter ikke nogen Sammensmeltning eller Udslettelse af de enkelte Nationer og Stater, det kræver blot, at disse alle som en træder i Næstekærlighedens Tjeneste til Fremme af hele Menneskehedens fælles Vel.

Et første Forsøg i saa Henseende er sket gennem Folkeforbundet og dets internationale Arbejde i Fredens og den mellemfolkelige Forstaaelses Tjeneste. Man er ofte alt for tilbøjelig til at kritisere og undervurdere denne Institutions Arbejde og Fortjenester. Vel er dets Indretning og Arbejdsmaade langt fra fuldkommen, men det er dog et Middel til at fremme Næstekærligheden mellem Landene og vil forhaabentlig blive det i endnu højere Grad og derved gøre sit til, at vor Frelzers Bøn fra den sidste Nadver maa gaa i Opfyldelse: At alle maa vorde eet — eet i Fredens og Næstekærlighedens Aand og Lov.

Af de Tanker og Betragtninger, Vi her har fremsat, fremgaar forhaabentlig tilstrækkeligt tydeligt, hvor bydende nødvendig, hvor stor og skøn Næstekærlighedens Dyd er; men netop derfor er det saa sørgeligt at se, at langt de fleste Mennesker først i en sen Alder begynder at stræbe efter denne Dyd. Alt for ofte maa man afvente Livets Efteraar, før Folk bliver mildere og mere fredsommelige i deres Adfærd overfor Næsten. Og da er det som oftest for sent. Nej, vil man opdrage sig selv til Næstekærlighed, maa man begynde allerede i de unge Aar, hvor Vilje og Karakter endnu kan formes og dannes. Som det næsten er umuligt at ændre et gammelt, vindbøjet Træs Vokseretning og faa det til at gro ret opad mod Solens Lys og Himlens Blaa, saaledes er det næsten ugørligt at faa en Sjæl, der i mange og lange Aar har ligget under for Egenkærlighed og Ondskab, til at stræbe opad mod Godhedens og Næstekærlighedens Dyder. Har man i tyve, tredive eller endnu flere Aar været uvenlig, mistroisk, saarende og egenkærlig i sin Adfærd overfor andre, da skal der en næsten umenneskelig Viljestyrke til at ændre et saadant Sindelag og en saadan Indstilling. Derfor er det af den største Vigtighed, at Næstekærlighedens Dyd fremelskes og næres i Sjælen allerede fra den første Ungdom af. Dette er saa meget desto mere nødvendigt, som den menneskelige Sjæl af Naturen ikke er orienteret mod Næstekærlighed paa Grund af Arvesyndens triste Følger. Desuden kan personlig Synd og Veghed i Vilje og Karakter ofte lægge Hindringer i Vejen for denne Dyd. Derfor er det ogsaa af disse Grunde nødvendigt allerede fra den tidligste Ungdom ved Religionens Hjælp fast og maalbevidst at arbejde paa Erhvervelsen og Udviklingen af denne Dyd.

Desværre lægger de, til hvem Ungdommens Opdragelse er betroet, alt for lidt Vægt paa at opøve de Unge i Næste-

kærlighedens Dyd. Man gør sig al mulig Umage for at indprente den opvoksende Slægt, hvor nødvendige Dyder som Ærlighed, Lydighed, Fromhed, Renhed o. s. v. er, men glemmer ofte den vigtigste og mest specifikt kristne Dyd: Næstekærlighed. Vi kan derfor ikke undlade paa det mest indtrængende at henstille til alle, der har med Ungdommens Uddannelse og Opdragelse at gøre, at indprente og indskærpe denne Dyds absolutte og ubetingede Nødvendighed baade for Tid og Evighed.

Højtelskede i Herren! Mangt og meget kunde endnu siges om Næstekærlighedens Dyd og om Forsyndelserne mod denne. Mangt og meget kunde siges om den herskende Kritiksyge, som saa mange er smittede af i vore Dage, og om den Hang til Bagtalelse og Bagvadskelse, som mange — og ellers fromme — Mennesker giver efter for. Vi skal dog afholde Os fra alt dette og nøjes med at bede Eder alle om at tage under omhyggelig Overvejelse, om Næstekærlighedens hellige Lov altid har været respekteret og efterlevet i vor egen Kreds. Eders Samvittighed vil sikkert give Eder Svar paa dette Spørgsmaal og lade Eder selv og os alle erkende, at der endnu er langt igen, før det kan kendes paa os, at vi er Christi Disciple i Kraft af den indbyrdes Kærlighed.

Højtelskede i Herren! Som det sikkert vil være Eder bekendt, er dette efter al Sandsynlighed det sidste Hyrdebrev, I vil modtage fra Vor Haand, og det er med velberaaden Hu, at Vi i dette har talt til Eder om Næstekærligheden, saasandt Vi i de femten Aar, den biskoppelige Gerning her i Landet har været Os betroet, har stræbt at være tro mod Næstekærlighedens hellige Bud. — Det er ingen Hemmelighed for Os, at Vi ofte har været Genstand for Kritik og Misbilligelse, fordi man har ment, Vi var for overbærende og eftergivende i mangt og meget; men lad saa være. Med en god Samvittighed ved Vi, at denne Overbærenhed og Eftergivenhed fra Vor Side har været et Udslag af Vort Hjertes inderligste Ønske om at opfylde vor guddommelige Frelasers Bud: Du skal elske din Næste som dig selv — og saaledes til det sidste være tro mod Vort Valgsprog: Ut onnnes unum sint — at alle maa være eet — eet i Godhedens og Mildhedens, i Tilgivelsens og Barmhjertighedens Aand — og dermed i Næstekærlighedens og i Christi Aand.

Givet i København paa Femten-Aarsdagen for Vor Bispevielse; d. 25. Januar 1938.

✠ JOSEPH BREMS.

»Før mig ud af mine Trængsler!«

(Ps. 24, 17).

(2. Søndag i Fasten.)

Fremfor alt maa man her tænke paa vore allersidste Trængsler, paa Døden.

I Hlatky's »Skabelsens Morgen« udstødes Adam og Eva af Paradiset. Fra Kundskabens Træ er Døden kommet til dem. Men foran Døden skrider et Tog af Sygdom og Lidelser. Nærmest forud for Døden ses den legemliggjorte Angst, der forbereder det uundgaaelige Møde med Døden, hvis Kappe er et Liglagen, og hvis Slæb bæres af Tavshedens tilhyllede Skikkelse.

Det er dog ikke den rent fysiske Afhængighed af Tyrannen Død, som er Menneskets egentlige Døds-Nød.

Hvad det væsentlige er, antyder H. C. Andersen i sit Eventyr »Nattergalen«. Ved Kejsereens Dødsleje indfinder sig alle hans gode og onde Gerninger. »Husker du det?« hvisker den ene efter den anden. »Husker du det?« »og saa fortalte de ham saa meget, at Sveden sprang ham ud af Panden.«

Ingen Livvagt kan afværge denne Trængsel, denne Anfægtelse. Ingen kan tilbagevise disse Gæster, som myldrer frem fra Sjælens inderste Løngange og drypper Forsagthed, Haabløshed og Fortvivlelse ind i det Sind, som ikke har taget sin Tilflugt til Guds Barmhjertighed.

*Der er Skygger, som vil aldrig svinde,
Tanker, som du ej kan lænkebinde.
Thi ved Kræfter, som du ikke kender,
klamrer de sig fast med tusind Hænder.
Du er svøbt i dem som i et Skrud,
deres Skyggeslør dig koldt ombølger.
Vindens Susen bringer dig det Bud:
Glæden i dit Sind jeg grumt forfølger.
Skal du end i Nattens Mørke bo,
nægtes skal dig Nattens blide Ro.
Under Dagens Byrde, Brand og Hede
vil du træt om Aftensvale bede — —
Af hver Gift, du kendte, farlig, fæl,
stærkest var den i din egen Sjæl — — —*

*Derfor: ved dit Broderskab med Kain
kalder jeg dig, tvinger jeg dig selv
til dit eget Helvede at være — — —*

(Lord Byron: Manfred I, 1).

Synderen er hjemfalden til Kains Kaar, fordi han har dræbt »Gudbroderen« Abel, Kristus, Herlighedens Herre. Derfor ligger det ham nær, med Manfred fortvivlet at udbrude:

*»Jeg var min egen Ødelæggelse; jeg vil vedblive at være
min egen Ødelæggelse.«* (IV, 4).

Abbeden, som beder Manfred bruge Kirkens Naademidler, svarer denne med et fortvivlet »for sent!«

Den ungarske Digter M a d å c h lader Lucifer spottende skildre et Menneskes Dødsstund saaledes:

*»Dødsstunden er det underfulde Opgør
af Regningen, man uden Vært har gjort.
Dødskampen skræmmer bort hvert Gøglebilled
af Livets Lyst; slet intet holder Stand:
Det er Skilsmisens jammerfulde Kampe,
en haanlig Latter over Livets Krampe.«*

(Menneskets Tragedie).

Den, der bekymrer sig mere om alt andet end om Guds Rige, den, der lader sig nøje med en ren Overflade-Kristendom, maa lade disse Linjer gælde.

Men den alvorlige Kristne rammes ikke heraf. Den troende kan fuld af rolig Fortrøstning bede: »Før mig ud af mine Trængsler!« Før Evas landflygtige Børn ud af denne Verdens Nød, bort fra de fremmede Strande til det sande, evige Liv i Hjemmets Land, til Guds Faderhjerte!

*»— Til Landet bag Hav,
hvor Evigheds Sol skinner klart allen Stund
paa Saligheds Grund.«*

(G r u n d t v i g: De levendes Land).

I H o f f m a n n s t h a l's »Verdensteater« jubler Tiggeren, da han fornemmer Dødens Nærhed. Og stadig gives der Sjæle, som sejrende tør raabe: »Død, hvor er din Brod?« Om P. G i e t m a n n, S. J. fortælles det, at han i sin Dødsstund sagte mumlede:

»Nu styr mod Land, min spinkle Baad,
 ja, vend mod Land din Stavn!
 Fold sammen kun de slappe Sejl,
 snart ligger vi i Havn!«

(Procopius von Templin).

Dette er ganske i den hellige Kirkes Aand, naar denne i Afskedens Stund tilraaber den flygtende Sjæl: »Saa drag da bort, kristne Sjæl!« Ud af Nøden, ud af Lidelsen, gennem din med Kristi forenede Lidelse til Forklarelsen, hvor det i langt højere Forstand end her paa Jorden gælder: »Her er godt at være!« — ch —

I Herrens Aand.

Ps. 90

*Du Sjæl, som søgte den Højestes Skjul,
 kan trygt for Hans Aasyn bygge.
 Mens Aarene ruller med Tidens Hjul,
 dit Læ er i Herrens Skygge.*

*Til Herren siger jeg: »Du er Gud,
 paa hvem jeg mig stedse forlader.
 Af snedigste Snarer du frier mig ud.
 Fordærvsens Pest mig ej skader.*

*Du skærmer mig under din Vinges Fjer,
 og Fjendernes Pile du standser.
 Ej Nætternes Rædsel mig kommer nær.
 Mit Værn er Guds Plade og Panser.*

*Om Tusinder faldt ved min højre Haand
 og tusind ved venstre Side,
 er over min Isse din Naades Aand,
 jeg ved, jeg vil sejrrikt stride.*

*Thi siger Herren: »Dig intet ondt
 skal nogen Tid vederfares.
 Om Krigen flammer paa Jorden rundt,
 dit Hus skal for Plage bevares.*

*Dig Sten skal ej støde. En Engle-Vagt
skal blidt dig paa Hænder bære.
Min Haand dig fører. Som jeg har sagt:
Dig Sol og Skjold vil jeg være.*

*Thi, hvor dig lyster, du sætter din Fod!
Paa Drage og Øgle du træde!
Dit Hjerte svulme af Løvens Mod!
Dit Øje tindre i Glæde! — — —*

*Du Menneskebarn, du svajende Siv,
som søger dit Ly i min Skygge,
jeg mætter din Sjæl med udødeligt Liv,
evindelig Frihed og Lykke. —«*

Karen Plouggaard.

Servus Dei — Guds Tjener Niels Steensen, eller Mødet i Paderborn.

Efter Mindefesten i Grundtvigs Hus bebudede Biskop Berning et Komitémøde i Februar til Fremme af Stenos Beatifikation. Biskoppens Løfte indfriedes d. 22. Februar, da Repræsentanter for fem tyske Diøceser og det Danske Vikariat efter Indbydelse indfandt sig i Paderborn, den gamle, westfalske By med dens ærværdige St. Liborius-Dom, under hvis Fundament Paderkilderne springer frem, og Hovedsædet for den ogsaa hos os kendte Bonifatiusforening og for to store katolske Forlag.

Kølns Ærke-Stift havde udsendt Kirkehistorikeren Prof. Dr. Neuss fra Bønn, fra Münster kom v. Galens Suffraganbiskop Rohleff, altsaa en af Stenos Efterfølgere; fra Osna-brück foruden Biskop Berning selv hans Domkapitular Dr. Lange; fra Hildesheim Provst H. Leupke; fra Paderborn Prælat J. Schäfers, fra Danmark Pater G. Scherz. Desuden var indbudt Pater H. Grünewald S. J., Dr. Rintelen for den Akademiske Bonifatiuskorrespondance og Dekan Jacobi fra Marienmünster, en stor Stenoven. Mødet blev holdt i Bonifatiushaus's Forsamlingssal; Biskop Berning præsiderede og kunde ogsaa byde Paderborns Ærkebiskop, Dr. Kaspar Klein, Velkommen.

Det udløste straks Munterhed, da Biskop Berning, efter at have takket de Tilstedeværende for deres Komme og fremhævet den Betydning, en Skikkelse som Niels Steensen havde som lysende Forbillede for et Folk i en for Troen

vanskelig Tid, meddelte, at han ogsaa havde indbudt Pater J. Metzler S. J.; men denne, der var optaget af en anden Beatifikationsproces, havde undskyldt sig og tilføjet, at den, som blev Postulator i en saadan Proces, maatte først selv blive Martyr.

Første Punkt paa Dagsordenen var en Oversigt over alt, hvad man har foretaget sig for at fremme Stenos Minde. Den danske Beretning om vor Steno-Søndag d. 9. Jan., Mindefesten, Radiotalerne, Festnumret, Kransenedlæggelsen i Florens, St. Ansgars Leagues Arbejde, etc. fik al Aner-

Mgr. Rosselli taler under Højtideligheden ved N. Steensens Grav i Krypten under San Lorenzo i Florens d. 15. Februar 1938.

kendelse, især af Biskop Berning selv. Provst Leupke fortalte om den smukke Mindefest i Hannover og om Prælat Dr. Donders, Festprædikantens, Begejstring. Pater Grünewald aflagde Beretning om sine Steno-Foredrag i Bremen, Göttingen, Braunschweig etc. I Genforeningsugen havde han i sin Kirke i Hannover hver Dag indflettet Bønnen om N. St.s Beatifikation. Baade i »Stimmen der Zeit« og i Jesuiterordenens Hovedtidskrifter i Holland og Italien (Civiltà Cattolica, i Maasbode, samt i Akademische Bonifatius-Korrespondenz og i Kölner Kirchenblatt havde han skrevet eller foranlediget Steno-Artikler. — Biskop Berning nævnte paa Osnabrücks Vegne det Hyrdebrev om Steno, han havde udsendt, og flere Artikler i Stiftets Kirkeblad. — Hjælpebiskoppen af Münster henviste til de Foredrag, som Professor Dr. Donders havde holdt i flere af Stiftets Byer, og i øvrigt til de Planer, der var i Dioceset: et Hyrde-

brev af v. Galen om Steno: han selv vilde tale om ham under sine Firmelsesrejser; Præsterne skulde prædike om ham og vilde i øvrigt faa Paabud om at undersøge Arkiverne efter Steno-Minder. — Prælat Schäfers havde hos Paderborns Ærkebiskop udvirket, at der vil blive holdt en stor Steensens Mindefest i Domkirken, og at noget tilsvarende ske i alle Sogne.

Levende Interesse fandt det andet Punkt om de nye Forskningsresultater, som er fremkommet især angaaende Stenos katolske Tid. Man drøftede hans Virksomhed i Flo-

Legationsraad Wichfeld taler ved Stenos Crav for Kransenedlæggelsen. Til venstre ses Gravpladen. Nedenfor Johs. Jørgensen m. Frue og G. Papini.

rens og hans Forhold til Kapucinerne, hans Breve til Fru Arnolfini, som Dr. Lazzareschi har udgivet, Fru Arnolfinis Biografi, Steno og Leibniz, Stenos Kontrovers med Generalvikaren af Paderborn, Laurentius v. Dript. Dechant Jacobi og Prælat Schäfers fortalte om Sporene af St.s Virksomhed i Hannover og Westfalen i Form af konsekrede Kirker og Altre, Klosterbesøg etc. Man besluttede i Osnabrück at oprette et Samlingssted for denne Steno Forskning under Domkapitular Dr. Langes Ledelse. I denne Sammenhæng tilbød Biskop Berning at lade en ung Præst. Dr. Hake, blive nogle Maaneder i Rom for at studere Manuskripterne i Arkiverne, og Prof. Neuss, Redaktøren for »Reformationsgeschichtliche Studien«, tilbød Offentliggørelse af Afhandlinger i denne Serie.

Man saa foreløbig bort fra Udgivelsen af en Brochure og oprettede i Stedet for en Slags Presse-Korrespondance,

som skulde forsyne katolske Blade med Artikler og andet Stof angaaende Steno. Det var P. Grünwald, som paatog sig dette Hverv. En Biografi, som især skildrer Steensens Præste- og Bispeliv, vil Forlaget Butzon og Bercker udgive om kort Tid. Ogsaa en videnskabelig Biografi, som tager fuldt Hensyn til vor Tids Stenoforskning, skulde forberedes, og Dr. Rintelen paatog sig at føre Forhandlinger derom med et Institut i Dortmund.

Meget effektivt ledede Biskop Berning Debatten om de Midler, der skulde anvendes for at gøre St. mere kendt.

Under Johs. Jørgensens Tale i San Lorenzos Krypt. Pillen ved Stenos Grav er tildækket af de tre Kranse: Universitetets, Dansk Geologisk Forenings og danske Katolikkers.

Biskoppen selv vilde for den forsamlede tyske Bispekonference i Fulda foreslaa en Steno-Søndag, men forinden allerede sende en Promemoria, som fremstiller N. St.s Betydning for troende Mennesker. I Anledning af den eukaristiske Kongres i Budapest skulde man henvise til St. som den Eukaristiens Mand, han var. Man besluttede at træde i nærmere Forbindelse med Frankrig og Holland i den Hensigt, at Steno-Bevægelsen ogsaa skulde faa Udbredelse der.

Af særlig Vigtighed var en Beslutning om, at St.s teologiske Skrifter skulde udgives, og man vilde i dette Øjemed henvende sig til P. Metzler, men hvis han ikke kunde, gennem en anden Udgiver fremskynde dette vigtige Arbejde.

Endelig drøftedes det sidste Punkt: om Komiteen skulde tilstille den kompetente kirkelige Myndighed et Andragende om at paabegynde Forundersøgelsen til Steensens Beatifikation. Da Biskoppen af Osnabrück, efter Can. 2039 § 1, er

kompetent i dette Tilfælde, fordi Steno døde inden for hans Jurisdictionsomraade, vedtog Mødet at stille dette Andragende til ham. Biskop Berning vil utvivlsomt imødekomme det. Dermed indledes Beatifikations-Processen. Den Præst, som bliver udset til Postulator, maa nu 1. Undersøge Niels Steensens samtlige skriftlige Efterladenskaber, 2. Føre den saakaldte Informationsproces om hans Hellighedsry samt hans Dydsliv og Miraklerne. 3. Bevise, at der hidtil ikke har fundet offentlig Dyrkelse Sted. Fra det Øjeblik, denne Proces er indledet, kalder Kirken den paagældende Person for *Servus Dei*, Guds Tjener.

Dermed er Arbejdet for Stenos Beatifikation kommet et godt Stykke fremad og det i Løbet af forholdsvis kort Tid. Holdes dette Tempo i den kommende Tid, da kan vi glæde os til at se hurtige Resultater. Og Tempoet kan efter vor Mening holdes, fordi N. St. er af et saadant Format, at Processen nærmest kun har formel, ikke reel Betydning. Selvfølgelig vil meget afhænge af den Energi, hvormed Sagen drives frem. Vi kan alle være med til at fremme den: Vi maa holde Stenos Minde levende ved Foredrag, Udbredelse af Biografier og Billeder, ved at fremme den private Andagt til ham, ved at publicere Tegn paa dyb Tillid til ham og Bønhørelser. Vi maa granske mere og mere i hans Liv og Gerning. Vi, som har friere Hænder end de tyske Katolikker, maa knytte Forbindelsen til Udlandet, f. Eks. til Frankrig, Italien, og Holland for at vor Interesse ogsaa bliver deres. Vi maa haabe, at der ogsaa melder sig Velgørere og Interesserede, som yder finansiel Støtte (Niels Steensens Fond) til Propaganda, til de litterære Undersøgelser etc. Meget er der at gøre, men det maa opmuntre os, at Sagen er startet under saa god en Stjerne! —.

Therese Neumann's Martyrium.

I Slutningen af 1937 og i Begyndelsen af indeværende Aar er en Flodbølge af Artikler og Diskussioner skyllet hen over det lille Konnersreuth. Ogsaa herhjemme har Aviserne meddelt det ene og det andet om »voksende Tvivl om Ægtheden af Therese Neumann-Fænomenerne«, og at Therese »nu har faaet den katolske Kirkes Vrede at føle for Alvor.« »Ekstrabladet« ringede selve Thereses Fader op, og Herr Neumann oplyste, at han i hvert Fald foreløbig har sat sig imod en Lægeundersøgelse, fordi en saadan har fundet Sted allerede for 10 Aar siden.

Det begyndte med en meget kritisk og mistænksom Artikel, som en Læge, en Dr. Deutsch fra Lippstadt, havde faaet optaget i det østrigske »Korrespondenzblatt für den

katholischen Klerus« (25. 10. 1937). Dr. Deutsch ønskede ikke blot en ny Undersøgelse af Hungerfænomenet, men kom med saadanne Insinuationer som, at Saarmærkerne muligvis blev frembragt kunstigt, at Undersøgelsen foretaget i 1927 var værdiløs, at Therese ganske sikkert var hysterisk, etc.

Den 10.12.1937 offentliggjorde Regensburgs Biskop, Dr. Buchberger, i sit officielle Ordinariatsblad en Erklæring, som gik ud paa, at Therese i 1927 ganske vist havde underkastet sig en Lægeundersøgelse, som udtalte sig om Næringsproblemet paa hint Tidspunkt, men at en ny Undersøgelse over de sidste 10 Aar var ønskelig, hvad Biskoppen ogsaa flere Gange havde foreslaaet. Therese var villig dertil, men hendes Fader var imod, skønt det bayerske Episkopat og d. 4. August 1937 desuden ogsaa Det Hellige Officium havde sluttet sig til Ønsket. Biskoppen vilde ikke fælde nogen endelig Dom, men før der ved en ny Undersøgelse var skaffet Klarhed, skulde der ikke udstedes nye Tilladelser til at besøge Therese Neumann.

Stor Opsigt vakte det saa, da »Schönere Zukunft« i en Artikel (23. 1. 1938) ikke blot viste Dr. Deutsch' Argumentation alt for megen Ære, men ogsaa samlede de teologiske Røster, der fra katolsk Side mere eller mindre bestemt havde vendt sig imod Konnersreuth. Især citeredes den franske Karmelit og Udgiver af »*Etudes Carmelitaines*«, Pater Bruno de Jesus-Marie, der i 1935 i et Foredrag advarede St. Lukas Gildet i Wien: Han frabad sig bestemt en eventuel Sammenligning mellem Therese Neumanns og St. Therese af Avila's eller Johannes af Korsets mystiske Liv, og fortalte, at nogle af ham adspurgte Neurologer havde betegnet Thereses Sygdomssymptomer i Tiden 1918—1923 som værende af hysterisk Art.

Midt i dette Væv af delvis velment, men delvis ogsaa ondsindet Kritik slog nu en Artikel og et Brev i »*Katholische Kirchenzeitung*«, Salzburg, ned som et Lyn.

Artiklen fremkom d. 3. 2. 1938 fra Dr. Erwin Friherre von Aretin's Haand, engang Redaktør af »*Münchener Neuesten Nachrichten*« og den, der havde skrevet den første Beretning om Konnersreuth og dermed sikkert ogsaa havde paavirket sin Kollega, den senere Konvertit Dr. Gexlich, der endte sit Liv under Nazisternes Hænder. Det mest sensationelle var, at selve Ærkebiskoppen af Salzburg, Dr. S. Waitz, havde foranlediget Optagelsen af Artiklen, som han ogsaa forsynede med en Indledning, hvori han misbilligede Dr. Deutsch's Artikel og erklærede, at hele den østrigske Bispekonference havde taget Stilling imod den. Aretin afslører først Dr. Deutsch's pseudovidenskabelige Metoder og behrejder ham især, at han ikke en eneste Gang har

set Therese og alligevel i den mest anmassende Form og paa Afstand tillader sig at stille hendes Diagnose! Han henviser endvidere til de stik modsatte Resultater, som to medicinske Autoriteter kom til henholdsvis i 1927 og 1932 angaaende Hungerproblemet, og gør gældende, at den sunde Menneskeforstand ikke just behøver en medicinsk Doktoreksamen for at fastslaa, om et Menneske tager Næring til sig eller ej. »Hvem er saa naiv at tro, at det store Fler-tal af vor Tids videnskabelige Repræsentanter, selv overfor et Mirakel, kunde finde paa et andet Argument end Du-bois-Reymond's »Ignoramus et ignorabimus«? (Vi ved det ikke og vil ikke faa det at vide.)

Bestemt tilbageviser Aretin enhver Tanke om Ulydighed mod den kirkelige Øvrighed fra Thereses Side. Den kirkelige Øvrighed har ganske vist ytret et Ønske, men ikke givet en Befaling, simpelthen, fordi den meget godt selv kendte sin Autoritets Grænser, som ikke har nogen Dispositionsret over et Menneskes Legeme. Desuden havde Biskoppen af Regensburg allerede i December 1936 modtaget en af Therese selv uden hendes Faders Vidende og Samtykke skrevet Erklæring om at ville underkaste sig en Undersøgelse, og Faderen var principielt heller ikke imod en saadan, men belært og advaret af Erfaringen havde han stillet Betingelser, som skulde yde hans Datter en rimelig Beskyttelse.

Denne opsigtvækkende Artikel blev efterfulgt af et Brev, som Pastor Naber, Konnersreuths Sognepræst, sendte til »Schönere Zukunft«s Redaktør, Dr. J. Eberle, og som findes aftrykt i »Kath. Kirchenzeitung« d. 10. 2. 1938. Vor begrænsede Plads tillader os kun at gengive en Del af denne Skrivelse:

»Jeg, der skriver dette, er Pastor Naber; jeg har nu i 28 Aar været Therese Neumanns Sjælesørger og Skriftefader, kender hende endnu fra hendes Skoletid og har indtil i Dag fra nærmeste Hold og paa det allernøjagtigste iagttaget alt, hvad der sker hende af usædvanligt. Jeg har — dette Vidnesbyrd vil alle, der kender mig, give mig — altid befliktet mig paa at bevare den allerstørste Nøgtørhed. Jeg har overvejet hvert Ord om Therese Neumann for dog ikke at sige for meget, men jeg er heller ikke bange for aabenlyst at aflægge Vidnesbyrd om Sandheden; uden mindste Betænkning vilde jeg give mit Liv for Sandheden i Therese Neumanns usædvanlige Fænomener, saaledes som jeg har iagttaget dem, især for, at hun lever uden Føde. Naar man ser dette i Frelserens Forstand store Barns Ligefremhed, Naturlighed og Aabenhed, naar man har set Kærlighedens og Begejstringens Ild for Frelseren straae ud af hendes Ansigt, naar man har set, hvorledes alle de usæd-

vanlige Tilstande, Syner o. s. v. indfinder sig uden mindste Medvirken fra hendes Side, og det i ædel, naturlig Lige-fremhed og fuldkommen historisk Sandhed, kan man ikke andet end sige, hvad Tusinder og atter Tusinder har sagt efter en saadan Iagttagelse: »Det er ægte«; saa føler man Væmmelse ved farisæisk Iagttagelse, Blod- og Urinundersøgelse, Gibsindkapsling o. s. v., som Videnskaben fordrer det.

Jeg fortænker ingen i, at de ikke uden videre tror paa Konnersreuth, men jeg fortænker enhver i at sætte sig til Doms derover uden at orientere sig nøje. »Wer den Dichter will verstehn, muss in Dichters Lande gehn«. Hvor meget mere gælder dette ikke, naar det drejer sig om usædvanlige Ting. Ser De, jeg er en fattig Landsbypræst, ikke Doktor eller noget i den Retning, men jeg frygter ikke for nogen af disse lærde Herrer, fordi jeg har Erfaringen med mig. »Herr Professor, det er jo slet ikke saaledes, som De forudsætter det«. Hvad f. Eks. Dr. Deutsch smører sammen, beror alt sammen paa forkerte Forudsætninger. Tilsyneladende har han alle sit Livs Dage kun haft at gøre med hysteriske (det er jo dog kun de syge, der gaar til Læge), og han betegner nu uden videre pr. Fjerndiagnose Therese Neumann for hysterisk. Dr. Deutsch har aldrig været her. Igennem ti Aar har Konnersreuths Modstandere givet det ene Opkog efter det andet, den ene skriver af efter den anden, og saa kalder de det Videnskab.

Hvorfor spørger man dog ikke efter deres Dom, som kender Therese Neumann, hendes Karakter, hendes religiøse-moralske Adfærd og de usædvanlige Fænomener hos hende? Hendes Sjælesørger, hendes ovenud nøgterne Forældre og Søskende, hendes Naboer, hele Sognet, de mange, mange Biskopper og Præster og ansete Lægfolk, som har været her og som er i Stand til at afsige en Dom, og Lægerne, som allerede har iagttaget og undersøgt hende? For Tiden er hun i Eichstädt, hvor hun har været i tre Uger hos den syge Højskoleprofessor Wutz, hvis Husholderske er en Søster til hende En grundig Gendrivelse af de mod Konnersreuth rejste Indvendinger forberedes for Tiden med flere Teologers Assistance af Dr. med. Peter Radlo, Ministerialraad i Social- og Sundhedsministeriet i Warszawa, og Univ. Prof. Dr. St. Dabrowski, Direktør for det medicinske Fakultets kemisk-fysiologiske Institut ved Universitetet i Posen.

I 1927 forespurgte det biskoppelige Ordinariat den kompetente Videnskab om, hvor længe et Menneske kunde holde ud uden nogen som helst Mad eller Drikke. Svar: Henved 11 Dage. Derefter beordrede man en 15 Dages Iagttagelse af Therese Neumann. Læs hos Ærkebiskop Teodorowicz, hvor nøje man tog det. (Denne Ærkebiskop, der var her flere Gange, gælder naturligvis heller intet, ligesom

Kardinal Kaspar og Fyrstærkebiskop Waitz, fordi de netop ikke er imod Konnersreuth). Resultatet af Undersøgelsen blev officielt offentliggjort med den Bemærkning, at den ikke kunde have været gjort bedre paa en Klinik, og at den naturvidenskabelige Del af Tilfældets Behandling hermed var afsluttet. Thereses Fader er parat til under Ed at erklære, at den daværende Generalvikar for at vinde ham for Undersøgelsen havde lovet ham, at han efter denne Undersøgelse ikke skulde besvære ham yderligere. I det biskoppelige Ordinariats Erklæring af 10. 12. 37 hedder det, at Undersøgelsen fra 1927 kun har kunnet fastslaa de daværende faktiske Omstændigheder. Selvfølgelig; ogsaa en Undersøgelse i 1938 vil kun kunne fastslaa de faktiske Omstændigheder i Undersøgelsesugen. Man skal dog tage dem, der kan udtale sig om de usædvanlige Fænomener hos Therese Neumann, i Ed; Eden gælder dog for den gejstlige og verdslige Domstol. Og at hun ikke tager Føde til sig, er dog noget, som ethvert Menneske med sund Sans er i Stand til at konstatere. . . . Da Frelseren hang paa Korset, raabte Datidens Videnskabsmænd op til ham: »Stig ned og bevis, at Du er Guds Søn!« Frelseren steg ikke ned, men stod straks efter op fra de Døde og for op til Himmelen, og ingen af disse Herrer har maattet være til Stede. Hvorledes vilde det gaa Frelseren, hvis han i Dag viste sig paa Jorden og virkede sine Mirakler?»

Katolske Kræfter i Polen.

Lad os begynde med det, Polens Katolikker med Rette er mest stolte af: Lublins Universitet. Dette private for katolsk Privatkapital stiftede Universitet er i enhver Retning underlagt Kirkens Indflydelse og er grundet paa sin storstilede Organisation og moderne videnskabelige Arbejdsmaade en Pryd for katolsk Universitetsvirksomhed for hele Verden. Alle Polens Statsuniversiteter har desuden selvfølgelig katolsk-teologiske Fakulteter.

Hvad Mellemskolen og Gymnasierne angaar, saa lader Kirken sig ikke nøje med Statens Garanti for Religionsundervisningen og den religiøse Praksis ved statslige Anstalter. Kirken i Polen underholder en hel Række private katolske Gymnasier, først og fremmest Jesuit-Internatet i Chyrow, Rabkas og Lubiens Benediktiner-Internat i Lwow, Tarnow og Posen, Ursulinerinderne i Krakow, Wilno, o. s. v., den ubesmittede Undfangelse i Sacz, Jazlowiec, Szymanow, Grevinde Platers Institut i Warszawa, o. s. v. Jesuitterne agter at bygge et stort Internat i Warszawa ved Siden af deres andet nye Ordenshus. Grunden hertil stillede Mili-

tæret dem paa Marskal Pilsudskis Befaling vederlagsfrit til Raadighed.

Det er fuldstændig umuligt foruden Stats-Folkeskolerne at opregne de mange private katolske Folkeskoler i Polen. Men her maa ikke glemmes, at enhver Stats-Folkeskole har sin Kateket, for det meste Stedets Sognepræst, og er forpligtet til at følge hans Anvisning i religiøse Anliggender. I alle polske Skoler er Paaskekriftemaalet og -kommunionen obligatorisk. Børneasyleterne i Polen og især i Provinsen er praktisk talt helt igennem paa katolske Hænder og ledes af Ordenssøstre.

Paa den sociale Forsorgs Omraade er Kirken i Polen trods statslig Socialforsikring, Vinterhjælp, Arbejdsløshedsunderstøttelse etc. ikke bleven overfløjet af nogen. Hele den stort anlagte Statsforsorg kan langtfra tage det op med »Caritas«, »Vincentforeningen«, »Spædbørnsforsorgen«, »Res sacra miser«, »Laterne« (Blindeforsorgen) og en lang Række andre Foreninger, hvis Central er »Katolsk Aktion«. Røde Kors's af Staten understøttede storstilede Organisation med alle dens Hospitaler, Hjem og Barakker kan saa langt nær ikke staa Maal med de imponerende Sanatorier og Forsorgshjem, der opretholdes af Elisabethsøstre, den h. Antonius's Venner, de barmhjertige Søstre, Benediktinerinderne, Albertbrødrene og mange andre religiøse Ordener og Foreninger. De offentlige Hospitaler har vanskeligt ved at tage Konkurrencen op med de katolske Privatanstalter. Den Tillid, som de syge i Polen har til katolske Sygeplejersker, er saa stor, at de fleste Hospitaler er tvunget til at indgaa paa tilsvarende Kontrakter.

Inden for Presse og Litteratur har Kirken i Polen et stort Ord at skulle have sagt. »Katolsk Aktion« ejer i Polen et glimrende redigeret litterært-filosofisk Ugeblad »Kultura« (Kultur), personligt ledet af Ærke-diøcesandirektør P. Bross, hvori det katolske Polens mest fremragende Forfattere og Lærde tager Ordet. I Posen udkommer endvidere nogle katolske Maanedsskrifter, bl. a. Tecza (Regnbuen) og Ruch katolicki (Katolsk Bevægelse). Det polske Episkopats offentlige Organ er det polske »Katolsk Presseagentur«, ledet af Prælat Kaczynski, som forsyner den samlede Presse med Efterretninger fra Verdens katolske Liv samt ogsaa med inspirerende Artikler og øvrige kirkelige officielle Retningslinier.

I Ærke-diøceset Krakow udkommer et katolsk Dagblad »Glos narodu« (Nationens Stemme), i Diøceset Lublin udgiver Personer, der staa det katolske Universitet nær, et meget interessant Maanedsskrift »Prad« (Strøm) hovedsagelig bestemt for Eliten blandt katolsk Ungdom. Ærke-diøceset Wilno har Maanedsskriftet »Pax«.

Ogsaa de religiøse Ordeners Pressevirksomhed er meget livlig. Det bekendteste er »Przeglad powszechny« (Almindeligt Rundskue), som udgives af Jesuitterne.

Dette var enkelte af de allervigtigste rent katolske og af politiske Grupper og Partier fuldstændig uafhængige Tidsskrifter, og her skal det fremhæves, at de Organer, som udsendes af hele den politiske og økonomiske Højre- og Centrums-Presse i Polen bestræber sig for en loyal Indstilling overfor Kirken og ofte ovenikøbet tragter efter at overtrumfe hinanden ved at understrege deres Katolicisme.

De katolske Journalister og Forfattere er sammensluttede i »Katolsk Forfatterforening« (Zjednoczenie pisarzy katolickich im. Piotra Skargi), som er tilsluttet »Katolsk Aktion«, og hvis Værnehelgen er den berømte Jesuitpater Skarga, hvis Saligkaaring allerede er til Undersøgelse.

Det monumentale »Pius XI's katolske Hus« i Warszawa, hvor »Katolsk Aktion« har til Huse, har sit eget Filmsteater (Roma) og en Række pragtfulde Sale, hvori der afholdes Møder, Kongresser, Diskussionsaftener, lærde og folkelige Forelæsninger o. s. v.

Blandt de særlige »katolsk«-sindede Forfattere staar Dramatikeren Prof. K. H. Rostworowski (†) og Romanforfatterinden Kossak Szatkowska i første Linie; begge er Kandidater til Nobelprisen og overgaar i Popularitet alle saakaldte Sensationsforfattere.

Paa den plastiske Kunsts Omraade kan man i Polen næppe tale om, at Katolicismen spiller en særlig Rolle. Dog spiller det religiøse Motiv en stor Rolle inden for Malerkunsten, Billedhuggerkunsten og Grafikken i Polen. Der findes i Polen ikke-katolske og antikatolske Skribenter, Forfattere, Musikere o. s. v. Men blandt de store Navne inden for Malerkunsten, Billedhuggerkunsten, Grafikken o. s. v. findes ingen Ikke-Katolikker.

I Polens nye Byggevæsen spiller Kirkebygningerne en stor Rolle. Den nyeste store Kirke i Polen, Jesu Hjertes Basilika i Warszawa, er et Pragtværk. Som Tak for Polens Genopstaaen bygger Parlamentet i Warszawa paa den højre Weichselbred en imponant »Kirke til det guddommelige Forsyn«. Som Tak for, at man atter har faaet Adgang til Havet, bygges der en Havbasilika paa Klippen ved Gdynia. Polen ejer ogsaa et stort Antal maleriske Trækirker. De Ordener, der efter Polens Genopstaaen atter er vendt tilbage, udfolder ligeledes en stor Byggevirksomhed.

A. Romer (Efter Schön. Zuk.)

Mellem Mødre.

Den gyldne Pensel.

Hvad Ras og Butti hedder til Efternavn, og hvem deres Ophav er, skal jeg lade være usagt. For jeg ved det ikke. De Herrer er ikke blevet højtidelig præsenteret for mig og jeg ikke for dem. Vor Forbindelse, — om jeg maa kalde den saaledes — er en Slags Gadebekendtskab.

Vi traf hinanden ude i Skoven en overdaadig Foraarsdag, da Duften af den første Grøde hang i Luften, og da Himlen var højere og renere, end den nogen Sinde er det midt paa Sommeren. Stære og Siskener holdt Koncert fra de nærmeste Haver, en Flagspætte fo'r køkkentravlt op og ned ad en Granstamme for at bringe sin Middagsmad til Veje, og Bogfinker var der saa mange af rundt i det fjorgamle, brune Løv, at man næsten vilde kunne tage dem med bare Hænder. Fra blanke Hasselgrene dryppede gyl-dentgrønne Rakler. De mindede om vældige Draaber af Rhinskvin paa Vej mod et krystalklart Glas. Solen havde med eet Slag gjort Tilværelsen munter og forgyldt. Alt levende var tilfreds med det.

Man forstaar, at under saadanne Forhold ser man i nogen Maade bort fra Formerne.

»Vil du ikke »gerne« lade være med at træde paa Storstrømsbroen?»

Da det ingenlunde havde været min Tanke at overskride denne just nu, svarede jeg straks imødekommende og blev staaende.

»Ras! Du maa ikke sige »du« til Damen,« formanede en Røst lidt længere henne paa Stien.

»Ja, men Butti, hun var jo lige ved —«

Vist saa, nu blev jeg det va'r. Lige foran mig bredte sig en Kopi af det arkitektoniske Bygningsværk, som gør Sjælland landfast med Falster — i noget mindre Format end Originalen ganske vist, betydeligt simplere indrettet: nogle Smaasten rejst paa Højkant med krogede Pinde lagt over. Men der savnedes end ikke Antydningen af et Tog paa »Brobanen« eller Skibe i »Vandet« nedenunder. Tænk, at jeg ikke havde set det straks! Ligheden var ellers tydelig nok, og der, hvor den glippede, viste Ras mig beredvillig til rette. Saadan gik for Eksempel Bilernes Kørebane, og saadan kunde Fodgængerne komme over. Her midt paa var Restauranten, hvor en hvid Mand stod og drejede paa en Hane, der sprang med rødt Sodavand —. Og de, der drak Sodavand, sad og nikkede til dem, der fo'r forbi —.

Det er klart, at ogsaa jeg saa Broen befolket. Saa grebet var jeg af Ras's Forestilling, at jeg maatte tilkendegive

min Glæde over, at jeg ikke i min Uagtsomhed havde fortrædiget hans Værk. Hvad skulde i saa Tilfælde Toget og de Biler være blevet til? For slet ikke at tale om de Mennesker, der sad i Solskinnet og nød deres røde Sodavand —

»Kom herhen!« Det var Butti, der bramfrit inviterede.
»De skal ogsaa se min.«

Nu var min Intelligens blevet saa vaagen, at jeg straks genkendte Lillebæltsbroen, og da vi nu en Gang havde taget det jævnt, opfordrede jeg Butti til at give Ras og mig en »Omgang« i Restaurant Knutzen. Butti var ikke »fedtet«. Med Tordenstemme krævede han ind: »Chokolade og Flødeskum!«

Og vi holdt et vidunderligt Gilde, medens Solen bestrøg Skovbund og Træstammer, Stien og »Broerne«s farende Folk med sin gyldne Pensel.

Ras og Butti har jeg ikke truffet siden. Men jeg gaar rundt og føler mig i en bundløs Gæld til dem. Ikke blot for »Forevisningen«, der var interessant, saa længe den stod paa. Heller ikke for det overdaadige Traktement, jeg kom med til.

Nej, det var noget, de to Smaafyre mindede mig om, noget, de gav Anskuelsesundervisning i, noget, som vi store er saa tilbøjelige til at glemme under Hverdagens Travlhed eller Pligternes Ensformighed: Brugen af Fantasiens gyldne Pensel!

Med vore »erfarne« og »kloge« Øjne ser vi ofte kun Tingenes Ydre og dømmer derefter. Vi ser vore Medmenneskers Handlinger og bedømmer deres Hensigter ud fra disse, glemmende, at en Handling kun er en svag Afglans af den Tankeverden, der ligger bag. For trætte Øjne bliver Livets Foreteelser tilsyneladende blot Smaasten sat paa Højkant, forbundet med krogede Pinde, smaat og graat-igraat, medens vi burde se dem som et Komplex af Piller og Buer, hvis Højbro bærer os fra Land til Land samtidig med, at vi under Farten oplever vidunderlige Ting.

Drengenes Bro-Færd blev fuld af Liv, fordi de brugte Fantasiens gyldne Pensel.

Solen skabte en ny Verden med sine Straaler.

Hvad gør du og jeg med de Omgivelser, vi er sat i?

Lad mig minde om, at det ikke alene slaar til, hvad Digteren siger, at »Du bærer i dit Sind den Glans, som paa din Himmel brænder.« Og saa omvendt gælder det, at Himmel og Jord, Livet og Menneskene, du omgaas, faar Glans af det Guld, du bærer i dit Sind.

Lillemor.

En spansk Kanniks Flugt fra Madrid.

Til de nationalistiske Tropper ankom for kort Tid siden den spanske Kannik José Artero, som fortalte om sin helt eventyrlige Flugt fra Madrid. Mange Maaneder igennem havde Direktøren for et af Madrids Teatre holdt ham skjult i et ubenyttet Rekvistrum. Een Gang om Dagen bragte han ham Mad. Ellers saa og hørte han intet Menneske. Ensomheden i det snævre, lydløse Rum, der var uden Vinduer, svækkede efterhaanden hans aandelige Modstandskraft. Han besluttede atter at vove sig ud i Dagslyset i Forklædning. Teaterdirektøren skaffede ham nogle Pjalter, et Par blaa Brillor og en gammel Violin. Hans Skæg var blevet fantastisk langt. Nu vovede han sig frem som blind Tigger. Han stillede sig op paa et Gadehjørne og begyndte at spille. Ingen fornærmede ham, og mange Mønter faldt i hans Hue, som laa ved Siden af ham. Det, han Dagen igennem samlede ind, var nok til et Natteleje i et Asyl og en Tallerken Suppe. En Dag var det nær gaaet galt. Røde Soldater havde blandet sig med de omkringstaaende, som hørte paa den blinde Tigger. »Spil engang Internationale«, raabte pludselig en. Et Øjeblik var det, som blev han lammet over hele Kroppen. Men hurtigt fattede han sig. »Den kan du gerne faa, Kammerat«, svarede han og begyndte paa ny at stemme sin Violin. Herved fremkaldte han en saa jamrende Kattemusik, saa Soldaterne skældende gik deres Vej. For ikke en anden Gang at blive udsat for samme Fare, lod han en af sine Sovekammerater nynne Internationale saa ofte for sig, saa han kunde spille den. Endnu engang kom han ud for en meget truende Situation. En Flyverbombe slog ned lige i Nærheden af ham. Dræbte og saarede laa rundt omkring. Han saa to døende, sneg sig hen til dem, gav sig til Kende som Præst og meddelte dem Absolutionen. En Soldat blev hurtig opmærksom paa Gruppen og kom hen til dem. Men han kunde ikke længere konstatere noget mistænkeligt. Stadig søgte Kannik Artero efter en Lejlighed til at slippe bort fra Byen. Da atter engang Civilpersoner blev transporterede bort, bad han om Tilladelse til at rejse til sine Slægtninge i Valencia. Planen lykkedes. I Valencia anlagde han atter en ny Forklædning, nemlig som Transportarbejder i Havnen. En Dag skulde han bringe Bagage ombord paa et fransk Skib. Han skjulte sig i Bagagerummet, indtil Skibet var stukket i Søen. Saa kom han frem og afslørede sig for Kaptajnen. Denne modtog ham med den allerstørste Venlighed og sørgede for ham i enhver Henseende. Skibet sejlede til Marseille. Herfra benyttede Kannik Artero den første Lejlighed til at vende tilbage til Spanien, men denne Gang til nationalistisk Omraade.

Presserundskue.**Bidrag til Spanien-Diskussionen.**

Den Diskussion, som Ellen Hørups allerede nævnte fantastiske Spanienartikler og P. Menzingers Imødegaaelse i »Politiken« indledede, fortsattes med et Par Indlæg d. 1. 3. i samme Blad, som kun aabenbarer den frygtelige Uklarhed, som hersker paa disse Omraader. Hvad skal man f. Eks. sige til en Magister, der skriver en Artikel om Katolicismen og Frimureriet i Spanien uden at kende saa meget som Forskellen mellem det romanske og det nordisk-angelsaksiske Frimureri! Han paastaar: »Sandheden er, at det spanske Frimureri ligesaa lidt som andre Landes Frimureri gav sig af med Politik!« Ombyggeligt vogter disse Debatører sig for at fortælle os Tal og nøgterne Kendsgerninger om Kirkens Oplysningsarbejde, om Kirkens Karitetsarbejde i Spanien! Eller om dette Arbejdes Størrelse i Forhold til Statens Indsats og de rødes Anstrengelser! Det er jo betydelig lettere at slide den gamle Skrøne om Kirkens »systematiske Udsugelse og Fordummelse.«

Det er ikke Umagen værd at tage alle disse Fraser op til Behandling. Adjunkt E. Matthiesen klager over, at Kirken fra Begyndelsen har indladt sig for meget med Franco, men tier pænt stille om, at allerede før og i Tiden mellem 16. Febr. 1936 og 15. Juni 1936, den Maaned, hvor Franco rejste sig, var Hundreder af spanske Kirker blevet ødelagte, brændte eller demolerede. De, som søger reel Oplysning, henvises foruden til det paa dansk udkomne Fællesbrev af de spanske Biskopper til nogle smaa Skrifter, som man let kan faa ved at henvende sig til Hr. Palladini Bredg. 25. Vice-Admiral H. Jouberts Skrift »*La Guerre d' Espagne et le Catholicisme*«, har vi nævnt før. Det er et udmærket Svar til Jacques Maritains forvirrende Udtalelser. Ikke mindre interessant er det at læse Dr. M. G. Maranons »*Liberalisme et Communisme*«, hvor den berømte liberale Læge og Forfatter, der ogsaa er Medlem af det spanske Akademi og før har været ivrig Tilhænger af den spanske Republik og arbejdede ined til Monarkiets Fald, forklarer, hvorfor de spanske Liberale nu for største Delen er imod Barcelona-Valencia. Det baskiske Problem behandles klart og grundigt i »*La Question Basque*«. Men især vil vi henvise til et Hæfte af sørgelig Pragt: »*Le Martyre des Oeuvres d'art*« (Pris Kr. 2), som paa herlige Plancher viser de spanske Kunstværker, som de saa ud efter Behandling ved »Regeringens« Tilhængere! Sandelig et Dokument, som man burde eje! Det faas i Menighedskontoret, Bredgade 64,

i Katolsk Boghandel, Stenosgade 3, og hos Portneren ved St. Annæ Kirke Hans Bogbinders Allé 2. Disse og lignende Dokumenter viser, at man kommer Sandheden om Spanien nærmest, naar man trækker 50% af de Efterretninger om Spanien i den skandinaviske Presse, — især den rødt inficerede — fra, som taler til Fordel for »Regeringen« og i Francos Disfavør. —z.

Nye Bøger.

Uvejrr over Europa.

Jørgen Bast har i nogle Østrig-Artikler i »Berlingske Aften« vist, at hans ellers saa fortræffelige Pen ikke forstaar, i hvor høj Grad netop denne kristelige Stænderstat opfylder det sande Demokratis Krav i Modsætning ikke blot til Diktaturstaterne, men ogsaa mangt og meget af det saakaldte vestlige Demokrati. Jeg kunde ønske ham og alle, der vil tilegne sig et virkelig dybttænkende Syn paa disse Problemer, at de læser *H. Gignons* glimrende Bog »*Thunder over Europa*« (Londons, Sands 1937, 124 S. 3 s 6 d), som paa forholdsvis snæver Plads giver en udmærket Analyse af Begrebet Demokrati, af Bolchevismens, Facismens og Nazismens Systemer og slutter med en Oversigt over Menneskets Rettigheder overfor Staten. Vi nøjes med et Citat (et andet om Nazismens umenneskelige System reserverer vi til Sognebladet):

»Naar Gud faar sin Plads i et Land, æres Dyden, der er Overflod paa virkelige Mænd og gode Borgere, Freden kan herske, fordi der hersker Orden i Folkets Tanke. Men afløses Gud af Mennesket, lyder der en ganske anden Historie — moralsk Forfald, Mennesket bliver et Bytte for sine Lidenskaber og Tyrannens Slave.

Det er en af Historiens mest skrigende Ironier, at Neo-Demokratiet aabnede Vejen for Diktatur, at »Friheden, Ligheden og Broderskabet« fra den franske Revolution netop avlede Fornægtelse af Frihed, Slaveri og Forfølgelse.«

J.

St. Thomas Becket's Stridsfælle.

Meget er skrevet om Ærkebiskoppen St. Thomas af Canterbury, men det engelske Episkopat fra hans Tid er blevet næsten helt overset, trods den Kendsgerning, at det iblandt sine Medlemmer talte Mænd, der paa mange Maader var af usædvanligt Format. En af disse store Skikkelser tegnes for os i de meget skattede »*Cambridge studies in Medieval life and thought*«: *Dom Adrian Morey*: »*Bartholomew of Exeter*«, *Bishop and Canonist*, (Cambridge University Press 1937, 334 S. sh. 21/—). Hvad trykte og utrykte

Kilder beretter om denne kloge, energiske Kirkefyrstes Karakter, og hans Stilling til sin Tids førende Personligheder vurderes her med dyb Skarpsindighed. Tungt vejer den h. Thomas Becket's Vidnesbyrd i et Brev til Pave Alexander III: »Vor ærværdige Broder Bartholomæus, Biskop af Exeter . . . har i denne stormfyldte Tid for Retfærdighedens Skyld taalt meget af Kirkens Modstandere.« Paven benyttede ogsaa denne store retskyndiges Viden, naar det drejede sig om vigtige Opgaver. Særlig smukt er Venskabet med den berømte Johannes af Salisbury. Biografien spænder over 112 Sider. Hertil kommer Tillæg og den første Offentliggørelse af Biskoppens vigtigste Arbejde, hans Liber poenitentialis. Et udmærket Bidrag til Englands Kirkehistorie.

A. P.

Fra Hovedstad og Provins.

Vincentforeningen for Herrer.

Generalmødet i Søndags afholdtes ved Sakramentskirken. Der var mødt 14 Deltagere, hvilket er alt for lidt. Det Arbejde, der udføres i Vincentforeningen, er saa betydningsfuldt, saa alvorligt, at mange flere skulde give Møde.

Ved Afslutningen af Mødet tog Sognepræst Fr. Ronge Ordet, idet han henvendte sig til Hs. Exc. Biskoppen, som trofast kommer til alle Generalmøder. Det er maaske sidste Gang, at vi ser Biskoppen ved Vincentforeningens Generalmøde, udtalte Pastor Ronge, derfor vil vi alle bringe Biskoppen en Tak ogsaa for det meget smukke Hyrdebrev, som netop taler om det smukkeste, om Næstekærligheden. Da Biskoppen i Slutningen af dette Hyrdebrev taler om sin Bortgang, da ønsker vi alle Hs. Exc. Biskoppen gode Aar i Fremtiden. Formanden Hr. A. V. Günther rejste sig derefter og takkede ligeledes Biskoppen for den store Interesse, han altid havde vist Vincentforeningens Arbejde. Hr. Günther bad Biskoppen om Tilladelse til, at Foreningen maatte beholde ham som Æresmedlem, hvilket Biskoppen gav Tilladelse til.— Alle Deltagerne rejste sig efter Formandens Ord. Mødet endte med den biskoppelige Velsignelse.

Alfr. Silc.

Den dansk-polske Sal i Maribo.

Fastelavns Søndag sluttede Maribo Menighed sin Vintersæson i sit store Forsamlingshus med en dansk og en polsk Dilettantforestilling. Det var Slutningen paa en »hver 14. Dags« Serie af Fester og Sammenkomster. Nu har Sognepræsten i Vinterens Løb forevist 3 store Films med sit nye Filmsanlæg, og vi har hørt Foredrag med mange gode Lysbilleder, alt akkomponeret af Højtaleranlæg, som Salen

ejer. Ja, nu har vi en helt igennem moderne, stor Sal (20 m \times 8 m) med moderne Films- og Højtaleranlæg, og Billardklubben bliver ved med at vokse, nu 5 store Billarder, som bliver flittigt brugt, da Klubben hver Søndag Eftermiddag og Aften og hver Fredag Aften spiller. Da St. Fidelisforeningen i Januar fejrede sit 25 Aars Jubilæum, var hele Menigheden indbudt til gratis Kaffe bord og Juletræs fest. Vort store Andespil og Pakkefest, som altid bliver afholdt for at hjælpe Pastoren i hans Ungdomsarbejde, havde saa stor Succes, at det kunde dække Udgifterne ved en St. Nicolausfest for 125 Skolebørn, og det er ikke en ringe Post.

Efter at vi nu i 5 Mdr. hver 14. Dag har været i Salen for at more os, er vi nu allerede indbudt af Sognepræsten til i Fastetiden at se en stor Passionsfilm — »for«, siger Pastoren, »Salen skal bruges, derfor er den bygget!«

Nu glemte jeg nok at skrive, at der hver Søndag efter Gudstjenesten i Salen bliver serveret Kaffe — og for den polske Menighed dejlig varm KAP USTA. M.

Valfartsinteresse i Haderslev.

Torsdag den 24. Februar holdt Journalist Sønderup fra Esbjerg et Foredrag i St. Ansgars Skole i Haderslev om den 34. Eukaristiske Kongres, der som bekendt afholdes i Budapest i Slutningen af Maj Maaned. Et lille Hundrede Mennesker fra nær og fjern var forsamlede, da Sognepræsten, Pastor C. Jaworski, bød Velkommen og specielt rettede en Tak til Herr Sønderup, fordi han var kommet fra Esbjerg for at holde sit Foredrag. I velvalgte Ord forstod Herr Sønderup at fremhæve Betydningen af denne Kongres, som skal være et Udtryk for en offentlig Gudsforherligelse og Tilbedelse i Altrets Sakramente, en offentlig Tilkendegivelse af alle katolske Kristne, uden Hensyn til Nationalitet, Stand eller Rang, om at ville værne og holde fast ved den katolske Tro og forsvare Guds h. Kirke ved Bønnens Magt mod al Vantro og Forfølgelse. Nogle gode Filmbilleder gav et Indtryk af selve den smukke By Budapest med alle dens Seværdigheder. Efter at Sognepræsten havde rettet endnu en Tak til Foredragsholderen, sluttede den smukke Aften. W.

Fra den vide Verden.

Dødsfald i det hellige Kollegium.

Den 16. Februar døde i Rom Kardinal *Luigi Capotosti*, Apostolisk Datar og Medlem af flere Kongregationer bl. a. Sakraments- og Propaganda Kongregationerne. Kard. Capotosti var født i 1863. Pius X valgte ham i 1908 til Biskop

af Modigliana og udnævnte ham i 1914 til Sekretær i Sakramentskongregationen. Den 21. Juni 1926 ophøjede Pave Pius XI ham til Kardinal. I 1930 var Kard. Capotosti Pavelig Legat ved den nationale eukaristiske Kongres i Loretto. — Lørdag den 19. Febr. fandt den højtidelige Requiem-Messe Sted i St. Ignatii Kirke. Messen celebreredes af Msgr. *de Romanis*, Titularbiskop af Porfireone. 26 Kardinaler deltog i Højtideligheden, og den 86-aarige Kardinal *Granito Pignatelli di Belmonte*, Biskop af Ostia og Albano og Dekan for det hellige Kollegium, foretog paa Pavens Vegne Absolutionen. — Til Kard. Capotostis Efterfølger som Datar har den Hellige Fader udnævnt Kard. *Federico Tedeschini*.

Antallet af Kardinaler er nu 68; heraf er de 38 Italienerne. Kard. Capotosti er den 67. Kardinal, der er død i Pius XI's Regeringstid. Af de nuværende 68 Kardinaler er 55 valgte af den nuværende Pave, 10 af Benedikt XV, 2 af Pius X og 1 af Leo XIII.

K. S. Th.

For Østrigs Frelse.

Kardinal-Ærkebiskop Innitzer har i Reichspost af 26. 2. 38. sendt en Appel til Østrigs Katolikker: »Forbundskanslerens Tale har vakt Glæde hos os.« Han sluttede sin Tale med at sige:

»Og saa sætter jeg min Lid til Gud, som ikke vil forlade vort Land. Men denne Tillid forudsætter Klarhed over, at Gud kun hjælper dem, der er besluttede paa at sætte alle deres Kræfter ind og koncentrere hele Viljens Kraft. Og fordi vi er besluttede herpaa, er der ingen Tvivl om Sejren.«

»I Henhold til disse Ord vil vi Katolikker — og ud fra vor hellige Pligtbevidsthed kan vi slet ikke gøre andet — med fuld Hengivenhed arbejde for vort kære Fædreland, for vort Folk og for den sande kristelige Kultur. Fastetiden skal vi benytte til foran det udstillede Allershelligste at bede Gud om at fuldende Fredens Værk i Østrig og i hele Verden.

Jeg ønsker endvidere, at hvert Sogns katolske Aktion fra nu af om muligt hver Maaned ofrer en egen hellig Messe for Freden og for vort østrigske Fædrelands Frihed.«

Soirée. Lørdag d. 12. Marts Kl. 20 afholdes med den biskoppelige Tilladelse i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74, en Soirée til Fordel for St. Vincentssøstrene i Helsingør.

Den franske Ministerfrue *Mme Bonnefoi-Sibour* har overtaget Protektoratet. Medvirkende bliver: Hofpianisitnde Frøken *Johanne Stockmarr*, kgl. Skuespillerinde Fru *Anna Bloch*, Operasanger *Einer Jensen*, Sange og Viser til Guitar, og det unge russiske *Balalejka* Orkester i Nationaldragter.

Billetter à 2 Kr., reserverede Pladser à 3 Kr., faas i Katolsk Boghandel, Stenosgade 3, Vester 3930, efter Kl. 18 Vester 9322 y.

St. Matthias Koret fra Berlin!

Lætare-Koncert, Mandag d. 28. Marts Kl. 20 i Nikolaj Kirkesal, til Fordel for den nye St. Annæ Kirkes Ungdomsløkalder. Koret bestaar af 40 Sangere under Dr. K. Schoslands dygtige Direktion! — Koret synger paa denne Turne baade i Norge og Sverige! Programmet byder paa et rigt Udvalg af baade religiøse og verdslige Sange, især Folkesange. Vi kalder det en Lætare-Koncert ikke blot, fordi den falder paa Midfastetiden, men fordi vi gerne opfordrer til med Glæde at bidrage til denne Velgørenhedskoncerts Succes. Derfor tilbyder vi en Skala af Billetpreiser à Kr. 5 (Protector), Kr. 3 (Velgører), Kr. 2 (Ven), Kr. 1 (Tilhører).

Billetterne faas foreløbig hos Københavns Sognepræster (især St. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Allé 2, Amager 3202), og Portneren i Stenosgade 4. Jo snarere De køber Deres Billet, desto sikrere gavner De derved det velgørende Øjemød. De, der kan byde en eller anden af Korets Sangere Kost og Logi for 2 Dage, bedes meddele dette til Redaktionen.

St. Vincents Kollekt. I St. Ansgars, Sakraments, Rosenkrans og Jesu Hjerter Kirke holdes Vincents-Kollekten den 3. Søndag i Fasten, d. 20. Marts, til Fordel for Vincentsforeningen (katolsk Menighedspleje). Da vi stadig lever i en trykkende Dyretid, der sætter sine Spor overalt, og som ogsaa mærkes føleligt i vor Forening, hvor Indtægterne formindskes ved Bidragydernes svigtende Evne, beder vi derfor indestændigt om Støtte til vort Arbejde ved denne Kollekt, for at vi derigennem kan komme vore nødlidende Trosfæller til Hjælp. *Styrelsen.*

St. Franciskus' III Orden holder Møde Onsdag d. 16. Marts Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Rygaard. Søndag d. 27. Marts Kl. 20 fremvises paa Rygaard en Film om den katolske Kongres i Prag i 1935 og om Sokol-festen i samme By. Derefter vises Billeder af **Niels Steensens Liv.**

Tak. Herved vil vi udtrykke vor Taknemmelighed mod **Niels Steensen** for at have hjulpet øjeblikkelig i tre farlige Situationer i Løbet af de sidste Maaneder. Vi nærer stor Tillid til ham og beder daglig om hans Forbøn. *To Benediktineroblater.*

Et Spørgsmaal. Redaktionen har faaet en Forespørgsel om den underfulde Hændelse, som er beskrevet i Artiklen »Bro over Bølgedyb«, at nemlig en Munk vender tilbage til Livet efter 400 Aars Skindød (N. U. Nr. 8 S. 198), skal opfattes som en virkelig Hændelse eller ej. Selvfølgelig har Redaktionen kun regnet med den sidstnævnte Mulighed. Hele Bogen betegnes jo ogsaa som Fortælling.

Brugt Tøj til Systuen modtages med Tak. Vi vil gerne lade det hente i Deres Hjem — ellers bedes det sendt til St. Annæ Præstegaard. Henvendelse til Tlf. Am. 3202.

Fru Louise d'Auchamp døde paa Dalum Kloster Søndag den 27. Febr., vel forberedt ved de hellige Sakramenter.

H. L. d'Auchamp
Kolding.

Paul d'Auchamp
Rønne.

Den afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

R. I. P.

Kirkelig Kalender.

Marts

13. S. **2. Søndag i Fasten.**
 14. M. Ferialdag.
 15. Ti. Ferialdag.
 16. O. Ferialdag.
 17. T. Patrick
 18. F. Cyrillus af Jerusalem.
 19. L. JOSEF, Jesu Plejefader.

Marts

20. S. **3. Søndag i Fasten.**
 21. M. Benedikt.
 22. Ti. Ferialdag.
 23. O. Ferialdag.
 24. T. Gabriel, Ærkeengel.
 25. F. MARIAS BEBÜDELSE.
 26. L. Ferialdag.

Marts.

Ugens Messebønner.

13. S. **2. Søndag i Fasten** (173—192); 2. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. *Sæt Bønner*: For de levende og de døde ([125]—[110]).
 14. M. Ferialdag (177); 2. og 3. som Søndag.
 15. Ti. Ferialdag (181); 2. og 3. som Søndag.
 16. O. Ferialdag (185); 2. og 3. som Søndag.
 17. T. Ferialdag (189); 2. Patrick (852), *Eller*: Patrick (852—689); 2. Ferialdagen (189); Slutningsevng.: Ferialdagens (191).
 18. F. Ferialdag (194); 2. Cyrillus af Jerusalem (852). — *Eller*: Cyrillus af Jerusalem (852—696); 2. Ferialdagen (194); Slutningsevng.: Ferialdagens (197).
 19. L. Josef, Jesu Plejefader (853—693); 2. Ferialdagen (200); Josefs Præfation (523). Slutningsevng.: Ferialdagens (204).

NB. Fastetidens Ferialdagsmesser (Hverdagsmesser) findes kun i den nyere Udgave af Messebogen (1926).

Af Sidetallene i Parentes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parentesen, gælder det den ny Udgave.

M.-K. St. Ansgars K. »De kristnes Hjælp« f. Mænd M. Torsdag d. 17. Marts Kl. 20 (Korsvejsandagt). Derefter Samvær i Salen. — »Det gode Raads Moder« M. Tirsd. 15. Marts Kl. 19^{1/2}

En paa Grund af Sygdom forsinket Tak for de gode Ønsker til min 70 Aars Fødselsdag. V. Paulus S. J.

St. Ansgars Kirke. Torsdag d. 17. Marts Kl. 8^{1/4}: **Pontifikal-Requiem** for Biskop Johannes v. Euch. — Lørdag d. 19. Marts, den h. **Josefs Fest**: Kl. 8^{1/4} Højmesse.

Vor store, prægtige Dreng

Poul Wenske Petersen

døde den 2. Marts 1938, vel forberedt ved Kirkens hellige Naademidler.

Agnes og Kaj Petersen,
Duntzfeldts Allé 15.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

R. I. P.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«
 Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag
 Afløst til Postvæsenet Torsdag d. 10. Marts.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½-14½.

Nr. 12

Søndag den 20. Marts

1938

INDHOLD: Lad Folkene dømmes for dit Aasyn! — Den Eucharistiske Kongres-Hymne. — Om Bibelen. — Kirkens sociale Indsats. — Raphael Kardinal Merry del Val. — En ny Morgenrøde over Meksiko? — Gud førte ham ud i Ørkenen. — En stor Kristen. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Lad Folkene dømmes for dit Aasyn!

(Ps. 9,20).

(3. Søndag i Fasten).

Synden jog Mennesket ud af Paradiset og gav det til Pris for det undermenneskelige i dets egen Natur. Den drev Brodermorderen paa en aartusindvarig Flugt over den vide Jord.

Slavelænker, Sygehuse, Daarekister, Slagmarker og Kirkegaarde betegner Syndens Vej.

Det gjaldende »Nej«, med hvilket Synderen besvarer og trodser Guds vise Forsyns Bud, sønderriver Skabelsens Harmoni.

Synden frembringer dystre Isørkener der, hvor efter Guds Vilje blomstrende Marker skulde have badet sig i hans straalende Lys. Guds Aand svævede over Kaos og skabte Verdensordenens Under. Men Synden skabte af dette Under et nyt Kaos og udfordrede derved Helvedes Afgrund.

Hvem kan raade Bod paa dette?

Guds Søns Menneskevordelse er Svaret paa det angstfulde Spørgsmaal, som den raadløse og hjælpeløse Skabning stiller. Forløseren vil retlede den haabløse Forvirring, han vil sone Krænkelsen af den guddommelige Retfærdighed, han vil genoprette den guddommelige Orden, som Synden har forstyrret. Forløseren vil være Dommer i Ordets dybeste Forstand.

Lad Folkene dømmes for dit Aasyn!

Forløsningen er tillige Verdens Dom.

K l o p s t o c k lægger denne Idé til Grund for sin »Messias«. I Værkets første Sang fremtræder Guds Søn som Stedfortræder for den syndige Menneskehed. Han tager al Verdens Synd paa sig: »*Se, min Fader, her er jeg. Din Almagts Vrede, din Dom vil jeg i dyb Lydighed bære. Jeg vil lide, den forfærdeligste Død vil jeg i Lydighed lide!*« — Men Faderen gaar ham i Møde: »*Jeg løfter mit Hoved højt over Himmelen. Min Arm omslynger Uendeligheden. Jeg siger dig: Jeg er evig! Og jeg sværger dig, min Søn: Jeg vil forlade disse Synder!*«

Ogsaa Helvede holder sin Rettergang. Dets største Modstander maa fældes. Tirret af hans Offermod, hans Renhed, hans Heltefærd, beslutter det højeste Raad den uskyldiges Død, og Judas rækker sin hjælpende Haand dertil. Denne mørke Beslutning er medindvævet i Planen for den Domshandling, som Gud lader begynde paa Oliebjerget. Her rykker Syndens Rædselshær frem: Hedningenes Synder, Jehovas Tjeneres, de Kristnes, »*optaarnet i Kæmpeskikkelser, nærmende sig under Tordenskyens Brag*«. (V. 307). For alt vil Messias i tyst Forbarmelse paatage sig Ansvar, for alt vil han gøre Fyldest. Med Korset bærer han Verdenssynden til Golgatha. Himmel og Jord oplever i ærefrygtsfuld Undren Dommens Fuldbyr-delse:

»*Og han, der opofrede sig for Verdens Synd, hang der i Natten*« (IV, 588).

Helvedes tilsyneladende Triumf bliver dets aabenbare Nederlag. Den stærkt væbnede er ved Korssets Vaaben overvunden af den endnu stærkere. Død er ikke mere Død. Adam jubler. Han bønfaller Kristus: »*Lad mig, Messias, faa Lov til at skue et Glimt af din Forløsnings Virknin-*

ger!« (XVIII, 2 f.). Jesus henviser til Dommens Dag som alle Tings Fuldendelse. Menneskehedens Stamfader skal ved eget Syn opleve noget af Skuespillet. Han ser Skarer af Ildgerningsmænd, og han hører Dommerens Røst:

»Slet, min Fader, ud af din Bog nu Spotternes Navne!
De er ej mer mine Brødre. Vanhelliget har de
Fredspagtens Mægler, hans Blod, hans Dødsangst,
hans brustne Øjne paa Korset, Opstandelsen, Himmelfarten,
Sønnens blødende Vunder, Frelserens bitre Taarer. — —
Gaa bort fra mit Aasyn! Til den Skæbne, I selv har skabt!«
Men efter dette Rædselsoptrin følger en salig Vision.

Adam ser Menneskesønnens Moder, »omgivet af Himmelarvingernes Førstegrøde —« Adam gribes af Undren og Fryd.»Saa skøn var hun at skue, saa salig en Lykke spejledes i hendes Væsen.

Da hun stod for den himmelske Dommer, hævede hun sit
Blik,

skuede mod ham i Bøn, bøjed sig dybt og lagde
Kronen foran hans Fod. Saadan laa hun
ved hans Fødder, og fra hver af de festlige Harper
kom der en bævende Lyd — som et Halleluja.
Men Martyrskaren faldt ned paa Knæ om Guds Moder,
rækkende Kronen til ham, der døde, men evig er u.
Da lød Forsonerens Røst: Rejs jer Børnlille! Og elsk mig,
som jeg har elsket eder, da Blodet af mine Vunder
vældede frem, og Maria mig saa.

Saadan lød Dommerens Tale. Maria, Guds Moder, græd.
Men da bredte hun sine aabnede Arme ud imod Tronen,
svævede lysende opad og sang, saa alle omkring hende
lytted,

og en unævnelig Fryd opfyldte Himlenes Himle:
»Hosianna! Kun du, kun du være evig lovpriset!
Se, du har ramt og tilintetgjort selveste Døden!
Forgæves har Synden ført Klage foran din vældige Trone!«

Lad Folkene dømmes for dit Aasyn!

—ch.—

Den Eucharistiske Kongres-Hymne.

Folk fra Morgenrødens Rige,
 Folk fra Solnedgangens Strand,
 kom, lad eders Stemmer stige
 i eet Kor mod Lysets Land!
 Een er Han, som os forener:
 Verdens Frelser, Korsets Helt,
 Folkestammers Ven og Fører.
 Knæl foran hans Kongetelt!

*Kristus, Frelser, skænk os Freden!
 I dit Brød foren os, Gud!
 Styrk dit Riges Magt herveden,
 Herre, Konge, paa dit Bud!*

Fra Guds høje Himmelsale
 Fredens Barn kom til os ned.
 Fred vil over Verden dale
 ved Hans Broderkærlighed.
 Vi, Hans døbte, Hans forløste
 flokkes om det Alterbord,
 hvor Guds Søn sin Fader bringer
 Ofret for den arme Jord.

*Kristus, Frelser, skænk os Freden!
 I dit Brød foren os, Gud!
 Styrk dit Riges Magt herveden,
 Herre, Konge, paa dit Bud!*

Herre, Konge, Præst, du høje,
 som forvandler Brød og Vin,
 kald os til et nyskabt Levned!
 Aand din Styrke i os ind!
 Skab en ny og skyldfri Verden
 ud af Lidelsernes Flod!
 Løft mod Naadelysets Straaler
 dem, der løstes ved dit Blod!

*Kristus, Frelser, skænk os Freden!
 I dit Brød foren os, Gud!
 Styrk dit Riges Magt herveden,
 Herre, Konge, paa dit Bud!*

Folk fra Morgenrødens Rige,
 Folk fra Solnedgangens Strand!
 Kom, lad tusind Stemmer stige
 til et Kor mod Lysets Land!
 Kristnel Den forløste Verden
 hvælves da til Bryllupssal.
 Til vor Konges Nadvermaaltid
 kom med Fryd — i Tusindtal!

*Kristus, Frelser, skænk os Freden!
 I dit Brød foren os, Gud!
 Styrk dit Riges Magt heneden,
 Herre, Konge, paa dit Bud!*

Ved Karen Plougaard.

Om Bibelen.

Pater A. Menzinger har i »Esbjergbladet« (11.-2.-38) som Svar paa en af Pastor Jensen (Guldager) skreven Artikel om Bibelen fremsat følgende Bemærkninger, som fortjener at fastholdes.

Den katolske Kirke har aldrig forbudt at læse Biblen paa Latin eller Grundsprogene, naar blot disse Udgaver var godkendte af den kirkelige Myndighed. Da nu hvert dannet Menneske i Middelalderen og langt op til vor Tid forstod Latin, betyder dette, at saa godt som alle de Folk, der overhovedet var i Stand til at læse og forstaa en Bog, ogsaa kunde læse Biblen. Havde Kirken, som Pastor Jensen skriver, »frygtet for, at, naar Lægfolk fik Biblen i Hænde, man saa vilde opdage, hvor vidt Kirken havde drevet det i menneskelig Forvildelse og Vranglære til Skade for det sande Evangelium« — da maatte den først og fremmest have forbudt Læsningen af den latinske Bibel, hvad den altsaa aldrig har gjort.

Luther var ikke den første, der oversatte Biblen paa Tysk. Han havde sine Forløbere. Der findes i Tiden før Bogtrykkerkunstens Opfindelse 3600 tyske Bibelhaandskrifter, deriblandt 10 Helbibles, 5 fuldstændige gamle og 8 fuldstændige nye Testamenter. I Tidsrummet fra Bogtrykkerkunstens Opfindelse indtil Luthers Bibeloversættelse, altsaa fra 1466—1522, blev der trykt 14 højtyske og 4 nedertyske Bibles. Luthers Oversættelse adskiller sig fra disse katolske Bibles ved, at han ikke oversætter efter den latinske Vulgata, men efter den hebraiske og græske Grundtekst. Desuden frigør Luther sig i stilistisk Henseen-

de for en altfor snæver Afhængighed af de fremmede Sprog.

Selv Skovgaard-Petersen (»Biblen gennem tusind Aar«) indrømmer, at Biblen blev læst flittigt før Luther. Derom vidner ogsaa bl. a. Kirkens Liturgi og de utallige bibelske Citater i Middelalderens religiøse og verdslige Litteratur. Dette er saa meget mere paafaldende, som de haandskrevne Bibler var meget dyre og vanskelige at anskaffe. Rigtignok mener Skovgaard-Petersen, at de katolske Bibel-læsere alligevel ikke har forstaaet Biblen, idet de ikke opfattede det centrale i Aabenbaringen. Men Spørgsmaalet er jo netop, hvad der er det centrale. Derom er, som bekendt, Meningerne delte.

Kirken tillader kun Læsningen af Biblen paa Moders-maalet, naar Oversættelsens Paalidelighed er godkendt enten af den apostoliske Stol eller af en Biskop; i sidste Tilfælde skal Oversættelsen være forsynet med vejledende Anmærkninger. Det er Misbrugen af Biblen, der tvinger Kirken til denne Strengthed. Biblen i udannede Lægfolks Hænder kan nemlig blive en farlig Bog (jfr. 2. Petr. 3, 16). Faren er ikke den, »at Lægfolk ved at læse Biblen skulde opdage Kirkens Vildfarelser«, men at de danner hver sin egen Kristendom efter enhver subjektive Forstaaelse af Biblens tit dunkle Ord. Sektdannelsen inden for Protestantismen viser tydeligt den fri Bibellæsnings skæbnesvangre Følger.

A. Menzinger.

Kirkens sociale Indsats.

Ønsker man Indblik i Socialpolitikens Udvikling i Aaret 1936 og de tre første Maaneder af 1937, giver »*Internationales Jahrbuch der Sozialpolitik 1936/37*«, VII Jahrgang (Genf, Internationales Arbeitsamt, 690 S., Frs. 10), en eksemplarisk Fremstilling heraf. Vi gengiver enkelte Meddelelser, som vil have særlig Interesse for vore Læsere; de viser Kirkens store sociale Indsats.

De kristelige Fagforeningers rolige og støtte Udvikling, som udmærkede Aaret 1935, blev pludselig i Slutningen af 1936 afbrydt af de Strejkebevægelser, som udbrød i Frankrig og Belgien. I begge Lande ser vi en betydelig Forøgelse af Medlemstallet inden for Fagforbundene og følgerig ogsaa inden for de kristelige Fagforeninger. I Frankrig er Medlemmernes Antal gennemsnitlig steget til det fem-dobbelte.

Besættelsen af Fabrikkerne, som man for nylig i Frankrig forbandt med Strejkerne, stillede de kristelige Fagforeninger overfor et meget vigtigt principielt Spørgsmaal, hvis Interesse strakte sig langt ud over Landets.

Grænser. Svaret lod ikke vente paa sig og lød simpelt hen: de kristelige Fagforeningers Lære tilbageviser betingelsesløst denne Form for Fagforeningsaktion.

Paa et i Chur den 13. og 14. Maj 1936 afholdt Møde inden for de kristelige Metalarbejder-Fagforeningers internationale Forbund udtalte man sig for Indførelsen af 40 Timers Ugen og lønnet Ferie i Jern- og Staalindustrien, samtidig med at man advarende henviste til Kappelstriden i Oprustningen, som maa betragtes som usund og farlig —, selv om dette for Metalarbejdernes Arbejdsbetingelser havde gunstigere Virkninger, end det i Virkeligheden er Tilfældet.

Endelig fortsattes det af de kristelige Fagforeninger i 1935 foretagne Forsøg paa Studiedage ogsaa i 1936. Denne Gang fandt disse Dage Sted i Schweiz, og følgende Emner blev behandlede: 1) Anvendelsen af de bestaaende førkorporative Indretninger for Korporationernes Opbygning, 2) Kvindearbejdet, 3) de nuværende internationale Spændinger og Folkeforbundet.

Blandt de inden for den katolske Kirke mest fremtrædende Begivenheder i Aaret 1936 hører det store Antal af biskoppelige Dokumenter, som opfordrer Katolikkerne til social Virksomhed. Det belgiske Episkopat minder i et fælles Hyrdebrev om den kristelige Samfundslæres almindelige Grundsætninger: den menneskelige Personligheds Værdighed, Agtelse for Familien, den enkeltes og Samfundets gensidige Pligt. I Frankrig blev der siden Juni Maaned i næsten alle Diøceser udsendt Budskaber, som opfordrede alle, der havde den gode Vilje, til det fælles Arbejde.

Mest gjaldende lød Kardinal Verdiers Kundgørelse, som blev offentliggjort kort efter Parlamentsvalgene: »Skal jeg minde om, at Kirken for snart 50 Aar siden gennem Pave Leo XIII og i den nyeste Tid gennem Pave Pius XI afslørede Skaderne inden for vor Samfundsorden og mindede Verden om, hvad den sande Retfærdighed og en klogt afvejet Lighed forlanger for Arbejdernes Vel? Var denne Lære blevet bedre forstaaet, vilde vi være blevet sparet for mange Onder, hvorunder vi nu lider.

Lad os derfor gaa til Værket: thi paa os alle hviler i Dag en alvorlig Samvittighedspligt: den for alle — Arbejdsgiver og Arbejder, Byboer og Landboer, Moralister, Sjælesørgere og troende — ens Forpligtelse til beslutsomt at bidrage vort til Løsningen af det paa alle tyngende økonomiske Problem. Ved den fælles Nød rykkes dette frem i forreste Række.«

Ogsaa i England har Biskopperne udsendt et fælles Hyrdebrev, hvori de fastslaar, at den sociale Uretfærdighed,

der saa længe har været en Svøbe for Europa, har ført den kristelige Kultur til Afgrundens Rand. Tro imod den Overlevering, de har i Eje fra deres Forgængere og især fra Kardinal Manning, hæver de derfor enstemmigt deres Stemmer for Folket imod Uretfærdigheden, imod de besværedes og de betyngedes Undertrykkelse, mod de svages Udnyttelse, og opfordrer Lægfolk til organiseret Optræden. I Østrig vender Kardinal Innitzer sig kraftigt imod den sociale Retfærdigheds Underminering, imod de Firmaer og Foretagender, som drager Fordel af disse Nødens og Arbejdsløshedens Tider.

De sociale Uger havde samme Held som de forudgaaende Aar. I Ugen fra 18.—24. Juli behandledes i Versailles i Frankrig det vidtspændende Emne: »Civilisationernes Kamp.« Katolicismen, der skaber en Atmosfære, hvori enhver Civilisationsform anerkendt og agtet kan udfolde sig frit, kan bidrage meget til, at de nuværende Gnidninger bliver overvundet, og Menneskeheden naar til en fredelig Udvikling.

De engelske Katolikker har for 16. Gang i Oxford afholdt deres sædvanlige Sommerskole. Deltagerne fordybede sig i Encyklikaerne om de sociale Spørgsmaal og i de internationale og nationale Problemer. Studiekredse blandt de forskellige Universiteters Studenter sikrer den sociale Bevægelse blandt de engelske Katolikker en Slægt af Førere. Catholic workers college i Oxford har fortsat sin Opgave at give Arbejderstanden en social Opdragelse. Virksomheden fik for kort Tid siden den hellige Faders udtrykkelige Samtykke. Denne Anstalts tidligere Elever aflægger ved deres Arbejde i de offentlige Korporationer, Fagforeninger og Catholic social Guild Vidnesbyrd om Værdien af den Undervisning, de har modtaget. De første Forsøg paa en social Uge blev ogsaa med godt Resultat gennemført i Rio de Janeiro fra 8.—12. Juni.

I De Forenede Stater var Aarets største Begivenhed den pavelige Statssekretær Kardinal Pacelli's Møde med Præsident Roosevelt. Ved denne Lejlighed mindedes man den Højagtelse, Præsidenten har vist overfor Encyklikaen Quadragesimo anno, som paa en udtrykkelig Beslutning i Senatet blev optaget i denne Forsamlings Forhandlingsberetninger i sin fulde Ordlyd.

Under Protektorat af De Forenede Staters samlede Episkopat fejrede Katolikkerne i Maj overalt Dobbeltaarsdagen for Offentliggørelsen af Leo XIII's og Pius XI's Encyklikaer. Man havde opbudt alt, for at denne Mindefest kunde give saa vidtrækkende Genlyd som muligt: Prædikener, Presse, Radio, Foredrag, offentlige Møder, Kursus

ved Højskolerne og Seminarierne, Studiekredse, rigelig Uddeling af de pavelige Rundskrivelser og Anmeldelser af disse. I alle Diøceser paa de to Søndage den 10. og 17. Maj var Prædikenerne for Størstedelen viet denne Begivenhed.

»Kolumbus-Ridderne« har ivrigt bidraget deres til det gode Resultat ved at foranstalte talrige Møder og ved Uddeling af Bøger og Brochurer. Ved denne Lejlighed har de indviet nye Studiekredse. Det samme gælder for Studenterne ved de forskellige Universiteter. I Detroit har over 8000 af dem deltaget i disse Højtideligheder.

125 katolske Universiteter og andre Højskoler har i Sommerens Løb afholdt Kursus, hvori henved 35,000 Tilhørere deltog. Ved Programmernes Opstilling var der indrømmet de samfundsmæssige og sociale Spørgsmaal en fremtrædende Plads.

Ogsaa i Syd-Amerika melder den katolske Bevægelse om Fremgang. I Argentina har Sekretariatet for samfundsmæssige og sociale Spørgsmaal, som blev stiftet for tre Aar siden, forgrenet sig over hele Landet. Det strækker sig i Dag over 22 Bispedømmer. Det foranstalter omfattende Oplysning om Arbejdernes Stilling i By og paa Land og udfolder ved Hjælp af Flyveskrifter, der uddeles hver Maaned, en livlig oplysende Virksomhed. Den 9. November 1936 overrakte en Gruppe katolske Damer Republikkens Præsident et Mindeskrift, som indeholdt et omfattende Program over haardt tiltrængte Reforme, som hovedsagelig dækkede Arbejderboligerne, Mindste-Lønningerne og Forholdsregler til Bekæmpelse af den vidt udbredte Udnyttelse af Hjemmearbejderne.

I Chile har Præsteforbundet paa Ærkebiskoppen af Santiago's Opfordring indledet et Prædikfeltsog for den sociale Retfærdighed. Arbejdsgiverne skal mindes om deres Pligt til at betale en retfærdig Løn; Spekulation og utjålet Konkurrence fordømmes.

I Brasilien har Oprettelsen af Kursus og Foredrag om sociale Spørgsmaal saavel som de sociale Højskolels Virksomhed taget et nyt Opsving. Ved C. H.-S.

Raphael Kardinal Merry del Val.

Hvis Protestanter gav sig til at læse katolske Biografier, vilde mange af de Fordomme hurtigt forsvinde, som ingen Diskussion kan udslette. Dette kom jeg til at tænke paa under Læsning af en lige udkommen Biografi*) om Pius X.s navnkundige Statssekretær. En Prælat, en Kirkefyrste, altsaa et helt igennem »politisk inficeret Individ«

*) Victor v. Hettlingen, Raphael Kardinal Merry del Val (Benzinger Einsiedeln, 1937, 372 S., R. M. 3,80).

efter diverse Forfatteres — bl. a. ogsaa Kaj Munks — Forestilling. (Se »Sejren«) I Virkeligheden opsuges alt, hvad der kommer inden for en saadan Personligheds Omkreds, af den ene Tanke: Arbejdet for Sjælene. I denne Tjeneste stilles alle Evner, al verdslig Evne og Magt.

Hvorledes ser Pius X selv paa sin Statssekretær? Han siger:

«Jeg har valgt ham grundet paa hans store Sprogkundskaber. Han er født i England, opdraget i Belgien, af spansk Oprindelse og har levet længe i Italien. Som Søn af en Diplomat er han selv en fremragende Kender af Problemerne i alle Lande. Han er meget beskeden, er en Helgen. Hver Morgen kommer han til mig for at give mig Meddelelse om alle Spørgsmaal ude i Verden. Aldrig behøver jeg at bemærke noget. Kompromis'er kender han ikke til.»

Et morsomt Træk, som vidner om Kardinalens Aandsnærverelse, fortælles fra hans Ophold som Legat i Kanada, hvor han skulde mægle mellem 2 Partier. En Herre sagde da under en Modtagelse:

»Deres Excellence er i Dag mellem Himmel og Helvede. Hvad foretrækker De, kan De overhovedet staa tvivlende overfor Valget mellem Himmel og Helvede?« Alle lyttede spændt efter Svaret. Merry del Val svarede: »Jeg har endnu ikke haft den Lykke at skue Paradiset. Jeg haaber aldrig at skulle blive delagtig i den Ulykke at se Helvedet. Men eet ved jeg for vist: mellem Himmel og Helvede er Skærsilden. Deres tornefulde Spørgsmaal har hensat mig i denne Skærsild etc.« Begge Partier var meget tilfredse med dette uventede Svar.

Pius X selv havde ogsaa overtaget sit høje og brydsomme Embede ene og alene af religiøse Motiver. Da Konklavets Valg i 1903 faldt paa Patriarken af Venedig, Sarto, og Merry del Val skulde hente hans Indvilligelse, fandt han ham ikke paa sit Værelse, men i Capella Paolina, foran det Allerselligste, lænet mod en Bænk. Sagte gik Sendebudet hen til den knælende og fremførte Konklavets Bøn, men den senere Pius X. sad med Taarer i Øjnene: »Nej, nej, jeg beder Dem, sig til Kardinaldekanen, han skal ikke tænke paa mig.« Midt i dette Billede paa den allerstørste Bestyrtelse kunde Sekretæren (Merry del Val) ikke lade være med i største Ærbødighed at sige: »Mod, Eminence!« Det hellige Kollegiums faste Vilje og personlige Samtaler med Venner blandt Kardinalerne formaaede lidt efter lidt at bryde den sidste Modstand.

»Kan denne Kalk ikke gaa mig forbi, uden at jeg maa tømme den,« sagde han, da han indvilgede, »saa ske Guds Vilje.« Saaledes blev Kardinal Sarto den nye Pave.

Allerede i det ydre spejlede Merry del Vals i Selvbeher- skelse og Koncentration opøvede Fromhed sig, ikke mindst under Gudstjenesten. »Visheden om at finde Ærkepræsten Merry del Val ved de højtidelige Gudstjenester i Peterskir- ken lod mange finde Vejen til Basilikaen, mange, som ellers stod Kirken temmelig fjern. Forskellige Omvendelser kan tilskrives Kardinalens altid meget andægtige Optræden under Gudstjenesten. En Dame af en af Amerikas bedste Fa- milier skriver: »Den meget rolige og smukke Maade, hvorpaa enhver Handling blev udført, gjorde et meget dybt Indtryk paa mig. Det ellers saa ofte sete Hastværk og Ube- lænksomhed kendtes ikke.« Et engelsk Vidne siger: »Al- drig kan jeg glemme den fine Maade, hvorpaa han udførte enhver hellig Handling. Saaledes som han var i Peterskir- ken paa store Dage, saaledes var han ogsaa i sin Salon, al- tid »ædel«. En Franskmand havde gjort sig det til Opga- ve omhyggeligt at iagttage Spidsen af Hans Eminences Mi- tra. Med Forbavselse konstaterede han dens Ubevægelig- hed. »Mig forekom det, at Mitraen sad paa en Statues og ikke paa et Menneskes Hoved.« En Meksikanerinde var meget opbygget over engang under en 40 Timers Bøn at have set Kardinalen knæle paa det bare Gulv. Merry del Val holdt meget af de romerske Stationer i Fastetiden. Saa længe hans Tilsynekomst ikke vakte Opmærksomhed, var han altid til Stede.«

Hvor vidt forskellig fra det Billede paa den kirkelige Diplomat, som mange Kredse har, Kardinalen var, viser bedst et lille Træk: »Da han engang hørte, at Gud ikke skulde kunne straffe alle Løgne strengt, fordi det i enkelte Situationer i Livet ikke var muligt at sige Sandheden, blev han meget vred.

Hans diplomatiske Tankeverden laa i de meget sigende Ord: »Ingen Politik efter falsk menneskelig Klogskab.«

Selv i de mest fortvivlede og yderst delikate Forhand- linger med verdslige Magter var hans eneste Ledestjerne Sjælens Behov og Kristi Kirkes Fremgang.

Da det straks i Begyndelsen af Pius X's Regering kom til aabent Brud med Frankrigs kirkefjendtlige Regering, gjorde Merry del Val alt for at forhindre dette, men uden Resultat; — at alle hans og Pavens Forhandlinger kun gjaldt Sjælene viste sig smukt i en Udtalelse, som er refe- reret fra hine Dage. »En romersk Prælat, som straks der- efter blev modtaget i Audiens, fortæller senere: »Kardina- len sagde til mig: Se, den Herre var den franske Gesandt, som har taget Afsked med mig og endnu i Dag forlader Rom. Jeg føler mig meget rolig. For kort Tid siden saa jeg den hellige Fader, som sagde til mig: »Eminence, lad os se paa Korset, hvad siger det os? Non possumus! Det er altsaa Vejen og vore Direktiver.«

En ny Morgenrøde over Meksiko?

For elleve Aar siden, da Forfølgelserne var paa deres højeste, fik Dr. Miranda, der dengang var 29 Aar gammel og Elev paa Seminariet Pio Latino i Rom, af det mexikanske Hierarki, i Tilknytning til Pius XI's Brev af 2.-2.-1926, overdraget det Hverv at udkaste en Plan til Katolsk Aktion i Meksiko. I 1926 forelagde han for den hellige Stol efterfølgende Hovedforslag, som blev accepteret: 1) Organisation af Katolsk Aktion. 2) Tillempelse af alle sociale og økonomiske Organisationer efter den Tilstand, der hersker i et Land uden egentlig religiøs Benævnelse, medens man dog bevarer de katolske sociale Principper. 3) Oprettelse af en Skole til Uddannelse af Ledere. 4) Indledende Forberedelser til Oprettelsen af et katolsk Universitet. I Pater Parsons Bog »Mexican martyrdom (Meksikansk Martyrium) siges der herom:

»Allerede i Juni 1929 blev dette Arbejde sat paa Benene og skred frem med feberagtig Hast. Mere end nogen Sinde før gjaldt det om at opøve Lægfolk i at arbejde for at genkristne en Nation, der var gennempløjet af mange Revolutioner, som havde saaet saa meget Had og antikristelig Agitation deri. Det allervigtigste var at give Folk en kristelig Opdragelse. Uden denne vilde alt religiøst Arbejde være forgæves. Det var en Elite, man straks trængte til, og det var den, man begyndte at rekrutere og danne.

Hvad har de faktiske Resultater været af dette Arbejde?

Midt under de alleralvorligste Restriktioner imod at prædike og udøve Religion har det mexikanske Folk sat en aandelig Bevægelse i Gang, der er den mest vidunderlige i hele Menneskehedens Historie. Over 150.000 Mennesker er allerede indrullerede i Katolsk Aktions intense Apostolat. I 29 Diøceser finder om Aaret 3000 Sognemøder for Katolsk Aktion Sted. Hele Folket undervises i Katekismus, den private og sociale Morals Grundsætninger, Apologien, Liturgien og Jesu Kristi Liv. Skridt for Skridt gaar dette Arbejde frem, saa der om nogle Aar ikke vil være nogen Katolikker i Verden, der er bedre underrettede end Meksikanerne. I et enkelt Dioces arbejder 75 Kateketer assisteret af 70.000 Mennesker under Præsteskabets Fraværelse.

Ingen Demonstration, ingen Konflikt med Øvrigheden. Den gode Nyhed er simpelthen gaaet fra Mund til Mund, fra den ene Gruppe til den anden som i Kristendønnens første Dage.

De mest brændende sociale Spørgsmaal: Landbrugsproblemer, Formindskelse af de store Grundejendomme, Forbedring af Arbejdernes og deres Familiars aandelige og timelige Kaar, studeres alvorligt. Man kræver dristigt social Retfærdighed og en Omdannelse af Levevilkaarene.

J. La Farge.

Gud førte ham ud i Ørkenen.

En Soldatersjæls Rejse fra Vantroens Land ind i Troens inderste Helligdom skildres i *Ernst Psichari's* Bog: *Der Wüstenritt des Hauptmanns*, (Herder 1937, 150 S., indb. Mk. 2,70). Forfatteren, et Barnebarn af Renan, som faldt i Belgien ved Verdenskrigens Begyndelse, har heri fremstillet den sjælelige Udvikling, der fuldbyrdes i ham under hans 3-aarige Krigstjeneste i Nord-Afrika, hvor den h. Augustin skrev sine Bekendelser.

Maxence, Søn af en af Voltaires Tilhængere, havde faaet en forkert Opdragelse. De første Forviklinger fandt ham ubevæbnet over for det onde, hjælpeløs over for Verdens falske Slutninger og Blændværk. Tyve Aar gammel vandrede han rundt i Lastens Labyrinter. Ingen advarede ham, kun hans Hjertes ægstelige Banken. Da førte Forsynet ham ud i Ørkenen i Kamp for Frankrig, som han ikke elskede, fordi han kun havde lært dets Vrangside at kende. De tusinde Ting, som hører med til Kommandoen over et større Kompagni Soldater i Ørkenen, havde han at tage Vare paa. Ørkenmarcherne var forbundet med uhyre Strabadser. Derindimellem kom et Liv i Ensomhed og Stilhed ved den tiende Naturs Hjerte. En grel Modsætning til den Verden, som engang forførte ham, til Fortiden, som var ham et smerteligt Minde.

En Dag modtog han et Kort med Naadebilledet fra La Salette: »Kære Maxence! Paa det Hellige Bjerg har vi bedt for dig. Det forekom mig, at den hellige Jomfru græd for dig og elsker dig. Vil du ikke høre hende.« Han følte, at en Ven, der bad for ham, holdt mere af ham end de andre — kun denne Ven elskede ham. Ja, Peter Maria havde altid været hans gode Aand. Kom han til ham, var det, som betraadte han Fornuftens Lyskreds. I ham var Ligevægt, Klarhed, Aandens Sejr over det genstridige Stof. Hvor skønt var dog dette til Betragtning viede, i Renhed straalende Liv. Men Maxence gik ikke ind paa Vennens Spørgsmaal. I sit Indre følte han en Tomhed, et Væld af stum Angst, Nat, fuldkommen Forladthed. Han kom i Berøring med Saharas Mystikere. Det lille Stykke Sandhed, som de, skønt nedsænket i Vildfarelse, alligevel endnu ejede, gav dem Kraft til hellig Aandsopløftelse, Foragt for jordiske Goder, Sans for det væsentlige. Da dukker det Spørgsmaal op i ham: Hvorfor forsøger vi ikke paa ny at vinde vor gamle Rigdom? Han ser det kristelige Frankrig for sig. For ham staar Tusinder af Korsriddere, som døde med Sværd i Haand og Bøn paa Læben. Maurerne havde aabnet hans Øjne for det skjulte Frankrig, havde lært ham, hvor ren og helbredende Kristendommens Luft er. Han glæder sig som et bortkommet Barn, der finder sin Moder igen.

Nu forekom ham Forkastelsen af Rom, Troens, Trostroskabens Hjørnesteen, absurd. Han stillede sig under Korset ved Siden af Høvedsmanden, der erkender Jesus Kristus. I Palmelunden ved Atar møder han saa Fristelsen. Tre Dage i gennem bliver han en Slavindes Slave og bringer derved sine Soldater i Fare. Saa pludselig staar Tanken om hans Ven Peter Maria for ham og Billedet af Guds Moder. Han føler Nedværdigheden i sin til Djævelen pris-givne Sjæl. En frygtelig Smerte gennemryster ham. Han er ikke Arving til Frankrigs kristelige Værdighed. En Maurers Ord forbavser ham meget: »I Franskmand ejer Jordens Rige, vi Himlens.« Alle Frankrigs Helgener ønsker han at føre i Marken som Modbevis, men alle bliver de hans Anklagere. Saa føler han det, som stod den gode Hyrde i det endeløse Sands Stilhed og strakte de gennem-borede Hænder ud efter det fortabte Faar. En frelsebringende Sønderknuselse overfalder ham, Længslen efter et krystalrent Hjerte.

I hans Indre taler en Stemme: Dine Fødder er lænkede til Jorden. Du kan ikke give dig selv Vinger. Men se, han er kommet, som har forjættet dig Livet! Han er i den Dom, du har fældet over dig selv, i det Alpetryk, der tynger din Samvittighed. Nu er Tiden inde til at iføre sig Bryllupsklædningen. Skønt endnu fattig var Maxence dog grebet af en rig Besidderglæde, ligesom de arme Sjæle i Skærsilden ejer Gud ved glødende Længsel. Lutringen var lige saa smertefuld som trøsterig. Ofte greb han med feberhede Hænder efter Evangeliet. Her fandt han Midtpunktet, Verdens Ligevægt, Fuldendelsen af alt menneskeligt og alt guddommeligt. Og han stræber højere endnu; Mindet om Jesus, Jesu Ord, er ham ikke tilstrækkeligt. Overvættes lykkelig den, der hviler ved sin Guds Hjerte, den, for hvem hele Himlen ligger i den lille Hostie. En angstvækkende Sødme er kommet over ham, et nyt Hjerte fyldt af Kærlighed til Gud og Næsten føler han banke i sit Bryst. Bogen slutter med Spørgsmaalet: »Aah, Herre, er det saa lige til at elske dig?«
—ch—

Katolske Missioner.

En stor Kristen.

Fornylig er Kesenyi Sebbowa, en afrikansk Høvding, som var dekoreret af Pave Benedikt XV og Kong Georg V af England, afgaaet ved Døden. Han blev født 1853 i Uganda.

Sebbowa hørte til den første kristne Generation i Afrika. Han var en af de 18 Katekumener, som Pater Lourdel, kaldet Mapera, døbte i November 1885. Denne Gruppe har

skænket 6 Martyrer, 5 store Høvdinger og de to første kvindelige Kristne i Uganda.

Da Mwanga slap Forfølgelsen løs, sagde den frygtelige »Katikiro«, som uden Tvivl kun skaanede sine Favoritter, til Kongen: »Kakaba«, dræb ikke dine Folk indtil sidste Mand, giv mig Sebbowa.« Med et Stokkeslag slap den unge kristne Høvding fra sin Bøddel.

For at fortælle, hvad han siden har gjort for sit Land og sin Konge og især for sin Provins igennem 34 Aar, vilde der kræves en hel Bog. Han organiserede sin Provins med en Mesters Haand. Han ejede en Høvdings Fasthed og en mild og overbeviset Kristens Retsind. Bagandaerne kan for en stor Del takke ham for deres Rigdomme. Han anlagde mange og gode Veje i Buddu og indførte intens Dyrkelse af Bomuld og Kaffe. (Det var paa hans Jorde i Kijj'omanyi, at de første Kaffeplantager skabtes). Takket være ham indkaldte den engelske Regering lønnede Landbrugsinspektører, og de første Landbrugsmaskiner blev indført. Handelen begyndte at cirkulere paa de smukke moderne Veje, og Rigdommen kom til Provinsen.

Udadelig i sin private Optræden og Husholdning, et Mønster paa Troskab, trods en steril Hustru, hvad der i disse Lande anses som en Forbandelse, tjente han hver Dag ved Messen og modtog ofte Kommunionen. Ved sit Eksempel udøvede han et straalende Apostolat. Som kristen Høvding bidrog han sit til at give sit Land gode Love, som han anvendte og lod anvende med fast Haand.

Men størst Hæder indlagde han sig ved i vid Udstrækning at hjælpe med til at gøre sin Provins til den smukkeste Mission i Uganda, en næsten selvstændig Mission, som bliver passet af en indfødt Klerus, der bestaar af 30 Præster, 47 indfødte Søstre, 334 Kateketer, 88 Lærere og Lærerinder, alle eksaminerede. Hans Provins tæller 90.000 Kristne; hans katolske Skoler er overfyldte: 5200 Dreng og 4500 Piger, 2 Seminarier, 1 Realskole, Moderhuset for Bannakarolierne og Bannabikiraerne, indfødte Brødre og Søstre. Alle disse Arbejder fik virksom Støtte fra Storhøvdingen.

Denne store Kristen, hvis Liv var saa rigt, er den 19. Septbr. 1937 død i sin Hovedstad, 84 Aar gammel. Han er død med Rosenkransen i Haanden efter at have modtaget de sidste Sakramenter af en indfødt Præsts Haand, og han er blevet begravet efter den stedlige Skik. Hos sine Venner, sine Overordnede og sine Undersaatter efterlader han Mindet om en helstøbt Mand.

C. H.-S.

Paa Lytterpost.

Rigsdagsmænd i Spanien.

10. Febr. Kl. ca. 19,10—19,30 fortalte de fire danske Rigsdagsmænd, der paa den røde Regerings Indbydelse havde overværet »Cortes«'s Aabning og derefter paa et Par Dage sat sig grundigt ind i det spanske Problem (set fra den ene Side), Indtryk fra Rejsen. Folketingsmand Rasmus Hansen (Soc.) omtalte de Røde som det nationale Parti i Modsætning til Nationalister, der kendetegnedes som Udlændingene. Landstingsmand Jensen-Stevns (Venstre): *»I Barcelona er kun Domkirken bevaret. Paa Landet saa jeg en Kirke, hvis Døre osv. var fjernet, og som nu brugtes til Grønhandel. Den nuværende Regering har gjort Ende paa sligt.«* (Men Kirken bruges altsaa stadig til Grønhandel!) Folketingsmand H. F. Ulrichsen (Kons. Folkep.): *»Der er nu aller Retstilstande i det røde Spanien. Premierministeren erklærer vel, at der er religiøs Tolerance; men i Praksis er man endnu ikke naaet saa vidt. Hærens Mærke er endnu den røde Sovjetstjerne.«* Folketingsmand Rasmussen Gylling (Rad. V.): *»Regeringen har frigjort sig for de mest yderliggaaende Elementer.«* — Naar der ikke mere brændes Kirker og myrdes Katolikker i den røde Del af Spanien, kan det skyldes to Ting: Enten at den yderliggaaende Sovjetregering virkelig er afløst af en mere moderat Regering, eller at der ikke er flere Kirker at brænde og ikke flere Katolikker at myrde. Lad os haabe det første!

Middelalderlig Klosterkultur.

Herom talte Lærer C. J. Franck fra Lille Velling 7. Marts Kl. 17—17,22. Det er et stort Emne at behandle paa saa kort Tid; det er dog sikkert lykkedes Foredragsholderen at ændre en Del af Lytternes Syn paa Klostrene. *»Klostrene har givet os en Kultur, som vi endnu nyder godt af. Luther og hans Disciple har ført en uærlig Kamp mod Klostrene. Klostrenes første Indsats var, at de lærte Menneskene Respekt for Arbejdet. Munkenes Levevis blev Eksempel til Efterfølgelse ogsaa for dem, der ikke gik i Kloster . . . Men glemmes maa det ikke, at det var for at tjene Gud, at man gik i Kloster. Vi Lutheranere maa godt vide, at Studiet af Bibelen var det vigtigste Arbejde i Klostrene. Man har senere fortalt, at Katolikkerne lænkede Bibelen. Det er vel rigtigt; men alle Bøger blev lænket, fordi de før Bogtrykkerkunstens Opfindelse var uerstattelige Værdier, og endnu Frederik II giver Befaling til at lænke Bibel, Psalmebog osv. i Kirkerne. Afskrivningsarbejdet bevarede den overleverede Kultur gennem Middelalderens mørke Aarhundreder. Munkene nøjedes dog ikke med Afskriv-*

ning, men skrev *Annaler* og fik undertiden til *Opgave* at skrive *Historie*, der ganske vist ikke er særlig paalidelig.« Omtalte Klostrenes Betydning for Malerkunst, Musik, Astro-nomi, Lægevidenskab, Havebrug, Likørtlivirkning osv. »Naar man taler med Kritik om de rige Klostre i Middelal-deren, maa man ikke glemme, at de netop ved deres Rig-dom var en tiltrængt økonomisk Stabilitet. Munkene blandede sig ogsaa i Politik; ofte samlede Franciskanerne Haandværkere om sig i Laug, hvis Skraaer ofte blev til i Klostre.« Fremhævede til Slut Betydningen af at vedligeholde Forbindelsen med Fortiden. — Tak!

Ignatius.

Nye Bøger.

Oversigt over Kirken i Norden.

Dr. Peter Louis, Sognepræst i Leverkusen-Bürrig staar ikke blot for det tyske St. Angars Werk til Fordel for de nordiske Missioner, især Sverige, men udgiver ogsaa Hæfter om det katolske Norden, som byder den grundigste og mest omfattende Oversigt over dette Emne, som jeg kender. Dette gælder ogsaa om det sidste »Bis zum weissen Norden! Christi Reich im Umkreis des Nordpols 1938« (Köln, Bachem 1938, 48 S.), en yderst interessant Beretning om Kirkens Stilling i Island, Skotland, Norge, Danmark, paa Færøerne, I Grønland, Sverige, Finland, de baltiske Stater, Alaska og Rusland. Billeder og Boghenvisninger, Statistikker og smaa Artikler introducerer saare fængslende i mange nordisk-katolske Problemer. Der er smaa Artikler om St. Birgitta og Mester Grünewald, om den første græske Nordlandsrejsende Pytheas etc. En Fylde af Oplysninger paa faa Sider! Skrevet med et varmt Hjerte for det katolske Norden! Til sidst meddeler Forf., at han har udsendt en *L y s b i l l e d s e r i e* over det samme Emne hos Bifiz i Düsseldorf! Tak for al denne frugtbare Interesse for Norden!

— z.

Hvor Nation opsiges af Nation.

George Timpe har i sin Bog »Katholische s Deutschtum in den Vereinigten Staaten« (Herder 1937 VIII—248 S., RM. 4,80—25 pCt.), bl. mange andre med gode Illustrationer forsynede Artikler og Oplysninger ogsaa givet os en Oversigt over Tyskhedens Stigen og Dalen inden for den amerikanske Kirke. Blandt de Emigranter, som i Begyndelsen af det 19. Aarh. udvandrede til U. S. A., var saa mange Katolikker, at Tyskerne i Løbet af 40 Aar mange Steder, f. Eks. i St. Louis, udgjorde indtil Halvdelen af alle Katolikkerne. I Aaret 1852 fik en Tysker, Redemptoristpater J. N. Neumann, øjen-

synligt efter Pius IX.s personlige Ønske, overdraget Bispstolen i Philadelphia. Og de amerikanske Biskoppers Agitationsrejser til München og Paris kaldte bestandig flere Katolikker derover. I 1869 finder vi blandt 50 amerikanske Biskopper allerede 6 af tysk Afstamning, og 1160 tyske Præster, af et samlet Antal paa 3505, virker i 705 tyske og 51 blandede Sogne. Langt det største Tal af disse Præster er endnu født i Europa. Højdepunktet naas i 1892, hvor der tælles 2882 tysktalende Præster og 19 tysktalende Overhyrder i U. S. A. Siden gaar det tilbage; Engelsk bliver manges Sprog og fortrænger selv i den tyske Familiekreds Modersmaalet, som i Skolen bliver til et fremmed Sprog. Med Verdenskrigen ophører det tyske Sprog fuldstændig at være Undervisningssprog. Denne Proces gaar i vore Dage ustandselig videre og — med Amerikanernes Afsky for Nazismen in mente —, kan man roligt gaa ud fra, at de sidste Aars Udvikling i det 3. Rige har fremmet den.

A. P.

Kalenderform og Kalenderreform.

Den gregorianske Kalenderreform bestod som bekendt i Pave Gregor XIII's Ordre d. 22. 2. 1582 om straks efter d. 4. Oktober samme Aar at lade følge d. 15. Oktober, for saaledes at hidføre den fornødne Tilpasning mellem den borgerlige og den virkelige Tidsregning. Men interessant er det at se, hvor langsomt det gik med at gennemføre Reformen. De fleste katolske Lande antog den straks, Polen 1586, Ungarn 1587, Tyskland, Danmark og Schweiz (19.—29. Febr.) 1700, Holland 1710, England 1752, Sverige 1753, Tyrkiet 1916. Af Grækenland, Rumænien, Jugoslavien m. fl. gennemførtes Reformen først med de ortodokse Kirkers Beslutning paa Kongressen i Konstantinopel i 1923. Denne og mange andre Oplysninger om Kalenderen, deriblandt ogsaa et Forslag til en almindelig Nykalender, der skal have fundet Vatikanets Billigelse, findes i »Allgemeiner Neukalender« (Straubing, Neke-Verlag 1937, 134 S., RM. 2,40), hvis Forfatter, J. B. A c h a t z, her har samlet det vigtigste om Kalenderform og Kalenderreform. —z.

Medicin og Moral.

Med stor praktisk Erfaring og med en beundringsværdig Evne til klar Behandling af sit Emne har F r. A. B o n n a r, O. F. M., D. D. skrevet sin Bog: »The catholic doctor«, (London, Burns, Oates & Washbourne, 1937, 181 S. sh. 7/6 d.) Bogen er en Fører for katolske Læger og Præster i medicinske Problemer, som angaar katolsk Moral. Bonnar konstaterer klart de første Principper, før han gaar over til i Detailler at behandle de forskellige Spørgsmaal, hvor en katolsk Læge ønsker at vide, hvad han skal eller

burde gøre. Bogen indeholder værdifulde Kapitler ogsaa om Psyko-Analyse og mentale Forstyrrelser, hvor Lægen og Præsten ofte stilles overfor meget ens Problemer.

— *ch* —

Fra Hovedstad og Provins.

Faktor Theodor Walther in memoriam.

Den 26. Februar bukkede Faktor Walther under for en Hjerneblødning. Dermed er en af Horsens katolske Menigheds bedste Mænd gaaet bort. Faktor Walther var en af afdøde Pastor Kerff's første Konvertitter, idet han sammen med sin for tre Aar siden afdøde Hustru konverterede engang i Firserne. Hele sit Liv var han en trofast Katolik, der baade opdrog sine Børn i den katolske Tro, samtidig med at han var aktiv i Menighedslivet. Indtil det sidste var han endnu Medlem af Sangkoret, ja, stærkt musikalsk, som han var, en Støtte for dette. I en Mennekealder var han ogsaa Medlem af Forvaltningsraadet.

Faktor Walther var en flittig Mand, der med Uvilje maatte forlade sin Arbejdsplads som 72aarig. Han var da heller ikke mærket af Alderen paa nogen Maade, men befandt sig tværtimod bedst blandt de unge — og de var altid glade for at se Faktor Walther mellem sig, saa ligefrem og munter var han.

Han skilte sig ikke med sin Katolicisme — det gjorde han med ingen af sine Dyder — men han gjorde Menigheden Ære ved sin blotte Livsførelse, og derfor skal der staa disse Mindeord i Nordisk Ugeblad.

Faktor Walther døde paa sin 75-aarige Fødselsdag vel forberedt. Den halve By flagede paa halv, og Begravelsen var imponerende. Mange i Horsens vil savne Faktors lille raske Skikkelse paa Byens Gader, og med Inderlighed vil Menighedens Medlemmer bede: Herre, giv ham den evige Hvile, og lad det evige Lys lyse for ham og for hans Hustru.

K. G.-H.

Vellykket Soirée i Institut Jeanne d'Arc.

Venner af Helsingørs St. Vincentssøstre med Frøken Amy Anker i Spidsen og med Madame Bonnefoy-Sibour som Protektrice havde Ære af deres »Aften« i Institut Jeanne d'Arc i Lørdags. En Forstyrrelse i Programmet, forårsaget ved Hofpianistinde Johanne Stockmarr's Sygdom repareredes paa den smukkeste Maade ved, at en af Frøkenens Elever, den purunge Frøken Brücker fra Roskilde, tog sin Mesterindes Opgave op og løste den beundringsværdigt. Hendes Spil var et Pust fra Kunstens reneste Egne, det var som et Kildevæld i en Foraarsskov. Som Partner havde den unge Dame Organist Aage Bredahl, og de to's Spil klædte hinanden godt.

Og saa stod Fru Anna Bloch paa Scenen! I et skønt, soigneret, klangfuldt Dansk fremsagde hun (udenad) Fabler af Kaalund, Vaardigte af Ludv. Holst og H. C. Andersens »Prinsessen paa Ærten«. En Tempeltjeneste for det danske Sprog udført med en air og en verve, som ingen gør Fru Bloch efter! Operasanger Ejnar Jensen sang til eget Luthakkompagnement Viser og Sange, alvorlige og skælmske imellem hverandre, og høstede taknemmeligt Bifald for dem. Og det unge, russiske Balalajka-Orkester, hvis Deltagere optraadte i farverige Nationaldragter, fik det store Ruslands Toner til at leve. Som en ekstra Overraskelse, skaffet til Veje af Aftenens elskværdige Konferentier, Journalist Fornjotur, optraadte Harmonikakunstnerne Gellin og Borgstrøm.

Den smukke Aftenfest, der holdtes paa samme Tid, som Verdenshistorien ude i Europa udspillede et rystende Drama, blev med sin yndige Musik, sin fine Ordkunst og sin Farveharmonik for de tilstedeværende nogle Øjeblikkes soulagement midt i Tidens dystre Alvor og angstfulde Spænding.

K. Pl.

Menighedspleje i Rosenkranssognet.

Aarsberetning for St. Vincentsforeningen for katolske Damer i Rosenkranssognet. 1. Jan. 1937—1. Jan. 1938.

I Vinterhalvaaret afholdt Vincentsfor. hver Maaned et Møde, hvori Sognepræsten deltog, og hver Torsdag Kl. 13½ —16 arbejdedes der paa Systuen. Foreningen talte 34 Medlemmer, 11 aktive og 23 passive. Desværre mistede vi et særdeles ivrigt Medlem i Fru Julie Stagno Balestrini, der var Næstformand. Endnu et aktivt Medlem mistede vi i Fru Jenny Geisler og et passivt Medlem i Fru S. Schou, R. I. P. —

I Aarets Løb er 45 Familier og enligtstillede blevet understøttet, og der er aflagt 102 Besøg i Hjemmene. — Paa Systuen forfærdigedes 55 nye Klædningsstykker, deriblandt to Drengedragter til Førstkommunikanter. Af Gaver modtog vi 153 Brugs- og Beklædningsgenstande samt enkelte Stykker Legetøj.

Vi deltog i den aarlige Retraite, der afholdtes i Institut Jeanne d'Arc og ligeledes i den fælles Paaskekommunion i Sakramentskirken. Til den aarlige Skovtur var der indbudt 15. Paa Sognepræstens Anmodning kørte nogle af Sognets Bilejere velvilligst Deltagerne til og fra Trørød. I Juni var 3 Smaa børn anbragt 14 Dage paa Prinsesse Margrethes Feriehjem, og her havde i Ferien 2 Hold Skolebørn, i alt 14 Piger, et Landophold paa 3 Uger.

I Februar og November havde vi Aftensammenkomst i Institut Jeanne d'Arc. Underholdningen bestod henholdsvis i Lotteri og Oplæsning, hvorefter Sognepræsten fremviste

vellykkede Lysbilleder fra Spanien og fra Kongressen i Irland. Som sædvanlig afsluttedes der med Kaffebrød og hjemmebagte Kager. I December deltog vi i Julefesten i Institut Saint Joseph paa Østerbro.

Alle, der har ydet Foreningen Hjælp, bedes herved modtage en hjertelig Tak.

Gaver modtages fremdeles med Tak paa Systuen, Boyesgade 8, 1., om Torsdagen Kl. 13½—16.

<i>Indtægter:</i>	Kr. Ø.	<i>Udgifter:</i>	Kr. Ø.
Kassebeh. 1. Jan. 1937.	34 64	Indkøb til Systuen	113 66
Aarlige Bidrag:		Fødevarer	223 76
Fra akt. Medlemmer	50 00	Kontant Hjælp	192 25
pass.	180 00	Mælkebilletter	39 00
Kollekten	40 00	Kørekort og Sporvogns-	
Ekstra Gave	150 00	billetter	53 75
Legatrente	9 00	Udgift ved Aftenmøder	29 88
Bankrenter	4 15	Skotøj	3 50
Tilbagebetalt Laan ...	10 00	Rengøring	5 00
Modt. fra Hovedkassen	400 00	Huslejhjælp	10 00
		Messestip.	12 00
		Indbet. til Hovedkassen	180 00
			862 80
		Kassebeh. 1. Jan. 1937.	14 99
	<u>877 79</u>		<u>877 79</u>

Fra den vide Verden.

Vegen er for Overmagt

At et lille Folk bukker under for brutal Magtudfoldelse, maa man finde sig i i en Verden, hvor de stærke ikke er i Stand til at hindre Uret, hvis de da ikke foretrækker at gøre den. Men de, der vidste, at der i Spidsen for Østrig stod troende katolske Mænd, som med ikke ringe Held søgte at rejse en Stat paa kristelige Princippers Grundlag, havde i det mindste den Trøst at se de ledende bevare deres Ære under de uhyre svære Beslutninger, de maatte træffe. Forbundspræsident Miklas optraadte som en kristen Mand, da Statssekretær Keppler ifølge Ordre fra den tyske Rigsregering, Fredag d. 11. Marts, ankom til Forbunds-kancelliet i Wien og overbragte Rigsregeringens ultimative Forlangende om, at Regeringen Schuschnigg skulde gaa, Miklas afslog dette Forlangende bestemt. (Ifølge »Reichspost«s Lørdagsudgave, vistnok den sidste nogenlunde frie Ud-gave, som dette førende katolske Blad overhovedet har udsendt). Derefter ankom Goerings Udsending, Generaløjntant Muff, og overrakte Forbunds-kansleren og Forbundspræsidenten et nyt Ultimatum indeholdende samme Krav. Gik man ikke inden Kl. 19.30 ind derpaa, saaledes erklærede Generaløjntant Muff, havde 200.000 tyske Tropper Ordre til at gaa over den østrigske Grænse. Forbundspræsident Miklas til-

bageviste ogsaa dette Ultimatum og sagde: »Jeg viger for Vold (Gewalt), jeg falder for Vold, men det, De forlanger af mig, vil jeg ikke gøre. Jeg krænker ikke mit Embedes edsvorne Pligter.«

En kristen Mand værdig var ogsaa Dr. Schuschnigg's sidste Tale i Radio: »Jeg konstaterer over for Verden, at alle de Meddelelser, der er udsendt om Arbejderuroligheder, om at Regeringen i Østrig ikke er Herre over Situationen, og om, at Blod er flydt i Strømme, fra først til sidst er frit opfundne. Forbundspræsidenten har paalagt mig at meddele, at vi viger for Vold Gud beskytte Østrig!« Kardinal Innitzer skulde efter nogle danske Blade have opfordret til »med Glæde« at underkaste sig Erobrerne. I Virkeligheden takkede Kardinalen kun for Omvæltningens ublodige Forløb og opfordrede til villig Lydighed. (»Selbstverständlich mögen allen Anordnungen der Behörden gern und villig Folge geleistet werden.«

Ved^d Annunzios Død.

Om den italienske Digter Gabriele d'Annunzio, der døde den 1. Marts, 75 Aar gammel i sin Villa i Gardone ved Gardasøen, siger »Osservatore Romano«:

»Han havde utvivlsomt en opløsende Indflydelse ikke alene paa Italienernes litterære Smag, men ogsaa paa den kunststuderende og intellektuelle Ungdoms etisk-socialt Anskuelse, saa Kirken Gang paa Gang advarede imod ham og censurerede hans Værker, idet den satte dem paa Indeks over forbudte Bøger. Den gjorde det ud fra en klog Omsorg. — Over for denne saa trøstesløse og paa Grund af den aandelige Ensomhed, hvori Digteren døde, saa sørgelige Død, føler den kristne sig smertelig berørt. Om han ogsaa har Tillid til Guds uendelige Barmhertighed, saa kan dog den væsentlig negative Dom over et Livsværk ikke mildnes, naar det saa fuldstændig mangler det sande Ædelsinds og den rene Skønheds Lys. D'Annunzios Værker er ikke Kilde til moralsk Storhed for de kommende Slægter og vil være et sørgeligt Dokument paa en stor Aands Vildfarelser.«

3 nye Helgenkaaringer til Paaske.

Til Paaske vil den Hellige Fader helgenkaare den Salige Andreas Bobola, S. J., en polsk Martyr, den Salige Salvator d'Horta, en spansk Franciskaner-Lægbroder, og den Salige Giov. Leonardi, en italiensk Ordensstifter. Dette bringer Antallet af Helgener, som den nuværende Pave har helgenkaaret, op til 33. En Kardinal vil efter al Sandsynlighed repræsentere Paven ved den efterfølgende Helgenkaaringsceremoni. Det bliver maaske Kardinal Belmonte, det hellige Kollegiums ældste Medlem, som den 10. April fejrer sin 87

aarige Fødselsdag. Ellers vil Kardinal Pacelli, pavelig Statssekretær og Ærkepræst ved Peters-Kirken, celebrere Messen. Siden vil Rom igen være Vidne til den pragtfulde Scene fra Paasken 1934 — den sal. Don Bosco's Helligkaaring — hvor Tusinder samledes paa Pladsen foran Basilikaen for at modtage den pavelige Velsignelse fra Balkonen.

ST. NIKOLAJ-KONCERTSAL, NIKOLAJ PLADS

Mandag den 28. Marts 1938 Kl. 20 pr.

Lætare-Koncert

ved

ST. MATTHIAS-KOR, BERLIN

PROGRAM:

Gregoriansk Koralsang. — A capella Korsange. — Alt-Soli. — »Niels Steensen fører til Budapest!« (Lysbilleder fra Ungarn.) — 4—8-stemmige Folkesange.

Billetter à Kr. 1, 2, 3 og 5 (incl. Skat) faas: Wilhelm Hansen, Gothersg. 9, Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, Portneren, Stenosg. 4 og Byens katolske Sognepræster.

Exercitier for unge Kvinder!

Nedenstaaende Mariakongregationer indbyder herved unge Kvinder til lukkede *Exercitier i Assumptionsklosteret* Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup fra Tirsdag den 12. April Kl. 19 til Paaskelørdag den 16. Form.

Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 105¹ Kbh. Ø. senest den 9. April.

»Apostlenes Dronning« — »Fredens Dronning« — »Den ubesmittede Undfangelse« — Stella matutina«.

D. K. K. F. Fredag den 25. Marts læser *Hs. Exc. Biskoppen* den aarlige Messe i den internationale Unions Intention i Kapellet i Valby Kl. 8¹/₂. — Forbundets Medlemmer anmodes om at give talrigt Møde. *Styrelsen.*

Elisabethforeningens Basar. Tiden iler hastigt; før vi aner det, staar vi foran Palmesøndag; derfor hjælp os at fylde Bordene med nyttige og smukke Arbejder til Gavn og Glæde for Menighedens forældrelose og vanskeligt stillede Børn. — Gaver modtages med Taknemmelighed af Pastor v. d. Kettenburg, Bredgade 64³ Kbh. K. — Fru A. Osterhammel, Frederiksborggade 54³ Kbh. K. — Frk. F. Stratböcker, Jægersborgallé 19, Charlottenlund.

Glem ikke St. Vincents Kollekten.

Søndag den 20. Marts.

Enlig katolsk Dame i Provinsen søger til Maj en **Husbestyrende**, helst lidt ældre. Ekstra Hjælp ydes. Stillingen selvstændig. Henvendelse til Bladets Kontor.

St. Michaels Klub. Tirsdag d. 22. Marts Kl. 20 indbydes til Møde hos Frk. Tetzlaff, Paludan Müllersvej 5.

Kirkelig Kalender.

Marts	Marts-April.
20. S. 3. Søndag i Fasten.	27. S. 4. Søndag i Fasten.
21. M. Benedikt.	28. M. Johannes af Capistrano.
22. Ti. Ferialdag.	29. Ti. Ferialdag.
23. O. Ferialdag.	30. O. Ferialdag.
24. T. Gabriel, Ærkeengel.	31. T. Ferialdag.
25. F. MARIAS BEBUDELSE.	1. F. Ferialdag.
26. L. Ferialdag.	2. L. Frans af Paula.

Marts. Ugens Messebønner.

20. S. 3. Søndag i Fasten (208—205); 2. Sæt Bønner: Om de helles Forbøn ([120]—[105]), 3. Sæt Bønner: For de levende og de døde ([125]—[110]).
21. M. Ferialdag (213); 2. Benedikt ([53]) — *Eller*: Benedikt ([53]—[53]); 2. Ferialdagen (213); Slutningsevng.: Ferialdagens (216).
22. Ti. Ferialdag (218); 2. og 3. som Søndag.
23. O. Ferialdag (222); 2. og 3. som Søndag.
24. T. Ferialdag (227); 2. Ærkeengelen Gabriel (855); Slutningsevng.; Festens ([84]). — *Eller*: Ærkeengelen Gabriel (855—690); 2. Ferialdagen (227); Slutningsevng.: Ferialdagens (229).
25. F. Maria Bebudelse (858—697); 2. Ferialdagen (231—214). Slutningsevng.: Ferialdagens (233—215).
26. L. Ferialdag (238); 2. og 3. som Søndag.

M.-K. Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdrønning« og »Stella matutina« F.-K. Sønd. d. 20. Marts Kl. 8.

Eksercitier for Herrer vil finde Sted i St. Andreas Præstegaard i den stille Uge fra Onsdag den 13. April Kl. 20 til Paaskesøndag Morgen den 17. April. Vederlaget er 10 Kr. Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes i god Tid sendt til P. Chr. Lønsskov, Kollegievej 2, Charlottenlund.

Benediktineroblaterne holder Møde Mandag den 21. Marts Kl. 20 i Rosenkranskirken.

Horsens. Da det nye Skoleaar begynder 1. April, er det mest belejligt at indmelde nye Elever til St. Ansgars Skolehjem i Slutningen af denne Maaned.

Benediktinerinderne indbyder hjerteligt alle Venner og Dyrkere af St. Benedikt til Højtideligholdelsen af hans Fest d. 21. Marts. 1. Vesper er Sønd. d. 20. Kl. 3 $\frac{1}{2}$; Mand. d. 21. st. Messe Kl. 7 $\frac{1}{2}$, Højn. Kl. 8; og 2. Vesper Kl. 12. I Fastetiden er Vesper paa Hverdagene Kl. 12 og Udstillelsen af det Allerhelligste Kl. 4; om Søndagen er Vesperen Kl. 3 $\frac{1}{2}$ og Udstillelsen straks derefter.

Begavede katolske Drengene af god Familie kan fra 11 Aars Alderen optages paa den biskoppelige Kostskole (Seminariet) i Ordrup. Ansøgninger sendes til **Seminariet, St. Andreas Kollegium, Charlottenlund, Kollegievej 4 A** (Telf. Ordrup 3404), hvor ogsaa alle ønskelige Oplysninger kan faas. *Det Apostoliske Vikariat.*

BOGTRYKKERIET »ATHENE«
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag
Afteneret til Postvæsenet Torsdag d. 17. Marts.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen-
3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader
og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon:
Palæ 3762, Kl. 15--17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 13

Søndag den 27. Marts

1938

INDHOLD: „Vi skal vandre til Herrens Hus“. — Naar Alverden samles
til Bøn! — Vor kristne Kultur i Fare. — Hvis det var bleven en Pave-
Fred! — Kirkeindvielse paa Amager. — En kristen Stats Undergang. —
Ret og rimeligt. — St. Matthias Kors Lætare-Koncert. — Nye Bøger. —
Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer.
— Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

»Vi skal vandre til Herrens Hus«.

(Ps. 121,1).

(4. Søndag i Fasten.)

For mange Mennesker staar Omsorgen for Guds Rige og hans Retfærdighed som den største Hindring paa Vejen til »Lykke«. Derfor vender de Ryggen til Guds Hus. »Himlen overlader vi til Englene og Spurve«, siger de spottende med H e i n r i c h H e i n e. De vil skabe sig et Paradis paa Jorden efter deres Lidenskabers Tilskyndelse. Efter deres eget Hoved og ved deres egne Kræfter vil de indrette sig deres egen »Verdensorden«. Men: Dersom ikke Herren bygger Huset, da opnaar Byggefolkene kun at lægge Sten paa Sten til deres egen Hjemløshed og deres egen Undergang.

Paa storslaet Vis fremstiller Z y g m o n t K r a s i n - s k i dette i sin »Ugudelige Komædie«. Digteren ser for sig »Fortidens Parti« med dets Karakterløshed. I Spidsen for det staar den til Hersker fødte Grev Heinrich. Han tror ikke paa det Ideal, han forfægter. Han jager blot efter et Storhedens og Berømmelsens Drømmebillede, indtil han,

besejret, ender i Fortvivelse og Selvfordømmelse. Og hans Dom lyder: »Fordi du kun har troet paa dig selv og dine Tanker, være du forbandet i al Evighed!« — — Paa den anden Side staar de Folk, som er uden Fortid, de, som intet har at tabe. I Spidsen for dem staar den hæslige Pankratius, en Slags Antikrist. Han forstaar vel at ødelægge, men ikke at arbejde, vel at rive ned, men ikke at bygge op. Erkendelsen heraf lader ham bryde sammen efter Sejren. I Dødsøjeblikket ser han Verdens Dommer, som lader Korsets Glans straae over Ødelæggelseskampens Ruiner. Pankratius dør, blændet af Korsets Straaler, med et Fortvivelsens Skrig paa Læberne: »Du har sejret, Galilæer!«

Det er ondt, naar Jordens Pilegrimme erklærer: Vi skal i k k e vandre til Herrens Hus! — Endnu værre er det, om de gaar ind i Herrens Hus for der at rejse et Alter for deres egen Egoisme og gør det hellige til Tjener for deres profane Jeg, saaledes som »Cenodoxus, Lægen fra Paris,« hos den store Barokdramatiker Jakob Bidermann S.J. gør det. Denne mesterlige Tragedie blev i 1609 spillet i München. Hele Paris ser i Cenodoxus en Helgen. I 4. Akt dør Doktoren. Engle og Djævle, kun synlige for Tilskuerne, strides om hans Sjæl. Vennerne priser ham allerede salig. I 5. Akt ser man paa den to-delte Barokscene foroven Doktorens Sjæl for den himmelske Dommer, forneden Liget paa Baaren, omgivet af Venner. Foroven udtaler Dommeren Fordømmelsesordene. Forneden rejser den døde sig, han, som man har holdt for Helgen. Han forkynder nu sin egen Dom og synker atter tilbage. Skuespillet gjorde et overordentlig stærkt Indtryk paa Tilskuerne. Ikke færre end fjorten Hoffolk ilede paa Stedet til et Kloster, hvor de sønderknuste begærede at blive optaget. Ogsaa i den moderne Bearbejdelse, i hvilket Stykket har været opført i Wiener Burgtheater, har Cenodoxus virket dybt rystende.

»Jeg glæder mig over, hvad der blev sagt mig: vi skal vandre til Herrens Hus« (Ps. 121,1) kan fromme Sjæle sige, naar de i Døden stiger opad for at stedes for den Dommer, i hvis Tjeneste de selvforglemmende og trofaste har tilbragt deres Liv.

En saadan ydmyg Sjæl viser E d u a r d H l a t k y o s i:
»Paa Dommens Tærskel«.

Skytsenglen siger:

»Hvi tøver du? Endnu lidt træt fra Døden? — —
 Vær trøstelig kun! Snart staar du for den Evige.
 Du bæver? Frygt ikke nu; dernede har du jo
 ham stadig adlydt, stadig frygtet, elsket.

Sjælen:

O, gode Aand!

Naar en Skabning erkender sig selv
 i sin Intethed og sine Synders Mangfoldighed
 og med dem skal træde hen for sin Skaber,
 den alvidende Gud, som har kaldet den
 til Ham at tjene, Ham helt at tilhøre,
 maa man da ikke med Ængstelse imødese Stunden,
 da hans Øjne prøvende vil hvile paa en?
 Alligevel: Hvor drages jeg imod Ham!
 Hvor længes jeg efter helt at fortabe mig i Beskuelsen af
Ham!

En Dør aabner sig. En dobbelt Række af Engle kommer
 til Syne.

Englenes Fører siger:

Maa Hovmod falde mig til Fode,

Vor Herre sender os og siger:

saa lader jeg, den uovervindelige,
 mig besejre af Ydmygheden.

Afpæbnet venter din guddommelige Donner
 som Brudgom, iført Kærlighedens Smykke,
 og du skal vandre ved Moderens Haand
 mod alle hellige Længsler højeste Maal!

—ch—

Naar Alverden samles til Bøn!

Den store 34. internationale eukaristiske Kongres rykker nærmere! Den vil være som et Taborbjerg, der rager op over Tidens Slette! Den Gang Jesus vandrede op til Jerusalem, til Korsfæstelsen, skulde Forklarelsen minde hans trofaste om den guddommelige Sols evige Lys og Varme trods alle Skyer! I vor Tid er Skyerne blevet saa store, sorte og truende, at vi ræddes for den Storm, de varsler, fordi den vil begrave vor Kultur og vort Kontinent i en ny Folkeracens blodige Ragnarok. I saadanne Tider samles Menneskene om Kirken og hellige Steder, og vi tager næppe

Fejl, naar vi forudsiger en religiøs Fest i Budapest, som vil virke vældigt gribende og dobbelt straalende paa den mørke Horisonts dystre Baggrund. »Vore Gæster skal se«, skrev Kardinal Séredi i sit sidste Hyrdebrev, der vendte sig baade mod Raceforgudelsen og Raceforfølgelsen, »at vældige Masser lever i den kristne Tro, elsker Kristus, adlyder ham og er rede til at ofre deres Liv for ham!«

Et engelsk Blad mindes i denne Sammenhæng Abrahams Tale til Gud, der var besluttet paa at ødelægge Sodoma og Gomorra, fordi deres Synder var blevne for store. Patriarken opnaede ved sin Bøn Guds Løfte: »Hvis jeg finder 50 retfærdige i Sodoma, vil jeg for deres Skyld tilgive hele Byen«. Hvilken Magt var der ikke lagt i den eneste Abrahams Haand! Og Magt vil der ogsaa være i de Menneskers Sjæl og Sind, der samles til den eukaristiske Kongres i Budapest, der ligesom en ny Abraham vil afværge det værste fra denne Verden. De Armeer, som Nationer udruster rundt omkring, og som delvis allerede er traadt i Funktion, siges at tjene Freden, men der er ingen, som stoler paa disse uhyggelige Fredsvogtere. Den sande Fredens Armé, skulde det ikke være de Kristne, som bruger de aandelige Vaaben og da først og fremmest Bønnen og Sønnen? Det var derfor, at vor Hellige Fader skrev: »Vi ved gennem Troen, hvor stor den ydmyge, tillidsfulde og udholdende Bøns Magt er; og til intet andet front Værk har der været knyttet saa store, saa omfattende, saa højtidelige Løfter som til Bønnen! Bed og I skal faa!«

Om vi tager med paa Pilegrimsfærden til Budapest, om vi sender andre i vort Sted, som det er foreslaaet saa smukt, om vi tager Del gennem vort kristelige Liv og de særlige Bønner for Kongressen og med Kongressen, vi sender op til Gud, — ligegyldige skulde vi i hvert Fald ikke forblive overfor denne store kristne Højtid — den er ganske vist ikke Forsidestof paa vore Blade, men det er Gud heller ikke, og dog, hvem bærer Himmel og Hav, Bjerge og Stjernernes Hære?

— z.

Vor kristne Kultur i Fare.

Hilaire Belloc er, som sikkert adskillige af Bladets Læsere ved, en af Englands fortrinligste Historikere. Hans »Englands Historie« fra 1934, godt 600 Sider stor, bringer saa mange nye og overraskende Synspunkter, at den er mere spændende at læse end mangan sensationel Roman. Han var en god Ven af afdøde Gilbert Chesterton og er som denne en udmærket Katolik. Af politisk Overbevisning er han ivrig Tilhænger af de senere Pavers so-

ciale Programmer og ser derfor med Sympati paa alle Bestræbelser, der foretages for at skaffe Samfundets ulykkeligt stillede rigelig og varende Hjælp.

Hvad han i saa Henseende vil og ønsker, fremgaar yderligere af en ny Bog*), han udgav ifjor: »Vor Civilisations Krisis«, som Opmærksomheden ved disse Linier skal henledes paa. Han skildrer heri, hvorledes vor Kultur, efter at have faaet sin Grundvold lagt i Kristendommen, blev styrket og svejset sammen til en Enhed ved en lykkelig Udvikling gennem Middelalderen, hvilket alt sammen i de forskellige Lande blev mere eller mindre slaaget i Stykker med Reformationens opløsende Principper. Resultatet heraf er de ulykkelige Samfundstilstande, der raader i de fleste europæiske Lande, hvor materialistiske og gudsfjendske Partier de fleste Steder søger at genoprette, hvad de sidste Aarhundreders uretfærdige Udvikling har ført med sig. Han paaviser klart, at det er de ganske ude af Stand til, men giver ogsaa i Slutningen af sin Bog gode positive Forslag til Løsning af Nutidens værste sociale Uretfærdigheder. Nogle Citater af hans Bog vil let kunde vise Læserne, hvad han mener og vil.

Der er tre Hovedpunkter paa hvilke der særlig trænges til en Reformation: Først en bedre Fordeling af Besiddelsen, for det andet offentlig Kontrol med alle Monopoler og for det tredie Genindførelse af de Principper og den Organisation, som var Bærekraften i Middelalderens saakaldte Gilder.

Hvis vi kan faa de tre Ting til at virke, velfordelt Besiddelse, en Styrelse stærk nok til at kontrollere Monopolernes Despoti og kooperativ Virksomhed i Lighed med de gamle Gilders Fremgangsmaade, vil vort Maal utvivlsomt blive naaet. Paa denne tredobbelte Grundvold kan vi rejse et nyt System, som vil være stærkt og i Stand til at vare ved, fordi det er retfærdigt og i Overensstemmelse med den menneskelige Natur. Vi vil derved have opbygget en Stat, i hvilken Mennesker kan leve i saa megen normal Lykke, som kan ventes trods Menneskets i Synden faldne Tilstand og de timelige Vilkaar, alle til syvende og sidst er tvungne til at bøje sig ind under, saa nødvendig de end vil. Vi vil adrig faa noget egentligt Paradis igen, for et saadant bliver ikke rejst paa ny i denne jordiske Tilværelse. Vi faar ikke ophævet Menneskeslægtens moralske Hovedvildfarelser og Svagheder, for de stammer ikke fra materielle Vilkaar eller politiske Ordninger, men fra det menneskelige Hjertes Fordærvelse. Men hvad vi vil have naaet, er at være bleven denne utaaelige Følelse af Samfundsuret-

*) The Crisis of our Civilisation by Hilaire Belloc (London 1937, 242 S.).

færdighed kvit, som har ødelagt saa manges menneskelige Eksistens.

Naar man er kommen saa vidt, at man er bleven enig herom, vil de fleste vist udbryde: »Nu vel, hvis disse tre Midler taget tilsammen formaar at hjælpe, lad os saa tage fat paa at anvende dem i Praksis med det samme. Lad os opstille Regler og udarbejde detaillerede Bestemmelser angaaende den rette Fordeling af al Besiddelse, Kontrol med Monopolerne og Gilderne Oprettelse og Virksomhed. Saa vil vort Værk være fuldført.«

Dette er dog en Vildfarelse, som tilmed hurtig vil blive skæbnesvanger for det, man gerne vil naa, fordi Institutioner hverken opstaar af sig selv eller kan bestaa og vedligeholdes ved Regler og Paragraffer alene. Institutioner opstaar af en vis Aand, som har faaet Fodfæste i Samfundet, en Aand, hvis Produkt de er, og de holdes alene i Gang, saa længe Mennesker bøjer sig for denne Aand.

Dengang det stod bedst til hos os, da der virkelig fandtes en god Fordeling af Ejendom, da Monopolerne blev kontrolleret og Gilderne blomstrede, hvilede hele Bindingsværket i denne Samfundsbygning paa den katolske Kirkes Filosofi og Tro. Derfor naar vi kun vort Maal, saafremt vi faar Katolicismens Aand til igen at gennemtrænge vort Samfund, hvad ikke vil sige, at alle maa blive Katolikker, men at de katolske Principper i fremragende Grad maa blive anerkendt og efterfulgt.

Om Monopolerne siger Belloc: »Alt maa gøres for at standse Udviklingen af Monopolerne, bremse dem i deres Opstaaen eller neutralisere deres Virksomhed. Hvor Monopolet praktisk talt er uundgaaeligt, maa Staten tage Kontrollen, eventuelt ogsaa hele Ledelsen, og fuldstændig udelukke det private Ejendomsforhold. Af alle Monopoler behøver Bankkreditten allermost offentlig Kontrol. Hvis Myndighederne ikke er Herre over denne bestemte Virksomhed, vil den snart komme til at blive Hersker over Samfundet. Dette vil da komme ud for at skulle leve under den værste af alle Tilstande, den, hvori Magt er skilt fra Ansvar.«

Om Gilderne siger Forfatteren, at deres »væsentlige Idé er, at Mænd, som driver samme Virksomhed, ogsaa skal arbejde sammen paa at bevare hver enkelt af sine Kammeraters økonomiske Frihed, ved at Ejendom og Levebrød overalt respekteres. Gildet vil ikke hindre nogen i at tjene flere Penge end andre, hvis han i en eller anden Retning viser Dygtighed og Energi, men kun hindre en saadan i at blive rig, hvis han derved berøver en anden af Gildets Medlemmer den økonomiske Basis for hans Eksistens. Hvis Gilderne opnaar Magt, vil man ikke faa det Syn at se, man

Gang paa Gang nu kan se i London (ogsaa andre Steder!). I en Gade eksisterer en god og blomstrende Urtekramforretning, som maaske tre Slægtled igennem har været i samme Families Besiddelse. Forretningens Kunder bor i samme og nærmeste Gader og er ret velstillede Folk, saa den giver et net Overskud til Familien, som dog maa hænge godt i for at holde det hele i Gang. Saa kommer en Repræsentant for en af de moderne Haj-Forretninger, finder, at her kan gøres et Bytte ved at opsluge en flink, lille Købmand, og han køber saa Naboejendommen. I den indrettes en mægtig Urtekramforretning, som paa Grund af sine talrige Filialer er i Stand til at underbyde den gamle Købmand ved Siden af. Han kæmper forgæves nogle faa Aar, og hans gamle, hæderlige Forretning gaar nedenum og hjem.«

Niels Hansen.

Hvis det var bleven en Pave-Fred!

I en lille Bog »*Vatican Diplomacy in the world war*« vurderer *H. Johnson* Benedikt XV som Statsmand (Oxford, Basil Blackwell, 46 S., sh. 1/6). Allerede i 1933 stod det som en historisk Kendsgerning fast for den engelske Forfatter, i hvor høj Grad denne Paves Fredsforslag vilde have gavnet Verden, dersom de var blevet antaget. En kort Oversigt hentet fra Bogen kan i vor Tid regne med særlig Interesse.

Da Benedikt XV døde den 22. Januar 1922, var Krigslidenskaberne, skønt de endnu glødede, dog begyndt at dæmpes lidt i deres Styrke. I Italien blev der for første Gang siden 1870 forordnet officiel Sorg ved en Paves Død. I Frankrig rostes han af ledende Organer inden for de forskellige Retninger. I England, hvor Pavens vanskelige Stilling i Lidenskabernes Hede ikke var blevet fuldt værdsat, fandt man nu mange anerkendende Ord. Uinteresserede Personer priste hans mange menneskekærlige Handlinger i høje Toner, som f. Eks. Dr. Nansen. Ydermere blev man klar over, at Benedikt XV ikke have været persona grata i Potsdam, som man i Lidenskabernes Hede havde haft saa let ved at antage. Over hele det nærmeste Østen sørgede man, og Jøder og Muselmænd gav ikke mindre rørende Brev for deres Sorg end de Kristne.

Straks til at begynde med syntes Vaabenstilstanden af November 1918 at være en knusende Gendrivelse af det pavelige Initiativs Rigtighed til Fordel for en Forstaaelsesfred. Men i 1933 er der Tegn paa en endegyldig Revision af denne Dom. En »Vatikan-Fred« vilde saa godt som sikkert ikke have ladet Frankrig faa hele Elsass-Lothringen og vilde have omfattet et neutralt Elsass, men den vilde have

frelst Hundredetusinder af unge Franskmands Liv og kunde ikke have ladet Frankrig sidde med en større Følelse af Usikkerhed, end det gør i Dag. For Belgien vilde det have betydet en hurtigere Befrielse, og til Gengæld Tab af den Erstatning, som kunde vindes ved en Forlængelse af Krigen. Italien, som kun havde haft Mulighed for inden for sine Grænser at huse saadanne Folk, som frivilligt vilde knytte sig til det, vilde til Slut have faaet mere virkelig Sikkerhed, end det har opnaaet ved, at utilfredse Tyskere og Slovener er blevet indlemmet deri. Fred i 1917 vilde have givet Polen mere indskrænkede Grænser, men en større Sikkerhed, fordi det vilde have haft Chancen for som Naboer at have baade et venligsindet Rusland og et venligsindet Tyskland. Rusland selv vilde have faaet Lejlighed til et Frihedsstyre, fordi det bolschevikiske Statskup var et Resultat af den provisoriske Regerings svigtende Evne til at stifte Fred. Det mest ironiske Afsnit i Woodr. Wilsons Svar til Paven er det, hvori han erklærer, at en Fred, saaledes som Paven ønskede den, vilde have overladt det nye Rusland til Intriger og vilde have udsat det for Faren ved en Mod-Revolution. I Virkeligheden vilde den, som vi nu kan se, have givet Rusland dets eneste Chance til at undslippe Sovjets Tyranni.

Paven ønskede ikke Sønderlemmelse af det østrig-ungarske Kejserrige, og de mere venlig stemte af hans Kritikere i de Allieredes Lejr saa derfor i hans Fredsforslag et tilgiveligt Forsøg paa at standse Opløsningen af den største katholske Magt, der var tilbage. Dobbelt-Monarkiet var i 1914 et velstaaende og vel styret Rige, men i dets politiske Struktur skjulte sig en skæbnesvanger Fejl i den uens politiske Status inden for de Folk, det var sammensat af. Den bedste Løsning vilde sandsynligvis have været en Reorganisation paa en forbundsmæssig Basis, men Magyar-Nationalisternes Blindhed skabte en uovervindelig Hindring for en Virkeliggørelse heraf. Men var der blevet sluttet Fred i 1917, vilde Kejserriget være gaact saa rystet ud af Krigen, saa det vilde have været nødvendigt at erstatte det udslidte politiske Instrument, »Ausgleich« af 1867, med en mere upartisk Ordning. Opløsningen af Dobbelt-Monarkiet har maaske befriet Europa for nogle Problemer, men den har skabt andre, og det er tvivlsomt, hvorvidt Civilisationen i det lange Løb vil være bedre tjent med Oprettelsen af de tidligere østrigske og ungarske Provinser nuder Belgrads og Bukarests halv-orientalske Styre. En »Vatikan-Fred« vilde ikke have omfattet den store Sønderlemmelse af Tyrkiets asiatiske Kejserrige, men den vilde have sikret Armeniens Frigørelse, som den sene Traktat i Lausanne var ude af Stand til at gøre det, og den vilde

have forhindret det Orgie af Blod og Brand, som Forsøget paa at skabe et »større Grækenland« ved Ægæerhavets Kyster sluttede med. Araberne er trods deres »Frigørelse« ikke tilfredse, og heller ikke England og Frankrig har opnaaet, hvad de ønskede, for Tyrkiet vilde i alle Tilfælde ved Krigens Slutning have været tvunget til at indrømme dem nogen administrativ Autonomi. Hvad England angaar, saa vilde en Fred i 1917 have afvendt det skadelige Forsøg i April 1918 paa at indføre Udskrivninger til Militærtjeneste i Irland og alle de nedrige Begivenheder, som var det direkte Resultat heraf. Den vilde ubetinget have gjort de industrielle Uroligheder, som opstod i de mellemliggende Aar, betydelig mindre skarpe. Ydermere er det langt fra sikkert, at Udsettelsen af det tyske Kolonialrige vil skabe Fred i Verden i Fremtiden. Efterhaanden som Aarene gaar, vil det ukloge i at udelukke et stort europæisk Folk fra dets naturlige Andel i den hvide Mands Mission overfor de farvede Racer, nok vise sig.

Man vil svare, at alle disse formodede Fordele vilde have været illusoriske, fordi kun en afgørende allieret Sejr med dens deraf følgende Ydmygelse af den prøjsiske Militærstand vilde have ført til varig Fred. Herpaa kan igen svares. En Fred, som lod Tyskland tilbage uden territorial Vinding, vilde i højeste Grad have sat denne Stands Prestige paa Spil og aabnet Vejen for et virkeligt, varigt konstitutionelt Styre. Dette er i hvert Tilfælde den Dom, som fældes af et stadig voksende Antal af kloge Mænd, som iagttager Europas Politik. En af dem skal her citeres: »Hvis der var sluttet Fred i 1917, er det klart, at Tyskerne vilde have sluppet for deres velfortjente Straf. Paa den anden Side vilde de ikke have kunnet skjule, at de havde spillet Fallit i deres forbryderiske Overfald, og Kejseren og den militære Stand vilde have staaet vanæret, og ethvert Forsøg paa at gaa ombord i et andet lignende Foretagende vilde have glippet. En Forstaaelses-Fred vilde, selv om den maaske havde skuffet mange Forhaabninger, sikkert have bevirket en mere varig europæisk Ordning, end der nu eksisterer. Millioner af Liv vilde have været skaanede, og den menneskelige Elendigheds Byrde vilde have været væsentlig formindsket.« (Lord Newton, *Life of Lord Lansdown* (1929), Side 482/483).

De allersidste Begivenheder i Tyskland afkræfter ikke denne Slutning, tror jeg, fordi den nationalistiske Reaktion spores direkte tilbage til Følelsen af Uretfærdighed skabt ved Fredsafgørelsen.

Kirkeindvielse paa Amager.

»Jeg glæder mig over, hvad der blev sagt til mig: vi skal vandre til Herrens Hus.«

Saaledes beder hver Katolik med Messens Skriftekst nu paa Søndag Lætare. Men mon der er et Sted i Landet, hvor Menigheden glæder sig mere til sin Kirkegang paa denne Dag, end ude paa Amager. Paa denne Søndag holdes jo den første højtidelige Gudstjeneste i den nye St. Annæ Kirke, efter at den Dagen i Forvejen har faaet den højtidelige Konsekration ved Hs. Exc. Biskop Brems. — Det var ligeledes Søndag Lætare, da den gamle St. Annæ Kirke blev indviet af Biskop Joh. von Euch i Aaret 1903, hvor bl. a. Prinsesse Marie, Folketingsmand Jens Busk, den østrig-ungarske Gesandt v. Wydenbruck deltog i Festgudstjenesten.

I 14 Aar er der blevet samlet ind til denne nye Kirke, og det var Pater J. Resch, der ved sin Afsked i 1924 efterlod de første 300 Kroner som Begyndelse til Byggefondet. Ved forskellige Bazarer og Bortlodninger, Kirkekollekter, Salg af Murstensmærker, gamle Aviser, Kapsler, Frimærker m. m. ved mindre og nogle større Gaver havde Byggefondet med Tiden nærmet sig de to Trediedele af den kalkulerede Byggesum paa tre Hundrede Tusinde Kroner, og saa mente man i Foraaret 1936, at Tiden var inde til at begynde i Haab om, at Guds Forsyn vilde skaffe Resten tilveje. I Juli samme Aar begyndte man med Udgravningen til den store Gymnastik- og Festsal med tilhørende Lokaler under selve Kirken. Den 19. November 1936 fandt Grundstensnedlæggelsen til selve Kirkebygningen Sted. I Juni 1937 kunde den nye Festsal tages i Brug til Gudstjenesten, imens den gamle Kirke blev ombygget, idet den ene Halvdel — ud mod St. Elisabeths Hospital — blev indrettet som Taleværelser i Stueetagen og Klasseværelser paa 1. Sal.

Efter næsten 2 Aars Arbejde staar Kirken nu færdig: en imponant Bygning med to Taarne, der med det samme leder Opmærksomheden hen paa sig, naar man færdes paa Amagerbrogade. — Indgangen er fra Dronning Elisabeths Allé. Ad den 9 Meter lange og 8 bekvemme Trin høje Stentrappe kommer man ind i et lyst, 3½ Meter dybt Vaabehus, hvorfra en tredelt, filtbeklædt Dør fører ind i selve Kirkerummet. Træder man ind, bliver man helt betaget af den Lysfylde, der staar en i Møde fra de fem høje Vinduer paa hver Side med blyindfattede Ruder af antikt Glas. Der findes ingen Søjler og derfor heller ikke en eneste Plads i Bænkene, hvorfra man ikke kan se Altret. — Hvad Kirkerummets Størrelse angaar, maaler selve Skibet mellem den

Den nye St. Annæ Kirke set fra Amagerbrogade.

indre Portal og Kommunionbænken 20×16 Meter, d. e. 320 Kvadratmeter mod 10×11 Meter, d. e. 110 Kvadratmeter i den gamle Kirke. Alterkoret maaler 132 Kvm. mod 46 Kvm. før. Hele Kirkens indre Længde fra den ydre Portal til Bagvæggen er 33,50 Meter. — Loftet er et mørkt bejtset Bjælkeloft med 80 cm Melletrum mellem Bjælkerne. Loftets Højde er 11 Meter i Midten og 8 Meter paa Siderne. Indersiden af Loftet mellem Bjælkerne er beklædt med smaa akustiske Celutexplader, der har bevirket udmærkede Lydforhold. Loftet i Alterkoret er et 10 Meter højt Kassetloft, hvis 54 Felter er dekoreret med Symboler paa Gud Fader, Søn og Helligaand, Gudsmoder og de syv

hellige Sakramenter samt et Antal af Stjerner paa himmelblaa Bund. — Skibet afgrænses mod Alterkoret ved en 9,5 Meter høj Triumfbue og mod Orgelpulpituret med en høj og to lavere Buer samt buede Brystværn. — Bænkene staar i fire Rækker med en 2,25 m bred Midtergang og 1,15 m brede Sidegange.

Kirkens Opvarmning sker baade ved Rørslanger under Gulvfliserne (Ølandssten) og ved Radiatorer, indbygget i Væggen. — Kirkens Udluftning sker ved to træbeklædte Kanaler i Loftet, der gennem en Spalte i Kanten suger Luften ind og fører den videre ud gennem to Udsugningshætter mellem Taarnene. — For den nødvendige Belysning sørger 4 ottekantede, forgyldte Egetræs Lysekroner i hver Side af Kirken, udført af Broder Kapistran efter Tegninger af Billedhugger A. Theilmann. Til Privatbrug kan man tænde lysformede Lamper, der er anbragte paa Sidevæggene.

Kirken er opført af Arkitekt Svend Risom i Forening med Ingeniør A. Meinertz. Kirkens liturgiske Konsulent har været Billedhugger A. Theilmann. Entreprenørerne var: Murermester H. M. Christensen, Tømrermester N. J. Christoffersen, Sundby Maskinsnedkeri, Blikkenslagerfirma G. Lehnert & Sønner, Smedemester Chr. Christensen & Co., Malermester Rob. Rasmussen, Glarmester Aug. Duviers Eftfl., Stenhuggeriet Norden, for Centralvarme og sanit. Installationer Mark Poulsen & Rønne, Ventilationsfirma Glent & Co., Elektr. Installatør Joh. Prüser.

Med Hensyn til Kirkens Inventar har Velgørere gjort det muligt at anskaffe Bænke (delvis), Kommunionbænk, støbt af Kunststen ved Arkitekt T. H. Hauge, Odense, Bronzelaager til denne, udført af Ciselør B. Jetmar, en Pude til Kommunionbænken og to Vievandskar, støbt af Kunststen med Sølvskaale. Højalterbordet er ligeledes ved en Velgørers Godhed beklædt med romersk Travertin, medens Sidealtrene er muret af røde Flensborgsten med Mønster paa Forsiden. Fra den gamle Kirke er taget Orgel, Døbefont, Prædikestol, Korsvej og Offerblokkene. Altertavlerne mangler endnu helt.

Der skal ikke lægges Skjul paa, at St. Annæ Kirkes Præster, der staar for hele Byggeriet, gaar haarde Tider i Møde, da de skal skaffe baade en stor Rest af Byggesummen og den aarlige Gældsrente. Med Hensyn til førstnævnte er det Præsternes stille Haab, at Indvielsesdagen maa bringe en Lettelse. Hvad den aarlige Gældsrente angaar, vil man være nødt til flittigt at bruge den nye Festsal til Afholdelse af Festforestillinger og andre Møder, der kan give Overskud. Men dette lader sig ikke gøre, før Festsalen er forsynet med det nødvendige Antal Stole og Borde, og det er

hertil, Overskuddet af Koncerten i Nicolaj Kirkesal paa førstkommande Søndag Aften skal gaa, hvilken Koncert derfor ogsaa af denne Grund anbefales paa det bedste.

Til Slut takker St. Annæ Kirkes Præster hjerteligt alledem, der ved deres Gaver har gjort det muligt, at vi kunde opleve denne Højtidsdag. En særlig Tak til selve St. Annæ Menighed, der virkelig fortjener Ros for sin Offervillighed. Præsterne vil med Taknemmelighed mindes alle Velgørere i deres Bønner ved det nye Offeralter. *Fr. Kl.*

En kristen Stats Undergang.

Med dybeste Harme har Verden været Vidne til Østrigs brutale Udslettelse. Forfærdet konstaterede den, at Kristi Aand intet havde at sige i Tidens internationale Forhold, at man roligt sætter sig ud over Naturretten og indfører Næveretten. Smerteligt bevæget vil mange blive ved Tanken om, at Schuberts, Haydns og Mozarts Land og hele den gamle østrigske Kultur nu skal ensrettes, og hvilke Lidelser en Himmlers og Heydrichs »Justis« vil paaføre Landet og dets retskafne Borgere.

Men vi vil her fremfor alt mindes det Kirkens og Kristenhedens Bolværk, som forsvandt i denne skæbnesvangre Martsmaaned. Store religiøse Opgaver havde Forsynet i fordums Dage betroet til dette Østrig og dets katolske Fyrstehus. Da Tyrkerne kom fra Sydøst, var Wien Europas Dæmning mod den islamitiske Flodbølge! Da Reformationen nærmede sig fra Nordøst, havde Kirken sin mest trofaste Støtte i Habsburgernes Slægt og Lande. Endnu for nogle Aar siden holdt det lille Land Stand mod baade den røde og brune Fjende, under en Dr. Dollfuss' Førerskab, hvis geniale Frejdighed bundede i hans urokkelige Tro.

Og medens hele Tyskland i de forløbne Aar overskyldedes af den nye Tro paa Blod og Race, var der i Østrig endnu et Fristed for tysk kristelig Kultur, for Frihed og Ret, for en ægte social og human Udvikling. Det var den kristne Stænderstat, der under de største Vanskeligheder forstod at hidføre en stadig voksende Forsoning mellem de enkelte Klasser. Dens stabile Mønt var et ydre Tegn paa den Tillid, denne Stat nød. Nazismens Udsigter blev bestandig ringere; Folket nærede Afsky for dens Voldsmetoder, der havde kostet Landet dets bedste Søn.

Katolske Mænd som Forbundskansleren og Forbundspræsidenten garanterede en sund, fornuftig og retfærdig Forvaltning og Styrelse. Kurt v. Schuschnigg var gaaet

frem af den katolske Studenterbevægelse. Naar han i sin store historiske Tale af 24. 2. eller den anden i Innsbruck kaldte Østrig en »kristelig Stat« eller sagde: »Jeg stoler paa Vorherre«, da var det ikke en Frase, ikke Tvetydighed! Med 37 Aar var han blevet Kansler, efter at Morderne endog havde nægtet ham en Præst i Dødens Stund! Dr. Schuschnigg vidste, at den Mentalitet, som havde fostret saadanne Mordere, ikke var uddød med Julikuppets Nederlag, og at der stadig vandrede Snigmordere i dets Skygge. Den Autoulykke, som et Aar efter, at han var bleven Kansler, kostede Fru v. Schuschnigg Livet, fik en Træstub Skylden for, men som en engelsk Journalist skrev: »Enhver tog imod Forklaringen, ingen troede paa den.« Nu efter Kanslerens Fald har vi set forskellige Pressefolk øve sig i den Kunst at sparke til den døde Løve, kalde ham en svag Mand, en dumdristig Mand. Historien vil fælde en anden Dom. Den vil huske hans store Taler d. 24. Febr. og i Innsbruck samt Afskedstalen i Wiens Radio som de redeligste, klogeste og mandigste Dokumenter, vor Tid har frembragt, selvom de overfor Magtudfoldelsen ikke opnaaede mere end at afsløre Hjerternes Raad. Hvad »Vaterland«, Luzern, skrev, da det stillede »Dreimal Österreich« overfor »Mein Kampf«, er den rene Sandhed: »Blandt de regerende europæiske Statsmænd er Schuschnigg vistnok den mest afbalancerede, ligesom Hitler er den mest splittede. Sch. minder i meget om den fhv. Rigskansler Brüning, han har den samme gedigne Karakter, den samme Respekt for Samvittigheden, den samme Ansvarsfølelse overfor Østrig og Europa; han er begavet med høj Intelligens og udrustet med stor Sagkundskab, en nøgtern Realist uden messianske Ønskedrømme. Han lever ud fra en stærk historisk Bevidsthed, som er Grunden til hans kristelige Konservatisme, hvortil kommer et dybt socialt Gemt.«

Alle, som har været sammen med Forbundspræsident Miklas, ved, at denne rolige, ædle Mand repræsenterede de bedste østrigske Sider og var gennemtrængt af en Pligt-opfyldelse, der havde sin Rod i hans dybe Tro, en Arv efter fromme Forældre; to af Forbundspræsidentens Brødre er Præster.

Kanoner, Flyvemaskiner og en Kvart Million Soldater gjorde Ende paa disse Mænds Magt, hvis Ledestjerne var deres kristne Samvittighed. Det var ikke Udviklingen indefra, men Overmagten udefra, der tvang dem i Knæ. En relativt lille Minoritet blev paatvunget Folket. Men dette Mindretals Sindelag gør det til en frygtelig Herre uanset alle gode Bedyrelser, som er blevet fremsat efter Omvælt-

ningen, for i Reglen straks at blive indhentet af modsigende Gerninger.

Ligesaa fanatisk og urimelig national denne Gruppe af Embedsmænd, Professorer, Studenter og deres Følge altid har været, allerede i det gamle Østrig-Ungarn, (hvad der dog ikke forhindrede, at den svigtede netop paa det for en Nation vigtigste Omraade: Folkets Fødsler, saa den lave østrigske Fødselsprocent især var disse Kredses Skyld), ligesaa hadefuldt har den altid været indstillet mod den katolske Kirke. Man behøver blot at minde om Los-von-Rom Bevægelsen, som Hitler selv i hvert Fald teoretisk fordømmer i sin »Mein Kampf«, skønt han iøvrigt er helt og holdent et aandeligt Barn af Schönerianernes Kreds og dens Tankegang. Denne Minoritet er nu ved Magt udefra kommet til Overfladen, og det skulde være mærkeligt, om den ikke vil gennemføre den allerede i det øvrige Tyskland accepterede Kirkeforfølgelse langt haardere og mere hensynsløst. Maaske findes intet bedre Tegn paa disse Menneskers Sindelag, end at en Morder, Planetta, nu ifølge Bladene skal graves op, for at begraves paa ny med fuld Honnør, medens hans uskyldige, uselviske Offer regnes blandt Forbryderne! Denne Mentalitet bestemmer nu ogsaa over Østrigs katolske Kirke!

De første paalidelige Efterretninger bekræfter saadanne Tanker. Vi holder os her til »Osservatore Romano«. Allerede den 13. Marts meddeltes det, at Salzburgs Ærkebiskop Dr. Sigismund Waitz var blevet arresteret sammen med mange andre Personer. Den 74aarige Overhyrde har ved sin kraftfulde Personlighed, sit aabne Bekendermod og ikke mindst ved sine Anstrengelser for Salzburger Katolske Universitet, som Nazisterne har angrebet ved forskellige Lejligheder, tiltrukket sig de nye Magthaveres Had. »Reichspost«, det katolske Hovedorgan i Østrig, har selvfølgelig straks faaet sin Kommissar og er for længst blevet ensrettet, ligesom alle andre katolske Blade, saafremt de har faaet Lov til at fortsætte. »Salzburger Chronik«s Chefredaktør blev fængslet. I Linz blev »Linzer Volksblatt«s Redaktion og Trykkeri, som altid uden Kompromis har bekæmpet Nazismen og tilhører den katolske Presseforening, besat af S.A.-Bladet og er ikke mere udkommet. »Efterretninger om den religiøse Kamp indtager en stadig større Plads. Restriktive Forholdsregler mod gejstlige Personer og katolske Institutioner, Demonstrationer mod Wiens ærkebiskoppelige Ordinariat, for helt at tie om andre Tegn, som endnu ikke er helt sikkert bekræftede, viser, at de fjendtlige Tendenser mod Religion og Kirke er fremherskende.« (Oss. Rom. 16. Marts.) »Husundersøgelserne i den ærkebiskoppelige Kurie i Salzburg, Husundersøgel-

serne og Lukningen af Centralsædet og forskellige Filialer af den Katolske Aktion i Østrig, som er garanteret af Konkordatet, kaster et sørgeligt Lys over Tingenes Udvikling.« (Oss. Rom. 14.—15. Marts.)

Skal nu Rosenbergs Ideer efter Rosenbergs Recept gennemføres i Østrig, da vil Vejkorsene hurtigt forsvinde fra Bjerg og Dal. I Skolerne vil Hagekorset holde sit Indtog i Stedet for Kristi Kors. Den »*modus vivendi*«, som man hist og her kan høre Tale om, vil blive en »*modus moriendi*«, d. v. s. man vil efter prøvede brune Metoder langsomt dræbe sit Offer. Tilskuere.

Mellem Mødre.

Ret og rimeligt.

»Mor! Det har vel nok været en god Dag!«

»Naa, det glæder mig! Kan du nu passe paa, at du ikke spilder paa Dugen! Jens Peter! Man løfter Koppen op til Munden. Man bøjer ikke Hovedet ned til Koppen! — Hvad er det saa, der har gjort Dagen saa god?«

Inde fra Spisestuen, hvor Marianne var i Færd med at sørge for sine Drengetvillinger, der lige var kommet fra Skole, lød der Klirren af Porcellæn. Nu blev Kagefadet sat hen paa Buffettens Glasplade. Marianne stolede ikke helt paa Drengenes Evne til Maadehold, naar hun forlod dem.

»Ja«, Lille Mikkel havde kun maadeligt faaet tygget af Munden: »jo, jeg har faaet »ug«, tænk dig, blankt »ug« i Religion, og saa har jeg banket den stærkeste af Drengene i anden Mellem B.«

»Ja, det har han, Mor!« attesterede Jens Peter. »Og Jesper, er noget af det mest — —, nyser du, Mor?«

For mine Øren lød det ogsaa, som om der paakom Marianne en Nysen — for at tale i Romansproget. I alt Fald kunde jeg høre, at hun havde Lommetørklædet i Brug. Og hendes Stemme var ogsaa en Kende angrebet, da hun tog Ordet: »Men Mikkel dog! Skammer du dig ikke? Kan en stor Dreng, som gaar i første Mellem, ikke indse, hvor forfærdelig forkert det er at blande Religion og Slagsmaal sammen... Det er nærmest sørgeligt, at en Dreng, som kan sin Katekismus til »ug«, bagefter giver sig til at slaa løs paa en Kammerat — —«

Jeg ved ikke, om Lille Mikkel var begyndt at »indse«, for det var hans Bror, der svarede, og hans Stemme lød højt og ivrigt:

»Mor! Inspektionen sagde, at det var ret og rimeligt. Saadan sagde han netop. Og at det var godt gjort af Lille Mikkel. For det var vel nok r a a t, at Jesper

ikke kunde et »Kuk« af sine danske Vers, og at han kløede Hakon, der baade er syg og har Blegspot og daarlige Øjne, fordi han ikke vilde hviske — —«

Marianne havde trukket sig tilbage i god Orden og havde Haanden paa Dørgrebet ind til Dagligstuen, men Jens Peter var i den Grad kommet i Skub, at han forlod sin Plads og fulgte efter sin Mor. Beretningens Slutning aflagde han foran den halvaabne Dør:

»— og det værste var, at da Jesper havde mulet Hakon — —«

»Jens Peter! Kunde du ikke bruge lidt pænere Udtryk?«

»Jo, pænere! Jo, da han havde endevendt Hakon og faaet hans Næse til at bløde, saa p r a l e d e Jesper af, hvad han havde gjort, og sagde, at saadan en Omgang skulde d a a r l i g e Kammerater have. Og Hakon er meget mindre end Jesper, Jesper er mere end dobbelt saa stærk og ti Gange saa durkdreven. Alle er bange for Jesper, saa nær som altsaa Lille Mikkel. Jeg synes, det var vældig godt gjort — —«

Mariannes Haand gled hen over Jens Peters mørke Krølhoved.

»Kan I saa drikke jeres Te!« sagde hun.

Men i det Blik, hun over Bordet sendte Lille Mikkel, var der baade Absolution og Moderstolthed.

Hun lukkede Døren og kom hen imod mig. Vore Øjne mødtes.

Og vi smilede tyst til hinanden, som man gør, naar man forstaar uden Ord.

Saa lagde hun pludselig Mærke til Avisen, som laa paa mit Knæ, og som jeg havde læst i, medens hun rumsterede med Drengenes Anretning.

Marianne pegede paa de fede Overskrifter over nogle storpolitiske Beretninger:

»Har du læst denne forfærdelige Tale?« sagde hun.

Jeg nikkede.

»Ved du, hvad jeg kommer til at tænke paa?«

»Du mener, at her kunde trænges til Indgriben af »Inspektionen« eller af Lille Mikkel?«

»Noget i den Retning, ja!« Marianne tav lidt. Saa sagde hun: »Jeg er glad ved, at mine Drenges Retsbegreber er, som de er. Gud give, de ikke skal faa dem forplumrede af alt det forvirrede og onde, der sker!«

Jeg bøjede Hovedet. Som Marianne tænkte, maa enhver Mor tænke, naar hun i disse Tider skal indprente sine Børn Grundsætningerne for, hvad der er ret og rimeligt. Og der sker jo meget mere end det, Aviserne overkommer at bringe. Det er ikke blot »store« Skæbner, der knuses,

ogsaa den »ukendte Soldat« gaar det ud over, smaa Hjem i Hobetal rammes, er disses Medlemmer end hver for sig ligesaa sagesløse som den spinkle Hakon henne paa Legepladsen. Og dog: Man kunde ikke opgive Haabet om, at der ved Siden af alt dette ogsaa var gode Kræfter i Bevægelse, Kræfter, som virkede i det stille uden Brask og Bram, og som i Længden vilde være de stærkeste: Taalmod, Fromhed, Barmhjertighed — Millioner af troendes vedholdende Bønner — —.

Marianne maa have fulgt min Tankegang, for pludselig sagde hun: »Naa, der hænder jo, som H. C. Andersen siger, tillige »saa meget stort og godt, som Verden aldrig nævner«. Det maa vel saa blive ens Opgave at finde de rette Eksempler frem og holde Børnene dem for Øje.« — Hun standsede. En lille Stund sagde ingen af os noget. »Maaske egner netop denne Tid sig til det, naar jeg skal læse Paaskelektier med Drengene. Der finder vi nok nogle Udgangspunkter, som kan tjene til Vejledning — bl. a. ogsaa for, hvorledes man omgaas Kammerater.«

»Sikkert!« samstemmede jeg og mente det af ganske Hjerte. Mariannes Opdragelsesmiddel var ligesaa velvalgt, som det nok skal vise sig at være virksomt.

Lillemor.

St. Matthias Kors Lætare-Koncert.

Det er gode Bekendte, Københavnerne kommer til at hilse paa, naar de Mandag den 28. Marts overværer Koncerten i Nikolaj Kirkesal. Dr. W. Schosland og hans dygtige Kor, som har bestaaet i ca. 50 Aar, har gæstet os i 1936 og fik dengang for sin Sang saa megen Ros, de kunde ønske sig. Berlingske Tidende skrev bl. a.: »*Et Elitestempel uden »men«, uden minus skal være Ensemblet tildelt.*« St. Matthias Koret kommer denne Gang fra en Koncert i Oslo og skal ogsaa synge i Malmø.

I 19 Aar har Dr. Schosland ledet dette Kor, og hans maalbevidste, dygtige Arbejde har bragt det frem i første Række. Hans Koncertaften her i Byen vil vise os, hvor mangesidet hans Indsats er. Der fremføres Koralmelodier paa en ganske ejendommelig og skøn Maade! 4—8-stemmige Korsange, Motetter, Salmer fra gammel og nyere Tid, vil danne Koncertens alvorligere Del, medens det andet Afsnit er reserveret til smukke A-capella Folkesange! Koncerten vil baade være en hellig og gribende Andagtsstund i Fastetiden og en folkelig Oplevelse, som ikke vil skuffe nogen!

Koncerten skal i en halv Times Pavse og ved Hjælp af baade Tale og Lysbilleder fra Budapest henlede det ka-

tolske Københavns Opmærksomhed paa Kirkens store Kongres i Budapest. Midt i et frygteligt politisk Kaos, som truer med at opluge hele vor Kultur, rejser Kirken sit Banner og viser, hvad Verden kan heles ved, og hvad vi kan bidrage til Krisernes Løsning. Det katolske Danmark, som i Aar ikke blot efter bedste Evne tager Del i den eukaristiske Kongres, men ogsaa fejrer en af sine største Sønners 300 Aars Jubilæum, skal helst i Niels Steensens Aand valfarte ned til Budapest, d. v. s. med den Kærlighed og Begejstring for Altrets Sakramente, som han ejede fra sin Konversions første Dage og indtil han til sin store Smerte maatte dø uden Vandringsbrødets Naade, omend han saa længe som overhovedet muligt havde slæbt sig til Alterbordet for der at læse den hellige Messe.

Koncerten er ved Korets og dets Dirigents velvillige Tilbud en Velgørenhedskoncert til Fordel for den nye St. Annæ Kirke, og dette er Grunden til vore Billetprisers Skala og til vort Haab om, at saa mange som muligt vil benytte sig af de Muligheder for Velgørenhed, de »populære« Billetpriser tilbyder!

Nye Bøger.

Om Humøret i Ægteskabet m. m.

»Om Hertuginde af Windsor, den engelske Ex-Konges Hustru, fortælles mange Anekdoter. Dog skal hun fremfor alt have een stor sjælden Egenskab: Altid at være i godt Humør!

Og om Don Bosco, et Menneske, som stod i den helt modsatte Lejr, siges det samme. Man skal aldrig have fundet ham gnaven og i daarligt Humør. End ikke, naar han var udsat for Ærgrelse og Angreb, som det sandelig ikke manglede paa. Hans Omgivelser turde vædde paa, naar Mesteren var i straalende Stemning, at han da havde modtaget en særlig mørk Jobspost.«

Det gode Humør! De fleste Mennesker har den Tendens, at genspejle visse sjælelige Rørelser — ligesom en Laterna magica sit Lysbillede — paa Ansigtets, Fagternes, Stemmens og Ordenes Lærred:« Saadanne Stemningsmennesker, siger Hans Wirtz i sin Bog »Vom Eros zur Ehe« (Innsbruck, Tyrolia 1938, 316 S., RM. 5,50), er en Fare for Ægteskabet. Bogen er iøvrigt et rigtigt Vademecum for Ægteskabet, hvor en erfaren Mand, der kender Menneskehjertet og Menneskelegemet ligesom de evige Love, som Naturens Skaber har givet for dem.

Det pavelige Rom.

Nu har vi i de senere Aar set Snese af Rombilledværker, og man skulde forsværge, at der kan fremvises ret mange nye, ukendte Billeder. Og alligevel er dette igen lykkedes for *Desiderio Holitser* med »*Im römischen Weltzentrum*« (Rom, A. Scattini, 165 S., 412 fotogr. Optagelser, RM. 5,50). Gennem flere Aars Arbejde er det lykkedes Forf. paa klare Dybtrykbilleder, forsynet med tysk og italiensk Tekst at give en Forestilling om det pavelige Roms Indendørs-Liv, d. v. s. Livet paa de høje Skoler, paa Bibelinstittuttet, bl. Vulgatas Revisorer, paa det Orientalske Institut, i Gehejmearkivet, der, hvor Dokumenter og Kunstværker restaureres eller Mosaikkerne laves. Mosaikanstalten f. Eks. har siden Midten af det 16. Aarh. været knyttet til Pavestaten og har nu faaet sin nye Bygning mellem Peterskirken, Guvernørpaladset og Jernbanestationen. Mange Kunstnere arbejder her, og Ordre fra hele Verden strømmer ind. Ogsaa gamle Mosaikker restaureres. Millioner af smaa Stene føjes sammen til de ofte vældige Kompositioner. Ved en banebrydende Opfindelse har den vatikanske Anstalts Stene faaet deres særlige Glans. I Arkivet ligger Smaastene i ca. 28.000 Farvenuancer. Ved Blanding og Smeltning frembringes i Løbet af faa Minutter alle ønskede Nuancer.

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

Et virksomt Liv.

En af Holbækmenighedens gennem ti Aar mest trofaste Medlemmer, Fru Sagfører Christiansen fejrer Fredag d. 25. 3. sin 60 Aars Fødselsdag. Fru Christiansen, der hjælper sin Mand i hans Sagførervirksomhed, tager levende Del i det politiske Liv. Hun sidder i Bestyrelsen for Holbæk Venstreforening og i Bestyrelsen for Holbækkredsens Venstre; hun er Leder af Arbejdet blandt Venstres Kvinder i Holbæk Amt, og i Organisationsarbejdet saavel som i det sociale Arbejde har hun vundet sig et stort Antal Venner. Men foruden dette Arbejde gaar Fru Christiansen med Liv og Sjæl op i alt det forskellige og forskelligartede Arbejde, der falder ind under Katolsk Aktion i Holbæk katolske Menighed, og hun har i de forløbne ti Aar udført et saa stort, godt og offervilligt Arbejde, at Menigheden af ganske Hjerte udtrykker Haabet om, at Gud maa forunde Fru Christiansen, at hun endnu i mange Aar maa bevare sin Arbejdslyst til Gavn for Menigheden og til Velsignelse for sig selv.

C. H.-S.

Katolske Studenter vil bygge Kapel i Norge.

En Kreds af katolske Studenter fra forskellige Lande er i Gang med at forberede en Sommer-Teltlejr i Nærheden af Trondheim. Hovedformaålet er at bygge et lille Kapel, som saa overlades til den katolske Mission deroppe. Samtidig bliver der Lejlighed til at dyrke Sport, diskutere kammeratlig og lære norsk Land og Befolkning at kende. Der menes ikke at findes katolske studerende ved noget norsk Universitet, men skulde der ikke kunne ventes Tilslutning fra svenske, finske eller danske katolske Studenter? Lejren staar aaben baade for kvindelige og mandlige Deltagere, og Prisen er efter Evne. Nærmere Oplysninger findes paa Oplag i Academicum Catholicum's Lokaler. E. N.

Fra den vide Verden.

Den store Kongres i Budapest.

Hele den katolske Verden ruster sig til den 34. Eukaristiske Kongres. Hidtil har 35 Nationer meldt sig. Alene fra Udlandet venter man 80 Særtog. Blandt de forskellige Nationers Pilegrimme er alle fem Verdensdele repræsenterede. 400 Millioner Katolikker har gjort Grundtanken i dette Aars eukaristiske Verdenskongres til deres egen. Ordet lyder: *Eucharistia vinculum caritatis*« (Eukaristien Kærlighedens Baand). Det vil blive en straalende Sammenkomst af Verdenskatolicismens Elite, den kristelige Kærligheds Verdenskongres. Under Kongresmøderne vil der blive talt paa over 30 Sprog. I Budapest venter man foruden den pavelige Legat 20 Kardinaler og over 250 Biskopper. Talerne bliver de mest kendte katolske Førere fra alle Folk. Over en Bank regner man med, at 60—80.000 Udlændinge vil deltage, ogsaa efter at de tyske Pilegrimstog er faldet bort. Ungarn selv deltager med fra 200—300.000 Mennesker. Ydermere har Budapest selv 640.000 Katolikker. Under de store Fester kan man altsaa sikkert regne med 1 Million Deltagere.

De »frafaldne Katolikker«s Klub.

Dannelsen af »Frafaldne Katolikkers Klub« er det nye Skridt, som Fr. Joseph Dukes, S. J. har taget i sin Kamp for Helliggørelsen af Hjemmene i hans Sogn - St. Frans Xavier, Liverpool. »Klubben«, hvis Medlemmer bestaar af dem, der er faldet fra Kirken, er Led i en Plan for at vinde frafaldne Sognebørn tilbage ved Hjælp af Bønnen. Hvert Medlem af Klubben har et Nummer, og ugentlige Bønner for ham eller hende bedes af Medlemmerne af Sognets Bønsapostolat. Kun Fr. Dukes kender Navnene paa Klubbens Medlemmer, idet officiel Henvisning kun sker ved

Nummerangivelse, men konstant Bøn opsendes, for at Medlemmet maa vende tilbage til Kirken. Børnene ofrer deres hellige Kommunion og daglige Bønner for Klubbens Medlemmer.

En amerikansk Præst paa Rejse i Sovjet-Rusland.

En amerikansk Præst, Pater Frederic Siedenburg, S. J., Dekan ved Universitetet i Detroit og en kendt Socialøkonom, er lige vendt tilbage fra en Rejse gennem Sovjetrusland. Sine Oplevelser offentliggør han nu under Tittlen: »Jeg har set Sovjet«.

Han foretog Rejsen som Medlem af et Rejseselskab af amerikanske Arbejdere og forklædt som Lægmand. Hver Morgen har Pater Siedenburg celebreret den hellige Messe i sit Hotelværelse. Den hellige Fader, hvem det laa meget stærkt paa Hjerte, at den hellige Messe blev celebreret i det røde Rusland, havde givet ham den særlige og meget sjældne Tilladelse, at han maatte læse Messen uden de liturgiske Klæder. Hans Messebog bestod af en Mængde løse og forslidte Sider, som indeholdt de to forskellige Messer og Ordinariet. Et lille Glas tjente ham som Kalk. Over Bordet i Hotelværelset bredte han et hvidt Klæde, derpaa lagde han en Martyrs Relikvier. Saa snart de troende, der hemmeligt var blevet underrettede, og som strømmede til i Skarer, var forsamlede, blev Døren laaset og et tykt Klæde hængt for. Det vanskeligste og farligste Punkt paa denne saa dumdristige Rejse var Toldvæsenet. Den lille Vinflaske, de tynde Brødsiver og det hvide Klæde havde let kunnet vække Mistanke. Men ikke en eneste Gang lagde Toldembedsmænd Mærke dertil. Paa Tilbagerejsen kastede Pater Siedenburg Glasset, som havde tjent ham som Kalk, i Havet, for at det aldrig skulde blive anvendt til noget andet. I sine Optegnelser skildrer Pater Siedenburg levende, anskueligt og indgaaende de Gudløses Rusland. Han skriver: »Religionen er i Dag praktisk talt »likvideret« i Rusland, i det mindste for Øjeblikket. Men jeg er overbevist om, at den en Dag vil leve op igen, pludselig, springende. Intet Land kan saa længe leve uden Gud«.

En ny Generalforstander for Jesuitterne.

Jesu Selskab paabegyndte Fredag den 11. Marts sin Generalkongregation i Rom. 160 Præster fra Ordenens Provinser hele Verden over deltager. Den sidste Generalkongregation blev holdt for 15 Aar siden. Den sammenkaldes almindeligvis for at udnævne den nye Pater General, hvilket ogsaa er Tilfældet denne Gang, da Pater Ledochowski trækker sig tilbage. Generalkongregationen varer en Maaned eller seks Uger. Præsterne bor i det nye Curia Generalizia og i det tilstødende Retrætehus. (»Universe«.)

ST. NIKOLAJ-KONCERTSAL, NIKOLAJ PLADS

Mandag den 28. Marts 1938 Kl. 20 pr.

Lætare-Koncert

ved

ST. MATTHIAS-KOR, BERLIN**PROGRAM:**

*Gregoriansk Koralsang. — A capella Korsange. — Alt-Soli. —
»Niels Steensen fører til Budapest!« (Lysbilleder fra Ungarn.) —
4—8-stemmige Folkesange.*

Billetter à Kr. 1, 2, 3 og 5 (incl. Skat) faas: Wilhelm Hansen, Gothersg. 9, Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, Portneren, Stenosg. 4, og Byens katolske Sognepræster.

Begavede katolske Drengene af god Familie kan fra 11 Aars Alderen optages paa den biskoppelige Kostskole (Seminariet) i Ordrup. Ansøgninger sendes til **Seminariet, St. Andreas Kollegium, Charlottenlund, Kollegievej 4 A** (Telf. Ordrup 3404), hvor ogsaa alle ønskelige Oplysninger kan faas. *Det Apostoliske Vikariat.*

Eksercitier i Vejle. I Vejle ny katolske Skole vil der blive afholdt lukkede Eksercitier for Damer, unge og ældre, ved Pater H. Lucas S. J. fra Onsdag d. 13. April Kl. 21 til Paaskelørdag Kl. 20. Pris 12 Kr. Deltagelse bedes meldt snarest enten til Frk. Ebba Hansen, Solvej 4, Horsens, eller til Frk. Gudrun Strøm, Sdr. Ringgade 6, Aarhus. Fristen for Anmeldelse udløber 6. April.

Rettelse. Ved en Trykfejl i sidste Nr. af N. U. S.316 kom der til at staa *Lud. Holst*; der skulde have staaet *Ludv. Holstein*.

St. Ansgars Fond: Rex	Kr. 5,00
Tidligere indkommet	» 3655,87
I alt	<u>Kr. 3660,87</u>

Niels Steensens Fond: Rex....	Kr. 5,00
Tidligere indkommet	» 83,00
I alt	<u>Kr. 88,00</u>

»**Mariaforeningen**« har med stor Glæde modtaget følgende Gaver:

Uden Mærke	Kr. 12,50
Fra Hr. Driftsinspektør Aage Lorenzen	» 8,00
» Frk. Ella Fritsche, Fredensborg	» 10,00
Mærke »Anni og Benedicte«	» 20,00
» »Rex«	» 5,00

Kr. 55,50

Hjertelig Tak! Forhaabentlig følger flere Gaver efter, eller ogsaa Indmeldelse af nye Medlemmer med Aarsbidrag paa mindst 4 (fire) Kroner!

Bredgade 64,
d. 19. Marts 1938.

Pastor v. d. Kettenburg,
Sognepræst.

Meddelelser og Annoncer til de hvide Blade maa altid være Redaktionen i Hænde senest Mandag (indsendes til Org. Kurt S. Thomsen, Bangsbo Plads 51, Vanløse).

Kirkelig Kalender.

Marts-April.

27. S. **4. Søndag i Fasten.**
 28. M. Johannes af Capistrano.
 29. Ti. Ferialdag.
 30. O. Ferialdag.
 31. T. Ferialdag.
 1. F. Ferialdag.
 2. L. Frans af Paula.

April.

3. S. **Passionssøndag.**
 4. M. Isidor
 5. Ti. Vincents Ferrerius.
 6. O. Ferialdag.
 7. T. Ferialdag.
 8. F. Marias syv Smerter.
 9. L. Ferialdag.

Marts-April.

Ugens Messebønner.

27. S. **4. Søndag i Fasten** (247—218); 2. *Sæt Bønner*: Johannes Damascenus (860—699).
 28. M. Ferialdag (252); 2. Johannes af Capistrano (863), 3. Om de helliges Forbøn ([120]). — *Eller*: Johannes af Capistrano (863—702); 2. Ferialdagen (252), 3. Om de helliges Forbøn; Slutningsevng.: Ferialdagens (255).
 29. Ti. Ferialdag (257); 2. Om de helliges Forbøn, 3. For de levende og de døde ([125]).
 30. O. Ferialdag (262); 2. og 3. som Tirsdag.
 31. T. Ferialdag (270); 2. og 3. som Tirsdag.
 1. F. Ferialdag (274); 2. og 3. som Tirsdag.
 2. L. Ferialdag (281); 2. Frans af Paula (872) — *Eller*: Frans af Paula (872—704); 2. Ferialdagen (282); Slutningsevng.: Ferialdagens (283).

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« F.-K. Sønd. d. 27. Marts Kl. 8^{1/2}. — **Rosenkranskirken.** »Stella Maris« M. med Optagelse Mand. d. 28. Marts Kl. 20. F.-K. Sønd. d. 3. April. Kl. 8.

Eksercitier for Herrer vil finde Sted i St. Andreas Præstegaard i den stille Uge fra Onsdag den 13. April Kl. 20 til Paaskesøndag Morgen den 17. April. Vederlaget er 10 Kr. Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes i god Tid sendt til P. Chr. Lønsskov, Kollegievej 2, Charlottenlund.

Husk Eksercitier for unge Kvinder

d. 12.—16. April paa Rygaard.

J. Plenkers Bog »Niels Steensen« kan faas ved Henvendelse til Redaktionen. Pris Kr. 4,50.

Vor kære Søster

Maria Luzensis Stieler

er afgaaet ved Døden den 19. Marts 1938, vel forberedt ved Kirkens hellige Naademidler.

St. Elisabeths Søstrene.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

R. I. P.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 24. Marts.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemang 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladet og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 14

Søndag den 3. April

1938

INDHOLD: „Lær mig at gøre din Vilje!“ — Grubleren. — Paa forskellige Poster. — Turenne's Konversion. — Den kinesiske Tragedie. — Würzburgs Missionslæge-Institut. — Pionerer i Guds Rige. — Don Bosco og hans „Graa“. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

»Lær mig at gøre din Vilje!«

(Ps. 142,10).

(Passionssøndag).

Om denne Naade beder vi i hvert Fadervor: »Ske din Vilje som i Himlen!« Altsaa stadig, paa enhver Maade, i fuldeste Udstrækning, uden noget Forbehold. Men et Blik paa vor Tænken, vor Stræben, vor Gøren og Laden siger os, at der fattes os en Del i at kunne gøre denne Bøns Ord til vore. Hvor mangt et »Jeg« maa ikke selverkendende underskrive *Peter Schindlers* Linjer:

*Aldrig helt ond — aldrig god til Grunden,
altid Halvhed, store Ord i Munden,
gyldne Løfter pranger, godt og ærligt ment —
aldrig fik jeg indfriet Løftet før for sent.
Altid saare rede til at dømmе andre
under Skin af Kamp for Sandhed, Ret og Ære — — —.
Jeg i Løb begynder, i Begejstringsrus —
førend Halvvejs ligger ufuldendt i Grus
det, jeg skulde øvet, Livets haarde Plikt — — —.*

*Ærgrelse for Anger — Lede for Reform,
Tordenluft for Regnskyl — Vindpust blot for Storm.
Helvede — næh, Skærsild! Giv Gud, jeg skjald
een Gang blot i Livet — skjald for Dommen: H a l v !*

Sjælen er som en Herrens Tjenerinde, der ikke tager det saa nøje med sine Pligter. Hun er uordentlig. Hvad Magt ligger der paa et Par Pletter paa Gulvet? Ubetydeligheder som en Flue i Suppen eller en Snegl i Salaten tager hun sig ikke nær. Som et Tyendes Uefterretteligheder er vore smaa Synder og vor Ligegyldighed overfor dem, vore smaa Overtrædelser, vor Efterladenhed, vor Lunkenhed. Disse er farligere, end man tror, hvis man ikke i Tide tager sig i Agt.

Hvem der under en Vandring i Bjergskove afviger fra den rette Vej — selv om det er aldrig saa lidt —, vil, om han ikke straks søger tilbage, snart forvilde sig.

Hvis den australske Farmer een Gang lader de vilde Kaniner faa Indpas paa sine Jorder, er han hjælpeløs prisgivet deres Hærgen.

Den, der i Troperne undlader at lægge Mærke til Termitterne, kan risikere at faa sin Bolig undermineret af dem.

Alt, hvad der kommer i Nærheden af Beg-Søen ved Trinidad, staar i Fare for at suges ned i dens Dyb. —

Den Agtpaagivenhed, som i de her nævnte Tilfælde kræves, er en tilsvarende til den, som er uomgængelig nødvendig, om vi blot nogenlunde skal kunne holde vore Smaasynder i Ave.

Det er ikke nok at sige, at uden Guds overordentlige Naade kan et Menneske ikke befri sig for disse Synder. Det er ikke det, Striden staar om. Vore daarlige Tilbøjeligheder vil atter og atter melde sig ligesom Ukrudt i en vellejdet Have, de vil vokse frem igen paa samme Maade, som Haar og Negle dagligt vokser frem. Vi maa stadig luge, stadig beskære.

Selv paa det kosteligste Alterbillede, selv i den herligste Dom falder Støvet. Dette gælder ogsaa for den Helligaands Tempel, for Menneskesjælen, skabt i Guds Billede. Ogsaa her maa daglig Omsorg til. Her maa holdes rent med Støvekost og Fjervinge.

Endogsaa Helgener har halt deres Ufuldkommenheder. Lad os derfor ikke undres over vore. Ufuldkommenheder kan være virksomme Opdragelsesmidler. De beskytter Mennesket imod Hovmod, de lærer ham at indse sin Svaghed, sin Hjælpeløshed, og de foranlediger ham til stadig inderligere at slutte sig til den stærke Gud.

Lær mig at gøre din Vilje!

Utrættelige maa vi være i at udrydde de smaa Skadedyr, som hærger Herrens Vinbjerg. Vor Efterladenhed faar dem til at trives og formere sig.

Vort Maal maa stedse være at gøre vore Fejl mindre og færre. Fra Renhed til Renhed skal vi gaa videre ligesom Sjælen i Dantes Lutringsbjerg, saa vi er

»— fornyet i vort Væsens dybe Karne,
beredt for Landet over Sol og Stjerne«.

Aldrig maa vi slutte Fred med *det* i os, som ikke stemmer overens med Guds Vilje. Vaabenstilstand er allerede Nederlag. Hvis Livet ophører med at værges sig mod Sygdomskimene, da begynder Legemets Nedbrydning.

Idealet er: »Vær fuldkommen, som eders Fader i Himlen er fuldkommen!«

Vejen hertil banes udelukkende ved Hjælp af det Sværd, som Fredens Konge har anvendt og opfordret sine Lærlinge til at anvende: at fornægte sig selv og bære det Kors, som Han bar.

Det er haarde Ord, men de betegner Befrielsen fra et fornedrende Slaveri, deres Udøvelse betyder en vidunderlig Ophøjelse og Opnaelse af den største Sejr i Verden.

Lær mig at gøre din Vilje!

— *ch* —

Grubleren.

Altid var han ladet med Problemer. »Nu har jeg igen saa mange brændende, nagende Spørgsmaal,« skrev han til mig, »hvornaar kan jeg komme til at tale rigtig indgaaende med Dem?«

Naar han saa traadte ind i min Stue, havde han en lille Notesbog i Haanden, hvori alle hans »Spørgsmaal« var noteret.

»Sig mig —,« begyndte han.

Men jeg afbrød ham. »De ved jo forlængst, at jeg kun

kan give Dem det Svar, som De i Forvejen har givet Dem selv.«

Han saa helt graadigt paa mig og greb min Bemærkning, som man griber efter en Bid Brød. Han var allerede ivrigt i Gang med at skrive.

»Hvorfor i Alverden skrive det ned?« spurgte jeg halvt uvillig, halvt medlidende.

»Det maa jeg huske,« svarede han mig. »Det maa jeg senere tænke igennem. Det er en Formel, som siger mig meget.«

»Ja,« svarede jeg, »De søger stadig saa ivrigt efter Formler, Løsninger, Sentenser, Maksimer, Axiomer, og efterhaanden kan De saa mange af dem, som der gives Ting, Forhold og Tilfælde i Verden; til syvende og sidst er jo hvert enkelt Tilfælde forskelligt.«

Men han lod sig ikke forbløffe, slagfærdig svarede han: »Det kan godt være, men enhver Formel, De giver mig, er ganske nøjagtig Udtryk for mit særlige Tilfælde; De rammer altid ganske præcist det, jeg netop behøver. Saaledes vilde jeg i Dag spørge Dem om, hvorvidt jeg er forud indtaget i mig selv og mine egne Ønsker. Og nu sagde De lige til mig, at De kun kan give mig det Svar, som jeg allerede har givet mig selv. Er jeg altid kun i Stand til at høre det, som jeg ønsker at høre? Det vilde være forfærdeligt. Eller siger De mig altid kun det, jeg gerne vil høre? Det vilde være endnu forfærdeligere.«

»Naa,« sagde jeg smilende, »denne Frygt behøver De dog virkelig ikke at nære, jeg har dog allerede sagt Dem adskilligt krænkende og smertende. Og De har forstaaet det rigtigt, ellers vilde De ikke ofte være blevet saa smerteligt berørt.«

»Men hvorfor mener De da kun at kunne give mig det Svar, som allerede ligger i mig?«

»Fordi dette Svar ligger Dem saa nært, saa De egentlig selv vilde komme til det, hvis De havde Mod og Tillid til Deres egen Sjæl. Det er jo ikke almindelige Løsninger for alle mulige vanskelige Tilfælde, jeg siger Dem. Nej, de findes ikke, jeg siger jo kun det, som passer for Deres specielle Tilfælde.«

»Og det, mener De, er muligt?«

»Ja. De stiller mig jo egentlig altid praktiske Spørgsmaal, som fører tilbage til den Vej, De skal gaa, og som netop ligger for Dem. Og vi har altid saa meget Lys, at vi kan tage det næste Skridt, vi skal gaa, paa oplyst Grund.«

»Ja,« sagde han, »jeg vilde netop i Dag spørge Dem om et saadant næste Skridt: Maa jeg, skal jeg forsøge at beholde mit smukke behagelige Hjem? Burde jeg ikke for den Fattigheds Skyld, som omgiver mig, indskrænke mit

Livsforbrug, mit Brug af smukke, gode Ting og Mennesker?»

Jeg kendte hans Hjem og den Varme og Vellyd, der herskede der. »Ja,« sagde jeg, »De skal beholde det. Netop saadan kan De tjene de Mennesker bedst, som trænger til Deres Hjælp.«

»Men en Helgen vilde give Afkald derpaa.«

»Sikkert ikke enhver Helgen. Hvis der i den Stol i Stedet for Dem sad en Helgen, vilde han ikke gøre det.«

»Hvornaar maa, eller snarere, hvornaar skal en Helgen beholde sine Livsbekvemmeligheder?»

»Jeg sagde Dem jo lige, at man ikke kan opstille nogen Formel, ud fra hvilken ethvert enkelt Tilfælde kan regnes ud ligesom et Regnestykke.«

»I dette Tilfælde behøver jeg ikke nogen almen Formel. Jeg vilde være glad, hvis i det mindste mit Tilfælde var klart og uomtvisteligt.«

»Det er det jo, hvad vil De saa mere?»

»Deres Afgørelse stemmer overens med mine egne Ønsker, det siger jeg oprigtigt. Da jeg gik herhen, var jeg saamænd allerede bange for, at De vilde tage alt fra mig.«

»Denne Angst for at skulle give noget fra sig kan ogsaa være fra Gud. Paa et eller andet Tidspunkt kan maaske ogsaa dette Tilfælde forekomme ved guddommelig Indgivelse.«

»Virkelig? Benytter Gud min Usselhed og Fejghed for at føre mig ind paa den Vej, jeg skal gaa? Saa har han sandelig et meget sikkert Holdepunkt. Min Svaghed kan han forlade sig paa.«

»Det er jeg ikke saa sikker paa. De tvivler dog om alt, De grubler over alt. Man kan absolut ikke forlade sig paa, at De altid følger Deres Fejgheds Stemme, som De kalder det.«

»Ja, jeg følger den nok, men med uroligt Hjerte, med blødende Samvittighed. Ak Gud, hvis jeg dog blot havde en Maalestok, et sikkert Kendetegn, saa jeg kunde skelne de rene Hensigter fra de urene.«

P. Lippert S. J. (Sluttes.)

Paa forskellige Poster.

Den paa den sammenlignende Religionsvidenskabs Omraade som fremragende Forsker anerkendte Skribent H. P. *inard de la Boullaye*, S. J. er tillige en værdig Efterfølger efter de berømte Konferencetalere P. *Lacordaire*, P. *Ravignan* o. s. v. paa Prædikestolen i Notre Dame-Kirken i Paris, som han efter ni Aars Virksomhed ikke oftere vil bestige, fordi hans Arbejder lægger fuldstændig

Beslag paa ham. De Emner, han igennem disse ni Aar har behandlet, var det centrale i Religionen: Gudmennesket. I 1929 begyndte han med »Jesus et l'Histoire« og sluttede i 1937 med »Jesus vivant dans l'Eglise«, (Editions Spes, 296 S., Fres. 15,—.) Paa sin mesterlig dybtgaaende Maade behandler han her Menneskeheden Forening i Kristus og de individuelle Forbindelser mellem Kristus og den Kristne, viser derefter, hvorledes Kristus leder Sjælene gennem sin Kirkes Forvaltere og helliggør dem gennem Sakramenterne. Eukaristiens sociale Indflydelse er underkastet en særlig Undersøgelse. Slutningen »L'Eglise idéale et l'Eglise réelle« behandler et Spørgsmaal, som har særlig Betydning for vore Dages religiøse Strid.

Skarpt fremhæver han her de forskellige Opgaver, som de forskellige Lemmer paa Kristi hemmelighedsfulde Legeme udfører og dermed denne herligste Organismes ualmindelig vidtgaende Arbejdsfelt. Her gives den dybeste Grund til Kristi Disciples, Ejendommelighed, som virker saa iøjnefaldende paa den opmærksomme Iagttager. Men den er ogsaa saa lærerig, at enkelte Henvisninger i Tilslutning til det nyere Arbejde er paa deres Plads.

At enkelte Stænder har deres særlige Opgaver er paa Forhaand klart. Hvorledes Kristi Efterfølgelse skal formes hos Barnet, viser en erfaren Pædagog os i en Række Samtaler mellem den guddommelige Børneven og Kristusbarnet, nemlig *Emile Malbois*: »L'Imitation de l'Enfance«, (Avignon, Aubanel Aîné, 142 S., Fres. 9,60.)

Vidt udbredt er den østrigske Folkemissionærs, *Alois Bogsrucker*, S. J.'s, folkelige Brochurer: »Das Mädchen am Scheidewege« (52 S., S. 0,15) og »Der Schutzengel Frau« (68 S., S. 0,50.) For Forældre og deres Stedfortrædere behandler den meget ansete pædagogiske Forfatter *Francois Charmot* i »L'Amour humain de l'Enfance au mariage«, (Paris, Editions Spes, 336 S., Fres. 12,—) Børneopdragelsen, hovedsagelig i Samtaleform. Denne Form gør det muligt paa den mest udtryksfulde Maade at lade de højeste Synspunkter komme til Orde, paa en behændig Maade at imødegaa de opdukkende Vanskeligheder og at belyse Emnet fra mange forskellige Sider med det rette Lys. Jeg har endnu aldrig læst noget Arbejde om dette yderst vigtige og lige saa sarte som indviklede Problem, som saa fuldstændig har tilfredsstillet mig. Lykkelig de Pædagoger, som betror sig til denne saa tilforladelige Fører.

Inden for de forskellige Stænder veksler Opgaverne alt efter Anlægene og Omverdenen. Saaledes sker det, at en-

hver Kristen paa hver sin Maade skal efterkomme Ordren: »Vær fuldkomne, som eders Fader i Himlene er fuldkommen.« Derfor hedder det om Helgenerne, som jo paa den mest fuldkomne Maade virkeliggør deres særlige Ideal: »non est inventus similis illi qui conservaret legem excelsi —« (Der blev ikke fundet Mage til hans Lydighed mod Loven). Enhver af dem har taget sit Kors paa sig og er fulgt i Frelserens Fodspor bærende paa dette Kors.

A. P.

Turenne's Konversion.

Napoleons Dom over Turenne lød: »Af alle Feltherrer før min Tid og maaske ogsaa af alle dem, der vil komme efter mig, er Turenne den største.« Frankrigs store Marskal har fundet en ham værdig Biograf i den store Strateg, som organiserede Sejren ved Warszawa (1921) og derved reddede Europa fra den bolschevikiske Syndflod: General Weygand: »Turenne« (1611—1675), (München, Callwey 1937, 224 S., ill., Mk. 6,—.) At Soldaten og Statsmanden Turenne bliver rammende karakteriseret af en saadan Pen, behøver ikke at siges. Men ogsaa Kristenmennesket Turenne, som interesserer os mest, kommer til sin Ret.

»I 1668 gik Turenne over til Katolicismen. Efterretningen kom som en Overraskelse for alle; men lige saa pludseligt, som dette Skridt kunde synes, saa var dog ingen af hans Beslutninger blevet dybere overvejet end denne. Det var et Skridt foretaget af en Mand, hvis Aand kun bygger paa fast Grund, hvis Samvittighed ikke let lader sig berolige, hvis Sjæl søger det højeste.« Weygand begrundet indgaaende denne Dom. Turenne var opvokset i en protestantisk Familie og havde opfyldt sine religiøse Pligter lige saa præcist som sine Soldaterpligter. Hans Hustru og hans tre Søstre, som han holdt inderlig meget af, var ivrige Protestanter. En af disse, Hertuginde af Tremoille, kaldte man »Hugenotpavinden«. Om en af de andre sagde Racine, at »hun hellere havde set Turenne betræde Skafottet end gaa over til den katolske Tro«. Hans ældre Broders Konversion fik ham ikke til at vakle. At hans Udholdenhed i Protestantismen lagde ham Hindringer i Vejen, agtede han ikke paa. Og dog bliver han Katolik, da dette Skridt ikke længere kan give ham jordisk Vinding. Hvordan kunde dette ske?

Turenne's Breve viser, hvor stærkt de religiøse Problemer optager ham. Man ser, hvorledes han fra protestantisk Læsning gaar over til katolsk. Han udtaler Ønsket om Kirkernes Genforening. Han forskrækkes ikke, da han læser

om Billeddyrkelsen. Ogsaa den Ærbødighed, som Katolikkerne viser overfor Korset, synes ham ganske naturlig. »Jeg ser Mennesker, som trykker Hatten fastere ned over Ørene, naar de gaar forbi et Krucifiks. Hvad mig angaar, vilde jeg hellere tage den af.« De Bøger, han vælger, fører ham til Spørgsmaalet om Eukaristien, det Spørgsmaal, som mere end alle andre spalter de to Lejre. »I en af Port-Royal udgivet Samling har jeg læst, hvad de første Aarhundreders Kirkefædre har sagt om Nadveren. Hvis det er urigtigt, saa modbevis det, men jeg forsikrer Dem, at det ikke er saaledes, som vi siger.« Turenne blev dybt grebet af det, der skete under Ildebranden i Louvres kort før Mazarens Død: Flammerne blev standsede af det helligste Sakramente, som en Præst holdt frem imod dem. Turenne siger: »Jeg har set det, saa tvivle kan jeg ikke. Jeg har set det med mine egne Øjne.« Dybt Indtryk paa ham gjorde ogsaa de Beretninger om de orientalske Kristnes Tro paa Kristi virkelige Nærværelse i Alterens helligste Sakramente, som blev fortalt af en til Frankrig tilbagevendende Protestant, som havde været Slave i Lille-Asien. Prædikanten Claude affattede et Modskrift imod Nicoles Værk: »Kirkens Tradition med Hensyn til Eukaristien«. Turenne læste Nicoles Svar, før det blev trykt i 1669: »Det er det Manuskript til dette Værks 1ste Bind, som bragte mig i Knibe og hjalp mig til at tage Springet over Grøften«, sagde han til Lionne. Bossuets »Den katolske Tro« er — ifølge Abbed Ledieu — fremkommet paa Opfordring fra Turenne, som gerne vilde eje en skriftlig Gengivelse af den Vejledning, han havde modtaget mundtligt. Feltherren elskede denne Bog, der viste ham »Vejen til Lyset«.

Konversionen vakte uhyre Opsigt. Den Alvor, hvormed Turenne efter sin Konversion opfyldte sine religiøse Pligter, bekræfter Klarheden i hans Overbevisning. Paa sine Felttog blev han ledsaget af en Oratorianer som Almisseuddeleer. Den Dag, den dødbringende Kugle ramte ham, vilde han til Skrifte for at gaa til Kommunion den næste Dag, Søndag.

I 1674 omgikkes Turenne med Tanken om at trække sig tilbage til Oratoriets Kongregation, ligesom en af hans Officerer, som han satte særlig Pris paa, havde gjort det. Paa Ludvig XIV's udtrykkelige Forlangende udsatte Marskallen det til efter Felttoget 1675.

Ganske vist blev Konversionen mistænkeliggjort, men Mistanken brød sammen i sig selv. Weygand slutter Kapitlet med at sige: »Saa snart der i ham vaagnede Tvivl overfor den Religion, hvori han var opdraget, fandt han ikke Ro, før han naaede til Vished om, hvor Sandheden var at finde. Intet forsømte han for at naa dertil. Og da

han var overbevist om at have fundet den, greb han den, og intet kunde længere holde ham tilbage. Han blev en ivrig Katolik — »Vor Tros Sandhed tilkommer derfor hele Æren«, skriver Bussy, som længe var Turenne's Fjende. Og saaledes tænker enhver, der har fulgt ham gennem alle Faser i hans sjælelige Kampe. —ch—

Den kinesiske Tragedie.

Til de aktuelle store Løgne, som der bør rammes en kraftig Pæl igennem, hører ogsaa den, at Japan ved sin Kamp mod Kina skulde have beskyttet Verden mod Kommunismen. Det modsatte er omtrent rigtigt! Kina har af egen Kraft og under Chiang Kai-sheks Førerskab overvundet den røde Drage. Og netop i det Øjeblik, hvor den vundne Sejr skulde udnyttes og befæstes og Landet syntes at gaa en lykkelig Fremtid i Møde, indtraf det Overfald, som har lagt saa mange glade Forhaabninger i Graven.

Ingen ringere end Mgr. Costantini, der som Apostolisk Delegat fra 1922—33 lærte Udviklingen i Østasien nøje at kende, har allerede før Krigens Udbrud i Maj 1937 vendt sig mod det forkerte Billede, Vesten ofte har dannet sig om Kina:

»I de forløbne Aar har hele den vestlige Presse været fuld af Røveruvasenets og Bolchevismens Skændselsgerninger i Kina, og Læserne dannede sig et forkert Billede af hele det kinesiske Folk.« En sensationshungrig Røverromantik slugte Efterretningerne om Bandeuvæsenet i Kina som pikante Lækkerbidskener og glemte, at den kinesiske Kommunisme brød sammen under Chiang Kai-sheks ubønhørlige Slag. Gennem et lidenskabeligt Opraab imod de »røde Banditter«, Kinas »svorne og inkarnerede Fjender«, havde Marskallen i 1931 aabnet et sejrrikt Felttog imod de kommunistiske Magthavere i Kiangsi. Men Japans Adfærd dengang i Mandshuriet forhindrede Regeringstropperne i at udnytte Sejren over de Røde. Kina maatte stadig værges sig imod to Fronter: Japan imod Nord og Kommunismen inde i Landet. Der staar en Tragedie omkring det nationale Kinas Fører, Marskal Chiang Kai-shek! For ti Aar siden havde han faaet fejlet de kommunistiske Muldvarpe ud af Partiet og faaet jaget Russerne ud af Landet, i Spidsen for dem Borodin og Galen, der i Dag kalder sig Blücher og har Kommandoen over den sibiriske Kommunisthær — som Trusel imod Japan! Siden har den kinesiske Generalissimus, saa snart de japanske Ubehageligheder og hans egne snæversynede Modstanderes Trakasrier gav ham Lov til at trække Vejret, i Slag paa Slag

slaaet Kommunismen til Jorden. Med Starten af Bevægelsen »Nyt Liv« førte han sit Land tilbage til den urkinesiske Folkearvs Kilder og søgte her igennem ogsaa aandeligt at overvinde Kommunismens folkeopløsende Kræfter. Hans gentagne Opraab til Missionærerne gjaldt samme Maal. Selv Kristen, forstod han at værdsætte Kristendommens folkefornyende Magt. Derfor kan det kun gælde som en Fortvivlelsens Handling, naar han, der reddede Kina fra det kommunistiske Kaos, den 21. August 1937, efter at Fjendtlighederne med Japan var brudt ud, besluttede sig til en »Ikke-Angrebs-Pagt« med Sovjet.

Den uhyre aandelige Omvæltning i Kina under Chiang Kai-sheks Ledelse og den stadig tiltagende Tilfredshed i Landet finder en Bekræftelse i den katolske Missions Udvikling. En Kendsgerning er det, at Konversionernes Antal vokser for hvert Aar. I Beretningsaaret 1929/30 steg Katolikkernes Antal i Kina med 11.174, 1930/31 med 42.449, men i 1931/32 kun med 29.901 — det var det Aar, Japan marcherede ind i Mandshuriet og de store Oversvømmelser fandt Sted — 1932/33 allerede igen med 60.818, 1933/34 med 78.908, 1934/35 med 96.450 og 1935/36 med 115.336. Det var den største Tilgang i kinesisk Missionshistorie. For 1936/37 indtil Krigens Udbrud venter man et endnu højere Tal. Og Grunden til denne tiltagende Omvendelsesbevægelse? Kommunismens Sammenbrud indtil den sidste Rest og sidste Smutkrog og Statsmyndighedernes voksende Velvilje mod Missionen under den »kristelige Diktators«, Chiang Kai-sheks, Ledelse.

Et saare sympatisk og det mest karakteristiske Billede af den store kinesiske Statsmand faar man ved at læse hans Taler.*)

Katolske Missioner.

Würzburgs Missionslæge-Institut.

Paa Hellig-Tre-Kongers Dagen i Aar fejrede Missionslæge-Institutet i Würzburg for 15. Gang sin Hoved- og Titularfest, for første Gang uden dets Stifter og første Direktør, Universitetsprofessor Dr. Becker, som i Slutningen af Marts 1937 efter lang Tids Lidelser endte sit rigt velsignede Liv som Lærer og Missionær.

Dagen gav Efterfølgeren, Direktør Bosslet, Anledning til et kort Tilbageblik over Institutets Historie. I 1918 fandt de første indledende Forhandlinger Sted. Juli 1921 blev Missionslægeforeningen stiftet, og den 3. December

*) »Ausgewählte Reden« (Heidelberg, K. Vowinckel, 1936, 106 S., Rm. 3,20).

1922 aabnedes Institutet i Gerbrunner Strasse. I Pontifikalmessen, hvor Biskop Ehrenfried af Würzburg i en længere Tale hædrede Medlemmerne, aflagde 3 mandlige og kvindelige *Studerter* Missionseden, hvorved de forpligtede sig til efter Fuldendelsen af deres Studier i 10 Aar uden materiel Fordel at stille deres Viden og Kunnen i Kirkens Tjeneste ved Missionsfronten. Missionen var repræsenteret ved Frk. Ditton, kvindelig Missionslæge i Sydafrika; tillige med 4 andre Læger hører hun til Institutets første Medlemmer; endvidere ved Fru Dr. Nöth f. Bosslet, som tilbringer sin første Ferie fra Nigaria-Afrika hos sine Forældre, samt ved Frk. Pfirrmann, som allerede gennem 5 vanskelige Aar under Afrikas Tropesol har repræsenteret ægte katolsk Karitas.

Institutet har hidtil udsendt 37 mandlige og kvindelige Læger, hvoraf nogle er døde, andre er vendt tilbage til deres Fædreland efter 10 Aars haardt Arbejde, nogle paa Grund af svære Lidelser. Kun to er gaaet fra af Grunde, som mere laa i deres egen Personlighed. Institutet har i Dag henved 150 Medlemmer, deraf 70 mandlige og kvindelige Læger og 3 Sygeplejersker. Paa een nær er alle Læger gift og deres Hustruer uddannede til at yde Tjenester under Lægehjælp. 22 mandlige og kvindelige Læger staar i Missionen, 4 lige for Afrejse i de nærmeste Uger. 73 mandlige og kvindelige Studenter forberedes.

Pionerer i Guds Rige.

Den Helligaands Fædre forkynder Evangeliet i 5 Koolonialdiocesser, 17 Apostoliske Vikariater, 7 Apostoliske Præfekturer og 3 uafhængige Missioner. Frankrig alene afgiver Præster og Brødre til 15 franske Missioner i Amerika og især i Afrika. Kongregationen disponerer over udmærkede Skribenter, som har skabt en Missionslitteratur af meget stor Værdi. I Dag skal vi fremhæve to af disse Mænd, om hvilke der er fremkommen Biografier: *Paul Commauche*: »*Le Père Edouard Epinette* (1878—1907)« Missionær i Fransk Kongo (Paris, Editions Dillen. 240S., Frcs. 15.—) og *R. Piacentini*: »*Le Père Mell* (1880—1920)« Apostel i Fransk Guinea (Editions Dillen, 234 S., ill., Frcs. 15.—).

Epinette slugte som Skoledreng alt, hvad han kunde faa fat i af Missions-Tidsskrifter. En Dag faldt han over Mgr. Le Roy's Digt: »Jeg vil være Missionær«, en Samtale mellem Moder og Barn. Sidste Vers lyder:

»Nuvel! Hvis for at frelse Verden
Den gode Gud har sagt os sit: »Drag ud!«
Moder, saa maa man dog svare ham,

*Ham, som har elsket os saa højt,
 Og engang, naar jeg bliver stor,
 Hør mig og tilgiv mig, kære Moder,
 Saa vil jeg være Missionær!
 Saa vil jeg være Missionær!
 -- Hun græd: »Ja, mit Barn!«*

Dette Digt fik Kaldsgløden til at blusse op til en Flamme, som ikke sank og ikke blafrede hverken under Uddannelsesaarene eller ude paa den tunge Arbejdsmark. Ofte var de Ord paa hans Læber, som en Helt i Gudsriget havde udtalt: »Drage ud over Havene, frelse en Sjæl og saa dø!« Det blev ham trods hans korte Levetid beskaaret at bringe en rig Sjælehøst i Lade. Som Symbol paa hans Virksomhed er følgende lille Tildragelse: En Dag bibragte en Slange en af de sorte et dødbringende Bid. Han kom til Missionen, og hans Fod var allerede stærkt ophovnet. Uden et Sekunds Tøven — sugede Pater Edouard Giften ud. Og Manden blev frelst. Alle, som saa det, udbrød beundrende: »Du er i Sandhed vor Fader!« Negrenes Fortrolighed til ham kendte ingen Grænser. Han bilagde de Stridigheder, der var Landsbyerne imellem, og som ellers plejede at have en blodig Udgang. Bedst befandt han sig iblandt Børnene: »Aah, de kære smaa! Kunde De blot engang høre dem fremsige deres Bønner i mit store Hus af Straa og Bambus! Hvor føler man deres Sjæle mellem sine fattige, uværdige Hænder!« I sit sidste Brev kort før sin Død skriver han: »Den 15. August døbte jeg 25 af mine første Børn i Ekyembé. Hvor gør en saadan Dag en godt. Min Gud! Man er altsaa ikke forgæves draget over Havene, har ikke forgæves ladet alt briste, selv ens eget og ens Moders Hjerter, ikke forgæves forladt alt, glemt alt. Man har altsaa ikke forgæves døjet lidt og lidt meget. Alleluja!«

Lignende Apostelglæde — kun i langt videre Udstrækning — møder os i Pater Mell's Liv. Paa hans Dødsdag skriver den Apostoliske Vikar i Fransk Guinea til Generalen:

»Vor kristne og hedenske Befolkning vil her længe fortælle deres Efterkommere, hvad denne Præsteapostel var, han for hvem ingen Sti var skjult, som altid vandrede til Fods med sin store Hyrdestav i Haanden. Sædvanligvis fulgt af kun en eneste Dreng, som bar det transportable Alter paa Hovedet, andre Ledsagere brød Pater Mell sig ikke om.

Han drog af Sted i Regn og Solskin, tænkte aldrig paa, hvordan han skulde faa noget at spise om Aftenen paa sit Lejrsted. Meget ofte forefandt han ikke andet end en Befolkning, som allerede var udsultet: hans nyomvendte

kunde ikke give ham noget, de havde selv intet; saa gav Pater Mell sig til under Bagatai's store Palmer at tygge nogle Mandler, drak et Glas Vand mere, forlængede sin Breviarbøn yderligere, og som Afslutning paa sin anstrengende og fortjenstfulde Dag istemte han efter sin Aftenbøn med sin smukke, klare Stemme en af de kendte Hymner, som har den salige Grignon de Montfort til Forfatter, og som hans talrige nyomvendte gentog af fuld Hals.

Naar Sangen var endt, gik de hen og strakte sig paa deres Maatter for at glemme deres Sult; men Pater Mell havde endnu ikke sluttet sit Arbejde; Omsorgen for de syge, Besøg hos de gamle, Visitter hos Høvdingerne og ofte en lang Undervisning fik denne utrættelige Apostel til at glemme, at han havde et Legeme, og at dette Legeme bad om Naade.

Hvor var han haard imod dette Legeme! Hans Overordnede raadede ham Gang paa Gang til at unde sig nogle Lettelser: »Naa, det tror De, sagde han med en høj, frimodig Latter, det dør jeg saamænd ikke af!«

Ved 11—12-Tiden smed han sig paa sin Seng; sjældent klædte han sig af. I hvilken anden Beskæftigelse kunde han finde den sande Lykke end i Undervisningen og i Missionsarbejdet? I Guinea har han været Faklen, som brændte fra Bjergets Tinde. Han har været til Opbyggelse for sine Medbrødre, og han er død i Helligheds Ry.« Forfatteren har fremstillet Missionærens Liv som en Genspejling af Messesofret. Begge Bøger er udstyrede med mange vellykkede Billeder, som for Størstedelen ogsaa har Interesse for Ethnografer.

— ch —

Don Bosco og hans »Graa«.

I Biblen og Kirkehistorien læser man, at Gud somme-tider betjener sig af Dyrene for at forsvare og beskytte sine Tjenere. Profeten Elisæus haanes af en Hoben ufor-skammede Unger, men to Bjørne kommer fra den nærliggende Skov og farer ikke blidt frem mod dem. 70 Aar igennem bragte en Ravn daglig den nødvendige Næring ud i Ørkenen til Eremiternes Forbillede, St. Paul af Theben. Da den h. Antonius skulde begrave denne Ørkenfaders Lig, og han manglede Redskaber til at grave Graven med, kom to Løver springende, kradsede Jorden bort i den fuldstændig rigtige Længde og Dybde, og efter at have modtaget Helgenens Velsignelse herfor, fjernede de sig som fromme Lam.

Ogsaa i den Tid, der var fuld af Livsfare for Don Bosco, behagede det det guddommelige Forsyn at give ham

en højst usædvanlig Vogter og Beskytter. Forsynet gav ham en Hund, et stort, prægtigt, graat Dyr, som allerede har været og fortsat vil være Genstand for mange Formodninger og Drøftelser. Mange af Don Boscos unge Mennesker har set, følt, kærtegnet Dyret. Paaberaabende os disse unge Menneskers Udsagn skal vi fortælle nogle Oplevelser, idet vi skal tilføje, at Don Bosco selv med livlig Stemme har bekræftet adskillige Omstændigheder, da han blev spurgt derom.

Den store Hund lignede i Størrelse og Skikkelse en Schæfer- eller Vagthund. Ingen, end ikke Don Bosco selv, vidste, hvorfra den kom, eller hvem dens Herre var. Da Don Bosco bestandig saa sig omgivet af onde, lurende Mennesker, og ogsaa hans Venner havde bedt ham om at tage sig i Vare, sørgede han meget omhyggeligt for aldrig at være ude om Natten. Ganske vist hændte det sommetider, at han imod sin Vilje maatte blive i Byen (Turin) indtil om Natten, enten hos en syg eller i sine Plejebørns Interesse hos en eller anden Herre, ikke sjældent ogsaa i Familier. Naar det gjaldt Sjæle, tænkte han ikke længere paa sig selv, og naar han havde opfyldt sin Pligt, var det ofte allerede langt ud paa Natten, før han kunde begive sig paa Hjemvejen til Valdocco. Paa den Tid var denne Egn kun meget sparsomt beboet. Den sidste Bygning i Retning af Oratoriet var Galehuset; ellers var alt ubeboet. Størstedelen var dækket af Akacier og Buske, et mørkt, godt Skjul for Stimænd. Denne Strækning af Vejen frembød sine store Farer, særlig for Don Bosco, da det ikke skortede paa Beviser for, at Religionens Fjender ansaa ethvert Middel til at blive færdig med ham for forsvarligt.

Sent en Aften i 1852 gik Don Bosco alene hjem. Han havde en Forudfølelse af, at der vilde hændes ham noget ubehageligt, da han pludselig saa en stor Hund foran sig. I første Øjeblik blev han forskrækket, men ved nærmere Eftersyn saa den saa lidt truende ud, saa han klappede den, og snart var de helt gode Venner. Det trofaste Dyr ledsagede ham lige til Oratoriet, og uden at gaa med ham ind forlod det ham. Og det var ikke kun denne ene Gang; men hver Aften, naar Don Bosco ikke naaede rettidigt hjem og var alene, saa han, saa snart Husene hørte op, den graa Hund dukke frem paa den ene eller den anden Side af Vejen. Naar Sønnen ikke kom hjem i rette Tid, sendte Moder Margherita ofte i sin Bekymring en af Drengene af Sted for at gaa ham i Møde, og mange husker at have set ham komme gaaende ledsaget af sin firbenede Vogter. Gigliutti, Gravano, Falchero, Gaspardone, Castagno, Carlo, Giuseppe Buzeti og Reviglio Felice fortalte i 1855

Giovanni Villa, at de havde set den Graa, og hertil kommer yderligere de mange Vidner til de Trusler og Anslag, der blev rettet imod Don Bosco. Tomatis Carlo har forsikret, at han en Aften hen imod Kl. 9 mødte den Graa, som Don Bosco kaldte sin trofaste Vogter, paa Gaden og giver en Beskrivelse af den: »Det var en mægtig stor Hund, og Hundreder af Gange udbrød Moder Margherita, naar hun saa den: »Aa, det frygtelige Udyr.« Af Skikkelse var den som en Ulv, lang Snude, stive Øren, graa Pels og en Meter høj.»

Det var i Slutningen af Novbr. 1854, da Don Bosco en mørk, taaget Aften gik hjem fra det Seminarium, som laa midt i Byen. For ikke at fjerne sig alt for meget fra beboede Egne slog han ind paa Vejen, som førte fra Consolata-Kirken til det guddommelige Forsyns lille Hus. Et Sted i Gaden bemærkede han, at to Mænd i kort Afstand gik foran ham. Alt efter som han tilskyndede eller sagtnede sine Skridt, gik disse Mænd ogsaa hurtigere eller langsommere, og gik han over paa den anden Side af Gaden, gjorde Mændene det samme, saa de stadig gik foran ham. Der var ingen Tvivl om, at de begge havde onde Hensigter. Da nu Don Bosco vilde vende om for at bringe sig selv i Sikkerhed i et eller andet nærliggende Hus, viste dette sig at være for sent. Begge Mændene vendte sig pludselig om, og — uden at der blev mælet et Ord — kastede de en Kappe over hans Hoved. Stakkels Don Bosco forsøgte af al Kraft at befri sig for Kappen. Lynsnart bukkede han sig ned og fik et Øjeblik Hovedet frit. Men Forbryderne blev ved at vikle ham fastere og fastere ind. Han vilde raabe om Hjælp, men kunde ikke længere: Banditterne stoppede et Lommetørklæde i Munden paa ham. I dette farlige Øjeblik, da han med Døden for Øjnene anraabte Gud, viste den Graa sig. I sit Raseri udstødte den saadanne Hyl, at man ikke mente at høre hverken en Hund eller en Ulv, det var som en rasende Bjørns Brøl. En Tid lang virkede det skrækindjagende og lamnende. Men dette var ikke nok. Hunden styrtede sig over en af Skurkene og tvang ham til at slippe Kappen, der var viklet om Don Boscos Hoved. Saa kastede den sig over den anden, greb med sine Tænder fat i ham og smed ham til Jorden. Den første, der ikke var i Tvivl om Faren, forsøgte at undslippe, men dette tillod den Graa ikke, den sprang op paa hans Skuldre og kastede ham i Jorden. Saa stod den ubevægelig og saa paa de to Forbrydere, som om den vilde sige: »Ve jer, hvis I rører jer!«

Paa een Gang havde Situationen vendt sig. — »Don Bosco, for Kærlighedens Skyld, gør hvad De kan, for at den ikke bider os. Forbarm Dem over os, tilgiv os — kald

Deres Hund tilbage!« — »Jeg skal kalde paa den,« sagde Don Bosco, »hvis I saa vil lade mig gaa min Vej i Fred.« — »Ja, ja, gaa bare, men kald straks paa den.«

»Graa,« sagde nu Don Bosco, »kom her hen!« Lydigt kom Hunden hen til ham, idet den slap Misdæderne, som skyndsomt kom paa Benene og af Sted.

Trods dette uventede Forsvar følte Don Bosco sig ikke længere i Stand til at fortsætte Vejen hjem. I Stedet for søgte han hen til Cottolengos nærliggende Anstalt. Her kom han sig lidt af sin Forskrækkelse, og efter at have strammet sig op ved et Glas Vin begav han sig under stærk Bevogtning paa Vejen hjem til Oratoriet. Hunden fulgte ham indtil Trappen op til hans Værelse.

Ved C. H.-S.

Nye Bøger.

Kirkedagene i Burseryd.

»Sverige aabner Porten for Katolicismen,« skrev den svenske Presse i Anledning af en Kongres af svenske Kirkefolk i Burseryd d. 1.—23. Febr. Grunden til denne og lignende sensationelle Overskrifter er, at dette Møde anbefaler religiøse Skikke som: Korstegnet, Knæbøjning, Skriftemaalet (hver Aften var der i Burseryd Lejlighed til at skrifte), Tidebønner, Processioner, Maria som kvindeligt Ideal. Selve Kongressens Hovedemne var iøvrigt: »Kirken og Ægteskabet« og fremhævede bl. a., at det Nye Testamente ikke kendte til Skilsmisse. De Mænd, som stod i Spidsen for Arrangementet, hævder, at man ved at anbefale ovennævnte Skikke ikke gør andet end, hvad selve Luther gik ind for, og hvad ogsaa den svenske Kirke kender fra gamle Dage. Men den Sensation, det hele alligevel vakte, viser jo i hvert Fald, at alle disse religiøse Værdier er gaaet i Glemme og føles som noget ganske nyt! En udførligere Redegørelse findes i »Credo«s udmærkede Marts-hæfte, som ogsaa indeholder flere andre ret læseværdige Artikler! —z.

En svensk Korsvejsandagt.

Pater R. Wehner, kendt fra et tidligere, tankedybt Skrift: *I Guddommens Lys*, har nu udsendt »*Långfredagens Kristusbild*« (Stockholm, Ansgariusförlaget 1938, 28 S., Kr. 0,60), en Korsvejsandagt, bygget over Biblens Tanker og beregnet for den private Andagt. Korsvejen er i Forvejen den maaske mest tankevækkende og inspirerende Andagt. Naar det saa ovenikøbet er en dristig Teolog med en omfattende Aands universelle Interesser og med dyb religiøs Varme, der staar foran Stationerne, vil mange finde en ypperlig Fører og Forbeder i ham! —z.

Hvad skete i Norge 1537?

Det er kun en lille Bog, som *Charles Joys* under ovenstaaende Titel har udsendt (*Hvad skjedde i Norge i 1537*, Oslo, St. Olavs Forbunds Forlag 1937, 67 S.), men den er fuld af fortøttet Viden, hentet fra de lødigste Kilder. Og man forstaar Reformationens Rørelser i Norden og især i Norge maaske bedre efter dens Læsning end efter mangt et digert Værk. Mange af de samtidige Vidnesbyrd, der citeres for os, er saa rystende i deres Klage, ikke mindst, fordi de minder os om parallelle Begivenheder i vore Dage. Forf. kan derfor sige: »I det hele taget er det indlysende, at Samtiden vel næppe har anset Bruddet indenfor Kristenheden for at være ubodeligt, den har ikke haft Øjnene aabne for, at det var et nyt Livssyn, som brød frem i Dagen, og som stod i skarp Modsætning til det katolske. Den store Masse af danske Folk har vel heller næppe været paa det rene med, at Bruddet med Rom betød noget reelt, den Slags var hændt før, uden at man derfor mistede Følelsen af at tilhøre den universelle Kristenhed.« —z.

Naar Religionen præger Landskabet.

Prof. Georg Schreiber er et lysende Eksempel paa, hvorledes Energi under alle Omstændigheder bryder sig en Bane. Da den politiske Udvikling tvang ham bort fra det offentlige Liv, viede han sine Kræfter helt til Udforskningen paa »Volkskunde«-Omraadet. Med hvilken Grundighed, viser bl. a. »Die Sakrallandschaft des Abendlandes« (Düsseldorf, L. Schwann, 1937, 40 S., RM. 1,30), hvori man følger de Spor, som belyser Emnet: Helgendyrkelsens Afhængighed af Landskabet og omvendt. Mange værdifulde Vink gives og fører Læseren fra Spanien til det øvrige Europa. Et gammelt Billede af Montserrat er maaske mest fængslende, fordi det viser en hel Krans af Kirker, Kapeller og Helligdomme, som opstod omkring det berømte Bjergkloster, og uvilkaarligt faar en til at tænke: en Jord, indviet ved saa mange Bønner, kan vel ikke saa let gaa helt tabt for Kristi Rige. Lad os haabe, at ogsaa dette Stykke Spanien snart bliver befriet for det røde Aag! — z.

Fra Hovedstad og Provins.

St. Annæ Kirkes Indvielse.

Ovenpaa de sidste Ugers Travlhed har St. Annæ Kirke nu oplevet store, festlige Dage. Lørdag d. 26. Marts blev Kirken konsekreret; Søndag d. 27. Marts holdt Hs. Exc. Biskoppen Pontifikalmesse i det nye Gudshus. De højtidelige Ceremonier om Lørdagen, som gjaldt Kirkens og Alterets Konsekration, foregik for lukkede Døre. Kun Kirkens

Præster, Pastor v. d. Kettenburg, Patrene Spaus, Menzinger, Freitag og Harmer samt Organist Kurt Thomsen, mange Ministranter og Lic. Poulsen fulgte den hellige Handling: Indtoget, Processionen omkring Kirken, Alfabeternes Nedtegning i Askekorset, Apostelkorsenes og Altrets Indvielse. Til den efterfølgende stille Messe, som Kl. 11 celebreredes af P. Poquet, var der allerede mødt ca. halvandet Hundrede Menighedsmedlemmer.

Men til Søndagens Pontifikalmesse Kl. 9½ blev Tilstrømningen saa stor, at Siddepladserne snart var helt optaget og ligeledes de mange fremsatte Stole, og saa stod der endnu Folk næsten til midt op i Hovedgangen og Sidegangene, hvortil der kom de mange, som fyldte Pulpituret, for saavidt det ikke var optaget af Sangere. Mange Gæster havde indfundet sig. Foruden Kirkens Arkitekt og de fleste Haandværksmestre ogsaa mange af Kirkens Velgørere. Menigheden havde givet saa fuldtalligt Møde som sjældent. Det var et festligt Skue, forhøjet ved Solens Glans, der lyste i det festlige Kirkerum og kastedes tilbage fra de forgyldte Lysekroner og det store Alterkors, som straks fra Indgangen drager alles Blikke til sig. Til Pontifikalmessen assisterede P. Freitag, Klar og Jaworski foruden P. Poquet som Biskoppens Ceremoniar.

Hans Excellence mindede i sin Tale efter Evangeliet om, at der med denne Kirke var gaaet en Drøm i Opsyldelse, Præsternes, der har bygget den, og hans egen. Kirken var en Fredens Bygning. Her søgte selv mange anderledes troende Fred, som Biskoppen belyste ved et Tilfælde fra sin Gerning i Vejle, hvor en Mand, en Ikke-Katolik, engang bad ham saa inderligt om blot at maatte være i Kirken en Stund. Denne Fredens Bolig hernede skulde minde om vort evige Hjem histoppe, hvor det var vort Haab, at vi alle skulde mødes. Til sidst tog Biskoppen Afsked, fordi det jo sandsynligvis skulde være hans næstsidste Kirkeindvielse — den 35. i hans Bispetid sker om en Uges Tid i Vejle, hvor Søstrene paa St. Maria Hospital har faaet et større Kapel — og han vilde bede om en lille Bøn nu og da for det Arbejde, han havde gjort i det Danske Vikariat.

Særlig Glans kastede St. Matthias Kirkekors Sang over den store Dag. Under Dr. Schoslands dygtige Direktion sang Koret Palæstrinas Messe: *Æterna Christi munera*, og denne samt Korallindlæggene beredte de mellem 600—700 Andægtige en formfuldendt Nydelse, som blev fremhævet ved den nye Kirkes fortrinlige Akustik. —z.

Et liturgisk Kursus

for unge, som ønsker baade at sættes nøje ind i Skærtorsdagens, Langfredagens og Paaskelørdagens Ceremonier og selv at deltage ved Sang og Altertjeneste, agter Pastor

Knud Ballin, Assens, afholde. Pastor Ballin skriver: Rent praktisk har vi tænkt os, at de unge Piger kan bo hos Benediktinerinderne og de unge Mænd paa Ungdomsherberget. Alle Deltagere skulde samles Onsdag Eftermiddag — senest Onsdag Aften — og selve det liturgiske Kursus sluttet Paaskelørdag, men Deltagerne er velkomne til at blive i Assens til Paaskemandag. Enhver bedes medtage Lagener og Tæpper, samt en Messebog og Salmebog. Pris for Kosten er 1,50 Kr. pr. Dag. Enhver Oplysning kan faas hos Undertegnede og Anmeldelse skulde helst ske snarest muligt, da det er begrænset, hvormange Deltagere vi kan huse.

Knud Ballin.

Fra Horsens Menighed.

Fastelavnsmandag havde Menighedens forskellige Foreninger sluttet sig sammen for at organisere en god Fest. Det lykkedes. Den var, som saadan en Fest skal være. Naar jeg omtaler den, er det især for at henlede Opmærksomheden paa Folkedanserne fra Horsens, som optraadte. Jeg vil anbefale alle ved Lejlighed at indbyde de lokale Folkedansere til en Fest. Det er et smukt og fornøjeligt Nummer, som ogsaa kan virke opdragende paa de Unge med Hensyn til, hvad Dans egentlig burde være. Fredag den 11. Marts holdt Doktor Karl Søndergaard fra Silkeborg Sanatorium et Foredrag: »Niels Steensen i sin danske Samtid.« Som Titlen antyder det, blev det efterhaanden meget omtalte Enne belyst paa en ny Maade. Det var Steensen »paa tværs« — derfor virkede det stærkt fængslende. Steensen havde paa Grund af Svenskekrigene faact en Kærlighed til Fædrelandet, som ellers ikke var saa almindelig blandt de Lærde. Universitetet, han udgik fra, stod højt paa den Tid. Læreren Thomas Bartholins anatomiske Værk var Haandbog i hele Europa i 100 Aar, Brudstykker er endda fundet i kinesisk Udgave.

Paa samme Tid »havde Tycho Brahe sønderbrudt det ptolemæiske Verdensbillede«, Descartes havde indført en ny Filosofi og en ny videnskabelig Metode og »der er noget vist mærkeligt i at se Steno, han, hvis Opgivelse af Naturvidenskaberne til Fordel for det katolske Gudsliv næsten alle danske Videnskabsmænd beklager, forkaste Hjertets Mystik, Hjertets medfødte Varme og sætte Hjertet paa dets prosaiske Plads som Motor i Blodomløbet. En lignende Virksomhed har Steno imidlertid udfoldet paa flere andre Omraader. Han har saa at sige gjort det af med megen naturvidenskabelig Overtro paa samme Maade som den katolske Kirke har bekæmpet den almindelige Overtro.«

»Ud af en dansk, luthersk Kristendom, der som jeg har vist ved Eksempler omsluttede Konge og Folk, Lærde og Ulærde i en samlet Enhed, voksede Stenos personlige Kri-

stendom. I dette Kristenliv har der aldrig været Brud. Alerede i hans tidlige, lutherske Ungdom fik hans religiøse Liv den Udformning, som var ham egen: en inderlig Kærlighed til Skaberen, om hvem den hele skabte Natur saa tydeligt taler ved sin Skønhed og Hensigtsmæssighed, og en fuldkommen Hengivenhed i Guds Forsyn.« »Hvad der kan se ud som Brud — hans Overgang fra Lutheranisme til Katholicisme — er intet andet end en overlegen Aands kristelige Besindelse og Udvikling. Det var en Mand af Erfaring og alsidig Kyndighed, der her tog sit Standpunkt.« Disse Citater viser tydeligt med hvilken sikker Haand Doktoren placerede Niels Steensen, saaledes at han kommer os i møde som en Repræsentant for sin Tid og derfor fremtræder som et levende Menneske. Man maa haabe, at mange Menigheder indbyder Doktor Søndergaard til at holde sit Foredrag (hvor vilde det passe for en Gymnasieforening!). »Vore egne« er endnu ikke alt for kloge. Da en Præst opfordrede et ældre og svageligt katolsk Ægtepar til at henvende sig til Niels Steensen om Hjælp, bad de om at faa hans Adresse — de vilde da gerne prøve en ny Doktor!

K. G.-H.

Fru Minister Irgens †

Msgr. Irgens har haft den Sorg at miste sin Moder, Fru Lilla Irgens, som den 16. Marts afgik ved Døden i Rom, uden at Sønnen naaede frem i Tide. Fru Irgens blev i 1892 gift med J. Irgens, som dengang var Konsulatsstipendiat, og som senere som Norges Minister har repræsenteret Landet i London, København og Rom. Et kort Samvær med Fru Irgens fik alle til at holde af hende paa Grund af hendes klare Forstand, sunde Omdømme og ualmindelige Trofasthed. Et saa intellektuelt Menneske maatte selv sagt føle sig tiltrukket af den katolske Kirkes klare Logik og dybe Realitetsgrundlag. Og efter at hendes Søn i 1918 var blevet optaget i København, konverterede hun selv 1921 i Bruxelles. Fredag den 18. Marts læste Msgr. Irgens i Santa Susanna Kirken i Rom en Requiem-Messe for sin Moder, og foruden Repræsentanter for Hoffet og Udenrigsministeriet var ogsaa Corps diplomatique fuldtalligt til Stede. Tirsdag den 22. Marts bisattes Fru Irgens fra St. Olav Kirken i Oslo og fulgtes til Graven af sine mange sørgende Venner. R.I.P.

En Foredragsrejse.

Den færøiske Digter, cand. jur. *J. H. O. Djurhuus*, der foruden egne Digtsamlinger har oversat Platon, Illiaden og Odysseen til Færøisk, er nu kommet tilbage til København efter en længere Foredragsrejse i Provinsen. Paa talrige Højskoler og i katolske Foreninger har cand. jur.

Djurhuus, der nu er en Mand paa 53 Aar, talt om »Guds Krav til dig og mig«, »Vejen opad til Kristi Kors« og »Den kristelige Vished og vor gamle katolske Kirke«. Overalt har der været mange Tilhørere. Den udmærkede Taler, der paa Hs. Excellence Biskop Brems' Initiativ opholdt sig paa Klosteret Averbode i en længere Periode i 1933, vil til Sommer besøge Katolikker i det nordlige Norge og Sverige.

Sv. A. H.

Fra den vide Verden.

P. Lagrange død.

Vor Tids største Bibellærd, Stifteren af den bibelske Skole i Jerusalem, Pater P. Lagrange, O.P., afgik ifølge »La Croix« sidste Uge ved Døden i Saint Maximin, Var, Frankrig. Da P. Lagrange døde, stod over 80 Munke omkring hans Dødsleje og sang »Salve regina«. Kort forinden havde han ved fuld Bevidsthed aflagt sit Skriftemaal og modtaget de sidste Sakramenter. Lige før han døde, gjorde han Korsets Tegn og mumlede: Jeg forlader mig fuldstændig paa Gud.« P. Lagrange stiftede »Revue biblique« og var Forfatter til et stort Antal vigtige Arbejder, der behandlede Evangelierne og vor Frelses Liv. I 1890 organiserede han den praktiske Skole for Bibelstudium i Jerusalem og blev to Aar senere denne Skoles Prior. Tidsskriftet startede han samme Aar.

P. Lagrange, som blev 83 Aar gammel, var født i Ain Departementet i Frankrig. Han studerede Jura i Paris og traadte 24 Aar gammel ind i Dominikanernes Noviciat, hvorfra han 29 Aar gammel blev sendt til Spanien. For sine Arbejder om den Hellige Skrift fik han Titlen Teologiens Mester. For sine videnskabelige Arbejder blev han udnævnt til Medlem af Videnskabernes og de skønne Kunsters Akademi og korresponderende Medlem af Paris-Instituttet. For den Anseelse, hans store Lærdom bragte Frankrig, dekoreredes han med Æreslegionens Kors.

Missionens Kæmpetab i Kina.

Kirken har lidt meget i den »ikke-erklærede« Krig, som nu har raset mellem Kina og Japan i over seks Maaneder. Det vides, at alene i Vikariatet i Shanghai beløber den anrettede Skade sig til 400.000 Pund Sterling. Missionsbygningerne i Shanghai-Krigszonen er blevet ødelagt af Bomber eller Ildebrande. Shanghais Apostoliske Vikar, Biskop Taouisse, skriver: »Det er en Kendsgerning, at vor Mission delvis er en Ruin.« — Man staar overfor en financier Ulykke. Men Missionærerne bliver ved: de døber døende, tager sig af de saarede, giver de husvilde Husly og Mad. Den berømte Krigshelt, Præsten Fr. Jacquinot, som ved at oprette en Tilflugtszone har frelst utallige Menneske-

liv, har i Øjeblikket 100.000 Mennesker at tage sig af, hvad Føde og andre Nødvendigheder angaar.

Streng Helligdagslov i Rumænien.

Rumæniens nye Regering har gjort et stort Fremstød for at faa Folk til at gaa i Kirke. Alle i Staten og Magistraten ansatte Funktionærer, Sagførere, Lærere, Postmestre, Postbude og mange andre er tvunget til at overvære Messen paa Søndage og religiøse og nationale Helligdage. Alle Præfekter hele Landet over har modtaget Instruktioner fra Regeringen om at overvaage, at dette sker. Det er ligeledes blevet forbudt Kaféer og Forretninger at holde aabent om Søndagene, ligesom alt Markarbejde ogsaa er forbudt om Søndagene.

En tysk Kirkefyrstes Tillid.

»Osservatore Romano« offentliggør en gribende Prædiken, som Münchens Kardinal Ærkebiskop Michael v. Faulhaber fornylig har holdt for en kæmpestor Tilhørerskare. Til at begynde med udtalte Kardinalen, at de Troende ikke maatte vente nogen sensationel Erklæring, og de tilstedeværende nationalsocialistiske Spioner opfordrede han til, at de maatte afgive deres Meldinger i Overensstemmelse med Sandheden. Gribende var det at høre. »Jesus Kristus gaar endnu i Dag gennem vort Folk og tilraaber enhver, som han har udvalgt: »Følg mig efter!« Og stadig bliver hans guddommelige Stemme hørt, og hans Kalden efterkommet. I de nærmeste Aar bliver Statsunderstøttelsen til Præsterne indskrænket eller ovenikøbet helt indstillet. Og dog kommer mange unge Mænd med straalende Øjne og beder om Oplagelse i Præsteseminarierne. Forrige Aar blev 750 Søstre fra vore Opdragelses-Ordenssamfund fordrevet fra Skolerne i Bayern, men trods Forfølgelsen af de religiøse Kongregationer og Ordenssamfund beder talrige unge Kvinder om Optagelse i Ordensstanden. Denne heltemodige Aand indenfor den katolske Ungdom hører til vort Folks kostbareste Skatte. Hist og her paastaas det, at Religionen er i Forfald, og at Kirken i den nærmeste Fremtid vil staa tom. Det er usandt. Trods af Forfølgelse og Undertrykkelse dør det religiøse Liv ikke.«

En Præstemorders Død.

I det nationalspanske Blad »El Castellano« læser vi følgende:

Luis Fernandez Espinar, der i den triste Sommer 1936 var Direktør for Fængslet i Almeria, var født Andalusier og af anset Familie. Allerede i sine unge Aar hengav han sig til Drik; grundet paa sit udsvævende Liv mistede han sin Stilling. Ved Folkefrontens Sejr kom Drukkenbolten igen til Ære og Værdighed. Efter Nationalspaniens Opstand

kendte hans Hævn- og Blødtørst ingen Grænser. Aften efter Aften ravede han i drukken Tilstand ind i Fængslet og skød under sine Underordnedes Bifald to eller tre højresindede politiske Fanger eller Gidsler ned. Præster, højtstaaende Personligheder og jævne Bønder og Arbejdere faldt for hans Kugler. En Dag følte Fernandez Espinar sig syg og den tilkaldte Læge konstaterede Kræft. Hans Levetid blev kun 1½ Maaned. Han led frygtelige Smerter. Morfin eller andre smertestillende Midler var ikke til Disposition. Han blev overfaldet af Rascianfald, saa Skummet stod om hans Læber, og han brølede som en besat for at døve sin Samvittigheds Stemme. »Det er ikke mig. Man har tvunget mig dertil. Jeg har ikke myrdet nogen.« Døden kom stadig nærmere. En af de sidste Dage raabte den ulykkelige: »Jeg vil skrifte. Jeg er Katolik. Hent en Præst.« Hans Hustru, som havde lidt meget under hans vilde Livsførelse, maatte svare ham: »Hvordan kan jeg hente en Præst, naar du har skudt dem alle sammen.« Luis Fernandez Espinar kæmpede en frygtelig Dødskamp. Fem Mennesker, hans nærmeste Paarørende, begravede hans Legeme i uindviet Jord.

Elisabethforeningens Basar. Ved De, hvad det betyder for vore forældrelose og vanskeligtstillede Børn? — En sorgløs Barndom i betryggende Forhold. — Det er Elisabethforeningens Maal, en stor og samfundsnyttig Opgave, som forhaabentlig i Fremtiden vil bære god Frugt, dertil vil sikkert den store Børneven give sin Velsignelse. Basaren er Foreningens væsentligste Indtægtskilde; svigter den, grundet paa økonomiske Vanskeligheder, maa ogsaa vi give op. Kom derfor paa vor egen Basar Palmesøndag d. 10. April fra 9—19 og Mandag fra 10—15 i Bredgade 69 St. o. G. Bordene er dækkede med mange smukke og nyttige Ting. Værdifulde Lotterier og Restauranten taler for sig selv, den er mere end smagfuld.

Gaver modtages med stor Taknemmelighed af *Pastor v. d. Keltensborg* Bredgade 64^a — *Fru A. Osterhammel* Frederiksborggade 54^a — *Frk. F. Stralböcker* Jægersborgallé 19, Charlottenlund.

Robert Hugh Bensons Passionsspil »Nadversalen« opføres af »Katolsk Scene« under Medvirkning af Sakramentskirkens Kor **Tirsdag den 12. og Onsdag den 13. April Kl. 20** i St. Knuds Skoles Festsal, Stenogade.

Billetter à 1 og 2 Kr. faas i Kath. Boghandel, Stenogade 3, hos Portneren, Stenogade 4, samt hos Korets, »Katolsk Scene's« og »K. U. K.'s« Medlemmer.

A.C. Onsdag d. 6. April Kl. 20 i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a Bibliotekar Dr. phil. *Angelica Axelsen*: »Den ene hellige Kirke«, nogle kirkehistoriske Strejflys. Foredrag. Gæstekort som sædvanlig. Adm.

Eventuelle Forandringer i **Gudstjenestelisten for den stille Uge** bedes indsendt snarest. Alle Meddelelser og Annoncer til **Paaskenummeret** (Sønd. 17. April) maa være indsendt senest Lørdag den 9. April til Organist Kurt S. Thomsen, Bangsbo Plads 51, Vanløse.

Kirkelig Kalender.

April.	3. S. Passionssøndag.	April.	10. S. Palmesøndag.
	4. M. Isidor		11. M. Ferialdag.
	5. Ti. Vincents Ferrerius.		12. Ti. Ferialdag.
	6. O. Ferialdag.		13. O. Ferialdag.
	7. T. Ferialdag.		14. T. SKÆRTØRS DAG.
	8. F. Marias syv Smerter.		15. F. LANGFREDAG.
	9. L. Ferialdag.		16. L. PAASKELØRDAG.

April.

Ugens Messebønner.

3. S. **Passionssøndag** (286—236); 2. *Sæt Bønner*: For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
4. M. Ferialdag (291); 2. Isidor ([42]). — *Eller*: Isidor ([41]—[42]); 2. Ferialdagen (291); Slutningsevng.: Ferialdagens (293).
5. Ti. Ferialdag (295); 2. Vincents Ferrerius (873). — *Eller*: Vincents Ferrerius (873). 2. Ferialdagen (295); Slutningsevng.: Ferialdagens (298).
6. O. Ferialdag (300); 2. som Søndag.
7. T. Ferialdag (305); 2. som Søndag.
8. F. Ferialdag (310); 2. Marias syv Smerter (866); Slutningsevng.: Festens ([89]). — *Eller*: Marias syv Smerter (866—243); 2. Ferialdagen (311—244); Slutningsevng.: Ferialdagens (312—249).
9. L. Ferialdag (314); 2. som Søndag.

M.-K. Jesu Hjerte K. »For Mænd« F.-K. Sønd. d. 3. April Kl 8^{1/2}.

Bønnens Apostolat. Intentioner for April Maaned: *Kvindernes Omsorg for Hjemmet.* — *De afrikanske Missioner.*

St. Franciskus' III Orden holder Møde Tirsdag d. 5. April Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Katolske Akademikere i Jylland. Søndag den 1. Maj 1938 afholder K. A. J. ordinær Generalforsamling Kl. 15,30 paa Østergades Hotel i Aarhus. Efter Generalforsamlingen, antagelig Kl. 16, holder Pater Kùpferle, S. J. Foredrag om: »Katolske Principper i Børneopdragelsen«. Efter Foredraget vil der blive Lejlighed til Drøftelse. Gæstekort kan faas ved Henvendelse til Bestyrelsen.

H. Højris, Formand.

Ansgariusforeningens ordinære Generalforsamling afholdes Mandag d. 25. April Kl. 20 i Forsamlingsalen Bredg. 67 o. G.—Dagsorden: 1. Formanden allægger Beretning. 2. Kassereren fremlægger Regnskab. 3. Valg af Bestyrelse. 4. Eventuelt.

Meddelelse fra Ekspeditionen. Som Følge af vor Inkassators Sygdom og Død er Udsendelsen af Kvitteringer for Januar Kvar- tal desværre blevet forsinket. Kvitteringerne er nu udsendt med ny Inkassator. Abonnementet kan ogsaa indbetales paa Giro 25305, Katholsk Menighedskontor.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag.

Afliveret til Postvæsenet Torsdag d. 31. Marts.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen-
3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader
og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon:
Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —
Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;
Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 15

Søndag den 10. April

1938

INDHOLD: Korsfæst ham! — „Din Konge kommer til dig, sagtmodig“.
— En Forbryders Konversion. — Hvad mener I om Menneskesønnen. —
En stille Uges Værk. — Grubleren. — En Kardinals Erklæringer. —
Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Aver-
tissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Korsfæst ham!

»Korsfæst Ham!« skriger sanseløst en Hob.

Pilatus! Vil du vise Tigreren Blod?

Give til Pris for Bødlen og for Pøbelens Haan

Ham, som er Lysets Herre, Hjertets Gud,

Ham, som din Tunge tvinges at frikende? — —

— — Paa ny en Storm af Skraal mod Smertens Helt:

»Korsfæst, korsfæst Ham!« — Rettens rædde Vogter
bæver, som om en indre Røst ham trued:

»Som Helveds Ridder Retfærd du korsfæster!«

— — — Hør: Vaabengny! Sindssvage Bifaldsskraal!

Hulken og Graad, stønnende Jammerklage!

Larm af Trompet, som overdøver alt!

— — —

Retfærdighed! Luk dit Øre! Thi aldrig før

fornam du fra Jord saa skærende et Hvin!

I dit Navn nu en Niddingsdaad skal øves,

*for hvilken Sproget ingen Glose ejer.
I dit Navn nu den fejge Synd vil fælde
Dødsdommen over Herrens rene Uskyld.*

— — —
*Medlidenhed! Tilhyl dit blide Aasyn!
Frem ad en stenet Vej — med usikre Skridt,
udslidt af Smerter, nærmer sig Korsets Helt.
Han væder Vejens Stene med sit Blod.
Paa saaret Skulder Skammens Træ han bærer.
Pandens er flænget af en Tornekrone. — —*

— — —
*Det Rige, som din Kærlighed dig vandt,
o, Herre, er et Verdensdyb af Smerte — —.*

Af St. Alfonsus af Liguori. (Overasat af K. P.)

»Din Konge kommer til dig, sagtmodig«.

(Matt. 21,5).

(Palmesøndag).

Gribende er Profeten Jeremias's Klage over det hærgede Jerusalem. Og Synderen kan i Billedet af den ødelagte Stad se en Genspejling af den Katastrofe, som Synden foraarsager i den menneskelige Sjæl.

»Over os raader Trælle, ingen frier os fra dem« (Klagesangene 5, 8).

Redning er kun at søge i Guds almægtige Barmhjertighed. Ja — »Din Konge kommer til dig, sagtmodig.«

Gennem gode Eksercitier er dette for utallige Mennesker blevet til en overvældende, lykkelig Erfaring. Et Vidnesbyrd herom finder vi i Ivan Saric's »Manresa«:

*»I hellig Stilhed jeg mit Selv betragter.
For Alvors Blikke aabner sig mit Hjerte.
Min Sjæl jeg skuer som et utilhyllet,
et hærget Billede paa Nød og Smerte.
Hvem kan vel uden Gru sligt Syn beskue?
fo'r det igennem mig som Lueild.
Thi træet og saaret, stiv som Is er Foden,
der oftest under Vandringen fo'r vild.*

Og haarde er de tørre Knokkelhænder,
 tomme de hæver sig, med Smuds bedækket. — — —
 Med Frygt og Bæven bort mit Blik jeg vender:
 Frelsen er nær; thi Angeren er vækket.
 Gud! For dit Alter jeg min Klage stønner,
 og med din Godhed kæmper mine Bønner:
 Ve mig! Ulydig var jeg mod din Stemme!
 Ve, at min egen Sjæl jeg kunde glemme!
 Jeg lod d i t Billeds Glans udsukke, døde.
 Nu Helveds Vej gaar i det kolde Øde.
 Hvem byder mig Erstatning for det tabte?
 Og Lykken, den for Evigheden skabte?
 Kun Stumhed, Haan var Svaret paa min Bøn.
 Jord-Ormen bliver mindre, stadig mindre:
 Alkærlighed! Min Kval du naadigst lindre!
 O, Fader! Tag i Favn din tabte Søn!
 Da vil min Sjæl jeg for dit Aasyn pleje,
 omhæge den paa alle Livets Veje,
 hele dens Saar af alt mit Væxsens Vilje,
 hver Skimmel-Skjold, hvert Støvgran vil jeg fjerne.
 Min Sjæl skal blomstre som den sunde Lilje
 og straaale for dig som en herlig Stjerne.
 Og aldrig skal den tørstig, sulten ligge
 ved Helveds Port for giftig Mad at tigge.
 Den nyde skal kun ædel Jomfru-Vin
 og mættes i dit Navn, med dig i Sind — — — —«

Menneskelivet genfortæller Pårablen om den fortabte Søn i forskellige Former. En ganske særlig naaderig Genfortælling heraf ejer den danske Litteratur i »Mit Livs Legende« af Johannes Jørgensen.

Da Lope de Vega, græbet af Anger og Ruelse, ser tilbage over et syndigt Livs lange Aar, da trøster han sig med, at: »Har du end tabt din Barneret, saa taber han aldrig sin Fadertroskab. Din Fader vil tilgive.«

Hvorledes den fortabte Søns Hjemvenden til Faderen stadig paa ny fuldbyrdes i den hellige Kirkes Bodssakrament, besynger Peter Schindler i »Skriftemaal«:

»Jeg vandred trygt ad den brede Vej,
 hvis Hede og Støv mig nu tynger —
 Jeg glemte den Sti, der til Kirken gaar,

*nu bløder min Fod af Vejens Saar.
 Gud! led mig igen ad den smalle Vej
 blandt hellige Sjæle, der synger!
 Paa blødende Knæ jeg kravled didop,
 hvor Korset staa blodigt og ene.
 Jeg læner min Pande mod Korsets Fod
 som Magdalena i Taarer og Bod — —
 Du ledte mig, Kriste, til Korset op,
 du vil mig ej Naaden formene.
 Jeg tvættes for Støvet fra denne Jord
 og lytter salig til Naadens Ord,
 der min Sjæl — som Ørnen — forynger.
 Jeg rejser mig rensed fra Korsets Fod
 og tømmer Guldkalken med Jesu Blod — —
 Jeg hæver mit Hoved og synger.»*

Sandelig: »Din Konge kommer til dig, sagtmodig«.

— ch —.

En Forbryders Konversion.

Det hændte mig en Aften, at jeg overfaldtes af Angst for engang at komme til at svigte Kristus og hans Kirke, Angst for min Svaghed og Syndighed, der syntes mig at vise, at jeg ikke til Bunds tilhørte *Ham*.

Da bad jeg »den gode Røver« rigtig inderligt om at bede for mig, at jeg maatte opnaa Angerens Naadegave og bevare den til min Død. — Kun faa Sekunder efter dette Nødraab, »saa« jeg for mit indre Øje følgende:

Røveren tumlede op ad Golgathas Bakke med sit Kors, idet han stødte imod med det her og der, uhandeligt som det var. Han var opfyldt af Raseri og Fortvivelse, en Slags dump Sløvhed midt i sit bitre Had. — Raseri mod Menneskeheden, Fortvivelse over sit usle Liv og Endeligt, blandt Mennesker, der stødte ham ud i et Helvede af Pine og trøstesløs Forladthed.

Men ved et eller andet »Tilfælde« — en uheldig Bevægelse, der fik ham til at tabe Korsplankerne — fik han Øje paa Jesus, og han saa i samme Nu, at »Han der« var ikke som de andre, og ikke som han selv og den anden Røver. — Han rasede ikke, skældte ikke. Blid, uendelig blid og stille var han — som et Lam, der føres til Slagterbænken. — Og da Røveren ved Lyden af en skærende Graad vendte Hovedet tilbage et Øjeblik, saa han en lille Flok

jammerligt grædende Mennesker, som slirrede paa -- Ham dør. — En Kvinde var der imellem dem — hans Mor! — Aa, hvilken Mor! — Og Røverens Øjne søgte igen Sønnen. Da var det, som vaagnede noget i ham efter en lang og frygtelig Dødsrus, efter et helvedesagtigt Mareridt: *dette* var et Menneske! — Han syntes, han maatte have drømt om dette Menneske; hvorfra vidste han ellers inderst inde; at dette havde han altid længtes efter, netop *dette*! — Han glemte et Nu den Rædsel og Kval, der om lidt skulde tilføjes ham; en grænseløs Ømhed vældede og vældede op i ham fra aldrig anede Dybder: *dette* Menneske, *dette* Menneske elskede han! — og Taare rullede paa Taare ned ad hans snaysede, furede og hærgede Ansigt og løste dets Træk op og omskabte dem som ved en sølsom Trolddom. — Aa, Gud, om han ejede endnu et Liv og kunde skænke det — hvert evige Sekund, han aandede paa Jorden — til dette Menneske! — — Han havde aldrig tænkt saa farlig meget paa Gud. Der var jo ingen Mulighed for en Udsoning — et Møde mellem en retfærdig Gud og saadan en Stymper — intet andet Møde end Dommens. — Og *den* var det rarest ikke at tænke paa. — — Men saa sandt han var et Menneske: *her* var hans Gud! Dette blide Offerlam, hvorfra kun Kærligheden lyste — midt i et bølgende Helvedes Hæv og Had — dette Offerlam var hans Gud. — Du gode Gud, hvor hans Sjæl tilbad ham! — Kunde han dog blot gøre de mindste, det allermindste for ham! — Men *da* just slog det ned i ham som et Syn, med en vild og gennemførende Smerte, der sønderflængede hans inderste Væsen, at han kunde ikke engang faa Lov til *intet* at gøre — nej, han gjorde endog denne sin Gud Skam; for Han — Gud — skulde korsfæstes Side om Side med ham selv, og derved vilde hans Fjenders Triumf blive hundrededoblet: korsfæstet — sammen med en Røver!

Den fortvivlede Røver følte sig som tilintetgjort til Marven, af sin Angers brændende Pine. Alt vilde han ofret for *Ham*, sin Gud — og saa kunde han kun være *Ham* en Byrde, en Skam, en uafvættelig Plet paa hans kongelige Ære, hans skinnende Renhed.

Uden at være sig det bevidst vendte han sit taareblændede Blik mod Jesus. Jesus, som nu hang paa sit Kors, saa nær ham selv. Hans Sind var én eneste skælvende Angst for at læse Dommen — i *de* Øjne. Men hvad saa han? Aa, Gud, hvad saa han: Kærlighed — til *ham*! — Det *var* saadan; ingen Fejltagelse var mulig. — Hans Synd var forladt, *hans* Synd — hans Liv — alt, tvættet rent som den hvideste Sne i et eneste Nu — i *hans* Blik. — —

Det følgende kender vi: Hvordan Røveren fik den unævnelige Lykke at bekende sin Gud og vidne om *Hans* Uskyld.

og sin egen grænseløst ydmyge Tro paa Ham. — Aa, lykkelige Øjeblik, midt i Korsets Pine. —

Og vi ved, at han har set Jesu Moder ved sin Søns Fødder, og den elskede Discipel. — Ogsaa disse to skænkede ham deres Blik, da hans Gud frikendte ham. — Denne Kvinde saa paa ham. — Aa, Gud, hvilken bundløs Naade: nu havde han faaet en Moder — *nu havde han faaet en Mor* — Kongens Mor, Guds Moder! — Aa, at kunne dø for denne Kvinde for at skænke hende hendes Søn! — Og at kunne kaste sig for Fødderne af denne Jesu Discipel — Johannes kaldte Kongen ham — kaste sig næsegrus for ham og sværge ham Troskab og tjene ham som hans usleste Træl i stort og smaat — —! For han lignede Kongen — sælsomt. — Ikke i Træk — det var ikke det — nej, men alligevel. —

Men da talte Kongen — hans Gud *raabte* — raabte! — Røveren forstod ikke, hvad han sagde; men han gennembevædes, gennemrystedes af et Slags Rædsel, der trængte til Marv og Ben og fik Haarene til at mærkes paa Hovedet, som om de rejste sig. Han følte, at hans hele Væsen, Sjæl og Legeme, i dette Nu paa sælsom Maade gennemtrængtes af *Hans Aand* — blev eet med den — gik under — som i et Hav — i *Ham*. —

Da bøjede hans Gud sit Hoved og opgav Aanden. —

Men Røveren blev ikke *ene*. Nej, han vedblev at være til i *Ham*, Kongen. — Kongen var ikke længere den Korsfæstede ved hans Side, men en lysende, sødmefyldt Ild i hans eget Inderste — en sælsom Ild — et ukendt, nyfødt *Liv*. — Han lukkede sine Øjne fast i for intet mere at se efter at have set sin Gud. Han lukkede sine Øjne for al Evighed, og da saa han Jesu Øjne foran sig — seende ind i hans: — og op af hans Hjerte steg en flammende Bøn: Lad mig dø som *Du!* — *Forlad* mig, at jeg kan lide Din Lidelse — lide for *Dig* — sone —! Min Gud, min Gud! — — Og Gud hørte hans Bøn. — Et buldrende Mørke brusede sammen om ham og brød ind i hans Sjæl som en Dødens afgrundsdybe Forladthed. — Da smilede Han: Min, Gud, min Gud — lide for *Dig* — *det* er *Liv!* — Og han bøjede Hovedet, i barnlig Kærlighed efterlignende sin Mester — og opgav Aanden. —

Dette var, hvad jeg saa for mit indre Øje, da jeg havde bønfoldet den gode Røver om at opnaa mig Angerens Naadegave — fra nu af og til min sidste Stund. Hvor vil jeg takke ham i Himlen, denne min Skytshelgen.

Søster Benedicte.

Hvad mener I om Menneskesønnen?

I den stille Uge i 1937 rettedes paa en ganske usædvanlig Maade dette store Skæbnespørgsmaal til Paris, til Frankrig, gennem *Cita og Suzanne Malard*: »*Le Dieu Vivant*«, Radioreportage de la Passion en quatre journées (Paris, Editions Spes, 222 S., Frcs. 10,—). Palmesøndag, Skærtorsdag, Langfredag og Paaskesøndag. Godt 30 af Skuespillerne fortolkede den »levende Gud«. Det gjorde »enestaaende Lykke«, som P. Lhande siger i Forordet. Alle Radioblade, som udkom i og efter den stille Uge, har offentliggjort Analyser og Kritikker over Stykket. Forfatteren og Fortolkerne har modtaget Bunker af Lykønskninger og Taksigelser grundet paa deres glimrende Præstationer. Kristi Lidelser blev her paa en utrolig udtryksfuld Maade ført ind midt i Nutidens Hverdagsliv. En Lytters Udtalelse skal anføres: »*Jeg græd under hele Udsendelsen. Hvis De nu spørger mig, hvem Jesus af Nazareth er, vil jeg svare: det er den kæreste, mest trofaste, mest sikre Ven, den mest oprigtige Trøster. Han er den eneste Grund til at leve — under dette velgørende Værks Indflydelse er jeg blevet rørt af Naaden.*«

Stykkets Begyndelse er betegnende. (En Gade i Paris. Raab af Avissælgere, Menneskelarm, Gadesang. Dette klare Lydbillede bliver lidt efter lidt svagere, men fortsættes under hele Stykket ganske dæmpet.) Reporteren: Min Chef har sagt: Lav mig en sensationel Artikel. Saa for Pokker! Er de sidste Nyheder ham ikke nok? Jordskælv. Et stort Firma gaar Fallit. En Hollywood-Stjerne er forsvundet. En Krigstrusel svæver i Luften. Men alt dette har allerede været kommenteret, er allerede indregistreret. Læserne er lede og kede af det. Hvem giver mig en Nyhed, som har aktuel Betydning, men ogsaa Dagen i Morgen? Et Stykke af Livet, som ogsaa skal være et Stykke af Evigheden? Et Interview med en Mand, som staar midt i Livet, men dog over det! —

Et Barns Ord: Og Ordet er blevet Kød og har boet iblandt os. Reporteren: — Interviewe Jesus? Hvem skal gøre det? »Spørg hans Fjender, hans Venner.« — Svarene kaster et klart Lys ind i de Menneskers Sjæle, som bliver spurgt, ja, paa hele Klasser af Mennesker. Ved Stykkets Slutning siger Reporteren: »Men for mig er nu den største af alle Begivenheder den, at Jesus af Nazareth altid lever — saaledes som Klokkerne melder det. (Man hører de parisiske Klokker i alle Klangfarver.) — Da jeg ved, han er Vejen, han er Sandheden, han er Livet, kan jeg allerede nu, idet jeg ønsker Dem en glædelig Paaske, med Dem nyde Opstandelsens uforgængelige Glæde.«

Hvornaar vil København byde os noget lignende? A.P.

En stille Uges Værk.

I Andes, paa det højeste Punkt af Grænsen mellem Chile og Argentina, 13.000 Fod over Havets Overflade, staar en mægtig Broncefigur af Kristus. Den højre Haand er udstrakt til Velsignelse, den venstre holder et Kors. Nedenunder staar skrevet: »Selv disse Bjerge skal falde og forvitre til Støv, før Chiles Befolkning og den argentinske Republik glemmer deres højtidelige Overenskomst, svoret ved Kristi Fødder.« Paa den anden Side staar skrevet: »Han er vor Fred, som har gjort begge til et«.

I sidste Halvdel af det 19. Aarhundrede var der ustandselig Krig mellem de syd-amerikanske Republikker. Krig nærede Had, Had avlede nye Krige. Fjendskabet syntes ubodeligt.

Men der havde aldrig været Krig mellem den argentinske Republik og Chile. De havde dog en langstrakt Disput om nogle Grænseterritorier, som i 1899 naaede Kulminationen. Begge Lande var forberedt paa det værste. Krigsskibe blev gjort klare, Oprustningen tog Fart, Skatterne forøgedes og forøgedes. I Paaske 1900 stod begge Nationerne ved Krigens Rand.

Imidlertid højtideligholdt begge Lande den stille Uge. Mgr. Benavente, en argentinsk Biskop, prædikede Paaske-dag i Buenos-Aires. Men hans Henvendelse var ikke en almindelig Prædiken: det var en lidenskabelig Appel for Freden i Kristi Navn.

Efterretningerne herom spredtes ogsaa over Andes, og en chilensk Biskop tog Budskabet op. Derefter begav de to Biskopper sig, hver i sit Land, fra By til By, fra Landsby til Landsby, og prædikede Fred og Forsoning. Til at begynde med var deres eneste Støtte Kvinderne og Præsterne, men efterhaanden fulgte Mændene med. Skarerne kom, Bønderne strømmede til fra fjerntliggende Egne, og hele Landet vaagnede. Endelig blev de to Regeringer, under Pres af alle de Bønskrivelser, der indløb fra alle Dele af Samfundet, tvunget til at overveje Oprettelsen af en permanent Fred. Grænsespørgsmaalet, som var blevet henvist til Dronning Victorias Voldgift, men som endnu ikke var løst, blev uden yderligere Forsinkelse paadømt af Kong Edward. De omdisputerede Territorier blev delt. Tilskyndet af to Folks Vilje sluttede Regeringerne i 1902 en ubeltingel Voldgiftsoverenskomst, en af de første i sin Art, som Verden har set siden det gamle Grækenlands Dage. De forpligtede sig til for en Periode af fem Aar at forelægge alle Tvistigheder for Voldgiften og gik ind paa en delvis Afrustning af deres Hære og Flaader.

Maatte det ogsaa lykkes vor Tid at bevare Freden efter

de to syd-amerikanske Staters Eksempel! Hen imod dette Maal arbejder ogsaa Folkeforbundets Venner. De har udgivet en Piece: *Maurice Fanshawe og C. A. Macartney: »What the League has done, 1920—1938«*, som oplyser grundigt om det positive Arbejde, som denne Institution har udført, uanset alle Mangler, som det havde fra Fødslens af. (Nations Union Bookshop, London, 107 Si sh. 1/—.)

Den lille Bog er en Fører, som orienterer om alt Arbejde udført i de forløbne Aar. Ikke uden dyb Virkning er en Henvisning til, hvad Verden maa ofre, hvis man ikke ad fredelig Vej bilægger Konflikterne. Det lille Stykke bærer Overskriften: *Hvad Krigen koster.*

1. Finansminister Lord Snowden henviste (9.2.30) til, at Verdenskrigen skaffede England en Gæld paa 7.000 Millioner Pund Sterling. Det tager 2 Millioner Arbejders fulde Arbejdstid Aar ud og Aar ind at frembringe Midlerne til at betale de aarlige Udgifter ved denne Gælds Forrentning. Det bliver ialt 520 Millioner Pund aarlig, 1000 Pund pr. Minut, som det engelske Folk skal skaffe i Krigsøjemed!

2. Efteraaret 1914 brugte England 1.000.000 Pund om Dagen. Efteraaret 1915 brugte det 4.500.000 Pund om Dagen. Foraaret 1917, da De Forenede Stater sluttede sig til Krigen, brugte England 7.000.000 Pund om Dagen. (Medens Krigen saaledes kostede 7 Millioner Pund om Dagen, koster Folkeforbundet i et Aar mindre end 6 Timers Krig.)

Det indledende Bombardement af Arras, Messines og Passchendaele kostede 52 Millioner Pund. (Feltmarskal Sir W. Robertson.)

3. De allernyeste sagkyndige Beregninger over Mennesker, der direkte (Militær) eller indirekte (Civile) døde under Verdenskrigen, giver et samlet Antal af 13.055.000 respektive 28.379.000. Saaledes er Status over Dødeligheden foraarsaget ved Krigen — næsten 42 Millioner — en Befolkning, der var større end Frankrigs eller Italiens, blev udslettet.

4. De samlede Krigsomkostninger anslaaes til 100.000 Millioner Pund Sterling. (Manchester Guardian, Februar 1931).

—z.

Grubleren.

(Sluttet.)

»Hvorfor vil De dog vide det?«

»Jeg skal dog følge de rene Hensigter, ikke de urene, altsaa maa jeg ogsaa kende dem.«

»Men naar De slet ingen rene Hensigter har?«

»Aah, min Gud, hvor siger De det dog grusomt. Hvor

ofte har jeg ikke allerede foreholdt mig det selv. Men sommetider forekommer det mig saa igen, at en fuldstændig ren Vilje er til Stede. Jeg mener det dog ærligt paa en eller anden Maade.«

»Ja, min Ven, det gør De. De kæmper ærligt for den bedste Viden og den bedste Villen.«

»Mener De virkelig det? Men hvorfor tvivlede De saa lige, om der overhovedet er rene Hensigter i mig?«

»Fordi der slet ikke findes nogen helt enkle Bevæggrunde i os. Alt, hvad der driver os, er sammensat, et Hele, bundet af Hensigter og Bihensigter og Formaal og Biformaal. Og i dette bundne er der altid noget, som er egoistisk, ja, ogsaa noget, som er latterligt, og noget, der er afskyeligt.«

»Hvor siger De det dog roligt! Skal man affinde sig dermed?«

»Ja, for det lader sig ikke ændre.«

»Men hvad siger dog Gud dertil?«

»Han vil pille alt fra hinanden, Hveden fra Ukrudtet og Kornet fra Avnerne. Til sin Tid, paa hin Dag.«

»Aah, hvor forfærdeligt! Hvorledes vil jeg kunne bestaa der?«

»Det skal De i sidste Instans overlade til ham. »Naar I har gjort alt,« siger han, »som er paalagt Jer, saa maa I dog stadig erkende at være uduelige Knægte.«

»Jeg er saa bange.«

»Ogsaa denne Angst maa De lægge hen for ham. Selv den fuldkomne Kærlighed er bange, fordi den aldrig kan gøre nok.«

»Men naar det ikke er Kærligheden, der er bange i mig,« udbrød han med et forskrækket, angerfuldt Blik, som en Dreng, der er bange, men vil tvinge sig selv til en ærlig Tilstaaelse.

»Fejgheden i mig er bange. Ser De, om alt allerede laa bag mig uden at kunne forandres, og jeg var paa Vej til Dommen, vilde jeg simpelthen lægge alt i hans Hænder og bønfalde: »Miserere mei.« Men jeg maa desværre sige, at jeg ikke er naaet saa langt, jeg kunde endnu gøre det bedre, kunde vende om, blive et helt andet Menneske. Og jeg gør det ikke — af Fejghed.«

»Hør, nu gaar De jo igen i Kreds. Paa dette Punkt var vi dog allerede een Gang før. Jeg har allerede sagt Dem, at Gud slet ikke vil, at De skal blive et andet Menneske, vende om og løbe i den stik modsatte Retning. Ja, og nu vil De igen spørge, hvordan man kan vide det, og saa igen gennemforske og analysere Deres Hensigter. Men saa kommer vi jo aldrig videre.«

»Jamen, hvad skal jeg dog gøre for at faa Fred?«

»Fred faar De aldrig paa denne Jord. De vil altid se Dem nølende og ængstelig omkring paa denne Livsvej, De stakkels, kære, lille Hare.«

Nu maatte han le. »Saadanne Navne har De dog aldrig givet mig før, og paa den anden Side ved jeg ikke, om jeg skal le eller græde derover. Jeg vil slet ikke være en lille Hare og heller ikke kær.«

»Vær De, hvad De er! Det er Visdommens Slutning. De kan og skal slet ikke blive en anden. Lige saa lidt som jeg kan det.«

»Men naar jeg nu er et Bæst?«

»Det er De ikke, for i saa Fald holdt jeg ikke en lille Smule af Dem. Hvad jeg virkelig gør. Og Gud holder ogsaa af Dem, han især.«

»Ja, hvis man altid, altid vidste det. Saa kunde alt, hvad Folk siger, være mig ligegyldigt.«

»Folk? Siger de noget?«

»Ja, de siger mest. Og det lyder absolut ikke godt, det, de siger. De er i Grunden den eneste, som tror paa mig. Og saa een til —« Han tøvede længe. Jeg saa, han kæmpede med Graaden.

Saa fortsatte han med en Slags mørk Beslutsomhed. »De andre anser mig for et fuldstændig forskruet og besværligt Menneske. Men der er en anden, en Kollega, en Nabopræst, der glæder sig, naar jeg kommer. Det gør De ikke engang.«

»Nej, ikke altid. Men det er ikke Deres Skyld. Kom det an paa Dem, glædede jeg mig altid.«

»Hvem andre end mig skulde det komme an paa?« spurgte han aabenlyst forbavset. »Naar jeg kommer, saa er det jo netop mig, der plager Dem.«

Et Øjeblik saa jeg stille smilende paa ham og sagde saa: »Det er virkelig smukt at se Bølgerne i Deres Sjæl stige og synke.«

Med en halvt alvorlig, halvt fingeret Uvilje fortsatte han: »Jeg ved godt, at De behandler mig som et psykologisk Forsøgsdyr. Jeg kommer ganske bestemt ikke oftere.«

»Vil De allerede gaa?«

»Allerede gaa? Hvem siger det? Men, nej, jeg har allerede været her alt for længe — nu maa jeg virkelig gaa. Men Gud, aah Gud, og ikke et eneste af alle de Spørgsmaal, jeg har skrevet op her, har vi faaet talt ordentligt ud om.«

Lippert, S.J.

En Kardinals Erklæringer.

Nazismens Førerstab rekrutteres gerne blandt Mennesker fødte udenfor Landets Grænser. Hitler stammer fra Østrig. Rosenberg er født Øst for Tyskland, Hess i Ægypten, Darré i Argentina. Den Mand, som hin sørgelige 11. Marts udleverede Østrig til Hitler, Dr. Seyss-Inquart, er Sudetertysker. Uvilkaarligt kommer man til at tænke paa Gentagelsens Lov ved at konstatere, at ogsaa Kardinal Theodor Innitzer, som ved sine Opraab til det saakaldte tyske Valg d. 10. April kom paa alles Læber, ikke stammer fra det nuværende Østrig, men er født i Tyskbøhmen. I Østrig har han gjort sin Karriere som Universitetsprofessor, Parlamentariker, Socialminister og siden 1933 som Østrigs Kardinal. Skønt man endnu ikke helt gennemskuer det Kræfternes Spil, der har udfoldet sig omkring Kardinalen i og efter Østrigs Erobring gennem Hitler, kan hans Optræden allerede nu betegnes som en kirkehistorisk Akt af største Betydning, og Situationen fortjener at blive op-ridset saa klart, som Omstændighederne tillader det.

Sandt nok har de østrigske Nazister for Aar tilbage ment at have en Meningsfælle i Kardinalen; men de blev hurtigt skuffede. En østrigsk Kirkefyrste kunde umuligt vise Sympati for det totalitære System, som førte en hadefuld Kamp mod Kirken i selve Tyskland. Hvor Kardinal Innitzer stod, viste han saa sent som d. 26. Februar, to Dage efter Dr. Schuschniggs store Tale, ved at udsende et Opraab i den dengang endnu katolske »Reichspost«, hvori han udtrykte sin Glæde over Forbundskanslerens Tale, gentog dennes Appel til at sætte alle Kræfter ind paa at vinde Sejren og lod bede for Fredens Værk i Østrig og »for vort østrigske Fædrelands Frihed«.

Fjorten Dage senere blev man Vidne til det tyske Ultimatum til den østrigske Regering, denne Vigen for Nazismens vel forberedte og af Tyskland støttede Revolte og de tyske Troppers Indmarche. Medens Hitler paa sin Triumf- rejse gennem det erobrede Land var naaet til Linz, udsendte Wiens Kardinal d. 13. Marts det første Opraab til sine troende:

»Katolikkerne i Wiens Ærkestift opfordres Søndag d. 13. Marts til Bøn for at takke Gud Herren for den store politiske Omvæltnings ublodige Forløb og om en lykkelig Fremtid for Østrig.«

»Selvfølgelig bør man gerne og villig efterkomme alle Myndighedernes Anordninger.«

Erklæringen maatte opfattes som korrekt og nødvendig Vejledning for den katolske Befolkning. Landet var jo blevet fuldstændig overrumplet af det nazistisk-rigstyske Kup; bag de Hundredtusinder, som f. Eks. Jørgen Bast fik Øje

paa langs Hitlers Vej, stod de Millioner, som var dybt for-
tvivlede over Fædrelandets Fald, og mange, der ikke kunde
overse Situationen, har sikkert været tilbøjelige til at sætte
sig imod den Flod af Voldsgerninger, som straks skyllede
ind over det ulykkelige Land. Da maa en Biskop nok have
Lov til at ihukomme Pauli Ord til Titus: »Paamind dem
om, at man skal underordne sig Myndighederne og Øvrig-
hederne, adlyde og være beredt til enhver god Gerning.«
(3,1).

Imidlertid kom Hitler til Wien, og snart meddelte de
tyske Aviser med stor Tilfredshed, at Kardinal Innitzer
den 15.3. havde besøgt Hitler, udtrykt sin Glæde over Øst-
rigs Forening med Tyskland, og at de østrigske Katolikker
var besluttede paa aktiv Deltagelse i den tyske Genrejsning.
Hitler skulde derefter have svaret, at Kirken aldrig vilde
komme til at fortryde sin Troskab mod Staten. Efter dette
Besøg udsendte Kardinalen en Erklæring under Titlen:
»Kirkens Trokabsed til det tyske Folk.« Om selve dette
uventede Besøg, hvis Enkeltheder heller ikke ligger klart
for Dagen, skriver det hollandske katolske »Tijd«s Wiener-
Korrespondent: »Tirsdag (d. 15.3.) Kl. 10 blev Kardinal
Innitzer modtaget af Rigskansler Hitler paa Imperialhotel-
let i Wien. Modtagelsen varede 20 Minutter, og ifølge de
mest paalidelige Informationer erklærede Kardinalen sig
tilfreds med Resultaterne. Adolf Hitler udtrykte Ønsket
om at stole paa begge Konfessioners, den katolske og pro-
testantiske, Hjælp, og Kardinalen lovede ham Gejstlighe-
dens loyale Medarbejde. Kardinalen var ledsaget af v. Pa-
pen og Pastor v. Jauner, hvoraf sidstnævnte ogsaa var til
Stede under Samtalen. I Morgen vil den østrigske Presse
offentliggøre nogle Instrukser til Klerus og Katolikkerne,
som bl. a. vil indeholde følgende ledende Synspunkter:

»I Dag har Føreren modtaget mig. Jeg giver hermed
den katolske Klerus og de katolske Lægfolk følgende
Direktiver: Det er en Pligt for os Kristne, som efter Guds
Befaling giver Gud, hvad Guds er, at give Staten, hvad
Statens er.

1. Gejstligheden og de troende vil uden Forbehold
følge den tyske Stat og dens Fører, hvis historiske Kamp
mod Bolschevismens ødelæggende Misgerninger og for
det tyske Livs Sikkerhed, for Forsyning med Arbejde og
Brød, for Rigets Magt og Ære og for det tyske Folks
Enhed, er aabenlyst velsignet af Forsynet.

2. Gejstlighedens udelukkende Opgave er Sjælesorgen.
Frembærelse af Messeofret og andre kirkelige Funkti-
oner som Sakramenternes Meddelelse, Forkyndelsen
af Guds Ord, som vi har modtaget fra Skrift og Tradi-
tion. Som Følge deraf maa Præsterne holde sig borte
fra Politik og med Tillid imødesee den fremtidige Udvikling.

3. Troen paa Sjælens aandelige Enhed afføder i de
Kristne den Overbevisning, at Nationernes naturlige Bro-
derskab er kaldet til at bære Vidnesbyrd om en guddom-

melig Ide, hvoraf det følger, at de naturlige Dyder er Grundlaget for et sandt religiøst Liv.

4. Jeg henstiller til Ungdomsorganisationernes Ledere at forberede disses Indlemmelse i den tyske Stat. »Kirken vil ikke fortryde sin Troskab mod Staten« — disse Førerens Ord er et Pant paa, at Kirkens egentlige Opgave kan opfyldes. Saaledes yder Katolikkerne som Helhed deres bedste for Rigets, Nationens og Fædrelandets Velværd.«

Disse fem Punkter blev fortroligt meddelt Gejstligheden, men kom gennem Indiskretion ogsaa ud til Verdenspressen. »Osservatore Romano« nævner dem dog overhovedet ikke, (som den heller ikke bragte de østrigske Biskoppers sidste Erklæringer). Allevegne i den katolske Verden, hvor de blev bekendt, maatte de frembringe den Virkning, som en Leder i »Vaterland« d. 19. Marts betegner som: »et bedøvende Hammerslag i Hovedet paa mange Katolikker.« Mere kunde Hitler i Grunden heller ikke ønske sig end dette Kardinals-Ridderslag til St. Georg, der kæmper mod Dragen, til Forsynets Yndling og Redskab, øjensynligt velsignet af Gud. En Kardinal henviser her selv Kirken til Sakristiet, fremsætter nogle højst uklare Sætninger om det nationales Betydning, som kunde bruges i enhver nazistisk Forsamling, og skynder sig med at overlevere de Ungdomsorganisationer, for hvilke Paven har sluttet et Konkordat, og som de tyske Biskopper har forsvaret til det sidste. Sandelig, man forstaar Nationalraad Wicks skarpe Kommentar, som vi citerer et andet Sted i Bladet, og Kardinalen har selv været ude om de gemene Ord, som »Das Schwarze Korps« d. 17.3. knyttede til hans Erklæringer: »Den politiske Katolicisme, der i Østrig ligesom hos os fortaber sig i Tvetydighed, som nu vil takke Gud for, at Revolutionen forløb ublodig, skønt den endnu i Forgaars var ivrig efter at styrte Østrig i et Hav af Blod, dette mest nederdrægtige af alle politiske Systemer, har nu paa Østrigs Jord og i Tyskernes Hjerter lidt et frygteligt Nederlag.«

Som sagt blev disse Erklæringer tilsyneladende ikke overgivet den brede Offentlighed, og skønt de østrigske Biskopper holdt en Konference før Søndag d. 20. Marts, kom det heller ikke til nogen offentlig Oplæsning paa denne Søndag, som man i Grunden ventede. Derimod blev der — hvad værre var — d. 27. Marts i alle østrigske katolske Kirker oplæst en langt mere skæbnesvanger Fælleserklæring fra hele det østrigske Episkopat. Denne blev udsendt gennem alle tyske Aviser, og da man i klædelig Beskedenhed regnede med Folks Mistillid til DNB Esterrétninger, blev Dokumenternes Ordlyd ledsaget af Facsimile-Gengivelse.

Det første Aktstykke var Kardinal Innitzers ledsagende

Skrivelse til Gauleder Bürckel, kendt fra sine »Metoder« ved Saarafstemningen, og dateret d. 18. Marts:

»Højtærede Herr Gauleder!

Biskoppernes Erklæring fremsender jeg vedlagt.

Af denne ser De, at vi Biskopper frivilligt og uden Tvang har opfyldt vor nationale Pligt.

Jeg ved, at denne Erklæring vil blive efterfulgt af et godt Samarbejde.

Med udmærket Højagtelse og Heil Hitler

(sign.) *Th. Kardinal Innitzer,*

Ærkebiskop.

Saa fulgte en højtidelig Erklæring, ogsaa dateret den 18.3.; men forud for denne gik et »Forord til de østrigske Biskoppers højtidelige Erklæring i Anledning af Folkeafstemningen«, dateret d. 21.3. Begge Dokumenters Ordlyd er følgende:

»Efter indgaaende Drøftelse har vi Biskopper af Øst-rig i Betragtning af den store historiske Tid, som det østrigske Folk oplever, og i Bevidstheden om, at vort Folks tusind-aarige Længsel efter Forening til et stort Rige af Tyskere i vore Dage gaar i Opfyldelse, besluttet os til at rette følgende Opraab til alle vore troende.

Dette kan vi gøre saa meget mere ubekymret, da Førerens Befuldmægtigede for Folkeafstemningen i Øst-rig, Gauleder Bürckel, bekendtgjorde den oprigtige Linie i sin Politik, hvis Motto skal være: »Giv Gud, hvad Guds er, og Kejseren, hvad Kejserens er.«

(sign.) For Wiener Kirkeprovinzen:

Th. Kardinal Innitzer.

For Salzburger Kirkeprovinzen:

S. Waitz,

Fyrst-Ærkebiskop.«

»Af inderste Overbevisning og fri Vilje erklærer vi undertegnede Biskopper for den østrigske Kirkeprovins i Anledning af de store historiske Begivenheder i Tysk-Øst-rig: Vi anerkender med Glæde, at den national-socialistiske Bevægelse paa den nationale og økonomiske Genrejsnings saavel som paa det social-politiske Omraade har ydet og yder en fremragende Indsats for det tyske Rige og Folk og især for Folkets fattigste Lag. Vi er ogsaa af den Overbevisning, at ved den national-socialistiske Bevægelses Arbejde er Faren for den alt ødelæggende gudløse Bolschevisme blevet afværget.

Biskopperne ledsager dette Arbejde med deres bedste Velsignelse for Fremtiden og vil ogsaa formane de troende i denne Aand.

Paa Folkeafstemningsdagen er det for os Biskopper en selvfølgelig national Pligt som Tyskere at bekende os til det tyske Rige, og vi venter ogsaa, at alle troende Kristne ved, hvad de skylder deres Folk.

(sign.) *Th. Kardinal Innitzer.*

ÆB.

J. M. Gföllner.

Hefter.

Pawlikowski.

S. Waitz.

FB.

FB.

F.Æb.

Michael Memelauer.

Selvfølgelig fremkaldte disse Erklæringer idel Henrykkelse i Nazismens Lejr, og hele Arrangementet, hvormed de blev serveret for det tyske Publikum, viste, hvilken Betydning for Propagandaen man tillagde dem. Deutsches Nachrichtenbureau's Kommentar lød som Sejrsfanfarer. Alverdens Katolikker derimod var som lamslaaede.

Her talte ikke Kard. Innitzer alene, men hele det østrigske Episkopat, ogsaa Ærkebiskop Waitz af Salzburg og Biskop Gföllner af Linz, kendte for deres klare Indstilling mod Nazismens Vranglære, som de sammen med de andre Biskopper havde fordømt d. 7. Febr. 1932 og den 12. Dec. 1933.

De svang sig op til en næsten entusiastisk, højtidelig Erklæring over ikke-kirkelige Emner.

De talte om Østrigs tusindaarige Længsel efter Tilslutning, en yderst problematisk Følelse for en nøgtern Historiker, og i hvert Fald endnu tre Uger i Forvejen ikke opdaget af de samme Biskopper.

De røbede en Tillid til Bürckels og Hitlers Ord, som, efter alt, hvad der er sket i Tyskland og ved Saar, er mere end naiv.

De skamroste den nazistiske Socialpolitik, om hvilken de i bedste Fald kun kender de Sider, som Dr. Goebbels tillader dem at se.

Den med Nazismen saa inderligt beslægtede Bolschevisme skal være besejret af Hitler!

Medens mange østrigske Officerer nedlægger deres Kommando, hylder Biskopperne Erobreren. Og imidlertid beslaglægges de østrigske katolske Aviser. Det østrigske katolske Kvindeforbund opløses. Katolske Ejendomme og Formuer røves. Man trænger ind i Klostre og Ordinariater, gennemroder alt og bortfører Akterne. Menneskeskæbner knuses. Den østrigske Diplomat og Præst, Dr. E. Wasserbäck, der i 1933 blev udvist fra Berlin, begaar »Selvmord«, og dette er kun et enkelt blandt Hundreder. Tusinder af Mennesker betaler deres Troskab mod Kirke og Fædreland med deres Eksistens. Nazisterne »oplyser« Folk paa en saadan Maade, at »Osservatore Romano« er nødt til at karakterisere en af Bürckels Taler som vulgær. De ensrettede katolske Aviser fortjener en Formaning, som den nye »Reichspost« har faaet ogsaa af »Osservatore Romano«, der citerer »Mit brennender Sorge«: »Tusinder af Penne-skriver i en maskeret Kristendoms Tjeneste, som ikke er Kristi Kristendom.«

Og hvorledes ser det samtidig ud i selve det katolske Tyskland? I Trier forbyder Regeringspræsidenten at anbringe andre Billeder eller Symboler paa Skoleklassernes Frontvæg end Førerens: Hitler fortrænger den Korsfæste-

de. Ministerialdirektør W. Schulze forkynder, at ingen kan blive Lærer, der ikke kommer fra Hitlerungdommen. Tyske Kirkeblade bliver beslaglagte, etc.. Tyske Blade og førende Nazister bebrejder Kard. Faulhaber og de tyske Biskopper, at de ikke er saa velopdragne som deres østrigske Kolleger!

Det østrigske Episkopat maa i øvrigt selv have følt sig lidt usikker. Thi da omstaaende Erklæringer sendtes til Sognepræsterne med Paabud om at opløse dem Søndag d. 27.3., fulgte ogsaa en anden Erklæring med, som Bladene ganske vist ikke har bragt, men som dog »Osservatore Romano« af 30. og 31. Marts refererer. Der hedder det: »For at undgaa enhver Misforstaaelse med Hensyn til Indholdet af Erklæringen paa førstkommende Søndag, er det nødvendigt endnu at bemærke, at den vel at mærke sker under Forbehold af (d. 31.3. under fuld Garanti for) Guds og Kirkens Rettigheder.« Endvidere har Wiens Kardinal d. 31. Marts tilstillet Bürckel et nyt Brev, hvori han ganske vist endnu engang henviser til den tidligere Erklæring, men ogsaa tilføjer et Ønske:

»Endvidere vil jeg ganske aabent meddele Dem mit inderligste Ønske i disse historiske Dage, nemlig, at der med Biskoppernes Erklæring maa indtræde et Vendepunkt i hele vort Folks religiøst-kulturelle Liv, som indleder en Tid til den største Tilfredshed og Udsoning mellem Kirke, Stat og Parti.«

Men saa kom selve *Roms Indlæg*, som sikkert har været en uhyre Lettelse for Millioner af Katolikker, som ved det østrigske Episkopats Erklæring var ude i den største Forvirring og Tvivlrådighed. »Osservatore Romano« af 2. April offentliggjorde en Note med officielt Præg, hvori det hedder, at Bladet er bemyndiget til som faktisk Oplysning og uden noget Hensyn af politisk Art at fastslaa, at de østrigske Biskoppers Erklæring blev affattet uden nogen forudgaaende Forstaaelse med den hellige Stol eller senere Godkendelse fra dennes Side, men udelukkende paa det østrigske Episkopats eget Ansvar.

Endnu mere bestemt udtrykte Vatikanets Radio sig samme Dags Aften i et Foredrag, som udsendtes paa Tysk. »I Foredraget hed det, at det ikke er Kirkens Pligt at udsende Erklæringer om politiske Spørgsmaal, og naar den gør det, gør den sig skyldig i Brud paa Tillid og Loyalitet. Det er, hedder det, en politisk Katolicisme, som maa fordommes. Ingen trofast Katolik behøver at føle sig forpligtet til i sin Samvittighed at give sin Tilslutning til denne Dom af Biskopperne som en Dom af Dogme-Autoriteter. Alle, der er besjælede af en ærlig Vilje, vil betragte denne deres Sjælesørgeres Hengivenhed for Dagens verdslige Magter som et Vidnesbyrd om Mangel paa Værdighed og Tro-

skab.« (Pol.) Selv om en senere vatikansk Erklæring gaar ud paa, at Kardinalstatssekretær Pacelli ikke havde Kendskab til Foredraget, forinden det holdtes, betyder dette næppe, at Vatikanet forandrer sit Syn paa de østrigske Biskoppers Skridt.

Dermed var et af Nazismens bedste Valgnumre blevet spoleret. Men Alverdens Katolikker aandede lettede op, og et Mareridt blev taget fra dem. Forvirringen blev igen til Klarhed. Man ser det bedst paa Virkningen i selve det katolske Tyskland. Der havde Biskoppernes Fulda-Konference været stærkt bekymret, selv om den næppe havde ladet sig rive med til hovedløse Erklæringer, som Aviserne vilde give det Udseende af. Mænd som Biskop v. Galen er nu engang Mænd. Men Modstandens samlede Front syntes et Øjeblik rokket. Rom genrejste den paa et Øjeblik: ikke engang Konferencens Erklæringer blev oplæste d. 3. April. Og om nu Regeringen opsiger Konkordatet af denne Grund eller ej, betyder saare lidt. Enigheden blandt Tysklands Katolikker vil dette næppe anfægte; og Kirken forfølges allerede nu, selv om det sker i Stilhed. Men rundt omkring i Verden har Millioner set med inderlig Taknemmelighed op til den gamle Pave, der igen lod sit: »Non prævalebunt« lyse ud over Tidens oprørte Vande:

Helvedes Porte skal ikke overvælde den!

Tilskuer.

Nye Bøger.

Afrika kalder.

Kan man glemme *Jørgen Basts Østrig-Reportage*, saa er der ikke noget i Vejen for at nyde denne begavede Journalists Bog: »*Afrika kalder*« (Kbhvn. 1938, Berlingske Forlag, 141 S. Kr. 4,50). En fængslende Fortæller ser her i Dagliglivets Hændelser i Afrika de store Problemer, som bevæger vor Tid. Kun een Iagttagelse i Stedet for mange. Den er fra Suezkanalen, hvor J. B. sejler ombord i en italiensk Baad:

»Det er kun Uger siden, at jeg med mine egne Øjne har set det Had og den Foragt, Kirken — og ikke mindst den katolske — er Genstand for indenfor Størstedelen af det national-socialistiske Parti i Tyskland. Her i den anden Ende af Berlin-Rom-Aksen er det et helt andet Billede, der udfolder sig ... og man undres i det hele taget daglig, naar man færdes blandt Italienerne, over den dybe Forskel mellem de to Folks Livsopfattelse og Livsnydelse. Politisk er Aksen maaske stærk. Menneskeligt er den skør som Glas!

Skibet er fyldt med civile og militære Fascister af strengeste Ortodoksi, brændende Imperialister, fanatiske

il Duce-Tilbedere ... men Gejstligheden ombord er ikke blot taalt, ikke blot respekteret, men elsket af alle. Der er bølgende Munkekutter, flagrende Nonneslør, purpurne Biskopskærfer og tunge Sølvkors overalt — men Nonnerne er omgivet af beundrende Donna'er og Contezza'er, Præster og Munke vandrer paa Dækket ined Landsmænd under Armen i fortrolig Samtale — og ingen sætter sig ved Bordene i Spisesalonen, før Biskoppen med den krogede Ryg, de lappede Spændesko og de milde Øjne bag Staalbrillerne har indtaget sin Plads.«

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

St. Matthias-Korets Koncert.

Mandag d. 28. Marts holdt det kendte Kor fra Berlin igen en Koncert i København, denne Gang til Fordel for St. Annæ Kirke. Programmet var meget omfattende, og det vel disciplinerede Kor gjorde under Dr. W. Schoslands dygtige Ledelse stor, ja i sidste Afdeling stormende Lykke, og ikke uden Grund *). I første Afdeling interesserede særlig de desværre alt for faa gregorianske Stykker, Palestrinas Improperier og Schoslands smukke Bearbejdelse af »Es flog ein Täublein weiss«. I Opfattelsen af den gregorianske Sang synes der at være en større Vilje til at undgaa det subjektive, men endnu er Forskellen i Styrke og særlig i Tempo for stor. En Orientering efter Beuron eller Solesmes vilde gøre Underværker. Den tekniske Udførelse er derimod upaaklagelig, hvilket ogsaa gælder det øvrige Program. Bruckners *Christus factus est* er som Kirkemusik — i alt Fald til en liturgisk Gudstjeneste — umuligt. I anden Afdeling gjorde Ph. Em. Bachs »Der Phönix«, sunget af Frk. Gertrud Egede i St. f. Fru M. Schosland, der var blevet syg, Zuccalmaglio's »Sandmännchen« og »Der Jäger« stor Lykke; Udførelsen var ogsaa mesterlig. I Pausen viste Pater Scherz en Række smukke Lysbilleder fra Budapest, Kongresbyen, og talte kort om »Niels Steensen fører til Budapest«. Hensigten var at vise hen til N. St. som Forbillede i Andagten til Eukaristien og bedst egnet til at repræsentere det katolske Danmark ved det saa betydningsfulde Stævne. Kurt S. Thomsen.

To nye Præster for de skandinaviske Missioner.

Paa St. Josefs Dag modtog 37 af Propaganda-Kollegiets 233 Studenter Præsteindvielsens hellige Sakrament. Skandinavernes Glæde var større end ellers ved lignende Lejligheder. Efter en Pause paa over tre Aar (de sidste Præster, Oppermann og van der Stok blev præsteviede i

*) Er Bifaldstilkendegivelser egentlig paa sin Plads i den gamle St. Nikolaj Kirkebygning?

Skandinaverne paa Propaganda-Kollegiet d. 20. 3. 1938. Fra venstre, sid-
dende: Pastor Gisbert Hogenes (Norge), Mgr. Olav Smit, P. Henze C.S.S.R.,
Pastor Henrik Grauel (Sverige). Staaende: Haus Jorna (Danm.), Ivar
Handsten-Knudsen (Norge), Harald Taxt (Norge), Olaf V. Sørensen (Danm.),
Harald Högberg (Sver.) og Vilh. Vick (Danm.)

December 1934) har Kollegiet igen skænket de skandina-
viske Missioner to nye Præster: P. Henrik Grauel (Ty-
sker), bestemt for det svenske Vikariat, og P. Gisbert Ho-
genes (Hollænder), hvis Virkefelt vil være i Vikariatet
Oslo. Dagen efter Vielsen frembar de to nye Præster deres
første hellige Messeoffer, P. Grauel i S. Birgittas Kirke paa
Piazza Farnese, og P. Hogenes over St. Peters Grav i den
vaticanske Basilika.

O. V. S.

Lyngby Kirkesag.

Den 19. Maj bliver det to Aar, siden St. Knud Lavards
Sogn i Kongens Lyngby blev oprettet. Siden den Tid har
mange Trosfæller ventet med Længsel paa, at man skulde
begynde at holde Gudstjeneste derude. Det vil glæde dem
og alle Lyngbysagens Venner at erfare, at det afgørende
Skridt er gjort. Man har besluttet i Løbet af Sommeren at
opføre en 3-Etages Ejendom paa den tidligere erhvervede
Grund lige overfor Lyngby Station. Første og anden Sal
indrettes til Beboelse, medens Stueetagen optages af en
Sal, der skal anvendes til Gudstjeneste (Plads til 50—70
Personer). Den første Messe vil, om alt gaar vel, kunne
læses i Oktober Maaned.

Menigheden beder Ugebladets Læsere tænke venligt paa

det nye Foretagende i de kommende Maaneder. Det gælder om at holde Gælden paa det nye Hus saa langt nede som muligt, og desuden vinker jo et større Maal i det fjerne: den rigtige, store Kirke, som ved sin Beliggenhed nok skal blive en Pryd for Byen og et Samlingssted for alle Egnens Katolikker.

Søndag den 1. Maj afholdes der Kollekt i St. Andreas og St. Thereses Kirker til Fordel for Lyngby. St. Andreas Menighed, der betragter sig som Moder til det nye Sogn, vil ved denne Lejlighed endnu en Gang yde et Bidrag til »Barnets« Underhold og Udvikling. Den 16. og 17. Oktober holder vi Basar for Lyngby, antagelig i Stenosgade. Denne Basar og hele Kirkesagen anbefales til alle Trosfællers Velvilje. (Giro 27404, Katolsk Kirkesag, Lyngby).

C. L.

Fra den vide Verden.

En skarp Kommentar.

I det katolske Blad »Vaterland« (Nr. 66), der udkommer i Luzern, skriver Nationalraad Karl Wick: »Østrigs skæbnesvangre Sammenbrud har udløst en stor Nedslaaethed blandt de katolske Kredse i Schweiz, som stod i nær kulturel og religiøs Forbindelse med Østrigs Katolikker. Det er meningsløst at bestride den Kendsgerning, at Katolicismen ved Tabet af et selvstændigt Østrig har mistet en værdifuld Stilling. Saa meget mere uforstaaelig forekommer den Holdning, som Wiens Kardinal Innitzer indtager, idet han ifølge Meddelelser fra Wien har forlangt, at de østrigske Katolikker betingelsesløst skal støtte Føreren, og har givet Udtryk for sin Glæde over Tysk-Østrigs Genforening med Riget. Kan være, at man paa en vis Maade har sat Kardinalen Kniven paa Struben, men der gives Øjeblikke, hvor en Kardinal ogsaa i saadanne Tilfælde hellere maa taale alt end, saaledes som han har gjort (forudsat at Havas og det tyske Efterretningsbureau har berettet rigtigt) ved den Slags Udtalelser at anrette en saadan aandelig Forvirring blandt Katolikkerne. Den protestantiske Pastor Niemöller har ved sin Modstand bevist sin Bekendelseskirke en større Tjeneste end Wiens Kardinal sin katolske Kirke. Dette skal ogsaa siges aabent og ærligt her i et katolsk Blad. Forvirringen, som ikke kan benægtes, er der nu engang og drøftes livligt i katolske Kredse. Men blandt de mægtige, verdenhistoriske Begivenheder er ogsaa dette kun en Episode, og det vilde være katolsk Modløshed at lade pessimistiske Stemninger for Kirkens Fremtid spire frem af de Begivenheder, der sker i Nutiden. I sidste Instans er det ikke Menneskene, der skaber Verdenshistorie.«

En ny Bog. Omkring Paasken udkommer en Bog med Titlen: »St. Dominikus tredje Orden. Haandbog for Tertiarer i Danmark og Norge.« Den indeholder efter nogle orienterende Forord Ordensreglerne, den saligste Jomfru Marias Officium, Ceremoniale og Messebønnerne efter dominikansk Ritus. Disse Dele har naturligvis først og fremmest Bud til tredie Ordens Medlemmer. Men til Slut er der vedføjet en Række Bønner i dansk Oversættelse, navnlig af den hellige Thomas af Aquino, som er aldeles fortrinlige og fortjener at blive kendt og brugt i videre Kredse. De er et Udtryk for det menneskelige Hjertes mangfoldige Ønsker overfor Gud i en saa klassisk Form, at kun en overlegen Mester i Naadelivets Psykologi kunde finde den. Vi maa være meget taknemlige for denne Berigelse af vor religiøse Litteratur herhjemme, og man glæder sig allerede nu til et Supplement med Hymner, Sekvenser m. m., som bebudes i Bogens Efterskrift. — Haandbogen er udgivet af københavnske Tertiarer under Ledelse af Grevinde Erika Scheel. Ansvarer bæres af Redaktør H. D. T. Kiærulff. *F. K.*

Rosenkranskirken er i Lighed med tidligere Aar aaben **Skærtorsdag Nat.** Det at være hos Frelseren i Gethsemane og derefter følge ham i alle den tunge Nats Begivenheder falder mig saa naturligt, at jeg ogsaa synes, at andre maa søle Trang til det samme. Dog har der i de senere Aar næsten ingen været i Kirken i Nattetimerne efter Kl. 1. I Aar er der særlig Grund til at være hos Frelseren, da hans Kirke forfølges i mange Lande; der er Grund til at bede saa meget som Tid og Kræfter vil tillade det og i øvrigt opofre alt som Sone for de Synder, der begaas mod Guds ene sande Kirke. *Sognebarn.*

Tak. For al venlig Deltagelse ved min kære Broder **Carl Breitenbach's** Død og Begravelse bringer jeg herved en hjertelig Tak. *Augusta Breitenbach.*

Niels Steensens Fond:

Overskud fra N. Steensen Fest	Kr.	154,82
Tidligere indkommet	»	88,00
	I alt	<u>Kr. 242,82</u>

8-Dages Rejse til Paris med Besøg i **Relms** i Anledning af Katedralens højtidelige Indvielse efter endt Restaurering. Henvendelse til Hr. H. Biehe, Havnegade 13 B, Tlf. Byen 4368.

Proper ung Pige søges til sammen med Husmoderen at udføre Husgerning i Villahjem. 3 voksne, 8 Børn. Plads tiltrædes straks. Telf. Valby 2232, Fru *E. Günther.*

Begavede katolske Drengene af god Familie kan fra 11 Aars Alderen optages paa den biskoppelige Kostskole (Seminariet) i Ordrup. Ansøgninger sendes til **Seminariet, St. Andreas Kollegium, Charlottenlund, Kollegievej 4 A** (Telf. Ordrup 3404), hvor ogsaa alle ønskelige Oplysninger kan faas. *Det Apostoliske Vikariat.*

Robert Hugh Bensons Passionsspil »Nadversalen« opføres af »Katolsk Scene« under Medvirkning af Sakramentskirkens Kor **Tirsdag den 12. og Onsdag den 13. April Kl. 20** i St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade.

Billetter à 1 og 2 Kr. faas i Kath. Boghandel, Stenosgade 3, hos Portneren, Stenosgade 4, samt hos Korets, »Katolsk Scene's« og »K. U. K.'s« Medlemmer.

Gudstjenesten

Palmesøndag (= P.S.), Skærtorsdag = (S.T.), Langfredag (= L.F.),
Paaskelørdag (= P.L.),

St. Ansgars Kirke. P.S. 9¹/₂ Pontifikal-Palmevielse, Proc., Højm. Lidelseshist. 17 Fastepræd. — S.T. 9 Pontifikalm., de h. Oliers Indvielse, Proc. 15 foretager Biskoppen den højt. Fodtvætning. 17 And. m. Præd. — L.F. 10 Pontifikal-Gudstjeneste. 17 And. m. Præd. — P.L. 7 Ildens og Paaskelysets Indvielse etc. Hvd. 8¹/₂ Levitm. m. Vesper.

Jesu Hjerter Kirke. P.S. 9¹/₂ Palmevielse og Proc. 10 Højm. m. Oplæsning af Lidelseshist. 18 Fastepræd. og And. — S.T. 7 Levitm. m. Proc. Tilbedelse hele Dagen. 18 Præd. og And. — L.F. 10. Lit. Gudstjen. 18 Præd. og And. — P.L. 7 Ceremonierne, hvd. 8 Levitm.

St. Knuds Kapel. P.S. 8¹/₂ Sangmesse m. Lidelseshist. — S.T. L.F. og P.L. ingen Gudstjen.

Klosterkirken. P.S. 7¹/₂ st. Messe. 9 Højm. m. Proc. Ingen Prædiken. — S.T. 7¹/₂ st. Messe. 8 Højm. med Proc. 17 Mørk Matutin. — L.F. 8 Præsanktifikat-Messe. 17 Mørk Matutin. — P.L. 7 Paaske Liturgi.

Immaculatakirken. P.S. 7 st. Messe, 9¹/₂ Palmevielse, Procession, Højm.; 15 And. — S.T. 7 Højm. m. Proc.; Hellig Time 18—19. L.F. 7 Præsanktifikatm.; 14¹/₂ Korsvej. — P.L. 6 lit. Gudstjen. ca. 7 Højm.

Sakramentskirken. P.S. 8 st. Messe. 9¹/₂ Palmevielse, Højm. m. Oplæsning af Lidelseshist. 18 Fasteand. m. Præd. — S.T. 8 Højm. 18 Sakraments- og Gethsemane-And. m. Præd. — L.F. 9 Præsanktifikatm. 18 And. m. Præd. P.L. 7 Paaskelysets og Døbevandets Indvielse, hvd. 8¹/₂ Højm. m. Vesper.

St. Antoni Kirke. P.S. 8 st. Messe. 10 Palmevielse og Højm. — S.T. 7 Højm. — L.F. 10 Gudstj., 18 And. m. Præd. — P.L. 7 Gudstj.

St. Josefs Kirke. P.S. 9 Palmevielse og Højm. 15 And. — S.T. 6¹/₂ Højm. Tilbedelse hele Dagen. 19¹/₂ And. — L.F. Præsanktifikatm. 15 Korsvej. — P.L. 6 Ildens og Paaskelysets Indvielse, hvd. 7¹/₂ Højm.

Rosenkranskirken. P.S. 8 st. Messe. 10 Palmeindvielse, Højm. m. Oplæsning af Lidelsesh. 17 Præd. og And. — S.T. 7 Levitm. 17 Præd. og And. — L.F. 10 Præsanktifikatm. 17 Fastepræd. P.L. 7 Gudstjen. ca. 8¹/₂ Højm.

St. Thereses Kirke. Onsdag, Torsdag, Fredag 16¹/₂ Mørk Matutin. — S.T. 7¹/₂ Messe. — L.F. 7¹/₂ Liturgi. — P.L. 6¹/₂ Liturgi, ca. 7,30 Højm.

St. Annæ Kirke. P.S. 6, 8 og 11¹/₂ st. Messe. 9¹/₂ Palmevielse, Højm. m. Lidelseshist. 18 And. — S.T. 8 Højm. 18 And. m. Præd. — L.F. 10 Præsanktifikatm. 18 Korsvej m. Præd. — P.L. 7 Ceremonier, ca. 8¹/₂ Højm.

St. Andreas Kirke. P.S. 9³/₄ Palmevielse, Højm. m. Oplæsning af Lidelseshist. 17 Fastepræd. og And. — S.T. 8 Højm. 19 Andagt. — L.F. 10 højtid. Gudstjen., Præsanktifikatm. 18¹/₂ Præd. og And. — P.L. 7 Ceremonierne, hvd. 8¹/₄ Levitm.

St. Hans Kapel (Hørsholm). S.T. 9 Højmesse.

St. Pauls Kirke (Taastrup). P.S. 9³/₄ Palmevielse, Proc., Højm. — S.T. 9³/₄ Højm. 16¹/₄ Andagt. — L.F. 9³/₄ Gudstjeneste. 15 Andagt.

Paaskekommunionen. Med Palmesøndag begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Kommunion.

Langfredag afholdes i alle Kirker og Kapeller **Kollekt** for den h. Grav.

Kirkelig Kalender.

April.

10. S. **Palmesøndag.**
 11. M. Ferialdag.
 12. Ti. Ferialdag.
 13. O. Ferialdag.
 14. T. SKÆRTØRS DAG.
 15. F. LANGFREDAG.
 16. L. PAASKELØRDAG.

April.

17. S. 1. PAASKEDAG.
 18. M. 2. PAASKEDAG.
 19. Ti. 3. PAASKEDAG.
 20. O. i Oktaven.
 21. T. i Oktaven.
 22. F. i Oktaven.
 23. L. Hvide Lørdag.

April.

Ugens Messebønner.

10. S. **Palmesøndag** (319—251).
 11. M. Ferialdag (354—287); 2. Leo den Store (873—706).
 12. Ti. Ferialdag (358—289); 2. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
 13. O. Ferialdag (373—297); 2. Hermenegild (874—706).
 14. T. SKÆRTØRS DAG (392—306).
 15. F. LANGFREDAG (404—319).
 16. L. PAASKELØRDAG (433—348).

NB.: Teksterne til Liturgien paa *Skærtorsdag*, *Langfredag* og *Paaskelørdag* er udkommet som Særtryk af Messebogen med Titlen »*Den stille Uges Liturgi*»; Prisen er: indb. m. Guldsnit Kr. 0.50, m. Rødsnit Kr. 0.35. — Til *Langfredag* alene foreligger et særligt Hefte, hvis Pris er Kr. 0.25 — Teksterne til *De hellige Oliers Indvielse*, som Biskoppen foretager under Pontifikalmessen Skærtorsdag, findes ogsaa i et Hefte til Kr. 0.25. — Alle ovennævnte Hefter faas paa Menighedskontoret, Bredgade 64 (Kl. 15—17) og i Kath. Boghandel, Stenogade 3.

Husk endelig Elisabethsforeningens Basar Palmesøndag d. 10. April fra 9—19 og Mandag fra 10—15. Paa Gensyn Bredgade 69. St. o. G.

Husk Eksercitier for unge Kvinder

d. 12.—16. April paa Rygaard.

Tak. Vi vil gennem disse Linier udtrykke vor Taknemlighed mod Niels Steensen for at have hjulpet øjeblikkeligt i to alvorlige Situationer under vor Drengs Sygdom.

Hans Forældre.

Vor mangeaarige Pensionær

Frk. Ida Sjøht

er vel forberedt ved Kirkens hellige Naademidler afgaaet ved Døden den 30. Marts 1938 paa Dalum Klosters Hvilehjem.

Den afdøde anbefales til de troendes Forbøn.
 Begravelsen har fundet Sted.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag.

Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 7. April.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartaal (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15--17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvarlalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂

Nr. 16

Søndag den 17. April

1938

INDHOLD: Opstandelse. — Livets Konge lever, dog han døde. — Vore gode Fædre sagde. — Opstandelse. — „Niels Steensen, vor Fører til Budapest“. — Jeg drømte, at Livet var Glæde. — En Australier om den tyske Religionskamp. — En Helligdom mishandles. — Presserundskue. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Opstandelse.

Bartolomeo Schedoni.

*I søger Jesus af Nazareth, den korsfæstede;
Han er opstanden, Han er ikke her. Mk. 16.*

Livets Konge lever, dog han døde.

(Sekvents.)

Paoskesøndag.

I sin Amerikabog, som udkom i 1897, fortæller *Henrik Cavling* om et Besøg hos Jern-Kongen *Carnegie* i *Pittsburg*.

Ved *Cavlings* Ankomst var *Carnegie* netop i Begreb med at rejse til *St. Louis* for at holde Foredrag. Den danske Redaktør spurgte, hvad han da skulde tale om, og *Jern-Kongen* svarede: »Man har anmodet mig om at holde Aabningstalen i de unge kristelige Mænds Forsamlingsbygning. Valg af Emne har man overladt til mig selv, og jeg har bestemt mig til at fortælle disse unge Mænd et og andet om mit eget Liv.« Han fortsatte med Eftertryk paa hver Sætning: »*Det, jeg vil udvikle om min Livsfilosofi, er saadan noget som, at i den amerikanske Samfundsdannelse er det enhver's Pligt at erhverve Millioner, dersom han da kan. — — Men det er en Usting, der dør som Millionær.*«

Med Sekretæren vandrede *Cavling* »gennem vidt udstrakte Lokaler, opfyldte af en blaalig Røg, hvori der mellem lysende Ildsole og kridhvide, flydende Staalstrimler færdedes 18,000 Skikkelser med blege Ansigter, overanstrengte og forbrændte, mærkede af Arbejdet som af en Forbandelse. — — Det var mærkeligt at tænke sig Ejeren af disse Torturkamre talende i de unge Mænds kristelige Forening.« Sandelig! *Carnegie* er Menneskeven, som opfører »en Række Fepaladser med Museer, Læsesale, Biblioteker og Kunstudstillinger, og disse Pragtbygninger forærer han de stakkels 18,000 sodede Djævle, der om Aftenen er saa dødtrætte og forbrændte, at de næppe nok kan slæbe sig hjem til deres usle Hytter.«

Carnegie vilde altsaa stille sine Efterlignere den Fordring: »Bliv Millionær som jeg!«

Maatte ikke dette klinge i hans Arbejderes Øren som den blodigste Haan?

Hvem af De Forenede Stater's mange Millioner vilde være i Stand til at efterkomme en saadan Opfordring? Og selv om maaske Tusinde ville have kunnet gøre det, vilde deres Stræben da være Prisen værd? Hvem turde da ønske: Til os komme dette Rige!? Havesygens Rige, Dollarjagtens Rige, som hensynsløst stormer hen over Tusinders og atter Tusinders Lykke!

Men — naar den erhvervede Rigdom bliver anvendt saa straalende — som hos Carnegie til humanitære Formaal? — vil man spørge. Ak! Glansen af disse Foretagender kan dog ikke genopbygge de menneskelige Ruiner, som blev Jagtens Ofre.

For os staar vor guddommelige Fører og raaber til os:

»Følg mig efter! Forener eder med mig, lad den gamle Adam i eders Sind dø, og lev Gudslivet i og gennem mig!«

Da vil eders uhyre Skyld blive udslettet, og I vil erhverve eder umaadelige Rigdomme, som til Forudsætning ikke har andre Menneskers Ulykke eller Nød. Alle skal I sejre, og ingen af eder skal blive tilbage, naar eders Navne bliver raabt op hinsides!

Hvad er Carnegies Millioner imod dette?

Den ubekendte i *Strindbergs* »Til Damaskus« har ved sit Eksempel og gennem sine Bøger ført Mennesker paa kristusfjerne Veje. Alt, hvad han ønsker sig, opnaar han, men snart erkender han det hele for værdiløst. Det er, som om hver Gave, han faar i Hænde, er besudlet. Paa hans Tunge fødes det dybt tragiske Spørgsmaal: »Tror De, at der allerede her i Livet findes fordømte Sjæle?« (I, 1) Som det forfærdeligste af alt betegner han dette, at »det hele Livspanorama skal oprulles, saa man kan se det, alt, alt!« (I, 11). Hans Moder siger til ham: »Paa Knæ for den Korsfæstede! Kun *Han* evner at gøre det skete usket!«

I første Akts tredje Afdeling øjner den ubekendte Klosteret: Et saadant Visdommens Asyl har jeg aldrig før set paa denne syndige Jord, højst har jeg skuet det i Drømme! Ja, det er min Ungdomsdrøm om et Hus, hvor Fred og Renhed bor! Vær velsignet, Visdoms Hjem! Nu er jeg hjemme!«

Da Kirkedøren aabnes, og Monstransen paa Alteret lyser i Solens Straaler, spørger han:

»Er Solen gaaet i Kirke?«

Sjælesørgeren svarer:

»Ja, Solen er gaaet i Kirke.«

Slutningsscenen udspilles i Klosterets Kapel.

I Koret staar en Ligkiste, aaben, foran to brændende Lys. Den ubekendte, som i en Novices hvide Dragt grub-

lende staar ved Kisten, skal forføres til Stolthed, og Fristeren siger: »Ved Gravens Rand forstaar jeg. Du skal lægge dig i Kisten og lade, som du var død. Det gamle Menneske skal have tre Skovle Jord, og man vil synge *De profundis*. Derefter opstaar du fra de Døde. Du har aflagt dit gamle Navn, og af den anden Daab hæves du som et nyfødt Barn — —«.

Novicen tilbageviser Fristeren. Munkenes Procession kommer til Syne.

Skriftefaderen: »Herre, giv ham den evige Hvile!«

Koret: »Og lad det evige Lys lyse for ham!«

Skriftefaderen (Hyller den ubekendte i Ligklædet):
»Han hvile i Fred!«

Koret: »Amen!«

Her er udtrykt symbolsk, at i Kristi Disciple skal og maa det syndige Menneske dødes. Derigennem, alene ved Naade, ved det forklarede Livs evige Lys opnaar Mennesket at kunne opstaa og at kunne nyde den Gudsfredens evige Hvile, som Verden aldrig kan give.

Dermed er Lidelserne ikke forbi, Kampen mod det onde ikke til Ende. Men disse Ting bliver til Kampe og Sejre i Fredskongens Tjeneste, til Bannerføring under Korsets Mærke, til Opretholdelse af Kristi Herredømme i hver Krog af vort Hjerte, saa at vi midt i Trængslerne kan juble: »Livets Konge lever, dog han døde!« — Og »Til os komme dit Rige!«

— ch —

Vore gode Fædre sagde:

»— — Efterdi vi nødes og trænges af Kristendoms aabenbare Fjender, da maa vi ogsaa give til Kende, at os fattes hverken Hænder eller Tænder, naar det gøres behov og kan komme vor Gud til Lov, Hæder og Ære. Da bør vi bruge de Gaver, Han har givet os, om disse nogen Tid rettelig skulde bruges. Hvem, som ikke i denne Tid bruger den Naade, Gud har givet ham, til at afværge — ogsaa med sin Hals, om det gøres behov — denne Guds Fortørnelse, som nu sker i den menige kristne Kirke, da er han en Guds Forræder og en Tilskynder til al den Synd og Udyd, som nu bruges og bedrives imod Gud og Helgene, mod Dyd og Ære, mod Sakrament og det ganske Kristendoms Samfund. — —«

Povl Helgesen 1528 (Svar til Kong Gustav).

Opstandelse.

Kristi Opstandelse skulde ikke være et aldrig gentaget Faktum. Den skulde og skal mangfoldiggøres i Kirken gennem Apostolatet. Hvorledes dette bliver til Virkelighed i en Forfatters Liv, som vore Læsere kender og er kommet til at holde af, viser *Ludovic Bron* os i sin Bog: »*Pierre l'Ermite*« (Mgr. Loutil) (164 S., ill., Paris, Editions Alsatia, Fracs. 15,—). Denne Bog er skrevet med en udsøgt Finfølelse for Præstens Væren og Virken saavel som for Forfatterens Betydning og er en værdig Forberedelse til det gyldne Præstejubilæum (1888—1938).

Edmond Loutil blev født i Mohon i Diøceset Reims; tre Aar gammel kom han til Paris. Tidligt viste Præstekaldet sig hos Barnet. Som Seminarist maalte han udsætte sine Studier. En Kammerat, en Mediciner, erklærede, at det ved hans vidt fremskredne Tuberkulose drejede sig kun om Maaneder. Saa blev han sendt til Slægtninge i Elsass og vendte et Aar efter tilbage som helbredet. Efter Præstevielsen blev han sendt til Arbejdersognet Clichy. Her indførte Abbé Garnier ham i det tidssvarende Apostolat. Garnier indbød den unge Præst til at følge med ham hen til et Møde, som den kendte Arbejderfører Zevaès holdt, og hvor han skulde svare den revolutionære Taler:

»Lidt bevæget gik Pierre l'Ermite ind herpaa, og begge præsenterede sig ved Indgangen.

Ved Døren ind til Kafé Balesdent's store Sal stod tusind meget ophidsede Arbejdere. Man lod Præsterne komme ind og skubbede dem ovenikøbet frem i første Række, under Haanlatter og Trusler, og »det gjaldt for dem at nummerere deres Knogler for at være sikre paa at faa dem alle med ud igen.«

Zevaès fremsatte i sin Tale alle Proletariatets Krav, idet han pebrede dem med Datidens antiklerikale forslidte Talemaader. Det blev et Udsalg af bedrageriske Løfter og Bagvaskelser, som Salen hilste med Bifaldshyl.

Abbé Loutil, som endnu var Novice, var ikke lidt urolig, for det var hans første virkelige Berøring med den menneskelige Hæslighed. »Hvordan vil De dog svare paa alt det«, mumlede han Gang paa Gang til Abbé Garnier. »Bare rolig«, svarede denne, »jeg kan forsikre Dem for, at jeg skal svare«. Og saa gav han sig Gud i Vold.

Efter at Zevaès havde sluttet, bad Abbé Garnier om Ordet. Da han viste sig paa Talerstolen, rejste der sig et Uvejr af Piben, Skældsord, Hysten. Fra Galleriet kastede man Skamler ned, som sommetider blev hængende fast i Salens Lysekroner.

Med korslagte Arme ventede Abbé Garnier. »Er I saa bange for Sandheden?« raable han til dem, naar der blev et Øjeblik Pusterum.

Pierre l'Ermite.

Imidlertid kom det paa Zevaës Befaling til en hadefuld Stilhed, og Abbé Garnier talte. Det var en straalende Improvisation, som med Varme og Begejstring udsprang af hans Apostelhjerte.

Slutningen af hans Tale var særlig gribende: »Da jeg gik herhen, saa jeg et langt Tog, som kørte forsigtigt i samme Plan som jeres Gade. Hvis jeg erklærede, at dette Tog ikke havde en Lokomotivfører til at styre det, saa vilde I trække paa Skuldrenel Men, siger jeg, løft dog Hovedet

og se det Kæmpetog af Stjerner og Planeter, som vandrer hen over Himlen, alle disse enorme Værdener, som i een Uendelighed ruller af Sted med præcis og svimlende Fart. Og dette Kæmpetog skulde ikke have nogen Styrer? Ikke nogen Fører? Jo, vist. Det har en, og I kender ham godt. Han hedder Kristus. Og denne Kristus gjorde sig til Arbejder for jer. Før ham var der ingen Arbejdere, der var kun Slaver. Hans Hænder var barkede som jeres. Og jeg, Søn af en Arbejder, jeg sender Kristus den første Arbejderhilsen, Arbejderens Hilsen.«

Disse Ord, som Abbé Garnier udslyngede i Salen med Tordenrøst, elektriserede alle. Bifaldet bragede, og de to Præster forlod Salen hyldet af en Forsamling, som lige havde skiftet Mening«.

Kristus var opstanden i disse Hjerter.

Som en sand Arbejds-kæmpe viede Loutil sit Liv til alsidig Virksomhed i Kampen for Sandheden og Kærligheden blandt Arbejderne, Kunstnerne, Adelen, Bankfolk o. s. v. Forskellige Arbejder saa Dagens Lys under hans Ledelse. Millioner gled gennem hans Hænder til velgørende Formaal. Utallige trøstede og styrkede han gennem den direkte Sjælesorg i Skriftestolen, paa Prædikestolen, ved Samtaler. Verdenskendt blev han gennem sit Pennens Apostolat, som han ikke afbrød i de korte Ferier, han maatte unde sig. »Aah«, sagde en Dag en af Samtidens kendte Fritænkere, »Aah, hvis han var med os, hvor meget ondt kunde han saa ikke gøre Kirken!« Og Paris'

Kardinal har fastslaaet, »at en Artikel af ham ofte gav mere Genlyd end et Hyrdebrev«. Hvor mange Opstandelser kan, saavidt menneskelig Medvirken kommer i Betragtning, man ikke takke ham for!

Ogsaa de danske Katolikker sender den store Forkæmper for den katolske Presse deres Lykønskninger. A. P.

»Niels Steensen, vor Fører til Budapest«.

Er Tiden til at gaa paa Valfart og holde Processioner? Millioner gaar ledige. Nationer ruste til det mest effektive gensidige Massebord. Naar vort Europa er ved at gaa op

Kongeborgen i Budapest.

i Luer, har vi saa intet bedre at gøre end folde Hænderne og synge Hymner i Budapest?

Nej, det har vi ikke! Blandt alle Begivenheder er den 34. Internationale Eukaristiske Verdenskongres i Budapest en af de vigtigste i Aar. Trykket ligger naturligvis hverken paa Ordet Kongres eller Budapest. Det er med dette Verdensstævne som med mange andre: De faa repræsenterer og faar Impulser, de mange har Gavn af dem.

Men det er Tanken bagved, det kommer an paa! Tanken er, at Verden er i Uorden, fordi den har løsrevet sig fra Gud! At Menneskeheden er som en Flok raadløse Faar elier ogsaa vilde Rovdyr, fordi de har vraget Dekalogen! Tanken er, at vi maa tilbage til Gud! At der ikke er

Udsigt over Budapest fra St. Gellert Monumentet.

noget andet Navn, i hvilket vi kan frelses, end Jesu Kristi Navn. At det stærke Skib, som alene er sødygtigt i denne Storm, er Kirken. At af alle de gode Kræfter som skal til, er Eukaristien den stærkeste!

Dog skal det selvfølgelig ikke nægtes, at denne Tanke understreges paa en ganske særlig Maade ved Verdensstævnet i den skønne Donauby. Her beder Hundredetusinder, et Verdenskor raaer til Himlen. Her træder Kirkens synlige Legeme frem i mange Kardinaler og Hundreder af Biskopper. Her bliver Kristentro repræsenteret af Tusinder, af den katolske Verdens Elite. Skibsprocessionen paa Donaufloden vil minde om hint Skib paa Genesareth Sø, hvor Vor Herre var med ombord midt i den stærke Storm.

At *Niels Steensens Navn* nævnes i denne Forbindelse skyldes ikke et Lune. Hver Nation møder ved dette katolske Verdensskue ligefrem med sine skønneste Juvener. Vi Danske har især i Aar ikke noget større at give end denne Naturforsker, som var et af Videnskabens straalende Genier, og denne Kristen, som har fortryllet alle ved sin Helighed. Og saa er Steno en *Eukaristiens Mand!*

Endnu som Lutheraner fik Kristi Legems Processionen i Livorno og de Kristnes dybe Andagt ham til at tænke: Hvorfor tilbeder ikke ogsaa jeg? —

Siden vilde han være Præst; for helt at blive Altrets Tjener opgav han sin glimrende Karriere.

Da han som Biskop iler til Hertugens Hof i Hannover, gælder hans første Besøg efter Ankomsten det Aller-

helligste! Under Messeofrets Fuldbyrddelse blev han tændt af himmelsk Glød og syntes, at hele Livet ikke skulde være andet end et fortsat fortærende Messeoffer. I en Prædiken ser han Verden delt i to Lejre omkring to Bjerge. Satan troner paa det ene Bjerg, paa det andet, Taborbjerget, ser han det Allershelligste!

Han henvender sig efter Kommunionen til Guds Moder i en egen Bøn og siger: »Og du allersaligste Jomfru, kærligste Moder Maria, se paa din elskede Søn Jesus, som du saa ofte har holdt, ja holder og vil holde i al Evighed; lad mig favne ham i Liv, i Død, i Evighed, at jeg aldrig slipper ham ved Synd.«

Sandelig, de danske Katolikker kan ikke tage bedre Fører og Forbillede i Kærligheden til det Allershelligste med paa Vejen til den Eukaristiske Kongres end denne Niels Steensen, især i Aar, hans Jubilæumsaar. I de Aarhundreder, hvor næsten alle Evighedslamper var slukket herhjemme, brændte dette ædle Hjerter klart og varmt for sin eukaristiske Gud, et enkelt, men lysende Vidnesbyrd om, at Nationen alligevel ikke vilde slippe dette Mysterium.

—z.

St. Matthias Kirke, Kroningskiren i Budapest.

Mellem Mødre.

Jeg drømte, at Livet var Glæde —

Bygen var forbi. Solen skinnede igen, og Skovbundens Grønne var som besaaet med Diamanter. Anemonerne blev fra smaa hvide Pletter til Stjerner, der med et Smil mødte Solens Blik. De mindede om Smaabørn, der efter en næse-

grus Tur i Græsset ryster Kludene og stikker Næsen mod Sky.

Havde Bygen, som før rasede med Hagl og Sne og Stormhyl, faaet mig til at tænke paa det Ragnarok, som faar vort gamle Europa til at knage i sine Fuger, saa fik det muntre, glitrende, straalende Billede af den vaagnende Skov mig til at mindes en Tid, der var ligesaa præget af »Fred og ingen Fare« som Øjeblikket nu. Da var vi en Klynge Pige-Kammerater, der med gamle Digter Kaalund bedyrede:

*»Jeg elsker den brogede Verden
med al dens Nød og Strid,
for mig er Jorden skøn endnu
som i Skabelsens Ungdomstid.«*

Vi havde ikke kendt Jorden i dens Ungdomstid, og ret megen Vægt lagde vi sagtens ikke paa Gloserne om Nød og Strid, men elske Livet rundt om os gjorde vi, og vi troede det allerbedste om det. Verset var heller ikke det afgørende, men beruste af Foraaret og Anemonerne og Violerne boblede hele Guldalderdigtningens Stemning i Sangstumper og Citater op fra vore Struber.

Den af os, som kunde flest, var Merete. Hun var ogsaa den gladeste, den kvikkeste, den opfindsømste og den, der havde det bedste Hjerte. Saadan set gjorde det ikke noget, at hun var bundløst forkælet og meget forvænt. Hun havde fire Dukker, hver Gang vi andre havde een. Hun gik med pelsforede Overtræksstøvler, naar vi maatte træde an i Fedtlæders, og da vi i vor Ungdoms fejreste Aar sad paa Rad og Række og rystede for Mariottes Lov, fo'r hun med sin Far, som var en berømt Maler, fra Pyramiderne til Katakomberne og vice versa.

Merete var den første af os, som overskred Ægteskabets Tærskel. Hun skrev ærligt og redeligt til mig om det, berettede, hvad Manden hed, hvad han var, og hvor de skulde bo. Og saa tilføjede hun den almengyldige Sandhed, at hun var at betragte som det lykkeligste Menneske i Verden. Det er vi alle paa et eller andet Tidspunkt af vort Liv, saa jeg troede hende gerne. Men forøvrigt havde jeg af og til hørt om hende gennem fælles Venner. Det gik hende virkelig godt, og Parret havde de yndigste Børn. Heller ikke det havde man svært ved at tro. Men da det forlød, at hun alene havde passet alle syv, fra de var smaa, lært dem at læse, fulgt dem i Skole, indtil de større kunde tage sig af de mindre, da maatte jeg undres; for det »stod« hendes Opdragelse og Tilvænning ikke til. — — Men hvor kunde det være dejligt en Gang igen at træffe Merete!

I April kan de forunderligste Ting ske. Et helt Klimas Skala kan gennemføres paa en halv Time. Et Ønske, næppe udtalt, kan opfyldes i ligesaa kort Tid.

Da jeg stod indenfor min Dør og hængte Paraplyen op, ringede Telefonen.

Det var Merete! Hun var i Byen, befandt sig i mit Nabolag, skulde køre en af sine Smaa piger ud paa et Rekreationshjem i Nordsjælland og mente, at vi skulde gribe Lejligheden til en Passiar »hvert tiende Aar«. Som foreslaet, saa gjort!

Vi gled ud i Foraarslandet. Barnet sad foran hos Chaufføren og »saa paa Hestene«, som Merete sagde. Vi to snakkede gammelt — og nyt.

Og Snakken drejede sig, som den altid gør mellem Mødre, om Børn og Pligter.

»Sig mig, Merete, uden Omsvøb: Hvordan orker du alt det, du har om Ørerne? Jeg mener, du var jo ikke egentlig vant til megen Huslighed eller til at have Pligter overhovedet!«

»Ja, nu kunde jeg svare, som jeg tit svarer Folk, der spørger nærgaaende,« lo hun, »at det netop morede mig at faa noget at tumle med. Men da du spørger saa sjældent, skal du faa Sandheden. Nej, det morede mig ikke. Det var vanvittig svært, om du forstaar, hvad jeg mener. Hjemme fra havde vi ikke dette her med at hænge i Klokkestrengen. Børste Sko gjorde man heller ikke selv. Vilde man sove til Middag, saa kunde man det. Vilde man hellere spise ude end hjemme, gjorde man det. Da jeg blev gift med Gunnar, fik Piben en anden Lyd. Han er Ordensmenneske. Pertentlig. Vil have, at Hjemmet skal styres som efter et Reglement —«

»Stakkel!«

»Du forstaar, det var en Skolegang! Jeg har tudet baade skjult og aabenbart, indtil jeg opnaaede at faa Krammet paa — mig selv. For det var ikke en Gang Arbejdet og alle de tusinde Ting, der skulde huskes, som var det sværeste. Nej, det værste var, at man maatte lære at sætte sig selv i anden eller tredje eller fjerde Række, — bag ved Gunnar, bag ved hans Kontor, bag ved Hjemmet, bag ved Per og Ellen og Sara og Lise og saa videre — —«

»Mærkeligt, at du ikke ser mere forknyt ud!«

»Du maa huske, at hver Gang jeg rykkede en Trappened, kunde jeg jo notere en Sejr — — over min gamle Adam!«

Hun lo lykkeligt. Hun lignede ganske Merete fra Barneaarene, selv om hun havde faaet nogle smaa Rynkebunder ved Øjnene og et Par Sølvtraade i Tindingen. Pludseligt boblede det i hendes Strube som i længst forsvundne

Dage. Men i Dag var det ikke Kaalund, der maatte holde for. Det var *Rabindranath Tagore*:

»Jeg sov, og jeg drømte,
at Livet var Glæde.
Jeg vaagned og fandt,
at Livet var Pligter.
Jeg gjorde min Pligt,
og Pligten var Glæde!«

Lillemor.

En Australier om den tyske Religionskamp.

Stephen H. Roberts har benyttet en Studieorlov, han fik bevilget fra Universitetet i Sidney, til et 1½ Aars Ophold i Tyskland og studeret det 3. Rige. Resultatet blev en Bog: »*Huset Hitler byggede*« (J. H. Schultz 1938, 362 S., Kr. 7,50), som oplyser grundigt og gedigent om Nazismens Værk. Kendskab til tyske Forhold viser ogsaa det Kapitel, som interesserer os mest: Kors og Hagekors, og nogle Citater derfra kan indprente Sandheder, som endnu ikke er gaaet op for alle.

Roberts fastslaar frem for alt Kristendommens og Nazismens Uforenelighed: »Det blev snart ganske umuligt for et Menneske at være en god Nazist og en god Katolik paa samme Tid, idet hele Tendensen i Lejrene og inden for Organisationer som S.S. var imod Kirken. Kløften blev større, da *Blut-und Boden-Filosofien* blev skubbet i Forgrunden; og da Hitler officielt proklamerede en *Weltanschauung* ved Partikongressen i 1935, var den endelige Konflikt uundgaaelig, idet *Weltanschauung*, hvis dette Begreb overhovedet skulde betyde noget, medførte en Kamp for en Naturreligion (eller i det mindste en lokal germansk Religion), der bygger paa Begrebet *Blut und Boden*, og denne Indstilling var ganske uforenelig med baade Katolicismens og Protestantismens Grundsætninger.«

Roberts er fuldstændig klar over, at Hitler selv bærer Ansvar et for den tyske Religionspolitik: »En Historiker vilde have tøvet med at vække Religionens slunrende Løve, men Hitler var overbevist om, at hans Styrke var langt større end nogen Religions. Man behøver ikke deraf at slutte, at han anerkender Rosenbergs og Hedningernes yderliggaaende Synspunkter, men paa den anden Side har han lige fra Begyndelsen brudt al Forbindelse mellem sin Bevægelse og Religionen, og det er stadig en Kendsgerning, at han

alene kunde have hindret sine undergivnes antikristne Virksomhed. Han kunde med største Lethed have hindret den hedenske Propaganda, lige som han kunde standse enhver anden Form for uvelkommen Propaganda. Han kunde have sat en Stopper for sin Ungdomsfører Baldur von Schirachs halvhedenske Ytringer; han kunde have hindret Himmler i at fylde S.S.-Folkene med antikristne Lærdomme, og han kunde have hindret, at Ledere som Himmler, Oberst Hierl (Arbejdstjenestens Fører), Dr. Frick og Rust (hans Undervisningsminister) demonstrativt meldte sig ud af Kirkesamfundene. Alle disse Mænd sad i Stillinger, der medførte, at de til Stadighed beskæftigede sig med Ungdommens aandelige Opdragelse. Han gjorde ingen af Delene af to Grunde. For det første var han, efterhaanden som Aarene gik, kommet til at betragte Nationalsocialismen ikke som en blot politisk eller national Bevægelse, men som den altomfattende Livsfilosofi; for det andet medførte hele hans aandelige Udvikling — Chamberlain og Eckart i fortyndet Udgave gennem Rosenberg og Darré — at han kom til at betragte Protestantismen og Katolicismen dels som politiske Faktorer, dels som fjendtlige Aandsmagter.«

Roberts erkender endvidere den centrale Læresætning i Nazismens nye Tro: »Vi ønsker ingen anden Gud end Tyskland,« har Hitler sagt, og i sine mere moderate Øjeblikke brøler von Schirach til Hitlerungdommen: »Jeg er hverken Katolik eller Protestant. Jeg er Nationalsocialist.« Deres Maal fandt sit klareste Udtryk, da *Nationalsozialistische Monatshefte* med Kæmpetyper over en hel Side gengav et Citat af Ernst Moritz Arndt: »At være et Folk — det er vor Tids Religion!«

»Nazisternes Slagord lyder saaledes: »At tjene Hitler er at tjene Tyskland; at tjene Tyskland er at tjene Gud.« Ingen kristen Kirke kan godkende en saadan vanhellig Logik.«

—z.

En Helligdom mishandles.

Den hellige Gravs Kirke er Jerusalems største Helligdom — den omfatter Golgatahøjen og vor Frelasers Grav. Alligevel kunde Prof. J. Østrup forleden skrive en Artikel om denne Kirke under Titlen: »*En Helligdom mishandles.*« (Nat.-Tid. 15. 2.) Kirken er ved at falde sammen, især under Jordskælvet 1927 har den lidt stærkt, saa den hurtigst muligt skulde repareres, men de fire kristelige Konfessioner, de ortodokse, Armenierne, Kopterne og Katolikkerne kan ikke enes om Genopbygningen, og Folkefor-

bundet har ikke kunnet klare dette Problem! Endnu i 1932 fastslog Mandatkommissionen, at Tilstanden ved de hellige Steder i Dag er mindre tilfredsstillende end under det tyrkiske Herredømme. Det kan kun glæde den romersk-katolske Kristenhed, at Prof. Østrup ikke behøver at anklage de katolske Munke, Franciskanerne, hvis Kustodi bevogter Graven, for manglende Fredsvilje. Han ved, at »de græske Munke altid viste sig mest parate til at bruge Næverne og Kniplerne«. »Blandt dem hersker endnu den samme Aand som i 1453, da Byzans stod foran den sidste Kamp mod de tyrkiske Erobrere; da fremsatte Kejseren den Plan, at man skulde søge at faa Hjælp i den romersk-katolske Kristenhed mod at erklære sig villig til at træde ind i det gamle Lydighedsforhold til Paven i Rom. Men denne Tanke blev afvist med stormende Indignation under Raabet: »Hellere under Turbanen end under Tiaraen!«

Men lige sørgeligt er det, at Bladene nu maatte bringe Efterretningen om, at den hellige Gravs Kirke før Paaske-dagene maatte lukkes, fordi dens Forfald frembyder stor Fare for Pilgrimmene. Og med Rette spørger Prof. Østrup: »Er det ikke, ligesom denne hellige Gravs Kirke, der er paa Nippet til Undergang, fordi enhver af de interesserede Parter kun tænker paa sit eget, er et Symbol paa det samlede Europa?»

Man maa haabe, at England, som er Mandatmagten og derfor har Ansvaret for de hellige Steder og Bygninger, i det mindste maa have Held med at afværge den værste Katastrofe. Om Arbejdets Vanskelighed faar man et Indtryk, naar man læser:

»Den britiske Højkommissær indkaldte uden at spørge nogen en berømt engelsk Arkitekt, der var Specialist i Restaurering af gamle Bygninger, for at han skulde udarbejde et Forslag om, hvad der burde gøres.

Arkitekten — han hed Harvey — gik i Gang med sine Undersøgelser, men han fik det ikke let. Naar han var begyndt at arbejde et eller andet Sted i Kirken, stod der, naar han kom igen den næste Dag, et Alter opstillet netop der, og han fik at vide, at der skulde holdes en Række Gudstjenester, som vilde strække sig over mindst en Uge. Til sidst maatte han, for at kunne være nogenlunde i Fred, arbejde om Natten. Men færdig blev han da. Og for at Offentligheden kunde følge med i, hvad der foregik, udsendte han et udførligt illustreret Værk, hvori det paa ganske uomtvistelig Maade blev godtgjort, at hvis der ikke omgaaende blev taget fat paa Reparationer, vilde den ældgamle Bygning i Løbet af højst fire—fem Aar skride fuldstændig sammen. Derefter lod de engelske Myndigheder som en Begyndelse til de udkrævede Reparationer opføre

et stort Jernstillads, der tillige indtil videre kunde tjene til at støtte Murene, og det staaer der endnu.«

Man maa ogsaa haabe, at England ikke benytter sin Magt til at indrømme den anglikanske Kirke Rettigheder, som den ikke har Krav paa, paa Katolikkernes Bekostning. Helt uden Bekymringer kan man jo ikke være, naar man husker Anglikanernes Ønske om at bøde paa deres egen Mangel paa apostolisk Succession ved at søge Forbindelse med de orientalske Kirker. Naar en af dem — Mr. Blyth — skriver: »Jerusalem er Kristendommens Hovedstad, den afdøde ortodokse Patriark var den 132. i Biskoppernes Række efter Jakobus,« saa ved man, at denne Bisperække har saa stor Interesse for Anglikanerne, fordi deres egen Bisperække er meget svagt og den romersk-katolske meget stærkt funderet. J.

Presserundskue.

Børne-Altergang. Enhver Katolik vil føle Sympati med, hvad *Sognepræst Holger Bennike, Lunde*, skriver om »*Børne-Altergang*« i »*Vestkysten*«s Kronik af 18.3. Han gaar ud fra en Oplevelse under Gudstjenesten. »Der havde været Barnedaab, og nu skulde der være Altergang. En Far og en Mor havde baaret deres lille Barn til Døbefonten, og nu vilde de begge til Alters. De havde taget Plads i Koret uden at lægge Mærke til, at deres Dreng og Pige i 5—7 Aars Alderen, som var med i Kirke for at overvære Lillebrors Daab, ogsaa havde rejst sig fra Kirkestolene og fulgtes med op imod Alteret. De kom saa pænt med hinanden i Haanden. Men da Forældrene saa dem, gav de dem skyndsomst til Kende, at de straks maatte gaa ned paa deres Plads og blive der, medens Altergangen varede.«

I den Anledning spørger Sognepræst Bennike: Hvad vil det sige »at føre de smaa til vor Herre, i Lydighed mod hans Befaling: Lad de smaa Børn komme til mig?« »Det er godt og rigtigt,« svarer han, »at lade de smaa Børn komme til vor Herre ved at bære dem til Daaben. Men hvorfor maa de ikke komme til ham ved Nadverbordet, før de er fjorten Aar og ude af Skolen? Det er godt, naar Børn allerede som smaa derhjemme faar at høre om Gud og Jesus; det er ganske udmærket, naar de i Skolen faar en grundig Kristendomsundervisning, og ogsaa meget godt, at de gaar til Præsten og bliver konfirmeret Men alt det er slet ikke at føre de smaa til vor Herre. End ikke, om det lykkes at opdrage dem til dagligt at læse det ny Testamente. Det er at vise dem hans Fodspor, at pege paa hans Billede, maaske at vække Længslen efter at være ham rigtig nær.

Men det er ikke at lade dem komme til ham. For komme til ham kan de kun paa samme Maade, som alle vi voksne kan komme til ham: Ved at søge ham dér, hvor han selv har lovet at lade sig finde af alle sine Venner — ved Nadverbordet. Men det har vi spærret for de smaa. Og dog er det at spærre Nadverbordet for Børnene, som vi bar til Daaben, og som vi siden gennem Kristendomsundervisningen har prøvet at faa til at elske Jesus, omtrent det samme som at stille god og nærende Mad frem for et Menneske, saa han kan se, hvor herlig den er, og saa nægte ham at spise — mens vi selv tager for os af Retterne.«

Naar den tidlige Kommunion fra ældgamle Dage har været Skik i den katolske Kirke — kun til Tider og paa visse Steder hæmmet ved Meningsforskelle angaaende de af 4. Laterankoncil (1215) som Grænse fastsatte »Skelsaar« — er Hovedgrunden nok den, at vi har en anden Opfattelse af Sakramentet end Protestanterne. For os er Nadveren Kristus, der er til Stede i os og virker i os i Kraft af den udførte Handling: Nydelsen af hans hellige Legeme og Blod. Modtagerens Forstaaelse spiller ikke den Rolle hos os, som den spiller hos Protestanterne, der mener, at Kristus først bliver nærværende, og Nadveren først kommer i Stand ved Modtagerens Tro. Naar Sognepræst Bennike skriver, at vi ikke skal til Alters i Tro til vor egen Erfaring om denne aandelige Fødes Værdi, men i Tro til og Lydighed mod Herrens Ord og saaledes har Lov at tage Børnene med, er han vist nærmere ved den katolske end den protestantiske Opfattelse af Nadveren.

Saa vel Barnedaaben som Børnenes tidlige Altergang er Udtryk for vor Tro paa, at Jesu Virksomhed og ikke vor subjektive Forberedelse, vor personlige Tro og Andagt er Hovedsagen. Derfor har vi det saa meget lettere end Protestanterne ved at række det hellige Brød til Børnene. »Kan endnu kun svagt de fatte, — hvad de store grubler paa, — tage mod din Rigdoms Skatte — kan dog allerbedst de smaa«, synger Halfdan Kejser saa smukt i Salmen til Børnenes første Altergang (Salmebog 172).

A. Menzinger S.J.

Nye Bøger.

St. Dominikus's 3. Orden.

Som Pater Küpferle har meddelt i N.U. Nr. 15 er den danske religiøse Litteratur blevet forøget med en lille Bog »*St. Dominikus' Tredie Orden, Haandbog for Tertiärer i Danmark og Norge*« (Kbhvn. 1938, 256 S., Kr. 3,00). Et dansk Forord af Pastor Zoetmulder, et norsk af P. Béchaux giver sammen med et indledende Kapitel af Redaktør H. D. T. Kiærulff om Dominikanernes 3. Orden og dens

Statuter, Officium og Ritual et Indtryk af, hvad denne Orden vil. Medens denne Del vist kun kan regne med et begrænset Antal af interesserede, danner de sidste 40 Sider af Bogen en værdifuld Berigelse af vor religiøse Andagtslitteratur, som er tilgængelig for alle. Udgiverne har her skænket os en Række værdifulde dominikanske Bønner, fremfor alt af Thomas af Aquino, inen ogsaa af Albert den Store, Katharina af Siena, Henrik Suso m. fl. Gamle herlige Ordensskud plantes hermed igen paa dansk Grund.

—z.

En Konvertits Nidkærhed.

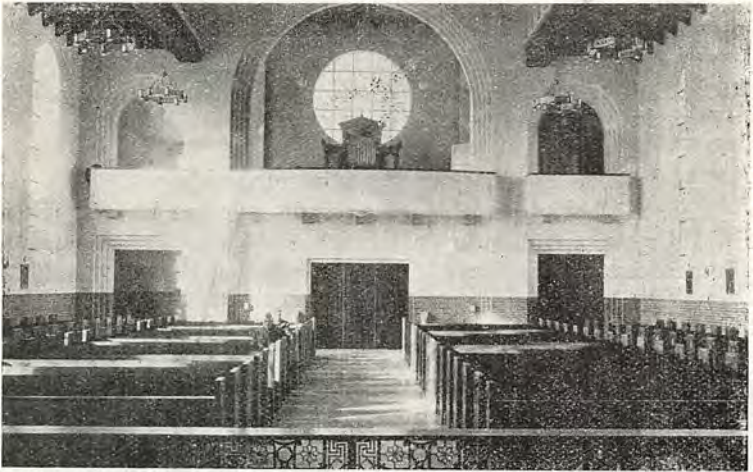
Franz Libermann, Søn af en Rabbiner fra Elsass, gik i sin tidligste Ungdom over til den katolske Tro, og efter at have overvundet mange Vanskeligheder i Frankrig og i Rom blev han i 1841 præsteviet. Han var en ualmindelig hellig og ivrig Konvertit, hvis heroiske Ærgerrighed var at kristne de farvede Racer i Afrika og Amerika. Han grundlagde den »Helligaands Missionærer« i den moderne Tid. Deres Arbejde greb med forbavsende Fart om sig i Europa, Afrika og Nord- og Syd-Amerika, og der arbejdes nu med fuld Kraft i Rom paa Pater Libermanns Beatifikation. Om Libermanns Liv oplyser udmærket: *G. Lee, C.S.Sp.: The Life of the Venerable Francis Libermann.* (Burns, Oates & Washbourne, London, XII og 333 S. sh. 6/—.)

I Bogen giver en Medstuderende, senere Kartheusermunk Don John Salier, følgende interessante Oplysning, som er betegnende for denne Konvertits Ildhu og iøvrigt er forbilledlig netop for vor Tid: »Jeg saa ofte min Ven Libermann græde, men aldrig saa heftigt som ved Juli-Oprøret i 1830. Efter Sædvane gik Medlemmerne af Paris-Seminariet tidligt om Morgenen til Seminariet i Issy for at hvile en Dag paa Landet. Henved 8-Tiden begyndte man at høre Stormklokkerne og Kanonade, og det blev snart kendt, at Paris havde grebet til Vaaben, og at Ugudeligheden triumferede. Studenterne var skrækslagne og talte kun hviskende sammen, fordi de var ængstelige for deres Overordnede og Direktører, som var forblevet i Byen. Timerne sneglede sig af Sted uden andet Budskab end Kanonernes fordoblede Larm og en Susen af en fjern, truende Brølen som et Hav i Storm. For at berolige mine Tanker slog jeg ind paa en ensom Sti. Her mødte jeg Herr Libermann, og da jeg saa Taarerne strømme ned ad hans Kinder, spurgte jeg, hvad der var i Vejen. Han svarede: »Ingen tænker paa Vorherre, endskønt det er nu, vi skulde tænke paa ham og bede til ham; det er nu, vi skulde samles for at hjælpe Sjælene og for at dø, hvis det er nødvendigt.«

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

Fra St. Annæ Kirkes Indvielse.

St. Annæ Kirkes Indre set fra Altret.

Hs. Exc. Biskop J. Brems taler under Pontifikalmessen d 27. Marts.

Menigheden i Aarhus.

Hvad er der sket i Jyllands Hovedstad i Vinter? Mange, mange Ting, og paa flere Maader følger man ligesom mere Grøde og katolsk Liv.

1 Januar Md. dominerede to store Mænd. Ved Juletræsfesten (2. Nytaarsdag) fik Pater Laux i et stemningsfuldt Scenearrangement hele Menigheden til at lytte til d. h. Frans af Assisis Prædiken i Skoven, om Julebarnet i Krybben. Den 9. Januar mindedes Niels Steensen. For en stor Tilhørerskare, deriblandt flere anderledestroende, fremhævede Pater Koch vor Trosfælle, Videnskabsmanden og Biskoppen, der tørstede efter den rene Sandhed og fandt den i gamle Moderkirke.

Februar var mere beoget. Den 6. fortalte Pater Lucas »Hvordan en moderne Sekt blev til«, paaviste hvorledes Stifteren af »Jehovas Vidner« Ch. T. Russell granskede og grublede over Biblen for til sidst at mene, at han var den første, der forstod at læse i den h. Skrift. Samme Aften fortalte Inspektør Høeg (Falck), hvorledes et moderne Redningsvæsen blev til. Ved Lysbilleder og Film fik vi Korpsets Motto slaaet fast »Hurtig Hjælp, dobbelt Hjælp«. Fastelavnssøndag tog saa Radioklubben fat. Her fik man Bevis for, at Forsamlingssalen er for lille til 250 Mennesker. Ledelsen og især de dygtige Skuespillere høstede Bifald for Opførelsen af »Omkring Møldrugaard«, Aftenens Overraskelser og Lejligheden til en Svingom.

Marts Md. blev Pastor Geertz-Hansen fra Horsens. Hver Onsdag Aften holdt han Menigheden i Aande ved sine dygtige Fasteprædikener over Jesu syv Ord paa Korset. En ekstra god Oplevelse bød Pastoren paa ved at holde offentligt Foredrag paa Østergades Hotel om »Den katolske Kirke og Borgerkrigen i Spanien«. For de mange Tilhørere imødegik han den løgnagtige Propaganda og de falske Paa-stande om Spanien, Gejstlighedens Rigdomme og Andel i Krigen o. s. v. Vi maatte give »Vejle Socialdemokrat« Ret: »Foredraget var sagligt underbygget«. B. N.

Aarsberetning for St. Vincentsforeningen for katolske Damer (katolsk Menighedspleje) i Sakraments sogn

1. Jan. 1937—1. Jan. 1938.

Foreningen tæller 35 Medlemmer, 14 aktive og 21 passive. I Vinterhalvaaret afholdes den anden Torsdag i hver Maaned Møde Kl. 13, hvori Sognepræsten deltager og Vincentsdamerne aflægger Beretning om deres Arbejde. Hver Torsdag arbejder 14 Damer paa Systuen, som er aaben fra 13¹/₂—16. 38 Familier og enligstillede er blevet understøttet med Naturalier eller kontant Hjælp. Der er aflagt 149 Besøg. Fra Systuen er uddelt til Piger 100 Stk., til Drengene 109 Stk., til voksne 44 Stk.

Af Gaver har vi modtaget 101 Beklædningsstykker, 1 Pakke Hvidevarer og 1 Pakke Klædevarer. I Vinterens Løb

afholdes flere Aftenmøder. Julefesten, Retraiten, Paaskekomunion og Skovturen er fælles for de tre Sogne.

Alle, der har ydet Foreningen Hjælp, bedes modtage en hjertelig Tak. Gaver og Indmeldelser af nye Medlemmer modtages med Tak. Det vilde være en stor Hjælp for os, hvis vort Medlemsantal blev forøget, og vi er saa faa Medlemmer i Forhold til det store Sakraments sogn.

Indtægt:	Kr. Ø.	Udgift:	Kr. Ø.
Kassebeh. 1. Jan. 1937.	86 24	Urtekram	275 00
Aarsbidrag:		Mdl. kontant	56 00
Aktive Medlemmer..	167 00	Div. kontant.....	113 89
Passive »	173 00	Aftenmøder	77 92
Tilsk. fra Hovedkassen	400 00	Systuen	194 00
Indsamlet ved Møder	50 75	Messestip.....	12 00
Kollekt	40 00	Indbet. til Hovedkass..	201 50
Gaver.....	28 00	Kassebeh. 1. Jan. 1938..	14 68
	<u>Kr. 944 99</u>		<u>Kr. 944 99</u>

Fra den vide Verden.

Kardinal Innitzers Erklæring.

Idet »Nordisk Ugeblad« forbeholder sig en udførligere Redegørelse til næste Nummer, bringer vi allerede her de to vigtigste dokumentariske Erklæringer i Anledning af Kardinal Innitzers og de østrigske Biskoppers Holdning.

Den 4. April bragte »Osservatore Romano« en Notits, hvori Radioforedraget d. 1. April blev betegnet som »et teoretisk Essay ud fra privat Initiativ, uden officiel eller halvofficiel Karakter og heller ikke inspireret«. Der var desuden intet Sammenhæng mellem Radioudsendelsen og det officielle Kommunique i »Osservatore Romano« af samme Dag.

Den 5. April om Aftenen ankom Kardinal Innitzer til Rom og havde straks en Samtale med Kardinalstatssekretær Pacelli. Den følgende Formiddag blev han efter endnu en Samtale med Kardinalstatssekretæren modtaget af den hellige Fader. Allerede tidligt om Eftermiddagen rejste han tilbage til Wien. Samme Aften offentliggjorde »Osservatore Romano« paa Tysk følgende Dokument:

1. De østrigske Biskoppers højtidelige Erklæring af 18. Marts i Aar vilde naturligvis ikke udtale nogen Billigelse af det, som ikke var og er foreneligt med Guds Lov og med den katolske Kirkes Frihed og Rettigheder. Endvidere maa denne Erklæring af Stat og Parti ikke forstaaes som samvittighedsbindende for de troende eller udnyttes i Propagandaøjemed.

2. De østrigske Biskopper forlanger for Fremtiden:
- a. Ingen Ændringer i alle det østrigske Konkordat vedrørende Spørgsmaal uden forudgaaende Aftale med den hellige Stol.
 - b. I Særdeleshed: en saadan Udøvelse af det samlede Skole- og Opdragelsesvæsen samt enhver Ungdomsledelse, at Forældrenes naturlige Rettigheder og den katolske Ungdoms religiøs-moralske Opdragelse sikres efter den katolske Tros Grundsætninger; at Religions- og kirkefjendtlig Propaganda forhindres; at Katolikkerne har Ret til at forkynde, forsvare og virkeliggøre den katolske Tro og de kristelige Grundsætninger paa alle det menneskelige Livs Omraader og med alle for den nuværende Kulturtilstand til Raadighed staaende Midler.

Undertegnet: Th. Kardinal Innitzer, ogsaa i det samlede østrigske Episkopats Navn.

Messe i Rødspanien.

Søndag Morgen, i de smaa Timer, naar alle Radiostationer tier, og Tjekkaens Spioner sover, kan Katolikkerne over hele det røde Spanien knæle ned og lytte til Messen i Radioen. Det er en betagende Tanke, at den celebrerende Præsts Stemme vil bryde gennem hele den atheistiske Vagt. Dette er Resultatet af en Erklæring fra Paven om, at Katolikkerne i de Egne af Spanien, hvor ingen Gudstjeneste holdes, under de ganske specielle Omstændigheder har Lov til at høre Messe i Radioen.

Franco's Regering har derfor stillet den Nationale Radiosender til Biskoppen af Salamanca's Disposition. Messen vil blive transmitteret hver Søndag Kl. 1 om Natten. Denne Time er blevet valgt som den, hvor Katolikkerne i det røde Spanien bedst vil være i Stand til at følge Messen, uden at Regeringens Spioner eller bevæbnede Bander blander sig deri.

Russiske Kollegier rundt omkring.

En Englænder, Pater F. Wilcock, S.J., som er opdraget i Stonyhurst, og som i 1934 blev præsteviet efter den orientalske Ritus — den første Englænder, der er præsteviet efter denne Ritus — opholder sig i London for at vække Interessen for den russiske Misson. P. Wilcock fortæller, at der for 15 Aar siden arbejdede 500 Præster i Rusland. Indtil December ifjor er 250 af disse Præster døde, næsten alle i Fængsel. Kun 13 fik indrømmet mere eller mindre Frihed. De fleste er svagelige. Om nogle Aar vil der derfor ikke være flere Præster til at arbejde iblandt Ruslands 180 Millioner Mennesker — hvis man ikke bestræber sig for i Udlandet at uddanne en Stab med Arbejdet i dette Land for Øje.

Den hellige Fader har sanktioneret en Plan, som gaar ud paa at aabne russiske Kollegier rundt omkring i Europa og Asien, hvor Russerne er emigreret til. Et saadant Kollegium er allerede blevet aabnet i Namur i Belgien, og tre af Eleverne er allerede præsteviede med Arbejdet i Rusland for Øje.

Vækst i Indien og Kongo.

Den katolske Befolkning i Indien er siden Hierarkiets Oprettelse for 50 Aar siden steget fra 1.660.000 til 4.249.000. Der er i Dag 63 Diøceser i Stedet for de oprindelige 29. Missionsstationerne er forøgede fra 892 til 1980, og Præsternes Antal fra 2100 til 4580. Alene i Indien leder Missionærer 10.434 Elementærskoler med ialt 400.000 Elever og 227 højere Skoler med 61.220 Elever. — Den apostolske Delegation i Leopoldville har lige offentliggjort en Statistik, som viser, at belgisk Kongo er det mest blomstrende Land i Missionsmarken. Af en Befolkning paa 14.000.000 er omtrent 3.000.000 Katolikker. I Aaret, der sluttede den 30.6.37, havde der været 121.177 Konversioner, 98.590 BARNEDAAB og 72.177 DAAB paa DØDSLEJET. Der blev indregistreret 33.249 Ægteskaber og 44.933 DØDSFALD. 25.808.892 hellige Kommunioner blev uddelt. For kun 10 Aar siden var Katolikkernes Antal i dette Distrikt kun en Tredjedel af det nuværende.

Paa den sidste Rejse.

En fransk Præst var paa Rejse hjem fra Belgien til Paris. I det overfyldte Tog reddede han sig i sidste Øjeblik en lille Plads og kom kort efter Togets Afgang i Snak med sin Sidemand. Denne viste sig at være den kendte belgiske Kommunistfører Jacquemotte. Kommunistførereren, som Præsten fandt saa ualmindelig bleg og daarlig ud, fortalte, at han stammede fra en katolsk Familie og havde faaet katolsk Opdragelse. Aldrig vilde han glemme sin første Kommunion, og netop i den sidste Tid havde han ofte maattet tænke tilbage paa den, for han følte sig meget syg. Pludselig faldt han sammen, ramt af et Hjerteslag. Præsten, der havde den hellige Olie hos sig, naaede lige med Jacquemotte's Samtykke at meddele ham den sidste Salvelse, før Kommunistførereren for evigt lukkede sine Øjne.

Brevkasse.

I Anledning af en Notits om mig i Deres ærede Blad af 3. ds. bedes De venligst i næste Nr. optage følgende Berigtigelse.

Jeg har kun oversat til Færøsk 5 af Platons Dialoger. Jeg er ikke færdig med min Oversættelse af Homers Iliaden og Odysseen, men venter at blive det i Løbet af et Aars Tid. Jeg har aldrig været paa nogen Foredragsrejse i Provinsen og der talt paa Højskoler og i katolske Foreninger om religiøse Emner. Derimod er

det rigtigt, at jeg kan takke Hs. Excellence Biskop Brems for mit Ophold i Klostret Averbode i Belgien, for hvilken Venlighed jeg altid vil være Hs. Excellence dybt taknemmelig. Den fine og noble Gæstfrihed, jeg en Maanedes Tid nød i det ældgamle berømmelige Kloster, har gjort et uforglemmeligt Indtryk paa mig.

I øvrigt kan jeg tilføje, at jeg altid har næret dyb Sympati for ecclesia catholica. Med Tak for Optagelsen.

J. H. O. Djurhuus, Forfatter, cand. juris.

Den Notiits, som Hr. Djurhuus hentyder til, skyldes Dr. J. Lehmann, som bad os om at optage den. *Red.*

Gudstjenesten i Paaskedagene.

1. Paaskedag = 1. P. — 2. Paaskedag = 2. P.

St. Ansgars Kirke. 1. P. 6 Korsets Optagelse. Procession, Levitm. og Præd. 8 st. Messe. 10 Pontifikalm. og Præd. 17 Festand — 2. P. 8 st. Messe. 10 Højm. Ingen Aftenand.

Jesu Hjerter Kirke. 1. P. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ st. Messe. 8 $\frac{1}{2}$ Sangm. m. Præd. 10 Levitm. m. Præd. 11 $\frac{1}{2}$ st. Messe m. Præd. 19 $\frac{1}{2}$ Festand. 2. P. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$, 8 $\frac{1}{2}$ st. Messe. 10 Højm. 19 $\frac{1}{2}$ Festand.

St. Knuds Kapel. 1. P. 8 $\frac{1}{2}$ Sangm. m. Præd. 10 Højm. m. tysk Præd. — 2. P. 8 $\frac{1}{2}$ Sangm. m. Præd.

Klosterkirken. 1. P. 7 $\frac{1}{2}$ st. Messe. 9 Højm. m. Præd. 15 $\frac{1}{2}$ Vesper og Udstilling. 18 Velsignelse og Completorium. — 2. P. 8 Højmesse. Resten som Hverdage.

Immaculatakirken. 1. P. 6 $\frac{3}{4}$ Korsets Optagelse, 7 st. Messe, 10 Højm. m. Præd., 15 Festand. — 2. P. 7 Kommunionudd. 9 Sangm. m. sakr. Velsign.

Sakramentskirken. 6 Korsets Optagelse, Procession og Højm. 8 st. Messe. 10 Levitm. m. Præd. 18 Festand. — 2. P. 8 st. Messe. 10 Højm. og sakr. Velsignelse. Aftenand. bortfalder.

St. Antoni Kirke. 1. P. 8 st. Messe. 10 Højm. m. Præd. 2. P. 9 Højm.

St. Josefs Kirke. 1. P. 6 Korsets Optagelse og Messe. 9 Højm. m. Præd. 15 Festand. — 2. P. 7 $\frac{1}{2}$ st. Messe. 9 Højm. 14 $\frac{1}{2}$ And.

Rosenkranskirken. 1. P. 6 Korsets Optagelse, Præd. Sangm. 10 Levitm. m. Præd. 11 $\frac{1}{2}$ ingen Messe. 17 Festand. — 2. P. 8 st. Messe, 10 Højm.

St. Thereses Kirke. 1. P. 8 $\frac{1}{2}$ Højm. 11 st. Messe. 17 And. 2. P. 8 $\frac{1}{2}$ Messe. 17 And.

St. Annæ Kirke. 1. P. 7 Korsets Optagelse, Sangm., Fælleskomm. f. alle Kongreganister. 10 Højm. m. Præd. 18 Festand. — 2. P. 8 st. Messe. 10 Sangm. m. Præd. 18 And.

St. Andreas Kirke (Ordrup). 1. P. 6 Korsets Optagelse. Højm. m. Præd. 8 st. Messe. 10 Højm. m. Præd. 17 Festand. — 2. P. 8 st. Messe. 10 Højm. 17 Festand.

St. Hans Kapel (Hørsholm). 1. P. og 2. P. 9 Højm.

St. Nikolai Kapel. 1. P. 9 Højm. m. Præd., sakr. Vels.

St. Pauls Kirke, Taastrup. 1. P. 9 $\frac{3}{4}$ Korsets Optagelse, Højm. m. Præd. 16 $\frac{1}{4}$ And. 2. P. 9 $\frac{3}{4}$ Sangm. m. And.

NB. Ligesom i Fjor vil der Paaskeøndag under Messerne i de fem københavnske Sognekirker i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive afholdt en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkernes Udgifter til Lys.

Husk Fastealmissen! Anden Paaskedag er sidste Frist for Opfyldelsen af Fastemandatets § 7. »Alle Troende, som er i Stand dertil, skal i Fastetiden nedlægge en Almisser i de Bøsser, som anbringes i alle Kirker og Kapeller... Disse Fastealmisses kommer Vikariatets kirkelige Institutioner til gode.«

Kirkelig Kalender.

April.	April.
17. S. 1. PAASKEDAG.	24. S. Hvide Søndag.
18. M. 2. PAASKEDAG.	25. M. Markus, Evangelist. — Bededag.
19. Ti. 3. PAASKEDAG.	26. Ti. Cletus og Marcellinus.
20. O. i Oktaven.	27. O. Petrus Canisius.
21. T. i Oktaven.	28. T. Paul af Korset.
22. F. i Oktaven.	29. F. Petrus Martyr.
23. L. Hvide Lørdag.	30. L. Katharina af Siena.

April. Ugens Messebønner.

17. S. 1. Paaskedag (546—392).
 18. M. 2. PAASKEDAG (550—396).
 19. Ti. 3. PAASKEDAG (555—401).
 20. O. i Oktaven (559—405); 2. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
 21. T. i Oktaven (563—408); 2. Anselm ([42]—[42]).
 22. F. i Oktaven (568—410); 2. Soter og Cajus ([24]—[24]).
 23. L. Hvide Lørdag (572—412); 2. Georg (880—714).

M.-K. St. Ansgars K. »De kristnes Hjælp« f. Mænd M. Torsd. d. 21. April Kl. 20. — »Det gode Raads Moder« M. Tirsd. d. 19. April Kl. 19¹/₂.

8 Dage paa Højskole. Lukket Retraite med efterfølgende Højskole ledet af Pastor Messerschmidt afholdes paa Trørødhus for gifte og ugifte Damer og unge Piger fra 24.—31. August.

Skriftlig Tilmeldelse: Trørødhus, pr. Vedbæk.

St. Michaels Klub holder **Foraarsfest** Mandag d. 2. Maj Kl. 20 (efter Majandagten i Jesu Hjerter Kirke Kl. 19,30) i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115. Gæstekort 1 Kr. Deltagelse bedes forud anmeldt til Formanden, Frk. Amy Anker, Tlf. Vester 7769, eller Sekretæren, Fru Else Lotinga, Tlf. Øbro 7541. Samtidig meddeles, at Bestyrelsen har konstitueret sig saaledes: Formand: Frk. Anker, Viceformand: Frk. Tetzlaff, Sekretær: Fru Lotinga, Kasserer: Frk. Krull, 1. Suppleant: Fru Odgaard, 2. Suppleant: Frk. Elnebo. Generalforsamling afholdes i November.

Bruger De protestantiske Sange

til Deres katolske Fester i Hjem og Kirke? Ellers send Oplysninger, og De faar en katolsk Sang, munter eller alvorlig.

H. K. Hafstrøm, Randers.

Frøken Elna Albrechtsen

døde stille og roligt Lørdag den 9. April 1938 vel forberedt ved Kirkens hellige Sakramenter.

Mathilde Kunkel Olga Kunkel
Ingrid Monnet

Begravelsen finder Sted Langfredag d. 15. April Kl. 14 fra Kapellet paa Katolsk Vestre Kirkegaard.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag.

Afleveret til Postvæsenet Onsdag d. 13. April.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 17

Søndag den 24. April

1938

INDHOLD: Ordet er blevet Kød. — Kraften fra det høje — eller Sakramenternes Kildevæld. — „Det var paa min første Kommunion Dag...“ Klosterlængeler hos Protestanterne. — „Blot en Løvetandsblomst“. — Den vatikanske Radiotale. — Blomster i Vorherres Have. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Ordet er blevet Kød.

Hvide Søndag.

Kristi Efterfølgelse kræver Ydmyghed.

Hans Indtræden i Verden tilraaber os med overvældende Kraft: »Lær af mig; thi jeg er ydmyg!« — Ordet blev Kød. — »Han gjorde sig selv til intet, idet han antog en Tjeners Natur og blev Menneskene lig.« (Phil. 2,7).

Nietzsche mener, at for hans *Overmennesker* burde Mennesket være »en Latter eller en smertelig Skam«, en Karrikatur, saaledes som en Abe er det i Sammenligning med Mennesket.

Hvor uudgrundeligt højt staar Gud over Nietzsches Afgudsbillede! Og Gud blev — Menneske. Han gjorde sig til intet.

Medaillen har tillige en anden Side. Menneskevordelsen er en guddommelig Herskerhandling af en ganske særlig Art. Kristi menneskelige Natur træder her i uindskrænket Tjenesteforhold til den anden guddommelige Person i Treenheden. Al denne Naturs Gøren og Laden og Liden bli-

ver til det evige Guds Ords Gøren og Laden og Liden. Hvem evner at maale denne usigelige Ophøjelse af den menneskelige Natur?

Det skete, for at vi alle kunde faa Del deri. I Kristi mystiske Legeme blev vi — gennem den hellige Daab — Lemmer. Al vor Stræben og Virken og Væren skal paa lignende Vis som hos Kristus gaa ud paa at tjene det evige Ord. I denne Betydning maa Ordet »Christus facti sumus« (Vi blev Christus) tages.

Vi siger undertiden, at Kristendommen har adlet os, gjort os til Konger. Dette er kun et blegt og ufuldkomment Billede paa, hvad der sker med os. Vor Ophøjelse dækkes ikke af noget jordisk Begreb og maales ikke med noget jordisk Maal. Giver vi os fuldt og helt Kristendommen i Vold, helmer den ikke, før den har ført os til det højeste Stade, et Menneske kan naa, bragt os i Sikkerhed i den evige Faders Skød.

Dette Adelskab forpligter — om noget i Verden forpligter — til aldrig at fornede os!

»*Erkend, o, Kristen, din Værdighed!*« formaner Pave Leo I.

Og Grundtvig synger:

»*Saa er vi alle Kongebørn,
skønt fattige og ringe,
og højere end nogen Ørn
sig Haabet kan opsvinge —*«

Men: Hvor bliver der da under disse kongelige Kaar Plads til Selvfornægtelse, Fornedrelse, Ydmyghed?

For at give det rette Svar herpaa, maa man gøre sig klart, hvad Ydmyghed er. Ofte er den blevet misforstaaet og fejl bedømt, fordi man forvekslede dens Væsen med dens Klæder. Hos mange kom den i Miskredit, fordi Usselheden tit fremtraadte under Ydmyghedens Maske. Man foragtede den, fordi den menneskelige Stolthed udskreg den som Unatur, Selvforkrøbling og Mangel paa Selvhævdelse. Og dog er Ydmygheden, som *Blanc de Saint Bonnet* udtrykker det: »*det klareste Bevis for Fornuft, som en Skabning kan afgive*«. Som den er Resultat af Selvbetraktning og Selverkendelse er den »*saa at sige Skabningens*

højeste Filosofi. Den er usminket Livssandhed og fuldendt Sælgighed.«

I Følge *den hellige Thomas* har Ydmygheden sin Rod i Ærefrygt for Gud, af hvilken Jordbund Forstandens, Viljens og den ydre Optrædens Ydmyghed suger deres Næring.

Overraskende virker det, naar man hos den persiske Digter *Dschelaleddin* finder følgende Prædiken om Ydmyghed:

*»I Overmod du storme ej mod Himlen,
hvis ej en anden Nimrod du vil være.
Naar Gud dig søger, gem dig ej i Skakten,
du Erts, thi præget Møntguld skal du være!
Glæd dig, naar Sædemanden strør sin Sæd,
at ogsaa du et frugtbart Kim tør være!
Vær ydmyg, lille Korn, og gro i Stilhed!
En hel og gylden Kornmark skal du være!
Og er du Kornmark, lad dig frejdigt meje!
Din Grøde skal en Verdens Næring være.
Fly ikke Ildens Glød, naar du skal ristes
for Brød paa Herrens eget Bord at være.
I Brødet søger Brødrene til dig,
og deres Vederkvægelse du være!«*

Saaledes taler den persiske Digter om Guds Storhed og Menneskets Lidenhed. Hvor meget mere maa den Kristne da tilbede og ære Guds uendelige Storhed! Han maa anerkende, at alle de naturlige og overnaturlige Fortrin, han er udstyret med, kan han ikke takke sig selv for, men de er fri Gaver, Gaver af Guds Godhed, Gaver, hvis Anvendelse og Brug han har at aflægge Regnskab for. Kun Misbrugen af disse Gaver, kun Synden, maa han tilskrive sig selv.

Er den Kristne gennemtrængt af denne Overbevisning, da skal hans Lyst til at hovmode sig nok forgaa ham. Paa den anden Side medfører denne Livsopfattelse ikke, at han, naar Gud gennem en af sine Stedfortrædere eller ved Omstændighedernes Magt forlanger store Ting af ham, da viger tilbage i Bevidsthed om egen Svaghed og i Frygt for Resultatet. Sligt gør derimod ofte den falske Ydmyghed, den, der af Wiener-Psykiatrikeren *Allers* benævnes som

»camoufleret Stolthed«, »modløst Hovmod«. Den ydmyge Sjæl vil rolig, fuld af Tillid til Gud sige med den allerseligste Jomfru Maria: »Se, jeg er Herrens Tjenerinde!«

Saaledes fortsætter sig gennem Aarhundreder Hemmeligheden ved det evige Ords Menneskevordelse. Saaledes vil fra Slægt til Slægt og fra Tid til Tid den menneskelige Natur tjene Guds Ideer og Guds Formaal.

—ch—.

Kraften fra det høje — eller Sakramenternes Kildevæld.

Den kristne Moral stiller alvorlige og store Krav til Mennesket. Hvad Menneskeheden har tænkt af godt og ædelt, findes samlet, afklaret og rensset i vore hellige Bud, og alt bunder i den dybeste Forstaaelse af Menneskenaturen, idet Aabenbaringen viser os, at ethvert Menneske har en uendelig Værdi for Gud, der lover Mennesket uendelig Lykke. »Jødernes store Bidrag til Moralen, legemliggjort i de 10 Bud, som blev dem givet af Gud, deres strenge Sans for Pligt og Lov og vor ophøjede Bestemmelse; endvidere den filosofiske Forstaaelse af Livet og dets ligevægtige Harmoni, som Grækerne lærte dem, den sociale Orden, som Romeren fostrede i sin Kraft, disse og mange andre Udtryk for Menneskets Natur og Aand er indflettet i det kristne Moral-Ideal«, siger *M. C. d'Arcy S.J.* i »*Christian Morals*« (London, Longmans, XII + 196 S, sh 5.—).

Men for at nærme sig disse høje Idealer, eventuelt naa dem, fordres der ikke saa lidt Styrke, Udholdenhed, ja Heroisme. Hvor finder vi de rette Kraftkilder? *Linus Bopp*, den kendte tyske Forfatter, har skrevet en særlig Bog, i hvilken han peger paa det Mod, det kristne Liv kræver; men han henviser ogsaa til, at vor Kirke velsigner hvert af de menneskelige Øjeblikke, hvor der forlanges et Offer, hvor der truer en Fare, med en særlig liturgisk Velsignelse. (»*Christlicher Edelmut zur Ungeborgenheit*«, *Buch der liturgischen Opfer- und Gefahrweihe*, Freiburg, Herder 1937, VII + 166 S., Kk. 2,60). Liturgien helliger saaledes Kald og Arbejde, Ægteskab og Jomfruelighed, Ansvar, Dristighed og Kampen mod alt ondt. »Endnu skønnere straalers Menneskets ophøjede Kald paa Baggrunden af Tilværelsens Intethed os i Møde ved Ceremonien i hver Messe, hvor Vand og Vin blandes i Kalken: en Draabe Vand blandes i Offervinen. Bønnen, der samtidig bedes, lyder: »O, Gud, du

har vidunderligt skabt Mennesket i dets Værdighed og endnu mere vidunderligt fornyet det; lad os ved denne Vandets og Vinens Hemmelighed blive delagtige i hans Guddom, som har nedladt sig til at antage vor Menneskenatur: Jesus Kristus, din Søn, vor Herre«

De vigtigste hellige Kraftkilder kender vi alle, de hellige Sakramenter. Vi trænger dog til at forny vor Tro paa deres saliggørende Kraft. Gribende er, hvorledes en protestantisk Præst baner sig Vej til Liturgiens Midtpunkt, hvorfra al Frelse udstråler (*Richard Heman: Mysterium Sanctum Magnum, Um die Auslegung des Abendmahls, Zwingli? Calvin? Luther? Rom? Luzern, Räber & Cie, 172 S., Frcs. 5,80.*). Heman forsvarede i tredive Aar den kalviniske Opfattelse af Nadveren. Ved kirkehistoriske Studier begyndte han at vakle i sin Overbevisning. Han undersøgte, hvorledes Middelalderen opfattede Nadveren før Reformationen, Kirkefædrenes Epoke, Kirkens Tro i den gamle Kristenhed, Apostlenes Lære, Stifteren Jesu Kristi Lære. Gennem dette alvorlige Forskerarbejde kom han til den Opfattelse, som i det væsentlige stemmer overens med den katolske Kirkes Lære.

Rudolf Graber har klarlagt den katolske Lære om Sakramenterne og begrundet den dybt: (*»Christus in seinen heiligen Sakramenten«*, München, Kösel & Pustet, 182, S., Mk. 3,20). Han henviser til, hvor højt allerede de hedenske Grækere satte deres Mysterier. »Den hedenske Historiskriver Zosimus, som levede i det 5. Aarhundrede efter Kristus, beretter, at Kejser Valentinian i Forbudet imod det natlige Offer ogsaa indbefattede de eleusinske Mysterier. Men da Prokonsulen Praetextatus henviste til, at Grækernes Liv maatte forme sig ganske uudholdeligt, fordi det var Mysterierne, som i første Instans holdt Menneskeslægten sammen, gjorde dette et saadant Indtryk paa Kejseren, at han fortsatte de eleusinske Mysteriers Fest.« — »Mærkværdigt! Et af Oldkirkens ældste Vidnesbyrd, Brevet til Diognet, giver længe forinden Udtryk for den samme Tanke: Det er de Kristne, som holder Verden sammen.«

Selvfølge gælder dette fremfor alt *Alltrets Sakramente*. Graber siger saa smukt: Eukaristien fremtræder som Folkenes og Menneskehedens Hjerte. »Forsøg kun at udtørre Kirkens Naadestrømme! Verden vilde visne hen. Den trænger nu engang til at vandes med Blod; enten drikker den Kristi Blod, som strømmer til os gennem Sakramenterne, eller den drikker sine egne Børns Blod; de Børns, den selv myrder.«

For mange af vore i Troen adskilte Brødre, men ogsaa for en Del Konvertiter, ligger der en Sten paa Vejen til Frel-

sens Kilde; den hedder Skriftemaalet. Hvor mange af Kirkens Venner erklærer ikke, at denne Lære er den eneste Hindring mellem dem og deres Optagelse i den katolske Kirke. Og dog er netop Skriftemaalet det af den barmhertige Gud bestemte Middel til at rydde de Hindringer af Vejen, der taarner sig op foran os paa Vejen til Himlen. De Spørgsmaal, der her trænger sig paa, besvares meget praktisk af *John C. Heeman* i »*Priest and penitent*« (London, Sheed & Ward, 204 S., sh. 7/6 d.). Af Tankernes Fylde fremhæver vi to:

»Den h. Skytsengel for et godt Skriftemaal er St. Gerard Majella. Han var Lægbroder i Redemptoristordenen, udstyret med den usædvanlige Magt at kunne se de hemmelige Synder hos dem, han traf; men havde han end Falkens Blik, var hans Sind blidt som Duens. Hans Liv er en Historie om den Trøst, han bragte til dem, der enten var forhædede i Synden, eller dem, der var bange for at staa Ansigt til Ansigt med Skriftemaalets Ildprøve efter mange Aars Forløb. Begge Typer var han i Stand til ved hellige Overtalelsesord at føre til Forsoningens Sakramente. Den frygtsumme skulde bede St. Gerard om for sig at opnaa Mod til et ydmygt, alvorligt Skriftemaal.« Et andet Ord, som fortjener at blive husket, er Manzoni's (*Osservazioni sulla morale Cattolica*): »Naar en Præst, der i Aanden sukker over sin egen Uværdighed og over sit Kalds Ophøjethed, holder sine konsekreerede Hænder over vore Hoveder, naar han, skamfuld over at finde sig selv som Uddeler af Pagtens Blod, udtaler de Ord, der giver Livet, og er forbavset over, at han, der selv er en Synder, har befriet en Synder fra Skylden, saa føler vi, som rejser os fra vor knælende Stilling foran ham, at vi ikke har gjort noget nedværdigende — vi har knælet for en Mand, som repræsenterer Jesus Kristus — vi har været der for at modtage Værdigheden som frie Mænd og Guds Sønner.«

Særlig Naade trænger ikke mindst i vor Tid kristne Ægtefolk til, og det er Pater *C. C. Martindales* Fortjeneste igen at have peget hen derpaa i sin lille Bog: »*Wedlock*« (London, Sheed & Ward, 74 S., sh 2/6 d.). Pater Martindale kender vor Tid. Han karakteriserer den glimtvis: »Jeg husker endnu en ung Pige, som havde givet sit Æresord til ikke mindre end fem Mennesker paa, at hun ikke vilde se en Mand, som ikke var hendes Ægtefælle. En Uges Tid efter inviterede hun ham til Frokost hos sin Moder. Da Moderen udbrød, at hun havde givet sit »Æresord«, svarede den unge Pige gnavent, at saadanne Idealer var viktorianske. Ingen »nutildags« mente noget med Æresord, og man kunde ikke vente af nogen, at de virkelig vilde holde

deres Løfter. Og jeg husker en ung Hustru, som man bøn-faldt om ikke at forlade sin Mand »for Børnenes Skyld«; hun svarede, at hun nu ikke skulde have mere »Sjov« med sine Børn. Sjov, Gysen, Nervepirring, Sensationer — alt dette er dog under Menneskets Værdighed. Men Folk kan blive saa fysisk og aandelig pligtsky, at en hvilken som helst »Overgiven-sig« til det, som *varer*, synes dem et Fængsel.« Og dog bliver P. Martindale ikke modløs; som kristen Optimist regner han med Naadens Magt. Støttet til Sakramentet, som ikke blot stiller store Krav, men ogsaa giver Naade, udraaber han: Vær katolske Kristne, og Verden vil leve videre og marchere henimod sit Maal!

—z.

Katolske Missioner.

»Det var paa min første Kommunions Dag«

I 1917 gav en Professor ved Franz Xaver Kollegiet i Vannes en Stil over Emnet: »Mine Fremtidsdrømme«. Et af Svarene var saa paafaldende, at Professoren opbevarede det: »Jeg har altid elsket Gud og Frankrig. Da mine Forældre er dybt troende, var mine første Ord: Jesus og Maria. Og det er til Gud, Jesus og Maria at mine allerfjerne-
ste Tanker vandrer. Det førte mig til sidst til den Beslutning: *Jeg vil være Præst.* — *Det var paa min første Kommunionsdag*, at disse Ord som af sig selv undslap mine skælvende Læber. — Men ogsaa en anden Følelse fyldte mit Hjerte: Fædrelandet! Ofte har jeg drømt om engang at blive Officer. — Hvor forskellig end disse to Stillinger er, synes de mig dog forenelige. — Hvad er disse Præste-Soldater i Virkeligheden andet end *Pligtens ydmyge, men ophøjede Helte?* Præst og Soldat skal være min Devise. — *Jeg vil være Missionær!*« Hvorledes den 15aarige *Henri de Maupeau d'Ableiges* (født i Saumur 1902) her har skitseret sin Løbebane, viser *Mgr. A. Le Roy* os i sin Bog: »*Un martyr de la Morale Chrétienne*«, (Paris G. Beauchesne, 90 Sider, Pris 5 Frcs.).

I 1920 traadte Henri ind i det franske Seminarium i Rom. 1924 indtraadte han i »den Helligaands Fædre«s Noviciat og blev 1927 viet til Præst. Om hans Primitiv skriver en højtstaaende Deltager: »Han holdt en ganske kort og meget enkel Tale, men han holdt den saa indtrængende, og hans Ansigt straaled af en saadan Glæde, saa jeg i det Øjeblik var ude for en af de største Bevægelser i mit Liv.

Levende Tro, glødende Barmhjertighed, dyb Ydmyghed, jeg kan ikke sige, hvad der bevægede mig dybest.«

1928 blev Pater Maupeau sammen med 6 Medbrødre sendt til den herlige opblomstrende Mission i Kamerun. Her var Katolikkernes Antal steget fra 25—30.000 i 1916 til over 200.000 i 1932, med et stort Antal Katekumener, for de Kristne var selv deres Brødres Lærere. Og det maa bemærkes, at Adgangen til Embedet kun blev givet, efter at Undervisning var blevet meddelt i mindst to Aar og efter en meget streng Eksamen. Og hvor udnyttede de nye omvendte den Naade, der blev dem tilbudt! I Duala for Eks., som tæller 6000 Kristne, deltager 1000 troende hver Dag i den hellige Messe. Størstedelen af disse — deriblandt henved 200 Arbejdere og en Mængde Mødre med deres nyfødte paa Ryggen — gaar herunder til den hellige Kommunion.

Vikariatet disponerer over et Dreng- og et Præsteseminarium. Først blev P. Maupeau valgt til Professor ved Præsteseminariet. I en Rapport fra Mgr. Graffin læser vi: »Det var tydeligt, at dette stillesiddende Arbejde tyngede haardt paa Professorens Iver, paa hans Nidkærhed og hans Sans for Bevægelse. Han benyttede sig ogsaa af det første ledige Øjeblik til at slippe bort og hengive sig til sine Embedspligter (Skriftemaal, Sygebesøg, Undervisning o.s.v.). Meget hurtigt lærte han Ewondo-Sproget, og han kastede sig herover med Liv og Sjæl for at være til Nytte. Knap seks Maaneder efter sin Ankomst tilbragte han alene sin første Paaskeferie i Mvoa: en Mission, som lige var blevet oprettet, og som laa 50 km fra Yaundé. Der hørte han flere tusinde Skriftemaal, og han meddelte Kommunionen til alle disse stakkels Mennesker, som uden ham maatte have undværet den: det var hans Ferie.

Trods mange gode Resultater som Lærer, var han glad, da en anden Præst kom for at »befri« ham. Han foretog straks lange Rejser igennem det udstrakte Distrikt, han havde faaet betroet: 10.000 Katolikker, 5000 Katekumener, et stort Antal Vantro, adskillige Kateketposter at besætte. Bygninger at opføre, en Mission, der skulde organiseres, og alle de med denne Organisation forbundne Arbejder, det var hans Lod.

Ædle, begejstrede, gennem-retfærdige Naturer som P. Maupeau's har under saadanne Forhold vanskeligt ved at holde sig inden for de af Klogskaben afstukne Grænser, og hans Ivrighed overskred sommetider de Grænser, han selv havde sat. Saa fik han selvfølgelig Formaninger. Han svarede: »Ja, man bebrejder mig, at jeg er stridslysten, til Tider endog aggressiv. Saa skulde man ikke have givet

mig en kristen Opdragelse, saa skulde man ikke lære mig Grundsætninger, som jeg ikke maa anvende!« Saa opregner han en Række Misforhold, grove Retskrænkelser og slutter: »Jeg kan ikke lade være at se det, som jeg ser — og jeg siger det.«

Det, som mest oprørte hans ridderlige Sind, var den forsmædelige Maade, hvorpaa Kvinden blev behandlet: ved Øvrighedens Hjælp bliver hun sjakret bort efter Forgodtbefindende. For Kvindens kristelige Emancipation, for den kristelige Familie, skulde han sætte sit Liv ind. I Kamerun-Missionen findes der en særlig Institution: *l'Ecole des Fiancées*. Selv Katolikker vil de unge Mænd have katolske Kvinder. Naar de efter Landets Skik gennem en »Gave« kan erhverve sig en Brud, anbringer de hende hos Missionærssøstrene af den Helligaand, som gennem nogle Maaneder forbereder hende til Daaben, lærer hende at sy og føre en Husholdning. Ethvert Missionscentrum samler paa denne Maade en 200—300 unge Kvinder, som de forbereder til Brylluppet. Dette Arbejde kendes iblandt de indfødte under Navnet »sixa« (sisters, sista, sigsa = Søster).

Til »sixa« i Missionen Mfumasi flygtede den 8. Marts 1932 en ung Pige, som ikke vilde lade sig tvinge til at leve sammen med en kristen Mand Gabriel Edanga, som var gift og behandlede sin Hustru daarligt. Hun ytrede som sin besteinte Vilje, at hun vilde forberedes til Daaben, derfor beholdt man hende. Den 10.3. om Aftenen hørte Pateren nogle Skrig fra »sixa«, som laa henved 200 Meter fra hans Bopæl. Og næsten samtidig kom nogle unge Kvinder løbende og fortalte ham, at en bevæbnet Mand var trængt ind i »sixa« og vilde dræbe alle Kvinder, han fandt der! Øjeblikkelig løb Pateren over til »sixa«. Den skyldige, som allerede havde tilføjet den unge Kvinde to Knivstik uden at saare hende alvorligt, flygtede, da Pateren kom. Paa Nippet til at blive indhentet af Pateren, vender han sig om. »Hvis du har noget Klagemaal over Missionen,« siger Pater de Maupeau til ham, »saa er det mig, du skal henvende dig til. Hvis du vil dræbe nogen —« Han fik ikke talt ud, før den ulykkelige fra venstre Side kastede et af de to Spyd, han var bevæbnet med, imod Paterens Bryst. Vaabnet gik helt igennem ham: »Aa, Pater, tilgiv mig. Jeg har handlet som en gal.« — »Ja, ja, jeg tilgiver dig,« og han velsignede ham.

P. Maupeau blev overført til Hospitalet, hvor han levede endnu i fem Uger. Da en besøgende fik Taarer i Øjnene, sagde han: »Hvorfor græder De? Jeg ender mit Liv, som jeg har ønsket det: at dø for den kristne Religion, som jeg er kommet herhen for at prædike. — Jeg ofrer gerne mit

Liv for at frelse Sjælene i Kamerun, og i Særdeleshed for at frelse min Morder.« Her skal bemærkes, at Grev de Maupeau støttede sin Søns Bøn om Morderens Benaadning, hvilket ogsaa skete.

I den korte Biografis Epilog skriver Ærkebiskop le Roy: »P. de Maupeau's tragiske Død har gjort et dybt Indtryk paa Befolkningen, og Opmærksomheden er mere end nogensinde før henvendt paa den ædle Sag, som han faldt som et Offer for. Og Administrationen staar ikke følelsesløs her overfor. Den nye Kommissær har indset, at det var lige saa uretfærdigt som upolitisk systematisk at overse de 400.000 indfødte Kristne (Katolikker og Protestanter); naar Muhamedanerne og Fetichdyrkerne beskyttes af en Lov og dømmes efter deres »Skikke«, hvorfor har saa ikke ogsaa de Kristne i hvert Tilfælde i Praksis en, og skal de underkaste sig »Skikke«, som de formelt forkaster? Vi haaber bestemt, at der i nærmeste Fremtid vil blive truffet en Afgørelse i dette Spørgsmaal. Og fra Kamerun vil Reformen, som igennem saa lange Tider er blevet krævet af de katolske Missioner, strække sig over hele Ækvatorial-Afrika — og vi kan ikke ønske os et bedre Resultat af vor kære »Martyr«s heroiske Offer.

C. H.-S.

Klosterlængsler hos Protestanterne *).

Et protestantisk Kloster! Er dette ikke en Selvmodsigelse, et Frafald fra den reformatoriske Tanke? Man behøver jo blot at tænke paa Luthers Udtalelser om Klosterlivet. Ganske vist, naar vi lytter til den yngre Luther, saa skulde Livet i Augustinerklostret i Erfurt have formet sig helt harmonisk for ham. Han følte sig tilfreds og lykkelig i sit Kald. Hos den ældre Luther derimod, der havde brudt sine Ordensløfter, møder vi den stik modsatte Bedømmelse af hans Ordensliv. Det staar for ham som en forkastelig Gerningskristendom, som en Kæde af forgæves Anstrengelser i Faste, Vaagen, Frysen, Timebøn og andre Spægelsler, et eneste Mørke med sort Fortvivlelse.

Allerede 1521 var han begyndt med principielt at bekæmpe Ordensløfterne. Han taler om »de ugiftes urene og helt igennem forkastelige Stand.« Intet er modbydeligere i hans Øren end Navnet Nonne, Munk og Præst. Ordensfolk er »en Djævelbande«. I sit Skrift »Om Klosterløfterne« (1521) betegner han Ordensstanden som »et umuligt Foretagende. At tage sig en Kone er ligesaa livsnødvendigt

*) A propos »Et protestantisk Kloster« af Niels Møller (*Kirken og Tiden*, Hefte III 1938).

som at spise eller drikke.« Klostret er »Helvedets Port, et Sodoma og Gomorra, skadeligere end et gement Glædeshus.« Ordensløfterne er »en Opfindelse af Djæveln.« I sin Store Katekismus hævder Luther, at »Kyskhedsløftet ikke blot en Gang for alle er afskaffet, men det er Pligt for alle arme, fangne Samvittigheder, der er bedragne ved Klosterløfterne, at forlade den ukyske Ordensstand og gaa over til det ægteskabelige Liv.« »Den, der ellers ikke føler Lyst til at tage sig en Kone, skal gøre det alligevel — for at bedrøve og ærgre Djæveln.« Og saa aabnedes Klosterportene paa vid Gab — i den evangeliske Friheds Navn! Luther selv gav Eksemplet og giftede sig — »Gud til Ære og Satan til Beskæmmelse« — med Katharina von Bora, der i 18 Aar havde været Cisterciensernonne.

Hvordan skal man fra denne Luthers Protest mod Ordenslivet slaa Bro til Tanken om protestantiske Klostre, den, Overlæge Schou og nu Niels Møller i »Kirken og Tiden« gør sig til Talsmand for? Her er unægteligt et Spring, en Modsætning som mellem Nat og Dag. Men disse protestantiske Klostervenner bryder sig Fejl om et reformatorisk »*non licet*« (det er ikke tilladt). Niels Møller er endda ikke tilfreds med Overlæge Schous Klosterplaner — omtalt i N. Ugeblad af 12. Dec. 37. Niels Møller synes ikke, de »Rekreative- og Feriehjem«, som foresvæver Overlæge Schou, »med Pris fra — Kr. om Dagen, hvor Præster og forhenværende Højskoleforstandere giver daglige Bibeltimer af enten grundtvigsk eller Indre-Missionsk Præg« — han synes ikke, at »disse Hvilehjem, selv om de skulde være til Helaarsbeboelse,« fortjener Navnet »Kloster«. Overlæge Schous Forslag »forvirrer Folks Begreb og kan komme til at bære ubodelig Skade for de sunde Klostertanker, der ellers kan vokse stille frem mod Realisation. Derfor maa vi sige: Nej.«

»Et Kloster, fortsætter Niels Møller, skal være noget, hvor Mennesker véd, 1) at de giver sig Kristenlivet absolut i Vold i intens Form, og 2) giver sig bevidst hen for kortere eller længere Tid i absolut Lydighed og Udslettelse af egen Individualitet. — *Lad os ganske simpelt spørge: Hvad har været det dybt sjælebestemmende for Protestanter, der har boet nogen Tid i et katolsk Kloster og derigennem har hentet sig varig Hjælp til Sjælekarskhed og til aandeligt Liv? Det var først og fremmest, at de boede midt iblandt Mænd eller Kvinder, over hvis Liv et Absolut raadede, Mænd og Kvinder, som engang havde taget den store Beslutning, og som nu havde Aars Praxis i at gennemføre den.* Heraf følger egentlig alt.«

»Naar der engang iblandt os kommer Mænd eller Kvinder, faa eller mange, der føler Kaldet til at vie en Aarræk-

ke af deres Liv (maaske 3 Aar som Minimum) til Kloster-tilværelse enten for deres egen Sjælefrelses Skyld eller for Tjenergerningens Skyld overfor andre Mennesker, saa at de vil slutte sig sammen i det ydmyge, lydige, strenge Arbejdes, i den regelmæssige Forbøns og i den regelmæssige Lovprisningens Tjeneste, *da* opstaar det første danske protestantiske Kloster.«

Uden at ville komme ind paa den nærmere Udformning af Klostertanken ønsker vi kun at fremhæve, at Niels Møller er inde paa det rigtige, naar han taler om »Absolutet«, der skal raade i Klosterlivet. Det har netop — paa katolsk Grund — ført til de evige Klosterløfter, hvorved Ordenspersonen giver sig det absolute i Vold paa en absolut Maade. Kristendommens Indhold er af en saadan Rigdom og Dybde, at den, der føler sig kaldet, ikke betragter det som for meget at hengive sig til dette Kald uden Forbehold og ubetinget og at indvie *hele* sit Liv til Virkeliggørelsen af det kristne Fuldkommenhedsideal.

Hvor nær de protestantiske Klostertanker kommer den katolske Opfattelse fremgaar bedst af de tre Retninger eller Trin, i hvilke de efter Niels Møller er kommet frem og tænkes ført ud i Livet — her nævnes de i den Rækkefølge, der svarer til deres Beslægtethed med katolsk Ordensliv: »1) et klosteragtigt »Retreat«, Hvile- og Studiehjem, til kortere Ophold for Folk, der trænger til Ensomhedens og det regelbundne Livs Samling. 2) Tertiær-Tanker om et regelbundet Liv for spredte Individuer midt ude i Verdenslivet (Der tænkes nærmest paa noget i Retning af Cistercienser- eller Franciskanertertiærer.) 3) et Klostersamlag med mere eller mindre af det katolske Klosterlivs Love: Fattigdom, Kyskhed, Lydighed, Livsvarighed.«

Luther vilde antagelig vende sig i sin Grav, hvis han hørte dette. Vi betragter disse Bestræbelser som en betydningsfuld Tilnærmelse til den kirkelige Enhed, som et Led i det, som den store norske Konvertit Krogh-Tonning kaldte »den stille Reformation«, der søger at genrejse, hvad Reformationens Storm har lagt øde.

A. Menzinger, S. J.

»Blot en Løvetandsblomst«.

Disse Ord staar under et Billede, der forestiller G. K. Chesterton, der modtager noget af et Barn. Helsidesbilledet pryder tillige med 8 andre »Chestertons Erindringer« (Slagelse, Asas Forlag, 362 S., Kr. 7,50).

I den aandfulde, oplivende Bog (S. 348 ff.) ser vi, hvorledes Verdenshemmeligheden aabner sig for Filosoffen

Chesterton i den ubetydelige Blomst, og hvorledes Digteren forstaar at anskueliggøre det. Løvetanden bliver her til et farligt Vaaben i Kampen imod Fritænkeriet. Paa overraskende Maade aabenbarer sig tillige den af Taknemmelighed mod Gud opfyldte dybtreligiøse Chesterton. Samtidig giver den lille Ukrudtsplante Anledning til at fremstille Hovedbegivenheden i Chestertons Liv, hans Pilgrimsfart fra det fremmede til sin Sjæls Hjemstavn, den katolske Kirke. Han blev Katolik, fordi han var — Protestant, fordi han protesterede imod Vantroen, der »var blevet et kedeligt, anerkendt Trossamfund, over hvilket en rent materialistisk, flad Livsnydelseslære begyndte at brede sig som Skimmel.« Han blev Katolik, fordi han protesterede imod alle Ensidigheder i andre Religioner. Han blev Katolik, fordi han vidste, han var ansvarlig for sine Synder og i Bodens Sakramente saa Midlet til at befri sig for denne Sjælebyrde: »Jeg havde kun fundet een Religion, som vovede at følge mig ned i Dybet af mig selv.« »Der er intet andet religiøst System, som virkelig lover at befri Folk for deres Synder.« Saa dukkede hans første Barndomserindring op og fik en dyb Betydning: »Skarpt og klart i Formen ser jeg igen Billedet af Manden, der gaar over en Bro og som bærer en Nøgle, saadan som jeg saa ham, da jeg først saa ind i Tryllelandet i min Faders Dukketeater. Men jeg ved, at han, der kaldes Pontifex, Brobyggeren, ogsaa kaldes Claviger, Nøglebæreren, og at disse Nøgler blev givet ham, for at han skulde kunne løse og binde, da han var en fattig Fisker i en fjern Provins ved en lille, hemmelighedsfuld Sø.« (361).

Bogen bringer os i næsten personlig Kontakt med en Række Personligheder, som har grebet ind i Tidens Historie, igennem den Maade, hvorpaa Chesterton forstaar at fremstille sine Oplevelser. Bogen lader Forfatterens Grundtanker træde frem i deres Forbindelse med Livet. Samtidig er den en Hjælp til at opnaa en dybere Forstaaelse af flere af hans Værker.

Chesterton siger: »Jeg er, Gud være lovet, ikke Psykolog« (39). Men han viser et saa dybt Kendskab til Barnets, Drengens, den unge Mands Sjæl i Bogens første Kapitler, saa den har Krav paa en Hædersplads i Pædagogernes Bibliotek. Som en Prøve, der samtidig viser, hvor godt Oversætteren, *Wald. Petersen*, har løst sin Opgave, anfører vi en Scene fra Polen:

»Jeg gjorde Bekendtskab med en ung Greve, hvis store og kostbare Slot i gammel Stil var brændt og ødelagt og efterladt i Ruiner efter den røde Armés Tilbagetog efter Slaget ved Warszawa. Vi stod og saa paa et Bjerg af knust

Marmor og sorte og svedne Tapeter, da en i Selskabet sagde: »Det maa være frygteligt for Dem at se Deres gamle Slægtsborg ødelagt paa denne Maade.« Men den unge Mand, der var meget ungdommelig i alle sine Bevægelser, trak paa Skuldrene og lo — dog med et lidt bedrøvet Udtryk: »Aa,« sagde han, »jeg behøjder dem ikke for det. Jeg har selv været Soldat og med i samme Krig, og jeg kender Fristelsen. Jeg ved, hvad en Soldat føler, naar han er segnefærdig af Træthed og stiv af Kulde og spørger sig selv, hvad andres Lænestole og Gardiner betyder, hvis han kan faa Brændsel for Natten. Vi var alle Soldater — paa den ene Side eller den anden — og det er et haardt og forfærdeligt Liv. Jeg beklager mig ikke over, hvad de har gjort her. Der er kun een Ting, som jeg ikke kan tilgive. Jeg skal vise Dem, hvad det er.«

Og han førte os ud i en lang Poppel-Allé; ved Enden af den var der en Statue af den hellige Jomfru, hvis Hoved og Hænder var skudt af. Hænderne havde været løftede, og det var ganske mærkeligt, at det var ligesom selve Lemlæstelsen syntes at lægge mere i den Forbøn, hendes Stilling fortalte om, som om hun tryglede om Naade for Mennekens ubarmhjertige Slægt.» A. P.

Den vatikanske Radiotale.

Af det opsigtsvækkende tyske Foredrag i Vatikanets Radio Fredag den 1. April foreligger der nu en udførligere Tekst, hvorefter vi gengiver de vigtigste Afsnit, fordi Pressen herhjemme har bragt delvis forkerte Referater af den. Taleren beskæftigede sig med den sande og falske politiske Katolicisme, nævnte først det Skræmmebillede af politisk Katolicisme, som Kirkens Modstandere har for Øje, naar de paa staar, at Kirken stræber efter ydre Magt og Vinding under Paaskud af at hævde religiøse Principper. Hele Foredraget tog jo sit Udgangspunkt fra et saare skarpt Angreb i »Das schwarze Korps« paa den saakaldte politiske Katolicisme. Den rigtige politiske Katolicisme, hvis man da i det hele taget vil bruge dette uskønne Ord, gaar ud paa at faa Skaberens og Frelserens Vilje anerkendt i det offentlige, politiske og sociale Liv. Der gives ganske vist ogsaa en virkelig falsk politisk Katolicisme, og denne skildrer Taleren nu i det følgende:

»Denne falske politiske Katolicisme er langt snarere en vis Holdning, som Katolikker indtager — hvad enten de er slet og ret troende eller beklæder et Embede i det politiske Liv — og som ene og alene bunder i overdreven Forsigtighed og Taktik og i skrøbelig Tilpasning til de forhaanden-

værende eller ventede Omstændigheder. Der er ingen Tvivl om, at en saadan falsk politisk Katolicisme har tilføjet Kirkens Ære og Anseelse og derigennem ogsaa Sjælesorgen ubodelig Skade, særlig i Tider, hvor Kristendommens Modstandere roser sig af deres egen Principtroskab og beskylder de Kristne for aandelig Slaphed.

Denne Skade blev saa meget større, da selv de, der var kaldet til at styrke den guddommelige Moralorden, blev angrebet af denne falske politiske Katolicisme eller lod sig paavirke af Magten og Dagens heldigt forløbne Tildragelser. Saa sker dette, at disse Hyrders Øjne ikke længere erkender Ulven i Faareklæder, hvad der dog egentlig var deres Pligt, og at de tror paa de Løfter, der er givet af Mennesker, med hvem andre har gjort sørgelige Erfaringer og imod hvem selv den øverste Hyrdes Ord burde have advareret dem.

Følgen af denne Holdning vil da altid være, at man kan beskyldte saadanne Hyrder for beklageligt Magtmisbrug paa det religiøs-moralske Omraade, hvorved de betræder den rene Politiks Grund. De benytter for Eks. deres religiøs-moralske Autoritet til at overbevise de troende om Sandheden i bestemte Paastande paa rent praktisk, politisk og samfundsmæssig Grund, selv i Tilfælde, hvor disse Paastande og Kendsgerninger bedømmes anderledes af mange fornuftige og sagkyndige Mennesker.

Det er ikke de kirkelige Autoriteters Sag som saadan at afgive Erklæringer, som udelukkende tager Sigte paa Regeringens økonomiske og sociale Politik eller paa folkepolitiske Begivenheder.

Ingen troende er i sin Samvittighed forpligtet til at anerkende eller følge denne den kirkelige Læreautoritets Vurdering eller Dom og derudaf aflede, hvorledes han skal bruge sine politiske Rettigheder.

Hvor forkasteligt vilde det dog være, hvis denne falske politiske Katolicisme gjorde sig gældende, naar samtidig de almindelig troende inden for alle Samfundslag maa bøde, fordi de modigt er gaaet ind for den guddommelige Ordens Grundsætninger og især for Naturrettens Grundsætninger, medens Hyrderne uden videre slutter sig til Dagens Succes.

Alle oprigtige og velsindede Mennesker, som ogsaa findes i stort Tal uden for Kirken, vil i en saadan Adfærd fra deres Hyrders Side ikke se andet end Troløshed og Uværdighed.

Vel kan der foreligge personlig gode Hensigter, men disse bør i saadanne Tilfælde ikke bestemme Dommen. Kirkens Modstandere kan i et saadant Tilfælde triumfere, fordi det nødvendige personlige Baand i selve Kirken har

vist en Brist, nemlig i den betingelsesløse Tillid mellem Hyrde og Hjord.

En saadan Form for politisk Katolicisme vilde utvivlsomt betyde en mærkelig Virkeliggørelse af Katolsk Aktion, den vilde nemlig virkeliggøre Karakteren i den Katolske Aktion, som har Lægfolkets Medarbejde i det hierarkiske Apostolat for Øje, paa den Maade, at denne Aktions praktiske Byrde og Anstrengelse udelukkende blev lagt paa Lægfolket.

Derfor maa denne falske politiske Katolicisme altid og overalt fordømmes og brændemærkes. Denne politiske Katolicisme vilde sikke ikke fordømmes af Nationalsocialismen som falsk og efter »Schwarzes Korps«s Ord heller ikke som kriminel, men vil tværtimod blive anvendt til at vildlede godtroende Katolikker.

Men for Kristi Domstol kan den falske politiske Katolicisme bestemt ikke bestaa. Den kan heller ikke bestaa for Kristi Bruds, Kirkens Domstol, som — hvad der saa end maa komme — for alle trofaste Katolikker vil staa som hævet over fejj Menneskelighed som den pletfri Brud.

Derfor bort med den falske og frem med den sande, ægte politiske Katolicisme, hvor ulykkeligt dette Ord end maatte synes at være valgt.«

Mellem Mødre.

Blomster i Vorherres Have.

Det kan blive Graavejr for os alle. Den Dag regnede det nu paa onde og gode uden Forskel, og Folk gebærdede sig nogenlunde ens overfor Fænomenet. Det vil sige, at der var saadant et jævnt mellemfornøjet Udtryk i de fleste Ansigter.

Alene derfor virkede hun som en Aabenbaring fra en Verden, der var bedre end den, hvor vi andre syntes at høre hjemme.

I en Sporvogn, hvor Paraplyerne løb, og Hatteskyggerne dryppede, havde vi i rum Tid telefoneret til hinanden med Øjnene. Hun sad sidelæns paa Skødet af en Dame, der vendte Ryggen til. Men Barnet drejede Hovedet saa meget om, at vi uhindret bevarede Skudlinjen. Hendes Øjne var som en skyfri Himmel. Hun sad i en grøn Pose, foret med kridhvidt Skind, og selv var hun klædt i en solgul, strikket Dragt. En levende Solskinsblomst i en Atmosfære af Regnvejrshumør.

Da det var min Tid til at staa af, mente jeg, at vi kendte hinanden tilstrækkeligt til, at jeg kunde sige den

aargamle Skønhed en Kompliment. Den var saa sand, som den var velment og uforstaaet:

»Du ligner en Paaskelilje, endda en af de allersnukkeste!«

Med et lille Spjæt kastede Paaskeliljen sig bagover og sprællede for at komme ned. Moderen var lige ved at droppe hende. Moderen! Ja, hende blev jeg først va'r nu. Og jeg glemte at stige ud. Min Paaskeliljes Mor og jeg var gamle Kendinge — fra vore unge og glade Dage. Vi havde sidt Skolebænke sammen paa en hæderkronet Anstalt i en fjern og fremmed By. Naa, Verden er lille. Afstandene er blevet smaa. Fra een Hovedstad til en anden et halvt Døgns Rejse, mindre endnu, om man flyver. Man skal ikke undre sig over at træffe nogen som helst hvor som helst. Jeg spildte heller ikke Tiden med Forundring, men blev bare umaadelig glad. Selvfølgelig maatte Françoise og jeg træffes. Tid og Time blev fastsat. Vi maatte drøfte alt, hvad der laa mellem sidste Gang og nu — — —.

Det er mig komplet umuligt at sige, om det stadig regnede, da jeg gik henad Gaden, eller om Vandet hvæsedde under Bilernes Hjul. For min Aand befandt sig ikke der, hvor jeg satte mine Fødder. Helt og udelt syslede den med en skøn Oplevelse, som Françoise en Gang havde skaffet mig. Det var ogsaa en Regnvejrsdag. Vi skulde gaa hjem fra en Forelæsning. Lidet tillokkende virkede Hjemturen til det lille Studerekammer, hvor Varmeapparatet sjældent lod sig bevæge til at vise sig mere end lunkent, naar man havde passeret den første April. Vi mødtes uden for Cluny-Museet. Françoise var livlig i Bevægelserne og travl som altid.

»Vil du med?« sagde hun og stak sin Arm ind under min og holdt sin Paraply, der lignede en rød Valmue, hen over os begge, saa Dryppet fra den fordeltes ligeligt paa vore ny Foraarshatte.

»Hvorhen?«

»Hen at se Blomsterne i Vorherres Have!«

»Du udtrykker dig saa mærkeligt!«

»Men det er bogstaveligt sandt.«

Og saa fortalte hun, medens vi skridtede af i den stridende Regn, at hun oppe bag St. Etienne du Mont havde en lille Skole, hvor hun underviste smaa Piger i Katekismus.

»Naar du har set og hørt dem,« sagde hun, »saa vil du indrømme, at det netop er det, disse Børn er.«

Hun havde Ret. Skolestuen var et Rum med tykke Mure, i hvis dybe Nicher et Par aabne Vinduer vendte ud til en gammel Have. Op ad Murene groede Vildvin og Efeuranker, i Lindetræernes Kroner klang Solsortens Fløj-

tetoner, da Regnen stilnede af, og i Græsset groede, som de vilde, Violer og Liljekonvaller og Forglemmigejer, et vidunderligt Stykke Natur i Hjertet af en stor By. Men selv denne uventede Aabenbaring glemte man for den Buket af frisk Menneskeungdom, som Stuen rummede. Barnestemmerne, som frejdigt løftede sig og udtalte de Ord, som Slægter har turdet leve og dø paa, klang skønnere end Fuglesangen fra den vaade Have, Barneblikket, der trygt hævdede sig mod den voksne, havde mere Glans end de Draaber, der forskønnede Træer og Buske, og de unge, rene, opadvendte Ansigter maatte faa en til at tænke paa et nyt Blomsterflor, hvis Udfoldelse maaske skulde blive uanet herligt.

Da vi skiltes, sagde Françoise:

»Paa Søndag skal min Flok til deres første Kommunion. Jeg vilde gerne, at du skulde se dem.«

Naturligvis saa jeg dem. Alle Françoises smaa Blomster saa jeg, og foruden de hvide Piger mange blaa Drænge. Hvidklædte Piger, med Blomsterkranse og hvide Slør. Med foldede Hænder skred de frem imod Paradisets Port for som en ny Vaars Grøde at blive plantet ind i Vorherres Have.

Og jeg husker, hvorledes et dansk Vers randt mig i Hu. Medens den hvide og blaa Skare knælede under aarhundredgamle, gotiske Kirkebuer, maatte jeg hviske for mig selv ganske tyst:

*»O, du, som os velsigned og tog i Favn de smaa,
en Morgen ser vi dig i Paradiset!*

Du lærte os til Gud vore Øjne opslaa.

Evindelig være du lovpriset!« (Ingemann).

Men hvor vidunderligt, at Françoise selv havde faaet et Barn, tænkte jeg. »Paaskeliljen« syntes mig netop af den Slags, der om faa Aar maatte vokse ind i den Skare af Blomster, hvis Bestemmelse det er at folde sig ud i Solskinnet i Vorherres egen Urtegaard.

Lillemor.

Nye Bøger.

Det katolske Litauen.

Læs ikke denne *Mogens Strunges Bog Litaviske Studier* (5 Hæfter à 35—50 Øre, Levin & Munksgaard — Ejnar Munksgaard, København 1938) — for du faar Rejsefeber og Udve, som du maaske ikke har Raad til at stille. Under tegnede i hvert Fald, fik underlige Længsler efter Litavens Drømmeland ved at læse Sognepræst Mogens Strunges

»Litaviske Studier«. Taarnbypræstens fornøjelige Maade at fortælle paa, som vi kender fra hans Amager-Hæfter og hans Bog om Carl den Danske, gaar igen i disse Hæfter. Det er brogede, smilende Billeder af et Folkeliv og en Natur, som man ellers kun oplever i en behagelig Drøm.

For os Katolikker har Hefterne særlig Interesse ved, at det Land, Pastor Strunge har berejst, er et overvejende katolsk Land. Vi hører allerede i de foreliggende Hefter — »Studierne« tænkes fortsat — adskilligt om det *katolske* Litaven, f. Eks. om Søndagsgudstjenesten, hvor Bønderne gaar barfodede til Kirken, med Skoene i Haanden, for først at tage dem paa ved Indgangen til Kirken, — om de pragtfulde Vejkors, som Landet er saa rigt paa, og som er hele Kunstværker af Træskærerarbejde, — om et gammelt Vejkapel, som man lader forfalde med alle dets Kunstskatte, »som en dansk Kirke maatte være stolt af at eje,« formodentlig, fordi man havde bygget et andet i Nærheden, og fordi »Litaven er saa rig paa Kunst, at der ikke kan skaffes Museer til alt, der efterhaanden udgaar af Brug«.

Men endnu en Gang — betænk dig vel, inden du binder an med denne fængslende Læsning!

A. Menzinger S.J.

En Kærligheds Modning.

I en nylig udkommet polsk Bog: *Marysiénka Sobieska* (Ksiazniaca-Atlas, Slów-Warszawa, 366 S.) tegner Forfatteren *Tadeusz Zelenski Boy*, der er den berømteste nulevende polske Kritiker, et tiltalende Portræt af Jan Sobieskis Hustru Marja Kazimieva, kendt under Kælenavnet *Marysiénka*. Denne Marie-Casimire de La Grange d'Arquien, som Johan Sobieski elskede lidenskabeligt, og som senere blev hans Hustru, som delte Tronen med ham, har spillet en meget stor verdenshistorisk Rolle, idet hun i 1683 ansporede ham til at redde Wien fra Tyrkerne. Denne »Fremmede« har ikke efterladt noget godt Rygte hos de polske Historikere. Det er Boy's store Fortjeneste, at han har sat en Stopper for den taabelige Mening, at *Marysiénka* skulde være en ond Genius, en egenkærlig Megære, som hjerteløst udnyttede sin Mand og benyttede ham til lave Hensigter. Det skønneste ved denne Skikkelse og Ægteparrets indbyrdes Forhold er maaske deres Kærligheds Stigen fra det rent sanselige, erotiske til en forklaret Følelse. Sakramentet sætter mere og mere sit Præg paa disse to til Troen helt hengivne Mennesker. I Dronningens Breve til sin Søn Jakob har vi rørende Vidnesbyrd om en ophøjet Kærlighed til hendes Mand, Beviser for, at Kvindens Følelser for Manden gik videre end den rent sanselige og udover den politiske Interesse: »I Tankerne er jeg altid hos Din Fader, Kon-

gen. Jeg vilde ønske, at jeg var lige saa meget i hans Tanker. Jeg kender den Taknemmelighed, jeg skylder ham (Gud), som har givet mig ham (Sobieski) til Ægtefælle. Jeg vilde ønske, at jeg hvert Minut paa Dagen kunde vise ham min Taknemmelighed.» Der fortælles iøvrigt meget nyt om den joviale Godsejer, tapre Hetman og berømte Konge. Hans henrivende, naive og hjertelige Breve til Marysiénka er rige paa højst interessante Træk fra Krigs-, Lejr- og Hjemmelivet. Bogen handler om en af den polske Histories mest bevægede Epoker og læses helt igennem som en spændende Roman. H. D.

Fra Hovedstad og Provins.

Frøken Elna Albrechtsen †

St. Ansgars Menighed har i den hensovede Frøken Albrechtsen mistet en Personlighed, der i al sin fromme Betskedenhed har virket hele sit Liv igennem — i ca. 50 Aar — som et dygtigt og interesseret Medlem af Kirkens Kor og ofret Tid og Kræfter i Kirkens Tjeneste. Det var paa Biskop von Euch's Anordning 1892, at jeg begyndte at øve gregoriansk Koral med Kirkeskolens Elever, og her blev jeg overrasket ved at staa over for en Flok begavede og villige Børn, navnlig blandt Pigerne, der ligesom aad Noder, Nøgler, Pauser og Træffeøvelser i sig, som var det Slikkeri og Kagemad, med en Fart og Sikkerhed, som Operaens Sangere kunde misunde dem. Og her blev Elna Albrechtsen med sin rolige, lyse Stemme den førende paa Sopranen, naar vi for Fremtiden i Stedet for de danske Messesange udførte latinsk Messesang i Koral og tostemmige Messer og Motetter af fremragende Komponister — ja, Palestrina selv stod paa Repertoiret med den skønne Messe: *Aeterna Christi munera*. Her viste Frk. Albrechtsen sig sin Opgave fuldkommen voksen og dannede saa efter Afgang fra Skolen sammen med sine Kammerater Grundstammen til det nuværende Kirkekor, der udviklede sig fra denne Begyndelse. Saaledes har hun ofret sine musikalske Evner og Kræfter i Udholdenhed og Troskab baade i godt og ondt Vejr, til Prøver og Opførelser, altid præcis paa Plads syngende sin Stemme med paalidelig musikalsk Smag, indtil hun nu i Oktober paa »Kristi Kongefest« sang sin sidste Lovsang til Ære for sin kære Frelser for nu at fortsætte det evige »Gloria« og »Sanctus« sammen med Engle og Salige for den højeste Herres Trone. Her er et Liv afsluttet i offervillig Tjeneste i *musica sacra* som et smukt heroisk Eksempel til from Efterfølgelse.

I. Hammermüller.

St. Josephs Børnehavn 1. April 1936 — 1. April 1937.

	Indtægt:	Udgift:
Statens Tilskud	1100 00	
Børnene indbetalt	1691 80	
Renter i Banken pr. 30.-6.-36	13 15	
Kommunens Tilskud	700 00	
Gage til Lederen		1800 00
— - en Medhjælper		900 00
— - en Vikar i Ferien		113 00
Husleje		632 00
Rengøring og -Materialer		338 20
Vask		22 26
Mælk		287 30
Brændsel		51 00
Kogegas og Belysning		46 15
Nyanskaffelser og Reparationer		16 25
Til Børnenes Arbejder		21 13
Brandassurancepræmie		3 00
Porto		1 91
	<hr/>	<hr/>
	3504 95	4232 70
Medlemmer	484 00	
Gaver	90 00	
Underskud	153 75	
	<hr/>	<hr/>
	4232 70	4232 70

»Nadversalen«.

»Katolsk Scene« havde dristet sig til Genoptagelse af Rob. Hugh Bensons »Nadversalen« (der opførtes i 1927—28—29), denne Gang hjulpet af Sakramentskirkens Kor under Kantor Hussons Ledelse og iscenesat af Skuespiller Poul Møller. Som tidligere stillede Patrene i Stenosgade Scene, Sal og Dragter til Raadighed. K.S. havde fundet det praktisk af Hensyn til Skolen at opføre Skuespillet lige ved Paaskeferiens Begyndelse i Stedet for som tidligere Passions- og Palmesøndag. Det er muligt, at Tidspunktet var uheldigt paa Grund af Folks Paasketravlhed, muligt var der ogsaa reklameret for lidt; i hvert Fald var der tyndt besøgt ved de to Opførelser.

Da man ikke havde bedt »Nord. Ugebl.« om at sende en Anmeldelse, tillader jeg mig at holde mig til Udtalelser af et Par Damer, der var indbudt og spontant har takket og udtalt Tilfredshed. Det er Skuespillerinden Fru Inge Møller (Skolescenen) og hendes Akkompagnatrice, Pianistinden Frøken Margrethe Nielsen, der omtrent enslydende udtaler: »De løste næsten alle deres Opgaver udmærket. Maria var meget smuk og illuderede henrivende, Maria Magdalene spillede saa godt som nogen øvet Skuespillerinde. Dekorationen var *meget* smuk.« »Hvem har malet den?« spørger Fru Inge Møller. »Det har Kunstmaler Helge Bernth, som hører til Rosenkranssognet.« »For mig som Musikelsker,« føjer Frøken Margrethe Nielsen til, »var det

en særlig Glæde at høre Koret, hvor de allerædleste Komponister var repræsenterede. Hasslers skønne Melodi, som jo benyttes i Matthæuspassionen, er den skønneste Korale, jeg kender.«

Er Resultatet end økonomisk daarligt, tør man dog gaa ud fra, at Opførelserne har haft sin Mission, og at man, netop fordi saa faa har været til Stede tør gentage dem næste Aar.

Verner Stabehl,
Formand for »Katolsk Scene«.

Fra den vide Verden.

Kardinal Gomá y Thomas og Nationalisterne.

Kardinal-Primas Gomá y Tomas blev for nogen Tid siden interviewet af en Journalist ved det belgiske Blad »La Metropole«. Under dette Interview udtalte Kardinalen: »Katolikernes Stilling i det nationale Spanien kan ikke være bedre end den er. Ikke alene er Tilbedelsen fri, som De selv kan forvise Dem om hver Dag i enhver By og Landsby, men enhver officiel Handling begynder med en Gudstjeneste, hvori alle civile og militære Myndigheder deltager. Hæren indrømmes de mest udstrakte Lettelser for at kunne opfylde sine religiøse Pligter. Selv om de ikke gik længere end dertil, fortsatte Hans Eminence, vilde det være meget godt, men Folk kunde maaske stadig sige, at det kun var en Facade. Hvad alle Katolikker burde vide, fordi det er af den allerstørste Betydning, er, at der eksisterer en virkelig Samklang mellem kristne og nationale Følelser, det nye Spanien er fra Fødslen gennemtrængt af en religiøs Aand. — Alle Reformere kan ikke gennemføres paa een Dag, men De maa stole paa, at vi i Sandhed ikke kunde gøre os noget Haab om bedre Tilstande end de nuværende. Fremfor alt er der sikret os et bestemt og varigt Samarbejde mellem Kirke og Stat, baseret paa gensidig Respekt for hinandens Rettigheder. For at værdsætte vor nuværende Lykke er det nødvendigt at have kendt det røde Styre, som var bygget op paa Religionshad. De husker, at de første Ofre var Præsterne og Kirkerne, og røbede man blot det allermindste Tegn paa Medlidenhed, var det nok til at gøre sig fortjent til Døden.

Forberedelser til Kongressen i Budapest.

Den pavelige Legat ved den Eukaristiske Verdenskongres i Budapest vil være Ungarns Regents, Admiral Horthy's Gæst i det kongelige Palæ. I en for kort Tid siden restaureret Fløj af Palæet vil der blive indkvarteret 6 Kar-

dinaler. Den ungarske Regents Hustru har gennem Radioen rettet et Opraab til det ungarske Folk og bedt det om under de forestaaende Festligheder i Anledning af den Eukaristiske Verdenskongres og den h. Stefans, Ungarns første Konges 900 Aars Jubilæum, ikke at glemme de fattige og bringe dem et lille Offer. Hvis de bedrestillede vilde beslutte sig til en eneste Dag at lade sig nøje med en enkelt Ret som Hovedmaaltid, kunde man ved Hjælp af det, der saaledes blev sparet, mætte de fattige under alle Festdagene, saa de glade og ubekymrede kunde tage Del i Festlighederne. Fru Admiral Horthy sluttede sit Opraab med at opfordre Ungarns Kvinder til at bære Nationaldragt under Festlighederne og at smykke sig med ungarsk Folkekunsts Prydelser. Det kongelig-engelske Luftfartsselskab meddeler, at der indrømmes Pigrimmene til den Eukaristiske Verdenskongres 10 pCt. Rabat paa Flyvepriserne. I Slutningen af Marts Maaned afrejste det første Pilgrims-skib fra San Francisco. Det tager over Japan, Kina, Indien, Arabien og Ægypten.

Hvide Søndag.

St. Ansgars Kirke. 7 st. Messe. 9 højt. Messe m. Børnenes første h. Kommunion. 11 st. Messe. 17 Festand. m. Præd.

Sakramentskirken. 7 st. Messe. 9 højt. Messe m. Børnenes første h. Komm. 17 Festand. m. Præd.

Rosenkranskirken. 8½ Børnenes første h. Komm. 10 Sangmesse. (Messerne 8 og 11 bortf.) 17 Festand. m. Præd. og Te Deum.

St. Annæ Kirke. 6 (paa Hospitalet), 7 og 11 st. Messe. 9 Prælatmesse m. Firmelse. 16 Andagt.

St. Andreas Kirke. 6½, og 11 st. Messe. 9 Sangmesse m. Børnenes første h. Komm.

St. Antoni Kirke. 8 st. Messe. 9 Sangm. m. Børnenes første h. Komm. 20 Andagt m. Præd.

St. Knuds Kapel. 8½ Sangmesse m. Præd.

NORDISK UGEBLAD bringer et Udvalg af Bøger, der egner sig som Gaver til Børnenes første h. Kommunion og Firmelse: **Bønnebog f. den kath. Ungdom** (Kr. 1.50, i Skind m. Guldsnit 4.50). — **Salmebogen** (Kr. 3.—, i Skind m. Guldsnit 7.—). — **Messebogen** (Kr. 11.—, i Skind m. Guldsnit 14.— og 16.—). — **Fuldstændig Bønnebog** (Kr. 5.— og 7.—). — **Det nye Testamente.** — **Christi Efterfølgelse** (fra Kr. 3.—). — **Filotea** (fra Kr. 2.50). — **Ritualbog** (Kr. 3.—). — **Johs. Jørgensen: Don Bosco** (Kr. 2.—). **Katharina af Siena** (Kr. 2.—). — **Niels Hansen: Vore Helgener** (Kr. 1.—).

Ellisabethforeningens Basar. Følgende Numre blev udtrukne paa Basaren: Uret Nr. 111. Thebordet 83. Thedugen 73. Pudevaarene 56. Dukke Elisabeth 70. Dukke Lotte i Vogn 10. Spegepølsen 250. Basaren indbragte 2.516 Kr. 71 Øre. — Alle Elisabethforeningens gode, aldrig svigtende Venner, som ved Gaver, ved personligt Besøg, og ikke mindst de flittige Hænder, som ved mange Timers opofrende Arbejde har bidraget til Basarens vellykkede Resultat, bedes herved modtage vor hjerteligste Tak. —

Pastor v. d. Kettenburg

Frk. F. Stratbøcker

Fru A. Osterhammel

Frk. H. Zimmermann

Kirkelig Kalender.

April.		Maj.
24. S. Hvide Søndag.		1. S. Filip og Jakob. — 2. Søndag e. Paaske.
25. M. Markus, Evangelist. — Bededag.		2. M. Athanasius.
26. Ti. Cletus og Marcellinus.		3. Ti. Korsets Genfindelse.
27. O. Petrus Canisius.		4. O. JOSEF, KIRKENS VÆRNEHELGEN.
28. T. Paul af Korset.		5. T. Pius V.
29. F. Petrus Martyr.		6. F. Johannes Evangelists. Martyrium.
30. L. Katharina af Siena.		7. L. Stanislaus (Martyr).

Ugens Messebønner.

April.	
24. S. Hvide Søndag (575—414); 2. Sæt Bønner: Fidelis af Sigmaringen (881—714).	
25. M. Markus, Evangelist (882—715); 2. Bededagen (595—435). — I de Kirker, hvor der holdes Procession, læses før eller efter denne <i>Bededagens Messe</i> (594—434); 2. Markus (882—715); Paaskens Præfation (518—38).	
26. Ti. † Cletus og Marcellinus (885—718); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).	
27. O. Petrus Canisius ([158]).	
28. T. Paul af Korset (889—719); 2. Vitalis ([12]—[12]).	
29. F. Petrus Martyr (889—723).	
30. L. Katharina af Siena (890—724).	

M.-K. Jesu Hjerte K. Immaculata K. F.-K.: Sønd. d. 24. April Kl. 8¹/₂.

St. Ansgars Kirke. Mandag d. 25. Apr., den større Bededag, holdes der Bønprocession efter Messen Kl. 8 (ikke 8¹/₄).

Corrigendum in Directorio. Die 29. Aprilis, Feria sexta, in Festo S. Petri Martyris, delenda est linea litterae R subducta.

Katolsk Kantor- og Organistforening. Møde Tirsdag d. 26. April Kl. 20, Nørrebrog. 27: 1. Generalforsamling. — 2. Jos. Hammermüller: Dialekter i gregoriansk Sang.

Ansgariusforeningens ordinære Generalforsamling afholdes Mandag d. 25. April Kl. 20 i Forsamlingssalen Bredg. 67 o. G. — Dagsorden: 1. Formanden aflægger Beretning. 2. Kassereren fremlægger Regnskab. 3. Valg af Bestyrelse. 4. Eventuelt.

Filmen fra St. Josefs Hospital vises i St. Knuds Sal, Lørdag d. 7. og Søndag d. 8. Maj Kl. 20¹/₄. Billetpris over hele Salen 75 Øre. Billetter hos Portneren i Stenogade 4.

Kollekten i de fem Kirker til Fordel for Vincentsforeningen (katolsk Menighedspleje) indbragte Kr. 292.27. — St. Ansgars Kirke Kr. 61.71, Rosenkranskirken Kr. 49.55, Jesu Hjerte Kirke Kr. 80.00, St. Annæ Kirke Kr. 29.27, Sakramentskirken Kr. 65.00, St. Knuds Kapel 6.74, i alt Kr. 292.27.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 21. April.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugeb'adets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15--17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 19

Søndag den 8. Maj

1938

INDHOLD: „Herren har sendt sit Folk Forløsning“. — Kirken er social. — Et lille Folks store Sejr eller Det kristne Eire. — Han vilde ikke være Statsmand. — Ansgariusforeningens aarlige Generalforsamling. — En tysk Biskops Indlæg. — Den magnetiske Pols Missionsstation. — Smilet. — Vatikanet og Luftbombardementet. — Nye Bøger. — Paa Lytterpost. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

»Herren har sendt sit Folk Forløsning«.

(Ps. 119,9).

3. Søndag efter Paaske.

»Ræve har Huler, og Himlens Fugle har Reder; Menneskesønnen har derimod ikke det, han kan hælde sit Hoved til.« (Mt. 8, 20). Det er, som Vorherres Omsorg, længe førend han endnu kunde tale, gik ud paa at betone, hvor fattig han var. For Joseph og Maria var der ingen Plads i Bethlehem. Bolignøden tvang dem til at søge Tilflugt hos Dyrene og dele Rum med dem. Men de gæstfri umælende havde ingen Føde at byde de hjemløse. Hvor var Brændsel? Hvor var Lys? Hvor var Seng og Sengeklæder?

En Foderkrybbe var der, og i den var Straa. Til denne Krybbe, hvor den nyfødte Jødernes Konge fandt sit første Leje her paa Jorden, valfarter Tusinder og atter Tusinder.

Og, Krybbe, vi knæler i Aanden for din guddommelige Gæst: »Min Gud er du, thi du trænger ikke til mine Gøder« (Ps. 15, 2). Men vi er ganske og aldeles henvist til dig, fattige Barn! For os er din Armod uendelig rig. Thi dig er det, som maa erlægge Løsesummen for den gældbundne, trælbundne Menneskehed! Ved dig har Herren sendt sit Folk Forløsning.

Hvilken Modsætning til Verdens Opfattelse af Rigdom!

»Til Guld det trænger,
ved Guld det hænger
dog alle«

fastslaar Goethes Gretchen.

Fattigdommens tomme Sæk synes for mange at være saa tung, at den ikke er til at bære. Og den fattige belaster sig med Nid og Had mod den rige.

Tiggeren i *Hofmannsthal's* Verdensteater hvæser sit Raseri ud i følgende Linjer:

»Thi Sagen er: I har, j e g intet ejer!
derom staar Striden, derom alt sig drejer.
I har et Hjem med Børn og elsket Kvinde,
har Hus og Gaard med Hjælp til alt derinde.
Og I har Penge, Tid til Hvile, Ro,
tilstrækkelige Klæder, gode Sko.
Jert Blod er varmemættet, fuldt af Liv,
og I har Tid og dertil Tidsfordriv.
I ejer Dagens Lys, dernæst en Nat
med Faklers Festblus, Glæders rige Skat — —
Men Verden maa forandres, blive ny,
og skal den brændes i en Flammesky,
og vil en blodig Syndflod den opsluge:
Vel!
Det er just Ild og Blod, som vi vil bruge.«

Med Tiggeren sker der imidlertid et Naadens Under, saa at han selv fatter en ren Franciscus-Kærlighed til Fattigdommen.

Denne Kærlighed til Armoden har *Johannes Jørgensen* med uovertruffen Skønhed skildret i sin berømte Biografi »Frans af Assisi«. Og den samme Kærlighed finder vi besunget hos *Dante* i den ellefte Sang af »Paradiset« (V. 58 ff., der skildrer den Hellige Frans's Kamp for Armo-

»Som Yngling kæmpede han for en Kvinde*)
imod sin Fader, medens Hjemmets Dør
for ham som for den bitre Død var stængt.

*) Fattigdommen.

Dog foran Kirkens Areopagos,
 for Præsteskabet ægtede han hende
 og elskede hende mere Dag for Dag.
 Fra Tiden, hendes første Husbond døde,**))
 forblev hun elve Sekler i det øde,
 forsmaaet, indtil denne Bejler kom — — —.
 Beskuelsen af deres Kærlighed
 har avlet hellige og nye Tanker,
 saa Bernhard***) den ærværdige beslutted
 som Førstemand at naa den samme Fred,
 skønt ofte under Vandringen han mente,
 hans Fod var treven, Farten altfor træg.
 O, sande Gode! Rigdom, aldrig set!
 Barfod Egidius, Barfod Sylvester
 i Brudeskaren følger: Saa yndigt drager Bruden.
 Paa denne Vis vor Herre er bortfaret
 med Bruden og med alle sine Brødre
 af Armods Kæde blideligt omslynget — — —«

Ofte har moderne Digtene prist Armoden, lovsungel
 Nøjsomheden. Saaleder lader Anton Wildgans i sit Sørge-
 spil »Armod« den Frennede (Døden) sige til den døende
 Spuller:

»Tro mig, ej mangt et Menneskeværk,
 som beundres af Folk paa Jord,
 kræver en Hjerne, en Arm saa stærk,
 som til midt i hint vilde Kor,
 • der graadigt griber mod Glimmer og Guld,
 sin salige Fattigdom at bevare,
 som du har formaaet det, Barn af Muld!«

Hos G. Hauptmann har den gamle Hilse igennem Aar-
 tier baaret den bitreste Nød med urokket Fortrøstning til
 Gud. Han viger intel Øjeblik bort fra sin heltemodige Pligt-
 troskab, ikke engang, da de andre halvt forsultne Vævere
 lader sig henrive til meningsløse Ødelæggelser.

For Karakterer som Spuller og Hilse gælder derfor i
 den afgørende Stund:

»Herren har sendt sit Folk Forløsning.«

— ch —

***) Jesus Kristus.

***) St. Francisci første Disciple.

Kirken er social.

Vil vor Tid udmærke Mennesker eller Strømninger, da kaldes de »sociale«, medens det værste Ord, man kan brændemærke dem ved, er, at de er »usociale«! Men er vi ogsaa altid klare over, hvad der er det sociale og usociale Sinds dybeste Rødder? Frafald fra Gud, Vindebegær, Nydelsessyge sønderriver de Baand, som knytter Menneske til Menneske, rokker ved det menneskelige Samfunds Fundament. Kirken derimod forkynder Guds ti Bud som Basis for den sociale Orden, indprenter os de vægtigste Grunde for trofast at følge disse Bud og aabner i Sakramenterne for os de Kraftkilder, som vi trænger til for at kunne opfylde Budene.

At anvende de af Kirken altid i Hævd holdte moralske Principper under Livets mange indviklede Forhold er ofte vanskeligt og fordrer et indgaaende Studium. Dette gælder især, hvor det drejer sig om mellemstatslige Forbindelser. International Union of Social Studies indlægger sig stor Fortjeneste med deres »*A Code of International Ethics*«, (Oxford, The Catholic Social Guild, 1937, 144 S., Sh. 1/—), som vil være en glimrende Hjælper for alle, der ønsker at gøre sig fortrolig med disse Problemer.

I vor Tid, hvor man mangesteds bestræber sig for at lukke Kirkens Indflydelse ude fra Skolerne og at tage Børnene bort fra Forældrene for at opdrage dem efter en ny Verdensanskuelse, kommer *Josef Schröteler's*, S. J. Bog: »*Das Elternrecht in der katholisch-theologischen Auseinandersetzung*«, (München, Meuer Filser Verlag, 460 S., Mk. 12,—), som var den kaldet. Forfatteren, der indtager en førende Stilling indenfor Tysklands katolske Pædagoger, fremsætter heri Forældrerettens over tusind Aar spændende Historie i den katolske Teologi tillige med værdifulde Henvisninger til Løsning af de aktuelle Spørgsmaal. Bebrejdelser, som er blevet rettet imod Kirken, belyses, og mere behøver man i Grunden ikke at gøre for at fælde dem.

Den tidligere Generalpræses for de katolske Arbejderforeninger i Østrig, *Rudolf Hausleither*, sammenfatter sine mangeaarige Studier og Erfaringer inden for den kristelige Socialpolitik i sin Bog: »*Der Geist der neuen Ordnung*«, (Wien I, Verlag der Typographischen Anstalt, 106 S., S. 1,30). Kirkens Visdom straalere ud af disse retningsgivende Forklaringer.

Alfred Migsch kommer i sin Bog: »*Der Familienlohn*« (Wien, Österreichischer Wirtschaftsverlag 1938, 70 S.), ind paa et enkelt meget vigtigt Spørgsmaal. Studiet klarlægges mangt og meget og vil give Anledning til yderligere Diskussioner.

Efter den ensidige Fremhævelse af Mennesket og dets Frihed er der kommet en lige saa ensidig Fremhævelse af Statssamfundets Rettigheder, saa det Spørgsmaal rejste sig: Uddør Frihedstanken fra Verden? Dette Spørgsmaal besvares af *Herrmann Steinhausen* i »*Die Zukunft der Freiheit*, (Zürich, Europa-Verlag, 240 S., Frcs. 6,50). Den skarp-sindige Filosof giver os et forbavsende Indblik i moderne Bevægelser, i Sjælene hos de Mennesker, der er grebet af disse Bevægelser. Hvad der siges om Kristendommen, trænger til adskillige Rettelser. Kirken viser den rette Forbindelse mellem Frihed og Ordning. A. P.

Et lille Folks store Sejr eller Det kristne Eire.

Den engelsk-irske Overenskomst, som blev underskrevet i London den 25. April af Mr. Chamberlain og de Valera, er direkte betragtet en rent politisk Begivenhed, hvorved den lange Konflikt om de irske Jordafgifter til England bilægges og der hidføres et nærmere Samarbejde mellem Fristaten, Nordirland og England, men den er ogsaa et glædeligt Kapitel i det katolske irske Folks lange Lidelseshistorie, som forjætter roligere Tider og Udvikling, omend Situationen er langt fra tilfredsstillende for Katolikkerne i Nordirland. Vi kan ikke lade være at fastholde en lille Episode, som ligefrem symboliserer den nye Aand (Berl. Aft. 26. 4.):

»Da Premierminister Chamberlain havde prentet sit Navn under det historiske Dokument, vendte han sig pludselig mod de Valera og overrakte den irske Høvding en Kikkert, som denne ikke havde set i 22 Aar. Der var et Øjeblik dyster Spænding og Bevægelse blandt de tilstedeværende Kabinetministre, thi Kikkerten var et Minde om den uhyggelige Paaskeopstand i 1916. Klædt i blodige, forrevne og snavsede Pjalter var de Valera blevet tvunget til Overgivelse af en engelsk Officer, Kaptajn Hitzten, der nu bor i Coventry. De Valera havde ingen Vaaben paa sig, men Kaptajnen tog hans Kikkert og har siden beholdt den som et Trofæ.

Som et Tegn paa, at nu var alt Nag glemt, havde han sendt den til Premierministeren.

Et stort, varmt Smil fløj over de Valeras Ansigt, da han stod med Kikkerten i Haanden. Alle følte, at det lille Optrin symbolsk satte Punktum for en af de mørkeste Perioder i Englands Historie. Begivenheden var som en Solstraale i den spændte politiske Uge, som England er gaaet ind i.«

Den vigtige Begivenhed skal give os Lejlighed til at betragte Irland eller »Eire« som katolsk Stat, som den i den allersidste Tids Udvikling præsenterer sig for Verden.

Allerede omkring Aar 500 var Irland kristent. Gennem den irske Munkekirke, som Irlands Apostel den h. Patrick (d. 461) stiftede, har dette Land hidraget mest til at kristne Europa. Siden den engelske Konge Henrik II i det 12. Aarhundrede erobrede Landet, har det irske Folk maattet kæmpe for Uafhængigheden. Den engelske Reformation bragte det et langt, utroligt haardt Martyrium. Indtil endelig efter lange Aarhundreder Fædrelandskærlighed og Troskab overfor den religiøse Overlevering triumferede. Efter at den nationale Bevægelse 1919 havde proklameret den irske Republik med de Valera som Præsident, indrømmede England i 1921 denne sejge Modstander Dominions Frihed og autonome Stilling. Endelig proklamerede den Forfatning, som det irske Folk i 1937 havde givet sig selv, at Landet fortsat skulde bevare det gamle gæliske Navn »Eire«, og at Landet var en suveræn, uafhængig og demokratisk Stat.

Naar Folkeafstemningen den 1. Juli om Forfatningsudkastet ikke opnaaede et vægtigt Flertal, idet de venligsindede Stemmer ikke androg mere end 60 pCt., saa laa Grunden udelukkende i økonomiske Overvejelser og Betæneligheder. For Irland er i denne Retning langt mere afhængig af England end omvendt. De tre største politiske Partier var og er enige i Bestræbelserne for at se det kristelige Ideal virkeliggjort i det offentlige Liv. At kristelig Aand har dannet den nye Forfatning, bevidner Indledningen. Deri er sammenfattet de store Grundsætninger, som hviler i menneskeligt, individuelt og socialt Liv. En opløftende Trosbekendelse er knyttet til Minder om lange Aar i ubarmhjertigt Slaveri og heltmodig taalt Forfølgelse. I Indledningen hedder det: *»I den allerhelligste Trefoldigheds Navn, fra hvem al Autoritet stammer, og hvortil alle — og dette er vor højeste og sidste Bestemmelse — Menneskets og Statens Handlinger skal henholde sig: I ydmyg Anerkendelse af alle vore Forpligtelser overfor vor guddommelige Herre Jesus Kristus, som gennem Aarhundredernes Prøvelser har holdt vore Fædre oppe, i taknemmeligt Minde om deres heltmodige og uophørlige Kamp for at genvinde den Uafhængighed, som vor Nation har Ret til, i Bestræbelse for, under tilbørlig Iagttagelse af Klogskab, Retfærdighed og Næstekærlighed, at fremme Samfundets Vel, saa hver enkelt sikres Værdighed og Frihed, saa der skabes sand social Orden, saa vort Lands Enhed kan genoprettes og Samdrægtigheden med de andre Nationer kan grundlægges, udsteder og vedtager vi, Folket fra Eire, foreliggende Forfatning . . .«* At denne Forfat-

ning indrømmer Katolicismen en Præferencstilling som Statsreligion gaar paa ingen Maade de Anderledestroende for nær. Tilhængere af andre Konfessioner, som havde Medlemmer paa irsk Jord, da Forfatningen blev vedtaget, ikke alene taales, men anerkendes ogsaa. Enhver Borger er sikret Samvittighedsfrihed og fri Religionsudøvelse. De Valera var tilbøjelig til at give Nordirlands Protestanter, saafremt de sluttede sig sammen med Syden, vidtrækkende Indrømmelser, men dette ligger dog endnu hen i det Uvisse.

I en tidligere Radiotale, som dengang vakte megen Opsigt, sagde de Valera: »Aldrig tidligere var de store traditionelle Institutioner: Familie, Ægteskab og Privatejendom saa omstridt som i Dag.« Forfatningen byder da ogsaa disse Institutioner fuld Beskyttelse. I Art. 41 læser man: »Staten anerkender *Familien* som Samfundets første naturlige og fundamentale Celle og som en moralsk Indretning med uafhængelige og ufortabelige Rettigheder, som er ældre og højere end enhver anden positiv Lov.« Der findes vist ingen anden Forfatning, der saa klart og bestemt anerkender visse Værdier og Rettigheder, som gaar forud for Statsdannelsen og er hævet over Statsloven. *Naturretten* skal have fuld Gyldighed overfor de moderne Retsstrømningers materialistiske og positivistiske Begreber. Herefter maa Staten indskrænke sig til, at »sikre Familien i dens Bestaaen og dens Autoritet, og at beskytte den som den sociale Ordens nødvendige Fundament, som er uundværligt for nationalt Vel.« Størst Beskyttelse tilfalder *Moderen*, hvis naturlige Opgave skal opfyldes i Familiens Kreds. Derfor fremhæves i samme Artikel Statens Pligt til at sørge for, at »Mødrene ikke af økonomiske Grunde tvinges til at udføre Arbejder, for hvilke de maa forsømme deres Familiepligter.« *Skilsmisse* er strengt udelukket. Hverken den enkelte eller Staten kan løse, hvad der ved Naturret og guddommelig Ret er uløseligt. Derfor indskrænker den nye Forfatning fremtidige Lovgiveres Frihed, idet den bestemmer, at »ingen Lov kan udstedes, hvori Skilsmisser tillades.« *Børneopdragelsen* tilfalder ifølge Naturretten Forældrene. I Henhold til Art. 42 »anerkender Staten, at Familien er Barnets første og naturlige Opdrager, og den garanterer for og respekterer Forældrenes uafhængelige Ret og Pligt til, alt efter deres Midler, at sørge for deres Børns religiøse og moralske, aandelige, fysiske og sociale Opdragelse, og dette i deres egne Hjem eller i Privatskoler eller i Skoler, som er anerkendt eller oprettede af Staten.« Altsaa intet Statsmonopol paa Undervisningsområdet. Om end ingen herefter kan tvinges til at besøge Stats- eller Kommuneskoler, saa skal dog Staten, som det almene Vels Beskytter, under Hensyn til de nuværende

Forhold, forlange, at Børnene faar et vist Minimum af moralsk, aandelig og social Opdragelse.»

Angaaende Ejendomsretten i Art. 43: »*Staten anerkender, at Mennesket som Fornuftsvæsen har den for den positive Lov forudgaaende naturlige Ret til privat at eje afhændelige Ejendele.*« Men denne Rettighed er dog lige saa lidt som den menneskelige Personligheds og visse andre Rettigheder absolut og urørlig. Der maa tages Hensyn til den sociale Organismes samlede Vel. Staten tilkommer det at vaage over, at Grænserne ikke krænkes ved Egoisme. Som den irske Forfatning fremhæver, maa den personlige Ejendomsret »*gennem den sociale Retfærdigheds Principper indordnes under det statsborgerlige Samfund.*«

Særlig Opmærksomhed fortjener ogsaa de af den nye Forfatning fastlagte Retningslinier for *Socialpolitikken*, hvortil Lovgiveren altid skal holde sig. »*Staten skal beflitte sig paa at fremme hele Folkets Vel, idet den saa effektivt som muligt sikrer og beskytter den sociale Orden, hvori Retfærdigheden og Kærligheden udvikler alle det nationale Livs Indretninger.*« For at naa dette høje Maal maa Staten med sin Socialpolitik sikre alle Borgere Arbejde og retfærdig Fordeling af Rigdommene, maa forhindre, at den frie Konkurrence udarter til kapitalistisk Styre, den maa begunstige og understøtte private Initiativer og med særlig Omhu beskytte de svages Interesser.

Disse korte Træk viser, at den irske Forfatning er bygget op paa den katolske Lære om Stat og social Orden. Alle store Principper fra Leo XIII's og Pius XI's sociale Encyklikaer er blevet indføjet i de forskellige Artikler. Betegnende for det gode Forhold mellem Stat og Kirke i Irland var Begivenheden i Oktober, da Kardinal Mac Rory, Ærkebiskop af Armagh og Primas for Irland, indviede den nye Biskop af Kilmore. Vicepræsidenten O'Kelly repræsenterede Statspræsident de Valera, som opholdt sig i Genève. Mange andre politiske Personligheder var mødt. Hele Dioceset syntes at have forsamlet sig i Bispestaden. Under Festmaaltidet for de kirkelige og verdslige Dignitarer betonedede Vicepræsidenten i sin Tale bl. a.: »Jeg haaber, at samme inderlige Baand, som knytter Folket og Kirken til hinanden, ogsaa maa komme til at bestaa mellem Stat og Kirke, saalænge Irland er Irland. Jeg haaber, at den Dag aldrig vil komme, hvor disse to store Samfund bliver adskilt. Netop i Dag er det af den allerstørste Betydning, at Statens og Regeringens Arbejde bliver inspireret af sande kristelige katolske Grundsætninger.« En anset irsk Arbejderfører konstaterer: »Det arbejdende Folks store Masse er dybt katolsk og vil vedblive at være det. I det arbejdende Folks Hjem regerer endnu Gud, og hans Tjenere nyder i dette Land endnu samme Anseelse som i tidligere Tider.«

Han vilde ikke være Statsmand...

I disse Dage — nærmere den 27. April — kunde Portugal fejre et mindeværdigt Tiaarsjubilæum. I Nationernes Historie plejer ti Aar ikke at egne sig til Jubilæer. Men for Portugals Vedkommende var dette Decennium et af de allervigtigste, fordi Salazar i denne Tid har styret Landet, først som Finansminister og siden ogsaa som Ministerpræsident, og Portugal har oplevet en Genrejsning, som intet andet Land i Verden kan opvise Mage til. Hele dette glimrende Resultat blev naaet af en kristen Statsmand paa kristent Grundlag, uden List, Løgn, Vold, Terror, og de andre Midler, som kendetegner den moderne politiske Udvikling.

Og saa var denne Statsmand slet ikke ude efter sit Hverv, tværtimod! Efter General Carmonas Sejr over de evindelige portugisiske Revolutioner, sendte denne Soldat, i nøgtern Erkendelse af, at han ikke forstod sig paa en Stats økonomiske og politiske Struktur, Bud til Coimbra, hvor Dr. Antonio de Oliveira Salazar var Professor i politisk Økonomi. Salazar ankom d. 4. Juni 1926 til Lissabon, ikke særlig begejstret for Finansministerens Hverv, som blev ham tilbudt. Da man ovenikøbet vægrede sig ved at gaa ind paa hans Betingelser, tog han omgaaende Toget tilbage til sit Universitet, og Tingene gik deres skæve Gang som før. To Aar derefter havde Portugal Valget mellem Folkeforbundets Kontrol og Salazar igen. Nu blev hans ufravigelige Betingelser, som gav ham Magt over Finanserne, akcepteret til stort Held for det Finansministerium, han stadig sidder som Chef for, men ogsaa for hele Landet, som nu tiljubler ham som Redningsmand.

Kan man undre sig derover? Han fandt sit Land i dyb Gæld og ved Fallittens Rand. Han bragte dets Finanser for første Gang siden Aarhundreder i Orden igen og gjorde Landet saa godt som uafhængigt af den internationale Finans. Hans Bedrifter vilde have været fremragende i hvert Land; i Portugal lignede de nærmest et Mirakel. Med et helt igennem sundt Budget har han gennemført et Kæmpeprogram af offentlige Arbejder. Autostradaer er blevet anlagt midt gennem et Land, som før har været saa godt som utilgængeligt undtagen for Muldyr. Meget er blevet gjort for telegrafiske og telefoniske Forbindelser, for Jernbaner og Havnevæsen, for Opdragelse og Bolighyggeri. Allerede 13. Marts 1935 kunde »The Times« skrive: »*Man kan aldeles ikke nægte, at det økonomiske Fremskridt i Portugal siden 1928 ikke blot er uden Sidestykke i den øvrige Verden, men er en Bedrift, som hele Historien kun kender ganske faa Sidestykker til.*«

Det som især maa fylde hver Katoliks Hjerter med Glæde og Stolthed er dog, at Portugal er blevet omdannet til en kristelig korporativ Stat efter »Quadragesimo Anno«s Retningslinier. Og hvorledes? I en Tid, hvor store Nationer maa ofre de mest primitive Menneskerettigheder og den sunde Friheds Lykke paa Diktaturernes Alter, har Salazar skabt denne Ordning uden at forgribe sig paa Friheden. Han har bevaret Portugal fri for enhver Form af totalitært Styre. Bedst at citere ham selv for at se den vældige Forskel mellem en kristen Statsmand og hans af Samvittigheden dikterede Styrelse, og den gudløse Regeringsform, der gør et enkelt Menneske eller et System til altopslugende Tyran. Salazar siger: »Den Stat, som vilde underordne alt uden Undtagelse: Moral, Lov, Politik, Finanser under Nationens eller Racens Idé, repræsenteret af Staten selv, maa blive til et almægtigt Væsen, der er sit eget Ophav og eget Maal, og som alt eksisterende, det være sig Individ eller Samfund, maa underkaste sig; den vilde tilsidst blive en værre Form for Absolutisme end den, som blev afløst af de liberale Regeringer. En saadan Stat vilde i sit Væsen være hedensk og ifølge sin Natur ganske uforenlig med vor kristne Civilisations Aand.»

Hvad Salazar har betydet for Europa kan vanskeligt siges i faa Sætninger. Uden ham vilde Portugal vistnok have været Sovjetrepublik i Dag. Spanien vilde sikkert for længst have været et Bytte af Bolchevismen. Hele Europa kunde have staaet i Flamme. Salazar fortjener, at man fra kristeligt Hold Gang paa Gang henviser til hans ægte kristelige Bedrift. »Nordisk Ugeblad« har flere Gange peget paa hans gigantiske Resultater, der har en saa beskeden, ucegenyttig Karakter til Ophavsmand. Forleden har en fortrinlig engelsk Bog henvist til ham og hans Gerning og udmærket fremhævet, hvad hans Indsats betyder for en Tilbagevenden til Kristus, for det sociale Problems virkelige Løsning. (*Michael Derrick, The Portugal of Salazar*, London 1938 Sands, 160 S., 5 s).

Til Slut vil vi hidsætte en Karakteristik fra »Osservatore Romano« (11. 12. April): Han er »en kølig og for Sværmerier utilgængelig Mand, men lader sig heller ikke overvinde af Modløshed; hans Syn er altid klart, eksakt, af en næsten grovkornet Realisme; beskeden, ja mere end beskeden i sit Privatliv, er han ubønhørlig, hvor det gælder Magtens Prestige; vant til Samvittighedsransagelse, øver han bestandig Selvkritik, han er sin egen Oppositions Fører, og siger ogsaa, at han altid fandtes blandt de første utilfredse med hans Værk.«

Salazar er den absolut redelige Mand! Han skriver: »Intet politisk Regime, som benytter Løgnen som en Regeringsmetode, eller som bruger konventionelle Sandheder,

bliver troet af Folkesjælen.« »For os gives der ingen falske Sigtelser som politiske Vaaben, ingen Handlinger, som ikke er undersøgt og prøvet, ingen Løfter, som ikke i Forvejen er vejte og derfor gennemførlige.«

Salazars Handling og Tanke er dirigeret og behersket af den dybeste Aandelighed. Hans Politik er en Troens Akt i Aanden; hans Maal er de aandelige Værdiers Op-højelse. »Mange har iagttaget den Lighed, der bestaar mellem ham og vor berømte Prins Henrik Søfaren; han er i Sandhed ogsaa baade Forstandsmenneske og Mystiker, sit Folks Fører, Fredens Elsker, men Magtens Herre, Retfærdighedens Ven og de moralske Loves Tjener. Salazar viser en middelalderlig Fyrstes Profil, som ikke mangler en vis Holdningens Grandezza og en ydre Værdighed ved Magtens Representation.«

— z

Ansgariusforeningens aarlige Generalforsamling.

Mandag d. 25. April Kl. 20 holdtes i Salen Bredgade 67 Ansgariusforeningens Generalforsamling. Af Foreningens Bestyrelse var Formanden, Kontorchef *A. Thorkilsen* og Sekretær *K. V. Olsen* fraværende paa Grund af Sygdom; mødt var de øvrige Bestyrelsesmedlemmer samt 10 Medlemmer.

Næstformanden, Pastor *P. Andreasen*, aabnede Kl. 8¼ Generalforsamlingen med Bøn og anmodede Landsretssagfører *Anthon Nielsen* om at overtage Hvervet som Dirigent. Landsretssagføreren takkede, forelagde Dagsordenen og gav derefter Ordet til Næstformandens Aarsberetning for 1937, som kort gennemgik det forløbne Driftsaars vigtigste Hændelser. Beretningen fremhævede bl. a.:

»Nordisk Ugeblad« har med 1937 fuldendt sin 85. Aargang. Der udkom 52 Numre med et Sideantal af 1304 + XXIII, samt 117 Billeder. At disse Tal er noget mindre end Aaret forud, skyldes ikke Tilbagegang, men at 1936 havde tre særlig store Festnumre til særlige Lejligheder.

Abonnenttallet er omtrent det samme som foregaaende Aar og viser altsaa, at det store Fremstød, der blev gjort i de sidste Aar, ikke har været forgæves. Til Trods for de stadige Prisstigninger paa alle Omraader, som bevirkede Forhøjelse af Dagspressens Abonnementspriser, er Prisen paa Ugebladet uforandret 3 Kr. Kvartalet. Bladet blev som sædvanlig udsendt til Biblioteker, Dagblade og Tidskrifter i Ind- og Udland i henved 70 Eksemplarer, ligesom det findes opslaaet i Udhængsskabe ved de fleste af Vikariatets Kirker.

Annoncetillægene, som er forpagtet til Direktør Alfr. Silcowitz, har givet en Nettoindtægt af 4800 Kr., idet Forpagteren selv afholder alle Udgifter til Papir, Trykning og Forretninger vedrørende Annoncetillægene.

Kalenderen 1937, redigeret af Organist Kurt S. Thomsen, udkom i et Oplag af ca. 1900 Eksemplarer.

Sognebladene, der udkommer som 4-sidede Blade med egne Artikler, udkom hver Uge i henvend 1600 Eksemplarer, hvilket er en Tilbagegang, da et Par større Sogne har afløst vore Blade med egne hektograferede Sogneblade.

I 1937 udsendtes 8. Aargang af »Katolsk Haandbog for Danmark«, den koster i Salg 2 Kr., men sendes som sædvanlig gratis til Ansgariusforeningens Medlemmer. Haandbogen redigeredes denne Gang af Sognepræst Bernh. Jensen, Fredericia. Den indeholder for første Gang ogsaa en Fortegnelse over de andre nordiske Landes katolske Stationer.

Endvidere udsendtes Særtryk af Pavens Rundskrivelse: »Divini Redemptoris« under Titlen »Kommunismen, som den er«, oversat af Pater Fr. Kùpferle, S. J., samt et Oplag af »De spanske Biskoppers fælles Brev til hele Verden om Krigen i Spanien«.

Derefter forelagde Kasseren, A. Prùser, Regnskabet for det forløbne Aar, som blev enstemmigt godkendt. Herefter fandt Valget af Bestyrelsesmedlemmer — med Undtagelse af Formanden, hvis Funktionstid ikke var udløbet — Sted, og alle blev genvalgt, nemlig Næstformanden, Pastor P. Andreasen, Sekretæren, Kasserer K. V. Olsen, Kassereren, Havariekspert Andr. Prùser og Assistenten, Bogholder Johs. Hansen. Ogsaa Revisorerne genvalgtes enstemmigt. Efter et kort Ordskifte om et Bestyrelsen uvedkommende Problem afsluttedes Generalforsamlingen Kl. 9.05.

— 2.

En tysk Biskops Indlæg.

Biskop Dr. Albert Stehr af Mainz har efter et Besøg hos Paven udsendt et Hyrbrev, som er et Udtryk for hele det tyske Episkopats Bekymringer overfor den kirkelige og religiøse Situation i Tyskland. Biskoppen minder først om Pavens Encyklica »Mit brennender Sorge«, som havde opimuntret de tyske Katolikker for et Aar siden. Man havde knyttet store Forhaabninger til dens Formaninger til den tyske Regering. »Men Freden udeblev. En Stormbølge af Fornærmeleer, Bagvaskelser og Spot vældede hen over den Hellige Fader. Fra denne Tid af forværredes Kirkens Situation for hver Uge, hver Dag, og Biskoppernes Bekymringer var stadig stigende.«

Hyrdebrevet fremlægger saa alle de alvorlige Krænkelser af Konkordatet, som Regeringen har gjort sig skyldig i. Den frie Religionsundervisning, som er garanteret Kirken, blev ringeagtet. Aftryk af de pavelige Encyklikaer blev anset for Statsforbrydelser, og 12 katolske Trykkerier blev konfiskerede. Uddelingen af Hyrdebreve blev forbudt. Den kirkelige Presse blev undertrykt, endskønt den udelukkende tjente Sandheden og Kirken, medens de antikristelige Blade uhindret kunde skrive imod Kirke og Religion. To betydelige Encyklikaer fra den hellige Fader, nemlig Encyklikaen om den gudløse Kommunisme og om Rosenkransbønnen, kunde ikke udsendes til de troende. Religionsundervisningen blev indskrænket eller overdraget til Lærere uden Tro; de Gejstlige blev fjernede fra Skolerne. Det nationalsocialistiske Lærerpersonales Fag-Tidskrifter indeholder Instruktioner, som staar i aaben Modstrid med den kristne Lære. Offentligt fordres det af de katolske Gejstlige, at de ikke mere taler til Eleverne om Skabelsen efter den Hellige Skriffs Beretning og heller ikke om Arvesynd og Forløsning. Biskopperne har maattet opfordre deres troende til at holde deres Børn borte fra Religionsundervisningen i de nationalsocialistiske Fællesskoler, fordi deres Tro udsættes for Fare der. Staten har nu forpligtet alle Elever til at tage Del i denne Undervisning, der forkynder Vranglære paa det religiøse Omraade, men dog kaldes »Religionsundervisning«.

Kampen imod den katolske Bekendelsesskole krænker Konkordatet og beskærer Forældrenes Rettigheder. Biskoppernes indtrængende Klager er forblevet ubesvarede. Tværtimod bliver Fornærmelserne og Forfølgelserne skarpere. De katolske Ungdomsforbund var værdifulde Hjælpemidler i Ungdomsopdragelsen. Disse Forbunds planmæssige Undertrykkelse har vi ogsaa maattet opleve. Uretfærdigheden kulminerede i deres Opløsning. I Forbudet paabe-raabte man sig en Forordning, hvis Hensigt er at beskytte Staten imod kommunistiske Voldshandlinger. Enstemmigt har Biskopperne protesteret imod denne Forholdsregel og paataget sig Forsvaret for den katolske Ungdom. Alt var forgæves!

Imod alt dette har Biskoppen protesteret overfor de lokale Myndigheder. Forskellige Taler af Rigsministeren for kirkelige Anliggender har bekræftet Statens Bestræbelser for at indskrænke Kirkens Frihed. Utallige Gange blev det gentaget, at Nationalsocialismen ikke alene vil være et politisk System, men ogsaa en Verdensanskuelse. Man siger, at Verdensanskuelse og Religion har samme Rettigheder. Naar det betyder, at Nationalsocialismens Verdensanskuelse er en Religion, hvad bliver der saa tilbage for den sande Religion? Hvilket Omraade forbeholdes saa Kirken?

For øvrigt er det trist, at man ikke vil erkende den for-
 døvelige antikristelige Propagandas Virkning. Man be-
 kendtgør, at Antallet paa Præster og Kirker er steget, at
 Gudstjenesterne bliver stærkere besøgt, at Kirken nyder
 særlige Rettigheder, ja Privilegier. Paa disse Indvendinger
 har den Hellige Fader allerede svaret, at den hellige Kirke
 ikke kan vente med at sørge, til Altrene er ødelagte og
 Kirkerne stukket i Brand. Naar man trægter efter at van-
 hellige Barnesjælene, idet man berøver dem Troens Lys
 paa Jesus Kristus, saa er det en Helligbrøde.

Christianus.

Katolske Missioner.

Den magnetiske Pols Missionstation.

Det var i Maj 1933, i Repulse-Bay, at nogle Netchilik
 Eskimoer fra Pelly-Bay for første Gang traf Missionæren.
 Han gav dem nogle Bønnebøger, og de kom tilbage Aaret
 efter. Forsynet ordnede det saaledes, at den ene af Eski-
 moerne, der var meget syg, forblev nogle Uger paa Mis-
 sionsstationen, hvor han blev døbt. Den syge døde i Com-
 mintec-Bay, og dette Dødsfald tvang de to Familier til at
 overvinde der og til at tage den Beslutning næste Vinter
 at lade sig døbe.

Efter et 7 Ugers Ophold i deres Lejr havde Pateren den
 Lykke at kunne indvie til Vor Frue i Sne den første Be-
 gyndelse til den fremtidige magnetiske Pols Menighed; 15
 Netchilik-Eskimoer blev Katekumener. Gang paa Gang ud-
 trykte de Ønsket om at have en Præst iblandt sig. P. Hen-
 ry paa sin Side havde allerede længe ønsket at arbejde i
 disse Egne, hvortil endnu ingen Præst var trængt frem.
 Ekspeditionen blev endelig besluttet, og den 25. April 1935
 forlod P. Henry Repulse-Bay for at flytte over til Pelly-
 Bay. Rejsen var lang og yderst vanskelig.

Da han naaede frem, opførte han af Klippestykker
 sammenkittede med Dynd et lille Hus med Kapel; det var
 et Slavearbejde for ham, som varede i tre Maaneder. Dette
 Hus, som er dækket af Sælhundeskind, er »meget« behage-
 ligt om Sommeren; men paa Grund af det elendige Brænd-
 selsmateriale, Sælhundeolie og gamle Ben, kan han ikke
 bo deri om Vinteren, men maa flytte over i en Snehytte.

Da Rejsen var lang og besværlig, maatte han leve af,
 hvad Landet gav ham; den første Vinter kunde Pateren
 grundet paa utilstrækkelige Midler og manglende Erfaring
 ikke tage tilstrækkelig megen Fisk hjem og maatte leve
 af Eskimoernes Godgørenhed. Erfaringen og det første

Aars Undervisning var ikke spildt, og ved Begyndelsen af den anden Vinter havde Pateren rigelig Forsyning af Sæl-hundeolie og Fisk samt Foder til sine Hunde. Der var ikke Tale om at bede om noget denne Gang, tværtimod, Pateren kunde denne Vinter træde hjælpende til.

Den 25. December 1935 blev de fem første Kristne døbt i Pelly-Bay. Den efterfølgende 25. Februar blev syv andre døbt; i Februar 1937 var der i Pelly-Bay 105 Eskimoer, hvoraf de 71 var døbte og de 23 Katekumener! Missionærens Nærværelse havde gjort mere for denne Stamme end Gendarinpatrouillen i tyve Aar.

Missionærens Indflydelse gjorde sig ovenikøbet gældende udenfor Pelly-Bays Grænser; der viser sig en lille Emigrantbevægelse, som kommer fra Vest, fra Egnene omkring Kong William, og som bestaar af Familier, der mere eller mindre har Tilknytning til de allerede kristnede, og som kommer for at besøge dem og maaske ogsaa for at blive undervist.

Pelly-Bay Missionen fik sidste Februar Besøg af Mgr. Clabaut, den Apostolske Vikars Medhjælper, som kom for at firme de Kristne.

C. H.-S.

Mellem Mødre.

Smilet.

Oplevelsen ligger mange Aar tilbage. Det var Aaret efter den store Krigs Afslutning, jeg havde tilbragt nogle Dage i en lille Bjerglandsby i Dauphine, paa den fransk-italienske Grænse.

En Dag havde jeg vandret mig træet ad Bjergvejen til en Nabolandsby og var standset ved en lille Kirke, hvis faldefærdige, af Mos og Bregner bevoksede Mure kappedes i malerisk Ynde med den ligesaa skrøbelige Præstegaard, fra hvis Have en skævt hængende Laage førte ind til Kirkegaarden.

Gravene herinde var overgroede af Græs og af et Pragtflor af vilde Blomster. Blandt disse, tyngende dem ned, laa der Kranse af malet Blik, af Perler og af Porcellæn.

Her var hedt i den brændende Foraarssol. Jeg maatte se at finde et Sted, hvor der var Vederkvægelse.

Et Par Gedekid kom springende hen over Gravene og stak over Muren lige ved en anden Laage, som jeg nu først fik Øje paa.

Hvorfor ikke se, hvor de hørte hjemme? — Og jeg fulgte deres Retning og gik gennem Laagen.

Et lille, bitte Hus laa tæt nedenfor Muren. Ruderne i de smaa Vinduer skinnede blanke og indbydende. Over Døren fortalte et Skilt, at her var et Alpeherberg.

Paa en Græstue i Læ og Sol sad en yngre Mand. Ved hans Side laa to Krykker. Paa min Hilsen svarede han ved at vende Ansigtet med et Par udslukte Øjne mod mig. — Et Vrag fra den store Krig — midt i Solen og Idyllen.

Inde i det skinnende, renskurede Køkken rumstredede en Kvinde. Fattigt var hun klædt, men hun havde den Lethed og Ynde i sine Bevægelser, som man ofte træffer hos Kvinder af den latinske Race. Hun anbragte just en blankpudset Kobberkedel paa Komfuret. Idet jeg traadte ind, hilste hun med et Kniks.

To, tre sortkrøllede Barnehoveder kiggede ind ad Døren bag mig. De havde Konens milde Ansigt og hendes glansfulde Haar.

Konen lovede paa Stand at lave gylden Te med Franskbrød til og nykærnet Smør. Derefter aabnede hun Døren til Stuen og viste rundt. Paa det hvidskurede Bræddebord stod Blomster — kunstige. Paa Væggen hang fromme Billeder i guldbroncerede Rammer, et Krucifiks og et Vievandskar. Et morsomt, gammelt Ur med Roser paa Urskiven maalte Tiden ud med sine tyste, smaa Hammer-slag.

Omkring et Soldaterportræt var fæstet en Mindekrans af tørrede Blade og kunstige, hvide Liljer.

»Af Deres Slægt?«

»Min Broder, Madame!« — et vemodigt Drag kom og gik over hendes Ansigt. »Min Mand, som De saa derude, er Invalid fra Krigens første Aar. Blind og det ene Ben knust. — Der er min store Datter!«

Hun viste med Haanden mod en purung Pige, som letfodet kom løbende over Græsset hen mod Huset. Hun bar en Spand med Mælk.

»Har De mange Børn?«

»Fem!« og hun rankede sig i stolt Glæde. Hendes Ansigt var fuldt af Smil, da hun sagde det.

Ja, hendes Ansigt var fuldt af Smil, men der var ogsaa Linjer deri, som Angst og Gru havde præget. Øjnene, der saa saa mildt, havde aabenbart ogsaa kendt til Graad.

»Hvor maa De være tapper! Efter alt det, De har gennemgaaet, mener jeg!«

Men da greb hun min Haand, drejede mig om mod et lille Madonnabillede, som paa denne lyse Majdag var smykket med levende Blomster, fløjls-gule Primler fra Bjergene, og saa sagde hun, idet hun bøjede sig andægtigt:

»Nej, hun var tapper! Hvad vi Mennesker end maa gennemgaa, saa er vore Lidelser, selv om vi finder dem store nok og vanskelige nok at bære, dog smaa imod dem, Guds hellige Moder bar. Men,« og nu brød Smilet atter frem paa min Værtindes Ansigt, »det forstaar sig: Himlens Dronning er jo ogsaa større end vi!«

Siden sad jeg med min Tekop i Haanden paa en Sten ved Kirkegaardsmuren og nød Bjergluften og Udsigten med den straalende Sol over de hvide Alpetoppe.

Da saa jeg Konen bringe sin Mand en Skaal af den nymalkede Mælk. Han tog imod den, mens et Smil gjorde hans stakkels Ansigt næsten smukt. Kunde hans blinde Blik »se« den Mildhed, hvormed hun betragtede ham?

Det kunde han vel ikke. Men han fornåm sikkert Straallerne fra den Sindets Varme, som hendes Smil kun var en Afglans af.

Det er vist *Henri Bergson*, som siger: »Ingen ved, hvor meget ondt der dør i Glansen af et Smil!«

Hvis denne Sætning gælder i al Almindelighed, hvor meget mere maatte den da gælde her, hvor Smilet var en Straale af selve den himmelske Kærligheds Sol, i hvis lysende Hav baade Armod og Lidelse forflygtiges.

Invaliden og hans fattige Kone! Tør nogen paastaa, at de ikke var lykkelige?

Lillemor.

Vatikanet og Luftbombardementet.

I en officiøs Meddelelse omtalte »Osservatore Romano« kort den hellige Stols Holdning overfor Luftbombardementet i Spanien. Tro mod sin Sendelse som Retfærdighedens og Kærlighedens Forsvarer har Paven altid fordømt alle Voldshandlinger, paa hvilken Side disse end er sket; ligeledes har Vatikanet ogsaa altid understøttet alle Bestræbelser for at mildne Krigsskikkene. Det har skredet ind, om saa kun faa Mennesker kunde reddes derved. Da nu i Begyndelsen af Februar Luftangrebene paa aabne Byer i Spanien blev hyppigere og foraarsagede svære Tab af Menneskeliv og Kunstværker, rettede Paven en varm Appel til General Francos katolske Bevidsthed og ædle Sindelag og anmodede om, at de Nationale indstillede disse Bombardementet. General Franco stillede sig imødekommande overfor denne Anmodning og gav den pavelige Befuldmægtigede i det nationale Spanien, Msgr. Antoniutti, beroligende Løfter i saa Henseende. Trods denne Henvendelse til Franco indstillede Modpartiet i den spanske Borgerkrig ikke sine Katolikforfølgelser. Omtrent samtidig med, at Pavens Repræsentant var hos Franco angaaende Barcelona, blev alene i Teruel 27 Præster myrdede og 2 hidtil urørte Kirker skændede og plyndrede. Alligevel henvendte Paven sig paa ny til General Franco efter yderligere Luftangreb paa Barcelona, og det var blevet Msgr. Antoniutti paalagt at rette indtrængende Henstillinger til General Franco. Men i Vatikanet lægger man dog Vægt paa den Kendsger-

ning, at alle disse Henvendelser til General Franco fra den hellige Stols Side er sket paa eget Initiativ og uafhængigt af lignende Henvendelser fra andre Magter. Det er forstaaeligt, at Paven ikke kan gaa Haand i Haand med den franske Folkefronts Regering i sine Henvendelser til General Franco til Gunst for Byer inden for det spanske Partis Omraade, der ustandseligt gør sig skyldig i Forbrydelser imod Katolikkerne.

O. R.

Nye Bøger.

En Mand kan miste Hovedet . . .

Da St. Thomas More vægrede sig ved at aflægge den af Kongen forlangte, men af Kirken forkastede Suprematsed, skrev han i et Brev af 2. 6. 1535 de berømte Ord: »Jeg finder ingen Ondskab i mig og kan saaledes ikke tilstaa nogen. Hvad Sagen selv angaar, kan jeg ikke give andet Svar, end jeg allerede har givet. Det smerter mig dybt, at Hs. Majestæt har fattet en saa slet Mening om mig, (Højforræder) og det gør mig meget ondt, at De, om end kun en Dag igennem, kan tænke saa slet om mig. Jeg trøster mig med det sikre Haab, at den Dag engang vil komme, hvor Gud for Kongen og hele Verden vil aahenbare min Uskyldighed og Ærlighed imod Hs. Majestæt, og selv om dette ogsaa i Øjeblikket maatte synes mange at være en temmelig kølig og ubetydelig Trøst, fordi Kongens Vrede i Mellemtiden kan skade mig meget, saa takker jeg dog Gud, at min Samvittigheds Renhed i dette Tilfælde er af en saadan Beskaffenhed, at jeg, hvis Kongen vil straffe mig, dog ikke vil lide nogen Fortræd derved. *Thi i et saadant Tilfælde kan en Mand miste Hovedet og dog ikke tage nogen Skade.*«

Vi citerer her efter *Michael Pfliegler: Dokumente zur Geschichte der Kirche* (Innsbruck Tyrolia 1938, 470 S., indb. RM. 7,20), en udmærket Samling af de vigtigste Kilder til Kirkehistorien. Lige fra Apostlenes Tid og de romerske Kristenforfølgelser over Islam, St. Benedikt, Europas Kristning, Inquisition, Reformation indtil Pavens Konkordat med Hitler følger vi her Begivenhederne i selve Dokumenterne. Et ligesaa grundigt som fængslende Studium tilbydes os!

— z

Troens Rettigheder, Kærlighedens Pligter.

For at hjælpe med til at opfylde Frelserens Ønske om at alle maa være eet har *Vincent Mc Nabb, O.P.* udgivet en Bog, som han har arbejdet paa i ti Aar under Titlen: »*The Church and Reunion*« (London, Burns, Oates & Washbourne, 1937, 246 S., sh. 6/—).

Med glad Forhaabning har Forfatteren fulgt »Hen til

Rom-Bevægelsen« i den anglikanske Kirke, lige fra John Kebles Prædiken over »Nationalt Trostfrald« paa Oxford Universitet i 1833 indtil vore Dage. Enkelte Banebrydere: Erkebiskop Davidson, den nuværende Biskop af London, Lord Halifax og Professor C. H. Turner, vier han en indgaaende Omtale. Mc Nabb er ikke blind for Modstandens Styrke. Han skrækker heller ikke tilbage for at nævne Baret ved Navn, men undgaar unødvendig Skarphed: »Jeg kunde aldrig glemme de Ord, som Folkenes Apostel skrev, han, som i sit sidste Brev var Troens guldælende Lovtaler: »Hvis jeg har en Tro, at jeg kunde flytte Bjerger, men ikke havde Barmhjertighed; gavnede det mig intet« St. Paulus, som ellers fortæller os, at Tro er noget godt, og tilmed noget nødvendigt, skønt ikke helt tilstrækkeligt, siger ikke her, at Tro intet er. Men da han skriver til de græske filosofiske, trættekære Hjerner i Korinth, siger han til dem og os, at Tro sammenlignet med Kærlighed er lig Nul; og at en Sjæl, som har Tro, men mangler Kærlighed, intet gavner.« Forfatteren har holdt sig til den gode Tanke: »Hvis Tro har sine Rettigheder, saa har Kærlighed sine Pligter.« Langs Mc Nabbs Vej ligger mange Forhaabninger begravede. Han har dog ikke opgivet Haabet, men er snarere blevet en dristigere Realist. A. P.

Paa Lytterpost.

Hroswitha fra Gandersheim. Langfredag Kl. 20—21,30 sendte Radioen et af Hroswithas dramatiske Arbejder »Gallicans Omvendelse«, der i korte, levende Scener skildrer, hvorledes Kejser Konstantins Feltherre Gallican opgiver Mars og de øvrige Afguder og bliver kristen, og hvorledes Kejserens Datter Konstantia derved faar Lov at holde sit Kyskhedsløfte, som Gallican og hans Døtre forøvrigt ogsaa aflægger. Før Fremførelsen holdt Sceneinstruktør, Dr. phil. *Egill Rostrup* 19,30—20,00 som orienterende Indledning et Foredrag om Hroswitha fra Gandersheim.

Forfatterinden (938—968) var Nonne i Benediktinerklosteret Gandersheim i Braunschweig. Hendes Navn er som en stolt Klang gaaet gennem Historien. Hun skrev mange Helgenlegender, hvoraf »Theophilus« er mest kendt som Forløber for Faust. Hendes seks Skuespil vakte kolossal Opsigt. Men ved Trediveaarskrigen glemte man dem sammen med andre værdifulde Ting. — Hun har utvivlsomt aldrig set et Skuespil, aldrig været i Teater; thi saadanne fandtes ikke paa hendes Tid. Middelalderen gav os vel tyske religiøse Skuespil, men først meget senere. — Sachserne var nylig blevet kristnet med Vold, og deres Kristendom stak naturligvis ikke dybt. Det eneste faste i

denne kaotiske Tid er Kirken. Klostrene var Tidens Kulturcentre; her lærte man Haandværk, dyrkede Jorden, skrev Historie — og digtede, naar man kunde. Man skrev mange Helgenlegender, som uden Tvivl har været en Kulturfaktor, der skulde værp Lud til Tidens skurvede Hoveder. — Da man ikke havde ret megen Læsning, læste man i Klostrene — for at lære *Latin* — ogsaa Terentius' Komedier. Da disse ikke er særlig moralske, skrev H. sine Dramaer for at erstatte dem. Da hun brugte Helgenlegender som Stof til sine Skuespil, maatte hun ogsaa skildre Helgenindernes Kamp for deres Kyskhed og nødtes derfor til at skildre Kærlighedsscener. Der er den Forskel mellem Terents og H., at hos T. sejrer som Regel Lasten, hos H. Dyden. — Alle de Helgenlegender, H. benytter, hører hjemme ikke i den romerske, men i den græske Kirkes Helgensamlinger. H. har antagelig kendt den græske Dramatik, og det synes, som hun er Mellemeddet mellem det græske Drama og Middelalderens Helgenspil. — Doktoren citerede til Slut en smuk, from Udtalelse af Hroswitha om, at hun har skrevet sine Skuespil til Guds Ære. Selvfølgelig fremførte Foredragsholderen ogsaa en hel Del Paastande, som viser, at Datidens som Nutidens Katolicisme er et temmelig ubekendt Gebet for ham.

— Paaskemorgen Kl. 8,45—930 sang Sakramentskirkens Kor nyere og ældre *katolske Paaskesalmer* samt Casalis Missa in G. *Ignatius.*

Fra Hovedstad og Provins.

St. Josephs Børnehave 1. April 1937 — 1. April 1938.

	Indtægt:	Udgift:
Statens Tilskud	1100 00	
Børnene indbetalt	1907 75	
Renter i Banken pr. 31.-12.-37	17 70	
Kommunens Tilskud	800 00	
Gage til Lederen		1800 00
— - en Medhjælper		690 00
— - en Vikar i Ferien		117 00
Husleje		660 00
Rengøring og Rengøringsmidler		340 65
Vask		25 35
Mælk		348 96
Brændsel		155 25
Kogegas og Belysning		45 08
Nyanskaffelser og Reparationer		18 91
Til Børnenes Arbejder		65 56
Brandassurancepræmie		3 00
Apothekerverer		1 92
	3825 45	4271 68
Medlemmer	507 00	
Gaver	15 00	
Overskud		75 77
	<hr/> 4347 45	<hr/> 4347 45

Menighedspleje i St. Ansgars Sogn.

Aarsberetning for St. Vincentsforeningen for katholske Damer i St. Ansgars Sogn.

St. Ansgars Sogn har 28 Medlemmer, 15 aktive og 13 passive. Der er i Vinterens Løb aflagt 217 Besøg hos 40 Familier og enligstillede, som er blevet understøttet med Naturalier m. m. Et Møde afholdes een Gang om Maanedn i Vinterhalvaaret, hvor Foreningens gejstlige Leder deltager, og hvor Damerne aflægger Beretning om deres Arbejde i Foreningen. Tre Altermøder er blevet afholdt. En Gang ugenlig arbejder syv Damer paa Systuen fra 1¹/₁—4. Der arbejdes og sys, og ældre Ting omforandres til voksne og Børn.

Ialt er der uddelt 130 St. til Sognets fattige.

Retraiten, Paaskekommunionen, Skovturen og Juletræs-festen er fælles for de tre Sogne. Alle, der har ydet Foreningen Hjælp, bedes modtage en hjertelig Tak.

<i>Indtægter:</i>	Kr.	<i>Udgifter:</i>	Kr.
Kassebeh. 1. Jan. 1937.	35 13	Kolonialkort	386 00
Aarsbidrag:		Kontant Hjælp	10 50
Aktive Medlemmer ..	255 00	Brændselshjælp	55 90
Passive » ..	691 00	Porto, Diverse	41 50
Tilskud fra Hovedk. ..	500 00	Aftenmøder	72 20
Indsamlet ved Møder ..	69 60	Systuen	135 63
Kollekten	40 00	Indbet. til Hovedkassen	738 00
Gaver	80 00	Kassebeh. 1. Jan. 1938.	231 00
	<u>1670 73</u>		<u>1670 73</u>

Fra den vide Verden.

Helgenkaaringen Paaskedag.

Søndag den 17. April, 1. Paaskedag, deltog Pave Pius XI ligesom sidste Aar i Pontifikalmessen i Peterskirken. Før denne Messe kanoniserede den hellige Fader, som nævnt i forrige Nr., tre Salige, nemlig *Andreas Bobòla*, *Johannes Leonardi* og *Salvator da Horta*. Derved fik Gudstjenesten i den Vatikanske Basilika en ganske særlig Glans og Skønhed; til Messen var der tændt Hundreder af Lys inde i Kirken, og om Aftenen var den illumineret udvendig.

Henimod Kl. 9 begav den hellige Fader sig til Parament-Salen, hvor Kardinalerne var samlede for at modtage Paven; den hellige Fader iføres den pragtfulde guldindvirkede hvide Korakaabe og Tiaraen og begiver sig med Processionen til det sixtinske Kapel, lægger her Tiaraen og istemmer Hymnen *Ave, maris Stella*. Den hellige Fader modtager nu et tændt Lys og tager med Mitra paa Hovedet Plads paa *Sedia gestatoria*, flankeret af de kendte Vifter,

hvorefter hele Processionen af 28 Kardinaler, 80 Ærkebiskopper, Biskopper og Abbeder og mange andre Prælater, alle med Lys i Hænderne, drager ned til Peterskirken, hvor den hellige Fader under Sølvtrumpeternes Toner og Mængdens begejstrede Jubel bæres ind i Basilikaen, tager Plads paa Tronen og hyldes af Kardinalerne. Herefter følger nu Helgenkaaringens Ritus, Alle Helgens Litani og *Veni Creator* synges; ved selve Kanonisationen rejser Kardinalerne og alle de øvrige sig op, uden Mitra, medens Kristi Stedfortræder, alene med Mitra, fra sin Lærestol og i sit hellige Embedes hele Fylde erklærer de tre Salige for Hellige. *Te Deum* og de nye Helgeners Oration synges, hvorefter Sekretæren for Breve *ad principes*, Msg. Antonio Bacci, i den hellige Faders Navn oplæser Pavens Homili om de nye Helgener. Først nu begynder *Pontifikalmessen*, der celebreres af det hellige Kollegiums Dekan, den 87-aarige Kardinal *Granito Pignatelli di Belmonte*. I Kristenhedens C e n t r u m udføres den herlige Liturgi i al sin Skønhed og Glans og uden Hensyn til, hvor længe det varer — i Modsætning til Periferien. Kun den hellige Faders før nævnte Homili er ganske kort. Efter Messen tager Paven igen Plads paa *Sedia gestatoria*, nu med Tiaraen, og bæres ud til Sølvtrumpeternes Toner, der ogsaa har lydt under Forvandlingen i Messen. Lidt senere viser Pius XI sig paa den store Loggia ud mod Peterspladsen og meddeler de forsamlede Tusinder den Apostoliske Velsignelse, hvorefter to Kardinaler forkynder Afladen paa Latin og Italiensk.

Blandt de mange fyrstelige Personer, der overværede Kanonisationen, nævner »L'Osservatore Romano«, hvorefter ovenstaaende er refereret, Hs. kgl. Højhed Kronprins Frederik af Danmark.

K. S. Th.

Program

for den XXXIV Eucharistiske Verdenskongres.

22. **Maj. Søndag Kl. 8:** Fælleskommunion for det kongelige ungariske Statspoliti og for Post-, Jernbane- og Sporvognsfunktionærer.
23. **Maj. Mandag. Form.:** Den pavelige Kardinallegats Ankomst. Besøg i Kroningskirken.
24. **Maj. Tirsdag. Kl. 11:** Aabning af de med Kongressen forbundne Udstillinger.
 - Kl. 16: International Hyldest af Litteraturens Repræsentanter foran det Allerhelligste.**
 - Kl. 18: Velkomstafte i Festhallen.** Kort kunstnerisk Program til Ære for Legaten under Medvirkning af Ungdommen.
25. **Maj. Onsdag. Kl. 8:** Messe i St. Stefans Basilika under Overværelse af Medlemmerne af det staaende Udvalg for Kongressens Deltagere og for dem, der i alle Verdensdele slutter sig til den.

25. **Maj. Onsdag. Kl. 10: Kongressens Aabningsmøde** paa Heldenplatz. Oplæsning af den pavelige Bulle. Tale af Kardinal-Fyrstprimas Serédi. Aabningstaler af Biskop Heylen og den pavelige Legat. Kongreshymne.
26. **Maj. Kristi Himmelfarts Dag Kl. 9: Messe og Fælleskommunion for Børnene og Ungdommen** paa Heldenplatz.
Kl. 11,30: Møde for Præsterne i St. Stefans-Basilika. Samtidig beder Kongressens Deltagere i deres Kirker for deres Præsters Frelse.
Kl. 16: Første offentlige Møde i Festhallen. Efter en ungarsk Tale hilser de enkelte deltagende Nationer Kongressen og den hellige Fader i Hans Legats Person.
Kl. 20: Eucharistisk Skibsprocession paa Donau, fra Eötvösplatz til Horthy-Broen og St. Margarete Øen og tilbage.
27. **Maj. Fredag. Kl. 7: Messe** for de forskellige Nationers Kongres-Deltagere i de dem anviste Kirker.
Kl. 8: Fælleskommunion for den kongelige ungarske Hær og Frontkæmperne paa Heldenplatz.
Kl. 11.30: Møder for de udenlandske Nationer og de ungarske Fagudvalg.
Kl. 16: Andet offentlige Møde i Festhallen.
Kl. 20—22: Tilbedelse for Kvinder i Kirkerne.
Kl. 22.45: Natlig Tilbedelse for Mænd paa Heldenplatz.
28. **Maj. Lørdag. Kl. 7: Missionsandagt** i Kirkerne.
Kl. 9: Højmesse efter orientalsk Ritus for Kristenhedens Genforening.
11.30 Møder for de udenlandske Nationer og de ungarske Fagudvalg.
Kl. 16: Tredie offentlige Møde i Festhallen. **Aften: Teaterforestillinger** med religiøse Emner, Eucharistisk Koncert.
29. **Maj. Søndag. Kl. 9: Pontifikalmesse af Kardinal-Legaten og Fælleskommunion for alle Kongresdeltagere** paa Heldenplatz. Antageligvis Radiotale af den hellige Fader.
29. **Maj. Søndag Kl. 16: Eucharistisk Procession fra St. Stefans Basilika til Heldenplatz. Afslutningshøjtidelighed.** Takketale af Fyrstprimas, Afskedstale af Legaten, Sonebøn. Te Deum og Velsignelse med det Allershelligste.

Ordrup. I Anledningen af Kongregationens 25 Aars Jubilæum afholdes en **fælles Udflugt** til Kullen Søndag den 22. Maj. Den hellige Messe læses i Arild i det derværende Kapel Kl. ca. 11. Alle interesserede fra Ordrup, København og Omegn indbydes til at deltage i denne Udflugt, saavel ældre som yngre.

Pris ca. Kr. 5,50 (Tog og Rulebil). Madpakke medtages til hele Dagen, Drikkevarer forefindes paa Stedet.

Skriftlig Meddelelse angaaende Deltagelse i Turen bedes senest d. 16. Maj sendt til Knud Hutter, Slotsvej 33 A, Chl., Præfekt i Kongreg. for Mænd og Ynglinge. Nærmere Opl. i næste Nr.

Benediktinerinderne i **Klostret paa Jagtvej** søger en from yngre eller ældre Mand, som vilde paatage sig Ministranttjenesten hver Dag under Konventmessen Kl. 8. Sporvognsudgifter godtgøres og Morgenkaffe tilbydes.

A. C. og Organisatio Academicarum Danicarum Catholicarum Onsdag d. 11. Maj 1938 Kl. 20 i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a. Pater K. Pauli S. J. taler om **Kirken og Borgerkrigen i Spanien**. Gæstekort hos Administratores. Adm.

Kirkelig Kalender.

Maj.	8. S. 3. Søndag e. Paaske. — Josef, Kirkens Værnehelgen.	Maj.	15. S. 4. Søndag e. Paaske.
	9. M. Gregor af Nazianz.		16. M. Ubald.
	10. Ti. Antonius.		17. Ti. Erik, Konge af Sverige.
	11. O. Oktav af Josefs Fest.		18. O. Venantius.
	12. T. Nereus, Achilleus, Domitilla og Pancratius.		19. T. Petrus Cælestin.
	13. F. <i>MARIAS BEBUDELSE</i> . — Robert Bellarmin.		20. F. Bernardin af Siena.
	14. L. Gudsmoders Lørdagsmesse.		21. L. Gudsmoders Lørdagsmesse.

Maj. Ugens Messebønner.

8. S. Josef, Kirkens Værnehelgen (890—422); 2. Sæt Bønner: 3. Søndag e. Paaske (583—422) 3 Sæt Bønner (kun i st. Messer): Ærkenglen Michaels Aabenbarelse (1089—931); Josefs Præfation (523); Slutningsevng.: Søndagens (585—426).
9. M. Gregor af Nazianz (908—738); 2. Josefs Oktav (891—422). Josefs Præfation.
10. Ti. Antoninus (908—738); 2. Josefs Oktav, 3. Gordian og Epimachus; Josefs Præfation.
11. O. Oktav af Josefs Fest (891—422). Josefs Præfation.
12. T. † Nereus, Achilleus, Domitilla og Pancratius (909—741); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken eller Paven ([123,122]—[107]).
13. F. *MARIAS BEBUDELSE* (858—697); 2. (kun i st. Messer): Robert Bellarmin ([42]—[42]).
14. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([89]—[93]); 2. Bonifatius (911—742), 3. Den Helligaand ([120]—[105]).

M.-K. Rosenkranskirken »Maria Rosenkransdronning« **M.** Torsdag d. 12. Maj i Kirken i Forbindelse med Majandagen; **F.-K.** Søndag d. 22. Maj. — **St. Ansgers K.** »De kristnes Hjælp« f. Mænd **F.-K.:** Søndag 8. Maj Kl. 8.

Ordrup. I St. Andreas Kirke læses indtil videre hver Søndag stille Messe Kl. 11 $\frac{1}{2}$. Søndag den 12. Juni Kl 9: **Firmelse.**

8 Dage paa Højskole. Lukket Retraite med efterfølgende Højskole ledet af Pastor Messerschmidt afholdes paa Trørødhus for gifte og ugifte Damer og unge Piger fra 24.—31. August.
Skriftlig Tilmeldelse: Trørødhus, pr. Vedbæk.

Usædvanlig Filmsaften. St. Josefs Hospital i København har ladet optage en stor Film af Livet paa et moderne, katolsk Sygehus. (Se »Nord. Ugeblad« 1937. S. 700). Hidtil har Filmen kun været opført for særlige Kredse, men Pater Bender har nu faaet Hospitalets beredvillige Tilladelse til at vise den ved et Par offentlige Forestillinger i St. Knudssalen, Stenosgade 4, Lørdag d. 7. Maj og Søndag d. 8. Maj Kl. 20 $\frac{1}{4}$. Billetpris over hele Salen 75 Øre. Billetter faas hos Portneren i Stenosgade. Overskuddet tilfalder D. K. U. F.s Filmsarbejde.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 5. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariustoreningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 18

Søndag den 1. Maj

1938

INDHOLD: Jeg er den gode Hyrde. — Mose Sang. — Tilbage til Kristus. — Tre Helgener. — Vore gode Fædre sagde. — Set og hørt? — En ædel Bedrager. — St. Maria Hospital holder 25 Aars Jubilæum. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Jeg er den gode Hyrde.

(Joh. 10,11.)

2. Søndag efter Paaske.

Maria paa Vej til Elisabeth! Endnu kunde Jesu Barnefod ikke bære ham. Endnu kunde hans Barneblik ikke skelne Vejen. Men Hyrdehertiet i hans Bryst tilskyndede ham allerede at udfri sit Yndlingslam af Arvesyndens Tjørnehegn.

Ligesom han siden, indesluttet i Ciboriet, af sine Præster lader sig bringe ind i de fattigste Hytter og i de mørkeste Fængsler for der at sprede himmelsk Trøst, saaledes lader han sig nu skyndsomt føre ud i Bjergene til Johannes.

Kristi levende Ciborium er Maria. Hun er Naadens Midlerinde, og i *Magnificat* fremjubler hun sin Glæde derover paa en Maade, saa Aarhundreder og Aartusinder genlyder deraf, og Folkeslagene lytter dertil og synger med.

Da Kristi Fødder mægtede at bære ham, gik han Golgatha-Vejen. Han gik den for at søge de vildfarne Faar. Han gik den saa længe, til saavel hans mødige Fødder som hans velsignede Hænder blev naglet til Korsets Træ.

Da gav han sit Liv for at redde sin Hjord fra Ulvens Tænder.

Daglig erfarer vi den samme Hyrde-Omsorg. Daglig fornyes hans Offerdød i den hellige Messe. Daglig flyder der Helsebod og Frelse fra hans Vunder. »Thi I var som vildfarne Faar, men er nu omvendt til eders Sjæles Hyrde og Biskop.« (Petr. I, 2,25).

Medens vi nyder godt af vor Hyrdes Omsorg, mindes vi om: »Jeg har andre Faar, som ikke er af denne Sti, ogsaa dem bør det mig at føre hid.« (Joh. 10,16). Og den hellige Petrus formaner os: »Kristus har lidt for os og efterladt eder et Eksempel, for at I skal følge i hans Fodspor.« (I, 2,21).

Den hellige Johannes Døber har aflagt Vidnesbyrd om sin Taknemmelighed gennem den Forsagelse, hvormed han beredte Herren Vej. Maa ikke ogsaa vi føle Trang til at handle paa lignende Vis? Maa vi ikke føle en hellig Længsel efter at vandre i det samme Spor? En saadan hellig Længsel taler ud af *Peter Schindler's* Vers:

»At bære sit skælvende Hjerte
 mellem to skærmende Hænder
 ret som en indviet Kærte,
 der flakker frygtsomt og brænder.
 At knytte som Haanden sin Viden
 imod Alverdens Vise,
 urokket af Lyst og af Liden —
 at lære, at lindre, at prise. — — —
 At plante Korset i Norden,
 — evigt forenet med Rom —,
 at vandre som Pilgrim paa Jorden
 med Sang, der fra Himmerig kom. (At tro.)

Under vore Bestræbelser for at bistaa andre Sjæle er vi kun det fattige Redskab, der arbejder paa et overmenneskeligt, guddommeligt Værk.

»Ved Herrens Ord blev Himlene grundfæstede« (Ps. 32,6). Dette gælder ogsaa og i endnu højere Grad om den aandelige Himmel, Guds udtrykte Billede, den med Naaden smykkede Sjæl. At tjene som Forløber for, at være den svage Genklang af det evige Ord, er noget usigeligt stort,

noget ubeskriveligt saliggørende. At komme til at ligne Guds Moder i hendes Besøgelse er et ophøjet Privilegium.

For i nogen Maade at blive i Stand til at kunne det, maa vi sætte vor Fortrøstning til, at Moderen med Barnet vil velsigne vort Arbejde i Herrens Vingaard og paa den gode Hyrdes Græsgange.

Om den Hjælp, der saaledes rækkes de vildfarne Sjæle, beretter Digterinden *M. von Greiffenstein* i sin Skildring af Maleren Ritter von Hempels Konversion i Digtet »Paa Flugt«.

Hempel vaklede længe, før han kunde beslutte sig til at vende tilbage til Moderkirken. Under hans Sjælekamp blev han af sin Kunstfælle Kupelwieser raadet til at besøge Maria Zell-Kirken. Hempel gjorde det — i Forventning om, at der straks ved hans Indtrædelse i Kirken vilde komme Klarhed i hans Sind. Dette skete dog ikke, og dybt skuffet forlod han Naade-Kirken. Men Guds Moder med Barnet fulgte ham paa Flugten. Da han steg op ad et stejlt Bjerg, mødte han en Tiggerske, og —

»— ved hendes Side kravled, — kan man give et saadant Væsen menneskeligt Navn? —

Afsindigt, tomt det stirrede paa Manden,
der rædselsslagen Moderen nu spurgte:

»Sig mig, hvad er det for et stakkels Barn?«

»Min Gud,« hun svared med fortvivlet Gestus,
»mit arme Barn er sløvt, og derfor han
skal aldrig Kristi Legeme modtage!« — — —

Men under Vandringen ad Vejen frem
de samme Ord for Mandens Øre toner:

»Skal aldrig Kristi Legeme modtage!«

Han vil dem trænge bort. Det er forgæves!

De dukker op i Skyen for hans Blik,
de bruser frem i Bækken ved hans Fødder — — —

Men paa hans Hoved lægger sig en Haand:

»Hint Barns Ulykke har du selv jo valgt dig,
frivilligt, med et stridt og stædigt Sind.

Du aldrig Kristi Legeme modtager,
hvis ikke du til Kirken søger hjem.«

Da skjalv han, truffen dybt i Hjerteroden,

han lænede sig mod et Grantræs Stamme
 og skelned i Skumringen Guds Moders Træk.
 Med Graad udbrød han: — Se, jeg vender hjem! —
 — ch—.

MOSE SANG

(5. Msb. 32. Kap.)

»Hører til I Himle! Jeg vil tale.
 Jorden høre Ordet af min Mund!
 Som den milde Regn fra Himmelsale,
 som den klare Dug i Morgenstund,
 saa' skal Talen om Gud Herren være.
 Hyldestraab skal stige, Jubelsang.
 Slægterne forkynde skal Hans Ære
 med Basuners Røst og Harpers Klang.

Han er Klippen, Retfærd er Hans Veje.
 Han er herlig, trofast, uden Svig,
 og den Æt, Han een Gang tog i Eje,
 gør Han stærk og lykkelig og rig.
 Israel! Kom i Hu de gamle Dage!
 Se paa Aarene fra Slægt til Slægt!
 Gaa til Patriarkers Tid tilbage!
 Altid var du i Guds Varetægt.

Herren fandt dig i de øde Dale,
 fandt dig der, hvor Ørkens Vinde hven,
 underviste dig med Lovens Tale,
 vogtede dig som sin Øjsten.
 Som en Ørn, der svæver om sin Rede,
 værnende om sine Unger smaa,
 bar Gud Herren dig paa Vinger brede,
 bar dig frelst mod Sol og Skyer blaa.

Han har mættet dig med Markens Grøde,
 Mælk og Honning Han dig finde lod.
 Han slog Kilder frem af Klipper øde,
 gav dig Hvedens Marv og Druens Blod.
 Men, mit Folk! Du svigted, Gud du glemte!
 Taabelige Ting du kaldte Gud,
 vilde Offersange op du stemte,
 sletted Herren af dit Hjerte ud.

*Dog er Herren Naade over Naade,
og trods alt du tjene skal Hans Aand.
Som Hans Redskab til al Verdens Baade
hviler stadig du i Herrens Haand.
Evig er Hans Armes Kraft heneden.
Tryk fra Tid til Tid du hos Ham bor.
Og i Tidens Fylde vil Han Freden
ved dig sende til en hærget Jord.*

*Engang alle Jordens Folkestammer
skal med Fryd tilbede Israels Gud
og et Verdenslys med stærke Flammer
gaa fra Kanaans Landemærker ud.
Ingen Slægt med Herrens Folk skal lignes.
Talrigt være det som Havets Sand!
Alle Jordens Slægter skal velsignes
ved det Folk, som Gud gav Kanaans Land.«*)*

Karen Plouggaard.

Tilbage til Kristus.

Mangt og meget i Øst og Vest og Syd tager sig frygtelig mørkt ud i vor Tid, set med kristne Øjne. Mange Angreb paa kristen Tro og Moral oplever vi ogsaa i vort eget Land. Men det vilde være sortsynet og kortsynet, dersom man ikke ogsaa fik Øje paa talrige Lysglimt. Vi tænker f. Eks. paa 2. Bind af *Gyldendals Verdenshistorie* (300—1490), (672 S., ill., Kr. 15,00), der lige er udkommet. Under W. Norvins og A. Olsens Redaktion fremlægger Fagmænd dette vidt udstrakte Forskningsomraade for os i et imponerende Værk, der kun paa ganske enkelte Steder opfordrer til Modsigelse. Her møder vi mange sunde Tanker, som hidtil ikke har ligget paa Alfarvej. Her skal fremhæves een: *Hal Koch* betoner saa udmærket, hvad *Kirken betød for Middelalderen*: »Den synlige Kirke var Gudsriget — vel ikke det endelige, men som »Pilegrim« paa Jorden,

*) Da Jesus forklarede Skrifterne for Disciplene, der var paa Vej til Emmaus, begyndte han fra Moses. Den store Førers Historie, han, som reddede det udvalgte Folk fra Pharaos Trældom og i Ørkenen stadig bragte dem vidunderlig Hjælp, henviser med særlig Klarhed til Verdens Forløser. Naar *Aloys Miramar* fortæller Børnene »*La vie merveilleuse de Moïse*« (Paris, Lethielleux, 192 S., ill., Frs. 20,—), aabner han samtidig deres Øjne for vor Tids store Redningsmand. Moses er her et kraftigt, levende »Hen til Kristus«, skildret i Ord og Billeder!

paa Vandring frem imod det evige Gudsrige Der kan næppe nævnes noget mere karakteriserende for middelalderlig Livsopfattelse end denne Bevidsthed om at leve for Evigheden, at Jordelivet kun var en Forberedelse og en Opdragelse til det himmelske. Det er denne Bevidsthed, som skaber Enhed og Sammenhæng i Tilværelsen og fører alt ind under Kirkens værnende Hvalvinger. Her samledes alt, hvad der fandtes i Livet af opaddragende og ædelt; i Kirkens Haand sammenfattedes alle Livets Idealer; den tog sig af Menneskets Higen imod Gud, den vogtede Retfærdigheden ... den udøvede Barmhjertigheden, den søgte Sandheden, den skabte Skønheden. Det religiøse, det politiske, det sociale, det videnskabelige og det kunstneriske Liv levedes under dens Beskyttelse og i dens Tjeneste. Intet var sat uden for; alt havde sin Plads; og ud fra denne Anskuelse har Middelalderkirken formaaet at lede Menneskene, ordne deres fælles Liv paa Jorden og forberede dem til Himlen, alt indenfor en sluttet Enhed, som man hverken før eller siden har kendt Magen til« (571).

Vi er ogsaa taknemmelige for at faa fastslaaet, at »De talrige Bibeloversættelser i den senere Middelalder vidner om, at Kirkens hellige Skrift er ved at blive Folkets Læsning«. (588). Men en af de meget vigtige Erkendelser er især Henvisningen til »den saakaldte *Nominalisme*«, der sprængte Teologi og Filosofi, Tro og Viden, helt bort fra hinanden, saa at man endte i Læren om den dobbelte Sandhed. Allerede da begyndte den skæbnesvangre Løsrivelse fra Kirke, Autoritet og den objektive Fornuft. Menneskelivet var ved at frigøre sig. Den store Splittelse tager sin Begyndelse, som siden fortsættes i Reformationen og i vore Dage. »Der gaar et Drag af *Individualisme* gennem Tiden« (588). »En almindelig Følelse af Usikkerhed og Pessimisme breder sig« (586). »Den Proces var begyndt, som man plejer at kalde »Sækulariseringen« (Verdsliggørelse), og som er et af de mest fremtrædende Træk i den nyere Tids Tilblivelseshistorie og tillige det, der fundamentalt adskiller den fra Middelalderen« (576). »Paa denne Maade er allerede i Middelalderens sidste Aarhundreder den Splittelse forberedt, som siden har præget den vesteuropæiske Civilisation, baade naar man betragter Samfundets og den enkeltes aandelige Liv.« (588).

Hvad den vidtskuende Historiker her har antydnet i Roden, i de første Spirer, har *Egon Friedell* klarlagt paa en forbavsende alsidig, livlig Maade i sin »Kulturgeschichte der Neuzeit«. Ogsaa her er der Lysglimt! Slutningsbindet af Oversættelsen af denne *Kultur menneskehedens Sygdomshistorie* i de sidste 500 Aar foreligger under Titlen »Kulturhistorie III. Romantik og Liberalisme, Imperialisme

og *Impressionisme*«. (Berlingske Forlag 1937, 614 S., ill., Kr. 12,00.)

Vilde man anvende den aandfulde Outsiders yderst ringeagtende Dom over den allersidste Tids Historie paa hans eget Værk, vilde dette være dødsdømt. Det er ogsaa let at notere misvisende Domme, Ensidigheder og Overdrivelser; men denne Skeptiker, for hvem »Videnskaberne er intet andet end stenografiske Referater af vore Fordomme« (437), der kaster Aristoteles' Logik over Bord (585), har et uhyggeligt skarpt og kritisk Blik for tidsbestemte Retninger inden for Videnskab, Filosofi og Kunst som Udtryk for Tidsaanden. Hvor ramrende erklærer han Tvivlen for den moderne Orm, der borer i alt: »Tidligere Tider lærte og beviste Skepticismen, men disse Mennesker ... var den skinbarlige, legemliggjorte Skepsis selv ... deres Lidskab *amor vacui*.« (Kærlighed til Tomhed) (548). Nihilismen (den brutale Forkastelse af alt, hvad der er højt og helligt for andre) svævede som en Slægtsforbandelse over de fleste af Tidens Kunstnere. (532). — Baade politisk og socialt er vi dobbelt truet af en medusaagtig Ødelæggelsesvilje, hvis Fuldbyrdere blot bærer forskellige Navne i Østen og Vesten. Begge er Inkarnationer (levendegjorte Former) af samme materialistiske Nihilisme — — Bolchevismen ... prædiker »Maskinens Efterfølgelse« i Stedet for Kristi Efterfølgelse ...« (596).

Saaledes fører Kulturhistorikeren Friedell os til *den nye Tids Dødsleje*. Døds sygdommens Symptomer har han fastslaaet. Helbredelsesmidler kender han dog intet til. Med usædvanlig skarpt Blik saa han Tidsaanden udfolde sig, men han oversaa næsten helt det, der i de sidste Aarhundre repræsenterede det evige. Han ved: »En Verden uden Gud er ikke blot den mest umoralske, men ogsaa den mest uhyggelige, man kan tænke sig...« (4) Han er overbevist om, at »det Urfænomen, som alle menneskelige Livsyringer nedstammer fra, er Forholdet til Gud.« (153). Saa forstaaer man ogsaa hans Dom over »Kulturkampen«: »Egentlig repræsenteredes Kulturens Magter, Religion, Tradition og aandeligt Liv af Kirken«. (358). Et vigtigt Sted mener han: »Kristendommen var ligesom Papismen i Slutningen af Middelalderen blevet alt for godtkøbs. Heri ligger ... maaske Meningen i hele det Intermezzo, som vi kalder den nye Tid.« (489).

Men derudaf at drage den Slutning: »Tilbage til Kristendommens fulde Alvor«, overlader Friedell til andre Forfattere. Og de findes, skønt de maaske ikke kan glæde sig ved saa almen Anerkendelse. Blot nogle Eksempler. Hvor trøstesløst det rene og skære Dennesides-Standpunkt er, hvorledes egentlig kun det Hinsides kan fortolke og for-

klare Livet hernede, klarlægger *Tihamér Tóth* paa en tiltalende Maade i sin Bog: »*Das ewige Leben*« (Freiburg, Herder, 242 S., indb. Mk. 3,80). Bogen er et »Til os komme dit Rige!«.

Kristus er Lyset i Livets Mørke. Han virker i sin Kirke som Opstandelsen og Livet. I 15 Radioforedrag er dette klarlagt friskt og indtrængende af *R. Bernard*, O.P.: »*Entretiens sur l'Essence du Christianisme*«, (Paris, Desclée de Brouwer & Cie., 290 S., Frcs. 18,00).

Med indgaaende Kendskab til den kristelige Filosofi og Teologi viser *I. de Couberive* os i sin Bog: »*L'Essor. Méditations fondamentales*« (Paris, Editions Spes, 160 S., Frcs. 10,00), paa en anden Maade den rette Vej ud af Tidens Kaos og ind i den straalende Evighed.

Arnold Rademacher vil med sin Bog: »*Der Glaube als einheitliche Lebensform*«, (Bonn, Hanstein, 108 S., Mk. 2,60), modvirke al den Splittelse, der er i Folkenes og den enkeltes Liv. Heldige Formuleringer staar dog her Side om Side med misvisende, som kunde anrette Skade hos den ene eller anden Læser.

Men, vil man indvende, forestiller alle disse Forfattere sig ikke en Idealtilstand, som aldrig kan blive til Virkelighed? Svaret giver to Bøger, som minder os om, at Troen allerede engang har bygget Livet op efter sine Love: i Højmiddelalderen. Svaret er to af Middelalderens største kristne Personligheder. Den ene er skildret af *Etienne Gilson* i »*The Philosophy of St. Bonaventura*« (London, Sheed & Ward, 564 S., sh. 18/—). For denne Helgen er Kristus Livets Aarsag, Kundskabens Basis og Livets Orden. Ud fra denne sin hellige Viden søger han »en Syntese, hvori han kan finde Plads for alle de filosofiske og religiøse Værdier, som han kendte af levende Erfaring.« Han søger at virkeliggøre det franciskanske Livsideal, alt efter Ordenens forandrede Forhold. Han opstiller Problemerne paa en anden Maade end St. Thomas, Dominikaneren, har gjort det, men netop derfor bliver hans Værk til et kostbart Supplement til Middelalderens skolastiske Bygning, saa Leo XIII kunde tale om »*duo olivae et duo candelabra in domo Dei lucetia*« (to Oliver og to Lysestager, som straalere i Guds Have).

Meget à propos kommer *H. D. T. Kiærulffs* Studie: »*St. Thomas af Aquin*« (København, Pauluskredsen, 1938, 100 S., Kr. 2,00). Den biografisk-genetiske Betragtning forenes her med den kulturhistoriske og litteraturhistoriske for at gøre den kristelige Visdom, samlet og inddelt af Skolens Engel, St. Thomas, forstaaelig og forklare hans fremragende Indflydelse. Man kommer til at tænke paa Willmanns Ord: »Hans Aand ligner et Havbassin, som i sig optager de fra alle Sider tilstrømmende Vande, og la-

der alt det Slum, de fører med sig, bundfælde sig og skaber saaledes det klare, rolige Spejl, hvori Himlens Blaa fredeligt hviler«. Thomas er for den raadvilde Tid en sikker Fører tilbage til Kristus. Baade Gilsons og Kiærulffs Arbejde danner saaledes et velkomment Supplement og Korrektur til II Bind af Gyldendals Verdenshistorie.

A.P.

Tre Helgener.

Paasken i Aar har skænket Kirken tre nye Helgener, en spansk Franciskanerlægbroder, en italiensk Ordensstifter og en polsk Jesuit.

Salvator af Horta blev født i S. Columba i Spanien i Aaret 1520, lærte i Barcelona Skomagerhaandværket og traadte tyve Aar gammel ind hos Observanterne i Klostret Horta i det samme Diocæs Tortosa, som Francos Krigere i den sidste Tid er ved at erobre fra de Røde. Frater Salvator blev sat til Køkkenarbejdet, men udmærkede sig snart ved sin Ydmyghed og strenge Selvfornægtelse, ligesom han blev karismatisk højt benaadet især med Gaven til at helbrede syge. Han døde den 18. Marts 1767 i Cagliari i Sardinien, og allerede i det 17. Aarhundrede var hans Dyrkelse udbredt og tilladt. Hans Fest fejredes i hans Orden den 18. Marts.

Johannes Leonardi er kendt som Stifter af Gudsmoders Regularkleriker. Han fødtes i 1543 i Diecimo ved Lucca og døde den 9. 10. 1609. Allerede som Medhjælper i et Apotek hengav han sig til Troens og Kærlighedens fromme Gerninger, læste saa til Præst og var som saadan med aldrig svigtende Iver optaget af at tjene de fangne, syge, ligesom han var utrættelig til at undervise i Katekismus, prædike og høre Skriftemaal. Ivrig Præster i Lucca sluttede sig under hans Ledelse sammen til en Orden, der snart fik pavelig Bekræftelse. Hans Fest fejredes hidtil den 6. Oktober.

Andreas Bobola, der blev født i 1591, traadte i 1611 ind i Jesu Selskabs Noviciat i Wilna og studerede ved det derværende Universitet, hvis Rektor var den berømte Prædikant Jesuitpateren Peter Skarga. Hans store Uegennytte og hans helttemodige Dyds liv, hans opofrende Hengivenhed i de tunge Aar 1625/26, hvor Koleraen hjemsøgte Wilna, hans store Veltalenhed og den Fromhed, hvormed han særlig som Folkemissionær sagde de store i Landet Sandheden lige op i Øjnene, gjorde ham til Skargas værdige Efterfølger. Det blev ham forbeholdt at opleve Begyndelsesstormene til de af Skarga forudsagte sørgelige Tider og blive et Blodvidne for sin Tro. Dengang naaede Polens

Grænser ud over Dnjepr, og Befolkningen i disse yderste Provinser adskilte sig saavel religiøst som politisk fra Polakkerne. Først og fremmest ophidsede det religiøse Spørgsmaal Sindene, den katolske Klerus' store Resultater og særlig Jesuiternes i Omvendelsen af Skismatikerne, vakte den skismatiske Gejstligheds Opposition. Deres Had fandt snart baade Lejlighed og Forbundsfæller til aabenlyst at slaa løs: Gentagne Kosakopstande, særlig efter 1654,

Den h. Fader bæres ind i Peterskirken til Helgenkaaringen 1. Paaskedag.
(Nærmere om Festligheden i næste Nr. af N. U.).

bragte megen Ulykke ind over Landet; de plyndrede Kirker og Klostre, slæbte Katolikkerne og navnlig de katolske Præster bort og pinte dem til Døde paa den grusomste Maade. Den 16. Maj led ogsaa Andreas Bobola denne Skæbne. Akterne til Helgenkaaringen, som grundet paa Polens Deling blev trukket meget i Langdrag, meddeler, at Rituskongregationen endnu aldrig har faaet forelagt et saa grusomt Martyrium. Paa Vejen til Janow blev Bobola fanget af Kosakkerne, der forfulgte ham; da han vægrede sig ved at fornægte sin Tro og antage det russiske Skisma, blev han pisket, og med Blodet strømmende ned ad sig bragte man ham til Anføreren i den nærliggende By. Paa Spørgsmaalet, om han vilde vedblive med at være romersk Præst, svarede han: Ja. Nu fulgte den ene Pinsel efter den anden.

Hans Bryst og Hænder brændte man med Fakler, Huden blev flaaet af hans Ryg og Halmstube strøet i Saarene, det ene Øje blev stukket ud, Tungen blev revet ud, og til sidst hængte man ham op med Hovedet nedad, og først efter længere Tids Forløb, da Legemet stadig ved smertefulde Trækninger gav Livstegn fra sig, fik han Naadestødet.

45 Aar efter hans Død fandt man hans Grav i Pinsk. Især vakte det Opsigt, at hans Legeme, omend det var lemlæstet, dog var undgaaet Forraadnelsen. Pave Gregor XVI erklærede 1835 dette Fænomen for mirakuløs. Fra Pinsk blev Martyrens Lig senere bragt til Plock, fordi Russerne vilde bortføre det. Men i den polsk-sovjetrussiske Krig 1920/21 blev Kisten dog opdaget af Bolchevikkerne, som jo overalt skændede Gravene. Forbavsede over, at Benene ikke blev til Støv, da de væltede den opbrudte Kiste om, bragte de Benene til Mokva og udstillede dem i Hygiejne-Musæet som Eksempel paa en velbevaret Mumie. Men snart blev Benene igen fjernede fra de for Offentligheden tilgængelige Sale — aabenbart for at de ikke skulde blive til en »Fare« for de undrende Gudløse — og anbragt i et af Musæets Magasiner. Lederne af den pavelige Kommission »for de hungrende i Rusland«, de amerikanske Jesuiter Pater Walsh og Pater Gallagher, opdagede i 1922 de længe eftersøgte værdifulde Levninger og bragte dem i 1923 efter langstrakte Forhandlinger til den berømte Jesuitkirke »Al Gésu« i Rom. Der blev de bisat af den kendte polske Bekender-Ærkebiskop Czieplak, som gennem mange Aar havde virket i Rusland, og som var blevet forvist til Sibirien.

—z.

Vore gode Fædre sagde:

»Selv det svageste Spor af Retfærdiggørelsens Naade stiller i Skygge alt, hvad Naturen evner at yde. Sjælens frejdige Mod for Dødens Rædsel ej viger skrækbetagen; langt mere klar er da det, at Dyden har Kræfter til at staa imod hvert et Fristelsens Anfald, med hvor vældig en Magt det end vil kæmpe imod den. Ingen Fristelse mer end Frygt for Døden kan virke, dog Naturen formaar hin Dødens Frygt at besejre. Dyden altsaa, som stedse mægter mer end Naturen, vil som sejrende staa, hver Gang en Fristelse møder. Aldrig stilles af Gud et Krav, som ikke du evner — —«.

Anders Sunesøn: »Hexaëmeron« ca. Aar 1200.

(Oversat efter P. Hansen's Litt.)

Set og hørt?

I.

Mon Ugebladet vil give Plads for en eventuel Serie Artikler med ovenstaaende Overskrift? De vil ikke komme hver Uge — maaske kun hver Maaned —, men de vil komme, naar Tid og Lejlighed skaffer Stof til dem. Dog vil de blive nummereret som en Antydning af, at der vil være en vis Fortsættelse af dem, en indre, svag Sammenhæng.

Hvad Indholdet angaar, siger Navnet det, i alt Fald, naar det bliver nærmere forklaret. Det sker sikkert ofte for mange andre som for den, der skriver disse Linjer, at de ser eller hører et eller andet, om hvilket de tænker: Det kunde nok være værd, at andre ogsaa fik det at se og høre. Det er i Regelen for lidt til, at det kan give Stof til egentlige Artikler eller Afhandlinger, men vil, naar man har samlet en Del deraf sammen, vistnok kunne blive interessant og underholdende Læsning. I det Haab begyndes der altsaa paa denne nye lille Serie. At Forfatterens Interesse altid kan falde sammen med Læsernes, er ikke paa Forhaand givet, men det vil forhaabentlig ske saa ofte, at »Set og hørt« kan faa sin Eksistensberettigelse.

Der er næppe — jeg tør vel ikke sige een Læser — men næppe fem Læsere, som kender en lille Bog, der udkom for ti Aar siden, og som hedder: *Gamle danske Folkebonner*. Forfatteren er en lærd Mand, Dr. phil., cand. theol. & mag. *F. Ohrt*, der har skrevet flere Bøger af beslægtet Indhold. De allerførste Linier af Forordet, der lyder som følger, vil ikke kunne andet end interessere alle Katolikker:

»En Søndag, formodentlig i 1840erne, var der Overhøring i en sjællandsk Landsbykirke, og Præsten opfordrede en af Pigerne paa Kirkegulvet til at sige et Vers, det, hun nu selv holdt mest af. Saa fremsagde hun, sikkert til Præstens Bestyrtelse, omtrent følgende:

*Jomfru Maria, milde Mø,
kom til mig, naar jeg skal dø,
luk mine Øjne, tæt min Mund,
vogt min Sjæl for Helvedes Grund.*

Et katolsk Vers i Folkemunde tre Hundrede Aar efter Kirkeforbedringen — i et Gliint røbedes her, at Folkesjælen stadig hæggede om Minder fra Romerkirkens Tider, Minder, som fredeligt trivedes sammen med senere tilkomne Lag.«

Som Supplement til denne lille Beretning meddeles yderligere i en Anmærkning, at en gammel Kone, Maren

Per Johans fra Lumbsaas i Højby Sogn, Ods Herred, Sjælland, der døde i 1880, brugte denne Form af Bønnen som Aftenbøn. Dr. Ohrt siger senere, at »Munke og Præster har i kort og knap Form, i enfoldigt skønne Verslinjer stræbt at give Lægfolk et Kraftuddrag af det hellige til Værn og Salighed. Den bundne Form blev en Støtte for Mindet gennem mange Slægtled. De ikke faa Smaaændringer og Tilføjelser fra senere Tid, der spores, vidner paa den anden Side om, at disse »Ramser« ikke altid blev helt tankeløst fremplapret.«

Der er noget vemodig skønt i denne det jævne Folks Troskab mod det bedste, de havde lært. Man kommer til at tænke paa Menigheden i den vestjyske Kirke, som Slægtled efter Slægtled blev ved at høje Hovedet mod et bestemt Sted i den indre Kirkevæg. Ingen vidste hvorfor, kun, at saadan havde man altid gjort. Ved en Restaurering af Kirken opdagede man endelig engang, at bag Kalkpuksen fandtes paa dette Sted et stort Billede af Jomfru Maria med det guddommelige Barn.

Ved to betegnende Citater viser den vittige, dybsindige »Søren Jyde« den 6. April i »*Jyllandsposten*«, hvor langt man herhjemme paa mange Steder er kommet ned i sit Syn paa Ungdommens Renhed og sædelige Vandel.

I »Ungdommens Lærebog i Nødhjælp og Hygiejne«, autoriseret af *D. S. U.* (d. v. s. Dansk socialistisk Ungdom) hedder det saaledes: »I vore Dage betragtes det i stadig stigende Grad som naturligt, at unge Mennesker (Straffeloven fastsætter en Grænse ved de 15 Aar) under længere varende kammeratlige Forbindelser regulerer disse Forhold gennem et normalt erotisk Samliv.« — Saaledes lyder altsaa Socialismens Vejledning til Ungdommen. Vi er her i Danmark kommet uendelig langt ned i Retning af, hvad der paa Sædelighedens Omraade tillades, ja, opfordres til, endog fra Lovgivningsmagt og Øvrighed.

Som en velgørende Modsætning hertil skal anføres, hvorledes den tyske *Sundhedsstyrelse* taler til Ungdommen om det samme Forhold: »Familien er Kærnen i et Folkesamfund,« hedder det. »Familien er bygget paa det paa Troskab hvilende Ægteskab. Kvindens ægteskabelige Opgave er at opdrage og værne den nye Slægt. For at Kvinden kan løse denne Opgave, maa ogsaa hendes Mand være sig sit Kald bevidst, agte og støtte sin Hustru. ... Unge Mænd og unge Kvinder maa gøre sig til Herre over Driftslivet. I maa vide, at Ungdomstiden ikke maa spildes; den skal være en jævn Vækst og Modning til de Opgaver, Livet byder jer. Her er Kyskhed det højeste Bud. Selvom det koster Kamp, maa du være Herre over dine Drifter og ikke deres Træl. Du maa vide, at enhver Forbindelse uden for Ægte-

skabet rummer Fare for en Kønssygdom, og at denne ikke blot rammer din egen Sundhed, maaske dit Liv, men ogsaa truer dit Folks Kraft og Fremtid.«

»Søren Jyde« udtaler efter disse Citater et Haab, som vi ganske kan slutte os til, at det efterhaanden maa gaa op for vore ofte marxistisk indstillede Socialdemokrater, at Folket er bedst tjent med en Ungdom med Viljekraft, og at en moralsk, slap Ungdom vil faa Samfundet til at raadne op indefra som et overmodent Æble.

Gaar det an at slutte med en lille Morsomhed? Det kan maaske forsvares, da det drejer sig om *Kirkeran*, en Ting, der ikke synes at ligge fjernt fra et kirkeligt Ugeblads Interessesfære. Det drejer sig om det mærkværdige Tyveri, eller hvad man vil kalde det, som for nylig har fundet Sted i Tjæreborg Kirke ved Esbjerg. »*Nationaltidende*« siger i 21. April-Nummeret paa Side 9, at de fra Kirken fjernede Sager kun havde »*Affektationsværdi*«. — — Saa var der da ikke noget at gøre saadan Staahej over!

Niels Hansen.

En ædel Bedrager.

Mgr. Millot har i sin Bog: »*Le meilleur moment pour être prêtre*« (Paris, Téqui 1938, 206 S. Frs. 14,—) samlet en Række Afhandlinger og Fortællinger, som stammer fra forskellige Pennes, og som behandler Præstekald — Præstegerning — Heroiske Præster. Den lille Bog egner sig godt til at vække Begejstring for Præstedømmet. Vi bringer en Skildring fra den tredie Del.

Mgr. Hulst's høje, næsten lidt arrogante Silhouet passerede forbi og kastede sin Skygge over Gangene i Institut Catholique i Paris. Bag denne Silhouet, mere frygtsomt, mindre sikkert, tegnede sig Silhouetten af en ung studerende, som hostede, en Hoste, som gik alle, der hørte den, til Hjertet, ligesom et Nødraab gør det.

Han spurgte om hans Navn.

»Min kære Ven,« sagde Prælaten, idet han vendte sig sig om mod den unge Mand, »den Hoste maa plejes.«

Og alt medens Hosten vedbliver, tør, sønderflængende: Jacques Tanret, Monseigneur.

Juridisk Student?

Mediciner, Monseigneur.

Opsøg Falon. Kender De Falon? Han er meget dygtig i den Slags Sygdomme.

Og Mgr. Hulst tager sit Kort frem fra sin Bønnebog og nedskriver nogle anbefalende Ord derpaa.

»Kom og besøg mig, naar De er blevet rask, ikke sandt!«

Nogle Maaneder efter dette Møde modtog Mgr. Hulst i Institut Catholiques Gange en Undskyldning: »Jeg har ikke været i Stand til at komme og takke Dem«, stod der i Billetten, »jeg har maattet holde mig hjemme paa Grund af en alvorlig Blodspytning.« Den var underskrevet Jacques Tanret.

Mgr. Hulst førte Haanden op til Panden, som ledte han efter Navnet i sin Hukommelse. Han saa hver Dag saa mange Mennesker passere forbi sig og hørte hver Dag saa mange Navne! Jacques Tanret? Han mindedes ikke. Men der var en Adresse, og det drejede sig ganske sikkert om en fysisk eller moralsk Lidelse, begge Dele sandsynligvis. Prælatten tog sin Frakke paa, hyrede en Droske og opgav Adressen.

Medens han gik op ad den fattige Trappe, som førte op til Studentens Værelse, og idet han hist og her højede Hovedet for ikke at støde mod de lave Lofter, tænkte Præsten i sit stille Sind, at det var godt, han var gaaet derhen. Luften omkring ham var mættet med Fattigdom.

Rektoren for Paris' Universitet bankede paa Døren. Der var en, der hostede. Han gik ind uden at faa andet Svar, rakte barmhjertigt sin Haand frem og greb den hvide, brændende Haand, som den unge Mand, han nogen Tid i Forvejen havde truffet, rakte ham.

Studenten sad, rystende af Feber, ved sit Arbejdsbord i Færd med at skrive et Brev.

»Men min kære Ven, De burde gaa i Seng,« bemærkede Mgr. Hulst. »De er alt for syg til at arbejde.«

»Jeg arbejder ikke, Monseigneur, jeg skriver et meget vigtigt Brev til min Fader.

»Og De tager ikke hen til ham, saavidt jeg kan se —« Blodet skød op i den unge Mands Kinder.

»Læg Dem, saa taler vi lidt sammen.«

Og Mgr. Hulst, »Den vise fra Hauteroche«, som med pompøse Bogstaver staar prentet paa hans Gravsten, hjalp den unge Mand med at komme i Seng, rystede hans Hovedpuder og ordnede Tæpperne omkring den syge.

»Og Falon?« spurgte Prælatten tøvende, »hvad sagde han til Dem?«

»Falon? Han opmuntrede mig, Monseigneur, saaledes som det er en Læges Pligt. Men jeg lader mig ikke narre. Jeg ved, hvad der venter mig.«

I Velvilje og hengiven Sympati ser Præsten ind i denne Sjæl. Han erfarer flere Ting, som rører ham indtil det inderste af hans Hjerte, han gætter Resten af dette Smertens Digt.

Den unge Mand har dræbt sig selv i Arbejde, som saa mange andre, desværre, dræber sig selv i Fornøjelser.

Uden Formue foretager han de vanskelige medicinske Studier. Han har givet Manuduktion til bedre stillede Kammerater. Takket være en beundringsværdig Sejghed og Nøjsomhed har han haft tilstrækkeligt til sig selv, og han har hver Maaned sendt sin gamle svagelige Fader til Livets Ophold. I Dag er han naaet til Vejs Ende med sit Heltemod, han kan ikke mere, og dog er det, som overvælder ham, ikke hans egen Smerte, det er *hans* Smerte, det er Faderens Smerte. Der undslipper ham dette Angstens Skrig:

»Med mig er det lige meget, men ham, ham

Instinktivt vender Mgr. Hulst sit Blik hen imod det ufuldendte Brev.

»Tillader De, min Ven? Jeg skal fuldende Brevet, hvis jeg maa.«

Han tager Brevet, hvorfra der glider en 50 Francs Seddel ud, den sidste han har tjent, og han vil ikke komme til at tjene flere.

Mgr. Hulst rækker den unge Mand Pengene og stikker det ufuldendte Brev ind i sin Bønnebog.

»Jeg tilføjer, hvad der mangler.«

Men, Monseigneur, Skriften ...«

»Det skal jeg nok tage mig af, min Ven, Skriften saa vel som Resten. Jeg efterligner Skrift udmærket. Vær kun rolig.

Svaret paa Brevet indløb hurtigt fra Fødebyen. Den gamle takkede bevæget den kærlige Søn, som fra Paris sendte ham den sædvanlige Pengehjælp.

»Oh, Monseigneur,« udbrød Jacques Tarnet, da han nogle Dage senere gensaa Mgr. Hulst, »De er god, alt for god —«

Og han tilføjede med et Suk:

»Efter at jeg har lært Dem at kende, Monseigneur, er jeg ikke længere bange for Døden. Den eneste Tanke, som bedrøver mig ved min nær forestaaende Afsked med denne Verden, er, naar jeg tænker paa min fattige Faders Sorg, naar han hører, at jeg ikke er til længere.

En guddommelig Barmhertighedens Inspiration oplyser pludselig Mgr. Hulst's Præstesjæl:

»Deres Fader, min Ven, men han skal ikke faa noget at vide, aldrig. Jeg skal skrive til ham; vi har samme Haandskrift, ikke?«

Studentens Blik sænker sig i Prælatens i et tavst Spørgsmaal. Uden at et eneste menneskeligt Ord blot er blevet fremstammet, forstaar den unge Mand og Mgr. Hulst hinanden.

»Brevet«, tilføjer Mgr. Hulst, »vil blive saadan, som om De var i bedste Velgaaende.«

Den medicinske Student døde, og den hellige Prælat (er det for meget at sige hellig?), som havde brudt sit Hoved for at efterligne den stakkels forsvundne Søns Skrift, fortsatte Barmhjertighedens Værk. Han blev en ædel Bedrager.

Herr de Tinseau, der bekendtgjorde denne Historie Dagen efter Mgr. Hulst's Begravelse, tilføjede følgende rørende Enkelthed:

Lige til sin Dødstime blev Studentens sygelige Fader holdt oppe af Brevene fra Sønnen, som han troede, han efterlod i fuld Arbejdskraft, og som stille var gaaet over til den evige Hvile.

St. Maria Hospital holder 25 Aars Jubilæum.

Under denne Titel skriver »Vejle Amts Folkeblad« den 26. Marts bl. a.: »Søndag den 3. April er det 25 Aar siden, at Sct. Maria Hospital paa Blegbanken blev indviet af Pastor J. Brems, den nuværende Biskop. Et kvart Aarhundrede har Søstrene arbejdet i Stilhed til Gavn for Byens og Amtets syge. I den Tid er de blevet anset og afholdt af den Del af Byens og Landets Befolkning, de er kommet i Berøring med. Søstrene begyndte deres Sygeplejegering med 3 Patienter, der blev behandlet af den for længst afdøde Læge de Fine Licht og Dr. H. G. Sørensen; sidstnævnte var en Slags administrerende Læge. Nu efter 25 Aars Forløb er Tallet af de behandlede Patienter 13,000. Den 1. Oktober samme Aar blev en ung Reserve-Kirurg fra Aarhus, Just Poulsen, udnævnt som Overlæge for Sct. Maria Hospitalet. Den unge Overlæges Dygtighed rygtedes hurtigt langt ud over Byens Grænser. Hans dybe Forstaaelse af det syge Menneskes Sind, hans opimuntrende og joviale Karakter har vundet ham mange Venner vidt omkring. Naar han den 1. Oktober fejrer sit 25 Aars Jubilæum som Overlæge, vil mange taknemlige Patienter huske, hvad Overlægen har været for dem. (Overlægen har truet med at gøre sig »usynlig« den Dag; dog vi skal nok opspore ham, om det saa skulde ske gennem Radioen!)

Det første Aar af Hospitalets Tilværelse var strengt for Mariasøstrene; der fortælles, at de har spist det tørre Brød for at faa det til at løbe rundt. Men som Resultat af sejt Energi, Sparsommelighed og Arbejdsomhed har Søstrene nu et moderne Sygehus med alle fornødne Bekvemmeligheder og tekniske Finesser. Paa Grund af den store Tilstrømning af Patienter var Søstrene to Gange nødt til at udvide. Den første Udvidelse skete i 1930, hvor der fra 40 Senge blev Plads til 60, og den sidste har fundet Sted i Aar. Der er nu Plads til 75 Senge.

Naar man aflægger et Besøg paa Sct. Maria Hospitalet, lægger man Mærke til, at Søstrene har bevaret det bedste for deres Patienter. Selv tager de det ringere. De sover paa Kvisten i en fælles Sovesal og spiser i Kælderetagen i en fælles Spisestue. Patienterne har befundet sig godt paa Hospitalet, hvad Trossamfund de end tilhører. Man skal selv have været Patient paa Hospitalet for at kunne fortælle om den velsignede, for syge Mennesker saa nødvendige Ro, man føler der, om den Tryghedsfølelse, man faar, naar man i de lange søvnløse Nætter af Sygdom, Smerter og Modløshed ser en Søster liste sig ind i Sygeværrelset for at bringe Lindring og Trøst i Ord og Gerning. Tusinder af Patienter, som har ligget paa Hospitalet, vil sikkert underskrive disse Ord og i Taknemmelighed huske, hvad de smaa Søstre har været for dem i deres Sygdom.

»Katolsk Propaganda«, sagde engang en Fanatiker og trak ligegyldigt paa Skuldrene. Dertil blev der svaret: »Halvfems Procent af de Patienter, som Søstrene plejer, er Ikke-Katolikker«. Det er sandt. Og ikke en eneste af dem kan paastaa, at Søstrene har gjort Propaganda for den katolske Kirke. Medlemmer af forskellige Trossamfund og Sekter har gjort livlig Propaganda for deres Sag paa det katolske Hospital, ja selv engang imellem imod den katolske Kirke. Søstrene alene gjorde ikke den mindste mundtlige eller skriftlige Propaganda for den Kirke, for hvilken de har ofret deres Ungdom og Arbejdsevne. Jeg siger: »Mundtlig eller skriftlig« Propaganda. Thi kan man forarges over, at Søstrenes Kærlighedsgerninger eller deres Personlighed har vakt Sympati blandt Ikke-Katolikker for den katolske Kirke? Hvis en skulde forarges over det, vil jeg sige til ham: Gør De den samme Propaganda for Deres Trossamfund, hvis De kan!

Søstrene kan med Glæde se tilbage paa de Aar som en Gave, og paa Jubilæumsdagen gaar den første Taknemmeligheds Tanke til den almægtige Gud, som har velsignet deres Arbejde. De venter ingen menneskelig Løn, men stoler paa Ham, som sagde, at et Glas Vand givet i hans Navn ikke skal miste Lønnen. Dernæst tænker Søstrene i Taknemmelighed paa alle, der har hjulpet og støttet dem i den forløbne Tid til Trods for, at de havde en anden religiøs Anskuelse og tilhører et andet Trossamfund.

Og vi, som har været Søstrenes Patienter og i taknemmelig Erindring mindes den kærlighedsfulde og uegenlyttige Pleje, vi har nydt paa Sct. Maria Hospital, vi haaber, at Søstrene endnu i mange Aar maa virke iblandt de syge i Vejle under Ledelse af den dygtige og sympatiske Overlæge og hans Medhjælpere, Hospitalets andre Læger.«

Nye Bøger.

En Karakterspejling.

»Saa sandt som det fortrolige Brev altid bærer Præg af to, den der skriver, og den der modtager, vil denne omfangsrige Brevsamling kunne staa for Eftertiden som et smukt Mindesmærke, et talende Vidnesbyrd om et smukt Forhold mellem en forstandig Mor og hendes højtbegavede Søn — —«

Med denne ikke uefne Sentens karakteriserer Hr. Alf Hjorth-Moritzen i sin i øvrigt lidt tungt skrevne Indledning til den af ham udgivne *Georg Brandes' Breve til Hjemmet. I. Bind.* (Hirschsprungs Forlag 227 S.) de Breve, som Brandes i Tiden April 1870—Juli 1871 fra sin Rejse i Frankrig, England, Schweiz og Italien skriver til sin Mor og Hjemmet.

Den foreliggende Bog ændrer ikke den Opfattelse, man i Forvejen har af Georg Brandes, men giver, fordi Breve nu engang er den Form, hvorunder man i skriftlig Forstand udleverer mest af sin Personlighed, et »Nærbillede« af ham. Naar Br. andet Steds især berømmer sin Mor, fordi hun *aldrig lod sig imponere*, saa ser man i disse Breve tydeligt, hvorledes denne hendes Egenskab er gaaet i Arv til Sønnen. »Overlegen begavet og haardnakket rationel« og med den nævnte negative Mødrenearv som Kontrol optager og genspejler den unge Brandes da Lande, Byer, Begivenheder, Mennesker — og sig selv. Klogskaben hindrer ham ikke i at fælde uforgribelige Domme. Efter en lille Maanedes Ophold i Paris hedder det: »Frankrig har kun een Ting at gjøre, at indføre tvungen Undervisning og afskaffe Præstevælden. Uden det er Alt rodløst. Befolkningen er i Gjennemsnit saa uudviklet, at den ei kan forstaa dette ---.« Men den samme Mand, der i sin Arrogance ser dybt ned paa Præstevælde, kan tillige skildre en Aften hos *Taine*, »der har giftet sig med en from Katolik«, og tegne det yndigste Billede af dennes Pige-Baby. Og han kan skrive om den amerikanske Kunstnerinde, som han træffer i Rom: »Hun har beriget mit Liv. Hun har vist mig noget Godt, Ædelt og Simpelt (enkelt) — —. Hun har endelig engang igjen vist mig et helt Menneske, et, som er lykkeligt og godt igjennem sin Lykke, en Sjæl uden Skygge af Bitterhed, en Aand, som arbejder uden tung Møje —.« Sligt giver Brevene en positiv Islæt. Sagt paa Brandes's herlige Dansk nyder man det.

Brevene behandler en interessant Periode i Europas Historie og fører et stort Persongalleri paa Scenen. — Udgaven slutter med et Afsnit oplysende Noter. K. Pl.

Ikke som Kain!

En usædvanlig righoldig Aarbog, ja i Grunden en moderne, kristelig og katolsk Kunstudstilling paa Tryk er »Modern Sacred Art« (London, Sands & Co., 164 S., 160 Ill., 7 sh 6 d), som Joan Morris har udgivet. Fortræffeligt valgte Reproduktioner af Kirker, Skulpturer og Malerier indfører om Kap med ypperlige Artikler i den moderne katolske Kirkekunst. Danmark er udmærket repræsenteret ved flere af Skikkilds Relieffer, der dog er ledsaget af en ikke helt igennem korrekt Tekst. Fra Artiklerne skal vi citere: *»Man kan sommetider høre, at det ikke betyder saa forfærdeligt meget, om der er god eller daarlig Kunst i en Kirke, bare de troende beder andægtigt. Vort Svar er for det første, at vi maa give det bedste, vi har, til Gud, ikke det mindre værdifulde ligesom Kain. For det andet, naar Kunsten er smuk, da er den en Aabenbarrelse af Sandhed, og naar den er daarlig, er dette Mangel paa Sandhed . . . Man kan lige saa lidt finde sig i slet Kunst, som man kan forsvare en Løgn.«* Om et højt og optimistisk Syn paa Kunsten vidner en Sætning som: *»Jeg er sikker paa, at vi gennem Dekadens og Barbarherredømme gaar frem henimod en stor religiøs Epøke, som ifølge sin Natur maa være baade kristelig og katolsk. Den kristne Kunstners Mission er ligesaa vigtig og nødvendig i Dag som Statsmandens, ja som den store Teologs og den store Prædikants.«* —z.

Haandbog for Nutidshjem.

Chr. Erichsens Forlag har nu udsendt 2. Del af dette prægtige Værk. 1. Del vandt jo enstemmig Anerkendelse for sit lødige Indhold og smukke Udstyr, og 2. Del giver den ikke noget som helst efter. En Masse Problemer er taget op til Behandling og gennemgaas kvikt og let forstaaeligt af anerkendte Fagfolk. En ideel Gavebog!

U. C. G.

Fra Hovedstad og Provins.

Sølvbryllup.

Et flittigt og stræbsomt Ægtepar, som er kendt af mange Trosfæller ikke blot i København, men ogsaa viden om i det katolske Vikariat Danmark, og det ikke blot af Navn og Omtale, men ogsaa personligt, fejrer Sølvbryllup Søndag den 1. Maj.

Ægtefællerne blev viet i Sankt Ansgars Kirke af daværende Sognepræst, Pastor Johannes Braun, og har, skønt begge Parter stammer fra Provinsen (hun fra Kolding, han er »fra Svendborg a'«) slaaet Rod i Hovedstaden og

saa godt som hele Tiden været Medlemmer af St. Ansgars Sogn. Desuden har de hver især paa forskellig Vis stillet deres Evner, Tid og Kræfter i mange Aar til Disposition for Kirken og dens øverste Ledelse her i Landet, hun ved huslig Gerning i Præstegaarden ved St. Ansgar, hvor dengang ogsaa Biskop von Euch residerede, han som Inkassator for Menighedsbidragene og »Ugebladet« samt senere som Chauffør for Biskop Brems paa hans Rejser baade i Ind- og Udland.

Rimeligvis vil de fleste Læsere allerede have gættet Sølvbrudeparrets Navne, nemlig Knud Gorritzen og Hustru Anna f. Krautwald, som i adskillige Aar har haft deres Bopæl og Gerning i »Vesterhus«.

Der skal bringes Sølvbrudeparret Paaskønnelse og Tak for det igennem mange Aar trofast udførte Arbejde tilligemed de bedste Ønsker for Fremtiden i Haab om, at den resterende Del af Ægteskabets Sejlads maa foregaa med blid Bør, og at Hr. Gorritzen, som jo er helbefaren Skipper og dygtig Styrmand, maa føre Skuden og de ombordværende — baade Hustru og Børn, en voksen Søn og Datter — trygt i Havn, naar Rejsens Maal er i Sigte. Hjertelig til Lykke.

K. H.

Eksercitier for Damer paa Dalum.

Mon noget Sted egner sig bedre til Eksercitier end Dalum Kloster med den store, skønne Park, der havde smykket sig med et Tæppe af hvide Anemoner og blaa Violer, med de store gamle Træer, med det smukke Krucifiks, der næsten kan ses fra alle Vinduer imod Parken og med Lourdesgrotten, der er anbragt paa et dejligt skjult Sted i Parken, saa man uforstyrret kan hengive sig til Andagt. — Vi mødte alle med stor Forventning, og vi blev ikke skuffede. For de smukke og uforglemmelige Foredrag takkes vor Eksercitiemester, Pater Steidl, herigennem paa det hjerteligste. En hjertelig Tak bringer vi ogsaa herved ærværdige Moder og alle Søstrene for alt, hvad de gjorde for os, ogsaa for Løftet om Eksercitierne paa Dalum til næste Aar.

En taknemmelig Eksercitant.

Eksercitier i Vejle.

Det første jyske Forsøg med lukkede Eksercitier for gifte og ugifte Damer og unge Pige forløb paa bedste Maade. Onsdag Aften i den stille Uge stævnedes de 18 Deltagere fra Aalborg, Randers, Aarhus, Horsens, Fredericia, Kolding og Haderslev mod den moderne, rummelige Skole i Vejle, som viste sig at være ideel til Formaalet. Mariasøstrenes store Have og den smukke, hyggelige Kirke bidrog ogsaa i høj Grad til at gøre Opholdet behageligt for os. Senge var blevet lejet hos en Møbelhandler i Vejle, og et Pensionat

sørgede for god og rigelig Forplejning. De fleste af Deltagerne havde aldrig før været med til aandelige Øvelser, men alle, ogsaa de ganske unge Piger, gik med stor Alvor og Iver op i det for dem nye og ukendte. Det blev uforglemmelige Dage takket være vor Eksercitielider, højjærværdige Pater Lucas. Vor bedste Tak ogsaa til Præsterne i Vejle, Mariasøstrene og Vejle Menighed for Husly i Sognets Skole og Adgang til Hospitalets Have. Desuden takker vi paa det hjerteligste vore forskellige Velgørere, som ved deres Støtte bidrog til at gennemføre Foretagendet. Vi har faaet Sognepræstens Tilladelse til at komme igen, men Vejle-Eksercitierne vil dog ikke blive afholdt hvert Aar, men med 2—3 Aars Mellemlum. G. S.

Fra den vide Verden.

Komité for katolske Emigranter.

Paa Kardinal Hinsleys Initiativ har man, melder Universe af 14.4., i London startet et Fond, der skal yde Hjælp til de Flygtninge, der ankommer til England — og i det hele taget til Lande rundt omkring i Verden, efter at være undsluppet den intense Religionsforfølgelse, som nu fejer hen over Tyskland. Først og fremmest vil dette Fond hjælpe de flygtede Katolikker i England, og man vil da særlig drage Omsorg for, at deres Børn faar en katolsk Opdragelse. Pengene, der maatte blive til overs, vil blive anvendt i Samarbejde med katolske Komiteer, som allerede er oprettede under biskoppeligt Overopsyn i Holland, Frankrig, Schweiz, De forenede Stater og andre Lande. Alt vil blive gjort for, at Flygtningene bliver installerede under saadanne Betingelser, at de vil blive sat i Stand til at ernære sig selv, hvorfor man særlig har sin Opmærksomhed henvendt paa Udvandring. Den Komité, som skal administrere dette Fond, hedder: The Catholic Committee for refugees from Germany, 120, Victoria-Street, London SW 1.

Specialist i Roser.

Præstelige Pristagere inden for alle Livets Omraader er i vore Dage ikke længere noget usædvanligt. Men paa sit Omraade staar Pater Schöner, den saakaldte »Rosenpræst«, Kuratoren for en Indianermission i Oregon, U.S.A., uden Konkurrence og som eneste Pristager. Som ung Præst havde han i den Grad overanstrengt sig ved Indsamlng til en ny Kirke, saa han brød sammen og ikke længere var den ham paahvilende Sjælesørgergerning voksen. Saa overdrog man ham Forvaltningen af en Indianermission, som bestod af en eneste Skov af vilde Roser. I sin Fritid begyndte P. Schöner at beskæftige sig med Dyrknin-

gen af Roser, og snart opnaede han saa enestaaende og overraskende Resultater, at hans Ry som »Rosenpateren« bredte sig over hele Amerika. Nogle af hans mest bemærkelsesværdige Resultater er: 256 forskellige Rosensorter, et specielt Rosenæble, en Rose uden Torne, en Rose, der er 8 Tommer i Gennemsnit, en stedsegrøn Rose, og en Rose, som endnu aldrig har været angrebet af Sygdom eller Utøj.

Nogle Tal fra Tyskland.

Tilstrømningen til de tyske Valfartssteder var meget stor i det forløbne Aar. Kvelaer blev besøgt af 435.000 Pilegrimme. Antallet af Pilegrimme til Altöttingen anslaaes til mindst 300.000. I sluttede Pilegrimstog ankom henved 76.000 Pilegrimme, og med de saakaldte »Kors« henved 20.000, medens disse to Grupper i 1936 kun talte 80.000. Men Omnibusrejsende eller Enkeltpilegrimme møder dog op med det største Tal: 200.000. Det vestfalske Valfartssted Werl besøgte sidste Aar af 110.000 Pilegrimme, deriblandt 117 større Processioner.

Fra 1932 til 1935 har de katolske Sjælesørgerstationer i Tyskland haft en Tilgang fra 11.540 Stationer med 16.789 Gejstlige til 11.702 med 17.164. De teologiske studerende fra 4632 til 5277, Ordenerne fra 510 Filialer med 10.839 Medlemmer til 525 (13.360) i 1937. Antallet af kvindelige Ordensfilialer sank fra 7147 til 6858, som dog øgedes med et Antal af 15.000 Medlemmer.

Ifølge »Allgemeine Evang.-Luth. Kirchenzeitung« af 4. Februar 1938 har de i Efteraaret udsendte Husstandslistervist, at 92 % af en Million Berlinere bekender sig til en Konfession, nemlig 75 % til den evangeliske og 15 % til den katolske Kirke. Blandt Resten findes Sekter, Gudstroende og Gudløse.

Rosenkranskirken. Fra Søndag den 1. Maj og indtil videre bortfalder Messen Kl. 11¹/₂.

Bønnens Apostolat. Intentioner for Maj Maaned: *Den internationale eukaristiske Kongres i Budapest.* — *Mere Oplysning om Hedningemissionerne i de katolske Skoler.*

St. Michaels Klub holder Foraarsfest Mandag d. 2. Maj Kl. 20 (efter Majandagten i Jesu Hjerter Kirke Kl. 19,30) i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115. Entre 1 Kr. for Medlemmer og Gæster. Gæster bedes tilmeldt til Formanden Frk. Amy Anker. Tlf. Vester 7769. eller Sekretæren Fru Lotinga, Tlf. Øbro 7541.

Bruger De protestantiske Sange

til Deres katolske Fester i Hjem og Kirke? Ellers send Oplysninger, og De faar en **katolsk Sang**, munter eller alvorlig.

H. K. Hafstrøm, Randers.

Kirkelig Kalender.

Maj.	Maj.
1. S. Filip og Jakob. — 2. Søndag e. Paaske.	8. S. 3. Søndag e. Paaske. — Josef, Kirkens Værnehelgen.
2. M. Athanasius.	9. M. Gregor af Nazianz.
3. Ti. Korsets Genfindelse.	10. Ti. Antonius.
4. O. JOSEF, KIRKENS VÆRNEHELGEN	11. O. Oktav af Josefs Fest.
5. T. Pius V.	12. T. Nereus, Achilleus, Domitilla og Pancratius.
6. F. Johannes Evangelists. Martyrium.	13. F. MARIAS BEBUDELSE. — Robert Bellarmin.
7. L. Stanislaus Martyr.	14. L. Gudsmoders Lørdagsmesse.

April. Ugens Messebønner.

1. S. **Filip og Jakob, Apostle** (894—725); 2. *Sæt Bønner*: 2. Søndag e. Paaske (580—419); Slutningsevng.: Søndagens (582—420).
2. M. Athanasius (897—728).
3. Ti. Korsets Genfindelse (900—730); 2. Alexander I, Eventius, Theodulus og Juvenal.
4. O. JOSEF, KIRKENS VÆRNEHELGEN (890—422); 2. (kun i st. Messe): Monica (904—734).
5. T. Pius V (905—735); 2. Josefs Oktav (891—422); Josefs Præfation (523).
6. F. Johannes Evangelists Martyrium (905—735); 2. Oktaven (891—422).
7. L. Stanislaus Martyr (907—737); 2. Oktaven (891—422); Josefs Præfation (523).

M.-K. Jesu Hjerte K. »For Mænd« F.-K.: Sønd. den 1. Maj Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

ST. ANSGARS KIRKE. Søndag den 1. Maj; Kl. 7 og 11 st. Messe. Kl. 9 Prælatmesse og Firmelse. Kl. 16 Festandagt. — Tirsdag den 3. Maj; Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Mødreforeningens Messe.

Majandagter.

St. Ansgars K. Kl. 20 (Sønd. 17). Jesu Hjerte K. Kl. 19 $\frac{1}{2}$ m. Præd. (Sønd. 19 $\frac{1}{2}$). Rosenkrans K. Kl. 19 $\frac{1}{2}$ (Sønd. 17). St. Annæ K. Kl. 20 m. Præd. (Sønd. 20). Sakraments K. Mand. Onsd. Fred. efter Messen Kl. 8. Tirsd. Torsd. Lørd. Kl. 20 Sønd. 18). St. Andreas K. Kl. 19 $\frac{1}{2}$ (Sønd. 17). St. Antoni K. Tirsd. og Fred. Kl. 20.

Vor kære Mand og Fader
Ernst Wildt
er stille sovet hen.

Paa Børns og egne Vegne
Susanne Wildt.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

R. I. P.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«
Svanemosegaardsvvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag.
Afliveret til Postvæsenet Torsdag d. 28. April.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂

Nr. 20

Søndag den 15. Maj

1938

INDHOLD: „Vi har set hans Herlighed“. — Religionens dybe Trang. — Pastor Adolf Brems † — Solesmes og Guéranger. — Et lille Folks store Sejr eller Det kristne Eire. — Kirken i Spanien. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

»Vi har set hans Herlighed«.

(Johs. 1,14).

4. Søndag efter Paaske.

»I samme Stund frydede han sig i den Hellig Aand og sagde: »Jeg priser dig, Fader, Himlens og Jordens Herre, fordi du har skjult dette for de vise og kloge, men har aabenbaret det for de smaa.«

Det var ikke Præster fra Jerusalems Tempel, der blev kaldet til at knæle i Bethlehems Stalden ved den Krybbe, hvor den guddommelige Ypperstepræst som Menneskebarn laa. Det var ikke graahærdede Skriftkloge, hvis Liv var gaaet med at granske de hellige Bøger, og som kunde give Besked om enhver Fortolkning af disse Bøger. — Det var ikke de lærde, som blev indbudt til den spæde Messias for over hans Vugge at gentage de dybe Profetier, som det gamle Testamente henviser til.

Det var Hyrderne, fattige, ukyndige, i en haardhændet Tilværelse prøvede Folk.

Undrende synger Angelus Silesius om dette:

*»Tænk dog, hvad Enfold er, hvad Enfold kan formaal
En Hyrdeflok det var, som først Gud-Barnet saa.
De n skuer aldrig Gud, ej hist, ej her i Live,
som ej af ganske Hjerte vil en Hyrde blive —«,*

hvilket vil sige: saa jævnt og enfoldigt troende, haabende og elskende, som Bethlehemshyrderne var det, eller som de Børn var det, som den guddommelige Lærer senere hen i sit Liv henviser til. Deres er Himmeriget.

Man kunde spørge Hyrderne: »Hvorfor staar I og ser op imod Himmelen?« (Ap. G. 1,11). I de straalende smaa Barneøjnes Himmel!

Den hellige *Alfonsus* har skildret dette saa gripende i sine Krybbesange:

*»De skued Maria og Joseph ved Krybben som hellig Vagt
og Barnet med straalende Ansigt foran dem paa Lejet
lagt.*

*De stod der med aabne Munde. Den himmelske Glæde
bandt*

*hvert eneste Ord paa Tungen. Men Taarer paa Kinden
randt.*

*Hulken og Suk fremvælded, men Jubelen vaagned i Bryst,
som rørt af Kærligheds Lue de bæved i salig Lyst.*

*Paa Knæ de nærmed sig Barnet, tilbad det af reneste Sind.
De bredte for Krybben et Offer af Lammenes hvide Skind.
Og Barnet tog imod Gaven. Smaahænderne strakte det ud
at signe Hyrdernes Hoved, bevæget af Kærligheds Bud.*

*Da fattede de Mod til at bede: »O, Moder, du give dit
Minde,*

*at vise Barnet ved Kærtegn den Tak, vi bærer i Sindel!«
Med Ømhed kysset de Foden, mer dristig Haanden saa fin,
og dernæst de Rosenkinder, som blomstred paa Vuggens
Lin.«*

Sebastian Rieger, en Folkedigter fra Tyrol, hvis Fortællinger har fundet Vej til de mest afsidesliggende Hytter i Landet, viser, hvorledes Hyrdernes Julenatsglæde Aar efter Aar fornyer sig og blomstrer i enfoldige og fromme Sjæle. »Og vi har set hans Herlighed, en Herlighed som Faderens Enbaarne, fuld af Naade og Sandhed« (Johs. 1,14).

For Enrica von Handel-Mazetti er det en Hjertesag at paavise, hvorledes »Barnet« paa sin Vej til Guds Hjerter har et Forspring fremfor den, der hildes i Verdens store og glansfulde Foreteelser. Saaledes f. Eks. i Romanen »Meinhard Helmpergers mindeværdige Aar«, »Jesse og Maria«, »Stephana Schwertner«, og i det fine og yndefulde Digt »Jesusbarnet paa det lille Æsel«.

Endnu dybere slaar det os, naar Patrik Sheehan lader os leve med det irske Folks inderlige Trosliv og lader os forstaa, hvorledes det største synes at være det selvfølgeligste for dem, det overnaturlige helt naturligt og ligetil.

Man forstaaer da, hvorledes en af vor Tids Teologer, Thomas Molina, efter at han har henvist til et Citat af den lille, hellige Theresia, kommer til følgende Slutning: »Paa rent menneskelig Grund maa der mere Barnlighed, ja, jeg havde nær sagt: mere Naivitet til,« »Lad os endelig holde op med »at have Problemer.« Da vil vi ikke længere være Bytte for »Spænding«: Længselen mod Himlen vil da være vor eneste Spænding her paa Jord. Trostvipl hører nemlig ikke Livet til. Disse Tvivl var altid af ondt Ophav. De var Fristelser. Ikke desmindre eksisterer der i Dag en hel Udstrømning af Tvivlraander, hvis Værk det er med Kant at save Erkendelsens Gren over — for at se, om det, der var i den, har Kraft til at bære os.«

»Dit Øje er dit Legemes Lygte. Hvis dit Øje er godt, saa vil hele dit Legeme være oplyst.« (Matth. 6,22).

— ch —

Religionens dybe Trang.

En lille Bog om vor Gudserkendelse og den menneskelige Sjæl, altsaa to grundlæggende religiøse Sandheder, er Dr. J. Engert's »Wege zu Gott« (Paderhorn, F. Schöningh, 1937, 96 S. R.M. 2,50). Bogens bedste Egenskab er, at den orienterer kort og grundigt om et Problems forskellige Sider som det efterfølgende Afsnit om Religionen viser.

Hvad er Religion? Intet Spørgsmaal er saa vigtigt for Mennesket som dette, intet saa fængslende. Spørger vi den indre Erfaring, da er Religion efter sit Væsen Ærefrygt og Hengivelse til det hellige og ubetinget værdifulde eller til det højeste Gode. Objektivt set er Religion den Lærdommenes og Ideernes, Forskrifternes og Kulthandlingernes

Helhed, som er et Udtryk for denne Hengivelse til det højeste og helligste.

Hedenskabet's Væsen bestaar i Hengivelse til Værdier, som ikke er det højeste og helligste og følgelig ikke har Ret til at lægge Beslag paa Sjælen som saadan. Efter den nyeste Religionsvidenskabs Erkendelser laa vel oprindeligt som Basis for al Religion Tanken paa Gud Faderen, som man antog som al Morals og Helligheds Oprindelse. Men netop paa Grund af denne Tankes jævne Lige-fremhed og Vælde gik den tabt, og i dens Sted traadte underordnede Værdier og Ideer, Væsen og jordisk-verdslige Maal, der som Dæmoner, d. v. s. frygtindgydende Aander tiltrak sig Dyrkelsen. Derved vendtes Religionen om til at blive Magi, d. v. s. til Gerninger, som skulde forbande disse Dæmoner eller stemme dem naadige (ifølge Princippet »do ut des« Jeg giver, for at du skal give). I Myserie-Religionerne gik Bestræbelserne først og fremmest ud paa at blive Herre over Synd og Død gennem en særlig psykisk Teknik til at udslukke den individuelle Bevidsthed, indtil man intet mere kender eller føler til Synd og Død. (Naturmystik). Hertil hører ogsaa den ægte Buddhisme, naar den er ribbet for alt mysteriøst (Den buddhistiske »Fordybelse«).

Den moderne Form for den gamle Mysteriereligion er Teosofi og Antroposofi. Begge er fremstaaet af Menneskets Trang til at opleve den i Menneskesjælen virkende og som noget guddommeligt opfattede Naturkraft og blive identisk med den for saa selv at blive til en Slags Gud. Derfor er begge disse Former særlig modtagelige for alle spiritistiske Fænomener, der i sig ikke er andet end særlige sjælelige Fænomener. (Nu blevet Genstand for videnskabelig Forskning i den saakaldte Parapsykologi.)

Med den fremadskridende Aandskultur traadte i Stedet for Guderne bestemte Ideer som Ideal'er, der skulde give den menneskelige Stræben Mening og Indhold. Saaledes har i den romerske Tankegang Jupiter Optimus Maximus' Tanke utvivlsomt legemliggjort høje moralske og religiøse Værdier, som Ekko fra Fortidens oprindelig høje Opfattelse af Guddommen. For den dannede fra Kejsertiden udviklede sig *maiestas populi romani* (Romerfolkets Majestæt under orientalsk Indflydelse til en Religion i Kejserdyrkelsen. Derfor blev de Kristne, fordi de vægrede sig ved Kejserdyrkelsen, erklæret for staaende uden for Loven paa Grund af *crimen laesae maiestatis* (Majestætsforbrydelse) og hjemfalden til Døden. Den nye Tid verdsliggjorde først Kristendommens Tanke om vor almindelige Barneret hos Gud ved sin Humanitetstanke, som skabte sig et Ideal i den pure Menneskelighed for at tjene dette Ideal.

I fremadskridende Indsnævring dannedes heraf særlige Ideer, som skulde opfylde Mennesket. Før Eks. Mammonisme eller uhæmmet Erhvervsstræben, eller under finere Form Kulturens eller Kulturreligionens Tjeneste. Den nyeste Form er Nationalismen, som hæver den ædle Nationalitets i sig berettigede Værdier op over deres Rangsorden og gør dem til de højeste Værdier.

Alle disse Ophøjelser staar i Modstrid med Religionen og den menneskelige Personlighed, der som saadan kun kender Hengivelse til den højeste overnaturlige Værdi, til den moralsk frie, højst fuldkomne hellige Person. De Værdier, som den nye Tid hengiver sig til, er ganske vist ogsaa Værdier set fra et nationalt Standpunkt, d. v. s. verdensanskueligt endogsaa de højeste Værdier, dog kun inden for en bestemt Rangsorden, og ikke den overnaturlige højeste Værdi, som den menneskelige Personlighed forlanger. Saaledes tømmes Religionen for sin Kærne, og hvad man her kalder Religion, er mere en subjektiv Stemning end Religion, hvilken sidste i Menneskets frie Handling kun giver sig hen til den højeste Værdi, Gud, den i Personlighed eneste og største.

Kun Kristendommen er i Ordets dybeste Forstand Religion, thi Gud, der i Kristendommen forlanger Menneskets fuldstændige Hengivelse, er ifølge sit Væsen Himlens og Jordens Herre og samtidig en moralsk fri Personlighed og Hellighed, den reneste Aand. Derfor *summum bonum* (Det højeste Gode). Derfor har han alene Ret til at fordre Menneskets Hengivelse. Han er Opfyldelsen af al menneskelig Stræben, som det moralske og religiøse Maals personlig virkelige Ideal. Han er samtidig Kraften, som hæver Mennesket op til sig, befrier det for Skyld og Synd, saa Mennesket i Foreningen med Gud erhverver det evige Liv. Derfor er den menneskelige Sjæl mere værd end al Jordens Gods.

Men den Erfaring viser sig her ogsaa at være sand, at ingen filosofisk Tænken nogensinde kan avle Religion, den kan kun ved kritisk Prøve retfærdiggøre og støtte den forhaandenværende Religion. Selv Oldtidens største Aander som Platon og Aristoteles kom ikke til klar Opfattelse af Skabertanken, af det sande Forhold om Gud og Verden, for slet ikke at tale om en monoteistisk Religion, Troen paa en Gud. Platon lod de overleverede Folkeguder gælde. Aristoteles' System er i Grunden helt igennem uden Religiositet. Thomas af Akvin henviser udtrykkeligt til, hvor upaalidelig den menneskelige Forstand er til Erkendelsen af det højeste Gode, hvor ussel og ringe dens Erkendelse er i denne Hensende. Hans Mening er, at Filosoferne uden Aabenbaringens Hjælp vilde være forblevet i Uvished

om de højeste Sandheder eller kun med Nød og næppe vilde have erkendt dem. (S. theol. II II q 2 a 4. S. c. Gent, 1,4).

Deraf følger: Religionen er ikke et Værk af den filosofiske Tænken eller overhovedet et Produkt af den menneskelige Fornuft. Subjektivt set er den hele Menneskets Sag, ikke alene det intellektuelle hos Mennesket, men ogsaa Viljens og Sindets, fordi den kæmper om det højeste Gode og om det evige Liv. Det reneste Udtryk for Religion er derfor det store Bud om Gudskærlighed og Næstekærlighed: Du skal elske din Gud af hele dit Hjerte, af hele din Sjæl og af alle dine Kræfter. Men det andet er lig dette: Du skal elske din Næste som dig selv. Paa disse to Bud hviler hele Loven og Profeterne.« (Matt. 22,37—40). Til en saadan Højde kan Mennesket ikke naa af sig selv, ved dets naturlige Kræfter.

Pastor Adolf Brems †

Efter adskillige Aars tiltagende, brydefuld Sygdom døde Pastor Adolf Brems, Biskoppens Broder, Torsdag d. 5. Maj i Vejle. Pastor Brems var født 27. Febr. 1882 i Herch la Ville, Belgien, og blev saaledes kun godt 56 Aar gammel. 1903 indtraadte han i Præmonstratenserordenen i Averbode, hvor han præsteviedes 21 Februar 1909. I December 1910 sendtes den unge Præst til Danmark og fik Ophold i Vejle, hvor den ældre Broder den Gang var Sognepræst. I Foraaet 1916 overtog han Missionen i Næstved efter Pastor Bernh. Hansen, der maatte nedlægge Hvervet som Følge af Sygdom. Forholdene her var saare vanskelige og Kaarene smaa og yderst fattige, men nøjsom og udholdende blev Pastor Brems paa sin Post i fem trange Aar, hvorefter han vendte tilbage til Vejle, hvor han i 1922 blev Sognepræst efter Broderens Udnævnelse til Biskop. Svigtende Helbred nødte Pastor Brems til at søge lettere Hverv, hvorfor han blev Hospitalspræst først i Randers og senere ved St. Josefs Hospital i København, hvis Førstepræst han blev efter Provikaren Pastor Schreibers Død i 1936.

Pastor Brems hørte alle Dage til de stille i Landet, og hans Liv prægedes ikke af store Begivenheder. Sin største Indsats ydede han ved at fuldføre Bygningen af den store nye Kirke i Vejle, paabegyndt af Broderen, som maatte afbryde ved sin Tiltræden af Bispestolen. Her gjorde han et meget stort og dygtigt personligt Arbejde, som sled haardt paa de svage Kræfter. Sin præstelige Gerning, baade som Sognepræst og Hospitalspræst røgtede han, trods svigtende

Helbred, trofast og samvittighedsfuldt lige til det sidste. De senere Aar havde Pastoren ofte Vanskelighed ved at holde sig oprejst foran Alteret; det kunde hændes, at han midt under en Højmesse maatte holde op at synge og fortsætte som stille Messe, fordi Kræfterne ikke slog til.

En Side af Pastor Brems's præstelige Virksomhed skal særlig fremhæves her, og det er hans Sygebesøg. Dagliggik han sin »Stuegang«, ligesom Lægerne, altid venlig, altid med et godt og fornøjeligt Ord paa Læben. Hans trofaste Besøg ved Sygesengen hører til et Hospitalsopholds gode Minder, og den Virksomhed, han derigennem udøvede, skal man selv have oplevet for tilfulde at forstaa Betydningen af.

Pastor Brems var et ejegodt Menneske, uden ondt eller Svig. Han havde sin egen bestemte Mening om Tingene, havde en særlig Evne til at gennemskue Mennesker og Karakterer og kunde i Samtale finde glimrende Udtryk for sine Tanker. Det var en ondartet Sukkersyge i Forbindelse med Nyresygdom, som lagde Pastor Brems i Graven. De sidste Uger syntes der at være indtraadt nogen Bedring i den haabløse Tilstand; Patienten ønskede meget at vende hjem til Belgien, men lod sig dog overtale til at nøjes med at blive overflyttet til Vejle, for om muligt at nyde godt af en Luftforandring. Og saaledes endte han da sine Dage paa det Sted, hvor han begyndte sin Virksomhed i Danmark. De mange Venner, Pastor Brems vandt sig under sin stille Færd blandt os, vil bevare hans Navn i vemodigt Minde.

Pastor Adolf Brems.

Solesmes og Guéranger.

St. Peter Abbediet ved Solesmes i Nærheden af Sablé-sur-Sarthe, Sarthe, Frankrig, har i Sommer 1937 bestaaet i 100 Aar. Det blev grundlagt 1010 af Geoffrey, Lord af Sablé, men da det i 1837 blev gjort til Benediktiner-Abbedi, fik det en saa stor Betydning og Indflydelse, som man aldrig havde drømt om i de 800 Aar, det havde eksisteret som Kloster med en Prior i Spidsen. De sidste 100 Aars Solesmes er skabt af Dom Prosper Guéranger's inspirerende Aandskraft.

Prosper Louis Pascal Guéranger blev født den 4. April 1805 i Sablé, 3 Kilometer fra det tidligere Prior-Kloster i Solesmes. Som lille Dreng plejede hans Barnepige at tage ham med ud til den store Samling af graa Stenbygninger, som faldt i Ruiner. De vandrede igennem de lange Gange og stod i Kapellet og saa andagtsfulde og ærbødige op paa den i Sten udhuggede Drage med de syv Hoveder, paa de berømte »Helgener fra Solesmes«, som de store Stenstatuer af Apostlene og Englene blev kaldt. Barnet syntes, at de altid iagttog ham med deres maledede Øjne, og det forekom ham, at de ønskede at tale til ham. For ham var dette Sted helligt og tryllebindende, og i hans Hjerter fødtes en stor Kærlighed til det gamle Priorkloster.

Efter at hans Fader havde bibragt ham den elementære Lærdom og Begyndelsesgrundene i Latin, kom han som 14-aarig til det kongelige Kollegium i Angers, og derfra til Diøcesan-Seminariet i Le Mans. Medens han opholdt sig her, tænkte han alvorligt paa at blive Benediktiner, men opgav denne Plan, da hans Biskop, Monsignor de la Maye-Morry, udnævnte ham til sin Sekretær. Den 7. Juni 1827 blev Guéranger præsteviet i Tours.

I Begyndelsen af forrige Aarhundrede havde Diøceset Le Mans, ligesom Diøceset Paris og mange andre Diøceser i Frankrig, sin egen Liturgi. Disse Liturgier var ikke den gamle gallske Liturgi, men var en ny og ikke autoriseret. Ikke længe efter sin Ordination begyndte Guéranger at læse Messe for Nonnerne af det Helligste Hjerter i det gamle Abbedi i Notre-Dame-du-Pré. Der fik han et romersk Missale, som han skulde anvende. I Erkendelsen af Bønsformularernes Skønhed, Majestæt og sammentrængte Veltalenhed, som syntes ham at aande Fædrenes Salvelse, blev han klar over, at han havde opdaget Kirkens officielle Bøn. Fra den Tid læste han kun Messe efter den romerske Liturgi, og han fik sin Biskops Tilladelse til at benytte det romerske Breviar.

En Dag i Foraaret 1837 læste Guéranger i en Avis, at det tidligere Prior-Kloster i Solesmes var til Salg, og han

besluttede øjeblikkelig at forsøge at bevare det gamle Sted til religiøst Øjemed. I 1832 købte Guéranger Bygningerne.

Den 11. Juni 1833 bosatte han og seks andre Præster, der ligesom han selv ønskede at genoprette Benediktinismen i Frankrig, sig i Solesmes og begyndte at leve Klosterlivet. Guéranger var den overordnede for dette mærkelige lille Samfund, hvis Medlemmer endnu bar Verdenspræsterenes Soutane og brugte den romerske i Stedet for den benediktinske Gudstjeneste. Vanskelighederne, der straks ved Starten meldte sig, var mange og store, da Præsterne helt var afhængige af Vennernes Hjælp og Gavmildhed, og de første Ledsagere har undtagen Augustin Fonteinne forladt Klosteret. I 1836 begyndte Guéranger at bære Benediktinernes Dragt. Efter at have indhentet sin Biskop Monsignor Bouvier's Tilladelse tog Guéranger i 1857 til Rom og blev modtaget i Privataudiens af Gregor XVI, som talte meget opmuntrende til ham og velsignede det Arbejde, han havde begyndt. Det Apostoliske Brev »Innumeras inter«, hvori Paven oprettede den franske eller Solesmes-Kongregation med Solesmes som Moderhus, blev offentliggjort den 1. September.

Dom Guéranger begyndte i 1840 at udgive sine »Institutions liturgiques«. Hans Princip var, at Indførelsen af den romerske Liturgi var af Vigtighed for Genoprettelsen af Troslivet i Frankrig. En Storm af indigneret Protest og Kritik efterfulgtes af en lang Konflikt. Efter flere Aars Kamp var Guérangers Sejr afgjort og fuldstændig. I 1841 udgav han første Bind af »l'Année liturgique«. Hans Hensigt med dette Værk var at gøre Liturgien bedre kendt især blandt Lægfolk. Dette var hans kæreste Arbejde, og han skrev de første 9 Bind, men Døden indhentede ham, før han fik fuldført Værket, og det blev gjort færdigt af en af hans Disciple Dom Lucien Fromage.

I 1853 havde Solesmes-Abbediet udviklet sig tilstrækkeligt til at være i Stand til at starte Filialhuse. I Øjeblikket hører 11 Abbedier og 5 Prior-Klostre til den franske Kongregation, og alle kan de enten direkte eller indirekte takke Solesmes for deres Tilblivelse.

Der er særlig tre Egenskaber, som træder frem i Dom Guérangers Liv og Arbejde: hans Kærlighed til Liturgien, hans Hengivenhed for Studier og hans Loyalitet overfor den Hellige Stol. Endskønt det, der er kendt som den liturgiske Bevægelse i Europa og Amerika, blev startet af Pius X i første Halvdel af dette Aarhundrede, saa var det Dom Guéranger, som banede Vejen for den Interesse for Liturgien, som er en Kendsgerning i vore Dage. Han var den liturgiske Bevægelses Profet. Han genoprettede ikke alene den romerske Liturgi inden for Kirken, men inden for de

franske Klostre udviklede han Ærbødighed for Liturgien, og i Kirkens offentlige Bønners Oversættelse udviklede han en Skønhed og Fuldkommenhed, som aldrig før var kendt inden for hele Benediktinerordenens Historie. Og i sin »Motu Proprio« af 24. April 1904 betroede Pius X Arbejdet med at forberede den officielle vatikanske Udgave af Kirkens Sang » i Særdeleshed til Munkene af den franske Kongregation og til Solesmes-Klosteret«.

Foruden selv at frembringe betydningsfulde og lærerige Arbejder inspirerede og ledede Dom Guéranger andre, som havde udmærket sig ved deres Undersøgelser. Alle de Lærde, som for Tiden arbejder i Rom i Kommissionen for Revisionen af Vulgata, er fra St. Maurice-Abbediet og fra St. Maur i Clervaux, som hører ind under den franske Kongregation.

Dom Guéranger levede paa en Tid, da Kirken i Frankrig, som stadig led under de Saar, Jansenismen havde tilføjet den, blev angrebet af Utroskab og plaget af Gallicanismen. Nøje Tilknytning til Rom var af den allerstørste Betydning, og den Hellige Stol var i stor Nød for Forkæmpere i Frankrig. Dom Guéranger var netop den Forsvarer, Tiden krævede, og den Loyalitet, han hele sit Liv igennem følte for Paven, var hjertelig, urokkelig og kæmpende. Den 30. Januar 1875 døde Solesmes-Kongregationens Stifter.

Ved P.

Et lille Folks store Sejr eller Det kristne Eire.

(Sluttet.)

Da den irske Forfatning, som er egnet til at virkelig-gøre det kristelige Ideal i det offentlige Liv, traadte i Kraft, blev der over alt i Landet holdt højtidelige Gudstjenester. Stor Opmærksomhed vakte en Prædiken, som Kardinal Mac Rory, Ærkebiskop af Armagh og Irlands Primas, holdt i sin Domkirke over den nye Grundlov og Katolikkernes statsborgerlige Pligter. Han betegnede Forfatningen som »et stort kristeligt Dokument, opfyldt af Troen paa Gud som Skaberen, den øverste Lovgiver og Hersker, og ogsaa opfyldt af kloge og omhyggeligt udarbejdede Bestemmelser for den kristelige Stats Udbygning og Ledelse — et bredt og fast Fundament, hvorpaa der kan bygges en Nation, som er sig sine Pligter overfor Gud og alle Mennesker bevidst.« Kirkefyrsten opfordrede til at udnævne Statspræsidenten uden forudgaaende Valg, men efter fælles Overens-

komst mellem Partierne. Som Begrundelse herfor anførte han: »Af Præsidenten venter man, at han staar udenfor og over Partierne; men bliver han efter en Valgkampagne valgt som et Partis Kandidat, er der altid Fare for den Mistanke, at han begunstiger dette Parti. Den i Mindelighed trufne Udnævnelse vilde jo ogsaa være et ophøjet Bevis paa Enighed og kunde have vidtrækkende Virkninger.«

Derefter erklærede Ærkebiskoppen under Henviſning til Ulster-Omraadet: »I 6 Grevskaber er Katolikerne ikke alene i det forløbne Aar, men stadig i Stand til at fremkomme med store Klager.« »Bortset fra faa Undtagelser er de udelukkede fra alle bedre Statsstillinger. Man gør sig ingen Ulejlighed med at lade dem vederfares Retfærdighed. Derfor kan vi ikke blot dadle den nordirske Regering, men ogsaa og i endnu videre Udstrækning den Magt (England), som har opstillet den nordirske Regering og aabenbart ikke i mindste Maade gør sig Umage for at udvirke, at den nordirske Regering behandler sine katolske Undersaatter retfærdigt.«

I Februar sendte Msgr. Mageean, Biskop af Down og Connor og de nordirske Katolikers Fører, en Skrivelse til Irlands ledende Statsmand, de Valera, hvori han skildrede de triste Forhold i Nordirland for ham og anmodede ham om saa hurtigt som muligt at gennemføre Irlands Enighed; uden denne kunde der ikke komme nogen økonomisk Overenskomst i Stand med England. I Modstrid med de ved Ulsteromraadets Organisation gældende lovlige Bestemmelser har dette Omraades Regering gjort sig til eet med Protestantismen og særlig med den intolerante Orangeorden. Mange politiske Personligheder er kommet med Udtalelser, som er betegnende for den triste Situation. Den 2. Marts 1925 sagde Landbrugsminister B. M. Archdale: »Jeg har 199 Embedsmænd, heraf er, saavidt jeg ved, 4 Katolikker; 3 maatte jeg overtage fra det fungerende Statspersonale.« — »Vi har en protestantisk Regering, og jeg er Orangemand«, udtalte Premierministeren den 12. Juli 1932, og den 24. April 1934 erklærede han, at han var enig med Basil Brooke i den Tale, hvori han havde anbefalet ikke at ansætte nogen Katolik. Saaledes gennemføres det i Virkeligheden. I alle Forvaltningsdistrikter er Katolikerne paa faa Undtagelser nær udelukkede. Den nordirske Regering har alt i alt ansat 2 Katolikker, en Kronens Advokat og en residerende Magistrat i Justitsforvaltningen.

Denne Regerings Forbliven er blevet sikret ved at afskaffe Forholdsvalgret, og ved en Valgkredsgeometri, som staar i Modstrid med demokratiske Begreber om Repræsentation og dømmer Mindretallet til Magtesløshed, idet der

af en samlet Befolkning paa 420.428 Katolikker og 836.533 Ikke-Katolikker blev 41 ikke-katolske imod 11 katolske Parlamentsmedlemmer. »Det var at vente«, hedder det i nævnte Skrivelse, »at et saaledes valgt Parlaments Lovgivning vilde blive uretfærdig, men dets Skolelovgivnings skrigende Uretfærdighed har overgaaet vore værste Forventninger. For at have katolske Skoler med katolske Lærere under katolsk Kontrol, maa vi betale Halvdelen af Omkostningerne ved Bygningerne og Indrettelsen, hele Forrentningen og Underholdet, alle Reparations- og Forbedringsomkostninger samt Halvdelen af Omkostningerne for Varme, Lys og Renholdelse. Protestanterne derimod faar Skoler med protestantisk Lærerpersonele og under protestantisk Kontrol; af offentlige Midler (hvortil ogsaa Katolikkerne har bidraget deres gennem deres Skat) bestrides samtlige Udgifter ved Bygninger og deres Udstyrelse samt alle andre Nødvendigheder.

Endnu tydeligere og mere bestemt nedlagde Biskop Mageean i sit Fastehydrdebrev en højtidelig Protest imod Irlands Deling og de nordirske Katolikkers uretfærdige Behandling. Efter at have udtrykt sin store Tilfredshed over, at Fristaten Irland ved sin Indtræden blandt Verdens Nationer har aflagt en offentlig Bekendelse om sin kristelige Tro, henviser han bekymret til de Farer, der truer Katolicismen i de 6 Ulster-Grevskaber, og beder Gud naadigt afvende disse. »For 16 Aar siden,« klager han, »har den britiske Regering paatvunget 6 af Ulsteromraadets 9 Grevskaber et Parlament. Det blev paatvunget os imod alle Irlænderes Vilje; ikke en eneste Irlænder har stemt derfor. Vort Moderlands Deling bliver af hele den irske Nation hjemme og i det fremmede betragtet og tilbagevist som et Forsøg paa at berøve os vore nationale Forhaabninger. Dette Parlaments Historie er en lang Kæde af partiske og hykleriske Forurettelser paa Folkerepresentationens, Lovgivningens og Forvaltningens Omraade. Aldrig forsøgte man at standse disse hyppige Krænkelser af den distributive Retfærdighed. Regeringschefen har ved flere end een Lejlighed rost sig af, at det nordirske Parlament var protestantisk for et protestantisk Folk. Hvor findes blot en Antydning af Vilje fra den britiske Regeringsrepræsentants Side til at gennemføre § 16 i den den 16. December 1921 underskrevne Overenskomstartikel. Har vi ikke paa den anden Side i de gentagne Katolikforfølgelser et afgørende Bevis for Beslutningen om at opretholde Overherredømmet og Fjendtlighederne imod Religionen, disse Uroligheder, der saa længe har nedværdiget Irlands nordvestlige Hjørne i den civiliserede Verdens Øjne? Den af de 6 Grevskabers Regering udøvede Tvang indskrænker sig dog ikke til Ka-

tolikkerne alene. Borgernes Frihed er bortset fra deres Bekendelse blevet indskrænket i et Omfang, som endnu ikke er kendt noget andet Sted i det britiske Rige. Den britiske Regering, som har paatvunget os dette Parlament, er i sidste Instans ansvarlig for dets Virksomhed.«

Som man ser er der, trods den glædelige Overenskomst mellem England og de Valera, endnu meget at gøre, inden Freden i sin Helhed er genoprettet, især i det protestantiske Ulster, som vel nok er et af de mest intolerante Steder i Verden. Man sammenligne blot: Medens det helt igennem dybt troende katolske Folk i Eire nu lige uden større Vanskelighed har faaet en protestantisk Præsident, maa Katolikkerne i Ulster savne de mest selvfølgelige Rettigheder, ja, er udsat for Forfølgelser. Man maa haabe, at England ikke paa nogen Maade støtter den fanatiske nordiske Protestantisme, men sørger for en oprigtig Forsoning efter Aarhundreders uretfærdig Politik. L. Z.

Kirken i Spanien.

Den rige, herskesyge, fanatiske, folkefordummende, usociale Kirke i Spanien! Denne Kliche har staaet og vil endnu langt ud i Fremtiden staa prentet i mange nordiske Hjerner! De færreste af vore Medborgere gør sig den Ulejlighed at bede om Beviser og undersøge de faktiske Forhold. Derfor vil det endnu langt ud i Fremtiden være nødvendigt Gang paa Gang at fremhæve Kendsgerningerne. Pastor Geertz Hansens Foredrag har i den senere Tid gjort dette med Held i flere jyske Byer. Paa sin Tourné havde Pastoren ogsaa Lejlighed til at imødegaa en Artikel i »Sydvestjylland« af Sognepræst D. G. Frederichsen om »Den spanske Kirke og Borgerkrigen«. Imødegaaelsen, som fremkom d. 16. Marts, bringer Foredragenes Hovedindhold og gendriver de oftest brugte Indvendinger:

1) Kirkens fantastiske Rigdom. Det bliver paastaaet, at Kirken skulde have ejet en Tredjedel af Jorden. Efter Tidsskriftet »Økonomi og Politik«, der udgives af Statistisk Departement i Forbindelse med Gyldendal, har man i vore Dage kun statistiske Oplysninger over en Trediedel af Spaniens Jord — og for tidligere Tider endnu mindre. Alene af denne Grund tilhører Kirkens berømte Trediedel Fantasiens Verden. — Spaniens største Jordegodser ejedes af de adelige Familier, som i Middelalderen hjalp Kongen med at tilbageerobre Spanien fra Maurerne. Kirken ejede dog indtil Napoleonskrigenes Tid betydelige Jordegodser, da det var den eneste Form for solid Kapitalanbringelse, og denne var nødvendig for Kirken, der af sin egen Lomme

belatte det, som følgende Ministerier i andre Lande maa betale til: Kirkeministerium, Undervisningsministerium og Socialministerium. Disse Ministerier kan blot kræve Udgifterne dækket ved Skatter, hvad den spanske Kirke ikke havde nogen Adkomst til.

Den spanske Kirkes Ejendom blev i forrige Aarhundrede konfiskeret fire Gange af Staten: 1836; 1841, 1855 og 1868, og da den antiklerikale Justitsminister de los Rios i en Tale i Cortes (Rigsdagen) den 8. Oktober 1931 opregnede Kirkens Ejendele for at foreslaa Konfiskation, nævnte han Skoler, Hospitaler, Klostre o.s.v., men ikke Jord med et Ord — af den simple Grund, at der ikke var mere af Betydning.

Vel havde Spanien mange prægtige Kirker fra svundne Tider, fra den Gang, Landet var Europas rigeste — de stod som Minder om en stolt Tid, og det vilde da være taabeligt ligefrem at gaa hen og rive dem ned. Der var ogsaa prægtige Ting i dem; men hvad er de værd i Handel og Vandel, hvis man skal realisere dem? Ogsaa de stammede fra den Tid, da Guldet fra Kolonierne flød til Spanien. — Før vi behrejder Spaniens Kirke, at dens troende respekterede det, der var skænket til Gudshusets Udsynkning, saa foreslaar jeg, at vi sælger Nationalmusæets Klenodier og giver de derved indtjente Penge til vore desværre saa talrige Arbejdsløse.

Lige før Revolutionen brød ud, havde en spansk Præst i Reglen 1500 Pesetas om Aaret (lig 750 Kr.) og Spaniens Primas en Sekstendedel af, hvad Englands Primas for den anglikanske Kirke har. — Paa samme Tid havde Biskoppen af Pampelona 300.000 Kr. om Aaret til at underholde sine 1000 Præster og 547 Menigheder. Skal vi saa lade Klichéen om den spanske Kirkes Rigdom blive i Sætterkassen næste Gang? Den kunde ikke give rimelig Anledning til Ophidselse.

2) Pastor Frederichsen er ikke blind for, at Kirken holdt det meste af Undervisningen gaaende. — Men »den nægtede at lade sine Skoler følge med i de alm. videnskabelige Fremskridt«. Nu er jeg altid noget skeptisk, naar man i Forbindelse med Undervisning taler om »videnskabelige Fremskridt«. En Skole er ikke noget Laboratorium, men lad det nu være. Hvad angaar de spanske, katolske Skolers Frisind (og pædagogiske Værdi) vil jeg blot henvise til det neutrale Salmonsens Konversationsleksikon: Spanien. Skolevæsenet, Side 1006. »De jesuitiske Skoler roses for god Disciplin og ret frisindet Opdragelse, dadles kun fra yderlig radikal Side. Nævnes maa ogsaa de gode Avemaria-Skoler for de fattigste«.

3) »Sjælesorgen var ofte baseret paa Overtro og Uvi-

denhed«. Maa jeg der henvise til Dr. phil. H. Brøndsteds Doktorafhandling om »Juan de la Cruz«, Side 14: — »Det har været et udbredt Fejlsyn indenfor den protestantiske og antiklerikale Verden kun at fæstne sin Opmærksomhed ved de Fænomener i Filip 2.s Tidsalder, som kan siges at varsle Spaniens paafølgende ydre og indre Tilbagegang. Navnlig har man i den spanske Kontrareformation i altfor høj Grad villet se en kulturfjendtlig Bevægelse, lammende for Aandslivets frie Udfoldelse ...

Man glemmer i saa Fald, at hverken den lutherske eller calvinistiske Rettroenhed bar Aandsfrihed i sit Skjold ... Man overraskes i høj Grad, naar man, vant til ovennævnte Betragtning, første Gang indføres i Datidens spanske Litteraturs næsten uoverskueligt frodige Vildnis ... og hvor navnlig den folkelige Opbyggelsesbog har naaet en saa rig Udvikling. « S. 9: »Det mest imponerende er dog Rørets Nedslag i den folkeligt religiøse Tankeverden.« Adskillige af den katolske Kirkes nyere Teologer og Moralister er Spaniere, og da denne Kirke sætter den højt, er de nok ikke rene Undermaalere. Jeg har ogsaa det bestemte Indtryk, at det danske Folk absolut ikke skal rose sig af sin øjeblikkelige, religiøse Viden. Prøv blot paa at spørge: Hvem eller hvad er Hellig-Aanden? Saa skal De se, hvad Folk vil svare — ogsaa Teologer!

4) Endelig »holdt Kirken sig til den herskende Klasse«, og »at Kirken vilde drive Politik«. Dertil er at bemærke, at »den herskende Klasse« ofte var et liberalt, antiklerikalt Ministerium som det, der i 1911 hjalp Kanalejas til at faa Religionsundervisningen forbudt (praktisk talt) i de højere Skoler. (Jævnfør igen Salmonsens). Kirken kunde derfor ikke opnaa Fritagelse for Militærtjeneste for sine Præster, skønt det altid er noget af det første Kirken sørger for, naar den slutter Kondordat med en Stat (hvilket kun tjener Kirken til Ære). Pastor Frederichsen tror ogsaa, at Kirken i stor Maalestok var fritaget for Skat. Nej! Kirken maatte betale Skatter og Afgifter selv for sine Skoler — ogsaa Gratisskolerne. En enkelt Skole i Madrid maatte udrede 50.000 Pesetas om Aaret. Disse to Kendsgerninger peger hen paa den fundamentale Sandhed, at den spanske Kirke siden Napoleonskrigenes Tid har været forfulgt i sit Hjemland.

Grunden? Der er flere: Den vigtigste er den Indflydelse, som antiklerikale og anarkistiske Ideer har haft i Spanien siden den store, franske Revolution. — Der er Kilden til Hadet. Baade et mere filosofisk Had (à la Salon-Kommunisme) og Anarkismens Had til al Autoritet — og først og fremmest til Guds Autoritet repræsenteret ved Kirkens Mænd. Altsaa er det gaaet i Spanien i vore Dage, som Jesus Kristus forlængst har forudsagt: »Naar de har forfulgt mig, vil de ogsaa forfølge jer« (Joh. 15,20).«

Nye Bøger.

Paaskeevangeliet i Billeder.

Atlantis-Verlag i Berlin har startet en Serie *Bilder zur Bibel*. Meningen er at fremlægge Skriftens Ord i et smukt udstyret, forklarende Tillæg og i fintrykte Tavler, som gengiver mesterlige Billeder, der passer til de hellige Tekster. Seriens første Levering paa 16 Tavler fortæller om *Paaskeens* sejrige Hemmelighed, og det skal gerne anerkendes, at en Betragtning, der som her støtter sig til det trykte Ord og det kunstneriske Billede, efterlader et dybt Indtryk af Paasketidens Mysterier lige fra Opstandelsen til Kristi Himmelfart. Maatte mange af den Slags bibelske Billeder følge efter!

Aandens Sværd.

Religionens Fjender skifter altid Angrebstaktik. Hertil maa Religionens Forsvarere tage Hensyn. Naturvidenskab, Psykologi, Folklore, sammenlignende Missionsvidenskab, sociale Problemer misbruges som Vaaben imod Gudstro, Kristendom, Kirke. Flere fremragende Fagmænd har sluttet sig sammen og udgivet et Arbejde, der allerede er solgt i 20.000 Eksemplarer: »*Essai d'une somme catholique contre les Sans-Dieu*« (Paris Etienne Spes, 566 S., Frcs. 18,—).

Resultatet indenfor alle Omraader udtrykkes vist bedst ved den Sætning, hvormed *Boule* slutter sin Afhandling om »*Origine de l'homme*«: »Videnskaben bliver først Ateist, naar den forlader Kendsgjerningernes tilbørligt afkondrollerede Terræn for at erstatte disse Kendsgjerninger med mere eller mindre fantastiske Hypoteser.« Bogen egner sig aldeles udmærket til at gøre det lettere for Aanden at kende Sandheden, til at fjerne de Sten, som vilde saare det Menneskes Fod, der vandrer søgende hen ad Vejen til Gud.

A. P.

En lille Dosis Humor

skulde man hver Dag sørge for at faa, saa kom man ud over mange Vanskeligheder. Men hvor kan man købe ægte Humor? Det er en sjælden Urt. Her har Bonifacius-Druckerei i Paderborn indlagt sig Fortjeneste ved at udgive *J. Hatzfeld*: »*Das Buch der Schälke*« (152 S. ill., indb. Mk. 2,—) og *John Brinkman*: »*Von der Waterkant*«, (110 S., indb. Mk. 1,80). Brinkman anerkendes mere og mere som en heldig Rival til Fr. Reuter, Den, der ikke bliver i godt Humør over at læse hans Sømandshistorier, stikker uhjælpelig fast i Melankoli. Hatzfeld har fra gamle og nye Kilder samlet morsomme Visdomsord, og Udvalget er lykkes ham udmærket. Vi anfører her en Prøve paa nogle rammende Ord:

Naar et Menneske gør for meget ud af sig selv, regnes

han til syvende og sidst for mindre, end han virkelig er værd.

Naar Kærligheden brænder alt for hed før Ægteskabet, bliver det gerne Tordenvejr i Ægteskabet.

Den Maade, hvorpaa Mennesket omgaas Penge, viser, om Mennesket er Herre over Pengene, eller om Pengene er Herre over Mennesket.

A. P.

Defensor Fidei.

Denne Ærestitel, Troens Forsvarer, Henrik VIII har gjort saa liden Ære, kunde en anden Hersker fra det 16. Aarhundrede med Rette gøre Krav paa. Dette fremgaar af *William Thomas Walsh's* Værk: *Philip II* (London, Sheed & Ward, 1938, 788 S., sh. 18/—). Arbejdet er mesterligt bygget op paa Kilder fra denne Tid. Og fremfor alt: Det yder — som en engelsk Kritiker godt fremhæver, en af de mest bagvaskede Konger Retfærdighed. Det Billede af Philip, som stiger frem for os fra denne Bog, er Billedet af en oprigtig, nidkær, ikke uelskværdig Mand. Der ligger absolut intet til Grund for det grimme Billede, som Motley og hans Skole har malet af Philip som en vranten, kold, reserveret, dyster, melankolsk, fantasiløs Tyran.

Den engelske Kong Henrik d. VIII's Frafald blev afgørende for Philips Liv. Dette Frafald gjorde et Indtryk paa Philip, som man ikke kan forestille sig; lige fra sin tidligste Barndom glødede han af Længsel efter at gengive Kirken det, der var frarøvet den, efter at bevare for den det Rige, han var sendt til at styre. — Ledetraaden i Philips Liv var hans glødende Trosiver. Hvis alle Katolikker havde været lige saa besluttede paa Reformation af det katolske Liv og lige saa kraftige Forsvarere overfor Fjenderne af den katolske Kult, som Philip var det, vilde maaske Kirkens gradvise Indsnævring og Isolation i den moderne Verden være blevet forhindret. — Man kan ikke undre sig over, at Modstandere af den katolske Kirke har gjort ham til det 16. Aarhundredes Syndebuk, at de har gjort Fejl langt større, end de virkelig var, og har anklaget ham for andre, som var hans Natur fuldstændig fremmede.

A. P.

Ungdomslitteratur.

En herlig Bog har set Lyset paa Fr. E. Pedersens Forlag. Det er Poul G. Ernst's: »Paa Togt med Skoleskibet »Danmark«. Det har tydeligt været Forfatterens Hensigt ikke blot at fornøje, men ogsaa at gavne og belære, og han har fuldt ud naaet sit Maal. Naar man har sluttet Læsningen, har man Fornemmelsen af at have været i godt Selskab. Ethvert Børnebibliotek og enhver rask Dreng bør eje denne Bog.

»Tykke-Niels« — Skolehistorier, der er udkommet hos

Fr. E. Pedersen, viser sig at være en Sainling muntre Beretninger, som man ikke kan lade være at more sig over. Bemærkes maa det dog, at Hovedpersonen lider af en typisk Nutidsfejl. Han har forbigiret svært ved at sondre mellem Raskhed og Næsvished — en meget alvorlig Anke mod Bogen.

U. C. G.

Fra Hovedstad og Provins.

Foraarsfesten i St. Michaels Klub.

Der laa jo paa Forhaand noget forjættende i Ordet »Foraarsfest«; vilde den svare til den berettigede Forventning? — Nej — den svarede ikke dertil, den overgik langt, hvad man havde haabet. Stemningen behøvede ikke at vokse sig frem, den var der fra første Øjeblik. Talernes Række ved Kaffebordet aabnedes af Pater Nøsens hjertelige Hyldest til Klubben og dens ukuelige Formand, Frk. Anker; Taleren udtrykte sin Glæde over, at »Klubben« til Trods for al Modgang blomstrede frem paa ny. Dernæst talte Frk. Saabye og hyldede i et dristigt Billede Frk. Anker, der som Fuglen Fønix brændte sammen til Aske, men altid rejste sig paa ny. Ikke mindre varmt følt var Frk. Howitz' Tak i de nye Konvertitters Navn for den saa venlige Modtagelse, man syntes at finde i St. Michaels Klub, understreget af hendes kvindelige, men stærke Ord — »og jeg er Politibetjent«. — Timerne svandt, og man skiltes et skønt Minde rigere.

A. S.

»Ikke nogen ringe Mand«.

For ca. 10 Aar tilbage kom en vildfremmed Mand til daværende Sognepræst i Næstved, P. Steidl. Han præsenterede sig: *Karetmager Thorvald Petersen i Toksværd*. Han vilde rejse til Italien. Og han vilde bede om en anbefaling for at kunne komme i Audiens hos den Hellige Fader. Der var noget umiddelbart tillidvækkende og indtagende hos Manden. Han fik anbefalingen, og han fik ogsaa Audien- sen i Vatikanet. Noget senere bad han om at blive optaget i den katolske Kirke og fik, efter ca. 1 Aars Undervisning, sit Ønske opfyldt 1. Pinsedag, d. 19. Maj 1929. Derméd vandt Kirken en trofast Søn, og Menigheden og Præsterne i Næstved en aldrig svigtende Ven.

Thorvald Petersen blev ikke videre kendt i katolske Kredse her i Landet. Skønt han var en veldannet og intelligent Mand, dertil vidt berejst, var han altfor beskeden til at ville spille en fremtrædende Rolle. Men i sin Fødeby var han en anset Mand paa Grund af sin faglige Dygtighed, sin jævne Ærlighed og Retlinethed og sin hjertevarme Godhed. — I sin Kærlighed til Kirken fulgte han Parolen: »Hvad du evner, kast af i de nærmeste Krav.« Næst-

ved Menighed og Præster var han en god Mand, altid rede til at hjælpe, særlig paa sit eget Felt, nemlig Haandværkerens. Det var kun efter Fortjeneste, han i Februar ifjor blev udnævnt til Kirkeforstander.

Efter 14 Dages Sygeleje døde Thorvald Petersen den 3. Maj. Nu, da han er død, maa der vel citeres et Bispeord, som Hs. Excellence udtalte om ham, sidste Gang Biskoppen var hernede i Næstved til Firmelsen: »*Det er ikke nogen ringe Mand!*« R.i.p. P. K. Harmer.

Pro Ecclesia et Pontifice.

Fredericia Avis af 4. April meddeler: »Pensioneret Togfører Vilh. Sønnichsen har fra Pavestolen i Rom modtaget et kirkeligt Fortjenstkors »Pro Ecclesia et Pontifice«, der er stiftet i 1888 (Leo XIII stiftede det i Anledning af sit gyldne Præstejubilæum 31.12.1887. *Red.*), og som tildeles de Medlemmer af den katolske Kirke, som har gjort et særlig stort Arbejde for Kirken og Menigheden. -- Togfører Sønnichsen, der er den første i Fredericia, der har faaet tildelt denne Udmærkelse, har faaet den tildelt som Tak for sit Arbejde inden for Forstanderskabet, som han var Medlem af i 28 Aar fra 1908 til 1936, deraf de sidste fjorten Aar som Regnskabsfører. -- Togfører Sønnichsen fik sin Udmærkelse overrakt i sit Hjem af Biskop Brems, København, der samtidig benyttede Lejligheden til selv at sige Sønnichsen Tak for hans store, opofrende og uegenyttige Arbejde for Kirken og Menigheden.«

Katholske Akademikere i Jylland

afholdt Søndag den 1. Maj Møde i Aarhus med Foredrag af Pater Küpferle, S.J., om: »Katholske Principper i Børneopdragelsen«. Foredragsholderen belyste først de gængse pædagogiske Systemer, som alle udmærker sig ved, at de hverken tager Sigte paa Menneskets egentlige Bestemmelse eller tager Mennesket, som det virkelig er. Efter en kort Karakteristik af Sødsuppædagogikken, som kun ser det gode, og tidligere Tidens Pryglepædagogik, paaviste P. Küpferle, hvorledes Rationalismen har indført Spidsborgerligheden i Børneopdragelsen.

Hovedindholdet af Foredraget, nemlig Afsnittene om Samarbejdet med Guds Naade til Realisation af Guds Verdensplan (Opdragelsens Maal) og om Barnet selv (Opdragelsens Objekt) vilde miste sin Kraft og Skønhed ved at refereres paa nogle faa Linier. Efter nogle Bemærkninger om Metoder og Midler berørte Foredragsholderen kort den katolske Skole og citerede en berømt katolsk Pædagogs Ord: schola, nisi templum est, spelunca est. For at Skolegangen ikke skal blive som et modgaaende Tog paa samme Spor, maa katolske Børn i katolske Skoler.

Det maa haabes, at dette Foredrag under en eller anden Form maa komme i Trykken. Vi kan ikke nøjes med de Idealer, Anskuelser og Metoder, som læres og praktiseres i det os omgivende ikke-katolske Milieu, selv om dette kalder sig kristent. Det bedste er ikke for godt. Lærer vi ikke de katolske Principper for Børneopdragelsen at kende tilbunds og praktiserer vi dem ikke, forsømmer vi en af de vigtigste Opgaver, Gud har stillet os.

Efter Foredraget deltog en stor Del af Medlemmerne i Drøftelsen. Kun det af P. Küpferle rejste, i Øjeblikket vigtigste Spørgsmaal, nemlig hvorledes vi kan faa de mange katolske Forældre i Danmark til at tage deres Børn ud af Kommuneskolerne og sætte dem i vore katolske Skoler og derved give disse Mulighed for at opnaa den højst mulige Standard — blev, formentlig paa Grund af den knappe Tid, der var tilovers, ikke berørt. Men maaske lykkes det en anden Gang.

Medlemmerne opfordres til at indsende Kontingent, 3 Kr. til Kassereren, Kaptajn Beyer, Postgirokonto 55976. Ved den samtidig afholdte Generalforsamling nyvalgtes P. Lucas, S. J., i Stedet for P. Lønskov, S.J., som er fraflyttet Jylland. De øvrige Valg var Genvalg.

H. Højris, Formand.

Fra den vide Verden.

Helten fra Alcazar til Eukaristisk Kongres.

Officielt meddeles, at efter en skønsmæssig Vurdering vil rundt regnet 2 Millioner Mennesker deltage i den eukaristiske Verdenskongres. 200 Ekstratog er stillet til Disposition for disse Pilgrimmes Transport til Budapest. Den ungarske Hovedstads 3 store Banegaarde vil udelukkende være reserveret disse Tog. Endvidere er der projekteret Oprettelsen af 2 provisoriske Banegaarde. Der gaar 200 Vognladninger Træ til at bygge de Tribuner, hvorpaa 130,000 Mennesker skal sidde. 17 Kardinaler, 71 Ærkebiskopper og 227 Biskopper har hidtil meldt sig. Endvidere regner man med, at 8—9000 Præster vil deltage, deraf 2000 ungarske. Paa begge Hoveddagene vil 600 Præster uddele den hellige Kommunion, hvori man venter, at 600,000 Pilgrimme vil deltage. I det frie opføres 100 provisoriske Skriftestole. Hidtil er der solgt 840,000 Kongres-tegn. I Tilknytning til Transmissionen af den hellige Faders Budskab, som vil blive gentaget paa 14 Sprog, vil 2000 Duer blive sluppet fri. I alt vil 35 Lande blive repræsenterede. Undervejs er allerede Pilgrimstog fra Chile, Australien, Filippinerne, Tyrkiet og et fra Spanien, ført af General Moscardo, Helten fra Alcazar.

Abstinens-Apostlen hædres.

Paa den største Plads i den irske Hovedstad Dublin er der blevet indviet en Statue af »Abstinens-Apostlen«, Pater Mathew, en irsk Kapuciner. Ceremonierne begyndte med en Messe, hvor den Apostoliske Nuntius præsiderede. Den irske Ministerpræsident de Valera, Førerne for alle politiske Partier, Lord-Borgmesteren i Dublin, Universitetets Præsident, Medlemmer af det diplomatiske Korps og andre civile Myndigheder deltog. Under en Mindehøjtidelighed om Eftermiddagen aabnede Ministerpræsidenten en lang Række Hyldesttaler til Ære for den fortjenstfulde Apostel. Han erklærede bl. a.: »Ingen Parlamentsakt var i Stand til at udrydde Lasten, som under Slaveriets lange Aar havde ædt sig ind i Folket. Saa kom Theobald Mathew og udførte det store aandelige Befrielsesværk. Ordet »Maa-dehold« stod derfor ikke i hans Ordbog; i Løbet af et Par Aar havde han samlet 5 Millioner af sine Landsmænd under sin Fane: »Absolut Abstinens«. Straks fra Begyndelsen anstrengte han sig for at holde al Politik ude fra sin Bevægelse. Derfor var hans Forlegenhed stor, da en Minister i 1842 indskrev sig paa Medlemslisten og gik med i den paafølgende Paaskemandags store Abstinens-Procession!«

En japansk General om Kirken i Japan.

Ifølge »Paulinusblatt« fra Trier Nr. 10, 1938, udtalte den japanske Kontreadmiral Yamamoto, som har været Katolik siden sit 15. Aar, sig overfor en Journalist udførligt om Katolicismen i Japan. Admiralen anser det for særlig betydningsfuldt, at netop det japanske Samfunds højtstaaende Klasser besøger de katolske Skoler, hvor de faar det rette Indblik i den katolske Tros Væsen. Paa Spørgsmaalet, om Katolikkerne i Japan blev forfordelt, svarede Yamamoto absolut benægtende, ja, han henviste tværtimod til, at han, Admiralen, allerede længe havde nydt den regerende Kejser Hiro-Hito's særlige Bevaagenhed. Ogsaa en af Kejserindens Hofdamer var blevet Katolik, men forblev dog i Hoffets Tjeneste. For nogle Aar siden vakte det Opsigt, da Overhofmesterens, Grev Ohahimati's, Datter gik over til den katolske Kirke; hun blev senere Karmelitterinde i Tokio. I det derværende Karmelitterindekloster er der allerede 10 japanske Ordenssøstre, deriblandt ogsaa Grevindens tidligere Kammerpige. Admiralen selv stod ved Daaben Fadder til den Øverstkommanderende i den japanske Luftflaade, General Tokugawa, en Ætling af Dynastiet af samme Navn, som igennem 2½ Aarhundrede havde stillet japanske Kronfeltherrer og igennem 3 Generationer havde forfulgt de Kristne.

Katolske Foreninger i Østrig.

Indtil nu er følgende østrigske katolske Ungdomsorganisationer blevet opløst: Alle katolske Studenterforeninger. De var samlede i »Katholische deutsche Hochschülerschaft Oesterreichs« (K.D.H.Oe.), som paa Universiteterne i Wien, Graz og Innsbruck sammen med Fakulteterne i Salzburg og Bjergakademiet i Leoben dannede de katolske Studenter samlede Repræsentation. De ældste katolske Studenterkorporationer var »Austria« i Innsbruck (stiftet 1867), »Austria« og »Norica« i Wien (stiftet 1876 og 1883) og »Carolina« i Graz (stiftet 1888). — Den kristelige tyske Gymnastikkorporation, som omfattede 270 Foreninger og talte 38.000 Medlemmer (stiftet 1900). — Det katolske Spejderkorps »St. Georg« med 155 Grupper og henved 5000 Medlemmer.

Uklart ligger endnu Forholdet angaaende »Reichsverband«, »Gessellenverein« og de kvindelige katolske Organisationer. I mange Egne blev Foreningerne opløst, deres Huse beslaglagte og Lederne arresterede.

En Dalai Lama søges.

Det theokratiske System i Dalai Lamas Land er i Øjeblikket i meget stor Forlegenhed. Den sidste Dalai Lama, den tibetanske Buddhismes politiske og samtidig religiøse Overhoved, er død for nogle Aar siden. Den ham politisk underordnede Taschi Lama, der dog religiøst, i Folkets Øjne, nyder langt større Anseelse, stod nu efter Traditionen over for den Opgave at finde det Barn, som var udstyret med alle de Kendetegn, som efter den buddhistiske Sjælevandringstro beviser, at den afdøde Dalai Lamas Sjæl bor i dette Barn. Da Dalai Lama døde, var Taschi Lama netop paa Rejse i Kina og meddelte derfra, at han havde fundet det Barn, hvori den afdødes Sjæl havde taget Ophold. Men Lama'erne vilde ikke anerkende, at det paagældende Barn opfyldte Betingelserne. Saa døde ogsaa Taschi Lama, og nu er der ingen, som har Ret til at udnævne den nye Dalai Lama. Kommunisterne i Kina vilde udnytte den herved opstaaede Situation for at vinde Indflydelse i Tibet. Overvejelser af anden Art, som udelukkende er religiøse og intet har med Politik at gøre, har i Mellemtiden beskæftiget Kinas Kristendom. Tibet hører til de faa Omraader paa Jorden, som ved Statsmagtens Midler har været hermetisk lukket for Kristendommen. Det har givet Redemptorist-Pateren Drehmann Lejlighed til at opkaste det Spørgsmaal, om ikke denne usædvanlige Situation i Tibet frembød en Mulighed for endelig at bære Evangeliet ind ogsaa i dette Land.

Tre lukkede Retraiter i Roskilde.

For unge Damer: Fra Onsd. Aft. d. 20. Juli til Sønd. Morg. d. 24. Juli. *For ældre Damer:* Fra Onsd. Aft. d. 27. Juli til Sønd. Morg. d. 31. Juli. *For Herrer:* Fra Onsd. Aft. d. 3. Aug. til Sønd. Morg. d. 7. Aug.

Retraiten begynder Onsdag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ med Andagt og Indledningstale. »Christi Efterfølgelse« bedes medbragt. Prisen for de 3 Dage er 5 Kr. Deltagerne bringer kun de allernødvendigste Toilet-sager med. Det er tilladt at tage anderledestroende med, naar dette anføres ved Tilmeldelsen. I Fald yngre Damer af Hensyn til Tidspunktet foretrækker at deltage i de ældres Hold eller omvendt, vil en saadan Indrømmelse kunne ske. Tilmeldelse sendes til det »Katholske Pastorat« Roskilde.

Ordrup. I Anledningen af Kongregationens 25 Aars Jubilæum afholdes en fælles Udflugt til Kullen Søndag den 22. Maj. Den hellige Messe læses i Arild i det derværende Kapel Kl. ca. 11. Alle interesserede fra Ordrup, København og Omegn indbydes til at deltage i denne Udflugt, saavel ældre som yngre.

Pris ca. Kr. 5,50 (Tog og Rutebil). Madpakke medtages til hele Dagen, Drikkevarer forefindes paa Stedet.

Skriftlig Meddelelse angaaende Deltagelse i Turen bedes senest d. 16. Maj sendt til Knud Hutter's, Slotsvej 33 A, Chl. Afgang Kbh. Hvb. Kl. 7.00. Nærmere Oplysninger ang. Turen faaes ved Henvendelse til Undertegnede C. 16136 (Kl. 9—16).

Vincentforeningen for Herrer afholder Generalforsamling Søndag d. 22. Maj efter Højmessen i St. Annæ Kirke Kl. 10. Højmessen begynder Kl. 9. Mødet afholdes i Forsamlings-salen. Alle Medlemmer indbydes venligst.

Mandag d. 16. Maj Kl. 9 læses en højtidelig Sjælemesse i St. Josefs Kirke for afdøde *Pastor A. L. Brems*.

Rettelse. I Beretningen om *Menighedspleje i St. Ansgars Sogn* i forrige Nr., S. 485, var der i Slutningen af 1. Afsnit flere beklagelige Trykfejl; de paagældende 4 sidste Linier i 1. Afsnit gentager vi derfor efter Mskr.: Tre Aften møder er bleven afholdt. En Gang ugentlig arbejder syv Damer paa Systuen fra 1 $\frac{1}{2}$ —4. Der forarbejdes nyt, og ældre Ting omforandres til voksne og Børn.

Niels Steensens Fond:

V. H.	Kr.	25,00
Hol.	»	5,00
Dir.	»	25,00
Tidligere indkommet	»	228,57
I alt	Kr.	<u>283,57</u>

Bruger De protestantiske Sange

til Deres katolske Fester i Hjem og Kirke? Ellers send Oplysninger, og De faar en **katolsk** Sang, munter eller alvorlig.

H. K. Hafstrøm, Randers.

Kirkelig Kalender.

Maj.		Maj.	
15. S. 4. Søndag e. Paaske.		22. S. 5. Søndag e. Paaske. —	
16. M. Ubald.		23. M. Bededag.	
17. Ti. Erik, Konge af Sverige.		24. Ti. Bededag.	
18. O. Venantius.		25. O. Gregor VII. — Vigilie. — Bededag.	
19. T. Petrus Cælestin.		26. T. KRISTI HIMMEL- FARTS DAG.	
20. F. Bernardin af Siena.		27. F. Beda den Ærværdige.	
21. L. Gudsmoders Lørdags- messe.		28. L. Augustin af Canterbury.	

Maj. Ugens Messebønner.

15. S. 4. Søndag e. Paaske (587—427); 2. Sæt Bønner: Johannes Baptist de la Salle (911—742).
 16. M. † Ubald (912—755). Gudsmøder ((90)—[94]), 3. For Kirken eller for Paven ([123,122]—[107]).
 17. Ti. Erik, Konge af Sverige (912—745). 2. Paschalis Baylon (913—744).
 18. O. Venantius (914—748).
 19. T. Petrus Cælestin (915—745); 2. Pudentiana.
 20. F. † Bernardin af Siena (916—746); 2. og 3. som Mandag.
 21. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([89]—[93]); 2. Den Helligaand ([120]—[105]), 3. For Kirken eller for Paven.

Af Sidetallene i Parentes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parentesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M-K. St. Ansgars K. »De kristnes Hjælp« M. Torsdag d. 19. Maj Kl. 20. — »Det gode Raads Moder« M. Tirsdag d. 17. Maj Kl. 19½. Rosenkranskirken »Stella matutina« M. Torsd. d. 19. Maj Kl. 20 i Institut J'eanne d'Arc F.-K.: Sønd. d. 22. Maj.

Kath. Ungdomsforening f. unge Mænd i St. Ansgars Sogn afholder aarlig Generalfors. Ti. d. 24. Maj Kl. 20½ (efter Majandagten), Bredg. 67² o. G.

Paa Grund af økonomiske Vanskeligheder er de **gamles Skovtur** opgivet i Aar.

St. Vincentsforeningen for katholske Damer.

Vor kære lille Mor og Svigermor, vore Drenges
kærlige Farmor

Enkefru **Maria Mohn**

døde Tirsdag den 3. Maj 1938.

*Johs. og Karen Mohn
Erik og Bent.*

Den afdøde anbefales til Trosfællernes Forbøn.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag.

Afliveret til Postvæsenet Torsdag d. 12. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂ - 14¹/₂.

Nr. 21

Søndag den 22. Maj

1938

INDHOLD: „Folkeslag! Lovpriser Herren vor Gud“. — Hans Hellighed under Hitlers Besøg. — Renhed i Ungdommen — Vilje til Fortsættelse af Slægten. — Vore gode Fædre sagde. — Politik og Religion. — Omkring Stenos Minde. — Den religiøse Situation i Belgien. — Kirken, Protestanter og Biblen. — Ikke from, men —. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

»Folkeslag!

Lovpriser Herren vor Gud«!

(Ps. 65,8).

5. Søndag efter Paaske.

Hvor maatte en selvfløende Lærd, var han end for et vandrende Bibliotek at regne, staa beskæmmet ved Siden af Hyrderne i Bethlehems Stald — foran den evige Visdom, inkarneret i et Barns Skikkelse! Det ideale Menneske er ikke blot et Hoved, baaret af to lange Fremskridtsben. Den ensidige Forstandskultur, den ligesaa ensidige Dannelsesforgudelse staar tværtimod i Fare for paa det sædelige og religiøse Omraade at skabe Krøblinge, for hvem A l l a n P o e ' s Ord gælder: »De hører til hine frygtelige Fremtoninger — aandfulde Mænd uden Grundsætninger og Karakter.« Deres Ord og deres Pen kan forstyrre mere end de mest ødelæggende Sprængstoffer.

Vil man nu med dette sige noget imod den ægte, den ædle Aandsdannelse? Naturligvis ikke!

Efter Hyrderne, de først kaldede, kom Morgenlandets Vise til den nyfødte Jødernes Konge. De kunde læse Himmelbuens lysende Skrift. De havde forstaaet Stjernens Bud-

skab, fordi de havde bevaret Forjættelsens og Profetiernes Visdom i deres Hjerter.

Det evige Ords Sæd, strøet ud blandt Hedningefolk, havde de sanket op i deres Sind og læget trofast derom. Nu bar denne Sæd en herlig Frugt.

Disse Vise var det betroet som Talsmænd for Hedningeverdenen at udtale Salmistens Opfordring: »I Folkeslag! Lovpriser Herren, vor Gud!«

Det kosteligste, Orienten har at byde, bragte de til Frelseren, Armodens Elsker, og han modtog deres Gave!

Et kosteligt Fingerpeg! I det allerfattigste Rum, indrettet med det simpleste Tilbehør af den mest primitive Folkestamme, vil Jesus med Glæde opslaa sin Trone. For ham maa gerne den tilbedende tænde sit Lys i en Træslage, naar blot Bønnen kommer fra et Hjerte af Guld. Paa den anden Side: Hvor Forholdene tillader Bekostningen og Anvendelsen af Kirkekunst, bør man i enhver Henseende byde det bedste. For den guddommelige Gæst er det skønneste Rum med den vidunderligste, kosteligste Udsmykning naturligvis ligesaa ringe som Bethlehems Stald. Men har Gud skænket en fem Talenter, saa har man til Opgave at aagre med disse fem Talenter for at kunne bringe ham Renterne deraf. Uden det formeres den betrodde Kapital ikke. Har man Kærlighed, da vil man af ingen Magt paa Jorden lade sig afholde fra at byde det bedste, ja, det yderste, man formaar at byde. Og Herren vil — mellem gyldne Stager i det rige Tempel saa vel som i det fattigste Missionskapel, og med samme Glæde — forny sit ophøjede Offer, naar kun Hjerteværdien er den samme.

De vise kunde, da de var ankommet til deres Maal, juble: »Herren er mit Lys!« (Ps. 26, 1). Omend Livet omgiver mig med truende Uvejrsnætter, saa vil dog de guddommelige Straaler forvandle alt Mørket til Lys.

Herren tog Morgenlandets Vismænd i sin Tjeneste: »Ogsaa I skal vidne.« (Johs. 15, 27). De skulde være de første Hedningeapostle. Gennemlyste af Guds Fakkeldrog de tilbage til deres Lande, og for deres af Gud velsignede Læreord splittedes meget Mørke, klaredes megen Uvidenhed, rettedes mange Vildfarelser. De blev Vejvisere og Lysbringere paa Frelsens Stier.

Hvad der tildrog sig i Bethlehem, har gentaget sig ofte i Aarhundredernes Løb. Frans af Assisi har med sine første, ulærde Fæller foranstaltet den første Julekrybbefest. Ham fulgte fromme, lærde Mænd som Antonius fra Padua, en Alexander af Hales, en Bonaventura, en Duns Scotus og andre. De stillede deres Videnskab til Raadighed for Opbygningen af Herrens Rige: »Ogsaa I skal vidne.« Sammen med dem stiller sig Dante, der i Vergil og Beatrice personliggør den naturlige og den overnaturlige Erkendelse og derigennem giver en Forestilling om deres Værdi. Hvem føleŕ ikke ved disse Vidnesbyrd Længsel efter at trænge dybt, dybt ind i Forstaaelsen af Troens Hemmelighed! Hvor maa vi føle Taknemmelighed mod alle dem, hvis Liv i Forskning og i Søgen efter Sandhed vidner for os, og hvis Forsknings Resultater meddeler os og vore Børn Straaler af det evige Lys.

Til slige Følelser vil Klemens Brentano opmuntre os, naar han digter:

*Hvem som dette Barn har fundet,
Fattig, født ved Vejsens Skille,
blind i Solens Flammespil,
uden Fører vil du dig forvilde.
Hvem er arm som du, Barnlil!
Du taknemlig er, Barnlil!
Plejer jeg dig, Himlens Gave,
skærmer dig for Stormen vild,
blir du herligste Blomst i Himlens Have. — —*

*Krybben gemte en Barnlil,
arm og uden Pragt og Ære.
Finder jeg et Spædbarn, vil
jeg det altid elske, pleje, lære.
Krybben gemte en Barnlil.
Hvem som dette Barn har fundet,
er i Krist med alle Børn forbundet.*

Hans Hellighed under Hitlers Besøg.

Den tyske Rigskanslers Besøg i Rom har paa ny aabenbaret den stærke Spænding og dybe Modsætning, der bestaar mellem Kirken og det tredje Rige, selv om man kun tager Hensyn til det absolut sikre og kun refererer, hvad man kan hente fra en Kilde som »Osservatore Romano«.

Det var Lørdag den 30. April om Eftermiddagen, at Paven i sin Vogn kørte ud til Castel Gandolfo, ledsaget af tre Biler med Hans Helligheds Følge. Straks paa St. Peters Pladsen begyndte Folkets Hyldest til Paven, og den tog til, alt som Kortegen kørte gennem det foraarslyse Landskab ud til det gamle Albano og blev modtaget af Castel Gandolfos Befolkning. At Rom ikke tillagde denne Rejse politisk Betydning, fremgaar af »Osservatore Romano« d. 2. og 3. Maj: »Skønt den Hellige Fader ogsaa i Aar lige som i Fjor begyndte sin Landopholdsperiode d. 1. Maj, har det ikke manglet paa velberegneede Kommentarer, som bragte hans Afrejse fra Rom i Forbindelse med disse Dages Begivenheder, idet man saaledes atter en Gang lagde en særlig Mening i Ting, som ligger lige for. Den Hellige Fader har ikke begivet sig til Castel Gandolfo af smaalige diplomatiske Grunde (per piccola diplomazia), men simpelthen fordi Castel Gandolfos Luft bekommer ham vel, medens han ikke har godt af Luften herinde. Man kunde derimod have antaget andre særlige Hensigter, saafremt der i Aar paa dette Punkt var blevet disponeret anderledes end tidligere, idet han i saa Fald vilde have forandret sin Levevis.«

At »Oss. Rom.« i øvrigt ikke har taget Notits af Hitlers Besøg maa synes ganske naturligt, idet dette Besøg jo gjaldt Italien alene og ikke Pavestolen. Det hæftige Angreb, som »Regime Fascista« rettede mod Valikanbladet, maa derfor næppe anses for at være mere end en lille Venlighed mod Nazismen. De italienske Dagblade har som bekendt ikke fundet sig foranlediget til at slutte op bag dette Partiorgan. Det skal dog ikke nægtes, at Stilen i dette Angreb beklageligvis meget nærmer sig de kendte nazistiske Udgydelser. (Vi vil i en senere Artikel henvise til den venlige Holdning overfor Kirken, som den italienske Diktator selv for kort Tid siden gav Udtryk for til italienske Gejstlige). Alligevel vil vi ikke forsømme at fastholde Udfaldet som et historisk Dokument. Reg. Fasc. skrev:

»Bladets Tavshed har ganske vist ingen som helst Betydning, men »Osservatore Romano« forsømmer atter en Gang Lejligheden til i Ro at bedømme Begivenheder af uhyre, international Rækkevidde. Naar man af politiske Grunde har ydet Frimurere og Jøder skamløse Æresbevisninger, naar man rigeligt har betænkt Kommunismens For-

bundsfæller og Vennerne af dem, som har myrdet de troende i Spanien, med Æresbevisninger, er det ligefrem dumt at indtage en saadan Holdning overfor den Fører og det Folk, som har udvist en saa loyal og modig Solidaritet overfor hele den italienske Nation.

Vatikanbladets Opførsel tilføjer hverken Fascismen eller Nationalsocialismen nogen som helst Skade. Den skader ene og alene Kirken, der allerede lever i fuldt Anarki uden for Italiens Grænser. Paa denne Maade vil man nok kunne opnaa Frimureernes, Synagogernes, Kommunismens og de katolske Surmuleres Beundring. De gode Katolikker vil derimod blive alvorligt forstemte.

Dybt alvorligt talte Hans Hellighed under en Audiens Onsdag d. 4. Maj, hvor Paven modtog 436 unge Brudepar og et Antal Personer, som havde overværet Festligheder i Florens i Anledning af Koncilsjubilæet. »Oss. Rom.« af 5. Maj gengiver Pavens Ord saaledes: »Triste Ting foregaar, meget triste Ting, baade fjernt og nær. Og blandt disse triste Ting — fortsatte Hs. Hellighed — denne: at man ikke baade af Hensyn til Tid og Sted har fundet det malplaceret paa det hellige Korsens Dag i Rom at rejse Tegnet af et andet Kors, som ikke er Kristi Kors.« Paven vilde fremsætte disse Ord for at opfordre til Bøn, som alle trængte til, han selv ikke undtaget.

Naar inden- og udenlandske Blade taler om Pavens Angreb paa den nazistiske Racelære i Anledning af Hitlers Besøg, hentyder dette vistnok til en Artikel, som fremkom d. 3. April i »Oss. Rom.« under Titlen »Esemplificazioni de teorie razziste«, hvori der tales om tyske Raceteorikeres Meninger om den mediterrane Race, altsaa ogsaa Italienerne. Der ligger selvfølgelig en vis Ironi i paa dette Tidspunkt lige før Besøget at citere, hvad f. Eks. Professor Lenz mener om Sydlændingen, alt medens denne lader sig henrive til Begejstringsudbrud for disse Raceteoriers øverste Repræsentant. Prof. Lenz siger f. Eks.: »Det mediterrane Mennesker elsker de stærke Farver, er nysgerrig, begærlig efter Forandringer, har lidet indre Liv; trænger altid til Stimulanser og Udbrud. Er lidenskabelig og uligevægtig og forstaar ikke den nordiske Sjæls Dybde. Den mediterrane Race har ingen virkelig fremragende Mennesker. Den har derimod en stærk Sanselighed, Hang til Grusomhed og Dovenskab. Den mediterrane Ære bestaar mere i at synes noget end at være noget. Løgnen er ikke noget uhæderligt for et mediterrant Menneske.« Pavens Organ slutter Oversigten over tyske Professorers Racevisdom med at sige: »Lad os bare tilføje, at naar Kristendommen rejser sig imod en saadan Racekultur, er det ikke blot paa Grund af det materialistiske og dyriske i dens Væsen, men ogsaa fordi man er klar over de overmaade farlige Konsekvenser, den indebærer for Folkenes Broderskab, for Ligebe-

rettigheden af deres Værdighed og derfor for deres gensidige Agtelse.«

Længe inden den tyske Rigskanslers Romfærd, d. 13. April, publicerede Kongregationen for Seminarierne og Universiteterne en Række Sætninger om Racelæren, som Kirken forkaster. Det drejer sig om følgende Sætninger:

1. De menneskelige Racer er i deres uforanderlige Kendetegn fra Naturens Haand saa forskellige fra hinanden, at den laveste er paa større Afstand fra den højeste end fra den højeststaaende Dyreart.
2. Man maa med alle Midler opretholde og pleje Racens Levekraft og Blodets Renhed. Alt, hvad der tjener dette Maal, er alene af den Grund hæderligt og tilladt.
3. Det er Blodet, Racekarakterens Sæde, hvorfra Menneskets aandelige og moralske Egenskaber strømmer som fra deres hovedsageligste Kilde.
4. Opdragelsens væsentlige Maal bestaar i at udvikle Raceegenskaberne og i at opflamme Aanden til en glødende Kærlighed til sin egen Race som det højeste Gode.
5. Religionen er underkastet Raceloven og maa tilpasse sig denne.
6. Den samlede Retsordens første Kilde og højeste Norm er Raceinstinktet.
7. Der eksisterer intet uden Kosmos og det levende Univers: alle Ting, Mennesket indbefattet, er kun forskellige i Tidernes Løb forenklede Former for det levende Univers.
8. Ethvert Menneske eksisterer ene og alene gennem Staten og for Staten; alt, hvad Mennesket ejer af Rettigheder, har det alene i Kraft af en Overdragelse gennem Staten.

Christianus.

Renhed i Ungdommen — Vilje til Fortsættelse af Slægten.

Med en glædelig Resolution har De danske Husmoderforeninger afsluttet deres to Dages Aarsmøde i Vejle, hvor ogsaa Indenrigsminister *Bertel Dahlgaard* stod paa Talerlisten. Resolutionen siger i sine to sidste Afsnit (Berl. Tid. 12. Maj):

»Angaaende Seksualundervisningen udtales, at den grundlæggende Oplysning bør foregaa i Hjemmene og suppleres gennem Undervisning i Skolerne af dertil uddannede Pædagoger og senere gennem Kursus ledet af Læger og andre dertil egnede Personer uddybes for den unge Slægt. Til Slut udtaler Resolutionen en dyb Beklagelse over de justitsmini-

sterielle Cirkulærer af 8. og 9. September 1937, vedrørende Salget af præventive Midler. Vi slutter os, hedder det, til Ordene: Renhed i Ungdommen, Trofasthed i Ægteskabet, Vilje til Fortsættelse af Slægten.«

Maaske burde der hver Gang, naar der er Tale om Seksualoplysning, straks følge Ordet Karakterdannelse med, for ikke at glemme, i hvor høj Grad der er Tale om et Viljens Problem mere end et Forstandens. Dr. H. Doms' har i »*Du sens et de la fin du mariage*« (Paris, Desclée de Brouwer, 1938, 240 S.), hvis dybtgranskende Behandling af Problemet netop er et Værn mod Tidens overfladiske Opfattelse i saa Henseende, netop saa meget at sige os, fordi han betragter hele det seksuelle Spørgsmaal og Ægteskabet fremfor alt som Karakterproblem. Den romerske Katekismus og Encyklikaen *Casti Connubii* kalder jo ogsaa Ægteskabet en Institution til Ægtefællernes Fuldkommengørelse. Hvor stærkt en saadan ideel Opfattelse regulerer hele denne Side af Menneskelivet, kan følgende Betragtning om et Ægteskabsproblem, som drøftes sjældnere, vise: »Det er ikke tilstrækkeligt, at Kvinden er blevet opdraget med sine Moderpligter for Øje og er i Stand til at opfylde dem. Hun skal ogsaa være forberedt paa og opdraget til sine Pligter som Hustru. Ægtefolks første Ansvar, et Ansvar, som varer ved lige til deres Død, ligger i deres Samliv. Forældrekærligheden bør ikke kvæle den ægteskabelige Kærlighed, som bør udfolde sig organisk, blive fuldkommen for at uddybe og aandeliggøre Ægteskabet. Det sømmer sig derfor ikke, naar Børnene er sat i Verden, at de gifte Kvinder saa koncentrerer hele deres Kraft til at elske kun dem og ikke overfor deres Mænd viser andet end et ydre Venskab med Ledsageren, parat til at opfylde deres Pligter. I den Udstrækning, hvor Kvindens ubevidste Ønske drager hende mere mod Barnet end mod Manden, og hendes Hengivenhed for Manden kun bestaar for Barnets Skyld, er Ægteskabet i Fare, ligesom omvendt Mandens alt for egoistiske og individualistiske Indstilling overfor Hustruen er en Fare for Barnets Vel og indirekte for selve Ægteskabet.«

— z

Vore gode Fædre sagde:

»— De Fyrster er alene Fyrstenavnet værdige, som tragter efter at udstille Aandens Smykker for Guds og de Retfærdiges Øjne, og Gud har skænket dem de ydre Prydlesers Pragt for ved haandgribelige Tegn at paaminde dem om disse aandelige Egenskaber. — —«

Niels Steensen: Den 40. Prædiken.

Politik og Religion.

Afdøde Arkivar West's Broder, Rektor A. J. West, har udgivet: »*Et omstridt Land*«, (Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, København 1938, 224 S., Kr. 4,75), en ypperlig Bog om Elsass-Lothringen.

Forfatteren kender Landet fra Rejser, som han anvendte til at komme i nærmere Føling med førende Personligheder. Han behersker den paagældende Litteratur. Sønderjylland trækker han stadig frem som Parallel. Men dog bevarer han den ægte Historikers Objektivitet. Samvittighedsfuldt anerkender han de kæmpende Partiers Aktivposter. Den Skæbne, der er vederfareet en Folkedel, som i Trængselstider kastes frem og tilbage mellem to Stormagter, har her fundet en Fremstilling, som holder Læseren i aandeløs Interesse indtil sidste Ord.

Imidlertid interesserer os her i særlig Grad Elsass-Lothringens Historie som Skoleeksempel for det Emne, vort Titelvalg hentyder til. Lad os fremhæve nogle Enkeltheder, som belyser Problemet: Politik og Religion. Vanskeligheden begyndte at melde sig allerede, da Elsass blev begejstret for den franske Revolution. »Det eneste Punkt, som voldte alvorlige Vanskeligheder, var Revolutionens Kirkepolitik og Jacobinismens Bekæmpelse af det tyske Sprog og udprægede Hang til at centralisere og uniformere alt.« (12) Heller ikke det andet tyske Rige havde efter 1870 en heldig Haand. »Den i Prøjsen startede Kulturkamp (1871—78) bragte en betydningsfuld Ændring i Lærerkorpsets Sammensætning . . . Af de 1200 Ordensbrødre, som arbejdede indenfor Folkeskolen i 1870, var der ved Udgangen af 1873 kun 159 tilbage. Alt dette indvirkede stærkt paa den katolske Gejstligheds Stilling, saaledes at denne indflydelsesrige Stand stærkere og stærkere gjorde Front mod Mynighederne«. (30) Saa greb Frankrigs kirkefjendtlige Tendenser igen ind til Fordel for Tyskerne. »Kort efter Aarhundredskiftet var Protestpolitiken (i Elsass) opgivet. Den samtidige Udvikling i Frankrig (jfr. den antikirkelige Lovgivning) virkede stærkt afkølende.« (57) Da man under Verdenskrigen tænkte paa en Genforening med Frankrig, fremhævede Wetterlé: »Denne Befolkning er som Helhed stærkt religiøs, og det vilde være den pinligt at se den franske Regering som Velkomstgave berøve den alle de religiøse Garantier, som den tyske Lovgivning tilsikrede den.« (9) Poincaré og Millerand viste Forstaaelse herfor; man respekterede Landsdelens religiøse Følelse. Men da der i 1924 indtraadte en Ændring, kom det til en mægtig Protestbevægelse. Bedre blev det, da Poincaré atter kom til Ro-ret. »Nazisternes Overtagelse af Magten i Tyskland har

yderligere bidraget til at sætte Tingene paa Plads og navnlig gjort et stærkt Indtryk paa »Union Populaire Républicaine« (det katolske Folkeparti) . . . rent bortset fra, at Ensrettethed, fremfor alt, naar den paabydes ovenfra, er disse Landsdele væsensfremmed.« (156). Ministeriet Blum forsøgte et Attentat paa den konfessionelle Skole. Derpaa ny Uro, ny Protestbevægelse. Ministeriet Chautemps havde Mod og Held til at faa Dekretet af 22. Oktober 1936 annulleret.« (210)

Alt viser, at det — ogsaa politisk — kun kan bringe Ulykke, naar Politikeren forgriber sig paa Folkesjælens inderste Helligdom.

A. P.

Omkring Stenos Minde.

Mange Minder har den store Stenofest i Januar skænket dem, der har været med; til de bedste hører en Brevveksling, som Redaktionen efter Festen havde Lejlighed til at føre med Forfatteren Marinus Børup, der, som bekendt, har hædreð dette Jubilæumsaar ved sin pragtfulde Digtning om Steno. Vi har bedt Forfatteren om Tilladelse til at maatte offentliggøre to Stykker af vor Korrespondance, som vi synes maa have Bud til mange. Frem for alt har Herr Børup med nogle smukke og varmtføjte Streger træffende skildret Pater Menzingers Drengkor, som det sang hin 11. Januar grupperet omkring Maler V. Wils store Billede af Steno siddende i Bispestolen. (Det har imidlertid været paa den fri Udstilling og er blevet solgt). Digteren skriver:

*Det Billede — med Steno
siddende i sin Stol,
det milde, magre Ansigt,
den violette Kjol —
og de syngende Dreng,
om den gamle Lærer stillede,
— de dannede tilsammen
et levende Billede.*

*Det var, som Steno lyttede,
det var, som han ved Festen
sad fyrsteligt alene,
for han var Hædersgæsten,
hyldet af danske Dreng,
mildt smilende blandt dem —
det var, som om den hjemløse
nu var kommet hjem.*

En saa vægtig Bog som Børups om Niels Steensen kunde selvfølgelig ikke falde i alles Smag, og hist og her har man ikke kunnet vurdere dens betydelige Indsats tilfulde. Til Gengæld har andre desto dybere følt dens ægte og herlige Toner. Til disse sidste hørte ogsaa et Hjem derovre paa Fyn, med en gammel Fader paa firs, en halvthundredaarig Datter, der har det svært ved sin Moders langvarige Dødsleje og med Faderen, hos hvem saa megen Livsforbitrelse overskygger alt, hvad han før var. Hun skrev om Bogen: ». . . jeg har læst den og læst den igen, den bliver jeg vist aldrig færdig med, for der vil jeg altid finde noget, jeg har Brug for.« Kunde et Arbejde faa bedre Løn? Forf. skrev følgende Linier til denne prøvede Sjæl:

Den gamle.

*I skumrende Øde den gamle staar,
den gamle Stamme; Barken er haard,
de grædende Grene piskende slaar.*

*Det er ribbet for alt, det er sort af Fugt
— og før var det frodiggrønt og smukt
af rødmende Blomster og skinnende Frugt!*

*Og var du en Elsker af Abildtrær,
men lønnes med Pisk, naar du kommer det nær,
da husk, at det staar i det stormende Vejr.*

*Dét havde saa meget at glæde dig med,
og naar det nu famler blindt efter Frød,
er det ikke med Vilje, det gør dig Fortræd.*

*Det havde saa meget — og har endnu:
af Knuder paa Kvistene piskes du;
de sorte Knopper, kom dem i Hu!*

*Af dem, hvis Haardhed strimer din Hud,
skal Foraaret folde sig herligt ud
i Evigheden, hjemme hos Gud.*

*Naar Blæsten med Grenene driver sit Spil,
husk alt, hvad de bar, og tak dertil:
det er Gavmildhed, den gamle vil!*

Den religiøse Situation i Brasilien.

Den største og stærkeste sydamerikanske Stat har i disse Dage været Forsidestof for Verdens Aviser, da Præsident Getulio Vargas, der siden 1. November 1937 styrer Landet diktatorisk, har afværget et Kupforsøg fra Grøn-skjorternes Side, det efter nazistisk Mønster organiserede

Parti — for saa vidt der overhovedet endnu kan tales om Partier i Brasilien — under Plinio Salgaldos Førerskab. Det har i denne Sammenhæng sin Interesse at spørge efter Vargasdiktaturets Forhold til den katolske Kirke, som jo er Kirken for langt de fleste af de 42 Millioner Mennesker paa Brasiliens Jord.

Forfatningen af 1891 var en Triumf for Frimureriet og Positivismen, d. v. s. den Retning, som holder sig til det sanselige og udelukker en anden Verden end den materielle. Den adskilte Kirke og Stat, nægtede at støtte nogen Kultur, nægtede at anerkende Ægteskabets, Kirkegaardenes og Opdragelsens religiøse Karakter, og oversaa den Kendsgerning, at Størstedelen af Brasilianerne var Katolikker. 1926 fik Brasilien ganske vist en vatikansk Repræsentation, og den katolske Religion anerkendtes som Brasilianernes, men først Forfatningen af 1934 forkastede den sociale Ateismes Principper og Adskillelsen mellem Kirke og Stat. Følgende Punkter har særlig Interesse i denne Forfatning:

1. Forfatningen blev kundgjort i Guds Navn.
2. Den diplomatiske Repræsentation ved Vatikanet blev en konstitutionel Lov, og Samarbejdet mellem Kirke og Stat blev i Princippet anerkendt for Nationens kollektive Interesses Skyld.
3. Forfatningen ophævede alle indskrænkende Love imod religiøse Ordener.
4. Arbejdersammenslutninger af konfessionel Karakter blev erklærede for lovlige.
5. Religiøs Bistand i Krig, ved Hospitaler, Fængsler og Regeringsinstitutioner blev tilladt.
6. Præster og Ordensfolk kunde gøre deres Militærtjeneste i Form af aandelig Hjælp blandt Tropperne.
7. Ægteskabet blev erklæret uopløseligt.
8. Kirkelige Ægteskaber fik Lovens Kraft i deres civile Virkninger.
9. Religiøse Broderskaber fik deres egne Kirkegaarde.
10. Religionsundervisning i Underskoler, Mellemskoler, Fagskoler og Kursus blev erklæret for fri.

Præsident Vargas' nye Forfatning viser kun paa eet Punkt Fremskridt frem for Forfatningen af 1934: den erklærer, at Børnenes Opdragelse først og fremmest er Forældrenes Pligt og sker paa deres hele Ansvar, et Princip, som har vidtrækkende Følger ud fra et religiøst Synspunkt. Paa følgende Punkter staar den nye Forfatning tilbage for den tidligere:

1. Den er ikke kundgjort i Guds Navn.

2. Den indeholder ingen Henvisning til diplomatisk Repræsentation ved den Hellige Stol.
3. Den indeholder ingen Henvisning til Samarbejde mellem Kirke og Stat.
4. Den indeholder ingen Henvisning til den Form, under hvilken Præsters og Ordensfolks Militærtjeneste skal ydes.
5. Den giver ikke Kirkegaardene nogen religiøs Karakter.
6. Den indeholder ingen Henvisning til Ægteskabets religiøse Side.
7. Den indeholder ingen Henvisning til Militærsjælesorgen.

Følgelig kan det siges, at den katolske Kirke ikke længere under den nye Forfatning indtager den Stilling, som den havde under den tidligere Konstitution af 1934. Paa den anden Side har man officielt erklæret, at »den nye Forfatnings Ansvarshavende ikke har til Hensigt at lægge nogen Restriktion paa den katolske Samvittighed. Hvis man spørger, hvorfor Katolikkerne ikke udtrykkelig er nævnt i den nye Forfatning, saa er det, fordi deres Sag ikke betragtes for et konstitutionelt Anliggende, og vil komme under paafølgende Lovgivning, hvis bestaaende Love, som ikke er i Modstrid med den nye Forfatning, ikke skulde være tilstrækkelige til at give Katolikkerne den Sikkerhed, de ønsker.« Regeringens Holdning overfor den Religion, hvortil langt den største Del af den brasilianske Nation bekender sig, kan altsaa ikke siges at være helt klar endnu.

I øvrigt lyser af Regeringens Indstilling en stærkt anti-kommunistisk Aand, hvad der er dobbelt glædeligt, fordi ogsaa katolske Socialpolitikere har deres store Andel i en sund social Bevægelse derovre. I næsten alle brasilianske Stater bestaar »*Circulos Operarios Catholicos*«. Skønt brasilianske Arbejdere ikke bryder sig ret meget om Organisation, har *Centro Operario Catholico* i Sao Paulo allerede en fast Stab af 15.000 Medlemmer. En Arbejderforening, der for 2 Aar siden begyndte med seks Medlemmer, har i Dag over 2000. Et Hyrdebrev af Kardinal-Ærkebiskop Sebastiano Leme af Rio de Janeiro, som hele Episkopatet har sluttet sig til, fremhævede stærkt Nødvendigheden af en social Indsats. Grundlæggelsen af den store *Defesa Social Brasileira*, som fører den propagandamæssige og pædagogiske Kamp mod Kommunismen, har katolske Kredse stor Andel i. General Leitao de Carvalho fremhævede ved dens Start som Kendsgerning, at Kristendommen alene bød Folkene de nødvendige Vaaben til Kommunismens Bekæmpelse.

Kirken, Protestanter og Biblen.

En Præst inden for det baptistiske Kirkesamfund i London har ifølge »Katolisches Kirchenblatt« for nylig givet nedenstaaende Sammenstilling af protestantiske Gejstliges Udtalelser om den katolske Kirkes Fortjenester, hvad Biblen angaar. Alle disse Udtalelser vidner om, at den katolske Kirke er den Hellige Skrifs og Guds Ords Beskytter. Den anglikanske Biskop, Dr. Ingraham, London: »For Tiden findes der i England kun een Kirke, som anerkender den Hellige Skrift som Guds ufejlbare Ord, og denne Kirke er den romerske.« — Den anglikanske Gejstlige, Dr. De Costa: »Kirken af Rom gælder i den engelsk-talende Verden og overalt blandt Protestanterne som Biblens urokkelige Forsvarer.« — Den anglikanske Pastor O. J. Nelson i Bellingham: »Ærlig talt tror kun Katolikkerne paa en ufejlbar Bibel, og kun Katolikkerne kan retmæssigt kaldes strengt troende Kristne.« — Anglikaneren Charles Butler skriver i sit Arbejde: »Horae Biblicae«: »For de Hellige Skrifter, som indeholder Guds Ord, og for deres Overlevering kan vi næsten udelukkende takke Romerkirkens Præsters og Munkes Iver og Hengivenhed.« — Den protestantiske Bibelforsker George Campbell: »Vulgata kan kaldes den Hellige Skrifs mest fuldkomne, bedste og mest trofaste Udlægning.« — Den baptistiske Kirkes Organ i New-York, »The Sun«, skriver: »Den Tid vil komme, hvis den ikke allerede er inde, at Kirken maa tage endelig og afgjort Stilling til Spørgsmaalet, om Biblen er Guds Bog eller kun Menneskets. I Øjeblikket er Paven den eneste, dristige, positive og urokkelige Forfægter af Biblen som Guds Ord.« — Hvilken Forandring fra de Tider, da det i Protestantismen gjaldt for afgjort, at den katolske Kirke var »bibelfjendtlig« og Guds Ord i Evangeliet var forment Folket!

Mellem Mødre.

Ikke from, men — —

Selv om det er Sværdsidens Repræsentanter, der betjener Kanonerne i de Krige, som tegner Landkortet om, saa kan Spindesidens Enere nok hævde sig, hvor det gælder at give det glatte Lag — med Tungen.

Det kan gaa haardt til, naar en Kvinde, der har Ordet i sin Magt, taler til nogen, hun er uenig med, og det kan gaa forfærdelig haardt ud over den, hun taler om, naar hun har eet eller andet at udsætte paa vedkommende. Undertiden er hendes Tunge haardere end hendes Hjerte. Jeg

vil haabe, at det for det meste er Tilfældet. Jeg tror, at det er det. Visse Ting kunde tyde derpaa.

I en Sporvogn sad tre Kvinder og talte om en fjerde.

Den fjerde — aabenbart en fælles Venindes Datter — maa have baaret sig meget galt ad. I alt Fald fik hun et yderst slemt Skudsmaal af sine ældre Medsøstre. Især de to var enige om uforbeholdent at fordømme hende. Naar den ene Anklager standsede sin Udvikling, tog den anden fat i nær og harmonisk Tilknytning til den foregaaende, altsammen i en Atmosfære af Indignation, Forargelse, et Par smaa Brøkdele Skadefryd og mange Procent Selvretfærdighed.

Den tredje af Selskabet indflettede kun et Ord nu og da, mest kun, naar hendes Mening blev æsket. Ellers sad hun stille og ofrede ikke Underholdningen mere end middel Opmærksomhed. Hun var køn at se paa. Hendes Ansigtstræk var rolige, og naar hun ikke blev adspurgt eller taget til Vidne paa Venindernes Ord, gjorde hun Indtryk af at leve i sin egen Tankeverden, hvor hun omgikkes noget smukt. Et lille Smil, der kom og gik paa hendes Ansigt som Solstrejf over en Foraarsmark, vidnede derom. Naar hun nikkede et »ja« eller mumlede et »nej« til Interpellationerne, forekom det heller ikke særligt interesse-ret eller overbevisende.

Efterhaanden syntes Sagens Enkeltheder at være færdigbehandlade.

Stemmerne hævdede sig en Kende, og Part Nr. 1 sluttede af med:

»Man kunde sige sig selv, at det vilde gaa saadan!«

Hvortil Part Nr. 2 bifaldende svarede:

»Det var et sandt Ord! Er der noget, jeg har været forberedt paa, saa er det denne Skandale! Krukken gaar saa længe til Vands — ikke sandt? Det ved du ogsaa, jeg har sagt, Annemarie?«

Annemarie havde atter siddet og set ud ad Vinduet og ind i sin egen Verden. Nu gav det et lille Sæt i hende.

»Jo, det har du,« indrømmede hun; »men der er da ikke nogen særlig Glæde ved at have faaet Ret i det Stykke, synes jeg.«

»Aarh —«

»Du har maaske oven i Købet Medlidenhed med hende?«

To Øjenpar rettedes som skarpe Projektiler mod Annemarie.

»Det gør mig ondt for hende,« sagde Annemarie stille. »Baade for det, hun sagtens allerede har gennemgaaet, og for det, hun vil komme til at gennemgaa. Ens nærmeste Venner er tit ubarmhjertige og dømmes saa haardt — —«

De sidste Ord blev ligesom hængende i Luften .

Den ene af de to Kvinder paa Angrebsfronten flyttede Øjnene fra Annemaries Ansigt og begyndte at interessere sig for sine lange Musketerhandsker. Den anden drog Vejret som til en Replik, der dog ikke straks kom. Ogsaa hun var blevet mindre sikker i Blikket. Men som hun hele Tiden havde været den mest ihærdige, var hun ogsaa den, som sidst gav sig:

»Ens nærmeste Venner, som du siger, er vel ogsaa dem, der har mest Grund til at blive bitre, naar man skuffer dem. Andre kan jo være ligeglade.«

«Det er rigtigt,» ivrede Forbundsfællen. »Det er en fornuftig Betragtning. Men forøvrigt undrer det mig, at netop du, Annemarie, er saa parat til at undskyldte den Slags grove Fejltrin, du, der selv er saa uangribelig og saa from!«

»From! Jeg er virkelig ikke from! Jeg har bare aldrig været fristet i det Kapitel, her er Tale om. Hvad ved vi om, hvorledes vi tre vilde have bestaaet Prøven, hvis vi var kommet ud for ganske det samme — og under de samme Forudsætninger?«

Der kom ikke et Kny fra Modpartens Bænk.

Men det stramme Træk omkring Læberne hos de to løsnedes efterhaanden og glattedes ud. Saa lød det som et lille Suk fra hende, hvis Tunge havde skaaret dybest og skarpest i den fraværendes Navn og Rygte:

»Nej, det ved vi ikke. Men vi burde maaske nok en Gang imellem tænke paa det — —«

Og pludselig fo'r ganske det samme Smil over samtlige tre Ansigter. Det var en Afglans af en Tanke, som samtidig besøgte tre forskellige Sind. Det røbede, at Hjerterne i Virkeligheden var mindre haarde, end Tungerne havde ladet formode. I Stilheden, der nu fulgte, laa der en angrende Erkendelse af, at ogsaa tankeløse Ord er ubarmhjertige og er i Stand til at volde Fortræd.

Det er jo ikke altid, at ens Publikum bestaar af en Annemarie, hvis rene Sjæl har Magt til at døve og uskadeliggøre de giftige Vaaben.

Lillemor.

Nye Bøger.

Italien.

Mon der findes et Land, hvor den katolske Tro har sat sig saa mange Monumenter, som i Italien? Hvis en kirkefjendtlig Regering der — hvad Himlen forbyde — nogensinde vilde rykke alt kristeligt op af Folkets Kultur, maatte den tilintetgøre selve denne Kultur. Dette faar man et levende Indtryk af, naar man blader i det pragtfulde Bil-

ledværk »Italien« af Kurt Hielscher (Brockhaus, Leipzig 1938, 240 Dybtrykbilleder, Tekst paa fem Sprog, indb. Rm. 6,80 ÷ 25 pCt.). Fra Capella Palatina i Palermo til Milanos Dom, fra St. Peter i Rom til San Giovanni delle Catacombe i Syrakus, over Italiens Landskab og de hundrede berømte Stæder har Kunst og kristen Kærlighed lagt et Net af Gudsdyrkelse over Landet ligefra Katakombernes Tid til den sidste Kirke i Sabauda, Mussolinis nye By. Vidunderligt at se disse Monumenter skildret af saa fremragende en Billedkunst! — z

En katolsk Lægdogmatik.

Naar en katolsk tysk Troslære oplever 7 Oplag i Løbet af 24 Aar er dette den bedste Anbefaling, en Forfatter kan ønske sig. Det er Dr. Ignatius Klug og hans Bog »Der katholische Glaube in seinen grundlegenden Wahrheiten«, vi tænker paa. (Paderborn, Schöningh, 1938, 581 S. Rm. 5,50), som i en smuk, haandterlig, praktisk trykt og med Realregister forsynet Udgave ligger foran os. Bogen henvender sig først og fremmest til Lærere og Kateketer, men tilfredsstillende i øvrigt hver dannet, som søger grundig og klar Oplysning om Kirken. Trossandhederne fremstilles udførligt, Indvendinger besvares ærligt, der tages Hensyn til de specielt moderne religiøse Problemer. Den, der søger Troklarhed og Trobegejstring, vil uden Tvivl finde dem paa disse Blade.« G. I.

En ny liturgisk Storbedrift.

Et af den liturgiske Bevægelses allernyeste »Mirakler« er »Der katholische Pfarrgottesdienst« (Tournai, Desclée & Co., 1938, 50+1562 S., Belga 6, indb. 8,50). Her faas paa 1600 Sider fint, tyndt Papir alle Aarets Søndagsmessetekster og Vesperandagter med et Rituale for Sakramenternes Modtagelse, paa Latin og Tysk, med Koralnoder over alle de Tekster, som skal synges, og alt for en utrolig billig Pris. Det er Benediktinerne i Clerf i Luxemburg, som har redigeret denne nye gregorianske Koralbog for de tysktalende Lande. Dermed ejer disse en Bog, ligesom deres franske Trosfæller, og man kan trygt gaa ud fra, at Udgavens Formaal, at fremme Folkets Deltagelse i Liturgien, vil blive naaet. »Den katolske Sognegudstjeneste« er denne pragtfulde Udgaves Titel: et Ord, som baade minder om Bogens Maal og Middel; maatte dette benyttes og hint naas! — z.

Ydmyghed sigter højt.

Ydmyghed er, udtrykt ganske jævnt, den praktiske Erkendelse af, at vi i Grunden skylder Gud al vor egen Værdi.

ham, den uendelige, uforlignelige, og at denne gudgivne Værdi tynges af vor personlige Svigten, naar vi nu bruger Guds Gave. Den beskedne er dog aldeles ikke den, som forklejner sig selv, men den, der sigter højt, naar han anlægger sin moralske Maalestok. Den anmassende gør sig sin Stræben let; thi han sigter lavt. Ogsaa for Thomas af Aquino er Ydmyghed Underkastelse under Gud, men en særlig Dyd i dybeste Forstand bliver den for ham først i det Øjeblik, hvor der i Sjælen lever Viljen til det store. Den hører til Maadeholdets Kardinaldyd, som holder den menneskelige Stræben efter det store inden for den rette Dæmning, d. v. s. inden for Aandens Orden, inden for Fornuftens Grænser.« Disse og lignende Betragtninger, snart moralsk-dogmatiske, snart historisk-praktiske hængiver *R. Egenter* sig til i »*Von christlicher Ehrenhaftigkeit*« (München, Kösel-Pustet 172 S., RM. 3,20), en Bog, som, tilskyndet af de tit overspændte Æresideer i det 3. Rige, søger at klarlægge Æresbegrebet for den kristne Tænker, for det meste tilfredsstillende, men sommetider med lovlig dybe Forbøjninger for den »tyske Ære«.

I.

Hustruens personlige Retsstilling.

Den, der vil have den danske Rets »Ægteskabsregler i praktisk Form« — altsaa den rent borgerlige Lov uden Hensyn til Kirken Ægteskabslov! — bør gribe til *C. Holten Eggert*: »*Ægteskabet. I. Indgaaelse og Opløsning; II. Ægteskabets Retsvirkninger*«. (H. Hirschsprungs Forlag, Juridisk Bibliotek Nr. 1 og 2, 32 — 48 S. Pris Kr. 1,25 og 1,50). Her et praktisk Eksempel paa Piecernes Maade at oplyse paa: Hustruens personlige Retsstilling! »Selvom Hustruen er ganske ligestillet med Manden, er der dog visse Rettigheder, som hun afleder fra sin Mand.

Hustruen har saaledes en Ret til at bære sin Mands Navn, men hun kan ogsaa beholde sit Pigenavn, hvis hun foretrækker det.

Endvidere bliver Hustruen delagtig i sin Mands Rang og Stand.

I skatteretslig Henseende gælder den Regel, at den gifte Mand beskattes af hele sin egen og den med ham samlevende Hustrus Indkomst, selv om hun har Særformue.

Endelig faar en udenlandsk Kvinde dansk Indfødsret ved at gifte sig med en dansk Mand; derimod bevarer en dansk Kvinde sin danske Indfødsret, selv om hun gifter sig med en udenlandsk Mand og derved bliver Statsborger i sin Mands Land. Dette gælder dog kun, hvis Ægtefællerne bliver boende i Danmark efter Vielsen, og Hustruen er dansk af Fødsel.«

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

Pastor Brems's Jordefærd.

Mandag den 9. Maj samledes Vejle katolske Menighed for at følge sin tidligere Sognepræst. Pastor *Adolf Brems*, O.Præm., til Graven. Over tredive Præster fra alle katolske Menigheder i Jylland, fra Sjælland, Lolland og Fyn, talrige Sct. Josefs Søstre, Søstrene fra St. Marie Hospital og Børnene fra St. Marie Skole tog Del i Begravelsen, og man kan saaledes godt forstaa, at denne første katolske Præstebegravelse vakte ikke ringe Opsigt hos Byens Befolkning. Den afdødes Familie var repræsenteret foruden ved Hs. Excellence Biskoppen bl. a. ved en anden Broder, der er Sognepræst i Belgien. — Kl. 10 samledes Præsterne med Hs. Excellence Biskop J. Brems i Kirken for i Procession at hente Kisten fra Sct. Marie Hospital. Præster bar Kisten ind i den tæt fyldte Kirke, hvor Pastor W. Op de Coul (Sognepræsten F. Vervoort var forhindret ved Sygdom) læste Sjælemessen assisteret af Pastor J. Ballin og C. Verhoef, medens Pastor K. Ballin baade under Sjælemessen og ved Ligtoget sørgede for den ydre Orden. Da den afdøde havde frabedt sig enhver Ligtale, nøjedes Hs. Excellence Biskoppen med ved Baaren at takke ham paa Menighedens og egne Vegne for alt, hvad han med stor Sjæleiver havde virket i Vejle og andre Steder i det danske Vikariat. Efter at Biskoppen havde læst de kirkelige Bønner ved Baaren, satte Ligtoget sig i Bevægelse gennem Byens Hovedgade, der underligt nok af en eller anden Grund var rigt flagsmykt. Ved Graven takkede Biskoppen de mange, der var kommet fra nær og fjern, og anbefalede den afdøde ogsaa for Fremtiden til deres Forbøn. — Vejle katolske Menighed vil sikkert sørge for, at denne første Præst, der ligger paa deres Kirkegaard, deres egen Præst og hans Grav, aldrig bliver glemmt. R. I. P.

Stort Kongregationsmøde paa Amager.

Mariakongregationen for Unge Mænd paa Amager afholdt Torsdag d. 5. Maj 1938 et Møde, hvortil Mariakongregationerne fra Sct. Ansgar Sogn og Ordrup Sogn samt Kongregationen for ældre Mænd paa Amager var indbudt. Man deltog først i Majandagten i den nye smukke Kirke. Derefter var der Sammenkomst i Kongregationernes nye Sal, hvor Præfekten, Pater R. Poquet, ved Kaffebordet bød de forskellige Kongregationer Velkommen og udtrykte sin Glæde over at se saa mange forskellige Kongregationer repræsenterede ved et saa stort Antal Kongreganister; i Talens Løb udtalte Pastoren hjerteligt: »Det er godt at være

mellem Brødre«. Efter Kaffebordet optraadte flere af Amagers kendte Amatører og vakte stor Jubel blandt Gæsterne. Aftenen sluttede med en Del forskellige Taler, som alle udtalte, hvor lykkelig Amager-Menigheden maatte være for det nye smukke Gudshus, omend det havde kostet og stadig kostede baade Menighed og Præster store Ofre. Pastor Wegener fra Ordrup talte om et større Samarbejde mellem de forskellige Kongregationer, da Tiden, vi lever i, stærkere end nogensinde før maner til Samarbejde og Sammenhold. Samarbejdet skulde fremmes ved at de forskellige Kongregationer indbød hinanden til fælles Andagt og Sammenkomster. Pastoren sluttede med at indbyde de forskellige Kongregationer til en Fællesudflugt til Kullen Søndag d. 22. Maj 1938. Turen skulde være en kombineret Valfartstur med Messe og Andagt og Skovtur. Indbydelsen blev modtaget med hjertelig Tak. Pastor Bender talte om Kongregationernes Sammenhold. Helt igennem en meget vellykket Aften, hvad alle var enige om. M. H.

Fra den vide Verden.

Ny katolsk Kirke paa Hamar.

St. Olav bringer efter »Hamar Stiftstidende« af 30. April følgende Referat: I Gaar blev der i det katolske Kapel holdt en Højtidelighed, hvorunder Grundstenen til den vordende Kirkebygning blev indviet i Overensstemmelse med Kirkens ældgamle Ritual. Højtideligheden blev ledet af Menighedens Sognepræst, Pater Bechaux, som i sin Prædiken fortalte, at til Grundsten for den nye Kirkebygning havde man ved Statsarkivar Christiansens velvillige Imødekommenhed faaet overladt en Sten fra Domkirken paa Storhamar. Videre fortalte han, at sammen med Grundstenen vilde der blive lagt en Række Medailloner, af Jomfru Maria, den hellige Peter og Paulus paa en Medaillon, som er sendt direkte fra Rom og paa Bagsiden bærer Billedet af den hellige Fader, Pave Pius XI, endvidere en Medaillon af den hl. Bernhard, Cistercienserordenens Grundlægger, fordi den h. Torfinn, som Kapellet er opkaldt efter, Hamarbispens, antagelig tilhørte denne Orden, m. fl. Desuden indemures et Billede af Stifterinden af St. Borromæussøstrenes Orden, Moder Elisabeth Gruiters. Det var ogsaa for at vise sin Taknemmelighed mod denne Orden, at Biskoppen havde bestemt Grundstensindvielsen til den 29. April, fordi denne Dag udløb Kongregationens 100 Aars Jubilæum. Blandt Deltagerne i Højtideligheden var ogsaa Sigrid Undset, som senere var med til at undertegne et Dokument om Begivenheden.

Det katolske Italien og Hitler.

Det katolske Blad »Avvenire d'Italia« skriver om Hitlers Besøg i Rom: »Det politiske Standpunkt er, at Italien har draget bestemte Fordele af Rom-Berlin-Aksen, selv om Pagtens sidste Frugt, Østrigs Annektion, ikke er efter vor Smag.

Men Sagen staar ganske anderledes, naar Spørgsmaalet drejer sig om den aandelige Orden. Lige saa vel som Aksen er en nyttig Basis for Tilvejebringelsen af en ny international Orden, lige saa vel danner den nye Germanisme gennem sin Filosofi et Uroens og Forvirringens Element i den historiske Proces, som ellers havde kunnet føre til en vidunderlig Fornyelse af de kristelige Ideer.

Italien har selv officielt overfor dets Ven Tyskland manet til Forsigtighed. De italienske Katolikker har slaaet Alarm i rette Tid. De havde haabet, at Hitlers Rejse til Rom vilde være en gunstig Anledning til en velgørende Opklaring. Nu er det et haardt Slag for dem, der ser dette Haab briste. Pavens Bekymring er som en Torn i Hjertet paa alle hans italienske Sønner, som befinder sig tæt omkring ham, og som derfor særlig stærkt deler hans Bekymring for de tyske Brødres Skæbne.

Striden mellem Kirke og Stat vil sandsynligvis fylde endnu mange Bladsider i Tyskland, og Kætteriet vil føre til en uundgaaelig Forvirring

Biskop Dr. J. Sproll.

Vaterland af 22. April skriver: »Om de Demonstrationer, som i Forbindelse med Folkeafstemningen den 10. April (hvori Biskoppen af Rottenburg som bekendt ikke deltog) har fundet Sted uden for det biskoppelige Hus, tilskrives os fra paalidelig Kilde følgende: Den 11. April vil staa som en sort Plet i Byen Rottenburgs Kulturhistorie. Paa denne Dags Aften udspilledes der foran Biskoppens Hus Scener, som trodser enhver Beskrivelse. I Talekor blev Biskoppen, Dr. Johannes Sproll, forhaanet og spottet. Ungdommen tilraabte ham i længere Tid »Pjalt«, »Folkeforræder«, »I Galgen med ham!« Med en tyk Træstamme slog man Døren til Biskoppens Hus ind. Ogsaa Vinduer blev slaaet ind. Man hørte Spottesangen: »Stellt die Schwarzen an die Wand!« (Stil de Sorte op ad Muren). Trist var det at se, at ogsaa Byens Landsraad og Borgmester var blandt denne Skare uden at gribe ind med sin Autoritet og uden at lade Politiet skride ind heroverfor.«

Den primitive Moral.

Mgr. Alexander Le Roy er død i Paris 84 Aar gammel. Han var Titular-Ærkebiskop af Carie og tidligere General-

Superior for »den Helligaands Kongregation«. Igennem 20 Aar levede og rejste han i Central-Afrika og skrev adskillige Bøger, hvis Hovedfortjeneste laa i, at de bragte Udviklingsteorien i Frazer's »Golden Bough« i Miskredit. Uden Skygge af direkte Vished ordnede Frazer sine Kendsgerninger saaledes, at han gav det Indtryk af, at jo mere primitiv en Stamme er i materiel Civilisation, des mere primitiv er den i Religion og des mere bestialsk i Moral. Mgr. Le Roy beviste det modsatte ud fra personlige Erfaringer og Iagttagelser blandt Central-Afrikas Stammer og fremførte Beviser for, at jo mere primitiv en Stamme er i materiel Kultur, des mere sikker er dens Tro paa kun een Gud og des mere forbavsende dens Moral. Senere Iagttagere har bekræftet Mgr. Le Roy's Paastand om, at Polytheisme, Polygami, Kvindefælleskab, Menneskeofringer og Kvindeslaveri slet ikke er Primitivitet blandt de vilde Stammer, men Tegn paa Forfald, der viser sig paa et forholdsvis sent Stadie i deres Udvikling.

Portugals Ægteskaber.

En lige udsendt officiel Statistik viser, at der i Portugal i en Befolkning paa 6.825.858 Mennesker er indgaaet 46.526 Ægteskaber i 1937; heraf er de 36.324 katolske, medens en Fjerdedel var rent borgerlige. Den portugisiske Ægteskabslov stammer endnu fra den antiklerikale Regeringstid og virker især i Lissabon. Af 4160 indgaaede Ægteskaber var kun 1527 katolske, af protestantiske var der ovenikøbet kun 11. Det samlede Antal Skilsmisser androg 1100, nøjagtig det dobbelte af for ti Aar siden. Af disse nøgterne Tal fremgaar klart, hvor stor en aandelig Reform man endnu trænger til ovenpaa de antiklerikale Regeringers nedbrydende Arbejde. Salazar ved det, henviser dertil, men som kristen Statsmand ønsker han at sanere Sjælene med sjælelige Midler.

20.000 Ingeniørers Paaskekommunion.

5000 franske Ingeniører samledes Paaskesøndag i Notre-Dame Kirken i Paris til Fælleskommunion, som blev uddelt af 20 Præster. Paa samme Tid fandt 150 lignende Højtideligheder Sted over hele Frankrig, hvori alt i alt 20,000 Ingeniører deltog. Anledningen til denne overordentlig store Deltagelse i Paaskekommunionen var, at det katolske Ingeniørforbund, som i Dag hører til en af de stærkeste og mest indflydelsesrige Organisationer, fejrede 25 Aars Jubilæum. Paa Grundlæggelsesdagen i 1913 deltog 128 Ingeniører i Paaskekommunionen.

»Religiøs Spionage«.

Det sovjetrussiske Blad »Rabotchaia Moskawa« melder om Arrestation af 24 Medlemmer af en »religiøs Spionage-

og modrevolutionær Terroristbevægelse«, som skal have sine »Celler« i forskellige af Moskvas og Omegnens Kirker. Førerne skal være en Ærkebiskop, en Biskop og en tidligere Greve. Navnene nævnes ikke, kun Forbogstaverne anføres. Blandt de andre »Sammensvorne« befandt sig en vis Nikolai, tidligere Subprior for et Kloster, flere Poper, Diakoner, Munke og Storgodsejere. Biskop D. har tilstaaet at have organiseret Grupper af Sammensvorne, som i Tilfælde af Krig skulde uskadeliggøre Regeringen gennem Terrorhandling. Læreren Fatev skal have gjort antimilitær Propaganda blandt Sektererungdommen. Den nævnte Grev K. skal have tilstaaet at have leveret Spionagemateriale, som »Præsterne har faaet i Skriftestolen af de troende«, til Udlandet. Altsaa helt igennem en ægte Sovjet!

Et Guvernøropraab i U. S. A.

Stor Opsigt i den amerikanske Offentlighed har et Opraab vakt, som Guvernøren for Staten Texas har udsendt i Paaskeugen, og som nu med nødvendige Kommentarer aftrykkes i talrige Blade. Opraabet siger: »Jeg opfordrer alle Kristne til at tilbringe Langfredagen (som ikke er Helligdag i Amerika) paa en ærbødig og andægtig Maade i Bøn og passende Ceremonier, og at tænke paa det Offer, som Menneskesønnen for Aartusinder tilbage bragte paa denne historiske Dag, da han udgød sit Blod for den Verden, han elskede. Endvidere vil jeg gerne opfordre alle Forretninger, Kirker og Firmaer til ligesom Statsmyndighederne at lade alt Arbejde hvile paa denne Dag fra Kl. 12 til Kl. 3, og at alle benytter denne Arbejdspause til Andagt og Bøn. Jeg opfordrer alle Texanere til af hele deres Hjerte at støtte denne Dags Helligeholdelse ved stille Betragtning og Bøn, i andægtigt Minde om Vor Herres Korsfæstelse, og at tænke over det største Kærlighedsbudskab, som dødelige nogensinde har hørt, nemlig Budskabet: »Saa højt elskede Gud Verden.« — 6000 Medlemmer af New York Politi med Politipræsidenten og andre højere Embedsmænd i Spidsen deltog i Det Hellige Navns Selskabs aarlige Paaskemesse og Paaskekommunion i St. Patrizius-Domkorken.

Madonna Statue.

Den lille Markedsby Mas Rillier, nogle Kilometer nord for Lyon, vil om nogle Maaneder komme til at eje den største Madonna-Statue i Verden. Statuen vil med Sokkel blive 31,60 m høj. Hovedet er over 3 m i Diameter, Soklen 8 m. Statuen alene vejer 440 Tons, den samlede Vægt er 1500 Tons. Det er Georges Serraz, der har skabt denne Kæmpestatue. I Soklen er indbygget et lille Kapel, hvori Præsten vil celebrere den hellige Messe, medens Pilgrim-

mene vil samles paa Højsletten, som ligger udenfor, og hvorfra man har Udsigt over hele Rhonedalen. Til de hidtil højeste religiøse Statuer hører Kristus-Statuen i Andesbjergene (Syd-Amerika); den er 30 m høj; en 21 m høj Kristus Statue i Chamonix og en 16 m høj Madonna-Statue i den franske By Puy; denne Statue er fremstillet af Metal, som stammer fra de Kanoner, som Franskmændene i 1855 erobrede i Sebastopol.

St. Ansgars Kirke. Paa *Bededagene*, Mandag d. 23., Tirsdag d. 24. og Onsdag d. 25. Maj, holdes der hver Dag *Procession* efter Skoleinessen, som paa disse Dage begynder Kl. 8 (Mandag Højmesse, de to andre Dage Sangmesse). — **Kristi Himmelfarts Dag**, torsdag d. 26 Maj, Kl. 7 og 8 st. Messe, Kl. 10 Højmesse m. Præd. og *Te Deum*. Kl. 17 Andagt.

Ordrup. I Anledningen af Kongregationens 25 Aars Jubilæum afholdes en fælles Udflugt til Kullen Søndag den 22. Maj. Den hellige Messe læses i Arild i det derværende Kapel Kl. ca. 11. Alle interesserede fra Ordrup, København og Omegn indbydes til at deltage i denne Udflugt, saavel ældre som yngre.

Pris ca. Kr. 5,50 (Tog og Rulebil). Madpakke medtages til hele Dagen, Drikkevarer forefindes paa Stedet.

Skriftlig Meddelelse angaaende Deltagelse i Turen bedes senest d. 16. Maj sendt til Knud Hutter's, Slotsvej 33 A, Chl. Afgang Kbh. Hvb. Kl. 7.00. Nærmere Oplysninger ang. Turen faaes ved Henvendelse til Undertegnede C. 16136 (Kl. 9—16).

St. Maria Hospital, Roskilde, søger **Barnepleje- og Sygepleje-elever**. Alle Oplysninger kan faas ved Henvendelse til Hospitalets Kontor, Telf. Roskilde 199.

St. Knuds Skole, Stenosgade 4,

eksamensberettiget Forberedelses-, Mellem- og Realskole. **Katolske Elever**, som ønskes optaget i 1. U.-Kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor for St. Knuds Stiftelse.

St. Annæ Søndagsskole. Ved Lodtrækningen blev følgende Numre udtrukne: 1407, 838, 600, 1363, 1234, 140, 972, 1110, 1460, 727, 228, 1039, 661, 1467, 784, 328, 229, 883, 1302, 1009, 128, 1209, 1247, 1442, 547, 786, 1114, 477, 692, 1016 og kan afhentes Hans Bogbindersallé 2 i den 1. Juni.

Niels Steensens Fond:

Hol.	Kr.	5,00
X.	»	10,00
Nr. 64746	»	15,75
»Henning«	»	5,00
S. S.	»	15,00
Vigand	»	10,00
Dr. S.	»	10,00
Sanatorium S.	»	10,00
Anonymt	»	20,00
M. M. H.	»	150,00
Tidligere indkommet	»	297,82

I alt Kr. 548,57

Kirkelig Kalender.

Maj.		Maj-Juni.
22. S.	5. Søndag e. Paaske. —	29. S. Søndag i Kristi Himmelfarts Oktav.
23. M.	Bededag.	30. M. i Oktaven.
24. Ti.	Bededag.	31. Ti. Angela Mericia.
25. O.	Gregor VII. — Vigilie. — Bededag.	1. O. i Oktaven.
26. T.	KRISTI HIMMELFARTS DAG.	2. T. Oktav af Kristi Himmelfart.
27. F.	Beda den Ærværdige.	3. F. Ferialdag.
28. L.	Augustin af Canterbury.	4. L. Vigilie til Pintse. *)

*) Faste- og Abstinensdag.

Maj. Ugens Messebønner.

22. S. 5. Søndag e. Paaske (590—430); 2. Sæt Bønner: Gudsmoder ([90]—[94]), 3. Sæt Bønner: For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
23. M. Bededag (504—434); 2. og 3. som Søndag.
24. Ti. † Bededag (594—434); 2. og 3. som Søndag.
25. O. Vigilie (598—438); 2. Gregor VII (917—751), 3. Urban I (917—752), 4. Bededagen (594—435). — Eller: Gregor VII (917—751); 2. Vigilien (591—431). 3. Urban I (917—752), 4. Bededagen (594—435); Slutningsevng.: Vigiliens (598—438). — Hvor der holdes *Procession*, læses før eller efter denne *Bededagens Messe* (594—434); 2. Gregor VII, 3. Vigilien (591—431), 4. Urban I; Slutningsevng.: Vigiliens (598—438). — I alle Messerne læses Paaskens Præfation (518—38).
26. T. **KRISTI HIMMELFARTS DAG** (600—439).
27. F. Beda den Ærværdige (919—754); 2. Oktaven (600—439), 3. Johannes I ([9]—[9]).
28. L. Augustin af Canterbury (920—755); 2. Oktaven (600—439).

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« **F.-K.** Søndag d. 22. Maj Kl. 8¹/₂.

Kristi Himmelfarts Dag, Torsdag den 26. Maj, slutter Tiden for Modtagelsen af Paaskekommunionen.

St. Ansgars Kirke. De voksnes Firmelse holdes i Aar Søndag den 12. Juni efter Højmessens Kl. 10, det forberedende Foredrag Søndag den 29. Maj Kl. 15.

Da der allerede er overtegnet til Retraite og Højskole paa Trørødhus fra 24.—31. Aug. har Pastor Messerschmidt givet Tilsagn om at afholde endnu en Retraite umiddelbart forinden fra 17.—21. Aug., saafremt der ogsaa til denne melder sig tilstrækkelig mange Deltagere. Skriftlig Tilmeldelse (Porto 15 Øre!) bedes sendt til Trørødhus, pr. Vedbæk.

Takket være vore Trosfællers Offervillighed er det lykkedes alligevel at afholde de gamles aarlige Skovtur Torsd. d. 2. Juni. *St. Vincentsforeningen for katholske Damer.*

Vincentsforeningen for Herrer afholder Generalforsamling Søndag d. 22. Maj efter Højmessens i St. Annæ Kirke Kl. 10. Højmessens begynder Kl. 9. Mødet afholdes i Forsamlingsalen. Alle Medlemmer indbydes venligst.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 19. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katolske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½-14½.

Nr. 22

Søndag den 29. Maj

1938

INDHOLD: „Vi vil gaa i Herrens Hus“. — Det eukaristiske Verdenstævne. — Vor Gud han er saa fast en Borg. — Den religiøse Stilling blandt Sudetertyskerne. — „Den mest moderne af alle Helgener“. — To Kinesere. — Succes-Tilbedelæe. — Nye Bøger. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messébønner.

»Vi vil gaa i Herrens Hus«.

(Ps. 121,1).

Søndag efter Kristi Himmelfart.

Som Bruset fra et vældigt Hav maa den Jubel, som steg fra Dødsrigets befriede Skarer, have klinget i den Stund, da de med Frelseren drog ind i det himmelske Jerusalem, hvor de oplevede at se Gudmennesket tage Plads ved Faderens højre Haand, straalende i guddommelig Herlighed. Det maa have været et jublende Kor: »Heilig, hellig, hellig er Herren!«, da Skarerne skuede Kristus i himmelsk Majestæt. Her aabenbarede han sig som Skabningens Midtpunkt paa den Vis, som det fra Evighed af var anordnet, — som alt det skabtes Ypperste, fra hvem et forklaret Lys udstrømmede over Englenes Legioner, over de Saliges Skarer, over Verdens-Altet.

Mon der i hin Stund for Herrens Tanke er opstaaet Erindringsbilledet af hans første Indtog i »Herrens Hus«, i Jerusalems Helligdom!

Som Templets Herre, som Helligdommens Sjæl, som al Gudstjenestes og Tilbedelses Maal og Mening, som alle Profetiers Virkeliggørelse og som Levendegørelsen af det Sind-

billede, til hvilket ethvert Tempeloffer hentydede, kom han ind i Jerusalems Tempel.

Bygningskunstens Verdensunder bævede ikke under tonende Jubelsalmer, ingen Festprocession drog ham ærefrygtsfuld i Møde. Ingen Blomsterkranse smykkede de hellige Vægge. Uden nogen Udmærkelse blev han modtaget som andre fattige Børn.

Kun en from Olding og en gammel Seerinde saa dybere og følte sig som benaadede Tjenere foran Messias kongens Trone. »Jeg glæder mig over, at det er sagt til mig: Vi skal gaa til Herrens Hus!« Og i Jesu Hjerterklang Jubelsalmen som Udtryk for Herrens dybe Offerglæde. Et Ekko med en smertelig Undertone steg som Svar paa denne Salme op fra Marias Moderhjerter. Det kæreste, hun ejede, det største, et Menneskeliv kan byde, skulde hun hengive — for Syndere, som ikke bekymrede sig det mindste om hende eller hendes guddommelige Barn. O, dette var Offer, var Tilbedelse, var Gudstjeneste, som Menneskeheden siden Tidernes Begyndelse aldrig havde fejret Magen til! O, Offer uden Grænser! O, rene, straalende, gyldne Offerskaal!

Og den forklarede Forløser skuer ind i Fremtiden, ind i kommende Aartusinder. Han ser talløse Templer — fra Øst til Vest —, i hvilke han daglig vil dvæle for at fuldbringe det ny Samfunds Offer.

Vi vil gaa til Herrens Hus! Der vil Offeret blive fejret paa utallige Altre.

Ved Tanken herpaa giver en *unævnt spansk Digter* sin Henrykkelse følgende skønne Udtryk:

»Jorden er blevet til Himmel,
og den, som det ret vil forstaa,
han løfte fra Hostien Sløret:
Med eet vil han se og forstaa! — — —
Hvis ikke det Brød, som vi skuer,
skjulte dets Væsen, da vilde
Himlen og Jorden i Skønhed
være ens baade aarle og silde;
det skønne, som Himmerig skaber,
er Jorderigs Skønhedskilde — —.

Gennem en slig Betragtning kan Mennesket afhjælpe den Vanmagt, det føler, hvor det drejer sig om at lovprise

og ære Gud paa en værdig Vis: »Ved ham og med ham og i ham tilkommer der dig ... Hæder og Ære.«

Himmeriges uendelig herlige Gave er beredt. Armoden og Svagheden behøver blot at udstrække sin Haand for at gribe denne Gave og blive rig, stærk derved. Da sker det, »at Gud bliver æret i eet og alt ved Jesus Kristus.« (1. Petr. 4,11).

Møder vor elskede Frelser ikke mange Gange den samme Ligegyldighed, som hans Moder mødte, da han paa hendes Arm bares ind i Jerusalems Tempel? Det gør han.

Men der gives dog ogsaa Sjæle, der kommer ham i Møde paa samme Maade som Simeon og Anna, med det samme Hjertelag. Der gives Mennesker, som afgjort og beredvilligt siger sig løs fra det kæreste, de ejer, naar Guds Ære og Næstens Vel forlanger det. Der gives Hjerter, som i saa Henseende tager Marias Moderhjerter til Forbillede. Og gennem denne deres Handlemaade opnaar de Sonebod for egen og for andres Synder, derigennem holdes Herren skadesløs for Verdens Kulde og Lavhed, for andre Menneskers manglende Offervilje.

Ærkebiskop Ivan Saric beder ud fra denne Tankegang:

*»Jesus, vær i mine Blikke!
 vær i hvert af Tungens Ord,
 i hvert Greb af mine Hænder!
 Vær mit arme Hjertes Rigdom!
 Lad min Aand dig dybt udgrunde,
 al min Id i dig udmunde!
 Skal jeg vælge, vær min Lod!
 Vær min Havn for Livets Baad!
 Vær vort Forbunds dyre Segl,
 Værn mod Fjendens onde Raad —!«*

Maa en saaledes indstillet Sjæl ikke sukke til sin Forløser: »Jeg glæder mig over, at det er sagt til mig: Vi skal gaa til Herrens Hus!« Vil ikke dér et herligt Offer forny sig, vil ikke dér blive fejret en herlig Fremstilling af Jesus i Templet?

Løsrivelsen fra det jordiske, Befrielsen fra Tingenes Tyranni med det Formaal at forene sig stadig inderligere med den guddommelige Ypperstepræst vil bringe Menne-

skesjælen Himlen nærmere fra Dag til Dag, saa Livet selv bliver en Fart imod Himlen. Og paa denne Vis kan Sjælen med Fryd imødesee Fremstillingen i det evige Tempel, Beskuelsen af Kristi Aabenbaring i hans evige Majestæt.

— ch —

Det eukaristiske Verdensstævne.

I

En Kvindes Drøm.

I disse Dage ruller Særtog efter Særtog mod Budapest fra Europas Lande, fra Amerika, fra alle Kontinenter, og snart vil en hundredtusindtallig Skare staa eller knæle paa den imponante Helteplads i den skønne By ved Donaufloeden og under Løsenet: Eukaristien — Kærlighedens Baand forenes i dybt greben og begejstret Tilbedelse af det Allerselligste. Hvormange af de entusiastiske Deltagere vil da tænke paa, at disse store, verdensomspændende eukaristiske Kongresser, der nu hvert andet Aar afholdes snart her snart der, i Dublin, Rom, Chikago, paa Manilla og andre Steder, skylder en stille, beskeden, fransk Kvindes Kærlighed til Kristus i Altrets Sakramente deres Eksistens.

Det var Emilie Tamisier, »Det Allerselligste Sakramentes Tiggerske«, før 1834 i Tours, der ved sin fromme Iver, ved et Liv helt viet til Eukaristien gav Stødet til disse Verdenskongresser. I hendes Fædreneby havde i det 13. Aarhundrede Berengars Vranglære rejst sig, der som den første ytrede Tvivl om Kristi Nærværelse under Brødets og Vinens Skikkelse. Hans Ideer betød ingen større Fare for den fromme Middelalder, men i det 19. Aarhundrede truedes Troslivet af ganske anderledes stærke Fiender; et af Redskaberne i Guds Haand mod Vantroen skulde da Emilie være. Hendes Forsøg paa at oprette en Søsterkongregation til Ære for Eukaristien strandede. Saa vilde hun ære Frelseren ved Afholdelse af eukaristiske Kongresser. I denne Tankes Tjeneste ilede hun fra Sted til Sted. Først planlagde hun kun eukaristiske Valfarter. Allerede den anden Pilgrimsfærd i 1875 samlede 50.000 Deltagere og gjorde saa dybt et Indtryk, at den kirkefjendtlige Regering af alle Kræfter søgte at hindre den. Men Hindringerne skulde kun fremme Sagen. De politiske Vanskeligheder tvang Arrangørerne til fra Nationalkongressen at gaa over til Verdenskongressen og den første internationale Kongres med Deltagere selv fra Meksiko og Chile fandt Sted allerede 1891 i Lille. Emilie Tamisier kunde derefter endnu deltage i 21

eukaristiske Verdenskongresser — hun døde 1910; men hun holdt sig altid som jævn almindelig Deltager i Baggrunden.

Stadig større Betydning fik disse eukaristiske Verdensstævner. 1905 blev det for første Gang holdt i Rom, siden har Paven sendt en Kardinallegat til hver eneste Kongres. Med Vemod vil mange vist tænke paa den store, pragtfulde Kongres i Wien i 1912, som paa Tærskelen til Verdenskrigen og med den gamle Kejser Franz Joseph i Spidsen endnu engang samlede alle Habsburgermonarkiets brogede Folkeslag til en vældig Hyldestprocession. Paa Äusseres Burgtor, hvor Altret var rejst, og hvorfra Velsignelsen lyses over de knælende Skarer og over et Herskerhus, som havde ydet Kirken saa store Tjenester, stod de manende Ord: *Justitia fundamentum regnorum*: Retfærdighed Rigernes Grundvold. Nationerne brød siden ud efter en frygtelig Krig utilfredse med de Kaar, de havde haft i det store Hus. Mon de nu har det saa meget bedre, mon de har fundet større Retfærdighed og sikrere Lykke?

Et Folk med katolsk Historie.

Da Ungarerne brød ind over Donausletten i 896 var de et vildt, nomadiserende Rytterfolk, en farlig Svøbe for Kristenheden. Indtil Syditalien og Pyrenæerne sendte disse byttegriske asiatiske »Vikinger« deres Mænd. Alligevel blev Kristendommen den stærkeste, og det farlige Folk endte med at blive et Bolværk for Kirken. Ungarns Omvendelse skyldes især Benediktinerne. Hin fjerne Tids Helgener: Adalbert, Gellert (Gerhard) og Astrik tilhørte denne Orden, hvis Abbedier endnu Dagen i Dag er mægtige katolske Kulturcentre. Ungarn fik sin hellige Konge, Stephan (1001—1038), der ligesom de nordiske Martyrkonger eller en Karl den Store gjorde Kristi Lære til Nationens dyrebareste Eje. Ungarn er et kristent og i sin Majoritet et katolsk Land ogsaa i vore Dage, og Landets Biskopper har Sæde i Overhuset. Næsten enhver Generation af det ungarske Herskerhus, Arpaderne, har skænket Kirken Helgener: De mest kendte er den H. Emmerich (Imre), Renhedens og Selvfornægtelsens Ideal, den H. Ladislaus (László), den ideale kristne Riddermand, den H. Margarethe, Dominikanerinden med det mystisk hengivne Sind, og den H. Elisabeth (Erzsebet), Kærlighedens Helgeninde, som jo var født i Ungarn.

De færreste aner vistnok, hvilket Missionscentrum Ungarn blev i den katolske Middelalder baade mod Balkan og mod Østen, Dominikanerne og Franciskanere bragte under usigeligt Besvær Kristendommen saa langt som til Uralbjergene, som hin Broder Julian af Dominikanerordenen,

der 1237 opsøgte sine Stammefrænder der. I Reformationens Tid oplevede Ungarn en usigelig sørgelig Lod. Det gennemkatolske Folk, som førte en heltemodig Kamp mod de fremstormende Tyrkere og vandt vidunderlige Sejre under en Hunyadis og især under Johannes Capistranos Førerskab — hver Middag minder Angelusringningen i Grunden endnu derom — bukkede tilsidst under, og medens Tyrkerne besatte den ene Halvdel af Landet, gjorde Trossplittelsen store Fremskridt i den anden; det var Kalvinismen, der dengang kaldtes »den magyarske Religion«. At Ungarn blev reddet for den katolske Kirke skyldes fremfor alt Jesuiterne og den fremragende Jesuiterkardinal Peter Pázmány. Denne er en af den katolske Reforms største Skikkelser. Han reorganiserede i det 17. Aarhundrede hele det katolske Liv, oprettede Ordenshuse og Præsteseminarier, grundlagde Universitetet i Budapest og skrev selv et helt Bibliotek af Bøger til Troslivets Fornyelse. Jesuiterne ledede i deres Blomstringstid tre Universiteter og 44 Gymnasier i Ungarn. Ved deres Arbejde blev mange Rumænere og Ruthenere ført til Union med Rom. Deres Fornyelse var Forudsætningen, at Kampen mod Tyrkerne med Held førtes videre. Den samme Innocens XI, der sendte Niels Steensen som Apostolisk Vikar til Nordtyskland, satte alt ind paa at forene de kristne Fyrster, til den fælles Kamp under Marco d. Avinaos ildnende Paroler.

Den katolske Fornyelse i vore Dage.

Katolicismens Udvikling i den nyere Tid giver Anledning til gode Haab for Fremtiden, ikke mindst, naar Kongressens Virkninger vil vise sig. Forud for denne er jo ogsaa gaaet et vældigt pastoralt Arbejde, som naaede ud til den fjernest liggende Landsby.

1930 talte Ungarn 8.688.319 Indbyggere; siden er Tallet steget til over 9 Millioner. Ifølge den sidste Folketælling androg Tallet paa Katolikker efter den romerske Ritus 5.634.003, og Tallet paa Katolikker efter den græske Ritus 204.093. Følgelig udgør den katolske Befolkning med sine 67,2 % langt den største Del. Disse Forhold har i de sidste Aar endnu forbedret sig til Fordel for Katolikkerne. Ogsaa Katolikkerne i Hovedstaden Budapest er i Flertal. Af de 1.060.431 Sjæle er de 644.512 romersk-katolske og de 10.94 græsk-katolske, altsaa her udgør det romersk-katolske Flertal 61,8 %.

Sjælesorgen blandt de næsten 6.000.000 Sjæle besørges af 2252 Verdenspræster og talrige Ordenspræster. Disse bistaas yderligere af henved 1846 Præster.

Ikke-Katolikkerne spiller trods deres Mindretal en betydelig Rolle i Ungarn. Saaledes fremfor alt Jøderne inden-

for det økonomiske Liv og Pressen, og Protestanterne inden for det politiske Liv og Embedsstanden.

Men i de sidste tyve Aar har ogsaa den katolske Selvbevidsthed taget kendeligt til. I Stedet for den gamle Liberalisme og Ligegyldighed er traadt et levende Trosliv, og saa inden for de førende Samfundslag, navnlig paa Grund af Biskop Ottokar Prohászka's (1927) og de mandlige Maria-kongregationers storstilede Arbejde, endvidere ved at skabe en indflydelsesrig, moderne katolsk Presse (1918), hvortil først og fremmest Pater Adalbert Bangha, S.J. har bidraget meget.

Den konfessionelle Fred blev i det store og hele taaleligt opretholdt, hovedsagelig ved Katolikkernes overordentlig taalmodige Opførsel. Blandt Jøderne har der fundet mange baade værdifulde og overbeviste Omvendelser Sted. Desværre skader de blandede Ægteskaber og den i den liberale Tid vedtagne Skilsmislov det kristelige Familieliv meget.

— z.

Vor Gud han er saa fast en Borg.

Den 4. Maj bragte »Kristeligt Dagblad« følgende unægteligt overraskende Notits: »Den kendte Jesuitpræst *Max Pribilla* har foreslaaet, at Luthers: *Vor Gud han er saa fast en Borg* skal bruges som hele Kristenhedens Beken-delsessang mod Vantroens fremstormende Magter.« Disse Linier sigter vistnok til en Artikel i »Stimmen der Zeit« (Marts 1937), i hvilken Pater Pribilla, kendt ogsaa i Norden ved sine Foredrag om kirkelige Enhedsbestræbelser — ikke anbefaler Salmen til fælles kristelig Brug — men undersøger kritisk dens Anvendelighed som saadan.

Dette synes paa Forhaand at være udelukket, og ingen nok saa ivrig Tilhænger af Fællessalmer for Katolikker og Protestanter har vel tænkt paa denne Protestantismens Slagsang. Sagen er imidlertid ikke saa ligetil. Ganske vist har man indtil 1936, bortset fra forskellige Meninger om Tilblivelsestiden, været enig om, at »Vor Gud han er saa fast en Borg« var rettet mod Paven og Papisterne, men nu har i 1936 to protestantiske Forskere: Johannes Ficker og Georg Wolfram uafhængigt af hinanden vendt sig mod den gængse Opfattelse og paastaet, at Salmen ikke sigter til Katolikkerne, men til *Tyrkerne*. De mener begge to at kunne paapege saa mange Overensstemmelser i Ordvalget og Stemningsudtrykket mellem denne Salme og Luthers to Skrifter om Tyrkerkrigen af 1529, at de anser det for sikkert, at Salmen er blevet til i samme Aar og er rettet mod Tyrkerne.

Wolfram føjer dertil den Bemærkning: Denne kritiske Undersøgelse skulde nødvendig ændre noget i den hidtidige Opfattelse af Salmen som evangelisk Trossalme. (Han nævner som Kuriosum, at i Verdenskrigen blev Salmen sunget af tyske Soldater — baade Protestanter og Katolikker — som Slagsang mod Franskmandene.) Blot mener han, at det hverken svarer til vor Tid eller til Salmens historiske Tilblivelse, at den opfattes som rettet mod Pavedømmet.

Det vilde unægteligt gavne den konfessionelle Fred og Enhed, om Luthersangen blev omtydet i nævnte Retning, hvad der kunde gøres uden Betænkelighed, dersom dens oprindelige Mening med Adresse mod Tyrken dog forlængst er forladt. *Men har den virkelig været rettet mod Tyrkerne?*

Pater Pribilla betvivler det. Der findes ikke et eneste Vidnesbyrd om, at »Vor Gud o. s. v.« nogensinde blev benyttet som Tyrkersalme. Tværtimod har den fra Begyndelsen indtil nu staaet for den protestantiske Bevidsthed som Reformationens klassiske Salme. At den findes trykt i en Salmebog fra 1528, altsaa et Aar før Luther skrev mod Tyrkerne, taler ikke for Hypotesen. Desuden kan Stemnings- og Ordrligheden forklares som bibelsk Sprogbrug, taget især fra den 46. (45.) Davidssalme. At »Et Ord ham nu kan fælde« bliver anvendt paa Tyrken, er en Luther fremmed Tanke. Luther lader Djævlen blive fældet med Ordet, men Tyrken udryddes af Kristus med Svovl og Ild. »Det Ord de vel skal lade staa« passer heller ikke paa Tyrkerne, om hvilke Luther udtrykkeligt siger, at de ikke antaster de Kristnes Tro, som er faldet i deres Hænder, medens Paven gør det. Og med Slutningsordene »dein Reich muss uns doch bleiben,« menes næppe, som Tyrker-Hypotesen forlanger det, det tysk-romerske Rige, men som den danske Gengivelse rigtigt oversætter: Guds Rige vi beholde.

Det laa i hvert Fald Luther fjernt ved sin Salme at skabe en fælles kristelig Front mod Vantroen. For Luther var Ærkefjenden ikke saa meget Tyrken som Paven, »der var ti Gange værre«. »Han, og ikke Muhamed var den egentlige Antikrist«.

Men, spørger Pribilla, lige meget hvordan Luther opfattede Salmen, kunde den ikke alligevel tjene som Kristenhedens Fællessalme, som en Bro mellem Konfessionerne? Uden at ville komme ind paa det omdebatterede Spørgsmaal om Tilladeligheden af protestantiske Salmer ved katolsk Gudstjeneste — det er vel nærmest ikke-kirkelig Brug af Salmen, man tænker paa — kan vi med Pribilla fastslaa følgende. Hidtil har Salmen i hvert Fald været alt andet end Samlingssalme. Men dette vilde i og for sig ikke udelukke, at den kunde blive det i Fremtiden. Allerede

den kendte Lutherforsker Grisar S.J. har gjort opmærksom paa, at »hvad Ordlyden angaar, findes der ikke noget i Salmen, som vilde gøre den uegnet til fælles Bekendelses-salme eller Stridssang mod Vantroens fremstormende Magter. Den vilde være et kraftfuldt Udtryk for den stridende Kirkes Tillid til Kristi hjælpende Magt«.

Men, spørger Pribilla, vil de evangeliske Kristne være i Stand til at frigøre Salmeordene fra Reformationstidens Kampaand og den katolskfjendtlige Indstilling? Det vilde selvfølgelig ikke gaa an, at Katolikker godmodig sang Salmen som Bekendelse mod Vantroen, medens de andre vedblev med at forbinde de gamle antikatolske Følelser med Ordene — et talende Eksempel paa, at en neutral Tekst kan synges med forskellig Indstilling. Et saadant Tekstfællesskab vilde kun være Skin af Enighed og være end et aabent Modsætningsforhold. Det, det kommer an paa i vor Tid,« slutter Pribilla, »er, at vi alle arbejder hen imod Enheden — med eller uden Luthersalme.«

A. Menzinger S.J.

Den religiøse Stilling blandt Sudetertyskerne.

Medens Konflikten mellem den tjekkoslovakiske Regering og Sudetertyskerne udvikler sig paa en mere eller mindre skarp og tilspidset Maade, er det interessant at kende den religiøse Stilling blandt Tyskerne i Tjekkosllovakiet.

I Bispedømmet Leitmeritz (Litomerice) er to Tredjedele af de 1.800.000 Indbyggere Tyskere og den ene Tredjedel Tjekkere. 1.400.000 bekender sig til den katolske Tro, heraf 1.100.000 Tyskere. Der er altsaa kun 100.000 Tyskere, som ikke er Katolikker, men enten Protestanter eller Gammel-katolske eller (50 %) konfessionsløse. Ærkebispedømmet Prag tæller 2.800.000 Indbyggere. Af 1.900.000 Katolikker er de 630.000 Tyskere; der er saa tilbage 70.000 Tyskere, som ikke er Katolikker. Der er i Prag ogsaa 140.000 Gudløse og blandt disse kun nogle faa Hundrede Tyskere. Til Bispedømmet Budweis hører 1.100.000 Mennesker, hvoraf de 236.000 er Tyskere, og heraf igen de 233.000 Katolikker. Det samlede Antal Katolikker er 1 Million. Bispedømmet Königgrätz tæller 1.600.000 Indbyggere; 15 % er Tyskere, næsten alle Katolikker. I de to mæhriske Dioceses Brünn (Brno) og Olmütz (Olomouc) bekender 94 % af alle Tyskere sig til den katolske Religion. Af de 18.000 Gudløse i Byen Brünn er knapt 900 Tyskere.

Blandt Sudetertyskerne virker 20 Ordener og Kongregationer, som ogsaa beskæftiger sig med Sjælesorg, og blandt

Landets Ordensgejstlighed findes der henved 500 tyske Præster.

»La Croix« skriver nu d. 4./5. Maj om den Udvikling, der i den senere Tid har ført det tyske kristelig-socialt Parti i Armene paa Sudetertyskerne: » Den stærkt overvejende katolske Indflydelse blandt de tysktalende Borgere i Tjekkosllovakiet er uomtvistelig. Derfor er det saa meget mere forbavsende, at deres Ledere (Prælat Hilgenreiner) har gjort fælles Sag med Føreren for Sudetertyskernes Parti og ovenikøbet har akcepteret hans Ledelse, hvor den hitlerske Nazismes velbestaltede Repræsentant dog gør Krav paa at overføre Nazismens Filosofi paa sine Medborgeres Liv. Det vil kort og godt sige, at han bringer de tyske Katolikker i Tjekkosllovakiet i Trit med de anti-kristelige Principper og Metoder, som er gaaet ud over det tredje Riges Katolikker, som i sin Tid Saarlandet har maattet underkaste sig, og som nu de ulykkelige Østrigere paa smertelig Vis begynder at lære at kende, trods den Underkastelsens Aand, som deres Biskopper har lagt for Dagen.

I »Tyd« læser vi: »Da det tyske kristelig-socialt Parti paa dets Senator Hilgenreiners Erklæring om, at »man ikke behøvede at være mere Katolik end Kardinal Innitzer«, skyndsomst gjorde fælles Sag med Henlein, hævdede mere end een Stemme sig advarende, fordi en saadan Forbindelse vilde skabe Vanskeligheder. Disse lod heller ikke vente ret længe paa sig, og de første, som stod overfor dem, var de katolske Foreninger, som stod under de kristelig-socialt, og som Henlein forgæves havde forsøgt at drage ind under sit Banner. De var en fristende Bid, fordi de har et stort Medlemstal og ejer betydelige Besiddelser.

To af de mest indflydelsesrige af disse Foreninger har nu brudt Forbindelsen med Henlein, og »Deutsche Presse«, de tidligere tyske kristelig-socialt Organ, henviser til, at et yderligere Samarbejde mellem tyske Katolikker og Henleins Folk ikke vil blive nogen let Sag. Ifølge samme Avis har Katolikkerne sluttet sig til den nationale Union og har derved betydeligt styrket den tyske Solidaritets Baand. Henlein selv erklærer denne nye Sammenslutning for en Handling med national Betydning. Dette skulde opmuntre de tidligere Medlemmer af det klerikale Parti til at udvide deres Indflydelse og Styrke ved at modvirke de Angreb, der blev gjort overfor de tyske Katolikkers religiøse Følelser, Angreb, som nogle Kredse indenfor Henleins Parti havde været alt for tilbøjelige til at begunstige. Den Slags Artikler, som fremkom i det Blad, som Sebekowski, en af Henleins Løjtnanter, udgav, og som beskrev den katolske Kirke som Bolschevismens medskyldige, er blevet meget ilde optaget af Katolikkerne og er i Sandhed ogsaa et Slag i Ansigtet paa dem!«

»Den mest moderne af alle Helgener«.

Hvem tænkes her paa? Fra forskellige Sider vilde dette Spørgsmaal blive besvaret forskelligt, og maaske vilde ethvert Svar — eller dog de fleste — være baseret paa gode Grunde. *Marguerite Aron*: »*Les Ursulines*« (Paris, Editions Grasset, X + 252 S., Frcs. 18,—) har betegnet Stifterinden, den h. Angéla Merici med denne Titel. Denne Helgeninde levede i Aartierne omkring Overgangstiden fra Middelalderen til den nye Tid (1470—1540). Den kloge, stærke Kvinde saa, at man maatte opføre helt nye Dæmninger imod de irreligiøse Strømninger. Hun begyndte i sine nærmeste Omgivelser sine Forsøg med at gennemføre dette, først i Desenzano, saa i Brescia, og søgte Medhjælpersker hertil. Hun længtes efter at efterkomme Folkets grænseløse Trang, og hendes primitive Program er lige saa vidtrækkende som enhver moderne Handlings: Skoler, Hospitaler, Besøg hos de Syge og Fattige, Religionsundervisning, Asylter, Børnehaver, Hjælp til Præsterne og til Lægerne i deres Slid ... det, som hun selv havde gjort i Brescia igennem 40 Aar. I Dag finder vi disse Maal for Kvindekongregationer naturlige. De middelalderlige Kvindeordener, som Angela havde for Øje, svarede ikke hertil. Da hun blev gammel, besluttede hun sig til at følge sin indre Stemme og selv stifte et religiøst Samfund, som skulde vie sig til disse Opgaver. Hendes fortrolige Samtaler med de unge Piger i Brescia, den Religionsundervisning, hun gav Børnene, den Trøst og de Raad, hun gav snart den ene snart den anden, havde gjort, at hun kunde skabe en Elite. Hendes bedste Rekrutter havde allerede i al Hemmelighed gennemgaaet deres Noviciat med hende. Paa den h. Catherine af Alexandria's Fest den 25. November 1535 samler Angela de 28 unge Piger og Enker, som hun har udvalgt, i et uopløseligt Samfund og stifter sin Orden. Hendes unge Piger kommer ud blandt Folk, for der som Forstærkningsposter at skabe religiøs Sandhed og Renhed. Deres vigtigste Arbejde er i selve Familierne eller med deres Samarbejde at undervise Børnene og de unge. I de smaa Pigers Sjæle indprenter de det sande Godes, det sande Livs urokkelige Principper. I dem danner de Kvinden af i Morgen og saaledes Familien, Fædrelandet, Menneskeheden af i Morgen.

Trods det, at Institutet var saa nyt, havde dog 54 Rekrutter i Løbet af det første Aar sluttet sig til de 28 første. Den 27. Januar 1540 velsignede Angela paa sit Dødsleje 100 af sine unge Piger. I de fire Aar indtil hendes Død udarbejdede hun Reglerne, dog med det Forbehold: »Hvis Tiderne eller Kravene fordrer, at noget skal forandres, eller der skal handles anderledes end hidtil sket, saa gør det med

Klogskab og efter at have indhentet gode Raad.« Marguerite Aron opridser saa for os dette nye Samfunds velsignelsesrige Gang igennem fire Aarhundreder af Historien.

— *ch.*

To Kinesere.

Lin Yutang er en dannet Kineser, som kender Europa og Amerika og vil gøre os fortrolig med sit Fædreland i sin Bog »Mit Land og mit Folk« (Gyldendal, 1938, 334 S., Pris Kr. 6,75). Han fortæller os meget og fængslende om Kinesernes og deres Kulturs Ejendommeligheder. Men det staar imidlertid snart klart for Læseren, at andre Kinesere, som raader over lige saa vidtstrakt et Kendskab, vilde falde ganske andre Domme, fordi de ikke deler Lin Yutangs materialistiske Livsanskuelser — der synes at herske en Forkærlighed for den Slags Forskere — og politiske Opfattelse. Her er nogle Citater: »Revolutionen i 1911 formaaede ikke mere end blot at pulverisere et Kejserrige og saa lade Ruiner, Murbrokker og en kvælende Støvhob blive tilbage.« (317) Kina »er den Dag i Dag utvivlsomt Jordens mest kaotiske og mest misregerede Nation, hvis fuldkomne Hjælpeløshed maa gribe og røre.« (8) »Den nationale Selvtillid er sat over Styr Nationen maa — som Nation — have sat alle moralske Værdier, enhver Sans for Ret og Uret, over Styr.« (319) Redning »vil kræve en Omdannelse af samtlige vore Begreber.« (328) Som »Frelser« maa komme »Stor-Bøddelen ... , udstyret med det mægtige Sværd, der kun lyder Fru Justitias Bud ... og Tallet er stort paa dem, hvis Hoveder Stor-Bøddelen afhugger ...« (327) Med Beundring ser Lin-Yutang paa — det bolschevistiske Rusland. (324). »Som Folk betragtet kæmper vi meget mindre, end vi burde ... Nu har Irland Fred, fordi Irlænderne kæmpede haardt, og vi har den Dag i Dag stadig Krig, fordi vi ikke kæmper haardt nok.« (59) Ganske vist »Kineserne er de elendigste Soldater i Verden, fordi de er en intelligent Race ... alle intelligente Mænd er Krystere, d. v. s. mangler Krigermod.« (58) »Folk, der duer noget, slaas aldrig i Kina.« (60) De holder sig til Ordsproget: Af samtlige 36 Alternativer er det bedste altid: at stikke af«, eller »en sand Helt løber aldrig nogen aabenbar Fare.« (53) »Alle intelligente Mænd er fejge, fordi intelligente Mænd ønsker at hytte deres Skind.« (75) »Hvis man nemlig er ude af Stand til at tro paa den hinsidige Tilværelse som den egentlige Slutsten paa vort jordiske Liv, nødsages man til at prøve paa at faa det mest mulige ud af dette Liv, inden Komodien er forbi.« (96) Da Forfatteren forudsæt-

ter denne Mentalitet hos sine Landsmænd, forstaar man hans Dom: »Jeg tror, at Kineserne i Bund og Grund er humanistisk indstillede, og at Kristendommen derfor aldrig kan faa Fodfæste i Kina.« (56).

Det falder ikke svært at modbevise den Slags ensidige Paastande. Den »fejge« kinesiske Soldat præsterer for Tiden ikke saa lidt Krigermod og Krigerdygtighed. Og hvad det religiøse Sind angaar, kunde man henvise til den kinesiske Ministerpræsident, der for nogle Aar tilbage blev Benediktiner munk, eller den katolske Missions store Resultater i Kina. Men lad os denne Gang hellere fremdrage et andet Dokument om den kinesiske Sjæls Modtagelighed for Kristendommen. Det hedder »Min Bekendelse« og er Marskal Chiang Kai-shek's Tale Langfredag 1937, hvori han skildrer sine Følelser under de fjorten Dages Fangenskab i Siam, hvor hele Kina frygtede for hans Liv, indtil hans Modstandere selv angrede deres Adfærd og frigav ham. Den kinesiske Førers Beretning findes i en udmærket Bog: »*China at the Crossroads*« (Faber and Faber, 1937, 232 S., 7 s 6 d), skrevet af hans egen Hustru, der ikke blot er en stor Personlighed, men ogsaa en udmærket Forfatter. Disse Dagbogoptegnelser røber mere af det nye Kinas Sjæl end Lin Yutangs Bog.

Uden religiøs Tro findes ingen sand Forstaaelse af Livet. Tro paa en Revolutions Sag ligner den religiøse Tro. Uden religiøs Tro kan menneskelige Anliggender, store og smaa, kun vanskeligt fuldføres. Naar vi staar Ansigt til Ansigt med Modstand og Farer, er vi dødelige ofte tilbøjelige til at vige tilbage paa Halvvejen og opgive vort Værk. Denne Mangel paa Tillid bunder ofte i Mangel paa en stærk religiøs Tro.

I næsten ti Aar har jeg været Kristen. I alle disse Aar har jeg stadig læst den Hellige Skrift. Aldrig har denne hellige Bog grebet mig saa stærkt som i mit to Ugers Fangenskab i Sianfu. Denne ulyksalige Tildragelse kom ganske uventet. Da jeg var fuldstændig uden Ejendele, bad jeg mine Vogtere om blot en eneste Ting, den Hellige Skrift. I Ensomheden havde jeg rig Lejlighed til Læsning og Betragtning. Kristi Storhed og Kærlighed stod for mig i ny Klarhed. De styrkede min Kraft til at kæmpe imod det Onde, til at overvinde Fristelsen, til at forsvare Retfærdigheden.

Jeg føler Taknemmelighed overfor alle mine kristne Brødre, som stadig bad for mig. Jeg var mig stadig bevidst, at jeg fik en stærk aandelig Hjælp. Herfor takker jeg alle Kristne hjerteligt. Og for alle aflægger jeg Vidnesbyrd, for at Guds Navn kan blive forherliget.

Det er umuligt for mig at opregne Kristi mange Dyder. I Dag, Langfredag, vil jeg kun forklare nogle Lærepunkter.

som Kristi Kamp bød mig. Hans Ord paa Korset er vor aandelige Arv. Han bad om Tilgivelse for sine Fjender og raabte: »Fader, tilgiv dem, thi de ved ikke, hvad de gør.« Sandelig, stor er Kristi Kærlighed! I alle mine Betragtninger vendte denne Tanke atter og atter tilbage og gav mig rigelig aandelig Næring.

For at gøre dette anskueligt, vil jeg fortælle nogle af mine Erfaringer fra Sianfu. Før min anden Rejse til Shensi var jeg velunderrettet om de derværende Troppers forkerte Tanker og usædvanlige Driftighed. Jeg havde faaet Meddelelse om Intriger og revolutionære Planer, som tilsigtede en Underminering af den nationale Enhed. Mine nærmeste Medarbejdere forsøgte at faa mig til at opgive min Rejse. Men jeg svarede: »Nu, hvor vort Land er enigt og Staten grundlagt, bærer den Øverstbefalende over Hærene Ansvar for Ledelsen, Oplysningen, et Ansvar, han ikke maa unddrage sig. Endvidere har jeg viet Sjæl og Liv til Nationens Tjeneste. Her over for kan min personlige Sikkerhed absolut ikke tages under Overvejelse.« Jeg tænkte paa Fortællingen i det nye Testamente om, hvorledes Kristus for sidste Gang holdt sit Indtog i Jerusalem. Han kendte nøjagtigt Farerne, han gik ind til. Men i Triumf red han ind i Byen, uden Angst og Frygt! Hvilken Storhed! Hvilket Mod! Hvor uvigtigt maa mit Liv ikke være sammenlignet hermed! Hvor kunde jeg altsaa nøle?

Min Kærlighed til mine Soldater var altid saa stor som Kærligheden mellem Brødre. Og denne Kærlighed fik mig til at trænge ind i Mytteriets Centrum. Denne pligtbevidste Foragt for Faren vækkede Regeringens og Folkets dybe Deltagelse. Kristelige Venner opofrede talrige Bønner. Midt i alle disse Begivenheder voksede min Forstaaelse og øgedes min Kærlighed.

Efter min Tilfangetagelse stillede mine Vogtere mig ofte overfor alle mulige Fordringer og Spørgsmaal. De søgte at vinde mig ved gode, forføreriske Ord. De truede med Magt, Pinsler og Domfældelse gennem »Folkefronten«. Farer omgav mig til alle Sider. Men jeg tænkte ikke paa at give efter for Trykket. Min Tro paa Kristus voksede. I denne fortvivlede Situation stod for min Tanke de 40 Dage og Nætter, Kristus gennemkæmpede i Ørkenen mod Fristelsen. Jeg tænkte paa hans Bønner i Gethsemane Have og paa hans Forsmædelse under Forhøret hos Dommerne. Hans Bøn paa Korset for sine Fjender kom ikke ud af min Tanke. Jeg tænkte ogsaa paa de Bønner, som engang Dr. Sun Yat-sen opsendte under sit Fangenskab i London. Altid stod disse Billeder levende for min Sjæl. Min Kraft til Modstand overfor Oprørerne fordobledes. I den Korsfæstedes Aand forberedte jeg mig til det sidste Offer ved Domfældel-

sen gennem den saakaldte »Folkefront«. Efter at have besluttet mig til denne Holdning følte jeg mig trøstet og beroliget.

Efter Bilæggelsen af Sianfu-Anliggendet var Oprørerne i Bevidstheden om deres vanvittige og forræderiske Handling naturligvis bange. Men i Mindet om den Pligt, som Kristus har paalagt os, »70 Gange 7 Gange« at tilgive vore Modstandere, og paa Grund af deres Anger gav jeg dem Lov til at begynde Livet paa ny! Samtidig var jeg dybt beskæmmet over, at min Tro ikke havde ejet tilstrækkelig Kraft til at mestre og tøjle mine Undergivne.

Ved Officerselevernes Uddannelse, og naar jeg begyndte et Foretagende, har jeg altid gentaget to Grundsætninger overfor mine Folk: 1) Hvis nogen opdager den mindste Egoisme i mig eller finder en Hensigt, som er imod mit Lands og mit Folks Vel, skal han have Lov at anklage mig for denne Skyld og dræbe mig. 2) Hvis mine Ord og Handlinger viser Mangel paa Sandhed og god Tro eller Afvigelse fra Sagen og den nationale Revolutions Grundsætninger, saa har enhver Undergiven Lov til at betragte mig som Fjende og dræbe mig. Jeg er ærligt overbevist om, at disse to Grundsætninger om Oprigtighed blev indgivet mig og voksede frem af min religiøse Tro. De har Rødder i Kristi Kærligheds Jord, i Dr. Sun Yat-sens Overbærenhed og Højmodighed.

Kristi Liv indeholder en lang Række af Trængsler og stadige Forfølgelser. Hans overbærende Aand, hans Kærlighed og hans Velvilje lyser ud af alt. Ingen mere værdifuld Lære har jeg hidtil vundet ud af mine kristelige Erfaringer. Dr. Sun Yat-sen var Kristen. Og det største, han modtog fra Kristus, var Kærlighed: Kærlighed for de svagere Racers og det undertrykte Folks Befrielse. Denne Aand bliver hos os og naar til Himlen. Jeg er en begejstret Tilhænger af den nationale Revolution. Skønt min Tro paa Dr. Sun Yat-sen i Begyndelsen ikke havde nogen religiøs Betydning, saa lignede den dog en religiøs Tro. Derfor blev jeg en Tilhænger af Dr. Sun Yat-sen og hans Revolution, som bunder i de tre Folkerettigheder.

I Dag er jeg gaaet et Skridt videre og er blevet Kristi Efterfølger. Nu forstaar jeg bedre, at den nationale Revolutions Udfald afhænger af trosstærke Mænd, af karakterfaste Mænd, der i Kraft af deres Tro i kritiske Øjeblikke aldrig kan ofre deres Grundsætninger for den personlige Sikkerhed. Med andre Ord: et Menneskes Liv kan man ofre, holde hans Person i Slaveri, men hans Tro og Aand kan aldrig lægges i Lænker. Det er Frugten af den Tillid, som Troen fremkalder. Det er i Dag, paa Langfredag, vore Tanker. Det er Betydningen af Troen paa den nationale Revolution og Troen paa Religionen.

Succes-Tilbedelse.

Auguste Bailly har skrevet en udmærket Bog: »*Richelieu*«, som nu foreligger i tysk Oversættelse under Titlen: »*Der Kardinal als Diktator*« (Leipzig, Paul List, 356 S., ill., indb. Mk. 5,80). I en Tid, hvor »Huset Østrig« ejede en overvældende Magt, da den franske Adel i Navnet Frankrig kun saa et Samlingsnavn for saa og saa mange smaa Vasalstater, da Hugenotterne sluttede sig sammen med udenlandske Magter, skabte Richelieu Myten om Frankrigs Kald til Overherredømmet i Europa. For at virkeliggøre denne dristige Forudsigelse maatte der skabes en absolut central Magt, hvem alle Landets Kræfter stillede sig til Disposition for. En lille, ukendt, forarmet Adelsmand fra Provinsen skulde gennemføre denne Kæmpeopgave, trods overmægtig ydre Modstand og trods de opslidende Sygdomme, som fulgte ham Livet igennem. Hvilken utæmmelig Energi og hvilket Væld af Aandsevner fordredes ikke dertil! Biografen bøjer sig i »Beundring og Ærefrygt« for denne jordiske Storhed, der anviste Europas Historie nye Baner.

At der her foreligger et Resultat af ganske usædvanligt Omfang, kan ingen bestride. Men — ved hvilke Midler blev det naaet. Bailly tager intet Anstød heraf. Han forsvarer Richelieu's uværdige Kryben op til Tinderne, hans lumske Dobbeltspil, hans Løgne, Hykleri, hans Fordømmelse af en uskyldig o.s.v.. Alt dette var nu nødvendigt. Derimod lader Forfatteren sin Fortørnelse over — Jesuitemoralen skinne igennem. Ganske vist havde denne Moral ogsaa fordømt alt dette. Hvor der tales om katolske Ting, støder man overhovedet paa mærkelige Misforstaaelser. Mon ikke den største er, at Richelieu betegnes som »god Katolik«, som »from«. Det, der føres i Marken for at bevise dette, viser kun, at han forsøgte det Kunststykke at tjene to Herrer. Og herved kom Gud ganske afgjort til kort. Hvilken ynkelig Ubetydelighed maatte Diktatorens Storhed ikke skrumpes ind til maalt med Guds Maalestok? »Hvad gavner det Mennesket, om han vinder den hele Verden, men tager Skade paa sin Sjæl?« — *ch.*

Nye Bøger.

Om at tænde en Praas.

Lancelot Hogbens Bog »*Matematik for Millioner*« (Gyldendal, 1938, Bd. 1—2, Kr. 12,50) vækker ved sin Titel Læserens Haab om hurtigt og let at blive indført i Matematikkens vanskelige Kunst. Men man maa nu ikke hengive

sig til en altfor ubehersket Optimisme. Der gives ingen Nürnberger Tragt for Matematikken. Forf. tænker heller ikke paa at tilbyde en saadan; hans »Raad til Læserne af denne Bog« (29) beviser det. Mon mange ikke vil blive lange i Ansigtet? Noget helt andet er, at Hogben ofte viser sig som en mesterlig Pædagog, der især forstaar at vise sin Videnskabs Forbindelse med Livet. Den almindelige Læser, der kun søger Matematik i Bogen, vil heller ikke forstyrres af, at det hele hviler paa gyngende Grund set som Verdensanskuelse. Matematikkens Regler er efter Hogben ikke evige Sandheder. Hogben holder her med Machs Impressionisme, som kun anerkender Fornemmelserne som Kendsgerninger. Derpaa lader der sig kun bygge en Matematik, naar man forudsætter, hvad man lige har forkastet. Dette er ganske vist ulogisk, men siger Forf.: »Intelligente Mennesker er mistænksomme overfor slet og ret Logik.« — Hogben ønsker at forsøde de bitre matematiske Piller med Randbemærkninger og Enetaler, om hvilke Forf. selv siger: »Mange af dem har maaske lige saa ringe Næringsværdi som Saccharin.« Dette maa desværre bekræftes. Man mistænker sommetider Forf. for at ville luften egne, temmelig radikale religiøse og sociale Anskuelser under Matematikkens Navn. En Mentalitet, der i mangt og meget minder om »Klodens Erobring«s Forfatter, og som egentlig godt kunde undværes, naar man serverer Aritmetik eller Geografi for os.

Fordele og Farer ved Bønnebogen.

Hvad Religionspsykologien har at sige om Bønnen fremsættes af *Engel Eller* i en Række Studier under Titlen »*Das Gebet*«, (Paderborn, F. Schöningh, 1937, 231 S.) Her kommer baade den Stilling, som de moderne Retninger inden for Filosofien indtager over for Bønnen, og praktiske Spørgsmaal til Orde. Meget af det fremførte vil sikkert blive modsagt, men Læseren vil i det store og hele være taknemmelig for mange værdifulde Klarlæggelser og Henvisninger; som Bevis anfører vi en Udtalelse om Bønnebogen:

»Bønnebogen er i al Almindelighed en Nødvendighed for den troende. Ikke enhver er aandelig i Stand til i længere Tid at bede selvstændigt og uden en Bogs Vejledning. Mange vilde slet ikke kunne komme ud over en velment Begyndelse. Bogen giver trossikre, nye og til Tiden og den religiøse Handling svarende Tanker. Den giver endvidere et Holdepunkt og en Anledning til at bede videre og er et Middel til at holde Adspredtheden borte. Ydermere fremmer Bogen den aandelige Interesse og den sjælelige Delagtighed. Men man maa være klar over, at man beder »ved Hjælp af en Bog«. D. v. s. at man bliver ledet og ført. Den Bøn,

som læses, rummer i sig Faren for, at man forbliver paa Overfladen i det aandelige Arbejde. Thi ogsaa for Bønnen gælder den psykologiske Linie: Jo mere selvstændig, des mere personligt: jo mere personligt, des mere ægte: jo mere ægte, des mere ærligt: jo mere ærligt, des mere varigt og fortjenstfuldt.«

Menneskets Intethed og Ophøjethed.

Erich Sylvester forsøger i sin Bog »Vom Wesen des Menschen« (Luzern, Vita Nova Verlag, 436 S. Frcs. 9,00), at belyse os ovennævnte to Problemer. Undertitlen, der lover alt for meget, hedder: »Die Weisheit der alten Völker: Chinesen — Inder — Aegypter — Babylonier — Perser — Griechen«. Forfatterens Kendskab til Litteraturen gør det muligt for ham at give os et rigt Udvalg af Citater: Hvede og Avner. Teisme, Panteisme, Agnosticisme, o. s. v. taler her ind imellem hinanden.

Racegalskabet kan skrive Demokrits Ord i sin Poesibog: »Hos Dyrene viser det ædle Blod sig i ædel kraftig Legemsbygning, hos Mennesket viser det sig i ædel Opdragelse af dets Karakter.« At Naaden ogsaa virkede i Hedningerne, viser Pythagoræernes Ord: »En uforlignelig Kraft drager Sjælen opad til det højeste Væsen, med hvilket det er beslægtet.«

— ch —

Hvad vil en eucharistisk Kongres?

»En eucharistisk Kongres er fremfor alt en Troens Fest, den mest højtidelige Bekendelse af, at Jesus lever i vor Midte, og at ham tilkommer al Magt, Ære og Herlighed. . . Den eucharistiske Kongres er ikke, som man har paastaet, en Demonstration mod Protestantismen. . . Men saa meget desto mere er den ment som Protest mod vor Tids Vantro og Gudløshed. Kan man paalægge Troen Tavshed, naar Fornægtelsen højlydt og frækt driver sin Propaganda? Skal den eucharistiske Begejstring stænges inde i Vaabenhuset, naar Gudløsheden offentlig holder sine blasfemiske Fester og Processioner? Derfor skal den eucharistiske Kongres være et Verdensmøde i Kæmpeformat med Hundreder af Biskopper og Hundredetusinder af Deltagere. Men Midtpunktet for disse uoverskuelige Skarers Begejstring, Midtpunktet for alle disse Hjerters Kærlighed, lige fra Børnenes, der i endeløse Rækker nærmer sig Herrens Bord, til de alderstegne Kirkefyrster i deres røde, violette og gyldne Pragt, Midtpunktet for alt dette er den lille hvide Hostie, over hvilken præstelige Læber har udtalt de guddommelige Ord: »HOC EST CORPUS MEUM.« Om Budapest-Kongressen skriver Pater A. Menzinger i Artiklen »Den

hvide Hostie« i »Credo«s Maj-Nr., hvorfra ovenstaaende er citeret. I samme Nr. findes ogsaa en smuk Skildring af Beuron, Klosteret, hvor man synger og maler til Guds Ære (af *Karin-Gustafsdatter v. Horn*). K. S. Th.

Den katolske Jordkreds.

Ogsaa engelske Katolikker har nu faaet deres *Annuario Pontificio*, en Oversigt over hele Kirkens Organisation, dens Kardinaler, Biskopper, Ordener etc., med fyldige Indholdsfortegnelser. Bogen »*Orbis Catholicus*« er udgivet af *Donald Atwater* (Burns, Oates & Washbourne, 1938, 314 S., sh. 7/6 d.). Lad os for en Prøves Skyld slaa op og se efter, hvad Bogen oplyser om Benediktinerne:

St. Benedikts Orden (Sorte Munke O.S.B.) blev stiftet af den h. Benedikt af Monte Cassino ca. 529. En Munks Arbejde »fremfor hvilket intet maa foretrækkes«, er andægtig Tilbedelse i Kor; herefter er den mest karakteristiske benediktinske Klostervirksomhed i Dag Drenges Opdragelse: et vist Antal er beskæftigede med pastoralt og udenlandsk Missions Arbejde. Kun Munkene af Solesmes Kongregation og nogle enkelte Klostre har hverken Skoler eller Sogn, men hengiver sig fuldstændigt til et strengt Ordensliv indenfor deres Klostre: lærde Studier er altid og overalt en benediktinsk Beskæftigelse. I Teori og i skiftende Grad ogsaa stadig i Praksis er ethvert Benediktinerkloster et uafhængigt Hus; men i 1215 forordnede det 4. Lateran-Koncilium, idet det fulgte Cluny »Reformens« Eksempel, at Grupper af Klostre skulde forenes i »Kongregationer«. I det store og hele er enhver af disse Kongregationer et løst Forbund af selvstyrende ens Klostre, hvor den ene Abbed er Generalforstander for en Række af Aar; hver Kongregation er derfor i Virkeligheden en særskilt religiøs Orden. I 1893 oprettedes for først Gang Embedet: Primas-Abbed, med Hovedsædet i Rom; Primas-Abbeden tager sig af samtlige Benediktinermunkes Vel, men han har meget lille virkelig Magt eller Jurisdiktion. Benediktinernes Dragt er Kutte, Bælte, Skapular, Hætte og Sko, med en vid Kappe (Munkekutte) i Kirken, alt i sort, (der er enkelte Variationer i Farver, etc.). Primas-Abbeden bor i det internationale Benediktiner-Kollegium S. Anseimo i Rom, hvilket Hus han ogsaa er Abbed for. (21, via Santa Sabina). 14 Kongregationer, 190 Klostre (137 af dem Abbedier), 10.356 Munke (ca. 3000 Lægbrødre). C.

En Arbejdets Bog.

Yves Simon forelægger os en saadan med sit Skrift »*Trois leçons sur le travail*« (Paris, Tequi; 73 S., Frcs. 12,—). Forfatteren giver først en omhyggelig gennemtænkt

Begrebsbestemmelse over Arbejdet. Derpaa viser han, hvorledes det rigtigt ordnede Arbejde tilfredsstiller Menneskenes Fornødenheder. Og til Slut paa viser han, hvad Arbejdet betyder for Arbejdernes Aandsdannelse. A. P.

Om hellige Regenter.

Stephanus Hilpisch fortæller os i sin Bog: »Unter der Kreuzeskronen, (Paderborn, F. Schöningh 1937, 125 S. Mk. 2, —) om tyske Kejsere og Kejsersinder, som har opnaaet Altrenes Ære. Historie, Legende og Kunst arbejder Haand i Haand og bringer os disse store Skikkelser nærmere. Den lille Bog er et værdigt Led i Bogserien »Heiliges Reich«. A. P.

Fra Hovedstad og Provins.

Memento for Morderen!

Sognepræsten i den belgiske By Geysteren modtog for kort Tid siden et Pengebeløb, som var bestemt til en Sjælemesse for hans Forgænger. Beløbet kom fra den Mand, der havde myrdet Præsten! Han afsonede nu en Straf, og Pengene havde han indtjent ved Tugthusarbejde. I et Brev skriver han: »Oftentimes tænker jeg paa den kolde, mørke Nat, da jeg sammen med mine tre Kammerater planlagde et Indbrud i Kirken. Sognepræsten overraskede os, og vi dræbte ham. Aarevis havde jeg ikke tænkt paa Gud og hans Bud; men nu straks efter Mordet vendte jeg tilbage til Troen. I Tillid til den guddommelige Barmhertighed stillede jeg mig for den belgiske Domstol. Da vi blev dømt, var jeg ganske rolig. Otte Aars Tugthus syntes jeg var en retfærdig Dom. Men Fængsel er ikke det værste. Angeren er vanskeligere at udholde. Vær saa god at celebrere en Messe for Deres Forgænger, som vi har myrdet. Og naar De læser Memento for de levende, saa tænk paa Morderne, der sidder her i Fængslet, og bed for mig.«

Mussolini om Religionen.

For kort Tid siden har den italienske Radio gratis tilsendt sine Lyttere en Bog af Mussolini: »Fascismen, Lære og Grundsætninger«. Paa Side 35 under Art. 12 om »Den fascistiske Stat og Religionen« staar der:

»Den fascistiske Stat er ikke ligegyldig overfor Religionens Væsen i Almindelighed og især ikke overfor den positive Religion, som fremstiller den italienske Katolicisme. Staten har ingen Teologi, men den har en Moral. I den fascistiske Stat anses Religionen for en af Aandens dybeste

Ytringer. Følgelig bliver den ogsaa ikke alene kun agtet, men ogsaa forsvaret og beskyttet. Den fascistiske Stat skaber sig ikke en særlig »Gud«, saaledes som Robespierre engang i Konventets heftige Delirium vilde gøre det; den tragter heller ikke forgæves efter at udslukke den i Sjælene, saaledes som Bolschevismen gør det. Fascismen agter Asketernes, Helgenernes, Heltens Gud og ogsaa den Gud, som Folkets fromme og enfoldige Hjerte forestiller sig og tilbøder.«

En Lystrejses Resultat.

En fransk Franciskaner, Pater Poissonier, som siden 1930 beboede Eremitboligen, Tazert i Udkanten af Atlasørkenen, er lige afgaaet ved Døden som Offer for sin heroiske Næstekærlighed. Første Gang han besøgte Marokko var som Lystrejsende i 1923. Befolkningens Elendighed havde gjort et dybt Indtryk paa ham; da han vendte tilbage til sit Hjem, begyndte han straks at studere Teologi og Medicin. Efter at have fuldendt sine Studier og efter at være blevet optaget i Franciskanerordenen, vendte han tilbage til Marokko og slog sig ned i Udkanten af Ørkenen for helt at hellige sig Ørkenbeboernes legemlige og sjælelige Frelse. Under en Tyfus-epidemi blev han selv angrebet af Sygdommen. Han agtede ikke herpaa, og trods høj Fieber gennemstrefede han Landet paa sit hvide Mulæsel for at fortsætte sin Kærlighedsgerning. En Dag faldt han sammen, og man bragte ham til Sygehuset i Marrakesch, som han ikke oftere skulde forlade.

Katolsk Aktion i Rumænien.

Den stadige Tilvækst indenfor den katolske Befolkning i Rumænien, som efter den sidste Folketælling andrager 36.000 Sjæle, har foranlediget de kirkelige Myndigheder til at beslutte sig til at oprette 34 nye Sogne og opføre 20 nye Kirker. Medens denne storstilede Plan bringes til Udførelse, skal religiøse Centraler erstatte de manglende Kirker. Ved Katolsk Aktions Hjælp er der allerede blevet oprettet 50 saadanne Steder, der tjener dels socialt, dels moralsk og dels karitativt Formaal.

Ingen Dobbeltmoral.

»Intet Folk er saa mægtigt, at det ikke kan ødelægges ved gudløs Politik. Intet Folk er saa elendigt, at det ikke kan komme op igen ved retfærdig kristelig Politik. Ogsaa her gør sig gældende, hvad den guddommelige Frelser har sagt: »Hvad du vil, andre skal gøre mod dig, skal du gøre mod andre. Og hvad du ikke vil, andre skal gøre mod dig, skal du ikke gøre mod andre.« Der findes ingen

Dobbeltmoral. Hvad der gælder for det enkelte Menneske, gælder ogsaa for Familielivet, og hvad der gælder for Familielivet, gælder ogsaa i Staternes indbyrdes Forhold og Samkvem. For hele Menneskeheden er underkastet den ene moralske Verdensorden, som Gud Herren har skabt. Overholdes den, er det Velsignelse, ringegtes den, er det Fordærv.«

Fyrstærkebiskop Dr. *Sigismund Waitz*.

Fremgangen i De Forenede Stater.

Under Henviſning til De Forenede Staters officielle Almanak (U.S.) Official Catholic Directory), som lige er udkommet, opgiver »Osservatore Romano«, at Antallet paa Katolikker i De Forenede Stater, heri indbefattet Alaska og Hawai-Øerne, i Dag er 20.959.134. Dette betyder en Fremgang paa 223.945 Katolikker fra i Fjor. Indenfor Præstestanden bemærker man en Fremgang paa 541, saaledes at der nu er 31.649 Præster; for Kirkens Vedkommende er Tallet 18.526, d. v. s. en Forøgelse paa 139. Der fandt 62.062 Konversioner Sted.

Der er oprettet tre nye Kirkeprovinser i Løbet af det sidste Aar, saaledes at der nu findes 19. De nye Provinser er: Ærkebispedømmet i Detroit, Newark og Louisville. Der er ogsaa oprettet Bispedømmer i Lansing (Michigan), Paterson og Camden (New Jersey) og Owensbore (Kentucky), saaledes at Diocesernes Antal nu er oppe paa 95.

Den største Begivenhed indenfor De Forenede Staters Kirkeaar regnes Konsekrationen af det mexikanske Seminarium i Montezuma for at være; her fortsætter 360 unge Gejstlige, som er bestemt for Apostolatet i Meksiko, deres Studier. (Universe, 11/2—1938.)

Vidunderet i Madras.

Nytaarsaften 1937 sluttede det katolske Indien sin 6. nationale eukaristiske Kongres; det blev en værdig Afslutning paa en storslaaet Trosbekendelse til Ære for den eukaristiske Frelser midt iblandt Hedninger og Muselmænd. Kl. 12 Midnat begyndte den højtidelige Pontifikalmesse, som overværedes af to Biskopper. I samtlige Kongresbyen Madras' Kirker fejredes det hellige Messeoffer uafbrudt indtil Middag. Kommunionshænken blev ikke tom. Om Eftermiddagen udfoldede den straalende, farverige Procession sig under Kystbyens prægtige Himmel: 1000 katolske Spejdere aabnede den eukaristiske Frelseres Triumftog gennem de tæt sammentrængte Spaliers af hedensk og islamitiske Indere: »Madras' Vidunder« kaldte en hedensk Avis denne aldrig tidligere sete Begivenhed. Bedende og

syngende drog 80,000 Katolikker fra de allerfjerneste Dele af det mægtige indiske Rige gennem Byen til Øen, hvor Slutningshandlingen skal foregaa; 400 forskellige Ordener og religiøse Samfund er repræsenterede. Begejstringen naar sit Højdepunkt, da Triumfvognen med det allerhelligste Sakramente kommer til Festpladsen. Disse Folks hellige Begejstring ved Synet af den hellige Hostie, deres Kærlighed, Tillid, Anger og Bønfaldelse, er ligefrem ubeskrivelig. »Vi kommer til dig,« saaledes bad Kæmpeforsamlingen under Indvielseshandlingen, »fra de fjerneste Dele af Indien for at vie os til dig, o Jesus, og for at udnævne dig for i Dag og altid til vor Hersker. Vi takker dig for den hellige Tros uvurderlige Gave, vi tilsværger dig evig Troskab . . .«

Skolebørns Landophold. I København er der ca. 61.000 Skolebørn, og kun 27.000 af dem var saa heldige i Ferien at komme ud hos Slægtninge og Bekendte paa Landet (ca. 12.000), i Feriekoloni i 8 til 25 Dage (ca. 7.000) eller i Ferieplads i gamle og nye Hjem (ca. 8.000). Resten af Børnene, d. v. s. 34.000, maatte tilbringe Sommerferien herinde i den larmende Storby. Disse Dreng og Piger længes som deres Kammerater efter at komme ud i den fri Natur i den dejlige Højsommer.

Vis Børnene fra københavnske Smaakaarshjem en Venlighed og lad dem komme ud i Sol og frisk Luft i Sommerferien! Giv en flink Dreng eller Pige Lejlighed til at lære, at der findes andet end Stenbroen og Baggaarden!

Skal De paa Ferierejse Danmark rundt,

kan de finde Oplysning om alle **Landets katolske Kirker og Kapeller** samt disses **Gudstjenester i Katholsk Haandbog 1938.** Faas i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, og Menighedskontoret, Bredgade 64, aabent 15 - 17.

Rejsebureauet Sankt Kristoffer arrangerer i Samraad med de store svenske, danske og norske Rejsebureauer et Antal Selskabsrejser i Løbet af Sommeren 1938, særlig tilrettelagt for de nordiske Katoliker og deres Indbudte. Blandt Forslagene lægger vi særlig Mærke til: Vesteuropas Hovedstæder, til Rom, Napoli, Capri og Venezia, til de norske Fjorde og Weekendrejser. Alle, som er interesseret i at deltage i disse Rejser, bedes sætte sig i Forbindelse med: Resetjænst Sankt Kristoffer, Västerlånggatan 44, Stockholm.

St. Maria Hospital, Roskilde, søger **Barnepleje- og Sygeplejelever.** Alle Oplysninger kan faas ved Henvendelse til Hospitalets Kontor, Telf. Roskilde 199.

Paalidelig ældre Dame paatager sig at passe Blomster, Dyr o. l. under Bortrejse, Sygdom etc. Gode Referencer — *Damsø 1335 u.*

St. Knuds Skole, Stenosgade 4, eksamensberettiget Forberedelses-, Mellem- og Realskole. **Katolske Elever,** som ønskes optaget i 1. U.-Kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor for St. Knuds Stiftelse.

Kirkelig Kalender.

Maj-Juni.	Juni.
29. S. Søndag i Kristi Himmelfarts Oktav.	5. S. 1. PINSEDAG.
30. M. i Oktaven.	6. M. 2. PINSEDAG.
31. Ti. Angela Mericia.	7. Ti. 3. PINSEDAG.
1. O. i Oktaven.	8. O. Tamperdag. *)
2. T. Oktav af Kristi Himmelfart.	9. T. i Oktaven.
3. F. Ferialdag.	10. F. Tamperdag. *)
4. L. Vigilie til Pinse. *)	11. L. Tamperdag. *)
*) Faste- og Abstinensdag.	*) Faste- og Abstinensdag.

Maj-Juni. Ugens Messebønner.

29. S. **Søndag i Kristi Himmelfarts Oktav** (604—444); 2. *Sæt Bønner*: Maria Magdalene af Pazzi (922—757), 3. *Sæt Bønner*: Oktaven (600—439).
30. M. i Oktaven (600—439); 2. Felix I (922—[5]), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
31. Ti. Angela Mericia (923—758); 2. Oktaven (600—439), 3. Petronilla ([67]—[67]).
1. O. i Oktaven (600—439); 2. Gudsmoder, 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
2. T. Oktav af Kristi Himmelfart (600—439); 2. Marcellinus, Petrus og Erasmus (927—760).
3. F. † Ferialdag, foregaaende Søndags Messe (604—444) med *Gloria*; 2. og 3. som Onsdag.
4. L. Vigilie til Pinse (607—447).

Husk Pinse-Novenen, der begynder Fredag den 27. Maj.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 12. Juni, den h. Trefoldigheds Fest, agter Hs. Excellence Biskoppen efter Højmessens Kl. 10 at meddele **Firmelsens hellige Sakramente til voksne**. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er blevet optaget, og at overvære det offentlige forberedende Foredrag i St. Ansgars Kirke **Søndag d. 29. Maj Kl. 15.**

Katholsk Kantor- og Organistforening holder Møde Tirsdag d. 31. Maj Kl. 20³/₄, Nørrebrog. 27.

Fransk Klosterretraite paa Rygaard. St. Michaels Klub og Organisatio Academicarum Danicarum Catholicarum indbyder ældre og yngre franskkyndige Damer til en 4 Dages Retraite paa Rygaard.

Retraiten begynder Søndag Aften d. 3. Juli og slutter Fredag Morgen d. 8. Juli 1938. Jesuitpater og Forfatter, Rev. Pater A. Guns fra Belgien vil lede Exercitierne. Alle faar Eneværelse, og Prisen er for Opholdet 15 Kr. Tilmeldelse kan ske indtil 26. Juni hos Forstanderinden paa Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup, Telf. Helr. 3118, eller hos Frk. Amy Anker, Stenosgade 2, København V., Telf. Vester 7769, eller hos Frk. Angelica Axelsen, Enghave, Rungsted Kyst, Telf. Rungsted 129. Paa Grund af denne Retraite bortfalder St. Michaels Klubs aarlige Retraite paa Rygaard i Oktober for i Aar.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflleveret til Postvæsenet Onsdag d. 25. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 23

Søndag den 5. Juni

1938

INDHOLD: „Den bedste Trøster“. — Et Vidunderværk af den Helligaand. — Pius XI og Mussolini... — Det eukaristiske Verdenstævne. (2) — Musikkens Fyrste... — De gamle Klostre, Datidens Landbrugskoler. — „I Broderkærlighed —“ — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

»Den bedste Trøster«

Pinsedag.

Herrens Apostle skal drage ud til ukendte Lande, ud blandt Hedninger: »Gaa hen og lær alle Folkeslag!« Drag ud, og i Kamp med alt, hvad Verden kalder stort og mægtigt, skal I omskabe Grundlaget for de hedenske Stater, deres Sæder og Skikke, deres Retsbegreber, deres Aandskultur! Lær de fremmede Folkeslag at holde alt, hvad jeg har befaleet eder, selv om ogsaa deres Anskuelse og hidtil gældende Love i Forening med daarlige Tilbøjeligheder staar i Strid og Modsætning til Bjergprædikenens Aand!

Er der nu et rimeligt Forhold mellem disse fattige, ulærde Fiskeres Kraft og den overmenneskelige Opgave, der paalægges dem?

Som en Flok Lam sendes de ud mellem rivende Ulve. Hvad kan der komme ud deraf? Det, der forlanges af dem, at de skal lære alle Folkeslag at holde Guds Bud, har nogen før dem evnet at gøre det? Har ikke tværtimod de største menneskelige Genier her maattet erkende deres Vanmagt?

Og dog: »Lad ikke eders Hjerte være uroligt!« (Johs. 14,1). Hvo, som bliver i mig, har ikke nødigt at ængstes, thi denne Verdens Fyrste kan intet gøre ham. »Jeg vil bede Faderen, og han vil give jer en anden Trøster« (Johs. 14,16), den bedste Trøster.

*Trøster, som husvaler bedst,
Hjertets søde Hædersgæst — —
Hvile sød i Trælleland,
svale Vind i Solens Brand,
Taarebod paa Sorgens Dag. —*

(Pinsedags Sekvents.)

Apostlenes Dronning mindes maaske den Tid, da Guds Befaling sendte hende til et fremmed Land. Hun kom til et Land, hvor man dyrkede Afguder, hun var fattig, uden Midler, hun var pint af en kvælende Angst for, at en hadefuldt Fjende forfulgte hende og vilde berøve hende hendes kosteligste Skat, hendes Barn. Dog: Hun var den Helligaands Brud. Den bedste Trøster, han »som husvaler bedst«, var med hende. Tilsyneladende kunde hun med sit Barn her i de kolde, fremmede Omgivelser ikke udrette det ringeste. Alligevel: Hvilken Velsignelse efterlod ikke hendes stille Apostolat! Og hvilken Hellighedens Blomstring skulde ikke Ægypten frembringe!

Maria v. Buol lader i »Pyramidedrømme« Cheops-Pyramidens Aand udbryde:

*Min mægtige Sten har trodset Alverden.
Bøj dig for saadan en Guddomskraft,
eller du sig mig, om en anden,
en Menneskesøn kan større Ting skabe!*

Digterinden imødegaar Pyramidens Aand og siger:

*Engang har paa dine stolte Kvadre
Blikket fra et Barneøje hvilet.
Barnet var landflygtigt, omend Konge — —
for hans Fødder laa en tørstig Jord,
som en øde Egn fra Hav til Hav
uden frode Græsgang, uden Hjord,
gold som Ørken, livløs som en Grav.
Milevidt mod Horisontens Rand
bølgede en Flod af Fygesand.
Men han talte —, og af Sandets Flod
pludseligt et skyhøjt Fjeld fremstod.
Paa dets Klippe saa du selv Ham bygge
— ikke med Granit og dødt Porfyr —
men vidt over Lande saas Hans Bygværk
aabent, frit: vor arme Slægts Asyl.
Og mod alle Seklers sære Luner,
under Folkestammers bitre Strid
staar det uforanderligt. — — Vi undres:
Saa afmægtig er en flygtig Tid!*

I Slutningen af Hebbels Tragedie »Herodes og Marianne« staar den mægtige Voldsherre Herodes og det hjælpeløse Barn som Repræsentanter for to Tidsaldre, og den svage viser sig som den stærke og bliver den sejrende Magt.

Hvor ofte siden hin Tid træder os Flugten til Ægypten i Møde! Under andre Former, i en anden Skikkelse!

Vi ser det i Middelalderens England, hvor det eucharistiske Liv blomstrede saa herligt som ingen Sinde. »Det velsignede Sakrament, den evige Kraft flygtede og maatte skjule sig for dets Fjenders ubarmhjertige Had: nu paa en trofast Tjeners Bryst, nu i en Klipperevne, — — nu i et hjemligt Skabsrum, undertiden i et Hus, der var endnu ringere end Josefs i Baggyden af den ægyptiske By. Det var tvunget til Flugt fra Sted til Sted, forraadt her, udspioneret der, bragt fra et Tilflugtssted til et andet, indtil det fandt maaske det eneste sikre Ly mod Helligbrøde og Vanhelligelse: den Præsts Hjerte, som modtog vor Herres Legeme i det Øjeblik, da han var ved at dø Martyrdøden«. (R a m. Emanuel, Cap. 7). Hugh Benson lader os flere Gange i sine Romaner med Beundring og hellig Bæven leve med i dette. Under den franske Revolution gentager det sig. Vi behøver blot at nævne Rusland, Mexiko og Spanien for i vor Samtid at finde Spejlbilleder af Kristusbarnets Flugt for Herodeshadet. Men ogsaa vor Tids forfulgte vil — som Maria — i Helligaanden finde den bedste Trøster.

Men hænder det ikke os, at Frelseren lader os tage Del i sin Flugt? Jo! Ofte maa vi opgive en sikker Stilling, bytte en Virkekreds, vi har faaet kær, med en anden, der ikke tiltaler os. Man kan blive anbragt i ubehagelige Forhold, blive stillet overfor sjælelige Farer. Forsynets Førelse synes os dunkle Gaader. Bøjer vi os da for den i stille Hengivelse ligesom Maria] og Josef? Søger vi som de Trøst hos den bedste af alle Trøstere? |—ch—

Et Vidunderværk af den Helligaand

Den store franske Missionshistoriker *Georges Goyeau* kalder den Helligaands Kongregations Historie »et af de mest storslaaede Vidnesbyrd om den Helligaands Hjælp, om dens uforudsete Veje, om dens taalmodige og suveræne Magt«.

Dette uddyber han i et Arbejde, hvoraf det 7. Oplag ligger foran os: »*La Congregation du Saint Esprit*«, Paris, Bernard Grasset, 284 S., Frchs. 18,—.

Som Elev i Jesuitter-Kollegiet i Rennes knyttede den Salige *Grignon de Monfort* Venskab med *Claude François Poullart*, Søn af en fremragende Jurist. Begge Vennerne var grebet af Missionstanken og talte ofte om at drage ud til de vilde. Grignon de Monfort stiftede Maria-Selskabet, som i mange Aar kun var kendt under Navnet »Den Helligaands Missionærer«. Hans Ven paatog sig at sørge for, at fattige Drengene, der røbede Præstekald, fik den nødvendige Uddannelse. I Pinsen 1703 grundlagdes saa den Helligaands Seminarium. Den intime Forbindelse mellem disse Institutter viste sig som en Kilde til rig Velsignelse.

Fra 1744 læser man i VII Bind af *Gallia Christiana*: »Størstedelen af dem, som er opdraget i dette Seminarium, er blevet fordelt over Frankrigs forskellige Provinser; andre har gennemstrejfet de fjernestliggende Egne for at udbrede Kendskabet til Kristus, og der er endnu den Dag i Dag nogle, som er Evangeliets Herolder i Kejserriget Kina, i Tonking, i Siam, i Cochinchina, i Kanada, i de franske Kolonier og blandt de vilde i Amerika.« Vi træffer dem ogsaa i Guyana og ved Senegal. Den franske Revolution undertrykte Instituttet. Men i 1805 levede det op igen, omend det i en Række af Aar kun fører en beskedent Tilværelse under store Vanskeligheder. Efter Revolutionen i 1830 tog den protestantiske Minister Portal sig af Seminariet: »Jeg havde ikke alene Brug for gode Præster, men ogsaa for Præster, der var opdraget til den koloniale Mission.« Hermed var materiel Hjælp sikret. Men det nødvendige Opsving for Missionen blandt de sorte i de franske Kolonier krævede en langt større Indsats.

Saa valgte den Helligaand det svage for at virkeliggøre det, hvad efter de stærkes Mening var helt uigennemførligt. Fra Antillerne kom i Aaret 1835 *Eugene Tisserant* til Frankrig for at uddanne sig til Missionær. Han var saa svag i Filosofi, at Direktørerne ved Seminariet i Issy kraftigt anbefalede ham ikke at fortsætte ad den præstelige Vej. I Saint Sulpice forsøgte han sig igen. Her traf han *Frédéric le Vasseur*, som var kommet fra Øen Bourbon for at vie sig til Apostolatet blandt sit Hjemlands saa helt forladte sorte. Men Le Vasseur saa sig hæmmet »ved sin Aands Uduelighed, da den ikke kunde tilegne sig noget,« og han tænkte allerede paa at blive Lægbroder et eller andet Sted. Til disse to sluttede sig *François Marie-Paul Libermann*, som Epilepsi udelukkede fra Præstestanden. Sulpicianeren Pinault, som Vasseur betroede sin Længsel efter at hjælpe de sorte, sagde de afgørende Ord: »De maa danne en Forening

af Præster«. I Slutningen af 1839 sluttede de tre Venner sig sammen for at vove dette Foretagende, endskønt ingen af dem var Præst. Naturligvis vakte det Kritik: »Haabløst! Forskruet! Indbildske, hovmodige Taaber, o. s. v.« Men *Kongregationen af Marias hellige Hjerte* blev stiftet. Der kom ogsaa Præster, der som den h. Petrus Claver vilde være de sorte Slavers Tjenere.

Le Vavasseur kom i 1842 som Missionær til Bourbon, som han havde længtes saa meget efter. Her traf han en Præst, der havde skabt et apostolisk Centrum for de sorte: *Monnet*, som vilde indtræde i Kongregationen. Men Forsynet havde andre Hensigter med ham. I 1842 naede ogsaa Tisserant sine Ønskers Maal. Han kom til Saint-Domingue, et overordentlig vanskeligt Arbejdsfelt. Samme Aar fik Libermann den Opgave at sende Missionærer til Guinea. I Løbet af to Aar bukkede her fem Missionærer under for Feberen. Og alligevel erklærede Libermann: »Guinea er og skal altid være vor Hovedmission«. For første Gang eksisterede der en Missionskongregation, som formelt viiede sig til Tjeneren blandt de sorte.

Under en Rejse i Europa i 1847 var Monnet blevet Medlem af den Helligaands Kongregation. Medens han i Paris gik i Skranken for de stakkels Slaver, modtog de hvide paa Bourbon ham, da han vendte tilbage til Øen, med Tilraabene: »Ned med Monnet! I Vandet med Monnet!« Fire Dage i Træk blev han holdt belejret i sin Præstegaard, for endelig efter Guvernørens Ordre at blive sendt om Bord i et Skib, der sejlede til Frankrig. Monnet, de sortes Fader, blev i 1848 Superior for den Helligaands Kongregation i Paris. Det var Instituttets Redning. Kolonialdirektøren Victor Schoelcher vilde nemlig fratage Institutet dets Virksomhed i Kolonierne, fordi nogle af Kolonipræsterne havde arbejdet mod Ophævelse af Slaveriet. Da Libermann og hans Venner arbejdede helt i Monnets Aand for at befri Negrene, laa det nær at stræbe efter en Sammenslutning af de to Institutter, som havde saa meget fælles i deres Væsen. Den pavelige Nuntiatur og Propagandaen gik ind herfor. Et Dekret fra Propagandaen af 10. September 1848 bestemte, at Kongregationen af Marias hellige Hjerte skulde ophøre at eksistere. Som apostolisk Præfekt begav Monnet sig til sine elskede sorte paa Madagaskar. Libermann blev sat i Spidsen for de sammensluttede Kongregationer med Fuldmagt til at udarbejde deres Regler. Det lykkedes ham at gennemføre overordentlig vigtige Reformen inden for Koloniernes kirkelige Forvaltning. Efter hans Død (1852) førte hans Efterfølgere det paa-begyndte Arbejde videre, tydeligt velsignet af Gud.

Endnu i Libermanns Dødsaar grundlagde Pater Lan-
narien et fransk Seminarium i Rom. Den pavelige Bulle
»In sublimi« af 1859 bestemte efter 77 franske Biskoppers
Ønske Helligaandens Kongregation til at uddanne franske
Præster paa romersk Jord. Siden 1902 bærer Seminariet
Titlen af paveligt Seminarium.

Side om Side med Uddannelsen af Verdenspræster for
Kolonialdiøceserne gaar en vidt omspændende Missions-
virksomhed blandt Negrene, udført af Kongregationens
egne Præster. De 32 Missionsomraader, som de har Om-
sorgen for, tæller 25.000.000 Sjæle, en mægtig Skare, hvor-
iblandt der findes 2.150.000 Katolikker og 550.000 Kate-
kumener. I Slutningen af 1935 var der 37 Biskopper eller
apostoliske Præfekter, 1428 Præster, 882 Brødre samt 855
europæiske Søstre.

Om deres Arbejde blandt Negrene har ogsaa højtstaaende
anderledestroende udtalt sig rosende. Stanley har beundret
det. Sir Bartle Frere siger i sin Rapport til det engelske
Parlament om Missionerne i det orientalske Afrika: »Man
kunde ikke have valgt noget bedre Middel for at civilisere
og kristne Afrika, end hvad denne Mission har foretaget
sig. Jeg nævner dette som et Mønster til Efterfølgelse«.

I det smaa gentager sig her Pinseunderet, hvis stor-
slaaede Udfoldelse skildres af *Paul Lesourd* i »*Histoire des
missions catholiques*«, Paris 6, Librairie de l'Arc, 492 S.,
Ill., Frs. 25,—. I Bogens første Del fører Forfatteren os
»gennem Aarhundrederne« og viser os i store Træk det
evangeliske Sennepskorns Udvikling til det verdensover-
skyggende Træ. I anden Del »igennem Verden« følger vi
Guds Riges Kamp i de enkelte Lande; en kolossal Mængde
Stof er behandlet her. Men ogsaa tørre Statistikker taler et
hjertegribende, sindsopløftende Sprog, som lader os for-
nemme den Helligaands magtfulde Susen. —ch—

Pius XI og Mussolini . . .

Forholdet mellem den gejstlige og verdslige Magt i Ita-
lien er i den senere Tid blevet belyst ved flere Tilkende-
givelser, som fortjener en sammenfattende Fremstilling. Ved
»Kornslaget«s Slutning uddelte den italienske Regerings-
chef saaledes den 9. Januar i det romerske »Teatro Argentina«
Præmierne til de 58 sejrende i den 3. nationale Konkurrence;
ogsaa Gejstligheden var repræsenteret. I denne Anledning
var 60 italienske Ærkebiskopper, Biskopper og henved 2000
Præster kommet til Rom. Før de nævnte Dag blev modtaget
af Mussolini, forsamledes de i Collegio Romano for at ved-
tage en Dagsorden. Heri samstemmede de i eet og alt med
il duce's Bestræbelser for at naa frem til en »større social

Retfærdighed« og »en virkelig menneskelig Solidaritet« og bekræftede deres Vilje til at virke med til »at naa de af ham fastsatte autarkiske Maal for det italienske Brøds- og det italienske Arbejdes fuldstændige Frihed.«

Derefter begav Biskopperne sig til Palazzo Venezia, hvor Modtagelsen i Sala Regia blev en mindeværdig Oplevelse. Til il duce, som blev hilst med begejstrede Tilraab, henvendte Msgr. Nogara sig i en Hyldningstale. Under Henvisning til Gejstlighedens virksomme Arbejde for at naa til »Kornslaget«s gode Resultat mindede Msgr. Nogara om, at en saadan Deltagelse ogsaa hører ind under hans Mission, thi selv om denne Mission først og fremmest tilstræber Sjælenes Frelse, saa forsømmer den dog intet, der kan være tjenligt for det materielle Vel.« — Denne Præsternes Medvirken lettedes i Dag meget ved de officielle Magthaveres Holdning over for Religionen, hvis væsentlige Betydning i et Folks Liv er anerkendt. Til Slut lovede Ærkebiskoppen, at Gejstligheden overalt, hvor det drejede sig om Guds Ære, Folkets Vel og Fædrelandets Storhed, vilde samarbejde med Regeringen.

Saa tog Mussolini Ordet. I en bemærkelsesværdig Tale udtrykte han sin Glæde over, at italienske Biskopper og Præster i saa stor Antal var samlede i dette historiske Palads. En saa stor Forsamling var kun mulig paa Grund af en Begivenhed af umaadelig Betydning, hvis 10 Aars Mindefest kunde fejres i 1939: Udsoningen. Han opfordrede de tilstedeværende til at løfte deres Tanker til Paven, som paa det bestemteste vilde have en Udsoning og derfor overvandt de største Vanskeligheder. Og il duce fortsatte: »Siden denne Begivenhed udvikler Forholdet mellem Stat og Kirke sig paa et hjerteligt Samarbejdes Jordbund, som har modnet og stadig vil modne dets Frugter.« Han mindede om Gejstlighedens Medvirkning til, at »Kornslaget« maatte faa et gunstigt Udfald. Regeringschefen opfordrede Biskopperne og Præsterne til kraftigt at støtte alle imod Flugten fra Landet til Byerne trufne Forholdsregler, saa Landbefolkningens Forhold over for de andre Samfundslag stadig højnedes. At denne Befolkning er den sundeste, kraftigste og mest troende Del af Befolkningen, vidste Præsterne godt. Ligeledes var det rimeligt at yde de børnerige Familier Bistand, der ikke som de ufrugtbare Familier fortæredes i en Egoisme, som ikke gavnede nogen. »Som katolsk Nation havde Italien i endnu højere Grad Pligt til, grundet paa dets indre Magt og dets Folketal — at være et Bolværk for den kristelige Civilisation.«

Klarere end i denne Tale af historisk Rækkevidde kunde det gode Forhold mellem den katolske Kirke og den nationale Stat Italien ikke understreges. Den havde da ogsaa gjort et meget gunstigt Indtryk i Vatikanet, hvad Audiensen

den 12. Januar, hvor Paven modtog Biskopperne og Landpræsterne, ogsaa viste. Først udtalte Pius XI sin store Glæde over de Lovord, hvormed den italienske Regering »paa loyal og højtidelig Maade« anerkendte deres Fortjenester i den rigtige Indsigt, at alt, hvad Gejstligheden gør i materiel Varetagelse af den agerbrugsdyrkende Befolkning, kun er en Komplettering til dens rent præstelige Virksomhed. Naar de gejstlige bidrager deres til at forøge Kornavlen, saa har de Andel i Opfyldelsen af Fader vors Bøn om det daglige Brød. Derved har de ogsaa fremkaldt Lejligheden til, at man paa højeste Sted havde talt beroligende og for den fremtidige Tillid sikrende Ord, hvad der var Paven en stor Trøst. »Man har sagt Sandheden, da man sagde, at Vi har villet Forsoningens store Velgerning, som alle i Dag anerkender. Og det var ogsaa overordentlig trøstende og beroligende, da der blev sagt, at man vilde forblive urokkelig tro over for denne store Handling og de andre store Tildragelser, som ledsagede og kronede denne. Vi tvivler ikke om, at den guddommelige Velsignelses Fylde vil stige ned over de ophøjede Ord og disse ophøjede og i Sandhed udmærkede Løfter.«

Denne Trøst havde de tilstedeværende bragt Paven i Hjem søgelsernes Tid, hvor der svæver Trusler, Skyer eller dog Taage hinsides Landets Grænser. Gud ser det, og hans Forsyn raader. Endvidere udtalte Paven det Haab, at den italienske Klerus vilde vedblive med i trofast Tilknnytning til Folket efter bedste Evne at opfylde deres Embedspligter. Til Slut mindedes han de Italienerne, som i Landbrugets Tjeneste skulde opholde sig i Udlandet. Han haabede og ønskede, at de, hvor de saa end kom hen, vilde holde den katolske Tro og den gode Moral højt og være Eksempel paa personlig, statsborgerlig og især huslig Dyd. Han haabede tillidsfuldt, at de ikke vilde mangle aandelig Bistand imod Farer for Troen.

L. Z.

Det eukaristiske Verdensstævne. (2)

Budapest, den 27. Maj.

Fra graasorte Skyer silede Regnen ned over »Donauflodens Dronning«, da jeg Tirsdag d. 24. Maj naede frem til Budapest. Vimplerne og de ungarske rød-hvid-grønne Flag hang sørgmodigt midt i denne Syndflod. En Mand i Sportvognen oplyste, at saadan omtrent havde det regnet hele den sidste Maaned. Et bekymret Suk steg op i ens Sind: Vilde det vældige Alter, som er rejst paa »Heldenplatz«, ikke under slige Forhold komme til at se ned paa tomme, vaade Bænkerader i de tilstundende Dage?

Men Bekymringer af den Art svandt for Solen, der Onsdag Eftermiddag sejrrikt brød igennem og bistaet af en frisk Blæst tørrede Budapest's Gader og bestraaede Masserne, der gennem den i brogede Farver smykkede By drog ud til Aabningsmødet paa Hellepladsen. Et vældigt Ophud af Budapests Politi (med morsomme løgkuppelformede Hjelme paa Hovederne) holdt mønstergyldig Orden. I stram Marche og under klingende Spil drog et Regiment Soldater forbi paa Andrassy Ut. En straalende Festudfoldelse, i hvilken private og offentlige Bygningers Udsmykning tog Del!

Ikke blot den katolske Befolkning ønskede at byde Verdenskongressen velkommen. Foran den jødiske Synagoge kunde man under en Dekoration omkring Pavens Tiara læse: »Den jødiske Menighed til den Eukaristiske Kongres« Jøderne, som i Ungarn har været mange og mægtige, men

som for nylig ved Lov har faaet deres Indflydelse begrænset, synes i den for dem saa vanskelige Tid at stille sig venligt mod den katolske Kirke. Ogsaa Kalvinisterne med Rigsforstander *Horthy* og Udenrigsminister *Kanya* i Spidsen er inde paa at vise Kongressen og dens Gæster al mulig Ære. — Som bekendt er Horthys Gemalinde ivrig Katolik og har overtaget Protektoratet for Kongressen. Katolik er tillige den nysudnævnte Ministerpræsident *Imredy*, som regelmæssigt deltager i Exercitierne i Manresa, Jesuiternes ungarske Retrætehus. Minister uden Portefeuille, *Homan*, og Budapests Borgmester Dr. *Karl Szendy* er ogsaa fremtrædende Katolikker.

Fortiden ser ned paa os.

Som en fast Ramme om det brogede, levende Billede staar Ungarns katolske Fortid, mejslet i Sten. Fra Ofener

Ministerpræsident Imredy.

Bjergene vinker Fiskerbastionens smaa Taarne, bygget i middelalderlig, romansk Stil. Over denne rejser Vor Frue Kirke sine slanke, gotiske Spir og fine Buer. Den er de ungarske Kongers Kroningskirke. I Tyrkertiden tjente den en Pascha som Hestestald og Krudtmagasin, hvilket for-

aarsagede, at Kirken fik Lov til at staa. Et for Katolikker særlig minderigt Sted er St. Margarete-Øen og dens ærværdige Klosterruiner, hvor Liljen af Arpadernes Æt levede sit hellige Liv. Og højt over Elisabethsbroen velsigner Benediktinerapostelen St. Gellert, som i henfarne Tider var med til at bringe Evangeliet fra Italien til Donaulandet, de myldrende Menneskemasser.

Ungarns Kardinal Serédi.

Kongresdeltagelsen.

Skønt de ca. 80.000 Mennesker, man havde forberedt sig paa at modtage, ikke alle har kunnet give Møde, (man regner med, at Tysklands Holdning og Uroen i Czekoslovakiet har formind-

sket Pilgrimmenes Antal med ca. 30.000), saa er det en ren Folkellod, der strømmer ud i Byen fra Tog og Biler.

I Stuhlweissenburg er den pavelige Legat, Kardinal *Pacelli*, først blevet modtaget af Minister *Paul Teleki*. Paa Budapest Østbanegaard indfinder selve Rigsforstanderen sig for at byde Kardinal-Legaten velkommen. Her er ogsaa den ungarske Kardinal *Serédi*, samt Budapests Borgmester mødt op. Gennem en jublende Folkemængde kører Kardinalen til Kroningskirken. Undervejs bringer Spalier af pyntede Skolebørn Kardinalen den yngste Ungdoms Hyldest, og i Kirken, hvor det pavelige Brev, affattet paa seks Sprog og forkyndende Pavens Udnævnelse af Kardinal *Pacelli* til Kongressens Legat, bliver oplæst, hilser den forsamlede Gejstlighed paa den høje Gæst. Efter denne Modtagelse

Monument og Alter paa Heltepladsen.

ledsager Ministerpræsidenten Kardinalen til den Kgl. Borg, hvor Legaten og hans Følge samt seks af de øvrige femten Kardinaler skal bo under Opholdet i Ungarn.

Forud for Aabningsdagen har der fundet en Del Festligheder Sted. I Dagene 22.—24. Maj har saaledes Statspolitiet, Hæren o. s. v. haft Messer og Fælleskommunion. Der har været afholdt Koncerter: for bildende Kunst, for den internationale Karitas, for Frimærker af religiøs Interesse. Ligeledes har der været afholdt Gudstjenester efter forskellige Riter.

Forsamling i Pester redoute d. 25. Maj.

I de vældige Sale samledes flere Tusinde Mennesker Onsdag Formiddag. Paa Gulvet, paa Balkoner og Tribuner saas Hoved ved Hoved. Gejstlige og læge, Folk af alle Nationer og Erhverv bragte her det Allerhelligste deres Hyldest. Civile Dragter, Munkekutter, Sækulargejstlighedens sorte, Bispenses violette ved Siden af ungarske Officerers straalende Uniformer. Foran paa første Række sad Ærkehertug *Joseph* af Habsburg og Ærkehertuginde *Augusta*. Paa Tribunen saas Kardinalerne *Hlond*, *Dougherty*, *Gomá y Tomas* og en Del Biskopper. *Osservatore Romanos* Redaktør, Grey *Della Torre* og *Abbé Merklen* fra *La Croix* havde taget Plads ved Siden af Patriarken af Antiochia Kardinal *Tappouni*.

Efter en Mariasang af Budapests Universitets Kor bød Minister Homan velkommen og fremhævede bl. a.: »Den ungarske Sjæl er indtil Dagen i Dag forbleven kristelig og gudhengiven.« — En fængende Tale, understøttet af en fyrig Retorik, holdt *Joseph Della Torre*. Han omtalte begejstret

Før Aabningsmodet paa Heltepladsen den 25. Maj.
Man ser Monumentet med Alteret og Mængden foran.

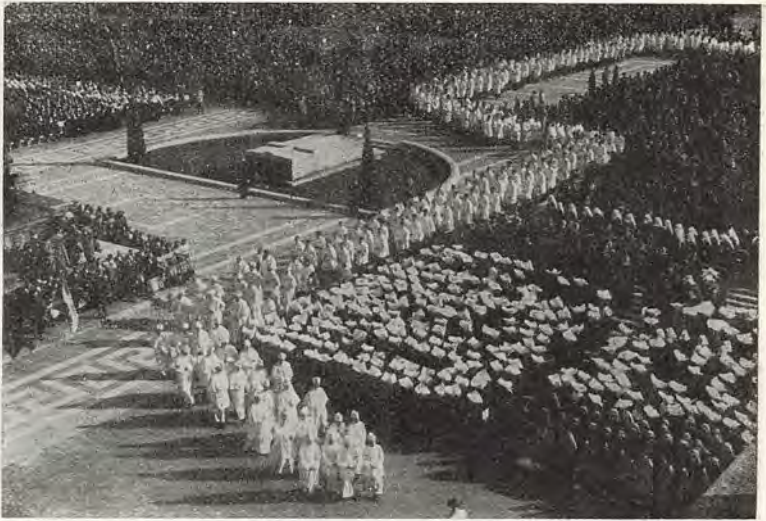
det katolske Ungarn. Og da han som Kernepunktet i sin Tale henviste til den hellige Fader som Sandhedens Vogler, uden hvem hele Verden vilde synke tilbage til det Standpunkt, hin Dommer indtog, der en Gang udraabte: »Hvad er Sandhed?« da bruste hele Salens Jubel ham i Møde, medens alle rejste sig.

Den spanske Primas, Gomá y Tomas, holdt en af de længste Taler. Den var paa Spansk og blev maaske kun forstaaet af et Faatal af Tilhørere, alligevel var Forsamlingen grebet ved at være Ansigt til Ansigt med Repræsentanten for det Folk, der saa nyligt gennem sine Tusinder af troende har vist Bekendermod og Martyrtroskab. Han bragte Bud fra Alcazars Forsvarer og omtalte den nye Aand, som nu besjælede Spanien. Efter at den Apostoliske Vikar i Nanking, Biskop *P. Yüpin*, havde fortalt om Kinas Lidelser, men ogsaa om de Forhaabninger, som den katolske Mission gav, vakte en Sagtører fra Los Angeles ved sin korte, men æggende Tale alles Bifald.

Det to Timer lange Møde var som et herligt, aandeligt og aandfuldt Kor, som ved Præster og Lægfolk, Kunstnere, Skribenter, Kirkefyrster og Statsmænd paa alle Tungemaal sang til Kristi Ære.

Mødet paa Heltepladsen.

Ved Tretiden Onsdag Eftermiddag begyndte — efter at Politi og Spejdere havde foretaget de nødvendige Afspærringer — Opmarchen til det gigantiske Møde paa Helle-

Præsternes Tog aabner den store Procession ved Aabningshøjtideligheden Onsdag den 25. Maj paa Heltepladsen. Billedet er taget fra Tribunen.

pladsen: Delegationer, Foreninger, Skoler drog sammen med vældige Menneskemasser ud til »Stadtwäldchen«, Anlæget, der paa een Gang er en Slags Klampenborg og en Slags Tivoli. Her fyldtes efterhaanden Bænkeraderne med Børn og unge i farvemættede ungarske Nationaldragter, Bønder i hvide Kittelskørter, hele Felter af Nonner, hvoriblandt St. Vincentsøstrenes Hovedlin gjorde sig gældende. Disse hvide, vingede Lin dannede tilsammen en Flade, der glitrede som en Snemark i det nyfødte, altbeherskende Solskin.

Paa Pladsens højre Side foran de skønne Kunsters Museum sad Statens højeste Repræsentanter: Regeringens Medlemmer, Generaler, det diplomatiske Korps etc. Kort før Kl. 16,30 ankom Ærkehertug Joseph, og præcis Kl. 16,30 selve Rigsforstander Horthy, der først skridtede Æreskompagniets Front af og derefter tog Plads paa Tribunen.

Saa satte Gejstlighedens Procession sig i Bevægelse fra Syechenyi-Øen i Stadtwäldchen, og snart naaede dens første Rækker Pladsen og skred videre op til deres Stade foran Kongresalterets vældige Bygning.

Ophøjet var denne Procession at skue. Naar man skuede langs Rækken af de hvidklædte Ordens-Præster og Sækularpræster, maatte man lænke: Præsternes Æt vil aldrig uddø. Efter den hvide kom Processionens violette Afdeling, ligeledes imponerende stor. Til sidst de purpurfarvede Kardinaler. Dog bærer Karmeliternes Kardinal sin hvide Kappe, ligesom man blandt de violette Biskopper lægger Mærke til en Franciskaners graa Silke. Med uforlignelig Værdighed.

Den spanske Primas Kardinal Gomá y Tomas taler den 25. Maj ved Kulturens og Aandens Hyldest til det Allershelligste i Pester Redoutesalen.

nærmer sig nu Kardinal Pacelli, ledsaget af det Følge, der kendetegner ham som Pavens Legat.

Mellem de to Kolonader bag den ukendte Soldats Grav er der rejst et Stillads, kronet af en pragtfuld Baldakin. Fire snoede Søjler bærer Baldakinen. 24 Troner venter paa Kardinalerne, medens der er rejst ca. 300 Sæder for Biskopper og Ærkebiskopper. Programmet er enkelt, gribende. Til Trods for Blæsten og Sprogvanskelighederne — der tales paa baade Latin, Ungarsk og Fransk — holder Folk ud til henad Kl. 19. En gregoriansk Sang indleder Suffraganbiskop *Mesylenyis* Oplæsning af den pavelige Bulle. Derefter holder Kardinal *Serédi* en Tale paa Latin og en anden paa Ungarsk. Paa den ungarske Regerings Vegne byder Ministerpræsidenten velkommen, og efter Kongreskomiteens Formand, Biskop *Heylens*, Indledningsord træder Kardinallegaten hen til Mikrofonen. En uendelig Jubel hilser denne Mand, som under Processionen har velsignet Masserne, og som i sin Skikkelse og i sit Ansigts Linier synes et Sindbillede paa alt, hvad der er af Aand. Han begynder sin Tale paa Ungarsk med et »Ejlen« (»Leve«) for den Eukaristiske Kongres, for Marias Land, for Ungarn! Efter enkelte Sætninger paa Ungarsk fortsætter Legaten paa elegant Fransk, og Højttaleren bærer hans Ord langt ind i Budapest's Gader.*)

*) Senere vil i en særskilt Artikel saavel Kardinalens som de øvrige Taler blive refereret i Uddrag.

En straalende Aften slutter den første Dag.

En Fest, præget af den Farvepragt og den Romantik, som ene Ungarn kan byde den, fejredes om Aftenen i den gamle Borg ved Donaus Bred. Her mødtes den katolske Kirkes Førere med alt, hvad der har Navn og Rang i Ungarn. Side om Side med Kirkens Purpur lyner og glimter Magnaternes romantisk-ridderlige Pragt, hvis Flimren og Farveglød i Glans kappes med Damernes Toiletter. Som en glitrende Flod bølger denne Menneskemængde, hvis Forfædre var med til at skrive Ungarns gamle Historie, gennem de høje Sale, medens Donaustrømmen, som har levet Rigets tusindaarige Historie med og set Kristendommens Træ slaa Rod ved sine Bredder, med dæmpet Nynnen fletter Fortids Røst, Nutids Handling og Fremtids Syn sammen i et Kvad.

Ved Tafllet, som Rigsforstander Horthy umiddelbart forinden den store Modtagelse gav til Ære for Legaten, udtalte Rigsforstanderen bl. a.: *»Den ungarske Katolicisme ser i den Hæder, Paven beviser vort Land ved at henlægge Kongressen hertil, en Anerkendelse for sin Troskab og Hengivenhed. Denne Hæder føles af den hele i konfessionel Fred levende Befolkning og af den i sjælelig Endrægtighed levende ungarske Nation — —.«* Kardinallegatens Svar paa Talen var ikke mindre hjerteligt. Det henviste til de mange Minder og Baand, som forbandt de ungarske Konger med Rom, og han sluttede: *»Naar i disse Dage, da Verden synes at være af Lave, dette ædle Lands Katolikker forener sig med Trosfæller fra hele Verden her i Budapest og her føler sig som i en Fredens Oase, da betragter jeg dette som et Tegn paa den Ærbødighed, som den katolske Kirke i dette Land er omgivet af — —.«*

Med Festen paa den kongelige Borg sluttede Kongressens første Aften. Inden Midnatstimen slog, trak Kardinalen sig tilbage. Ved Ettiden var alle Lysene i de lange Vinduesrækker langs Donau slukkede. Men i Vandet spejler sig Nattens tavse, funklende Stjerner, ligesom Himmelens evige Lys i Dag har spejlet sig i de Tusinder af Menneskehjarter, der er samlet her for at tilbede det Allerhelligste.

—z.

Musikkens Fyrste . . .

Denne Titel bærer som bekendt Palestrina (1525—1594), St. Peterskirkens Kapelmester og en lige saa frugtbar som værdig kirkelig Komponist, der støttede Tridentinerkonciliets Bestræbelser paa Kirkemusikkens Omraade ved sin musikalske Virksomhed. Det er ualmindelig fængslende at konstatere den Blanding af Mystik og kunstnerisk Henrykkelse hos denne Mand paa den ene Side, og hans

nøgterne, forretningsmæssige Adfærd paa den anden. Herom læser man i en for nylig udkommen Biografi (*Henry Coates: »Palestrina«*, Master Musicians edited by E. Blom, J. M. Dent & Sons, 1938, 243 S., 4/6d), et værdifuldt og udførligt Bidrag til den ikke altfor store Litteratur omkring denne store Kirkemusiker, som jo ogsaa en Dansker, Knud Jeppesen, har ydet saa væsentlig en Indsats til.

Men det er, som antydet, den store himmelstormende Komponists praktiske, jordiske Vandel, som vi her gerne vil fastholde i et Glimt.

Det er vanskeligt at forestille sig Skaberen af Missa Papae Marcelli beskæftiget med at fremstille Vin og sælge den ved Disken, eller at tænke sig ham tilbringende den ene Halvdel af sin Dag ved en Bundtmagers noget smudsige Arbejde og den anden Halvdel med at skrive saa ualmindelig skøn Musik som »Missa assumpta est«; eller at han, da han stod i sin Skaberkræfts Zenith, lod som om, han lagde Vægt paa en anden Rangs Amatørs (Grev Guglielmo Ganzaga's) Dom, i hvert Fald saa meget, at han gerne vilde vise denne en Samling Motetter for at modtage »Vink og Rettelser«, før han udgav dem. Og dog gjorde han alt dette.« (14/15)

Mangen en Musiker vil nikke bekræftende med Hovedet, naar han læser Palestrinas Brev til Pave Sixtus V: »Alle Slags verdslige Bekymringer, helligste Fader, er ikke gunstige for Muserne, ganske særlig de, som opstaar grundet paa Mangel paa private Midler. For har man tilstrækkeligt af disse (og at bede om mere er den graadige og umaadeholdne Mands Kendetegn), kan Tankerne lettere frigøre sig for andre Bekymringer — hvis ikke, ligger Fejlen i det Indre. De, som har prøvet Nødvendigheden af at arbejde for at skaffe sig til Livets Behov i Overensstemmelse med deres Rang og Livsstilling, ved fuldt vel, hvor det trækker Tankerne bort fra at lære og fra at studere de frie Kunster.

Hele mit Liv igennem har jeg kendt denne Prøvelse og især nu. Men jeg takker den guddommelige Godhed, for det første for, at Løbet nu næsten er endt og Maalet i Sigte, og for det andet for, at jeg midt under de største Vanskeligheder aldrig har afbrudt mine musikalske Studier: for hvilken anden Interesse kunde jeg have haft, der fra Barndommen af var bestemt for denne Levevej og efter bedste Evne og med al Energi har været optaget deraf? (Jeg vilde ønske, at mine Fremskridt havde været lige saa store som mit Arbejde og min Flid« (18/19).

Blandt Komponistens Egenskaber skal een fremhæves frem for alle, hans Frihed for Jalousi: »Skønt han utvivlsomt var sig sine førende Evner bevidst, var han tilsyneladende fri for andre Musikers smaalige Jalousi, som saa ofte har behersket selv de største Kunstnere.

Et Eksempel paa hans Beundring for sine Samtidiges Musik findes i Beretningerne fra Julian-Koret (i Sankt Peter), hvor der under December 1589 findes en Post, som refererer sig til Betaling for Kopier, udført efter Palestrinas Bestilling af Arbejder af Morales. Og et Bevis for den Agtelse, som de paa deres Side nærede for ham, findes i den bemærkelsesværdige Hyldest, de viste ham.« (14). —z.

De gamle Klostre, Datidens Landbrugsskoler.

H. F. Ewald, der i sine historiske Romaner i øvrigt ikke overøser den katolske Kirke med Ros, erkender et Sted (i »Den skotske Kvinde paa Tjele«), at »— *Munkene og de papistiske Præster var i det hele ikke Lægfolk saa fremmede og fjerne som i senere Tider ofte de lutherske gejstlige; thi det kirkelige og det folkelige Liv var i den katolske Tid fast sammenvoksede* — —«.

Den Sammenhæng, som her paapeges, var ikke ensbetydende med et fra den ene Side udøvet Tyranni og en blind Underkastelse fra den anden, saaledes som det ofte fra forskelligt Hold er blevet fremhævet. Fik den hellige Kirke end sin omstridte »Tiende«, saa delte den tillige ud med gavmilde Hænder. Ikke blot Kirkens Naademidler meddelte den sine troende. I alle Livets Forhold stod den det menige Folk til Raadighed med Hjælp og Belæring af enhver Art. Den, der objektivt vil granske Nordens Historie og »læse« den ikke alene i Efterreformationstidens Skrifter, men i de Stumper, der er os levnet fra ældre Dage, samt i Folkesprog og Folkeskikke, i Sten og i Jord (Udgravninger af Klostertomter), i de gamle Kirkers Kalkmalerier og i vore Musæer, vil hente sig Kundskab om, hvilken praktisk Lærefaktor Middelalderens Klostre var for den omgivende Befolkning.

Nu i Stavnsbaandsløsningens Mindeaar foreligger der en Bog »*Stavnsbaandet*« (Arthur Petersen, Asa's Forlag, 1938, 151 S.), hvor der i en Redegørelse for Bondestandens Kaar gennem Tiderne bl. a. fremdrages en Del Træk, som belyser den Rolle, Kirkens Mænd i Valdemarstiden — og før — har spillet som Folkets Lærere, dette Ord taget i folkelig og praktisk Forstand. Bogen, der er skrevet i et humorfyldt og letlæseligt Sprog, giver en paa historiske Kildestudier solidt opbygget Skildring af den faktiske Udvikling samtidig med, at Forfatteren for hvert Tidehvervs Vedkommende omhyggeligt understreger de psykologiske og andre Forhold, der spiller ind med i denne Udvikling.

»— — *Efter Kristendommens Indførelse udskille Præsterne sig ved deres Lærdom og Organisation som en særlig Stand, hvis Opgave det var at varetage det aandelige Livs Tarv.*

De blev førende ogsaa paa mange andre af Livets Omraader. Kirken inodarbejdede Trældommen. — I Sverige fik Præsterne Bønderne til at vedtage, at Trællebørn skulde døbes, da Kristus havde forløst dem ogsaa. — —

Ikke blot paavirker Kirkens Mænd Jordejerne saaledes, at de bliver humane Arbejdsherrer for Tyende og undergivne. Forskellige Munkeordener ser det som en væsentlig Opgave at belære Bonden, d. v. s. Jordens Ejer, om Udnyttelsen af den Guds Gave, som Jorden er. Vi ved fra Henrik Harpestrengs Urtebøger, at Middelalderens Klosterfolk forstod sig paa lægende Urteafkog. At de ligeledes kunde lave Mad, ser vi af hans Kogebog. At Urterne, som dyrkedes i Klosterhaven, ved Frø eller Aflæggere fandt Vej til Bondekvindens Have, viser den Dag i Dag mange populære Blomsternavne. Og naar det paapeges, at det danske Landbrug under Valdemartidens Højkonjunktur var saa fremskredent, at det begyndte at arbejde med Eksport for Øje (Korn og Heste og Stude), saa kunde Bondestanden i nogen Maade takke sine Læremestre blandt Munkene herfor.

»Det er en bemærkelsesværdig Kendsgerning, at den danske Bonde lige fra Valdemarstiden og op til de store Reformers Dage (1780'erne), altsaa i et halvt Aartusind, dyrkede sin Jord paa nøjagtig samme Maade. — Den Driftsmaade, man kom ind paa i Middelalderen, var Trevangsbruget, der menes indført af Cisterciensermunkene, der kom hertil i Valdemarstiden og blev taget kraftigt under Armene af vore kirkelige Førere. Disse Munke maatte ikke drive præstelig Virksomhed, men havde af Paven faaet Tiendefrihed for den Jord, de dyrkede. De skulde gennem deres Virksomhed som Agerdyrkere prædike den Lære, at det er en Gud velbehagelig Gerning at skabe livnærende Agerjord af Skov og Ødemark. Cistercienserne fik Klostre i alle Rigets Stifter undtagen Børglum (Vendelbo) Stift. Deres Ladegaarde var Datidens Landbrugsskoler.«

Ligesom Rigets øvrige Stænder havde Middelalderens Bondestand ogsaa sine Privilegier, der vel af og til i Tidens Løb antastedes. Men det er en Misforstaaelse at tro, at Bonden, selv i de mørkeste Perioder, var retløs.

»I øvrigt var den danske Bonde som Fæster en fri Mand ved sin egen Bordende. Han havde fuld Raadighed over sit Bo og sine Børn. Der fandtes ingen Lov som hjemlede Gods ejeren nogen Ret til at blande sig i hans private Forhold. Det tyske Livegenskab, hvorefter Godsejeren ejede ikke blot Jorden, men ogsaa de Mennesker, som boede paa den, har ikke været kendt i Danmark.«

Efterhaanden var mange Bønder blevet Fæstere. I Slutningen af Middelalderen ejede saaledes Roskilde Bispestol 2600 Bøndergaarde spredt over Stiftet. Paa hver Gaard sad

en Fæster med sin Familie. Som Regel sad disse Fæstebønder i gode Kaar. »Middelalderens Bonde var en Mand, der kunde svare enhver sit og ikke behøvede at lade nogen sidde Laaret af sig —«.

For den danske Bondes og den katolske Kirkes nære Samliv sattes der et tragisk Punktum ved Reformationens Indførelse. Bondestanden led et Knæk, den sent forvandt, under Grevefejden og Johan Rantzaus blodige Sejre, og angaaende Ejendomsforholdene skete der i 1536 store Forskydninger.

»—det store Kirkegods inddroges under Kronen for at gøre denne mere formuende. Bispelienden gik samme Vej og kaldes fremtidig for Kongetiende. Det var en Tredjedel af Rigets Hartkorn, som med et Pennestrøg skiftede Ejer, vel nok den største Ekspropriationsforretning i vor Historie. Præsterne blev gjort til Syndebukke og fik Skyld for al Tidens Elende —«.

Som det vil ses, er der adskilligt i Arthur Petersens Bog, som vil interessere historisk orienterede Katolikker. Men der er tillige Bunker af Viden at høste, hvor det gælder senere Perioders og ikke mindst Samtidens brændende Landbrugsspørgsmaal. En Række gode Illustrationer giver Teksten et værdifuldt kulturhistorisk Plus, og for den Læser, som vil vide endnu mere, end Bogen byder, er der vedføjet en Litteraturliste, hvis Bøger alle kan faas i vore Folkebiblioteker.

K. Pl.

Mellem Mødre.

»I Broderkærlighed — —«

Det store Kastanietræ staar med alle sine hvide Fakler tændt. Opad Muren, der indtil for faa Dage siden afslørede talrige Revner i Kalkpudset, slynger Kaprifolien sig. Med sine Blade og fuldt udsprungne, duftende Silkefrynse-Blomster dækker den Revner og Sprækker som en levende Kærlighedskaabe. Under Syrenhækken nikker Konvallerne, paa een Gang stive og yndefulde, samtidig kækt knejsende og sarte. I Staudebedet dominerer Pinseliljernes hvide Stjerner i en Ramme af Forglemmigej og gammeldags Hjertebloster. Luften er lun, og ude over et blaat Vand gaar Solen ned, medens den maler en Guldbro fra den ene Kyst til den anden. Og Haven og Hegnet er fuld af Solsortefløjt og Spurvekvidder.

Det er rigtig dansk Vaar, og Naturen har klædt sig i Festrdragt for at kunne holde Pinsefest.

Avisen paa Havebordet vender en Annonceside opad. Med tommehøje Bogstaver forkynder Overskrifterne om Pinsetøj, Pinserejser, Pinsemad og Pinseforlystelser. Ogsaa

Menneskene er paa Færde for at have Pinsefestens ydre Rammer i Orden. Det kan ikke siges, at den tilstundende Fest staar i Fare for at gaa upaaagtet hen.

Noget helt andet, at det kan falde lidt svært gennem Menneskenes mangfoldige Indstillinger af materiel Art at finde ind til det, som for alvorlige Mennesker er Højtidens Kerne.

Lisbeth og jeg har for lidt siden netop siddet og talt om dette.

»Jul og Paaske er det temmelig ligetil at forklare Børnene; men Pinsen har det hidtil knebet for mig med. Jeg kan bruge de Ord, jeg selv har lært, men jeg er ikke sikker paa, at Børnene forbinder noget rigtigt dermed — —«

»Heller ikke Esther?« — Estber er den ældste af Lisbeths Flok, og hun er et fremmeligt og tænksomt Barn paa elleve Aar. Jeg vilde tro, at hun nok kunde fatte en jævn Forklaring om Pinsens Oprindelse, dens Under og dens Væsen.

»Jo, Esther gør — for saa vidt da. Ser du, det er jo ogsaa mig, der ligesom ikke slaar til som Læremester. Esther kommer med saa sære Spørgsmaal, Ting, som jeg ikke magter. Esther har det med at gaa paa egen Haand i Bøgerne. En Dag finder hun eet, en anden Dag noget andet. Hun gaar og spekulerer paa det, danner sig sine egne Meninger, og saa spørger hun, stadig spørger hun.«

»Det er da bare godt — —«

»Ja, for den, der har Svarene!«

Den, der som undertegnede jævnligt har prøvet at blive sat til Vægs af et Barns Spørgsmaal og er blevet stikkende i det, vil forstaa, at jeg ikke »kom igen« efter Lisbeths sidste Replik. Børns Spørgsmaal er en god Skole for Mødrene. Men jeg siger ikke, at den er nem og behagelig, eller at Mor har sine kronede Dage i den.

Lisbeth og jeg smilede medvidende til hinanden, og hun gik op for at sige Godnat til Børnene.

Og nu sidder jeg her og tænker paa, hvilken Krydsild af Spørgsmaal hun i dette Øjeblik sagtens er ude for — —.

Min Videbegærlighed bliver tilfredsstillet, før jeg venter det. Et Vindue i Kaprifolievæggen ovenover mit Hoved staar aabent, og der indenfor er Pigebørnenes Kammer. En Dør knirker, og nu hører jeg Lisbeths og Pigebørnenes Stemmer.

Der smaasnakkes lidt om Lektierne til i Morgen, om Tasken er pakket, og om de rene Lommetørklæder er lagt frem. Saa bliver der stille. Stemmerne synker ned til en sagte Hvisken. Jeg kender Rytmen. Det er Aftenbønnen.

Saa lyder det, medens Lisbeths Trin nærmer sig Døren:

»Mor, va' er Pinsen for?«

»Pinsen er for den Helligaand!« Det er Esther, som svarer i Stedet for Mor.

»Naal« Lille Bodil synes at tænke over Tingene. »Har den Helligaand levet, ligesom Jesus?«

»Ne—ei, ikke saadan! Ingen har set ham eller har fulgtes med ham — vel Mor?« Nu maa Esther paakalde Hjælp. Lisbeth gaar tilbage over Gulvet. Jeg forestiller mig, at hun sætter sig paa Sengekanten hos et af Børnene, da hun siger:

»Vi kan ganske vist ikke se den Helligaand paa samme Maade, som jeg nu kan se jer. Men vi ved en Del om ham. I Bibelhistorien hører vi om, at da Gud vilde skabe Jorden, da svævede hans Aand over Vandene. Og vi ved, at det var den Helligaand, som gjorde Jomfru Maria til Guds Moder. Og da Jesus sendte sine Apostle ud i Verden for at gøre alle Folk til Hans Disciple, da lovede Han at sende dem sin Helligaand. Og »han skal blive hos eder alle Dage indtil Verdens Ende«, sagde Frelseren. Den Helligaand har grundlagt Kristi Kirke — paa den første Pinsedag — —«

Her brød Esther ind:

»Mor, det var »den himmelsendte Lue«, som staar i Salmen, ikke?«

»Jo, Esther! Og ligesom den Lue kom ned til Apostlene og gjorde dem modige og stærke og gode, saaledes kommer den Helligaand ogsaa til hver enkelt af os, naar bare vi beder derom. Vi bør ofte bede ham bevare os for at gøre det, som er ondt, og hjælpe os til at blive fromme og kærlige af Sind — —«

»Mor, der staar ogsaa: »I Broderkærlighed skal alle mødes«. Hvis nu alle Mennesker kunde blive enige om at bede den Helligaand komme til dem, saa — —«

»Hvad saa, Esther?« Det er lille Bodil, der spørger, og der er Iver og Forventning i hendes Stemme. Lisbeth tier.

»Saa vilde man aldrig gøre hinanden Fortræd. Saa vilde selv de værste Fjender blive Venner — —«

I Værelset bliver der et Øjeblik stille. En Solsorts bløde Fløjtetone klinger ud fra Syrenhegnet. Det er, som denne Tone vil understrege de Visdomsord, som vel blev udtalt af et Barns Tunge, men som ikke des mindre er det store enkle Universalraad til Fred mellem Mennesker, til Fred paa Jorden. Og som røber en Forstaaelse af Pinseunderets Virkning, som mangen voksen maatte ønske at besidde.

Lillemor.

Fra Hovedstad og Provins.

Odder.

Her og i Oplandet bor ca. 80 Katolikker. Kristi Himmelfarts Dag forsøgtes for første Gang en Slags Underholdnings-Sammenkomst, hvori deltog 37 Personer, mest Voksne.

Det vides, at hvis ikke forskellig Fejlopfattelse havde forhindret det, havde vi været ca. 50. Sammenkomsten, der af økonomiske Grunde afholdtes i et Privathus, omdannet for Lejligheden, var vellykket og opfordrede til Gentagelse. Underholdningen besørgedes — naar ogsaa det gejstlige Midtpunkt, Pater *Lucas*, kaldes lokal — udelukkende af lokale Kræfter. — — Vi haaber, at et af de første Sogne der i Fremtiden skal oprettes, maa blive Odder.

Ordrup.

Søndag den 22. Maj foretoges Fællesturen til Kullen arrangeret i Anledning af den mandlige Kongregations 25' Aars Jubilæum med Tilslutning fra de københavnske Menigheder og Kongregationer med i alt ca. 20 Deltagere.

Efter et Par kølige Dage oprandt Søndagen med det herligste Solskin, saa at Turen langs Sundet og over det samt op igennem det foraarstrønne Skaane blev en storartet Optakt til den i øvrigt vidunderligste Dag. — Kl. ca. 9^{1/2} ankom vi til Arild, hvor vi paa det hjerteligste blev modtaget af Friherre *Sparre*, der førte Deltagerne til det idylliske, katolske Kapel, der snart efter genlød af dansk Salmesang, der blandede sig med Fuglesang og fjernt Bølgeskulp. Efter at Messen, der blev læst af Pater *Wegener*, var endt, gik Turen langs smukke Klippestier til Friherrens hyggelige Have, hvor Frokosten indtoges. Efter denne aandelige og legemlige Føde foretoges Dagens lange Vandring langs klipperige Kyster, gennem foraarstrønne Bøgeskove, mellem lyngklædte Højder for til Slut ad den moderne Autovej at ankomme til den herligt beliggende By »Mølle«.

Her skiltes Deltagerne i 2 Parter, de ældre tog Toget til Hälsingborg, medens de unge trods de 2 Timers Vandring fortsatte videre ad »Italienska Vägen« over stejle Klippestier for til Slut at kunne holde et tiltrængt Hvil helt ude paa Spidsen af Kullen med den smilende Sjællandskyst liggende forude i Horisonten.

Kl. 20 samledes Deltagerne atter i Hälsingborg for at tiltræde Hjemturen efter en lang Dags herlige Oplevelser; alle som een var da ogsaa enige om oftere at foretage saadanne fælles Udflugter ud i Guds vidunderlige Natur for der frit og uhindret at bekende sin Tro paa og Lovprisning til den Gud, der hvert Foraar lader os opleve Naturens herlige Genopvaagnen til en ny kærkommen Sommer.

En Deltager.

Fra den vide Verden.

Fra Budapest ...

(Efter Referat i »Pester Lloyd« 28/6).

Ved den internationale Forsamling i Kongressens Festsal Torsdag den 26. Maj havde Repræsentanter for de for-

skellige Nationers Katolikker Ordet. Af de indtegnede 40 Talere talte følgende 16: For Albanien: Franciskanerpater *Harapi*, for Englands Katolikker: Major *Vaughan*, for Argentinas: Biskop *Chimento*, for Australiens: Pater *Gatsemayer*. Fra belgisk Side talte Markgrev *Henry d'Avignon* og Minister *H. Marck*. For Bolivia og Brasilien: henholdsvis Dr. *Aspe* og Konsul *Mario da Silva*, for Bulgarien: *J. Csaplikoff*, og i Columbias Navn talte *Ramon Gomez*. Dr. *Paul Jantausch*, Biskop af Nagyszombat, bragte Hilsen fra Tsekoslovakiets Katolikker. For Chile talte Ridder af den hellige Grav, *Dario Ursua*, og paa Danmarks Katolikkers Vegne talte Redaktøren for Danmarks officielle katolske Organ, »Nordisk Ugeblad«, Pater *G. Scherz*. Sluttelig havde Repræsentanten for Danzig, Pater *Wienge*, og Biskop Dr. *Nicolas Nabaa* fra Ægypten Ordet.

Den ophøjede Fest sluttede med Tale af Biskop *Heylen*, og Kongresdeltagerne sang staaende den Eukaristiske Hymne. (Findes i dansk Oversættelse i N. U. Nr. 12).*)

Ved Redaktionens Slutning er der kommet den sørgelige Meddelelse, at „Nordisk Ugeblad“s fhv. mangeaarige Redaktør og stadig trofaste og flittige Medarbejder,
*cand. mag. **Niels Hansen**,*
er afgaaet ved Døden i Thisted, 71 Aar gammel.

R. I. P.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 12. Juni, den h. Trefoldigheds Fest, lagter Hs. Excellence Biskoppen efter Højmesse Kl. 10 at meddele Firmelsens hellige Sakramente til voksne. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er blevet optaget.

St. Ansgars Kirke. Pinselørdag Kl. 7¹/₂ Daabsvandets Indvielse, henad Kl. 8¹/₂ Højmesse. — **1. Pinsedag Kl. 10** Levitmesse m. Præd. Kl. 17 Festandagt. — **2. Pinsedag Kl. 10** Højmesse u. Præd. Andagten bortfalder.

St. Maria Hospital, Roskilde, søger **Barnepleje- og Sygeplejelever**. Alle Oplysninger kan faas ved Henvendelse til Hospitalets Kontor, Telf. Roskilde 199.

Paalidelig ældre Dame paatager sig at passe Blomster, Dyr o. l. under Bortrejse, Sygdom etc. Gode Referencer — *Damsø 1335 u.*

Skal De paa Ferierejse Danmark rundt,

kan de finde Oplysning om alle Landets katolske Kirker og Kapeller samt disses Gudstjenester i **Katolsk Haandbog 1938**. Faas i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, og Menigheds-kontoret, Bredgade 64, aabent 15-17.

*) Oversætterens Anm.

Kirkelig Kalender.

Juni.	Juni.
5. S. 1. PINSEDAG.	12. S. Den h. Trefoldigheds Fest. - 1. Søndag e. Pinse.
6. M. 2. PINSEDAG.	13. M. Antonius af Padua.
7. Ti. 3. PINSEDAG.	14. Ti. Basilius den Store.
8. O. Tamperdag. *)	15. O. Vitus, Modestus og Cres- centia.
9. T. i Oktaven.	16. T. KRISTILEGEMSFEST.
10. F. Tamperdag. *)	17. F. i Oktaven.
11. L. Tamperdag. *)	18. L. i Oktaven.

*) Faste- og Abstinensdag.

Juni. Ugens Messebønner.

5. S. 1. PINSEDAG (616—456).
 6. M. 2. PINSEDAG (621—461).
 7. Ti. 3. PINSEDAG (624—465).
 8. O. Tamperdag (627—468); 2. For Kirken eller for Paven
 ([123, 122]—[107]),
 9. T. i Oktaven (632—470); 2. Primus og Felician (934—766).
 10. F. Tamperdag (633—471); 2. Margrete, Dronning af Skotland
 (936—766).
 11. L. Tamperdag (637—473); 2. Barnabas, Apostel (936—767).

Af Sidetallene i Parentes gælder det første den ny Udgave af
 Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der
 kun anført eet Tal i Parentesen, gælder det den ny Udgave.

M.-K. Jesu Hjerter K. »f. Mænd« F.-K. Søndag den 5. Juni
 Kl. 8 1/2.

A.C. Onsdag d. 8. Juni Kl. 20 i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a,
 afholdes: **Ordinær Generalforsamling.** Dagsorden ifølge
 Lovenes § 16. Adm.

Niels Steensens Fond:

M. O.	»	10,00
B. S.	»	50,00
Str.	»	50,00
Paris (50 frcs.)	»	6,25
Tidligere indkommet	»	548,57

Ialt Kr. 664,82

Vor kære Mor, Svigermor og Mormor, Enkefru
Helga Buntzen

er stille afgaaet ved Døden den 25. Maj 1938, vel
 forberedt ved Kirkens hellige Naademidler.

Børn, Svigerbørn og Børnebørn.

Den afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

R. I. P.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 2. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 24

Søndag den 12. Juni

1938

INDHOLD: Uudgrundelige er hans Veje! — Det eukaristiske Verdensstævne. (3) — Niels Hansen † — Den gamle Redaktør. — Mindefest om Biskop Gunner i Øm Kloster. — Stat og Kirke. — Paa Lytterpost. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebonner.

Uudgrundelige er Hans Veje!

(Rom 11, 33)

1. Søndag efter Pinse.

Den evige Fader lader sin enbaarne Søn, sin Øjsten og Hjertens Glæde, vansmægte under aarelang Forvisning i et gudsforladt Land. Omgivet af Afgudstempler, stedt i trange Kaar, klinger ud af Guds barnets Hjerter det Suk, som Helligaanden indgiver ham: »Abba, Fader!«

Uudgrundelige er Hans Veje! Omsider kan den hellige Josef træde frem for Maria med Budskabet:

»I Drømme Guds Engel i Nat var mig nær:
Henvejret som Skum er den gudløses Færd;
thi han, som har efterstræbt Barnet af Gud,
hans Liv er forbi og hans Had ebbet ud.
O, Tempel, o, Sion! O, frydfulde Dage!
O, Jomfru! Vi drager til Hjemmet tilbage!«

(E. Ringseis, »Dronningens Sang«, 1).

Men hverken Davidsstaden, Bethlehem, eller Jerusalems hellige Stad turde Jesu Familie opsøge. Den maatte tage Bolig i det afsides Nazareth for at undgaa de Farer, som truede.

I Kristi Kirkes Levnedsløb har denne Kirkes Stifter mange Gange siden maattet forsage Kongestaden og Barn-

domshjemmet for at søge Ly i et Nazareth. Med Henblik paa engelske Forhold skriver saaledes *Abel Ram*: »... Da Forfølgelsen endelig gav Plads for Fred, da Katolikker atter aandede frit og paa ny kunde følge deres hellige Tros Ritual samt bringe det Allerhelligste tilbage fra dets ægyptiske Udlændighed — —, vendte H a n da tilbage til sit Bethlehem eller sit Jerusalem? Nej! Han fandt sit Hus lagt øde. Hans Altre var omstyrtede, Hans Tabernakel vanhelliget, Hans Helligdom plyndret og overgivet til Fremmede, til Folk, som ikke var Faar af Hans Sti. Han fandt sine udvalgte udsat for Foragt og Kritik, Han selv, Hans hellige Nærværelse mere taalt end tilladt, og han nødedes til at drage forbi de Templer, som var Hans med Rette, og søge Ly paa afsides Steder, hvor den levende Guds Tilstedeværelse ikke skulde være en Torn i Øjet paa den protestantiske Befolkning!« (Emanuel, Kap. 7).

Hvor uudgrundelige er Hans Veje!

Da Pave Pius VII tilbagekaldte Forbudet mod Jesuiterordenen, kunde Jesuiterne ikke drage tilbage til deres forladte Kollegier og Missioner for der at genoptage deres afbrudte Arbejde. Det tabte maatte vindes paa ny, hvor det var muligt, og dernæst maatte man drage ud for at finde ny Arbejdsmarker. Hvilket Heltemod, hvor mange haarde Kampe i den højeste Konges Tjeneste, men ogsaa hvor megen Velsignelse for Jesu Selskab og for Menneskeheden omfatter dette vældige Foretagende!

»— — *Jo større Sag,
des større Tag,
men desto større Sejer!*«

synger Bjørnstjerne Bjørnson om dem, der kæmper for en folkelig Idé. Langt højere og langt dybere føles det af dem, der kæmper for Kristi Idé og Kristi Sag. Ja, uudgrundelige er Hans Veje!

Hjemvenden fra Landflygtigheden! Stiller det sig stort anderledes i det smaa, naar et Menneske efter mange Aars Forløb og efter et betroet Arbejde i Herrens Vingaard vender tilbage til Barndomslandet? Hvor bliver Forventningerne skuffede! Hvor har alt forandret sig! Man har selv forandret sig, saa det er nødvendigt at finde ganske nye Indstillinger overfor alt og alle. — Ogsaa, hvis man faar til-

delt den Lod at forblive i sin Hjemstavn, vil man gennem saavel den ydre Verdens Foranderlighed som gennem den indre Verdens blive paamindet om, at vi idelig er paa Vandring. Paa Jorden gives intet blivende Sted. Ingen Plet er vort virkelige Hjem, men fra hver Plet gaar der en Vej til vort virkelige Hjem, til vor evige Hjemstavn. Det gælder ikke om, hvor vi lever, og hvor vi arbejder. Vi vil, ligesom den hellige Familie, takke Forsynet, naar det undervejs paa vor Vandring skænker os dette eller hint Sted til Herberg og foreløbigt Virkefelt.

»Livet er en kort Nat i et kummerligt Herberg,« siger den hellige Therese. Og den fromme Nonne, *M. von Greiffenstein*, som mere end tyve Aar var lænket til et smertefuldt Sygeleje, udvikler disse Ord videre:

*»En enkelt Nat det er jo kun.
Skal du end savne Hvile, Blund,
bebo et koldt og øde Kammer
og lide Smerte, føle Jammer:
En enkelt Nat er det jo kun!
Og bringer Livet dig da kun
som karrig Vært ved Morgenstund
med vrantent Sind og kolde Blikke
som Maaltid vammel Mad og Drikke:
For een Nat, een Nat er det kun!«*

Og sluttelig, efter Nattens Trængsler, lyder Herrens Indbydelse: »Kom, Søster, min Brud! Se, Natten flyr!«

*»Forundret, blændet, staar du brat
forløst af Dødens mørke Nat
ved Stigen, som tilbage fører
til Lys, som aldrig skal ophøre:
Du undres: »Herre, for e e n Nat!«*

Det er de samme Sindsrørelser, som bevæger den danske Salmedigter, naar han synger:

*»En liden Stund i Rosens Lund
og evig i Gudshaven,
saa Høsten her og Vaaren der
er dog nok værd
en Vinternat i Graven.« (Grundtvig).*

Det eukaristiske Verdensstævne. (3)

Den altbeherskende Følelse hos den, der har deltaget i Alverdens Hyldest til det Allerehelligste under Kongressen i Ungarns Hovedstad, er en dyb Glæde over vor hellige Tros folkeforenende Kraft, saaledes som den gav sig Udslag ved de mere end tredive Nationers broderlige Samling om Fredens højeste Symbol paa en Tid, da nationale og politiske Kræfter truer med at sprænge Samfundsrammer og Statsbygninger, — en tryk Glæde ved, at den verdslige Magt midt i en Jerntid bøjer sig for den aandelige, saaledes som det er sket her i Budapest.

Børnenes og Ungdommens Fælleskommunion.

Kristi Himmelfarts Dag begyndte med en Massevandring til Heltepladsen. Den allerstørste Del af de morgenduelige Kolonner var Børn og unge. De kom i smaa og store Grupper, hver iført sin Uniform eller særlige Dragt. Et farveprægtigt Skue, hvis skønneste Detail vistnok dannedes af de rigt og fantasifuldt broderede Pige-Nationaldragter. Ikke blot fra Budapest, men fra alle Landets Dele var denne Ungdom kommet. Ca. 300.000 Mennesker fyldte efterhaanden den vældige Plads, som fra den tidlige Morgenstund laa der med en straalende blaa Himmels kuplede Hvælv over sig.

Trods al Travlhed, trods mangfoldige Farvers og Formers Skiften, prægede en dyb Andagt de unge Ansigter. Det var en Sjælens Fest, hvilket man fik et gribende Indtryk af, naar man f. Eks. saa en ung Mand eller en ung Pige knæle foran en af de mange provisoriske Skriftestole og hviske deres Synder til en af de Hundreder af Præster, som her røgtede deres Gerning.

Det var et skønt Øjeblik, da mange Hundrede snehvide Brevduer midt under Højtideligheden løslodes for at bringe det eukaristiske Budskab ud over Landene; men skønnere endnu var det at forestille sig de Tusinder af rene Sjæle, som i disse Stunder forenedes med deres Herre og Gud.

Kardinal *Verdier*, Ærkebiskop af Paris, celebrerede den hellige Messe, den nu saa udbredte *missa lecta*, hvor Folket kunde følge med i de liturgiske Tekster, som her og der afbrødes af Menighedssang. Den mest gribende Oplevelse af alle var selve den hellige Kommunion. Hin Morgen havde set saa herlige Øjeblikke som Kardinalernes Indtog og Ungdommens Fremmarche under vajende Vimpler og Flag. Men nu forestod det skønneste, det højtidsfuldeste af denne højtidsfulde Morgens Billeder. Da Forvandlingen var sket, kom Processionen af de 300 Præster, som skulde uddele den hellige Kommunion. I fem pragtfulde, hvide Skrin blev frembaaret de 300 Kalke, som indeholdt Hostierne til de ca.

Mændenes gribende Tilbedelse paa Heltepladsen
Natten mellem Fredag og Lørdag.

150.000, der skulde modtage Herrens Legeme. Det var Præmonstratenserne, Alterets Sakramentes Orden, som bar Skrinnene. Seks Hundrede Ministeranter hjalp til under Kommunionuddelingen. Sammen med Ungdommen modtog tillige 70.000 Pilegrimme, som lige var ankommet til Hovedstaden og allerede næste Dag skulde rejse tilbage, Herrens Legeme.

Efter Fælleskommunionen bød Budapest alle Kommunikanterne paa Traktement. Hver fik en Flaske Chokolade og et Rundstykke.

Den offentlige Kongresforsamling.

Festhallen var fyldt af Tusinder, da den første store Kongresforsamling Torsdag Eftermiddag fandt Sted. Andre Tusinder stod udenfor. Men en glimrende Radiotjeneste, som sendte Talernes Ord ud i Byen og omkring i hele Verden, drog ogsaa Omsorg for de Skarer, som Hallen ikke kunde rumme.

Efter at de gejstlige og verdslige Rangspersoner under Biskop Heylens Forsæde havde taget Plads, og efter at de to officielle Hovedtalere, Prælat Dr. *Tihamer Toth* og Osservatore Romanos Chefredaktør, Grev *Della Torre*, i Nærværelse af Kardinalerne *Serédi*, *Hlond*, *Gerlier*, Ministerpræsident *Imredy*, Fru *Horthy* o. fl. havde talt, var det Nationernes Tur at fremføre deres Hilsen til Kongressen — i Taler af tre Minutters Længde. Ved Alfabetets Gunst var Danmark her placeret blandt dem, der fik Ordet straks ved det første af de tre offentlige Møder. Nordisk Ugeblads Redaktør overbragte de danske Katolikkers Hilsen, der i Over-

Skibsprocessionen paa Donau Kristi Himmelfarts Dag den 26. Maj.
I Midten Sakramentskibet. I Baggrunden Citadellet.

ensstemmelse med en kort Tale, som vor højærværdigste Biskop i Forvejen havde indsendt til Komitéen, drejede sig om *Niels Steensen*, den Mand, der ved sit Liv og sin Lære praktiserede den Tanke, som er udtrykt i Kongressens Løsen: *Eukaristien, Kærlighedens Baand!*

Skibsprocessionen paa Donau.

Kronet af Himlens Stjernepragt, omgivet af Nattens og Flodens Romantik, ombølget af et Lyshav, tændt af Menneskehænder, blev Processionen paa Donau Kristi Himmelfarts Dagens uforglemmelige Afslutning.

Pladsen foran St. Stefans Katedral, hvor Mængden venter paa Legaten og dermed paa Processionens Begyndelse, frembyder i sig selv et overordentligt Skue, levende, fantastisk, broget. Ordenssøstres hvide Slør, Pilegrimmens tusindtallige Lys, højt løftede Faner og Flag, Kronvagtens hvide Kappe og Hovedinfanteriets egeløvsmykkede Staalhjelme, Præsternes hvide Rochetter og Bispernes violette Talarer — alt dette stimulerer Forventningen om det store, som skal ske. Endelig: Under Pavehymnens Toner skrider Kardinal *Pacelli* frem, og Processionen sætter sig i Bevægelse. Først Politi til Hest, derefter et Æreskompagni og et Orkester, saa kommer Gejstligheden i lange og brede Rækker. Kardinallegaten, som under den broderede Baldakin bærer den gyldne Monstrans, er flankeret paa den ene Side af Budapests Universitets Senat med Rektor magnificus *Dr. Kenz* i Spidsen, paa den anden Side af Byens Raad, anført af Borgmester *Dr. Szendy*. Efter Baldakinen følger Kardi-

Under Skibsprocessionen ved Donaufloden. Blik fra Buda mod Pests oplyste Façader. Til venstre Parlamentet. Til højre Kongressskibene. Langs Floden paa begge Sider Spejdere med Fakler.

nalerne, hver med sit 6 Meter lange Slæb og ledsaget af sit Æresfølge. Under Orgelklang og Sang drager det hellige Tog til Skibet *Szent Istvan*, i hvis Forstavn Monstransen anbringes paa et Alter midt i et Kapel af Glas. Fire Skibe havde i Forvejen optaget Søstre og Gejstlighed samt de kirkelige og verdslige Delegationer fra Ind- og Udland. Kl. 20,30 lettedes Anker. En blaa Raket steg til Vejrs. Skibsprocessionen begyndte.

Stille flyder Donaufloden. Husfaçaderne, som er illuminerede, spejler sig i dens Dyb. I Kongeborgen straalere Kærter fra alle Vinduer. Fra Kastellet sender vældige Lyskastere deres Straalebundter hen over den fløjlsblaa Aftenhimmel. Langs Bredden staar Folk i Tusindtal med Lys i Hænderne. Gyldne Lyskalke med Hostier som blaa Sølvmaaner smykker Donaubroerne, og over Kalkene skinner Kristi Monogram.

Processionen aabnes af tre Motorskibe. Det midtste bærer et lysende Kors, de to andre brændende Fakler. Derefter følger to Skibe med tilbedende Søstre og Præster. Saa følger *Szent Istvan*: eet eneste Lysvæld fra Skorsten til Vandlinie. — Folk paa Bredden synger Sakramentsalmer paa mangfoldige Sprog. Højttalerne rundkaster ildnende Prædikener. Hvert Holds Præster opfordrer hver paa sit Maal deres Pilegrimme til Andagt. Langs hele Ruten staar Spejdere, som hæver og sænker deres Fakler i tilbedende Hyldest.

Ved Titiden vender Processionen tilbage til sit Udgangspunkt. Mængden istemmer »Tantum ergo«. Under dyb

Efter Børnenes Fælleskommunion. Drengene fra Landet
i deres maleriske Dragter.

Stilhed, medens alle ligger paa Knæ, lyses Velsignelsen over Floden og Byen — —, over Folkeslagene, som er kommet fra Øster og Vester for at knæle Side om Side i denne Nat, hvor selve Himlens Bue er deres Kirketag. — Og nu gaar man i Land for i samme Orden som før at vende tilbage til St. Stefan, syngende og bedende, dybt greben af det forunderlige, man har gennemlevet.

Dagens sidste Festudfoldelse er et skønt Fyrværkeri, som i Midnatstimen flammer over Ungarns Hovedstad.

Soldaternes Fælleskommunion.

Fredag var viet det stille Arbejde i Kommissioner og Sektioner, men Dagen indlededes med en enestaaende religiøs Højtidelighed. Der blev holdt Messe for 50.000 Soldater. Aktivt Militær, fhv. Frontsoldater og Krigsinvalider bøjer her deres Knæ for det Allerhelligste. Det er en tidligere Frontkæmper, som celebrerer denne Messe, nemlig Kardinal *Gerlier*. Fanfarer markerer Messens vigtigste Dele, og ved Højtaler forkyndes der, hvilke Bønner og Sange der skal benyttes. Blandt de først kommuniserende — efter at Hundreder af Gejstlige havde hørt Skrifte foran Kongressalteret — var Ærkehertugerne *Josef* og *Josef Frans* og flere andre højtstaaende Personligheder.

I øvrigt bød Fredagen paa græsk-katolsk Messe i Stefanskatedralen, paa Den internationale Missionskonference under den engelske Kardinals Forsæde og paa det offentlige Møde i Festhallen, hvor Ministerpræsident *Imredy* holdt en herlig Tale om *Eukaristien* og *Familiens Fornylse*.

Mod Afslutning.

Lørdag den 28. modtog Kardinallegaten en Delegation fra de kristelig-socials Fagforeninger. Legaten besvarede deres Henvendelse paa Tysk og lovede at ville overbringe Paven deres Hilsener. Han sagde bl. a.: »Den hellige Fader elsker Arbejderen, og paa denne hans Kærlighed beror ogsaa Rundskrivelsen »*Quadragesimo anno*«.«

Senere paa Dagen samlede 45.000 unge Piger — samtlige Budapests Pensioners og Pigeskolers Elever — til Optræden i Korsang, Skuespil og anden Underholdning. Yndefulde og tindrende af Liv virkede disse unge Skarer, hvis Sang lød som Vaarkvidder fra Fuglestruber.

Lørdag Eftermiddag holdtes det sidste store offentlige Møde. Her talte bl. a. Finansminister *Kal-lay* om *Eukaristien som Kærlighedens Baand mellem Klasser og Nationer*.

Sagfører *Josef Scott* rev Folk med sig, da han talte om St. Stefan »*som en Konge blandt Konger, men tillige i Kongernes Konges Fodspor.*« »*Hans Minde bør i alle Lande svæve gennem de regerendes Sale og minde dem, som i Dag sidder ved Staternes Ror, om Budet: »Tilbed Herren din Gud, og tjen ham alene!« Men nu vil Belzebub tvinge Menneskeheden til at tilbede ham. Derfor maa vi kæmpe i Kristi Aand!*« — — Paa Norges Vegne talte denne Dag *Lars Eskeland*, og for Spaniens Martyrkirke og paa dens troendes Vegne talte den i forrige Artikel nævnte Kardinal *Gomá y Tomas*.

Fra Børnenes og Ungdommens Fælleskommunion paa Heltepladsen.

Pavens Stemme.

Kl. 6 Søndag Morgen begyndte Højtiden med Landbo-ungdommens Opmarche. 15.000 unge Mænd var i Nattens Løb kommet til Hovedstaden for at tilbede det Allerseligste og aflagde til sidst deres Bekendelse i Form af et mægtigt Talekor.

Om Formiddagen fandt Kongressens mest besøgte Guds-tjeneste Sted: Legatens Pontifikalmesse, som overværedes af en Folkemængde paa ca. en halv Million med Rigsforstan-deren og hans Gemalinde i Spidsen. De ungarske Bisper bar fuldt Ornat. Ærkesædet Grans Klerus bar aarhundredgamle Messehagler. Da Kardinallegaten naaede Kongresalteret, istemte 1000 Sangere *Ecce Sacerdos*, og et Blæseorkester paa 150 Mand medvirkede ved Sangenes og Koralerne Fremførelse. Efter Højmassen meddeltes det, at *nu vilde Hans Hellighed tale til Forsamlingen*. Snart efter hørtes gennem Radioen Pavens Stemme, først lidt skælvende, saa ganske sikker, medens Menneskehavets Tusinder lyttede i aandeløs Spænding. Skønt Paven holdt Talen paa Latin, brød der spontant »Ejlen«-Raab og begejstrede Hyldestil-kendigelser frem.

En Afsked i øsende Regn.

Indtil Kl. 17 Søndag Eftermiddag havde Solen skinnet paa den bølgende Menneskemasse, der drog til Festpladsen, hvor Kongressens Afskedsstævne skulde finde Sted. Ved halvseks Tiden mørknede imidlertid Vesthimlen, og da To-gets sidste Prælater med Kardinal Pacelli ankom til Kon-gresalteret, regnede det i stride Strømme. Den gamle Biskop af Namur var helt gennemblødt, da han naaede Alteret. Gen-

Skriftemaal ved en provisorisk Skriftestol.

nem Mikrofonen ret-tede Pater *Bangha*, en af Kongressens Arran-gører, en Appel til Folk om at blive paa deres Pladser og at betragte Vejrets Ugunst som et Offer, de bragte Herren. Og Folk blev, omend Vinden rejste sig til Storm, og Lynglimt og Torden-brag ledsagede Sangen og Klokkernes Klemt. En Skov af Paraplyer sprang ud, men selv de ikke beskyttede Tilhørere blev paa Pletten, medens Lega-ten istemte »*Tantum ergo*« og lyste Velsig-nelsen. Men Kardinal-legatens og Kardinal Serédis planlagte Tale

maatte tages af Programmet. Kardinal Pacellis Tale blev dog — som beregnet — holdt om Aftenen i Radio. Og den var — ligesom Indvielsestalen — et Mønster paa kirkelig Veltalenhed.

Nu er Kongressen slut. For Ungarn har den været et Naadevæld, hvis Kraft ikke let kan overvurderes. En Pater Prior, jeg talte med, mente ganske vist — og med en vis Stolthed, — at Ungarn ikke var det Land, som trængte haardest til en religiøs Renæssance, hvilket der kan være noget om. Man ér ofte her blevet Vidne til en Trosglæde og Trosstyrke, som man næppe har oplevet Magen til. Alligevel er det givet, at Forberedelsesaaret *til* og Indsatsen *for* den glansfulde Kongres ikke mindre end denne selv har vakt tusind slumrende Kræfter i Ungarns Aandsliv. Men ikke blot for Ungarn: For hele Verden er dette Kæmpestævne blevet en Kraftkilde af aandelig og overnaturlig Art. Ligesom Aanden og Troen benytter sig af denne Verdens Midler til at udtrykke sine Hyldesttanker til den Højeste med Sang og Bøn, med Forsamlinger og Udfoldelse af det skønneste, Mennesker har frembragt, saaledes kan man være forvissat om, at de himmelske Naadestrømme igen vil skylle tilbage og give Frugtbarhed til alle det menneskelige Livs Markomraader. De vil blive en Velsignelsens Flod for Samfund og Individ, Familie og Stat, Klasser og Nationer, Kirkens Førere og deres Tropper.

Derfor maa den næste eukaristiske Kongres, som vil blive afholdt i Nizza, drage mange Deltagere fra Danmark og Norden til sig. Intet Land er saa aandelig rigt, at det har Raad til at undvære den Trosglæde og Trosstyrke, som udstrømmer fra en eukaristisk Verdenskongres.*) —z.

Niels Hansen †

Skønt Navnet *Niels Hansen* ikke er et sjældent Navn, vidste dog enhver af den ældre katolske Slægt her i Landet, hvem man mente, naar man talte om Niels Hansen. Og da den 31. Maj Budskabet om hans Død blev spredt af Radiofonien, gik det fra Mund til Mund: Niels Hansen er død. Og da en af hans Venner for nogle Aar siden skrev et Brev til ham og i Tankeløshed kun skrev: Hr. Cand., Thisted, — naaede Brevet sin rigtige Adresse.

Niels Hansen har været kendt iblandt os fra sin Overgang til den katolske Kirke i Aaret 1897. Og det kan jo ikke nægtes, at et saadant Skridt var egnet til at indgyde Respekt for ham. At opgive en sikker og anset Stilling som Sognepræst i Folkekirken, og at gaa en usikker økonomisk Stilling i Møde — med Hustru og en stor Børneflokk, det har vel

*) Rettelse: Udenrigsminister *Kanya*, der var nævnt i forr. Nr. S. 569, er ikke Calvinist, men Katolik.

kun yderst faa Mod til, og det er vel ogsaa for den ene og den anden, der ellers er overbevist om Sandheden og Vejen, Anstødsstenen, hvorfor man ikke vover at gøre det afgørende Skridt. Men netop det viser den *Ærlighed* i den afdødes Karakter, som var et fremtrædende Træk i hele hans Liv.

Som Sognepræst i Naur-Sir var Niels Hansen meget afholdt; Menigheden husker endnu den Dag i Dag deres gamle Sognepræst — og derfor blev hans Hustru i Juli 1936 begravet paa Kirkegaarden dér, og af samme Grund vil ogsaa han nu hvile iblandt sine Sognebørn. Men da Niels Hansen erkendte Sandheden — hvor ofte har han ikke fortalt mig om de indre Kampe før og under Overgangen til den katolske Kirke, — da begyndte en haard Tid for ham og hans Familie. Senere hen skrev den afdøde i et Brev til undertegnede: Ja, vor gode, gamle Ven (Klaumann) skulde altsaa gaa bort. Jeg mindes med Taknemmelighed, da vi i 1897 kom til Amager; da var Snæversindet meget større end nu til Dags, og det at være Katolik — en Særhed, der nærmede sig en Forbrydelse; men Klaumanns blev straks vore gode Venner, og ved at give mig de 3—4 Timer Tysk om Ugen i hans øverste Klasse (Gymnasium) lod han Folk

forstaa, at en Katolik kunde være et baade forstandigt og skikkeligt Menneske. . . Siden har Opinionen jo i høj Grad ændret sig: man kan i hvilkensomhelst Kreds godt være bekendt at staa frem som Katolik. — Men han skrev ikke om de indre Kampe i de første Aar efter sin Overgang, og han antyder kun den vanskelige økonomiske Stilling fra denne Tid — en stor Børneflokk, som han vilde give en god Uddannelse — og smaa Indtægter. Det var paa denne Tid, at jeg alvorligt maatte formane ham til ogsaa at tænke paa sig selv, thi hans Om-sorg og Tanke var: først mine Børn — og til sidst; mig selv. Men Vor Herre har sørget for ham og hans Familie. I et Brev til undertegnede skriver han: Vor Herre siger jo: »Bekymrer Jer ikke for den Dag i Morgen«, saa jeg vil prøve heller ikke at tænke derpaa.

Ærlig har Niels Hansen været i hele sin Færd — i sin Tro, i sine Tanker, i sin Vandel, i hele sit Væsen, ærlig uden Omsvøb, uden Løgn; han gav sig, som han var, maaske ikke altid i sødladne Former for at behage, for at vinde — den

Niels Hansen.

Slags Omgang har været ham imod i hans inderste Sjæl, men ærlig, oprigtig i sit Forhold baade overfor Gud og sine Medmennesker; enhver, som havde lært ham at kende og som var trængt igennem hans tilsyneladende kolde ydre Væsen, fandt i den afdøde en Sjæl af Guld og en oprigtig, dog ikke smigrende Ven. —

Endvidere var Niels Hansen et overordentlig flittigt Menneske. Lediggang kendte han ikke. Paa Amager var han ved Siden af sin Skolegerning i St. Annæ Skole optaget af Privatundervisning og Undervisning i forskellige Skoler til sent ud paa Natten, og dog fandt han desuden Tid til i en Aarrække at redigere Nordisk Ugeblad for katolske Kristne, og han gjorde det saa ypperligt, at man med Længsel ventede paa det nye Nummer, for ikke at nævne en Række Skrifter og Bøger, som han enten selv skrev eller oversatte eller bearbejdede. Medens han var Gymnasielærer ved Sct. Andreas Kollegium, forbandt et inderligt Venskab ham med Cand. Half. Kejser og Pater L. Günther. Noget, der havde Niels Hansens, en gammel Grundtvigianers, særlige Interesse, var Højskolen, for hvilken han har arbejdet i mange Aar. I et af sine Breve skrev han til mig: Jeg ser og ser i Ugebladet: Højskolen synes død! Foreningen A. C., der virkelig i mange Aar betød saa meget for mig og mange andre, har ikke annonceret en eneste Sammenkomst endnu.

Havde alt dette Interesse for den afdøde, saa var det dog frem for alt hans Familie, hans Børn, som han arbejdede og levede for. Skriveren af disse Linier har i mange Aar været Vidne til, hvorledes han paalagde sig selv den yderste Nøjsomhed for at faa de nødvendige Midler til Børnenes Uddannelse, hvordan han med Klogskab og under stadig Bøn om Guds Hjælp førte Børnenes katolske Opdragelse igennem og ved sit Eksempel blev en Vejviser for dem. Da jeg i min Artikel her i Ugebladet i Anledning af hans 70 Aars Fødselsdag (Sept. 1936), skrev, at Børnene ikke havde skuffet deres Fader og ikke beredt ham nogen Sorg, takkede han særligt for denne Bemærkning. Jeg følte, at denne Sætning var en stor Trøst for ham. Og jeg er forvisset om, at det i de himmelske Boliger, som han nu er gaaet ind til, vil opfylde hans Sjæl med Glæde og Fryd — at se dem alle vandre ad de Veje, han selv ved sit Eksempel har vist dem saa levende i sine jordiske Dage. —

I 17 Aar har Niels Hansen været Lærer ved Thistedes kommunale Realskole; skønt han har været glad for denne sin Gerning og har fundet inderlig Forstaaelse og Imødekommenhed under sit Arbejde, følte han dog stadig en Slags Udlændighed paa dette fjerne Sted. Men nu har han faaet Hvile — og Løn hos sin Frelser, han troede og stolede paa, og for hvem han har arbejdet og ofret. —

R.I.P.

Josef Resch.

Den gamle Redaktør.

Det er nu over 18 Aar, siden Niels Hansen forlod København og for stedse tog Bolig i Thisted. Derved mistede Katolikkerne i Hovedstaden en betydelig Mand, og Kirken i Danmark kom overhovedet til at savne hans Arbejde, for fra Thisted var det ikke mere muligt at tage saa aktivt Del i alt, som Niels Hansen hidtil havde gjort det. Den yngste Generation vil derfor næppe have noget stærkt Indtryk af den nu afdøde, de har vel kun hørt ham nævne engang imellem. Men for dem, der er en lille Smule ældre, for os, der var unge dengang, staar Niels Hansen som en af Førerne, som øvede en stor Indflydelse paa os, og som vi agtede og beundrede.

I August 1909 begyndte Niels Hansen sin Gerning ved Ugebladets Redaktion som Stedfortræder for Pastor Ronge, og fra Nytaar 1910 var han selv Redaktør. Han redigerede Bladet indtil Rejsen til Thisted i December 1920 og fra traadte endeligt i Maj 1921. Om denne hans Redaktørgerning skrev jeg nogle Ord her i Bladet dengang, og dem kan jeg godt tænke mig at skrive nu igen. De viser, hvad vi følte, og de passer endnu:

»Ugebladet var Niels Hansen kært. Det ved alle Læserne, for det mærkede man snart. Det var for ham ikke en Byrde, som han nu engang skulde bære, men det var hans Glæde og Lyst Uge efter Uge at sende det ud og der arbejde for Guds Sag. Af og til har han nok følt sig træt af det, ikke mindst, naar selv Katolikker ikke forstod ham, ja fornærmede ham. Han har selv engang skrevet lidt om de Genvordigheder, der mødte ham som Redaktør, men i Almindelighed tog han sig ikke noget af det nær, men gik roligt sin lige Vej efter sin Samvittighed og sin bedste Evne. Han skjulte aldrig sin Overbevisning, frygtløs som han er, og han vilde altid det gode. Stor er derfor den Indsats, Niels Hansen har gjort i de over 11 Aar, han har redigeret Ugebladet. Han har været med til at forme vort religiøse Liv, vor hele Tænkemaade, og til at give den katolske Kirke herhjemme det Præg, den nu har. Vi aner selv knap nok, hvor meget vi skylder Ugebladet og dets Redaktør.«

Det var gode Aar, Niels Hansen var Redaktør i. Det var i de Aar, da Ungdomsværnet, som Pastor Günther stod i Spidsen for, havde sat Fart i Ungdomsarbejdet, og da Mogens Ballin havde stiftet Højskolen. Ugebladets Redaktør var præget af den samme Aand og den samme Begejstring og Iver. Han var med i det, og derfor var hans Blad ogsaa med. Det var ogsaa vanskelige Aar, det var Krigsaarene, hvor enhver, der vilde være neutral, blev mistænkt, hvor alle vilde have deres Sympatier frem. Niels Hansen holdt

en klar Linje som en dansk Mand. For skal man karakterisere ham, kan man ikke undgaa at nævne hans udprægede Danskhed, som netop i Forening med det katolske gjorde ham særpræget.

Det var et uhyre Arbejde, Niels Hansen udførte i hine Aar. Han var Lærer paa Andreaskollegiet og om Aftenen paa Købmandsskolen, han tog ivrigt Del i det katolske Menighedsliv og redigerede ikke blot Ugebladet, men skrev ogsaa selv meget i det. Det er svært at fremdrage noget af, hvad han skrev. Vi husker hans smaa Indledninger, hans liturgiske Interesse, — han var med til Oversættelsen af Messebogen, — hans historiske Artikler og hans Polemik. Et mægtigt Arbejde gjorde han ved at gennempløje danske og udenlandske Blade, for at Ugebladets Læsere altid kunde have et godt Billede af de kirkelige Forhold.

I en kortere Aarrække var Niels Hansen ogsaa Forstander for den katolske Højskole, som han havde været med i Arbejdet paa fra dens Begyndelse af. Det lykkedes ham at føre den godt videre i det givne Spor. Selv holdt han ikke faa Foredrag, han talte jævnt og interessant, og han var i Stand til at finde gode Medhjælpere. Baade ved sit Arbejde her og ved Ugebladet viste Niels Hansen sig i Besiddelse af en ukuelig Energi. Han lod sig ikke gaa paa af Vanskeligheder, han gav aldrig op, han kunde bevare den samme Iver fra første til sidste Dag.

Det var svært for Niels Hansen, da han maatte skilles fra alt dette, som havde hele hans Hjerte. Det var ogsaa et Tab for det katolske Arbejde. Vi beklagede det dengang, og vi ser det tydeligt den Dag i Dag, at vi led et Tab, da Niels Hansen flyttede bort fra København. For tidligt kom han saaledes til at holde op, skønt han var arbejdsdygtig nok. Men hans Gerning skal ikke glemmes. Jeg tror, at den har sat sig varige Spor iblandt os. Maatte ogsaa hans Navn blive husket! Nu han er død, vender vi Blikket tilbage og mindes ham, som han var i sin fulde Kraft, og da fyldes vi af Taknemmelighed og Beundring.

B. J.

Mindefest for Biskop Gunner i Øm Kloster.

Søndag den 29. Maj havde »Historisk Samfund for Aarhus Stift« samlet sine Medlemmer og en stor Del af Emborgs Beboere til en Fest i Øm Kloster, hvorunder en Mindesten blev afsløret over Gunner, Øm Klosters syvende Abbed, Viborgs Bisp gennem 29 Aar. I Dagens Anledning havde Samfundet ogsaa ladet Datidens »Viborgbispen Gunners Liv« i Hans Olriks Oversættelse genoptrykke. En prisværdig Idé. Festen var lige saa meget til Ære for Historisk Samfund som for Gunner, og det, der blev sagt, og Stemningen, der herskede, var saaledes, at det udførligt bør omtales i Nordisk Ugeblad.

Festen aabnedes med et Friluftsmøde Vest for Kloster-ruinerne. Fra Skrænten, hvor vi sad, havde vi en storslaaet Udsigt over Gudensø, Mossø og Tangen mellem disse to Søer, hvorpaa Klostret i sin Tid blev rejst. Horisonten lukkedes af de mægtige Aase op mod Sukkertoppen, Vissingkloster, Ejer Bavnehøj og Ry (hvor Christian III blev valgt til Konge i 1536). Sortegraa Skyer hang lavt og tungt under Himlen — af og til pisket afsted af voldsomme Vindstød. Et ægte jysk Vejr! En med Bøgeløv behængt Talerstol — ellers ingen Udsmykning. Den vilde ogsaa have virket som et »Tivoli« i det storladne Landskab, spættet med blomstrende Gyvel.

Efter en Sang og et kort Velkommen af Formanden, Bibliotekar Ejler Haugsted, der tydeligt nok var »Manden for det hele«, aabnedes Talernes Række. Fælles for dem alle var et stærkt Angreb paa det gængse Udtryk »den mørke Middelalder« og en erklæret Kærlighed til Danmarks katolske Middelalder og dens Mænd — særlig til deres Virken i Øm Kloster.

Første Taler var Arkæologen, Arkitekt C. M. Smidt fra Nationalmusæet, der har ledet Udgravningerne siden 1910: Reformationen gik som en Storm hen over Danmark og ødelagde ikke alene Kunsten ved Billedstorme, men ogsaa Klostrene, som blev brudt ned. Den ny Tid havde ikke Sans for den gamle Kultur, og det meste af Middelalderens Litteratur gik derfor til. Mængder af Pergamentbøger endte som Kaduser til Christian 4's Kanoner eller som Indpakning til Fyrværkeri! En Del brugte Bønderne til at lappe deres Skindbukser med! Det er intet mindre end et Æventyr, hvordan Øm Klosters Krønike (*Exordium monasterii quod dicitur Cara Insula*) er blevet bevaret til os, og det er et lige saa stort Æventyr at faa Krønikens Beretninger bekræftet ved de senere Aars Udgravninger. Vi ved snart, hvordan hele Klostret var indrettet, og gennem Krønikens Beretninger om Klostrets Nybygninger o.s.v. er det os muligt — nu 700 Aar efter — at identificere tre af de begravede Stormænd i Klostrets Historie: Abbed Mikkil identificeres paa den smuktmurede Grav i »den ny Kapitelsals« Fundament, Biskop Peder Elafsen paa Gravens Form og Plads foran Mariaaltret og endelig »vor gamle Ven« Abbed Jens paa Skelettets svære Læsion i venstre Skulder. — Cistercienserne bragte en høj Kultur med sig. De bragte nye Byggemetoder og talte fremragende Arkitekter, hvis Værker indtil nu er uovertrufne. De støbte Klokker i Sandform og brændte Mursten — derom vidner Udgravningerne. De indførte nye og bedre Dyrkningsmetoder og nye Sædsorter. Cistercienserklostrene var rene »Landbrugsakademier«.

Vi blev ogsaa ved de 700 Grave, vi har fundet, klar over,

at de udøvede et stort Barmhjertighedsarbejde — hvorom Dr. Isager vil fortælle. Arkitekten sluttede med en varm og velfortjent Tak til Aarhus Historiske Samfund for de store Ofre, det havde bragt af sine smaa Midler, saaledes at Udgravningerne var blevet fortsat hvert Aar. (Stærkt Bifald).

Saa kom maaske Dagens skønneste Oplevelse, da den 73-aarige Dr. med. Kr. Isager fra Ry talte om sine antropologiske Undersøgelser paa de mange Skeletter. »Ogsaa jeg havde lært paa Universitetet om den mørke Middelalder — og dens Lægevidenskab havde jo været den rene Bedrøvelighed.« Men saa blev han kaldt til Øm for at se paa nogle Skeletter og saa opdagede han, at Munkene havde *opereret!* I de senere Aar er man nu nok blevet opmærksom paa, at der i det 11. og 12. Aarhundrede var blevet oprettet lægevidenskabelige Fakulteter ved Datidens Universiteter i Frankrig og Italien, og at Paverne sørgede for, at Klostrene fik videnskabeligt uddannede Læger til Hjælp, men vi troede, at Norden stod udenfor denne Bevægelse. Den interne Medicin holdt sig væsentligt til det gamle, men Munkenes Maade at anvende Urterne paa, har ofte været virksom — og »der er heller ikke Tvivl om, at Bøn og Helgenpaakaldelse ofte har hjulpet disse Mennesker.« (sic!) Men det var især Kirurgien, der gjorde Fremskridt. Her ejer Øm Kloster Europas rigeste Fund! Vi er istand til at følge flere Menneskers Sygehistorie gennem vore Studier af Knoglerne, og vi ser da, at de syge har faaet en efter vor Opfattelse fuldtud forsvarlig og hygiejnisk Pleje. Abbed Jens's saarede Skulder er saaledes rigtigt behandlet. (Det var Benedder efter et Sværdhug). Haardtsaarede har vitterligt levet flere Aar efter Behandlingen — kun en Trepanation for en Hjernesvulst(!) har Patienten ikke kunnet staa igennem. Hvad Gunner har betydet for at skaffe kompetent Lægehjælp, ved vi ikke, men den Tanke ligger nær, at han, der havde studeret i Paris, har sørget for, at unge, begavede Mænd fik Uddannelse i Udlandet og at Udlandets Fagmænd kom herop. Vi maa her huske, at Middelalderen havde et internationalt, intellektuelt Samarbejde, fordi den havde samme Tro: den katolske Religion — og samme Sprog: Latin. Vi kan ogsaa paa Knoglefundene se, at Klostret var Asyl for Aandssvage og kronisk Syge af alle Aldre og begge Køn, der ellers var arbejdsudygtige. — Den gamle Læge, der har et Hoved som en Cistercienserprior, sluttede med de smukke Ord: »Jeg vover, paa de Børns Vegne, som nu ligger under Mulde, at bringe en Tak til de gamle Munke for den kærlige Pleje, de har givet.« (Hjerteligt Bifald).

Til Slut talte Bibliotekar Ejler Haugsted om selve Biskop Gunner. Et ypperligt Foredrag! Han begyndte med at tegne den Baggrund, hvorpaa Munkenes Arbejde tegnede

sig: Barbari — saaledes som den fremtraadte i samtidige Rejsebeskrivelser. Man fik sine Tvivl om »det nordiske Menneskes« oprindelige Fortræffelighed, før Kirken kom til med sin Kultur og Kristendom. Bibliotekaren tegnede Gunners Levned saa godt, som vi kan gøre det, men især løste han den interessante Opgave, »at forklare for os Protestanter, hvilken Mand en katolsk Biskop egentlig er«. Af Middelalderens »Gunners-Levned« ser vi baade Biskoppens »potestas ordinis«, naar han viede Præster og hans »potestas jurisdictionis«, naar han visiterede. Oprindeligt var han Abbed for Øm — og der maa han have løst sin Opgave fortræffeligt, eftersom hans gamle Studiekammerat Kardinal Gregorius ikke havde Vanskelighed med at faa det uenige Viborg-Kapitel til at vælge ham som Biskop. Han var op i Tresseren, da han blev Biskop, men hvor utrolige det end lyder, bevarede han sine Aandsevner til det sidste, — og han døde som næsten Hundredaarig. Gunners største Betydning for det danske Folk laa maaske i hans Medarbejderskab til Valdemar Sejrs berømte »Jyske Lov«, der i Aarhundreder var Grundlaget for, hvad der var Ret i Landet. Ja, den gjaldt i Sønderjylland indtil for nogle Aartier siden. I Cistercienserordenens Guldalder hørte han til den Række kirkelige Stormænd, der skabte den danske Middelalders Kultur: Absalon, Eskild og Anders Sunesøn. Da han efter sin Død blev ført fra sit kære Asmild Kloster til Viborg for at stedes til Hvile i Sankt Kjelds Kapel, blev han baaret hele Vejen af Stiftets Provster og Sognepræster, medens alle Kirkeklokker ringede. (Stærkt Bifald).

Alle Festens Deltagere begav sig saa hen til den søndre Klostersgaard, hvor Thor og Natalie Langes mangeaarige Veninde, Overlærer Frøken Anna Krarup, paa afdøde Fru Natalie Langes Vegne afslørede Mindestenen og overgav den i »Historisk Samfund for Aarhus Stift«s Varetægt. Frøkenen mindedes Thor Langes trofaste Kærlighed til sit Fædreland og særlig til denne Egnns historiske Minder. Stenen er en over to Meter høj, slank Granitsten — det Materiale, hvori Jyllands gamle Kirker ofte er bygget — og bærer som eneste Pryd Omridsene af en Abbedstav (Gunner som Abbed) med Navnet Gunner tværs over, og over Staven et Konsekrationskors (Gunner som Biskop udøvende potestas ordinis). Paa Bagsiden læses den enkle Indskrift:

»Den jyske Stormand blev Pariserklerk,
derpaa i Øm han førte Abbedstaven.
Han Volmer hjalp med Lovens store Værk,
og blev som Bisp i Viborg lagt i Graven.

Abbed 1216—1222.

Bisp 1222—1251.

Skænket af Fru Nathalie Thor Lange.«

Bibliotekar Haugsted takkede for Stenen og udtrykte Ønsket om, at den maatte staa til sene Tider, og at det ikke maatte gaa den, som det er gaaet Sankt Kjelds Kapel og Gunnars Grav i Viborg, hvorefter der intet er tilbage. Bibliotekaren takkede ogsaa Kunstneren, J. Th. Skovgaard, for den smukke Maade, hvorpaa han havde løst Opgaven. Med en Sang sluttede den enkle og værdifulde Højtidelighed, som det var mig en Glæde som katolsk Præst at overvære. Jeg bar min Præstekjole, og baade den gamle Frøken Krarup og flere af Samfundets Medlemmer takkede mig, »fordi det glædede dem idag at se en Repræsentant for den gamle Kirke.« Denne lille personlige Oplevelse, synes jeg, hører med i denne Beretning. Saaledes virker Gunner altsaa endnu: Som Broen mellem Middelalder og Nutid. Han aabner vore Landsmænds Øjne for Danmarks katolske Fortid og derved ogsaa for dets katolske Fremtid.

Kjeld Geertz-Hansen,
Præst.

Stat og Kirke.

Bemærkninger til Professor *Hal Kochs* Kronikserie
i »Nationaltidende«, Maj 1938.

Forholdet mellem Stat og Kirke, som Prof. *Hal Koch* har behandlet i »Nationaltidende«, hører til de Spørgsmaal, der vel aldrig bliver uddebatteret. Alt eftersom man betragter dette Problem rent teoretisk eller nærmer sig det fra et historisk Standpunkt, kommer man til saa temmelig modsatte Resultater. Rent teoretisk og principielt turde det være givet, at Samarbejdet mellem Stat og Kirke er den naturlige og ønskelige Tilstand. Konstantin den Store har set rigtigt og handlet klogt, naar han, som *Hal Koch* skriver, »begunstigede Kirken for saaledes at drage den med ind i sit store Arbejde«, idet han »forstod, at dér var Tidens værdifuldeste aandelige Kræfter at finde«. Men at Kirken lod sig bruge dertil, kalder *Hal Koch* »et Kompromis, en Gaaen paa Akkord; Kirken har solgt sin Førstefødselsret for en Ret Lins«.«

Selvfølgelig er Martyrkirken lettest at forstaa. Den havde kun ét Svar til Staten: det blodige Vidnesbyrd. Men Kirken var ikke tænkt som Katakombekirke. Skulde den ikke udbrede sig til Verdens yderste Grænser? Skulde den ikke bringe Evangeliet til al Skabning — ogsaa Staten? Saa langt fra at være Staten uvedkommende, har Kirken tværtimod en Opgave overfor Staten. Den skal kristne den, underlægge den Kristi Scepter med alt, hvad der rører sig i den: Politik, Lovgivning, Videnskab, Kunst og andre Kulturinteresser. Det vil til alle Tider være Kirkens Opgave her

at forkynde de rette Grundsætninger og paatale Vildfarelser. Evangeliets Surdejg skal paavirke og gennemtrænge alt. Thi vel er, som Leo XIII siger, Stat og Kirke hver paa sit Omraade selvstændig og den højeste Myndighed, men Kirkens er det at vaage over den kristne Lovs Overholdelse ogsaa i det offentlige, borgerlige Liv.

Men Kirke og Stat er endnu inderligere knyttet sammen. Der er nemlig Omraader, der i lige Grad berører Kirkens og Statens Interesse, nemlig de saakaldte *res mixtæ* (blandede Sager): Ægteskab, Ungdommens Opdragelse, Skoler, offentlig Gudsdyrkelse o. s. v. Der at kræve, at Kirken skulde lukke sig inde i Sakristiet, vilde være lige saa unaturligt som at opstille Skilsmisse som Idealet for Forholdet mellem Mand og Kvinde. Disse blandede Sager skal Kirken og Staten ordne i Fællesskab.

Men er det — historisk set — lykkedes Kirken at løse sin Opgave overfor Staten? Hal Koch har saa sandelig Ret i, at Forholdet langt fra altid har været til Ære for Kirken. I det Konstantinske og Byzantinske »Ægteskab« mellem Stat og Kirke var den sidste ikke den jævnbyrdige Hustru, men ofte — skønt smykket med Perler og Ædelsten — den ufri, underkuede Trælkvinde. Da Kirken saa i Middelalderen blev den stærkeste og »den, der formaaede at bygge op paa ny, den, der førte den menneskelige Kultur videre og civiliserede vore germanske Forfædre, den, der gjorde, at der ikke blev Tale om en »Untergang des Abendlandes«, den, der tog Arven op fra Hellas og fra Rom og bragte den videre til Frankrig, til Tyskland, til England, ja selv til det fjerne Norden,« — da mener Hal Koch, at Forudsætningen for denne europæiske Middelalder var »et Kompromis«, idet Kirken »lod sig indfange af jordisk-verdslige Interesser.«

»Men,« tilføjer denne Kender af Middelalderen, »man kan jo ogsaa — hvad f. Eks. den katolske Kirkes ledende Mænd altid har gjort — anlægge et helt andet Synspunkt: ... Selve Sagen, at Verden skulde styres af Kirken og Staten — ikke den ene Part alene, men begge i Forening, — var i sin gode Orden. Og det store ved Middelalderen ser man deri, at det lykkedes at finde den rette — eller i hvert Fald en god Form for dette Samarbejde.« Og saa giver Hal Koch en Vurdering af Middelalderen, som vi ikke kan ønske mere retfærdig og forstaaende: »Det nye er da dette, at der her paa afgørende Maade er slaaet Bro over den Kløft, som i Oldtiden fandtes mellem Stat og Kirke. Kirken staar ikke længere uden for Staten og Staten uden for Kirken, men begge staar og falder med hinanden, i samme Opgave, gennemtrængt af samme Aand ... Dermed er Forudsætningen givet for den Enhed og Harmoni, som trods alle Kampe mel-

lem Pave og Kejser, trods alle Grænseoverskridelser baade fra aandelig og verdslig Side, er det væsentligste Grundtræk ved Middelalderen ... »Naar den kongelige Magt ledsager den præstelige Myndighed, *da styres Verden vel.*« Dette Ord fra Pave Paschalis II's Brev til den danske Kong Niels — som dog oprindeligt stammer fra den fromme, lærde og modige Biskop Ivo af Chartres, — siger Hal Koch, »kunde staa som Motto over hele Middelalderen.«

Naar Hal Koch skriver, »at for den romerske Kirke har Middelalderen altid staaet som den klassiske Tid« og den senere europæiske Kulturudvikling som »en Forvildelse og et Oprør«, maa dertil dog siges, at vi sværmer ikke i den Grad for Middelalderen, at vi betragter den som det sidste Ord i Spørgsmaalet: Stat og Kirke. Selv om vi med Leo XIII anser Middelalderens kirkelig-verdslige Samarbejde og dens aandelige Enhed for et Ideal, mener vi dog ikke, at enhver Udvikling bort fra Kirkens Formynderskab var »en Forvildelse« eller »et Oprør«. Middelalderens Folkeslag lignede en Flok vilde Dreng, der trængte til en fast Haand og kun under Kirkens Tugt kunde faa sig til at yde frugtbart Arbejde. Efterhaanden som disse Børn voksede til, maatte de lære at staa paa egne Ben. Derfor anser vi ikke al den moderne Kulturs Selvstændiggørelse, f. Eks. paa den profane Videnskabs, Kunsts og Litteraturs Omraade, for slet og ret Emancipation, men inden for de rette Grænser for Tingenes naturlige Udvikling.

A. Menzinger.

Paa Lytterpost.

Kirkelige Retninger. 30. Maj Kl. 18,15—18,35 talte Valgmenighedspræst *Carl Hermansen*, Ryslinge, om »De kirkelige Retninger i Dag«. Foredragets Tendens var, at de kirkelige Retninger er til stor Gavn for Kristendommen, og det sluttede med Propaganda for Grundtvigianismen. Men midt i Foredraget paastod Valgmenighedspræsten, at der ogsaa findes Retninger i Romerkirken, at der var stærke Brydninger i Middelalderen mellem Sogneejstligheden og Tiggermunkene, og at Retningsvæsenet i Romerkirken giver sig Udslag i de mange Ordeners Oprettelse.

Denne Paastand er ikke ny. Den skyldes sikkert, at mange Protestanter dybest inde føler Retningsvæsenet som et Svaghedstegn hos Protestantismen, og i deres Undren over Enheden i den katolske Kirke — en Undren, der er nær ved at faa dem til at tvivle paa Protestantismens Sandhed — søger de at finde samme Svaghed i Moderkirken, og de tror at finde den i de mange Ordener, som de tror er Retninger, der kan sammenstilles med Pietisme, Grundtvigianisme, Indre Mission, Barthianisme o.s.v. Men der er en fundamental Forskel mellem de katolske Ordener og de prote-

stantiske Retninger. De sidste er Udtryk for forskellig Tro, og mange indremissionske mener f. Eks., at Grundtvigianisme er Skalkeskjul for Verdslighed; en saadan Mening nærer Jesuiter f. Eks. ikke om Franciskanere. Nej, de katolske Ordener har nøjagtig samme Tro, nemlig den hellige Kirkes uforanderlige Tro. Forskellen mellem de forskellige Ordener ligger udelukkende i deres forskellige Opgaver og i deres mere eller mindre strenge Ordensregler. — Der var ikke Brydninger, men vel Gnidninger mellem Sognegejstlighed og Tiggermunke i Middelalderen, og de drejede sig ikke om Læren, men kun om Jurisdiktion (hvorvidt Tiggermunkene skulde have Lov at prædike i Sognekirkerne o. s. v.).

Ignatius.

Fra den vide Verden.

Letland.

Republikken Letland ved den finske Havbugt blev den 13. Marts 1921 erklæret for uafhængig og omfatter det sydlige Lifland, det gamle Kurland og Letgallen. Beliggende ved det baltiske Hav er det med sine 65.000 Kvadratkilometer noget større end Litauen, men har kun 1,9 Millioner Indbyggere. Af disse er 70.000 Tyskere.

Letland blev tidligere kristent end Litauen. Det var Augustiner-Korherren Meinhard, der arbejdede paa dets Omvendelse, og som fra Holland var kommet til Lifland sammen med tyske Købmænd. Den første Kirke byggede han 1183 i Uexküll ved Riga. Biskop Albert (1199—1229), der var udsendt fra Bremen, grundlagde 1201 Byen Riga, som blev Midtpunktet for katolsk Liv. Sværdbrødre og den tyske Ridderorden satte sig fast i Letland. Biskoppen af Riga blev Landsfyrste og hans Diøces Ærkebispedømme. Under den sidste Fyrste Wilhelm af Brandenburg (Hohenzollern) trængte den lutherske Konfession ind og gjorde Ende paa Ordensstaten. Senere gjorde ogsaa den russisk-ortodokse Kirke Propaganda, saa der ved Siden af de 1.060.000 lutherske Kristne og 17.000 andre Protestanter var 260.000 ortodokse Kristne, som staar under en Ærkebiskop. Jøderne tæller 94.000.

Med sine 450.000 troende udgør Katolikerne 23 pCt. af Befolkningen. Tidligere stod de under Ærkebispedømmet Mohilew. Det af Tyskerne i det 13. Aarhundrede grundlagte Bispedømme Riga blev i 1918 atter genoprettet og er siden 1923 et Ærkebispedømme. Det tæller 142 Sogne i 4 politiske Provinser. Den lettiske Regering sluttede i 1922 med Pave Pius XI et Konkordat, som garanterer fri Udøvelse af den katolske Religion og bestemmer de kirkelige Rettigheder. Domkirken er den gamle Jakobikirke i Riga. I Spidsen for Ærkebispedømmet staar Ærkebiskop Dr. A. Springovics. Det nationale Valfartssted er Aglona, hvor Letlands Katoliker plejer at samles hvert Aar i August Maaned.

Kristi Legems Fest. Torsdag d. 16. Juni.

St. Ansgars Kirke. 7 og 8 st. Messe. 10 Pontifikalmesse og Procession 20 Festandagt. Hver Aften i Oktaven 20 Andagt.

Jesu Hjertes Kirke. 6, 7, 7¹/₂, 8¹/₄ st. Messe. 10 Højtm. 19¹/₂ Festand. I hele Oktaven And. 19¹/₂.

Immaculatakirken. 7 st. Messe. 9 Højtm. u. Præd. 16 Proc. i Haven (holdes i Tilfælde af daarligt Vejr i Kirken, men samme Dag).

Klosterkirken. (Jagtvejen). 8 Højtm. 18 And. m. Te Deum.

Sakramentskirken. 8—8³/₄ Sangm. m. Præd. (som udsendes pr. Radio). 10 Højtm. 20 Festand.

St. Antoni Kirke. (Husum) 8 st. Messe.

St. Josefs Kirke. 6¹/₂ st. Messe. 9 Højtm. 15 And.

Rosenkranskirken. 6¹/₂ og 8 st. Messe. 10 Levitm. 19¹/₂ And. m. Præd. — I hele Oktaven hver Morgen 8¹/₄ Sangm. m. sakr. Velsignelse. Hver Aften 19¹/₂ And.

St. Annæ Kirke. 6 (paa Hosp.) og 7 st. Messe. 10 Højtm. m. Præd. 20 And. Hver Aften i Oktaven Andagt Kl. 20.

St. Andreas Kirke. (Ordrup). 6¹/₂ og 8 st. Messe. 10 Højtm. 19 And. — I hele Oktaven hver Aften 19¹/₂ And. m. sakr. Velsignelse.

St. Knuds Kapel. Messe 7¹/₂.

Kristi Legems Procession Søndag den 19. Juni i Roskilde.

Kl. 7 stille Messe, Kl. 9 Højmesse og Procession ad Frederiksborgvej og rundt til 3 Altre i St. Mariæ Hospitals Have. (Hefter med Processionssalmer à 10 og 15 Øre). I Processionen synges 1. Sæt Salmer i de smaa Hefter. Kl. 12 Middagspause. Legesalen staar til Disposition for udenbys Deltagere. Her kan medbragt Mad nydes. Kaffe, The og Sodavand faas billigt. Kl. 14¹/₂ Festandagt, hvorefter Foredrag i Festsalen.

Sommermarkedet i Brønshøj Frederikssundsvej 225 Søndag d. 12. Juni 1938 til Fordel for Arbejdet i Sankt Antoni Menighed. Festpladsen: Terrænet mellem Kirken og Præsteboligen. De besøgende vil forefinde Markedskro, Markedsteater, Salgsboder, Tomhøla, Fiskedam, Skydebaner etc. etc. Festtegn: 25 Øre.

Kl. 12 **A. Okrojs Stryge-Emsemble** musicerer.

» 13 **St. Knuds Skoles Drengekor.**

» 14 **Blokløjtespil** (Elevs fra Frederiksberg Folkemusikhøjskole).

» 15 **Antonia Cresta** stepper.

» 16 Recitation af **Antonia Cresta.**

» 17 Sangkoret »**Orpheon**« (35 Mand) under Direktion af Andreas Okroj 1. Afdeling.

» 18 Sketch: »**Retsscene**«, m. m.

» 19 »**Orpheon**« 2. Afdeling. I Sankt Antoni Kirke holdes Andagt med sakramental Velsignelse Kl. 20.

» 20 Lejrbaal. Spejdere fra Hertug Knuds Division underholder. Lejrbaalslederen: Divisionschef: H. Valeur Fausbøll.

St. Franciskus's III Orden holder Møde Fredag d. 19. ds. Kl. 20 i St. Knuds Kapel

I sidste Øjeblik beder jeg gode Mennesker paa Landet eller i en Provinsby om Ferieophold for en god 8-Aars Københavnerdreng, der trænger til et Ophold helst for hele Ferietiden. Skoleferien begynder den 19. Juni. *Verner Stabehl*, Amerikavej, St. tv. Kbhvn. V.

Horsens. Søndag d. 26. Juni indbyder vi alle til at tage Del i vor Kristi Legems Procession til Sølyst. Kl. 10: Levitmesse, derefter Procession. De, der melder, sig forinden kan spise Middag paa Sølyst for 1 Kr. Enkelte kan, hvis det kniber, spise gratis. Kl. 15¹/₂: Friluftsmøde, hvor vi haaber, at Lars Eskeland vil tale.

Sankt Josefs Sogn, Horsens.

Kirkelig Kalender.

Juni.	Juni.
12. S. Den h. Trefoldigheds Fest. - 1. Søndag e. Pinse.	19. S. Søndag i Kristi Legems Oktav.
13. M. Antonius af Padua.	20. M. i Oktaven.
14. Ti. Basilius den Store.	21. Ti. i Oktaven.
15. O. Vitus, Modestus og Crescentia.	22. O. i Oktaven.
16. T. KRISTILEGEMSFEST.*)	23. T. Oktav af Kristi Legems Fest. — Vigilie til Johannes Døbers Fødsel.
17. F. i Oktaven.	24. F. JESU HJERTES FEST.
18. L. i Oktaven.	25. L. JOHANNES DØBERS FØDSEL.

*) Befalet Helligdag.

Juni. Ugens Messebønner.

12. S. **Den h. Trefoldigheds Fest** (644—478); 2. Sæt Bønner: 1. Søndag e. Pinse; Slutningsevangelium: Søndagens.
13. M. Antonius af Padua (941—772).
14. Ti. Basilius den Store (942—773).
15. O. Foregaaende Søndags Messe (649) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Vitus, Modestus og Crescentia (943), 3. Om de helliges Forbøn ([120]); alm. Præfation (525). — *Eller*: Vitus, Modestus og Crescentia (943); 2. Søndagen (645), 3. Om de helliges Forbøn ([120]).
16. T. **KRISTILEGEMSFEST** (652—483).
17. F. i Oktaven (652—483); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken eller for Paven ([123,122]—[107]).
18. L. i Oktaven (652—483); 2. Efræm Syrer (945), 3. Markus og Marcellianus (946—776).

St. Andreas Kirke. Søndag den 12. Juni: Kl. 7 og 11½ st. Messe. Kl. 9 Prælatsmesse og Firmelse. Kl. 17 Andagt.

Conventus miss. erit die 14. Junii, hora 4½ ad S. Andream Ordrup.

Søndag d. 12. Juni Kl. 9½ er der **Gudstjeneste i Dragør, Øresundsalle 13.**

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 12. Juni, den h. Trefoldigheds Fest, agter Hs. Excellence Biskoppen efter Højmessens Kl. 10 at meddele Firmelsens hellige Sakramente til voksne. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er blevet optaget, og i Tide sørge for en Fadder.

Da der allerede er overtegnet til Retraite og Højskole paa Trørødhus fra 24.—31. Aug., har Pastor Messerschmidt givet Tilsagn om at afholde endnu en Retraite umiddelbart forinden fra 17.—21. Aug., saafremt der ogsaa til denne melder sig tilstrækkelig mange Deltagere. Skriftlig Tilmeldelse (Porto 15 Ørel) bedes sendt til Trørødhus, pr. Vedbæk.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 9. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katolske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13½-14½.

Nr. 25

Søndag den 19. Juni

1938

INDHOLD: »Pris, o Sion, din Forsoner!« — Religiøst Folkeliv. — Stærk og styrkende Tale af vore Førere i Budapest. — Møgt. Henrik Irgens. † — Set og hørt. — En gammel Hedning. — Missioner og Martyrer. — Sangen i vore Kirker. — Om Søndagspligt og Hverdagspligt. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

»Pris, o Sion, din Forsoner!«

Søndag i Kristi Legems Oktav.

Burde man ikke benævne den Valfartsskare, i hvis Midte den tolvaarige Jesus drog til Jerusalem, for den første Kristi Legems Procession? Burde ikke de Landsbyer og Stæder, som Toget drog igennem, have smykket Vejen for Hans Fødder? Bestrøet den med Palmer og vist Ham et Folk, knælende i Andagt? Først og fremmest: Burde ikke Jerusalem have gjort det?

»Se, Herskeren, Herren, kommer til sit hellige Tempel! Glæd dig og fryd dig, Sion, idet du gaar din Gud i Møde!«

Vilde disse jublende Ord til den 2. Februar ikke ogsaa have været paa deres Plads her? Og den i Sten mejslede Hymne, Templet, burde det ikke have tonet gennem Titusinders Lovsang:

Pris, o, Sion, din Forsoner!

Pris i glade Jubeltoner

Ham, din Hyrde og din Drot!

Hvad du mægter, tør du vove,

aldrig kan du nok Ham love,

mod Hans Vælde alt er smaat.

Denne Opfordring gælder enhver Sjæl, som gennem en offerberedt Livsvandel agter at følge Kristus efter.

Hvad lærer da Kristi Eksempel os gennem det, der sker i Templet?

Det viser os det smerteligste menneskelige Offer: Løsrivelse fra dem, der staar ens Hjerter næst. Dette Offer kræves, naar vor Afhængighed af vore Paarørende hindrer vor Sjæl i at tjene Gud og vil holde os tilbage, naar Guds Røst kalder. Eksemplet fra Hændelsen i Templet lærer os, naar vore Pligter mod Gud kræver det, at kunne taale Adskillelsen fra dem, vi har kær, og at bære Smerten, som dermed er forbundet.

M. von Greiffenstein betragter dette Problem i sit Digt »Forsvundet«.

*»Blide Moder, vil dit Hjerte, fuldt af Dødens Angest, briste?
Paa de marmorblege Kinder skimtes Taarer, tunge, triste.*

*Og du gaar paa trætte Fødder gennem Salems dystre Gader,
søger under navnløs Smerte, ak, dit Barn, som dig forlader.*

*»Søn, hvi gjorde du os dette?« — »Mor, fordi jeg maatte ile
til min Faders Hus at virke, virke uden Rast og Hvile.*

Du, Gudstemplet, som før Fødslen fostred mig og skjult

mig bar,

højere din Mur jeg bygger, saa den naar til Himlen klar.

Om Gud bor i dine Haller, vilde jeg mig overtude,

derfor lod jeg »Eli lamma sabachtani!« der genlyde.«

Den tolvaarige Drengs Holdning forklarer os de senere udtalte, haardt klingende Mandsord: »Tro ikke, at jeg er kommet for at bringe Fred, men Sværd. Jeg er kommet for at sætte Splid imellem en Mand og hans Fader, mellem en Datter og hendes Moder, mellem Sønnekonen og hendes Svigermoder, og en Mands Husfæller vil blive hans Fjender. Den, som elsker Fader og Moder mere end mig, er mig ikke værd, og den, som elsker Søn eller Datter højere end mig, er mig ikke værd.« (Matth. 10,34 ff.).

Disse Ord er ofte blevet misforstaaet af dem, som ikke tilstrækkeligt agtpaagivende læser det fjerde Bud, hvor netop Omsorgen for og Kærligheden til ens Husfæller og nærmeste indskærpes. Kun den Afhængighed af Slægt og Venner, der i sine Ytringer ikke tager tilbørligt Hensyn til, hvad Gud vil, er det Herrens Mening at bekæmpe.

Gentagne Gange behandler *Hugh Benson* dette Spørgsmaal, som netop i den for de engelske Katolikker heroiske Periode kom til at spille saa stor en Rolle.

For Sjæle, der har følt sig kaldede til Ordensstanden, kan det medføre svære Forviklinger. Hvorledes den hellige Frans af Assisi løste dette Spørgsmaal, har *Johannes Jørgensen* i sin Bog om ham anskueliggjort. Og gribende har *Arnold Lunn* fortalt om den unge Petrus Claver's endelige Frigørelse fra de Baand, der bandt ham til Slægt og Venner:

»— Vejen til Sevilla og derfra til Havnen, fra hvilken han skulde sejle til Indien, førte ham til en Korsvej kun to Mil fra Hjemmet. — — Han følte, at nu var der ikke mere noget, som hed tilbage, at der aldrig vilde blive det nogen Sinde. — Han tøvede, og famlende tog han en lille Bog frem og læste de Ord, som den fromme Alfonso Rodriguez saa ofte havde benyttet: »Han maatte, lige som Melchisedec, være uden Fader og Moder og paarørende, fordi han maatte se paa dem som Væsener, der ikke længere vedkom ham: Gud alene maatte have hele Pladsen i hans Hjerte!« H e l e P l a d s e n — — —, naa, ja, naturligvis —. Og den ny Melchisedec trak bedrøvet paa Skuldrene, tørrede et eller andet af Øjnene og tog Vejen til Sevilla.«

Ganske sikkert var det ikke udtrykkeligt forlangt af den unge Mand. Andre hellige vilde maaske i hans Tilfælde have handlet ganske anderledes. Men utvivlsomt har det heltemodige Offer og den paafølgende inderlige Bøn for den Slægt, som sad derhjemme, for Negerapostlens Familie bevirket større og rigere Velsignelse, end selv det smukkeste personlige Samvær under et Besøg vilde have kunnet. Og i hvert Fald er det et af disse Træk, som paa ny indskærper os Meningen med Herrens Ord: »Vidste I ikke, at jeg maa gaa op i, hvad der er min Faders?« (Luc. 2,49).

—ch.—

Religiøst Folkeliv.

Da man i 1921 gennem den parisiske Presse forberedte 100 Aars Mindefesten for Napoleons Død, skrev en ironisk Pen i »Le Journal«: »Dersom vor store Kejser i disse Dage fra sit Hinsides læser vore Aviser, mon han da ikke utaalmodigt vil udbryde: Hvorfor taler mine kære Franskmænd udelukkende om min Nedgangs Tid og mine Nederlag? Ikke

een Gang strejfer de med et Ord det Lovværk, som jeg med fast og sikker Haand smedede, det Lovværk, som den Dag i Dag betinger, at Folket kan leve sit Liv!«

Folkets Liv! Der er andre end Døgnskribenter, som glemmer det! Der er andre end dem, der pynter Aviserne med fede Overskrifter, som forsynder sig her. Ogsaa Historieskrivere har undertiden ment det tilstrækkeligt at sætte Epokernes saakaldte »store« i Transparent dels til Forherligelse, dels til Spot og Spe og Skræk og Advarsel, idet de dermed tror at have aflagt et sandt Vidnesbyrd om Udviklingens Gang for Samtid og Efterslægt. — Des mere paaskønnelsesværdigt er det da at støde paa Publikationer, hvor ikke alene Kejsere, Konger og »Navne« faar, hvad deres er, men hvor ogsaa navnløse Skarers Liv og Betydning bliver gjort til Genstand for Betragtning. Dette er Tilfældet i *Karl Eder's »Deutsche Geisteswende zwischen Mittelalter und Neuzeit«* (Anton Pustet, Salzburg, 1937, 198 S., 5,40 RM.). I Bogen, der indeholder 15 Forelæsninger over »Senmiddelalderens og Før-Reformationstidens aandelige Stilling«, tager Forfatteren (i Kap. 13) det religiøs-kirkelige Folkeliv i Centraleuropa op til Behandling.

Udgangspunktet for Emnet er den czekiske Bonde, *Peter Cheltschizki's* i 1440 skrevne og i 1521 udkomne Skrift »Troens Net«. Cheltschizki, der »kirkelig set er en Kætter, fra et nationalt Standpunkt Czecker, i social Henseende Bonde, aandshistorisk bedømt en Revolutionær«, ivrer mod alle Magthavere, og Grundtanken i hans Skrift er den, at siden Kristendommen under Konstantin forenedes med Statsmagten, er dens Væsen blevet ødelagt. Kristendom er ikke længere Kristendom. »De store Fisk har forladt Troens Net«.

Der kan rettes megen beføjet Kritik mod Ch.'s Paa-stande, og disse kan let gendrives, siger Karl Eder. De er forstaaelige som et Udslag af den aandelige Atmosfære, som efter Hussitterkrigene raadede i Mandens Hjemland. Men det interessante er, at Ch. optræder som *Folkets* Talsmand. Han »stiger op af den navnløse Masse, udstøder denne Masses Klageraab og synker tilbage igen.«

Men Massernes Liv er os ikke ligegyldigt. Hvorledes levede de? Hvorledes tænkte de? Hvorledes følte de? Det drejede sig ikke her om den enkeltes Data, hans Fødsel, hans Ægteskab, hans Død! Men hvad tænkte den jævne Mand og den jævne Kvinde om Spørgsmaalene: Kejser og Pave, Kirke og Land og Rige? Hvilke Ord laa ham og hende paa Tungen i Lyst og i Nød? Hvilke Følelser kom til Udtryk i Digtning og Sang? I Tidkort og Arbejde? Hvorledes bar disse Mennesker deres Kaar? Hvorledes løftede de Opgaverne, som Livet lagde paa deres Skuldre?

»Fra Folkeejendommelighedens Rod stiger Foryngelsens Safter opad. Med Folket, eller som Goethe siger det i »Faust«, med Mødrene staar vi ved Tidehvervets Rod og dets Historie. Og hvem falder da ikke de Ord ind, som Dürer i sin Dagbog skriver om sin fromme, haardt prøvede Moder: »Hun gik hyppigt i Kirke, og mig dadlede hun flittigt, naar jeg bar mig galt ad. Hun viste den kærligste Om-sorg for at holde min Broder og mig borte fra Synden. Naar vi gik fra hende, var hendes stadige Hilsen: Gaa, i Kristi Navn! Hun gav os bestandig med hellig Iver de frommeste Formaninger og bekymrede sig alvorligt for vore Sjæles Frelse. Hendes gode Gerninger og hendes Barmhertighed mod alle kan jeg ikke noksom prise. — Hun frygtede Døden, men hun sagde, at hun ikke ængstedes for at stedes for Gud. Hendes største Glæde var at tale om Gud, og at hendes Stræben gik ud paa at forherlige ham.« — — En Kvindes Liv, en Moderskæbne som saa manges! Dog kan en Tidsalder nok være tjent med den Kvindetype, som med saa ren en Trosevne forbinder den dybeste Ansvarsfølelse —.«

I Folket vedligeholdes den fromme Omgang med Sakramentalierne. Hjemmene velsignes og indvies. Der anvendes Besværgelser mod de onde Magter. Folket holder fast ved sin Relikvi-Kultus og fortrøster sig til sine Helgeners Forbøn.

»I Spidsen for Helgenerne staar Maria. Dyrkelsen af Guds Moder hører til de stærkeste Ytringer af senmiddelalderlig Fromhed. — Ingen Kirke er uden Maria-Alter, talrige Byer opkaldes efter hende. Hendes Navn er det mest yndede af alle Pigenavne. I enhver større Sogneby findes »Vor-Fruer-Broderskaber« og »Salve-Regina-Stiftelser —.«

Folket, hvis religiøse Livskraft stod i den dybeste Sammenhæng med Værdsættelsen af eller Efterladenhed over for den hellige Messe og Sakramenternes Brug, formaaede næppe altid at holde Ligevægten med Hensyn til Helgendyrkelsen. Dennes Former og Udtryk kunde have sine mindre heldige Udvækster. Men Hyldesten til Guds Moder, Andagterne til hende prægedes af en dyb og enfoldig Fromhed, der genspejles i den Kunst, som i Senmiddelalderen opløbstrede til hendes Ære, og som den Dag i Dag, i store Kirker sa vel som i fattige Vejkapeller, minder os om, hvor dybe Rødder den folkelige Maria-Dyrkelse har.

Folkedybet — i dette Ords smukkeste Forstand — har det paa en vis Maade ligesom det store Hav: Har det een Gang optaget Varmen i sig, bevarer det den længe. I ovenstaaende har Talen drejet sig om Maria-Forherligelsen i Lande, hvor Guds Moders Alter aldrig har været omstyrtet. Men en Nordbo, som vilde give sig til at søge efter Minder om Maria-Dyrkelsen i vore skandinaviske Lande, vilde

ikke behøve at søge længe, før en Rigdom af dem vilde komme for Dagens Lys (jfr. cand. mag. Niels Hansens Artikel »Set og hørt«, N. U. Nr. 18). Endnu ringer Danmarks Kirkeklokker »Solen op« og »Solen ned«, d. v. s. de ringer til »Ave«, og indtil for en Menneskealder siden kunde man paa Landet se ældre Mænd tage Hatten af, naar »Angelus«-Klokkens Slag tonede ud over Markerne. En Maria-Hyldest, som havde overlevet Kirkeomvæltning saa vel som Aarhundreder! Vilde vi anvende Karl Eders Metode og rette Søge-lyset mod vor nordiske Middelalders Folkeejendommeligheder, da vilde vi — sikkert til manges Overraskelse — genkende vore Fædres gode, katolske Skikke i meget af det, vi nu uden at reflektere derover foretager os.

K. Pl.

Stærk og styrkende Tale af vore Førere i Budapest

Allerede i den Velkomsttale, som Budapests katolske Borgmester, Dr. *Karl Szendy*, holdt til Kardinallegaten ved Mødet i Festhallen d. 24. Maj, ansloges Kongressens Grundakkord i følgende Ord:

»De romerske Paver har Gang paa Gang vist det ungarske Folk Sympati og Kærlighed. Uden Pave Innocens XIV's Hjælp vilde f. Eks. Ofen aldrig være blevet befriet for Tyrkerne, ligesom den h. Stephans Land, som i Aarhundreder har været Kristendommens Bolværk, næppe heller vilde have faaet sine Grænser tilbage.

Den hellige Fader har nu udmærket vor Hovedstad ved at henlægge den eukaristiske Kongres hertil, og vi er fast overbeviste om, at denne Kongres vil styrke saavel vore Borgere som dem, der fra nær og fjern er valfartet til Budapest, i deres Tro og deres Haab samt befæste deres Troskab mod den apostoliske Stol.«

Paa ganske samme Linje falder den katolske Udenrigsminister *Kánya's* Ord om »Kongressens Formaal«:

»Som Kongressens Formaal har den hellige Fader opgivet Forsoning og Sone. Ungarns Katolikker vil holde sig strengt til den hellige Faders Parole, og troende fra alle Lande vil med os tilbede den eukaristiske Jesus og forenes i Bøn for at opnaa den Almægtiges Naade. Dagliglivets Bryderier vil i disse Dage træde i Baggrunden, og vore Tanker vil vende sig imod Livets evige Skat. I Bevidstheden om vor Forløsning gennem Korsdøden er vi lykkelige over denne højtidelige Lejlighed til at aflægge Vidnesbyrd om vor Hen-

Festsalen under det første offentlige Møde Tirsdag d. 26. Maj.

givenhed og Troskab overfor Kirken. Midt i den Forvirring, som splitter Verden, er denne Kongres en Kærlighedsbekendelse, en Demonstration for Fredens Gud. Den er Beviset for, at over alt det, der skiller os, staar Troen, der forener os — —, Længslen efter Freden, Viljen til at forstaa hverandre — —.«

Den ungarske Ministerpræsident *Bela Imredy* talte ved det andet internationale Festmøde om »*Eukaristien — Kærlighedens Baand i Familien*«. Han betegnede vore Dage som en apokalyptisk Tid, hvor den seksuelle Tøjlesløshed har naaet en forfærdende Højde. Han opridsede Hovedlinjerne for det katolske Syn paa Ægteskabet og fortsatte med Eftertryk:

»Det var en vanvittig Idé, da man forsøgte at skabe et filantropisk og humanistisk Samfund, et jordisk Paradis, men samtidig fornægtede Kærlighedens to Poler, den jordiske og den himmelske Pol. Den jordiske Pol er Familien, det eneste Samfund i Naturen, som formaar at bevare Kærlighedens Værdier, og den himmelske Pol er Jesu Offer. Vi lider stadig under Forsøgene paa at virkeliggøre hin ulyksalige Idé. Man vilde opføre et Kærlighedens Palads, men Bygværket styrtede sammen, fordi man byggede paa Sand. — — — Familien er et Blodets Samfund, som Eukaristien er det. Det første er Naturens Samfund, som fra Slægt til Slægt fortsætter Skabelsestanken: »Vi vil danne Mennesket!« — Det andet er Blodets Samfund mellem Gud og Mennesket: Kristus udgyder sit Blod for os og eviggør saa-

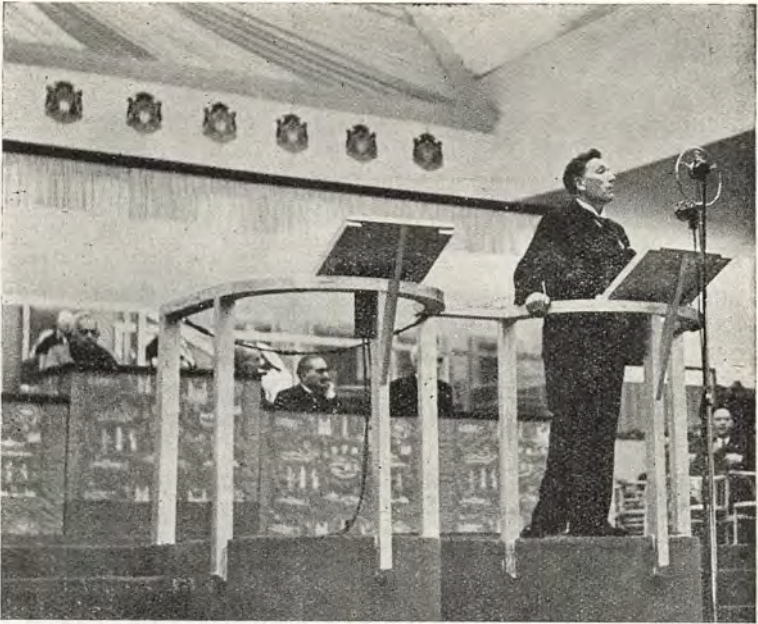

En 3 Minutters Tale om Niels Steensen og Eukaristien som Danmarks Hilsen til Kongressen ved det første offentlige Festmøde d. 26. Maj i Festhallen.

ledes den samme Tanke om at give Mennesket Liv. Deri ligger den dybeste Tilknytning af Trosmysteriet til Karitasmysteriet. Blod — her er dette Ord ikke en Forbandelse, men en Velsignelse. Blod udgydes her ikke for at dræbe, men for at give Liv. Historiens Skib flyder paa en Strøm af Blod. Det er blevet os givet, at denne Strøm ikke udspringer fra Kains morderiske Handling, men fra det guddommelige Lams Blodoffer.»

Paa Kongressens sidste Dag lød Hs. Hellighed Pave Pius XI's Røst gennem Radioen. Den gamle Pave henvendte sig til den ungarske Nation og til de forsamlede Hundredtusinder fra hele Verden:

»Endnu i Dag gribes Vor Sjæl ved Mindet om eder,« sagde Paven, idet han dvælede ved de Aar, da han opholdt sig i Ungarns Hovedstad, »vi ser for os i Aanden Rytterstatuen af den apostoliske Konge Stephan den Hellige. Vi ser ham, som har givet sit Folk den evige Velsignelse og ved himmelsk Hjælp stadig beskytter det og behersker det. Vi mindes hin hellige Stephan, som anbefalede sit Land og sine Efterkommere til den i al Evighed levende h. Petri Beskyttelse og kun ved ham vilde opnaa sin kongelige Magt. Vi mindes den unge hellige Emmerich, hans Søn, som i sin Ungdoms Vaar drog ind i det evige Land. Vi fremhæver

Lars Eskeland fra Norge taler. Til venstre den gamle ærværdige Biskop Heylen af Namur, den permanente Komités Præsident.

ham, som vi allerede gjorde det paa 900 Aars Dagen for hans Død, som et Eksempel for den katolske Ungdom.»

Hans Hellighed velsignede Forsamlingen og sluttede:

»Gud give, at denne eukaristiske Kongres i alles Sjæle vil vække den Kærlighed, som med Rette kaldes Evangeliets sammenfattende Lov, saa den maa give rige og lykkelige Frugter, ikke forgængelige, men evige. Gid den maa nære den ældgamle Tro, forøge Længslen efter de himmelske Værdier og i en saadan Grad styrke den guddommelige Kærligheds Flamme, at ogsaa de, der til vor store Sorg er kommet paa Afveje, opmuntrede ved de troendes Eksempel maa vende tilbage til Alkærlighedens Favn.»

Kardinallegatens afsluttende Tale, som paa Grund af et Uvejr ikke blev holdt foran Kongresalteret, rundkastedes i Radio Søndag Aften d. 29. Maj.

Vi hidsætter et Par Afsnit af denne vældige Tale, hvori Kardinal *Pacelli* med mesterlig Veltalenhed henvender sig til hele den katolske Kristenhed:

Hvilken Velsignelse for Verden, for Menneskeheden, hvis det, vi i disse Dage har oplevet, og den Erkendelse, vi er kommet til, de Beslutninger, som vi har fattet, vilde bane sig Vej til hele Samfundet! Den, der forsker efter den dybeste Aarsag til den ydre og indre Nød, der ligesom en ra-

sende Feber hærger vor Tids Menneskehed, vil finde, at Kilden til denne eksempelløse Krise udspringer fra en sjælelig Underernæring, en aandelig Blodmangel — — en moralsk Infektion, hvis Helbredelse ikke alene er at finde i de ved menneskelig Klogskab skrevne Bøger. Hvis det ikke lykkes at føre vor Tids Mennesker tilbage til de levende Vande, hvoraf mere troende Slægtled har drukket, hvis man ikke faar dem til at erkende den religiøse Basis for deres Tilværelse, hvis de ikke finder et fast, moralsk Holdepunkt indenfor deres Livsvilkaar, — disse Livsvilkaar, hvorover ikke udelukkende Menneskelovgivning og ydre Magt, men Gudslovens Majestæt vaager, — da kan et videre Fald ned ad den stejle Skrænt, hvor Slægten i Øjeblikket befinder sig, ikke længere standses.»

Kardinalen henviste til den hellige Faders Syn paa vor Tid:

»Pius XI har sagt: »Dag for Dag takker jeg Gud, fordi han lader mig leve i disse Tider. Denne dybt gribende, omfattende Krise er enestaaende i Menneskehedens Historie. Man maa være stolt af at være Vidne til og — til en vis Grad — være medvirkende i dette mægtige Drama. Det gode og det onde kæmper imod hinanden i en gigantisk Kamp. Ingen har Lov til at være en Middelmaadighed i vor Tid.« Lad os af inderste Hjerter, bevæget ved Storheden i disse Ord, udtalt af Guds Stedfortræder her paa Jorden, i hvis Navn jeg har aabnet denne eukaristiske Kongres og hermed slutter den — i Ydmyghed og hellig Ærefrygt bede:

Jesus Kristus, Verdens Konge, se i Naade og Forbarmelse ned paa de Hundredtusinder, som er forsamlede her som Sendinge fra den katolske Verden for ved dit Alters Trin at fejre Kærlighedens Broderfest som Gæster ved dit eukaristiske Kongemaaltid. Dit Naadeslys har omstraalt dem i disse Tabordage; dine hellige Naadestrømme har lutret deres Sjæle. Ved Brødets Brydelse er deres Øjne nu blevet aabnede ligesom Disciplenes i Emaus, og de har paany erkendt og trøsterigt erfaret, at Lidelsens og Prøvelsens Vej, som du værdiges at føre din Kirke og dine trofaste ad, er Korsets Kongevej, som du selv er gaaet indtil dens bitre men sejrrige Ende. Bevar dem i denne Erkendelse og i Styrkens og Tillidens Aand! Forenede ved dit eukaristiske Bord, omsust af din Kærligheds Aande, revet med af Brodersindet i denne Verdens-Nadversal, er Sødmen, Storheden, Majestæten i Kærlighedens Bud — dit *Riges magna carta* — paany blevet dem bevidst med overvældende Klarhed. Bevar denne Klarhed i dem og giv dem Kraft til at lade Handlingerne følge efter det, de i disse Naadesdage har erkendt, Handlinger, der er dig og dem værdige! Gør enhver af dem til et Vidne, en Bekender, en Kærlighedens Apostel! Gør dem, der her er forsamlede i dit hellige Navn, og dem, som Verden over i dette højtidelige Øjeblik er aandeligt forenede med dig, oprigtigt rede til at møde de knyttede Hænders Revolution

med fredfyldte, fornyede Hjerter! Lad den Kærlighedsild, som du har bragt til vor Jord, i dem blusse op til en hellig Flamme under denne fredløse Nutids Storme! Lad Folkeslagene atter blive sig klart bevidst, hvad de efter din Vilje og din hellige Livslov burde være! Giv hine og dem, i hvis Hænder deres Skæbne hviler, Viljen til at gennemføre sand Retfærdighed, som er Grundlaget for al virkelig og varig Velfærd! Lad dem, der giver jordiske, omend nok saa ædle Idealer den Ære, som er og skal være forbeholdt din guddommelige Majestæt, komme til Erkendelse af, at du er Gud, som ikke vil dele din Ære med nogen anden! Opvæk Heltesjæle, som med modig Offeraad og med Ydmyghed for den Allerhøjeste vil møde Kristushadets og Gudshadets dæmoniske Villen og Handlen! Lad, til Menneskelhedens Bedste og til dit Riges Forøgelse blandt Folkeslagene, Fredens Regnbue lyse mellem din Kirke og Staternes Magthavere, giv os en Sandhedens og Retfærdighedens Fred, en Oprigtighedens og Troskabens Fred, en Fred, som kan bestaa for dit alvidende Blik, en Fred, som alene er dette Navn værdig!

Herre, bliv hos os, thi det bliver Aften, og Dagen hælder allerede — (Luk. 24,29), saaledes beder dit Folk i denne skæbnesvangre Tid, hvor vort troende Blik vender sig bønfoldende og tillidsfuldt til de evige Stjerner og til det Lys, som straalere fra din Trone. Jo mørkere den jordiske Nat er, des klarere lyser hint Troens Firmament, hvis Kloder er forankrede i Evigheden. Ud fra denne Tro, som ikke er vor Fortjeneste, men din usigelige og ufortjente Naade, løfter vi Hjerte og Hænder til dig, vor Tros Skaber, Bevarer og Fuldender, og før Afskedstimen slaar, er vi i hellig Forbindelse med din Stedfortræder her paa Jorden, med alle din Kirkes belærende og hørende Medlemmer, idet vi med Længsel og Kærlighed tænker paa vore adskilte Brødre og tiljubler dig Hyldestens, Prisens og Takkens Lovsang, den ubrudte Sejrsbevidstheds Te Deum, i hvis Slutningsakkorder dyb Ydmyghed forener sig med ukueligt Mod, — idet vi gentager de Ord, som har fulgt vor Kirke paa dens Lidelses- og Sejrsang igennem Aarhundreder, og som vil følge den til Tidernes Ende:

»Paa dig, o Herre, har jeg haabet, og jeg vil i al Evighed ikke blive til Skamme.«

Monsignore Henrik Irgens. †

Den 9. Juni om Formiddagen døde Sognepræsten ved Sct. Olavs Kirke i Oslo, Redaktøren af »Sankt Olav«, *Monsignore Henrik Irgens* i en Alder af kun 39 Aar. For den, der — som undertegnede — saa sent som Eftermiddagen før havde siddet og talt med Mgr. Irgens i hans Arbejds-værelse, maatte Meddelelsen om dette pludselige Dødsfald komme som et rystende og uforstaaeligt Budskab, og paa samme Maade er sikkert alle, som har at gøre med det katolske Arbejde i Norge — ja, vel i hele Norden, — blevet berørt af den sørgelige Nyhed.

Ved Mgr. Irgens's Død har Norges katolske Kirke mistet

en god og lovende ung Søn, til hvem den uden Tvivl og med Rette havde knyttet de allerstørste Forhaabninger.

Mgr. Irgens kendte Danmark godt; hans Fader, Minister J. Irgens, der for Tiden er Norges Gesandt ved Kvirinalet, var i mange Aar Gesandt i København, og det var her, Henrik Irgens ved Jesuitpatrenes Hjælp fandt Vejen til Moderkirken i 1917. Det var ikke oprindelig den unge Konvertits Tanke at blive Præst; i Oslo huskes han endnu som en flot Officersaspirant, og det vakte ikke saa lidt Furore i Oslos mondæne Kredse, da han brød af for at blive Præst — katolsk Præst.

Efter sine Uddannelsesaar i Paris og en kortere Tid i Rom kom Henrik Irgens hjem til Præstegerning i Norge, først i Bergen og kort Tid efter i Oslo ved Sct. Olavs Kirke. Og længe varede det ikke, før Kirken fik Brug for den Dygtighed og det Administrationstalent, der straks havde gjort ham til en effektiv Arbejdskraft i Vikariatet. Da Norge i 1930 efter Biskop Offerdahls Død stod uden Biskop, udnævntes Henrik Irgens til Administrator for hele Kirken i Norge, og dette Hverv, der varede i ca. 2 Aar, udførte han paa en saa dygtig og værdig Maade, at han straks efter at have lagt det velordnede apostoliske Vikariat Norge i Biskop Mangers Hænder modtog den ærefulde Udnævnelse til Monsignore som prelado domestico, Husprælat hos Hans Hellighed.

Det var et Særkende for Mgr. Irgens, at han lagde stor Vægt paa Præcision og paa fuldstændig Beherskelse af sit Tema, og hans Evne til at opfylde begge Krav gav ham den Sikkerhed og Værdighed, som danner Billedet af en myndig Prælat. Foruden at være nidkær m. H. t. Menighedsarbejdet indadtil stræbte Mgr. Irgens efter at genopbygge den katolske Kirkes Position udadtil og i alle Folks Bevidsthed ved paa enhver Maade at gøre sit til, at Kirkens Stilling baade i Fortid og Nutid ikke kunde mistydes; hertil forstod han paa rette Maade at benytte det Middel, der var givet ham som Redaktør af »Sct. Olav«; men ogsaa den norske Dagspresse og de fremragende selskabelige Talenter, han besøgte, var hans Redskaber, og han forstod altid at træffe netop den Tone i Disput'en, som skabte Respekt.

Vi maa her i Danmark udtrykke vor Sympati for vore norske Trosfæller, der har mistet en — som det norske »Dagbladet« udtrykker sig — overordentlig afholdt Mand, en kundskabsrig og fordomsfri Personlighed. Og vi udtrykker Haabet om, at det Arbejde, der er udført, aldrig maa være spildt, og at gode, stærke Hænder maa gribe, hvor Henrik Irgens slap, for at Norge atter kan blive, hvad Norge engang var.

† R. I. P.

G. Garth-Grüner.

Om Søndagspligt og Hverdagspligt.

Et Skoleaar er nu ved at rinde ud, og alles Øjne er rettede mod den dejlige, lange Sommerferie. Det nye Skoleaar ligger langt, langt ude i Fremtiden, og dog er det det, som jeg synes, vi skal ofre et Øjeblikks Opmærksomhed paa. Prøv engang at spørge en Sognepræst om, hvor mange katolske Børn der findes i Sognet, og hvor mange af dem der gaar i katolsk Skole! De vil blive bestyrtet over Svaret. Og prøv saa engang at spørge Forældrene til et af de Børn, der gaar i Kommuneskole, om, hvorfor det ikke er at finde i den Skole, hvor det rettelig hører hjemme! De vil faa følgende Svar: Kommuneskolerne — eller hvilke andre Skoler, der nu er Tale om — byder paa store Paladser, gratis eller næsten gratis Undervisning, giver Eleverne Skolebøger og Mad, har Skolelæge og -tandlæge o. s. v. — Dertil er nu for det første at sige, at flere af vore Skoler er statelige Bygninger, helt moderne indrettede, har Skolelæge m. m., for det andet, at enhver, for hvem det kniber økonomisk, ved en Henvendelse til Skolens Bestyrer vil kunne opnaa al den Assistance, som Skolen er i Stand til at yde. For øvrigt er alle vore Skoler, hvor gamle de end er, anerkendt af Autoriteterne og byder altsaa paa fuldt forsvarlige og brugbare Omgivelser.

Eller De vil faa dette Svar: »Publikum« i de katolske Skoler er for »blandet«, — mit Barn skal rigtignok ikke omgaas den Slags. — Rent bortset fra det farisæiske i en saadan Tankegang kan man vist roligt slaa fast, at »Publikum« er blandet i alle Skoler og at slette Individider er at finde baade blandt Millionærbørn og blandt Efterkommere af fattige, ja, vel snarest blandt de første, og endelig, at der i de katolske Skoler føres en nøje Kontrol med de mindre heldige Elementer, der gør, at de ikke kan trives, en Kontrol, der paa Grund af de langt større Forhold i de kommunale Skoler maa være langt mindre effektiv der.

Endelig vil De kunne faa følgende Svar: Lærerkræfterne paa de katolske Skoler er ikke gode nok og Undervisningen derfor ikke fyldestgørende. — Hertil er at svare, at der med Undervisningen føres Kontrol baade fra det offentliges og fra Biskoppens Side. Finder det offentlige, at Undervisningen ikke staar paa Højde med, hvad der ydes i det offentlige Skoler, bortfalder Statstilskuddet. Men — alle vore Skoler uden Undtagelse har Statstilskud! Hvert Aar sendes nye Lærere, uddannede paa Universitet, Seminarium eller Lærerhøjskole, til vore Skoler. — At snakke om, at Børnene faar for langt til Skole, er med vore Dages Trafikmidler kun en tom Undskyldning.

Er man saa endelig gennem alle disse Udflugter, kunde

man spørge: Hvordan affinder disse Forældre sig med den h. Faders Udtalelser, der gør det til en Pligt for enhver Katolik at lade sine Børn gaa i en katolsk Skole, hvor dette er muligt? Paven har gentagende understreget de katolske Skolers Pligt til at lægge stor Vægt paa Børnenes Opdragelse. Det bliver gjort, og ogsaa her maa de store kommunale Skoler delvis svigte, ikke blot paa Grund af deres Størrelse, men ogsaa p. Gr. af den omsiggribende Afkristning. Har katolske Forældre mon rigtigt gjort sig klart, hvad den religiøse og etiske Ballast, de katolske Skoler giver Barnet, betyder for dets Fremtid? Jeg traf forleden en Lærer, der før har været ansat ved en Privatskole, men nu er ansat under det offentlige og altsaa kender Forholdene begge Steder. Til Overflod kommer han som beskikket Censor ved begge Slags Skoler. Han erklærede: »*Det er noget slemme Sludder, naar man paastaar, at Undervisningen og Resultaterne ved de private Skoler skulde være ringere end hos os — der er afgjort ingen Forskel!*« Manden er ikke Katolik, hans Navn staar gerne til Disposition. Det er saa forfærdelig lidt, Kirken forlanger af os til Gengæld for alle de Goder, den yder os, i alt væsentligt kun det, at vi skal gaa til Kommunion een Gang om Aaret og overvære Messen om Søndagen — frygtelige Byrder, ikke sandt? Var det mon ikke en Idé, at katolske Forældre, naar de opfyldte deres Søndagspligt, da gjorde sig klart, at de over for deres Børns Skolegang ogsaa har en Hverdagspligt. G.

Set og hørt.*)

Tempora mutantur (Tiderne ændrer sig) hører man ikke saa sjældent en eller anden udbryde, og saa er det i Regelen med den underforstaaede Mening, at det er i værre Retning. Der er Fænomener nok i vore Dage, der kan berettiggive en saadan pessimistisk Indstilling, men der er heldigvis ogsaa de Omraader, hvor man med Rette kan sige, at Tidernes Ændring foregaar i en bedre Retning. Et af disse Omraader er de historiske Studier, hvor saglig Ærlighed har taget Magten fra tidligere Tidens fordomsfulde Bedømmelse. Der er nu f. Eks. ikke den Forskel paa vor Fremstilling af Middelalderen og det store aandelige Jordskælv, der kaldes Reformationen, og de protestantiske Historikeres, som der var for blot 40—50 Aar siden. De to Partiers Syn har nærmet sig til hinanden, og det er de protestantiske Historikeres, som allermest har forandret sig.

Et meget tiltalende Bevis for denne Paastand leverer

*) Denne Artikel modtog Red. efter Forfatterens Død. Det havde været hans Mening at skrive mere, men Døden hindrede ham deri.

den nye Professor i Kirkehistorie ved Københavns Universitet, *Hal Koch*, ved den Maade, hvorpaa han ikke eet, men flere Steder behandler Europas Storhedstid: Middelalderen. Han skriver f. Eks. herom i Nationaltidende den 13. Maj: »Den moderne (han kunde ogsaa have sagt: vore Forældres) Tids Foragt for Middelalderen er taabelig og vidner kun om Mangel paa Forstand — ikke om Frisind, som mange tror. Middelalderen er ikke Mørkets og Uvidenhedens Tid. Den er en Opgangstid, hvor Kultur skabes og Menneskelivet blomstrer, ja, i visse Henseender naar sin højeste Udfoldelse. Men,« følger han afsluttende til, »med Indrømmelse af alt dette maa det dog fastholdes, at den kun er et Trin i Menneskehedens Udvikling, ikke noget absolut Højdepunkt.« — Ganske i Samklang hermed er en Udtalelse af Hr. Anders Andersen i Historisk Aarbog for Aarhus Stift 1938, Side 79. Han har været med til at udgrave Øm Klosters nordre Kirkegaard med dens ca. 1000 Grave, dog »ikke for at forstyrre Gravfreden, men for nænsomt og pietetsfuldt at pensle de gamle Ben frem for ved Hjælp af dem at kaste Lys over mange af de Skygger og forvrængede Meninger, som hviler over Middelalderens Klosterliv.« Lige som foregaaende var skrevet, frembød der sig et nyt, frisk Vidnesbyrd om det forandrede Syn paa Middelalderen. I det kendte ny Maanedsskrift: *Det tredje Standpunkt* (Maj 1938) har Redaktøren Arne Sørensen paa 10 store Sider aftrykt hele Midterpartiet af Pius XI's berømte Encyclica af 1931, som efter Begyndelsesordene kaldes *Quadragesimo anno*. Arne Sørensen præsenterer Pius XI for sine Læsere som »en Mand, som ikke blot staar med en individuel Dannelsen, men tillige med en uafbrudt Arv i sig, helt fra den Middelalder, som brød sammen for os alle i Europa, men som vi Gang paa Gang søger tilbage til, naar vi skal arbejde med et enkelt og sandt Grundlag for Samfundets Harmoni«. Saa vidt Arne Sørensen. Vi forlanger ingen bedre Anerkendelse af den gamle katolske Middelalder.

Maj 1938.

Niels Hansen.

Mellem Mødre.

En gammel Hedning.

Lille Mikkel var anbragt ved sine Hjemmeopgaver, og det var min Sag at overvaage ham, medens det stod paa. Regning er ikke lille Mikkels Nummer, og det har aldrig været mit. Det er dejligt at se mine Yndlingsevner gaa igen hos det næste Slægtled. Dette er en af de ufattelige Naadesbevisninger, som Forsynet lader følge med Forældrekaldet. Men det føles bedrøvende og trist, naar man kommer til at

spejle sin egen Ubegavelse i et elsket Afkoms tungnemme Tagen paa Tingene. Sligt faar man nu og da Lejlighed til. Maaske er ogsaa dette en Naade, selv om den ikke umiddelbart forekommer en at være det.

Drengen sad og lavede »Æselører« af Kladdebogens Blade, og naar han kunde se sit Snit dertil, skelede han ud ad Vinduet eller fulgte min Støvekluds Færd Stuen rundt. Hans Tanker var ikke, hvor de skulde være.

H v o r de befandt sig, røbede han pludseligt gennem et Spørgsmaal:

»Mor! Første Dag i Sommerferien skal vi til Kullen, ikke?«

»Jo, men bliv nu færdig med den Regning! Hvor langt er du kommet?«

»Jeg er begyndt paa det næstsidste Stykke. Jeg har tre i alt!«

Et Øjeblik Stilhed, hvor Blyanten lavede nogle Hieroglyfer paa Papiret. Saa fo'r det ud af lille Mikkel's Mund:

»Han var vel nok en Svend —!«

»Hvem?«

»Palnatoke! Du ved, han stod paa Ski ned ad Klippen derovre. Klippen var saa stejl som en Husvæg, staar der.«

»Saa! — B a g e f t e r kan vi tale om Palnatoke!«

Igen fik Kladdebogen en Omgang med Blyanten; men naturligvis havde Mikkel ikke glemt Palnatoke. Selv om hin gamle Viking havde været død i Aarhundreder, saa var han i Barnets Fantasi betydelig mere levende og morsom end Decimaler og uægte Brøker. Mon det var Sagnet om Æblet og Pilene og Kæmpens frimodige Ord til Kongen, som spøgede i Drengens Hoved? Eller var det stadig det sportsmæssige i Skiløbet, som beskæftigede ham? — i alle Tilfælde laa der Diskussion i Luften. Mikkel lod det sjældent blive ved en henkastet Bemærkning, naar det drejede sig om Ting, der optog ham.

Nu blev Linealen lagt paa Kladdebogen og en fast Streg sat under Resultatet paa det »næstsidste« Stykke. Saa kom begge Mikkel's Albuer op paa Bordet, og medens den gule Blyant balancerede mellem to af hans Fingre, tog han fat:

»Selv om han naturligvis var en fæl, gammel Hedning, saa var han dog en Knag! Tænk dig, ikke bange for noget som helst! Heller ikke bange for Kongen, ikke engang bange for Vorherre —«

»Hvorfra ved du det?«

»Jo, der staar, at han svarede den Præst, som vilde omvende ham: »Hellere vil jeg efter Døden være i Helvede blandt tapre Fædre, end jeg vil være i Himlen blandt stille og blege Munke!« Naar han har sagt saadan, kommer han selvfølgelig ikke i Himlen, vel?«

»Jeg tror jo, at den gamle Kæmpe ikke har forstaaet, hvad han talte om. Havde han forstaaet, hvad Himlen var, saa havde han sikkert talt anderledes om den. Maaske Vorherre tager det med i Betragtning — —«

»Eller ogsaa, at han synes, det var — k a m m e r a t l i g t af Palnatoke.«

»Kammeratligt —? Hvad for noget?«

»At han ikke vilde i Himlen, naar han ikke kunde faa sine Venner med derop! Han vilde nok gaa og blive ked af det, hver Gang han kom til at tænke paa, at de andre Helte og Vikinger var et Sted, hvor de ikke havde det godt. Kan man egentlig ikke godt forstaa ham, hvad, Mor?«

»Han kunde vel ikke se anderledes paa det. Men, Mikkel! Nu maa vi virkelig vente med Palnatoke, til du er færdig med dine Opgaver!«

»Ja, Mor! Men jeg vilde nu blive forfærdelig ked af det, hvis jeg kom i Himlen, og du ikke var der — —«

Som saa ofte før har lille Mikkel rejst et Problem, som er svært at klare. Medens han slider videre paa sit sidste Regnestykke, bliver hans Ord ved at klinge i mit Sind. For vor Mennesketanke ser det vel ofte saadan ud, at Himlen ikke vilde være Himmel, hvis vi der skulde savne Nærværelsen af dem, vi elsker. Lille Mikkel! Jeg er ikke kommet stort videre end du, men jeg vil prøve paa at lære dig det, jeg selv vil beflitte mig paa: lægge Livet an, saa vor egen Sjæl naar Himlen, og dernæst bede om, at vi i det himmelske Lys ikke maa savne en eneste af dem, vi kalder vore.

Lillemor.

Missioner og Martyrer.

Med Befalingen: »Gaar ud og lærer alle Folk« har Apostlenes Efterfølgere, Missionærene, ogsaa faaet det Hverv at sætte sig ind i Folkeslagenes særegne Karakterer. Hvorledes ellers forkynde Kristi Lære paa den for de enkelte Folk og Stammer bedst egnede Maade? Hvorledes ellers blive alt for alle? Vor Tids Missionærer skylder paa dette Omraade Etnologien — Videnskaben om Folkenes Liv og Kultur — megen Tak. Men Etnologien skylder paa sin Side ogsaa Missionærene megen Tak for yderst værdifulde Bidrag. Et saadant Bidrag giver *Andrè Albert* i sin Bog: »*Bandjoun*«, (Paris, Editions Dillen 1937, 174 S., ill., Frcs. 15,—)

I den sydlige Del af Vikariatet Foumban i Fransk Kongo bor et lille Folk paa henved 150.000 Sjæle, hvor P. Albert som Missionens Leder igennem en Aarrække har gjort omhyggelige Studier over denne Stammes religiøse Anskuelser, Sæder og Skikke samt over den materielle Kultur. Samti-

dig har han samlet karakteristiske Ordsprog, Fortællinger og Sange. Her er indhøstet den kostbare Høst fra en forsvindende Verden. I. Repiquet, Æresgeneralguvernør over Kolonierne, har i Indledningen og G. Goyau, det franske Akademis Sekretær, i Efterskriften fremhævet Værdien ved saadanne Studier. Gribende Træk fra Missionen finder vi i Tillæget. Vi skal her gengive to:

Maria.

Kvindens Stilling er her saa forfærdelig, at vi længe ikke havde noget Haab om at naa frem til dem. Alligevel, Missionen har nu eksisteret i otte Aar, og der kommer nu over 5000 til Messen hver Søndag, de kristne Kvinder og unge Piger slet ikke medregnet. Vore Forhaabninger er langt blevet overtrufne.

Blandt de første, som kom saaledes til Kirken, var Mongoum, en Søster til Høvdingen. Snart var Overværelsen af Søndagsmessen hende ikke nok. To Gange om Ugen kom hun til Undervisning. Hendes Søstre og ogsaa Høvdingens Hustruer gættede, hvor hun gik hen, og forfulgte hende med deres Drillerier og deres Haan. Ingen Haan, intet Drilleri kunde svække hendes Udholdenhed, og hver Dag i to Aar kom hun til Undervisning. Hun var lovet som Hustru til Høvdingen af Bangangté, og det Øjeblik kom, hvor hun skulde drage derhen og gaa ind i Rækken blandt den store Høvdings Hustruer.

»Jeg er Høvdingens Hustru, og jeg føder Tvillinger til Verden«, siger et bandjoun'sk Ordsprog for at udtrykke, at Ære og Blomstring vandrer sammen. Det siger ogsaa, hvorledes Stillingen som Høvdingens Hustru almindeligvis bliver misundt. Efter Titlen ma-fo, Høvdingens Moder, er det ganske afgjort Titlen mjuj-fo, Høvdingens Hustru, som er den mest eftertragtede blandt de indfødte Kvinder. Hvis Mongoum vilde være tro imod sin Katekismus's Lære, som hun kom for at høre to Gange om Ugen, maatte hun give Afkald paa denne overordentlig store Værdighed og skammeligt fornærme Høvdingen af Bangangté, som ventede paa hende for at ægte hende, og Høvdingen af Bandjoun, som havde lovet hende bort.

Mongoum havde dette Mod: »Jeg vil være Kristen. Jeg vil aldrig blive en polygamisk Mands Hustru«, siger hun. Intet kunde faa hende til at bøje sig. En Dag kom hun og bad mig om at blive døbt. »Nægt mig ikke denne Naade. Jeg havde ikke holdt Stand i to Aar, hvis ikke den gode Gud havde hjulpet mig. Jeg kan ikke længere klare mig foruden. Giv mig Daaben. Jeg trænger til Kraft fra Gud.«

Chefen, som blev adspurgt, gav den saa højt ønskede Tilladelse. Mongoum modtog Daabsnavnet Maria, det Navn,

som Høvdingens Hustruer tidligere havde givet hende for at drille hende. Hun giftede sig senere med en af vore Lærere.

Josef.

En Høvding, som dog senere blev Missionens Ven, forfulgte paa det heftigste de Kristne og Katekumenerne inden for sit Domæne. Opdraget af den protestantiske Mission følte han et vildt Had til Katolikerne og havde svoret paa Missionens og Kirkens Grund at plante en Skov af Macabos. For at naa dette Maal havde han forbudt sine Undersaatter at gaa til Undervisning, og omkring vor Kateket blev der ogsaa straks en Ørken. Ingen kan forbavses herover, naar man husker paa den politisk-religiøse Mynlighed, en Høvding har over hele sit Folk.

Imidlertid trodsede nogle enkelte Børn Høvdingens Forbud og kom skjult og ad Omveje hver Dag til Undervisningen. De blev øjeblikkelig eftersøgt af deres Forældre, som ikke uden Grund frygtede for, at Høvdingens Vrede skulde komme over dem. Og dog kom Børnene hver Dag til Missionen, trods Trusler, trods Prygl. En Aften blev et af dem, da han kom hjem, gennempisket saa forfærdeligt af sin Fader og Moder, at han var Døden nær. Før han døde, bønfuldt han sin Fader om at hente Kateketen. Alle-rede rensed ved det Blod, han havde udgydt for Troen, vilde han modtage Daaben. Faderen gav efter for hans Bønner; Kateketen kom, gav den lille døende Daaben, og kort efter døde Drengen efter at have givet Jesus, som han næppe nok kendte, det største Bevis paa sin Kærlighed.

Martyrernes Æra er ikke forbi.

Sangen i vore Kirker!

Pius XI overværede engang en Skolemesse i Køl'n. Hele Kirken var fyldt med Ungdom. De sang med Begejstring og andægtig Inderlighed deres Salmer. Pius XI, dengang Bibliotekar, blev helt betaget af og begejstret for disse Salmer paa Modersmaalet.

Nogle Aar senere ser vi en Flok unge Mænd i Rom; de har faaet Lov til at overvære Pavens private Messe. I Stilheden vilde de bivaane den hellige Handling, men da kommer der Besked om, at den hellige Fader ønsker, at disse unge Mennesker skal synge deres Tilbedelse og Taksigelse ud.

Hvem der synger, beder højt og i Fællesskab.

Derfor: Syng med i Kirken. Særlig paa Højtidsdage skulde vi udsjunge vore Følelser og juble om Kap med Guds

Musikanter i Naturen. Hvilken Oplevelse, naar man er med i en Kristi Legems Procession, hvor alle, gamle og unge, synger med.

Saa er der vore Koralmesser! Hvor herligt og opløftende, naar hele Menigheden synger med.

Det mindste, man kan kræve, er, at alle, uden Undtagelse, synger med i de Svar, som Menigheden skulde give paa Præstens Sang. Præsten er jo Anføreren, han synger »Oremus«, Lader os bede; han henvender sig til Menigheden Er det ikke en Opgave for vore Skoler og Foreninger at vejlede her paa dette Omraade.

Man skulde ikke mene, at det var saa svært at synge med »et cum spiritu tuo« og »Amen«, og naar Præfationens Jubeltoner klinge, skulde det være en Fryd for Englene at høre vor Lovsang »Dignum et justum est«.

Derfor vilde jeg gerne tilraabe alle: Syng jer glade og fromme og begynd med det nemmeste og det, der kommer atter og atter igen.

Jos. Wegener, S. J.

Fra Hovedstad og Provins.

Academicum Catholicum.

Onsdag den 8. Juni afholdt A. C. ordinær Generalforsamling. Efter Godkendelse af Formandens Beretning fremlagde Kassereren Regnskabet, der paa Grund af Revisorerens Svigten var urevideret. Regnskabet blev godkendt med det Forbehold, at det skulde forelægges og godkendes af de 2 Revisorer, som Generalforsamlingen vilde vælge for det kommende Aar. Dernæst blev det svundne Aars Administratores genvalgt enstemmigt med Akklamation. Administratores for 1938—39 er derefter: Politiadvokat Lotinga, Sekretær cand. jur. Odgaard og cand. mag. Henrichsen. Til Revisorer valgtes Bjørn Højbo og cand. med. Guldager. Under Eventuelt fremsattes et Forslag om ekstraordinært Medlemsskab for Ikke-Akademikere, A. C.s Forhold til Pax Romana blev drøftet, og Generalforsamlingen udtalte Ønske om A. C.s Forbliven i Pax Romana, og endelig fremsattes Tanken om Oprettelse af et katolsk Centralbibliotek i København. Politiadvokat Lotinga takkede paa Administratores Vegne for Genvalget og udtalte, at Administratores vilde bestræbe sig paa at gøre A. C. til den Institution i den danske katolske Verden, som A. C. bør være. Hertil maatte Medlemmerne hjælpe specielt ved at deltage i Møder og Fester. Før Generalforsamlingen havde Administratores haft Planer om et direkte Samarbejde med Repræsentanter for Verdens- og Ordensgejstlighed. Disse Planer var blevet mødt med Velvilje fra begge Sider. Nu, de var blevet gen-

valgt, agtede de at gøre dette Samarbejde saa intimt som muligt for derved at opnaa Styrke til at føre A. C.s Idealer ud i Livet. Generalforsamlingen sluttede med det traditionelle Leve for Dirigenten Ingeniør G. Wissum. Der var 19 til Stede.

Aarhus.

For Aarhus Menighed blev Pinsen i Aar noget usædvanlig, idet Hans Excellence Biskoppen netop 2. Pinsedag meddelte Helligaanden, Styrkelsens h. Sakramente til over 130 Firmander i alle Aldre. I sin Tale rettede Biskoppen en inderlig og indtrængende Opfordring, særlig til Ungdommen, om at holde ud i Kampen for det Gode, elske Gud, hans Kirke og dens Præster.

Men det særlige Præg paa Dagen var vel nok Samværet med vor Biskop om Eftermiddagen. Under Tonerne af Ett's »Laudate Dominum«, sunget af Kirkens Kor, skred Biskoppen smilende op igennem den tæt fyldte Forsamlingssal. Paa hele Menighedens Vegne hød Sognepræsten Pater Koch Hans Excellence hjertelig velkommen og mindedes med Taknemmelighed Biskoppens 16-aarige Periode som Overhyrde. Derefter hilste Børnene paa deres Vis i Ord og med Blomster, og saa lød »Vær hilset, Sankt Ansgar«, sunget af Menigheden. I gammel Stil læste nu Sognepræsten Træk fra Sct. Ansgars Levned, som ind imellem blev ledsaget af 5 Tableauer, udført af Ungdommen. — Efter Sangen »Hvor dejlig er de Sendebud« (Mendelssohn) holdt Hs. Excellence en Tale, hvori han tolkede sin Glæde ved at være sammen med Menigheden her i Aarhus og mindedes de gamle Præster, som ikke var mere, og lod os forstaa, at Besøget denne Gang jo ikke kunde undgaa at stemme til Vemod. Men selv om Biskoppen maatte tage Afsked, vilde han aldrig glemme Danmark, hvor saa mange Minder laa gemt, men ofte tænke og bede for os.

Med »Fast skal min Daabspagt« sluttede den smukke Fest. B. N.

Fra den vide Verden.

Belgisk Kongo.

Delegationen i Leopoldville har offentliggjort Statistiken for 1936—37 over Missionsarbejdet i belgisk Kongo og Ruanda-Urundi. Et flygtigt Blik paa de offentliggjorte Tal er tilstrækkeligt til at konstatere det enorme Arbejde, der er blevet udført i denne Del af Afrika, og de gode Resultater, der er opnaaet.

I Juli 1936 var der 1.601.144 indfødte Katolikker; i 1937 taltes der 1.767.492, altsaa en Forøgelse paa 166.348 Sjæle.

To Trediedele af denne Fremgang falder paa de voksne, hvoraf 121.070 modtog Daaben i det paagældende Statistikaar. Føjer man til det samlede Antal Katolikker Tallet paa Katekumenerne, som trods de 121.070 døbte udgør en Skare paa 1.058.967, d. v. s. 6.472 flere end det foregaaende Aar, kommer man til det storslaaede Tal 2.826.459, hvilket dog kun er et Mindretal, naar man tager Landets samlede Indbyggertal paa 14 Millioner i Betragtning, men et Mindretal, som virker opmuntrende og besejrende, og som gør sin Indflydelse gældende ved sin numeriske Kraft. Men for at disse Tal skal faa deres fulde Værdi, maa man ikke glemme, at de katolske Missioner i belgisk Kongo ikke har eksisteret længere end i knapt nok 50 Aar, og at Antallet af Katolikker for blot 19 Aar siden kun androg 564.242 og 333.305 Katekumener; i Løbet af ti Aar har Missionærerne mere end tredoblet deres Arbejdsfelt. Det kirkelige Distrikt og Arbejderstaben er ogsaa blevet større; til de 20 kirkelige Distrikter i 1927 er der kommet yderligere 8, og belgisk Kongo og Ruanda-Urundi tæller i Dag 20 Vikariater, 6 Apostoliske Præfekturer og 2 uafhængige Missioner. Gennem disse ti frugtbare Missionsaar er de fremmede Missionærs Antal steget fra 579 til 1054, de indfødte Præster fra 14 til 57, de fremmede Brødre fra 274 til 540 og de indfødte Brødre fra 19 til 102, de fremmede Søstre fra 448 til 1312 og de indfødte Søstre fra 41 til 134, Eleverne i de store Seminarier fra 78 til 248 og i de smaa fra 476 til 1194, og endelig er Antallet paa Kateketer steget fra 9.627 til 23.166.

Missionærernes mest virkningsfulde Redskab for at evangelisere belgisk Kongo er Skolen; Missionærerne leder 14.529 Elementærskoler, som besøges af 554.199 Elever, d. v. s. 3384 Skoler og 110.117 Elever flere end i 1936; endvidere leder de 32 Mellemskoler med 1856 Elever, 37 Normalskoler med 2491 Elever og 116 professionelle Skoler med 3786 Elever.

For at fuldstændiggøre dette straalende Billede skal nævnes de 532 Poliklinikker, som i Aarets Løb behandlede 7.475.355 Patienter, og de 64 Spedalskhedshjem, hvori 5119 spedalske passes. Ud over disse Arbejder og de 121.070 Daab af voksne har Missionærerne meddelt Daabens Sakramente til 98.590 Børn og 72.177 døende. De har velsignet 33.249 Ægteskaber, bistaet 44.933 døende og uddelt 25.808.892 Kommunioner.

Hvad vi trænger til!

Den kendte amerikanske Statssekretær Hull udtalte for kort Tid siden under en Kongresdebat: »De dybeste Aarsager til vor tragiske Svigten ligger paa Aandens Omraade. Gang paa Gang følger vi, hvorledes vi i vore Bestræ-

belser for at forbedre de nationale og internationale Forhold bliver slaaet tilbage ene og alene paa Grund af den Aand, der hersker over de menneskelige Forhold. Vore mest alvorlige Bestræbelser er usikre og resultatløse, fordi vi mangler et tilforladeligt Støttepunkt inden for den Sfare, der behersker de menneskelige Forhold. Intet opnaas, naar man forsøger at højne den ene eller den anden Klases Niveau, økonomisk set, og undlader at tage den Kendsgerning med i Betragtning, at der gives moralske Forpligtelser imellem Arbejdsgiver og Arbejder, mellem Industri og Landbrug o. s. v. I vore Dage trænger Menneskeheden i fortvivlende Grad til en moralsk og aandelig Genfødsel — en Genfødsel i Religionen.«

Ingen bør drage paa Valfart til Haraldsted Sønd. d. 26. Juni uden at have læst

Johan Johnsen:

St. Knuds Helligdomme i Haraldsted

Ansgariusforeningens Forlag.

47 Sider. 12 Illustrationer. Pris 35 Øre.

Faas i Kath. Boghandel, Stenosg. 3, og paa Menighedskontoret, Bredg. 64 (Kl. 15—17).

Bønnens Apostolat. Intentioner for Juni Maaned. *Ihærdig Sjælesorg for Arbejdere og Bønder, arbejdsløse og fattige.*— Forøget Missionsarbejde blandt Nordamerikas Negre.

Det meddeles herved, at vor kære Fader, Svigerfader og Bedstefader, fhv. Kirke- og Skolebetjent ved St. Ansgar

Vilhelm Rasmussen

den 11. Juni er afgaaet ved Døden.

R. I. P.

De efterladte.

St. Knuds Skole, Stenosgade 4,

eksamensberettiget Forberedelses-, Mellem- og Realskole. **Katolske Elever,** som ønskes optaget i 1. U.-Kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor for St. Knuds Stiftelse.

Sommermarked i Brønshøj 12. Juni. Følgende Numre blev udtrykket. Den store Lodseddel: 248 308 406 461 688 728 744 772 831 876 1052 1396 1458 1468 1534 1565 1573 1577 1602 1763 1971 2101 2134 2211 2346. Gardiner (C) 7. Armbaad 75. Gevinster afh. hos Pastor Benzon, Frederikssundsvej 225, Brønshøj, inden 1. Juli.

Komiteen for københavnske Skolebørns Landophold, som søger at skaffe Plads ogsaa til Børnene fra vore katolske Skoler, henvender sig gennem »Nordisk Ugeblad« til Læsere i Provinsen med Bøn om at tage et Barn fra Storbyens smaa Hjem paa Ferie. **St. Annæ Skole** alene har til ovennævnte Komite indsendt en Liste over **13 Dreng**e, der har bedt om at komme paa Landet. Faar Komiteen flere Tilbud gennem denne Henvendelse, kan ogsaa vore Børn lettere komme i Betragtning. Tilbudene bedes sendt til Redaktionen eller til Kommunalærer Chr. Østrup, Ingolfsalle 35, København S.

Kirkelig Kalender.

Juni.	Juni—Juli.
19. S. Søndag i Kristi Legems Oktav.	26. S. Søndag i Jesu Hjertes Oktav.
20. M. i Oktaven.	27. M. i Jesu Hjertes Oktav.
21. Ti. i Oktaven.	28. Ti. Irenæus. — Vigilie.
22. O. i Oktaven.	29. O. PETRUS og PAULUS.
23. T. Oktav af Kristi Legems Fest. — Vigilie til Johannes Døbers Fødsel.	30. T. Jesueucharistiske Hjerter.
24. F. JESU HJERTES FEST.	1. F. JESU DYREBARE BLOD.
25. L. JOHANNES DØBERS FØDSEL.	2. L. Marias Besøgelse.

Juni. Ugens Messebønner.

19. S. **Søndag i Kristi Legems Oktav** (658—490); 2. *Sæt Bønner*: Oktaven (652—484), 3. *Sæt Bønner*: Juliane af Falconeri (947—776), 4. *Sæt Bønner*: Gervasius og Protasius ([31]—[31]).
20. M. i Oktaven (652—483); 2. Silverius ([5]—[5]), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
21. Ti. i Oktaven (652—483); 2. Aloysius (948—778).
22. O. i Oktaven (652—483); 2. Paulinus (951).
23. T. Oktav af Kristi Legems Fest (652—483); 2. Vigilie til Johannes Døbers Fødsel (954—781); Slutningsevng.: Vigiliens (955—781).
24. F. **JESU HJERTES FEST***
25. L. JOHANNES DØBERS FØDSEL (957—782); 2. (kun i st. Messer): Vilhelm (961—786), 3. Jesu Hjertes Oktav *)

*) Den ny Messe er udgivet som Tillæg til Messebogen af Jesu Hjertes Budbringer, Ryesg. 26, Aarhus, og faas ogsaa i Kath. Boghandel, Stenosg, 3. Kbh. V. Pris 10 Øre

St. Ansgars Kirke. Torsdag den 23. Juni Kl. 20 Festandagt m. Procession.

St. Annæ Kirke. Sønd. d. 19. Juni Kl. 10 Højmesse, derefter Procession i Kirken. (Proc. i Haven bortfalder i Aar p. Gr. a. Byggearbejder der.) Kl. 20 Andagt.

St. Knuds Kapel. Sønd. d. 19. Juni Kl. 8 Messe (ikke 7¹/₂).

St. Nikolai Kapel (Strøbyvej 2, Hvidovre.) Søndag den 19. Juni. Kl. 9¹/₂ Højmesse. Kl. 16 Andagt m. Præd. og Procession.

St. Andreas Kirke, Ordrup. Søndag den 19. Juni. Kl. 6¹/₂, 8 og 11¹/₄ st. Messe. Kl. 9 Højmesse og Procession. Kl. 17 Andagt.

Frk. Elisabeth Balling

afgik ved Døden Lørdag den 4. Juni vel forberedt ved Kirkens Naademidler.

Begravelsen har fundet Sted.
Sct. Hedvigssøstrenes Hvilehjem
Dalum Kloster.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 16. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katolske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladere og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15--17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 26

Søndag den 26. Juni

1938

INDHOLD: Betragt mit Slid! — Niels Hansen. — Ægteskab og Jomfruelighed. — Hellighedens Hemmelighed. — Det store Ansvar. Den hellige Pligt. Den rige, varme Glæde. — Det jugoslaviske Konkordats Forlis. — Sovjets Religionshad. — Den katolske Presse i Frankrig i Tal. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Betragt mit Slid!

(Ps. 24, 18)

3. Søndag efter Pinse.

I Ibsens »En Folkefjende« (I,5) opramser Petra de forskellige Grene af sit omfattende Arbejde, og den lille Walter siger da til hende: »Du maa have mange Synder paa din Samvittighed, naar du maa arbejde saa meget. For Præsten siger, at Arbejdet er paalagt os som Straf for vore Synder.«

Barnet har misforstaaet Præsten. »Mennesket er skabt til Arbejde, som Fuglen er skabt til at flyve,« siger Job (5,7). »Gud satte ham i Edens Have til at dyrke og vogte den.« (Gen. 2,15). Men Arbejdets Møje og dets daarlige Resultater er os paalagt som Sonebod.

For øvrigt kunde Petra, da hun giver sig til at forklare om Arbejdets Glæde, have nævnet større Velsignelser end den dejlige Træthed og den søde Søvn, der følger i dets Spor. Lediggang, som foraarsager Tomhed og Livslede, lader tillige gode Anlæg gaa til Spilde, lader dem forvildes, forsumpe, forkomme. Arbejdet derimod opdyrker Menneskets Inderverden, ligesom det frembringer og plejer alle Menneskehedens kulturelle Goder.

*Arbejdet er Velsignelse og Ære,
 ej Trællens usle Lod, men Frimands Kald.
 Det skal det hele Samfunds Lykke bære
 og skærme det mod Sygdom og Forfald.
 Det skal de slappe Led og Muskler spænde
 og stivne Viljen, bævrende og blød.
 Det skal de lette Sind til Alvor vænne
 og Velsmag sætte os paa dagligt Brød.*

Naturligvis kan det rumme en Fare, hvis Mennesket hovedkulds styrter sig ud i et Arbejde — flygtende for sig selv og for Gud, — hvis Bestræbelserne ikke adles gennem et højt Maal, og hvis det glemmer at hellige det. Hvad gavnede det et Menneske, om han vandt den ganske Verden, men tog Skade paa sin Sjæl? Hvad hjælper det dig, at du bekymrer dig om mange Ting, naar du derover glemmer det ene fornødne!

Ogsaa i Arbejdet gælder det at kunne fornægte sig selv, tage sit Kors paa sig og følge Frelseren efter.

Digterinden *Cordula Wöhler* blev en Dag af sin Fader, Pastor Wilhelm Wöhler fra Malchin i Schwerin, efter at hun mindelig havde bedt ham derom, ført hen til den katolske Kirke for at overvære en Gudstjeneste der. Den 16-aarige Pige følte straks den personlige Nærværelse, den levende Guds Søns Tilstedeværelse, og den Tomhed, hun indtil da havde haft i sit Hjerte, blev paa een Gang udfyldt. Frelserens Ord: »Jeg har endnu andre Faar, som ikke er af denne Sti —« (Joh. 10,16), som lød under Gudstjenesten, greb hende med en vældig Magt. Fra den Stund var hun i sit Hjerte katolsk. Men Konversionen kunde hun ikke foretage, før hun var myndig. Snart blev man i hendes Familie klar over, hvad hun havde i Sinde.

*»Katolsk er jeg! — Ak, al Søkendekærlighed vil jeg miste.
 Intet Venskab viser sig sandt. Man lukker Hjerte og Dør
 for mig.«*

Forholdene i Hjemmet bliver uudholdelige, hun maa rejse bort:

*»Lev vel, I stille Stuer, lev vel, o, Faderhus!
 Jeg ønskede, at i Kiste man bar i Dag mig ud.
 Mit Hjerte er som dødet af dybe Smertens Saar,
 i Dag, da jeg fra Hjemmet, fra Barndomslandet gaar.«*

Den unge, fint dannede Pige blev af sin Familie gjort arveløs og ladet ganske uden Pengemidler, og hun maatte tage Plads som Tjenestepige og udføre al Slags groft og haardt Arbejde for at kunne tjene sit Brød.

Tabernaklet var hendes Trøst. Dette viser hendes Digt-samling »Hvad det evige Lys fortæller«. Denne Bog er ud-kommet i flere Oplag og er blevet meget læst. Den beretter ogsaa om det upaaagtede Liv, Jesus af Nazareth levede, og om hans ydmyge Arbejde.

I Betragtningen af dette Arbejde udbryder den h. Alfons undrende:

*»Han, som byggede Verden, gik fra Vuggen til Værkstedet,
Han, som byder Engle til Bords i Himlen, tømrede Borde
af Tabors Træer —.«*

Paa Hans Tid var Haandværket temmelig foragtet. End-nu havde ingen Digter sagt (som *F. W. Weber*): »Det for-nemste Hæderstegn, jeg ved, er en Haandfuld Slidvabler.« Alligevel lod Jesus sig med den største Beredvillighed be-lære af den hellige Josef, lod sig undervise af ham i hvert Greb om de simple Redskaber. Ingen Opgave var Ham for ringe. Alt blev gjort med den største Omhu og Udholdenhed for at kunne tilfredsstille Kunderne. Guds Søn var kommet for at tjene, og hans Mennesketjeneste var Gudstjeneste, Faderens Tjeneste.

Haardt Arbejde med knap Ernæring var det. Fattige Jøder nøjedes med Majsbrød og lidt Olie. Som Læskedrik Vand, blandet med Eddike. Den nødvendige Hvile fik Han i et Klippestens Kammer paa en Bastmaatte, der om Dagen rullede sammen. Arbejdet var ensformigt, uden videre Af-veksling. Selv en svagt begavet Dreng vilde have kunnet udføre det.

Man kunde fristes til at udbryde: O, Jesus, hvorfor blev du saa længe ved dette ringe Arbejde? Hvorfor blev du saa længe i det skjulte? Var du blot traadt frem noget før? Hvor kunde du have beskæmmet Verdens Vise, Verdens mægtige! Hvor kunde du have virket meget! — Men sligt er Daarers Tale. Den største Del af Menneskeheden maa vie sig til Haandens Arbejde. Og til dem vil Jesus sige: Følg mig efter! Se, hvilke umaadelige Herligheder og evige

Skatte I derigennem kan vinde! Og naar de nedbøjede i deres Træthed og Modløshed sukker: »Herre, se paa vort Slid!« da vil Jesus opmuntrende svare: »Betragt min Møje!«
—ch—

Niels Hansen.

Rom, d. 4. Juni 1938.

Ugebladet bringer en sørgelig Meddelelse: Niels Hansen, Bladets fhv. mangeaarige Redaktør, Bladets Ven og aldrig svigtende Medarbejder, er afgaaet ved Døden! Det katolske Danmark har mistet en af sine bedste, mest fortjente Sønner!

Mange vil herøres smerteligt af dette Dødsfald. Mange vil mindes den ærligt søgende Konvertit, der under store, personlige Ofre banede sig Vej til den katolske Kirke og siden tjente den med aldrig svigtende Kærlighed. Andre vil nævne det elskelige, dannede, aktivt interesserede Menneske, som repræsenterede de bedste Sider af Grundtvigianisme og Højskolebevægelse, det gode og det ægte! Atter andre vil fæste sig ved Niels Hansen som Forfatteren; der i Besiddelse af mangesidige Evner gennem sine Artikler og Bøger udbredte Kendskab til Kirken.

Hvad der i dette Øjeblik ligger mig mest paa Hjerte, er at takke den afdøde for det, han har betydet for Ugebladet og dets Redaktør i den Tid, jeg har kendt Niels Hansen personligt og i et nært Samarbejde kom til at værdsætte ham.

Hvor vil vi savne hans alsidige, altid interesserede Aand!

»Set og hørt« var Titlen paa den sidste Artikelserie, han havde planlagt til Ugebladet, og som Vorherre ikke lod ham gennemføre. Hvor var det karakteristisk for Niels Hansen alle Vegne at se og høre, interessere sig for Kirkens Skæbne, nær og fjern, supplere sin rige Viden, følge med i de nyeste Bevægelser! Hans dobbelte Titel *can. theol.* og *can. mag.* var kun et svagt Udtryk for den Viden, han paa Teologiens, Historiens og Litteraturens Omraade havde samlet og til-egnet sig, en Viden, der hos ham blev til levende Stof og atter blev givet ud paa en let tilgængelig, folkelig og fængslende Vis.

For nogle Aar siden præciserede Niels Hansen de Krav, der burde stilles den ideelle Skribent til vort Ugeblad. Vedkommende maatte forene Grundighed og Alsidighed med en fængslende, let fattelig og personligt præget Form. Han opfyldte selv disse Krav.

Behageligere Medarbejder kunde en Redaktør ikke ønske sig. Trods det, at han selv havde »siddet i Stolen« og havde været vant til at forme sine bestemte Anskuelser og at følge sin egen Linie, var det ham let at anerkende andres Arbejdsmetoder og vise sin Forstaaelse overfor andres Bestræbelser.

Disse hastige Linjer skal ikke være andet end en Hilsen fra det fjerne til et Menneske, en Mand, en Kristen, en Arbejder i Herrens Vingaard, hvis Død har grebet et Vennesind dybt. De skal være et Ønske om, at Vorherre maatte velsigne og gengælde denne Sjæl alt, hvad han har virket for Herrens Kirke og været for os alle! *G. Scherz.*

Ægteskab og Jomfruelighed.

Den 10. Kanon i Tridentiner-Konciliets 24. Forsamling siger:

»Hvis nogen siger, at den gifte Stand er at foretrække fremfor Jomfrueligheden og Cølibatet, og at det ikke er bedre og mere lykkeligt at forblive i Jomfruelighed og Cølibat end at blive forenede i et Ægteskab — han være banlyst.«

Denne Kanon skal, lige som alt andet, der refererer sig til det kristelige Liv, forstaaes »i Kristus«, d. v. s. inden for Kristendommens og Naadens hele overnaturlige Ideal.

Det er klart, at det i sig selv blot at være ugift ikke er bedre end gift. Den egoistiske gamle Pebersvend, den bitre gamle Jomfru, staar ikke, fordi de er ugifte, højere paa den moralske Trinrække end den gifte. Den hæderlige Familiefader eller Familiemoder er selvfølgelig langt mere ædel end disse. Den ikke mindre hæderlige ugifte Mand eller Kvinde, som gerne vil giftes, men ikke kan blive det (maaske fordi det Menneske, de elsker, allerede er gift, eller fordi de aldrig har været forelsket) er ikke, fordi de er ugifte, bedre end den Mand eller Kvinde, som er gifte, — for saa vidt de ikke maaske har bragt et Offer for Loyalitetens og Moralens Skyld. De har paa en beundringsværdig Maade faaet det bedste ud af, hvad de føler er et inderligt daarligt Job. Selv de, som for Videnskabens, Sygeplejens, Opdagelsernes, Filantropiens, Undervisningens o. s. v. Skyld har ofret Ægteskabet, er bedre, fordi de af naturlige Bevæggrunde, men maaske under store Vanskeligheder, har givet Afkald, men ikke fordi de slet og ret er ugifte.

Men Sagen flyttes over i en helt anden Verden, naar en Mand eller Kvinde beslutter sig til at give Afkald paa Ægteskabet for Frelserens Skyld, for Hans Tro og Hans Kirke. Selv i saadanne Tilfælde maa paa ingen Maade enhver

Mand eller Kvinde renoncere paa Legemets normale Liv. Der er andre Maader at give Afkald paa — f. Eks. Uafhængigheden og Indtægten. Disse giver man Afkald paa ved Løfterne om Lydighed og Fattigdom. Men ingen skal forsøge at renoncere herpaa, uden han er kaldet til at gøre det. Vi diskuterer ikke her, hvad der direkte vedrører et »Kald«. Men de, der forsøger at vælge Ordenslivet, hvis ikke Gud har kaldet dem dertil, kan komme ud for en meget ulykkelig Tid, og hvis han »holder ud« trods det, han intet Kald har derfor, vil han skade sig selv og andre. Der er dem, der for enhver Pris vil »redde et Kald«, som de siger. De tilskynder en Mand eller Kvinde, som er indtraadt i et Noviciat, eller som maaske oven i Købet har aflagt Løfterne, til for enhver Pris at fortsætte. Der er uden Tvivl en foreløbig Sandsynlighed for, at de bør handle saaledes. Men naar alt kommer til alt, saa er et Noviciat ment som en Prøve, et Eksperiment — det er »opfundet« netop for at vise Novicen, om han eller hun virkelig er kaldet af Gud til at aflægge de »3 Løfter«. Kirken drager i Virkeligheden Omsorg for, at Løfterne til at begynde med kun er »midlertidige«: de bortfalder efter Udløbet af den Tid, for hvilken de er givet, og selv evige Løfter kan der mere eller mindre let opnaas Dispens for (hvis dette er nødvendigt) efter en bestemt Tid.

Men endelig er der dem, der er kaldede, og som gaar ind paa at give Afkald paa alt, hvad de kan, for *Kristi Skyld*, og den største Forsagelse er at give Afkald paa Ægteskabet. Som ovenfor nævnt strides ingen med en Videnskabsmand eller med en Mand, der foretager besværlige Opdagelser i de arktiske Egne eller blandt de vilde, hvis han mener, det passer bedst for ham at opgive Tanken om et Ægteskab. Det vilde ikke være rigtigt overfor hans Kone, mener han. Derfor skal heller ingen strides med dem, som opgiver Ægteskabet for *Kristi Skyld* — d. v. s. hvis de overhovedet tror paa en Gud. Som vi har sagt er det kristelige Cølibat forstaaeligt inden for Kristendommen; ellers ikke.

Hvis jeg derfor for *Kristi Skyld* lægger hele det ægteskabelige Liv og hvad dermed følger, til Side, efterkommer jeg en Kaldelse til at leve, som Englene lever, — som jeg skal leve i Himlen — saa at sige før Tiden. Jeg antager ikke det *kristne* Cølibat af nogen som helst end ikke den fornuftigste »praktiske« Grund. Jeg gør ikke dette udelukkende, fordi jeg som Præst ikke bør adspredes af materielle Sager, som at tjene tilstrækkeligt til at underholde Kone og Børn. Jeg gør det, fordi jeg ønsker helt og holdent at forskrive mig til Frelseren og i Virkeligheden trolove min Sjæl med ham.

Straks bliver mit Cølibat eller Jomfruelighed frugtbar. Kirken ynder at bruge Paradoks'et »virginitas fecunda (frugtbar Jomfruelighed) om Guds Moder. Og ingen anden Kvinde i Verden har nogensinde historisk betydet, hvad hun har betydet, og ingen Indflydelse kan paa langt nær sammenlignes med hendes eller har givet Liv til saa mange Sønner og Døtre i Gud.

C. C. Martindale, S. J. (Wedlock).

Hellighedens Hemmelighed.

Mange Mennesker mener, naar Talen er om Hellighed, at denne er noget, der ligger fjernt fra den jævne Kristnes Vej og over hans Evne. Blandt den Række Forfattere, som fra Tid til Tid har forsøgt at bekæmpe denne Vildfarelse, f. Eks. *Tissot*, *Lindworsky* o. fl., bør ogsaa *Richard Gräf* med sin i Løbet af kort Tid vidt udbredte Bog »*Ja, Vater*« nævnes. Nu forelægger *H. D. T. Kiærulff* os sin Bearbejdelse af Bogen under Titelen: *Guds Viljes Vej*, 147 S. Kr. 1,75, og Pauluskredsen har hermed føjet et værdifuldt Led til den Række af Skrifter, som den hidtil har udgivet. Bogen vil bringe megen Velsignelse; kun raades Læseren til med Agtpaagivenhed at læse Oversætterens Forord.

For den allersaligste Jomfru var Guds Viljes Vej en Golgathasvej. I Verdens Øjne var der intet paafaldende ved hendes Vandring ad denne Vej, men for Gud var hvert af hendes Skridt et nyt: »Se, jeg er Herrens Tjenerinde —!« Hun sagde sit »Ja, Fader!«, endogsaa da hendes Sjæl paa Golgatha korsfæstedes sammen med hendes guddommelige Søn. Derfor ophøjedes hun til Himlens og Jordens Dronning, og alle Slægter priser hende salig.

Dette har paa en egen Maade *C. C. Martindale, S. J.*, belyst i sin Bog: »*Our Blessed Lady*«, Prædikener, (London, Sheed and Ward, 304 S. ill. sh. 7/6). Forfatteren har besøgt Maria-Helligdomme i forskellige Verdensdele, og paa denne Valfart tager han sine Læsere med. Han griber Lejligheden til at paapege, hvorledes Guds Moders Indflydelse paavirker »menneskeligt Liv og menneskelige Interesser paa mange afgørende Punkter«. — Bogen er »et Udtryk for Taknemmelighed mod Vor Frue. Mange Konvertitter vil finde, at hun spillede en stor Rolle i deres Konversion og maaske ligefrem var dens Udgangspunkt. Forfatteren erkender, at for *ham* var dette Sandhed. Hun og hans Hilsen til hende, »Hil dig, Maria!« kom først.« (291).

Hvorledes Guds Moders Haand fører et moderløst Barn, der forsømmes af sin Fader, og som gennem sin allerførste Barndom saa at sige bringes i Kontakt med enhver Form

for Synd, fra Egenviljens Vildfarelser til Guds Viljes Vej, indtil ogsaa denne Sjæl siger: »Ja, Fader!«, vises paa en gribende Maade i Selvbiografien »Miss Kate« (1851—1935), udgivet med Forord af *Herbert Thurston*, S. J. (London, Burns Oates & Washbourne, 146 S., sh. 3/6.)

Som treaarig mistede Kate sin Moder, der stammede fra en from puritansk Slægt. Faderen, som var Irlænder, hengav sig til Drik. Moderen havde lært Kate et Par smaa Bønner og indprentet hende Frygten for Helvede. Da Barnet var seks Aar, kom hun under sin Faders Hospitalsophold paa Foranstaltning af en samvittighedsløs Tante ind paa et Arbejdshus i Londons East-end. Da hun var bragt dertil under et falsk Navn, havde Faderen, da han efter en langvarig Sygdom kom ud af Hospitalet, Besvær med at finde sin lille Pige. Om denne Periode skriver Kate selv: »Hvad jeg der lærte, vilde jeg nødtigt skrive.« (8). »Jeg blev en flink lille Tyv... .. Og som de fleste Tyve var jeg dygtig til at lyve.« (16). Hendes ældre Søster var blevet Katolik. Men en Slægtning af deres Mor, en protestantisk Dame, fik Kate anbragt i et Institut for at unddrage hende Søsterens Paavirkning. Imidlertid havde Søsterens Ord gjort Indtryk paa Kate. Der var baade eet og andet, som Barnet i Stilhed spekulerede over. For Eksempel: »Jeg tænkte meget over, hvorledes Guds Moder vel kunde være. Jeg antog, at hun maaske lignede min egen Mor. Jeg følte, at jeg kunde elske hende, som jeg havde elsket min egen Mor.« (29). Efter tre Aars Forløb sendte man imidlertid Kate tilbage til hendes Far. Man maatte tage sig af andre Pigebørn, som trueedes af »papistisk Overtro«.

Faderen bekymrede sig ikke om hendes Opdragelse. Omgivelser og den tilfældige Læsning, der faldt i hendes Hænder, bød ingen Erstatning for det, hendes Fader forsømte. Og dog: »Den almægtige Gud vaagede over mig og bevarede mig, jeg kunde næsten sige, uskyldig, midt i en Verden af Synd og Last.« (38). I Kapitlet »Fristelse og Beskærmelse« findes lærerige Træk fremdragne. Her ser vi ogsaa, hvorledes Faderen, da han er syg til Døden, søger at indhente, hvad han i sit Levnedes Løb har forsømt. Han døde 1868.

Imidlertid havde en katolsk Dame, Miss Asquith, som var Medlem af en religiøs Forening i Kensington, taget Pigebarnet til sig.

»Miss Asquith's Tjenestepige havde et lille Billede af den allerseligste Jomfru, fremstillet med Armene strakte ud imod et fattigt Barn.« Kate fik Billedet forærende. »Jeg gemte det lille Billede i min Bog under min Hovedpude, og ofte ønskede jeg, at den hellige Jomfru vilde tage mig i sine Arme, saaledes som hun syntes at ville gøre det med det fattige Barn.« (56). Miss Asquith havde et lille Hus-

kapel med Alterens hellige Sakramente. En Dag aabnede Kate Døren til Kapellet og: *jeg følte den virkelige Tilstedeværelse. Jeg mener, at jeg i den Stund følte den mest levende Anger, jeg i mit Liv har følt. Paa een Gang forstod jeg, hvorfor Folk gik til Skrifte. Thi hvorledes kunde de vel nærme sig dette Alter med selv den mindste Synd i deres Hjerte?» (57 f.). — — En Maaned efter Faderens Død blev Kate optaget i den katolske Kirke.*

Derpaa gjorde hun sig i tre Aar nyttig ved Vajsenhuset i Kensington, hvor forskelligt Arbejde betroedes hende. Her blev hun tillige Medlem af en Maria-Kongregation. »*Det var indtil da den lykkeligste Dag i mit Liv —. Hvert Minut, jeg herefter kunde faa til overs, tilbragte jeg foran Guds Moders Alter, takkede hende paa ny og paa ny.*« (69). Hun længtes efter helt at indvie sit Liv til Gud og ønskede at indtræde i Carmeliterordenen. 1870 blev hun optaget i denne, men det første Forsøg strandede paa hendes svage Helbred. En blid, vedholdende Andagt til den smertefulde Moder ledsagede hende til Frankrig, hvor hun forblev i syv Aar og fik rig Lejlighed til at prøve sig selv og virke i det godes Tjeneste. Her blev den hellige Carmelit *Pater Thomas* hendes aandelige Vejleder. Villigt lod hun ham føre sig ad Guds Viljes Vej, ogsaa der, hvor hendes egen Vilje maatte føle sig korsfæstet. Gennem mærkelige Drømme bistod Gud hende (S. 88 og 107), ligesom den h. Johannes Bosco. Efter endnu et Forsøg paa at vie sig til Ordenslivet, et Forsøg, der medførte et Helbredssammenbrud, maatte hun i 1877 rejse tilbage til England. Nytaarsdag 1878 ankom hun til St. Mary's Home, Hammersmith. Her skulde hun faa Anvendelse for sin hidtil indhøstede Livserfaring, her skulde hun komme til at tjene Frelseren i et opofrende Arbejde for fattige Børn.

Gerningen i Hammersmith havde sin Oprindelse fra en from Kvinde, *Elisabeth Twiddy*. Hun, der ernærede sin Moder og sig selv ved at sy Hatte, traf en Dag paa Gaden et forladt Spædbarn. Da den lilles Moder var blevet opsporet, bad denne mindeligt, at hendes Barn maatte blive forskaanet for at blive bragt til Arbejds huset, hvilket vilde være den mest nærliggende Udvej, da Moderen skulde afsone en Straf i Fængselet. Dette var i Aaret 1857. *Elisabeth* og en af hendes Veninder, *Fanny Wilson*, paatog sig i Fællesskab at sørge for Barnet, og da i Løbet af den følgende Tid endnu et Par Hittebørn blev bragt til deres Dør, opfattede de det, som dette var et særligt Kald fra Gud. Ingen af de to Kvinder ejede andet og mere, end hvad deres Hænders Gerning indbragte dem, men nogle fromme Damer fra Byen kom dem til Hjælp. Efter mange Omskiftelser fik de endelig et Hus i Hammersmith, hvor de kunde indrette et

Hjem for de forældreløse Børn. De havde stadig mange Vanskeligheder at kæmpe med, men Kardinal *Manning* og senere Kardinal *Vaughan* opmuntrede dem hjerteligt. Da Elisabeth Twiddy døde, førte Fanny Wilson offervilligt sin Venindes Kærlighedsværk videre. Og det blev til Velsignelse for dette Værk, at Forsynet tilførte det Miss Kate.

Den aktive Tilværelse, som for de næste fyrretyve Aar og mere bandt Miss Kate til Hammersmith, var saare forskellig fra det Carmeliter-Kald, om hvilket hendes Drømme havde drejet sig. St. Mary's Home med dets skiftende Besætning af Hittebørn var alt andet end et Fredens Paradis. Miss Fanny Wilsons Sygdom og hendes svage Syn var undertiden Aarsag til, at hun udnyttedes og misbrugtes af sine Hjælpere. Da man manglede sikre Hjælpekilder, var man henvist til at tage den Assistance, der bød sig. Fanny Wilson synes ikke at have været nogen særlig dygtig Administrator, og der var en Masse Arbejde, som skulde gøres. Børnene, hvis Antal var 50—60, var for de flestes Vedkommende rene Babies. De skulde holdes rene, have Mad og Klæder, de skulde passes, og de skulde oplæres og undervises. Uden Tvivl hjalp de større Børn til med at se efter de mindre, men et konstant Overopsyn var dog nødvendigt. Miss Kate skriver: »*Lige straks, jeg kom til Miss Fanny og saa alt snavset og den rædsomme Uorden, samt saa den Forfatning, Børnene var i, naar de ankom til Hjemmet, frastødtes jeg vel heraf, men efterhaanden forekom alle de Ting, som man rent æstetisk reagerer imod, mig lette at udføre, thi jeg syntes, at Gud forlangte det af mig.*« (108). Kate blev Miss Fannys højre Haand, ogsaa hvor det gjaldt at udskille det Personale, som viste sig uegnet. Sammen med et andet prægtigt Medlem af Husstanden, Miss Stuart, gjorde Kate alt, hvad hun formaaede, for at bringe Værket til at blomstre. Ogsaa materielt. »*Da Huset var fattigt, og jeg var fiks paa Fingrene, gav vi os til at sy Messe- og Alterklæder, ligeledes paatog vi os ogsaa at sy Linned og Brudeudstyr, og derved tjente vi temmelig mange Penge ved Siden af, at vi lærte Børnene at arbejde.*« (117).

I Aaret 1900 døde Miss Fanny. Fra da af og gennem de næste tyve Aar laa Ledelsen af Mariahjemmet i Miss Kates Hænder. Hun gjorde det i enhver Henseende til en Mønsteranstalt. I December 1919 skrev en protestantisk Læge: »Jeg har i Dag undersøgt Børnene i Hjemmet. Det er mig en Glæde at kunne berette, at deres Helbredstilstand, de hygiejniske Forhold, hvorunder de lever, deres Ernæring og deres Paaklædning er den bedst mulige —.« Hvad der er endnu vigtigere: Pater Thurston forsikrer: »Af disse Børns aandelige Pleje havde jeg et overvældende gunstigt Indtryk,

disse Børn, som i mange Tilfælde var kommet fra de vanskeligste og fattigste Omgivelser —« (125).

Efterhaanden som Alder og Svaghed tvang Miss Kate til at overlade noget af Ledelsen til betroede Hjælpere, vedblev hun at vise en usvigelig Beredvillighed til at hjælpe andre paa alle de Omraader, hendes Evner tillod det. Saaledes har hun gennem fire Aartier den vægtige Byrde af Pligtarbejde, som man almindeligvis vilde have kaldt trættende og utaknemmeligt. I de Forhold, hvorunder St. Mary's Home maatte kæmpe sig frem, levedes der ikke Tid til Hvile eller Adspredelse. Hun savnede og længtes efter at deltage i Exercitier, men hun maatte betragte disse som en aandelig Luksus, der var uden for hendes Rækkevidde. Det var endogsaa temmelig sjældent, hun kunde faa Tid til at høre en Prædiken.

Naar alle andre i Huset var gaaet til Ro, dvælede hun efter sit haarde Dagværk foran det Allerhelligste i det stille Kapel. Det var hendes Rekreation. Det oprivende ydre Arbejde var ikke nogen Hindring for hendes indre Liv. Hun tilstaar selv: *»Jeg har slet ikke Vilje til andet, ønsker mig ikke andet. At være utilfreds med noget synes mig umuligt. Jeg har saa dyb en Følelse af Guds Forsyns Styrelse, har en saa tryk Forvisning om, at Hans faderlige Omsorg skærmer mig, at jeg ved, at intet hænder uden Hans Tilladelse. Og skønt jeg naturligvis begaar Fejlgreb og til Tider viser mig uligevægtig, saa tilskriver jeg det Virkningerne af mit Helbred, det er ganske uafhængigt af min Sjæl. For der synes at være en Del af mig, som aldrig er i Uro eller kender til Bekymring, men hvor alt er Fred. Der er i mig en lille Helligdom, hvor Gud lader mig mærke sin Tilstedeværelse.»* (127 f.).

Epilogen af *Enid Dinnis* belyser Miss Kates Livsaften.

Hendes sidste Aar tilbragtes i fredfyldte Omgivelser hos nogle katolske Damer. I det stille Hjem var der et Kapel, hvor der daglig læstes Messe. Mindet, som Miss Kate her efterlod sig, er det smukkeste tænkelige: en ydmyg, uselvsk Sjæl, altid lykkelig og tilfreds og let at pleje, da Sygdommen til Slut tog Overhaand.

Da hun ikke længere kunde arbejde med andet, brugte hun flittigt Naal og Traad, og ved Hjælp af sin naturlige Opfindsomhed forfærdigede hun Legetøj og morsomme Spil til fattige Børn.

Ingen kunde tale med hende blot for en kort Stund uden at modtage en eller anden Perle af de aandelige Skatte, hun gemte i sit rige Sind. — Aldrig havde man hørt hende kritisere sine Medmennesker. Med hendes Forstaaelse af dem fulgte en aldrig svigtende Overbærenhed.

Temmelig uventet for hendes Omgivelser kom de sidste Dages Lidelser over hende. Men ingen Klage hørtes. Hendes stærke Sjæl bevarede Kontrollen over hendes Livsytringer til det sidste. Under et pludseligt Sygdomsanfald døde hun den 18. Januar 1935.

Det store Ansvar – Den hellige Pligt – Den rige, varme Glæde.

»Du har givet dit Barn Livet. Derfor bærer du det Ansvar, at dit Barn kommer til at leve et helligt Liv og faar Del i den evige Naade. Dette Ansvar kan ingen tage fra dig. Af din ansvarsbevidste Kærlighed udspringer din Opdragervisdom — —«

Saaledes siger Viebiskop af Münster, Hs. Exc. *Heinrich Roleff* i sin Fortale til »*Den religiøse Moderskole*«. (M. *Schumacher-Köhl*, Jos. Thums Forlag, Kevelaer 1937, 282 S.), en Bog, der i sit grundige Anlæg og med sine forstaaende og vise Raad til den kristne Moder vil være hende en uvurderlig Hjælp ikke blot til at besvare de Mængder af tilfældige Spørgsmaal, som Børn stiller i Dagens Løb, men tillige som Vejledning ved den faste Samtaletime, som en troende katolsk Moder gerne hver Dag skulde kunne afse Tid til. Bogen er inddelt efter Kirkeaaaret, og i jævne, for det praktiske Liv egnede Vendinger er Stoffet tilrettelagt, saa enhver uden Vanskelighed kan benytte de enkelte Afsnit. Hvilken Moder vil ikke straks finde Støtte for sin Fortælling af Lidelseshistorien ved Anvendelse af den skønne Korsvejsandagt for Børn (den skolemodne Alder):

1. Station: *Jesus bliver dømt til Døden.*

Jesus staar for den uretfærdige Dommer, Pontius Pilatus. Han er uskyldig — jeg er skyldig. Han bøjer sig tavs for den uretfærdige Dom — undertiden kan jeg ikke ikke engang taale en berettiget Dadel eller Straf, og hvor svært er det mig ikke i det hellige Skriftemaal at tilstaa mine Synder!

O, Jesus! Vær du mig en naadig Dommer!

2. Station: *Jesus tager det tunge Kors paa sine Skuldre.*

Endskønt han er dødtræt efter Nattens og Morgenens Lidelser, tager Jesus det svære Kors paa sig. — Jeg vægrer mig ofte ved at bære det lette Kors, som Gud paalægger mig, vægrer mig imod alt, som voldrer mig Besvær, og som er mig ubehageligt. Hvor stort og heltemodigt det er at bære sit Kors! Hvor ringe og usselt, naar man ikke vil bære sin Lidelse!

O, Jesus! Lær mig, stærk og villig at bære mit Livs Kors!

4. Station: *Jesus møder sin sorgfulde Moder.*

Hvor vilde det gøre min Moder ondt, hvor vilde hun græde og jamre, dersom hun saa mig komme, pint og

forfulgt, saaledes som Maria saa sin elskede Søn komme! Maria led med sin Søn, lige saa tavs og tapper som han. Ogsaa Guds Moder viser os, at vi maa bære vort Kors. O, kære Guds Moder! Hjælp os modigt at bære enhver Lidelse!

5. Station: *Simon fra Cyrene hjælper Jesus at bære Korset.*

Jesus, den almægtige Gud, lader sig hjælpe af et svagt Menneske, ja, han takker endogsaa det svage Menneske for Hjælpen. Hvor ydmyg den mægtige Gud er! Ofte er vi saa stolte, at vi bilder os ind at kunne klare os uden Guds Hjælp, og dog kan vi intet gøre uden Guds Naade. O, Jesus! Forlad os aldrig med din Naade; thi uden dig kan vi slet intet gøre.

I Lighed med disse ukunstlede Ord er samtlige Emner behandlet. En Mor kan forberede sig til hver eneste Dag i Aaret og ud fra de Vink, der gives, meddele sine Børn de religiøse Grundsætninger paa en Maade, der baade oplyser de smaa og trøster og beriger og hjælper hende selv. Men Religionen er ikke bare noget, man skal vide. Den er et Liv. Den er Handling. Et Barn maa vide visse Ting om den hellige Daab. Den Situation kan komme til at foreligge, da selv et Barn, kommet til Skelsaar, maa forrette en Nøddaab. Tidligst muligt maa da et Barn være vidende om det vigtigste ved Daaben:

1. *For at komme i Himlen maa man have modtaget den hellige Daab.*

Det har Frelseren selv sagt. (Joh. 3,5).

2. *Den hellige Daab giver vore Sjæle et nyt Liv.*

Vi kalder dette Liv for den helliggørende Naade. Den gode Gud selv lever i os. Daaben fjerner Arvesynden og alle andre Synder fra vor Sjæl.

3. *Hvert Menneske kan døbe.*

(Naar et nyfødt Barn er i Livsfare, maa altsaa Forældre, Søskende, Lægen eller hvem som helst døbe. Ellers bringer man det til den højtidelige Daab i Kirken, hvor Præsten døber det).

4. *Hvorledes udfører man den hellige Daabshandling?*

Den, der døber, gyder Vand over Daabsbarnets Hoved og siger samtidig: »(Navnet), jeg døber dig i Faderens, Sønnens og den Helligaands Navn.«

5. *Ogsaa jeg er en døbt Kristen.*

Derfor maa jeg af hele mit Hjerte takke den gode Gud.

6. *Jeg gaar Glip af Daabens Naade, naar jeg begaar en svær Synd.*

Denne Synd dræber det guddommelige Liv i min Sjæl og kaldes derfor Dødssynd. Mit Forsæt er: jeg vil aldrig begaa en svær Synd.

Som det ses: et lille, godt Skema for en Time i Moderskolen, en Time, som berører et Spørgsmaal, der naar som helst kan blive brændende for saavel Børn som voksne.

Men dér gives ogsaa et Ord til den Moder, hvis Barn dør

udøbt. For en troende Moder kan sligt foraarsage en haard sjælelig Krise:

»— — ogsaa det for tidligt fødte Barn bør modtage Daabens Sakrament.

Thi fra Undfangelsens Øjeblik ejer Barnet en udødelig Sjæl. Dog maa en Moder ikke fortvivle, hvis hendes Barn uden hendes egen Skyld dør udøbt. Ganske vist kan hendes Barn efter Kirkens Lære ikke naa frem til Beskuelse af Gud. Denne forudsætter et overnaturligt Liv og Troens overnaturlige Erkendelse. Imidlertid bliver de udøbte Børn ikke derfor ulykkelige. De nyder en naturlig Salighed. De har en naturlig Gudserkendelse og er tilfredse med den Skæbne, som Gud har bestemt for dem. De formaar ikke at erkende, hvori den Salighed, som de har maattet miste, bestaar, og derfor længes de heller ikke efter den. Lad os derfor være trøstet ved Tanken om, at de udøbte Børn er overgivet til Guds egen Barmhertighed!«

Under Omtalen af Bededagene forud for Kristi Himmelfart, kommer »Moderskolen« ind paa den Del af Moderens hellige Pligt, som henhører under Opdragelse til Bøn. At bede lærer man ikke først i Lektier til Katekismustimen, det lærer man allerede før:

»— det katolske Barn lærer at bede paa Moders Skød —, nej, allerede i Vuggen. Undrende Øjne ser fra Pudsen op paa Mor, som Morgen og Aften med foldede Hænder staar foran Vuggen. Hun smiler og pludrer med Barnet som ellers. Den lille fornemmer, omend uklart, at Moderens Tanker og hendes Hjerte nu er hos en anden. Og naar hun gør Korsets Tegn over sit Barns Pande, medens hun hvisker Ordene: »I Faderens, Sønnens og den Helligaands Navn«, da spirer ved Siden af den stille Undren i Barnets Sind maaske tillige den første Ærefrygt for en anden Verden frem. Snart vil det selv kunne folde sine Hænder, det vil lade Mor føre de smaa Fingre til det første Korstegn. Det begynder at stanne Ordene: »Kære Gud«, »Jesus«, »Guds Moder« og »Værneengel« — —«

Saa tidligt begynder »Moderskolen«; allerede i Barnekammerets stille Verden maa Moderen udøve sit »Præstedømme«. Her maa hun begynde den Gerning, som er forbundet med Livets største Ansvar, og hvis Fuldførelse er hendes helligste Pligt. Her maa hun i sine Børns Sjæl saa de Frø, hvis Blomstring vil blive hendes Livs rigeste Glæde.

Til at røgte denne Gerning vil »Den religiøse Moderskole« være et godt Hjælpemiddel. Støttende sig til den hellige Kirkes Orden og Lære er den en Haandbog for Hjemmet i dette Udtryks allerbedste Forstand. K. Pl.

Det jugoslaviske Konkordats Forlis.

Til de ikke faa bitre Skuffelser, som den hellige Stol i den senere Tid har lidt, føjer sig nu Skuffelsen over, at det Konkordat, som blev underskrevet i Vatikanet, og som blev antaget af Skupschtina, ikke kommer i Stand. Det er stran-

det paa de serbisk-ortodokse Kredses hæmningsløse Agitation og paa en snæver Partipolitik. Som bekendt havde Ortodoksien som Nationalkirke altid en privilegeret Stilling i Kongeriget Serbien. Derimod er ikke engang Halvdelen af Befolkningen i det den 1. Februar 1918 grundlagte »Serbernes, Kroaternes og Slovenernes Kongerige«, som siden Oktober 1929 kaldes Jugoslavien, ortodokse. 1931 talte man 5.266.000 Katolikker (37,8 pCt.), 6.793.000 Ortodokse (48,76 pCt.), 11,18 pCt. Muhammedanere, 1,71 pCt. Protestanter samt en Del Jøder og konfessionsløse. Gennem et Konkordat skulde man have gjort Alvor af den konfessionelle Ligeberettigelse som forfatningsmæssigt Princip. Den 25. Juli 1935 kunde dette Konkordat underskrives af Kardinalstatssekretær Pacelli og den jugoslaviske Justitsminister efter Forhandlinger, der var paabegyndt i 1921, men ofte var blevet afbrudte, og hvori Kong Alexander endelig havde grebet tilskyndende ind. Artikel 38 bestemte, at Ratificeringen skulde følge snarest muligt. For at forpurre dette opbød de Ortodokse hele deres Indflydelse og forsøgte med alle Midler at forhindre »den romerske Pave«s foregivne Sejr. Alligevel antog Skupschtina den 23. Juli 1937 Konkordatet med 166 Stemmer mod 128. Om Efteraaret skulde Senatet træffe den endelige Afgørelse, efter at Gemytterne var faldet til Ro, som Regeringen udtrykte sig. I øvrigt havde den serbisk-ortodokse Kirkes hellige Synode efter et Kammervotum udtalt Interdikt imod Ministerpræsident Stojadinovic og otte Regeringsmedlemmer.

Støttet paa Regeringens bestemte Løfte om at gennemføre Ratificeringen opgav den hellige Stol ikke Haabet om et gunstigt Udfald, indtil Ministerpræsidenten under et Besøg i Vatikanet i Begyndelsen af December ikke lod nogen Tvivl tilbage om Magthavernes forandrede Holdning; de havde givet Afkald paa at føre Konkordatet ud i Praksis. I en betydningsfuld Erklæring i »Osservatore Romano« af 19. Febr. 1938 hedder det, at den jugoslaviske Indenrigsminister Korosec, katolsk Gejstlig, i et Møde den 29. Decbr. i Finanskommissionen havde fremhævet: »Vi tænker ikke længere paa at fremlægge Konkordatet; — det har fremkaldt en kedelig Situation og er nu død. Stojadinovic, Korosec og Spaho vil ikke fremkomme hverken med det gamle Konkordat, med en forbedret Omarbejdelse af det, med et nyt eller med noget som helst andet Konkordat; det vil enhver forstaa, der kun er en lille Smule Politiker.« — Ministerpræsidenten skrev paa sin Side den 1. Februar til det »hellige serbisk-ortodokse Bispekoncil«, at »Konkordatet med Vatikanet vil ikke mere blive forelagt den nationale Forsamling til Ratificering.«

Saa meddeler det vatikanske Blad: »Paa Grund af den

ved ovennævnte Erklæringer skabte Situation har den Hellige Stol — som i den forløbne Tid har afholdt sig fra offentlige Erklæringer, skønt der har været rig Lejlighed dertil, idet den stadig tillidsfuldt afventede Konkordatets Afslutning — befundet sig i den smertelige Nødvendighed at maatte bryde sin Tavshed og bekendtgøre, at den i et den 15. Februar udstedt Aide-Memoire har nedlagt den formelle Protest imod den Behandling, der er blevet den til Del, idet den mindede Regeringen 1. om det højtidelige Dokuments Underskrivelse den 25. Juli 1937 og den deraf følgende Forpligtelse, 2. om de jugoslaviske Katolikkers uafhængelige Ret til ikke at komme til at staa i et underordnet eller Undtagelsesforhold overfor Kongerigets andre religiøse Konfessioner.«

Sejret har saaledes foreløbig det ortodokse Folks let opblussende Antipati imod Vatikanet og »Stor-Serberdømmet«, efter hvis Opfattelse Kroatien og Slavonien med udelukkende katolsk Befolkning skal gælde som erobrede Omraader under serbisk Herredømme.

Alligevel er Sejren ikke fuldstændig. »Germania« kunde meddele den 1. Marts 1938: Den serbisk-ortodokse Kirkes Agramer Metropolit og den hellige Synodes anden Formand Dositej samt Biskop Dr. Irinej Djordjewitsch af Dalmatien er traadt ud af den hellige Synode. I deres Sted traadte Metropolitten af Skoplje (Uesküb) Josefus og den serbisk-ortodokse Banat Biskop af Vincentius. Med dette Personskifte inden for den serbisk-ortodokse Kirkes højeste Organ slutter den indre politiske Krise i Jugoslavien, som opstod ved, at Skupschtina vedtog Konkordatsudkastet med Vatikanet, og som, hvad man endnu vil huske, endogsaa førte til de ortodokse Regeringsmedlemmers Ekskommunikation. Formelt fulgte ganske vist Fredsslutningen allerede ved Ekskommunikationens Ophævelse og det derpaa følgende Valg af den nye Patriark, den hidtidige Metropolit af Montenegro Dr. Gavriilo Dositsch, der ikke hørte til de radikale ortodokse. Agrams Metropolit Dositej's og den dalmatiske Biskop Djordjuwitsch's Udtræden af Synoden viser, at Indflydelsen fra de serbisk-ortodokse Kredse, som spillede en førende Rolle i Konkordatskampen imod Regeringen, nu i Praxis trænges mere og mere ud.

»Avvenire d'Italia«, Katolsk Aktions Blad i Italien, skriver: »Det er beklageligt, at den jugoslaviske Regering har anset det for nødvendigt at lade Konkordatet med den Hellige Stol falde, men endnu mere beklagelig er den Kendsgerning, at Ansvaret herfor hovedsagelig falder paa de katolske Kroater.«

Sovjets Religionshad.

Den grusomme Kristenforfølgelse i Rusland gaar videre

Chefen for Ogpu i Moskva forbereder en ny sensationel Retssag imod den ortodokse Metropolit Theophan og andre kendte Kirkens Mænd, som for nylig er blevet arresterede. I alt venter 112 Præster paa Dødsdommen. Disse er de sidste katolske Præster, der bor i Rusland; de 8 katolske Biskopper og 810 katolske Præster, som før arbejdede i Rusland, blev enten myrdede eller landsforviste. Som Indenrigskommissæren udtalte, vil Rusland være det første Land i Verden uden en eneste Præst. Nogle Landsbyer i Rusland befinder sig virkelig i denne Situation.

Gudløsbevægelsen har skærpet Propagandaen imod Paaskens Festligholdelse. 8000 Anti-Paaske-Taler og -Møder er blevet organiserede over hele Landet, og i Egne, hvor man mistænker de religiøse Elementer for at være stærke, har Regeringen organiseret straalende Militærparader. GPU har ogsaa udstedt en særlig Forordning, som forbyder Klokkeringning Paaskedag, og som befaler, at Arbejdet skal udføres som paa Hverdage. 200.000 Medlemmer af Gudløsbevægelsen er blevet indskrevet for Anti-Paaske-Kampagnen.

I Løbet af 1937 er 1900 Gudshuse blevet lukkede af GPU under Paaskud af Restancer i Betalingen af de religiøse Afgifter. Heri er indbefattet 240 romersk-katolske Kirker, 200 Moskeer, 115 Synagoger, 61 lutherske Kirker og andre Bønnens Huse, som tilhører forskellige Sekter.

»Isveztia« har offentliggjort Inventaret fra alle de Kirkeejendomme, der er blevet konfiskerede. I 1920 indbragte Ekspropriationen af de ortodokse religiøse Ordener 7000 Millioner Rubler, 2500 Millioner Tdr. Jord, 2000 Klostre og religiøse Huse og 100 andre Indretninger. Værdien af Kunstkattene kan ikke vurderes. De ortodokse religiøse Ordener talte over 100.000 Medlemmer, hvoraf de 30.000 er blevet hjemsendte, mens Resten er blevet myrdet eller landsforvist. USSR har annulleret alle Testamenter til Fordel for religiøst Arbejde. Gudløsbevægelsen har ogsaa vendt sig imod den muhammedanske Religion, og 10.000 Kommuniste er blevet mobiliserede for at forhindre Afholdelse af Muhammedanernes religiøse Ceremonier og Festdage. I Tashkent, Samarkand, Kokand og andre Byer er 15 Moskeer blevet lukkede og 146 Mullahs er blevet arresterede. I Leningrad tæller Gudløsbevægelsen 24.326 Medlemmer, som er inddelt i 1059 Celler. Distriktet omkring Leningrad har 241 Celler med 14.056 Medlemmer. Disse Tal indbefat-

ter ikke Medlemmerne af den røde Hær. I 1937 havde Leningrad 4228 Forelæsninger om Ateismen: 512.000 Mennesker hørte disse Foredrag.

Ifølge »Isvezia« har den ortodokse Metropolit Platonow skrevet til Gudløsforbundet i Leningrad, at han frasiger sig sin Tro og stiller sig til Gudløsbevægelsens Disposition. Omkring Paaske begyndte han sine Foredrag imod Religionen, og han angav flere kendte Gejstlige. Platonow blev arresteret i 1937, holdt fængslet i fire Maaneder, forhørt paa sædvanlig Maade af Ogpu og kom paa fri Fod »efter at have skriftet sine Forbrydelser«, paa samme Maade som Krestinski, Bucharin og Rakowski gjorde det under deres berømte Forhør. Tilfældet Platonow viser den frygtede Ogpu's nye Metoder. *(The Tablet, 30.4.38).*

I Sovjetrusland bestaar som bekendt et Forbud imod at opføre nye Kirkebygninger. Trods dette Forbud har Arbejdere og Bønder paa forskellige Maader og af egne Midler indrettet Gudstjenestelokaler; disse Lokaler er for det meste indrettede i Bøndergaardene og kun markerede ved et russisk Kors paa Taget. Regeringen har nu bestemt, at alle disse Kirker skal nedrives. Ifølge officiel Statistik skulde der i Aaret 1937 være blevet bygget 700 saadanne Kirker, hvilket er meget oplysende for Kristendommens stadige Trivsel, trods al Terror. De lokale Myndigheder, som har taalt disse Bygninger, er der truffet strenge Forholdsregler imod. Nogle Steder (f. Eks. i Kulomsino ved Omsk) har de Gudløse stukket disse nye Kirker i Brand. De Gudløse besværer sig ogsaa over, at »de religiøse Elementer« frivilligt har samlet over 400.000 Rubler til disse Bygninger og desuden har benyttet Byggemateriale dertil, som man i Forvejen savner.

Den katolske Presse i Frankrig i Tal.

Francois Veuillot behandler i Tidsskriftet »L'Union« i en udførlig Artikel Frankrigs katolske Presse i Tal.

Frankrigs førende katolske Presseforetagende er »La Croix«, som har 280.000 Læsere. Endnu større er Oplagstallet for »Croix du dimanche«, nemlig 500.000. Regner man alle Aviser, Tidsskrifter og Blade sammen, som udgives af Presseforetagendet Croix, naar man til et samlet Tal af 300 Millioner Numre i Løbet af et Aar. Disse Blade har Læsere i alle Egne af Frankrig og i 128 fremmede Stater. Den vatikanske Presseudstillings franske Pavillon opviser for alle franske Departementer, med Undtagelse af Seine-Departementerne; 56 katolske Dagblade. Det samlede Antal Dagblade, som udkommer i disse Departementer, ud-

gør 353. Af katolske Ugeblade har nævnte Departementer haft 325 udstillede i den franske Pavillon paa den katolske Verdenspresseudstilling. Særlig stor er den katolske Provincespresse i Frankrig. Det drejer sig her om Udgivelser fra Konsistoriet »*Presse Régionale*«; dette Foretagendes Blade læses i 53 Departementer og har et samlet Oplag af 3.487.250. Den gunstigste Stilling indtager Frankrigs katolske Presse i Diøceset Strassbourg. Her findes 18 katolske Dagblade og flere end 12 katolske Ugeblade. Om den religiøse, kulturelle og videnskabelige Presse, som staar til de franske Katolikkers Disposition, giver Veuillot blandt andet følgende Oplysninger: Førende i »*Presse de spiritualité*« (religiøs Presse) er »*Vie spirituelle*«. Saa følger *Bladene* »*L'Apostolat de la prière*« (samlet Oplag 250.000) og »*Petit bulletin de la croisade eucharistique*« (300.000). I Spidsen for de kulturelle Tidsskrifter staar »*Etudes*«, som i Løbet af de sidste ni Aar har forhøjet deres Oplag fra 3000 til 13.000. Præste-Tidsskriftet »*Ami du Clergé*« har 25.000 Læsere, det liturgiske Tidsskrift »*La revue des lectures*«, 20.000. Særlig bemærkelsesværdig er den Kendsgerning, at der findes fem katolske Blade for Radio, Films og Teater, 3 liturgiske Tidsskrifter og 5 Karitas-Organer. Missionspressen bestaar af 8 Tidsskrifter, som udgives af de tre pavelige Missionsværker. Pressen for katolsk Aktion i snævrere Forstand, hvortil særlig hører »*Fédération nationale catholique*«s og de andre katolske Foreningers og Værkers forskellige Organer, udgør i alt 120 Blade. (Rp. 16.6.37).

En udenlandsk Journalist fastslaar følgende interessante Kendsgerninger med Hensyn til den franske Presse: De religiøse Meddelelser har allerede i nogen Tid haft stor Betydning i de parisiske Aviser. Der findes næppe et Blad, som ikke kommer med religiøst Stof. Nogle Blade offentliggør i hvert Nummer flere Spalter rent religiøse Efterretninger. Man skulde næsten tro, at nogle af de største Blade, f. Eks. »*Echo de Paris*«, »*L'Epoque*«, »*Paris Soir*« o.a. kappes om at gøre denne Rubrik saa interessant som mulig. Denne Kendsgerning kan ikke fremhæves tilstrækkelig stærkt, for den bidrager væsentligt til, at de samlede Meddelelser i al Almindelighed bliver sundere. Denne Kendsgerning har ogsaa bragt nyt Liv til det religiøse Meddelelsesbureau, som alle toneangivende Blade er knyttet til.

Nye Bøger.

En Arbejdets Bog.

Yves Simon forelægger os en saadan med sit Skrift »*Trois leçons sur le travail*«, (Paris, Tequi, 73 S., Frcs. 12.—). Forfatteren giver først en omhyggelig gennemtænkt Begrebsbe-

stemmelse over Arbejdet. Derpaa viser han, hvorledes det rigtigt ordnede Arbejde tilfredsstillende Menneskenes Fornødenheder. Og til Slut paaviser han, hvad Arbejdet betyder for Arbejdernes Aandsdannelse.

A. P.

Om hellige Regenter.

Stephanus Hilpisch fortæller os i sin Bog: »*Unter der Kreuzeskronen*, (Paderborn, F. Schöningh, 1937, 125 S. Mk. 2.—), om tyske Kejsere og Kejsersinder, som har opnaaet Altrenes Ære. Historie, Legende og Kunst arbejder Haand i Haand og bringer os disse store Skikkelser nærmere. Den lille Bog er et værdigt Led i Bogserien »*Heiliges Reich*«.

A. P.

Fra Hovedstad og Provins.

Rettelse.

I tyske Blade kunde man læse, at i det nye Benediktinerindekloster i København har Tyskheden fundet et nyt Hjemsted. Dette er en fuldstændig forkert Opfattelse. Klosteret har intet at gøre med tyske eller andre nationale Bestræbelser. Tværtimod er det vore Benediktinerinders eneste Hensigt og eneste Opgave at slaa Rod i Danmarks Jord og at arbejde for Guds Rige i Danmark.

P. Wolfgang Czernin, O. S. B.,
Klosterets Superior.

Kristi Legems Procession i Hvidovre.

Det er forbundet med en Del Ulejlighed at medbringe det nødvendige, naar man fra en Bykirke skal paa Landet for at holde Procession, og bagefter kommer igen Indpakning og Transport, — men det lønner sig, naar man, som Tilfældet var i Hvidovre Søndag den 19. Juni (og har været tidligere), kan faa Folk til at foretage den noget besværlige Rejse, saa Processionen kan blive Vorherre værdig.

St. Nicolai Kapel (Rosenkranssognets Annexkirke) ligger idyllisk omgivet af en stor Have, hvor der i Dagens Anledning var rejst et Alter, foran hvilket Pastor P. Andreasen ved Rosenkranskirken talte smukt og indtrængende om den Ærbødighed for og Andagt til Vorherre i det helligste Sakramente, vi skulde vise, og den Glæde, vi skulde føle ved at eje det. Saa hentedes den hellige Hostie i Kapellet og blev baaret ud paa Vejene der omkring, fulgt af en stor Skare syngende og bedende Mennesker. Fire Maristbrødre bar Baldakinen, foran gik en lang Række Ministranter, Piger i hvide Kjoler og Slør samt de unge Damers Kongregation, bagefter fulgte Koret, Mændenes og Kvindernes Kongregationer samt den øvrige Menighed. Der var i øvrigt baade St. Josephs-, St. Elisabeth- og Mariasøstre.

Noget trist er det jo at se Beboerne stirre uforstaaende uden at ane, hvem det er, der gaar forbi dem, velsignende Menneskene og det, der hører dem til, men Uærbødighed paa anden Maade mærker man ikke til, og mere kan jo ikke forlanges. For det troende Hjerte er det en Glæde, at Frelseren saaledes kan drage ud, saa man maa glædes, hver Gang man hører, det sker — og det sker jo Gud ske Lov trindt om i Danmark i vore Dage.

Sognebarn af Rosenkranskirken.

Fra den vide Verden.

I Pius XI's Tid.

Over 200 Præfekturer, Vikariater og Diøceser er blevet oprettede under Pave Pius XI's Regering; dette bekendtgjordes paa en Propaganda-Konference i Institutet for romerske Studier. Kardinal Fumasoni-Biondi var Taleren.

Propagandakollegiet i Rom har nu 250 Studenter, repræsenterende 38 Nationer, erklærede Kardinalen, som er Præfekt for Propagandakongregationen og tidligere apostolisk Delegat i Indien, Japan og De Forenede Stater.

8 Kardinaler, mange Ærkebiskopper og andre Dignitærer, deriblandt Ærkebiskop Mooney fra Detroit og Biskop Duffy fra Buffalo, deltog i Mødet.

Mgr. Perosi, Dirigent for det sixtinske Kor, udførte senere ved en Koncert fire af sine egne endnu ikke udgivne Kompositioner.

Jesuitordenens stærke Vækst.

Jesuitordenen er siden 1923 vokset med 50 pCt., fra 17 til 25.000 Medlemmer, fra 8.451 til 11.365 Præster, fra 4.549 til 8.296 Scholastikere, fra 4.121 til 5.299 Lægbrødre og fra 27 til 42 Ordensprovinser. Tilvæksten er særlig stærk i De Forenede Stater.

En Bekendelse.

Karl Jentsch, tidligere romersk-katolsk Præst, exkommuniceret 1875, gammel-katolsk Præst til 1882, derefter fri Forfatter indtil sin Død i 1917, bekendte hen imod Slutningen af sit Liv: »Vi har rystet den katolske Kirkes Bygning lige saa lidt, som smaa Drengene kan ryste en Domkirke, naar de med deres Lommeknive ridser i en af Pillernes Stenblokke.«

Præsidentens Taknemmelighed overfor Paven.

Konflikten mellem Haïti og San Domingo og de frygtelige Massakrer, som skete den 6. Oktober paa Grænsen mellem de to Stater, havde imellem deres Regeringer fremkaldt en vanskelig Situation, som blev yderligere forbitret ved

ophidsende Agitation blandt Folkene. Saa tilbød Mgr. Maurilio Silvani, den apostoliske Nuntius, som er akkrediteret de to Stater, sin Tjeneste for i den hellige Faders Navn at udvirke en Bilæggelse og en Forsoning imellem de to Nationer. Nuntius's Mellemkomst førte til et saa gunstigt Resultat, at Haïtis Præsident Senor Stenio Vincent telegraferede følgende Budskab til den hellige Fader:

»Hellige Fader, jeg betragter det som en kær Pligt som Kristen og Katolik at sige Deres Hellighed den hjerteligste Tak og udtrykke Regeringens og det haïtiske Folks sønlige Taknemmelighed for den betydelige, hjertelige og dybt kristelige Tjeneste, som Hs. Excellence, der repræsenterer den Hellige Stol i Porto Principe, Mgr. Maurilio Silvani, har ydet, og som har ført til en tilfredsstillende Afslutning paa de Fjendtligheder, som var opstaaet mellem Republikken Haïti og Republikken San Domingo. I ærbødig Lydighed mod Ham, som hele Verden hylder som »Fredens Fyrste«, er jeg lykkelig ved over for Deres Hellighed at give Udtryk for mine hengivne Følelsers loyale og taknemmelige Hyldest.«

Valfarten til Haraldsted

finder Sted **Søndag d. 26. Juni**. Processionen udgaar fra Sankt Knuds Kirke i Ringsted Kl. 9³⁰. Med Korset i Spidsen drager vi bedende og syngende gennem Ringsteds Gader og ud ad Holbæk Landevej hvis Vej Kors, Jesu Hjerter- og Marie Statuer har givet den Præg af at være Valfartsvejen. Henved Kl. 11³⁰ er vi i Haraldsted Ruin, hvor Messen læses straks ved Ankomsten. Deltagerne reciterer i Kor Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus og Agnus Dei. Husk i øvrigt at tage Sangbogen med (Valfartshæftet er udsolgt).

For Københavnerne: Det billige Søndagstog afgaar Kl. **6.05**. Der bliver god Tid til Messe, Kommunion og Frokost i Ringsted. Som sædvanlig sørges der for, at der baade i Ringsted og i Haraldsted kan købes Forfriskninger.

Ingen bør drage paa Valfart til Haraldsted Sønd. d. 26. Juni uden at have læst

Johan Johnsen:

St. Knuds Helligdomme i Haraldsted

Ansgariusforeningens Forlag.

47 Sider. 12 Illustrationer. Pris 35 Øre.

Faas i Kath. Boghandel, Stenosg. 3, og paa Menighedskontoret, Bredg. 64 (Kl. 15—17).

ANDREAS NISSEN:

Danske Bisperækker.

Med stor Omhu har Forf. her givet en mere eller mindre udførlig Livsskildring af alle danske katolske Biskopper fra St. Ansgars Dage til Kirkeomvæltningen.

(100 Sider.)

Pris Kr. 1,50.

Ansgariusforeningens Forlag, Bredgade 64, København K.

Ansgariusforeningens Skrifter faas ogsaa i Kath. Boghandel, Stenosg. 3, Kbhvn. V.

Søndagsgudstjeneste uden for København i Sommermaanederne.

	Messe. Kl.	Højmesse. Kl.	Andagt. Kl.
Aabenraa		9 ³ / ₄	16
Aakirkeby (Jernbanegade)		9 ¹ / ₂	18
Aalborg (Kastetvej)	6 og 8	10	15
Aarhus (Ryesgade 26)	7 og 8	10	19
Assens (Nørregade 3)		10
Dalum Kloster	6 ¹ / ₂
Dragør (Øresundsalle 13) 2. og 4. S. i M.	9 ¹ / ₂
Ebeltoft: ... 2. Sønd. i de ulige Mdr.		10
Esbjerg (Nørregade)	7	10
Faaborg (Rasmussens Hotel): 17 ¹ / ₂ og 14 ¹ / ₂		10
Farum (Gl. Farumgaard)	9 ¹ / ₂	15 ¹ / ₂
Fredericia (Sjællandsgade)	7	9 ¹ / ₂
Grenaa: ... 2. Sønd. i de lige Mdr.		10
Gørlev (v. Aagaard). 1. Sønd. i Md.	10	10
2. » »	7 ¹ / ₂
Haderslev (Mariegade 8)	8	10
Hadsten (Tekn. Skole): 4. Sø. i Md.		10
Helsingør (Nygade 8)	8	10
Hillerød (Lejdersdorff): 1. Sønd Md.		10
Holbæk (Kastanievej 19)		9 ¹ / ₂
Holmegaards Glasværk, 2. Sønd. i Md.		9
Hvid ovre (Strøbyvej 2.)		9 ¹ / ₂ m. Præd.
Horsens (Nørregade 19)	7 ¹ / ₂	10
Hørsholm	9
Kalundborg..... 2. Sønd. i Md.		10
Kolding (Kralundsgade 2)	7 ¹ / ₂	9 ¹ / ₂ m. Præd.
Køge (Bjerggade 22)	8	10
Ledreborg.....	9 ¹ / ₂
Maribo (Ny Østergade)	8 ¹ / ₂	10 polsk
Nakskov	9 dansk	10 ¹ / ₂ polsk	19 ¹ / ₄
Nyborg (Stella Maris, Vindingevej) ..		10
Nykøbing F.	8	10
Næstved	8	10
Odder (Holsteinsg. 29): 1. og 3. S. i M.		10
Odense (Torvet 7)	8	10
— (St. Josephs Hospital)	6
Pindstrup: ... 1. og 3. Sønd. i Md.		10	14 ¹ / ₂
Randers	7	10	20
—	8	11	20
2. Sønd. i Md.			
Ringsted (St. Knudsgade)	8	10
Roskilde (St. Olsegade)	8	10
Rudkøbing	10
Rønne (Østergade 59)	8	10
Silkeborg (Vestergade)	7	10
Skelskør (Banegaard) 3. Sønd. i Md.	10
Skuldelev: 3. Sønd. i Md.	10
Slagelse (Frederiksgade)	8	10
Svendborg (Havnegade 1)	8	10
Sønderborg Hver Sønd. undt. 1. i M.		10
Taastrup		9 ³ / ₄
Tønder (Statssk. Aula) ... 1. S. i Md.		10
Vejle (Blegbanken)	7 ¹ / ₂	10
Vordingborg (Hotel Valdemar, 1. Sal).			
Sidste Sønd. i Md:		10

Kirkelig Kalender.

Juni—Juli.

26. S. **Søndag i Jesu Hjertes Oktav.**
 27. M. i Jesu Hjertes Oktav.
 28. Ti. Irenæus. — Vigilie.
 29. O. PETRUS og PAULUS.
 30. T. Jesu eucharistiske Hjerte.
 1. F. JESU DYREBARE BLOD.
 2. L. Marias Besøgelse.

Juli.

3. S. **4. Søndag e. Pinse.**
 4. M. 6. Dag i Petri og Pauli Oktav.
 5. Ti. Antonius M. Zaccaria.
 6. O. Oktav af Petrus og Paulus.
 7. T. Cyrillus og Methodius.
 8. F. Elisabeth, Dronning af Portugal.
 9. L. Gudsmoders Lørdagsmesse

Juni-Juli.

Ugens Messebønner.

26. S. **Petrus og Paulus** (971—792); 2. *Sæt Bønner*: Søndag i Jesu Hjertes Oktav (662—497), 3. *Sæt Bønner*: (kun i st. Messer): Johannes og Paulus (961—787), 4. *Sæt Bønner*: Jesu Hjertes Oktav*); Slutningsevng.: Søndagens (664—498).
 27. M. i Jesu Hjertes Oktav*); 2. Johannes Døbers Oktav (957—783), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
 28. Ti. Vigilie til Petrus og Paulus (968—790); 2. Irenæus (964—802), 3. Jesu Hjertes Oktav*) 4. Johannes Døbers Oktav (957—783), Jesu Hjertes Præfation*). — *Eller*: Irenæus (964—802); 2. Jesu Hjertes Oktav*), 3. Johannes Døbers Oktav (957—783), 4. Vigilien (968—790); Jesu Hjertes Præf.*) Slutningsevng.: Vigiliens (970—791).
 29. O. PETRUS OG PAULUS (971—792); 2. Jesu Hjertes Oktav*).*
 30. T. Jesu eucharistiske Hjerte ([179]); 2. Pauli Ihukommelse (976), 3. Petrus (789), 4. Johannes Døbers Oktav (957); Jesu Hjertes Præfation*).*
 1. F. VOR HERRES JESU KRISTI DYREBARE BLOD (978—798); 2. Johannes Døbers Oktav (957—783).
 2. L. Marias Besøgelse (980—799); 2. Processus og Martinian (982—801).

*) Den ny Messe er udgivet som Tillæg til Messebogen af Jesu Hjertes Budbringer, Ryesg. 26, Aarhus, og faas ogsaa i Kath. Boghandel, Stenosg. 3, Kbhvn. V. Pris 10 Øre

Faaborg. Gudstjeneste i Rasmussens Hotel Søndag d. 17. Juli og Søndag den 14. August.

Sankt Antoni Kirke, Brønshøj. Søndag den 26. Juni samt Søndagene i Juli og August er der kun een Gudstjeneste, nemlig Højmesse Kl. 9.

Frk. Inka Jensen

er død den 15. Juni og anbefales til de troendes Forbøn.

Hvilehjemmet i Taastrup.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 23. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditions kontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 27

Søndag den 3. Juli

1938

INDHOLD: »Han var lydlig imod dem.« — Kristelig Sygepleje. — »Komedie«. — »Mit Liv for de sorte!« — Situationen i Kina. — Heltemodig Kristendom i Rusland. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebonner.

»Han var lydlig imod dem.«

(Luc. 2, 51)

4. Søndag efter Pinse.

Rudyard Kipling slutter »Jungleloven« med følgende Sætning: *Lydighed er Lovens Hoved og Fod, dens Lænd, dens Rygrad og dens Marv.* Og mon dette er for meget sagt?

Hvis et Skib skal sejle mellem undersøiske Skær, og Mandskabet ikke vil adlyde Kaptajnens Kommando, vil Katastrofen uvægerligt indtræde.

Noget tilsvarende vil ske, hvis Arbejderne i en Fabrik lader haant om de Forskrifter, de bør følge for at betjene en indviklet Maskine.

Og hvilken Forvirring vilde det ikke afstedkomme, dersom man i et kooperativt Foretagende kastede Vrag paa enhver Ledelse? Hvad vilde de fortræffeligeste Love gavne en Stat eller et Samfund, hvis disse Love ikke blev overholdt. Hvor ilde vilde det gaa den Familie, der ikke lagde Vægt paa at lære Børnene Lydighed!

Man ser det: uden Lydighed bliver selv den herligste Lovgivning unyttig og den bedst udtænkte Orden til Kaos.

Nu befinder de allerfleste Mennesker sig i afhængig Stil-

ling og er underordnede Lemmer af et Samfundshele. Og saa den, der har Magten, maa indordne sig — under Hensyn til Almenvellet, til Moralloven, til Gud. Han maa det, om ikke hans Magtbud skal komme til at virke som ødelæggende Sprængstof i det Samfund, han har Ansvaret for.

Og dog kan der paapeges mange Forsyndelser mod Lydighedspligten!

Den berømte Mystiker *Augustin Baker*, O. S. B., optæller i sin »*Sancta Sofia*« ikke mindre end 21 Slags (efter *Turrecremata*):

Mangel paa Lydighed er det

- 1) at gøre en Del af sin Pligt, men ikke den hele;
- 2) at gøre det hele, men gøre det daarligt og ufuldkomment;
- 3) at udføre det paa en anden Maade, end det er krævet;
- 4) ikke at reagere paa det første Bud, man faar, men afvente det næste.
- 5) at gøre sin Pligt med Ulyst;
- 6) først at efterkomme en Befaling, naar man har forsøgt at kævle om det fornuftige i den;
- 7) at udføre en Befaling langsomt og trevent;
- 8) at gøre sit Arbejde sjusket og uden tilbørlig Forberedelse;
- 9) naar man med et udisciplineret Sind føler sig tilskyndt til Modsigelse overfor en uforudset Ordre;
- 10) at parere Ordre, men ikke uden i sin Opførsel at vise sin Utilfredshed med den;
- 11) at gøre sin Pligt uden Glæde og med et nedslaaet Sind;
- 12) at vise Lydighed i enkelte Tilfælde, men ikke i alle Smaating;
- 13) at vise Lydighed i det ydre, men unnlade at gøre Tingene i den Aand, som Loven eller Herren forudsætter;
- 14) hvis Ordren mishager, da at tilskrive den overordnede daarlige Motiver;
- 15) at forsøge at unddrage sig sin Pligt ved at gøre usandfærdige Undskyldninger;
- 16) at være saa umedgørlig, at man betager sine overordnede Lysten til at udstede Befalinger;
- 17) med Vilje at forstyrre sine overordnedes Planer og Hensigter;

- 18) at forsøge at bibringe den overordnede ens egen Opfattelse af Sagen for derigennem at tilrive sig en Indflydelse, som ikke tilkommer en;
- 19) med Overlæg at udføre det en paalagte Arbejde daarligh;
- 20) ikke at udføre sin Gerning med Omhu og et redebont Sind;
- 21) vel at lyde, men ikke at gøre det for Guds Kærligheds Skyld og til Hans Ære!

Vi forstaar, at Menneskene i høj Grad trænger til at vejledes i Lydighedens Dyd. Men vor Forløser har gennem sit Ungdomsliv i Nazareth ikke sparet sig nogen Møje for ved sit Eksempel at belære os om Lydighed. Gennem lange Aars Beskæftigelse med Haandens Arbejde og ved sin Lydighed mod Josef og Maria har han givet os den Vejledning, vi har nødig. Thi »Han var lydigh imod dem«.

Han fører sin Vejledning videre — indtil Korsets Død. Endda det her var en uretfærdigh Dommer, en Bøddel, som krævede hans Underkastelse! »Han var lydigh imod dem«. Men Kristi Belæring standsede ikke dermed. Aarhundrede efter Aarhundrede, Aartusinde efter Aartusinde fortsætter han i Tabernaklet Lydighedens store, gribende Lektion.

Men han vil ikke, at Herskermagt og Befalingsmagt misbruges, anvendes imod Guds Vilje. Hvor noget ondt eller syndigh paabydes, da skal vi yde Modstand indtil Martyriet. »Man skal lyde Gud mere end Mennesker«.

I Spanien har man villet tvinge de troende til at udsprede Gudsbespottelser. Mange vægrede sig derved og maatte betale for deres Vægning med Livet. Disse Mennesker vil erholde Martyrernes Løn. Men ikke mindre heroisk er det at staa i en aarelang Kamp mod en gudløs Lovgivningsmagt og under stadig Dødsfare. Om et sliht Eksempel fortæller *P. Overmans S. J.* i »Stimmen der Zeit« (131 Bd. S. 320 f.):

En Russerinde, Datter af en anset Købmand, Abrykosow, studerede i Oxford og lod sig der optage i den katolske Kirke. Saa giftede hun sig med en fjern Slægtning, Wladimir Abrykosow. Hver Dag hørte de to unge Ægtefolk den hellige Messe og gik til Kommunion. Fra 1910 gjorde de deres Hjem i Moskva til et Midtpunkt for Trosfæller og for

religiøst paavirkede Mennesker især fra Adels- og Universitetskredse. Paa en af sine Sommerrejser til det katolske Udland lod Anna Abrykosow sig optage i Dominikanerindernes III Orden. Da Revolutionen udbrød, lod Wladimir sig præstevie og blev derfor udvist af Bolschevikerne. Anna, der allerede i Moskva havde samlet en Kreds af unge Kvinder, der ligesom hun selv var gaaet ind i Dominikanerindernes III Orden, havde i sit Hus indrettet et hemmeligt Kloster for sine Søstre. Da hendes Ægtefælle var flygtet, blev hun tilbage, og som Moder Katarina blev hun nu Centret i en Virksomhed, der gik ud paa at undervise Børn i Religion og at skaffe religiøs Litteratur til interesserede. I November 1923 blev hun tillige med næsten alle Søstre sat i Fængsel. Efter en Undersøgelse, der strakte sig over et halvt Aar, blev de alle idømt svære Fængselsstraffe. Moder Katarina tilbragte fem Aar i Fængslet i Tobolsk i Sibirien og derefter omtrent lige saa lang Tid i Jaroslaw ved Volga. Trods Fangenskab lykkedes det hende ved sit Ord og ved sit Eksempel at faa religiøse Funcker til at fænge hos sine Omgivelser. I 1932 blev hun, der var angrebet af en Kræftsygdom, bragt til Moskva. Efter en Operation fik hun i nogle Maaneder Lov til at opholde sig i forholdsvis Frihed, indtil man opdagede, at hun indvirkede religiøst paa nogle unge Piger, der tilhørte det bolschevikiske Ungdomsforbund. Saa blev Moder Katarina atter anbragt i Enkeltcelle i Fængslet i Jaroslaw. Paa ny blev hun syg, og i Foraaret 1936 førtes hun tilbage til Fængselshospitalet i Moskva, hvor hun midt i Højsommeren, — kun 50 Aar gammel — døde. — — Hun var lydige imod Gud, lydige indtil Døden.

—ch—

Kristelig Sygepleje.

Om de kristelige Sygeplejersker siger Pius XI, at de tjener Jesus, dækker hans Nøgenhed, stiller hans Sult, løfter ham op fra hans Fald, letter ham hans Pinsler. De har Retten til at glæde sig over, at »det er jeres Sejr hver eneste Dag, for hele jeres Liv er fyldt af denne fortsatte Higen efter at yde Barmhjertighed, Hjælp, Bistand og Trøst, som i de syges Person genfinder Vorherre Jesu Kristi egen Person.«

Disse Ord kunde tjene som Motto for *David Lathoud's* Bog: »*Soeur Jeanne Aynard*« (1873—1913), (Lyon, Vitte, 192 S., Frcs. 12). Jeanne var Nummer syv af tolv Børn, som

voksede op hos den velhavende og indflydelsesrige Direktør for *Banque de France*, Præsident for Handelskammeret i Lyon, Vice-Præsident for Deputeretkammeret (1898—1902), Edouard Aynard. I dette gode katolske Hjem indtog Barmhjertigheden Førstepladsen. Utallige er de Velgørenhedsarbejder, som Mme Aynard rundhaandet støttede med sin Hengivenhed og sine Pengemidler. Allerede tidligt vænede hun sine Døtre til i Barmhjertighedens Aand at besøge Hospitalerne, de usleste Kældere og de fattigste Kviste. Fra 1890—93 laa Jeanne syg af en meget smertefuld Sygdom, som førte hende til Gravens Rand. Da hun havde modtaget de Syges Salvelse, erklærede hun til de omkringstaaendes Forbavselse højt og tydeligt: »Hvis jeg bliver rask, vil jeg vie mit Liv til Gud og de Syge.« Fra det Øjeblik gik det fremad, omend meget, meget langsomt. I Begyndelsen af Aaret 1896 udtalte hun overfor sin Fader Ønsket om at blive Hospitalssøster ved Kommunehospitalet i Lyon. Allerede siden Højmiddelalderen fandtes der i Frankrig Mænd og Kvinder, som uden at leve i en religiøs Orden stillede deres Formue, Arbejdskraft og Personlighed til de Syges Tjeneste. De hed »Giverne«. I 1666 foreslog to Sygeplejersker inden for Ledelsen af Hospitalet i Lyon af Interesse at pleje de fattige Syge Resten af deres Liv uden at fordrø anden Løn end den, som det maatte behage Gud at give dem i Paradiset, men kun deres Føde baade som raske og som syge.« Aaret derefter fulgte andre 12 deres Eksempel. Saaledes opstod en religiøs Organisation af Sygeplejersker, som fandt Efterlignere ogsaa andre Steder. Her vilde Jeanne indfri det Løfte, hun havde afgivet efter Modtagelsen af de Syges Salvelse. Faderen kom ikke med Indvendinger, kun skulde man først spørge Lægen. Denne var meget skeptisk. »Ved Kommunehospitalet! Lad hende bare det. Vender hun ikke tilbage straks samme Aften, saa holder hun ikke ud der i to Maaneder.«

Jeanne holdt ud i 17 Aar, lige indtil hun døde ret ung som Følge af en Infektion. Og h v o r l e d e s holdt hun ud! Efter mange Aars Hospitalstjeneste plejede hun enhver syg, som om det var hendes første Patient. Man kunde næsten sige, at en Helbredelsens Dyd udgik fra hende, og at Patienterne i hendes Nærværelse ikke længere følte deres Sygdom. Hos hende syntes Udøvelsen af de heroiske Dyder ganske naturligt. En Klarhed uden Sky indhyllede hendes Person, ligesom en himmelsk Glæde straaede i hendes Blik i et rent Lys, forandrede hendes Ansigtstræk, mildnede hendes Stemme, udstraaede Mildhed og Fred. Selv da hun skulde dø, var hun munter og glad. For hende var Døden kun en Overgang til den evige Salighed. Hendes Grav er i Dag for mange et Valfartssted.

Mellem Mødre.

»Komedie —«.

Et uoverlagt Udtryk har Evne til — ligesom en Boome-rang — at vende tilbage til den, der sender det fra sig. En lidt for flot Vending kan dukke frem og nikke til sit Ophav paa et Tidspunkt, der findes alt andet end belejligt.

En Dame i min Bekendtskabskreds var forleden ude for en saadan »Genganger«, og jeg beretter Hændelsen med hendes egne Ord:

»Lisa har en uadskillelig Legekammerat i Sommer. Siden vi flyttede paa Landet, har Gurli, hvis Forældre bor lige i Nærheden, næsten haft fast Ophold i vor Have med sine Dukker og sine fleste andre rørlige Ejendele. Hun er syv Aar ligesom Lisa. Deres Venskab er blevet saa varmt, at Gurli i Søndags fik sin Mor til at give sig Lov til at følge os til Messen i det lille Kapel derude.

Gurli opførte sig pænt, sad musestille under Messen og knælede, naar jeg betydede hende, at hun skulde. Paa Vejen hjem sagde hun ikke noget videre, og hun talte slet ikke om, hvad hun havde oplevet i Kirken.

Men om Eftermiddagen havde hun aabenbart tænkt over Tingene. Nede fra Legekrogen kunde jeg høre hendes og Lisas Stemmer. Gurli talte højest og spurgte ivrigt, Lisas Svar faldt lidt usikkert og kom i en lav Tone. Ærligt talt: jeg nærmede mig og lyttede.

»Jeg har været i vores Kirke een Gang,« sagde Gurli. »Der lægger vi os ikke ned paa T r i n b r æ d d e r n e. Hvorfor gør I det?«

»Vi knæler for Kristus. Han er derinde i Kirken. Kirken er H a n s Hus.«

»I gør ogsaa Tegn i Luften!«

Det sagde Lisa ikke noget til, hun var ikke helt med paa, hvad Gurli mente.

»Ja, saadan!« Gurli demonstrerede.

»Det er Korstegnet!«

»Naa-e.«

»Man korsrer sig ogsaa, naar man beder sin Aftenbøn.«

»Lisa, ligger du paa Knæ, naar du beder Aftenbøn?«

Lisa nikkede alvorligt, først een Gang, saa to Gange og saa tre Gange.

Der var et Øjeblik's Pavsse. Men saa kom Gurli igen:

»Hvorfor dypper I Fingrene, naar I gaar ind? — I Kirken, mener jeg.«

»Det er Vievand — —« Lisa tøvede og ledte efter flere Ord.

»Vievand, ja, men hvorfor g ø r I det?«

»Mor har lært mig det, — — og det — — det gør vi nu

engang. Og saa tror jeg, at Jomfru Maria og Englene kan li', at vi gør det!« Lisas sidste Ord lød som en lykkelig Indskydelse.

»Det kan de maaske.« Gurli nikkede eftertænksomt.
»Det er i Grunden en sær — — Komodie.«

Der var intet uærbødigt i denne Glose. I lille Gurlis Sind er jeg vis paa, at Kirkebesøget har lagt Spiren til den Undren, som engang kan blive til Erkendelse. Men Udtrykket »Komodie« ramte mig lige i Ansigtet, lige i Hjertet, lige i Samvittigheden!

En Dag for mange Aar siden, da jeg som en meget verdsligt indstillet ung Pige kom til et katolsk Land, havde jeg selv brugt det — og brugt det mange Gange mere letsindigt og tankeløst end Barnet her i Havens Legekrog.

Lad mig bare fortælle det:

Vi var en Klynge unge studerende, som besøgte en vidunderlig, gammel Kirke. Vi unge Piger var sommerklædte, havde korte Ærmer og gik med bart Hoved. En mild gammel Gejstlig kom hen til os og paatalte det. Man skulde være sømmeligt klædt, naar man gik ind i Guds Hus, indskærpede han os.

Da vi kom tilbage til Pensionen, hvor vi boede, maatte vi have Luft for det, vi havde oplevet, og ud af min Mund røg det: »Sikken Komodie! Som om man ikke kunde gaa ind i en Kirke uden at være klædt paa som en Mumie og uden at gøre Knæfald — —«

Længere kom jeg ikke, før jeg fik den Lektion, jeg ærligt havde fortjent.

Vor elskelige Værtinde, hvidhaaret og rødmosset og smilende, havde taget imod os, som hun plejede. Nu fik hun Taarer i Øjnene, og idet hun saa lige paa mig, sagde hun: »Naar man betænker Kristi Kærlighed og hans Heltedød, da burde intet Menneske føle sig for stort til at bøje Knæ for Ham eller til at klæde sig sømmeligt, hvor Han er nær.«

Ordene virkede, som de skulde. De fulgte mig, de førte mig. Jeg glemte dem ikke. De blev en af Stjerne, som førte mig hjem til Moderkirken — —«

Den unge Frue tav og faldt i Tanker.

»Men nu Gurli? Hvad blev det til med hende?« spurgte jeg.

»Aa, Gurli! Jo,« et lille Smil fo'r over min Gæsts Ansigt. »Vi er begyndt paa en daglig, halv Katekismustime, hun, Lisa og jeg. Gurlis Mor har intet derimod, og foreløbig har vi tre megen Glæde deraf.«

»Med andre Ord: For anden Gang synes et respektløst Udtryk at skulle blive Startpunkt for en Vandring i den rigtige Retning.«

»Vorherres Veje er mangfoldige,« sagde den unge Kvinde, idet hun rejste sig for at gaa, »og ikke een af dem forfejler sit Maal.« Jeg har læst dette i en eller anden Bog, hvor en gammel Grønlænder siger det. Hvor er det sandt!«

Med de Ord forlod hun mig for at drage hjem til Dagens Katekismustime.

Lillemor.

»Mit Liv for de sorte!«

Den berømte General Gordon skulde paa Khedivens Oprodring som Generalguvernør skaffe Orden i Ækvatorialprovinserne, knække Slavejægerne Magt, holde de tyranniske Skatteembedsmænd i Skak og genvinde de befriede Stammer for Kulturen.

Trods svære Hindringer viede han sig til Opgaven af hele sin Sjæl: »For de stakkels sorte giver jeg gerne mit Liv,« sagde han. Han længtes efter at faa religiøs Bistand, og fra Massaua skrev han: »Der er ikke ringeste Tvivl om, at i disse Egne blandt den sorte Befolkning vilde der være en ganske enestaaende Arbejdsmark for en Apostel. Endnu er her en aldeles jomfruelig Jordbund — —. Men hvor findes en saadan Apostel? Det maatte være en Mand, som er afdød fra Verden, og hvem ingen Lænker binder. Han maa være forberedt paa at kunne udholde dette Lands mærkværdig trøstesløse Stemning, og han maa aldrig eller sjældent spørge efter Breve. Ja, han maa endogsaa gøre sig fortrolig med den Tanke, at han en Gang maa dø muttersene.«

Mange afrikanske Missionærers Liv er egentlig det bedste Svar paa Gordons Spørgsmaal: »Hvor findes slige Apostle?« Et saadant Liv, som ogsaa Gordon udtrykker sin Beundring for, og som han til Dels selv levede, faar vi Indblik i gennem *Heinrich Wohnhaas: Bischof Daniel Comboni* (1831—1881), Ellwangen (Jagst) Schwabenverlag, 144 S., ill. — Combonis Vugge stod i Limone ved Gardasøen. Han studerede i Verona. Historien om de japanske Martyrer begejstrede ham for Missionskaldet. Han var da kun femten Aar. Tre Aar senere fattede han Beslutningen om at sætte sine Kræfter ind for Afrikas Redning. Ved Siden af Teologien studerede han Arabisk og Medicin. Samtidig søgte han at hærde sit Legeme med de fremtidige Strabadser for Øje. Efter sin Præstevielse i 1854 fik han straks i sit første Embede i Buttapietra under Koleræpidemien Lejlighed til at aflægge Prøve paa Offermod og Tjenersind. Han var Læge, Præst og Sygepasser i een Person, somme Tider tillige Graver. Befolkningen kaldte den unge Præst en Helgen. I Aaret 1857 kom han for første Gang til sin Længsels Land, Afrika. Provikaren for det i 1845 oprettede Apostoliske

Vikariat for Centralafrika, Ignaz Knoblecher, bestemte ham for Stationen Hellig Kors, 1464 Kilometer Syd for Khartum. Men Døden ryddede voldsomt op mellem Vikariatets Missionspersonale. Næppe havde Comboni lært Dinkasproget, før Hellig Kors Stationen maatte opgives. Paa Tilbagevejen til Khartum blev han angrebet af Feber og befandt sig paa et vist Tidspunkt foran Dødens Gab. Han blev derefter sendt hjem til Europa for at genvinde sit Helbred.

Provikaren saa sig nødsaget til at overlade Missionen til Franciskanerne, idet han nu kun raadede over fem Præster. Af de 51 Mand, som denne Orden satte ind for Vikariatets Arbejde, fandt to og tyve i Løbet af to Aar deres Grav i Afrika. De overlevende vendte sig nu til Orientmissionen. Henvend ti Aar varede disse trøstesløse Tilstande.

Comboni blev Redningen. Han grundede paa ny den centralafrikanske Mission. For ham stod det fast: Den mørke Verdensdel maatte indlemmes i Guds Rige.

Efter sin Helbredelse foretog han lange Studierejser for at erkyndige sig om de rette Midler til Fremme af det Maal, han havde sat sig. Han besøgte Missionsinstitutter i andre Lande. Planen, der foresvævede ham, var at omvende Afrika ved Afrikas eget Folk. I Egne, hvor Klimaet passede for baade Europæere og Negre, skulde Skoler for Negerbørn oprettes. Her skulde de uddannes med deres Livsgerning som Kateketer, Lærere og Haandværkere for Øje. Af Drengene skulde de bedst begavede være Præster, og de offervilligste Pigebørn skulde opdrages til at blive Missionsøstre.

I 1867 aabnede Comboni i Verona »Missionsinstitut for Afrika«. Her forberedtes de unge Mænd, som vilde drage ud som Negermissionærer. Combonis Ønske om at overdrage dette Arbejdes gejstlige Ledelse til Jesuiterne, gik først i Opfyldelse fire Aar efter hans Død. I 1885 overtog Jesu Selskab Missionsseminariets Styrelse og omdannede det — under Protektion af den Hellige Stol — til et saare virksomt Missionssselskab.

1872 blev Vikariatet for Centralafrika henvist til Missionsseminariet i Verona, og Comboni blev udnævnt til Provikar. Han gjorde alt, hvad han kunde, for hurtigst muligt at naa sit Bestemmelsessted, men Rejsen var den Gang forbundet med utrolige Besværligheder. Turen fra Kairo til Khartum, som nutildags med Bane og Floddamper kan gøres paa 4 Dage, tog dengang 99 Dage.

Det første, Comboni foretog sig, var at faa et værdigt Gudshus rejst, og derefter aabnede han en Drengeskole og en Pigeskole. Ogsaa de andre Missionsstationer skænkede Comboni sin Opmærksomhed. Med stor Energi og med gode Resultater bekæmpede han Slavehandelen. Allerede i

1867 havde han i Kairo i en lejet Bygning faaet indrettet et Dobbeltinstitut for Negerdreng og Negerpiger. Nu erhvervede han en udstrakt Byggegrund og fik opført en tidsvarende Nybygning. Efter at Sudanmissionen ved Mahdi-Opstanden nærmest var kommen i Opløsning, kunde man herfra lede denne Missions Genrejsning. En værdifuld Støtte sikrede Comboni sig og sin Mission gennem Oprettelsen af Søsterkongregationen »Negerlandenes fromme Mødre«.

Da Comboni i 1877 var blevet udnævnt til Apostolisk Vikar og havde modtaget Bispevielse, vilde han udvide Missionen til ogsaa at omfatte Egnene ved de store Søer. Han udbad sig i dette Øjemed Hjælp fra Generalguvernør Gordon. Denne Mand maa netop i Comboni have set den Apostel, hvorefter han havde længtes, og som han i det ovennævnte Brev havde efterlyst. Han sendte Kaptajn Gessi til Biskoppen med det Paalæg: »*Sig til Mgr. Comboni, at jeg i enhver Henseende vil støtte ham! Udgifterne ved Missionen vil Regeringen og jeg paatage os. Biskoppen vil kun have at sørge for sit eget Underhold. Bekostningen ved Missionærernes og deres Bagages Transport vil jeg personligt bestride.*« Gessi udviklede nu indtil de mindste Enkeltheder Gordons Plan angaaende Rejserute og Færdselsmidler (S. 88 ff.).

Om Gordon har Comboni udtalt: »*Han tilbringer daglig mindst tre Timer med Studium af den hellige Skrift. Han beder ofte og lever som en Munk. Hvad Missionsarbejdet angaar, da er han af den Opfattelse, at det katolske Apostolat fortjener Forrang fremfor alle andre Missionsvirksomheder.*« (S. 89).

Hungersaaret 1878, som paa en saa frygtelig Maade rømmede op i Negerbefolkningen, og den store Dødelighed i Missionærernes Rækker hemmede for en Del Combonis Foretagsomhed og hindrede ham i at fuldføre de store Planer, han havde lagt. Andre tunge Opgaver beslaglagde hans Kræfter, indtil han den 10. Oktober 1881 døde i Khartum.

Hans Saligkaaringsproces er nu indledet.

En anden Missionsbiskops Liv lærer vi at kende gennem *Mgr. A. Le Roy: Mgr. Georges-Marie de la Bonninière de Beaumont (1872—1934)*, Paris, Beauchesne, 72 S., ill.

Georges, der voksede op paa Slottet Idron i Nærheden af Pau, skrev i en Alder af 7 Aar i en Tantes Bønebog: »*Jeg ønsker, at mine Forældre vil lade mig lære mange Sprog, for jeg vil være Missionær og omvende de sorte.*« (S. 13). Denne Tanke slap han ikke. Den fulgte ham saa vel i Drengeseminarieret som i det franske Seminarium i Rom, hvor han erhvervede den dobbelte Doktorgrad i Filosofi og

Teologi. I Rom lærte han den Helligaands Kongregation at kende og sluttede sig til den, som viede sig fortrinsvis til Missionen blandt de sorte.

Imidlertid blev han udpeget til et Lærerembede. Ved Verdenskrigens Udbrud udbad han sig Tilladelse til at rykke ind i Feltgejstlighedens Rækker. Hans Virksomhed kom til at falde i Egnen ved Verdun, og man har givet ham det Vidnesbyrd: *»Han stillede sig til Raadighed uden at bryde sig om selv den voldsomste Ild. Ved Dag og ved Nat var han om de saarede og døende, og han afgav det smukkeste Eksempel paa Selvfornægtelse og Gudhengivenhed.«*

Her modtog han Udnævnelser til Medhjælper for Mgr. Fabre, Biskop af St. Denis (Reunion). Altsaa dog til de sorte! Paa Øen ventede man ham med Utaalmodighed. Biskoppen havde de to sidste Aar ikke været i Stand til at bestride sit Embede. Beaumont søgte straks at lære sit Arbejdsomraade at kende. De biskoppelige Embedsrejser, som længe havde været forsømt, men som han nu gik i Gang med, gav ham den ønskede Lejlighed til at komme i Berøring med Folk. Han traadte i Kontakt med sine Præster og deres Menigheder og var imødekommende imod alle. Begejstringen for ham var almindelig. En Frimurer sagde til sin Hustru: *»Denne Mand er den eneste Præst, du maa kalde til mit Dødsleje. Han er den eneste, der kan faa os til at forstaa Guds Godhed!«* (S. 34). Da det engang hed sig, at Beaumont var syg, udbød en forhærdet ikke-troende: *»Hans Død vil være en stor Ulykke for denne Egn.«* Evnen til at indtage alle Samfundsklasser for sig og til at afvæbne sine og Kirkens Fjender, gjorde ham de tungeste Opgaver lette.

Den 19. September 1925 skrev »Le Temps«: *»Maa det være et republikansk Blad tilladt at udtale sin Ros over den Klogskab, med hvilken Mgr. Beaumont har forstaaet at bidrage til at konsolidere den civile Fred ved at styrke denne Freds Grundlag: den religiøse Fred — —. Trods vanskelige Betingelser er det øjensynligt, at han har afstivet og reorganiseret Reunions Kirke paa en saadan Maade, at dens Værk er i Fremgang — —«* (S. 36 f.).

Der var ogsaa i enhver Henseende saa meget at gøre, at Beaumont allerede efter fem Aars Forløb skrev til sin overordnede: *»Jeg klager ikke over det Kors, der er paalagt mig, og jeg vil ikke vise det fra mig. — — Men hvad jeg ængstes for er, at jeg en skønne Dag ikke længere vil være i Stand til at udfylde min Plads.«* (35).

Paa et ret tidligt Tidspunkt gjorde han sit Testament. Det indeholdt intet om hans Formuesforhold, fordi han allerede havde skænket Missionen alt, hvad han ejede. Han slutter Dokumentet med at sige: *»Jeg forbyder absolut en-*

hver større Staahej ved min Begravelse. — — Jeg fortjener ingen Ros, men jeg trænger til Forbøn. — — Min Dødsstund anbefaler jeg til Guds Moder. Hendes Godhed har jeg følt gennem hele mit Levnedsløb.» (68).

Døden indhentede ham paa en Firmelsesrejse. Betegnende er det, at selv da Febersynerne omtagede ham, vedblev han at bede.

Ved hans Begravelse strømmede saa vel Ikke-Katolikker som Hinduer, Muhammedanere og ikke-troende til. Man saa Mænd og Kvinder, hvide og sorte, græde som Børn. Vidnesbyrdet fra Verdun gjaldt for denne Mands hele Liv.

Ved Siden af Førerskikkelserne stiller sig de jævne Missionærers, som paa lignende Vis har sat deres Liv ind for Guds Riges Udbredelse i Afrika.

Et Eksempel fra disses Rækker griber *C. Jaffré: Le R. P. Joseph-Marie Belzic (1877—1932)*, Paris, Beauchesne, 48 p., ill.

Som Barn af fattige Forældre i Landévant (Morbihan) kom Belzic først sent til at studere. Begejstrede Foredrag af en Afrikamissionær vakte Kaldet hos ham. 1897 indtraadte han i den Helligaands Kongregation. Efter sin Præstevielse 1902 blev han bestemt for Vikariatet Oubangui (det nuværende Brazzaville). Han erhvervede sig hurtigt Tilnavnet »De sortes gode Fader«. Som saadan viste han sig ogsaa i de forskellige Embeder, der blev ham betroet. Han bestod den Prøve, som Jaffré betegner med følgende Udtryk: »*Det værste er ikke den fysiske Træthed. Man bærer temmelig let legemlige Skrammer, Leden ved Mad, Klimasygdomme og lange Febernætter, dersom alt dette er Prisen for den Sejr, man ønsker at vinde. Men naar der til disse Ulemper føjer sig: frugtesløse Anstrengelser, en Befolknings apatiske Ligegyldighed, Kristnes Utroskab, tilsyneladende nytteløse Ofre, naar Moralen slappes og synes at gaa sin Opløsning i Møde — — da er det, at den indre Kamp melder sig, da gør Menneskenaturen, som kvier sig under Prøvelserne, Oprør mod det aandelige Menneske, som ikke vil slippe Taget, men forblive tro. — — Det er et »Enten — eller«. Man maa overnaturliggøre sig selv til Bunds, genoplive sin Tro, tage det Parti at realisere sit Liv, koste hvad det vil, — eller man begynder sit Tilbagetog. Gennem denne Prøve lutrer Afrika sine Apostle, opdrager dem, tager dem til sit Hjerte, eller det store Land støder dem tilbage som herreløst Gods, for hvilket det ikke har Rum eller Hjem. Afrika taaler hverken Banalitet eller Midelmaadighed. Det fordrer den fuldkomne Gave og den fuldstændige Hengivelse i Ofret. Dette er Velsignelsen, der klæber ved dette Land, og det er Hemmeligheden ved dets Erobring. — Kun faa undgaar denne moralske Akklimati-*

sationskrise, som kan optræde mere eller mindre tilspidset. De, som gaar sejrende ud af denne Krise, bliver sande Missionærer, hvem intet formaar at standse paa den fremtidige Bane. De derimod, som maa bukke under, vegeterer, keder sig, lever som en Skygge af sig selv, »sejler med et Lig i Lasten«, hvis de ikke en skønne Dag som et løsrevet Blad hvirvles bort af den store Orkan.» (33 f.).

Belzic bestod Prøven. Han arbejdede ufortrødent ved de utaknemmeligste Stationer, paa Steder, hvor de største Ofre krævedes. Hans Stræben gik ud paa at gøre sig nyttig, at gøre godt imod alle, overalt og paa enhver Vis.

Da han laa for Døden, knælede hans Kateketer hos ham: *»Nej, du maa ikke dø. Vi vil, at du ikke maa dø, og vi vil faa den hellige Jomfru til at bevare dit Liv for os.«*

Men han rystede paa Hovedet og saa paa dem med et Smil, der fik de unge Mænd til at græde.

Situationen i Kina.

I Krigsomraaderne maa Missionærerne indskrænke sig til at holde det mest nødvendige Sjælesørgerarbejde ved lige. Man har daarlig Tid til at tænke paa Hedningernes Omvendelse. Det imponerende Opsving, som Omvendelsestallet undergik, efter at Chiang-Kai-Schek havde knust Kommunisterne, vil vise et brat Fald ligesom i Kommunismens Dage. Ikke uden Grund har den Hellige Fader i Konsistoriet den 13. December, den Dag Nanking blev indtaget, talt om de frygtelige Krigsskader, Missionen har lidt, og om de blomstrende Kristenmenigheder i det fjerne Østen.

I Shanghai, de franske Jesuitters Mission, erfarer vi, at i Bydelen Nantao, hvor de kinesiske Tropper ydede en sidste heltemodig Modstand, forblev selve Missionsbygningerne temmelig uskadede, men de øvrige tilliggende Huse, af hvis Indtægter Missionens Arbejde, Seminarierne, Skolerne, Vaisenhusene og Sygehusene lever, ligger næsten helt i Ruiner. Et Omraade paa 2 km i Bredden og 7 km i Længden er en eneste Ruinmark! Det samme gælder for Missionens tilliggende Huse i Bydelen Chapei og i den internationale Filial. Hermed staar en af de mest blomstrende Missioner — »Missionernes Perle i Kina«, som Msgr. Costantini, Propagandaens Sekretær skrev den 9. November — næsten overfor en økonomisk Ruin!

Det blodige Slag ved Zose, det berømte Maria-Valfartssted i Nærheden af Shanghai, skaanede Jesuitternes der-værende Helligdom og Observatorium. Medens Japanerne straks efter Slaget skaffede deres faldne bort, dækkede Tusinder af Kinesere Vejen.

I Lazarist-Missionen Kashing (Chekiang) blev Vincents-søstrenes Vaisenhus ødelagt under det japanske Bombardement den 15. November. Over 80 Spædbørn og større Børn fandt en frygtelig Død under Ruinerne. Flere Søstre blev saarede.

Det japanske Bombeangreb paa Nanning (Kwangsi) den 9. Januar hjemsøgte Pariser-Missionærenes Mission. Pater Cartin blev dræbt og Pater Cuènot saaret.

De katolske Missioners karitative Krigshjælp fortsættes uformindsket. Alle taler om Jacquinot-Zonen, som Jesuit-Pateren Jacquinot oprettede i den nord-vestlige Del af Shanghais sydlige Forstad Nantao i det internationale Røde Kors's Navn som neutral Zone for ikke-kæmpende og Flygtninge, og som under de blodige Kampe ikke blev rørt hverken af Japanere eller Kinesere. En Fredens Ø midt i Ødelæggelsens Rædsel! Zonen, som er segmentformet og har en Kordelængde paa 1800 m og en Dybde paa 4—500 m, herberger 100.000 Indbyggere og 150.000 Flygtninge. Europæere, Kinesere og Japanere beundrer Pater Jacquinots og hans Medhjælperes Fredsværk. Begge de øverstbefalende inden for Hær og Flaade, General Matsui og Admiral Hasegawa, skænkede hver 10.000 Yen. Den kinesiske Finansminister gav 50.000 Dollars. Det var ikke ubegrundet, at Admiral le Bigot, da han i Embeds Medfør skulde modtage P. Jacquinot, lod ham vederfares en Modtagelse som en Borgmester. I »Peking Chronicle« skriver en amerikansk Reporter fra Shanghai: »P. Jacquinot er Zonens øverste Myndighed. Beboerne betragter ham som en »Gud«. En kvart Million Mennesker kan takke den modige Missionær, hvis Kappe er sønderrevet af Granatsplinter, for Fred og Beskyttelse midt i et stort Slag af Kanoner, Tanks og Bombeangreb.«

Missionærenes og Søstrenes karitative Krigshjælp i Flygtningelejrene og Hospitalerne gør et dybt Indtryk paa Krigsofrene. Den Religion maa være god, der skænker saa megen uegennyttig Kærlighed. Utrætteligt ilede det katolske Shanghais store Velgører Lopahong fra Lazaret til Lazaret, hvor han forberedte de døende til Døden og meddelte Daaben til mange. Af de uhyre mange, som i Flygtningelejren ved Zikawei bukkede under for Epidemien, var det kun et Faatal, der tilbageviste Daaben. I Zikawei bespises 7000 Flygtninge daglig af Jesuitterne. I Shantung plejede Steyler-Missionærerne 230 af de 1300 saarede i deres Sygehus. Af 61 døende Soldater modtog 43 Daaben.

Overalt viser Missionen sig som den hjemsøgte Befolkningens Beskytter. I Landsbyerne, der ligger ved Bredden af Shaho (Sandfloden) ved Tingchow (Hopeh) stimlede i Slutningen af September Tusinder af flygtede Kvinder og Børn

sammen, truede af Regn, Kulde og Sult, halvt vanvittige af Angst. Hundreder bukkede under for Epidemien. Da Rygtet sagde, at Japanerne nærmede sig, blev Mængden grebet af en frygtelig Panik. Nogle Hundrede Kvinder og Børn forsøgte at vade gennem Shahoen, men blev grebet af Strømmen og druknede. Efter megen Overtalelse lykkedes det Missionærene og de Kristne fra Tingchow at bevæge 3000 Flygtninge til at blive. De blev anbragt paa Missionsstationen. Efter at Stedets Øvrighed var flygtet oprettede Missionærene et Udvalg til Byens Forvaltning, indtil Japanerne rykkede ind.

Befolkningen i Siwantze (Chahar) ved den »store Mur« kan takke Missionærene for at være blevet reddede ud af de heftige Kampe mellem Mongolerne og Kineserne. De sejrende Mongoler plyndrede Husene. Efter lange Forhandlinger lykkedes det Pater Esquet at sikre Missionsstationen. Straks strømmede Tusinder af Flygtninge til Stationen med deres Ejendele. Efter at Japanerne havde indtaget Byen, begyndte Mongolerne atter paa Plyndringerne. Paa P. Esquet's energiske Protest overfor den japanske Afdelings katolske Officer, lod denne tre Timer i Træk Soldaterne gaa forbi Missionæren, lod dem undersøge og aflevere de plyndrede Sager.

De rejsende, som drager igennem Krigszonen, bekræfter, at Beboerne overalt forlader deres Landsbyer af Angst. Kun de Steder, hvor der er Missionsstationer, vover de at blive.

Da et Skib med Flygtninge og epidemisyge den 11. September ankom til Taichow (Chekiang), mødte Byens katolske Ungdom frem for at hjælpe de syge. En stor Folkeskare tiljublede de unge deres Bifald. Aviserne, som faa Dage i Forvejen havde erklæret den katolske Ungdom for ulovlig, fejrede nu dens Mod og Fædrelandskærlighed!

(Die kath. Missionen, No. 3, Marts 1938).

En kinesisk Biskops Mening.

Om Situationen i Kina og *den kommunistiske Fare* dør afgiver Mgr. Yü-Ping, Biskop og Apostolisk Vikar af Nanjing følgende Erklæring:

For 12 Aar siden var der virkelig Fare for Kommunisme i Kina. Russiske Propagandister udbredte denne under Paa-skud af at ville højne det kinesiske Folks Dannelse og være det behjælpelig med at afskaffe de Onder, hvorunder det led. Men de førende Hoveder inden for den kinesiske Regering saa denne Fælde. I Aaret 1927 rejste Nationalpartiet »Kuo Ming Tang« sig til Kamp mod denne Gift, som var bragt ind i deres Rækker. Kort efter begyndte Regeringen og Partiet deres Felttog for ved Militærets Hjælp at under-

trykke Kommunismen. Det varede 8 Aar. Man indstillede end ikke dette Felttog under Japanernes Invasion i 1931, under Mandschukuo's Okkupation eller under det blodige Slag omkring Shanghai (Januar-Februar 1932). Da Mellem- og Syd-Kina i 1934 var blevet fuldstændig rensat og Kommunisterne drevet tilbage til Chen-si, var yderligere Militæraktioner ikke længere nødvendige, og der krævedes nu kun omhyggelig Aarvaagenhed. Under denne Kamp imod Kommunismen mistede Regeringshæren 50.000 Mand.

I December 1936 førte det japanske Overfald paa Sian-fu til en Bekendelse om national Enhed, som er uden Side-stykke. Hele Landet samledes om Chiang-Kai-Scheks's Politik. Den »kinesiske Sovjetregering« forsvandt. Den store »Samling« om det nationale Program vandt Terræn Dag for Dag. Den ny-organiserede røde Hær blev indlemmet i den nationale. General Chiang-Kai-Scheck byggede paa den gode Vilje, som alle havde, og gjorde alt for at gøre Vejen tilbage til den nationale Lejr let for de vildledte. De kinesiske Kommunistførere erkendte Umuligheden af deres Program, vendte sig bort fra deres vildfarne Vej og stillede sig til Raadighed for Staten i trofast Samarbejde med Regeringen. For Tiden findes der overhovedet ingen organiseret kommunistisk Propaganda i Kina; de faa Intellektuelle og de unge Mennesker, som endnu er Tilhængere af Marx, er talmæssigt set uden Betydning og frembyder ingen offentlig Fare, som skulde kræve militær Modaktion. Den kommunistiske Bevægelse er fuldstændig brudt og sønderknust i Kina. Følgelig er det klart, at Kina paa ingen Maade er kommunistisk; Kina er et Land, som ikke paa noget Punkt er tilgængeligt for Kommunismen.

Vor Regering kender vort Folk. Igennem 12 Aar har man baade ved Oplysning og ved Magtmidler systematisk arbejdet hen paa at udrydde Kommunismens Onde. Chiang-Kai-Scheck gælder blandt 3. Internationale for at være den værste af deres Fjender. Indførelsen af en offentlig Anti-kommunistdag, som holdes over hele Landet, minder hvert Aar atter hele Folket om den Fare, man forsøgte at trække Landet ind i. Dette Korstog finder sit smukkeste Udtryk i den herlige »Nyt-Livs-Bevægelse«, som General og Fru Chiang-Kai-Scheck har stiftet, og som er et vidunderligt Redskab til social Opbygning paa et moralsk og aandeligt Grundlag.

Ogsaa det kinesiske Folk bestræber sig for at hjælpe sig selv frem. Vort Folk bestaar for Størstedelen af agerdyrkende Smaabesiddere. I Kina findes ingen særlig rige Mennesker, men en talløs Skare af smaa og sparsommelige Grundejere, og denne Befolkning har fra Naturens Haand en direkte Afsky for Ekspropriation. Folkets aande-

lige Holdning staar i den skarpeste Modsætning til Marxismen. Dets aandelige Holdning, dets Sæder og Skikke har en dybt rodfæstet Modstandskraft, som gennem 5000 Aar har holdt Stand imod de mest forskellige Angreb og i Dag faar det kinesiske Folk til at være moderate i dets materielle Bestræbelser, at bevare Fredens Velgerninger og drage Nytte af en Anseelse, som rejser sig af den Værdighed, Mennesket tilegner sig gennem sundt Arbejde i denne gode gamle Aand, men samtidig ogsaa gennem det moderne tekniske Fremskridt.

Det kinesiske Folk staar fuldstændig uforstaaende overfor den kommunistiske Livsopfattelse, for det er saa jævnt og fordringsløst, moralsk, smilende og imødekommende, ser i Familien og Familiebevidstheden et fast Grundlag for dets Indretning, det tildeler inden for Familien Faderen en Autoritet, som er absolut uantastelig; den største af alle Dyder ser Folket i en barnlig Ærbødighed, hvis Kraft gennemsyrrer hele Menneskehjertet.

Heltemodig Kristendom i Rusland.

Hvor stærkt og levende det religiøse Liv er i Rusland ogsaa nu eller rettere sagt netop nu, fremgaar af en Skildring, som en russisk Korrespondent ved Pariserbladet »Figaro« giver. I meget minder det om Kristendommens første Tider. Præster, som i Dag for det meste bebor et lille Kammer i Nærheden af deres Kirke, æres højt af de troende. Ofte maa en Præst gentage Eftermiddagsgudstjenesten eller Søndagens Vesper indtil tre Gange, hvis han vil give alle de Mennesker, der strømmer til, Lejlighed til Andagten. Og saaledes gaar det ogsaa til Morgenmesserne. Den første Messe læses Kl. 3 om Morgenen. Derefter følger en anden og tredje. De liturgiske Hymner synges ofte af Kunstnere, Professorer, Doktorer, Studenter, der staar broderligt Side om Side med Bønder og Børn. Den, der vil overvære en Messe, maa for det meste være i Kirken to til tre Timer før Messens Begyndelse. Da alle Værdigenstande er blevet inddraget af Staten, bærer Præsterne som Messehagel ganske enkle Lærredskitler og benytter et kalklignende Bæger. Til Paasken og paa de store Højtidsdage har de troende pyntet Kirkerne pragtfuldt med Blomster. Arbejdere, der blev kommanderet til at rive en Kirke ned, vendte om Natten tilbage til den halvt ødelagte Kirke for at bede.

Selv om Stalin har givet Kultusfrihed, saa hviler Angrebene ikke, men de er kun lagt om paa en anden Bov. »Stalin er født Ateist, er ogsaa i Dag Ateist og vil vedblive med at være det,« erklærede Generalsekretæren for det

kommunistiske Parti i Ukraine ved et Møde inden for Partiorganisationen i Kiew. »Stalin vil kun, at Kampen mod Kirken skal føres gennem Propaganda og Opdragelse og ikke ved Voldshandlinger.«

I Samklang med denne Opfattelse har Ledelsen for Sovjetfagforeningerne anvist en Million Rubler til det anti-religiøse Statsforlag Ant-Gis til Fremstilling af Gudløslitteratur, som skal fordeles blandt Arbejderne, ligesom de kommunistiske Ungdomsforbund har indført en særlig Udmærkelse for Ateismens unge Agitatorer — en Naal med Lenins Billede og med Indskriften: »Woinstwujschij besboschnik (krigerske Gudløse) — og Udenrigsminister Litwinov har forordnet, at alle Tilhængere af det russiske diplomatiske Korps lige fra Gesandten til Gesandtskabsbudet skal være Medlemmer af Gudløsforbundet.

(Reichspost, 25/4-1938).

Religiøs Fornyelse i Rusland.

»Deutsche Rundschau« af Maj 1938 bringer følgende Oplysninger om den religiøse Fornyelse i Rusland, som trods Kristenfølgelserne kan iagttages i dette ulykkelige Land:

Gennem 20 Aar har Rusland nu oplevet en Trosfølgelse uden Lige, støttet paa Forvisninger og Henrettelser, paa almindelig Ekspropriation og kommunistisk Arbejdsgivermonopol, bekræftet ved Kirkevanhelligelser og systematiske Gudsbespottelser — og hvad er Følgen deraf: der er nu en mægtig Genfødsel, en sand Fornyelse af Troen i Gang — i det store og hele et meget betydningsfuldt, ofte rystende Livsbillede! Lad os nøjes med at støtte os til embedsmæssige Sovjetkilder og lad os samle Enkelthederne. I Januar 1937 gennemførte man en almindelig Folketælling. Resultatet faldt saa utilfredsstillende ud for Regeringen, saa hele Folketællingen offentligt blev diskrediteret og Tallene hemmeligholdte. Men Tid efter anden sivede dog forskellige Ting ud. I Stedet for Gudløshedens endelige og fuldstændige Triumf maatte man fastslaa, at rundt regnet $\frac{2}{3}$ af det samlede Antal af Landbefolkningen (altsaa henved 80 Millioner Mennesker af 120 Millioner) og $\frac{1}{3}$ af Bybefolkningen (henved 13 Millioner af 40 Millioner) havde haft Mod til at opføre sig som »troende« paa Trods af alle Trusler og Farer. Og hvor mange af de andre har blot ikke haft Mod dertil? Der er nu opført over 30.000 religiøse Menigheder; og Sovjetaviserne klager stadig over yderligere hemmelige — Menigheder uden Kirken og Præster. Hver opført Menighed tæller mindst 20 aktive ansvarlige Medlemmer: »det førende højere Samfundslag — rundt regnet 1 Million Mennesker«, hedder det i den officielle Beretning.

I højeste Grad foruroliget drager Sovjetregeringen heraf den Slutning: »Religionen uddør ikke —«. Den yngre Generation (født efter 1910), som egentlig slet ikke længere kender den før Revolutionen gældende Livsorden, hælder mere til Troen end til de Gudløse. Børnene døbes (ofte i Smug), Eleverne bærer under deres Klæder smaa Daabskors og besøger Kirkerne, Studenterne synger i Kirkekorene, Ungkommunister tager Del i Kirkeriterne og giver deres Skærv til Opførelse af Kirker.

Sommetider ser man Kirker fyldte af Ungdom (ikke over 30 Aar). I Fængslerne og Koncentrationslejrene, hvor over 150 fængslede Biskopper hensmægter Livet, uddannes og ordineres Præster i al Hemmelighed. Uden fast Menighed drager de saa i Pjalter gennem det store Land, ukendte af Fjender, men lette at kende for troende. Det er »Skomagere«, »Kulsviere«, »Kakkelovnsmand«, som virkelig kender deres Arbejde, men derudover er ordinerede Præster og Prædikanter. I enhver Skov, i enhver Kløft findes en Sten, hvor Messen kan celebreres. Ethvert Bondehus kan i Løbet af faa Minutter forvandles til et lille provisorisk Bedehus. I enhver Lejlighed kan man hviskende forrette Daaben, ved Dødslejet kan man meddele Vandringsbrødet. Alt dette er forbudt — og sker dog. Bønebøger mangfoldiggøres i Haanden. Der oprettes hemmelige Klostre: flygtigt set forbliver alt ved det gamle. Man bemærker intet, og en sand Fromhed blomstrer i Hjertet efter ældgammel ægte østerlandsk Klosterskik. De troende søger hinanden, finder hinanden, over hele Landet. Den fromme arbejdsløse faar et hemmeligt Bevis for, »at han er et bravt Menneske, som burde hjælpes«, og overalt finder han Ophold, Forplejning og Arbejde; truer Farer, sendes han bort. — Og den store Lære? Trosforfølgelser befæster Troen. Den undertrykte Fromhed søger ned til Katakomberne, den styrkes ved Faren, lutres gennem Lidelser. Den kloge Sociolog Le Bon sagde engang, at 20, 30 Aar ikke var andet end en Episode i et Folks tusindaarige Liv. Jorden, den styrter sammen, udjævner sig, og den ældgamle Folkementalitet er der igen. Kun — lutret, styrket, forædlet. Bakteriernes blev overvundet, Mennesket lever, elsker, beder og arbejder videre paa sin egen Maade, men i et højere Niveau. Det Menneske, man tager Gud bort fra, søger efter Gud og finder ham af sig selv, og dermed er Grundstenen lagt til en ny Karakter.

Fra den vide Verden.

En Forkynder gennem sin Kunst.

For kort Tid siden aabnedes i Amsterdam en Maleristilling, hvor den unge Benediktiner-Lægbroder, *Francis Mes*, gav Offentligheden Lejlighed til en samlet Oversigt.

over sine Værker. Francis Mes er et af det nye Hollands store Navne, der allerede betegnes som det betydeligste inden for Samtidens hollandske Malerkunst. Han er født 1892 i Haarlem. Som purung blev han Medlem af det hollandske Akademi, og han viste sig snart som Fører inden for den moderne Kunst. Gennem Studiet af Van Gogh og Cezanne blev han sig sit religiøse Kald bevidst, og han søgte Optagelse som Lægbroder i Benediktinerklostret Costerhaut. Her udsmykkede han Kapellet med Vægmalier, som henledte Opmærksomheden paa ham og skaffede ham offentlig Anerkendelse og Beundring. 1924 kom han til St. Pauls Kløster i Nordfrankrig, hvor han fortsatte sin kunstneriske Udvikling gennem ihærdigt Arbejde og Studier. Alle Francis Mes's Billeder er bygget over religiøse Motiver, og hans Farvevalg saavel som hans Teknik betegner inden for hollandske Kunstnerkredse intet mindre end en Sensation.

Franciskanerpater paa Frimærke.

Den brasilianske Regering forbereder Udsendelsen af et Frimærke, der skal bære Franciskanerpateren *Franciskus Palheta's* Billede. Pater Palheta har gjort sig fortjent ved i sin Tid at indføre Kaffedyrkningen i Brasilien og derved være den Person, der har givet Stødet til Brasiliens berømteste og mest indbringende Erhverv. Man havde paa Atlanterhavskysten i Fransk Guinea gjort Forsøg med Kaffeplantning, og Pater Palheta, som tilfældig havde opholdt sig der og havde faaet Smag for Kaffe, bragte nogle Bønner med sig til sit brasilianske Hjemland i den Hensigt at lære sine Landsmænd Dyrkningen af den hidtil ukendte Plante. Medens Dyrkningsforsøgene i Landets nordlige Del totalt mislykkedes, kronedes Bestræbelserne i de sydlige Egne med et overraskende Held, og i Løbet af faa Aar blev uhyre Strækninger af Sydbrasilien beplantet med Kaffe. Nutildags producerer Brasilien aarligt 77 Millioner Sække Kaffe, hvilket vil sige to Trediedele af hele Verdens Kaffehest. — Og nu mindes man altsaa Landets første Kaffeplanter ved at fæstne hans Træk paa et Frimærke, som skal bære hans Berømmelse ud over Verden.

»Endnu findes der Disciplin — —«.

En amerikansk Officer, Medlem af den metodistiske Kirke, hvis Opgave det for nylig har været at undersøge, i hvor stor Udstrækning de radikale Ungdomsbevægelser har slaaet an ved de forskellige højere Skoler, fastslaar som sine Indtryk: »I de fleste højere Skoler i Storbyerne, hvor Studenterne kommer fra Folkets brede Lag og hovedsagelig fra ubemidlede Kredse, er de radikale Organisationer temmelig aktive. Almindeligvis findes der blandt de studerende

et kommunistisk Forbund eller i det mindste en Gruppe, som er stærkt paavirket af og fortrolig med den kommunistiske Ideologi. I mange Tilfælde er ogsaa Lærere og Professorer inficerede af disse Ideer. Derimod har jeg i de katolske Skoler endnu ikke fundet en eneste Præst eller Forkynder, hvis Tale har været kommunistisk farvet, ligesom jeg heller ikke i nogen katolsk Skole har truffet nogen af de ovennævnte radikale Ungdomssammenslutninger repræsenteret. — Gud være lovet gives der i det mindste i den katolske Kirke og Skole endnu Disciplin! Jeg kunde ønske, at man havde fundet noget af det samme i de ikke-katolske Højskoler!«

Katolicismens Vækst i de Forenede Stater.

I 1937 indrettedes i U. S. A. tre nye Ærke-diøceser og fem Diøceser. I alt findes der 19 Ærkebispedømmer og 93 Bispedømmer. 62,696 Personer lod sig i Aarets Løb optage i Kirken, hvilket var 634 mere end i 1936. — Tre Byer i U. S. A. har nu over een Million katolske Indbyggere, nemlig: Boston 1,164,000, Chicago 1,159,000 og New York akkurat een Million. — Fra Chicago berettes der, at man for nylig i et bestemt Sogn (St. Anselm) paa samme Dag optog 120 voksne Konvertiter. Det samlede Antal Konvertiter for de sidste 16 Aar i St. Anselm beløber sig til 2550.

Tidligere Kirkefjende hylder den katolske Kirke.

For et Aars Tid siden angreb det i amerikanske og internationale Kredse ansete Tidsskrift *Forum* paa særlig hadefuld Vis den katolske Kirke og beskyldte den for Lige-gyldighed overfor sociale Forhold. Angrebet foraarsagede en heftig Polemik. Nu bringer imidlertid det nævnte Blad en fuldstændig Tilbagekaldelse af sine Paastande og gør det paa følgende Maade: »Hvor alvorligt den katolske Kirke tager Del i menneskelig Nød og bidrager til at lindre den, har man set gennem det Arbejde, der udfoldes af »St. Vincents af Pauls Forening« i Brooklyn. I denne Maaned er det 105 Aar, siden den 20-aarige Student Ozanam i en Diskussionsklub i Paris blev pebet ud. Han havde talt om, hvorledes den katolske Kirke gennem 1800 Aar havde formet, ledet og næret Menneskenes kulturelle Liv. Pludselig blev den unge Mand afbrudt. »Ozanam!« raabtes der. »De har Ret, hvad Fortiden angaar. I gamle Dage udrettede Kristendommen vidunderlige Ting. Men hvad gør den i Dag for Menneskeheden? Hvad foretager De Dem, De, der praler af at være Katolik? Hvad gør De for de fattige? Hvor er de Eksempler, som skulde kunne overbevise Samtiden om Deres Tros praktiske Værdi? Vi venter paa de Resultater og de Handlinger, som ene vil være i Stand til at bibringe os

det Syn paa Kirken, som De ønsker.« — Disse Ord gjorde et dybt Indtryk paa Ozanam. »Lad os da gaa til de fattige,« sagde han til sine Venner, »lad os omsætte vore unge Kræfter i et praktisk Arbejde fremfor at vedblive med ørkesløse Diskussioner!« Følgen af denne Ordveksel blev Oprettelsen af den første Vincentsforening. Ozanam gik med sine Venner til Fattigfolks Hytter, besøgte syge og døende, trøstede Fangerne og organiserede en katolsk Hjælpeaktion. Tolv Aar senere drog de over Atlanten og tog Ophold i St. Louis. — Jeg har,« siger den paagældende Forum-Artikels Forfatter, »selv set det Originaldokument, hvor tolv Katolikker forpligter sig til i St. Louis, Missouri, at grunde en Vincentsforening» I Dag har dette Værk mangfoldiggjort sig tusindtalligt. Forrige Aar blev der afholdt 2600 Møder. 26.000 katolske Lægfolk udøver Fattigpleje i Sognene. Disse ubetalte Socialarbejdere har samtidig udgivet 3.300.000 Dollars paa deres Kærlighedsværk. 8321 arbejdsløse har de skaffet Beskæftigelse. 1370 strandede Menneskeskæbner har de skaffet tilbage til hjemlige Forhold. 400.000 Personer, hjemmehørende i Fattigkvartererne, har disse Barmhertighedens Tjenere besøgt. Gennemsnitligt opsøges det samme Hjem otte Gange i Løbet af et Aar. Ogsaa paa det kirkelige og aandelige Omraade virker St. Vincents-Brødrene, thi de er lige saa interesseret i Kirkens som i de sociale Forhold. Saaledes har de i Aaret, som gik, bragt 6263 vildfarne Katolikker tilbage til deres Kirke og deres Tro, 8538 Børn har de faaet anbragt i de katolske Sogneskoler, og 10.596 i Søndagsskole. 8538 Personer har de foranlediget døbt.«

Den nævnte Artikel er fremkommet som en Afbigt for et ubeføjet Angreb, hvilket i og for sig er interessant. Men dens Indhold viser et Nærbillede af *katolsk Praksis*, som alle har godt af at faa for Øje. Det indskærper den Sandhed, at vor gamle Kirke, ledet af Kristi Aand, altid har forstaaet den Hemmelighed, som er saa lige til, men undertiden besværlig og kostbar for det svage Menneske at praktisere: »Ikke tusind Ord sig prenter som een Gernings Spor.« — Lykkeligvis har Kristi Efterfølgere trukket en Mangfoldighed af Kærlighedens Spor efter sig, og Beretninger fra nær og fjern viser, at Sporene drages den Dag i Dag.

Studenter i England.

Under de katolske Studenter Aarsmøde i Leeds blev det besluttet at samle katolske Studenter i Kongeriget Stor-Britannien i et Nationalforbund. Et saadant Forbund vil tælle henved 4000 Medlemmer. Man haaber ved saaledes at samle de katolske akademiske Kræfter at kunne modarbejde den materialistiske Tidsaand, der griber mere og mere om sig inden for de engelske Universiteter.

En Jesuit bliver Ærkebiskop af Genova.

En Maanedes Tid før Paaske, den 13. Marts, døde Ærkebiskoppen af Genova, Kardinal *Carlo Dalmazio Minoretti*, 76 Aar gammel. Kardinal Minoretti havde været Ærkebiskop der siden 1925 og Kardinal siden 1929. Den afdøde havde selv sikkert ikke ventet Døden allerede, thi blandt Kardinalens efterladte Papirer fandt man den Prædiken, han vilde have holdt i Paasken. Nu blev den læst op i Katedralen efter hans Død som et gribende Budskab fra den ivrige Sjælehyrde. Antallet af Kardinaler i det hellige Kollegium er herefter 67.

Kun faa Dage efter — i Konsistoriet den 17. Marts — valgte den hellige Fader Efterfølgeren, nemlig Kardinal *Pietro Boetto*, S. J. Kardinal Boetto er født i 1871 og modtog Purpuren i 1935. Som de fleste Kuriekardinaler var Kardinal Boetto ikke Biskop og blev derfor Hvide Søndag bispeviet i St. Ignatius Kirke i Rom af Kardinal *Granito Pignatelli di Belmonte*, Dekanen for det h. Kollegium, der i Pavens Navn og paa hans Vegne foretog Vielsen og til sidst iførte den ny Biskop Palliet, det særlige Tegn paa den ærkebiskoppelige Værdighed. Søndag den 8. Maj fandt det højtidelige Indtog i Genova Sted under stor Jubel og Begejstring fra Befolkningen.

K. S. Th.

En Paters Livsværk.

For et stort Publikum og en Jury af sagkyndige holdt Pater Henry Ayrout fornylig et Foredrag paa Universitetet i Lyon om sit Livsværk: at tilføre det moderne Ægypten en sand Kultur. Som Professor ved det franske Gymnasium for indfødte i Kairo havde han gennem mange Aar helliget sig Studiet af den ægyptiske Bonde, Fallahen, som udgør Størsteparten af Befolkningen. Blandt 16 Milloner Indbyggere er de 12 Millioner Fellaher. Hans grundige og kærlighedsfulde Studier, som omfatter Mennesket, dets Arbejdsmetoder, dets Millieu, dets Familieliv og ogsaa Jordbundens Beskaffenhed, kan Videnskaben takke for overordentlig værdifulde Resultater. Efter Foredraget afsagde Juryen sin Dom og betegnede Pater Ayrouts Livsværk som »yderst værdifuldt«.

Niels Steensens Fond:

Fru Sørensen.....	Kr.	1,00
Tidligere indkommet	»	664,82
	Ialt	<u>Kr. 665,82</u>

Basar til Fordel for syge og fattige afholdes af St. Vincent af Pauls Søstrene i Helsingør, Nygade 8, Søndag den 17. og Mandag den 18. Juli. — Gaver modtages med Tak af Søstrene.

Kirkelig Kalender.

Juli.	Juli.
3. S. 4. Søndag e. Pinse.	10. S. 5. Søndag e. Pinse.
4. M. 6. Dag i Petri og Pauli Oktav.	11. M. Pius I.
5. Ti. Antonius M. Zaccaria.	12. Ti. Johannes Gualbertus.
6. O. Oktav af Petrus og Paulus.	13. O. Anaclet.
7. T. Cyrillus og Methodius.	14. T. Bonaventura.
8. F. Elisabeth, Dronning af Portugal.	15. F. Henrik, tysk-rom. Kejser.
9. L. Gudsmoders Lørdagsmesse.	16. L. Vor Frue af Bjerget Karmel.

Juli. Ugens Messebønner.

3. S. 4. Søndag e. Pinse (666—501); 2. Sæt Bønner: Leo II (983—790), 3. Sæt Bønner: Petri og Pauli Oktav (972—792). Slutningsevangelium: Oktavens ([54]—[55]).
4. M. † 6. Dag i Oktaven (983—805); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
5. Ti. Antonius M. Zaccaria (984—806); 2. Oktaven (972—792).
6. O. Oktav af Petri og Pauli Fest (988—809).
7. T. Cyrillus og Methodius (990—812).
8. F. † Elisabeth, Dronning af Portugal (992—813); 2. Om de helles Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
9. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Den Helligaand ([120]—[105]), 3. For Kirken eller for Paven.

Af Sidetallene i Parentes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parentesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Jesu Hjerter K. »f. Mænd« F.-K. Søndag den 3. Juli Kl. 8¹/₂.

Faaborg. Gudstjeneste i Rasmussens Hotel Søndag d. 17. Juli og Søndag den 14. August.

Bønnens Apostolat. Intentioner for Juli Maaned: *Børnenes tidlige Kommunion.* — *Missionsarbejdets Fremgang paa Java.*

Da der allerede er overtegnet til Retraite og Højskole paa Trørødhus fra 24.—31. Aug., har Pastor Messerschmidt givet Tilsagn om at afholde endnu en Retraite umiddelbart forinden fra 17.—21. Aug., saafremt der ogsaa til denne melder sig tilstrækkelig mange Deltagere. Skriftlig Tilmeldelse (Porto 15 Øre!) bedes sendt til Trørødhus, pr. Vedbæk.

Rejser De paa Landet,

glem da ikke at tage NORDISK UGEBLAD med — men husk at melde Flytning i god Tid enten paa den sædvanlige Flytteblanket til det Postkontor, De flytter fra, eller ved et Brevkort til Ekspeditionen, Bredgade 64, Kbhvn. K.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 30. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 28

Søndag den 10. Juli

1938

INDHOLD: »Hold vor Herre Kristus hellig i jeres Hjerter!« — Biblen som Pædagog. — Sigrid Undset's nye Bog. — Fra Kirken i Tyskland. — Enhver Moders smertelige Oplevelse. — Tanker om Relikviedyrkelsen. Unionsbevægelsen i Polen. — Løsepenge. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

»Hold vor Herre Kristus hellig i jeres Hjerter!«

(1. Petr. 3, 15)

5. Søndag efter Pinse.

I sit Forord til Bogen »Den røde Stjerne« giver *Johannes Jørgensen* Udtryk for samme Tanke, som *Newman* kalder »First Principles« og *Lindworsky*, S. J., »Motivationskomplex«. *Johannes Jørgensen* fastslaar, at man har et Maal for Øje, og til dette Maal ønsker man »inderst inde at komme«.

»— — denne indre Trang er det, som uafbrudt vælger i Mennesket — den er den drivende Kraft, den Motor, hvoraf Livet virkes, den personlige Formel, hvoraf hver enkelts Liv er en Funktion. Idealer virkeliggør sig selv. Her taler jeg selvfølgelig ikke om de Idealer, man kun har pro forma, Facade-Idealerne. Jeg taler om de Idealer, som er levende Kræfter. — — — Vær ikke bange, — eller vær bange: hvorhen de vil føre dig, did kommer du. Som de er, bliver du. En, der vidste det af bitter Erfaring — *Oscar Wilde* — har sagt: »Du kan intet tænke i dit Lønkammer, som du ikke en Gang skal blive nødt til at raabe fra Tagene.«

Om den samme indre Kraft er det, *Henrik Ibsen* lader sin Brand-Skikkelse bruge Udtrykket »Kaldets Elv«:

»Eet ejes, som du ej kan krænke,

det er dit eget, indre Selv.

Du tør ej binde, tør ej lænke,

du tør ej stemme Kaldets Elv.

Den vil sin Vej til Havets Hvælv — — —

Blev den i Myr og Tjern begravet,

den naar — som Dug — til Slut dog Havet.«

Slige Overvejelser vækker vor Eftertanke overfor og vor dybere Forstaaelse af det herlige Ord: »Hold vor Herre Kristus hellig i jeres Hjerter!« Og de kan bidrage til, at vi i Alvor lægger os Ordenes gribende Betydning paa Sinde.

Din Kristendom bør ikke være en Facade-Kristendom. Ærefrygten for Kristus Kongen og Begejstringen for ham maa gennemtrænge dit inderste Væsen, forme det og gøre dig til en Kristi Stridsmand, som evner at afvise alle farlige Menneskepaavirkninger, og som ikke kender til Frygt for denne Verdens Kræfter, en Stridsmand, der er beredt til at følge sin Fører saavel gennem Ørkener af Nød som gennem Forhaanelsernes Trommeild, og som formaar at bekæmpe den uordnede Higen efter jordisk Velvære. Og naar han i den hellige Kommunion møder dig, da vil dit Hjerte i ubrydelig Tro og Hengivenhed forny sin Pagt med ham. Intet vil forekomme dig højere, helligere end at faa Lov til at bevise Ham din uindskrænkede Hengivelse. Selv det stærkeste Krav til din Offervilje vil da synes dig ringe og lille.

Men skulde der komme et Øjeblik, da du er i Færd med at tabe Modet og svigte din guddommelige Førers Fane for at unddrage dig hans Kamptjeneste, kast da et Blik paa, hvad Kristi Modstander forlanger af sine Tilhængere, og hvilken Løn han i det hinsides holder i Beredskab for dem!

Han forlanger Forsagelse af den evige Saligheds herlige Haab, af den gode Samvittighed, af al Sjælefred her paa Jorden, af alt det højeste og ædleste i den menneskelige Natur. Af Mennesket, skabt i Guds Billede, gør han et hæsligt og fortrukket Vrangbillede, af frie Guds Børn gør han Syndens Slaver, og Sjælen, Guds evige Tempel, forvandler han til en Røverkule, til en Helvedes Forgaard! Ganske vist formaar han at overgyde det hele med et forlokkende, tryl-

lende Skær, men nu og da afslører han — Arvefjenden — sig tillige som »Skaberen af Menneske-Ruiner«, en Benævnelse, *Eduard Hlatky* bruger om ham.

Verdensvagabonden *Kurt Faber* tegner i sin Bog »Dem Glücke nach durch Südamerika«, en trælbundet Sjæl, »Bunker-Bill«. Alkohol er blevet det eneste drivende Element i et Liv, som maaske engang berettigede til de skønneste Forhaabninger. For at faa Alkohol var han villig til at gaa gennem gloende Ild. Han ejede ikke Hat til sit Hoved eller Sko til sine Fødder. I Mands Minde havde han ikke vasket sig. Ligesom Afgrundens Folk hos *Jack London* ernærede Bunker-Bill sig af Skarnkassernes Indhold: Pølse-skind, skimlede Brødkorper og Appelsinskaller. Og i øvrigt levede han af Alkohol. Som en Væsel gled han ind i Havne-knejpernes Trængsel, skød sig lynsnart hen til Skænken og snappede det fyldte Glas bort for Næsen af en eller anden intetanende Gæst. Blev Bill efter at have tømt Glasset smidt ud paa Gaden, gentog han sit Trick i en anden Knejspe, og saaledes fortsatte han, indtil Alkohol havde tændt Ild i hans svømmende Øjne og indhyllet hans stakels Sjæl i en Forglemmelsens taagede Rus. Da vaklede han tilbage til sine Kulbunker for at tilbringe Resten af Natten der. — —

Saaledes træller Bunker-Bill under Lastens og Syndens Aag.

Men er ikke alle Soldaterne i Mørkets Fyrstes Hær bundne og bastede Slaver? Er de ikke alle, sjæleligt set, Kammerater til Bunker-Bill?

Og faar Betragtningen af disse Kaar os ikke til atter at fylkes om vor guddommelige Førers Fane? Til at sige med Salmisten: »Om eet har jeg bedt Herren, det attraar jeg: alle mine Dage at ho i Herrens Hus.« (Ps. 26,4).

Salig er den, som kan sige: »Jeg har a l t i d Herren for Øje, han er ved min højre, jeg rokkes ikke.« (Ps. 15,8).

Da vil alle vore Kræfter være indstillet paa — ved vort Ord og gennem vort Eksempel — at formane Menneskeheden: »Hold vor Herre Kristus hellig i jeres Hjerter!«

—ch—

Biblen som Pædagog.

En af Johannes Jørgensens mest rammende »Lignelser« er »Solens Aag«: »Der havde hele den Sommer været et underligt Røre i Planteverdenen,« fortæller Digteren. — »Det, Planterne lagde Raad op om, var nu noget saare underligt. — En høj, stolt, stiv Poppel var den nye Tankes Ophav. — Poplen sagde: »Søstre og Brødre! I umindelige Tider har Planternes hæderkronede Folk beboet Jorden. Den tilhører os, og vi har gjort os den underdanig. Dyrene, Menneskene, alle andre Væsner er afhængige af os. — Vor Stilling er central. — Der er kun én Magt i Verden, — jeg sigter til Solen, af hvilken hele vor Eksistens og Vækst siges at være afhængig. — Utvivlsomt er denne Lære om Sollyset som en Nødvendighed og en Velsignelse for Plantelivet intet uden en gammel, dum Myte, en Overtro, som er ganske uværdig for en moderne oplyst Plante.«

Poplen overtalte nu Planterne til at vise deres Uafhængighed ved at henlægge deres Liv til Natten. Men det gav et jammerligt Resultat. Lignelsen henviser til den hovmodige »Riven-sig-løs« fra Guds velgørende Herredømme, men den kan ogsaa anvendes paa en »Venden-sig-bort« fra Guds Ord fra Biblen.

Overspændt Nationalisme, som hæver Nationen til den højeste Værdi, vil gerne udskille alt fremmednationalt fra Nationens Kultur, som en Hindring for Folkets Udvikling. Saaledes kom det ogsaa i Tyskland til en Kamp imod Biblen, særlig imod det gamle Testamente.

Og dog er Biblen, dens Tanker, Billeder, Lærdomme, i saa høj Grad blevet de europæiske Nationers Eje, at disse ikke kan rive den ud af deres nationale Eksistens uden at dele Poplens Skæbne. C. Skovgaard-Petersen vidner i »Biblen gennem tusind Aar« om den inderlige Forbindelse mellem den hellige Bog og Europa fra de ældste Tider: »Ikke blot den middelalderlige Forkyndelse, men hele den middelalderlige Kultur var gennemtrængt af Biblens Sprog og Tanker. Alt skulde have en bibelsk Begrundelse. Det gjaldt f. Eks. Lovene. Alfred den Store i England stillede foruden de ti Bud ogsaa en Række andre mosaiske Bestemmelser foran sine Love; og forskellige tyske Lovsamlinger (Schwabenspiegel, Sachsenspiegel) forklarer i en Fortale, at de paagældende Love var udledt af det gamle og nye Testamente. Ogsaa Middelalderens Verdensbillede og Historieopfattelse viste tilbage til Biblen. Middelalderens Historieopfattelse havde for største Delen sine Rødder i Biblen ... Og bibelsk var ogsaa Middelalderens Kunst.« Hvor stærkt den danske Kultur i øvrigt baade før og efter Reformationen er præget af Biblen, behøver ingen nærmere Paavisning!

Derfor er det naturligt, at de bibelfjendtlige Tendenser i vor Tid udløser eller stimulerer de bibelvenlige Bevægelser, som bliver meget aktive. Herhen hører bl. a. den katolske Bibelbevægelses Central i Stuttgart, som for nylig fik Paabud om at forandre sit Navn »Bibelbevægelse« til »Bibelværk«.

Et mægtigt Bolværk mod den bibelfjendtlige Bevægelse er ogsaa »Forskningsinstituttet til Studium af det bibelske Islæt i den tyske Kultur«, saaledes som Undertitlen lyder for »Tysk Bibelarkiv«. Gennem Bogen »*Die Bibel im deutschen Kulturleben*«, (Salzburg, A. Pustet, 144 S., ill., Mk. 4,80), giver Arkivets Præsident *Hans Vollmer* os en Række godt ordnede Oplysninger.

Han viser, hvorledes Biblen endnu lever i Folket, og hvordan mange af dem, der tror helt at have løst sig fra den, baade benytter den og fører den i Munden. I de tyske Klassikeres Værker melder dens uhyre Indflydelse paa Sproget sig. Ikke alene Litteraturen, ogsaa Videnskab, Skole, Prædikener, er Biblen stor Tak skyldig. Prøver fra før-lutherske Bibeloversættelser viser, at disse paa ingen Maa-de er saa pindetørre, som man ofte antager. Dette Stykke Mosaik, som er sammensat af saa mange Enkeltheder, bekræfter den Dom, som R. Eucken har udtalt: »Biblens Virkning paa Kunst og Litteratur, Liv og Arbejde, er umaalelig. Stryger man, hvad Biblen har influeret til, staar man for et bundløst Gab, ja Tomhed.«

Den, der vil fremme det ædleste og højeste i en Nation, maa ikke tænke paa at udskille den bibelske Indflydelse, men maa langt hellere forsøge paa at forøge den. En ganske udmærket Hjælp i denne Retning er »*Laienbibel zur Einführung ins Bibellesen*«, (Freiburg, Herder, 1062 S., Udgave A, med enkelt Bogudstyr, indb. Mk. 10.—).

Her er udvalgt de for Frelsens Historie særlig betydningsfulde Partier fra begge Testamenter; de fremkommer i en ny Oversættelse og forklares i den kirkelige Traditions Aand. De store Sammenhæng paavises. Opdukkende Vanskeligheder løses. Kardinal Schulte ønsker i Forordet, at dette udmærkede Værk maa udbredes blandt alle Kredse af Katolikker, »og saaledes bidrage til, at den Hellige Skrift stadig mere bliver den Kristnes Livsbog.«

Godt, at ogsaa det katolske Norden har Andel i den Bibelinteresse, som gaar hen over Verden. Her i Danmark har vi faaet den saa folkelige og billige Udgave af det Nye Testamente, som fortjener at udbredes det mest mulige, og man maa haabe, at den Gamle Pagts Bøger ogsaa snart vil kunne udgives. I Norge har man startet en Indsamling til Udgivelse af den katolske Bibel, et Foretagende, som man maa ønske Held og Lykke.

Sigrid Undset's nye Bog.

Under Titlen »Selvportrætter og Landskapsbilleder« har den store, norske Forfatterinde udsendt en ny Bog (Oslo 1938, Aschehoug, 250 S., Kr. 6,60).

Efter Titlen venter vi at finde en kyndig Fører gennem et Kunstmusæum, men vi finder meget mere end det. Analyse af Livsanskuelser, Digtning, Memoirer og Breve fra betydelige Mennesker bliver her til det gennemsigtige Slør for den Egenart, for det Sjæleliv, som er Forfatterens Personlighed. Livsbilleder, historiske Landskaber toner frem med frugtbare Dale og øde Sletter, med Højdedrag og med dybe Kløfter. Gennem Maleriet aabenbarer Mesterinden sig. Hendes Personlighed med dens alsidige, rige Dannelse, dens Indfølelse, dens dybe, kærlige Forstaaen, ogsaa der, hvor den maa tage Forbehold, dens selvstændige Dom, som ubekymret gaar sine egne Veje, og dens katolske Gemyt. Hvor evner hun med faa Sætninger at feje ældgamle Fordomme til Side! Det gaar hende til Hjerte, naar hun fortæller f. Eks. Familien Blundell's Skæbne, eller naar hun beretter det gamle Abbedi Glastonbury's Historie. Her og der falder paa Baggrund af disse Beretninger en skarp Slagskygge fra Fortiden hen paa den Tid, vi lever i.

Betegnende er saaledes Paapegningen af Middelalderens Opfattelse af Ansvar ved at have Ejendom (S. 204 f.):

»I bedste Fald, naar Rigdommen var ærligt erhvervet eller arvet, blev Gods i Middelalderen holdt for et Laan og kaldt for et Laan, og den, som var blevet meget betroet, fik meget at gøre Regnskab for. I middelalderlige Testamenter taler da ogsaa stadig Testator om sin Formue som det Laan, han nu skal gøre Regnskab af overfor Forvaltningen. Og i værste Fald, hvor det drejede sig om Rigdom, vundet med Uret eller tvivlsom Ret — —. Kort sagt, man mente virkelig, at de rige under alle Omstændigheder trængte til flere Sjælemesser end andre Folk. Men i alle Sjælemesser bliver der jo bedt, ikke bare for dem, der nævnes ved Navn, men dernæst for alle Sjæle i Skærsilden. Og i alle Messer bliver der bedt for alle afdøde troende. For alle Sjæle havde Kirken indstiftet Alle Sjæles Dag. I fromme Hjem vænnedes alle Børn til at sige *D e p r o f u n d i s* efter Bordbønnen og efter Aftenbønnen. Og der var altid dem, der stiftede Messer for Alle Sjæle, naar de ikke selv havde efterladte at stifte Messer for. Ofte var det Gejstlige, som af deres Privatformue stiftede slige Messer. I Norges Gamle Love er der f. Eks. trykt et sligt Fundats-Brev, hvorefter Biskop Olav i Holar 1479 stifter en evig og daglig Sjælemesse for alle afdøde Kristne. Til dette Formaal giver han alt det, han i sin Embedstid har faaet ind gennem

Bøder og Søgsmal. — Lidt gør vi vel ogsaa fremdeles, vi Nutids Katolikker — om ikke andet, saa forsøger vi i November, de dødes Maaned, at følge Kirkens Traditioner og gøre noget for de døde. Men jeg husker, at jeg tænkte, da jeg gik mellem Gotlands Grave og i Musæerne med Gravfundene — hvor mange af os kunde have Grund til at skamme sig, naar vi ser, hvad vore Fædre i hedensk Tid gjorde for deres døde.«

Om de Kræfter, som byggede Kirkerne paa Gotland, hedder det (S. 218 f.):

»Det er ikke muligt at sige, hvor »fromme« Gotlands Folk var i den Tid, da de rejste deres skønne Kirker og fyldte dem med Kostbarheder og det ypperste, som Middelalderen kunde skabe af Kunst. Spekulationerne over, hvor »dybt« Kristendommen var trængt ind i Sjælene, er temmelig nytteløse. Troen paa, at Kristus virkeligt og levende kommer til Stede i Alterens Sakramente, hvor en rettelig Præst fejrer Messen, har drevet de troende til at bygge Huse til at modtage Ham i, saa herlige og skønne og værdige, som det staar i Menneskers Magt at rejse dem. — Men det er evigt menneskeligt, at Forfængelighed, Lyst til at kappes med Nabosagnet i Udsmykning af Kirken, Haab om at gøre godt igen paa en Kant, hvad man havde forbrudt eller forsømt paa en anden, har været Drivkræfter, som arbejdede med. Historien vidner om, at Gotlandsfolket var dygtige Forretningsmænd, Sagnet fortæller, at de var haarde Halse mange af dem, — stygge Ting blev hvisket om dem: Vragplyndring langs Kysterne og om skibbrudne Mænd, som naaede i Land bare for at blive dræbte og plyndrede. Der kan ligge noget sandt til Grund for det alt sammen, men alligevel kan der jævnsides med disse Mænd have levet i Massevis af Mænd og Kvinder, som havde et lignende Sindelag som Petrus de Dacia, Dominikaneren fra Visby, som i sin Biografi af den stigmatiserede Kristina af Stumbelen uforvarende lægger sin egen lysende rene og kærlige, gudvendte Sjæl. Men skulde her fortælles om Petrus af Dacia, saa maatte han have en hel Artikel for sig selv.«

Læseren af Sigrid Undsets Bog mener absolut, at Broder Petrus maa have en saadan Artikel, og at Fru Undset bør skrive den!

Stærk er Forfatterindens Tale over Ordene: »Naar Verden hader eder —.« Da kan enhver se, hvorledes de store Sandheder bærer det uforgængeliges Præg:

»Det naiveste ved en Del moderne kristelige Rørelser er den Tro, som de ikke sjældent giver Udtryk for: at hvis vi Kristne bare fuldt ud levede efter Kristi Vilje, saa vilde hele Verden opgive sit Had til Kristendommen og omvende sig til Ham. Vist skal vi stræbe efter at leve, som det er

Guds Vilje med os — men lad os for Guds Skyld ikke drømme om, at »Verden« skal blive mildere stemt mod Kristus for det! Han har for Resten selv gjort opmærksom paa det: »Naar Verden hader eder, saa vid, at den har hadet mig før eder. Har de holdt mit Ord, skal de ogsaa holde eders.« Er ikke de sidste Ord besk Ironi, rettet mod al komfortabel denne-Sides-optimistisk Kristendom? De Kristnes Synder, i Gerning, i Ord og ved Undladelse, giver naturligvis glimrende Paaskud for Kristenforfølgelser. Men Verdens H a d gælder først og fremmest de Kristne, som fuldt ud lever efter deres Tro. Det var ikke anderledes i Reformations-tiden heller: Der blev raabt højt om Skandalerne, de sande og de usande. Forargelsen var ægte nok, — men det var Helgenerne, som blev slæbt til Retterstedet —.

Det er til England i Kirkeomvæltningens Tegn, disse Sætninger sigter. Men ethvert Lands Historie kan opvise de samme Forhold. Den Skæbne, der timedes Nordens største katolske Skikkelse i de samme Dage, Povl Helgesen, er for os danske et levende Bevis derpaa. A. P.

Fra Kirken i Tyskland.

Det er ikke saa let at danne sig et rigtigt Billede af den religiøse Situation i Tyskland. Turistens Indtryk kan være saa tilfældige. Den ene Rejsende bliver maaske netop Vidne til Kirkekampens hele Voldsomhed: Han kommer til Wien paa en Dag, hvor 200 S.S.-Folk har opsøgt de kirkelige Karitasinstitutioner og krævet deres Penge udleveret. Han taler i Rhinlandet med Folk, som fortæller ham, at denne eller hin katolske Skole har faaet tilsendt Silkesnoren, eller at Præsten ikke mere maa betræde Skolen. Han drøfter med en bekymret Sjælesørger, hvor mange Udmeldelser af Kirken der har været Resultat af den ihærdige antireligiøse Propaganda.

En anden Gang derimod kommer man til at opleve en vældig Procession, hvis Deltageres Ansigter er præget af absolut Beslutsomhed. Eller man staar en Aftenstund i en stor Kirke, en spændt lyttende Menighed følger et bibelsk Emne i fem Kvarter, og blandt de lyttende er ogsaa mange unge. Eller en Præst, der har med studerende Ungdom at gøre, fremviser Breve, som røber den reneste Offervilje og heroisk Martyrsind. Og selv om man har faaet fat i en hel Serie af Fakta, hvilken Betydning skal man tillægge dem?

Hvilken Slutning drage af en velfyldt Kirke i en Storby, som alligevel kun rummer en Tiendedel af hele Menigheden, eller af frafaldne Mennesker, der maaske i Forvejen har været ligegyldige?

Den største Sikkerhed frembyder da Biskoppernes Udtalelser! Ærkebiskoppen af Mainz, Mgr. *Albert Stohr*, har ifølge »Osservatore Romano« udsendt et Hyrdebrev om Skolespørgsmaalet. Anledningen var, at den hessiske Regering efter Paaske lukkede Folkeskolerne af Søstrene af det guddommelige Forsyn, St. Lioba Skolen i Bad Nauheim, og de Engelske Frøkeners Kostskoler i Offersbach, Darmstadt og Worms. Dermed var alle katolske Folkeskoler og Halvdelen af de af Ordensfolk styrede højere Skoler forsvundet fra denne Egn. Intet Under, at Overhyrden giver Udtryk for den dybe Smerte, som Regeringens Politik har fremkaldt i alle katolske Hjerter. Han siger desuden: »*Vor Smerte vilde være lettere at taale, hvis vi vidste, at Børnene kunde gaa i andre paalidelige Skoler. Men vi ser tværtimod, at de er udsat for en Opdragelse, som gør os alvorlig bekymrede. Med den største Beklagelse har vi allerede Aar igennem været Vidne til, hvorledes Religionsundervisningen er blevet sønderlemmet i de offentlige Skoler inden for vort Dioces. Antallet af Religionstimer reduceres stadig. Gejstligheden udelukkes mere og mere fra Undervisningen.*«

Paa samme Vis udtalte Kardinal *Schulte* sig anden Søndag i Maj, hvor han lod oplæse en Skrivelse i alle Kirker inden for Kølner Ærkestiftet: »*Med ængstelig Bekymring ser I selv, hvorledes jeres Børns Tro mange Steder er i Fare. I jeres store Samvittighedsnød spørger I, katolske Forældre, og sammen med jer jeres Biskopper og Sjælesørgere, hvad der skal blive af Ungdommen, naar den maa undvære en god religiøs Opdragelse.*«

Som Svar paa et af Dr. *Goebbels* Angreb, som insinuerede, at den katolske Kirke og de protestantiske Konfessioner beskæftigede sig udelukkende med ufrugtbare Kontroverser, gav Ærkebiskop *Dr. Groeber* af Freiburg en kort Oversigt over den katolske Karitas' Præstationer i Tyskland. Han siger bl. a.: »120.000 Lægfolk og 80.000 Søstre har gratis stillet deres Kræfter til Raadighed. Sammenslutningen »Katolsk Karitas« tæller 4000 Institutioner med i alt 257.000 Senge. Desuden findes der 7000 halv-offentlige Institutioner, som Børnehaver, Fødselsstiftelser, professionelle Skoler, hvor der til Tider opholdt sig 300.000 unge Mennesker og Børn. Endvidere tager »Karitas« sig af 19.000 offentlige Institutioner, heriblandt 5200 kommunale Klinikker. Hvad de tyske Katolikker i øvrigt har givet til de Nødlidende, stiller sig som følger: I 1926 blev der ydet Hjælp til 350.000 Hjem og 276.000 ensomme gamle Mennesker. 704.000 Børn blev i Anledning af deres første Kommunion forsynet med nyt Tøj helt igennem. Elisabethforeningen og St. Vincentsforeningen uddelte Gaver for i alt 3 Millioner Mark.

I »The Tablet« af 11. Juni 1938 finder vi en Beretning,

som Bladets Korrespondent skriver om sine Indtryk efter en længere Rejse i Tyskland. Han siger bl. a.: »Set ud fra den katolske Tro er Tyskland nu et Paradoksernes Land. Officielt gøres alt tænkeligt for at underminere Kirkens Styrke og hindre dens Mission. Pressen udslynger en stadig Strøm af Fornærmelser imod Paven, Biskopperne, Præsterne og Folket; Moralens fundamentale Love udæskes i Teori og Praksis: blasfemiske nye Trosbekendelser gøres der Propaganda for af Radiospeakeren; og alle Opdragelsesredskaber er praktisk talt i Hænderne paa Staten, som ønsker at skabe en pan-germansk Kirke. Og dog konstaterede Ordinariatet i et Dioces for nylig privat, at de rent religiøse Udsigter aldrig i Mands Minde har været bedre. Hans Sognepræster beretter, at 80 pCt. af Mændene gaar til Kommunion en Gang om Maanedn. Gaver skænkes med en Gavmildhed, som er uden Sidestykke, og mellem Gejstlighed og Lægfolk har der udviklet sig en sand Solidaritet. Selvfølgelig gælder dette Billede ikke hele Kirken, men det gælder for et langt større Omraade, end man vilde have troet det muligt for faa Aar tilbage...

Ingen benægter dog, at der ogsaa har været et meget betydeligt Frafald. I visse Egne og inden for visse Samfundslag er der kun en Ruinhob tilbage. Saa meget mere virkningsfuldt er den nye opblomstrende aandelige Heroisme. Kardinal Faulhaber erklærede for ikke længe siden, at trods de virkelig enorme Vanskeligheder, forsøgte saa mange unge Mennesker at træde ind i Præstestanden, at han var forbavset over deres uselviske Hengivenhed. Disse unge Seminarister — disse unge Præster kan jeg sige, er lige som et levende Mirakel. Borte er enhver Tilbøjelighed til at se paa det hellige Embede som en Slags »Karriere«. I Stedet for forbereder de sig til det, formoder jeg, som til et Martyrium. Tyskland optræner en Race af »Kristi Atleter«.

Men dette gælder ikke kun Seminaristerne. Det strækker sig langt ind i Lægfolkets Rækker paa Grund af de store sociologiske Arv fra Kirkens Fortid. Først er der Familien — den solide, trofaste kristelige Familie, som paa begge Sider af Rhinen holder sammen paa sine Medlemmer og vaager over dem. Selvfølgelig er den sjældent uberørt. Nogle af dens Sønner og Døtre er gaaet under i den brusende Flod, som omgiver dem paa alle Sider. Men taget som en Helhed holder den stadig Stand overfor Opløsningen. Den finder Veje til at udstede Ordre og Raad inden for sit eget Domæne. Da saaledes Hr. Rosenberg kom til Freiburg for at angribe Kristendommen paa Pladsen foran Domkirken, fandt han ingen Tilhørere — hver Familie havde udstedt et Interdikt. Den anden Faktor er den fordums katolske Ungdomsorganisation, som nu er forbudt,

men som det er umuligt at udslette som Tradition. Mange vender i Tankerne tilbage til den og dens store Præsident Monsignore Wolker, naar de har prøvet Hitlers forskellige Surrogater.

Desuden har fem Aar vist, at medens Nazisterne kan lade haant om politisk og intellektuel Modstand, kan de ikke undvære Bonden og Arbejderne. Eet er at sende Dr. Brüning i Landflygtighed eller trække Biskoppen af Meissen for Domstolen, et andet er at udfordre de Skikke, over for hvilke Bønden er trofast. I ikke faa Tilfælde har saaledes nazistiske Embedsmænd været tvunget til at standse Angreb imod Kirker og Skoler. I nogle bayerske Distrikter kan Søstrene ikke fjernes fra Skoler trods Loven, som befaler deres Fjernelse, og i det nord-vestlige Tyskland har Bønderne standset ethvert Forsøg paa at berøve Klasserne deres Krucifiks. Men ogsaa her gælder det, at man ikke maa aflede, at disse Tilfælde karakteriserer Nationen som Helhed. I nogle Distrikter er i Virkeligheden alt tabt, og i andre er det kun en utrættelig Præst, der afværger Opløsningen. Jeg traf flere saadanne Præster. En, hvis Kirke var blevet vanhelliget, og hvis Person havde været truet, holder ikke desto mindre heltmodigt sine unge Mennesker sammen.

Det alvorligste Problem er uden Tvivl den katolske intellektuelle Aktivitet. Paa Grund af Nazismens Greb om Universiteterne og Pressen nærmer den Tid sig, da en lang og straalende Lærdommens Tradition vil blive brudt. Det er allerede for mange Professorer aldeles umuligt at undervise. Kirken er faldet tilbage paa det jævne Folk. Efter en Periode af Forvirring, Modløshed, ja selv Opløsning, er der iværksat en Reorganisation paa en ny Basis, mindre (tænker man) efter Ordre fra oven end efter en spontan Indskydelse neden fra.« *Christianus.*

Enhver Moders smertelige Oplevelse.

For enhver Moder kommer der det smertelige Øjeblik i Livet, hvor Børnene synes at glide bort, hvor de ikke længere trænger til den moderlige Forsorg paa den almindelige Maade, men søger Vejen ud til Friheden, til det selvstændige Liv under eget Ansvar. Dette Tidspunkt kan være fuldt af flere Farer, hvis Moderen ikke forstaaer, at hendes Børn er voksne. Ofte mener hun ogsaa stadig at skulle bevogte hvert af det opvoksende Barns Skridt og lægger Barnet Hindringer i Vejen, ganske vist i den allerbedste Hensigt, men ogsaa med den manglende Forstaaelses Haardnakkethed.

Dette afstedkommer ofte efter heftige Meningsudvekslinger et Brud, som kun vanskeligt heles, og som fører Moderens og Barnets Veje langt fra hinanden.

Helt anderledes fuldbyrdes Udviklingen der, hvor Moderen har gjort sig det klart, at hun engang maa løses fra Børnene og vente en Stund taalmodigt, for i denne Tid at udvikle sig til Børnenes forstaaende, modne Veninde. Hun ved, at hendes Opdragelse, hendes Eksempel og hendes Kærlighed intet har manglet. Hun stoler paa de Værdier, hun har formet i Barnets Sjæl. Disse Dæmninger holder Stand, selv om Barnet ikke længere kommer til hende med enhver Bagatel. Sjældent vil hun have Lejlighed til at beklage, at Børnene pludselig har »Hemmeligheder« for hende. Hun ved, at denne »Kommen-bort« kun er en Omvej, som senere vil føre til en endnu inderligere Forening. De, der er draget bort, vender tilbage med dobbelt Kærlighed og større Forstaaelse af alt, hvad de har at takke Moderen for, om ikke før, saa naar de selv har tilstrækkelige Forældrepligter og fuldt ud fatter, hvor meget Arbejde og Besvær, Glæde og Hjertenød et Barn giver, og hvad Barnet derfor selv har at takke sine egne Forældre for. Saa faar den sande Kvindes udtømmelige rige Moderlighed et nyt Maal, for — den gamle Omsorg gaar indtil mindste Enkelthed nu over paa Barnebarnet. Imellem dette og den aldrende Moder, som nu ved Tilværelsens evige Strømme paa ny oplever sit Barns Tilblivelse, opstaar saa ogsaa et særlig hjerteligt Forhold.

En livsmoden Digterinde, som Skæbnen ikke har sparet for nogen Vanskelighed, har sagt herom: »Hvor siger jeg i Dag min Moder Tak, fordi hun lod os opdrage saa spartansk — ellers havde jeg ikke vidst, hvorledes jeg uden Klage og tappert skulde have baaret alt det tunge, som har mødt mig.—« En saadan Bekendelse er det mest værdifulde, der kan siges om en Moders Opdragelse. Saaledes mener ogsaa en Jurist, som efter at være blevet færdig med sine Studier bad sine Forældre om et Laan til Oprettelse af en Praksis. Faderen sagde: »Nej, — det er paa Tide, at Drengen nu klarer sig selv!« »Og jeg takker i Dag min Fader for denne Beslutsomhed; først den har gjort mig til et dygtigt, selvstændigt Menneske!«

Er det ikke gaet os alle sammen saadan her i Livet? Om mange tunge Timer, som vi med Angst saa nærme sig, maatte vi, naar vi saa tilbage paa dem, erkende, at de var de mest værdifulde! Saaledes er det ogsaa, naar Moderen maa gøre den smertelige Erkendelse, at det voksne Barn gaar sine »egne Veje«. De fører tilbage til Moderen, danner Grundlaget for langt inderligere Fællesskab for Fremtiden,

naar hun for en kort Tid forstaar at træde tilbage for ikke at hæmme Barnets Skridt ud i Verden ved manglende Forstaaelse eller overdreven Omsorg.

Tanker om Relikviedyrkelsen.

Ærbødighed for Relikvierne er en katolsk Følelse, som ofte misforstaas af andre. Sikkert har der været Misbrug ogsaa paa dette Omraade, især i Korstogstiden, hvor der fandtes hele Handelshuse for falske Relikvier fra Orienten, noget Kirken har misbilliget paa det skarpeste. Men hvordan ser vi paa den rigtige og ærlige Relikviedyrkelse?

»Til Grund for Relikviedyrkelsen ligger kun en dyb Pietetsfølelse for Helgenens Legeme, hvori der engang har levet en Sjæl. Og med Dyrkelsen af hellige Legemer og deres udødelige Bedrifter forbindes ganske naturligt Agtelsen for de fromme eller verdslige Genstande, som i sin Tid paa en eller anden Maade har været i Berøring med det hellige Legeme.

Kritikken herover kan imødegaas med et Spørgsmaal: Hvorfor skulde vi i k k e dyrke Helgenernes Relikvier? Vi har Museer med alle Slags Minder om store Mænd, og Protestanterne har deres Luther- og Wartburgminder. Vi samler Genstande, som blev benyttede af Napoleon eller Bismarck eller Gustav Adolf, og nedlægger Kranse paa vore kære afdødes Grave. Ethvert Barn har Relikvier fra sine afdøde Forældre, og Moderen, der har maattet begrave sit Barn under Kirkegaardsroserne, gemmer en Lok eller et Stykke Legetøj eller en lille Ring, som hendes afdøde Skat har ejet, og som hun længe kan sidde drømmende og tankefuld overfor. Hvorfor skulde det saa være urigtigt at dyrke Helgenernes Legemer, som blev bevarede rene og hellige af de Sjæle, der boede i dem — især hvis Gud finder det for godt at forherlige disse Legemer gennem Mirakler?

Man frastødes maaske af en uæstetisk og ikke helt dadelfri Form for Relikviedyrkelsen — Kranier og Dødningeben, som udstilles til Beskuelse i gyldne Relikvieskrin. Men nøgne Dødningeben bliver vi jo alle til, og er vi egentlig allerede, omhyllet af Kødets Gevandt og vævede eller spundne Stoffer. Og det er ingen Skade til engang imellem at blive mindet herom og fra Helgenernes Relikviskrin at fornemme en Advarsel om, at alt Kød visner bort som Markens Blomster, og at et Menneskelivs Adel ikke bestaar i dets forgængelige Skønhed, men i vor Kaldelse til et evigt Maal.«

J. Klug.

(Taget fra I. Klug: Der katholische Glaube in seinen grundlegenden Wahrheiten, Paderborn, F. Schöningh 1938, 581 S.)

Unionsbevægelsen i Polen.

Fra autentisk Side meddeles: Allerede gennem lange Tider beskæftiger Offentligheden i Polen sig med Unionsbevægelsen. Det Spørgsmaal, man hovedsagelig samler sig om, er, hvilken Ritus Skismatikerne, som vender tilbage til den katolske Kirke, skal slutte sig til. Her staar to Opfattelser overfor hinanden: den politiske og den rent religiøse. Regeringens og den offentlige Menings Sympati er for Overgangen til den latinske Ritus. Derimod rejser der sig modstridende Meninger, naar det drejer sig om den byzantinsk-slaviske Ritus. Her frygter man russisk Paavirkning, da denne Ritus meget ligner den skismatiske Statskirkes Ritus, som man i Polen nærer en stærk Antipati imod i Mindet om tidligere grusomme Forfølgelser. Man frygter, at saadanne Konvertitter let kunde blive russificerede. Det polske Episkopat deler dog ikke disse Ængstelser. Dets Bestræbelser gaar ud paa, at udskille al Politik fra Unionsbevægelsen og udelukkende tage Hensyn til Sjælenes Vel og Kirkernes Forsoning. Ved Overgangen fra den skismatiske til den katolske Kirke stilles de omvendte, i Overensstemmelse med den Hellige Stols Anvisning, fuldstændig frit overfor Valget af Ritus. Efter foreliggende Statistikker er af Polens 35 Millioner Indbyggere de 3,7 Millioner Katolikker med byzantisk-slavisk Ritus.

Tallet paa de Skismatikere, der i de sidste 10 Aar har sluttet sig til den byzantisk-slaviske Ritus i den katolske Kirke, er 20.000. Disse Katolikker, der bor i Østpolen, har deres egne Sogne og Præster, som er afhængige af den latinske Ritus's Biskopper. Efter en Forordning fra den Hellige Kongregation for den østlige Kirke er der ved de biskoppelige Kurier for den latinske Ritus udnævnt Generalvikarer, som særlig skal tage sig af den østlige Ritus's Katolikker. Overopsynet ligger i Hænderne paa en Biskop af denne Ritus, Msgr. Nikolaus Czarneckij, C. Ss. R., som bor i Kowel. Endvidere findes i Dubno, Vojerodi Volhynien, et østligt Seminarium, der ledes af en Jesuit. Antallet af dem, der er gaaet over til den latinske Ritus, er mindst ti Gange saa stort. Som det ses af en Statistik over det sidste Tiaar, udvikler Unionsbevægelsen sig trods alle Vanskeligheder støt og systematisk og vinder ikke alene Enkeltpersoner, men ogsaa hele Landsbyer for den katolske Kirke.

Løsepenge.

Endelig er Skabe og Skuffer ordnede. Lænestolene til-dækkede med Overtræk og disse igen med Avispapir. — Tæpperne er rullet sammen, Gardinerne taget ned. Man har strøet Antimon, og alle Regninger er betalte. Foran Døren

venter Bilen med et Læs af Rejsekufferter og Pakker. Der er endnu lige akkurat Plads til Far, Mor, de tre Børn og Tom, Hunden, den uadskillelige Ven. Motoren pruster — endnu et Farvel til Portneren —

Man lover at sende Kort.

Langsomt kører Vognen af Sted. Smaa Fingre forlænger Afskeden gennem Vognvinduet. Sikken en Masse Forhindringer og Afspærringer for at naa ud af Byen. Ved hvert Gadekryds advarer store Søm eller røde Lys. Hvert Øjeblik kan man risikere et Sammenstød med en af de store Omnibusser.

Saaledes gaar det igennem Byen, snart langsomt, snart hurtigere, ad asfalterede Gader, forbi store Magasiner, Restaurationer og endeløse Husrækker. Her raaber nogle Avis-sælgere med de sidste nye Udgaver.

Saa bliver den vandrende Mængde mindre og mindre — Afstanden mellem Husene stadig større og større — nogle forpjuskede grønne Hjørner — smaa Parkanlæg — endnu er det ikke et Landskab, og dog er Luften allerede mindre daarlig — Støjen mindre larmende.

Endelig, endelig bliver Gaden bredere —

Til højre breder Kornmarkerne sig i blegt gult. Til venstre strækker endeløse Rækker af Runkelroer deres grønne Hoveder i Vejret.

Man møder og overhaler alle Slags Køretøjer trukket af Heste. Saa langt Øjet rækker strækker Gaden sig helt ud i Horisonten. Man er allerede langt, langt borte! —

Storbyen er forsvundet. Træerne er virkelige Træer. Udsigten er uendelig. — Man hører Stilheden — den store Tavshed.

Efter nogle Timers Forløb holder Bilen foran et gammelt Landsteds rustne Port. — Hvor ser det dog venligt og indbydende ud, de Gamles Hus! Saa mange Erindringer venter jer — Alléerne, Stenene, Træerne, alle fortæller de om den kære Fortid.

Værelserne, der lige straks virker stive og indadvendte, begynder at blive familiære. Personerne paa Malerierne ser ned paa de ankomne og synes at udveksle Meninger om deres Indtryk: »Faderen er blevet ældre, han begynder at blive graahaaret. — Moderen er stadig lige smuk og venlig, og Børnene, hvor er de kære!«

Om det saa er Hunden, saa er den taabelig lykkelig. — Ingen Snor mere! Ingen Asfalt, ingen reglementerede Udgangstider mere for de mest legitime Nødvendigheder!

Sammen med Børnene tumler Tom omkring i dette ganske usædvanlige, som man kalder Græs — Hø — Straa! Ingen, der raaber op om Orden. Ingen Betjente — det er dog noget andet end disse støvede Byanlæg!

Den gamle Hustjener og hans Kone har tilberedt Middagen. Den bliver serveret paa Terrassen i Skyggen af en Pergola helt omduftet af Roser.

Alt er enkelt, men godt og naturligt, hjemligt. Ærterne — Radiserne? De kommer lige ude fra Køkkenhaven. Mælken, der er tyk af Fløde, er kun en Time gammel. — Kirsebærrerne — Jordbærrerne — de blev plukkede, kort før man satte sig til Bords.

Luften er fyldt af Vellugt fra Mark, Eng og Have. Fuglene synger og kvidrer i Buskene. Nattergal svarer Nattergal og Finke Finke. Og en Rødkælk nærmer sig allerede Bordet og venter paa at faa de første Brødkrummer. — Ganske tæt ved hører man en Klukken fra den mostilgroede Brønd under Bregnerne. Og højt oppe tindrer allerede nogle Stjerner ganske svagt som lysende Bier paa Himmelbuen.

Alt er Skønhed og Ro. Menneskene er langt borte — alt-saa er Gud helt nær. —

Og han taler.

»Ved du, hvad jeg tænker paa?« siger Hustruen pludselig til sin Mand, der sidder og ryger en Cigaret.

»At vi sidder dejlig hyggeligt?«

»Ja, at vi har det dejligt, alt for dejligt!«

»Alt for dejligt? Det forstaar jeg ikke?«

»Tænk, jeg er ligefrem plaget, forfulgt af en Modsætning — jeg føler endnu Portnerens brændende Øjne, som de saa efter os, da vi tog af Sted! — Jeg ser endnu de elendige Gader fulde af Børn, som maa indaande en Luft, der allerede er blevet indaandet mange Hundrede Gange, som keder sig i Støv og Larm — alle de blege Børn, der kun vegeterer, lider, *Børn, som dog er Brødre til mine Børn* — mine, der har alt, medens de andre intet har.«

Tavshed.

»Naa, og saa?« spørger Faderen.

»Alt skal dog betales — selv vor beskedne Lykke. Og derfor vilde jeg gerne straks betale en Forsikring, forsikre mine tre Børns Lykke, paa den Maade, at jeg giver tre Børn fra Fattigkvarteret Lov til ligeledes at være lykkelige her ude i Friheden paa Mark og i Eng.«

Mandens Blik er rettet mod det Fjerne. Han ser sikkert det samme som hans Kone. Efter nogle Minutter tager han sit Checkhæfte frem og siger: »Bestem du selv Løspenge —«

Og paa den Maade kunde jeg fattige Præst i denne Uge skrive yderligere tre lykkelige paa Ferielisten. Af disse er den ene en lille blind Pige.

Pierre l'Ermite.

*Nye Bøger.***En Evangeliets Ploner.**

Den 9. Januar 1826 fødtes Charles-Constant Jolivet¹⁾, andet Barn i en ægte katolsk Familie i Pont l'Abbé i Bretagne. 10 Søskende fulgte efter ham. Da den yngste Tilvækst til Familien kom i 1848, var Charles allerede indtraadt i Noviciatet for Oblatkongregationen for Marias ubesmittede Undfangelse i Nancy. 1849 blev han viet til Præst af Kongregationens Stifter Biskop Eugène de Mazenod og sendt til England. Allerede 3 Aar derefter bliver han udnævnt til Superior for Ordensmenigheden i Liverpool, hvor 13.000 Sjæle bliver overgivet i hans Varetægt. Han bygger den smukke Hellig Kors Kirke, viser sig under en Tyfusepidemi, som river to af hans Medbrødre bort, som en Helt i Næstekærlighedens Tjeneste, helliger sig de unge Mænds og de unge Pigers Kongregationer, som hver tæller henved 500 Medlemmer, samt Emigrantarbejdet og Anti-alkoholbevægelsen. 1868 møder vi ham som Visitator i forskellige Egne af Amerika. 1874 udnævnes han til Apostolisk Vikar for Natal. Han gør opmærksom paa, at han med sine 48 Aar ikke længere vil være i Stand til at tilegne sig de indfødtes Sprog. Svaret lyder, at han jo kun er bestemt for de hvide. Det uhyre udstrakte Vikariat var først i sin Vorden og talte henved 1400 Katolikker. Der stillede sig »uovervindelige Hindringer« i Vejen for Evangeliets Udbredelse. For en Karakter som Jolivet's er saadanne Hindringer kun til for at overvindes. Han lægger sin Plan, gennemkrydser sit mægtige Vikariat, bygger paa dertil egnede Steder Skoler, Kirker, Hospitaler, kalder flere religiøse Ordener til Hjælp. Han forstod at begejstre sine Medarbejdere, saa de satte hele deres Arbejdskraft ind. En Dag udbad han sig hos sine Missionærer en Mand, som var villig til at gennemforske en Del af Vikariatet, hvor Sumpfeberen rasede, hvor man ikke kendte en eneste Katolik, hvor de hvide indtog en aabenlys fjendtlig Holdning. Der var et Øjeblikks Tøven: »Godt,« sagde Biskoppen, »jeg tager selv derhen.« Men denne Tøven efterfulgtes af en Begejstring, hvor alle som een tilbød sig. Ved hans Død den 15. September 1903 talte Vikariatet, bortset fra de mange blandede, henved 100.000 sorte og 100.000 hvide Katolikker. —ch—

Niels Steensen og Pascal.

I sit fortræffelige Mindeskrift om Niels Steensen spørger A. D. Jørgensen: »Hvad kunde han ikke være bleven for den danske Kirke som en protestantisk Pascal?« (120 f.). Steensen-Dyrkere, som intet nærmere kender til Pascal,

*) *Pérennés: Monseigneur Jolivet. (Priziac, Imprimerie de l'Orphelinat, Saint-Michel 1937, 190 S.)*

maa naturligt spørge, hvad der foranlediger en saadan Sammenligning mellem vor danske Steno og den berømte franske Aandsfyrste. Hos *Hermann Platz, Pascal* (Dülmen, Lanmann, 208 S., M. 4,20), kan man finde Besvarelse af Spørgsmaalet.

Der findes paafaldende Ligheder. Fremragende Aandsudvikling paa et tidligt Stadium, geniale Opdagelser og videnskabelige Paavisninger allerede i Ungdommen og en Omvendelse, ved hvilken i begge Tilfælde en from Nonne spiller en indgribende Rolle, en afgjort »Sindets Strakthed« mod det Evige samtidigt med, at begge paa heroisk Vis løsriver sig fra alt jordisk, den samme udprægede Kærlighed til Armod, den brændende Sjælsiver, der søger og finder Midler til at bringe ogsaa Fritænkere tilbage til Kristi Vej og hans Efterfølgelse.

Imidlertid *bestaar der ogsaa Modsætninger* imellem dem.

Hos Steensen vil man saaledes forgæves søge efter lignende Krænkelser af Sandhed, Retfærdighed og Kærlighed, som dem, man træffer paa i Pascals »Provincialbreve«. Heller ikke vil man hos Steensen finde Spor af den haarde, rigoristiske Livsanskuelse, som kommer til Orde i Pascals Skrifter og Livsførelse.

Undertiden er et tredie Navn blevet nævnt i samme Aandedrag som Pascals og Steensens, nemlig *Søren Kierkegaards*.

I denne Sammenhæng er en Ytring af Høffding interessant: »Jeg havde ofte, naar jeg skulde forklare en Franskmand Kierkegaards Standpunkt, kaldt ham »le Pascal danois«. Ved fornyet Undersøgelse forøgedes Parallelerne mellem de to Mænd i Forhold til det religiøse Problem —.«
—ch—

For Skriftemaalets Hemmelighed.

Folkets Kærlighed er Forfatteres bedste Løn. Ikke alt for mange har faaet den tildelt i samme Grad som den schweiziske Jesuitpater *J. Spillmann* (1842—1905), hvis Bøger kendes i hele den katolske Verden. Spillmann, der ogsaa har været Redaktør af »Die katholischen Missionen«, kunde ved sin Død se tilbage paa en ret omfangsrig Produktion. Den ene Serie af hans Bøger omfatter store og gedigne Skildringer af Forholdene i Afrika, Asien og Amerika, en anden de især af Ungdommen højt værdsatte Bøger »Fra fjerne Lande«. Ogsaa som Historiker fik Spillmann et Navn efter Udgivelsen af »Geschichte der Katholikenverfolgung in England«. Mest skattede er dog hans mange Romaner og folkelige Fortællinger og blandt dem igen den Bog, som 1896 udkom under Titlen »Ein Opfer

des Beichtgeheimnisses« og siden er blevet oversat paa mange Sprog og i vore Dage filmatiseret. Paa Dansk har Frk. *Marie Hoffmann* nu skænket os Bogens anden Udgave. (*Et Offer for Skriftemaalet*, i Kommission hos det Schönbergske Forlag, Kbhvn., 232 S., Kr. 3,50). Mange burde benytte sig af den veludstyrede Udgave, som er en billig Gave til en selv og til andre. —z.

Fra Hovedstad og Provins.

En Monstrans og en Primitsmesse.

Ved Sakramentsprocessionen i Søndags i St. Annæ Kirke blev man glædeligt overrasket ved at se den h. Hostie baa-ret i en helt ny Monstrans. Den er skænket af en Giver, der absolut vil være ukendt. — Monstransen, der er 56 cm. høj og vejer 2 $\frac{1}{4}$ kg., er udført af Billedhugger *A. Theilmann* efter originale Tegninger i Sterlingsølv, med et stort ædelstenbesat Kors paa Forsiden, forgyldte Evangeliesymboler i Hjørnerne og Kristi Lidelsesymboler paa Bagsiden og helt igennem holdt i en Stil, der svarer til den nye Kirke og Alteret. — Maatte Herren selv lønne den ædle Velgører, der ikke vil modtage Tak af Mennesker.

Den 24. Juli d. A. bliver Laurits Brunicardi, som blev født i Horsens, hvis Forældre bor i St. Annæ Sogn og som har gaaet i St. Annæ Skole, præsteviet i Redemptoristernes Kirke i Mautern, Steiermark. Den følgende Søndag, den 31. Juli, St. Annæ Fest, læser han sin første h. Messe — kaldet Primitsmessen — i St. Annæ Kirke.

St. Knuds Skoles Aarsberetning.

Bestyreren for St. Knuds Skole, Pater P. Nøsen, møder op med en Aarsberetning, som gør Skolen og dens Virksomhed al Ære. De ca. 50 Sider fortæller os mangt og meget om Skolens Drift, Personale, Resultater i det forløbne Aar. I Fjor bestod 9 Eksaminander Realeksamen og 19 Mellemskoleeksamen, fem af de sidste gik over til Gymnasiet. Skolen har været besøgt af i alt 203 Elever. I Skolens Kronik lægger man Mærke til to sørgelige Dødsfald: D. 8. Juni f. A.

døde Kjeld Lomholdt-Pedersen og den 2. Marts 1938 blev Poul Wenske Petersen pludselig revet bort efter en Operation. De to muntre, dygtige og glade Drenges ret uventede Død gjorde et dybt Indtryk paa Skolens Elever. Til Minde om deres Søn oprettede Poul Wenske Petersens Forældre et Mindelegat paa 5000 Kr. til Fripladser for Overskolen. Kronisten kan dog ogsaa registrere mange lyse og glade Begivenheder foruden Skolens regelbundne konstante Arbejde: Teaterforestillinger, Forevisning af Skolens Film »Du røde Borg«, Børnesymfonien m. m. og fremfor alt den smukke Niels Steensenfest, som her faar en fortræffelig Omtale af en Mellemskoleelev. —z.

Sct. Knud Lavards Sogn i Lyngby.

Maa vi have Lov til at bede Dem skænke disse Par Linier deres Opmærksomhed! De ved, at der for ca. 2 Aar siden blev truffet Bestemmelse om at bygge en Kirke i Sct. Knud Lavards Sogn i Lyngby. — Begyndelsen er gjort, og for nylig blev Taget rejst over Menighedshuset, som foreløbig skal benyttes som Kapel. — Flittige Hænder har virket, Interesser af forskellig Art har samarbejdet, og mange har gennem Bidrag været med til at skabe den økonomiske Basis for, at vi i Løbet af denne forholdsvis korte Tid er kommet saa vidt, at den første h. Messe formentlig i Oktober Maa ned d. A. vil kunne holdes i Lyngby (eller rettere: i Sct. Knud Lavards Sogn, som det saa smukt hedder).

Nu har Sct. Andreas Sogn — Modersognet — besluttet at afholde en Basar for Kirkesagen. Basaren afholdes i Sct. Knuds Skole i København i Dagene Søndag den 16. Oktober og Mandag den 17. Oktober, og vi vil søge at skabe saa smuk en Ramme om Basaren som muligt med forskellig Underholdning etc., hvorom vi skal meddele senere. — Alle rede nu kan Gaver til Basaren indsendes til Sct. Andreas Præstegaard (Ordrup), og enhver Gave, stor eller lille, er velkommen og modtages med hjertelig Tak. Kr.

Fra den vide Verden.

Vita ecclesiæ.

I »Hemmet og Helgedomen« læser vi en Anerkendelse, som vi gerne vil slutte os til:

»Mere end een af vore Læsere har udtalt sin Tilfredshed over det i bedste Forstand oplysende, interessante og afvekslende Nyhedsstof, som findes samlet under vort »Kattolsk Perspektiv«. En stor Del af Fortjenesten herfor tilkommer et lille Pressebureau i Rom, som findes i den h. Birgittas Hus paa Piazza Farnese. Ogsaa vore Birgittasøstre arbejder med ved dette Pressebureau, som kalder sit

Arbejde »Vita ecclesiae«. Sveriges Katolikker kan ikke andet end føle sig glade og stolte over dette moderne Arbejde i den hellige Birgittas Aand, især da det ogsaa er til saa stor Nytte for dem selv gennem de betydelige Tjenester, det gør vor Udenrigsnyhedsafdeling i »Hemmet och Helgedomen«.«

Familie og Skole.

I Albert Hall i London fandt i Begyndelsen af Juni en af de største, hvis ikke den største Kongres Sted inden for Englands katolske Aktion. Det drejede sig om en Bekendelse inden for den katolske Kvindeverden, hvor ikke alene de britiske Øer, men ogsaa alle Dele inden for det britiske Verdensrige var repræsenteret.

Kardinal Hinsley talte om kristelig Børneopdragelse. Fra den engelske Kardinal Mannings (Konvertit, 1808—1892) Skrifter citerede han nogle Afsnit, hvor denne fremhævede, at Kirken har Ret til at opdrage hele Mennesket. »En Undervisning, hvori Religionen mangler, danner ikke Mennesket, den misdanner det derimod, fordi Troens Lys og den Helligaands Gaver mangler.« Kardinalen fortsatte: »Et sundt Folk bygger sin Eksistens paa et kristeligt Familielivs Grundvold. Vi husker de Ord, som Kong Georg V udtalte: Et sundt Folk bygges op paa Familien, der elsker Gud. Den første og den bedste Skole er Familien.«

Fra Frankrig

meddeles: I det »svømmende Kapel«, som under Navnet »Jesers« (Jeg tjener) stadig befarer Seinen, celebrerede forleden Kardinal-Ærkebiskoppen af Paris den hellige Messe. — Katolsk Aktions Kvindeforbund, som tæller over to Millioner Medlemmer, afholdt for kort Tid siden sin Kongres i Lourdes. Endskønt Lourdes har set mangfoldige imponante Forsamlinger og stadig vil opleve slige, syntes dog denne Kongres med 80,000 troende Kvinder som Deltagere at have et egenartet Præg. Alle Stænder, alle sociale Klasser og alle Aldre var repræsenterede. Kongressens Tema var: *Familiens og Frankrigs Genkristning*.

Nationens Sjæl maa sejre!

Den ny ungarske Ministerpræsident Dr. Imredy (omtales i N. U. Nr. 23 og 24 i Forbindelse med Referatet fra den eukaristiske Kongres) aabnede sin første Tale i Parlamentet med en Bøn. »Vor Regering,« sagde han, »begynder nu sit Arbejde, sin Kamp for vort Lands moralske og erhvervs-mæssige Vel, og ligesom vore Fædre før Slaget vendte sig til Gud, saaledes vender jeg mig i Dag til den Almægtige og beder ham give os en ubøjelig Vilje, en hellig Beslut-

somhed og en ægte Fædrelandskærlighed, saa vi kan løse vor Opgave til Velsignelse for det Land, vi tjener. Giv,« bad han, »dette Kammer din Vidsoms Aand til at føre Kampen for det ungarske Ideal med Aandens Vaaben og til at finde den rette Vej, og giv enhver Ungarer dit Lys, saa han erkender og villigt vil tjene den ungarske Retfærdigheds Ideal!« Efter denne Bøn fortsatte Ministeren: »I det enkelte Menneskes Liv maa Legemet underordne sig Sjælen. Paa samme Maade maa ogsaa i Nationen det aandelige Princip herske over det materielle. Ligesom i et Menneskeliv kan der i en Nations Liv opstaa Konflikter mellem Legeme og Sjæl. Men Nationens S j æ l maa sejre.«

Portugals store Procession.

Over 500.000 Mennesker, anført af deres Biskopper, deltog i Aar i Valfarten til Vor Frue af Fatimas Helligdom. Efter den natlige Tilbedelse frembar Ærkebiskoppen af Braga den hellige Messe. Indtil Solopgang uddelte en Skare af Præster den hellige Kommunion. Pilgrimstoget fandt Sted som Tak for Portugals Bevarelse for Kommunismen. Den vældige Procession gik for sig i mønsterværdig Orden. De tilstødende Gader var fyldt med Pilgrimme, der i Timevis og urørlige var hensunkne i Bøn. Flertallet tilbragte Natten indtil Fromessen i stille Bøn eller ved at synge Koraler, og kun faa forlod deres Pladser. Den katolske Aktion havde paataget sig Ordenstjenesten samt sørget for ved et Højtaleranlæg at rundkaste Højtideligheden, saa selv de fjernest staaende kunde følge med i, hvad der skete. I den natlige Tilbedelse deltog ogsaa Kardinalen og samtlige Biskopper. Ved Hovedceremonien om Formiddagen var den portugisiske Koloniminister til Stede. Kardinalen prædikede og indviiede paa ny Portugal til Mariæ Hjerte.

Kongres i Kanada.

Den kanadiske Dampers »Duchess of Atholl«, som bragte den pavelige Mission ved den eukaristiske nationale Kongres til Quebec, hejste det pavelige Flag, da det løb ind i Havnen. For første Gang saa man i disse Farvande de pavelige Farver paa et neutralt moderne Skib. Ogsaa ved en anden Sjældenhed udmærkede denne Kongres sig: for første Gang deltog katolske Eskimoer i en eukaristisk Kongres! De kom, ledsaget af deres Sjælesørger, en Oblatmissionær. Det er kun 25 Aar siden, at to Oblater, som vilde prædike Evangeliet for Ishavets Eskimoer, maatte betale deres Heltemod med deres Blod. I Dag ejer det samme Omraade 16 Missioner med bosiddende Præster og 50 Missioner, som regelmæssigt besøges af Præster.

Høsten er stor.

Det sydafrikanske Basuto-Lands Befolkning andrager ca. 410.000 Sjæle. I Løbet af det sidste kvart Aarhundrede (1912—1936) steg Tallet paa de døbte fra 12.000 til 116.000. — Det apostoliske Vikariat Navrongo (Guldkysten) omfatter ogsaa Dagari'ernes Omraade. Da den første Missionspost i dette Omraade — Girapa — blev besat, herskede Pian-Sygen, som fremkalder hæslige Saar over hele Legemet. Missionens Leder hjalp de syge med et udmærket Middel, som Lægen havde anbefalet ham. En Dag kaldte man ham til en dødssyg gammel Kvinde. Da han kom, havde man allerede paabegyndt Ligbegængelsen. Han saa, at det kun drejede sig om en Besvimelse og reddede Kvinden, som man allerede ansaa for død, ved hjertestyrkende Medicin. — Da en lang Tørke ikke vilde vige for Troldmændenes Anstrengelser, henvendte Folket sig til Missionæren. Denne manede Folket til tillidsfuld Bøn til den sande Gud. Folket fulgte hans Raad. Paa Hjemvejen blev de overfaldet af en vedholdende Regn. Saa begyndte en Masse-Tilstrømning til Missionen. Selv Folk, der boede 4—5 Dagsrejser fra Missionen, strømmede til. Paa en Søndag var der 15.000 Mennesker, og alle vilde de kristnes. Skønt flere Stationer nu blev oprettede, kan Missionærerne, endskønt de understøttes af Kateketer, daarligt overkomme Opgaven. Undervisningen ved Kateketerne, der bringer store Ofre, er godt organiseret. Paa Festedage døbes mange. Engang spurgte en Missionær en gammel Mand, saaledes som Forskrifterne forlanger det: »Vil du døbes?« I Stedet for at nøjes med at svare bekræftende, begyndte den gamle at holde en Prædiken for ham: »Hvad — men kender du mig da ikke? Har jeg ikke allerede hundrede Gange sagt dig, at jeg vil være Kristen? Hvis jeg ikke vilde døbes, havde jeg saa sendt mine Hustruer bort og givet Afkald paa de hedenske Skikke?« — Med Møje og Besvær lykkedes det at berolige den ophidsede.

Taastrup: Søndag d. 17. Juli afholdes der Sommerfest til Fordel for Arbejdet i St. Pauls Kirke. Højmessens er Kl. 9³/₄, og derefter kan der i Haven eller i Menighedshus spises medbragt Mad, der kan ogsaa købes Kaffe, Kager, Øl og Sodavand. Der bliver Underholdning, Lotteri, Sketch, Musik, Foredrag, Lysbillede m. m. indtil Festandagten Kl. 15¹/₄. Derefter finder Lodtrækning Sted. Fortegnelsen over udtrukne Nr. bekendtgøres i Nordisk Ugeblad og Sognebladet.

Rejser De paa Landet,

glem da ikke at tage NORDISK UGEBLAD med — men husk at melde Flytning i god Tid enten paa den sædvanlige Flytteblanket til det Postkontor, De flytter fra, eller ved et Brevkort til Ekspeditionen, Bredgade 64, Kbhvn. K.

Kirkellig Kalender.

Juli.	Juli.
10. S. 5. Søndag e. Pinse.	17. S. 6. Søndag e. Pinse.
11. M. Pius I.	18. M. Kamillus af Lellis.
12. Ti. Johannes Gualbertus.	19. Ti. Vincents af Paul.
13. O. Anaclet.	20. O. Hieronymus Æmiliani.
14. T. Bonaventura.	21. T. Praxedes.
15. F. Henrik, tysk-rom. Kejser.	22. F. Maria Magdalene.
16. L. Vor Frue af Bjerget Karmel.	23. L. Appolinaris.

Juli. Ugens Messebønner.

10. S. **5. Søndag e. Pinse** (670—504); 2. *Sæt Bønner*: Syv Brødre samt Rufina og Secunda (993—814), 3. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
11. M. † Pius I (994—[5]); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
12. Ti. Johannes Gualbertus (994—816); 2. Nabor og Felix.
13. O. † Anaclet (996—818); 2. og 3. som Mandag.
14. T. Bonaventura (996—818).
15. F. † Henrik, tysk-romersk Kejser (996—830); 2. og 3. som Mandag.
16. L. Vor Frue af Bjerget Karmel (997—819).

Af Sidetallene i Parentes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parentesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Corrigendum in Directorio. Color diei 10. Julii, Dominica 5. p. Pent., non erit A sed V (Viridis).

St. Ansgars Fond: Frk. Edel Petersen Kr. 5,00
Tidligere indkommet » 3660,87
I alt Kr. 3665,87

Den biskoppelige Kostskole. Katolske Dreng e af god Familie kan fra 11 Aars Alderen optages paa den biskoppelige Kostskole (Seminarier) i Ordrup. Mellem skoleundervisning. Ansøgninger sendes til **Seminarieret, St. Andeas Kollegiet**, Charlottenlund. Kollegievej 4 A (Telf. Ordr. 3404), hvor ogsaa alle ønskelige Oplysninger kan faas. *Det Apostoliske Vikariat.*

Til St. Benedikts Fest, den 11. Juli:

Den hellige Benedikt af Nurcia's

124 Sider.

Munke-Regel

oversat og kommenteret af Peter Schindler.

Kr. 2,—

Ansgarusforeningens Forlag, Bredgade 64, København K.

Ansgarusforeningens Skrifter faas ogsaa i Kath. Boghandel, Stenosg. 3, Kbhvn. V.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afliveret til Postvæsenet Torsdag d. 7. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater O. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2; København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂-14¹/₂.

Nr. 29

Søndag den 17. Juli

1938

INDHOLD: Led mine Skridt sikkert ad dine Veje - Eukaristien som Drivkraft til Konversion - Devotionsskriftemaalets Historie - En Helgens Hjemfærd - Jesu Barndoms Forenings Aarbog - Vær streng - Loretto-Litaniet og den danske Elefantorden - Nye Bøger - Fra Hovedstad og Provins - Fra den vide Verden - Brevkasse - Kirkelig Kalender - Ugens Messebønner - Avertissementer.

Led mine Skridt

... sikkert ad dine Veje

6. Søndag efter Pinse.

(Ps. 16,5.)

Friskolemanden og Politikeren *Kl. Berntsen* behandlede ofte i sine folkelige Foredrag Emnet »Religionsundervisning«. Hvorledes denne Undervisning i hans Barndom meddeltes i Skolerne, vidste han at gengive ved karakteristiske Træk. Et af disse, som er medtaget i hans Erindringer fra Barndom og Ungdom, lyder saaledes: »I en af Læsebøgerne stod der, at man skulde lægge Vind paa Dyden, og naar Læreren spurgte: »*Naa, Børn, hvad skal vi saa lægge paa Dyden?*« svarede vi i Kor: »*Vind!*« Ja, det var i Sandhed et træffende Svar; thi det hele blev kun Vind og tomt Mundsvejr. — — *Livet* i Kristendommen fik vi aldrig noget Indtryk af.«

Livet i Kristendommen vil sige, at vi frigør os for — »afdør fra« — enhver uordnet Tilbøjelighed for helt og aldeles at kunne bøje vor egen Vilje ind under Herrens Vilje. »Naar vi er døde med Kristus, — — da skal vi ogsaa leve med Kristus.« (Rom 6,8). Det gælder saaledes at vinde det fuldkomne Herredømme over samtlige vore Tilbøjelig-

heder, det gælder om at kunne mestre saavel vor Vilje som vor Uvilje for uden Fejltrin at kunne følge i Kristi Fodspor. Hvor det drejer sig om Guds Forherligelse, maa vi hensynsløst kunne træde egne Interesser under Fødder.

»Led mine Skridt ad dine Veje!«

Alt det skabte er en Gave fra Gud. Det fortæller de troende Sjæle om Skaberens uendelige Herlighed og uendelige Godhed. Det vækker Sjælens Længsel efter Forening med Ham. Erkendelsen af denne Herlighed og Godhed meddeler Styrke og Hjælp til at vandre den Vej, som fører opad til Foreningen med Gud. Er en Sjæl befriet for de jordiske Hensyns Herredømme, har den bevaret sin hellige Uafhængighed af det materielle og verdslige, da kan alt, dens Glæde som dens Lidelse, dens Overflod som dens Savn tjene den til Gode. Kun den forkerte Indstilling til det skabte, den Indstilling, som gør Skabningen til Midtpunktet uden det tilbørlige Hensyn til Skaberen, medfører Farer og Hindringer paa Vejen mod Evigheden. Den Sjæl, som i sin Stræben og Attraa sætter Skabningen over Skaberen, vil blive et Bytte for de aandelige Lygtemænd, som fra Stien lokker Vandreren ud i bundløse Moser og Sump.

»Led mine Skridt sikkert ad dine Veje!«

Det er klart, at den, som vil vandre ad Guds Veje, maa undertrykke det *syndige* Begær.

Men ogsaa vor Vedhængen ved ligegyldige Ting, som f. Eks. en Klyngen sig til visse Opholdssteder, en Forkærlighed for visse Beskæftigelser, en Tørst efter visse Adspredelser eller paa den anden Side en Uvilje imod at tage vanskelige Opgaver op, kan stille sig i Vejen for Kaldets Opfyldelse i dybeste Forstand og saaledes blive en alvorlig Hindring for Vandringen ad Guds Veje. Hvis sligt er Tilfældet, maa man gøre op med sig selv, træffe sit Valg, sætte Punktum der, hvor Punktum skal sættes. Thi: »Hvis du vil være fuldkommen, saa sælg alt, hvad du har!« (Mt. 19,21). Forsag ethvert Liebhaber, enhver Interesse, som vil hindre dig i at følge din guddommelige Fører! Gør dig fri, for at du kan gøre Fyldest i Hans Livvagt! Da først bærer du Hædersnavnet »Kristen« med Rette.

Den h. *Johannes af Korset* klager over, at der gives Sjæle, som i Lighed med rigt ladede Skibe sejler ud paa

Livslavet. De har herlige Skatte om Bord, de er fyldt med Dyder og Fortjenester og Fromhedsøvelser. Men de kan ikke beslutte sig til at kaste over Bord de værdiløse Ting, som de ogsaa medfører, men som ikke maa bringes i Land. De bliver ved at tøve, og derfor naar de aldrig frem til Fuldkommenhedens Havn.

Den h. *Ignatius* siger, at der gives en Klasse af Mennesker, som gerne vilde eje den indre Frihed overfor og Uafhængighed af de skabte Ting, men de gør sig ingen Umage for at erhverve denne Egenskab. En anden Gruppe Mennesker søger at befri sig for det, som med et moderne Udtryk kaldes »Tingenes Tyranni«, men de haaber samtidigt, at Gud ikke skal forlange alt for store Ofre af dem. En tredje Slags stræber efter den fuldkomne, hellige Ligegyldighed. Disse Mennesker spørger kun om eet: hvorvidt Besiddelse eller Forsagelse tjener Herrens Sag bedst, hvilket der bedst forenes med Bønnen: »Led mine Skridt sikkert ad dine Veje!« — Her — og først her kan der tales om fuldkommen Kristendom, om en Kristi Efterfølgelse uden Vaklen.

H. Bahr var Bannerfører for forskellige litterære Strømninger, som efterhaanden var *en vogue*: Naturalismen, Impressionismen og Expressionismen. Til Slut blev han »konservativ Revolutionær«, afgjort og nidkær Katolik. Betegnende for dette sidste Standpunkt er en Passus i hans Dagbog fra 1917, der viser os, at *nu* er hans Skridt ikke længere vaklende, nu viger han ikke mere ud fra den rette Vej: »Hver Dag henter jeg min Kraft fra Gud. Naar jeg nyder hans Legeme, er jeg stærk. Hvad Han end forlanger af mig, er jeg da i Stand til, dog ikke jeg, men Han i mig og jeg i Ham. Da er jeg der, hvortil Han har ført mig. Der bliver jeg først, hvad jeg er, bliver først sand, b l i v e r først. Der beskuer jeg forundret mit stakkels Legeme. Hvad vil det dog med mig? Ogsaa min Sjæl forekommer mig fremmed. Den tilhører ikke længere mig. Den er allerede Hans, og ved Ham lærer jeg først mit Selv og min Sjæl at kende. Siden jeg kun handler og virker i Ham, er jeg allerede hinsides. Med min Sjæls hele Længsel er jeg hisset, og dog virker jeg her. Sendebud er jeg, men ikke blot et Apparat. Ikke blot modtagende — —. Planten, Dyret, Naturen har

til Opgave at registrere Guds Herlighed. Af mig forlanges der mere. Han har skabt mig til Frihed. Han var villet, at jeg skulde vælge og træffe en Afgørelse, for eller imod Ham. — Jeg har truffet mit Valg og sagt Ja til Ham, og Ja vil jeg uafsladelig sige — med ethvert af mine Aandedrag — —
—ch—

Eukaristien som Drivkraft til Konversion

Det er med en Følelse af dyb Taknemmelighed, at jeg har modtaget Opfordringen til at føre Ordet ved den internationale Eukaristiske Kongres.*) Men lad mig rent ud tilstaa, at jeg lige straks blev saa forskrækket over den Ære, man viste mig, og over Vigtigheden af den Opgave, man agtede at betro mig, at min første Tilskyndelse var at give Afkald paa Æren og at lade Opgaven ligge.

Thi i min Egenskab af Lærer i Historie og Litteratur ved en norsk Folkehøjskole har jeg ingen teologisk Adkomst til at staa her. Hvad mere er: Nu og alle Dage er jeg blot Konvertit, hvilket vil sige et Menneske, der stadig, atter og atter vil have Vejledning og Omvendelse behov.

Imidlertid har i denne Morgenstund Erindringen om en anden Konvertit, Hedningernes Apostel, den hellige Paulus, og hans Eksempel givet mig Mod til at besvare Komitéens Indbydelse ved at gentage hans Ord: »*Mig, den ringeste — (d. v. s. den sidst omvendte blandt Brødre af den katolske Tro) — blev den Naade givet at bringe Budskab om Kristi uransagelige Rigdom*« (Ef. 3,8).

Trøstigt har jeg da modtaget Æren og skal forsøge gennem faa Minutters Tale at belyse det Spørgsmaal, *hvilken Kraft* den hellige Eukaristi betegner, naar Talen er om Konversion og om Troens Udbredelse.

Hvilken Kraft sidder den hellige Eukaristi i saa Tilfælde inde med?

Kan der være den mindste Tvivl om Svaret paa dette Spørgsmaal?

Den hellige Eukaristi er den bestemmende Faktor for de allerfleste af dem, der fra »Udlændigheden« vender hjem til Moderkirken og til den katolske Tros Enhed.

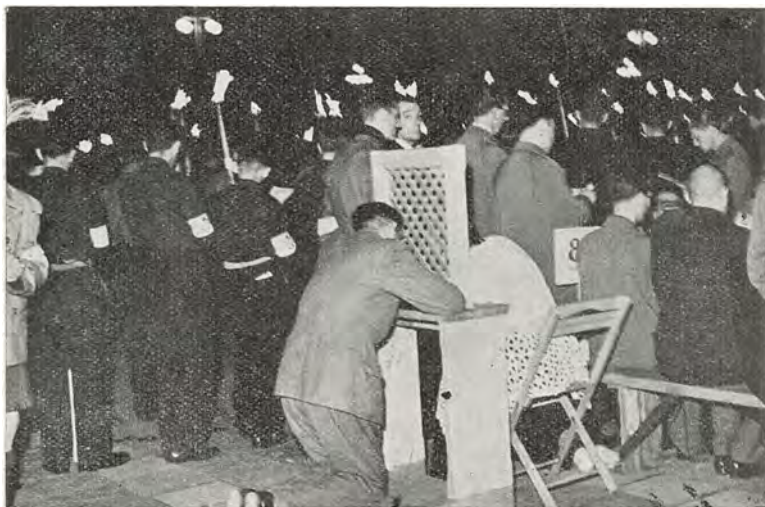
1. Den »forbereder« deres Konversion, fordi den er en *Tilstedeværelse*.
2. Den »bestemmer«, fordi den før eller senere stiller den søgende Sjæl overfor Problemet »*Tillid*«.

*) Ved den internationale Missionskonference, som blev holdt Fredag d. 27. Maj Kl. 11 i den Katolske Centralforenings Festsal, og som betegner et af de større Møder under Budapestkongressen, havde under Kardinal Arthur Hinsleys Forsæde tre Talere Ordet. Den første var Norges store Navn ved Kongressen, Lars Eskeland, der talte paa Fransk. Derefter talte Salesianergeneralen P. Ricaldoni, Rom, paa Italiensk om »Eukaristien som Kilde til Missionærernes Nidkærlighed«, hvorefter P. Delattre S. J. Belgien talte over Emnet »*Ecce Agnus Dei*«. Neden for bringer vi Lars Eskelands gripende Ord om Eukaristien som Drivkraft til Konversionen, idet vi takker Forfatteren, fordi han har stillet Talen til vor Raadighed.

3. Den betrygger endelig »*Konversionens Standhaftighed*«, fordi den er et »*Liv*«.

Den hellige Eukaristi forbereder Konversionen, fordi den er en Tilstedeværelse.

Gid jeg nu, mine kære Brødre i den katolske Tro, De, som *altid* har troet paa vor Herres Jesu Kristi Nærværelse i den hellige Eukaristi, kunde gøre Dem forstaaelig hin

Under Mændenes natlige Tilbedelse ved den Eukaristiske Kongres i Budapest.

underfulde Følelse, som griber den respektfulde omend uvidende Besøgende, der for første Gang — maaske blot af Nysgerrighed eller af Lyst til at udvide sine Kundskaber — overskrider en katolsk Kirkes Tærskel!

Det kan være i en af Englands, Tysklands, Frankrigs eller Italiens ærværdige Katedraler, det kan være i en ganske beskeden Missionskirke: det er lige meget. Maaske knæler to eller tre Mennesker i tavs Tilbedelse herinde. Eller maaske er der ingen. Ejheller dette er det afgørende. — Man træder ind, og med det samme føler man *Guds Nærvær.* Man er ikke ene. Den levende Gud er her, i ens Nærhed, selv om man ikke kender Ham. *Han* kender os, og det er her, Han venter os.

En Stund dvæler vi i denne *Nærværelse*, som betager os paa en uforstaaelig, uforklarlig Maade. Den Fred, vi længe har sukket efter, er os nær. Det er, som om nogen eller noget giver os den, lover os den — paa Betingelse af, at vi bliver her — eller vender tilbage hertil. — — Og vi kommer!

Vort Blik opdager den hellige Lampe. Hvorfor brænder den Dag og Nat i selv den fattigste Kirke? — Den brænder paa Grund af den *Tilstedeværelse*, som du aner, og som du fornemmer uden endnu at forstaa!

Paa Grund af denne Tilstedeværelse er det, at alle katolske Kirker staar aabne, medens protestantiske Kirker til Hverdag er lukkede.

Pavens Legat, Kardinal E. Pacelli drager velsignende til Heltepladsen, for at holde sin Aabningstale der.

Hvis man vilde spørge vore Konvertiter derom, er jeg næsten vis paa, at samtlige som deres Konversions første Øjeblik vilde nævne *det*, da de i Kirken under Paavirkning af Guds levende Nærværelse samtidig med, at de fornam Forjættelsen om Fred, tillige grebes af hin *velsignede Uro*, der betegner Sindets Higen efter det Evige.

Guds Nærvær! Jeg erindrer, at en protestantisk Ven en Gang sagde: »Naar jeg rejser i fremmede Lande«, — og han havde besøgt Amerika og gennemfaret Europa — »gaar jeg ofte ind i de Kirker, som min Vej falder forbi. Da har jeg gjort den Erfaring, at de protestantiske Kirker forekommer mig ugæstmilde og tomme, medens man i de katolske Lande altid føler Guds Nærvær.«

Lad os ogsaa forstaa, i hvor høj Grad den Omsorg, vi vier Udsmykningen af vore Altre, overfor den ærlige ikke-troende, kan tjene til at befæste Indtrykket af Jesu Tilstedeværelse, og at ikke mindst vor egen Andagt og vor Tilbedelse foran det hellige Sakrament i den Besøgendes Øjne kan bidrage til at levendegøre Forestillingen om, at *Han* er sandelig til Stede.

Men forbereder saaledes den hellige Eukaristi Konversionen ved at paavirke gennem en *levende Tilstedeværelse*, saa bliver den ogsaa *bestemmende*, idet den en skønne Dag hos den søgende Sjæl rejser Spørgsmaalet om Tillid.

Det er det samme Spørgsmaal, som Jesus rejste overfor Jøderne, overfor Disciplene og overfor Apostlene den Dag, da Han forjættede Eukaristien. Jøderne diskuterede hans Ord — uden at begribe deres Mening. Disciplenes Flertal — endskønt de hørte Herrens gentagne Forklaring, en Forklaring, der ikke lader den mindste Tvivl mulig med Hensyn til, at Han virkelig vilde skænke os sit Legeme til Næring — Disciplenes Flertal fandt Hans Tale usmagelig, uantagelig, og mange af dem, — fortæller Evangelisten Johannes os — »forlod Ham fra den Stund og vandrede ikke mere med ham« (Joh. 6,67). — Da er det, at Jesus henvender sig til de tolv og siger: »Og I? Vil ogsaa I forlade mig?« — Det er det mest gribende og det mest afgørende Øjeblik i den Periode, hvor vor guddommelige Frelser lærte og opdrog de Efterfølgere, som Verden over skulde fortsætte hans Forløsergerning.

Paa Peters Svar i denne Stund kom i Sandhed den kristne Tros Fremtid til at bero. Ja, jeg vover at sige, at gennem to Tusinde Aar har ingen kunnet blive eller forblive sand Kristen og ret Discipel af vor Herre Jesus Kristus uden fuldt og helt, absolut, af hele deres Hjerte med Simon Peter at tilstaa: »Herre, hvor skulde vi gaa hen? Du har det evige Livs Ord, og vi har troet, og vi har erkendt, at du er Kristus, Guds Søn.« (Joh. 4).

Da Apostelfyrsten udtalte disse befriende Ord, aabnede han sin hele Sjæl for det hellige Sakramentes Indflydelse. Uden endnu at være klar over dets mystiske Beskaffenhed, uden endnu ret at fatte, hvilken vældig Kærlighedsgave det var, modtog han det. Og idet han saaledes ved Gud den Almægtiges Naade tog imod vor Frelasers overordentlige Gave, gav han samtidig Udtryk for *Troens Akt*, saadan som den indtil Tidernes Ende vil finde sin Udløsning hos alle dem, der i Alvor søger *Vejen, Sandheden og Livet*, — den Troens Akt, som tilendebringer vor ubegrænsede Omvendelse til Kristus, Guds Søn.

Mange af vore samtidige, baade dem, der betragter sig selv som ikke-troende, og dem, der befinder sig skilt fra den hellige Moderkirke, gennem Aarhundreder flakkende rundt i Sekternes Vildfarelser, alt imedens de stadig anser sig for at være Kristne, kunde trænge til at fordybe sig i St. Johannes's sjette Kapitel for at komme til Forstaelse af, hvorledes man gør Simon Peters Trosbekendelse til sin.

Al deres Forvirring, al deres dybe Uro, deres Sjæles hvileløse Griben efter nye Ting — kommer det ikke af, at

de har degraderet og reduceret Eukaristiens guddommelige Gave,

kommer det ikke af, at de ikke erkender det eukaristiske Løftes sande Værd,

kommer det ikke af, at de i det, som er den store *Virkelighed*, kun har villet se *et Symbol*,

kommer det ikke af, at de har nægtet at adlyde vor Frelser Jesu Kristi klare Bud: »Dersom I ikke spiser mit Kød og drikker mit Blod, da har I ikke Livet i eder«.

Som Disciplene fra Kapernaum, der forlod Jesus, har de forladt ham. De har nægtet at tro paa det, de ikke *forstod* eller kunde forstaa. Og derfor har de miskendt saavel *Troens Væsen som dens Storhed og dens Fortjenester*.

Hvorhen er de da gaaet, alle disse stakkels »store« Aander, disse urolige, disse forvirrede og usikre, disse skuffede Hjerter, disse forliste Skæbner? Hvorhen har de vendt sig for at finde Hjælp til at dulme deres Angst, til at oplyse deres uvidende Aand, til at holde ud under Hverdagens Prøvelser?

Hos hvem har de bedt om *Vejen, Sandheden og Livet*?

Vi behøver blot at lægge Mærke til, hvad der foregaar omkring os.

Idet disse vildfarne har forsmaaet at modtage Eukaristiens guddommelige Skænk, har de ikke kunnet erkende Jesus som deres Frelser, og de er endt med midt i deres Uvidenhed at erklære: »Der er ikke mere nogen *Vej!*«

Og gjort modløse ved deres egen Usikkerhed, proklamerer de dernæst: »Der er heller ikke mere nogen *Sandhed!*«

Og til Slut, stillet Ansigt til Ansigt med Døden, maa de ogsaa fornægte *Livet*.

For at disse ulykkelige skal kunne omvende sig og genfinde *Vejen, Sandheden og Livet*, maa de med Apostlen Peter, der vel i første Omgang ikke begreb Højden og Dybden af det vidunderlige, han stilledes over for, men som deri saa det store Vidnesbyrd om Kristi Kærlighed og modtog det i *Tro*, gentage: »Du har det evige Livs Ord, og vi har erkendt, at du er Kristus, Guds Søn!«

Den hellige Eukaristi bestemmer de søgende Sjæles Konversion, fordi den i Tidens Fylde rejser Spørgsmaalet om den ubegrænsede Tillid, som kalder paa og betinger den fuldkomne Hengivelse i den kristne Tro.

Endelig er det den hellige Eukaristis Opgave at *styrke vor Konversions Standhaftighed*. Den magter denne Opgave, fordi den er et *Liv*.

Dersom det er sandt, at vi dagligt maa omvende os, dagligt maa bekæmpe vort Jeg, dagligt løsrive os fra Verdens Lænker for at vende os mod Gud og i alle Forhold tage vor Frelseres Parti, følge Hans Tanker, efterkomme

Hans Ønsker, vandre i Hans Fodspor, — *hvor* skulde vi finde Styrken til dette uden hos Ham, der har sagt: »Uden mig kan I slet intet gøre.« (Joh. 15,5)? »Som Faderen, der er levende, har sendt mig, og jeg lever ved Faderen, saaledes skal den, som nyder mit Legeme, leve ved mig.« (Joh. 6,58).

Det er den hellige Eukaristi, som sikrer vor Sjæl denne

fremadskridende

Forvandling. Det er igennem denne, vi naar til det Punkt, som Sankt Paulus Apostel har naaet, da han siger: »Det er ikke mere os, som lever, men Jesus, som lever i os.« Og den Dag, i den velsignede Stund kan vi sige, at vor *Konversion er fuldendt.*

Her maa jeg slutte, idet jeg beder om Overbærenhed for saa ufuldkomment at have besvaret de Spørgsmaal, man har stillet paa min Dagsorden.

Hvis mit Konvertit-Vidnesbyrd imidlertid har berørt en eller anden blandt mine Lyttere blot saa meget,

at vedkommende vil bede en Bøn for, at den hellige Hostie en Dag i en ikke alt for fjern Fremtid maa komme til at indtage den Plads i mine nordiske Brødres Hjerter, som den en Gang indtog — Førstepladsen — og hvis — som Svar paa slige Bønner — mange nye Tabernakler vil rejse sig, Tabernakler, som giver Ly til det guddommelige Nærvær, saa dette kan forberede og tilendebringe mange Konversioner i mit elskede Fædreland og de øvrige Nordens Lande, da vil jeg i mit Hjerte være dybt taknemmelig herfor.

I vor Herres og Frelasers Jesu Kristi Kærlighed!

Lars Eskeland.

Kardinal Statssekretær Pacelli i Samtale med Ministerpræsident Imredy.

Devotionsskriftemaalets Historie.

Et ganske ypperligt Studie, som hører til de efterhaanden ikke saa sjældne Skrifter, der ved Hjælp af moderne religionshistoriske og psykologiske Metoder vil bearbejde Askesens store Felt, staar vi overfor i *E. Raitz von Frenzt' Monografi »Selbstverleugnung«*, (Einsiedeln, Benzinger, 1932 2. Oplag, 336 S. indb. Fr. 7.—). Bogen undersøger Selvfornægtelsens Begreb og Væsen, dens Stilling i Islam, Hedenskab, Jødedom, hos Protestanter og frem for alt i den katolske Kirke. Men ogsaa mange andre Grænseproblemer behandles grundigt og sagligt som nedenstaaende Kapitel, der sikkert vil interessere mange Læsere, viser.

Først i vor Tid er Devotionsskriftemaalet blevet et Problem. Den kristelige Oldtid synes slet ikke at have kendt det. Ganske vist gaar en Skelnen mellem mindre eller Svaghedsnyder (*peccatum leve, quotidianum*) og sværere Synder tilbage til Kirkens allerførste Tid, men Tilgivelsen af de første ventes ikke gennem Sakramentet, men gennem de gode Gerninger: Bøn, Almisser, Bod.

Og alligevel har Devotionsskriftemaalet sin Rod i Oldtiden, omend i en anden Betydning. Ved Siden af de embedsmæssigt ansatte Præster fandtes der lige fra Begyndelsen karismatiske Kristne, »Pneumatikere« eller aandelige Fædre, som man særlig i Orienten kaldte dem. Allerede Klemens af Alexandrien og Origenes tilraader at bekende Synderne for disse og søge Hjælp hos dem. Dette hænger sammen med den rigtige Opfattelse af Synden som et Saar, der behøver en aandelig Læge for at blive helbredet. Dette gjorde sig særlig gældende der, hvor en vis Stræben efter Fuldkommenhed var mere levende, nemlig hos Munkene. Basilius gjorde den private Syndsbekendelse til en Lov inden for sine Klostre. Fra Munkene gik dette Skriftemaal langsomt ogsaa over til fromme Lægfolk; dog blev det Aarhundreder igennem ikke aflagt for Præsten, men for Lægmunken. Sjæleførelsen er altsaa historisk set ikke Udslag af, men Anledning til Devotionsskriftemaalet. Som i Østen, saaledes var det ogsaa i Vesterledens Klostre lige fra Kassians Tid.

Men det sakramentale Skrifte af mindre Synder kommer ikke i Brug før i det 8. Aarhundrede og er saa tilpasset det private Skriftemaal af svære Synder. Kolumbans Bods-bog og Chrodegangs Regler fra den Tid anbefaler Munkene hyppigt, ja ovenikøbet dagligt Skriftemaal. Det hyppige Skriftemaal hver Uge og oftere bliver nu Skik og Brug inden for alle Klostre, ogsaa inden for den h. Dominicus' og den h. Franciskus' Orden. Langsomt gik ogsaa de fromme Lægfolk over til denne Praksis, dog først i det 13. Aarhundrede i større Antal. Derfor kan Browe slutte sit Studie med de

Ord: »Skriftemaalet var Middelalderens egentlige Sakramente, hvorigennem de fromme Munke og Nonner forsøgte at forbedre og fuldkommengøre sig; sammenlignet hermed traadte Kommunionen langt i Baggrunden.«

Om Skriftemaalet af mindre Synder lærer de store Teologer Petrus Lombardus, Bonaventura, Albert den Store, Thomas af Aquin, at det ikke er nødvendigt, men gavnligt. Af samme Mening er Tridentinerkonciliet og senere Dogmatikere og Moralister. Baade den sakramentale Naade og Selvydmygelsen anføres som Grunde herfor.

Saaledes er det forstaaeligt, at det hyppige Skriftemaal baade hos Middelalderens og den nye Tids fromme er blevet en Sædvane. Ligesom tidligere Katharina af Siena og Katharina af Sverige saaledes skriftede ogsaa senere Ignatius af Loyola, Karl Borromæus og Alfons af Liguori en Gang om Dagen, Franz Borgia og Leonhard af Porto Maurizio to Gange om Dagen. Ogsaa om Philipp Jeningen S. J., den store württembergiske Folkemissionær efter 30-Aars Krigen, berettes, at han gik til Skrifte hver Dag.

Udviklingen af det hyppige Devotionsskriftemaal har faaet en vis Afslutning ved den kirkelige Lovbogs Bestemmelser. Disse foreskriver Gejstlige i al Almindelighed hyppigt, men Seminariernes Alumner og Ordensfolk ugentligt Skriftemaal.

En Helgens Hjemfærd

Da jeg den 10. Juni ved Middagstid vendte tilbage til vort Generalatshus i Rom, Via Merulana, hang der til min Forbavselse røde og gule Duge samt Faner og Vimpler fra Facade og Altaner, og jeg fik at vide, at Processionen med St. Andreas Bobolas Relikvier samme Aften vilde komme her forbi paa Vej til Termini-Stationen, hvorfra den polske Martyr skulde vende tilbage til sit jordiske Fædreland.

Om Aftenen, i de sidste Timer før Solnedgang, hvor hele Rom kun synes at kende eet Ønske: at promenere, kunde man ikke mere være i Tvivl om, at der skulde foregaa noget. I tætte Skarer stod Folk paa Fortovene. Carabinieri til Fods og til Hest holdt Vejbanen fri, saa ikke engang de frygteligt rumlende Sporvogne fik Lov til at opføre deres Helvedeskoncert paa den lille Triangel ved Via Merulana:

Folkemasserne langs Vejen ventede ærbødigt, Elever fra forskellige Klosterskoler i deres pyntelige Dragter kantede Fortovene. Paa den store Altan til højre for Kirkeporten, der fører ind til den stedsevarende Hjælps berømte Naadebillede, stod alle Husets Præster og Brødre i hvide Rochetter og ventede paa Skrinet. Et Stykke længere fremme, der hvor

Roms ældgamle ærværdige Mariakirke, St. Maria Maggiore, rejser sig, stod endnu flere Præster og Altertjenere samt Kirkens Kanniker med brændende Lys blandt vajende Kirkefaner. Alt dette var kun et lille Afsnit af hele den lange Processionsvej lige fra Jesuiternes Hovedkirke Al Gesù over den store Via del Impero til Banegaarden.

Endelig kom Processionen, syngende og bedende, modtaget med dyb Andagt og synlig Begejstring, som man endog ved mange Fascisthilsener gav Udtryk for.

Toget aabnedes af en Afdeling Betjente. Derefter kom Collegium Germanicum's Gejstlighed. Saa tiltrak den orientalske højere og lavere Gejstlighed sig alles Opmærksomhed ved deres brogede liturgiske Dragter. A. C. (Katolsk Aktion) havde sendt en Gruppe af unge Mænd med Palmegrene, Martyriets Symboler. Paa en pragtfuld Bil, smykket med Blomster fra Floreria Apostolica og straalende i Lyse-nes Glans fulgte derefter Skrinet med Helgenens Legeme. Bagefter kom lange Rækker af polske Pilegrimme, romerske Foreninger, Repræsentationer etc. Dette var Starten til et storslaaet Triumftog, som, hvor som helst den kom frem, fik en begejstret Modtagelse.

Senatorfamilien Bobola stammer fra Bøhmen og bosatte sig saa tidligt som i det 13. Aarhundrede i Polen. Andreas blev født 1591 og 20 Aar gl. optaget i Jesuiternes Noviciat i Vilna, som hørte til Ordenens litauiske Provins. Hans Foresatte fra den Tid bevidnede allerede dengang hans gode Indflydelse paa hans Kammerater.

Efter Præstevielsen den 12. Marts 1622 begyndte P. Bobola i Byen Nieswicz paa den Missionsgerning, som skulde gøre hans Navn berømt. Nieswicz var kendt som et Arne-sted for Hæresien, en Heksekedel af moralsk Løssluppenhed, af Hævnerrighed og grov Overtro. Ved P. Bobolas Indsats blev Byen forvandlet til et Sæde for Lov og Orden. Derefter forflyttedes han til Vilna, hvor han fandt en By hærgnet af Pesten. Ved sit Arbejde blandt de syge og i de seks Aar, der fulgte Epidemien, skrev han sit Navn med gyldne Bogstaver ogsaa i denne Bys Historie.

Saa fulgte 14 Aar i Pinsk, den By, som skulde se hans Martyrdød. I hin Tid rasede Schismatikerne og Hæretikerne mod de unerede Kristne i Rutenien, og havde gjort det en 50 Aar inden P. Bobolas Ankomst. Da han første Gang gik gennem Byen, kastede Drengene Sten efter ham. Faa Aar derefter var de hans begejstrede Venner, og deres Forældre kaldte ham: Apostel af Pinsk.

Saa skete det, at Kosakkernes Høvding Bohdano Chmielnicki faldt ind i Polen, ogsaa i den Hensigt at skille Polen og Litauen fra Forbindelsen med Rom. I 1653 rykkede to Armeer frem for at ødelægge By og Land i Litauen. P. Bo-

bola bad nu sine Foresatte om Tilladelse til at drage tilbage til Pinsk, hvorfra man af Sikkerhedshensyn havde hentet ham til Vilna. Tilladelsen blev givet og med Glæde begav vor Apostel sig til sit Virkefelt. Inden han forlod Vilna, skrev han et Brev, hvori han udtalte, at han var paa Vej til Martyriet. Modstanderne vilde hellere end gerne have fat i den Mand, som de med Rette ansaa for Troens stærkeste Søjle. Han blev grebet den 16. Maj 1657 i Landsbyen Mogilno uden for Byen Janov. Da de trak ham fra den Kærre, han kørte paa, hævdede han sit Blik til Himlen og bad: Ske din Vilje.

De frygteligste Pinsler blev nu hans Lod. Først forlangte man, han skulde fornægte Troen. Han svarede med en stille Bøn om Tilgivelse for sine Fjender. Saa regnede det ned over ham med alle Slags Grusomheder, man hudflettede ham, huggede efter ham med Sværd, slog ham, brændte ham og flaaede ham levende. Man stak med en Sværdspids hans ene Øje ud og rev Tungen af ham for at standse hans Bøn. Men saa grusom end Martyriet var, saa rolig og behersket var vor kristne Helt, intet Skrig, ingen Protest, ingen Klage undslap ham under disse bestialske Orgier, indtil et Sværdhug gjorde Ende paa hans Liv.

I 1663 brændte den Kirke i Pinsk, som gemte hans jordske Levninger. Otte Aar senere nedbrændte ogsaa det Hus, som indeholdt Dokumenterne om hans Liv, og da Kirken genrejstes i 1702, kunde man ikke med Sikkerhed konstatere hans Gravsted. Da skete det, at Kollegiets Rektor, M. Gobedski, engang han bad om himmelsk Vejledning for at styre det nye Kollegium rigtigt, pludseligt blev forskrækket ved at se en ham ukendt Jesuit staa midt i hans Værelse. Manden fortalte, at han var Andreas Bobola, han vilde være Kollegiets Patron, og hans Legeme laa til venstre for Indgangen til Kirkens nedre Korsgang. Da Patrene saa efter der, fandt de et Skilt med Indskriften: Andreas Bobola: Dræbt af Kosakker. Bagved Skiltet stod en Kiste begravet i Snavs og temmelig forfalden, men Liget inden i, som var helt bedækket med Saar, fandtes saa frisk og bøjeligt, som den Dag, da Sjælen havde forladt det. Stedet blev med det samme et Valfartssted for Litauen og Polen.

P. Bobolas Legeme fristede, ligesom hans polske Fædreland, der skulde gennem Ydmygelsernes Aarhundreder, siden en meget omtumlet Skæbne. Da Jesu Selskab blev fordrevet fra Rusland i 1820, overtog Dominikanerne Jesuiternes Huse, i dette Aar viste P. Bobola sig for en Sortbroder og skildrede for ham det Slag, som skulde finde Sted paa Sletterne ved Pinsk og som skulde føre til Polens Befrielse. En Beretning om denne Vision blev trykt i *Civiltta Cattolica*

Aaret efter Bobolas Saligkaaring i 1854. Dette Slag fandt Sted 100 Aar efter Visionen.

Hvorledes Bobolas Lig blev fundet i vore Dages Rusland, skildrer P. Gallagher, en af de Jesuitfædre, der har været med til Hjemførelsen: »To Dage før den vatikanske Hjælpeaktion i Juli 1922 indtraf i Moskau for under den store Hungersnød at tage sig af de russiske Børn, havde Bolschevikerne fjernet den Salige Andreas's Legeme fra Kirken i Polock og ført det til Byen Witebsk. Vi fik Nys om, at Relikvierne befandt sig et eller andet Sted i denne By og besluttede at se efter. Der fandtes nok Lig, som var fjernet fra Gravsteder og Krypter i Kirkerne og som blev udstillet i det medicinske Museum, men ingen, som lignede de Relikvier, vi ledte efter.

I September 1923 tog imidlertid den russiske Regering, efter Anmodning fra Vatikanet, selv Initiativet til at udlevere Relikvierne. Man forlangte dog, at Missionen selv paatog sig Ansvar for at bringe dem til Rom. Efter at man havde truffet det fornødne Arrangement for Transporten, blev Kisten placeret i en særlig Vogn, der den næste Dag blev vedhængt Posttoget til Odessa.

Tschitscherins Navn paa vort Pas aabnede alle Veje lige til Konstantinopel. Det friede vor Tolk for Arrest, da han nægtede at opgive Indholdet til en Tscheka-Agent i Moskwa, det stillede Tschekas Magt i Bryansk til vor Raadighed og sikrede os et Følge af 12 Soldater under vor Rejse gennem Røverdistriktet mellem Kornotop og Odessa. Ved Midnatstid, efter otte Timers Sejlads paa Sortehavet, blev vort Skib pludselig standset af en Destroyer, der sendte et Skud hen over vor Forstavn. Almindelig Bestyrtelse, indtil en russisk Funktionær, der var ved at undkomme fra Landet ved Hjælp af et falsk Pas, blev arresteret og taget over paa Krigsskibet, som forsvandt igen uden Lys, ligesom det var kommet. Efter 5 Dages Karantæne i Konstantinopel, vægrede de tyrkiske Myndigheder sig ved at lade Relikvierne blive bragt over paa en Lloyd-Triestino Liner, som skulde sejle os til Italien. Saa foreviste vi et Brev, som vi for saadanne Tilfælde havde skaffet os af den tyrkiske Gesandt i Moskwa. — St. Bobolas Relikvier ankom til Rom paa Allehelgensdag og blev opstillet i Relikviekapellet i Vatikanet.«

—z.

Jesu Barndoms Forenings Aarbog.

Naar man betænker Pius XI's Ord fra 1923: »*Den største og helligste af alle katolske Gerninger er Missionsgerningen*«, og at alle de Missionærer, der hvert Aar drager ud i Verden, gør det paa selve Vorherres udtrykkelige Befaling:

Gaa ud og lær alle Folk, — naar man gør sig klart, hvor nødvendig Missionsgerningen er for de to ikke-kristne Trediedele af Menneskeheden, eller hvad Missionen allerede har gjort for store Lande og Folk, for Familie og Ægteskab, for Menneskerettigheder og Opdragelse og, last not least, for selve de missionerende Nationer, da gaar det snart op for os, at Jesu Barndomsforening, vor eneste større Indsats i Verdensmissionen, maaske er den vigtigste af alle vore Foreninger, og man byder »Jesu Barndomsforenings Aarbog 1937 — 38 (Kbhvn. 1938, udg. af Foreningens Bestyrelse, 32 S.) som i disse Uger er blevet fordelt Landet over i 3000 Eksemplarer, hjerteligt velkommen.

Med Interesse læses Regnskabet og den korte Oversigt over Foreningens Virksomhed i de sidste to Aar — paa Grund af en Del Vanskeligheder er der ikke blevet udsendt nogen Beretning i Fjor, og Aarbogen fremtræder som et Dobbelt hæfte. Det er helt imponerende at læse enkelte Tal:

St. Knuds Skole har f. Eks. givet 425 Kr. i 1936 og 450 Kr. i 1937 som Medlemsbidrag.

St. Ansgars Sogn staar i Spidsen for alle Bidragydere med 591 Kr. (1936) og 629 Kr. (1937), saa følger Rosenkranssognet. I Provinsen er de tre største Bidragydere baa- de i 1936 og 1937: Aalborg (193, 190), Odense (188, 154), Randers (136, 150). Men som Helhed er Bidragene gaaet tilbage, i 1936 til 2687 Kr. og i 1937 til 2558 Kr. Dette er meget beklageligt, selv om man kan finde et eller andet undskyldende Moment, fordi Missionernes Behov i de sidste Aar jo ikke er blevet mindre, tværtimod trænger de til større Støtte under Hensyn til de Katastrofer, som har ramt vore Missioner f. Eks. i Kina, eller til de Valutavanskeligheder, de lider under.

»Lad dem komme til mig!«

Den store kinesiske Karitasapostel Lopahong med Familie.

Det lille Hæfte er smukt udstyret med Illustrationer, hvoraf vi med Udgi-verens Tilladelse bringer to. Det ene forestiller den kinesiske Vincents af Paul, Lopahong, og hans Familie. Om denne store moderne Apostel findes der en udmærket fortalt Artikel. Nogle velvalgte Fortællinger fra Missionen i Kanada og Zambesiland samt den yndige Historie om »Den lille Biskop«, som sikkert vil erobre hvert eneste Barnehjerte, egner sig ypperligt til at vække Børns Missionsinteresse. For Fuldstændighedens Skyld noterer vi en lille Trykfejl paa S. 3, hvor Gregor XVI er blevet til Gregor IX.

—z.

Vær streng!

Da Pave Pius XI fornylig modtog Medlemmerne af Kapucinerordenens Generalkapitel i Audiens, udtrykte han først sin Glæde over at staa iblandt en Skare af saa udvalgte Stridsmænd, især da han selv var en af Verdens ældste Tertiærer. Overalt var Kapucinerne paa den mest virksomme Maade nidkære for Guds Riges Udbredelse. Før han meddelte dem sin Velsignelse, vilde han lægge dem noget paa Hjertet, som han ofte udtalte, naar han modtog de Øverste fra en Orden i Audiens. Det, han vilde anbefale dem, og som han selv vilde tage det fulde Ansvar for, kom

fra et faderligt Hjerte og tog Sigte paa alle Ordenssamfunds Vel. Ordene var: »Vær streng.« Ganske vist var det et haardt Ord, men det var dikteret af Kærlighed, thi kun Strengthed kunde tilfredsstillende den sande Kærlighed, saaledes som den var Vorherres Venner værdig. Strengthed var frem for alt nødvendig, naar det drejede sig om Ordenens Disciplin, thi kun Disciplinen holdt Livet levende. Strengthed anbefalede han ikke blot Ordensfolk, men ogsaa Biskopper og Præster. Jo mere Luften nutildags fyldtes med de usunde Idéer om at lade haant om al Disciplin, des mere nødvendigt var det at drage Omsorg for, at disse Idéer ikke trængte ind i Klerus' Rækker, for uden streng Disciplin blev der saa at sige intet til overs for Guds og Jesu Kristi Ære og for Sjælenes Frelse. Han tænkte her ikke kun paa en streng Disciplin i al Almindelighed, men frem for alt paa *Strengthed i Valget ved Optagelse af Postulanter*. Skulde nogen mene, at Strengtheden gik for vidt, gav han de Øverste Fuldmagt til at svare, at saaledes vilde Paven have det. Gennem sit Embede og sit Ansvar var Paven bedst i Stand til at bedømme Nødvendigheden heraf, saa meget mere som Gud havde skænket ham et tilstrækkelig langt Pontifikat til at tilegne sig stor Erfaring paa dette Omraade.

»Vil man opretholde Ordenslivet i dets Glans, er det først og fremmest nødvendigt at øve Strengthed i Bedømmelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt nogen har Kaldet, for Guds Naade hjælper ganske vist den menneskelige Natur, men den forlener ikke med en anden Natur. Derfor er Kampen imod sig selv nødvendig, og inden for Ordensstanden er denne Kamp endnu sværere. Derfor maa man bandlyse Faren for, at uegnede Elementer sniger sig ind i en Ordensfamilie, for de vil intet gavne den, men de vil blive en Hindring for den, en Anstødssten, en Byrde. Ogsaa i en lille Kreds af Mennesker optræder uundgaaelige Mangler. Dermed være ikke sagt, at Ordenssamfundene skal blive mindre. De skal tværtimod arbejde hen imod at udbrede sig, men dette maa de kun gøre paa den Maade, at deres Medlemmer uden Undtagelse danner en Elite, en Skare udvalgte Soldater. Det er svært, men nødvendigt. Det er nu engang saaledes: Naar mange Mennesker kommer sammen, saa samles alle de gode Egenskaber, som de sidder inde med, ikke til en Sum af alt godt; hver især beholder kun sit eget, men Fejlene og de daarlige Egenskaber opsummerer sig altid.«

Ved C. H.-S.

Loretto – Litaniet og den danske Elefantorden.

En eller anden Læser vil maaske kunne huske, at der i et tidligere Nummer af »Ugebladet« (1937, S. 504) blev fremsat den Hypotese, at den danske Elefantorden oprindeligt havde været et ridderligt Gilde eller Broderskab, som havde været opkaldt efter Invocationen i Loretto - Litaniet: *Turris eburnea* = Elfenbens Taarn. Det var som sagt kun en Hypotese, opstillet paa Grundlag af Kendskab til analoge middelalderlige Institutioner i Udlandet. Men nu har denne Hypotese faaet en uventet Bekræftelse gennem en Bog, der i disse Dage er udkommen i Sverige. Den har bl. a. været anmeldt af Arkivar Grandjean i »Nationaltidende« for den 7. Juli. Bogens Titel er: »De nordiska ländernas officiella belöningsmedaljer, heders- och minnes-tecken från 1500-tallet till våra dagar.« Forfatteren hedder Ernst E. Areen og Bogen er udkommen paa J. Beckmanns Forlag i Stockholm.

Heri berettes nu — ifølge Grandjeans ovenciterede Anmeldelse — at der i Conrad Grünenbergs »Wappenbuch« fra 1483 findes en Gengivelse af det danske Rigsvaaben med Christian I's Ordensgildes »Guds Moders Selskabs« Insigner, der viser en *Kæde med Elefanter*. Det interessante er ikke Gengivelsen, men det at den gamle Bog udtrykkelig betegner Kæden som Insigner for »Guds Moders Selskab«. Og naar den svenske Forfatter — stadig ifølge Anmeldelsen — vil hævde, at dette Selskab — sodalicium — ikke kan være identisk med Elefantordenen, saa forekommer det mig, at man deri kun ser et fornyet Udtryk for enkelte nordiske Historikers manglende Kendskab til katolske Forhold og til katolsk Tankegang ikke blot i Nutiden, men ogsaa i Middelalderen, — en Mangel, som forøvrigt alt tidligere har været paataalt her i »Ugebladet«.

»Peregrinus«.

Nye Bøger.

Et endrægtigt Land.

Der er et Land i Europa, som alene ved sin Eksistens er et Slag i Ansigtet paa en vis overdreven Nationalisme. »Gennem 25 Aar lever tysk, fransk, italiensk og rhäto-romansk talende Schweizere som Kammerater i gensidig Agtelse for hinandens Skikke. Af 1000 Schweizere taler rundt regnet 700 Tysk, 220 Fransk, 70 Italiensk og 10 Rhäto-romansk. Saaledes viser Schweiz os, at det er muligt, at forene forskellige Sprog og Trosbekendelser til den skønneste Harmoni.« Fra dette Land viser *Aurel Schwabik* os i »Die lebendige Schweiz«, (Zürich, Orell Füssli Verlag, Frcs. 4,80), 133 Billeder i Kvartformat, herlige fotografiske Optagelser, som fortæller om Land og Folk, Natur og Menneskeliv i skøn Samklang under Fest og Arbejde. En lærerig Bog!

Om en af Landets bedste Patrioter, Mystikeren Nikolaus von Flüe, Eremiten af Ranft, har Fru *R. Kuchler-Ming* skrevet et lille Bind Fortællinger »*Unseres lieben Herrgotts Orgel*« (E. Rentschs Verlag, Erlenbach-Zürich, 1937, 150 S.). Her indfører et udmærket Fortællertalent os i Schweiz' Historie og Landskab og rører samtidig ved det dybeste: Folkets Forhold til Gud og hans hellige Tjener. —z.

En katolsk Ordbog.

»*Kirchliches Handwörterbuch*« (Regensburg, 1936, 256 S., indb. RM. 4.25) udgivet af Professor Dr. A. Genius, er en praktisk, let haandterlig Bog med korte Oplysninger om de vigtigste Emner og Indretninger inden for det kirkelige Liv, om Tros- og Sædelærens Sætninger, Begivenheder og Personligheder i Kirkehistorien, liturgiske, kunstneriske, herarkiske Spørgsmaal. Den billige, med mange Illustrationer forsynede Haandbog er beregnet paa at give katolske Lægfolk en første orienterende Oplysning om disse Ting og kan varmt anbefales. —z.

Helgener og Historien.

Blandt de ca. 700 Beatifikations- og Kanonisationsprocesser, som for Tiden er indbragt for Rituskongregationen, drejer en hel Del sig om forlængst henrundne Aarhundreders hellige Mennesker. Ved »*Motu proprio*« »*Già da qualche tempo*« af 6. Februar 1930 har Pius XI kaldt en historisk Sektion til Live, som skal tage sig af disse historiske Processer. Paven gik ud fra, at der under Hensyn til de historiske Metoders og Videnskabers Udvikling trængtes til en Forbedring. Ved disse historiske Tilfælde mangler der jo samtidige Vidnesbyrd om Liv, Dyder, Martyrium og Kultus, saafremt der ikke foreligger paalidelige Dokumenter. Derfor er ovennævnte Sektion blevet til og den har bl. a. gennemført flere Helgenkaaringer *per viam cultus*, d.v.s. ved at man simpelthen anerkendte en allerede forhaandenværende og paaviselig Andagt til den paagældende Helgen. Saaledes er Albertus Magnus og nu i den allersidste Tid Emma af Gurk blevet optaget i Kirkens Fortegnelser over Helgener. En grundig og banebrydende Bog om dette Emne har Dr. *Joseph Brosch* skrevet i »*Der Heiligsprechungsprozess per viam non cultus*« (Rom, 1938, Gregorianske Universitets Forlag). J.

Fra Kirkesprogets Litteratur.

Marietti i Torino er maaske den Forlægger i Verden, der leverer de fleste latinske Bøger i Aarets Løb. Selv om Forlagets lødige teologiske Bogproduktion kun har Bud til faa, vil vi dog ganske kort henvise til nogle af de vigtigste Titler. Da er tredie Bind af det liturgiske Standardværk af

A. Moretti »*Cæremoniale iuxta ritum romanum seu De sacris functionibus*« (1938, XVI, 586 S. L. 30), en Haandbog for biskoppelige Functioner beregnet paa syv Bind i alt. — Pater M. Conte a Coronata O. M. C. har trængt sit kendte juridiske Værk sammen til to Bind »*Compendium Iuris Canonici*« (1938, 676, 630 S. L. 70), som har faaet en ganske fortrinlig Kritik. — En grundig Bog om Kirkestraffene er Ch. Beruttis »*Institutiones Iuris Canonici Vol. VI.*« (1938 258 S. L. 18), medens de udførligt, klart og praktisk fremstillede »*Institutiones Theologiae Moralis*« af Varceno-Loiano (1937, 1004 S. L. 40) er naaet til tredje Bind, der omhandler Retfærdigheden, Kontrakterne samt de Gejstliges og Ordensfolks Forpligtelser. — *Caesare Carbonis* »*Obiectionum Cumulata Collectio*« (1938, 590 S. L. 30), byder i sit 4. Bind en fyldig Samling af Indvendinger mod forskellige scholastiske Læresætninger inden for Psykologien og er saaledes et ypperligt Redskab til Tankens Skærpelse efter scholastisk Metode. — I »*Hermeneutica Sacra*« syvende Oplag drøfter *Ianssens-Morandi* kort og fyndigt de bibelske Bøgers Indledningsproblemer (1937, 429 S. L. 14).

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

Kristi Legems-Festprocessionen i Horsens.

For femte Gang afholdtes — paa Peter og Pauls Fest — den store Kristi Legemsprocession i Horsens fra Kirken gennem Byens Gader ud ad Landevejen til Maristbrødrenes dejlige »Sølyst«. For den, der har deltaget hvert Aar siden 1934, er det stadig en ny og rig Oplevelse, at følge Frelseren paa hans Vej gennem By og Land, og han erindrer, hvor bevæget Pastor *Hillebrand* den første Gang ved Ankomsten til det prægtige Alter mellem Søjlerne paa »Sølyst«s Veranda, gav sin Glæde Udtryk i disse Ord: »Aldrig har jeg med større Begejstring i de 25 Aar, jeg har været Præst, udtalt disse Ord: I Alterets helligste Sakramente være Jesus evig Tak og Pris og Ære.«

Under Levitmassen, der celebredes af Monsignore *Oirik*, assisteret af Præsterne *Rupp* og *Geertz-Hansen*, prædikede Pater *Lucas*, og hans varme og dybt katolske Tale ligesom frembar den Feststemning, som det noget truende Vejr fra Morgenstunden havde dæmpet. Da Processionen satte sig i Bevægelse med *Livets Brød* som det straalende Midtpunkt, brød Solen af og til frem mellem Skyerne, der ikke udlod en Draabe Regn fra nu af og til »Dagen« var forbi. Vel ruskede Stormen kraftigt i Baldakinen ude paa den aabne Landevej, men ankommen til »Sølyst«

følte Læet mellem Træer og Buske saa meget mere.

Deltagerne fra Aarhus, Esbjerg, Kolding, Fredericia m. v. spiste til Middag paa »Sølyst« sammen med en Del Horsensianere — billigt men godt — og hen paa Eftermiddagen holdt Redaktør Kiærulff et Foredrag over Emnet: »Familien Jensen faar Besøg af en Helgen«. Det er vel nok at sige, at Foredraget var typisk kiærulffsk. Det var, som Monsignore *Olrík* sagde i sin Tak til ham: som et Sct. Hans Baal. Der var Gnister, som fæg, men der var ogsaa den stille, klare dybe *Ild*; den *Ild*, der baade kan varme og brænde. — Det er ikke for meget sagt, at den Tale gav os en sær Uro, fordi vi *alle* følte os ramte og følte os enten som Hr. Jensen eller Fru Jensen.

Det bør ubetinget nævnes, at for hver Gang Kristi Legems Processionen afholdes i Horsens, bliver den mere og mere værdig. Nu er der ingen af Deltagerne, der taler sammen. (Det var slemt første Gang). De mange Tilskueres Holdning bliver Aar for Aar mere og mere ærbødig. Nu er der mange, der hilser Processionen med blottet Hoved, og flere og flere Flag bliver hejst. Man mærker den stigende Respekt, og dertil bidrager selvfølgelig Deltagernes — Kato-likkernes — absolut værdige og korrekte Optræden i Processionen.

Jens Jyde.

Fra den vide Verden.

Paven til Læger.

Over hundrede af Roms Læger, deriblandt Professorer fra det kgl. Universitet og Overlæger fra romerske Sygehuse, som alle havde deltaget i aandelige Øvelser, blev den 25. Juni modtaget i Audiens hos Pave Pius XI. I sin Tale udtrykte Paven sin Glæde over at hilse paa saa mange Medlemmer af Lægestanden og udtalte sin Anerkendelse, fordi de ikke havde ventet paa den bekendte Advarsel: »Læge, helbred dig selv,« men af eget Initiativ havde underkastet sig de aandelige Øvelser. — — De Syge, som de var kaldet til at hjælpe, vil føle deres gode og barmhjertige Hjælp saa meget stærkere, jo mere de selv bliver gennemtrængt af de aandelige Helbredelseskræfter, som de nu frivilligt selv har anstrengt sig for at erhverve. Men Paven misundte dem paa en Maade ogsaa, fordi den Hjælp, de lod de syge blive til Del, mindede ham om en guddommelig Forjættelse. I Evangeliet hedder det et Sted, at den guddommelige Dommer engang vil sige til dem, som staar ved hans højre Side: »Jeg var syg, og I besøgte mig,« og Kristus selv har forklaret dette Ord saaledes, at alt, hvad der bliver gjort imod den fattigste af hans Brødre, bliver gjort mod ham selv.

Frankrig Nr. 1, Italien Nr. 2.

I 1937 var Antallet af italienske Missionærer, som hørte ind under Propagandaen, d. v. s. som arbejdede paa den egentlige Missionsmark, 5.193. Heraf var 1,700 Præster, 612 Brødre og 3.601 Søstre. Sammenlignet med 1936 betyder dette en Forøgelse paa 70 Præster, 14 Lægbrødre og 161 Søstre. Men sammenligner man Tallet for 1937 med de Tal, der opgives i »Guide des missions catholiques«, som udgives af Propagandakongregationen, ser man, at paa 4 Aar er Antallet af de italienske Missionærer, som hører ind under Propagandaen, vokset med 1900, d. v. s. med 449 Præster, 110 Brødre og 1341 Søstre. I Statistikken for 1937, som udkommer den 30. Juni hvert Aar, har man ikke kunnet medtage det store Antal Missionærer, som efter denne Dato afrejste til det østlige Afrika.

Italien staar saaledes nu som Nr. 2 lige efter Frankrig. Dem imellem ligger der ganske vist et stort Spring, idet samme »Guide des missions catholiques« for 1933 opgiver Tallet paa franske Missionærer til 8.795.

Exercitier og den kristne i vor Tid.

Münster-Diöcesets Exercitiesamfund, som allerede gennem flere Aar har arbejdet mønsterværdigt, har lige udgivet sin Aarsberetning for 1937. Heraf fremgaar det, at de lukkede Exercitier i Beretningsaaet har været besøgt af 15.535 Mennesker, offentlige Exercitier af 6284 og Retrætedagene af 27.443 Personer. Beretningen, der ledsager disse Tal, fastslaar, at Exercitierne for Mænd er bedst besøgt, naar Manden er religiøst paavirket gennem selve sit Leve- og Virkefelt. Særlig Standsexercitierne for katolske Landmænd i Vintermaanederne fremviser meget gode Resultater. Men ogsaa Rekrutternes Exercitier var meget godt besøgte. Indenfor mange Menigheder er det allerede blevet Skik, at enhver ung Pige deltager i Brude-exercitierne før sit Bryllup.

I et Opraab for at fremme Exercitierne og Retrætedagene skriver Biskoppen af Münster, Grev von Galen: »I vor Tid maaske mere end nogensinde før nærmer Fristeren sig hver enkelt Kristen, selv ude i de aller fjernest liggende Landmenigheder, med lignende løgnagtige Ord, som Satan engang udtalte over for Frelseren: »Alt dette, alle Verdens Herligheder og Nydelser vil jeg give dig, hvis du vil falde ned og tilbede mig.« Det klare Blik, der ser igennem en saadan Løgn, den modige Beslutning om standhaftigt at tilbagevise et saadant forsmædeligt Frafald fra Gud for jordisk Vindings Skyld, faar man bedst i stille Timers Overvejelse af de evige Sandheder.«

Godt og mindre godt fra Amerika.

Kort før de verdensberømte kanadiske »Femlinger« fyldte fire Aar er en af de utallige Processer blevet afsluttet, hvor Forældrene — der som bekendt er ganske jævne Katolikker — forsøgte at forsvare deres Forældreret. Ved denne Proces drejede det sig om Opdragelsesspørgsmaalet og ogsaa om Religionsspørgsmaalet. Børnenes Læge, der samtidig er en af Formynderne, har protesteret imod den katolske Opdragelse, fordi de »ved at lære Bønner blev for meget anstrengte. Barneværelset er intet Kloster.« Domstolen gav Faderen fuld Bestemmelsesret paa dette Punkt.

I Kanada er aabnet en ny Statsradiostation, som blev indviet af Ærkebiskoppen i Quebec i Nærværelse af Ministeren for offentlige Arbejder.

For at faa Opklaring paa et ti Aar gammelt Mord forklædte en Sergent sig som Præst og tiltvang sig paa denne Maade et Skriftemaal fra en 73-aarig Kvinde, som sammen med sin Søn havde forøvet Mordet. Dette »Trick« fordømmes paa det skarpeste af den amerikanske Offentlighed. En Biskop skrev: »Den, der har Tillid til vore Dommeres uangribelige Moral, maa føle saadanne Metoder som mere gemene end selve Forbrydelsen.«

Brevkasse.

Lydighed.

Fra en Læser har vi modtaget en Indvending mod vor Artikel: »Han var lydlig imod dem« (N. U. S. 657 ss):

Maa det være mig tilladt at gøre opmærksom paa, at det forekommer mig, at der i den ledende Artikel om Lydighed i Ugebladet for 3. ds. er et Par Punkter, som maaske kunde trænge til en nærmere Udredelse, da de let kunde give Anledning til Misforstaaelser. Det er Punkterne 5, 6 og 11 i Aug. Bakers Opregning, og som kunde udlægges, som om det hørte med til Fuldkommenheden dels aldrig at rejse virkelig fornuftige Indvendinger imod en eventuel taabelig Befaling, dels altid at udføre en given Befaling med indre Glæde og Lyst, hvor taabelig og skadelig den end kunde være. Men hvis en Foresat giver en Befaling, der vitterlig er baade taabelig og skadelig, ikke blot for en selv, men for den Institution eller det Formaal, som den Foresatte skal varetage, saa kan jeg forstaa, at det eventuelt kan være nødvendigt at udføre den, men jeg kan ikke forstaa, at det skal være prisværdigt oven i Købet at være fuld af Glæde og Iver, og heller ikke, at det skulde være urigtigt at gøre den Foresatte opmærksom paa, hvilken Fortræd han er ved at anrette. Menneskel, ogsaa de undergivne, er dog af Naturen Fornuftvæsener, og man skal aldrig handle i mod sin Natur. Jeg mener, at P. Bakers Fremstilling — uden nærmere Forklaring — kunde opfattes som en Anbefaling af den rene »Kadavergehorsam«.

Artiklens Forfatter vil hertil gerne bemærke:

»Jeg ønsker ikke at tale i Monologer og er glad for hver redegørelse Indvending fra vore Læseres Side. Indsenderens Bemærkning kan maaske tjene til Forebyggelse af en eventuel Misforstaaelse. Jeg mente at have undgaaet denne Fare ved at henvise til hver menneskelig Autoritets Begrænsning, og paa vor Pligt til ikke at adlyde, hvor der paabydes noget ondt eller syndigt. — ch —

Kirkelig Kalender.

Juli.	Juli.
17. S. 6. Søndag e. Pinse.	24. S. 7. Søndag e. Pinse.
18. M. Kamillus af Lellis.	25. M. Jakob den Ældre, Apostel.
19. Ti. Vincents af Paul.	26. Ti. Anna Jomfru Marias Moder.
20. O. Hieronymus Æmiliani.	27. O. Pantaleon.
21. T. Praxedes.	28. T. Nazarius, Celsus, Viktor I og Innocents I.
22. F. Maria Magdalene.	29. F. Olav, Konge af Norge.
23. L. Appolinaris.	30. L. Gudsmoders Lørdags- messe.

Juli. Ugens Messebønner.

17. S. 6. Søndag e. Pinse (673—508); 2. Sæt Bønner: Alexius (1000—822), 3. Sæt Bønner: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
18. M. Kamillus af Lellis (1001—823); 2. Symphorosa og hendes syv Sønner.
19. Ti. Vincents af Paul (1002—825);
20. O. Hieronymus Æmiliani (1003—825); 2. Margrete.
21. T. † Praxedes (1007); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
22. F. Maria Magdalene (1008—830).
23. L. Apostlen Jakobs Vigilie ([1]—[1]); 2. Apollinaris (1011—835). 3. Liborius.— *Eller*: Apollinaris (1011—835); 2. Vigilien ([2]—[2]), 3. Liborius (1011—835); Slutningsevangelie; Vigiliens ([3]—[3]).

Den biskoppelige Kostskole. Drengene af god katolsk Familie kan fra 11 Aars Alderen optages paa den biskoppelige Kostskole (Seminariet) i Ordrup. Mellemskoleundervisning. Ansøgninger sendes til **Seminariet, St. Andeas Kollegiet, Charlottenlund**. Kollegievej 4 A (Telf. Ordr. 3404), hvor ogsaa alle ønskelige Oplysninger kan faas. *Det Apostoliske Vikariat.*

Ungdomsstævne paa Rygaard Søndag den 21. August 1938.

Dette Ungdomsstævne vil faa sin særlige Karakter derved, at dets Hoved-Emne er »**Det katolske Hjem**«, og de unges **Far og Mor** indbydes til at deltage. Hovedtalerne er Redaktør **H. Kiærulff: Hjemmet og de unge**; Politibetjent, Frk. **L. Howitz: Dit fremtidige Hjem**. Endvidere vil en **Far** og en **Mor** tale til de unge: en **Søn** og en **Datter** til Forældrene. Om Aftenen opføres i Fakkelskær Skuespillet »**I Klosterhaven**« (af H. Kiærulff). Hvis ikke Biskoppen er forhindret, vil Stævnets Slutning forme sig som **Ungdommens Afsked med Biskoppen**.

Paa given Foranledning offentliggør vi ogsaa

Gudstjenestetiderne i svenske katolske Kirker

paa den anden Side Sundet:

Bromølla: St. Petri Kirke: 2. og 4. Søndag Kl. 10. **Helsingborg:** St. Klemens Kirke: Munkavången. Hver Søndag Kl. 9—11—17. (Kaffe etc. kan vist købes hos Søstrene.) **Landskrona:** Karmeliterkapellet. Rådhusstorget. 2—4, Søndag Kl. 9. **Lund:** St. Knuds Kirke. Lilla Södergatan 3 b 1—3, Søndag Kl. 10⁰⁰. **Malmø:** Vor Frelsers Kirke. Kanalgatan 2. Hver Søndag Kl. 8—11—18.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 14. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 30

Søndag den 24. Juli

1938

INDHOLD: Frigjorte fra Synden er I blevet Retfærdighedens Tjenere. - Ved en Milepæl i Steno-Sagen. - »Voks i vor Herres og Frelzers, Jesu Kristi, Erkendelse!« - Den religiøse Socialisme. - Kongernes Katedral, alle Katedralers Dronning. - Kurt v. Schuschnigg og Hr. Bürckel. - Med Vorherres Øjne. - Paa Lytterpost. - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner. - Avertissementer.

Frigjorte fra Synden.

er I blevet Retfærdighedens Tjenere.

7. Søndag efter Pinse.

(Rom. 6,18).

Digterinden *Maria v. Buol* kommer fra det døde Havs øde Strande til Bredden af Jordans Flod, og hun skildrer sin Oplevelse saaledes:

»Edens Have smilte mig i Møde,
Jordan, mellem Træer ved din Strøm.
Her Gomorrhas Land, det evigt øde,
gik af Minde som en hæslig Drøm. — —

Pagtens Ark har tøvet ved dit Leje,
til Gud Herrens Haand din Bølge bandt,
og et Folk ad aldrig traadte Veje
frem til Gilgals grønne Sletter fandt. — —

Herrens Røst klang over H a m hernede,
over Vandet svævede Guds Aand.
Bævende har dine Bølger brede
rørt Hans Isse, rørt Hans Fod og Haand — —.«

Og nu vi? »Vi er døbt til Kristus Jesus« (Rom. 6,3). Aanden har virket Nyskabelsens og Genfødelsens Under i os. Ogsaa for os gjaldt i den Stund den himmelske Faders Ord: »Det er min elskede Søn! I Ham har jeg Velbehag!« (Mt. 3,17). Dybttroende Sjæle har alle Dage været overtydet om og gennemtrængt af Betydningen af Genfødselen ved Vand og den Hellig Aand, og de har bragt denne Overbevisning til Udtryk gennem fromme Skikke. Betegnende herfor er et Træk, *Klaus Berntsen* fortæller om sin Mor: »*Hun fejrede altid sin Fødselsdag den 4. Juni, men Kirkebogen viser, at den Dato ikke var hendes Fødselsdag, men hendes Daabsdag. Det var paa den Tid almindeligt blandt Bønder, at man betragtede Daabsdagen som sin Fødselsdag.*« — — Hvorfra denne Skik stammer, er den kyndige Historiker ikke i Tvivl om. Vi staar her overfor en gennem fire Aarhundreder bevaret katolsk Opfattelse af Daaben som Indgangen til Livet.

Man uddrog ogsaa heraf den rette Slutning for Livet: »Frigjorte fra Synden er I blevet Retfærdighedens Tjenere.«

Da *Jean François Millet* rejste til Paris for at lade sig uddanne, var hans Bedstemors sidste Ord til ham følgende: »*Tænk paa dine Forældres Dyd! Tænk paa, at jeg ved din Daab har lovet, at du vil forsage Djævelen og alt hans Væsen, og glem ikke, at jeg hellere vilde se dig død, end at du skulde blive utro mod Guds Bud!*« Og senere, ved hans Bryllup, sagde hun: »*François! Glem ikke, at du først er Kristen og dernæst Maler! Vanær aldrig dit skønne Kald ved at lade det tjene Guds Fjender! Bøj aldrig dit Knæ for Baal!*« Millets Værk viser tilfulde, og han kunde selv forsikre, at han aldrig gik paa Akkord med sin Kunstner-Samvittighed, »*end ikke, om man saa tilbød at dække hans Lærreder med Guld.*«

At vi højtideligt frasiger os Djævelen og alt hans Væsen, hindrer dog ikke, at han forsøger at nærme sig os eller prøver paa at opbyde alt for at lokke os i Syndens Trældom. Han kunde med Rette sige: Jeg er kommen for at føre Menneskeslægten ind i den evige Død. Jesus betoner derimod: »Jeg er koinmet, for at de (mine) skal have Liv,« (Jo. 10,10), det overnaturlige, det guddommelige Liv. Men han stiller ogsaa derfor det Totalitetskrav til sine Døbte:

»Den, som ikke er med mig, er imod mig« (Luc. 11,23).
 »Ingen kan tjene to Herrer« (Mt. 6,24). Den Del af Jordanflodens Vande, som ikke opsuges af Solen og bliver til en velsignende Sky, rinder ud i det døde Hav. Den Daabsnaade, som ikke efter Kristi Eksempel bliver omsat i Guds frygt og Næstekærlighed, bliver til Forbandelse i Stedet for Velsignelse.

Og dog ligger det Menneskenaturen saa nær at ville forene Guds Tjeneste med Syndens. Derfor: Menneske! Vogt dig for Halvheden!

Den berømte Prædikant *P. Bonaventura Krotz, O. P.* har i sine Taler ofte anvendt Dramatikerens *W. Molitor's* Ord:

*»Hvad du skal være, maa du helt ud være.
 Ve over Halvhed, som sig selv bedrager!
 Ve over Roret, som for Vinden viger!
 Bort med den syge Tvedragt i det Sind,
 som med sin Fjende kun vil underhandle
 og nævner Klogskab det, som blot er Fejghed!
 Hvad jeg erkender, maa i Livet øves!
 Hvad paa mit stolte Banner blev indskrevet,
 det maa jeg kæmpe — eller falde for.
 Men den, som vil med Lidenskab købslaa
 i lystent Mod paa Syndens gyldne Æble
 og mener Troskab halvt kun Gud at skyldes
 for ikke Verdens Gunst helt at forspilde,
 forsandt: Han høster Storm, hvor Vind han saaede!
 Han søger Lykke, men kun Kval han finder.
 Han søger Freden, men er evig fredløs.«*

For *Kierkegaard* er dette »at eksistere« Grundbegrebet. For ham er »den eksisterende et Menneske, der stræber at virkeliggøre det evige i Timeligheden«. Hans Biograf, *E. Geismar*, betoner: »Alt er for ham samlet i det ene Krav: at eksistere«. Han fordrer, »at et Menneskes Teori nøjagtig afspejles i hans Handlen«. — — *Povl Helgesen* holder sin Samtid for Øje, »at det er unyttigt at kunne Bog, dersom man er udydig og skalkagtig«, og at al sand Tro bør vise sig i Gerning. At han belagde sin Lære med sit eget Livs Eksempel, erkendes af hans Biografer, blandt hvilke det hos Prof. *Hans Brix* hedder: »— og hans (*P. H.s*) *Levned* var, i en meget grumset Tidsalder, rent som hans Hjerte«.

Ogsaa Verden fordrer af den Kristne, at hans Liv er som hans Hjerte.

Tænk blot paa den Haan, hvormed i Paludan-Müllers »Adam Homo« Skeptikeren og Epikuræeren Galt tegner »det flove og jammerlige Billede af en saakaldt Kristen«!

Saa ofte, vi kommer ind i en Kirke, minder Døbefonten os om, at »Frigjorte fra Synden er vi blevet Retfærdighedens Tjenere«. Maaske følger den stumme Sten en Advarsel til, den nemlig: »Løsrevet fra Gud er du paany trælbanden af Synden.«

—ch—

Ved en Milepæl i Steno-Sagen.

Vatikanet udtaler sig om vor berømte Landsmand.

Dette Steno-Aars Juni og Juli har for den store danske Naturforsker og Biskops Sag betydet et kraftigt Fremstød. Da endvidere Vatikanet for nylig har tilsendt os en Skrivelse om Niels Steensen, og Kardinalstatssekretær Eugenio Pacelli paa Pavens Vegne berømmer hans Aands Storhed og hans hellige Levned, maa det vist siges at være paa Tide at fortælle vore mange Stenovenner lidt om Situationen, ikke mindst dem, der ved deres Bidrag muliggjorde det Arbejde, som har medført de foreløbigt foreliggende Resultater.

Budapest-Kongressen gav Stødet til, at Niels Steensen-Komitéen lod trykke flere Stenobilleder med en sammentrængt Levnedsskildring og en Bøn, paa Italiensk, Fransk og Engelsk. (De fandtes i Forvejen paa Dansk og Tysk). Ved en virksom Agitation er den Slags Materiale, som orienterer kort og godt om St.s videnskabelige og religiøse Indsats og peger paa et praktisk Maal: Helgenkaaringen, uundværligt. Teksten er paa de forskellige Billeder nogenlunde ens; til Portrætter brugtes dels G. Ploug Sarps Tegninger en face og i Profil, dels Maler Wils' smukke Billede af N. St.

Paa en International Eukaristisk Kongres er imidlertid Deltagernes og især Biskoppernes Tid saa optaget, at ingen andre Interesser kan faa »Foretræde«. Niels Steensens Navn fremførtes da paa en anden Vis, nemlig under Danmarks Hilsen til Kongressen paa Kristi Himmelfarts Dag ved det første offentlige Festmøde. Det lod sig ganske naturligt gøre, ikke blot fordi vor Biskop selv i dette Steno-Aar havde henvist til ham i sin i Forvejen til Kongreskomitéen indsendte Tale, men ogsaa fordi St. maa kaldes for en udpræget eukaristisk Skikkelse. En illustreret Artikel, anbragt paa iøjnefaldende Plads i »Osservatore Romano«, havde saaledes nogle Dage i Forvejen bragt en udførlig Redegørelse for St.s

Forhold til Eukaristien og hans Skribentvirksomhed angaaende Alterets Sakramente.

Talen i Budapest maatte kun fylde tre Minutter, helst mindre endda, eftersom de forudgaaende Talere, trods P. Banghas fortvivlede Blinksignaler, havde overskredet deres Tid betydeligt. Den havde følgende Ordlyd:

»*Min Hilsen til den Eukaristiske Verdenskongres hedder Niels Steensen!*

For 300 Aar siden, den 11. Januar 1638 fødtes i København en af Nordens største Sønner: Danskeren Nicolaus Steno. I Løbet af ni korte Ungdomsaar ilede han paa Anatomimens og andre Omraader fra Opdagelse til Opdagelse, og han blev Geologiens Grundlægger.

Saa blev denne stiltfærdige Mand af sin Stræben efter Hellighed og Sandhed ført til den katolske Kirke, blev Præst og Biskop og døde, efter at hans Gerning havde omgivet ham med Ry for Hellighed, den 5. December 1686 i Schwerin i Nordtyskland.

Den geniale Naturforsker og hellige Præst vil jeg bringe med til St. Stefans Rige og den Eukaristiske Kongres, fordi Eukaristien ogsaa i hans Liv blev til Vinculum caritatis, til Kærlighedens Baand.

En Kristi Legemsprocession i Livorno blev bl. a. Indledning til hans Konversion. Kærlighed til Eukaristien gjorde ham til Alterets Tjener. For at kunne tjene den h. Eukaristi opgav han sin videnskabelige Karriere. Som Biskop ved Hoffet satte han sin Andagt til Tabernaklet over sine Pligter mod Fyrsten. Han saa Verden delt i to Lejre. Den ene — Kristi Lejr — flokkedes omkring Tabernaklet som om et lysende Taborbjerg. Derfor er det i Dag mit Ønske: Maatte den Eukaristiske Kongres foraarsage, at der fostres mange Sjæle som Niels Steensen, sandhedssøgende, som han var det, ikke blot som den geniale Naturforsker, men ogsaa som Konvertit, som Præst, Biskop og i sit Forhold til Protestanter! Maatte efter hans Forbillede Kærligheden til Eukaristien engang igen blomstre i Norden, i St. Knuds, St. Eriks og St. Olavs Riger, lige som den udfolder sig her i Dag i St. Stefans Rige!«

Fra Budapest gik min Vej til Rom, hvor det gjaldt at finde frem alle de Breve og Beretninger, som Niels Steensen i sin Bispetid har sendt til den hellige Stad. Ejendommeligt betagende er det at søge i det Vatikanske Arkiv, et af Verdens ældste og samtidig, ikke mindst paa Grund af vor nuværende Hellige Faders Interesse, et af de mest moderne udstyrede. Her mødes Alverden. For Tiden besøgte det f. Eks. af Prof. Kolsrud, Oslo, og af Rigsarkivar Bååth, Stockholm.

Det er dog ikke i dette Arkiv, de fleste Steensenmanuskripter ligger. Man maa opsøge det gamle Propaganda-

palads paa Piazza di Spagna, gaa op ad de slidte Trapper og bede den elskværdige Arkivar Mgr. Monticone om Lov til at benytte dette Privatarkiv, der ikke er umiddelbart tilgængeligt for alle som det Vatikanske Arkiv, hvor den bundlærde Arkivar, Mgr. Mercati — en Broder til Kardinal Mercati, det Vatikanske Biblioteks Præfekt — gerne fremhæver, at h e r kan alle komme! I Propagandaarkivet findes mange Breve — over 50, — som Steno selv har skrevet fra Hannover, Münster, Hamburg og Schwerin, nogle enkelte ogsaa fra København. Her gemmes ogsaa samtlige Forhandlinger, som den Hellige Stol og Propagandakongregationen førte med Biskoppen af Titiopolis. Materialet er saa stort, at man ikke kan udnytte det tilstrækkeligt i Løbet af korte 2—3 Uger; heldigvis tillader moderne Metoder at faa Dokumenterne fotokopieret for en forholdsvis billig Pris.

Det var en stor Glæde at erfare, hvorledes Mgr. Monticone viste kyndig Interesse for Niels Steensen. Skønt overbebyrdet med Arbejde gav Mgr. Monticone Tilsagn om i sin Ferie i September at skrive en Pjece om Niels Steensen paa Italiensk. Den skulde udkomme i et meget stort Oplag.

Da Hans Excellence Biskop Dr. Berning fra Osnabrück sidst i April havde Audiens hos Hans Hellighed, udtalte Paven, at han godt kendte Steno, og de tyske Biskoppers Planer om at indlede Beatifikationsprocessen fandt hans villige Øre. Opmuntret deraf vilde undertegnede paa danske Steensen-Venners Vegne benytte Romerfærden til atter at henvende Pavens Opmærksomhed paa Steno, og det helst saaledes, at der for Paven var Lejlighed til at udtale sig om netop ham paa Baggrund af Mindeaaet 1938. Ved Imødekommenhed fra flere Sider blev da Professor Dr. V. Maars' Udgave »*Nicolai Stenonis opera philosophica*« og desuden »*Stenoniana*«, der indeholder Roses korte Stenobiografi paa Fransk, fremskaffet og forsynet med en Dedikation af Bibliotekar Knud Larsen og undertegnede, der i Forening arbejder paa Udgivelsen af St.s teologiske Værker. I Rom blev Bøgerne overgivet til Maestro di Camera, og der nedlagdes et Brev, som forklarede Anledningen til vor Gave.

Brevet henviste til 300 Aars Mindet, fremhævede Niels Steensens naturvidenskabelige Indsats og hellige Livsvandel, og nævnedes de tyske Biskoppers Interesse i hans Beatifikationsproces. De naturvidenskabelige Værker, som overræktes, skulde nu efterfølges af Stenos teologiske. Brevet talte om den Glæde, det var at kunne udtale Steensens Navn i Kristenhedens Centrum, netop i hans Jubelaar. Han havde været glemt i lang Tid, men vore Dage syntes mere og mere at erkende hans Forskergeni og hans konsekvente Kristi Efterfølgelse. I ham sluttede Videnskab og Religion

en inderlig Pagt, han blev æret og elsket ogsaa udenfor sit Fædrelands Grænser, lige som baade Katolikker og Protestanter ser op til ham med Ærbødighed. Brevet sluttede med at bede om Pavens Velsignelse for Arbejdet og enkelte Medarbejdere.

Hans Hellighed fik overrakt Bøger og Brev den 10. Juni, og Dagen derefter modtog jeg Indbydelseskort til den ene af de to ugentlige Audienser, som Paven giver, selv naar han bor i Castel Gandolfo. Man siger, at Pius XI især for de nygiftes Skyld gennemfører disse Audienser, hvor han tager Anledning til at formane til et godt kristent Familieliv. Der var mødt ca. 180 unge Par, da vi indfandt os næste Formiddag og blev opstillet i Audienssalen. Foruden disse unge stod omkring Pavens Trone en fyldig Repræsentation af saa at sige hele Verdenskirken: unge Karmelitpatre fra alle Lande, en Biskop fra Sydafrika havde jeg paa min højre Side, en Schweizer paa venstre, bagved stod en nordamerikansk Gejstlig, lige over for en Deputation fra Meksiko og ved Siden af denne sorte ætiopiske Præster med deres kulsorte Biskop. Begejstret begyndte alle at klappe, da Hs. Hellighed blev haaret ind. Den ærværdige hvide Skikkelse, som var præget af den overstaaede Sygdom, gjorde et dybt Indtryk paa alle; det var et aldersmildt, helt igennem aandeligt Ansigt, forklaret gennem Tilskikkelsernes Prøveild. Man forbavsedes dog over den Styrke, som Paven udviste trods Alder, Sygdom og Arbejde — i Timevis havde man den samme Formiddag set Prælater gaa ind til Paven for at aflægge Beretning! Ved Audiensen blev Niels Steensens Navn imidlertid ikke nævnt.

Derimod modtog undertegnede nogle Uger senere fra Statssekretariatet et Brev, som med Undtagelse af de sidste Sætninger, der lyser den pavelige Velsignelse over enkelte Privatpersoner, hvis Navne var nævnt i Brevet, gengives nedenfor. Det siger sig selv, at denne Skrivelse vanskeligt kan vurderes højt nok af os, der ønsker Niels Steensens Beatifikation. Det er første Gang efter hans Død, at Vatikanet udtaler sig om Niels Steensens Personlighed, og Udtalelsen kunde ikke have været gunstigere og mere opmuntrende, hverken hvad Steensen selv angaar eller Bestræbelserne for hans Beatifikation. Brevet, som er skrevet paa elegant Latin, lyder i dansk Oversættelse saaledes:

Segreteria di Stato di Sua Santità.

Dal Vaticano, d. 2. Juli 1938.

Højærværdige Pater!

Den hellige Fader har modtaget saavel »Opera philosophica Nicolai Stenonis« som din af Iver og Hengivenhed prægede Skrivelse.

Da der er henrundet tre Hundrede Aar, siden denne Mand, der var lige højt fortjent ved sin Aandsstorhed og Skarpsindighed, sin Lærdom, sin Dyd og sine berømmelige Bedrifter, fødtes, er det med skellig Grund, at man fejrer hans Minde paa den Maade, det især er sket i hans Fædreland Danmark, og tillige, at hans navnkundige Bøger bliver gjort tilgængelig for Offentligheden gennem en værdig Udgave, forsynet med en kritisk Kommentar.

Hans Hellighed tager derfor Anledning til at udtale sin Anerkendelse over for Dr. V. Maar, som saa smagfuldt og med stor Omhu og Dygtighed har udgivet det oven for nævnte Værk, ligesom han ogsaa takker Knud Larsen og dig, som agter at fortsætte Dr. Maars Arbejde, og hilser med inderlig Glæde eders Beslutning om ogsaa at udgive samme Forfatters teologiske Arbejder.

Ved Guds særlige Naade er Niels Steensens Navn atter kommet til at straae som en Stjerne med lysende Glans. Det har haft Evne til at løfte Menneskeaaenderne til Sandhedens og Dydens Højder. Han er blevet til et Baand imellem Sydens og Nordens Folk og har sluttet dem sammen i et inderligt Venskabets Samfund, som virker tilintetgørende paa og splitter den skadelige og taabelige Anskuelse, der hævder, at det er en skæbnebestemt Nødvendighed, at Folkeslagene bekriger og bekæmper hverandre.

I din Skrivelse har du meddelt den hellige Fader de tyske Biskoppers varme Ønske om, at den kanoniske Proces om denne store Mands Saligkaaring maa blive indledet. I dette Ønske stemmer den hellige Kirkes øverste Leder hjerteligt overens med dem.*)

*) *Præcipuae Dei gratiae beneficio tribuendum est quod Nicolai Stenonis nomen ceu rutilans ingenti splendore sidus ad veritatis et virtutis sublimia erigens mentes nunc relucescit: is nordicas et australes gentes in se arcta necessitudine iungit et amico foedere sociat dissipans nefandarum opinionum commenta, quae fato faciunt eas inter sese di-gladiantes.*

Scripto tuo Beatissimo Patri retulisti sacros Germaniae Pastores valde cupere, ut tanti viri etiam canonica beatificationis cauca instituat. Hoc etiam Ecclesiae Antistiti Maximo est perquam gratum.

Det er mig en stor Glæde og en kær Pligt at skrive, at den hellige Fader med stor Hengivenhed tildeler dig og alle, der har arbejdet for Stenos Hæder, den apostoliske Velsignelse.

I Ærbødighed tegner jeg mig som din hengivne
E. CARDINAL PACELLI

Man maa i den Velvilje, hvormed Steensens Person og Bestræbelserne for hans Ophøjelse omfattes af Kristi Stedfortræder, se et forjættende Varsel om, at Steno-Sagen vil faa Fremgang, og at Glemselens Aarhundreder nu skal afløses af en Tid, hvor denne store danske Skikkelse for Folkenes Bevidsthed vil komme til at staa som et Eksempel til Vejledning og til Efterfølgelse!

G. Schertz.

„Voks i vor Herres og Frelsers, Jesu Kristi, Erkendelse!“

(Petr. 3,18).

Kristus har tildelt sin Kirke den Opgave at udbrede Hans Lære — alle Dage, indtil Verdens Ende, og Kirken udfører sit Hverv med Bistand af den Sandhedens Aand, som Kristus forjættede. I Modsætning til de Vranglærdomme, som i Aarhundredernes Løb er fremstaaet, har Kirken, saa vidt det har vist sig nødvendigt, med rene Linjer optrukket sin Aabenbaringslæres Indhold i klare Læresætninger. Mange har undertiden ønsket, at man i en tilgængelig Bog kunde faa disse Læresætninger samlet, forsynet med den til Forstaaelse nødvendige belysende Kommentar. Slige Ønsker er nu blevet imødekommet paa den mest mønstergyldige Vis i: *Josef Neuner, S. J. og Heinrich Ross, S. J.: »Der Glaube der Kirche in den Urkunden der Lehrverkündigung«*, (Regensburg, Pustet 1938, 444 S., M. 5,60).

Historie og Teologi hjælper os ypperligt til at forstaa Lærebestemmelsernes Betydning. Derfor kan det være af Interesse at henvise til Bøger, der er udkommet i den senere Tid, og omhandler de enkelte Kapitlers Emner i Neuner og Ross's Bog udførligere.

Den katolske Middelalders Filosofi — i Særdeleshed det 13. Aarhundredes — hæver sig som en vældig Bjergkæde med en Række lysende Tinder, der tillader et overraskende Udsyn over de ved Kristus frigjorte Fornuftverdener.

Problemerne: Viden, Tro, Natur, Aabenbaring, Filosofi, Teologi er i denne Tidsalder, især i det 13. Aarhundrede, blevet grundige gennemtænkt. Det viser sig stadig tydeligere, efterhaanden som de forskellige Værker desangaaende er blevet gjort til Genstand for videnskabelig Forskning. Resultaterne af disse Undersøgelser foreligger nu anskueliggjort sammenfattede i »*History of Mediæval Philosophy*« ved Maurice de Wulf, Vol. II. ved The Thirteenth Century, (3. engelske Udg., London, Longmans, Green & Co., 392 p. sh. 17/6).

En sønderlemmende Kritik opbyder alt for at ødelægge den Hellige Skrifts ærværdige Bygning. Dertil kommer de heftigste Angreb udefra. Men her godtgør de Skrifftolkere, som holder sig til deres kirkelige Embedes Anvisninger, sig som de kraftfuldeste og tapreste Forsvarere.

Ingen af det gamle Testaments Bøger har været saa stærkt angrebet eller saa forskelligt fortolket som Isaias Bog. Blandt Bibelteologer yndede man spøgende at sige, at enten Isaias var blevet savet i Stykker af Manassa, eller han ikke var blevet det, saa var han i ethvert Tilfælde blevet parteret af sine Kritikere. Derfor hilser vi med Glæde *Hubert van Zeller O. S. B.: Isaias*. (London, Burns Oates & Washbourne, 136 S. sh. 3/6). Forfatteren har tidligere paa udpræget original Vis gjort os fortrolige med de smaa Profeter. Nu lader han den største af Profeterne træde frem og paa den historiske Baggrund af hans egen Tid lader ham besvare ængstende Spørgsmaal, der udspringer af v o r fortvivlede Tid. Fra det udvalgte Folks Liv i forgangne Tider trækkes overraskende Paralleler til de Kampe, det moderne Enkeltmenneske har at forstaa.

Ingen Profet har opfattet Forløsningstanken saa fuldstændigt eller udtrykt den saa klart som Isaias. Ingen har som han forud skuet Kristi Kirkes Væsen, dens Enhed og Universalitet, dens Hellighed og dens evige Varighed. »Med vældig Aand skuede han Fremtiden og trøstede Zions sørgende; for al Evighed forkyndte han det kommende og det ukendte, inden det indtraf.« (Ecl. 48,27 f.). I en lige saa grundig som begejstrende Form forebringes dette os i 8. Bind af Herders Bibelkommentar af *Edmund Kalt: Das Buch der Weisheit. Das Buch Isaias* (Freiburg, Herder, 442 S., M. 12,40). Som et andet Højdepunkt i gammeltestamentlig Aabenbaring og Livsopfattelse er her Visdommens Bog bragt i Forbindelse med Isaias. Den fremstod som Maning og Trøst i en Tid, da Kampen mellem to Livsanskuelser var standende: Hellenismen og Aabenbaringsreligionen. Kalt har forstaaet ud herfra at belyse Problemerne i sin Samtid. Ikke for intet læses paa Bogens Titelblad: »for Livet at forklare.«

A. P.

(Fortsættets).

Den religiøse Socialisme.

Vi ved alle, at mange Bestræbelser i vor Tid gaar ud paa eller ogsaa gaar ud fra, at Kristendom og Socialisme egentlig burde gaa Haand i Haand. Baade fra socialistisk Side som fra kristeligt Hold er der blevet gjort mange velmente, omend ikke altid lige klarttænkende Forsøg paa at faa hidført en Fred mellem Kristi Rige og en af de stærkeste Strømninger i vore Dage. Det kan da baade være interessant og oplysende at undersøge de Retninger, der kan sammenfattes under Ordet: Religiøs Socialisme, og at skille Klinten fra Hveden. En førende katolsk Sociolog J. Messner skal være os behjælpelig.

Udgangspunktet for den religiøs-socialistiske Tænken er, som man paastaar, at Socialismen efter sit Væsen absolut ikke maa anses for væsentlig forbundet med Materialismen og Ateismen, men er en økonomisk-social Bevægelse, rettet mod Idealer, som netop Kristendommen med al Kraft maa stræbe efter at virkeliggøre. Men det er ogsaa det eneste fælles indenfor den religiøse Socialismes forskellige Retninger; en streng Begrebsbestemmelse af den religiøse Socialisme er umulig. Religiøse Socialister af alle Afskygninger kæmper paa en dobbelt Front: dels ønsker de Kristendommen og Kirkens Indtrængen paa den bestaaende Socialismes Omraade, dels Socialismens Indtrængen paa Kristendommens og Kirkens Omraade. Men de to Fronter kan absolut ikke skilles klart ad. Een Retning ser Missionsopgaven overfor Socialismen i atter at vinde Arbejderne for Religion og Kirke ved, at man understøtter de socialistiske Reformkrav fra den kristelige Etik og kirkelige Autoritets Side (Hans Müller). Andre ser i Socialismen selv den sig nærmende (Kairos) Overvindelse af vor Tids »Dæmoner«, hvorfor Kristendommen maa slutte sig til den (Tillich). Eller man omtyder det marxistiske Syn paa Historien og gør Proletariatet som Klassekampens Bærer samtidig til Bærer af en religiøs-moralsk Mission i Samfundets Nyordning; den marxistiske Klassekampsteori »giver ham (Arbejderen) hans Værdighed tilbage, ja den ophøjer ham over hans Undertrykkere, den gør ham til Verdensdommens Fuldbyrder« (Heimann). For andre bliver Kristendommen selv til en Fordring efter en Samfundsreform i Overensstemmelse med den kristelige Naturret, og saaledes til den socialistiske Bevægelses Forbundsfølge (Wünsch). Eller »Socialdemokratiets Fordringer er intet andet end praktisk Kristendom«, og Socialdemokraterne er revolutionære, fordi Gud er revolutionær (Ragaz). Og endelig skal nævnes dem, som ligefrem stiller Religionen i Socialismens Tjeneste,

ovenikøbet i dens marxistiske Form (Mennicke) eller simpelthen hæver denne Socialisme til Religion (Eckert).

I Modsætning til denne protestantiske religiøse Socialisme staar den katolske i Bestemmelsen af sin »Position« temmelig sluttet. Man siger: Da »de marxistiske Teorier har mistet deres centrale Betydning som Basis for den socialistiske Bevægelse — bortfalder for Kirken den vigtigste Forudsætning, som engang lod den tage principiel Stilling til den socialistiske Bevægelse,« derfor »maa Katolikker ogsaa nødvendigvis kæmpe for den dem i den proletariske Arbejderbevægelse anviste Plads, de maa sætte sig ind for den, gennemføre Socialismen og ikke staa ved Siden af den«, thi »overfor Missioneringen udefra, d. v. s. uden samtidig virkeligt Nødfællesskab, har de socialistiske Arbejdere vist sig som immune« (Ernst Michel). Man ser desuden i den socialistiske Arbejderbevægelse Nyordningens historisk givne Bærer af Økonomi og Samfund i den Forstand, som Kristendommens Moral fordrer det, og følgelig en yderligere Grund for Katolikkernes Berettigelse til at indtræde i denne. Da Kirkens Autoritet holder fast ved principielt at nægte Muligheden for samtidig at være sand Socialist og sand Katolik, med Henblik paa den socialistiske Samfundslæres Uforenelighed med den kristelige Morallære, paa-beraaber man sig den enkeltes Samvittighed, som det trods den kirkelige Autoritet er enhvers Pligt at lyde. (Otto Bauer, Heinrich Mertens).

Ogsaa paa den anden Side af Frontstillingen, overfor Kirken, indtager de enkelte Retninger temmelig afvigende Holdninger. Alle stemmer mere eller mindre overens i, at Kirken selv maatte søge en Forbindelse med Socialismen som den samfundsmæssige Fornyelsesbevægelses Bærer i vor Tid. Men uvilkaarligt kommer forskellige af de protestantiske Repræsentanter for den religiøse Socialisme til i Socialismen netop at se den Kraft, der bereder Vejen for en Virkeliggørelse af Kristendommen, idet de i alt for høj Grad ser Meningen i en kristelig Livsordning i en Ordning af de materielle jordiske Forhold. Saaledes løber den religiøse Socialisme Fare for at gøre Religionen til Tjener for Samfundet og Kirken til Socialismens Tjener, altsaa at trække Religionen med i den jordiske Tankegang, som er væsentlig for Socialismen. Andre gaar endnu videre og anklager Kirken for at lænke sig til en borgerlig og kapitalistisk Verden og udfordrer som religiøse Socialister denne til Kamp; »de religiøse Socialister er det revolutionære Proletariats Forkæmpere paa det religiøse og kirkelige Livs Omraade; de kæmper i Kirken imod Kirken om et nyt Fællesskab, om en ny Kirke, der ud fra Kristi Aand forbereder, befæster og helliger den enkeltes Liv og Samfundets Liv

for den kommende sociale Orden.« (Eckert). Ogsaa hos den katolske Otto Bauer er det, som om han vilde ofre Kirken til Socialismen, naar han skriver: »For det socialistiske Proletariats Masser — kan Udtrykket for den virkelige Kristendom aldrig blive klart i vor Tids officielle Kirkevæsen. Ja, mere endnu. Hvad vi i Dag har som kirkelig forfattet Kristendom spærrer ovenikøbet for dette Proletariat Udsigten til den virkelige Kristendom.« Derimod skal den gennem lang Tid i den religiøse Socialisme herskende og ligefrem heltmodige Vilje til at føre Kirkens Mission frem for de socialistiske Arbejdermasser og ind i selve Socialismen, ikke underkendes. Denne Vilje er i vor Tids Socialisme strandet paa den ateistiske og materialistiske Aand, som fæstner sig mere og mere. *Johannes Messner.*)*

Kongernes Katedral, alle Katedralers Dronning.

Reims Kathedralen, skudt i Grus i Verdenskrigen og møjsommeligt bygget op i Aarene derefter, er blevet højtideligt indviet i Dagene den 8.—10. Juli.*) Den lille By, saa højt berømt for de franske Kongers Kathedral, der er alle Kathedralers Dronning, har oplevet herlige Festdage. Højtidelighederne, som har trukket store Pilgrimsskarer fra hele Frankrig, men ogsaa fra Udlandet, specielt England og Belgien, til Byen, indledtes Fredag Aften den 8. Juli med vældige dramatiske Opførelser foran Domkirken, den mest effektfulde romantiske Baggrund for religiøse Skuespil. Det var *Henri Ghéon*, som havde digtet »Grandes heures de Reims« til denne Lejlighed, og hans herlige Poesi og de pragtfulde, stadigt skiftende Scener under Kathedralens mægtige Facade, var vel egnet til at være Festens højtidelige Optakt. I Løbet af Natten skød der en Skov af Faner og Bannere op i Reims, som viste de franske og de pavelige Farver i venskabelig Forening. Lørdag Fm. aabnedes tre Udstillinger, den ene omfattende Byens Kunstschatte, den anden i Basilika St. Remigius, som var blevet ødelagt under Krigen, den tredje med Fotografier og Dokumenter ang. Reims og dens Kirkers Tilstand indtil Krigens Afslutning. Lørdag Eftermiddag fulgte den officielle Aabning af Festen i S. Remigius Kirke ved Oplæsning af det pavelige Brev, som

*) 5. udvidede Oplag af Joh. Messner's store Bog: »Die soziale Fragen« er nu udkommet, Innsbruck, Tyrolia 1938, 732 S., ind. Mk. 19,—. Her afdækkes Aarsagerne til Samfundsordenens Forfald. Derved bliver det muligt at ramme Ondet ved Roden og aavise de rette Helbredelsesmidler. Bogen har sin vægtige Andel i de store Resultater som trods de største indre og ydre Hæmninger blev opnaaet under Genopbyggelsen af Østrig, før Landet bukkede under for Tysklands Magtudfoldelse i Marts Maaned.

**) Se Nord. Ugeblad 1937, S. 1118.

udnævnte Reims' Ærkebiskop og Kardinal Celestin Suhard til pavelig Legat. I en fængende Tale henvendte Kardinal-Legaten sig til Tilhørerne og fremhævede de tre Emner, som Festen maatte beskæftige sig med: Hyldest til Hs. Hellighed Pius XI, en Mindefest om Frankrigs Kald og Bøn for Verdens Fred. Bønnen og den kristne Aands Udvikling, sagde Kardinalen, er de ufravigelige Fundamenter for Freden mellem Folk og Nationer. Frankrig, Kirkens førstefødte Datter, har fra sin Begyndelse haft en Mission, som den stadig bør opfylde over hele Verden. Da Kardinalen forlod Kirken, blev han udenfor modtaget af en stor begejstret Mængde og af Regeringens Repræsentanter. En Bataillon af 106. Infanteriregiment og 9. Dragoneskadron viste ham militær Honnør til Tonerne af Marseillaisen. Kardinalen begav sig saa til Domkirken for at indvie det store for nylig restaurerede Orgel.

Hele Pressen har især fremhævet følgende af Kardinal-Legatens Erklæringer: »Den h. Faders Handling (at sende en Legat) har en dobbelt Mening: fremfor alt er den en Hyldest til Reims, til dens Martyrkatedral, til hele dens Befolknings heltmodige Anstrengelser for at genrejse sin glørværdige Helligdom, den Befolkning, der er blevet saa grusomt prøvet. For det andet er den en Hyldest til Frankrig, Kirkens førstefødte Datter, der blev døbt om ikke just i denne Kathedrals Skib, saa dog paa det Sted, hvor Taarrene rejser sig. Derfor er Reims frem for andre den nationale Kirke, den katolske Kirke, men ogsaa hele Frankrigs Kirke. Mødet mellem Statens Overhovede og Paven i hans Legats Person og saa mange fremragende Repræsentanter for udenlandske Magter i denne Martyrkirke, som er genvakt til Livet, kan vække Haabet om et Frankrig, som er bestandig mere forenet, mere skønt og mere trofast mod sin Kaldelse i en fredelig og overnaturlig helliggjort Verden.« Blandt de mange Gæster fra Ulandet, som Kardinalen henviste til, befandt sig ogsaa De Forenede Staters Gesandt i Paris, William Bullitt, som er blevet udnævnt til Æresborger i Reims.

Festlighederne naaede deres Højdepunkt Søndag den 10. Juli. Byen oplevede i Sandhed en historisk Stund, som man næppe har set Mage til før. Kardinal-Legaten med Malteserriddere foran sig og fulgt af de forskellige Staters Gesandter, der iblandt ogsaa Danmarks, holdt sit Indtog i Domkirken Kl. 9,25, modtaget af Kathedralens Kapitel og mange troende. Kardinaler og Biskopper fra Frankrig og Ulandet havde indfundet sig, Regeringen var repræsenteret ved to Ministre. Desuden saas en Mængde Politikere, Akademikere, Kunstnere og Soldater. Kl. 9,40 indtraf Republikkens Præsident Albert Lebrun. Den hellige Messe tog sin Begyndelse,

og under den holdt Legaten en begejstret Tale om Kathedralens Storhed, dens Genrejsning af Ruiner, saa den var mere herlig og straalende end den første, og i sin Skønhed fortalte om Retfærdighed og Fred i en Verden, der er i saa høj Grad forvirret. Efter Gudstjenestens Afslutning forlod Præsidenten hilst af Kardinal-Legat Suhard og ledsaget af sit Følge Kirken, medens Formationer af Flyvemaskiner fra den franske Hær ydede deres Hyldest højt over Domkirkens Tag. Om Eftermiddagen fyldtes Kirken paany af en talløs Mængde, som lyttede til Dominikanergeneral Gillets Prædiken om »Vor Frue af Reims Mysteriet«. C. H.-S.

Kurt v. Schuschnigg og Hr. Bürckel.

Mange har følt sig ilde berørt af Hr. Bürckel, det tredie Riges Kommissærs, Optræden over for Østrigs sidste Forbundskansler i et Interview med Verdenspressen. Hr. Bürckel fortalte ved denne Lejlighed som bekendt, at Dr. Schuschnigg levede i fuldstændig Ro og Frihed, man havde blot sørget for, at han ikke kunde være sammen med Grevinde Fugger; Kommissæren »kunde som god Katolik ikke tillade et saadant Konkubinats«.

»Osservatore Romano« har nu den 14. Juli taget dette Interview under Behandling og vi behøver i Sandhedens og Retfærdighedens Interesse ikke at gøre andet end at hidsætte det pavelige Blads Udtalelser, som siger: »Denne Erklæring kommer just belejligt efter Ægteskabslovgivningens Reform, som ogsaa blev udstrakt til Østrig, hvorved Skilsmissegrundene forøges, idet man dels overlader det til den enkeltes Forgødtbefindende at fornægte sin egen Familie, naar han vil, dels gør Ægteskabsbrud ikke til en Aarsag, men til et Middel til Skilsmisse, hvorefter de to skyldige Parter straks kan ile til nye lovlige omend højst forargelige Forbindelser. Der forlyder intet om, i hvert Fald ikke indtil nu, at Hr. Bürckel »som god Katolik« og til Trods for den Ømhed, han demonstrerer i det ovennævnte Tilfælde, føler sig saa ubehageligt berørt af alt dette, at han tager sin Afsked, for ikke som Rigskommissær d. 1. August at maatte gennemføre en Lov, som krænker enhver god Katolik, eller at han paa en eller anden Maade vil bruge sin Magt og Myndighed til at forhindre, at det Konkubinats, som han har fordrevet fra Schuschniggs Dør, ikke ad alle Vinduer stiger ind i alle østrigske Huse.

Ydermere kan der henvises til et Dementi af »Tilfældet Schuschnigg«, saaledes som Hr. Bürckel har fremstillet det.

»L'Italia« fra Milano citerer efter det katolske Dagblad »Egerland« følgende Informationer, som dette Blad saa sig i Stand til at offentliggøre efter ganske sikre Kilder:

1. Dr. Schuschniggs Ægteskab med Grevinde Vera Fugger er en Kendsgerning;

2. Klarlæggelsen og Tilrettelæggelsen af hele Stillingen før Dr. Schuschniggs Ægteskab har fundet Sted ved den kirkelige Myndigheds Mellemløst.

3. Vielsen fandt Sted i Dominikanerkirken i Wien.

4. Dr. Schuschnigg har ikke selv været til Stede (som bekendt holdes han fangen), men lod sig repræsentere ved gyldig kirkelig Procura.*)

5. Ægteskabet, som saaledes blev indgaaet i største Hemmelighed, har været den fhv. østrigske Forbundskanslers Ønske fremfor alt for at give sin Søn af første Ægteskab en Moder i Grevindens Person, fordi han selv ikke ventede at vende tilbage til Livet.

6. Kurt v. Schuschnigg anser sig for bestemt til Døden og har siden sit Fængselsopholds første Dag gjort sig fortrolig med denne Tanke.

Bladet tilføjer: »At udslynge de Anklager, som Kommissær Bürckel har fremsat offentligt i et Møde for den internationale Presse, mod en Mand i en saadan fysisk og moralsk Tilstand, og ydermere at bagtale en Kvinde, som har haft det kristne Mod at dele Exkanslerens Skæbne og være hans Støtte i et saa tungt Øjeblik — hvor ovenikøbet hverken den ene eller den anden er i Stand til at forsvare sig — er, og det er det allermindste, man kan sige derom — i direkte Modstrid med det sande tyske Væsen.«

Nogle supplerende Oplysninger findes ogsaa i »Der deutsche Weg« af 10. Juli 1938. Vi læser der: »Det var en Kendsgerning, at Hr. von Schuschnigg følte sig knyttet til Grevinde Czernin-Fugger med Venskabets Baand og det var ogsaa en aaben Hemmelighed, at han agtede at gifte sig med hende. Situationen har aldrig været helt klar, thi ingen vidste med absolut Sikkerhed, at der forelaa Ægteskabshensigter. Det staar dog fast, at Hr. von Schuschnigg har erklæret over for sine mest intime Venner, at han ikke vilde gifte sig igen, saa længe han var Forbundskansler. Hvad som helst Sladder om Grevinde Czernin maatte have sagt, hvis Ægteskab af Kirken er blevet erklæret for ugyldigt, hun stod helt frit og var berettiget til at indgaa et nyt Ægteskab.

Vi ved, at Hr. von Schuschnigg har drøftet sine personlige Anliggender i denne Henseende med fortrolige Venner af gejstlig Stand, thi han er i moralsk Henseende en ualmindelig streng Mand, for hvem det var en Selvfølge, at han ved eventuel Indgaaelse af Ægteskab i hver Henseende vilde følge sin Kirkes og sin Samvittigheds Forskrifter.

*) Can. 1088 i den kirkelige Lovbog siger: »Til Ægteskabets gyldige Indgaaelse er det nødvendigt, at de to Parter er tilstede enten personligt eller repræsenteret af en Prokurator.

Det er rigtigt, at Grevinden omgikkes Forbundskansleren, der efter sin Hustrus tragiske Død var blevet en dobbelt ensom Mand; men vi ved ogsaa fra de allerintimeste Kilder, vi ved det endda fra Husfæller, som kunde iagttage alt fra ganske nært Hold, at disse Besøg altid holdt sig inden for de Rammer, som er Skik og Brug i gode katolske Familier. Saaledes har der f. Eks. altid været i det mindste en tredje Person tilstede.«

Det er beklageligt, at saadanne Enkeltheder maa fremdrages, men Hr. Bürckels Angreb paa den østrigske Statsmands Privatliv tvinger os til at rense den hæderlige Mand, som Dr. Schuschnigg er og altid har været, for Bagtalelse.

Christianus.

Mellem Mødre.

Med Vorherres Øjne.

Zakarias Nielsen, der ofte i sine Digte aabenbarer sin sunde pædagogiske Sans og sit ikke mindre sunde pædagogiske Skarpsyn, lader sig et Sted inspirere til følgende Rim:

»Uartige Poder,
som altid ter sig paa uvorn Vis,
leder ens Tanke hen paa et Ris
at sige: til Brug til Fader og Moder!«

Milles Forældre har jeg aldrig truffet, saa jeg kender ligesom ikke Adressen for den Tugtelse, Retfærdigheden rimeligvis har undervejs til dem. Mille er »bragt ind« i vor Kreds ved Giftermaal, og hun hører ikke til min aller inderste Kreds. Men i Dag har jeg bivaanet en Forestilling mellem Mille og hendes Mands Mor — hos Johanne, som er den af os, der mest »holder paa« den ubeherskede unge Frue.

Forestillingen var ikke opbyggelig. Det er irriterende, naar et Barn giver en Scene til bedste, det kan udarte til at blive pinligt, dersom dets Opdrager er til Stede og i alt for øjensynlig Grad har tabt Tøjlerne. Men det er ydmygende, naar en voksen — og tilmed en gift Kone, der er Mor — gør sig »udtilbens«, som en af mine gamle Lærere vilde have kaldt det. — Ydmygende, det er netop, hvad en saadan Situation er. Den er det ikke blot for vedkommende selv, den virker ogsaa saaledes paa samtlige tilstedeværende. Den er ydmygende for alle os, der ikke ved vort levende Raad med Hensyn til, hvor vi skal gøre af vore Øjne, for os, der maaske uvilkaarligt maa tænke den Tanke, som antager Spørgeform: »Vilde du være i Stand til — i givet Tilfælde — at te dig ligesaa?« Ydmygende, fordi gamle Spørgelser tager til at røre paa sig — i Form af Erindringer om, at vi nu og da — maaske for meget længe siden —

havde et Sindelag, der i Stridbarhed ikke stod tilbage for Milles, selv om en naadig Tilskikkelse hindrede os i at komme til at gøre Fortræd dermed. — — Vi mindes denne eller hin Lejlighed, hvor et utaalmodigt, uhøfligt, ukærligt Ord røg fra vor Tunge og fik det til at trække smerteligt i et Ansigt, vi ogsaa dengang elskede, og som vi nu — om vi kunde — gerne gav Alverdens Guld for at faa til at smile!

Naar jeg anfører det som en skærpande Omstændighed ved Milles Forseelse, at hun er gift Kone og Mor, ved jeg, at enhver Mor vil give mig Ret i dette Synspunkt. — Fra den Stund, man selv faar Børn, erkender man sin Mor paa en anden Maade end før. En Dag gaar det op for os, at saaledes som vi passer og plejer og elsker vort eget Afkom, saaledes har *hun* passet og plejet og elsket os. Som vi sætter vore Bekvemmeligheder og vore personlige Ønsker i anden Række, hvor det gælder vore Børn, saadan har hun i al den Tid, vi har kendt hende, fornægtet sig selv af Hensyn til os. Som vi drømmer Fremtidsdrømme for vor »King Baby«, har hun drømt for os. Og medens vor Moderkærligheds Historie endnu kun er ved det første Kapitel, har hun ført sin Kærligheds Handling igennem til Livsbogens sidste Blad. — — Ikke sandt, kære Søstre mellem Mødre? Da vi blev Mødre, fik Kærligheden til vor egen Mor en ny Islæt. Med-Lidelse, Tak, en uendelig Æmhed, en stille Forstaaelse kom til. — Vi havde ikke saa let til de respektløse Gloser som før. Vi havde sværere ved at gøre hende imod. Og tog vor »uvorne« Natur Overhaand, skammede vi os bitrere, end vi gjorde det, før vi voksede fra Riset.

Det var ikke Milles Mor, men hendes Svigermor, der i vor Midte en tre-fire Gange fik saa uhøvisk over Næbbet af sin Svigerdatter, at det fik Atmosfæren til at dirre. De to Damer bor ikke i Hus sammen, og om deres øvrige indbyrdes Forhold ved jeg meget lidt. Efter Hændelsen i Dag ved vi imidlertid alle, at Svigermor er en fin og elskelig Karakter. Men selv om hun ikke havde været det, selv om hun havde været et almindeligt Menneske, hvis Godhed holdt almindeligt, middel Maal, saa var hun dog den Kvinde, som havde skænket Mille den Mand, hun elsker, hvilket vel maa siges at være en Omstændighed, Mille næppe kan se helt bort fra.

Mille brød først op.

Naar der i et Selskab forefalder Taktforstyrrelser, er Tavshed almindeligvis det eneste rigtige Middel til at undgaa det pinlige. Men her *blev* der nu »talt bag Døren« efter Mille. Det var Johanne, der ytrede, at Mille nok ikke havde det rigtig godt.

»Du finder dig i for meget af hende!« sagde hun til Svigermøderen.

»Det er ikke saa let at vide, hvorledes man bedst kan tage paa de Ting,« svarede den gamle Dame roligt. »Men naar hun bærer sig ad, som hun har gjort i Dag, prøver jeg at sige til mig selv, at jeg ikke maa dømme hende for haardt. Jeg kender ikke, hvorledes hun er opdraget. Jeg kender ikke hendes Karakter til Bunds. Og hvad ved jeg om Aarsag og Virkning — —? Hvis jeg kunde se med Vorherres Øjne — —, ja, det var noget andet!«

Der blev nogle Sekunders Stilhed. Men vi fornåm Stilhedens Tale tydeligere, end om der var blevet talt med lydelige Ord. Vi forstod alle, at selv om Milles Svigermor — som hun sagde — ikke formaaede at »se med Vorherres Øjne«, saa havde hun dog Evne til at betragte Tingene i Lyset fra dem.

Lillemor.

Paa Lytterpost.

Pinsesøndag 5/6 Kl. 8,40—9,30: *Katolsk Kirkemusik.* Sakramentskirkens Kor, det eneste af vore Kirkekor, der faar Lov at optræde i Radio, sang latinske Hymner og danske Salmer, hvoraf nogle i Dagens Anledning var Pinse-salmer.

Pinsemandag 6/6 Kl. 9,00—9,55: *Baptistsamfundets Morgengudstjeneste.* Herunder prædikede Pastor, dr. phil. Bredahl Petersen om »Pinsens Kald til kristen Ungdom«. Efter at have formanet kristen Ungdom af alle Afskygninger og Retninger til at staa sammen, gav han selv det gode Eksempel ved et hadsk Angreb paa den katolske Kirke, idet han fortalte om den hellige Jeanne d'Arcs Kanonisation: »Først brændte de hende, og kort efter kanoniserede de hende. Ved Kanonisationen viste Jean d'Arc sig for dem og sagde: »Naa, I vil kanonisere mig! Saa sætter I altsaa Pris paa mig, og derfor vil jeg nu komme igen til jer.« Forskrækkede flygtede de alle ud af Kirken. Kun een havde Mod til at blive tilbage og forklare hende, at de vilde kanonisere hende, men ikke have hende tilbage.« Hvor mon Hr. Pastoren havde den mærkelige Historie fra? — Nej, den kristelige Samling, denne Baptist ønskede, var nok kun af de to Femtedele af Kristenheden, der er spredt uden for Moderkirken, og de skal maaske ikke saa meget samles til Kamp mod Hedenskabet som mod den hellige Kirke. — Er det iøvrigt i Overensstemmelse med Radioens Regler, at en Gudstjenesteudsendelse benyttes til Angreb paa et anerkendt Trossamfund?

Kristi Legems Fest 16/6 Kl. 8,00—8,45: *Katolsk Gudstjeneste.* Sangmesse med Prædiken af Pastor Jacob Hjorth:

»Der er jublende Fest i Guds Kirke i Dag, Fest til Ære for Alterens helligste Sakramente, Kirkens kostbareste Kle-
nodie. Overalt drager vi i Procession, og Verden ser, at ingen
har en Gud som vor Gud, det Brød, der kom ned fra Him-
melen og skænker os alle Udødelighed. Det er vor hellige
Tro, som giver os Vished for, at her er Gud til Stede. Efter
Bespisningsunderet i Ørkenen søger Kristus at drage Fol-
kenes Tanker mod det evige; men kun en lille Skare tror
paa ham, og Simon Peter aflægger Bekendelsen: »Vi tror,
at du er den levende Guds Søn.« Efter at have omtalt den
hellige Eukaristis Indstiftelse sagde Prædikanten: »Hvis
Ord er til for at udtrykke Tanker og ikke for at tilsløre
dem, har vi Vished for, at Kristus er til Stede under Brøds
Skikkelse. Ogsaa vi kan knæle ved Korsets Fod, hver Gang
Messen fejres, og Han kommer til os i den hellige Kommu-
nion. Verden har glemt Kristi Ord: »Uden mig kan I slet
intet gøre.« Han omdanner ikke vor Natur, men styrker vor
Vilje. Naar Verden holder sig borte fra Kristus, hvorledes
kan den da vente at blive bedre? Hvor øde og fattig vilde vor
Kirke ikke være uden dette Sakramente! Gennem Aarhun-
dreder holdt Jesus Kristus i Alterens Sakramente Modet
oppe i sin Menighed.« — Det var en Sangmesse, og dog
kunde man følge med i Messens Gang, idet Orgelet tav
under Kyrie, Gloria, Præfationen, Forvandlingen og fra
Pater Noster til Agnus Dei inclusive. Evangeliet blev denne
Gang heldigvis læst op paa Dansk. — En Udsendelse, vi
kunde være bekendt.

Ignatius.

Nye Bøger.

Farewell Austria!

Saaledes blev den engelske Titel paa »Dreimal Öster-
reich« (London, Cassell, 1938, 328 S., 10 s. 6 d.), hvis For-
fatter Dr. Kurt von Schuschnigg ved sin mandige Kamp for
Østrig tiltrak sig i den Grad sine Fjenders Had, at man
rundt omkring i Europa frygter det værste for hans Skæbne.
Maaske vil mange mene, at en Bog som denne nu allerede
er distanceret af dette Foraars Begivenheder, men Østrigs
Fjender synes ikke at mene det, ellers vilde dette Bind ikke
være saa forhadet og bandlyst blandt Nazisterne. De føler
sikkert, at »Dreimal Österreich« ikke blot er skrevet af en
ægte Østriger, men forklarer og skildrer den østrigske Idé,
denne Tanke om Folkefred og national Forsoning, saa godt
og overbevisende, at denne Bog af Schuschnigg lige saa lidt
glemmes som den sidste Radiotale, han holdt, og som fin-
des vedføjet paa sidste Side. »Denne Bog vil for alle Tider
fastholde det første Østrigs Indsats før 1918 i Folkenes Liv,

som ingen af de efterfølgende Stater har overtruffet, vise Umuligheden af det andet, Republikken og de gode Forhaabninger, som det tredie, Forbundsstaten, gav for Fremtiden. Men den gør samtidig klar, at det bedste i det østrigske Væsen maa leve videre, dersom Europa skal eksistere videre, *denne Evne til saa vidt muligt at undgaa Kanter, at mildne Modsætninger, at lede tysk Kultur og Aand saaledes videre til Verden, at den ikke blot finder respektfuld og saglig Beundring, men ogsaa Kærlighed og personlig Forstaaelse; det er og bliver det østrigske Menneskes Opgave, nu som før, som sit Folks Fanebærer at staa paa de Broer, som forbinder de forskellige Kulturer.*« J.

Fra Hovedstad og Provins.

Messe i det gamle Øm Kloster.

I Hørsens Folkeblad af 13. Juli læser vi: »I Søndags foregik en lille historisk Begivenhed i det gamle Øm Kloster mellem Mossø og Gudensø, idet der igen blev læst Messe paa det berømte Sted.

Det var Pastor *Geertz Hansen*, Horsens, der var paa Cykletur i Egnen med sine Unge, og da der ikke findes nogen katolsk Kirke i Nærheden, og Pastoren saaledes var henvist til at læse sin Messe i fri Luft, hvad var da naturligere end at henlægge den hellige Handling til Ruinen af Cisterciensermunkenes gamle Kirke!

Et interimistisk Alter blev rejst i Korsskæringen ind mod det endnu ikke udgravede Højkor, og her sang Pastoren en gribende Højmesse mellem de genaabnede Grave for de gamle Munkes Sjælefred, en Forbøn, de har maattet undvære i henved 400 Aar.

Fire Maristbrødres klare, veløvede Stemmer erstattede Munkenes Korsang, og »Menigheden« sang staaende Kyrie, Gloria, Credo m. m.

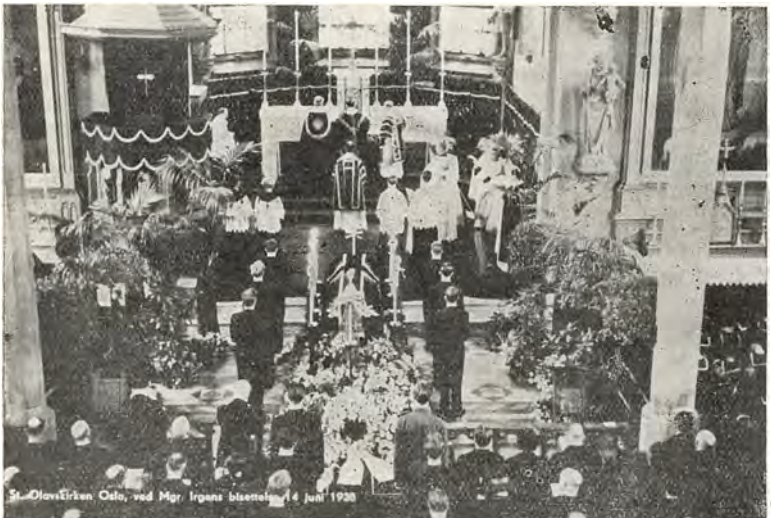
I en kort Tale mindedes Pastoren den store, kulturelle Indsats, Cisterciensermunkene har gjort i Danmark og udtrykte sin Glæde over Historisk Samfunds forstaaende og nænsomme Arbejde med Udgravningen. Messen sluttede med, at saa godt som alle de unge Katolikker gik til Alters.

Foruden det halve Hundrede unge Horsensianere overværedes Messen af Dr. *Kr. Isager*, Rye, *Anders Andersen*, Historisk Samfunds betroede Mand, og flere af Egnens Folk.

Efter Messen udtalte Dr. Isager Ønsket om, at det historiske Øjeblik kunde blive en aarlig tilbagevendende Begivenhed.«

Fra den vide Verden.

Med ni Dages Mellemlrum.

Oven for bringer vi to Billeder, der levende fastholder det dybt tragiske ved Mgr. H. Irgens Død. Paa det første ses den afdøde omgivet af St. Olav Kirkens Præster modtage Firmandernes Daabsløfte 1. Pinsedag den 5. Juni 1938.

Paa Billede Nr. 2 staar Biskop Mangers ved samme Kirkes Alter og læser Sjælemesse over Mgr. Irgens, der saa pludseligt blev revet bort i Døden, den 14. Juni 1938.

Hellig Indianerpige.

Henved 5000 Indianere i De Forenede Stater og Kanada har samlet den mærkeligste Kollektion af Ansøgninger om en Beatifikation, som den hellige Fader nogensinde har set eller vil faa at se. De har holdt deres Ansøgninger i Tegnsprog, primitive Skrifttegn og i deres Races mange Dialekter. Alle beder de om, at Mohawk'ernes Lilie, Kateri Tekakwitha, som døde i 1680, maa blive saligkaaret.

Kateri eller Kathrine levede stille og roligt og blev forfulgt af Stammens Troldmænd paa Grund af sin Fromhed. Hendes Grav findes ved St. Lawrences Bredder og er blevet et meget søgt Varfartssted. Der meddeles om mange Helbredelser og Bønhørelser. Hvert Aar lader Stammens Mænd læse en Messe til hendes Ære. At indsamle Ansøgningerne til den indianske Piges Sag har været et meget vanskeligt Hverv for Pater John J. Wynn, S. J., Vice-Postulator, og hans Medhjælperc. Man kunde ikke lade en Skrivelse cirkulere til Underskrift, Indianerne maatte selv udfærdige deres egne Ansøgninger. Nogle betjente sig af Tegnsproget, andre af underlige Skrifttegn, og saa var der alle de forskellige Dialekter! Men Sagen er ført igennem. I De Forenede Stater underskrev 2.774 Indianere Ansøgningen, i Kanada 2.355.

Taastrup. Ved Sommerfesten Søndag d. 17. Juli blev følgende Numre udtrukne. Hovedgevinst: Et Skib 271. Andre Gevinster: 102 127 135 153 322 359 385 401. Gevinsterne kan afhentes hos Hr. Pastor Braun, Taastrup, og i København hos Fru Tjerring, Amsterdamvej 17² S.

Katolsk Institution søger straks en **Gaardmand**, der samtidig kan passe et større Varmeanlæg. Billetter bedes sendt til Redaktionen.

Meget moderne Lejligheder i Lyngby til Leje for rolige Lejere 1. Oktober. Beliggenhed over for Stationen (Sanct Knud Lavards Hus). Bad, Centralvarme, Parketgulve, Staalvask, etc. 2 Værelser Kvistlejlighed Kr. 900,—, 2 Værelser nr. Kammer 1. Sal, Kr. 1.200, inclusive Varmer og varmt Vand. Henvendelse, helst skriftligt, til Bankfuldmægtig C. Darling, Lyngby (ikke 1—15 August). Pasning af Varmeanlæg, etc. kan medfølge.

Tag til Retraite! Onsdag d. 3. August Kl. 19 begynder **Exercitjerne for Mænd** i Roskilde (til Søndag Morgen d. 7. Aug.) Hvor mange af os, som føler Hverdagens sløvende Indvirkning paa det religiøse Liv, trænger ikke til disse Stilhedens, Bønnens og Betragtningens Dage! Hvor de evige Sandheder fylder Hjertet med dyb Alvor og Ansvarsfølelse! Tag en rask Beslutning og anmeld Deres Deltagelse til Sognepræsten i Roskilde!

Kirkelig Kalender

Juli.	Juli - Aug.
24. S. 7. Søndag e. Pinse.	31. S. 8. Søndag e. Pinse.
25. M. Jakob, den Ældre, Apostel.	1. M. Petri Fængsel.
26. Ti. Anna Jomfru Marias Moder.	2. Ti. Alfons M. Liguori.
27. O. Pantaleon.	3. O. Genfindelsen af Stefans Relikvier.
28. T. Nazarius, Celsus, Viktor I og Innocents I.	4. T. Dominicus.
29. F. Olav, Konge af Norge.	5. F. Maria i Sne.
30. L. Gudsmoders Lørdagsmesse.	6. L. Vor Herres Jesu Kristi Forklarelse.

Juli. Ugens Messebønner

24. S. 7. Søndag e. Pinse (677—512); 2. Sæt Bønner: Christine ([61]—[61]), 3. Sæt Bønner: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
25. M. Jakob, Apostel (1014—839); 2. Kristoffer.
26. Ti. Anna, Jomfru Marias Moder (1017—841).
27. O. † Pantaleon (1018—842); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
28. T. † Nazarius, Celsus, Viktor I og Innocents I (1018—842); 2. og 3. som Onsdag.
29. F. Olav, Konge af Norge (1021—843); 2. Martha ([67]—[67]), 3. Felix II og Lidelsesfæller (1020—844); Slutningsevangelium: Marthas (1046—871).
30. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Abdon og Sennen (1021—845), 3. Den Helligaand ([120]—[105]).

Den biskoppelige Kostskole. Drengene af god katolsk Familie kan fra 11 Aars Alderen optages paa den biskoppelige Kostskole (Seminarieret) i Ordrup. Mellemskoleundervisning. Ansøgninger sendes til **Seminarieret, St. Andeas Kollegiet**, Charlottenlund. Kollegievej 4 A (Telf. Ordr. 3404), hvor ogsaa alle ønskelige Oplysninger kan faas. *Det Apostoliske Vikariat.*

Da der allerede er overtegnet til **Retraite og Højskole** paa Trørødhuse fra 24.—31. Aug., har Pastor Messerschmidt givet Tilsagn om at afholde endnu en Retraite umiddelbart forinden fra 17.—21. Aug., saafremt der ogsaa til denne melder sig tilstrækkelig mange Deltagere. Skriftlig Tilmeldelse (Porto 15 Øre!) bedes sendt til Trørødhuse, pr. Vedbæk.

Niels Steensens Fond:

Fru Th. M.	Kr.	10,00
Frk. T. M.	Kr.	20,00
Tidligere indkommet	»	665,82
Ialt		<u>Kr. 695,82</u>

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 21. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladre og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 31

Søndag den 31. Juli

1938

INDHOLD: Vær mig et Tilflugtssted! - Kristendom og Naturvidenskab. - En tiltrængt Rettelse. - Kristendommen og det sociale Spørgsmaal. - Religionernes Tal. - Et katolsk Pressejubilæum. - Apostel og Martyr i Østen. - »Voks i vor Herres og Frelzers, Jesu Kristi, Erkendelse!« - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner. - Avertissementer.

Vær mig et Tilflugtssted!

8. Søndag efter Pinse.

(Ps. 30,3).

Grillparzer betegner Aandssamling som Verdens mægtigste Løftestang, der

»— alt det Store tusindfold forstørrer
og løfter selv det Smaa til Stjernens Højder.
Kun S a m l i n g e n formaar dybt at erkende
i Heltes Daad, i Skjaldes skønne Kvad,
i Seer-Syner Guddoms Spor og Handling,
det, som A d s p r e d t h e d spotter og miskender.«

Noget lignende udtrykker sig den store Dominikaner *P. Lacordaire*: »Ensomheden er Digterens, Filosoffens og den helliges sande jordiske Hjem. Her lukker man sine Øjne for uvedkommende og ufuldkomne ydre Billeder og aabner sit Sind for indre Syner.« Endnu fuldere klinger Ensomhedens Lovsang hos Ærkebiskop *Ivan Saric*, naar han siger: »Ensomhed er Himmelfart.« Naturligvis gælder denne Lovprisning kun den gudindviede, hellige Ensomhed.

Fra den skjulte Rede, fra Nazareths Stilhed træder Jesus frem for at lade sig døbe. Vidnerne til Hans Daab ventede, at Han med det samme vilde begynde at virke

endnu kraftigere end Døberen. Imidlertid førtes Han af Guds Aand til endnu større Afsondrethed fra Menneskene, til Ørkenen med dens dybe Stilhed og uendelige Ensomhed. Bjergørkenens Øde og Ensomhed var for Jesus ensbetydende med Forsagelse af enhver Omgang med Verden, Forsagelse endogsaa af Forbindelse med Hans Moder og af Omsorgen for hende. Han lever blandt vilde Dyr. Hans Ensomhed er virkelig en Himnelfart — i Bøn og i en fuldkommen Gaaen op i Gud, Hans himnelske Fader. Hans Bøn er visselig ikke blot den umaalelige Sødme ved Foreningen med Gud, saaledes som de største Mystikere næppe har anet den. Den indbefatter tillige den levende Beskuelse af den Vej, Han skal vandre, og ved hvis Maal Tornekronen og Korset vinker. Verdenshistorien, Kirkehistorien ligger udbredt for Hans Blik — ikke alene paa den Maade, hvorpaa den er tilgængelig for den almindelige Historiker, men saaledes, at enhver Sjæls skjulteste Kriser, hver Sjæls vekslende Skæbne ligger aaben for Ham. — Og Herrens Bøn bærer Verdens Nød og alle menneskelige Sjæles Nød op til Guds Barmhjertighed.

Dette er Forberedelsen til Kampen med den store Modstander, med Verdens Fyrste. Denne overordentlige aandelige Spænding lader Ham gennem fyrretyve Dages ufølsom overfor Legemets Krav. Men tilsidst bliver Han sulten (Mt. 4,2). Og da optræder Fristeren.

For Kristi Tilhængere viser Fristeren sig under forskellige Forklædninger, og Fristelsen optræder under forskellige Former. Af vor Fører har vi lært, hvorledes vi skal tilbagevise den Onde. For Trosbekendere i trosfjendtlige Lande kan Forholdene være som haarde Sten. Ens Eksistens, ens Liv trues. Man behøver blot at sige et Ord, man behøver blot at forraade, og Stenene forvandler sig øjeblikkeligt til Brød, til den Nydelse, som Naturen længes efter.

Den afgjorte Front herimod indtager *Corneille's* »Pölyeucte« (4,2):

»Verden! Du betyder intet mere — —
 Himlens blide Lykke, skønne Tanke!
 Du vil fylde Hjertet, som sig aabner
 for at kunne værdigt dig modtage — —«

Det samme udtrykkes i *Angelus Silesius's* Salmeverv:

»Verden ejer ingen Lyst,
som kan fylde dette Bryst.
Men naar du mig bliver nær,
Himlen alt jeg ejer her.«

Altid lønnede stormende Bifald og udsøgte Æresbevisninger den, som fra de kristelige Grundsætningers ensomme Højde styrtede sig ned paa Verdensplateauet. Flere Gange fremstiller *Robert Hugh Benson* med sin fine Menneskekundskab i sine Romaner Karakterer, som bukker under for Fristerens Lokketoner, men han skildrer tillige med rene Linjer Billedet af Kristi Kæmper, som har haft Kraft til at modstaa.

I vor fortvivlede Tid er det svært for mange at søge Guds Rige først og at søge det fremfor alt. Det er desværre saa nærliggende — i Bekymringen for det daglige Brød — at lade Gud Mammon trykke sig i Knæ.

Da er det velgørende at se, hvorledes Digteren *Domanig* hylder »den elskede Nød« som Opdragerinde, der lærer Mennesket at tilbede Gud og tjene Ham alene.

For at kæmpe vore Kampe lykkeligt til Ende maa vi følge Jesu Eksempel og trække os tilbage til Ørkenens Stillehed.

»Umuligt!« vil man sige.

Men det er ingenlunde umuligt. Den Sjælens Ensomhed, til hvilken vi overalt og til enhver Tid kan fly, er — G u d, Bevidstheden om Hans levende Nærvær.

Med vore Rødder dybt forankrede i Ham vil vi faa Kraft til at trodse selv de stærkeste Fristelsers Storme.

Derfor: Vær mig et Tilflugtssted! —ch—

Kristendom og Naturvidenskab.

For en Snes Aar siden var et Selskab forsamlet paa et Slot i Steiermark. Ved et Maaltid paastod en af Deltagerne, en Hr. T., idet han sendte et Sideblik til en tilstedeværende Gejstlig, at Videnskaben stod i Modsætning til Religionen.

Roligt spurgte den gejstlige Herre:

»Hvilken Videnskab drejer det sig om: Matematik, Sprogvidenskab, Historie?«

»Naturvidenskaben, selvfølgelig!«

»Hvilke af Naturvidenskabens godtgjorte Resultater — jeg taler her ikke om den tendentiøse Udtværen af visse Hypoteser, — staar da i Modsætning til Religionen?«

Spørgsmaalet satte T. i Forlegenhed; som det saa ofte i slige Tilfælde sker, var han ude af Stand til at fremføre Enkeltheder. Han paaberaabte sig i Almindelighed det som Intelligensblad anerkendte »Neue freie Presse«. I Følge dette Blads Syn paa Tingene skulde Naturvidenskaben i alt væsentligt have gjort det af med Religionen.

»Ja, men da maatte de største og betydeligste Forskere være irreligiøse og ikke-troende?«

»I hvert Fald har jeg ingen troende Forskere kendt,« kom det ironisk.

»Det er meget muligt, at De ikke ved af nogen at sige, men deraf følger ikke, at der ingen saadanne gives. Jeg vil anbefale de Herrer at læse *von Knellers »Das Christentum und die Vertreter der neueren Naturwissenschaft«*.«

Bogen blev hurtigt anskaffet, og næppe var den indtruffet, før den med levende Interesse blev læst af Selskabets samtlige Deltagere. Hidtil havde den Anskuelse, at Naturvidenskaben stod i Modsætning til Kristendommen, tyngtet med Bjergevægt paa deres Sind. Under Læsningen af Bogen fik de et andet Syn paa Tingene. De aandede befriet op. De indrømmede, at en ny Verden havde aabnet sig for dem.

For mange Naturforskere gælder det, hvad *Longfellow* sang til »*Agassiz' 50-Aars Dag*«:

*Guds Natur, hans Plejemoder,
løfted Barnet op til sig,
sa'e: »H e r er Vidunderbogen,
som din Fader skrev til dig!*

*Kom! Drag m e d mig til de Riger,
hvorhen aldrig nogen drog!
Læs, hvad intet Øje læste,
i Guds egen, gyldne Bog!«*

*Og han vandred, skued, vandred
med sin milde Plejemor,
medens Dag og Nat hun nynnede
Universéts Jubelkor.*

*Men naar Vejen faldt ham lang,
og hans Mod var ved at dale,
steg til Hymne hendes Sang,
Eventyr blev hendes Tale. —*

Netop for vor Tids Naturforsker synger Naturen en stærkere Hymne end nogen Sinde. Den fortæller ham Even-

tyr saa magiske, at han falder fra Undren til Undren. Herligheden, som afslører sig for hans Blik, fører ham stadig nærmere til Trappen foran Guds Trone. Ja, Erkendelsen af denne Herlighed bliver i sig selv en Himmelstige, fra hvis øverste Trin Forskerens Undren forvandles til Tilbedelse.

I sit ofte citerede Foredrag »*Religion og Naturvidenskab*« (Oktober 1937) fastslaaer en af Naturvidenskabens udvalgte, *Max Planck*, at — »*Hvorhen og hvor vidt vi end skuer, vil vi aldrig mellem Naturvidenskab og Religion finde nogen som helst Modsætning. Tværtimod vil vi paa alle afgørende Punkter opdage den fuldkomneste Overensstemmelse.* — — *Det retningsgivende Løsen i de to Faktors fælles Kamp lød fra Arilds Tid og vil i al Fremtid lyde: »Hen til Gud!*«

Kun den, der af en mekanistisk, materialistisk Verdensanskuelse lader sig diktere et vilkaarligt forsnævret Videnskabsbegreb og et lige saa vilkaarligt forsnævret Aarsagsbegreb, vil komme til at geraade i de Vanskeligheder, som *C. E. Walsøe* evindeligt slaas med i »*Den ny Naturvidenskab og vor gamle Kristentro*«. (København, Levin & Munksgaard).

»Mange udmærkede Mennesker,« sagde engang den kendte Fysiker Lord Raleigh i en offentlig Tale, »vil ikke vide noget af Naturvidenskaben, fordi den fører til Materialisme. At der kan eksistere en saadan Frygt er ikke overraskende, thi desværre er der Forfattere, som optræder som Videnskabens Ordførere og gør sig det til en Forretning at udbrede saadanne Synspunkter. Nok er det sandt, at man blandt Videnskabens Repræsentanter, ligesom blandt andre Stænder, støder paa raa Synspunkter, hvad de dybere Spørgsmaal og Aarsager i Naturen angaar. Men at de Overbevisninger, som en Newton, en Faraday, en Maxwell (eller Niels Steensen!) har holdt fast ved hele deres Liv igennem, ikke skulde kunne forenes med en videnskabelig Aandsretning er sikkert en Paastand, hvis Gendrivelse jeg ikke behøver at opholde mig ved.«

A. P.

En tiltrængt Rettelse.

I de tidligere Udgaver af Munchs og Müllers Verdenshistorie stod der under Omtalen af Jesuiterne: De skal altid adlyde, selv om Befalingen gælder »*en Dødssynd eller en mindre Synd, naar den Foresatte befaler i Jesu Kristi Navn eller med Paaberaabelse af Lydighedspligten*«.

I Sandhed en kompromitterende Beskyldning for vedkommende Ordenssamfund — hvis den var rigtig!

Imidlertid er det blevet paastaaet, at ovenstaaende Citat

er en splittergal Oversættelse af et Sted i Jesuiternes Ordensregel («Betænkning vedrørende Revision af Skolebøger», 1933, Side 142). Denne Paastand er ikke blevet modbevist. Med stor Forbavselse læser man derfor nøjagtig den samme Fremstilling af Jesuiternes Lydighedspligt i den ny (7.) Udgave af Munchs og Müllers Verdenshistorie (3. Del, Side 179) som i de gamle Udgaver. Det Sted, Munch og Müller citerer, lyder paa Latin saaledes:

Cum exoptet Societas universas suas Constitutiones, declarationes, ac vivendi ordinem omnino iuxta nostrum Institutum, nihil ulla in re declinando, observari; optet etiam nihilominus suos omnes securos esse, vel certe adiuvari, ne in laqueum ullius peccati, quod ex vi Constitutionum huiusmodi aut ordinationum proveniat, incidant; visum est nobis in Domino, excepto expresso voto, quo Societas Summo Pontifici pro tempore existenti tenetur, ac tribus aliis essentialibus paupertatis, castitatis et obedientiae, nullas Constitutiones, declarationes, vel ordinem ullum vivendi posse obligationem ad peccatum mortale vel veniale inducere; nisi Superior ea in nomine Domini nostri Jesu Christi, vel in virtute obedientiae iuberet.

(»Institutum Societatis Jesu«
2. Bind, Florens 1893, Side 102).

Paa Dansk maa det gengives saaledes: Da Selskabet paa den ene Side inderligt ønsker, at alle dets Konstitutioner, Bekendtgørelser og Leveregler i det hele taget følges efter vort Selskabs Indretning uden Afvigelse i nogen Henseende; da det paa den anden Side ogsaa og ikke mindre ønsker, at alle dets Medlemmer skal være sikrede mod eller i det mindste hjælpes til ikke at falde i nogen Syndens Snare, forårsaget af saadanne Konstitutioner eller Bestemmelser; saa synes det os i Herren, at med Undtagelse af det udtrykkelige Løfte, hvorved Selskabet forpligtes over for den til enhver Tid regerende Pave, og de tre andre væsentlige Løfter om Fattigdom, Kyskhed og Lydighed kan ingen Konstitutioner, Bekendtgørelser eller nogen Leveregel medføre Forpligtelse under Synd, Dødssynd eller mindre Synd, undtagen den foresatte maatte befale i vor Herres Jesu Kristi Navn eller med Paaberaabelse af Lydighedspligten.

Det er Udtrykket »*obligationem ad peccatum*«, der volder Vanskelighed. Munch og Müller mener, det betyder »Forpligtelse til Synd«, saa at Meningen maa være, at den foresatte, der befaler i Jesu Kristi Navn eller med Paaberaabelse af Lydighedspligten, kan befale en underordnet Jesuit at begaa en Synd. Hertil er at sige:

1) Paa 3 Steder i Jesuiternes Regler staar der udtrykkeligt, at Jesuiterne ikke maa adlyde de foresatte, naar de befaler noget, der er Synd (se »Inst. Soc. Jesu«, 2. Bind, Side 47 og 94; 3. Bind Side 7).

2) Endvidere kan »*obligatio ad peccatum*« betyde »For-

pligtelse *under* Synd«. Herved forstaas en Forpligtelse, der er saa streng, at hvis man ikke opfylder den, begaar man en Synd. Det er et Udtryk, der er Katolikker saare vel bekendt. F. Eks. er en Katolik under Synd forpligtet til hver Søndag at høre Messen. Bliver han borte fra Søndagsmessen uden gyldig Grund, begaar han en Dødssynd.

Eet Eksempel paa, at »obligatio ad peccatum« kan betyde »Forpligtelse *under* Synd« maa være nok (flere kan nævnes). Erasmus fra Rotterdam bruger gentagne Gange Vendingen: Praecepta Dei obligant ad poenam gehennae (»Opera omnia« I, Basel 1540, Side 674 f.). Det kan vel kun oversættes ved: »Guds Bud forpligter *under* Straf i Helvede« (»til Straf i Helvede« giver ingen Mening).

3) Hertil kommer saa som det vigtigste, at *Sammenhængen* i ovenstaaende latinske Citat viser, at »obligatio ad peccatum« her nødvendigvis *maa* betyde »Forpligtelse *under* Synd«.

I Citatet skelnes der nemlig omhyggeligt mellem 2 Ting. Paa den ene Side Overholdelsen af de 3 almindelige Munkeløfter og det særlige Løfte om paa Pavens Bud at tage et Missionsarbejde op, hvor som helst han maatte befale; om disse Løfter siges det, at de medfører obligationem ad peccatum. Paa den anden Side Overholdelsen af de forskellige Konstitutioner, Bekendtgørelser og Leveregler; om disse siges der, at de ikke medfører obligationem ad peccatum, medmindre den foresatte befaler i Jesu Kristi Navn eller med Paaberaabelse af Lydighedspligten.

»Obligatio ad peccatum« i den første Forbindelse kan da ikke oversættes ved »Forpligtelse til Synd«, da det ikke vil give nogen som helst Mening, at et Løfte om at leve i Fattigdom eller i Kyskhed skulde medføre en Forpligtelse til at begaa en Synd. Derimod giver Oversættelsen »Forpligtelse *under* Synd« god Mening. Der menes da, at Forpligtelsen til at overholde de 4 første Løfter er saa streng, at det medfører Synd at bryde dem.

Paa samme Maade maa da obligatio ad peccatum forstaas i den anden Forbindelse. Jesuiternes Konstitutioner, Bekendtgørelser og Leveregler forpligter ikke *under* Synd. En Jesuit kan overtræde dem uden at synde, medmindre han i et enkelt Tilfælde har faaet den strengest mulige Ordre til at adlyde, nemlig en Befaling i Jesu Kristi Navn eller *under* Paaberaabelse af Lydighedspligten.

Det turde da heraf fremgaa, at det er ganske uholdbart at paastaa, at Jesuiterne er forpligtet til at begaa en Synd. Det maa derfor forventes, at de to Forfattere tager denne for Jesuiterne saa ærerørige og ugrundede Sigtelse tilbage.

Eshjerg, den 14. Juli 1938.

Carl Lindberg Nielsen, Adjunkt.

Kristendommen og det sociale Spørgsmaal.

Paa den ene Side staar i Dag Arbejdet — f. Eks. i Rusland — som den Afgud, til hvem Mennesket skal ofre deres kostbareste Goder, selv Frihed og Liv; paa den anden Side hviler Arbejdsløsheden med centnertung Vægt paa mange Folkeslag. Scylla og Charybdis. Hvem vil her vise den rette Vej? »Orientations«s Dobbelthæfte, (5e Année, No. 6—7), udgivet af *Jean Daujat*, behandler ud fra et kristeligt Standpunkt »*Les problemes du travail*« paa en overskuelig og indtrængende Maade. Forfatteren tegner et Ideal, som vil være langt lettere at virkeliggøre i en kristelig Samfundsorden end i Middelalderen. »En kristelig Civilisation bør befri Folket fra de Proletarkaar, som Kapitalismen er Roden til, og som Kommunismen er Frugten af, den bør atter indsætte Arbejdet paa dets beskedne Plads som Menneskets og Familiens Tjener, som de allerhøjeste menneskelige Værdiers Tjener.« (86).

Det Spørgsmaal, som staar i Forgrunden paa det 24. Møde af den Internationale Arbejdskonference i Genf, lyder »Almindelig Forkortelse af Arbejdstiden«. Et meget vigtigt Forarbejde hertil leverede Professor *Emil Lederer: Technischer Fortschritt und Arbeitslosigkeit*. (Genf, Internationales Arbeitsamt. 290 S.).

Om det omfattende Arbejde, der i Løbet af Aaret 1937 blev ydet af Arbejdskammeret, faar vi Underretning gennem *Direktørens Beretning*, der er udkommet paa samme Forlag (91 S.). Hvem der hurtigt vil skaffe sig et paalideligt Overblik over de vigtigste økonomiske og socialpolitiske Begivenheder i Aaret 1937, vil gribe til denne Brochure, som er skrevet med største Sagkundskab. Her fastslaas: »*Saa længe Stormagternes Kræfter i første Række dirigeres efter krigeriske Overvejelser, og den økonomiske Udvikling bliver presset ind i den militære Spændetrøje, saa længe kan man ikke regne med, at Menneskeslægten med Hensyn til Ernæring, Beklædning, Sundhedspleje, Bolig, Arbejdstid eller Frihed naar op til det Udviklingstrin, som ifølge de tekniske Fremskridt i dette Aarhundrede absolut skulde kunne naas.*« (16).

Forfatteren — Harold Butler — frygter »en Hemning af den Højdeflugt, som Menneskeaaanden begyndte ved Renaissancen.« (91). »Højdeflugt«? Vi møder en helt anden Opfattelse hos *Werner Sombart: Weltanschauung, Wissenschaft und Ökonomie*. (Berlin-Charlottenburg, Buchholz & Weisswange, 46 S.). »*Siden den europæiske Kulturs Opløsning, d. v. s. siden Udgangen af Middelalderen, træder den*

kritiske, verdslige Aand i Stedet for den religiøst-kirkeligt bundne. Synsfeltet forskyder sig fra de evige Værdier til denne Verdens Ting. Der fuldbyrdes en Verdsliggørelse af Videnskaben og af Værdierne» (17). Det er dog en Modsætning til »Højdeflugt«, en Boren-sig-ned i Jorden. Det har ført meget nyttigt med sig; men det har ogsaa lukket op for Kilderne til den Ulykke, som nu truer Menneskeslægten.

Sombart betoner eftertrykkeligt over for Marxismen: *»Vi ved nu, at det altid er Aanden, som former Kulturen, altsaa ogsaa den økonomiske Kultur. Ogsaa dér, hvor Økonomien er blevet Hersker over alle andre Kultursfærer, saaledes som i vor Tidsalder, maa denne Tilstand betragtes som Udstømning af en ganske bestemt Verdensanskuelse.« (8).*

»Der er nu Kræfter i Virksomhed for atter at trænge Økonomien bort fra dens herskende Stilling og atter stille den i et tjenende Forhold, give den en Mening, som ligger uden for den selv. Ganske vist viser denne Bortvenden fra den økonomiske Tidsalder sig i de forskellige Lande i Forbindelse med ret forskellige Indstillinger til Tilværelsens andre Grundspørgsmaal« (10 f.).

Naar Økonomiens Herredømme er brudt, fremkommer det Spørgsmaal, paa hvilken Maade den skal gøres til et tjenende Led i Livet som Helhed. Paa dette Spørgsmaal svarer *Paul Chanson: Communisme ou Corporativisme.* (Paris, Editions du Cerf., 266 S., Frcs. 12). Forfatteren, som indtager en fremragende Stilling i det økonomiske Liv og den kristelige Bevægelse i Frankrig, bekæmper Kommunismen saa skarpt som vel muligt. Frem for alt fordi den er *»totalitær«.* *»Det kommunistiske System er en fuldkommen Totalitarisme, som lader den menneskelige Personligheds hellige »Jeg« forsvinde i Proletariatets kollektivistiske og anonyme »Jeg«. Den totalitære Kommunisme tildeler Folkekommissærerne en forfærdende Magt, nemlig til kun at give Arbejde og Brød til de Proletarer, som tilbeder de officielle Afgudsbilleder« (249).*

For Chanson er Samfundet en Helhed, bestaaende af levende Grupper, sammenordnede under Hensyn til det fælles Endemaal, saaledes at hver har sin særlige Funktion og relative Selvbestemmelsesret (262). Han tænker paa en Korporatisme, saaledes som den blev tilstræbt i Østrig og har udviklet sig i Portugal. Han har paa sit Omraade gjort et Forarbejde for dette System med betydeligt Resultat.

Grundigt, træfsikkert og levende viser *R. P. Rambaud, O. P.: Catholicisme et Communisme, Oui ou Non?* (Avignon, Aubanel Ainé, 100 S., Fr. 9,60) Punkter, paa hvilke vi lejlighedsvis kan mødes med Kommunisterne, for derefter at fremhæve, hvad der *for stedse skiller os fra dem: Klasse-*

kampen, Nægtelse af Ejendomsretten, falsk Lighed, Frihedens Undertrykkelse, Familiens Ødelæggelse, Moral uden Grundlag, Tilintetgørelse af den religiøse Idé.

En oplysende Studie over Kommunismens Fallit offentliggør *Hélène Iswolsky: Femmes Soviétiques*: (Paris, Desclée de Brouwer et Cie, 107 S.) Datteren af den i sin Tid meget omtalte russiske Udenrigsminister fastslaar: *Efter tyve Aars Erfaringer er Sovjetregeringen nødt til helt igennem at omarbejde sin Ægteskabs- og Familielovgivning, hvis Resultater efter Regeringens egen Tilstaaelse har været ulykkelige* (11). Uheldede Vidners Udsagn beviser os, at den kommunistiske Emancipation betød det værste Slaveri for Kvinden. Angrebet paa Familieinstitutionen førte til en national Tragedie. Naturen gjorde selv Oprør mod de marxistiske Teorier.

Endnu engang bekræftedes Tertullians Sætning: »Den menneskelige Sjæl er af Naturen kristelig.« »*Et Øjenvidne har fortalt os Historien om en Landsbykirke, som de Gudløse vilde profanere. Den blev forsvaret af en veritabel Hær af Bondekoner, som spærrede Vejen for Kirkeskænderne og tvang dem til at opgive deres Plan*« (67). Denne Hændelse er typisk. Kvindens Rolle i Forsvaret for det religiøse Liv har været umaadelig stor. En velsignelsesrig Indsats for Ruslands Fremtid.

Den Stilling, Kirken indtager til de sociale Problemer i Nutiden afledes paa indlysende Maade af dens Lære om Skabelsen, Forsynet, Synden og Genløsningen af *Georges Renard, O. P.*: »*L' Eglise et la question sociale*« (Paris, Editions du Cerf., 233 S., Rrcs. 15).

Særlig smuk er Fremstillingerne af Arbejdet som et Medarbejde ved Skaberværket og ved Forsynets Styrelse af Verden saavel som af Ejendommen, der kaldes en Udvidelse af Menneskets individuelle Personlighed.

Hvem der læser denne Bog, bliver styrket i Overbevisningen om, at enhver Katolik er kaldet til, paa den Plads, som Forsynet har anvist ham, at arbejde med paa Genoprettelsen af den sociale Orden, Genoprettelsen af Kristi Herredømme over det økonomiske Liv efter vor øverste Hyrdes Anvisninger.

Mange vilde gerne føres til dybere Forstaaelse af disse Anvisninger, vilde gerne have en Fremstilling af deres Betydning, deres Rækkevidde, deres praktiske Anvendelse, og have en systematisk Fremstilling af Kirkens Samfundslove. Ganske udmærket Hjælp i saa Henseende har man af *Jos. Arendt, S. J.*: »*Action Catholique et Ordre Social*« (2me édit., Louvain, Secrétariat général de l' A. C. I. B., 190 S.).

K. S.

Religionernes Tal.

I »Stimmen der Zeit« (Maj Maaned) udtaler Jakob Overmans, S. J., sig paa Basis af de nyeste Forskninger, om Antallet af Katolikker fra Urkirkens Dage op til Nutiden. Ved Slutningen af det første Aarhundrede havde Kirken kun vundet nogle Tusinde Tilhængere, ved Slutningen af det andet talte den flere Titusinder, ved Slutningen af det tredje to Millioner. Hen imod Slutningen af det fjerde Aarhundrede sank Vestens Befolkning meget stærkt paa Grund af de krigerske Vandringer, og Kirken voksede til 4, maaske 6 Millioner. Omkring Aar 500 laa Tallet paa Katolikker mellem 5—7 Millioner. Omkring Aar 600 paa højst 8 Millioner. Dette Tal forandrede sig næsten ikke i det 7. Aarhundrede, da Katolikerne i det allerede folkefattige Nord-Afrika næsten helt forsvandt paa Grund af den arabiske Erobring, medens Galliens (Frankrigs) katolske Befolkning tog til. I det 8. Aarhundrede foraarsagede Arabernes Besættelse af Spanien kun en ringe Nedgang blandt de derværende Katolikker. Ulig større var Tilvæksten i Mellem- og Østeuropa, saaledes at det samlede Tal paa romerske Katolikker omkring 900 mindst maa anslaaes til 10 Millioner. Hen imod Aar 1000 voksede Tallet maaske til 15 Millioner, men her maa det ikke glemmes, at Europa dengang højst havde et Indbyggerantal paa 18 Millioner. Omkring Aar 1000 havde hele den katolske Kirke altsaa ikke væsentlig mere end 15 Millioner troende, og sluttet bekendte kun Europas latinske Kulturomraade sig til den. Men i Dag er den repræsenteret med stærke Grupper paa alle Dele af Jorden og er allerede Aartier igennem den talmæssig største af alle Religioner. Efter en Meddelelse, som Statistikerne Hermann Krose, S. J., der længe har arbejdet paa dette Felt, har indsendt til »Katholische Missionen«, findes der rundt regnet 400 Millioner Katolikker, mens den talmæssigt næststørste Religion, Islam, tæller 306 Millioner Tilhængere. Buddhisterne, hvis Tal altid overvurderes, stiller sig i Virkeligheden paa 221 Millioner. Østens fra Rom adskilte Kirker har 163 Millioner Tilhængere. Alle protestantiske Bekendelser tilsammen 207 Millioner. C. H.-S.

Et katolsk Pressejubilæum.

I det katolske Frankrig fejrer man for Tiden en Aarhundredesfest, i hvilken andre Landes Katolikker tager hjerteligt Del.

Det var i 1838, at en ung Journalist, *Louis Veuillot*, (1813—1883), nede i Rom, Kristenhedens Hovedstad, omvendte sig til Kristus.

Forstaaelsen af Guds Ord kom til ham i den evige Stad, hvor Himlen paa en mærkelig Vis bøjer sig mod Jorden, og hvor Jorden fremfor alle andre Steder højner sig mod Himlen og berører den.

Her beder Veillot, besjælet af brændende Tak: »Vel-signet være du, Naadens Gud, at du har fyldt mit Øje med Lys, saa at jeg har erkendt Himlen og Jorden, dig og mig!«

»Hvad vil du nu foretage dig?« spurgte hans faderlige Ven, General Bugeaud, ham.

»Lave Revolution!« lød Svaret. *En Revolution, der skal genoprette den kristelige Orden, en Krig, som skal vinde den Fred, som Verden ikke kan give.*

Hvert Ord, Veillot skrev, skulde blive en Kriger i hans Revolutionsarmé, den, som bragte ham saa mange Sejre. Hans Pen blev det skarpe Sværd, for hvilket Sandhedens Modstandere skælvede. Den blev til Faklen, for hvis Lys Løgnens Mørke maatte vige.

»Hvilken Rebel vilde han ikke være blevet, dersom han ikke havde været Katolik!« — skrev *Jules Lemaitre* om ham. Men ogsaa som Katolik var Veillot revolutionær.

Veillot var født i Boynes (Loiret). Hans Fader var Bødker og en ærlig Arbejder, der, skønt han var flittig og dygtig til sit Haandværk, dog døde i Fattigdom. Hans Mor, en prægtig Bondekvinde, fik Livets Modgang haardt nok at føle. Imidlertid gjorde den Lidelsernes Skole, som deres Søn maatte gennemgaa, ham ingen Skade. Den udviklede ikke en unyttig og farlig Bitterhed hos ham. Den staalsatte derimod hans Karakter og gjorde ham udholdende og mandig. »Uden Fattigdommen,« tilstaar han, »vilde jeg være gaaet fortaht.«

I sin Ungdom paa en Tid, da han tjente 30 Francs om Maaneden, plejede han i den tidlige Morgenstund at gaa til Seinekajens Bogkasser for at købe en eller anden god Bog, efter at han i de sene Nattetimer havde læst alt, hvad han i Forvejen ejede. Her hjalp han de fattige Daglejere at samle Sand, mod en Godtgørelse af fem Sous i Timen. Som 17-aarig blev han Medlem af en Bladredaktion i Provinsen. Hans enorme Begavelse banede ham imidlertid hurtigt Vej til Hovedstadens store Bladredaktioner.

Da han i 25-Aars Alderen havde fundet Vejen til Gud og til Fred, begyndte han sin utrættelige og uforfærdede Kamp for Kirkens Livsrettigheder. Fra sit Hovedkvarter ved »L'Univers« (siden 1843) kæmpede han efter Kristi Forbillede; ikke blot den milde og overbærende Kristus tog han Lære af, men ligesaa fuldt den Kristus, som lod det ufrugtbare Figentræ omhugge, irettesatte Farisæerne og udjog Sjakkerne af Herrens Tempel. Han udtrykker en Gang Ledemotivet i sin journalistiske Gerning saaledes:

»Det, som jeg gerne havde villet besynge og bringe min Hyldest, det er jeg blevet tvunget til at forsvare!« Og Jules Lemaitre siger: »Hans hadefulde Udfald kommer af en overvældende Flom af Kærlighed.«

»Man burde gaa til Himlen med en Sten i sin Sko,« plejede Louis Veillot at sige. Gud sørgede for denne Sten.

Veillot levede i et lykkeligt Ægteskab. Hans Hustru, Mathilde, skænkede ham seks Børn. Fire af disse blev i Løbet af faa Maaneder berøvet dem, og hurtigt fulgte Modern efter — i en Alder af kun tredive Aar.

Paul Claudel siger, at Veillots Breve fra denne Periode indeholder Ting, som »maaske er det sublimeste og mest gribende, som findes paa Fransk.« Og til en Ven skriver Veillot: »Jeg er ikke slaaet ned, fordi jeg er tvunget i Knæ.«

Den ensomme Mand fandt Trøst i at tage sig af sine Døtres Opdragelse. To havde Døden skaar. Luce blev Nonne, »en lille Lampe, som brændte sig selv op foran Alteret«. Hendes Søster Agnes giftede sig med en Officer, som forsattes til en fjern Garnison. — Veillots Selskab og eneste Kammerat under alle Omskiftelser var Korset: Krucifikset.

Den tapre Kæmpers haardeste Prøvelse indtraf, da den øverste Fører, Pius d. 9., paalagde ham at opgive en fremskudt Post. »Lige straks,« indrømmer han, »var det meget haardt og afstedkom en pinefuld Sjælskrise.« Men han fandt Kraft gennem Bønnen: »Maaden, hvorpaa man gør Fremskridt i den gode Strid, er at kæmpe knælende.« Og sluttelig kommer han til den Erkendelse: »Denne Prøvelse har været som en Velsignelse, der kom til mig ved at slaa en Rude ind.«

Han kunde nu trøste sig med Kristus, som han saa ofte gennem den hellige Kommunion havde givet Adgang til sit Hjerte, i Modsætning til »de Mennesker, som aldrig modtager Kristus, og hvis Hunger og Tørst derfor aldrig kan stilles.«

Kristi Statholder vidste at vurdere den Kraft, han i Veillot havde. I en Audiens modtog Pius den 9. den mægtige Pennens Helt med aabne Arme, idet han sagde: »Dette er altsaa den modige og store Veillot! Stadigt kæmpende, stadig ung!«

Leo den 13. regnede ham for en af de betydeligste af »Kirkens Læg-Fædre«.

Pius den 10. og Pius den 11. yder ham begge den højeste Anerkendelse, saa at det i »Osservatore Romano« 12. Juni 1938 om ham hedder: »Jeg ved ingen af Kirkens Forsvarere, som kan rose sig af bedre Vidnesbyrd fra Kristi Stedfortræderes Side.«

Et Udsyn over en Verden, der feberagtigt bygger og bygger, efter at den har forkastet Hovedhjørnestenen, lader os med Vemod tænke paa Veillot: »*Vi maa organisere et kristeligt Rige, et Samfund, der gøres sundt ikke alene ved humane Idéer og Institutioner, men ved Guds Lov. Fædrelandet skal genopbygges omkring Alteret*«. — »Enhver for Gud!« skal sættes i Stedet for »Enhver for sig selv!«, og Lønnen derfor vil blive: »Gud for os alle!«

Med det her anførte vil vi ingenlunde fremholde Veillot som det ubetingede Ideal for den katolske Publicist. Han havde sin Begrænsning og sin Utilstrækkelighed saa vel som andre store Førere. Andre Naturer vilde være gaaet andre Veje — inden for de Grænser, som den enkeltes Anlæg afstikker. Andre Forhold vil diktere andre Former for Kampen for Kristi Fred i Kristi Rige. Men Veillots Indsats for og hans ubetingede Hengivelse i Striden for Kristi Sag vil være et lysende Eksempel for alle Kristi Kæmper — til alle Tider.

A. P.

Apostel og Martyr i Østen.

Simon Frans Berneux, født i 1814, var en fattig Ministrant i Chateau-du-Loire, der længtes inderligt efter Præstedømmets hellige Værdighed. En Præst hjalp ham til at læse, og den 20. Maj 1837 blev Berneux præsteviet. Det Læreembede, som man satte ham til, var ikke nok for hans apostoliske Iver, og han bad derfor i 1839 om Optagelse i *Séminaire des Missions Etrangères*. Allerede i Begyndelsen af 1840 blev den nye Missionær sendt over til det fjerne Østen, da det gjaldt at udfylde alle de tomme Pladser i Missionærernes Rækker, som Sygdom og Martyrium havde efterladt sig. Rejsens Maal blev Tonkin, hvor Tyrannen Minh-Mang herskede, en Mand, der vilde drukne Jesu Religion i Blod. De europæiske Missionærer var ham særlig forhadte. Selve Rejsen ind i Landet bliver derfor straks til en Serie af dristige Eventyr. Derefter gaar det fra det ene besværlige Skjul til det andet. Alligevel skriver den unge Missionær siddende i en lille Hytte af Bambusrør: »Jeg regner mig for det lykkeligste af alle Mennesker.« Til sidst fik hans Forfølgere dog opsporet ham og fængslede ham. Hverken et Ophold i Fangehullet eller de barbariske Forhør eller Dødsdommen kunde formindske hans Munterhed. Henrettelsen blev forsinket ved to — Termometre, som man forærede Tyrannen. Han ønskede Oplysning om disse mærkelige Ting. Med Interesse hørte han paa Forklaringerne, og han kom da i Tanke om at benytte de fangne Missionærer som Tolke.

Imidlertid fik Kommandanten paa Korvetten »L'Heroïne«, som laa for Anker i den nærliggende Havn Tourane, af indfødte Kristne at vide, hvad der truede Missionærene. I Frankrigs Navn krævede han straks de fem Fanger løsladt, hvad Minh-Mang ikke turde nægte den franske Officer. Kommandanten paa sin Side gav saa sit Ord paa, at de fangne ikke vilde vende tilbage til Tonkin. Det var en smertelig Afsked fra det nye Fædreland. »Der efterlod vi forskudte Brødre, forfulgte Børn og Kristne, som det havde været vort Haab ikke at skulle overlade til sig selv før ved Himlens Port.«

Sammen med en Medbroder blev Berneux saa bestemt for Mandschuriet. Rejsen gik over Hongkong, Shanghai, Nanking til Liao-tong, hvor de den 24. Marts 1844 traf deres Apostoliske Vikar Verrolles. Vikariatet omfattede omtrent fem Millioner Kvadrat-Kilometer. Inden for dette mægtige Omraade levede spredt 4.000 Katolikker. Efter at Berneux i 6 Maaneder havde lært saa meget Kinesisk, at han lige akkurat kunde gøre sig forstaaelig, blev de næste ti Aar af hans Ophold i Mandschuriet næsten en uafbrudt Vandring over Bjerg og Del; skal han besøge en Medbroder, maa han rejse mindst 100 Mil. Han bliver kaldt til syge, der bor 40—50 Mil borte. Hans Sogn har ingen Grænser. Kommer han udmattet tilbage fra en Rejse, ligger der Besked til ham, som straks kalder ham andre Steder hen. Under alt dette maa han ofte flygte for Forfølgelse. Dertil kommer Sygdom: i 1853 Tyfus, i 1854 Kolera. Intet Under, at den overanstrengte Missionær et Øjeblik skrækker tilbage, da der indløber Meddelelse om hans Udnævnelse til Apostolisk Vikar over Korea.

Korea betyder for ham en fuldstændig Forandring af Vaner, et meget vanskeligt Klima, uhyre anstrengende Studium af et helt nyt Sprog, stadige Farer for voldsomme Forfølgelser, og uden Tvivl Døden fra Forfølgernes Hænder. Allerede Landgangen i Korea i Marts 1856 var et Vovestykke. Forklædt naaede den nye Apostoliske Vikar Missionærernes Tilflugtssted i Hovedstaden Söul. Det Arbejde, der ventede ham, »kunde faa en til at tabe Hovedet af Træthed — men hvad jeg maatte undvære, hvad jeg maatte lide, vilde jeg ikke bytte for alt, hvad Verden kunde give mig. Oh, hvor forstaar den gode Gud at give rigelig Erstatning for det, man døjer for ham! Naar jeg ser vore kristnes Iver, naar jeg ser denne Skare af Hedninger, som kommer for at bede mig om Daaben, og af den Grund forlader al Anseelse, alt Gods, deres Familie, og udsætter sig for Døden, kan jeg sommetider græde af Lykke, og jeg vilde gerne lide tusinde Gange mere.« I 1852 fandtes der 11.000 Katolikker paa Korea. Trods den frygtelige Forfølgelse i 1860, hvor

Hundreder af katolske Familier blev udryddede, var Antallet paa de døbte i 1862 steget til 25.000.

Stor Vægt lagde Biskoppen paa Pressens Apostolat. Dristigt genoprettede han det Trykkeri, hvis Materiel var blevet skilt ad. Han skabte et nyt Trykkeri. Uforfærdede Kolportører spredte religiøse Bøger til de fjernestliggende Provinser. En Dag kommer en Gruppe paa en Snes Mand til Hovedstaden. De har læst disse Bøger og har foretaget den 60 Mil lange Rejse for at bede om Daaben af Biskoppens Haand. Ogsaa de apostoliske Rejser bragte mange Overraskelser: Hele hedenske Familier, hvor de kristne Bøger havde faaet Indpas, man ved ikke hvordan, beder ham om at give dem det Sakramente, som aabner Himlen.

Missionærene forstod at værdsætte Biskoppens Indsats: »Han er Sjælen i Missionen, han vækker alles Nidkærlighed, han ofrer sig med en Iver, der smitter, og øger derved Kappelysten.« De beder ham skaane sig og nedsætte sig i en eller anden Krog ude paa Landet. Men han svarer: »Nej, Chefens Plads er paa den vanskeligste Stilling.« Ogsaa den Storm af Forfølgelser, som i 1866 truede med at tilintetgøre Kirken paa Korea, traf ham paa Kommandobroen. At læse det grufulde Martyrium, som han og den Præst, der døde med ham, gennemgik, er en smertelig og — en stolt Glæde.

Den erfarne Biograf *Francis Trochu* har skildret dette herlige Liv og denne glørværdige Død i »*Le serviteur de Dieu, Siméon-François Berneux*«, (Paris, La bonne Presse, 181 S., 10 Frcs.). —z.

„Voks i vor Herres og Frelses, Jesu Kristi, Erkendelse!“

(Sluttes).

Kampen i det første kristne Aarhundrede om Kendskabet til Guds Enhed og Treenighed, til Skaberen, Forløseren og Helliggøren, spejler sig i »*Patrologie*« af *Berthold Altaner*. (Freiburg, Herder, 1938, 372 S. indb. M. 7,80). Forfatteren har tidligere udgivet 10/11 Oplag af G. Rauschen's *Patrologi*. Denne Gang har han imidlertid omarbejdet Stoffet saa gennemgribende, at han har været berettiget til paa Titelbladet at udelade Rauschens Navn.

Filosofiske og teologiske Spekulationer, som trænger dybt ind i Troens Hemmeligheder og derved hænger sammen med de vigtigste Livsspørgsmaal, venter vi os, naar *Erich Przywara* fremdrager den hellige Ignatius's *Exercitier* i Bibelteologiens Lys: »*Deus semper maior*« *Theologie der Exerzitien I*. (Freiburg, Herder, 1938, 272 S. indb. M.

5,60). Saa snart det fuldstændige Værk foreligger, vil vi komme tilbage til det. Kun skal den Bemærkning forudskikkes, at Forfatterens særprægede Sprog sikkert i nogen Maade vil hindre Læseren i at hæve de Tankens Skatte, som Værket indeholder.

Paa Arvesynden, Daabsnaaden og Naadevirkningen falder et klart Lys, naar man beskæftiger sig med Studiet af: *Friedrich Dörr, Diadochus von Photike und die Messaliner*. (En Kamp mellem sand og falsk Mystik i det femte Aarh. Freiburg, Herder, 1937, 172 S., M. 4.—). Den h. Diadochus' »100. Kapitel« kendetegner Naadeaabenbaringen i alle det gejstlige Livs Forhold. Dette gør Værket uforligneligt og enestaaende allerede i Oldkirkens Dage og værdifuldt for alle Tider. Det fremtræder tillige som Afslutning paa en livlig Kontrovers, idet Diadochus efterhaanden fandt klarere Udtryk for og anvendte nyere Skelnemetoder paa det gamle Lærestof. I en beskednere Ramme har han for Østens Kirke spillet en lignende Rolle som den h. Augustin for Vestens.

I en paa St. Paulus og St. Thomas byggende, dybtgaaende Fremstilling af Forløsningslæren er det lykkedes *George D. Smith* i sin »*Mary's Part in our Redemption*« (London, Burns Oates & Washbourne, 187 S., 6 sh.) klart og overbevisende at behandle Guds Moders Medvirkning ved Forløsningsværket.

Hvorledes Aabenbaringen i Kristi Kirke bevares pur og ren, viser *Vincent Mc. Nabb, O. P., Infallibility*. (London, Sheed & Ward, 93 S., Cheap Edition 1 sh.).

Disse Betragtninger, som er udgivet paa Foranstaltning og Bekostning af en anglo-katolsk Gruppe i London, er udmærket skikket til at borttrykke en af de vægtigste Hindringer, som stiller sig i Vejen for en Forening mellem Kirken og dens fraskilte Brødre, nemlig den Misforstaaelse, der hersker omkring Ufejlbareligheds-Læren. Ved sin klare Fremstilling rydder Bogen denne Misforstaaelse til Side.

Forfatteren støtter sig til den Tanke, at Kristus velsigende færdes i sin Kirke gennem Aartusinder. »*Han er ikke en Konge, en Profet, en Præst. Men Han er Kongen, Profeten, Præsten, der besidder al Magten, al Visdommen, al Helligheden. Hans Ord er Lov. Hans Lære er Sandhed. Hans Offer er Frelse. Hans Herredømme kan ikke forgaa, ej heller hans Ord, ej heller hans Offer. Naar hans synlige Tilstedeværelse er ophævet, føres hans Kongedømme videre med Hans gamle Autoritet og ny synlige Organer for denne Autoritet. Hører vi end ikke længere Hans Ord, er dette taget op og forkyndt atter og atter med dets gamle Kraft gennem Tidsalder efter Tidsalder. Er Hans Liv og Hans Død forbi, saa fornyes daglig Hans Livs og Hans Døds*

Offer med den samme vidunderlige Virkning som altid. — Han er Vejen og Sandheden og Livet for alle Tidsaldre og for alle Sjæle« (14).

I det Allerseligste Sakramente er Troens Hemmeligheder sammenfattede. Her staar Jesus som al Morals Eksempel. Her sprudler Kraftkilden for alt overnaturligt Liv. Overvældende strømmer denne os i Møde i Liturgien. For den østlige Liturgis Vedkommende antydes dette af *Sévérien Salaville A. A., Eastern Liturgies*, (London, Sands & Co., 240 p., sh. 8/6).

Forfatteren begrundet i Kap. 4 Ønsket om en »liturgisk Teologi«, der af sig selv skulde blive til en Kirkefædrenes og den hellige Skriffts Teologi. Han henviser til Rigdommen i asketisk Undervisning. Tillige betoner han: »Den østlige Liturgis Bønnebog er en vidunderlig Tilbedelsens Haandbog«.

Ind i Kristendommens Allerseligste fører *Johannes Brinktine* os med »*Das Opfer der Eucharistie*«, (Paderborn, Ferd. Schönigh, 66 S.).

Naar Brinktine taler om den hellige Messe, saa lytter man. Han fastslaar: »Teologien maa forsøge saa nøje og klart som muligt at afgrænse Begrebet *Offeret*, samt at holde Offeret i snævrere Forstand ud fra Offeret i videre Forstand« (S. 9). Derefter baner han sig Vej til sit Svar paa Spørgsmaalet: »Hvori bestaar det eukaristiske Offers Væsen?« Det er overraskende, hvordan der i hans Opfattelse bliver de af Tidens store Teologer opstillede Teorier organisk sammenføjet og kronet af den altbeherskende Tanke, om at Kristi forklarede Menneskenatur helliggøres og indvies under Forvandlingen: »For dem vier jeg mig selv, for at ogsaa de skal være viede til Sandheden.« (Joh. 17,19).

Den hellige Messes Teologi aabenbarer os den mest ophøjede Skønhed. Det gribende i denne Skønhed kalder paa tilsvarende digterisk Udstyr. Forskellig Digtning over den hellige Messe, t. Eks. Eichert, Saric, Spann, Stach, Wibbelt, stiller sig værdigt ved Siden af *Branko Klaric: Missa poetica*. Naar Poesien drager sine støvede Sko af ved Helligdommens Tærskel, naar den knæler ned for Herrens Alter, folder sine Hænder og i sit Blik genspejler det evige Lys, da udspringer fra dens Læber Sange, hvis Toner vil give Genklang i Sjælens skjulteste Dyb.

I *Anton Schütz's* Bog »*Der Mensch und die Ewigkeit*«, (München, Kösel-Pustet, 395 S., indb., Mk. 6,50), træder Filosofi, sammenlignende Religionsvidenskab, Verdenslitteratur i Troens Tjeneste for at undervise os om Menneskets sidste Ting paa en ophøjet Maade.

Dogmatik-Professoren ved Universitetet i Budapest har gennem en Række Arbejder erhvervet sig et stort Navn i

sit Hjemland. »Gott in der Geschichte« blev oversat til Tysk og vakte stor Opsigt. »Der Mensch und die Ewigkeit« vil yderligere udvide hans Læsekreds. De sidste afgørende Spørgsmaal for Mennesket behandles her paa en Maade, der maa gribe det moderne dannede Menneske.

Hvorledes disse Spørgsmaal kan løses mest praktisk trods alle de Vanskeligheder, der møder os ude i Livet i vor Tid, vises os af en højt benaadet Lægmand, som allerede er vore Læsere bekendt: »*Hieronymus Jägen: »Der Kampf um das höchste Gut«*, (5. Oplag, Innsbruck, Tyrolia Verlag, 275 S., indb., Mk. 4,80).

A. P.

Nye Bøger.

Konnorsreuth og Stigmatisation.

Det seneste Angreb paa Therese Neumann og hendes Forsvarer, Ærkebiskop Dr. Teodorowicz, ved Dr. Deutsch, har nu faaet sin første samlede Tilbagevisning gennem *Vere-mundus: »Weltbetrug in Konnersreuth?«* (Colmar, Alsatia, 149 S., Frc. 2,50). Vi har tidligere drøftet Problemerne omkring Konnersreuth og kan her nøjes med at fastslaa, at Bogen overbevisende imødegaar Dr. Deutsch's grovkornede Kritik. Bl. a. ogsaa gennem et Vidnesbyrd om Thereses Karakter fra en Professor i Kemi og Biologi, som siger: »Hun ejer en ualmindelig klar Forstand, og bedømmer ogsaa med forbavsende Saglighed og Nøgtternhed sin egen Person og den hende beviste særlige Naade. Hun har en stærk Vilje, næsten mandig, som kun er indstillet paa i alt at gøre Herrens Vilje af Kærlighed til ham og bringe Menneskene nærmere til ham. Uden bevidst at ville det kommer hun Gang paa Gang til at røbe Grundtonen i sin Sjæl. Stadig føler hun oprigtig Smerte over, at hendes Ungdomslængsel ikke kunde gaa i Opfyldelse: at arbejde for Frelseren som Sygeplejerske i Missionerne, ukendt af Verden. Hendes overordentlig virkelystne Natur føler det som et tungt Kors at være dømt til ydre Uvirksomhed paa Grund af hendes Stigmata og mange Sonelidelser, og i sin Kærlighed til Ensomhed og Ubemærkethed hviler det tungt paa hende, at hendes Liv ved den hende tildelte Naade rykkes saa stærkt frem for Offentligheden. Kun den Tanke, at Frelseren vil det saaledes, giver hende Kraft til at bære alt i Hengivenhed.« — Ønsker man en kort Fremstilling af Stigmatisationens Problem, fra katolsk videnskabelig Side, som tager Hensyn til den moderne Religionpsykologis Resultater, kan Prof. G. Wunderles »*Zur Psychologie der Stigmatisation*« (Paderborn, Schöningh, 1938, 95 S., RM. 2,20—25 %), anbefales.

—z.

Liturgia.

Bloud et Gay, Paris, har indlagt sig de største Fortjenester ved sine populære Encyklopedier om religiøse Emner. To af dem har Ugebladet omtalt før, nemlig dem om Eukaristien og Kristuslæren. Ligesaa omfattende, grundig og praktisk er »*Liturgia, Encyclopédie populaire des connaissances liturgiques*« (1141 S. med mange Ill.). Den liturgisk interesserede vil have svært ved at løsrive sig fra dette vel-dækkede Bord, som flere Forfattere tilbyder ham her. Alene de to Indholdsfortegnelser, den systematiske og den alfabetiske, der tilsammen med et lille Leksikon over de vigtigste Liturgikere i Tidens Løb fylder over 100 Sider, kan give en Forestilling af Bogens Indhold: Der er Afsnit om Liturgi-ens Forhold til Teologi og Jura, om den liturgiske Autoritet og Liturgi-ens Kilder, om Kirke, Alter og hellige Kar, om Bøger og Tekster, om Korale og Kirkebønner, om Rubrikkerne og Kirkeåret, om de vestlige og østlige Riter og deres Historie etc. etc. Billedernes Betydning skal ikke glemmes, f. Eks. den ene Tavle, som viser os Ciboriernes Udvikling eller den anden over de liturgiske Klæders Former. Man kan forstaa, at denne Bog er gaaet ud i det katolske Folk i mange Tusinder af Eksemplarer og er ved at blive udsolgt.

—z.

En Indianerhistorie

af en ganske speciel Art fortæller *Francis Talbot* os i »*Un saint parmi les sauvages*«, (Paris, Spes, 316 S., Frs. 15.—).

Isaac Jogues blev født 1607. Han var det tredie Barn i en fornem Familie i Orleans og fik en meget omhyggelig Opdragelse. Som ganske lille legede han i Sandet ved Loires Bredder lige i Nærheden af sit Hjem, og han blev en erfaren og dristig Svømmer. I alle Lege var han en Mester. Hans rappe Fødder bar ham langt hurtigere frem, end nogen af hans Kammerater kunde hamle op med. Dette skulde blive ham til Nytte senere iblandt de Vilde. 11 Aar gammel blev han indskrevet som en af de første Elever i det lige oprettede Jesuit-Kollegium i Orleans. Han viste sig snart at være en flittig Elev og et klart Hovede. Han havde en venlig Karakter, men han røbede ogsaa en Sikkerhed, Beslutsomhed og Udholdenhed, som endog fik Navn af at være Stædighed. 1624 var han den første af de unge Mennesker i Orleans, som traadte ind hos Jesuiterne. Snart vendte hans Tanker sig med Begejstring mod Missionærernes Bedrifter i den nye Verden. 1636 gik hans Ønske i Opfyldelse. Han blev Rødhudernes Apostel.

Biografen har fulgt den hellige Missionærs Optegnelser over sin apostoliske Gerning. I 6 Aar boede Pater Jogues

blandt Huronerne mere end 1500 km fra den nærmeste franske Stationspost, og her var han Vidne til de Vildes Troldscener, Overtro og Grusomheder. Han blev taget til Fange af Irokeserne, som pinte ham paa alle tænkelige Maader. Efter eet Aars Slaveri hos Mohawkerne flygtede han, kom tilbage til Frankrig, men vendte efter tre Maaneders Forløb atter tilbage til Indianerne. I 1646 bliver han af Troshad dræbt ved et Slag af en Tomahawk af en af de Vilde. I 1930 blev Pater Jogues helgenkaaret. J.

Udflugter til Middelalderen.

Den norske Forfatter, *Harry Fett*, har benyttet et Patientophold paa — saa vidt jeg kan se — Vor Frue Hospital i Oslo — til at foretage »*utflukter til middelalderen ... til trubadurenes rike, til alle romanenes verden ...*« og Udflugternes Resultat er hans: »*Vår Frue Jomfru Maria*« (Gyldendal Norsk Forlag 1937). Det bedste ved Bogen er de mange, veltrykte Madonnabilleder fra den norske Middelalder. Den ledsagende Tekst røber en kundskabsrig Forfatter, men læser man straks paa Bogens første Sider en Sætning som den: »Forelskelse i Ægteskabet var Misbrug af Sakramentet, en Dødssynd, som førte til Helvedet, mente Kirken,« da gaar man med dyb Mistro til Resten af Bogen og opdager, at det vrimler af lignende sorgløst henkastede Paastande, som maaske siger en hel Del om Kvinden, men saare lidt kender til Maria. Forf. ejer dog den rigtige Portion Selverkendelse, naar han paa sidste Side skriver: »Jeg tør ikke tilegne mine kloge og gode Søstre denne Bog om Vor Frue. Der staar nok mange Ting i den, som katolsk Censur næppe vil give sit »Imprimatur.« —z.

Fra Hovedstad og Provins.

Den franske Retraite.

Den Retraite den franske Père Guces holdt for katolske Kvinder fra $\frac{3}{7}$ til $\frac{8}{7}$ paa Rygaard var i Stand til at paavirke os alle stærkt. Vi var kun en lille intim Kreds, men vi burde have været samlede, alle vi, der forstaar fransk.

Til trods for P. Guces blændende Veltalenhed og sprudlende Vid, var Rammen om hans Foredrag uendelig enkel — og netop derfor trængte hans Ord ind til de dybeste Strengte i ens Sjæl. Hans Motto var: »*plenitude d'amour*«, *moi Zéro Sui tout*. Paa dansk nærmest: »Kærlighedens Fylde. Jeg intet, Gud alt! og det ligeledes stadig tilbagevendende »*Plenitude de vie, plenitude de mort*« — »Det højeste Liv i den dybeste Død!« De hellige Sandheder blev belyst med mangfoldige Hændelser fra Menneskers Færden her paa Jorden. Ære være Mindet om disse rige Dage. A. S.

Fra den vide Verden.

Den rette Front.

Et Antal fremragende hollandske Personligheder, som for Størstedelen tilhører Landets ældste Familier og beklæder høje Embeder i Statens Tjeneste, har grundlagt en ny Organisation, som kalder sig »Nationalfront«. En Afdeling er allerede begyndt at arbejde i Utrecht. I andre Storbyer er Foreninger, der svarer til denne Organisation, allerede i fuldt Arbejde, senere skal de alle sammenfattes under en Centralkomité. I et Opraab har Stifterne af denne Bevægelse bekendtgjort deres Idéer: »I disse kaotiske Tider, hvor Samfundsfundamentene undermineres, skal det hollandske Folk atter vende sig til Gud og uddybe sin Troskab til Huset Oranien. Det vilde være imod vort Folks Historie og Tradition, hvis man vilde søge andre Retningslinier. Derfor maa man bestræbe sig for at samle Katolikker, Protestanter og Anderledestroende i en Nationalfront, der støtter sig til den ophøjede Tanke, at Gud er al Gudheds Kilde.« Det er Bevægelsens Maal at bekæmpe alle antikristelige og antireligiøse Elementer og Indflydelser. De disponerer allerede over 5 Slotte, hvis Ejermænd har sluttet sig til Bevægelsen. Den 12. August vil Bevægelsens Central blive indviet i Hardenbroeck. Prins Bernhard, Prinsesse Julianes Gemal, og Ministerpræsident Colijn vil deltage i Højtideligheden.

Klosteropdragelse.

En af de mest kendte, mest afholdte, mest efterspurgte engelske Romanforfattere, Dr. A. J. Cronin, hvis sidste Arbejde »Kastellet« hører til de mest efterspurgte Bøger i Aar, overværede for nogle Dage siden en Velgørenhedsfest i en katolsk Skole. Han holdt en Tale, hvori han bl. a. sagde: »Man maa kigge over Muren til disse Klasseværelser for at forstaa deres Betydning. De giver vore Døtre en katolsk Opdragelse, hvad der i vor ulykkelige Tid er noget saa skrækkelig nødvendigt. Intet staar over en Klosteropdragelse for Pigebørn — en Kendsgerning, som bekræftes af saa mange Ikke-Katolikker, idet de sender deres Børn i Klosterskolerne. Gode Kvinders Indflydelse var ingensinde saa nødvendig som i Dag, i denne Læbestifternes, Skraalehalsenes, Negerdansenes, den taabelige Singsangs og lignende Naragtigheders Tid.«

Kirke og Opdragelse.

Professor ved Universitetet i Yale, William Lyon Phelps, offentliggjorde for kort Tid siden i et amerikansk Familieblad en Artikel »Religion i Hjemmet«. I den store Presse

fremkommer nu et Svar, skrevet af John Warren Hill, Præsident for New-Yorks Ungdomsdomstol. Han gaar ud fra, at i New-York er 70 pCt. af de 6000 unge Forbrydere, som aarligt møder for hans Domstol, udgaaet fra gudløse Hjem. Han siger endvidere: »Tusinder af unge Mennesker i New-York og andre amerikanske Storbyer kan skaanes for Forbryderens Løbebane ved en religiøs Opdragelse. Religion er nødvendig for Ungdommen, som Grundsten og Kærne for deres Moralitet og deres Fremtid som 100 pCt. amerikanske Statsborgere. Som Jurist, der hvert Aar maa sidde til Doms over Tusinder af forbryderiske Dreng og Piger, samstemmer jeg med Professor Phelps i, at Religionen er nødvendig for den amerikanske Ungdoms Vel. Men det er ikke tilstrækkeligt at sende Børnene i Kirke. *Ogsaa Forældrene maa være troende og overbeviste Kirkegængere, for BARNET følger uundgaeligt Faderens og Moderens Eksempel.* Amerikas Kirker er i Dag det stærkeste Bolværk imod Lovløshed og Umoralitet.«

Japansk Admiralsbesøg.

For nogle Uger siden ankom den kejserlig-japanske Flaades Kontreadmiral Yamamoto til London. Han er en intim Ven af Kejseren af Japan og et af det kejserlige Hofs fire katolske Medlemmer. I et Kloster i Cork besøgte han en Nonne, som i tyve Aar har arbejdet som Missionær i Japan og har undervist hans Hustru i Engelsk. Han fortalte interessante Enkeltheder om Katolicismen i Japan. Rundt regnet findes der for Tiden 300.000 Katolikker. Klosterkaldene er særlig talrige, og det er især de kontemplative Ordener, der foretrækkes, f. Eks. Trappisterne og Karmelitterne.

En Valfart til St. Annæbjerg.

130.000 Mænd og unge Mennesker samledes forleden Søndag, den traditionelle Dag for Mændenes Valfart til St. Annæbjerg i Øre-Schlesien, for at aflægge en begejstret Trosbekendelse for Kristus og hans Kirke i Kardinal-Ærkebiskop Bertrams Nærværelse og bringe den gamle Kirkefyrste deres Hyldest. Det var en Trosbekendelse, som Øvre-Schlesien sjældent har set Mage til: 23 Ekstratog fra alle Dele af Øvre-Schlesien førte 25.000 Mænd til Valfartens Maal, og over hundrede Biler bragte Pilgrimme fra de Egne, der ikke kunde faa Forbindelse med Ekstratogene. Tusinder af Privatbiler parkerede paa den kilometerlange Hovedvej, og uoverskueligt var det Antal af Mænd og unge Mennesker, som kom paa Cykle for at aflægge deres Trosbeken-

Kirkelig Kalender

Juli - Aug.

31. S. **8. Søndag e. Pinse.**
 1. M. Petri Fængsel.
 2. Ti. Alfons M. Liguori.
 3. O. Genfindelsen af Stefans Relikvier.
 4. T. Dominicus.
 5. F. Maria i Sne.
 6. L. Vor Herres Jesu Kristi Forklarelse.

Aug.

7. S. **9. Søndag e. Pinse.**
 8. M. Cyriacus, Largus og Smaragdus.
 9. Ti. Johannes M. Vianney.—Vigilie.
 10. O. Laurentius.
 11. T. Tiburtius og Susanne.
 12. F. Clara.
 13. L. Vigilie til Marias Optagelse.

Juli-Aug.

Ugens Messebønner

31. S. **8. Søndag e. Pinse** (680—515); 2. *Sæt Bønner*: Ignatius af Loyola (1023—846).
 1. M. Petri Fængsel (1024—847); 2. Paulus, 3. De machabæiske Brødre.
 2. Ti. Alfons M. Liguori (1026—849); 2. Stefan I.
 3. O. † Genfindelse af Stefans Relikvier (1029—852); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
 4. T. Dominicus (1029—852).
 5. F. Maria i Sne (1030—853).
 6. L. Vor Herres Jesu Kristi Forklarelse (1030—854); 2. Xystus II, Felicissimus og Agapitus.

Bønnens Apostolat. Intentioner for August Maaned: *Den katolske Ungdom i ikke katolske Skoler.*— *Andagten til den saligste Jomfru Maria i Missionslandene.*

St. Ansgars Skolehjem, Horsens. Mellemskolens Elever møder d. 10. August, de andre d. 13. August. Samtidig gøres Forældrene opmærksom paa at Børnene paa Skolehjemmet har **regelmæssig Religionsundervisning, regelmæssig Gudstjeneste, regelmæssig Søvn og regelmæssige Spisetider.** Hvor tit maa Børnene nu til Dags savne alt dette i al den Uro, som det moderne Liv fører med sig.— Vi vil gerne her benytte Lejligheden til at sige en hjertelig Tak til alle dem, der vedholdende viser Skolehjemmet Interesse og paa en eller anden Maade har støttet os i vore Bestræbelser.
Forstanderen.

delse. For at holde de katolske Mænd borte fra Valfarten blev der af det prøjsiske Statsgrubeselskab (Preussag) arrangeret Bjergfester, og KdF foretog Udflugter i 5 Særtog fra Industriomraadet. For Hindenburg blev der fastsat en Undergau-Sportsdag, og i andre Industriomraader skulde det herskende Partis Underafdelinger sørge for, at saa mange Mænd som muligt, især unge Mennesker, blev holdt borte fra Bekendelsen paa St. Annabjerg.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 28. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladet og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15--17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 32

Søndag den 7. August

1938

INDHOLD: »Hvor vidunderligt er dit Navn over hele Jorden« - En katolsk Lægmand om Bibellæsning - Ekstravagancer? - Hvad de gør for katolske Skoler! - Den religiøse Situation i Østrig - Den store internationale Kongres - Talt og skrevet - Glimt fra Spanien - Moderhjertet - Kirkens Armé i Kina - Nye Bøger - Fra Hovedstad og Provins - Fra den vide Verden - Kirkelig Kalender - Ugens Messebønner - Avertissementer.

»Hvor vidunderligt er dit Navn over hele Jorden!«

9. Søndag efter Pinse.

(Ps. 8,2).

Dette Vers faar i det ny Testamente gennem Opfyldelsen af den guddommelige Opgave: Gaar hen og lærer alle Folk — —! en langt højere og dybere Mening end før. Ved at betjene sig af Apostlenes velsignede Fødder bærer Jesus det glade Fredsbudskab ud til alle Verdens Folkeslag. Ved Apostlenes Sved og Taarer og Blod forvandler han den haardeste Klippegrund til de frugtbareste Agre. Hvor før den aandelige Død førte Sceptret, har Apostlenes vækkende Ord faaet et overnaturligt Liv til at blomstre.

»In omnem — — —«

Hvorledes kom det til et sligt verdensomspændende Under? »Han talede, saa skete det.« (Ps. 32,9). Hans Kald, Hans Udsendelse af Apostlene skylder denne vidunderlige Verden sin Tilblivelse. Ordet, som starter de mange Skæbner, er saa uanseligt som vel muligt. Paa Opfordring af Johannes Døber følger to af dennes Disciple Herren og spørger Ham: »Mester, hvor bor du?« Han svarer: »Kom og se!« (Joh. 1,38). Paa Vejen til Galilæa træffer Jesus Philip og siger blot: »Følg mig!« mildt og dog uimodstaa-

ligt. Hans Kalden betvinger Hjerterne. Og dette gentager sig hos hans Efterfølgere, Apostlene.

M. v. Greiffenstein lader Jesus spørge sine Lærlinge:

»Vil du med mig paa vilden Sø som Sjælefanger fare?
Og skræmmes du i Stormens Nat ej bort af Dødens Fare?
Vil du med mig i Nordens Sne, i Syd, hvor Solen gløder,
oplede de vildfarne Faar, som mellem Torne bløder?
Og kan du vel min Tørst forstaa hver Sjæl at fri fra
Fængsel?

Vil med min hede Længselsglød forbinde sig din

Længsel?«

Aubrey de Vere skildrer paa dragende Vis, hvorledes Skt. Patrick allerede som Barn mødte og fulgte Kaldet. *Hugh Benson* har i sine Bøger tegnet os en Række forskellige Præstekaldelser, der tidsfæstes til den engelske Kirkes Martyrperiode.

Imidlertid: Enhver eneste Kristen er hver paa sin Vis og enhver i sin Stand kaldet til et Apostolat. Enhver skal aabent bekende Kristus for Menneskene, i Ord og i Gerning. *Thaning* fortæller i »Jeg spørger«: En ung Tvivler i England erklærede over for sin Præst, at han først vilde tro paa Kristus, naar han fik at høre, at *Gladstone* ogsaa gjorde det, og midt under en oprivende Valgkamp satte den 82-aarige Olding sig ned og skrev paa et Brevkort følgende Svar: »Alt, hvad jeg skriver, og alt, hvad jeg tænker, og alt, hvad jeg haaber, grunder sig paa Kristi Gudsdom som det eneste centrale Haab for vor arme, faldne Slægt.«

Bekendelse med Munden alene gør naturligtvis ikke Sagen klar. »Den Tro, som man praktiserer, er det eneste overbevisende,« mener *Carlyle*. Den levende Trosbekendelse er langt virksommere end den blot udtalte. Men det virksomste af alt er Blodvidnernes Tro. Vi ved, at Martyrernes Blod blev Kirkens Sæd. Og denne Sandhed genspejler sig i de forskellige Landes Helgenhistorier og Martyrdigtning. Og den praktiseres ogsaa i vore Dage.

Ved Bøn og Offer kan en jævn Kristen, selv om han aldrig forlader det Land, hvor han er født, dog medvirke velsignelsesrigt ved Troens Udbredelse i Hedningeland. Et sligt Apostolat udøvede den h. gamle *Alonso Rodri-*

g u e z paa heltemodig Vis. Himlens Svar paa hans Bønner var Venskabet med Petrus Claver. I den gribende Bog »Slavemarkedets Helgen« skriver *Arnold Lunn*: »*Rodriguez, som Miss Petre til Slut sagde, fandt i Claver »sin aandelige Længsels Søn, den Discipel, som kunde prædike for de Sjæle, for hvilke han selv havde maattet nøjes med at bede, — den Mand, som kunde arbejde blandt dem, for hvilke han kun havde kunnet græde og lide« — — — »44 Aar tilbragte Claver i Arbejdet for de ulykkeligste af Adams Børn. — — Han var gennemtrængt af Kærlighed til disse udstødte. — — Han sugede Giften ud af Negrenes Saar —, fordi han vidste, at ogsaa Negrene er skabt i Guds Billede, og fordi han havde erkendt den Sandhed ikke som et koldt, akademisk Faktum, men som en sejrende Opdagelse, der for ham aldrig tabte sin Friskhed.«*

Der er ingen Tvivl om: Da vor Forløser udvalgte sine Apostle, da hvilede hans Øjne ogsaa paa os. Vi er kaldede til at udvide Guds Rige, til at vinde andre Sjæle for Guds Rige, Sjæle, der med Konvertiten *Aubrey de Vere* kan juble:

*»Hvad er det, som glansomstraalet
klippefast paa Bjerget staar,
Staden, som har alle Storme
trodsset og til Himlen naar?
Den, som breder sine Arme
signende ud over Jord
og faar alt det Skabtes Lovsang
samlet til et evigt Kor?
D i g tilhører Magt og Rige!
Om dig, Drot, vi flokkes tæt!
Sandhed er hos dig og Frihed.
Sødt dit Aag, din Byrde let!«*

Ja, hvor vidunderligt er dit Navn over hele Jorden!

— ch —

En katolsk Lægmand om Bibellæsning

Her skal fremfor alt henvises til *Paul Claudel*: »*Introduction au Livre de Ruth*«, (Paris, Desclée de Brouwer et Cie, 237 S.).

Efter den berømte Digers Mening er der blandt *Léon Bloys'* Værker to, som — skønt de skæmmes af Udbrud af

en utidig Romantisme — staar uendelig højt over de andre ved Tankens Dybde og Sindrigheid, ved det Kendskab til den Hellige Skrift og Kirkefædrene, som de røber, og ved det, som jeg vil kalde Modtagelighed for Aanden i disse. De to Skrifter er »*Le Salut par les Juifs*« og »*Le Symbolisme de l'Apparation*«. Begge er de skrevet under Inspiration af Abbé Tardif de Moidrey (1828—79). Abbé Tardifs Liv var helt igennem et Liv i Bøn, Studium og helt opfyldt af apostolisk Iver under Hindringer, som stammede fra et svigtende Helbred. Vi skylder hans Pen et Værk, hvorom Claudel fælder denne Dom: »Ruths Bog er simpelt hen et Mesterværk. Siden de store kristne Aarhundredreder havde ingen med Undtagelse af Bossuet, saa dybt — jeg siger ikke: forstaaet, men trængt ind i og indlevet sig i de Hellige Bøger.« Claudel skænker os nu den fuldstændige Tekst til denne kostelige Bog, som paa overraskende Maade belyser os Ordenskaldet og Ordenslivet ved Ord af den Hellige Skrift og med en Kunst, der rivaliserer med de gamle Liturgikere, og med hvilken Styrke og hvilken Veltalenhed!« (19).

Af Claudels Indledning, som fylder 104 Sider, fremhæver jeg enkelte Sætninger:

Det er noget overordentligt, at Gud har talt tydeligt til Menneskene, og at dette Ord er nedlagt for alle Tider i et skriftligt Dokument. Dette Ord, denne Bøn lægger Kirken obligatorisk i Munden paa hver af sine Præster i Breviærets uforlignelige Bind. Men det er ikke nok at gennemløbe det med Øjnene og Læberne; man maa dvæle ved det, lade sig gennemtrænge af det, ligesom Oldtidens Fædre gjorde, ikke af tom Nysgerrighed, men i Fromhedens Aand; man maa leve i det; man maa opmagasinere det i sig; man maa sove ind og vaagne op med det; man maa være overbevist, praktisk overbevist om, at — ifølge den h. Paulus' Ord (2. Tim. 3,16) — *ethvert Skrift, som er indgivet af Gud, er nyttigt*, at det er helt igennem Næring (20 f.).

Gransk Skrifterne! Ogsaa for jer har de noget i Reserve, thi de er uudtømmelige! Slip dem aldrig! De er ikke skrevet for en enkelt Tidsalder eller for en enkelt Folkeklasse, men som et Brev, der er adresseret til hver især personlig ... Saaledes fandt den h. Frans, da han aabnede Bibelen et tilfældigt Sted, Befalingen til at genophygge Sognets Kirke og derefter alle sin Ordens Grundsætninger (31 f.).

Det Gamle Testamente er uforstaaeligt uden det Nye, som udfylder, retfærdiggør og forklarer alt. Ordet, som blev Kød, har ikke gjort andet end at sætte sig selv i det billedlige Sted ... Da Han gik rundt til Synagogerne, hvad gjorde

Han da andet end at fremstille sig midt i Loven og Profeterne som en levende Henvisning ... Han møder de to Disciple paa Vejen til Emmaus og al Hans Undervisning bestaar i at udlægge for dem Skrifterne, som indeholder Ham og hvori Han er (88).

Gud har givet os sit Ord, ligesom Han har givet Adam Edens Have til at dyrke den (99).

Hvert Aarhundrede finder i Bibelen den Lære, som det har Brug for.

Skade, at Tardif kun har givet os en Forklaring af Ruths Bog. Det var hans Hensigt at behandle hele den Hellige Skrift paa samme Maade. Men det første Forsøg vandt ikke rigtig Forstaaelse, og det tog Modet fra ham. *Hvad Nytte er det til, at jeg skriver,*« sagde han, »naar ingen læser mig.« Der blev ikke gjort Reklame, og det hele blev sat daarligt i Værk, og saa blev Bogen hos Boghandlerne. Claudel har indlagt sig stor Fortjeneste ved at gøre sig til Herold for Tardif. Derved er der sikret Bogen den Anerkendelse og Udbredelse, som den efter sit indre Værd for længst havde fortjent.

Den efterhaanden berømte *Cambridge summer school* har i 1937 behandlet Skriftproblemer. De enkelte Foredrag er blevet samlet i et Bind: »*The New Testament*« (Burns, Oates & Washbourne, 1938, 344, S. 7s 6d). Mange nytestamentlige Emner drøftes her mesterligt: saaledes den romerske og jødiske Baggrund for Bibelen, Peter og Pauls Skikkelser, de apokryfe Bøger, Evangelium og Dogma. De enkelte Forfattere er saa kendte Navne som Hugh Pope, Martindale, Arentzen etc. Bogens Aand lyser os i Møde bl. 2. fra et Afsnit i Indledningen: »*Tiderne har forandret sig og Hjulet har drejet sig engang rundt. Den katolske Kirke, som engang blev beskyldt for ikke at tilkende Bibelen tilstrækkelig Autoritet (fordi Kirken ogsaa bygger paa Tradition!) bliver nu angrebet for at tillægge den for meget Myndighed. Der foreligger i hvert Fald en vældig Forskel, selv om Ikke-Katolikker stadigvæk troede, at der ikke findes nogen formel Fejl i Biblen. I Virkeligheden er dette langt fra Tilfældet, og den katolske Kirke er ikke blot den eneste paalidelige Forfægter af Bibelens Autoritet i dette Land, men ogsaa af dens Sandhed. I denne Forstand i det mindste er det korrekt at kalde den Bibelens Kirke.*«

Ønskes det Gamle Testamente repræsenteret i en eneste Skikkelse, da bør man studere Profeten Jeremias, denne Mand, der er »den personlige Type af det Gamle Testamente og dets aandelige Udvikling, en Udvikling, der ikke kan fattes ud fra rent naturlige Forudsætninger alene«. *Herders Laienbibel*, Bd. IX/1, tegner denne Profets Liv og Værk for os med kraftig, plastisk Streg (W. Lauck, *Das Buch Jere-*

mias, Freiburg i B., 1938, 356 S., R.M., 6,40). Den rigeste religiøse Næring tilbydes i denne Kommentar, der udfra Skriften skildrer et Menneskeliv og -værk, som er mere spændende end en spændende Roman. —z.

Ekstravagancer?

Anledning til denne Overskrift giver *Louis Chaigne*: »*Le Bienheureux Louis-Marie Grignon de Montfort*«, (Paris, I. de Gigord, 168 S., ill.). Man finder nu til Dags de Afsavn og Haardheder, som fremragende Sportsmænd for en tvivlsom, kortvarig Triumfs Skyld paalægger sig selv, ganske i sin Orden. Men hvis storsindede Sjæle gør noget tilsvarende i Guds Tjeneste, saa tager Verden forfærdet Afstand derfra. Ekstravagancer — hedder det da, ja, man taler om Naragtighed. Det maatte Louis-Marie erfare saavel som den h. Frans af Assisi. Allerede i Seminariet i Paris var hans Stuenaboer forbløffede over hans Spægelse og over hans paafaldende lange Bønner. — En Dag spurgte man ham, hvorfor han med Hatten i Haanden fulgte en tilsyneladende ubetydelig Mand. Han svarede: »Jo, for denne Mand er »paa Korset«, og man bør »agte og ære alle, som har den Lykke at være korsfæstet.« — Ogsaa i Rekreationstimerne vilde han kun tale om teologiske Spørgsmaal og aandelige Ting. Nogle enkelte Studiekammerater vinkede af og be- raabte sig paa den h. Thomas: »Det Menneske, som aldrig selv spøger og ikke kan tage imod en Spøg og ikke synes om, at andre fornøjer eller adspreder sig, han er en Tølper og en Plage for sin Næste.« Louis-Marie søgte at tilpasse sig, saa godt han kunde; men han kunde ikke ret godt.

Efter sin Præstevielse (1700) vilde Montfort gerne til Missionen i Canada. Han blev afvist. Den 6. November 1700 skriver han: »Jeg kan ikke lade være med stadig at ønske et lille og fattigt Samfund af gode Præster, som under den hellige Jomfrus Fane og under hendes Beskyttelse vilde gaa fra Sogn til Sogn og undervise de fattige Bønder i Katekismus, udelukkende henvist til Forsynet.« Her udtaler han, hvad der var hans Kald: at bringe Evangeliet til dem, som var blevet Livets Stedbørn, at uddanne Missionærer. Han følger et Kald fra Biskop Girard af Poitiers. Hospitalet skal være hans Hovedkvarter, Centret for hans Mission blandt de ulykkelige. Han skaffer Orden i Huset. De syge bliver daarligt plejet; man maa først og fremmest sørge for at skaffe dem Føde. Nu saa man ham gennemvandre Byens Gader med et Æsel, hvis Sadel helt forsvandt under en Opstabling af Kurve. Hvem han mødte, bad han om Hjælp, og han fik Gaver i Overflod, langt mere end

han havde turdet haabe. Paa Hospitalet opvartede han ved Bordet og betragtede det som en Ære at tjene Jesu lidende Lemmer. Han boede i en Hytte. Han fejede Huset. Da han paa Gaden mødte en ulykkelig, som var fuld af Saar, og som ikke kunde faa Husly noget Sted, fordi man var bange for Smitte, ja, som ikke engang Hospitalet kunde modtage, opnaaede han af Administrationen at faa anvist en afsidesliggende lille Bolig, som han delte med dette Menneskevrag. Han forbandt Manden, hvis Linned og Klæder var snavsede, og hvis Kød var ved at gaa i Forraadnelse. Men han giver ikke efter for den Afsky, han naturligt føler, og som han regner for Fejghed. Han tager sit Parti. Han udsuger den modbydelige Materie og føler, at herefter vil alt være muligt for ham paa Forsagelsens sejrige Vej. — Montfort samler nogle udvalgte af Hospitalets Beboere i en from Forening. Det Værelse, som denne faar anvist, bærer Navnet »*la Sagesse*« (Visdommen). En højmodig Sjæl, Louise Trichet, tager sig af det lille Sennepskorn, som skal blive til et stort velsignelsesrigt Træ i Kirkens Have. Men »Reformatoren«, som er mange en Torn i Øjet, bliver sat udenfor. En lignende Skæbne bliver ham til Del i Salpêtrière i Paris. Han skriver: »Lad Folk kun bagtale mig og spotte mig, lad dem kun ødelægge mit Rygte — hvor er det dyrebare Gaver! Aa, naar skal jeg blive korsfæstet og død for Verden!« — Man kalder ham tilbage til Hospitalet i Poitiers; men hans Virksomhed bliver paa ny umuliggjort. Saa giver han sig til at virke ved Folkemissionerne, og med storartet Resultat. Som Midler benytter han, foruden sine betagende Prædikener, aandelige Dramaer og Sange, Opbrænding af farlige Bøger og Billeder, højtidelig Opstilling af et Missionskors. Smaatskaarne Aander tager Anstød af, at han ikke vandrer ad de gammelkendte Stier, og faar ham bortvist fra fire Dioceses efter hinanden. Saa udgik der samtidigt Kald til ham fra Biskopperne i Luçon og La Rochelle. Han bliver Vendées Apostel. I 1712 fremkom i La Rochelle hans »*Traité de la Dévotion à la Sainte Vierge*«. I Paris redigerer han Reglen for det fremtidige Samfund, som han vil kalde »*Marias Selskab*«, og flere ligesindede slutter sig til ham. Af Medlidenhed med Børn, som har Tilbøjelighed til at vagabondere, besluttede han at aabne Friskoler, ledet af St. Gabrielsbrødre. Saaledes er der nu tre blomstrende Samfund, der ærer ham som Stifter.

En Ven af ham, Hr. Blain, bemærkede til den Salige: »Hvor finder De i Evangeliet Eksempler paa saadanne Besynderligheder som Deres? Afvisninger, Modsigelser, Forfølgelser følger Dem overalt; det er Deres besynderlige Måner, som tiltrækker saadant. De vilde kunne gøre meget mere godt, hvis De kunde overvinde Dem selv til at bære

Dem ad som andre Mennesker.« Montforts Svar er karakteristisk: »Hvis jeg har besynderlige og usædvanlige Manerer, saa er det ikke, fordi jeg lægger an derpaa; jeg har dem da af Naturen og ved slet ikke selv af det ... For Resten skulde man vel nærmere forklare, hvad det er, man kalder besynderlige og usædvanlige Manerer hos mig. Hvis man dermed mener Handlinger, der viser ualmindelig stor Nidkærhed, eller store Spægelsler eller andre heroiske Dydsøvelser, saa vilde jeg regne mig for meget lykkelig ved at være besynderlig lige som alle Helgenerne. Hvis man derimod ganske simpelt vilde tale om aparte Væsen og bebrejde mig et saadant, saa vilde jeg tage imod Bebrejdelsen og rette mig efter den til min Fordel. For øvrigt vilde jeg gøre den Bemærkning, at det er meget let her i Verden at opnaa at blive kaldt besynderlig. Dertil behøves kun, at man ikke indretter sit Liv efter Mængdens Smag, og at man ikke gør sig til Slave af deres Luner ... Hvis Visdommen bestod i ikke at foretage noget nyt for Gud og at sørge for, at der slet ikke blev talt om os, saa vilde det have været meget forkert af Apostlene at drage ud fra Jerusalem; i hvert Fald burde St. Paulus ikke have foretaget saa mange Rejser, og St. Petrus burde ikke have rejst Korset paa Kapitolium. En saadan Visdom vilde sikkert ikke have forskrækket Synagogen, som saa nok havde ladet de første af Frelserens Disciple være i Fred; men disse havde da heller aldrig erobret Verden.«

Man maa ikke forestille sig den strenge Asket som en mørk Jansenist. Han er gennemtrængt af en ubegrænset Tillid til den guddommelige Kærlighed. L. Chaigne siger med Rette: »Jeg beder dem, som kun ser den lynende Montfort, Montfort med de umenneskelige Bodsøvelser, med de uefterlignelige Sædvaner, lægge Mærke til en Godhed, en Blidhed, en Naturlighed i Lighed med det, der gjorde Jesus til det nye Menneske. Han prædiker Salighederne, og han bøjer sig ned over Elendigheden med en Medlidenhed, som ikke er af denne Verden. Han lader Fængslernes Porte aabne for sig og behandler med ufattelig Hensynsfuldhed de ulykkelige, som, udstødte af Samfundet, ikke har andre Udveje end at fortvivle eller kaste sig i Armene paa den guddommelige Kærlighed.« (61).

Montfort tillader, trods de Skikke, der var indført af den snæversynede Jansenisme, sine Døtre den daglige Kommunion (76). Han er, fremfor nogen anden, Antijansenisten, den gode Guds Pioner (23).

Da han allerede var syg til Døden, holdt han sin sidste Prædiken over Jesu Godhed med en saadan Kærlighed, at Tilhørerne udgød Taarer. Derefter trak han sig tilbage til

sin Grotte for at dø. Han lod Sognebørnene fra Saint-Laurent komme til sit Leje. Med Krucifikset i Haanden rejser han sig op og synger med Begejstring det første Vers af sin Salme: »Kom, mine kære Venner, vi gaar til Paradis. Hvad end vi vinder her paa Jorden, Paradis er dog bedre.«

Montfort døde den 28. April 1716. Siden 1888, da han blev erklæret salig, fejrer Kirken hans Dødsdag.

A. P.

Hvad de gør for katolske Skoler!

I Juli Maaned har »National Education Association« holdt sin Aarskongres i New York. Denne Association omfatter alle de offentlige Skolers Lærere i De Forenede Stater, og hvor stor den er, fremgaar alene af den Kendsgerning, at 15.000 Delegerede har taget Del i Kongressen. De katolske Skoler var udmærket repræsenteret, d. v. s. ved 4000 Delegerede, som først overværede en Gudstjeneste i Domkirken i New York. Pater Edmund Walsh, S. J., Vicepræsidenten for Georgetown University, har under Kongressen fremhævet den katolske Indsats i Opdragelsesarbejdet. Kirken har, siger Pateren, ofret over 1 Milliard Dollars i U. S. A. for at bygge disse Skoler, ud fra den Overbevisning, at Mennesket maa faa en fuldstændig Opdragelse, intellektuelt saavel som religiøst. Hvert Aar maa den katolske Kirke i U. S. A. desuden samle yderligere 300 Millioner Dollars for at opretholde sin Opdragelsesorganisation. Udgifterne for Staten New York alene beløber sig til 45 Millioner Dollars pr. Aar. Heri er dog ikke de 300 Millioner indbefattet, som Kirken hvert Aar ofrer til Fordel for sine Universiteter. Disse Tal viser, hvilken Betydning de amerikanske Katolikker tillægger Ungdommens Opdragelse, siden de paatager sig disse Udgifter ved Siden af Skattebyrderne til Fordel for Statsskolerne, som de ikke er fritaget for. P. Walsh har undersøgt Muligheden af at supplere Statens Skolers Læreplan, saa den kunde være tilfredsstillende for Katolikker i religiøs og etisk Henseende; men Resultatet har været nedslaaende paa Grund af de moralske Principper, som ifølge Traditionen er de herskende i Statens Skoler. Han fremhæver desuden, hvor vanskeligt det er at gennemføre et ensartet etisk System i et Land med saa mange forskellige Religioner. Dertil kommer, at en stor Del af De Forenede Staters Befolkning erklærer, at de slet ikke hører til nogen Religion. Under Kongressen udtalte Præsidenten for den Kommission, der repræsenterer National Education Association, sig imod en Centralisation i Skolespørgsmaalet. C. H.-S.

Den religiøse Situation i Østrig

Pragerbladet »Die Deutsche Presse« bringer (ifølge »Observatore Romano«) fra en østrigsk Kilde en sammenfattende Fremstilling af den katolske Kirkes Forhold i Østrig. Artiklen er saa meget mere betydningsfuld, som dette Blad, der udkommer paa Tysk, er kendt for sin venlige Indstilling over for Sudetertyskernes Krav. Artiklen siger bl. a.: »Bürckel har i Østrig afskaffet nogle Helligdage under Forgivende af at ville ensrette Helligdagsloven i Østrig med Forholdene i das Reich. Da man efter Krigen prøvede noget lignende i Czekoslovakiet, har en vældig Protestbølge forhindret Gennemførelsen af en saadan Reform. Østrig besad et vidt udbredt Net af katolske Privatskoler, der var ypperligt organiseret. Det katolske Universitet i Salzburg skulde krone denne katolske Opdragelsesbygning. Nu er de Penge, der blev indsamlet til dette Universitet, konfiskeret, de katolske højere Skoler bliver hæmmet og boykottet, Elementærskolerne maa lukke for Tilgang og helt og holdent overlade Marken til den ensrettede nazistiske Skole. Socialisterne har i Aarene 1921—23 fjernet alle religiøse Bøger fra Skolebibliotekerne, ja overhovedet alt, som ikke var i Overensstemmelse med de marxistiske Idéer. Nu giver Nazisterne sig til »at rense« Bibliotekerne paa ny, idet de fjerner alle de Bøger, som ikke er i Samklang med deres Idéer. Nazismen konfiskerer langt flere Bøger end Marxismen nogen Sinde har gjort. Der bliver efterhaanden mange Tilfælde, hvor man gør det umuligt for Eleverne at opfylde deres religiøse Søndagspligt, grundet paa Møder og Øvelser, som Partiet netop henlægger til Helligdage. De nazistiske Lærere gør sig stor Umage for at forkynde Alfred Rosenbergs Lærdomme i Skolerne.

De katolske Læreres Organisation, som talte over 10.000 Medlemmer, er blevet undertrykt, mange blandt dem havde ydet heroisk Modstand mod den marxistiske Storm. Nu bliver de Ofre for en Forfølgelse, der er langt mere haard end hin første.

De østrigske Katolikker er dybt rystede over de nye Ægteskabslove. Det er rigtigt, at der ogsaa i andre Lande findes Love af en lignende Art; men alle Vegne har det været muligt for Katolikkerne i det mindste at bekæmpe dem eller at modificere deres praktiske Gennemførelse. Det civile Ægteskab kan aldeles ikke forsvares ud fra nationale Motiver. Det er et gammelt Krav paa Kommunisternes Program, paa alle marxistiske Programmer og for alle religionsfjendtlige Bevægelser. De østrigske Marxister, som i deres Rækker paa et Tidspunkt havde organiseret omtrent Halvdelen af den østrigske Befolkning, havde ikke Held

med sig, da de vilde paatvinge dem deres Vilje. Nu er det civile Ægteskab blevet indført af dem, der kalder sig »positive Kristne«. Alle katolske Organisationer, med Undtagelse af »Caritas« og af Broderskaberne, er blevet undertrykt, og vældige Kræfter og Ofre af den katolske Befolkning har saaledes været bragt forgæves, medens Sjælesorgen blev berøvet et vigtigt Hjælpe-middel. I hver Provins eksisterede der en katolsk Dagspresse, der var vel betjent og meget udbredt. Alle deres Dagblade er nu blevet omdannet eller undertrykt. I deres Sted udbredes i hele Østrig i stor Stil de anti-religiøse Blade fra Tyskland og andre ny-oprettede i Østrig.

Katolikkerne nærer det Haab, at Biskoppernes kloge Adfærd mod det nye Styre vil afværge en haard Prøvelse for Østrig. De maa nu alligevel gennemgaa den. Katolikkerne maa nu indlede en ny Taktik. Overfor det organiserede Arbejde bliver nu det individuelle Eksempel en absolut Nødvendighed, Udlandets Katolikker vil ledsage dem paa deres Kalvariebjerger med deres Bøn.«

Dertil kommer, at hver Dag bringer nye Efterretninger om Ophævelse og Konfiskation af Klostre og Kirkens Ejendom. Utallige Undersøgelser rammer alle mulige Institutioner, der maa finde sig i, at man roder i alle deres Skrifter, tager dem med, fængsler Gejstlige uden Opgivelse af Grund, uden at man ved, hvor de kommer hen og hvor længe deres Fængselsophold vil vare, uden rigtig Mulighed for at kunne beklage sig eller appellere til Lov og Ret.

Christianus.

Den store internationale Kongres

Antropologi er som bekendt den menneskelige Naturhistorie, som gransker Mennesketyperne i Fortid og Nutid, medens *Etnologien* paa videnskabelig Vis søger at trænge ind i de skriftløse Folkeslags kulturelle Ytringer og undersøger deres Religion og Kunst, deres Økonomi og Samfundsstruktur. Repræsentanterne for disse to moderne Videnskaber mødtes i København i Ugen mellem 31. Juli og 6. August til deres anden internationale Kongres under Hs. Majestæt Kongens Protektorat. Deltagernes Liste viser 655 Navne og er saaledes et Udtryk for den overmaade stærke Interesse, som de ovennævnte Videnskabers Problemer omfattes med i vor Tid.

Det siger sig selv, at den katolske Kirke ikke er ligegyldig, hvor det drejer sig om en Forskning, som beskæftiger sig med Menneskehedens Historie. Katolsk Videnskab har jo ikke mindst i de senere Aartier ydet en fremragende Indsats; man behøver blot at minde om Navne som Schmidt,

Koppers, Gusinde og Obermeyer. Kirken har her i sine Missionærer en ganske uvurderlig Stab af Medarbejdere, men den nyder paa den anden Side i sine missiologiske Instituter, f. Eks. i Rom og Louvain, hvor Missionærerne forberedes til deres svære Arbejde i fjerne Kontinenter, godt af de videnskabelige Nyopdagelser i disse Fag.

Derfor kan det ikke undre, at Vatikanstaden er officielt repræsenteret ved denne Kongres og det pavelige Flag vajer

Vatikanets Repræsentant, Mgr. Bellon,
Rektor for Universitetet i Nijmegen.

ved Siden af de andre Nationers. Det er Rektoren for det katolske Universitet i Nijmegen, Mgr. Professor *K. L. Bellon*, der repræsenterer den hellige Stol. Oprindeligt var Pater Wilhelm Schmidt, som København kender fra tidligere Besøg og Foredrag, og som er Direktør for det pavelige etnologiske Museum, udsat til dette Hverv. Men den religiøse Situation i Østrig og Tyskland — P. Schmidt har jo ogsaa været Professor i Wien — kaster sin Skygge ogsaa over denne Kongres som over saa mange Begivenheder i

Europa. P. Schmidt kommer ikke, og det er tvivlsomt, om P. Koppers og den berømte Opdagelsesrejsende P. Gusinde, som ogsaa findes paa Deltagerlisten, vil kunne indfinde sig.

Alligevel mærkes det, at man fra katolsk Side følger Kongressen med den største Interesse. I Stenosgade træffer vi straks paa fire Patres af Jesu Selskab, som er pyntet med Kongressens Tegn. Der er Pater Prof. *Felix Rüschkamp* fra Frankfurt a. M.; fra Louvain, resp. Rom, kom Pater Prof. *Vaast van Bulck*, fra Bibelinstituttet i Rom har Pater *Alfred Pohl* givet Møde og fra Spanien, Barcelona, (p. t. dog Turin), kom Pater *José Torra*. Er det let at konstatere, hvem der er mødt af Jesu Selskab, saa er det svært at kende og finde alle de andre Navne inden for den katolske Videnskab, som tager Del i Kongressen. Der er Dr. W. Roukens fra det Kgl. hollandske Akademi, Professor Th. Baader fra Nijmegen, Direktøren for Kongomusæet J. Maes, Prof. Frans M. Olbrechts fra Wezembeck, Abbé Barandiantan fra Spanien m. fl.

Kongressens Sensation, som alle taler om, er den saakaldte Peking-Mand, i Virkeligheden Kraniet af en Dame, som har levet adskillige Hundreder af Aar før vore Dage i Omegnen af Peking og nu er fundet og rekonstrueret af Professor Franz Weidenreich. Jeg gad gerne vide, om der findes ret mange paa hele Kongressen, der kender dette Pekingmenneske saa grundigt og godt som Professor Pater Rüschkamp fra Frankfurt. Jeg har set Pateren paa Udstillingen paa Kirurgisk Akademi, hvor Professor Weidenreichs Knogler, d. v. s. dem, han har fundet ved Peking, er lagt frem i Modeller og Afstøbninger. P. Rüschkamp hersker her med suveræn Viden over alle disse Menneskelevninger. Han kender dem alle sammen, ved næsten i hvilket Felt af Udgravningerne de er fundet, om de stammer fra Mand eller Kvinde. Musæets elskværdige Inspektion vilde forklare Enkelthederne for os, men maatte snart give op over for Paterens kyndige Veltalenhed. P. Rüschkamp fortalte, at det gav et Sæt i ham, da disse Pekingmenneskers Skeletrester blev fundet, og man tror uden videre, at han er i Stand til saadanne entusiastiske Glædesytringer. I hvert Fald er det yderst tvivlsomt, om Pekingdamens Kranium nogen Sinde i levende Live har været omfattet af saa kærlige og ømme Hænder som nu af Pateren maaske tre Kvart Million Aar efter hendes Død.

Prof. Pater F. Rüschkamp S. J.

Det maa være en dygtig Lærer, det filosofisk-teologiske Fakultet i St. Georgien har i Pater R., der saaledes er med til at uddanne Limburger Stifts Teologer og desuden Teologistuderter fra 16 andre Stifter, som ogsaa faar, i det mindste delvis, deres Uddannelse paa det af Jesuitpatrene ledede Fakultet. Siden 1927 docerer R. der, og det er ikke lidt, han har at gøre. Teologerne hører i hele to Semestre biologiske og i hele fire Semestre antropologiske Forelæsninger, rent bortset fra Naturfilosofien, som skal meddele dem et samlet Syn paa Naturens Problemer. Pater R. har i øvrigt allerede gennem 30—40 Aar arbejdet inden for empirisk Biologi og Palæontologi og over 100 forskellige Publikationer stammer fra hans Haand.

Tiderne har forandret sig siden P. Breitungs Kamp mod Darwinismen, og den gamle Naturforsker vilde baade glæde

sig og gribe opponerende ind i Diskussionen under Kongressens Møder. P. Rüschkamp fortæller, at Professor Weidenreich ikke er Darwinist, han har offentligt taget Afstand fra Darwinismen i en Artikel i et Tidsskrift »Biomorphose«. Men lige saa sikkert er det, at Professoren bekender sig til den ortogenetiske Udvikling, og Pateren staar her helt paa hans Side. Han viser os ved Hjælp af Fotografier og Modeller, hvorledes Hovedskallen har udviklet sig siden Pekingmandens Tid, der jo ogsaa var Menneske, som hans Redskaber og Ildens Brug bl. a. viser. Han fortæller os om en Artikel fra 1937, hvor han hævdede, at Pekingmanden er ca. 800.000 Aar gammel. Pateren vover det Paradoks, at Mennesket begyndte fra Benene, d. v. s. den oprejste Gang hos et Hvirveldyr medfører en hel Del Forandringer for hele Kroppen og Hovedets Vedkommende, som gaar i Retningen af Mennesket, rent legemligt set. Mennesket af i Dag er i meget højere Grad et Hjernemenneske og i langt mindre Grad et Ansigtsmenneske end Pekingmanden, d. v. s. Ansigtssiden, især Tyggeredskaberne er langt mindre udviklet i Forholdet til Hjerneskallen. Dog er denne Sinanthropus alligevel et Menneske: om han end staar ved Skillevejen, ved Grænsen, saa siger hans Egenskaber os, at han allerede findes paa Menneskesiden. (Sluttes). —z.

Talt og skrevet

I et Interview med »Kr. Dagbl.« siger Biskop Th. Thurston fra den episkopale Kirke i U. S. A., der for nylig besøgte Danmark:

»Danmark er et lykkeligt Land, at saa godt som hele Folket staar i samme Kirke. De forstaar jo nok, hvor anderledes broget Situationen erovre hos os med det Utal af Kirkesamfund, vi har. Hvis det ikke var saa alvorligt, vilde det være rent ud latterligt med de Forhold, vi har — siger Biskoppen stiltfærdigt«.

Ved festlige Lejligheder har ogsaa danske, lutherske Gejstlige sagt noget lignende, bl. a. ved »Reformations«-jubilæet. Da var der adskillige, der var stolte over, at 97 % af Danmarks Befolkning tilhørte den samme Kirke.

Det er paafaldende saa lidt man mærker til Ærlighed og Redelighed, naar dette Spørgsmaal bringes paa Bane. Hvorfor tilføjes der ikke straks: men, desværre, af disse 97 % er der maaske kun 4—5 %, der gaar i Kirke eller overhovedet bekymrer sig om Kirken. Det vilde være redelig Tale. Fra katolsk Side hverken kan eller vil vi hovere. Vi kan kun med Sorg se paa, at næsten ingen gaar til Guds-tjeneste i de gamle dejlige katolske Kirker, selv om det, der findes i disse Gudstjenester kun er Ruiner eller Brudstykker af vore Fædres gamle Kristentro.

Dog ved andre Lejligheder kommer det frem, ja, det

sker endda ofte. Fra de forskelligste Egne i Landet lyder de lutherske Præsters Beretninger ret nøje overensstemmende: 4—5 % gaar i Kirke. I enkelte Sogne er Kirkebesøget nede paa 2 % og i enkelte andre oppe paa 10 %. I et Indlæg mod Pastor Bartholdys Tale om »de dovne Præster« nævnte en Præst fra Fjerritslevengen i forbigaaende, at der var 3 — skriver tre — i Kirke en bestemt Søndag, da han i sin Prædiken omtalte Bartholdys Beskyldninger.

Ved Biskop Gøtzsches Død har et Blad fremdraget en Udtalelse, som Biskoppen fremsatte ved sin Afgang i 1936. Han udtalte da om Kirkebesøget bl. a.:

Der er jo kun ringe Kirkegang i Viborg. Regner vi højt, er ca. 1000 Viborgensere i Kirke om Søndagen; det vil alt-saa sige, at ca. 15,000 ikke er der, og at lige saa mange Mennesker praktisk talt aldrig gaar i Kirke. Vilhelm Bech kaldte Viborg »Hovedstaden i de Dødes Rige«. Nu er det ganske vist anderledes, og Domkirken er fyldt med Kirkegængere ved Gudstjenesterne, men alligevel er det kun en lille Pro-centdel af Byens Folk, som søger Kirken, vel ikke mere end 5, højst 10 pCt.

»Fyns Venstreblad«, der sjældent forsømmer Lejligheden til Haan og Skældsord mod den katolske Kirke, bragte forleden en Forsideartikel med Overskriften: »Pavelig Udsending hilser Francos Myrderier«. Det mærkelige var, at der absolut intet som helst var i selve Artiklens Tekst, der retfærdiggjorde denne Overskrift. Undertegnede tillod sig en yderst saglig Protest mod Overskriftens Beskyldninger, men fik i samme Nummer, som min Artikel var optaget, det Svar, at Jesuitterne havde begaaet Massedrab, og »Hensigten helliger Midlet er endnu god Latin for Hans Hellighed i Rom.« Da jeg selvfølgelig udbad mig nærmere Oplysninger om, hvor og hvornaar Jesuitterne havde begaaet Massedrab eller overhovedet Drab, og hvor Kirken lærer, at »Hensigten helliger Midlet«, nægtede man min Artikel Optagelse.

Det sørgelige er, at dette er ikke et isoleret Tilfælde, mange danske Blade vilde handle omtrent paa samme Maade. Jeg har set konservative og socialdemokratiske Blade gøre det lige saa groft. Det er beskæmmende, at Friheden saadan misbruges.

Jens Jyde.

Glimt fra Spanien

Den første apostoliske Delegerede i Spanien, Msgr. Antoniutti, har forladt Landet for at tiltræde sit nye Embede som apostolisk Nuntius i Kanada. Før sin Afrejse talte han endnu engang om sine Oplevelser i Spanien. Han nævnte de 4000 Børn, der af de Røde var sendt til Ulandet, men

som atter var vendt tilbage; sit Besøg i Balbastro, hvor han paa en fuldstændig ødelagt Kirkegaard forgæves havde søgt efter den myrdede Biskops Grav, og hvor han fandt et Bræt, hvorpaa 30 myrdede Præster havde indridset deres Tilgivelse over for deres Mordere. »Aldrig vil jeg glemme Synet af Munkeligene i Belchite; de Røde havde gravet dem op og spredt dem rundt omkring, og senere blev de fundet af de sejrende Tropper paa deres egen Klosterkirkegaard. Paa den anden Side vil jeg heller aldrig glemme den begejstrede Modtagelse, Befolkningerne i de generobrede Omraader gav mig, særlig i Castellon, hvor endog Mændene kastede sig paa Knæ for at kysse min Ring, mit Krucifiks og mine Klæder.« —

Resterne af den h. Pascal Baylon, alle eukaristiske Forningers Værnehelgen, som laa begravet i Sognekirken i Villareal, var forsvundet, efter at de Røde havde indtaget Byen. Da Nationalisterne kort Tid efter generobrede den, kom Resterne igen for Dagens Lys. Det var lykkedes nogle troende under store Vanskeligheder og Livsfare at skaffe det tunge Skrin bort til et Nabosogn, hvor de nedgravede det. Den heltmodige Gerning blev opdaget, og under Trusler om Dødsstraf for dem og samtlige Sognepræster, befalede den marxistiske Anfører dem at røbe Skjulestedet. De forblev standhaftige og døde som Martyrer. —

I det kommunistiske Blad »Avance« findes følgende Meddelelse: »Den store Kirke i Yecla er blevet omdannet til en Torvehal og opfylder pragtfuldt sin Hensigt. Det er beundringsværdigt, hvor det er lykkedes Kammeraterne at foretage denne Forandring uden paa mindste Maade at ødelægge Bygningens Skønhed. Man konstaterer, at dette er langt mere nyttigt end at ødelægge Kirker, hvorved Millioner af Pesetas sættes over Styr. Yecla har givet et Eksempel værdigt til Efterfølgelse.«

C. H.-S.

Mellem Mødre.

Moderhjertet

»Altsaa: Sikken Eftergivenhed!« kom det tørt og lidt irriteret fra Bente, da Augusta rejste sig op og med et smilende Ord til Undskyldning havde lukket Døren efter sig. »At de ikke engang i Aften kan — —«

Resten af Bentes Tale blev til Surmuleri. Hun kan nu en Gang ikke lide, at der tages — som hun siger — »overdrevent Hensyn til Børn«, hvilket hun aabenbart mente, der i Øjeblikket forelaa et grelt Eksempel paa. Samtidig med, at der oplyses, hvad hun kaldte Eftergivenhed, skal de formildende Omstændigheder ved hendes Optræden ogsaa fremføres.

Augusta giver altid sine Børn en »Godnathistorie«, et

lille, glad Eventyr, en køn Legende eller ligefrem et Træk fra Bibelhistorien, inden hun beder Aftenbøn med dem, en Skik, hun ikke er ene om. Vi kender den alle — af Udøvelse eller af anden Erfaring. Min egen elskede Mor var en gudbenaadet Mester i Godnathistorier. — Nu havde Augustas Børn et Par Gange raabt »Mo-ar!«, saa det gjaldede gennem Stuerne, og det var den Henvendelse, Modern reagerede paa, da Bente gav sin Misbilligelse Luft.

Udtrykket: »Ikke engang i Aften — —« havde Adresse til en fornem Gæst, et skrivende, kvindeligt Væsen med et berømt udenlandsk Navn, og Bente, der var fransk orienteret, havde med uskrømtet Glæde benyttet Lejligheden til at lufte de Brokker af fransk Visdom, hun sidder inde med. Det er ikke store Kvanta, men til Gengæld forstaar Bente at faa noget ud af det lidet, hun har, og det turde være en saare praktisk Evne at have. Naa, men *Gæsten* regner jeg for en formildende Omstændighed. Afbrydelsen var — seltskabelig set — ikke belejlig. Desuden er Bente Halvparten af et barnløst Ægteskab. Dette bør ogsaa vedføjes hendes Konto, for saa vidt, som hun ikke har bevist, at hun ikke vilde komme, naar hendes egne Børn raabte paa Godnathistorie. —

Men medens Augusta var borte, vovede Bente sig frem i den litterære Ildlinje igen og kørte denne Gang op med *Jean Richepin's* chanson om det moderlige Hjerte, som hendes hjerteløse Søn river ud af Brystet paa hende, og, da han uden Skrupler løber bort med det, taber det og træder paa det, medens Moderrøsten toner ud af det søndertraadte Hjerte og siger: »Slog du dig, min Dreng.« Bente lod sine Ord gøre Virkning. Saa sagde hun:

»Moderhjertet er noget ubegribeligt noget, naar det kan gøre den Slags Ting!«

»De har Ret, Madame!« sagde den fremmede Forfatterinde. »Moderhjertet er stort og ubegribeligt. Derfor er dets Gerninger det ogsaa.« Damen talte i en ganske anden Toneart, end Bente havde betjent sig af. Og hun sænkede Stemmen yderligere, da hun fortsatte: »Vi faar jo det allerklareste Bevis paa det ved at betragte Guds Moder og hendes Liv. Fra min første Katekismus husker jeg min Lærers Forklaring af Simeons Ord til Maria — om Sværdet, som skulde gennemtrænge hendes Hjerte. »Se, Børn,« sagde han, »det var jo Guds Vilje, at hun, som gav Verden den største Gave, hun skulde komme til at lide mere end alle andre —«

En lille Tid var der ingen, der sagde noget. Det sidste, Madame havde sagt, lød, som om hun mere henvendte Ordene til sit eget Sind end til os. Saa sagde hun med et lille Smil, der virkede saa mærkværdigt udglattende og harmoniserende paa Situationen:

»At man kan mindes saadan en enkelt Ting fremfor alle andre, maa vel bevise, hvor vigtigt det er, h v e m der meddeler os Belæring om disse dybe Ting. Efter min Mening bærer vor Værtinde sig fortræffeligt ad ved at give sine Børn Katekismus gennem sin Aftenfortælling. Det er godt, vi har Kirken til at vejlede os, men Kirken vilde sikkert vinde ved, om alle Mødre fulgte hendes Eksempel —«

»Kan alle Mødre det? Jeg mener, har de Kundskaberne, Evnen til det?« Bente var nu bleven saglig.

»O, Madame! Det er ikke de to Ting, der kommer i første Række. Det er Hjertelaget, — det er Moderhjertet, det allermest drejer sig om. Er det blot i Orden, saa vil Kundskaberne og Evnen ogsaa indfinde sig! Vær sikker paa det! Kærligheden er den allerbedste Læremester, ma chere! Men det ved De sikkert, da De selv er Kvinde!«

Hun lagde sin Haand oven paa Bentes. Hun gjorde det saa elegant, saa smukt, saa hjertevindende, at enhver Anelse om Mislyd forstummede og forflygtigedes:

»Selv i det jævreste Moderhjerne lysere Kærligheden som en hellig Flamme. Ogsaa Troen kan straaale lysere der end i selv den lærdeste Mands Hjerne!«

Hun straaled selv, idet hun sagde det. Vi andre glemte ganske Anledningen til, at Diskussionen var kommet i Gang. Vi glemte Bentes Smaadumheder. Alle som een sad vi — billedlig talt — ved Madamens Fødder. *Lillemor.*

Kirkens Armé i Kina

Missionerne i Kina, som har organiseret en hel »Kærligheds Armé« under Krigen i Østen, tæller 5000 Præster, deraf 2000 indfødte, 1500 Lægbrødre, 6000 Søstre, hvoraf over Halvdelen er indfødte; mere end 1500 Lærere og Kateketer og 7000 Studenter fra de store og smaa Seminarier. Saa at sige hvert Hus og hvert Kloster i Krigszonen og der omkring er blevet indrettet til at modtage saarede og Flygtninge. Hver Kirke er, som f. Eks. i Hanyang, blevet forvandlet til et Hospital, medens Skolerne, som i Kayfeng, er blevet fyldte med Flygtninge, som opholder sig der i kortere eller længere Tid. Biskopperne, som beder om Hjælp i Form af Medicin og Penge, har erklæret, at hver Plads er optaget af saarede og flygtende Soldater. I Weihei-fu er endog Staldene blevet belagt; »man kan sige, at enhver Missionær har sørget for Logi til mellem 5—10.000 Flygtninge og mellem 500—2000 saarede Soldater«. Der blev ikke gjort Forskel paa Flygtningene. Portene aabner sig for alle og enhver. I Reglen indlogeres Kvinderne hos Søstre, Børnene i Skoler og Mændene i særskilte Huse. Den

Hjælp, som katolske Læger og Sygeplejersker har ydet, indskrænker sig ikke til deres egne Hospitaler alene, men ydes ogsaa Regeringens Hospitaler, i Togene og paa Slagmarkerne. Særlig fremhæves maa det Arbejde, som Brødrene af den h. Johannes Døber og den katolske Aktions Medlemmer udfører, 200 Mænd, som virker i de forreste Linier som Sygeplejere. I normale Tider opgiver Statistikkerne, at der i Kina findes 236 katolske Hospitaler, som hvert Aar modtager 100.000 Patienter. Desuden findes der i normale Tider mere end 1000 Herberger, som tager sig af 10 Millioner hvert Aar. I Øjeblikket forplejes saa mange i disse Herberger, at det er umuligt at nævne et nogenlunde paa-lideligt Tal. Man kan forestille sig Arbejdets Størrelse, naar man blot holder sig til eet Eksempel, nemlig i Hangong, hvor Søstrene tager sig af en Militærlejr med 1000 Senge. (»Oss. Rom.«).

Nye Bøger.

Om at træde hen til Guds Alter

Den russiske Digter *Nikolaus Gogol* har i sine Fortællinger mere end andre formaaet at vise, hvorledes Synden forvandler Menneskene til Vrængbilleder. Gennem hans Arbejder gaar der derfor en tragisk, ja til Tider satanisk Latter, som stærkt fører Tanken hen paa Fortvivlelsens Graad. Men Digteren ved ogsaa, hvor de vidunderlige Kilder sprudler, hvori Forvrængningerne af Gudsbilledet forsvinder og dets straalende Skønhed, som henrykker Himlene, vender tilbage. Dette aabenbarer han i sine »Betrachtungen über die göttliche Liturgie«, som forelægges os som et Led i Skriftrækken »Zeugen des Wortes«, (Freiburg, Herder, 106 S., indb., Mk. 1,20). Dette sit sidste og mest modne Arbejde paabegyndte Gogol i Paris (1845), da han hver Dag besøgte den russiske Kirke, og stadig uddybede og fuldstændiggjorde han dette Arbejde. Her er Latteren og Graaden vejet for Bønnen. Denne hans Henvisen til den østlige Liturgis Skatte er vel egnet til at lære Læserne at overvære den hellige Messe saaledes, at han, gennemtrængt af Forstaaelsen af den guddommelige Kærlighed, som virker i denne Offerhemmelighed, fører den ud i Livet.

— ch —

Fransk Fromhedsliv

J. Gautier har udgivet: »*L'Esprit de l'Ecole française de spiritualité*«. Paris, Blond & Gouy, 190 p., 15 Fr.

Forfatteren *M. Jean Gautier*, som længe har samarbejdet med *M. Tanqueray*, og som allerede har udgivet Værker og Artikler, som har vakt Interesse i den videnskabelige:

Verden, har villet give den store Offentlighed Adgang til at stifte Bekendtskab med Mænd som Berulle, Condren, Olier, Eudes, Bourgoing og mange andre af det 17. Aarhundredes store og smaa Mestre. »L'Ami du Clergé« (55. Aargang, 6. Serie, S. 165) siger om Bogen: »Vi kan kun anbefale at læse dette Arbejde fremfor Bremonds Værk om samme Skole: er Bogen end lille, saa lærer den os mere om det 17. Aarhundredes Fromhedsliv i den franske Skole, end Akademikeren lærer os i sit bindstærke Værk.«

J.

Gennem Mørket til Lyset

Skærmet af en from Moder voksede Miss Bendix op som en god Datter, og ogsaa efter Forældrenes Død opfyldte hun trofast sine religiøse Pligter. Men en Langfredag føler hun, at hun ikke kan gaa i Kirke. Hun mangler noget. Hun har mistet sin Tro. Tilfældigt falder hun over en Bog om Solen, og hun tror i denne at finde en Retfærdiggørelse for den Trostvivl, som tidligere har meldt sig hos hende. Hun søger Tilfredsstillelse i en Slags Naturreligion. Et Foredrag: »Det udstrakte Univers«, aabner hendes Øjne for, hvor uvidende hun er om Videnskabens seneste Resultater. Den naturalistiske Verdensanskuelse, hun har bygget sig op, synker i Grus. Skabningerne bliver for hendes Sjæl en Stige til Himlen. Mørket viger Pladsen for Lyset, som kom ind i denne Verden. Med fin Forstaaelse skildres dette af *Naomi Royde Smith* i »*Miss Bendix*, (London, Macmillan, 159 S., sh. 4/6 d.).

Fra Hovedstad og Provins.

Pater Brunicardis Primits

Den nye St. Annæ Kirke har været en højtidelig skøn Baggrund for en Primits! Søndag den 31. Juli — en straalende Sommersøndag — fejredes baade Kirkens Patrocinium, St. Annæ Mindedag, og den nyindviiede Præst, Pater Laurits Brunicardi C. S. S. R. celebrerede sin første hellige Messe med bl. a. P. Jaworski og P. Maeischka som assisterende Præster; den førstnævnte har ligesom P. Brunicardi været Medlem af St. Annæ Sogn i sin Barndom, den anden er Primitiantens Studiefælle og virker nu ved St. Albani Kirke i Odense. Kirken var helt optaget, da Processionen med Ministranter, hvidklædte Smaapiger, Primitianten selv og de assisterende kom fra den flagsmykkede Præstehave og drog ind i det festligt-lyse Gudshus. Saa begyndte den hellige Handling ledsaget af et Herrekors A-capella Sang. Prædikenen fremhævede Messeofrets Magt til at takke, sone

og begære og opfordrede den unge Præst til at bruge denne Magt til Gavn for sig selv og Menigheden. Det mest gripende Øjeblik var sikkert Altergangen, da P. Brunicardi gav Herrens Legeme til sin Fader og Moder og hele sin kalolske Slægt. Men ogsaa den første Velsignelse, som Pateren lyste over sin Familie og den store Mængde af troende, greb mange. Ugebladet ønsker den nyindviede hjertelig til Lykke! Maatte han snart efter Fuldendelsen af sine filosofisk-teologiske Studiers sjette Aar vende tilbage til Danmark og begynde en rig Virksomhed i sit Fædreland!

—z.

Messe i Kirkebø

Den 29. Juli 1938 var en historisk Dag for Færøerne. For første Gang siden Reformationen blev den h. Messe fejret paa Færø Bispens tidligere Sæde, i Kirkebøs ærverdige Domkirkeruin. Stødet dertil blev givet af nogle protestantiske Venner af Lars Eskeland, der ved hans Besøg her paa Færøerne bad Sognepræsten P. Boekenoogen om paa denne Maade at fejre Olaidagen, Færingernes gamle Nationalfest.

Fra den vide Verden.

En stor Port

I disse Dage har man i Relikviekapellet i den nye Liverpool Katedral anbragt en Dør, som er et arkitektonisk Mesterværk, enestaaende i sin Art i hele Verden. Det er en »Rulledør«, d. v. s. den sættes i Bevægelse ved Mekanisme og ruller, ligesom ført af en usynlig Haand, lydløst til Side — et Symbol paa Stenen, der blev væltet bort fra Herrens Grav. Døren bestaar af Travastiner Marmor, som stammer fra Czekoslovakiet, og vejer næsten 2¼ Tons; Marmorblokken vejede 23 Tons, før den blev forarbejdet. Paa en Vogn, der udelukkende var konstrueret for dette Formaal, blev den skaffet ned til Kysten og her indskibet til Frankrig, hvor den blev hugget i tre Dele. Disse kom saa til England, og Arbejdere og Billedhuggere gav sig straks til at forarbejde den. Man arbejdede paa den i tre Maaneder. Døren, der er 8 Fod høj og 8" tyk, viser et Kors, der er omgivet af Straaler, og disse er igen omsluttet af en Ring. I Relikviekapellet, som er fremstillet af gyldent Marmor fra Czekoslovakiet og blaat Marmor fra Italien, vil bl. a. blive hensat Skrinet, som indeholder de jordiske Levninger af Liverpools første Biskop, Dr. Whiteside. Kapellet ligger lige under Højalteret.

»Den ukendte Gud«

Fra Athen meddeles, at den græske Regering har besluttet at rejse et Mindesmærke til Erindring om den Tale, som den h. Apostel Paulus holdt i Areopag paa Marshøjen ved Foden af Akropolis. Det var her foran den græske Domstol, at den h. Paulus udtalte Ordene: »Atheniensere! Jeg har hos jer fundet et Alter, som bærer Indskriften »den ukendte Gud«. Denne Gud vil jeg lære jer at kende.« Flere Atheniensere lod sig som bekendt omvende, bl. a. den h. Dionysius, som blev Gallernes Apostel og den første Biskop i Athen og Paris. Længe opholdt den h. Paulus sig dog ikke i Athen. Allerede i Thessalonien var der efter hans Prædikener udbrudt Uroligheder, og hans Fjender havde bagtalt ham som »sammensvoren imod Cæsar og Cæsars Fjende.« Han maatte skyndsomst begive sig til Korinth. Nu 1871 Aar efter vil den paatænkte Statue bekræfte hans Sejr over alle hans Fjender og alle Tider.

Ungarns Ministre hos Paven

Den ungarske Ministerpræsident Imredy og den ungarske Udenrigsminister Kanya har under et Besøg hos den italienske Regering i Rom ogsaa opsøgt den hellige Fader i Castel Gandolfo. De underholdt sig længere Tid med ham i hans Arbejdsværelse. Samme Dags Morgen havde de ogsaa gjort Kardinalstatssekretær Pacelli deres Opvarthning, og denne gengældte senere Besøget. Efter Besøget hos Kardinal Pacelli besøgte begge Ministrene Peterskirken. De holdt en kort Andagt foran det Allerhelligste og bad en fælles Bøn foran Billedet af Guds Moder, Ungarns Værnehelgen. Ved Apostelfyrstens Grav bad de for den hellige Fader. Saa begav de sig til den gamle berømte Broncestatue af den h. Petrus, hvis Fod de kyssede, saaledes som alle, der besøger Peterskirken, plejer at gøre det.

Dommer Rutherfords Meriter

I Philadelphia behandlede man for nylig en Proces imellem Byens Radioselskab og Repræsentanter for Byens katolske Kirke. Dommer Rutherford havde efter Opfordring fra et Bibelselskab holdt et Radioforedrag, som indeholdt et Angreb paa den katolske Kirke. En Præst havde af denne Grund nedlagt Protest over for Radioselskabets Direktion. Domstolen idømte Bibelselskabet en Skadeserstatning paa 20.000 Dollars.

En from Skiks Oprindelse

Alle, der besøger Peterskirken i Rom, kender den ældgamle Broncestatue af St. Peter, hvis fremstrakte Fod i

Ærbødighed kyskes af Pilegrimme fra hele Verden. Hvor stammer denne Skik fra? En italiensk Lærd har lige udgivet en særlig Studie over Kardinalen og Kirkehistorikeren Cæsar Baronius (1538—1607). Ifølge dette Arbejde er det denne Kardinal, der paa et Tidspunkt, hvor Pavedømmet blev angrebet paa det heftigste, hver Dag begav sig til Peterskirken og bøjede sit Hoved over Petrusstatuens Fod som en Ærbødighedsakt for Paven. Denne Kardinalens Handling blev efterhaanden kendt og fandt snart Efterliggere blandt dem, som paa denne Maade vilde vise den første Pave og hans Efterfølgere deres Ærbødighed. Saaledes opstod den fromme Skik, som mange Millioner senere har fulgt.

Lad os begynde i Guds Navn!

Den for nylig valgte første Præsident for den irske Fristat, Dr. Heyde, der som bekendt er Protestant, blev i første Halvdel af Juni indsat i sit Embede. Indsættelsesceremonien indlededes med en højtidelig Messe i Dublins Domkirke, som overværedes af Ministerpræsident de Valera, af Medlemmer af Regeringen, Højesteret, Hæren og det offentlige Liv. Under den efterfølgende Ceremoni aflagde Præsidenten følgende Løfte: »For den Almægtiges Aasyn lover og erklærer jeg, Douglas Heyde, højtideligt og oprigtigt, at jeg vil overholde Irlands Forfatning og Love og opfylde mine Pligter trofast og samvittighedsfuldt i Overensstemmelse med Forfatningen og Loven, og at jeg vil stille alle mine Evner i Tjenesten for det irske Folks Vel. Maatte Gud lede og støtte mig.«

Den irske Post- og Telegrafminister har udsendt et Frimærke i Anledning af 100-Aars Mindedagen for den irske Altholdsbevægelse, som blev startet af den katolske Præst, Pater Mathew. Frimærket viser Præstens Hoved og bærer Ordene: Seo chuige in ainm Dé (Lad os begynde i Guds Navn), saaledes som Pater Mathew sagde, da han for 100 Aar siden som den første satte sit Navn paa Ligaens Liste.

Gaver!

Til Kristkonge Kathedralen i Liverpool, som bliver den næststørste Kirke i Verden, er der hidtil indkommet Lst. 319.000 og udbetalt Lst. 249.000; med Krypternes Fuldendelse er Gudstjenesten nu begyndt i den nye Kathedral. — Det katolske Glasgow har besluttet at anvende Lst. 200.000 paa Oprettelsen af nye og Udvidelse af bestaaende Skoler.

Kirkelig Kalender

<p>Aug. 7. S. 9. Søndag e. Pinse. 8. M. Cyriacus, Largus og Smaragdus. 9. Ti. Johannes M. Vianney.— Vigilie. 10. O. Laurentius. 11. T. Tiburtius og Susanne. 12. F. Clara. 13. L. Vigilie til Marias Optagelse.</p>	<p>Aug. 14. S. 10. Søndag e Pinse. 15. M. MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN. 16. Ti. Joachim, Jomfru Marias Fader. 17. O. Hyacinthus. 18. T. 4. Dag i Oktaven. 19. F. Johannes Eudes. 20. L. Bernhard.*) *) Vigilie-, Faste- og Abstinensdag</p>
--	---

Ugens Messebønner

- Aug.
7. S. **9. Søndag e. Pinse** (684—519); 2. *Sæt Bønner*: Cajetan (1033—857), 3. *Sæt Bønner*: Donat (1033—857).
8. M. † Cyriacus, Largus og Smaragdus (1034—858); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
9. Ti. Vigilie (1037—859); 2. Johannes M. Vianney ([47]—[47]), 3. Romanus (1037—859). — *Eller*: Johannes M. Vianney, »Sognepræsten fra Ars«, ([46]—[47]); 2. Vigilien (1037—859), 3. Romanus; Slutningsevangelie: Vigiliens ([10]—[10]).
10. O. Laurentius (1038—860).
11. T. † Tiburtius og Susanne (1041); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
12. F. Clara (1042—864).
13. L. Vigilie (1043); 2. Hippolyt og Cassian (1042), 3. Den Helligaand ([120]).

M.-K. Jesu Hjerter K. »f. Mænd« F.-K. Søndag den 7. Aug. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

St. Thereses Kirke. Søndag d. 14. August Kl. 8 $\frac{1}{2}$ højtidelig Løfteafleggelse. — Mandag d. 15. August, Marias Optagelse i Himlen, Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Højm.; Kl. 17 Andagt; derefter Procession i Haven. — Mandag d. 22. Aug. begynder den franske Retraite for Damer, som holdes af højærv. Pater van Biervliet, Dr. jur. can., C.Ss.R.

ANDREAS NISSEN:

Paverækken fra Petrus til Pius XI.

Hver Paves Liv og Gerning er her karakteriseret i faa Linier. (44 Sider). **Pris 50 Øre.**

Danske Bisperækker.

Med stor Omhu har Forf. her givet en mere eller mindre udførlig Livsskildring af alle danske katolske Biskopper fra St. Ansgars Dage til Kirkeomvæltningen. (100 Sider). **Pris Kr. 1,50.**

Ansgariusforeningens Forlag, Bredgade 64, København K.
Ansgariusforeningens Skrifter faas ogsaa i Kath. Boghandel, Stenosg. 3, Kbhvn. V.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Afliveret til Postvæsenet Torsdag d. 4. Aug.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). - Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. - Redaktør: Pater O. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂-14¹/₂.

Nr. 33

Søndag den 14. August

1938

INDHOLD: »Dig tilkommer Lovsang paa Zion, Gud!« - Menneskets Alder og Afstamning. - Race, Fascisme og den Hellige Stol. - Om Skatkamre og levende Kilder. - En Missionernes Kæmpe. - Spanske Problemer. - Den store internationale Kongres. - Talt og skrevet. - Paa Lytterpost. - Nye Bøger. - Fra den vide Verden. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner. - Avertissementer.

„Dig tilkommer Lovsang paa Zion, Gud!“

10. Søndag efter Pinse.

(Ps. 64,2).

Rabbinernes Forskrifter med Hensyn til den Ærefrygt, man skyldte Templet, var upaaklagelige. Ingen maatte betræde Templet med Sko paa Fødderne eller medbringende sine Dyr eller sine Penge. Før man traadte ind, havde man at ryste Støvet af sine Fødder eller drage sine Sko af. Ingen maatte, hvad enten han stod stille eller gik omkring, spytte paa Gulvet. Disse Forskrifter indeholdt som en Genklang af Herrens Røst, saaledes som den fra den brændende Tornebusk lød til Moses. Der bestod ogsaa et Paabud om at bede, saasnt man havde betraadt den Del af det egentlige Tempel, som var indviet til Gud.

Men hvorledes praktiseredes disse Forskrifter?

I Stedet for andægtig Stilhed herskede der ved Helligdommens Port den mest forvirrende Uro. Da man ved Templet ikke kunde benytte de sædvanligt gangbare Mønter, men maatte have de saakaldte Tempelpenge, tog driftige Vekselerere Anledning til at oprette en Vekselsbank

der. Kvæghandlere, som tilbød Offerdyr, fulgte Pengemændenes Eksempel. Dyrestemmer blandede sig med Raab af de Handlende. Herrens Hus var ikke længere et Tempel, men en Markedsplads.

Paa dette maatte der komme en Ende.

Som Herre traadte Jesus ind i sin Faders Hus. Som et Stormvejr fo'r han med sin Svøbe frem imod Uordenen og fejede den bort. Den raa Skare veg modstandsløs for den indre Storhed og Ophøjethed, der prægede Ham, — veg for det uforlignelige, for det hidtil aldrig sete! Et mægtigt »Dig tilkommer Lovsang paa Zion, Gud!«

Men mon nu Sjakrerne ved Tempeldøren var dem, der bragte den meste og den værste Uorden ind i Helligdommen? — Næppe! Større Uorden mødte frem i værdige Klæder, med ulastelig Opførsel og med Sange paa Læben. Ogsaa overfor saadanne anvendte Herren sin Svøbe. Han gjorde det ved at fortælle Lignelsen om Farisæeren og Tolderen. Hovmodets Bøn er i Guds Øren en langt mere skærende Mislyd end Offerdyrenes Brølen. At prale af sine gode Gerninger overfor Gud er som at ville ramse op og foreholde Ham, hvad Han skylder os, og sligt er en langt forkasteligere Handling end at købslaa ved Tempeldøren. Den, som i Foragt for sine Medmennesker og paa Baggrund af deres Synder og Ufuldkommenheder forherliger sig selv, spytter i sit Hovmod ikke blot paa Helligdommens Gulv, men tillige paa Guds Billede, det skabte Menneske. Hvorledes kan et sligt Sindelag paaregne Retfærdiggørelse?

Hello giver i »*Les Plateaux de la Balance*« en fortræffelig Begrebsbestemmelse: »*Stoltheden er Hjerternes Ufornuft.* — — *Et Intet siger: Jeg er den, som er!*«

Verdenslitteraturen har lært af den hellige Skrift, hvor det drejer sig om Skildringen af trodsige Naturers Ursynd: Stoltheden, Roden til alt ondt. Man nævne for Eksempel: Milton (*The paradise lost*), Hlatky (*Weltenmorgen*), Vondel, (*Lucifer, Adam*), Byron, (*Kain, Himmel og Jord*), Calderot, (*Babeltaarnet, Balthasars Nadver*), Racine (*Athalia*). Allerede hos Antikens Tragedieskribere spiller Hybris, det forbryderiske Hovmod, en overordentlig vigtig Rolle. I Firdusi's Schâhnâme lader den mægtige Hersker Dschemschid sig omtaage af Hovmodets

Rus. Da viger Guds Herlighed fra ham, og alle forlader ham. Thi: »Han styrter de mægtige fra Tronen og ophøjer de ringe. De sultne mætter Han med gode Gaver, og de rige sender Han tomhændede bort.« (Luk. 1,52).

Dette gælder i Særdeleshed med Hensyn til Bønnen. »Dig tilkommer Lovsang paa Zion, Gud!« Ikke Menne-ker! I Bønnens Stund gælder det at holde Tempelrensning, at bortfejle al Egenkærlighed, al Opramsning af egne Fortjenester og i Stedet for holde Rettergang over sig selv, saaledes som Tolderen gør det. Syndserkendelsen er den eneste rette Vej for Naaden, det eneste Middel, der kan faa Him-melen til at bøje sig ned til Jorden, det eneste, der ophjæl-per de skrøbelige og hæver de svage op over Verdens Stor-hed og Styrke. Den rette Bøn er, hvor man i dybeste Til-bedelse, i taknemmelig Hengivelse og Tro forener sig med Gud: »Dig tilkommer Lovsang paa Zion, Gud!« Gennem en slig Bøn bliver Sjælen selv til en hellig Stad, til et Tempel, under hvis Buer hellige Hymner giver Genklang.

Om slige Bønner er det, den hellige Angela von Foligno siger:

Vil du naa til Fuldkommenhedens højeste Tinde, da bed! — Vil du begynde i det Gode og trænger til Lys fra Gud, da bed! — Har du begyndt og vil fort-sætte, da bed! — Trænger du til Tro, da bed! — Til Haab, da bed! — Til Kærlighed, da bed! — Til at faa Fattigdommen kær, da bed! — Til at blive lydig, da bed! — Til at blive kysk, da bed! — Til at opnaa enhver anden Dyd, da bed! Bed og atter bed! Thi den Helligaand nedstiger kun over dem, der beder.»

Disse skønne Linjer staar i Johannes Jørgen-sens »I det Høje«. Saadan Bøn forvandler Kræmmerboder og støjende Markedspladser til Templer, fra hvis Hvælv Tilbedelsen stiger opad mod Himmelens Port og Guds evige Trone.

— ch —

Menneskets Alder og Afstamning.

Den antropologiske Kongres har ogsaa været en ypperlig Lejlighed til at komme i Forbindelse med katolske Repræsentanter for de Videnskaber, som fremlagde deres Problemer i Møder og Debatter. I Løbet af kort Tid lærte man da ofte Videnskabens Stilling til Troen at kende paa det ene eller andet Felt. Som allerede sagt var Prof. Pater *Rüschkamp*, S. J., yderst imødekommende, hvor det gjaldt at forklare vor Tids Syn paa Menneskets Afstamning, og vi kan ikke lade være med at gengive nogle Tanker, som Pateren har fremsat med Tilladelse til at gengive dem.

Selvfølgelig maa vi trods al vor Viden om Menneskenes naturlige, organiske Slægtskab med Dyreverdenen altid være klare over, at Spørgsmaalet om Livets Tilblivelse og især om den menneskelige Sjæls Opstaaen kun kan besvares, naar man antager en Skaber og Skabelse. Ligeledes er det givet, at Menneskeslægten nedstammer fra eet Par. Det kan tænkes, at der inden for Dyreverdenen inden for flere Arter skete en Udvikling henimod det menneskelige, men Menneskevordelsen afgøres ikke af den legemlige Udvikling, den er fremfor alt et Produkt af Sjælens Skabelse, som i hvert Fald forudsætter en Skaberakt fra Guds Side.

Men disse og lignende Sandheder forudsat, ja ligefrem bekræftet af Videnskaben, er der intet i Vejen for at bringe vort Verdensbillede i Overensstemmelse med den nyere Forskning. Pater *Rüschkamp* svarer saaledes paa: *Hvor gammel Jorden er?*

Et Svar i konkrete Tal blev først muligt efter Opdagelsen af de radiumaktive Uranertser i Aar 1900 (Curie), deres Spaltning i Heliumgas og Uranbly som Slutprodukter, og efter Kendskabet til deres Spaltningstid, som ikke paavirkes af nogen kemisk-fysisk Magt. For ti Aar siden differerede Fysikernes og Astronomernes Syn paa vort Solsystems Alder med Milliarder af Aar, men ved at revidere gjorte Forudsætninger blev dette Tal reduceret til Afgivelser paa kun 800.000 og, hvad Jordens Alder angaar, paa kun 500.000 Aar. Efter vor Videns nuværende Standard regnes vor Sols sande Alder for at ligge mellem 5000—4200 og vor Jords Alder mellem 2000—1500 Millioner Aar.

Hvad mener man saa om Menneskets Afstamning og Udvikling?

Mennesket er ikke kun som Begreb, men ogsaa som Organ et Led i Organismeverdenen, et Led, som sandelig er begunstiget, født og kaldet til at herske over den livløse og levende Verden. Ikke i det legemlige, men i det aandelige ligger den adskillende Kløft mellem Dyr og Menneske. Forstanden griber det erkendelige ud af de sanse-

lige Indtryk; hertil behøver den ikke andre Sanseredskaber end dem, som ogsaa Dyrene ejer; et særligt skabende Indgreb for at forme det første Menneskelegeme behøvedes derfor ikke. Lige saa sikkert, som Kristi Kjortel var vævet i eet Stykke, er Guds Klædning, Skabningen, uden Brud og Søm et organisk ensartet Stykke Vævning. Saaledes tænkte ogsaa Kirkelæreren Augustinus (354—430) om Skaberens Værk: »Han har frembragt alt paa een Gang« (Sir. 18,1), »men bagefter har han ikke skabt noget Væsen, men det, som han skabte samtidig, har han styret og bevæget i Værket, (saaledes) at hans Værk blev udviklet i Løbet af Verdens Tidsaldr.« (De Gen. ad lit. 1,5, n.46; se Grabmann-Mausbach: Augustinus-Festschrift, Köln, 1930, 170—183). Den h. Skrift og Naturens Bog er begge af Gud og kan ikke modsige hinanden; Modsigelser blandt de Mennesker, der udlægger begge Bøgerne, skal bilægges sagligt. Angaaende Spørgsmaalet om organisk Naturforbundethed mellem Menneske og Dyr har Videnskaben for længst faaet Klarhed.

Naturfilosofien kommer altsaa herved til følgende Resultat: ligesom den vordende Organisme planmæssigt indesluttet i Kimen, og Planen bestemmer Cellernes Skæbne, synes analogt Organismernes hele Rige planmæssigt at have været indesluttet i Urorganismen. »Vi kan betegne Livet som Udfoldelse, »Udvikling«, Udskillelse af Planer, som ligger over den menneskelige Fornuft. Da en Plan ikke kan tænkes uden planlæggende Fornuft og Fantasi, men da en saadan er saa meget mere storartet, jo mere udstrakt Planen, der udfolder sig i Tiden, er, da endvidere Udviklingslæren aabner os et Udsyn over uhyre Tidsrum, saa er netop Udviklingslæren ... det stærkeste Bevis for en aandelig og *mod* en naturalistisk eller tilmed materialistisk Opfattelse af Naturen. Ser man paa Livet som Planudvikling, saa er Mennesket den mod Aanden stræbende Naturs Maal, og de øvrige Væsener er Rammen om Mennesket. Dette er ogsaa det Slutningsresultat, som Daqué, Huene og Broom er naaet til efter livslang palæontologisk Forskning; dette var det Syn, som den store Afrikaner Augustinus, der ilede langt forud for al Forskning, havde.

Ikke ved »selv at opstaa«, men som skænket, skabt, udviklingsdygtig Gave, opstod Urlivet paa Jorden, udfoldede sig gennem alle Tider, opfyldte alle Rum ved Tilpasning, Samarbejde og Arbejdsdeling og kulminerede endelig i Mennesket. Naturens Orden var udgaaet fra Gud Skaberens, det organiske Livs uafbrudte Strøm udmundede i dets Udspring og Udgang i Gudmennesket, takket være Gudssønnens Kærlighed og Nedladenhed. Naturens Kredsløb er sluttet, Overnaturens og Naadens tilbageløbende Kredsløb aabnet. »Hvad der er født af Kød, er Kød, hvad der er født af

Aand, er Aand« (Johs. 3,6). »Dem, som tog imod ham, gav han Magt til at blive Gudsborn« (Johs. 1,13). Brusende gennemstrømmes Sjælen af Händel's Akkorder til Pauli Ord: O, hvilken Dybde af Guds Rigdom, Visdom og Erkendelse. (Rom. 11,33)!
 Ved —z.

Race, Fascisme og den Hellige Stol.

Der foregaar for Tiden en Begivenhed, der afgjort er af stor Betydning: efter længe at have modstaaet Rigskansler Hitlers og hans Medarbejderes Raceteori, begynder Hr. Mussolini nu at indtage en Holdning over for dette Problem, som ser ud som nazistisk Paavirkning.

Vi vil dermed ikke være paa Linie med en vis Presse, som altid synes yderst følsom, naar der truer Jødedommen den mindste Fare, medens den betragter Mordet paa en spansk Præst eller Biskop som en Bagatel og heller ikke bryder sig ret meget om f. Eks. Dr. Schuschniggs Skæbne. Naar alt kommer til alt, har Mussolini taget Afstand fra en Jødeforfølgelse efter tysk Mønster, og læser man den officøse »Informazione Diplomatica« af 5. August, saa er der kun Tale om en Numerus clausus: jødisk Indflydelse skal staa i Forhold til Jødernes Tal.

Alligevel er noget nyt ved at spire frem i Italien. Man griber sig til Hovedet, naar man læser den 7. af de 10 Sætninger, som Universitetsprofessorer har formuleret som en Slags Evangelium for Fascismens Racepolitik i Fremtiden: »Italienerne maa endelig bekende sig til en Racelære, som er rent biologisk. Den italienske Racelære skal faa den arisk-nordiske Retning.« Der tilføjes ganske vist, at den nazistiske Racelære ikke simpelthen skal kopieres, men foreløbig har man jo kun Barnets Navn at holde sig til, og det tyder svært paa en nazistisk Fadder.

Det nye Racerøre begrundes med Henvisning til det nye Imperiums Kolonier, men dem har man haft før! Man kan ogsaa forstaa, at Jøderne føler Søgelyset rettet mod sig og bliver nervøse, men som antisemitisk Bevægelse er den bebudede Omstilling endnu mindre motiveret. I Italien har Anti-Semitismen aldrig eksisteret; Jøderne har altid mødt stor Tolerance. Under Inkquisitionen i Spanien og Portugal havde Jøderne Fred i deres romerske Ghettoer, og flere Paver, især Leo X, var dem meget bevaagne.

I de store Republikker Venedig og Genua bidrog Jøderne i stor Stil til den almindelige Velstand — Shakespeare aflægger indirekte Vidnesbyrd herom i »Købmanden i Venedig«. — Storhertugen af Toscana opførte Byen Livorno hovedsagelig for dem. I den nyere Tid tog Jøderne, bl. a.

Enrico Mayer, stærk Del i »risorgimento«et. Det er ogsaa nødvendigt at bemærke, at det jødiske Samfund i Italien aldrig har været særlig stort, ikke flere end ca. 44.000. Man har aldrig kunnet bebrejde Jøderne Mangel paa Patriotisme; selv det fascistiske Styre har fundet begejstret Støtte hos dem.

Hvis noget har forandret sig, hvis Blade som »Tevere« gradvis har begyndt en Pressekampagne imod Jøderne — og hele Pressen i Italien er kontrolleret af Regeringen — hvis man i vide Kredse har lagt Mærke til en offentlig Bekendelse i Pressen om Raceproblemet udstedt af en Gruppe Universitetsprofessorer, saa har kun et virkelig alvorligt Motiv fremkaldt denne Forandring. Nogle har heri set et Tegn paa den Indflydelse, som Nationalsocialismen udøvede paa Fascismen. Men det er ikke den hele Sandhed. Mussolini er alt for latinsk til at ville lade sig germanisere og er sig Værdien af sit Arbejde alt for bevidst til at skulle ønske en anden Haand deri. Italiens Duce ved desuden bedst, hvor lidt populært det tredie Rige er i Italien, hvor lidt man har til overs for Hitler og hans Nazisme især efter Østrigs Erobring.

Nej, Aarsagen maa være den systematiske Fjendtlighed, som Fascismen har mødt paa alle de Omraader, hvor den jødiske Indflydelse er den herskende. Kommuniste, Socialiste, Frimurere, international Finans, alle har sat sig op imod den italienske Premierministers Politik. Parti-sekretær Starace har den 26. Juli klart fremhævet denne Grund ved en Modtagelse af de racevillige Universitetsprofessorer. Han sagde: »Det er kendt, at Jøderne trods Regimets tolerante Politik i alle Lande ved deres Mennesker og Midler har dannet Antifascismens Generalstab.«

Men Italien har det Held i Kristi Stedfortræder at eje en hellig Myndighed, der ved Lejligheder som disse kan sige et kraftigt Ord, uden at hans med moralsk Alvor fremsatte Ord derfor straks fører til en bitter Kamp. Thi efter vor Mening er det en tendentiøs journalistisk Konstruktion nu at tale om Krig mellem Vatikanet og Palazzo Venezia. Paven vilde advare, og han gjorde det ved forskellige Lejligheder. Det begyndte med en Forkastelse af en vis forceret Nationalisme, fremsat den 15. Juli under en Audiens for Søstre af Vor Frue af Sion (som kun optager Konvertiter fra Jødedommen), der havde været samlet i Rom i Anledning af Ordenens Generalkapitel. Paven kom her til at tale om *»det store Problem, som for Tiden bevæger Verden under Navnet Nationalisme, en overdreven og misforstaaet Nationalisme, som Vi allerede har haft smertelig Anledning til at fordømme som forkert og farlig. For nogle Aar siden har Vi jo været nødt til at sammenkalde alle Missionsorde-*

ners Generalprokuratorer, som residerer i Rom, for at de skulde advare deres respektive Generalforstandere mod den Forbandelse, som den overdrevne Nationalisme er, der jo frembringer en apostolisk Sterilitet, hvoraf Prøver fylder Kristi Vikars Arbejdsbord, hin Frelasers, der har befaleet os: *Gaa ud og lær alle Folk. Denne Nationalisme forhindrer Sjælenes Frelse, den rejser Skranker mellem Folkene, den er ikke blot mod Guds Bud, men mod Troen, mod Credo, som vi synger i Alverdens Katedraler ... Netop i Dag har Vi hørt om en saare alvorlig Sag: det drejer sig ligefrem om en Form for Apostasi. Det er ikke blot den ene eller anden Idé, der er forkert, men hele Lærens Aand er i Modsætning til Kristi Tro! Jeg tror paa den hellige, katolske Kirke, d. v. s. paa alt, som sigter til Verdens Førløsning og Helliggørelse, medens denne Lære betyder netop det modsatte.*» Denne Erklæring blev fremsat den 15. Juli, samme Dag, hvor de fascistiske Professorer fremsatte deres Racedoktrins 10 Punkter.

Den 22. Juli modtog Paven Repræsentanterne for den Katolske Aktions mandlige Ungdomsafdelinger og talte til dem om selve den Katolske Aktions Vigtighed. Pius XI kom her igen ind paa Racelæren: »*Katolsk betyder saa meget som almindelig, ikke begrænset til Race, Nationalitet, ikke separatistisk. Nej, katolsk! Saaledes maa den Katolske Aktion være, besjælet af denne Aand! Man maa virkelig sige, at det er noget særdeles afskyeligt, denne Separatismens Aand, den overdrevne Nationalismens Aand, som, da den ikke er kristelig og religiøs, ender med at være helt umenneskelig.*«

Endelig talte Hs. Hellighed under Propagandakollegiets Audiens den 29. Juli bl. a. igen om den Katolske Aktion og indflettede nogle Ord om Racismen: »Mere end nogen Sinde maa man spørge, om Italien føler en uheldig Trang til at efterligne Tyskland. ... Latinerne har ikke talt om Race eller noget lignende. Vore gamle Italiener har brugt andre, smukkere og mere sympatiske Ord: *gens italica, italica stirps, Japaeti gens.* Saadanne Ord forekom den Hellige Fader anstændigere, mindre barbariske. Man maa kalde Tingene ved deres Navn, naar man ikke vil udsætte sig for den alvorlige Fare her som i andre Tilfælde med det rigtige Navn ogsaa at forandre Tingenes Begreb.»

Det var mod dette Paveord, Mussolini reagerede kraftigt i sin Tale i Forli Dagen derefter: »*Vid og lad andre vide, at i Racespørgsmaalet vil vi som i andre Spørgsmaal marchere den lige Vej. At sige, at Fascismen har imiteret nogen eller noget, er simpelthen absurd.*« Hvem der forstaar at læse, vil i disse ægte Duce-Ord næppe kunne høre nogen særlig Bebudelse om en kras Racepolitik, men desto mere en

yderst saarbare Følsomhed overfor Mistanken om at kopiere tyske Mønstre, at føre Italien i Hitlers og Rosenbergs Arme, racemæssigt set, — en Følsomhed, som man kan finde saare klædelig! Js.

Katolske Missioner.

En Missionernes Kæmpe.

Kardinal Lavigerie's Liv er et af hine Levnedsløb, som udstraaler heltemodig Kraft. Det opdrager til kristeligt Mod, til at udføre og taale store Ting for Gud.*)

Født i Huire i Nærheden af Bayonne i 1825 udvikler den lille Charles sig til et enfant terrible blandt sine Jævnaldrende, som han hurtigt bliver Hersker over, og i sin Familie. Hvad der her mangler af religiøs Tilskyndelse faar han gennem to fromme Tjenestefolk, til hvis Fortællinger og Belæringer han lytter med aabne Sanser. Da han kom hjem fra sin første hellige Kommunion, erklærede han bestemt, at han vilde være Præst. Det lo man af, men han førte igennem, at hans Forældre satte ham i Drengeseminarieret i Laressore. Derfra kom han til Paris under den store Pædagog Dupanloup's Ledelse, en Mand, der forstod at aabne de vide Horisonter for sine Elever og at begejstre dem for de ædleste Maal. Dette følte senere i Lavigerie's straalende Studieløbebane, som han med stort Held slog ind paa efter sin Præstevielse i 1849. I 1854 blev han kaldt til Sorbonne. Men Kathedret var ikke den rette Plads for denne ildfulde Aand. Efter Krimkrigen havde man i Frankrig fattet den Plan at grundlægge kristne Skoler i Orienten. Foretagendet blev stikkende i Starten, indtil Lavigerie tog Sagen i sin Haand. Saa skete det frygtelige Blodbad paa de Kristne i Syrien, hvor Sorg og Ruiner spredtes ud over det ulykkelige Land. Atter var det Lavigerie, der kom til Undsætning. Han rettede en ny Appel til den offentlige Barmhertighed. Hurtigt faar han samlet en Million Francs og begiver sig til Orienten. Her møder der ham en ubeskrivelig Elendighed, og han henvender sig atter til Frankrig om yderligere Hjælp. Ved at komme i Kontakt med de Vantro ser han, at intet uden de Vantros Evangelisering kan give ham fuldstændig Tilfredshed; han havde, som han selv Gang paa Gang sagde, »fundet sin Vej til Damaskus!«

Efter at være vendt hjem til Frankrig blev han til Orientens store Tigger. Almisserne beløber sig til over 100.000 Frcs. om Maaneden. Udnævnelserne til Auditor rotæ (Pavelig

*) *L. M. Garnier-Azaïs, »Lavigerie, Le Cardinal Missionnaire», (Paris, La Bonne Presse, 202 S., Frcs. 10,—).*

Domstol) for Frankrig rammer ham haardt, men den udvikler i ham diplomatiske Evner, hvilket skulde faa Betydning for hans senere Virksomhed. 1863—1867 møder vi ham som Biskop af Nancy. Dette Diöces højner han betydeligt i mange Retninger. Midt under sit Reformarbejde kalder Afrika: Kom til os!

Som Ærkebiskop af Algier betræder han Nordafrikas Jord, og straks forkynder han sit Aktionsprogram: »af den algierske Jord at skabe en Vugge for en stor, gavmild, kristen Nation; at sprede omkring os det sande Lys, som udstraales fra en Civilisation, hvor Evangeliet er Kilden og Loven; at bære dette Lys over paa den anden Side af Ørkenen indtil Centret i dette mørke Fastland, som endnu henligger i Barbari. Dette er vor af Forsynet bestemte Livsbane.«

Under de allerheldigste Omstændigheder havde en saadan Plan maattet forbløffe ved sin Dristighed. Saa meget mere ved de nye Hindringer, der taarner sig op for ham! Men for Lavigerie-Naturer er Hindringerne til for at ryddes af Vejen, og en dristig Plan er til for under Udførelsen om muligt at naa endnu længere frem end planlagt.

To af Mgr. Lavigerie's Forgængere var det blevet forbudt at beskæftige sig med Muhamedanerne, og det arabiske Sprog maatte ikke læres af Præsterne. Der manglede i høj Grad Kirker baade i Smaabyerne og i Landsbyerne. Islams Lære blev paa alle tænkelige Maader fremmet af Regeringen. Saa brød Koleraen ind over Algier og krævede over 1500 Ofre om Dagen. Som frelsende Engel ilede Lavigerie til Hospitalerne for at bringe Trøst og Hjælp. Det styrkede hans Stilling. Han begyndte en Kampagne til Fordel for en Rekonstruktion af Kirkerne i Algier. Han organiserede sine Seminarier med et fremtidigt Apostolat for Øje, og han foreskrev Undervisning i det arabiske Sprog.

I Kolera-Aaret opaad Græshopper Høsten. Saa fulgte en frygtelig Tørke og endelig en Syndflod af Regn. Hungersnøden med alle dens Rædsler mødte op, og hertil kom yderligere Pesten. Hvad Regeringen opbød viste sig fuldstændigt utilstrækkeligt. Lavigerie greb ind. Han tog sig af de forældreløse Børn, oprettede Tilflugtssteder og stillede Gejstlige og Nonner til deres Disposition. Selv gav han alt, hvad han havde, paa nær de nødvendigste Klædningsstykker. I Frankrig aabnede rige Hjælpekilder sig for ham. Ogsaa i Spanien, Belgien og England forstod han at vække gavmild, kristelig Barmhertighed. Saa kom Befalingen fra Generalgouvernøren, at de forældreløse Børn skulde tilbage til deres Stammer. Lavigerie henvendte sig til Kejser Napoleon III, men fik et blankt Afslag. Saa rejste han selv til Paris, og under en Audiens fik han Kejseren til at be-

stemme sig om. De forældreløse Børn, for hvem han var det personificerede Forsyn, voksede op til kristne Kolonister og forberedte ham Vejen til Kabylernes Stammer. Men Udførelsen af hans Planer krævede en egen Missionsorden, hvis Medlemmer i Livsførelse og Skikke tilpassede sig Araberne saa vidt det overhovedet var muligt. I Februar 1869 kunde han iklæde de første Novicer. De hvide Fædre gav han en kvindelig Orden til Hjælp, »idet han var overbevist om, at Arabernes Omvendelse skulde begynde gennem Kvinderne.«

Under det vatikanske Koncil kunde han fremlægge sine vidtrækkende Planer for Pius IX, som sagde til ham: *duc in altum* — Far ud paa Dybet! Efter sin Tilbagekomst skulde han ordne Dioceset Konstantines ødelagte Finansforhold, endskønt den tysk-franske Krig bevirkede, at Hjælpekilderne til hans eget Dioces standsede. Men ogsaa denne Opgave viste han sig voksen.

De hvide Fædres Udbredelse og deres Virken gjorde det muligt for Lavigerie at give den Titel, han bar: »Apostolisk Delegeret for Sahara, Sudan og Ækvatorial-Afrika« det rette Indhold. Gennem en af det franske Udenrigsministerium ønsket og fremmet Stiftelse i Jerusalem, som blev udformet til en apostolisk Skole, vandt han Indflydelse i Orienten. Han blev ogsaa udnævnt til Administrator for det apostoliske Vikariat i Tunis, da Franskmændene havde faaet politisk Fodfæste der. Fra en ganske uanselig Begyndelse byggede han her Ærkebispedømmet Karthago op. Under dette Arbejde lykkedes det ham at sikre sig Hjælp fra Gambetta, som ved denne Lejlighed kom med den kendte Udtalelse: »Antiklerikalismen er ikke en Eksportvare!«

Ved Siden af alt dette fandt Lavigerie Tid og Kræfter til at organisere Korstoget imod Slaveriet. Dette aftvang Jules Simon følgende Ord: »Han alene har gjort mere for Civilisationen og for Frankrig end vore Hære!« Paa Leo XIII's Ønske holdt han den 12. November 1890 den berømte Skaaltale, som vakte saa stort Røre i Frankrig (at de franske Katolikker villigt skulde finde sig i Republikken!) For Kardinalen var det en haard Prøvelse, som tærede paa hans Liv. I Slutningen af November 1892 lukkede den heltemodige Missionær, som havde betydet saa meget for Afrika, sine Øjne for stedse.

Betegnende er, hvad en Arabersheik engang sagde til ham: »Første Gang jeg saa dig, regnede jeg dig for en Marabut som alle de andre. Men nu ser jeg, at du alene kan faa den halve Verden til at dreje sig.«

Dette kan og vil vi ikke lære af ham. Men det kan gavne enhver at gaa i Skole hos denne »Energis Professor«, som Barrès har kaldt ham.

A. P.

Spanske Problemer.

Det var i Juli 1936, at Monarkisten Calvo Sotelo rejste sig i det spanske Parlament og forelagde sin rystende Beretning om Resultaterne af fem Maaneders Folkefrontherredømme: Helt ødelagte Kirker 170, Overfald paa Kirker og Brandstiftelser 276, Døde i politiske Slagsmaal 330, Saarede 1511, Attentater 238, røveriske Overfald 159, Overfald paa politiske Lokaler 391, Strejker 485, Overfald paa Bladtrykkerier 43, eksploderede Bomber 406. Denne Redegørelse faldt selv ned som en Bombe blandt de Deputerede, men en af dem, den berygtede kommunistiske Kvinde: »La Pasionaria«, raabte midt i Sindenes Oprør til Taleren, at han nu havde talt for sidste Gang i denne Sal. Den 13. Juli gik denne Spaadom prompte i Opfyldelse: Sotelo blev af den saakaldte Guardia de Asalto, en Slags Politi, hentet fra sin Lejlighed, slæbt til en Bil og skudt.

Dette var den umiddelbare Anledning til den spanske Borgerkrig, der nu har raset i to Aar. Rejsningen kom den Gang bag paa Generalerne, som ikke var færdige med deres Forberedelser. Men den var uundgaaelig ovenpaa de mange uhyrlige Provokationer fra rød Side. Det kan ikke falde mig ind at benægte, hvad der har været sort paa Francos Side i de forløbne to Aar. Det behøves slet ikke; der er blevet forøvet saa himmelraabende Ting fra den »legale« Regerings Mænd, at ingen, der elsker Ret og Frihed samt afskyr Anarki og Bestialitet, kan beklage, at der hin Juli endnu fandtes Kræfter i Spanien, som rejste sig mod den røde Terror. Lad os sige det ganske utvetydigt: Der kan kun være eet Standpunkt i denne Sag, det som en baskisk Præst, der overværede den antropologiske Kongres, fremsatte overfor mig. Paa Grund af sit Arbejde for den baskiske Kultur havde han selv lidt en Del under Nationalisternes Fremfærd og var aldeles ikke blind for deres Fejl: »I de store Linier,« sagde han, »er dette alligevel en Kamp mellem Kristendom og Kommunisme, og ogsaa jeg maa ønske Francos Sejr!« En hel Hær af Skribenter og Talere, ikke mindst i vore Lande, men ogsaa amerikanske Sekter, anglikanske Pastorer, har prøvet paa at undskylde den røde Rædsel; man har fablet om Kirkens Rigdom, dens asociale Holdning, som om dette kunde undskylde overlagt, grusomt Mord (selv om Paastandene var rigtige); saa har jeg alligevel lettere ved at forstaa de unge Nationalisters Had og Dødsforagt, som Jørgen Bast har skildret (Berl. Aftenavis, 8.6.38). Han fandt dem rugende over den personlige Erfaring, der er Viden til deres Had og deres Dødsforagt:

»Verden er nu opskræmt og oprørt over Bombardementet af det røde Spaniens Byer — og med Rette! — men her laa disse Fyre, der knapt nok var voksne, og fortalte hinanden, hvad der var sket med deres Venner og Familie, mens de røde endnu herskede over Egnene, hvor de boede. Jeg gentager det ikke — fordi det ikke *kan* gentages. Det var en Oprensning af Grusomheder, Gemenheder, Bestialiteter, der kunde gøre En led ved at være Menneske.

Det var Mødre, det var Søstre, det drejede sig om, det var den lille Veninde fra Nabogaden eller Nabogaarden, det var Nonnen fra Skolen — og derfor levede disse Ungkøn for Hævnen.«

Og skal der være Harme og Gru over menneskelig Ulykke voldt af andre Mennesker, da ikke blot, naar nationalistiske Flyvemaskiner spreder Død og Rædsel, men ogsaa naar Referaterne fortæller som J. Amery (Berl. Aftenavis, 6.8.38), der som Øjenvidne skildrer:

»I hver eneste By og Landsby, jeg saa i Aragonien, havde Republikanerne brændt det indre af Kirken, saa kun Murene stod tilbage, og forvandlet den til et Fællesmarked med Garager, Værksteder og Boder. I Caspe var et Hjørne af Kirken blevet brugt til Slagtehus. Det værste Eksempel paa denne Art Vandalisme ses paa Kirkegaarden i Huesca, der har været Lejr for en anarkistisk Bataillon under Byens Belejring. Da Nationalisterne tog Stillingen, laa der strøet med Skeletter — mere end 700 Grave var blevet aabnet. Hoveder var blevet skilt fra Legemerne, og Ringe og Juveler fjernet. Paa Gravstenene fandtes pralende Indskrifter efterladt af Soldater, der paastod at have sovet i Gravene.«

Paa katolsk Side har man fra Krigens Begyndelse i det store og hele været klar over, at Francos Rejsning har forhindret en spansk Sovjetrepublikks Grundlæggelse, hvortil alle Forberedelser var truffet. Kampen mod Religionen, Kirkernes Ødelæggelse, Had mod Præster og Nonner, ja mod ethvert religiøst tænkende Menneske talte deres klare Sprog. De utrolig kortsynede Katolikker, der mente at kunne anbefale Neutralitet i denne Kamp, er blevet færre og svagere.

Især har den kollektive Skrivelse, som det spanske Episkopat i Juli 1937 rettede til hele Verden, ved den Vægt og Redelighed, hvormed Forholdene blev beskrevet, bidraget væsentligt til at klarlægge Tingenes rette Sammenhæng. De forsvarerede den nationale Rejsning, og en hel Verden viste sig at staa bag dem. Ni Hundrede af Kirkens Prælater, deriblandt Kardinaler, Ærkebiskopper og Biskopper, de forskellige Ordeners Forstandere slet ikke medregnet, har med et formelt Svar sluttet sig til de spanske Biskopper. Mange Prælater vilde ikke nøjes med et kollektivt Svar, men udsendte specielle Budskaber, deriblandt den romerske Kuries Kardinaler og 14 franske Biskopper med Kardinalerne Verdier og Baudrillart i Spidsen. Svarene er enige om følgende

tre Punkter: 1. At den spanske Krig er en Krig til Religionens Forsvar. 2. Spanien er et Land af Martyrer, simpelt hen fordi dets Biskopper, Præster og troende har lidt for deres Tros Skyld, fordi de var Katolikker. 3. Spanien forsvarer ved sin Krig den vestlige Civilisation, der direkte var truet af den russiske Kommunisme.

(Fortsættes). —z.

Den store internationale Kongres.

(Sluttet).

Professor Pater Vaast van Bulck, S. J., docerer fra to saa langt fra hinanden beliggende Katedre som Rom og Løwen. Det ene Semester tilbringer Pateren paa det gregorianske Universitet i Rom, hvor han holder Forelæsninger over Religionshistorie, Etnologi og afrikanske Sprog. Det andet Semester ser P. Bulck paa en Lærestol for Missionsvidenskab i Løwen. Ind imellem denne Lærergerning falder Forskningsrejser; man vilde saamænd ikke tro det, at den lille, spinkle Gejstlige med det altid smilende Ansigt for to Aar siden har foretaget en vanskelig Studierejse gennem Afrika, hvor det gjaldt at lære de indfødtes Sprog at kende og optage dem paa Fonografen, og at han nu forbereder en ny Færd i den nærmeste Fremtid, hvor det igen gælder ved Hjælp af Kamera og Fonograf at studere Folkenes Liv.

Det Pavelige Bibelinstitut er repræsenteret ved Prof. Dr. Alfred Pohl, S. J., Prof. i Assyriologi og Israels og Orientens gamle Historie, desuden Redaktør for »Analecta Orientalia«. P. Pohl kommer i Bibelinstitutts Chef, P.

Köppel's Sted, som er optaget af Udgravninger ved Jerusalem. Paterens Foredrag paa Kongressen gjaldt den ældste Skrift, en Billedskrift i Sydmesopotamien.

P. Pohl fortæller os, at Bibelinstituttet for Tiden tæller 120 studerende; som bekendt faar man paa Instituttet en Specialuddannelse, og dette forudsætter, at man i Forvejen har tilendebragt Teologiens almindelige Studier. Paa vort Spørgsmaal, om den senere Tids stærke Bibelbevægelse ogsaa kan mærkes paa Instituttet el. maaske bestemmes

Prof. Vaast van Bulck S. J.

af det, henviser P. Pohl til, at Bibelinstituttet tjener rent videnskabelige Formaal, og at der ofte kan være en 20-Aars Mellemrum og mere mellem en folkelig Bevægelse og de videnskabelige Forudsætninger for den.

Yderst interessant fortæller Pateren om Roms Syn paa den senere Tids Opdagelser inden for Antropologien, som er knyttet til Prof. Weidenreichs Navn. Rom indtager det Standpunkt, at man, naar man bare holder sig til Kendsgerninger, ikke behøver at være bange for en Modsætning mellem Tro og Viden. Den h. Fader selv fulgte med stor Interesse Udgravningerne ved Peking; Paven modtog f. Eks. den berømte franske Præhistoriker, Pastor H. Breuil, der havde arbejdet med ved Udgravningerne, og lod sig nøje underrette om Resultaterne. Selvfølgelig advarer Rom mod overdreven Tro paa Teorier, der ikke har staaet deres

Prof. Torra Almenara S. J.

Prøve endnu; man har i saa Henseende lært af den Reaktion, som den moderne Bibelvidenskab har oplevet ovenpaa protestantiske Teologers Radikalisme, og vil ikke udsætte sig for forhastede Konklusioner. Men hvad der er sikkert Resultat, vil ogsaa blive antaget af Kirken.

I Baskerlandet findes der i Vittoria en »Sociedad de Estudios vascos«, hvis Direktør er Præsten José Miguel de Barandiaran, en Fagmand i den gamle og ældste Baskerkultur og desuden Prof. i Religionshistorie ved Præsteseminariet i Vittoria. Det var yderst lærerigt at lytte til hans Skildringer af Borgerkrigens første Maaneder, som de formede sig i hans Hjemstavn. Man var der slet ikke forberedt og regnede saa lidt med en Eksplosion, at røde Elementer til at begynde med kunde gennemføre en Del Razziaer mod anderledes tænkende. Derved blev bl. a. to Venner af Pastor B. skudt, den ene af dem en Præst. Men saa tog Baskerregeringen fat og de røde blev holdt nede. Pastor B. selv, der var flygtet til Bilbao, fik der Lejlighed til at fortsætte sine præhistoriske Studier i Pyrenæerbjergene, indtil han under Krigens videre Udvikling rejste til Frankrig, hvor han nu opholder sig. Det katolske Baskerlands hele Tragedie staar foran os, naar vi taler med ham om Spanien. Han er klar over, at Borgerkrigen dernede i

sine store Linier virkelig er en Krig mellem Kommunisme og Kristendom, og at man kun kan ønske Francos Sejr. Men han, der har skrevet flere Bøger om Baskerkulturen og elsker dette Folk, skjuler heller ikke, hvor uklogt man fra begge Sider har handlet fra Begyndelsen. Baskerne var da ikke besluttet paa at tage Del i Krigen, men da de i Radioen hørte, at Krigen var rettet mod Marxister og Baskere, og da mange af dem blev mishandlet eller dræbt af Falangister, syntes de at være nødt til at forsvare sig. Nu havde Landets Sprog og baskiske Kultur haarde Tider, selv om det næppe var muligt at undertrykke et helt Folk, naar der først var roligere Tider igen!

Francospanien er ikke blevet indbudt til den antropologiske Kongres, men ved Skæbnens Ironi er kun Spaniere fra den nationale Side med, og de er katolske Præster. Den ene af dem, den unge, sympatiske Jesuitpater G. Torra Almenara, er for Tiden Professor for Ordenens filosofiske Fakultet i Collegio di S. Ignazio ved Avigliano-Torino, men har før Borgerkrigen undervist ved den berømte Studieanstalt i Barcelona med sine to Laboratorier, det biologiske og psykologiske, det bedste i sin Art ikke blot i Spanien, men med europæisk Ry. Skolens Bygning staar endnu, siger Pateren, og opgiver som Grund, at den røde Regering straks ved Krigens Udbrud beslaglagde den til sine egne Skoler. Med Begejstring fortæller Pateren om det stærke religiøse Liv paa Francosiden, om Generalens praktiske Tro, om Sindelaget indenfor Falangisternes Rækker, der er saa forskellige fra Nazisterne, at han ikke ser nogen Fare for Kirken i deres Sejr. Med næsten endnu større Entusiasme vil P. Almenara gøre Rede for den nationale Regerings praktiske sociale Arbejde, men vi foretrækker nu denne Gang at høre lidt om Paterens eget sidste Arbejde, der gælder et saa interessant Emne som Antropologiens Forhold til Kirken. I en Artikel i »La Civiltà Cattolica« har han fornylig besvaret Spørgsmaalet: Har Kirken hindret de anatomiske Studier?

Det er jo ofte blevet hævdet, at religiøse Fordomme har været en Hindring for Anatomiens Fremskridt, at Kirken med aandelige Straffe har modsat sig Menneskelegemets Undersøgelse og Dissektion. Saaledes fremsatte endnu ved den 1. Antropologiske Kongres i London 1934 Dr. A. H. Marett den Paastand, at den berømte Anatom Vesalio blev forfulgt af Inkvisitionen paa Grund af en Dissektion.

P. Almenara fremhæver her overfor ret interessante Synspunkter. Hvad Biologiens og Anatomiens saakaldte »mørke« Periode« angaar, saa varede den fra 200—1200 e. Kr. Men det kan umuligt være Kristendommen, der var Skyld i denne Situation, thi omkring Aaret 200 var den

endnu nærmest som en Sekt uden Indflydelse. Man har endvidere paastaet, at Bonifatius VIII i en Bulle forbød det menneskelige Legemes Dissektion, men Paven er her ganske sagesløs, og man har misforstaaet hans Anordninger, som findes i et Dekret om Begravelser. I Middelalderen blev det nemlig især i Korstogstiden Skik eller Uskik at udgrave Lig, som man vilde transportere, og at koge dem, indtil Kødet løsnede sig fra Skelettet. Det var kun mod denne Skik, Paven optraadte, uden at ville ramme anatomiske Studier.

Hvor fordomsfrit man tværtimod i denne Henseende har været i Middelalderen vil sikkert være ukendt for de fleste. Vi har f. Eks. en »Anatomia Mundini«, som udkom i 1316 af Mondino de Luzzi, Professor ved det pavelige Universitet i Bologna, der af mange anses for at være Anatomiens Fader og i hvert Fald gennem to Aarhundreder var førende paa dette Omraade. Han fortæller selv at have dissekeret Menneskelegemer, og andre bevidner, at han endog har gjort det mange Gange! Ja, Universitetets Statuter paabød ligefrem saadanne Dissektioner i Studenternes Nærværelse. Det kom til en hel Del Stridigheder, naar den Afdødes Slægtninge vilde forhindre Dissektionen, eller naar Studenterne maaske ved en Slags Ligrøveri havde sat sig i Besiddelse af det nødvendige Materiale. Ogsaa andre Steder fra kender vi Dissektioner i Middelalderen. Saaledes blomstrede Medicinen ved Aragoniens og Kataloniens første Universitet i Lerida, og Lægerne havde Ret til i det mindste een Dissektion om Aaret. Sandheden er, at Kirken saa langt fra har unddraget det menneskelige Legeme Anatomis Studium, at den tværtimod i Modsætning til en Del andre Religioner har skabt den gunstigste Jordbund for dem. Den har brudt med den Tanke, at Berøring af et Lig skulde gøre uren, dens Syn paa Dyrene har været gunstigt for Dyreanatomien. I det hele taget blev man ved Martyrkulten, ved Relikviedyrkelsen, ved Exhumationer etc. fortrolig med Menneskelegemet og kendte ikke til religiøs Rædsel for det. Klemens VII har i et Dokument af 1531 givet Direktiver til Læger, hvorledes der ved Dissektioner ogsaa skulde vises en vis Ærbødighed for Menneskelegemet, og fra Ømklosters Hospital ved vi, efter Dr. Isagers Undersøgelser, hvorledes Munkene ligefrem i større Maalestok maa have forstaaet sig paa Anatomi og Kirurgi.

Om den berømte Anatom og Læge Vesalio har der været udbredt Rygter om, at han paa Grund af en Dissektion var blevet dømt til Døden, men Dommen skulde have været forvandlet til en Valfart til det hellige Land, hvorfra den Lærde ikke mere vendte tilbage, da han døde 1564 paa Isola di Zante. Sandheden er, at Inkquisitionen aldeles ikke

forfulgte Vesalio. Ingen Proces blev ført mod ham paa Grund af hans anatomiske Studier eller Dissektioner. Hvis der overhovedet var Tale om en Proces, saa blev denne rejst af nogle Slægtninge til en Afdød, som Vesalio havde behandlet uden at kunne finde Aarsagen til Sygdom og Død. Han bad da om Lov til at aabne Liget og gjorde det ogsaa; men saa opdagede man, at Hjertet endnu slog, hvad der gav Anledning til at bebrejde ham Dissektionen og beskyldte ham for Mord. —z.

Talt og skrevet.

I den reformerte Kirke i Fredericia, den eneste calvinistiske Menighed i Danmark uden for København, indsattes forleden en ny Sognepræst, Pastor A. Aillaud fra Tyskland. I sin Tiltrædelsesprædiken udtalte den unge Præst bl. a.: *»Det maa være en lykkelig Følelse, naar man som den romersk-katolske Kirke er opfyldt med Bevidstheden om sin glansfulde Organisation, sin faste, internationale, verdensomspændende Bygning, sin rodfæstede Magt over Menneskene, og naar man er sig denne Kraft bevidst, skri- der man sejrende sin Gang.«*

Umiddelbart er en saadan Udtalelse smigrende for os Katolikker, men snart vil man dog føle, at der mangler noget, en absolut nødvendig Tilføjelse: *af Guds Naade og i Kraft af hans Forjættelser*. Uden denne Tilføjelse hænger det hele i Luften som tomme Ord, ja, Udtalelsen bliver nærmest hedensk, som om nogen »verdensomspændende Bygning« eller Organisation skulde kunde bestaa eller skride »sejrende sin Gang« ved egen Kraft.

Men det følger da ogsaa af Pastor Aillauds videre Bemærkninger, at han nærmest har ment det ironisk; eller rettere villet fremstille det som om den katolske Kirke prædikede noget andet end Kristus Jesus: *»Men vi Evangeliske kan, for Kristi Skyld, kun bekende: V i prædike i k k e os selv!«*

Betegnelsen »evangeliske« bliver ofte misbrugt, tilsyneladende mere i vore Dage end tidligere. Det kunde være fristende at undersøge med hvilken Berettigelse alle mulige Samfund uden for Kirken kalder sig »vi evangeliske« i Modsætning til den katolske Kirke, der jo altsaa maa være »ikke-evangelisk«. Det skal dog kun fastslaas, at ingen Steder prædikes, benyttes og bedes Evangelierne som i vor hellige Kirke, i Messebøger, Breviarer, Bønnebøger og Andagtsbøger. Ingen andre Steder prædikes og læres det h e l e Evangelium, uden at forkaste visse Afsnit.

Rent uhyrligt virker det, naar f. Eks. Sekter som Kværkerne og Frelsens Hær henregnes som hørende til »de evangeliske Kirker«.

— — —
I en Artikel i Ugebladet »Hjemmet« om Spanien fortæller Forfatteren Sigvard Lund, at »en konservativ Regering kom til Magten i 1934 — væsentlig fordi Præsteskabet i Kirker og Skriftestole truede den mest uvidende Del af Befolkningen til at stemme paa den.«

Jeg anfører ikke denne Paastand, fordi den er ny — den er doceret fra Borgerkrigens Begyndelse i Radio og Presse — men for atter at vise, hvordan »den frie Presse« kan misbruges. Man kunde jo prøve at spørge: Hvor har man Bevis for en saadan Beskyldning mod det katolske Præsteskab? Svaret vil udeblive. Simpelthen fordi man yderst sjældent mener det nødvendigt at vedlægge selv de groveste Beskyldninger mod den katolske Kirke Beviser. Baade i Radio og Presse er der saadan i det store og hele »frit Slag«, naar det gælder den største og ældste »internationale, verdensomspændende Bygning«. Vore Præster og Forfattere skulde blot prøve paa — indenfor den knapt tilmaalte Plads i Radio og Presse — at angribe et andet anerkendt Kirkesamfund. Jens Jyde.

Paa Lytterpost.

Mandag den 25. Juli Kl. 17—17,15: Skuespiller Aage Hertel: *Filosofisk Tilbageblik, II: Middelalder og Renæssance.* Middelalderen slap Foredragsholderen let over, han dvælede længst ved Renæssancen. Hele Foredraget varede et Kvarter, hvoraf Pascal fik næsten den halve Tid. Indholdet kan bedst karakteriseres ved Ordet »Vaas«. Nogle »Guld Korn« fra Behandlingen af Middelalderen, som Hr. Hertel næppe kender noget til: »Skolastik vil ikke finde nye Tanker, men give de aabenbarede Tanker en filosofisk Form. Skolastiken er en ufrugtbar Periode i Filosofiens Historie. Ordets Riddere kæmpede alt for ofte for deres egen Forfængelighed og ikke for Sandheden. Da Folkene begyndte at længes efter at frigøres for Kirkens Tyranni(!), kom Renæssancen. Det nye Verdensbillede gjorde det vanskeligt at fastholde Forestillingen om, at alt drejer sig om Jorden. Samtidig ændres ogsaa Moralen, som den katolske Kirke troede hvilede paa guddommelig Aabenbaring.« — Et kunde man dog vente af en Skuespiller: at han kunde tale tydeligt; men end ikke dette formaaede han, idet han sluttede sidste Halvdel af hver Sætning. Hvis det skyldtes Erkendelse af, at det var bedst at holde det for sig selv, tjener denne Erkendelse ham til Ære.

Fredag den 29. Juli Kl. 19,30—20,15: Glimt fra Færøernes store Festdag, *Sct. Olafs Dag*. Speakeren fortalte, at Festen holdtes til Minde om Olaf den Hellige, der døde 1030. Sekretær Jens Chr. Johannesen indledede med en kort Levnedbeskrivelse af Olaf den Hellige. »*Besjælet af Kristi Idealer segnede Hellig Olaf ved Stiklestad 29. Juli 1030 ... efter Olafs Død forstaar Folket hans Betydning, og han udraabes til Helgen ... Ved »Reformationen« bortfaldt Festen i Norge, men fortsattes paa Færøerne. Nu er det dog ikke mere en Olafsfest, men færøsk Nationalfest.*« Forfatteren, cand. jur. J. H. O. Djurhuus, gav en Skildring af vor Tids »Olsok«, der aabenbart først og fremmest er en Sportsfest; det centrale er dog Lagtingets Aabning, forinden hvilken en Gudstjeneste imidlertid skal »overstaas«. — Resten af Udsendelsen var nationallyrisk. *Ignatius.*

Nye Bøger.

Fred og Krig.

En erfaren Kinamissionær ser tilbage over de Vanskeligheder, der var at overvinde i Begyndelsen af den apostoliske Løbebane: at lære det vanskelige Sprog, at tilpasse sig en fremmed Omverden, et nyt Klima, nye Sæder og Skikke, o. s. v. Med Taknemmelighed mindes han alt det, der hjalp ham over disse Vanskeligheder. Hvad den katolske Mission skabte i det store kinesiske Rige staar her i første Plan. Og det kan vække Begejstring! Kun ét skal fremhæves af A. Flachère's Bog: »*En Route vers les idoles*« (Paris, Plon, 278 S., ill.).

»Intet Forsvar kan være mere talende end et Besøg blandt de beundringsværdige Arbejder, som Jesuitpatrene har fuldført i Zi-Ka-Wei. Det er i Virkeligheden dem, som gennem en kraftfuld Organisation har den aandelige Ledelse i Shanghai og i de tilstødende Missioner.

Her har de med vidunderligt Held samlet de allervirksomste Former for et Videnskabens og Barmhertighedens Apostolat. Meteorologiske Observatorier, Skoler, Seminarier, Vajsenhuse, Arbejdsstuer for fattige, Hospital, Værksteder, Børneasyler, intet mangler i denne fuldstændige Kristenoms Bygning.

Vi gaar igennem alle Salene, besøger alle Pavillonerne, mens Hjertet svulmer af en uimodstaaelig Jubel ved at se alle disse Hundreder af rødmossede Børn i deres rene smaa Vugger eller siddende i deres smaa Bambusstole. Suttende paa deres Flaske eller slikkende Kager i sig ser de rundkindede og buttede paa os med deres smaa sorte forbavsede Øjne.« (103 f.).

Og alt dette trues af den ulyksalige Krig!

J.

Stenenes Prædiken.

Joseph Wilpert siger i sit Arbejde: »Erlebnisse und Ergebnisse«: »Jeg har udgivet de underjordiske og Kultbygningernes Malerier, og de mest fremragende Mosaikker over Jorden, altsaa behandlet det sepulkrale og monumentale Maleri fra Tiden omkring Aar 100 til Aar 1300. Derved trængte ganske af sig selv Begravelsesskulpturen sig ind paa mig: et Værk over Sarkofagerne vilde være en værdig Afslutning paa mit Arbejde. Men det virkede ligefrem nedslaaende, at de vigtigste Monumenter fra den gammelkristelige Begravelsesplastik allerede havde været kendt i 300 Aar. Det syntes derfor næsten udelukket at kunne bringe noget nyt. Saa meget større var min Overraskelse, da jeg ved at trænge dybere ind i Emnet, saa, at der endnu var meget, overordentlig meget, ja alt at sige.« De Oplysninger, som den store Forsker føjer til disse dristige Ord, lader os forstaa Slutningen af dette Kapitel i hans Oplevelser: »Paa denne Maade former Sarkofagerne sig til de Sten, som Kristus tænkte paa, da Farisæerne forlangte, at han skulde bringe Apostlene til Tavshed: »Jeg siger Jer,« svarede han, »hvis de tier, vil Stenene raabe.« (Luk. 19,40). Ja, vor Skulptur har en stærk og klar Stemme, kun maa man lade den tale i sit eget uforfalskede Sprog.« (184).

Efter saadanne Udtalelser var Forventningerne naturligvis blevet stillet højt. Da det lovede Værk fremkom, skuffede det ikke Forventningerne. Men Værket var paa Grund af dets høje Pris kun tilgængeligt for faa, som saa ganske vist kunde fryde sig over de pragtfulde Reproduktioner. Forfatteren blev bestormet med Anmodninger om at lade de urkristelige Sarkofagers Prædiken naa ud til videre Kredse. Dette Ønske imødekom han med »*La Fede della Chiesa nascente, secondo i monumenti dell'arte funeraria antica*.« (Citta del Vaticano, Pontificio Istituto di Archeologia christiana, 334 S.).

Ar.

En Helgens Selvportræt,

forelægges os i »*Die Briefe des h. Thomas aus dem Gefängnis*«, (Freiburg, Herder, 90 S., Mk. 1,20). Englands Kansler, som af hele sit Hjerte giver Kongen, hvad Kongens er, men hverken ved Gunst eller Haardhed lader sig afholde fra at følge sin Samvittighed og give Gud, hvad Guds er, staar i skarpe Linier for os. Ogsaa Forbilledet paa en kristelig Familiefader. Indledningen og den med Anmærkninger forsynede Personfortegnelse i Slutningen af Bogen danner en meget fordelagtig Ramme.

A. P.

Kærlighed til Kirken og til Barnet

har skrevet »*De 7 Sakramenten, samtale om det kristna livets helig källor*«, (Uppsala 1937, Almquist & Wiksell, 68 S., Kr. 0,50), selv om Forfatterinden iøvrigt fører Navnet *Essi Jerlov*. Den lille Bog skildrer frisk og let forstaaeligt to smaa Pigers Samtale om den hellige Messe og i Tilslutning hertil om alle Sakramenter samt den ene og anden katolske Andagt som Rosenkransen. Det er sat naturligt op, idet den ene af Pigerne er Protestant og spørger sin katolske Veninde, der svarer. Man kan godt forstaa den varme Anbefaling, som Sveriges Biskop giver dette Skrift. Børn, der faar det i Hænde, vil læse det med spændt Interesse og faa en grundig og letfattelig Undervisning i Sakramentlæren, næsten inden de ved af det. Det kan varmt anbefales til alle Børn og hvem der har med Børns religiøse Undervisning at gøre.

—z.

Fra den vide Verden.

Kirkens Vækst.

Det pavelige Samfund for Trosudbredelsen udgiver et Tidsskrift »*Laboremus pro Missionibus*« (Lad os arbejde for Missionerne), som udkommer paa fem Sprog. I dette Tidsskrifts Juni-Hæfte har Direktøren for det katolske Missionsefterretningsagentur »*Fides*«s statistiske Afdeling paa Basis af de sidste Indberetninger offentliggjort Tallene paa Tilgangen af Katolikker i Missionslandene, d. v. s. i de Omraader af Jorden, der er underlagt Propagandakongregationen. Ifølge dette er i Beretningsaaret 1936—37 446,485 Voksne og 769.149 Børn blevet døbt, og Tallet paa de Kristne er steget med 797.572. »Dette er,« siger Forfatteren, »ingen glædelig Undtagelse, men kun et Skridt videre paa den Vej, hvorpaa man allerede Aar igennem har vandret.« Om de enkelte Dele af Jorden meddeles: I 1937 fandtes i Asien 7.911.370 Katolikker. Det betyder en Tilgang i de sidste 10 Aar paa 1.882.341. I det med sine 150 Millioner Mennesker langt mindre tæt befolkede Afrika findes omtrent lige saa mange Katolikker som i Asien, nemlig 6.794.951 mod 3.202.993 for 10 Aar siden. Tallet her er alt-saa mere end fordoblet. I det Stille Oceans Ørige er 2.557.803 Katolikker mod 1.911.717 for 10 Aar siden.

Troens Udbredelse.

Det øverste Raad for den pavelige Organisation for Troens Udbredelse aabnede den 27. April sin aarlige Forsamling i Nærværelse af Kardinal Fumasoni-Biondi, Præfekt for Propaganda-Kongregationen, og under Ledelse af dens Sekretær, Msgr. C. Costantini. Ifølge Beretning fra Generalsekretær Msgr. Carminati har det pavelige Værks Cen-

tralraad i de 15 Aar, der er forløbet, siden Værket blev forflyttet fra Lyon til Rom i 1922, modtaget over 680 Millioner Lire fra de forskellige Lande. Da det heller ikke i Rom skorter paa Gaver, havde man næsten 686 Millioner at disponere over til Missionerne, deraf er de 51 Millioner blevet anvendt i 1937, d. v. s. 2 Millioner mere end Aaret forud. Det øverste Raads Omkostninger beløb sig i nævnte Tidsrum kun til 2 Millioner.

I Tilslutningen til denne Forsamling afholdt Centralraadet for det pavelige Samfund af den h. Apostel Petrus sit Møde for den indfødte Klerus den 29. April. Det har taget et uanet Opsving i de sidste ti Aar. Omend Kinas Præsteseminarier har lidt meget under Krigen, saa er Antallet paa indfødte Teologistudenter dog i 1937 steget fra 15.168 til 16.000, og 300 nye Præster kunde sidste Aar begynde deres Arbejde i Missionsmarken. Værket indsamlede i nævnte Aar rundt regnet 12 Millioner Lire, fremhævede Generalsekretær Msgr. Signora i sin Beretning.

Jesuiternes Generalkongregation.

Den 11. Marts paabegyndte Jesuitordenens Generalkongregation sine Møder; 40 Provincialer med Hovedmissionernes Delegerede og udvalgte Ordensmedlemmer fra de enkelte Provinser havde givet Møde. Der blev truffet Forholdsregler for at tilpasse Studierne efter Forskrifterne givet i den pavelige Skrivelse *Deus scientiarum Dominus*, for paa tidssvarende Maade at fremme det apostoliske Arbejde og de udenlandske Missioner. Før den hellige Fader forlod Vatikanstaden den 30. April for at indlede sit Sommerophold i Castel Gandolfo, modtog han Generalkongregationens Deltagere. Iblandt disse saa man den tidligere katalanske Provincial, Pater Murall, som den 23. Juli 1936 blev dømt til Døden af de røde og ført hen for at blive skudt, men kun blev saaret; da man imidlertid ansaa ham for død, lod man ham ligge, og paa denne Maade lykkedes det ham at slippe bort. Som Svar paa en Hyldningsadresse, som Generalforstander Pater Ledochowski oplæste paa de 25.000 Ordensmedlemmers Vegne, udtalte Paven sin Tilfredshed over det Arbejde, som de tilstedeværende havde udført i de sidste Uger. Derefter forsikrede den hellige Fader, at de troendes fælles Fader vidste, at han »med fuld Tillid altid og hvert Minut« kunde regne med Jesu-Selskabets Iver og Højmodighed, naar det drejede sig om Sjælenes Frelse, Kirkens Vel, den hellige Stol — med eet Ord, om Guds Rige.

Den mest omsorgsfulde Pleje

af hospitalsuddannede Sygeplejersker. Kronisk syge, svage og ældre modtages. Fru **Højnæs**, C. V. E. Knuthsvej 18. Helrup 2559. Medlem af D. S. R. Nær den kath. Kirke paa Bernstorfsvej.

Kirkelig Kalender

<p>Aug. 14. S. 10. Søndag e. Pinse.</p> <p>15. M. MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN.</p> <p>16. Ti. Joachim, Jomfru Marias Fader.</p> <p>17. O. Hyacinthus.</p> <p>18. T. 4. Dag i Oktaven.</p> <p>19. F. Johannes Eudes.</p> <p>20. L. Bernhard.*) *) Vigilie- Faste- og Abstinensdag.</p>	<p>Aug. 21. S. 11. Søndag e. Pinse. — Marias Optagelse i Himlen.</p> <p>22. M. Oktav af Marias Optagelse.</p> <p>23. Ti. Filip Benitus.</p> <p>24. O. Bartholomæus, Apostel.</p> <p>25. T. Ludvig, Konge af Frankrig.</p> <p>26. F. Zephyrin.</p> <p>27. L. Josef af Calasanz.</p>
--	---

Ugens Messebønner

<p>Aug. 14. S. 10. Søndag e. Pinse (687—522); 2. <i>Sæl Bønner</i>: Eusebius ([47]—[47]), 3. <i>Sæl Bønner</i>: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).</p> <p>15. M. MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN (1044—868).</p> <p>16. Ti. Joachim (1047—872).</p> <p>17. O. Hyacinthus (1049—874); 2. Marias Optagelses Oktav (1044—869), 3. Laurentius's Oktav (1049—875).</p> <p>18. T. † 4. Dag i Marias Optagelses Oktav (1044—869); 2. Agapitus (1050—876), 3. Den Helligaand ([120]—[105]).</p> <p>19. F. Johannes Eudes ([45]—[47]); 2. Oktaven (1044—869).</p> <p>20. L. Bernhard (1050—878); 2. Oktaven (1044—868).</p>	
---	--

Enlig ung Mand, delvis Invalid, vant til al Slags Rengøring, søger Plads helst som Portner ved katolsk Institution. Billetter modtages af Redaktionen.

Niels Hansen, cand. mag.:

VORE HELGENER

En værdifuld Skildring, hvori der skelnes skarpt mellem Historie og Sagn af 11 danske og islandske Helgener foruden et Tillæg med Skildring af 7 Mænd og 2 Kvinder, som ikke har opnaaet Helgennavn, men i kortere eller længere Tid blev anset for Helgener. **200 Sider.** Ill. Opr. Pris Kr. 3,—, f. T. nedsat til Kr 1,—.

LILLE KATHOLSK ORDBOG

En kort Forklaring af 674 katholske Gloser, som man jævnlig støder paa i kath. Bøger og Blade. **50 Sider** **Pris 50 Øre.**

Ansgariusforeningens Forlag, Bredgade 64, København K.
Ansgariusforeningens Skrifter faas ogsaa i Kath. Boghandel, Stenosg. 3, Kbhvn. V.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 11. Aug.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Anager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 34

Søndag den 21. August

1938

INDHOLD: Det glade Budskab —, I bliver frelste derved. — Kristelig Opdragelse. — Om Skatkamre og levende Kilder. — Rutherfords Bedrifter — Spanske Problemer. — En middelalderlig Kirketomt. — »Mig følger« — Talt og skrevet. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner — Avertissementer.

Det glade Budskab — —,

I bliver frelste derved...

(1. Kor. 15, 1 f.).

11. Søndag efter Pinse.

Hvor ofte hører vi den Vending, at »Verden er i Støbeskeen«! Det gamle, som man stolede paa og satte sine Forhaabninger til, har svigtet og er i Færd med at gaa til Grunde. Det ny, som man nu sætter sine store Forhaabninger til, er i sin Vorden. Messiasdrømme gør sig gældende i Befolkningslag og Folkeslag. Idéen om et kommende Gyldenaarsrige virker berusende.

Men hvad kommer der efter Rusen? — Rusland kan fortælle lidt om det. Ogsaa Rusland skulde virkeliggøre en Fremtidsdrøm. Hvorledes?

»Vi er de moderne Vandaler:

Saa vægtigt og taktfaste vi

i jernbeslagne Sandaler

marcherer ad Fremtidens Sti.

Vi skrider med drønende Fodslag

gennem Tidens vaklende Led.

Vi omskaber Orden og Sæder

og Ret og Retfærdighed.

*Hvor vi kommer, gaar sydende Bølger
af en Verden, som skjælv og forgik —«*

Men af de sydende Bølger stiger ikke en »Jord, dejlig og grøn«, som det hedder i Eddaerne. Af Ragnarok stiger ikke den herlige Verden, som nævnes »Arbejdernes Paradis«. Det glade Budskab var der ikke. Ikke d e t glade Budskab, ved hvilket Slægten bliver frelst. Andre Fremtidsbudskaber, som kan tage det op med Kristendommen, fandtes der heller ikke. Gyldenaarsriget havde intet til fælles med det, hvorom Isaja spaaede:

»Ryste mer ej noget Knæ,

ingens Hænder synke!

Skyde hvert udgaaet Træ!

Glatte sig hver Rynke!

Rejse sig det faldne Mod,

rinde let uroligt Blod!

Frygt og Sorg forsvinde! (Grundtvig).

Som Børn af en Overgangstid kan vi forstaa den Spænding, der rejste sig ved Johannes Døbers Forkyndelse af, at »Guds Rige var kommet nær«, Messiasriget, som efter Profeternes herlige Skildringer med sin Glans skulde overstraale ethvert jordisk Rige. Alle Folkesjælens Kræfter var een aandeløs Forventning.

En Sabbath traadte Jesus ind i Synagogen i Nazareth for at læse og udlægge Skriften. Han slog op paa det Sted, hvor der staar: »Herrens Aand er over mig, derfor har han salvet mig og sendt mig for at bringe de fattige et glædeligt Budskab, for at helbrede dem, hvis Hjerter er knust, for at forkynde Fangerne Friheden, de blinde, at de skal faa deres Syn, for at befri de underkuede, for at forkynde Herrens Naadeaar og Gengældelsens Dag.« Han rullede atter Bogen sammen, gav den til Tjeneren og satte sig ned. Alles Øjne i Synagogen var fæstet paa ham. Han tog Ordet og sagde til dem: »I Dag har I hørt dette Skriftsted gaa i Opfyldelse.« (Luc. 4,18 ff.).

Tidens Fylde var altsaa inde. Guds Rige var der!

Guds Rige var der? Ja, men intet var jo forandret! Det romerske Aag var ikke brudt, Israels Rige var ikke gen-

opstaaet. Jerusalem var ikke blevet ophøjet til Verdens Hovedstad. Jehova var ikke blevet anerkendt af alle Folkeslag paa Jorden, og Hedningerne tænkte endnu ikke paa at gøre Thoraen til deres Lovbog. Og om alt dette havde Jøderne dog drømt. De havde forestillet sig et Rige efter deres eget Tilsnit og havde længtes derefter. De havde sukket efter Virkeliggørelsen af deres egen Idé og ikke efter Opfyldelsen af Guds hellige Raadslutninger. Hvor rig i Aanden den maa føle sig, som blot antager, hvad hans egne Fordomme eller forudfattede Meninger foreskriver ham, og som herudfra skaber sig et Herlighedsrige og sit eget Gudsbegreb! Saadanne egocentriske Selvforgudere kan ikke med K i e r k e g a a r d ved sig selv paastaa: »Jeg har elsket de Idealer, som saarer.« Nazarethfolkene forholder Jesus deres Tilslutning, da han siger dem Sandheden. Sluttelig vil de i deres bitre Skuffelse dræbe ham.

Usalige Nazareth! Med Troen paa Jesus, som du stødte fra dig, har du ogsaa vist Lykken fra dig! Og en uoverskuelig Skare af ulykkelige Sjæle har fulgt dit Eksempel indtil Dagen i Dag. Kierkegaard siger: »Først fortvivler Mennesket over, at Verden paa en eller anden Maade er gaaet ham imod, fortvivler over det jordiske. — — Fortvivlelsens virkelige Aarsag er, at Mennesket har tabt Forbindelsen med det evige, hvad det endnu ikke ved. Derfor tror det, at Fortvivlelsens Aarsag er der udenfor.« Hvad Disciplene fra Nazareth gør, er symboliseret i Faustsagnet. M a r t e n s e n antyder dette i sin Fauststudie: »Faust er Udtrykket for den tænkende Selvbevidsthed, der fra Troen vender sig til Tvivlen og gennem Tvivlen, der er blevet Tænkningens Princip, bringes til Fortvivlelse. — — Faust, der ikke vil være afhængig af Troen, er blevet afhængig af Mefistofeles. — — Den menneskelige Selvbevidsthed, der — — med Troen har fortabt sit Midtpunkt —, dette er den egentlige Dr. Faust.« — — Disse »fri, frække Aander« (N i e t z s c h e) er for stolte til at indrømme deres Nød. — »Du siger: „Jeg er rig, jeg har Overflod og trænger ikke til noget.“ Og du ved ikke, at du er ussel, elendig, fattig, blind og nøgen« (Apoc. 3,17).

Befolkningen i Nazareth staar i Modsætning til andre i Israel og fremfor alt i Modsætning til dem, som erkendte

eller i det mindste anede, at med Kristus var Guds Rige kommet, og at de selv levede i Tidens Fylde. De følte sig som Armoden, der begærer Rigdommen fra oven, — som en Trang, der trygler om, at det ifølge Guds uudgrundelige Godhed maa fuldbyrdes, som skrevet staar: »I Himle! Nedsend eders Dug fraoven!« De var salige, fordi deres Bøn var blevet hørt, og Redningstovet nu var sænket ned til dem fra Himlen. Hvor smaat syntes dem imod dette Alverdens Rigdomme! Hvor let det var dem at løsrive deres Hjerter fra det jordiske! Noget uendeligt højere var blevet dem til Del. Det var et Udtryk for disse Menneskers indre Erfaring, naar Herren i Begyndelsen af Bjergprædikenen siger: »Salige er de fattige i Aanden, for Himmeriget er deres!« (Mt. 5,3).

Fausttanken staar i Modsætning til Gralstanken. Den hellige Gral skænker den, som følger dens Dragelse, hvad hans Hjerte begærer. Den repræsenterer »det glade Budskab. — — I bliver frelst derved.« —ch—

Kristelig Opdragelse.

Fra 27.—30. December 1937 blev der i Wien afholdt en Sjælesørgerkongres, og Referatet heraf foreligger nu under Titlen »Bildung zum Christen«, (Wien I, Seelsorgerverlag, 166 S.) En Fremhævelse af Grundtankerne vil være den mest effektive anbefaling af Bogen.

G u d m e n n e s k e t s Eksistens er en Kendsgerning, der maa give Udslaget ved al kristelig Opdragelse.

Gudmennesket er ikke blot Forbilledet. Han er det Sædekorn, som nedlægges i vor Jord, og som, naar det dør, anvender Jorden som Næring, forvandler den til sin egen Natur og derved vokser og bringer rig Høst.

Det er **S i n d e t s F o r v a n d l i n g**, det kommer an paa, nemlig at vi i alt lærer at handle og tage vore Beslutninger som Guds Børn.

Herren forlanger al Omsorg og alle **O f r e** af de voksne til Fordel for Børnene. Den, der antager sig en af de smaa i mit Navn, antager mig. Den stærkere maa ofre sig for den svagere. Saa først løfter Kristus os ind i sit Offer, i sin Død.

Ogsaa Jorden — vore **n a t u r l i g e A n l æ g** — maa plejes, saa det guddommelige Sædekorns Vækst ikke hindres ved, at det naturligt ædle forkrøbles. Det maa paavises, at alle ægte naturlige Værdier finder deres Fuldendelse i Religionen.

Opdragelsen og Dannelsen til en Kristen maa ikke betragtes som sluttet, hvilken Alder Mennesket end maatte have; hver Alder stilles over for nye Opgaver.

Det er Opdragerens Opgave at rydde Hindringerne for Naaden af Vejen, at aabne Myndlingens Sjæl for Naaden. Opdragelse uden Gud er ensbetydende med Tilintetgørelse af det bedste i Mennesket.

Vil en Opdrager opnaa, at hans Myndling lever i Overensstemmelse med den fornuftige Natur, maa han faa ham til at kæmpe for Guds overnaturlige Naade og maa selv bede for ham.

Drejer det sig om behagelige Ting, saa gaar det lavere i Naturen ud over de afstukne Grænser. Det lavere ufri Begær skal ogsaa ved Magt, ved Optugtelse holdes inden for sine Grænser.

Mennesket kan ikke ved egen Kraft blive Herre over sig selv, særlig ikke det i Synd og Skyld hildede Menneske. Erkendelser og Erfaringer, som den katolske Sjælesorg har vundet i Aarhundredernes Løb, har ogsaa ført til bemærkelsesværdige Bestræbelser uden for den katolske Kirke under Sjælekonflikter: som Hjælp under indre Vanskeligheder, som Initiativ til nærmere Selverkendelse og skarpere Selvkontrol, som Hjælpemiddel til Selvopmuntning, som Anbefaling til atter at indføre Skriftemaalet.

Skolens hele Undervisning og Opbygning maa beherskes af kristelig Aand, saa Religionen i Sandhed staar som hele Opdragelsesværkets Fundament og Kroning. (Pius XI).

Om »det lille Barn i Familien og Kirken« holdt en Moder til flere Børn et Foredrag, der var dybt gennemtrængt af Bevidstheden om, at Forældrene ved Ægteskabets Sakramente var blevet »Kristi Stedfortræder og deres Børns Præster.« De har overfor Gud det endelige Ansvar for deres Børns Sjæle, de er Mellemlid mellem Gud og Barnet. De skal drage Omsorg for, at Børnene oplæres i, hvad de har at gøre for at opnaa den evige Salighed. De er ogsaa Offerpræster. De maa glemme sig selv fuldstændigt, opofre sig i Kærlighed til deres Børn.

Det lille Barns religiøse Opdragelse er kun for den allermindste Dels Vedkommende en Undervisning. Det er langt mere en »Eftersignelse« af Forældrene, og fra Forældrenes Side en »Vænnen« Barnet til det gode.

Idealisme som beredvillig Indsats for en stor Sag ligger for Ungdommen, som altid kan vindes for et Ideal. Den er parat til at bringe Ofre. Ganske vist griber den ofte galt i Valget af Idealer og kan i saa Fald ikke let bringes til Besindelse. Derfor er det vigtigt, at det religiøse træder frem for Ungdommen i hele dets gedigne, dybe Fylde, mægtigt,

opflammende, saaledes at den ud fra klar Erkendelse begejstret indordner sig under den moralske Verdensorden.

For unge Mennesker er det, som er deres egen hemmelige Længsel, det mest overbevisende. Men det er ikke nok med en religiøs Antydning. Man maa opnaa en dyb Ærefrygt for det hellige. Ungdommens Længsel og Drift maa holdes inden for Morallovens Grænser, saa ingen Fjende senere kan bryde ødelæggende ind i Ægteskabets og Familiens helligste Have.

I Alle Helgens Litani har vi et Bevis for Kirkens Evne til at skabe moralske og religiøse Helte fra alle Folkeslag, Slægter, Professioner og Anlæg.

Urkirken »lavede« Kristne ved didaktisk-praktisk Indførelse i det liturgiske Liv.

Vi vover overhovedet ikke længere at tage Helgenene som Opdragelsesmaal. Principielt opdrager vi kun til et borgerligt kristeligt Gennemsnit. Maadeholdet, den sidste af Kardinaldyderne, er rykket frem i første Plan.

Vi trænger til Opdragelse til Mod, til Erobring af Verden ved Aandens Vaaben, med vore Dages Helgener som Forbillede.

Om Skatkamre og levende Kilder.

»Der er noget opløftende i at gennemgaa Teologiens Historie og at se, hvor meget dybsindigt og stort, der i Aarhundredernes Løb er tænkt og nedskrevet om de guddommelige Sandheder, og hvorledes disse den dybtskuende teologiske Erkendelses lysende Straaler ogsaa samtidig er varmende Straaler af inderlig Kærlighed til Gud og Guds Rige.« Saaledes skriver den utrættelige og af Lykken usædvanlig begunstigede Forsker *Martin Grabmann* i Indledningen til sin »*Geschichte der katholischen Theologie seit dem Ausgang der Väterzeit*«, (Freiburg, Herder, 382 S., indb. Mk. 10,60).

Om Teologiens Udvikling i Kirkefædrenes Tid findes udmærkede sammenfattende Fremstillinger. At skrive en saadan Fremstilling om Tiden, der fulgte, en Fremstilling, som man længe har længtes efter, blev forbeholdt *Grabmann*, som bedre end nogen anden var egnet til dette Vovestykke. De førende Retninger og Skikkelser træder klart frem i det samlede Billede. Læseren ved, hvor han skal finde de kostbare aandelige Skatte.

Imidlertid er Forlaget Kösel-Pustet, München, kommet frem med et vidtrækkende Foretagende. De betydeligste Teologer, Filosofer, Mystikere, Digttere, Historikere, Pædagoger o. s. v., som gennem den kristne Tids Aarhundreder

hver for sig har givet det kristelige Vesten sit aandelige Præg, skal levendegøres gennem deres egne Ord.

Denne Samling har faaet en heldig Start ved *Anselm Stolz*: »*Anselm von Canterbury*«, (336 S., Mk. 6,80). Oversættelsen af denne Helgens Hovedværker er udmærket. Udgiverens Debat med andre Anselm-Forskeres Forklaringer i Begyndelsen og i Slutningen af Bogen virker oplysende. Hertil slutter sig *Heinrich Fels*: »*Martin Deutinger*« (1815—1886) (340 S., indb. Mk. 6,80). Det indledende Kapitel skildrer det katolske Tysklands aandelige Situation i første Halvdel af det 19. Aarhundrede. Inden for denne Ramme viser Deutinger sig som skarp Tænkter, der utrættelig træder i Škranken for, at Videnskabens og særlig Kunstens Arbejder skal gøres kristelige. Udvalget fra hans Værker er glimrende. Med de største Forventninger imødeser vi Fortsættelsen af denne Samling.

Man bør dog ikke være blind for, at alt ikke er gjort med Fremkomsten af de kristne Filosoffers og Teologers Hovedværker. Det videnskabelige Kunstsprog gør Forstaaelsen vanskelig. Forstaaelsen vilde være blevet lettet ved et foreløbigt Kendskab til den kristelige Verdensvisdom i det store og hele, fremstillet paa populær Maade. Kommer der en Karakteristik over store Mestre som Augustinus, Anselm, Thomas samt en Kritik af de Vranglærdomme, der er typiske for alle Tider, saa er det ogsaa muligt for dem, der ingen Faguddannelse har, ved at læse Hovedværkerne selv, at tilegne sig Aarhundredernes Visdoms Skatte. Herfra starter en *Alois Dempf*: *Christliche Philosophie. Der Mensch zwischen Gott und der Welt*, (Bonn, Verlag der Buchgemeinde, 240 S., ill., indb. Mk. 5,40).

Denne dristige Indsats kunde kun lykkes Forfatteren ved den »Verdensanskuelseskritik«, som gaar tilbage til Fr. Schlegel. I denne Sammenhæng bliver man klar over denne førende Romantikers uhyre Betydning for Filosofien. *Dr. Rosa Feifel* har med sin »*Die Lebensphilosophie Schlegels und ihr verborgener Sinn*«, (Bonn, Peter Hanstein, 140 S., Mk. 4,50), med fin Forstaaelse gennemført en Værdsættelse.

Schlegels Filosofi er Tro, der kæmper for Forstaaelse: (Fides, quaerens intellectum). Her skinner — omend ubevidst — den hellige Klemens M. Hofbauers Indflydelse igennem. Denne Helgen var ingen Lærd. Hans Sag var Guds Ære og Sjælenes Frelse, at skabe en Atmosfære, hvori den sande Verdensvisdom kan trives. Den, der med god Vilje lod hans Indflydelse virke i sig, blev hjulpet frem i denne Retning. Det lærte ogsaa en ivrig Universitetsprofessor at fatte, som blev Reformator i to Dioceses, der tilsammen talte 800.000 Sjæle. Prof. *Gustav Wintersberger* har sat denne fremragende Sjælehyrde et litterært Mindes-

mærke: *Fürstbischof Dr. Roman Zängerle von Seckau* (1771 1848). (Innsbruck, Fel. Rauch, 78 S., Mk. 1,30).

Ogsaa Digteren *Klemens Brentano* kom i Forbindelse med Hofbauer-Kredsen. Allerede dengang havde han gjort op med sin Tids idealistiske Filosofer: »*Hvis det var muligt, at en Hund, som ustandseligt løber rundt efter sin egen Hale, til Slut fik fat i den og spiste sig selv bagfra med Hud og Haar, da vilde ogsaa Filosoferne snart ved deres Tænkning reducere hele Skabelsen — til det rene Intet.*« Og »*der er nogle Mennesker, der tror, at de gaar paa Skyggeben, og at de er i Stand til at give store Beskrivelser af Rejser, som de har foretaget paa denne Maade.*«

Senere følte han sig fuldt ud tilfredsstillet med Katekismens Filosofi. Hans religiøse Digtninger og især Optegnelserne over den fromme Anna Katharina Emmerichs Syner blev af stor Betydning for det katolske Livs Vækst. »*Der Pilger*« holdt de forskellige Centre inden for det katolske Liv i Tyskland i Føling med hinanden. Om Afslutningen af hans Pilegrimsfart skrev van der Meulen: »*Han er død som en Helt. Jeg har tilbragt en Del af hans sidste Nat hos ham, og den Nat har gjort mig til en moden Mand.*« Faa Dage efter indtraadte van der Meulen hos Trappisterne. *Albert Garreau* har med »*Clement Brentano*«, (Paris, Desclée de Brouwer & Cie., 292 S.), givet os et smukt Livsbillede af den katolske Digter. A. P.

Rutherfords Bedrifter.

Processen om Skadeserstatningen paa 100.000 Pund Sterling, som »*Dommer*« Rutherford's »*Watch Tower Bible and Tract Society*« anlagde imod Kardinal Dougherty ved Philadelphia's Ret for almindelige Klager, faldt ud til Fordel for Kardinalen. Processen blev fremkaldt ved en Radiotale fra »*Dommer*« Rutherford, der er Selskabets Direktør, og som blev udsendt over en lokal Radiostation. En Præst inden for Philadelphia Diøceset skrev et Brev som Protest til den Station, der havde udsendt Talen, med det Resultat, at katolske Præster blev anklaget for en Sømmensværgelse med den Hensigt at fremkalde et Brud i Selskabets Udsendelseskontrakt. Selskabet anlagde saa Proces imod Kardinalen og to Præster inden for Ærkediøceset, men tabte Sagen for Retten.

Rutherford's Virksomhed er med regelmæssige Mellemrum blevet offentliggjort i amerikanske Blade. For nylig rejste der sig en Storm i Seattle, da han angreb al organiseret Religion under en Tale, som han holdt i Byen Seattle's Auditorium. Radiostationer, som transmitterede Talen, blev

overdænget med Tusinder af Protestbreve, og det samme blev de averterende, som benyttede Stationen.

Byraadet i Seattle anbefalede enstemmigt at vedtage en Forordning, hvori det forbydes at udleje By-Auditoriet eller nogen anden Bygning, der ejes af Byen, til noget Møde, som »stræber efter at avle religiøs Strid eller Racestrid.« Man vil forhindre en Gentagelse af den Slags Fornærmelser, som Rutherford havde begaaet, da han ved Udsendelsen angreb Protestanter, Katolikker og Jøder.

Ogsaa herhjemme kender vi den paatrængende, smagløse — for ikke at sige mere — Agitation, hvis eneste Maal det synes at være at overdænge Samtiden med en Masse lige saa daarligt udstyrede som aggressivt skrevne Brochurer, en Polemik paa et saa lavt Niveau, at Papirkurven er det eneste rigtige Svar. Paa den anden Side har dog mange Katolikker følt sig stødt over, at saadant Smædeskriveri kan tillades, og Landsretssagfører Garth-Grüner har paa deres Vegne henledt Myndighedernes Opmærksomhed paa denne utilladelige Kampagne. Med Landsretssagføreren Tilladelse bringer vi nedenfor hans Brev til Rigsadvokaten:

Foranlediget af, at mange danske Katolikker har spurgt mig som katolsk Sagfører, om der ikke ad Rettens Vej kan skaffes dem Beskyttelse imod, at deres Religion smædes og besudles af et saakaldt Bibel- og Traktatselskab »Vagttaarnet«, Sdr. Fasanvej 54, København, tillader jeg mig herved i Ærbødighed at lade dette Spørgsmaal gaa videre til Hr. Rigsadvokaten som den eneste, der i Henhold til Straffelovens § 140 kan paabyde Tiltale rejst mod den, der offentlig driver Spot med eller forhaaner noget her i Landet lovligt bestaaende Religionssamfunds Troslærdomme eller Gudsdyrkelse.

Blot som et enkelt Eksempel paa den Tone og de Midler, der anvendes fra »Vagttaarnet«s Side for at bekæmpe al Religion og specielt den katolske, vedlægges et Eksempel af en af Selskabets nyere Pjecer »Lægedom«. Selskabets øvrige Produkter, Halvmaanedetsbladet »Vagttaarnet« og Maanedetsbladet »Ny Verden«, som hver Pjece reklamerer for, søger til Stadighed at sætte Rekord i Fremsættelse af perfide og løgnagtige Paastande om og Beskyldninger mod den katolske Religion, dens Præsteskab og øvrige Tilhængere.

Bag den kristelige Maske, hvorunder denne for kristne Samfund utilladelige antireligiøse Kampagne føres, er det vanskeligt eller umuligt at finde nogen positiv eller ideel Stræben, men selvom en vis »god Tro« i saa Henseende kunde forudsættes, maa det betragtes som ganske nødvendigt, at Grænsen for de tilladelige Midler slaas fast.

Naar jeg paa saavel Klienters og Trosfællers som paa egne Vegne fremkommer med denne Anmodning til Hr. Rigsadvokaten, er det selvfølgelig i fuld Erkendelse af, at Selskabet »Vagttaarnet«s og den amerikanske Dommer Rutherford's Produkter ikke for velunderrettede og i logisk Tænkning trænede Mennesker behøver at betyde mere end en Psykopats forvirrede Skriverier, men samtidig i den Overbevisning, at disse hos mindre velunderrettede og intellektuelt set mindre velstillede Personer, som mere end andre har Krav paa — og Trang til — Lovens Beskyttelse, maaske kan foraarsage en aandelig Rædselstilstand, men i hvert Fald en Forargelse, Harme og Skam, som de burde forskaanes for.

*Med Ærbødighed
G. Garth-Grüner (sign).*

Man maa haabe, at denne Protest virker efter Hensigten.
—z.

Spanske Problemer.

(Fortsat).

Kardinalstatssekretær Pacelli henviste til den ophøjede Retfærdighedssans, som inspirerer Biskopperne, og til deres faderlige Bekymring, som indesluttede en Formaning om Tilgivelse og Forsoning. Kardinal van Roey, Ærkebiskoppen af Mecheln, mindede i en Skrivelse til Ærkebiskoppen af Toledo, Kardinal Gomá y Tomas, om, at det belgiske Episkopat allerede i Slutningen af 1936 i det Julehyrdebrev, hvori de fordømmer Kommunismen, har tilkendt den spanske Krig Karakteren af en Kamp paa Liv og Død mellem den gudløse Kommunisme og den kristelige Kultur i en af Vesterledens ældste Nationer.

General Franco er aldeles ikke det Uhyre, som en vis Presse vil gøre ham til. Han er praktiserende Katolik, Officer, der altid har taget sin Faneed alvorligt og fjernt fra al Politik altid kun har haft sit Lands Velfærd for Øje. Paa General Sanjueros gentagne Opfordringer til at rejse sig imod de republikanske Magthavere svarede han, at han under alle Omstændigheder vilde tjene Spanien, lige meget om det var Monarki eller Republik, og at han kun i yderste Tilfælde egenmægtigt vilde gribe til Vaaben, saafremt Nationens stærkt truede Livsinteresser absolut krævede det. Da den religionsfjendtlige Regerings forbryderiske Misregime ødelagde Landet, forlangte Franco, at alle udenlandske kommunistiske Agitatorer skulde udvises, og at den tilintetgørende Agitation inden for Hær og Flaade skulde undertrykkes, uden at han dog selv følte sig berettiget til at gøre Brug af Vaabnene. Han slog først løs, da alt stod

paa Spidsen og et Blodbad truede hele Spanien, et Blodbad, som ti Dage senere vilde have gjort en Opstand umulig, saaledes at Spanien vilde være blevet til en sovjetrussisk Koloni.

Fra Begyndelsen af den grufulde Borgerkrig har Pius XI følt sig inderlig knyttet til det nationale Spanien, vel vidende, at Kirken, som forfulgtes grusomt af de Røde, der uhindret kunde udfolde sin velsignende Virksomhed. Paa den anden Side var Paven altid mod alle ikke ubetinget nødvendige Krigsforholdsregler, hvorunder den ikke kæmpende civile Befolkning maatte komme til at lide. »Osservatore Romano« af 24. Marts beskæftigede sig med den hellige Stols Holdning overfor Luftbombardementerne i Spanien. Det vatikanske Blad minder om, at Paven altid beklager alle Voldshandlinger, paa hvilken Side de end maatte ske, men ogsaa bestræber sig for efter bedste Evne at mildne Krigens smertelige Følger. Man behøver kun at tænke paa de Tusinder af baskiske Børn, som takket være den hellige Stols Indgriben blev givet tilbage til deres Familie, paa Udveksling af Gidsler og Benaadning af dødsdømte. Da Luftangrebene i Begyndelsen af Februar Maaned blev hyppigere, appellerede den hellige Fader til General Francos katolske Sindelag, og igennem den pavelige Delegat Msgr. Antoniutti tilflød der Paven »sønlig og beroligende Oplysninger og Forklaringer«. Alligevel indstillede Modpartiet ikke de katolske Forfølgelser. Det pavelige Blad skrev da: »Medens Kirken udfoldede sin karitative Virksomhed, slog man den nye grusomme og blodige Vunder; ogsaa for ganske nylig særlig i Teruel: af de 65 Præster og Ordensfolk, som befandt sig der den 6. Januar, betraadte 27 Gejstlige republikansk Omraade og blev myrdede af Kommunisterne i Nærheden af Byen; Forstædernes to eneste Kirker blev vanhelligede og fuldstændig udplyndrede af Kommunisterne. Til alle disse Ofre kommer nu andre, foraarsaget ved nye Luftangreb paa Barcelona, Ofre, som den hellige Stol mere end nogensinde beklager, idet den tro imod sin Mission stadig udsender Opfordring til Maadehold og Raad om Mildhed for at formindske Krigsrædslerne mest muligt. Derfor har Hs. Hellighed, som altid af eget Initiativ og uafhængig af andre Magter, den 21. Marts paalagt Msgr. Antoniutti at gøre nye og indtrængende Forestillinger overfor Generalissimus Franco i denne Aand.« — Men alt dette kunde ikke hindre, at Nationalisterne paa Kristi Himmelfarts Dag anrettede et forfærdeligt Blodbad blandt Civilbefolkningen i Alicante ved et fuldstændig overrumplende Luftangreb: Hundreder af uskyldige Ofre, uden at man derved fik militære Fordele.

I Midten af Maj Maaned blev den hidtidige Nuntius i

Wien, Msgr. Gaetano udnævnt til første apostoliske Nuntius hos den spanske Nationalregering. Tidligere repræsenterede den allerede nævnte Msgr. Antoniutti, apostolisk Delegeret i Albanien, i nogen Tid den hellige Stol i Burgos. Efter at have afsluttet sin Opgave i Nationalspanien har han givet nogle Journalister interessante Meddelelser herom. Hans Hovedmission var at skaffe de krigslidende Lindring. Han besøgte omhyggeligt alle befriede Omraader og tog de Kirkerne tilføjede Skader i Øjesyn. Efter Pavens Ordre kunde han fordele over en halv Million Pesetas iblandt Krigsofrene. Endvidere blev talrige ødelagte Gudshuse forsynet med de nødvendigste Kultgenstande. Alene i Asturien var 540 Kirker ødelagt, i Gijon var de tre største Gudshuse sprængt i Luften med Dynamit. Der saa han en mægtig Bods- og Soneprocession, i Spidsen for hvilken det eneste endnu bevarede Krucifiks blev baaret. Foran Gudshusets Ruiner aflagde det troende Folk det højtidelige Løfte om atter at ville genopbygge det. Tre fulde Timer drog Processionen igennem Byen. Om Morgenen paa denne Sonedag uddelte Msgr. Antoniutti Kommunionen til mere end et Tusinde Mand. I Omegnen af Biscaya blev 48 Præster myrdede under den baskiske Republik. Samme Skæbne ramte 68 Verdenspræster og 30 Munke i Provinsen Santander. I Asturien blev 148 Ordensfolk og Verdenspræster myrdede. Msgr. Antoniutti bekræfter Mordet paa 27 Gejstlige i Teruel. Han intervererede flere Gange overfor Franco-Regeringen for at forhindre Fuldbyrdelsen af Dødsdomme, i hvilken Anledning der baade ved Julen og paa Langfredag blev benaadet 25; i mere end 150 Tilfælde blev saadanne Skridt foretaget med Held, skønt Franco i Forvejen kun fælder Dødsdommen over dem, der har gjort sig skyldige i Forbrydelser. Arbejdet for at skaffe 3500 bortførte Baskerbørn tilbage til deres Forældre blev især understøttet af Kardinalen, Ærkebiskoppen af Mecheln. For mange forældreløse Børn blev der for Pavens Regning oprettet Vajsenhuse. Den pavelige Repræsentants Virksomhed stod over alle politiske Maal og tjente udelukkende karitative Formaal, hvad han udtrykkelig betonede.

Spaniens Fremtid ligger i Hænderne paa Nationen, som kun vil blive lykkelig, naar den atter vender tilbage til de katolske Traditioner. Den religiøse Overleverings uhyre Betydning har Indenrigsministeren i den nationale Regering for nylig understreget i sin første offentlige Tale: »Spanien vilde intet være uden sin Katolicisme«, udbrød han, »thi denne sikrer Landet dets Enhed, dets Betydning og dets Vilje til at være stor; ligesom i de ældste Tider saaledes er det ogsaa i Dag den stærkest drivende Kraft i vor hellige Krig. Den nationale Stat holder da ogsaa fast ved

den kristelige Aand og alt, hvad der hænger sammen med den, hvilket man ogsaa kan se af Statens Lovgivning.«

Til de mange Forholdsregler, som retfærdiggør Episkopatets Tillid til den nationale Regering, hører Ophævelsen af Ægteskabsloven af 28. Juni 1932, en Ophævelse, der ifølge officiel Erklæring er sket »for at fremme Retfærdigheden og for at beskytte Spaniernes religiøse Samvittighed.« Den h. Josefs Festdag er erklæret for officiel Helligdag, og Indenrigsministeren betonedede, at denne Anerkendelse svarede til Statens katolske Grundlag og Arbejderlovgivningens kristelige Nyordning. Endvidere er den h. Thomas af Aquinos Fest blev Helligdag for alle Statens Undervisningsanstalter. I Undervisningsministerens Forordning hedder det: »Vi har lagt den katolske Religions evige Grundsætninger som Basis for Frihedsbevægelsen. Derfor er det billigt og ret, at vi holder Mindet om denne Visdommens Vidunder og Hellighedens Forbillede levende i den studerende Ungdoms Hjerter, et Forbillede, som i Middelalderens Kulmination fortjente sig det glørværdige Tilnavn »Skolens Engel«, og som ved sin med fuld Ret kaldte »evige Filosofi«s Læresystem erhvervede sig uforgængelig Berømmelse.« — At Jesu Selskab blev opløst i 1932 og dets Besiddelser beslaglagt, betød et meget stort Tab for Spanien, for de republikanske Magthavere kunde ikke stille nogen Erstatning for de mange udmærkede Undervisningsanstalter og de andre af Jesuiterne indrettede Institutioner, der tjente til Folkets Vel. Det stakkels paa tusindfold Maa-der forpinte og ødelagte Land kan nu drage Nytte af, at det nu er blevet gjort muligt for Ordenen at vende tilbage ved et Dekret af 7. Maj 1938.

—z.

(Fortsættes).

En middelalderlig Kirketomt.

Der laa i Middelalderen i Vester Sætorp, det nuværende Dørken, en Kirke; men da den sorte Død kom, reves Befolkningen bort, og Kirken forfaldt. Siden, da man igen begyndte at bygge Egnens Gaarde op, tog man Byggemateriale fra Kirken, der nu laa hen som Ruin, og efterhaanden forsvandt den ganske.

I vore Dage vidste man end ikke, hvor den havde ligget, til en historisk interesseret Præst gav sig til at søge efter den. Han gravede paa Bakketoppen oven for Dørken Skole, hvor han formodede, at den maatte have haft sin Plads. Og han tog ikke fejl: et Par Spadestik nede stødte Spaden mod Kirkens Kampestenssokkel.

Ved den Tid, for omkring 15 Aar siden, flyttede man Dørken Skole fra det gamle Hus ved Foden af Bakken op

paa Bakketoppen ved Siden af den gamle Kirkes Plads. Og da man fandt, at de Kampesten, der endnu var i Behold fra den gamle Kirke, ikke kunde anvendes paa nogen bedre Maade, brugte man dem til Sokkel under den nye Skole. Men Læreren, Jensen, holdt paa, at den gamle Kirkeplads burde fredes. »Vi freder vore hedenske Forfædres Gravhøje,« sagde han, »skulde vi saa ikke meget mere frede denne Plads, hvor vore kristne Forfædre blev døbt og søgte Guds Hus, og hvor de fandt deres sidste Hvilested!« Han købte hele det Areal Nord for sin Skole, der omfatter den gamle Kirke og Kirkegaard. Han vilde have Egnens Folk til at tage Del i Fredningen; men han maatte gøre det selv. Der var endnu saa mange Sten i Behold, at hele Kirkens Omrids med Murenes Tykkelse kunde trækkes op. Paa Alterets Plads lod han rejse en stor Mindesten, hvorpaa blev indhugget det eneste sikre Aarstal, man havde fra Kirkens Historie, 1321, og derunder: »Her stod Sætorp Kirke«. Den nærmeste Plads rundt om Kirken lod han belægge med Grus, og af Kirkegaarden i øvrigt dannede han et smukt Anlæg med Læbælte af Træplantning.

Naar han et Par Gange hver Sommer lader afholde kristelige Møder paa den gamle Kirkeplads, betaler Mødedeltagerne en lille Entre og bidrager derved til Vedligeholdelse af Anlægget. Men i øvrigt er Fredningen af dette Minde om vor katolske Middelalder ganske Lærer Jensens eget Værk.

Da jeg forleden havde besøgt Stedet og ham, der er min gamle Ven, sendte jeg ham følgende lille Digt:

Sokkelstenene under Dørken Skole taler.

*Vi har i de fjerne Tider
baaret Sætorp Kirkes Mur,
vi har hørt dens Klokke ringe
kaldende som Kampens Lur.*

*Vi har set dens høje Alter,
Trone for Guds milde Søn,
og vi hørte Messen tone
under Menighedens Bøn.*

*Sognets Børn, dem saa vi knæle,
medens Præsten Brødet brød,
og vi skued deres Andagt,
da de Kristi Legem nød.*

*Og vi saa, da Daabens Vande
tvætted Børn for Syndens Plet,
og naar for det høje Alter
Mand og Kvinde blev til eet.*

*Ogsaa Synderne blev skriftet,
hvasket frem med sagte Ord.
Bønnerne vi hørte tone,
før en død blev lagt i Jord.*

*Nu er Pladsen tom og øde,
Kirkens Mure ned man brød,
der er blevet dødt og stille
der, hvor Kirkens Klokke lød.*

*Men en nænsom Haand har plejet
Pletten, hvor vor Kirke laa,
og vi selv nu bærer Huset,
hvor han virker blandt de smaa.*

Karl V. Poulsen.

Mellem Mødre.

»Mig følger — «

*»Mig følger en med en Sjæl saa stor;
for mig hun ofrede alt paa Jord,
ja, hun, som lo, da min Baad blev krænget,
og blev ej bleg under Uvejrshænget —«*

Peter kunde med Grund gøre disse Bjørnstjerne Bjørnsons Ord til sine, naar han sagde sin Mening om Barbara. Han gjorde det ogsaa — ved Lejlighed, og selv Mennesker, der ikke kan li', at man gør sig til med Citater af Vers og Tankesprog, syntes, at de Ord hædrede baade hende og ham. Barbara fortjente Hyldesten; det er vist, — og ligeledes den Hæder, at den blev bragt hende paa saa utvetydig en Vis. Men ikke mindre tjente det Peter til Ros, at han havde Mod og Mandshjerte til, paa et Tidspunkt, da han var en slagen Mand, og Barbara stod med Palmer i Hænderne, at anerkende det. Mænd besidder mange straalende Egenskaber; men Evnen til med et Smil at erkende sig slaaet ud er sjælden iblandt dem, men dette er en anden Historie.

Barbara havde ikke altid staaet paa den Piedestal, hvorpaa vi nu saa hende, — tværtimod. Da hun og Peter indledede deres ægteskabelige Fællesskab, var man enig om, at hun gjorde det bedste Parti, og i ikke ringe Grad undredes man over, hvorledes hun skulde kunne bestride sit Embede som Husmoder i det store, arvede Hjem, som Peter bød hende. Ikke saadan at forstaa, at Barbara i n t e t kunde. Opvokset paa en Gaard var hun vel forfaren i alle Friluftslivets Grene. Hun kunde ride en vild Plag til. Hun kunde haandtere et Gevær, og hun gik uden Bæven til Tops paa Hesterivens Kuskesæde, naar det kneb. Men det var

ikke den Slags Færdigheder, der just var Brug for i Peter-Slægten fine Hjem, hvor hun ganske vist havde Piger til at udrette Arbejdet, men hvor man tillige forudsatte, at en Frue skal kunne instruere sine Piger samt være deres Forbillede. Som Forbillede slog Barbara ikke til — lige straks. Sære Frasagn gik der om hendes huslige Bedrifter. Saaledes huskes endnu, hvorledes Husets Forsyning af Solbærsaft en Sæson »skød Propperne« og lavede Fadeburets Væg om til en blaastjernet Himmel, der bare adskilte sig fra den rigtige Himmel derved, at Stjernerne var blaa og Bunden guld-gul.

Barbara fik Lov at betale sine Lærepenge til sidste Hvid. Hun gjorde alle tænkelige Fejl og Fadæser. Men hun kom glimrende ud af det med Tyendet. Pigerne dækkede over hende. Naar en eller anden venlig Sjæl bekymret rystede paa Hovedet og sagde: »Hvorledes skal det dog gaa, naar her kommer Børn?« sagde de: »Det skal virkelig nok gaa. Fruen er flink til at lære!«

Et saadant Udsagn er jo ikke det værste, man kan faa af sine underordnede. Pigerne fik Ret. Barbara blev en udmærket Mor, kæk, sød og frisk. — Og naar Bjørnson i »Mit Følge« siger:

*»Den, som tror, det er tungvendt Bør,
han skulde vide, hvor godt det gør
at komme ind under Taget atter,
hvor hun staar lys mellem Barnelatter —,«*

saa kunde det ligefrem være skrevet om hende. Barbara blev en Mor, der var god at komme til med Børnesorger. Smaa Uheld lo hun ad og fik Børnene til at le med. De store Skrammer tog hun roligt. Sund og uforfærdet var hun tillige en ypperlig Livskammerat for Peter; men det havde han heller aldrig tvivlet om, at hun skulde blive. Og h a n var den eneste, der hele Tiden saa stort paa det ufuldkomne hos hende, ligesom det ogsaa var ham, der klarest saa den lærvillige Barbaras Fremskridt. — Al Skolegang faar Ende, undertiden med godt, undertiden med mindre godt Vidnesbyrd. Barbara var nær ved husmoderlig Udmærkelse, da Krack'et kom. — Nu var det ligegyldigt, om Pigerne serverede fra forkert Side, eller om hun lod høje Glas sætte frem til Madeira. Peter var konkurs. Det hæderkronede Hus var herunder. Nu var det a n d r e Evner hos Fruen, der spurgtes om.

Det viste sig, at Barbara besad dem.

Hendes smaa, praktiske Næver tog det rette Tag i Tingene. Hendes Humør holdt Peter oppe i de værste Dage, han havde levet.

Netop, medens de befandt sig i Bølgedalens Dyb, endnu uden Udsigt til stigende Kurve, indtraf deres ti Aars Beryl-

lupsdag, og da var det, at Peter overfor nogle Venner af- lagde sit Vidnesbyrd, som det i Begyndelsen af denne Artikel er skildret. — D a vidste Peter intet om, at Trængs- lernes Tid nærmede sig sin Afslutning, og at en ny Virk- somhed skulde aabne sig for ham. Han haabede det vel. — Men i øvrigt vidnede hele hans Væsen om, at han fandt selv den tornefuldste Vandring forholdsvis let at træde, netop paa Grund af det Rejsefølge, der var ham beskaaret.

Lillemor.

Talt og skrevet.

Det er ikke altid lige kedeligt, hvad Folk skriver om religiøse Spørgsmaal. Forleden faldt jeg over et lille mor- somt Indlæg i »Kr. Dagbl.« af Organist Carstensen, Hol- bæk, der skrev om »Liturgiske Reformere« og bl. a. hæv- dede:

»En rigere Liturgi inden for vor Kirke betyder ikke, at der banes Vej for Rom. Tværtimod. Jo mere bare og form- løse vore Gudstjenester er, desto større er Romerkirkens Muligheder i vort Folk. Det er dog indlysende. Det maa derfor undre, at vor Kirkes Biskopper bestandig kan sidde Kravene om liturgisk Fornyelse overhørigt. I Sverige f. Eks. har man længe været opmærksom paa den Sag. Og Sverige er vel nok det lutherske Land, hvor Romerkirken har op- naaet mindst.—«

Liturgi og Liturgi kan jo være to Ting. For den katol- ske Kirke er Liturgi adskilligt mere end Messeklæderne. Og selv om mange Protestanter beundrer det smukke ved ka- tolske Gudstjenester, saa er det dog vist nok de færreste, der ret forstaar, at alt det, der ofres paa pragtfulde Para- menter, Alteret og selve Kirkérummet, alt sammen er til Guds Ære. Og naar dette er Tilfældet, kan det siges, at i Almindelighed er det ikke »den rigere Liturgi«, der giver den katolske Kirke Tilgang. Noget helt andet er, at Litur- giens straalende Midtpunkt, Tabernaklet, hvori Kristus selv bor, har virket dragende paa mange og til sidst ført dem ind i vor hellige Kirke, — men det er jo ikke den Liturgi, Organisten tænker paa.

At den »rigere Liturgi« i den svenske Statskirke skulde være Aarsag til den forholdsvis ringe Fremgang der i Lan- det for den katolske Kirke, er vist mere end tvivlsomt. Der er andre meget mere nærliggende Aarsager at pege paa, bl. a. blev »Reformationen« Indledningen til en Opgangs- tid for Sverige, medens den for Danmark blev en Nedgangs- tid baade paa det aandelige og materielle Omraade. Den katolske Kirkes Fremgang i England modbeviser da ogsaa Organistens Paastand i høj Grad. Her hvor Tilgangen er meget stor, har Statskirken en Liturgi, der i Ydre meget ligner den katolske Kirkes.

Men — til syvende og sidst bliver denne Tale om »rigere Liturgi« noget »frit i Luften svævende«. Forudsætningen overhovedet for ægte Liturgi er jo Messeofret, og hvor dette ikke frembæres, bliver Liturgien Surrogat.

— — —
Ved Liselundmødet i forrige Uge talte Pastor Halfdan Høgsbro fra Sønderborg om »Diktaturmagterne og Kirken«, og hævdede bl. a., at »der behøver ikke nødvendigvis at være Kamp mellem Stat og Kirke i en Diktaturstat« og mindede om »den danske Enevoldstid, da Kongen underordnede sig under Kirkens Herre og vilde tjene ham.«

Ja, det kunde jo være helt rart, om man kunde fremstille Enevoldstiden, den danske Diktaturperiode, som noget nær det ideelle m. H. t. Kirke og Stat. Da var det nemlig saadan, at Kongen, der var øverste Biskop og lod sig kalde »Guddommelig Majestæts allerhelligste Vikarius«, bestemte, hvad Folket maatte tro og lære, og den mindste Afvigelse fra den af ham autoriserede Form for Lutherdom (det var jo noget forskelligt i de forskellige Lande, hvor den lutheriske Lære havde faaet Magt) kunde medføre Tab af Ære, Liv og Gods. Det kan være meget rigtigt, at der ikke var »Kamp mellem Stat og Kirke« under Enevælden, allen Stund at Munden var eller blev eftertrykkelig lukket paa al Opposition; men at fremstille denne den mørkeste og mest nedværdigende Periode i Danmarks Historie, som det ideelle, er dog at gaa for vidt.

— — —
Den norske Præst Erling Tobiassen fra Tønsberg har i et Interview til et københavnsk Blad betegnet den norske Statskirke som Hellig Olavs, Martin Luthers og Hans Nielsen Hauges Kirke! Kommentarer turde i dette Tilfælde være overflødige.

Jens Jyde.

Paa Lytterpost.

Mandag den 8. August Kl. 17—17,20: Redaktør Jens Nyberg: »I Audiens hos Pave Pius XI«. Denne Audiens, som N. havde overværet som de Ferslewske Blades Korrespondent ved det store nordiske Pilegrimstog 1925, var hans skønneste og ejendommeligste Oplevelse, som han nu genoplevede med Lytterne, da den gamle Kirkefyrste netop i Øjeblikket er den, alle ser hen til. Siden han som Barn havde læst Kardinal Wisemans »Fabiola«, havde han længtes mod Rom, og nu stod han der i denne bevægede Tid, kort efter at Mussolini var kommet til Magten. »Hvor store end de følgende Rystelser har været — Romerkirken stod fremdeles. En indre stille Reformation havde holdt Kirken frisk. ... Pave Pius XI var fuldt saa moderne at se

til som Mussolini. ... Han var et handledygtigt politisk Talent foruden at være Videnskabsmand af Format. ... Da Russerne nærmede sig Warszawa, flygtede alle Diplomater fra Byen med Undtagelse af Achille Ratti. Han forblev paa sin Post. At flygte fra Vanskeligheder ligger ikke til hans Karakter. ... Hans Interesser vilde væsentlig gaa i Retning af at styrke den katolske Kirke inde fra ved at knytte de troende inderligere til Kirkens Kultus.« N. gav nu en betaget Skildring af Vatikanets Pragt og en Beskrivelse af denne Audiens, som vi har læst udførligere om her i Bladet for 13 Aar siden. »Da Paven under Ledelse af pavelig Kammerherre, Direktør Helge Jacobsen, kommer til den Gruppe, i hvilken jeg befinder mig, siger Biskop Brems: »Stampe danois,« og Paven svarer med sit elskelige Smil: »La presse — aha! Den store Magt, den store Magt, men, mine Herrer, ogsaa det store Ansvar! Pressen har i vor Tid en stor Magt, en af vore Fædre har udpeget en særlig Helgen for Pressen,« sagde Hans Hellighed. »Og skønt jeg har glemt Navnet paa vedkommende Helgen*), fik jeg herved et lille Bevis paa Pavens Ufejlbarelighed. ... Mange græd. Høj Hulken hørtes her og der. Saadan maatte vel Vorherre selv se ud, tænkte de troende, og jeg selv var mærkelig bevæget; thi jeg havde jo set et Menneske, for hvem Hundreder Millioner bøjede sig i livs- og aandsvigtige Spørgsmaal. Jeg maatte tænke paa det ydmyge Digt, Pave Leo XIII skrev paa sit Dødsleje, og som jeg havde købt i Laterankirken, alle Kirkers Moder, »Den sukkende Sjæls Nattetanker«: ...

Men da du længe har baaret de ypperste Nøglers Byrde, dertil Aarenes Vægt, sukker dit Hjerte i Angst:

Den, der i Ære og Magt saa højt over andre har raget, mon ej den straffende Dom haardere venter paa ham? ...

Saaledes skrev den Pave, der gennemførte det store Jubelaar 1900. Pius XI ligner Leo XIII i meget, ikke mindst i Lærdom. Leo anede vel næppe, at den unge Achille Ratti, der 20 Aar gammel havde taget en Doktorgrad og som Tak herfor kom i særlig Audiens hos Leo XIII, engang skulde blive hans Efterfølger paa den jødiske Fisker Simon Peters minderige Slot, en af de faa Klipper, der endnu staar urokket midt i den bølgende Uendelighed, og som nu og da oplader sin Røst i det brusende Virvar.« Ignatius.

Nye Bøger.

Til Jødeproblemet.

»S. A. Mann«, Bladet for den kæmpende National-Socialist, gjorde et voldsomt Angreb paa en katolsk Præst, (hvis Navn ikke nævnes), som paa Evian-Konferencen paa-beraabte sig den halve Million omvendte Jøder, som boede

*) Frans af Sales.

i Tyskland, han kaldes »Jøde, forklædt i en Præsts Soutane« — Nationalsocialismen regnede ikke med Evianismen til Gunst for døbte Jøder; døbte eller ikke døbte, skal Jøderne forlade Tyskland, hvor meget end de demokratiske Landes barmhjertige Samaritaner sukker til Gunst for dem« (The Tablet, 6/8-1938, S. 172). Efter al Sandsynlighed vilde Jøderne gerne forlade et Land, hvor man tager Erhvervsmulighederne fra dem, hvis man gav dem Lov til i det mindste at tage saa meget med af deres Ejendele, saa de et andet Sted kunde skabe sig en Eksistens. Som Forholdene nu ligger, er ikke alene Tyskland blevet et Sultens Land for dem, men — stod det til Tyskland, hele Verden.

Man søger efter Paralleller til denne systematiske, ødelæggende Adfærd, men i et saadant Omfang er den enestaaende. End ikke den mørkeste Tid inden for Middelalderen kan opvise noget lignende i denne Retning. Dette vises i det vidtrækkende, gedigne Værk af *James Parkes: The Jew in the Medieval community, A Study of his political and economic situation*, (London, The Soncino Press, 1938, 456 S., sh10/6d.).

J.

Hvad er en Ministrant?

Den eneste Mangel ved *Hariolf Ettensperger, O. S. B. »Das Ministrantenbuch«* (Herder, 1937, 178 S., ill. RM. 1,70 ÷ 25 %) er, at den ikke findes paa Dansk, saa vilde den nemlig være den ypperligste Vejledning for alle de Dreng og unge, som besøger Altertjenesten. Bogen yder en Undervisning, hvor Vægten lægges lige saa meget paa grundigt Kendskab til Ceremonierne, som paa Forstaaelse af Liturgi, Sogn, Alteret, Holdning og hellige Tegn hele Kirkeaaaret igennem. Hvad er en Ministrant? Han skildres her som Kristi Tjener, Englenes Kammerat, den lille Folkerepræsentant, et Menneske, som er indviet til Herren. Af disse Titler afledes hans fornemste Pligter: at være en rigtig Dreng, renlig, punktlig og from, helt svarende til de Fordringer, Biskoppen stiller til dem, der modtager de lavere Vielser. Kun eet Eksempel! Der spørges i Bogen: Hvorfor staar en Kristen rank og stram i Kirken? »At staa op er det forløste Menneskes Holdning. Den syge og svage kan ikke staa op. Vi Kristne er gennem Kristus blevet forløste og sunde. Vi er i Daaben »opstanden« med ham. Naar vi staar op, vil vi dermed sige, at vi igennem Kristus er blevet frie Gudsbørn. Men at staa op er ogsaa Tegn paa at være beredt. Tjeneren staar op foran sin Herre, beredt til at tjene ham. Soldaten staar op foran Kommandanten, beredt til at udføre hans Befalinger. Staar vi op under Liturgien, saa betyder det ogsaa: at vi er beredt for Herren til at høre hans Ord og følge dem.«

—z.

Den gode Røver.

De færreste af os mindes den gode Røver mere end een Gang om Aaret: nemlig paa Langfredag, hvor Jesus selv siger sin gribende Forjættelse til den bodfærdige Forbryder. Men den kirkelige Oldtid mindedes denne Skikkelse, som ligefrem er et Pant paa Guds Barmhjertighed, langt tiere. Han havde sin egen Messe, sine egne Bønner i Breviaret. Kirkefædrene talte gerne om ham, denne af Kristus selv kanoniserede Helgen, som var dem et Bevis paa, »at der behøvedes mere Mod end Tid til at blive en Helgen«. Nu har *A. Bessieres*, S. J. skrevet en Bog om ham: »*Le bon larron saint Dismas*«, (Paris, Editions Spes, 232 S.), som fortæller os alt, hvad man ved om S. Dismas fra Evangelierne, Apokryferne og Kirkefædrene, men ogsaa om hans Eftermæle i Skrift og Kunst, og om Dismasskikkelser i Tidens Løb. Bogen indeholder ogsaa mange opbyggelige historiske Træk.

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

Broder Niels Christensen †

Søndag den 7. August afgik Br. Christensen ved Døden i Jesuitternes Kloster i Essen. Skønt det i den sidste Tid gik ned ad Bakke med hans Helbred, kom Dødsfaldet alligevel uventet for de Præster og Brødre, han der levede sammen med. Lægen havde tilset ham kort i Forvejen, men ikke fundet noget særlig foruroligende. De mange Smaa-svagheder, han efterhaanden var belemret med, har gjort en Ende paa hans Liv.

Br. Chr., der var født paa Viborgeggen 25. Januar 1852, blev 1875 i Randers optaget i den katolske Kirke. Samme Aar rejste han til København, hvor han arbejdede som Snedker. Her lærte han Jesu Selskab at kende og fik Lyst til Ordenslivet. Sammen med to andre Danske, Br. Jensen, der døde for nogle Aar siden i Aarhus, og Br. Andersen, der endnu lever i Brasilien, drog han i 1877 til Holland for at indtræde i Selskabet. Efter Noviciatet blev Chr. sendt til Bombay. Derovre gjorde han hovedsagelig Nytte som Snedker, men som det ualmindelig klare Hoved, han var, blev han ikke saa lidt anvendt som Leder og Tilsynsførende ved Byggearbejder og lignende.

1889 blev han som syg Mand sendt tilbage til Europa, var en kort Tid i Holland, kom derfra til Ordrup, nærmest som Alt-mulig-Mand. Han var vistnok mest beskæftiget som Sygepasser og som Snedkerens Medhjælper.

Paa Kollegiet var der nogle Patres, som mente, at Br. Christensens Arbejdskraft burde anvendes bedre. Hans klare Forstand, skarpe Blik og den Dannelse, han havde erhvervet sig derude i Verden, gjorde ham egnet til en større

Opgave. Disse Overvejelser førte til, at Kollegiet i 1896 oprettede 1. og 2. Underklasse og ansatte Br. Chr. som Lærer. Ogsaa de, der var imod ham som Lærer, indsaa hurtigt, at man her havde truffet det rigtige. Chr. havde nye Tanker, der efter moden Overvejelse og Drøftelse med rette vedkommende blev omsat i Praxis. Han havde det praktiske Greb og den uendelige Kærlighed og Forstaaelse.

Efter Kollegiets Nedlæggelse arbejdede Br. Chr. i St. Andreas Præstegaard som Portner og Sakristan og Snedker, altid virksom, indtil hans vaklende Helbred gjorde det nødvendigt at flytte ham til Essen, for der at tilbringe sin Livsaften under rolige Forhold.

Hans gamle Elever, som han stedse bevarede i kærlig Erindring, og de mange andre, der i Aarenes Løb lærte ham at kende, vil bede Gud give ham Lønnen for et langt Livs tro Tjeneste. R. I. P.

Fra den vide Verden.

Førernes Fører.

Ved St. Ulrichsfesten i Todtmoos i Schwarzwald talte Ærkebiskop Gröber til de 3000 Mænd, der overværede Eftermiddagsandagten, om de Farer, der truer Kirken i Dag. Han udtalte bl. a. Haabet om, at Gud Herren »maatte oplyse Statens Herskere om de Rettigheder, vi har som katolske Mænd, og som tilkommer os ifølge Naturretten og Konkordatet«. Det gælder i Dag intet mindre end, at man vil ødelægge den religiøse Overbevisning i det tyske Menneske og slukke Troens og den indre Freds Lys. Det stadig voksende Antal Selvmord er et sørgeligt Tegn herpaa. Prædikenen, som Gang paa Gang blev afbrudt af larmende Bifald, sluttede med Kravet om at lade det tyske Folk faa Lov at beholde dets Tro. De tyske Katolikker vil holde fast herved, »selv om Staten og hele Folkeslag vilde gaa imod os. Thi paa vor Side staar Førernes Fører, den evige Gud, og evige Folkeslag findes ikke.«

Katolske Skoler i England.

Den nye Opdragelses-Lov, som i nogen Tid har været i Kraft i England, kræver Oprettelsen af katolske Skoler. Byerne skal med indtil 75 pCt. bidrage til Bygning af katolske Skoler. Liverpool vægrede sig haardnakket imod at efterkomme denne Forordning, endskønt man skulde have Skoler til 14.000 katolske Elever. For at tvinge Eleverne til at besøge de offentlige Skoler, byggede man saa selv saadanne. Men saa trak Opdragelseskomitéen i London maanedlig 15.000 Pund Sterling fra Tilskudet til Opdragelsesværket, fordi de lod haant om Opdragelsesloven. Og hertil

kom yderligere, at Byens Myndigheder fik strenge Ordre til straks at bevilge Katolikkerne Tilskudene til deres Skolebygninger.

Præst og Premierminister.

Præsidenten for Republikken Lithauen har anmodet Pater Mironas om at danne en ny Regering, hvilket han ogsaa har gjort. Han selv sidder som Premierminister uden Portefeuille. For 550 Aar siden blev Lithauen katolsk. 86 pCt. af Landets 2½ Million Indbyggere er Katolikker. I 1927 underskrev Landet et Konkordat med den Hellige Stol. I Hovedstaden Kaunas bor den pavelige Nuntius.

For 25 Aar siden stiftede Domherre Paul Dagalès en Ungdomsbevægelse under Navnet »Foraaret«. Bevægelsens Devise er »Gud og Fædreland«, og den tæller 70.000 Medlemmer, som er delt i tre Grupper: De unge Mænds Kongregation, de unge Pigers Kongregation og Børnenes Kongregation, Drengene og Piger hver for sig. I Anledning af 25 Aars Jubilæet afholdtes der i Kaunas i Juni en stor Fest, hvortil 40.000 unge Mennesker fra hele Landet stævnedes. Efter en højtidelig Messe i fri Luft fandt en Sportsopvisning Sted. Justitsministeren og Krigsministeren deltog.

Ungdomsstævne paa Rygaard

Bernstorffsvej 54

Søndag den 21. August 1938

Til Stævnet indbydes alle katolske unge og deres Forældre.

Program:

- Kl. 11: Friluftsmesse og Fælleskommunion, Prædiken af Pater **P. Nøsen**, Messen »reciteres«.
- » 14: Taler af Politibetjent, Frk. **L. Howitz** og Redaktør **H. D. T. Kiærulff**.
- » 16: Tovtrækning samt diverse Underholdning ved Spejderne.
- » 18: »**Hele Familien har Ordet**« Taler af en Far, en Mor, en Søn og en Datter.
- » 20³⁰: »Katolsk Scene« opfører Red. Kiærulffs »**Klosterhaven**«.
- » 21: **Ungdommens Afsked med Biskoppen**.

NB! Paa Grund af det fugtige Græs anbefales det at tage Frakke eller Tæppe med at ligge paa under Skuespillet. — Diverse Forfriskninger kan købes i Parken. **Festtegnet**, à 1 Kr., faas ved Kirkerne og i »Katolsk Boghandel«, Stenosgade 3.

Søndag den 21. Aug. afholdes i alle Kirker og Kapeller Kollekt for Ansgarius - Bonifatius - Foreningen til Fordel for de mest trængende kirkelige Institutioner her i Landet.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 21. Aug. fejres Marias Opagelse i Himlen. Kl. 10 Pontifikalmesse. (Aftenandagten bortfalder.)

Kirkelig Kalender

Aug. 21. S. 11. Søndag e. Pinse. — Marias Optagelse i Himlen.	Aug.—Sept. 28. S. 12. Søndag e. Pinse.
22. M. Oktav af Marias Optagelse.	29. M. Johannes Døbers Hals- huggelse.
23. Ti. Filip Benitius.	30. Ti. Rosa af Lima.
24. O. Bartholomæus, Apostel.	31. O. Raymund Nonnatus.
25. T. Ludvig, Konge af Frankrig.	1. T. Ægidius.
26. F. Zephyrin.	2. F. Stefan, Konge af Ungarn.
27. L. Josef af Calasanz.	3. L. Gudsmoders Lørdags- messe.

Ugens Messebønner

- Aug.
21. S. **Marias Optagelse i Himlen** (1044—868); 2. *Sæt Bønner*: 11. **Søndag e. Pinse** (691—526), 3. *Sæt Bønner* (kun i st Messer): Johanne Francisca Fremiot af Chantal (1051—879); Slutningsevng.: Søndagens (693—528).
22. M. Oktav af Marias Optagelse (1044—869); 2. Timotheus, Hippolyt og Symphorian (1052—880).
23. Ti. Vigilie ([1]—[1]); 2. Filip Benitius (1053—883).— *Ellet*: Filip Benitius (1053—883); 2. Vigilien ([2]—[2]); Slutningsevng.: Vigiliens ([3]—[3]).
24. O. Bartholomæus, Apostel (1053—884).
25. T. † Ludvig, Konge af Frankrig (1056—887); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
26. F. † Zephyrinus (1059—888); 2. og 3. som Torsdag.
27. L. Josef af Calasanz (1059—888).

Niels Hansen, cand. mag.:

LILLE KATHOLSK ORDBOG

En kort Forklaring af 674 katholske Gloser, som man jævnlig støder paa i kath. Bøger og Blade.
50 Sider

Pris 50 Øre.

Ansgariusforeningens Forlag, Bredgade 64, København K.
Ansgariusforeningens Skrifter faas ogsaa i Kath. Boghandel, Stenosg. 3, Kbhvn. V.

Stor Velgørenhedsforestilling

Mandag den 22. Aug. Kl. 16 giver Cirkus-Brødrene Schmidt (som begge er Katolikker) en Velgørenhedsforestilling med stort Sensationsprogram til Fordel for St. Annæ Kirkes Byggefond. Cirkus er beliggende paa Hjørnet af Amagerbrogade og Parmagade ved Linie 2 og 13. — Billetter faas ved Indgangen, men kan ogsaa bestilles gennem Telefon Amager 2163 y Kl. 11—13. Prisen er 35 Øre for Børn og Kr. 1.00 og 2.00 for voksne.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 18. Aug.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater O. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 35

Søndag den 28. August

1938

INDHOLD: Lad mine Fjender blive til Skamme! - Vort Syn paa Spiritismen. - Middelalderlige Naturforskere. - Kommunion, Apostolat, Heroisme. - Det »forjættede« Land. - Hvorledes Patagonierne fik deres Missionærer. - P. Jacquinet hos Marskal Chiang Kai-shek. - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner - Avertissementer.

Lad mine Fjender blive til Skamme!

Ps. 69,3.

12. Søndag efter Pinse.

Naar man betragter Tilstandene i Verdenskirken, erindres man uvilkaarlig om Stormen paa Søen, som Matthæus, Markus og Lukas skildrer os. Mange gribes af den samme Angst, den samme Forsagthed som forhen Disciplene. De forstaar ikke, at Vorherre undlader at gribe ind, og for deres Blik synes Han at sove. De trænger ind paa Ham: »Herre, il til for at hjælpe mig!« — Lidettroende! Frelserens Søvn betyder den fuldkomne Sikkerhed, det ubetingede Herredømme over Storme og Bølger, der maa tjene Hans Planer. Overtudet om dette raaber R. V. Smetana til St. Peters Baad, Kirken:

*»Sejl frejdigt frem imod det vide, fjerne,
blandt Klipper gennem Brændings vilde Fos!
Byd Verden og dens Illusioner Trods!
Sejl frem! Han er dit Værn, din Ledestjerne!«*

Apokalypterne blandt Digtere, en Benson, en Behringer, en Seeber maler Rædslerne omkring Kirkens sidste Tider her paa Jord med dystre Farver. For menne-

skelige Øjne synes Kirken dødsdømt. Der er Aarsag til at raabe: »Herre, il til for at hjælpe mig!« — Mange Mennesker maa dele den korsfæstede Mesters Lidelser. Men netop gennem sit Heltemod sejrer Han over Helvede. Han staar op, byder Stormen, der har rejst sig, at stilne, og den store, sidste Stilhed indtræder.

Men hvorfra har Kirken, hvorfra har de Hellige den verdensoverlegne Ro midt i de ødelæggende Storme, midt iblandt overmenneskelige Lidelser? »Lærer af mig, thi jeg er sagtmodig og ydmyg af Hjerte!« Vor Frelsers Sinds-harmoni rokkes ikke gennem Dissonansen af Hans Fjenders nidske og hadske og rasende Raab. Midt i al deres afmægtige Ondskab staar Han urokket som en Klippe mod Stormen. Deres falske Anklager tier Han til. Jehovas Tjener »raaber ikke, — han opløfter ikke sin Røst paa Gaden« (Is. 42,2). Saa mild og blid er Han, at Han »ej bryder det knæk-kede Rør eller slukker den rygende Tande.« I Lammets Sagtmodighed viser Løven af Juda sin altovervindende Styrke. »I Verden skal I have Trængsler, men vær frimodige, jeg har overvundet Verden!« (Joh. 16,33). Lidet-troende! I ved dog, at jeg er hos eder. Hvad kan der da ske?

Nej, ikke Fjendskab, ikke Nød, ikke Ulykke, som overfalder os lig en Hvirvelstorm, er det værste. Et Blik paa vor guddommelige Smertenshelt lærer os at indstille vort Livs-kibs Korssejl saaledes, at vi udnytter Vejrets Ugunst paa en Maade, at vi des hurtigere naar Fredens Havn.

Hvad vi mest bør frygte, er Lidenskabens Storme eller Fristelsernes Klipper og Sandrevler i vort Indre. Da er det, at Skriget trænger sig ud fra vort Hjerte: »Herre, frels ud! Vi gaar til Grunde!« (Mt. 8,25).

Du er Vidne til Uretfærdigheder og kan ikke gribe ind. Du hører uberettigede Bebrejdelser, maa døje Bagtalelse og Spot og maa dog tie. Overmodige Modstandere benytter sig deraf til at træde paa dig. Du er hjælpeløst prisgivet deres Forgodthefindende. Da oprøres dit indre Menneske. Vreden vælder op og oversvømmer Sindet med sine skummende Bølger. Den truer med at gennemtrænge Fornuftens og det rolige Overlægs Bolværk. Undergangen synes uundgaaelig. Men tænk i en slig Stund paa Herrens Sagtmodighed! Tænk

paa Hans Ord: »Salige er de sagtmødige, thi de skal arve Jorden!« (Mt. 5,4).

Millioner af Mennesker har i deres Efterfølgelse af Kristus erobret sig det forjættede Land og allerede her paa Jorden gennem Sagtmødighed og Selvovervindelse erhvervet den overjordiske Sødme fra Landet, hvor »Mælk og Honning i Dale flyder«.

Undertiden gaar rigtignok den kristelige Selvovervindelse i Spand med et heftigt Temperament, og der er Tilfælde, hvor det vilde være svært at sejre. Naturen truer med at gaa over Optugtelsen. »Af egen Kraft er vi ikke i Stand til saa meget som at tænke en Tanke. Vor Brugbarhed stammer fra Gud.« (Kor. 3,5). Derfor maa vi med Salmisten bede: »Lad mine Fjender blive til Skamme!«, Fjenderne i vort eget Bryst: Stolthed, Vrede og andre Kræfter, som har Tag i os. Og i det nye Testamente tør vi tilføje: »Deltagelsen i denne hellige Hemmelighed skænke os Beskærmelse!« (Postcommunio).

Herren er om Bord i vor ringe Baad. Vi er bjergede ved Ham. Vi har Del i Hans Fred under Stormen. —ch—

Vort Syn paa Spiritismen.

»Die katholische Sittenlehre« eller »Die Wirklichung der Nachfolge Christi« hedder de to Bind, som *Fritz Tillmann* har udsendt (Düsseldorf, L. Schwann 316 + 496 S.) og som indfører Læseren videnskabelig grundigt og aktuel alsidigt i den katolske Morals Problemer. Vi bringer nedenfor et Afsnit fra Bogen, Afhandlingen om Spiritismen, som i en eller anden Form bliver ved med at spøge i vor Tid. Læseren kan saaledes selv danne sig et Skøn over dette Værks høje Kvalitet. Saa meget vil vi dog tilføje, at den dannede Læser, der er afskaaret fra den katolske Morals latinske Fremstillinger, her faar den gedigne Standardbog om Sædelæren, paa et moderne Verdenssprog og under den størst mulige Hensyntagen til det moderne Liv. Forfatteren har ogsaa udgivet »Die Laienmoral« (Düsseldorf, L. Schwann), en forkortet Gengivelse af det ovennævnte store Værk, som i øvrigt deler alle dets Fortrin.

Stillingen til Okkultismens Fænomener og Problemer er stadig overordentlig forskellig. Den svinger mellem to Poler: en radikal Tilbagevisning og en lige saa radikal Bekræftelse. Ingen af Stillingerne er dog holdbare. Kan end nok saa mange Medier betegnes som Svindlere og Taskenspillere, saa kan man dog ikke deraf drage den Slutning, at de alle er det. Men selvfølgelig forpligter de gjorte Erfar-

ringer til den største Mistro og til en kritisk Holdning, saa man ved Konstateringen af en Kendsgerning ikke overser noget og ikke giver Plads for nogen Mulighed for Bedrageri. Ogsaa betydelige Naturforskere lige fra Zöllner og op til von Schrenck-Notzing har vist en Lettroenhed og Tilidsfuldhed overfor deres Medier, som er ubegribelige for Mænd inden for den eksakte Forskning. Betragter man den store Masse af Fænomener, konstaterer man efter vor Videns nuværende Standpunkt følgende:

Spiritismens Fænomener.

a. Den ældre Spiritismes Forsøg afvises i Dag fra alle Sider. De var i Virkeligheden ikke andet end mere eller mindre behændigt udførte **T a s k e n s p i l l e r k u n s t e r**. Selv overfor Willi Schneiders Præstationer regner en saa fordomsfri Iagttaget som Münchens Psykolog og Filosof Erich Becher med denne Forklaring, naar han skriver, at han selv ganske vist ikke vidste, hvorledes man paa nogenlunde plausibel Maade skulde forklare alle Fænomener fremkaldt ved Mediets Bedragerikunster, men han tilføjer, at han ganske vist kun kender lidt til Taskenspillerkneb.

b. Skrive- og Tale-Mediernes Præstationer overskrider aldrig og intet Sted Mediernes respektive Seancedeltagernes Horisont og Kendskab. Beskrivelserne af det Hinsides, af Genkendelse, af de afdødes Udvikling og Lutring hinsides, er ganske overordentlig sparsomme. Lys, Blomster, Glæde, Ophøjelse til et nyt Trin, er de Forestillinger, hvormed Mediets Fantasi arbejder. Nogen værdifuld ny Erkendelse eller Aabenbaring har ingen endnu fundet i de utallige Bind, som Mediernes Udgydelser fylder. Den Dom er ikke for haard, som en vittig Amerikaner har fældet: »Vel er det sandt, at man har tappet den anden Verden, men det synes at være paa det Sted, hvor Galehusene er byggede.«

c. Ogsaa om **M a t e r i a l i s a t i o n e r n e** kan man kun sige, at man indtil i Dag ikke har ført Bevis for deres Ægthed, men at der paa den anden Side saavel i Mediernes Personlighed som i Manglerne ved Kontrollen ligger tilstrækkelig mange Grunde for med Rette at tvivle om Ægtheden.

d. Derimod kan man efter den videnskabelige Undersøgelses Standard ikke længere tvivle om **V i r k e l i g h e d e n** af enkelte Syner, f. Eks. Clairvoyance og Fjernsyn. Ved Telepati forstaar man den umiddelbare Overførelse af sjælelige Funktioner (Tanker, Følelser, Viljesbevægelser) fra en Person til en anden uden Sansorganernes Mellemkomst og Deltagelse. Telepati maa altsaa opfattes som noget i Retning af traadløs Telegrafi. Afstandene i Rum spiller ved Telepatien en underordnet Rolle. Navnet bruges mest

for Overleveringer fra det Fjerne, medens man betegner en lignende Funktion mellem Personer, der, hvad Rumforholdene angaar, er hinanden nær, som Tankeoverførelse. En Mængde Iagttagelser har slaaet fast, at en saadan i Virkning eller Overførelse virkelig finder Sted. Men om der findes en ren Clairvoyance, som ikke kan føres tilbage til højspændt Sansefølelse eller til en telepatisk Indvirkning fra Sjæl til Sjæl, er højst tvivlsom. Men naar der er ført Bevis for, at der findes Telepati, er der dermed anvist en Vej, som i Forbindelse med andre erkendte Kendsgerninger kan forklare de fleste ægte okkulte Syner og saaledes indordne dem i vort Verdensbillede. Disse Kendsgerninger er:

Hvorledes forklare Spiritismen?

e. Eksistensen af en Underbevidsthedens Verden. Siden denne blev opdaget og aabenbaret i Hypnosen, har man mere og mere anerkendt dens Betydning for de sjælelige Tildragelser. Billedlig talt ligger der virkelig hos ethvert Menneske under Bevidsthedens Verden en anden, nemlig Underbevidsthedens Verden, som man ikke med Urette har kaldt det sjælelige Affalds Papirkurv. Hypnosen viser Gang paa Gang, at der i Mennesket er en uanet Mængde Indtryk og Erindringer, hvis Tilstedeværelse er ukendt for Mennesket selv. Først i Søvnens Tilstand, ligesom i Drømme, hvor den vaagne Bevidsthed er afbrudt, formaar de at stige frem, at træde over Bevidsthedens Tærskel og gøre sig gældende. Men denne Kendsgerning forklarer saa atter, hvad mange Medier kan præstere, idet de i Trancetilstanden aabner for Underbevidsthedens Sluser.

(Fortsættes.)

Middelalderlige Naturforskere.

Det er en yndet Fejl at gøre fromme Mennesker og fromme Perioder ansvarlige for alle Vildfarelser og Ensidigheder, som Mennesker og Tider aldrig er helt fri for. Saa meget mere Paaskønnelse fortjener de to Udtalelser, som ikke gør sig skyldige i dette Fejlsyn.

Jeg har fundet dem i en dygtig skreven Bog, som er sikker paa mange Læsere: »*Medizin keine Geheimwissenschaft*« af *Ralph H. Major*, Professor ved Universitetet i Kansas, og som meget fængslende fører os ind i Medicinens Historie. (Berlin, P. Zsolnay, 1938, 383 S., ill.).

Som bekendt holdt man sig i Middelalderen og i Slutningen af Oldtiden til den romerske Læge Galenus's Teorier

og hindredes bl. a. derved i at gøre egne lagttagelser og Fremskridt. Henimod Slutningen af Middelalderen slog man dog ind paa andre Veje; var det Kirken, der modsatte sig? »Den romerske Læges Anseelse gik tabt; det var dog ikke Kirken, som forsøgte at holde ham oppe paa den vaklende Trone, men de Konservative inden for den medicinske Verden, Bagstræverne, Pedanterne. En Professor i Anatomi i Paris kaldte Vesalius en Nar og forklarede Galenus's Fejltalelser med den Kendsgerning, at Menneskene havde forandret sig siden Romertiden — »men desværre ikke til det bedre.« Og Opdagelsen af Blodets Kredsløb havde ifølge paalidelig Beretning til Følge, at Harvey simpelt hen blev sat fra sin Praksis i nogen Tid. Alligevel sejrede de nye Anskuelser, og Galenus's Autoritet nærmede sig langsomt sit Fald.»

Knapt saa rigtigt og retfærdigt bedømmer Forf. Roger Bacon, Middelalderens store naturvidenskabelige Geni. Om ham hedder det: »Det næste interessante Navn, der dukker op i dette et Instruments Udviklingshistorie, er en berømt Englænders fra det 13. Aarhundrede, Franciskanermunken Roger Bacon. Bacon ejede en fuldstændig klar Forestilling om det enkelte, d. v. s. blot med en Linse udstyrede Mikroskop og om Muligheden for uendelig Forstørrelse af bitte smaa Genstande. I sit »Opus majus«, som han skrev paa Pavens Opfordring, giver han en Skildring af Grundtanken i Mikroskopet. Hvad Paven har tænkt om det færdige Arbejde, ved vi ikke, men nogle Steder deri, hvor Forfatteren drager til Felts imod Klerus's og Munkenes Uvidenhed og Laster, vækker Franciskanergeneralens Harm. Bacon blev kastet i Fængsel, hvor han sad i 14 Aar. Da han var en stor Eksperimentator, mistænkte man ham for Magi, ja for at staa i Ledtog med den Onde selv. Brunetto Latino, som besøgte ham, var f. Eks. begejstret for Bacons Magnetnaal, som stadig viste mod Nord, men han erklærede, at ingen Skipper vilde have Mod til at gøre Brug af den, da man i saa Fald kunde skælde ham ud for en Troldmand.«

Jeg hidsætter til Sammenligning, hvad det nye Herderske Kirkeleksikon siger om den store Franciskaner og hans Livsskæbne: »*Roger Bacon*, kaldt Doctor Mirabilis — den vidunderlige Lærer — blev født omkring 1215 i Grevskabet Somerset i England og døde den 11. Juni 1294 i Oxford, hvor han blev bisat i den derværende Franciskanerkirke. Han studerede i Oxford og i Paris, hvor han tog Doktorgraden. Efter sin Indtræden i St. Francisci Orden, vel omkring 1256, blev han en meget afholdt Lærer, til hvis Fore-

læsninger der altid var stort Tilløb, indtil han kom i Strid med sine Ordensforstandere. Disse Stridigheder opstod hovedsagelig paa Grund af de ham paahvilende Arbejder, som forhindrede ham i at studere, og paa Grund af Indskærpelse af et Forbud imod visse Publikationer. I længere Tid var han ogsaa syg, og i to Aar maatte han indstille alt Arbejde. Den Paastand, at han har været ti Aar i Klosterfængsel, beror sikkert paa en forkert Tekstforklaring. Efter at Roger i længere Tid havde lidt under sine Foresattes Snæverhertethed, fandt han i Pave Klemens IV en Velnyder, som han ogsaa tilsendte sine betydeligste Værker: Opus inajus, minus og tertium.

Bacon var sin Tids lyseste Hoved, som paa mange Punkter ilede Aarhundreder forud for sin Tid. Han taler om Dampskibe, om Tiltrækning og Magnetisme, om Lysbrydning og Straalereflekser, om Brændspejl og Brillen, om Fejl i den julianske Kalender og om forkert Ansættelse af Kristi Fødselsdag, o. s. v. Ogsaa paa Teologiens Omraade tilstræbte han et sundt Fremskridt, idet han forsøgte at udvide den skolastiske Videnskabs Rammer ved at optage Resultaterne af Sprogforskning og Naturvidenskab, ved i højere Grad endnu at drage den Hellige Skrift frem, ligesom han erklærede, at den Hellige Skrifs Tekst trængte til Forbedring, ved at fordre en kritisk Anvendelse af Kirkefædrene, ved at forkaste blind Autoritetstro. Maaske var hans Indflydelse større, end man ved af, skønt hans Værker kun bliver meget lidt anført.«

Kommunion, Apostolat, Heroisme.

I Tacubaya, et af Byen Mexico's Distrikter, fødtes den 17. Maj 1907 Maria de la Luz Camacho. Hun modtog en meget omhyggelig Opdragelse, og allerede ved hendes første hellige Kommunion i 1916 stod hendes Livsprogram fast. Dette Program kunde sammenfattes under de tre Begreber: »Kommunion«, »Apostolat«, »Heroisme«. Det var i rette Øjeblik. Rundt om hendes fredfyldte Hjem mærkedes allerede Drønet fra det kommende Uvejr. I 1917 forkyndte Caranza i Queretaro Mexicos ny Konstitution, der indeholdt Love, som i sig selv var uretfærdige, og som praktiseredes ubarmhertigt af Calles.

Med bemærkelsesværdig Styrke og Ligevægt har Mexico's Katolikker modstaaet en tyveaarig Forfølgelse. Hvert Angreb, der efterhaanden rettedes imod dem, fandt dem forsvarsberedte. I dette Forsvars Linje skulde Maria de la Luz komme til at spille en fremragende Rolle.

Under den herskende Mangel paa Præster maatte Lægfolk optræde som Apostle. I Byen Mexico virkede saaledes 700 læge Kateketer. Disse Lærere kom for største Delen fra velhavende Familier, og de var inspirerede af de højeste aandelige Idealer. De hengav sig til Arbejdet helt og holdent, uden Afkortning. I bestandig Berøring med Børn kom de naturligt ogsaa til at kende Børnenes Forældre. De besøgte dem, hjalp dem i Sygdomstilfælde, og, hvor det var nødvendigt, banede Vej for og forberedte Præsternes Gudstjenester. Men da deres Religionsundervisning var det vigtigste for dem, maatte de forberede sig til dette Arbejde gennem et grundigt Studium ved en Højskole, som netop var oprettet i dette Øjemed.

Madame Camacho bragte Maria de la Luz i Berøring med erfarne Religionslærere fra Coyoacan Sognet. Under deres kyndige Ledelse gav den unge, femtenaarige Apostel sig hen til det Værk, som hun skulde tjene indtil sin Død. Een Gang sikker paa sig selv indrettede hun nu i sit eget Hjem et Centrum for katolsk Troslære. Hver Lørdag samlede hun her Børn omkring sig. Ofte naaede deres Antal op til firsindstyve. Senere, da hun var blevet Leder af Coyoacans Forening af unge Piger, paapegede hun Nødvendigheden af en grundigere Uddannelse i Religionen. Ofte samlede hun sine Medarbejdere hjemme hos sig, drøftede med dem de vanskeligste Afsnit i Katekismen, diskuterede de bedste Undervisningsmetoder over for Børn og udkastede Planer for, hvorledes man skulde belønne Elevernes Flid og Fremgang. Hun sørgede tillige for et udsøgt Bibliotek.

Apostolatet blandt Børnene optog en stor Del af hendes Tid. I sin sparsomme Fritid hjalp hun til i Huset. Stærk af Helbred, som hun var, elskede hun legemligt Arbejde, og hun paatog sig gerne de haardeste Job. Naar hendes Far havde travlt med Havearbejde, Huggehussyssel eller mekanisk Arbejde, kunde han være sikker paa at have Datteren ved sin Side som en utrættelig Arbejdsfælle. Hendes Sind var en Kunstners. Derfor elskede hun Musik, som hun ogsaa udøvede ved at spille paa Violin og ved at deltage i Korsangen ved Højmesse. Hendes Stemme lavede op i Hjemmet Dagen lang. Hun kunde Masser af Sange og Salmer udenad. Dem yndede hun at synge under sit Arbejde.

I disse Aar tænkte Maria stærkt paa at indtræde i en Orden, og hun havde allerede forberedt sin Far herpaa. Men det skulde komme til at gaa anderledes. Maria saavel som hendes Far skulde nok bringe Ofre, men det blev under en anden Form.

Det kom efterhaanden saa vidt i Mexico, at dette at celebrere eller at overvære en Messe og modtage den hellige Kommunion var en Forbrydelse. Men netop under disse

Forhold følte Katolikkerne en endnu mere brændende Trang end ellers til at samles omkring den hellige Hostie. Calles vilde næppe have tænkt sig, at der for hver Kirke, han lukkede, aabnedes hundrede Tabernakler. Over det ganske Land opstod det, som man har benævnet »Eukaristiske Stationer«, hvilket vil sige Messefrembærelse og Tilbedelse af Sakramentet i private Hjem. I Coyoacan Sognet beredte Maria de la Luz Jesus Vej. Takket være den unge tyveaarige Piges utrættelige Iver blev det Allerhelligste stadig bragt rundt i Sognet — fra Hjem til Hjem.

I 1929 syntes det under Præsident Portes-Gil at komme til Fred. Kirken kom ud af Katakomberne. Landet aandede mere frit. Præsteskabet tog herved Lejlighed til at organisere Katolsk Aktion over hele Landet. Den apostoliske Delegat Ruiz de Flores betoner: *»Hensigten med Katolsk Aktion er at forme eksemplariske Katolikker, som er sig deres Pligter bevidst, Mænd af Karakter, for hvem det gælder at faa Religionen til at gennemtrænge Sindene og at se den praktiseret i Hjemmene, paa Arbejdspladserne, i det sociale Liv og i alle Forhold, der gælder det almene Vel.«*

Til dette Værk vier Maria sine Kræfter, saa snart som det ved Begyndelsen af 1930 indføres i Coyoacan. Omtrent straks blev hun udpeget til Leder af sin Gruppe. Hun gik ind for en Studiekreds for katolske unge Piger i Mexico: *»Intellektuel Udvikling er i første Række af Vigtighed. Kredsen vil virke herfor gennem Læsning, beregnet paa at udvikle Aands- og Sjælsevner, gennem Drøftelser og Forsøg paa at klare de vanskelige Spørgsmaal.«* Hun ønskede ogsaa en Spørgekasse.

I det vældige Sogn bestod der flere Studiekredse. Men blandt dem syntes de unge Piger under Maria de la Luz's Ledelse at repræsentere det mest lovende Korps af Læg-Apostle.

Marias Taler og de Møder, hun ledede, vakte Opmærksomhed. Som Foreningsarbejder var hun imponerende. Ved Indsamlinger til Barmhjertighedsarbejde havde hun altid det største Resultat at opvise. I November 1933 opfordredes Medlemmer af Tredje Orden til at indsamle Linned og Klæder til de fattige. Maria alene indsamlede personligt over tre Hundrede Gaver. Dertil startede hun ved Hjælp af enkelte Venner »Sankt Elisabeths dramatiske Selskab« i den Hensigt at samle yderligere Midler til »Herrens fattige«. Forestillinger opførtes hver anden eller tredie Maa- ned. Her tages den unge Piges uomtvistelige Skuespiller- talent i Tjeneste. Allerede som Barn havde hun vist sig i Besiddelse af dette Talent. Naar hun vendte hjem fra Skole, elskede hun sammen med Kammerater at opføre Skuespil, som hun selv havde skrevet over Begivenheder fra katolske

Legender eller over Optrin fra Kirkens Historie. Nu kom alt dette hende til Nytte. Hun valgte Stykker, delte Roller ud, opøvede de unge Skuespillerinder og hørte dem i deres Roller. Ofte spillede hun selv Hovedrollerne og gjorde det med slaende Virkning. Forestillingerne gav sund Underholdning for Tilskuerne, og de gav Barmhjertighedsarbejdet en fyldt Kasse.

Af og til syntes hendes Forældre, at der levnedes hende lovlig liden Tid til de huslige Pligter. Men da gjorde Maria Dagen længere ved at staa op et Par Timer før sædvanlig.

Marias kæreste Virksomhed var gennem den Religionsundervisning, hun ydede, at føre Børnene hen til den guddommelige Børneven. Men truede Farerne udefra, fra Offentlighedens Side, de troendes Sjæle, da viste hun sig som en uforfærdet Forkæmperske for den Sag, hun havde at værne. I Sommeren 1934 annoncerede Coyoacan's *Hope Cinema* Fremførelsen af en umoralsk Film. Maria satte igennem, at Filmen blev boycottet.

Folk, som ikke kunde taale, at hun stadig havde Held med sig, beskyldte hende for, at hun, tilskyndet af ærgerlige Motiver, trængte sig frem, og de satte usandfærdige Rygter om hende i Cirkulation. Hun bar det roligt, at mange af hendes hidtidige Venner vendte sig fra hende.

Men da kom det haardeste. Hun følte sig forladt af Gud. Fire Maaneder før hendes Død var det hende, som om al hendes indre Støtte var sunken i Grus. Troens Lys var slukket. Der var Nat i hendes Sjæl. Gennem 24 Timer nægtede hun at tage Mad til sig, hun lukkede sig inde paa sit Kammer og vilde ingen se. Da var Fristerens Magt brudt. Den kloge Jomfru havde faaet fyldt sin Lampe. Brudgommen kunde komme.

Atter udbrød der blodige Kristenforfølgelser i Mexico. Det revolutionære Parti foreslog i September 1934 alle Katolikkers Fjernelse fra offentlige Embeder. En national Liga startedes med det Formaal at bekæmpe Katolicismen og afkristne Masserne. Den 10. Oktober vedtoges i Rigsdagen et Forslag om socialistisk Opdragelse i samtlige Skoler. »Lad os faa fat paa Børnene, og skab ved dem og i dem en ny national Sjæl!« Den 12. Oktober splittede Politi og Brandvæsen et af 20.000 Katolikker besøgt Protestmøde, hvor over 100 Kvinder og Børn saaredes. Politikommissæren for Coyoacan tilstød aabent, at det var hans Hensigt at ødelægge alle »Fanatikere«. Ved en Forsamling i Raadhuset den 30. Decbr. hidsede han sine Folk op: »*Religionen er vor Fjende, vi maa frigøre os for den ved at dræbe alle Præster, brænde de hellige Billeder og alle Kirker.*«

En Tilhører bragte denne Efterretning videre: De røde vil brænde Kirken!

Da Maria hørte dette Raab, var hendes Beslutning fatet. I Kirken, som laa kun faa Minutters Gang fra Raadhuset, var en Mængde Børn netop til Stede for at overvære Messen. Hun vilde gaa hen at beskytte disse Børn. Hun stillede sig ved Kirkedøren, bestemt paa, at ingen af de røde skulde faa Adgang, medmindre det skete over hendes Lig. Netop under Forvandlingen lød Bandens Hyl: »Ned med den forbandede Kirke!« — Føreren blev dog tøvende staaende, idet nogle og tyve behjertede Mænd og Kvinder flokkedes om Maria, der besvarede Raabet: »Forbandet være Krist Konge!« med »Længe leve Krist Konge!« — Da hun ikke veg tilbage for den truende Revolvermunding, gav den rasende Fører det aftalte Tegn til Angreb: »Leve Revolutionen!« — Ramt til Døde faldt Maria om i Armene paa sin Søster Lupita, idet hun hviskede: »Længe leve Krist — —.« Hun magtede ikke at sige Sætningen til Ende. Imidlertid var flere Katolikker strømnet til, og ved Mængdens truende Holdning maatte Angriberne til Slut vige. Kirken var reddet.

En overvældende Mængde fra alle Befolkningslag fulgte Marias Kiste. Hvid, dækket med »Katolske Aktion«s gulhvide Flag, stod den foran Folkemasserne. Da Mexicos Ærkebiskop lod sit Blik dvæle paa den smykkede Kiste, raabte han: »Hil være den katolske Aktions første kvindelige Martyr!« Og 30.000 troende gentog Raabet: »Hil være den katolske Aktions første kvindelige Martyr!«

I December 1935 berejste *Antony Dragon*, S. J., Mexico. Han var forklædt, thi ifølge Landets Lov maa ingen fremmed Præst sætte sin Fod i Mexico. Som en kostbar Gave fra denne Rejse har han bragt os Levnedstegningen »*Maria de la Luz*«, (London, Sands, 204 S. 5 sh.), en Levnedstegning, der gør os forstaaeligt, hvad den hellige Fader, Pius XI, mener med den katolske Aktion. A. P.

Det „forjættede“ Land.

Yvon, en kommunistisk Arbejder, som for 11 Aar siden levede og arbejdede i Rusland, har offentliggjort sine Indtryk: L'URSS: »*Telle qu'elle est*«, med et Forord af André Gide, som skriver: »Det er vigtigt at se Tingene, som de er. Folket i URSS er i Dag mere ulykkeligt end nogen Sinde før og mindre frit end i noget andet Land.«

»*Au pays du grand mensonge*« er en ny Bog om Rusland, skrevet af en jugoslavisk Kommunist Ciliga, som tog til det forjættede Land for Kommunistens Drømme og Propaganda, prompte blev kastet i Fængsel, fordi han talte

for aabenhjertigt, og efter tre Aars Forløb sendt til Sibirien, hvorfra det lykkedes ham at flygte. De frygtelige Erfaringer, han har gjort, har paa ingen Maade ændret noget i hans Begejstring for Marxismen og Bolchevismen, men han er naivt forbavset over, at saadanne herlige Idealer er faldet i Hænderne paa Djævle som Stalin, Trotzky og Cheka'en, og han hader dem. For ham er Rusland et gigantisk Torturkammer, hvor, paradoksalt nok, Frihed kun findes i Fængslerne. Der føler Beboerne, hvor haardt de end behandles, at de intet har at miste, og taler frit fra Leveren. Cigila fortæller om deres mærkelige Fortrolighed, om Befrielsen, de Mænd føler, som, da de var frie, mistænkte enhver og nu ikke behøver at passe paa, hvad de siger. Det Indtryk, man faar af Bogen, er, at Forfatteren Cigila kun fik, hvad han fortjente; men hvad med de Millioner, som maa lide det samme uden at bryde sig en Gnist om Marxismen og Bolchevismen?

Roman Goul's »*Maitres de la Tchéka*« fører os til Kremls Raadsal og Lubianka's Torturkrypter. Det er et Studie over blodigt Vanvid; et sandt Blodbad. Goul præsenterer Læseren for Dzerjinski, Menjinski, Yagoda, Ejov og deres Assistenten, Peters, Agabekov, Bela-Kun, o. s. v., alle degenerede Mennesker, alle drevet af Edderkopinстинkter og vanvittige efter Blod.

Præsidenten for Fagforeningernes internationale Forbund, Sir *Walter Citrine*, har foretaget en Sandhedsfærd til Rusland og udgivet sin Dagbog om Rejsen, som blev foretaget med Sovjets Billigelse og Hjælp: »*Auf Wahrheits-suche in Russland*« (Zürich, 1938, Jean Christophe-Verlag, 407 S.). Trods den stærke Optimisme, hvormed Forfatteren ud fra sin socialistiske Indstilling bedømmer forskellige Fænomener i Rusland, kan han dog ikke gøre andet end kraftigt fordømme Partidiktaturets Rædsler. Han spørger, om ingen Magt i Verden kan standse disse vanvittige Terrormetoder. Men, siger han, Bolchevikerne »er vandret deres Vej videre, som de havde afstukket den, urokkelige og uden Hensyn til, hvad andre tænkte om dem, medens Socialisterne i andre Lande dybt har følt den Ydmygelse at maatte staa og se paa, hvordan Revolutionen, som de havde sat saa store Forhaabninger til, sank bestandig dybere for sin moralske Maalestoks Vedkommende.«

Kun een blandt den nyeste Samling af franske Bøger om Rusland har kun Beundring for URSS.: George Friedman's Bog »*De la Sainte Russie à l'URSS*.« Forfatteren er Jøde. Det hellige Rusland var selvfølgelig et Helvede sammenlignet med Sovjetstaternes Himmerige, kun undlader Forfatteren at fortælle, at der under Nikolaj II i Aaret 1913 kun var 25 Henrettelser. — Og nu!

At alle eet maa vorde!

Tekst: Ph. v. d. Kettenburg.

Musik: A. Kerckhoffs.

»At al - le eet maa vor - de!« lød den
 Bøn, som af sit Hjer - tes Dyb mod Him - len
 send - te vor Frel - ser, Guds en - baar - ne, san - de
 Søn; hans Læng - sel, Stræ - ben stør - re Maal ej
 kend - te.

»At alle eet maa vorde!« dette Maal hans Jordeliv igennem var det samme; hans Hjerter er et Kærlighedens Baal, og smelte alle sammen skal dets Flamme.

»At alle eet maa vorde!« er et Raab, der længselsfuldt i alle Lande lyder. Vor faste Tro det er, ej blot et Haab, at det vil ske, thi Herren selv det byder.

»At alle eet maa vorde!« med det Ord, Gud Fader evig føder i sin Tanke, ham væsentlig forenet, som paa Jord af Vintræstammen vokser Gren og Ranke.

»At alle eet maa vorde!« som et Folk, Gud Herren samler sig fra alle Zoner i fælles Credo sang, foruden Tolk, trods Raceforskell, Tungemaal og Toner.

»At alle eet maa vorde!« det er nok det største Ønske, naar vi ret betænker: At samle Sandkorn til en Klippeblok, som væltes ej af Helveds Magt og Rænkér.

»At alle eet maa vorde!« lad det ske, o Herre, skænk os Enigheden, Freden. Giv alle blinde Sandheds Sol at se, og lad i Mørke ingen fare heden!

»At alle eet maa vorde!« Herre, hold dit Ord, saa mange snart dog maatte høre din Røst, og ind i Petri Faarefold du ogsaa Danmarks spredte Flokke føre!

»At alle eet maa vorde!« Syd og Nord med Øst og Vest skal bede, ofre, virke, indtil der findes paa den hele Jord een Hyrde kun, een Hjord: Den sande Kirke!

»At alle eet maa vorde!« ja, det skal fra Hjertets Dyb som Bøn mod Himlen stige, til vi engang blandt de forløstes Tal maa hylde Krist, vor Konge, i hans Rige!

*) Det er Hr. Organist A. Kerckhoffs, Roskilde, der har skrevet Melodien til Pastor v. d. Kettenburgs Salme. Hr. Kerckhoffs har d. 1. September været Organist i 25 Aar, i hvilke han har gjort flittig Brug af sine store Evner til Fordel for Kirke og Menighed. Hjertelig til Lykke!

Katolske Missioner.

Hvorledes Patagonierne fik deres Missionærer.

I Aar er der etableret regelmæssig Luftfartsforbindelse mellem Buenos-Aires og Punta Arenas. Flyvemaskinerne, der benyttes, er smykkede med den hellige Johannes Boscoss Billede.

Hvorfor netop han? Punta Arenas, som er den mest af-sides beliggende By i Argentina, langt nede i Syden af det sydamerikanske Fastland. Sin Udvikling kan den takke Salesianerfædrene for og det Missionsarbejde, som de udførte iblandt den indfødte Befolkning. Dette Arbejde blev paabegyndt paa vor Helgens eget Initiativ. Vi kan ikke forbavses over, at den i Amerika højt skattede argentinske Forfatter *Hugo Wast* i »*Les aventures de Don Bosco*«, (Paris, Desclée de Brouwer, 380 S., 15 Frs.), netop fremhæver dette apostoliske Foretagende.

Som ung Teolog havde Johannes besluttet at træde ind i Selskabet af Jomfru Mariæ Oblaterne for at blive Missionær. Hans hellige Sjælefører Don Cafasso bemærkede ironisk: »Vil De ikke være Skræder? Hvor er Værkstedet?«

Med denne Bemærkning hentydede Don Cafasso til en Drøm, som Don Bosco havde fortalt ham om, og hvori han havde set sig selv sy forskellige Stofrester sammen.

Men Don Bosco ønskede at faa en Ende paa sine Tvivl, han pakkede sin Rejsesæk og fik Foretræde for Don Cafasso.

»Jeg kommer for at sige Farvel.«

»Hvor rejser De da hen?«

»Jeg vil være Jomfru Marias Oblatpræst.«

»Aah, Don Bosco! Og Skræderværkstedet! Hør, sæt den Rejsesæk fra Dem og lad os sludre lidt sammen.«

»Jeg er fast besluttet paa at blive Missionær!«

»Nej, De er ikke skabt til at være Missionær. De kan ikke køre to Kilometer i en lukket Vogn uden at blive søsyg og være lige ved at dø, og saa tænker De paa at rejse over Havet? Nej, nej, Gud vil ikke, De skal være Missionær. Lad mig tænke mig om et Øjeblik.«

Don Cafasso havde paa en overnaturlig Maade gættet Don Boscoss Mission.

»Det er ikke kun i det Indre af Asien og Afrika og i Amerikas uopdagede Egne, at der er Vantro at kristne, men ogsaa i Turin, Rom, og i alle store Byer.« Dette var de forskellige Stoffer, han skulde samle. Dette var det Skræderværksted, som han ikke kunde forlade.

Hvorledes han blev til den store Kludesamler og Lappe-

skræder og vandt talrige Medarbejdere trods uhyre Vanskeligheder, har *Johannes Jørgensen* fortalt os i sin Biografi om denne Helgen. Her interesserer Missionerne i Syd-Amerika os.

Hans Skriftefader Don Cafasso havde sagt til ham: »De skal ikke være Missionær.« Han havde adlydt, men som Erstatning herfor havde han gjort sig til Fader for de mange Missionærer, som realiserede hans egen Drøm ude i den store Verden. De Drømme, han havde haft, havde vist ham Missionærer, tilhørende forskellige religiøse Ordener, som blev myrdede af de Vilde, medens Salesianerne blev respekterede og adlydt. Han tvivlede ikke længere om, at disse Syner som saa mange andre var Meddelelser fra Gud. Men hvem var de Folk, hvor var den Egn, som ventede paa hans Apostle?

Først tænkte han paa Æthiopien, saa paa Indien, saa paa Australien. Han satte sig i Forbindelse med engelske Præster, købte Bøger og befalede nogle af sine Novicer at studere det engelske Sprog.

Men nej! Af Billederne i disse Bøger saa han, at hyeren de Indfødte i Australien, eller Hinduerne eller de Vilde i Æthiopien var klædt som dem, han havde set i Drømme i Dyrehuder og med Lanser og Lassoer.

En Dag viste en Mand med en imponerende Skulderbredde sig i Oratoriet, klædt i militær Uniform og med Fuldskæg; han hed Gazzolo, var Konsul for Republikken Argentina og overbragte Don Bosco et Brev fra Ærkebiskoppen i Buenos-Aires, Mgr. Aneyros. Hvordan var Egnen, hvordan de Indfødte der? Man viste ham andre Billeder og andre Bøger, og i Patagoniens høje Mennesker, klædte i Dyrehuder, galopperende hen over de vidtstrakte Pampassletter, genkendte han Menneskene og Scenerierne fra sine Drømme. Patagonien laa langt fra Buenos-Aires, og Ærkebiskoppen tænkte i Øjeblikket paa Byen, der var i fuld Udvikling, og hvor mere end 30.000 italienske Emigranter manglede religiøs Hjælp.

Don Bosco besluttede til en Begyndelse at sende Missionærer til Argentina; fra Buenos-Aires, som var deres Hovedkvarter, kunde hans Sønner saa rejse ud for aandeligt at besejre ikke alene Patagonierne, men ogsaa andre omliggende Nationer.

Den 14. November 1875 indskibede de første 10 Salesianere sig i Genua i den franske Paketbaad »Savoie«.

Dagen før Afrejsen havde Don Bosco givet hver af Missionærerne et Krucifiks og et lille Stykke Papir, hvorpaa han havde nedskrevet sine sidste Raad:

»Søg Sjælene og ikke Penge og Hæder ... Vær barmhjer-
tige og høflige mod alle uden Undtagelse ... Beskæftig Dem

særlig med Børnene, de gamle og de fattige ... Adlyd Myn-dighederne ... Vær saaledes, at alle ser, at I selv er fattige i Jeres Levemaade, ved Bordet og i Jeres Hjem ... Lad hver enkelt Smerte være som Jeres egen Smerte ... Anbefal de unge hyppigt Skriftemaal og Kommunion ... Under Træthed og Lidelse glem ikke, at en stor Løn venter Jer i Himlen.«

Men Høsten var stor, og 10 Arbejdere var ikke tilstrækkeligt; i visse mægtige Omraader levede og døde den kristne Befolkning uden præstelig Hjælp. I et Brev meddelte man Don Bosco, at en Mand for at overvære en Messe een Gang om Aaret, var rejst hjemme fra til Hest en Torsdag og lige akkurat naaede rettidigt frem til om Søndag.

Denne Meddelelse opflammede Stifteren til at udvælge et andet Hold paa 10 Missionærer.

Det tredie Hold Missionærer sendte Don Bosco til Buenos-Aires i Slutningen af Aaret 1877. Indtil dette Tidspunkt havde man endnu næsten intet hørt om Patagonien. Man kendte ikke dets bestemte Grænser og langt mindre dets Beskaffenhed. Nogle Opdagere og Missionærer var ganske vist trængt derind ad Chile-Siden, da Andesbjergene var lettest tilgængelige fra denne Side; den vestlige Del var ogsaa hurtigt blevet befolket med Kolonister, og man havde bygget ret store Byer der paa det Tidspunkt; men den østlige Del var fuldstændig urørt: Buenos-Aires laa uoverskueligt langt derfra. Gentagne Gange havde Missionærene bosat sig paa Bredderne af Nahuel Huapé, men de blev myrdede eller forgiftede af Indianerne, som nedbrændte Kirken og Landsbyen og flygtede op i Bjergene.

I 1878 drog en Hær paa 9000 Mand under General Julio Roca's Kommando ud mod Patagonien for at skaffe Ro, og denne Gang fulgte en Gruppe Missionærer med, der iblandt to Salesianere, de første Missionærer, som fik den Glæde at trænge ind i de Egne, som Don Bosco havde drømt om.

En af Missionærene, Pater Costamagna, skrev til Don Bosco.

»Deo gratias! Vi har meddelt Daabens Sakramente til 60 voksne, derefter til 40 andre, og Antallet er nu steget betydeligt. Vi hører mange Soldaters Skriftemaal, og vor Basilika — for Lejligheden et almindeligt Militærtelt — letter dem i høj Grad Opfyldelsen af deres Paaskepligt.«

Dette var Don Boscos første Kontakt med Patagonien. 50 Aar senere var Sæden spiret frem og blevet til et mægtigt Træ.

I Bahia Blanca i Ildlandet havde Salesianerne grundlagt 19 Forberedelsesskoler og 2 Skoler for højere Undervisning, 33 Oratorier, 5 Agerbrugsskoler, 27 professionelle

Skoler, 5 Musikselskaber, 3 Hospitaler, 15 Velgørenhedsforeninger, 6 Arbejderforeninger, 20 Sogn, 32 Kirker og Kapeller, Aviser, Biblioteker, Trykkerier og Værksteder.

P. Jacquinot hos Marskal Chiang Kai-shek.

Den utrættelige Grundlægger, Organisator og Leder af »Jacquinot-Zonen« i Shanghai begav sig i Begyndelsen af Marts Maaned til Hongkong for at iværksætte et Hjælpearbejde for sine 250.000 »Undersaatte« blandt den engelske Kolonis rige Kinesere. Han haabede ogsaa at træffe Repræsentanter for den kinesiske Regering der. I Stedet herfor laa der tre Telegrammer til ham: et fra Marskal Chiang-Kai-shek, et fra Ministerpræsident Dr. Kung og et fra Ministeren for Flyvevæsenet og Præsidenten for den kinesiske Centralbank Dr. Soong. Alle tre Telegrammer bad ham indtrængende om at komme til Hankow og stillede en Flyve-maskine til hans Disposition. Efter en 7 Timer lang Flyvning ad Omveje for at undgaa mindre kærkomne Møder kom han til Hankow, hvor han blev modtaget paa det hjerteligste af det nationale Kinas tre mægtigste Mænd. Med Glæde konstaterede han, at man saa paa hans Karitatarbejde med den største Forstaaelse og paa ingen Maade betragtede det som »politisk«. Man takkede ham personligt og den katolske Kirke for den storstillede Hjælp til Lindring af Krigsnøden. Marskal Chiang Kai-shek indbød Pater Jacquinot og den apostoliske Delegerede Msgr. Zanin til Middag, hvor Fru Chiang Kai-shek anmodede den Delegerede om at bede Bordbønnen. Under Middagen erklærede Msgr. Zanin, at han havde givet alle Missionerne Besked om at modtage alle de Flygtninge, som Fru Chiang Kai-shek sendte til dem. Marskallen gav straks P. Jacquinot 250.000 \$ til Karitatarbejdet og derefter en maanedlig Understøttelse paa 100.000 \$. Saa overrakte Chiang Kai-shek Missionæren en Takkeskrivelse med egenhændig Tilegnelse og Underskrift, med Segl og Billede. Hele Rejsen fra Shanghai over Hongkong til Hankow og tilbage igen kostede ikke P. Jacquinot en Øre takket være den almindelige Imødekommenhed. Mest grebet blev han dog af den uegennyttige Tjenstvillighed, hvormed en fattig kinesisk Rickshaw-Kuli kørte ham gennem Gaderne og senere nægtede at tage imod Kørepenge med den Motivering: at han havde faaet Betaling nok igennem den Ære at maatte køre for den »store Velgører«. For ganske nylig har den japanske Udenrigsminister Hirota overfor P. Jacquinot udtalt »hele den japan-

ske Nations Beundring« for hans Hjalpearbejde. Nu finder han ogsaa den højeste Anerkendelse hos Marskal Chiang Kai-shek. Saaledes viser den katolske Karitas sig atter som den store Fredsbærer mellem de bitreste Fjender.

Nye Bøger.

Hvad kunde Genève udrette.

Vil man have Oplysninger herom, interesserer man sig for en Oversigt over det internationale Bureaus Resultater, vil man i »*Internationales Arbeitsrecht gestaltet durch die internationale Arbeitskonferenz*«, (Genf, 1938, 475 S., Frcs. 5.—), faa et samlet Overblik over Bureauets Arbejdsresultater. Her er samlet Overenskomster og Anbefalinger fra 23 Møder, i 814 Tilfælde foreligger der Ratifikationer fra 48 Medlemsstater. Stikordsfortegnelsen gør det muligt hurtigt at skaffe sig Oplysning om de Emner, der interesserer.

Med Vemod fyldes man af den Tanke, hvor meget der kunde opnaas, hvis Menneskene var fredssommelige, saaledes som Bjergprædikenen forlanger det.

Opad!

I stadig Berøring med de kristelige Spejdere i Frankrig havde Pastor Joly Gang paa Gang Lejlighed til at glæde sig over de unge Sjæles ideale Begejstring. »Jeg vilde gerne være blandt dem, der vover deres Liv, som giver deres Liv — Jeg har misundt Kadetterne i Alcazar — og uden at være af disse Heltes Støbning vilde jeg ønske, at jeg i det mindste kunde give mit Liv for en god Sag. — I andre Lejre ser jeg saa mange unge beredt til at give deres Blod for den Fane, de marcherer bag efter. — Er det kristelige Blod mindre offervilligt? Til hvad Nytte er Livet, naar det ikke er for at give det?« Den, der forlanger saa lidt som muligt af Ungdommen, for nærmer den. Helten maa man vække i den. Højden og Bredden af det kristelige Heltetmod maa man vise dem, det Heltetmod, som sikrer Ungdommen imod, at dens ideale Længsler efter at give sig hen ødes paa uværdige Maal, maaske oven i Købet henkastes i en med Sumpblomster tildækket Mose. En udmærket Hjælp kan man faa ved at læse den smukke Bog: »*Le beau risque de la foi*« af *Abbé Joly*, (Paris, Bloud & Gay, 192 S., Frcs. 15.—).

Fristeren trænger alt for let ind i Ungdommens Paradis. Det ser vi i *G. de Libero's* Bog: »*Satana*«, (Torino, Societa Editrice Internazionale, 590 S., Lire 20). Djævelens Væsen og Virken fremstilles paa en klar og tiltalende Maade af Forfatteren, der overlegent behersker Litteraturen. Men Djævelens Betydning overdrives ikke. Han forsvares over for dem, der skubber ham alt for meget i Skoene. Foruden at

være »Kød« og »Verden« er han kun en af de Misdædere, der paa Raabet »Opåd« svarer med Raabet »Nedad«.

Mange mørke Kapitler i Menneskehistorien bliver her slaaet op for os. Vi møder den ondes Indflydelse i Myterne og de gamle hedenske Religioner, i Heksetiden og i Rørelser som Teosofien. Satan som Emne for vore Dages Kunst og Litteratur er lige saa grundigt skildret, som hans Rolle i Helgenernes Liv.

Hvad Bibel og verdslige Bøger, hvad Historie og Sagn fortæller os om Satan og hans Forbindelse med Mennesket, er her fremstillet og kritisk vurderet. —z.

Fra Hovedstad og Provins.

Direktør Chr. Henrichsen 70 Aar.

Den 26. August fylder et i vide Kredse i København kendt Medlem af St. Ansgars Menighed, Hr. Direktør Chr. Henrichsen, 70 Aar. — I 38 Aar, fra 1897 til 1935, var han knyttet til »Creditforeningen for Danmark«, de sidste 16 Aar som Direktør. Fra 1913 til 1936 var Hr. Direktør Henrichsen samtidig Medlem af Forvaltningsraadet for St. Ansgars Kirke og varetog som saadan særlig de københavnske Kirkeskolers fælles Interesser. — Mange Trosfæller, særlig i St. Ansgars Sogn, vil have Hr. Henrichsen paa denne hans 70 Aars Fødselsdag i taknemmelig Erindring.

NB. Referatet om Ungdomsstævnet paa Rygaard kan først bringes i næste Nummer. *Red.*

Fra den vide Verden.

Kantons Katedral.

Fra Kanton meddeles, at den derværende franske Katedral under et Flyverangreb er blevet ramt af Bomber. Ialt blev 100 Personer dræbt og henved 200 saarede. Katedralen ligger i en tæt befolket Bydel. Henved 100 Mennesker havde søgt Tilflugt i Gudshuset; 39 blev dræbt og 50 saarede. Det er hovedsagelig Kvinder og Børn, der findes blandt Ofrene. Biskoppen, som arbejdede ved sit Skrivebord i et tilstødende Kontor, kom intet til. Hele Katedralen ligger i Ruiner, bl. a. de kostbare Kirkeruder og en værdifuld Madonnastatue. Kun Højalteret undgik Ødelæggelse. Biskoppen, der i 40 Aar har arbejdet i denne Mission, var selv sagt dybt rystet, men han erklærer, at han til Trods for Faren i denne Zone ikke vil forlade Kanton. Under Katedralens Ruiner vil han indrette et Tilflugtssted for Flygtninge.

Admiralens Bekendelse.

Den engelske Viceadmiral Hornell blev for kort Tid siden indbudt til at aabne en Velgørenhedsfest i et Salesianerseminarium. I sin Tale ytrede han bl. a.: »Jeg er lyk-

kelig for at kunne tilbringe en Dag hos Salesianerne. Resultaterne ved Statsprøven er noget, Eleverne kan være stolte af. Hvad der særlig springer mig i Øjnene ved disse unge Mennesker er deres sunde pragtfulde legemlige Udvikling. — Først for seks Aar siden er jeg gaaet over til den katolske Kirke, men aldrig i hele mit Liv har jeg kendt til en saadan Fred og en saadan Sikkerhed som siden den Dag. Den katolske Kirkes Lemmer betragter deres Tro som det eneste vigtige, og i Nødens og Prøvelsens Time føler de den virkelig som deres største Kraft. Man kan ikke andet: man maa være den tro og stolt af den.«

Gletscherpræstens Sejlds.

Gletscherpræsten, P. Bernard Hubbard, S. J., har for kort Tid siden atter udført en dristig Heltegerning. Med 8 Ledsagere har han i en Baad af Huder sat over det yderst farlige Behringsstræde mellem Sibirien, Asien, og Alaska, Amerika. 250 Mil har de modige Søfarere tilbagelagt. P. Hubbard haaber ved denne Sejlds at have bevist den forhistoriske Indvandring fra Sibirien i Baade af Huder. Han foretog Turen for at studere Eskimodialekterne langs den arktiske Kyst. P. Hubbard er Chef for den geologiske Afdeling ved Santa-Clara-Universitetet i Kalifornien og har allerede foretaget mange dristige Ekspeditioner i de arktiske Egne. Den berømteste er Filmsekspeditionen til det Indre af Verdens største Vulkan, Aniakchuk, i hvis Krater han levede to Maaneder. Den 49-aarige Præst plejer Maaneder igennem at vandre alene rundt i de uopdagede Ismarker.

Høvdingen for Basutolandet.

Nathanael Griffith, fejrede for kort Tid siden sit 25 Aars Regéringsjubilæum. Den Apostoliske Vikar, Msgr. Bonhomme, havde givet denne Fest en religiøs Karakter, for Griffith er en god Katolik. I Residensen læstes en højtidelig Messe, som overværedes af Høvdingen og hans Hustru; begge modtog den hellige Kommunion. I sin Prædiken fremhævede den Apostoliske Vikar Fordelene i et Land, der blev regeret af et kristeligt Overhoved. Under Festen foretog Elever fra det lille Seminarium Hymner og Korsang samt en Art Oratorium, som en indfødt Oblat havde komponeret, og som skildrede de Heltegerninger, Høvdingens Aner havde udført. Basutolandet tæller rundt 140.000 Katolikker, d. v. s. omtrent en Femtedel af den samlede Befolkning. Missionen ejer 306 Skoler med 30.000 Elever. Jubilæumsfesten endte med en Tale af Høvdingen, hvori han bragte sin Anerkendelse, Glæde og Tak for, at hans Undersaatter fik en saa høj og smuk Uddannelse; denne Fest havde bekræftet for ham, at hans Nations Opdragelse var i de bedste Hænder hos Missionærerne.

Frankrigs katolske Skoler.

Ved en Generalforsamling, som den katolske Skolefor-
ening paa Landet afholdt, oplystes det, at der i Frankrig
for Tiden findes 10.578 katolske Elementærskoler med
1.061.000 Elever, 909 Gymnasier med 160.000 Elever og 5
Institutter med 4.219 Elever.

Biblen.

Trods den vedholdende Kampagne imod Biblen bliver
Salget i det gamle og det nye Testamente stadig større og
større. Berlinerbladet D.A.Z. skriver: Vi har bedt det Cen-
trale Evangeliske Bibelselskab i Prøjsen om at meddele os
det Antal af gamle og nye Testamenter, der er blevet solgt,
og vi har faaet følgende forbavsende Resultater opgivet:

I 1931	blev der solgt	567.212	Bibler.
I 1932	»	»	» 632.156
I 1933	»	»	» 956.000
I 1934	»	»	» 1.113.012
I 1935	»	»	» 986.651
I 1936	»	»	» 934.232

Tallet for 1937 er endnu ikke opgjort, men man venter,
at det igen vil overskride Millionen.

Kirkens Stilling i Indien.

Biskop Bouter af Nellore har givet »Catholic Herald«
interessante Oplysninger angaaende Kirkens Stilling og
Fremtid i Indien. Det største Problem skaber de 267 Millio-
ner Pariaer, som søger efter en Religion. Katolikker, Pro-
testanter og Muhammedanere vil omvende dem. »Katolik-
kerne kan ikke give dem Penge, men kun tilbyde dem en
Religion, og der findes ubedragelige Tegn paa, at de vil
antage denne Religion. Men om eet hersker der absolut in-
gen Tvivl: naar de urørlige opgiver at se sig om efter en
Religion, vil de ganske uundgaaeligt vende sig til Kommu-
nismen.« Imidlertid gør Kirken store Fremskridt, og Om-
vendelserne løber op i de Titusinder. Men Kirken trænger
haardt til Præster og fremfor alt til mange Søstre for paa
Sygeplejens Omraade at kunne dæmme op for Børne- og
Mødredødeligheden; Kirken, som ved den store eukaristiske
Kongres i Madras har vundet en mægtig Anseelse, fremmer
med alle til Raadighed staaende Midler det indfødte Episko-
pat og den indfødte Klerus. Biskop Bouter er enig med den
apostoliske Delegerede i Indien om, at ingen uden for Kir-
ken bedre har efterkommet Kirkens Krav om kristelig Etik
end Gandhi, som i sin mægtige Kamp for samfundsmæssige
Forbedrelser aldrig har tabt de aandelige Værdier af Syne.
Om den politiske Situation oplyser Biskoppen: »Kongres-
partiet er i al Almindelighed anti-britisk; men der findes
ogsaa et Mindretal, som bliver mægtigere og mægtigere, og

som sympatiserer med Kommunisterne.« Han tror, at Prohibitionen vil vise sig at være gavnlig; men det kan absolut ikke siges, at den støtter sig paa Folkets Sympati: »den rige vil blive ved med at drikke, men ikke den fattige; det er det, Prohibitionen gaar ud paa!«

Bagslag.

Tysk Politik i Østrig og Czekoslovakiet og Tysklands nye Maade at sejre paa efter Racismens Principper eller under Paaskud af den, har gjort de yngre Lande mere krigerske. Brasilien har under den nye Regering givet Udkast til nye Indvandringslove, som direkte tager Sigte paa Selvforsvar overfor Racismen. Hovedpunkterne er følgende:

Inden for brasiliansk Territorium maa der ikke dannes nogen Gruppe eller noget »Centrum« af fremmede Kolonister, som udelukkende tilhører en bestemt Nation. Enhver Koloni skal have mindst 30 % brasilianske Elementer blandt sine Beboere, og ikke mere end 25 % af samme Nationalitet vil blive tilladt.

Alle offentlige og private Skoler, selv de, der tilhører de fremmede, skal ledes af Brasilianere. Al Undervisning skal gives paa Brasiliansk, undtagen Undervisning i fremmede Sprog, som kan betros til udenlandske Lærere. Skolebøger skal udelukkende være paa Brasiliansk.

Børn under 14 Aar maa ikke lære andet Sprog end Brasiliansk.

Ingen Avis, intet Magasin, ingen Bog eller Brochure maa offentliggøres i noget andet Sprog end Brasiliansk uden Kolonisations- og Indvandringsministeriets Tilladelse.

Brasilien er saaledes det første Land, som beskytter sig selv mod den Racisme, som den hellige Stol fordømmer, skønt der ganske uundgaaeligt er en Snært af Racisme i den Maade, det beskytter sig paa.

Forskellen paa Irland og Ulster.

Syd-Irland har givet mange Beviser for den gode Vilje og Tolerance overfor alt. Borgerne i Irland har lagt en Højmodighed for Dagen, som enhver med irsk Blod i Aarerne kan være stolt af. Dr. Douglas Hyde, Irlands protestantiske Præsident, staar som et Symbol og en Opfordring over for en Verden, der er blevet bitter gennem Race-, nationalt og religiøst Fjendskab. Den irske Republik har gjort alt, hvad den kunde, for at bevise sin gode Vilje overfor det protestantiske Mindretal med det Resultat, at der er større Enighed i Landet nu, end der nogen Sinde før har været.

Selv over for England, den gamle Fjende, er der en voksende venlig Stemning. Korrespondenten til »New York Times« fortæller om en lille Hændelse, som er et talende Bevis for det venlige Sindelag. Den fandt Sted, da Spike Island,

et af Syd-Irlands vigtigste Forter, blev overgivet til det irske Folk. De irske Officerer sluttede Venskab med de engelske, og da det lille Skib sejlede bort med de engelske Officerer og Tropper paa Dækket, spillede det irske Militærorkester den engelske Nationalsang, medens Tropperne gjorde Honnør.

Det er kun i allerhøjeste Grad at beklage, at samme Forhold ikke ogsaa bestaar i Nord-Irland. Der er Protestanternes Had stadig det fremherskende. Orangefolkene fejrede den 12. Juli Aarsdagen for Slaget ved Boyne med det sædvanlige Ceremoniel, idet de brændte Billeder af Irlands Præsident Dr. Douglas Hyde og af Premierministeren Eaman de Valera og truede alt, hvad der var katolsk.

Symbolernes Bog.

Et Fund for alle kunst- og liturgi-interesserede, men især for Kunstnere og Kirkebyggere, er »*Dictionnaire du Symbolisme*« (Apostolat Liturgique Abbaye de Saint André, Saint Abdré lez Burges), en Fortegnelse og Forklaring af de kristelige Symboler, som indeholder en Ordbog paa 119 S. og et illustreret Tillæg med 753 Fremstillinger paa 96 Sider. En Fylde af ellers vanskeligt tilgængeligt Stof er her samlet og ordnet paa det bedste, hvortil kommer det smukke tekniske Udstyr. Vi vil af de mange Ord, Billeder og Forklaringer om Farver og Former, om Dyr og Planter, om Dyder og Helgener, kun citere en kort, morsom en, nemlig, hvilken Rolle Skægget spiller som Symbol i den kirkelige Kunst: »Man vil lægge Mærke til, at paa de primitive Fresker bærer Mennesker, som endnu lever her paa Jorden, Skæg; det skægløse Ansigt derimod er karakteristisk for dem, der er gaaet ind til den evige Hvile. Et Maleri i Kalixtus-Katakomberne forestiller Moses, som banker paa Klippen for at faa Vand, Symbolet paa Daaben; her bærer han Skæg, men paa et andet Billede, der forestiller Scenen ved den brændende Busk, er han skægløs, da denne Scene symboliserer Beskuelsen. Det samme gælder den Kristne, alt efter som han fremstilles i levende Live eller i Saligheden.«

—z.

Katolikkerne i Frankrig.

Den tidligere Fører for det franske radikale Parti, Camille Chautemps, en Elev af den berygtede Katolikfjende Emile Combes, nævner i en Artikel, offentliggjort i det kendte og meget læste Tidsskrift »XX Aarhundrede«, om den nuværende almindelige Situation ogsaa Religionsfreden i Frankrig. »Konflikten imellem Kirke og Stat tilhører Fortiden,« skriver han. »Den Rolle, som Katolikkerne i Dag spiller i Frankrigs nationale Liv, er saa betydelig og saa stor, som næppe nogen Sinde før i Tiden.«

Kirkelig Kalender

Aug. — Sept.

28. S. **12. Søndag e. Pinse.**
 29. M. Johannes Døbers Hals-
 huggelse.
 30. Ti. Rosa af Lima.
 31. O. Raymund Nonnatus.
 1. T. Ægidius.
 2. F. Stefan, Konge af Ungarn.
 3. L. Gudsmoders Lørdags-
 messe.

Sept.

4. S. **13. Søndag e. Pinse.**
 5. M. Laurentius Justiniani.
 6. Ti. Ferialdag.
 7. O. Ferialdag.
 8. T. **Marias Fødsel.**
 9. F. Gorgonius.
 10. L. Nicolaus af Tolentino.

Aug. — Sept.

Ugens Messebønner

28. S. **12. Søndag e. Pinse** (694—530); 2. *Sæt Bønner:* Augustin (1061—890), 3. *Sæt Bønner:* Hermes.
 29. M. Johannes Døbers Halshuggelse (1062—891); 2. Sabina.
 30. Ti. Rosa af Lima (1066—895); 2. Felix og Adauctus.
 31. O. Raymund Nonnatus (1067—896).
 1. T. † Ægidius ([53]—[53]); 2. Tolv Brødre (1024—847), 3. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
 2. F. † Stefan, Konge af Ungarn (1068—902); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
 3. L. Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Den Helligaand ([120]—[105]), 3. For Kirken eller for Paven ([123,122]—[107]).

M.-K. Jesu Hjerter K. »f. Mænd« **M. Torsdag d. 1. September**
 Kl. 20.— **F.-K. Søndag d. 4. Sept. Kl. 8¹/₂.**

Jesu Hjertes Kirke Søndag den 4. Sept. fejres den h. Ignatius af Loyolas Fest: Kl. 10 Levitmesse. Kl. 19¹/₂ Festandagt.

Ung Pige mindst 20 Aar gammel søges straks for Madlavning og Husgering hos et enligt Ægtepar. Henvendelse til Nora 5008 eller Julius Thomsensgade 12² tv.

Den mest omsorgsfulde Pleje

af hospitalsuddannede Sygeplejersker. Kronisk syge, svage og ældre modtages. Fru **Hejnæs**, C. V. E. Knuthsvej 18. Helrup 2559. Medlem af D. S. R. Nær den kath. Kirke paa Bernstorffsvej.

Niels Hansen, cand. mag.:

VORE HELGENER

En værdifuld Skildring, hvori der skelnes skarpt mellem Historie og Sagn, af 11 danske og islandske Helgener foruden et Tillæg med Skildring af 7 Mænd og 2 Kvinder, som ikke har opnaaet Helgennavn, men i kortere eller længere Tid blev anset for Helgener. **200 Sider.** Ill. Opr. Pris Kr. 3,—, f. T. nedsat til Kr 1,—.

Udg. af Ansgariusforeningen, Bredgade 64, København K. Ansgariusforeningens Skrifter faas ogsaa i Kath. Boghandel, Stenosg. 3, Kbhvn. V.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 25. Aug.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 36

Søndag den 4. September

1938

INDHOLD: »Forlad ikke helt dine fattige Sjæle!« - Hvorledes elske sine Fjender! - Vort Syn paa Spiritismen II. - En Trio: Godhed - Intel-ligens - Skønhed. - En Mand af vor Tid. - Fru Alma Osterhammel 80 Aar. - Kommunisterne Penge hos Sognepræsten. - Man skal tænke sig godt om. - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner - Avertissementer.

»Forlad ikke helt dine fattige Sjæle!«

13. Søndag efter Pinse.

Over Lidelsens og Kummerens Vande, i hvilke de ulykkelige syntes at skulle synke til Bunds, gennem Haabløshedens Nat kommer vor Herre de ti spedalske i Møde. Man kan forestille sig, hvilken Strøm af Lykkefølelse der har bølget igennem disse syge, da de fornåm Helbredelsen i deres hærgede Legemer. De berustes af Glæde. Og dog, der var i Grunden kun een, som kunde s a l i g prises: Den taknemmelige Samaritan, ham, til hvem Underets Mester sagde: »Din Tro har frelst dig.« (Luk. 17,19).

Herrens Ord: »Salige er de, som sørger, thi de skal trøstes«, gælder dog i langt videre Forstand hine stærke Sjæle, som i k k e bliver befriet for deres jordiske Trængsler, men som ikke desto mindre — trods Trængslernes Nat og over Prøvelsernes oprørte Bølger — hereder sig til at vandre Herren i Møde. Deres Vandring lykkes kun i Kraft af den guddommelige Trøster, som i dem virker og hersker samtidig med, at Guddomslængslen lever i dem.

I Aaret 1889 ramtes den katolske Filosof og Pædagog Otto Willmann af et frygteligt Slag. Familiens ene-

ste Søn, en aandeligt og legemligt blomstrende Yngling, forulykkede paa en Alpetur. Smerten herover traf Forældrene som et næsten dødbringende Slag. Men hvor skønt de har deres Ulykke! Fru Willmann skrev Dagen efter til sin Søster Klare: »Da jeg bragte Otto Efterretningen om vort kære Barns Død, tonede netop Aftenklokken ind til os. Rolid tog Otto min Haand og sagde: »Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet — —.« — En Uge senere skrev Willmann selv til sin Ven T. Petermann, som maatte beundre Willmann's Sjælsstyrke: »— — Naar man lever inderligt med Kirken og især medlever og gennemlever paa ny den dybtalvorlige Paaskefest, idet man søger at indvæve Paaskeunderets overnaturlige Indhold i sit hele Sjæleliv, da træffer intet Slag os uforberedt. Al Sorg har gennem Frelserens Død faaet en guddommelig Vielse, og de lidendes lange Tog, anført af Gudsmoder, der maatte se sin Søn lide og dø, har strakt sig gennem mange Sekler. Men den guddommelige Trøst strømmer forbi som levende Vande. Man behøver blot at bøje sig imod dem, ikke møjsommeligt at søge efter dem. Blot en Tanke — — og Sjælen opløftes derved. Det drejer sig om, at vi indvier vor Smerte til Gud, bringer Ham den som Offer. Hvem kender ikke til, at man »nyder« sin Sorg, behager sig i den, svælger i den paa ny og paa ny! Saaledes skal det ikke være. »Din Smerte tilhører Gud!« skal man sige til sig selv. Som en indviet Gave til Ham skal man nedlægge den paa hans Alter — —«.

Fru Willmann's Søstre, som hidtil havde staaet uforstaaende overfor hendes Konversion, fik nu en anden Mening og saa Tingene i et nyt Lys. »Hvilken Kraft der dog maa ligge i Troen, at den gør en saadan Gudhengivenhed mulig!« skrev den ene Søster. Og den anden sagde: »Hvor lykkelig Otto maa være, at Fränze deler hans Tro og er bleven Katolik! Dog: havde hun ikke allerede været det, maatte hun være blevet det nu. Det er en Lykke, at man deri finder Freden.« — — Den Ven, som havde bevæget Heinrich Willmann til at deltage i Alpeekspeditionen, var aldeles sønderknust. Da den unge Mand, som fra sit Hjem ingen religiøs Paavirkning havde været udsat for, kom tilbage til Egnen, tog Otto Willmann ham med til Kirkegaard-

den, hvor Heinrichs Gravhøj fandtes — tæt opad Kirkens Mur. Her sagde Willmann til den ulykkelige Yngling: »Naar de tunge Timer kommer over dig, kæmp dem da igennem her ved Heinrichs Grav. Støt dig til Kirken! Hvis den sørgelige Hændelse bliver Aarsagen til, at du finder Freden i Gud, da vil vi hilse den som en Naade.«

Kierkegaard, der i »Enten — eller« siger: »Min Sorg er min Ridderborg«, vød andet Steds paa fortræffelig Maade at anskueliggøre Sorgens og Lidelsens Væsen: »Tænk dig, skjult i en simplere Indfatning et hemmeligt Gemme, hvori den kostbareste Skat er nedlagt. — Der er en Fjeder, paa hvilken der skal trykkes, men Fjederen er skjult, og Trykket skal have en vis Kraft, saa et tilfældigt Tryk ikke kan være nok: saaledes er Evighedens Haab skjult i et Menneskes Inderste, og Trængslen er Trykket. — — Naar der trykkes paa den skjulte Fjeder — og stærkt nok, saa viser Indholdet sig i al sin Herlighed — —. Der er i al Modgang kun een Fare: naar den lidende ikke vil tro, at Modgang er Medgang!«

»Salige er de, som sørger, thi de skal trøstes.« Kierkegaard antyder den Trøst, som fortærer al Sorg og forvandler Striden til Sejr, naar han forordner, at der paa hans Gravsten skal staa det Vers af Brorson:

*Det er en liden Tid, saa har jeg vundet,
saa er den ganske Strid med eet forsvundet,
saa kan jeg hvile mig i Rosensale
og uafladelig med Jesus tale.*

—ch—

Hvorledes elske sine Fjender!

Caritas Verlag i Freiburg i Br. planlægger et stort Værk om den kristne Caritas. De fire første Bind skal drøfte teoretiske Problemer som Kærlighedens Væsen og Vorden, Værdi og Virke. De følgende Bind beskæftiger sig med den kristne Caritas' forskellige Omraader, saasom den sociale Forsorg, Forsorg for Ungdommen etc. Værkets første Bind er nu udgivet af Prof. Dr. Heinrich Weber »Das Wesen der Caritas« (1938, 348 S.) Fra den grundige og klare Bog bringer vi følgende Afsnit om et af Kærlighedens evigt aktuelle Problemer.

Budet om at elske vore Fjender hører væsentligt med til den kristelige Karitastanke. Den Kristne maa vise Kærlighed imod sine Fjender. Men hvad forlanger dette kriste-

lige Bud om at elske sine Fjender i Enkelthederne? Hvad er dets Indhold? For at besvare disse Spørgsmaal maa vi nærmere undersøge den konkrete Maade at være paa, som Karitasbudet om at elske sine Fjender fordrer af Mennesket.

1. Værdigheden bør bevares.

Den kristelige Lære forlanger ikke, at den fornærmede Part skal løbe efter sin Fjende paa en uligevægtig og for Mennesket lidet værdig Maade og trænge sig ind paa ham. Saaledes skal Ordet hos Mt. 5,39: »I skal ikke modstaa det Onde«, ikke forstaaes. En saadan Holdning vilde være uværdig og mod ens egen Ære, som det er ens egen Pligt at respektere og forsvare.

Hvis Kristus med Budet om at elske sine Fjender virkelig betingelsesløst vilde forbyde enhver Modstand og enhver Varetagelse af egen Ret over for Misgerningsmænd, saa vilde en konsekvent Gennemførelse af denne Forskrift have »en fuldstændig Ødelæggelse af al Kultur, al Moral og al Velanstændighed til Følge«. Principielt at taale enhver Forseelse og lade den ske, ja ovenikøbet at belønne den ved, at man frivilligt giver den, der gør en Uret, mere, end han fordrer, vilde ikke alene sige at træde egen Æres- og Selvfølelse under Fødder, men at give alle Fornærmelser frit Lejde, at understøtte Skurke og Forbrydere i deres Skændselsgerninger og hjælpe dem til betingelsesløst Rædselsherredømme over alle gode og ærlige.

2. Undgaa at ønske og at gøre Fortrød!

Det ligger i Menneskets Natur, at der alt for let stiger en følelsesmæssig og uvilkaarlig Antipati op i det imod dets Fjender. Dette er uundgaaeligt og endnu ikke umoralsk. Men denne Følelse maa tøjles af Viljen, ellers opstaar Uret. Det maa ikke komme til frivillige onde Ønsker eller Handlinger over for Fjenden. Selv i Tilfælde, hvor Fjenden har tilføjet en eller anden Skade, maa dette ikke gengældes ved med Vilje at tilføje ham Skade. I positive Hævnytringer over for Fjenden ser Kristendommen en Uret.

3. Læg Velvilje og Velgørenhed for Dagen.

Her forlanger den katolske Karitaslære:

1. som Pligt: at være parat til en Udsoning:

Luk. 17,3: »Naar din Broder har syndet imod dig, saa vis ham til Rette; og naar han gør Bod, saa tilgiv ham! Og skulde han fejle syv Gange om Dagen — tilgiv ham!«

Praktisk maa den, der fornærmer, gøre det første Skridt, uden at den fornærmede Part dog skal være snæverhertet. Men overfor Fjenden maa det ikke mangle paa det villige Sindelag til at tilgive ham, til atter at være ham

venligsindet, ja, til at hjælpe ham, hvis det skulde være nødvendigt. Denne Beredvillighed er en Form for den kristelige Dyd: Fredsommelighed.

2. *som Pligt: at vise signa communia caritatis, Kærlighedens almindelige Ytringer.*

Karitasbudet om at elske sine Fjender forlanger, at Fjenden indesluttet i ens Bønner, at Fjenden hjælpes i yderste eller meget svær Nød. Et smukt Dokument paa et saadant Kærlighedsbevis overfor Fjenden finder vi midt i Verdenskrigens Slagtummel i en Bog, som den amerikanske Kirkefører H. E. Fosdik udgav i 1917; heri findes en af ham affattet Bøn: »Gud, velsign Tyskland! Endskønt vi fører Krig med dette Folk, hader vi det ikke. Trods den grusomme Adskillelse, som det forfærdelige Hverv, gensidig at skulle ødelægge hinanden, paatvinger os, bekender vi for dig den dybe Samhørighed, som vil skinne frem og komme herligt til Syne, naar Krigen er forbi. Ogsaa vore Fjender er Guds Børn og Brødre, for hvem Kristus døde.« Bønnen for Fjenden har Kristus ved sit eget Eksempel (Luk. 23,34: Bønnen paa Korset) og ved sin udtrykkelige Anordning gjort til en Pligt: »Elsk eders Fjender, gør godt imod dem, der hader eder, og bed for dem, der forfølger og bagtaler eder.« (Mat. 5,44).

3. *Som Raad: at vise signa specialia caritatis, særlige Gunstbeviser.*

Ikke som en Pligt, men som tilraadelig Adfærd ønsker den kristelige Tro den særlige Bøn for Fjenden, Tilkendegivelsen af særlig Imødekommenhed, af særlige Velgerninger, o. s. v. Den katolske Karitaslære forpligter ikke strengt til at øve »særlige« Kærlighedsgerninger. Disse hører ikke ind under det paabudtes Omraade, men under det tilraadeliges Omraade, under »Fuldkommenhedens« Omraade. Den Kristne skal ved at udføre særlige Kærlighedsgerninger stræbe efter Idealet for den fuldstændige Kærlighed til Fjenden. Hvor langt han i det enkelte Tilfælde skal strække sig, maa hans frie moralske Personlighed afgøre under Hensyn til de forhaandenværende konkrete Forhold. Den h. Thomas erklærer udtrykkeligt, at man kun i Nødsfald behøver at gøre noget særlig godt imod Fjender, men at det vidner om Fuldkommenhed, naar vi ogsaa i andre Tilfælde gør det.

Vort Syn paa Spiritismen II.

Forøgelse af Sansernes Modtagelighed.

f. En unormal Forøgelse af Sansernes Modtagelighed. Ogsaa her er det for det meste psykopatiske Per-

soner, der ejer en Sanseiagttagelsens Overfølsomhed, som langt overskrider det normale Menneskes og det sædvanliges Grænser. Naar det f. Eks. er muligt for saadanne Personer at læse Skrift, som ikke er tilgængelig for det sunde Øje, men som f. Eks. ligger skjult bag en tyk lukket Konvolut, eller naar Følesansen er saa overspændt, at det lykkes ved Fingrenes Hjælp at læse Tal, der er dækket af flere Ark Papir, saa beviser saadanne Tilfælde i det mindste, at der inden for de naturlige Tildragelser findes Muligheder for en Forklaring, som ogsaa kan kaste Lys over et stort Antal af enkelte Mediers Præstationer.

g. Til Slut skal mindes om en anden Kendsgerning hos psykopatiske Personer, nemlig Udskillelsen af et andet eller af flere »Jeg«, saaledes som dette særlig kan iagttages hos besatte Personer eller hos Personer i formørket Tilstand. Underbevidstheden danner i saadanne Tilfælde en Person for sig, »som giver sig sit eget Navn, som besidder en særlig for Overbevidstheden utilgængelig Tradition og Erindringsmaade, og som tydeligt adskiller sig fra den normale Person, hvad Stemmeklang, Haandskrift, Karakter og Opførsel angaar, ja som oven i Købet kan forme sig som denne Persons fuldstændige Modsætning. Hvis Overbevidstheden som Vidne overværer det andet Jegs Handeln og Tale, føler den dette andet Jeg som en fremmed Magt, hvorover den ikke er Herre.« Man kender Tilfælde, hvor saadanne Tilstande har varet Maaneder igennem. Ophører de og bliver det oprindelige Jeg atter Herre, ved den paa-gældende for det meste intet om, hvad han har foretaget sig i den forløbne Tid. Men en Hypnose er tilstrækkelig til at faa det ud af ham. Det er indlysende, at saadanne Erfaringer ligefrem maatte udfordre den spiritistiske Hypotese, hvorefter Aander tager Mediernes Person i Besiddelse og betjener sig af dem, endskønt disse Erfaringer ogsaa kan forklares paa en fuldstændig naturlig Maade.

Dæmonernes Spil.

En ofte og sidste Gang af den tidligere Spiritist I. G. Raupert forsvaret Anskuelse, at de spiritistiske Fænomener er onde Aanders Værk, er ikke bevist og maa tilbagevises. Grundene, som man anfører for den dæmoniske Forklaring, er omtrent følgende:

a. Bekendelsernes fjendtlige Stilling over for den positive Kristendom, særlig over for den katolske Kirke og dennes Trossætninger. At Spiritismen benægter den evige Helvedsstraf og paastaar, at der efter Døden er en Udvikling gennem mange Trin til den højeste Fuldendelse, er sikkert rigtigt. Mange Medier ivrer imod den katolske Trefoldigheds Lære, imod Kristi Guddom, imod Arvesynd og

Forløsning, imod Kirke og Sakramenter. Men dette beviser dog kun Mediernes og mange af Seancedeltagernes religiøse Indstilling. Ingen tænker dog heller paa, alene ud fra den Kendsgerning, at der findes Gudsfor nægttere, at drage den korte og fyndige Slutning, at der findes onde Aander. Paa den anden Side er Mædiernes Udsagn om det Hinsides og Livet efter Døden saa enfoldige og intetsigende, at en Medvirkning af den højere Intelligens ogsaa her falder bort, det skulde da være, at man stillede sig tilfreds med lutter dumme Djævle.

b. Skaden for legemlig og sjælelig Sundhed, som voldes Medierne og talrige af Seancedeltagerne. Denne skal ikke benægtes, men kan ikke uden videre henføres til de onde Aander, som skal foraarsage dem. Her drejer det sig fremfor alt om de fortsatte Hypnosers og Trancetilstandes nerveudbrydende Virkning, som med Mediernes sygelige Irritabilitet som Baggrund viser sig med forøget Styrke. Desuden staar vi over for den psykologisk lige saa naturlige som forklarlige Kendsgerning, at den spiritistiske Tankeverdens fantastiske Forestillinger og Drømme og de bag disse staaende Længsler og Ønsker nødvendigvis maa frembringe en voksende Fjernelse fra, ja en tilbagevisende og fjendtlig Holdning overfor Troslærens ligefremme Sandhed. Denne nægter jo ikke blot at løfte Sløret, som ligger over det Hinsides, men bekæmper ydermere Spiritismens Idéer og Arbejde paa det skarpeste.

Kirkens Holdning overfor Okkultismen.

En tro Kristens Holdning overfor Okkultismen som Verdensanskuelse kan kun være en tilbagevisende. Han bøjer sig i Ærbødighed for den sig aabenbarende Guds Viddom, ham, som i stort Omfang har skjult den hinsides Verden, og nøjes taknemmeligt med den Erkendelse, som den hellige Skrifs og Kirkens Lære giver om de sidste Ting. Med Hensyn til Spiritismens trosfjendtlige Indflydelse, der baade legemligt og sjæleligt virker ødelæggende paa Mennesket, kan man kun være taknemmelig for, at det hellige Officium ved et Dekret af 26. August 1917 har forbudt enhver Deltagelse i spiritistiske Møder, om det saa kun sker for at se og høre. I Dag som dengang gælder Isaias Ord (8,19 f.): »Og siger de til jer: spørg dog Døds-aanderne og Orakelaanderne, som hvisker og mumler der. Skal et Folk mon adspørge sine Forfædre, de døde, fremfor de levende? Hold jer til Loven og Aabenbaringen!« Hvor godt man end kan forstaa Ønsket hos saa mange Mennesker om at trænge ind i den Hemmelighed, som nu engang hviler over det Hinsides, saa er Faren for alvorligt at skade det ægte og sunde Trosliv en saa stor, Smitten fra Spiritismens Idéverden saa giftig, at alene Hensynet til ens

eget Vel skulde forbyde Berøring med denne fantastiske, af Bedrageri og Taskenspillerkunster i høj Grad misprydede Verden. Den, der som Sjælesørger kommer i Berøring med Mennesker, som er trukket ind i Spiritismens Tryllekreds, gør ikke alene Gang paa Gang den Iagttagelse, at disse Mennesker meget hurtigt forsømmer deres religiøse Pligter og mere eller mindre prisgiver deres Tro, men ogsaa at de er utilgængelige for enhver Belæring og Indsigt. Vi behøver dog næppe at fremhæve, at det kirkelige Forbud ikke skaber nogen Hindring for en alvorlig videnskabelig Under søgelse af okkulte Fænomener.

En Trio: Godhed - Intelligens - Skønhed.

Naar de kinesiske Tropper i nogen Tid har haft uomtvisteligt Held med sig, kan Grunden for en stor Del tilskrives tre tapre Kvinders Arbejde, tre Kvinder, som arbejder for at opretholde Moralen iblandt Befolkningen, idet de især vaager over en god Patriotisme. Det er tre Søstre, som hele Kina ærer: Ailing, Chingling og Meiling Soon, som Kineserne kalder henholdsvis: Intelligensen, Godheden og Skønheden.

Ailing er gift med Finansminister Dr. Kung; Chingling er Enke efter Dr. Sun-Yat-Sen, Stifteren og den første Præsident i den kinesiske Republik. Den yngste, Meiling, er Marskal Chiang-Kai-shek's Hustru.

Disse tre Søstre har tre Brødre, som alle indtager frem skudte Stillinger i det offentlige Liv i Kina. Den ældste, T. V. Soong, er Direktør for Centralbanken; den anden, T. L. Soong, styrer Mellemkinas Finanser, medens den yngste Broder T. A. Soong er Handelsminister i sin Svogers Kabinet. Den Indflydelse, som de tre Søstre har paa de store Masser, staar ikke tilbage for den, som deres tre Brødre udøver. Fru Chiang-Kai-shek var indtil for nogle Maaneder siden Præsident for Flyvevæsenets nationale Kommission. I sin Egenskab af Præsident købte hun nogle mægtige Bombardementsmaskiner af Sovjetrusland og to Dusin tyske Jagere. Hun har overladt denne Post til sin ældste Broder for at overtage Propagandaen for T. S. F. og derved rejse Bønderne i Yangtse-Dalen imod de Fjender, der trænger ind paa den fædrene Jord. Fru Kung-Soon har paa afgørende Maade bidraget til at sikre det gunstige Udfald af de Forhandlinger, hendes Mand førte i Europa for at skaffe Kreditter, og som i London resulterede i et Laan paa nogle og tyve Millioner Pund Sterling. »Dynastiet« i Kina minder stærkt om »Tusind og een Nat«.

I 1890—1900 talte den kinesiske Forstad til Byen Baltimore i De Forenede Stater iblandt sine Beboere ogsaa Familien Charles Soong; han selv var en fattig Matros, som kun havde meget uregelmæssigt Arbejde. Han skulde sørge for 3 Drenges og 3 Pigers Opdragelse og Uddannelse, og Penge havde han ingen af. En Dag kom han i Besiddelse af de nødvendige Midler til at aabne en Bankforretning inden for sine Enemærker. Han forstod at vinde sine Landsmænds Tillid, og de Kinesere, der boede i Baltimore, betroede ham deres Penge. Med sin tusindaarige Races Forsigtighed gjorde han sin lille Kapital frugtbringende, og Heldet lod ikke vente paa sig. Hans Indskydere tjente Penge, og det lykkedes ham selv efter faa Aars Forløb at skabe sig en misundt Stilling i Kvarteret. M. Soong er en overhevist Kristen og støtter kraftigt Kvækerbevægelsen. Men hans Rigdom bringer ham ikke Lykken. Hans Tanker kredser om hans Fødeland, der ligger saa langt borte, og som paa den Tid hjem søges haardt. Omkring 1905 kommer han tilfældigvis i Forbindelse med en Landsmand, en vis Dr. Sun-Yat-Sen. Dette Møde bliver afgørende for hans Liv.

Sun-Yat-Sen rejste dengang rundt i De Forenede Stater og forsøgte at vinde sine Landsmænd for sine Planer om en Reform af det kinesiske Fædreland. Bankieren forstod den unge Politiker og sluttede sig med Begejstring til hans Idéer. Han gav den unge Reformator en stor Check og sagde til ham: »Denne Check skaber et helligt Baand imellem os!« — Det blev et Baand, som for begge Parter varede Livet igennem.

I Mellemtiden havde Bankierens tre Døtre faaet en aldeles udmærket Opdragelse paa Kollegiet Wesleyan i Georgien (U. S. A.).

Ailing, den ældste, havde altid røbet stor, ja nærmest overlegen Intelligens. Efter at have fuldendt sine Studier i Samfundslære og Politik, giftede hun sig med den unge Dr. Kung, som hun havde lært at sætte Pris paa, medens hun studerede ved Universitetet. Kina mener enstemmigt, at Ministeren for en meget stor Del kan takke sin Hustru for sin offentlige Løbebane. Hun er sin Mand til uvurderlig Hjælp i Finans-Administrationen, og paa dette Felt føler hun sig mere hjemme end hendes Mand selv. Men dette har dog ikke forhindret hende i at sætte fire Børn i Verden, som hun opdrager meget strengt. For nylig havde hendes ældste Søn kørt en Fodgænger ned. Moderen skyndte sig at sende Blomster til Hospitalet til den tilskadekomne, og hun holdt fast ved, at Kørekortet blev frataget hendes Søn i to Aar.

Hendes Søster Chingling repræsenterer en fuldstændig

modsat Type. I Amerika studerede hun Historie og Medicin og fik en europæisk Opdragelse. Hendes Kærlighedshistorie med Dr. Sun-Yat-Sen var i sin Tid meget omtalt. Hun var den kinesiske Statsmands Sekretær. Saa kom Kærligheden, og Stifteren af Republikken giftede sig med sin Medarbejder. Ægteskabet var meget lykkeligt. Da hendes Mand døde i 1925, trak hun sig tilbage til en lille Villa i Shanghai. Siden da fører hun her en meget beskedent Tilværelse, men er stærkt optaget af politisk Arbejde. Hun misbilligede i sin Tid de Forhandlinger, som Marskal Chiang-Kai-shek førte med Japan, og gik saa vidt, at hun nægtede at modtage sin Svoger, da hun mente, han havde forraadt Sun-Yat-Sens Direktiver.

Fru Chiang-Kai-shek er utvivlsomt den mest fremragende af disse tre Kvindeskikkelser.

Denne Kvindes Magt og Glans er kolossal. Hun følger sin Mand overalt, hvor han drager hen. Hun tilbereder selv hans Mad for at undgaa Forgiftning. Hun tjener som hans Tolk, naar han modtager Diplomatene. Det er med blandede Følelser, at den diplomatiske Verden ser paa denne Kvindes Nærværelse, idet de frygter, at deres Meddelelser ikke altid skal blive ordret oversat. Men man maa sige, at Marskallens Hustru er Tillid værd.

Fru Chiang-Kai-shek har omvendt sin Mand til Kristendommen, og Marskallen er i Dag et Mønster paa en Kristen. Da General Chiang-Hsu-Liang i 1936 bortførte Marskallen, gav hans Hustru Bevis for sin Koldsindighed. Uden at spille et Minut lejede hun en Flyvemaskine og rejste til Sain for at forhandle med Generalen om Gidslets Frigivelse. I 72 Timer diskuterede denne tapre Kvinde med Oprørerne og opnaaede, at hendes Mand blev frigivet mod Betaling af en stor Løsesum.

Naar det moderne Kina begynder at føle Velsignelserne ved Hygiejne, naar Moralen tiltager, naar Opiumsrygningen er paa Retur, kan Landet i høj Grad takke de tre Søstre Soon herfor. De har oprettet et stort Antal Skoler, Musæer og sanitære Organisationer af enhver Art. De har skabt Orden inden for Finansvæsenet og fremmet den nationale Handel. Dag og Nat arbejder de ved Siden af Marskallen og deres Brødre.

En Mand af vor Tid.

Denne Titel sigter til en amerikansk Konvertit og Forfatter, som døde 1876 og ikke er ret kendt i vore Dage, men derfor vil de følgende Linier alligevel forsøge at vise Overskriftens Rigtighed.

Orestes Brownson var en høj Mand, over seks Fod, bred og dog ikke tung i det. Han havde glat, sort Haar, som var strøget tilbage fra hans Pande, og hans Øjne var graa, naar han var rolig, men sorte, naar han var stærkt optaget af noget eller blev forstyrret. Hans Hænder var lange og brede, og han gestikulerede stærkt med dem, naar han talte. I Boston var han en kendt Skikkelse — som protestantisk Præst og som Tivler; han hørte efterhaanden til forskellige protestantiske Sekter, men endte som Katolik. Under disse Omskiftelser saa man ham altid i det samme Antræk: Spidskjole, sorte Benklæder med rigelig Vidde og et ulasteligt hvidt Halstørklæde med Midten foran paa Halsen, krydset i Nakken og hundet under Hagen. Ligesom sin Navne*) var han en hjemsøgt Mand, dog ikke af Erinyerne, men af Ønsket om at gøre Verden til et bedre Opholdssted for andre Mennesker og for sig selv, saa han kunde finde sin Sjæls sande Hjem. Dette fandt han da ogsaa efter mange Aars bitter Søgen; men at gøre Verden bedre opgav han efter opslidende Anstrengelser for at faa Folk til at indse, at det ikke er Rigdommen, men Karakteren, og at det ikke er Stræben efter Vinding, men Kærlighed til de fattige og betrængte, der er Særkendet for en Mand.

Han havde sluttet sig til Arbejderpartiet, og pludselig forlod han det uden at bryde sig om den Haan, som derfor blev ham til Del. »Jeg forlader det,« svarede han, »for at kunne blive tro mod Arbejdernes Sag. Hvad nytter politisk Fremskridt, naar der ikke gøres noget for det sociale Fremskridt? Og det kommer aldrig, naar man stiller Arbejdet op imod Kapitalen. Mange Mennesker er faktisk Slaver; men Klassekampen er ikke Vejen til at fri dem fra Slaveriet.«

Selv i hans Levetid, som nu hører til længst forsvundne Dage, var der dem, der mente, at Staten skulde overtage mange af Familiens Funktioner. Det vilde han ikke gaa med til. »De vil have Staten til at opdrage Børnene,« buldrede han, »til at undervise dem i det rent materielle, og hvad man kan tage og føle paa og ikke andet. Jeg vil have, at de skal lære Kærlighed, Uegennyttighed og Offervillighed. Saa vilde de kunne opbygge en Stat.«

Naar man talte til ham om Fordelen ved at have en Forfatning som Bolværk for Friheden, smilede han — et melankolsk Smil, som irriterede Folk. »Det nytter ikke meget, at vor Frihed staar skrevet paa Papiret, naar den ikke staar skrevet i Hjerterne. Vort eneste Haab om fuld Udvikling af vore frie Institutioner grunder sig paa Folkets moralske Sundhed. Hvis vi ikke overvinder denne alt opslugende Havesyge hos Folk, saa ender det med, at vi

*) Orestes, en græsk Sagnskikkelse, der blev forfulgt af Erinyerne, Hævnens Gudinder.

engang ligesom Athen og Rom kommer til at sukke under en Despots Svøbe.«

Den kultiverede Del af Bostons Beboere, som beundrede hans Lærdom, men ikke kunde bifalde hans Synspunkter, tog ham det ilde op, naar han talte imod Rigdommen — imod Industriherrer, som holdt de fattige nede, imod disse Folk, som mente, at man overhovedet ikke skulde komme ind paa at give en liberal Opdragelse.

Tit stod han og saa paa Skarerne, som strømmede ud fra en Fabrik, naar Dagen var til Ende, og han spurgte sig selv, hvor Udhyttet af deres Arbejde gik hen. Saa lidt til dem selv, saa meget til Arbejdsgiveren. Han indsaa klart, at Udviklingen snarere vilde blive til det værre end til det bedre, at Konkurrencen mellem Fabrikkerne ikke voksede saa stærkt, men at Forøgelsen af store Korporationer vilde bringe Arbejderne under Kontrol af korporative Lav, hvorved Kapitalisterne vilde blive sluttet nærmere sammen og faa større Kontrol over Lønningerne.

»Vent bare,« sagde han til sine Venner eller til hvem, der ellers vilde høre paa ham, »om faa Aar vil Lønnen være trykket ned til Eksistensminimum, og saa faar vi se en Befolkning svækket paa Legeme og Sjæl, saa den ikke engang kan saa meget som stille Fordringer om Forklaring. Giv dem Stemmeret, siger De. Hvad skulde Stemmeretten nytte, naar Kapitalisternes Interesser er sikre paa at sejre i den lovgivende Forsamling?«

Robert Owen, en Englænder, som havde arbejdet sig op fra Fattigdom til Rigdom og nu gerne vilde ofre sin Formue for at skabe et ideelt Statssamfund i Amerika, sagde: »Under de rette Omstændigheder kan vi alle blive fuldkomne.« Brownson rystede paa Hovedet: »Jeg er bange for, at det ikke gaar saa let. De tror, at vi alle kan leve i Parallelogrammer. Man kan ikke tage en saa fuldkommen Dyd som Forudsætning. Den maa man vokse ind i. Og Statssamfund bygges ikke op paa een Nat under en abstrakt Autoritet. De maa tage Samfundet, som det er, og arbejde fra det givne Udgangspunkt. De kan udvikle; men De kan ikke nyskabe.«

»Hvad forstaar De da i det hele taget ved Samfundet?« spurgte Owen.

»Foreningen af alle til Beskyttelse af hver enkelt.«

Paa denne Tid var Brownson meget nær ved Kirken. Han havde opgivet alle sine Indvendinger mod Pavedømmet. Men han mente, han ikke kunde slippe Haabet om Frelse for sine Venner uden for Kirken, og sikker derpaa kunde han heller ikke være. Han gik til Biskop Fenwick af Boston med sine Vanskeligheder, og Biskoppen raadede ham til, siden han vidste, at Gud var retfærdig, at overgive de protestantiske Venner i Guds Haand.

»Der er endnu eet: hvis jeg blot kunde finde nogen Undskyldning for den protestantiske Reformation, vilde jeg befinde mig bedre,« og han saa indtrængende paa Prælaten. Men Biskop Fenwick sagde kun, idet han gav ham Haanden til Afsked: »Kom og besøg mig igen, og hvis De finder nogen Undskyldning for Reformationen, maa De endelig lade mig den vide.«

Brownson fortalte en ung Ven om sit Besøg hos Biskoppen og sagde blandt andet:

»Biskoppen sagde ikke eet ondt Ord om Protestantismen; men han gjorde heller ingen Indrømmelser. Men det kunde jeg godt lide, for hvis han havde været mere tilbøjelig til Kompromis, er jeg bange for, at jeg ikke vilde have troet, han var helt oprigtig.«

Fjorten Dage efter kom han atter til Biskoppen og bad om at blive forberedt til Optagelse i Kirken. I Oktober 1844 blev han optaget. Mange smilede, da de hørte dette, og sagde, at det ikke vilde vare længe, før han var et andet Sted; men de, der forstod ham bedre, vidste, at alle hans Svingninger ikke havde været tilfældige Bevægelser, men havde betegnet etiske Fremskridt. Og ovre i England smilede Newman, som senere indbød ham til at undervise i Dublin, ikke, da han hørte Nyheden.

»Naa, hvad har du saa bragt ind i Kirken, Orestes?« spurgte en ung Transcendentalist spøgende.

»Ikke andet end mine Synder,« svarede han.

Til sin Ven George Ripley udtalte han sig med fuld Aabenhed: »Pludselig saa jeg, at Kirken er det Legeme, hvis Aand Kristus er, at den katolske Kirke er den eneste Kirke.«

»Men har den da ikke fejlet?« spurgte Ripley.

»Nej — medmindre vi vil mene, at dens Grundlægger har løjet. Jeg er bange for, at man bliver nødt til ogsaa at forkaste Kristus, hvis man vil forkaste hans Kirke. Jeg har prøvet paa alle mulige Maader at slippe uden om denne Slutning; men jeg kan ikke. Og desuden ser jeg, at den katolske Kirke altid har været de smaas og de fattiges og de forladtes Ven — det skulde netop kunne overbevise dig.«

Brownson havde fundet sit rette aandelige Hjem, og han gik sin Vej, lykkelig i sin Sjæl, skønt Verden, som den saa ud omkring ham, vedblev at gøre ham tungsindig og melankolsk.

Fru Alma Osterhammel 80 Aar.

Hvornaar regnes man for at være gammel? Dette Spørgsmaal bliver vistnok besvaret meget forskelligt alt efter enkelte Personers Individualitet, Mentalitet og Vitalitet. Som det sikkert vil være bekendt for mange, plejede afdøde Biskop von Euch at sige, at Mennesker paa 50 Aar endnu hørte til de unge; efter hans Opfattelse begyndte Alderen først saa smaat at gøre sig gældende, naar man var naaet over de 70. Men han hørte nu ogsaa til de sjældne Undtagelser, der var virksom og holdt sig rank og næsten rask til over de firs, bortset fra nogle kroniske Skavanker (Hals- og Ørenlidelser) og periodiske Forkølelser, endogsaa langt ud over de Aar, om hvilke det hedder i Skriften »de huer mig ikke« (Præd. 12,1), thi »de er Møje og Smerte« (Ps. 89,10).

Noget lignende gælder om Fru Alma Osterhammel, som fylder 80 Aar den 4. September. Aarene er gledet forbi, medens hun blev staaende, næsten uforandret, i alt Fald de sidste 30 Aar. Man turde sikkert indgaa et Væddemaal paa med Vished for at vinde det, at nogen, der saa Fru Osterhammel i Dag for første Gang og blev spurgt om, hvor gammel hun mon var, vilde sige: »Maaske 55, men allerhøjest 60 Aar.« Og dette Førstehaandsindtryk bliver ingenlunde modsagt eller afsvækket, men tværtimod bekræftet ved længere Samkvem paa nærmere Hold. Det er ingenlunde en banal Frase eller tom Smiger, naar denne Kendsgerning finder sit gemytlig Udtryk i de rammende Verslinier: »Skaal, Fru Alma Osterhammel, stedse ung og aldrig gammel!«

At dette virkelig forholder sig saaledes, kan ingen være uvidende om, der med aabne Øjne har fulgt det kirkelige Livs Vækst og Udvikling i det danske Præfektur og — fra 1892 — Vikariat i det sidste halve Aarhundrede.

Fru Alma Osterhammel, f. Zimmermann, som blev gift den 20. Maj 1880 med Hr. Carl A. Osterhammel, senere Direktør i Magasin du Nord († 1912), har altid med stor Nidkærlighed og Interesse taget Del i Menighedslivet og katolske Foreningers Virksomhed. Dette maa dog ikke forstaaes saaledes, som om hun havde trængt sig i Forgrunden og ønsket at spille en ledende Rolle, — nej, saa langt fra, snarere tværtimod. Hun havde kun den ærlige, redelige Hensigt at tjene og at gavne, besjælet som hun var af uegennyttig Virkelyst og rundhaandet Næstekærlighed. Men det var egentlig kun en Selvfølge, at hun paa Grund af sit varmtfølende Hjerte og sin levende Interesse kom til at staa i Spidsen for »Elisabethforeningen« — hendes »Kælebarn« — og i mange Aar for Systuen i Sakraments-

sognet paa Nørrebro, endvidere for den aarlige Indsamling, som foretages til de fattige i Julen, for ikke at nævne andre religiøse Sammenslutninger og Foreninger, hun vedblivende er Medlem af. Meget godt har hun øvet ogsaa i det skjulte, og der er sikkert ikke mange, der forgæves har banket paa hendes Dør med Bøn om at blive hjulpet. Hun var og er fremdeles besjælet af den samme Aand, som hendes afdøde Ægtefælle, om hvem der staar i Ugebladet 1912 S. 440, at han »... fattede til Bunds, at han kun var Husholder over de jordiske Goder, Gud havde skænket ham, hvorfor han ogsaa idelig takkede Gud for hans Godhed imod ham og forvaltede sin Formue til Guds Ære ...« Det vilde sikkert være hendes beskedne Væsen meget imod at opregne alt, hvad hun i de henrundne Aar har udrettet af godt; meget af det er jo ogsaa øvet efter den Regel, at »din venstre skal ikke vide, hvad din højre gør« (Matt. 6,3), men alt er optegnet i Livets Bog, og han, der ser i det skjulte, skal gengælde det. Imidlertid har hendes Virksomhed ogsaa fundet Anerkendelse og Paaskønnelse fra den kirkelige Myndigheds Side ved Tildelingen af den pavelige Orden 'Pro Ecclesia et Pontifice', som hun fik overrakt i 1923, samt Medaillen 'Bene merenti' i Anledning af 70-Aars Fødselsdagen.

»Gud elsker en glad Giver« (2. Kor. 9,7); dette Ord maa have været Ledestjernen paa hele Fru Osterhammels Livsvej, thi ikke blot hjalp hun selv, hvor hun kunde, med Glæde og gik saaledes forud med et lysende Eksempel, men hun formaaede ogsaa ved sit elskværdige Væsen og sit venlige Smil, ved sit ukuelige gode Humør, sit næsten uimodstaaelige smittende Lune at paavirke andre til ligeledes med Glæde at yde en Skærv til et godt Formaal eller at gøre en personlig Indsats i velgørende Øjemed og i Næstekærlighedens Tjeneste. Hun efterlever praktisk Formaning: »Afhold ikke andre fra at gøre godt, naar de formaar det, men gør det ogsaa selv, naar du kan.« (Ordspr. 3,27).

Heri maa vel nok baade søges og findes Nøglen til Fru Osterhammels vedvarende aandelige og legemlige Spændstighed og forbavsende Ungdommelighed, som end ikke lader ane, at hun allerede har naaet den patriarkalske Alder.

Med Tak til Gud, der ogsaa i Sorgens og Smertens tunge Dage har givet hende Trøst og Kraft til med Hengivenhed at bøje sig under det alvise Forsyns Styrelse, skal der forbindes de varmeste Ønsker for Fru Osterhammel om, at det maa være hende forundt endnu i en Aarrække med usvækket Helbred at kunne fortsætte sin Virksomhed. Skal vi ønske, hvad Profeten Isaias paa Guds Vegne lovede Kong Ezekias: »Se, jeg lægger 15 Aar til dine Dage« (4. Kong.

20,6), eller maaske sige med Pave Leo XIII, som svarede nogle Ordenssøstre, der udtalte Haabet om, at Gud vilde lade ham blive 100 Aar gammel: »Man skal ikke sætte nogen Grænse for Guds Gavnildhed!«

Dog, hvorom alting end er, det turde være givet, at man ikke kan berede Fru Osterhammel nogen større Glæde, end at ret mange, foruden at ihukomme hende i deres Bøn, vilde støtte hendes Yndlingsvirksomhed »Elisabethforeningen«, der tager sig af forældrelose og forsømte Børn, baade ved større og mindre Gaver og ved at indmelde sig i Foreningen som Medlem.

Hendes Ideal er praktisk Næstekærlighed, og hendes Lykke vilde det være, om alle Mennesker blev elsket af Gud som glade Givere!

Hil, Fru Alma Osterhammel,
stedse ung og aldrig gammel.

—j-g—

Kommunisternes Penge hos Sognepræsten.

Ved at diskutere om Grundene til den aftagende Kommunisme i Frankrig fremkommer »The Tijd« (Amsterdam) med forskellige Aarsager, som er samlede fra forskellige franske Kredse: Kardinal Verdiers nye Sogn rundt om Paris, Franskmændenes individuelle Karakter, Kommunisternes Erkendelse af, at Sovjetrusland absolut ikke er noget Paradis, og at Stalin har forraadt Lenins Ideal.

At Kommunismen er i Aftagen, er en Kendsgerning, og mange mener, at den katolske Kirke her har spillet en stor Rolle.

At Kommunismen er i Aftagen, støtter sig ikke paa Tal alene, men ses klart af de kommunistiske Arbejderes Holdning. De synes at være opflasket med Anti-Klerikalisme. F. Eks. viser Biograferne ofte katolske Nyhedsfilms med Velsignelser, Processioner o. s. v., og aldrig falder der et Ord til Protest. Engang i Juli gik en russisk Propagandafilm pludselig i Staa, og en Stemme blandt Publikum sagde: »Stalin har lige myrdet Operatøren!« Man lo, men ikke et Ord til Protest. Og dette er Montparnas-Kvarteret!

Spørger man, hvad Katolikkerne har gjort for at naa dette Resultat, er der kun eet Svar at give: Barmhjertighed. Kirker, Ungdomshjem og Haller er blevet opført i Fatigkvartererne og har gjort deres Arbejde, hvor Elendigheden havde til Huse. Et karakteristisk Tilfælde indtraf for faa Dage siden. I en af Paris' røde Forstæder var Sekretæren for den kommunistiske Organisation forsvundet med dens Penge. Raadet diskuterede derefter Veje og Mid-

ler til at sikre det Beløb, der var tilbage, og fandt ikke noget bedre end at bede Sognepræsten om at opbevare Pengene i sit Pengeskab i nogle Uger, indtil nye Arrangementer var truffet. Sognepræsten var mere end glad ved at kunne være til Tjeneste!

Mellem Mødre.

Man skal tænke sig godt om.

Farmors Pige kom ind med Teen og begyndte at skænke og byde rundt.

»Vi venter ikke paa Asta,« sagde Farmor. »Hun bad mig hilse og sige, at hun vilde kunne være her i Løbet af en halv Times Tid.«

»Hvad er der med hende?«

»Kun godt! Hun vilde selv hente sin Dreng fra Skole. Det er saa nyt endnu for dem begge med den Skolegang, at hun ikke vil overlade til nogen anden at hente Ole. Paa Hjemvejen faar hun alle Oles Nyheder »fra Fad«, siger hun. Jeg forstaar hende godt.«

Det var vi flere, der gjorde. For Eksempel ved jeg, at ikke ret meget i denne Verden har kunnet paakalde min Interesse i højere Grad end min førstefødte Podes Skil-dringer fra det sære Land, Børn lukkes ind i, naar de kommer i Skole. Det er vist uhyre forskelligt, hvad de forskellige Børn faar fat paa, naar de ene, paa egen Haand og for egen Regning gennem det undrende Øje og det lyttende Øre slippes løs i det Kundskabens Rige, de skal erobre. Men eet er vist nogenlunde ens for de fleste: De første Indtryk sætter sig godt fast og bliver siddende, naar saa meget andet forgaar.

Alene af den Grund bør man tænke sig grundigt og godt om, før man vælger Skole til sine Børn.

Der var blevet en lille Pause, efter at Farmor havde talt. Maaske var den blot opstaaet ved, at vi fik travlt med at forsyne os af de gode Ting, der bødes fra de fine, gamle Porcelænsfade. Men det var nu ikke hele Aarsagen. Mig forekom det i hvert Fald, at der laa ligesom et Spørgsmaal paa Munden af os, et Spørgsmaal, vi betænkte os paa at komme frem med.

Farmor havde ikke nævnet Skolens Navn, og da det var første Gang efter Ferien og efter Sommerens omflakkende Tilværelse, vor lille Kreds var samlet, havde vort Efterretningsvæsen ikke forsynet os med de allersidste Oplysninger om hinanden. Jeg var ikke helt paa det rene med, hvor Ole slukkede sin Kundskabstørst, men jeg mindedes et lille Sammentræde fra i Foraaret, hvor Asta paa en efter min Mening mistænkelig Maade havde talt sær-

deles beundrende om en ny Kommuneskole, der just fuldendtes i Kvarterets umiddelbare Nærhed. Hun havde store Lovord om dens Indretning, dens Udsmykning og dens Læremidler, som altsammen stillede fuldkommen gratis til Skatteborgeres Børns Afbenyttelse. Ingen kunde nægte det, sagde hun, Kommuneskolerne bød virkelig paa meget. Denne hendes Replik kunde jeg ikke frigøre mig for. At der var andre, der heller ikke kunde, viste et Spørgsmaal, som nu svirrede hen over Hovedet — fra Gurli, der er den mindst sarte af os, hvor det drejer sig om at faa en Sag oplyst til Bunds.

»Hvad blev det saa til med Skolen?« sagde hun.

Men hun fik ikke noget Svar straks, og vi andre fik ikke vor Videbegærlighed tilfredsstillet; thi i det samme raslede en af de fine Tekopper ned fra Anretterbordet og gik i mange Stumper, og inden den Affære var bleven ordnet, stod Asta midt iblandt os. Det var os forbeholdt at faa Redegørelsen fra hendes egen Mund. Vi fik den, saa saare hun var kommet til Sæde.

»Hvor Ole gaar? Selvfølgelig i vor katolske Skole!« kom det med stærkt Eftertryk. »Da det kom til Stykket —«

»Kom til Stykket! Det var dog ikke helt *selvfølgelig*,« sagde Gurli rapt.

»Det fristede os noget med den ny Skole i Nabolaget,« bekendte Asta ærligt; »men da vi fik tænkt os om, kunde vi dog ikke tage Ansvaret for at sende Ole i en anden Skole end den katolske. For mit eget Vedkommende staar der saadan en Glans over de første Skoledage. Jeg kan ikke mindes dem uden at huske paa, hvor højtideligt det var, naar alle vi Rollinger begyndte Dagen med at gaa til Messe — — naa, ja, der var meget andet ogsaa, smaa, enkelte Ting, som maaske ikke betyder saa meget, naar de bliver sagt, men som jeg alligevel ved, har hjulpet mig hele Livet igennem. — — Da min Mand og jeg kom til at tale om, hvor meget *vi* skyldte vor Skolegang, var vi klar over, at det opvejede mere end alt det, der kunde tage sig saa imponerende ud ved Skolegangen i de Paladser, Kommunen bygger, og den Paavirkning, Ole vilde faa i vor gamle Skole, turde vi ikke lade ham gaa Glip af.«

Asta plejede ikke at sige saa meget paa een Gang. Her sad hun, sød og oprigtig, og sagde sin ærlige Hjertensmening. Intet stak hun under Stol. Og hun føjede til:

»Naar vi tilmed tænker paa, at der i Dag er Lande, hvor man lukker vore Skoler, forfølger vore Præster, forbyder Forældre at opdrage deres Børn i den katolske Tro, saa maatte man jo skamme sig, om man *frivilligt* sendte sit Barn i en ikke-katolsk Skole. Min Mand siger, at det jo ikke bare er en *Pligt*, at vi slutter op om vore egne Sko-

ler, det er et Privilegium, en Velgerning mod os selv, en vidunderlig Ret, som vi burde paaskønne i langt højere Grad, end vi gør.«

Denne Gang stod Farmors Te i Skolesnakkens Tegn. Men at dømme efter den Iver, hvormed de tilstedeværende i den følgende Time deltog i Drøftelsen, maa Skolen være et Problem for mange Mødre. Den bør ogsaa være det.

Lillemor.

Nye Bøger.

Haandbog for Nutidshjem.

er nu afsluttet, idet 3. og sidste Del er udkommet. Dette Værk er den største Publikums Succes, som Chr. Erichsens Forlag har oplevet, og Aarsagen maa utvivlsomt søges i Værkets paa een Gang saa uhyre alsidige og gedigne Karakter. Det er store Ord; men de dækker. Hermed være det pragtfulde Værk paa det bedste anbefalet. U. C. G.

Perleøens Apostle.

Perleøen Ceylon ærer tre store Mænd som sine Apostle: den h. Frans Xaver, som under det portugisiske Herredømme (1517—1658) bragte dem Troen; Oratorianeren Josef Vaz, som reddede Troen for dem under den hollandske Forfølgelse (1658—1796); og i den nye Tid — efter at Englænderne har erobret Øen (1796), Oblaten Christopher Bonjean, den første Ærkebiskop af Kolombo! Denne Præst, Ordensmand, Missionær og Prælat personificerer som ingen anden den katolske Kirkes Tilbliven og Vækst paa Ceylon. Om denne Apostel har Biskop Lavigne, S. J., udtalt de dristige Ord: »Siden den h. Paulus var ingen mere Missionær end han!«

Biografien »*Die leuchtende Insel*« af R. Simon (Hünfeld, Verlag der Oblaten, 263 S., RM. 2,50) fortæller, støttet af Illustrationer og Kort, frisk og levende om denne Apostel og Kirkens Stilling paa Ceylon.

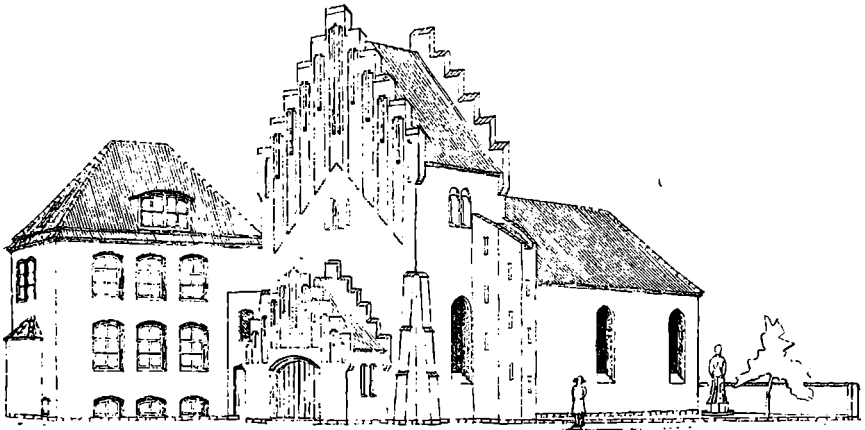
Hvad Rom er.

J. R. Haarhaus: »*Rom Wanderungen durch die ewige Stadt*« (E. A. Seemann, Leipzig, 464 S., 394 Ill. og 1 Plan) er en udmærket Fører gennem den evige Stad, som kender baade det nye og gamle Rom. I Modsætning til tidligere Udgaver finder man i denne tredie en bedre Forstaaelse af Pavedømmet og det katolske Rom. Forfatteren siger bl. a.: »Roms Bestemmelse som et politisk Midtpunkt og i Dag endogsaa som et mægtigt Symbol for den unge fascistiske Stat vilde ikke give Byen den fremragende Betydning, som den indtil i Dag kan fryde sig over. Men siden den 20. September 1870, da Italienerne skød en Breche

ved Porta Pia og fratog Petri Efterfølger hans verdslige Magt, er den mere end nogen Sinde før for mange Millioner Katolikker blevet Jordens Hovedstad, imod hvilken. de vender deres Tanker, Forhaabninger og Bønner, og hvis Taarne og Kupler det er deres Livs højeste Ønske engang at faa Lov til at se med de legemlige Øjne.«

Fra Hovedstad og Provins.

Basar.

Tiden nærmer sig, hvor Basaren til Fordel for Sct. Knud Lavards Kirke skal finde Sted. Som meddelt tidligere her i Bladet afholdes Basaren i Sct. Knuds Skole i Stenosgade i Dagene den 16. og 17. Oktober. — Maalet, Kirkens Fuldendelse i den Skikkelse, som ovennævnte Billede giver Dem et Indtryk af, er jo endnu ret fjern. Men som sagt forhen: Vi føler, at Sagen har Guds Velsignelse og egentlig hver Dag gaar frem. Basaren synes allerede nu at have Interesse, og Komitéen har den Glæde stadig paa forskellig Maade at se, at man tænker paa os og den gode Sag.

Som anført i vor første Meddelelse modtager *Sct. Andreas Præstegaard* stadig Gaver til Basaren, og desuden vil Gaver kunne afleveres til følgende Adresser:

Fru *Signe Berling*, Jens Kofodsgade 1 (fra 10. Septbr.).

Fru *Grosserer Werner*, Jagtvej 202 (fra 18. Septbr.).

Frk. *Emma Holler*, Ejvindsvej 15.

Hr. *Grosserer Hutters*, Slotsvej 33.

Hr. *Bankfuldm. Darving*, P. Rørdamsvej 40 (Lyngby) samt hos *Portneren*, Stenosgade 4.

Vi siger Tak til alle paa Forhaand. Vær selv med til at skabe et fast Grundlag for Kirkens Arbejde i Knud Lavards Sogn!

K. R.

Ungdomsstævnet paa Rygaard.

Det var daarligt Vejr, det regnede, men der skal mere til for at ødelægge det gode Humør, det Solskin, alle de 3—400 unge Katolikker, der var paa Rygaard, er i Besiddelse af. Under Messen, som blev læst i det frie af Pastor C. Benzon, var det smukt at høre alle svare paa Præstens Bønner samt recitere *Gloria* og *Credo*. Kl. 14 talte Politibetjent Frk. *L. Howitz* om »Dit fremtidige Hjem«. Frk. *Howitz* omtalte de Erfaringer, hun havde gjort under sit Arbejde i Politiets Tjeneste, og advarede mod de unge uovervejede Ægteskaber, hvor Mand og Hustru hver for sig tjente for lidt, men naar de arbejdede begge to, kunde det lige løbe rundt. De købte Møbler og Udstyr paa Ratebetaling, og saa en Dag skål den unge Hustru være Moder. Pladsen maa hun forlade, og saa staar de tilbage med Mandens Indtægt alene. Møbler og Udstyr skal betales, men de kan ikke, saa fører det til Skænderi og før eller senere til et Andragende om Separation eller Skilsmisse.

Redaktør *H. D. T. Kiærulff* talte om Hjemmet og de unge. I en fornøjelig Form talte han om en Samtale, han havde haft med en ung Pige, repræsenterende den moderne Generation. Han advarede især stærkt imod den moderne Tids Ensretning af alt. »Endnu er det Forældrene, der skal skaffe Børn til Verden, skønt man rundt omkring i Verden helst ser, at man kunde lave Børn til Staten i Reagensglas paa Laboratorierne og saa bagefter opdrage dem ens,« udtalte han og fortsatte: »Imod denne Ensretning af alt, i en Tid, hvor alt ligner hinanden: Huse, Døre og alt er ens, selv Nøglen til en moderne Lejlighed passer til alle Døre i hele Huset, er det, at man skal søge at finde Modsætningerne til den store Masse, da det er det, der sætter Kulør paa Tilværelsen og gør Hjemmet til denne Verdens Centrum for de unge.«

Senere paa Dagen talte en Far, en Mor, en Søn og en Datter under Titlen »Hele Familien har Ordet«.

Moderen fremhævede især den store Kærlighed, en Moder altid har til sine Børn, hvor langt de end har fjernet sig fra Hjemmet, og den Tillid, Børn altid skal have til deres Forældre, saa de frit kan tale til deres Mor og Far om alle deres Sorger og Glæder, men samtidig skulde Forældrene ogsaa søge at indrette deres Tid lidt efter Børnene, saa de ikke altid netop har travlt, naar Børnene vil tale med dem.

Faderen advarede især de unge mod den overdrevne Dyrkelse af Sport, saa de kun havde Rekordjageri i Hovedet, saa at man af den Grund aldrig saa dem inden for Hjemmets fire Vægge.

Datteren fortalte smukt om *Moderen* som den, der altid

rækker en hjælpende Haand, — om Moderen, der holdt den lille Andagt hver Søndag ude paa Landet, hvor der var saa langt til Kirke, at hun kun kunde komme der ca. 4 Gange om Aaret.

Sønnen talte om det Hjem, som enhver ung katolsk Mand ønsker sig. Bl. a. sagde han: »Den unge Pige, som man skal stifte et Hjem med, skal ikke være en Pige med en rød Mund og røde Negle, der ikke kan taale at blive dyppet i Vand. Det er en Parodi paa et katolsk Hjem, naar Krucifikset og Gudsmoderstatuen i Hjørnet ser ned paa en Mængde daarlige Aviser og Tidsskrifter i Stedet for det katolske Ugeblad og Ungdomsblad.«

De, der havde holdt trofast ud under Regnen, fik nu deres Belønning i Form af en stille og smuk Augustaften, hvor »Katolsk Scene« opførte »Klosterhaven« i Skæret fra Spejdernes Fakler. De unge Skuespillere høstede stort Bifald for deres smukke Præstation. Derefter sagde Ungdommen Farvel til Hs. Excellence Biskoppen, som igennem 16 Aar har meddelt os saa mange Velsignelser og Naadegaver fra Gud. Alt i alt et Stævne, som Arrangørerne kan være tilfreds med; men vi manglede nu Lejrbaalet. »*Ignat*«.

Fra den vide Verden.

St. Stefans Jubilæum.

1738 — 15. August — 1938.

Det ungarske Episkopats Hyrdebrev ved Begyndelsen af St. Stefans-Jubelaaret*) skildrer den hellige Konges Personlighed som et Forbillede for vor Tid. Han er et Forbillede ved sin Trosstyrke; Troen har inspireret ham til de Initiativer, han tog, har styrket hans Kampvilje, har været hans Ledestjerne ved Ophygningen af Stat og Kirke. Den kristne Fuldkommenheds Love har han virkeliggjort ogsaa i sit Privatliv; for ham var der ingen Forskel paa personlig og offentlig Moral; det var for ham en Selvfølgelighed, at Moralens Love gælder i samme Grad for Fyrsten som for den ubetydeligste Undersaat i hans Rige. Særlig fremhæver de ungarske Biskopper Kong Stefans ægte kristne Familieliv og hans Barmhjertighed mod de fattige. »Hvis blot den h. Stefans Aand kommer til at præge vor sociale Lovgivning, hvis blot de mægtige og rige vil lære af hans Eksempel, hvorledes man i en vanskelig Situation maa give Afkald paa meget og hjælpe sine med Lidelser og Nød kæmpende Medmennesker, hvis blot denne Hjælp overbeviser de nødlidende om, at de ikke lades i Stikken, først da kan vi haabe, at Orden og Fred vil overvinde den Krise, som truer vort Land og hele Verden.« »C r e d o«s Juni-Nr., hvorfra vi har citeret ovenstaaende, indeholder bl. a. ogsaa en god Skildring (ved *Johs. Samuelson*) af den kendte

*) 900-Aaret for St. Stefans Død den 15. Aug. 1038.

kinesiske Shanghai-Købmand Lopahong, der i en sjælden Grad har ofret sig for Næstens Vel, og som i December Maaned f. A. blev et Offer for kinesiske Fanatikeres Kugler.

K. S. Th.

»Den gamle Bibliotekar«.

Paa Pavens Initiativ afholdes fra 1.—15. September et Kursus i Rom for Lederne af Italiens kirkelige Biblioteker. Pius XI giver hermed et nyt Bevis for den altid levende Interesse, hvormed han, »den gamle Bibliotekar«, som han kalder sig selv, omfatter Biblioteksvidenskaben. Den Kreds af Personer, som omsluttes af Pavens Initiativ, faar sin Betydning ved den Omstændighed, at Italiens kirkelige Biblioteker endnu den Dag i Dag trods Tab og Ran forvalter en stor og værdifuld Arv. Nye Statistikker har atter vist, hvor stort Tallet er paa de Biblioteker, som ejes af Bispesæder, Domkapitler, Seminarier, Kirker og Klostre. I Syd-Italien er de i mange Tilfælde de eneste, der eksisterer det paagældende Sted. Dette Aarhundredes Paver har Gang paa Gang gennem Breve og Instruktioner til de Steder, der kommer i Betragtning, indtrængende anbefalet Omsorgen for og Vedligeholdelsen af disse Skatte. I 1934 stiftede den nuværende Pave en Skole for Biblioteksvidenskab ved det vatikanske Bibliotek; i denne Skole uddannes de fremtidige Ledere af kirkelige Biblioteker, og den har ogsaa faaet overdraget Afholdelsen af ovennævnte Kursus. I Betragtning af den moderne Videns store Fremskridt og de mange Bøger, der udkommer i vor Tid, hedder det i den begrundende Forklaring, er de gamle Bibliotekarers enkle Metoder ikke længere tilstrækkelige, og det har vist sig nødvendigt at give en speciel Undervisning i moderne, rationelle Metoder med Henblik paa at samle, erhverve og katalogisere Bøgerne.

Kardinal Innitzer til Berlin.

Før de tyske Kardinaler, Ærkebiskopper og Biskopper samles i Fulda, vil Hs. Eminence Kard. *Innitzer*, Ærkebiskop af Wien, tage til Berlin for at mødes med Berlins Biskop, Grev *von Preysing*. Kardinalen vil blive ledsaget af Ærkebiskoppen af Salzburg, *Waitz*, og i Mødet vil endvidere deltage Hs. Em. Kard. *Faulhaber* (München) og Biskoppen af Münster, Grev *von Galen*.

Hensigten med Mødet er et Samarbejde mellem det østrigske og det tyske Episkopat. De østrigske Biskopper vil senere samles i Salzburg. Alle Rygter om en alvorlig Splitelse inden for den østrigske Kirke savner ethvert Grundlag. Ærkebiskop *Waitz* er for nylig igen blevet modtaget i Audiens af den hellige Fader.

(*The Universe*, 12. Aug.).

Kirkelig Kalender

Sept.	4. S. 13. Søndag e. Pinse.	Sept.	11. S. 14. Søndag e. Pinse.
	5. M. Laurentius Justiniani.		12. M. Marias Navn.
	6. Ti. Ferialdag.		13. Ti. Ferialdag.
	7. O. Ferialdag.		14. O. Korsets Ophøjelse.
	8. T. Marias Fødsel.		15. T. Marias syv Smerter.
	9. F. Gorgonius.		16. F. Cornelius og Cyprian.
	10. L. Nicolaus af Tolentino.		17. L. Frans af Assisis Saarmærker

Sept. Ugens Messebønner

4. S. **13. Søndag e. Pinse** (699—534); 2. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. *Sæt Bønner*: Efter frit Valg.
5. M. † Laurentius Justiniani (1069—903); 2. og 3. som Søndag.
6. Ti. † Ferialdag (699—534) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn, 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg; alm. Præfation (525—42).
7. O. † Ferialdag (699—534) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg; alm. Præfation (525—42).
8. T. Marias Fødsel (1069—903); 2. Adrian.
9. F. † Gorgonius (1072); 2. og 3. som Søndag.
10. L. Nicolaus af Tolentino 1073—911).

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Volivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« **M.** Tirsdag d. 6. Sept Kl. 16¹/₂. — **St. Ansgars K.** »f. Mænd« **F.-K.** Søndag d. 4. Sept. Kl. 8. **M.** Torsdag d. 8. Sept. Kl. 20.

Jesu Hjertes Kirke. Søndag den 4. Sept. fejres den h. Ignatius af Loyolas Fest: Kl. 10 Levitmesse. Kl. 19¹/₂ Festandagt.

Bønnens Apostolat. Intentioner for September Maaned: *Mere samvittighedsfuld Overholdelse af det første og det andet Kirkebud. — Flere Hjem for forældreløse Børn i Missionsdistrikterne.*

Sankt Antoni Kirke, Brønshøj. Fra 1. September er der om Søndagen igen stille Messe Kl. 8, Højmesse Kl. 10. Fredag d. 9. September og følgende Fredage holdes indtil videre Kl. 20 i Kirken Foredrag om **Katolsk Lære og Liv.** Ikke-Katolikker er velkomne, saavel som Katolikker, der ønsker at opfriske deres religiøse Kundskaber.

St. Annæ Kirke.

Søndag den 4. September Kl. 19¹/₂ pr. indvies den nye Festsal (Indgang fra Dr. Elisabethsalle) med en Menighedsfest. For Underholdningen sørger et Strygeorkester under Ledelse af Andreas Okroj, endvidere Fru Anna Sinding (Solosang), Fru Alice Tvede (Deklamation). Der findes desuden en Salgsbod, Tombolaer, Bortlodninger samt Kaffebord. Billetter à 1 Kr. for voksne og 50 Øre for Børn (incl. Kaffebord) faas i Præstegaarden og ved Indgangen. Overskuddet gaar til Kirkens Byggefond. Alle indbydes venligst.

— BOGTRYKKERIET »ATHENE« —

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 1. Sept.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porlo) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 37

Søndag den 11. September

1938

INDHOLD: »Søg først Guds Rige!« - Til Forstaaelse af vor Tid. - Kirkens »Rigdom« i Spanien. - De tyske Biskoppers Hyrdebrev. - De gamle katolske Kirker paa Bornholm. - Sognepræsten i Rosenberg. - En tysk Biskops Lidelsesvej. - Talt og skrevet. - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner - Avertissementer.

»Søg først Guds Rige!«

14. Sønd. e. Pinse.

Mt. 6,33.

Søg Guds Rige! Dette er den korteste Form for Jesu Prædiken. Guds Riges Idé var Israelfolkets Livsprincip. Gennem Aarhundreder var det blevet besunget af Profeterne. I den jødiske Skole gjaldt det, at en Bøn, som ikke herørte Guds Rige, var ingen Bøn. I Tempelritualet besvarede Folket Præsternes Bøn med: »Priset være i al Evighed Guds Riges Herlighed!« — I Lignelser og Billeder forklarede Jesus Gudsrigets Hemmeligheder og indskærpede dets Love. Han lærte Mennesker at bede: »Til os komme dit Rige!« I Sjælene skulde dette Rige oprettes. At hunge og tørste efter Retfærdighed betød Søgen efter Guds Rige. Det er denne Hunger og Tørst, Vorherre tilsiger Vederkvælgelse. Den taagede Opfattelse af Guds Rige maatte bringes til Ophør. Og dog: Netop til denne forkerete Opfattelse var det, at de verdsligtsindede klamrede sig. For dem var Guds Rige et Rige af denne Verden.

Salige er de, som hungrer og tørster efter Retfærdighed, thi de skal mættes (Mt. 5,6). Hvad dermed mentes,

sagde Jesus paa Løvsalsfestens sidste Dag i Templet med den allerstørste Klarhed. Paa denne Dag fejrede man i hellig Stilhed Mindet om Fædrenes Indtog i det forjættede Land. Som hver Morgen i Festugen gik Ypperstepræsten med Folket til Silo-Kilden. Til Minde om Vandstraalen, der paa Mose Befaling strømmede ud af Klippen for at lække det tørstende Folk, fyldte han en gylden Krukke med Vand og bar den under Mængdens Jubelraab og Trompetfanfarer til Templets Forgaard, besteg Brændofferaltærets Trappe og hældte Vandet bort imod Vest. Under dette Vandoffer sang Folket: »I skal øse Vand med Glæde af Frelserens Kilder« (Is. 12,3). Saaledes blev Mindet om Guds tidligere Velgerning til Forventning om en langt større, som skulde komme.

Skyggen er for Sandhed svundet, Nat for Lys — —.

Høj staar Jesus i Folkets Mængde. For ham er Jødernes Vansmægten i Ørken et Sindbillede paa Menneskehjertets utilfredsstillede Længsel efter Sandhed og Retfærdighed. Lydt klinger hans Ord i det vide Rums indviede Stilhed:

»Hvis nogen tørster, lad ham da komme til mig at drikke! Den, som tror paa mig, af hans Indre skal der flyde levende Vandstrømme!« (Johs. 7,37 f.) — som engang der sprang Vand af Ørkenens Klipper. Selv er han den hemmelighedsfulde Klippe, hvis Side aabner sig for en sprudlende Naadekilde, der rinder til alle Tider,

»— *mægtig til hver Sten at vælte,
til Isbjerge selv at smelte,
til at tvætte Hjertet rent.*« (Grundtvig efter Bernhard af Clairvaux).

Hvem der finder frem til denne Kilde, gaar ind i Gudsriget. Han finder Vederkvægelse. Han mættes med Retfærdighed og kan gennem Apostolatet tillige meddele andre den modtagne Naade: »Aldrig har noget Menneske talt som denne Mand!« (Johs. 7,46).

Senere træffer vi atter Jesus i Templet. Ved Morgengry sidder han der som Folkets Lærer. Denne Gang knytter han sin Tale til et andet Billede. Ildsøjlen ledede Folket gennem Ørkenen til det forjættede Land. Og de skriftkloge lærte, at Messias skulde være Lyset. Paa dette Motiv spil-

ler han: »Jeg er Verdens Lys. Den, som følger mig, skal ikke vandre i Mørke, men have Livets Lys.« (Johs. 8,12).

Ak, hvor mange der er, som ikke har villet følge ham! Hvor mange, der er veget tilbage fra Korsets Vej! Hvor mange, der har lukket Øjnene i for ikke at se Lyset, for derpaa at hævde, at det ikke eksisterer! Disse hører ikke til Flokken af »salige, som tørster efter Retfærdighed.«

Ernest Hello siger: »*Det er temmelig let for en Digter at skabe en Skurkeskikkelse. Men det er ikke let at fremstille en Helgen. Dertil kræves, at han selv er en Helgen eller i det mindste har Lyset i sig eller bærer paa den dybe, varige Længsel efter Helligheden, denne frugtbare Kraft, der har sit Udspring fra Sjæl mere end fra Intelligens, fra Erfaring mere end fra Oplærelse. Kristendommen er u n i q u e, den lader sig ikke efterligne, ikke efterabe. Vil man skildre den, maa man trænge ind i dens Væsen og kende, hvad og hvorledes den er. Thi den ligner intet andet, og intet andet ligner den.*«

Men vi har en Rigdom af Digtere, som har formaaget at skildre Sjæle, som hungrede og tørstede efter Retfærdighed. *Johannes Jørgensen, Wiseman, Sheehan, Hugh Benson, Coloma, Sigrid Undset, Karen Plovgaard, Handel-Mazetti, Gertrud von le Fort, M. v. Buol, Federer, Dörfler*, og mange andre har skabt Skikkelser, der i al deres Væsen er et Tilraab til Menneskeheden: »Følg mig, saaledes som jeg følger Kristus! Søg Guds Rige!« —ch—

Til Forstaaelse af vor Tid.

»Naar Brostenene rejser sig, har Idéerne rejst sig forinden«.

Saaledes kunde man med en lille Variation citere et Ord af Proudhon. Den franske Revolution 1789 og dens Eftervirkninger i Verden er saaledes for en stor Del Virkeliggørelsen af Rousseaus Idéer. Omvæltningerne i Folkernes Liv, i vore Dage faar os da til at spørge: »Hvor er vel Nutidens Rousseau?« Et klart velbegrundet Svar herpaa giver *Victor Sartre S. J. Georges Sorel* (1847—1922), (Paris, Editions Spes, 309 S., 20 Fr.).

I Frankrig følger de yderliggaaende baade paa venstre og paa højre Fløj den Metode, som Sorel i 1906 har givet Udkast til i »*Réflexions sur la violence*«. Ved denne Metode

kom Lenin til Magten i Rusland. Sorel fejrede ham i 1921 som Kæmpen, der er bestemt til at frelse Arbejdermassernes Sag. Mussolini bekendte: »Hvad jeg er, skylder jeg Sorel.« Ramon Fernandez siger ikke for meget: »Georges Sorel var den, som direkte gav Inspirationen til totalitære Regeringsmagter.«

Ifølge Sorel er det de disciplinerede Tropper — lidet talrige, men med Bevidsthed om deres Kræfter og om det Maal, der bør tilstræbes — som dirigerer Masserne og, naar det kommer til Stykket, faar hele Fordelen af Revolutionen. Reformatorerne har kun Held med sig, naar de er dristige. Det er en Gruppe, en sluttet Kreds, som dirigerer Anskuelserne. De realiserer paa deres Vis Nietzsches Ideal: Herremennesket.

Til at begynde med udelukkes ved en skrap Udvælgelse de svage Elementer. Naar Grupperne saa er dannet, tager man sig for at udvikle i hver af Forkæmperne den intellektuelle og moralske Kultur, som svarer til Formaålet. Det giver dem Bevidstheden om deres Kraft, Beslutsomhed, som gaar ud paa ikke at dele Magten med nogen anden Retning. De føler sig som et Social-Aristokrati.

Demokrati bliver for dem kun et tomt Slagord, som de anvender, hvor det er dem fordelagtigt. Parlamentarisme, Talefrihed, Pressefrihed gives der kun, for saa vidt som der bliver stemt, talt og skrevet, som det passer i deres Kram. Modstanderen maa ikke komme til Orde.

Sorel angreb ustandseligt sine Modstandere, ved enhver Lejlighed stak han til sin Rival, flaaede og sønderrev ham. Intet formaaede at neddæmpe ham, naar det drejede sig om at dukke en Skribent, som var ham til Besvær, at mistænkeliggøre hans Hensigter, at fremhæve hans Mangler og Vildfarelser: »Man maa undertiden være uretfærdig mod skikkelige Folk, som ikke har skumle Hensigter. Krigen har sine nødvendige Fordringer, og dem maa man kende, før man indlader sig paa en Ekspedition.« Man maa »med stor Frækhed benytte sig af en forbigaaende Misfornøjelse hos Folket mod de gamle Autoriteter.«

Sorels Virksomhed benytter sig først og fremmest af Suggestion. Man maa paavirke Masserne i den Retning, man vil have dem. Man maa opfanatisere dem, gøre dem hysteriske. Den sociale Indstilling bestemmes af Følelsen; et Mysterium bliver Reglen for Livet. Man arbejder mest virksomt for det Maal, man har for Øje, naar man fremstiller det for Massernes Øje i Form af en Myte. Og det skader aldeles ikke, at denne Myte indeholder Selvmodsigelser. Enhver fornuftig Gendrivelse strandede paa

»Credo quia absurdum.« Det er absurd, derfor tror jeg. Samfundsreformatorens Fallit kommer af, at deres Systemer har manglet Myter. Det Slagord, som man skal udslunge, er altsaa ikke længere: »Idéerne leder Verden«, men: »Følelser, som er fremkaldt af Myter, bestemmer de menneskelige Handlinger«.

For at opnaa et godt Resultat er det ikke tilstrækkeligt at danne et mægtigt Parti; man maa have Haand i Hanke med Ungdommen og danne den efter de nye Idealer. Ligesom Kristendommen omformede det antike Samfund fra Grunden, saaledes vil den nye Bevægelse gaa lige saa grundigt til Værks, hvad Moral, Ret, Videnskab, Kunst, Statsforfatning angaar. Den nye Bevægelse maa være totalitær.

Vil det sige, at man forkaster den religiøse Følelse? Ikke nødvendigvis. Proudhon var ikke Deist; ikke desto mindre aabenbarer hans sociale Studier »en meget dyb religiøs Følelse«. Naar Gud, den personlige Gud, forkastes, er det Mennesket, som bliver »Centrum for hele Metafysikken.« Der gives da ingen evig Norm for Moral og Ret. Disse afhænger af Menneskene, bliver subjektive. Alt, hvad der stiller sig i Vejen for Bevægelsen, bliver forklaret som retsløst eller retsstridigt. Man mindes om Nietzsches Ord: »Hvad forstaar man ved det gode? Alt det, som forhøjer i Mennesket Magtfølelsen, Viljen til Magt, Magten selv.« Denne Magt skaber Retten.

Hvem har ikke gentagne Gange mødt en saadan Tankegang? Nu kender vi en af dens Hovedkilder. Vi maa være Sartre taknemmelige for, at han har meddelt os Kendskab dertil, men endnu mere for, at han paa overbevisende Maade har gendrevet disse Tankegange. A. P.

Kirkens »Rigdom« i Spanien.

Kirkens Fjender og Kristenhedens Fjender har i disse Tider haft travlt med at angribe Kirken i Spanien. Skønt jeg gennem 20 Aar har været nøje kendt med spanske Problemer, kan jeg ikke huske, at der tidligere er fremkommet saa mange latterlige Paastande derom. Angrebene har fortrinsvis været rettet mod Kirkens formentlige »Rigdom«, og af to Grunde har dette Angrebepunkt vist sig at være særlig gunstigt.

For det første har Turister og Rejsebogsforfattere, navnlig Ikke-Katolikker, faaet et stærkt Indtryk af den katolske Gudstjenestes Pragt i Spanien, af de kostbare Messeklæder, Guld- og Sølvgenstande, Malerier, Statuer og hvad der ellers bruges ved Gudstjenesten, hvilke Ting jo

ifølge deres Natur er uafhængeligt Arvegods. Der er ingen Tvivl om, at Kirken er rig paa alt saadant, og det er fristende deraf at drage den Slutning, at den nødvendigvis ogsaa skulde være rig paa anden Maade.

For det andet er Spanien, i Almindelighed taget, et meget fattigt Land med lav Levefod. Det er da klart, at det er en meget virksom Form for Propaganda at fremholde den skarpe Modsætning mellem et fattigt Land og en rig Kirke.

Saa virksomhedsfuld har denne Propaganda været, at den endog har ført Katolikker, som ikke kendte Landet, bag Lyset. Saaledes har Hr. Anthony Crossley i »Tablet« for 9. Januar 1937 beskrevet Kirken i Spanien som værende »langt borte fra det, som jeg vilde betragte som et Mønster for de Principper, som den katolske Kirke skulde overholde og udbrede. Dens Hovedsynd er, at den er rig i et fattigt Land.« Jeg kan kun dertil sige, at jeg ikke har set noget Tegn paa Rigdom undtagen i den ovenfor anførte Retning. Hvad jeg har set er, at de religiøse Ordener giver deres Indtægter ud, saa snart de faar dem, til Føde og Klæder og Undervisning for de fattige — Pligter, som Staten for længe siden burde have overtaget — og at deres egne Medlemmer lever saa spartansk og fattigt, at f. Eks. en engelsk Benediktiner har udtalt, at det for ham vilde være meget vanskeligt at nøjes med den Føde, som man fik i et spansk Benediktinerkloster; og en verdensberømt Videnskabsmand af Dominikanerordenen har maattet arbejde i sin Celle hele den kolde Salamanca-Vinter igennem med Benene indsvøbt i et Tæppe p. Gr. af Kulden. Heller ikke har jeg fundet megen solid Komfort, for ikke at sige Luksus, i de spanske Prælaters Palæer; kun faa af disse kan staa ved Siden af de anglikanske Præsteboliger.

De Lønninger, som Staten betaler de Gejstlige i Spanien (ikke fordi de er Statsemedsmænd, men som en Godtgørelse for Konfiskationen af Kirkens Ejendom), har adskillige Gange været offentliggjort i den senere Tid. Ærkebiskoppen af Toledo, Overhovedet for Kirken i Spanien, fik saaledes 40.000 Pesetas (8000 \$), hvilken Sum den anden Republik foreslog skulde fratages ham, medens den til Señor Alcalá Zamora, Statsoverhovedet, vedtog en aarlig Løn af 1 Mill. Pesetas (200.000 \$) foruden 1¼ Mill. Pesetas (250.000 \$) aarligt til Repræsentationsudgifter. Biskopper faar fra 2000 \$—5400 \$ aarlig, Domherrer fra 400—1000 \$ aarlig, Sognepræster fra 100—500 \$ aarlig.

Hvor er da Kirkens Rigdom? I Grundbesiddelser og anden Form for Ejendom, paastaar dens Angribere. »Den var den største Grundejer i et Land fuldt af store Grundejere,« staar der at læse i »Manchester Guardian« for 24. Juni.

1937. »Kirken er den største Ejer af Jord og Bygninger,« skriver Mr. Conze (»Spain Today, p. 25). »Den katolske Kirke var Spaniens største Jorddrot,« siger Gannes og Ropard (»Spain in Revolt«, p. 225) o. s. v.

Dette er besynderligt, fordi Kirkens Ejendom atter og atter i det 19. Aarhundrede blev konfiskeret af Staten. Konfiskationer fandt Sted i 1809, 1813, 1820, 1835, 1836, 1837, 1840, 1855, 1856 og 1868. Efter hvert Angreb eller hver Serie af Angreb kom der en Reaktion, hvorved de Dele af den stjaalne Ejendom, som ikke var blevet solgt, kom tilbage til Ejerne igen og var i deres Besiddelse, indtil de igen blev opslugt ved et nyt Angreb. Paa Konkordatets Tid 1851 havde Kirken praktisk talt ingen Ejendom mere. Hvis Kirken var blevet den »største Jorddrot« i Spanien, maatte den have udført denne Bedrift i det korte Tidsrum af 57 Aar mellem Genindsættelsen og den anden Republik! Højest usandsynligt, at dette kunde lade sig gøre, naar man husker, at andre Jorddrotter havde haft flere Aarhundereder forud!

Og Konfiskationerne under den anden Republik tages naturligvis ikke med i Beregningen. »Jesuitterne ejede en Trediedel af al Spaniens Rigdom,« er en almindelig Paa-stand. En nylig udkommen spansk Bog, »Proceso-Histórico de la Revolución Española«, skrevet af en Anarko-Syndikalist, udmaler dette paa en meget tiltrækkende Maade. »Jesuitterne,« siger denne Forfatter, »raadede over alle Sporvogne, Gas- og Elektricitetsværker, Transportvæsenet til Søs, Banker og Telefonvæsenet.« De havde — siger han, p. 227 — en Kapital paa over 6 Mill. Pesetas indestaaende i store Forretningsforetagender. Men paa Side 125 siger han rigtignok, at det var 6000 Millioner. Det er dog en lille Forskel! Sandheden er nok, som en antiklerikal Forfatter (M. Kominski: »Ceux de Barcelone«, p. 194) med ubevidst Ironi siger: »Der er ingen Statistik over Kirkens Rigdomme, der kan kun være Tale om Skøn.«

Dette er aldeles rigtigt; men Skønnet maa dog regne med de kendte Fakta. Hvad enten de spanske Jesuitter tidligere har eller ikke har haft nogen Ejendom, nu til Dags har de ganske sikkert ingen; thi i 1932 blev Jesu Selskab i Spanien opløst og dets Ejendom »nationaliseret til Fordel for Opdragelsesvæsenet og godgørende Formaal«. ¹⁾ Det synes fuldstændigt at modbevise saadanne Beretninger, som er saa overdrevne, at de alene derved forraader deres Upaalidelighed.

I de sidste fire Maaneder har jeg forsøgt at følge nogle

*) I Franco-Spanien er Jesuitterne for nylig blevet genindsat i deres Rettigheder.

af disse Beretningers Spor tilbage til deres Kilder og opdage, hvilke Misforstaaelser og Overdrivelser de har deres Grund i.

Men skønt jeg har skrevet privat til Folk, som havde udtalt sig om Kirkens »Rigdomme«, og spurgt dem om deres spanske Kilder eller i det mindste om Navnene paa de Banker, Sporvognsselskaber og Forretninger, som de mente var Kirkens Ejendom, fik jeg ikke eet eneste Navn opgivet. Nogle af de Personer, som jeg skrev til, svarede slet ikke; andre henviste til radikale Flyveskrifter, hvis Forfattere jeg saa ogsaa skrev til uden Resultat; atter andre svarede simpelt hen, at de troede nok, Oplysningerne var rigtige; men de kunde ikke henvise til nogen Autoritet for dem.

Men der er een Kilde, hvis Rigtighed er utvivlsom: de historiske Bøger fra Fortiden. Et Eksempel vil oplyse herom. Gannes og Repard fortæller os, at der er 81,260 Munke og Nonner i Spanien. Dette er haabløst forældet. Det Tal, som blev opgivet i Cortes den 8. Oktober 1931 af den daværende Justitsminister Don Fernando de los Rios, var 44,965, og Tallet er ganske sikkert mindre nu. Men hvor har disse Forfattere fundet deres Tal? Jeg har statistiske Oplysninger, givet af spanske Historikere, om Antallet af Munke og Nonner i Spanien siden 1787 (med nogle Aars Mellemlum), og man maa gaa tilbage til 1808 for at finde saa stort et Antal som 80,000. Gannes og Repards Tal maa altsaa stamme fra Tiden før Napoleon.

Den Paastand, at »Jesuitterne« (eller »Kirken«; Udtrykket er ligegyldigt) ejer en Trediedel af Spaniens »Rigdom« (eller »Ejendomme« eller »Jordegods«; ligegyldigt hvad man kalder det) stammer utvivlsomt fra den Opfattelse, som Historikerne fra Slutningen af det 18. Aarhundrede gør gældende, at Kirkens Grundejendomme udgjorde en Trediedel af al Grundejendom i Spanien. Det, vil man altsaa paastaa, »gælder nu«!! Det gjaldt maaske dengang, da ingen af de ovenfor omtalte Indgreb i Kirkens lovlige Rettigheder havde fundet Sted. Det er slemt nok, naar Kritikerne i deres Angreb paa Nutidens Spanien retter deres Skyts paa Ting, som var aktuelle for 100 Aar siden. Men at gaa ca. 150 Aar tilbage i Tiden ...!

Paa den Tid kunde der nok siges et og andet om Kirkens Rigdom: Antequeras klassiske Værk om »desamortizacion« og Labordes »View of Spain« (1809) viser os, at selv om Indtægterne var uhyre store (Ærkebiskoppen af Toledo havde en Aarsindtægt af 625,000 \$ og Klosteret Escorial 145,830 \$), var Skatterne meget tunge, og Biskopperne anvendte meget store Beløb til Godgørenhed, som nu maa udøves ved offentlige Midler eller af Staten. En Ærkebiskop af Toledo paa den Tid, der er Tale om,

oprettede og opretholdt et Fattighus for 900 Personer, og en Biskop af Placencia ofrede i Løbet af otte Maaneder 75,000 \$ paa Barmhjertighedsgerninger.

Men det, som er af størst Interesse, er, at de Beskrivelser af Kirken og dens Anliggender, som nu udbredes, passer paa den Tid, som ligger 150 Aar tilbage, og de Kritikere, som vil mene, at de ogsaa passer paa vor Tid, er alt andet end moderne.

The Commonweal. E. Allison Peers.

De tyske Biskoppers Hyrdebrev.

De tyske Biskopper har fra den 16. til den 19. August været samlet i Fulda. Deres fælles Hyrdebrev foreligger nu, et vægtigt, kirkehistorisk Dokument, hvorefter vi bringer de vigtigste Afsnit. De er en omfattende og officiel Paavisning af Kirkekampens Hæftighed i vort sydlige Naboland. Hyrdebrevet blev Lørdag den 27. August ved Kurer sendt til Sognepræsterne med Paabud om at oplæse det Dagen derefter under Gudstjenesten.

»Naar vi katolske tyske Biskopper fra den hellige Bonifatius's Grav henvender os til vore Menigheder i et fælles Hyrdebrev, saa bevidner vi først vor aandelige Enighed i Kristus, hvis mystiske Legeme tillige giver alle dets Lemmer den inderligste Enighed.

Vi sender endvidere en broderlig-hjertelig Hilsen til det højærværdige Episkopat og alle Trosfæller i de hidtidige østrigske Lande. Desværre er det den samme verdensanskuelige Kamp, der aabenlyst og skjult bølger paa denne og den anden Side af de tidligere Grænser, og det samme Kampmaal, som vore Modstandere paa denne og den anden Side stræber imod, ligesom de anvendte Midler og Kampmaader er ganske de samme.

Vi katolske tyske Biskopper har allerede i tidligere Hyrdebrev i advarende og manende Ord kendetegnet denne os paatvungne Kamp. Atter i Dag maa vi ud fra forskellige Erfaringer fastslaa, at Angrebene langtfra er blevet mere maadeholdne og mere udholdelige. Tværtimod er de blevet stadig fjendtligere og hæftigere, men samtidig ganske vist ogsaa mere maalklare. De stræber efter at hæmme og blodtappe det katolske Liv, ja, mere endnu: efter at ødelægge den katolske Kirke i vort Folk, ja, selv efter helt og holdent at udrydde Kristendommen og indføre en Tro, som ikke har det ringeste at gøre med den sande Gudstro og den kristelige Tro paa et Hinsides.

I.

Hvad de nyere Hæmninger inden for det katolske Liv angaar, saa brænder det Spørgsmaal Tusinder af ka-

tolske tyske Mennesker paa Tungen i deres religiøse Nød: om de da trods Folkefællesskab og Statstroskab ikke længere har samme Rettigheder som deres Landsmænd, og om de ved Beskyldninger hverken fortjener at høres eller at troes, hverken Forsvar eller Sone. Naar man ovenikøbet til en tysk Biskop retter den ubegribelige Anmodning, at han skal forlade sit Dioces, og naar han, som hans Pligt kræver det, vender tilbage, atter og atter piner ham ved eksempelløs hæslige Opløb og Voldshandlinger, uden at de offentlige Organer griber hindrende ind, saa kan det tyske Folk vel næppe unddrage sig den Frygt, at vi Biskopper alle inden for overskuelig Tid vil blive udleveret til en planmæssigt opbudt Hob.

Til vor største Beklagelse har vi ovenikøbet erfaret og oplevet, at den hellige Faders personlige Ære paa en overordentlig saarende Maade er blevet angrebet. Vi tyske Biskopper og Katolikker deler i denne Anledning hele den katolske Verdens Harme. Vi staar saa meget mere sluttet og trofast bag ham, som han lider for vor Skyld, og fordi han som Løn for Aartiens oprigtige Velvilje høster bitter Utak. En rolig, for Sandhed og Retfærdighed tilgængelig tysk Fremtid vil uafviselig fastslaa, at alle Pavens Forholdsregler og Bekendtgørelser har været baaret af Pligtfølelse og haft til Hensigt at beskytte den katolske Del af det tyske Folk i dets Tro.

Men hvad man i Nutiden mange Steder eftertrykkeligt og uhammet stræber efter, er netop dette: fuldstændig at ødelægge den katolske Tro i Tyskland.

Sig ikke, at dette er en ubegrundet Frygt eller tilmed en bagtalerisk Bebrejdelse ud fra et folkefjendsk Sindelag. Toneangivende Personligheder har jo selv i den allerbredeste Offentlighed forkyndt, at deres verdensanskuelige Maal ligger i den tyske Katholicismes Undergang.

Kom ikke og sig, at der dog ikke lægges den katolske Gudstjeneste Hindringer i Vejen. Dette passer vel endnu i det store og hele. Men i Virkeligheden stræber man stadig mere efter navnlig at gøre Ungdommen og dem, der bor i Lejrene, kede af det katolske Kirkebesøg og at forhindre dem deri. Man fordømmer alt bekendelsesmæssigt som folkesplittende og søger at fortrænge alt kirkeligt fra Offentligheden. Man tiltænker os hermed en Katakombeskæbne, som skal være Begyndelsen til Enden. For at begrunde og retfærdiggøre dette overses eller undertrykkes det store og hellige i vor Kirkes Historie (ovenikøbet i Skolens Læremidler), eller det fortolkes ud fra et Race-Synspunkt, medens det, der kan betegnes som dadelværdigt og slet, drages frem i det klare Lys og pustes op, uden at den

fordomsfri Videnskab bliver spurgt, og den naturlige Retfærdighed opfyldes. Eller fortjener de ved Døden værge-løse og tavse Mennesker og Tider mindre Sandfærdighed og Retfærdighed end de levende? Ved denne historiske Udbygning er saagar Bøger og Skrifter velkomne, og det tillades og anbefales at udbrede dem i størst muligt Omfang, om hvilke saavel den tyske Videnskab som enhver belæst og sagligt tænkende Tysker ved tilstrækkelig Besked.

Men katolske Bøger og katolske Skrifter underkastes ikke sjældent den strengeste Censur, der ofte gaar saa vidt som til Forbud, Beslaglæggelse og Ødelæggelse.

Ved Siden heraf søger man stadig og overalt, ofte ved Anvendelse af tvivlsomme Midler og Redskaber, og ganske ensidigt efter eventuelle Forseelser inden for Gejstlighed og Ordensfolk, samtidig med, at allerede længst forfaldne Retssager skubbes ud i det Uvisse.

I Mellemtiden bebrejder man Kirken hemmelige Forbindelser af personlig og politisk Art med den russiske Bolchevisme, og man holder haardnakket fast ved dette, fuldstændig uimodtagelig overfor Belæring, skønt det saavel af de pavelige Rundskrivelser og Taler og af den klare katolske Troslære som af Bolchevikkernes Bekendelser fremgaar, at Bolchevismens politiske og Verdensanskuelses System ikke kender nogen større og mere uforsonlig Fjende end den romersk-katolske Kirke.

Ethvert venligt Ord, en af politisk Velanstændighed, af Skik og Brug dikteret eller af de religiøse Tidsforhold foranlediget Holdning eller Handling, som vor Kirkes Overhoved maatte foretage overfor andre Stater og Folk, udlægges som en »Tagen-Stilling« i mod Tyskland eller oven i Købet som et Udtryk for et stiltiende Forbund med dets Modstandere.

Inden for de tyske Grænser indledes og fremmes Kirkeudtrædningsbevægelsen, og tro-katolske Embedsmænd, Funktionærer og Arbejdere, katolske studerende ved de højere Lærestalter og Højskoler trues i stadigt stigende Omfang med økonomisk Skade, og Truslen fuldbyrdes ovenikøbet med Haardhed.

Men i Ægteskabslovgivningen gik man ind for en principiel Opfattelse, som vi ikke kan tage imod uden fælles højtidelig Protest.

Som Begrundelse for Loven om Testamente-Oprettelse blev der endog talt om Gejstlighedens pengegriske Arvekryberi under skændig Udnyttelse af Dødsnøden.

Hvis man muligvis vil paastaa, at meget af det, som vi hidtil havde at beklage og at taale, kun var selvforskyldt Eftervirkning og Modværge-Forholdsregler, fordi vi tyske Biskopper og Katolikker ikke havde fundet noget upaakla-

geligt Forhold til det nye Rige, saa svarer vi herpaa følgende: Vi tyske Biskopper har Gang paa Gang utvetydigt og oprigtigt bekendt os til Folket og Fædrelandet ogsaa i dets nye Skikkelse og samvittighedsfuldt opfyldt vore borgerlige Forpligtelser. Men hertil føjer vi ogsaa frimodigt, at det, efterhaanden som Verdensanskuelses-Bevægelsen skrider frem, stadig synes at blive klarere, at selv førende Kredse ikke vil have nogen ægte og varig Forstaaelse med os og den katolske Kirke. Enten forbød principielle Mod-sætninger allerede paa Forhaand en Tilnærmelse, eller ogsaa har under Forholdenes Udvikling en Retning taget Overhaand, som tilstræber Kirkens Undergang, men ingenlunde Fred, næppe nok en Tilstand, hvor Kirke og Stat staaar taaleligt ved Siden af hinanden.

Men nu og for alle Tider erklærer vi med Bestemthed, at vi tyske katolske Biskopper ikke tilkøber os Velvilje eller blot det at blive taalt og faa Lov at være i Fred ved at stryge noget af vort religiøse Troseje eller ved at prisgive de kirkelige Rettigheder saa lidt som ved at fire af paa vort personlige Mod og Karakter.

Vi katolske tyske Biskopper er os bevidste, hvad den katolske Kirke er: Den er Kristi, det helligste Menneske, den evige Gudssøns Stiftelse. Den er vor Herres Frelser-rige, bygget paa Petrus, Klippen, og paa de Paver, som fulgte efter ham. Den er den religiøse Sandheds og Naades Borg, den eneste Aandsmagt, som trods ydre og indre Kampe har holdt Stand i to Aartusinder og vil holde Stand i al Fremtid, fordi det guddommelige Ord gælder om den: »Helvedes Porte skal ikke overvælde den.«

II.

At Kampen imidlertid ikke kun staaer om Kirken, men om **K r i s t e n d o m m e n** s o m s a a d a n, har utvetydige Bekendtgørelser atter og atter bevist. Allerede Forkastelsen af det Gamle Testamente ligger i denne Linie. Hertil kommer, at man har betegnet Kristendommen som en forkalket Gammelmands Levning fra en overvundet Tidsperiode og som fuldstændig afmægtig og uden Værd for Nutiden.

Bortset herfra paastod man, ud fra Race- og Blodteorien, at Jesu Kristi Personlighed og Liv stod i Modstrid med det tyske Menneskes Beskaffenhed, ligesom Hovedlæren i den af ham forkyndte Tro, især Dogmerne om Arvesynden og Forløsningen, om Løn og Straf efter Døden, skulde være forasiatisk Overtro, som man under Snigløb havde paatvunget germanske Stammer.

Ogsaa de moralske kristelige Grundsætninger og Forskrifter bedømmes som gammeldags og kraftesløse.

I enkelte af vore Modstanderes Kredse vilde man ogsaa gerne — hvor smerter det os at tale derom! — udstøde de overbeviste Kristusbekendere som »adlyder Gud mere end Mennesker« af Folkefællesskabet eller brændemærke dem som »politisk-upaalidelige«, med alle de pinlige Følger, som dette fører med sig.

Slattes.

De gamle katolske Kirker paa Bornholm.

Det kan sikkert være af Interesse, hvem de gamle, tidligere katolske Kirker paa vor dejlige Klippeø Bornholm er opkaldt efter. Da den lutherske Omvæltning havde fjernet vore Kirkers hellige Midtpunkt, som de »jo ikke havde Brug for«, nemlig det helligste Sakramente, der gør en Kirke til et sandt Guds Hus og Altrene til virkelige Altre, da fik disse Gudshuse for en Del ganske andre Navne, som intet havde med deres religiøse Formaal at gøre. Saaledes f. Eks. Rø Kirke og Ruths Kirke, hvis Navne hidrører fra »at rydde«, ligesom »-rød« i »Hillerød«, »Birkerød«, eller den nu under Navnet »Aakirke« kendte Kirke, benævnt efter en Aa, der løb forbi i Nærheden. Det er lykkedes mig at samle de gamle Navne til de fleste af Øens gamle katolske Kirker. Det maa dog bemærkes, at Klemens Kirke er nedrevet i Firserne og erstattet med den store nye Kirke for det protestantiske Klemensker Sogn, for øvrigt sikkert en af de største Landsbykirker i Danmark.

Rønne Kirke er en gammel Skt. Nicolaj Kirke, ligesom ogsaa Nylars Kirke og Neksø Kirke af de katolske Bygherrer opkaldtes efter den hellige Nikolaus. Aakirke er en gammel Skt. Johannes Kirke. Østermarie og Vestermarie Kirker indviedes til Guds hellige Moder, Pederskirke til Petrus og Povlskirke til Paulus. Ruthskirke hed tidligere Skt. Andreas Kirke, efter Petri Broder Andreas. Bodilskirke er opkaldt efter den hellige angelsaksiske Abbed Bothulf, Grundlægger og Stifter af Klostret Icanhoe, som dyrkedes meget i Middelalderens Danmark. Klemens Kirke indviedes til den hellige Pave Clemens (den fjerde Pave) og Ibskirke til Johannes' Broder Jakob. Østerlars Kirke var indviet til den hellige Laurentius, Olskirke til Norges Helgenkonge Olav og Knudskirke til Danmarks Helgenkonge Knud. Nykirke var tidligere en Alle Helgens Kirke, og slutelig har Rø Kirke været indviet til Ærkeenglen Mikael. Desuden minder nogle Kapelruiner, saasom Salomons Kapel paa Hammerknuden (et gammelt Fiskerkapel), Skt. Margrethe Kapels Ruin, Bølshavn (mellem Svaneke og

Østerlars), Skt. Anna Kapels Ruin i Gudhjem, Kirkeruinen i Østermarie og Skt. Jørgens Kapels Ruin, Nordvest for Aakirkeby (i Vinklen mellem Rønnebanen og Gudhjem-banen), om Øens store katolske Fortid.

Men heldigvis er det katolske Liv atter i Gang paa Bornholm. Der er bygget to nye Kirker derovre, først Skt. Hyacinthus' Kirke paa Østergade 59 i Rønne, hvor for Tiden P. Bartel O. Pr. er Præst, og i 1931 Rosenkranskirken i Gregersgade i Aakirkeby, hvor hele Bornholms katolske Sognepræst, P. Zoetmulder O. Pr., bor i sin smukt beliggende Præstegaard. Kirken ligger lige ved Jernbanestationen og kan ses i lang Afstand. Desuden har Det dyrebare Blods Søstre i Rønne, Lille Madses Gade 14, oprettet Skt. Rafaels Hvilehjem, hvor det smukke lille Jesu Hjerte Kapel er indrettet oppe paa første Sal. Søstrenes Virksomhed er meget paaskønnet, ogsaa uden for den katolske Menigheds Kreds.

Valdemar T. D. Rohde.

Sognepræsten i Rosenberg.

Som en Moses, der fik Lov til at se ind i det forjættede Land, men ikke til at betræde dets frugtbare Sletter, saaledes døde Mgr. A n d r e j H l i n k a, eller som han populært kaldtes, Pater Hlinka, Tirsdag den 16. August i sin Præstegaard i Ruzomberok (Rosenberg), netop i en Tid, hvor man tilsyneladende vil imødekomme hans og hans slovakiske Folkepartis Ønsker efter Autonomi for hans Folk. Han var en Personlighed, en sympatisk Personlighed, en Folkefører i Ordets bedste Forstand. I hvor høj Grad han vandt sit Folks Kærlighed og Agtelse, saa man i de sidste Timer, da ca. 5000 slovakiske Bønder fra Omegnen knælede og bad foran Hlinkas Hus igennem tre Timer, da det rygtedes, at han laa for Døden. Og da han stedtes til Hvile i Rosenberg, stod ved hans Grav ikke blot mange Slovakere fra Ind- og Udland, men mange Repræsentanter for Polakker, Tyskere og Ungarere og hyldede i Ærefrygt den afdøde Høvding og Kæmper for Frihed og Ret.

Slovakerne er et yderst sympatisk Folkefærd paa ca. 3 Millioner, hvoraf ca. 300,000 bor i det nuværende Ungarn, som til Gengæld har maattet afstaa 600,000 af sit Folks Børn til Czekoslovakiet, der jo efter Verdenskrigen blev et, omend betydelig ringere, Billede paa det gamle Monarki med alle dets Fejl og ingen af dets Fortrin. Trods 1000 Aars Tilknytning til Ungarn forstod Slovakiets Folk at bevare sin nationale Kultur, Art og sit Sprog, og trofast holdt man i dette til $\frac{3}{4}$ katolske Land fast ved Fædrenes Religion. Der opstod i det 19. Aarhundrede, efter det slo-

vakiske Skriftssprogs Indførelse, en egen slovakisk Litteratur, medens man allerede i Middelalderen havde en særlig slovakisk Kunst, der i vore Dage især blomstrer videre i Folkekunstens kendte slovakiske Frembringelser, saasom Broderier, Husredskaber og rigtbroderede Dragter.

Magyarernes Herredømme sigtede, især siden 1867, til at paatvinge Slovakerne ungarsk Sprog og Nationalitet, og det var i Modsætning til denne haardhændede Undertrykkelse, at Hlinka rejste sin Kamp mod Folkets Fjender. Det blev ikke sunget ved hans Vugge, at han skulde være Politiker: han blev født den 29.9.1864 som Søn af en gammel Bondeslægt i Nærheden af Rosenberg og blev efter de sædvanlige teologiske Studier i 1889 viet til Præst. Gang paa Gang tager han nu Del i Landets politiske Bestræbelser, men vil dog helst virke som almindelig Præst. I 1896 er han med til at grundlægge det Slovakiske Folkeparti, men trækker sig i 1905 tilbage fra den aktive Politik for at blive Sognepræst i Rosenberg. Som Redaktionsmedlem af »Katolicke Noviny« kæmper han videre for de nationale Rettigheder, men kommer til at staa i en vis Modsætning til sin Biskop, ja, maa forsvare sig overfor mangfoldige Bebrejdelser, som rettes imod ham fra selve Rom. En

Mgr. Andrej Hlinka

større Modstander endnu faar den unge Præst i det gamle ungarske Regime, som dømmer ham til to Aars Fængsel, en Straf, han begynder at afsone i 1907 i Szegedin. I denne Tid prøver man ogsaa at føre en Proces mod ham for den Hellige Stol, men Koncilskongregationen frikender ham, og Biskoppen indsætter ham i hans Embede. Fængselstiden har det slovakiske Folk sin Bibeloversættelse at takke for, som Hlinka gennemførte netop i denne Periode.

Efter Verdenskrigen gjaldt hans Kamp de czekiske Centralisationsbestræbelser, saa meget mere som Republikkens, i hvert Fald til at begynde med, afgjort katolskfjendtlige Indstilling ogsaa truede Slovakernes gamle Tro. Hans Politik gik ud paa Autonomi, som Dr. Masaryk i Pittsburger Pagten af 1918 havde lovet Repræsentanterne for de amerikanske Slovakere. Det paa ny stiftede Slovakiske Fol-

keparti havde nu under hans Førerskab ca. 400,000 Medlemmer og dermed ca. en Trediedel af alle slovakiske Stemmer overhovedet. Mange Vanskeligheder laa ogsaa efter Krigen paa hans Vej, ja han blev i 1919 endog af Czekerne erklæret for Højforræder. I den senere Tid syntes hans Arbejde at blive kronet med Held, og i Pinsen 1938 kunde Hlinka fatte alle sine Fordringer sammen til et Autonomi-Udkast. Nu har Døden revet den 74-aarige bort fra hans Folk, men der er ingen Tvivl om, at han vil leve videre i dette djærve og gode Folks Hjerter, ligesom Kirken vil mindes ham som en af sine mest kærnefulde og trofaste Præsteskikkelser.

—2.

En tysk Biskops Lidelsesvej.

Det sidste tyske Hyrdebrev taler om de »planmæssigt opbudte Masser«, som optraadte i Biskop Dr. Sprolls Tilfælde. Som bekendt har Biskoppen af Rottenburg gjort sig skyldig i den store »Forbrydelse« ikke at afgive sin Stemme ved den sidste tyske Afstemning i Anledning af Østrigs Indlemmelse. Skønt Afstemningen baade kaldtes fri og hemmelig, blev Biskoppen dog beskyldt for Forræderi mod Folkefællesskabet og har siden været udsat for en endeløs Serie af Chikanerier, Angreb og Demonstrationer. Til sidst fik Dr. Sproll en Udvisningsbefaling, som han dog besvarede med en Erklæring om, at han kun vilde vige for Vold. Derpaa indfandt nogle Gestapo-Mænd sig i den biskoppelige Residens, tvang Biskoppen til at tage Plads i en Bil, som bragte ham til Freiburg i Breisgau, hvor Dr. Sproll blev sat af paa Domkirkepladsen.

»Osservatore Romano« har nu den 28. Aug. givet en Oversigt over, hvad Biskoppen har været udsat for siden Afstemningen den 10. April, og vi refererer deraf følgende: Efter de første Demonstrationer havde Biskoppen for en Tid forladt sin Residens i Rottenburg, men han vendte snart tilbage, først paa to ganske korte Besøg, siden for at blive. Saa gentog Demonstrationerne sig; tre modige Lægfolk, som en Aften havde taget Ophold i det biskoppelige Palæ, blev mishandlet og ført i Fængsel. I Begyndelsen af Juli trak Dr. Sproll sig tilbage til de Barmhjerlige Søstres store Hospital i Stoccarda, men Følgen blev, at Søstrene maatte frygte Repressalier mod deres Hospital. Ogsaa i Biskoppens Hjemstavn blev der sat Optog i Scene.

Rigsregeringen havde forbudt Pressen at bringe noget som helst om Sagen, og højtstaaende Partimedlemmer raadede Biskoppen til at holde sig borte fra sin Residens, da Politiet ikke saa sig i Stand til at berolige de ophidsede Gemytter. Berlin og Politiet erklærede, at der fra deres Side

ikke var noget i Vejen for Biskoppens Tilbagevenden til Rottenburg. Det var sikkert Elementer uden for Partiet, der havde organiseret Fjendtlighederne. Den 15. Juli vendte Biskoppen uden at vække Opsigt tilbage og celebrerede næste Dag et Requiem for sin afdøde Forgænger; men Lørdag Aften samlede sig bag Palæet en Gruppe Demonstranter, som delvis var kommet i Biler fra Omegnen, udstødte Smædeord mod Biskoppen og brød ved 9-Tiden voldeligt ind i hans Residens. En Gruppe trængte ind i Kapellet, hvor Biskoppen bad, men trak sig saa tilbage, hvorefter Kapeldøren blev laaset. En anden Gruppe brød derefter Døren op med Vold, deriblandt en Redaktør af »Flammenzeichen«, og vilde have Biskoppen til at forlade Kapellet. Denne afviste dog enhver Forhandling med Demonstranterne og fulgte heller ikke deres Opfordring om at forlade Kapellet, hvorefter de andre trak sig tilbage. Imidlertid havde der ogsaa udenfor samlet sig en demonstrerende Masse, og Kl. 10 indfandt Gestapo-Folk sig, som anmodede Biskoppen om at forlade Rottenburg, hvad denne dog til stor Tilfredshed for Katolikerne, baade læge og gejstlige, nægtede at gøre.

Den 23. Juli havde man opbudt en Stordemonstration. Tre Tusind Mennesker delte i fire Kolonner kom i Biler, med Tog og Omnibus, delvis fra Egne, der laa 50 km fra Rottenburg. Man begyndte ved Ni-Tiden med Raab, Fløjten, Sirenehyl, Støj, Stenkast mod Vinduerne, etc. En 70 Mennesker trængte ind i Palæet, endevendte alt, kastede Dokumenterne fra Biskoppens Arbejdsværelse paa Gaden og forsøgte at sætte Ild paa Bygningen. Alt imens forblev Biskoppen og hans Præster under Bøn i Kapellet, hvor man ogsaa trængte ind og ikke trak sig tilbage fra, før Politiet lidt efter lidt ryddede Huset. Den Slags Pøbelakter fremkaldte stor Uvilje blandt Rottenburgs Befolkning, og i Anledning af en Gudstjeneste i Domkirken gav man Udtryk for sin hjertelige Sympati med den forfulgte Biskop. Dr. Sproll sendte derpaa sine Diöcesaner et Hyrdebrev, som skulde oplæses i Kirkerne den 31. Juli, men dette blev forbudt af Politiet.

Hyrdebrevet nægter at gaa ind paa alle de Krænkelser, Biskoppen har været udsat for, og nøjes med at sige Sandheden om Anledningen til al den nazistiske Ophidselse: »Det, der holdt mig tilbage fra Valget, var den Kendsgerning, at jeg ved Valget samtidig maatte give min Stemme til Mænd, hvis principielt fjendtlige Stilling overfor den katolske Kirke og over for hele Kristendommen Aar for Aar træder klarere for Dagen. Den Paastand, at de mod mig foretagne Handlinger ikke betyder noget Angreb paa Kristendommen og Kirken, modsiger sig selv ved Demon-

stranternes Sang og Tilraab. Den højærværdigste Ærkebiskop af Freiburg, der i Anledning af sin Firmelsesrejse i det nærliggende Hohenzollern besøgte mig Lørdag Aften, var rystet over, hvad han den Aften saa og hørte, og udtalte sin skarpeste Misbilligelse. — Ved min Tilbagevejen til Bispestaden skal jeg paa det alvorligste have forstyrret Freden. Nej, ikke jeg har bragt Freden i Fare, men de, som har ladet sig rive med til Udskejelser uden Sidestykke. Rottenburgs troende katolske Befolkning, som ikke har taget Del i Excesserne, men som har taget imod dem med Smerte og Bitterhed, har allerede længe ventet og glædet sig til min Tilbagekomst. — Efter en officiel Meddelelse i Rottenburgs Avis er der paa Raadhuset i Rottenburg paa ny nedlagt Protest imod min Tilbagekomst. — Jeg erklærer heroverfor paa ny, at jeg vil holde ud paa min Post. Af den hellige Fader er jeg blevet indsat til Biskop af Rottenburg. Hans Ønske om, at jeg skulde vende tilbage hertil, var mig en Befaling. Jeg bliver i Rottenburg; det er min Klerus' og hele det katolske Folks Ønske. Det er ogsaa den Vilje, der gør sig gældende blandt den overvejende Del af Byen Rottenburgs Befolkning, som i disse tunge Dage staar trofast ved deres Biskops Side. Lad komme, hvad der vil, jeg vil ved Guds Naades Hjælp forsøge at bære det. »Til Gud har vi (som den hellige Paulus) sat vort Haab, at han ogsaa i Fremtiden vil redde os.«

Christianus.

Talt og skrevet.

Der er ingen Tvivl om, at »Den nationale Liga« har været Sommerens Sølange. Men hvad enten »Ligaen« eksisterer eller ikke, saa er det i alle Tilfælde glædeligt, at der er unge, der er klar over, at »et Folk ikke kan styres uden Gud«, som en af Ligaens Navne, Direktør Baastrup, sagde i et Interview med Bladet »Hus og Frue«.

Men — man bliver straks lidt betænkelig, naar man saa i samme Interviewserie læser, hvad Ligaens mest omtalte Medlem, cand. polit. Jack Westergaard, siger:

»Jeg har den Grundindstilling, at en helt ny Tid er ved at vokse frem i disse Aar, hvor meget gammelt staar for Fald, og hvor en helt ny Tankegang og Indstilling er ved at vokse frem. Paa samme Maade som i det ene Aarhundrede efter det andet forældede, degenererede Systemer, den engang havde deres Berettigelse og Livets Ret, er brudt sammen, hvad enten man nu tænker paa den Gang Kristendommen sejrede over Hedenskaben eller da Reformationen sejrede i Danmark, 14 Aar(?) efter at Luther havde opslaaet sine Thesis paa Kirkedøren i Wittenberg, eller da Adelsherredømmet i 1660 brød sammen, paa samme Maade staar nu den parlamentarisk-demokratiske og materialistiske Livsanskuelse for Fald.«

Forhaabentlig anskaffer den nye Tids »Førere« sig lidt mere Tankeklarhed og Tankedybde, inden de begynder at løfte Danmark op i den berømte højere Plan. Man faar nemlig en beklemmende Følelse af Utryghed, naar deres historiske Viden, som her, tillader dem at samle Begivenheder, som absolut ikke hører sammen, under een Etiket. Det skulde helst staa soleklart, at Kristendom og Kristi Kirke hviler paa helt andre Forudsætninger og Fundamenter end et Adelsherredømme, og det røber ikke særlig stor Forstaaelse at betegne dem allesammen som »Systemer«! Endvidere, hvad er egentlig den »parlamentarisk-demokratiske Livsanskuelse« for noget? Maaske en ufrivillig Illustration til Goethes: Der, hvor Tankerne mangler, faar man hurtig fat i et Ord? Man maa heller ikke stiltiende forudsætte, at Demokrati og Materialisme gaar Haand i Haand, hvorimod de nyere Bevægelser, hvormed vel nok sigtes til de nationale totalitære -ismer, formodes at sætte Aanden i Højsædet, fordi de har jaget Parlamenterne hjem. Ak nej! Der, hvor man dyrker »Blut und Boden«, har man sandelig lært at forene den krasseste Materialisme med det skrappeste Diktatur! Det er saare skønt at unge Danske kan indse, at vi maa tilbage til Guds frygt og den kristne Moral, men skal en saadan Bevægelse ikke fra Begyndelsen bære Degenerationens Spire i sig, maa Huset bygges paa den faste Klippegrund — Tankens og Troens!

Om det alvorlige Emne: De tomme protestantiske Kirker og den tiltagende Afkristning af vort Folk, som vi før har skrevet om i denne Rubrik, beskæftiger »Roskilde Avis« sig forleden og kommer til det Resultat, at Socialismen har Hovedskylden:

»Vil man prøve at finde den egentlige Grund til den sørgelige Splittelse og Tilbagegang, som dansk Kirkeliv har været udsat for i snart mange Aar, saa kan man ikke komme udenom, at Socialismen har Hovedskylden, idet den maalbevidst har modarbejdet den naturligt religiøst tænkende.

Dermed være naturligvis ikke sagt, at der hos Mennesker, som rent politisk slutter sig til Socialdemokratiet, ikke findes mange dybt religiøse tænkende, men som Idé modarbejder Socialismen Religionen.«

Bladet har sikkert Ret for saa vidt, som det er umuligt for den, der kender lidt til Livet inden for Fagforeninger og de socialistiske Foreninger at undgaa at konstatere, at Religionen der baade indirekte og direkte modarbejdes. At der hist og her findes en troende Kristen, er kun Undtagelsen, der bekræfter Regelen — ja, mon det vel ikke er saadan, at han eller hun »fredes« som en Original?

Jens Jyde.

*Nye Bøger.***En fortrinlig Serie.**

Christkönigs Verlag i Meitingen ved Augsburg har haft den ypperlige Idé at grundlægge en »*Lebensschule der Gottesfreunde*« ved at udsende en Serie smaa Helgen-Biografier, højst paa 50 Sider hver, skrevet af de bedste Forfattere. Meningen er, at hver Katolik i det mindste skal kende sin egen Navnehelgen fra en saadan smukt og inspireret skrevet Pjece. Vi møder her blandt den kristelige Fuldkomneheds Personligheder Skitser om *St. Ulrich af Augsburg, St. Norbert, St. Klara af Assisi, St. Martinus, St. Bruno og St. Lioba*, for ikke at tale om den hellige *Birgitta*, som Johannes Jørgensen nu vil skænke os en Biografi af. Forfatterne er hovedsagelig kendte Navne saasom L. Mathar, A. Herkommer, Fr. Zoepfl m. fl. De smaa billige Hæfter vil sikkert gavne meget og hjælpe godt med til at bringe os vore sande Forbilleder og Førere nærmere. —z.

Der arbejdes!

Det er det katolske, for Tiden saa haardt hjemsogte Tyskland, jeg tænker paa med denne Titel, og Tanken fik jeg ved at læse *Dr. Rudolf Peil: Lernet den Christusglauben kennen!* (Herder, 1938, 272 S., RM. 3,60 - 25 %), som er det første af tre Bind, der alle er baseret paa, at Ungdommens religiøse Uddannelse i vore Dage knapt saa meget afhænger af Skole og Undervisning som af de unges eget Arbejde og Tilegnelse. Det er en »*Werkbuch*«, en Arbejdsbog, som vil og kan skænke en klar Forstaaelse af Troen. Kravet om en fast Plan, der tilfredsstillor vor Intellekt, forenes med en Fylde af Citater, Træk, Billeder, Henvisninger, der sørger for den nødvendige Alsidighed og Variation. Den behagelige Form, ofte Dialoger, den letfattede Inddeling, de vejledende Slagord i Marginen m. m. hjælper det unge søgende Sind paa det bedste, og mangen en katolsk Studiekreds vil sikkert finde den allerbedste Støtte i denne Haand- og Hjælpebog! —z.

*Fra Hovedstad og Provins.***Menighedsfesten ved St. Annæ Kirke.**

Den første Menighedsfest i den nye Sal havde samlet op imod de 300 Deltagere, deriblandt ikke saa faa fra andre Menigheder. Festen var i alle Maader vellykket baade med Hensyn til de Optrædendes kunstneriske Præstationer og Aftenens øvrige Forløb. Fru A. Sindings smukke Sang og Fru Alice Tvedes besjælede Deklamation var al Anerkendelse værd, og ikke mindst Strygeorkestret under Hr. Andr. Okrojs Ledelse og med H. Ch. Høegh som Violinist glædede Tilhørerne, skønt Kunstnerne ikke altid fandt

den Ro og Opmærksomhed, deres lødige Musik fortjente. Men saaledes er det jo nok ofte ved lignende Lejligheder. Det er ikke alle, der har Interesse for god Musik. — Festen gav et godt Udbytte til Byggefondet, idet begge Tombolaer havde udsolgt og Salgshoden ligeledes god Afsætning. — De Optrædende og Festens øvrige Personale fortjener den største Anerkendelse og bedste Tak. Kl.

Fra den vide Verden.

Kirkens Skæbne i Østrig.

Den kirkelige Situation i Østrig er saare mørk. Hermed sigtes selvfølgelig ikke til de Rygter, som fortalte, at Kardinal Innitzer agtede at hidføre en Forsoning med Nazismen ved at stifte en tysk Nationalkirke. Dette var alt for taabeligt Opspind, og Kardinalen har selv fejlet denne Avis-sladder til Side ved at erklære: »Ingen og intet skal afholde os østrigske Biskopper fra at være og forblive trofast hengivne mod den Hellige Stol« (Universe, 26. August). — Angaaende de andre Rygter om en Splid mellem tyske og østrigske Biskopper, som bl. a. skulde have vist sig i de østrigske Biskoppers Udebliven fra Fulda, har »Nordisk Ugeblad« henvendt sig til en tysk Biskop, som oplyste, at de to Episkopater virkede i bedste gensidige Forstaaelse. Den paagældende Biskop var f. Eks. selv i Færd med at op-søge sine østrigske Kolleger. At disse endnu ikke kunde efterkomme en Indbydelse til Fulda, var til at forudse, da et fælles Møde jo forudsætter en lang Forberedelse og Østrigs Katolicisme i Øjeblikket stod over for saa mange nye, særlige Problemer, som uafviseligt trængte sig paa, at der kan gaa en run Tid, inden man kan mødes til fælles gavnlig Drøftelse. Man maa jo ikke glemme, at f. Eks. Bayerns Biskopper først i de senere Aar har indfundet sig i Fulda, medens de før har holdt deres aarlige Møder for sig selv. — Imidlertid gennemfører Nazisterne det Program, som Bürckel forleden i sin Tale i Stuttgart saa eufemistisk formulerede: »Staten er Ejeren, Kirken maa gerne være Med-hjælper.« D. v. s. der er i den senere Tid i Østrig blevet lukket 15 af de Kristne Brødres Skoler, hvori ca. 350 Brødre har undervist ca. 4000 Elever. For det berømte Benediktinerabbedi Admont er der blevet udnævnt en Nazist som Kurator, uden hvis Samtykke Abbeden intet maa foretage sig; den største katolske Forening: Volksbund der Katholiken Österreichs, er blevet opløst, hvorved 100 Funktionærer mister deres Stillinger, etc. etc. Det er troligt nok, at de, der har set Kardinal Innitzer i de sidste Uger, forsikrer, at han gør et dybt nedbøjet Indtryk. Hvad angaar de mange Frafald, bl. a. til Protestantismen, saa ved de kyndige, at det i de allerfærreste Tilfælde drejer sig om

virkelig religiøs Overbevisningsskifte, men om Frafald, der henter sine Ofre fra den i vore Dage saa store ligegyldige Masse, som nu paavirkes af den nazistiske Psykose og haandfaste Propaganda ligesom før af den socialistiske.

Hollands Radiopræst død.

I en Alder af 73 Aar døde i Rotterdam Hollands berømte »Radiopræst«, P. L. H. Perquin, Præsident for den verdenskendte katolsk-hollandske Radiotjeneste. Straks efter Radioens Opfindelse saa P. Perquin dens ubegrænsede Muligheder for katolsk Propaganda. Takket være hans Anstrengelser blev der allerede i 1925 udsendt en Messe igennem Radioen. Faa Maaneder senere offentliggjorde han første Nummer af sit Blad »Katolsk Radiofører«, og i Maj 1936 begyndte han at organisere det katolske Radioselskab, hvis Præsident han blev. Paa de hollandske Biskoppers Opfordring opgav P. Perquin sin Virksomhed som Sognepræst for udelukkende at hellige sig den katolske Radio. For syv Aar siden oplevede han Aabningen af den første store Radiostation i Utrecht, og i Maj i Aar havde han den store Glæde at overvære Indvielsen af en ny katolsk Radiobygning. Indvielsen foretoges af den tidligere hollandske Minister Præsident Jonkheer Ruys de Beerenbrouck. P. Perquin var født i Haag og opdraget af Dominikanerne. 1891 blev han præsteviet. Ogsaa i Kampen for den katolske Presse har han indlagt sig stor Fortjeneste.

Fransk Katolicisme.

I Tanchet paa Vendée-Kysten havde ni Børn fra en kommunistisk Feriekoloni uden Tilladelse bemægtiget sig en Baad og var roet ud paa Havet. De kom ud i Strømmen og mistede Herredømmet over Baaden, der kæntrede. Koloniens Førerske raabte om Hjælp og blev hørt af Stedets Sognepræst, der tilfældigvis kom forbi. Uden Tøven sprang han i Havet og bragte Børnene i Land det ene efter det andet. Sammen med to større Drengene fra Kolonien bragte han to af Børnene, der allerede havde mistet Bevidstheden, til Præstegaarden, hvor det ved kunstigt Aandedræt lykkedes ham at kalde dem tilbage til Livet. Efter at have givet dem tørre Klæder paa og noget at styrke sig paa, bragte han dem personligt tilbage til Kolonien.

Den verdensberømte katolske Digter og tidligere franske Gesandt Paul Claudel har i disse Dage fejret sin 70 Aars Fødselsdag, som han tilbragte i Stilhed paa sit Gods i Dauphiné, omgivet af sine Børn og Børnebørn. Hans sidste offentlige Handling umiddelbart før sin Fødselsdag var et Opraab i »Le Figaro«, hvori han opfordrer Katolikkerne til at arbejde med paa en Genrejsning af de ødelagte Kirker i Spanien.

I La Rochelle er der blevet celebreret et Requiem for 586 Præster, som blev myrdede under den franske Revolutions Rædselsherredømme. En stor Forsamling Katolikker og Ikke-Katolikker overværede Højtideligheden.

Den vandrende Kirke.

For nylig kunde man i Bispebladet for Hildesheim under Overskriften den »Vandrende Kirke« læse følgende fra Lüneburger-Heden: »I den »Vandrende Kirke« er alt i Bevægelse, Sjælesorgen og »Sjælenc«. Selvfølgelig maa den »vandrende Kirke«s Kapellaner betjene sig af Biler. I Søndags var alle fire Kapellaner og Sognepræsten i Buchholz. Jeg behøvede ikke at afhente dem paa Stationen, de kom pr. Bil og Motorcykler. Fikse ser de ud med deres Læderjakker, Autokapper og »Vindskærme«. Præster med sort Hat og Paraply er sjældne her. Motoren behersker Marken her, og det er Motoren, der gør den »vandrende Kirke« mulig. En Kapellan fortalte, at han næsten et helt Aar igennem ikke var i Kirken om Søndagen, d. v. s. han havde ikke en eneste Søndag Lejlighed til at læse Messen i Kirken, men maatte stadig frembære det hellige Messeoffer i Sale, Privathuse og Hjem. Der bliver virkelig stillet store Krav til den »vandrende Kirke«s Sjælesorg. Ofte maa de bevare Roen, naar de har mest Lyst til at fare ud af deres gode Skind, de maa have stærke Nerver og maa kunne vænne sig til Skuffelser. De fører i Sandhed et uroligt Liv. Og dog tager de sig Tid til at pleje Ungdommen i den Menighed, i hvilken de er stationeret.«

St. Annæ Kirke. Følgende Numre paa Lykkседler blev udtrukne ved Menighedsfesten den 4. ds.: 15 68 70 97 141 148 220 254 258 342 348 419 437 460 529 576 667 673 692 801 819 849 883 963 976 1006 1029 1097 1260 1279 1319 1364 1366 1392 1537 1562 1625 1727 1813 1900.

Katolsk Pastorat i **Kalundborg** tilbyder til November moderne 5 Vær.s Lejlighed til 1200 Kr. om Aaret. Egen Centralvarmeovn. Skønneste Udsigt. Telefon Kalundborg 822.

Bredgadekvarteret. Tomt solrigt Gadeværrelse med Adgang til Køkken er tilleje for rolig og dannet Dame. Telf. Palæ 976 x efter Kl. 10 Formiddag.

Credo-Mærker. Til Fordel for Assens katolske Kirke udsender Pastor K. Ballin smukke Mærker — et blaat Mærke paa Guldgrund med Ordet Credo under en Bue — tegnet af Malerinden Birgitte West. Mærkerne sælges i Ark à 50 Stk. for 1 Kr. og faas enten hos Pastor Ballin selv eller i Katholsk Boghandel.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

Herskabs Husjomfru fra 1. Nov. af en ung Murer.

Herskabs Tjener fra d. 1. April.

Ansøgning med ev. Anbefalinger tilsendes sammen med Paategning af Deres Præst til: *B. Jetmar.*

Kirkelig Kalender

- Sept.
 11. S. 14. **Søndag e. Pinse.**
 12. M. Marias Navn.
 13. Ti. Ferialdag.
 14. O. Korsets Ophøjelse.
 15. T. Marias syv Smertes.
 16. F. Cornelius og Cyprian.
 17. L. Frans af Assisis Saarmærker.

- Sept.
 18. S. 15. **Søndag e. Pinse.**
 19. M. Januarius og Lidelsesfæller.
 20. Ti. Eustachius og Lidelsesfæller. — Vigilie.
 21. O. Matthæus, Apostel og Evangelist. — *Tamperdag**.
 22. T. Thomas af Villanova.
 23. F. Linus. — *Tamperdag**.
 24. L. Maria, de fangnes Befrielse. — *Tamperdag**.
 *) Faste- og Abstinensdag.

Ugens Messebønner

- Sept.
 11. S. 14. **Søndag e. Pinse** (702—538); 2. *Sæt Bønner*: Protus og Hyacinthus (1073—912), 3. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
 12. M. Marias Navns Fest (1074—907).
 13. Ti. † Ferialdag (702—538) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg; alm. Præfation (525—42).
 14. O. Korsets Ophøjelse (1074—912).
 15. T. Marias syv Smertes (1077—916); 2. Nicomedes (1077—915).
 16. F. † Cornelius og Cyprian (1078—916); 2. Euphemia, Lucia og Geminianus, 3. Om de helliges Forbøn.
 17. L. Frans af Assisis Saarmærker (1079—917).

M.-K. St. Ansgars K. »De kristnes Hjælp« M. Torsdag d. 8. og 22. Sept Kl. 20. — **Rosenkranskirken.** »Stella maris« M. Mand. d. 12. Sept.

St. Ansgars Fond: X Aarhus..... Kr. 20,00
 Tidligere indkommet » 3665,87
 I alt Kr. 3685,87

Katholsk Kantor- og Organistforening holder Møde Mandag den 12. September Kl. 20, Nørrebrogade 27. Pater *Andreas Schneider* O.S.B. vil tale om »Den gregorianske Sangs Rytme og Foredrag«.

Niels Hansen, cand. mag.:

VORE HELGENER

En værdifuld Skildring, hvori der skelnes skarpt mellem Historie og Sagn, af 11 danske og islandske Helgener foruden et Tillæg med Skildring af 7 Mænd og 2 Kvinder, som ikke har opnaaet Helgennavn, men i kortere eller længere Tid blev anset for Helgener. **200 Sider.** Ill. Opr. Pris Kr. 3,—, f. T. nedsat til Kr. 1,—.

Udg. af Ansgariusforeningen, Bredgade 64, København K.
 Ansgariusforeningens Skrifter faas ogsaa i Kath. Boghandel, Stenosg. 3, Kbhvn. V.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 8. Sept.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). - Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. -

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂ - 14¹/₂.

Nr. 38

Søndag den 18. September

1938

INDHOLD: Unge Mand, jeg befaler dig, rejs dig op! - De tyske Biskoppers Hyrdebrev. - En længe savnet Bog. - Over Tærskelen til St. Benedikts Hjem. - Et Maurer-Brev. - Om at tilpasse sig. - Skæbnesvangre Skranke. - Paa Lytterpost. - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Brevkasse - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner - Avertissementer.

Unge Mand, jeg befaler dig, rejs dig op!

15. Søndag efter Pinse.

Luk. 7,14.

Hvor mange af Sundhed struttende Ynglinge kunde behøve Herrens Paabud »Unge Mand, jeg befaler dig, staa op!«! Hvor mange blomstrende Ungmøer kunde trænge til hans: »Min lille Pige, jeg byder dig, staa op!« (Mark. 5,41). Hvor mange i Synden graanende Mennesker vilde have Brug for hans Kaldén: »Lazarus, kom ud!« (Joh. 11,43)! »Kalkede Grave«, som skuffer ved deres straalende Udseende, men er indeni fuld af Opløsning og Forraadnelse! Døde Sjæle, som trænger til Liv!

Hvilken Magt kan her finde paa Raad? Bringe Frelse? Raade Bod paa Haabløsheden?

Kærligheden kan det. Kærligheden, som er stærkere end Døden.

Kristenkærlighedens Opgave er gennem sine aandelige og haandgribelige Barmhjertighedsgerninger at overvinde den aandelige Død. Og om denne Slags Gerninger har Kri-

stus selv forkyndt den herlige Forjættelse: »Salige er de barmhjertige, for de skal opnaa Barmhjertighed!« (Mt. 5,7).

»Gør Bod! Thi Himmeriget er nær!«, maa blive Vækelsesraabet for de døde Sjæle. Men hvorledes være sikker paa, at den underfulde Virkning, som kun udgaar fra den guddommelige Vækker, ikke hindres? Kierkegaard har om dette »Hvorledes?« en Gang træffende sagt: »O, du tror maaske, at en Bodsprædikant er som et fremfarende Vejr, der sanseligt forfærder. Nej, den sande Bodsprædikant kommer ogsaa som Guds Røst i en sagte Luftning — derfor dog ikke mild, men streng, saa streng som Evighedens Alvor er det. Den sande Bodsprædiken sigter kun efter eet, efter at komme den Enkelte, dig og mig, saa nær paa Livet, saare ham saaledes, at han nu væsentlig selv bliver en Bodsprædikant — — Det religiøse Foredrag kan befatte sig med alt, kun bringer det bestandig alt i Forhold til Religiositetens absolutte Bestemmelser; det maa gaa ud ad alle Veje, vide Besked om, hvor Vildfarelserne er til Huse, hvor Stemningerne har deres Smuthuller — —, vide, hvor Sansbedragene frister, hvor Vejene svinger af o. s. v. En Prædiken skal jo være saaledes, at Tilhørerne maa sige: hvor skal jeg henfly for dette Menneske? Hans Tale indhenter mig i ethvert Skjulested. — — Særlig vanskeligt er det at prædike om Skyld. Paa Tribunen er det en ypperlig Gestus fordømmende at pege paa Catilina, som han sidder der; paa Prædikestolen gaar det bedre med at slaa sig selv for Brystet.«

Ved sine Vunder har vor Frelser underbygget sine Forbarmelsens Ord. Ved sine Vunder har han beredt Helsebod for al sjælelig og legemlig Lidelse. Ved sine Vunder har han ført Beviset for, at

»Kærligheden, Hjertegløden,
stærkere var her end Døden — —« (d. h. Bernhard
v. Grundtvig).

Og det er en ret forstaaet Kristi Efterfølgelse, naar man i kvindelige Ordener lader Læresøstre og »barmhjertige Søstre« forene sig om Forløserværket. F r. W. W e b e r havde som Læge rig Lejlighed til ved mangen Sygeseng at beundre den velsignelsesrige Virksomhed, som Ordenssø-

strene udfoldede. I Elmars Feberdrømme lader han sin egen Opfattelse af denne Virksomhed skinne igennem:

»*Karitas, du Kristenkvinde,
altid kærlig, altid yndig,
altid nær med blid Fortrøstning,
altid redebon, taalmodig.*«

Og hendes stille, men ikke derfor mindre stærke Indflydelse betegner han med Ordene: »*Bøjes Menneskets Nakke end med Magt, Menneskets Hjerte bøjes kun med det Gode!*«

Den provençalske Digter A u b a n e l bejlede til en Pige, som gik i Kloster. Han besang den elskedes Kald i følgende Strofer:

»*Livet er haardt, og mange — blev hjerteligt trætte deraf.
Gud føre dig hen til de Sjæle, — han Taarer og Sorger gav!
Snart vil da Taarerne tørres, — og Sorgerne svinde brat —
du elsker jo dem, der græder og sukker i Trængselens Nat:
De hvide, bøjede Gamle, — de barnløses, Ensommes Hær,
de smaa, som blev moderløse, — de fattige har du kær —*«

W. K r e i t e n, S. J., hylder »Den harmhjertige Søster« maaske endda skønnere:

»*Du er som en Straale af Naade, der hos os i Mørket bor,
hvor du er, dør blomstrer Haabet, at Gud end elsker vor
Jord.*

*Derfor vi hilser dig alle, som frændeløst, venneløst stod:
De graanede Gamle, de syge, de ensomme priser din Lod.
Forbarmelse, Kærlighed skænker du til os i fuldeste Maal.
Thi ved den rigeste Kilde du fylder din gyldne Skaal.
Og har du trøstet den ene, og Hjælp til en anden bragt,
da skrider du til Kapellet og søger hos Frelseren Kraft.
Dør fyldes fra Frelserens Hjerte dit eget med Naade og
Trøst,*

som glad du atter fordeler saa rigt over Skyld og Brøst. —«

Her er betonet, at den uselviske, offerberedte Barmhjertighed er en Udstraaling fra Jesu forbarmende Hjerte, hvorfra ogsaa den skønneste og mest beaandede Sang om den kristelige Menneskekærlighed stammer: »Salige er de barmhjertige, for de skal opnaa Barmhjertighed!«

De tyske Biskoppers Hyrdebrev.

Sluttet.

Overfor dette stiller vi alle Landsmænd, der er i Stand til at tænke, og som elsker Sandheden, følgende Spørgsmaal til Besvarelse:

Om man ikke modsiger sig selv, naar man paa den ene Side paastaar, at Kristendommen overhovedet ikke længere har Rødder i den tyske Jord, men er udvasket af Tidens Strøm, splintret af den tyske Aands Lyn og raadnet indtil den inderste Marv, og dog paa den anden Side sammentrommer et uhyre Opbud for at fælde denne Libanons raadne Ceder?

Om det endvidere ikke maa tvinge til Eftertanke, at Millioner og atter Millioner af tyske Mennesker, deriblandt fremragende Tænkere og Fortolkere, igennem næsten femten Aarhundreder ikke paa nogen Maade har følt Kristendommen og dens guddommelige Stifter som artsfremmed, men langt snarere som artsbeslægtet, og som den lykkelige Opfyldelse af deres dybe religiøse Længsel efter Sandhed og Forløsning?

Om det ikke gælder som urokkelig Kendsgerning, at Kristendom og Tyskhed i aandelig Fællesskab skabte Middelalderens tyske Højkultur?

Om det ikke er almindelig bekendt, at ogsaa Datidens tyske Kultur helt ud til de yderste Forgreninger ikke alene voksede op af Race- men fremfor alt af kristelige Rødder?

Underkender man maaske i sin Lidenskab, at Kampen om Kristendommen rimeligvis allerede nu frembringer foruroligende Spaltning i tysk Folkevæsen, hvilket betyder det modsatte af Folkefællesskab og virker alt andet end opbyggende?

Man har paaført Konfessionerne Tilintetgørelseskampen, fordi de, som man foregiver, ved Spaltning af den tyske Folkesjæl formindsker det tyske Væsens Kraft. Tror man i Alvor paa, at en skærpet Modsætning mellem Kristne og Kristus-fjendske Landsmænd vil vise sig mindre skadelig end Konfessionernes eventuelle Opgør?

Er man virkelig saa betaget og forblændet, at man venter sig, at den kristelige Sol fuldstændig kan slukkes i det tyske Folk ved Diktater og Magtmidler? Dette kan kun falde en Taabe ind, som hverken kender Kristendommens Historie eller dens umindskede Lyskraft og Varme i Nutiden, eller føler Menneskets Urtrang til en sidste Sandhed og den indre Fred.

Man kan tage den kristelige Sandhed til Fange og hudstryge den, som man gjorde det med hint helligste Menne-

ske, der har sagt: »Jeg er Vejen, Sandheden og Livet,« overlevere den til jordiske Voldsmagter og krone den med Bagvaskelsens Torne, dømme den til Døden og korsfæste den paa et tysk Kalvariebjerg. Efter en kort Hvile i Graven vil den atter staa op og se triumferende paa den Grav, som var den tiltænkt og forsegleet af Mennesker, og den vil se paa Fjendernes Grave, som altid vil forblive lukkede.

Derfor holder vi fast ved Kristus, saaledes som han selv i sin Sandhed og Naade bedes om at ville holde fast ved os, og alle, Biskopperne og Præsterne og hele det tyske Folk, som er blevet store gennem ham og kun vil vedblive at være store i ham. Derfor: »Kristus i Gaar og i Dag og i al Evighed!« (Hebr. 13,8).

Og vi holder os saa meget mere offermodigt til ham, som vi skylder ham Sone for en stor tysk Skyld, thi der har ogsaa været tyske Folkefæller, som gennem Aar og Aartier har smedet Vaaben imod Kristus og Kristendommen.

III.

Det har i Aarhundredernes Løb atter og atter vist sig at være sandt, at Frafald fra Kristendommen og Kirken ogsaa forbereder Frafald fra den sande Gud. Dette passer ogsaa i Nutiden. Ganske vist taler man om »Gudstroen«, som skal bevares for det tyske Folk. Imidlertid: Undersøger man denne »Gudstros« Indhold og Værdi, lægger man straks Mærke til, at det ene Nutidsmenneske tænker sig denne »Gud« saadan og det andet anderledes, hvilket resulterer i et helt Prøvekort af tyske Gudsbegreber, som ofte staar lige saa uforsonligt over for hinanden som Vand over for Ild.

Man vil fortrænge Kristenguden og sætte en »tysk Gud« i hans Sted! Men hvad vil dette til syvende og sidst sige: »En tysk Gud«? Er denne Gud maaske forskellig fra de andre Folkeslags Gud? Hvis han er det, saa findes der lige saa mange Guder, som der findes Racer og Folkeslag, altsaa i Grunden ingen. Thi den sande Gud er kun een, det mest fuldkomne og mest aandelige af alle Væsner, alle Folkeslags og alle Tidens uindskrænkede Herre.

Nu har man imidlertid ved en højtidelig Anledning forkyndt, at Tyskerne tilbageviser »Skaberguden«. Men hermed gør denne Tysker den forgængelige Verden evig og forkaster den ene og ene sande Gud og forstaar ved Gud højst en Ytring ud fra Racesjælen. Men en saadan Gud betyder intet. Han er hverken Herre eller Lovgiver, hverken Oprindelse eller Maal, hverken Forsyn eller Hjælper, hverken lønnende eller straffende Magt. Han er en Tidsmenings Spillebold og ifølge sit Væsen bestemt til efter kortere eller længere Tids Forløb at vige for Gudløsheden.

Den Skæbne, som bliver den Slags Taagetheder og Halvheder til Del, bestaar i, at de udvikler sig indtil de sidste Konsekvenser og dermed modbeviser sig selv. Dette ses for øvrigt allerede i Nutiden, hvor Statistikken har godtgjort, at de Gudløses Antal er i Tiltagen.

Naar det kristelige Gudsbegreb er prisgivet, kommer ogsaa Tvivlen om og fuldstændig Fornægtelse af et Liv efter Døden og et Ansvar over for en sidste moralsk Magt for Dagen.

Derfor hører man ogsaa nu saa ofte Tale om en udelukkende Denesidethed, som det tyske Menneske har at tjene betingelsesløst, fordi Troen paa, Længslen og en bevidst Stræben efter et Hinsides gør Jordelivet værdiløst, stempler det som Taarernes Dal, opfylder det med Angst for Døden og forhindrer den højeste Kraftudfoldelse i Folkets og Fædrelandets Tjeneste.

Det er Paastande, som prædiker Livsnydelsen i aabenlys eller tilsløret Djærvhed, men som ikke prædiker den Livsalvor, der er Mennesket værdig. De berøver selve Livet dets Sjæl, svækker det og gør det mindreværdigt, i Stedet for at anspore Mennesket til at stile mod det højeste af alle Maal.

Det er Budskaber til kortsynede og letlevende, for hvem Sanseverdenen er nok, og i hvis Sjæl de store Spørgsmaal ikke brænder.

Det er Meninger og Slagord, som hverken forliges med vore Aners højtstaaende Overleveringer eller med de største Filosofers Erkendelser eller med vort Væsens Evighedstrang.

Ud fra Bevidstheden om vort Ansvar hæver vi derfor vore Stemmer højt imod Menneskets udelukkende Denesidethed og Fornægtelsen af Sjælens fortsatte Liv efter Døden for at bevare vort tyske Folk for en saadan skæbnesvanger Vranglære og redde det for Nedgang. Ogsaa her gentager vi: ikke imod Folk og Stat gaar vor Kamp, men for Staten og Folket og derfor imod dem, som vi med den apostoliske Karakters Mod maa kendetegne som vort Folks Fjender. Man vil miskende og laste os herfor. Men der gives en Retfærdighed, som intet larmende Slagord formaar at overdøve og intet Overmod formaar at betvinge. Enhver af os siger med den h. Paulus: »Dén, der dømmer mig, er Herren.« (1. Kor. 4,4).

Vi opfordrer til at bekende ved Ord og ved Handlinger, at bekende ved et kristeligt, eksemplarisk Liv, ved kristelig-katolsk Opdragelse af Ungdommen og ved en tapper »Gaaen-ind« for det kristne katolske Eje.

Dybt smerter det os at vide, hvor uhyre svær denne:

Bekendelse bliver for ikke faa Landsmænd. Vi paakalder derfor den katolske Hjælpsomhed, saa at ikke en eneste af vore Brødre kommer til at sulte eller lide Nød paa Grund af deres Tro.

Vi indskærper ikke at knurre og ikke at forsage: »Hvorfor er I bange, I lidettroende?« (Matth. 8,26). Det er ikke den første Storm, som bruser hen over den katolske Kirke i Tyskland, og det bliver ikke den sidste. Jo mere man trænger os, des nærmere er Gud os. »Om ogsaa I lider noget for Retfærdighedens Skyld, er I salige.« (1. Petr. 3,14) »Salige er I, naar man for min Skyld udskælder og forfølger Jer og siger alt ondt om Jer.« (Matth. 5,11).

Vi beder om at holde udi Tro skab og Kærlighed til Folk og Fædreland, thi den Uret, som mange af vort eget Folk og Fædreland tilføjer os, maa Fædrelandet ikke undgælde for.

Vi beder især om Bøn for vor opvoksende Ungdom, der udleveres til Indflydelser, som lader frygte det værste for Troen, for vor Ungdom, som ogsaa — det være sagt til vor store Glæde — i Tusindvis er tro og heltemodige. Kristus beskytte og velsigne den.

En længe savnet Bog.

»Hemmet och Helgedomen« af 15. Aug. genoptrykker efter »Sydsvenska Dagbladet« (24.7) følgende højst interessante Artikel:

Omtrent nitten Aar er gaaet, siden jeg første Gang besøgte Johannes Jørgensen i Assisi. Det var en Decembredag, da de sidste Roser glødede i Haverne paa Monte Subasios Skraaning. I det enkle, hvidkalkede Studereværelse øverst oppe i Santa Maria delle Rose stod en høj Pult under et Krucifiks. Paa Pulten laa opslaaet den hellige Birgittas Aabenbaringer. Jeg kom dengang fra Wien, hvor jeg havde været saa heldig at falde over en lille Miniature af den hellige Franciskus. Den har lige siden denne første Aften haft sin Plads under Krucifikset over Birgittas Aabenbaringer, en stadig Paamindelse til Studereværelsets Herre fra en af Birgittas Landsmænd om at benytte Tiden godt, d. v. s. anvende den, saa Sveriges største Helgen faar en Biografi af den Mand, som har vist sig at være en Mester i at behandle Middelalderens store Kristne.

Allerede i 1902, i »Romerske Helgenbilleder«, havde Johannes Jørgensen været inde paa Problemet Birgitta. Den Gang søgte han hende som Romerinde fra Norden, hvilket vakte en Verdens Opmærksomhed. Siden kunde Forfatteren ikke slippe den fascinerende Seerskes Skikkelse. I Ar-

bejdet »*Fra Vesuv til Skagen*« tog han hende atter op til Behandling, dengang fra hendes svenske Milieu. I Julius Langbehns Bibliotek — hvor uendelig fjernt ligger ikke nu Værket »*Rembrandt als Erzieher!*« — faldt Jørgensen saaledes i 1913 over en fin Udgave af Aabenbaringerne ved Momme Nissen. Danskeren fik her for første Gang Lyst til at skrive en stor Biografi over den svenske Helgeninde. I 1919 begyndte han for Alvor paa dette Arbejde, og i Øjeblikket rummer hans Bibliotek al udkommen Birgittalitteratur — en Kæmpesamling af Bogbind. — Men alle mulige Hindringer stillede sig stadig i Vejen, og trods de mange svenske Venners Opmuntringer blev Værket ikke fuldendt. Rejser til Vadstena i 1921 og 1929 har vel inspireret, men ikke ført til noget Resultat.

Førrige Efteraar fyldte Johannes Jørgensen 70 Aar. Nu har han sat sig for, at hans Livs sidste store Arbejde skal være Fuldendelsen af denne Biografi. Ingen kan være bedre egnet end denne Mand. I denne Forbindelse skal der blot peges paa hans pragtfulde Værker om Franciskus, Katarina af Siena, Angela af Foligno, o. a. Paul Rubow har med Rette sagt om Jørgensen, at han har »dokumenteret sig som Nutidens ypperste Hagiograf; hans Tegninger af Livskunstens fromme Mestre danner et Sidestykke til Georg Brandes' Bøger om de mere verdslige Helteskikkelser.«

Det, der drog mig mod den svenske Helgeninde, forklarer Jørgensen, var ikke mindst den interessante Stilling, hun indtog som gift Kvinde. Andre Helgener har levet uden for Verden. Hun levede sit Liv i den og forenede alle Livets Besværligheder med Stræben efter et helligt Liv. Hvilket interessant Liv hun førte lige fra den Tid, da hun levede som mægtig og anset Frue med otte Børn, lige til Aarene 1350—1373, da hun — Kvinden fra det ukendte Nord — blev en Magt i den latinske Verden! At være hellig i et Kloster er en Sag for sig! Ikke mindst gennem sit Moderskab og Opretholdelsen af sine Forbindelser med sit Hjemland igennem tre og tyve lange Aar er Birgitta mærkelig. Der findes i hele Verden kun een Helgen, som minder om hende. Det er Elisabeth af Thüringen. Men en Sammenligning dem imellem maa standse, da denne døde meget ung, medens Birgitta kæmpede sit Livs Kamp et langt Liv igennem.

— Om der findes noget særligt litteratur-historisk Problem hos Birgitta? — Sikkert! Til visse har Aabenbaringerne i mange Tilfælde en rent litterær Form. Birgitta lægger mange Gange sin historiske Opfattelse i de helliges Mund. Hun var jo stærkt politisk interesseret, saa at sige med den ene Fod i den hellige Kirke og den anden i politi-

ske Debatter. Min Biografi bliver fuldstændig upartisk og objektiv, saa jeg haaber, at alle skal kunne læse den — fuldstændig som min Bog om Franciskus, som ovenikøbet den gamle Clemenceau siges at have læst med Glæde. —

For at virkeliggøre denne store Plan udsendes følgende

O P R A A B.

Forfatteren, Professor Johannes Jørgensen befinder sig for Tiden i Vadstena for at fuldende den store Biografi over den hellige Birgitta, hvormed han har beskæftiget sig i henved tyve Aar. For at muliggøre Værkets Fuldstændelse er det nødvendigt, at Professor Jørgensen økonomisk faar den Hjælp, han trænger til. Undertegnede har derfor udsendt dette Opraab i Haab om, at Venner og Beundrere af J. Jørgensens Forfatterskab med Bidrag vil støtte Udarbejdelsen af dette for Kendskabet til vor Middelalders største Helgen saa uhyre vigtige Arbejde. Professor Rubow i København har med Rette sagt om Jørgensen, at han »*har dokumenteret sig som Nutidens ypperste Hagiograf, hans Tegning af Livskunstens fromme Mestres danner et Side-stykke til Georg Brandes' Bøger om de mere verdslige Helteskikkelser.*«

Bidrag kan indsendes til fil. lic. Harald Schiller, Gustav Adolfs Torg 51, Malmø, som for Biskop Müller aflægger Regnskab for indkomne Bidrag.

Isak Collijn,
Rigsbibliotekar.

Harald Schiller,
fil. lic. Forfatter.

Ovenstaaende Opraab anbefales paa det varmeste.

Johannes Erik Müller,
Biskop.

Over Tærskelen til St. Benedikts Hjem.

Man kan vistnok sige, at enhver Bygning har sit Ansigt. Paa mig gjorde Klosteret paa Jagtvejen Indtryk af at have et alvorligt, strengt og tillukket Ansigt, som det laa der med sit kraftige Kirketaarn knejsende mod Himlen. Utilnærmeligt synes det — utilbøjeligt til at røbe noget af det Liv, der rører sig bag de fastmejslede Træk.

Dets Historie ved jeg Besked om. Oprindelig byggedes Klosteret til Søstrene af den hellige Tilbedelses Orden, men i halvandet Aar har det været St. Benedikts Bo, det første Benediktinerkloster i Danmark i 400 Aar. Men om Livet bag Murene skal jeg først nu faa noget at vide.

Døren piber paa sine Hængsler, mine Fødder træder paa det Omraade, som er lukket Land for Verdens Børn. Rummene, man føres ind i, vidner om den Enkelhed, man altid tænker sig i Forbindelse med et Klosters stille Sale,

men samtidig fortæller Udstyrelsen: de høje Paneler og de skønne Bjælkelofter om, at Bygningen stammer fra en Tid, da gode Materialer kunde faas for rimelige Penge. Klosteret er bygget før Krigen — i 1912.

Fra Kirken kan man beskue og glæde sig over Skikkilds skønne Alter, men i Dag er jeg første Gang kommen ind

Klosterkirken paa Jagtvej.

bag ved det og staar pludselig midt i et dunkelt Kuppelrum med Pulpitur. Det er Tilbedelsessøstrenes Kor, som nu ikke længere bruges efter sin Bestemmelse, da Benediktinerindernes Kor findes i Kirken. Men i det høje Rum bag Alteret med Klosters Hjerter, Tabernaklet, maa der være dejligt at bede, og sikkert stiger ogsaa her manges stille Bøns Flamme mod Himlen.

Fra Koret stiger man ad brede Murstenstrapper op til Hal og Kapitelsal, begge prægtige Rum, hvis hvide Loftshvælv bæres af svære Granitpiller med skønne Bladkapitæler.

Gennem Smaaruderne i de flisebelagte Ganges Vinduer

kan man kigge ned i en lille Grønnegaard, der udfylder Pladsen mellem Bygningens fire Længer. I den ene af Længerne findes Refektoriet, hvis Indretning og Udstyr akkurat er, som man har forestillet sig, det maa være. Ogsaa her bæres Loftet af den graa Granit. Nonnerne spiser ved smalle Borde uden Duge. Paa Væggen hænger et Krucifiks, og den hellige Fader Benedikts ærværdige Hoved skuer fra en Tegning ned over den Børneflokk, der hører ham til. Maden, der bydes, er enkel, men god og kraftig.

Benediktinerindernes Kor med Abbedisse-Stolen i Midten.
Helt til højre Chr. Skikkilds »Gyldne Alter«.

Medens man spiser, hersker dyb Tavshed. Det eneste, man hører, er Forelæserens Røst fra Pulten og Priorindens Hammerslag i Bordet, naar Maaltidet er forbi.

Maden til hele Flokken —, der er 27 Søstre —, laves i det store Køkken, som er indrettet i Kælderetagen.

Ofte har man under Gudstjenesten ved de forskellige Højtider glædet sig over Farver og Mønstre i de skønne Messeklæder. Nu har jeg set, hvorledes sligt bliver til. Paa første Etage i en herlig Sal arbejdes der paa de Pragtstykker, som mange Kirkeklæder er. Det er skønt for Øjet, og hvor maa der Tid, Flid, Taalmod, Kunst og Fingerfærdighed til for at opnaa saadanne Resultater!

Klostret har ogsaa sit Bibliotek. Det er smukt, men det er kun lidet, saa man kunde godt unde det en Boggave i Ny og Næ. — — —

Og saa staar jeg for første Gang i mit Liv i en Celle. Her hersker virkelig den Fattigdom, om hvilken St. Benedikt siger: »Ingen maa have noget som sit eget, hverken

Bog, Tavle eller Griffel, absolut intet.« Cellen er højloftet. Her er net og sirligt. Et eller to religiøse Billeder og et Krucifiks pryder de nøgne, lyse Vægge. Af Bohave er her kun det allernødvendigste. Denne Fattigdom virker sælsomt, stærkt. Her er Fred. Her er en Stilhed, som ikke tør brydes af Støj eller forstyrres af de forfængelige Ting, som Mennesker ellers omgiver sig med. — I Stilheden taler Gud. Man føler, at her har Bønnen Magt. Det dæmmer for en, hvor gavnligt, ja, hvor nødvendigt det er, at der findes Klostersamfund, hvis Opgave det er at bede. Bøn er et Arbejde, et Arbejde, der fornemmes som Drivfjederen til det Liv, som udfolder sig i dette danske Benediktinerkloster.

Benediktinernes Kirkesang, der saa længe var tavs i Danmark, løfter sig i de bedende Nonners Kor. Tilbedende, jublende, lovprisende Gud stiger i Koralens alvorsfulde Ynde den liturgiske Bøn mod Kirkens Hvælv. Hovedbestanddelen i denne Bøn er Davids Salmer. Forunderligt at tænke sig, at disse 3000 Aar gamle Hymner, inspirerede af den Helligaand, endnu har bevaret deres friske Poesi og den Dag i Dag er gribende Udtryk for Menneskehjertets Følelser. Ligesaa betagende er det at forestille sig, at Vorherre selv har bedt dem; de hellige og Martyrerne bad dem i og med Kristus.

Som et benediktinsk Særkende fejres Gudstjenesten, særlig det hellige Offer Kl. 8, saa festligt som muligt, alt foregaar med Højtid og Værdighed. Selv anderledestroende vilde ved at overvære denne Messe sikkert faa et uudsletteligt Indtryk af den Andagt og Kærlighed, hvormed vi omfatter vor Gudstjeneste. Den mest populære Bedetime er Vesperen Kl. 3½. Men ogsaa Komplet, Klosters Aftenbøn, Kl. 18, er meget stemningsfuld.

Tiden inddeles af de syv Timebønner, og den mellemiggende Tid iler hastigt. Hver har sin Gerning: i Hus, Have, Køkken og med Farver, Naal eller Skrivemaskine. Nonnerne har god Lejlighed til at udnytte de Talenter, de har faaet i Vuggegave. En Del af Tiden gaar med Studium og Undervisning. Thi det var St. Benedikts Ønske, at hans Disciple skulde fordybe sig i de hellige Videnskaber, studere Skriften og forberede sig til Officiet. Klostret er saaledes en »Skole for Guds Tjeneste«. Læremester er St. Benedikts Regel, hvori den store Lærers Menneskekundskab, hans Mildhed og Maadehold kommer til Udtryk. St. Benedikt stiller ikke overdrevne Fordringer til legemlig Askese, men forlanger det sværeste af alt: Egenviljens Offer.

To Gange i Dagens Løb brydes for en kort Stund den klosterlige Stilhed. Da ryster vi Alvoren af os i »Rekreatio-

nen«. Da genlyder Haven af munter Samtale, Latter og Leg. Det er en Misforstaaelse at tro, at Klosterskabet skaber nedtrykte Mennesker. Her har jeg set, at det skaber Livsglæde.

Vilde jeg nu gaa uden for Klosterporten for at betragte Jagtvejsklostrets Ansigt, ved jeg, at to Ting vilde ske: Først vilde det forekomme mig, at Afstanden over en Dørtærskel kan være mærkelig lang, og dernæst vilde Klostrets mejslede Træk ikke mere synes mig saa strenge. For nu ved jeg, at St. Benedikts milde Aand lever derinde bag Murene.

T. M.

Et Maurer-Brev.

Kaid ben Braim, Maurernes Emir, har fra Afrika sendt følgende Brev til General Franco. Brevet, som gengives nedenfor, viser, at Maurerne betragter Kampen i Spanien som en Krig mod Guds Fjender.

»Priset være den ene Gud! Hans Visdom overgaar alt, og hans Arms Kraft er stærkere end alle Krigere. Hans Hænder dannede Bjergene og udgravede Havene og op-hængte Stjernerne; hans Fingre aabner Roserne hver Dag.

Nye og store Emir af den ædle spanske Søster-Nation! General Franco: Hilsen!

Jeg ønsker at sende Dig min Hilsen, duftende af et gammelt Venskabs Vellugt, i Anledning af Din Ophøjelse blandt Guds udvalgte og elskede. Hvis Du var mig nær, vilde jeg ogsaa sende Dig gyldne Dadler og kold Mælk, som jeg allerede har budt Dig i min Aduar (By) ved Døren af mit Hus.

Dagene er som Fuglene, der flyver afsted. Mit Skæg er blevet noget graat, siden jeg saa Dig første Gang. Da var Du ung og red paa en hvid Hest glad ud i Kampens Tum-mel, altid en af de forreste.

Og ved Solfaldstide vendte Du altid sejrrig tilbage i Spidsen for Dine Mænd. Din Arm var saa stærk som Staal, og dit Hjerte var som deres, der paakalder Gud. Din Ind-sigt var som en Ørn sammenlignet med en Spurveflok.

Bjergfolkene undrede sig over, at Du aldrig blev dræbt i Slaget; ikke engang Arm eller Ben har Du mistet, og det, skønt Din Hest altid var et Maal for mange Rifler, der laa i Tjørnekrattet og ønskede at dræbe Hesten og gøre det af med Rytteren siden.

Den Almægtiges barmhjertige Haand var som et Skjold foran Dit Hjerte, fordi Han ønskede at gøre Dig til Spaniens berømmelige Emir. Nu er Du Spaniens Emir. Nu skal Du lede Spanien og os med din Kundskabs og din Fromheds Tømme, ad Ærens og Godhedens Stier, ligesom Beduinen fører sin Kamel læsset med fint Klæde og Kost-

barheder ad Ørkenens Hulveje. Gud giver de gode den Ære at frelse deres Land ud af de største Farer for at bevare de udvalgte Nationer fra at bukke under, saa at Dyden maa forblive paa Jorden, og der altid skal være dem, der forherliger Gud i Bønnens Time.

Jeg er paa Grund af Alder og Svagelighed ikke i Stand til at slutte mig til dine Rækker og kæmpe imod Djævlene. Jeg har raadet alle mine Undersaatter at følge Dig, fordi Du bærer Kraft i dit Sværd, og Sejren sidder i Krydset paa Din Hest.

Fordi Du tilbeder Guds velsignede Navn og kender Hans Bud og holder dem, har Gud udstrakt sin Haand over Dit Hoved og skal aldrig trække den tilbage.

Derfor skulde Spanien glæde sig, som Mogrebs Folk gør, og jeg mere end nogen anden, fordi jeg har talt med Dig mange Gange, og fordi jeg har Æren af Dit Venskab. Fred!«
(*The Universe*, 26.8.38). Ved P. W.

Katolske Missioner.

Om at tilpasse sig.

Missionen i Japan har gjort et stort Skridt fremad: Grundstenen blev nedlagt til et Noviciat af Jesu Selskab, som man længe havde savnet. Lige i Nærheden, i Præstegaarden i Hiroshima, ventede 3 yngre Præster og 3 Novicer allerede Maaneder igennem paa, at Huset i Nagatsuka, en af Byens Forstæder, skulde blive færdig. Hver Gang, der var Udflugtsdag, tog nogle ud for i spændt Forventning fagmæssigt at bedømme, hvor længe det vel endnu kunde vare, inden Huset blev færdigt. Nu staar det der i hele sin Pragt. Bygningen ligger ved Foden af et 500 m højt Bjerg, ved Randen af en bred Floddal. Langt omkring lyser den hvide Façade op i Landskabet. Det vidt-svungne japanske Tag med sine sirlige Snirkler og Kroge overskygges af høje, gamle Fyrretræer, Tegnet paa japansk Aand Aartusinder igennem. Fra den 3-Etager høje Pagode ser Korset ud over Landsbyer og Gaarde, helt over til Storbyen. Husets Indre er en Blanding af europæisk og japansk. Værelserne for Juniores og Novicer er helt igennem holdt i japansk Stil: Gulvene er dækkede af tykke, fintflettede Ristraamaatter, som samtidig tjener som Gulv og Seng. Midtpunktet danner Tokonoma'en, Pyntekrogen, hvortil der kun er anvendt det kostbareste Træ. Skabene er indbyggede i Væggene, og Skydedørene hertil er overspændt med fint hvidt Lærred. I disse Skabe gemmes Sengetøjet om Dagen; hver Aften redes Sengene op og fjernes igen hver Morgen. Under Studierne giver et Blik ud i Land-

skabet — i det Fjerne de himmelhøje Bjerge — nyt Mod og ny Kraft.

Det var ikke alene os, hvem Spørgsmaalet, om vi ved at bygge dette Hus havde gjort det rigtige, gjorde urolige, ogsaa Befolkningen iagttog med samme Nysgerrighed det flittige Arbejde ved Bjergets Fod. Men Interessen forandredes hurtigt til Velvilje. Næppe havde vi installeret os foreløbigt — der var endnu meget, der skulde gøres rent og fejles bort — før Skarerne strømmede til. To katolske Professorer inde fra Byen lod sig ikke afskrække af den lange Vej, men kom ud for at bedømme det nye Forsøg. En buddhistisk Præst, som har studeret ved et af de største Templer i Kyotos, indbød flere Damer fra Byen og fik Huset forevist. Stor Forbavselse og Anerkendelse vakte vore Bestræbelser for helt at tilpasse os Landets Skikke; dette ytrer sig ved at japanisere vor Levemaade og ved ivrigt Studium af det japanske Sprog, den gamle Kultur og det japanske Folks Sæder og Skikke.

Ikke alle synes om denne Tilpasning. Selv blandt japanske Katolikker findes nogle, som er hildet i Fordomme og selv ofte ikke rigtig kender deres Folks Fremtidsvej og heller ikke den Vej, som Kirken maa gaa for at naa frem til Folkets Sjæl. De ønsker, at Kirken skal optræde i Udlandets Skikkelse for dermed at blænde, hvor det dog gælder om at trænge frem til de laveste Lag, og at Kristi Aand maa formæle sig med japansk Aand. Denne japanske Aand er forblevet næsten uberørt af den vestlige Indflydelse, som i de sidste Aartier saa fuldstændigt har omdannet Japans Ansigt. Raabet efter, at Forfædrenes Aand atter skal kaldes til Live, lyder højere og højere hele Landet over. Heri ligger de dybere Aarsager til, at Huset blev, som det nu staar der. Kun i Underbevidstheden staar dette klart for de Hundreder af Besøgende. De gamle Kvinder og de jævne Bønder og de mange, mange Børn, som gik og løb igennem Huset, Trappe op og Trappe ned, og som saa paa alt med store forbavsede Øjne, gentog Gang paa Gang: »Hvor er det blevet smukt!« Hver Søndag kommer en lille 12-Aars Pige og bringer en mægtig Buket Blomster til det gyldne Alter — til Kamisama, til Vorherre; ganske vist ved hun ikke meget om ham, men saa meget ved hun, at man kan glæde ham med Blomster. Drengene er, som overalt i Verden, blevet Venner med Brødrene, som om Søndagen fortæller dem interessante Historier paa deres noget fremmede og mærkeligt klingende japansk, Historier om Domkirker og Borge, om sibirske Vintre og ækvatoriale Somre, om Røvere og Helte, og om alt, hvad der bevæger et Drengenhjerte.

Efterhaanden begynder Forbavselsen og den ydre Inter-

esse at blive det Middel, hvor igennem Naaden rører Hjerterne. Nogle har allerede begyndt et alvorligere Studium af Læren om Korset og de dybe Hemmeligheder, som kun i Ydmyghed og ved Naadens Hjælp kan omsættes til Tro.

N. Luhmer, S. J.

Mellem Mødre.

Skæbnesvangre Skranke.

Personligt kender jeg ikke den Kvinde, her er Tale om. Hendes Sorgs Historie er kommet til mig ad en af de Veje, der gaar fra Læserens Hjerter til Skribentens. Hendes Klage var fremsat ligesaa jævnt, som den af Indhold var gripende. — En enkelt Gang slaar hendes stærke Bevægelse igennem. Hendes simple Ord maler:

»Vort Ægteskab,« hedder det, »var lykkeligt i alle de Aar, det varede, endskønt min Mand og jeg ikke var af samme Tro. Aldrig lagde han mig Hindringer i Vejen. Han fandt sig med Glæde i, at jeg passede min Kirkegang og betragtede det som en Selvfølge, at Børnene, efterhaanden som de voksede til, fulgte mig. Meget Tid til at tale med dem eller til at beskæftige sig med, hvad de lærte i Skolen, havde han ikke, men han glædede sig, naar de kom hjem med gode Vidnesbyrd. Skønt han ikke var Katolik, var han dog med til vore Børns Daab og Firmelse. Til Midnatsmessen Julenat fulgte han os som Regel. — Jeg syntes, at vort Ægteskab var saa ideelt, som et blandet Ægteskab kan være. Vi har aldrig skiftet et ondt Ord i Anledning af, at vi hørte til hver sin Kirke. En Gang imellem tænkte jeg vel paa, hvor godt det vilde have været, om vi ogsaa kunde have delt Religionen med hinanden, men det blev aldrig til noget med at faa talt derom — —«

Videre skildrer hun Mandens pludselige Sygdom, en ni Dages Lungebetændelse.

»Det gik saa hurtigt. Fortumlet var jeg, kunde ikke sanse eller samle. Han var for syg til at kunne tale om nogen Ting. Saa døde han, uden at være kommet til at tilhøre Kirken, døde uden dens Naademidler — —. Børnene og jeg stod om hans Seng! — — Som Ikke-Katolik maatte han begraves fra en protestantisk Kirke. Og der kom denne forfærdelige Følelse over mig: Han er blevet borte for mig. Jeg kan ikke naa ham. Der er ligesom en Mur imellem os. — — Svælget, der skiller os, forekom mig dobbelt stort i den kolde, fremmede Kirke — —«

En Tragedie fra den Hverdag, vi lever i! En Tragedie, som Historikere og Dramatikere har vidst at fortælle om, saa længe den kristne Kirke har bestaaet!

Den ene Part har det evige Haab, har holdt det i Live ved Benyttelsen af de hellige Sakramenter. Den anden har

ikke ret meget og ikke i Tide bekymret sig om at faa det. Og den efterlevende vaander sig i Selvbekjendelser over, hvad der i et langt, lykkeligt Samlivs Dage er blevet forsømt.

Vi, der læser dette, føler søsterligt med hende, der lider. Vi kan ikke tage Angerens Byrde fra hende. Alt for godt forstaa vi, at hun maa spørge sig selv atter og atter: »Hvorfor fik vi aldrig talt om det vigtigste her i Livet?»

Som den troende Katolik, hun er, vil hun gaa til sin Kirke i denne tunge Tid. I Skriftestolen vil hun udløse sin Sjæls Kval. For sin døde Husbond vil hun lade læse Sjælemesse. Under Kommunionen vil hun bede om Bistand til at komme igennem Krisen. Atter og atter vil hun tage sin Tilflugt til Bønnen — —. Mennesker, som elsker hende, vil bede for og med hende. Men længe vil hun vedblive at have den trøstesløse Forestilling om hin skæbnesvangre Skranke, som i Døden rejste sig mellem hende og den Mand, hun elskede, og som hun har delt Livets mangfoldige Glæder og Sorger med.

Enhver vil forstaa hende og have Medlidenhed med hende.

Og til andre katolske Hustruer, hvis Ægtefæller ikke deler deres Tro, vil vi lade vor ulykkelige Medsøsters Skæbne tale. Den skal ikke rejses som et Skræmmebillede. Den skal derimod paamine om, at man lader den allerstørste Lykke slippe sig af Hænde, naar man forsømmer det, man ved sit Ægteskabs Indgaaelse lover: at paavirke den anden Part, saa Samlivet bliver præget af den fælles Tro.

Det skulde ikke være saa svært i Lykkens Time at sige: »Det jublende Under, Gud har givet os, er vi fælles om. Lad os ogsaa være fælles om at bede ham bevare det for os!»

Ingen Sinde er vi Gud saa nær, som naar Sindet er fyldt af den højeste Lykke. Dette gælder ikke mindst om den ægteskabelige Lykke. Hvor fattigt, hvis da kun den ene af de to kan takke Ham, der gav Lykken! Men hvor nærliggende, at den, der føler Trang til at takke, søger at faa den anden med i sin Lovsang!

Til den katolske Part i det blandede Ægteskab ligger der et særligt Apostolat. Det er ikke en graa Pligt, der ligesom en Sky hænger over ens Hoved. Det er en vel-signet Mulighed, der gives den lykkelige til at kunne konsolidere Samlivets Harmoni, gøre Tilværelsen rigere fra Dag til Dag, gøre Baandet, der binder Parterne sammen, paa een Gang lettere og stærkere.

For to, som elsker hinanden, er Troens Fællesskab det, som paatrykker deres Kærlighed Evighedens Stempel og opretholder Følelsen af Samhørighed ud over Død og Grav.

Lillemor.

Paa Lytterpost.

Mandag den 22. August Kl. 17—17,25: Sognepræst, dr. phil. F. L. Østrup: **Helgener og forestaaende Helgenkaaringer.** »993 erklærede Paven første Gang en for Helgen, nu er 170 helgenkaarede. Forud for en Helgenkaaring gaar en særdeles skarp Prøve ved en særlig Domstol (Djævelens Advokat og Guds Advokat). Det er ikke smaa Fordringer, der stilles: 1) Dyder i heroisk Grad, 2) Undere. Underne betragtes som en Stemme fra Himmelen: »Dette er mit elskede Barn, i hvem jeg har Velbêhag.« Først Beatifikation, senere Kanonisation, der foregaar under meget højtidelige Former i Peterskirken. Paven erklærer, at vedkommende er Helgen, en Kardinal læser hans Messe, og han maa nu æres og paakaldes i hele Kirken, hans Messe maa læses o. s. v. Tidsafstanden mellem Død og Helgenkaaring er meget forskellig, ligesom der er stor Forskel paa Helgenernes Alder og Stand (30 Tiggere er kanoniseret). Hvad skal vi fra luthersk Standpunkt dømme om Helgenkaaring? Vi stoler paa Undersøgelsernes Omhyggelighed; men de har dog alle været mærkede af Synden og har kun kunnet frelses af Guds Naade. Selv bedømte mange Helgener sig som store Syndere; men Katolikkerne siger: »Vi dømmer anderledes om dem.«*)

Ø. fortalte derefter om to af de forestaaende Kanonisationer: af de to jødiske Brødre Theodore og Alphonse Ratisbonne (fødte hhv. 22/12 1802 og 1/5 1814 og begge døde 1884). »De er beatificerede, og deres Kanonisationsproces er paabegyndt.« Ø. gav derefter en kort Levnedsskildring af de to salige. »Skønt Theodore ingen religiøs Opdragelse fik, slap han dog uskadt gennem Ungdommens mange Farer; Forklaringen herpaa saa han i Mindet om sin Moder. ... Han kunde ikke komme bort fra Menneskelivets store Spørgsmaal Hvorfra og Hvortil. ... Da Frankrig 1791 fik fri Religionsøvelse, oprettede Jøderne en Slags Højskole for de uoplyste unge Jøder, og her blev Theodore Forstander. Han længtes dog efter Kristendommen. »Aldrig vil jeg glemme den Følelse, der greb mig ved den første Højmesse, jeg overværede. Jeg stiledede efter at læse Evangeliet; først vilde jeg dog læse hele det Gamle Testamente. Da jeg endelig var begyndt at læse Evangelierne, kunde jeg ikke holde op.« Lørdag i den Stille Uge døbttes han, uden at hans Familie vidste noget derom. Just da Daabens Vand rislede over hans Hoved, begyndte Kirkens Klokker at

*) En Misforstaaelse! Vi Katolikker mener ganske vist, at vore Helgener har naaet en høj Grad af Fuldkommenhed, men spørges der efter Grunden, svarer vi paa alle Helgens Vegne med Pauli Ord: »Ved Guds Naade er jeg, hvad jeg er«. *Red.*

ringe Paasken ind, og han følte det som Himmels Velsegnelse til det betydningsfulde Skridt, han havde taget. En Dag saa hans Broder Alphonse ham gøre Korstegn og løb fuld af Forargelse hjem og fortalte det. Paa Faderens Spørgsmaal, om han var Kristen, svarede han bekræftende, men tilføjede, at han stadig troede paa Abrahams, Isaks og Jakobs Gud. Da rejste Faderen sig for at udtale sin Forbandelse over Sønnen; men denne løb ud for at forhindre det. Han begyndte at studere Teologi og fik senere en uventet Hjælper i sin Broder Alphonse, der tidligere havde forhindret ham i at døbe en dødssyg Brorsøn. En Kristen fik Alphonse til at bære en Medaille, og i en Klosterkirke havde han en Oplevelse: Pludselig svandt alt andet for hans Blik, og han saa kun den hellige Jomfru. Maa-ke føler en protestantisk Kristen en vis Skuffelse over, at det var den hellige Jomfru, hvis Billede bevirkede hans Omvendelse; men Gud taler i det Sprog, som hver enkelt kan forstaa. To Dage efter blev han døbt. Theodore havde stiftet »Vor Frue af Sions Kongregation« til Jødernes Omvendelse, og Alphonse indførte denne Orden i det Hellige Land. — Den, der har lært disse Mennesker at kende og er blevet fyldt med Glæde over dem, kan godt forstaa den katolske Kirkes Ønske om at sætte en Krone paa deres Hoveder.«

En hjertelig Tak for det velvillige, sandfærdige og oplysende Foredrag! Det var dejligt at blive forskaanet for »Helgentilbedelse« og andre Misforstaaelser. *Ignatius.*

Nye Bøger.

Kirken og Foreningslivet.

Foreningernes Saison staar for Døren! Hvordan stiller Kirken sig til Foreningslivet? Den kirkelige Lovbog (c. 684) kalder de troende for rosværdige, som slutter sig til en af Kirken oprettet eller anbefalet Forening, d. v. s. en Forening, der har et religiøst eller karitativt Formaal og har faaet den kirkelige Approbation. Lige saa venlig en Anbefaling disse Foreninger faar, lige saa bestemt afvises en Række andre, nemlig: 1. Hemmelige, som forpligter til den mest absolute Tavshed og ved Ed kræver ubetinget Lydighed over for ikke kendte Førere. 2. Af den kirkelige Autoritet direkte forkastede som Frimurerloger og lign. 3. Oprørske, hvis Maal er Sammensværgelse og Revolution mod Statens Autoritet. 4. Mistænkelige, hvor Omstændighederne medfører Fare for Tro eller Sæder. Sommetider kan dette ogsaa gælde visse, saakaldte neutrale og blandede Foreninger, som søger at unddrage sig Kirkens Aarvaagenhed. Den Bog, hvorfra disse Oplysninger er hentet: *S. Goyeneche, Juris Canonici Summa Principia, De Religiosis et Laicis* (Herder S.A.L.E.R. Rom 1938, 290 S., Lire

40), regner til de for Katolikker ikke brugelige Foreninger med Sikkerhed *Young men's christian association* (Y.M. C.A.), som jo sommetider har bluffet med de katolske Medlemmer, der skulde være i dens Rækker, og siger om *Rotary-Bevægelsen*, at ogsaa den, efter nogles Mening, maa regnes til saadanne Foreninger. Den citerede Bog er i øvrigt en ypperlig Kommentar til den kirkelige Lovbog, der bringer ogsaa alle de nyere Kirkelovgivningers Bestemmelser.

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

Katolske Skoledrenge's Ferieophold paa »Allerslev Kloster«.

Regnskab for 1938.

Indtægt:	Kr. Ø.	Udgift:	Kr. Ø.
Til overs fra 1937.....	7 55	Opstilling af Teltet....	3 00
Bidrag fra:		Tilsynet med Drengene	25 00
Fru S. B.	25 00	Allerslev Kloster for	
Familien G.	50 00	Drengenes Ophold	800 00
— H.	25 00	Assurancepræmie f. Telt	
Direktør H. J.	50 00	· m. Inventar.....	11 00
Kath. Ungdomsværn ..	100 00	Porto m. m.	0 93
Vincentforeningen:		Tilovers ..	19 37
St. Ansgar Konf.	25 00		
» Annæ »	25 00		
» Josephs »	25 00		
» Mariæ »	25 00		
Ing. Aug. E. Plum's Legat	500 00		
Renter i Banken			
(Kr. 1.50 + 0.25)...	1 75		
	<u>Kr.. 859 30</u>		<u>Kr.. 859 30</u>

Status.

Til overs fra 1938..... 19 37

8 Drengene var i 50 Dage paa Allerslev Kloster, og de ærværdige Søstre takkes for god Pleje og Omsorg for vore Skoleelever.

København, September 1938.

»Bene Merenti«.

Sankt Laurentii Menighed i Roskilde fejrede den 1. September Organist A. Kerckhoffs 25 Aars Jubilæum. Om Aftenen samledes en stor Del af Menigheden i Sankt Josefs Skoles Gymnastiksal. Sognepræsten overrakte Hr. Kerckhoffs den pavelige Fortjenstmedaille »Bene merenti«. Et Roskilde-Blad skriver i Anledning af dette Jubilæum: Hr. Organist Kerckhoffs er paa mange Omraader en meget fin Kunstner, og ogsaa som Orgelspiller har han vundet sig et Navn. Baade som Musiker og Maler viser Kerckhoffs, at han er i Besiddelse af et følsomt kunstnerisk Sind. Her sætter man Pris paa Hr. Kerckhoffs, hvis ubestridte Autoritet inden for hans Virkeomraade enhver respekterer. Roskilde haaber endnu længe at kunne beholde Organisten ...

M.

*Fra den vide Verden.***En god Gesandttale.**

I Anledning af Indvielsen af en anglikansk Kirke i Aberdeen — Kirken er blevet bygget til Minde om en fra Skotland stammende amerikansk Gejstlig — tog De Forenede Staters Gesandt i London Ordet. Hs. Excellence Joseph Kennedy udtalte bl. a.: »Omkring os ser vi Mænd og Kvinder, hvem man har frataget den Nationalitet, som de gennem deres Fødsel har Ret til. Man jager dem kun ud af deres Fædreland, fordi de bekender sig til en bestemt Religion, som det paagældende Lands politiske Førere vil udrydde. Man gaar endog videre og lader Sønnerne, der selv ikke længere tror, undgælde for deres Fædres Religion.

En af Hovedpillerne, ja, jeg vil hellere sige, Nøglen til Demokratiets Bygning er den fri Kultus. — I Dag som tidligere taaler vi Angelsachsere ikke, at der lægges blot det mindste Baand paa den fundamentale Ret til Kultusfriheden, som bestemmes af Samvittigheden.« Gesandten talte derefter indtrængende om atter at genoplive Troen og det aandelige Mod. Man maatte give den nye Generation andre Aandsværdier end kun Haabet om en kort Tilværelse med Gævær i Haand. I en anden Tale fremhævede Kennedy, at man ubetinget maatte agte Næstens Ret, respektere Overenskomsternes Hellighed og oprigtigt bekende sig til det enkelte Menneskes personlige Frihed. Gesandten er som bekendt Katolik.

Kirken i Tyskland.

Fredag den 2. September bragte »Osservatore Romano« in extenso den Kollektivskrivelse, som de tyske Biskopper havde udsendt efter Fulda Konferencen. I Indledningen bemærkes det, at Skrivelsen er blevet oplæst overalt i det gamle Rigstyskland undtagen i Rottenburg. Skrivelsen kaldes et betydeligt Dokument. Da det pavelige Organ, som er udbredt over hele Italien, gengiver Skrivelsens fulde Ordlyd, faar Italienerne saaledes Lejlighed til at lære Hyrdebrevet at kende og ud fra Originalkilden fælde en rigtig Dom over deres Aksepartners Verdensanskuelse, hvad der jo kan tiltrænges ovenpaa den nazistiske Paavirkning, de er udsatte for i den senere Tid.

I Anledning af de nyeste fantastiske Rygter om Wiens Kardinal-Ærkebiskop Dr. Theodor Innitzer har et neutralt Pressebureau sendt følgende Telegram til Kardinal Innitzer: »I Udlandet meddeles, at Deres Eminence har skrevet et Brev til den hellige Fader og anmodet om foreløbig Fritagelse for Embedet. Andre Meddelelser taler om en Løsfra-Rom Bevægelse, som Deres Eminence skulde lede. Endvidere skal Deres Eminence have affattet et Opraab til Øst-

rigs Katolikker og forelagt det for NSDAP.« — Svaret fra Wiens Kirkefyrste lød: »Alle Meddelelser pure Opspind, jeg protesterer paa det eftertrykkeligste. Innitzer«

Fra velunderrettet Side meddeles, at Dr. Sproll, der med Magt blev udvist fra Rottenburg af Gestapofunktionærer, og som først fandt Husly i det ærkebiskoppelige Palæ i Freiburg im Breisgau, nu med Tilladelse fra Freiburgs Ærkebiskop Dr. Gröber har taget foreløbigt Ophold i St. Peters Bolig i Præsteseminariet i Ærke-diøceset Freiburg. Biskop Dr. Sproll har overfor Regeringen i Württemberg paa ny nedlagt energisk Protest imod den ulovmæssige Udvisning. Rottenburgs Overhyrde er fast besluttet paa fortsat at forestaa Ledelsen af sit Bispedømme. Derfor har han heller ikke overgivet Ledelsen til sin Generalvikar under sin Forvisning.

Offer for Mindejægerne.

En af de berømteste Kirker i Frankrig, berømt ikke blot som Kunstværk, men ogsaa som den mindste Kirke i Verden, staar i Fare for at blive et Offer for Mindejægerne! Den ligger paa Øen Guernsey i Vaux-Deflets. I 1913 blev den bygget og allerede i 1925 blev den delvis ombygget efter Byggherrens Ønske. I sin nuværende Form er den en Model af Basilikaen i Lourdes, den hellige Grotte indbefattet. For kort Tid siden var den Genstand for en offentlig Sensation. En amerikansk Millionær vilde købe den og lade den »omplante« i Amerika. Regeringen var ikke utilbøjelig til at modtage Tilbudet, men hele det franske Folk nedlagde Protest herimod. Kirkens Byggherre, Broder Deodat, af de kristelige Brødre, overvaager som Sakristan dette Klenodie. For kort Tid siden konstaterede han til sin Forfærdelse, at mange af de Tusinder af besøgende, der aarligt kommer fra alle Verdens Lande, brækker hele Stykker af Indermurene og tager det med som Erindring. Ydermurene bestaar af Tegl og Cement og er udsmykkede med Muslingskaller; Indermurene er helt beklædt med mangefarvede Porcelænsstykker.

Ufrivillig Hyldest til det katolske Missionsværk.

Den hollandske protestantiske Missionær I. A. I. Steenkamp har i det sydafrikanske Tidsskrift »Natal« offentliggjort et Angreb paa de katolske Missionærer, men dette Angreb er ufrivilligt blevet en Hyldest til det katolske Missionsværk. Han skriver: Ingen ved bedre end den hollandske reformerte Kirke, hvor skadelig den katolske Kirkes Metode er. Katolikkerne benytter deres Sygebesøg, Lægebehandling og de syges Bestænkelse med indviet Vand til at omvende de udannede, primitive, overtroiske indfødte. Naar de opnaar saa gode Resultater, maa Aarsagen hertil

i Virkeligheden søges i, at de er 100 % Arbejdere. Naar vi eller andre Kirker frygter eller nøler, er de romerske Præster og Nonner straks parat til at gaa ud. De besøger de syge og Hospitalerne og forfølger altid kun det Maal at omvende Menneskene til den romersk-katolske Kirke. Selv Biskopper og Nonner gaar ikke af Vejen for det tungeste legemlige Arbejde. Hemmeligheden ved den katolske Kirkes eksempløse Resultat er, at de staar fast besluttede bag deres Overbevisninger og udbreder disse Overbevisninger blandt de indfødte. Rom kæmper for en højere Dannelse blandt de primitive Folkeslag, og det ved disse. Vi er blevet led og ked af at fortælle dem, at den romerske Kirke gør Uret i sine Ceremonier, Kors, Skriftemaal, Syndsforlødelse, i sin Tilbedelse(!) af Moder Maria og Helgenerne. Hvad der er vigtigt for den, er den Kendsgerning, at den i sine Præster har Forkæmpere for sine Børns Opdragelse! Hvad os angaar, saa maa vi have to Ansigter: et overfor Europæerne, som lidenskabeligt protesterer imod alt, hvad der smager af religiøs Opdragelse, og et overfor de indfødte, og særlig overfor de dannede iblandt dem, som vi skal overbevise — om hvad?«

Brevkasse.

Et Spørgsmaal til Hr. Dr. theol. A. Th. Jørgensen.

I Nationaltidende af 26. August skriver Dr. Jørgensen om Danmark og den evangeliske Kirke i Østrig. I Slutningen af denne Artikel staar der: »Efter en officiel tysk Rapport har Katolikkerne i Østrig mistet over 100.000 Tilhængere i de sidste fem Maaneder. Før var det meget vanskeligt at træde ud af den katolske Kirke for at gaa over til den evangeliske eller andre*), men det er blevet ændret, og Virkningen er ikke udeblevet.« Efter Ordlyd og Sammenhæng kan dette vanskeligt forstaas anderledes end, at disse 100.000 Katolikker er gaaet over til Protestantismen (i en af dens mange forskellige Afskygninger). Mit Spørgsmaal til Dem, højtærede Hr. Doktor — er nu, om De — naar De efter »officiel tysk Rapport« taler om hundred Tusind *Protestanter*, der har meldt sig ud af en af deres Lands Kirker — for Alvor tror, at disse Tusinder er blevet Katolikker? Nej, saamænd gør De ikke nej — naturligvis ikke! De ved saa udmærket godt, at disse 100.000 — saafremt Tallet overhovedet er rigtigt — ganske simpelt er faldet fra deres Kristendom overhovedet, — eller — hvis de bekender sig til noget nyt — saa er det til det Rosenberg'ske *Nyhedenskab*.

Men hvorfor saa stille Sagen anderledes op, hvor det gælder Katolikkerne? *Det* forekommer mig usmageligt, ja, ligefrem — som man sagde i gamle Dage — lidt jesuitisk. Ikke saa lidt endda.

P. H. Perch.

*) Udhævelsen af mig.

St. Francisci 3. Orden holder Møde i St. Knuds Kapel den 16. September Kl. 20.

Dominikanertertiarerne indbyder til et Foredrag Onsdag d. 21. September Kl. 20 i Salen Brædgade 67 A. Redaktør Klærulff taler om »ST. DOMINIKUS OG VOR TID«. Billetter à 25 Øre ved Indgangen.

Kirkelig Kalender

<p>Sept. 18. S. 15. Søndag e. Pinse.</p> <p>19. M. Januarius og Lidelsesfæller.</p> <p>20. Ti. Eustachius og Lidelsesfæller. — Vigilie.</p> <p>21. O. Matthæus, Apostel og Evangelist. — <i>Tamperdag*</i>.</p> <p>22. T. Thomas af Villanova.</p> <p>23. F. Linus. — <i>Tamperdag*</i>.</p> <p>24. L. Maria, de fangnes Befrielse. — <i>Tamperdag*</i>. *) Faste- og Absinensdag.</p>	<p>Sept. 25. S. Kirkevielsesfest*) — 16. Søndag e. Pinse.</p> <p>26. M. KIRKEVIELSESFEST*) Cyprian og Justina.</p> <p>27. Ti. Cosmas og Damian.</p> <p>28. O. Wenceslaus.</p> <p>29. T. MICHAEL, Ærkeengel.</p> <p>30. F. Hieronymus.</p> <p>1. L. Gudsmoders Lørdagsmesse. *) Kun i konsekreerede Kirker.</p>
--	--

Ugens Messebønner

- Sept.
18. S. **15. Søndag e. Pinse** (706—542); 2. *Sæt Bønner*: Josef af Cupertino (1080—918).
19. M. Januarius og Lidelsesfæller (1081—919).
20. Ti. Vigilie ([1]—[1]) med Evangelium (1082—920); 2. Eustachius og Lidelsesfæller ([28]—[28]). — *Eller*: Eustachius og Lidelsesfæller ([27]—[28]); 2. Vigilien ([2]—[2]), Slutningsevang.: Vigiliens (1082—920).
21. O. **Matthæus**, Apostel og Evangelist (1083—920); 2. Tamperdagen (717—553); Slutningsevang.: Tamperdagens (720—555).
22. T. Thomas af Villanova (1085—928); 2. Mauritius og Lidelsesfæller.
23. F. Tamperdag (722—556); 2. Linus ([9]—[9]), 3. Thekla (1086—929). — *Eller*: Linus (1086—929); 2. Tamperdagen (723—556), 3. Thekla (1086—929); Slutningsevang.: Tamperdagens (307—832).
24. L. Tamperdag (725—558); 2. Maria, de fangnes Befrielse (1087—930); Gudsmoders Præfation (522—41); Slutningsevang.: Festens ([91]—[95]). — *Eller*: Maria, de fangnes Befrielse (1087—929); 2. Tamperdagen (725—558); Slutningsevang.: Tamperdagens (732—561).

Af Sidetallene i Parentes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parentesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. St. Ansgars K. »Det gode Raads Moder« M. Tirsdag d. 20. Sept. Kl. 19¹/₂.

Lektor i Italiensk, Dr. Carlo Izzi, holder hver Mandag i Universitetets Auditorium A **offentligt tilgængelige Forelæsninger** over Dantes »Divina Commedia«, altsaa en Gennemgang af det berømte Værk.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 15. Sept.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 39

Søndag den 25. September

1938

INDHOLD: »Han skal vise sig i sin Vælde.« - Shakespeares Katolicisme. - Den spanske Kirke og Arbejderne. - En kongelig Forelskelse. - Et konfiskeret Hyrdebrev. - Det rette Svar paa Kommunismen. - Lokomotivførerens Søn, Kardinal af New York. - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner - Avertissementer.

»Han skal vise sig i sin Vælde.«

Ps. 101,17.

16. Søndag efter Pinse.

Paa den første Dag i den store Uge, da Herredømmet skal frarives denne Verdens Fyrste, vil Jesus vise sig i sin Vælde.

Hvorledes forestiller Orientaleren sig en Konges festlige Indtog i sin Hovedstad? Som en Udfoldelse af en eventyrlig Prægt! Men om sligt er der for Jesu Vedkommende slet ikke Tale: »Fryd dig saare, Zions Datter! Raab med Glæde, Jerusalems Datter! Se, din Konge kommer til dig, sagtmodig, ridende paa et Æsel, paa Asenindens unge Fole. — — — Og jeg skal udrydde Vognene af Efraim og Hesten af Jerusalem, Stridsbuerne ryddes til Side, og han vil tale om Fred til Folkene. Hans Herredømme skal være fra eet Hav til et andet, fra Floden til Jordens Ende.« Zach. 9, 9.

Hvor uforligneligt højt hæver Han sig over alle de Herskere, om hvem Historien ved at fortælle! Hans Rige er ikke af denne Verden. Det er Guds Herredømme over Sjæ-

gælder det Ord af vor guddommelige Lærer: »Salige er de rene af Hjertet, thi de skal se Gud« (Mt. 5,8). De rene Hjerter vil erkende Jesus i den ham egne, guddommelige Majestæt, og de vil være overvældet af denne Majestæt, saa gennembævet af den, at alle andre Magter vil være vaabenløse overfor dem. De vil selvforglemmende leve for og i Ham, leve og virke udelukkende til Hans Ære og stille alle Evner og Kræfter i Hans Tjeneste. Disse Sjæle er af samme Sindelag som hin danske Karmelit, der sagde: »Jeg vil ikke, at det skal gælde om mig, det triste Ord: »Man skænker sig selv til Gud en gros, men man tager sin Gave tilbage en detail«. En Bøn som den h. Ignatius's: »Himlens og Jordens Gud! Jeg skænker dig min Frihed — —«, bringer os til at tænke paa det samme. Eller man mindes en Sang af den h. Alfonsus: »Tystnet er mig Verdens Stemme; thi fra Verden er jeg død. For min Gud kun Hjertet brænder, blomstrer i hans Soleglød.

Jordens Former, Farver, Dufte, Fuglesang mod Sommersky daarer mig ej mer; thi Jesus er min Sommer, evig ny. Alle Livets dybe Længsler fandt hos Ham en Hvile-Pol, helt af Hjertet Ham hengiven fandt jeg Fred i Naadens Sol. Verdens Lys! Jeg kunde aldrig leve uden ved din Glød. O, mig lænkede din Straale, skønt du mig ej Lænker bød. Hvor jeg grunder, hvor jeg vælger: Jesus er min Herre kær. Evigt Liv! Min Sjæl vil aldrig slippe dig i Verden mer. Kærlighedens Strømme rinder i Guds store Verdenshav. Skynd dig, Livsbaad, frem at vinde mod det Maal, som Gud dig gav — —«

Men, vil en og anden maaske indvende, en saa aandeligt betonet Livsindstilling maa sikkert gøre et Menneske verdensfjern og livsfremmed, lidet skikket til at tage Livsopgaverne op og løse dem. Paa denne Indvending er de hellige Sangeres og Digteres gigantiske Livsværk egentlig det allerbedste Svar. I renhjertede Menneskers Livsforhold forandres ikke andet end det, der ikke stemmer overens med Kristi, deres Førers Lære. Og de udrustes paa en ny Maade til Livets Kamp. De drager erobrende gennem Verden med Kristi Fane i Haanden. De bærer sig ad, som P. Waldburg-Zeil S. J., synger:

»Ja, denne Fane har jeg mig udkaaret.
 Jeg svigter ej, det har for Gud jeg svoret.
 Jeg svigter ej, selv om jeg skulde flakke
 med Tiggerstaven i en Hungerstid.
 Jeg svigter ej, om død jeg skulde falde
 som blodbestænket Offer under Strid.
 Thi denne Fane har jeg mig udkaaret.
 Jeg svigter ej. Det har for Gud jeg svoret.«

Den samme Beredvillighed giver Vilhelm Birkedal Udtryk for, naar han skildrer sit Møde med den guddommelige Fører:

»Han vinked min Sjæl, og jeg glemte det lave,
 Hans Lys kasted Glans paa Forkrænkelsens Grave — —.
 Først da fik jeg sagt Ham, hvad før jeg ej vidste,
 at Han er den første og bliver den sidste.
 Først da fik jeg sagt Ham, at Ham vil jeg følge
 i Liv og paa Dødens den rullende Bølge.«

Med alle deres iboende Kræfter vil de rene Sjæle stille sig til Raadighed for deres guddommelige Frelser's Krav. Og de skal se Gud. De skal træde frem for Frelserens Trone, hvor Han ikke sidder alene, men er omgivet af de himmelske Hærskarer, i hvis Midte »Han skal vise sig i sin Vælde«.

—ch—

Shakespeares Katolicisme.

Pastor Schindler har været saa venlig at tilsende »Nordisk Ugeblad« sit Foredrag i det danske Shakespeareselskab (trykt i »Edda«) »Den religiøse Baggrund for Shakespeare«. Af den fængslende Fremstilling af Sh.s Tid og Liv har vi med forstaaelig Interesse læst det Afsnit, som opregner de indre og ydre Kriterier, der taler for eller imod, at Sh. var Katolik. Medens disse Drøftelser af Digterens personlige religiøse Skæbne i det store og hele stemmer overens med, hvad vi hidtil mente om Sh.s Katolicisme, er Pastor Schindlers Syn paa »Digterens religiøse Psyke«, d. v. s. den Sh., vi lærer at kende i hans Værker, for os noget nyt, fordi der siges om den, at den »var totalt ukatolsk«. Længere fremme forklares dette nærmere saaledes: »Hverken Protestantismen eller Katolicismen kan tage Sh. til Indtægt; han placerer ikke sig selv over dem, men uden for dem, hinsides Kon-

fessionerne — i hin læge Menneskelighed, hin humanité laïque, som skulde blive næste Aarhundredes ganske dennesidige Religion.« Artiklen afsluttes med et Sh.-Citat, som skulde være karakteristisk for Digterens Verdensanskuelse: »Our life is rounded with a sleep!«

I denne Sammenhæng kan det være nyttigt at læse, hvad den lærde Forfatter af »*Geschichte der Wellliteratur*«, Alexander Baumgartner, skriver netop om Sh.s Katolicisme, som den aabenbarer sig i hans Værker (VII, S. 613 ss.): »Det drejer sig ikke blot om, at Sh. karakteriserer Munke og Nonner, katolske Præster og Biskopper, protestantiske Sognepræster og Vikarer gennemgaaende saaledes, at hans Fremstilling stod i paafaldende Modsætning til Tidens protestantiske Praksis og Overlevering; han polemiserer ikke blot mod Puritanerne og fremstiller det katolske Ordensliv idealiseret: hans Syn paa Bibel og Tradition, Viljefrihed og Samvittighed, Dødssynd, Medvirken til det onde, Ed, Selvmord, Skærsild, Helgendyrkelse, Askese, Bøn, Transsubstantiation og Primat, katolske Skikke og katolsk Ægteskab har i sin Helhed sin Rod i den katolske Katekismus' Lære og staar snart direkte snart indirekte i Modsætning til Protestantismen; han har slettet alt saarende af det gamle, katolskfjendtlige Skuespil »Kong Johan« og har forherliget Dronning Katarina, »Reformationens« Offer, paa glimrende Vis, han har i sine historiske Dramaer givet i den Grad sandt, komplet og kraftigt Udtryk for Middelalderens Aand, som det aldrig er lykkedes for en protestantisk Digter«. »Hans Verdensanskuelse er helt igennem kristelig uden noget Tilløb til Panteisme, Scepticisme og Fritænkeri.« »Der findes intet Brud med den katolske Fortid.« »Romantikerne har med Rette sammen med Dante og Calderon valgt ham til deres Bannerfører.«

Men lad os anføre C a r l y l e, som ingen kan mistænke for at tage Parti for den katolske Kirke. Han er yderst begejstret for Shakespeare og regner ham helt og holdent for at være af den middelalderlige Katolicismes Aand.

Er det saa rigtigt, at »Sejren (over Lidenskabernes Overmagt) hos Dramatikeren Shakespeare ligger i k k e i Budet og Naaden — m e n i F o r n u f t o g V i l j e?« At stille disse Begreber overfor hinanden forekommer os uheldigt. Naar som helst vi tager imod en Aabenbaring ovenfra, altsaa ogsaa Guds Bud, er det en Fornuftakt, og den Vilje, som medvirker med Naaden, hører ikke op med at være Vilje. Det drejer sig altsaa om, hvorvidt i Shakespeares Dramaer den menneskelige Fornuft er virksom, der ved Troen har sluttet sig til den uendelige Fornuft, eller den autonome Fornuft, som afviser en saadan Tilslutning, og

hvorvidt den af Lidenskaben truede Vilje støtter sig til Naaden og saaledes styrker og ophøjer sig, eller om den tilbageviser Naaden og kun regner med sin egen Kraft. Ifølge Pastor Schindler synes Digteren Shakespeare kun at kende det sidste Alternativ, naar Kampen staar mod Lidenskaben. Begreberne Synd, forløsende Naade, Anger, Bod, maatte i saa Fald udelukkes. Bøn maatte være en uværdig meningsløs Kryben, et Fetichmageri. Overfor dette behøver man kun at henvise til, hvor magtfuldt Digteren lader Syndsbevidstheden optræde endda i helt forkastelige Sjæle. Tag som Eksempel den skurkagtige Konges Monolog i »Hamlet« (III,3). Her har man ligefrem Anskuelsesundervisning i Samvittigheden som en Genlyd fra Guds Røst: »Kain, hvor er Din Broder Abel?«, om Angerens, den sande Bods Nødvendighed, om Bønnen, det store Naademiddels Virkning. Men ogsaa Ondskabens Hemmelighed bliver klarlagt for os, som hos Macbeth, hvor Magtbegæret ogsaa lader Sjælen, der er grebet af det, sætte sig ud over det Hinsides. Lidenskaben sælger Sjælen, som allerede den gamle Heraklit har forstaaet. Shakespeare er den guddommelige moralske Verdensordens store Profet, og dette helt i kristelig Forstand. Dette er ikke ukatolsk. Man kan heller ikke sætte Shakespeare i Modsætning til Skolastikken, »fordi han nærer en vis (om end med Skepsis blandet) Tillid til den Fornuft, Skolastikken ikke stolede paa, naar den var skilt fra Aabenbaringen og Naaden.« Fra et andet Hold har man bebrejdet Skolastikken Rationalisme. Den skulde have bejlet til Aristoteles i Stedet for at følge den ene Lærer Kristus. At Shakespeare skulde have større Tillid til Fornuften end Skolastikkens Fyrste, Thomas af Aquino, vil det være svært at føre Bevis for.

—z.

Den spanske Kirke og Arbejderne.

Siden Borgerkrigen i Spanien udbrød, har det stadig været Skik og Brug i en vis Presse at paapege som en af Grundene til Krigen det Forbund, der sagdes at bestaa mellem Kirken og de fornemme og rige imod Arbejderklassen i Spanien. Det var kun, hvad man kunde vente. Men vi har ogsaa hørt enkelte forvildede katolske Røster, som tog de andres forkerte Bebrejdelser op og gjorde dem til deres egne. Skønt jeg gennem personlig Iagttagelse under et toaarigt Ophold i Spanien havde faaet Vished for, at saadanne Paaskud ikke er i Overensstemmelse med de faktiske Forhold, besluttede jeg dog at undersøge Dokumenterne for at se, om der i Historien kunde findes nogen

Støtte for den forfærdelige Anklage mod Kirken, at den, naar det gjaldt Arbejdernes Sag, lagde Hænderne i Skødet eller endog ligefrem gjorde Fortræd.

Det, som her følger, er, hvad jeg fandt uden videre Ulejlighed. Hvis man vilde anstrenge sig en lille Smule, kunde der findes meget mere.

De første skrevne Beretninger, vi har om det paagældende Emne, stammer fra Middelalderen. De viser, at de spanske Arbejdere, ligesom Arbejderne i andre europæiske Lande, var organiserede i *gremios* eller Gilder: halvreligiøse Organisationer, som tog Sigte baade paa Medlemmernes aandelige og timelige Velfærd. Det var Gejstlige, som ledede deres Religionsøvelse og vejledede dem i økonomiske og sociale Spørgsmaal og tillige optraadte som Mæglere mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, for der var Strejker allerede den Gang.

I 1531 offentliggjorde Trinitaren Alonso-Castrillo sin *Tratado de República*, hvori han forsvarer Kollektivismen og foregriber mange af Louis Blancs Ideer (1848). I 1595 paapeger Jesuitten Pedro de Ribadeneira, en Discipel af Ignatius af Loyola, i sin *Trotado del Príncipe Cristiano* som en af Kongens første Pligter, at han skal hjælpe de svage og undertrykte. Og Pater Mariana af Jesu Selskab hævdede, at selv om en Deling af de fælles Goder, f. Eks. Jorden, var bleven en Nødvendighed paa Grund af den menneskelige Naturs Fordærvelse, var det dog uretfærdigt, at disse kun skulde være i faa Personers Besiddelse, og at det var Herskerens Pligt at sørge for, at det ikke var saaledes. Han var m. a. O. Talsmand for en bedre Fordeling af Rigdommene.

Gonzalez de Cellariego (1600) angriber i sine *Memo-riales* dem, som foragter Haandens Arbejde, og han forsvarer økonomisk Lighed. Gutiérrez de los Rios (1610, *Noticia General*) gaar i Rette med Lediggængerne og op-højer de arbejdende. Fr. Juan Cano (1675, *Reformacion Moral*) og Alvarez Assorio (1686, *Discursos Economicos*) foreslaar detaillerede Metoder til at fremme Industrien.

Den Paastand, at Regeringerne i Almindelighed aldrig har gjort noget for Arbejderne før det 19. Aarhundrede, og den spanske Regering end ikke før den anden Republiks Tid (1931), er falsk. Hvordan Forholdet faktisk var med Hensyn til Spanien, fremgaar meget tydeligt af Historien. I Tiden mellem 1020 (Feura de León) og 1511 (Ordenanza de Sevilla) udkom der mindst nitten Love vedrørende Arbejdsforhold. Den i Valladolid (1351) udkomne Lov fastsatte Maksimalarbejdstid og Minimalløn efter en glidende Skala, som rettede sig efter Leveomkostningerne. I de For-nede Stater er dette endnu under Drøftelse i 1938.

Philip II, mange Bøgers Fugleskræmsel, begrænsede Arbejdet i de amerikanske Miner til otte Timer i Døgnet, og i det 18. Aarhundrede var en otte Timers Arbejdsdag obligatorisk i Aragonien. I Amerika betragtede man i Begyndelsen af det 20. Aarhundrede Gennemførelsen af Ottetimersdagen som et forfærdeligt Fremskridt. Fra Philip II til Cortes i Cádiz (1813) udkom der 26 Love om Arbejdsforhold, og de var *alle til Fordel for Arbejderen*.

Den mørke Tid for Arbejdet i Spanien kom, efter at Cortes i Cadiz (1813) havde indført den saakaldte »Liberalisme« i Spanien. Efter Datidens engelske »Liberalismes« *Eksempel*, som var ansvarlig for de forfærdende Tilstande i de engelske Miner og Bomuldsspinderier og først blev bremset ved Tumulterne i Anledning af Kornløvene, begyndte den spanske »demokratiske« Regering med at opløse Gilderne og at tilstaa absolut Frihed haade til Arbejdere og Arbejdsgivere, saaledes at de første kunde kaste sig over hvilket som helst Arbejde, de ønskede, for den Løn, de kunde opnaa, og de sidste kunde drive deres Forretninger, ganske som de ønskede, og leje Arbejdere for den Løn, som de kunde faa dem til at arbejde for. Paa den Maade blev Arbejderen helt prisgivet Kapitalisten. Fernando VII, som er ilde anset for sin Absolutismes Skyld, brugte dog sin Magt paa en god Maade, da han ophævede disse Dekreter og genoprettede Gilderne, idet han dog rettede nogle af de Misbrug, som knyttede sig til dem, f. Eks. deres Monopoler. Men den nye »liberale« Regering under Martinez de la Rosa genindførte dem, og det var dette System eller rettere sagt Mangel paa System, som den spanske Arbejder maatte leve under hele Resten af det 19. Aarhundrede. (Sluttes). *P. H. Yancey S. J.*

En kongelig Forelskelse.

Det store Statsarkiv i Lucca har i Dr. Eugenio Lazzareschi en lige saa dygtig som elskværdig Direktør, der ogsaa har skrevet om Luccas Forbindelser med Norden. Saaledes skylder vi ham Offentliggørelsen af Niels Steensens Breve til Fru Lavinia Arnolfini, der jo var Datter af en af Luccas fornemme og rige Adelslægter. Nedenfor stiller Statsarkivaren en Artikel om en anden Kvinde fra Lucca til »Nordisk Ugeblad«s Disposition, hvorfor vi bringer han vor bedste Tak. Andre Forfattere har behandlet det samme Emne, men ingen har saa ypperligt fremdraget *Nonnens* Sjæleliv, som Dr. L. gør i denne Artikel, der af Fru Karen Plovgaard er blevet frit oversat til Dansk.

Den 10. Maj 1692 modtog Senatet i Republikken Lucca den Efterretning, at Kronprinsen af Danmark paa Tilbagerejsten til sit Hjemland agtede at gøre et kort Ophold i »alle Luccheners Hovedstad«.

Ved den pludselige Melding om et Besøg, som skulde komme til at koste Byen den runde Sum af 3206 Dukater, følte Raadet sig sat i en Forlegenhed, som yderligere tiltog, da det af Gesandtens fortrolige Skrivelse fremgik, at Prinsen kun talte tre Sprog: Dansk, Fransk og Tysk.

Trappe og Gallerier i Palazzo Controni, hvor Frederik IV boede under sit Ophold i Lucca.

Havde man i Lucca ringe Anelse om, hvem den førstefødte Søn af Danmarks Konge Christian V i Virkeligheden var, saa vidste man endnu mindre om, hvorledes man skulde bære sig ad med at underholde denne Herre paa saa barbariske Maal som Dansk og Tysk. Ejheller indsaa man, hvorledes man skulde blive i Stand til at præstere en tilfredsstillende fransk Konversation.

Midt i Nøden kom dog en ung Adelsmand Regeringen til Hjælp. Federico di Lellio Ottolini havde gen-

nemstrejftet det halve Europa. Han besad den Selvtillid, som et godt Navn og store Rigdomme undertiden forlener sin Indehaver med, og han tilbød, med Bistand af fire Venner, som alle tilhørte ansete Slægter: *Boccella*, *Sbarra*, *Provenzali* og *Vanni*, at sørge for den fremmede Fyrstes Underholdning.

Saaledes blev det. Om Morgenen d. 20. Maj 1692 drog de fem »cametari«, som de kaldtes, ud af Porta di Borgo for ved Gianottis Kro at oppebie Prinsens Ankomst. Efter en lang Ventetid — »fordi Hans Kongelige Højhed i Pistoia var blevet slet betjent med Heste« — kom de herskabelige Vogne endelig i Sigte. »De nærmede sig i Trav og indhyllet i tykke Støvskyer.« Cortegens Fart var dog ikke stærkere, end at de ventende kunde standse den forreste Vogn og gøre Prinsen forstaaelig, at Republikken havde sendt en Deputation for at byde ham velkommen. Vogndøren blev aabnet, og Prinsen steg ud.

Han beskrives som »lille, mager og bleg, med et farveløst, koparret Ansigt, med Ørnenæse, rødlig Øjenbryn, himmelblaa Øjne, bred Mund og tynde Læber. Paa Hovedet havde han en lys Paryk; hans Dragt var, som unge Adelsmænd paa den Tid brugte den, og i sit Bælte bar han en spinkel Kaarde.« Efter Beskrivelsen ingen skøn Mand, »men af Fremtræden var han kongelig, i Omgang beleven, hans Ordvalg var klogt, og under hele Ceremoniellet bevægede han sig med utvungen Lethed.«

Da han ønskede saa stor Bevægelsesfrihed som muligt, frabad han sig officiel Modtagelse. Dog tog han med Tak imod den ham anviste Bolig, Adelsmanden Carlo Contronis Hus. Under hele Opholdet boede han her med sit Følge: 6 Riddere samt Prinsen af Slesvig-Holsten og to Flamlændere af Huset Bouquoi.

Salene i det lille, elegante Barok-Palæ var for Lejligheden festligt udsmykkede med Silke- og Damask-Draperier, og Gobelinværelserne oplivedes med Pynt af Hermelin og blaa Frynser.

Festmaaltidet, som straks efter Ankomsten fandt Sted i Paladsets Gildesal, hvorfra man havde Udsigt til Haven og Luccas maleriske Bymur, »varede længe«, hvilket man forstaaer, naar man gennemlæser Posterne paa de Regninger, som Festens Administratorer bagefter betalte, og naar man ser Listerne over det Køkkenmandskab, der i samme Anledning var opbudt.

Menuen har været lige saa afvekslende, som dens Retter mangfoldige. Man kunde efter Behag vælge Nudelsuppe eller Kødsuppe. Der serveredes stegte Blæksprutter, kolde, unge Haner, kogt og stegt Fisk. Der brugtes 57 Vagtler og 3 Paafugle. Ogsaa ved Desserten var der nok at vælge imellem. Fik man ikke Del i de 120 Pund Jordbær, der var

indkøbt, kunde man holde sig skadesløs i Pistacienødder og Oliven, hvis man da ikke foretrak Skaalene med Stikkelsbær og Kirsebær eller Fadene med de gyldne Oranger. Klostrene i Lucca, som var berømte for deres Kogekunst og Tilberedning af søde Sager, havde til Festen leveret 20 Kringler af Is, Bjerge af Mandelkager, Brødboller og smaa Kastanier med Chokoladeovertræk, — foruden at der til Mundens og Tændernes Forfriskelse var fremstillet Muskatpiller. Disse sidste beholdt man i Munden, for at ens Aande kunde dufte som et Zefyr-Pust.

Samtlige Herligheder frembares paa Sølvfode. Blomsterkurve smykkede Bordet, medens Muskatvin og den herlige Aleatico-Vin perlede i Pokalerne.

Tre Dage tøvede Prinsen i Byen. Han beundrede dens skønne Monumenter og dens herlige Kirker. Han besaa den berømte Mur og dens Skyts, det, som senere, da Republikkens Dage var omme, blev Østrigernes Bytte. Han gæstede de Patricierhjem, som dengang var i deres fulde Glans, og hvis Pragt senere er besunget af Filandro Cretense. Han begejstredes over »de store Vandmasser« ved Villa Santinis, nu Torrigiani, og ved Slægten Mansi's Villa, den, som endnu den Dag i Dag er i Mansi'ernes Besiddelse.

I Mansi's Hus gjorde man Fest til Prinsens Ære. Det blev et Bål, som paa mere end een Maade skulde blive uforglemmeligt. Den fyrstelige Gæst var utrættelig. Med Carlo Mansi's Frue førte han Dansen op, og først, da man ved Daggry slukkede Lysene i de flimrende Kroner, begav Gæsten sig til sit Soveværelse. Endda var han ikke træt. Til sine Omgivelser vedblev han at tale om Aftenens Pragt. Værelset var det samme, som havde tilhørt Lucida Mansi, Faust's Medbejlerinde til den evige Ungdoms attraaede Gave, og maaske har Frederik af Danmark netop denne Morgenstund hørt Sagnet fortælle for første Gang. Man kan da tænke sig, at dette har rørt hans Hjerter paa en særlig Maade.

Thi i denne Aften har han set Ungdommens skønneste Inkarnation. I Dansen har han mødt hende, der faar ham til at ønske, at Tidens Hjul kunde staa stille. Han har mødt Maria Magdalena af Trenta, Jacob af Trenta's Datter.

Allerede nu skal han rejse. Men han ved, han vil vende tilbage for at opsøge hende.

Syitten Aar senere vender han tilbage. Han er da ikke længere Prins af Danmark, men Danmarks og Norges Konge. Og hun, som han søger, danser ikke mere Ungdommens Dans i gyldne Sale. Han finder hende inden for et Klosters Mure, omgivet af Klosters Fred.

(Fortsættes.)

Et konfiskeret Hyrdebrev.

Hyrdebreve synes at være blevet ubehagelige Skrifter for moderne Stater; snart her, snart der bliver de voldsomt bekæmpede og konfiskeret. Vi Katolikker kan kun være stolte af dette Bevis paa, at vore Kirkefyrster ikke bøjer sig for de moderne nationale og politiske Krav, naar disse strider mod Samvittighedens hellige Ret; at Kirken tilraaber den moderne, almagtberuste Stat et Holdt og saaledes gaar ind for Slægtens dybeste og ufravigelige Rettigheder.

Den 20. Juli i Aar udsendte Ærkebiskoppen af Lemberg (Lwów) i Galizien og Primas for den ukrainske katolske Kirke, Andreas Szeptycky et Hyrdebrev, som omgaaende blev beslagnet og forbudt af den polske Regering. Den 73-aarige Ærkebiskop, som har tilbragt tre Aar i russisk Fangenskab, har i alle de Aar, siden han i 1900 besteg Lembergs græsk-ruthenske Ærkebispestol, været kendt som en uforfærdet Forkæmper for det ukrainske Folks religiøse og politiske Rettigheder og for en sund Unionsbevægelse. Naar han nu tager til Orde, maa der have været alvorlige Hindringer for en rolig Udvikling. Lad os lytte til dette Dokument med den Opmærksomhed, det fortjener, ikke mindst, fordi det ogsaa er Kærligheden til Medkristne, der taler med den ruthenske Biskops Røst:

»Andreas, Metropolitan-Biskop for Lwów og Halych.

Til de højærværdige Biskopper, til de ærværdige Kanoniker og til Provinsen Halych's Præsteskab:

Herrens Fred og hans Velsignelse komme over Eder!

De sidste Maaneders rystende Begivenheder i Kholm tvinger mig til offentligt at forsvare vore forfulgte Brødre inden for den ikke-forenede ortodokse Kirke i Volynia, Kholm, Pidliashe og Polissia og til at kalde Eder til Bøn og Bod, for at Himlen maa skænke os Guds Barmhjertighed. Henved 100 Kirker er blevet nedrevet og ødelagt. Mange er blevet lukkede. Nogle er ved ukendte Misdæderes Hænder blevet nedbrændt. I de lukkede Kirker og Kapeller er al Tjeneste blevet forbudt baade indendørs og udendørs. Blandt de ødelagte Kirker var der mange gamle Monumenter, der vidnede om Kirkens Arkitektur. I mange Tilfælde blev selv de hellige Klæder ødelagt. Til Tider blev Folk med Magt tvunget til at antage den katolske Tro efter den latinske Ritus. Præster, som efter Ordre fra deres aandelige Overordnede udførte deres præstelige Pligter understøttet af de fattiges Bidrag, er blevet fordrevne. Flygtninge er blevet grufuldt straffede enten ved Pengebøder eller Fængsel. Uskyldige Folk er blevet slaet og jaget bort fra deres Hjem. Det er end ikke tilladt at under-

vide i Katekismen eller prædike paa Folkets Modersmaal.

Den ortodokse Kirke er hyllet i Sorg. Ortodokse Kirker uden for Statens Grænser har beordret Bøn og Faste for at opnaa, at Himlen standser Religionsfølgelsen. Hele Polens ortodokse Befolkning er bedrøvet. Befolkningen i Kholm er blevet krænket i deres helligste og ædlest Følelser, og alle de østlige Kirker, der er knyttet til Rom, sørger over det Slag, der er faldet, lige da man stod overfor Genforeningstanken.

Alt dette er sket paa en Tid, da Regeringen forelagde Seym Overenskomsten angaaende de saakaldte post-Union-Besiddelser mellem den Apostoliske Stol og den polske Stat. Resultatet af, at disse Begivenheder indtraadte samtidig, er, at Gerningsmændene og Organisatorerne af de vandalske Handlinger har haft Held til at kaste Skarn paa den Hellige Stol. Begivenhederne i Kholm har hos de Ortodokse, vore ikke forenede Brødre, tilintetgjort den blotte Tanke om en mulig Forening og ladet den katolske Kirke staa som Fjende i de Ortodokses Øjne. For Millioner polske Borgere bliver den Hellige Stol i Øjeblikket gjort ansvarlig for disse Ødelæggelseshandlinger, og en ny Kløft er blevet gravet mellem de ortodokse og den katolske Kirke.

Hvem er ansvarlig for denne materielle og moralske Ruin? Hvem var dristig nok til i en katolsk Stat lige for Øjnene af den Hellige Stols Repræsentant, den pavelige Nuntius, for Øjnene af talrige katolske Biskopper, at rette et saa dybt saarende Slag imod den katolske Kirke? Hvem vovede stik imod Statens Interesser at lade haant om Marskal Pilsudskis Tradition ved at begaa saadanne Handlinger? Siden de var inspirerede af maskerede Kirke- og Kristendomsfjender, som alene skulde drage Fordel heraf, var Opgaven let, fordi de ved at ødelægge en Del af den katolske Kirke kunde foregive, at de ødelagde Statens Fjender. Og saa plyndrede de den katolske Kirke med mange Katolikkers tavse Billigelse. Vi henvendte os ikke til vore Brødre inden for den latinske Ritus om Hjælp, da de muligvis vilde have afslaaet denne, fordi de til Trods for, at alt taler derimod, betragter os som illoyale Borgere. Kristendommens Fjender i Polen tør ikke gaa aabenlyst frem imod Katolikkerne, da disse er for mægtige; derfor maskerer de deres Slag, bruger andre som deres Værktøj og forklæder alt undtagen deres Hensigt. Opmuntrede af deres Held indlod de sig paa at slaa paa Kholm's fattige, uskyldige Bønder og Præster, som ingen vilde anklage for Illoyalitet imod Staten, idet man slog om sig med patriotiske Slagord som »at aftvætte historisk Uretfærdighed« og »sætte en Stopper for Slaveriet«, og paa denne Maade drev man daarligt underrettede Katolikker til at udføre ukristelige Hand-

linger. Dette Slag blev rettet saa behændigt imod de uskyldige Ortodokse, saa det samtidig ramte den katolske Kirke. Dens Fjender staar herved afslørede, som det, de er, al Kristendoms Fjender.

Men vi kan ikke andet end føle med vore Brødres Lidelser og anklage den Slags ukristelige Handlinger. Ødelæggelsen af Kirker paa Steder, hvor de er nødvendige for Folket, Forbud imod religiøs Tjeneste og Idømmelse af Bøder kun for den Forbrydelse at have bedt, er Vidnesbyrd nok for Religionsforfølgelsen. Desværre maa vi sige, at denne Moral støder an mod den katolske Kirkes Autoritet og den hellige Stol, og det hele bliver betragtet som en Triumf for Frimureriet. Vi maa ogsaa protestere imod ethvert Forsvar for Begivenhederne i Kholm og den politiske Kampagne imod den ukrainske Nation, som om de var blevet fremkaldt i den katolske Kirkes Interesse. Den katolske Offentlighed er sandsynligvis daarligt underrettet, og faa Katolikker er klar over, hvad der er sket, men det, der er sket, vil altid være et stygt Minde for det katolske Polen. Det er i det mindste en Opmuntring for dem, som forfølges, saavel som for os, at den retfærdige Gud i Himlen er Vidne til vore Lidelser. Vor Nations Skæbne er i Guds Haand. Maatte Gud af de fattiges Lidelser lade fremstaa en sand og varig Fortjeneste — Ære og Sejr for den katolske Kirke.

Givet i Pidliute paa Profeten den h. Elias's Dag, 20. Juli 1938.

Andreas, Metropolitan-Biskop.

Det rette Svar paa Kommunismen.

I de første Dage af September havde Rom Besøg af Kolumbusriddernes øverste Ridder. Som bekendt underholder denne nordamerikanske katolske Organisation nogle Ungdomshjem i Rom, som Martin A. Carmody ogsaa inspicerede ved denne Lejlighed. Men af langt større Interesse er det Interview, som Ridderens Øverste tilstod »*Osservatore Romano*«, og hvoraf det fremgaar, hvilken vældig Kamp hans Samfund i de sidste Aar, efter vor Hellige Faders Encyklika mod Kommunismen, har ført helt og holdent i den pavelige Kundgørelses Aand.

Det drejer sig ikke om Smaating, da Kolumbusridderne er en af U.S.A.'s mægtigste S sammenslutninger, som har vist sine Kræfter overfor flere vigtige Opgaver, saasom i Kampen for den katolske Presse, for Filmens Anstændighed etc. Den tæller en halv Million Medlemmer, deriblandt mange Tusinde meget indflydelsesrige Personligheder fra

Forbundsstaternes førende sociale og finansielle Kredse.

Nu maa det ikke glemmes, at der i U.S.A., som Hr. Carmody forklarede, findes en Gruppe af ledende Kommuniste, som arbejder med største Energi og Sejghed. De vil især gerne paavirke den amerikanske Ungdom. De har forleden organiseret en Verdenskongres. I nogle Universiteter faar Professorerne Støtte fra dem og yder Gengæld ved at sprede den kommunistiske Gift blandt Studenterne. Der organiseres mange Ungdomslejre, hvor Kommunisterne metodisk sætter de unge ind i de marxistiske Principper og forbereder dem til den Kamp, som de skal fremkalde i de brede Lag. For nylig afholdt de i New York i Madison Square Garden et Kæmpemøde, som overværedes af over 50.000 Personer.

Overfor denne Propaganda og Kamp har Kolumbus-ridderne besluttet at sætte al deres Kraft ind. De afholder Foredrag, Kundgørelser, Instruktionskursus for Mænd i den Hensigt at gøre dem bekendt med Marxismens Onder. Ingen af deres 2.500 Sektioner, som er spredt over De Forenede Stater og Kanada, har undladt at udarbejde et komplet Program for katolsk Arbejde, de har omdelt over 300.000 Eksemplarer af Encyklikaen »Divini Redemptoris« imod Kommunismen og har studeret den i deres talrige Studiekredse. Herr Carmody udtalte, at Kommunismen er den største Fare, som Amerika kender i Dag.

Kolumbus-Ridderen blev ogsaa spurgt om sit Syn paa de to store amerikanske Arbejderorganisationer, nemlig *American Federation of Labour*, ført af Green, og *Committee of Industrial Organisation*, ført af Lewis. Carmody erklærede: »Medlemmerne af C.I.O. er gode Mennesker, men Organisationen er fuldstændig behersket af kommunistiske Kræfter, som lover Arbejderne bedre Kaar, Lønforhøjelse og Arbejdstidens Nedsættelse, medens de i Virkeligheden ikke har andet Formaal end at nære Arbejderens Had mod sin Arbejdsgiver, at fremkalde Uorden og at vælte enhver Form for Regering, som er baseret paa Orden og Disciplin.« Herr Carmody beskrev saa, hvorledes det gik til under den store Konflikt i Detroit's Automobilfabrikker: C.I.O. havde i denne By 30 kommunistiske Agitatorer, som var metodisk skolede i at fremkalde Uro, og man kan let forestille sig de Vanskeligheder, som de, der vilde bilægge Konflikten fredeligt, blev udsatte for fra disse Agitatorers Side, som ikke ønskede en for begge Parter gunstig Overenskomst, men ene og alene Utilfredshed, som gav gunstig Jordbund for deres Propaganda. C.I.O. driver Politik, medens A.F.L. ikke hører til noget Parti, men kun deltager i Politikken, naar denne kan give Arbejderne større Fordele og social Sikkerhed. De Forenede Staters katolske

Hierarki anerkender Arbejdernes Ret til at organisere sig for paa lovlig Vis og uden Vold at opnaa deres Rettigheder, men blander sig i øvrigt ikke i Striden mellem A.F.L. og C.I.O. Herr Carmody udtalte, adspurgt om de amerikanske Katolikkers Stilling til de spanske Begivenheder, ogsaa følgende: »Deres Virksomhed gaar ud paa at sprede al Uklarhed og at forklare de store Masser den spanske katolske Nations sande Ideal, de uhørte Lidelser, som Kirken har maattet gennemgaa, Biskoppernes vise og faderlige Omsorg for Troens og Sandhedens Triumf. Ogsaa i den Henseende har man aabnet Øjnene for Kommunismens ødelæggende og frygtelige Virksomhed. Kolumbusridderens Indsats har allerede virket meget; denne Forening, der i et eneste Aar har vundet 36.426 nye Medlemmer, kunde for Eksempel forhindre en hel Del kommunistiske Forsamlinger, som var paatænkt, og dette ikke ved Anvendelse af Vold, men fordi man ved Overtalelse og Forklaring oplyste Myndighederne og Publikum om den gudløse kommunistiske Bevægelses ødelæggende Hensigter.

Lokomotivførerens Søn, Kardinal af New York.

Patrick Joseph Kardinal Hayes, Ærkebiskop af New York, blev Søndag Morgen d. 4. September fundet død i sin Seng paa sit Landsted St. Joseph, Monticello, i Nærheden af New York. Hans Død kom ganske uventet, da han endnu Aftenen i Forvejen havde passet sit sædvanlige Arbejde. Noget robust Helbred havde han dog ikke haft. Han blev 70 Aar gammel og havde været Ærkebiskop af New York i 19 Aar og Kardinal i 14 Aar.

Kardinal Hayes var den syvende amerikanske Borger, der blev Kardinal, den første indfødte Præst, der beklædte Stolen i New York, og den tredje New York Biskop, der blev Kardinal. Hans Historie er hans Diöces's Historie, det Diöces, han var saa nøje knyttet til igennem de 46 Aar, han var Præst.

Patrick Joseph Hayes var Søn af en irsk udvandret Lokomotivfører i New Yorks fattigere Østside. Hans Far døde, da Drengen var 4 Aar, og det eneste Minde, han havde om sin Mor, som døde kort efter, var, at hun engang bar ham paa sine Arme over Broadway igennem en Masse Hestedrosker.

Han kom til at bo hos en Tante og Onkel, besøgte den lokale Sogneskole og blev uadskillelig Ven med to andre Drengene, som var bestemte til at blive lige saa ivrige For-

kæmpere som han selv for Kirken i De Forenede Stater — George Mundelein og Al Smith.

I Skolen arbejdede han alvorligt og flittigt. Naar andre gjorde Nar af hans Alvor, aftvang han dem Respekt med sine Næver, og altid var han en Forkæmper for de undertrykte og for den Sag, han ansaa for den rigtige.

Hans Tante troede, han havde Præstekald, og hun og hendes Mand bragte alle Ofre for at give ham en passende Opdragelse. Han blev sendt til de Kristne Brødres Skole og derefter til Manhattan Kollegiet, hvor han tog sin akademiske Eksamen og vandt M.A. og S.T.D. paa Amerikas katolske Universitet i Washington. Han blev præsteviet i 1892.

Da De Forenede Stater indtraadte som Deltager i Verdenskrigen, blev han udnævnt til Biskop for Hær og Flaade, og her var det, at han lagde Grunden til det venskabelige Forhold mellem Kirken, De Forenede Staters Regering og den protestantiske Religion. Biskoppen besøgte alle Øvelseslejre og Flaadestationer i Landet, blev Medlem af National War Council, og da Sejren var hentet hjem, blev han udnævnt til Officer af Æreslegionen.

Da han var i Washington under Krigen, blev han en nær personlig Ven af Roosevelt, som dengang var Undersekretær i Flaaden.

Biskop Hayes blev udnævnt til Ærkebiskop af New York i 1919 ved Kardinal Farley's Død, og han blev snart den ledende katolske Skikkelse i Nord-Amerika. Han blev Hersker over den »rigeste« Stol i Verden med en katolsk Befolkning paa mere end en Million Mennesker, som hver og en følte, at de i Ærkebiskoppen havde en personlig Ven.

New Yorks fattige havde ingen bedre Ven, og hans gode Arbejde og Udholdenhed i at hjælpe dem med at forbedre deres Kaar, gjorde, at de kaldte ham »Barmhertighedens Kardinal«.

Velgørenheden var hans eet og alt. Han samlede alle katolske Velgørenhedsorganisationer i Landet til een virksom Organisation, som han selv var Leder af.

Han var kendt og æret over hele Landet som en dybt troende Mand med rodfæstede Overbevisninger, sagtmodig og mild i sin Maade at være paa, men aldrig bange for at sige sin Mening, naar Lejligheden krævede det.

Han hadede enhver Form for Uretfærdighed og drog til Felts herimod med al den Styrke, han raadede over, men han var haard i sin Fordømmelse af Kommunismen og en ivrig Forkæmper for rene Films og Skuespil.

C. H.-S.

Nye Bøger. Herders Kirkeleksikon fuldentt.

Det 10. Bind af Herders »*Lexikon für Theologie und Kirche*« er udkommet og dermed er under de vanskeligste Forhold tilendeført et Værk, om hvilket dets øverste Ud-giver, Biskop Dr. Michael Buchberger, med Rette kan sige de stolte Ord:

»Det foreliggende Leksikon er for Tiden det eneste Værk i Verden, hvori man kan slaa efter og skaffe sig Oplysninger om den samlede Teologi og alle Hjelpe- og tilgræn-sende Videnskaber efter de nyeste Forskninger og Kends-gerninger. Tal beviser bedst dette Arbejdes Størrelse og Udstrækning, f. Eks.: hele Værket indeholder 27,247 Stik-ord, deraf 20,079 fulde Artikler, 10,448 Spalter Tekst, 1232 Tekstafbildninger, 172 Kort, 86 Tavler. Et saadant Kæmpe-foretagende kan kun bæres af en stor Stab af Faglærde, som med glad Offervillighed stiller deres Viden og Kunnen i en ideal Sags og Opgaves Tjeneste. Ingen kan vel bedre værdsætte Anstrengelserne, Ofrene og Fortjenesterne ved dette Arbejde end Ud-giveren, der har skænket dette Værk sin Tid og sin Kraft gennem 30 Aar. Derfor er det min Pligt, og derfor føler jeg Trang til af Hjertet at takke mine 1185 Medarbejdere.«

Vi takker baade dem og Forlaget for denne Kæmpe-præstation! Overflødigt at sige, at ogsaa dette Bind indeholder mange Artikler af speciel Interesse for vor Tid og for Norden, som for det meste P. J. Metzler er Forfatter til; man behøver bare at henvise til Vadstena, Valborg, Waldbreitbach, Ulfila, Wohlfahrtspflege, Abbed Vilhelm, Viborg, Völkerrecht, Vatikan, Upsala, Thomismus. —z.

Helligaandens Violin.

Som bekendt har Traditionen tillagt de store Kirke-lærere karakteristiske Titler saasom »Den honningdryp-pende Doktor« (St. Bernard), »Naadens Doktor« (St. Augustin), »Den englelige Doktor« (St. Thomas). Hvem var den »ekstatiske Doktor«? Denne Titel føres af en flamsk Mystiker fra det fjortende Aarhundrede, Jan van Ruysbroeck, St. Gudule, der siden trak sig tilbage til Bøgeskovene ved Groenendael, hvor han grundlagde et Kloster og døde i Hellighedens Ry 1381. Ruysbroeck kaldtes ogsaa »Hellig-aandens Violin«. Hans vigtigste Skrift er »Det aandelige Bryllups Pryd«. Den af Kösel-Pustet's Forlag i München paabegyndte udmærkede Serie om Vesterledens kristelige Skikkelser bringer nu som tredie Bind en Bog om denne nedre-tyske Mystiker, med Indledning, Vurdering og Ud-valg af hans Værker: *Joseph Kuckhoff*: »*Johannes von Ruysbroeck*« (1938, 319 S., Rm. 5,60, for dem, der subskriberer paa hele denne værdifulde Serie). Den foreliggende

Bog er den eneste, let tilgængelige og sammenfattende Fremstilling af Emnet. Lad os anføre et morsomt Træk fra R.'s Liv:

Engang kom der ogsaa to Studenter fra det berømte Universitet i Paris til ham. De vilde høre et opbyggeligt Ord af den store Mesters Mund. Men de blev affærdigede med de Ord: »I skal være saa hellige, som I vil.« Det ærgrede de unge Mennesker, og de beklagede sig til Brødrene i Klosteret. Disse vilde gerne hjælpe Studenterne og førte dem tilbage til Prioren, for at han skulde forklare dem, hvad Ordene betød. Han sagde: »Har jeg ikke Ret, naar jeg siger, at I skal være saa hellige, som I vil? Størrelsen af Jeres Hellighed afhænger af, hvor stor Jeres gode Vilje er!«

—z.

Store Katolikkers Liv og Gerning.

Father *Claude Williamson's Bog* »*Great Catholics*« (London, Nicholson and Watson, 1938, 571 S., 10s6d), fortjener at blive en stor Sukces. 43 store katolske Skikkelser af begge Køn, fra alle Aarhundreder og forskellige Lande træder her frem for vort Blik! Det er gode Navne, som bearbejder hver enkelt Biografi, saasom: Martindale, Orchard, Goodier; Yeo, Thurston, Hollis, Knox m. fl. Der er en Del kendte, men langt flere mindre kendte og slet ikke kendte fremragende Katolikker, som her staar over for os! Der er mangen en katolsk Storbedrift, som vi muligvis havde en svag Anelse om, men her skildres den udførligt og fængslende inden for en Levnedsskildrings livlige Ramme. Hvem vil ikke vide Besked om Ridderen uden Frygt og Dadel Bayard, om Abbé Migne, Kannik Cardijn, om Gregor J. Mendel, Frans Suarez? »Helte træder af, men Helgener bliver.« Her lægges der Vægt paa at fremstille det hellige! Alle disse Mænd og Kvinder staar paa den katolske Verdensanskuelses faste Grund, deres Stræben sigtede til mere end helt jordiske Maal. Der er dog ikke Tale om Glansbilleder; den Fylde af Information, som gør Bogen yderst fængslende saa godt som paa hver Side, har ogsaa optaget mange menneskelige og altfor menneskelige Træk. Det er en i mange Retninger banebrydende Bog, og man maa haabe, at Udgiver og Forlægger snart vil møde op med Serie II.

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

Dom Carons Koralkursus.

»Katholsk Kantor- og Organist-Forening« har som vigtigt Programpunkt Dyrkelsen af den gregorianske Sang. Foreningens Medlemmer drøfter ikke blot hyppigt gregorianske Problemer ved deres Møder, men Foreningens energiske Formand, Organist Hammermüller, har med Held væ-

ret ude efter fremragende Koralisti, som han fik til at virke for Koralems Fremme herhjemme. Man vil saaledes huske det af »Katholsk Kantor- og Organistforening« foranstaltede Koralkursus under Ledelse af *P. Dominicus Johnner O. S. B.* fra Beuron i 1932. For godt et Aar siden holdt en anden fremragende Koralforsker *P. Basilius Ebel O. S. B.* fra Maria Laach i Foreningen et af Veltalenhed og Lærdom gnistrende Foredrag, og nylig var *P. Andreas Schneider O. S. B.*, Kantor i Klosteret Beuron, Foreningens Gæst. Han havde i Sommerferien givet gregoriansk Undervisning til Benediktinernonnerne i Klostret paa Jagtvejen og glædede os nu med en gregoriansk Aften, paa hvilken han ved sin herlige Freinførelse af udvalgte Koralmelodier gav Svar paa en Mængde gregorianske Spørgsmaal, der er under stærk Debat i den kirkemusikalske Verden.

Nu er det altsaa lykkedes Foreningen at sikre sig den fremragende Kunstner i gregoriansk Sang, *Dom Suitbert Caron* fra Abbediet Mont César i Louvain, til et Koralkursus i Begyndelsen af Oktober. Dom Caron er født 1894 i Amsterdam og leder nu Sangen i sit Kloster i Louvain. Pateren er kendt i hele Belgien og Holland ved sin mangeaarige gregorianske Lærevirksomhed (Koralkursus) og har gentagne Gange sunget Koral i baade Amsterdams og Bruxelles's Radio.

Dom Carons Koralkursus finder Sted 3.—5. Oktober (Mandag, Tirsdag, Onsdag) Kl. 20 i Skt. Knuds Skoles Sal. Det vil blive holdt paa Tysk og for en væsentlig Del forme sig som praktisk Indøvelse af Koralen. I Lighed med P. Johnners Kursus vil ogsaa dette afsluttes med en Højmesse, ved hvilken en paa Kursuset indøvet Koralmesse vil blive sunget af Deltagerne. Højmassen holdes dog denne Gang i Klosterkirken paa Jagtvejen Torsdag den 6. Okt. om Morgen Kl. 8 — netop paa 25 Aarsdagen for Dom Carons Indtræden i Skt. Benedikts Orden. Som Deltagere i Kursuset tænker man sig først og fremmest de katolsk-københavnske Kirkekor; men desuden er alle, der har Interesse for gregoriansk Sang, velkomne. (Angaaende Billetter henvises til Annoncen). — Ved Pater Johnners Kursus i 1932 var Deltagernes Antal ca. 300. Det er derfor at vente, at disse Aftener vil kunne glæde sig ved en ikke mindre begejstret Tilslutning.

Forud for Kursuset afholdes der Søndag d. 2. Oktober Kl. 20 en Kirkemusik-Aften i Jesu Hjerter Kirke, ved hvilken Dom Caron har lovet at ville medvirke som Solist i gregoriansk Sang; desuden skal Jesu Hjerter Kirkes Kor synge nogle ældre Musikværker, og selvfølgelig skal det nye, d. v. s. ombyggede Orgel lyde ved denne Lejlighed. Der er Adgang for alle, men Meningen med Koncerten er at

skaffe Penge til Dækning af Udgifterne ved Orglets Ombygning, hvorfor Opmærksomheden henledes paa Bøsserne ved Indgangen.

A. Menzinger S. J.

Væksten under vor Biskops Styre.

Den 16. Oktober vil Hs. Excellence Biskoppen holde Konfirmation hos os i Horsens. Det synes at skulle blive sidste Gang. Ved en Aftenfest vil vi fremvise Billeder af alt det, som er groet frem rundt om i Danmark under vor bortdragende Biskops Styre. Ved nærmere Eftertanke viser det sig at være næsten overvældende meget. Det vil blive en Hyldest til Biskoppen, en Hyldest, der vil virke saa meget des stærkere, som den udelukkende bliver bygget paa Kendsgjerninger, der attesteres ved Fotografier. Men ikke nok med Hyldesten, men vore Katolikker vil langt hurtigere og lettere finde sig katolsk til rette, naar de kommer til en fremmed By eller Egn, ifald de i Forvejen har set Billeder af de katolske Kirker, Kapeller, Sygehuse, Børnehjem, Præstegaarde o. s. v.

Jeg tillader mig nu at bede alle, som har gode Prospektkort eller navnlig Fotografier af noget af alt det, som er blevet bygget og indrettet eller forskønnet i den Tid, vor Biskop har staaet for Styret, altsaa fra Begyndelsen af 1923, om at ville være saa elskelige at sende mig det imod at faa min hjerteligste Tak paa Forhaand. Den fra Irkutsk hjemvendte Telegrafist Ernst Osterhammel har lovet at ville hjælpe mig med at faa Billedmaterialet godt sat op, og han er lige saa dygtig som hjælpsom. Der vil saaledes blive samlet Stof til en Fremvisning, som ogsaa vil kunne ske i andre Sogne. Hvis nogen kan meddele os interessante Smaatræk, der knytter sig til det, Billederne forestiller, vil det være meget velkomment.

Horsens, Nørregade 19, den 17. September 1938.

Sognepræst *I. Olrik.*

Fra den vide Verden.

Ikke uden Gysen.

Under en Audiens, som den hellige Fader tilstod Eleverne og Professorerne ved »Russicum«, det russiske Seminarium i Rom, udtalte han, at man »i Dag ikke kan udtale Navnet Rusland uden Gysen. Dette kæmpemæssige Kejserrige og hele dets Befolkning er sunket ned i den allerstørste Ulykke, i Smerter, som den menneskelige Tanke næppe kan forestille sig. Men lige saa kæmpemæssig, som Rusland er, er ogsaa den Troskab, hvormed et meget stort Antal af dets Sjæle er knyttet til den guddommelige Lov, trods Forfølgelser og Pinsler.«

»Russicum«s Maal er at forene de præstelige Sjæle, der ønsker en Dag at komme det russiske Folk til Hjælp

i dets Lidelser. Ingen kan forudse den Fremtid, der venter Rusland. Kun eet er sikkert: det er ikke de menneskelige Planer, men det guddommelige Forsyn, der kommer til at bestemme over Landets og Nationens Skæbne. I Folkeslagenes Liv er Aartier kun et kort Spand af Tid, og Aarhundreder er intet i Guds Øjne. Derefter viste Paven den betydningsfulde Opgave, »Russicum« er kaldet til at løse. Her uddanner man Præster bestemt til at hjælpe den forfulgte Kristendom i Rusland med at komme igennem denne Prøvelsens Tid og til at arbejde i Troens og Barmhertighedens Aand for en Genforening med de fraskilte Brødre.

En Appel.

Mgr. John Noll, katolsk Biskop af Fort Wayne, som skriver i »Our Sunday Visitor«, retter en Appel om en samlet kristen Front imod alle anti-kristelige Bevægelser. Efter at have nævnt en Del anglikanske og protestantiske Ledere fortsætter Biskoppen: »Denne Anbefaling af Englands anglikanske og frie Kirker staar i fuldstændig Harmoni med den, som Kardinal Pacelli udtalte, da han talte i Budapest for faa Uger siden. Det kommunistiske Slagord er: »Arbejdere hele Verden over forener jer.« Hvad skal de forene sig om? Om at vælte Demokratierne for Eks. vort eget, Kongeriger og Kejserriger og selve Guds Kirke — hvis det var rigtigt at lære af Fjenden, saa skulde alle kristeligsindede Mennesker Verden over forene sig for at bekæmpe den sataniske Styrke, for, naar de gjorde dette, ikke alene at bevare den kristelige og jødiske Kultur, personlig og fælles Frihed, men for virkelig at fremme den almindelige og broderlige Kærlighed. —«

Pastor Celestin Riesterer død.

En gammel Eg er falden, og Skoven klager over Egens Fald! Onsdag den 14. September afgik Norges ældste Præst, Pastor C. Riesterer, ved Døden og den afdøde blev begravet Mandag den 19. ds. fra St. Olavs Kirke i Oslo. Med Pastor Riesterer gaar ikke blot en særpræget, gejstlig Personlighed af ikke ringe Format i Graven — ingen, der nogen Sinde har set den kærnefulde joviale Gubbe med det store Skæg eller talt med ham, kan glemme hans legemlige og aandelige Fremtoning — men der bliver ogsaa lagt et godt Stykke nordisk katolsk Kirkehistorie i Jorden. Pastor Riesterer blev præsteviet i Trondhjem i Aaret 1885. Dengang var Ugebladet endnu Bladet for hele det katolske Norden, og vi finder derfor i Nummeret af 16. August en længere Beretning om den enestaaende Begivenhed. Det var den første kaotiske Præstevielse i Norge efter Reformationen, og det var Suffraganbiskoppen fra Mecheln, som foretog den. Siden da har den afdøde virket ufortrødent for den norske Kirke, og hans Arbejde har ofte tiltrukket sig Om-

verdenens Opmærksomhed. Han blev kendt over hele Landet, ja, man kan sige over en ikke ringe Del af hele Verden ved sin energiske Optræden mod Martha Steinsviks skammelige Foredrag mod Kirken. Ved sine Udtalelser tvang han denne Dame til at anlægge Sag mod sig og gik sejrrig ud af Processen, som vakte Interesse langt ud over Landets Grænser. Men han var ikke blot Kirkens nidkære Forkæmper; han blev en afholdt aandelig Fører for læg og gejstlig, og han er Stifter af Stiklestadvalfarten. Endnu saa sent som 1936, et Aar efter hans gyldne Præstejubilæum, henvendte han sig som Rektor i St. Halvardskloster i Sylling til Norges Katolikker med Løfte om at ville paatage sig en Nyudgave af Salmebogens Melodier. En af de gamle apostoliske Skikkelser, hvis dybe Tro har baaret rig Frugt.

R. I. P.

*Torsdag d. 29. September kan fhv. Kunsthandler R. W. Mariboe og Hustru fejre deres **Guldbryllup**. Ægteparret, som i al denne Tid, har været trofast Abonnent paa Ugebladet, ønskes hjertelig til Lykke!*

Vor Trosfælle Hofoperasanger Cavaliere JØRGEN BENDIX, kendt fra flere Koncerter her i København, fejrer d. 27. September sit 25 Aars Jubilæum som Sanger. Vi sender et hjerteligt til Lykke til Jubilaren, der opholder sig i Rom, Via Nazionale 230.

ST. ANSGARS KIRKE Søndag den 25. Sept. fejres **Kirkevielsesfest**. Under Messen Kl. 8 udstilles det allerhelligste Sakramente og forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 21. — **Kl. 10 Levitmesse m. Præd.** Kl. 15 og 17 reciterer de gejstlige Breviarbønderne. **Kl. 20 Festandagt m. Præd. og Te Deum.** — Fælles Bedetimer: Kl. 12—13 Den eucharistiske Forening. Kl. 15—16 M.-K »Apostlenes Dronning«. Kl. 16—17 »Fidelitas«. Kl. 19—20 M.-K. »De gode Raads Moder«.

Katholsk Kantor- og Organistforening.

Koralkursus ved Dom Suitbert Caron O. S. B.
fra Abbediet Mont César, Louvain

den 3., 4. og 5. Oktober Kl. 20, St. Knuds Sal, Stenosgade 4.

Foredragene holdes paa Tysk.

Torsdag den 6. Oktober Kl. 8 Højmesse i Klosterkirken, Jagtvej,

Billetter à Kr. 1.00 for et enkelt Foredrag, Kr. 2.00 for alle 3 Foredrag, faas hos Wilh. Hansen, Gothersg. 11, B. T. Centralen, Raadhuspladsen, Sindahl-Pedersen, Gl. Kongevej 113, og Kath. Boghandel, Stenosg. 3, samt Sognepræsterne.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade Søndag d. 2. Okt. 1938 Kl. 20
Kirkemusik-Aften til Dækning af Udgifterne ved Orglets Ombygning. *Medvirkende: Dom Suitbert Caron (Gregoriansk Koral).* Jesu Hjerter Kirkes Kor, Dirigent Pater A. Menzinger S. J. Organist Aage Bredahl. **Fri Adgang.** Ved Udgangen vil der være opstillet Bøsser til frivillige Bidrag.

Niels Steensens Fond:

Fars Minde	Kr.	50,00
Tidligere indkommet	»	695,82
Ialt	<u>Kr.</u>	<u>745,82</u>

Kirkelig Kalender

Sept.	Okt.
25. S. Kirkevielsesfest *) — 16. Søndag e. Pinse.	2. S. 17. Søndag e. Pinse. — Rosenkransfest.
26. M. KIRKEVIELSESFEST *) Cyprian og Justina.	3. M. THERESE AF JESUS- BARNET.
27. Ti. Cosmas og Damian.	4. Ti. Frans af Assisi.
28. O. Wenceslaus.	5. O. Dag i Therese af Jesus- barnets Oktav.
29. T. MICHAEL, Ærkeengel.	6. T. Bruno.
30. F. Hieronymus.	7. F. Rosenkransfest.
1. L. Gudsmoders Lørdags- messe.	8. L. Birgitta.

*) Kun i konsekreerede Kirker.

Ugens Messebønner

- Sept.
25. S. *I konsekreerede Kirker: Kirkevielsesfest* ([77]—923); 2. *Sæt Bønner: 16. Søndag e. Pinse* (710—546); Trefoldigheds Præfation (521—40); Slutningsevng.: Søndagens (711—547). — — *I ikke konsekreerede Kirker: 16. Søndag e. Pinse* (710—545). 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
26. M. *I konsekr. Kirker: Kirkevielsesfest* ([77]—923). — — *I ikke konsekr. Kirker: † Cyprian og Justina* (1087—930); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
27. Ti. † *I konsekr. Kirker: Cosmas og Damian* (1088—930); 2. Oktaven ([77]—923), 3. Gudsmoder ([90]—[94]); der læses *Credo* i hele Oktaven. — — *I ikke konsekr. Kirker: Cosmas og Damian* (1088—930); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
28. O. † *I konsekr. Kirker: Wenceslaus* (1089—931); 2. Oktaven ([77]—923), 3. Gudsmoder. — — *I ikke konsekr. Kirker: Wenceslaus* (1089—931); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
29. T. Ærkeengelen Michael (1089—931).
30. F. Hieronymus (1091—934); *i konsekr. Kirker: 2. Oktaven* ([77]—923).
1. L. † *I konsekr. Kirker: 6. Dag i Oktaven* ([77]—923); 2. Remigius ([34]—[35]), 3. Gudsmoder. — — *I ikke konsekr. Kirker: Gudsmoders Lørdagsmesse* ([90]—[94]); 2. Remigius ([34]—[35]), 3. Den Helligaand ([120]—[105]).

M.-K. Jesu Hjertes K. »Immaculata« **F.-K. Søndag d. 25. Sept.** Kl. 8¹/₂. **Rosenkranskirken.** »Stella maris« **M. Mand. d. 26. Sept.** Kl. 20.

Sakramentskirken. Sønd. d. 25. Sept. Kirkevielsesfesten, Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse m. Præd. Kl. 6 Aften Festandagt m. Te Deum.

Den aarlige Fællesandagt for alle Kongregationer i København finder Sted i St. Annæ Kirke, Amager, Søndag den 9. Oktober Kl. 19¹/₂.

Alle, som har glædet mig paa min 80 aarige Fødselsdag med Blomster, Breve, Telegrammer, Gaver og Gaver til Elisabethforeningen, bedes modtage min hjerteligste Tak. *Alma Osterhammel.*

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 22. Sept.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 40

Søndag den 2. Oktober

1938

INDHOLD: Jeg, som er Fange for Herren. - Den »rene« Race og den »højere« Race. - Mange Røster — een Tanke. - Therese af Lisieux. - En kongelig Forelskelse. - Jeg filmer de vilde, eller Filmen som Missionær. Tid nok — — - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner - Avertissementer.

Jeg, som er Fange for Herren.

17. Søndag efter Pinse.

Efes. 4,1.

I »The Song of Hiawatha« af Longfellow kalder Gitche Manito Nationerne til Samling og advarer dem:

»Jeg er træt af eders Skændsmaal, træt af eders Krig
og Hærfærd,
døv af eders vilde Hævnraab, træt af eders Kiv og Splid.
Kun af Enhed gror jer Styrke. Eders Fare er jer Ufred.
Derfor: Lev i Fred herefter, lev som gode Brødre sammen!
En Profet vil jeg jer sende, alle Folkeslags Befrier.
Han skal føre, virke blandt jer, lære jer og lide med jer.
Hvis I lyttter til hans Tale, skal I blomstre, gro, formeres.
Er hans Varselsraab forgæves, vil I visne, gaa til Grunde.«

Beundringsværdige Foretagender har søgt at sikre Freden i Verden. Mellestatlige Aftaler og Bestræbelser for mellemfolkelig Forstaaelse skal tjene til at skabe Fred mellem Nationerne. Man har talt om en »Pax Romana«, Romerfreden. Man taler om en »Pax Britannica«, den britiske Fred. Retten skal træde i Magtens Sted. En international Retsorden skal saa vidt muligt forhindre Stridigheder mel-

lem Staterne og bilægge de allerede udbrudte. Den skal kunne fremskaffe og underbygge Freden. Den koldt overvejende Forstand raader indtrængende til Fred. Den har forlængst indset, at Krige er Ruin, saa vel for den sejrende Part som for den, der taber.

Adalbert Stifter lader i »Witiko«, hvor man i Hertugens Raad taler ivrigt for en Hævnkrig, den gamle Bolemil bremse Gemytterne med følgende Ord: *»Kunde man finde en Vej, ad hvilken Sagen kunde bringes i Orden uden Anvendelse af Hævn, vilde dette være et stort Gode. Thi hvor der skal tages Hævn over Hævn, vil der af den anden Hævnakt flyde en tredje, og for hver Gang en Hævn sættes i Værk, vil den øves bitrere, mere grumt, mere hensynsløst.«*

Den, der læser de islandske Sagaer, hvor der berettes om Slægternes Blodhævn, der resulterede i hele Ætters Udryddelse, har haft sort paa hvidt for, hvor rigtig denne Tankegang er.

Shakespeare belyser Hævnkrigens Ødelæggelser i sine Kongedramaer om den hvide og den røde Roses evindelige Kampe. Og lige saa frygteligt træder det os i Møde i Mahabharata, i Schahname, i Nibelungen-Digtningerne og i Henryk Sienkiewicz's »Med Ild og Sværd«. Hævnkrigen er Ødelæggelsens *perpetuum mobile*.

»Hvoraf kommer det, at der er Stridigheder imellem jer? Mon ikke af jeres Begærlighed?« (Jac. 4,1). Imidlertid paaberaaber ethvert Parti sig i Tilfælde af Ufred sin soleklare Ret.

Men man forstaar, hvad Tolstoj i »Krig og Fred« siger om Maria Bolkonska: *»Hvad er da Retfærdighed? Hvad er Ret? — Aldrig havde Prinsessen tænkt over disse fordringsfulde Ord. Alle Menneskehedens indviklede Lovbud forenede sig for hende i det enkle og klare Bud om Kærlighed og Selvfornægtelse, lært hos Ham, der havde lidt for Menneskeslægten, — lært hos Gud selv.«*

Kærligheden til Gud og Kærlighed til Næsten er de bedste Fredsstiftere. De fører med deres egne, vægtige Bevæggrunde Sjælen til at indføje sig under den af Gud viliede Orden i det Forhold, hvori vi staar til vore Omgivelser,

og i det Forhold, hvori vi staar til den overnaturlige Verden — til Ham.

»I er de hellige Medborgere og hører til Guds Husstand, bygget op paa Apostlenes og Profeternes Grundvold, medens Jesus Kristus selv er Hovedhjørnестenen. Paa Ham er hele Bygningen rejst og vokser op til at blive Herrens hellige Tempel. Paa Ham er ogsaa I blevet medopbygget til en Guds Bolig i Aanden.« (Efes. 2,19).

Som Lemmer paa Kristi mystiske Legeme skal de troende i Kraft af den Naade, som fra Legemets guddommelige Hoved tilflyder dem, supplere hinanden, hjælpe hinanden og være rede til at udjævne Modsætninger og udslette Skel.

Den hellige Paulus maner dertil i sin Egenskab af Fange i Kristus. Han betegner dermed — som Belser siger — sit Fangenskab som et Samfund med Herren, det er Kristi Kærlighed, der binder ham. Paa den Maade tror han sig ogsaa berettiget til af sine Læsere at vente, at de af Kærlighed til Kristus vil bringe det Offer det er at indrette sit Liv og sit Forhold til Mennesker paa den sande Ydmygheds Grund.

Endskønt vel den store Apostel lige saa godt kunde have udøvet sit Embede i Frihed som i Fangenskab, tjent Guds Rige lige saa godt med frie Hænder som med lænkede, føler man af hans Ord, at han fryder sig over at være lænket. Thi paa den Maade er han sin guddommelige Herre og Fører nærmere, — mere Hans Ligemand. Ifølge den h. Ignatius er dette den tredje Grad af Ydmyghed. Formedelst denne besidder Apostelen i en særlig Maalestok den Kristi Fred, som Verden ikke kan give. Den Fred, som imidlertid udsender sine Straaler til de yderste Egne af en fredløs Jord. For Bæreren af denne Fred gælder i Særdeleshed Ordene:

»Salige er de fredsommelige, thi de skal kaldes Guds Børn!« (Mt. 5,9).

Hvem vilde ikke gerne stille sig ved denne store Fredsbringers Side! Men hvem evner at naa den samme Højde som han?

Ved Synden lukker Sjælen sig til for Guds naadefulde Paavirkning og overlades derigennem til sin egen Van-

magt. Men igennem Udøvelsen af Ydmyghedens tre Grader strømmer den guddommelige Kraft stadig rigere og rigere ind i de svage Sjæle. Ved den Kraft, som gør os stærke, formaar vi alt.

»Ved Guds Ord blev Himlene grundfæstede.« (Ps. 32,6).

—ch—

Den »rene« Race og den »højere« Race.

Den antropologiske Kongres her i København har paa en morsom Maade fremhævet og bekræftet, at der ikke findes r e n e Racer paa denne brogede Jord. Professor Weidenreichs Konklusion var, at der endog blandt de ældste kendte Mennesker, Pekingmenneskene, fandtes flere Racers Kendetegn blandet op i hinanden. Dette er kun, hvad vor Viden om Menneskelegemets Historie konstaterer rundt omkring i Verden. Inden for Jordens Folkegrupper findes der endog trods Fællesskab i Religion, Sprog og sociale Forhold saa tit dybtgaaende legemlige Forskelle, at de umuliggør en skarp Opdeling i Racer, for slet ikke at tale om Teorien om den »højere« og »lavere« Race med alle de politiske, sociale og religiøse Følger, man vil aflede af den.

Man behøver ikke at hente Eksempler saa langvejs fra som fra Sydamerika, hvor ca. 40 Millioner ud af 70 Millioner Mennesker er Mestizer, Mulatter, Choloer og Zamboer, altsaa Blandinger af Hvide, Røde, Gule og Sorte. Raceadskillelse gennemført med ubønhørlig og streng Logik vilde jo selv uden videre sprænge de to Nationer i Stumper og Stykker, der i vore Dages Europa staar som Repræsentanter for entusiastisk Racetro.

Werner Sombart fastslaar i sin Bog »*Der deutsche Sozialismus*« det for mange tyske Racefanatikere yderst ubehagelige Faktum: »Man kan paa Basis af vor Tids Viden med Sikkerhed fastslaa, at Tyskerne er T y p e n p a a e t B l a n d i n g s f o l k. Ud af Urracen, Homo alpinus, af Keltere, Germanere, Slaver, Romere, Pruzzere, Hunnere, Avarer, Litauere, Vender, Magyarer, Jøder, som alle allerede i sig selv er Blandingsracer, er opstaaet en Blanding, som Günther (bortset fra Jøderne) inddeler i 5 Racer.«

Charles Loiseau minder i »*L'Europe Centrale*« de italienske Racebegejstrede om den Blanding, som Krige, Invasioner, Fredstraktater har hidført i Italien, ligesom forresten i de fleste andre Lande: »Af de 43 Millioner Indbyggere, som det nuværende Italien tæller, vilde kun en saare ringe Procent være i Stand til at fremskaffe en Attest om deres romerske Oprindelse. Siden Horats' Tider har Barbarernes Invasioner, de store søfarende Republikker saasom Venedig,

Pisa og Genuas Forbindelse med Orienten, den germanske Indvandring, Grækere og Albanesere nødvendigvis maattet kompromittere Raceharmonien med mange »Legeringer«. Og hvilke Muligheder bærer St. Germain Traktaten i sit Skød med Hensyn til den saa højt skattede folkelige Enhed! Hvilken Kraft har man igennem 18 Aar lagt i Italianiseringen af 500.000 Kroater og Slovener, og Sydtyrols Tyskere, der er og bliver Fremmedlegemer i den latinske Organisme.«

Ved at konstatere saadanne Kendsgerninger vil man selvfølgelig ikke se bort fra, at vi kan gennemføre en rent overfladisk Inddeling af Menneskeheden efter en Del ydre legemlige Kendetegn, saasom Skikkelse, Læbernes og Næsens Form, Kraniets Bygning, Hjernens Vægt, Ansigtsvinklen samt Haarets, Øjnenes og Hudens Farve. Man maa blot vogte sig for paa Grund af disse Forskelle at slutte til en Slags Væsensforskel mellem Menneskene, til højere og lavere Racer, som ligefrem ifølge Blodets Diktat ikke skulde have samme Menneskerettigheder og ikke samme Krav paa Menneskekærlighed.

Heller ikke vil et fornuftigt Menneske sætte sig imod en forsvarlig Eugenik, der advarer mod Ægteskab med alt for forskellige Partnere eller gennemfører en klog Koloniallovgivning paa dette Punkt. Alt for kontrastrige Forbindelsers Skæbne har jo aldrig opmuntret til ubekymret Efterfølgelse og til Ligegladhed overfor sociale, nationale og historiske Afgrunde, der kan aabne sig mellem Mennesker, og dobbelt føleligt inden for Ægteskabets intime Samliv. Dog har ikke engang her Staten Ret til at gribe mere end absolut nødvendigt ind i den frie Personligheds Ret til at bygge sin Arne op efter Forgodtbefindende, blot Moralens og Religionens Love overholdes.

Og slet ikke maa Kristi hellige Forløsergerning og hans Læres guddommelige Skønhed krænkes ved Racefanatisme! Abbé Merklen, Chefredaktør for Frankrigs største katolske Blad *La Croix*, henviste forleden i en Leder til den hedenske Filosof Celsus, der, efter Origenes's Vidnesbyrd, var utilfreds med Kristendommen af omtrent de samme Grunde, som moderne Racefanatikere: Han fandt den Tanke uudholdelig i Kirken at forene alle Mennesker i samme Tro. Celsus saa deri et Vidnesbyrd om Barbarernes Hovmod, der her gav sig til at foragte de privilegerede Racer og Nationer. Origenes svarede den racestolte Hedning: Der gives kun en eneste Gud, en Logos og Søn, en Aand, en eneste Frelse, en Menneskeslægt. Alle Mennesker er skabte i Guds Billede og saa længe dette Billede ikke ødelægges ved Synden, er der den dybeste Grund til Menneskenes Enhed. Hvor Synden vinder Indpas, siger Origenes, der finder man Mangfold-

digheden, Skismer, Hæresier, Partier, vi kan tilføje den Splittelse, som den moderne Nationalisme og Racisme har givet Anledning til.

Forløsningen har efter Kirkefædrenes Tanker ikke blot gavnet Individet, men først og fremmest genoprettet den faldne Menneskeslægts tabte Enhed. Babeltaarnets Forvirring faar sit Modstykke i Pinsefestens Ild, Storm og Sprogmirakel, som forkynder det enige Kristi Rige.

Som Profeterne har spaaet, er den gode Hyrde kommen for at forene alle sine Faar, d. v. s. alle Folkeslag til een Hjord. Fra Korsets Træ strækker han sine Arme ud for at omfavne og slutte sammen, hvad der var blevet splittet og skilt i Skabelsen. Han er død for Folket, dog ikke blot for eet Folk, men for at samle alle de adspredte Guds Børn til eet Legeme. Der er hverken Barbar, Jøde eller Græker, hverken Mand eller Kvinde, men kun det nye Menneske i Kristus, dannet efter ham.

Ord og Tanker som disse tillader ikke Egoismen, heller ikke naar den bliver kæmpestor og kalder sig Nationalisme og Racisme, hin lidenskabelige Kamp for Sprog og Nation, for Race eller Parti, som ikke hæmmes af Sandhedens og Retfærdighedens hellige Love. Man behøver blot at tænke ægte katolsk for ikke at hjemfalde til disse Ismer. Og den gamle Seer paa Petri Stol skal have Tak for klar og myndig Vejledning i saa Henseende i denne forvirrede Tid! —z.

Mange Røster — een Tanke.

New York.

Centralforeningen for tyske Katolikker i U. S. A. afholdt for nylig sin Generalforsamling, hvor der blev vedtaget en vægtig Resolution, hvori det bl. a. hedder: »Med stærkeste Eftertryk bekender vi vor Tro paa Kirkens Almindelighed, dette fundamentale og væsentlige Kendetegn paa Kristi eneste sande Kirke. For Tiden staar vi over for Fejltagelser, der forkynder netop det modsatte af Katolicismens Lære: Kommunismen, Nazismen, Fascismen og lignende Ideologier, og som fremmer Klasse- og Racevanvidet og en overdreven Nationalisme, som gør Staten til Endemaalet, tiltvinger sig diktatorisk Magt og byder den kristelige Moral og Kirkens Rettigheder aabenlyst Trods. Derfor formaner vi vore Medlemmer paa det mest alvorlige til ikke at lade sig smitte af Racevanvidets og en overdreven Nationalismes bedrageriske Lære, men stadig huske paa den Kendsgerning, at disse Vildfarelser staar i den skarpeste Modstrid med den katolske Lære og med sunde Grundsætninger af enhver Art.«

Mecheln, Belgien.

Kardinalprimas Mgr. Van Roy holdt under Præsteexercitierne i Mecheln en Tale, hvori han henviste til Race-, Blod- og Jord-Lærens vidt udbredte Vildfarelser og stillede disse Hæresier, som indeholder en Fornægtelse af det enkelte Menneskes moralske Rettigheder, over for den kristelige Lære om Blod, saaledes som denne kommer til Udtryk i det Gamle og nye Testamente. I Modsætning til den nye Lære, som hidser Menneskene op imod hinanden, lærer Kirken, at Kristus har udgydt sit Blod for alle Mennesker. Kardinal Van Roy nævnte endvidere den hellige Stols Opfordring til alle katolske Universiteter og Højskoler om at vie Race- og Blod-Lærens moderne Vildfarelser særlig Opmærksomhed.

Warszawa.

I et Hyrdebrev fra Kardinal-Ærkebiskop Mgr. Alexander Kakowski hedder det bl. a.: Vi ønsker ikke, at de, der tragter efter at løse Jødespørgsmaalet med Knipler og ved at knuse Vinduerne i jødiske Huse, benytter vore Ord*) imod os. Men nu er det Øjeblik kommet, hvor vi maa udtale vor Opfattelse af Racismen og »Blod«-Teorien.

Racismen staar i Modstrid med saavel Kristendommens Lære som med den polske Tradition. Ud fra vor nationale og soldatermæssige Bevidsthed kan vi ikke forstaa, hvorfor en ung Mand med »arisk« Navn, som under en Handel flaar de stakkels Bønder til Skindet, set ud fra Statsinteressens Standpunkt skal være et værdifuldere Element end vore heltmodige jødiske Kammerater, som ofrede deres Liv for at forsvare Polen, og som i Skyttegravene bar de polske Legionærers Uniform, endskønt de kunde have beklædt højere Rang i den østrigske Hær eller kunde have levet selvtilfredse andre Steder.«

Rom.

For kort Tid siden modtog den hellige Fader Lederen af den katolske Radio i Belgien i Audiens. Denne overrakte Paven et kostbart Missale, hvorover Pius XI blev meget glad og bemærkede, at netop den katolske Messebog var en af de smukkeste Bøger i Verden. Den kastede et vidunderligt Lys ogsaa over Nutidens aktuelle Tildragelser. Den hellige Fader bladede saa i Bogen og dvælede ved det Sted i Canon, som handler om Abels, Abrahams og Melchisedeks Offer. Tankefuldt sagde den hellige Fader: »Hvilken Bøn udtaler vi ikke i det mest højtidelige Øjeblik i den hellige Messe straks efter Forvandlingen, naar det guddommelige Offer er bragt!

Abels Offer, Abrahams Offer, Melchisedeks Offer! I tre Træk, i tre Linier, i tre Skridt Menneskehedens hele Hi-

*) Kardinalen havde udtalt sig mod en Del jødiske Overgreb.

storie. Abels Offer: Adams Epoke. Abrahams Offer: Religionens Epoke og Israels vidunderlige Historie. Melchisedeks Offer: Religionens Forkyndelse og Kristendommens Epoke.

Hvilken storlaaet Tekst! Hver Gang Vi læser den, rystes Vi af en uimodstaaelig Følelse.

Sacrificium patriarchae nostri Abrahæe.

Se, hvorledes Abraham her kaldes v o r Patriark, v o r Urfader.

Antisemitismen lader sig ikke forene med den høje Tanke og den ophøjede Virkelighed, som denne Tekst indeholder. Det er en Bevægelse, som vi Kristne ikke maa tage blot den allermindste Del i. « C. H.-S.

Therese af Lisieux.

En lille Pige fra Normandiet ... æret af hele Frankrig.

Frankrig har fire Kvinder, der er nationale Helgener. Den ene er Jomfruen af Orleans, *J e a n n e d' A r c*, som er Frankrigs nationale Skytshelgen, æret af alle som det historiske Symbol for Nationens Tapperhed. Men den ædle Jomfru er nu mere en Heltinde for den nationale Følelse, skønt hendes Statue findes i alle Frankrigs Kirker. Det er hende, alle Fædrelandsvennerne samler sig om som det smukke Midtpunkt, og som de bringer Blomster til paa *Jeanne d'Arc-Dagen* hvert Foraar.

Dernæst er der selve Byen Paris's Befrier, den hellige *Geneviève*, men hun fører en meget tilbagetrukket Tilværelse. Og saa er der *Bernadette* i Lourdes.

Den mest elskede, mest menneskelige er den hellige *Therese* fra Lisieux. Hun er Frankrigs kæreste, saa at sige mest moderne Helgen. Der skrives nu lige saa mange Bøger om hende som om *Jeanne d'Arc*. Hun staar Folket mere nær i selve det daglige Liv. Og det er hende, der er sket det utrolige med, at hun er blevet kanoniseret saa hurtigt efter Døden. Lad os derfor høre lidt nærmere om hende:

Hun hed egentlig *Therese Martin* og var Barn af velstillede, meget religiøse Forældre ... det ældste af ni Børn. Faderen, der tidligt blev Enkemand, kaldte hende sin »lille Dronning«. Hun var en fin og ædel Karakter og en glødende Sjæl ... en af det inderligt dybt katolske Normandies ægte Døtre. Tre af hendes Søstre blev Nonner. De var saaledes i alt fire Carmelitersøstre. Det var en Familie, hvor intet blev gjort halvt. Med Beskedenhed og stor Ydmyghed forbandt hun en resolut Karakter. Hun var ikke bange. At blive Nonne og gaa i Kloster kun femten Aar gammel var

en Umulighed, som de kirkelige Myndigheder i hendes Hjemegn nægtede hende Tilladelse til. Men det holdt hende ikke tilbage. Hun rejste til Rom, hvor det virkelig lykkedes hende at komme ind til selve Paven, Leo XIII, og faa den Tilladelse, som hun ønskede. Det var hendes første Kup, og det var ikke daarligt gjort. Hun havde allerede den Gang Helgenernes faste Beslutning; de forstaar, at Himlen skal erobres ved Angreb.

Saaledes traadte hun ind i Klosteret Carmel i Lisieux ... Barn og Kvinde.

Hvad foregik der i dette lille Hoved? En mystisk Episode tillader os at se ind i hendes Sjæl. Allerede da levede hun i det overnaturlige, Ansigt til Ansigt med Gud, uden at sige et Ord, blot med hele sin Sjæl vendt mod Himlen.

Der var en galant Demimonde ved Navn Marie Regnault, som var bleven dræbt af sin Elsker, en ung Eventyrer Pranzini, som havde gjort det for at stjæle hendes Juveler. Han havde desuden kvalt Kammerpigen, der var kommen sin Frue til Hjælp, og Datteren. Dette uhyggelige Drama, et Slagteri i et Soveværelse, hele denne Blanding af Blod og Luksus, havde vakt Rædsel i Frankrig. Hvordan tog Therese det? Hvad kendte hun til Synd? For hende blev det Aabenbaringen af det Ondes Problem. Hun følte langt mere Medynk end Afsky.

Alle begynder vi, saa snart vi som voksne kan tænke, med at afsky Menneskene, langsomt begynder vi saa at forstaa dem, derefter tilgiver vi dem, til sidst faar vi Medynk med dem — og ender med at elske dem.

Therese elskede altid Menneskene.

Therese elskede dem straks, hun følte en dyb Medlidenhed med dem hele sit korte Liv igennem.

Hun beklagede Forbryderen, som hun syntes var det mest triste Offer. Mens Dommer, Publikum og Jury fordømte ham, bad hun Himlen om Naade for Synderens Sjæl. Hun alene bad for ham. Hun bad Gud om et Tegn paa, at denne Synder vilde blive frelst fra Helvede. Lige til det sidste Minut viste Morderen sig imidlertid oprørsk og haardnakket. Han havde nægtet at se nogen Præst og vilde ikke tage Alterens Sakramente. Men i sidste Sekund paa Vej til Guillotinen var han standset og havde taget imod Krucifikset, som man rakte ham — og tre Gange havde han inderligt kysset Korset.

Hun havde været den stærkeste; det var hendes Bøn, der havde sejret ...

Carmeliter-Ordenen er en af de strengeste Ordener. Behøver vi at fortælle om en Carmelitsøsters Liv? — En tilsyneladende monoton Tilværelse i passiv Lydighed, under Tavshedens Kald.

I Cellens Ensomhed skrev hun Bogen om sit Liv. Hør et Par glødende Sætninger: »... Jeg føler i mig Kaldet til at helbrede, til at blive Præst, Apostel, Læge for de syge, Martyr ... Jeg vil fuldføre det mest heltemodige ... Jeg føler i mig Modet til at ofre mig ... Jeg vil dø paa Slagmarken for Kirkens Forsvar ...

Jeg vil oplyse Sjælene som Profeterne. Jeg vil prædike Guds Navn og plante dit Ærens Kors, min højtelskede, paa den vantro Jord. At forkynde Evangeliet i alle Verdens yderste Hjørner! — Men fremfor alt at blive Martyr, at dø som den hellige Bartholomæus, at blive brændt som Johannes, som den hellige Agnes og den hellige Cæcilie, eller som Jeanne d'Arc, der i Døden hviskede Jesu Navn ...«

Det var en religiøs Lidenskab, som vi ikke kender i Norden, men som er fransk Aand. Dette var hendes »Galsskab«. Dette var hendes »Slotte i Spanien«, hendes Drømmeverden.

Et Kloster er imidlertid intet Paradis. Det er ikke den evige Idyl. Det er kun en Forsamling af Kvinder. Men overfor alle de elendige Smaating, som ogsaa kan være pinlige at møde i et Nonnekloster, — smaa kvindelige Grusomheder, Jalousi, menneskelige Svagheder, — havde Therese et Smil.

Den 30. September 1897 døde hun — kun 25 Aar gammel.

Hun havde sagt de berømte Ord: »Naar jeg er død, vil jeg lade falde en Regn af Roser!« Og hun sagde ogsaa: »Jeg vil tilbringe mit Liv i Himlen med at gøre godt paa Jorden!«

I Virkeligheden var Døden ikke Slutningen, men kun Begyndelsen paa hendes sande Eksistens. Endelig kunde hun fuldt ud leve ...

»Mit Kald ... det er Kærlighed og Barmhertighed,« havde hun sagt. At elske ... det er hele Livets Hemmelighed. Det er hele Mysteriet. Det er et Mirakel i sig selv. Det er den magiske Kraft, som ene kan forvandle alle Tilværelsens Elendigheder, forandre alle Tings Værdi, skabe Lidelser om til Glæde og allerede her nede forene Jorden med Himlen.

Det var den lille Thereses Mirakel.

Efter hendes Død bredte hendes Ry sig (yderligere) fra Klosteret over hele Normandiet. Man valfartede til hendes Grav i en spontan Kultus, som det katolske Præsteskab ikke blandede sig i, men i Begyndelsen stillede sig reserveret overfor. I gode som i onde Aar kom der ca. 50.000 Mennesker aarligt. Men hvilken Forandring i Dag. Nu kommer de i Jernbanetog i Hundredtusinder og ikke alene fra Normandiet, men fra hele Frankrig, — næsten lige saa mange

som til Lourdes. Nu ligger hendes Grav under den mægtige Basilikas Hvælvinger, som er bygget til hendes Ære og nu indviet af selve Pavens Udsending i Nærværelse af alle Frankrigs røde Kardinaler og 60 violette Biskopper.

Paven havde oprindeligt, da det i Fjor gjaldt at indvie den nye Katedral i Lisieux, tænkt sig at komme personlig, som hans Forgænger for 130 Aar siden kom for at krone Napoleon. Havde han ikke været syg, vilde han ganske afgjort være kommet.

Paa Postkort, Medailler, som Statuer, i Fotogravurer, i Porcelæn og som Helgenbilleder findes Therese nu over hele Frankrig. Den lille Carmelit repræsenterer Frankrigs gode Hjerte og Frankrigs Smil. I hele den katolske Verden findes der nu mere end 500 Kirker, der bærer hendes Navn. Hendes Liv, »Ma Vie«, som hun skrev i Klosteret kun 20 Aar gammel, er bleven udgivet i 800,000 Eksemplarer og oversat paa 45 Sprog. Forkortet er hendes Bog trykt i 2 Millioner Eksemplarer.

Det tog 500 Aar at faa Jeanne d'Arc erklæret for Helgen. Hun døde i 1431 og blev ikke kanoniseret af Kirken, d. v. s. indskrevet i Helgenernes Række, før Maj 1920. Den lille Søster Therese døde i 1897. Det er kun lige 40 Aar siden. Hun blev kanoniseret af Pave Pius den XI allerede 1925. Det var en Undtagelse ud over al Skik og Brug i Kirken. Hastværk har Kirken ellers aldrig. Den holder ikke af Improvisationer. Den overvejer og tøver. Men denne Gang har den ikke tøvet. Man har forkortet Ventetiden, brudt alle Regler og enhver Forsigtighed. Saaledes har den moderne Verden oplevet at se en Stjerne blive født paa Kirkens Himmel.

Hendes Liv er ikke dramatisk som Jeanne d'Arcs. Ikke krigerisk. Hun er saa menneskelig ... en ung Pige med et godt Hjerte ... hun er saa kvindelig. Og hun er saa typisk fransk. Er de da ikke vantro, disse Franskmænd, Voltaires Folk? Et gammelt mystisk Folk, et Apostelfolk par excellence, et Missionærfolk. Og den lille Søster Therese er blot den sidste Inkarnation af Frankrigs evige Aand.

Paris.

Louison Maurat.

En kongelig Forelskelse.

(Fortsat.)

Om Maria Magdalena Trenta skriver Page hos Cosimo III, Franz Maria Ottieri, som kendte den unge Pige i hendes Yndes fejreste Dage, at »*hendes Ansigts Skønhed og hendes Skikkelses Gratie, der syntes skabt til Dans og rytmisk Bevægelse, drog alles Øjne til sig*«. Men ikke blot hendes Ydre var tillukkende, — hvilket den florentinske

Skribent *Settimanni* bevidner, at det var, — »ogsaa hendes indre *Væsen* udøvede *Trylleri*. Hun besad en smidig *Aand* og et rigt *Følelsesliv*. Hun havde *Kendskab* til *Musik* og *Litteratur* og talte flere fremmede *Sprog*. Derfor,« siger hendes *Biograf*, »blev *Prinsen* gennem *Samværet* med hende og under *Indflydelse* af deres *Samtaler* grebet af en *Slags* *Tilbøjelighed* for hende, hvorpaa hun, idet hun saa sig saa stærkt foretrukket fremfor sine *Med-søstre*, gjorde sig *Umage* for at pleje denne hans *Tilbøjelighed*, saa intet *Afbræk* skulde *times* den *Lykke* og de *Fordele*, *Prinsens* *Venskab* kunde bringe hende. De to sluttede med hinanden et fortroligt *Forbund*, ja, maaske knyttede et saa stærkt *Følelsernes* *Baand* dem sammen, at det synes, som om de næppe har kunnet undvære hinanden. Sandsynligvis har den unge *Pige* næret det *Haab* for ikke at sige været af den *Opfattelse*, at *Prinsen* vilde gøre hende til sin *Gemalinde*. Han har — rimeligvis for at bevare hendes *Følelser* for sig — næret hendes *Opfattelse* ved alle tænkelige *paafaldende* og *udtryksfulde* *Tegn* og *Hyldestbevisninger*.«

Samme *Fortæller* meddeler, at *Maria Magdalena* dengang var forlovet med *Grev Filip Hercolani* af *Bologna*, som — meget naturligt — blev jaloux paa *Prinsen* og over »den store *Fortrolighed*, som *Samværet* mellem den fremmede *Fyrste* og *Jomfruen* havde ført med sig.«

Men *Prinsen* drog bort, derhen, hvorfra han var kommen. Og da den unge *Pige* efter hans *Afrejse* saa sine *Forhaabninger* om en nordisk *Dronningkrone* svinde, og hendes *Forlovelse* med *Greven* var hævet, tog hun som *Nonne Sløret* i *Klosteret Santa Maria Maddalena di Pazzi* i *Florenz*.

Imidlertid havde *Prins Frederik* ikke glemt hende. Da han — som *Settimani* videre beretter — atter er kommet til *Danmark*, lader han sit *Billede* forfærdige. En stor *Kunstner* fremstiller det, og det forsynes med et *Væld* af store *Diamanter*. Billedet sender *Prinsen* til *Jomfruen* i *Lucca*, idet han antager, at hun stadig opholder sig der.

Ordenssøsteren, som nu hedder *Søster Teresa*, lægger Billedet ned i dets *Etui*, anbringer et *Sølvkrucifiks* ovenpaa det og svarer *Prinsen*: »For at gengælde en saa skøn og kostbar *Gave* ved jeg intet bedre end at sende Billedet af den *Brudgom*, jeg nu har valgt.«

Prinsens *Venner* fortæller, at han ved *Modtagelsen* anbragte *Krucifikset* om sin *Hals*, bar det hver *Dag* og vedblev dermed, selv efter at han af *dynastiske Grunde* d. 5. Dec. 1698 havde ægtet *Gustav Adolf* af *Meklenburgs Datter* *Lise*. Han bar det ogsaa, da han den 4. Septbr. 1699 besteg *Tronen*, og da han d. 20. April 1700 kronedes til

Konge over Danmark og Norge. Fra hans Ægteskab stammer en talrig Slægt. Om hans Hof stod der Glans. Han levede tilsyneladende et Liv i Glæde. Mens hans evige Jag efter Lykken hindrede ham i at finde Sindets Ro. Altid var han paa Rejse. Jagt og Eventyr var hans Lyst. Skønt gift fulgte han sin Lidenskab for *Anna Sofie Reventlow*, Storkanslerens Datter. Han ægtede hende »til venstre Haand« og kronede hende egenhændigt i Frederiksborg Slotskirke kun 21 Dage efter sin legitime Dronnings Død.

Man kunde forestille sig, at Mindet om Pigen fra Lucca, Jomfruen, der af skuffet Kærlighed til ham var gaaet i Kloster, af og til vilde plage Frederiks urolige Aand, og det foranledigede da ogsaa, at han i Aaret 1709 drog til Italien. Besøget skulde give Anledning til, at Dattidens Skribenter atter kom til at beskæftige sig med de to's Kærlighedshistorie. Man beskriver Enkelthederne ved det vemodige Møde mellem Kongen fra Norden og den skønne Karmeliteresøster.

Frederik IV. af Danmark.

I en Dagbog af Frilli berettes det, at »den danske Konge ankom til Florenz d. 15. Marts 1709, og at han drog ind i Paladset Salviati i Via del Corso. Cosimo IV. havde givet Ordre angaaende Salenes Udstyr, der var overordentlig prægtigt. Imidlertid var det Kongens Hensigt selv at bekoste Husholdning og at lade føre Hus. I det Øjemed havde han i sit Følge ikke mindre end 24 Kokke, og hans Bordsølv fragtedes af tredive Muldyr.«

Paa selve Ankomstdagen tog Kongen imidlertid imod Storhertugens Gæstfrihed og nød det Taffel, som ifølge Ferrante Cittadella bød paa: »fyrretyve varme Retter af saavel magert som fedt Kød — fordi det var de fyrretyve Fastedages Begyndelse.« — At Fasten ikke overholdtes særlig strengt, forstaar man, naar man hører om Afholdelse af Baller, Jagter, Væddeløb, som foranstaltedes

til Gæstens Ære, og om de Festmaaltider, som den gode Florentiner-Kronikør med følgende Ord giver Baggrunden for: »— *Denne Konge har foraarsaget en vældig Pristigning paa alle Levnedsmidler, idet han har over to Hundrede Personer med sig. Her er allerede en følelig Kød-mangel.*«

Men det vigtigste ved Kongens Ophold i Florens er dog hans lange og gentagne Besøg i Karmeliterklostret, hvor han samtaler med Nonnen Maria Magdalena af Trenta. Om dette ved Historikerne at berette. »*Efter først at have overvundet Nonnens Uvilje mod at bryde Reglerne for Pligt og Lydighed, talte Kong Frederik med hende fem Gange gennem Vinduesgitteret, idet han saaledes uden Slørgensaa det elskede Ansigt, der mere af gennemlevet Skuffelse end af den evige Klausurs frivillige Martyrium havde forandret sig.*«

»*Priorinden i Klostret,*« — beretter Settimani — »*havde ladet Nonnen kalde. Hun havde henstillet til hende efterhaanden at hæve sit Slør. Og efter at Priorinden selv havde taget Afsked med Hans Majestæt, lod hun Allerhøjstsamme ganske alene med Nonnen Trenta, selv om der ganske vist afsides i Værelset befandt sig en Ordenssøster som Tilhørerinde til de to's Samtale.*«

Hvad de sagde til hinanden, vil altid være gemt i Klosters Tavshed. Men i hvert Fald gik Ordenssøsteren sejrende ud af Prøven, den, hun bestod med samme Offermod som det, hun havde udvist, da hun hengav sit unge Liv til Klosters fromme Sysler.

Samtalerne, de førte, blev for hver Gang længere. Ved Afskeden syntes Kongen dybt greben. »*Alle havde set ham med Taarer i Øjnene,*« hedder det. Og den tidligere nævnte Gesandt fra Lucca skriver d. 22. Maj — lige efter det første Møde: »*Efter at Samtalen havde varet to Timer, saa man Hans Majestæt føre sit Lommetørklæde til Ansigtet, som om han vilde aftørre sine Taarer.*«

»*Ved et følgende Besøg,*« — her anfører vi som Kilde en anden Tidsfælle, Joseph Baptist Casotti, Provst i Imprunete, — *vilde Kongen se den hellige Maria Magdalena di Pazzi's Lig og høre Historien, som knytter sig til de i Kirken fremstillede Situationer fra hendes Liv.*«

Den endnu ikke indslumrede Tilbøjelighed for Ordenssøsteren fra Lucca foranledigede i de samme Dage Kongen til at udnævne hendes Nevø Stefan til General i den danske Hær. Den førte endvidere til, at Kongen med Iver gav sig til at studere Karmeliterklostrets Stifterindes Historie. Den fik ham til at planlægge et Besøg hos Pave Clemens XI. Maaske førte den ham ogsaa til at sysle med Tanken om at overgaa til Katolicismen.

Overvejelser om det mulige i at følge den svenske Dronning Kristinas Eksempel tyder et Sted i Ottieri's Optegnelser paa: »*Der bredte sig det Rygte, at dersom ikke den lutherske Prædikant, som altid holdt sig i Kongens umiddelbare Nærhed, ved sine Argumenter og flittigt anførte Statsgrunde havde hindret det, vilde Hans Majestæt have forandret Religion.*«

I hvert Fald — efter det sidste Møde med Nonnen Trenta »*kom Frederik hjem opløst i Taarer, fordi*« — som Frilli skriver — »*hun ved Afskeden med Kongen havde sagt: Mest ondt gør det mig, at jeg ikke engang kan sige: Paa Gensyn i Paradis!*«

Med Sorg drog Kongen bort fra Florens og begav sig paa Hjemvejen, dog ikke uden endnu en Gang at ville se Lucca, der havde været Vidne til hans ungdommelige og endnu ikke glemte Forelskelse. Han opholdt sig der fra 9. til 13. April og blev denne Gang modtaget, som det sømmede sig en Konge. Men under Festerne, man foranstaltede til hans Ære, deltog han ikke i Dansen, og han smilte ikke som i fordums Dage.

E. Lazzareschi. (Sluttet).

Jeg filmer de vilde, eller Filmen som Missionær.

Allerede længe har man benyttet Filmen for at vække Interesse for Missionerne. Der var dog et »Aber« herved, som maatte overvindes. Men lad os hellere straks give Ordet til en erfaren Missionær, den i Tyskland fra mange Foredrag kendte *P. Stephanus*.

»De hidtidige Missionsfilms var næsten alle en Række Billedberetninger uden Handling. Dette maatte i Længden virke kedeligt. Vil man vise Trossendebudenes og de indfødtes Liv og Arbejde, maa Helheden for at forblive interessant bygges op som en spændende Fortælling, altsaa som en Film med Handling. Hvor rig paa saadant livssandt, dramatisk Stof er dog de katolske Missioners Historie hele Jorden over!

Men naar det drejer sig om Film, saa bliver alting altid helt anderledes, end man beregner.

Da det i sin Tid var min Agt at rejse til Syd-Afrika for at dreje Okawangofilmen, sagde jeg rigtigt nok til mig selv: Naar man gaar ind paa den Risiko ved Pengemidler, Strabadser og tusinde Tilfældigheder at højne Missionsfilmen, saa skal det ikke kun være en eneste Film, som alt afhænger af, men mindst to Arbejder for at sikre det størst mulige Resultat. Endvidere vilde jeg ved samme Lejlighed

ogsaa besøge min Søster i Natal og saaledes forene det behagelige med det nyttige. Derfor skrev jeg foruden den bestemte Okawangofilm endnu en Film, som skulde spilles i Zululandet.

Paa det Tidspunkt, hvor jeg lavede et Udkast til denne anden Film, var Moder Euphemia, Novicemester for de sorte Søstre fra Dominikanerindernes Moderhus i Oakford, paa Besøg i Tyskland. Jeg bad hende om en Samtale, og vi mødtes i Augsburg. Der fortalte hun mig om Zuluernes Sæder og Skikke. Hendes Skildringer fra hendes tredive Aars Arbejde og om hendes sorte Kandidaters Skæbner fik alle de dramatiske Momenter, som siden formedes til Filmsstoffet »Den sorte Søster« til at stige frem for mit indre Øje. Jeg kunde ikke længere blive denne gribende Handling kvit — 5 Uger senere laa Drejebogen færdig foran mig.

I München spurgte jeg en Fagmand til Raads, og han fandt den udmærket. Denne Film vilde jeg nu dreje i Natal til Fordel for Missionsværket.

For at trække maatte Filmen absolut fremtræde som noget helt nyt paa Filmsomraadet. Dette syntes næsten umuligt. Hvorledes skulde jeg med mine smaa Midler kunne overbyde de herlige og dyre Ekspeditions-, Flyver-, Landskabs- og Dyrefilm?

Et stod alligevel endnu tilbage, det sværeste og det mest vovelige, men ogsaa det bedste og mest kostbare fra Afrika: det afrikanske M e n n e s k e. Ikke blot spisende, arbejdende og dansende, saaledes som Filmene hidtil havde fremvist det. Nej, det, jeg vilde vise, var Negers j æ l e n med hele dens indre Liv, med alle dens Følelser og med alle Hjertets Lidenskaber, og Familie- og Folkelivets dramatiske Skæbner.

Altsaa en Film med Handling, k u n med Negre, dog ikke drejet i Amerika, men i Afrika, en Film, hvori de »vilde« udførte Handlingen.«

Fagfolk, der kendte alle Vanskelighederne, betegnede dette som en »forrykt Idé«. Men P. Stephanus stod paa sit. I halvandet Aar kæmpede han med det stolte Zulufolk for at faa dem til at spille deres eget Liv. Denne Kamp er blevet skildret muntert og fængslende i Bogen: »Ich filme mit Wilden«, (Paderborn, Schöningh, 156 S.).

Allerede Overskrifterne over de 47 Kapitler er ladede med Spænding. I selve de enkelte Kapitler taler baade Kulturhistorikeren og Folkepsykologen.

Denne første Lydfilm med Negre i Afrika vil endnu om mange Aar forblive et enestaaende Dokument for den vældige Kamp mellem sort og hvid, mellem Kristendom og Hedenskab i Sydafrika og for den gamle uddøende Kultur hos dette Lands skønneste og stolteste indfødte: Zuluerne.

Kritikken sparede ikke paa Ros. Alle Retninger inden for Pressen gav »Den sorte Søster«, eller som det hedder i forkortet neutral Form: »Zuluernes Kongedatter« — god og ofte ovenikøbet fremragende Kritik med paa Vejen.

Men langt mere værdifuldt end dette Resultat er dog det, som Titlen paa vor Artikel antyder: Filmen har virket som Missionær. Og det ikke blot blandt dem, der fik den at se, men blandt selve Spillerne. P. Stephanus skriver: »Seks Maaneder efter min Afrejse hærgede Malaria Zululand. Blandt de 20.000, der blev revet bort af Døden, var ogsaa en Del af mine Skuespillere. Men, som man meddelte mig, de lod sig alle døbe forinden.«

Til sidst maa Forfatteren alligevel bekende, at alle hans Ofre blev bragt forgæves, men, siger han, det var ikke Filmens Skyld. Man forstaar den korte Sætning! I et af de kommende Numre af N. U. bringer vi et Prøvekapitel!

A. P.

Mellem Mødre.

Tid nok — —

Hvert Aar ved Mikkelsdagstide plejer jeg at besøge Havreholm. Det er et godt Sted at være Gæst. For det første er det en Plet saa skøn, som Danmarks Natur kan opvise den. Røde Rønnebær gløder paa Allétræernes Grene, der strækker deres gyldne Fjervifter op mod en tindrende blaa Himmel. Lindene drysser en Regn af Guldblade ned over fløjlsgrønne Plæner, samtidig med at Trækronerne har antaget en Farve, der ligner Champagne. Skoven er som et Eventyrland, hvor der pludselig er blevet saa uvirkeligt stille, fordi Sangfuglene har forladt den. Helt død er den dog ingenlunde. Efteraarsskoven har sine Toner, de er bare anderledes end Sommerskovens. Duggens Dryp fra Blad til Blad bliver til Musik. Et Egerens Togt fra Træ til Træ gennem raslende Løv melder om Liv og Travlhed, om Forudseenhed og inderlig Overbevisning om, at der kommer en Dag i Morgen, og at man maa sørge for denne Dag. Og Haven er et Flammebaal af Farver. Jo, her er skønt at være. For det andet er her ogsaa godt at være. I det store Hus's store Stuer er der lige saa meget Hjerterum, som der er Husrum. Man kan faa Lov til at tie, om man helst vil det, og man kan faa Lejlighed til at tale, om man foretrækker det.

Undertiden har jeg foretrukket det første, og ingen har set skævt til mig af den Grund. Men efterhaanden er det mere og mere blevet saadan, at Agnete, min Værtinde, har givet Anledning til, at vi styrtede os ud i Samtaler, der baade var gode, morsomme og varede længe, endda det har kunnet være midt i Dagens hedeste, husmoderlige Travl-

hed. Og det skal siges — rent objektivt, — det har været godt det samme.

Agnete hører nemlig til de Mennesker, der alle sine livskabte Dage har haft en forfærdelig s p e e d paa. Som Barn markerede hun det ved paa vore Spadsereture altid at rende tre-fire Skridt foran os andre. Som ung Pige viste det sig ved, at hun altid var besat af en panisk Rædsel for ikke at skulle kunne »naa det«. Som nygift Kone fo'r hun Dagen lang som en Hvirvelvind gennem Stuer og Køkken og Kælder og Fadebur, tog Haand i med alle Vegne, udstedte Forordninger i Øst og Vest, fik Idéer, lagde Planer, gik i Gang med alt for mange Ting — uden rigtig at faa noget udrettet. Da Børnene voksede til og skulde have Begyndelsesgrundene i boglig Lærdom, tog hun sig ogsaa af dette med Energi, men i samme forrygende Tempo, som naar hun gjorde Atomerne fredløse i Køkkenregionerne. Gik lille Hanne i Staa i et Salmever, var der ikke noget, der hed at hjælpe paa Gled eller lette Tilegnelsen ved en Forklaring, det hed kort og godt: »Det maa du lære om igen! Læs det fire Gange over, mens Mor gaar og siger Besked om at faa Rødbederne kørt i Kule!« Paa Vejen fra Rødbederne kunde der være forskellige andre Affærer, der skulde administreres. Lille Hanne blev halvvejs glemt, indtil hendes Mor pludselig stak Hovedet ind ad Døren: »Nu haaber jer, du k a n det! For jeg har virkelig ikke Tid —«. Alt-altfor ofte havde stakkels Agnete trods sin Myreflid ikke Tid.

Denne Tingenes Sammenhæng har jeg kendt lige saa længe, som jeg har kendt og elsket Agnete. Ofte har jeg haft Lyst til at raade hende og hjælpe hende. Men af mange Grunde er saadan noget uhyre svært. Maaske ikke mindst, fordi man selv føler, at man har en Rem af Huden. Man er ikke det Eksempel, som her skulde være Universalmidlet. Man er ikke den, der kan sige: »Bær dig ad som jeg! Saa skal du se, hvor Tilværelsen glatter sig for dig!« Desværre kun! Man kunde selv trænge til at faa et Kursus i den kostbare Tids Tilrettelæggelse.

Og det fik jeg!

Agnete kom til mig nederst i Frugthaven, hvor der under nogle ældgamle Nøddebuske staar et ældgammelt Stenbord, hvis Plade er en Kværnsten fra Gaardens Mølle, og hvis Bænk er en gammel Gravsten. Hun kom med begge Hænder fulde af blaaduggede Sveskeblommer, som hun bredte ud paa Bordet.

»Her,« sagde hun, »lad os give os god Tid!« Og vi trak Frakkerne godt om os og satte os til Rette.

»H a r du virkelig god Tid?«

»Nej, det vilde være en Overdrivelse at sige det. Men jeg over mig i ikke altid at have lige travlt!«

»Jeg har lagt Mærke til det, og det er vist uhyre fornuftigt.«

»Det andet var i hvert Fald umuligt. Var jeg blevet ved saadan, havde jeg ganske langsomt taget Livet ikke alene af mig selv, men ogsaa af Per og Børnene — og mine elskelige Piger.«

»Det er beundringsværdigt, at du har indset det — —«

»Naa, det var nu ikke mig selv — —. Jeg læste om en berømt Mand, en Professor, der en Dag sad i et Konditori. Medens han ventede paa sin Kaffe, gav han sig til at læse Ordet »Konditori«, der i store Typer var malet tværs over Vinduesruden, — bagfra. Han, der havde travlt og saa smaat var begyndt at ærgre sig over Damen, der var for længe om at ekspedere ham, læste: »I — Ro — Tid — nok«. Det slog ham. — — Og det har slaaet mig. Jeg har prøvet at praktisere Konditorrudens Visdom. Det er det hele. Men det har hjulpet — —.«

Saadan fortalte Agnete. Ærligt maa jeg bekende, at jeg tog Historien til Efterretning og Selvprøvelse. Og skulde andre travle Husmødre trænge til et godt Raad i samme Henseende, saa gaa en Dag paa Konditori og læs med Alvor og Eftertanke Spejlglasrudens Ord bagfra! *Lillemor.*

Nye Bøger.

St. Augustin som Ordensstifter.

Den hellige Augustins overordentlig store Betydning for den kristelige Teologi og Filosofi saavel som for det middelalderlige Statslivs Udvikling er almindelig bekendt. For mange træder af denne Grund denne Helgens store Betydning for det katolske Ordensliv i Baggrunden. Men Listen over de 70 Ordener, som i Tidens Løb har antaget denne Helgens Regler, vilde dog i sig selv og alene være nok til at forandre et saadant Syn totalt. Hvorledes det skete, at den Hellige gav Udkast til Regler for sine første Husfæller, hvorledes den nye Indretning fik Fodfæste i Afrika, hvorledes Ordenen udbredte sig i Europa efter de afrikanske Klostres Ødelæggelse, hvorledes Augustiner-Eremitterne virkede i de forskellige Lande i de følgende Aarhundreder, indtil de i 1256 atter blev forenede, alt dette har den anerkendte Historiker *E. A. Foran*, O. S. A. klarlagt i sin Bog: »*The Augustinians*«, (London, Burns, Oates & Washbourne, 192 S., Sh. 7/6 d.). Ved det lateranske Koncil i 1139 fik St. Basilius's, St. Augustin's og St. Benedikt's Regler den apostoliske Sanktion som Levere regler, der skulde gælde for religiøse Samfund; og under Konkiliet i 1215 blev det vedtaget, at alle religiøse Ordener inden for hele Kirken skulde antage en af disse Regler.

Ti Aar i Bøn for Israel.

Israelsgildets kendte Sekretær, *Verner Stabehl*, har udsendt »*Ti Aar i Bøn for Israel*«, et Hefte paa 32 Sider, som viser, hvad den danske katolske Forening, hvis Hovedformaal er at forene Medlemmerne »i Bøn for Jødernes Omvendelse med det Maal for Øje, at Israels Folk maa blive oplyst af Kristus, det sande Lys, og saaledes føres ind i den katolske Kirke«, har udrettet i de forløbne Aar. Det er et smukt Hæfte, som udførligt refererer alle Gildets Møder, Andagter, Artikler og Resultater i Arbejdet for det ovennævnte Ideal. En nyttig lille Gilde-Historie.

Venner af en paalidelig Oplysning skal ved denne Lejlighed ogsaa henvises til *Cecil Roths* udmærkede Bog »*The Jewish contribution to Civilisation*« (London, Macmillan, 1938, 357 S., 7s6d), som har bevist sin Aktualitet ved i Løbet af nogle Maaneder at opleve tre Oplag. Man maa sige, at Forf. har løst sin Opgave, at vise Jøders vældige Indsats i vort Kontinents Historie, med stor Dygtighed. Bogen har et defensivt Formaal, over for vor Tids mange uretfærdige og ganske meningsløse Angreb, og fremhæver derfor Jødernes gode og bedste Bedrifter. Men man kan ikke sige, at der overdrives, eller at Forf. gaar ukritisk frem. Det er trods den jødefjendtlige Tid, den fremkommer i, en rolig Bog!

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

Fru Maria Spetzler †

Fredericia Menighed har mistet et af sine ældste trofaste Medlemmer, Fru *Maria Spetzler*, f. *Corty*, der afgik ved Døden den 20. September, 87 Aar gammel. Den afdøde, der var født i Mecklenburg i 1851, kom som ganske ung til København, hvor hun havde Slægtninge, idet den Apostolske Præfekt, Hermann Grüder, var hendes Fætter. Hun blev her gift med Urmager Matthias Spetzler fra Fredericia, der døde for en Snes Aar siden. Gennem hele sit lange Liv bevarede Fru Spetzler en levende Tro og en varm Kærlighed til sin Kirke. Allerede i Ungdommen i Mecklenburg gjorde hendes stærke katolske Aand et saadant Indtryk paa en Veninde, den protestantiske Provstedatter Cordula Wöhler, senere kendt som Sr. Peregrina, at det i væsentlig Grad bidrog til dennes Konversion. Til Kirken gik Fru Spetzlers daglige Gang hver Morgen, naar hendes huslige Pligter tillod det, det vil sige, da den store Børneflok var vokset til. Hver Morgen fulgtes Ægtefællerne til Kirken, hvor Urmager Spetzler ved Højtiderne dirigerede Sangkoret, som hans Hustru var et beundret Medlem af. Som Enke var Fru Spetzlers daglige Gang den samme, indtil Alderdommen for et Aars Tid siden sagde Stop. Men til det sidste var Aanden den samme, klar og stærk, og Troen lige brændende.

*Fra den vide Verden.***Australiens Appel.**

Over 111 Radiostationer lod Hr. Lyons, Australiens katolske Premierminister, forleden rundkaste en Appel om at gøre Søndag den 11. September til en national Dag ved at bede for Verdensfreden. Hr. Lyons sagde, at de, der herskede over Menneskene, sjældent havde været i større Trang til Forsynets Hjælp end nu. Grundet paa Appellen om en fælles Bønnens Dag glemmes Trosforskellene, og Nationens Kirker staar sammen for Fredssagen. Han sagde, han haabede, at Australiens Anstrengelser om Søndagen vilde blive et Eksempel og en Inspiration for hele Verden. Hr. Lyons's Radiotale, en af de mest gribende, der endnu er holdt i Australien, naaede ud over et Telefonnet paa 26.000 miles Ledning.

Telegrammer.

Kardinal Hinsley har i Mandags sendt følgende Telegram til Premierminister Neville Chamberlain: »Ærkebiskopperne og Biskopperne i England og Wales, katolsk Klerus og Lægfolk, samlede i Brighton til Catholic Truth Society Konference, forsikrer Dem om deres Bønner i denne Krise, for at Deres Bestræbelser maa være i Overensstemmelse med Guds Vilje.« A. Kardinal Hinsley.

Da C. T. S. den 12. September sluttede Konferencen sendte Kardinal Hinsley følgende Telegram til Münchens Ærkebiskop, Kardinal Faulhaber:

»Fra Ærkebiskopperne, Biskopperne, Klerus og de troende Lægfolk fra hele England og Wales til deres tyske Brødre: Alle som een sympatiserer vi med Eder og beder til Gud for Verdensfreden.« A. Kardinal Hinsley.

Portugisisk Genfødselse.

Den 12. og 13. August fandt den katolske portugisiske Ungdoms første Nationalkongres Sted i Fatima, det berømte Maria-Valfartssted. Denne Ungdom er først blevet organiseret for tre Aar siden, men er allerede blevet en indflydelsesrig Gruppe i Landet. En af Førerne, Constantino Varela Cid, har for kort Tid siden givet »Catholic Herald«s Korrespondent i London indgaaende Meddelelse om denne Ungdomsbevægelses Opsving. Han sagde bl. a.: »Hele Portugal oplever i disse Aar en stor religiøs Genfødselse. Hvad vort nationale Opsving angaar, saa maa De huske, at vi bliver regerede af en Mand, som daglig gaar til den hellige Kommunion. Der hersker Frihed i Portugal; vi har ikke Følelsen af at leve under et Diktatur. Salazar har bragt Sikkerhed; han har udviklet Opdragelsesvæsenet saa meget, saa Analfabetismen i Løbet af faa Aar vil være forsvundet. Han har bygget nye Veje, fjernet Fattigkvartererne, o. s. v., kort sagt, han opdrager en ny Generation med

nye Idéer. Man maa erkende, at den portugisiske Nationalisme paa det mest intime er knyttet sammen med vor Religion.«

En Alterkærtes Flamme

Under Titlen »Eine nichtkatholische Amerikanerin über das Liebeswerk katholischer Nonnen« bringer tyske Kirkeblade en Fortælling, som en kendt amerikansk Forfatterinde offentliggør i »Century Magazine«, et neutralt amerikansk Tidsskrift, der er vidt udbredt ogsaa uden for Amerika. Forfatterinden skriver: »En Veninde, som vilde vinde min Interesse for det katolske Karitatsarbejde, bad mig engang om at besøge et lille Hjem for Kræftsyege i Cherry Street. Hjemmet blev ledet af en berømt amerikansk Forfatterinde, Nathaniel Hawthorne's Datter. Jeg fandt et lille skinnende rent Hus, som fra Kælder til Kvist var fyldt med Senge, hvori laa absolut uhelbredelige Kræftsyege, der var fuldstændig uden Midler. For disse stakkels Skabninger sørgede Rose Hawthorne i Nonnedragt fuldstændig alene sammen med en eneste Hjælp! For 30 Aar siden regnedes Kræft endnu for en smitsom Sygdom, som man maatte skamme sig ved. Og denne svagelige, sarte Kvinde boede sammen med disse af Menneskeheden udstødte, forbandt deres frygtelige Saar og passede dem. — Hvor hun tog Kraften fra til at udføre dette Arbejde, opdagede jeg, da hun førte mig ind i en ganske lille Bedestue, som hun havde indrettet sig i en af Salene i et Hjørne, der ikke blev brugt, og som var uden Lys. Helt betaget af det, jeg havde set, brød jeg sammen og faldt paa Knæ. Hun trøstede mig, lagde blidt sin Haand, en lille udslidt Haand, oven paa min og hviskede: »De soner deres egne og Verdens Synder ved i Taalmodighed at bære deres Lidelser.« I min Erindring lever hendes Billede og kyske Skikkelse videre som en Alterkærtes Flamme.«

Frihed og Gudløshed.

En Meddelelse i »Universe« om Fritænker-Kongressen kommenterer Kardinal Hinsley med følgende Udtalelse:

»At tale om Frihed i Lyset af de Erfaringer, man har fra Rusland, Spanien og Meksiko, for slet ikke at tale om andre Lande, er det reneste Vanvid, naar dette hellige Ord kommer fra kæmpende Ateisters Læber. Gid vort frihedselskende Land maa holde Øjnene aabne. Kardinal Manning skrev for mange Aar siden: »Der er ingen saa tyranniske, saa brutale, saa intolerante, som de, der ikke tror paa Guds Eksistens!«

I Dag viser Kendsgernerne ham, hvor sandt han har talt.

Den samme store Englænder, Arbejdernes tapre Ven og Forkæmper fortsatte: »De (de Gudløse) prædiker Talefri-

hed og Pressefrihed, saa længe den ikke er ubehagelig for dem; derefter knebler og undertrykker de den.«

Han ønsker at advare sine Landsmænd imod det, han kalder »den brutale Filosofi hos dem, der prædiker »vi kender ikke Gud« og er saa tilfredse med deres eget Savn, at de gaar omkring og røver andre Menneskers Fred og Lykke.«

Katholsk Kantor- og Organistforening.

Koralkursus ved Dom Sultbert Caron O. S. B.
fra Abbediet Mont César, Louvain

den 3., 4. og 5. Oktober Kl. 20, St. Knuds Sal, Stenosgade 4.

Foredragene holdes paa Tysk.

Torsdag den 6. Oktober Kl. 8 Højmesse i Klosterkirken, Jagtvej.

Billetter à Kr. 1.00 for et enkelt Foredrag, Kr 2.00 for alle 3 Foredrag, faas hos Wilh. Hansen, Gothersg. 11, B. T. Centralen, Raadhuspladsen, Sindahl-Pedersen, Gl. Kongevej 113, og Kath. Boghandel, Stenosg 3, samt Sognepræsterne.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade Søndag d. 2. Okt. 1938 Kl. 20.

Kirkemusik-Aften til Dækning af Udgifterne ved Orglets Ombygning. *Medvirkende: Dom Sultbert Caron (Gregoriansk Koral).* Jesu Hjerter Kirkes Kor, Dirigent Pater A. Menzinger S. J. Organist Aage Bredahl. **Fri Adgang.** Ved Udgangen vil der være opstillet Bøsser til frivillige Bidrag.

Corrigenda in Directorio. Die 2. Oct. in Missa Ss. Rosarii B. M. V. dic. PrB (non PrTr).— Die 4. Oct. additur »Co«.

Niels Steensens Fond:

S. Henriksen.....	Kr.	5,00
Tidligere indkommet	»	745,82
	Ialt	Kr. 750,82

Plads søges som Vicevært, Varmemester, Portner eller anden Stilling ved katolsk Institution af 40 aarig gift Mand. Tilbud m. Oplysning om Løn etc. sendes til

Johs. Jensen

Wesselsminde Nærum.

Dominikanertertiarernes Lykkeseddel har givet Gevinst til Numrene: 80 117 901 918 960 1192 1457 1667 1697 1700. Udenbys Vindere bedes sende Seddel og deres Adresse til Grevinde E. Scheel, Ndr. Frihavsgade 26, Kbhvn. Ø. Københavnske Vindere bedes ringe til Øbro 4453 x og aftale Afhentning. Gevinstudleveringen slutter 31. Oktober.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

I erskabs Husjomfru fra 1. Nov. af ældre Mand, forh. Sygeplejer, Herskabs Tjener fra d. 1. April. ved hvad som helst. Sprogkyndig. Ansøgning med ev. Anbefalinger tilsendes sammen med Paategning af Deres Præst til: *B. Jetmar.*

A.C. Onsdag d. 5. Okt. Kl. 20 i Vesterhus, Vestervoldgade 115⁸
Rusgilde. Smørrebrød, Øl, Punch, Frugt. **Rustaler: Pastor Jacob Hjorth.** — Aarets katolske Russer har gratis Adgang. Deltagelse for Medlemmer og Gæster 3,50 Kr. pro persona bedes anmeldt senest Mandag d. 3. Okt. til: Politivadokat *Lotinga* (Formand for A. C.) Borgm. Jensens Allé 9, Øbro 7541. Sekretær *S. E. Odgaard* (Kasserer for A. C.) Sct. Kjelds Plads 3, Ryvang 4698 x Cand. mag. *I. M. Henrichsen* (Sekretær for A. C.) Hildursgade 8, Ryvang 2794x Paaklædning: Smoking. Kontingent bedes indbetalt paa Giro 20996.

Kirkelig Kalender

<p>Okt. 2. S. 17. Søndag e. Pinse. — Rosenkransfest. 3. M. THERESE AF JESUS- BARNET. 4. Ti. Frans af Assisi. 5. O. Dag i Therese af Jesus- barnets Oktav. 6. T. Bruno. 7. F. Rosenkransfest. 8. L. Birgitta.</p>	<p>Okt. 9. S. 18. Søndag e. Pinse. — 10. M. Oktav af Therese af Je- susbarnet. 11. Ti. Marias Modervær- dighed. 12. O. Ferialdag. 13. T. Edvard, Konge af Eng- land. 14. F. Callistus I. 15. L. Therese.</p>
---	--

<p>Okt. 2. S. Rosenkransfest (1099—935): 2. Sæt Bønner: 17. Søndag e. Pinse (714—550), 3. Sæt Bønner: Værneenglene (1093— 898); Slutningsevangel.: Søndagens (715—551). 3. M. Therese af Jesusbarnet ([194]); i konsekrede Kir- ker: 2. Oktav af Kirkevielsesfest ([77]). 4. Ti. Frans af Assisi (1096—937); 2. Therese af Jesusbarnets Oktav ([195]). 5. O. † Dag i Thereses Oktav ([194]); 2. Placidus og Lidelsesfæl- ler ([28]), 3. Gudsmoder ([90]). 6. T. Bruno (1098—939); 2. Thereses Oktav ([195]). 7. F. Rosenkransfest (1099—935); 2. Marcus (1099—940), 3. Sergius, Bacchus, Marcellus og Apulejus (1099—940). 8. L. Birgitta (1102—941); 2. Thereses Oktav ([195]).</p>	<p style="text-align: center;">Ugens Messebønner</p>
---	---

Fra Vikariatet. Abhinc præscribitur oratio imperata tamquam pro re gravi »Deus a quo sancta desideria...« e missa pro pace. Havnæ 26 Sept. 1938.

Jos. Brems
adm. ap.

M.-K. Jesu Hjertes K. »f. Mænd« **F.-K. Søndag d. 2. Okt. Kl. 8 1/2.**

St. Ansgars Kirke. Søndag den 2. Okt., **Rosenkransfest:** Kl. 10 Højm. m. Præd. Kl. 17 Festandagt m. Præd. og Procession.

Bønnens Apostolat. Intentioner for Oktober Maaned: *For dem der staar i den katolske Presses, Radios og Films Tjeneste. — Benyttelse af Presse, Radio, Teater og Biograf til Fordel for Missionerne.*

Vor egen lille Mor,

Maria Spetzler, f. Corty,

sov i Nat stille hen. Fredericia, den 20. September 1938.

Børnene.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

R. I. P.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 29. Sept.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 41

Søndag den 9. Oktober

1938

INDHOLD: I Ham er I blevne rige paa alt. - Pavens Fredsbudskab til Verden. - Rubrikkers Nytte og Nødvendighed. - Den spanske Kirke og Arbejderne. - En kongelig Forelskelse. - De bayerske Biskoppers Hyrdebrev. - Scene 169. - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner - Avertissementer.

I Ham er I blevne rige paa alt.

18. Søndag efter Pinse.

1. Cor. 1,5.

Kristus er din Rigdom. Ved Siden af denne Rigdom vil alt, hvad Verden ejer og kan byde, skrumpe sammen til intet. Hvor som helst du stilles over for et Valg, maa dette blive til en ny, højtidelig Forsikring om: Jeg er en Kristen. Jeg lader mig paa ingen Vis løse fra Kristi Efterfølgelse, hvorledes end Forholdene stiller sig.

Hvor langt maa Kristi Efterfølgelse gaa?

Korset giver os Svaret.

»Lad os derfor gaa ud til Ham uden for Lejren og tage Hans Vanære paa os!« (Hebr. 13,13). Lad os ikke vægre os ved at overtage Simon af Kyrenes Hverv, naar vore Fjender nøder os dertil! Thi: »Salige er de, som lider Forfølgelse for Retfærdigheds Skyld, thi Himmerige er deres. — Salige er I, naar man for min Skyld udskælder og forfølger jer og siger alt ondt om jer og lyver det. Glæd og fryd jer; thi eders Løn er meget stor i Himlen!« (Mat. 5,10).

Men hvorledes tager de pibevarne, ømskindede Sjæle sig ud, de, der viger tilbage for selv det mindste Kors, de, der omhyggeligt sikrer sig imod enhver Ubehagelighed, de,

som skyer alt, hvad der minder om Offer, de, der er saarbare over for enhver Krænkelser af deres egen lille Majestæt, medens de med Sindsro kan se paa, at den evige Gud krænkes! — De tager Forbehold, de »købslaar« med den Frelser, der har hengivet sig udelt for dem. Skal Herren gøre disse salige? Kan de undre sig over, at de i deres Form for Kristendom ingen Befrielse finder! Kan de undres over, at de føler sig trætte og modløse og ude af Stand til at finde Hjælp for deres indre Nød og Nedtrykthed? Blødagtige, forkælede Lemmer bærer ikke et tornekrønet Hoved.

Kun den, der med rank Ryg og et modigt Hjerte bærer sit Kors, kun den gør Korset sjæleligt fri, glad og stærk. For ham bliver det til mægtige Vinger, der bærer op over Sumpe og Hængedynd til rene, lyse Højder.

»Bring Gaver, og kom til Hans Forgaard!« (Ps. 95,8).

Da Kristi Grundsætninger træder i saa skarp Modsætning til Verdens Anskuelse, vil den tro Kristi Discipel, som lever midt i en Kristus-fjendtlig Verden, ofte blive Samfundet en Forargelse og Genstand for Spot og Haan og Had fra dets Side. Dette behøver ikke at ske saa paafaldende som hos *Dostojewskis* »Idiot« eller som hos *Benson's* Frank Guisely i »Du skal ikke have andre Guder«.

Dog, for enhver gives der undertiden Anledning til at bevare sine kristelige Grundsætninger og taalmodigt i Jesu Følge bære sit Kors under vanskelige Forhold. *Johnnes Jørgensen* skildrer i sin Parabel »Hvedekornet« Lidelsens Værd i Tilslutning til Frelserens egne Ord: »Hvedekornet maa falde i Jorden og dø —.« Det fulde, overnaturlige Værd har Lidelsen kun, naar det sker i Kristi Efterfølgelse, som hos Martyrerne. Om disse Korsdrageres Heltfærd har *I. Schrott* skrevet en Sejrshymne:

*»Hil dig, hvide Helgenskare! Hil jer, hil jer, Millioner!
Alle Tungemaal's Martyrer, Helleblomsten af Nationer!
Hil jer, Kristi Kæmper bolde, Herrens Himmellegioner!
Verdens, Helveds Overvinder, kæmpestærke Jordbelvinger,
hil dig, sejrerssæle Skare, Helteflok i Kristi Følge,
som er nys opsteget af et Blodhavs ubegrænste Bølge!
Var I af en anden Stamme, var jert Blod en bedre Saft?
Var I af en højre Orden, større Godhed, større Kraft?*

Pavens Fredsbudskab til Verden.

Torsdag d. 29. September Kl. 19,30 kunde Verdens Lyttere over Vatikansenderen høre den gamle Paves Røst, der fra sit Privatarbejdsværelse i det pavelige Palads i Castel Gandolfo rettede følgende Budskab til hele Verden, efter at Vatikanstationens Leder, Pater F. Soccorsi S. J. havde hilst med »Lovet være Jesus Kristus« og meddelt, at Paven var ved Mikrofonen:

Medens Millioner af Mennesker endnu lever under Frygt for den overhængende Krigsfare og for Myrderier og Ødelæggelser uden Sidestykke, sammenfatter Vi i Vort faderlige Hjerte den Frygt, der har grebet saa mange af vore Sønner, og indbyder Biskopper, Gejstlighed, Ordensfolk og troende til at forene sig med Os i tillidsfuld og vedholdende Bøn om Fredens Bevarelse i Retfærdighed og Kærlighed. Til denne Bønnens uvæbnede og alligevel uovervindelige Magt tyer endnu engang det troende Folk, for at den Gud, i hvis Haand Verdens Skæbne ligger, især i disse Stunder hos de styrende maa bevare Tilliden til de ærlige Forhandlingers og varige Overenskomsters fredelige Vej og indgyde dem alle Følelser og Handlinger, der svarer til de mange Ord om Fred og kan begunstige Freden og grundlægge den paa Rettens og den evangeliske Læres sikre Grundlag.

Skønt Vi er usigelig taknemmelige for de Forbønner, som de troende i hele den katolske Verden har frembaaret og endnu stadig frembærer for Os, vil Vi alligevel af ganske Hjerte opofre dette Liv, som Herren har tilstaaet og ligefrem fornyet for Os, for Verdens Frelse og Fred, hvad enten Herren over Liv og Død vil fratage Os dette allerede saa lange Livs uvurderlige Gave eller endnu vil forlænge den nedbøjede og trætte Tjeners Arbejdsdag. Vort Tilbud regner saa meget mere med at blive modtaget godhedsfuldt, fordi det er givet i den liturgiske Ihukommelse af den milde og dog heroiske Martyr Sankt Wenceslaus) og falder sammen med den hellige Rosenkrans's Fest, med den højtidelige Forbøn i den hellige Rosenkrans's Maaned, i hvilken der i hele den katolske Verden, saaledes som Vi ogsaa levende anbefaler, opsendes saa mange og ivrige Bønner, der allerede har opnaaet saa hyppig og saa velsignet Hjælp fra den hellige Jomfru i den hjemsøgte Menneskeheds Tilskikkelser. Og med den fulde Tillid, som disse Paakaldelser opmuntrer Os til, meddeler Vi hele den store katolske Familie og hele Menneskehedens Familie Vor faderlige Velsignelse.*

Benedictio Dei omnipotentis Patris et Filii et Spiritus Sancti descendant super vos et maneat semper.

*) Czekernes Værnehelgen.

Fortsat fra Side 994

*Thi: I underfulde Sjæle, uden Mage her paa Jord,
 hvad kan vel med eder ligned, eders Mod og Daad og Ord?
 Hvad Historien fortalte, hvad end Sagas Skrift os meldte:
 I fordunkler hver en Hero. Smaa bli'r mod jer alle Helte.
 Ny var Aanden, som jer førte, ny var Ilden, ny var Livet,
 ny var Kraften, som fra oven blev til eders Sjæle givet.
 Mod det Høje fløj det Lave, Dværge blev til Kæmper stærke.
 Slaven handlede som Ridder. Modet blev hans Adelsmærke.
 Og som Mænd blev spinkle Dreng. Unge Piger blev
Heltinder.
 Hvad der syntes smaat og ringe, saas som Fjeld med
hvide Tinder.
 Af Cypressens vege Grene taarned' sig en Egestamme,
 Lam blev Løve, medens Duen steg som Ørn mod Solens
Flamme.
 Imod eder staar en Verden, hadoptændt og klædt i Vaaben,
 Døds og Helveds Forbunds-fælle, alt parat med Martyr-
daaben — — —.
 Og man bryder eders Knogler, sønderriver eders Lemmer.
 Aldrig dør dog eders Vilje, aldrig døves eders Stemmer —.»*

Det er den samme Helteskare, om hvilken Brorson synger i »Den store, hvide Flok«:

*»— Her gik de under stor Foragt.
 Men se dem nu i deres Pragt
 for Tronen staa
 med Kroner paa
 i Himlens Præstedragt!«*

Der gives ogsaa Martyrer af en anden Art. Deres Martyrium er ikke saa aabenbart og ikke forbundet med legemlige Lidelser. For dem har Salmedigterne ikke stemt Harpen til Sejerssange. Men ogsaa for dem holder Herren en usigelig herlig, evig Krone beredt. —ch—

Rubrikkers Nytte og Nødvendighed.

Den katolske Kirke lægger som bekendt megen Vægt paa den ydre, offentlige Gudstjeneste, idet den gaar ud fra, at Mennesket, der baade bestaar af Sjæl og Legeme, derfor ogsaa maa give sin Gudsdyrkelse et synligt Udtryk. Alle disse Handlinger og Bønner, hvorefter den liturgiske Gudstjeneste bestaar, er derfor kun Udtryk for den Tilbedelse og Ærefrygt, som vi skylder Gud. Det er endvidere ogsaa Liturgi's Maal at vise og illustrere Gudstjenestens Tankeindhold og samtidig at stemme alle deltagende til

Andagt og Ærefrygt. Knæbøjninger, Hovedbøjninger, Lys, Røgelse, Paramenter, de skiftende Farver og ikke mindst Sangen er Eksempler herpaa. I Tidens Løb har Kirken fastlagt alt dette meget nøje og givet mange Regler («Rubriker») for den liturgiske Gudstjeneste, alt i den Hensigt at gøre Gudstjenesten saa værdig og smuk som muligt, »til Guds Ære og de troendes Helliggørelse og Opbyggelse« (Pius X). I Aaret 1588 oprettede Pave Sixtus V endog en særlig Kongregation — De hellige Ritters Kongregation — hvis Opgave det er at tage sig af alle Spørgsmaal vedrørende Liturgien. Denne Kongregation har indtil Dato udstedt over 4000 Dekreter. Om disse Rubrikker er der i Tidens Løb skrevet mange større og mindre Værker. En af de bedste Haandbøger af denne Slags er *Dr. G. Kieffer: Rubrizistik* (Verlag Schöningh, Paderborn, 366 S., RM. 6.00 ÷ 25 %), som for nylig er udsendt i 8. Oplag. Den giver paa en begrænset Plads en Rigdom af Oplysninger, som er ordnet meget overskueligt. Bogen er selvfølgelig i første Række beregnet paa Præster, men vil ogsaa have Interesse for andre liturgisk interesserede. Enhver, der skal assistere i en Pontifikalmesse f. Eks., hvad enten det er som *Presbyter assistens* (Biskoppens Assistent) eller som Staveller Mitrabærer, vil her finde alle ønskelige Oplysninger. Det samme gælder Prælatmesse, Levitmesse, o. s. v.

Vi vil her bringe nogle Eksempler, der baade har Interesse for Ministranter (Massetjenere) og for de troende i Almindelighed. Naar man folder Hænderne, lægger man dem saaledes mod hinanden, at Tømmelfingrene ligger korsvis over hinanden (den højre øverst) og Fingerspidserne er rettet mere op ad end ned ad. Det er altsaa helt forkert — og uskønt — at nærme sig Herrens Bord med Fingerspidserne pegende mod Jorden; de foldede Hænder, der er rettet mod Himlen, skal baade symbolisere Sindets Samling og, at vore Tanker og Bønner er rettet mod Gud i Himlen. I denne Forbindelse er det ogsaa værd at nævne, at Hensigten med den Patene, der benyttes ved Altergangen, er, at den baade skal forhindre Hostien og eventuelle Partikler (Smaadelc) i at falde paa Kommunionbænken eller paa Gulvet. Man skal derfor holde den under Hagen (uden at røre denne) og forsigtigt — i vandret Stilling — give den videre (bedst med højre Haand) til den næste, idet man kun holder i den yderste Kant. Modtager man Kommunionen af en Biskops Haand, skal man først kysse den biskoppelige Ring. — Knæbøjning. Man skelner mellem enkelt og dobbelt Knæbøjning. Den enkelte Knæbøjning (*genuflexio*) bestaar i, at man — uden at bøje Hovedet (eller Overkroppen) — sætter det højre Knæ paa Gulvet nær ved venstre Fods Hæl og straks

derefter rejser sig. Ved den dobbelte Knæbøjning (*prostratio*) sætter man først højre Knæ og derefter venstre paa Gulvet, hvorefter man, knælende paa begge Knæ, bøjer sig lidt forover; derefter rejser man sig roligt og værdigt (venstre Fod først). Den dobbelte Knæbøjning, der er Tegnet paa den dybeste Underkastelse og nærmest svarer til Skriftens og Østens »at kaste sig paa sit Ansigt«, er foreskrevet for det udstillede Sakramente, naar man kommer ind i og forlader Kirken (eller Koret). Foran et Sakramentsalter (i Regelen Højalteret) gør alle den enkelte Knæbøjning, saa ofte man kommer ind i og forlader Koret (Kirken) og gaar forbi Tabernaklet, saavel i som uden for Gudstjenesten. Foran et Alter, hvor Sakramentet ikke findes, bøjer Celebranten, Biskopper og Katedralkanonikere sig kun dybt (uden Knæbøjning) for Alterets Krucifiks, medens alle andre, der fungerer under Gudstjenesten, bøjer Knæ; uden for Gudstjenesten derimod bøjer man sig kun dybt for Krucifikset. Den sidste Regel har praktisk Betydning for Ministranter, naar Messen læses ved et Sidealter; de skal ogsaa her gøre Knæbøjning (som ved et Sakramentsalter), medens Præsten kun skal bøje sig dybt.

Den praktiske Haandbog indeholder endnu meget andet af almindelig Interesse, men Pladsen tvinger os til at udsætte Fortsættelsen til en anden Gang. K. S. Th.

Den spanske Kirke og Arbejderne.

(Sluttes fra Nr. 39.)

Man kunde spørge, hvorfor Kirken da ikke »gjorde noget«. Svaret er ganske simpelt: den havde ikke Lov til det. Det er et af den saakaldte Liberalismes fundamentale Principper at udelukke Kirken fra alle borgerlige Sager, endog naar de strejfer det aandelige. Saaledes var den spanske Kirke ikke blot forhindret i at komme Arbejderne til Hjælp, idet man da vilde beskyldte den for at »blande sig i Politik«, men de liberale benyttede den endog som Skærm til at skjule deres Mangel paa Virksomhed til Fordel for Arbejderne og deres positive Virken til Skade for disse. De liberale kritiserede Arbejdernes Stilling, idet de som Modsætning fremhævede Koncentrationen af Rigdomme i Kirkens Hænder, og disse Rigdomme holdt de frem for Pøbelens begærlige Øjne som en Belønning, hvis Folkemasserne vilde støtte dem. Men da Kirken blev plyndret af Staten, i England, Frankrig, Mexiko og hvor som helst ellers, tilfaldt Byttet ikke de fattige, men Politikerne, som brugte Rovet til deres Manøvrer.

Det er da ikke underligt, at Spanien maatte blive en frugtbar Mark for Socialisme, Kommunisme og, endnu

værre, Anarkisme, som har kunnet trives dér endnu kraftigere end i Rusland. I 1868 blev Internationale organiseret i Spanien af Italieneren Farinelli. To Aar senere splittedes den i to Fraktioner, den socialistiske og den anarkistiske. De Principper, som sidstnævnte fulgte, var: i Politik, Anarki; i Økonomi, Kollektivisme; i Religion, Ateisme og hadefuld Kamp mod Kirken. De »liberale« Regeringer, som havde Magten i største Delen af Tiden fra dengang op til den anden Republik 1931, gjorde intet for at hjælpe Arbejderne eller for at modstaa disse Kræfter, som underminerede Staten.

Der kunde være Tider, da der kom lidt mere Ro; det var, naar de konservative havde Magten. Saaledes opløste den konservative Regering i 1874 Internationale, og der var forholdsvis roligt i Landet indtil 1881, da den »liberale« Regering tillod dens Reorganisation. Følgen heraf var i 1884 den skrækelige Terrorisme af den »Sorte Haand« og af »Folkeretterne«.

Imidlertid genoptog Kirken, opmuntret af Leo XIII's Belæringer, sin Rolle som Fører paa det socialøkonomiske Omraade til Trods for Anarkisternes, Kommunisternes, Socialisternes og de saakaldte liberales Modstand. Dette Førerskab manifesterede sig paa to Maader: for det første, indirekte, ved fremskreden social Lovgivning af katolske Statsmænd som Cánovas del Castillo og Dato; og, for det andet, direkte, ved Dannelsen af Arbejder- og Landbrugsorganisationer under katolsk Førerskab.

Paa den sociale Lovgivnings Omraade var det Canovas del Castillo, der var den første i Spanien til at aabne Kampen for en Forbedring af de sociale Forhold, da han i 1892 i en Adresse til Akademiet for Lovgivning og Jurisprudens advarede Nationens Lovgivere mod at betragte Arbejdet som en Handelsvare, da en saadan Betragtning var »mere end en Vildfarelse og grænsede til Vanvid.«

I 1897 tordnede Antonio Maura mod Koncentrationen af Jord paa faa Hænder; han indførte Benævnelsen »Absenteisme« fra Irland, hvor dette Forhold havde været Hovedgrunden til den økonomiske Nød. Og det var Edvardo Dato (der senere blev snigmyrdet af de radikale), som i 1900 indledte moderne social Lovgivning i Spanien ved sin Lov om tvungen Ulykkesforsikring. Alle disse Mænd var »konservative« Katolikker.

Kirken begyndte nu ogsaa selv at indføre sociale Reformen uden at afvente Regeringens Deltagelse heri. De Hovedprincipper, som Kirken her gik ud fra, var: Religion, Familie, Privatejendom, Retfærdighed og Barmhjertighed — ganske modsat hvad der gjaldt i de bestaaende socialistiske og kommunistiske Arbejderorganisationer. Ogsaa i

en anden Henseende var de katolske Arbejderorganisationer forskellige fra de andre: de var upolitiske, medens de ikke-katolske altid kunde identificeres med et politisk Parti. Det var Ærkebiskoppen af Toledo, som fastslog de *Normas*, ifølge hvilke de skulde være *absolut upolitiske*.

Disse Sammenslutninger var af to Hovedtyper: Arbejderforeninger og Landbrugeres Syndikater. De førstes Organisation skyldtes navnlig det store Arbejde, som Pater Vincent, S. J., havde udført for dem; han lagde Grunden til Katolske Arbejderkorporationers Nationalraad. Dette indbefattede Spanske Katolske Arbejderes Generalunion med 226 særlige Foreninger, der i alt talte 20,000 Medlemmer, og Katolske Kvinders Union, som i 1921 havde 96 Afdelinger med 19,605 Medlemmer. Modellen for saadanne Unioner var den i Burgos, som opretholdt en Sparekasse, en Brugsforening, en Bygge- og Laaneforening, en Laanekasse for Studenter og et Kontor, gennem hvilket der skaffedes Brudeudstyr til fattige Piger. Der var andre Centra for Opretholdelse af Aftenskoler, Biblioteker, Tidsskrifter o. s. v.

Det var dog de katolske Landbrugssyndikater, som fik den største Betydning i Spanien. I 1920 var der 4400 saadanne i 58 Føderationer med et Budget paa 359,683,758 Pesetas. Disse opretholdt Sparekasser, som gav Laan paa billige Betingelser til Landmænd (de første af dem blev oprettet af Fontes 1802), Fællesforeninger for Kornhandel, sociale Uger til Diskussion af Landbrugsproblemer, Biblioteker, Landbrugsblade o. s. v.

Desuden var der adskillige andre »Katolsk-Aktions-Grupper«, som virkede i Spanien, længe før Benævnelsen »Katolsk Aktion« var blevet indført i dette Land ved vor nuværende Hellige Faders Encyklika. Der var saaledes Nationalraadet for Katolsk Aktion, Leo XIII's Folkebank, Folkelig Aktion (ikke at forveksle med det forhenværende politiske Parti af samme Navn), den spanske St. Raphaelsforening (Hjælp til Udvandrere) m. m.

Det maa da være indlysende, at Kirken i Spanien ikke, som almindeligt paastaaet og formodet, var forsømmelig med sin Pligt til at forbedre Arbejdernes Kaar. At den kunde have gjort mere end den gjorde, er muligt; men det samme kan man sige om enhver anden Kirke. Men man maa tage i Betragtning alle de Hemninger, hvorunder den spanske Kirke led, navnlig Regeringens (ofte anti-klerikal) Magt over den; Frygt for at blive beskyldt for at blande sig i Politik; de stadige Angreb fra de radikale Arbejder- og Landbrugsassociationers Side. Thi disse var saa langt fra at sætte Pris paa Kirkens frivillige Hjælp til Arbejdernes Sag, at de til enhver Tid gjorde alt, hvad de

kunde, for at hindre Kirkens sociale Arbejde, fordi de vidste, at det drog Arbejderne bort fra deres radikale politiske Partier. Endvidere mødte Kirkens Arbejde Modstand fra nogle rige Godsejeres og Industriherreres Side (en af dem gik saa vidt, at han i Cortes beskyldte Pave Leo XIII for at være radikal). Naar alt dette tages i Betragtning, kan man kun beundre, at Kirken fik udrettet saa meget socialt Arbejde, som den faktisk gennemførte.

Man maa nu ogsaa huske, at største Parten af den i Spanien anbragte Kapital var udenlandsk, navnlig engelsk og fransk. Det er en uimodsigelig Kendsgerning, at disse fremmede Kapitalister bestemt modsatte sig sociale Reforme, fordi saadanne vilde formindske Udbyttet af deres Kapitaler — samtidigt med at den engelske Presse skrev om spansk »Reaktion«, og engelske Socialister understøttede de radikale politiske Elementer i Spanien under Forgivende af at fremme »Liberalismen«.

Saaledes blev den anarkistiske Revolte 1934 i Asturien mod den anden Republik understøttet og opmuntret af det engelske socialistiske Parti og blev i den engelskprægede Presse hilst som en Revolte af »Arbejdere mod reaktionære spanske Kapitalister«. Og det er dog en velkendt Sag, at de asturiske Kulminer væsentlig ejes af engelsk Kapital, og at det var de haarde Betingelser, som paalagdes Arbejderne af deres »Arbejdsgivere i Udlandet«, der gjorde hine til Anarkister. Mens jeg var i Spanien (1923—25), hørte jeg disse Forhold blive fordømt i Prædikener; men Kirken var magtesløs over for engelske Bestikkelser og kunde ikke forbedre Forholdene.

Man maa ogsaa tage den spanske Arbejders noget indolente Natur i Betragtning. Jeg saa Eksempler herpaa i en lille Landsby, hvor jeg boede. En Jesuitpater, som gerne vilde forbedre Folkenes økonomiske Stilling, saa de ikke behøvede at være helt afhængige af deres smaa Jordbrug, indførte Silkeorme, for at man kunde producere Silke. Udgifterne blev baaret af en rig og utvivlsomt »reaktionær« Velgører. Men Folkene huggede de Morbærtræer om, som var plantet til Føde for Silkeormene — og det var Enden paa Silkeindustrien. En anden prøvede paa at faa Mændene til at lave Sandaler om Vinteren, naar Landbrugsarbejdet laa stille; men de foretrak at benytte Tiden til at spille Domino i Kroen, for de vidste, at skulde det gaa rent galt for dem, kunde de altid gøre Regning paa at faa et Maaltid gratis i Klosteret. Og disse samme Mænd kunde godt finde paa at raabe Fornærmelser fra Krodøren, naar de rige *frailes* (Munke) kom forbi.

Jeg tror, det maa betragtes som en Kendsgerning, at Kirken i Spanien ikke blot kan staa Maal med, men end

ogsaa overgaar Kirken i de engelsktalende Lande og mange andre Steder i social Virksomhed, navnlig under Hensyn til, at den har haft langt flere Vanskeligheder at kæmpe med.

P. H. Yancey, S. J.

En kongelig Forelskelse.

(Sluttes.)

Ingen af de mange, som har behandlet den danske Konges Kærlighedshistorie med Jomfruen fra Lucca — og man kan her nævne Carlo Minutoli, Giovanni Sforza og Giulia Forti — har tænkt paa at efterforske det ukendte religiøse Liv hos den Kvinde, der i en Alder af 23 Aar besluttede at følge Catherina af Sienas Eksempel ved at *»vælge en udødelig Brudgom, fordi enhver anden er dødelig og flygtig som Bjergenes Vind«*. Kun en enkelt Digter, Romantikeren Ippolite Pindemonte, finder Anledning dertil ved at beskæftige sig med Modsætningen mellem den guddommelige Kærlighed og den menneskelige, gækkende Forhaabning, der under Samværet med den nordiske Konge skulde betage Jomfruen af Trentas Hjerte, en Modsætning, hvis Kampe gennem 47 Aar skulde udkæmpes uden andre Vidner end den stille Celle og uden anden Trøst end Haabet om Mødet med den evige Brudom.

I Karmeliterklostret i Florens afslører Erindringens Bog, at Maria Magdalena Trenta, som en kort Tid havde været Gæst i Sanctuccio Klostret i Siena, efter Ønsket om at følge en strengere Regel søgte hertil. Den 10. Oktober 1693 ankom hun, ledsaget af sin Slægtning, Pater Mansi, til det Kloster, som hendes Navne, den florentinske Mystikerinde, Maria Magdalena di Pazzi, havde grundlagt, og her begærede hun at ikklædes St. Teresa-Søstrenes Dragt. Efter at hendes Familie den 12. Oktober havde erlagt 400 Scudi, blev hun tre Dage senere paa den hellige Teresas Fest optaget som Kor-Nonne, og den 20. November blev hun *»prøvet og anerkendt fast i sin Beslutning«*. Den 2. November gav hun — i Nærværelse af Notar Franz M. Poggiali — Afkald paa Fædrene- og Mødrene arv til Fordel for sin Broder G. B. Trenta, imod, at han betalte 1600 Scudi som hendes Medgift til Klostret og for hendes Iklædning. Næste Dag anlagde hun under den florentinske Ærkebiskop Crazio di Baldi's Velsignelse Karmeliternes Dragt. Hun ikklædte sig den grove Kjortel og den hvide Kappe og antog Navnet Søster Teresa Maria Magdalena af St. Joseph.

Kolde og korte Tidsangivelser, der maaske dækker over uanet Kval og svære Modsætninger, Kampe mellem Tvivl

og Haab, mellem Taarer og Trøst, mellem Famlen i Blinde og Naadestraalernes Lys. Men de røber tillige Offerviljens Sejr over det skrøbelige Kød: »I Nærværelse af dette Klosters Ordenssøstre fremsætter jeg min Trosbekendelse og lover Vorherre og den allersaligste Jomfru Maria af Bjerget Karmel Lydighed, Kyskhed og Fattigdom til min Død.« — Ikke uden Rørelse læser man nederst paa samme Side: »Jeg, Søster Teresa Magdalena af St. Josef bevidner, at jeg i Dag, d. 16. Januar, som ovenfor nævnt, har aflagt min Trosbekendelse og erkender, at jeg egenhændigt har underskrevet den.«

Skrifttrækkene taler om en fast, klar, stærk Karakter, hvis Sjæl har sejret over Skyggerne og det dødelige Blændværk ved Hjælp af Straalerne fra den evige Sandheds Lys.

Om hendes lange Klosterliv fortæller i al Enkelhed, men særdeles elskværdigt en af hendes Elever i »Beretning om Søster Trentas Læremetoder«.

Heri faar man at vide, at Nonnen Trenta ikke alene var dygtig til Sprog og Kender af Musik og Litteratur, at hun var en elskværdig Tolk for fremmede, der kom paa Besøg, men at hun tillige var forfaren i alt Arbejde, som man indenfor Klosteret gav sig af med, saaledes ogsaa Maleri og Plastik, en Færdighed, hun maaske havde lært i Lucca, Hjemstedet for Tilvirkning af Gipsfigurer. »Hun lavede Forme til Billeder og Vaser,« skriver Eleven, »og vi rørte Gipsmørtel sammen, malede, forgyldte, modellerede og tegnede.« — Og den trohjertige Lærling fortæller videre, alt imens hun afslører sin Mesterindes pædagogiske Metoder — ogsaa ved Bordet: »I Refektoriet tillod hun ikke, at vi gjorde Vrøvl. Hvis hun f. Eks. gav os Steg, saa havde vi at spise den — uden at sønderrive den og uden at lade Resterne ligge. — Jeg, der aldrig har kunnet fordrage blødkogte Æg, har maattet spise mange af den, endda ovenpaa Salaten.«

Den lille Novice har aabenbart ogsaa vidst noget om, hvorledes det hang sammen med Søster Trentas Klostergivning, og herom skriver hun troskyldigt:

»— Hvor var hun udstyret med megen Aand og Dyd, hun var yndig og henrivende, saa alle maatte elske hende. Derfor var der da ogsaa en fornem Herre, der begærede hende til Brud, og alt var klappet og klart, saa ingen af Parterne kunde trække sig tilbage. Da fik hun at vide, at den høje Person, som havde kaaret hende til sin Brud, saa at sige var en Landstryger, der stadig flakkede rundt. Imidlertid kunde Jomfruen ikke gøre sig fri for sin Trolovelse paa anden Maade end ved at blive Nonne. Derfor besluttede hun sig til at vælge den bedste Brudgom og blive Jesu Brud.«

Efter at have givet dette Spejlbillede af Hercolani, som i Virkeligheden ingen Helgen var, skriver den lille Novice diplomatisk om den Oplevelse i Trentas Liv, der vedrører Kongen af Danmark:

»Hun bekendte sig til Ordenen i en Alder af 23 Aar, men Aftenen før hun forlod sit Hjem, havde hun ved en Fest danset med Kongen af Danmark. Skønt denne Fyrste ikke var Katolik, syntes han at have haft gode Anlæg for at blive det. Han efterlod hos Jomfruen det bedste Haab

Korsgangen i Klostret S. Maria degli Angioli, Firenze.

om, at han engang vilde komme til den hellige Tro. Og for at bidrage til hans Omvendelse vænnede hun sig til hver Dag forud for den hellige Kommunion at forrette en kort Bøn for ham. Han kom aldrig til den rette Tro; thi hans Undersaatter truede ham i saa Fald med Døden.»

Den troskyldige Forfatterinde synes jo ikke at have været helt vel underrettet i dette Kapitel.

Tydeligere taler Aarbogen i Klostret degli Angeli om Kongens gentagne Besøg under hans Ophold i 1709. Den anonyme Krønikeskriverske oplyser:

»Jeg vil nævne, at den 2. April 1709, paa den hellige M. M.' Fødselsdag, da vort Kloster befandt sig i stor Nød, tog vi vor Tilflugt til den nævnte Hellige, og paa uventet Vis blev vi hjulpede. Hans lutherske Majestæt, Kongen af Danmark og Norge, var ankommen til Florens, og han ønskede at besøge en af vore Ordenssøstre, som han havde

kendt, da hun endnu befandt sig i den verdslige Stand. Vore Foresatte blev underrettede om Kongens Begæring. Monsignore Ærkebiskoppen bestemte, at man skulde melde hende syg. Men ikke desto mindre ansøgte Kongen om saavel Ærkebispens som Storhertugens Tilladelse til et Besøg i Klostret, hvilket de Herrer ikke mente at kunne afslaa.

Antageligt Maria Maddalena Trentas Billede, forestillende den Hellige Maria Maddalena dei Pazzi. Findes i Firenze, Convento delle Carmelitane.

Da Kongen havde erholdt Tilladelsen, gjorde han straks Brug af den. De foresatte tillod derfor den førnævnte Ordenssøster at gaa til Vinduesgitret, ledsaget af en overordnet Søster og en »Diskrete«. Da Kongen tilbragte nogen Tid i Florens, kom han flere Gange med fornyet Tilladelse til Vinduesgitret for at tale med den paagældende Ordenssøster. Hun svarede ham, at hun intet savnede. Klostret gav hende alt. Men i al Almindelighed behøvede Huset Støtte. Og den Dag, da Hans Majestæt rejste, overrakte han vor Priorinde en lille, med Guld broderet Pengepung, som

indeholdt ialt 857 Scudi — i vore Penge. En slig Almissee ansaas af os alle som et Under fra den Hellige — —

Søster Teresa synes at have nydt Anseelse for Dyd og Fromhed, og der er forskellige Beviser paa, at denne Anseelse var velfortjent. De mange Aar, hun havde tilbragt i Klosteret, skaffede hende bl. a. Novicernes Beundring, og det Venskab, som saavel Prinsessen af Medici som Storchertuginde Violante viste hende, tyder ligeledes herpaa. I hint Aarhundrede, hvor Fromheden mange Steder mistede sit Præg af asketisk Strenghed, viste disse florentinske Kvinder i Gerning og Optræden, at for dem var Troen Alvor. Da Kong Frederik af Danmark overfor Storchertuginde ytrede Ønske om at eje en Relikvi af den hellige Maria Magdalena di Pazzi, afslog hun ham den aabent, fordi han var Protestant. Og ved Langfredagsprocessionen i Klostergaarden i degli Angeli deltog Prinsessen af Medici, iført Bodsdragt og med en Tornekrone om Hovedet, medens Søster Trenta med et Reb om Halsen bar Korset. Man kan spørge: »Hvem vilde i denne Ordenssøster, hvis Liv nu henrandt i den strengeste Lydighed mod Ordenens Regel og under Udøvelsen af den mest heroiske Dyd, have genkendt den fejrede Skønhed fra Festerne i Lucca?« Et Menneske vilde maaske næppe have gjort det. Men »den udødelige Brudgom« vilde have let ved at genkende »den hellige Maria Magdalenas Navne, som — den 9. December 1740 — bestod den sidste Prøve og efter 13 Maaneders Sygdom fuldendte det Livsløb, som efter en Verdens Skuffelse og gennem et særligt Kald havde ladet hende finde Fred i Ordenen«.

Kirken, Refektoriet, Kapitelsalen og Taleværelset i det gamle Kloster degli Angeli for Enden af den snævre Borgo Pinti i Florens bevarer stadig Spor af den Klausur, som kun blev ophævet ved Døden.

Taleværelset er en mørk og fattigt udseende Sal tilvenstre for Indgangen. Det historiske Vinduesgitter, ved hvilket den nyere Tids Hamlet bøjede sig mod sin indespærrede Ofelias afblegede Profil, findes der ikke mere. Det er forlængst fjernet og er anbragt i det ny Kloster paa Piazza Savonarola. —

Redemptoristerne, der efter Karmeliterinderne overtog Klosteret, kender intet til den Tragedie, der fandt sin Afslutning mellem deres Mure, hvor en Konge over to Riger sidste Gang mødtes med sit Ungdomsideal, Nonnen fra Lucca.

Dr. E. Lazzareschi.

De bayerske Biskoppers Hyrdebrev.

Det er i denne oprørte Tid, hvor Lidenskaber rejser sig mod Lidenskaber, ikke let at naa frem til upartiske, rolige Vurderingen af Tidens Gang. Men det er alligevel nødvendigt at tage Standpunkt. Vi har som Katolikker ikke Ret til at mene, at de verdensanskuelige Strømninger, der syder rundt omkring os, ikke kommer os ved; det er af største Vigtighed at se klart, selv at værne sig mod Vranglæren, og at yde vore Trosfæller rundt omkring i Verden den offentlige, stærke og rigtig vejledende Mening Støtte. Det er af saadanne Grunde, at vi Gang paa Gang maa komme tilbage til de store Problemer, der ryster Verden rundt omkring.

En Uge efter de tyske Biskoppers Hyrdebrev af 28.8. har de bayerske Biskopper udsendt et fælles Hyrdebrev, som beklager den haarde Kamp, der føres imod Religionen i Landets Skoler. Det hedder her bl. a. »Fjernelsen af de religiøse Lærere fra deres Skoler er en af de haardeste Prøvelser og Forfølgelser, som den katolske Kirke i Tyskland i Dag er udsat for. Fra Maaned til Maaned øges med stadig større Heftighed Undertrykkelsen af den katolske Skole, og der mangler ikke ret meget i den totale Udryddelse. Disse Tingenes skæbnesvangre Tilstand er alt for lidt kendt af Størstedelen af vort Folk, derfor er vi Biskopper i Samvittigheden forpligtet til at hæve vor Røst endnu en Gang i Retfærdighedens Navn for, hvis det er muligt, endnu i det sidste Øjeblik at standse denne røveriske Fremgangsmaade, som ikke sigter til andet end fuldstændig at udelukke Kirken og Kristendommen fra den tyske Ungdoms Opdragelse. Lad os fremdrage enkelte af de sørgelige Begivenheder fra de sidste Maaneder. I 126 Kommuner i Bayern har man i Perioden fra 16.8. til 1.9. frataget religiøse Ordener Retten til at undervise i Folkeskolerne. Som Følge deraf blev 367 Læresøstre berøvet deres Underhold. Disse Kongregationer har arbejdet i Aartier, mange Steder i Aarhundreder, med stor Selvfornægtelse paa Ungdomsopdragelsen. Støttet af Forældrenes Tillid og Børnenes ærbødige Kærlighed kunde de sprede den religiøse Undervisnings- og den kristelige Opdragelses Velsignelse.

Naar man spørger, hvorfor disse Lærere maa lide en saa bitter Skæbne, faar man intet Svar, man har i Realiteten kun een Bebrejdelse imod dem, denne, at de bærer en religiøs Dragt og ved Løfter har viet sig til at tjene Gud, specielt ved Ungdommens Opdragelse.

I Løbet af 1½ Aar, d. v. s. fra 1.1.37, har man paa denne Maade fordrevet over 1200 Lærersøstre fra offentlige Skoler. Til dette Tal kommer desuden Søstre, som Maaned efter Maaned bliver udelukket fra Asyl og Børnehaver, saavel

som fra Industriskoler, Husholdningsskoler, hvor de indtil nu har opdraget de fremtidige Hustruer og Mødre til deres skønne Mission.

Hvorledes forklare og forsvare en saadan Fremgangsmaade i den nye nationale Solidaritets Interesse?

For at forklare denne Behandling har man sagt, at Skolerne er Statens og Kommunernes Eje, og at Søstrenes Fjernelse ikke krænker Kongregationernes Ret. Overfor dette Argument er det nok at minde om, hvorledes der i Paasken efter Ordre fra Undervisningsministeren blev befalet enten umiddelbar eller gradvis Lukkelse af 84 Ordensskoler, af 64 Skoler for unge Piger og af 20 mandlige Kollegier, som alle var de respektive Kongregationers absolutte Ejendom.

Denne Undertrykkelse har været forberedt i nogen Tid, og man fandt stadig paa nye hæmmende Forholdsregler. Saaledes blev det i det forløbne Aar forbudt Funktionærerne og Statsembedsmændene at lade deres Sønner besøge Ordensskoler. Overfor Instituternes Ledelse erklærede man simpelthen, at disse religiøse Instituter i Dag var overflødige.

Da man nu manglede tilstrækkelige Lokaler for de 16.000 Elever af begge Køn, som besøgte disse Skoler, gav man Kommunerne Befaling til hurtigt at rejse nye Skoler, eventuelt hvis det var nødvendigt med Magt at sætte sig i Besiddelse af de gamle Skolers og Ordeners Skolelokaler.

Disse Forholdsregler har bebyrdet Staten med Millioner af nye Udgifter aarligt. For nylig har man givet officiel Forsikring om, at man ikke agtede at rejse nogen Klage, hverken mod den personlige Hæderlighed eller de faglige Evner hos disse Ordensfolk, der var anerkendt til Undervisning, og heller ikke mod Opdragelsesmetoderne, som var blevet anvendt af dem. Man har altsaa ene og alene fjernet dem fra Undervisningen, fordi deres religiøse Løfter hindrer dem i at tilfredsstille den nuværende Stats ideologiske Krav paa den tyske Ungdomsopdragelses Felt. *Christianus.*

Katolske Missioner.

Scene 169.

Vi bringer her et Afsnit af P. Stephanus's Bog: »Jeg filmer de vilde«.

Efter Brylluppet, Dommen og Udstødelsen sidder Tokosile i en lille Hytte, som tjener som Fængsel. Troldmanden kommer og bringer hende en lille Flaske med den menneskekærlige Formaning:

»Her er Giften. Hvis du ikke er død i Morgen tidlig, saa ...« og holder grinende sit Spyd op for hendes Ansigt.

Saa vidt var alt i Orden, men saa kom i min Drejebog Scene 169.

Moder Tandile kommer for at tage Afsked med sin Datter og hjælpe hende til at drikke Dødsdrikken. I Virkeligheden vil hun kun hjælpe hende til at flygte.

Der var 15 Indstillinger i Bogen, jeg kunde regne med to højst tre Dages Optagelser.

Men selvfølgelig blev det igen helt anderledes, end jeg havde tænkt mig det.

Jeg har netop mine Dagbogsoptegnelser over disse to-
sede Dage ...

Den første Oktober vilde jeg begynde med Scene 169, og jeg haabede nu at kunne dreje hele Filmen færdig til Slutningen af Maanedens.

1.—3. Oktober: Skyer og Regn ... 4. Oktober, Søndag: Jeg havde aldrig arbejdet om Søndagen, kun en enkelt Gang lavet nogle lette og absolut nødvendige Optagelser.

5.—7. Oktober: Regn ... ak ja, i Oktober begynder Regntiden ...!

8. Oktober: Endelig smukt Vejr. Til denne Dag havde jeg sammenkaldt næsten 300 Mennesker til store Masseoptagelser; selvfølgelig mødte der kun 80 Mand, men det iblandt mange unge Piger.

For at Folkene ikke fuldstændig skulde tabe Lysten til Film, hvad uvægerligt vilde være Tilfældet, hvis jeg sendte dem bort igen, beholdt jeg de unge Piger til Danseoptagelser.

Men de planlagte to til tre Drejetimer blev til en hel Dag, fordi nogle drilagtige Skyer stadig dækkede for den kære Sol.

9. Oktober: Regn ... 10. Oktober: Først omkring Kl. 10 klarede det op. Kl. 11 er vi paa Arbejdspladsen, Kl. 12 er Kvinderne klædt paa og parat til at spille.

Men de er tvære, dvaske og forstaar ikke selv den aller-simpleste Ting. I den Scene, hvor Moder og Datter skal tage Afsked med hinanden for længere Tid eller tilmed for evigt, maa dog den store Kærlighed komme til Udtryk dem imellem.

Men heraf var der ikke den mindste Gnist at spore!

Det viste sig nu, at jeg under Rollernes Fordeling dog havde begaaet en Fejl. Filmsmoderen og hendes Datter var nemlig i *Virkeligheden* den *samme Mands* første og anden Kone.

Trods den skarpeste Iagttagelse havde jeg aldrig bemærket mindste Skygge af Jalousi imellem dem.

Men det var kun af Stolthed ... inderst inde kunde de ikke »døje« hinanden ... det saa jeg nu til min store Beklagelse under denne Scene. Men det var jo i Grunden ikke saa underligt, at der ikke var Gnist af Kærlighed at se i deres Ansigter. — De var jo Rivalinder ...

Men jeg gav ikke efter. Da de intet udrettede over for min Stædighed, gjorde de sig lidt mere Umage. Og da Klokken var omkring tre klappede alle Prøver.

Men saa under selve Optagelsen gjorde Tokosile igen alt forkert, ved den næste Prøve den anden ... endelig Kl. 4 kan jeg atter raabe »Optagelse«.

Da jeg endnu engang kontrollerede Indstillingen efter Optagelsen, ser jeg til min Skræk, at Tokosile er kommet for langt ud til venstre ... Pladsen er knap, Apparatet staar tæt ind paa de Spillende, og saa maa man bevare Indstillingen haarfint. Men det var desværre ikke sket ...

Altsaa prøvede vi endnu engang hurtigt ... Da jeg skal til at raabe »Optagelse«, siger Solen »God Nat« til os og forsvinder. Vi ventede en halv Times Tid, om den maaske dog ikke vilde vise sig ... forgæves!

11. Oktober: Graavejr ... 12. Oktober: Regn.

13. Oktober: Endelig lykkes den første gode Optagelse af Scene 169.

Jeg troede, at de to kvindelige Hovedpersoner ikke var rigtig i Stemning, hvorfor jeg straks bagefter vilde dreje en anden, ganske tilsvarende Indstilling.

Men Moder Tandile stillede sig utrolig kejtet an ... passiv Modstand! Først efter fire Timers Prøve, da hun indsaa, at jeg var stædig og ubønhørlig, var hendes Modstand brudt. Paa een Gang begreb hun alt rigtigt og spillede Scenen til min Tilfredshed. Men imidlertid var Klokken blevet tre, før den første Optagelse paa den Dag lykkedes.

Det var den eneste Optagelse den Dag.

Jeg maatte nemlig ubetinget indskyde en lille Middagspause, jeg havde dog arbejdet uafbrudt i fem Timer i 50 Graders Hede.

Klokken fire begyndte jeg Prøverne paa den næste og vigtigste Indstilling: Moderen rækker Datteren Giftbægeret, som hun dog med Lynets Hast har tømt, idet hun rækker det hen, uden at Vogteren, der sidder paa Hug bagved, har mærket noget. Denne Handling maatte klappe ganske nøjagtigt og dog virke naturligt ..., let var det ikke!

Jeg prøvede i to Timer ... men en Optagelse kunde ikke længere naas.

»Altsaa i Morgen,« sagde jeg, da vi gik fra hinanden.

»I Morgen er der dog Bryllup hos Nohadu — lige i Nærheden!«

»Igen!«

Tre Dage varede dette Bryllup — tre Dage maatte vi vente, ... Solen skinnede herligt, men ... naa, ja!

17. Oktober: En Times Prøve, alt er nemlig glemt! Saa »Optagelse«.

Saa raaber Kameramanden: »Jeg ser lige nu, at der kun

er syv Meter tilbage paa Spolen ... det rækker ikke til!«
Altsaa bliver denne Scene igen ikke til noget: Vi maatte
jo regne med hver eneste Meter Raafilm.

Jeg ser, at den næste Indstilling er væsentlig kortere,
til den slaar Filmsresten til, og to Timer efter har jeg
ogsaa denne Scene.

Og nu tilbage til den foregaaende Indstilling med den
nye Filmsspole. Begge Kvinderne har igen glemt alt, eller
de vil simpelt hen ikke mere, hvad ved jeg? Og saa gik
Solen til Ro.

18. Oktober: Straalende Himmel — i Dag bliver jeg
sikkert færdig!

Allerede efter en halv Time er alt klart til Optagelse.
Jeg fylder Giftbægeret med Te, for at man i den Scene,
hvor Vædsken hældes bort, tydeligt kan se, at der hældes
noget ud.

Da Tandile, Moderen, mærker, at Teen, naar Giftbægeret
tømmes, efter al Sandsynlighed vil ramme hendes Læder-
skørt, strejker hun.

»Læderet bliver vaadt og mørt.«

»Jamen, Teen kan vi da tørre af straks efter,« svarede
jeg.

»Nej, der hjælper kun Olie.«

»Godt, saa hælder vi Olie paa bagefter.«

»Jamen, jeg har ingen Olie hjemme,« bliver hun ved.

Desværre var der heller ingen Olie at opdrive i Nær-
heden ... Al Tale, Bøn, Trusel var forgæves.

Jeg maatte simpelt hen afbryde Arbejdet.

Svogeren Gudeme, der ellers hjalp mig saa trofast,
kunde ikke skride ind, for hans Broder, de to Kvinders
Mand, var uventet kommet hjem, og saa har Svogeren intet
mere at sige over dennes Koner.

19. Oktober: Heldigvis er de to Kvinders Mand rejst
igen, Gudeme befaler igen. Olien er ogsaa til Stede, Tandile
mugger ikke mere, og Scenen klapper.

Men da Teen bliver hældt ud, rammer den Tokosile's
Skørt — og straks begynder hun at skrigge op og jamre. —
Jeg maa give hende en halv Shilling til Olie, saa er hun
rolig.

20. Oktober: Herligt Filmsvejr. I Dag kan vi bestemt
slutte Scene 169.

Da jeg ankommer, var de to Kvinder, trods al Aftale,
gaaet deres Vej. »De vilde gøre Indkøb i Varulam,« sagde
Gumede, »de tænkte(!), der vilde komme Skyer!« — Kvin-
der skulde ikke tænke ...!

21. Oktober: Skyerne er kommet — med en Dags For-
sinkelse. 22. Oktober: Regn!

23. Oktober: Den sidste store Scene: Moderen omfavner fuld af Kærlighed sin Datter og trækker sig tilbage ...

Nu maa den stærke Følelse mellem Moder og Barn komme rigtig til Udtryk! Især da alt skal vises i Nær-optagelser!

Men som allerede sagt, denne Kærlighed var der absolut ikke. De to Kvinder blev ved at være som Isblokke, og deres Kulde virkede direkte afkølede i den afrikanske Hede. —

Moderen skulde ogsaa give sin Datter Tokosile et Kys til Afsked. Zuluerne kender nok til at kysse, de har jo dog i over 100 Aar haft Føling med europæiske Skikke, og at kysse er sikkert en af de Ting, der er lettest at efterabe i den europæiske Kultur.

Men de to Rivalinder vilde absolut ikke kysse ... jeg maatte true med at hente Gumede. — Saa gav de meget modvilligt hinanden et Kys, omtrent som man kunde tænke sig, to Frøer vilde kysse hinanden.

Begejstret raabte Bernadette: »Det er første Gang i Zulu-land, at to Kvinder, der er gift med samme Mand, kysser hinanden!

Ja, saadan saa det ogsaa ud!

»Hjerteligere,« opmuntrede jeg dem.

»Hvis det var min Mand, i Stedet for hende der ... skulde jeg nok,« replicerede Tokosile slagfærdig. Og heri havde hun jo Ret!

Om Eftermiddagen var ogsaa denne Smerte overstaet. Scenen var lykkedes, omend den ikke var tip-top ...

25. Oktober: Endelig den sidste Næroptagelse med de to Zuludamer — men nu mangler den ene Vogter, som ubetinget maa være til Stede. Ved skarpe Trusler om fuldstændig at stryge hans Løn ... men endnu mere ved et Magtord fra Gumede, lykkes det at faa hentet Fyren, som har »bumlet« hele Natten. Han er selvfølgelig fuldstændig »umulig« og murrer og knurrer som en Hund. Saa taber jeg endelig Taalmodigheden.

Jeg giver ham et kraftigt Stød paa Overarmen. Han farer op, men ser, at han ikke maa gøre mig noget, fordi Gumede er i Nærheden, og begynder at — tude — af Raseri ... og væk er han!

Gumede henter ham tilbage. Han kommer genstridigt, prøver — men da jeg raaber »Optagelse«, springer han op, river sin Perlesnor i Stykker og løber sin Vej ...

26. Oktober: Skyer. 27. Oktober: Jeg slutter Optagelsen med den unge Kriger og en sidste lille Indstilling med Kvinderne. Fire Uger efter Begyndelsen er Scene 169, som jeg havde beregnet to Dage til, lykkelig færdig.

Ved C. H.-S.

Nye Bøger.**En Satiriker.**

Et Børnerim gav Anledningen til *Harald Tandrup's* nyeste Fortælling: »*Farao gaar amok*«, (Berlingske Forlag, 323 S., Kr. 6,00). »Amen-knem pul, var altid fuld, men Farao Taj lugtede af Dejg.« Hvad har en Farao at gøre i et Bageri? Pul, en Dukke paa Tronen, en Øjenhersker, vil for sin Fornøjelses Skyld engang nyde Folkelivet og lader under denne Periode en Bager træde i sit Sted. Bageren gaar imidlertid amok i sine Bestræbelser for virkelig at herske. Han fremkalder alvorlige Konflikter, som han ikke længere er i Stand til at mestre. Saa forsvinder han ud af Paladset og ser, at Pul imidlertid er gaaet ind som Bager i hans Sted. En Hærfører med store Herskerevner benytter hans Forsvinden til at lade sig udraabe til Farao. Under en noget skodesløs ægyptisk Maske, som han har paataget sig, viser Tandrup os Nutiden, og her finder han Lejlighed til ved træffende Sammenligninger, ved vittige Bemærkninger — der til Tider desværre stærkt minder om Heines Maade — og ved at indføre den kloge Nar Etu, at fremkomme med sit Syn paa Livsspørgsmaalet, Mennesker og Ting. Trist er det, at Taj ved et Bedrageri fra Præsternes Side mister sin Tro. »Han følte den dybe og oprigtige Sorg, man altid føler, naar en Gud dør for een, og man synes, at nu er man saa afgjort ene i Verden som en Klode, der vandrer i det iskolde uendelige Rum Men da Taj var et Menneske, kunde han ikke undgaa, at der samlede sig Ondskab i ham. Der hvor en Gud flytter ud, flytter der øjeblikkelig en Djævel ind ...«

A. P.

Hensyn til Kunstnere.

»Kunstnerne skal man lønne retfærdigt, saa man opfylder Apostelordet: »En Arbejder er sin Løn værd«, og behandle dem værdigt. Og ikke altid stædigt holde fast ved, at man ved og kan alting bedre end de. (Udh. af Red.). Som om deres Talenter og Læreaar intet betød! Ogsaa deres mulige Luner skal man tage med forstaaende Taalmodighed. Maaske lader man ogsaa Kunstneren mærke ens egne paa en mindre kærlig Maade. I hvert Tilfælde maa man ikke forveksle den dygtige og virksomme Mester med den føjelige Kirketjener. Den store Kunstner har ved visse Lejligheder ovenikøbet en naturlig Ret til at være sær og til at gaa sine egne Veje, naar kun han forbereder sin Opgave fagmæssigt, begynder rettidigt med Udførelsen, fuldender den tilfredsstillende og ikke stiller ublu Fordringer og Efterkrav.«

Dr. Conrad Gröber siger disse Ord i den udmærkede Artikelsamling »*Christliche Kunst der Gegenwart*« (Freiburg, Herder, 1938, 129 S., RM. 1,40 ÷ 25 %), og de er saa meget mere vægtige, fordi det er en Kirkefyrste og Kunstkender,

der taler. Men det er ikke blot Ærkebiskoppen af Freiburg, der her fremsætter en dygtig programmatisk Afhandling om Nutidskunstens Hæmninger og Opgaver; ogsaa andre kyndige som Dr. v. Kirschbaum S. J. (Kirkekunstens Psykologi), Dr. L. Bopp (Kirkekunstens Teologi) og Dr. G. Lile (Kunstneren) forelægger her de Foredrag, de har holdt i Fjor i Beuron under en Kongres for kristelig Kunst. Der er mange Sider, man kunde have Lyst til at aftrykke.

—z.

Ungdomslitteratur.

Chr. Erichsens Forlag har udsendt en Række Sensom-mernyheder. Vi nævner: Tom Kristensens »Bokserdren-gen« er kommet i ny Udgave, nu betitlet »Kina i Oprør«; den omhandler Bokseropstanden og er — fraregnet enkelte lidt langtrukne Perioder — en instruktiv og spændende Bog. Sverre Amundsen har begaaet en Biografi af Marconi — alle Drenges mystiske Helt — den er god. Victor Skaarup har gjort det Kunststykke at omskrive Filmen om Marco Polo, den store Eventyrer, til en Roman og er kommet nogenlunde helskindet fra Eksperimentet. Vi kan underskrive S.'s Ønske om, at Bogen maa give Læserne Blod paa Tanden til at studere videre paa egen Haand.

Forlaget har sendt os sidste Kvartal af Bladet »Fritiden« — som altid er det lærerigt og underholdende. Med Bladet fulgte Kvartalsbogen »Skuffelsernes Ø« af Escott-Inman, en virkelig underholdende Beretning, samt Aars-gaven for 1938: Lauge Koch: »Vi flyver over Isbjørnens Land« og Aimés Sommerfeld: »Stop Tyven!« Der hydes virkelig noget for Pengene.

Endelig nævner vi, at Forlagets Lommebog for 1939 allerede foreligger nu. Den ser ikke kedelig ud. U. C. G.

Fra Hovedstad og Provins.

Eukaristisk Forening.

I disse Tider, hvor ikke alene Frafald fra Gud, men ligefrem Had imod Gud, og de vildeste Angreb paa Guds Kirke tager til i forfærdende Grad, er det maaske paa sin Plads at henlede Opmærksomheden paa »Eucharistisk Forening«, en Kreds af katolske Damer, der fra 1. Oktober til Sommerferien hver første Fredag har Tilbedelse foran Det Allerhelligste i Skt. Ansgar- og Rosenkranskirken i Tiden fra Kl. 9 til 20, idet hvert Medlem tager den Time, der passer hendes Tid bedst, og beholder den til Sommerferien er inde. Der er intet Kontingent, vi vil bare yde Vor Frelser Sone for al den Haan, Han er udsat for i sit Kærligheds-sakrament, og tilbede Ham for alle dem, der vender sig fra Ham eller kæmper imod Ham. Vor Kreds i Skt. Ansgars Kirke bliver stadig mindre ved Alder, Rejser og Død, saa det vilde glæde os, og sikkert ogsaa Jesu hellige Hjerte,

om flere vilde melde sig til denne direkte Kærlighedstjeneste imod vor Frelser. Hvem der vil tage en Time, bedes ringe til Fru Hastrup, Palæ 976 x.

Søster Benedicte, Oblat.

Fra den vide Verden.

Et opbyggeligt Testamente.

Blandt de mange spanske Præster, der i den senere Tid har maattet ofre Livet for Troen, fortjener Kannik Don Liano fra den lille By Bich, senere i Barcelona, særlig at fremhæves. Han var kendt i hele Katalonien som en yderst ivrig og from Præst. Derfor tiltrak han sig hurtigt de Rødes Opmærksomhed, og de arresterede ham. Men trods den daarlige Behandling og trods de Grusomheder, som han maatte taale fra sine Fjenders Side, kom han dem stadig i Møde med Kærlighed og viste dem sit sædvanlige Smil. En af de Røde undrede sig saa meget her over, at han engang udbrød: »Det ser ud, som om det Menneske ikke engang er hange.« Herpaa svarede Oldingen ganske roligt: »Det glæder mig, at jeg er faldet i jeres Hænder. Hele mit Liv igennem har jeg bedt Gud om en tredobbelt Naade. Fremfor alt, at han vil skænke min Sjæl den evige Salighed. Dette synes mig i Dag sikret. Endvidere har jeg bedt Herren om Martyrdødens Naade. I har sagt, at I vil dræbe mig: men intet er mig kærere, end at udgyde mit Blod for min Frelser. Saa det vil jeg være lykkelig over — og den tredje Naade, jeg beder om, er, at jeg med mit Blod maa kunne købe jeres Sjæles Frelse.« Med fast Stemme udtalte Præsten disse Ord og saa samtidig roligt paa sine Bødler. Fuldstændig ligegyldigt havde de hørt paa ham, men pludselig opstod der Bevægelse i deres Rækker. En af de Røde traadte frem, kastede sig for Don Liano's Fødder og raabte højt: »Ogsaa jeg vil dø for Kristus.« Skaanselsløst stillede de Røde deres Vaabenfælle op ad Muren. En Geværssalve gjorde Ende paa disse to Heltes Liv. Og saaledes blev Præstens tredje Ønske ogsaa opfyldt.

Opraab til energiske Kvinder.

I saa svære Tider bør vi alle arbejde for Kirken, enten vi er unge eller gamle, med god Vilje kan meget udrettes, og saa har vi ogsaa Haab om Guds Velsignelse. Det er den unge Pige, som gaar ud af Skolen, der bør gøres noget for, vi maa værne dem, inden de indsuger den daarlige Tankegang som lurar paa dem alle Vegne. Hvis katolske Damer kunde tænke sig at ofre Tid og Midler paa et Hjem, i Lighed med det kendte »Mariaforbund«, bedes de indsende Billet til Bladets Redaktion eller personligt henvende sig dertil. Tanken er at finde den ene eller anden dygtige og energiske Kvinde, der kunde og vilde oparbejde en Institution i en smukt beliggende Provinsby, hvor der i Forvejen findes en skøn katolsk Kirke og hvor vedkommende Kvinde og hendes Institution ligefrem skulde være den faste læge Rygrad for den Menighed, som efterhaanden samler sig om Kirken.

Kirkelig Kalender

Okt.		Okt.	
9. S.	18. Søndag e. Pinse. —	16. S.	19. Søndag e. Pinse. —
10. M.	Oktav af Therese af Jesusbarnet.	17. M.	Margrete Maria Alacoque.
11. Ti.	Marias Moderværdighed.	18. Ti.	Lucas.
12. O.	Ferialdag.	19. O.	Petrus af Alcantara.
13. T.	Edvard, Konge af England.	20. T.	Johannes af Kenty.
14. F.	Callistus I.	21. F.	Hilarion.
15. L.	Therese.	22. L.	Gudsmoders Lørdagsmesse.

Ugens Messebønner

- Okt.
9. S. 18. Søndag e. Pinse (734—563); 2. Sæt Bønner: Dionysius, Rusticus og Eleutherius (1103—941), 3. Sæt Bønner: Therese af Jesusbarnets Oktav ([195]).
10. M. Oktav af Therese af Jesusbarnet ([194]); 2. Frans Borgias (1106).
11. Ti. Marias Moderværdighed ([197]—[158]).
12. O. † Ferialdag (734—563) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg; alm. Præfation (525—42).
13. T. † Edvard, Konge af England (1106—943); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
14. F. Callistus I (1106—944).
15. L. Therese (1107—945).

Af Sidetallene i Parentes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parentesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

»Katholsk Klub« holder Møde paa Hotel Phønix Onsdag d. 12. Oktober Kl. 20.

Vi erindrer om den til Fordel for en Kirke i St. Knud Lavards Sogn anmeldte **Basar**, som afholdes i **St. Knuds Skole Søndag den 16. Okt. og Mandag den 17. Okt.** Bemærk Opslaget ved Kirkerne.

Niels Steensens Fond:

	Kr.	10,00
Tidligere indkommet	»	750,82
	Ialt	<u>Kr. 760,82</u>

Plads søges som Vicevært, Varmemester, Portner eller anden Stilling ved katolsk Institution af 40-aarig gift Mand. Tilbud m. Oplysning om Løn etc. sendes til
Johs. Jensen
 Wesselsminde Nærum.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«
 Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.
 Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 6. Okt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater O. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Anager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 42

Søndag den 16. Oktober

1938

INDHOLD: Se, jeg har mit Maaltid parat! - Ægteskabets Indgaaelse. - Har Klostre nogen Opgave i Dag? - En Arbejdets Ridder. - Over Lisieux til Rom. - Helbredelse i Lourdes. - Ønskedrømme. - De gudløses Kongres i London. - Social Uge i Frankrig. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner - Avertissementer.

Se, jeg har mit Maaltid parat!

19. Søndag efter Pinse.

Mt. 22,4.

Digterinden M. von Greiffenstein er stærkt grebet, idet hun gør Tidspunktet, da Guds Søn indstifter sit hellige Offermaaltid for os, til Genstand for sin andagtsfulde Betragtning:

»*Hin mørke Nat, da Ham forraadte
en Lærling fra Hans eget Bord,
da var det, Han velsigned Brødet
og stifted Ofret ved sit Ord.*«

— *O, deri kender jeg dit Hjerte,
saa brændende og rigt og stort:
Thi ingen uden du i Verden
slig kærlig Gerning kunde gjort!*

*Hvorfor ej Morgen eller Middag,
før Magtens Straale slukned brat?
Der var jo tusind andre Dage,
og dog du valgte denne Nat!
Men deri kender jeg dit Hjerte,
saa brændende og rigt og stort:
Thi ingen uden du i Verden
slig kærlig Gerning kunde gjort.*

*Nu, Herre, Nadverbordet skinner
i Alterkærters Straalespil
saa lyst just paa den mørke Baggrund
af »h i n Nat«, da din Fest blev til.
For deri kender jeg dit Hjerte,
saa brændende og rigt og stort:
Thi ingen i den hele Verden
slig kærlig Gerning kunde gjort!
Stod det paa Tabors gyldne Høje
i fredfyldt, solklar Højtidsstund,
stod det i Tømmermandens Hytte,
saa kærligt talte ej Hans Mund,
som da Han i hin Nattetime
sig hengav for den hele Jord.
Din Kærlighed jeg der erkender,
saa brændende og rig og stor!*

Men, naar vi nu vover os frem for at tage Plads ved det guddommelige Gæstebud, vil vi da ikke føle os beskæmmede ved et Spørgsmaal som dette: »Ven, hvorledes er du kommet herind uden at have Bryllupsklædning paa?» (Mt. 22,12).

Thi selv de kongeligste Klæder vilde her paa dette Sted jo kun være for Tiggerpjalter at regne. Men Apostelen svarer os og giver os i sit Svar det bedste Raad af alle: »*Bliv fornyet i Eders Tankegangs Aand! Ifør Eder det ny Menneske, som er skabt i Guds Billede.*« (Ef. 4,23). Det er ikke det Ydre, hvorpaa det kommer an. Men Eders Indre maa forvandles, det maa omformes i Kristi Lignelse. Eders Væsenskærnes Forvandling gennem den helliggørende Naade skal give sig Udtryk i alle Eders sjælelige Ytringer. Den skal Dag for Dag mere og mere afspejles i Eders daglige Liv. Gæstfrit skænker den guddommelige Herre Deltagerne i sit Gæstebud den Festklædning, de skal iføre sig. Han vil selv være sine Gæsters kongelige Klædebon. I samme Grad, som deres Sjæle er modtagelige derfor, sænker Han ved sit Offermaaltid sit eget Væsen ned i hver enkelt. »Iklæd Eder vor Herre Jesus Kristus!« (Rom. 13,14).

Gennem denne Betragtningssmaade af det hellige Messeoffer forstaar vi den Tro paa Messen som Styrkebringer, der kommer til Orde hos P o v l H e l g e s e n i hans Kampskrift »Imod Malmø-Bogen« (Aar 1530, S. 389), hvor han

siger: »Naar Kristus har taalt Død og Pine for levende og døde, da tror den hellige Kirke, at ingen Bøn og Formaning til Gud er saa kraftig, levende og døde til Gavn, som den, der bedes udi Messen«.

Og vi forstaar den Længsel efter det guddommelige Gæstebud, efter alle Naademidlers Krone, efter det højeste Sakrament, — det, som indebærer alle andre Sakramenters Ophav — og som I v a n S a r i c finder Udtryk for i disse Linjer:

*Sjælen sukker efter Lys i Mørket,
 efter Vej i Ødet, Trøst i Smerten,
 efter Liv, hvor Dødens Mørke raader:
 Kom, o Jesus!*

*Uvejr, Haabløshed og Dødens Taager
 bliver ved din Kraft til Fredens Sange,
 til et Eden, fuldt af Himmelstraaler.
 Kom, o Jesus!*

*Som en Palme gror jeg imod Himlen,
 naar i dig jeg fæster mine Rødder.
 Er du fjern, da trygler jeg som Tigger:
 Kom, o Jesus!*

*Gudfødt Barn! O, kom til Live i mig!
 Gudskabt Yngling! Voks i mig til Mand!
 Bliv i mig, naar dunkle Aftenskygger
 faar mig til at ræddes!*

*Gør mit Hjerte til et Offeralter!
 Bring som Gave Herren i det Høje
 alt mit Værk, min Viden, alt mit Væsen,
 ypperste blandt Præster!*

*Lad mig være Lampeolie, Guld til Kalk!
 Lad din Engel hente hvide Himmelblomster ned,
 at min ringe Haand kan herligt smykke
 Tabernaklet!*

*Som Zachæus byder jeg dig ind til Bords.
 Som Johannes vil jeg tyst og saligt lægge
 mod dit Hjerte lyttende mit Hoved og faa Hvile.
 Kom, o Jesus!*

*Er du med mig, falder let selv tungest Byrde.
 Dødens Taarer i mit Øje er som Balsam.
 Tilflugt til din Favn er Højtidsrejse hjemad.
 Kom, o Jesus!*

Ægteskabets Indgaaelse.

Hvert Aar paa 2. Søndag efter Helligtrekonger oplæses i alle vore Kirker »Forskrifter angaaende den hellige Ægtestand«. Denne Oplæsning er der mange, der smiler af, men der er ogsaa mange, der ærgrer sig over den, og om de husker det, sørger de for endelig ikke at komme til Højmesse den Søndag. Denne lidt haanlige Overlegenhed over for denne Oplæsning af, som man mener, saare velkendte Ting, staar i en ejendommelig Modsætning til den Kendsgerning, at Overtrædelse af Kirkens Forskrifter om Ægtestanden er ganske almindelig, ja saa almindelig, at det er en af de ulykkeligste Foreteelser blandt danske Katolikker. Derfor kan den kirkelige Øvrighed ikke holde op med atter og atter at indprente alle disse Forskrifter og formane til at overholde dem. Saa kan dog ingen sige, at de ikke ved Besked, og dog hænder det Gang paa Gang, at nogen overtræder disse Forskrifter og undskylder sig med, at de vidste ikke bedre. Derfor er jeg blevet anmodet om ogsaa engang her i Ugebladet at gøre Rede for den Del af de kirkelige Forskrifter, der vedrører Indgaaelsen af Ægteskab. Nu vilde jeg ønske, at ingen vilde springe denne Artikel over i den Tanke, at det er noget, der ikke kommer ham ved. Det er noget, der kommer os allesammen ved. For nogle kommer den Dag, da det har en rent personlig praktisk Betydning, for alle kan den Dag komme, hvor det er godt at kunne vejlede andre. Derfor maa ingen betragte disse Ting som noget uvedkommende.

Først vil jeg stille det Spørgsmaal: Hvor kan, det være, at saa mange Katolikker lader haant om Kirkens Forskrifter ved Ægteskabets Indgaaelse og derved begaar en svær Synd, ja mange Gange skiller sig fra Kirken? Uvidenhed er det første Svar. Og mærkeligt nok er det mange Gange rigtigt, at det er Grunden. Til Trods for alt, hvad der gøres, for at alle skal vide Besked, findes Uvidenheden dog, fordi saa mange ikke agter Belæringen. Hele dette Spørgsmaal synes dem noget fjernt, og saa kommer det dem alligevel en Dag tæt ind paa Livet. Man maa sige, at denne Uvidenhed er ingen Undskyldning. Enhver kan og bør vide Besked om disse Ting.

I Reglen er det da heller ikke Uvidenhed, der er Grunden til, at Katolikker indgaar borgerligt eller protestantisk Ægteskab eller endog lader sig vie til en fraskilt. Grunden er den, at man sætter tilsyneladende jordiske Fordele over det at være Kirkens Barn og dermed Guds Barn. Eller sagt paa en anden Maade: Man vil ikke bringe det store Offer for Troens Skyld. De Forhold, vi lever under, fører med sig, at mange Katolikker kommer ud for den store Fristelse,

hvor de tilsyneladende maa ofre Livets Lykke for Troens Skyld. Det er et stort Krav, der stilles, og kun den stærke levende Tro vil kunne holde Stand.

Ægteskabet er et Sakramente, og derfor hører det ind under Kirkens Styrelse; Kirken maa fastsætte Reglerne for Sakramenternes Forvaltning. Men Ægteskabet er ogsaa af stor Betydning for det borgerlige Samfund, saa at ogsaa Staten nødvendigvis maa have Regler for Ægteskabets Indgaaelse. Er Staten katolsk, bliver dens Regler de samme som Kirkens. I de fleste Lande er dette ikke Tilfældet, hos os i Danmark naturligvis ikke. Derfor er det nødvendigt for Katolikker at opfylde baade Kirkens og Statens Love ved Indgaaelse af Ægteskab. Det er i Danmark ikke svært, idet Staten anerkender katolske Præster, saa at de ved en Vielse tillige fungerer som Statens Embedsmænd. Men man kan blive viet paa en borgerlig gyldig Maade uden katolsk Præst, og et saadant Ægteskab anerkender Kirken ikke, naar det drejer sig om Katolikker. Der ligger Faren.

Kirken bestemmer, at Katolikker kun kan gyldig vies af deres Sognepræst. Hvis en Katolik altsaa lader sig vie af en protestantisk Præst eller af en borgerlig Myndighed, er dette ikke noget Ægteskab. Det er jo gerne Ægteskabet med en Ikke-Katolik, der fører Katolikker til dette. For Ægteskab med en Ikke-Katolik kræver Kirken, at begge Parter afgiver en højtidelig Forsikring om, at alle Børn i Ægteskabet skal opdrages katolsk og at Vielsen kun foretages af den katolske Præst, og dette er et Krav, som ingen kirkelig Myndighed kan dispensere fra. Der er kun den ene Vej.

Hvis en Katolik nu sætter sig ud over Kirkens Lov og lader sig vie protestantisk eller borgerligt, gaar han ind i et Forhold, som ikke er noget Ægteskab. Det er klart, at han derfor er udelukket fra Sakramenterne, for han lever i stadig Synd. Dertil kommer, at den, der lader sig protestantisk vie, er exkommuniceret, udelukket af Kirken. Det samme gælder den, der lader sig borgerligt vie, hvis Meningen er, at nogle af Børnene skal opdrages ikke-katolsk, og det er jo i Reglen Tilfældet. Det er altsaa meget alvorlige Følger, et saadant Skridt har for en Katolik. Mange kommer saa, naar Aar er gaaet, og søger tilbage til Kirken. Da er der kun den Udvej, at de maa vies katolsk og opfylde Kirkens Love. Spørgsmaalet er saa, om de kan faa den ikke-katolske Part med til det. Hvis det lader sig gøre, kan de atter optages i Kirken. Men hvor mange ulykkelige findes der ikke, som længes tilbage til Kirken og ikke kan finde Vejen. Det er alt for svært for dem.

Men de allerulykkeligste Mennesker, jeg har truffet, det er de Katolikker, der har giftet sig med en fraskilt. Natur-

ligvis er de for Kirken og for Gud slet ikke gift, men lever i Ægteskabsbrud. Ægteskabet er uopløseligt, og en fraskilt kan aldrig blive gift igen. Naar den Dag kommer, hvor Samvittigheden taler, saa er der for den Slags Mennesker kun een Udvej: at bryde det utilladelige Forhold. Hvor svært er det, naar der maaske endda er Børn i dette Forhold, og naar de udadtil i Samfundet anerkendes som Ægtefæller. Her er det nødvendigt at gøre opmærksom paa, at ogsaa Protestanters Ægteskab er uopløseligt, og Katolikker kan derfor heller ikke gifte sig med fraskilte Protestanter.

Af alt dette fremgaar det, at Forældre og andre Paa-rørende begaar en stor Synd, naar de ikke tager Afstand fra den Slags Ægteskaber. Man maa forbavses, naar man somme Tider hører, at de endog deltager i protestantisk eller borgerlige Vielser, hvor det er en Katolik, der lader sig vie saaledes. Eller Katolikker er med til Festligheder i den Anledning. Det er enhver Katoliks Pligt at vise sin absolutte Afstandtagen fra alt dette. Forældre kan maaske ikke hindre det, og jeg siger ikke, at de saa skal lukke deres Dør for deres Børn, men de skal tale imod det, og de skal fremfor alt ikke selv deltage i det.

Troen kræver til Tider Ofre af Mennesker, og det kan se ud, som om det er al Livets Lykke, et Menneske maa give Afkald paa. Men er Troen noget værd, saa vil den ogsaa give den Tillid, at Gud ikke forlader dem, der for hans Skyld bringer det store Offer. Netop i dette Spørgsmaal er det, at saa mange unge Katolikker maa bringe Ofret, og derigennem vil de da ogsaa vinde mere Lykke, end noget jordisk Forhold kunde give dem. B. J.

Har Klostre nogen Opgave i Dag?

Hvortil Munke? Hvortil Nonner? spørger Folk ofte. Svaret henviser fremfor alt til de evangeliske Raad og til Kristi Eksempel, han som selv levede Aar igennem i Bøn og Askese, disse to banebrydende Midler paa den religiøse Vej. Verden stiller sig i bedste Fald forstaaelig overfor de Ordener, som helliger sig Sjælesorgen, Undervisningen og Sygeplejen, altsaa Fortsættelsen af Jesu Lærevirksomhed og hans Helbredelse af de syge. Men betragtede Ordener! I vor Tid! Foran Trappistnonnernes Gitter f. Eks. kan man nok tillade sig at spørge: Hvortil disse Kvinder, som frem-siger Bønnerne, uden at nogen overværer det, studerer, uden at nogen drager Nytte deraf, som maaske lever et meget ophøjet Liv, men uden at nogen i hvert Fald direkte ser de apostoliske Frugter?

Et udtømmende Svar paa disse Spørgsmaal faar man i *Yvonne Estienne's Bog: »Les Trappestines«*, (Paris, Dés-

clée de Brouwer, 396 S.). Den sætter os ikke blot ind i de hvide Benediktinerinders berømmelige Historie og i Ordrens Ejendommeligheder, men skænker os et yderst aktuelt Kapitel om Cistercienserinderne af den strenge Observans og vor Tid. Det vilde ikke være retfærdigt, om Læseren ikke ved Bogens Slutning følte oprigtig Glæde over, at der findes 26 Trappistnonner-Abbedier i Verden. Man forstaar, hvad Gaëtan Bernoville skrev, da et Medlem af Comédie Française traadte ind i et Benediktinerkloster: »I den Ængstelse, som Tingenes Tilstand i Verden hensætter os i, har vi her faaet en Chance mere til Frelse. En ny Række Bønner og Opofrelser vil kæmpe mægtigt for os.« Man forstaar den indre Sødme, som det kontemplative Liv skænker sine dertil kaldede ivrige Dyrkere som den hellige Bernard, der netop kaldes den »honningdryppende Kirkelærer«. (Man faar et Glimt af hans aandelige Rigdom, naar man læser om Tanker og Ord, som *E. Piszter* O. Cist. har vist os i et velordnet System af St. Bernards Lære (Chrestomathia Bernardina, Turin, Marietti, 400 S., L. 10).

Cistercienserindernes Hovedkarakter er Liv og Virke i det skjulte. »Verden har mere Brug for vore Bønner end for vort Eksempel,« siger deres Regel. Det er Naaden, der gør Ordet frugtbart, der oplyser Aanden, omvender Hjerterne; Bønnen, Naadens Kanal, er Arbejdet par excellence og det mest frugtbare Apostolat. Andre kæmper med Josua i Kamptummel; vi løfter vore Hænder som Moses paa Bjerget mod Himlen og nedkalder Sejren. (Exod. 17, 11). De arbejder paa at omvende Sjælene til Gud; vi vil vende Gud mod Sjælene og afvæbne hans Retfærdighed »ved at græde mellem Forgaard og Alteret« (Joël 2, 17). Da »Bønnen er god med Faste« (Tob. 12, 8), og da de store Djævle ikke lader sig jage bort paa anden Maade (Matth. 17, 20), støtter vi vore Anraabelser med Spægelser: vi er Bønnen s Hær, Bodens Apostolat.«

Den strenge, indadvendte Ordensaand mobiliserer mod vore »uvorne Lidenskaber« eller Kærligheden til Kaos: Kærligheden til Orden — mod Egoismen og dette haarde: Hver er sig selv nærmest, Kærligheden til Menneskeheden — mod Laicismen og hele dens Rottehaale af Onder, Bønnen og Kontakten med Gud i et Liv, som er ham helt til-egnet — mod Individualismen, Traditionen — mod Frihedstørsten, det fælles Liv — mod Fantasier og Luner, de regelbundne Dage — mod den uhyggelige Specialisation, den høj-sindede Tilbagevenden til Grundsætningerne — mod det moderne Jag og Tidens støjende Travlhed, Ensomheden og Tavsheden — mod Forretningslivet, det indre Liv — mod Storbyens Sammenstimlen med alle dens Følger af Arbejds-løshed, Usundhed og Umoralitet, Livet paa Landet — mod Jagten efter Nydelsen Boden ...«

En Arbejdets Ridder.

Paa en af de Septemberdage, da Verden skjalv i sine Fuger — naa, ja, den skælver endnu —, i de Dage, da den med tilbageholdt Aandedræt lyttede efter det Ord, der enten skulde bringe Fred eller styrte Europa ud i alle Tiders største Broderstrid, udkom paa Dansk Bogen om *M a d a m e C u r i e*. (Skrevet af Eve Curie, Gyldendal 1938, 330 S.). I den Anledning mindedes jeg en lille Oplevelse. Det var ved en Forelæsning paa Sorbonne i 1921. Emnet var *P a s c a l*. Da Professoren havde afsluttet sin Tale, vendte min Sidekammerat sig til mig og sagde en overraskende Replik: »I dette er vi alle Brødre!« — Sidekammeraten var en ung Kvinde, og da jeg nikkede til hende og saaledes vedgik vort Broderskab, var der intet sært i, at hun — endnu under Indflydelse af sin Begejstring — gav sig til at fortælle om sig selv. Hun var fra Jugoslavien, var nygift med en Landsmand, der var Kemiker, og »begge er vi Elever af Madame Curie,« sluttede hun sin Præsentation. Om Madame Curie havde hun en Del at sige. Ekstrakten af det var: *Hvilken Velsignelse denne Kvindes Arbejde har været for den lidende Menneskehed! — Tænk, hvad hun under Krigen har udrettet for de saarede! — — Da jeg hilste af med mit ny Bekendtskab, spurgte jeg: »Bliver De længe endnu i Paris?» Hvorpaa hun svarede: »Vi haaber det, men ofte har vi været lige ved at maatte rejse hjem. Vi har næsten ingen Penge, dog har det hidtil hver Gang ordnet sig, saa vi kunde blive lidt endnu. Det gør ikke noget, vi har det smaat, blot vi kan fortsætte.« Og saa nikkede Pigen fra Serajevo med et Smil: »Madame Curie selv har maattet prøve Fattigdommen saa godt som nogen — —*

Hun maatte nok sige det. *M a r i a S k l o d o w s k a*, den polske Adjunkts Datter, som blev gift med Videnskabsmanden *P i e r r e C u r i e*, havde baade i sit ulykkelige Fædreland Polen og som Student i Paris kæmpet med Fattigdom. Blandt de øvrige Genvordigheder paa hendes Vej til Stjernerne taarnede ogsaa Armoden sig op. Men den kuede hende ikke. Herom siger Bogen:

» — — *Ja, Marie betragtede disse fire, heroiske Aar (Studietiden i Paris) som de mest lykkelige, som de mest fuldkomne — — En umaadelig Begejstring giver denne seksogtyveaarige Kvinde Styrke til at lade haant om de Prøvelser og Afsavn, hun underkaster sig. — — Senere hen, da hun oplever Kærligheden, Moderskabet og bliver optaget af en Hustrus og Moders Bekymringer og tillige paatager sig et overvældende og besværligt Arbejde, bliver denne Sværmerske mere virkelighedsnær. Men i det Trolddoms-*

øjeblik, hvor hun er mere fattig, end hun nogen Sinde senere skal blive, er hun ubekymret som et Barn. — Men der kan ske uforudsete Ulykker: En uovervindelig Træthed, en Smule Sygdom, som kræver Pleje — og andre frygtelige Katastrofer: Hendes eneste Par Sko med de hullede Saaler gaar itu, og hun bliver nødsaget til at købe sig et Par nye. Det betyder, at Budgettet ikke kan holde —, den store Udgift maa indvindes ved at knappe af paa Maaltiderne og spare paa Petroleum'en.

Eller ogsaa bliver Vinteren ved, og der er iskoldt paa Kvisten paa sjette Sal. Det er saa koldt, at Marie ikke længere kan sove. Hun ryster af Kulde. Hun har ikke mere Brændsel. — Hvad skal hun gøre: Skal en ung Pige fra Warszawa lade sig besejre af en parisisk Vinter? Marie tænder Lampen og ser sig rundt i Stuen. Hun aabner den store Kuffert og samler alt det Tøj sammen, hun har. Hun tager det mest mulige paa, og da hun atter har lagt sig i sin Seng, dækker hun sig til med Resten, hun lægger sit Linnedtøj og sin Kjole oven paa det Tæppe, hun ellers dækker sig med. Men det er stadig for koldt. Marie rækker Armen ud og trækker den eneste Stol, hun har, hen til Sengen. Hun løfter den og anbringer den ovenpaa alt Tøjet, saa hun faar en Følelse af Varme og Tyngde. — — Nu ligger hun kun og venter paa Sønnen, men hun tør ikke røre sig for ikke at vælte alt det, hun har stablet op — — Men henne i Vandkanden dannes langsomt en Isskorpe.«

Marie Curie ejer ikke blot den Arbejdets Glæde og den Begejstringens Ild, som neutraliserer Armodets Tryk saa vel som Genvordighedernes Modhager. Hun arbejder i den sande videnskabelige Aand, som skænker Resultaterne til Verden og »lønnes ej med Guld«. Dette kommer frem, da hun og Pierre Curie efter et aarelangt, strengt, men vidunderligt Samarbejde har opdaget Stoffet R a d i u m, som har faaet deres Navne til at flyve ud over Jorden:

»— Vi maa tale lidt sammen om vor Radium, — siger Pierre Curie. Allerede nu er det givet, at det vil blive en stor og omfattende Industri. Her er nu kommet Brev fra Buffalo. Teknikerne, der ønsker at faa Arbejdet i Gang og beder mig om at sætte dem ind i Sagen.« — »Og hvad saa?« siger Marie, der ikke er særlig interesseret i denne Samtale. — »Ja, for os staar Valget mellem to Fremgangsmaader. Enten maa vi uden Begrænsning af nogen Art beskrive Resultaterne af vore Undersøgelser og heri indbefatte de Fremstillingsmaader, vi har brugt til Renselsen — —.« — »Ja, naturligtvis!« — — — »Eller ogsaa,« fortsætter Pierre, »kan vi betragte os selv som Ejere eller som »Opdagere« af Radium. I saa Tilfælde maa vi, før vi offentliggør den Maade, du har anvendt ved Behandlingen af Begblende,

tage Patent paa denne Teknik og sikre os Fabrikationsretten af Radium for hele Verden.» — — Han anstren- ger sig for ganske objektivt at klarlægge Situationen for hende. Det er ikke hans Skyld, at hans Stemme faar et næsten umærkeligt Tonefald af Foragt, naar han udtaler Ord som »at tage Patent paa«, »sikre vore Rettigheder«, Ord, som i Virkeligheden er ham meget fremmede. — Marie tænker sig om nogle Sekunder og siger saa: — »Det er umuligt. Det vilde stride imod den videnskabelige Aand.« — — Pierres alvorlige Ansigt lyser op — —.

Helt og uden Indskrænkninger skænker disse to Menne- sker deres Arbejdes Resultat til Menneskeheden.

I øvrigt kom Marie Curie ikke til at savne officiel Aner- kendelse. To Gange hændes hun med Nobelprisen, og Stab- ler af Guldmedailler blev tildelt hende. De sidstnævnte tog hun ikke mere højtideligt, end at hun under Krigen, da der skulde tegnes et nationalt Laan, tilbød den franske Stat dem sammen med de svenske Penge, som den sidste Nobel- pris havde indbragt hende.

I Krigsaarene arbejdede hun utrætteligt langs Fronten, hvor hun oprettede og tilsaa Røntgenstationerne. I sin gamle Bil, klædt i en tarvelig, graa Kjole uden nogen Slags »Uniform« bragte hun Lindring til Tusinder og atter Tusin- der af saarede.

Intet Under, at denne Kvinde blev et straalende Eksem- pel for sine Elever: En Videnskabens Tjener, en Arbejdets Ridder, der ikke kendte til at skaane sig selv.

Marie Curie mistede sin Mand i 1906. Ene fortsatte hun deres fælles Arbejde og opdrog Børnene, hvoraf det ældste, Irène Joliot Curie, gift med Videnskabsmanden Frédéric Joliot, gik ind i Moderens Gerning og selv har modtaget Nobelprisen, og det yngste, Datteren Eve, er For- fatterinde til den smukke Biografi, der nu foreligger paa Dansk i Axel Broe's Oversættelse.

— — —

Venter man — ud fra et kristent Synspunkt — at Marie Curie paa lignende Vis som andre store i Videnskabens Verden, der gennem deres Studier føres nærmere og nær- mere til Erkendelse af Gud, skulde naa det højeste netop i Kraft af sin Tro paa Gud, da skuffes man. Naar und- tages Barndomstiden, da hun af en from katolsk Mor væn- nes til Bøn og Kirkegang, og den tidlige Ungdoms Periode, hvor hun endnu søger Kirken, har Marie Curie ikke været religiøs. I Bogen tales der i øvrigt kun lidet om dette For- hold. Selv skriver hun i et Brev til en Veninde, som har mistet et Barn:

»— — Hvor maa det være en stor Sorg for en Moder at gaa saa mange Lidelser igennem til ingen Nytte. Hvis

man blot med kristen Resignation kunde sige til sig selv: »Gud har villet det, hans Vilje ske!« vilde dette fjerne noget af den forfærdelige Bitterhed. Men ak, denne Trøst er ikke givet alle Mennesker. Jeg har set, hvor lykkelige Mennesker er, der accepterer en saadan Forklaring. Men er det ikke underligt, jo mere jeg maa anerkende deres Held, jo mindre kan jeg dele deres Tro, og jo mindre føler jeg mig i Stand til at føle deres Lykke. — — Tilgiv mig disse filosofiske Betragtninger, jeg er blevet inspireret til dem af dine Klager over den reaktionære og konservative Aand, der hersker i den By, hvor du bor. Døm dem nu ikke alt for strengt, for den politiske og sociale Konservatisme stammer som Regel fra en religiøs Konservatisme, og denne sidste er en Lykke — selv om denne er ubegribelig for os. Hvad mig angaar, saa vil jeg aldrig bevidst bidrage til, at et Menneske mister sin Tro. Enhver skal have Lov at bevare sin, naar blot den er oprigtig. Det er kun Hykleriet, der irriterer mig — —«

Marie Curie skriver saaledes, da hun er tyve Aar. Intet Steds i Bogen om hende findes der saa meget som et Ord, der tyder paa, at hun paa det religiøse Omraade senere er naaet til en anden Erkendelse. *K. Pl.*

Over Lisieux til Rom.

En meget dygtig anglikansk Prædikant, Vernon Johnson, førte Forsynet ad denne Vej. Sidst paa Efteraaret 1924 havde Forstanderinden for et anglikansk Kloster paanødt ham St. Therese af Lisieux's Selvbiografi. Modvilligt begyndte han at læse, men efter de to første Kapitler forsvandt Modviljen. »Jeg kan kun sige, at Bogen greb mit inderste Væsen, som intet skrevet Ord nogen Sinde har gjort. Her var et Menneske, som havde elsket Vor Herre i en Grad, jeg aldrig før havde mødt ... I seks Maaneder hjalp Læsningen af denne Bog mig over en af de sværeste Perioder i mit Liv.«

I Maj 1925 foretog Johnson en Pilegrimsfærd til den Hellige, og her følte han sig det overnaturlige saa nær som aldrig før. »Jeg saa for mine Øjne et Mirakel af Guds Naade.« Med Iver styrtede han sig ud i Sjælesorgsarbejdet. I 1926 vendte han tilbage til Lisieux: »Mine Tanker samlede sig om det alt oplugende Spørgsmaal: »Hvad er det, som har gjort et saadant Liv muligt? Hvad er det, som har frembragt St. Therese?« Og dette baner Vej for et andet Spørgsmaal: »Hvad jeg egentlig mente med Ordet Tro.« Han opdagede, at dette Ord betød noget helt andet for Therese end for ham. Han famlede sig som i Taage frem mod den katolske Definition af Troen. Men Spørgsmaal efter Spørgsmaal vældede ind over ham: »Var det Vor Her-

res Hensigt, at Hans Kirke skulde være en lærende Kirke i Besiddelse af absolut Autoritet, skulde forkynde een Tro og kræve Menneskers fuldstændige Lydighed? Vilde Han, at Hans Kirke skulde besidde synlig Enhed? Og var det Hans Vilje, at St. Peter og hans Efterfølgere skulde være Enhedscentret og højeste Autoritet i Hans Kirke?

Jeg vidste, at jeg ikke med Ærlighed kunde gaa uden om disse Spørgsmaal, som mit inderste Væsen krympede sig ved. For dersom Rom havde Ret, saa vidste jeg, at hvert Skridt jeg tog, vilde rive min Tilværelse op med Roden, volde uendelig Sorg og Skuffelse hos mange Sjæle, der var mig usigeligt kære, og føre mig lige ud i Ensomheden og Frygten for det ukendte. ... Jeg vidste bare, at jeg blev nødt til at læse og grundigt gennemtænke mit Nye Testamente med disse tre Spørgsmaal stillet frem: Autoritet—Enhed— Petrus. ... Saa greb jeg da med Frygt i Hjertet til mit Nye Testamente ...»

I en Række Kapitler giver Johnson os sin Konversionshistorie og de Svar, den hellige Skrift gav ham paa hans Spørgsmaal. I Slutningskapitlet fortæller han, hvorledes han kom til Klarhed, men betoner dog, at »det til syvende og sidst ikke er Argumenter, som gør Udslaget. Det er noget ganske andet, som faar Sjælen saa langt som til den Viljesakt, der til sidst afgør hele Sagen.«

Det Konversionsskrift, som Johnson udgav efter at være gaaet over til den katolske Kirke (1929), er udkommet i over tyve Oplag og er blevet oversat til en Mængde Sprog. Vi maa være Paulus-Kredsen taknemmelig for, at den har gjort dette Skrift tilgængeligt for Danmark under Titlen: »*Een Herre, een Tro.*« (108 S.). Prisen er sat overordentlig lavt (90 Øre) for at muliggøre den størst mulige Udbredelse.

A. P.

Helbredelse i Lourdes.

I Câteau i Frankrig havde Dr. Vallet, Formanden for Lourdes Lægebureau, holdt Foredrag om Lourdes. En Protestant, som havde hørt Foredraget, fortalte, da han kom hjem, sin Datter, Germaine Bristen, at der havde fundet mirakuløse Helbredelser Sted i Lourdes. Den unge Pige paa 22 Aar var ogsaa Protestant, men bad, draget af en hemmelig Magt, om at maatte komme til Lourdes. I tre Aar havde hun haft alvorlige fysiologiske Lidelser. Røntgenbilledet viste til at begynde med tuberkuløs Betændelse i det venstre Knæ med Skrympfænomener i Hoften. Man lagde hende i Gibs. Tuberkulosen bredte sig mere og mere. Ved en Undersøgelse foretaget af Dr. de Partheney konstateres en klar Nyretuberkulose, idet der viste sig Materie, Blod og Tuber-

kelbaciller i Urinen. Lægerne erklærer, at hun højst kan leve seks Maaneder endnu.

En velmenende Dame, Protestant som hun selv, siger til hende under et af sine Besøg: »Hvorfor tage til Lourdes? De har jo ikke Troen.« Altid denne fikse Idé om Suggestionen, som forklarer alt om Lourdes!

Hun kommer til Lourdes i Begyndelsen af September 1937, og pludselig under Velsignelsen med det Allerseligste — »Det hellige Hjerte«, som den unge Pige, der endnu var uvidende om vor Religion, udtrykte sig — følte hun sig løftet og helbredt. Hun, der før fra den sociale Forsorg: oppebar en 66 pCt.s Invalide-Pension, konsulterede ved sin Hjemkomst sin Læge, der fandt hende at være i normal Tilstand med tydelige Ardannelser i de Organer, der tidligere var syge.

Helbredelsen har holdt sig glimrende i et Aar. De 19 Læger, der var til Stede i Lægebureauet Lørdag den 3. September, erkendte hende enstemmigt helbredet ad Veje, der ligger uden for Naturens almindelige Love.

Søndag den 4. September 1938 modtog hun af Hs. Excellence Mgr. Chollets Haand under alles Jubel sin første hellige Kommunion, medens det gribende Magnificat blev afsunget.

Dette fremkalder Mindet om et Mirakel fra tidligere Tid. Den 2. September 1938, 49 Aarsdagen for sin mirakuløse Helbredelse, har Søster Julienne, Portnerske ved Ursulinerindernes Kloster i Brive, Frankrig, smilende og spinkel, som altid, igen været i Lourdes.

Hun er født 1864 i Nærheden af Sarlat i Frankrig. 19 Aar gammel gik hun i Kloster hos Ursulinerinderne i Brive. I 1886 viser det første Anfald af Svindsot sig, i Oktober 1887 kommer et langt alvorligere Anfald, og et tredje kommer i Januar 1889. Dr. Lagoue, Dr. Pomaret, Dr. Margan og tre andre Læger ser hende og erklærer hende for Dødens Bytte.

Hun vil til Lourdes. Dr. Pomaret erklærer, at Rejsen dertil vil være farlig, hvis ikke umulig. Hun naar dertil næsten døende. Da hun forlod sit Logis Carmel i Lourdes, erklærede man, at hun ikke kom levende tilbage. Og pludselig den 2. September 1889 stiger hun med fornyede Kræfter og helbredt op af Piscinen, som man kun nødtvungent havde lagt hende i. Hendes kvalfulde Sygdom var forbi.

Triumferende modtog Brive hende, da hun kom tilbage. Den vantro Stationsforstander paa Banegaarden blev dybt rystet over for denne pludselige Helbredelse, ligesom Lægerne, der havde behandlet hende. Hendes Tilfælde virker afgørende paa Dr. Boissarie's Kald; besejret ved det straalende Mirakel forlader han Sarlat for at blive Lægebureau-

ets siden saa berømte Direktør. Søster Julienne gaar i Dag rundt iblandt os fuld af Smil og godt Humør. Hendes Tilfælde er et Svar til dem, der foragteligt sagde: »Helbredelser i Lourdes varer ikke.«

Disse Mirakler minder os om de Propagandablade, som »Lourdesfonden« har udsendt i disse Uger for allerede nu at forberede en saa talrig Tilslutning til den næste danske Pilegrimsfærd til Lourdes som mulig. Der er oprettet en særlig Postgirokonto 49711 for Lourdesfonden, Bramminge, hvor der modtages Indbetalinger, d. v. s. Opsparingskonti, beregnet paa mindre maanedlige Beløb. I øvrigt kan alle nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse enten til P. P. Montfortanere i Roskilde eller Dommerfuldmægtig Højris i Esbjerg eller Overassistent Georg Andersen i Bramminge.

C. H.-S.

Ønskedrømme.

»— Der laa en Ø i Kimingen gemt,
 jeg saa den saa tit over Søen,
 og hver Gang til Undren min Sjæl blev stent
 ved Glansen, der stod over Øen.
 Omsider jeg naa'de derud en Gang.
 Men Glansen ej mer var til Stede.
 Jeg fandt et Par Vrag mellem Stene og Tang
 og to gumlende Faar paa en Hede — —.«

(Zac. Nielsen).

De fleste af os har vistnok været ude for den Erfaring, som Digteren skildrer efter sit Besøg paa den forjættede Ø, hvor hans Ønskedrøms Opfyldelse langtfra at give hans Sind den ventede Glæde berøver ham en Illusion, der betød en Rigdom for hans Fantasi, og som for ham havde forgyldt mange af de Stunder, da han fra en Dagligtilværelses Ensformighed stirrede mod en spændende, vanskeligt opnaaelig Herlighed — helt ude i Kimingen. Alt, hvad man ser i Længselens Lys, er smukt, og det har en Glans, som kun det fjerne ejer. Men slipper man en Dag frem til Virkeliggørelsen af sit hede Ønske, opdager man til sin Overraskelse, at man alligevel ikke derfor er blevet Verdens lykkeligste Menneske. Det »skønne« er ikke nær saa skønt, som man tænkte sig, da det kun saas paa Afstand. Det virker helt anderledes nu, da vi uhindret har Adgang til at beskue det. Ikke altid gaar det saadan, men meget ofte. Thi paa denne syndige Jord er der kun faa Drømme, der beholder deres Glans, naar de bliver til Virkelighed. Og sjældent giver det varig Lykke at faa sine materielle Ønsker opfyldt.

Ovenstaaende Tankerække har Hertha og Nicolaj nu egentlig Ansvar for, saasom en lille sørgmunter Tildra-

gelse inden for deres Menage ledte mig ind paa den og fuldkomment illustrerer den.

Bagefter har jeg forstaaet, at det var Nicolaj, der forsøgte sig i den højere Pædagogik, og da han virkelig indlagde sig Hæder ved sit Forsøg og skred ud af Affæren med Sejrens Palmer i Hænde, kan det ikke gøre noget, at jeg indleder Beretningen med at sige, at jeg aldrig har haft store Tanker om Nicolaj overhovedet. Maaske er Aarsagen den, at vi har haft Lejlighed til at prøve Kræfter i den samme Skoles Matematiktimer og har haft Udsigt til hinandens Dumheder ved den sorte Tavle — kort og godt: Nicolaj og jeg har aldrig set hinanden under den storslaaede Synsvinkel, og da han i sin Tid fik Hertha, syntes jeg, at han blev ganske overordentlig godt gift. Hertha, det velsignede Menneske, stod efter min Mening langt over ham i Skønhed, Godhed og Klogskab. — Men nu har Nicolaj virkelig — i en lille, let og temmelig latterlig Situation, vist, at han er sin gode Frue overlegen i den sidstnævnte Egenskab.

Hertha og jeg skulde til Mannequin-Opvisning. Selvfølgelig ikke for, at vi skulde »ha' noget«, som Hertha udtrykte det. Man gaar der bare for at se, for at glæde sig over Farverne og Linjerne, for at konstatere, hvor fantastisk Modernes Autoriteter tyranniserer den gode Smag, for at forarges ganske let over det outrerede, for at se, hvem der virkelig har Tid til at ødelægge en Eftermiddag ved at sidde langs en tæppebelagt Tribune og se paa Guldsko og Sløb og Pelse og Sportskjoler, medens man noterer de forskellige »Drømme«s Numre og Priser op paa det Kort, man har faaet udleveret. Man gaar ikke til Modeopvisning med »Hensigter«. Det siger man i det mindste til sig selv. Og Hertha sagde det desuden til Nicolaj; han kunde roligt lade hende gaa, og saa gik vi.

Men Hertha skulde møde sin Skæbne i Skikkelse af en herlig Kjole af lyseblaat, blankt Silke, omgivet af en brusende Sky af guldbroderet Tyll. Hun gispede, da hun saa den. Den v a r en Drøm. Den maatte friste Hertha, for den vilde være dejlig til hendes lyse Haar. Jeg forstod hende: I Aarevis havde hun og Nicolaj spinket og sparet. Tre Babies tæt efter hverandre havde hindret Hertha i at være med til ret meget af det, hvor man skal være galaklædt. Hendes stive Stads var for længst gaaet af Mode, — var det saa sært, om hun atter følte Lyst til at klæde sig smukt? — — Paa den anden Side v a r det en meningsløs Kjole for hende, naa, men kunde man vente, at hun skulde kunne indse dette, naar hun befandt sig under Fortryllelsen? Paa hendes Blik og paa hendes blussende Kinder kunde man læse, at hun var prisgivet sit Ønske om at komme til at

eje den lyseblaa, guldbestjernede Drøm. Og hun tog Blyanten og noterede febrilsk Kjolens Nummer. »Jeg vil tale med Nicolaj om det,« hviskede hun.

Og om Aftenen ringede hun til mig: »Kom herhen i Morgen, om du har Tid; Nicolaj siger, jeg skal have Kjolen. Den er bestilt, jeg faar den virkelig.«

Jeg kom dog ikke til den store Opvisning hos Hertha, da jeg havde uopsætteligt Arbejde. Der gik nogen Tid, før vi saas, og da vi atter traf sammen, var der ganske andre Ting paa Tapetet. En stor Fest ude i vort Bekendtskabs Periferi optog Sindene i det lille Selskab, til hvilket vi begge var bedt. Hertha og Nicolaj havde faaet Invitation til Festen. »Men vi tager ikke med,« sagde hun. »Det vil blive altfor dyrt. Naar man skal anskaffe ny Kjole — —.« »Ja, men du har jo den blaastjernede!« — »Aa, den blaastjernede!« lo hun og blev en lille Smule genert, »ved du, hvordan det gik med den? Jo, tænk dig, jeg fik den hjem, for Nicolaj sagde, at mit første »Kjoleønske« skulde jeg virkelig have opfyldt, han var vis paa, at jeg længe i mit stille Sind havde drømt om at faa saadan en Kjole, ja, og han syntes ogsaa, at jeg skulde have den, selv om han ganske vist havde daarligt Raad. — Jeg var lykkelig — — indtil jeg fik taget den ud af Æsken og fik den paa. Den klædte mig maaske, eller den vilde have klædt mig i en stor Sal mellem en Masse pyntede Mennesker. Men derhjemme mellem Barnesengene og foran det lille Kommodespejl saa jeg vanvittig ud i den — —. Den blaastjernede blev sendt tilbage; jeg fik en Vinterkjole og til Storebror fik jeg ny Barneseng med Duntæpper og det hele i Stedet —«

Vi lo i Fællesskab over Resultatet af vor Deltagelse i Modeopvisningen. Og jeg sendte i Tanken en stum Kompliment til Nicolaj. Sommetider er Mænd store Pædagoger. Min gamle Skolekammerat havde ført et glimrende Bevis for det.

Lillemor.

De gudløses Kongres i London.

Som vi allerede i vort sidste Nr. har antydnet, har de gudløse holdt en international Kongres i London.

Kongressens Præsident var den belgiske Fritænkter af borgerlig Herkomst, Dr. Terwagne. Det vakte Opmærksomhed, at den sovjetrussiske Repræsentant for de kæmpende Gudløses Forbund ikke var til Stede, da der var nægtet ham Indrejsetilladelse; uden Tvivl Resultatet af den kraftige Protest, som Englands kristelige Kredse havde nedlagt.

Præsidenten oplæste et Budskab fra den sovjetrussiske Gudløshedsbevægelses Leder, hvori han fremhævede, at den

ateistiske Arbejderklasse maatte stræbe efter at finde en Basis for at komme til et fælles Arbejde med intellektuelle Kristne. De forskellige nationale ateistiske Forbund maatte sætte sig det Maal at spænde alle neutrale Kultur- og Kaldsorganisationer for til en samlet Aktion imod de kristelige Kirker.

Endskønt Fritænkerforbundet før Kongressen havde forsikret, at Kongressen ikke vilde have nogen »antireligiøs Karakter«, holdt den første Hovedtaler, Henri Lorulot, Forfatteren til den blasfemiske Bog »Vie comique de Jésus«, et Foredrag, som hed »Den vatikanske Rottes Trusler«. Forsikringen blev for øvrigt, efter de Enkeltheder at dømme, som man er blevet gjort bekendt med, hyppigt negligeret i Løbet af Kongressen.

En særlig Velkomst rettede Dr. Terwagne til den rødspanske Delegation. Han fejrede den som Kæmper for hele Verdens Frihed. Intet Sted fandtes der mere mønsterværdige Ateister end i Spanien —!

Den belgiske Delegerede Paul Braun rettede hæftige Angreb imod de kristelige Kirker. Han paastod i rammeste Alvor, at en Underkastelse under Kirkernes Autoritet betød en Opgivelse af Menneskerettighederne; Kirkerne var Demokratiets mest uforsonlige Fjender.

Den Procession, som de katolske Autoriteter havde organiseret som Bodsgang for de Fornærmelser, der blev tilføjet den almægtige Gud, var, som det var at vente, en usædvanlig Begivenhed, først og fremmest præget af den nuværende internationale Tilstand.

50.000 Mænd, deriblandt mange Præster, drog tavse til Westminster-Katedralen, hvor der blev celebreret en særlig Gudstjeneste. Den hellige Fader havde rettet et særligt Budskab til Kardinal Hinsley og gav alle Processionens Deltagere sin pavelige Velsignelse.

Social Uge i Frankrig.

For tredive Aar siden mødtes nogle unge franske Katolikker i Lyon for at drøfte det moderne Samfunds Problemer i Lyset af katolsk Lære. Det var de pavelige Rundskrivelser, der havde vakt dem til Bevidsthed om deres Ansvar, især som Kristne overfor Samfundet, som saa langt fra var i Overensstemmelse med de kristne Moral-Principper.

Siden har der hvert Aar været afholdt en saadan Sammenkomst, den sociale Uge, som et Slags ambulante Universitet, hvor Problemerne, efterhaanden som de dukkede op, blev gennemdrøftet og deres mulige Løsning diskuteret. Hvert Aar har sit særlige Hovedemne, altid af stor Aktua-

litet, Kristi Mystik, Legeme, Menneskevordelsen o. s. v. I Fjor var det »la personne humaine«; Personligheden, det hele Menneske, ikke blot Sjæl eller Krop alene, skal være Udgangspunkt for enhver Samfundsbbygning, ellers bliver Resultatet en skæbnesvanger Ensidighed, som vi ser det rundt om os i Dag, hvor Respekten for Mennesket som Menneske bliver mindre og mindre i Staterne.

I Aar var Emnet »les libertés dans la vie sociale«, Friheden, som den bør være i Samfundslivet. Naar man paa Fransk her sætter Friheden i Flertal, som det ikke kan gøres paa Dansk, betyder det, at man ikke vil fortabe sig i abstrakte, virkelighedsfjerne Spekulationer, men ud fra sin kristne Indstilling søge at tage Stilling til, hvad der skal gøres nu i Øjeblikket og her paa dette Sted. De enkelte Foredrag behandlede Pressefrihed, økonomisk Frihed, Arbejdslovgivning, den kristne Fagforeningsbevægelse, politisk Aktion, Familieunderstøttelse, Frihed i Skolen, Fritiden o. s. v. Undertiden refereredes blot de faktiske Tilstande, men ellers foretoges Behandlingen efter principielle og juridiske Synspunkter, og, som en Selvfølge, altid vejledet af Kirkens Lære. Fra den ved vi, at der gives ingen Frihed uden den kristne, Guds Børns Frihed, al anden er uden den usikker, kunstig, illusorisk. Uden Samvittighedsfrihed kan Samfundene ikke trives og Menneskene ikke genvindes for Kristendommen. Men Friheden er et tveægget Sværd, og derfor maa dens Realisation paa de enkelte Samfundsomraader ledsages af omhyggelige Overvejelser. Den kristne Frihed tilsidesætter ikke Fornuften eller Retfærdigheden, den vil skabe Orden og ikke Uorden. Det har Kirken altid lært, og i vor Tid staar den som Frihedens modigste og snart eneste Forsvarer. Foruden disse Foredrag med Diskussion er en vigtig Faktor de personlige Samtaler Mand og Mand imellem, som knytter de enkelte sammen og tilvejebringer Enheden. Foredragsholderne er Professorer, Doktorer, Pressefolk, Gejstlige, Embedsmænd, Jurister og Filosofer. Deltagelsen er gratis, de nødvendige Omkostninger dækkes ved frivillig Støtte. Ved Mødet i Sommer var der et Par Tusinde Deltagere, hvor iblandt Kardinaler, Ærkebiskopper og Biskopper, Repr. fra de forsk. kat. Foretagender samt Gæster fra 23 fremmede Nationer.

Igennem disse tredive Aars Arbejde har den sociale Uge naaet at udforme en Lære om den kristne Samfundsbbygning, som findes udtrykt i dens Aarsberetninger foruden i en hvert Aar voksende Strøm af Bøger og utallige Artikler i Aviser og Blade. Der regnes med den i fransk Presse, og den har formaaet at vække de ikke-kristne Samfundsteoretikers Interesse. »Naar de store sociale Rundskrivelsers Lære i Dag har Indflydelse paa ikke-kristne Skribenters

Tankegang, vilde det nok være overdrevet at tilkende alene den sociale Uge Fortjenesten herfor, men det maa retfærdigvis indrømmes, at den har den største Andel heri,« skriver det katolske Blad »Temps present«.

Det har ikke manglet denne Lære paa Modstand. Det vilde have været usandsynligt andet for en Bevægelse, der krævede Omdannelse af et Styre, hvor Kong Mammon havde fuld Frihed i Konkurrence og Fortjeneste. Der hørte Mod til midt under Pengenes triumferende Herredømme at erklære, at Mammon er ikke Herre, men Slave, til at hævde over for den liberale Økonomi, at dens paastaaede Ufejlbarehed blot var en Vildfarelse. Man har maattet kæmpe mod alle de truede Interesser og de gamle Fordomme, som i god Tro rejste sig mod de nye Tanker.

Det har heller ikke været let for Lederne, Marius Gonin, Adéodat Boissard og Henri Lorin, at dirigere Foretagendet. Kun en urokkelig Vilje til Overensstemmelse med Kirkens Lære har kunnet hindre Fejltagelser i at snige sig ind. Derfor har Roms Velvilje og Tillid fulgt Bestræbelserne fra første Færd.

I et langt Brev til Præsidenten, Eugene Duthoit, bringer Kardinal Pacelli den hellige Faders Velsignelse og udtrykker hans Glæde over, at Værket fortsættes. Bl. a. anerkender Kardinalen det som »en udmærket Tradition, som kan bringe Lys i de franske Katolikkers Samvittighed og Virke, for saa meget som mulig at gøre dem til Redskaber, der kan være til Nytte for deres Brødre og deres Samtid.« Friheden i det sociale Liv er et Emne, »der placerer os i Hjertet af aktuelle Diskussioner og genspejler Tidens katolske Liv i Frankrig ... som tager Stilling til de to Partier, der strides ... de, der hævder, at Borgernes og det private Initiativ Frihed skal herske ved Folkenes sociale og politiske Organisation, mens de andre mener, at denne Frihed til sidst maa absorberes af Statens centrale Magt.« »I en Tid, der er saa skæbnesvanger for Verden og Deres Land, ventes der en Indsats og et Eksempel fra de franske Katolikkers Side.«

E. N.

Fra Hovedstad og Provins.

Dom Suitbert Carons Koralkursus.

3.—6. Oktober.

Med Pater Johners Koralkursus (1932) *in mente* var Dom Carons, hvad Besøget angaar, en Skuffelse. Men Benediktinerpateren fra Beuron var jo ogsaa kendt i Forvejen, dels personlig af de mange Kirkemusikere, der havde besøgt Beuron, dels gennem sin Lærebog, som Pastor Johs. Bruun kort i Forvejen havde oversat paa Dansk (»Gregoriansk Koral« 1931). Kantoren fra Abbediet Mont

César derimod var en ukendt Mand, som Aviserne ikke interesserede sig for, optagne som de var af den truende Verdenskrig. Men vi fyldte dog Skt. Knuds Skoles »røde Sal«, og foruden vore egne Kirkesangere, der udgjorde Hovedparten af Deltagerne, saas ogsaa flere kendte Musikfolk. Pateren, der er vant til at holde sine Koralkursus paa Engelsk eller Fransk, talte denne Gang Tysk. Sproget lagde en Del Hindringer i Vejen. Man kom til at tænke paa David i Sauls Rustning. Det havde maaske det gode

Dom Suitbert Caron, O. S. B.

ved sig, at Tilhørerne bedre kunde følge Dom Caron end i sin Tid Pater Johner med hans formfuldendte, men ikke derfor lettere forstaaelige Sprog. Saa meget bedre var imidlertid det, Dom Caron sagde, og navnlig det, han sang. Dom Caron er en udmærket Lærer i Koralsang. Vi indøvede under hans Ledelse den 11. og 15. Koralmesse og lærte navnlig at synge Koralen flydende, svarende til Tekstens Mening og Stemningsindhold, i Stedet for at skille Ordene og Melodien ad i usammenhængende Stumper.

Kursuset afsluttedes med en gregoriansk Højmesse i den skønne Klosterkirke paa Jagtvejen, hvor Deltagerne udførte — uden Ledsagelse — den indøvede 11. Messe. Nonnerne dannede »Skolaen«, der skiftevis med Dom Caron sang Dagens *Proprium*. De gjorde det saa fuldendt, at man ikke forstod, hvorfor der anvendtes Harmonium-Ledsagelse. Skønt denne var saa god og diskret, som den kunde være, havde man dog det Indtryk, at Sangen ubetinget lød mest betagende, da under Kommunionuddelingen Harmoniet tav. Uden Ledsagelse vil Nonnernes gregorianske Sang være en Oplevelse selv for det mest kræsne Konservatorieøre; og den dygtige Søster Organista vilde altid have den smukke Opgave tilbage ved kunstfærdige For- og Efter-spil at danne en stii fuld Ramme omkring de gregorianske Melodier.

A. Menzinger S. J.

Kirkemusikaften i Jesu Hjerte Kirke.

Søndag den 2. Oktober afholdtes i Jesu Hjerte Kirke den første Kirkemusikaften til Dækning af Udgifterne ved Orgelets Ombygning. Kirken var saa godt som fyldt. Det indholdsrige Program bød paa Orgelværker, flerstemmig Kormusik og gregorianske Melodier. Orgelstykkerne viste ved deres Forskellighed Orgelets nye Variationsmuligheder. Kirkens Organist, Hr. Aage Bredahl, spillede dygtigt, dog

savnede man i nogen Grad Bachs Kraft og Vælde i g-Mol-Værket.

Koret fremførte en Del flerst. Værker og gav dem alle en smuk Udførelse. Af disse fortjener navnlig de to af Dirigenten, Pater A. Menzinger, arrangerede Maria-Viser fra Middelalderen at fremhæves. Den gennemførte Vekslen af Solo og Kor — Teksten skiftede ogsaa fra Latin til Dansk, dog ikke i samme Forhold — virkede smukt og stemningsfuldt. Af stærkere Virkning var dog sikkert de gregorianske Melodier. Benediktinermunken Dom *Suitbert Caron* gav med sin smukke sympatiske Stemme Melodierne en let og elegant Udførelse. Gregoriansk Sang i en saadan Udførelse — den rene Melodis rene Væsen med den store Stilhed som Baggrund — det er Virkeliggørelsen af selve Idealet!

Den første Kirkemusikaften har vist os Kirkens udmærkede Orgel i sin nye Skikkelse. Men tillige har vi oplevet, hvor meget et Orgels Betydning og Værdi forøges gennem Erkendelsen af, hvornaar det skal klinge, og hvornaar det bør tie.

Olav Segalt.

Fra den vide Verden.

En Radiotale af Kardinal-Ærkebiskoppen af Prag.

Kardinal Karel Kaspar, Hs. Em. Ærkebiskop af Prag, har i Anledning af den store Krise holdt følgende Tale til det czekiske Folk: »Den hellige Wenceslaus's Fædreland er i de sidste Dage blevet truet af en fremmed Hær, og dets tusindaarige Grænser er blevet krænkede. Et uhyre Offer er paa det venligsindede Frankrigs og Englands Fordring blevet paalagt den hellige Wenceslaus's Folk. Det blev bragt i den Overbevisning, at Millioner af Hustruers, Mødres og Børns Taarer vilde blive forebygget. Gud vil i Fremtiden særlig velsigne dette Offer. Det czekiske Lands Kardinal-primas beder Gud Herren, at de Anstrengelser, der har krævet et saa frygteligt Offer, maa føre til det ønskede Resultat.

Skulde dette Resultat mod Forventning udeblive, saa beder Kardinalen med hellig Iver og dyb Ydmyghed den uendelige Barmhertigheds Gud om at tilgive dem, der har begaaet denne Uret mod det czekiske Folk.«

Kirkekampen i Østrig.

Drengeseminariet Borromæum i Salzburg er blevet beslaglagt, og Staten bruger nu Bygningen for Forstkandidaterne. Ærkebiskop Waitz har optaget Eleverne i sit Palads, og herfra skal de gaa paa Statsseminariet. — Drengeseminariet Paulinum i Schwaz (Nordtyrol) er ligeledes taget af Staten og skal anvendes til verdslig Institution. — Skolebrødrenes Lærerseminarium i Tifis er blevet taget af Staten og har faaet verdslig Ledelse. Skolebrødrene er blevet holdt udenfor. — Ingenbohler Søstrenes Josefshjem i Feldkirch, hvor der fandtes en Handelsskole for unge Piger og

en Husholdningsskole, er blevet overtaget af Staten og har faaet verdslig Ledelse. — Xaveriushuset, der tilhørte Missionærene af det kostbare Blod, er blevet overgivet til Hitlerungdommen. — Dominikanerindernes Pige-gymnasium Marienberg i Bregenz er blevet overtaget af Staten og har faaet verdslig Ledelse. Næsten alle Dominikanerinderne er taget bort. — I Cisterciensernes Skole- og Konvikthbygninger i Mehrerau indrettes et Stats-Ungdomshjem og et Handelsakademi for Dreng og Piger. Luzerner-Bladet »Vaterland« meddeler fra paalidelig Kilde, at Jesuitkollegiet i Feldkirch er blevet fuldstændig expropriert uden nogen som helst Skadeserstatning. Denne Liste, som kunde suppleres med mange Eksempler endnu, viser til fulde, hvilken Lidelsestid den østrigske Katolicisme er kommen ind i.

Den »fattige Franciskanerbroder«.

Den mærkeligste af alle Digtere var sikkert Gabriele d'Annunzio, som døde i Fjor. D'Annunzio betegnede sig gerne som den »fattige Franciskanerbroder«, men om Fattigdom havde han en mærkelig Forestilling, for visse Luxusgenstande betragtede han som lige saa uundværlige, som »almindelige« Mennesker betragter Vand og Brød. Saaledes brugte »den fattige Franciskanerbroder« efter hans mangeaarige Privatsekretær Antongini's Beretning til et Wiener Dagblad, daglig ikke mindre end en halv Liter Parfume. Af Forkærlighed til »Vellugt« var han ovenikøbet engang financielt interesseret i en Parfumefabrik, hvor han lod fremstille store Mængder af sin Specialparfume Aqua Nuntia. Endvidere ejede den fattige Franciskanerbroder d'Annunzio paa een Gang altid over 100 Sæt Tøj, 50 Frakker og Pelse, 200 Par Sko, 300 Silkeskjorter, lige saa mange Kjoleskjorter, 50 Pyjamas, 500 Slips, 900 Kjolesløjfer, 50 Hatte. Vedligeholdelsen af denne mægtige Garderobe slugte uhyre Summer. D'Annunzio var hyppig i Pengeforlegenhed. Men havde han Penge, gav han dem ud med fulde Hænder. Sine Venner og Bekendte plejede han at forære kongelige Gaver; Værdien af de Juveler, han forærede bort, beløb sig til over en halv Million Guldlire. For den mindste Haandsrækning trykkede han Kelner og Hotelportiers mindst en 50-Lire-Seddel i Haanden. Breve plejede han ikke at lade befordre ad den almindelige Postvej, men at opgive dem som Iltelegram; somme Tider kostede et saadant »Brev« tusind Lire i Porto.

Mod falsk Mystik.

En vis Aloysia Piccareta's Bøger er blevet forbudt af Kirken, og da dette Tilfælde synes at ville faa symptomatisk Betydning, vil det maaske være rigtigst at nævne Grunden. »Osservatore Romano« gav i samme Nummer, hvor

Forbudet blev offentliggjort, ogsaa straks en Kommentar til denne Forholdsregel, en Kommentar, som synes at være skrevet fra kompetent Side, og som vi her gengiver Ordlyden af: »De tre Bøger, som rammes af det H. Officiums Dekret, fortjente paa Grund af deres ringe Omfang og Indholdets magre Værdi ingen særlig Opmærksomhed; men de blev dømt som Eksempler paa en forkert og farlig Mystik, som ofte kan træffes i vore Dage. Der findes nemlig i vore Dage ikke faa Mennesker, særlig Kvinder, der maaske i god Tro er af den Formening, at de er benaadede med overordentlige aandelige Naadegaver, og som saa føler Trang til eller efter deres egen Mening ligefrem har Forpligtelse til at meddele hele Kristenheden deres foregivne Visioner og overnaturlige Aabenbaringer, som dog i Virkeligheden ikke er andet end et Produkt af deres exalterede og syge Fantasi. Dette er Tilfældet med en vis Luise Piccareta, Forfatteren til Skrifter, som andre har samlet og udgivet i tre Bind. Hun paastaar, at hun maa skrive paa Grund af talrige Aabenbaringer, som Frelseren og Guds Moder har indgivet hende. Hovedgenstanden for hendes Skrifter er den guddommelige Vilje, som opfattes paa en overdreven og vildledende Maade og fremsættes i et Sprog og en Terminologi, som ofte er fulde af Unøjagtigheder og Mærkværdigheder. Man skulde tro, at saadanne Publikationer ikke vilde have nogen særlig Succes. Men deres Udbredelse er i Virkeligheden meget stor og begunstiges yderligere af uforsvarlige Anmeldelser i vor Presse, fordi mange anmelder Bøgerne uden først at have gennemlæst dem med den fornødne Opmærksomhed og Competence.«

Lys over Spanien.

Det spanske Episkopat har udgivet en Bog, hvis Titel »Lys over Spanien« (Lumière sur l'Espagne) straks antyder Emnet. Om denne Bog udtalte Ærkebiskoppen af Toledo, Kardinal Gomà y Tomas, sig den 25. Juli i det franco-spanske Tidsskrift Occident: »Den, der handler i Overensstemmelse med Sandheden, kommer til Lyset.« (Johs. 3,21). De spanske Biskopper har ikke gjort andet end efter deres svage Kræfter at handle i Overensstemmelse med Sandheden og bringe Lys over Spaniens Anliggender. Thi endnu har man kun bragt lidet Lys over Spanien ud i Verden. Ja, man har gjort alt for at formørke Lysets Straaler. For at kvæle Skriget fra det uskyldige Blod, som med mægtig Stemme raaber efter Retfærdighed, har man ladet Radio-stationerne udbrede de mest tendentiøse Efterretninger. For at vende Verdens Øjne bort fra Forbrydelserne i Spanien har man vist et nysgerrigt internationalt Publikum spændende Film om Proletariatets Fremskridt i Sovjetspanien.«

Kirkelig Kalender

<p>Okt. 16. S. 19. Søndag e. Pinse. — 17. M. Margrete Maria Alacoque. 18. Ti. Lucas. 19. O. Petrus af Alcantara. 20. T. Johannes af Kenty. 21. F. Hilarion. 22. L. Gudsmoders Lørdags- messe.</p>	<p>Okt. 23. S. 20. Søndag e. Pinse. — 24. M. Raphael, Ærkeengel. 25. Ti. Chrysanthus og Daria. 26. O. Evaristus. 27. T. Vigilie. 28. F. Simon og Judas, Apostle. 29. L. Gudsmoders Lørdags- messe.</p>
--	--

Ugens Messebønner

- Okt.
 16. S. **19. Søndag e. Pinse** (737—566); 2. *Sæt Bønner*: Hedvig (1108—945), 3. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn (120)—[105].
 17. M. Margrete M. Alacoque (1108).
 18. Ti. Lucas, Evangelist (1112—945).
 19. O. Petrus af Alcantara (1114—948).
 20. T. Johannes af Kenty (1115—948).
 21. F. † Hilarion ([53]—[53]); 2. Ursula og Lidelsesfæller ([65]—[66]), 3. Om de helliges Forbøn.
 22. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Den Helligaand ([120]—[105]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).

M.-K. St. Ansgars K. »Det gode Raads Moder« **M.** Tirsdag d. 18. Okt. Kl. 19¹/₂. **Rosenkransk.** »Stella matutina« **M.** Torsd. d. 20. Okt. Kl. 20. (Frederiksberg Allé 74). **F.-K.** Sønd. d. 23. Okt. (Rosenkransk.)

St. Franciskus's III Orden har Møde i St. Knuds Kapel den 21. Oktober.

Priorinden for **Benediktinerindeklosteret** paa Jagtvej har meddelt os, at der endnu mangler Kr. 200 til Dækning af Udgifterne ved Kirkens Restauration. Vi lader denne Meddelelse gaa videre i Haab om, at den maa naa de rette gavmilde Adresser.

Skoleforeningen **S. A. Fra. Efteraarsfest** for Medlemmer med Familie og Gæster afholdes **Onsdag d. 19. Okt. 1938 Kl. 20** i Skolens Lokaler, Bredgade 67 A². Deltagerne betaler Kr. 1,50.

Resultatet af »Katolsk Scene«s Lodtrækning meddeles i næste Nr.

HEDNINGEMISSIONS-AFTEN, Søndag den 30. Oktober, i ST. KNUDS SAL. Søndag den 30. Oktober vil St. Knuds Skoles mindre Elever opføre et **Eventyr-Syngespil** til Fordel for **Jesu Barndoms Forening og Hedningemissionen**. Stykket, som er paa 4 Akter, hedder »Heksen og Eneboeren« og er Søskendebarn til »Guldblommerne«, »Skovheksen« og »Slædekørslen«, der er spillet tidligere. Efter Forestillingen vil der være Lejlighed til at lægge Bidrag til det nævnte Øjemed i Bøsserne ved Udgangen.

Generalprøve Fredag den 28. Okt. Kl. 19¹/₄ præcis (Adgang 50 Øre). Søndag den 30. Okt. Kl. 19¹/₄ præcis (Adgang 1 Kr.). Event. Søndag den 6. Nov. Kl. 19¹/₄ præcis (Adgang 1 Kr.). Adgang for Børn til alle Forestillinger 25 Øre. **Obs!** Da der ikke maa være flere end 300 Mennesker i Salen, anbefales det at sikre sig Billet i Tide.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 13. Okt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 43

Søndag den 23. Oktober

1938

INDHOLD: Herre, mit Hjerte er beredt! - En Erklæring fra Vikariatet. - Gudsmenneskets Moder. - Nyt fra mange Sider. - En Asiat i Europa. - En ægte Basker. - En amerikansk Kvinde. - En Rettelse. - Kardinal Innitzer og Kirken i Østrig. - Talt og skrevet. - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner - Avertissementer.

Herre, mit Hjerte er beredt!

20. Søndag efter Pinse.

Ps. 106,2.

Gethsemane! Tungt sænked Natten sig,

styggt rusked det i Olietræets Grene:

Der kom han, Smertens Mand — ad Smertens Vej,

fulgt af de tavse elleve alene.

O, hvilken Daad han havde her i Sinde!

Barmhjertighed, som Slægten aldrig fatter!

At sone Syndeskylden for en Verden

er Daaden, Guds enbaarne har i Sinde!

Det menneskelige i ham stred imod.

Han saa et Syn fra Dødens mørke Lande.

Han sank til Jord i Angst. Han ræddedes,

og blodig randt hans Sved paa Kind og Pande.

(Fr. W. Weber).

Mange Aar forinden havde Israeliterne under det baby-loniske Fangenskab klaget: »*Ved Babels Floder sad vi og græd, naar Sion randt os i Hu*« (Ps. 136,1). Og deres bitreste Tanke var, at Hedningerne huserede og hærgede i deres hellige Stad. Paa Oliebjerget forudsaa Jesus, hvorledes Bøddelen vilde hæрге hans Legemes Tempel, det Tem-

pel, som han selv i Løbet af tre Dage skulde faa til at opstaa i Herlighed. Med Gru saa han det. Men med endnu større Gru erkendte han de Rædsler, som Syndere vilde forøve mod Helligaandens Tempel, mod de Helliges Samfunds Kongeborg. Og med allerstørst Gru skuede han, hvorledes de mange, trods den Sonebod, han for deres Skyld byder sin Fader, ubodfærdigt fuldbyrder Ødelæggelsesværket i deres egne Sjæle. For dem sætter den guddommelige Frelser forgæves sit Liv ind. De river sig løs fra ham, styrter blinde imod Fordærvelsen og drager andre med i den. De raser imod Frelseren. Og han ser det — her i Gethsemane. Da er det, at der fra hans angstfulde Hjerter lyder et Skrig: »*Min Fader, hvis det er muligt, saa lad denne Kalk gaa mig forbi! Dog, ikke som jeg vil, men som du vil!*« (Mt. 26,39).

Som Pilegrim i det hellige Land kommer Maria v. Buol til Oliebjerget:

*»Ja, denne Klippehules kolde Sten,
 hvorpaa mit Blik i Ærefrygt jeg fæster,
 var Vidne til hans Kval. Ja, end i Dag,
 midt i den Stilhed, som mig her omgiver,
 er det, som hørte jeg i Angst ham stønne,
 som saa jeg Synden mod ham drage Vaaben,
 al Verdens Synd — — —
 Af Ondskab, Nedrighed en udsøgt Hær,
 hvis Lige ingen Verdens Valplads saa.
 Ak! blandt den Skare, som her stormer frem,
 hvor findes jeg, hvor er min Plads i Hæren? — —
 Men hvordan er det? Atter er den borte,
 den grumme Skare. Helt alene staar jeg
 foran min Gud, der end med Døden kæmper.
 Paa mig alene er hans Øjne rettet,
 mit Hjertes skjulte Tanker dækkes af
 for ham og mig! — — Da knuges jeg til Jorden,
 til intet synker Slægtens Synder sammen:
 For min Synd ene rinder nu hans Blod.«*

En dobbelt Tanke paatrænger sig vort Sind ved Betragtningen af den til Døden ængstede Frelser. Man kan udtrykke den ved at anføre to korte Sætninger af Søren Kierkegaard: »Kun Synden er Menneskets

En Erklæring fra Vikariatet

Til Redaktøren af „Nordisk Ugeblad for katolske Kristne“,
Højærværdige Hr. Pater G. Scherz, C. SS. R.

Hans Bogbinders Allè 2, S.

Hans Excellence Biskoppen har Dags Dato paabudt mig at tilsende Dem medfølgende Erklæring med Paalæg om at offentliggøre samme i næste Nummer af „Nordisk Ugeblad“. Eventuelt andet Stof bedes venligst udskudt til Fordel for denne Erklæring . . .

Deres ærbødige

P. ANDREASEN

Secretarius

Vicaratus Apostolici

Daniae

DET APOSTOLISKE VIKARIAT
FOR DANMARK

For at undgaa Misforstaaelser føler Vi det som Vor Pligt herved at gøre opmærksom paa, at „Nordisk Ugeblad for katolske Kristne“, der gennem snart hundrede Aar har været den danske, katolske Kirkes eneste officielle, fælles Menighedsblad, stadig indtager denne Stilling uforandret, medens de øvrige danske, katolske Blade og Tidsskrifter er Organer for enkelte Sammenslutninger og Foreninger.

København, Valby, den 14. Oktober 1938.

Forsat fra Side 1042.

Fordærvelse«, og: »Den rette bedende strider i Bønnen og sejrer derved, at Gud sejrer i ham«.

Ud af den samme Opfattelse vælder den h. Alfons's Sang om Guds Vilje:

*»Saligheden er dens Følge.
Som mod Kysten Flodens Bølge
føjer sig, du, Sjæl, dig føje
mod Hans Vilje i det høje!
Lovet være Herrens Vilje,
Hans er Kærlighedens Fylde!
Har dit Hjerte Gud du givet,
blomstrer i det Guddomslivet,
gløder i det Længslens Lue
efter evigt Ham at skue.
Lovet være Herrens Vilje,
Hans er Kærlighedens Fylde!
Dybest Nød blir rigest Eje.
Dødens Seng blir Hvilens Leje.
Ondt til Godt sig villigt vender,
tager du det af Guds Hænder.
Lovet være Herrens Vilje,
Hans er Kærlighedens Fylde!
Een kun er mit Hjertes Trængsel,
eet mit Haab og een min Længsel:
Hvad jeg virker, lad det være
evigt til min Herres Ære!
Lovet være Herrens Vilje,
Hans er Kærlighedens Fylde!«*

—ch—

Gudmenneskets Moder.

Hvad lærer Aabenbaringen os om Kristi Moder?

Om Maria har Gud i Hovedsagen aabenbaret os, at hun er ubesmattet undfanget, at hun i Sandhed er Guds Moder, og at hun altid er forblevet Jomfru.

Maria er ubesmattet undfanget, d. v. s. at hun i Kraft af en ganske enestaaende Naade og under Henblik paa sin Søns fremtidige Fortjenester er blevet bevaret for Arvesynden. Lige fra første Øjeblik i sit Liv ejede hun den helliggørende Naade. »Jeg vil sætte Fjendskab mellem

dig og Kvinden« (1. Mos. 3,15). Fuldstændigt og uforsonligt Fjendskab bestaar mellem Maria og Satan. Ikke et Øjeblik har hun staaet under Djævlens Herskermagt. »Du er fuld af Naade« (Luk. 1,28). Saa fuld af Naade, som det sømmer sig en Guds Moder. Den 8. December 1854 har Pius IX højtideligt forkyndt: »Læren om, at den allersaligste Jomfru Maria, straks i det Øjeblik hun blev undfanget, ved en overordentlig Naadesbegunstigelse fra Guds Side og med Henblik paa Jesu Kristi Fortjenester, er blevet bevaret fri for enhver Arvesyndens Plet, er aabenbaret af Gud og skal derfor troes fast og urokkeligt af alle troende.« Den ubesmittede Undfangelses Fest fejres den 8. December. Kirken holder ogsaa fast ved, at Maria aldrig i sit Liv har begaaet nogen personlig Synd. Hun alene af alle Mennesker er forblevet fuldstændig ren og uberørt af enhver Synd.

Maria er i Sandhed Guds Moder. Ganske vist har hun ikke givet sin Søn den guddommelige, men netop den menneskelige Natur. Men den Person, der fødtes af hende, er Gud, og Moderen er den Persons Moder, der blev født af hende.

Maria har ved et guddommeligt Almagtsunder undfanget sin Søn som Jomfru og født ham som Jomfru. Saaledes var det allerede blevet profeteret 700 Aar før Kristus af Profeten Isaias: »Se, Jomfruen skal undfange og føde en Søn, og hans Navn skal være Emmanuel, Gud med os«. (Is. 7,14). Paa hendes Spørgsmaal: »Hvorledes skal dette ske, da jeg ikke kender nogen Mand,« svarede Engelen Gabriel: »Den Helligaand vil komme over dig, og den Allershøjestes Kraft vil overskygge dig«. (Lukas 1,35). Ved en guddommelig Almagtshandling blev Maria Guds Moder. Til Minde om den Dag, hvor Maria undfangede Verdens Forløser, fejres den 25. Marts, 9 Maaneder før Jul, Marias Bebudelse.

Og Maria er, endskønt hun var gift med den hellige Josef, stadig forblevet Jomfru. Kirken hilser hende som den »stedse rene Jomfru«. Naar der i den hellige Skrift tales om Jesu Brødre, saa forstaas herved Herrens Slægtninge, som ikke var Marias Sønner.

Maria, som skænkede Verden Forløseren, stod ogsaa under hans Kors og ofrede ham for Verdens Frelse og fortjente os saaledes i en vis Forstand sammen med Kristus de Naadegaver, som Kristus erhvervede os. Hun er vor Fortaler hos Gud, ja, det er en vel begrundet Antagelse, at ingen Naade som Følge af en Gudsanordning bliver os til Del, som ikke Maria først har bedt om for os. Guds Moder er vor Midlerinde overfor sin guddommelige Søn.

Ogsaa Marias Legeme blev efter Døden optaget til Himlen. Det skulde ikke forfalde til Støv. Den Straffedom, som Gud udtalte over de syndige Stamforældre: »Du er Støv

og til Støv skal du vende tilbage« (1. Mos. 3,19), gjaldt ikke for Maria. Hun er efter Guds Vilje Himlens og Jordens Dronning og de Helliges Dronning. Den Ære, der bliver hende til Del fra Kirkens Side, fordunkler ikke Kristi Ære, ligesom Maanens Lys ikke fordunkler Solens Lys, da Maria har modtaget sine Naadesbegunstigelser fra Kristus. Maria er Menneskehedens aandelige Moder, der som den nye Eva staar ved Siden af Kristus, den nye Adam.*)

A. Deneffe.

Niels Stensen.

Nyt fra mange Sider.

Niels Stensen Budbringeren har ikke ladet høre fra sig i et Par Maaneder, og mange af vore Læsere vil sikkert interesseret spørge efter nyt om vor Landsmand, der var stor baade ved Geni og aandelig Fuldkommenhed. Der er igen en Del at fortælle om, hvordan Steno erobrer Hjerterne herhjemme og ude.

Et af de sikreste Vidnesbyrd i saa Henseende er den bestandig voksende Tillid til Stenos Forbøn, som man sporer rundt omkring. Den spirer ganske naturligt frem, alene ved at Folk stifter Bekendtskab med hans rene, ophøjede Væsen. Snart den ene snart den anden kommer og fortæller, at de allerede i Aarevis har sat deres Lid til Stenos Forbøn. Selvfølgelig har den korte Levnedsskitse med Bøn, som efterhaanden er udkommet paa fem Sprog, fremmet Andagten. Nu føler man sig mere tilskyndet til ogsaa at tale om sine Erfaringer. Snart vil en Fader vise sin Taknemmelighed ved at fortælle om sin Drengs Helbredelse, som han mener at have opnaaet ved Stenos Forbøn. Snart meddeler en Dame os om en heldig Afvikling af en Pengeaffære, som hun havde anbefalet til Stensen. Eller et Bidrag til Stenofonden gives som Tak for Bønhørelse. En anden katolsk Dame skriver: »I Fjor led jeg en Del under en lille fysisk Skrøbelighed. Jeg bad da til Niels Stensen og lovede at sende Pateren Meddelelse, dersom jeg opnaaede Bedring; denne har jeg opnaaet — ikke fuldstændig Helbredelse, men det har jeg heller ikke ønsket eller bedt om — saadan, at jeg nu kan udholde det.«

Noget af det mest interessante var et Brev, som blev sendt os fra Rom, d. v. s. fra Castel Gandolfo, hvor Propagandakollegiets Studenter har deres Sommervilla ved den dejlige Albanersø. Det begyndte saaledes: »Jeg undertegnede er Student paa Propagandakollegiet i Rom, min Hjemstavn er Ceylon.« Den unge indiske Student fortalte saa, hvordan han for nogle Maaneder siden havde mod-

*) (Kleine katholische Glaubenslehre, Saarbrücher Drucherei 1938. 54 S.)

taget et af vore Steno-Billeder, og fortsatte: »Det er mig en Glæde at kunne meddele Dem, at jeg af denne Biskop har modtaget en Gunstbevisning, som maaske ikke er særlig paafaldende, men jeg har lovet at meddele den.« Vor Student fra Ceylon havde henvendt sig til Stensen i sine Studieanliggender og følte sig hjulpet. »Jeg er fuld af Taknemlighed mod Mgr. Stensen og føler mig forpligtet til at skrive til Dem for at udtrykke min Tak paa en konkret Maade. Vi ved, hvor megen Velsignelse Mgr. Stensens Kanonisation vil betyde for Kirken i Skandinavien. Vor alvorlige Bøn og vort Haab er, at han saa snart som muligt maa blive hævet til Alterets Ære.«

Forbilledligt Arbejde for Niels Stensen-Sagen har en ung katolsk dansk Pige ydet, som i Aar var inviteret til Holland. Hun interesserede sine katolske hollandske Bekendte, bl. a. en Kapellan i det Sogn, hvor hun opholdt sig, for Sagen. Paa Præstens Foranledning blev der saa sammenkaldt et Møde i Utrecht, og der indfandt sig nogle Gejstlige og aktive katolske Lægfolk, som med Begejstring hørte paa et Foredrag om Stensen og hans Forhold til Holland og var villige til at udbrede Kendskabet til ham. Lad os haabe, at Mødet maa bære rig Frugt.

Men noget af det glædeligste har vi allerede før hentydet til, nemlig at de tyske Biskopper i større Udstrækning er gaaet ind for Steno-Sagen. Som talende Vidnesbyrd ligger et første Hyrdebrev om Niels Stensen foran mig. Det er Biskoppen af Hildesheim, Dr. Machers, der har udsendt det. Lad os citere nogle af Biskoppens smukke Ord:

Paa Mindedagen for Korsets Ophøjelse blev Bispevielsen meddelt hin Mand af helligt Levned, der blev en Pryd for den nordtyske Diaspora og en Berømmelse for den katolske Kirke i Byen Hannover og hele Hildesheim Dioceset. I ved, jeg mener ingen anden end Niels Stensen, som i 1638, altsaa for 300 Aar siden, saa Dagens Lys. Kender I det Liv, som denne Hannovers store Biskop levede, denne Diasporaens offerglade Ven? Jeg kan ikke lade hans Jubilæumsaar gaa hen uden at opridse et Livsbillede af ham for Jer og fylde Jer med Højagtelse og Kærlighed til ham ...

Han fortjener at blive revet ud af Glemselen. Han var en Helt, som satte hele sin legemlige og aandelige Kraft ind for det højeste Maal. Han var en Helgen, der levede ud fra Troen, og som i Guds Naade søgte og fandt Kraften til at virke og til at lide ...

... I nogle Skitser har vi lært denne Mands mærkelige, ja næsten vidunderlige Livsbane at kende. Hans Skrifter og Breve og de talrige vel bevidnede Beretninger, der foreligger fra hans Bekendtes Haand, Beretninger fra Venner og Modstandere, afgiver Vidnesbyrd om det rige Tros- og

Naadesliv, som var virksomt i ham. Han forlod en berømt Løbebane og straalende Livsudsigter for at blive en fattig, ydmyg Efterfølger af den korsbærende Frelser. Hans naturlige Evner, Viljeskraft og skarpe Forstand, der gaar langt ud over det sædvanlige, blev nu forklaret og øget i den guddommelige Naades Lys og Kraft. Han tog det fuldstændig alvorligt med Kristi Efterfølgelse: han gik med Kristus Korsets Vej ...

Med Ærbødighed og Beundring ser vi paa Biskop Niels Stensens Dyds- og Offerliv. Det var en Helgens Liv. Kirken har ganske vist endnu ikke helgenkronet ham, men vi ønsker og vil bede om, at Alterets Ære maa blive denne den nordtyske Diasporas store Apostel til Del.

Men fremfor alt skal hans Eksempel lyse ind i vort Liv.

Han kan styrke os i vor katolske Tro. Den store Naturforsker og Biskop Niels Stensen lærer os, at sand Videnskab og kristelig Tro udmærket godt kan forenes, og at alvorlig Forsken efter Sandhed fører til Troen paa Gud. Lad os sige med Paulus: »Jeg ved, hvem jeg tror paa«, (2. Tim. 1,12) og med Johannes: »Det er den Sejr, der overvinder Verden: vor Tro«. (1. Johs. 5,4).

Det Forbillede, som den dybtfromme Biskop Stensen giver os, han, som ser alt i Troens Lys, og som kæmper om den sande Fuldkommenheds Krone, skal mane os til en ægte kristelig Livsvandel i Kristi Efterfølgelses Aand. Kristus har sagt til sine Dicipel: »Vil nogen følge mig efter, saa fornægte han sig selv og tage sit Kors paa sig og følge mig efter.« (Mt. 16,24).

Endelig kalder Missionæren Stensen, der var opfyldt af apostolisk Iver, os til det apostoliske Arbejde i Guds Rige. Enhver kan arbejde med paa Guds Riges Opretholdelse og Udbredelse, hvad enten det er ved Bøn og Offer, eller ved Ord og Eksempel, eller ved Karitetsarbejder eller ved at understøtte Missionsforeningerne, og særlig Bonifatiusforeningen, for Diasporaen. Er end alle Resultater ikke straks synlige, om end vi ikke skaanes for Skuffelser, saa vil vi af Kærlighed til Frelseren og hans Kirke altid være beredt til at virke med til at redde de udødelige Sjæle.

Vær trofaste indtil Døden som den ensomt døende Stensen, saa vil Kristus ogsaa give jer det evige Livs Krone.«

—2.

En Asiat i Europa.

Hvorledes Ruslands indre og ydre Forhold fra Aaret 1870 udviklede sig, og hvorledes denne Udvikling formede Embedsmandssønnen Wladimir Ilyich Uljanow (1870—

1923) til Skikkelsen Lenin, som atter skulde forme det russiske Samfund saaledes, at det blev en frugtbar Jordbund for Stalins Rædselsregimente, faar man i en overskuelig og spændende Fremstilling et Indtryk af gennem *Christopher Hollis*, »*Lenin*« (London, Longmans, Green & Co., 285 S., ill., sh. 10/6). For de fleste af os bliver denne Russer med det overvejende mongolske Islæt en Gaade. Paa Grund af sin mongolske Arv griber han, den store Kender af den russiske Massesjæl, næsten regelmæssigt fejl, naar han vil bedømme vesteuropæiske Forhold og tage dem med i sine Beregninger.

Lenin er Materialist, men han betoner samtidig lidenskabeligt: »Jeg er ingen Maskine!«

Han er overbevist Kommunist, i hvilken Egenskab han bevidst underminerer Grundlaget for Familieliv paa samme Tid, som han overfor sin Mor, sine Søstre og sin Hustru viser en udpræget Familiefølelse.

Hos Lenin træffer vi paa den mærkelige Modsætning, som vi kender fra flere af Menneskehedens største Bødler, at han er i Besiddelse af Natursans, han er begejstret for Musik, især for Beethoven, han kan være forekommende og hensynsfuld i sin daglige Virksomhed. Men hvor det gælder Skabelsen af en ny Mennesketype, Dannelsen af et nyt Rusland efter hans egen Idé, da lader han uden Skrupler Tusinder og atter Tusinder af Mennesker forbløde, hvis disse Massebord kan fremme hans Formaal.

I Privatlivet er Lenin bourgeois. Men det hindrer ham ikke i at sætte al Energi ind paa at arbejde og intrigere i den Hensigt at udnytte Mennesker og Omstændigheder til at puste Ild i Klassekampen for at kunne tilrive sig Førerskabet i denne Kamp.

Lenins Præstation var Dannelsen af Kommunistpartiet, Partiet af »professionelle revolutionære«, som var rede til at sætte Livet ind for den Sag, de kæmpede for, og villige til at anerkende en Disciplin af samme Strenghed som en religiøs Ordens. Lenin havde forkyndt, at uden en saadan Disciplin kunde man ikke gøre sig Haab om Sejr.

Under Zarens Regime havde det ikke været bare Løjer at melde sig ind i dette Parti. Alligevel talte det dengang 80,000 Medlemmer. Selv efter Oktober-Revolutionen var Medlemsskabet alt andet end tillokkende. Medlemmerne kunde blive udkommanderet til at paatage sig den desperate Pligt at organisere hemmelige Klubber og foranstalte Opstande i Byer, som var besatte af de »Hvide«. Enhver vidste, det var halsløs Gerning: I Tilfælde af Opdagelse var Pardon hverken ventet eller givet. Til Trods herfor voksede Partiet til $\frac{3}{4}$ Million i Løbet af Bolschevik-Styrets første tre Aar.

Lenin vaagede skinsygt over de rene Linjer i sin Elite-Kreds. Hans uforsonlige Had til Bevægelsens Modstandere var Drivfjederen i alle hans Foretagender. Og heri findes Roden til Lenins Had imod Religionen. I hans senere Aar voksede dette Had til vildt Raseri. Han var ikke i Stand til at høre nogen tale om Tro paa Gud uden at give sit Had til Kende gennem utøjlede Udfald imod Religionen.

Ligesom Plekhanov bekæmpede han Kristendommen — ikke som de gamle Socialister havde gjort det, fordi den ikke havde lært Mennesker at elske hverandre, men — fordi den havde lært dem det, fordi den havde inficeret Slægten med Svækkelses-Følelserne: Kærlighed, Barmhjerlighed, Ridderlighed og Medfølelse, og disse Svagheds-Symptomer maatte udryddes, for at »Sagen« kunde sejre. For Lenin stod Religionen som »en Slags spirituel Cocain, i hvis Rus Kapitalens Slaver drukner deres Erkendelses-evne og deres Krav om en menneskeværdig Tilværelse«. Religionen var den store Hindring for hans Planer. Hvis blot »Kleresiets, Missionærernes og andre lignende Elementers reaktionære og middelalderlige Indflydelse« kunde blive neutraliseret, vilde man ved Hjælp af Hadets Evangelium kunne styrte hele Orienten ud i kaotiske Tilstande. Og saa var Stunden til Indførelse af en Verdenskommunisme inde.

Den Terror, man i Rusland har udøvet og stadig udøver, viser, hvad den fanatiske Gudløshed gør Menneskene til, og hvormed den truer Menneskeheden.

»Det Baand, som holder os med Gud forbunden,
det knytter Bror til Bror, og Mand til Mand.
Men bryd det frækt: Da flammer Krig og Brand,
og Verdens Bygning brænder ned til Grunden.

F r. W. W e b e r.

Og Ch. Hollis mener: »Før Carl Marx fødtes, havde Napoleon allerede skrevet Kommunismens Gravskrift:

»Hvis man tager Troen fra Folket, vil man ende med i Stedet for Mennesker at producere lutter Stratenrøvere.«

A. P.

En ægte Basker.

Paa Vejen fra Lourdes til Pau ligger det henrivende Landskab Lestelle som en skøn Ramme om Klosteret Betharram med dets Helligdom og rummelige Tilbygninger. Kender vore Læsere Navnet Betharram? De færreste aner vistnok, hvilket katolsk Kraftcentrum det dækker over, og hvor rig Velsignelse derfra strømmer indtil de fjerneste Verdensdele.

Men nu har den h. Therese af Lisieux's berømte Biograf *Gaëtan Bernoville* i »*Le bienheureux Michel Garicoïts* (1797—1860)«, (Paris, I. de Gigard, 234 S., ill., Frs. 12), paa anskuelig og frisk Maade fortalt om hele den Virksomheds Stifter.

M. Garicoïts træder os her i Møde som en Naturkraft fra de baskiske Bjerge, en Naturkraft, som sammen med ligesindede forstod at organisere forskellige Foretagender, der med Iver tog sig af Sjælesorgen i Dioceset Oleron. Biskop Lacroix vogtede derfor misundeligt over, at disse uerstattelige Hjælpere blev bevarede for hans Dioces. Og saa skete det alligevel, at Forsynet tvang ham til at aabne et nyt Virkefelt for dem, endda paa den anden Side af Atlanterhavet.

Baskerne har altid færdedes paa Havet. Hvor inderligt de end er knyttede til den fædrene Jord, saa forlader de den dog med forbavsende Lethed, naar det gælder om at drage til fjerne Lande. I Begyndelsen af det XIX. Aarhundrede antog deres Rejser ligefrem Udvandringens massive og regelmæssige Form. Meksiko og hele Centralamerika, men især Syd-Amerika, Argentina, Kolumbia og Chile — drog paa et Aarhundrede 90.000 franske Baskere til sig af en Befolkning paa 120.000. Baskerne, der rejste ud, fulgte to Veje. Nogle forblev »hos Amerikanerne«, hvor de hurtigt dannede en førende Elite. Andre kom, efter at have sparet en større eller mindre Formue sammen ved at arbejde som Hyrder, efter en ti, tyve Aars Forløb tilbage til Fædrelandet, som de stadig med Hjemve har set hen til, for at realisere deres Drøm: et lille Hus med grønne Skodder. Udvandringen og dens Følger viste allerede paa P. Garicoïts's Tid sine store Fordele og Skyggesider. De unge Mennesker, Folkets Blomst, som saaledes rejste ud, fandt sig isolerede, uden aandelig Støtte — de kendte næsten ikke andet end Præsten af deres Blod — i et Klima, der gjorde blødagtig og nervøs, sommetider i store Byer med udsvævende Moral. Derfor ved de baskiske Præster godt, at Baskerne for deres Tros og det daglige Overløbs Skyld trænger til at staa Skulder ved Skulder med deres Folks Brødre. Det er af den allerstørste Vigtighed for Baskerne at bede, tale og især tie s a m m e n. Isoleret taber Baskeren Fodfæste.

En skønne Søndag omkring 1852 tordnede de baskiske Præster fra alle Landets Prædikestole med Kraft mod denne Masseudvandring, hvilket bevirkede, at Antallet af Emigranter, selv Antallet af dem, som det Aar allerede havde indtegnet sig for Argentina, pludselig dalede. Ved den baskiske Konsuls Mellemkomst lod de argentinske Myndigheder sig bevæge, saa man forhandlede. Man kom ende-

lig til et Kompromis, som ogsaa sikrede de emigrerende Baskere Muligheden for et religiøst Liv ved at have deres Præster hos sig. Mgr. Lacroix bifaldt denne Tanke og gik straks i Gang med at realisere den. Han henvendte sig til P. Garicoïts. Nu kunde denne have svaret ham, at han var alt for optaget af sin Mission i sit eget Diöces. Betharram Samfundets Medlemmer, som alle vilde have fat i, var haardt spændt for. P. Garicoïts vidste, at hver enkelt arbejdede til det yderste. Men siden saa mange Sjæle i Nød kaldte paa ham, saa var han ikke i Stand til at sige Nej til en saadan Appel, om den saa kom fra Verdens Ende. Overfor det, som synes menneskeligt umuligt, stode han paa Forsynet, som gør det umulige muligt. Han samlede derfor sine Præster om sig og sagde: »Vil vort Samfund tage imod den Mission, som er blevet tilhuddt, nemlig at drage ud og udøve Sjælesorgens Funktioner, som staar i Forbindelse med dets Formaal, i Diöceset i Buenos-Aires?« Alle modtog dette Spørgsmaal, som han selv havde gjort det i sit inderste Hjerte: Alle sagde Ja. De vidste, det var Lidelse, Udvandring, maaske Døden i det fjerne. Det var Betharram og den broderlige Arne, det var Bjergene og Havet, som maaske for evigt skulde være bandlyst fra deres Horisont. Men dette maatte ikke være det raadende. Vi kommer. Hvad vilde han gøre? Af sit Samfund vilde han skabe et regulært religiøst Institut efter den h. Ignatius's Yndlingsprincip, at gaa hen overalt, hvor Kristenheden var truet, altsaa et Institut, som besad Universalitetens Karakter.

Det blev Garioïts forundt at se Missionen i Amerika blomstre op. Ny Høst for Himlen var i Udsigt. Da Lægen under hans dødelige Sygdom antydede for ham, at der ikke var noget Haab, vidste han, at hans Haab nærmede sig sit Maal: »Endelig er den kommet, den skønneste Dag i mit Liv!«

C. H.-S.

En amerikansk Kvinde.

Hvis der i Dag (1937) i Amerika er — og det er der — 8 Kollegier, 160 Højskoler og Akademier, 447 Sogneskoler, 91 Hospitaler, 69 Skoler for Børnepleje, 6 Vajsenhuse, 18 Daghjem, 21 Børneasyler, 3 tekniske Skoler, 6 Hjem for nervøse Lidelser, 5 Hjem for kvindelige Arbejdere, 1 Hjem for spedalske, 8 Skoler og Asyl, 2 Skoler for døvstumme, 20 Handelsskoler og 3 Normalskoler, som ledes af »De Barmhjertige Søstre«, saa maa alle disse Foretagender til syvende og sidst tilskrives en lille amerikansk Piges Mod og aandelige Inspiration. Til hende gaar enten direkte eller indirekte alle Barmhjertige Søstre i U. S. A. tilbage, hvad enten de bærer den franske Bondekones hvide Hovedtøj,

eller den italienske Enkes sorte Hue, eller en hvilken som helst anden Klædning. Hvem er denne unge Pige, der i Dag er aandelig Moder for 8.911 Nonner? Ingen anden end Elisabeth Seton, en af de ædleste Skikkelser i Amerikas Historie. En ny Bog, som Digteren og Essayisten *Leonard Feeney*, S. J. har udgivet (*»Elisabeth Seton (1779—1821)*, New York, American Press, 272 S., § 2.—), oplyser os klart om hendes Personlighed og hendes aandelige Døtres Bedrifter.

154 af hendes aandelige Døtre arbejdede paa Slagmarkerne under Verdenskrigen; 189 af hendes barmhjertige Jomfruer bragte Lindring og Trøst til de amerikanske Soldater under den spansk-amerikanske Krig. Mon det ikke maa have været en stor aandelig Kraft, der kunde sætte denne Lavine af Selvopofrelse og Barmhjertighed i Gang?

Men hvis sociale og historiske Bedrifter gør mere Indtryk, skal vi henvise til, at Elisabeth Seton var den smukkeste Debutant i New York paa hendes Tid. Hendes Fader, Dr. Bayley (ved sit Ægteskab fik hun Navnet Seton, hendes Ungpigenavn var Bayley), var den første af Regeringen udnævnte Tilsynsførende ved Karantænen i New York og den første Professor i Anatomi ved Columbia-Universitetets lægevidenskabelige Fakultet. En af hendes kødelige Slægtninge er Franklin D. Roosevelt, De Forenede Staters nuværende Præsident. Da Franklin D. Roosevelt i 1931 var Statholder over New York, sagde han: »I min Barndom fortalte min Far mig ofte om Moder Seton, for hun var meget nær knyttet til Familien Roosevelt, og hendes Svigerinde var min Grandtante, tror jeg. Hendes højt ansete Nevø, Ærkebiskop Bayley, var Fætter til min Far, James Roosevelt, og de var meget intime Venner. I min Familie har vi mange Traditioner, der er præget af Moder Setons hellige Karakter.«

Hun blev døbt protestantisk og traadte ikke ind i den katolske Kirke, før hun blev Enke med 5 Børn. Guds Veje er ikke vore Veje, men de katolske Søstres ledende Fortrop i Amerika, de Barmhjertige Søstre, er Resultatet af det Mod og den Opofrelse, som et tidligere protestantisk Barn, en ung Pige, Hustru, Enke og Nonne, besad. —z.

En Rettelse.

Hvor sejlivet en Fordom kan være, derpaa er nedestaaende et morsomt Eksempel. Ved en forkert Oversættelse af en latinsk Glose kommer endda sprogkyndige og dygtige Historikere til det uhyrlige Resultat, at en Ordensregel under visse Omstændigheder skulde forpligte til at begaa Synder! I Virkeligheden gør Ordensregelen paa de citerede Steder ikke andet end at skelne mellem de Ordenslove, der forpligter under Synd, simpelthen,

fordi de angaar selve Løfterne, som Ordensfolk jo paa-tager sig under Synd, og andre Bestemmelser og Leve-regler, som i enhver Ordensregelbog forsynes med en klar Tilkendegivelse af, at deres Overtrædelse ikke medfører Synd. Det vilde jo være meningsløst og temmelig vilkaar-ligt, hvis alle mindre Forskrifter, f. Eks. om den Tavshedspligt, der paalægges i visse Timer, eller en Fejl mod Dagsordenen vilde medføre Synd. Længe før Jesuiterne har Middelalderens Teologer allerede gjort opmærksom paa, at ikke alle Ordensregler forpligter under Synd. Man maa mere for de andres end vor egen Skyld haabe, at de nu uden Forbehold anerkender Rigtigheden af dette vort Standpunkt. Det er dog ogsaa ellers Skik og Brug, at man i Tvivlstilfælde henvender sig til Ekspertes, til dem, der kender Sagen helst fra egen Erfaring. Et Blik i det gamle Kirkeleksikon af Wetzer og Welte — nemmere kan det ikke være — (Bind 9, Ordensregel Sp. 1017) vil i Løbet af nogle Minutter give den søgende tilstrækkelig Vejledning og vise ham, at man i Tidens Løb rigtigt nok har diskuteret, i hvilke Tilfælde Regel-forordninger forpligtede under Synd, men aldrig, at de forpligtede til Synd! *Red.*

Ifølge Jesuitternes Ordensregler medfører kun de 3 almindelige Munkeløfter og det særlige Missionsløfte til Paven Forpligtelse »ad peccatum« (under Synd). De andre Ordensregler forpligter ikke »ad peccatum« med Undtagelse af det Tilfælde, at den foresatte befaler i Jesu Kristi Navn eller under Paaberaabelse af Lydighedspligten. Lektor Müller paastaar, de latinske Ord betyder »til Synd«. Jeg fastholder, at de betyder »u n d e r Synd«. Beviset findes i »Nordisk Ugeblad for katholske Kristne« for 31. Juli.

Lektor Müller indrømmer i »Kristeligt Dagblad« for 2. Aug., at Oversættelsen: Forpligtelse under Synd »sprog-ligt lader sig forsvare«, og han vedgaar i »Gymnasieskolen« for 5. Oktober, at hans egen Oversættelse »frembyder Vanskeligheder«; thi hvis Oversættelsen »til Synd« var rigtig, vilde der i Ordensregelen komme til at staa, at de 3 almindelige Munkeløfter og Missionsløftet til Paven medfører Forpligtelse til Synd. Men Lektor Müller vil dog vist ikke for Alvor paastaa, at et Løfte om f. Eks. at leve i Fattigdom nogen Sinde skulde kunne medføre Forpligtelse til at begaa en Synd.

Imidlertid indvender Lektor Müller mod Rigtigheden af Oversættelsen »Forpligtelse under Synd«: Da det paagældende Sted af Ordensreglerne begynder med at indskærpe, at Ordenen ønsker alle sine Regler efterfulgt »uden Afvigelse i nogen Henseende«, vilde det være mærkeligt, hvis det endte med at forkynde, at Medlemmerne med de nævnte Undtagelser ikke paadrager sig nogen Synd ved at overtræde Reglerne.

Men det er en Tilsnigelse. Stedet begynder ganske vist med at indskærpe Ordenens Ø n s k e om, at Medlemmerne

overholder alle Reglerne. Men saa hedder det videre (hvad Lektor Müller udelader), at Ordenen »ogsaa og ikke mindre ønsker, at alle Medlemmer skal være sikrede mod eller i det mindste hjælpes til ikke at falde i nogen Syndens Snare foraarsaget af Reglerne«. Der er saaledes 2 Hensyn at tage, dels Hensynet til Overholdelsen af Reglerne, dels det Hensyn at vogte Medlemmerne mod Synd. Den logiske Følge heraf bliver, at saa faa Regler som muligt (nemlig kun de 4 omtalte Løfter) forpligter under Synd (ad peccatum), de andre, mindre vigtige Regler forpligter ikke under Synd. Hvor er det mærkelige i denne Konklusion, naar begge Præmisser tages med?

Det kan tilføjes, at for mange Ordenssamfund og religiøse Foreninger gælder ganske samme Bestemmelse som for Jesuiterne, nemlig at deres Regler ikke forpligter under Synd.

Endvidere glemmer Lektor Müller, at paa de Steder i Ordensregelen, hvor det alvorligste indskærpes, hvor vigtigt det er ikke blot at lyde i det ydre, men ogsaa i det indre at ligedanne sin Vilje og Mening med den foresattes, fremhæves det udtrykkeligt, at *det gælder kun, hvor der ikke er Tale om Synd* (»in omnibus rebus, ubi peccatum non cerneretur«). Se »Institutum Societatis Jesu« 2. Del Florens 1893, Side 47, og 3. Del, Side 6—7.

Sluttelig: Lektor Müller anfører Dr. Moltesen til Fordel for sin Mening. Jeg kan anføre 2 meget større protestantiske Forskere til Gunst for mig, nemlig R a n k e og G a r d i n e r.

Vil Lektor Müller stadig fastholde sin Paastand?

Esbjerg, den 10. Oktober 1938.

Carl Lindberg Nielsen.

Kardinal Innitzer og Kirken i Østrig.

De dybt beklagelige Voldshandlinger paa St. Stefans Plads i Wien har været Forsidestof for Bladene. Men man kan paa en Maade ogsaa give Hr. Bürckel Ret, naar han betegner dem som Bagateller. Set paa Baggrund af hele den alvorlige Kirkekamp i Østrig er de Bagateller, hvis man ikke ligefrem vil tillægge dem symptomatisk Betydning, at Kirken i Østrig nemlig nu forbereder sig til Kamp ovenpaa en kompromisvenlig Periode.

Ja, der er sket langt mere indgribende Ting! De katolske Skoler er saa godt som alle blevet lukket! Gejstligheden nægtes Adgang til de andre Skoler. Elever fra 14 Aar kan selv bestemme, om de vil have Religionsundervisning. Drengeseminarier, som Biskopperne og Ordenerne har byg-

get og opretholdt under de største Ofre, bliver lukket og taget. Samme Skæbne deler flere Præsteseminarier: man lukker dem, konfiskerer dem, og Studenterne faar selv se, om og hvor de kan fortsætte. Det teologiske Fakultet i Salzburg er blevet ophævet, og Kapitalerne, som katolsk Offervillighed har samlet med Oprettelsen af et katolsk Universitet for Øje, er blevet beslaglagte. Det teologiske Fakultet i Innsbruck eksisterer heller ikke mere, og om de to endnu eksisterende teologiske Fakulteter i Wien og Graz mener man, at deres Dage er talte. Samtidig gaar man haardt frem mod Ordensfolk, f. Eks. er Abbedierne Admont og St. Lambrecht blevet sækulariseret. I Hundredvis er katolske Søstre blevet forvist fra deres Virksomhed i Skoler, Institutioner, Hospitaler. Rundt omkring i Østrig har Staten konfiskeret Kloster- og Foreningsbygninger. Dette er kun en Del af de sørgelige Kendsgerninger.

Ingen vil nægte, at den Slags Foranstaltninger, selv om de ikke vækker Verdenspressens Opmærksomhed og udføres i al Stilhed, er langt mere indgribende end en Demonstration.

Optøjerne paa St. Stefanspladsen begyndte forresten Fredag Aften den 7. Oktober. Kardinal Innitzer havde da sammenkaldt til en Ungdomstime i St. Stefans Domkirke. Flere Tusinde (ca. 6000) unge fyldte den ærværdige Katedral, og Begejstringen var stor. Kardinalen lagde Ungdommen paa Sinde at holde sig til Kristus og ikke kapitulere over for Tidens kirkefjendtlige Tendenser. Han sagde bl. a.: »Man har frataget os vore Faner og vore Organisationer, som vi har opbygget med stor Idealisme. Vi har imidlertid vundet mere, end vi har tabt, thi vi har lært Enighedens store Værdi at kende ... Bevar jeres Tro i Hjerterne og vis den ogsaa saa ofte som muligt udadtil, selv om det maaske skulde bringe jer Lidelse.« Efter Andagten beredte de troende Kardinalen uden for Domen en hjertelig Hyldest, idet de bekendte deres Troskab til Kristus. Allerede ved denne Lejlighed kom det til nogle Demonstrationer fra Hitlerungdommens Side. Den katolske Ungdom sang: »Gott ist unser Glaube ...«. Nazisterne raabte: »Unser Glaube ist Deutschland.« Der blev gjort Forsøg paa at storme Kardinalens Palæ. Politiet indfandt sig dog snart og splittede Mængden, uden at det kom til alvorlige Optøjer.

Lørdag den 8. Oktober blev det derimod en helt anderledes bevæget Aften. Klokken var ca. 20,30, da der strømmede Demonstranter til St. Stefans Plads, vel udrustede til deres Gerning. Domkirken ligger som bekendt midt paa Pladsen, og Kardinalens Palæ ligger til venstre, naar man staar med Ansigtet mod Kirkens Højalter. Det var mod dette Palæ Demonstranterne allerførst vendte sig. Der ka-

stedes Sten mod de høje Vinduer, saa de snart alle var i Stykker, og Bygningen alene derved frembød et hærgtet Syn. Men det lod man sig ikke nøje med. Nogle Grupper banede sig med Vold Vej til Palæets Indre gennem de stærke Egetræsdøre, andre klatrede ad Stiger op til Vinduerne. Saa begyndte Ødelæggelsen indenfor. Møbler, Billeder, Andagtsgenstande etc. blev ødelagt og kastet ud paa Gaden, deriblandt et stort Trækors, et Oliemaleri forestillende Jomfru Maria og en værdifuld fransk Bønebog. Demonstranterne trængte ind i Kapellet paa første Sal og i Kardinalens Arbejds- og Soveværelse, hvor de ogsaa øvede deres Hærværk. Nedenfor paa Pladsen flammede snart et Baal, næret af alt det Indbo, der blev kastet ned.

Kardinalens Palæ var dog ikke den eneste Bygning, det gik ud over. Paa højre Side af St. Stefans Kirke — stadig naar man staar med Ansigtet vendt mod Højalteret — ligger det saakaldte Kurhus, som huser det ærkebiskoppelige Ordinariat. Ogsaa der begyndte Plyndringerne og varede ved, til Politiet, ca. 50 Minutter efter Optøjernes Begyndelse, endelig indfandt sig. Demonstranterne trængte ind i Kapellet og hærgede, og de fik fat i Domkurat Johann Kraworik, som fra et Vindue paa anden Sal blev kastet ned i Gaarden. Han brækkede begge Benene og blev haardt kvæstet indlagt paa Hospitalet. Kardinalens Sekretær, Mgr. Weinbacher, ringede gentagne Gange efter Politiet, som imidlertid indfandt sig temmelig sent.

Straks efter Demonstrationerne fik man Indtryk af, at den tyske Regering ved D.N.B. paa det bestemteste tog Afstand fra dem og lovede at straffe de skyldige. Men efter Hr. Bürckels Tale i den efterfølgende Uge at dømme synes man igen at have skiftet Standpunkt og at lægge al Skyld for det skete paa Kardinalen. *Christianus.*

Talt og skrevet.

Det er ikke sjældent, at vi, der læser danske Aviser og Tidsskrifter, harmes over den Letsindighed, med hvilken mange Talere og Skribenter omgaas Sandheden, naar de beskæftiger sig med den katolske Kirke. I de allerfleste Tilfælde skyldes det dog sikkert ikke egentlig ond Vilje, men blot dette, at man udtaler sig om noget, man ikke har andet end overfladisk Kendskab til, ja, maaske øst af meget grumsede Kilder. Hvad har ikke en Grundtvig om »Paveløgn og Munkedrømme«, en Schepelern i over en Menneskealders ihærdige Angreb paa Kirken, en Vilh. Bech med sine næsten fantastiske Fordømmelser af Pave og Kirke, og en Pastor Moe præsteret? I vore Dage er det noget »mindre Aander«, men maaske er Antallet større.

Paa Baggrund af den megen Uvidenhed virker det næsten overvældende at læse Referatet af et Foredrag, som den unge, dygtige protestantiske Teolog Dr. K. E. Skydsgaard har holdt i »Menighedskonventet af 1891«. Dr. Skydsgaard har tidligere ved sin Doktordisputats om Katolsk Teologi vakt stor Opmærksomhed; i dette Foredrag fastslog han, at i de »sidste Aar har den romersk-katolske Kirke oplevet en Renæssance — det er bl. a. det, der midt i den politiske Mørketid gør vor Tid saa enestaaende stor. Vi Protestanter maa have Mod til at se, at Forholdet mellem den evangeliske og den katolske Kirke ikke er det samme som for 400 Aar siden. Det fører til Eftertanke over vort eget — ofte en ydmygende Eftertanke.

Naar jeg efter at have set dybt ind i den katolske Kirke dog er blevet staaende i vor Kirke, skyldes det væsentlig Barth.«

Ja, der er ingen Tvivl om, at Dr. Skydsgaard har set dybt ind i den katolske Kirke, og han har gjort det fri for Fordomme. Med dyb Kendskab og Indlevelse skildrer han »Den katolske Vækkelse«:

»Den mest betegnende Røst i Katolicismen i vor Tid er den Vækkelse, man har kunnet spore. Med Vækkelse menes her noget, der har sit Udspring og Centrum i Kirken, dens Forkyndelse og Sakramenter. Den omfatter baade Præster og Klostre. Men sit særlige Præg har den ved Lægmandsbevægelsen: den katolske Aktion. Denne er, kunde man sige, den katolske Kirkes Vilje til at gennemsyre Offentlighed og Samfundsliv.

Denne Vækkelse er altsaa dels rettet ind mod Kirkens mystiske Liv, dels rettet udad i Kamp for Verden, mod Verden. Ofte forbindes disse to Ting ikke i de Vækkelser, vi kender.

Den personligt religiøse Bevægelse kommer til Orde i det liturgiske. Paa katolsk Grund udtrykker liturgisk Liv noget langt dybere end hos os, nemlig sakramentalt Liv — Liv med Kristus selv. Denne Bevægelse vender sig da til Mysteriet — bort fra Humanismen. Ikke til et romantisk, men et dybt kirkeligt Mysterium.«

Naar man læser Referatet af dette Foredrag, kommer jeg uvilkaarligt til at tænke paa den store norske Teolog Krogh-Tonning. Den samme Ærlighed og dybe Respekt for Sandheden, som han var besjælet af, møder man her fyrretyve Aar efter hos den danske Teolog.

— — —
Ikke mindre opløftende virker en Artikel: »Fransk Ungdom marcherer — med Kristus«, i Tidsskriftet »Det tredje Standpunkt«. Den meget interessante Artikel er skrevet af cand. mag. Ellen Nielsen og giver en begejstret Skildring

af Jocisternes Kongres i Paris sidste Sommer, hvor 60,000 Jocister, udsendt af Provinsgrupperne, fejrede denne kristne Arbejderbevægelses 10 Aars Jubilæum.

— — —
Fælles for det, jeg ovenfor har peget paa, er protestantisk Vidnesbyrd om *L i v* i den katolske Kirke. Her er ikke Plads for gamle Skrøner om »Forkalkning« og »Stivnethed« — og jeg mindes uvilkaarligt, hvad en fremtrædende Personlighed i vort offentlige Liv sagde til mig, da jeg stod foran Optagelsen i vor hellige Kirke: »Jeg skal intet ufordelagtigt sige om Katolicismen, men der er intet Liv, intet Menighedsliv, alt er, trods en vis Skønhed over Gudstjenesterne, stivnet i bestemte Dogmer, bestemte Bønner ...«

Denne Mand havde i k k e set dybt ind i den katolske Kirke. *Jens Jyde.*

Nye Bøger.

Paa Flugt for sig selv.

Pater Willibrord Verkade, Mogens Ballins Ven, blev i Paris en af P. Gauguins Disciple og nærede stor Taknemmelighed overfor Mesteren. I sin »Unruhe zu Gott« giver han smukt Udtryk for denne Følelse. Men han maa alligevel med Beklagelse tilstaa: »Denne Kunstner lod det i sit Privatliv ofte mangle paa Selvdisciplin og konsekvent Livsførelse.« Om denne Livsførelse fortæller nu Robert Burnett i sin Bog :»Poul Gauguin« (Schultz' Forlag, 271 S., ill., Kr. 9,75). Burnett vælger som Motto for 2. Kapitel af sin Bog en betegnende Udtalelse af Maleren selv: »Livet er knapt en Brøkdels af et Sekund. Tænk at skulle forberede sig til Evigheden paa saa kort Tid. Jeg vilde ønske, jeg var et Svin: kun Mennesket kan være latterligt.« Hvor megen bitter Ve er ikke indeholdt i disse Ord! Det er en Pine at følge denne arveligt belastede, rodløse Kunstners sjæls Flakken hid og did, hans Forsøg paa at flygte fra sin egen Uro. Forfatteren til denne Romanbiografi gør alt dette endnu pinligere for os ved sin tendentiøse Fremstilling. *A. P.*

Dansk Tidsskrift-Index.

Der udgives mellem Aar og Dag næppe en Bog, som tilhyder saa stor og saa omfattende Viden som »*Dansk Tidsskrift-Index*«, der udgives af *Statens Bibliotekstilsyn* og er udarbejdet af Biblioteksdirektør *Th. Døssing* og Biblioteksinspektør *R. L. Hansen* (Kbhvn. 1938. I Komm. hos Nyt Nordisk Forlag, 420 S. Kr. 6.—). Fra ca. 240 danske og ca. 40 større andre nordiske Tidsskrifter samles alt Stof, som fortjener at blive bevaret og har Interesse for en større Læsekreds. Her er vel nok et broget Videnskabernes Marked, hvor enhver kan finde, hvad der i Løbet af et Aar er

blevet skrevet paa de forskellige Omraader. Har man overhovedet bestemte Interesser, saa vil man ikke være sen til at skære denne Bog op! Den velordnede Indholdsfortegnelse, de udførlige Registre viser hurtig Vejen. Med Glæde kan vi konstatere, at ogsaa Nordisk Ugeblad har givet meget Stof til denne fyldige Bog. Saaledes har f. Eks. Niels Hansens indledende personal-historiske Artikler fundet Optagelse. Der skal lyde en Tak til de utrættelige og dygtige Arbejdere, der har sat denne Bog sammen. —z.

Fra Hovedstad og Provins.

Et Vejkors ved Søllerød.

Hvem kender ikke de smukke Vejkors og »Marterln« fra Alperne, hvor katolske Slægters dybttroende Sind har plantet dem langs Veje og Marker. Hvor mange Minder knytter sig ikke til dem, hvor megen Stemning har from Kunst ikke fundet ved dem og fastholdt i Ord og Farver! Nu har vi ogsaa herhjemme faaet et saadant Vejkors, og hvad der er ikke mindre glædeligt: Man har undfanget Tanken fra ikke-katolsk Hold, og Folkekirkens Biskop Dr.

Vejkorsset ved Søllerød.

Fuglsang Damgaard har talt ved Korssets »Indvielse« den 14. Oktober. Vore Læsere har vist allerede set det af nogle Dagblade. Det skønne Krucifiks staar i Krydset Nærum — Attermosevej. Det er skænket af en anonym Giver; desuden har Eliaskirkens Sognepræst, Pastor Georg Bartholdy, vist stor Interesse for Sagen. Det skyldes bl. a. hans Initiativ, at den smukke Grund, hvorpaa Krucifikset er anbragt, blev stillet til Disposition af en Privatmand. Krucifikset

er i sin Stamme $3\frac{1}{2}$ m højt, og dets Kristusfigur har næsten Legemsstørrelse. Det er Billedhugger Axel Theilmann, der har Æren af det smukke Arbejde, om hvilket »Nationaltidende« skriver (7.10.): »Det er i sjælden Grad lykkedes Kunstneren i sit Arbejde at give Udtryk for baade den

ophøjede Majestæt og den dybe Smerte i Frelserskikkelsen. Udførelsesmaaden leder uvilkaarligt Tanken hen paa de gamle, middelalderlige Billedskærerarbejder fra Absalons-tiden, der viser en Overgang fra det stiliserede til det liden-
de Kristusmotiv.«

Academicum Catholicum.

Onsdag den 5. Oktober holdt A. C. Rusgilde. Af Aarets 6 Russer var 4 mødt. Blandt Æresgæsterne saas foruden de 4 Russer Dr. med. Blixencrone-Møller, som A. C. ønskede at fejre i Anledning af Erhvervelsen af Doktorgraden ved Københavns Universitet. I sin Velkomsttale udtalte Formanden, Politivadokat Lotinga bl. a. sin Glæde over at se Pater Küpferle, S. J. og Pastor Jacob Hjorth, der begge har vist A. C. den Interesse og Administratores den Glæde at staa dem bi med Raad og Daad i det kommende Aar. Pastor Jacob Hjorth, der holdt Rustalen, indledede med nogle spøgefulde Bemærkninger om Oprindelsen til Ordet Rus og lagde derefter Russerne paa Sinde aldrig at høre op med at være Studenter, d. v. s. aldrig høre op med at læse og granske, nej, man skal studere hele Livet med aabne Øjne og Øren og vogte sig vel for at blive en Erasmus Montanus, den blinde, golde, værdiløse Student. Den katolske Rus har det forud for andre, at han eller hun har et fast Udgangspunkt i den sande Tro. Det gælder om aldrig at svigte dette Grundlag og dermed svigte sig selv. Pastor Hjorth sluttede med at opfordre til at glemme de alvorlige Ord for Aftenen, men huske dem Dagen efter. Denne Opfordring blev villig fulgt, hvilket gav sig Udslag i munter Tale og Sang lige til Midnat. *Sekretæren.*

Jubilæum i Holbæk.

Søndag den 23. Oktober vil der være Fest paa St. Elisabeths Hospital i Holbæk. Den ældste af Søstrene, Mater Theresa, kan den Dag se tilbage paa 50 Aars Ordensliv, da hun paa denne Dag for et halvt Aarhundrede siden har aflagt sine Ordensløfter. Hvor mange Bønnens Timer, hvor megen Opofrelse og Hengivenhed under Guds Vilje, hvor meget krævende Arbejde for de syge disse 50 Ordensaar indeslutter, ved Vorherre alene. Det er nok ikke mange uden for Klosterets Mure, der kender Mater Theresa, men de, der kender hende og ved, hvor opofrende og kærlig hun er i sin Gerning, vil paa denne Dag ikke alene lykønske hende, men ogsaa indeslutte hende i deres Bøn; det er nok det, Mater Theresa vil sætte allermost Pris paa. Ogsaa her i Bladet vil vi ønske Jubilæren hjertelig til Lykke!

J. W.

Fra den vide Verden.

Pavens Helbred.

Rektoren for Milanos katolske Jesu-Hjerte-Universitet, Pater Agostino Gemelli, O.F.M., udtalte sig for nylig over

for Tidsskriftet »The Advocate«s romerske Korrespondent angaaende den hellige Faders Sundhed: »Jeg saa Hans Hellighed i Foraaret 1937, endnu førend han havde genoptaget sine Embedsforretninger, og allerede dengang var min Mening den, at han sandsynligvis endnu vilde kunne leve en Række Aar. Nu, efter langt over et Aars Forløb, kan jeg til min store Glæde atter sige det samme og med endnu større Overbevisning. En saa fuldstændig Genvindelse af Sundheden hos en Mand paa over 80 Aar er *praktisk talt et Mirakel*. Påven er fuldstændig restitueret. Hjertefunktionen er fuldstændig normal. Varicosen i Benene er forsvundet, og selv om Hans Hellighed stadig gaar med Gummibandager, saa er dette kun af Forsigtighedshensyn. Hele hans Konstitution er undergaaet en Forandring. Han har taget af i Vægt, men netop dette er til hans Bedste. Omend han er lidt afmagret, er han dog kraftig. Hans Arbejds-kraft er paafaldende, og Bevidstheden om denne Arbejds-kraft bereder Hans Hellighed stor Glæde. Bevidstheden om hans legemlige Udholdenhed i Arbejdet paavirker naturligvis igen hele Almenbefindendet meget gunstigt. Selvfølgelig bestaar stadig den Mulighed, at denne Virksomhed pludselig vil blive afbrudt. Endskønt Pave Pius XI uafbrudt udvider Rammen for sin Virksomhed og øger sit Arbejde, er han fuldstændig klar over, at Muligheden for en saadan Afbrydelse foreligger. Gang paa Gang har han over for sine allernærmeste Omgivelser erklæret, at det er hans højeste Ønske at dø midt i Arbejdet.«

Vatikanets Radio og Missions søndagen.

Lørdag den 22. Oktober, Dagen før Missions søndagen, vil der som Indledning til denne finde to Udsendelser Sted fra Vatikanets Radio. Kl. 19,35 vil Præfekten for Kongregationen til Troens Udbredelse, Hs. Eminence Kardinal *Pietro Fumasoni Biondi*, tale til Katolikkerne i de forenede Stater; Talen, der holdes paa Engelsk, vil blive udsendt paa Bølgelængde 19.84 m og blive transmitteret over de forenede Staters Radiostationer.

Samme Aften vil Sekretæren for samme Kongregation, Hs. Exc. Mons. *Celso Costantini*, rette en Henvendelse til hele Verdens Katolikker. Denne Udsendelse finder Sted Kl. 20,30 paa Bølgelængde 49;75 m og holdes paa Italiensk; Talen vil endvidere blive udsendt paa forskellige Sprog: Kl. 19,15 paa Hollandsk, Kl. 19,45 paa Polsk, Kl. 20 paa Fransk, Kl. 20,15 paa Tysk, Kl. 20,45 paa Engelsk, Kl. 21 paa Spansk, stadig paa samme Bølgelængde (49,75 m). Før Udsendelsen over Vatikanets Radio vil Ærkebiskoppen Kl. 19,50 holde Talen over de italienske Stationer (E.I.A.R.).

Store Resultater.

Det af Fru Begard-Cottin og hendes Datter grundlagte »Apostlen Petrus's pavelige Værk for den indfødte Klerus« vil i nærmeste Fremtid kunne fejre sit 50 Aars Jubilæum. I 1888 fandtes der 2700 Seminarister i Missionslandene. I 1937 havde Værket overtaget 14.709 af de 15.979 Studenter i Missionslandenes 269 smaa og 87 store Seminarier. Det største Antal Seminarier og Seminarister findes i Kina, Mongoliet og Manschuriet. I Beretningsaaret 1935—36 er 344 Seminarister, der er blevet understøttet fra Værket, blevet præstevede.

Søndag d. 6. November Kl. 19 $\frac{1}{2}$ afholdes de **unge Pigers Menighedsfest paa Amager**, i den nye Festsal ved St. Annæ Kirke, Dronning Elisabeths Allé 3. Der bydes paa Sang, Musik, Sketch, Tombola, Kaffe og Underholdning. Billetter à 1 Kr. (incl. Kaffe) faas hos Portneren, Hans Bogbinders Allé 2, Telf. Amager 3202.

Katolsk Ungdoms Værn afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 30. Oktober i det store Taleværelse paa St. Knuds Skole efter Højmessens. *Bestyrelsen.*

Niels Steensens Fond:

Som jeg har lovet	Kr.	60,00
Tidligere indkommet	»	760,82
	Ialt	<u>Kr. 820,82</u>

Katolsk Scene's Lodtrækning. Sjalet blev vundet paa Nr. 127 og kan afhentes hos Stabehl, Amerikavej 9 St. tv.

Ved Basaren i Stenosgade den 16. og 17. Okt. blev følgende Numre udtrukket: *Store Lodtrækning* (gule Sedler): 1507 500 592 527 954 2343 1824 3806 1104 276 785 3045 3507 3961 2869 3573 159 3408 1498 2143 3110 479 1529 1752 1765 2642 2712 973 728 1310 2846 3423 3220 3017 3557 1197 2748 2159 513 27 1561 3821 1474 2767 2801 1253 2449 2762. *Brun broderet Pude: 34, hvid broderet Pude: 34, en Kommode: 27, et Valtæppe: 73, Sofapude: 15, Sengelæppe: 63, Dukke Elisabeth: 95, Dukke Birthe: 64, et Sæt Dameundertøj: 77, en Tedug: 10.* Gevinsterne bedes afhentet hos Portneren, Stenosg. 4, Kbh., inden Udgangen af Oktober Maaned.

Odense: St. Albani Skoles Basar. Følgende Numre blev trukket ud: 940 108 2365 2125 34 1431 2208 132 1093 426 726 1466 448 2396 2252 1943 361 69 1906 2357 1277 2145 1990 297.

Søndag den 30. Okt. Missions-Aften i St. Knuds Skoles Sal. Eventyr-Syngespillet »**Heksen og Eneboeren**« til Fordel for **Jesu Barndomsforening** og **Hedningemissionen**. Bidrag bedes nedlagt i Bøsserne ved Udgangen.

Generalprøve Fredag den 28. Okt. Kl. 19 $\frac{1}{4}$ præcis (Adgang 50 Øre). Søndag den 30. Okt. Kl. 19 $\frac{1}{4}$ præcis (Adgang 1 Kr.). Event. Søndag den 6. Nov. Kl. 19 $\frac{1}{4}$ præcis (Adgang 1 Kr.). Adgang for Børn til alle Forestillinger 25 Øre. **Obs!** Da der ikke maa være flere end 300 Mennesker i Salen, anbefales det at sikre sig Billet i Tide.

Kirkelig Kalender

<p>Okt. 23. S. 20. Søndag e. Pinse.</p> <p>24. M. Raphael, Ærkeengel. 25. Ti. Chrysanthus og Daria. 26. O. Evaristus. 27. T. Vigilie. 28. F. Simon og Judas, Apostle. 29. L. Gudsmoders Lørdags- messe.</p>	<p>Okt.-Nov. 30. S. 21. Søndag e. Pinse. — Vor Konges og Herres Jesu Kristi Fest. 31. M. Vigilie.*) 1. Ti. Alle Helgens Dag. 2. O. ALLE SJÆLES DAG. 3. T. 3. Dag i Oktaven. 4. F. Karl Borromæus. 5. L. Relikviefest. *) Faste- og Abstinensdag.</p>
---	--

<p>Okt. 23. S. 20. Søndag e. Pinse (741—570); 2. Sæt Bønner: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Sæt Bønner: Efter frit Valg, 4. Sæt Bønner: Om Troens Udbredelse*).</p> <p>24. M. Raphael, Ærkeengel (1118—955).</p> <p>25. Ti. † Chrysanthus og Daria (1121); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.</p> <p>26. O. † Evaristus (1122—958); 2. og 3. som Tirsdag.</p> <p>27. T. Vigilie (1122—958); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).</p> <p>28. F. Simon og Judas, Apostle (1124—959).</p> <p>29. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Den Helligaand ([120]—[105]), 3. For Kirken eller for Paven.</p>	<p style="text-align: center;">Ugens Messebønner</p>
--	---

*) Kirkebøn. Gud, du, som vil, at alle Mennesker skal frelses og komme til Sandhedens Erkendelse, send, beder vi dig, Arbejdere til din Høst, og giv dem med al Troskab at forkynde dit Ord, for at det maa udbredes og forherliges og alle Folkeslag erkende dig, den ene sande Gud, og ham, som du har sendt, Jesus Kristus, din Søn, vor Herre, som lever og regerer...

Stillebøn. Gud, du vor Beskytter, se ned til din Salvete, som gav sig selv til Frelse for alle, og lad fra Solens Opgang til dens Nedgang dit Navn være stort blandt Folkene, og lad der overalt blive ofret og frembaaret et rent Offer til dit Navn. Ved samme vor Herre...

Slutningsbøn. Vederkvægede ved vor Forløsnings Gave beder vi dig, Herre, at den sande Tro ved den evige Frelses Hjælp stedse maa vinde frem. Ved vor Herre...

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« F.-K. Sønd. d. 23. Okt. Kl. 8^{1/2}.
Rosenkransk. »Stella Maris« M. Mand. 24. Okt. Kl. 20.

Søndag den 23. Okt., Missionssøndagen, afholdes i alle Kirker og Kapeller KOLLEKT FOR HEDNINGEMISSIONEN.

A.C. Onsdag d. 26. Okt. Kl. 20 i Vesterhus, Vestervoldgade 115⁸, Dr. Anton Groos taler om: »Germanske Elementer i Liturgien«. Gæstekort à 1 Kr. hos Administratores. Kontingent bedes indbetalt paa Giro 20996. Adm.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 20. Okt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditions kontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). - Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. -

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂ - 14¹/₂.

Nr. 44

Søndag den 30. Oktober

1938

INDHOLD: Han overgav ham til Bødlerne. - Du skal helligholde Sabbaten, »Kongens« Dag! - Salige de, som arbejder for Fred. - En katolsk Lægmand om Læsning af Bibelen. - Bøn for de arme Sjæle. - Frafaldets Statistik. - En Stations Begyndelse. - Et stort Problem og et lille Forsøg. - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Kirke- lig Kalender. - Ugens Messebønner - Avertissementer.

Han overgav ham til Bødlerne.

21. Søndag efter Pinse.

Mt. 18,34.

Den himmelske Fader overgav det guddommelige Lam, som havde paataget sig Verdens Synd, til en Bordfælles, en Apostels Gemenhed, Utaknemmelighed, Ondskab og Falsk- hed. Judas overgav med et hyklerisk Venskabskys sin Me- ster til Øvrigheden og Bødlerne. Han, der gaar i Borgen for andres umaalelige Skyld, siger: »Lad disse Mænd gaa!« (Jo. 18,8). Han lader sig binde og slæbe for Ypperste- præsterne, for den højeste gejstlige Autoritet i Israel. Arme Folk! Den Messias, du skulde have fulgt, blev her frataget dig af dem, som skulde have ført dig til ham! De, som paa Guds Vegne og i Guds Navn skulde lede dig, og som du derfor skyldte Tillid og Lydighed, misbruger paa den forfærdeligste Vis dette hellige Navn og styrter dig derved i Ødelæggelse.

Som Illustration til den rystende Tragik, som ligger heri, kan vi henvise til K r a s i n s k i's »Irydion«. Han har kun een eneste Raadgiver at støtte sig til, nemlig sin Faders Ven, Masinissa. Denne numidiske Olding er imidlertid selve Satan. Han henvender sig til det højeste og ædleste i Men-

neskesjælen og forstaar at benytte sig deraf til at naa sine egne Formaal. Han bringer det dertil, at han i Guds Navn faar de frygteligste Ting til at ske.

Den, der ikke i sit Bryst bærer den ubestikkelige »Ypperstepræst«, Samvittigheden, og forstaar at lytte til denne, maa ligge under for djævelske Førere.

Den evige Fader overgiver sin enbaarne Søn til sin Stedfortræder, som nedværdiger sig til at blive Overbøddel og benytter Jøder og Hedninger som Bøddelknægte. Den forhadte romerske Statholder skal være hans Redskab. Denne afslaar at have med Sagen at gøre, og da er selv den af Ypperstepræsten foragtede Idumæer, Herodes, god nok. Men da Herodes svigter, maa sluttelig Pilatus træffe Afgørelsen. Hvad vil den karakterløse Skeptiker gøre? — For at undgaa de yderste Konsekvenser, for at slippe for at udtale Dødsdommen, »overgav han ham til Bødlerne«, til den vilde Grusomhed, til Vilkaarligheden, til Bødlernes skamløse Spot.

F. r. W. W e b e r betragter disse Frelserens Lidelser og lader Jesus stille følgende Spørgsmaal til Menneskesjælen:

*Da i Gethsemane min Dødskamp stod,
da paa min Pande strømmed Sved og Blod,
da, midt i Prøvelsernes haarde Nød,
for din Skyld kaarede jeg Spot og Død.
Du arme Sjæl, o, hvor jeg elsker dig!
Sig, elsker du igen — og elsker mig?*

*Af tolv udvalgte, som mig fulgte, faldt
den ene, som Forræderen blev kaldt.
Og af de elleve, som tro mig var,
sværg han, som ellers stærkest, stoltest var.
Han angred bittert, græd i dybest Nød:
Er du mig tro — i Lidelse og Død?*

*Har du det Mod at stride, som jeg stred,
og rede til at lide, hvad jeg led? — —*

I en italiensk Passionssalme møder vi en lignende Tankegang, om man end ikke her stiller saa høje Krav til den menneskelige Sjæl. Der spørges, om den Kristne tænker paa ham, der led og døde for vore Synders Skyld:

*Hvad jeg, med Svøberne slaget,
af Saar paa Saar har modtaget,
lad dig af Engle det sige —
hvor mange Vunder for dig!
Ak! Og hvem ved, om du derved
ogsaa blot tænker paa mig!*

*Stak mig den tornede Krone,
gav man mig Splinter til Trone,
gav man et Rør mig til Scepter,
da gjaldt min Tanke kun dig!
Ak! Men hvem ved, om du derfor
ogsaa blot tænker paa mig!*

Og dog! Der gives Sjæle, som giver Udtryk for deres Længsel efter at følge Frelseren ogsaa i hans Lidelser, og som af Kærlighed til ham er beredt til at tage disse Lidelser paa sig. En saadan Smertens Brud, M. v. Greiffenstein, synger:

*O, lad mig, Herre, tjene dig tro, i Kærlighed!
Kast Nøglen til min Lænke i dybest Vove ned!
Dit Slavetegn du præge paa Pande og paa Arm,
skær dybt kun dine Mærker med Kniven, glødevarm! — —
Tag alle mine Goder, læg du paa alt Beslag:
min Friheds stolte Højborg, hver Haabets grønne Flag!
Lad mig i Ørken vandre i Middagssolen hed,
og lad det tørre Øde rigt vædes af min Sved. — —
Held den, som evigt lænkes til dig i Kærlighed
og villigt, lydigt bøjer mod Død sit Hoved ned:
Den Sjæl er trefold salig og som en Konge fri. —
O, lad mit Liv udrinde i sligt et Slaveri!*

—ch—

Du skal helligholde Sabbaten, »Kongens« Dag!

Den franske Forfatter *Alphons Daudet* skildrer, hvor forklaret Natur og Menneskeliv forekom ham at være paa Søndagene i hans Barndomstid. Senere iagttog han Søndagen i de Bydele, »hvor der ellers hersker febrilsk Travlhed, men hvor i Dag allerede fra den aarle Morgen de stille Fabrikker med deres Tavshed og de klare Kirkeklokker med deres Malmrøst forkynder, at Hvilens Dag,

Kvægelsens Dag for Legeme og Sjæl er oprunden ... Kalenderens Net løfter sine Masker fra Ugens Fanger og lader Lys og Luft strømme ind.«

Den samme Tanke fremsætter den steirske Hjemstavnsdigter Peter Rosegger: »Hverdagene forekommer mig som et røgsværtet Kammer. Søndagen er det lyse, lille Vindue, hvorigennem man kan se ud i den vide Verden, ja, endog ind i Evigheden.« Begge disse Ord viser en dyb Forstaaelse af den Velsignelse, som Søndags hvilen og Søndagens Helligholdelse skænker os.

Den regelmæssigt tilbagevendende Afbrydelse i Menneskets Kaldsarbejde er nødvendig for at bevare Arbejdskraft og Arbejdsglæde. »Paa denne Dag skal I hvile.« Men ser man sig lidt om i Livet, faar man Indtryk af, at mange opfatter dette guddommelige Ord som en Slags Opfordring til nu først rigtigt at trættes ved et Overmaal af Fornøjelser, ja, endog ved farlige og syndige Forlystelser. Som om det for Alvor gjaldt at sælge sin Sjælero, at dræbe Hjerterets Fred. »Hvem gemmer man til, hvad der ikke er til Herrens Ære, hvad der daarer Sindet? Til den hellige Søndag!« (Droste-Hülshoff). Dette er ikke at gaa ind paa vor himmelske Faders Hensigter til vort eget Bedste!

»Gud velsignede og helligede den syvende Dag.« Den blev taget ud af de øvrige Dage med deres sædvanlige Sysler og viet til det Højeste, som Menneskeaaanden kan svinge sig op til: Andagt og Tilbedelse! Denne den ene Dags Særstilling, at den nemlig skulde tjene Sjælens Tarv, bibeholdtes ogsaa i det Nye Testamente, men gik fra Ugens sidste Dag over paa dens første. Paa Skabelsens første Dag skabtes Lyset, paa Ugens første Dag skal en Kristen gøre alt for at blive Lys i Herren. Paa Ugens første Dag skete det største Mirakel, idet Verdens Lys ved Opstandelsen fra de døde brød frem af Gravens Nat. Derfor skal en Kristen paa Ugens første Dag kaste de jordiske Bekymringers Sten fra sig og lade sin Sjæl blive fornyet i Troens og Naadens straalende Glans. Paa Ugens første Dag kom Helligaaanden ned over Disciplene. Derfor sømmer det sig, at de Kristne paa denne Dag fejrer den hellige Kirkes Stiftelsesfest, at de bliver sig levende bevidst, hvilke Velgerninger den vil vise den enkelte saavel som Familien og Samfundet. Kristus er Konge — Søndagen er Kongens hellige Dag!

Mennesket lever ikke af Brødet alene, som han tjener ved haardt Arbejde paa Søgnedagene, hans Sjæl trænger ogsaa til Ordet, som kommer fra Guds Mund, saa der kan blive lyst paa Sjælens Vej til det evige Fædreland. Den trænger til Kraft og Naade for ikke at segne paa den stejle Vej, for at naa Maalet. Guds Ord og Naademidlerne ligger fremme i Kirken for alle, som vil helligholde Søndagen.

Det er »Gud paa sit hellige Sted, der giver den ensomme et Hjem.« (Ps. 67,7). »Fra det allerhelligste virker han sine Undergerninger, forlener sit Folk med Kraft og Styrke.« (Ps. 67,36).

Hvor godt dette blev forstaaet af nyomvendte Negre i Urskoven, viser Afrikamissionæren P. Frässle os i en gri-bende Beretning:

»Fem Timers Roning op ad Kongofloden, paa den anden Flodbred, ligger Bandu. De derværende Kristne satte Søndagen meget højt. Aldrig udeblev de fra den hellige Messe trods den lange og vanskelige Rotur — heller ikke, naar det var daarligt Vejr. Allerede Kl. 3 om Morgenen bankede de paa min Dør: »Pater, her er vi. Vi vil skrifte. Kom ud.«

»Kære Mennesker, hvis nu Stormen atter engang pisker Floden som nu i Nat og ingen af jer naar over! Forstaaer I? Tænk dog paa, hvilken forfærdelig Ulykke det kunde blive.«

»Hvad for noget, Pater? Skulde vi blive hjemme? En Søndag uden Messe — er det en Søndag? En Kristens Søndag? Vi kommer, saa lad det storme saa meget det vil. Er vi da lavet af Salt, saa Vandet smelter os? Gaar Hedningerne da ikke paa Markedet trods Storm og Regn? Vi kommer, derved kan du intet ændre.«

Ulykken kom kun alt for hurtigt. Det var atter Søndag. De første Kanoer havde allerede for længe siden naaet Missionen, men de seks sidste brødes med en pludselig udbrudt Storm og Bølgegang. Forgæves kæmpede Menneskene i Baadene; de blev slynget ud og kæmpede svømmende med Bølgerne. Bredden ligger to Kilometer borte; det vil blive meget vanskeligt at naa den.

Da skød en stor Baad med 30 hedenske Roere skumspøjtende gennem den oprørte Flod. De Kristne skreg om Hjælp.

»Ha, I Patres-Folk, I er jo rige. I klæder jer i smukke Tørklæder. Saa I kan betale, hvis I har Livet kært! Hvad giver I os?«

Hvad giver et Menneske ikke for sit Liv! Men intet var tilstrækkeligt for Kannibalerne. »Jeres Børn vil vi have, jeres Pigebørn til vore Slavinder og Koner.«

»Vore Børn! Nej, aldrig. Det maa Kristne aldrig gøre.« Saa stak de Aarespidserne igennem deres Hjerner. Saaledes døde 11 i Længsel efter Søndagsmessen og som Offer for den kristelige Forældrepligt.

»Hvorfor har I ikke agtet paa mit Forbud?« klagede jeg fortvivlet overfor de overlevende.

»Sørg ikke over vore Brødre, Pater! Dør ethvert Menneske i Længsel efter Gud, saaledes som de gjorde det? — Dog vil vi i Fremtiden lytte til dit Ord og aldrig mere sejle til Kirke igennem Stormen. Vi bryder op fra vor Landsby

paa den anden Flodbred og bygger os en anden her i din Nærhed. Saa berøver ingen Storm os mere Søndagsmessen.«

Saaledes opstod Landsbyen Loleke, som ikke ligger ret langt fra Missionsstationen, og hvori der allerede lever 700 Kristne i Velstand. Enhver hugger et Stykke af Urskoven fri fra Træer, anlægger en Beplantning, bygger sig et Hus paa den aabne Plet, holder Høns, Ænder og Geder, og naar det er Søndag, saa gælder den gamle Devise: Intet tager vor Søndagsmesse fra os.«

Gribende og maaske beskæmmende for baade den ene og anden! A. P.

Katolske Skikkelser.

Salige de, som arbejder for Fred.

Den hellige Frans Regis's Grav er hvert Aar mange Pilegrimmes Maal. Det Indtryk, disse tager med sig hjem, er altid det samme: en mild, dyb Sjælefred, en guddommeligt Fred, som overgaar al Forstand. Hvor mange Problemer, som syntes uløselige, er ikke blevet opklarede ved denne Grav, hvor mange Forsoninger er ikke kommet i Stand, hvor mange vanskelige Anliggender er ikke blevet forhandlede og hvor mange vaklende Beslutninger er ikke blevet styrkede her! Kan man undres herover? Den store Undergører, som havde saa vidunderlige aandelige Naadegaver, naar det gjaldt at berolige Angst, dulme Skrupler, vække Anger og udslette Nag, fortsætter kun sit kærlige Virke i Hjerterne. Disse Linier staar i Slutningen af det Værk, som *Georges Guitton, S. J.* har skrevet om »*Saint Jean-François Regis (1597—1640)*«, (Paris, Editions Spes, 630 S., ill., Frcs. 40.—).

Da et Vidne — Generalvikaren, som hele Tiden havde fulgt den store Missionær under alle hans Foretagender — under Saligkaaringsprocessen blev spurgt om de Mirakler, som den Hellige havde udført i sit Liv, svarede han: »Hele hans Liv er et stort Mirakel.«

Den, der læser denne Bog, der er skrevet med videnskabelig Præcision, vil se dette bekræftet. Guitton beder om at undskyldte, at han har skildret den dystre Tidsbaggrund saa omhyggeligt — han fortæller om al den Synd og Last, Frans Regis mødte som Sjælesørger — men »hvorledes skulde man kunne forstaa Storheden i hans Rolle som Fredsbærer, hvis man ikke klart husker den Storm af Had, som Religionskrigene havde frembragt, og hvorunder denne Rolle skulde udføres?«

Den unge Frans Regis vilde slutte sig til en Liga, hvor man afvæbnede Hadet uden Vaaben, fordi Hjerterne først var blevet afvæbnede. Han traadte ind i Jesuiternes Or-

den i Provinsen Toulouse. Først 1630 blev han Præst efter at have udmærket sig som Lærer. Kun ti Aars Præstevirksomhed blev ham forundt. Hvad han i dette Tidsrum ydede som Folkemissionær under de allervanskeligste Forhold er overmenneskeligt, fordi hans offerglade Kærlighed var overmenneskelig.

Ikke saadan at forstaa, at hans Kærlighed var lutter Sukker og Honning. Han vidste, at ogsaa Svøben i Frelserens Haand var et Redskab for den guddommelige Kærlighed. Vi skal her anføre to Episoder, som viser, hvorledes hans Strenghed stiftede Fred.

I en Gade i Nærheden af Jesuiterkollegiet overfusede en Kvinde, medens en stor, maabende Skare hørte derpaa, sin Naboerske med alle de Skældsord, som Hidsighed kan faa en til at sige. Overfor denne Salve forblev den anden naturligvis ikke stum. Saa kommer Præsten forbi. Først bruger han al sin Mildhed overfor de to og forsøger at berolige dem. Spildt Ulejlighed. Deres Hidsighed, blandet med Eder, er en offentlig Skandale. Regis bukker sig, fylder sine Hænder med Mudder fra Bækken, vælger den rette Tid og kaster i et belejligt Øjeblik Mudderet elegant ind i Munden paa de to Furier, som forvirrede trak sig tilbage uden at sige et Ord mere, mens Skaren jublede. Men det bedste ved det hele var, at dette Mudder beseglede et Ven-skab imellem de to hidsige Kvinder. La Broue, som fortæller dette Træk, tilføjede meget rigtigt: »Det tilkommer kun Helgener med Held at anvende Mudder for at rense for de Pletter, der voldes af en snavset Mund og et hæsligt Sprog.«

Med samme Kraft optraadte Frans Regis i Karnevalstiden overfor en maskeret Person, »som udspyede Tusinder Gudsbespottelser«. Paa Paterens Formaninger svarede han med at fordoble sine Bespottelser. Saa gav Frans ham en Lussing. Dette Slag gengav den anden hans sunde Fornuft, og han tav, tog Masken af, faldt paa Knæ foran Helgenen og sagde: »Fader, jeg var gal, bed for mig!«

Vor Tid havde Brug for mange af den Slags Fredsstiftere til »Sjælens Sanering«.

—z.

En katolsk Lægmand om Læsning af Bibelen.

Efter Paul Claudels Mening er der blandt Leon Bloys Værker to, som — skønt de skæmmes af Udbrud af en ubetimelig Romantisme — staar uendelig højt over de andre ved Tankens Dybde og Genialitet, ved Kendskabet til Bibelen og Kirkefædrene og ved det, som jeg vil kalde

aandelig Modtagelighed: »*Le Salut par les Juifs*« og »*Le Symbolisme de l'Apparition*«. De blev begge skrevet under Inspiration af Abbé Tardif de Moindre (1828—79). Abbé Tardifs Liv var helt igennem Bøn, Studium, Betragtning og apostolisk Iver, hemmet af et svigtende Helbred. Hans Pen har vi at takke for et Værk, hvorom Claudel dømmes saaledes: »*Le Livre de Ruth*«^{*)} er simpelt hen et Mesterværk. Siden de store kristne Aarhundreder er der, naar lige undtages Bossuet, ingen, som saa dybt har, jeg siger ikke forstaaet, men været hjemme i og levet sig ind i de hellige Skrifter. Claudel giver os nu den fuldstændige Tekst af den kostelige Bog, som paa overraskende Maade belyser Ordenskaldet og Ordenslivet gennem Ord af den hellige Skrift, og det »med en Kunst, der rivaliserer med de gamle Liturgister, og med hvilken Styrke og hvilken Veltalenhed!« (19).

Af Claudels Indledning, som fylder 104 Sider, fremdrager jeg enkelte Sætninger:

Det er noget ganske overordentligt, at Gud har talt tydeligt til Menneskene, og at dette Ord er blevet opbevaret for alle Tider i et skriftligt Dokument! Dette Ord, denne Bøn lægger Kirken pligtmæssigt gennem Breviaret's uforlignelige Bind i Munden paa hver af sine Præster. Men det er ikke tilstrækkeligt at løbe det igennem med Øjnene og med Læberne; man maa fæste sig ved det, dvæle ved det, lade sig gennemtrænge af det, som Oldtidens Fædre gjorde, ikke af tom Nysgerrighed, men i Andagt; man maa være hjemme i det, man maa opmagasinere det i sig, man maa sove med det og vaagne med det, man maa føle sig overbevist, praktisk overbevist om, at ifølge St. Paulus (2. Tim. 3,16), ethvert Skrift, som er indgivet af Gud, er nyttigt, at det helt igennem er Næring (20 f.).

Gennemforsk Skrifterne! Ogsaa for dig har de noget i Behold, for de er uudtømmelige! Slip dem ikke af dine Hænder! De er ikke skrevet for en enkelt Tidsalder eller for en enkelt Klasse Mennesker, men som et Brev, adresseret til hvert enkelt Menneske personligt ... Saaledes fandt den h. Frans, da han aabnede Bibelen paa Lykke og Fromme, Befalingen til at genopbygge en Kirke og derefter alle Principperne for sin Orden (31 f.). Det Gamle Testamente er uforstaaeligt uden det Nye, som udfylder, retfærdiggør og forklarer alt. Ordet, som blev Kød, har ikke gjort andet end at sætte sig selv i Forbilledets Sted ... Da han gik rundt i Synagogerne, hvad gjorde han da andet end at gøre sig selv til en levende Henvisning til Loven og Profeterne? ... Han møder de to Disciple paa

Fortsættes Side 1074.

*) Her skal henvises til *Paul Claudel, Introduction au »Livre de Ruth«, Paris, Desclée de Brouwer et Cie, 237 p.*

BØN

FOR DE ARME SJÆLE

*O, Fader, se din arme Børneskare!
Tænk paa hver enkelt Sjæl i dybest Nød!
Hver hilledes som vi i Syndens Snare,
og Naadens Port blev stængt af strenge Død.*

*Og selv om de veg bort fra dine Veje
og slap din Faderhaand paa syndig Jord,
nu deres Længsel intet kan opveje.
For deres Anger findes intet Ord.*

*O, Jesus! Genkald dig din egen Smerte,
tænk paa din haarde Død paa Korsets Træ!
Du bar dem alle i dit rige Hjerte,
Guds Lam, da du bar hele Verdens Ve!*

*Maria! Bed for dem ved Kristi Trone!
Som Himmelstige fra hint mørke Land
hyd dem hans blodbestænkte Tornekrone,
og dæk dem bag din Kaabes bløde Rand!*

*Guds Helgen alle! Tænd vor Tunges Lue
til Bøn for dem, de arme Brødre smaa!
O, Herre, lad dem snart dit Aasyn skue!
Lad ved din Aandes Pust dem Lindring faa!*

*For Sjælen, som jeg elsked over andre,
da vi var sammen under Støvets Tag,
og som maa gennem Skærsildsluer vandre
og sukke efter din Forløsningsdag,*

*o, Gud, min Gud! fra Dybet af mit Hjerte
jeg raaber: Staa ham bi, forlad ham ej!
Se ikke paa hans Synd, men paa hans Smerte!
Se paa en ensoms Sorg, og hør paa mig!*

Fortsat fra Side 1072.

Vejen til Emmaus, og hele hans Undervisning bestaar i at forklare dem Skrifterne, som indeholder ham; han er i dem (88).

Gud har overgivet os sit Ord, ligesom han gav Adam Edens Have til at dyrke den (99).

Hvert Aarhundrede finder i Bibelen den Belæring, som passer netop for det (112).

Skade, at Tardif kun har givet os en Forklaring af Ruths Bog. Det var hans Hensigt at behandle hele den Hellige Skrift paa samme Maade; men da hans første Forsøg ikke blev nogen Succes, tabte han Modet. »Hvad nytter det, at jeg skriver,« sagde han; »man læser mig jo ikke.« Manglende Reklame og udygtig Iværksættelse af Foretagendet bevirkede, at Bogen blev liggende hos Boghandlerne. Claudel har stor Fortjeneste af at have gjort sig til Herold for Tardif. Derved er der sikret Bogen stor Udbredelse, noget, som den ifølge sit indre Værd for længst havde fortjent.

H. P.

Frafaldets Statistik.

Hvem der har beskæftiget sig med Reformationen i vort Land, har gerne stillet sig Spørgsmaal som disse: Hvor kunde et helt Folk falde fra Kirken ovenpaa Middelalderens dybt rodfæstede Tro? Hvor hurtigt skete denne Overgang fra Moderkirken til den nye Lære? Hvor mange var efter 50 eller efter 100 Aar endnu Katolikker i deres Hjerter? Var en Mand som Poul Helgesen en General uden Hær, eller holdt de store Masser med ham i deres Hjerter, selv om Frygten for den verdslige Magts Forfølgelse og Mangel paa Organisation og Samling ikke lod de enkelte Røster blive til et Kor, som kunde gøre sig gældende.

Disse og lignende Problemer vil det ikke være helt let at løse for Danmarks Vedkommende, fordi vi jo i det store og hele kun fik overleveret, hvad den sejrende Part fandt for godt. Men derovre i England har man for nylig gjort et Forsøg, som ogsaa kan interessere os, fordi man, omend med tilbørlig Hensyntagen til de forskellige Forhold, kan drage Slutninger til den aandelige Proces's Udvikling, som vi betegner med Ordet Reformation. Jeg tænker her paa *Brian Magees* Bog »*The English Recusants*« (Burns, Oates & Washbourne, 1938, 230 S., 10s 6d), et ypperligt Studie, som ingen ringere end Hilaire Belloc giver sin varmeste Anbefaling i Form af en udførlig Indledning.

Den engelske Reformation forløb i sine store Linier saaledes, at den blodrige Henrik Tudor i 1534 oprettede den kongelige Overhøjhed over den engelske Kirke og dermed løsrev den fra Rom. Fra 1553—58 hævdede hans ægtefødte Datter, Maria den Katolske, igen den gamle Tro. Men

saa fulgte Anna Boleyns Datter Elisabeth efter 1558—1603, hvis Regering gjorde sig skyldig i store, blodige Katolikforfølgelser. Det 17. Aarhundrede saa Kongerne af Huset Stuart med mere eller mindre udprægede katolske Sympatier styre Englands Skæbne, der ikke formaaede at forhindre stadig skarpere Kamp mod den gamle Kirkes Tilhængere. Hvorledes forholdt det katolske Folk sig midt i den ydre Politiks Omskiftelser?

Samtidige Beretninger og de Brudstykker af officielle Undersøgelser, vi endnu ejer, viser, at Størstedelen af det engelske Folk var imod en Forandring af Religionen i Begyndelsen af det 16. Aarhundrede. Det var først henimod Slutningen af Dronning Elisabeths Regering, at Katolikkerne blev et Mindretal. Ved 1600 var en ny Slægt vokset frem, der stod fremmed over for den katolske Praksis. Især danner de to Aar 1587 og 1588 et afgjort Vendepunkt. Paa mindre end 20 Maaneder blev den katolske Sag ramt af tre alvorlige Slag. Først blev Skotlands Dronning, til hvem Katolikkerne havde sat hele deres Haab, henrettet; saa blev de nye og knusende Pengebøder indført overfor genstridige; og endelig blev den spanske Armada ødelagt. Fra dette Øjeblik gled Dronning Elisabeths Forfølgelse ind i sin mest intense Fase. Nederlag inden for Politiken og intens Forfølgelse forenedes om at rive Grunden bort under Katolikkerne. Paa intet Tidspunkt efter 1587 finder vi noget Vidnesbyrd om, at Katolikkerne udgjorde Majoriteten af Befolkningen; de mest optimistiske Vurderinger gaar ud paa, at Nationen ved Aarhundredskiftet var delt i to lige store Lejre.

Under Jakob I tog Katolikkerne gradvis af i Antal. Men Tilfælde som Hereford-Oprøret, et Oprør i 1605, som ganske vist savnede en dygtig Fører, men ellers fandt stor Tilslutning blandt Folket, viser, at de absolut ikke var reducerede til et ubetydeligt Mindretal. Hen imod Slutningen af Jakob I's Regeringstid gav Regeringens mere tolerante Politik Katolikkerne Mod til at komme frem fra deres Skjul. Debatterne i Underhuset i 1621 viser, med hvilken Uro Protestanterne saa paa det store Antal Katolikker, der fandtes alle Vegne. Katolikkerne begyndte ovenikøbet at kræve deres Andel i Politiken og Administrationen, og vi finder Navne paa over 80 Katolikker i Fredskommissionen; men vel udarbejdede Forsigtighedsregler blev truffet for at udelukke dem fra Underhuset, og dog var den katolske offentlige Mening tilstrækkelig stærk til at paavirke de katolske Peer'er til at holde sig borte fra Gudstjenesten ved Parlamentets Aabning.

Det engelske Kollegiums Pilegrimsbog i Rom viser, at mange Herrer og Adelsmænd, som ikke aabenlyst var Kato-

likker, dog ikke stod uvenligt overfor den katolske Religion, medens Undersøgelserne fra 1687 viser, at $\frac{1}{3}$ af Adelen og Bourgeoisiet var gunstigt stemt for en Tolerance.

Efter Jakob II's Fald skrumpede Katolikernes Antal hurtigt ind, og Statistikkerne fra 1715—1720 ansætter Antallet til kun 5 pCt. I 1781 synes de kun at tælle 70.000 eller lidt over 1 pCt. af den samlede Befolkning. Den engelske Katolicismes mørkeste 150 Aar tog deres Begyndelse.

Ogsaa Antallet af Gejstlige er ret oplysende. Efter hvad en Taler i Underhuset udtalte i 1625, var der 1060 katolske Præster i England i 1622. Major Hay nævner i »Jesuiterne og den papistiske Sømmensværgelse« to Breve, ifølge hvilke der var over 1000 Præster i Landet under Karl II's Regering. Saaledes er der tre af hinanden uafhængige Beretninger, som alle ansætter Antallet af Præster i Stuarternes England til snarere over 1000. Dette bør sammenholdes med Diöcesan-Rapporterne af 1603, hvor det samlede Antal anglikanske Præster opgives at være 8679. Forholdet er saaledes omtrent een katolsk Præst for hver 8 Præster i Englands Kirke. Her er endvidere et Støttepunkt for den Beregning, at Katolikkerne i det mindste udgjorde $\frac{1}{10}$ af Befolkningen. Dog kan dette Bevis ikke presses for meget, da det vilde være forhastet at antage, at baade katolske og anglikanske Præster havde samme talrige Flok at tage Vare paa. Alexander Holt, Repræsentant for de engelske Verdenspræster i Rom, kommer med en anden Vurdering; i 1670 skrev han, at der var 800 Præster i England. Denne Vurdering refererer sandsynligvis kun til Verdenspræster. Saa sent som i 1716 skrev George Berkeley, at der var 700 katolske Præster i England.

—z.

Katolske Missioner.

En Stations Begyndelse.

Den 17. August om Morgenen, akkurat fire Maaneder efter deres Afrejse fra Grahamstown*) og efter at have rejst over 1100 Mil i deres skumplende, knirkende Vogne, naaede Missionærene Bredderne af Floden Tati, lige overfor den Koloni, som har faaet Navn efter Floden. Hver af Præsterne læste en Messe som Tak for deres vel overstaaede Rejse. Efter at Pater Croonenberghs havde sluttet sin Messe, vandrede han langs den høje Flodbred og saa paa Klovsporene efter Giraffer og paa de Spor, som Løver

*) Ovenstaaende Skildring er hentet fra E. Verwimp S. J. »Thirty years in the African wilds« (London Catholic Book Club 1938, 198 S. ill. 2 s 6 d) en udmærket Missionsbog om den flamske Jesuitbroder Sadeleers Indsats. Bogen er saa billig, fordi den er udsendt af Bogklubben.

og Hyæner havde efterladt, og som tydeligt saas i det udtørrede Flodlejes størknede Mudder.

»Pludselig saa jeg paa den modsatte Side af Floden noget levende komme haltende imod mig,« skrev Pateren i et Brev, hvori han skildrede Scenen. »Det var en Boer, en forkrøblet Jæger. Han kom tavs hen imod mig, men hans sikre Øje undersøgte mig indgaaende under den bredskyggede Filthat.«

»God Morgen,« sagde han, »hvad hedder De?«

»Mit Navn er Charles Croonenberghs,« svarede Pateren, »og hvad hedder De?«

»Cornelius Engelbert. Er De Jøde?« (d. v. s. Handelsmand).

»Nej.«

»Jæger?«

»Nej.«

»Hvad saa?«

»Vi er Missionærer, katolske Missionærer, som skal arbejde i det Indre«

Efter atter engang at have undersøgt Pateren fra Hoved til Fod satte Boeren sig ned paa en væltet Træstamme. »De Romerske hører Djævlens Tro. Jeg er af den gamle Tro, jeg hører til den reformerte Kirke.«

Pater Croonenberghs gav sig til at le hjerteligt over dette aabenhjertige Udbrud og saa sagde han: »Min Ven, giv mig Haanden, vi er i det mindste Børn af samme gudommelige Fader.«

Tavs rakte Boeren ham sin barkede Haand. Saa rettede han sit Blik paa de andre Præster, der længere borte læste deres Messe: »Hvad mon de Herrer gør derovre?«

»Det er Præster, de læser Messe.«

»Tror De paa Jesus Kristus?«

»Ja, naturligtvis, og paa mere end det. Vi tror paa Maria, Kristi jomfruelige Moder, paa den hellige Josef, hans Fosterfader, paa den hellige Anna, den hellige Joachim, David, Abraham; og ikke engang her standser vor Tro. Vi tror ogsaa paa Englenes Fald og paa den evige Jehova.«

Boeren var øjensynlig forbavset og syntes ikke at ville tro, hvad han hørte, men Pateren bekræftede sine Ord ved at give ham nogle religiøse Billeder, bl. a. af den hellige Grotte i Bethlehem. Boeren haltede tilbage over Flodlejet og skyndte sig at sammenkalde hele Landsbyen. Og en halv Time efter var fire Familier, hele den hvide Befolkning, forsamlede for at overvære Højmassen, som blev sunget med det hele Ceremoniel til Ære for denne Lejlighed. Som ærlig, godhjertet Protestant, ligesom Resten af »Boerjægerne«, gjorde Cornelius Engelbert Undskyldning for sin Mistro. Da han gerne vilde gøre sin Fornærmelse overfor

Missionærerne god igen, hjalp han og hans Kammerater dem med at rejse deres midlertidige Station og delte deres Jagtudbytte med dem. »Jeg forsikrer Dem for,« skrev P. Croonenberghs i sit Brev hjem, »Antilope-Kølle og Giraf-Steg er velkommen Mad efter den magre Fortæring, vi havde faaet i Ørkenen.«

Broder de Sadeleer var meget afholdt blandt Boerne, fordi han kunde tale flamsk. Efter P. Croonenberghs var han faktisk den, som kom bedst ud af det med dem, og ham tilbød de mest beredvilligt deres Hjælp ved at gøre ham fortrolig med de indfødtes Skikke og med Distriktets Dyr saavel som med Midler mod Feber og andre Sygdomme, som var almindelige i den Del af Landet. Omkring Solnedgang, den Tid hvor Fuglene samles i store Skarer ved Vandhullerne, plejede han at gaa ud for at skyde nogle Agerhøns til Aftensmaden.

Men der var en anden, som ogsaa kom for at søge sin Aftensmad paa denne Tid. »Lad mig advare Dem, min unge Ven,« sagde en af Boerne, »en skønne Aften kommer en Løve og fanger Dem.« Denne Advarsel var lige ved at gaa tragisk i Opfyldelse overfor en ung engelsk Jæger. Han red igennem Landet med sin Fader, lidt foran sine Kammerater, og kom til Broder de Sadeleers mest yndede Jagtterræn, da en Løve pludselig sprang ud paa den Vej, han red ad, stillede sig op foran hans Hest og beredte sig til sit næste Spring. Med Lynets Hast løftede Jægeren sin Bøsse og skød paa sin Fjende, med Skuddet saarede kun Løven, hvorved Rytterens Stilling blev dobbelt farlig. Hans Far kom til i Galop, da han hørte Skuddet, saa det saarede Dyr forberede sit dødbringende Spring, skød over sin Søns Hoved og plantede en Kugle lige imellem Løvens Øjne. Rystet over den pludselige Forskrækkelse sank han derefter besvimet ned ved Siden af sin Søn, som han havde frelst.

C. H.-S.

Mellem Mødre.

Et stort Problem og et lille Forsøg.

Den karske Vind strøg fra Havet ind over gule Træers Toppe og fik Millioner af Guldskillinger til at drysse. I Skovbunden blev det gyldne Løv liggende i Lag og Dynger, men i Haverne, hvor det fra Dag til Dag bliver revet bort fra Plænerne, fæstede de faldende Blade sig i Græsset som gule Blomster paa en grøn Eng. Det skønne Syn forsonede i nogen Grad med det Faktum, at Lindetræerne uden for Vinduet stadig blev tyndere og tyndere i »Haaret«. Og for Resten var der noget vidunderligt rensende i den Vind, som blandt andet har til Opgave at ekspedere det faldefærdige Løv ned i Moder Jords Skød, saa det kan blive Muld til en ny Grøde.

Midt i det hele maatte jeg tænke paa Holberg, hvis »Tale klang« som rensende Stormvejr »til Livssæd for kommende Dage«. Og lidt efter sad jeg og fordybede mig i ham. Ikke i hans Komedier, men i hans Levned's Skildring, der i ikke mindre Grad end Komedierne nok kan holde sin Læser i Aande. Her stødte jeg paa hin festlige Beretning om, hvorledes den store Holberg i sin Ungdom maatte opgive sin Huslærergerning, fordi han vilde gøre sin Elev »til Folk af Fæ«, og Elevens Far ikke godkendte de Midler, som Ludvig Holberg anvendte i dette Øjemed. Naar selv en Holberg har maattet bide i Græsset paa Pædagogikkens Mark, er det da saa underligt, at vi andre har vort Mas med Lillemikkel og hans Medbrødre? Nej, det er ikke underligt. Men det er værre for os, end det var for Holberg. For vi Mødre er implicerede. Holberg var Ungkarl og kunde forlægge sin Virksomhed andet Steds hen. Vi er bundet med evige Lænker og under et evigt Ansvar til den Arbejds-mark, der hedder vore Børns Opdragelse. Vi hæfter for vor Opgave med alt det i os, som er af Evighed — — —

Jeg glemte med eet Holberg og rystedes dybt ved Tanken om min egen Utilstrækkelighed.

Omstændigheder har let ved at støde sammen. Inden Aften skulde jeg erfare, at der var andre Mødre, der befandt sig i samme Baad.

Anna Katrine havde Besøg af sin Søster fra Jylland, og de kom her til Te. Tilfældigt saa ogsaa Asta indenfor. Hun havde mere hel Tid i disse Dage, da Drengen havde Efteraarsferie fra Skolen. Han skulde ikke hentes, sagde hun.

Anna Katrine er ikke saa viderekommen i Aar og Erfaring som os andre, hendes Børn gaar endnu ikke i Skole. Men det var af hende, Spørgsmaalet blev bragt paa Bane, da hun spurgte Asta:

»Hvor meget havde du lært Ole, inden han blev sat i Skole?«

»Af hvad?«

»Religion. Jeg mener Bibelhistorie, Katekismusspørgsmaal, men ogsaa Troens praktiske Udøvelse.«

»Desværre ikke ret meget. Eller sandere sagt: altfor lidt! Jeg har kunnet mærke det paa alt det, Drengen spørger mig om siden. Han er saa opfyldt af, hvad han hører i Skolen, at han maa have Luft for det, naar han kommer hjem. En Masse af det har han ikke forstaaet eller kun forstaaet halvt. Og det værste er,« Asta tøvede lidt og saa rundt i Kredsen med et halvt humoristisk og halvt forlegent Smil, »at jeg mange Gange har ondt ved at svare ham paa det, han vil vide. Enten maa jeg have lært for lidt, medens jeg gik i Skole, eller ogsaa har jeg glemt for meget siden.«

Den sidste jævne Bemærkning slog os alle, saa vi tav. Den ramte os hver en.

Og Anna Katrine fik Luft for det, der laa hende paa Sinde:

»Vi beder Morgen- og Aftenbøn med vore Børn,« sagde hun, »de har ogsaa lært at gøre Korsets Tegn over Maden. Men somme Tider synes jeg, at man vistnok burde begynde at lægge Grunden til Forstaaelsen af deres Kristendom ved at tale med dem om de Ting, der staar i Katekismen, forklare dem Budordene, tale med dem om Sakramenterne, gøre dem forstaaeligt, hvad de oplever, naar de er med os i Kirke. Det bliver imidlertid aldrig til noget. Ofte bilder jeg mig ind, jeg har for travlt til at kunne gennemføre det. Men Sandheden er nok den, at Evnerne ikke er der.«

»Man burde nu nok forsøge alligevel,« blandede den jyske Gæst sig i Samtalen. »En af vore Præster sagde forleden, at det er Hjemmenes og Mødrenes Opgave at berede Jordbunden hos de smaa. Og man kan da altid gaa til sin Præst og bede om Raad og Vejledning f. Eks. med Hensyn til, hvad man kan læse, og i hvilke Bøger man kan finde Oplysning.«

Asta nikkede.

»Ja, og her, hvor vi er flere, der kender hverandre og har jævnaldrende Børn, kunde vi gaa sammen en Gang imellem og drøfte Tingene. Vi kunde danne en Slags Klub.«

»En ganske ny Form for »Moderskole«, hvor det er Mødrene, der lærer?«

»For senere at lære fra sig til Børnene, ja!«

»Hvad siger I til det?« Asta var Fyr og Flamme. »Vi beder vor Præst give os en Liste over anvendelige Bøger. Vi vælger een, som vi lader gaa paa Omgang, og som vi forbereder os efter. Vil I være med til det? Og saa give hinanden Haand paa at holde ud hele Vinteren?«

Vi var alle rede. Een Gang om Ugen skulde vi mødes, og det stod os frit for at drage andre med i Kredsen. Kun eet stod fast: Ingen maatte falde fra undervejs.

»Tid til det skal vi have,« sagde Anna Katrine. »Det kan vi ogsaa faa, naar vi tænker paa, at denne Sag er vigtigere end alle mulige andre Sager, vi drøfter: Mad og Klæder og Selskaber og daarlige Tider.«

— — Hun har Ret. Vore Børns aandelige Vejledning er vigtigere end alt andet. Jeg maatte atter tænke paa det, da jeg efter at have fulgt mine Gæster ud, gik tilbage under Træerne, der stadig dryssede deres Efteraarssløv ned over Jorden. Engang faar vi Lov til — som de faldende Blade — at lægge os til Hvile. Men efter os kommer den ny Grøde. Hvorledes dens Vækst bliver, hvorledes den gror, det vil vi, Slægtens Mødre, faa vor uundgaaelige Part af Æren eller Skammen, Velsignelsen eller Forbandelsen for.

Lillemor.

*Nye Bøger.***Prins Valdemars Erindringer.**

»Kongernes Onkel« er et smukt Hæfte, som udsendes i Anledning af Prins Valdemars 80-Aars Fødselsdag, den 27. Oktober 1938 (Prins Valdemars Erindringer i Tekst og Billeder ved Hans Roger Madol, Berlingske Forlag, 1938, Kr. 3,75). De mange smukt fortalte Træk fra vort Kongehus og endnu mere de fortræffelige Billeder er som en spændende Oversigt over de sidste Generationers Historie, oplevet inden for Kongefamilien. Til Bogens smukkeste og mest hjertevindende Illustrationer hører Billederne af Prinsesse Marie, Prinsesse Margrethe og hendes dejlige Børneflokk, om hvilken det hedder: »Fire muntre Børn af dette Ægteskab skulde i de følgende Aar til Glæde for den gamle Prins genoplive den fordums Klang af lykkelig Børnerigdom i Sommerferierne paa Bernstorff«. I øvrigt er der mange interessante Træk, hvoraf jeg citerer det ene morsomme: »Kronprins Viktor Emanuel, som var usædvanlig lille af Vækst, havde faaet et blodigt Saar paa Næsen, da han ved sin Modtagelse hos den kæmpehøje svenske Konge blev omfavnet af denne. Kong Oscar havde taget Prinsens krampagtige Bevægelser for et Udslag af Rørelse over den hjertelige Modtagelse og havde krystet ham end hjerteligere ind til sig uden at mærke, at den kun halvt saa høje Prins's Næse var blevet spiddet paa den Annunciataorden, som Kongen havde anlagt til Ære for Gæsten.« —z.

Haandbog for Nutidshjem

er egentlig afsluttet; men Succes'en har været saa stor, at Forlaget (Chr. Erichsen) har udsendt et Supplementbind »*Nem Husholdning*«. Bogen, der er lækkert udstyret i enhver Henseende, bringer et Udvalg af Fru Esther Scheels Bitten-Artikler, der er skattede i vide Kredse. Det skulde undre os, om ikke ogsaa denne Bog vilde friste Læserne. Paa samme Forlag er udkommet et Par Ungdomsbøger, nemlig »*Smuglerjagt*« af A. Chr. Westergaard og »*Taterdrenge i Vildmarken*« af Nordmanden *Hjorth-Johansen*. Westergaards Bog er lidt svagere, end han plejer at præstere dem; men Navnet borger for Kvaliteten. Det samme gælder H.J., der er en herlig Ungdomsforfatter — maaske Nutidens bedste. U. C. G.

*Fra Hovedstad og Provins.***Kirkeligt Liv i Kolding.**

Dersom fælles Kaffebord og Bal skal danne Termometeret for en Menigheds Liv, staar Kolding ganske vist paa Frysepunktet, men hvad det religiøse Liv angaar, vil jeg tillade mig at paastaa, at Kolding ikke henligger som død, tværtimod!

Hos os foregaar det i Kirken, og Kirkebesøget i Kolding er stort (paafaldende mange unge!). Belæring og Under-

visning er det vigtigste af alt i Menighedslivet, siger Sognepræsten, og jeg tror, det er rigtigt. Foruden den private Religionsundervisning holder Sognepræsten hver anden Søndag Katekismusundervisning i Kirken, hvorved hele Tros-læren bliver gennemgaaet til stor Glæde for Menigheden. Forrige Søndag havde vi Trosbekendelsesfest. Som Forberedelse til denne Fest overværede 25 unge otte religiøse Foredrag, og i Gaar begyndte et nyt Religionskursus for Katolikker og Protestanter. Til Trods for, at Skolebørnenes Antal overalt stadig formindskes, havde vi dog den Glæde at se 12 smaa Børn modtage den første hellige Kommunion, og til vore maanedlige Fælleskommunioner vil man altid finde hver Plads i Kirken besat. I Aarets Løb er der indgaaet 6 katolske Ægteskaber. Flere har i den senere Tid søgt Klosterets stille Fred for at tjene Gud paa en mere fuldkommen Maade. Ja, i de sidste 8 Aar har vi her i Menigheden haft elleve Klosterkald. Dette turde være et bedre Termometer for en Menighed end Antallet af afholdte Festligheder og Baller.

Henricus.

Fest i Haderslev.

Den 10. Oktober 1908 blev den første katolske Kirke i Nordslesvig efter Reformationen indviet i Haderslev. Denne Begivenhed blev mindet den 9. Oktober ved en Højtidelighed, hvor Kirkens Grundlægger og Bygherre, Dekan Jos. Hellmann, som nu virker i Flensborg, var til Stede. I en Procession af Ministranter, hvidklædte unge Piger og Gejstlighed førtes Æresgæsten ind i Kirken. Sognepræsten, Pastor Jaworski, henviste før Gudstjenesten ganske kort til Dagens Fest og rettede en Tak til Æresgæsten. Derefter læstes Levitmessen, som celebreredes af Sognepræsten og Pater Freitag, Odense. Senere lyttede den tætfyldte Kirke til Æresgæstens Tale, der fængslede alle stærkt. Menighedens Deltagelse var stor, ca. 220, og særlig glædelig var de mange Kommunioner, der blev uddelt under Levitmessens, nemlig over 80.

Pater Fritz, Næstved, der altid med stor Redebonhed har taget sig af den polske Del af Menigheden, holdt samme Formiddag Gudstjeneste med polsk Prædiken, som ogsaa i høj Grad bidrog til at give Højtidelighederne et eget festligt Præg. Kl. 5 om Eftermiddagen sluttede man Dagen med en Festandagt, som trods et forrygende Vejr dog havde samlet ca. 100 Deltagere.

W.

En haardt ramt Familie.

Den polske Familie Guzek, Priorskov Huse, Nykøbing F., er blevet ramt af en haard Skæbne. Faderen, Simon Guzek, og hans 22-aarige Datter, Veronika, afgik ved Døden paa samme Dag. Datteren, der var Sygeplejerske, blev angrebet af en ondartet Lungebetændelse og blev indlagt

paa Sygehuset. Et Par Dage i Forvejen var Faderen gaaet til Sengs, da han følte sig syg. Medens Moderen stod ved sin Datters Dødsleje, blev hendes Mand kørt til samme Sygehus, hvor man konstaterede en Blindtarmsbetændelse, der havde bredt sig til Bughinden. Samme Aften døde Faderen. Tilbage sidder nu Enken med en Børneflokk paa 11. De ældste af Børnene er gift, og det yngste er kun 9 Aar. Dobbelt-Begravelsen overværedes af hele den polske Koloni. Ceremonierne forrettedes af Pastor Ammerlaan. 6 hvidklædte unge Piger af Ungpigeforeningen »Laetitia« bar Veronika Guzeks Kiste ud til Rustvognen. — R. I. P.

Fra den vide Verden.

Et Forsvar for Menneskerettighederne.

I et Brev, som den hellige Fader sendte til De Forenede Staters Episkopat i Anledning af det amerikanske katolske Universitets Jubilæum, og som blev oplæst af Kardinal Dougherty fra Philadelphia i Nærværelse af 75 Biskopper og andre kirkelige Dignitarer i Washington, stod bl. a.: »Kristendommens Lære og Moral angribes; visse farlige Verdensanskuelser, som i nogle Aar hemmeligt dyrkedes i Samfundets Undergrund, antager i Dag allerede et bestemt Præg og er hist og her endog bragt til praktisk Udførelse. Revolutionens Standard har løftet sig imod Kristi Kors ... Katolikerne maa i deres ophøjede Forestillinger om Menneskets Natur og Storhed gøre sig til Forkæmpere for de virkelige menneskelige Rettigheder og til Forsvarere for de virkelige menneskelige Friheder.«

10 Bud for Gudstjenesten.

Kath. Kirchenzeitung bringer den 6. d. M. følgende, som ogsaa kan have Interesse paa vore Breddegrader.

Disse Bud gælder for Gudstjenesten i Kirken. Atter maa vi sige til os selv: Jo smukkere og værdigere vor Gudstjeneste bliver des mere tjener den til Guds større Ære og til vor egen religiøse Opbyggelse. Ikke alene i Koret, ogsaa iblandt os i Kirkeskibet maa der herske den størst mulige Orden. Derfor:

1. Naar vi træder ind i Kirken, tager vi virkelig Vievand og betegner os med et færdig udført stort Korstegn.
2. Før vi indtager vor Plads eller gaar forbi Højalteret, gør vi en dyb rank Knæbøjning (uden at gøre Kors-tegnet).
3. Naar Præsten kommer ind, rejser vi os for i Ærbødighed at hilse ham.
4. Under Gudstjenesten, særlig under Højmessens, ser vi ofte op til Alteret for at følge Liturgiens hellige Handlinger.
5. Staar vi op i Kirken, staar vi altid ret. Vor Knælen skal være et værdigt Udtryk for vor Tilbedelse, vor Sidden en andægtig Lytten.

6. Vi skal ikke bede under Messen, men vi skal bede Messen!
7. Vor Sang skal være glad, flydende, men ikke for høj.
8. Vor Fællesbøn skal stige op til Gud saa enstemmigt som muligt.
9. Vi skal saa vidt muligt undgaa enhver Forstyrrelse, særlig under Prædikenen og under den hellige Forvandling.
10. Naar Præsten forlader Koret, rejser vi os atter for i Ærbødighed at hilse ham. Vi forlader ikke vor Plads, før Præsten har forladt Koret og den sidste Salme er sunget til Ende.

Hitlers Syn paa Missionerne.

Sidste Nummer af Maanedskriftet for Scheut-Missionerne beskæftiger sig med Hitlers Teorier om Missionerne og kommer paa Basis af Førerens Fremstillinger i »Mein Kampf« til følgende Følgeslutninger: »Efter Hitlers Mening er Missionerne: 1. Et Værk udført af en Kirke, som gaar sin Undergang i Møde og ikke længere er i Stand til at foretage noget alvorligt i Europa. 2. Udfolder Missionerne en skæbnesvanger Virksomhed, idet de støder Naturfolkene endnu længere ned. 3. Har Missionærerne kun at holde sig hjemme og stille sig i Raceteoriernes Tjeneste.«

En ædel Gave.

Den episkopale Kirke i Boston har som Gave skænket Kardinal-Ærkebiskop O'Connell »Emmanuel House«, et kendt Sogne- og socialt Center i Boston. »Emmanuel House« omfatter et Gymnasium, en Sportshal, Klasse- og Studereværelser, videnskabelige Laboratorier og Køkkener, en Børnehave, en Forsamlingssal og Kontorer. Den episkopale Kirke havde modtaget »Emmanuel House« af en af Bostons Borgere, Hr. Frothingham, for at dette Institut kunde tjene som et Centrum for socialt Virke blandt Arbejderklasserne paa en Tid, hvor Befolkningen overvejende var episkopal; men Befolkningen har vekslet, og Kvartererne omkring »Emmanuel House« er i Dag hovedsagelig Katolikker, saa Instituttet ikke længere tjener det Formaal, det var bestemt for. Derfor besluttede de episkopale Myndigheder at raade Hr. Frothingham til at tilbyde Kardinal O'Connell dette Centrum, saa dets sociale og velgørende Hensigter kunde indfries iblandt den nye Befolkning. Kardinalen har i Taknemmelighed taget imod Tilbudet.

Mex'ko og U.S.A.

Pater Thorning, som er vendt tilbage til Brooklyn efter en lang Rejse igennem Sydamerika, skriver til »Brooklyn Tablet«: Den brasilianske Udenrigssekretær Senor Oswaldo Aranha og jeg har diskuteret de sidste Udviklinger i Meksiko. Han sagde, at den største Fejl, Amerika nogen Sinde

har begaaet i sin Udenrigspolitik, var at give de værste Elementer i Meksiko Chancer. »De Forenede Stater har haft at gøre med en forbryderisk og lastefuld Klike i Meksiko,« udtaler han. Senor Aranha erklærede ogsaa, at han mere end een Gang havde fortalt dem dette, da han var Ambassadør i Washington.«

En Præst som Skydeskive.

Det spanske Oplysningsbureau fortæller Enkelthederne ved en ung Præsts Martyrium i det røde Spanien, Pastor Atanasio Rodriguez; Befolkningen i det befriede Distrikt Castiera har fortalt det.

»Pastor Rodriguez havde begivet sig til Fængslet for at forsøge at bringe religiøs Hjælp til de dødsdømte, der sad fængslede. Han blev standset af røde Soldater og blev ogsaa dømt til Døden, d. v. s. til Døden paa Korset ligesom Kristus. Bedende gik han i Døden, og mens han blev hængt op paa Korset, besluttede hans Bødler at lade ham tjene som Skydeskive under deres Skydeøvelser, endskønt han var i Live. Under sin forfærdelige Dødsangst holdt han ikke op med at udtale: Leve Kristus — Kongen! Leve Spanien!«

Historien om en Konversion.

I Anledning af Pater Bertram Wolferstan's (S. J.) Død for nylig i St. Helen i Grevskabet Lancashire i England, er det ret interessant at mindes de usædvanlige Omstændigheder, hvorunder han blev optaget i den katolske Kirke.

En Morgen, det var den 18. December 1891, kom en elegant Officer fra den engelske Marine, i Uniform, for at søge den Præst, som varetog den katolske Kirke i Barbados i de engelske Antiller, og bad om at blive optaget i den katolske Kirke. Den paagældende Jesuitpater foreslog ham nogen Undervisning, men den unge Officer svarede, at han de sidste ni Aar alene havde studeret den katolske Lære. Pateren underkastede saa Officeren en grundig Eksamen og konstaterede, at han virkelig var parat til at blive optaget i Kirken lige paa Stedet.

Efter Ceremonierne erklærede den nye Konvertit, at han var fastende, og bad om at maatte kommunikere og om, at Pateren vilde give ham Lov til at ministrere, for det havde han ogsaa lært sig selv helt alene. Det var aabenbart ingen almindelig Konvertit, og det vidnede om en meget bestemt Karakter. Skønt den unge Officer stod lige for en Fremmelse til Kommandant, besluttede han sig til at forlade sin Karriere og bad om Optagelse i en religiøs Orden.

Fremgang i Missionen.

I 1937 var der i de Omraader, som staar under Propagandaen, 21.143.328 Katolikker, d. v. s. en Tilgang paa 798.072 Sjæle imod 1936, hvor Antallet kun var 20.345.256 Katolikker. For ti Aar siden (1927) levede der inden for

samme Missionsomraade 14.330.629 Katolikker. Der har altsaa i ti Aar været et Fremskridt blandt de Missionskristne paa 6.812.699! Her bør man dog lægge Mærke til, at Tilgangen sidste Aar overskrider den aarlige Gennemsnitstilvækst i de sidste ti Aar.

Hovedandelen i denne Vækst har den afrikanske Mission. Siden 1927 er Antallet af Katolikker blevet fordoblet i dette Distrikt, idet Tallet er steget fra 3.202.993 til 6.794.951. Afrika har altsaa med denne Tilvækst paa 3,6 Millioner over Halvdelen af Verdensmissionens samlede Fremskridt. Sidste Aar var Tilvæksten i denne sorte Jordkreds næsten $\frac{1}{2}$ Million eller nøjagtigt 439.954 Sjæle. Men ogsaa her maa man lægge Mærke til, at Tilgangen sidste Aar ligger højere end Gennemsnitstilgangen i de sidste ti Aar. Ved Bedømmelsen af den afrikanske Mission maa man ligeledes tage Hensyn til, at Antallet af dem, der gerne vil døbes og saaledes allerede i det Indre bekender sig til Kirken, selv om de endnu ikke ved Daaben i det Ydre er blevet indlemmet i den, er over 2 Millioner.

Med disse Tal vil Afrika snart have indhentet det store og mere befolkede Kontinent Asien, idet Tilgangen i den asiatiske Mission sidste Aar kun andrager 212.143, altsaa knapt Halvdelen af den afrikanske. Stillingen i Verdensmissionens Propagandaomraade ses af nedenstaaende Tabel:

Land	Antallet af Katolikker i Aarene		
	1927	1936	1937
Asien	6.029.029	7.699.227	7.911.370
Afrika	3.202.993	6.354.997	6.794.951
Ozeaniet	2.415.323	2.506.358	2.557.803
Amerika	1.911.717	2.853.511	2.931.024
Europa	771.567	931.163	948.180

Kath. Missionen, No. 9, September 1938.

Religionsfordeling.

Ifølge en for kort Tid siden udarbejdet Statistik findes der paa Jorden 2 Milliarder Mennesker. Af hver 100 Personer er 38 Kristne, 18 Konfuzianere, 12 Hinduer, 11 Muhammedanere, 10 Animister, 8 Buddhister, 2 Shintoister og 1 Jøde.

Nogle Tal fra Missionsmarken.

Sekretæren for Propagandakongregationen, Ærkebiskop Costantini, giver følgende Oplysninger om det nuværende Antal katolske Missionærer: Missionærer: 14.239, indfødte Missionspræster: 6.973, Missionsbrødre: 10.035, Missions-søstre: 55.349. Lægger man hertil de for Tiden i Missionsseminarierne studerende 15.977 Seminarister, naar man i Dag et meget stort Antal katolske Tropsionerer i hedske Lande.

**Gudstjønøsten paa Alle Helgens Dag (A. H.)
og Alle Sjæles Dag (A. S.)**

St. Ansgars Kirke. A. H. 6¹/₄, 7, 8 st. Messe. 10 Pontifikalmesse. 20 Festandagt m. Procession. — **A. S.** Fra 6¹/₂ st. Messer. 9 Levitmesse. 20 Bøn for de afdøde.

Jesu Hjerter Kirke. A. H. 6, 7, 7¹/₂, 8¹/₄ st. Messe. 10 Levitmesse u. Præd. 19¹/₂ And. — **A. S.** Fra 5¹/₂ st. Messer. 8¹/₄ Levitmesse.

St. Knuds Kapel. A. H. 7¹/₂ Sangmesse. **A. S.** Fra 6¹/₂ st. Messer.

Rosenkranskirken. A. H. 6¹/₂ og 7¹/₂ st. Messe. 8¹/₂ Højmesse. **A. S.** Fra 6 st. Messer. 8 Højmesse. 19¹/₂ Andagt for de afdøde.

Sakramentskirken. A. H. 7 st. Messe. 8 Højmesse. 20 Festandagt. **A. S.** 6, 6¹/₂ 7 st. Messe. 8 Højmesse og derefter endnu to st. Messer. 20 Andagt for de afdøde.

St. Annæ Kirke. A. H. 6 og 7 st. Messer. 9 Sangmesse. 10 Højmesse m. Præd. 20 Andagt. — **A. S.** 6, 6¹/₂, 7 st. Messe. 8. Højmesse. 20 Korsvejsandagt.

Klosterkirken. A. H. 7¹/₂ st. Messe. 9. Højmesse. 15 2. Vesper af Alle Helgens Fest og Vesper for de afdøde. (Ingen Udstilling). 18 Completorium. 19¹/₂ Matutin f. de afdøde. — **A. S.** 6 Laudes og Prim. 6⁶⁰, 7¹/₂, 8 st. Messer, 8¹/₂ Højtideligt Requiem. 15 Vesper og Udstilling. 18 Completorium og Velsignelse.

Alle Sjæles Andagt.

Vestre Kirkegaard: Tirsdag d. 1. Nov. Kl. 16 Prædiken og Bønprocession. — Onsdag d. 2. Nov. Kl. 8¹/₂ 3 stille Messer. (De, der ønsker at kommunikere, maa før Messen meddele det til Præsten eller Ministranten).

Sundby Kirkegaard: Tirsd. d. 1. Nov. Kl. 16 Andagt ved Korset.

Rosenkranssgnet. Møderne paa Systuen finder Sted i Vinterhalvaaret om Torsdagen Kl. 13¹/₂—16 i Boyesgade 8¹. Vincentsmødet er den sidste Torsdag i Maanedén Kl. 13¹/₄.

Systuen, Sakraments sogn. Systuen genoptager sin Virksomhed Torsdag den 3. Nov. Kl. 13¹/₂—16 og fremdeles hver Torsdag i Vinterhalvaaret. — Den anden Torsdag i hver Maaned holder St. Vincentsforeningen for katolske Damer (katolsk Menighedspleje) Møde Kl. 13, Nørrebrogade 27¹ Opg. A.

Katolsk Ungdoms Værn afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 30. Oktober i det store Taleværelse paa St. Knuds Skole efter Højmessén. *Bestyrelsen.*

Søndag den 30. Okt. Missions-Aften i St. Knuds Skoles Sal. Eventyr-Syngespillet »Heksen og Eneboeren« til Fordel for Jesu Barndomsforening og Hedningemissionen. Bidrag bedes nedlagt Bøsserne ved Udgangen.

Generalprøve Fredag den 28. Okt. Kl. 19¹/₄ præcis (Adgang 50 Øre). — Søndag den 30. Okt. Kl. 19¹/₄ præcis (Adgang 1 Kr.). — Evt. Søndag den 6. Nov. Kl. 19¹/₄ præcis (Adgang 1 Kr.). Adgang for Børn til alle Forestillinger 25 Øre. — **Obs!** Da der ikke maa være flere end 300 Mennesker i Salén, anbefales det at sikre sig Billet i Tide.

St. Michaels Klub, Mandag d. 7. November Kl. 8, Samling hos Klubbens Formand, Stenosgade 2¹. Hjemmehygge, Thevand og hjertelig velkommen til gamle og nye Medlemmer. Mandag d. 21. November **Generalforsamling** i Vesterhus.

Til næste Nr. slutter Redaktionen Søndag (i St. f. Mandag) p. Gr. a. Alle Helgens Dag.

Kirkelig Kalender

Okt.-Nov.

30. S. 21. **Søndag e. Pinse. — Vor Konges og Herres Jesu Kristi Fest.**

31. M. Vigilie.*)

1. Ti. **Alle Helgens Dag.**2. O. **ALLE SJÆLES DAG.**

3. T. 3. Dag i Oktaven.

4. F. Karl Borromæus.

5. L. Relikviefest.

*) Faste- og Abstinensdag.

Nov.

6. S. 22. **Søndag e. Pinse.**

7. M. 7. Dag i Oktaven.

8. Ti. Oktav af Alle Helgen.

9. O. Laterankirkens Indvielse.

10. T. Andreas Avellinus.

11. F. Martin af Tours.

12. L. Martin I.

Okt.-Nov.

Ugens Messebønner30. S. **Vor Konges og Herres Jesu Kristi Fest** (1130); 2. *Sæt Bønner*: 21. Søndag e. Pinse (744); Slutningsevangelium: Søndagens (746).

31. M. Vigilie (1127); 2. Den Helligaand ([120]—[105]). 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]), 4. Om Fred*)

1. Ti. **Alle Helgens Dag** (1135—965).2. O. **ALLE SJÆLES DAG** (1139—970).3. T. Foregaaende Søndags Messe (744—573) uden *Gloria og Credo*; 2. Oktaven (1135—966), 3. Den Helligaand, alm. Præfation (525—42), 4. Om Fred*). *Eller*: 3. Dag i Oktaven (1135—965); 2. Søndagen (744—573), 3. Den Helligaand, 4. Om Fred*).

4. F. Karl Borromæus (1150—971); 2. Oktaven (1135—966), 3. Vitalis og Agricola, 4. Om Fred*).

5. L. Relikviefest (1150—952); 2. Oktaven (1135—966), 3. Om Fred*).

*) Som *Oratio imperata* (af Biskoppen paabudt Bøn) bedes for Tiden Bønnen om Fred:*Kirkebøn.* Gud, fra hvem alle hellige Begæringer, gode Beslutninger og retfærdige Gerninger stammer, giv dine Tjenere hin Fred, som Verden ikke kan give, saa at vi uhindret maa kunne lyde dine Bud, og befriede for al Frygt for vore Fjender, under din Beskyttelse maa opleve rolige Tider. Ved vor Herre...*Stillebøn.* Gud, du som ikke tillader, at de Folkeslag, som tror paa dig, rystes af nogen Rædsel, tag naadigt imod det dig helligede Folks Bønner og Offergaver, for at den Fred, din Gudhed forunder os, maa lade de Kristnes Lande være sikre mod enhver Fjende. Ved vor Herre...*Slutningsbøn.* Gud, du Fredens Ophav og Elsker, hvem det at kende er at leve og det at tjene er at herske, vær os, som bøntalder dig derom, mod alle Angreb, for at vi, som stoler paa dit Forsvar, ikke maa frygte noget fjendtligt Vaaben. Ved vor Herre...**Vikariatet meddeler, at Oratio imperata pro pace vedblivende skal bedes, dog ikke mere som imperata pro re gravi.****St. Ansgars Kirke.** Søndag d. 30 Okt. Kl. 10 Levitmesse m. Præd. Kl. 17 Festandagt.**Bønnens Apostolat.** Intentioner for November Maaned: *Ofrene ved Ulykker. — Missionen i Korea.***Benediktinerinde-Klosteret.** Den 4. November (Jesu-Hjerte-Fredag) Kl. 8¹⁰ synger Benediktinerinderne paa Jagtvej Højmessen som Tak til alle Velgørere, der har bidraget til Kirkens Hvidtning.**Jesu Hjerte Kirke.** 2. Musikaften. 20. November. Værker af Bach, Pergolesi og Mozart for Soli, Kor, Kammerorkester og Orgel under Ledelse af Organist Aage Bredahl.

BØGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 27. Okt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 45

Søndag den 6. November

1938

INDHOLD: Giv Gud, hvad der tilkommer Gud. - Jesus præger Verden. - Sjælens Glæder i Skærsilden. - Den katolske Kirkes Indeks. - Naar man faar Besøg af sig selv. - En norsk Konvertithistorie. - At alle maa vorde eet. - St. Thereses Underfundighed. - Paa Lytterpost. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner. - Avertissementer.

Giv Gud, hvad der tilkommer Gud.

22. Søndag efter Pinse.

Mt. 22,21.

Dermed siger Gudmennesket: Giv mig, hvad mit er! Eders Sjæle er Mønter, som bærer Guds Billede, som bærer mit. Ser til, at dette Billede ikke forfladiges eller forvrænges! Vogt eder for, at Mønten ikke kommer i min Fjendes Vold! Drag Omsorg for, at den store Skatteopkræver, Døden, en Gang bringer mig den ukrænket i Hænde tillige med Resultatet af det, den har virket!

Det rette Svar paa denne alvorsfulde Opfordring vilde være: Til os komme dit Rige! Ske din Vilje som i Himlen saa og paa Jorden!

Men hvorledes svarer det jødiske Folk, da det gennem Pilatus stilles overfor Afgørelsen? — Ikke nok med, at det foretrækker Oprøreren og Røveren Barrabas for Jesus. Det lader tillige, som om det vilde være umuligt for Folket at forene Pligten mod Messias's aandelige Kongedømme med Pligten mod den verdslige Øvrighed. »*Enhver, som gør sig selv til Konge, sætter sig op imod Kejseren.*« (Jo. 19,12). Den romerske Landshøvding kan ikke indse dette.

Han ved: Den tornekrone Konges Rige er ikke af denne Verden. Med Eftertryk raaber han til Anklagerne: »*Se eders Konge!*« (Jo. 19,14). Da brøler Mængden: »*Bort, bort med ham! Korsfæst ham!*« — »*Skal jeg korsfæste eders Konge?*« — »*Vi har ingen anden Konge end Kejseren!*« (Jo. 19,15). Pilatus er slagen med Forundring. Dette Folks Mentalitet er ham en uløselig Gaade. Paa den ene Side: Hvilket Had til Fremmedregimentet, til det romerske Aag! Paa den anden Side: Hvilken ubetinget Underkastelse overfor de romerske Undertrykkere, hvilken Hengivelse til, hvilken Selvudslettelse overfor disse Undertrykkes Magt, at man prisgiver Messias, Guds Søn! Det er unaturligt, djævelsk. Denne Folkemasse er opfanatiseret, besat af det blindeste Had. Pilatus vil bringe det til Fornuft. Hans Bestræbelser har en dybere Rod, end han selv aner; en dybere Sandhed end den, han fatter, kommer til Orde: »*Giv Kejseren, hvad der tilkommer Kejseren, og Gud, hvad der tilkommer Gud!*« — Men Bestræbelserne forbliver uden Resultat.

Israel er stillet over for Førerproblemet. Skal det følge den tyranniske Lidenskab, som river det med sig fra een Gøglersucces til den anden, for sluttelig at styrte det i Fordærvelse? Eller skal det følge den af Tro belyste Fornuft?

Hos Grillparzer i »Kong Ottokars Lykke og Endeligt« ser vi Problemet behandlet i et andet Milieu og mellem andre Mennesker. Ottokar er i sit Magtbegær utilgængelig for Fornuft. Hvad der tjener til at befordre hans Magt, gælder hos ham for Ret. Han sætter sig ud over guddommelige saavel som over menneskelige Love. Han vil presse alle Forhold ind i sine Anskuelsers Skabelon. Han er impulsiv, urolig og en Bold for sine egne Luner. Dertil vælger han som Ven og fortrolig den falskmundede Smigrer Zawisch og fuldender derved til Slut sit eget Forlis. Heroverfor staar Rudolf, der i sin Bevidsthed om at være Guds Tjener og Stedfortræder bevarer sin urokkelige Ro og Sikkerhed selv i de farefuldste Situationer.

Israel er blændet, troldgjort af Magtbegær. Det løber efter det jordiske Messiasriges Gøglebillede. Rasende vender det sig imod Jesus, som har skuffet dets Forhaabninger, det lægger Øre til de egoistiske Ypperstepræster, som

faar Vredesfunkerne i de glødende Sind til at brænde i lys Lue. Lidenskab udarter til Galskab. Men Jesus, det menneskevordne Ord, staar som en knejsende, urokkelig Klippe midt i Urettens stormende Bølger. Han staar som det uforlignelige Billede paa Sagtmodigheden.

»Lær af mig, for jeg er sagtmodig af Hjertet!« (Mt. 11,29).

Dagen i Dag har Jesu tro Disciple dette Tilraab nødvendig. I mange Lande trænger Jesu Vaabendragere mere end nogen Sinde før i Kristendommens Historie til at fæste Blikket paa deres Herres Eksempel og til at lægge sig disse hans Ord paa Sinde. De maa lære at bede for deres Fjender, bede, som Stefanus gjorde det, eller sige med den engelske Bekender, T r e g i a n :

»Herre, hvis det er din Vilje, skaan enhver, som har mig
krænket,
som har virket mine Pinsler, som har mig i Smerter
lænket!«

Har ikke ogsaa vi noget at lære? Lader vi os ikke undertiden føre af den blinde Lidenskab? Følger vi altid tro vor guddommelige Fører, idet vi behersker vore Tilbøjeligheder og fornægter os selv i hans Tjeneste?

Det hænder, at naar smaa Viderværdigheder gaar os paa Nerverne, da kommer der Øjeblikke, hvor vi kunde smide alle Pligter fra os. Da har vi Behov at træde hen foran Tabernaklet. Da trænger vi til at stille os overfor Gudmennesket og angerfuldt erkende, at vi ofte i vor daglige Efterladenhed giver ham langt mere at bære paa, end andre i deres Blindhed og Egensindighed bebyrder os med. Og i Erkendelsens stille Stund vil vi kunne høre ham sige:

»Nu svar mig, arme Hjerte, du og jeg
er ene her, og ingen hører dig:

Vil du mig følge efter, som Stridsmand følger Drot,
igennem Torne, Tidster, igennem Haan og Spot?

Og vil dit Kors du bære, som jeg, mod Golgatha?

Nej eller ja!«

(F. W. Weber).

—ch—

Jesus præger Verden.

Det er et glædeligt Tegn paa Tidens Længsel efter grundig religiøs Oplysning, for ikke at sige dybsindig Teologi, at R. Wehners Værk »I Guddommens ljus« nu kan afsluttes med et tredje Bind: »Kristus i Treenigheden«, (Stockholm, Ansgariusforlaget, 1938, 148 S., Kr. 1,75). Her faar vi jo Skriftens Ørnekapitel, Johannesevangeliets Prolog, forklaret. Her føres vi ned i selve Guddommens Dyb, i Trefoldighedens Mysterium, i Kristuslæren. Her nøjes den religiøse Tanke ikke med at kaste Lys over Troskærens vigtigste Problemer, men Lyset skal tænde det praktiske Troslivs Flamme i Bønner, Hymner og Handlinger. En Treklang klinger her: Dristig Tankeflugt, den dybe liturgiske Oplevelse, Livets Udformning omkap med nogen entusiastisk Exercitant.

For at vore Læsere selv straks kan komme i Berøring med Bogen, skal den begejstrede Jesuitpater, der kender sin Ordens aandelige Rigdom til Bunds, fremføre to Udtalelser om sin Orden og Exercitierne, eller dybere set, hvorledes Jesu Skikkelse former Menneskene i Kirken:

Om Kristus gælder: »Han oplyser ethvert Menneske, — hvilken Nation, hvilken Verdensdel, hvilken Tidsalder, hvilket Kulturniveau, hvilken Klasse og hvilken Race han hører til, hvilken Grad af Tro han end ejer. Og hvor som helst en ærlig Tro svarer paa Lysets Hilsen — og i enhver Væmmelse og Afsky for moralsk Smuds, i hver Længsel efter en bedre Ordning i Menneskenes Samliv, i ethvert Ja til det gode, ligger allerede noget af en begyndende Tro, — beredes i Sjælen en Vej til det Hellige Land, hvor det menneskevordne Ord viser sig og holder Gudstjeneste som Menneskehedens Ypperstepræst. »Lyset lyser i Mørket,« — selv i de mørkeste Tider, i de sørgeligste Nedgangsperioder, midt i Trossplittelsens Begrebsforvirring, midt i den moralske Dekadences Nat, midt i Verdenshistoriens store Katastrofer.«

»Exercitierne« fostrer en Fromhed, som har et aabent Vindue for alt, hvad der sker i Guds vide, store Verden. Exercitanten skal bruge alle Kræfter for at udfylde sin Plads i Verden og for sin ubetydelige Del hjælpe til, at alt tager en Udvikling hen til Gud, ligesom Ordet i dets uforanderlige Evighed er »hos Gud«. (Johs. 1,1). Det er en af Exercitiernes Grundtanker, at hver enkelt Person, hver Tid, hver Kulturperiode, hver Nød og hver Lykke, hver ny dyb Tidsstrømning er en Kraft, som skal tjene Gud. Og omend de selv — Personen, Tiden, Kulturperioden — endnu ikke søger Gud, saa kan og maa dog det gode, som ligger skjult i dem, befries og ledes frem til Gud. Thi Ordet-

som-blev-Kød er med i enhver Udvikling, han sejrer, naar han korsfæstes, og hans Manddomsannammelse foregaar paa en meget rigere Maade, end vi aner. Med stor indre Frihed og stort Udsyn og samtidig med en skarp aandelig Evne til at skelne dvæler Exerцитiernes Fromhed ved den aabenbarede Sandhed om Ordets stadig foregaaende Menneskevordelse.«

»Angaaende Exerцитierne maa her, i Stedet for længere Forklaringer, blot mindes om, at ud fra deres indre Forstaaelse af Jesus Herren voksede en hel stor Orden frem, som efter Jesu egen Ordre og med Kirkens udtrykkelige Godkendelse kaldes ved hans Navn. Inderligt at kende Jesus, i alle Livets Forhold at bede og sone, lide og stride for Guds Rige i Selskab med den fattige, forhaanede, lidende Jesus er siden 400 Aar tilbage denne Ordens af Gud givne Opgave og Længsel. Denne Ordens store Helgen-skare viser, hvad Jesu Navn og Jesu Væsen forinaar i svage Mennesker. Jesu Selskab, som har bestaaet siden Aar 1540 og ikke har nogen kvindelig Ordensgren, har (Maj 1938) 24 kanoniserede Helgener, blandt dem 12 Martyrer og to Kirkelærere, 140 Salige, blandt dem 135 Martyrer. Desuden er 5 Kanonisationsprocesser og over 60 Beafikationsprocesser i Gang. Jesu Selskab, der Aar 1773 som Følge af nogle Statsmagters Intriger blev ophævet af Clemens XIV, genoprettedes af den Hellige Stol i helt uforandret Skikkelse den 7. August 1814. Denne Genoprettelse indeholdt en ny Opstandelse. I det henrundne Aarhundrede oplevede den gamle Orden i Troskab mod Stifterens Konstitutioner en stor Blomstringstid, den er i Dag den katolske Kirkes største Præsteorden og selv dens største Missionsorden med Hensyn til Arbejdet i Hedningelandene. Alt dette beviser, at det nedarvede, ældgamle, ægte katolske Ideal, som betegnes med Ordet Jesu Navn, Jesu Naade, Jesu Forbillede og Efterfølgelse, stadig er levende i Kirken og betyder Velsignelse, selv i vore moderne Tider.« —z.

Sjælens Glæder i Skærsilden.

Ordet Skærsild og arne Sjæle freinkalder i vort Sind for det meste Tanken paa den lidende Kirkes Smerter i Rensningens Luer. Men over alle de Lidelser, som Guds Retfærdighed lader dem vandre igennem, bør vi dog ikke glemme, at Skærsildens Beboere i visse Henseender er lykkeligere end vi Jordens Børn, der endnu ikke har naaet Maalet, endnu ikke er sikre paa engang at skue Gud. Lad os, i det mindste ganske kort, dvæle ved de Glæder, som de lidende Sjæle i Skærsilden har. Denne Tanke kan jo ogsaa virke sporende til at bede og ofre for de afdøde, saa-

ledes at deres Glæde snart bliver fuldkommen gennem Udrielsen af Lutringstilstanden.

Skærsildens Glæder kan sammenfattes i følgende Overvejelser, som de arme Sjæle kan hengive sig til:

»Gud vor Fader og vi hans Børn!« Det ved de i Evighedens Lys klart og beklager — som de kan beklage — kun det ene, at de paa Jorden levede i Frygt for Gud Herren og for lidt i Tillid til Gud Faderen.

»Hvad vi lider kommer fra den gode Fader og er derfor godt!« Derfor bæres alt med Glæde.

»Vi faar Lov at give Oprensning for, hvad vi har forbrudt.« Dette bereder allerede ædelttænkende Mennesker her paa Jorden — Glæde og Tilfredsstillelse, hvor meget mere saa ikke Sjælen i Renselsesstedet, som har erkendt, at den krænkede ham, som »alene er god«.

»Vor Tro er blevet til Lys«. Paa Jorden formørkes dette Lys somme Tider. Men for hine brænder Troens Lampe klart og roligt. De har en lyksalig Erkendelse af Gud, Forløsningen og Religionens andre Hemmeligheder. Og ingen Fristelser, ingen Tvivl naar længere frem til dem.

»Vi er salige i Haabet.« De har jo næsten allerede Saligheden i deres Hænder. De er i Forhimlen.

»Vi har Del i Gud i Kærlighed.« Denne Kærlighed bliver ikke forstyrret og kan ikke forstyrres for dem. Af den strømmer Glæde og Fred.

»Vi er i Viljen eet med Gud.« Fenelon siger: Der er Festdage for de Sjæle, der stræber efter at leve med deres Vilje forenet med Guds Vilje. Vil det være anderledes for de trofaste afdøde?

»Vi kan bede for vore kære paa Jorden!« De Helliges Samfund er i Evigheden inderligere end paa Jorden. Derfor beder de afdøde for deres Paarørende, særlig for dem, der er i Fare, og finder en trøsterig Glæde deri.

»Men de beder for os.« Den Tanke, at Kirken, de fromme, de tilbageblevne, gennem Bønner, hellige Messer, Almisser, Kommunioner, Valfarter, arbejder paa deres Befrielse ud af Renselsesstedet, maa berede den afdøde en inderlig Glæde.

»Reddet for evig og altid!« Det er vel menneskelig talt Kronen paa alle Glæder i Skærsilden. En uendelig salig og saliggørende Vished.

C. H.-S.

Den katolske Kirkes Indeks.

Under Titlen »Forbrændt under Læsning« kunde man i Wienerbladet »Vaterland« (3/1-1902) læse følgende Meddelelse: »En 14-aarig Skolepige, Marie Geider, i Jedlesee, havde i Julegave faaet en Bog, der interesserede hende levende. Da hun ved Mørkets Frembrud ikke længere kunde se hende ved Bordet og ikke vilde tage sig Tid til at tænde

Lysset, satte hun sig paa en Skammel henne ved den aabne Kakkellovnsdør og læste videre. Med bøjet Hoved sad hun tæt op til den aabne Dør. Pludselig udstødte hun et gennemtrængende Skrig. Der var gaaet Ild i hendes Celluloidkam, og mens Haaret stod i Flamme, brændte den smeltende Masse sig ned i den ulykkelige Piges Hoved. Moderen og Naboerne kom ilende til og gjorde, hvad de kunde for at redde Barnet, men en yderst alvorlig Skade var nu engang sket.«

»Forbrændt under Læsning«. Overfor hvor mange gælder dette Ord ikke, kun i en anden Betydning. Hvor Forældrene og Opdragerne er paa deres Post, hvor Omgivelserne er gode, er det dog ofte en i Smug læst daarlig Bog, som ødelægger en ung, uerfaren Sjæl. I saadanne Bøger blafrer en Helvedesild, som antænder Lidenskaberne, saa de blusser højt op og fortærer Guds billedet i Sjælen. Digteren Brentano erkender, at han som en Dreng paa ti Aar fra en Lærers Bogskab havde taget en Bog af en italiensk Digter og læste den i Smug til sin store Ulykke. De Kærlighedsforhold, der var skildret i denne Bog, forvirrede hele hans Sind og saaede en Sæd, hvoraf mange fordærlige Lidenskaber voksede frem. Forbrændt under Læsning. Kun de bitreste Livserfaringer kunde hele hans Brandsaar.

Mange siger: »Jeg tager ikke Anstød af daarlige Skildringer.« Det vilde dog være mærkeligt, om nedskrevet Smuds ikke tilsmudsede. Den, der med Fornøjelse sluger slibrige Bøger, er sikkert ingen hellig Aloysius, ingen hellig Agnes. Tusinde Fristelser lurer mellem Bladene, griber Sjælen, følger med ud i Livet, ja selv ind i Kirken. Den forbrændte Sjæl skrækker tilbage for de helbredende Midler, som Religionen tilbyder. Gode Bøger forekommer saa flove. Troen mister sin ophøjende Kraft for til Slut at blive skubbet til Side som en Hemsko.

I Lignelsen »Skyggen« opridser Johannes Jørgensen i skarpe Linier den uhyggelige Indflydelse, al Læsning udøver. Her siger den unge Mand til Digteren: »De er det Menneske paa Jorden, der har været mest for mig. Jeg har læst alle Deres Bøger ... Mit virkelige Liv har jeg levet i Dem ... Aa, De ved ikke, hvad De gør, naar De sidder her og skriver ... De ved ikke, hvor mange Menneskeskæbner De omformer, skaber, ændrer, blot ved en Linje paa det hvide Papir — De ved ikke, hvor mangan Menneskelykke De dræber, hvor mangan Dødsdom De underskriver ... Husk paa, at vi andre lever, hvad I Digtet skriver ... vi er, som I danner os ... Dette Riges Ungdom gentager som en Skygge Eders Digtning ... De kender jo Sagnet om Rottfængerens fra Hameln ... Vi fulgte de skønne Toner, fulgte til Afgrundens Rand ...«

Hvor mange Beskyttelsesforholdsregler griber Staten ikke til, naar det drejer sig om smitsomme Sygdomme blandt Mennesker og Dyr. Til Trods for de ubehagelige Indskrænkninger, som dette fører med sig, maa man være Staten taknemmelig derfor. Skal ikke ogsaa Sjælen beskyttes mod Smitten, som udgaar fra farlige Bøger?

Hvor havde den h. Paulus Ret, da han fordrede de daarligere Skrifter udleveret og lod dem brænde offentlig. Hvor havde Middelalderens store Prædikanter Ret, naar de fulgte dette Eksempel. Hvor vilde den hellige Kirke forsømme sin Pligt, hvis den ikke paa den mest indtrængende Maade advarede sine Børn imod Pestbacillen, som skjules snart under Pragtbind og Guldsnit, snart i usle Kolportagehæfter.

Index over forbudte Bøger viser, at den opfylder sin Moderpligt og garanterer et sundt Trosliv, frit for visse Vildskud. Det gøres fremfor alt ved almindelige Regler.

Uden videre er følgende Bøger ifølge Can. 1939 forbudt:

1. Bibeludgaver og Bibeloversættelser udgivet af Ikke-Katolikker.
2. Bøger af alle Forfattere, som forfægter Vrangtro eller Kirkesplittelse eller paa anden Maade forsøger at undergrave Religionens Grundlag.
3. Bøger, der forsætlig angriber Religionen eller den gode Moral.
4. Bøger af alle Ikke-Katolikker, der udtrykkelig handler om Religionen, det skulde da være, at det er fastslaaet, at de ikke indeholder noget imod den katolske Tro.
5. Bøger og Skrifter, som fortæller om nye Visioner, Aabenbaringer, Syner, Spaadomme og Undere, eller propagerer nye Andagter, saafremt de er blevet udgivet i Strid med de kanoniske Forskrifter.
6. Bøger, som angriber eller latterliggør en eller anden katolsk Trossætning, som forsvarer Vranglærdomme, der er fordømt af den Apostoliske Stol, som forhaaner Gudstjenesten, som forsøger at undergrave Kirketugten, og som forsætlig smæder det kirkelige Hierarki eller den gejstlige Stand og Ordensstanden.
7. Bøger, som lærer eller anbefaler Overtro, Tegntyding, Spaadomskunst, Tryllekunst, Aandebesværgelse eller lignende Ting.
8. Bøger, som opstiller Duel, Selvmord eller Skilsmisse som tilladt, eller som ved Behandling af Frimurersekter og andre lignende Foreninger paastaar, at de er nyttige og ikke skadelige for Kirken og det borgerlige Samfund.
9. Bøger, som udtrykkelig behandler, fortæller om eller lærer utugtige og skamløse Ting.
10. Udgaver af de af den Apostoliske Stol anerkendte liturgiske Bøger, hvori et eller andet er forandret, saa de ikke stemmer overens med de autentiske af den hellige Stol approberede Udgaver.
11. Bøger, som udbreder uægte eller af den Hellige Stol forkastet eller tilbagekaldt Aflad.

12. Billeder af Vor Herre Jesus Kristus, af den allersaligste Jomfru Maria, af Englene og Helgenerne eller andre af Guds Tjenere, som ikke stemmer overens med Kirkens Følelse og Forskrifter.

Opmærksomheden maa henledes paa, at saadanne Bøger ogsaa er forbudt, selv om de ikke staa enkeltvis opført paa Index. »Index er ikke Fortegnelsen over de kirke­ligt forbudte Bøger i den Forstand, at den indeholder alle eller kun de aller­mest farlige Bøger ... mange Sprog (slaviske) er slet ikke taget med i Betragtning, og af den nyere Masselitteratur er der kun taget Hensyn til en forsvindende Del. Betydningen af den egentlige Index (Fortegnelsen over de forbudte Bøger) træder mere og mere tilbage for Index­reglerne.« (Se Lex. für Theologie und Kirche, Index). Den meget udbredte Mening, at Katolikkerne har Lov til uden videre at læse enhver Bog, der ikke staa opført i Fortegnelsen over forbudte Bøger, er altsaa forkert.

Den kirkelige Boglovgivning er ofte blevet dadlet ogsaa af dem, der ikke oprøres over Bolschevismens eller Nationalsocialismens Ødelæggelsesfelttog overfor slet anskreven Litteratur. Som ved enhver Lovgivning kunde man naturligvis ogsaa her ønske sig og stræbe efter Forbedringer, men eet er sikkert, at den, der som et trofast Barn af den katolske Kirke overholder Indexreglerne, er herigennem sikret mod mange Sjælefarer. Overfor ham vil det aldrig gælde: »Forbrændt under Læsning.« A. P.

Naar man faar Besøg af sig selv.

Undertiden faar man det ind paa Livet, at det danske Sprog ikke alene er skønt, men at det ogsaa er udtryksfuldt. Der kan være en indre Spænding i det, der siges, saa man lytter, angst for, at man skal gaa Glip af bare eet Ord, fordi man har paa Fornemmelsen, at hver eneste Glose er dyrebar og nødvendig for Sammenhængen. Det gælder ikke mindre det skrevne end det mundtlige Ord. Det danske Sprog har gennem Tiderne haft sine »Elskere« (Søren Kierkegaards Udtryk), sine Riddere og sine Kunstnere, og hvor Emnet har betaget sine Mænd stærkt nok, der er Sproget blevet Tankens lydige Instrument paa en Maade, saa Tanken blev udødelig derved.

Vil man have Eksempler i Flæng, da gaa man for Humanisme-Periodens Vedkommende til Povl Helgesens »Danske Skrifter« og fordybe sig der i hans »Svar paa Kong Gustavs Spørgsmaal« eller »Imod Malmø-Bogen«! Enhver, der har Øje og Øre for Dansk, vil her finde, at Modersmaalet bøjer sig efter Tankegangen saaledes, at intet Ord

er overflødig, og at intet savnes. — — Og for det 19. Aarhundredes Vedkommende kan man passende slaa ned paa Søren Kierkegaards Definition netop af »Modersmaalet« i »Stadier paa Livets Vej«. Det er ikke nogen just kort og klar Definition, men ingen kan paastaa, at den ikke er udtrykksfuld.

Og i dette Efteraar kommer efter nogen Tids Tavshed Johannes Jørgensen atter til Mæle i vort Modersmaals Litteratur. Med hans Bog »Omkring Axen Assisi-Salzburg« har det danske Sprog i Sandhed faaet Besøg af sig selv. Som ridderlig Dyrker af vort Sprog har Johs. J. en straalende Fortid. Hans Ungdomslyrik har faaet Ungdom til at begejstres. Der skal meget til for at hamle op med sin egen Ungdoms Sejre. Held den, der kan! I ovennævnte Bog, Berl. Forl., 119 S., Kr. 5.00, leverer Johannes Jørgensen Beviset for, at det lader sig gøre. Sprogets Renhed og Skønhed er den samme som før, men Lunet — det specielle danske Smil mellem Linjerne — er rigere, og Perspektivet er dyhere: et Dansk, som vækker Fryd, kalder paa Smil og opfordrer til Eftertanke.

»Omkring Axen« er ikke blot et sprogligt Pragtstykke.

I Bogens forskellige Afsnit, der for en Dels Vedkommende har været trykte i »Berlingske Tidende« som Kronik, faar Forfatteren Lejlighed til at sige sin Samtid gode Ting og gyldne Sandheder. I det indledende Kapitel har »Giovanni Joergensen« den gode Idé at lade sig interviewe af Johannes Jørgensen, født i Svendborg samme Aar og Dag som Giovanni J. — Og idet Digteren saaledes faar Besøg af sig selv, tager han Anledning til at lette sit Hjerte overfor en forstaaende Sjæl og uden Omsvøb sige lidt om den Tid, han lever i:

» — — — *Bygger man Kirker for Guldet — som i Middelalderen? Bygger man Akademier og Universiteter for det — som i Humanismens Tidsalder? Bygger man Slotte for det og Parker, som gennem Aarhundreder er Menneskene til Glæde? Opfører man Arbejderboliger for det — som i det demokratiske Tidehverv? — — — Du ved det lige saa bittert som jeg — den moderne Alkymi gaar ud paa det modsatte af Middelalderens — den forvandler Guld til Jern. Til Jern, til Staal, til Aluminium — — til Midler til at dræbe. — — Hvem er Tidens Helt? Er det Kunstneren, som da Michelangelo levede? Er det Digteren, som da Goethe levede? — Er det Videnskabsmanden, som da Pasteur levede? Nej — vor Tids Helt, det er Flyveren — Manden, der med en Hastighed af 260 Kilometer i Timen kan transportere saa og saa mange Tons Sprængstoffer og i Løbet af 0,5 kan ødelægge en Hovedstad og myrde en Befolkning!«*

I Afsnittene »Skruen uden Ende« og »Transportbaandet« filosoferer Digteren ligesaa originalt som dybtgaaende over den løbende Tid og Livets Gentagelser. Men han konkluderer:

»— *Intet andet — evigt alt dette. Jeg ved, hvor mange lader sig nøje dermed. Men jeg kan ikke, nej, jeg kan ikke — —. Og hen for mig siger jeg de sidste Ord i det Credo, Kirken synger. »Jeg tror paa den Verden, som skal komme — ikke den, som allerede er — v i t a m v e n t u r i s æ c u l i — —«*

Henrivende — og aktuel — er Skildringen af Kardinal Faulhaber. Der tegnes et Portræt af den myndige Prælat, et Portræt, som Læseren ikke skal faa let ved at glemme. Den samme Mand, der som Biskop af Speyer i 1913 bedyrer: »Der Bischof von Speyer lässt sich in kein Mauseloch jagen« faar vi et Billede af under Ansgar-Jubilæet i Sverige i 1929.

»— — *Paa Festens mest straalende Dag, d. 18. August, var det ham, som ved Ansgars-Korset paa Björkö læste Messen for den tusindtallige Pilgrimsflok, der i Dampbaade var støvnet did fra Stockholm. Over den lille Mälare og de andre grønne Øer i det blaa Vand stod Himlen klar som Krystal — og da det højtideligste Øjeblik i Messen kom, da Kardinalen, ene oprejst, medens alle rundt om laa paa Knæ i Græsset, løftede Hostie og Kalk mod Himlens dybe Blaa og ligesom ikke mægtede at tage sine Hænder tilbage, da var der i den knælende Skare dem, der mente at se Himlene aabne — —*

Feststunder er korte. Efter Mødet i Metz (1913) Verdenskrigen. Efter Messen paa Björkö Kampen mod die Deutschreligion. Men som den unge Biskop af Speyer er den aldrende Kardinal, i München ikke til Sinds at lade sig drive i et Musehul: Som sin store Modstander under Verdenskrigen, Mercier af Malines, er Faulhaber af München bleven en defensor civitatis.«

»Omkring Axen« skal ikke alene berømmes for Sprogets Velklang og sine Sandheders Dybde. Den skal ogsaa fremhæves for sine Billeders Mangfoldighed og spillende Liv. Den Læser, som har Lyst til at se sin egen Samtid i en Kunstners *l a t e r n a m a g i c a*, vil finde fuld Tilfredsstillelse ved Læsningen af Johannes Jørgensens Bog. Og ikke mindst vil den kunne paaregne Interesse ved den Skarphed, hvormed den kaster Lys over Tidens storpolitiske Foreteelser.

Karen Plovgaard.

En norsk Konvertithistorie.

Ved at bruge sine Øjne kan man komme den katolske Kirke et godt Stykke nærmere. Denne simple Sandhed har i hvert Fald den norske Konvertit Asgerd Jørgensen fulgt, og frisk og ligetil fortæller Fruen om sin lykkelige Hjemfærd til den katolske Kirke i »En ensom vender hjem« (Oslo, 1938, H. Aschehoug & Co., 73 S.).

Den lille Pige Asgerd voksede op i en norsk Provinsby, og moderne Protestantisme var den religiøse Luft, hun indaandede der. »Det er sandt nok, at mine Forældre ikke troede paa Kristi Guddom; men de var i alt Fald ikke Ateister ... Min Fader troede paa Gud som alle Tings Ophav og paa Sjælens Udødelighed; men paavirket som han var af Rationalisme og den franske »Oplysning«, havde han sin egen »personlige« Religion; for saa vidt ægte protestantisk, enhver danner sig sit eget Syn paa Gud.«

Grundtvigs Indflydelse gjorde sig gældende i dette Hjem. »Paa mit Spørgsmaal om, hvad der skilte Grundtvig fra Nordens ortodokse Teologer, svarede han (Faderen) engang blandt andet, at Grundtvig lagde en anden Betydning i den tredje Trosartikel. Ifølge Grundtvig skulde den lyde: Jeg tror paa den Helligaand, én hellig almindelig Kirke — med et bevidst Eftertryk paa én. Samtidig gjorde han mig opmærksom paa, at Provst Kristensen ved Stavanger Domkirke (en Svoger til Bjørnson), som var Grundtvigianer, læste Artiklen paa nævnte Maade.«

Allerede i Folkeskolen fængsledes den lille Piges Sind af den katolske Kirkes hemmelighedsfulde Væsen, og som i saa mange andre Tilfælde var det netop andres stejle Aversion mod alt katolsk, som gjorde hende opmærksom paa Kirken. »Min Interesse for den katolske Kirke skriver sig helt fra 12—13 Aars Alderen, fra den første Gennemgang af Reformationshistorien i Skolen. Jeg tager sikkert ikke fejl i det, at den Maade, Moderkirken blev omtalt paa, var Oprindelsen til Interessen. En skeptisk Sans, som vistnok med Hensigt var fremelsket hos mig i Hjemmet, gjorde, at jeg fandt det højst usandsynligt, at Millioner af Mennesker i kulturelt højtstaaende Lande, Mennesker, som tilhørte Verdens største Kirkesamfund, skulde være saa dumme og overtroiske, som man her vilde have det til. Dette ledte til, at jeg ret hurtigt fik ligesom en »Klokkerkærlighed« til den katolske Kirke.«

Siden voksede Asgerd til, kom ud i Livet, blev gift, fik en Datter, og hvad hun læste, og hvad hun saa, førte hende henimod denne hemmelighedsfulde Kirke, som har sine Børns dybe Kærlighed og sine Fjenders bundløse Had. Hjemme og paa Rejser gjorde hun sine Iagttagelser.

Snart var det V e j k o r s midt i Skov og Mark, der henledte hendes Tanker paa Kirken, der har plantet dem, og hun erkender disse Symbolers Værdi. »Kan vel haarde Ord, Kiv og Trætte taales og trives under Hans Øjne, som hænger paa Korset? Erfaringen er det, som faar dem til at flytte deres religiøse Symboler midt ud i Gadens pulserende Liv og ud i Naturens Fred. Under Arbejde, paa Vandring og paa Ferie skal de minde og mane til Bøn til Kristus, som de bekender sig til, og hvis Navn de bærer.«

Snart faar Børnenes tidlige Kommunion hende til at spørge, som hun spurgte i sin Barndom: »Da under Gudstjenesten den hellige Kommunion blev uddelt, saa jeg til min store Forundring, at ogsaa Børn i 8—10 Aars Alderen gik til Alters. Det mindede mig om en Samtale mellem min Datter og hendes Mormor:

»Hvorfor faar Børn ikke Lov til at gaa til Alters, Mormor?«

»De er maaske ikke modne til det.«

»Jamen, hvis de er modne til det?«

Eller selve det katolske Liv, hvor det levedes inderligt, greb hende: »Og da jeg kom til at leve i helt katolske Omgivelser, begyndte jeg at forstaa, at Katolicismen var noget mere end interessant Historie. De myreflittige og opofrende katolske Søstre, jeg boede hos, lod mig ane lidt af Katolicismens Væsen. Efterhaanden som jeg ogsaa fik Forstaaelse af mine nye Venners intensive og levende religiøse Liv, vaagnede der hos mig et inderligt Ønske om at kunne knæle blandt dem som en af deres egne — om at være helt hjemme i deres Kirke og ikke bare Tilskuere.«

Gamle Fordomme maatte vige, og Konvertiten skriver nu især om en af dem: »Besøg i Klostre vilde ogsaa rydde mangan en taabelig Forestilling bort med Hensyn til Ordensfolks Mentalitet. Det gode og friske Humør i Klostrene vilde tvinge den Besøgende til at anbringe alle de dumme Historier om ulykkelig Kærlighed og ødelagt Livslykke, som bliver paaduttet Ordensfolk, i Fablernes Verden. Og kanske ved at mindes Kristi Ord: »Hvad I gør imod den mindste af mine Brødre, har I gjort imod mig«, vil han forstaa, hvorfor unge Mennesker, og ogsaa ældre, forlader alt, hvad Livet har at byde, for mere fuldkomment at kunne tjene Kristus og hans Brødre.«

Mange Tanker skulde tænkes, mange Veje vandres, inden Maalet blev naaet. Men trods alle Vanskeligheder og al Modstand kæmpede Fru A. J. sig igennem, thi »Guds Haand rørte ved mit Hjerte, og jeg følte, at i Katolicismen vilde jeg finde den fulde og sande Kristendom, at alt, jeg tidligere havde set af den, bare var Afskygninger, og at

jeg i den katolske Kirke vilde finde »Gud, min Glæde fra min Ungdom af.« — »Skulde jeg være Kristen, maatte jeg i alt Fald være Katolik«, skal Bjørnstjerne Bjørnson have sagt. Saadan stod det ogsaa for mig, og nu havde jeg hverken Rist eller Ro, før jeg blev optaget i den hellige katolske Kirke.«

—z.

At alle maa vorde eet.

Fyrst Nikolaus Massalsky skriver i »Linzer Quartalschrift« om »De religiøse Strømninger og Bestræbelser i den russiske Emigration«. Den interessanteste Strømning synes han er Tilhængerens Tilnærmelser til den katolske Kirke. Der henvises til, at Manglen af et fælles Kirkcoverhoved netop har aabenbaret sig allertydeligst i Emigrationen overfor Splittelsen, og at det er paatrængende nødvendigt, at der i denne Henseende raades Bod. Det fremhæves, at Pave Pius IX i 1868 ogsaa indbød de ortodokse Biskopper til Vatikanet og derved anerkendte deres Stemmeberettigelse. Paa den anden Side bedes der i den ortodokse Kirkes Paaskemesse ogsaa en Bøn for Paven, hvem Æresrangen tilkommer som den romerske Kirkes Hoved. Det fremhæves ogsaa, at en Genforening nu er nødvendige end nogen Sinde før paa Grund af den fælles Fjende, Gudløsbævgelsen. Det foreslaas, inden for Diasporakirken, at sammenkalde til et Koncil, hvor en pavelig Legat skulde lede Forhandlingerne. Derefter maatte saa følge den formelle Overtagelse af et »velvilligt Protektorat« ved Paven. Var der først banet Vej for venskabelige Forbindelser, vilde der let kunne slaas Bro over Afvigelserne.

I denne Forbindelse gaar vore Tanker tilbage til det Koncil, hvor den ortodokse Kristenhed mødtes sidste Gang med den katolske Kirkes Førere. Det var i Florens og netop i 1938 er det 500 Aar siden. Derfor har man sidst i April begyndt Festlighederne i Anledning af det 17. Generalkoncils 500 Aars Jubilæum i Florens. Billedet af det lille Kapel i Riccardi-Paladset træder frem for Erindringen. Dets Vægge er dækkede med Benozzo Gozzoli's blændende Fresko over Vismænds-Processionen — ualmindelig skønt, det herligste af alle Monumenter over den store Begivenhed, som nu skal fejres. For denne Fresko blev malet paa en Tid, hvor Raadet holdt Møde, og hvis Medicærnes guldlokkede Børn figurerer paa denne Fresko som Engle, saa er de tre Konger ingen andre end Kejser Johan Paleologos og Adelsmænd i hans Følge. I Florens mødtes i 1439 Østens og Vestens Kristendom for sidste Gang, Latin og Græsk fandt hinanden i en Anerkendelse af den romerske Kirkes Primat: »Himlene fryder sig og hele Jorden jubler«, som den pavelige Bulle sagde.

Dette Koncils førende Mænd var Pave Eugen IV, en klartseende venetiansk Lærd, der levede et helgenagtigt Liv, hans humanistiske Ven Ambrosio Traversari, General for Camaldoli-Munkene, og de to Førere af Reunionsgruppen blandt Grækerne, Bessarion, Ærkebiskop af Nicea, og Isidor, Ærkebiskop af Kiew. Kejseren var politisk interesseret. Han trængte til Vesten, dens Forretninger, dens Mænd og dens Penge, for at bortjage Tyrkerne, som kun 16 Aar senere skulde erobre Byzants. For at opnaa al denne Hjælp var han parat til at skrive under paa, hvad man bad ham om. Han kom til Italien for at møde Allierede blandt de latinske Konger, og stor var hans Skuffelse over ikke at finde nogen der, men kun en lang Serie af Diskussioner imellem de to Kirkers Præster. Saa taalmodigt som muligt bar han over med Teologerne og Pavens Afslag om at afkorte Diskussionerne og i Stedet for slaa sig sammen med ham ved at paalægge en Afgørelse. Af de fornøjelige Træk om dette Koncil er Fortællingen om Kejserens Hund, der hylede ustandseligt i det kejserlige Hundehus, hver eneste Gang Kejseren talte til Fordel for Unionen.

Det var ikke i Florens, men i Ferrara, at Konciliet aabnede sine Møder efter Grækernes Ankomst; det første virkelige Møde var den 8. Oktober 1438. Allerede der var der uheldssvangre Tegn paa, at Grækerne vilde kæmpe imod enhver Fremskynding af Reunionsforslaget. Der var nedsat Kommissioner, som skulde behandle de fire Hovedvanskeligheder: 1. *filioque*. Sætningen i Trosbekendelsen (at Helligaanden ogsaa udgaar fra Sønnen), 2. den latinske Brug af usyret Brød i Messen, 3. Arten af de Lidelser, Sjælene, der blev holdt tilbage til Skærsilden, gennemgik, og 4. den hellige Stols Primat. Hele Oktober og November Maaned igennem fortsattes Diskussionen om *filioque* paa det ene Møde efter det andet.

Imidlertid kom Pesten til Ferrara, og Biskoppernes Følge døde som Fluor. Ogsaa den økonomiske Situation blev alvorlig. 700 Grækere var for Pavens Regning kommet til Ferrara, og for hans Regning levede de stadig efter syv Maaneders Ophold i Italien. Da Florens saa tilbød fri Bolig for det pavelige Følge og at bære alle Omkostningerne ved Grækernes Ophold, kunde Paven ikke tøve. Da engang det finansielle Punkt var klarlagt, akcepterede Grækerne Forslaget, og i Juni 1439 fandt den højtidelige Omflytning Sted.

Det er helt rigtigt, at Mindefesten om Reunionen henlægges til Florens, for i Ferrara skete absolut intet udover en klassisk Demonstration af østerlandsk Obstruktions-evne. Efter at yderligere tre Maaneder var gaaet i Florens med resultatløse Drøftelser, hvor den ledende Aand var

Ærkebiskoppen af Ephesus, Markus, Eugenikos, Patriarken af Antiochias Udsending, overvejede man en ny Maade for at bringe Fart i Tingene. Kejseren havde til sidst Held med sig til at bringe Markus til Tavshed, og de græske og latinske Komitéers Ekspertes blev enige om deres Formuleringer. Trosbekendelsen blev underskrevet af begge Parter Biskopper, og under Højmessens Søndag den 6. Juli 1439 blev den højtideligt ratificeret, proklameret og fastslaaet af Paven.

Da Kirkerne var blevet forenede, havde de fleste af Grækerne kun eet Ønske: at komme hjem igen, Kejseren med sine Hjælpemidler og den kærkomne Nyhed om fremtidig Hjælp imod Tyrkerne, Biskopperne for at vinde deres Folk for Genforeningen eller for at forklare dem, hvorledes det var sket, at de accepterede den. Paven, som ønskede at komme bort fra den græske Skilsmisse-Praksis og ogsaa ønskede, at Valget af den nye Patriark af Konstantinopel foregik i hans Nærværelse, havde ikke andet Valg end at stille sig tilfreds med, hvad der var opnaaet. Grækerne var rejst, og kun Romerne var tilbage for at afslutte Konciliet Program. Dette bød ogsaa paa Genforeningen af Armenierne (22/11-1439) og Jakobitterne (4/2-1442). Paa dette Tidspunkt havde Paven overflyttet Konciliet til Rom, og der vedblev det at sidde til engang i 1445, og under Omstændigheder, som man ikke kender noget til, blev det sluttet.

Det Arbejde, der blev gjort i Florens, og som endnu staar ved Magt, er Definitionen om det romerske Primat. »Vi bestemmer endvidere, at den hellige apostoliske Stol og den romerske Pave har Primatet over hele Verden, og at den romerske Pave selv er den hellige Petrus, Apostelfyrstens Efterfølger, Kristi sande Stedfortræder, hele Kirkens Overhoved og alle Kristnes Fader og Lærer; og at han igennem den hellige Petrus af Vor Frelser Jesus Kristus fik overdraget Fuldmagt til at lære, styre og lede hele Kirken.«

85 Aar efter Florens, medens Reformationens grumsede Flod skyllede hen over Europa, i et England, der endnu var katolsk, skulde en fra dette Hierarki, hvis Tro snart blev prøvet paa dette Punkt, diskutere Primatet med Luther. Han citerede forskellige Kirkefædres Vidnesbyrd og Canons fra forskellige Koncilier, og saa citerede han Florens: »Hoc unum concilium«, skrev han, »sufficit pro omnibus«. (Dette ene Koncil er tilstrækkeligt!) Biskoppen var selvfølgelig St. John Fischer, og hans Sætning viser hele Florens-Konciliet fulde Betydning.

T. T.

St. Thereses Underfundighed.

Klienter, som for første Gang kom ind paa Sagfører Adrian Elliots Kontor, blev overrasket ved at se et Billede af St. Therese af Jesusbarnet hænge dér paa Væggen. Det var noget, som gav dem Tillid til Sagførerens Karakter og Duelighed.

»Ved du hvad, Elliot,« sagde en Kollega, der en Sommereftermiddag var kommet ind til ham, »det Billede har en ejendommelig Virkning paa mig. Jeg har haft mindst en halv Snes Lejligheder til at lave Kunster i de Forretninger, jeg har med dig; men naar jeg ser paa det Billede, kan jeg alligevel ikke.«

Der kom et besynderligt Smil paa Elliots Ansigt.

»Det er ogsaa Meningen, Metzger. Det har en psykologisk Virkning paa mit Klientel. Mine Indtægter er steget betydeligt, siden jeg tog St. Therese til Kompagnon.«

»Jeg kender ikke meget til Helgener; men jeg skulde da tro, at det vilde den lille Dame ikke synes videre godt om, hvis hun vidste, hvad Slags Forretning det er, hun er kommet ind i.«

»Aah, enhver Kvinde vilde føle sig smigret ved at være min stille Kompagnon.«

»Skal jeg forstaa det saadan, at den lille Dame altid er enig med dig i dine Afgørelser?«

»Absolut.« Elliot lo højt. »Det er en af Fordelene ved at have en *stille* Deltager.«

»Var hun ogsaa enig med dig, da du lavede den Svinde med Fru Flynn, saa hun gik Glip af Halvdelen af sin Arv?«

»Gamle Dreng,« sagde Elliot gemytligt, »det Billede er her for at gøre Indtryk paa mine Klienter, ikke paa mig selv. Det hænger jo desuden bag ved mig, naar jeg ikke ligefrem vender mig imod det.«

Metzger kluklo.

»Du er en snedig gammel Rad. Du var nær ved at faa mig til at glemme, hvad det egentlig var, jeg kom for. Har du saa bestemt dig til at stikke de fem Tusinde Dollars i de nye Væddeløbsstalde? Nogle af Landets bedste Væddeløbsheste vil blive opstaldet dér, og det vil give Mønt, kan du tro. Du ved jo, hvordan saadan en Forretning skal drejes.«

»Ja, ja vel, Metzger. Vi tager fat med det samme. Jeg sender dig en Check paa de fem Tusinde, og i Løbet af Søndagen skal jeg udarbejde Detaillerne.«

Metzger gik. Men han var næppe ude af Døren, før der kom en ny Gæst. Elliots affable, professionelle Smil svandt, da han saa, det var en Præst.

»Er det nu Dem igen?«

»Ja, atter og atter.« Præsten satte sig koldblodigt paa den Stol, som Metzger lige havde forladt. Han havde et friskt, ungdommeligt Ansigt, der var ligesom noget beslægtet mellem ham og Elliots stille Kompagnon. Der faldt netop en Solstraale over hendes Ansigt, og det var, som om det alvorlige Udtryk, det havde haft under Metzgers Besøg, mildnedes.

»Og jeg bliver ved med at komme, indtil jeg opnaar noget, Hr. Elliot. Hvorfor bliver De dog ved med at sige Nej til at give et Bidrag til de forældreløse Børn? De er en af de rigeste Mænd her i Byen og den eneste af dem, der ikke har givet noget.«

»Jeg har andet at give mine Penge ud til,« svarede Sagføreren i en ligegyldig Tone.

»Men kunde De give dem ud til noget bedre end de forældreløse Børn? Jeg har hørt Rygter om, at De tænker paa at stikke fem Tusinde Dollars i de nye Væddeløbsstalde.«

»Og om saa var?«

»Var det ikke bedre at tænke paa 450 Børns Velfærd?«

»Maa jeg spørge,« sagde Sagføreren med bidsk Stemme, »hvorfor Forældre sætter Børn i Verden, og andre skal tage Ansvaret for dem?«

»Det er ikke mig, der styrer Verden,« svarede Præsten harmfuldt; »kun Gud kan svare paa det Spørgsmaal.«

»Saa foreslaar jeg, De henvender Dem til Gud om Penge; af mig faar De ingen.«

Sagføreren begyndte at rasle med Papirerne paa Skrivebordet; Præsten tog dette som et Vink og rejste sig. Hans Blik søgte uvilkaarligt Billedet paa Væggen. Elliot saa det og smilede foragteligt.

»Søger De min lille Kompagnons Assistance? Hende faar De ikke noget af; derom kan jeg forsikre Dem; hun arbejder for mig.«

»I Deres Mund, Hr. Elliot,« sagde Præsten, »er dette Blasfemi. Og at have det Billede her i denne Atmosfære, det er Helligbrøde.«

»Hvis De ikke synes om mit Kontor, saa stik af!«

»Ja, nu gaar jeg; men jeg lader dette her ligge.« Han lagde et Stykke Papir paa Skrivebordet. »Det er en Check paa fem Tusinde Dollars til de forældreløse Børns Byggefond. De behøver kun at sætte Deres Navn under og afsende den. Jeg haaber, De forandrer Beslutning.«

Uden at vente paa et Afslag forlod han Kontoret. Den stille Kompagnons Øjne syntes at følge ham, tankefulde.

Elliot havde allerede strakt Haanden ud for at feje Checken ned i Papirkurven; men saa kom han til at le højt

og standsede Bevægelsen. Dette her var dog noget af det løjerligste, han havde oplevet i mange Aar: 450 smaa, snavsede Unger over for seks Fuldblodsheste! Og saa den uforkammede Sum, Præsten havde forlangt af ham og virkelig ventede at faa!

Han kastede sig tilbage i Stolen og lo støjende. Da han derefter skubbede Stolen tilbage med et Stød, bevirkede dette, at Billedet paa Væggen løsnede sig og faldt ned paa Skrivebordet.

Elliot holdt op med at le. Det var, som om hans stille Kompagnon saa bedende paa ham.

»Nej, lille Kompagnon,« sagde han med Fasthed, »du kan ikke faa mig til at forandre Beslutning. Op paa Væggen med dig igen; dér plager du mig ikke, og din gejstlige Ven maa skaffe sig de Penge paa en anden Maade.«

Han hængte Billedet op og vendte tilbage til Skrivebordet. Nogle faa Minutter efter ringede han efter sin Sekretær og overrakte hende Metzgers Check.

»Vil De sørge for, at den bliver afsendt. Jeg gaar nu,« sagde han.

Han samlede Dokumenterne vedrørende Væddeløbsstalden sammen og tog dem med sig, da han forlod Kontoret, veltilfreds med, hvad han havde udrettet den Dag.

Efter en behagelig Week-end i Sommerhuset ved Stranden vendte han tilbage til Kontoret Mandag Morgen. Paa hans Skrivebord laa en stor Bunke Breve; det øverste havde Paategningen »Personligt«, og som Afsenderadresse var det lokale Pastorat anført. Han rynkede Panden, og ærgerlig rev han Konvolutten op og læste Brevet. Det var, som han nok havde tænkt sig, fra den unge Præst. Der stod:

»Kære Hr. Elliot! Jeg følte mig overbevist om, at De, naar De havde overvejet Sagen nærmere, vilde forandre Deres Beslutning. Herved kvitterer jeg i Taknemmelighed for Modtagelsen af Deres Check paa 5000 Dollars, som straks er blevet henlagt til de forældreløse Børns Byggefond.«

»Hvad ... hvad ...« gispede Sagføreren.

Han smed Brevet fra sig, som havde han brændt sig paa det, og gennemrodede Papirerne paa Skrivebordet. Allernederst i Bunken laa Metzgers Check paa 5000 Dollars; den var ikke underskrevet. Den anden Check manglede.

Han fik fat i Telefonen og ringede sin Bank op.

»Det er Adrian Elliot,« sagde han aandeløst. »De maa ikke udbetale min Check til de forældreløse Børns Fond. Det var en Fejltagelse.«

»Det er desværre for sent, Hr. Elliot. Den er allerede udbetalt.«

Elliot satte sig tungt ned i sin Stol og lagde sin skælvende Haand paa Panden; han havde en Fornemmelse, som om seks Fuldblodsheste galopperede lydløst ud i Luften.

Pludselig snurrede han rundt og saa op paa Billedet paa Væggen.

»Det var dig, som gjorde det!« sagde han anklagende. »Du fik de to Checks byttet om, da du faldt! Dit lille underfundige Væsen!«

Han rev Billedet ned fra Væggen og slængte det i Papirkurven, hvor det blev liggende med Forsiden opad. Øjnene havde et sødt triumferende Udtryk og tillige et Udtryk af Lettelse over det utiltalende Kompagniskabs Ophævelse.

»*The Sign*«.

Paa Lytterpost.

Stenos Ungdom. Tirsdag d. 25. Oktober beredte Radioen os den Glæde at opføre et Hørespil om »Stenos Ungdom«. Spillet bestod af dramatiske Scener fra Marinus Børups Bog »Steno«, den store Forskers Livs Historie fremført i forskellige skønne Versemaal. Forfatteren har med heldig Haand bearbejdet Bogens første Del for Radio. Vi stod overfor den geniale Opdager, der næppe fik Dissektionskniven i Haanden i Amsterdams Anatomihus, før han gjorde den vigtige Opdagelse, der endnu den Dag i Dag bærer hans Navn: Ductus Stenonianus. Velvalgt var ogsaa Dialogerne om den videnskabelige Strid, som Opdagelsen medførte: Stenos ædle Karakter træder her mest lysende frem. Og at Afslaget paa Stenos Ansøgning, da han søgte Professoratet i Anatomi ved Københavns Universitet, var den rigtige Afslutning, kan man heller ikke være i Tvivl om, naar man mindes, at dette Afslag gjorde St. til Vandrereren, der søgte og til sidst fandt den Kirke, som han hengav sig helt for, og som ikke skuffede ham. Nu kunde man jo have læst sig alt dette til i Børups skønne Bog, men Aftenen fik sin særlige Værdi derved, at dygtige Kunstnere gav Ordene Kød og Blod. Tavs Neiiendam spillede Steno med fuldendt Dygtighed. Thorkild Roose var en udmærket Professor Blasius; Kunstneren maa jo her fremstille en lavs Sjæls Rænkespil. Men ogsaa de øvrige Roller var udmærket besatte af A. Liebmann, P. Kern, E. Federspiel og Beatrice Bonnesen.

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

Lykønskning til Hr. A. Husson.

Torsdag den 3. November fejrer Hr. Sproglærer A. Husson 80 Aar. Maaske er der ikke saa mange af de unge, som kender Fødselsdagsbarnet — skønt hvem kender ikke »Gamle Husson« og hvem har ikke holdt af det hjertelige, aabne og ejegode Væsen fra den første Hilsen, man udvekslede med ham? Men vi ældre ved, at han gennem mange

Aar har udført et smukt og uegennyttigt Arbejde i Kirke-
 musikkens Tjeneste. Baade St. Annæ Kirke, Rosenkrans-
 kirken og Sakramentskirken kan tale med herom. Alle disse
 Steder har Hr. Husson startet Kirkekor og selv været dets
 første Dirigent. Tiden har vist, at der har været Livskraft
 i Værket, da alle disse Kor endnu lever i bedste Velgaaende.
 Ligeledes kan det noteres, at der paa hans Initiativ er byg-
 get Orgler til ovennævnte Kirker, og ikke saa faa er de Kon-
 certer han har afholdt til Afbetaling af Gælden paa disse.
 Alle de, der har sunget under hans Taktstok, vil mindes
 ham som en elskværdig, dygtig og gennemmusikalsk Diri-
 gent. Disse og mange andre vil sikkert sende »Barnet« en
 venlig Tanke paa hans 80 Aars Fødselsdag.

Fr. Siegler.

Nisser og Trolde paa St. Knud.

Det aarlige Syngespil paa St. Knuds Skole løb af Stabe-
 len i Søndags, d. 30. Oktober. Komedi, hvis Formaal, Un-
 derstøttelse til Hedningemissionen, paa Forhaand er sikker
 paa Succes, havde efter de bedste Traditioner samlet fuldt
 Hus af baade unge og gamle. Drengene, et helt Galleri af
 saare pudsige Nisse- og Trolde navne, spillede med delvis
 forbavsende Scenevanthed den af Pater Menzinger forfat-
 tede Tekst og sang de ligeledes af Pater Menzinger kom-
 ponerede yndige Melodier med betagende klare Stemmer,
 som om de var laant fra »Wiener Sängerknaben«. Det ret
 krævende tekniske Arrangement og Sceneudstyr var under
 de foreliggende Omstændigheder i sig selv et lille Mester-
 værk. Det var derfor ikke uden Grund, at Eventyr-Synges-
 spillet gled over de skraa Brædder under en stadig stigende
 Bifaldsstorm. Det gentages Søndag d. 6. November Kl. 19¼.

Argus.

For Freden.

Katolikkerne kan have deres private Mening om, hvilke
 menneskelige Midler, der bedst kan tjene Fredens Sag —
 men alle er enige om, at det bedste overnaturlige Middel,
 der kan sikre Kristi Fred i Kristi Rige, er Bønnen.

Ud fra denne Tanke har nogle engelske Katolikker øn-
 sket at slutte sig sammen for i Fællesskab at nedbede en
 varig Fred over Verden, en Fred, der ikke blot udelukker
 Krig, men ogsaa faar Retfærdighed og Næstekærlighed til
 at blomstre blandt alle Folkeslag.

Saaledes blev »Bønforeningen for Freden« stiftet. Den
 har hurtigt bredt sig over England og er derfra naaet til
 andre Lande. Ogsaa herhjemme er en »National Central«
 med Biskoppens Godkendelse blevet oprettet. Den har sit
 Sæde i St. Josefsstrenes Noviciat. Grevinde E. Scheel fun-
 gerer som Sekretær. Indmeldelse kan sendes til hendes
 Adresse: Nordre Frihavnsgade 26, København Ø. Ligesom

i England bliver en h. Messe læst i Bønforeningens Intention den 27. i hver Maaned. Dette sker i Immaculatakirken, Strandvej 91. Fortegnelsen over Foreningens Medlemmer ligger fremme paa Alteret under denne Messe. For at være Medlem forpligter man sig kun til daglig at bede for Freden. Der kræves ingen bestemte Bønner.

Alle fromme Katolikker anmodes om ufortøvet at slutte sig til Bevægelsen og indsende deres Navne til Sekretæren, for at alle i Fællesskab kan opnaa Kristi Fred i Kristi Rige.

P. B.

Fra den vide Verden.

Den økonomiske Trusel.

Minister Kerrl har udsendt en Forordning, som i højeste Grad fortjener at bemærkes som Middel i den tyske Kirkekamp! Dokumentets saglige Indhold siger, at »Statstilskudet til Gejstlige, efter en grundig Undersøgelse i hvert enkelt Tilfælde, fuldstændig vil blive unddraget de Personer, som har været i Modstrid med Love og Forordninger.« Og »Völk. Beobachter«, der sikkert kender Hensigten med Dekretet, føjer følgende korte Kommentar til denne Forordning: »Ved denne Beslutning afskaffes Misbrug af Lønningmidler gennem Personer og Grupper, som ikke indskrænker sig til deres kirkelig-dogmatiske Omraade, men støder an imod Statstanken og imod Statens Retsordning.« Gejstligheden inden for begge Bekendelser maa ogsaa ved deres Trosforkyndelse stille sig paa Nationalsocialismens Standpunkt; de maa forkynde Styrets Verdensanskuelse og Livsopfattelse; hvor dette kommer i Strid med deres Kirkes Lære, skal de ikke bekæmpe Verdensanskuelsen, de skal tværtimod skyde den kristelige Lære til Side og fornægte den og vælge det nationalsocialistiske Dogme, som er blevet ophøjet til Statsdogme.

Fra Kulturkampen i Wien.

Den 11. Oktober blev der i Wien i al Hemmelighed omdelt et Cirkulære, som bærer Kardinal Innitzers Underskrift, og som er dateret den 24. September. Efter al Sandsynlighed blev Omdelingen foretaget af Frivillige, som kastede det ind ad enhver Brevkasse eller puttede det ind under enhver Dør. Cirkulæret behandler den nye Lov angaaende Undertrykkelse af Religionsundervisningen i Skolerne og formaner Forældrene til at sende deres Børn til den Religionsundervisning, som vil blive foranstaltet uden for Skolerne. Cirkulæret sluttede med 10 Formaninger:

1. Alle Forældre er overfor Gud ansvarlig for deres Barns udødelige Sjæl; send derfor Børnene til Religionsundervisningen.
2. Opdrag jeres Børn som Guds egne gennem Ord og ved Eksemplet hjemme.

3. Bed med og for Børnene.
4. Vaag daglig over jeres Børns Tro.
5. Tænk paa dette: Gud har betroet jer jeres Børns udødelige Sjæl, og han vil kræve jer til Regnskab for den.
6. Børnene er Guds Ejendom og betroet til jer.
7. Følg jeres Børn til Messe hver Søndag og ofte til den hellige Kommunion.
8. Sørg personligt for, at jeres Børn hjemme opdrages i katolsk Aand.
9. Vær ikke ligegyldig, men aarvaagen over for hvert enkelt Barn.
10. Kære Fader og Moder: I maa være Guds Repræsentanter overfor Børnene: Beskyt dem imod alle Farer, ikke mindst imod de Farer, der truer Sjælene.

Polens Ungdom.

I Polens Helligdom paa Jasna gora, hvor det undergørende Gudsmodersbillede er, samledes den mandlige katolske Ungdom fra hele Landet. Mødets Devise »Lad os bygge et Kristi Polen« fulgtes af henved 120.000 Deltagere. Af det righoldige Program, som bestod af Gudstjenester, liturgiske Sange, Skuespil, Koncerter, Sportsopvisninger o. s. v., øjnede man den religiøse, kulturelle og fysiske Forberedelse af den polske Ungdom.

I Festen deltog Kardinalerne Hlond og Kakowski, 16 Biskopper, Repræsentanter fra Statsmyndighederne samt mange Officerer fra den polske Hær, som leder den fysiske og militære Forberedelse af Ungdommen. I sin Tale ytrede Kardinal Hlond, Polens Primas, bl. a.: »Paa Tærskelen til den nye Tid er det Øjeblik kommet for Verden og for Polen, hvor den endelige Afgørelse skal træffes, om de skal følge Kristus, eller om de skal gaa sammen med Gudsfornægterne imod Kristus. — — — Polen gaar fremad, ind i sin Fremtid, vandrer til sin Mission som Kristi Polen. Fra denne Vej kan ingen Skuffelser, ingen Fristelser faa det til at vige.«

Den 16. November Kl. 15, efter den hellige Benediktinerinde Gertruds første Vesper, bliver 3 Postulantdr iklædt.

Conventus miss. havn. erit die 8. Nov. hora 16¹/₂ ad Ss. Sacram.

Das Herbstfest der deutschen Katholiken findet statt am 13. November ¹/₂19 Uhr im neuen St. Annae Festsaal, Dronning Elisabeths Alle 3 (Linie 2 und 13). Dr. Fr. Schnabel spricht über das kath. Deutschtum in Rumänien. Danach Spiel, Unterhaltung etc. Eintritt 1. Kr. für Erwachsene, 50 Öre für Kinder. Karten beim Pförtner, Hans Bogbinders Alle 2, Amager 3202.

Katholsk Klub holder Torsdag d. 10. November Kl. 20 paa Hotel Phønix sin aarlige Stiftelsesfest, der samtidig vil forme sig som en Afskedsfest for hans Excellence Biskop Brems. Gæster kan medtages. Deltagelse bedes anmeldt senest Lørdag d. 5. Nov. til Klubbens Sekretariat, Torvegade 23, Mezz. th. Tlf. Amg. 8978.

Kirkelig Kalender

Nov. 6. S. 22. Søndag e. Pinse. 7. M. 7. Dag i Oktaven. 8. Ti. Oktav af Alle Helgen. 9. O. Laterankirkens Indvielse. 10. T. Andreas Avellinus. 11. F. Martin af Tours. 12. L. Martin I.	Nov. 13. S. 23. Søndag e. Pinse. 14. M. Josaphat. 15. Ti. Albert den Store. 16. O. Gertrud. 17. T. Gregor Undergører. 18. F. Peters- og Paulskirker- nes Indvielse. 19. L. Elisabeth af Thyringen
---	--

Ugens Messebønner

- Nov.
6. S. **22. Søndag e. Pinse** (748—577); 2. *Sæt Bønner*: Alle Helgens Oktav (1135—966), 3. *Sæt Bønner*: Om Fred*).
7. M. 7. Dag i Oktaven (1135—965); 2. Den Helligaand ([120]—[105]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]), 4. Om Fred*).
8. Ti. Oktav af alle Helgens Fest (1152—971). 2. Fire kronede Martyrer 3. Om Fred*).
9. O. Laterankirkens Indvielse (1153—972); 2. Theodor.
10. T. Andreas Avellinus (1153—973); 2. Tryphon, Respicus og Nympha, 3. Om Fred*).
11. F. Martin af Tours (1152—974); 4. Om Fred*).
12. L. † Martin I (1156—975); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105], 3. Efter frit Valg, 4. Om Fred*).

*) Bønnen om Fred findes i Nr. 44.

M.-K. Jesu Hjerter K. »f. Mænd« F.-K. Sønd. d. 6. Nov. Kl. 8¹/₂. »Immaculata« M. Tirsd. d. 8. Nov. Kl. 16¹/₂. **Rosenkransk.** (Stella maris) F.-K. Sønd. d. 6. Nov. Kl. 8. M. Mand. d. 7. Nov. Kl. 20.

JESU HJERTE KIRKE. — Triduum til Ære for d. h. Martyr Andreas Bobola S. J. (helgenkaaret Paaskedag 1938). *Fredag d. 4. og Lørdag d. 5. Nov.*: Prædiken og Fest-Andagt Kl. 19¹/₂. *Søndag d. 6. Nov.*: Levitmesse Kl. 10; Festprædiken og Andagt ined *Te Deum* Kl. 18.

De unge Pigers Menighedsfest Søndag d. 6. November Kl. 19¹/₂ i den nye St. Annæ Festsal bringes venligst i Erindring! Billetter faas hos Portneren, Hans Bogbinders Alle 2, Amager 3202.

Eventyr-Syngespillet »Heksen og Eneboeren«, der opf. til Fordel for Hedningemissionen og Jesu Barndoms F., gent. Sønd. d. 6. Nov. Kl. 19¹/₄ pr. i St. Knuds Sal, Stenosg. Adg. 1 Kr. f. voksne, 25 Ø. f. Børn.

KALENDEREN FOR 1939

er udkommet og faas hos **Ekspeditionen, Katolsk Menighedskontor, Bredg. 64, Kbhvn. K.** (Kl. 15-17), i **Kath. Boghandel, Stenosgade 3, Kbhvn. V.**, samt ved Kirkerne. **Pris 40 Øre.** Kalenderen tilsendes mod Indsendelse af 50 Øre i Frimærker.

Ansgariusforeningen.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 3. Nov.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 46

Søndag den 13. November

1938

INDHOLD: Fjender af Kristi Kors. - Katolsk Presse og Katolsk Aktion. - Kunst midt i Urskoven og andre Steder. - Kirurg og Kristen. - Kirkekampen gaar videre i Tyskland. - Aarstiderne. - Talt og skrevet. - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Brevkasse - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner. - Avertissementer.

Fjender af Kristi Kors.

23. Søndag efter Pinse.

Phil. 3,18.

Dybt bedrøvet taler Apostelen om Kristi Kors's Fjender. Kærligheden til Jesus Kristus foraarsager de Taarer, han fælder. Men endnu en Aarsag til hans Bedrøvelse ligger deri, at han indser, at den Korsfæstedes Fjender er hver især sin egen værste Fjende.

»Korsfæst Ham! — skriger sanseløst en Hob. —
Korsfæst, korsfæst Ham! — Rettens rædde Vogter
bæver, som om en indre Røst ham trued:
Som Helveds Ridder R e t f æ r d du korsfæster! — —
I dens Navn nu den fejge Synd vil fælde
Dødsdommen over Herrens rene Uskyld. — —«

(St. Alfons).

St. Alfons paapeger her, hvorledes Pilatus ved at fælde Korsets Dom dræber sit eget Sinds Ro, myrder sin egen Sjæls Fred.

E. Ringseis betragter Kristi Korsgang med følgende Ord:

»Den Hjælper, som forbarmende har sagt:
»Tag op din Seng og gaa!« — med hellig Gru
nu ser sin Dødsseng for sig, griber den

*og løfter den, betjent af grov og ru,
uværdig Haand. Dens skarpe, tunge Last
han holder paa en saaret Skulder fast
og raaber til os, som han raaber nu:*

»Tag eders Kors paa jer og følg mig efter!« — — —«

For Gertrud le Fort bliver Veronikas Svededug til et betydningsfuldt Sindbillede: »Præg dig dybere ind, du Billede af min Konge! Du, ikke jeg, skal leve i min Sjæl, i mit Hjerte skal du herske, i mit Ansigt, paa mine Læber, du, ikke jeg, hele Livet igennem kun du!«

Herved er visselig fordret noget overordentligt stort af en menneskelig Natur, noget helt modigt, som det vil være mere end svært at præstere, her er stillet Krav, som det svage Menneske vil have vanskeligt at efterkomme. Men lad os da atter fæste et Blik paa den guddommelige Korsdrager, saaledes som R. Most gør det, og det vil gaa os som hende:

»Jeg kan ej mer. Nu har jeg altfor længe
min tunge Byrde baaret.

Til Lyst og Frihed kan mit Sind nok trænge,
ej mer vil jeg forsage — —

Saa gaar jeg da. Men se dog: Hvilken Flok!
Den hemmer mig i Løbet!

En Folkehob — Bulder og Trængsel nok —
En Fange midt i Mængden.

Han stønner, vakler — bliver pisket frem:
Haanlatter stiger som Sprøjt fra Brændings Bræm.

Et Kors han slæber — Nakken dybt han sænker —
Paa saaret Fod han træder —

Slag rammer ham — han bæver, tier, tænker —
Nu staar han stille — rækker Haanden ud —

Var det mit Navn, han nævnede, o Gud?

»Jeg kommer for at lægge paa mit Kors
den Byrde, som du just har kastet bort.

Giv mig den, Barn! Det vil mig falde let
for dig at bære. Jeg er ikke træt.« — —«

Her kommer Digterinden til den dybe Erkendelse, som finder Udtryk i Linjerne:

»— Er du mig nær — hvad gælder det, jeg led!
Du gaar til Golgatha — Gud, tag mig med! —«

Den Kristne, som tager slige Tanker op og gør dem til Genstand for Betragtning, vil komme til at se Korsdrageren som Skysøjlen ved Dag og Ildsøjlen ved Nat, og han vil med Newman kunne bede:

*Du blide Lys! Midt i en taaget Em
led du min Fod!*

*Natten er mørk, og lang er Vejen hjem,
led du min Fod!*

Jeg ønsker ej at skue det fjerne Maal.

Kun Fod for Fod! Jeg følger din Søjles Baal.

—ch—

Katolsk Presse og Katolsk Aktion.

Hvad Katolsk Aktion er, har Pave Pius XI selv beskrevet overfor Kardinal Bertram: »Katolsk Aktion er et sandt Apostolat, hvori Katolikker inden for alle sociale Klasser tager Del, som saaledes ved Tanke og Handling kommer til at samles omkring Centre for den sunde Lære og mangfoldig social Virksomhed. Dette Apostolat baade grundlægges og bliver hjulpet og vedligeholdt ved Biskoppernes Autoritet.« Eller som en saa anerkendt Fagmand paa dette Omraade som Civardi definerer det: »Katolsk Aktion i Ordets egentlige og snævrere Forstand dannes ved Foreningernes organiske Hele, hvori Lægfolk udfører enhver Form for Apostolat, til Hjælp for det kirkelige Hierarki, og ikke alene med dettes Billigelse, men paa dettes særlige Ønsker og direkte afhængig af det, og ved Love bestemt og approberet af dets Myndighed.«

Til dette Apostolats Væsen, siger den samme Civardi i sin Haandbog, hører den apostoliske Handling, den læge Stands Medvirken, som helt igennem støtter Gejstlighedens Arbejde, og dette under Gejstlighedens Førelse. Endelig maa en vis Organisation sørge for Plan og Sammenhold.

Her maa vi nu straks gøre det klart, at det rette Forhold mellem Katolsk Aktion og Katolsk Presse fremfor alt kræver, at den første ser sit ypperste Redskab i det katolske Blad og støtter den katolske Presse paa enhver Vis, d. v. s. enhver Publikation (Bog, Tidsskrift, Avis), som ikke blot afholder sig fra at krænke Dogmer og kristelig Moral (negativ Side), men gør sig selv til Redskab for deres Udbredelse og Forsvar (positiv Side), og som i øvrigt ikke er i Strid med Kirkens Disciplin og en eventuel Plan for det kirkelige Fællesarbejde. (Man kan jo for Eks. ikke grundlægge et Dagblad for et saa lille Opland, at det fra Starten

er dømt til Undergang og de sidste Ting bliver værre end de første). Det er et af Katolsk Aktions vigtigste Hverv at hjælpe med til Pressens Udbredelse. Katolikkerne maa være sig bevidst, hvor nødvendig og virksom deres Presse er, og det allermindste, man kan forlange, er, at Katolsk Aktions Tilhængere ikke modarbejder et Blad.

I første Halvdel af Oktober holdt det store katolske Hus »La bonne Presse« i Paris (»La Croix«s Udgiver) sin Aarskongres. Den franske katolske Intelligens og Førerstab, baade gejstlig og læg, var repræsenteret og talte om den katolske Presse og den Katolske Aktion. Vi kan ikke referere alle de smukke og praktiske Tanker, der fremkom, men vi kan dog i det følgende gengive lidt, som viser, hvorledes man paa andre Breddegrader gør Alvor med K. A. for Pressen.

Da Erfaringer, man har høstet i 15 Diøceser, viste, at en Aktion til Fordel for en Udbredelse af Pressen ikke kunde naa Maksimum i sin Virkning, undtagen ved nøje Samarbejde fra de forskellige Grupperes Side inden for Katolsk Aktion, gennemførte man dette Samvirke med stor Dygtighed. Det var ikke et udvortes, for ikke at sige et overfladisk Arbejde, der blev gjort. For at en Propaganda skal virke, er det vigtigt, sagde de, at tre Kræfter: Bønnens, Opdragelsens og Propagandaens, virker samtidig under den Handling, man foretager sig. Der blev nævnt to Tilfælde, som var særlig illustrerende. I det lille Sogn Ouroux-sur-Saône, et lille Landsogn i Saône-sur-Loire, blev der, takket være Anstrengelserne for at faa Bønnens Hjælp, opnaaet yderst interessante Resultater ved Afslutningen af en Pressepropaganda, og dette under menneskelig set meget ugunstige Forhold. 60 Hjem blev nye trofaste Læsere af de katolske Aviser. I et andet Sogn besøgte man 232 Hjem, og 125 blev regelmæssige Læsere af de katolske Aviser, som hidtil havde været ukendt hos dem.

Pastor Merklen, La Croix's Chefredaktør, fremhævede meget praktisk de Slutninger, man kom til de første to Kongresdage: Pligten til fuldtud at forstaa og faa andre til at forstaa Pressens Betydning; Nødvendigheden af en nøje Forbindelse mellem Katolsk Aktion og den almindelige Presse ved Siden af Specialpressen, som er nødvendig, men utilstrækkelig; Nødvendigheden af de tre uundværlige Faktorer: Bøn, Opdragelse og Teknik. Med den dybeste Alvor var man sig saaledes K. A.s Ansvar for Pressen bevidst!

Hvori bestaar saa paa den anden Side den katolske Presses Bidrag til den Katolske Aktion?

Den katolske Presse kan og bør for det første i en eller anden Form direkte være Katolsk Aktions Presse, d. v. s.

referere, propagere, definere, kritisere, stimulere, udøve alle de Funktioner, som et frugtbart Samarbejde med Livet og Organisationen paalægger Pennen. Et katolsk Blad, som vilde give Afkald paa denne Side af sin Virksomhed, vilde ligne et Træ, som faar hugget sine kraftigste Rødder over.

Men i langt højere Grad endnu og mere omfattende vil og maa Pressens Bidrag til Katolsk Aktion være, naar den er sig sin Opgave: at være et godt og lødigt katolsk Blad i al Almindelighed, bevidst. Lad os igen fremhæve et Par Tanker fra ovennævnte Kongres:

Den katolske Presse og dens Læsere maa være overbevist om det katolske Blads aldeles uundværlige Mission i vor Tid. Alt skal i Dag genopbygges, og Tiden er knap. Den forvirrede Verden har især Brug for at tænke, at tænke sundt, fornuftigt, menneskeligt, kristeligt. I Dag, hvor Verden har Brug for at forstaa, at kun en sund, fornuftig, menneskelig og bundkristelig Tanke kan frelse den, har den katolske Presse en stor Andel i det paatrængende Genopbygningsarbejde.

Det gælder at staa paa Troens Standpunkt:

Troens Realiteter, som ikke er mindre virkelige end Sansernes, viser sig hvert Øjeblik i vort Liv at være blandet intimt sammen med disse sidste. Der er ikke noget, der hedder: Tro for sig og Liv for sig. Derfor maa en Katolik absolut kræve at være katolsk underrettet om Verden og dens Gang. Den katolske Avis's store Pligt — det, der giver den Eksistensberettigelse — er derfor at meddele de katolske Kendsgeninger. Derfor er det, at »La Croix« anstrenger sig for at give Beretninger om alle Manifestationer inden for Kirkens Liv, om Kongresser, Valfarter, kirkeligt Oplysningsarbejde.

Det er endvidere et katolsk Blads Opgave at føre Læseren til at tænke katolsk ved at give hans Forstand sund aandelig Næring, ved at lære ham at kende Encyklikaerne, Pavestolens Belæringer, Kirkens Lovgivning, dens Direktiver i Troens Lande saavel som i Missionerne; vi maa være et Ekko for Episkopatets vigtigste Handlinger og tjene som Bindeled mellem Præsterne og de troende; vi maa ligeledes gøre Arbejder om den katolske Tanke bekendt ved at skaffe dens Lærere og Skribenter et større Auditorium.

Et katolsk Blad maa tilskynde til at leve katolsk!

Hvor meget er der ikke at bekæmpe i vor Tid fra et kristeligt Standpunkt! Alt gælder Vinding og Nydelse. At berige sig for at nyde, dette er den Maksime, som spreder Uorden overalt. Det Ord af den h. Paulus, som den hellige Fader mindedes i sin Encyklika: »Caritas Christi compulsi« er altid sandt: »Radix omnium malorum cupiditas«. (Begæret er Roden til alt ondt.)

Hvor megen Modgift bør og kan endvidere den katolske Presse immunisere os med?

En vis Presse udbreder for Læsernes Øjne de store Skandaler, serverer dem som Foder for en usund Nysgerighed, etc. Vi vil hellere forklare Ondet, opnotere de Ulykker, det afstedkommer. Vi sætter først og fremmest de guddommelige Love op herimod, eller ogsaa sætter vi de gode Træk, som danner en Modvægt. Hellighedens Helte, Kirkens og Fædrelandets ædle Tjenere, skal indtage en smuk Plads paa vore Sider.

Paa disse og lignende Maader skal det katolske Blad især udføre Katolsk Aktion. Katolsk Aktion er det saaledes at minde om det højeste og eneste Maal og at gennemkristne Familien, Skolen, Arbejdet, Byen. Katolsk Aktion er det at betragte alle Handlinger, alle Kendsgerninger, alle Begivenheder under Kristendommens Synsvinkel.

Et katolsk Blads større eller mindre Værdi bedømmes bedst af dem, der vil føre et katolsk Liv, og dette helt ægte, sundt, ikke hengivent til Fraser. Hvis en saadan katolsk Læser, der er stærkt interesseret i alsidigt personligt katolsk Liv og i ægte apostolisk Virksomhed, kom og sagde til Redaktionen: Du byder mig saare lidt eller intet, da vilde denne Dom ramme som et Banesaar. Thi dette er det katolske Blads Hverv, og derved tjener det Katolsk Aktion mest, at det byder lødige Næring til Ophbyggelse og Oplysning, viser mig herlige katolske Eksempler, oplyser om Troens Problemer og lader mig se Verden i Skæret fra det evige Lys!

—z.

Kirke og Kunst.

Kunst midt i Urskoven og andre Steder.

Pater M. Briault af Helligaandsfædrene har arbejdet som Missionær i de franske Kolonier og mødt mange Kolleger, hvis Missionsstationer er blevet solide Kristenmenigheder, og som nu beder om Raad til at bygge Kirker, ikke blot i større Byer, men ogsaa i mindre Flækker og helt ind i Vildnissets Dyb. Man er paa disse Steder naet ud over »Hangarernes Æra« og til den Periode, hvor vore Forfædre i Middelalderen gav sig til at opføre Kirker og Klostre, som skulde vare gennem Aarhundreder.

Hvorledes skal der nu bygges? Da de gik i Land i deres nye Egn, fyldt af Minderne fra Hjemlandet, var de maa-ske fristede til blot at omplante Stil og Metoder. Men saa snart de havde vænnet sig til Klimaet og Omgivelserne, og da de stod over for de faa Materialer og den ringe Hjælp, der var til deres Raadighed, var de klar over, hvor forfæn-

gelig deres Drøm var, og hvor nødvendigt det var at tilpasse sig. Helt at gaa bort fra de indfødtes Smag og Tradition for udelukkende at indføre den europæiske, vilde faa dem, som de ønskede at omvende, til at drage den Slutning, at Katolicismen ikke var en Gave fra Himlen, men simpelt hen et fremmed Herredømmes Redskab. I denne Situation har nu P. Briault paataget sig at vejlede sine Medbrødres Smag og har skrevet en Bog: »*L'Architecture en pays de mission*« (Paris, Desclee de Brouwer, 1937, 158 S.), som kort og praktisk indfører i den Kunst at bygge værdige Kirker, som svarer til Sted og Tid. Da Pateren først og fremmest sigter til Missionsmarken, vilde denne Bog ikke vedkomme os, hvis den ikke samtidig indeholdt mange Fingerpeg og Udtalelser, som har Bud til mange flere, ogsaa i det gamle Europa. Der er en hel Del nyttige Raad, hvorledes man i vore Dage og i vore Menigheder bør sørge for en værdig Kirkekunst.

Somme Tider gælder det om at modarbejde Tidens og Folkets daarlige Smag. Hvis Sognepræster i By og paa Land ikke tør møde snart deres Sognebørns fejlagtige Meninger, snart en mistænksom Givers Vrede, kan de tage deres Tilflugt til den biskoppelige Kunstkommission, som er blevet oprettet mange Steder efter den hellige Stols Ordre. Dens fjerne Autoritet paatager sig Ubehageligheden ved et Afslag. Og de enkelte Præster staar ikke længere som medskyldige i paa et helligt Sted at have tolereret Genstande, som de troende ikke vilde belemre deres eget Hus med. For Eks. fabriksmæssige Statuer, grimme Kirkeruder, arvede Lysekroner, vilde ikke længere oversvømme Kirker og Kapeller som daarlige Penge.

Man maa jo ikke glemme, at man har den hellige Stols Autoritet bag sig, naar man vender sig mod daarlig Kunst i Kirkerne. »Disse foregivne hellige Kunstværker,« siger Pius XI, »minder kun om og repræsenterer kun Fortiden i en Forvrængning, der grænser til Karikatur og ofte til sand og ligefrem Profanation. — Vort brændende Ønske, vor udtrykkelige Vilje er, at saadanne Kunstgenstande ikke faar Indpas i vore Kirker, og at den Slags Kunst ikke tages med paa Raad, naar det gælder om at bygge Kirker, omforandre dem eller udsmykke dem.«

Og en anden Gang siger Pius XI: »Guds Bolig, Bønnens Hus! Det er Meningen med de hellige Bygninger, det er det ophøjede Motiv, som den Kunst maa adlyde, som vil være hellig og fornuftig.«

For Folk, der ikke kunde læse, var Katedralerne tidligere Stenbibler, som Forkyndelsen gjorde forstaaelig, og som til Gengæld fortsatte Religionsundervisningen, idet Øjnene hjalp med til at sætte sig ind i Kristendommens

Moral og Mystik. Foruden Ærbarhed gør den hellige Kunst derfor ogsaa Krav paa Klarhed. Et religiøst Værk skal være let at læse og forstaa. Hvis en almindelig troende først skal have Kunstnerens taagede Hensigter forklarede i Detailler, vender han sig bort.

»Hvilket Eksempel i øvrigt, at en Leonardo da Vinci frygtede at fremstille Kristus, af Angst for at svække eller skæmme Majestæten og Charmen.«

»Mange Kunstnere og Præster har heldigvis det rette apostoliske og barmhjertige Sindelag i denne Henseende. De være lovet og takket. Paa deres sunde Fornuft passer den Spøg, som en Præst engang udtalte: »Jeg passerer straks forbi St. Peter, for i den ene Haand har jeg Evangeliets Tekst, som priser Maria-Magdalena, fordi hun udgød duftende Salver over Frelserens Fødder, og i den anden Planerne og Regningerne over min Kirke.«

Barmhjertige har jeg sagt, for hvor mange forpinte Hjerter har ikke i Prøvelsens Time i en harmonisk Kirke fundet Lindring og Trøst og følt det, som var den fyldt af himmelsk Fred.«

C. H.-S.

Kirurg og Kristen.

En af de genialeste Pionerer, som i Tidernes Løb har været inden for Kirurgien, lærer vi at kende gennem *Louis Sauvê's* Bog: »*Le docteur Récamier* (1774—1852)«, (Paris Editions Spes, 254 S., Frcs. 20.—).

Mest af alt fængsles vi af denne herlige Karakter, denne Kristen uden Frygt og Dadel, som træder frem paa en Baggrund af en yderst bevæget Tid. Opdraget af en gejstlig Onkel, som var en prægtig Original, blev Récamier tidligt paavirket i Retning af den intelligente Katolicisme, som forblev den første og mest konstante Regel hele hans Liv igennem. 12 Aar gammel modtog han den første hellige Kommunion med en rørende Fromhed, hvilket bekræftes i et Brev, som han skrev til sin Fader. Som Dreng lærte han at tjene Præsten ved Alteret, og endnu som berømt Læge har han udført denne hellige Tjeneste.

Revolutionen tvinger Récamier til at afbryde sine Studier. Skønt han er Royalist og følgelig er i Fare, forlader han dog ikke Landet, men stiller sig i Fædrelandets Tjeneste for at hjælpe de syge og saarede. Han melder sig til Flaaden og er med i »Ca-Ira«s Heltekamp. Saa fortsætter han sine Studier, hvor de Erfaringer, han har høstet, er ham til stor Hjælp. Baade blandt sine Kammerater og blandt sine Lærere nød han stor Anseelse. Efter at have fuldendt sine Studier bliver Kommunehospitalet i Aartier hans Arbejdsfelt. Paafaldende Helbredelser skaffer ham Verdensberømmelse.

I Kampen mod Datidens Materialisme stillede Récamier sig ved Siden af sin berømte Kollega Laënnec. For at anskueliggøre Forholdet mellem Legeme og Sjæl benyttede han sig af en smuk Analogi: Sjælen er det indre Lys, som laaner Organerne Livets Farver, ligesom det straalende Lys laaner forskellige Legemer de Farver, som de mister i Mørket.

Da Karl X blev styrtet i 1830, vilde Récamier, som for at staa uafhængig aldrig vilde have hverken Titel som Baron eller som Livlæge, som aldrig havde vist sig ved Hoffet eller i Forværelserne, ikke blive længere paa fransk Jord end den afsatte Konge og rejste til Schweiz. Ved denne Handling ofrede han alt, Æresbevisninger, Arbejde, Titler, Klientel. I Begyndelsen af 1832 vendte han tilbage til Paris. Da Koleræen hærgede Paris, opnaaede han uventede Resultater.

59 Aar gammel bejlede Récamier til en adelig Enkefrue de Villers — dog stillede han visse Forbehold: »Mere lykkelig end jeg overhovedet kan sige Dem over Deres venlige Samtykke til vor Forening, kan jeg dog ikke nyde en saa mild og stor Lykke uden Deres Forældres Billigelse, og De tænker det samme. Vi er da fuldstændig enige paa dette som paa alle andre Punkter. Handl med Fred, med Sikkerhed og i Tillid til Gud: Han vil ophæve alle Vanskeligheder. Hvis han ikke billiger vor Hensigt, vil han sætte sig imod den, og vi vil dog velsigne ham, for Gud er alt. Vi vil intet uden opfylde hans hellige og tilbedelsesværdige Vilje.«

I de sidste tyve Aar af sit Liv vendte Récamiers Tanker sig mere og mere mod de evige Ting. Med Hengivenhed studerede og forsvarede han Religionen. Betydelige Katolikker, Lægfolk, Gejstlige, kommer meget i hans Hjem: Gauchy, Thiers, de Falloux, Donoso, Montalembert, Mme. Swetschine, Lacordaire, Ravignan, Dupanloup, o. s. v. ...

»Paa nogle faa Undtagelser nær endte man med at erkende Storheden og Skønheden i Récamiers Katolicisme. Denne Mand, som aabenlyst bad sin Rosenkrans i sin Vogn imellem to Visitter, som gik til Kommunion hver ottende Dag, og som var saa mange religiøse Personligheders Ven og trofaste Beskytter, har man aldrig turdet behandle som Hykler eller Bigot. Hans samtidige har ikke forsøgt at angribe ham paa dette Punkt. Man har bebrejdet Laënnec hans Katolicisme meget skarpt: man har aldrig gjort Besværinger over Récamiers.

Ved Récamiers Død skrev Dupanloup i sin første Smerte over Tabet:

»Jeg har ogsaa bedt meget for ham, hvis Tab De begræder, og som jeg sørger over sammen med Dem. Fand-

tes der nogen Sinde et bedre Menneske? Et varmere, stærkere Hjerte? En mere nobel og elskværdig Karakter? En kærligere Sjæl, en mere ophøjet, ja, til Tider sublim Aand? Kort sagt, en større Kristen end Récamier? Kirken velsigner hans Minde, og alle, som han har kendt, elsket og trøstet, vil bevare en from og evig Taknemmelighed mod ham.»

Man forstaar Biografen, naar han i Slutningen af Bogen siger: »At leve i fortroligt Forhold med hans store Tanke har for mig været en af de smukkeste Solstraaler i disse 10 Aar, en af de højeste Glæder i mit Liv... Hvis du er Katolik, som jeg er det, kan du saa have et større Eksempel at efterligne, et smukkere Forbillede at følge?«

A. P.

Kirkekampen gaar videre i Tyskland.

Man husker endnu, hvor ynkeligt Dr. Goebbels første Sædelighedskampagne mod den katolske Gejstlighed og de katolske Ordener brød sammen. Tusind Processer, pralede Propagandaministeren, vilde han lade gennemføre. Men Forestillingen blev snart afbrudt. Skønt man brød ind i Klosterarkiverne og endevendte dem, skønt man hensynsløst gennemrodede Ordinariater og ikke undsaa sig for at føre ret tvivlsomme Vidner, fandt man ikke Stof til de »Tusind« og hvad værre var, heller ikke de allerede indledte Processer gav det ønskede Resultat. Massearrestationerne førte til en Kæmpeblamage, og der blev stille om de sidste Processer.

I Stedet for Goebbels begyndte nu Biskopperne at tale og præsentere en Modregning, idet deres Ordinariater fremlagde en detailleret og grundig Redegørelse, som beviste med Tal, at Anklagerne kunde være glade, dersom de stod paa de tiltaltes Plan. Kirkeminister Kerri fremkom med en statistisk Oversigt, hvorefter der ikke var Tale om Tusinder, heller ikke om tusinde gejstlige Sædelighedsforbrydere, men om ca. 250 domfældte blandt en Hær af langt over 100,000 Præster og Ordensfolk.

Forleden bekræftede Rosenberg, at Kampagnen ikke havde virket efter Hensigt. Paa NSDAP's Rigskultur møde i Aar udtalte han: »Hvad Sædelighedsprocesserne angaar, da mener jeg, at de ikke har haft altfor stor Virkning i det gamle Tyskland (Altreich)«. Det katolske Folk i Tyskland havde snart gennemskuet Manøvrerne og desto trofastere sluttet op bag Kirken og dens Mænd.

Nu meddeler Aviserne, at Nazismen ogsaa i Østrig vil starte sin »Kamp for Sædeligheden«. Vi vil altsaa muligvis snart igen høre Propagandaberetninger og læse tjenstvillige Journalisters med alvorlig Mine fremsatte Redegø-

relser. Men hvem der vil vide, hvad der foregaar bag Kullisserne, maa ved ingen Manøvre lade sin Opmærksomhed bortlede fra den egentlige Kirkefølgelse i Tyskland og specielt i Østrig, maa i alle enkelte Aktioner kun se et Led af et stort System og bestandig have in mente, hvad Bürckel skal have udtalt: At han paa Hitlers Fødselsdag vil præsentere et klosterfrit Østrig for Føreren. Beretninger fra den sidste Tid kan igen vise os Kampens hele Bitterhed.

Efter at man fra officiel Side først havde taget Afstand fra Optøjerne paa St. Stefans Plads i Wien, gik man snart over til Angreb paa Kardinal Innitzer, ja benyttede Episoden til nye skarpe Forholdsregler mod Kirken.

Ministeriet for indre og kulturelle Anliggender i Wien har udstedt følgende Forordning: »Under Hensyn til forskellige Tildragelser i den sidste Tid og med Henblik paa Nødvendigheden af en Opdragelse i nationalsocialistisk Aand, beordrer jeg med øjeblikkelig Virkning Lukning af samtlige konfessionelle Privatskoler (med eller uden Offentlighedsret) paa Folkeskolevæsenets Omraade, af samtlige Mellemskoler, Lærerinstitutioner og Lærerseminarier, Købmands- og Haandværksskoler, inklusive Husholdningsskolerne og de frie Fagskoler. Samme Ordre gælder ogsaa for de under hvilket som helst Navn førte konfessionelle Elevhjem.«

Bürckel havde i øvrigt aabent og utvetydigt opfordret Forældrene til at holde deres Børn borte fra Religionsundervisningen. Man bilder Forældrene ind, at Udmeldelse fra Religionsundervisningen paa ingen Maade er det samme som ingen Religion. »Den, der bekender sig til Føreren og hans Værk, bekender sig dermed ogsaa til Folket som en Guds Skabning.«

Landsraad Springenschmidt holdt midt i Oktober en stor Tale i Salzburg. Den var helt indstillet paa den Tankegang, at det i Dag ene og alene er Kirken, som forsøger at bringe Splid i det af Adolf Hitler samlede tyske Folk. — Kardinal Innitzers Fredsvilje efter den 11.3. blev udlagt som »Dobbeltspil af Biskopperne i Østmarken«. — Hvad Kirken i Salzburg angaar, saa tilhører den til Dels Landet, selv Biskoppens Residens »tilhører ikke ham, men os.«

Men Salzburger-Talen fik først sin egentlige Baggrund ved, at det atter og atter blev fremhævet, at »alt vilde være meningsløst, hvis vi ikke kunde møde den politiserende Kirke med en langt stærkere politisk Tro.« Hvad denne »politiske Tro« angaar, saa drejer det sig ikke kun om en politisk Verdensanskuelse, men om en egentlig Erstatning for den katolske Religion. Springenschmidt raabte: »I Adolf Hitlers Rige har den romerske Kirke ikke Monopol paa Gud Herren. Der gives endnu mange andre Veje for

os Tyskere til at finde Gud Herren. Af denne Grund blev det forbudt, at Kirken betegner sin Undervisning som Religionsundervisning; Kirken lærer ikke Religion, men Konfession. Den sande Tyskers Religion er sammenfattet i Ordene: »Alt for Adolf Hitler.«

Ogsaa økonomiske Forholdsregler træffes, som kan sættes ind over for genstridige Gejstlige. For nylig udsendte Kirkeministeren et Dekret:

»Jeg har givet Ordre til d'Herrer Overpræsidenter, til Stadspræsidenten i Rigshovedstaden Berlin, til d'Herrer Regeringspræsidenter, til Politipræsidenten i Berlin og Rigskommissæren for Saarlandet om fremtidigt efter indgaaende Undersøgelse i hvert enkelt Tilfælde at standse Statens Præstelønningstilskud over for de Personer, som forser sig imod Statens Love og Anordninger. Statsmyndighederne vil i givet Tilfælde anmode den lokale kirkelige Myndighed om at standse Bevillingen om Lønningstilskud fra de statslige Præstelønningsskuds over for nævnte Personer. Denne Anmodning skal straks tages til Følge.«

At man sigter højt fra nazistisk Side fremgaar bl. a. af Dr. Rosenbergs Tale paa det allerede ovenfor citerede Møde: »Der er Brushoveder hos os, der helst vil formaa Føreren til simpelthen at udrydde den katolske Kirke og den evangeliske Bekendelseskirke, saaledes som vi har gjort det med de bolschevikkiske Partier. Bortset fra at Forbudet mod Partierne langt fra er ensbetydende med Marxismens Udryddelse af vort Folks Tanker og Følelser — det mærker vi hver Dag — saa maa vi betænke, at den katolske Kirkes internationale Position paalægger os en meget forsigtig Taktik overfor Kirken. — At den katolske Kirke og sammen med den den evangeliske Bekendelseskirke maa forsvinde ud af vort Folks Liv under den nuværende Form, er jeg fuldstændig klar over.« (Vaterland, 22/10-1938).

Mørke Skyer hænger saaledes over Kirken i Tyskland og især i Østrig. Kirkens Mænd er klar over Situationen. Den fra Biskoppens Palæ nedkastede Domvikar, der nu er død af sine Kvæstelser, har givet noget at tænke paa. Man ser det bl. a. af Kardinal Innitzers Raad til sine Præster om at anskaffe sig civilt Tøj, og mange østrigske Klostre har gjort det samme. Iøvrigt har man ikke andre end de aandelige Vaaben. Kraftigt opfordres Forældrene til at sørge for deres Børns katolske Opdragelse og det siges, at 80—100 % af Forældrene har udtalt sig for Religionsundervisning i Skolen.

Kardinal Innitzer lod oplæse en Protest mod Kampagnen efter Optøjerne ved St. Stefan og fastslog, at han paa ingen Maade havde angrebet Føreren eller ophidset imod Stat og Parti. De unges efterfølgende Hyldest var hverken

tilsigtet eller villet af den kirkelige Øvrighed. Det er usandt, at politiske Sange blev afsunget ved denne Lejlighed.

Forbudet imod det saakaldte »Arbejdsfællesskab for religiøs Fred« blev udstedt af det samlede Episkopat og skete udelukkende af Grunde, der bunder i den kirkelige Disciplin. Hvad Slags Præster der stod bag denne nazivenlige Gruppe, ses deraf, at en af dem, en Præst i Wien, kræver en tysk-bevidst Klerus; »saa skal vi nok vide at bringe Snylterne og de paatrængende Personer ved de biskoppelige og pavelige Kurier til Tavshed. Skulde man fra Ordenens Side berede mig Vanskeligheder ved større Aktioner, er jeg beredt til at opgive min Orden for den tyske Sags Skyld. Heil Hitler.«

Paven i Rom følger hele Udviklingen med dyb Smerte. Da Hs. Hellighed mødte Arkæologernes Kongres d. 21. Oktober, udtalte han bl. a.:

»Forfølgelserne i Tyskland og Østrig bliver stadig mere alvorlige.« Ikke kun som de troendes Fader led han under dem, men ogsaa som et Menneske, der maa se paa, hvorledes den menneskelige Værdighed behandles. Paven opfordrede alligevel til Optimisme, thi »Fremtiden ligger i den Almægtiges Hænder, d. v. s. i gode Hænder.« Og Pius XI tilføjede: »Det trøster Os, at Vi i de 80 Aar, Vi har levet, har erfaret, at de store Ting ligger i Guds og ikke i Menneskets Haand.« Til Slut erklærede Paven, at det var Løgn, at Kirken drev Politik. Kirkens Politik var det almene Vels Politik.

Christianus.

Mellem Mødre.

Aarstiderne.

Vaar, Sommer, Efteraar og Vinter, — jeg havde dem alle fire paa Rad foran mig.

Det var en Slægternes Parade, fire Generationer: Oldemor, Bedstemor, Mor og Barn. De var smukke alle. Baby paa sin Daabsdag iført den lange, hvide Kjole med arvede Kniplinger, Mor for første Gang siden Brylluppet klædt i sin Brudekjole, Bedstemor, som maaske virkede lidt for vel konserveret, udgjorde det elegante Moment i Rækken med en skøn og ejendommelig Kjole som Ramme om et Ydre, der var en virkelig Reklame for diskret anvendt Kosmetik, og Oldemor, som var den »yngste« og den yndigste af dem alle.

Lad mig straks forklare, hvorfor Udtrykket »yngste« uvilkaarlig paatrængte sig, naar ens Blik faldt paa Oldemor! »Ung« er man, naar man svarer til sin Alder. »Ung« er man, naar den rigtige Balance mellem Aand og Aar er til Stede, og naar denne Balance bliver til en Harmoni, der indefra gennemlyser ens Væsen, saa man uvilkaarligt faar

Omgivelserne til at glemme at diskutere, hvad man har paa, og hvor gammel man er. — I Parantes bemærket burde dette sidste være Maal og Rettesnor for enhver Kvinde Paaklædning — og den største Triumf for hendes Smag. — »Gammel« virker kun den, som krampagtigt og ved ydre Midler alene klammer sig til en flygtende saakaldt Ungdom, og som overser den store, vidunderlige Sandhed, at

»— hver Aarstid ejer sin Skønhedskrans,
hver Alder ejer sin Guddomsgave —«.

Naa, men Oldemor var saa skøn at se paa, at man blev glad helt ind i Hjertet derved. Hvis man vil spørge mig om, hvad hun havde paa, vil jeg blive Svaret skyldigt. Jeg ved bare, at hun saa dejlig ud. Hun er af dem, for hvis Ansigt og Væsen man gladelig glemmer hendes Kjole og hendes Smykker.

Hvilket ikke er Tilfældet med Bedstemor, var det ikke i hvert Fald der, hvor de to sad Side om Side, og hvor Kunstproduktet med den vilde Ungdom til Maal stak saa underligt af imod Oldemors fuldendte Naturlighed og Harmoni. Man kunde heller ikke sige, at Bedstemor »faldt til« i Atmosfæren, der omgav den unge Mor og Barnet. Thi er noget værdig til at hædres med Ordene naturligt, menneskeligt, ungt og skønt, saa er det Moderen med sit Barn. Det gælder uanset Klæder og Omgivelser, uanset, om de to til Baggrund har en Hyttes Væg eller en Højsals Søjler. Skønheden er ukunstlet, ægte helt igennem.

Som sagt: Her forstyrrede Bedstemor et Billedes rene Linjer.

Min Kavaller ved Festen maa have tænkt noget lignende. Han er min gamle og meget ældre Ven, men vi tænker undertiden ad de samme Baner.

»Madame!« sagde han, — for naar han er i Kjole og hvidt og med Ordener, ynder han at se sig fransk, — »jeg vil fortælle Dem en Historie, og den skal De lægge Dem paa Sinde, naar De en Gang — — bliver Bedstemor!«

Han tog med en ridderlig Bevægelse om mine Fingerspidser og sendte mig et af sine elskelige Smil. Jeg kender ham. Han har altid haft et skarpt Blik for Ukrudtet i min private Urtegaard, og jeg forberedte mig derfor paa at tage den Lektion, som jeg fornam var i Anmarch. Skal man lære for Livet, maa man opøve sig i at »staa ret for en Lussing«, og jeg lyttede til følgende:

»Det foregik for længe siden — ovre i Japan. En Brændhugger, som havde arbejdet hele Dagen i Skoven, og som følte sig frygtelig gammel og træt, stødte pludselig paa en klar Kilde. Han bukkede sig ned og drak. Virkningen af Vandet var ganske forbløffende. Næsten øjeblikkelig følte

han sig frisk og udhvilet. Hans Træthed forsvandt, hans Gang blev fjedrende og let som i hans unge Aar. Da han kom hjem, blev hans Kone som himmelfalden over hans Udseende. »Dine Kinder er glatte,« sagde hun, »dine Øjne straalere, hvad har du gjort ved dig selv?« Saa maatte han jo fortælle hende om Kilden. Og naturligvis vilde hun ud at prøve den, hvad Manden intet havde imod. Han undte gerne sin Hustru den samme Foryngelse, han selv havde fundet. Og Konen gik. Men hun vendte ikke tilbage. Manden havde siddet og sagt til sig selv: »Nu kommer hun tilbage, let til Fods som en ung Pige. Hendes Haar er atter blevet blankt, hendes Kinder glatte, og hendes Øjne vil straale, som da jeg forelskede mig i hende —,« men hun kom stadig ikke. Endelig gik han da ud til Kilden for at hente hende. — I Græsset ved Kilden laa hans Kones Klæder. Hun selv var intet Steds at se. Men ved Siden af den blaa Bomuldskjole laa et Spædbarn. Manden forstod øjeblikkelig Situationen. »Hun har ikke kunnet holde Maade,« sagde han. »Hun har villet være saa ung og skøn som muligt, skønnere end nogen anden, derfor har hun drukket for meget. Hun har ikke bare drukket sig tilbage til Ungdomstiden, hun er blevet ved at drikke, indtil hun kom forbi Ungdomsaarene og er blevet til et hjælpeløst og viljeløst Barn!« — — Man skal benytte Foryngelseskilderne med Forstand!« sluttede min Ven filosofisk.

»Eller søge til de ufejlbarlige Kilder?« vovede jeg mig frem.

»Netop!« Og min Ven bøjede sig forover og citerede det Vers, jeg i Øjeblikket tænkte paa:

»— *Een Draabe kun af Kilden, hvor først den udsprang,
een Blomst kun af Grenen, hvor Livets Æbler hang, —
og Haaret aldrig graaner, og Sindet blir ej tungt,
men Hjertet gløder evigt, lyksaligt og ungt —*«

— netop, som Ingemann siger, og skulde jeg holde en Tale for Oldemor, vilde det blive over den Tekst. For ingen, der ser hende, kan være i Tvivl om, at der bag hendes skønne Træk lever en Sjæl, der er endda skønnere. — — Derfor har hun et *A n s i g t*, et levende Ansigt — i en Tid, hvor mange nøjsomt indskrænker sig til at anskaffe en kosmetisk *M a s k e* under et hennafarvet Haar — —«

Her blev Lektionen afbrudt, men jeg skrev mig dens Moral bag Øret. Og giver den derved videre til lejlighedsvis behagelig Overvejelse.

Lillemor.

Talt og skrevet.

En lille Notits, jeg forleden fandt i »Sorø Amtstidende«, forekommer mig at være Kirkehistorie i en saa koncentreret Form, som jeg aldrig før har set. Disse 5 Petitlinjer siger saa meget, at jo mere man ser paa dem jo mere stormer Tankerne ind paa en, og disse faa uskyldige Linjer bliver til hele Sider, til tykke Bind med Guldsnit i Række —

»Europæiske Kirker er tit meget gamle. Den svenske Biskop Torsten Ysander meddeler, at ingen af Kirkerne i hans Stift er mindre end 600 Aar. Alle er de udstyrede med talrige Kors — Vidnesbyrd om Fædrenes Tro.«

Disse faa var Ordene! Men hvilken Forherligelse indeholder de ikke af vor hellige Kirke? Denne vore Fædres Kirke var saa fyldt med Liv og Troens Begejstring, at den i en Tidsalder — som ikke var Teknikkens — kunde bygge Tusinder og atter Tusinder af skønne Gudshuse, de pragtfulde Domkirker og de dejlige Landsbykirker. Ja, de er i Sandhed »Vidnesbyrd om Fædrenes Tro«.

Ingen af Kirkerne yngre end 600 Aar! Hvilken frygtelig Anklage mod de Religionssamfund, der benytter disse gamle katolske Kirker, som vel sagtens endda hverken er halv- eller kvartfyldte til Gudstjenester. Tænk, det har ikke været nødvendig siden »Reformationen«, siden »Kirkeforbedringen«, siden »Udrensningen«, at bygge Kirker!

Her i Danmark findes der mange nye Kirker, særlig i København, i enkelte Købstæder af nyere Dato og i Stationsbyerne. Men Hovedparten af Kirkebygningerne er fra før Kirkeomvæltningen. Skulde der være Kirker i samme Forhold til Indbyggertallet, som i Middelalderen, saa skulde der bygges mindst et Tusinde nye. For Eks. var der før 1536 i Ribe 16 Kirker og Kapeller. Nu er der to, ganske vist de to største, tilbage. — Men de kirkesøgendes Antal kan ogsaa rummes i en Fjerdedel af den ene Kirke.

Hvor kan det være, at den Kirke, der stiller saa store Krav til Menneskene, kunde blomstre og virke saa dragende, medens de Kirkesamfund, der prædiker den personlige Frihed, bærer Forgængelighedens Stempel paa sig?

Ved et Møde i Fredericia Højskoleforening udtalte Pastor J. L y k k e fra Odder iflg. »Fred. Dagbl.«s Referat bl. a. følgende:

»Der er et Spørgsmaal, der ofte trænger sig frem, hvor Kristne samles, nemlig Spørgsmaalet: »Hvordan kan det være, der er saa mange Mennesker, der ikke tager mod Indbydelsen til at være med i Guds Menighed?«

Et af Svarene, man let standser ved, er dette, at der er saa mange Mennesker, der har den Forestilling, at vil man være Kristen, maa man sige sig saa meget fra. De har en Følelse af, at der skal gives Afkald paa noget af deres Frihed, hvis de skal leve et kristent Liv.

Det er en stor Misforstaaelse af Menneskets Forhold til Kristenlivet.

Opfatter vi Kristendommen som noget i Retning af Bud og Befalinger, der stiller Krav til ens Livsførelse, er vi jo inde paa de samme Tanker, som de Skriftkloge og Farisæerne arbejdede med.

Disse Tanker maa vi i den kristne Menighed gaa imod.«

Saa megen Frihed, saa let altsammen, og dog saa faa, der tager mod Indbydelsen. Mon ikke det bunder til syvende og sidst i dette: Jamen, naar det hele ingen Ting er, naar der ikke stilles Krav til ens Livsførelse, ikke noget i Retning af Bud og Befalinger, hvad skal man saa egentlig med i denne »Menighed« for.

Og saa er der jo dette ulige vigtigere, at en saadan Forkyndelse slet ikke er Kristendom, hvor meget man saa end pynter sig med Betegnelsen: »Evangeliske Kristne«, for Kristus sagde nemlig: »Vil du indgaa til Livet, da hold Budene.«

Jens Jyde.

Nye Bøger.

Frimureriets Indflydelse.

Prince d'Altora Colonna de Stigliano belyser med sin Bog »Responsabilités Maconniques« (Paris, Lethielleux, 206 S., Frcs. 18.—) Frimureriets lidet flatterende Virksomhed. Med en overvældende Fylde af Dokumenter paavises her den systematiske Underminering af Religion og Moral og hvorledes den tilføjede Fædrelandet ubodelig Skade. Særdeles rammende virker Henvisningen til det nære Slægtskab med Bolchevismen hvad angaar Principper og Metoder. Her tales altsaa om det franske Frimureri!

A. P.

»Svanen af Cambrai«.

Et herligt Billede af »Svanen fra Cambrai« oprides for os af *I. Lewis May* i hans Bog: »Fénelon«, (London, Burns, Oates & Washbourne, 220 S., ill., sh. 10/6). Forfatteren, der er saa nøje inde i alt Newman vedrørende, har forsøgt i Fénelon at finde en Pendant til Newman, og Forsøget skuffede ham ikke. I en Række vigtige Karaktertræk er Ligheden paafaldende. En af de mest vindende, mest fortryllende Skikkelser fra det 17. Aarhundrede træder her frem for Læseren i den allergunstigste Belysning. Derimod stilles Bossuet som Fénelons Modstander for stærkt i Skyggen. Sætningen: »ingen var mindre mystisk end Bossuet«, ønsker end ikke Forfatteren selv skal forstaas bogstaveligt. Skildringen af Fénelon som Pædagog synes vi bedst om.

A. P.

»En Arbejdets Mand og en Troens Mand«.

Saaledes tegner *Wladimir d'Ormesson* i sin Bog »*Adieux...*« (Editions Spes, Paris, 254 S.), Marskal Lyau-

tey for os, som han beundrer saa højt. »Hvis De tænker over hans Arbejde, hvad enten det var militært, administrativt, politisk eller socialt, hvis De analyserer den Indflydelse, som han øvede paa sine Omgivelser og især paa Ungdommen, vil De se, at alt, hvad han har udført, udspringer fra »Officerens sociale Rolle«, og at denne »Officerens sociale Rolle« er fuldstændig gennemtrængt af kristelig Aand.

I de sidste 10 Aar af sit Liv blev Lyautey's indre Liv endnu mere intenst. I enkelte Øjeblikke naaede det en mystisk Højde. Han, som alt saarede, og som gik nervøst og fortvivlet som en Løve i Bur, han, med sin uættelige Hunger efter Handling, han fandt kun Hvile og Beroligelse i Retræterne, som han holdt i et Kloster eller i et Seminarium.«

Bogen rummer ogsaa andre med fin Pen nedskrevne Eftermæler om Frankrigs Store, som Forfatteren har kendt, men i Kapitlerne om Lyautey føler man, at Ordene strømmer fra den mest intime Forstaaelse af den store Karakter.

—ch—

Konge og Tigger.

Bestemt dertil af Lydigheden som Ordensmand forelægger *Vincent McNabb* os »*A life of Jesus Christ, our Lord*«, (London, Sheet & Ward, 206 S., sh. 6/—). Historikeren og Teologen er her forenet i den betragtende Sjæl, der — rystet over den guddommelige Kærligheds Undere — knæler for den Korsfæstede:

»Saa sky kom du ind midt iblandt os, at Mennesker vilde have antaget dig for en Tiggers Unge — Du taabelige Tigger om mit Hjerte — om ikke Stjernerne og Englene havde fortalt Mennesket om deres evige Konges Komme. Konge var du, og Gud var du, og dog søgte du altid i din kongelige, gudlignende Nedladdenhed at skjule det, du var fra Evighed af, under det, du var blevet af Kærlighed til os.

Sky kom du for at leve med os. Sky skjulte du dig selv i tredive Aar. Din Moders Bud maatte til for at sende dig fra dit Skjul i Nazareth ind i det skarpe Lys fra dine Mirakler. Da Mennesket begyndte at ane din Guddom, bød du dem tie, eller du forudsagde Menneskers Forargelse over Korset; og da Døden kom til dig paa Korset, udbrød du — som var du en Paria for Gud — »min Gud, hvorfor har du forladt mig?«

Enkelte Punkter af Evangeliernes Beretning fremhæves, Punkter, der er af stor Vigtighed for en samlet Forstaaelse af Herren, men som kun alt for ofte bliver overset af Læserne. Den berømte Dominikaner gør disse Punkter til Kilder af levende Viden om Forløserværket og til hellig Begejstring for Forløseren.

A. P.

*Fra Hovedstad og Provins.***Liturgien og Germanerne.**

A. C.s Mødeaften den 26. f. M. fik et interessant Forløb, takket være Dr. phil. A. F. Groos, der berettede om sine Studier over germansk Indflydelse paa Kirkens Liturgi.

Allerede fra det 6. Aarhundrede kunde man, ifølge Foredragsholderen, spore dybtgaaende Indflydelse af germansk Aand og Tankegang paa Sakramenterne. Rig paa germanske Træk var Passions- og Paasketidens Liturgi. Fødtvætningen Skærtorsdag, Korsets Tilbedelse, Klagesangene, Gravlæggelsen og Opstandelsesfesten var alle liturgiske Handlinger, der tydeligt bar Vidnesbyrd om germansk Aands omformende Indflydelse paa romersk Tradition.

Ikke mindst interessant var Doktors Klarlæggelse af Kirkens principielle Stilling til Spørgsmaalet om fremmede Kultformers Optagelse i Liturgien. Dr. Groos henviste til en Skrivelse fra Pave Gregor den Store til Biskop Augustin af Canterbury, hvori der gøres Rede for Kirkens Syn paa før-kristelige Kultformer i England. I den Erkendelse, at ikke Formen, men Indholdet er det væsentlige, tilraader Pave Gregor Optagelse i den romerske Liturgi af ikke-romerske Skikke, der berøves deres hedenske Indhold. Ja, han tilraader endog i visse Tilfælde Prisgivelse af oprindelige romerske Skikke til Fordel for fremmede, alt i dyb Forstaaelse af, at Udskillelse af gamle Kultformer saa langt fra at skade Kristendommen, undertiden kan lette dens Fremtrængen.

Foredraget, der blev holdt paa formfuldendt Tysk, blev fulgt med stor Interesse af Tilhørerne, paa hvis Vegne Foreningens Formand, Politiadvokat Lotinga, bragte Doktoren en hjertelig Tak.

Thorbjørn Møller.

Katolsk Ungdomsværn

afholdt ordinær Generalforsamling i Stenosgade 4 den 30. Oktober efter Højmessens. Hr. Ekspeditionssekretær K. Boje Danielsen valgtes til Dirigent, hvorefter Formanden aflagde Beretning og omtalte heri den vellykkede Fest for de 14-aarige. Kassereren fremlagde Regnskabet, for hvilket der blev givet Decharge.

Det var i høj Grad ønskeligt, om flere af Foreningens Medlemmer mødte til Generalforsamlingen.

P. J.

Et godt Resultat.

Basaren i Sct. Knuds Skole den 16.—17. Oktober blev paa mange Maader en Succes, og takket være Interesse og Offervillighed fra vore Trosfæller har vi kunnet faa et smukt Overskud til Fordel for *Sct. Knud Lavards Kirke* i Lyngby. *Netto-Indtægten* var Kr. 2.990,78, og der er afholdt Omkostninger til et Beløb af 106 Kr. 47 Øre.

— Vi benytter Lejligheden til herigennem at sige alle, der har været med, baade aktivt og gennem de smukke Gaver, en hjertelig og dybtfølt Tak.

St. Knud Lavards Hus,

i Kongens Lyngby indviedes Søndag den 6. November. Højtideligheden havde samlet mange Katolikker fra Lyngby og Holte, og Kapellet var stuvende fuldt. Indvielsen foretoges af Sognepræsten for Sct. Andreas Sogn og Sct. Knud Lavards Sogn, Pater Chr. Lønskov, Ordrup, og indleledes med, at Salmen: »Kom, Skaberaand, kom ned til Jord« blev sunget, og Litaniet til Nordens Helgener blev bedt. Derefter foretoges selve Indvielsen af Kapellet, og en Indvielsesbøn blev bedt. Umiddelbart efter læste Pater Lønskov den første h. Messe — Sangmesse med danske Salmer.

Sin Prædiken indledte Pater Lønskov med at fortælle en lille Historie om en i Ulandet foregaaet Tildragelse, hvis Pointe var, at Menigheden i Sct. Knud Lavards Sogn havde staaet sammen om at faa Kapellet i Lyngby bygget og i lange Tider med Glæde havde set hen til den Tid, hvor det h. Messeoffer skulde frembæres i Lyngby. Pater Lønskov indskærpede ogsaa, at Menighedens Forpligtelser derved ogsaa steg baade med Hensyn til at overvære Messen og til at modtage Sakramenterne, fordi Afstande og Vanskeligheder for at besøge Gudstjenesten er betydeligt formindskede, og ogsaa til økonomisk at støtte og underholde Kapellet, »thi Kirken er et stort Gode og en Kraft i vort Liv.« Til Slut rettede Pater Lønskov en Tak for Kapellet til Gud og en Tak for al Hjælp i Form af Forbøn og økonomisk Støtte.

I Dagens Anledning læstes en Messe til, nemlig af Pater Jos. Stäubli, ogsaa en Sangmesse med danske Salmer. I sin Prædiken tog Pater Stäubli særlig Sigte paa Dagens Begivenhed og gik ud fra Vor Herres Ord: »Jeg er kommet for at kaste Ild paa Jorden, og hvad vil jeg uden, at den skal brænde.« Ildens Egenskaber er at oplyse og at varme. Fra det nye Kapel skal bringes Oplysning i Lyngby og Omegn om Kirkens Sag, og Hjerterne skal varmes i Kærlighed til Gud og Kirken. Pater Stäubli mindede om, at de gudløse danner Celler til Studium af og Propaganda for Gudløsheden, og opfordrede til, at det nye Kapel maatte være en Celle til Oplysning om Kirkens Sag, og sluttede sin Opfordring om her »at høre Guds Ord til Guds Ære og vore Sjæles Gavn.«

Sct. Knud Lavards Hus, der er bygget efter Tegning af Arkitekt Mads Bertelsen, Lyngby, ligger lige over for Lyngby Jernbanestation (over Jernbaneplassen) paa Knud Lavards Vej (tidligere: Carlsbergvej). Den hellige Messe læses hver Søndag Kl. 9.

Kapellet mangler endnu forskelligt Udstyr i Form af Paramenter, Kirkelinned og lignende, hvorfor Gaver modtages med Tak.

E. D.

Den 81-aarige Broder Münch pynter Gravene.

Et Kors med tændte Lys foran.

De dødes Time

I sit dejlige Digt
»Den anden Time«
skriver Johannes Jørgensen om Sjælene i
Skærsilden:

*De længes nu og
haaber
i Lutringernes Land
paa blot en Finger,
dypet
i Jordens Vievand.*

Disse Ord randt mig ganske naturligt i Hu, da vi d. 1. November om Eftermiddagen samledes til Bønprocessionen for de afdøde ude paa katolsk Vestre Kirkegaard. Og det var, som om Hovedstadens Katolikker i Aar isærlig Grad havde været modtagelige overfor denne Længsel og dette Haab hos de arme Sjæle i Lutringernes Land. Der var i alt Fald mødt over to Hundrede Mennesker, hvilket maatte siges at være et usædvanligt stort Antal, naar man tager Tidspunktet og Vejrforholdene i Betragtning.

Ved den indledende Andagt i Kapellet talte Sognepræsten ved Rosenkranskirken, Højærv. Hr. Pastor N. Th. Hansen, hjertevarmt

og gribende til de troende om den Røst, der lyder til os fra Gravene paa Alle Helgens Aften. Under den paafølgende lange Procession paa Kirkegaarden blev den smertefulde Rosenkrans bedt for de afdøde, medens Tusmørket stille sænkede sig over Gravene, hvor Hundreder og atter Hundreder af Lys brændte i den regnmættede Efteraarsluft som Symbol paa Ham, der er »lumen de lumine«, Lys af Lys, og Livets evige Lys for alle arme Sjæle i Lidelsernes og Lutringernes Land.

Til Slut blev Absolutionen med Røgelse og Vievand meddelt ved Korset i Præstegravenes store Midtterrunding, og den stemningsfulde Højtidelighed endte med Bøn og Salmesang i Kapellet. — Men længe efter færdedes mørktklædte Skikkelser mellem de mange Grave for endnu engang at bede en stille Bøn for heden-gangne Slægtninge og Venner i de dødes Time paa Alle Helgens Aften.

P. A.

Fra den vide Verden.

Ruthenerne.

Det czekoslovakiske Karpaterusland, som i Dag beskæftiger den internationale Politik, beboes af henved 600.000 Ruthenere, hvoraf 5/6 er Katolikker efter den byzantinske Ritus og Resten ortodokse. Endskønt de i det 17. Aarhundrede var blevet genforenet med den katolske Kirke, og deres Omraade havde hørt til Ungarn, hældede Karpateruslands Ruthenere dog mere og mere til det russiske Rige. Denne Tendens var blevet forstærket ved de ungarske Embedsmænds Politik og en Del af Klerus, som ikke havde nogen som helst Kontakt med Massernes nationale Aspirationer. Disse Ruthenere vil hverken tilbage under Ungarns Herredømme eller sluttes til Galiciens Ruthenere, som de ikke er gode Venner med. En upartisk Iagttagelse vil mene, at de vil forblive i det czekoslovakiske Statsforbund, efter at de nu har opnaaet den Autonomi, som Regeringen hidtil i tyve Aar har nægtet dem. Det katolske Parti repræsenterer i den nye karpaterussiske Regering ved Sundhedsminister Msgr. Volosin.

En mandig Tale.

For nogle Dage siden afholdtes i den nederlandske By Zwolle et meget stærkt besøgt Møde, hvor de troende protesterede imod Trosforfølgelserne i Tyskland og Østrig. Protestens Hovedtaler, fhv. Minister Marchant, udtalte bl. a.:

»Naar vi her i Nederlandene taler om de Ting, der foregaar i Tyskland, foreholder man os ofte: »Pas jeres egne Sager.« Men der drejer det sig om den katolske, altsaa ogsaa om vor Kirkes Børn. Man har der oprettet en Central for Udenrigspropaganda, ikke kun for tysktalende, nej, der udkommer Propagandabrochurer paa forskellige Sprog. Det drejer sig her om Ting, som i høj Grad angaar os. Naar

Naboens Hus staar i Flammer, kan man daarligt tage os det ilde op, hvis ogsaa vi hælder en Spand Vand paa Ilden. Naar disse vil gøre Propaganda for deres fordærlige Lære ogsaa uden for Grænsepælene, saa vil vi ogsaa gerne se, hvordan denne Lære er.

Det er i høj Grad vor Sag, fordi Kampen staar om vor Kirke, om vor Kirkes Overhoved.

Det er ikke let at være Katolik, men det er herligt. Den, der tror paa Kristus, kender Pligten til altid at træde i Skranken for sin Kirkes Forsvar. Enhver Katolik er tro overfor Kristus. Det er vor Sag at ruske Nederlandene op for at afværge denne Ulykke, i alle Tilfælde i Nederlandene.«

Brevkasse. Ægteskabets Indgaaelse.

En jysk Læser forelægger følgende for os i Anledning af Artiklen: »Ægteskabets Indgaaelse«. Der skrives i denne Artikel: »Det samme (Exkommunikation) gælder den, der lader sig borgerligt vie, hvis Meningen er, at nogle af Børnene skal opdrages ikke-katolsk.« Man maa altsaa ikke døbe et Barn af en Katolik, der er borgerlig viet — thi der kan ikke skaffes moralsk Sikkerhed for, at Barnet skal opdrages katolsk, da dets Forældre har vendt Kirken Ryggen? — Jeg spørger, fordi jeg staar over for dette Tilfælde.

Svar: Et Ordinariat uden for Danmark, som hyppigt stod over for dette Problem, har afgjort det saaledes, at saadanne Børn kan døbes, saafremt Forældrene giver Garanti for, at de senere vil lade dem opdrage katolsk. *Red.*

Søg Optagelse i Cistercienser-Søstrenes Alderdoms- og Hvilehjem i »Villa Bellis«, Køgevej, Taastrup. Telefon Taastrup 374. Hjemmet er Nabo til Kirken. Søster Maria Vincentia, Priorinde.

Institut »Jeanne d'Arc«. Kejsersinde Héléna eller Korssets Sejr. Spilles af Skolens nuværende og tidligere Elever. **Lørdag d. 12., Søndag d. 13. og Tirsdag d. 15. November Kl. 19,30.** Billetter à 1 Kr., Børn 0,50 Kr. faas paa Skolen, Frederiksberg Allé 74, C. 3703.

Katolsk Børnehjælpsdag. Søndag den 20. fejrer vi den h. Elisabeths Festsdag. Paa denne Dag afholdes i alle Kirker den aarlige Kollekt for Elisabethforeningen, som tager sig af Menighedernes forældreløse og vanskeligt stillede Børn. Aar for Aar stilles der større Krav til Foreningen, men Midlerne er desværre for smaa til at efterkomme de Anmodninger, som stadig indgaar til os. — Tre Smaabørn har vi i den sidste Tid med Sorg maattet afvise, grundet paa økonomiske Vanskeligheder. Kom os derfor til Hjælp! Kollekten betyder saa meget for Foreningens Arbejde. Maatte den h. Elisabeth røre Hjerterne, saa vi ogsaa i Fremtiden maa kunne efterfølge det smukke Eksempel, hun har givet os alle. *Pastor v. d. Kellenburg, Bredgade 64⁸; Fru A. Osterhammel, Frederiksborggade 54⁸; Frk. F. Stratböcker, Jægersborgallé 19, Charl.; Frk. H. Zimmermann, Frederiksborggade 54⁸.*

Kirkelig Kalender

Nov.	Nov.
13. S. 23. Søndag e. Pinse.	20. S. Sidste Søndag e. Pinse.
14. M. Josaphat.	21. M. Marias Ofring.
15. Ti. Albert den Store.	22. Ti. Cæcilie.
16. O. Gertrud.	23. (). Clemens I.
17. T. Gregor Undergører.	24. T. Johannes af Korset.
18. F. Peters- og Paulskirker- nes Indvielse.	25. F. Katharina af Alexandria.
19. L. Elisabeth af Thyringen	26. L. Silvester.

Ugens Messebønner

- Nov.
13. S. 23. Søndag e. Pinse (751—581); 2. Sæt Bønner: Didacus (1157—979), 3. Sæt Bønner: Efter frit Valg, 4. Sæt Bønner: Om Fred*).
14. M. Josaphat (1158—980); 2. Om Fred*).
15. Ti. Albert den Store, Biskop, Bekender og Kirkelærer ([41]—[42]); 2. Om Fred*).
16. O. Gertrud (1159—980); 2. Om Fred*).
17. T. † Gregor Undergører (1159—982); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg, 4. Om Fred*).
18. F. Peters- og Paulskirkernes Indvielse (1160—982); 2. Om Fred*).
19. L. Elisabeth af Thyringen (1160—982); 2. Pontian ([5]—[5]), 3. Om Fred*).

*) Bønnen om Fred findes i Nr. 44.

M.-K. St. Ansgars K. »Det gode Raads Moder« M. Tirsdag den 15. Nov. Kl. 19¹/₂.

St. Franciskus's III Orden holder Møde i St. Knuds Kapel d. 18. November.

Iklædning hos Benediktinerinderne. St. Gertruds Dag, Onsdag d. 16. November bliver en stor Festdag for St. Benedikts Døtre i Klosteret paa Jagtvejen. Tre unge Søstre — hvoraf to danskfødte — vil Kl. 15 blive højtideligt ikklædt efter det gamle skønne Ritual. Provikaren Pater Flynn vil lede den gribende Handling.

Hjertelig Tak for alle kærlige Tanker, Hilsener og fremfor alt Bønner for mig under mit Hospitalsophold; og en særlig Tak til de vidunderligt opofrende Hospitalsøstre.

Kbh. Nov. 1938

Paa snarligt Gensyn i Sognekirken
Fr. Ronge.

KALENDEREN FOR 1939

er udkommet og faas hos Ekspeditionen, Katolsk Menighedskontor, Bredg. 64, Kbhvn. K. (Kl. 15-17), i Kath. Boghandel, Stenosgade 3, Kbhvn. V., samt ved Kirkerne. Pris 40 Øre. Kalenderen tilsendes mod Indsendelse af 50 Øre i Frimærker.

Angariusforeningen.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 10. Nov.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 47

Søndag den 20. November

1938

INDHOLD: Han har friet os ud af Mørkets Magt. - En anglikansk Thomas-Elsker eller den djærve Respekt for Fornuften. - Steno og vor Tid. - Oxford-Bevægelsens Fortsættelse. - En hel Bunke Modsigelser. - Amerikanske Røster om Nazisternes Kamp mod Kirken. - Fra Azurkysten. - Paa Lytterpost. - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Brevkasse. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner. - Avertissementer.

Han har friet os ud af Mørkets Magt.

Sidste Søndag efter Pinse.

Col. 1,13.

I sin Roman »Ravnen« fortæller Digteren Goldschmidt, hvorledes en bestemt Hændelse bliver af livsbestemmende Betydning for den unge Vilhelm:

En Aften havde den unge Mand været Gæst mellem Kammerater hos Sønnerne af et ret velhavende Hus. Der var blevet spillet Kort, og Vilhelm havde tabt. Da han ved Midnatstid forlod sine Venner, laa hans Moder udenfor og vaskede Trapperne — —. Paa Vilhelm virkede dette saaledes, at hans Families hele Ydmyghed, Opofrelse, Hengivelse for ham stod som lynbelyst, og at en ny Følelse næsten med Voldsomhed vaagnede i ham: Følelsen af Pligt, og den fortættede sig inden i ham til en Beslutning, et kort Ord: Det Øjeblik skulde han gengælde sin Moder. Han gøttog det den Nat i sin Seng med grædende Taarer, og det stod fast. Den Nat holdt han Rettergang over sin Fortid, og Domsafsigelsen bestemte hans Fremtid.

Sjæl, hvor meget har du gennem Synden sat over Styr! I hvilket stjerneløst Midnatsmulm er du geraadet! Se paa

Herren, som har vædet Golgathasvejen med sit Blod! Kristus led for os og har efterladt jer et Eksempel, for at I skal træde i hans Fodspor (1. Petr. 2,21). I hvert af hans Fodspor kan du læse din Dom. Knæl ned og berør med dine Læber og fuld af Ærefrygt det Støv, som har drukket hans Blod! Og du vil erindre det alvorfulde Ord: Betænk, o, Menneske, at du kun er Støv! Men i dette Støv, det levende, det aandende Støv, er ikke netop der Kristi Blod faldet — ved Modtagelsen af det hellige Sakramente? Jo! Men hvor ofte er ikke Ærefrygten for denne kostelige Relikvie gaaet tabt!

De hellige Spor fører til Golgatha's Top, hvor Frelseren paa sit Kors hænger mellem Himmel og Jord.

»— *Og Kongen skuer ud fra Korsets Pæl — —
I dybest Ve han skuer Straffedommen,
som snart for Folkets tunge Syndeskyld
vil være over Land og Rige kommen.
Saa vide ser hans medynksfulde Blik
igennem Rum og Tid til fjerne Steder,
ser Jordens Grænser, ser det Øjeblik,
da Porten aabner sig mod Evigheder.
Han skuer Folkeslag, som planløst vanker
i Mørke, hildede i Syndens Tanker — —*

(*S e e b e r, Christus*).

Men er det ikke netop Verdens Lys, som Faderen har sendt os for at hjælpe Jordens Folkeslag ud af Mørket? Jo! Derfor ve den, der med Vilje lukker Øjnene til for Lyset og trodsigt fortsætter sin Vandring i Syndens Mørke! Hvilken Dom vil han ikke faa, naar

*Bogen bliver da opslagen,
den, som lægger alt for Dagen,
hvoraf Dommen bliver dragen.*

Men Sjælen behøver ikke at vente s a a længe paa Afgørelsen. Den korsfæstedes Vunder er en opslagen Bog, hvor Menneskesjælen med forfærdende Tydelighed kan læse sine egne Synder. Og i de bitre Taarer, som Maria, Smerstens Moder, udgyder, spejler sig ikke alene Kristi Lidelser, men ogsaa vore Synder.

Under Korset beder den hellige Alfons:

»*Blide Ansigt, piskeslagen, dine Mærker mig anklager.*

*Jesus! Du min Skyld forlade! trygler jeg i Skam og Skade.
Ædle Aasyn, frækt bespottet, du min tunge Skyld maa
øge — —*

*Hel'ge Legem, sønderflænget, lad mig dine Bødler søge! —
Spørge, hvem min Helt har haanet og hans Hoved kront
med Torne — — —*

*Alle Himles Hævnråb lyder: Galde læsked Guds
eenbaarne! — —*

*Skyldbetyngte Sjæl, du spørge Haanden, som af Vunder
bløder! — —*

*Spørg de gennemstungne Fødder, som til Paradiset
leder! — —*

*Ak! Den største Synd begik jeg, som har gennemstødt
hans Hjerter.*

*Jesus, du min Skyld forlade! trygler jeg i Skam og Smerte.
Moderøje, taareblindet, spørg, hvem voldet har hans Død?
Moder, du min Skyld forlade! trygler jeg i Skam og
Nød. — —«*

Besjælet af den samme Syndserkendelse som den hellige
Alfons, men fuld af Fortrøstning vender Peter Schindler sig
mod den guddommelige Dommer paa Korssets
Trone:

*»For Blodet ved din højre Haand
du hele ved din Helligaand
hvert Ufærds Saar, min Højre slog —
hvert Smertens Træk, min Voldshaand drog.
Og for din venstre Haands hellige Blod —,
for alt, hvad jeg tog, giv rigelig Bod
paa Næstens Gods, hans Navn og hans Fred.
Du frelse hver Sjæl, jeg gjorde Fortræd!
Og for din højre Fods blodige Saar —
tilgiv hvert Fjed, mine Fødder gaar
paa den brede Vej, der bekvemt og lige
gaar bort fra dig og fra Himmerige.
Og for din venstre Fods hellige Plage
tilgiv de mange forødte Dage!
Tilgiv min lunkne, uvillige Færd,
tilgiv hver Gang, jeg saa mig tilbage!
Men, Herre, for det Rosenblod,
der sprang af dit hellige Hjerter,*

*hjælp nu dit faldne Barn paa Fod,
Tak, Herre, for dine fem hellige Vunder!
Vær priset, min Gud, for Omvendelsens Under!
og opbrænd min Synd med din Smerte!*
»Han har friet os ud af Mørkets Magt.«

—ch—

En anglikansk Thomas-Elsker eller den djærve Respekt for Fornuften.

Ifølge »Kristeligt Dagblad« (14.10.38) har Dr. theol. K. E. Skydsgaard i et Møde for Medlemmerne af Menighedskonventet af 1891 udtalt: »*Mange af dem, Katolicismen har vakt, er blevet ført til Thomas Aquineren. Der fandt de en djærv Respekt for Fornuften.*« Denne djærve Respekt for Fornuften er virkelig Scholastikkens Særkende, ja, den udmærker hele den katolske Filosofi, den katolske Tros- og Sædelære, og Skydsgaard selv har jo i sin navnkundige Disputats skildret, hvilket dybt Indtryk den gjorde paa ham selv.

Respekten for denne »djærve Respekt« er dog inden for vor Tids Protestantisme slet ikke begrænset til en enkelt af dens Teologer, hvad man fik et interessant Vidnesbyrd om gennem en svensk Udtalelse, som her citeres efter »Kristeligt Dagblad« (4.11.38). Der hedder det:

Den svenske Ungdomsleder Gunnar Redell sammenstiller i »K.F.U.M.s Maanedssblad« Pavens Rundskrivelse om Ægteskabet med den engelske Metodistpræst Leslie D. Weatherheads Bog om det seksuelle Spørgsmaal:

»Den hellige Fader stiller ikke Spørgsmaal og giver næppe Svar, men han giver saa meget mere bestemt *Besked*. Endog i Oversættelse mærker man det sproglige Udtryk Fasthed og Koncentration. Man bliver imponeret for ikke at sige ubehagelig berørt af den logiske Skarphed, som i det mindste til at begynde med synes uimodsigelig.«

»Vender man sig fra den påvelige, skarpt udmejslede Maalestok for Ægteskabet og dets Udtryksformer til Weatherheads Spørgsmaal og Svar, faar man først en Følelse af at være kommet paa gyngende Grund. Alt kan drages ind i Problemerkens Atmosfære, alt kan diskuteres, alt kan i visse Tilfælde gøres ...

Bogen har en betydelig Styrke, som dog samtidig er dens Svaghed: den kræver meget af sine Læsere. Manglen paa de faste, endog i Enkeltheder klare Krav erstattes med Fordringen om en til det yderste drevet Ansvarsfølelse.«

»Man spørger sig dog, om ikke Ungdommen allerede nu viser Tendens i Retning af et Ønske om Befrielse for An-

svaret, ikke med at handle efter øjeblikkelige Indskydelser, men ved at lade Ansvar et bære af en stærk Autoritet. Man længes efter den klare Besked, selv om det medfører Underkastelse og Afkald paa egen Frihed. Den Omstændighed, at en stor Del af Ungdommen savner Forudsætninger for og maaske af og til ogsaa Vilje til at gaa til Bunds i Problemerne, gør, *at man gerne vilde se en fastere Udformning af det Ideal, der kan betegnes som evangelisk-kristeligt. Men hvem er skikket og kaldet til en krævende Opgave som at skænke os den?*«

Men vi har endnu et andet Vidnesbyrd i samme Retning; en anglikansk Teolog har i vore Dage ligefrem skrevet en Hymne til den Fornuft, der hos Thomas er paa det inderligste knyttet til Aabenbaringen. Han siger:

»Al ren menneskelig Videnskab er nødvendig og udelukkende henvist til Fornuftens og Erfaringens Lys. Kun Teologien følger det guddommelige Aabenbaringslys til disse naturlige Forudsætninger. Den hæver saaledes Menneskets Aandskraft til Gudserkendelsens Højder uden at fordre, at han skal forlade sin egen Fornuft, som den respekterer som en guddommelig Gave. De to Lysstråler: Fornuften og Aabenbaringen, som begge har deres Udspring fra samme uendelige Sandhedskilde, modsiger ikke hinanden, men de supplerer hinanden og danner et vidunderligt harmonisk Hele. Menneskets Tanke fornyes saaledes ved Kristi Naade, og Hedningernes aandelige Rigdomme opmagasineres ligefrem i Guds hellige Kirke, hvor Forstanden netop frugtbares ved Naadens Lys. Gennem Visdom kendte Verden ikke Gud, før Gud selv kom i Tidens Fylde og lærte, at den Visdom, som er fra oven, er saare fornuftig og i Stand til at tilintetgøre de vises Visdom og forkaste de kloges Klogskab. Den Visdom, som Gud tilintetgør, er den, som tænker, at hvad Naturen ikke kan gøre, ligger ogsaa over den guddommelige Magt. En af de store Ting, som St. Thomas har gjort, er at vise, at Fornuften fører til et Punkt, hvor den træder til Side for at give Plads for dens Herre: og saa sidder den ydmygt ved hans Fødder og indsuger hans Ord om Visdom og Liv. Det er, som om Fornuften føres op til Sandhedens Forhal og saa træder ind og i det Indre af Helligdommen i Ydmyghed tilbeder i Mesterens Nærværelse og her i Helligdommens Indre, i det allerhelligste, frydes ved at høre hans Stemme, som den altid søgte og nu har fundet. Fornuften beviser Guds Eksistens og viser Rimeligheden i, at Forstanden aabner sine Døre for den højeste uforanderlige Sandhed, siden det er i Forstanden, at Sandheden har sit Sæde. Rimeligt og ret er det, at han, som er Vejen, Sandheden og Livet, skal indtage den højeste Autoritets Trone

i Menneskets Tanke, hans egen Bolig. Der kan han herske saa meget sikrere med Troen og Fornuften som sine Vassaller og Hjælpere.«

Saaledes skriver W. B. Monahan i et dybt gennemtænkt Værk: »*The psychology of St. Thomas Aquinas and Divine Revelation*« (Worcester, St. Swithun's Rectory, 304 S., Popular Edition, 3/6).

Maalet med denne Bog er at give en saadan Beskrivelse af St. Thomas's Lære om Sjælen, at man paa den ene Side ser, hvorledes guddommelig Aabenbaring er afpasset efter Menneskets sjælelige Struktur og paa den anden, hvor godt Sjælen er afpasset til at modtage denne Aabenbaring. Dette vises aldeles fortræffeligt, særlig hvad angaar Menneskevordelsens Hemmelighed, den kristelige Morallov, det sakramentale System og Læren om Kirken som Kristi mystiske Legeme.

Forfatteren er en af de ivrigste Forkæmpere for den engelske Kirkes Forening med Rom. Andetsteds vil vi komme tilbage hertil.

—z.

Steno og vor Tid.

I sin ypperlige Bog »De vekslende Kulturer« konkluderer Dr. Frantz Pionbl. a.: »At vor Kultur er kommet ind i en afgørende Krise, synes klart og erkendes vel ogsaa af næsten alle. De mægtige Strømninger, der har rejst sig i Tidens Kulturliv, har pisket dette op til et oprørt Hav, hvor Bølgerne gaar højt, og hvor intet klart Overblik er muligt. For os, der staar midt i Tidens Uvej, kan Opgaven kun blive at fremdrage og vurdere paa den ene Side de Nedbrydningselementer, der rejser sig truende mod vor Kultur, og paa den anden Side de Modstandskræfter, som den indeholder, og de Spirer til fornyet Livskraft, som den bærer i sit Skød.«

I den Forbindelse er en Udtalelse af Alf Ahlberg i »Dagens Nyheter« (i en Anmeldelse af Dawson: Religion and the Modern State) værd at notere; det hedder nemlig her: »Katolicism identificeras vanligen hos oss genom ett ytligt kliché-tänkande med reaktion eller fascism, okunnighet, vidskepelse och efterblivenhet i alla avseenden. Redan det faktum att katolicismen förfogar över icke så få av den moderna världens skarpaste huvuden torde räcka till att inse det naiva i de sistnämnda föreställningarna... den kämpande Gudsstatens paroll... mot den totala staten kanske blir: Stat crux — volvitur orbis!« (cit. efter »Credo«).

Ja, lige siden den første Pinsedag har der eksisteret en *ecclesia militans*, og den faar ikke Lov at hvile,

tværtimod! For hver Dag, der gaar, tilspidises Kampen — ikke mindst i de totalitære Stater, Storrusland og Stortyskland! Og med Rette har to Englændere Sidney Dark og R. S. Essex udgivet en Bog med Titlen »Verdenskrigen mod Gud«, for herigennem at oplyse alle Kristne om Nødvendigheden af at vide Besked om denne Krig, der føres af store Stater, stærke Partier og internationale Foreninger.

Som det helt nye i vor Tids Gudløshedsbevægelse er det Faktum, at det ikke som før er alle Religioner, der bekæmpes som lige dumme, men at det nu alene er Kristendommen, der bekæmpes som Dødsfjenden, hvad da ogsaa klart fremgaar af det Symbol, hvorunder de revolutionære Fritænkeres Verdensforbund arbejder: En muskuløs Herkules-Skikkelse, der med et vældigt Brækjern søger at sønderbryde et Krucifiks, der er væltet paa Hovedet — en Illustration til Stalin's Udtalelse: »Mellem os og Verdensrevolutionen staar Kristus, og Kristus alene!«

Og dog — trods denne direkte gigantiske Verdenskrig er det endda ikke paa dette Omraade, at den største Fare truer... thi Korset bliver staaende! Trods Lenin's Ord: »Bliver Proletariatet først organiseret og oplyst, vil Guds-troen uddø« — staar Korset der stadig! Efter 17 Aars Arbejde udtalte Jaroslawski, Præsidenten for det gudløse Oplysningsarbejde, da ogsaa sin Misfornøjelse over, saa lidt der var naaet, i hvilken Anledning den iøvrigt alt andet end kirkevenlige Red. Freilif Olsen skrev: »Det er især henrivende at høre Jaroslawski udtale sin Forbavselse over, at Sovjet endnu ikke efter 17 Aars Regering har formaaet at afskaffe Religionen! Saa vidt Videnskaben har formaaet at afgøre, har der bestaaet Religioner i de sidste tyve — eller tredive Tusinde Aar. Er det saa ikke oprørende, at en Proletarregering i Moskva ikke efter 17 Aars systematisk Arbejde har formaaet at gøre Kaal paa disse tyve — eller tredive Tusinde Aars religiøse Resultater?«

Nej, en langt større Fare end selve Atheismen er det næsten fuldstændige og uhemmede Gennembrud af det materialistiske Livssyn, som har fundet Sted i de forløbne Decennier af vort Aarhundrede, efter at Rationalismen har banet Vejen ved at nedbryde aandelig Autoritet, moralsk Disciplin og al Tro paa Værdier, der ligger over det daglige Brød og over Dagliglivets Behageligheder i Retning af Komfort og Fornøjelser — kraftigt støttet af det rasende Tempo for Teknikkens Udvikling.

Vor Tid karakteriseres da mere end nogen Sinde tidligere ved en sjælløs Mekanisering af Samfundet og ved aandelig Fattigdom og Glædesløshed for det enkelte Individ; endvidere er det rent materialistiske Livssyn og det

aandelige og moralske Anarki i vore Dage saa nøje forbundet, at de i Virkeligheden kun er to Sider af samme Ting, hvorfor det dagligdags Menneske af Masse-typen beherskes af den Mentalitet, som er saa karakteristisk for vor Tid: Flugten fra alle Forpligtelser, ikke mindst paa Familie- og Seksuallivets Omraade, det ustandselige Raab om Krav og Rettigheder ganske løsrevet fra enhver Tanke om Pligt! Gammeldags, asketisk betonet Fromhed er for længst en Saga blot... sanselig Nydelsessyge paa alle Omraader derimod i stadig Vækst!

Heraf følger atter Utilbøjeligheden til at tage Kampen op for en personlig Livsanskuelse, hvorfor Mentaliteten hos de store Masser overfor de religiøse Problemer i stigende Grad beherskes af den frygteligste Indifferensisme — den Lunkenhed og Ligegyldighed, hvorom der skrives til Menighedens Engel i Laodicea: Jeg kender dine Gerninger, at du er hverken kold eller varm, gid du var kold eller varm! Men fordi du er lunken og hverken kold eller varm, vil jeg udspy dig af min Mund! (Joh. Aab. 14). Og netop denne grænseløse aandelige Armød med dens Mangel paa fast Tro og klar kristen Overbevisning er Forudsætningen for Diktaturet i vore Dage — thi kun naar Mennesker intet mere tror paa, lader de sig mekanisk paafylde en ny Tro og Livsanskuelse!

(Sluttes.)

H. Askeby.

Oxford-Bevægelsens Fortsættelse.

Hvem kender ikke Oxfordbevægelsen, hin kirkelig-religiøse Retning i den anglikanske Kirke i det 19. Aarhundrede, som siden Newman's Tid har ført Tusinder og atter Tusinder over til Rom? Den berømte Konvertit og senere Kardinal skabte sig dengang et eget Organ i sine »Tracts for the Times«, en Slags religiøse Flyveskrifter (1833—41).

Disse berømte »Tracts« faar nu Efterfølgere under Titlen »*The Voice from Worcester*«. Den Gruppe Anglikanere, som staar bag ved dette Foretagende, fastslaar straks i første Nummer »*Rome the goal of the Oxford Movement*« (Rom Oxfordbevægelsens Maal), og bekender, at de vil komme dette Maal nærmere og nærmere. Vi fremhæver Brochurens mest betegnende Steder:

Vi tænker paa Oxford-Skribenterne med dyb Taknemmelighed mod den almægtige Gud... Oxford-Mændene har sat en Bevægelse i Gang, og en Bevægelse maa have Fremgang... Selv bevægede de sig hen imod mere katolske Udtryk og Definitioner. Os beviser det Faktum, at den stadigvæk er en Bevægelse, at vi endnu ikke er naaet frem. Der er et Maal, som skal søges... vi maa skride frem, til vi har

naaet katolsk Enhed... det er vort Ønske at vokse op, til vi har naaet Kristi hele Fylde: og det er kun muligt i den katolske Kirkes verdensomspændende Enhed.

Enhver storsindet Kristen ønsker, at Vor Herres Kirke maa være een. England er Splittelsens Bolig. En Franskmand har sagt, at England har kun een Sauce, men tre Hundrede Religioner. Alle Sekter følte, at de havde lige saa megen Ret, som Reformatorerne, til at lave nye Religioner efter deres eget Hoved. Da Tract-Mændene traadte frem paa Scenen, var England en Stad i Splid med sig selv. Tractaternes Titler hentyder til de falske Lærdomme, som Forfatterne havde til Hensigt at aflive, samtidig med, at de paapeger de store katolske Sandheder, som de ønskede at gøre gængse. Det er vor Opgave at tage Traaden op og føre deres Værk til dets logiske Endemaal.

Oxford-Bevægelsen er i sin Grund en Bevægelse for fuld Katolskhed i Tro, Moral og Vandel og i Kirkens Selvstyre. Vi er udgaaet fra Bevægelsen. Og vi er ikke tilfredse med vor Stilling i den katolske Verden.

Forfatteren *B. W. Monahan* svarer dernæst paa Spørgsmaalet: »Vidste Bevægelsens Mænd, at de var paa Vej mod Rom?« Da man nu vil benægte dette Spørgsmaal, bringer han flere Beviser for en Bekræftelse. *Newman* udtalte, »at *Hurrell Froude* lærte ham at betragte den katolske Kirke med Beundring og i samme Grad at misbillige Reformationen«. *Hurrell Froude* saaede den Sæd, som spirede op i *Newman*. Dragelsen mod Rom kom over *Newman* under et Ophold i den hellige Stad i 1833. Det var paa denne Tid, han skrev Oxford-Bevægelsens »Slagsang«: »*Lead Kindly Light*«. Og det viste sig, at dette Lys ledte ham til Rom. Og nu bliver vi ledet af den Hellige Aand til at søge kirkelig Enhed med Rom som det naturlige Resultat af *Newmans* Virksomhed. Hans Mission er i stadig Fremgang.«

Morley beretter i sin Biografi af *Gladstone*: *Gladstone* blev overrasket, ja, forskrækket, over at finde, at Oxford-Forfatterne og deres Venner ikke blot saa hen til Fornyelsen og Udviklingen af den katolske Idé inden for den Engelske Kirke, men at de syntes at anse Genforeningen med den Romerske Kirke og St. Peters Stol som en Hovedbetingelse for denne Udvikling, og efter nogens Sigende for hele Livet.

Lord Halifax har atter og atter sagt, »at Foreningen med Rom er Kronen og Fuldendelsen paa denne store Bevægelse.«

Monahan stiller sig saa det Spørgsmaal: Hvorfor maa Oxford-Bevægelsen nødvendigvis føre til Rom? — — I 380 Aar har Englands Kirke været i Fangenskab. Biskopperne er spændt som Fanger for Politikernes Vogn. De er Straamænd for politiske Partier. Mange Bisper blev indsat af

Lloyd George, en Baptist, og andre af Macdonald, en Methodist. Det er en Forargelse, at Englands Kirke ikke kan handle af egen Vilje, men skal dikteres af verdslige Forsamlinger som Over- og Underhus. Den barrikaderer sig selv inden for et Gærde, som spærrer den og dens Folk ude fra Kristi ene Hjord. Oxfordbevægelsens Efterfølgere vil finde deres ædleste Gerning i at overbevise alle Medlemmer af Englands Kirke om, at deres Stilling i det kristne Samfund er unormal og lidet skøn. Vor unormale Stilling kan kun forbedres ved vor Tilbagevenden til den katolske Enhed. For os Anglikanere vil katolsk Enhed sige Forening med den hellige Stol.

Men hvorledes skal Englands Kirke bringes tilbage til Enhed med Rom? Monahan omtaler en Række Fordomme, der staar i Vejen. Han sætter sit Haab til Bønnen! »Hvor længe, o, Herre? Tøv ikke, men kom og foren dig med os. Kom snart.«

Rom er den eneste Havn imod den anti-kristelige Læres Flodbølge, mod Kommunismens og de kæmpende Gudløses Angreb og Anti-Kristens verdensomspændende Magt.

Englands Fremtidshaab beror ikke paa Imperialisme eller Industri, men paa Genfødselen af den sande Religion, der kommer fra den katolske Tro.

For denne Genfødselse vil Forfatteren kæmpe, og dette bringer ham til Slut til Udtryk med Blake's Vers:

*Fra Aandens Kamp jeg ej vil fly
og ikke lægge Sværdet ned —
Ej før Jerusalem paa ny
er bygget op paa Englands Bred!*

A. P.

Katolske Skikkelser

En hel Bunke Modsigelser.

Trods sine lidenskabelige Naturanlæg voksede Marie Sallentin op midt i Verdensstaden Paris som en for Herren bestemt Lilje, medens det andet Kejserdømmes be- drageriske Glans udfoldede sig og — sluktes.

Marie fortæller selv: »Vort Liv i Hjemmet var jævnt, og vor Tid var helt optaget; vi lod aldrig et Minut gaa til Spilde. Vi skulde indrette alting saaledes, at intet blev forsømt, hverken Andagtsøvelser eller Studier, hverken Familiepligter eller Husholdningsarbejde.« Man skulde nærmest tro, at under saadanne Omstændigheder kunde en ung Pige mindst af alt have Tid og Lyst til at give sig af med filosofiske Problemer, og dog var Filosofi hendes Yndlingsinteresse. Mange Gange maatte hendes Broder Gustav med drillende Bemærkninger drage hende ned fra Spekulationens Højder og stille hende paa den dagligdags Virkeligheds faste Grund.

Maries Sjælefører mente, at hun vilde være ganske fortrinligt egnet for en undervisende Orden og anbefalede hende til Le Roule Klosteret for Canonesser efter St. Augustins Regel. I Prøvetiden viste hun fra første Færd fremragende Evner som Lærerinde; men hun blev syg og maatte derfor forlade Klosteret. Sygdommen forværredes i den Grad, at Lægerne opgav alt Haab, men Himlen greb ind, og hun kunde omsider begynde at bestige Karmels stejle Højder.

Det blev ikke hendes Lod som Karmelit uforstyrret at vie sig til det betragtede Liv i det stille Kloster i Fontainebleau, hvor hun var indtraadt 1885. I et kvart Aarhundrede var Moder Marie Therese Priorinde for et Komunitet af franske Karmelitter, som var jaget i Landflygtighed, fordrevet fra deres Tilflugtssted i Schweiz, og omsider efter mange Genvordigheder havde nedsat sig i Belgien. De havde kun boet to Aar i Nassogne, da Verdenskrigen udbrød, og det opslidende Arbejde at forsvare et Ordenssamfund, som levede paa et af tysk Militær okkuperet Territorium, tilfaldt Moder Marie Therese.

Man tænker sig ikke, at en Nonne, og allermindst en Karmelit, griber ind i Krigen — bortset fra Pleje af syge og saarede Soldater, — men Moder Marie Therese hjalp, med Fare for sit eget Liv, firsindstyve franske Soldater til at undslippe gennem de tyske Linier.

Meget tidligt førtes hun ind paa overordentlige Veje i sit aandelige Liv, saa at hendes Biografi med fuld Ret bærer Titlen: »A modern mystic Mother Mary Teresa of the angels 1855—1930« (af en irsk Karmelit, London, Burns, Oates & Washbourne, 132 p., illustr., 5/—).

Alligevel ønskede hun, at hendes Nonner brugte deres sunde Fornuft i deres Stræben efter Hellighed. Til en Søster, som var modløs indtil Haabløshed, sagde hun: »Hellighed er ikke nogen indviklet Sag; det er Dem selv, som gør den indviklet. Den bestaar udelukkende i, at vi gør vor Pligt, idet vi gør Guds Vilje.« Derved kommer det stadig an paa det forhaandenværende Øjeblik. »Som ung Pige,« sagde hun, »troede jeg, at man for at blive en Helgen skulde udøve heroiske Handlinger og foretage uhørte Bodsøvelser; men senere lod Gud mig klart forstaa, at den Heroisme, han forlangte af mig, var barnlig Enfold... den gode Gud elskede mig, og jeg elskede ham — anden Metode har jeg aldrig nogen Sinde brugt.«

»Hun var Priorinde,« skriver en af Lægsøstrene, »hun var var Stifteren af vort Carmel, og alligevel, naar vi havde særlig travlt, betænkte hun sig aldrig paa at tage fat med, og hun valgte altid det haardeste Arbejde for sig selv.« Det var en Form for hendes ualmindelige Taknemlighed. Alt,

Blomster, Frugter, Regn, Solskin, den mindste Almisse, som blev givet til vort Kloster, fik hendes Sjæl til at hæve sig til Gud i hjertelig Taksigelse. Den beskedne, alvorlige Maade, hvorpaa hun takkede Velgørerne, gjorde et uudsletteligt Indtryk paa disse. Hun plejede at sige: »Maatte vort Liv være et uafbrudt *Deo gratias*.«

Haarde Prøvelser kom hun ikke til at mangle i sit Liv. Alligevel, det, som hun i sine Foredrag for sine underordnede atter og atter kom tilbage til, var — aandelig Glæde. »Glæde,« skrev hun i sine Noter, »er Guds absolutte Vilje for min Sjæl. Jeg maa dække alt med et Smil.«

Allerede i Noviciatet gjorde hun alt for at fremme den søsterlige Kærlighed. »Gud være lovet for Søster Marie Thereses Kærlighed,« ytrede en af hendes Mednovicer. Hun ansaa sig i den Grad for forpligtet til at hjælpe andre, at Kommunitetet kaldte hende »den offentlige Hjælp«. Hendes Kærlighed voksede uophørligt. Et smukt Selvportræt af hendes store Kærlighed giver disse Linier: »Jeg ønsker at være mild som den gode Gud, at være et Ocean af Godhed for alle og enhver. Opfyldt af Medlidenhed for andre vilde jeg gerne for min Næste være et lille Genskin af Guds uendelige Kærlighed og Godhed. Jeg ønsker at være den gode Guds Smil hele Resten af mit Liv og at give ham til andre. Jeg ønsker at gaa igennem Huset som en velgørende Skygge og at tilbringe mit Liv med at gøre godt uden selv at vide det... at sprede Fred og Glæde overalt.«

Hun ønskede at være en Moder for alle Guds Skabninger: »En Karmelit er en Moder for utallige Sjæle... Jeg tilbyder mig selv for Præster, mine Sønner... Hvor elsker jeg disse arbejdende Mænd; jeg vil ved min Bøn være en Moder for dem... Disse Soldater er ogsaa mine Børn... Jeg maa være en Moder for de vantro... Jeg ønsker at hjælpe Sjælene paa samme Maade, som Englene gør det; de ledsager dem endog ind i Skærsilden, og deres Tjeneste er helt i det skjulte.«

Det lader os ane, hvad den urolige, travle Verden har saadanne stille Sjæle, som lever i det skjulte, at takke for.

Ar.

Amerikanske Røster om Nazisternes Kamp mod Kirken.

»Osservatore Romano« offentliggjorde for ca. 2 Uger siden en Radiotale, som blev holdt af Biskoppen af Omaha (Nebraska), Msgr. Dr. Ryan, tidligere Rektor for det katolske Universitet i Washington.

Efter at have henvist til de sørgelige Tildragelser, der har fundet Sted i Wiens ærkebiskoppelige Palæ, udtalte

Biskop Dr. Ryan bl. a.: »Den brutale Forfølgelse af den kristne Tro og især af den katolske Kirke i det national-socialistiske Tyskland har vakt almindelig Afsky i De Forenede Stater. Den amerikanske Aand kan ikke fatte, hvorledes det er muligt, at en Stat paa saa skaanselsløs Maade forfølger en Kirke, hvis Rødder stikker saa dybt i dens nationale Liv, og hvis Historie er knyttet saa tæt sammen med denne Nations Historie. Det er vanskeligt at finde en fornuftig og antagelig Forklaring herfor.

Kirken kan ikke tillade, at Nationalsocialisterne siger det sidste og afgørende Ord paa alle Omraader. Særlig Nationalsocialisternes totale Krav paa Ægteskab og Opdragelse staar i Modstrid med Kirkens Retstitler. Forræderi imod dens Grundsætninger er uantageligt for Kirken, som kan beraabe sig paa at være indstiftet af Kristus selv.

Nationalsocialismens Aktion imod Kirken synes at være baaret af et saadant Had, en saadan Vold og Umenneskelighed, som Verden kun sjældent har oplevet det siden den franske Revolutions Dage. De mest forskellige Organisationer blev forbudt, Skoler og Opdragelsesinstitutter blev lukkede, Dagblade blev indstillede, Privatejendom konfiskeret. En skarp Kamp er i Gang for at berøve Ungdommen Troen paa Gud. Enhver Lejlighed gribes for at bringe Kirken og dens Tjenere i Vanry. Naar ovenikøbet højtstaaende Personligheder nedværdiger sig til endogsaa at angribe Paven, er det klart, at det her drejer sig om Excesser, som kun kan sammenlignes med de mest sørgelige Yderligheder.

Den religiøse Situation i Tyskland er endnu mørkere end her vist. De tyske Biskopper er overbeviste om, at Forfølgelsen vil blive fortsat til den bitreste Ende. De har forberedt Klerus og Lægfolk paa at komme til at leve, saaledes som de første Kristne var tvunget til at leve, i Katakomberne.

Med den dybeste Smerte har vi erfaret de sidste Tildragelser i Tyskland. I vort Hjerte findes intet Had til det tyske Folk, men en almindelig Fordømmelse af Trosforfølgelsen og en Solidaritetsfølelse med Kirken, som maa lide saa meget i Tyskland.

Jesuitternes ansete Blad »America« bringer i sit Nummer af 15/10 en længere Redegørelse over Kulturkampen i det tredje Rige.

Straks i Begyndelsen bemærker Forfatteren, for øvrigt en »Arier«, der er stolt af sine Fædres Tro, men i Dag er fuldstændig nedbrudt over, at hans Stammeland truer med at falde fra Kristendommen, at man i Amerika ikke gør sig noget tilnærmelsesvist Begreb om, hvor store og

haarde Kirkefølgelserne er i det tredje Rige. Forskellige Gejstlige inden for den saakaldte »Vandrende Kirke« har faaet Forbud imod at prædike. Der anvendes altid den samme Metode: Man forsøger at undgaa opsigtvækkende Voldshandlinger, men i Stedet for forsøger man i al Stillehed igennem en Chikanepolitik uden Lige at gøre den hadede Modstander mør. Man træffer unge Gejstlige, som er parat til Martyriet og ovenikøbet ønsker, at det engang maatte komme til Voldshandlinger, fordi det muliggør en virksommere Modstand. Ligesom saa mange andre Iagttagere ser den aabenbart vel underrettede Tysk-Amerikaner meget pessimistisk paa den tyske Ungdoms Udvikling. Selv om det officielt er tilladt at besøge Gudstjenesten, saa maa Ungdommen i Praksis netop paa det paagældende Tidspunkt være til Stede ved deres Øvelser. Paa denne Maade mister de unge Mennesker efterhaanden Tilknytningen til Kirken. Ogsaa deres Hjem bliver de gjort fremmede overfor, thi alt, hvad der angaar den nationalsocialistiske Opdragelse, er Partisag, og i disse Ting beholder Partiet ogsaa Ret imod Forældrene. Kønnenes Sammenblanding i den unge Alder ved alle mulige Lejligheder fører netop til Tilstande, som ikke vil forbavse nogen Pædagog.

Christianus.

Af et Rejsebrev.

Fra Azurkysten.

Porto Maurizio, d. 8. Septbr. 1938.

Det var helt sært, at jeg skulde være her netop paa Søster Brigidas*) — min Farmors — Dødsdag, her i Porto Maurizio, hvor hun som Priorinde for Carmelitterne har tilbragt, som hun selv siger »de syv lykkeligste Aar« af hendes trediveaarige Klosterliv. Jeg har overværet Pontificalmessen i Il Duomo — i Anledning af Marias Fødselsdagsfest — og efter Messen bragte jeg Blomster til Klosteret, hvor man endnu huskede den danske Nonne. Jeg havde ogsaa bestilt en Fotograf til at tage nogle Billeder af Kloster og Kirke — som i Virkeligheden var Søster Brigidas Værk, men det har regnet lige fra i Morges, saa jeg maatte nøjes med at indgrave i mit Hjerte det yndefulde Billede af i l m o n a s t e r o, der ligger skraanende i Afsatser op ad en Højde, mens Azurbølgerne beskyller dets Fod. Det var paa en Gang skönt at skue og gribende — gribende, fordi just her randt mig i Hu, hvad Søster Brigida, da hun ved sin Livsbanes Slutning gjorde op, skrev til Hjemmet i Dan-

*) P. H. Perch: En dansk Karmelit.

inark: »Ja, selv med min næsten overdrevne Kærlighed til Naturen har den himmelske Fader haft Medynk.« Da hun skrev disse Ord, var det mere end noget andet Porto Maurizio's Skønhed, hun tænkte paa.

I mit knaldrøde Regnslag vakte jeg vældig Opsigt; ja, paa Markedet maatte jeg endda skynde mig af Sted, da en af de Handlende begyndte: *che bella madonnina* — sikken en lille Madonna — *venga qua* — *quanto caruccia* — kom herhen — hvor hun dog er kær! To gamle Koner attrappede mig ogsaa — de brugte Øjnene og Munden, men i største Venskabelighed.

Det har været et Par dejlige Dage her i Porto Maurizio og Fodturen ud i Bjergene var meget smuk, men anstrengende, mest fordi det til sidst blev mørkt — det bliver mørkt paa et Øjeblik — og skønt Maanen skinnede klart, maatte jeg anstrenge mine Øjne for at se. Jeg kom gennem smaa Landsbyer, gamle, maleriske, halvt forfaldne. I Dolcece forsynede jeg mig med Niste: Brød, Pølse og Ost, en billig Aftensmad, som simple Folk spiser den her; thi hvad jeg rejser op, maa jeg spare paa Maden, og det smagte mig herligt. Jeg maa desværre tilstaa, at Tørsten og de Bunker af Druer, jeg kom forbi, forledte mig til at stjæle en Klase.

A propos stjæle, saa var jeg i Gaar til Skrifte, og det er utroligt saa overbærende, de er her; Omkvædet lød hele Tiden: »*Si vuole pazienza, pazienza, bisogna pregare* — aah, man er overbærende, overbærende — bare De beder, bare De har Gud og Madonna i Tankerne.« Under det meste af Messen bad en af Nonnerne Rosenkransen for — det var jo ikke alt for »liturgisk«. Men naar man tænker paa, at i hver lille bitte Landsby rundt om i Bjergene er der mindst een Kirke, saa bliver man ærlig talt varm om Hjertet, thi det maa jo dog være med Ofre, de mange Kirker opretholdes. Kan gerne være, at de er lidt forfaldne, Bolig for Vorherre er de dog med Lys og Blomster. I en af de smaa Byer, jeg kom igennem ved otte-Tiden om Aftenen, var Folk samlet uden for Kirken, og da man netop ringede til Andagt, gik jeg med ind et Øjeblik. Selvfølgelig er der paa en saadan Hverdag mest gamle og helt unge — ligesom der var flest Kvinder til Messen i Morges.

En Signorina sola — altsaa en ung Piger uden Ledsager — kan de ikke tænke sig her; saa til et Par Stykker, der tiltalte mig, fortalte jeg, at »h a n« ventede mig, og til en anden, der var ganske flink og absolut vilde cykle med mig et Stykke, hvad jeg dog afslog, sagde jeg, da han frittede mig ud, at jeg var fra »en anden Del af Landet«, at jeg var »30 Aar, men det kunde man ikke se her i Mørket« — og til Slut var han ved sit Bestemmelsessted, *basta!*

Hvad angaar Mussolinis Haand, saa er der et Utal af

Ufficier og Guvernementsbygninger — pragtfulde Bygninger — og naar man tager Byens Størrelse i Betragtning, et stort og velunderrettende Rejsebureau og en elskværdig Imødekommenhed, saa jeg kan kun sige, at Indtrykket til i Dag har været godt: Orden og Sikkerhed for Folket er absolut Værdier. En anden Side er selvfølgelig denne March af alle efter eet Program for alle. Jeg kunde dog mærke, at Folk ikke synes om Mussolinis nu paabegyndte Forholdsregler mod Jøderne. I Bund og Grund kan jeg ikke lide Fascismen, mit Instinkt kan ikke lide den, selv om den praktiske, materielle Side tiltaler. Hvor mange er i Stand til at se Livet under Evighedens Synsvinkel — sub specie æternitatis! —

I Dag Klokken 12 har jeg sagt Porto Maurizio og mit dejlige Italien Farvel; I husker, at jeg skrev, hvor mit Hjerte bankede, da jeg igen overskred den italienske Grænse, og i Dag var mine Øjne fugtige, da jeg maatte vende mig mod Nord — mod la France og Hjemlandet.

B. P.

Paa Lytterpost.

Tirsdag den 1. Novbr. Kl. 8—8,55: *Allehelgensmesse* fra Sakramentskirken. Celebrant: Pastor Jacob Hjorth. Prædikant: Sognepræst Olav Jan Ballin: »En luthersk Højskolemand talte for nylig i Sct. Bendts Kirke i Ringsted om hellig Knud Hertug og omtalte det Tab, »Reformationen« havde betydet, da Forbindelsen blev afbrudt mellem levende og døde. Nu ved Kirkeaarets Slutning vil Kirken fejre alle de »anonyme« Helgener, den talløse Skare, vi alle haaber engang at komme til at tilhøre. Helgendyrkelsen har 3 Sider: Vi ærer Guds Helgener, efterligner deres Eksempel og beder om deres Forbøn. 1) Vi ærer de store Opdagelsesrejsende, hvorfor da ikke Kristendommens Apostle? Helte, hvorfor da ikke Martyrer? Dem, der ofrer sig for Menneskehedens Bedste (som Pasteur), hvorfor da ikke dem, der i Næstekærlighedens Tjeneste ofrede alt? Videnskabsmænd, hvorfor da ikke Kirkelærere? Guds hellige Moder Maria sagde under den Helligaands Indskydelse: »Fra nu af skal alle Slægter prise mig salig.« Kan det da være ukristeligt at gøre det? Det kan ikke være Afguderi at gentage Ærkeengelens Ord. Der er en Afgrund mellem Gudstilbedelse og Helgendyrkelse. Beskyld dog ikke tænkende medkristne for Afgudsdyrkelse! 2) Helgenerne skal være os til Eksempel; men er Vor Herre Jesus Kristus da ikke vort bedste Eksempel? Jo, men lige som man blændes ved at se mod Solen, men bedre kan se Solens Lys, hvor den skinner, kan vi ogsaa lettere lære af de hellige, der afspejler Jesu Dyder stykkevis og dog er syndige Menne-

sker som vi. Det skal dog ikke forhindre os i at fordybe os i det Nye Testamente; men dette forstaar vi bedre, naar vi ser, hvorledes de hellige efterlevede det. 3) Alene til Gud beder vi: »Forbarm dig over os!« — til de hellige beder vi: »Bed for os!« Jesus er vor eneste Midler; men som endog Luther erklærede, er det godt og gavnligt at bede Jomfru Maria og de øvrige Helgener om deres Forbøn. Vil man ikke bebrejde en Moder, at hun beder om Hjælp til sine Børn, eller Dronning Dagmar, at hun bad for de fangne, hvorfor vil man da kalde det ukristeligt at bede Helgenerne om deres Forbøn? Jo, sandelig: Vi tror paa de helliges Samfund.

Ignatius.

Nye Bøger.

Pust fra Polarland.

Peter Freuchen er en Mand, som har viet de arktiske Egne sin forvovne Ungdom og ofret dem sit Legemes Førlighed under Jagten paa Resultater for Polarlandenes Udforskning. Hans Bøger om de eventyrlige Rejser som den store Knud Rasmussens Fælle er levende Billeder af Polarlandets Natur og dets Folk. Den nys udkomne »*Min anden Ungdom*« (Gyld. 1938, 233 S., Kr. 7,75) er et ægte Barn af sit Ophav. P. Fr. tumler sig i sine Minder og »fester« — ligesom Soldaterne i Kunz's Kompagni hos H. H. Seedorff — »med fuld Foragt for Tone, Takt og Pli« fordomsfrit med Fremdragningen af sine Oplevelser under d. 5. Thuleekspedition. Forf. hævder sit gamle, i Grønland udbredte Ry som den, der kan stille Skipper-Skrøner i Skygge. Men: I samme Stund, man forarges over en i Sandhed bramfri Skildring af et Optrin eller over en vitterlig grovkornet Udlægning, erkender man, at denne Façon er et Vaaben, et af de Værn, der er den fødte Polarforsker naadigt skænket i Kampen mod en naadeløs haard Natur. Et Middel, der dækker — mandigt — over megen Lidelse, et Baand, der under Forhold, hvor Medynk ikke vilde nytte, knytter modige Mænd sammen i et ubrydeligt Kammeratskab.

Paa sin Færd blandt kanadiske Eskimoer kommer Forf. til *Chesterfield Inlet*, hvor han træffer den katolske Oblatmissionær, Fader *Turquetil*, hvem han betegner som en »højtbegavet Mand«, — »overlegen saavel i Vid som i Viden«. — Vil man — i en Bog, som beskæftiger sig mere med Naturskildring og Jagtliv end med Religion — læse om Baggrund og Jordbund for Missionerne i disse nordlige Egne, da giver I. Del af »*Min anden Ungdom*« indirekte en Forestilling herom. — Blandt Canadas og Labradors Eskimoer, hvis Legeme adskiller sig væsentligt fra Grønlandseskimoernes, arbejder Oblatmissionærene mange Gange under vanskelige Kaar. Vi burde kende mere dertil, end vi gør. Labrador og det nordlige Canada er — via Grøn-

land — vore »Nabolande«. Missionsarbejdet der er os da heller ikke fjernere, end at vort danske officielle katolske Organ, »*Nordisk Ugeblad*« af Oblatpateren Vassall i Rom er blevet rekvireret til Missionspræsterne i Labrador og læses af disse. — — Paa en aldeles u-from Vis tjener P. Fr.s ny Bog til at vække danske Læseres Interesse for den Missionsmark, der strækker sig Vest for Davis-Strædet til Bafinsbugten. — *K. Pl.*

Ved Maria til Kristenlivets Tinder.

Pastor Poppe fra Gand-Diøceset, død d. 10. Juni 1924 i Hellighedens Ry, var et indadvendt Menneske, hvis hele Liv kredede omkring Jesus i Eukaristien og Maria. Hans Mariadyrkelse, som naar sit Højdepunkt i den fulde Hengivelse ligesom hos Grignon af Montfort, fører til den inderligste Forening med Jesus og derved med den allerhelligste Trefoldighed, og den fremlægges i sin gradvise Udfoldelse og begrundes dogmatisk klart af *M. van Haute C.S.S.R.* »*Vivre uni à Marie*« (Tournai, Caterman, 64 S., Frcs. 3.—). *A. P.*

Et katolsk Mindretals Historie.

David Mathew vil ved sin Bog »*Catholicism in England 1535—1935*« (London, The Catholic Book Club, 316 S.) forelægge os en Oversigt over Katolikkernes Bidrag til engelsk Liv, et kort Indtryk af de enkeltes og hele katolske Grupperes Indflydelse paa Englands Historie siden Bruddet med Rom under Henrik VIII. Overgangstiden indtil Slutningen af det 16. Aarhundrede behandles summarisk, men derefter bliver Skildringen mere detailleret. Oversigten fremhæver det faste og blivende i engelsk katolsk Tradition, som er inderlig knyttet til Englands Fortid.

Med Hensyn til Nutiden mener Forfatteren: »Set under eet kan det siges, at der er et forholdsvis stort Antal af Kommunikanter og sunde Forhold i de engelske Katolikkers Deltagelse i Søndagsgudstjenesten. Alligevel synes man at trænge meget til en Fornyelse af den religiøse Aand og en helt ny Stræben og Længsel efter Hellighed, som vilde resultere i Selvtilfredshedens Undergang.« Hvad der giver Anledning til disse Ord antydes, men der henvises ogsaa til de lyse Sider, som berettiger til gode Forhaabninger. Til Lyssiderne regner *Mathew* den katolske Presses Standard, som koncentrerer Læsernes Interesse om Begivenhederne inden for den katolske Kirke og sørger for fyldig Gengivelse af den kirkelige Myndigheds Udtalelser. Paa denne Maade beredes der gunstig Jordbund for den Katolske Aktions Udfoldelse efter Hierarkiets Planer. —*ch*—

Liflig Brise fra Skoven.

Jægermester Plov har i sin ny Samling »*Mellem Aar og Dag*« (Berlingske Forlag, 160 S., ill., Kr. 4.50) foræret

ikke-blaserede Læsere en kærkommen Gave. Her taler et Sind, som har slaaet dyb Rod i Hjem og Natur, en Aand, som maaske bedst kendetegnes ved disse Ord: »Hvis jeg var et Juletræ... vilde jeg gerne tændes et Sted, hvor Julens Traditioner spredte en Varme i Sindene, som varede meget længere, end til Træet bæres ud efter Helligtrekonger. — Og allerhelst vilde jeg maaske tændes for et Barn, der aldrig før havde set et Juletræ, og som i Skæret fra Lysene fæstnede et Billede, det aldrig senere kunde miste...« Det skyldes dette Forfatterens Sind, at de smukke Naturbilleder som oftest bliver til Symboler for Menneskelivet, og at der af og til falder ret hvasse Domme over Civilisationens Unatur. »Efteraar i Toget« minder om et Kapitel »Mellem Mødre«. En ualmindelig dyb og yderst aktuel Alvor taler ud af »Paa Post«: »Aah, Ære, Menneskers og Nationers! Hvilke Forbrydelser begaas ikke i dit hellige Navn! Engang vil Verden forbløde under Ærens Banner, som Duellanter for indbildte Krænkelser. Ingen Pjalt er saa ussel, at hans Ære ikke kan føle sig krænket og give ham Paaskud til Vold og Uretfærdighed. Og Provokation, der i gamle Dage til Nød var et formildende Moment, det accepteres nu som fuldgyldig, lovlige Aarsag til en hvilken som helst Forbrydelse... hvor længe varer det mon, før det elastiske Ord »Provokation« indgaar som Frifindelsesgrund i vor Straffelov, ligesom det er i Praksis i adskillige totalitære Stater?«

A. P.

Den bedste Lejlighed til Bøn.

Pater J. Gerlach S. J. har udsendt et lille, fortræffeligt Hæfte om den hellige Messe »*Den katolske Liturgiens Medelpunkt*« (Stockholm, Ansgariusforlaget, 1938, 39 S., Kr. 0,50). Det er Kirkens dogmatiske Lære om Messeofret, Korsofrets Fornylse, som Forfatteren fremlægger. Et Eksempel paa Picens smukke Fremstillingsevne er Henvisningen til Ceremoniernes dybere Hensigt: »Den hellige Messes mangfoldige Ceremonier tjener kun Bønnens Aand. Alle disse Bøjninger, Korstegn, Alterkys, Knæfald og de mange andre Handlinger symboliserer og udtrykker Bønnens Aand, som opfylder Kirken og skal opfylde Præsten og hele Menigheden. Og alle disse vidunderlige gamle og ærværdige Messetekster og Messebønner, som er saa enestaaende i deres enkle Former og dybe Indhold, lægger os de rette, for vore Forhold og vor Sjælsstemning passende Bønnens Ord paa Læberne. Saaledes byder det hellige Messeoffer i enhver Henseende den bedste Lejlighed til Bøn, som vi kan tænke os.«

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

Biskoppens Afrejse.

Fredag den 11. November rejste Hs. Excellence Biskop J. Brems via Esbjerg til Belgien, hvor Biskoppen vil op-

holde sig et Par Maaneder. Som det er almindelig bekendt, har Biskoppen af Helbredshensyn anmodet sine Foresatte i Rom om at blive fritaget for sit Hverv. Rom har for nogen Tid siden imødekommet dette Ønske, og siden 1. Januar har Biskoppen ikke mere fungeret som Apostolisk Vikar, men som Apostolisk Administrator. Paa Grund af en yderligere Svækkelse har Biskop Brems anmodet Provikar Pater Flynn om foreløbig at føre Vikariatets Forretninger og har udstyret Pateren med alle fornødne Fuldmagter. Man regner med, at den nye Biskop vil blive udnævnt i Løbet af nogle Maaneder, uden at der dog foreligger bestemte Oplysninger. Biskop Brems vender dog endnu engang tilbage til Danmark, og den Lejlighed burde benyttes til et Festmøde, hvor Præster og Menigheden kan tage Afsked med Biskoppen.

Fest for de 14 aarige.

Der var Feststemning i Vesterhus, da »Katolsk Ungdomsværn« d. 10. Nov. for 29. Gang kaldte til Fest for de 14-aarige. Festsalen var fyldt til sidste Plads, da Værnets Formand, Hr. Lærer J. Johnsen, i hjertelige Ord bød den store Forsamling velkommen. I sin Velkomsttale dvælede Hr. Johnsen ved Ungdomsværnets Historie og mindedes med Taknemmelighed Stifteren, Pater Ludvig Günther. Ungdomsværnet virker i det stille, men har dog i Aarenes Løb mange Gange haft den Glæde at kunne hjælpe de unge i en eller anden Vanskelighed, noget der i flere Tilfælde har haft afgørende Betydning for dem, hvad senere taknemmelige Breve har vist. Aftenens Hovedtaler, Hr. Pater Stäubli S. J., opfordrede i sin smukke Tale de unge til at uddanne sig ikke blot paa det faglige Omraade, men ogsaa paa det vigtigste af alle Omraader med Hensyn til deres Religion. Det var ikke tilstrækkeligt at kunne sin Katekismus udenad, nu gjaldt det om at leve det, man havde lært, som gode Katolikker i Troskab mod Kirken og som flittige pligtopfyldende Samfundsborgere. Frøken A. Schov og Hr. E. Schandorph-Bech opfordrede indtrængende de unge til at slutte sig til Mariakongregationerne, medens Hr. Pastor Cay Benzon som gammel Spejderkapellan slog til Lyd for Tilslutning til vore katolske Spejdertroppe. Hr. Pastor Benzon læste derefter 2 muntre Smaafortællinger, hvad der vakte megen og velfortjent Jubel. Særlig Glans kastedes der over Aftenen ved, at Familien Günther var repræsenteret i 3 Generationer. I en smuk og hjertelig Tale mindedes Hr. Murermester A. V. Günther, Ungdomsværnets første og mangeaarige Kasserer, dengang han selv havde været til Ungdomsværnets Fest med sine Børn, og nu i Aften sad 2 af dem med deres Børn som det samme Ungdomsværns Gæster. Murermester Günther sluttede med at rette en

Appel til de tilstedeværende Forældre om at slutte op om Ungdomsværnet og dets Arbejde for deres Børn. Den musikalske Underholdning var lagt i Hænderne paa Hr. Organist Okroj, der sammen med sine to Hjælpere løste denne Opgave paa den smukkeste Maade, hvad det kraftige Bifald gav haandgribeligt Udtryk for. — Det var en i enhver Henseende vellykket Fest, hvormed »Katolsk Ungdomsværn« bød de unge velkommen i de voksnes Rækker. *esb.*

Et Hæderstegn.

Søndag den 13. November holdt Pater Th. Fritz, Næstved, en højtidelig Gudstjeneste for Danmarks polske Katolikker i Anledning af den polske Nationaldag til Minde om Statens Oprettelse. St. Knuds Kapel var stuvende fuldt, og festligt lyste langs Kapelvæggene de brogede Bannere, som polske Foreninger Landet over havde sendt til København. Efter Gudstjenesten fandt en Reception for den polske Koloni Sted paa det herværende Gesandtskab. Under denne overrakte Gesandten Pater Th. Fritz den polske Sølvfortjenstmedaljes Ridderkors for Sjælesorgsarbejdet blandt polske Katolikker herhjemme.

Fra den vide Verden.

Gamle Skolers Skæbne.

Det berømte »Ruppertinum« i Salzburg, grundlagt 1653 af Fyrst-Ærkebiskoppen til Brug for Drengene, der forbereder sig til Præsteembedet, er blevet konfiskeret og gjort til den kvindelige nazistiske Ungdoms lokale Hovedkvarter.

»Borromæum« i Salzburg er ogsaa taget af Nazisterne. Det er blevet overgivet til Forstadministrationen. Drengene fra Kostskolen bor nu i Ærkebiskoppens Palads, hvorfra de besøger Statsskolen.

»Paulinum« i Schwaz (Tyrol) er blevet berøvet sin katolske Karakter og ledes nu af Nazilærere.

I Feldkirch har Staten konfiskeret St. Josefs Skolen, som tilhørte Søstrene af Ingenbohl (Schweiz), og som bestod af en Handelsskole og en Husholdningsskole. Søstrene er blevet udvist.

I Bregenz er Dominikanersøstrenes Marienberger Skole blevet omdannet til en Statsinstitution. Søstrene skal forlade Tyskland.

Cisterciensernes Kostskole i Abbediet Mehrerau (Bodensee) er blevet konfiskeret. Staten vil indrette et nyt Institut i Bygningerne.

Den biskoppelige Latinskele »Petrinum« i Linz har af Nazimyndighederne faaet Ordre til øjeblikkelig at lukke. Drengene skal gaa i de lokale Naziskoler. Man forsøgte i det mindste at organisere en Central, hvor de Drengene, der forbereder sig til Præsteembedet, kunde bo sammen under præsteligt Opsyn, men dette blev forbudt.

Ødelæggelsens Tal.

München giver et særlig anskueligt Billede af den gradvise Ødelæggelse af de katolske Skoler under det nazistiske Styre. Ved den årlige Skoleindskrivning blev de katolske Skoler

1933 foretrukket af	89,00 %	af Forældrene
1934 » » endnu	86,39 %	» »
1935 » » kun	64,45 %	» »
1936 sank Tallet ned til	34,80 %	» »
1937 var der tilbage hele	3,80 %	» »
1938 ingen altsaa	0,00 %	» »

I Bayern findes $5\frac{1}{2}$ Million Katolikker. De ejede 5.223 Skoler med 700.000 Elever. Alt dette er i de sidste Aar blevet ødelagt til Grunden. Naar noget saadant kan finde Sted inden for Skoleomraadet, har man Lov til at drage sine Slutninger, hvad alle de øvrige Livsomraader angaar.

Nordamerika.

I De Forenede Stater og i de dem underlagte Omraader anslaaes den katolske Befolkning i Øjeblikket til at andrage 21.451.460 Sjæle, hvilket er en Forøgelse paa 492.326 imod foregaaende Aar. I Løbet af 20 Aar har der været en Tilgang inden for Katolikkerne paa 4.035.157.

For Tiden findes der i alt 132 Kardinaler, Ærkebiskopper og Biskopper, d. v. s. 7 mere end Aaret forud. Det samlede Antal Præster udgør 32.668 og viser en Forøgelse paa 1.019; de tager sig af 18.428 Kirker og Missionsposter saavel som flere Tusinde andre Institutioner. Antallet af Konversioner var sidste Aar 62.696 eller 634 flere end forrige Aar.

De forberedende Arbejder for Pater Pro's, S. J., Helgenkaaring er i fuld Gang. P. Pro blev som bekendt paa den mexikanske Regerings Befaling skudt den 13. Nov. 1927. I denne Anledning er det interessant at mindes, at Calles, der dengang var den mexikanske Regerings Præsident, sørgede for, at den kristne Helt blev fotograferet i Henrettelsesøjeblikket, da han haabede, at dette Syn vilde virke afskrækkende paa Katolikkerne. Men det stik modsatte er sket. Dette Fotografi, som blev udbredt over hele Verden, har i højeste Grad bidraget til at styrke hele den katolske Verdens Troskab og Hengivenhed.

Brevkasse.

Vejkors.

I Anledning af Artiklen om det nylig rejste Vejkors ved Søllerød vil jeg gerne henlede Opmærksomheden paa et andet Vejkors i Nordsjælland. Da jeg i Sommer var paa en Tur til Maglehøj uden for Frederiksværk, saa jeg et Krucifiks, ogsaa udskaaret i Træ, lige hvor den almindelige, for Publikum tilgængelige Sti drejer af fra Vejen mellem Frederiksværk og Kregome. Krucifixet er smukt og minder i Udførelsen om det ved Søllerød.

Jeg formoder, at ogsaa dette Vejkors maa være rejst af Protestanter, da der jo ikke er katolske Institutioner i Nærheden. Det nærmeste er, saa vidt jeg ved, Hillerød og Roskilde. Da Forfatteren af Artiklen i Ugebladet skriver, som om Korset i Søllerød var det eneste i Danmark, vilde jeg gerne blot gøre opmærksom paa, at der findes endnu eet. Det synes ikke at være almindelig kendt. Saa vidt jeg ved, er det blevet rejst senere end 1931.

*Marte Neergaard, cand. mag.,
Holmens Kanal 18, København, K.*

III Bind af *VESTERLEDENS MUNKEVÆSEN* af Peter Schindler er gaaet i Trykken og vil blive udsendt til Subskribenterne i Begyndelsen af Februar 1939.

Læsekreds for udenlandske Tidsskrifter. Fra Statsbiblioteket i Aarhus udgaar siden 1920 en Række Tidsskrift-Læsekredse, overvejende for udenlandske Tidsskrifter. De tæller over 900 Deltagere fra hele Landet, ogsaa København og omfatter ca. 400 Tidsskrifter fra mange forskellige Videnskaber og Fag. Prisen for Deltagelse er meget moderat. Plan og Fortegnelse faas ved Henvendelse til: Tidsskrift-Læsekredse, Statsbiblioteket, Aarhus.

Søg Optagelse i Cistercienser-Søstrenes **Alders- og Hvilehjem** i »Villa Bellis«, Køgevej, Taastrup. Telefon Taastrup 374. Hjemmet er Nabo til Kirken. *Søster Maria Vincentia, Priorinde.*

Katolsk Børnehjælpsdag.

Søndag d. 20. Nov. afholdes i alle Kirker og Kapeller den aarlige Kollekt til Fordel for Elisabethforeningen, som tager sig af de forældreløse og vanskeligt stillede Børn. Med Tillid kommer vi igen til Elisabethforeningens mange trofaste Venner, som vi aldrig forgæves har henvendt os til, med Bøn om Hjælp til de Børn, som Forsynet har anbetroet os. —

Opgaven er stor, støt os derfor i vort Arbejde, at sprede lidt Solskin over de smaa Børns Tilværelse, og vær forvisset om, at selv den mindste Skærv vil blive rigelig belønnet.

Pastor v. d. Kettenburg, St. Ansgars Kirke, Alma Osterhammel, Frederiksborggade 54³, Franciska Stratbøcker, Jægersborgallé 19, Charl. Harriet Zimmermann, Frederiksborggade 54³.

2. Kirkemusikaften i Jesu Hjerter Kirke.

Søndag d. 27. November Kl. 20 (ikke som tidligere annonceret Søndag d. 20. Nov.) finder den anden Kirkemusikaften i Jesu Hjerter Kirke Sted, til Fordel for det ny istandsatte Orgel.

Den Musik, man hører ved Kirkekoncerter i katolske Kirker her i Landet, er for det meste i samme Stil eller i hvert Fald i samme Retning som Musikken, der fremføres ved Gudstjenesterne, og de fleste Katolikker kommer som saadan sjældent eller maaske aldrig i Kontakt med de Værker, de store Wienermestere Mozart og Haydn har skabt. Ganske vist er deres Musik ikke i Kurs her i Landet som kirkelig Brugsmusik, men til Opførelse ved Kirkemusikaftener har den dog sin Berettigelse. Derfor vil der ved den 2. Kirkemusikaften blive opført nogle Kirkekompositioner af W. A. Mozart og J. S. Bach som »Missa Brevis« i d-moll for 4-stemmigt Kor eller J. S. Bachs »Magnificat«, ligesom der mellem Korværkerne vil komme nogle instrumentale Indlæg. Værkerne vil blive fremført af unge Kunstnere fra det kgl. Musikkonservatorium samt af Medlemmer af »Unge Tonekunstner-Selskab«s Orkester.

Aage Bredahl.

Kirkelig Kalender

Nov.	Nov.-Dec.
20. S. Sidste Søndag e. Pinse.	27. S. 1. Søndag i Advent.
21. M. Marias Oftring.	28. M. Ferialdag.
22. Ti. Cæcilie.	29. Ti. Vigilie.
23. O. Clemens I.	30. O. Andreas, Apostel.
24. T. Johannes af Korset.	1. T. Ferialdag.
25. F. Katharina af Alexandria.	2. F. Bibiana.
26. L. Silvester.	3. L. FRANS XAVER.

Ugens Messebønner

- Nov.
20. S. Sidste Søndag e. Pinse (755—585); 2. Sæt Bønner: Felix af Valois (1161—983), 3. Sæt Bønner: Om Fred*).
21. M. Marias Oftring (1161—983); 2. Om Fred*).
22. Ti. Cæcilie (1162—984); 2. Om Fred*).
23. O. Clemens I (1163—985); 2. Felicitas, 3. Om Fred*).
24. T. Johannes af Korset, Bekender og Kirkelærer; Messen *In medio* ([41]—[42]); Kirkebøn (1165—987); 2. Chrysogonus, 3. Om Fred*).
25. F. Katharina af Alexandria (1166—988); 2. Om Fred*).
26. L. Silvester (1166—988); 2. Petrus af Alexandria, 3. Om Fred*).
- *) Bønnen om Fred findes i Nr. 44.

ST. ANSGARS KIRKE. Mandag den 21. Nov. Kl. 8¹/₄ læses en Sjælemesse for Forvaltningsraadets afdøde Medlemmer.

Ellsabethforeningen lader læse en Messe for afdøde Medlemmer Mandag den 21. Nov. Kl. 8 i Sakramentskirken.

St. Michaels Klub. Generalforsamling Onsdag d. 23. November Kl. 20 i Vesterhus. Alle Medlemmer bedes give Møde.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen foretager Uddeling af Understøttelse til Vikariatets Missionsstationer medio December. Ansøgninger fra d'Hrr. Sognepræster bedes indsendt til undertegnede inden 8. Dec.— Kbhvn. K., Bredg. 64, d. 15. Nov. 1938.

Ph. v. d. Kettenburg.

Den mest omsorgsfulde Pleje

af hospitalsuddannede Sygeplejersker. Kronisk syge, svage og ældre modtages. Fru Hejnæs, C. V. E. Knuthsvej 18. Helrup 2559. Medlem af D. S. R. Nær den katolske Kirke paa Bernstorffsvej.

KALENDEREN FOR 1939

er udkommet og faas hos Ekspeditionen, Katolsk Menighedskontor, Bredg. 64, Kbhvn. K. (Kl. 15-17), i Kath. Boghandel, Stenosgade 3, Kbhvn. V., samt ved Kirkerne. Pris 40 Øre. Kalenderen tilsendes mod Indsendelse af 50 Øre i Frimærker.

Ansgariusforeningen

BOGTRYKKERIET »ATHENE«
Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 17. Nov.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariustoreningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17).— Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet.—

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 48

Søndag den 27. November

1938

INDHOLD: Mine Ord vil ikke forgaa. - De danske Vekors. - Rom og Jødespørgsmaalet. - En fransk Don Bosco. - Steno og vor Tid. - Kærlighedens Kunst. - Paa Lytterpost. - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Brevkasse. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner. - Avertissementer.

Mine Ord vil ikke forgaa.

1. Søndag i Advent.

(Luc. 21,33).

Da Herren bøjede sit Hoved i Døden, hævede sig i hans Fjenders Hjerte den Tanke: Nu er hans Røst forstummet for altid. Man vilde udskrive Triumfen for alle Vinde, man vilde forkynde Sejren. Men Jubelordene døde paa Bødlernes Læber: Solen tilhyllede sit Ansigt, og Mørket bredte sig over den ganske Verden. — —

*Jorden sitrede i Gru. Den havde
ryggesløst drukket den Helliges Blod.
Klipperne aabnede sig, og ud af deres Rifler,
af Gravens Mørke vandrede de døde.
Var dette Tegnet paa den Dom, som kommer?
Fuldbragt var Frelsens underfulde Værk,
Døden besejret ved Ens Offerdød,
Den gamle Skyld betalt, forsonet Vreden,
og hvad for Verden siden Syndefaldet
forkyndt og spaaet var, opfyldt.
Det dunkle Forhæng, som det Helligste*

*i Templets Helligdom har skjult, blev flænget — —.
 Det sidste Blik fra Verdens Frelser var
 velsignende mod Vesterlandet vendt
 mod dem, der midt i Hedenskabets Mørke
 til Lysene trængte og mod Lyset længtes,
 som naar den syge midt i Vintrens Nat
 fra hvileløse Smertensleje længes
 mod Dagens Skær. — — Med Glædens Budskab kom
 nu Frelsens Dag, det klare Lys fra Gud,
 h a n s Lys, der sagde: »Jeg er Verdens Lys.«
 (F r. W. W e b e r).*

For Menneskeøjne var imidlertid det evige Lys indhyllet i Dødens Nat og skjult af Gravens Mørke. Var ikke med Frelseren ogsaa alt Haab begravet? »Vi h a v d e haabet.« (Luc. 24,21). Men nu er det forbi. Profetens Trøst syntes ikke at kunne fænge i Herrens Venners Sind: »I forsagte, bliv stærke, og frygt ej! Se, vor Gud kommer og hilser os.« (Is. 35,4).

Kun eet Hjerte holdt uryggelig fast ved Opstandelsens Budskab. Himmel og Jord kunde forgaa, men hans Sandheds Ord var ikke underkastet Forvandlingens eller For-gængelighedens Lov. Maria fejrer Advent. Med hed Længsel venter hun paa Menneskesønnens sejrende Komme. Hun venter sit guddommelige Barns Triumf, hun venter det sidste Bevis paa hans fuldkomne Herredømme.

Hvem kan maale Kraften i hendes brændende Længsel?

Den syge, som martres af Smerter, lytter Natten igennem fra Kvarter til Kvarter efter Urets Slag, indtil Morgenskæret lyser ind i Stuen. Den udhungrede skibbrudne spejder fra sin øde, stormslagne Klippe efter en frelsende Baad. For begge synes Minutterne lange som Timer.

Maria gennemlever i den korte Tid fra Jesu Død til hans Opstandelse Israels aarhundredlange Længsel efter Messias's Komme.

*»For dig udviskes Tiden og blir til Evighed;
 den næste Time synes dig uopnaelig fjern — —«*

(E. R i n g s e i s).

Gennem hendes Sjæl gaar Ekkoet af Jesu Klage: »Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig!« Og stadig

bølger de smertelige Minder om de udstaaede Lidelser i hendes Sind. Atter og atter gaar hun Korsets Vej paa samme Vis, som de troende gaar den:

»— *I tæller Sten og Fodtrin, og dybt i eders Hjerte fornemmer I som fordem vor Frelzers bitre Smerte — —. Igennem Taarer ser I med eders Blikke nu som før de haarde Nagler og Kronens vilde Gru, de blodbestænkede Klæder, en Dug med Dødssved kold, — den Smertesum, hvormed han betalte Syndens Sold. — — Midt for jer tvende Verdner staar frem af Tidens Hav, den gamle Verden synker Langfredag i sin Grav. I Morgen dæmrrer Paasken, — hør, Sus af Sejersflag! O, skønne Paaskelørdag, o, Grav, o, Paaskedag!«*

(*E. Ringseis*).

Og burde vi ikke stille os ved Guds Moders Side ved hver eneste hellig Messe! Burde vi ikke ved hver eneste hellig Kommunion fejre Adventsfest! Her er det, Menneskesønnen kommer til os i Brødets Skikkelse, den, som dækker hans uendelige Magt og Herlighed. Staar vi da foran hans Alter og venter ham med det samme Sind, hvormed Guds Moder ventede hans Komme, vil det lyde til os: »Se opad og løft eders Hoved, eders Befrielse nærmer sig.« (Luc. 21,28).

»*Thi naar han kommer i det blaa, er Kristnes Kamp til Ende.*

Hvad troende i Spejlet saa,

skal salige erkende.« (*Grundtvig*).

—ch—

De danske Vejkors.

Hvor har jeg savnet dem, naar jeg var paa Vandring gennem det danske Land! Hvor ofte tænkte jeg ikke, her paa denne Bakke med den vide Udsigt, her under de to gamle Lindetræer vilde et Vejkors være paa sin Plads; eller der ved Indgangen til Landsbyen, hvor saa mange Folk kommer forbi, eller der i Skoven, hvor Vejene mødes, sommetider fem eller syv, og Folk bliver staaende for at tænke sig om, hvad Vej de skal vælge — der burde et Vejkors staa. Vi har jo Kæmpehøje at pryde det danske Landskab med. Jo, de hører ogsaa til; men de giver jo nærmest Landet et gammelt-hedensk Præg. Men saa er der jo vort Dannebrog, Verdens skønneste Flag, navnlig naar det vajer over

lyse Bøge mod den blaa Himmel. Det er kristent og det er et Korssymbol. Men hvor meget mere kristent er ikke et rigtigt Vejkors? Og hvor passer det ikke til Dannebrog? Vejkorset er ikke noget nøgent Kors, som vi ser det paa Kirkegaardene, men et Krucifiks med den Korsfæstede paa. Og det stillet midt ind i det danske Liv, paa et Sted, hvor enhver er nødt til at se det — se den Korsfæstede og skænke ham en Tanke, ham, der har lidt Døden for os. Vejkorset er en stilfærdig Prædiken, som enhver gerne lytter til. Det bringer os paa andre Tanker og kalder paa det bedste i os. Den skyldbetyngede ser op til det, som de slangebidae Israelliter i Ørkenen saa op til Kobberslangen, Moses havde rejst, og blev helbredte. De, som er mødige og besværede, fanger et Blik af den lidende Frelser, som giver dem Kraft til at bære deres Kors. Og de unge, der kommer syngende og musicerende, bliver ikke forstyrret i deres Glæde; de ser med lyse Øjne op til den Korsfæstede og forstaar maaske, hvem de har at takke for, at de kan synge og le. De hilser alle Vejkorset. De tager Hatten af eller gør Korstegnet over sig, og, hvis de ikke har altfor travlt, knæler de et Øjeblik ned paa den haarde Skammel ved Korsets Fod og beder en lille Bøn for sig selv, for deres kære, en Bøn, der giver Frelseren Svar paa det Spørgsmaal, han fra Korset retter til dem. Enhver gaar bort, bedre end han er kommet.

Nu er Vejkors ved at komme igen i Danmark. Nu er ogsaa de, der er skilte fra os i Troen, begyndt med at rejse dem rundt omkring i Landet. Maatte der komme mange, saa mange, at det danske Landskab forandrer sit Ansigt derved! Det vil blot blive endnu smukkere; det vil blive kristent. Et Vejkors er ikke blot en Velsignelse for den enkelte, men for hele Landet. Mødet med et Vejkors er et Møde med Kristendommen, den ægte Kristendom, en Kristendom, som alle forstaar, fordi Vejkorset taler med Indelighed og Skønhed.

Vi trænger til Vejkors. Vort offentlige Liv er afkristnet. Man kan gaa langt uden at møde et Tegn paa, at man er i et kristent Land. Et Kirketaarn ude i Horisonten er maaske det eneste kristelige, man ser. Hvor vil det ikke blive anderledes, naar Vejkors kommer til at staa ved danske Veje? Hvert Vejkors er en Trosbekendelse. Det vil blive lettere at fastholde Troen paa det hinsides, naar vi kan møde Vejkorsenes manende og forjættende SURSUM CORDA (Hjerterne opad). Velsignet derfor hver den, der rejser et Kors ved Vejen! En Mor kan ikke gøre sit Barn noget bedre end at tegne et Kors paa dets Pande. Lad os tegne det danske Landskab med Korset. Det vil være Kærlighed til vort skønne Fædreland.

Vejkors er en katolsk Skik. Naar man rejser sydpaa, kan man paa Vejkorsene se, at man er i et katolsk Land. Der har staaet Vejkors ogsaa i det gamle katolske Danmark. Skt. Anders Kors paa Hvilehøjen ved Slagelse er vist det eneste, der er tilbage endnu. De gamle Veje længes efter at faa deres Kors tilbage. I Korset føler vi os enige, vi Katolikker og de evangeliske. Hvert Vejkors, der kommer til at staa i Danmark, er tillige et Enhedsmærke. Det minder os om det største i vor Tro, det, vi heldigvis endnu har fælles.

A. Menzinger S. J.

Rom og Jødespørgsmaalet.

Det er naturligvis ikke det tyske Folk, som har foretaget den senere Tids Voldsakter mod Jøderne i Tyskland; hele Ansvaret tynger ene og alene paa et bestemt Parti, en bestemt Verdensanskuelse, et bestemt Styre. Verden ved Besked derom, som Pressens Artikler og Udtalelser fra enkelte som Sven Hedin og amerikanske Statsmænd viser. Det tyske Folk synes forresten selv aabent at have vist sin Afsky for Pogromerne, i det mindste tyder de skarpe Angreb i »Das schwarze Korps« mod dem, som har Medlidenhed med Jøderne, og ikke mindst mod Katolikkerne og de katolske Biskopper, paa, at man paa ansvarligt Sted har mærket lidt til den sande Folkevilje. Endvidere synes man i denne Sammenhæng ogsaa uden for Tyskland at faa Øjnene op for, at Nazismen ikke blot kæmper mod Jøder, men ogsaa Katolikker og troende Protestanter.

Ikke helt saa slemt har den Antisemitisme teet sig, som den italienske Diktator og hans Parti har introduceret længere sydpaa. Men der kan ikke være Tvivl om, at ogsaa den er inde paa en Lovgivning, som ikke mere kan forenes med den kristne Samvittighed. Derfor har Vatikanet løftet sin advarende Røst, og Tiden maa vise, om der er noget Haab om fredelige Forhandlinger.

Som bekendt har det italienske Ministerraad den 10. November vedtaget Loven til Forsvar for den italienske Race. Her staar bl. a., at Ægteskabet mellem en Italiener af arisk Race og en Person af anden Race er forbudt, uanset om denne Person er Katolik eller ej; at kirkelige Ægteskaber imellem saadanne Personer ikke kan opnaa lovlige Gyldighed, og at Præster, som virker med til saadanne Ægteskaber, straffes med Pengebøder. Loven har givet Vatikanet Anledning til at tage Stilling til hele Problemet. »Osservatore Romano« af 14.—15. Novbr. skriver herom:

»De nyeste Love om Ægteskab mellem italienske Borgere af arisk Race og Personer, som tilhører andre Racer, gør en Erklæring nødvendig for klart at fremhæve, hvad

der paa et saa vigtigt Punkt er Kirkens og følgelig ogsaa den Hellige Stols Lære, en Erklæring ogsaa om den Krænkelser, som er tilføjet Lateran-Konkordatet, der bestemmer i Art. 34: »Den italienske Stat tilkender det sakramentale Ægteskab, som er indgaaet efter den kanoniske Rets Bestemmelser, borgerlig Gyldighed.«

Alle ved, at Jesu Kristi Kirke er katolsk, d. v. s. universel. Efter Guds Bud blev Evangeliets Budskab baaret ud til alle Folk: »Gaar ud og lærer alle Folk.« Alle, til hvilken som helst Race de end maatte høre, er kaldet til at være Guds Sønner, levende Lemmer paa den levende Kristus, Borgere i hint Rige, som den guddommelige Forløser har stiftet her paa Jorden, hans Kirke. Tyve Aarhundreder igennem har Historien vist os denne vældige og vidunderlige Universalitet. Race har aldrig dannet en Kløft imellem de troende Katolikker. Kirken har henvendt sig til Mennesker af hvilken som helst Race, har undervist dem, naar de var uvidende, opdraget dem, naar de var raa, fuldkommentgjort dem, naar de allerede var civiliserede, og gennem et ihærdigt og ofte farligt og vanskeligt Arbejde har Kirken altid søgt at nedbryde de Skranker, som aandeligt skiller Menneskeheden ad, for at skabe og udvikle Broderlighedens og Kærlighedens Følelser i alle.

Men samtidig er Kirken, der er den sande Tros Lærer og Vogter, altid optaget af fra de troende at fjerne Faren for at miste denne uvurderlige Troens Gave, og da Ægteskabet med en ikke-katolsk Person hører til de største Farer for en, der tror, er Kirken gennem sin kloge Lovgivning tilbøjelig til at forhindre saadanne farlige Forbindelser. I Aarhundreder har der derfor bestaaet følgende to kanoniske Ægteskabshindringer: den ene forbyder Ægteskab mellem Katolikker og ikke-døbte, den anden Ægteskab mellem Katolikker og ikke-katolske Kristne. Fra disse Hindringer dispenserer Kirken kun, naar der foreligger vægtige Grunde og Garanti for, at den katolske Part ikke fra den anden Side vil blive hæmmet i sin Tro, og at alle Børn uden Undtagelse bliver døbt og opdraget katolsk.

Dekretet, som Ministeriet har approberet den 10. November, hindrer og erklærer for ugyldigt hvilket som helst Ægteskab mellem italienske Borgere af arisk Race og Personer af anden Race. Der gives ingen Undtagelse, der regnes ikke med Dispens. Modsætningen mellem den nyeste italienske Lovgivning og den kanoniske Lov er derfor aabenbar.

Sandt nok plejer ogsaa Kirken, den altid kærlige Moder, at fraraade sine Sønner Ægteskaber, som frembyder Fare (i biologisk Henseende); de moralske og sociale Grunde for en saadan Holdning er klare nok. Men Kirken raader,

formaner, overbeviser, den paalægger ikke og forbyder ikke. Naar to troende af forskellig Race er bestemt paa at indgaa Ægteskab og er fri for enhver kanonisk Ægteskabs-hindring, kan Kirken ikke nægte dem sin Bistand udelukkende paa Grund af forskellig Race. Dette forlanger dens hellige Mission, dette forlanger de Rettigheder, som Gud har givet, og som Kirken uden Forskel tilkender alle sine Sønner. Derfor er et generelt og absolut Ægteskabsforbud paa dette Punkt i Strid med Kirkens Lære og Love.

Men Spørgsmaalet har endnu større Betydning. Den italienske Stat sluttede i 1929 et Konkordat med den Hellige Stol, hvorved den efter Art. 34 forpligtede sig til at tilkende det kirkeligt indgaaede Ægteskab de civile Rettigheder. Det drejede sig om en højtidelig Forpligtelse, som blev vedtaget, anerkendt og overholdt. Derfor blev ogsaa de Ægteskaber i de sidste næsten 10 Aar, som det nye Dekret nu forbyder, indført i Civilregistrene, hvis de var indgaaede efter den kanoniske Ret, og det i hvert enkelt Tilfælde og uden Vanskelighed. Men i Dag bryder man ensidigt det, som var Genstand for en tosidet Pagt: det kan ikke nægtes, at der er tilføjet Konkordatet et Saar, og det er saa meget sørgeligere, som den Hellige Fader ved to egenhændige faderlige Skrivelser, den ene rettet til Regeringens Hoved, den anden til Kejseren og Kongen, har intervenseret direkte. Alligevel blev de nye Lovbestemmelser vedtaget uden Overenskomst med den Hellige Stol. Denne har da med dyb Smerte følt sig forpligtet til at gøre sine Indsigelser. Det er sandt, at det nye Dekret i Realiteten kun rammer et Par Snese af Ægteskaber om Aaret, fordi de kirkelige Ægteskaber mellem Personer af forskellig Race er yderst sjældne, en Sjældenhed, der ikke begunstiges af nogen Hang hverken fra katolsk eller jødisk Side til at forbinde sig med en anden Race. Det er sandt, at der ogsaa efter disse nye Normer vedblivende hvert Aar vil fejres mere end 30.000 Ægteskaber i Italien efter den religiøse Ritus og med fuld Anerkendelse af de retslige Følger. Dette Faktum er i Sandhed trøstende for Kirken og yderst nyttigt for Statens Vel, som ved at slutte Konkordatet med stor Klogskab ønskede at skænke Ægteskabets Institution en Værdighed, som stemmer overens med Folkets katolske »Traditioner.« Men alle disse Betragtninger kan ikke dække over den smertelige Overraskelse at se Konkordatet krænket, det er et Principspørgsmaal i en Sag af yderste Betydning.«

Næste Dag supplerede Oss. Rom. sin Artikel med følgende Oplysning: Vi glæder os over at kunne meddele, at vor Betragtning ikke har været en ren Monolog, og at vi i det mindste i hans Majestæt Kejserens og Kongens Svar, som han med yderste Imødekommenhed har sendt til Hans

Hellighed, ser en Begyndelse til trøstende Forhandlinger, idet man efter hans Majestæts Skrivelse vil gøre sit yderste for en fredelig Løsning og tilstræbe en Forening af de to Synspunkter. —z.

En fransk Don Bosco.

En ung Præst, begavet med ualmindelige Legemskræfter, indtraadte i 1902 som Novice i Helligaandsfædrenes Samfund i Arly. Som Dreng var han ikke gaaet af Vejen for at prøve Kræfter med Kammeraterne. I Præsteseminariet, hvor han forstod at tæmme sin opbrusende Natur, viste det sig, at han var i Besiddelse af stor Handledygtighed og Glæde ved Arbejdet. Efter Præstevielsen i 1899 udnævnte Biskoppen ham til Inspektør ved det berømte Pontlevoy-Kollegium ved Seine. Hans Elever var begejstret for ham, for hans Energi, hans udsøgte Væsen og hans høje Kulturs Skyld. Paa Spadsereturene gik han i Spidsen for Flokken og trak Eleverne ud i Mark og Skov, og saa gik det altid løs med nye Kamplege. — Nu vilde han tjene blandt Kristi udvalgte Stormtropper. At vi kan følge hans Erobringstog, skylder vi *G. Beslier: Le Père Brottier (1877—1936)* (Paris, I. de Gigord, 190 p., ill., Fr. 15).

Straks efter at have aflagt Profes skrev han til sin Generalforstander: »Jeg vilde ikke gerne være anmassende; men hvis De har en mere farlig Post, hvor en eller anden maa tage nogen Risiko, saa siger jeg ganske simpelt til Dem: »Her er jeg!« Mgr. Le Roy anviste ham da Missionsstationen Saint-Louis ved Senegal. Ordensfolkens Skoler og Hospitaler dør var netop, som Følge af Combes's kirkefjendske Lovgivning, blevet lukket. Brottier ankom ved Forsynets Styrelse tidligt nok til at forhindre Religionens Lys i at udslukkes, efter at dets Vogtere var blevet jaget bort, og til at tænde det for flere. For de sorte og brune Børn oprettede han en Stiftelse. Han tog imod Drengene, naar de forlod den religionsløse Skole, og arbejdede for at bevare deres Tro. Tillige overtog han Ledelsen af en Studiekreds, som hans Forstander, P. Ialabert, havde grundlagt. Omtrent fyrretyve voksne unge Mennesker mødte hver Aften for at blive belært om deres Pligter som Mennesker og som Kristne. Tilstrømningen til denne Undervisning blev efterhaanden saa stor, at Mødesalen blev for lille: hvide og sorte af alle Aldre, Soldater, ja, endogsaa Muhammedanere ønskede at være med. Brottiers Beundrere skaffede da Midler til Erhvervelse af et Grundstykke, hvorpaa der blev opført en rummelig Sal. Alle lyttede til Paterens Ord, thi »Lærerens Tale er sød som Honning«. Ogsaa Musikken maatte tjene ham ved hans Sjælesorg. Ude i det

fjerne Afrika lod han udføre gregorianske Sange, og for at holde paa de unge Mennesker dannede han et Hornorkester, som blev meget yndet.

Hans Forstander paalagde ham at tage sig af en Børnehave. I ovennævnte store Sal var der Legetøj og Billeder til Børnene, og for at de kunde røre sig i det fri lagde man simpelt hen Beslag paa Ordenssamfundets Køkkenhave. P. Ialabert havde i den unge Missionær en Dygtighed, en, som altid forstod, hvad der skulde gøres, og som ikke lod sig afskrække af noget, kort sagt: en Apostel.

Snart fik han anvist Stationen Sor, hvor St. Josephs Søstre fra Cluny havde oprettet et Apotek og ledede en Stiftelse for unge Piger. Brottier var en Leder for Søstrene i det haarde Arbejde at gøre disse hedenske Piger til kristne Kvinder. Gode Familiemødre og indfødte Søstre var Frugterne af hans og Søstrenes Møje. Her plantede han den berømte Rosenhave, hvis Udbytte dækkede en Del af hans Udgifter. Men hans Foretagender krævede flere og flere Penge. Saa blev han Kristi store Tigger.

Det havde været mærkeligt, om Brottier ikke ogsaa havde stillet sin Pen i Apostolatets Tjeneste. Han overtog Redaktionen af Bladet »l'Echo de Saint-Louis«, stiftet af P. Ialabert for at vedligeholde Forbindelsen mellem Missionærerne og deres spredte Faar. Dette Arbejde holdt han meget af. Han mente: »Det er det mest varige Apostolat.«

Overarbejdet i det tropiske Klima udtømte omsider Brottiers Kæmpekræfter. Det kunde ikke blive ved paa den Maade. I 1911 saa han sig nødsaget til at forlade Afrika. Forsynet anviste ham en anden Virkekreds. Dette hindrede ham dog ikke i at arbejde for Afrika. Han tiggede mundtligt og skriftligt, direkte og indirekte for et meget vigtigt Missionsforetagende, Opførelsen af Katedralen i Dakar.

Ved Udbruddet af Verdenskrigen begejstredes Brottier for sin Ven, P. Trille's Idé: det var nødvendigt, at der var Feltpræster i Regimenterne, i de forreste Linier. Præsten skulde være hos Soldaten i Angrebets Time, skulde leve hans Liv, forberede ham, give ham Absolutionen. Grev de Mun, den berømte franske Socialpolitiker, blev vundet for Tanken, og han satte, skønt han allerede var dødsmærket, alt ind paa at virkeliggøre Tanken. Brottier blev ansat ved det 121. Infanteriregiment. Soldaterne kaldte ham snart for »deres levende Standard«. Atter og atter modtog Feltpræsten Udmærkelser; han havde jo fra første Færd vist sin absolutte Foragt for Faren, havde altid været blandt Troppeperne, naar Angreb fandt Sted, idet han hjalp de saarede uden at bryde sig om de Farer, som truede ham fra alle Sider; han fik endog sine Klæder sønderrevet ved Granat-

ekspllosioner. Saa syntes han endda ikke, han havde gjort nok, og han brugte Nætterne til at begrave de døde.

I 1923 saa Kardinal Dubois, at Arbejdet for forældreløse Lærlinge i Auteuil var truet. Han tilbød Helligaandsfædrenes Kongregation Ledelsen. Mgr. Le Roy ønskede paa sin Side et Trykkeri, hvorfra hans Missionærers Arbejder skulde udgaa: Katekismer, Grammatikker, Leksika i de indfødtes Sprog o. s. v. Nu var netop Trykkerivirksomheden den vigtigste Industri i Institutionen i Auteuil. Le Roy tog da mod Tilbudet derfra og udvalgte Brottier til at varetage den vanskelige Post. Brottier kastede sig med Begejstring over den nye Opgave. Børnene i Auteuil kom snart til at elske denne Fader, som ved sit eget Slid skaffede dem stedse større og større Velvære og stadig forbedrede deres Stilling. De saa, hvorledes han, bundet af alle sine Pligter, maatte tilbringe indtil femten Timer om Dagen ved sit Arbejdsbord.

Allerførst maatte han sørge for Gudstjenestens Værdighed. Den Sal i Hjemmet, hvor Gudstjenesten blev holdt, var uegnet dertil; der var alt for varmt om Sommeren og alt for koldt om Vinteren. Snart rejste der sig paa Institutionens Grund et rummeligt Kapel til Ære for den hellige Therese af Jesusbarnet. Kirkesangen og Kirkemusikken blev omhyggeligt plejet.

I Stedet for at blive ophævet udvidedes Foretagendet. Til de Virksomheder, som var skabt af hans Forgængere, føjede P. Brottier et Mølleri, en Chokoladefabrik og et Værksted for Radioapparater. Han oprettede en militær Forberedelsesskole. Han aabnede »den gode Biograf«. Antallet af Elever voksede i Løbet af fem Aar fra 200 til 1200. Alligevel kunde han ikke optage alle de forældreløse Drengene, som bankede paa hans Dør; men saa fik han den Tanke at oprette flere Huse i Tilknytning til Virksomheden i Auteuil. Aar efter Aar opstod der saadanne Annekser; men de slog ikke til. Saa fandt han paa at oprette et Kontor, hvorfra der skulde anvises disse ulykkelige Børn fra Byerne Pladser hos katolske Familier paa Landet for at de kunde lære Landbrug. Saaledes grundlagdes Institutionen »Foyer à la Campagne«, som approberedes af en Mængde af de franske Biskopper. Allerede i det første Aar blev 200 Børn forsørget paa den Maade. De forældreløse Børns Fader vedblev at staa i skriftlig Forbindelse med sine Plejebørn.

Man skulde blot prøve at forestille sig, hvilke finansielle Sorger vor Pater havde. Efter Anneksernes Aabning skulde han, for at holde det hele gaaende, hver Morgen finde 10,000 Francs i sin Pengepung. Som Tigger havde

han saa stort Held med sig, fordi han var »den store Trøster«; han forstod at være alt for alle.

Den 23. Februar 1936 kastede en dobbeltsidig Broncho-Pneumoni og tyfoid Feber den utrættelige Arbejder paa Sygelejet, og den 28. Februar kaldte Herren den gode og trofaste Tjener hjem til sig. A. P.

Steno og vor Tid.

(Sluttet.)

Da »den frie Tanke« i sin Tid vandt Terræn i Frankrig, betød dette kun, at Spiritist-Templer skød op som Paddehatte i Stedet for de affolkede Kirker... og i Stedet for Skriftestolen søgte Folket Spaakonerne (de hedder i vor Tid »Psykoanalytikere« eller »Oxford-Damer«)! Noget af det fornuftigste, der blev sagt paa Atheisternes internationale Kongres i London i forrige Maaned, var forøvrigt denne Udtalelse af Prof. H o g b e n: »Det synes som om, at de ny totalitære Systemers politiske Religion er en langt alvorligere Trusel mod Videnskabens Fremgang, end den kristne Kirke nogensinde kan blive« (smlg. Slutoptrinnet i K a j M u n k's »Han sidder ved Smeltediglen«!) Allerede i 17. Aarh. sagde en engelsk Tæinker: »Fordrives Gud fra et Folks Tanker, er Følgen altid Diktatur og Statstyranni«... vor Tids Verdenshistorie har i uhyggelig Grad godtgjort denne Sandhed! Og — for at tale med Prof. G r ø n b e c h — »da Gud døde«, blev Mennesket suverænt i alle sine Forhold... nu bygger det selv sin Moral op! Men en Moral, man selv laver og derfor er Herre over, kan man aldrig naa til at føle sig absolut forpligtet overfor. En Menneskehed uden Gud, uden nogen Idéverden over maa nødvendigvis blive umoralsk eller i hvert Fald amoralisk!

Ja, saadan ligger Landet altsaa i Dag, i vor Tid! Den i nærværende Artikels Begyndelse omtalte Dr. P i o mener nu (og heri er han jo ikke uenig med P i u s i R o m!), at en G e n o p v æ k k e l s e a f R e l i g i o n e n vil lette det Tryk, som Materialismen med sin ensidige Bekvemlighedsfordring lægger over Tidens Kulturliv, samt bidrage til at genrejse den moralske Disciplin! Og han har tilvisse Ret, naar han andetsteds udtaler: »Naar de religiøse og moralske Følelser saaledes er blevet integrerende Dele af Menneskets aandelige Indhold, er de blevet de Magter, som er bestemt til at modvirke den Opløsning af Personligheden, der følger af Mangel paa aandelig Selvdisciplin. Det er disse Magter, der udløser Menneskenes naturlige Trang til Underordnelse under en Pligt. Det er derfor ogsaa disse Magter, der er bestemt til at tage Kampen op med det letkøbte og magelige Livssyn, der sætter Livets Maal i Ny-

delse og Bekvemmelighed og ikke i Udfyldelse af en Opgave, og som derved kun opnaar at gøre Livet indholdsløst«!

Men hvordan? Jo, ved aandelig Oprustning — og Førerskab! Gud har til alle Tider i sin Kirke ladet opstaa hellige Mænd og Kvinder, som Han udrustede med en særlig Naade og gav en særlig Opgave. Den h. Josef er stadig Kirkens Værnehelgen, den h. Ansgar den danske Kirkes Værnehelgen, og vi har ingen Grund til at tro, at deres Hjælp er mindre virksom nu end tidligere — men Tiderne skifter, nye Problemer opstaar... er det ikke som om vor Tid tiltrængte en særlig Værnehelgen? Og hvem vilde da efter menneskelig Forstand være bedre egnet end Steno! Ganske bortset fra hans kirkelige Kanonisation eller ej er der vist ingen Tvivl om, at han i stadig større og videre Kredse opfattes som det straalende Lys, der vil kunne lyse op i vor Tids Mørke — i aandelig Forstand!

Der arbejdes da ogsaa ihærdigt paa hans Helgenkaaring... og bl. a. i dette Øjemed stiftede danske, katolske Læger sidste Sommer en Sammenslutning: Nicolaus Stenos Gilde! Thi hvad en saadan Helgenkaaring vilde komme til at betyde ikke blot for de danske, men for Alverdens Academici lader sig vanskeligt overvurdere... ikke mindst paa Baggrund af den af Einstein, Bohr og andre indledte Omvurdering af hele Naturvidenskaben — og mon det ikke bliver Akademikerne, der kommer til at tage Førerskabet ved Genopvækkelsen af Religionen... den, der allerede er begyndt ved den katolske Aktion, Lægmands apostolatet!

For enhver, der vil studere Stenos Liv og Virke, hvad Akademikeren naturligvis har en særlig Forudsætning for ifølge Sagens Natur, vil Steno komme til at staa som en straalende, magtfuld Skikkelse — velegnet som Fører i Kampen for Livsanskuelse. En større Modsætning til vor Tids Jordbundethed, Overfladiskhed og Selvskhed kan man næppe tænke sig, thi Steno er jo ikke blot den straalende Intelligens, der i mere end een Forstand skuede »det himmelske Lys«, ikke blot den grundige og geniale Polyhistor (Naturvidenskabsmand, Sprogmand, Matematiker, Filosof, Teolog), der lod haant om rent spekulative, subtile Petitesser, ikke blot den yderst nidkære, selvovervindende Arbejder i Herrens Vingaard... Steno er tillige den staalsatte Karakter, den sande Vismand, den sublime Personlighed, der kommer selve »Katholon-Begrebet« (det altomfattende) saa nær, som maaske intet andet Menneske, at han (i hvert Fald udfra en rent menneskelig Betragtning) maa synes at være den Værnehelgen, som

hele vor Tids katolske Aktion i saa høj Grad trænger til — og ikke mindst her i hans danske Fædreland, hvor Moderkirken blomstrede saa yppigt i H. Knud Konges og H. Knud Hertugs Dage, men hvor den nu kun saa vanskeligt og saa langsomt atter vinder Fodfæste!

Derfor: Oremus!... At den Konversion, der fandt Sted Alle Sjæles Dag i Aaret 1667, nu inden længe maa finde sin Fuldendelse i Ophøjelsen til Alterets Ære... til Gavn og Fremgang for vor Tids kæmpende Kirke!

København, Alle Sjæles Dag 1938.

H. A.

Mellem Mødre.

Kærlighedens Kunst.

»Den Kvinde, man elsker, taler man ikke om,« siger et fransk Ordsprog, og et andet udtrykker en Parallel dertil ved at mene, at »Hos en ægte Kvinde er det Portræt, man ikke ser, det eneste, der tæller.«

Selv om Filosofi og Folkevisdom har dannet Sentenser, som afslører en modsat Opfattelse af Tingene, til Eksempel den gammelkendte: »Af Hjertets Overflødighed taler Munden«, der konstaterer Tungens Redebonhed til umiddelbart at kolportere Tankens »parate Associationer«, saa staar Sandheden i de ovenfor nævnte franske Udtryk sikkert fast.

Den ægte Kærlighed mellem to Sjæle er en fin (subtile) Følelse, hvis Livsbetingelse og Vækst, hvis Trivsel og vedvarende Udfoldelse forudsætter aandelig Blufærdighed og den største Finfølelse. Den ikke blot kræver det, den dikterer det — med en indre Stemme, som ikke tier, før man bevist har overdøvet den.

Kærlighed er et Klenodie, som bør vogtes med Ærefrygt. Man kan ikke skalte og valte med det efter Fordogt-befindende. At eje et andet Menneskes Kærlighed bliver aldrig noget selvfølgeligt. Det er en Udmærkelse, en Naade, som kan virke Undere, hvor det rette Sammenspil er til Stede. En Kvinde skrev herom i en Sonet til den Mand, hun elskede:

*»— Nu finder du mig skøn og bedst af alle,
min Sjæl er Dybet, hvor du helst dig spejler.
Men naar du mig et Mesterværk vil kalde,
da er det, elskede, du grundigt fejler:
Fra dig gaar Glansen ud, fra dine Blikke
og fra din Sjæl. Sig: vidste du det ikke?«*

Men et aandeligt Fællesskab, et Sammenspil af den Art skal erhverves paa ny og paa ny for hver Dag, man lever.

Det er ikke noget, som een Gang for alle gives af den ene til den anden. Man skal tilkæmpe sig det gennem Taknemmelighed, Selvbeherskelse, Maadehold, Offer — —. Kærlighed skal vogtes som den Helligdom, den er. Den skal værnes mod at slaa om i Karikatur: Tomhed, Vane eller Tyranni. Man kan ikke pukke paa sin Ret til den, ikke forlange den, ikke indkassere den som noget, den anden Part er en skyldig. Man kan kun faa den skænket som en frivillig Gave. Og ens Maade at modtage den paa maa være i Henhold hertil — —.

Det er en Grundlov, som vel for Resten gælder i ethvert aandeligt Fællesskab — mellem Forældre og Børn, Fader og Datter, Moder og Søn, Broder og Søster, Ven og Ven —. Sætter man sig ud over denne Lov, faar man før eller senere Aarsag til at begræde en tabt Rigdom — —.

»Næ, den er her endnu —, Brønden, mener jeg!«

Det var Kristina, hvis Stemme vækkede mig af de Tanker, der, ligesaa uordnede, som de her skrevet staar, var gaaet gennem mit Sind, medens vi ved Siden af hinanden vandrede gennem Haven ved min Mors Barndomshjem og nu pludselig var standset ved den gamle Stenbrønd, der sammen med den nærliggende Dam var forbudt Territorium, medens vi var Børn, og som derfor altid havde øvet en dragende Magt over os. Kristina bøjede sig over Rækværkets Stensætning og paastod, at hun kunde se en Karpe. Hun saa smuk ud, som hun stod der. Hun var sortklædt, fordi hendes Far nylig var død. Men det skal ikke tilskrives Sørgedragten, at hun virkede, som hun gjorde. Det var hendes afklarede Ro, der harmonerede saa vidunderligt med Novemberdagens bløde Lys og den blaa Skumring. Kristina og jeg har ellers ikke staaet hinanden synderligt nær. Hun var mere min Søsters Veninde end min, og i ti Aar har hun levet i Udlandet med sin Far, der blev en berømt Skribent — paa et fremmed Sprog og under et fremmed Navn. Jeg vidste, hvad hun havde tabt ved at miste sin Far, selv om vi ikke havde berørt Emnet med Ord. Ogsaa hendes Faamælthed angaaende Faderens sidste Tid var let at forstaa. Visse Minder er hellig Jord, hvor man kun varsomt træder, og hvor man kun sparsomt tilsteder andre Adgang. Nu sagde hun pludselig, uden synderlig Overgang:

»Saadan en dejlig Efteraarsdag er en god Gave fra le bon Dieu! — Hvis vi opregnede alle de Gaver, vi faar, vilde ingen af os blive mismodige eller ulykkelige.«

Nu sad vi begge paa Stenbænken under en gammel Abilds gule Løv og saa ud over Dammen. Kristina blev ved at tale i sin dæmpede Tone, og hendes Ord lød, som om hun mere reflekterede end udtalte sig: »Hver Dag sammen

med Far var en Gave. Det er ikke bare nu — bagefter — jeg synes det. Nej, jeg følte det hver Dag i de ti Aar, vi levede alene siden Mors Død. Far tog aldrig noget som en Selvfølge. Han ventede aldrig, at man skulde gøre dette eller hint for ham. Men han tog hver nok saa lille Haandsrækning og hver lille Kærlighedsgerning som en ufortjent Gave. Det var vist den Maade at tage Livet paa, der gjorde Far saa lykkelig. Og man blev uvilkaarlig et tilfreds Væsen af at leve i hans Nærhed.«

Hun havde Ret. Hun havde øjensynlig lært sin Far Kunsten af.

Kristina er den eneste ugifte af en Søkendeflok, og ofte har jeg hørt navnlig hendes gifte Søstre beklage, at hun, der besad saa glimrende Evner til at gøre et Hjem hyggeligt, ikke havde fundet sig en Mand at gøre Livet lykkeligt for og faaet Børn, i hvis Sjæle hendes gode Egenskaber kunde finde ny Blomstring. I denne Stund syntes jeg slet ikke, hun var at beklage. For det første kan det ske endnu, at hun gifter sig og stifter Familie. For det andet — — Lykken ved med fulde Hænder at øse Kærlighed ud til andre findes ogsaa andre Steder end i Ægteskabet. Mennesker, som har Evnen til at vogte Livsflammen, Kærlighedens hellige Ild, vil finde og bringe Lykke overalt, hvor de færdes. Jeg har kendt og læst hendes Fars Bøger og har set hendes milde Træk spejle sig paa hver Side af dem. Laa det til Kristina at hovmode sig af noget, da kunde hun med Rette bruge Ibsens Ord — med en lille Omskrivning:

*»M i n Slægt er de skiftende Skikkelsers Rad,
der flyver med klingende Sang i hans Kvad.«*

Hun vil aldrig gøre det. »Et godt Hjerte bliver aldrig stolt.« Ligesaa lidt, som en ægte Kvinde t a l e r om, hvad der udgør hendes Livs dybeste Lykke, ligesaa lidt praler hun med det. Men hun vil, som alle Kvinder af hendes »Slægt«, bringe Velsignelse, hvor hun kommer. Hun kan Budene i Kærlighedens store Katekismus og kender Kunsten at praktisere dem.

Lillemor.

Paa Lytterpost.

Mandag den 7. November Kl. 18,15—18,35: Sognepræst G. Sparring-Petersen: »Befolkningstilvækst og Kirkebyggeri i Storbyer«. »I Landdistrikterne er Sognegrænserne fra Middelalderen bevarede, og næsten alle Landsbykirker her i Landet stammer fra Valdemarernes Tid... Befolkningstilvæksten og navnlig Storbyernes mægtige Vækst har i Slutningen af forrige og i dette Aarhundrede foraarsaget et Kirkebyggeri som indensinde siden Middelalderen. I Lon-

don begyndte det store Kirkebyggeri allerede i 1820'erne... Mere overraskende virker det at erfare om det katolske Fremstød i Paris, hvor 100 Kirker blev rejst i faa Aar i det saakaldte »ukendte Frankrig«, som Johs. Jørgensen skildrer. Ærkebispem, Kardinal Blois, havde søvnløse Nætter ved Tanken paa det usædelige Liv i det Røde Paris. Hvad skulde man gøre? 1930 begyndte Kardinal Blois's Efterfølger Kardinal Verdier det store Kirkebyggeri, og Aaret efter paabegyndtes Bygningen af de første 88 Kirker, og under Udstillingen 1935 kunde Grundstenen nedlægges til den 100. Kirke. Helt nye Stier blev betraadt ved Bygningen af disse nye Kirker (Jernbeton etc.).« Anbefalede til Slut ogsaa i Danmark at prøve med Betonkirker.

Torsdag den 10. November Kl. 20,10—22,00: 7'ende Torsdagskoncert: Verdi's *Messa da Requiem* for Solokvartet, blandet Kor og Orkester. Til denne Koncert var indforskrevet en Sopran og en Tenor fra London og en Alt fra Dresden. Kvartettens Bas var Einar Nørby, og Fritz Busch var Dirigent. Messens (eller Koncertens) dramatiske Højdepunkt var naturligvis »Dies irae«-Sekvensen, hvis Linjer »Nil inultum remanebit. — Quid sum miser tunc dicturus? — Gere curam mei finis« og naturligvis »Dona eis requim«, men særlig »Salva me, fons pietatis!« blev gentaget og gentaget, saa det virkelig blev til gribende Raab om Barmhertighed. Sekvensen slutter med et enkelt »Amen«; her holder de fleste Komponister ellers af at brede sig, da de kan gøre det uden at generes af Teksten. Medens Sanctus var Opera — en Fuga, der til Tider var lige ved at blive synkoperet —, var Offertorium, Agnus Dei og Communio ganske nydelige — rolige og værdige. Efter Messen tilføjedes Responsoriet »Libera me« fra Breviaret, en høj-dramatisk Afslutning, der malende skildrede »hin Dag, da Jord og Himmel skal forgaa«. Publikum klappede og raabte Bravo til sidst, men ellers heldigvis ikke. — I Pausen gav Speakeren Lytterne en lille Orientering: »Vel var Operaen Verdi's Hjertebarn; men hele Livet følte han sig dog draget til Kirkemusikken, hvortil han vendte tilbage efter sin store Succes »Aïda«. Requiem-Messer opføres i katolske Lande Alle Sjæles Dag 2/11, men bruges ogsaa ved enkelte Personers Begravelse og er blevet en Kunststart for sig. (Ja, omtrent saaledes faldt Ordene!) Verdi's Requiem opførtes 1. Gang paa 1 Aars Dagen for Alessandro Mazzonis Død, »Libera me« var dog allerede skrevet ved Rossinis Død. Verdi's Teater bryder ofte igennem; men ved Siden af findes en ægte katolsk Opfattelse. 1. Opførelse i Marcus Kirken i Milano 1874, næste i Scala-Operaen, og hermed begyndte Værket sin Sejrs-gang gennem hele den civiliserede Verden.«

Lørdag den 12. November Kl. 18,15—18,35: Folketingsmand, Red. H. F. Ulrichsen: »*Rejseindtryk fra Palæstina*«. U. var for første Gang i Det hellige Land og besøgte de jødiske Kolonier og de arabiske Moskeer, men fortalte intet om Besøg ved Kristendommens hellige Steder. Foredraget var en Kærlighedserklæring til den jødiske Race, men bar ikke Indtryk af at være holdt af en Kristen.

Ignatius.

Nye Bøger.

Før Reformationen i England.

Det er nærliggende at antage, at Reformationen i England skyldtes Henrik VIII's Ønske om Skilsmisse. Dette Ønske har utvivlsomt tilskyndet Kongen til Handling og kan saaledes antages for den nærmeste Aarsag; men hvor stærk en Personlighed end maatte være, saa bremser dens Omgivelser dog op for den. Henrik II og Frederik II, begge større Mænd end Henrik VIII, havde været i Konflikt med Kirken og var blevet slaaet, og dette tvinger os til at drage den Slutning, at Omstændighederne var blevet andre. *H. Maynard-Smith* forsøger i sit Værk »*Pre-Reformation England*« (London, Macmillan Co., 572 S., sh. 25/—), at fremlægge et Materiale til Forstaaelse af, hvorledes Reformationen opstod. Han vil gøre os fortrolig med de mange Livsforhold, der gjorde sig gældende i Perioden før Reformationen. Han viser, hvad England var før Reformationen, og de Meninger, Datidens Englændere hævdede. Hans Bog er ikke saa meget en Historie som et Overblik over en historisk Situation, og som saadan yderst værdifuld. Et Sidestykke til første Bind af Jannsens »*Geschichte des deutschen Volkes*« i L. Pastors Bearbejdelse. Til Bogens bedste Afsnit hører de korte Karakteristikker, f. Eks. de følgende Linier om den omstridte Erasmus af Rotterdam:

»Erasmus anerkendte Kirken som sin Moder, men var et meget vanskeligt Barn. Han spurgte hele Tiden: Hvorfor. Han knurrede altid, fordi han ikke fik større Frihed. Han var tit respektløs, somme Tider oprørsk. Men han var aldrig i Tvivl om, at den var hans Moder og havde Ret til det sidste Ord. Det er sandt, at hans Bøger og især hans Nye Testamente bidrog meget til Reformationens Succes. Det er sandt, at hans Værker stimulerede den frie Tanke meget. Det er sandt, at hans malplacerede Vid forledte hans Læsere til Uærbødighed. Men det er ogsaa sandt, at Erasmus i Bunden var en hæderlig og ærlig Mand, der troede paa sund Lærdom og Livsførelse og den katolske Kirkes Autoritet.«

A. P.

Ungdomsbøger.

Fr. E. Pedersens Forlag har udsendt følgende 6 Bøger: Alcott: Jack og Jane, Aa. Hermann: Kineserdrenge i Krig,

Rochau: Tante Dora fra U. S. A., Schroll: Den lille Kaper-gast, Togeby: Sv. Erik har travlt, og: Tykke Niels og Sja-kalen. Vi giver saa absolut Prisen til Red. Hermann; men i øvrigt er det i den Grad jævnt Middelhøst, at nærmere Omtale er overflødig. Som et Kuriosum skal lige nævnes, at man i »Tante Dora —« (S. 54) igen træffer paa Jesu-itternes »Valgsprog«: Hensigten o. s. v. — den Dumhed sidder vel nok godt fast i Folks Bevidsthed. U. C. G.

Sejg Arbejdsvilje.

Arbejdskraft og Arbejdsenergi var den kostbare Arv, som Emil Holm ifølge »Erindringer og Tidsbilleder fra Midten af forrige Aarhundrede til vor Tid, 1. Del«, (København, Berlingske Forlag, 158 S., ill., Pris Kr. 5,50) fra sine Forfædre fik med ud i Livet, som stillede saa haarde Krav til ham.

Andersens Eventyr og andre Digtninger »vakte de første Spirer til min senere Attraa: at blive en Kunstens Fortolker og Tjener«. Da den syge Enkefru Holm ikke kunde skaffe de nødvendige Midler til den yngste Søns Studier, søgte og fik denne en Plads som Kontorlærling, inden han var fyldt 14 Aar. I et anset Handelshus arbejdede han sig hurtigt op til en Forvalter-Stilling. En Forestilling i Folke-teatret, Shakespeares »Othello«, med den italienske Skue-spiller Ernesto Rossi i Titelrollen, bundfældede i hans Sind Respekten for Scenekunstens høje Maal som Kald. Efter at have aftjent sin Værnepligt opdagede han en Dag sin Stemmes Kraft og Omfang. »I den derpaa følgende Tid optoges min Fritid af en alt opslugende Interesse for Musikens Kunst.« (63) Dette førte til, at han snart sagde Far-vel til Købmandsfaget og helligede sig Scenen. Hans Be-sværligheder og Successer i Ind- og Udland drager forbi os i vekslende Billeder, som en Paamindelse til enhver om at sætte alle Kræfter ind for sit eget Kald. A. P.

De første Julehefter.

St. Olavs Forlag har sendt os en gammel Kending: »Kimer i Klokker«, som 16. Aargang naturligvis med helt nye Bidrag og Billeder. Pastor Ronges smukke Indledning staar her Side om Side med Lars Eskelands begejstrede Skildring af den eukaristiske Verdenskongres i Budapest, og »Mitt møte med Paven«, af Prof. Vilhelm Bjerknæs, det norske Medlem i det pavelige Akademi for Naturvidenskab. Professoren kan føre Pennen, saa Læseren følger med. Han fortæller bl. a. om sit Foredrag for Akademiet om Heinrich Hertz: »I denne Forbindelse citerede jeg de uforlig-nelige Ord, hvormed den unge Hertz paa Dødslejet i et Brev til sine Forældre forberedte dem paa det uafvendelige. De lyder i deres stolte Enkelthed: »Hvis der nu ind-træffer noget, saa skal I ikke sørge, men I skal være en

lille Smule stolte og tænke, at jeg har været en af de faa udvalgte, som lever kort, men lever alligevel.« Da Professorens bagefter talte med Paven, stillede »han mig et vanskeligt Spørgsmaal: »Naar Hertz taler om sig selv som udvalgt, maa han vel have troet paa en, som foretager Udvælgelsen?« Jeg kunde hverken svare Ja eller Nej om dette med fuld Sikkerhed kunde sluttes af Hertz Ord. Men jeg havde Hertz's Biografi ved Haanden, hentede den og lagde den frem for Paven, for at han kunde læse Ordene i deres fulde Sammenhæng.«

Berlingske Forlag fremlægger et herligt gennemillustreret Hæfte »København før og nu«, som uden i det mindste at reklamere med Julen næsten er sikker paa at komme som kærkommen Gæst i hver Julestue for at forlyste unge og gamle med udmærkede Billeder om københavnske Bygninger og Menneskeliv.

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

Iklædning paa Jagtvej.

Med højtidelig Udfoldelse af et skønt Ceremoniel blev Onsdag den 16. November Kl. 15 tre Benediktinernovicer iklædt, i en tætfuldt Kirke under en ikke helt kort Gudstjeneste. Først sang Provikar Pater Flynn sammen med P. Boerrigter, P. Scherz og Søstrenes Kor Dagens Vesper. Derefter drog en Procession med de tre Novicer og deres »Brudepiger« fra Sakristiet gennem den lille Forhave ud til Jagtvejen og ind i Kirken. Det kan nok være, at Folk stod og stirrede, da de saa de tre hvidklædte Novicer med Myrte og Slør ledsaget af Præsterne i fuldt Ornat komme gaaende. Ankommet til Kirkens Kor traadte de tre frem og svarede paa Provikarens: »Hvad ønsker I?« — »Guds Barmhertighed og den hellige Ordensdragt.« Under gribende Bønner knælede de foran Alteret, afførte sig Smykker og det verdslige Slør, og Provikaren klippede noget af deres Haar til Tegn paa Forsagelse af denne Verden. Stadig under Ceremonier og Bøn fik de Sløret, Ordensdragt, Bælte, Skapular og Lys, hvorefter Provikaren holdt en Tale, der i lige Grad var rettet til Menigheden som til Novicerne og fremhævede Ordenslivets Betydning. Saa blev *Te Deum* sunget, og i Procession drog man igen til Klausurdøren i Sakristiet, hvor et af de skønneste Øjeblikke oprandt, da de tre Nonner med Lys i Haanden stod eller knælede i Klosterporten og under Sang og Bøn blev modtaget af Søstrene indenfor og kaldtes ved deres nye Klosternavne: Sr. Gabriele, Sr. Gertrud og Sr. Therese. — Man kan maaske beklage, at der er saa meget publicity omkring en religiøs Akt, der netop skal afsondre Mennesker fra denne Verden, men det vil næppe hindre, at der næste Gang igen vil staa en ualmindelig Interesse om denne dramatiske Afsked fra Verdenslivet, som i øvrigt slet ikke endnu er endegyldig, da

der jo gaar en hel Del Aar, inden de iklædte faar Lov til at aflægge de evige Løfter. —z.

Rosenkranskirkens Basar, d. 19. og 20. Februar 1939.

Vi henvender os herved til alle Rosenkranssognets Medlemmer, ja, til enhver dansk Katolik med Bøn om at støtte den Basar, vi agter at afholde. Formaalet er at skaffe Midler til en ny Sognekirke.

Nu, da vi stærkt nærmer os 50 Aarsdagen for Rosenkranskirkens Indvielse, nemlig i 1942, vilde det være den smukkeste Maade at fejre denne Begivenhed paa: at rejse en ny Kirke, det, der i Aaringer har været vort største Ønske. — Med den rivende Hast, Udviklingen har taget, trænges der i højeste Grad til en Kirke, beliggende m i d t i vort store Sogn, hvor nye Boligkvarterer er vokset frem og mangfoldige Katolikker har deres Hjem. Derfor vil en Støtte af Basaren, et af Midlerne til at rejse den nye Kirke, være i allerhøjeste Grad paakrævet.

Æreskomitèen bestaar af:

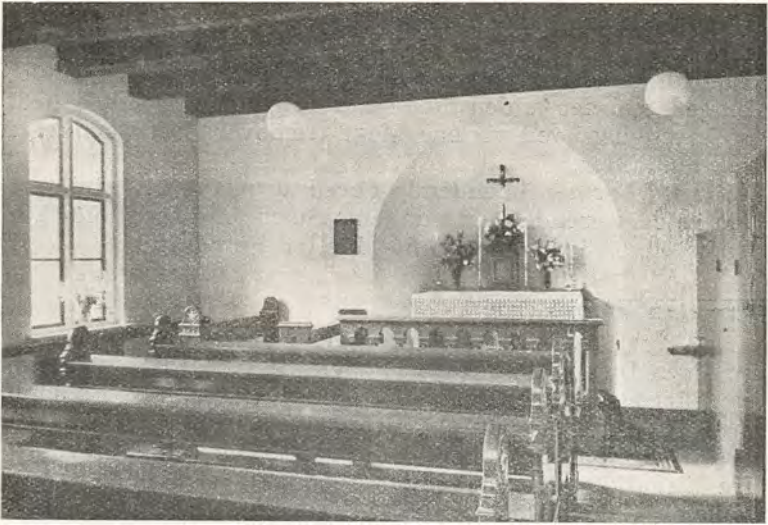
Hs. Excellence Biskop *J. Brems*, Apostolisk Administrator, Pastor *F. Flynn*, Provikar, Fru kgl. Ordenshistoriograf *C. Bobè*, Grosserer *Th. Fallesen-Schmidt*, Frk. *M. Grüner*, Murermester *P. Günther*, Frk. *M. Hoffmann*, Fru Dr. *A. Jespersen*, Fru *Th. Messerschmidl*, Frk. *E. Millech*, Grosserer *C. W. Oslerhammel*, Frk. *A. og E. Ronge*, Konsul *A. Sarrild*, Frk. *B. Scavenius*, Kontorchef i Finansministeriet *A. M. Thorkilsen*.

Forvaltningsraadet ved Rosenkranskirken.

St. Knud Lavards Hus i Kongens Lyngby.

I Tilslutning til Artiklen i Ugebladets Nr. 46 bringer vi her 2 Billeder af Sct. Knud Lavards Hus.

Ejendommen er opført af gule Mursten og har rødt Teglstenstag. Kapellet er indrettet i Stueetagen. Paa 1. og 2. Sal er indrettet 2 Lejligheder, som af Hensyn til Ejendommens Rentabilitet, er udlejet.

Kapellet har Plads til 60—65 Mennesker. Væggene er æggeskalsfarvede. Loftet er brunt Bjælkeloft. Gulvet er belagt med Linoleum. Paa Billedet fra Kapellets Indre ses til højre Nedgangen til Sakristiet og foran denne Skriftestolen. Kapellet skal, naar den projekterede Sct. Knud Lavards Kirke er bygget, benyttes som Foredrags- og Mødesal. Af Hensyn hertil og af Hensyn til Pladsforholdene har man indrettet Sakristiet i Kælderen. Sakristiet vil senere meget nemt kunne omdannes til Køkken. *E. D.*

Franz v. Jessens Foredrag.

Onsdag den 9. Novbr. 1938 talte Redaktør Frans v. Jessen om »Den katolske Kirke og Verden af i Dag« i »Academicum Catholicum«. For straks at stille det klart, at Fortid og Nutid hører sammen, ikke mindst i Kirkens Syn paa den politiske Udvikling, indledede Foredragsholderen med at omtale et Besøg i en walisisk Kulgrube, hvor det tager eet Minut med Elevator at fare fra Jordens Overflade ned til de aartusindgamle Kullag, der som gnistrende, sorte Kulflager i Løbet af eet Minut bringes op til Verden af i Dag. I malende Billeder viste Redaktør v. Jessen os, hvorledes Forholdet er i de enkelte Lande mellem Staten og den katolske Kirke, viste os de tyske, de russiske og de mexikanske Angreb og forklarede, hvorfor »den hvide Olding i Rom« taaler alt dette uden at sende sin lammende Bandstraale over Land og Magthavere; nej, Paven gør det ikke, fordi han forstaar, at en Bandstraale ikke vil ramme

de skyldige, men de uskyldige Folkemasser, der dermed i deres allerede ulidelige Lidelser vilde blive berøvet Kirkens Naademidler. Paven kender det gamle Ord »Vold varer ikke længe«, paa den anden Side staar Tro, Haab og Kærlighed, og Kærlighed, ved vi, har Magt fremover. Rom tænker i Aarhundreder.

Det i Formen blændende Foredrag paahørtes af de ca. 70 tilstedeværende i en aandeløs Spænding, der fandt sin Udløsning i et spontant Bifald efter Foredraget.

Sekretæren.

Fra den vide Verden.

Protester.

Hver Dag mange Dage i Træk vil Hr. Hitler modtage en Skrivelse undertegnet af 1000 Katolikker i England med Protest imod Katolikfølgelsen i Riget. Skrivelsen har ingen politisk Betydning. Det er en simpel Protest fra Katolikernes Side imod Forfølgelsen af deres Trosfæller i Tyskland (Østrig selvfølgelig medindbefattet). Den første, der har underskrevet Protesten, er Hs. Eminence Kardinal Hinsley.

Paa denne Maade haaber man at kunne vise de tyske Myndigheder, at Kendsgerningerne om Forfølgelserne, trods den strenge Efterretningscensur, kendes hele Verden over, og at Forfølgelsespolitikken bliver almindelig fordømt uden for Tyskland.

I Junglelovens Tegn.

General Smuth, Sydafrikas Ministerpræsident, har i Anledning af Mindedagen for Vaabenstilstandsdagen holdt en Radiotale, hvori han fremhævede, at det fremfor alt gjaldt om at reformere Folkeforbundet. Han sagde: »I Løbet af de sidste Aar findes der Nationer, som har vænnet sig til at fuldbyrde Handlinger, som staar uden for Loven, at springe paa deres Modstandere med overfaldlignende Overraskelser, og alt dette betyder en stor Fare for Freden. De andre Nationers Angst for, hvad vel det næste Skridt vil føre til, hvornaar den næste Bastion falder, hvem det næste Offer bliver, fører uvægerligt til farlige Reaktionen. Disse Handlinger, der staar uden for Loven, ligner Junglens Lov. — — Der maa sættes en Stopper for dem, eller Enden bliver en Verdenskatastrofe...«

Paven og Spanien.

Kampagnen for at skabe Indtrykket af, at Barcelonas Regering er venligsindet overfor Kirken, og at Vatikanet ser venligt paa denne Holdning, har ført til den Paastand, at Forbindelsen mellem Vatikanet og Barcelonas Regering var genoprettet. »Universe« er i Stand til at konstatere, at der ingen Basis er for denne Meddelelse. Der cirkulerer Fotografiet af en Baskers Begravelse i Barcelona. Men en reli-

giøs Begravelse er ikke ensbetydende med religiøs Vækelse. »Manchester Guardian« erklærer, »at Paven aldrig har udpeget en Nuntius til Burgos.« Kendsgerningen er, at den Hellige Fader i Maj Maaned udpegede Ærkebiskop Gaetano Cicognani (tidligere Nuntius i Wien) til Nuntius i Burgos. Under Titlen »Franco udviser en Kardinal« henviser »Manchester Guardian« til »den meddelte Udvisning af Kardinal Segura«, som nu opholder sig i Rom. Dette er fuldstændig forkert. Kardinal Segura tog for nogle Maaneder siden til Rom for at aflægge et almindeligt Besøg. Hs. Eminence vendte for nogen Tid siden tilbage til Sevilla.

Brevkasse.

Vejkors.

Jeg tillader mig at henlede Opmærksomheden paa endnu et Vej Kors:

For en Del Aar siden har Kammerherre Barner til Eskildstrup ladet rejse et meget anseligt Krucifiks ved Landevejen mellem Haslev og Ringsted.

Roskilde, 18.11.38.

Monberg.

Søg Optagelse i Cistercienser-Søstrenes **Alderdoms- og Hvil hjem** i »Villa Bellis«, Køgevej, Taastrup. Telefon Taastrup 374. Hjemmet er Nabo til Kirken. Prisen er fra 75, 80 og 100 Kr. for fuld Pension. *Søster Maria Vincentia, Priorinde.*

ADVENTSGUDSTJENESTER I SAKRAMENTSKIRKEN:
Sognepræst *Hubert Messerschmidt* prædiker om **Gud-Menneskets Offer.**

Tirsdag d. 29. Nov. Kl. 8: Kristi Offer og Treenighedens Mysterium.

Tirsdag d. 6. Dec. Kl. 8: Adams Synd og Kristi Død.

Tirsdag d. 13. Dec. Kl. 8: Skabningens Fuldendelse i Kristi Offer.

Tirsdag d. 20. Dec. Kl. 8: Kristi Offer og katolsk Aktion.

Aftenunderholdning

Til Fordel for Dominikanertertiærernes Bogudgivelser, paa
INSTITUT JEANNE d'ARC, Frederiksberg Allé 74

Lørdag d. 3. og Søndag d. 4. December Kl. 20

Programmet:

Oplæsning af Skuespillerinden Fru **INGA MØLLER**

(H. C. Andersen: Historien om en Moder, Chr. Winther: Henrik og Else)

Optørelse af Gabriel Marcell's Skuespil »**LYSET FRA GRAVEN**«

Billetter à 2 og 1 Kr. faas hos: Pastor Benzon, Portneren ved Jesu Hjerter Kirke og St. Annæ Kirke, Grevinde Scheel, Ndr. Frihavnsgade 26, Hr. Arne Nissen, Njalsgade 49, »Katolsk Scene«s og »Katolsk Ungdoms Klub«s Medlemmer samt i »Katolsk Boghandel«.

Meddelelse fra St. Ansgars Boghandel. Julepastoralet kan faas (75 Øre pr. Stk.) ved skriftlig Henvendelse til Anna Knudsen, Kbhvn. V., Boks 279. Postgiro 3777.

Kirkelig Kalender

Nov.-Dec.

27. S. 1. Søndag i Advent.

28. M. Ferialdag.

29. Ti. Vigilie.

30. O. A n d r e a s, Apostel.

1. T. Ferialdag.

2. F. Bibiana.

3. L. FRANS XAVER.

Dec.

4. S. 2. Søndag i Advent.

5. M. Dag i Frans Xavers Oktav.

6. Ti. Nikolaus.

7. O. Ambrosius — Vigilie.

8. T. MARIAS UBESMITTEDE
UNDFANGELSE.

9. F. 2. Dag i Oktaven.

10. L. Oktav af Frans Xaver.

Nov.

Ugens Messebønner

27. S. 1. Søndag i Advent (2—41); 2. Sæt Bønner: Gudsmoder ([83]—[87]), 3. Sæt Bønner: For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107])

28. M. † Ferialdag (2—44) uden *Alleluja*-Vers og *Credo*; 2. Gudsmoder, 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. For Kirken eller for Paven.

29. Ti. Vigilie (762—592); 2. Ferialdagen (2—45), 3. Saturninus (763—593), 4. Om Fred*).

30. O. A n d r e a s, Apostel (766—595); 2. Ferialdagen (2—45).

1. T. † Ferialdag (2—44) uden *Alleluja*-Vers og *Credo*; 2. og 3. som Søndag, 4. Om Fred*).

2. F. † Bibiana (770—598); 2. Ferialdagen (2—45), 3. Gudsmoder, 4. Om Fred*).

3. L. FRANS XAVER, Værnehelgen for alle Missionslande (770—599); 2. Ferialdagen (2—45).

*) Bønnen om Fred findes i Nr. 44.

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« F.-K. Søndag d. 27. Nov. Kl. 8¹/₂. **Rosenkransk.** »Stella maris« M. Mandag d. 28. Nov. Kl. 20. **F.-K.** Søndag d. 4. Dec. Kl. 8.

Bønnens Apostolat. Intentioner for December Maaned: *Det jødiske Folks Omvendelse. — De katolske Skoler i Japan.*

Den mest omsorgsfulde Pleje

af hospitalsuddannede Sygeplejersker. Kronisk syge, svage og ældre modtages. Fru Hejnæs, C. V. E. Knuthsvej 18. Helrup 2559. Medlem af D. S. R. Nær den katolske Kirke paa Bernstorffsvej.

KALENDEREN FOR 1939

er udkommet og faas hos Ekspeditionen, Katolsk Menighedskontor, Bredg. 64, Kbhvn. K. (Kl. 15—17), i Kath. Boghandel, Stenosgade 3, Kbhvn. V., samt ved Kirkerne. Pris 40 Øre. Kalenderen tilsendes mod Indsendelse af 50 Øre i Frimærker.

Ansgariusforeningen

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 24. Nov.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariustoreningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17).— Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet.— Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 49

Søndag den 4 December

1938

INDHOLD: Døde staar op ... - Rigtige Katolikker ældes aldrig. - Kardinal Faulhabers sidste store Tale - Exerციiebogen. - En fælles Moral. Adventsdigt. - Trods alle Trængsler ... - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Brevkasse. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner. - Avertissementer.

Døde staar op ...

2. Søndag i Advent.

Mt. 11,5.

Dette er det overvældende Svar paa Spørgsmaalet: »Er du den, der skal komme, eller skal vi vente en anden?« (Mt. 11,3). Jesus vil ikke blot opvække Døde, men ved egen Magtfuldkommenhed vil han selv opstaa. Han vil gøre den almægtige Død til sin Slave ved det Ord, hvormed han byder sine troende gaa ind til det evige Liv. »Han opstod, som han har sagt.« Hans Opstandelse omfatter tillige Kirken, Lemmerne paa hans hemmelighedsfulde Legeme.

Hvorledes denne Kirkes Jubel over dette Underens Under, Daaben, kan gribe en udøbt, fortæller G e r t r u d v o n l e F o r t i »Veronikas Svededug«, hvor hun beskriver en Paaskelørdag i Laterankirken:

»Ved vor Indtræden i San Giovanni in Laterano var der over Kirkerummet en gravagtig, tavs Kølighed, som ellers aldrig præger Kirkerne i Morgentimerne, end ikke medens man venter paa den allerførste Messe. Basilikaen forekom mig i denne Tavshed højtidelig, fremmedartet og ejendommelig ung. Men der var ligesom ingen Forventning i denne

Stilhed. Man gik lydløst, uden at man gjorde sig klart hvorfor. Endnu var ingen derinde — —

Da bar man den første spæde Kim af de sinaa Lys herind, og over dem steg paa Straalevis den hemmelighedsfulde, trefoldige Klang af »Lumen Christi«. Alligevel, syntes det mig, vilde den dybe, drømmeagtige Fortryllelse, som bandt mine Omgivelser, ikke vige. — — Men da brød hin ubeskrivelige Lovsang, der ledsager Antændelsen af Paaskekærten, ud, hin herlige Hymne, hine underfulde Toner, i hvilke ikke Engle henrykker Menneskeøren og Menneskehjerter, men i hvis Klange det fra Døden forløste Menneske med en Jubel uden Lige henrykker Englene fra alle Himles Himle:

*Nu juble Himlenes Englehær!
Guds Hemmeligheder juble!*

En ganske ung Diakon sang denne Jubelsalme — — i Kirken — nej, ud over Verden sang han den med en Stemme, som om selve Morgenrødens Sejr laa paa hans Læber. — Var det den samme Kirke, det samme Kirkerum, for hvis dystre Stemning jeg nylig havde bævet? Hvad var dette for en Glæde! Jeg syntes, at jeg aldrig nogen Sinde havde fornummet noget lignende. Og dog vidste jeg dengang egentlig intet om, hvad dette betød.

Min Bedstemoder, et ædelt Barn af Verden, var ganske betaget af denne Lovsang. Hun sagde, at det var den mægtigste Livshymne, der nogen Sinde var sunget af Menneskelæber — —

Og nu tændte man med eet alle Lys og Lamper paa Kirkens Altre. Det var, som stykkede man Paaskeflammen ud i Hundreder af Blus — —

Fra Højalteret steg *Gloria* — —. Klokker ringede, Orgelet bruste, og »*Alleluja*« jublede fra alles Læber. Igen og igen brød det ud — som en Taknemmelighedens og Kærlighedens Bølge, der gennemstrømmede den hele Kirke. Det var nu, som om alle Skygger havde forvandlet sig til Herlighed, som om den sorte Jord havde klædt sig i Lys, og som om hver Sten i Hvælvingerne havde faaet Vinger. — Og jeg følte i mit Sind et stormende Krav stige, et uimodstaaeligt Forlangende om altid og aldeles at være med i dette Jubelkor, — om gennem Daaben og Genfødslen i

Kristus at høre til blandt dem, der havde Aarsag til at synge denne uforlignelige Lovsang.«

Hvilken Jubel maa have klinget i den allersaligste Jomfrus Hjerter, i Magdalenas, i Apostlenes Hjerter, da Dødens Besejrer første Gang viste sig for dem! Hvor herligt gjorde han sine Ord: »Jeg er Livet« til Sandhed! Ham skal vi berede Vej. Han vil komme, for at vi aldrig i Evighed skal skue Døden.

Hans Forløber er Samvittigheden.

Søren Kierkegaard siger, at Samvittighedens Rapport følger prompte efter den syndige Gerning; den ledsager den. »*Den skyldige selv maa skrive denne Rapport. Men den skrives med sympatetisk Blæk og bliver derfor først ret tydelig, naar den i Evigheden holdes op for Lyset, medens Evigheden reviderer Samvittigheden.*« Da vil det fældende Moment være, om Sjælen har vist Frelserens Ord tilbage og derved tillige undladt at lytte til Samvittighedens Stemme. Hvem der opmærksomt lytter til denne Guds Røst i vort Indre, vil tydeligt nok høre, hvilke Høje der skal jævnes, og hvilke Dale der skal fyldes, for at Herren uhindret kan drage os i Møde med hele sin Naades Fylde, saa den store Jubel, Paaskens herlige Livshymne kan genemtone og overklinge alle Jordens Klager.

Følger vi med usvigelig Tro Samvittighedens Røst, da vil vor Dødsstund forvandle sig til det evige Livs højtidelige Adventsfest.

Thi: Døde staar op.

—ch—

„Rigtige Katolikker ældes aldrig“*)

„I Grunden er Faren et Kald for ethvert Menneske“ siger den kaliforniske Filmsoperatør JOHN D. CRAIG i sin Bog „Gefahr ist mein Beruf“ (Zürich, Füssli 321 S. ill. Fr. 9,50), hvor han fængslende skildrer sine Eventyr som Tigerjæger, Dykker, Skattegraver og Opdager, uden dog at være lige heldig, naar han begynder at filosofere. Dette gøres langt bedre af A. ROCHE i „Fear and Religion“ (London, Sands 1938, 128 S. 3s 6d), hvor han taler om den menneskelige Frygt for Gud og Kirke, Døden og døde, Helvedet og — Alderen, som dette sidste Kapitel viser . . .

»Alle I, der føler Ungdommen svinde bort, alle I, der er fortvivlet over Alderdommen, som nærmer sig: Vær glade; den er ikke, som den udvendig fra synes. Over enhver Fuldendelse er der noget herligt, og enhver god Slutning er kun en lys Overgang. Der vil ligefrem komme en Aabenbarings klare Øjeblik, hvor du vil velsigne Tidens Virkning.« Saaledes siger Hilaire Belloc i »The Path to Rome«.

Den almindelige Paastand, at »efter det 45. Aar er alting meningsløst«, er daarlig Kristendom. Den er ikke engang

*) P. H. Perch, „En dansk Karmelit“ p. 165.

god Hedenskab. I gamle Dage var de fleste Tænkere ganske klar over, at hver enkelt Alder har sine egne specielle Egenskaber og sin egen Styrke og sine egne Fortrin. Hvorom alting er, saa vil den troende altid forsøge at tro, at den mest værdifulde Del af Tilværelsen netop er den Del, som han i Øjeblikket holder i sine Hænder.

Maaske er vi alt for glade for at tale om vor »lykkelige Barndom«. Dette har sit Udspring i den almindelige Illusion, der lader Fortiden synes lysere end Nutiden. Der er over den unge en Usikkerhed, en Ængstelse og en Afhængighed, som ikke stemmer overens med Lykken. »Da jeg var Barn, tænkte jeg som et Barn, talte jeg som et Barn, forstod jeg som et Barn, men da jeg blev Mand, lagde jeg Barnets Ting fra mig.« Og dette: »at lægge Barnets Ting fra sig« betyder et Skridt fremad — Skridtet fra Forestillingernes Verden til Virkeligheden.

Det er sandt nok, at Livet overfor den unge tilbyder sig med en rundhaandet, kongelig Hilsen, der synes at forjætte endeløse Muligheder. I Ungdommen er Livet som oftest ikke Virkelighed, men Idealer. Ungdommen drømmer om og sysler med Fremtidsmuligheder. I det Øjeblik, vi finder os paa Livets Tærskel — er vore Forventninger skruede op. Derfra stammer Ungdommens grænseløse Enthusiasme og dens ridderlige Umistæksomhed. Problemer røres der snarere ved end at de løses. Er dette nogensinde blevet skildret bedre end i »La Bonne Souffrance« af François Coppée?

»Hans Ungdoim! Hvor er den langt borte, hvor var den kort! For ham varede den kun saa længe, som det en Morgen varede at sige til sig selv: »Hvilken Lykke vil komme og besøge mig i Dag?« For Ungdommen er jo netop denne Venten paa, denne Bien paa Lykke — en absolut, fuldstændig, urimelig Lykke. »I Morgen skal jeg møde den Kvinde, hvis Smil skal aabne et evigt Paradis for mig. I Morgen vil Krigen bryde ud, og jeg bliver den ædelmodige og sejrige Helt, til hvem de overvundne bønfaldende vil overlevere Byens Nøgler. I Morgen vil jeg udkaste Planen og skrive de første Vers af det Drama eller det Digt, der vil gøre mig udødelig.« Kærlighed, Hæder, Geni — kan den, der ikke har drømt om jer, (hvad skal jeg selv sige?) kan den, der ikke brændende og taabeligt har haabet paa jer, sige, at han nogensinde har været ung?«

Paa den anden Side ser den voksne mere nøgternt paa Livet. Der kommer en Slags brutal Vaagenhed over os. Illusionens Skib begynder at lække. Det pessimistiske Element i os faar Overtag, næret som det bliver af vore Erfaringer om menneskelig Slethed, menneskelig Svaghed. Vi begynder at blive skuffet over Tingene omkring os, og sam-

tidig bliver vi os bevidst, at Skuffelsen griber vort Indre mere og mere. Livets Fart inde i os sagtnes. Vi bliver kolde og mister Interessen, og er vi ikke paa vor Post, bliver vi sure, tvære og kyniske.

Gennem en gradvis Afklaring kommer vi til den Erkendelse:

Fantasiens kan bestemt ikke være mere værdifuld end Virkeligheden, Indbildningen ikke kosteligere end Sandheden. For sandt er det, at Livet ikke længere stiger mig til Hovedet som Vin, mit Hjerte banker knapt saa hurtigt, og min Puls er normal eller under normal: men mit Liv er stadig, hvad det var — Guds Gave, og en Gave, der skal hæges om.

Livet ligesom glatter sig selv ud, efterhaanden som det skrider frem. Erfaringen lærer os at tilegne os en ligevægtig og prøvende Tankegang, som ikke længere ophidses af voldsomme Fordomme, og dette resulterer i en vis Ro, som kan frembringe Glæde, for der kan siges meget for den Teori, at: »der gives ingen Glæde, men kun Ro«. Der er en Maade at være alt for levende paa.

I de yngre Aar jager Rastløshed og Ophidselse os af Sted og sløver vor Evne til Iagttagelse og Tilegnelse. Ældre Mennesker forstaar og skatter Bagatellerne i Livet langt bedre end de unge.

Vi kan blive utaalmodige over Alderdommens Svaghed, men vi kan erkende en Forsynets Styrelse i den. Hvis vi skulde dø paa Højdepunktet af vor Ydeevne, vilde Døden være sværere at taale. Høj Alderdom eller i det mindste delvis Svækkelse af vore fysiske og aandelige Kræfter er den naturlige Forberedelse til Døden, og det er en barmhjertig Forberedelse. Vi føler, at vi har udtømt dette Livs Muligheder, og derfor begynder vi at føle os tiltrukket af Udsigten til at forøge vor Livserfaring andetsteds. Vi begynder at blive interesserede i den usigelige Overraskelse, som venter os i det egentlige Fædreland, paa samme Maade som Leon Bloy, der, da man paa hans Dødsleje spurgte ham om hans Følelser, beskrev dem som »grænseløs Nysgerrighed«.

Samtidig er Alderdommen ud fra det naturlige Menneskes Synspunkt en besk Drik, og det er tvivlsomt, om Alverdens Filosofi kan gøre den sød.

Det er udmærket at tegne sympatiske Pennetegninger om den stoiske Ligegyldighed, hvormed den Vise med uforstyrret Sindsro ser hen til Tilintetgørelsen; men det er tvivlsomt, om denne Type paa en lykkelig Mand nogen Sinde har eksisteret. Og stadig bliver tilbage det trykkende Problem at forsone os med den stygge Foringelse af vore fysiske og aandelige Kræfter.

Uden en eller anden Slags Tro — og en levende Tro — er Alderdommens saakaldte Visdom kun maskeret Skuffelse, og dens filosofiske Forsikringer ikke meget bedre end Rævens overfor de sure Rønnebær.

Alderdommens Tragedie? Ak, den kan ikke fornægtes! Kun Religionen kan afbøde vor Svækkelse og holde vort Blik klart. Før Præsten gaar op til Alteret for at celebrere det hellige Offer, siger han en mærkelig Ting til Gud. Han henvender sig til ham som den Gud, som giver Glæde til hans Ungdom. Men Præsten kan være en gammel Mand. Med hvilken Ret taler han om sin Ungdom? Hans Ungdom ligger sikkert død og begravet i Fortiden! Men Salmens Ord bevidner den trøstende Sandhed, at man i det aandelige Liv hverken ældes eller gaar i Forfald.

Naadeslivet bliver ikke gammelt. Det er ikke Ungdommen, vi ønsker tilbage, men snarere Ungdommens Mod og Styrke, og dette kan Gud give, og dette giver han til Millioner. »Han, som har begyndt et godt Arbejde i dig, vil fuldkommengøre det indtil Jesu Kristi Dag.« Den sande Kristnes Liv vil være rigt og modtageligt paa ethvert Stadium og under alle Forhold. Han vil glæde sig ved evig Ungdom, fordi han altid vil være modtagelig, altid vil være opvakt og oplivet af Naadens Inspirationer. Chesterton siger, at »et Menneske ikke kan blive gammelt uden at blive ugideligt«; men en Kristen kan i hvert Fald blive gammel uden at kede sig. Han kan aldrig naa Bunden af sine Kræfter, fordi de rækker ud i det absolutte. Han kan aldrig faa udtømt Livets Mysterier, og derfor bibeholder han lige til det sidste sin Evne til at forbavses, beundre og begejstres. Og jo ældre han bliver, desto klarere bliver hans Opfattelse af den guddommelige Visdom og Godhed. Han føler med den h. Paulus, at »skønt vort udvortes Menneske forfalder, saa bliver det indvortes Menneske fornyet fra Dag til Dag,« og at Gud i virkelig Forstand har tilbageholdt den gode Vin lige til det allersidste.

Men saa er der selvfølgelig denne Følelse af Forladthed. Vi føler, at Menneskene har forladt os, at vi ikke længere interesserer andre. Ungdommen lever sit eget Liv, og selv Børnene, hvis Selskab vi glæder os over, vender sig bort fra gamle Mennesker. Men man kan trøste sig selv med at være vis paa den guddommelige Troskab. »Se, jeg er med jer alle Dage«; han vender ikke Ryggen til os, fordi vi ikke længere er livlige og interessante. Han er trofast med en Moders taalmodige og urokkelige Trofasthed. »Kan en Moder glemme?« spørger Gud igennem sin Profet. »Og hvis hun skulde, saa vil jeg dog ikke.« Newmans Bøn er en Bøn, som det Menneske beder, der har lært at stole paa Gud og aldrig er blevet skuffet.

»Gid han vil hjælpe os den ganske Dag, indtil Skyggerne bliver lange, og Aftenen falder paa og vort Arbejde er til Ende.«

Naar vi ser tilbage til vor Livsmorgen, saa føler vi ganske vist, at Gud dengang var os nærmere end nu. Men det er kun en Følelse. Han er de gamle nærmere end de unge, fordi de gamle trænger mere til ham. Maaske har vor Frelser en særlig Krog i sit Hjerte for dem, som er udsatte for det fysiske Forfalds Prøvelser, fordi hans menneskelige Natur ikke kendte dette Forfald. Hvorom alting er, saa er der hos Isaias et meget smukt Sted, som gamle Mennesker skulde tage sig til Hjerte:

Selv om du bliver gammel, er jeg den samme,
Og indtil dit Haar bliver graat, vil jeg bære dig,
Jeg har skabt dig, og jeg vil holde dig:
Jeg vil bære og jeg vil frelse dig.

Eet er givet, nemlig, at naar Skumringen begynder at falde, skal vi blive i Stand til at leve kun paa den Kapital, som vi har samlet i vor Ungdom. I Henhold hertil skal vi faa den Alderdom, vi har fortjent og forberedt. Derfor, om vi end maa staa Ansigt til Ansigt med, hvad den franske Materialist — af Grunde, som han utvivlsomt selv kender meget godt — kalder »Alderdommens store Angst«, saa staar vi ikke uden Hjælpemidler. Det vil sige, at Religionens Indflydelse overlever al jordisk Glæde og bliver stærkere, efterhaanden som Organismen forfalder, og Rammen opløses. Den viser sig paa Livets svindende Horisont som en straalende Aftenstjerne, der med sin Straalekrans splitter det tiltagende Mørke.

Vor Livsaften vil blive oplyst af et Haab, som vil skinne saa meget klarere imod den dystre Baggrund. Vor svigtende Evne til at fornemme det jordiske vil kun skærpe vor Evne til at fornemme det usete. Takket være Stilheden i den viggende Verden vil vore Øren være saa meget mere lydhøre overfor Himlens Musik. Paa vore falmende Kinder skal vi føle den evige Morgens Aande:

Og naar du mener dig selv fortæret,
Skal du rejse dig som Morgenstjernen,
Og du skal føle Tillid,
Fordi Haabet staar foran dig.

Kardinal Faulhabers sidste store Tale

Søndag den 6. November holdt Münchens Kardinal-ærkebiskop en af sine store Taler, som den 19. November uforkortet blev gengivet i Osservatore Romano, hvorfra vi tager de særlig aktuelle Afsnit. Forinden skal dog de Begivenheder nævnes, som blev Talens ydre Ramme. Kardinalen angreb hin Søndag med hele sin fornemme Logik og med sin Veltalenheds Magt det totalitære System saa centralt, at den anden Part ikke havde andet at svare med end voldelige Gadedemonstrationer.

Den 11. November offentliggjorde Münchens Morgenblade en Appel: »Til alle!... Mod Verdensjødedommen og mod dens sorte og røde Allierede!« I Løbet af Dagen blev det ærkebiskoppelige Palæ fra forskellige Sider advaret mod planlagte Demonstrationer og fra Kuriens Side lod man sine Oplysninger gaa videre til Myndighederne. Henimod Aften blev Efterretningerne saa alarmerende, at man bad Kardinalen om at forlade sin Residens og tilbringe Natten et andet Sted, hvad han dog nægtede. Kl. 20 talte Minister A. Wagner i en Forsamling mod Jødedommens »røde og sorte Protektorer«, og Kl. 22 begyndte Demonstranterne at samles og efter Tegn fra en Bil at angribe Kardinalens Residens. Vinduerne i Stuen og paa 1. Sal blev slaaet itu. Man prøvede at storme Porten. En Kvinde, som vilde berolige Mængden, hvoriblandt megen Hitlerungdom og S. S. Mænd, blev slaaet i Jorden. Langt om længe kom Politiet med tilstrækkeligt Mandskab og genoprettede Roen; men ingen af Demonstranterne blev arresteret.

Selve Prædikenen gik ud fra Alle Sjæles Dag og Troen paa de Helliges Samfund, som gør Himlens, Skærsildens og Jordens Kristne til Brødre. Som Svar paa en Behrejdelse, at Kirken kvæler den frie Personlighed, paavistes derefter, hvor stærkt netop Kirken fremhæver den enkeltes Betydning i de syv Sakramenter og i sin Liturgi. »Med Hensyn til Bodens Sakramente ser vi Folk staa i Kø foran Skriftestolen for at modtage Absolutionen. Det vilde være lettere for Præsten at opvække en enkelt Akt af Anger med de Hundreder af Personer, som belejrer ham, og at absolvere alle med et eneste Korstegn. Men Jesus forpligter til Syndernes Ransagelse før de forlades eller beholdes, derfor har han villet Enkeltmands Skriftemaal og derfor træder hver enkelt hen til Skriftestolen og siger: »Jeg bekender min Skyld, min Skyld«, og hvert enkelt Skriftebarn modtager Absolutionsordet paa Jesu Vegne: Ego te absolvo, Jeg absolverer d i g.«

Stærkt fremhæves Personlighedens og Individets Betydning i Kirkens Syn paa Døden og de døde. »Kammeraterne ledsager endnu engang den afdøde gennem Gaderne og holder Ligtaler, men Individets Sjæl er for længst gaaet bort og staar ene og alene foran Guds Domstol, hvor enhver bliver dømt efter sine Fortjenester og sine personlige Gerninger. »Du gengælder enhver efter hans Værker«.« (Ps. 61,13)

Livet, som fortsættes efter Døden, er den personligt fortsatte Eksistens. Det betyder ikke blot at leve videre i sine Børns Blod, i sine Venners Ihukommelse, medens Legemets Atomer dykker under i den materielle Verden. Det betyder ikke alene at leve videre i Erobringer, i Bøger, i Gerninger, i Blodets Strøm inden for det egne Folk eller i sin egen Stammes Racesjæl. Ligesom vi har levet et personligt Liv paa Jorden, saaledes vil vi ogsaa leve videre og se Gud i vor egen Person: »Jeg skal se ham, jeg selv, med mine Øjne og ikke med andre. (Job)«.

Kardinalen skitserede endvidere vor Tids Svingen fra en Overvurdering af Individet til en Slags Slaveri og udtalte: »Man siger: Den enkelte betyder intet overfor Nationen. Individets Rettigheder bestemmes kun ud fra dets Værdi for Fællesskabet. Ogsaa her er det Kirken — der uden at krænke Samfundets Rettigheder — rejser sig og forsvarer den individuelle Personligheds egne Værdi og egne Ret; den samme Kirke, som overfor Liberalismen har forsvaret Samfundets Rettigheder. Vi kan ikke undres nok: Videnskaben tier stille og lader Kirken om at bryde en Lanse for Individets Rettigheder.« Kardinalen paaviste saa, hvorledes Kirken giver Kollektiviteten, hvad der er Kollektivitetens: den troende anerkender den legale Stat, respekterer Øvrigheden og betaler Skat. Men saa fulgte Prædike-nens for vor Tid vigtigste Del, Paavisningen af, at Individet ogsaa har sine Rettigheder, ikke Pligter alene:

»Individet er ikke en Slave uden Rettigheder, ikke et Nul uden Værdi, ikke en Draabe, som opløser sig i Oceanet, ikke et Sandkorn, som forsvinder i Sandørkenen. Individet har sine egne, personlige Rettigheder. Man maa ikke betegne det som et Angreb paa Samfundet, naar de forlanger deres Rettigheder, som de har fra Gud.

Individets første Ret er Retten til at tro paa Gud, paa den sande Gud og paa ham, som han har sendt, Jesus Kristus. Naar Individet giver Staten, hvad Statens er, maa det ogsaa have Ret til at give Gud, hvad Guds er, fremfor alt at tro paa det Ord, som Gud har talt i Aabenbaringen, og ligeledes Retten til at tilbagevise Bøger og Aviser, som indeholder Blasfemier mod Gud.

Den anden Ret, nemlig at bekende sin Tro paa Gud og at deltage i Gudstjenesten. Naar Individet yder Staten Re-

spekt og Lydighed, maa det ogsaa have Ret til at yde sin Hyldest og Tribut til den højeste Herre ved Deltagelse i Gudstjenesten. Denne Frase: At tjene sit Folk er at tjene Gud, er en Blasfemi. Man har rigtignok ikke Lov til at tvinge nogen til Deltagelse i Gudstjenesten. Men endnu mindre har nogen som helst Lov til ved Tvang at holde nogen borte fra Gudstjenesten. Det var for os et grusomt Slag, at det trods biskoppelige Ansøgninger ikke blev tilladt at holde Gudstjeneste i Koncentrationslejren i Dachau.

Den tredje Ret er: At følge sin egen Samvittighed, at regulere sit Liv efter Guds Bud og at bringe sine Handlinger i Overensstemmelse med sine personlige Overbevisninger og Grundsætninger. En Person med Karakter maa, hævet over den Mistanke at ville krænke Nationen og Staten, have Ret til at danne sin egen Mening, uden at modtage blindt alt, som Aviserne forelægger for den, Retten til ogsaa at svømme imod Strømmen, til ikke at lade sig støbe i alle Former og presse i alle Skabeloner.

Naar man blandt Folk lancerer Paastande som, at Paven forstyrrer Folkenes Fredsvilje, at Biskopperne og Præsterne ikke er værdige til deres Tro, naar man med en lignende falsk Fremgangsmaade prøver at løse det kirkelige Samfunds Baand og at forberede Masseudtrædelsen af Kirken, da maa en Mand med Karakter og Samvittighed have Ret til at afvise saadanne falske Paastande.

*Den fjerde Rettighed er denne, ogsaa som Tysker og som troende, der er trofast mod Kirken, at kunne yde sit Medarbejde ved Samfundet. Vi har allerede sagt, at det er Individets Pligt at arbejde med paa Staten. Men naar dette er en Pligt, da er det ogsaa en Ret. Eller ønsker man maa-
ske, at Individet skal være en stakkels Tigger og forvist til den mørkeste Afkrog? Nej, det nationale Samfund kan kun lide under, naar de enkelte, der har baade Evner og Vilje til at gøre det i stor Udstrækning, bliver hindret i deres Medarbejde, eller dette hænder dem, som elsker Kirken og ikke vil forlade den for at sikre sig Muligheden til Medarbejde og saaledes begaa et Forræderi mod deres Tro.»
Christianus.*

Exercitiebogen

I disse Dage udkommer for første Gang en dansk Ud-gave af *St. Ignatius af Loyola's Exercitiebog*. Med Indledning og forklarende Noter af Fr. Kùpferle S. J. (Pauluskredsen, Kbhvn. 1938, 212 S., Kr. 3 indb.). Det er Pauluskredsen, der ønskede at kunne lægge den som en værdifuld Julegave paa vore Borde. Dermed har den virkeliggjort en Plan, som vort største Forlag her i Norden for godt og

vel 12 Aar siden havde tænkt paa at udføre, uden at det dog dengang lykkedes, da Oversætteren døde, før Arbejdet var afsluttet.

Den ved sit ydre Udstyr meget tiltalende danske Oversættelse er den sidste Bog, som Biskop Brems har givet sit Imprimatur. Derfor er den ogsaa et Minde om ham. Da han blev bedt om den kirkelige Tilladelse til Trykningen, var han højligt overrasket og usædvanlig glad. Det var ham øjensynligt en Tilfredsstillelse netop med denne Bog at kunne tage Afsked med den litterære Produktion i Vikariatet, og han udtalte sin Overbevisning om, at Exercitiebogen vilde faa sin store Betydning herhjemme, ligesom det skete med Oversættelserne i andre Lande.

Hvad kan da det danske Publikum vente sig af denne Nyhed paa Bogmarkedet? Jo, først og fremmest en autentisk Fremstilling af de Grundsætninger og den Aand, der efter den h. Ignatius's Idé skal beherske Jesuitterordenen. Exercitierne er nemlig den Jordbund, som Jesu Selskab er vokset frem af, og den Brønd, hvori det til Stadighed fornyer sine aandelige Kræfter. Ved Hjælp af denne Bog vil man altsaa paa egen Haand kunne kontrollere, hvad der i vore gængse historiske Lærebøger er Karikatur, og hvad der er Sandhed, naar Jesuitterordenens Maal og Aand fremstilles i dem.

For det andet kan man stifte Bekendtskab med et Aandsprodukt, som i 400 Aar har haft en forbavsende stor Indflydelse paa den katolske Kirkes Fromhedsliv. Pius XI siger om denne Bogs historiske Virkninger følgende Ord: »Næsten uoverskueligt er Antallet af dem, som i Exercitiernes hellige Ensomhed«, (hvori Bogen benyttes som Ledetraad), »fik den rette Støbning og gik frem af dem, rod-fæstede og opbyggede i Kristus (Kol. 2,7), rige paa indre Lys, overvældet af Glæde og opfyldt af den Fred, som overgaar al Forstand« (Fil. 4,7). Om den »beundringsværdige Bog selv, som er saa lille i Omfang, men saa rig paa himmelsk Visdom,« siger den samme Pave, at den lige fra 1548, da den fik pavelig Approbation med paa Vejen gennem den katolske Verden, »ragede op over de andre og var skattet som den ypperlige og fuldstændige Lærebog (med Grundsætninger og Regler) i Sjælenes Ledelse paa Frelsens og Fuldkommenhedens Vej. Den var som en udtømmelig Kilde til lige saa velprøvet som ægte Fromhed; som den mest æggende Brod og mest erfarne Vejleder til Sædernes Fornyelse og Opnaaelse af det højeste i det aandelige Liv.«

Det er denne Skat, som nu er gjort tilgængelig for et større Publikum i Danmark. Skulde Bogens Indledning og Kommentar ikke være tilstrækkelige til at borttrydde Van-

skelighederne ved den første Læsning, saa finder man yderligere Hjælp i Pius XI's Rundskrivelse om de aandelige Exerцитier, der i 1930 af »Nordisk Ugeblad« er blevet udgivet som Særtryk.*)

Ønsker nogen af Ugebladets Læsere til Fuldkommenhed at erfare og føle i sin egen Sjæls Dyb, hvad Apostlen Paulus mente, da han skrev: »Guds Rige bestaar i Retfærdighed og Fred og Glæde i den Helligaand« (Rom. 14,17), behøver man kun udholdende at gaa den Vej, som St. Ignatius viser i Exerцитiebogen. Man kommer ganske bestemt i Besiddelse af den Hjertefred, som Englene paa Bethlehems Marker sang om, da de hyldede Julebarnet, der laa i en Krybbe.

F. K.

En fælles Moral ...

Dr. med. Carl Jørgensen gaar i en Kronik i »Social-Demokraten af 16/11 ind for en Mangfoldighed af humane etiske Systemer, men indrømmer, at denne Mangfoldighed rummer en alvorlig Fare for Harmonien i Menneskenes samfundsmæssige Samliv. Den kaotiske Moralitet er ikke blot et faktisk Træk ved Nutiden. En Trusel om stadigt Kaos svæver ogsaa over al Fremtid.

Og herover er Dr. Jørgensen ikke vel til Mode, men paa Grund af den fælles Menneskenatur haaber han, at »enkelte Vurderinger til Gavn for det harmoniske Samfundsliv kunde være eller kunde blive fælles Eje for Hovedparten af Menneskeheden.« Dermed havde vi jo en objektiv Norm for Bedømmelsen af godt og ondt i Overensstemmelsen resp. i Ikke-Overensstemmelsen med Menneskenaturen. Staar de humane etiske Systemer i Modstrid med denne Norm, maatte de fordømmes som inhumane. Om Jørgensen lader denne Følgeslutning gælde, ved jeg ikke, men dermed vilde han nærme sig den h. Thomas's Opfattelse.

Med umiskendelig Sympati taler Jørgensen om Evangeliets Moral, men han kæmper dog kun for en Ligeberettigelse med andre etiske Systemer og ikke for, at den i sig indeslutter, lutret, harmonisk forenet og løftet op til et højere Trin, det gode, som de andre Systemer har.

*) Vi henviser ogsaa til vore opbyggelige Indledninger i Aar, der har gjort sig til Opgave at belyse Exerцитietankerne med Citater fra Verdenslitteraturen.

Det religiøse Moment vil han lade gælde for religiøst anlagte Mennesker, men det overses, at *Menneskenaturen er væsentlig religiøs*, saa den store Naturforsker Baer definerer Mennesket som »animal religiosum«, det religiøse Levevæsen.

Som det alment gyldige i Moralen betegner Jørgensen »hvad et Menneske finder godt, skal han tjene, og hvad et Menneske finder ondt, skal han modvirke.« Det kan forstaas paa den Maade, at Mennesket skal følge sin Samvittighed, men det maa suppleres med, at Mennesket maa tage sig i Agt for Fejltagelser i moralsk Henseende. *Det objektive gode skal Mennesket finde godt, og det objektive slette, slet.*

Mangler der Bevidstheden om noget objektive godt, da er Følgen Tilstande, som vi oplever dem i Dag. Naar der f. Eks. ikke længere findes noget Retsfundament i Staten, men kun Anskuelseernes Vilkaarlighed, som ikke har nogen objektive moralske Basis, hvorledes vil man saa skelne mellem, hvilken Borger Statens Beskyttelse tilkommer, og hvilken ikke? Det maa dog begrundes ud fra Menneskenaturen selv og fra de Rettigheder, der er givet Menneskeheden, og ikke ud fra, om man tilhører en bestemt Race eller et bestemt Parti. Skal der gives Rettigheder, som tilkommer ethvert Menneske, saa maa der i ethvert Menneske eksistere noget uangribeligt, noget uforanderligt, noget evigt, og det fører umiddelbart ind i det religiøses Omraade. En virkelig Stat beskytter den enkeltes Ret, fordømmer Mordere og Forbrydere, sørger for Agtelse for det Hellige, er de fattiges og svages Forsvarer, og saaledes bundet Retten i Kærlighed, og saaledes har netop Statsmanden Mulighed for, midt i Interessenternes Magtkampe, at repræsentere noget, som ligger over alt dette.

Jørgensen staar i et taaget Landskab, midtvejs mellem Marx og Thomas, Materialisme og Kristendom. Hvor ganske anderledes klart og grundigt kan da den kristelige Filosof gaa til Værks. Vi tænker her paa den nye Bog, der er kommet af *G. Vann, O. P. »Moral Makyth Man«* (London, Longmans, 252 S., sh. 7/6). Forfatteren, der kender Livet og Verdenslitteraturen, udvikler først den h. Thomas's Moralteorier og anvender dem paa en smuk og tiltalende Maade over for vor Tids brændende Problemer. Den Slags Bøger og Tanker trænger Verden til.

—z.

Trods alle Trængsler ...

stærk og sejrende

„Da banes den gamle Adelvej til Staden paa det høje.
Da skinner paa ny og skjules ej Guds Lys for Hvermands Øje.
Da straalet Korset paa Kirketop, og Vidneskaren staar herlig op,
og Støvet's Tunger gløde —.“ (GRUNDTVIG)

Engang imellem er det godt for os at faa Øje paa Vidernes Skare og at lytte til det, den har at sige. Det er lærerigt for den, der staar ved Rejsens Begyndelse, at faa at vide, hvorledes Førerne i Flokken kom gennem Færdens Besvær og Farer, indtil de naaede den banede Adelvej, hvorfra de kunde overskue den sidste Dagsrejses Vejstykke, det, der skulde føre dem direkte til Staden paa det høje. Forskelligt kunde Hindringerne maaske paavirke de forskellige, men Lovsangen, der tonede, naar de var overvundet, var den samme.

Vi møder denne Lovsang hos Stefanus, Kristenhiedens første Martyr, og vi møder den hos alle dem, der har lidt for deres Tros Skyld — fra Kirkens første Dage indtil Dagen i Dag. Trods ydre Nederlag var det Martyrerne, der sejrede. Troen var stærkere end Angsten. De maatte sejre ifølge den Lov, der lærer os, at i afgørende Øjeblikke kommer det mere an paa, hvad der er i os, end hvad der er om os.

Men det er ikke blot de store Heroer, der har et Ord at sige til dem, der befinder sig paa Vandring. Ogsaa fra jævne Hold lyder Vidnesbyrd, som vi fra Tid til anden bør standse for at lytte til, nøgterne Beretninger om, hvorledes denne eller hin Personlighed fandt Vej frem, og hvorledes de overskred de Barrierer, som Slægtleds Fordomme havde optaarnet foran dem.

Et slikt Vidnesbyrd træffer vi i en nylig udkommen Bog af den tidligere hollandske Undervisningsminister **Hendrik Pieter Marchant**: »Überwundene Vorurteile« (Benzinger, Einsiedeln & Köln, 148 S., Pris 2,70 Mk.). Marchant skildres fra anden Side som en fremragende Jurist og Politiker. Da han i sin Ministertid konverterede til Moderkirken, vakte det en enestaaende Opsigt. Man vilde ikke forstaa, at netop denne skarpe, logiske Aand kunde lade sig »indfange« af det katolske Livssyn. Hvorledes det gik til, fortæller M. nu i ovennævnte Bog. Aandfuldt, hist og her med et Stæk af fin Ironi, beretter han, hvorledes han Skridt for Skridt overvandt de Fordomme, der havde hindret ham i at erkende den Sandhed, hvorpaa den hellige katolske Kirkes Troslære bygger. Paa intet Punkt svigter hans Bevisførelse, paa intet Punkt viger hans Overbevisning

om, at ogsaa for den klare Tanke, for den ubønhørligste Logik, for den mest nøgterne Fornuft yder den katolske Kirkes Dogmeophygning den dybeste Tilfredsstillelse.

Og ikke blot for eet enkelt Slægtled er dette Tilfældet. I Kapitlet »Für alle Zeiten« paapeger M., at saaledes har det altid været, og saaledes vil det altid blive, fordi den absolutte Sandhed evigt er den samme:

»— Spørgsmaalet om, hvem Kristus er, har kun eet Svar. Dette Svar har han selv givet.«

Jesus, der er Vejen og Sandheden og Livet, er i Dag som i Gaar og for Aartusinder siden den eneste Magt, der evner at splitte Forvildelsens Taager.

»— Saadan er det. Forvildelsens skæbnesvangre Følger tvinger os tilbage til Sandheden. Gud hjemsøger os ikke for-gæves. Ogsaa jeg følte mig tvunget tilbage til Urkilden. Og da stod Evangeliet for mig i hele sin enkle Storhed. En uforgængelig Skat. Uforgængelig og jernfast uforanderlig.

Advent . . .

**Se, din Konge kommer!
Kirkeaarets Konge vil dig møde
Se, det dages! Over Himmelranden
skimtes Aarets unge Morgenrøde**

**Adventstiden kommer
med sit Lys til Verdens Vintermørke
Ved dets Morgenstraale
henter Slægten Varme, Lys og Styke**

**Se, din Konge kommer,
glansomstrålet, for hos dig at dvæle
bringer med sit Nytaar
Fredens Bud til bitre, bange Sjæle**

Uforgængelig i sin blivende Sandhed, uforgængelig midt i Samfundet, uforanderlig midt i Verdensudviklingen! For den rige som for den arme, for den lærde som for den fattige i Aanden: Et Under!

Hvor meget end Mennesket i Aarhundredernes Løb har forandret sine Levevilkaar, i hvor høj Grad han end er blevet en anden Type, — Evangeliets Sandhed gives os paa samme Maade, som det blev givet til vore Forfædre, og som det af Kristus blev givet til de Apostle, han sendte ud. Thomas a Kempis har i sin »Kristi Efterfølgelse« foreholdt sine Tidsfæller i det fjortende Aarhundrede denne Sandhed. At den for os Børn af det tyvende Aarhundrede er lige frisk og rammende, gav en Præst mig for kort Tid siden et Bevis paa. Han havde anbefalet en Mand, som viste Interesse for den katolske Lære, at læse Thomas a Kempis. Efter nogle Dages Forløb bragte Manden »Kristi Efterfølgelse« tilbage til Præsten og lod samtidigt de Ord falde: »Dette er ikke rigtig noget for mig. Manden er mig for personlig!« — Aabenbart var Læseren slaaet af sit eget veltrufne Portræt i det Spejl, som Thomas havde holdt op foran ham. Gives der et klarere Bevis for, at denne lille Bog er en Psykologi, som gælder for alle Tider? Og da Thomas skrev den, var allerede tretten Sekler rullet hen over Kristendommens uforgængelige, uforanderlige, urokkelige Sandheder — —.«

Marchant gør i denne Forbindelse opmærksom paa, hvor stakket en Livstid der i Modsætning hertil har været beskaaret de Værker, hvis Ophav har haft til Formaal at »forbedre« Religionen eller omdanne den, tillempe den efter »Tidens Tarv«. I M.'s Øjne er der intet mærkeligt i det. Kristus har selv skabt Fundamentet for sin Kirke. Han har gjort det, som det skulde gøres, paa den eneste rette Vis. Vejen til Ham er kun een.

»For alle Tider har Kristus givet os sin Lære. Tilbage til Ham fører Vejen. Han gav os sit Budskab mundtligt. Han overdrog Apostlene og alle, som under de skiftende Tider skulde forkynde det, den Opgave: »Sig det videre!« — Kristus bragte os ingen Bog. Han bragte det glade Budskab mundtligt, og derigennem stiftede Han sin Kirke, sin Kirke og dens Organer, som han paalagde at bevare den Lære, Han havde forkyndt, pur og ren til Dagenes Ende —«

Dette blev Kirken muligt ved den Helligaands Bistand. Jesu levende Ord fæstnedes under Aandens Indflydelse i den hellige Skrift. Det staar urokket den Dag i Dag, stærkt og sejrende i de troendes Sind.

»Jeg fandt, at denne Lære var forbleven uantastet af Aar og Angreb. Jeg saa mig tvungen til at antage den som Sandhed. Hvad man har sagt derom, hvad man har gjort

for at ændre mit Syn herpaa, har ikke haft Magt til at svække min Overbevisning, tværtimod, det har kun tjent til yderligere at befæste den — —.«

Et mandigt, et godt, et klart og fuldttonende Vidnesbyrd fra en, der har taget Stav i Haand og er fast besluttet paa at følge den gamle Adelvej, nu, da han efter en omhyggelig Søgen endelig har fundet den!

Karen Plougaard.

Nye Bøger.

Om Frelserens Pædagogik.

»*Petrus der Apostel*« af *G. Chevrot* (Luzern, Räber & Cie., 275 S., indb., Frcs. 6,50), fører os ind i Jesu Skole. Her ser vi, hvorledes den guddommelige Opdrager gennem forskellige Midler fører sine Disciple højere og højere. Hvor mange af vor Tids Spørgsmaal bliver her ikke udredet og forklaret, naar Sjælen giver sig ind under den guddommelige Ledelse med samme Kærlighed og Modtagelighed som den h. Petrus. Vi forstaar saa godt, at Kardinal Verdier udvalgte Forfatteren til denne Bog til Pater Pinard de la Boulluyé's Efterfølger paa Prædikestolen i Notre Dame Kirken i Paris.

Om Hypnose.

Efter en historisk Orientering om Hypnotisering af Dyr, lige fra Peter Kircher til Pawlow, uddyber *F. Völgyesi* i sin Bog: »*Menschen- und Tierhypnose*« (Zürich, Orell Füssli, 231 S., Ill. indb., Frcs. 8,50) det Standpunkt, som Videnskaben om Hypnose overfor Dyr og Mennesker, er naaet til i Dag. Særlig eftertrykkeligt fremhæves det sjæleliges Betydning for Lægen.

Hvad det drejer sig om.

Problemets Kærne er ikke: Mange eller faa Børn, men: Vil Mand og Hustru i Ægteskabet tilhøre hinanden imod Naturen eller i Overensstemmelse med den?« Saaledes indleder Dr. med. *Anton Stecher* sin Bog: »*Die Berechnung der fruchtbaren und unfruchtbaren Tage der Frau*« (Verlag Romos, Zürich, 87 S.), som fremlægger kort og klart det allernyeste Syn paa den saakaldte Knaus-Ogino-Takata-Smulders Metode (som jo ogsaa er omtalt i Pastor Ronges: »Et Alvorsord til Brudefolk«), man er naaet til, og Metoden selv. Dette gøres paa katolsk Grundlag, d.v.s. paa den moralske Basis, som Skaberen selv foreskriver Mennesket ved den af ham skabte Menneskenatur. Den saglige, taktfulde Bog kan anbefales baade til Læsning og Oversættelse.

Levet Kristendom.

er den allerædleste Form for Anskuelsesundervisning. Den begejstrer for Troen, opildner til Efterfølgelse. Ud fra denne Overbevisning har Sognepræsten Stephan Berghoff skrevet sin Bog »Blinkfeuer« (Regensburg, Fr. Pustet, 247 S., Mk. 3,40). En Samling paa 165 velvalgte Fortællinger om oplevede Begivenheder, meget ofte fra den allernærmeste Fortid. I et af de første Numre vil en Prøve fra Bogen tale om dens Værdi og dette saare overbevisende!

Blodvidners Blod de Kristnes Sæd.

Den 1. December 1581 blev Edmund Campion henrettet i Tyburn. Hans sidste Ord var: »Jeg dør som en trofast Katolik.« En Draabe af hans Blod sprøjtede hen paa Henry Walpole, som stod tæt ved i Trængslen. Denne nysgerrige var et Lys fra Cambridge, Digter og Satiriker. Han havde teologiske Interesser og havde været Vidne til Campions Disputatser med den anglikanske Gejstlighed. Nu vidste han pludselig, at han maatte blive Katolik. Han blev revet ind i et nyt Liv, rejste over Havet, blev Præst, og 13 Aar senere led han under frygtelige Kvaler samme Død som Campion. De, der har læst H. Bensons Romaner, har flere Gange mødt Campions herlige Skikkelse. *Evelyn Waugh* har i et pragtfulde Livsbillede tegnet den Lærde, Præsten, Helten, Martyren. Bogen er oversat til Tysk under Titlen: »Saat im Sturm«, (München, Kösel-Pustet, 215 S., indb., Mk. 4,20). I vor Tid, hvor oprigtige Katolikker i forskellige Lande maa være forberedt paa Martyriet, er det særlig kærkomment, naar saadanne Forbilleder holdes frem for os.

Nu kommer Julefesten snart.

og altsaa har vi liggende foran os *Schaffalitzky de Muckadells* aarlige Marinebog (Jespersen og Pio). I Aar hedder den »*Frisk og Laber*« — og lad den Titel ogsaa gaa som Kritik, selv om Bogen i Aar synes mere laber end ellers. Den skal nok blive slugt, der er Tradition i de Bøger — og Sensation i den amerikanske Flodhest (S. 176).

Chr. Erichsens Forlag har udsendt en lang Række Hefter i Anl. af Julen. Vi nævner: »*Julegæsten*« (Red. Fru Sigrid Opffer), *Børnenes Julegave*, *Børnenes Julehilsen*, *Glædelig Jul*, *Mit eget Julehefte* m. fl. Med Honnør skal nævnes »*Bid og Vid*« af *Bidstrup* — han er nu pragtfuld!

Forlaget har desforuden sendt os 3 Ungdomsbøger, nemlig »*Et Par Pigebørn*«, »*Bare ikke forknytt*« og »*Frk. Vips ferierer*« af henh. *Nanni Presskorn-Thygesen*, *Barbara Ring* og *Lisa Eurén-Berner*, alle tre kendte og skattede Forfatternavne.

U. C. G.

Fra Hovedstad og Provins.

Julekrybber.

En Gruppe Katolikker har i Samarbejde med katolske Kunstnere og under Navnet »Credo« grundet et »Værksted for kristelig Kunst« med det Formaal at arbejde for at fremme Kendskabet til og Udbredelsen af dansk katolsk Kunst og Kunstindustri for Kirke og Hjem.

Man har begyndt Virksomheden ved at fremstille en Julekrybbe modelleret af Billedhugger Axel Theilmann — bestaaende af en Stald ca. 38 cm høj og af Udsende som angivet paa ovenst. Postkort, desuden en lille Maria og Josefsstatue og Jesusbarnet i Krybben. Stalden — med indlagt elektrisk Lys — kan faas for 5 Kr., Josefsstatuen og Mariastatuen for hver 3,50 Kr. og Krybben med Jesusbarnet for 3 Kr. Hele Krybben kan altsaa sælges for 15 Kr. Der er desuden fremstillet et Postkort — fotografisk — af Julekrybben. Detté kan faas for 15 Øre Stykket.

Det er Meningen i Løbet af Aaret 1939 at udsende flere Relieffer og andre Statuer. Desuden paatænkes der fremstillet Vokskærter til Kirke og Hjem. Helgenbilleder, Mindebilleder for 1. Kommunion og Optagelse samt andre Ting, som kan henregnes under kristelig Kunst. Henvendelser angaaende Julekrybben og Postkortene bedes rettet til Pastor Knud Ballin, Assens.

2. Kirkemusik-Aften i Jesu Hjerter Kirke.

Jesu Hjerter Kirkes energiske Organist, Aage Bredahl, havde til den 2den Musikaften samlet et lille Ensemble af unge, dygtige Musikere, Sangere og Instrumentister, som under hans Ledelse sang og spillede med en Musikglæde og Begejstring, der ikke kunde andet end finde Genklang hos de Tilhørere, som fyldte det smukke Kirkerum. Programmet var fornemt valgt og ikke helt almindeligt. Hvor mange af os Katolikker har f. Eks. Lejlighed til at stifte Bekendtskab med en af Mozarts Messer? Kun efter nogle faa Prøver sang dette nystiftede Ensemble Mozarts »d-moll Messe a la brève« med forbavsende Sikkerhed og Præcision. Noget særligt Præg af dens Autor har denne Messe egentlig ikke; langt nærmere kom vi Mozarts Musikersjæl i Motetten »Sancta Maria for Kor, Strygekvintet og Orgel«. Allermest ved den elskelige Tonesætning til den gamle Maria-Bøn »Sub tuum præsidium«, der foredroges fromt og musikalsk af Karen Nielsen og Kristian Riis.

Ogsaa var det fortjenstfuldt at lade et Uddrag af Bachs, herhjemme sjældent sungne, »Magnificat« faa en Plads paa Programmet. Den gode Udførelse, vokalt som instrumentalt, tydede paa et forudgaaende, ihærdigt Arbejde. Organist Bredahl gav med flere Orgelsoli den vellykkede Aften et stort Plus. Hvad Kirkens Instrument kan yde af Klangvirkninger viste den kloge, fintmærkede Registrering i Pachelbels »Ciacona«, og festligt klang til Slut Bachs gamle, men evig unge »Toccatø og Fuga« i d-moll. A. E.

Næstved faar ny Skole.

Vor Frue Skole paa Præstøvej i Næstved er gaaet i Gang med en længe tiltrængt Udvidelse og Modernisering. Arkitekt Tidemand Dal har for længst udarbejdet Planer og Tegninger, og der er holdt Licitation over Arbejdet. I den sidste Tid er det Areal, der skal anvendes til Byggeplads, ryddet, og den 21. Novbr. gik Arbejderne i Gang med Jordarbejdet ved den nye Skole.

Ved en lille Sammenkomst samme Dag gjorde Sognepræsten i Næstved, Pater K. Harmer, Pater Jaworski og Arkitekt Tidemand Dal Rede for Skoleplanerne, som nu føres ud i Livet. Pater Harmer erindrede om, at Vor Frue Skole havde bestaaet i adskillige Aar, først paa Købmagergade og siden 1926, da Kirken blev bygget paa Præstøvej, i Præstegaarden. Nu er Skoleloven kommet med sine nye Krav, og vi ønsker, at vor Skole skal kunne imødekomme disse Krav. Vi har derfor ønsket at bygge en god og moderne Skole, der i enhver Henseende kan staa for Kritik. Den nye Skole vil uden Inventar komme til at koste 85,000 Kr.

Arkitekt Tidemand Dal fortalte, at den nye Skole vil komme til at bestaa af en Gymnastikfløj med Façade mod

Præstøvej og en 1-Etages Skolebygning med høj Kælder parallelt med Kirken.

Skolen skal saa vidt muligt være færdig til det nye Skoleaars Begyndelse 1. April. Elevantallet i Vor Frue Kirkes Skole er i Øjeblikket ca. 80 Børn baade fra Byen og fra Landet.

Fra den vide Verden.

Tre Salige.

November har skænket Kirken tre nye Salige: Francesca Saverio Cabrini, Maria Domenica Mazzarello og Maria Rossello.

Moder Maria Rossello, Stifterinden af »Døtrene af Vor Frue af Barmhjertigheden«, blev født 1811 af fattige Haandværkere; som den ældste af ni Børn maatte Maria Rossello først arbejde i sin Familie og derefter gaa i Tjeneste i Savone; her var det, at hun 26 Aar gammel efter sin Biskops Opfordring sammen med nogle Barndomsveninder begyndte at beskæftige sig med Ungdomsarbejdet. Paa denne Maade fødtes lidt efter lidt Kongregationen af Døtrene af Vor Frue af Barmhjertigheden, som efterhaanden udstrakte sin Virksomhed til Skoler, Hospitaler, Forsamlingscentre o. s. v. Mère Rossello ledede Arbejdet indtil sin Død 1880. Trods stor Fattigdom saa hun dog Arbejdet udbrede sig, især i Nord-Italien, og ovenikøbet slaa Rødder i Missionslandene.

Fremgang i Frankrig.

I Frankrig er Præstenøden stor. Det beviser de Tal, som saa ofte er nævnt, men som det er godt atter og atter at have for Øje: I 1900: 33,200 Sognepræster, i 1920: 30,000, i 1935: 21,000, og over 12,000 Sogne uden Præster. Men det er af Vigtighed at fastslaa, at der nu viser sig en Fremgang. Antallet af Elever i de store Seminarier er steget fra 6,500 i 1925 til 10,000 i 1935. Men hvor mange Skoler er ikke uden Præster! Hvor mange Præster er der ikke, der maa varetage 5—10, ja indtil 13 Sogne!

Milanos Kardinal om Racemyten.

Kardinal Schuster, en i Italien født Kirkefyrste, der baade paa fædrene og mødrene Side er af tysk Afstamning, holdt Søndag den 20. Novbr. i Milanos Domkirke en Prædiken, hvor han grundigt gør op med det 20. Aarhundredes Racemyte. Denne Prædiken, som er gengivet i »Italia« paa første Plads, vækker saa meget større Opsigt, som Kardinal Schuster hører til de Kirkefyrster, som hidtil stadig har bestræbt sig for at vise Imødekommenhed overfor den verdslige Magt i Italien. Kardinalen regnedes ovenikøbet for en af Mussolinis specielle Venner. Følgende denne Indstil-

ling udtrykker han Haabet om, at den italienske Races Genius og den italienske Regerings Klogskab maa virke sammen med den guddommelige Naade, saa Italien bliver skaanet for det antikristelige, antiromerske, nordiske Hæresi. Dette Hæresi vandrer hemmeligt omkring næsten overalt. Det truer Kirkens overnaturlige Fundament, det materialiserer Menneskets, Nationens og Fædrelandets aandelige Opfattelse og er blevet til en ikke mindre Fare end Bolschevismen. Den Blodmyte, hvormed man i Dag bekæmper Abrahams Efterkommere, kan i Morgen vende sig imod Augustus's og Varus's Efterkommere!

En stor Gave.

Som det vil huskes, satte De Forenede Staters Biskopper for to Aar siden Arbejdet i Gang med Opførelsen af det teologiske Seminarium i Montezuma for paa amerikansk Grund at skabe Mulighed for at uddanne Præster til Meksikos forfulgte Kirke. Da Præsteseminarierne ved en særlig Statslov er blevet lukkede over hele Meksiko, og Bygningerne inddraget under Staten, findes der ikke i noget af Landets 33 Diøceser et Sted til Klerus' Uddannelse. Det nye Seminarium, som er blevet opført ved de amerikanske Katolikkers Offervilje, og som er et af de største og bedst ledede i De Forenede Stater, er saaledes i den amerikanske Kirkes Historie den hidtil største Hjælp, som et Lands Katolikker har ydet deres betrængte Medbrødre i en anden Stat. Omkostningerne til Bygningernes Omforandring og Udvidelse, 200.000 Dollars, blev næsten fuldstændig dækkede ved de amerikanske Katolikkers Offervilje. Da det første Kursus i Teologi og Filosofi blev aabnet den 23. September i Fjor, var Antallet af Studenter fra de forskellige Diøceser i Meksiko allerede 300, og Professorernes Antal var 21. Til dette Studieaar er der anmeldt 460 Alumner. Jesuiterne leder Institutet, hvis Rektor er den meksikanske Pater Martinez Silva.

Den menneskelige Personlighed.

De schweiziske Biskopper har viet et Hyrdebrev til det aandelige Landsforsvar. Hyrdebrevet fremhæver som et vigtigt Fundament for det aandelige Landsforsvar Agtelsen for den menneskelige Personlighed, Agtelsen for Autoriteten. Den menneskelige Person er afhængig af Gud, fra ham har den faaet uangribelige og umistelige Rettigheder. Derfor er den Kendsgerning, at Mennesket stammer fra Gud, det første og det afgørende i Spørgsmaalet om Vurdering af Menneskets Afstamning. En Vurdering efter, hvilken Race og hvilket Blod de tilhører, er Nummer to og noget Materialismen, Bolschevismen, den ateistiske Kommunistunderordnet. Vor Tids Gudløsbævgelse og sammen hermed me og den kristusfjendtlige Nationalsocialisme mishandler

og tilintetgør paa en Maade og med en Brutalitet, som endnu aldrig har haft sin Lige, den menneskelige Personlighed og lader den gaa under i Massen, i Klassen, i Racen, i Nationen, i Staten.« Det andet Folkegode, som maa beskyttes, er Ærefrygten for Autoriteten. »Heldigvis,« konstaterer Biskopperne, »er Ærefrygten for den kirkelige Autoritet endnu godt forankret i vort trofaste katolske Folk.«

Brevkasse.

Vejkors.

I Tilslutning til de tidligere fremkomne Meddelelser om Vejkors tillader undertegnede sig at gøre opmærksom paa, at der ogsaa i *Blaavaand*, Danmarks vestligste Punkt, i Nærheden af Fyret er opstillet et smukt Krucifiks.

Esbjerg, 25. Novbr. 1938.

Carl Lindberg Nielsen.

Naar man drejer af fra Hovedvejen Roskilde—Hillerød ned mod Jyllinge, ligger der ved Gravhøjen »Spraglehøj« et gammelt Vejkors, vel en 20 Meter fra Vejen. Korset er af Størrelse og Form som Hellig Anders Kors ved Slagelse, det er anbragt paa en lille Forhøjning, og der fører en Sti op til Korsets Platform, der bestaar af flade Sten. Hvem har rejst dette Kors, og hvor gammelt er det? Jeg spurgte flere om dette, en Dag jeg passerede det, men kunde kun faa det Svar, at det altid havde været der. En Dreng gav det smukke Svar, at det var rejst til Minde om »vor Herre og Frelzers Lidelse«.

Kan nogen af Bladets Læsere give nærmere Oplysninger? Der foresvæver mig noget om, at jeg har læst eller hørt om Jyllinge-Korset?
P. J.

Nicolaus Steno's Gilde. Paa Steno's Dødsdag, d. 6. Dec., vil den hellige Messe blive læst for hans Helgenkaaring i Jesu Hjerter Kirke Kl. 7.
P. G. V. O. Wanscher.

St. Michaels Klub. Sjølemesse Mandag i Advent d. 5. December Kl. 7½ i Jesu Hjerter Kirke for afdøde Medlemmer af St. Michaels Klub. Klubaften Mandag d. 5. December Kl. 8 hos Klubbens Sekretær, Fru Politiadvokat Lotinga, Borgmester Jensens Alle 9², Ø. Paa Grund af den tilstundende Jul bortfalder næste Møde i Dec.

Vincentsforeningen for Herrer afholder Generalforsamling Søndag d. 11. Dec. 1938 efter Højmessens i St. Ansgars Kirke Kl. 11¼ i Forsamlingssalen, Bredgade 67² o. G. Alle Medlemmer og andre Interesserede indbydes venligst.

Julefest i St. Andreas Menighed. Den 28. Dec. oprinder Dagen for Julefesten i St. Andreas Sogn. Festen afholdes som sædvanlig i Charlottenlund Palmehave.— Elever fra St. Joseph Søstrenes Skole i Ordrup er ved at indstudere en rigtig Julekomedie, og ogsaa »Rygaard« er med i Arrangementet.
K. R.

Søg Optagelse i Cistercienser-Søstrenes Alderdoms- og Hvil hjem i »Villa Bellis«, Køgevej, Taastrup. Telefon Taastrup 374. Hjemmet er Nabo til Kirken. Prisen er fra 75, 80 og 100 Kr. for fuld Pension.
Søster Maria Vincentia, Priorinde.

Den mest omsorgsfulde Pleje

af hospitalsuddannede Sygeplejersker. Kronisk syge, svage og ældre modtages. Fru **Hejnæs**, C. V. E. Knuthsvej 18. Helrup 2559. Medlem af D. S. R. Nær den katolske Kirke paa Bernstorffsvej.

Kirkelig Kalender

<p>Dec.</p> <p>4. S. 2. Søndag i Advent.</p> <p>5. M. Dag i Frans Xavers Oktav.</p> <p>6. Ti. Nikolaus.</p> <p>7. O. Ambrosius — Vigilie.</p> <p>8. T. MARIAS UBESMITTEDE UNDFANGELSE.</p> <p>9. F. 2. Dag i Oktaven.</p> <p>10. L. Oktav af Frans Xaver.</p>	<p>Dec.</p> <p>11. S. 3. Søndag i Advent. — Marias Ubesmittede Undfangelse.</p> <p>12. M. 5. Dag i Oktaven.</p> <p>13. Ti. Lucia.</p> <p>14. O. 7. Dag i Oktaven. — Tamperdag*.)</p> <p>15. T. Oktav af Marias ubesm. Undfangelse.</p> <p>16. F. Eusebius. — Tamperdag*.)</p> <p>17. L. Tamperdag*.)</p> <p style="text-align: right;">*) Faste- og Abstinensdag.</p>
---	---

<p>Dec.</p> <p>4. S. 2. Søndag i Advent (5—48); 2. Sæt Bønner: Petrus Chrysologus (771—601), 3. Frans Xavers Oktav (771—599), 4. Barbara ([56]—[56]).</p> <p>5. M. † Dag i Frans Xavers Oktav (770—599); 2. Ferialdagen (6—48), 3. Sabbas ([53]—[53]), 4. Om Fred*.)</p> <p>6. Ti. Nicolaus (772—602); 2. Oktaven (771—599), 3. Ferialdagen (6—48), 4. Om Fred*.)</p> <p>7. O. Ambrosius (775—604); 2. Oktaven (771—599), 3. Ferialdagen (6—48), 4. Vigilien (775—604); Slutningsevangel.: Vigiliens (1070—904).</p> <p>8. T. MARIAS UBESMITTEDE UNDFANGELSE (776—606); 2. Ferialdagen (6—48).</p> <p>9. F. † 2. Dag i Oktaven (777—607); 2. Frans Xavers Oktav (771—599), 3. Ferialdagen (6—48), 4. Om Fred*.)</p> <p>10. L. Oktav af Frans Xaver (770—599); 2. Marias ubesm. Undfangelses Oktav (777—607), 3. Ferialdagen (6—48), 4. Melchiades ([5]—[5]).</p> <p style="text-align: right;">*) Bønnen om Fred findes i Nr. 44.</p>	<p style="text-align: center;">Ugens Messebønner</p>
---	---

Til nedsat Pris. Haandbogen for St. Dominikus Tredie Orden, som ellers koster i Gedeskind 6 Kr. og i Imitation 4 Kr., kan indtil 1. Januar faas til henholdsvis 5 Kr. og 3 Kr. Da det har vist sig, at mange ogsaa uden for Tredie Orden gerne vil eje et Mariaofficium paa Dansk, egner Bogen sig fortræffeligt som Julegave. Særtryk af St. Thomas Bønner er samtidig nedsat til 25 Øre. Ved Henvendelse til Grevinde Scheel, Ndr. Frihavsgade 26, København, Telf. Øbro 4453 x, ekspederes Bøgerne omgaaende.

KALENDEREN FOR 1939

er udkommet og faas hos Ekspeditionen, Katolsk Menighedskontor, Bredg. 64, Kbhvn. K. (Kl. 15-17), i Kath. Boghandel, Stenosgade 3, Kbhvn. V., samt ved Kirkerne. Pris 40 Øre. Kalenderen tilsendes mod Indsendelse af 50 Øre i Frimærker.

Ansgariusforeningen.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Afliveret til Postvæsenet Torsdag d. 1. Dec.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariustoreningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Eksnødtionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træfætid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 50

Søndag den 11 December

1938

INDHOLD: Glæd jer altid i Herren! - Ikke værdig til at løse Hans Skorem... - Troens tabte Land. - En polsk Spaadom. - Bobola. - Vi er aldrig passive — - Talt og skrevet. - Den sidste Høvding vindes. - Tyrrell og Newman. - Nye Bøger. - Fra Hovedstad og Provins. - Fra den vide Verden. - Brevkasse. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner. - Avertissementer.

Glæd jer altid i Herren!

III. Søndag i Advent.

Phil. 4,4.

Forventningens Glæde er ogsaa en Glæde. Efter at Herren havde kundgjort sin Opstandelse, levede hans Disciple i glad Forventning om ny Aabenbarelses. Og hver ny Aabenbaring tjente til at forhøje deres Forventning. Emaus-Disciplene, som under Brødets Brydelse havde genkendt deres Herre, ønskede brændende hans fortsatte Nærvær. »Herre, bliv hos os!«

Ogsaa for os bryder Jesus Himmelbrødet. Bak lukte Døre, naar vor Sjæl og Aand har stængt Verden ude og helt har samlet sig om Ham, viser det sig, at Han er til Stede — med de gennemborede Hænder fulde af Naade. Og vore Hænder tør hæve stadig nye aandelige Skatte af Hans dybe Vunder, medens den overvældende Naade lægger os Disciplenes Ord paa Læben: »Min Herre og min Gud!«

For M. v. Greiffenstein var under hendes aarelange Sygdom den daglige Kommunion den største Trøst: »Aarle, førend Gryet stiger rosenrødt paa Himlens Bue, Herrens Engle knæler stille i Forventning ved min Stue —. Aarle, førend Solen stiger, har jeg Ham i Sjæl og Sinde,

og al Livets Nød og Smerte gaar mig for en Stund af Minde.«

Ivan Saric beder:

»Spøgelserne truer mig derude,
og mod Lyset skriger angst min Sjæl:
Dræb den skumle Hær og gør mig sæl!*)
Send din Straale til min Hyttes Rude!
Herre, bliv her, og lad dine Flammer
paa mit Hjertes Esse skabe Liv!
Væk min Vilje! Tal dit stærke »Bliv!«,
saa til Daad jeg iler fra mit Kammer.«

Som Mødested har Herren med sine Disciple aftalt et Bjerg i Galilæa. Der venter Han dem. Og hvor de strømmer til dette Sted! »Mere end 500 Brødre.« — For os ligger dette Bjerg lige i Nærheden. Fra den nærmeste Kirkes Tabernakel svæver disse Ord os i Møde: »Se, jeg er med eder alle Dage« og alle Nætter, og jeg venter eders Besøg. Hvert Besøg er et længselsfuldt ventet Svar paa Spørgsmaalet: »Petrus, elsker du mig?«

»Hør: Fra Tabernaklet blide Klange!
Tonevæld af Paradisets Sange
fra det Høje, fra det Dybe stiger
Tonerne mod Evighedens Riger — —
Og den Sjæl, som ræd for Mørket gyser,
selv du mildt mod Hjemmets Strande lyser.
I det lave Telt er du til Stede,
for at jeg hos dig kan bo i Glæde —« (Ivan Saric)

R. Most beder »Foran Monstransen«:

»Endnu et Øjeblik, o, lad mig dvæle,
endnu et Øjeblik, o, lad mig skue,
endnu et Øjeblik, o, lad mig drikke,
livsalige Kilde, af dine friske Strømme — —!
Hør, hvor jeg jubler for dine Fødder,
se, hvor jeg lyser i din Glans — —!
O, saa gennemglød da mit Væsen,
omskab mig i din Lignelse, o Sol!
at jeg, ogsaa naar jeg gaar fra dig,
ved dit Lys er forvandlet — — —«

Herren, som gik Korsets Vej til den evige Herlighed, vil sige til os, som han sagde til Petrus: »Følg mig!« Lad dig

*) Sæl = det gamle nordiske Udtryk for »lykkelig«, »tryk«.

føre derhen, hvor din bange Natur kvier sig for at gaa! Han vil hjemsøge os. Han vil sende os Prøvelser. Hvad den gamle Adam frygter, som den syge frygter en smertefuld Operation, vil være til vort Bedste, til vort aandelige Held. Lidelser, modtagne af Herrens Haand, er en Velsignelse. Derfor: Glæd eder altid i Herren, selv under de sværeste Prøvelser.

J. H. Newman har forstaaet dette:

*Hver Gang jeg sank i Angst og Frygt,
og Haab forlod min Vej,
din Hvisken, Herre, gav mig Mod:
»Frygt ej, thi det er mig!«
Og vakled jeg for uvant Slag,
og tvang det mig i Knæ,
»Frygt ej, det er kun mig!« kom blidt
som Lindring for min Ve.
Jeg følge vil din Vej, hvad end
sig taarner op paa den;
fra hver en Røst mig naar det Ord:
»Frygt ej! — Jeg er din Ven!«
Og kalder Domsbasunen mig
fra Grav til Regnskab hist,
af Tonebruset hører jeg:
»Han er din Frelser, Krist!«*

— ch —

Ikke værdig til at løse Hans Skorem

»Tyske Lærere vil ikke undervise i Religion«. Saaledes meddelte forleden et københavnsk Aftenblad fra Tyskland, og selv om vi efterhaanden forstaar baade at trække fra og lægge til ved Efterretninger fra Lande, hvor baade Jubel og Harmen, Racebegejstring og Vantro som oftest sker paa Kommando, mærkes alligevel Hensigten. Man vil umuliggøre Religionsundervisningen, nedsætte Troen, fortie Sandheden om Kristus og hans Ord, erstatte de hellige Bud med selvlavede, nationale, udlevere Religionen til enten mild eller vild Foragt.

Denne Tendens findes til syvende og sidst ogsaa uden for Tyskland. Ogsaa herhjemme er der Mennesker, som

ikke vil undervise eller undervises i Religion. Eller man anser Tro for en Biting, som ikke hører til i den moderne Verden. Der er Forældre, for hvem Børnenes religiøse Opdragelse er den ringeste Bekymring, og der er unge, som danner sig den Opfattelse, at de ledende, de indflydelsesrige, de lærde og dygtige ikke er religiøst endsige kristeligt interesserede.

Vor Tid har derfor godt af at lytte til Johannes, Døberen. Han var en hel Mand, opdraget gennem en streng Ungdom, han var den raabendes Røst i Ørkenen, Folket lyttede til hans Ord, selv de Skriftkloge havde Respekt for ham, ja, en Konge skjælv for hans dristigt udslyngede: »Det er dig ikke tilladt.« Og netop Johannes bekender, at han selv ikke er den i Sandhed store, denne staar i vor Midte: »Han er den, som skal komme efter mig, den, som er forud for mig, og hvis Skorem jeg ikke er værdig at løse.«

Den gamle Pagts sidste Profets ydmyge Holdning over for Gud er ikke en Undtagelse. Hvor som helst der fandtes ægte menneskelig Storhed, der var den ogsaa troende og bøjede sig for Gud og hans eenbaarne Søn.

Den store Opfinder og Forsker E d i s o n, Opfinderen af Fonografen og Grammofonen, af den elektriske Glødelampe og Biografen, o. s. v., Indehaveren af over 1200 amerikanske Patenter, troede paa Gud. Da han engang havde bestaget det højeste Taarn i Verden, Eiffeltaarnet i Paris, indskrev han sig i den gyldne Bog og tilføjede: »Disse Ord tilegnes Herr Eiffel, Ingeniøren, den modige Bygmester af Ingeniørkunstens kæmpemæssige og egenartede Mønsterarbejde, fra en Mand, der har den største Respekt og den største Beundring for alle Ingeniører, særlig for den største iblandt dem, Gud. T h. A. E d i s o n.«

Den svenske Opdagelsesrejsende S v e n H e d i n, som blev berømt ved sine Forskninger i det Indre af Asien, skriver: »Uden den levende og sikre Tillid til Herren og til hans almægtige Beskyttelse, vilde det have været umuligt at holde ud i 12 Aar i Asiens utilgængelige Egne. Paa samtlige mine Rejser har Bibelen altid været min Ledsager og min bedste Læsning.«

En af Verdenskrigens største og ædleste afdøde, Admiral G r e v v o n S p e e var en Mand, i hvem Kristendom og Heltemod var forenede i vidunderlig Harmoni. Som Fører for den tyske Flaade vandt han den 1. November 1914 den straalende Sejr over de engelske Skibe ved Coronel. Men den 8. December 1914 blev han ved Falklandsøerne angrebet af en overlegen Stridsmagt, og efter en heltmodig Modstand sank den tyske Eskadre med vajende Faner. Efter Slaget sagde Føreren for de engelske Skibe: »De har præsteret,

hvad ingen anden Flaade i Verden vil kunne gøre dem efter.«

Admiral v. Spee var en dybt troende Kristen. Han nedstammede fra en from katolsk Familie og holdt i sin egen Familie Gudstroen og Kristendommen højt og hellig. Efter hans og hans to Sønners Heltedød — Sønerne faldt sammen med Faderen — læste man dengang i de tyske Aviser en tredelt Dødsanmeldelse med følgende tre indledende Vers fra den h. Skrift:

»Men nu bliver Tro, Haab og Kærlighed, disse tre, men størst blandt dem er Kærlighed.« (1. Kor. 13,14).

»Jeg har stridt den gode Strid, fuldendt Løbet, bevaret Troen. For øvrigt er Retfærdighedens Krone henlagt for mig, som Herren, den retfærdige Dommer, vil give mig paa den Dag, men ikke kun mig, men ogsaa dem, der elsker hans Komme.« (2. Tim. 4,7,8).

»En herlig Lod er tilfaldet mig, thi en herlig Arv har jeg faaet.« (Ps. 15,6).

Slutningen af den gribende Anmeldelse lyder:

Jesus, for dig lever jeg, Jesus, for dig dør jeg, Jesus, din er jeg i Livet og i Døden. Jesus vær mig naadig, vær mig barmhjertig, Jesus tilgiv mig alle mine Synder. R. I. P.

Med Rette skriver »Kölnische Volkszeitung« den 7. December 1934 om Sejrherren fra Coronel bl. a.: »Søkrigens Viking var samtidig en Kristi Bekender. I hans Væsen var det ene uadskilleligt fra det andet. Naar Dødsanmeldelsen sluttede med Ordene: Jesus, vær mig naadig, Jesus, vær mig barmhjertig, Jesus, tilgiv mig alle mine Synder, saa udtalte den hermed det dybeste om Rigsgreven, hvis Ydmyghed for Gud var eet med hans heltemodige Kampmod for det jordiske Fædreland.«*)

Troens tabte Land

En temperamentsfuld, engelsk Aristokrat, udstyret med rige Evner og digteriske Anlæg, foretager dristige Rejser i fremmede Lande. Han deltager med Ildhu i Kampene for Indiens, Ægyptens og Irlands nationale Frihed. I Irland bliver han under Udfoldelsen af sin Virksomhed fængslet. Om denne eventyrlige Skikkelse beretter *E d i t h F i n c h* i sin Bog: *W i l f r i d S c a w e n B l u n t* (1840—1922). (London 1938, Jonathan Cape, 415 S. ill., 15 sh).

Blunts Forhold til bekendte katolske Personligheder som Kardinal Manning, Redmond, W. Meynell, Fr. Thompson og H. Belloc giver os paa Forhaand Interesse for ham.

Gribende er Blunts stadig tilbagevendende Klager over,

*) Fra W. Freischlag, glauben Sie an einen Gott? (München 1938 Herold-Verlag. 56 S. Rm. 1).

at han har forlist sin Tro. Om sin Pilegrimsfærd til den »Evige Stad«, skriver han saaledes:

Saa knæled jeg til sidst i Rom, hint Maal
for mange knuste Hjerter, trætte Sjæle!
Men ingen kom vel med saa delt et Sind
som jeg — før i den dybe Fred at dvæle. — — —
Hvem blir ej her en ydmyg Bønnens Daare,
ombølget af Apostelstadens Luft?
Jeg knæler og tilbyder Gud min saare,
min taabelige, flakkende Fornuft.
Hvem knæler ikke for at naa den Lykke
paa ny at fødes, se med Barnets Øje,
en Barnets Verden een Gang til at bygge,
frigjort fra Synd, i Lyset fra det høje?

Og han beskriver to Steder i sin Bog Audiensen hos Leo XIII:

»Min Modtagelse hos den Hellige Fader var saaledes, at den rørte og overraskede og betog mig — indtil Forvirring. Jeg hørte Døren blive lukket bag mig, og jeg fandt mig alene, absolut alene med et Væsen, som var saa nær det Guddommelige, som noget Væsen paa denne Jord kunde være — —«

»— Hvad jeg næsten ikke kan finde Udtryk for, er den mærkelige personlige Interesse, han syntes at føle for den, han talte med, og som gav mig Mod til at tale om mine egne aandelige Anfægtelser, som man gør det i en Skriftestol, og ligefrem bede om hans Hjælp. Han kunde ikke give mig alt det, jeg bad om, men da jeg forlod ham, brast jeg i Graad.«

Aldrig glemte Blunt, hvad han skyldte sin Opdragelse hos Jesuiterne i Stonyhurst. »Minderne fra Stonyhurst fylder altid mit Sind med blide, lykkelige og gode Følelser, og jeg ønsker, at jeg stadig troede paa det, jeg troede paa, da jeg var der, og at jeg endnu handlede, som jeg gjorde, da jeg var en Dreng paa tolv Aar.«

Da hans ældre Broder Francis i 1872 døde og i Franciscanernes Ordensdragt blev begravet i Kirken ved det Kloster, han i Crawley havde oprettet, skrev Wilfrid:

Din Vej var ikke min. Dit Liv var Fred.
Og mit var stadig lutter Kamp og Strid — — —.
Du var en Helt, en Mand, som alle kendte
og stoled paa. Af mange elsket, og du var for mig
et Taarn af Styrke, ja, en Helligdom,
hvorhen jeg flyede fra Verdens Slagmark,
hvis Skarer saaredes af mine Hænder,
de blodbestænkede Hænder, hvormed jeg
nu klamred mig til din Uskyldighed —.

Fandt Blunt nu selv den Fred, som han elskede og beundrede hos sin Broder?

Hans diplomatiske Tjener førte ham i 1860 til Konstantinopel. Der kom han for første Gang ind i en absolut ikke-kristelig Atmosfære. Her begyndte han at blive efterladende i sin katolske Praksis. Ved Gesandskabet i Frankfurt, hvortil han i 1861 blev forsat, var Blunt omgivet af udtalte Tvivlere og Vantro. Her blev drøftet Bøger, som stod paa Index. Han skrev til sin Skriftefader i England og spurgte, om det var ham tilladt at læse disse Bøger. Da han modtog et benægtende Svar, læste han alligevel Bøgerne og begik derved, hvad han kaldte sin »første Løsrivelsessynd«. — — Paa sine Rejser i Orienten blev han Islams Forsvarer. Men efter grundigere Studier af den islamitiske Tankegang bekender han: »Min Erfaring angaaende *Senussia i Sivah* har overtydet mig om, at der intet Livshaab er at finde i Islam«. Derudaf drog han den mærkelige Slutning: »Jo mindre Religion, der findes i Verden, des bedre er det maaske.«

Men ved Siden af alt dette havde Blunt dog Tro til de Helliges Forbøn. Paa en lille Votivtavle i Holywell takker han for en Bønhørelse: »Opsat her i taknemmelig Erkendelse af Helbredelse for langvarig Sygdom — efter at have bedt ved St. Winifred's Kilde. Af hendes Tjener W. S. B., 19. Oktober, 1898.«

Under Livets skiftende Kaar synes Blunt næppe at have fundet den Fred, hans Broder sad inde med. Fandt han den til sidst — i Døden?

Forfatterinden siger: Visse af hans Venner mener, at han i sine sidste Øjeblikke genvandt den Tro, han aldrig i Virkeligheden havde tabt helt, og fandt Fred i den katolske Kirke og dens Troslære. Det er i hvert Fald en Kendsgerning, at han modtog den hellige Kirkes Naademidler umiddelbart før sin Død d. 12. September 1922.

— ch —

En polsk Spaadom

Efter Slaget ved Warszawa — Miraklet ved Weichsel-floden 1920 — sendte Marskal Pilsudski følgende Skrivelse til den Hellige Fader: »Siden Begyndelsen af Verdenskrigen, som nu synes af skulle slutte, har den Almægtige vitterligt velsignet vor heltemodige Hærs Kræfter. Stik imod vore Fjenders Planer er vort Fædreland genopstaaet, noget som efter menneskelige Beregninger syntes næsten umuligt.

Takken for Fuldbyrdelsen af denne Retfærdigheds-handling i Menneskehedens Historie skylder vi vore Værnehelgeneres mægtige Forbøn, og særlig Andreas Bobola's, som den polske Nations ganske særlig udvalgte.

Det er af denne Grund, Hellige Fader, at vi anraaber Deres Hellighed om at sætte den salige Andreas Bobola blandt Helgenernes Tal.«

Bobola

Et smukt litterært Mindesmærke har en fransk Jesuit rejst sin polske Medbroder, nemlig *H u g u e s B e y l a r d* i »*La vie de saint André Bobola*« (1591—1657), (Paris, Editions Spes, 116 S., Frcs. 9,—.) Herfra hidsættes følgende sølsomme Beretning:

»I »*Civiltà Cattolica*« af Juli 1854 kunde man læse: »I Wilna knæler i 1819 en Dominikaner, Pater Korzeniecki, i Bøn i sin Celle og beklager sig stille til Pater Bobola, som han føler stor Hengivenhed for, over den ulykkelige Tilstand i Polen. Han minder ham om den Forudsigelse, som man tilskriver ham, og som gaar igen fra Generation til Generation; hvornaar vil han dog virkeliggøre den?

Saa viser Martyren sig for Korzeniecki. Han peger hen paa Vinduet i Cellen. Munken rejser sig, aabner Vinduet, og et ukendt Landskab ligger udbredt for hans Øjne. »Den Slette, som Du ser der foran Dig,« siger Bobola, »er Territoriet i Pinsk, hvor jeg havde den Ære at lide Martyriet for Jesus Kristus. Se igen.« Derpaa saa Dominikaneren en Slagmark, dækket med fremmede Hære: Russere, Tyrker, Franskmand, Englændere, Prøjsere og andre, som han ikke kendte, indviklede i en rasende Kamp. »Naar denne Krig er Slut, vil Polen genopstaa, og jeg vil blive udnævnt til dets Værnehelgen. Som Tegn paa Sandheden i dette Syn efterlader jeg Aftryk af min højre Haand paa dit Skrivebord.« Pateren konstaterede virkelig Tilstedeværelsen af Tegnet paa sit Arbejdsbord af Træ. Han meddelte sine Ordensbrødre og Jesuitterne i Wien sit Syn. Det er en af dem, som offentliggør Beretningen i 1854. Men det bliver forbeholdt en anden Generation at se den berømte Forudsigelse gaa i Opfyldelse.«

Mellem Mødre.

Vi er aldrig passive —

En Mand, der paa sine Embedsrejser befor hvide Ødemarker, stenet Fjeld og strømskaaren Havis, har lært mig det Ord, hvis Begyndelse staar oven over disse Linjer. Naar han havde tilbagelagt sin Slædefart mere gaaende end kørende, ja, nærmest i en Flugt som Vindens over Højsletten om Kap med sine rapfodede Hunde, og han havnede ved en Boplads, hvor hans Komme var ventet med Længsel, havde

han altid Raad til Smil og lystige Ord. Hundene fik Æde straks. Han selv gik først paa Omgang i Hytterne med sit Jagtbytte paa Skuldrene. Thi selv om Manden kan baade Latin og Græsk og kan citere Søren Kierkegaard, saa haandterer han med mindst lige saa stort Mesterskab et Gevær som en Bog, og han yndede at lade Resultatet af sit Jægerheld understøtte Uddelingen af, hvad han ellers kom med. Det var en god Kombination. Thi vel ansaas Mandens Ord for rent Guld, og visselig kunde hans Person faa en til at glemme baade Nød og Plage og Fortrædeligheder, men en nyskudt Rype — oven i Handelen eller som en ekstra Understregning af den gode Vilje, som ingen faldt paa at tvivle om — en Rype til at putte i Gryden er heller ikke ilde. Rørtes man over en saadan Form for Røgt af Embedspligter, eller smilede man ad den, ja, da kunde man faa det Svar, undertegnede en Gang fik: »Ja, ja! Vi er jo aldrig passive over for hverandre. Enten gi'r vi, eller ta'er vi. For det meste gør vi begge Dele!«

»De ogsaa?« sagde jeg og tænkte paa, at jeg aldrig havde set ham i anden Situation end den, der minder om Sædemandens.

»Netop jeg! Altid! For Resten ta'r jeg mere, end jeg gi'r!«

Det vilde jeg nu ikke mundhugges med ham om og lod ham have det sidste, smilende Ord. Men ellers var der Protest i mit Sind.

Nu ved jeg, han havde Ret.

Han ejede et vidunderligt Sind. Stod han i en lav Stue, glemte den mistrøstige Bedstemor, (som paa Grund af sin høje Alder var gaaet ned i Rangen og derfor havde Stue nærmest Udgangslemmen, hvor hun nød al den Træk og Kulde, som fremkom, naar Lemmen gik op og i), sin Gigt og smilede som en Tyveaarig. Den unge Mor havde pludselig intet at klage over hverken paa Børns eller egne Vegne, og Manden, der i haardt Humør for nylig havde bedyret, at Vorherre havde forladt Bopladsen, fordi der i samfulde tre Uger ingen Fangst havde været, blev klar over, at vil man takkes Vorherre, da skal man tage det gode med det onde som en — ja, netop som en Mand! Se, saadan delte han ud, denne Gæst, som kom susende gennem Polar-nattens Mørke, som slet ikke er et Mørke, men et straalende Hav af mange Slags Lys.

Intet Under, at en begejstret Gammelmor kaldte ham sin »lille Sol«. Det samme kaldte hun sin Lampe, den, der bestod af en Vegstens*) Skaal, fyldt med Tran, hvori en svømmende Væge brændte med sin klare Flamme. *Lille Sol* er et godt Navn, og Sammenligningen var saa god, som

*) En blød, skiferlignende Sten.

kun primitive Folk har Evne til at drage den. En Lampe brænder ikke uden Olie. Mandens Væsen virkede som en varm og lysende Flamme i Stuer, hvor Bekymring havde haft til Huse. Men den Glæde, han skabte, var Olien, som nærrede hans lyse Sind.

Jo, han baade gav og tog! Og det er vist rigtigt, at han tog mere, end han gav, for det gør man altid, naar man giver!

Det er en ubønhørlig Lov. En velsignet Lov, hvis det, man giver, er godt. En tung og uheldsvanger, hvis man fra sin aabne Haand drysser ud det, som ondt er — —

Jeg kunde godt i disse Linjer have tegnet Dem Billedet af en Kvinde, der virker lige saa lyst og godt som hin arktiske Mand. Jeg mødte hende netop i Dag: en henrivende gammel Kvinde af vor gode, danske Landadel, som i sine Børns og Svigerbørns Hjem kommer og gaar som Livet i Huset. Men for en Gangs Skyld skal vor lille Mødrekreds stedes Ansigt til Ansigt med en Mand. Lad os se stort paa det og indrømme, at af og til kan vi godt tage Mændene til Eksempel!

Og lad os i denne Tid, hvor vi forbereder vore Julegaver til store og smaa, skrive os Jægersmandens Moral bag Øret! Og lad os huske Konklusionen af den, saa ogsaa vi kommer til at høste rige Renter af det, vi deler ud!

Giv Penge! Giv Gaver! Giv Ord! Giv Gerninger! Giv Smil! Giv kærlige Tanker!

Giv dit Sinds Solskin til den fremmede og til den, der staar dit Hjerte nær! Det danske Klimas Solhvervsmørke kan nok hist og her trænge til en lille Sol.

Og under vore Bestræbelser for at lyse op i vor Næstes Tilværelse og i vor Flid for at gøre andre glade lykkes det os maaske at gøre os selv en lille bitte Smule værdigere end før til at høre Julens skønne Hilsen: »Fred for de Mennesker, som har en god Vilje!«

Lillemor.

Talt og skrevet

I »Aarhus Stiftstidende« har Stiftsprovst Skat Hoffmeyer skrevet en Artikel om »Teologiens Forfald«, en Artikel, der er interessant baade ved det, den siger, og det, den ikke siger. Hvad det første angaar, hævdes det, at

»Teologiens Forhold bestaar ikke deri, at den ikke kan faa alle Det nye Testamentes Synspunkter til at rime sammen.«

Jeg er ikke i Tvivl om, at det kan volde Vanskeligheder uden Kirken's Vejledning at faa det til at rime, men hvad saa med Vorherres Løfter om Helligaandens Vejled-

ning til al Sandhed? Det er dog en frygtelig Tanke ikke at faa »Det nye Testaments Synspunkter til at rime sammen«. Det er jo intet mindre end en Sejlads paa et oprørt Hav uden Kompas og Ror.

Artiklens Forfatter mener, at »den reformatoriske Tanke: Frelsen skyldes Gud alene« er det, der let kan føre til

»en Forkyndelse, som glemmer en hel lang Række Jesus-Ord. »Den, som ikke tager sit Kors op og følger mig...« — »Gaa hen og gør ligesaa.« — »Saa vær da fuldkomne...« — »Hvad I ikke har gjort mod en af disse mindste, har I heller ikke gjort imod mig.« O. s. v. Det drejer sig kort udtrykt om Bjergprædikenen og dens Forkyndelse af Guds Vilje med Hensyn til, hvordan vi Mennesker skal leve med hinanden.«

Det er jo uimodsigelig rigtigt, at det er en Teologi i Forfald, der glemmer Bjergprædikenen, men jeg synes, at Stiftsprovsten burde have fortsat med flere og mindst lige saa vigtige Punkter i det nye Testamente, som den protestantiske Teologi har glemt, nemlig Indstiftelsen af Kristi Kirke og Helligaandens Virksomhed gennem Kirken: »Ligesom Faderen har sendt mig, saa sender jeg Eder —«, »Hvad I binder paa Jorden, skal være bundet i Himlen, og hvad I løser paa Jorden, skal være løst i Himlen«, »Du er Petrus — —«, »Vogt mine Lam — —«, og »Hvo som ikke hører Kirken —« etc.

Men det er maaske netop det, man ikke kan faa til at »rime sammen« med Protestantismen i øvrigt.

Prof. Johannes Jørgensen sender os et Ud klip fra »Svenska Dagbladet« af 29/11, hvori findes et Referat af den senere Tids Kirkemøde i Sverige, hvor der bl. a. drøftedes Haandbogsrevisionen. Under Diskussionen udtaltes Ønsket om, at de dogmatiske Steder i Ritualet, som var saa vanskelige at acceptere for mange af Nutidens Mennesker, som dog af indre Trang drives til Kirken, maatte ombyttes med mere religiøse. Saaledes gik Professor Ahnlund ind for Udvalgets Betænkning, som fremhæver Vigtigheden af, »at visse dogmatiske Udtryk, som for mange gør Tilegnelsen af Trosindholdet vanskeligt, maatte erstattes af rent religiøse.«

Biskop Andræ udviklede sit Syn paa Spørgsmaalet om Daabsritualet. »Tanken om, at det lille Barn er et Væsen, som staar under Syndens Vold og gennem Daaben befries for denne, er ikke noget, som passer for moderne Forældre, naar de bringer deres lille Barn til Daaben.«

Ja, »Tiden forandrer sig, og vi forandres med Tiden«, men skal dette ogsaa gælde Guds Ord, om hvilket der er sagt: »Himmel og Jord skal forgaa, men mine Ord skal ikke forgaa.«

Jens Jyde.

Katolske Missioner.

Den sidste Høvding vindes.

Jeg tog af Sted til Vesten, til Pietermaritzburg-Omraadet, fortæller P. Stephanus. Her ligger ligeledes et stort Zulureservat, og den derværende Missionær, P. Bold, havde inviteret mig til at besigtige det.

Jeg var virkelig forbavset over at se, hvor denne tyske Missionær, han var fra Pfalz, havde arbejdet og organiseret alt ganske systematisk.

I Sydafrika findes en utrolig Masse Sekter. Men P. Bold havde spærret sit Omraade for enhver »Konkurrence«, i hvert Tilfælde hvad Skolespørgsmaalet angaar, og dette hører dog til et af Kærnepunkterne inden for alt Missionsarbejde.

Der er nemlig en Lov, som siger, at naar en Skole er blevet oprettet, maa der inden for en Omkreds af fem Mil ikke bygges nogen anden Skole. Ellers vilde mange Skoler komme til at ligge alt for tæt ved hinanden, medens andre Steder vilde være blottet for Skoler.

Fuld af Glæde og Stolthed viste P. Bold mig fra en Høj, hvorledes han Uger igennem paa besværlige Fodture havde afmaalt sit Distrikt ganske nøjagtigt og havde lagt seks Skoler nøjagtigt saaledes, at ingen ifølge Loven kunde oprette flere Skoler i dette Omraade. En fransk Missionær fortalte mig senere fuld af Anerkendelse og Beundring om denne Tyskerens klogt organiserede Handling.

Men intet var dog endnu naaet med Skolernes Opretelse. Man maatte først indhente den paagældende Høvding's Tilladelse til at bygge, og netop paa dette Punkt havde Regeringen givet Høvdingerne mange Friheder og Fuldmagter.

Alle havde dog givet P. Bold deres Tilladelse — undtagen een, der haardnakket vægrede sig.

Det blev mig fortalt, at P. Bold pludselig en Dag paa en af Gaderne i Maritzburg havde truffet den paagældende Høvding. Medens Høvdingen hjemme optræder meget selvherligt og kun modtager den hvide Mand, naar denne har ansøgt om en »Audiens«, saa er en saadan Landsbystormand i Byen ligesom enhver anden Neger kun et lille Intet, kun en »Zulukaffer«.

At se Høvdingen, hilse hjerteligt paa ham, tage ham under Armen og spadsere af Sted med ham var lige noget for P. Bold.

Pludselig stod de foran det Hus, hvor de indfødtes Kommissær boede, og inden Høvdingen havde set sig om, stod han i den høje Kommissærs Kontor.

»Her er den Mand, som jeg allerede har talt med angaaende Oprettelsen af Skolen.«

Det kunde Høvdingen ikke nægte.

»Vi er ganske vist endnu ikke blevet enige,« fortsatte P. Bold, »men vi kunde jo straks tale om det og faa bragt det i Orden.«

Nu talte Kommissæren pænt med Zuluhøvdingen, viste ham Fordelene ved Dannelse, henviste til de andre Høvdingers Eksempel og til Regeringens Ønske om Skoler. Til syvende og sidst var Kommissæren ogsaa Høvdingens Foresatte, selv om han klogeligt nok ikke udspillede denne Trumf.

Hvad havde den overraskede Høvding andet at gøre end at sige Ja?!

Den høje Kommissær førte straks dette til Protokols, og paa denne Maade fik P. Bold sin sidste Skole.

Langt interessantere er et Minde om den daværende — nu afdøde — Zulukonge Salomon. Han havde ladet sig døbe — protestantisk — og antaget Navnet Salomon til Minde om den mægtigste af alle gammeljødiske Konger. En lille Lighed havde han nu ogsaa med denne — han havde nemlig 60 Koner!

En Dag kom denne megetlovene Konge til Guvernøren for Provinsen Natal i Maritzburg og sagde saadan noget lignende som:

»Der er for mange Religioner og Sekter blandt mit Zulufolk... Der kommer Hundreder, og enhver paastaar, at det er Sandheden, han lærer! Mine stakkels Zuluere ved jo slet ikke længere, hvem de skal tro! Det er til stor Skade for mit Folk og dets Enhed...

Jeg ansøger derfor om, at der kun bliver indført en eneste Religion, og at alle andre forbydes i Zululandet.«

Den gode Guvernør troede naturligvis, at Kongen ikke vilde vælge nogen anden Kirke end den officielle, den engelske Højkirke, og lod ham forstaa, at han sympatiserede med hans Plan — han raadede ham ogsaa til i Ro og Magt at udvalge den nye Religion for sit Folk. Valgte han rigtigt, vilde han være beredt til at efterkomme hans Ansøgning, Kongen kunde jo komme tilbage til Sagen.

Nogen Tid efter mødte Kongen igen op hos Regeringen.

»Hvilken Religion har du valgt, Kong Salomon? Hvilken skal vi indføre i Zululandet?« spurgte Guvernøren.

»Den romersk-katolske Kirke.«

Det maatte han selvfølgelig ikke have gjort.

Dermed havde man dog slet ikke regnet! ...

Og saa blev alt ved det gamle.

Tyrrell og Newman.

»Da Tyrrell døde,« (15. Juni 1909) siger M. L o i s y, »kan man sige, at Modernismen, betragtet som en Bevægelse, der aabenlyst gaar imod Roms Absolutisme, døde med ham... Tyrrell havde i disse sidste Aar været Bevægelsens førende Apostel.« Kardinal M e r c i e r angriber i sit Hyrdebrev fra Paasken 1908 Modernismen og udtaler i sin Forklaring af Encyklikaen »*Pascendi*«s Natur og Oprindelse: »Den skarpeste Iagttager af den nuværende modernistiske Bevægelse, den, som er mest kendt med dens Tendenser, som bedst har fattet dens Aand og maaske er dybere gennemtrængt af den end nogen anden, er den engelske Præst Tyrrell. Nu finder vi i de talrige Værker, han har offentliggjort i de sidste ti Aar, foruden Sider af dyb Fromhed (hvilke vi for vor Part har læst med Nytte og med en Følelse af oprigtig Taknemmelighed mod Forfatteren) ofte i den Aand, som lever i selve disse Sider, Döllingers fundamentale Vildfarelse, d. v. s. Protestantismens Grundidé...«

I 1906 havde jeg Lejlighed til at fastslaa, med hvor stor Begejstring paa den ene Side, men ogsaa med hvor stor Betænkelighed paa den anden Side Tyrrells Skrifter blev modtaget i Englands katolske Kredse. De virkede langt ind i den anden Lejr, hvor de da efter deres Fordømmelse vakte endnu mere Interesse. Ogsaa Forfatteren L e w i s M a y blev fortryllet af disse Skrifter. Han vilde udgrunde, hvordan det kunde være, at en af Kirkens mest udmærkede Præster døde skilt fra denne. Resultatet af hans Undersøgelser foreligger i »*Father Tyrrell and the Modernist Movement*«, (London, Burns, Oates & Washbourne, 288 p. 5 s.).

Mærkværdigt er det, at denne Bog, som Forfatteren skrev fire Aar før sin Konversion, nu kan udkomme i nyt Oplag uforandret, bortset fra en Anmærkning, hvori et Par Steder, der kunde give Anledning til Misforstaaelse, forklares. Det er et Tegn paa, hvor klart han opfattede Bevægelsen og dens store Forkæmpers Karakter.

Særlig oplysende er Sammenligningen mellem Tyrrell og N e w m a n. Da Tyrrell i den Hensigt at blive Katolik kom til Fader Albany Christie, gav denne ham en Katekismus til en Penny og bad ham komme igen, naar han havde læst den. Det opfattede Modtageren som en grov Fornærmelse, som han endnu tyve Aar efter mindedes med Bitterhed. Hvem der traadte op imod hans Anskuelse, kunde vente at faa sarkastiske Svar, om det saa var aldrig saa højtstaaende en Person — ja, om det saa var Kardinal Mercier eller selve Pave Pius X.

Newman kunde sige: »Gennem mange Aar har jeg gjort mig skyldig i mange Fejltagelser... men jeg tør roligt paa-

staa, at i alt, hvad jeg har skrevet, er der en redelig Hensigt, ingen private Formaat, en Lydighedens Aand, Villighed til at rette mine Fejl, Frygt for Vildfarelser, Ønsket om at tjene den hellige Kirke.«

Opfattelsen af Kirken er helt forskellig hos Newman og Tyrrell (196 f.).

Newman stræber efter at trænge frem fra Skyggebillederne til Sandheden — Tyrrell lader Kristendommens Sandheder fortone sig i Taage og som Skyggebilleder (210 f.).

Newman er blevet proklameret som Modernist, eller rettere sagt: det er blevet paastaet, at nogle af hans Tanker, hvis man af dem uddrog deres logiske Følgeslutninger, nu vilde have givet ham Plads blandt Modernisterne. Men hør nu her, hvad Newman siger: »Fra den Tid, da jeg blev Katolik, har jeg naturligvis ikke længere nogen Historie at berette om mine religiøse Anskuelser. Hermed mener jeg ikke, at mine Tanker har været ledige, eller at jeg har opgivet at tænke over teologiske Emner, men at jeg ikke har Forandringer at melde om, og at jeg ikke har haft nogen som helst Uro i mit Hjerte. Jeg har haft fuldkommen Fred og Tilfredsstillelse. Jeg har aldrig haft een Tvivl... Ti Tusinde Vanskeligheder frembringer ikke een Tvivl... Folk siger, at Læren om Transsubstantiationen er vanskelig at tro paa. Jeg troede ikke paa den Lære, før jeg blev Katolik. Jeg havde ingen Vanskelighed ved at tro paa den, saa snart jeg troede, at den Katolske Romerske Kirke var Guds Orakel.« (224).

»Selv om visse af Newmans Idéer var kommet under Kirkens Ban, tror jeg, at om det end vilde være til Sorg eller Smerte eller endog Forundring for mange Katolikker, vilde det ikke vække Oprør i nogen, siden det ganske sikkert ikke vilde have vakt Oprør i Newman selv... Lydighed, oplyst, ædel og dog ydmyg Lydighed var et af hans Karaktertræk, som uddyber og inderliggør hans aandelige Størhed. Dette Karaktertræk manglede Tyrrell ulykkeligvis... »Han optog aldrig det romerske Standpunkt i sig,« er det Enderesultat, Professor Percy Gardner kommer til. »Han var overhovedet aldrig Katolik.« (249 f.).

Til en vis Grad deler Forfatteren Tyrrells Uvilje mod Skolastikken og dennes Fyrste, den h. Thomas. Bemærkningerne herom viser dog, at han ikke har fattet Helgenens dybe Ærefrygt for den udsigelige guddommelige Hemmelighed og det organiske i hans System, som er aabent for al Sandhed og rede til at optage den i sig.

Indgaaende fremstilles det, hvorledes Tyrrell omgaar sin Ordens Bogcensur, fordi han absolut vil lyksaliggøre Verden med sine Idéer. Det fører da til Venskab med Baron von Hügel og Loisy og — til Katastrofen.

*Nye Bøger.***En ægte Apostel.**

Foran os ligger et kostbart Materiale til en Biografi over en stor Folkemissionær, nemlig I. L a l c-D e m o z og F. P o c c a r d-C h a p u i s: *T. R. Père Thomas (1849—1933)*, (Aoste, Marguerettez, 310 S., Ill.).

Som ung Sognepræst i Sainte-Foy drømte Ignacius Trésallet om vidtstrakte Offer- og Apostolatsmarker. Under en Valfart til Rom, da han besøgte det skumle Mamertinske Fængsel, blev han pludselig klar over sin Kaldelse: Han vilde være Kapuciner. 1877 blev han optaget i den h. Franciskus's Orden og modtog Navnet Pater Thomas. Over et halvt Aarhundrede blev det ham forundt at vandre rundt som Missionær fra Sogn til Sogn i forskellige Dioceses og bringe rig Sjælehøst hjem. Hovedskuepladsen for hans Virksomhed blev Aosta-Dalen. I Klosteret var han et Mønster paa Regelmæssighed og Alvor, men var i øvrigt elskelig og munter sammen med sine Medbrødre. Fra alle Egne i Dioceseset søgte man til hans Skriftestol. Alle syge spurgte efter ham og betragtede hans Besøg som en Gunst fra Himlen. Saaledes blev han paa Skansen, kæmpende ustandseligt for Frelseren, begejstret, som da han var tyve Aar. »Livet er smukt,« sagde han ofte — indtil Sygdommen kom og martrede ham. De Breve, de Udkast til Prædikener og de Notater, der her meddeles os, er en Guldgrube.

Julekærten

for 1938 har Fra Angelicos smukke Billede af Flugten til Ægypten paa Forsiden, og det lille grønne Æsel med sin kostbare Byrde er som en troskyldig Fører ind i en Række gode Skildringer og Fortællinger med tilsvarende Illustrationer. Ugebladets Læsere vil med Glæde se Karen Plovgaard repræsenteret ved »Jeg stoler paa dig, Joachim«, en Julefortælling fra Verdenskrigens Slutning. Andre Fortællinger er af T. Frydenlund, J. Rønnow, F. Rønnow og H. K. Hafstrømm, altid velsete muntre Bidrag til Julens Underholdning. Men Hæftet byder ogsaa paa andet, saaledes: M. K. Nørregaards aktuelle Erindring »Thorvaldsen og Pius VII's Mindesmærke i Peterskirken« og Arne Hall Jensens novelleagtige Skildring af St. Villehads Liv. Et Juleblad, som smukt kan hævde sig blandt de mange Julehæfter, vi faar tilbudt i disse Dage.

»Hvad er jeg«.

Hilaire Belloc har i Bogen: »*The question and the answer*«, (London, Longmans, Green & Co., 128 S., sh. 3/6), forklaret den nationale Skeptiker, hvordan og

hvorfor en Katolik tror, som han gør. Først viser han, at Spørgsmaalet: »Hvad er jeg?« ikke kan besvares tilfredsstillende, naar Mennesket ikke forstaar sig selv i sit Forhold til Gud. Hvorledes Guds Tilværelse bekræfter sig selv gennem Fornuften, klarlægges i et andet Kapitel. Om der foreligger en Gudsaaftenbaring, som giver en Løsning paa de for Mennesket saa vigtige Spørgsmaal, forklarer Forfatteren i sidste Kapitel. Bogen kan være Vejleder for mangen en vildfarende moderne Sjæl.

Rom set gennem grumsede Brilller.

For Mennesker, der har Indpas i alle Kredse, maatte et 30-aarigt Ophold i »Verdens Hovedstad« (Goethe) komme til at omfatte et Mængde opløftende Tildragelser, hvori Roms centrale Betydning afspejler sig. Med store Forventninger aabner man derfor *M a t i l d a L u c a s' Bog*: »*Two Englishwomen in Rome 1871—1900*, (London, Methuen & Co., 302 S., sh. 12/6). Meget skuffet lægger man atter Bogen bort. For Slægtninge af den 90-aarige Forfatterinde kan disse Brudstykker af guldne Breve være et kært Minde. Men hvorfor Offentligheden skal lyksaliggøres med disse overfladiske Bemærkninger om et Par berømte og af mange for længst glejnte Personligheder, forstaar man ikke. Vor Tid har virkelig andet at gøre end give sig af med opvarmet Kaffepassiar fra forrige Aarhundrede.

Orlogskaptajn *Bangsbøll* debuterer med en Drengbog: »*Med Messepeter til Østgrønland*«. Endnu har han ikke det rigtige »Tag«, men Bogen er værd at læse og opfordrer til Gentagelse. *Burroughs* kører videre med Tarzan; denne Gang: »*Tarzan og Leopardmændene*«. Bogen egner sig kun for usammensatte voksne Sjæle — Børn er ikke naive nok. Sidste Aar gjorde *Henry Dahl* »*Danmark rundt med højt Humør*«. I Aar har Bjerget skælvet igen og frembragt *Musen* »*Danmark rundt med to glade Gutter*«. Bogens gode Sider til Trods, slutter man dog med en ram Smag, fordi den Skæppe, Forfatterens Lys staar under, har saa mange Sprækker, og fordi Humøret er saa uægte. Som Eksempel paa det sidste skal nævnes, at der (S. 125) tales om »Katolik-Kaffe«, fordi der er brugt mange Bønner!! Dette maa ikke tolkes som katolsk Forargelse — men Vitserne er gennemgaaende af samme Kvalitet. »Ud i det blaa i København« af A. Husum har en Handling saa spinkel, at den fortøner sig ud i det fjerne. Bogen er imidlertid en udmærket Rejsefører over København, ikke mindst for Københavnerbørn, og bringer en Række herlige Tegninger af Alrik. Endelig er *Mark Twains* »*Toms Eventyr*« kommet i ny Udgave. Den behøver ingen Anbefaling — Forf. er et Nummer for berømt. (Alle Fr. E. Pedersens Forlag).

U. C. G.

*Fra Hovedstad og Provins.***Stenos Minde.**

I det ansete franske katolske Tidsskrift for Læger *Bulletin de la Société Médicale de Saint Luc, Saint Come et Saint Damien* September-Oktober Nummeret for 1938 har Dr. O. Pasteau under Overskriften »Stenos tredje Aarhundrede« skrevet en hegejstret Artikel om Danmarks store Søn. Efter at have omtalt Stenos videnskabelige Bedrifter, hans fromme Liv og skønne Eftermæle, derunder Mindefesten i Grundtvigs Hus paa 300 Aars Dagen for hans Fødsel og de danske katolske Lægers Sammenslutning Nicolaus Stenos Gilde slutter Artiklen med disse Ord: »Maatte katolske Læger i alle Lande, som bedre kender Steno's videnskabelige Arbejde og apostoliske Liv, slutte sig til deres danske Medbrødre og bede med dem om, at den af Monsignore J. Brems, Biskop af Danmark, affattede Bøn maa blive til Virkelighed, for at den hellige Kirke snart maa tælle Steno blandt de salige, saa at Lægerne kan føje ham til Fortegnelsen over deres Værnehelgener, idet de siger: Sancte Steno, ora pro nobis.« *Chr. L.*

Søkløsterets Fornyelse.

Igennem tre Maaneder har Gl. Farumgaard, dette minderige Herresæde midt i en Krans af højtragende Stammer og med sit stolte Blik over den skovkransede Farumsø, haft Fornyelsens Uro over sig. Flittige Haandværkere har hamret og muret, næppe een Væg er undgaaet deres Redskabers Opmærksomhed. Det gjaldt om at forsyne Huset med et nyt Varmeanlæg i Stedet for det utilstrækkelige gamle; ogsaa hele den vestlige Fløj blev inddraget i Centralfyringen; desuden fik en Del af Værelserne varmt og koldt rindende Vand installeret. Hele dette Arbejde er nu fuldført og en behagelig ens Varme strømmer nu allevegne i det langstrakte Hus den besøgende i Møde, selv om Stormen udenfor rusker i de høje Trækroner. Det er yderst glædeligt, at St. Ursulas Døtre saaledes følger med Tiden og yder det bedste for deres Pensionærer. Deres dejlige Herregaard har i Forvejen enestaaende Betingelser for en Pension: København er saa nær og dog saa fjern; Naturens Ro vederkvæger Sindet; Parken er som et rigt afvekslende Landskab med baade Skov og Eng, Bakke og Dal. Søens klare Spejl ligger foran hele Idyllen. Hvem glemmer de Indtryk, han her kan faa en Decemberaften, naar glitrende Stjerner staar over Sø og Bakkegaard, hvor Nonnernes Kor beder i det skønne Kapel og et svagt Skær fra det evige Lys trænger ud i den mørke Park. — Men Søstrene ved, at deres Gæster ogsaa ønsker Indendørshygge,

især paa denne Aarstid og i Julen, og det er godt, at de yderst aarvaagent imødekommer alle rimelige Krav, ikke mindst nu, hvor Julegæsterne snart vil befolke Gl. Farumgaard.

Fra den vide Verden.

Fra Slovakiet.

Den slovakiske Ministerpræsident, Dr. Tiso, har i en Tale efter de sidste politiske Tildragelser erklæret, at den slovakiske Stat nu er færdig med de politiske Partier og deres Tyranni. For Fremtiden vil det slovakiske Samfundsliv blive opbygget alene paa Arbejde og Produktion. Den slovakiske Arbejder er nu Medlem af Samfundet paa lige Fod med enhver anden Samfundsklasse, men hans Fører er ikke længere Marx eller Lenin, kun Kristus alene. »Vor Verdensanskuelse,« sluttede han, »er nu kristelig. Alle andre Teorier er faldne eller vil falde. Den eneste Tanke, der nu har Livskraft hos os, er, at vi vil tjene Fædrelandet og Kristus.«
(Folkerøsten, 29/11-1938).

Rexisterne i Belgien.

Ifølge Meddelelser i Bryssels katolske Avis »La Libre Belgique« vender Føreren for Rexistbevægelsen, Leon Degrelle, som for Tiden opholder sig i Udlandet for at rekreere sig efter en alvorlig Sygdom, i Slutningen af November Maaned tilbage til Bryssel. Bladet rejser Spørgsmaalet: Vil Rexistbevægelsen slaa ind paa andre Veje efter hans Hjemkomst? Dette synes ikke udelukket. For Øjeblikket er Partiet fuldstændig under Omorganisation. Senator de Mont har repræsenteret Degrelle under dennes Sygdom, og i den Tid har det rexistiske Organ anslaaet en helt anden Tone. I Wallonien staar desuden talrige lokale Partiførere for Rexisterne, som er skuffede over det sidste Valgnederlag, og som nøje erkender Aarsagen dertil, i Forbindelse med Førerne for det katolske Parti. De lokale rexistiske Grupper skal delvis opløses og deres Medlemmer indtræde i det katolske Parti. Mange Steder er disse Forhandlinger allerede vidt fremskredne.

Vigtige Missionsresultater.

Rektoren for det katolske Universitet i Peking, P. Rahmann, S. V. D., har Dagen før Pinse meddelt Daaben til en Professor og to Studenter ved Universitetet og til to Elever fra Anneks-Kollegiet.

Herr Kao fra det fysiske Fakultet har fra »China Fundation« vundet en Præmie for et Arbejde over ultra-rene Bølger i flydende Substanser.

Hvert Aar gaar henved en Snes Professorer og Elever fra Universitetet over til Moderkirken. Dette Antal er maa-ske ikke saa stort, men for rigtig at kunne bedømme Værdien af disse Konversioner maa man huske paa, at disse nyomvendte tilhører Kinas bedste Familier og er kaldet til at beklæde de mest fremskudte Stillinger i det offentlige Liv. (Les Missions Catholiques, 1/10-1938).

Kardinal Verdier om Racevanvidet.

»La Croix« (20. Nov.) offentliggør en Skrivelse fra Kardinal Verdier til Kardinalærkebiskoppen af Mecheln, Van Roey, hvori han klarlægger den katolske Kirkes Lære om Antisemitismen og Racelæren. Idet han henviser til Racelæren, som bl. a. siger, at »Retten er et Udtryk for Blodets Krav og kun har Gyldighed, for saa vidt man stiller sig i Racens Tjeneste«, skriver Kardinal Verdier: »At give Menneskeheden Helligste en saadan Oprindelse er ikke alene at udfordre Videnskaben og Historien, men betyder tillige at hylde den mest forkastelige Materialisme og at aabne Døre og Porte for den mest afskyelige Handlemaade.« Kardinal Verdier henviser saa til Raceteoriernes ulykkelige Følger og beder Gud forskaane os for disse Teoriers Indtrængen. Han slutter sin Skrivelse med følgende Ord: »Mere end nogensinde før bekender vi os til den almindelige Broderligheds Idealer, til en ansvarsbevidst Friheds Idealer, til Agtelse for alle, der bærer Menneskeansigt, og til Kærlighed til alle lidende Medlemmer af den store Folkefamilie. Det er den sande kristelige Civilisation, det er vor.«

Universitetet i Østen.

Et glædeligt Opsving kan noteres inden for det katolske Universitet i Manila, det ældste katolske Uddannelsesinstitut i det fjerne Østen. Da det nye Studieaar begyndte, var der 5500 Deltagere, der iblandt 1200 kvindelige Studenter. Præsidenten og Vicepræsidenten for Filippinerne samt talrige af Landets førende Personligheder er udgaaet fra det katolske Universitet. Om kort Tid aabnes der ogsaa et nyoprettet Missionsinstitut, og hermed bliver dette Universitet ogsaa stillet i det asiatiske Missionsarbejdes Tjeneste.

Skoler i England.

I England findes for Tiden 10,247 statslige Folkeskoler med 3,586,433 Elever, og 10,631 Privatskoler med 1,598,865 Elever. Heraf tilfalder de 9,068 Skoler med 1,172,880 Elever Kirken af England — 59 mindre end i Fjor — medens de katolske Skolers Tal er forøget med 11 og for Tiden

har naaet sit Højdepunkt med 1,252 Folkeskoler med 1891 Klasser og 380,218 Elever.

Spaniens Kunstskatte.

Revolutionsforvirringen og Borgerkrigen, som nu igennem flere Aar har hjemsøgt Spanien, har ogsaa anrettet stor Skade paa Landets kirkelige Kunstskatte. I Toledo er talrige af Domkirkens Glasmalerier faldet som Offer for de eksploderende Miner. Klosteret i San Juan de la Penitencia med dets kostbare, udskaarne Tavleværk er blevet et Bytte for Flammerne. Domkirken i Teruel og den gotiske Domkirke i Huesca er systematisk blevet ødelagt. Klosteret i Sigena, der stammer fra det 12. Aarhundrede, blev først stukket i Brand af de flygtende Folkefrontsoldater, efter at Diaman Forments værdifulde Billedhuggerarbejder og Vægmalierne fra det 14. Aarhundrede var blevet slæbt bort. Ogsaa Castellon de la Plana mistede samtlige Kirker under det røde Herredømme, der iblandt ogsaa en fra det 14. Aarhundrede. I Estremadura-Distriktet sørger Byen Castuera over Tabet af kostbare Kirkemalerier. Ogsaa i Andalusien arbejdede Benzin og Brandfakler hurtigt og grundigt. Under et Par Timers rødt Herredømme i Sevilla brændte Kirkerne San Roman, Alle Helgener og San Gil. Samme Skæbne ramte næsten alle Kirker i den andalusiske Provins, som var sande Kunstskrin, og hvoraf kun tilsødede Murrester staar tilbage. Det berømte Kloster Montserrat staar urørt. Lokalerne tjener som Militærhospital og som Forsamlingssted for Cortes. Kirke og Bibliotek har oven i Købet faaet en socialistisk Konservator, som holder begge i god Stand. I Barcelona er Situationen anderledes. Her er de fleste Kirker ødelagte. Domkirken er blevet svært hjemsøgt af Udskejelser og Bomber. Dog gennemføres for Tiden Restaureringsarbejder i Krypten.

Katekismus pr. Post

I en kanadisk Landsby har en katolsk Præst med godt Resultat indført Katekismusundervisning pr. Brev. De gode Resultater skyldes for en stor Del den Omstændighed, at ethvert Barn føler en usædvanlig Glæde ved at modtage et Brev, som er stilet til dets egen lille Person. Den iøjnefaldende Omhu, hvormed Børnene besvarer Brevene, beviser, at de har taget Brevets Indhold godt op og gennemarbejdet det. Den nye Metode har i de sidste seks Maaneder allerede udbredt sig over en stor Del af »Prærien«. Da Religionsundervisningen ikke indgaar som Led i den egentlige Skoleplan, trænges der saa meget mere til disse Breve.

Islam og Afrika.

Om Problemet Islam i Afrika skriver Sekretæren for Propagandakongregationen, Ærkebiskop Costantini, fra sin Studierejse i Afrika: »I Bamako traf jeg sammen med den Apostoliske Vikar Moulin. Biskoppen er ikke gammel, og dog bærer hans Ansigt og Skæg Spor af et langt, haardt apostolisk Arbejde og de Sorgens Skygger, som man iagttaget hos alle Missionærer, naar man kommer ind paa at tale om Problemet Islam. Et vanskeligt Problem. For Islam gaar hurtigt fremad, langt hurtigere end Kristi Kirke. Islam lærer en ligefrem, bekvem Religion og taaler i sin Praksis ogsaa gamle hedenske Forestillinger. De sorte Fetisch-Tilbedere har forstaaet Tomheden ved deres hidtidige Religion og vil gerne slutte sig til Islam eller Kristendommen. De siger: begge er gode, men Islam er den Religion, der bedre passer til Negrene, medens Kristendommen bedre egner sig for de Hvide. De Købmænd, der kommer fra Marokko eller andre Steder fra, driver en livlig Propaganda for Islam. Ogsaa det store Antal indvandrende Muhamedanere og en vis Velvilje fra Regeringens Side øver en ikke ringe Tiltrækningskraft paa de hedenske Negre. I mange Tilfælde kæmper Missionærerne en haabløs Kamp ved den muhamedanske Front.«

Nyt Fakultet i Riga.

I det ærkebiskoppelige Seminarium i Riga, Letlands Hovedstad, er det nyoprettede teologiske Fakultet, som danner en Del af Rigas Statsuniversitet, blevet højtideligt aabnet. I Januar i Aar blev der truffet Overenskomst herom med den Apostoliske Stol og den lettiske Regering. I Seminariets Kapel celebredes Helligaands-Messen, og en Skrivelse fra Studiekongregationen, som har oprettet det nye Fakultet, blev oplæst. I Seminariets store Aula henviste Universitetets Rektor, Professor Martin Primanis, til Historien om Oprettelsen af dette teologiske Fakultet, som skyldes den gode Forstaaelse mellem den lettiske Regering og den hellige Stol. Fakultetets Sekretær oplæste et Telegram fra den hellige Fader med hans Velsignelse. Alumnerne sluttede Højtideligheden med Afsyngelsen af den lettiske Nationalhymne.

Brevkasse.

Vejkors.

Vejkorset ved Gravhøjen »Spraglehøj« er efter en Jyllingebeboers Udsagn rejst af en from Protestant til Minde om hans Moder, som var født der i Sognet; et lignende Kors skal han have rejst i Sydsjælland til Minde om sin Fader. Vejkorset ved »Spraglehøj« er næppe mere end en Snes Aar gammelt. A. D.

I Anledning af de i »*Billedbladet*« udkomne Billeder med Tekst af Iklædningen i vor Kirke den 16. November erklærer jeg, at saavel Optagelsen af Billeder dertil som Udgivelsen af dem og Teksten er sket uden vort Vidende og Vilje, og hverken Klosterets Superior eller nogen Søster eller jeg har givet nogen som helst Oplysninger til Teksten, der i øvrigt ikke var korrekt.

Priorinden for Benediktinerindeklosteret, Jagtvej.

Meddelelse fra Katholsk Menighedskontor. Kirkeskatten for 1938 til St. Ansgars og Sakraments Sogne bedes indbetalt snarest muligt, enten paa Kontoret, Bredg. 64 (Kl. 15—17) eller paa Postkonto Nr. 25305 (Katholsk Menighedskontor, Kbhvn. K.)

Under Mærket »Rex« har jeg som Gave til **Elisabethforeningen** modtaget Kr. 10,00. Hjertelig Tak. *Pastor Ph. v. d. Kettenburg.*

A. C. Onsdag d. 14. Dec. Kl. 20 i Vesterhus, Vestervoldgade 115^a **Adventsaften.** Juletale af *Pater Rektor Coenen S. J.* Sang ved Medlemmer af Sakramentskirkens Kor under Ledelse af Kantor *B. Husson.* Punch og Julekage. Deltagelse for Medlemmer 1 Kr. og for Gæster 1,50 Kr. pro persona bedes anmeldt senest Mandag d. 12. Dec. til: *Politiadvokat Lotinga,* Formand for A. C., Borgmester Jensens Allé 9, Øbro 7541, *Cand. mag. I. M. Henrichsen,* Sekretær for A. C., Hildursgade 8, Ryvang 2794 x. Daglig Paaklædning.

Jeg vil gerne indfri et Løfte til **Niels Steensen** og den h. Antonius af Padua om at ville lade Bønhørelsen offentliggøre i Ugebladet. Min Hustru og jeg henvendte os til disse to fromme Mænd om Hjælp i et bestemt Anliggende, og vi er blevet bønhørt, og vi vilde ønske, at andre ligesom vi vilde anbefale sig til Niels Steensen i Særdeleshed. *P.-M.*

Gl. Farumgaard. De, som ønsker at tilbringe Juledagene paa Gl. Farumgaard, bedes tegne sig snart, da der kun er ganske faa Værelser, der endnu ikke er optaget. Henvendelse til Farum, Gl. Farumgaard, Mater Angela.

Juleindsamling. Med Vikariatets Tilladelse agter undertegnede, ligesom de foregaaende Aar, i Anledning af Julen at foranstalte en Indsamling til Fordel for de fattige i St. Ansgars, Sakraments og St. Andreas Sogn. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. De, som ønsker at komme i Betragtning, maa inden 14. December personlig henvende sig hos en af Præsterne, eller hos en af undertegnede: *Pastor v. d. Kettenburg,* Bredgade 64, *Pastor F. Ronge,* Nørrebrogade 27 C, *St. Andreas Præstegaard,* Ordrup, *Fru A. Osterhammel,* Frederiksborggade. 54^a, *Frk. F. Stratbøcker,* Jægersborgallé 19, Charl., *Fru H. Günther,* Bangertsgade 11.

KALENDEREN FOR 1939

er udkommet og faas hos **Ekspeditionen, Katholsk Menighedskontor, Bredg. 64, Kbhvn. K. (Kl. 15—17),** i Kath. Boghandel, Stenosgade 3, Kbhvn. V. samt ved Kirkerne. Pris 40 Øre. Kalenderen tilsendes mod Indsendelse af 50 Øre i Frimærker.

Ansariusforeningen.

Kirkelig Kalender

Dec.	Dec.
11. S. 3. Søndag i Advent. — Marias ubesmittede Undfangelse.	18. S. 4. Søndag i Advent.
12. M. 5. Dag i Oktaven.	19. M. Ferialdag.
13. Ti. Lucia.	20. Ti. Vigilie.
14. O. 7. Dag i Oktaven. — Tamperdag*).	21. O. Thomas, Apostel.
15. T. Oktav af Marias ubesm. Undfangelse.	22. T. Ferialdag.
16. F. Eusebius. — Tamperdag*).	23. F. Ferialdag.
17. L. Tamperdag*).	24. L. VIGILIE*).
*) Faste- og Abstinensdag.	*) Faste- og Abstinenspligt til Kl. 12.

Dec.	Ugens Messebønner
11. S.	Marias ubesmittede Undfangelse (777—607); 2. Sæt Bønner: 3. Søndag i Advent (10—52), 3. Sæt Bønner (kun i st. Messer): Damasus I (781—613); Slutningsevng.: Søndagens (11—53).
12. M. †	5. Dag i Oktaven (777—607); 2. Ferialdagen (10—52), 3. Den Helligaand ([120]—[105]).
13. Ti.	Lucia ((781—614); 2. Oktaven (777—607), 3. Ferialdagen (10—52), 4. Den Helligaand*).
14. O.	Tamperdag (13—55); 2. Oktaven (777—607), 3. Den Helligaand, alm. Præfation (525—42).— Eller: 7. Dag i Oktaven (777—607); 2. Tamperdagen (13—56), 3. Den Helligaand.
15. T.	Oktav af Marias ubesm. Undfangelse (777—607); 2. Ferialdagen (10—52), 3. Den Helligaand*).
16. F.	Tamperdag (15—57); 2. Eusebius ([9]—[9]), 3. Gudsmoder ([83]—[87]), 4. Den Helligaand*).
17. L.	Tamperdag (17—58); 2. Gudsmoder, 3. For Kirken eller for Paven ([123,122]—[107]), 4. Den Helligaand.

*) Som *Oratio imperata* (paabudt Bøn) bedes indtil videre Bønnen om den Helligaand, for at Gud maa skænke os en Overhyrde efter sit Hjerter

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 11. Dec. fejres Marias ubesmittede Undfangelse. Kl. 10 Levitmesse m. Præd. Kl. 17 Festandagt.

M.-K. St Ansgars K. »Det gode Raads Moder« M. m. Optagelse Tirsdag d. 13. Dec. Kl. 19¹/₂. Jesu Hjerter K. »f. Mænd« og »Immaculata« (f. Damer) F.-K. Søndag d. 11. Dec. Kl. 8¹/₂; samme Aften Kl. 18 Festpræd. og Andagt f. begge Kongreg. i Anledning af Titularfesten.

Conventus mission. hafn. erit die 13. hjs. h. 4¹/₂ ad S. Annam.

Eventuelle Rettelser til Gudstjenestelisterne for Jul og Nytaar bedes indsendt senest Torsdag d. 15. Dec. til Organist Kurt S. Thomsen, Bangsbo Plads 51, Vanløse. Saafremt der ingen Rettelser indløber, indrykkes de fælles Gudstjenestelister uforandret fra forrige Aar.

Da Julenummeret af N. U. (Nr. 52) af Hensyn til Postvæsenet udsendes tidligere end ellers, slutter Redaktionen af dette Nr. allerede Torsdag den 15 Dec.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afliveret til Postvæsenet Torsdag d. 8. Dec.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariustoreningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladere og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). - Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 5 Kr. Kvartalet. -

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂-14¹/₂.

Nr. 51

Søndag den 18 December

1938

INDHOLD: Kom, Herre, og tøv ikke! - Skolen skal danne det Grundlag, der kan bære Personligheden frem i Livet ... - Statsdyrkelse og Racisme. - Det politiske Mord. - En ny Kirke paa Frederiksberg. - Pater Kerckhoffs S. M. M. Præst i 50 Aar. - En Sibylle blandt Kannibalerne. - Den Hellige Faders Helbred. - Nye Bøger. - Fra den vide Verden. - Brevkasse. - Kirkelig Kalender. - Ugens Messebønner. - Avertissementer.

Kom, Herre, og tøv ikke!

4. Søndag i Advent.

»De, der ikke har noget Haab«, (I. Thess. 4,13), de, hvis Liv udelukkende er indrettet paa det, der findes paa denne Side Graven, vil, hvis de gav sig til at tænke alvorligt over Tingene, blive et Bytte for Fortvivlelse. Paa samme Vis vilde det gaa dem, der paa Grund af deres Synder med Angst stirrer mod et truende Hinsides.

Et Verdensbarn, hvem den jordiske Lykke for øvrigt tilsmilede, sagde engang: »*Livshemmeligheden — tag mig det ikke ilde op! — sammenligner jeg med et stort Løg. Den, der vil betragte den nærved og pille bort Skæl efter Skæl, vil faa Vand i Øjnene.*«

Siden Menneskeslægtens Fald i Paradiset og den store Forjættelse, som Gud Herren der gav den, stiger imidlertid Haabet paa en Frelser. Gennem Aartusinder gaar den lænkede Slægts Længsel mod Befrieren: Kom, Herre, og tøv ikke!

Han kom, han besejrede Verden og afvæbnede med sit Kors Syndens Trolddom. Han valgte Apostlene til sine Vidner og Sendebud, han velsignede dem og forsvandt for de-

res Blikke gennem Skyen for at gaa ind ad de aabnede Himmelporte.

Og foran disse Porte stiger nu Bønnen: Kom Herre, og tøv ikke!

Men Himmelen maa den enkelte fortjene gennem Kristi Efterfølgelse, gennem Arbejdet i Guds Rige her paa Jorden, alt eftersom ens Kald og Stand gør det muligt. Enhver skal berede Herren Vej i sit eget Hjerte og — saa vidt det er gørligt — ogsaa i sin Næstes. Derved erhverves Retten til at kalde: Kom, Herre, og tøv ikke!

Saaledes kunde »den sjæleivrigste Kirkelærer«, den h. *Alfons*, udtrykke sin »Himmellængsel«:

*»O, Jesu, Hjertensglæde,
guddommelige Ven:
Som mod et sydligt Solskær
Polmørket stirrer hen,
mens stumt, i ordløs Klage
det venter Solhvervsdage,
jeg venter dit Nærvær.
Skilt fra dig! Hvilken Smerte!
Med graadfyldt, bange Hjerte
jeg længes mod det Dagskær,
da du er atter nær — —«*

Dante kan først komme ind i Paradiset, da han har tilbagelagt Vandringsen gennem Lutringsbjergene, først da forstaar han Paradisets Hemmeligheder.

*Schille*r's »Jomfru fra Orleans« slutter, efter at hun helt modigt har bestaaet sine Prøvelser:

*»Derop, derop! Se, Jorden flyr tilbage —.
Kort er kun Smerten — evige Glædens Dage.«*

Den engelske Martyr *Richard Langhorne* skriver umiddelbart efter, at hans Dom er falden:

*»Forkyndt man har mig, at jeg nu skal dø —,
velkommen skal den Stund i Sandhed være!
Forlade maa for Himlen jeg vor Jord
og bytte Fangenskab for Fryd og Frihed,
bytte Forbandelsens Land for mit beredte Hjem.
Jeg skal gaa fra Tid til Evighed,
fra Sorg til Salighed,*

*fra det foranderlige til det uforanderlige,
fra Død til Udødelighed. — — —*

*Bort maa jeg gaa for at fylde
min Sjæl med Lysets Strømme,
min Vilje med Floder af Fred,
min Tanke med alle Goders Skatte,
mit Sind med uendelig Glæde.*

*Jeg gaar derhen, hvor jeg skal finde
hvert Gode, som mit Hjerte kan begære,
uden jordisk Frygt for at miste det, —
derhen, hvor alle Ønsker tier,
hvor Gud er alt i alle — —.*

*Snart skal jeg svæve op
til Hvilens blide Stad,
til de levendes Land,
til Tryghedens Borg,
til Fredens Rige,
til Guds Herligheds Tempel,
til Lammets Bryllup,
til Sæde ved min Konges Bord
at bryde Brødet med Englene
og skue, hvad intet Øje har set,
høre, hvad intet Øre har hørt,
nyde, hvad intet Menneskehjerte har fattet!»*

Hvornaar vil vi — gennem Troskaben i Herrens Tjeneste og gennem Taalmod i vore Prøvelser — have forberedt os til at kunne kalde: Kom, Herre, og tøv ikke! Hvornaar vil vort Levnedsløbs Adventstime kunne slutte med og gaa over i den evige, salige Juled a g?

—ch—

Skolen skal danne det Grundlag,

der kan bære Personligheden frem i Livet ...

Overlærer *Henrik Hansens* udmærkede Foredrag, som vor Referent i Odense har været saa venlig at tage omstaaende Referat af, kunde være Indledning til en frugtbar Diskussion om Skolens vigtige Problem. Vi maa her nøjes med et Indlæg i Form af nogle redaktionelle Noter, men kommer i Begyndelsen af det nye Aar udførligere tilbage til dette Emne. Artiklens Overskrift vil selvfølgelig ikke sige andet end, at Skolen skal yde et vigtigt Bidrag til Personlighedens Dannelse, uden at ville benægte de andre vigtige Faktorer Betydning saasom Familie og Kirke

Overlærer Henrik Hansen i Jernbanegades Skole i Odense havde Onsdag den 7. December samlet en stor Tilhørerskare i Skolens Gymnastiksal: Skoleautoriteter, Lærere og Forældre.

For første Gang efter sin Tiltrædelse havde Overlæreren gjort Eksperimentet, indbudt til et Foredrag af ren skolemæssig Interesse, den ideelle Undervisningsform.

Taleren slog straks fast, at han ved Ordet *Opdragelse* forstod en bevidst planmæssig Paavirkning, der søger at forme og præge Barnets Vilje og Karakter og derved retlede det i det vigtigste af alle Spørgsmaal: Vise, hvad der er skønt, sandt og godt i Livet og lære Barnet at leve derefter.

Det er Skolens Opgave at kortlægge Fremtidens Land for Barnet. Den Kundskab, der ikke hjælper det til at finde Vejen igennem en hurtigt skiftende Verdens Labyrinth, er intet værd, den Kundskab er kun en unyttig, død og tung Byrde. Ud fra dette maa Skolen bedømme, hvad der er nyttigt og nødvendigt at tage med i Undervisningen, og hvad man bør lade ligge. Alt for megen Skolegering har været død og ufrugtbar i Stedet for levende og grøderig. —

Kundskaben, Skolen meddeler, er af to Arter: den sikre, den objektive, den hvorom der ikke staar Strid,¹⁾ og den subjektive, den vurderende, den Kundskab, der faar Farve efter det Synspunkt, der anlægges, de Fag, hvor det sete afhænger af Øjnene, der ser. — Skolen eller Læreren faar derved en farlig Magt til at præge Barnets Meninger og Anskuelser efter sit Ønske. — — Jeg vil betone, at Lærens Pligt og Ret i saa Henseende er først og fremmest at bygge paa det, der er fælles i dansk Folkesamfund. Vor Kultur indeholder et dansk Fællesskab med en særlig Livstone, som vi danske og ikke fremmede kan høre. Hvori den bestaar, lader sig vist ikke let afgøre, det er svært at forklare, men det er langt stærkere, end vi i den daglige Splittelse har for Øje. —

Skolen er bundet til et religiøst Fællesskab, den hviler paa et kristeligt Grundlag. I hvert Fald er det Tilfældet

1) Der findes vist ikke ret mange objektive og sikre Kundskaber, hvorom der ikke har staaet Strid. Man har som bekendt betvivlet Logikkens øverste Principper og selve Verdens Eksistens (som en Realitet uden for vore Forestillinger). At Taleren selv antager objektive Værdier, fremgaar af det Afsnit i hans Foredrag, hvor han opstiller det »sande, gode og skønne« som Maal, hvortil man endnu kunde søje det hellige. Paa den anden Side betyder subjektive Kundskaber kun, at den enkelte bedømmer og tilstræber de objektive Værdier, hvis Bestaaen man maa antage, ud fra sine særlige Forudsætninger. En rent subjektiv Vurdering har ingen Værdi.

endnu, det er Loven og Skolens Tradition.²⁾ Om det kommer til at gælde frem i Tiden bliver et Spørgsmaal for sig.

Læreren kommer i sin Undervisning ikke uden om de Spørgsmaal, der bevæger Sindene og sætter Skel, og han maa naturligtvis tage sin Stilling til dem; men der er det at sige, at det er Skolens og dermed ogsaa den enkelte Lærers Pligt at oplyse redeligt. Han maa ikke agitere, men skal give ærlig Besked. Han skal fordele Lys og Skygge saa redeligt, som han nu kan det. Det er mere nødvendigt i vore Dage end forhen. Hvorhen de unge vender sig, møder de Agitation og Propaganda. Alle de stærkeste Kulturmagter synes mig at arbejde for at binde den enkelte til Parti-anskuelser. Ensidighed og Fordrejelser er de Midler, der bruges; men Skolens Opgave er ikke at binde, den skal frigøre. Den skal ikke med en Stok drive de unge til en bestemt Fold, den skal lede dem til de Græsgange, hvor der er aandelig Næring at finde.

Endnu er Skolen i Danmark en selvstændig Kulturmagt, der vil vide at vogte sin Frihed. Kun en saadan Skole kan løse den Hovedopgave at give redelig, ærlig og retskaffen Oplysning. Vi maa søge at bibringe Børnene den samme Vilje til at finde ud af, hvad der er sandt og usandt, rigtigt og falsk.

Vor Skole har i høj Grad været en Autoritetsskole, der har sagt: »Tag og læs!« — Vi har været slemme til at indpode Børnene, at vi danske altid har Ret. Tænk Dem f. Eks., at der sidder en lille Katolik som Elev i Skolen, og vi underviser om Reformationen. — Hvad har De, mine Tilhørere, og jeg faaet at høre om det Emne? — Blev det os ikke indprentet, at alle de lutherske Reformatorer var store Mænd og hvide Engle, mens alle katolske Biskopper og Præster var de sorteste sorte Djævle. Brutal og haardhændet Fremfærd tilintetgjorde den herligste Middelalderkultur. Vi ser det bl. a. af de gamle, prægtige Kirker og Ruinerne af dem, Bygninger, som næppe vor Tid formaar at vise Mage til; store Værdier gik tabt. Kirken trængte til en Reformation, og den fik den længere mod Syd, men under en ganske anden mild og værdig Form end den, hvorunder den haardhændede og brutale Reformation blev ført igennem i Norden, det var en skændig Vandalisme.

Børnene skal gaa ud i Livet med det Motto: »Se dig for, tænk dig om!« — Den, der tænker klart og rigtigt, er rettænkende; men den rettænkende kan blive retskaffen og retsindig, han naar ikke sjældent det menneskelige Ideal,

2) Som bekendt er dette Baand allerede løst i andre Lande; man lænker Barnesjælen i Stedet for til antikristelige Anskuelser. Man lader ikke mere Børnene komme til ham, der kunde sige: »Jeg er Vejen, Sandheden og Livet«.

at hungre og tørste efter Retfærdighed. — Maalet for Skolens Kundskabsmeddelelse maa da være at bygge en Personlighed, der har Mulighed for at forstaa saa meget som muligt af Livets Opgaver. Maalet for Skolens Opdragelse er den frie, selvstændige, klart tænkende og sundt dømmende Personlighed.

Jeg tror, at en Søgen efter Klarhed er en Søgen efter Sandhed. Den, der søger Sandhed, søger efter det gode, og saa kan vi ikke naa videre.«

Det smukke Foredrag hilstes med langvarigt Bifald.

Ved en paafølgende selskabelig Sammenkomst, hvori deltog Skolens Autoriteter, Lærere og Forældreraad, lykønskede Skolekommissionsmedlem Valdemar Kallan Overlæreren med Foredraget, hvis ærlige, manende Toner burde høres af enhver dansk Lærer eller Lærerinde, der maa stille sig det klart, at vi Forældre til deres Bearbejdelse betror vore Børn, det værdifuldeste, vi ejer, Børnene med det aabne Sind og Fremtidens Samfundsbygningens uberørte og modtagelige Materiale. Han lykønskede enhver dansk Lærer og Lærerinde, der i deres Lærergerning lod sig lede af de Principper, som her var holdt saa klart frem i al deres naturlige Nøgternhed.

Skoledirektør Høirup knyttede hertil den Bemærkning, at det, Overlærer Hansen havde tolket, netop var den danske Skoles Principper og ikke andet; den, hvorefter enhver Lærer i Danmark bør arbejde i sin Skolegerning, og som enhver samvittighedsfuld Lærer søger at tilegne sig i videst muligt Omfang.

vem.

Statsdyrkelse og Racisme

Patriarken af Lissabon, Kardinal Manuel Gonçalves Cerejeira har i Anledning af Ni-Aarsdagen for sit Valg holdt en Tale for Portugals Katolske Aktion, hvori Kirkefyrsten ogsaa kom ind paa nogle af Tidens mest brændende Problemer. Kardinalen udtalte bl. a.:

Man har været forbavset over den ukuelige Energi, hvormed den ærværdige Olding i Vatikanet med Evangeliet i sin Haand med uforsagt Tro har fordømt Kommunismen, Statsdyrkelsen, Racismen, som Nyhedenskab og vor Tids nye Afguder.

Men de, som undrer sig over Pavens suveræne Forkastelse af disse Styrere, der er Forfølgere og praler med at have reddet Europa fra Kommunismen, ved ikke, hvad de siger, og de synes at stole mere paa den jordiske Magt til at frelse Verden med end paa Kristi Vælde.

Hvad angaar Kommunismen, har Kirken ikke fordømt den for at forsvare de riges Magt, men fordi den er imod Naturen og imod Gud. Ingen har mere end Paven bekæmpet den som en dødelig Fare for den kristne Kultur. Men denne trues ikke mindre af en anden Fremgangsmaade, der er maaske mindre voldsom, men mere raffineret, fra et Systems Side, som er baseret paa Materialisme og samtidig er rig paa en vis religiøs Mysticisme; begge dræber den kristne Arv i Samvittighederne.

Fordriver man Kristus, da kommer Magtens ubøjelige Herredømme igen til at herske i Europa. Cæsar bliver igen til Gud, og som det gamle Ord siger, bliver alt, hvad han ønsker, til Lov. Mennesket bliver Statens Slave, Staten Samvittighedens absolute Herre, der gør Krav paa at fastsætte Retfærdighedens og Moralens Regler.

Kardinalen henviste saa til, at den Katolske Aktion netop arbejdede imod dette nye Tyranni, fordi den udbredte Kristi Rige i Hjerterne og i hele det offentlige Liv. Derfor havde den ogsaa tiltrukket sig de totalitære styrendes Had.

I Tyskland er den Katolske Aktion stik imod Traktaternes Hellighed og Kristi Rettigheder blevet systematisk ødelagt. Den forgudede Stat anmasser sig absolute guddommelige Rettigheder; andre Rettigheder eksisterer ikke. Der raader en totalitær Opfattelse af Samfundet og Livet. Gud, hvis han overhovedet er til, aabenbarer sig i Nationens eller Racens ophøjede Samvittighed og har som øverste Redskab selve Staten.

Hvis denne Totalitarisme trænger igennem, betyder den fuldstændig Tilintetgørelse af Kristi Værk i Sjælene... Dilemmaet er uundgaeligt: Enten opgiver det totale System sig selv og lader Gud beholde, hvad der er Guds (fremfor alt altsaa det moralske og religiøse Liv og dermed Samvittighedsfrihed og Respekt for den menneskelige Personlighed) eller, tro mod sig selv, ønsker den at opsluge hele Menneskelivet.

I Grunden er den religiøse Kamp i Tyskland mellem Naziststaten og Kirken mere end en forbigaaende Episode i den historiske Brydning mellem Stat og Kirke: Her drejer det sig om hele den kristne Arv.

Kirken lider og strider for Kristi Rige — og med den mange heroiske Protestanter —, i Stedet for dette Rige vil man oprette en tysk Statsreligion, rensat for den »orientalske« Kristendom, Racens Myte skal erstatte Kristi Ideal.

Denne nye Tro er Grundlaget for hele den nationale Opdragelse. Metoden til at gennemføre den er forskellig fra den, man følger i Rusland til Fordel for den kommunistiske Tro: mindre brutal, men mere vedholdende. Ved

at give Afkald paa blodige Voldsakter undgaar man at vække Afsky. Man tillader endnu Religionsudøvelsen, men vil begrænse den til Kirkerne. Det katolske Liv er tvunget til at stige ned i Katakomberne, det skal ikke have nogen Indflydelse mere paa det sociale offentlige Liv.

Saaledes opdrages Ungdommen i den nye Tro. Hele den officielle Propagandas vægtige Maskineri løber som en Katapult Storm mod den kristne Tanke for at erstatte — det siger man ganske vist ikke — det kristne Ideal med det nazistiske. Medens Kommunismen frit og frankt erklærer sig som gudløs, betegner dette nye Ideal sig tværtimod som religiøst. Men denne Religion, Nationens Religion, er ikke andet end den kristne Religions Død. Den tror ikke paa en Aabenbaring, den vil ingen Forløsning. Gud aabenbarer sig i deres Føreres Samvittighed og gennem Racen. Det nationale Ideal er for den noget guddommeligt. Man har tilegnet sig Tilbedelsens religiøse Ordforraad, man dyrker den religiøse Følelse i Individets totale Hengivelse til denne Tros Tjeneste; man fejrer sine Fester i en Atmosfære af mystiske Riter; for at sige det under eet: det nazistiske Ideal tilbyder, som det allerede er blevet sagt, et »Surrogat for Gud«. Vi har allerede sagt, at Statens absolute Totalitetskrav er uforenelige med den katolske Aktion. Hvis denne, som den bør, betyder selve det katolske Liv, kan den ikke holde sig tilbage fra at træde offentligt frem som hele Livet. Katolicismen er et offentligt Vidnesbyrd om Kristus i Tanke og Handling, omfattende hele Livet, den kan ikke indskrænke sig til Kirker, men maa oplyse med sit guddommelige Lys Retten, Filosofien, Kunsten, Økonomien, Politikken, med eet Ord hele den menneskelige Virksomhed. De kalder den for en »politisk Katolicisme«, medens den i Virkeligheden kun er religiøs, og de gør det alene, fordi den ikke fornægter Kristus, men bekender ham praktisk.

Det politiske Mord

I »Osservatore Romano« af 7. December læser vi følgende, aktuelle Betragtning:

Den nazistiske Presse har været oprørt over Codreanu's og nogle af hans Fællers Endeligt. Man vil ikke tro den af Politiet fremsatte Erklæring, hvorefter det skulde have drejet sig om et uheldigt Flugtforsøg, ved hvilket Fangerne efter Aftale ved et Overfald skulde befries. Man vil i den blodige Begivenhed se en politisk Reaktion mod Hagekorset, som stadig stærkere beskyldes for nye Terrorhandlinger.

Men lad os se bort fra de mere eller mindre paalidelige

og bevidnede Versioner. Ogsaa her gælder: Hvo som er uden Synd, kaste den første Sten! Den samme Advarsel bør rettes til den Vredes Adresse, med hvilken man i Tanke og Handlefrihedens Navn, i Menneskehedens og Kulturens Navn anklager og protesterer.

Det politiske Mord — lad os nu engang antage, at det ogsaa i dette Tilfælde drejer sig om et saadant — er blevet forberedt, udført, forsvaret, forherliget saa mange Gange af det samme Moralsystem, af den samme Skole, som nu afskyr det; det er ligefrem blevet en Parodi, f. Eks. paa Aarsdagen for Mordet paa Dollfuss; man har ikke haft Medlidenhed med sine Ofre, man har tværtimod altid fundet Undskyldninger for Misdæderen; Modstanderen skulde ødelægges, slaas ned, tilintetgøres. Han maa ikke engang eksistere, man finder sig ikke i, at han er til; derfor Vold mod enhver anden Tanke, mod ethvert andet Ideal, Snigmord er retfærdig Gengældelse og lige saa meget Pligt som Ret. Partiet, som bestemmer saaledes, bliver ovenikøbet Statens Vogter, vil være selve Staten, og det lukker Munden paa enhver Medlidenhedens og Forbønnens Stemme under Henvisning til »Statsraison«.

Alt dette glemmer man, fejer man til Side. Ogsaa de Grunde, hvormed man har latterliggjort vore Protester mod alle Voldsakter fra hvilken som helst Side. Vor Kamp for Menneskehedens Solidaritet var noget forældet noget.

Her bliver det igen klart, at naar man engang har forladt Moralens og den kristne Kulturs Grundsætninger, styrter ikke blot det sociale Samvirkes Hjørnepiller, men man underminerer Fornuften, Evnen til at argumentere logisk; Konsekvensen, ikke mindre end Solidariteten, kastes over Bord som en besværlig Ballast.

C. H.-S.

En ny Kirke paa Frederiksberg

Da Rosenkranskirken i 1893, et halvt Aarstid efter sin Indvielse, blev Sognekirke, skete den første Deling af den katolske Menighed i København, idet St. Ansgars Sogn hidtil var Hovedstadens eneste. Menighedens Vækst og Byens stærke Udvikling krævede nye Sogne i de ydre Kvarterer, som efterhaanden fjernedes for langt fra St. Ansgars Kirke. Efter Datidens Forhold var den lille stille Boyesgade udmærket egnet som Midtpunkt for Katolikkerne paa Frederiksberg og Vesterbro. Var Rosenkranskirken end kun en lille beskeden Kirkesal indbygget i Skolekomplekset, den blev dog Sognekirken, hvis Præst døbte, viede, stedte til Gravens Hvile og varetog alle et Sognekalds mangeartede Anliggender.

Ganske naturligt har den lille Sognekirke alle Dage været trykket af den store Kirke, som Jesuitterne tre Aar efter Rosenkranskirkens Indvielse aabnede i den nærliggende Stenosgade. Lige saa naturligt har det ogsaa alle Dage været Sognets Drøm at faa en stor, rummelig Sognekirke, der kunde samle Sognebørnene. Efterhaanden som Vesterbro og Frederiksberg voksede sig større, kom Kirken til at ligge for langt inde mod Byen, og gentagne Gange har det været paa Tale at flytte Kirken længere ud. I 1914 var man naaet saa vidt som til at erhverve en Grund ude i Godthaabsvejskvarteret, men denne Plans Udførelse standsedes af Krigens Udbrud. Da Rosenkranssognet i 1918 med stor Højtidelighed fejrede sit 25 Aars Jubilæum, holdt Biskop v. Euch, som i øvrigt selv havde grundlagt Sognet, en af sine uforglemmelige Taler, hvoraf Ugebladet refererede saaledes: »Og med sit sædvanlige Storsyn forudsaa Biskoppen, at der om andre 25 Aar paa dette Sted vilde staa en stor Kirke med søjlebaarne Hvælvinger, med Taarne og rungende Klokker!«

Nu er disse andre 25 Aar snart ved at rinde ud, og det synes virkelig som om Drømmen kan naa at blive virkeliggjort til Sognets 50 Aars Jubilæum. Rigtignok ikke paa samme Sted. De senere Aars voldsomme Udvikling af Byen, med Rejsning af helt nye Kvarterer, har ændret alle Forhold og gjort en ny Kirke til en Nødvendighed. Herom har Sognepræst Niels Hansen sammen med Forvaltningsraadet store Planer, som ikke indskrænker sig til at være en Fremtidsmusik af Tanker og Ønsker, men er ved at faa fast Grund under Fødderne.

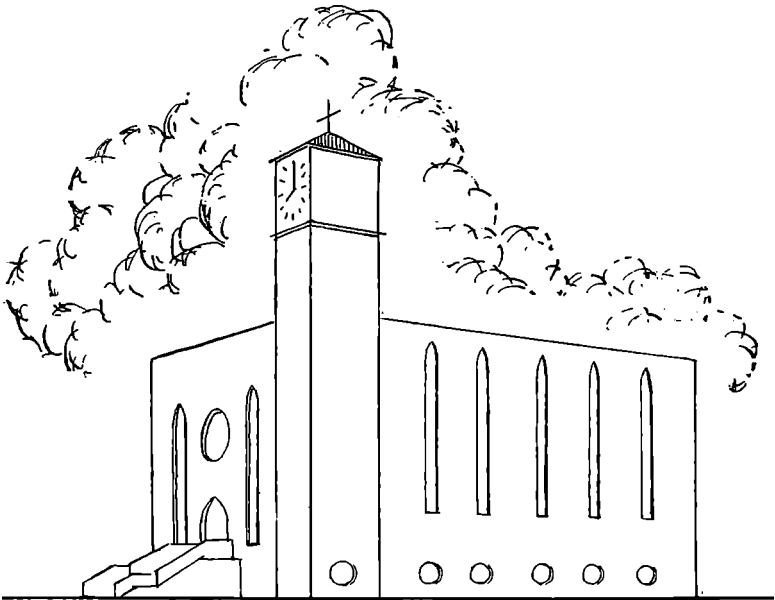
Den nye Kirke har man tænkt at rejse i Peter Bangsvej-Kvarteret. Her er udset en meget fordelagtig beliggende Grund, som kan faas til en rimelig Pris, men endelig Bestemmelse er dog ikke truffet. Saa mærkeligt det maaske lyder, saa vil dog denne Beliggenhed blive Midtpunktet for Sognet saaledes som det er nu. Kartoteket udviser, at over Halvdelen af Sognets Menighed bor uden for Pilealléen og Falkoneralléen, fordelt over de store nye Yderdistrikter Hvidovre, Valby, Rødovre og Vanløse. Ved Valget af Byggeplads er ogsaa taget Hensyn til en god Sporvognsforbindelse og den kommende S-Bane, som faar Station lige i Nærheden.

Den Tegning af en Kirkebygning, som findes paa det i disse Dage udsendte Opraab, og som gengives her, er kun Fantasi, men siger dog lidt om, hvorledes man tænker sig Kirken bygget. Ikke blot for at følge med Tiden, men ogsaa af Hensyn til de omliggende Bygninger, skal den være i ny Stil, uden dog derfor at blive det rene Funkis; den bliver maaske snarere i en romansk Byggeart. Det skal ikke være

et lille, uanseligt Kapel, der allerede om faa Aar bliver for trangt, men en rigtig stor Kirke, med god rummelig Plads, med Taarn og Klokker. Endvidere naturligvis Præstebolig og helst ogsaa en Skole, som trods alt dog stadig er uundværlig.

Men hvad saa med alt det gamle i Boyesgade? Ja, det er et Problem. Hvis man solgte det hele, vilde Midlerne til det nye rimeligvis være fremskaffet med det samme. Men Spørgsmaalet er, om det gamle helt kan undværes, og det kan det næppe. Det er da ogsaa Tanken at bibeholde Rosenkranskirken som Annekskirke og endvidere en Del af Skolen. Resten af Bygningerne og den store Hjørnegrund mod Kingosgade kan da muligvis anvendes i erhvervsmæssigt Øjemed og saaledes bringe Indtægter til Opførelse og Drift af det nye Sognebo. Om Spørgsmaalet nu løses ad den ene eller anden Vej, eet er under alle Omstændigheder givet: det koster Penge i det hele taget at komme i Gang. Og for at kunne gøre en Begyndelse er det, at Sognet nu henvender sig til Menighederne gennem det ved Kirkerne uddelte Opraab. Basaren, som agtes afholdt i Februar, skulde gerne lægge den første Sten til Virkeliggørelsen af Rosenkranssognets mangeaarige Ønske og Haab, en stor Kirke med Taarn og rungende Klokker. Det er en betydelig og ansvarsfuld Opgave, og svære Vanskeligheder vil der blive at overvinde. Men Sagen er saa god og dens Gennemførelse af saa stor Betydning, at den fortjener al mulig Støtte.

Johs. H.

Pater Kerckhoffs S. M. M.

Præst i 50 Aar.

Ind under Jul, en mørk Decemбераften 1913, ringede Klokkerne i Roskilde nye St. Laurentii Kirkes Taarn for første Gang Angelus. Det var et gribende Øjeblik — man tav og lyttede med tilbageholdt Aandedræt. Men mest be-

tagende lød Klokkerne for Kirkens Bygherre, Sognepræsten Pater Kerckhoffs. Det havde altid været hans store Ønske at faa Lov at bygge Gud en Kirke inden sit 25 Aars Jubilæum som Præst, og nu stod Kirken der, og dens Klokker ringede hans Jubilæumsfest ind.

Det var den Aften, 21. December, da den store Antifon i Kirkens Vesper er *O Oriens*: »O Morgenstjerne, det evige Lys's Glans og Retfærdighedens Sol, kom og lys for dem, der sidder i Mørke og i Dødens Skygge!« Og paa selve

den Dag, den 22., da Pater Kerckhoffs i 1888 var blevet viet til Præst, er den store Antifon *O Rex gentium*: »O Folkenes Konge og den, de længes efter, du Hjørnesten, der gør begge til eet, kom og frels Mennesket, som du har dannet af Ler!« De to Antifoner passede som Bøn paa den unge Mands Læber, der tog imod Kaldet til at tjene Lyset og Menneskenes Frelser som Præst og Missionær.

Baade Præst og Missionær blev han med Liv og Sjæl; i den Henseende stemte han overens med vor uforglemmelige Biskop v. Euch; ved et ejendommeligt Træf var Pater Kerckhoffs født paa den Dag (4. Oktober 1864), da den unge Pastor v. Euch blev indsat i Fredericia. Dengang Montfortanerne af ham blev kaldet til Danmark, kom Pater Kerckhoffs (den første hollandske Montfortaner) herop for at ordne og starte Missionen i Roskilde, uden at det dog var Meningen, at han selv skulde knyttes til den; men da Biskop v. Euch rigtig fik talt med ham, viste det sig, at de to saa fuldstændigt faldt i Traad med hinanden i deres Syn paa Missionsvirksomheden, saa Biskoppen udbrød: »Jamen, det er jo Dem, jeg har Brug for! Bliv dog!« Sagen blev ordnet, og Pater Kerckhoffs blev; under den Op-

timisme, der som Solskin udgik fra dem begge, trivedes Værket.

Den 8. Juni 1901 (Montfortanernes Fest for den guddommelige Visdom) frembar Pateren første Gang det hellige Messeoffer i et lille lejet Værelse i Roskilde. Tidligere havde nu og da en Jesuitpater læst Messe, vistnok paa Hotel »Prinsen«; men fra nu blev Messen en fast Institution her i Byen.

Pater Kerckhoffs var, da han begyndte her, ledsaget af den unge, franske Pater Blois (senere død i Frankrig) og af Broder Bonifatius, som stadig er Missionens trofaste Støtte. Her maatte begyndes paa saa godt som bar Bund. Menigheden bestod af siger og skriver fire Personer; hvem skulde tro det, naar man nu, 37 Aar efter, ser Kirken fyldt af gamle, unge og Børn, ikke blot paa Højtiderne, men paa ganske almindelige Søndage. Arbejdet var ikke let her i den protestantiske og udpræget konservative, for ikke at sige reaktionære By. Arbejdet i den voksende Konvertitmenighed var heller ikke let; vi Konvertitter kan vel nok mellem os sagt være enige om, at vi ikke altid er et helt nemt Folkefærd. Som en af Menighedens »Ældste« plejede at sige om Prioren (det blev Pater Kerckhoffs almindelig kaldt): »Han var pløjet den sure Jord!« Men Priorens uforlignelige Kærlighed til hver enkelt af sine Sognebørn gjorde Underværker, og imellem dem fra hans Tid hedder det endnu: »Han var som en Far for os alle sammen!« Altid var han at træffe, altid var han rede med Raad og Trøst. »De burde hedde Barnabas, Trøstens Søn!« sagde man til ham. Og da han var borte, gik det her, som da Pastor Storp var rejst fra Kolding, og det i hans Eftermæles Eventyr hed sig, at »i hans Tid kunde Hanen paa Kirketaarnet gale!«

Ikke blot af sin Menighed var Prioren elsket; endnu lever Mindet om hans Godhed og Vennesælhed iblandt Byens Befolkning. Naar den katolske Kirkes Stilling i Roskilde blev saa respekteret i Løbet af forholdsvis faa Aar, skyldtes dette for en stor Del Priorens personlige Indsats. »Mere dansk end nogen Dansker,« sagde man om ham. Byen skønnede ogsaa paa, at han skaffede den det udmærkede Skt. Maria Hospital, som han ved sine utrættelige Stormløb paa daværende Generalforstanderinde Mère Patricie fik Søstrene til at bygge, og som har overlevet det protestantiske Menighedssygehus, der blev rejst som et Modtræk imod det.

I Tidens Løb fik Prioren dygtige Hjælpere i en Række yngre Præster, der med Roskilde som Udgangspunkt dannede Menigheder i Ringsted, Slagelse og Holbæk; ogsaa i Køge holdtes der periodisk Gudstjeneste, indtil der i 1906

oprettedes et selvstændigt Sogn med Pastor Maurer som Sognepræst.

Den 22. December vil mange varme Tanker i Taknemlighed gaa til den aldrende Jubilar og mange gode Ønsker for ham tage Form af Forbøn. Da Dagen falder paa en Hverdag, vil den blive fejret Søndag den 18. baade med Takkehøjmesse i Kirken og Festlighed i Skolens Sal om Aftenen; ogsaa paa selve den 22. vil der blive Højmesse — gamle Medlemmer af Priorens Menighed har villet fejre Dagen paa denne Maade. Alle i Roskilde Menighed, selv de, der aldrig personligt har kendt ham, vil takke Gud for vor Stifter Prior Kerckhoffs.

Erikke Rosenørn-Lehn.

(P. S. Pater Kerckhoffs bor nu i „Flos Carmeli“ Leenbof-Scharsberg, Limburg, Holland, dette meddeles, for det Tilfælde, at gamle Bekendte kunde ønske at glæde ham med en Hilsen til Jubilæet).

En Sibylle blandt Kannibalerne

Hvem vilde vente at finde en Sibylle*) blandt Kannibalerne? Paa Øgruppen Gambier i Sydhavet forkyndte en Seerske Toapéré i 1824: »Vore Guder er besejrede. Se, de fremmedes Gud, denne Jord vil snart komme ind under hans Magt. Jeg har set ham, denne Gud. Hvor er han stor! Alle vore Guder tilsammen er intet imod denne store Gud. — Han fylder Mørket og Lyset (det synlige og usynlige). Folk fra Akamaru (en af Gruppens fire Øer), endnu en lille Tid, og Skibe vil være her. De første er ikke gode — de vil gøre jer Fortræd — men der vil komme et godt Skib fra den Del af Jorden, der er dernede.« Og Fingeren pegede hen imod Tokani Strandens Koraller. »Det kommer herhen foran mig, i godt Vejr, og det har ombord to Mænd klædt i hvidt, og disse Mænd vil lære jer et nyt Bud, det Bud man lærer hinsides Havet. De vil tale til jer med Mildhed. Folkene vil lytte til dem. Disse Mænd vil bringe os nye Planter og ukendte Dyr, som fjerner de tørre Blade. Hvor vil I blive lykkelige med disse gode Mænd! Desværre vil jeg ikke faa dem at se. Kun de unge og de stærke vil se alt dette, for der vil først komme en stor Dødelighed.«

Disse Profetier bevares ordret af Øhavets Befolkning, som med Længsel ventede paa Opfyldelsen. Og det skete Ord for Ord. I Slutningen af December 1825 kom den engelske Brig »Blossom«. I Begyndelsen af Januar 1826 kom det til en Kamp, som krævede faldne paa begge Sider. I

*) Som bekendt var Sibyllerne Oldtidens Seersker, som ogsaa skal have forudsagt Kristi Komme.

Begyndelsen af det næste Aar vovede et chilensisk Skib sig inden for Ørigets Omraade. Atter kom det til Kamp. 1832 bragte fire Skibe en Epidemi, som efterhaanden lagde Halvdelen af Befolkningen i Graven. Blandt de døde var ogsaa Seersken Toapéré.

I August 1834 viste Skibet »Peruana« sig. Det havde tilbagelagt en Strækning paa 6000 km — fra Valparaiso — og forrest i Skibets Stavn stod i hvide Klæder Picpus-Patrene Caret og Laval, hvis Opgave det var at faa Fodfæste i Øhavet. Sammen med de indfødte kom ogsaa en hvid Mand om Bord paa Skibet. Denne hvide modarbejdede paa lumsk Maade Missionærerne og hidsede de vilde op imod dem. Efter den venlige Modtagelse fulgte derfor en Forfølgelse, som de to Patre kun ved et Mirakel undslap fra.

Da Stormen havde lagt sig, gik Missionærerne med utrættelig Taalmodighed i Gang med at lære Landets vanskelige Sprog. Snart udtalte den offentlige Mening sig for dem. En ung Høvding tog sig paa en særlig Maade af dem. Han foranledigede, at der blev bygget en bekvem Bolig og ved Siden af denne et stort Bedehus til Patrene. En anden Høvding, Te-Ma-Pukau, bragte om Natten i al Hemmelighed Levnedsmidler til dem. Da Missionærerne opdagede, hvem Giveren var, vilde de forære ham en lille Økse — en Genstand, som de vilde beundrede meget højt —. Han tog ikke imod den. »Jeg har ikke hjulpet for at faa Gaver.« Til denne ædle Vilde betroede nu Patrene, hvorfor de var kommet, og han lod sig som den første opføre paa Katekumenlisten.

En Høvding Paémara kom til dem med sin lille Broder, der var helt fuld af Saar: »Hør, har De ikke noget Middel imod en saa frygtelig Sygdom?« P. Caret, som man kaldte »Manden, der altid beder«, blev rørt. Han klippede Drengens Haar af, indgned hans Legeme i Vievand og betroede Helbredelsen til den hellige Jomfru. Saarene lukkede sig som ved et Trylleri, Skorperne faldt af, og ethvert Spor af Sygdommen forsvandt hurtigt. En Følelse af Beundring greb hele Befolkningen. Snart betegner de Vilde sig med Korsets hellige Tegn, beder Morgen og Aften og ved Bordet om Oplysning og synger Trosbekendelsen. Saa gaar man i Gang med at tilintetgøre Afgudernes Helligdomme. Fra Ø til Ø trænger Kristendommen erobrende frem og overvinder alle Hindringer, til sidst ogsaa Kongens, Mapu-Te-Oa's Modstand.

Den 9. Maj 1835 hed det pludseligt: »Et Skib! Et Skib!« Det var »Peruana«, som havde den Apostoliske Vikar Mgr. Rouchouze, to Præster og 3 Kateketer om Bord. En af de sidste var Grev Urbain de la Tour, som havde forladt en Universitetsstudium for at hellige sig Undervisningen blandt

de vilde. P. Liausu var Læge. Nu kunde man tænke paa at bygge varige Kirker, paa at aabne Skoler, at grundlægge Klinikker og indføre Kulturplanter og Husdyr.

Overalt hilste man Missionærernes »store Chef« velkommen med Begejstring. Timen for en rig Høst var inde. Den store Begivenhed begyndte den 24. Maj paa Øen Aukéna, hvor 28 voksne og 4 Børn modtog Daaben.

1840 skrev Mapu-Te-Oa — nu Gregor I — til Paven: »Det er ikke saa længe siden, at vi lignede Fuglene. Overladte til os selv var vi et ondt Folk. Lidt efter lidt er vi blevet gode. Og nu er vi Deres Sønner — Mit Hjerte har Jesus Kristus taget i Besiddelse, og jeg hører til dem, der modtager Kommunionen. Vi er trofaste imod Guds Ord — —«

Gregor XVI svarede: »Hvad er smukkere end din og dit Folks Omvendelse til den katolske Tro...«

Denne en hel Øgruppes store Omvendelse er med dens geografiske og etnologiske Baggrund smukt skildret af R. P. Mouly i hans Bog: »*Cannibales à genoux*«, (Paris Tolra-Editeur, 208 S., ill., Fr. 15.—).

Det benaadede Øfolks Fortid er af største Interesse. I Dag kan denne Interesse yderligere tilfredsstilles efter Offentliggørelsen af Honoré Laval's Arbejde: »*Mangavera*«, (Braine-Le-Comte, (Belgique) Maison des Pères des Sacrés-Cœur, 408 S., Frcs. 100.—).

I 1934 drog de to Etnologer Buck, Direktør for Bishop Museum, og K. Emory til Mangavera Øerne for at supplere det yderst mangelfulde Kendskab til denne Øgruppes Civilisation i Fortiden. Forskerne var skuffede, »der bestod næsten intet af den gamle indfødte Kultur.« Minderne om Fortiden var næsten fuldstændig glemte. Hvor behagelig overrasket blev Dr. Buck da ikke, da han efter sin Hjemkomst faldt over P. Laval's Manuskript: »*L'Histoire ancienne d'un peuple Polynésien*«. Manuskriptets Forfatter kendte Mangavera bedre end noget andet Menneske i Verden: Han havde været en af de første Missionærer, der var gaaet i Land der, og han havde levet der i 37 Aar (1834—1871). Manuskriptet, som P. Laval har efterladt os, er en sand Guldmine. Man finder deri en utrolig Overflod af Kendsgerninger. Etnografien kan ikke være P. Laval taknemmelig nok herfor.

A. P.

Den Hellige Faders Helbred

Rom og den katolske Verden blev for nylig opskræmt ved alarmerende Efterretninger om Pavens Helbred. I 2 Timer ventede Prælaterne Fredag den 3. Decbr. i Vatikanet paa Dr. Milani's Meddelelse om Pave Pius XI's Død. Straks

efter at have celebreret Messen i sit Privatkapel faldt Hans Hellighed sammen under et Hjerteanfald. Kardinal Lauri, Storpenitentiar, var til Stede og meddelte den sidste Salvelse. Kardinal Pacelli, pavelig Statssekretær, sendte Telegrammer til Kardinaler og Nuntii Verden over med Meddelelse om, at Pavens Liv var i Fare.

Fredag Middag udsendte Vatikanet en Bulletin. Den bragte et Glimt af Haab. Den meddelte om Hjerteanfaldet, men sagde, at Pavens Tilstand var bedre.

Da Aftenen kom, var Frygten veget for Haabet. Den Hellige Fader var allerede ved at komme til Kræfter. Dr. Milani forlod Vatikanet, og Giovanni Malvestiti, den Hellige Faders gamle Tjener fra Milano, fortalte Pavens Paa-rørende i Rom om Bedringen. Hans Hellighed var i Stand til at modtage den 87-aarige Kardinal Granito di Belmonte, Dekan for det Hellige Kollegium, som var kommet for at udtrykke Kardinalernes Haab om Helbredelse.

Om Aftenen vendte Dr. Milani tilbage til Vatikanet. Ogsaa en Hjertespecialist tilsaa Paven — Dr. Domenico Bianchi. Han opholdt sig to Timer ved Pavens Seng. En anden Besøgende var Fr. Gemelli, O. F. M., Rektor for Milanos Universitet af det Hellige Hjerte og Præsident for Videnskabernes pavelige Akademi. Fr. Gemelli har været Læge. Disse Visitter maa maa have givet Anledningen til Meddelelsen om, at Hans Hellighed var blevet angrebet af et nyt Anfald Fredag Aften. Denne Meddelelse var fejlagtig, og den Hellige Fader fik heller ikke Iltbehandling. Tusinder strømmede hele Aftenen ind i Kirkerne for at bede for Hans Helligheds Helbredelse.

Den Nat sov Paven en lille Smule. Dr. Milani, som tidligere paa Dagen havde givet Paven en Indsprøjtning, hvilede i et tilstødende Værelse. Hele Natten igennem holdt den Hellige Faders to Privatsekretærer, Mgr. Carlo Confalonieri og Mgr. Diego Venini, Vagt. Kl. 5 om Morgenen vendte Kardinal Pacelli tilbage til de pavelige Gemakker og saa til den Hellige Fader. Mgr. Confalonieri celebrerede Messen i et tilstødende Værelse og gav Hans Hellighed den hellige Kommunion.

Meddelelserne, som senere paa Morgenen udsendtes, forbavsede alle. Paven havde forladt sin Seng. I den Rullestol, som han havde brugt i de første Maaneder af sin Sygdom, modtog han Kardinal Pacelli i den sædvanlige daglige Audiens og modtog ogsaa sin Nevø fra Milano, Grev Francisco Ratti.

Søndag Morgen var Hans Hellighed igen oppe, ja, han tilbragte endog en meget travl Morgen, idet han atter modtog Kardinal Pacelli og en halv Snes andre Besøgende i Privataudiens.

Mest forbavset var 400 Pilegrimme, som var kommet fra Ungarn med Benediktineren Fyrst-Primas Kardinal Serédi. Disse Pilegrimme ankom til Rom fulde af Frygt for at finde Paven død. Men de fik at vide, at Paven vilde modtage dem. De samledes i Audienssalen. Den Hellige Fader blev baaret ind paa Sedia gestatoria. Han rejste sig fra Stolen, stod, og gik uden Støtte de faa Skridt hen til Trønen. Der blev givet Tegn til, at Paven vilde tale. Han talte paa Italiensk i 10 Minutter eller lidt længere. Han lyttede, imedens Kardinal Serédi oversatte, og han forblev i Audienssalen, imedens Pilegrimmene sang en Hymne. Derefter gik han, stadig uden Hjælp, tilbage til Sedia gestatoria.

Om Søndagen overværede Paven ogsaa Aabningen af det pavelige Hofs Advents-Retræte. Det var under denne Retræte for to Aar siden, at Hans Hellighed blev alvorlig syg. Kun ganske faa af Pavens Omgangskreds vidste dengang, at Paven allerede havde haft Smerter i længere Tid, men om Sygdommen fik man først at høre, da Smerterne og Presset paa Hjertet blev saa voldsomt, at han ikke var i Stand til at deltage i hele Retræten.

Om Mandagen ventede man, at Hans Hellighed vilde forblive i Sengen, men han stod atter op og overværede en Del af Retræteøvelserne. Han var ogsaa til Stede under Aftenandagten og en Gang til ved Morgenbetragtningen.

Næsten al Audiens var indstillet under Adventsretræten, men den Hellige Fader har jo gjort det til en Regel at modtage alle nygifte Par om Onsdagen; denne Gang talte han 11 Minutter til dem.

Dog kommer man ikke uden om, at der er stor Fare for et nyt Hjerteanfald i Betragtning af den Hellige Faders Alder og Sundhedstilstand. Ethvert Anfald gør ham afgjort svagere.

(Universe, 2/12-1938).

Nye Bøger.

Katolicisme paa Køgeegnen.

N. P. Niensens »Bygden omkring Køge Aa« (Roskilde, E. Flensborgs Boghandel, 1938, 184 S., ill.) er spækket med interessante Træk fra den danske katolske Middelalder og kan paa det bedste anbefales. Udførligt skildrer Forf. saaledes den danske hellige Margrethes Liv og Slægt. Der er mange interessante Oplysninger om Kirker og Klostre, om Lægfolk og Gejstlige og deres Forhold til Kirke og Gudstjeneste. Ikke mindst interessant er alle de mangfoldige religiøse Folkeskikke! Forf.s Syn paa katolske Forhold er venligt forstaaende. Han siger f. Eks. om Kirkeformuen: »Foruden som Sjælegaver kom nemlig mange Gaarde til

Klostrene som »Medgift« ved Nonnernes Indgivelse i disse. Hvilken ideel Baggrund der end var for disse Gaver, og hvilke store og samfundsnyttige Opgaver Klostrene end varetog som f. Eks. hele det Barmhertighedsarbejde, der nu hører under den sociale Lovgivning, blev Jorden alligevel Klostrene til Skade, thi uden at de større Godser havde været Lökkemad, vilde det have været vanskeligt at faa den fornødne Tilslutning til en reformatorisk Bevægelse mod Kirken. Religion alene kunde ikke have gjort det.« De mange konkrete Oplysninger burde være gjort lettere tilgængelige ved et Register. —z.

Ungdomslitteratur.

Kaptajn Foltmanns Oversættelse, vel rigtigere Bearbejdelse, af Jordanoffs Bog om Flyvning — paa Dansk »Hvordan flyver man?« — er en lækker Bog. Den har Bud til vide Kredse, men vil vel især faa et begejstret Publikum blandt de unge. De udmærkede Tegninger gør Teksten let tilgængelig, ja, der gives endda Grundlag for at oprette en veritabel Studiekreds. En oplagt Gavebog (Chr. Erichsen).

Poul Ernst og Kjeld Helweg-Larsens »Politiet arbejder« er en underholdende og meget instruktiv Bog. Man faar et udmærket Indblik i Politiets Arbejde paa en fornøjelig og letfordøjelig Maade — Bogen er med andre Ord selvskreven til at findes i Børnebiblioteker og Læsestuer. — *»Kontorhistorier«* ved Hr. Pelikan (?) er hurtigt læst og endnu hurtigere glemt. — Den uopslidelige Burroughs optræder med Nr. 2 i Venusserien: *»Faret vild paa Venus«*. Enten er Manden gal, eller ogsaa bliver han det. — Et morsomt Mickey Mouse-Sæt er udkommet paa samme Forlag (Fr. E. Pedersen). U. C. G.

Trosvidner paa Bjerg og i Dal.

Naar man blader gennem en Bog som *Kurt Hielschers »Österreich«* (Leipzig, 1938, F. A. Brockhaus, 240 S., RM. 6,80 ÷ 25 %), hvor den berømte Fotograf, der paa Opfordring af den tidligere østrigske Regering havde gennemrejst Landet og gjort 4600 Optagelser, forelægger 240 herlige Dybtrykbilleder fra dette Land, da ser man igen saare fortrøstningsfuldt paa den Kirkefølgelsesstorm, som bruser hen over Østrig. Hvor mange smaa Bjergkirker med spidse Taarne hilser ikke Vandrerens! Hvor mange stolte Stiftsklostre med deres rige, gamle Historie ser ikke ned paa os! Hvor tit rager ikke et Krucifiks op langs Vejen eller paa en stejl Klippevæg! Fra Korsgange og Borghvælvinger, fra hyggelige Smaabyer og de store Centres Domkirker lyser Beskueren saa mange herlige Vidnesbyrd om Fædrenes Tro imøde, at man uvilkaarligt tænker: Alt dette kan dog ikke gaa til Grunde og udryddes! —z.

Naturen som Guds Bog.

En aandfuld Vurdering af de nyeste fysikalske Teorier finder vi i Bogen af *Franz Vogt*: »*Bau der Welt*«, (Herold Verlag, Solln vor München, 48 S., Mk. 0,75), som klarlægger for os, at Videnskabens højeste Ydelse bestaar i at aabnbare Guds Tanker, som er skjult i hans Skabninger, og at forherlige ham ad denne Vej.

Anna Maria Taïgi.

Den 8. Januar 1863 anmeldte et Dekret fra Rituskongregationen Aabningen af en ny Saligkaaringsproces. Selv om noget saadant ellers ikke vækker nogen Opsigt i Rom, fordi dette saa ofte gentager sig, saa var Byen dog denne Gang opfyldt af glad Taknemmelighed under Indtrykket af denne Begivenhed. Der var endnu ikke gaaet 25 Aar siden Anna Maria Taïgi's Død. Det romerske Folk havde kendt hende. De fattige havde haft hende tæt ind paa Livet af sig, havde set hende i hendes simple Husholdning, da hun tjente Brødet til sig og sine Børn ved sit daglige Arbejde; og naar baade Brødet og Arbejdet manglede, modtog hun ydmygt Barmhertighedens Almisser og Hjælp. Ogsaa de store og rige i Rom kendte hende. De havde i Kirkerne set dette Forbillede paa en kristelig Hustru, paa en Familie-moder. Adskillige af dem havde været under hendes Tag eller havde indbudt hende til Besøg for at høre hendes Raad og anmode om hendes Hjælp gennem Bønnen. Biskopper og Kardinaler havde med Forbavelse lyttet til denne jævne Kvindes Klarlæggelse af guddommelige Ting. I Informationsprocessen optraadte Annas Mand og Børn som Vidner. Efterhaanden gik hendes Profetier i Opfyldelse. Paafaldende Bønhørelser holdt Mindet om hende levende. Foran os ligger 6. Oplag af »*Anna Maria Taïgi*«, af *G. Bouffier S. J.*, (Paris, Téqui, 304 S., Frs. 10.—). Det er ikke, hvad vi i Dag venter af en Biografi. Man kunde kalde Bogen en Dydens Skole, illustreret med Eksempler fra Guds ydmyge Tjenerindes Liv.

Fra den vide Verden.

Græske Katolikker.

Om Grækenland, hvor der lever ca. 40.000 Katolikker blandt ca. 6 Mill. ortodokse Kristne, bragte Oss. Rom. endnu tidligt paa Efteraaret en gunstig Meddelelse.

Undervisningsministeren henvendte sig for kort Tid siden i en offentlig Forsamling til de »katolske Brødre, som vi kun er adskilt fra ved en lille dogmatisk Forskel, og med hvem vi har det samme Fædreland og de samme Idealer fælles. Katolikkerne har altid været de første Patrioter.« Den Paastand, at »en Græker, der er Katolik, alene af den

Grund er en Ikke-Græker, men en Udlænding«, tilbageviste Ministeren energisk.

»Universe« af 4. Nov. oplyser derimod, at Regeringen nu har vedtaget en Lov, som maa betragtes som et slemt Slag imod Kirkens Frihed og rammer katolske Skoler, Forlag, Ordener, Præster og i det hele taget enhver katolsk Virksomhed.

Nonnernes Lod.

Mange af de Nonner, som Nazisterne har bortvist fra Skolerne og Hospitalerne, gennemgaar store Lidelser. Nogle af Skolerne er omdannede til Barakker, og Nonnernes Belønning for at have stillet sig i Guds og Næstens Tjeneste er, at de nu anbringes i en lille Del af Bygningerne og bliver sat til at vaske og sy for deres Undertrykkere. Andre Nonner opretholder Livet ved at vaske og stoppe for andre. I Kirkerne foranstaltes Indsamlinger for at hjælpe de fattige Ordensfolk — Mænd saavel som Kvinder — og Lægfolket giver rundhaandet. Men de kan ikke give alt det, der er nødvendigt. Mange Ordensfolk har forsøgt at komme til Udlandet. Nazisterne har givet dem to Alternativer — at opgive deres religiøse Liv eller sulte ihjel.

(Universe, 2/12-1938).

Paven repræsenteret i London.

England har faaet en pavelig Repræsentant, den første siden Reformationen, men ikke en egentlig Nuntius. Kardinal Rossi, Sekretær ved den Hellige Konsistorialkongregation, vil fungere, naar denne fornylig udnævnte apostoliske Delegerede for England, Mgr. William Godfrey, indvies til Titular-Ærkebiskop af Cius paa den h. Thomas af Canterbury's Fest den 29. December. Igennem de otte Aar, hvor Mgr. Godfrey har været Rektor for det engelske Kollegium, har han vundet de højeste kirkelige Myndigheders største Agtelse.

For at finde Sandheden.

Mgr. John Becker, den 68-aarige Ærkebiskop af Portalegre i Brasilien, er lige vendt hjem fra en incognito Visit i Tyskland, meddeler »Universe« af 2. Decbr. I et Interview til den brasilianske Presse udtaler Ærkebiskoppen, at han var taget til Tyskland for at finde ud af Sandheden om Katolikforfølgelserne og især om den Behandling, der var vederfaret de katolske Skoler. Skolerne er dømt, erklærede han og tilføjede: »Nationalsocialismens Maal er at tilintetgøre den kristne Civilisation. Frihed eksisterer kun efter Regeringens Vilje. Men trods alt kæmper det tyske Præsteskab videre.«

Efter Redaktionens Slutning kommer fra Rom den Meddelelse, at Benediktinerpateren, Prior TH. SUHR, er udnævnt til Apostolisk Vikar for Danmark.

Brevkasse.

Vejkors.

I Artiklen »De danske Vejkors« i Nr. 48 af nærv. Blad forekommer følgende: »I Korset føler vi os enige, vi Katolikker og de evangeliske.«

Maa jeg i den Anledning spørge Hr. Pater Menzinger, hvad Udtrykket »de evangeliske« skal dække? Er det virkelig Paterens Mening, at Protestanter i Almindelighed og Lutheranere i Særdeleshed er evangeliske Kristne? Og i saa Fald maaske i Modsætning til katolske Kristne, der altsaa er Ikke-Evangeliske?

Ærbødigst

J. Sønderup Kristensen, Fredericia.

Svar:

De spørger, hvad Udtrykket »de evangeliske« skal dække. Efter Logikkens Regler er Betegnelsen maaske mindre heldig. Den er jo ikke ment eksklusiv, saaledes at Protestanterne skulde være de eneste evangeliske Kristne i Modsætning til alle andre. Men udelukker den ikke, at ogsaa andre er evangeliske, da er den netop mindre betegnende. Man kunde da trøste sig med vistnok E. Tegnér's Ord om, at det ikke er Verdens Vismænd, der kaldes sammen, hver Gang en Ting skal benævnes, hvorved vi kan tænke paa Ord som »Firben« for visse Øgler, skønt der vitterligt eksisterer andre Dyr, der har Krav paa samme Benævnelse, som f. Eks. Elefanten.

Men skulde den rette Fortolkning af »evangelisk« ikke ligge i Midten imellem »modsat andre« og »ligesom andre«, nemlig at Udtrykket betyder »fremfor andre«. Selvfølgelig kan vi Katolikker ikke anerkende, at Protestanterne er mere evangeliske, hvad Retten til Evangelierne og Forstaaelsen af Evangeliet angaar; men vi kan anerkende — uden at billige det dogmatisk — som historisk Realitet, at Protestanterne bygger paa Biblen alene i Betydning af »det rene Evangelium« og derfor kalder sig evangeliske fremfor andre Kristne.

Saaledes bruger vi jo, uden at blinke, ogsaa andre Betegnelser, som »Baptister«, »de apostoliske« o. lign. og vil dermed ikke sige andet end, at disse Sekter i særlig Forstand har at gøre med, hvad deres Navn udsiger. Dermed er ikke sagt det mindste om, hvem der er mest »baptistisk« og »apostolisk« — de eller vi. Ellers burde vi heller ikke tale om »Bekendelseskirken«, det er vi ogsaa selv. Nej, lad os ikke lægge Ord, som Høfligheden byder os at bruge, paa den teologiske Vægtskaal! Det gør vi da ellers heller ikke, f. Eks. naar vi siger »Pastor, Præst, Biskop« om dem fra Folkekirken. Hvorfor skulde vi netop faa Skrupler ved at kalde dem for »de evangeliske«?

Der er mange Protestanter — ikke blot i Tyskland — der foretrækker Betegnelsen »evangelisk«. Ordet Protestant er jo historisk set, som saa mange andre historiske Navne, ret tilfældigt og lidet betegnende. Benævnelsen betyder, som bekendt, kun Mindretallets Protest paa Rigsdagen i Speyer 1529 mod, at den nye Lære ikke skulde udbredes videre, førend Sagen var bragt for et almindeligt Kirkemøde, samt at der, hvor den nye Lære allerede var indført, skulde Katolikkerne fremdeles have Lov til at fejre Messen. Vi kan forstaa, at man ved en Navneforandring søger at komme bort fra denne negative Betegnelse.

A. Menzinger S. J.

Niels Steensens Fond:

E. Jensen.....	Kr.	2,50
Tidligere indkommet	»	820,82
Ialt		Kr. 823,32

Baronesse Rosenkrantz-Charisius, f. Oxholms Legat

til Hjælp for trængende i n d f ø d t e Medlemmer, Mænd eller Kvinder, af de her i Landet værende katolske Menigheder, uddeles af Vikariatets Leder i Løbet af Januar Maaned 1939.

Ansøgning, indeholdende fulde Navn, Stilling, Alder, Bopæl, skal med H. t. Trang, Værdighed og Medlemsforhold til en her-værende katolsk Menighed attesteres af to Personer, hvoraf den ene skal være katolsk gejstlig.

Legatportionerne uddeles i k k e for Livstid, hvorfor tidligere Legatnydere maa indsende ny Ansøgning. Ansøgningsfristen udløber den 31. December; Andragender indsendt efter dette Tidspunkt kan ikke tages i Betragtning.

Ansøgning stiles og indsendes til: **Det Apostoliske Vikariat, Bjerregaards Sidevej 1, København, Valby.**

St. Andreas Sogn afholder for Menighedens Medlemmer med Børn og Besøgende

JULEFEST Onsdag den 28. Dec. i Charlottenlund Palmehave

ca. Kl. 6 samles Børnene omkring Juletræet. Ca. Kl. 7 Julespillet: »*Hellig Tre Konger*« der opføres af Elever fra St. Joseph Søstrenes Skole i Ordrup. Derefter trakteres Børnene med Chokolade etc. Kl. 9 *Pantomime* der omhandler i 4 Billeder en kendt katolsk Personlighed og opføres af Elever fra »Rygaard«. Herefter Fest for voksne til Kl. 1. *Stor Tombola — God Musik*
E n t r é: 1 Kr. for voksne, 75 Øre for Børn (inkl. Chokolade og Godter.

Billetsalg: *St. Andreas Præstegaard, St. Joseph Søstrenes Skole* i Ordrup, *Assumptionsklosteret, Rygaard*. Endvidere hos: *Holler, Eivindsvej 15 (Ordrup 986), Rasmussen, Hovmarksvej 24 (Ordrup 3859)*, samt hos *Darving, P. Rørdamsvej (Lyngby 135)*. *Gevinster til Tombola modtages med Tak og kan afleveres til ovennævnte Adrs.*

Hvilke Bøger som Julegave?

Messebogen. — Det nye Testamente. — St. Ignatius af Loyolas Exercitiebog. — Haandbog for St. Dominicus's Tredie Orden. — Fuldstændig Bønnebog. — Christi Efterfølgelse. — Bønnebog for den katolske Ungdom. — *Richard Gräf: Guds Viljes Veje.* — *Vernon Johnsen: Een Herre, een Tro.* — *Wickl: Julebetragtninger.* *G. K. Chesterton: Erindringer.* — *H. D. T. Kiærulff: Sct. Thomas af Aquin.* — *Sigrid Undset: Norske Helgener.* — Selvpportrætter og Landskabsbilleder. — *Johs, Metzler: Niels Steensen.* — *Karen Plovgaard: Povl Helgesen.* — Nordlys, Fortællinger fra Grønland. — Inden for Digerne, Roman fra Sønderjylland. — *Mogens Strunge: Karl den Danske.* — *Johannes Jørgensen: Omkring Aksens Assisi-Salzburg.* — *J. Spillmann: Et Offer for Skriftemaalet.* — *A. Nissen: Danske Bisperækker.* — *Niels Hansen: Vore Helgener.* — Lille katolsk Ordbog. — *N. P. Nielsen: Bygden omkring Køge Aa.* — Katolsk Haandbog for 1938. — Kalenderen 1939. — Katolsk Lommekalender. — Julekærten. — Kimer, I Klokker.

Israelsgildets Bortlodning. Slumretæppet blev vundet paa Nr. 86. Boggevinsterne paa Numrene 49 188 226 240 259 317 329 423 487 495. Gevinsterne tilsendes mod Indsendelse af Lodsedler inden 15. Jan. til Assistent Verner Stabehl, Amerikavej 9, St. t. v.

Kirkelig Kalender

Dec.	Dec.
18. S. 4. Søndag i Advent.	25. S. JESU FØDSEL.
19. M. Ferialdag.	26. M. Stefan, den første Martyr.
20. Ti. Vigilie.	27. Ti. Johannes, Evangelist.
21. O. Thomas, Apostel.	28. O. De uskyldige Børn.
22. T. Ferialdag.	29. T. Thomas af Canterbury.
23. F. Ferialdag.	30. F. Søndag i Oktaven.
24. L. VIGILIE*).	31. L. Silvester I.

*) Faste- og Abstinenspligt til Kl. 12.

Ugens Messebønner

Dec.	
18. S. 4. Søndag i Advent (27—63); 2. Sæt Bønner: Gudsmoder ([83]—[87]), 3. Sæt Bønner: For Kirken eller for Paven ([123,122]—[107]).	
19. M. Ferialdag (27—63) uden <i>Alleluja</i> -Vers og <i>Credo</i> ; 2. Gudsmoder, 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. For Kirken eller for Paven.	
20. Ti. Vigilie ([1]—[1]); 2. Ferialdagen (27—64), 3. Gudsmoder, 4. Den Helligaand ([120]—[105]*).	
21. O. Thomas, Apostel (782—615); 2. Ferialdagen (27—64).	
22. T. Ferialdag (27—63) uden <i>Alleluja</i> -Vers og <i>Credo</i> ; 2. Gudsmoder, 3. For Kirken eller for Paven, 4. Om den Helligaand*).	
23. F. Ferialdag; som Torsdag.	
24. L. VIGILIE 30—66).	

*) Som *Oratio imperata* (paabudt Bøn) bedes indtil videre Bønnen om den Helligaand, for at Gud maa skænke os en Overhyrde efter sit Hjerte.

St Franciskus's III Orden holder Møde Fredag den 16. Dec. i St. Knuds Kapel.

Meddelelse fra Katholsk Menighedskontor.

Resterende Kirkeskat for 1938 bedes indbetalt snarest muligt enten paa Kontoret, Bredg. 64, (Kl. 15—17) eller paa Postgiro Nr. 25305 (Katholsk Menighedskontor, K.)

Til vore Abonnenter i Norge og Sverige.

Fra 1. Januar 1939 nedsættes Abonnementsprisen for N. U. til Norge og Sverige (i Konvolut direkte fra Ekspeditionen) fra Kr. 20,— om Aaret til Kr. 15,— *Ansariusforeningen.*

Søg Optagelse i Cistercienser-Søsirenes Alderdoms- og Hviliehjem i »Villa Bellis«, Køgevej, Taastrup. Telefon Taastrup 374. Hjemmet er Nabo til Kirken. Prisen er 75, 80 og 100 Kr. for fuld Pension. *Søster Maria Vincentia, Priorinde.*

»Julekærten 1938«,

det katolske Julehæfte. Indeholder Bidrag af M. K. Nørregaard, Karen Plovgaard, Joachim Rønnow, Tove Frydenlund, Jørgen Berg, Emil Rønnow, H. D. T. Kiærulff, H. K. Hafstrøm, Arne Hall Jensen, Pater Ingemann Petersen, Chr. Wedervang m. fl. Tegninger af Anker Kjerulff, Poul Bech, F. R. Scavenius, Lilly Balle og Erik Andersen. Pris Kr. 1,50. Faas i Katolsk Boghandel, Stenosgade 3, og ved Kirkerne.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 15. Dec.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

86. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nr. 52

Søndag den 25. December

1938

I BETHLEHEMS STALD

F. Barocci. Italiensk omkring 1600.

„Og de kom ilsomt og fandt Maria og Josef og Barnet, som laa i Krybben“. (Luk. 2)

Ære være Gud i det Høje ...

Juleklokker, ring nu, ring med Frydetoner
ind det Jubelkor, som aldrig tier!
Fred paa hele Jorden, Himlens Fred skal herske,
naar Gudsbarntet ned til Jorden stiger ...

R. MOST

Det evige Ords Menneskevordelse er Menneskets største Forherligelse. Hvorfor hedder det da i Englenes Sang: »Ære være Gud!«? — Guds Menneskevordelse er den Kærlighedsmagt, som befrier Menneskeviljen fra de jordiske Lænker og retter den mod det Evige, gør den til »god Vilje«. Den gode Vilje er Himmelkærligheden, som vil, hvad Gud vil, og som til alle Guds Anordninger siger sit hjertelige Ja, selv hvor dette Ja fordrer det tungeste Offer af et svagt Menneskehjerte. Kraften til at sige dette Ja vokser frem af Foreningen med Ham, der er Menneskehedens guddommelige Hersker og Hoved. Dette er den Gudsforherligelse, som Englene giver Udtryk i Julesangen.

Det er den Fryd, som overgaar al Forstand, det er den af Gud viliede Ordens dybe Ro. »Jerusalem, — — se det elskelige, som kommer til dig fra Gud!« (Bar. 4,30). — »Himlene fryde sig, og Jorden juble — — for Guds Aasyn, som kommer!« (Ps. 95, 11,13). — »Vor Frelsers Godhed og Kærlighed aabenbarede sig!« (Tit. 3,4).

Hvor langt rækker Gudmenneskets Kærlighed? — Han ser sig selv personliggjort i de armeste, de ringeste, de mest forladte. »Hvad I gør mod den ringeste og mindste af mine Brødre, det har I gjort mod mig.« Han lever i os og giver os saaledes Magt til at leve i Ham, leve Hans Liv. Derfra strømmer Kraften til at tømme den Lidelsens Kalk, som Han har drukket. Derfra det ubegribelige Heltetmod hos mange skrøbelige Skabninger. Kærligheden til Kristus lader det tungeste synes let, det bliver til en Naade, en Ørneflugt over Stjerner og Sole til Himmelens evige Højder. Ser vi det saaledes, faar vi Forstaaelse af, hvad store Sjæle har sagt om denne Kristi Kærlighed. Krybbe, Kors og Tabernakel har for dem været dragende Magneter. Under Indflydelse af disses overvældende, mægtige Dragelse beder den h. A l f o n s:

»O, Himmelbarn, du søde, jeg knæler for dig ned,
 du ejer alt mit Væsens, mit Hjertes Kærlighed.
 Al Verdens falske Glimmer mig frister aldrig mer,
 til dig gaar al min Længsel og al min Sjæls Begær — —«

Og den store Michelangelo bekender:
 »Ej Pensel eller Mejsel kan trøste det Hjerte,
 som sukker efter den Kærlighed,
 der strømmer os i Møde fra Korsets Træ — —«

For den hellige Alfons er de Kristnes Lige-
 gylighed og Kulde overfor den eukaristiske Frelser en æng-
 stende Gaade:

»Er du ufølsom for din Fyrstes Gave?
 Ufølsom for Gud, som længtes mod din Sjæl?
 Trædes din Id, din Tanke og din Vilje
 ned under Dagstræbets jærnskoede Hæl?
 Din Jesus nedsteg til vor fattige Jord
 og søgte det ringeste Skjul
 kun for at vinde de nødstedte Hjerter
 og skabe den himmelske Jul — —«

I sit digteriske Testamente, »Svanesang«, skriver Fr.
 L. z u S t o l b e r g:

»Kun du, uendelige, kun du
 er den længselsfulde Sjæls Liv og Lys.
 Nu Vederkvægelse og Trøst,
 e n g a n g Hvile, Sejr og Salighed!
 Det Skær, som ikke straalere fra dit Lys,
 er som Lygtemænd over det bundløse Kær.
 Den Flamme, som ikke luer med hellig Glød,
 er Offerbaal foran Afguders Altre — —«

Og hvor inderligt Novalis finder Udtryk for den
 elskende Menneskesjæls Følelser, naar han siger:

»Naar jeg Ham tilhører,
 og naar Han er min,
 naar jeg tro til Døden,
 bærer Ham i Sind,
 ved jeg ej af Smerte,
 har kun Andagt, Fryd og Fred i Hjerte — —!«

Digteren vil hermed sige: Kendte Mennesker Hans Kær-
 lighed, da vilde alle blive kristne og lade alt andet staa.

Om Virkningen af Kristi Kærlighed synger den spanske
 Sanger A g o s t i n o d a C r u z:

»Den skaber Vinter om til blidest Vaar
 og Sot og Ve til Somrens Lyst og Lykke,
 den mørke Nat til Dag med Guld i Haar.
 Den er mit Skjold, min Skat, mit dyre Smykke.«

Ære være Gud i det Høje, og Fred for Mennesker
 af god Vilje!

I Fredens Tegn ...

Den Fyrste, der fødtes i Bethlehems Stald i Tidens Fylde, lod sine himmelske Hærskarere synge Fredens Sang, da han traadte ind i denne Verden. »Fred med de Mennesker, som har en god Vilje!«

Den Biskop, som Rom har skænket os lige op under Jul, kommer os ogsaa i Møde i Fredens Tegn: Benediktinerens Hilsen er som bekendt: Pax, Fred; Fred i Kristi Navn, hvad det kendte Kristusmonogram hentyder til, som Ordenens Medlemmer ogsaa gerne benytter.

Saa vil vi da fatte de Følelser, som klinger i vor Velkomst til vor nye Overhyrde, Apostlenes Efterfølger, Pavens Sendebud, en Ansgars, en Absalons og Niels Stensens jævnyrdige i Vielsens Værdighed, sammen i dette ene Ønske: Maatte Julens Barn velsigne vor nye Biskop og gøre ham i Sandhed til Fredens Mand for Folk og Kirke!

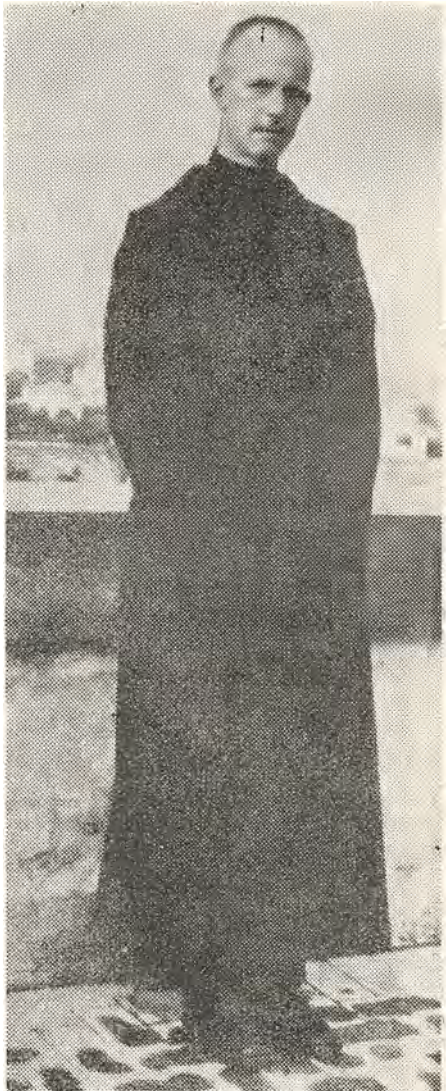
Thomas af Akvin definerer Freden som *tranquillitas ordinis*: Ordenens afklarede Ro. En Organisations Evne kræves altsaa af Fredens Vogter og Haandhæver. Han maa kende Kræfterne, se et bestemt Maal, lægge en bestemt Plan og styre med den Sikkerhed, som forhindrer gensidig Ødelæggelse og samler til forenet Kraft.

Det ser ud til, at Forsynet har ført Danmarks nye Apostoliske Vikar ad Veje, som netop maatte udvikle hans Evner som Ordenens Mand.

Johannes Theodor Suhr har set sig om og lært Mennesker og Lande at kende. Han blev født den 24. Januar 1896 i Nyborg som Søn af Proprietær Carl Emil Suhr, der døde 1928. Biskoppens tre Søskende lever i Dag i Odense: Direktør Carl Suhr, A/S Dansk-Engelsk Benzin og Petrol Co., Assurandør Flemming Suhr og en Søster, der er gift med Møller Hans Petersen, som ejer den bekendte Munkemølle. I 1913 tog den unge J. Th. Studentereksamen fra Odense Katedralskole og havde derefter i et Aarstid Ansættelse i Nyborg Bank. Saa brød Krigen ud, Bankmanden blev Soldat og tjente i et Par Aar i Sikringsstyrken. Derefter aftjente Proprietærsønnen sin Landmandstid: Paa Herregaarden »Frederiksgave« ved Assens blev Suhr uddannet til Landvæsenselev. Næppe færdig vandrer han i Følge med en Kammerat ud til Argentina, hvor de sammen med en tredje Dansker køber Jord og frister Nybyggerens Skæbne. De havde ikke Held med sig, og den unge Emigrant vendte skuffet tilbage til Fædrelandet. Et Frø var dog bleven lagt derovre i Sydamerika: Bekendtskabet med den katolske Kirke.

For den unge Landmand kommer nu en Tid, hvor han lærer denne Kirke helt at kende og hengiver sig helt til den,

han øjner et Maal, og hviler ikke, før det er naaet. Hans Liv minder her om Stenos, der ligeledes konverterede omkring de 30 og blev bispeviet 10 Aar efter. J. Th. Suhr rejser efter et kortere Ophold i Danmark November 1925, i Jubilæumsaaret, til Rom; Mgr. Olrik fortæller et andet Sted i vort Blad om hans Konversion og Optagelse i Kirken den 17. Januar 1926. Ikke tilfreds med at høre til Kirken, bliver Konvertiten Munk, idet han i 1926 træder ind i Benediktinerabbediet i Clervaux i Luxemburg. Dette Abbedi har som bekendt særlig Tilknnytning til Danmark, idet her i 1910 stiftedes Bønforeningen for de nordiske Rigers Tilbagevenden til den katolske Tro. Her gør fr. Ansgar, hans nye Klosternavn, filosofiske og teologiske Studier. Den nysproglige Student fra Odense, der i sit omskiftelige Liv havde haft rig Lejlighed til at bruge og udvide sine Sprogkundskaber og nu taler Engelsk, Fransk, Spansk og Italiensk, lagde her Grund til en solid teologisk Dannelses. Han blev endog en Overgang sendt til Paris for at udvikle sine musikalske Evner, hvad

Prior Johannes Theodor Suhr.

der er naturligt for en Benediktiner. Lørdag den 1. April 1933 blev J. Th. S. præsteviet i Clervaux.

Andre Opgaver ventede paa ham; Forsynet førte ham 1935 atter til Rom, da Paven kaldte Clerf-Abbediets Bene-

diktinere til San Girolamo, Vulgataabbediet i den evige Stad. Et andet Sted her i Bladet fortæller vi om dette Klosters enestaaende Betydning, og hvilke Betingelser det maatte frembyde for en ung, dygtig Præst, der har Evner og kan vokse med Opgaven. Her kunde Prior Suhr se et moderne katolsk videnskabeligt Apparat i Gang, administrere et stort Kloster, knytte Forbindelse med Roms Gejstlige og Mænd fra hele Verden, komme i nær Berøring med selve den Hellige Fader, lære hele Kirkens Forvaltningsapparat at kende.

For et Aar siden vendte Prior Suhr hjem til Danmark for paa given Foranledning at undersøge Mulighed for et Benediktinerkloster et eller andet Sted i Nørrejylland. Denne Plan lod sig dog — efter Paterens nøgterne Vurdering ikke realisere. Hvem vilde den Gang have anet, at den høje, alvorlige og indesluttede Munk skulde blive Danmarks Overhyrde.

Maatte hans Hjemkomst som Biskop, formodentlig i Januar, indlede en lykkelig og frugtbar Gerning i Kristi og Kirkens Tjeneste! Maatte det om denne Benediktinerbiskop engang kunne siges, hvad Ælnoth sagde om Svend Estridsøn, under hvis Styre herhjemme Benediktinerordenen oplevede en Blomstring:

»Hvor der er rejst Kirker til Helgenernes Ære, der ophjælp han dem ved sin Myndighed; og hvor ingen fandtes, der byggede han nye!«

—z.

Snehvide ...

Hvor man gaar og staar, møder man Snehvide. En Snehvide-Feber har grebet vor By. Folk nynner Snehvide-Melodier. Overalt ser man Billeder af de syv Dværge. Juleudstillinger hedder kort og godt »Snehvide«. Hjemmesko, Gulvtæpper, Kaffekopper, Tallerkener, Badekaaber, Lommetørklæder, Tandbørster er dekorerede med Walt Disneys Figurer — der mangler kun »Snehvide-Skosvæerte«. Og som det er i København, er det vist hele Verden over. Filmen er oversat til mange Sprog, deriblandt indisk og arabisk, og bliver set mindst een Gang af hver Biografgænger paa hele Jorden.

Hvad er det, der giver Snehvide-Filmen denne uhørte Popularitet? Det er ikke dens geniale Tegnekunst, der udtømmer alle Fantasiens Muligheder. Den Slags byder ogsaa andre Tegnefilms paa. Det er ikke, fordi Folk vil flygte fra Dagliglivets Jag og Bekymringer — for en Stund i det mindste. Der er andre Films og tusind andre Midler, der faar Folk til at glemme deres Sorger for et Øjeblik. Nej, det, der betager Tilskuerne, er Snehvide-Filmens **B a r n l i g h e d**.

Filmen fører os ind i Eventyrlandet med en Snehvide, der er lige saa god, som hun er smuk, og en Dronning, der er endnu mere ond, end hun er smuk, og syv troskyldige Dvæрге med hver sin morsomme Maade at være paa; og selvfølgelig tager ogsaa alle Skovens Dyr, fløjtende, syngende, flyvende, springende, Del i den rørende Handling: en lille yndig Prinsesse, hadet til Døden af sin skin-syge Stedmor, finder et Tilflugtssted i Dværgenes Hytte, men efterstræbes ogsaa der af Dronningen, der i Skikkelse af en ond Heks rækker sin Steddatter det forgiftede Æble, hvoraf et eneste Bid bringer dødlignende Søvn. Heksen faar sin Straf ved paa Flugten for Dværgene og hele Skovens flyvende, klatrende og springende Hær at styrte ned fra en Klippe. Mens Dværgene græder ved Prinsessens Kiste, kommer hendes Elskede og vækker ved det forløsende Kys Snehvide til Live igen.

Snehvide-Filmen er Barnlighedens Triumf. Den er saa barnlig, at man skulde forsværge, den stammer fra Amerika. Man vil snarere gætte paa Sydtysskland og Tyrol. Der blev i denne Forbindelse, maaske ikke uden Grund, gjort opmærksom paa, at Walt Disney er troende Katolik, hvad der i hvert Fald vil være Modgift for ham mod Hollywood-Atmosfæren.

Hvad der er mest glædeligt ved Snehvide-Filmen, er imidlertid det, at Barnligheden har slaaet an og fundet Genlyd i utallige Sind. Saa er vi da ikke saa haabløst ødelagte og fordærvede, som det ofte siges om vor Slægt. Noget af det bedste er tilbage i os, siden vi endnu kan blive forelskede i lille Snehvide. Det er Barnligheden. Snehvides Popularitet viser, at den er i Behold endnu trods alt — trods Politik, trods sociale Konflikter, trods Seksualdiskussioner og religiøst Forfald. End ikke Verdenskrigen har kunnet ødelægge Barnligheden.

Vi trængte til den Lære, Snehvide giver. Den er i Slægt med Evangeliets. Vorherre ligesom tager atter et uskyldigt Barn — oven i Købet en Prinsesse — og stiller det i vor Midte, og vi hører ham igen sige: Hvis I ikke bliver som dette Barn, hvis I ikke bliver som Snehvide, som danser med de ustyrlige Dvæрге og beder for dem i sin lille Aftenbøn, som leger og synger med Fuglene og er gode Venner med Hare, Raa og Egern, og som til sidst tror Heksen paa hendes Ord — hvis I ikke bliver som dette Barn, kan I ikke indgaa i Himmeriget.

Ved at se Snehvide bliver vi Børn igen — i hvert Fald de fem Kvarter, Filmen køres. Ak, hvorfor er vi det ikke altid? Hvorfor stivner vore Ansigtstræk og bliver strenge, saa snart vi fra Eventyrlandet kommer ud i Virkeligheden? Lad os være Børn til Stadighed — dybest inde i Sjælen!

Bøn til Bethlehemsbarnet.

**Kristusbarn! Vi samles om din Vugge,
knæler for dig ned med ydmygt Sind.
Gaven, som vi bærer til dig ind,
er vort skyldbetyngte Hjertes Sukke.**

**Kristusbarn! Til os dit Rige komme!
Lad i os din gode Vilje ske!
Frels os ud af Fristelser og Ve!
Rens vort Hjerte, giv os Tanker fromme!**

**Kristusbarn! O, lad os med dig vandre!
Lad os bo i Lyset af din Fred!
Lær — i Tro og Haab og Kærlighed —
os at leve Livet med hverandre.**

**Kristusbarn! Vi tænder Julens Kærte.
Lad dens Straaleskær fra Pol til Pol
være Arnens Ild, vor Vandrings Sol,
være Varmen i vort kolde Hjerte!**

KAREN PLOVGAARD

Hvor meget lettere vil vi da komme over vore indbyrdes Stridigheder og Kævlerier! Snehvide kender ikke til Had og Hævn eller Fjendskab. Og Kampen for Tilværelsen med sin uundgaelige Konkurrence — om vi førte den med den barnlige Bøn paa vore Læber: Giv os i Dag vort daglige Brød! Om vi lod Barnligheden raade og banlyse alt uædelt, alt raat og urent fra vort Sind! Den Slags, som er Barnlighedens Død. Uskyldigheden er Snehvides største Skønhed. Og lad os være Børn for Vorherre! Han er jo vor Fader. Skønt vor Bøn skal være Tolderens, ynder Gud dog mere Barnets. Heldigvis lader de to sig forene. Og lad os ikke glemme Barnligheden, naar vi kommer ind paa det »teologiske«, det være sig mellem os eller med anderledes troende. Lad os huske vor Salmedigter Halfdan Kejsers Ord om Børnene (Salmebog N. 172):

»Kan endnu kun svagt de fatte, hvad de store grubler paa, tage mod din Rigdoms Skatte, kan dog allerbedst de smaa.«
Og har vi med anderledes troende at gøre, da skal vi vide, at Religion ikke blot er det helligste, men ogsaa det sarteste og mest saarbare, som Mennesket ejer.

I Snehvide-Filmen sejrer Kærlighedens Kys over Heksens Ondskab. Barnligheden er i Slægt med Kærligheden. Al sand Kærlighed er barnlig. Se Kærlighedens Egenskaber i 1. Kor. 13, 4-7! I en Moders Sjæl er Kærlighed og Barnlighed blevet ét. Og Barnligheden — er den ikke den mest umiddelbare og uforsfalskede Kærlighed? Tænk paa den lille hellige Therese af Lisieux, der vilde være »Jesusbarnets Legebold«. Barnligheden er Himmerigets Nøgle.

Snehvide-Filmen gør ikke blot Gavn ved at fortrænge en anden, maaske tvivlsom Film. Den er en Undervisningstime i den vanskelige, men vigtige Kunst: at være eller blive Barn igen.
A. Menzinger S. J.

Lidt om vor nye Biskop

Det var midt i November 1925. Jeg var i Rom og skulde holde en Andagt med Prædiken ude paa Via delle Isole i Birgittinerindernes Kapel. Det var et meget enkelt Kapel, der paaafaldende mindede om de smaa Kapeller, der har været den første eller maaske den anden Begyndelse i saa mange af vore katolske Sogne her i Norden. Under min Prædiken lagde jeg Mærke til en høj og slank yngre Mand, der var iført en gul Frakke. Han stod nede i Baggrunden af Kapellet, og han havde saadan et alvorligt Ansigt og saadanne opmærksomme Øjne.

Efter Andagten var der en Modtagelse hos Søstrene, hvor der blev budt paa Kaffe, og jeg gik rundt og hilste paa de forskellige. Den yngre Herre var der ogsaa og præsenterede sig som Theodor Suhr. Nu er Slægten Suhr meget bekendt her i Landet, saa der var straks et Tilknytningspunkt. Omkring Aar 1800 var der et stort Handelshus, »Suhr«. Hr. Suhr brød sig imidlertid ikke om at komme ind paa slige Sager, men han sagde straks, at han havde megen Interesse for den katolske Kirke. Jeg opfordrede ham til at besøge mig næste Dag hos Søstrene i Via San Basilio, hvor jeg boede. Han kom; der var hundekoldt paa mit Værelse; vi talte lidt sammen; han sagde, at han interesserede sig for det Emne, jeg havde været inde paa i min Prædiken Dagen forud, »Lidelsen«; han havde læst Hugh Bensons Bog »Indvielse«, som handlede om det samme.

Jeg begyndte saa Konvertitundervisningen med det samme, og efter et Par Ganges Forløb var Hr. Suhr klar over, at han vilde være Katolik. Vi mødtes flere Gange hos pave-

lig Kammerherre, Grev Christoffer Paus, der straks havde fattet stor Interesse for den højt kultiverede Hr. Suhr. Den 9. December maatte jeg rejse tilbage til Kolding og derfor

Slotskapellet i Ledreborg, fra det 18. Aarhundrede, blev oprindelig benyttet til protestantisk Gudstjeneste. Efter afdøde Lensgreve J. L. Holstein Ledreborgs Konversion, blev det i 1939 et katolsk Gudshus. Læg Mærke til Prædikestolen ovenover Altret. Provst B. Gicha er ved at læse den h. Messe.

afbryde Undervisningen, men i Forvejen havde jeg overgivet Hr. Suhr til Konvertitundervisning hos Pastor Messerschmidt, der dengang endnu ikke var præsteviet. Da Pastor Messerschmidt den 17. Januar 1926 blev præsteviet i Rom, optog han om Eftermiddagen Hr. Suhr i vor hellige Kirke. Johannes Jørgensen og Grev Paus var Vidner.

Et Par Uger senere kom Hr. Suhr og besøgte mig i Kolding og var hos mig i 14 Dage. I den Tid lærte jeg ham godt at kende og hørte meget om hans tidligere Liv. Efter at være blevet Student fra Odense, var Hr. Suhr senere

udvandret til Argentina. Da hans Fader var Landmand, havde han kastet sig over Landvæsenet derovre. Det var ikke helt let, han havde maattet døje adskilligt, som han under et Ungdomsmøde i Præstegaarden fortalte de unge, der lyttede med stor Spænding. Efter et Aarstids Forløb fik Hr. Suhr sin egen Farm og drev den i fire Aar. Der var et Par Dagsrejser til den nærmeste Jernbanestation, og for at komme derhen maatte der sættes en hel Karavane i Gang; Produkterne skulde sælges og de nødvendige Varer købes. Paa en saadan Rejse kunde det ske, at der kom en af disse frygtelige Sandstorme, der medfører de forfærdeligste Lidelser baade for Mennesker og Dyr. Hr. Suhr maatte saa sidde eet eller to Døgn under et Dækken, mens Sandet efterhaanden fyldte Øjne og Øren og Næse- og Mundhule, fordi Luften selv inde under Dækkenet var opfyldt af de fineste Sandskorn, der trængte ind overalt.

Efter 5 Aar i Argentina syntes Hr. Suhr dog, at Livet derovre bød alt for lidt navnlig i aandelig Henseende. Han rejste hjem til Danmark, men helt uden aandeligt Udbytte havde han dog ikke været. Hr. Suhr havde gjort Bekendtskab med en katolsk Præst, som han havde lært at sætte megen Pris paa; derigennem var hans Interesse for den katolske Kirke blevet vakt; saa kom han til Rom.

I Kolding mærkede jeg meget hurtigt en dyb Interesse hos Hr. Suhr for Benediktinerklostre i Almindelighed og for Clervaux i Særdeleshed. Hr. Suhr vilde snarest muligt derned. Jeg blev bange og opfordrede ham stærkt til at være forsigtig, da det saa ofte er sket, at nybagte Katolikker har haft travlt med at komme ind i et Kloster og bag-efter har haft endnu mere travlt med at komme ud af det igen og derigennem har lidt Skibbrud paa deres Tro. Pastor Messerschmidt sang ganske den samme Vise for Hr. Suhr, men det hjalp intet, han vilde til Clervaux og rejste derned. Det var med bange Anelser, at jeg senere fik at vide, at Hr. Suhr efter tre—fire Maaneders Ophold var traadt ind i Benediktinerordenen. Naa, men Gud ske Lov gaar bange Anelser ikke altid i Opfyldelse. Da jeg i 1929 paany traf Hr. Suhr, nu Père Suhr, saa jeg straks ved første Øjekast, at han var blevet helt igennem Benediktiner. Det var ikke bare Dragten, men ogsaa Ansigtet og navnlig Udtrykket, som jeg kendte saa godt fra mine Besøg i Benediktinerklostre.

Père Suhr kom ogsaa og besøgte mig i Kolding sammen med sin Abbed, den elskelige Dom Alardo, og sin Svoger og Søster Møller Hans Petersen og Frue fra Munke Mølle i Odense. Mærkeligt nok er Møller Hans Petersen Indehaver af et Mølleri, der er grundlagt af de engelske Benediktinere for nu godt otte Hundrede Aar siden.

I Folkemunde

Ordsprog om Julen

1. DET ER GODT AT VÆRE BARN OM JULEN.

Et skønt, menneskeligt Udtryk for Erkendelsen af, at et Barn bragte den første Juleglæde ind i Verden, og at Julen især kommer til den, der har Barnets Sind.

2. AARET ER ALDRIG SAA LANGT, DAGEN TIL JULEAFTEN ER DOG TRANG.

Livets bedste Stunder er flygtige. Ved Juletid imødeser vi en Fylde af aandelige og materielle Glæder. Men ved at gøre os Bekymring og Uro med mange Ting, bliver vi ofte stikkende i »Trængselen«, saa vi næppe faar Tid til at nyde de Glæder, vi har længtes efter.

3. »HAN SER UD SOM EN LILLEJULEAFTEN«.

Lillejuleaftens Forvirring er her blevet Billede paa den, der har »jage-travlt«. Hele Aaret befinder et saadant Menneske sig i et Forberedelses-Virvar, som ikke naar at blive til afklaret Glæde.

4. HVID JUL OG GRØN PAASKE GIVER ET GODT AAR.

Da »grøn Jul giver hvid Paaske« og dermed sent Foraar, er der ikke Tvivl om, at Bonden foretrækker den hvide Jul. Han er ikke ene om det. Store og smaa i By og paa Land synes, at til en nordisk Jul hører hvide Marker og Sne paa Tagene, naar »Kirkeklokken kimer«.

Fortsættes Side 1264

Et Julecauseri

Man bad mig om at skrive om Livet paa en dansk Herregaard under katolske Forhold. Der er ikke noget at skrive om den Ting. Julen er en religiøs Familiefest, der vender indad og ikke udad. Ja, var man Digter, men det er jeg heldigvis desværre ikke, saa kunde man sub rosa skildre mangt og meget, som man nu undser sig ved at tale om. Vi Bønder bærer nu engang ikke Hjertet udenpaa Vesten; men derfor er det jo ikke sagt, at vi ikke har noget.

Ude paa Landet holdes de gamle Traditioner ganske anderledes i Hævd, end det som Regel er Tilfældet i Byen. Dog kan det jo ikke undgaas, at en ny Tid med sine moderne Indretninger sætter sit Præg, ogsaa paa Julen. Bjældernes Klang fra Kanehestens Ryg er snart en Saga blot. Selv de lette Vognes Rumlen, der lød saa hyggeligt, høres kun sjældent. Nu glider man frem paa Gummihjul, og det er kun en Gêne, dersom det sner, for saa skal man have Snekæder paa. Derfor er det vel ogsaa, at Vor Herre har hørt op med at lade det sne — eller er det omvendt? Maskinen kvæler Romantikken og Livet bliver mere og mere mekaniseret, forjaget og kedeligt. Man lægger ikke i Kakkelovnen mere, man drejer paa et Haandtag, og saa bliver det varmt; man tænder ikke Lampen, den stille Lampe, men man trykker paa en Knap, og saa bliver det lyst, og man spænder ikke Hesten for Vognen eller Kanen, nej

Lensgreve J. Holstein Ledreborg foran sit Arbejdsbord.

man starter — uf hvor det lyder — Bilen, og alle Rædslers Rædsel, Juletræet med elektrisk Lys.

Men et lille Stykke Poesi har vi dog endnu herude, og det er Midnatsmessen nede hos Cister-siensersøstrene i Allerslev.

Man har ganske vist ogsaa Midnatsmesse i Byen; men Om-givelserne mangler. De store Vidder uden om Kirken, den tavse, mørke Nat, der

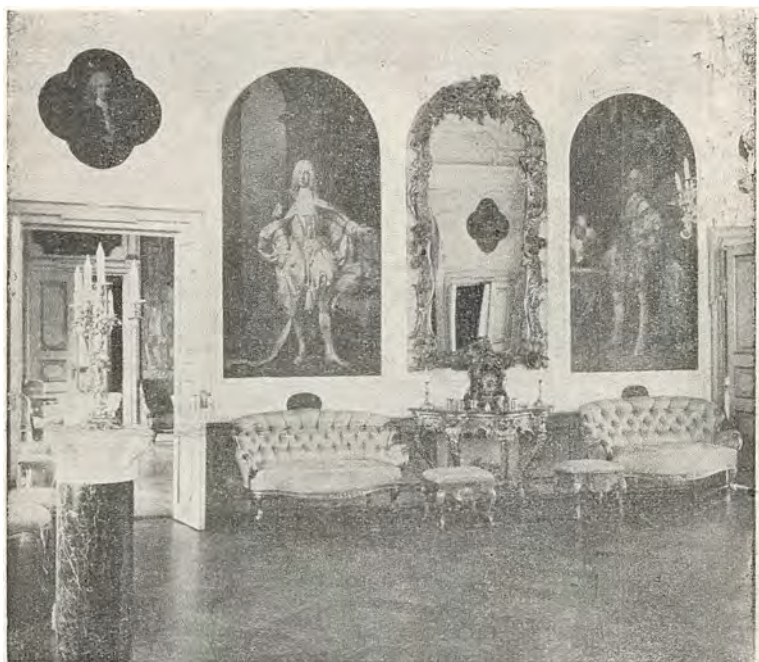
gaar over i Uendeligheden, Naturen, der er som Guds Aande — i det hele taget dette »Noget«, som man ikke kan forklare — det samme, der er udtrykt i Salmen »Kirkeklokke, ej til Hovedstæder støbtes du, men til den lille By, hvor

Ledreborg Slot ved Lejre. Slottets Façade. I Forgrunden den gamle Gitterport.

Fra Gobelinsalen i Slottet Ledreborg.

I Ledreborg-Slottets Riddersal.

det høres trindt, naar Barnet græder og inddysses blidt ved Vuggesang.«

Højmessen Juledag er i Slotskapellet; men Midnatsmessen er i det lille Kapel i Klosteret. Der kommer Folk langvejs fra, det vil sige langvejs, fordi de kommer til Fods. Der kommer saa mange, som der er Plads til, og saa lidt flere. Der er nemlig ikke megen Plads. Klokken tolv sender den lille Klokke sine underlig sølvklare Toner ud i Natten. Det er Klokken fra det gamle Vajsenhus. Inde i Kapellet tændes Lysene, og Søster Hildegarde intonerer paa det smukke Harmonium. Saa ligger vi alle paa Knæ foran Alteret, Herskab og Arbejder og Guds fromme Søstre mellem hverandre, og beder med hverandre og synger de smukke Julesalmer. Saa kommer Julen til os, Hjertets Fred og Længsel efter Forstaaelse med alle Mennesker. Det snævre Rum bliver til en Domkirke, der favner hele Verden, fordi man i et saadant Øjeblik føler sig eet med alle dem, der i denne Stund, ligesom vi, ligger paa Knæ for Jesusbarnet paa Alteret. Det er Julens Højdepunkt — det andet er Periferalier; men dem er der til Gengæld mange af.

Det er jo ikke i alle Lande, man har Juletræ, det tilhører nærmest de nordiske Lande, allerede af den Grund, at man længere syd paa ingen Grantræer har, og dernæst

Den lensgrevelige Familie omgivet af Cistercienserinderne og Provst Gicha fra Allerslev foran Slottet. Billedet stammer fra 1920, hvor Søstrene kom til Allerslev.

vel, fordi der er alle Træer grønne ved Juletid, saa der er ikke noget symbolsk ved det ene grønne Træ. Det er heller ikke alle Steder, man giver Gaver til Julen. I nogle Egne er det Skik at give dem til Sct. Nicolaus, den 6. December. Saa kommer Sct. Nicolaus ind, ledsaget af Broder Ruprecht (ikke af en Skorstensfejer), og han holder en Formaningstale til Børnene — somme Tider ogsaa til de voksne — og Broder Ruprecht deler Gaverne ud.

Saadan er der meget forskelligt fra Land til Land; men Midnatsmessen har man alle Vegne, hvor der er Katolikker, og det er der overalt.

Det er Aksen, hele Livet drejer sig om, at lægge hele Vægten paa Hovedsagen — og lade det øvrige være Biting.
Jos. Holstein-Ledreborg.

St. Bendts Sønner i Danmark

En dansk Benediktinermunk er bleven Biskop!

Det er vel at mærke ikke den første danskfødte Biskop siden Reformationen, der nu snart skal styre den lille ham af den øverste Biskop betroede Hjord. Københavneren Niels Stensen har længe forinden, i 1677, modtaget Bispevielse og Myndighed over den den Gang under langt sværere Kaar levende danske Katolicisme. Biskop Stensen har ogsaa som Biskop været her i Landet. Vi har et Brev fra hans Haand, som han d. 9./19. September 1685 fra Hamburg sendte til Propagandakardinalen til Rom. Han takker for Tilladelsen til at rejse til Italien og meddeler, at han har anvendt Tiden forinden til at løse en vanskelig apostolisk Opgave: »Jeg har benyttet denne Lejlighed til en Rejse til København, som det igennem otte Aar ikke er lykkedes mig at foretage, og jeg var denne Gang heldig. Under Paaskud af at ville sige Farvel til mine Venner, har jeg fundet Lejlighed til hemmeligt at meddele Firmelsens Sakramente til ikke saa faa Personer, der ellers ikke vilde have modtaget det, da de er langt fra de Steder, hvor der findes katolske Biskopper.« (S.R.C.G.Vol.494,f.394).

Men det er den første Benediktinermunk efter Reformationen, der vender hjem med Stav og Mitra! Og i denne Forbindelse flyver vore Tanker tilbage til de Kirkemænd, som St. Bents Orden har skænket vort Land i Middelalderen, tilbage til de skønne Kløstre, hvor Guds Lov engang lød, til de flittige Arbejdere i Celle og Have, med Pen og Plov, som gennem Slægtled var med til at bygge det katolske kristelige Danmark op!

Den første Benediktiner herhjemme var sikkert selve

Nordens Apostel, St. Ansgar, den blide Munk, der dog havde sejjere og mere ubøjjelig Vilje end de fleste af hans Medbrødre. Han forlod sin smukke Stilling i Korvej for at begynde en haard og brydsom Mission blandt vilde Hedninger. Biskop Suhr vil jo ikke træffe paa grumme Vikinger, naar han paa Warnemünde-Gedserfærgen krydser Østersøen, men dyb Tro og sejj Udholdenhed tiltrænges stadig allevegne, hvor Guds Rige skal fremmes.

Efter Ansgar har endnu mange Benediktinere virket her i Landet. 1095 kaldte Erik Ejegod 12 Munke fra Evesham i England hertil, og de oprettede det berømte St. Knuds Kloster i Odense. Kloret gjaldt som det fornemste i Landet. Erik Lam endte sine Dage som Munk der. Hertug Erik fra Slesvig fulgte Kongens Eksempel, og den vendiske Prins blev i 1184 Munk i Odense.

Der stiftedes i Middelalderens Løb mange andre benediktinske Klostre herhjemme. De fandtes i Lund, Ringsted, Glenstrup og Halsted, i Essenbaek, Venge og Voer, for ikke at glemme det ansete Skovkloster ved Næstved (nu Herlufsholm). Ogsaa Nonner af Benediktinerordenen fandtes i Danmark, bl. a. i Dalum, Gudum og Randers.

Det er et morsomt Træk, at Munkemøllens nuværende Ejer i Odense er i Slægt med den nye danske Biskop. Møllen tilhørte jo netop i sin Tid Knuds Kloret, som var meget rigt. Det ejede alene i og omkring Odense 16 Gaarde og to Møller, desuden 100 Gaarde samt Enge og Skove udenfor Byen. Møllen i Odense havde i 1175 faaet det Privilegium af Valdemar I, at Odense Borgere ikke maatte lade male andetsteds end paa »Munkemøllen«.

Vi kender ogsaa Benediktinerbisper. Saaledes blev en af Odensemunkene, Erik Jensen Krabbe, først Pavens Poenitentiar. Et Bevis paa den Pris, man satte paa denne Præsts Fromhed og Lærdom! Senere udnævnte Innocens VI ham til Abbed i Allehelgensklostret i Lund og tilsidst til Biskop i Odense.

I 15 Aarhundrede havde Ordenen saa meget Kraft tilbage, at den af sig selv begyndte en Reform, der heldigt gennemførtes flere Steder, inden Reformationens Storme ødelagde Kirker og Klostre. Det var Benediktineren Johannes af Cismar, som her indlagde sig stor Fortjeneste. Hans »Navn skal prentes med Guldbogstaver i de danske Benediktinerklostres Historie,« skriver P. Steidl. Utrætteligt virkede denne Mand for at levendegøre Ordensidealet. Resultatet var ikke ringe. Cluniacenserklostret i Voer sluttede sig til Reformationen, Skovklostret ved Næstved gjorde det 1480.

St. Knuds Kloret i Odense blev ganske vist et Offer for Christiern I's og Adelsmændenes Ønske om at skaffe fattige Adelsbørn Kannikembeder og rige Indkomster. Men

Julespørgsmaal

Kender man Kristi nøjagtige Fødselsdato?

Nej, en sikker Dato for Vorherres Fødselsdag kan ikke opgives. I Begyndelsen af det 3. Aarh. nævntes i Ægypten forskellige Dage, saaledes den 20. Maj. Ogsaa i Palæstina henlagde man vistnok paa denne Tid Kristi Fødsel til Maj Maaned. For Roms Vedkommende stammer det ældste Dokument i denne Sag fra 336; det holder paa den 25. December. Man kan dog ikke fastslaa, hvor gammel den romerske Tradition dengang allerede var; den gaar næppe mere end et Aarhundrede tilbage, da Tanken paa at fejre Fødselsdagen i de første Aarhundreder var fremmed for de Kristne, og Festen først fik sin stærkere Udfoldelse som Modvægt mod Mitrasdyrkelsen. Vor kristelige Jul er altsaa i Grunden en romersk Fest.

Hvorfor kan hver Præst læse tre hellige Messer paa 1. Juledag?

I Middelalderen fandt man paa mange smukke opbyggelige og symbolske Forklaringer. Midnatsmessen skulde saaledes minde om Logos', Sønnens, evige Fødsel i Himlens Herlighed. Den anden Messe ved Solopgang om Kristi Fødsel af Jomfruen i Kødet og til Jordens Smerte. Hovedgudstjenesten om Dagen skulde henvise til Kristi Genkomst som Dommer. Historisk betragtet forholder det sig saaledes, at Paven til at begynde med var ene om dette Privilegium. Midnatsmessen fejrede Paven i St. Maria Maggiore foran Jesusbarnets Krybbe. Den egentlige Festnesse blev sunget i St. Peter om Dagen, og ind imellem læstes der for den byzantinske Koloni i S. Anastasia paa Palatinerhøjen en Messe. Efterhaanden udviklede Pavens tre Julemesser i Rom sig til Præsternes tre Messer rundt omkring paa den katolske Jordkreds.

Hvordan forholder det sig med Fastebudet Juleaftensdag?

Faste og Abstinens paa Grund af Vigiliedagen ophører som bekendt ifølge Fastemandatet Juleaftensdag Kl. 12 Middag. Et andet Spørgsmaal er, fra hvilket Tidspunkt af bør man afholde sig fra baade Mad og Drikke i enhver Form for at kunne modtage den hellige Kommunion under Midnatsmessen? Her vil de fleste holde paa, at Sømmeligheden kræver, at man et Par Timer i Forvejen ikke har nydt noget; men der eksisterer ikke nogen bestemt Forskrift.

Dronning Dorothea rejste i 1488 til Rom og bad i sit og Kong Hans' Navn om, at Munkene atter maatte tilbageføres til deres Kloster. Hele Folket længtes efter dem og deres Fromhed.

»St. Benedikts Munke,« siger P. Steidl, »kan til evige Tider være stolte af al den Ros, som Enkedronningen og Kong Hans gav dem, og som Innocens VIII ogsaa udtrykkelig fremhæver. Der siges der: »at de havde været et Mønster, havde ført en eksemplarisk Livsvandel og var aldrig hverken bleven straffede eller formanede.« Ret betegnende for Middelalderens Sind er den Klage, der ved denne Lejlighed ogsaa fremføres, at der siden Munkens Bortgang »sker heller ingen Mirakler mere«.

Vor nye Benediktinerbiskop ved altsaa, hvad danske Katolikker venter af ham!

Et Brev fra Rom ...

Samme Onsdag, da Meddelelsen om den nye Biskops Udnævnelse fremkom, telegraferede »Nordisk Ugeblad« til sin Medarbejder i Rom, Hr. Olaf V. Sørensen (som d. 22. Dec. bliver Diakon): »Send Luftbrev om Suhr!« Hr. Sørensens Brev indtraf Søndag d. 18. ds., og ved Trykkeriets Imødekommenhed er vi i Stand til nedenfor at forelægge det for vore Læsere:

Kære Hr. Pater Scherz!

Denne Gang vidste De hurtigere Besked i Danmark end vi her i Rom! Endskønt vi her imellem os var enige om, at Pater Suhr var en af dem, der havde de største Chancer for at blive udnævnt til Apostolisk Vikar i Danmark, saa virkede Deres Telegram, som jeg modtog Onsdag Aften Kl. 9, alligevel som en Overraskelse. En telefonisk Forespørgsel bekræftede, hvad Telegrammet hentydede til: Pater Suhr var virkelig bleven udnævnt til Biskop. Paa Grund af Paterens Fraværelse kunde jeg ikke komme til at tale med ham den Aften, men først Torsdag Formiddag Kl. 11.

Vi, d.v.s. Vick, Jorma, Tæxt og min Ringhed tilbragte saa en mindeværdig Time sammen med Pater Th. Suhr. Ja, jeg ved ikke, hvad der gjorde mest Indtryk paa os: den store Sindsro, hvormed han tog den uventede Ære og Byrde, — eller Ydmyghed, hvormed han adlød de kirkelige Myndigheders Ønske. I Samtalens Forløb kom det saa frem, at Hs. Emin. Kardinal Fumasoni-Biondi,

Fra venstre: V. Vick, den Apostoliske Vikar, O. V. Sørensen og H. Jorma, foran San Girolamoklostret.

Propagandakongregationens Præfekt, og dennes Sekretær, Ærkebiskop Celso Constantini, Tirsdag Aften havde aflagt et Besøg i St. Hieronymus-Klostret for at overbringe Pateren den endnu fortrolige Meddelelse om, at Paven personligt (!!!) havde truffet det endelige Valg: »Han er Konvertit; ham skal det være.« (Pavens egne Ord). Den Hellige Fader havde endda lovet at ville konsekreere ham selv, dersom hans Helbred tillod det, — ganske som han i tidligere Aar ofte har konsekreret indfødte Bisper, vistnok for at vise, hvor nær de skandinaviske Missioner staar hans Hjerte. — Pater Suhr udbad sig saa lidt Tid for at kunne overtænke Situationen. Men der var intet andet at gøre, ikke alene, fordi baade Propaganda-Kardinalen og dennes Sekretær personligt havde overbragt Udnævnelsen, (vistnok for med forenet Styrke at kunne modstaa et eventuelt Afslag), men især, fordi han ikke mente at kunne være ulydig overfor Pavens Ønske.

Saa spurgte vi jo ogsaa, hvornaar Bispevielsen skulde finde Sted. Saafremt Paven foretager den, (hvad der er meget tvivlsomt, da han jo er ret svagelig: »Den Hellige Fader vilde dø af Anstrengelsen,« mente Pater Suhr), afhænger alt af ham. Ellers vilde P. Suhr selv ønske at blive konsekreret den 17. Januar, Aarsdagen for hans Optagelse i den katolske Kirke. Konsekrationen vil saa sandsynligvis finde Sted i San Girolamo-Klostret med Kardinal Fumasoni-Biondi som Konsekrant. Dersom dette Tidspunkt overholdes, mener Biskoppen at kunne tage til Danmark i Slutningen af Januar. Det er hans Mening at tage hjem over Belgien, hvor han ønsker at hilse paa Mgr. Brems efter at have aflagt et Besøg i Clervaux. P. Suhr er glad for at kunne vende hjem til Danmark, noget han har ønsket for længe siden, omend kun i sit stille Sind.

Alt dette fortalte Pateren (det falder endnu lidt fremmed at sige »Biskoppen«) os med bevæget Stemme, der bedre end mange Ord lod forstaa, hvordan det maatte se ud i hans Indre. Han føler sig svag overfor det store Ansvar, der er blevet lagt paa hans Skuldre, men stoler paa Guds Barmhertighed og alle sine Venners Forbøn.

Til Trods for, at Pateren aldrig har været ude i Sognearbejdet, saa er han dog velskikket til de nye Opgaver. Jeg tænker her særlig paa hans store Evner paa det administrative Omraade, hvor det har vist sig, at han ikke alene forstaaer at omgaas Folk, men ogsaa faa noget udrettet. Jeg henviser kun til hans hurtige Avancement inden for Ordenen (først betroede Stillinger i Clervaux, siden Prokurator, nu Prier i Rom). Dertil kommer, at han paa Grund af den store Betydning, som det verdensberømte St. Hieronymus-Kloster har, raader over usædvanlig gode Forbindelser i Rom, hvis Betydning er indlysende.

Det er vel overflødigt at tilføje, at jeg, at vi Skandinaver paa Propagandakollegiet, for ikke at sige alle vore Kammerater (de kender P. Suhr meget godt fra de hyppige Besøg, de har aflagt i Klostret i videnskabeligt Øjemed), er glade for, at netop han er blevet udnævnt til Biskop i Danmark. Hans Elskværdighed, Ro, ydmyge Optræden har altid gjort et dybt Indtryk paa os...

Olaf V. Sørensen.

NB. Maa jeg tilføje, at i Lykønskningstelegramkapløbet indkom Benediktinerinderne paa Jagtvejen som Nr. 1 og Ekstra-Bladet med en telefonisk Forespørgsel som Nr. 2.

Julehaven

Julefortælling fra Reformationstiden

Ved Falkenberg havde han ladet sin Hest i Stikken. Et Skud af Pistolen ind i Øret, saa Brune fik en uanet og let Død! Rakkeren overtog Skindet imod at dække Dyrekroppen til med Jord. Og nu gjaldt det at tilbagelægge de sidste Mil af Vejen mod Varberg til Fods.

Det var Lillejuleaftensdag 1540, at Junker Maurits, eller, som hans Døbenavn var: Måns Jønsson, ad Hallands stenede Veje var naaet saa vidt, at han kunde se Sydnæsset ved Indløbet til Varbergs Skærgaard.

Om man saa blev hundrede Aar, skulde man nok kunne kende Sydnæsset! Der indenfor laa Holmene, hvor Søfuglene holdt til, og hvor man som en vild og forvoven Knægt havde arrangeret Togter paa en selvlavet Tømmerflaade — Junker Maurits arbejdede sig op ad endnu en Bakkekam: Dør blaanene Nordnæssets Ryg, og dør — mod Nordvest — tegnede Getterøens Kongehøje sig mod Decemberdagens sidste Solskær. Man var snart hjemme!

Hjemme! Junker Maurits saa ud over det snedækte Land, hvor graa Klippestykker stak frem af det tynde Jordsmon, der dækkede Kystlandet. Ja, hvilke Forandringer Tiderne end havde ført med sig, Kirkebrande, Kloster-ran, Menneskedrab og Byers Udslettelse, saa laa Landet her dog, som det i sin Tid var tegnet af Guds vældige Finger. Om man saa blev hundrede Aar — —, men det blev man ikke. — Junker Maurits tog sig i det og besluttede at vænne sig af med sit Yndlingsudtryk. For Maurits var dødsdømt, og han vidste det selv. Derfor var det just, at han havde givet sig paa Vej mod Hjemmet. Maatte hans sidste Kræfter slaa til, saa han kunde naa at sætte sine trætte Fødder paa Hjemmets Grund! Hjemmets Grund var for Maurits Karmeliterklostret i Varberg.

Underligt kan det gaa, tænkte han, idet han mere tumlede end gik hen ad Vejen. Som Dreng stak jeg derfra, fordi jeg ikke kunde underordne mig Klosters Tugt. Jeg gad se mine Lærere hængt og Bøgerne brændt. I min Vildskab har jeg selv været med til at ødelægge det, der burde været skaanet. Andre Steder — — ja. Men da Sygdommen kom, og det tog til at hive i mit Bryst som i en Blæsebælg, vilde jeg have givet Guld, om jeg havde haft noget, for at kunne vende tilbage til Klosters Fred, — gaa i Urtegaarden og lære Blomstrenes Navne. Men jeg kunde bare ikke. Dels var jeg i Fangenskab —, og dels hørte jeg, at ogsaa her havde vilde Bæster hærget. Naa, nu faar vi se: Eskils gamle Fæstning ligger her da endnu — —.

Junker Maurits tiltuskede sig Natteleje og et Bæger

Vin i Herberget neden for Fæstningen. Det kostede ham Pistolen. I Tilgift fik han saa den Nyhed, at hele gamle Varberg By ude ved Lindholm Aa var brændt — og Klosteret, ja, med det var det gaaet, som det overhovedet var gaaet med den Slags i disse Tider.

I disse Tider —. Maurits skridtede ud ad Vejen. Ja, Tiderne var onde. Men det var Menneskene, der gjorde dem saadan. Man var selv ond, var man — —.

Det føg en Smule, saa Maurits ikke kunde holde Øjnene aabne, og derfor saa han ikke noget videre, før han stod ved Klostermuren. Den var mere end halvt sammenstyrtet. Bygningernes Tag var revet af. Gennem knuste Ruder hvinede Stormen. Haven var fyldt af Murstensdynger. — Naa, han havde jo været forberedt paa, at her saa saadan ud. Og Haven, han havde drømt om, maatte jo være nedsneet ved Vintertide. Det var der intet at sige til. Alligevel vilde han med sine Fødder afskridte Gangene. Aa, han vidste paa sine Fingre, hvor Isop havde haft sin Plads, hvor Fenikel og Rude, hvor Salvie og semper vivum havde vokset. Ja, ha! Der tilvenstre var Røgelseurternes Plads. Naar man lukkede Øjnene, kunde man saagar se for sig den blaa Lavendelhæk. Og henne i Sydhjørnet — — Maurits's Øjne begyndte at skinne, og hans Kinder blev feberhede, nej, hvad var dog det? Han var lige ved at snuble, saadan tumlede han hen i Krogen ved Muren. Sneskyerne var pludselig drevet væk, og Maanen skinnede. Paa een Gang var det dagklart omkring ham. Derfor var det let at se, at der paa en lille, snebar Plet var skudt en Bladroset op, grønne, fingrede, dejlige Blade, og ovenover dem hævede sig paa en rank Stængel en Blomstertop af hvide Stjerner, som hver havde en Dusk Guldfrynser i Midten.

Maurits vilde knæle og stryge varsomt over den vidunderlige Blomst, men han faldt, og i Faldet slog han sin Pande mod Muren. Maurits ænsede det ikke. Han havde kun Øje for den liljehvide Stjerneblomst.

Han forsøgte at samle sine uklare Tanker. Han forstod, at Gud havde vist ham en stor Naade i denne Nat.

»Vi Mennesker kan i vor Forblindelse rive ned de Guds Huse, som er bygget af Sten og Træ, vi kan jævne dem med Jorden. Vi kan faa hans Tjeneres Tunge til at tie — med Staal kan vi faa dem til det. Men Herrens Ord bliver evindeligt. Hans Røst evner vi ikke at kvæle, hans Mund kan ingen binde. — Han sætter Julens Stjerne paa sit Himmelhvælv til at forkynde det gode Budskab. — Han lader andre Stjerner vælde op af den sorte Jord — —«

Men med eet lyder der en gammelkendt Tone gennem Stilheden. Det er Klokketklang. Maurits drejer Hovedet. Og da forstaar han, at han før maa have set fejl. Huset

ligger ikke i Ruiner. Kirken staar, som den altid har staaet. Lys strømmer ud gennem dens farvede Ruder. Det kimer til Midnatsmesse.

Om der er mange eller faa i Kirkerummet, ser Maurits ikke. Men Koret er et Hav af Lys, og det ligner en Have af Blomster. Overalt er der pyntet med de hvide Blomstertjerner. Og dér kommer Brødrenes Procession. Alle er de unge. Maurits ser, at det er hans gamle Fæller. Der er Jöns fra Skövde, der er Gustaf fra Halmstad, der er den lyshaarede Nils fra Gørtlergyden — og der er Paulus Helie — —. Maurits har aldrig set dem saa skønne. De er som en Helgenskare i deres hvide Klæder.

Det kan aldrig falde Maurits ind, at han, Vagabonden, Landsknægten, en hjemvendende forloren Søn, en stor Synder for vor Herre, skulde have sin Plads i Koret blandt Brødrene. Nej, men allerede det er meget, at han maa knæle i Kirkerummet og løfte sine Øjne mod Lyset og Glansen, at han kan bøje sig dybt i Tilbedelse, da den hellige Hostie og Kalken med Kristi dyre Blod hæves mod det høje. Ja, det er meget, at han maa! At han om faa Minutter tør knæle foran Herrens Bord — —. Det er et Under. Ja, ja, man kan kun forklare det med et Ord, Paulus Helie en Gang sagde: »Er end vor Synd aldrig saa stor, saa er Vorherres Kærlighed dog større —.« Ja, var ikke det Tilfældet, saa vilde nok Junker Maurits næppe faaet Lov at slippe ind i denne Julehave!

Pludselig synes Junker Maurits, at det er saa forfærdelig sørgeligt, at ikke alle Mennesker forstaar det, han nu forstaar: Lykken, som man jager efter, findes ikke i Krig og Eventyr, ikke i Magt og Ære, ikke i Elskov eller i gode Mænds Venskab, den findes ikke ved at øve Bedrifter ved Sværd, saadan som han engang har troet — —. Gid Mennesker vilde blive saa kloge, at de indsaa, at hvad man forgæves leder om i de mægtiges Sale, finder man ved Altrets Fod — — paa Stedet, som er helliget Herren, viet Ham for Tid og Evighed. — Netop for Tid og Evighed, tænker Maurits. For vel kan man brænde Kirker og omstyrte Klostre, men ingen kan udslette Vigselen, der er foretaget med Guds hellige Ord. — — — —

Skyerne har atter trukket sig sammen og skjult Maaenen. Men det blæser ikke længere. Derimod er det begyndt at sne. Blidt falder de hvide Dun og bliver til et tykt Tæppe, som dækker Maurits's Legeme. I Sydhjørnet af Havemuren ved Varbergs Karmeliterkloster ligger han, som om han bare sov. Hans Hoved hviler paa den ene, bøjede Arm, og paa en Flig af hans Vams straalere paa en knækket Stængel den hvide Stjerne af en Julerose. *Karen Plovgaard.*

Lille Barn, hvor er du stærk!

SMAA JULEFORTÆLLINGER

I.

Ingenmandsland.

Under Verdenskrigen angreb de tyske Soldater en Landsby i Nordfrankrig. Franskændene laa paa den ene Side af den, Tyskerne paa den anden. Imellem dem laa den døde By med øde Marker og Haver. Over Linjerne kredsede Flyvere, som med Bomber søgte at skabe Ødelæggelse bag Fjendens Skyttegrave. Soldaterne laa i Dækning, medens Kanoner tordnede, og Maskingeværer knitrede. Byens Huse forvandlede til en Ruinhob. Rædslers Gru raabte til Himlen.

Da hændte noget mærkeligt.

Ud af en lille Hytte i Byens Udkant kom et Barn springende. Det var en ganske lille Pige. Hun syntes ikke at forstaa Faren, der omgav hende. Det saa ud, som om hun plukkede Blomster. Hun bukkede sig, rettede sig op, bukkede sig atter — flagrede fra Blomst til Blomst.

Som paa Kommando indstilledes Skydningen — samtidigt fra begge Sider. Ikke eet Skud faldt mere. Lidt efter tittede et Soldaterhoved op bag Dækningen, derefter eet til — snart var saavel tyske som franske Soldater kravlet frem af Skyttegravene for at betragte den lille Pige. Barnets Tilsynekomst havde bevirket et Under. Krigshadets Flamme var slukket, og Menneskekærligheden var blevet vakt til Live. Et Slag var standset.

Barn i Julens Krybbe! Sluk Hadets Brand i vore Hjerter, og tænd din Kærligheds hellige Flamme i Stedet! Julebarn! Himmelbarn! Kristusbarn! Du formaar alt! Hvor er du stærk!

II.

Den lille Hertug.

I Aaret 1144 var Brabants Hertug død, og Tronarvingen var et Barn paa mindre end et Aar. Landets Fjender mente at faa let Spil med et Folk, der kun havde et Spædbarn til at regere sig, og de drog imod Grænsen med en væbnet Hær.

Men Byen Louvains Befolkning tabte ikke Modet. Man satte det lille Barn paa Tronen og svor det Troskab. Derpaa førte Hæren den ny »Hersker« ud af Byen. I en Vugge af Sølv drog Drengen i Spidsen for sit Folk imod Landets Fjende. Medens Kampen stod paa, hang Sølvvuggen med sit kostelige Indhold højt mod den Blaa Himmel mellem Grenene af to Træer. Blev Armene trætte eller Sindet mod-

løst, vendte Brabants Kæmper deres Blikke mod den duvende Vugge, og ved Synet af den hentede de ny Styrke. Lyden af Spædbarnets Graad virkede som en opflammende Kommando. Brabant forsvarede sig sejrrigt, og Fjenden tog Flugten. Vuggebarnet havde skaffet sit Folk Sejren.

Barn i Julens Krybbe! Du skal være vor Hersker og Hertug! Dig sværger vi Troskab. For dig vil vi kæmpe og dø. Fyld os med dit Heltemod, og lad os sejre! (Sluttes).

Berghoff & Co.

Min bedste Juleglæde ET RUNDSPØRGE

Overlæge, Dr. K. Søndergaard:

I mit Barndomshjem i en af Landets mest afsides Egne holdt vi Jul fra Lillejuledag til Helligtrekonger. Alt i Hjem og Hjemstavn forenedes i denne lange Tid om at lade Arbejdet hvile og Højtiden tale, og Julen gav mig Aar efter Aar en lykkelig, stille Glæde over at vide, at Gud er os alle nær og at den yndigste Rose er funden. Jeg tager ikke i Betænkning at anse denne min Barndoms rolige Lykke, der var dybt forankret i Folkelivet og i Folkelivets gamle kristne Kilder, for min bedste Juleglæde.

K. Søndergaard.

*

Pastor Op de Coul, Vejle:

Juleglæde det er ikke en Stemning, som man søger i en Midnatsgudstjeneste som Afslutning paa en glad og hyggelig Juleaften. Juleglæde, det er en indre Blomstring i os, en Fornyelse af vort Livsmod, vor gode Vilje og vor Næstekærlighed. Og jo mere Verden er forhærdet i en ubarmhjertig Kulde af Had og Egenkærlighed, desto større skal Næstekærlighedens Varme udstraale fra os Katoliker. Det er Juleglæde.

W. Op de Coul O. Præm.

*

Fru C. Holmer-Schmidt:

I min Barndom: Det Øjeblik, lige efter at vi Børn var kommet ind til Juletræet, naar min Mor satte sig hen i Lænestolen, min Moster til Flygelet, og vi Unger stod omkring hende og sang de dejlige Julesalmer. Særlig Glæden ved at se min Mors gode, kloge Øjne, der den Aften straaledede klarere og stærkere end Julelysene.

Senere: Op i Aarene, Glæden ved at sprede Lys og Varme i Hjem, der trængte mest dertil og mindst ventede, at nogen tænkte paa dem.

Nu: Men Forholdene forandrer sig. Nu vilde min bedste Juleglæde være at lukke mig inde paa et Sted, hvor ingen kunde finde mig, og der leve i Minderne om min elskede Mor og fordybe mig i Taknemmelighed til Guds Moder, der

ved sit ydmyge Svar gav mig den Forløser, der giver mig Kraften til at vandre til Vejs Ende.

C. Holmer-Schmidt.

*

Forfatteren Pater A. Pichler:

Lysende Barneøjne foran Krybben.

A. Pichler (C.ss.R.)

*

Sognepræst Pater J. Wijnen, Holbæk:

For nogle Aar siden blev der meddelt mig, at en polsk Kvinde, der ikke talte det danske Sprog, skulde tilbringe Juleaften paa X Hospital. Kl. 4 Juleaften skulde der være Juletræ for Patienterne, men paa Grund af hendes Sygdoms Alvor kunde hun ikke tage Del i det fælles Juletræ, som alle Patienterne glædede sig til, Jeg besluttede da at fejre Juleaften med den syge polske Kvinde. Kl. 4, medens de andre Patienter stod og sad omkring det store Juletræ i Sygehusets brede Gang, sad jeg ved gamle Katarinas Seng, et lille Juletræ stod paa hendes Natbord. Jeg tændte det og læste saa Juleevangeliet paa Polsk for hende og nynnede sammen med hende den polske Julesalme »Dzizra Bethlehem«, lod hende fortælle om Juleskikkene i hendes Hjemland, forærede hende nogle smaa Gaver, som kærlige Mennesker havde givet mig med til hende og fik paa denne Maade ogsaa denne ensomme Kvinde til at smile lykkeligt Juleaften, trods Sygdom og Forladthed. Det var for mig, om ikke den største Juleglæde, dog en af de største, jeg har oplevet. Jeg har ikke glemt den, endskønt der er gaaet en Del Aar.

J. Wijnen.

*

Baronesse Erikke Rosenørn-Lehn:

»Min bedste Juleglæde«? Kan der overhovedet for en Katolik være Spørgsmaal herom? Uden Tøven svarer jeg: Forvandlingsøjeblikket i Midnatsmessen — og i Tilknytning dertil hele Menighedens Fælleskommunion, der er Tradition her i Roskilde.

Erikke Rosenørn-Lehn.

*

Sognepræst Pastor B. Jensen, Fredericia:

I Julenatten staar jeg i Sakristiet og lytter til Pastoralets Toner og tænker paa, hvordan jeg stod i min Barn-dom som Ministrant og lyttede paa samme Maade. Saa gaar jeg ind i den straalende Kirke, der er tæt pakket med Mennesker. Jeg læser Martyrologiets ærværdige Ord og Evangeliet med Julens glade Budskab. Saa er Juleglæden der, stor og stærk, og under den paafølgende Messe stiger den og naar sit Højdepunkt, naar Kommunikanternes Rækker synes endeløse. Det er den bedste Juleglæde.

B. Jensen.

San Girolamo-Vulgata-Abbediet

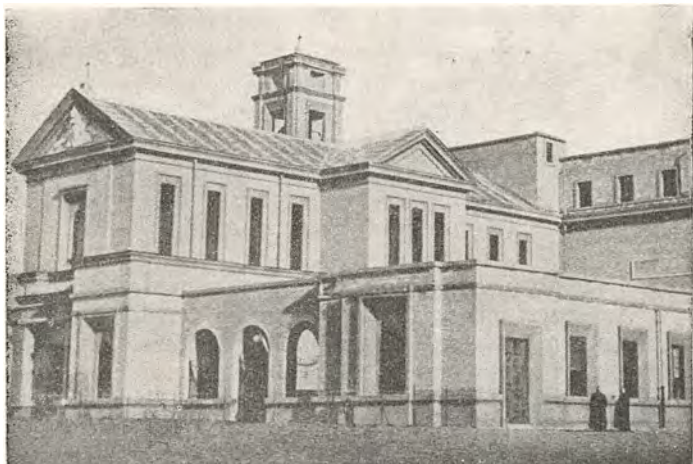
»HVAD HIERONYMUS ENGANG PAATOG SIG EFTER DAMASUS'S ØNSKE, DET PAATAGER NU PAA NY I FÆLLES ARBEJDE ST. BENEDIKTS SØNNER SIG EFTER PIUS XI'S BUD. PAVEN GAV DEM DENNE HERLIGE BYGNING OG ARBEJDSPLADS, HVOR DE I FRED OG RO, HENGIVNE TIL BØN OG STUDIUM, KAN LADE DERES ARBEJDS FRUGTER MODNES.«

Saaledes læser vi paa en Mindeplade, der er sat op i St. Hieronymus's Klostret, hvor Danmarks nye katolske Biskop i flere Aar har været Prior, d. v. s. den Munk, som indtager Andenpladsen næst efter Abbeden. Han styrer Klostret i Abbedens Fraværelse og tager sig især af dets administrative Anliggender.

Nu spiller Vulgata-Abbediet San Girolamo en ganske særegen og enestaaende Rolle blandt alle eksisterende Benediktinerklostre. Hans Hellighed har oprettet Klostret ved en Bulle af 15. Juni 1933 i den Hensigt, at Munkene paa dette Sted skulde videreføre den dem af Pius X i 1907 betroede Revision af den katolske Kirkes officielle Bibeltekst.

Det var et Kæmpearbejde, som her blev betroet Benediktinerne, og det blev det berømte, især i Norden velkendte Abbedi af Clervaux i Storhertugdømmet Luxemburg, der nu til sidst paa Pavens Opfordring sendte sine Patres til den evige Stad.

Den Opgave, som skal løses, bestaar i at finde ud af, hvorledes den latinske Bibeltekst, som den store Kirke-

San Girolamo i Rom, det berømte Vulgata-Abbedi.

En Benediktinermunk i San Girolamo sammenligner Bibeltekster efter Fotokopier af gamle Afskrifter.

lærer St. Hieronymus har skrevet i det 4. Aarhundrede, har set ud. Den lærde Helgen havde jo paataget sig det Hverv at erstatte de mange allerede dengang eksisterende Bibeloversættelser med en forbedret Tekst. Men i Tidens Løb er baade Urteksten og Hieronymus's Oversættelse gaaet tabt. Vor Bibel i Dag støtter sig til Afskrifter; disse er dog ofte unøjagtige, der har indsneget sig smaa Fejl, som beror paa manglende Kendskab til Latin, til Dialekterne og de folkelige Udtryk, sommetider ogsaa paa Afskrivernes Sløseri.

Man har rundt omkring i Verden fundet et Par Hundrede Tekstvarianter, og de reviderende Munkes Opgave er det nu, ud af de forskellige Afvigelser at finde Urteksten. Man har i denne Forbindelse fotograferet over 200 haandskrevne Bibler i Europas Biblioteker, og disse Kopier danner nu Grundlaget for Munkenes Forskning. Bibelteksten sammenlignes Ord for Ord med mindst 60—70 Manuskripter.

Den Samling af Bibelmanuskripter, som San Girolamo ejer, er ret enestaaende. Samtlige gamle værdifulde Bibelmanuskripter stammer fra det 6. Aarhundrede og vogtes omhyggeligt i deres respektive Biblioteker. Men i Roms Kloster finder man dem alle paa een Gang kopieret efter ganske nye Metoder, som garanterer den bedst mulige Lighed. Hundreder af værdifulde Kopibind staar her paa Reolerne. En vel gennemtænkt videnskabelig Arbejdsplan mu-

I San Girolamos værdifulde Manuskriptbibliotek

liggør, at samtlige Manuskripter hurtigt kan sammenlignes.

Sandeligt et Kæmpearbejde! Man maa ikke glemme, at Bibelen har over 70 hellige Bøger! Hidtil foreligger der af den reviderede Udgave ikke mere end de fem Mosebøger. Det vil vare Aartier, inden hele Revisionen er fuldbyrdet.

Selv om Prior Suhr i sit Embede, saavidt vi ved, ikke bejde, men forestaaet Administrationen, har hans Liv og bejde, men forestod Administrationen, har hans Liv og Virksomhed paa et af Kirkens aandelige Brændpunkter givet ham rig Lejlighed til at lære Mennesker og Forhold at kende. Det maa have bragt ham i Forbindelse med Vatikanstatens Mænd, om end man har Lov til at gætte, at hans stille indadvendte Natur helst vilde have foretrukket Klosters Fred fremfor offentlig Fremtræden. —z.

Danmarks middelalderlige Kirkeklokker

En Samtale mellem tre gamle Klokker: Højtids- og Stormklokken »*Sancta Maria*«, Slagklokken »*Hosianna*« og Pinkeren (en lille Klokke til at kime med) »*Sancta Anna*« — der hænger i hver sit Landsbykirketaarn, dog ikke længere fra hinanden, end at de kan tale sammen.*)

Hosianna: Det er for 490. Gang, jeg ringer Julen ind. Hvor længe har du ringet, *Sancta Maria*?

*) Med Benyttelse af F. Uldall: Danmarks middelalderlige Kirkeklokker, København 1906.

Sancta Maria: Jeg kan lige fejre Jubilæum. Det er 500 Aar, siden Mester Eskild støbte mig.

Pinkeren: Til Lykke. Men det er ingenting i Sammenligning med mig. Du er ganske vist den største her paa Egnen, men jeg er den ældste. Jeg har snart kimet til Jul de 700 Gange. Jeg bærer Runeskrift paa min Slagring, og da jeg ringede første Gang, kan jeg huske, at Folk sagde: nu forsvinder alle Troidene og Højfolkene fra Egnen. De kan nemlig ikke taale Klokkers Lyd.

H.: Saa har du jo været med til Dødsringningen over det gamle Hedenskab!

P.: Ja, det har jeg. Og jeg oplevede Kristendommens Solopgang i Danmark. Hvor glædede jeg mig over at se de stolte Vikinger blive fromme Kristne. Og tænk, hvilken Vækkelse der gik gennem det danske Folk omkring Aar 1200, da vore 2000 Stenkirker blev bygget, og det ene Kloster rejstes efter det andet.

M.: Ja, dengang gik Folk i Kirke! Dengang ringede vi ikke forgæves. De mange Kirker stod ikke halvtomme som nu, men var fyldte hver Søndag Landet over.

P.: Dengang var der Brug for Klokker!

H.: Og der ringedes ustandseligt hele Dagen.

M.: Jeg kan huske Angelus-Ringningen, Morgen, Middag og ved Fyraften. Saa til Messen —

P.: Hvor jeg fik Lov til at give Tegn til Menigheden, naar Forvandlingen foregik, og alle skulde knæle.

M.: Og ved Klostrene og de store Domkirker ringedes der til Tidebønnerne: til Ottesangen før Daggry, saa Kl. 6 til Prim, Kl. 9 til Terts, Kl. 12 til Sekst, Kl. 3 til Non, Kl. 6 til Vesper og Kl. 9 til Komplet — 7 Gange i alt.

H.: Og saa ringede vi til Bryllupper og Barnedaab, til Beretninger af de syge, ved Dødsfald og Begravelser, saa hele Landet genlød af Klokkeringning fra Morgen til Aften.

M.: Ak, hvor er alt forandret siden! Nu maa vi tie stille næsten hele Ugen. Ikke engang, naar der er Ildebrand, eller Uvejr trækker op, eller anden Landsulykke indtræffer, maa jeg løfte min Stemme, skønt jeg er støbt som Stormklokke. Nu har de deres Lynafledere og deres Telefoner til at kalde paa Zoneredningskorpset. I gamle Dage knælede Koner og Børn i Bøn, mens vi kaldte Mændene til Redningsarbejdet.

H.: Vi bliver vistnok snart helt arbejdsløse. Jeg hørte en sige forleden, at hele Landet kunde nøjes med én Præst og én Klokke, siden Folk dog sidder ved Radioen og hører Gudstjenesten. Fruekirkes Klokke fra København kunde da alene lyde over Danmark gennem Højtaleren.*)

P.: Husker I, da vi sidste Gang ringede til katolsk Messe? Det gjorde saa ondt, at det holdt op. Det er ikke med

*) Fortalt af Kuj Munk til »Radiolytteren«.

god Samvittighed, jeg ringer til Folkekirkenes Gudstjeneste.

M.: Ja, det er sandt. Vi er jo helt igennem katolske, og nu maa vi trælle for noget, der er os fremmed. Vi kan ikke lægge vor Stemme om. Vor Sang er i Dag den samme som for 5—700 Aar siden. Den passer ikke til protestantisk Gudstjeneste.

H.: Naa, jeg synes ikke det er saa slemt at ringe til den. Protestanterne er da ogsaa Kristne. Og er deres Jul med de dejlige Salmer ikke mindst lige saa smuk som den i den katolske Tid?

M.: Ja, du kan sagtens. Du er ogsaa støbt om efter Reformationen.

H.: Saa, hvorfra véd du det?

M.: Det skal jeg fortælle dig. Det var, da vi i Timevis skulde ringe over en afdød Konge — det var nok Frederik VI — da fik du en Revne og maatte støbes om. Jeg revnede ikke. Jeg er endnu, som jeg var for 500 Aar siden, med de tre Indvielseskors til Minde om min Klokkedaab i den katolske Kirke.

P.: Dem har jeg ogsaa. Og saa maa du kunne forstaa, at vi har lidt vanskeligt ved at ringe til luthersk Gudstjeneste. — — —

H.: Hvor mange er I i jeres Taarn, Sancta Maria?

M.: Vi var fem; men nu er jeg alene tilbage.

H.: Jeg sidder ogsaa alene, og, saa vidt jeg kan høre, har du, Sancta Anna, heller ikke andet Selskab end et Par bedrøvelige Slørugler.

P.: Det er de slemme Konger Frederik I og Frederik II og Christian IV, der har Skylden for det.

M.: De lod en Masse Klokker nedtage i Krigstiden. De blev alle sendt til Bøssesløberne i København og omstøbt til Kanoner. Aar 1528—29 blev ikke færre end 1898 Klokker omsmeltet til groft Skyts. Medens de tidligere, naar Fjenden nærmede sig, ringede Storm og sendte deres Bøn om Fred op til Himlen, maatte de nu gøre Krigstjeneste og udspy Død og Fordærvelse.

P.: Det var saa slemt, at alle Klokker de fleste Steder blev indkaldt paa én nær, saa i Danmark og Skaane er vi kun 894 tilbage. Før var vi tre, fire Gange saa mange.

H.: Det kan man nok kalde en sørgelig Tingenes Forandring.

P.: Da havde den Klokke en bedre Skæbne, som jeg hørte om forleden. Det er for Resten, hvis jeg ikke tager fejl, en Søsterklokke til dig, Sancta Maria. Den skal ogsaa være støbt af Mester Eskild. Den havde i mange Aar staaet ubenyttet hen i Rold Kirkens Vaabenhus, fordi den var styrtet ned og havde faaet en Revne. Men saa var der nogle gode Mennesker, der lod den sætte i Stand, og nu skal den

Jesusbarn og Kristusbørn

»Lysende Barneøjne foran Krybben« er den bedste Juleglæde, udtalte et Bidrag til vort Rundspørge; sandelig et godt Motto, naar man vil skrive om katolske Børnehaver!

En glad Gut i Østerbros katolske Børnehave.

Hvert lille Barn har den nyudsprungne Spire naturlige Ynde over sig, det fanger vort Hjerte med sit endnu saa bløde Legemes prøvende Gang, som med Smil og Taarer, med alle den frembrydende Aands første og famlende Ytringer.

Men skønnest er dog et Kristi Barn! Saadan en lille Verdensborger, han være sig med sine to, tre Aar den største Hjerteknuser, vil dog ogsaa snart demonstrere, at en Adamssøn og Evasdatter just ikke er Helgen fra Fødslen af. Naturen alene gør det ikke, og-

Skolegården paa Østerbro erobres af Børnehavens muntre Flok.

saa Naaden skal til. Og derfor er de Barneøjne, som opfanger Lyset fra det høje, skønnest, derfor hører Kristusbarnet til Julens dejligste Oplevelse.

Vi begynder paa det yderste A m a g e r, paa Sundbyvestervej 37, hvor St. Hedvig Søstrenes Børnehjem ligger midt i en smuk Villahave. Her er mere end en Børnehave. En hurtig Gang gennem Stuens Lege- og Arbejdsstuer, eller et Kig ind i de rene, hvide Sovestuer paa 1. Sal, siger os snart, at her bor man hele Døgnet rundt. Der er Plads til en 25 Børn i Alderen fra 2 til 18 Aar. Om-

Børnehaven i den franske Skole paa Østerbro. To Smaapiger foran Tabernaklet.

kring Juletræet finder man derfor her paa Lille Juleaftensdag en stor Familie med Orgelpibernes Mangfoldighed, hvad

Assumptionssøstrenes Børnehave paa Rygaard. Det lille Selskab ved Bordenden synes at være vant til Fotografen.

Alder og Størrelse angaar. Men hver Formiddag, naar de større Børn er paa Skolen, er de smaa eneherskende, og da er det Børnehavens Tur, og de 10—12 ikke skolepligtige er ligesaa ivrige Elever som Søstrene, der baade i Tyskland og herhjemme har faaet den specielle Uddannelse og er dygtige Lærerinder. (Amager 7988).

Saa vandrer vi til Frederiksberg og staar snart i Institut Jeanne d'Arcs nydelige Børnehave med et lille Bohave, der næsten kan tage det op med Dværgenes i »Snehvide«. I Tiden fra 9—1 kan man her møde en 50—60 smaa Piger og Drengene mellem tre og seks Aar. Ja, der er virkelig saa mange! Siden Søstrene aabnede Børnehaven i 1931 har der været konstant Fremgang. Det er Montessoris System, som af veluddannede Søstre dyrkes her. (Central 3703).

Mest forbavset blev jeg, da jeg hørte Antallet paa Børnehavens Gæster paa Østerbro, hvor man for fire-fem Aar siden har indrettet en saadan lille Menneskehøve. Her er 90 Børn indskrevet! Og der er Plads til yderligere 14! Personalet er tilsvarende stort. To Søstre og tre unge Piger leder Arbejdet, passer tre lyse og skønne Lokaler i Børnenes Indendørssysler; det er nærmest Frøbels System, man følger. Det store Antal Børn gør, at de beskæftiges i tre Hold alt efter deres Alder. Ligesom paa Frederiksberg er Prisen ogsaa her pr. Barn og Maaned 12 Kr., men Børnene har en anden Mødetid, nemlig fra 10—2. (Central 9486).

En ganske særpræget Atmosfære omgiver den Besøgende i Assumptions-Søstrenes Børnehave paa Rygaard. Ogsaa

De smaa Husmødre i Institut Jeanne d'Arcs Børnehave Frederiksberg vasker op.

den kan glæde sig over en frodig Udvikling. I de to Aar, den har bestaaet siden 1936, er 120 Børn gaaet igennem den, og for Tiden er 62 Børn indskrevet. Damer, interesserede og uddannede i Montessoris System, leder Arbejdet. En af dem har faaet det store Diplom under et Studieop-

Spæde, klare Røster synger Julesalmer i St. Hedvigs Søstrenes Børnehjem paa Amager.

hold i England. Det særlige er, at man her finder Børn af forskellig Nationalitet, og Sprogene hvirvler her imellem hinanden, rent bortset fra det »internationale Børnesprog«. Forældrene har ovenikøbet fremsat det Ønske, at de smaa nyder godt af den særlige Sprogmulighed herude og det er efter deres Ønske, nogle af Børnene ganske lempeligt, men med forholdsvis glimrende Resultater forberedes paa senere Sprogstudium. Prisen er om Maaneden 15 Kroner, alle Udgifter saasom Mælk etc. iberegnet. (Hellerup 3118).

Paa Nørrebro har vi St. Josephs Børnehave, den eneste katolske i København, der faar Tilskud fra Stat og Kommune (henholdsvis 1100 og 900 Kr.). Her ledes Arbejdet af Frk. Bonne med Frk. Jensen som Medhjælper. Børnehaven blev grundlagt i 1930 og havde den Gang til Huse i

St. Josephs Børnehave paa Nørrebro. Tilhøjre Forstanderinden Frk. Karen Bonne, tilvenstre Assistent Frk. Jensen og rundt omkring mange store, spørgende Øjne.

Nivaagade, men siden blev den flyttet til Poppelgade 6, hvorved den kom til at ligge i Nærheden af Sognekirke og Sogneskole. Der er Plads til 22 Børn og de er der ogsaa alle sammen; en Trediedel af Børnene kommer fra katolske Hjem. Det er Murermester A. V. Günther, der er Kasserer for denne Institution, og hans Adresse og Telefon er saa velkendt, at vi kun for Ordenens Skyld sætter den hid. (Central 4110). Børnehaven er aaben fra 7,30—16,30 og i Penge giver man 2—2½ Kr. pr. Barn om Ugen. Institutionen kan glæde sig ved nogle Velgøreres Bidrag, uden hvilke Budgettet næppe kunde balancere.

Saa har vi tilendeført vor lille Rundgang og synes, at der er al Grund til at glæde sig over det myldrende Liv, der rører sig blandt de alleryngste Aargange. Fem Juletræer rejses i de forskellige Bydele, fem Julekrybber staar foran undrende Barneøjne, og de Steder, hvor de staar, kommer man vistnok til at opleve den bedste Juleglæde! —z.

Lidt om vor nye Biskop (fortsat fra Side 1267).

I Januar 1934 traf jeg paa ny Père Suhr i Rom. Da var han allerede præsteviet og Økonom for det af den Hellige Fader i Rom grundlagte Kloster San Girolamo — det betyder Sankt Hieronymus —, et Kloster, hvor man som en helt særlig Opgave har Fremstillingen af den rette Tekst til vor latinske Bibel, Vulgata. Der anvendes alle moderne Midler til dette Arbejde, og det er højst interessant at se, hvordan Munkene bærer sig ad med at sammenligne alle

de gamle Haandskrifter. Père Suhr var glad ved sin Gerning, og han var lige ved at afslutte sine teologiske Studier. Han var en Mand, der var kommet paa sin rette Hylde. Senere er Père Suhr saa blevet Prior i Klosteret, d. v. s. næste Mand efter Abbeden.

Jeg kender vor nye Biskop som en helt igennem alvorlig Præst, der fuldstændigt gaar op i sin hellige Gerning, han vil nok mange Gange i Fremtiden komme til at føle Savnet af sit elskede Kloster og Klosterliv. Vor nye Biskop har imidlertid ogsaa et lyst Smil og er munter og spøgefuld — navnlig tør vittig —, naar man er sammen med ham. Ekscellencen Suhr vil have meget let ved at sætte sig i Respekt, og han har den faste Haand samtidigt med, at alle holder af ham. Biskoppen er gennemkultiveret, han er en meget fin Musiker, er meget sprogkyndig, han er livserfaren og har let ved at omgaas Folk og en hurtig og klar Opfattelse af dem. Biskoppen er Finansmand paa en Hals og forstaar sig paa Regnskaber. Dertil er Biskoppen af Ydre en høj og statelig Mand. Biskoppen er, hvad der er af meget stor Betydning, udmærket kendt i Rom og kender navnlig den Hellige Fader godt.

Jeg føler mig overbevist om, at vi har faaet akkurat den rette Mand til Biskop, og at vi har Grund til at takke Gud, fordi han har hørt vore Bønner i saa Henseende.

Horsens, den 15. December 1938.

I. Olrik.

De middelalderlige Kirkeklokker (fortsat fra Side 1287).

sendes til et Missionskapel i den danske Sudan-Mission i Afrika. Der har de hidtil maattet klare sig med et Stykke Jernbaneskinne. Men nu skal altsaa en gammel dansk Klokke kalde de sorte til Gudstjenesten.*)

H.: Det er unægtelig bedre end at blive støbt om til Kanoner.

M.: Men det er alligevel haardt, at man skal trælle for noget, der er en fremmed, noget, man ikke er støbt til. Naar jeg saadan hænger i min Klokestol og ikke har noget at bestille, da falder jeg i Tanker og begynder at gruble. Da tænker jeg med Vemod paa svundne Tider. Og hver Gang der er Messetid, faar jeg underlige Fornemmelser, som om nogen trak i Klokketovet. Og saa bliver jeg synsk. Saa ser jeg bedre Tider komme for os gamle Klokker. Og da drømmer jeg om en Tid, — og jeg synes den nærmer sig — da det skilte atter samles, da der bliver én Hjord og én Hyrde igen. Da vil vi kunne synge med fuld Kraft, da vil vor Tone passe igen — og vi behøver ikke at støbes om.

H.: Og jeg da heller ikke!

A. Menzinger S. J.

I Folkemunde (fortsat fra Side 1268).

5. SANKT KNUD DRIVER JULEN UD.

Et gammelt Ord, der fastsætter Julens Afslutning til St. Knuds Dag, den 7. Januar, medens man andet Steds regner med Helligdagernes Ophør Helligtrekongersdag.

6. MAN SKAL HOLDE JUL SAALEDES, AT MAN KAN HAVE NOGET TIL PAASKE.

Et Fyndord, der ikke uden Aarsag advarer mod den Overdaadighed, der ved Juletid truer med at tømme Pengekasse og Forraadskammer.

7. DET VAR EJ AT LASTE, OM JULEN VAREDE TIL FASTE

Dette Ord synes at gaa ind for saa lang en Jul som muligt. Tænker man her paa Julefestens aandelige Side, skal det gamle Visdomsord staa uimodsagt.

8. DU SKAL IKKE BÆRE VOR JUL AF DØR!

Gæstfrihedens uskrevne Lov holdtes altid i Ære i Norden, og ingen Sinde overholdtes den som i Julen, hvor ingen maatte »gaa Dør forbi« uden at nyde noget. I Julen skal man give — glad og gerne, og Giveren skal være den gladeste.

9. AT HAVE JUL OG GODE DAGE,

og »at drikke Jul hver Dag« er gamle, folkelige Udtryk for en lykkelig Tilværelse, hvor *det glade Sind, godt Hjertelag og gode Kaar* bor til Huse sammen.

En Form for Jul, som vort Blad ogsaa ønsker sine Læsere: Gode Kaar som Mennesker og som Kristne!

Redaktionen.

Skoleforeningen S. A. Fra.

Julefest for Medlemmer med Familie og Gæster *Fredag d. 30. December* i Skolens Lokaler, Bredgade 67 A. Kl. 20. Juletræ, Tombola, Fælles Chokolade- og Kaffeboard. Fesitegn for voksne 1 Kr., for Børn 50 Øre. Mød selv, og agitér for Tilslutning.

Baronesse Rosenkrantz-Charisius, f. Oxholms Legat

til Hjælp for trængende i n d f ø d t e Medlemmer, Mænd eller Kvinder, af de her i Landet værende katolske Menigheder, uddeles af Vikariatets Leder i Løbet af Januar Maaned 1939.

Ansøgning, indeholdende fulde Navn, Stilling, Alder, Bopæl, skal med H. t. Trang, Værdighed og Medlemsforhold til en her-værende katolsk Menighed attesteres af to Personer, hvoraf den ene skal være katolsk gejstlig.

Legatportionerne uddeles i k k e for Livstid, hvorfor tidligere Legatnydere maa indsende ny Ansøgning. Ansøgningsfristen udløber den 31. December; Andragender indsendt efter dette Tidspunkt kan ikke tages i Betragtning.

Ansøgning stiles og indsendes til: **Det Apostoliske Vikariat, Bjerregaards Sidevej 1, København, Valby.**

Katholske Radiolyttere bør være Medlemmer af den katholske Radioklub, som indtil nu i Kraft af sit Medlemstal (972 i 1937) har opnaaet 4 aarlige Udsendelser af Prædikener. Er De endnu ikke Medlem, bør De derfor inden Aarets Udgang indmelde Dem hos den stedlige Tillidsmand.

H. Højris.

S. M. D. M. afholder **Julefest** Onsdag den 28. ds. Kl. 20 paa Skolen, Boyesgade 8 A. (Entre 50 Øre). Vær saa venlig at sende en Gave til Tombolaen i god Tid. Mød og tag en Kammerat med.

Styrelsen.

„Nordisk Ugeblad“ ønsker alle sine Læsere
en glædelig og velsignet Julefest.

Juleaften, 1. Juledag og 2. Juledag.

St. Ansgars Kirke. 24 Levitm. m. Præd. 10 Levitmesse m. Præd. Fra 7 st. Messer. Ingen Messe 11 $\frac{1}{2}$. 17 Festandagt. **2. Juledag** Kl. 10 Højmesse u. Pr.— Andagten bortfalder.

Jesu Hjerter Kirke. Juleaften holdes Kirken lukket 21—23 $\frac{1}{2}$. 24 Levitm. m. Præd. (Kun Adgang for dem, som kan forevise Adgangskort). Fra 7 og fra 8 $\frac{1}{2}$ st. Messer. 10 Levitm. m. Præd. Ingen Messe 11 $\frac{1}{2}$. 18 Præd. og Festandagt. **2. Juledag.** Gudstjeneste som om Søndagen (dog uden 11 $\frac{1}{2}$ -Messe og Prædikener).

St. Knuds Kapel. (Vestervoldg. 115). 24 Sangm. m. tysk Præd. 8 $\frac{1}{2}$ Sangm. m. Præd. **2. Juledag** 8 $\frac{1}{2}$ Sangm.

Immaculatakirken. (Strandvej 91). 24 Høj m., derefter 2 st. Messer. **1. Juledag** 9 og 9 $\frac{1}{2}$ st. Messer. 10 Høj m. Præd. 15 Festand. **2. Juledag** 9 Sangm. og Andagt.

Klosterkirken paa Jagtvej. Juleaften. 14 Vesper (ingen Udstilling). 17 $\frac{1}{2}$ Komplet. 21 $\frac{1}{2}$ Matutin. **1. Juledag** 24 Høj m., Laudes. 8 Høj m., derefter st. Messe. 10 Høj m. 15 $\frac{1}{2}$ Vesper, Komplet, Udstilling. 17 Matutin (af den h. Stefan). **2. Juledag** 7 $\frac{1}{2}$ st. Messe, 8¹⁰ Høj m. 15 $\frac{1}{2}$ Vesper og Udst. 18 Komplet.

Sakramentskirken. 24 Levitm. m. Præd. — 8, 8 $\frac{1}{2}$ og 9 st. Messer. 10 Høj m. m. Præd. 18 Festand. — (Naar man vil være nogenlunde sikker paa Siddeplads under Midnatsmessen, maa man helst indfinde sig senest 23 $\frac{1}{2}$). — **2. Juledag** 8 st. Messe. 10 Høj m.

St. Josefs Kirke. 24 Midnatsm. og 2 st. Messer. **1. Juledag** 8 og 8 $\frac{1}{2}$ st. Messer. 9 Høj m. Præd. 15 Festand. **2. Juledag** 6 st. Messe. 9 Høj m. 15 Andagt.

Rosenkranskirken. 24 Sangm. m. Præd., derefter st. Messe. 8 st. Messe. 10 Levitm. m. Præd. 17 Andagt. **2. Juledag** 8 st. Messe. 10 Høj m.

St. Annæ Kirke. Kirken lukket 21—23. **1. Juledag** 24 Midnatsm. med Prædiken. 8 st. Messe. 8 $\frac{1}{2}$ Sangm. u. Præd. 10 Levitm. med Præd. 18 Levitand. **2. Juledag** 6 st. Messe. 8 $\frac{1}{2}$ og 10 Sangm. u. Præd. 18 Festandagt.

St. Andreas Kirke. (Ordrup). Kirken aabnes Kl. 23. 24 Høj m. Præd., Fra 7 $\frac{1}{2}$ st. Messer. 10 Levitm. m. Præd. (ingen Messe 11 $\frac{1}{2}$). 17 Festand. **2. Juledag** 8 st. Messe. 10 Høj m.

St. Antoni Kirke (Brønshøj-Husum). 24 Høj m. m. Præd. 10 Høj m. Præd. **2. Juledag:** 9 Høj m. Præd.

Sct. Knud Lavards Kapel, Lyngby. Julenat: Kl. 24 Sangmesse m. Præd. (Alle Adgangskort er udleveret). **1. Juledag:** Kl. 8 st. Messe. Kl. 9 Sangmesse m. Prædiken. **2. Juledag:** Kl. 9 Sangmesse uden Præd.

Adgangskort til Julenatsmessen er nødvendige for at kunne overvære Gudstjenesten i **Sakramentskirken** (faas hos Præsterne, Søstre og Kirkebetjenten), i **Jesu Hjerter Kirke** (faas hos Portneren), i **St. Annæ Kirke** (afhentes i Præstegaarden senest d. 23. ds.), i **St. Andreas Kirke** (afhentes i Præstegaarden)

Alle, der kunde vente at faa en Jule- eller Nytaarshilsen fra undertegnede, bedes igennem Ugebladet modtage mine bedste Ønsker om en glædelig Jul og et godt Nytaar.

J. Wijnen, Holbæk.

Kirkelig Kalender

Dec.

25. S. **JESU FØDSEL.**
 26. M. Stefan, den første Martyr.
 27. Ti. Johannes, Evangelist.
 28. O. De uskyldige Børn.
 29. T. Thomas af Canterbury.
 30. F. Søndag i Oktaven.
 31. L. Silvester I.

Jan.

1. S. Herrens Omskærelse
 2. M. Jesu Navns Fest.
 3. Ti. Oktav af Johannes.
 4. O. Oktav af de uskyldige Børn.
 5. T. Vigilie.
 6. F. **HELLIG TRE KON-
 GERS DAG**
 7. L. 2. Dag i Oktaven.

Dec.

Ugens Messebønner

25. S. **Jesu Fødsel** (35—71).
 26. M. Stefan, den første Martyr; (45—82); 2. Oktaven (42—79).
 27. Ti. Johannes, Evangelist (49—86); 2. Oktaven (42—79).
 28. O. De uskyldige Børn (52—90); 2. Oktaven (42—79).
 29. T. Thomas af Canterbury (57—94); 2. Oktaven (42—79).
 30. F. Søndag i Oktaven (59—97); 2. Oktaven (42—79).
 31. L. Silvester I (63—101); 2. Oktaven (42—79).

Af Sidetallene i Parentes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parentesen, gælder det den ny Udgave.

Søg Optagelse i Cistercienser-Søstrenes Alderdoms- og Hvilleshjem i »Villa Bellis«, Køgevej, Taastrup. Telefon Taastrup 374. Hjemmet er Nabo til Kirken. Prisen er 75, 80 og 100 Kr. for fuld Pension. *Søster Maria Vincentia, Priorinde.*

Meddelelse fra Katholsk Menighedskontor.

Resterende Kirkeskat for 1938 til St. Ansgars og Sakraments Sogn bedes indbetalt snarest muligt, enten paa Kontoret, Bredg. 64, (Kl. 15—17) eller paa Postgiro Nr. 25305 (Katholsk Menighedskontor, K.)

Til vore Abonnenter i Norge og Sverige.

Fra 1. Januar 1939 nedsættes Abonnementsprisen for N. U. til Norge og Sverige (i Konvolut direkte fra Ekspeditionen) fra Kr. 20,— om Aaret til Kr. 15,— *Ansgariusforeningen.*

Julefesten i St. Andreas Sogn. Paa Onsdag, d. 28. Dec., opfinder Dagen for vor *Julefest* i Charlottenlund Palmehave, og som blev udførligt annonceret i forrige Nr. af Ugebladet. *Har De husket at købe Billetter, ellers kan det naas endnu!* Se i øvrigt det i Vaabenhuset ophængte Program for Festen. *K. R.*

KALENDEREN FOR 1939

er udkommet og faas hos **Ekspeditionen, Katholsk Menighedskontor, Bredg. 64, Kbhvn. K. (Kl. 15—17), i Kath. Boghandel, Stenosgade 3, Kbhvn. V. samt ved Kirkerne. Pris 40 Øre. Kalenderen tilsendes mod Indsendelse af 50 Øre i Frimærker.**
Ansgariusforeningen.

BOGTRYKKERIET »ATHENE«

Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 8908.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Tirsdag d. 20. Dec.